FOEDERA,

CONVENTIONES, LITERÆ,

Et cujuscunque generis

ACTA PUBLICA,

INTER

REGES ANGLIÆ,

Et alios quosvis

IMPERATORES, REGES, PONTIFICES, PRINCIPES, VEL COMMUNITATES,

AB

Ineunte SÆCULO DUODECIMO, viz. ab Anno 1101.

Ad nostra usque tempora, habita aut tractata:

Ex Autographis, infra Secretiores ARCHIVORUM REGIORUM Thesaurarias per multa Sæcula reconditis, fideliter exscripta.

IN LUCEM MISSA DE MANDATO NUPERÆ REGINÆ.

Accurante

THOMA RYMER,

Ejusdem Serenissimæ Reginæ Historiographo.

EDITIO TERTIA,

Ad originales Chartas in Turri Londinensi denuo summa fide collata & emendata, studio

GEORGII HOLMES.

TOMI QUARTI PARS III. ET IV.

HAGÆ COMITIS,

Apud JOANNEM NEAULME.

MDCCXL.

CONVENTIONES, LITERÆ, ET ACTA PUBLICA.

* *Acquietantia Archiepiscopi Coloniensis.*

* IX. 459.
Ann. D. 1417. Hen. 5. An. 5. H. 5. Ex Orig. Penes Camer.

NOS *Theodericus*, Dei gratia *Sanctæ Coloniensis Ecclesiæ Archiepiscopus*, Sacri Imperii per Italiam Archicancellarius, Westfaliæ & Ungariæ Dux, Dominus ac Administrator Ecclesiæ Paderbonensis, &c. publicè profitendo, Recognoscimus nos ab, Illustrissimo Principe & Domino, Domino *Henrico*, dignâ Dei Providentiâ, *Angliæ & Franciæ Rege*, &c. Domino nostro gratioso, levâsse, die Datæ Præsentium, & realiter percepisse Mille Nobilia Anglicana, per Manus Strenuorum, Nobilisque Domini, *Johannis Tiptoft* Senescalli Ducatûs Acquitaniæ, ac *Hartmanni de Clux* Militis;

Quæ quidem dicta Mille Nobilia in prompto Auro Nobis numeraverunt, realiter tradiderunt, & assignârunt,

Medium in Solutionem Feudi, quod a præfato Illustrissimo Domino nostro tenemus, cedentis Nobis in Festo Paschæ lapso proximo,

Medietatem verò [in] Defalcationem, quod in Festo Paschæ, proximo futuro, prætextu ejusdem Feudi, Nobis cedet:

De quibus quidem Mille Nobilibus, & de prædictis Duobus Terminis præfatis, eo modo quo supra scribitur, prædictum Illustrissimum Principem, Dominum nostrum gratiosum, suosque Hæredes, pro Nobis, Successoribus, & Ecclesia nostris Acquitamus & quitari Pronunciamus publice, per Præsentes, harum Testimonio Literarum Sigillo nostro sigillatarum.

Datum *Fritzstroen* Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo septimo, Sabbato post Festum Sacramenti.

Sub Sigillo Cerâ viridi expresso, & pendente a Cauda Pergamenæ.

De Jocalibus, pro Securitate Magnatum, super diversis Pecuniarum Summis propter Viagium Regis, impignoratis.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. 5. H. 5. m 26.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum certi Domini, Magnates, & Proceres, ac Milites, Armigeri, & aliæ Personæ, tam Spirituales, quàm Temporales, Regni nostri Angliæ, diversas Pecuniarum Summas Nobis, in magna necessitate nostra, pro præsenti Viagio nostro, in propria Persona nostra, Deo dante, in proximo faciendo, certis Terminis solvendas, gratis & sponte mutuaverint,

Nos,

Pro Securitate eorumdem Dominorum, Magnatum, & Procerum, ac Militum, Armigerorum, & aliarum Personarum, pro debita Resolutione hujusmodi Summarum, providere volentes, ut tenemur,

Assignavimus, dilectum nobis, *Thomam Citterne*, Custodem Jocalium nostrorum ac ei, Tenore Præsentium, Concedimus & Committimus Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum speciale ad Deliberandum, pro Nobis & Nomine nostro, sine dilatione, singulis eorum, qui aliquas hujusmodi Summas Nobis sic mutuaverint, tot & talia de Jocalibus nostris, per Avisamentum, Venerabilis Patris, *Henrici Archiepiscopi Cantuariensis*, totius Angliæ Primatis, quot & qualia eis, juxta eorum Discretionem & Aggreamentum, pro Summis, quas ipsi nobis sic mutuaverint, sufficere & contravalere possint,

Ita semper quòd inter præfatum *Thomam* & ipsos, quibus idem Thomas hujusmodi Jocalia nostra liberaverit aut fecerit liberari, quædam fiant INDENTURÆ, mentionem expressam facientes tam de Liberatione Jocalium illorum ac de Summis pro quibus Jocalia ipsa invadiata fuerint, quàm de Descriptione & vero Valore cujuslibet Jocalium prædictorum secundum debitam Appreciationem inde faciendam;

Volentes ulterius & concedentes, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, & Executoribus nostris, quòd omnes & singuli, quibus hujusmodi Jocalia nostra, ex causa Præmissa, per præfatum *Thomam*, liberari continget, Jocalia illa ab ipso *Thoma* recipere, eaque penes se retinere, ac indè facere & disponere, possint, juxta formam, & Effectum, ac Conditiones in quibusdam INDENTURIS, inter Nos, sub Privati Sigilli nostri testimonio, & ip-

sorum singulos debitè conficiendis, inserendas sive * specificandas, sine occasione, impetitione, vel impedimento nostri, vel Hæredum, Successorum, seu Executorum nostrorum prædictorum, Justiciariorum, aut aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum, aut dictorum Hæredum, Successorum, vel Executorum nostrorum, seu aliorum quorumcumque.

Ann. D. 1417. Hen. 5. * IX. 460.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Waltham* decimo quarto die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Jocalibus prædictis.

Pro Johanne Citern & Waltero Cook.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ex Orig. Pen. Cler. Pell.

CESTE ENDENTURE,

FAITE parentre nostre Souvereign *Seigneur le Roy* d'une Part, & *Johan Chitterne*, & *Wauter Cook*, Canoignes de l'Eglise Cathedrale de Seint Poul de Loundres, d'autre part,

TESMOIGNE que,

Comme le dit *Johan* ait apprestez a nostre dit *Seigneur le Roy*, pur l'Esploit de cest present Viage Vers les Parties de dela, Cynk Centz Marcs, & le dit *Wauter* Cent Marcs,

Et, pur Suretee de Repaiement d'icelles, eit mesme nostre *Seigneur le Roy*, fait mettre en Gage as ditz, *Johan* & *Wauter*, un Paire Bacyns d'Or, Chacez al Manere d'une Rose, & Pounsonez ovec Basclettes en les Founses, Garnisez d'Escuchons de diverses Armes, assavoir en my Lieu de Seint George, & a ius de Seint Edward & Seint Esmon, & en l'une Coustee les Armes de l'Emperour, & l'autre Coustee les Armes d'Engleterre & de France & departiz, & dessouz les Armes de la Principaltee de Gales & de la Duchie de Gayene, Poisantz ensemble xxvii Li viii Unc. Pris del Unc. xxvi s. viii d. q'amonte a iv C lviii. Li xiii. s. iv d.

Si est ore, parentre le susdit nostre *Seigneur le Roy* & les ditz *Johan* & *Wauter*, Accordez qu'ils garderont & feront garder les ditz Bacyns, saunz Empeuement ou Alienation, jusques a la Feste de Seint Michel, que sera en un An apres la Feste de Seint Michel prochein venant,

A la quele Feste ou dedeinz sera nostre dit *Seigneur le Roy* quiter les ditz Bacyns, ou autrement, a icelle Feste de Seint Michel, ou avant, fera mesme nostre Seigneur le Roy avoir as ditz *Johan* & *Wauter* Paiement, ou suffisant Assignement, de les Sommes dessus Expressees, es Portz ou Port qu'ils vorront eslire,

Et, en Cas de tiel Assignement, ils averont Seuretee, par Lettres Patentees *du Roy*, nostre dit Seigneur, dessouz son Grand Seal, que icel Assignement sera tenuz, & non pas Changes tanque ils serront Paiez de les susdites Sommes,

Et, outre ce, purront les ditz, *Johan* & *Wauter*, pur lour greindre Seuretee en ce Cas, garder devers eux les susditz Bacyns, ovec le dit Assignement, tanque, par Force d'icel, Paiement lour soit fait de les Sommes susdites,

Et s'il (que Dieu Defende) que le susdit nostre *Seigneur le Roy* aille de' Vie a trespassement avant le Paiement du dit Assignement, & que son Heriter ou Successour en Roiaume d'Engleterre ne veuile tiel Paiement ou Assignement faire a les avantditz *Johan* & *Wauter*, n'en autre manere lour contenter, dedeinz demy An prochein apres la susdite Feste de Seint Michel qui vendra en un An, ou q'ils ne soient satisfiez de les dites Sommes dedeinz mesme cel demy An, par vertue d'aucuns Assignementz a eux a faire par le dit Heriter ou Successour d'icelles Sommes en celle Partie, adonques, apres cel demy An, bien lirra as ditz, *Johan* & *Wauter*, les susditz Bacyns vendre, aliener, ou d'iceulx a lour bon Plaisir disposer, saunz Chalenge ou empeschement d'aucuny.

En Tesmoignance de quele Chose a la Partie de ceste ENDENTURE, demorante devers nostre dit Seigneur *le Roy*, les ditz *Johan* & *Wauter* ount mys lour Selx.

Don. a *Westm.* le xxi jour de Juyn, l'An du Regne de nostre dit Seigneur le Roy Quint.

Sub Sigillis Cerâ rubeâ expressis, pendentibus a Caudâ Pergamenæ.

Ann. D. 1417. *Hen. 5.* * IX. 461. *An. 5. H. 5. Ex Orig. Pen Cler. Pell.*

* *Pro Johanne Macworth, Decano Lincolniensi.*

CESTE ENDENTURE,
FAITE parentre nostre Souvereign *Seigneur le Roy* d'une part, & *Johan Machworth*, Dean de l'Eglise Cathedrale de Nicole, d'autre Part,

TESMOIGNE que,

Comme le dit *Johan* est Apprestez a nostre dit *Seigneur le Roy*, pour l'Exploit de son present Viage Vers les Parties de dela, Cent Marcs,

Et, pour Suretee de Repaiement d'icelles, au mesme nostre *Seigneur le Roy*, fait mettre en Gages au dit *Johan*, Deux Esqueles d'Or, Poisantz Ensemble lvi. Unc. iii. Quarter, Price de l'Unc. xxvi. *s.* viii. *d.*

Si est ore, parentre le susdit nostre *Seigneur le Roy* & le dit *Johan* Accordez que mesme celuy Johan gardera & fera garder les ditz Esqueles, sauntz Empeirement ou Alienation, jusques a le Feste de Seint Michel, que sera en un An apres la Feste de Seint Michel prochein venant,

A la quel Feste ou dedeinz, fera nostre dit *Seigneur le Roy* Quiter les ditz Esqueles, ou autrement, a ycelle Feste de Seint Michel, ou avant, fera mesme nostre Seigneur le Roy avoir au dit *Johan* Paiement, ou suffisant Assignement, de la Somme desus Expresse, es Portz ou Port que le dit Johan voet eslire,

Et, en Cas de tiel Assignement, le dit *Johan* avera Seuretee, par Lettres Patentees *du Roy*, nostre dit Seigneur, desouz son Grand Seal, que ycelle Assignement sera tenuz, & non pas changez, tanque le susdit *Johan* serra Paiez de la susdite Somme,

Et, outre ce, pourra le dit *Johan*, pour sa greindre Seuretee en ce Cas, garder devers Luy les susditz Esqueles ovec le dit Assignement, tanque, par Force d'icel, Assignement, Paiement Luy soit fait de la Somme susdite,

Et s'il aviegne (que Dieux Defende) que le susdit nostre *Seigneur le Roy* aille de Vie a Trepassement avant le Paiement du dit Assignement, & que son Heriter ou Successour en Roialme d'Engleterre, ne veuille tielle Paiement ou Assignement faire a l'avant dit *Johan*, n'en Manere Luy contenter, dedeinz Demy An prochein apres la susdite Feste de Seint Michel que vendra en un An, ou que le dit *Johan* ne soit satisfait de la dite Somme dedeinz mesme celuy demy An, par Vertue d'aucuns Assignement, a luy a faire par le dit Heriter ou Successour de mesme la Somme en celle Partie, adonques, apres cel Demy An, bien lirra au dit *Johan*, les susditz Esqueles vendre, aliener, ou d'icelles a son bon Plaisir disposer, santz Chalenge ou Empeichement d'aucuny.

En Tesmoignance de quele Chose a la Partie de ceste ENDENTURE, demorante devers nostre dit Seigneur *le Roy*, le dit *Johan* ad mys son Seal.

Don a *Westm.* le xxi jour de Juyn l'An du Regne de nostre dit Seigneur le Roy Quint.

Sigillo avulso.

Pro Episcopis Lincolniensi & Eliensi.

Ann D. 1417. *An. 5. H. 5. Ibid.*

CESTE ENDENTURE,
FAITE parentre, les Reverentes Piers en Dieu, *l'Evesques de Nicholl* & *d'Ely* d'un Part, & *Thomas Chitterne*, Gardeyn del Joyaux du Roy nostre Soverain Seignur, d'autre Part,

TESMOIGNE Que le dit *Thomas*,

Par Vertue & Auctoritee des Lettres Patentes de Commission, a Lui Directez desoubz le Graunde Seall de nostre dit *Seigneur le Roy*,

Ad bailez & deliverez as *ditz Evesques*, par lez Mains de *Thomas Savage*, & *William Derby* Clerc, lour Attorneys, par la Vis de, Tres Reverent Pier en Dieu, *Henry l'Erchevesque de Canterbury*, Primat de tout Engleterre, un Joiau de meisme nostre Seigneur le Roy,

Pur le garder a l'Oeps d'icellui nostre Seigneur *le Roy*, sauntz Empeirement ou Alienation, jusques a tant que a lez avauntditz Evesques Paiement ou agreement soit fait de la Somme de CCC. Li. par eux Apprestez a nostre dit Seigneur *le Roy*, pur l Esploit de soun present Voiage (Dieu devaunt) a faire as Parties par dela, en Manere come en Certeines ENDENTURES, par entre l'avauntdit nostre Seigneur *le Roy* & les susditz *Evesques* en celle Partie faitez il est Conteinuz pluis au plein,

* IX. 462. * Le quele Joiau cy empres est Descrivez (c'estassavoir) un Seynture d'Orpur le Cuile, Contenaunt xiv. Overages, chascun Overage Garniz de x. Perles, Pois de Trois x. *l.* xi. Unc. de pris de tout iii. C. xxxiii. *l.* vi. *s.* viii. *d.*

En Tesmoignance du quele Chose a icestes ENDENTURES les Parties avauntditz Entrechangeablement ount mys lour Seals.

Don a *Westm.* le xxii. Jour de Juyn l'An du Regne nostre dit Seigneur le Roy, Henri Quint puis le Conquest, Quint.

Sub Sigillo Cerâ rubeâ expresso, pendente a Caudâ pergamenâ.

Ann. D. 1417. *An. 5. H. 5. Franc. 5. H. 5 m. 15.*

Pro Ambassiatoribus Burgundiæ.

REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximo futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, Magistrum *Henricum Goodhals* Doctorem in Legibus Decanum de Liege, Conciliarium, *Willielmum Champdevers*, Camerarium & Conciliarium, Magistrum *Georgium d'Ostende*, Secretarium, Carissimi Consanguinei Regis, *Ducis Burgundiæ*, cum Quinquaginta Personis, in Comitivâ sua, Equestribus vel Pedestribus, vel infra, usque Villam Regis, Caleiu, tam per Aquam & Mare, quàm per Terram, veniendo, perhendinando, & exinde redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque; Ann. D. 1417. *Hen. 5.*

Teste Rege apud *Tychefeld* vicesimo quarto die Junii.

Per ipsum Regem.

Testamentum Thomæ Ducis Clarenciæ.

Ann. D. 1417. *An. 5. H. 5. Ex Registr. Chichel. p. 1. Fol 336. b. inf. Bibl. Lamb.*

IN DEI NOMINE, AMEN.
Decima Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Decimo Septimo, nos *Thomas*, *Filius Regis*, *Dux Clarenciæ*, Comes Albemarle, & Senescallus Angliæ, sana mente Condimus Testamentum nostrum in hunc modum,

IN PRIMIS, LEGAMUS Animam nostram Deo Omnipotenti & beatissimæ Mariæ Matri suæ.

ITEM, LEGAMUS Corpus nostrum ad Sepeliendum in Ecclesiâ Christi Cantuariæ ad pedes, altæ Memoriæ, Domini Patris nostri; cujus Animæ propitietur Deus.

ITEM, LEGAMUS ET ORDINAMUS quòd, Debitis nostris plenè persolutis, Executores nostri Emant, seu quoquo modo Impetrent, Jus Patronatûs alicujus Ecclesiæ, valoris xl. *l.* per Annum, & illam Ecclesiam appropriare & unire faciant & procurent Priori & Conventui dictæ Ecclesiæ Christi Cantuariæ, Sumptibus & Expensis nostris, recuperandis & levandis de Summis, nobis per *Dominum nostrum Regem*, & *Duces Bituriæ*, *Aureliamensis*, *Burbonensis*, & *Alanconensis* debitis, pro quatuor Capellanis ydoneis Secularibus,

Inibi pro Animabus præfati *Domini & Patris nostri*, & *Matris nostræ*, & *Animæ nostræ*, & *Margaretæ Consortis nostræ*, & Animabus omnium Progenitorum nostri *Thomæ*, & omnium Fidelium Defunctorum, perpetuò celebraturis, & divina Officia facturis & ministraturis,

Percipiendo, pro omni suo Servitio, quilibet dictorum Capellanorum Decem Marcas Sterlingorum per Manus *Prioris* dicti Conventus, qui pro tempore fuerit; ita quòd dicti *Prior* & *Conventus* faciant & inveniant sufficientem Securitatem præfatis Executoribus & Hæredibus nostris, ad dictos Capellanos perpetuò, ut præfertur, sustinendos & inibi inveniendos, ac ad semel in Anno specialiter faciendum in dictâ Ecclesiâ per Conventum prædictum *Anniversarium* nostrum, ut moris est, pro aliis Principibus, fieri solempniter, pro perpetuò duraturum.

ITEM, VOLUMUS ET ORDINAMUS quòd iidem Executores nostri Emant, seu quoquo modo Impetrent, Patronatum alterius Ecclesiæ, valoris xl. Marcarum per Annum, & eandem Ecclesiam approprient *Decano*, *Canonicis*, & *Vicariis* Ecclesiæ Collegiatæ de Newerk apud Leycestre, ad inveniendum Duos ydoneos Capellanos, Divina ibidem pro Animabus prædictis imperpetuum celebraturos, modo & formâ prænotatis.

* ITEM, LEGAMUS Duo Milia Librarum Sterlingorum, de dictis Summis, levanda & recuperanda, in forma prædicta (Debitis nostris plenariè persolutis) ad Distribuendum & Erogandum, per Manus Executorum nostrorum, inter Servitores nostros, secundum Statum & Continuationem in nostro Officio per ipsos facto, in Commemorationem Laborum suorum, Nobis per ipsos impensorum; * IX. 463.

Residuum verò omnium Bonorum, nostrorum, superiùs non Legatorum; DAMUS ET LEGAMUS *Margaretæ*, *præcarissimæ Consorti nostræ*, ad Disponendum & Ordinandum de ipsis pro Se & Salute Animæ nostræ, prout sibi melius videbitur expedire

Et ipsam *Margaretam*, *Consortem nostram*, Dominum *Johannem Pelham*, Dominum *Henricum Merston*, Clericum, Dominum *Johannem Colvyle* Militem & *Willielmum Alyngton* Armigerum, nostros FACIMUS, ORDINAMUS, & CREAMUS hujus Testamenti nostri EXECUTORES; ut ipsi illud EXEQUANTUR in Formâ suprascriptâ, prout præfatæ *Margaretæ Consorti nostræ*, per Avisamentum prædictorum, *Johannis*, *Henrici Johannis*, & *Willielmi*, melius viderit faciendum pro Salute Animæ nostræ,

IN CUJUS REI TESTIMONIUM Præsentibus Sigillum nostrum duximus apponendum Die & Anno prædictis.

Hæc est pura, libera, & ultima VOLUNTAS nostri *Thomæ*, *Filii Regis*, *Ducis Clarenciæ*, Comitis Albemarle & Senescalli Angliæ, ex nostrâ merâ & spontaneâ Voluntate, ac Deliberatione, & certâ nostrâ Scientiâ, facta, Decimo Die Julii, Anno Regni *Henrici Quinti*, post Conquestum, Quinto,

PREMIEREMENT, NOUS VOLONS ET ORDONNONS, a l'Onnour de Dieu, & pour la Salvacion de nostre Aime, que, immediate apres nostre Mort, toutes les Revenues & Proffits, provenantz de nos Chasteaux, Manoirs, Seigneuries, Terres, Tenementes, o tourz lours Appartenances, en Holdernesse, en le Countee d'Everwyk, & aillours, sibien deins le Reaume d'Angleterre, comme aillours, soient levez & receuz par *Margarite nostre treschiere Compaigne*, & noz aultres FEFFES & EXECUTOURS, d'An en An, aux Termes duez, pour faire plain Paiement de noz Dettes; & ency a durer, tant que la Somme de tourz nos Dettes, a noz Creditours duez, soyent plainement levez.

Et, en outre, en plain Declaracion de nostre VOLUNTE, NOUS

Ann. D. NOUS VOLONS & ORDONNONS que, si les Sommes, a
1417. Nous dues par nostre Soverain *Senior le Roy*, & les *Ducs de Ber-*
Hen. 5. *ry*, *Orleaunt*, *Burbonn*, & *Alauncon*, soient paies apres nostre Mort, NOUS VOLONS que le Somme, levee en la vie de nostre dit *Compaigne*, pour paier noz Dettes, de noz ditz Chasteaux, Manoirs, Seigneuries, Terres, ou Tenementz, soient Repayes a nostre du treschier *Compaigne* (pour ce que Nous Volons que Elle eist les Chasteux & Seigneuries suisdits pour Terme de sa vie) de Don & Grant de noz Feffes.

ITEM, NOUS VOLONS ET ORDONNONS que tourz les Revenues & Proffiez, provenantz de la Garde de tourz lours Terres & Tenementz, sibien de nostre treschier Filz *Henri Conte de Somerset*, come de *Thomas Filz & Heir a Monsieur Morice Russel* Chevalier ensembletment avec les Mariages d'icell, soient despoiez & despendez en ayde du Payement de noz Dettes suisdiches.

Et, si le dit *Henri Conte*, ou le dit *Thomas Russel*, Devie deins Aage, lours Heirs deins Age esteanz, adonques NOUS VOLONS ET ORDONNONS que les Gardes & Mariages des lours Heirs, Terres, & Tenements suisditz, de Heir en Heir, soient despoiez & despendez de noz Dettes suisdites, de & pour Acomplir nostre TESTAMENT ET DERRAINE VOLUNTE; Purveu toutesfoitz que les Proffitz & les Revenues, de la Garde des Terres & Tenementz suisditz, de nostre dit Filz, par Deux Ans entiers prochams devant le plain Age du dit *Henri nostre Filz*, soient delivevres al' Oeps & Profit du meime *nostre Filz*, le toute pour mieulz son Estat sustenir.

ITEM, NOUS VOLONS ET ORDONNONS que, tantost apres que noz Dettes & nostre DERRAINE VOLUNTE soient Payes & Acomplies, que noz FEFFES, de noz Chasteux, Manoirs, Seignuries, Terres, & Tenementz suisditz, Facent ESTATE a *Margarete nostre treschier Compaigne* en les ditz Chasteux, Manoirs, Seigneuries, Terres, & Tenementz, o tourz lour Appurtenances suisdites, pour Terme de sa Vie, le REMAINDRE, si Nous Devions sanz Heir de nostre Corps, des ditz Chasteaux, Manoirs, Seignuries, Terres, & Tenements, o
• IX. 464. lours Appurtenances, a * *Henri nostre dit Filz Conte de Somerset*, & a ses Heirs Masles de son Corps engendres.

Et, s'il aveigne que nostre dit *Filz* Devie sanz Heir Masle de son Corps engendres, NOUS VOLONS ET ORDONNONS que la REVERSION des ditz Chasteaux, Manoirs, Seigneuries, Terres, & Tenements, ovec tourz lours Appurtenances, REMAIGNE a nostre Soverain Seigneur *Henri, le Roy d'Angleterre le Quint*, & a ses Heirs, Roys d'Angleterre, pour toujours.

En la TESMOIGNANCE de la quel Chose a yceste nostre DERRAINE VOLUNTE enclose nous avons fait mettre nostre Seel.

Donne come dessus.

Testamentum & Codicillus Probata 23. Nov. A. D. 1423.

De Justitia, juxta Foros Aquitaniæ, facienda Domino de la Barde.

Ann. D. REX, Locum nostrum tenenti & Senescallo nostro Aquitaniæ,
1417. ac Constabulario nostro Burdegaliæ, & eorum Locatenenti-
An. 5. bus, ac eorum cuilibet, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fue-
H. 5. rint, Salutem.
Vasc. 5. Supplicavit Nobis, dilectus & fidelis Ligeus noster, *Bernardus*
H. 5. m. 4. *de Lesparre*, Dominus de la Barde Miles, ut,

Cum, per Decessum Hæredum Hospitii de Madalhan, idem Hospitium, cum suis pertinentiis præfato *Bernardo*, tanquam Propinquiori de Linea, devenerit,

Ac dictum Hospitium, cum Terra & omnibus suis pertinentiis, in Manibus Inimicorum nostrorum ad præsens detineatur,

Exceptis Terris de Condac & de Barbana, quæ sub Obedientia nostra existunt, & quas *Nicholaus Bowet* Chivaler & Deputati sui in partibus Exteris tenent & occupant,

Velimus sibi de Remedio congruo in hac parte providere;

Nos (Supplicationi prædictæ annuentes, volentesque in hac parte fieri quod est justum) Vobis Mandamus quòd, visis, & examinatis, ac diligenter inspectis Evidentiis, ac aliis, Jus præfati *Bernardi* in hac parte concernentibus, & eis plenius intellectis, eidem *Bernardo* celeris Justitiæ complementum fieri & exhiberi faciatis, juxta Foros, Leges, & Consuetudines Partium supradictarum.

Teste Rege apud *Suthampton*. Undecimo Die Julii.

Per ipsum Regem

De procedendo juxta Foros.

Ann. D. REX, Locum nostrum tenenti, & Senescallo Aquitaniæ, &
1417. Constabulario nostro Burdegaliæ, ac Judici nostro Vasconiæ,
An. 5. & eorum cuilibet, & eorum Locatenentibus, necnon Concilio
H. 5. nostro Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint,
Ibid. Salutem.

Supplicavit Nobis, dilectus & fidelis Ligeus noster, *Paulinus de Carrenon* Chivaler, de Patria nostra Aquitanniæ, ut,

Cum ipse habeat certam Hæreditatem, vocatam le Begneyryn de Chastelnan, quæ ad ipsum pertinet, & pertinere debet ad Locum & Dominium de Castelnan in Medoc, de qua Pater suus & Antecessores sui in Possessione & Seisina, à tempore cujus contrarii memoria non est, extiterunt, prout per evidentias, quas inde habet, pleniùs poterit apparere,

Ac *Capitaneus de Burbi*, & *Dominus de Castelbon*, dictam Hæreditatem suam manu forti sibi detineant, ita quòd ea nullo modo gaudere possit, quamquam idem *Paulinus*, quicquid ad ipsum per-

tineat facere præfatis, *Capitaneo*, & *Domino de Castelbon*, tanquam Ann. D.
Dominis Feodi, prout Antecessores ipsius *Paulini* ante hæc tem- 1417.
pora fecerunt, facere sæpius optulerit, Hen. 5.

Velimus sibi de Remedio congruo in hac parte providere gratiosè,

Nos (Supplicationi prædictæ annuentes, volentesque in hac parte fieri quod est justum) Vobis, & cuilibet vestrum, Mandamus, firmiter Injungentes, quòd,

* Vocatis coram Vobis Partibus prædictis, auditisque hincinde • IX.
earum Rationibus & Allegationibus, ac visis Evidentiis ipsius 465.
Paulini, Jureque in hac parte cognito,

Eidem *Paulino* Jus & celeris Justitiæ complementum fieri & exhiberi faciatis justà Leges, Foros, & Consuetudines Partium prædictarum, faciendo partem, *Capitaneo*, & *Domino de Castelbon*, tanquam Dominis Feodi, totum id quod ad ipsos pertinet, in forma supradicta.

Teste Rege apud *Suthamptoniam* Undecimo Die Julii.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est præfatis, *Capitaneo*, & *Domino*, & eorum alteri, quod ipsi præfatum *Paulinum* Hæreditate suà prædictà uti & gaudere permittant, prout Antecessores sui antea fecerunt.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Infante Portugaliæ.

REX, Universis & Singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Sa- Ann. D.
lutem. 1417.
Sciatis quòd, de Gratia nostra speciali, Concessimus & Licen- An. 5.
tiam Dedimus *Petro Lobato* Chivaler & Nuncio *Regis Portugaliæ*, H. 5.
Avunculi nostri Carissimi, quòd ipse Trescentos Fustes Lancea- Franc. 5.
rum, ad opus, Potentis Principis, Infantis Domini *Henrici*, Se- H. 5. m.
nioris Filii prædicti Avunculi nostri, ad faciendum Guerram su- 14.
per Incredulos & Inimicos Christianæ Fidei, ac etiam Tres Palefridos, & unum Herneliam pro Corpore suo proprio Completum, absque Custuma seu Subsidio, ad opus nostrum capiendis seu solvendis, traducere possit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Suthampton*. xii. die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Karolo de Beaumont, super Annuitate.

REX, Omnibus ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, 1417.
Cùm, dilectus nobis, *Karolus de Beaumont*, Alferiz de Na- An. 5.
varre, H. 5.
Qui, ad Receptam Scaccarii nostri, quandam Annuitatem Du- Pat. 5.
centarum & Quinquaginta Marcarum per Annum percepit, H. 5. m.
In voluntate existat Restituendi Literas Patentes, sibi inde fa- 21.
ctas, in Cancellaria nostra Cancellandas, ad intentionem quòd *Karolus*, Filius suus, eandem habere possit,

Nos, de Gratia nostrà speciali, & pro eo quòd idem *Karolus de Beaumont* Literas prædictas Nobis in Cancellaria nostra prædicta Restituit Cancellandas, ad Supplicationem præfati *Karoli de Beaumont*, & pro bono Servitio quòd prædictus *Karolus Filius* Nobis impendit & impendet in futurum, Concessimus ei dictam Annuitatem Ducentarum & Quinquaginta Marcarum per Annum, *Habendam & Percipiendam*, pro Termino vitæ suæ, ad Scaccarium nostrum, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, eodem modo quo prædictus *Karolus de Beaumont* eam habuit & percepit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Suthampton*. xiv. die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo

Super Financia, pro Fratre Ducis Aurelianensis.

REX, per Literas suas Patentes, usque ultimum Diem Augusti Ann. D.
proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum 1417.
Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defen- An. 5.
sionem suas speciales, *Aubertinum Voillesenes*, Aurifabrum *Ducis* H. 5.
Aurelianensis, Mercatorem * Parisius, in Regnum Regis Angliæ, Franc. 5.
cum Quatuor vel Quinque Personis, in Comitiva sua, in quadam H. 5. m.
Navi, sive Balingera, 14.
Ad Tractandum de Financia pro *Johanne Fratre Ducis Aurelia-* • IX.
nensis, 466.

Veniendo, ibidem morando, & exinde ad propria redeundo, necnon Navem sive Balingeram prædictam, Navigatores & Marinarios ejusdem, ac Bona, Res & Hernesia sua quæcumque, in Navi sive Balingera prædicta existentia;

Proviso semper quod idem Aubertinus, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Waltham* decimo octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1417. Hen 5.

Instructiones super Gesta in Concilio Constantiensi.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Franc. 5. H. 5. m. 16.

REX, Venerabilibus in Christo Patribus, *R. Londoniensi*, *N. Bathoniensi & Wellensi*, *R. Sarum*, *J. Coventrensi & Lichfeldensi*, & *J. Norwicensi*, *Episcopis*, Salutem.

Quia, ex Intimatione vestrâ, credibiliter informamur quòd diversi Ligeorum nostrorum, in Curiâ & in Concilio Constanciensi existentes, Certa prosequi intendunt & nituntur contra nostram Intentionem, Determinationem & Instructionem, per Nos Vobis datis, obedire renuentes & recusantes,

Volumus & Decernimus quòd Omnes & Singuli Ligei nostri, in Curiâ & Concilio prædictis existentes, & ad eadem extunc accessuri (cujuscumque Status, Gradûs, seu Conditionis existant) vobis, in præbendo Auxilium & Consilium, in omnibus sint Obedientes, & vestris Sententiis se conforment, non faciendo Consilia, aut Congregationes particulares, cum aliis Nationibus, vobis inconsultis:

Volumus insuper quòd, si forsan aliqui Ligeorum nostrorum prædictorum vobis sint Inobedientes, aut quicquam, contra Honorem, Dispositionem, aut Instructiones nostros, sive Literas nostras regias, publice vel occulte prosequentes, aut promoventes, vos eisdem Inobedientibus, aut taliter prosequentibus, ex parte nostrâ, Moneatis & Præcipiatis quòd desistant;

Et, si desistere noluerint, injungatis eisdem quòd, infra certum tempus, per vos seu ipsos vestrûm qui Moram ibidem longiorem trahent Statuendum, à Curiâ vel Concilio prædictis recedant, & ad Regnum nostrum Angliæ, sub Forisfacturâ Omnium quæ Nobis forisfacere poterunt, realiter se divertant;

Nos de Præmissis, ac de toto Facto vestro in hac parte, Certificantes.

Volentes etiam quod, si aliquæ diversæ inter vos in agendis oriantur Opiniones, tunc minor Numerus cedat majori, & ejusdem Opinioni condescendat;

Et hoc Universitati omnium & singulorum quorum interest innotescimus per præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Tychefeld* decimo octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Comite Marchiæ Locumtenente Regis supra Mare constituto.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. 5. H. 5. m. 21.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris & Marinariis Navium, & aliis Fidelibus suis, tam infra Libertates, quàm extra, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & circumspectione, Carissimi Consanguinei nostri, *Edmundi Comitis Marchiæ & Ultoniæ* pleniùs confidentes,

Constituimus ipsum Locumtenentem nostrum supra Mare, ad omnia Naves & Vasa, quæ Nobiscum, in præsenti Viagio nostro, Deo Duce, traducentur, statim, postquam in Partibus Transmarinis ad Salutis Portum applicuerimus, in Regnum nostrum Angliæ Conducendum,

Et eadem Naves & Vasa, ac Soldarios, & alios, qui penes

• IX. 467. Nos, ad Partes prædictas, in eisdem navibus & * Vasis, de mandato nostro, postmodum sunt venturi, ad citius quo commodo fieri poterit, salvò & securè Reducendum,

Dantes ei plenam, Tenore Præsentium, Potestatem Audiendi Querelas omnium & singulorum de his quæ Officium Admiralli tangunt, & unicuique Justitiam Faciendi, & Delinquentes juxta eorum Demerita Castigandi, Puniendi, & incarcerandi, & eos, qui Liberandi fuerint, Deliberandi,

Ac Marinarios & alios, pro Navibus & Vasis prædictis necessarios, quotiens opus fuerit, Eligendi & capiendi, & in eisdem ponendi,

Et ad Marinarios, qui Rebelles fuerint, debitè Compescendi & Castigandi,

Cæteraque omnia & singula, quæ ad Officium Admiralli pertinent, in hac parte, Faciendi & Exercendi, prout de Jure & secundum Legem maritimam fuerit faciendum;

Intentionis tamen nostræ non existit quòd præsentes Literæ nostræ in præjudicium Statûs, sive Juris, quod, Carissimus Avunculus noster, *Thomas Dux Exoniæ* habet in Officio Admiralli Angliæ, cedant quovis modo:

Et ideò vobis Mandamus quòd eidem *Comiti*, in Præmissis omnibus & singulis, officium prædictum tangentibus, Intendentes sitis, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & prout per ipsum fueritis super hoc rationabiliter præmuniti ex parte nostra.

In cujus, &c. quamdiu præfatum Comitem Locumtenentem nostrum in hac parte remanere contigerit duraturas.

Teste Rege apud *Porchestre* vicesimo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Conductu pro Prisonario de Janua.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Fran. 5. H. 5. m. 15.

REX, per Literas suas Patentes, per Sexdecim dies proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Petrum Gentile* de Janua, Prisonarium, carissimi Consanguinei Regis, *Thomæ Comitis Sarum*, in Regno Regis Angliæ existentem, *&c. prout in hujusmodi de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Walsham* vicesimo primo die Julii.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1417. Hen 5.

Pro Episcopo Wintoniensi, de Requestu.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. m. 16.

REX, universis & singulis Regibus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Nobilibus, Admirallis, &c. præsentes Literas inspecturis, Salutem in omnium Salvatore.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, *Henricus Episcopus Wyntoniensis*, Avunculus noster carissimus, Nobis & toti Regno nostro, suis exigentibus Meritis, satis Carus & Necessarius, capto bono & laudabili Proposito ad Terram Sanctam & alias partes longinquas in proximo divertere, & ibidem per certum tempus jam futurum, cum adjutorio Altissimi, a quo omnis Gratia procedit, causa Peregrinationis, quam solempniter voverat, se trahere & conversari intendat, nostra licentia mediante,

Nos volentes eo desiderabiliùs & aviditis, ad laudem Dei & Propositi prædicti complementum, pro majori Securitate & Relevamine ipsius Avunculi nostri, dum sic in Remotis steterit providere, quo hujusmodi Propositum, Expeditionem Peregrinationis prædictæ, & dicti Voti præservationem concernere dinoscatur,

Vestram igitur Universitatem multipliciter honorabilem, & quemlibet vestrûm, per se, attentiùs, efficaciùs, & effectuosiùs quo possumus, Tenore Præsentium, Requirimus & Rogamus quatinus, præmissis condignè consideratis, ipsum Avunculum nostrum,

Qui versus partes prædictas, ut prædictum est, per tempus prædictum ibidem moraturus, & exinde versus Regnum nostrum Angliæ reversurus, suos gressus dirigit in præsenti,

Cùm prædictum Avunculum nostrum,

Qui Se, Suos, & Sua, propter Peregrinationis prædictæ expletionem, spe Mercedis æternæ, Laboribus & Periculis ponere non evitat,

* Per Regna, Dominia, Passus, & Districtus, Pontes, Loca, • IX. 468.
Jurisdictiones, Potestates, aut Territoria vestra, seu alicujus vestrûm, cum Familiaribus, Equis, Valesiis, Jocalibus, Auro, Argento, Robis, & Vestimentis, ac aliis Bonis, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, & quocumque nomine censeantur, transire, reverti, seu inibi morari contigerit,

Nostri statûs intuitu, & harum Precum nostrarum speciali interventu, ac Contemplatione nostrâ, propensiùs recommendatum habentes,

Eundem Avunculum nostrum, cum Personis, *&c. prout in ejusmodi de Requestu Literis.*

In cujus rei testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine Fecimus consignari.

Dat. apud *Castrum nostrum de Porchestre* xxi. die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Karolo de Navarra.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Vasc. 5. H. 5. m. 5.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Constabulariis, Ballivis, Ministris, ac aliis fidelibus & Subditis suis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus & fidelis noster, *Karolus de Navarra* Miles in Regnum nostrum Angliæ, penes Præsentiam nostram, de Mandato nostro, venerit, & circa Personam nostram certis de Causis adhuc existat & intendat,

Idemque *Karolus* metuat tam sibi quàm Hominibus & Servientibus suis, per quosdam Æmulos suos & eorum Procuratores, Dampnum de Corporibus suis, ac Jacturam de Bonis, Rebus, & Catallis suis, de facili posse evenire,

Nos,

Securitati prædicti *Karoli*, in hac parte, prospicere volentes gratiose,

Suscepimus ipsum *Karolum*, Homines, Servientes, Res, Bona, & Catalla sua quæcumque in Protectionem & Defensionem nostras speciales,

Nolentes quòd idem *Karolus*, dum sic circa Personam nostram existat & intendat, ratione alicujus Debiti, Compoti, seu Conventionis, aut alterius Contractûs, sive Causæ cujuscumque, Implacitetur, Inquietetur, Capiatur, sive Arestetur ullo modo;

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsum *Karolum*, Homines, Servientes, Res, Bona, & Catalla sua quæcumque Manuteneatis, Protegatis, & Defendatis,

Non inferentes eis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum, aliquod seu Gravamen,

Et, si quid eis Forisfactum fuerit vel Injuriatum, id eis & eorum cuilibet, sine dilatione, corrigi & debite reformari faciatis.

Teste Rege apud *Tichefeld* vicesimo secundo die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Nunciis Ducis Burgundiæ.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Franc. 5. H. 5. m. 13.

REX, universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, Carissimus Consanguineus noster, *Dux Burgundiæ* certos Nuncios & Ambassiatores suos penes Personam nostram, ob certas Causas & Materias, mittere proponat & destinare,

De-

Ann. D. 1417. Hen. 5. Desiderans ut eisdem Nunciis & Ambassiatoribus Literas nostras de salvo Conductu concedere dignaremur,

Nos (Proposito & Desiderio ipsius *Ducis* in hac parte favorabiliter inclinati) Suscepimus Quinquaginta Personas Equestres, aut pauciores, Armatas sive non Armatas, de Gentibus prædicti *Ducis* (cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint) quas idem *Dux* duxerit mittendas penes Præsentiam nostram, in Regnum nostrum Angliæ vel Franciæ, aut alibi, etiam in Exercitu nostro vel Armata, simul veniendo, ibidem morando, & exinde ad Propria redeundo, necnon Equos, Bona, Res, & Hernesia sua * quæcumque, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

* IX. 469. In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege apud *Portchestre* vicesimo Tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Duce Burgundiæ.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Franc. 5. H. 5. m. 16.

REX, dilecto Clerico suo, Magistro *Henrico Ware*, Custodi Privati sigilli nostri, in utroque Jure Licentiato, &, dilecto & Fideli suo, *Willielmo Clifford* Militi, ac, dilecto Clerico suo, Magistro *Willielmo Lyndwood*, Legum Doctori, Salutem.

Cùm nuper, inter Nos, ex unâ, & magnificum Principem, *Johannem Ducem Burgundiæ*, carissimum Consanguineum nostrum, parte ex altera, certæ Treugæ sive Guerrarum Abstinentiæ tractatæ & conclusæ fuerunt, usque ad Festum Sancti Michaelis Archangeli proximum tantummodo duraturæ,

Necnon certæ Securitates generales pro Mercatoribus, Piscatoribus, & Peregrinis, tam Regni nostri Angliæ, quàm Patriæ dicti *Ducis* Flandriæ, & generaliter pro omnibus Mercandisis, hincinde exercendis, & aliàs, conclusæ fuerint & firmatæ, quæ de proximo expirare debent & finiri,

Et propterea præfatus *Dux*, carissimus Consanguineus noster, ad Nos, de præsenti, Transmiserit certos suos Ambassiatores, Procuratores, Commissarios, & Nuncios speciales ad Tractandum & Concludendum super Præmissis, & aliis Materiis de novo occurrentibus,

Cæteraque faciendum, quæ Bonum Pacis & Concordiæ mutui Amoris & Amicitiæ inter Nos & Ipsum concernere possent,

Nos,

Bonum Pacis & Concordiæ hujusmodi sinceris Affectibus semper desirantes,

De vestrisque Fidelitate probata & Circumspectione provida plurimùm confidentes,

Vos Tres Facimus, Constituimus, & Ordinamus nostros Commissarios, Deputatos, Factores, & Procuratores speciales;

Dantes & Concedentes Vobis, & Duobus Vestrùm, Potestatem generalem & plenariam, ac Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum præfatis Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, seu Nunciis dicti carissimi Consanguinei nostri, ad hoc sufficiens Mandatum habentibus, super præmissis Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Securitatibus, aliisque Rebus & Materiis de novo occurrentibus, Tractandi, Conferendi, Concordandi, & Concludendi,

Dictasque Treugas, Guerrarum Abstinentias, & Securitates ad Terras, Dominia, & Loca alia, tam ipsius *Ducis*, quàm *Nostra*, Comutandi, Prorogandi, & Extendendi,

Omniaque & singula, quæ, ut præmittitur, Tractata, Conclusa, Comutata, Prorogata, seu Concordata fuerint, cum omni Securitate, debita & honesta, Nomine nostro, Firmandi,

Ac omnimodas Securitates, Obligationes, Cautiones, tam reales quàm personales, pro Nobis & Nomine nostro, super hiis Faciendi & Promittendi,

Jurandique in Animam nostram quòd Tractata, Conclusa, & Concordata hujusmodi Rata habebimus atque Grata, nec aliquid procurabimus aut faciemus, per quod Tractata, Conclusa, vel Concordata hujusmodi effectu debito Frustrari possent aut quomodolibet impediri,

Securitates, insuper, Obligationes, & Cautiones, ac Juramentum consimile ab eodem *Duce*, seu ipsius in hac parte Commissariis vel Deputatis, Petendi, Exigendi, Stipulandi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, & quæ qualitas Negotiorum hujusmodi exigit & requirit, & quæ Nos ipsi facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum exigant speciale,

Committentes vobis, & Duobus vestrùm, circa Præmissa, ac Dependentia, & Connexa, totaliter & plenariè, omnimodas Vices nostras,

Promittentesque, bonâ fide & in verbo regio, ac sub Ypotheca omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per Vos, aut Duos Vestrûm, ut præmittitur, Actum, Ge-

* IX. 470. stum, * Tractatum, Conclusum, vel Concordatum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Porchestre* vicesimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

Tractatus super Prolongatione Treugarum Flandriæ.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. m. 8.

OMnibus Christi fidelibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, *Henricus Ware* Castos Privati Sigilli, & *Willielmus Lyndwode* Legum Doctor,

Metuendissimi Domini nostri, Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, & Domini Hiberniæ, ad infrascripta Commissarii, sufficienter & legitimè Deputati, Salutem in omnium Salvatore. Ann. D. 1477. Hen. 5.

Literas Commissionis dicti metuendissimi Domini nostri Regis recepimus in hæc verba,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, dilecto Clerico suo, Magistro *Henrico Ware*, Custodi Privati Sigilli nostri, in utroque jure Licentiato, &, dilecto Clerico suo, Magistro *Willielmo Lyndwode*, Legum Doctori, Salutem.

Cùm nuper, inter Nos, ex unâ, &, Magnificum Principem, Johannem Ducem Burgundiæ, carissimum consanguineum nostrum, Parte ex alterâ, certæ treugæ sive guerrarum abstinentiæ tractatæ & conclusæ fuerint, usque ad Festum Sancti Michaelis Archangeli proximum tantummodo duraturæ,

Necnon certæ Securitates generales pro Mercatoribus, *&c. prout supra Dat. apud Porchestre vicesimo tertio die Julii Anno Regni nostri Quinto.*

Post quas quidem Commissionis Literas, per Nos receptas,

Habito inter Nos & honorabiles viros, Dominum *Willielmo de Campo diverso*, Magistrum *Henricum Godbals*, & Magistrum *Georgium de Ostende*, Ambassiatores, Serenissimi Principis, Domini *Ducis Burgundiæ*, aliquali Tractatu,

Considerata etiam utilitate, quæ ex infrascriptis poterit utrimque communiter evenire,

De consensu & assensu dictorum Ambassiatorum *Ducis Burgundiæ*, superius nominatorum, una nobiscum in hac parte concludentium,

Ad Prorogationem & Prolongationem Treugarum, inter Dominum nostrum *Regem* & Dominum *Ducem* prædictos ultimè initarum, cum suis incidentibus, emergentibus, dependentiis, & connexis procedimus in hunc modum,

IN DEI NOMINE AMEN.

Cùm nuper certæ Treugæ, sive Guerrarum Abstinentiæ, inter Dominos *Regem* & *Ducem* prædictos, per suos certos Commissarios, certis modis & formis, sub data Londoniæ, vicesimo quarto die Mensis Junii, Anni Domini Millesimi, Quadringentesimi, Decimi Sexti, captæ sint & initæ, usque ad Festum Michaelis proximò futurum & non ulteriùs duraturæ,

Ac insuper certæ Declarationes, Extensiones, Additiones, sive novæ Provisiones, de & super eisdem, & ad easdem, per alios Commissarios utriusque Partis prædictæ, in Villâ Calesii, sub Datâ in Villâ Calesii Octavo die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, septimo decimo, factæ, & concordatæ existant,

Prout in certis Literis, de & super dictis Treugis, sive Guerrarum Abstinentiis, ac Declarationibus, Extensionibus, Additionibus, sive novis Provisionibus, factis (quas hic haberi volumus pro insertis) expressiùs continetur,

Nos, *Henricus & Willielmus*, metuendissimi Domini nostri Regis antedicti Commissarii, de Voluntate & Assensu Ambassiatorum Domini *Ducis Burgundiæ* prædictorum, easdem Treugas prædictas, cum omnibus & singulis suis Declarationibus, Extensionibus, Additionibus, novis Provisionibus, Incidentibus, Emergentibus, Dependentiis, & Connexis, secundum omnem Vim, formam, & effectum earumdem ſcuncis Prorogamus, Prolongamus, ac exnunc prout extunc Extendimus à Festo

proximò futuro inclusivè, ac eundem vigorem habere volumus, cum omnibus & singulis suis Declarationibus, Extensionibus, Additionibus, & novis Provisionibus contenta à dicto

habent * & adeo firmiter ligare, ac si in Tenore Præsentium * IX. 471.

tractata,

Ad hæc, volumus & consentimus quod Comitatus Boloniæ

Omnibus suis Juribus & pertinentiis, in universis in dictis Treugis *includatur*

& ipsum Comitatum cum suis Juribus & pertinentiis, in ipsis Treugis, usque ad Festum Paschæ duraturis, includimus per expressum,

Et insuper, Auctoritate & Nomine dicti metuendissimi Domini nostri *Regis*, Promittimus, bonâ fide, quòd omnia & singula Præmissa, pro parte sui, durante Termino antedicto, sine dolo & fraude faciet inviolabiliter observari.

Et super hoc Literas Patentes confirmatorias metuendissimi Domini nostri *Regis* antedicti, *in suo* verbo regio, & sub Obligatione suorum Bonorum quorumcumque, expedire & tradere realiter & cum effectu Nuncio dicti Domini *Ducis* in Villa Calesii, ante Festum Nativitatis beatæ Mariæ proximò futurum; dummodo Literæ consimiles confirmatoriæ, pro parte ejusdem Domini *Ducis*, expediantur & liberentur Parti nostræ in hospitio Domini *Willielmi Bardolfe* in eadem Villâ.

In quorum omnium fidem & testimonium Nos Præsentibus super hoc confectis Sigilla nostra apposuimus.

Datum & Actum in Castro Domini nostri Regis *de Porchestre* Vicesimo Tertio die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, decimo septimo.

Pro Episcopo Wintoniensi, de Pardonatione.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. 5. H. 5. m. 21.

REX, Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratia nostra speciali, Pardonavimus & Relaxavimus, reverendo in Christo Patri, avunculo nostro carissimo, *Henrico Beaufort Episcopo Wintoniensi*, omnimodos Transgressiones,

Ann. D. 1417. Hen. 5. nes, Offensas, Misprisiones, Contemptus, & Impetitiones, per ipsum ante hæc tempora, contra formam Statutorum de Liberatis Pannorum & Capiciorum, factos sive perpetratos, unde Punitio caderet in Finem, & Redemptionem, aut in alias Pœnas Pecuniarias, seu Imprisonamenta, Statutis prædictis non obstantibus: Ita tamen quòd præsentes Pardonatio & Relaxatio non cedant in præjudicium, dampnum, vel derogationem alicujus alterius personæ, quàm nostræ dumtaxat

Et insuper, ex mero motu nostro, ob reverentiam Dei, & Caritatis intuitu, PARDONAVIMUS eidem *Episcopo* Sectam Pacis nostræ, quæ ad Nos versus ipsum pertinet, pro omnimodis Proditionibus, Murdris, Raptibus Mulierum, Rebellionibus, Insurrectionibus, Feloniis, Conspirationibus, ac aliis Transgressionibus, Offensis, Negligentiis, Extorsionibus, Misprisionibus, Ignorantiis, Contemptibus, Concelamentis, & Deceptionibus, per ipsum ante hæc tempora qualitercumque factis sive perpetratis, unde Indictatus, Rectatus, vel Appellatus existit, ac etiam Utlagariis, si quæ in ipsum hiis occasionibus fuerint promulgatæ, & firmam Pacem nostram ei inde Concedimus; dummamen idem *Episcopus* Controfactor Misteræ Monetæ, & Cunagii Multiplicator, & Lotor Auri & Argenti cum Cuneo nostro Cunatorum, & Tonsor Monetæ nostræ, Probator communis & notorius, Latro seu Felo qui Abjurationem fecerat, non existat; ita tamen quòd stet Rectus in Curiâ nostrâ, si quis versus eum loqui voluerit de Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

Et ulterius, de uberiori Gratiâ nostrâ, PARDONAVIMUS & RELAXAVIMUS eidem *Episcopo* omnimoda Escapia Felonum & Clericorum Convictorum Attinctorum, Catalla Felonum & Fugitivorum, Catalla Utlagatorum & Felonum de se, Deodanda, Vasta, Impetiones, ac omnimodos Articulos Itineris, Destructiones & Transgressiones de Viridi vel Venatione, Venditionem Boscorum, infra Forestas & extra, & aliarum rerum quarumcumque, ante hæc tempora infra Regnum nostrum Angliæ & partes Walliæ emersa & eventa, unde Punitio caderet in Demandum, Debitum, seu in Finem & Redemptionem, aut in alias Pœnas Pecuniarias, seu in Forisfacturam Bonorum & Catallorum, aut Imprisonamenta seu Amerciamenta Communitatum, Villarum, vel singularium Personarum, vel in Onerationem Liberorum Tenentium eorum, qui nunquam Transgressi fuerint, ut Hæredum, Executorum, vel Terræ tenentium, Escaetorum, Vicecomitum,
* IX. 472. Coronatorum, & aliorum hujusmodi, & omne id quod ad * Nos versus ipsum pertinere possit ex causis supradictis; ac etiam omnimodas Donationes, Alienationes, & Perquisitiones, per ipsum de Terris & Tenementis, de Nobis vel Progenitoribus nostris, quondam Regibus Angliæ, in Capite tentis, ac etiam Donationes, Alienationes, & Perquisitiones ad Manum Mortuam, factas & habitas absque Licentia, necnon omnimodos Intrusiones & Ingressus per ipsum in Hæreditatem suam, in parte vel in toto, post Mortem Antecessorum suorum, absque debita Prosecutione ejusdem extra manum Regiam factos, unà cum Exitibus & Proficuis inde medio tempore perceptis.

Ac etiam PARDONAVIMUS & RELAXAVIMUS præfato *Episcopo* omnimodos Fines adjudicatos, Amerciamenta, Exitus forisfactos, Relevia, Scutagia, ac omnimoda Debita, Compota, Præstita, Arreragia Firmarum & Compotorum, nobis ante hæc tempora qualitercumque debita & pertinentia (Decimis Episcopatûs prædicti, nobis per præfatum *Episcopum* ad præsens debitis, duntaxat exceptis) necnon omnimodas Actiones & Demandas, quas Nos solus versus ipsum, vel Nos conjunctim cum aliis Personis seu Persona, habemus seu habere poterimus, ac etiam Utlagarias in ipsum promulgatas pro aliqua causarum supradictarum.

Et, insuper, PARDONAVIMUS & RELAXAVIMUS eidem *Henrico* omnimodas Pœnas, ante hæc tempora Forisfactas coram Nobis seu Concilio nostro, Cancellario, Thesaurario, seu aliquo Judicium nostrorum, pro aliqua Causa, & omnes alias Pœnas, tam Nobis quàm carissimo Patri nostro defuncto, pro aliqua Causa, ante hæc tempora similiter forisfactas, & ad opus nostrum levandas, ac etiam omnimodas Securitates Pacis, ante hæc tempora similiter Forisfactas, ita quòd præsens Pardonatio nostra, quoad Præmissa, seu aliquod Præmissorum, non cedat in Dampnum, Prejudicium, vel Derogationem alicujus alterius Personæ, quam Personæ nostræ dumtaxat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Porchestre* vicesimo tertio die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Liberatione Magni Sigilli Aurei.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Claus. 5. H. 5. m. 15. dors. MEMORANDUM *quòd, vicesimo tertio die Julii, Anno Regni Regis*, Henrici Quinti, *Quinto, Venerabilis Pater*, Henricus Episcopus Wintoniensis, *tunc Cancellarius Angliæ, Liberavit eidem* Domino Regi *Magnum Sigillum suum Aureum, in quâdam Bagâ de Corio, sub Sigillo ipsius* Episcopi *consignatâ, in quâdam Capellâ beatæ Mariæ, supra Portam inferiorem Prioratûs de Suthwyk, juxta Portchestre, inter Secundam & Tertiam Horam post Nonam in præsentia, Venerabilium Patrum*, Henrici Archiepiscopi Cantuariensis, *&* Thomæ Episcopi Dunolmensis, Humfridi Ducis Gloucestriæ, Henrici Fitz Hugh *Chevaler Thesaurarii Angliæ*, Johannis de Arundell, Domini de Mautravers, Walteri Hungerford *Chevaler Senescalli Hospitii Domini Regis &* Simonis Gaunstede *Custodis Rotulorum Cancellariæ prædictæ Domini Regis, & aliorum ibidem præsentium:*

Ac idem Dominus Rex *Sigillum prædictum, in Bagâ illâ, ut prædictum est, consignatâ, præfato* Episcopo Dunolmensi *ibidem incontinenti liberavit:*

Et super hoc idem Episcopus Dunolmensis, *recepto Sigillo prædicto, idem Sigillum usque Wykham secum deferri fecit; & ibidem, eodem die, quasdam Literas Patentes præfati Domini Regis, de salvo Conductu Magistro* Lodowico de Cleremont *ac* Willielmo Cadier *factas ac diversa Brevia, in præsentia* Johannis Pelham *Chivaler, Magistri* Ricardi Holme *Clerici*, Johannis Thoralby *unius Clericorum Cancellariæ prædictæ, &* Thomæ Haseley *unius Clericorum Coronæ ejusdem Cancellariæ, ac aliorum, sigillavit; & sic, de die in diem, quando opus fuit & necesse.* Ann. D. 1417. Hen. 5.

Super Conventionibus cum Domina Armeniaci.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.

Cum inter, inclitam & honorabilem Dominam, Dominam 1417. *Johannam Armeniaci, Dominam de Lesparra*, ex parte una, &c. An. 5. dilectum & fidelem nostrum, *Willielmum Clyfford* Militem, Con- H. 5. stabularium nostrum Burdegalæ, pro Nobis & Nomine nostro, Vasc. 5. parte ex altera, Tractatum sit, Concordatum & Conclusum, H. 5. m.

* Quòd præfata Nobilis Domina Nobis & ad usum nostrum 6. perpetuum Cedet & Dimittet, & in Nos & Personam nostram * IX. Transferet, omne Jus, Titulum, Dominium directum & utile, 472. ac omnem Possessionem naturalem & civilem, omnimodasque Actiones, reales & personales, temporales & perpetuas, ad eam quomodocumque in Villa, Castro, Baronia, & Castellania de Lesparra, & de Lesparrois, ac ad ea, cum omnibus suis Pertinentiis, spectantia seu pertinentia,

Et consimiliter Faciet præfata Nobilis Domina, Cedetque, & Transferet in Nos & Personam nostram, ac ad usum nostrum perpetuò Dimittet, omnia Jus, Titulum, & Dominium utile & directum, quæ quomodocumque habet vel habere poterit in Loco, Dominio, & Potestate de Bruih & de Carquans, de Roisan & de Pinons, Quancon & de Balisac, & ad ea, cum omnibus suis Pertinentiis; pro quibus à nobis Recipiet præfata Domina certas Pecuniarum Summas in Terminis ad hoc limitatis; prout hæc & alia in quadam INDENTURA, inter ipsam Dominam *Johannam* & præfatum *Willielmum* exinde CONFECTA, Sigilloque ipsius Dominæ *Johannæ* & Signo & Subscriptione *Petri Arnaldi de Pardiac* Notarii Publici CONSIGNATA, plenius continetur, cujus INDENTURÆ Copiam penes Nos sub Publico Instrumento retinemus,

Quos quidem Tractatum, Concordiam, & Conclusiones, inter dictam *Nobilem Dominam* & prædictum *Willielmum* Nomine nostro factos, sicut & prout in dicta INDENTURA continetur, Ratos, Gratos, & Firmos habuimus, & etiam habemus per Præsentes,

Nos,

De circumspecta Prudentia ipsius *Willielmi* & Fidelitate sincera plenius confidentes,

Ipsum *Willielmum*, Tenore Præsentium, Facimus, Ordinamus, & Constituimus nostrum Commissarium, Procuratorem, Negotiorum Gestorem, & Nuncium specialem,

Dantes & Concedentes eidem *Willielmo*, pro Nobis & Nomine nostro, generalem Potestatem, & Mandatum speciale, prædicta Villam, Castrum, Baroniam, & Castellaniam de Lesparra & de Lesparoys, necnon Locum de Bruih & de Carquans, de Roisan & de Pinons, Quancon & de Balisac, cum omnibus & singulis eorum Pertinentiis à præfata Domina, vel ab ejus ad hoc Deputato, Recipiendi,

Eorumque omnem Possessionem Ingrediendi, Nanciscendi, & Continuandi,

Et Pecuniarum Summas, Nomine nostro promissas, Solvendi,

Et Acquietantias de Solutis Accipiendi,

Omniaque & singula, in præfata INDENTURA promissa & conscripta, quatenus Nos concernunt, Complendi, Perficiendi, &, quatenus expedire viderit, supradicta omnia & singula de novo Contrahendi, Firmandi, & Concludendi,

Necnon, cùm Possessio hujusmodi per ipsum *Willielmum* Nomine nostro nacta & apprehensa fuerit, Villam, Castrum, Baroniam, & Castellaniam, ac Loca, & Dominia alia supradicta, Gubernandi, & ad Opus nostrum Administrandi,

Jurisdictionem omnimodam altam & bassam, ac merum & mixtum Imperium, ad Villam, Castrum, Baroniam, & Castellaniam, ac Loca & Dominia alia supradicta quomodolibet pertinentia, liberè Excercendi,

Omnesque & singulas Causas Criminales & Civiles in eisdem Villa, Castro, Baronia, & Castellania, ac Locis, & Dominiis aliis supradictis, quandocumque emergentes, Examinandi, Discutiendi, & Terminandi,

Sententias, insuper, quascumque, per ipsum seu ejus Commissarios ferendas, debitè Exequendi,

Fructusque, Redditus, & Proventus, ex eis qualitercumque Provenientes, necnon Homagia, Fidelitates, Sacramenta, & alia quæcumque Servitia, ipsis Dominiis vel quibuscumque eorumdem à quibuscumque Personis debita, nomine nostro Exigendi & Recipiendi,

Alium, vel alios, Commissarium, vel Commissarios, Procuratorem, vel Procuratores, loco sui Substituendi, & Substitutos hujusmodi Revocandi quotiens sibi videbitur oportunum,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale, & quæ Nos facere possemus si ibidem essemus in Persona præsentes;

Promittimus insuper, bonâ fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per præfatum *Willielmum* Actum, Gestum, vel Procuratum fuerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste

Ann. D. 1417. Hen. 5. Teſte Rege apud *Porcheſtre* viceſimo quarto die Julii.

Per ipſum Regem.

* IX. 474. ### * *De Poſſeſſione, juxta dictas Conventiones, recipienda.*

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibidem. REX, dilectæ ſibi, Dominæ *Johannæ Armeniaci*, *Dominæ de Leſparra & de Roſan*, Salutem.

Cùm nuper, inter vos ex parte una, &c, dilectum & fidelem noſtrum, *Willielmum Clifford* Militem, Conſtabularium noſtrum Burdegalæ, pro Nobis & Nomine noſtro, parte ex altera, Tractatum ſit, Concordatum, & Concluſum quòd vos, ad uſum noſtrum perpetuum, Cedetis & Dimittetis, & in Nos & in Perſonam noſtram Transferetis, omne Jus, Titulum, Dominium directum & utile, ac omnem Poſſeſſionem, naturalem & civilem, omnimodaſque Actiones, reales & perſonales, temporales & perpetuas, ad vos quomodocumque in Villa, Caſtro, Baronia, & Caſtellania de Leſparra & de Leſparrois, ac ad ea, cum omnibus ſuis Pertinentiis, ſpectantia ſive pertinentia,

Et conſimiliter quòd vos Facietis, Cedetiſque, & Transferetis in Nos, & Perſonam noſtram, ac ad uſum noſtrum perpetuò Dimittetis omnia Jus, Titulum, & Dominium utile & directum, quæ quomodocumque habetis vel habere poteritis in Loco, Dominio, & Poteſtate de Bruih & de Carpuans, de Roſan & de Pinons, Quancon & Beirzak, & ad ea, cum omnibus ſuis Pertinentiis; pro quibus à Nobis recipietis certas Pecuniarum Summas in Terminis ad hoc limitatis; prout hæc & alia in quadam INDENTURA, inter vos & præfatum *Willielmum* inde CONFECTA, Sigilloque veſtro ac Signo & Subſcriptione *Petri Arnaldi de Perdias* Notarii Publici CONSIGNATA, plenius continentur,

Ac Nos,

De circumſpecta prudentia ipſius *Willielmi* & fidelitate ſincera plenius confidentes,

Ipſum *Willielmum*, per Literas noſtras Patentes, Fecerimus, Ordinaverimus, & Conſtituerimus noſtrum Commiſſarium, Procuratorem, Negotiorum Geſtorem, & Nuncium ſpecialem,

Dantes & Concedentes eidem *Willielmo*, pro Nobis & nomine noſtro, generalem Poteſtatem, & Mandatum ſpeciale, prædicta Villam, Caſtrum, Baroniam, & Caſtellaniam de Leſparre & de Leſparrois, necnon Locum de Bruih & de Carquans, de Roiſan & de Pinons, de Quancon & de Baizak, cum omnibus & ſingulis eorum Pertinentiis, à vobis vel à veſtro ad hoc Deputato Recipiendi,

Eorumque omnem Poſſeſſionem Ingrediendi, Nanciſcendi, & Continuandi,

Et Pecuniarum Summas, Nomine noſtro promiſſas, Solvendi,

Et Acquietantias de Solutis Accipiendi,

Omniaque & ſingula, in præfata INDENTURA promiſſa & conſcripta, quatenus Nos concernunt, Complendi & Perficiendi,

Et, quatenus expedire viderit, ſupradicta omnia & ſingula de novo Contrahendi, Firmandi, & Concludendi,

Ac quædam alia, in dictis Literis noſtris contenta, Faciendi & Complendi, prout in eiſdem Literis plenius continetur,

Et ideò vos Requirimus, ſpecialiter Exorantes, quatinus eidem *Willielmo* Villam, Caſtrum, Baroniam, Caſtellaniam, Loca, & Dominia alia ſupradicta nomine noſtro liberetis, ſeu per Deputatos veſtros in hac parte liberari faciatis, juxta vim & effectum Tractatûs, Concordiæ, & Concluſionis prædictorum, ipſumque corporalem Poſſeſſionem in eiſdem, Nomine noſtro prædicto, pacificè habere permittatis,

Recipiendo de præfato *Willielmo* Summas, in prædictis INDENTURIS vobis promiſſas.

Teſte Rege apud *Porcheſtre* viceſimo quarto die Julii.

Per ipſum Regem.

ET Mandatum eſt *Gailhardo de Marraben*, Caſtellano Villæ & Dominii de Leſparra & de Leſparrois, quòd,

Poſtquam idem *Willielmus* Poſſeſſionem de Villa, Caſtro, Baronia, & Caſtellania, ac Locis, & Dominiis aliis ſupradictis, Nomine Regis, receperit,

Eidem *Willielmo*, tanquam Commiſſario, Procuratori, Negotiorum Geſtori, ac Nuncio noſtro in Præmiſſis ſpeciali, ac ejus Commiſſariis & Procuratoribus, in omnibus, quæ ad Regem pertinent, in hac parte, pareat & intendat cum effectu.

Teſte ut ſupra.

Per ipſum Regem.

* IX. 475. * ET Mandatum eſt *Willielmo Ays de Benec* Armigero, Capitaneo Caſtri de Leſparra, quod,

Poſtquam, *&c. ut ſupra.*

Teſte ut ſupra.

ET Mandatum eſt *Amanyn de Puch* Armigero, & Capitaneis de Roiſan & de Pinons, quod,

Poſtquam, *&c. ut ſupra.*

Teſte ut ſupra.

Per ipſum Regem.

ET Mandatum eſt univerſis & ſingulis Abbatibus, Prioribus, Baronibus, Militibus, & aliis Fidelibus & Subditis Regis, tam Clericis, quàm Laicis de Villa, Caſtro, Baronia, & Caſtellania de Leſparra & de Leſparrois, ac Loco, Dominio, & Poteſtate de Bruih & de Carquans, de Roiſan & Pinons, de Quancon & de Baiizak, quòd,

Tom. IV. P. III.

Poſtquam, *&c. ut ſupra.*

Teſte ut ſupra. Ann. D. 1417. Hen. 5.

Per ipſum Regem.

Super Viagio Regis, de Locumtenente Angliæ conſtituto.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1417.

Sciatis quod, An. 5.

Cùm, Dei adjutorio, verſus partes Franciæ, pro Recuperatione & Adeptione Hæreditatum & Jurium Coronæ noſtræ, à diu, ut cunctis liquet, injurioſè detentorum, ſimus in proximo profecturi, H. 5. Pat. 5. H. 5. m. 22.

Et inſideat intimè cordi noſtro quòd Pax noſtra, infra Regnum noſtrum Angliæ, præſertim dum abſentes fuerimus, inviolabiliter obſervetur, & quòd Agenda dicti Regni noſtri proviſè dirigantur, ac ſingulis Juſtitiæ debitum impendatur,

Necnon de fidelitate & induſtria, cariſſimi Fratris noſtri, *Johannis Ducis Bedfordiæ* intimè confidentes,

Conſtituimus ipſum *Ducem* Cuſtodem dicti Regni noſtri ac Locum noſtrum tenentem in eodem Regno, dum extra eidem Regnum noſtrum moram fecerimus, vel donec aliud inde duxerimus Ordinandum,

Damus autem univerſis & ſingulis Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Communitatibus, Vicecomitibus, Liberis Hominibus, Balliivis, Miniſtris, & omnibus Fidelibus noſtris, Tenore Præſentium, firmiter in Mandatis quòd præfato *Duci*, tanquam Cuſtodi dicti Regni noſtri & Locum noſtrum tenenti in eodem, Intendentes ſint, Reſpondentes, ac Conſulentes, & Auxiliantes.

In cujus, &c.

Teſte Rege apud *Porcheſtre* viceſimo quinto die Julii.

Per ipſum Regem.

De Poteſtate prædicto Locumtenenti conceſſa.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann D. 1417.

Sciatis quòd, An. 5.

Cum, *&c. ut ſupra uſque ibi*, duxerimus Ordinandum, *& tunc ſic*, H. 5.

Nos, Ibidem.

Volentes quieti Prælatorum, Magnatum, & aliorum Fidelium noſtrorum dicti Regni noſtri, dum Abſentes fuerimus, providere,

Eidem Cuſtodi dicti Regni noſtri Angliæ & Locum noſtrum tenenti in eodem plenam Conceſſimus Poteſtatem & Auctoritatem ſpecialem, tam Parliamenta, quàm Concilia, infra dictum Regnum noſtrum, Tenendi,

Et Prælatos, Magnates, & Proceres, ac Comunitates dicti Regni noſtri, cum tempus exegerit vel neceſſe fuerit, Convocandi & Summonendi, & cum ipſis Conſulendi,

Et ea, quæ Nobis & Regno noſtro prædicto neceſſaria fuerint vel oportuna, de aſſenſu Parliamentorum & Conciliorum hujuſmodi, Faciendi, Ordinandi, & Diſponendi,

Et ea, quæ de aſſenſu Parliamentorum & Conciliorum hujuſmodi Ordinata, Tractata, vel Concordata fuerint, Executioni debitè vice noſtra demandari Faciendi,

* Necnon Capitulis Eccleſiarum Cathedralium & Conventualium, per Mortem, Ceſſionem, ſeu quovis alio modo Vacantium, cum hujuſmodi Vacationes prædicto Cuſtodi per dicta Capitula præſentatæ fuerint, Concedendi Licentiam Eligendi Perſonas idoneas in Paſtores & Præſidentes Eccleſiarum prædictarum, * IX. 476.

Et cum, de Licentia prædicta, Electiones in dictis Eccleſiis fuerint celebratæ, & Perſonæ Electæ, per Literas dictorum Capitulorum, Nobis vel ſibi noſtro Nomine præſentatæ, Aſſenſum & Favorem Regium ſingulis hujuſmodi Electionibus (niſi rationabilis Cauſa ſubfuerit quare dictis Electionibus hujuſmodi Aſſenſus denegari debeat) adhibendi,

Et ulterius, pro Confirmatione Electorum, quibus ſic adhibetur Aſſenſus, illis, ad quos pertinet, more ſolito tranſcribendi,

Ac, cum Electiones hujuſmodi confirmatæ fuerint, & de hoc per Literas Diœceſanorum Locorum prædictorum præfato Cuſtodi conſtiterit, Fidelitates, Nobis de Minoribus Prælatis in hac parte debitas, Recipiendi, ac Temporalia ſua Reſtituendi,

Ita quòd idem Cuſtos à Majoribus Prælatis, ſic Electis, non recipiat Fidelitates, nec Temporalia Eccleſiarum, ad quarum Regimen eliguntur ſeu poſtulantur, Liberet ſeu Reſtituat quouſque Nos ſuper hoc duxerit conſulendos, aut aliud à Nobis inde habuerit in Mandatis,

Et quaſcumque etiam Fidelitates, pro quibuſcumque Terris, Tenementis, ſeu Hæreditatibus Nobis debitas, Recipiendi,

Ac Terras, Tenementa, & Hæreditates hujuſmodi illis, ad quos pertinent, prout juſtum fuerit, Liberandi & Reſtituendi,

Homagiis, Nobis pro dictis Terris, Tenementis, & Hæreditatibus debitis, reſervatis, quæ uſque Reditum noſtrum in Angliam volumus, pro Fine rationabili, in Cancellaria noſtra faciendo, Reſpectuari,

Volumus enim quòd idem Cuſtos omnia Præmiſſa, ac omnia alia & ſingula Gubernationem ſuam tangentia & concernentia, de Aſſenſu & Deliberatione Concilii noſtri, & non aliter, faciat & exequatur.

In cujus, &c.

Teſte ut ſupra.

Per ipſum Regem.

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Tractatus Treugarum Flandriæ, pro Securitate Mercatorum.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Franc. 5. H. 5. m. 22.

UNiversis Christi Fidelibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Henricus Ware Custos Privati Sigilli, & *Willielmus Clifford* Miles,

Metuendissimi nostri Domini, *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, & *Domini Hiberniæ*, ad infrascripta Commissarii speciales,

Salutem in omnium Salvatore.

Literas Commissionis dicti Domini nostri Regis recepimus,

Quarum Tenorem in certis Literis, super Prorogatione Treugarum vel Abstinentiarum à Guerrâ confectis, sub Data, in Castro præfati Domini nostri Regis de Porchestre, præsentis Mensis Julii die vicesimâ tertiâ inseruimus, & hic haberi volumus pro expressis,

Cujus Commissionis Vigore,

Habito inter Nos &, Honorabiles Viros, Dominum *Willielmum de Campo diversa* Militem, Magistrum *Henricum Godebals* Decanum Leodiensem, & Magistrum *Georgium de Ostende*, Ambassiatores Domini *Ducis Burgundiæ*, ad hoc sufficienti Potestate fulsitos, aliquali Tractatu de & super Cursu Mercandisarum ac Securitate Mercatorum, Clericorum, Peregrinorum, Piscatorum, & aliarum quarumdam Personarum unius & alterius Partis,

Inspectisque per Nos, Commissarios antedictos, Treugis, Guerrarum Abstinentiis, sive Securitatibus, ac Literis desuper inde confectis, inter, recolendæ memoriæ, Dominum *Henricum*, Dei Gratiâ, *Regem Angliæ & Franciæ*, & Dominum Hiberniæ, Patrem dicti Domini Regis Moderni, ex parte una, ac, illustrem Principem, Dominum *Johannem Ducem Burgundiæ*, ex alia, initis, factis, sive Concordatis, per unum Annum, à tempore Publicationis earumdem, duraturis,

Quæ quidem Treugæ, sive Securitates Annales, licet, iteratis vicibus, tam per, recolendæ memoriæ, Dominum nostrum *Regem Defunctum*, quàm per Metuendissimum Dominum nostrum *Regem Modernum*, Prorogatæ fuissent & Continuatæ; videlicet, usque ad Quintumdecimum * Diem Mensis Junii proximò præ-

* IX. 477.

teritum, lapso tamen illo Quintodecimo Die finaliter expirarunt, prout ex ipsarum Treugarum principalium & Prorogationum prædictarum Tenoribus (quos hic haberi volumus pro expressis, liquet manifestè)

Nos verò, *Henricus Ware*, & *Willielmus Clifford* antedicti, de consensu & assensu dictorum Ambassiatorum *Ducis Burgundiæ*, nobiscum in hac parte concludentium & concordantium,

Utilitatibus & commoditatibus diversis, quæ ex infrascriptis poterint utrique parti verisimiliter evenire, debitè consideratis,

Prædictas Treugas, Guerrarum Abstinentias, sive Securitates, quocumque Nomine censeantur, eisdem modo & formâ, quibus Auctoritate, recolendæ memoriæ, Domini nostri *Regis Defuncti* pro uno Anno captæ erant, ut præfertur, & prout in Literis inde confectis, & postea debitè confirmatis (quas hic haberi volumus, de Articulo in Articulum, & de verbo in verbum, pro expressis) expressius continetur, Tenore Præsentium resumimus, innovamus,

Et cum Ambassiatoribus antedictis, nomine dicti Domini sui, unà nobiscum easdem resumentibus, innovantibus, & ineuntibus, de novo inimus, ac easdem durare volumus, à Datâ Præsentium, usque ad Festum Paschæ proximò futurum, & extunc usque ad Festum Paschæ Anno revoluto inclusivè, quod erit sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono,

Et eundem effectum & vigorem habere volumus omnia & singula, in præfatis Treugis sive Securitatibus tunc expressa, extunc usque ad Festum Paschæ proximo futurum, & extunc usque ad Festum Paschæ proximò extunc futurum, quod erit sub prædicto Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono,

Et adeò firmiter ligare, ac si in Tenore Præsentium essent articulatim & de verbo in verbum especialiter recitatæ, non obstante quòd Guerræ inter metuendissimum Dominum nostrum Regem & Adversarium suum Franciæ, nunc inchoatæ, sint & vigeant, etiamsi usque ad Festum Paschæ, quod erit sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, decimo nono, ipsæ Guerræ perdurarent & vigerent:

Proviso tamen quòd, quamdiù Guerræ fuerint inter Regem Angliæ & *Civitatem Januensem*, sive ipsius Civitatis Dominum, aut Represaliæ, sive Marchæ duraverint inter Regem & prædictos *Januenses*, nullus Flandrensis, aut alius (cujusque Nationis, Conditionisve, aut Patriæ existat) Bona sua, sive Merces, etiam durantibus his Treugis, sive Securitatibus, ponere possit aut valeat in Carracis, Galeis, aut Navibus *Januensium*, quod si quis fecerit, hoc ejus erit periculum,

Et, si forsitan quæcunque Bona, vel Merces in Carracis, Galeis, aut Navibus *Januensium* per dictum Dominum nostrum Regem, vel ejus Subditos quorumcumque locorum (extra tamen Portus & Patriam Flandriæ) capi vel arestari contingat, harum Securitatum, Treugarum, seu Provisionum vigore nec repeti poterunt, nec debeant restaurari aut restitui;

Proviso etiam quòd, durantibus his Treugis, sive Securitatibus, Bona Anglicorum in Flandria, aut Bona Flandrensium in Angliâ, capi aut arestari non debent, nisi pro novo Debito, aut Delicto, post Datam Præsentium, inibi contracto, aut perpetrato;

Proviso insuper quòd istæ Treugæ, de novo Resumptæ, Innovatæ, sive de novo Initæ, per *Adversarium* dicti Domini nostri Regis (quem Pars adversa dicit Regem Franciæ) citra Festum Paschæ, proximò jam futurum, in sufficienti formâ, sub suo Magno Sigillo, ipsarum recitato Tenore, confirmentur,

Et Nos, vice & auctoritate dicti *Domini nostri Regis*, Promittimus, bonâ fide, quòd omnia & singula Præmissa, pro parte suâ, durante Termino harum Treugarum Resumptarum, Innovatarum, sive de novo Initarum (videlicet, à Datâ Præsentium usque ad Festum Paschæ, quod erit sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono) sine dolo & fraude faciet inviolabiliter observari,

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Quodque idem metuendissimus *Dominus noster Rex* Literas suas Confirmatorias (in quibus dictarum Antiquarum Treugarum Tenor, de verbo ad verbum, inseri debet) in suo verbo regio, & sub Obligatione omnium Bonorum suorum, expediet & realiter dari faciet certo Nuncio dicti *Domini Ducis*, in Villâ Calesii, ante Festum Nativitatis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum; dummtamen Literæ consimiles Confirmatoriæ, pro parte ejusdem Domini Ducis, expediantur & liberentur Parti nostræ in hospitio Domini *Willielmi Bardolfe* in eâdem Villâ.

In quorum omnium fidem & * testimonium Nos præsentes Literas, desuper confectas, Signis nostris Manualibus & Signetis munivimus & signavimus. * IX. 478.

Datum & Actum *Londoniæ* ultimo die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo septimo.

Tractatus de Treugis Flandriæ prorogandis.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Infr. Bibl. Cotton. Caligula D. 5.

UNiversis Christi fidelibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, *Guillermus de Campodiverso* Miles, Cambellanus, *Henricus Godbals* Decanus Leodiensis, Consiliarii, & *Georgius d'Ostende* Secretarius, Metuendissimi Domini nostri, Domini *Johannis Ducis Burgundiæ*, Comitis Flandriæ, Arthesii, & Burgundiæ, Nuncii & Ambaxiatores, ac ad infrascripta Commissarii speciales, Salutem in omnium Salvatore.

Literas Commissionis dicti Domini nostri Ducis recepimus,

Quarum Tenorem in certis Literis, super Prorogatione Treugarum vel Abstinentiarum a Guerrâ confectis, sub Data in Castro Domini *Regis Angliæ* de Porchestre, vicesimâ tertiâ die hujus Mensis Julii, inseruimus, & hic haberi volumus pro expressis:

Cujus Commissionis vigore, habito inter Nos &, Honorabiles Viros, Magistrum *Henricum Warre* Custodem Privati Sigilli, & Dominum *Willielmum Cliffort*, Serenissimi Principis Domini *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ* Commissarios, & ad infrascripta sufficienti Potestate fulsitos, aliquali Tractatu de & super Cursu Mercandisarum, ac Securitate Mercatorum, Clericorum, Peregrinorum, Piscatorum, & aliarum quarumdam Personarum, unius & alterius Partis,

Inspectisque per Nos Ambaxiatores antedictos, Treugis, Guerrarum Abstinentiis, sive Securitatibus, ac Literis desuper confectis, inter, Recolendæ Memoriæ, Dominum *Henricum*, Dei Gratiâ, *Regem Angliæ*, ultimò defunctum, ex parte una, ac, Illustrissimum Principem & Metuendissimum Dominum nostrum, Dominum *Johannem*, Dei Gratiâ, *Ducem Burgundiæ*, Comitem Flandriæ, Arthesii, & Burgundiæ, parte ex alterâ, Initis, Factis, sive Concordatis, per unum Annum à tempore Publicationis earumdem, duraturis,

Quæ quidem Treugæ, sive Securitates Annales, licet, iteratis vicibus, tam per Regem Angliæ defunctum, quàm etiam per Modernum, & per Metuendissimum Dominum nostrum Ducem, præfatos, Prorogatæ fuissent & Continuatæ; videlicet, usque ad Quintum decimum Diem Mensis Junii proximò præteriti, lapso tamen illo Decimo Quinto Die finaliter expirarunt, prout ex ipsarum Treugarum Principalium & Prorogationum dictarum Tenoribus (quas hic haberi volumus pro expressis) liquet manifestè,

Nos verò, *Guillermus*, *Henricus*, & *Georgius*, Ambaxiatores antedicti, de Consensu & Assensu prænominatorum Commissariorum Domini Regis Angliæ, nobiscum in hac parte Concludentium & Concordantium,

Utilitatibus & Comoditatibus diversis, quæ ex infrascriptis poterunt utrique Parti verisimiliter evenire, debitè consideratis,

Prædictas Treugas, Guerrarum Abstinentias, sive Securitates, quocunque nomine censeantur, eisdem Modo & Formâ, quibus Auctoritatibus, *Regis Angliæ Defuncti* & præfati *Domini nostri Ducis* pro uno Anno captæ erant, ut præfertur, & prout in Literis inde confectis, & postea debitè confirmatis (quas hic haberi volumus, de Articulo in Articulum, & de Verbo ad Verbum, pro Expressis) expressius continetur, Tenore Præsentium, Resumimus, Innovamus, & cum Commissariis antedictis, Nomine dicti Domini sui Regis Angliæ, unà nobiscum easdem Resumentibus, Innovantibus, & ineuntibus, de novo inimus, ac easdem durare volumus à Datâ Præsentium usque ad Festum Paschæ proximò futurum, & extunc usque ad Festum Paschæ Anno revoluto inclusivè, quod erit sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono,

Et eundem effectum & vigorem habere volumus omnia & singula, in præfatis Treugis sive Securitatibus tunc expressa, extunc usque ad Festum Paschæ proximò futurum, & extunc usque ad Festum Paschæ proximò extunc futurum, quod erit sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, decimo nono, adeò firmiter ligare, ac si in Tenore Præsentium essent articulatim & de verbo ad verbum specialiter Recitatæ; non obstante quòd Guerræ inter, Serenissimos Principes & Dominos, * *Reges Franciæ & Angliæ* nunc inchoatæ sint & vigeant, etiamsi usque ad Festum Paschæ, quod erit sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono, ipsæ Guerræ (quod Deus avertat) perdurarent & vigerent; * IX. 479.

Proviso tamen quòd, quamdiu Guerræ fuerint inter præfatum Regem Angliæ & Civitatem Januensium, sive ipsius Civitatis Dominum, aut Represaliæ sive Marchæ duraverint inter Regem & Januenses prædictos, nullus Flandrensis, aut alius (cujuscunque Nationis, Conditionisve, aut Patriæ existat) Bona sua sive Merces,

etiam

Ann. D. 1417. Hen. 5. etiam durantibus his Treugis sive Securitatibus, ponere possit aut valeat in Carracis, Galeis, aut Navibus Januentibus, quod si quis fecerit, hoc ejus erit Periculum:

Et, si forsitan quæcunque Bona vel Merces, in Carracis, Galeis, aut Navibus Januensibus onerata, per dictum Dominum Regem Angliæ, vel ejus Subditos, quocunque Locorum (extra tamen Portus & Patriam Flandriæ) capi vel arrestari contingat, harum Securitatum Treugarum seu Provisionum vigore nec repeti poterint, nec debeant restaurari aut restitui;

Proviso etiam quòd, durantibus his Treugis, sive Securitatibus, Bona Anglicorum in Flandria, aut Bona Flandrentium in Angliâ, capi aut arrestari non debeant, nisi pro novo Debito, aut Delicto, post Datam Præsentium, inibi contracto, aut perpetrato;

Proviso insuper quòd istæ Treugæ, de novo Resumptæ, Innovatæ, seu de novo Initæ, per, Serenissimum & Superiorem Dominum nostrum, Dominum Regem Franciæ, infra Festum Paschæ, proximò jam futurum, in sufficienti Formâ, sub suo Magno Sigillo, ipsarum Recitato Tenore, confirmentur:

Et Nos, vice & Auctoritate prædicti Metuendissimi Domini nostri Ducis, Promittimus, bona fide, quòd omnia & singula Præmissa, pro Parte suâ, durante Termino harum Treugarum Resumptarum, Innovatarum, sive de novo Initarum (videlicet, à Datâ Præsentium usque ad Festum Paschæ, quod erit sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono) sine Dolo & Fraude faciet inviolabiliter observari,

Quodque idem Metuendissimus Dominus noster Dux Literas suas Confirmatorias (in quibus dictarum Treugarum antiquarum Tenor, de verbo ad verbum, inseri debet) in suo Verbo Principis, & sub Obligatione omnium Bonorum suorum, expediet & realiter dari faciet in Domo Domini *Willielmi Bardolf* Militis, & Locumtenentis in Callesio, ante Festum Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis proximò futurum; dummodo Literæ consimiles Confirmatoriæ, pro parte ejusdem Domini Regis Angliæ, expediantur & liberentur Nuncio præfati Domini nostri Ducis in Hospitio prædicti Domini *Willielmi Bardolfe* in Callesio.

In quorum omnium Fidem & Testimonium nos præsentes Litteras, desuper confectas, Signis nostris Manualibus & Signetis munivimus & signavimus.

Datum & Actum *Londoniis* ultimâ die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Septimo.

Sub Sigillis,	*H. Goedhals.*
G. de Champdivers.	*G. d'Oostende.*

Appunctuamentum super Sursum redditione Castri de Tonqua.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norman. 5. H. 5. m. 6. C'ENSUIT L'APPOINTMENT DU TRAITEE, & par LETTRES INDENTEES PRISE, & ACCORDEZ le Marsdy, le Tierce jour d'Augußt, apres que la Siege fuist mise devaunt le Chastell de Tonque par l'Ordenance du, Treshaut & Trespuissant Prince, le Tresexcellent *Roy de France & d'Engleterre:*

Est assavoir, pur la partie du dit Tresexcellent Roy, commise, de sa grace, ou dite Traitee & Appointment vaquer & entendre, ses Homes Lieges, Monsieur *John Cornwaille*, & Monsieur *Guillem Porter* Chivaler,

Et, pur la partie de l'Adversaire desuisdit Tresexcellent Roy, *Gulliam le Conte*, Lieutenant depar Messire *John d'Angiere* Captain en dit Chastell, & *Johan Beneffant* Esquiers, la dite Appointment accorde en cest fourme,

Que, s'ency que le dit Chastell ne soit Recussez ou Succurrez dudeins Lundy, le noefisme jour du suisdit Mois prochein venant, devaunt heure de mydy, par puissance de Capitain, acompanez de Gentz d'Armes, que a ycell heure le Lieutenant rendra le dit Chas-

* IX. 480. tell de * Tonque en les mains du Tresexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, ou a autre de sa Noblesse a ceo commys pur le rescevoir,

Et, sur cest Traitee & Appointment, a le Roy, de sa benigne Grace, ottroie a tous ceux, soiantz dedeinz le dit Chastell, leur Vies, ovesques toutz leur Biens, Hernois, Monturez, Armurez, & autres Choses quecomques; hors mys Vitaillez & Artillarie appartenantz au dit Chastell:

Et, pur yceste Traitee & Appointment entretenir bien & loialment, saunz fraude & male engyn, ount les susditz Deux Esquiers faitz Serement solempnell, & sur Peine de Reprouche, & ovecque ce bailles & deliveres hors du dit Chastell oept Hostages, bones, notables & suffisantz a le voluntee du Roy, &, apres la Deliverance du dit Chastell, d'en estre Renduz franchement & quitement, come les autres qui sont demurrez dedeins;

Purveu que, si le dit Chastell soit par force, come dit est, Socurrez, adonques les Hostages paraulment d'en estre Renduz:

Et, pur yceste, desuis contenuz, plus veritablement approver & entretenir, ount les Parties suisditz mises a cestes presentz lour Sealx; le quelles feutent escritz & sealez le suisdit Tercie jour du cest present Moys, en l'An nostre Seigneur M. CCCC. XVII.

Appunctuamentum d'Auvillers.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. CESTE ENDENTURE fuist FAIT le Samedy, vii. jour d'Aoust, l'An M. CCCC. & XVII. du TRAITE & APPOINTMENT de la Rende du Corps du Chastell & Forteresse d'Auvillers, fait en la manere qui ensuit,

Messire *Richart de Tournebu* Chivaler a promis Rendre son dit Chastell & Forteresse a *Roy d'Engleterre & de France*, en la Main de *Thomas Conte de Saresbirs* & Seigneur *du Montharemer*, a prendre Possession d'icelui par sa mein, ou son Depute, le Samade prouchain en suant du jour que le Chastell du Tonque serra Rendu, en cas que Rendue serra, Ann. D. 1417. Hen. 5.

Et, en cas que non, le dit Chivaler ne serra tenue Rendre son dit Chastell;

Et promist le dit Chivaler Garder icelui son Chastell jusque a dit jour de Samedy, saunz soy enforchier, ou pourchaser Aliance, pour la Garde du dit Chastell, en prejudice du dit *Roy d'Engleterre & de France*, par le moien de ce que le dit Chivaler purra & avera temps de vuider du dit Chastell son Corps, & les Corps de tourz ses Gens, avesque tous les Biens dudeins d'icelui Chastel, en Chevaulx, Jouelx, Deniers, Harnoils, Canons, & autres Habillemens, tant en especiale, que en general, tout ce que dedeins le dit Castell est a present: Excepts les Grains, dont il ne sera nul vuider;

Et, pur les dis Corps & Biens vuider & mener, ou il plerra, au dit *Chivaler* le dit *Conte de Salbiers* luy promist fere avoir Deux saufs Conduis, seeles du Seel du dit *Roy d'Engleterre*, l'un pur aler en la compaignie des dit Biens, autre pur son Corps de Luy, & de ses Gens, tant pour aler que pour demurer en son dit Chastell le temps pendant de la vuider, qui durera jusque a le Vendredy prouchain venant en Huit Jours, jusque a Soleil recoussant:

Et, toutes voies, le dit Countre purra mettre ses Gens dedeins le dit Chastell dedeins le dit jour de Samedy, si luy plest,

Et, non obstant, le dit Chivaler pourra touz jours vuider le dit Chastel, jusque a dit jour de Vendredy en Huit Jours;

Marz ne purra aler ne venir en dit Chastell, apres icelui jour de Samedy, que ne Quinsze Persones pur vuider:

Et serront en Seurte par les ditz sauf Conduis tous ceulx, que yront & vendront en la Compaigne du dit Chivaler, ou de ses Gens:

Et, pour la Seurte de cest present Appoinement, le dit Chivaler bailla en Hostage *Robin de Tournebu* son Filz, *Jehan le Bontellier*, & viii. Varletz:

Et le dit Conte promist au dit Chivaler Luy envoyer ses ditz Deux sauf Conduz, dedeins demain Soleil resconssant, ou Lundy Matyn.

En Tesmoing. des quelles choses ses Presentes sont signes de la Main du *dit Cont*, & du Seel du dit *Chivaler*, Escript come dessus.

* *Super dicto Appunctuamento de salvo Conductu.* * IX. 481.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norman. 5. H. 5. m. 27. HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, & Dominus Hiberniæ, Universis & Singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Custodibus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris & Ligeis nostris, tam per Terram quàm per Mare constitutis, infra Libertates, & extra, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cum *Ricardus de Tournebu* de Normannia Chivaler se obligaverit Castrum d'Auvillers, infra Ducatum nostrum Normanniæ, in Manus nostras Sursum reddere, & illud, juxta formam cujusdam INDENTURÆ, inde confectæ, nobis Liberare,

Nos, eâ consideratione, Suscepimus ipsum *Ricardum*, ac Homines, & Servientes suos, in Castro prædicto ad præsens existentes, ab eodem Castro, usque Quartumdecimum Diem Augusti proximo futurum, transeundo, & in idem Castrum per tempus prædictum, & abinde, usque Vicesimum Primum Diem Augusti immediate sequentem, inveniendo, & exindè abeundo, ac Equos, Res, & Hernesia sua quæcumque, in Salvum & Securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales;

Et ideo vobis Mandamus, &c.

Proviso semper quod ipsi quicquam, quod in nostri contemptum vel præjudicium, aut Conventionis INDENTURÆ prædictæ læsionem, aliqualiter cedere valeat, interim non attemptent, nec faciant aliqualiter attemptari.

In cujus, &c. in forma prædicta duraturas.

Teste Rege apud *Tonque* Octavo Die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione Treugarum Flandriæ.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Franc. 5. H. 5. m. 8. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quendam Tractatum, inter Commissarios, Deputatos, & Procuratores nostros, & Ambassiatores, Illustris Principis, Domini *Ducis Burgundiæ* factum in hæc verba,

Omnibus Christi-Fidelibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, *Henricus Ware* Custos Privati Sigilli, &c. *Willielmus Lyndwode* Legum Doctor, *&c. ut de Dat. 23. die Julii.*

Nos autem,

Tractatum prædictum ac omnia & singula in eodem Tractatu contenta Rata habentes & Grata,

Ea, Tenore Præsentium, ex certa Scientia nostra, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus, Promittentes Nos, bonâ fide & in verbo Regio, ac sub Obligatione Omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, Omnia Præmissa, Tractata, Declarata, Extensa, & Ordinata, Rata &

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Grata habituros ac observaturos, & per nostros Subditos inviolabiliter observari facere, nec ipsa infringi aut dirumpi quomodolibet permittemus, durante Termino Treugarum prædictarum; omnibus Dolo & Fraude exclusis.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ*, Custode Angliæ, apud *Westmonasterium* duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 482.

* *Treugarum Flandriæ, pro Securitate Mercatorum, Confirmatio.*

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. m. 12.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quendam Tractatum, inter Commissarios, Deputatos, & Procuratores nostros, & Ambassiatores, Illustris Principis, Domini *Ducis Burgundiæ*, factum in hæc verba,

Universis Christi Fidelibus, ad quos, *&c. ut supra de Data ultimo die Julii, tunc sic,*

INSPEXIMUS etiam Irrotulamentum Confirmationis Treugarum, inter Ambassiatores & Nuncios Carissimi Domini & Patris nostri *Henrici* nuper *Regis Angliæ* Defuncti, & Commissarios, Deputatos, & Nuncios prædicti *Ducis Burgundiæ* nuper captarum & initarum,

Henry, *&c. ut in Tractatu de Data 10. die Martii. 8. H. 4. tunc sic.*

Nos autem,

Tractatum prædictum ac omnia & singula in eodem Tractatu Contenta, Rata habentes & Grata,

Ea, Tenore Præsentium, ex certa Scientia nostra, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus,

Promittentes Nos, bonâ fide, & in verbo Regio, ac sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Omnia Præmissa, Tractata, Declarata, Extensa, & Ordinata, Rata & Grata habituros ac observaturos, & per nostros Subditos inviolabiliter observari facere, nec ipsa infringi aut dirumpi quomodolibet permittemus, durante Termino Treugarum prædictarum; omnibus Dolo & Fraude exclusis.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Teste *Johanne Duce Bedford*, Custode Angliæ apud *West.* Duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem

Litera Regis ad Adversarium de Francia.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ex Registro Bathon. Episc.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, & Dominus Hiberniæ, Serenissimo Principi & Adversario suo, *Carolo Cognato nostro de Francia*, Exhibitionem Justitiæ & Juris, in eo qui Justitiam diligit, & videt Æquitatem Scientiarum, cui nihil est incognitum nec ignoratum in toto Orbe Terrarum, quod Notorium esse putamus, quàm maximè Laboribus, Sudoribus, Fatigiis, nec minori desiderio, Deo Teste, a Tempore quo Dominico Nutu Sceptrum Regiæ Dignitatis suscepimus, & Pacis & Concordiæ Reformationem, inter Franciæ & Angliæ Regna, inquirere non cessavimus & prosequi Media, Deo gratis, quæ longum foret per singula recensere.

Sed quamquam, per Nos apertis ad hanc Pacem Viis & Modis amplissimis, circa Effectum & Stabilimentum tam Salutaris Rei, purâ Mente, Intentione rectâ, Fide non fictâ, & cum Summa Diligentia, continue nos versaremur: præmissa nichilominus debitæ Considerationis intuitu non attendentes, Hæreditaria Jura Progenitorum nostrorum & Nostra quæ ad dudum per continuatam injuriam detinuerunt Prædecessores vestri, detinuistis & Vos, prout adhuc detinetis & vos de præsenti, Nobis semper in Conclusione Restituere denegastis, Nosque Pavistis Foliis Verborum & non Fructu.

Et postea, sub ea Spe Cœlestis Favoris & Auxilii, Justitiâ Causæ nostræ admodum nos urgente, circa Recuperationem nostrorum Jurium prædictorum prosequendam jam venimus, & in hoc Ducatu nostro Normanniæ hujus rei gratiâ, constituimus de præsenti.

Verùm,

Satis anxiè revocantes ad animum enormia Guerrarum Discrimina, quæ inter ipsa Regna nostra non solum, sed in tota Christianitate proinde, temporibus præteritis, fuere subsecuta, quæ similiave Majora (quod Deus avertat) rursum, vestri culpâ, venire contingant ut videantur,

* IX. 483.

* Vos, ut sæpiùs, Petimus, Requirimus, & attentiùs exhortamur in eo qui Vivorum & Mortuorum est Dominus, in cujus Manu Jura sunt Regnorum & omnium Potestates, quatinus Coronam & Regnum Franciæ solum & in solidum Liberetis, non minori jure quàm Hæreditaria Nobis Spectantia: quemadmodum ex debito Justitiæ Tenemini, Restituatis de facto & realiter Liberetis:

Alioqui, si, adhuc Nobis Justitiam facere recusatis, majora mala succedant, ipsum Deum & Salvatorem Nostrum Jesum Christum, qui in Mundum venit ut Testimonium perhibeat Veritati, in nostræ Innocentiæ Testimonium invocamus.

Datum, sub Privato nostro Sigillo, in Nostro Exercitu apud *Castrum nostrum de Togue*, Mensis Augusti Terdiodecimo, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo xvii. Regnorum verò nostrorum Anno Quinto.

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Treugarum super Cursu Merchandisarum Confirmatio.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Infra Bibl. Cot. Caligula D. 5.

JEhan, *Duc de Bourgoingne*, Conte de Flandres, d'Artois, & de Bourgoingne, Seigneur de Salins & de Malines, a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme, en oultre & par dessus, plusieurs Poins & Articles, de pieca, des Licence, Pouvoir, & Auctorité, a Nous sur ce donnez, de mon Seigneur le Roy, accordez, par noz Commis avec les Commis de la Partie d'Engleterre, pour la Marchandise avoir Cours seurement, par Maniere de Provision, entre le Royaulme d'Engleterre, la Ville de Calais, & les autres, Pays, Terres, & Lieux, tenuz & occupez par les Engles, & noz Conte & Pays de Flandres, les Pelerins d'un Partie & d'autre Passer & faire leurs Pelerinages, les Clers du dit Royaulme d'Engleterre aler a Court de Romme, & les Pescheurs generalment aler peschier sur Mes, par certaine Espace de Temps, de puis par plusieurs Fois, selon l'Exigence du Temps, Proroguie, & darreinerement jusques a Un le Quinziesme Jour du Mois de Juing darreinerement passe, Suppose & non Obstant que la Guerre fust ou feroit ouverte entre mon dit *Seigneur le Roy* & son Royaulme & la dicte Partie d'Engleterre,

Aucuns autres Poins, pour la dicte Marchandise estre exercee plus seurement, & eviter plusieurs inconveniens, Griefs, Perilz, & Dommages, qui autrement eussent peu ensieur aus diz Marchans, Pelerins, Clers, & Pescheurs, tant en Corps, comme en Biens, aient aussi, le dit Temps pendant, este Accordez, de noz Sceu & Volente, avecques les dis Ambassateurs de la Partie d'Engleterre, en la Maniere qui s'ensieut,

PREMIERS, Que, par Ceulx de la Partie d'Engleterre sur la Partie de Flandres, ne par Ceulx de Flandres sur la Partie d'Engleterre, ne sera fait aucune Violence, Desaise, ou Dommage aux Marchans, Maistres de Neifs, Maronniers, Pelerins, Clers, Pescheurs, d'un Coste & d'autre, ne a leurs Facteurs, Familliers, ou Serviteurs, ne a leurs Biens ou Vasseaulx en quelconque Lieu qu'ilz les treuvent sur Mer, ne de quelque Partie qu'ilz viengnent.

ITEM, Se, par Escumeurs ou autres Gens labourans sur la Guerre, aucuns Biens des Marchans d'Engleterre ou de Flandres estoient prins sur Mer, & Amenez en aucuns des Ports ou Havres de l'une Partie ou de l'autre, que Iceulx, Biens ne porront illecques estre venduz ne Alienez sur Terre, ne mis a Terre: &, s'ilz estoient ainsi Venduz, Alienez sur Terre, ou mis a Terre, que Restitution sera fait des ditz biens ou de leur Valeur aux Marchans, de qui on les auroit Prins; & auront les Officiers des Lieux Mandement expres, par Lettres Patentes, tel qu'il appertiendra, de faire faire la dicte Restitution, toutes les Fois que le Cas escherra, sur Paine de le Recouvrer sur eulx, se les diz Biens estoient ainsi venduz, ou alienez sur Terre, ou mis a Terre, de leur Sceu ou Souffrance: Et avec ce, sera faicte Deffense es Ports & Haures, d'un Coste & d'autre, sur certaines & grosses Paines, que aucun (de quelque Nation q'il soit) ne achate a Terre, ne pour mettre a Terre aucuns des diz Biens.

ITEM, que es Vitailles, Marchandises, & autres Biens, venans des Parties del Oist vers le Royaulme d'Engleterre, ou a Calais, ou devers Flandres, par Quelxconques Personnes, non Ennemis a l'une Partie ou a l'autre, & en quelxconques Vasseaulx ilz soient menez, ne sera par ceulx de l'une Partie ne de l'autre mis empeschement ne destourbier en quelconque Maniere.

* IX. 484.

* ITEM, Se Aucuns Vasseaulx de Marchans, de la Partie d'Engleterre ou de Flandres, non Ordonnez pour Guerre, Chargiez ou non Chargiez, estoient, par Fortune de Temps, par Force d'Ennemis, ou autrement, chaciez, ceulx de l'une Partie en aucuns des Ports ou Haures de l'autre Partie, que les diz Vesseaulx, avec les Marchans & Maronniers estans en iceulx, y seront Receuz seurement, & s'en porront partir franchement, a tout leurs Biens & Marchandises, sans Contredit ne Destourbier; Pourveu qu'ilz ne mettent a Terre, ne en autres Vasseaulx, leurs dis Biens & Marchandises, sans Congie & Licence des Officiers du Prince du Pays, ou d'autres aians Povoir a ce.

ITEM, que, de la Partie d'Engleterre, sera Designe Chemin Grande & Large, entre Calais & Gravelinghes, pour les Marchans d'une Coste & d'autre, & autres comprins en ceste Seurte, y Aler, Passes, & Retourner Seurement: Et Nous, pour la Partie de Flandres, ferons avoir & designer, pour les Marchans & autres Personnes de la Partie d'Engleterre dessus exprimez, Chemin, grand & large assez pour Aler, Passer, & Retourner seurement par les Dunes de Flandres, sanz y estre arrestez ne empechiez; par ainsi qu'ilz ne mainent avecques eulx aucuns leurs Chiens, ne facent aucun Dommage ou Prinse des Conins es dictes Dunes

ITEM, ou Cas que aucuns Marchans, Maistres de Neifs, ou Maronniers, de la Partie d'Engleterre ou de Flandres, estans es Ports ou Haures de l'une Partie ou de l'autre, se traisissent a aucune Neif, venant de la haulte Mer, pour parler a ceulx de la dicte Neif, avant que l'Officier du Prince, a qui il appartient, y eust parle, que pour ce ilz n'encuerrent en aucune Fourfaiture ou Amende.

ITEM, que les Marchans d'Engleterre & de Flandres, leurs Facteurs, Familliers, Maistres de Nesfs, ne aucun d'eulx, pour nul Trespas ou Depredation, qui ait este fait, par l'une Partie a l'autre, sur Mer, ne sur Terre, paravant le Temps de ce present Accort, ne seront ceulx de l'une Partie ou Pays de l'autre grevez ne dessaisiez en Corps ne en Biens, ne pour ce eulx, ne leurs Neifs, ou Biens Arrestez ne traiz a Loi par aucunes Personnes

Ann. D. 1417. Hen. 5. sonnes de l'une Partie ne de l'autre, ne autres quelconques, par Voie de Marque ne autrement.

ITEM, que les Villes de Calais & Gravelinghes seront mises, tenues, & gardees en telle Gouvernance, & si loyal & ferme Seurte, que les Marchans, leurs Facteurs, Familliers, Maistres de Neifs, Pelerins, & autres Personnes, comprinses en ceste seurte, d'un Cost & d'autre, y seront & porront estre amiablement & seurement Receuz en Alant, Demourant, & Retournant en leurs Besoingnes.

ITEM, que par les Gens des Garnisons, de Calais, & des autres Forteresses, tenues & occupees de la Partie d'Engleterre, es Marches de Picardie, ne autres Gens de la Partie d'Engleterre, en issant des dictes Forteresses, ou des Terres, Tenues & Occupees des Englois, es dictes Marches de Picardie ne seront faictes Courses, ne autre Fait de Guerre, sur le Pays de Flandres, &, pareillement, ne seront faictes Courses, ou autre Fait de Guerre, par aucuns de nostre dit Pais de Flandres, ne des Garnisons de Gravelinghes, ou autres Forteresses de Flandres, ne aussi des Garnisons des autres Forteresses tenues de la Partie de France es dictes Marches de Picardie, en issant de Gravelinghes, ou autres Lieux de Flandres, sur les dictes Forteresses & Terres, tenues & occupees de la dicte Partie d'Engleterre en Picardie.

ITEM, que les Maistres de Neifs & Maronniers de la Partie d'Engleterre, a leur venue es Ports & Havres de nostre dit Pays de Flandres, porront faire Licrement lier leurs Neifs, es dis Ports & Havres, par la Maniere que feront Francois, Hollandois, Zellandois, Escoffois, sans encourir pour ce en aucune Fourfaicure ou Amende: Et semblablement, porront faire les Maistres de Niefs & Maronniers de Flandres es Ports & Havres de la Partie d'Engleterre.

ITEM, que les Marchans, Maistres de Niefs, & Maronniers de nostre dit Pays de Flandres, ou demourans en Flandres, ne Amenront, par Fraude, ne Coleur quelconque, aucuns Biens ou Marchandises des Ennemis des Englois par Mer; &, en Cas qu'ilz en soient demandez, par aucuns Escumeurs, ou autres Gens de la Partie d'Engleterre, eulx en feront juste & plaine Confession; & que pareillement les Marchans, Maistres de Neifs, & Maronniers de la Partie d'Engleterre n'Amenront, par Fraude, ou Coleur quelconque, aucuns Biens ou Marchandises de Estraingiers, Ennemis des Flamens: & s'ilz en estoient demandez, par aucuns de Flandres, qu'ilz en feront juste Confession comme dit est.

* IX. 485. * ITEM, que les quatre Membres de *Flandres*, par nostre Ordonnance, se Obligeront, par Lettres seelles de leurs seaulx, de tenir loyaulment & inviolablement tous les Poins de ce present Traite, & chascun d'iceulx, qui tant par mon dit Seigneur le Roy, nostre & leur Seigneur Souverain, comme par Nous seront Accordez, & d'ont mon dit Seigneur le Roy *bailleront ses* Lettres, & Nous les nostres, sans enfraindre, ne aler, ou faire a l'encontre.

Item, que toutes les Choses & chascune d'icelles, Accordees par ce present Traitie, seront Gardees & Observees, pour la partie d'Engleterre, ou Royaulme d'Engletetre, a Calais, & en toutes les autres Villes, Seignouries, & *Lieux appartenans* & obeissans au Roy d'Engleterre: Et, pour la Partie de Flandres, en noz dis Conte & Pays de Flandres, & es autres Villes, Seignouries, & Lieux, appartenans & obeissans a Nous, entre Flandres & Couloigne sur le Rin, Et y porront seurement les Marchans, & autres Personnes, comprins en *ce Traite*, aler, converser, estre, demourer & marchander, par la Maniere susdicte, sans empeschement quelconque.

Item, que, pendant le dit Accort, l'en procedera ou fait Principal du Traitie, autreffois en Commencie, sur le Cours de la Marchandise entre Engleterre & Flandres, & sur le fait de la *reparation de Exces*, Prinses, & Dommages, qui par cy devant ont este fais de l'une Partie sur l'autre, d'ont l'en a autreffois tenu Parlement & Traitie, & sur ce l'en prendra Jour d'estre ensemble en tel Lieu que l'en sera d'Accort.

Item, s'il advenoit (que Dieu ne veulle) que, par aucuns de l'un Coste ou de l'autre, *aucune chose* feust faicte ou attemptee contre l'Estat de cest present Accord & Seurte, en quelconque Lieu, ou par quelconque Voye, Ja pour tant cest Accort ne sera tenu ne entendu enfraint, ne pour ce Guerre, Arrest, ne Destourbier * d'aucunes des Personnes, touchees en cest Traitie, ne sera fait ne meu; mais sera *le fait repaire* par les Seigneurs de l'une & l'autre Partie, & mis en son Premier Estat & Deu.

Et il soit ainsi que, pour l'Entretenement & Continuation de la dicte Marchandise, la quelle se fait au Prouffit commun de la Chose Publique, les dis Poins & Articles & aussi les autres Articles, Accordes du Cours de la Marchandise, a l'Assemble que les Commis, a ce Deputez & envoiez de par Nous en Engleterre, ont faite n'agaires, de nostre Commandement avec les Ambassateurs de la Partie d'Engleterre, aient par Traitie eu entre eulx de Rechief este Accordez & Proroguiez

de la Feste de Pasques prochainement venant, & d'icellui Jour de Pasques Jusques au Jour de Pasques l'An revolu incluz, prochain apres ensievant, que sera l'An de Grace Mil, Quatrecens, & Dix Neufs; Suppose & non Obstant que la dicte Guerre soit ou fust overte entre mon dit Seigneur le Roy & son Royaulme & la dicte Partie d'Engleterre comme dit est;

Pourveu, toutesvoies, que tant que la Guerre serra, ou que Reprisailles ou Marques dureront, entre le Roy d'Engleterre & la *Cite de Jennes*, ou la Seignourie d'icelle Cite, Aucun de Flandres, ou de quelque Pays qu'il soit, ne porra ses Biens ou Marchandises, durans ces presentes Seurtez ou Treues, mettre es Caraques, Galees, ou Niefs des *Genevoies*; &, s'aucun le feist, ce seront a son Peril:

Et, se d'Aventure aucuns Biens ou Marchandises, es chargies Caraques, Galees, ou Niefs des Genevois, estoient prins ou arrestez par le dit Roy d'Engleterre, ou ses subges, en quelxconques *Lieux* que ce feust (hors toutesvoies les Ports & le Pays de Flandres) que Iceulx Biens & Marchandises, par la Vigeur de ces Presentes, Seurtez, Trieues, ou Provisions, ne porront ou devront estre Restorez ou Restituez: Ann. D. 1417. Hen. 5.

Pourveu aussi que, durant les dictes seurtez ou Trieues, les Biens des Engles ne dovient par estre prins ou arrestez en Flandres; ne les Biens des Flamens en Engleterre, se ce n'est Pour Nouvelle Debte ou Delit, Fait ou perpetre illecques, de puis le Moys de Juillet derrenment passe, que ces presentes Seurtez & Trieues furent accordees, si comme ces Choses par noz dis Commis Nous a este Rapporte.

Savoir faisons que, Veu les Poins & Articles dessus exprimez, ainsi Accordez, Traitez, & Proroguiez, de ouz sceu & Volente, Nous pour Nous, le Conte & Pais de Flandres, & pour toutes noz autres Terres, Villes, & Seignouries, que Nous avons, Appartenans & Obeissans a Nous, entre noz dis Conte & Pays de Flandres & Coulougne sur le Rin, & pour tous noz * * IX. 486. Subges d'iceulx Conte, Pays, Villes, & Seignouries, Avons Loe, Gree, Approuve, & Conferme, Loons, Greons, Approuvons, & Confermons, & les Promettons par la Foy de nostre Corps & sur nostre Honneur a tenir, & faire tenir, fermement & loyalment, sans enfraindre par la Teneur de ces Presentes.

Si donnons en Mandement a tous Capitains & Gouverneurs, Baillez, Chastellaines, Prevostz, Mayeurs, Sergens, Justiciers, Officiers, & Subges de nostre dit Conte & Pays de Flandres, leurs Lieutenants, & a chescun d'eulx, que les Poins & Articles, dessus exprimez, & chascun Point a par lui, tiengnent & gardent, facent tenir & garder, & en laissent les diz Marchans, leurs Facteurs & Familliers, Maistres de Niefs & Marronniers, Pelerins, Clers, Pescheurs & autres, denommez es dictes Lettres, & chascun d'eulx, d'un Coste & d'autre, paisiblement & plainement Joit & User, sans empeschement, ne faire, ou aler, ne souffrir estre fait, en a l'encontre en aucune Maniere, le dit Temps durant,

Et ces presentes, & tout le Contenu en Icelles, noz dis Officiers, qu'il appartendra, publient, ou facent publier, en toutes les Villes, Ports, Havres, & autres Lieux de nostre dit Pays de Flandres, ou l'en a accoustume a faire Criz & Publications, ou mestier sera, & d'ont ilz seront Requis; a fin que aucun n'y puisse pretendre Ignorance.

Et les Transgresseurs, s'aucuns faissent ou alassent a l'encontre, en aucuns des Poins dessus declarez, Punissent rigoureusment, en Corps & en Biens, selon la Qualite du Meffait, si que ce soit Exemple a autres d'eulx en Garder.

Et, avec ce, facent Restitution des Dommages a ceulx, & par la Maniere qu'il appertendra, sans Deport ou Delay, ne sur ce attendre autre Mandement de Nous.

En Tesmoignance de ce Nous avons fait mettre a ces presentes nostre Seel de Secre en l'Absence de nostre Grand Seel.

Donne *Auumiert* le Dix Septisme Jour d'Aoust, l'An de Grace Mille, Quatre Cens, & Dix Sept.

Par Monsieur le Duc.

Seguinant.

Sigillo avulso.

De Potestate Recipiendi ad Pacem Regis.

REX, Dilectis & fidelibus suis, *Gilberto Talbot* de Irchynfeld, & *Gilberto Humfraunvil*, Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 27.

Sciatis quod Nos (de fidelitate & Circumspectione vestris pleniùs confidentes) Dedimus vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ad omnia & singula Castra, Fortalitia, Villas firmatas, & alia quæcumque, infra Ducatum nostrum Normanniæ, quæ contra Nos & Jus nostrum Hæreditarium Manu forti tenentur, si necesse fuerit, Debellandum, & Ea Potestati & Dominationi nostris Subjiciendum, & in Manum nostram Capiendum, ac omnes & singulos Habitatores Castrorum, Fortalitiorum, Villarum firmatarum, & aliorum Locorum prædictorum, qui se Gratiæ & Paci nostris submittere voluerint, ad Gratiam & Pacem nostras, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Recipiendum, & eis, in Signum hujusmodi Gratiæ & Pacis, Vexillum nostrum vel vestrum Liberandum.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Abbatiam Sancti Stephani de Caen* in Ducatu Regis Normanniæ xx die Augusti.

Per ipsum Regem.

Appunctuamentum super redditione de Villiers.

CESTE ENDENTURE fuist FAIT, le xxv. jour d'Aoust, l'An Mille, Quatrecens, xvii. du TRAITE & APPOINTMENT de la Rendue du Corps du Chastell & Forteresse de Villiers, fait en la manere q'ensuit; Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. m. 6.

* *Rauf de Covert* & *Thomas de Surayne* ont Promis Rendre le dit Chastell & Forteresse au dit Treshault & Tresexcellent Prince *Henry*, par la grace de Dieu, *Roy de France & d'Engleterre*, * IX. 487. en le main *Johan Cont de Huntingdon*, a prendre Possession de celluy, par la main, ou son Deputee, le Second jour de Moys de Septembre prouchein venant, en cas que si ainsi n'est que le

Ann. D. 1417. Hen. 5. dit Chastel ou Fortereſſe ſoit Reſcouz ou Soucurrez, le dit Seconde Jour, devant le Heure de Mydy, par Puiſſance de *l'Adverſaire* du dit Roy, *du Daulphin*, ou *Monſieur de Montenay*, ou l'un d'eulx en leur propre perſones, acompaignez ovec notable Puiſſance de Gens d'Armes & d'autres, que a celle heure les ditz *Rauf de Covert* & *Thomas de Surayne* Rendront le dit Chastell & Fortereſſe au dit Treſexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, en les mains du dit *Cont de Huntingdon*, ou de ſon Depute:

Et promettent les ditz *Rauf & Thomas* Garder le dit Chastell ou Fortereſſe, juſque a dit Seconde Jour, faunz leur enforcier ou purchacier Aliance, pur la Garde du dit Chastell ou Fortereſſe, en prejudice du dit Treſexcellent *Roy de France*, par le moien de ceo que les ditz *Rauf & Thomas* purront & averont temps de Vuider le dit Chastell ou Fortereſſe tant en Chivals, Choſes, Biens, Joialx, & Hernoys queconques; hors mys Vitaille & Artillerie pur le Stuff du dit Chastell ou Fortereſſe:

Et ſur ceſt Traitee & Appointment ad le dit Treſexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, de ſa benigne Grace, Ottroie a toutes ceux, eſteantz dedeinz le dit Chastell ou Fortereſſe, leur Vies, ovec toutes leur Biens, Hernois, Montures, Armures, & autres Choſes queconques; hors mys Vitaille & Artillerie come deſſus:

Et ſur ceo ad le dit Treſexcellent *Roy de France & d'Engleterre* Grauntez as dit *Rauf & Thomas* Lettres de Saufconduit, Sealez ſoubz ſon Grand Seal, a durer juſquez au dit Second Jour:

Et, pur y ceſte Traite & Appointment entretenir bien & loialment, faunz fraude ou male engyne, ont les ditz *Rauf & Thomas* faitz Serement ſolempnel, & ſur Peine de Reprouche; &, oveſque ceo, baillez & deliverez *Alien le Covert*, Fitz & Heir au dit *Rauf*, en Hoſtage a le volunte du dit Treſexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, &c, apres la Deliverance du dit Chastell ou Fortereſſe, d'en eſtre Renduz franchement & quitement, come les autres qui ſont demurrez dedeins,

Pourveu que, ſi le dit Chastel ou Fortereſſe ſoit par force, come dit eſt, Reſcours & Succurrez, adonque le dit *Alien* pareillement d'en eſtre Renduz:

Et, pur y ceſtes deſſus contenuz pluis veritablement approver & entretenir, ont les Parties ſuſditz mises a ceſt preſentz leur Sealx; les quelles feurent eſcriptz & Seales le ſuſdit Second Jour, l'An ſuſdit.

Litera Cardinalis de Urſinis.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ex Bibl. Cot. Cleopatra E. 2. SErenissime Princeps, ac Potentissime Domine, Domine Mi ſingulariſſime poſt Regem.

Quamquam Sacrum Collegium Reverendiſſimorum Dominorum meorum Cardinalium de eadem hac re ſcribit ad veſtram Majeſtatem, tamen mea maxima erga veſtram Celſitudinem Affectio, Fides, Obſervatio exigit ut Ipſe quoque ſpecialiter aliquid ad veſtram Serenitatem de hoc ipſo Negotio ſcribam.

Quanes igitur in hoc ſacro Concilio Bonitas fuerit, Reverendi in Chriſto Patris, Domini *Johannis Epiſcopi Lichfeldenſis* nulla poſſet Lingua ſatis dignè exprimere, verùm id tacendum non eſt: Is enim eſt qui nihil Dies atque Noctes cogitat, nihil agit, niſi quod ad perfectam Eccleſiæ Dei Unionem atque Gloriam veſtræ Majeſtatis pertinet: Denique nihil omnino aliud de eo Dicam, niſi quod optimus atque integerrimus Homo eſt.

Itaque veſtram humiliter oro Celſitudinem ut operam detis efficacem ut Is, tam inſignis *Vir*, tamque virtutibus omnibus ornatus, ad Eccleſiam Sariſbrienſem, quæ nunc, ſicut Domino Deo placuit, vacat, ſine Contradictione promoveatur.

Bonæ enim Memoriæ, Reverendus Pater, Dominus *Robertus Sariſbrienſis Epiſcopus* hodie Mortem obiit, Ejus igitur in Locum ſi hunc, & de Romana Eccleſia & de veſtra Mageſtate bene meritum virum, ponendum duxeritis, Rem Laude atque Commendatione dignam efficietis.

* IX. 488. * Quemadmodum verò hoc faciendum ſit, propterea quod omnes Domini mei Cardinales ad veſtram Serenitatem plenè Collegialiter ſcribunt, idcircò paucis admodum verbis utor:

Quod ſi veſtra Celſitudo fecerit, ut totum Collegium confidit, nonmodo ipſi Domino *Epiſcopo Lichfeldenſi*, qui bonum omne meretur, verùm etiam mihi Servitori veſtro, qui de Hoc veſtram Majeſtatem tantopere exoro, Gratiam acceptiſſimam facietis.

Ego verò, ſi quæ poſſum aut umquam potero quæ veſtræ Serenitati placeant, ea profectò ſine Dubitatione aliqua perficere curabo.

Conſtanciæ Die quinta Septembris.

Veſtræ Serenitatis Servitor, Epiſcopus Albanenſis, Cardinalis de Urſinis.

Dorſo.

Sereniſſimo Principi ac Potentiſſimo Domino H. *Dei gratiâ* Regi Angliæ, *&c. Domino meo Singulariſſimo.*

De Protectionibus pro Eccleſiaſticis in Normannia.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norman. 5 H. m. 25. d. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd ſuſcepimus in Protectionem & Defenſionem noſtram *Johannem Hue*, de Ducatu noſtro Normanniæ Capellanum, Juratum Ligeum noſtrum, verſus quaſcumque Partes Regni noſtri Franciæ ibi placuerit tranſeundo & redeundo; ac bona ſua quæcumque; Et hoc omnibus quorum intereſt innoteſcimus per præſentes. Ann. D. 1417. Hen. 5.

In cujus, &c. uſque Feſtum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teſte Rege apud *Abbatiam Sancti Stephani* juxta Villam Regis de Caen in Ducatu Regis prædicto, ſeptimo Die Septembris.

Per ipſum Regem.

Conſimiles Literas Regis de Protectione ſeperales habent Perſonæ & Vicarii Eccleſiarum ſubſcriptarum in Ducatu prædicto, *uſque ibi*, per præſentes, *& tunc ſic*, Ita tamen quòd ipſe ad Curam & Eccleſiam ſuam, citra Feſtum Omnium Sanctorum proximò futurum, redire teneatur.

In cujus, &c. & ſub Data prædicta.

Per ipſum Regem.

Et Conſimiles Literas Regis de Protectione habent Monachi & Fratres Locorum ſubſcriptorum in eodem Ducatu, *uſque ibi*, quòd ipſe, *& tunc ſic*, ad Domum ſuam prædictam redire, &c.

In cujus, &c.

Teſte, &c. videlicet

Guillielmus Forelli, Parſona Eccleſiæ Sancti Martini de Angovilla

Johannes Hirelli, Parſona Eccleſiæ beatæ Mariæ de Piris

Johannes le Paley, Parſona Eccleſiæ beatæ Mariæ de Aubervilla

Johannes Mengant, Parſona Eccleſiæ beatæ Mariæ de Gonnevilla.

Guillielmus Mercatoris, Perſona Eccleſiæ beatæ Mariæ de Dorſonsto.

Nicholaus Thomas, Parſona Eccleſiæ Sancti Germani de Salinellis

Nicholaus Degerii, Parſona Eccleſiæ Sancti Andreæ de Yelo.

Johannes Dandre, Parſona Eccleſiæ beatæ Mariæ de Gallardia.

Petrus Meſbull, Parſona Eccleſiæ Sancti Martini de Cornellis.

Petrus Ferrer, Parſona Eccleſiæ Sancti Nicholai de Vaucellis.

Blaſius Ledrum, Parſona Eccleſiæ Sanctæ Pacis prope Caen.

Sampſon de Gonnevilla, Parſona Eccleſiæ Sancti Petri de Cunblia.

Thomas Leſſeller, Parſona Eccleſiæ beatæ Mariæ de Caſtulleio.

Nicholaus Ranulphi, Parſona Eccleſiæ Sancti Andreæ de Criſtoto.

Guillielmus Principis, Parſona Eccleſiæ Sancti Petri de Enneſio.

Petrus Gueranlt, Parſona Eccleſiæ de Perdita Villa prope Falcſiam.

Richardus de Eſcoville, Parſona Eccleſiæ de Camervilla.

Gervaſius Hue, Parſona Eccleſiæ de Liroſe.

Petrus Lerebens, Parſona Eccleſiæ Sancti Eudoeni prope Caen.

Johannes Herbelme, Parſona Eccleſiæ de Attueyo

Willielmus Rouſſel, Parſona Eccleſiæ Sancti Hillarii de Carone.

* *Johannes Johannis*, Parſona Eccleſiæ Sancti Aniani de Craſſo Meſvillo. * IX. 489.

Johannes Remer, Parſona Eccleſiæ Sancti Sampſonis de Eſtrehenno.

Garinus de Aterio, Parſona Eccleſiæ Sancti Gabrielis.

Guillielmus Garnerii, Parſona Eccleſiæ beatæ Mariæ de Auervellis.

Richardus Torquapel, Parſona Eccleſiæ Sancti Petri ſupra Dinam.

Galfridus Parm, Parſona Eccleſiæ de Colombellis.

Petrus Dumurelli, Parſona Eccleſiæ de Fouloux

Guillielmus Lombart, Parſona Eccleſiæ de Nouiers

Johannes Peſant, Parſona Eccleſiæ Sancti Georgii de Moleins.

Johannes Melleti, Parſona Eccleſiæ beatæ Mariæ de Raiuulla.

Richardus Querſuon, Parſona Eccleſiæ Sancti Martini de Sollebeto.

Robertus Qururel, Parſona Eccleſiæ Sancti Martini de Blangine.

Nicholaus Fabri, Vicarius Eccleſiæ de Chaone.

Radolphus de Amblia, Parſona Eccleſiæ Sancti Rimegii de Gientevilla

Guillielmus de Porta, Capellanus.

Marcus de Bourrellier, Capellanus.

Lucas Dorel, Capellanus

Egidius Bien, Subdiaconus.

Robertus Leſueur, Capellanus.

Matheus Doynel, Capellanus.

Petrus Lawrence, Capellanus.

Petrus le Comte, Capellanus.

Johannes le Peleter, Capellanus.

Johannes le Gentil, Capellanus.

Johannes Daubigny, Capellanus.

Johannes des Hayes, Capellanus.

Robertus Bloudy, Diaconus.

Petrus de Prato, Capellanus.

Aubertus Leguillart, Capellanus.

Johannes Vauvoichart, Capellanus.

Guillielmus Clere, Capellanus.

Petrus de Monte, Capellanus.

Richardus de Boſco, Capellanus.

Guillielmus Tebout, Capellanus.

Johannes Couſin, Capellanus.

Jor-

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Jordanus Carpenter, Capellanus.
Petrus Berray, Capellanus.
Guillielmus Poitevin, Capellanus.
Guillielmus de Roven, Capellanus.
Gerardus Goffet, Capellanus.
Guillielmus Cadrigarii, Capellanus.
Dominus Lefebeucher, Capellanus.
Jacobus de Porta, Capellanus.
Nicholaus Dugarie, Capellanus.
Alexander Forey, Capellanus.
Johannes Paffant, Capellanus.
Guillielmus Imbert, Capellanus.
Johannes Goffet, Capellanus.
Ranulphus Viel, Capellanus.
Petrus Choese, Subdiaconus.
Andreas Thoryguy, Capellanus.
Reginaldus Fournier, Capellanus.
Jacobus de Ponta, Capellanus.
Johannes Longs, Capellanus.
Nicholaus le Mommes, Capellanus.
Guillielmus Vitrarii, Subdiaconus.
Johannes Anglici, Subdiaconus.
Rogerus Tonfet, Capellanus.
Richardus Foquart, Capellanus.
Robertus Ogier, Capellanus.
Johannes Amellant, Capellanus.
Robertus Roillart, Capellanus.
Petrus le Grant, Capellanus.
Guillielmus de la Sale, Capellanus.
Blenez le Denin, Capellanus.
Guillielmus Gernier, Capellanus.
Guerin de Lestra, Capellanus.

Johannes Arnaldi, *Gabriel Pafceris*, *Petrus de Monasterio*, *Johannes Macharii*, *Simon Feron*, } Monachi Sancti Stephani de Fontenero.

Frater Johannes Artur, *Frater Johannes Muriel*, } Ordinis Fratrum Domus Sanctæ Crucis de Caen.

Johannes Rouffelin, *Robertus Commiffare*, *Richardus Auquetil*, *Guillielmus Unnont*, *Philippus Martin*, *Robertus Canville*, *Eliotus Lebrum*, *Nicholaus Lethevalier*, } Ordinis Fratrum Domus Crucis prædictæ.

Laurentius Leboulonger, Prior Sancti Petri de Herovilla.
Petrus de Monasterio Monachus Sancti Stephani de Fontenetto.
Radulphus Prison, Monachus beatæ Mariæ de Ardena.
Johannes le Routier, Prior Domûs sive Hospitalis Sancti Thomæ Cantuariensis de Caen.

Johannes Præpositi, *Rogerus Durandi*, *Johannes Obelin*, *Guillielmus Noquet*, *Guillielmus Feron*, *Nicholaus Pugache*, *Arnulphus Bertrandi*, *Nicholaus Capron*, *Jordanus Carpentatoris*, *Nicholaus Balargent*, *Johannes Bertrandi*, } Confratres ejusdem Prioris Domûs sive Hospitalis prædicti.

Robertus Sansomi, *Radulphus Gillam*, } Monachi Abbatiæ de Tronaro.

* IX. 490. * *Simon de Gonelle*, Monachus beatæ Mariæ de Bernaio.
Johannes Lalemant, Monachus Sancti Petri supra Dinam.
Johannes Laroti, Monachus de Bernaio.

De Tractando, cum Capitaneo Castri de Cadomo.

Ann. D. 1417. An 5. H. 5. Norman. 5. H. 5. m. 27.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Richardo Comiti Warrwicæ*, *Henrico Fitz Hugh* Camerario nostro, *Waltero Hungerford* Senescallo Hospitii nostri, & *Johanni Cornewaille* Chivaler, Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate, discretione, & providâ circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Dedimus Vobis plenam, tenore, Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ad Tractandum & Communicandum, & pro Nobis & Nomine nostro finaliter Concludendum, & Determinandum, cum *Willielmo Domino de Mounteney*, Capitaneo Castri de Caen, in Ducatu nostro Normanniæ, de & super omnibus & singulis Negotiis, Causis, & Materiis, Deliberationem sive Sursumredditionem Castri prædicti in manus nostras qualitercumque concernentibus,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid, nomine nostro feceritis in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Abbatiam Sancti Stephani*, *Juxta Villam Regis de Caen*, in Ducatu Regni Normanniæ, Octavo Die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Appunctuamentum cum Capitaneo suprascripto.

An. 5. H. 5. Ibid. m. 6

C'EST L'APPOINTMENT ET ACCORD, Fait & Acorde, par cestes Lettres Endentes, le ix jour de ce present Mois de Septembre, parentre *le Conte de Warrewyk* Capitaine du Caleys, le Sire *de Fitz Hugh* Chamberlain, Monsieur *Wauter Hungerford* Graunt Maistre d'Ostiel du Roi, & Monsieur *Johan Cornewaill*, Commis du Treshaut & trespuissant Prince *Henry*, par la grace de Dieu, *Roy de France & d'Engleterre*, & Sire d'Irland, d'une part, & *Guilluem Sire de Mounteney* Capitaine du Chastel de Caen, d'autre part:

PRIMIREMENT, que toutes les Dames, Damoifelles, & autres Femmes emporteront tous lieurs Habilments de Corps & de Testes, & le dit *Sire de Mounteney* jurera qu'ils n'en porteront outre Chose.

ITEM, que les Prisoners, pris en la Ville, de quelque Estat q'ils soient, auront leur vies sauvees, s'aucons n'y en a Tretours au Roy d'Engleterre & de France nostre Soveraine Seigneur.

ITEM, Touz les Chivalers, Escuiers, & Souldeours, & autres, de quelque Estat qu'ils soient, esteans en dit Chastell, ferront Frans & quietez de leur Vies & de Prison,

ITEM, auront les Chivalers, Escuiers, & tourz les autres Souldeours, dedeins le dit Chastell, leur Chivalx, Hernoit, & Vesture de leur corps; forspris Arbalastres, Treit, & autres Artilarie. Et purront, de lour propres Biens emportier en Ore, en Argent, & Moneye jusques a la Somme de Deux Mille Escuz.

ITEM, que les Burgeois en emporteront la Vesture de lour Corps, & s'en purront Seurement aler quelque part que leur plerra sanz aucun destourber; Et ceux, qui veulient demourer soubz l'Obbeissance *du Roy* nostre Soveraine Seigneur, il leur fera tiel Grace come bon luy semblera.

ITEM, que tout le Demourant d'Or, Argent, Vessell, & autres Biens quelconques, dedeins le dit Chastell esteant, serra mys devers le Roy pur en faire son plaisire.

ITEM, que si le dit Chastel n'est Soucurru par la Persone *du Roy Adverfaire* de nostre dit Soveraine Seigneur, ou *le Dauphin* son Fils, ou *le Cont d'Armagnac* Constable, a force des Genz, dedeins le xix. jour de ce present Mois de Septembre, que adonques *Guillem Sire de Mounteney* est & serra tenuz, par la foy & serement de son corps, & sur la payn de tout reproche, de rendre le dit Chastell Lendemain a Matin es mains * du Roy nostre Soveraine Seigneur, ou d'outres par luy commis. * IX. 491.

ITEM, le dit *Sire de Mountenay* baillera doufze Hostages, c'est-assavoir Cinque Chivalers, & *Phelip de Grevand* Capitaine de Jannecouis, & vi. Escuiers; &, en cas que le dit Chastell soit Rendu, ou Souccurru a jour susdit, come dit est, que les ditz Hostages soient clerement liverez au dit *Sire de Mountenay*.

ITEM, si ainsi soit que le dit Chastell ne soit Souccurre, ou Rendu au jour susdit, que adonques soit au plaisire *du Roy* nostre Soveraigne Seigneur de faire Justice des Hostages & des Prisoners, as queux il a fait grace jusques au dit Jour.

ITEM, ne serra fait null Guerre a dit Chastell par ceulx de dehors, ne ceulx de dedains ne ferront nulle Guerre a ceulx de dehors, durant le temps avantdit.

ITEM, que le dit *Sire de Mountenay* ferra Jurez, par la Serement de son Corps, que les ditz Chivalers, & Escuiers, & Souldeours n'emporteront outre la Some de Deux Mille Escuz,

ITEM, que, en Rendant le dit Chastell, le *dit Mountenay*, & les dessusditz auront bon, seure, & loial sauf Conduyt, & bon Conduyt des Gens du Roy pour aler quelque part que leur plerra; & que a leur personnes en null manere, ne a leur Biens avantditz, ou ne metera la main, ne ne serra donne aucun Destourber ou Empeschement de la Partye *du Roy*.

ITEM, que le dit *Sire de Mountenay* ferra Jurez, par la foy & serement de son Corps, que, durant le temps susdit, ne sortira, ne ne partira nulle Persone hors du dit Chastell, saunz Licence *du Roy* nostre Soveraine Seigneur, que le dit Chastell ne serra empire en nulle manere des Biens, ne autrement, ne nulles Biens mussez, ne curez soubz Terre ou autrement.

Et a toutz ceulx Articles bien & loialment Tenir & Perfournir, saunz fraude ou mal engyne, le dit *Sire de Mountenay*, & toutz les Gentilx homes, dedeins le dit Chastell, ferront Jurez par la Foy & Serement de leur Corps, & sur la Payn de Reprouche.

Et, en Tesmoignance de les Choses dessus escriptes, les Parties dessusditz ont mis a cestes Presentes leur Seales; les quelles feurent escriptes & Seales le ix. jour susdit, l'An Mille, Quatrecens, & xvii.

Pro Episcopo Wyntoniensi.

Ann. D. 1417. An 5. H. 5. Claus. 5. H. 5. m. 13.

REX, Collectoribus, tam Magnæ & Parvæ Custumæ nostræ, quam Subsidii Trium Solidorum de quolibet Dolio Vini, & Duodecim Denariorum de Libra, in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd, Venerabilem Patrem, *Henricum Episcopum Wyntoniensem*, Avunculum nostrum carissimum, unum Pannum curtum de Scarleta, & unum Fardellum cum Quatuor Pannis sine Grano,

Ad usum & pro vestura ejusdem Episcopi, & Servientum suorum in Comitiva sua existentium, infra Regnum nostrum Angliæ empta & provisa,

Sicut *Johannes Norton* Armiger, coram Nobis in Cancellaria nostra personaliter constitutus, Sacramentum præstitit corporale,

In

Ann. D. 1417. Hen. 5. In quadam Galea de Venici, unde *Andreas Barbargio* est Possessor, Carcare, & ea sic Carcata versus partes Transmarinas, absque Custuma seu Subsidio, inde ad opus nostrum solvendis, liberè & absque impedimento aliquo traducere permittatis ex causâ supradictâ, & hoc nullatenus omittatis.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* undecimo die Septembris.

Pro Monachis Abbatis Sancti Stephani de Cadomo.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 25. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Attendentes quòd Pax Ecclesiæ & Religionis Unitas Auctorem Facti provehit in sublime, quodque supra condignum ei Retributio non deerit, per quem nullis rugis Ecclesia secernitur, nullis Maculis Religio variatur,

Icenco,

Ex Affectu & Devotione sinceris, quos ad Deum, & Ecclesiam, immaculatam ejus Sponsam, ac plantatam ab eo Religionem sacram gerimus & habemus,

* IX. 492. * De Gratiâ nostrâ speciali, Pardonavimus Monachis Abbatiæ Sancti Stephani de Cadomo, quæ de Fundatione *W.* quondam *Regis Angliæ*, & Ducis Normanniæ, Progenitoris nostri, & nostro Patronatu existit, omnimodas proditiones, Insurrectiones, Rebelliones, Felonias, Conspirationes, Confoederationes, Transgressiones, Offensas, & Mesprisiones, ac alia Malefacta quæcumque, per ipsos seu eorum aliquem ante hæc tempora qualitercumque facta sive perpetrata,

Ac ipsos & eorum quemlibet ad Fidelitatis & Ligeantiæ Juramentum nobis præstandum admisimus,

Et eos, & eorum Servientes, Bona Mobilia & Immobilia quæcumque, infra Ducatum nostrum Normanniæ constituta, ad dictam Abbatiam spectantia sive pertinentia, in nostram Protectionem recepimus & Defensionem speciales:

Et idcirco prohibemus ne quis prædictos Monachos, aut eorum Servientes, seu Ministros, in Personis, Bonis, aut Rebus quibuscumque perturbet, molestet, inquietet, gravet; set eos eisdem Rebus & Bonis uti & gaudere permittat liberè & quietè.

Concessimus, insuper, eisdem Monachis ut omnes & singulos Homines, Tenentes, & Servientes suos Ducatûs nostri prædicti,

Ad nostras Fidem & Ligeantiam venire volentes,

Ad nostram Præsentiam, seu Capitanei Villæ nostræ de Cadomo, seu Capitanei Castri nostri ejusdem Villæ,

Pro recipiendo ab eisdem Fidelitatis & Ligeantiæ Juramento,

Adducere valeant & possint salvò & securè.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Abbatiam Regis prædictam* duodecimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Monialibus Sanctæ Trinitatis de Cadomo.

Ann D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod suscepimus in Protectionem & Defensionem nostras speciales, omnes & singulas Moniales, quæ fuerunt de Abbatia Sanctæ Trinitatis de Cadomo, quæ de Fundatione *W.* quondam *Regis Angliæ*, & Ducis Normanniæ, Progenitoris nostri, & nostro Patronatu existit, usque Villam Sancti Michaelis de Grama in Ducatu nostro Normanniæ, cum sex Familiaribus in Comitiva sua, transeundo, & ibidem morando, ac Homines, Servientes, Terras, Tenementa, & Bona sua quæcumque;

Et hoc omnibus, quorum interest, innotescimus per Præsentes;

Proviso semper quòd iidem Homines & Servientes de Ligeantia & Obedientia nostris existant, & sub eisdem Ligeantia & Obedientia permaneant quovis modo.

In cujus, &c quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Abbatiam Regis Sancti Stephani* in Ducatu Regis Normanniæ xv. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Nunciis Regis Romanorum, de providendo.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ex Orig. Papir. Cotton. in Pyxide. SIGISMUNDUS, Dei gratiâ, *Romanorum Rex* semper Augustus, ac Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, &c. Rex.

Nobilis, Grate, Dilecte,

Quia disponimus certos nostros Oratores ad Conspectum, carissimi Fratris nostri, *Henrici*, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ Regis*, & Domini Hyberniæ, Domini tui Naturalis, de arduis Negotiis, præfatum Fratrem nostrum Regem specialiter eoque concernentibus, evestigio destinare,

Hortamur igitur tuæ Fidelitatis sinceritatem quatenus de Navibus taliter disponere velis, ut prædicti Oratores nostri tuâ directione & provisione valeant securè, tutè, & celeriter ad Conspectum prænominati Domini tui Regis procedere & pervenire, Gratam nobis ymmo & præfato nostro Regi Duliam in eo utique ostensurus.

* IX. 493. * Datum *Constantiæ* decimo octavo die Mensis Septembris, Regnorum nostrorum Anno Hungariæ, &c. tricesimo primo, Romanorum verò septimo. Ann. D. 1417. Hen. 5.

Ad Mandatum Domini nostri Regis.

Dors.

Nobili Henrico Pey *de Calisio, nostro Fideli & sincerè Dilecto.*

JOHANNES DE STRIGONIO.

Præpositus & Vicecomes.

Super Sursum Redditione de Baceux.

REX, carissimo Fratri suo, *Humfrido Duci Gloucestriæ*, Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 25.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Dedimus vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem Ordinandi, Constituendi, Deputandi, & Substituendi certos notabiles & sufficientes Commissarios, ad Tractandum & Communicandum cum illis de Villa & Castro de Baieus, in Ducatu nostro Normanniæ, de & super omnibus Negotiis, Causis, & Materiis, Deliberationem sive Sursum Redditionem Villæ & Castri prædictorum in manus nostras qualitercumque concernentibus, prout eisdem Commissariis melius pro Commodo & Honore nostris videbitur expedire,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid nomine nostro feceritis in Præmissis.

Teste Rege apud *Abbatiam Regis Sancti Stephani de Cadomo*, in Ducatu Regis Normanniæ, decimo nono die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Inhabitantibus Baieus.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

Sciatis quod Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, Concessimus omnibus & singulis Villam nostram de Baieus, in Ducatu nostro Normanniæ, Inhabitantibus & Inhabitaturis, & sub Fide & Ligeantia nostris manentibus, omnia & singula Libertates, Privilegia, & Franchesias, quæ ipsi vel Prædecessores sui, eandem Villam pro tempore inhabitantes, ex Concessione aliquorum Progenitorum nostrorum, sub quacumque forma Verborum, hactenus habuerunt, necnon omnia & singula Dominia, Maneria, Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Bona sua mobilia quæcumque.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Conductu pro Capitaneo Castri de Cadomo.

REX, per Literas suas Patentes, usque vicesimum tertium diem Septembris proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Willelmum Dominum de Montenay*, in Castro Regis de Cadomo, in Ducatu suo Normanniæ, ad præsens existentem, ab eodem Castro, cum tot Personis, in eodem Castro Regis similiter existentibus, quot cum eodem *Willelmo* ire voluerint, ad quascumque partes Regni sui Franciæ sibi placuerit, transeundo (videlicet) Milites, Armigeros, & Soldarios, Equos, & Hernesia sua, ac Vesturam Corporum suorum (exceptis Balestis & aliis Artillariis quibuscumque) necnon Pecunias suas proprias in Auro, Argento, seu alio quocumque genere Monetæ, usque Summam Duorum Milium Scutorum, Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

Ac etiam Burgenses Villæ Regis de Cadomo, & Vesturam suam eorum Corporibus pertinentem, & etiam omnem Ornatum, Apparatum, seu Habilimentum pro Corporibus & Capitibus Dominarum, Ancillarum, & aliarum Foeminarum in eodem Castro existentium;

* Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in Regis Contemptum vel Præjudicium, aut Populi sui Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu præsumant quovis modo attemptare, quodque nullus cum præfato *Willelmo* Transeuntium Proditor Regis existat. * IX. 494.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Abbatiam Regis Sancti Stephani de Cadomo*, in Ducatu Regis Normanniæ, vicesimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De salvo Conductu pro Mille Personis ab eodem Castro.

REX, per Literas suas Patentes, per idem tempus duraturas, suscepit in salvum, &c. Mille Personas vel infra, in Castro prædicto existentes, cujuscumque Conditionis fuerint, ab eodem Castro usque Villam de Phaleys, in Ducatu Regis prædicto, transeundo (videlicet) Milites, Armigeros, & Soldarios, Equos, & Hernesia sua, ac Vesturam Corporum suorum (exceptis Balestis & aliis Artillariis quibuscumque) ac etiam Burgenses, *&c. ut supra usque ibi*, existentium, *& tunc sic*, Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

Necnon omnia Bona sua, quæ secundum formam Conventionum, inter, carissimum Consanguineum Regis, *Ricardum Comitem*

Ann. D. 1714. Hen. 2. tem *Warwica* & alios Fideles Regis, & *Willelmum Dominum de Mountenay* appunctuatarum & sigillatarum, licebit aut liceat eisdem secum deferre & portare;

Proviso semper, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De salvo Conductu pro Ambassiatoribus Franciæ.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 20.

REX, universis & singulis Locatenentibus, Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Custodibus portuum Maris & aliorum Locorum maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Balliviis, Constabulariis, Ministris, & aliis Fidelibus & Subditis nostris, infra Libertates, & extra, tam per Terram, quàm per Mare, constitutis, ad quos præsentes nostræ Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos, certis de causis, ad hoc Nos moventibus,

Tranquillitatem ac publicum & universale Bonum, nedùm Angliæ & Franciæ Regnorum, verum etiam totius Cristianitatis concernentibus,

Reverendo in Christo Patri, *Reginaldo Archiepiscopo Remensi*, Magistro *Johanni Tuderti* Decano Ecclesiæ Parisiensis, *Johanni de Vayly* in Curia Parliamenti Parisius Præsidenti, *Gilberto de Monstiers* Domino de la Fayeta, *Johanni Louvet* Magno Magistro Domûs Consanguineæ nostræ Consortis *Consanguinei & Adversarii nostri* Franciæ, Militibus, Magistris, *Roberto de Tuleriis*, & *Goutero Colli*, *Consanguinei & Adversarii nostri* prædicti Ambassiatoribus & certis Nunciis specialibus,

Quos apud Nos idem Consanguineus & Adversarius noster, pro Tranquillitate & communi Bono totius Cristianitatis, ut asserit, transmittere disponit,

Nostrum salvum & securum Conductum Dedimus & Concessimus, Damusque & Concedimus per Præsentes,

Ac ipsos & eorum quemlibet in nostram Protectionem, Tuitionem, salvam & specialem Gardiam suscepimus & posuimus, suscipimus & ponimus,

Pro veniendo, tam per Terram, quàm per Mare & Aquam, liberè, tutè, & securè usque Villam de Honnefleu in Ducatu nostro Normanniæ, & alium Locum quemcumque, inter Villam prædictam & Villam nostram de Tonque, in eodem Ducatu nostro, inter eos & certos Commissarios nostros, in hac parte deputandos, assignandum, per omnes Civitates, Villas, Castra, & alia Loca quæcumque, tam dictorum Regnorum Franciæ & Angliæ, & Ducatûs nostri prædicti, quàm alibi Ditioni nostræ subjecta, cum Centum & Quinquaginta Personis & infra in eorum Comitiva, Equestribus vel Pedestribus, cum eorum Equis, Hernesiis, Auro, Argento, Jocalibus, Libris, Catallis, & aliis Bonis quibuscumque;

* IX. 495. * Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Præcipimus & Mandamus, districtiùs injungentes, quatinus prænominatos Ambassiatores & certos dicti *Adversarii nostri* Nuncios speciales, insimul, vel per Partes, & eorum quemlibet in solidum, cum eorum Equis, Hernesiis, Auro, Argento, Literis, & aliis Rebus & Bonis suis quibuscumque, per omnes Civitates, Villas, Castra, & alia Loca quæcumque, tam dictorum Regnorum Franciæ & Angliæ, & Ducatûs nostri prædicti, quàm alibi Ditioni nostræ subjectis, ex Causis prædictis veniendo usque dictam Villam de Honnefleu in eodem Ducatu nostro, & alium Locum quemcumque, inter dictam Villam de Honnefleu, & dictam Villam nostram de Tonque, in dicto Ducatu nostro, inter eos & certos Commissarios nostros, in hac parte deputandos, assignandum, ibidem morando, & exinde ad dictum *Consanguineum & Adversarium nostrum* redeundo, Manuteneatis, Protegatis, & Defendatis,

Non Inferentes eis, aut eorum alicui, seu, quantum in vobis & quolibet vestrûm est & erit, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen in Corporibus sive Bonis quibuscumque, ratione Guerræ Attemptatorum, Reprisaliæ, Incursûs, vel aliàs quovis modo,

Et, si quid eis vel eorum alicui Forisfactum sive Injuriatum fuerit, in Terra, vel in Mari (quod absit) id eis & eorum cuilibet sine dilatione debitè corrigi, restitui, & emendari faciatis;

Proviso semper quòd ipsi & eorum quilibet erga Nos & Populum nostrum benè & honestè se gerant & habeant, & quicquam, quod in nostri contemptum vel præjudicium aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant quomodolibet attemptari, & quòd aliquis Personarum prædictarum Proditor noster aut extra Regnum nostrum Angliæ Bannitus seu abjudicatus non existat.

In cujus, &c usque Festum omnium Sanctorum proximo futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* in Ducatu Regis prædicto vicesimo quarto die Septembris.

Per ipsum Regem

Pro Abbatissa Sancti Laurentii de Cordillon.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibidem.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem

Sciatis quòd Nos (de Gratia nostra speciali) Concessimus *Johannæ du Marchis Abbatissæ Sancti Laurentii de Cordillon*, in Ducatu nostro Normanniæ, quòd Ipsa & Successores sui, Abbatissæ Loci prædicti, & Moniales, ibidem pro tempore existentes, Abbatiam illam possidere & inhabitare, ac omnibus Maneriis, Terris, Tenementis, Molendinis, Redditibus, & Servitiis, ac Advocationibus Ecclesiarum, & omnibus aliis Franchesiis & Libertatibus quibuscumque, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum prædictum, pertinentibus sive spectantibus, liberè & pacificè uti & gaudere possint absque Molestatione seu Gravamine nostri, seu Ministrorum aut Ligeorum nostrorum quorumcumque; (Ann. D. 1417. Hen. 5.)

* Proviso semper quòd Divinum Servitium ibidem laudabilius sustineatur, ac Moniales prædictæ, necnon omnes & singuli Tenentes, Servientes, & alii Ministri Abbatiæ prædictæ, sub Fide & Ligeantia nostris permaneant ullo modo.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* in Ducatu Regis Normanniæ vicesimo quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Thoma Comite Sarum de Potestate Recipiendi ad Pacem Regis.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Thomæ Comiti Sarum*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Dedimus vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem ad omnes & singulos de Dominio Danvilliers, in Ducatu nostro Normanniæ, & partibus ibidem Vicinis, qui ad Gratiam & Pacem * nostram venire, & sub Fide & Ligeantia nostris morari volunt, ad easdem Gratiam & Pacem nostras Recipiendum & Admittendum, (* IX. 496.)

Ac omnes & singulos Partium adjacentium,

Excepto *Domino d'Ange*, quod, carissimo Fratri nostro, *Thomæ Duci Clarentiæ* & Hæredibus suis Concessimus, & quod sibi solum pertinere volumus pro Terris & Tenementis suis,

Ad Redditum, nobis annuatim solvendum, ponendum, & assidendum,

Proviso semper quòd Nos de Nominibus omnium & singulorum, quos ad hujusmodi Gratiam & Pacem nostras receperitis & admiseritis,

Ac de Nominibus illorum, quos ad hujusmodi Annuum Redditum, nobis, ut præmittitur, solvendum, posueritis, sub Sigillo vestro, de tempore in tempus, distinctè & apertè certificetis.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* in Ducatu Regis Normanniæ vicesimo sexto die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Potestate ad Tractandum, cum Franciæ Ambassiatoribus super omnibus Pacem concernentibus.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 24.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Licet inter nonnullos Ambassiatores & Deputatos nostros, ex parte una, & Ambassiatores & Deputatos *Adversarii nostri Franciæ*, ex altera, de & super Contentionibus, Petitionibus, Quæstionibus, Demandis, ac Discordiis inter *Nos*, & præfatum *Adversarium nostrum*,

Tam super Coronâ & Regno nostro Franciæ, quam aliis Terris, Dominiis, Juribus, & Rebus, inter Nos & præfatum Adversarium hactenus motis & dependentibus,

Ac, pro Quiete, Tranquillitate, & Pace perpetuâ inter Franciæ & Angliæ Regna, variæ & diversæ Prolocutiones & Tractatus habiti fuerint & facti,

Qui tamen, absque nostris dolo, negligentiâ, vel culpâ, separatum nequaquam hactenus sortiti sunt effectum,

Nos tamen,

Ut sæpius & semper Dei Honorem, Exaltationem Fidei Catholicæ, & Evitationem effusionis Sanguinis Christiani, & Quietem & Tranquillitatem inter præfata Angliæ & Franciæ Regna nostra, Summis desideriis, quantum cum Deo possumus, affectantes, & industriâ, carissimorum Consanguineorum nostrorum, *Ricardi Comitis Warrwicæ*, & *Edwardi Courtenay*, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Walteri Hungerford*, *Thomæ Chaucers*, *Johannis Waterton*, & Magistri *Johannis Kemp*, plenam gerentes fiduciam,

Ad Conveniendum, Communicandum, Componendum, Transigendum, ac plenè & finaliter Concludendum & Concordandum, pro Nobis & Nomine nostro, cum Ambassiatoribus, & Deputatis, ac Nunciis *præfati Adversarii nostri*, plenam & sufficientem in hac parte Potestatem habentibus, de & super omnibus & singulis Debatis, Contentionibus, Petitionibus, Quæstionibus, Demandis, Discordiis, & eorum Materiis, cum suis incidentibus, & connexis, inter *Nos*, & præfatum *Adversarium nostrum* qualitercumque pendentibus, sive motis, vel movendis,

Et generaliter super omnibus & singulis, Quietem, & Tranquillitatem, & Pacem præfatorum Regnorum concernentibus,

Ac de & super omnibus & singulis, ab eisdem Fidelibus nostris, cum Ambassiatoribus, Deputatis, seu Nunciis dicti *Adversarii nostri*, in Præmissis, vel eorum aliquo, appunctuatis, concordatis, conclusis, seu compositis, per Nos benè & fideliter observandis, in Animam nostram Jurandi,

Literas etiam sigillatas, Obligationes, & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas, concordatas, seu requisitas, pro Nobis & Nomine nostro, Dandi, Faciendi, & Exponendi; quas parem & eundem effectum & vigorem habere volumus, ac si Nos in Personâ nostrâ eas daremus, faceremus, seu exponeremus,

Ac quoscumque Tractatus per eos, cum dicti *Adversarii nostri* Ambassiatoribus, Deputatis, sive Nunciis, captos sive habitos, prout eis videbitur expedire, Prorogandi & Continuandi,

Ann. D. 1417. Hen. 5. * IX. 497. Ac generaliter omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet utilia vel * oportuna, etsi Mandatum exigant magis speciale,

Plenam eisdem, *Ricardo*, *Edwardo*, *Waltero*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Johanni*, necnon Quinque, Quatuor, vel Tribus eorum Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus Potestatem;

Insuper Promittimus, bonâ fide, & in verbo Regio, Ratum, Gratum, Firmum ac Stabile habituros quicquid in Præmissis, vel aliquo Præmissorum per prædictos Commissarios, seu Deputatos nostros, Quinque, Quatuor, vel Tres ex eis, cum dicti *Adversarii nostri* Deputatis sive Nunciis Compositum, Conclusum, conventum erit, seu Concordatum,

Et quòd omnia & singula, sic Composita, Conclusa, Conventa, seu Concordata, absque dolo, fraude, seu malo ingenio, quantum in nobis est, exequemur, & exequi faciemus, ac quòd super eisdem dabimus Literas nostras Confirmatorias, nostro Magno Sigillo sigillatas,

Quæ omnia & singula supradicta nos facturos, impleturos, & observaturos, nec, ullo unquam tempore, eis, vel alicui eorumdem, nos contraventuros, promittimus sub Ypotecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, tam præsentium, quam futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo*, in Ducatu Regis Normanniæ primo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Potestate ad Tractandum, cum eisdem, super Treugis.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. REX, Omnibus ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ad Honorem Dei, & humani Sanguinis effusionem evitandum, aliaque Guerrarum & Bellorum effugienda Discrimina, quæ de facili nequeunt enarrari,

Ac ut ad Tranquillitatem, Quietem, & Pacem inter Franciæ & Angliæ Regna nostra facilius valeat perveniri,

Carissimis Consanguineis nostris, *Ricardo Comiti Warwicæ*, & *Edwardo Courtenay*, ac, dilectis & fidelibus nostris, *Waltero Hungerford*, Militi, *Thomæ Chaucers*, *Johanni Waterton*, & Magistro *Johanni Kempe* (de quorum circumspectione & industriâ plenam fiduciam gerimus) necnon Quinque, Quatuor, vel Tribus ex eis, ad Conveniendum, quibuscumque temporibus atque Locis eis videbitur expedire, cum Ambassiatoribus, Deputatis, seu Nunciis *Adversarii nostri Franciæ*,

Necnon ad Communicandum, Tractandum, Concordandum, & Concludendum, Nomine nostro, cum eisdem, plenam in hâc parte Potestatem habentibus, de & super Treugis, tam generalibus, quam particularibus, tam per Terram, quam Aquam & per Mare, ubicumque inter Nos, Subditos, Amicos, Confœderatos, & Alligatos nostros quoscumque, ex parte unâ, & præfatum *Adversarium nostrum*, suosque Subditos, Amicos, Confœderatos & Alligatos quoscumque, ex altera,

Necnon Treugas hujusmodi quascumque, sic Concordatas & Conclusas, Firmandi,

Ac de eis, pro parte nostrâ, benè & fideliter observandis, ac quantum in Nobis est observari faciendis, in Animam nostram Jurandi,

Ac Custodes & Conservatores Treugarum hujusmodi, necnon Judices qui corrigere, reparare, & reformare valeant singula quæ contra Tenorem, Vim, & Effectum Treugarum, sic capturum in Terrâ, Aquâ, vel Mari, attemptari contigerit, Dandi, Ordinandi, & Deputandi,

Omniaque alia & singula Faciendi, Exercendi, & expediendi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale,

Plenam Commisimus, ac, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem;

Promittentes insuper, bonâ fide, & in verbo regio, Nos Ratum, Gratum, Firmum, ac Stabile habituros & observaturos quicquid per dictos Commissarios, seu Deputatos nostros, aut Quinque, Quatuor, vel Tres eorum, nomine nostro, Actum, Concordatum, seu Conclusum fuerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum,

Ac quòd super ipsis, sic Concordatis, seu Conclusis, dabimus, si petantur, Literas nostras Confirmatorias, Magno nostro Sigillo sigillatas.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 498. ### * *Commissio ad Tractandum ex parte Franciæ.*

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Tiberius B 6 fol. 106. A. CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceux qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Savoir faisons que,

Pour Honneur & Reverence de Dieu, & pour eschever l'effusion de Sang Humain, & les aultres Maulx & Dommages, innumerables & ireparables, survenuz pour le fait & occasion des Guerres, qui le temps passe ont este entre noz Predecesseurs Rois de France & Nous, d'une Part, & nostre *Adversaire d'Angleterre*, d'autre Part, & qui vraisemblablement sont en Disposition, de Jour en Jour, d'avenir se Provision & Remede convenable n'y estoient mis,

Desirans, de tout nostre Cuer, venir a bonne Paix & Concorde avecques nostre dit *Adversaire d'Engleterre*; par quoy le Ann. D.
Peuple, que Dieu Nous a Baille & Commis a Gouverner puisse 1417.
en nostre Temps, & soubz Nous, vivre en Paix & Tranquillite, Hen. 5.

Considerans que, ja soit ce que, les Temps passez, plusieurs Messagiers, d'une Coste & d'autre, aient este envoyez es Marches, pour parler des choses dessusdictes, & souvente foyez assemblez demoure longement, & tenuz pluieurs Journeez, neantmoins ne s'en est encores ensuy si grant Effect, comme besoingnes seroit, pour le bien des Deux Royaumes de France & d'Engleterre,

Pour quoy Nous,

Desirans, pour les Causes desusdictz, Nous mettre en tout devoir envers Dieu & le Monde,

Confientz a plain de Sens, Loiaultez, Circonspections, Prudences, & bonnes Diligences de, noz Amez & Feaulx Conseillers, *Regnault Arcevesque de Reims* Per de France, Maistre *Johan Tudert*, *Johan de Vaily* President en nostre Court de Parlement, *Gilbert des Monstiers* Seigneur de la Fayette, & *Guillaume de Meaulson* Chevaliers, nos Chambellans, Maistre *Robert de Tuibert*, & Maistre *Gontier Coll* nostre Premier Secretaire,

Yceulx ensemble, les Six, Cinq, Quatre, ou Trois d'iceulx avons Ordonnes, Commis, & Deputez, Ordonnons, Commettons, & Deputons, par la Tenour de ces Presentes, pour & en Lieu de Nous, d'eulx transporter & assembler en la Presence de nostre *dit Adversaire*, ou avec ces Ambaxateurs, ordonnez, commis, & deputez par nostre dit Adversaite, & avecques quelzconques autres Personnes, de quelque Estate qu'elles soient, a ce Commises, pour & ou Nom de Lui, pour le bien & acceleration des Choses dessusditz & de leurs Circonstances, Connexes, Adjacences, & Dependences quelzconques,

Et avons Donne, & Donnons, par ces Presentes, a tous ensemble, aux Six, Cinq, Quatre, ou Troys d'iceulx plain Povoir, Auctorite, & mandement especial de exposer, depar Nous, nostre bonne Entention quant a ce,

De oir toutes & quelxconques Choses que leur seroient Dictes, Touches, Parlees, Ouvertees, ou Annonciees par nostre dit Adversaire, ou ses Commis & Deputez, soit par Traite d'Aliance & d'Affinite, ou autres voies,

Par les quelles, ou aucunes d'icelles, *Nous & nostre dit Adversaire*, nos Royaume & Subgiz, noz Amiez & Alliez, purrions venir aux biens de Paix & Tranquillite,

Et parailment, de leur Coste, Ouvrir, deper Nous, toutes Voyes & Manieres raisonnables, proussitables, & honneurables au bien des dessusdiz Roiaumes de France & d'Angleterre par les quelles l'en puisse eschever l'Effusion de Sang Humain, &, a l'Aide de nostre Creatour, parvenir aux biens d'Amour & de Concorde,

Et aussi de Requerir, Demander, Traictier, & Composer, & Respondere, Transiger, Pacifier, & finablement & plainement Convenir, Fermer, & Accorder sur touz Debas, Contentions, Querelles, Questions, Guerres, Riotez, & Discordes, meuz & a mouvoir entre *Nous*, & noz Royaume, Subgiez & Seigneuries, Amiz, Alliez, Aidans, & Adherens quelxconques, deca & dela la Mer, d'une Part, & *nostre dit Adversaire*, sez Royaume, Subgez, & Seigneuries, Amiz, Allies, Aidans, & Adherens quelxconques, deca & dela la Mer, d'autre Part, ensemble tous leurs Articles, Circonstances, Incidences, Emergences, Dependences, & Connexes,

Et, en oultre, avons Donne, & Donnons plain Povoir, Auctorite, & Mandement especial a noz dis Ambaxadeurs, aux Six, Cinq, Quatre, ou Troys d'iceulx, en tant que mestier en seroiet, de Traitier & Accorder avec lez diz Commis & Deputez, de la Partie de nostre dit Adversaire, du Temps & d'un * Lieu de la * IX.
Convention & Assemble de *Nous* & de nostre *dit Adversaire*, 499.
pour mieulx Fermer & Conclurre la dit Paix final,

Et tout quanque sera ainsy Requis, Demande, Traictie, Compose, Respondu, Transige, Pacifie, Promis, Jure, Convenu, Ferme, & Accorde par noz dessuidiz Ambaxadeurs, les Six, Cinq, Quatre, ou Trois d'iceulx, pour *Nous* & nostre Partie, avecques nostre dit Adversaire, ou ses Commis & Deputez (aians a ce souffisant Povoir, comme dit est) Affermer & Assenter par Foy & Serement, sur les Seintes Euvangiles de Dieu a Jurer en l'Ame de Nous,

Et Donner & Ottroier, sur ces Choses, & leurs Circonstances & Dependences, toutes Manieres de Cautions & Scurtes, Promesses, Obligations, & Lettres, en Forme deue, soubz leurs Seaulx, ou des Six, Cinq, Quatre, ou Trois d'iceulx,

Promettons avoir agreables, & les Confermer par les nostres, se mestier est, & requis en Sommes, & de les Faire, Executer, Expedier, & Accomplir & tous Articles, qui seront accordes, de Point en Point, pour Nous & nostre Partie, pour le bien de Paix, sans Fraude & mal engin, si avant comme Nous mesmez ferions & faire pourrions, se en nostre propre Personne y estoions Present,

Et aussy de faire Expedier tous autres Articles, qui aucunement purroient appartenir a la bonne Perfection & Accomplissement dez diz Traitiez & Accordes, de quelque Nature qu'ils soient, suppose qu'ils requeissent plus especial Mandement,

Et ce Promettons, en bonne Foy, & en Parole de Roy, sur la Caution & Obligation de tous noz Biens, presens & advenir, sans jamais Faire, Dire, ne Proposer aucune Chose au contraire par Nous, ne par autre, en Jugement, ne dehors.

En Tesmoing, de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a ces presentes Lettres.

Donne *a Paris* le second Jour d'Octobre l'An de Grace Mille Quatre Cens dix Sept; Et le xxxviii. de nostre Reigne.

De

Ann. D. 1417. Hen. 5.

De Communicando super Chevancia Concedenda.

An. 5. H. 5. Ex Autogr. Turr. Lond. Claus. 5. Hen. 5. Pell. HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ, & Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, Dilecto sibi in Christo, Abbati de Sancto Albano, ac dilectis sibi, *Johanni Leventhorp*, & *Johanni Hotoft*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, circumspectione, & discretione vestris plenius confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, tam ad Communicandum & Concordandum inter vosmet ipsos, quam ad Communicandum & Tractandum cum diversis aliis Personis Secularibus Comitatûs Hertfordiæ, melioribus viis & modis quibus sciveritis aut poteritis, ad Mutuum sive Chevanciam Nobis in præsenti necessitate nostra, usque ad Quindenam Sancti Johannis Baptistæ proximo futurum, Præstandum & Concedendum,

Necnon ad Summam illam, usque ad receptam Scaccarii nostri, citra primum diem Mensis Septembris proximò futurum, per vos & dictas Personas Deferendum seu deferri faciendum,

Dantes & Concedentes vobis, & cuilibet vestrûm, Tenore Præsentium, plenariam Potestatem, & Auctoritatem, Nomine nostro, promittendi præfatis Personis, quod ipsæ, ad dictam Quindenam Sancti Johannis, promptam & fidelem Resolutionem ejusdem Summæ (videlicet, quælibet earum juxta quantitatem Summæ suæ) tam de Subsidio nostro Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, quàm de Subsidio nostro Trium Solidorum de Dolio, & Duodecim Denariorum de Librâ, absque ulteriori dilatione, percipiens & habebunt.

Nosque vobis, & vestrûm cuilibet, ac eisdem Personis Literas nostras Patentes & Brevia inde, ac Tallias, & alia Waranta, sufficientia & necessaria in hac parte, juxta formam cujusdam Acti, in ultimo Parliamento nostro, apud Leycestriam tento, editi, fieri faciemus & Liberari;

Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter Intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Nos de toto Facto vestro in hac parte, sub Sigillis vestris, vel Unius vestrûm, citra dictum primum Diem Septembris, distinctè & aperte, certificantes.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* xxiii. Die Julii, Anno Regni nostri Quarto.

Per Concilium.

---

* IX. 500.

** De Chevancia, propter maximam penuriam, non præstanda.*

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. VEnerabilibus & Discretis Viris, Thesaurariis & Baronibus de Scaccario Domini nostri Regis *Johannes*, Miseratione Divinâ, *Abbas Exempti Monasterii Sancti Albani* Salutem in auctore Salutis.

Cum Nos Commissionarii, in Commissione Cedulæ consutâ Nominati (videlicet,) *Abbas præfatus de Sancto Albano*, *Johannes Leventhorp*, & *Johannes Hotoft*, Communicavimus & Tractavimus cum singulis notabilibus Personis hujus Comitatûs Hertfordiæ, Post Receptionem Privati Sigilli Domini nostri Regis, de & super Executione hujus Commissionis nobis directæ, melioribus viis & modis quibus scivenmus aut potuimus, ad Mutuum sive Chevanciam dicto Domino nostro Regi, in præsenti suâ necessitate, juxta vim & formam dictæ Commissionis, præstandum & concedendum,

Quæ quidem Personæ Examinatæ (quod dolenter referimus) maximam allegant Penuriam & Paupertatem, &, propter varias & plurimas necessitatis Causas inter ipsos regnantes, nullum adhuc Mutuum sive Chevanciam alicujus summæ præstare, sive Mutuum aut Chevanciam præfato Domino nostro Regi quoquomodo facere possunt.

In cujus rei Testimonium, Nos, præfatus *Johannes Abbas de Sancto Albano*, huic Certificationi Sigillum meum apposuimus.

Dat. apud *Sanctum Albanum* in Comitatu Hertfordiæ Sexto Die Mensis Octobris, Anno Regni Domini nostri Regis Quinto.

Sigilla de cerâ Rubrâ.

Dorf.

Johannes Pyrient,
Johannes Garle,
Johannes atte Welle de Watford,
Robertus Thorn, *Thomas London*, *Henricus Syper*, } de Villa Sancti Albani
Willielmus Hert, *Willielmus Hardwyk*, } de Villa de Ware.
Johannes Flaxmen, *Johannes Pycot*, } De Hychon.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 23.

De Recipiendo Normannos ad Gratiam Regis.

REX, Dilectis fidelibus suis, *Henrico Fitz Hugh*, & *Johanni de Nevill*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione vestra provida pleniùs confidentes,

Ann. D. 1417. Hen. 5. Dedimus vobis, & alteri vestrûm, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, omnia & singula Castra, Fortalitia, Villas firmatas, & alia Loca quæcumque, infra Ducatum nostrum Normanniæ, in Manus nostras Capiendi,

Ac omnes & singulos qui ad Pacem & Gratiam nostras venire, & sub Fide & Ligeantia nostris morari volunt, ad hujusmodi Pacem & Gratiam nostras Recipiendi & Admittendi,

Et Eos ac Bona sua quæcumque in Protectionem & Defensionem nostras Suscipiendi,

Ac etiam Literas salvi Conductûs Personis, infra Castra, Fortalitia, Villas, & Loca prædicta existentibus (quibus, juxta sanas discretiones vestras, videritis fore faciendum) pro Se, Bonis, Equis, & Herneisis suis, Dandi, & Concedendi;

Proviso semper quòd Nos de Nominibus, tam illorum quos ad hujusmodi Gratiam & Pacem nostras receperitis & admiseritis, quam illorum quibus hujusmodi Literas de salvo Conductu dederitis & concesseritis, distinctè & aperte certificetis.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege, *in Exercitu suo juxta Villam Regis de Argenthen*, in Ducatu Regis prædicto, vii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 501. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 21. d.

** De Protectione pro Religiosis.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostras *Priorem & Conventum Domûs de Valle Dei*, Ordinis Cartusiensis, in Ducatu nostro Normanniæ, unà cum *Domo de Lecourroirie* in eodem Ducatu nostro, Homines, Tenentes, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones suas,

Nolentes quòd aliquis Ligeorum nostrorum (cujuscumque status, gradûs, seu conditionis fuerit) Domos prædictas, seu alteram earum, ad Victualia ibidem capienda seu habenda, aliqualiter ingrediatur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Argenthen*. in Ducatu Regis prædicto ix. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Ibid. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus, *&c. ut supra*, *Abbatem & Conventum de la Bellerio*, in Ducatu nostro Normanniæ, Homines, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones suas,

Nolentes quòd de Bladis, Fœnis, Equis, Bobus, Vaccis, Ovibus, Porcis, Carectis, Cariagis, aut aliis Rebus, seu Bonis suis quibuscumque, quicquam contra Voluntatem suam ad opus nostrum aut aliorum, aliqualiter capiatur;

Et hoc omnibus, quorum interest, innotescimus per Præsentes.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Consimiles Literas Regis de Protectione habent subscripti; videlicet,

Abbatissa & Moniales infra Forestam Regis de Gousser, in Ducatu Regis Normanniæ commorantes

Abbatissa & Conventus Monasterii beatæ Mariæ Dominensis, in Ducatu Regis prædicto.

Magister, *Fratres*, & *Sorores Hospitalis Sancti Johannis de Sees*, in Ducatu Regis prædicto.

Prior & Conventus Sanctæ Barbaræ, *Ordinis Sancti Augustini*, in Ducatu, &c.

Abbas & Conventus Sancti Ebrulphi, in Ducatu Regis Normann.

Prior & Conventus de Lira.

Prior & Conventus Sancti Nicholai de Malo Passu.

Prior & Conventus de Vmam, ac Homines & Servientes sui, sub Fide & Ligeantia nostris existentes, necnon Terræ, Res, Redditus, & omnes Possessiones suæ,

Nolentes, *&c. ut supra.*

Magister & Fratres Hospitalis Domûs Dei d'Alencon. in Ducatu Regis Normanniæ.

Abbas & Conventus beatæ Mariæ de Persenia.

Prior & Conventus de Sancta Scolastica.

Abbas & Conventus beatæ Mariæ de Sancto Andrea de Gousser.

Abbas & Conventus de la Pelice.

Prior & Conventus de Gauleto.

Abbas & Conventus beatæ Mariæ de Silly, in Foresta Regis de Gousser, juxta Villam Regis d'Argenthen, in Ducatu Regis Normanniæ.

Abbas & Conventus beatæ Mariæ de Sancto Petro supra Dynam.

Abbas Monasterii beatæ Mariæ de Bello Estelle, in Castellania Regis de Vire, in Ducatu, &c.

Priorissa & Conventus beatæ Mariæ de Villis Liquinent, juxta Villam Regis Falesiæ, in Ducatu, &c.

Prior de Moulins in Castellania Regis de Seynt Rowy du Plain.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 3.

Appunctuamentum de l'Esgle.

L'AAPOINTMENT de la Rendue de la Tour, Forteresse, & Chastelerie de L'EGLE est tel,

Que *Pierres Aubriot*, Lieutenant du Capitaine de L'ESGLE, & les

Ann. D. 1417. Hen. 5. * IX. 502. les Gentils homes, & bons Gens, qui presens estoient, & les Manans & Habitans de la Ville, Terre, & Chastellerie de L'ESGLE dessusdit, ont Rendu la Tour & Forteresse du dit Lieu de L'ESGLE, * ovesque tout la dite Chastellerie, a nostre Soveraine Seigneur *le Roy de France & d'Engleterre*, & Seigneur d'Irlant, es mains de *Jehan de Neville*, Aisne Filz & Heriter *a Conte de Westmerland*, & Gardein de Westmarche vers Escosse, & a *Henry Sire Fitz Hugh* Chambellan du Roy, aiantz Povoir de nostre dit Seigneur le Roy, en tiele manere,

Que les dessus diz Lieutenants, Gentilz homes, Bonnes gens, & Habitans ont promis & Jure, sur les Saintes Evangelles, qu'ilz, & chescun d'eulx, ferront loial & foial a nostre Seigneur le Roi dessusdit, come ses loiaulx Lieges, & faire & paier tourz les Services, Faisances, & Reduances, qu'ilz estoient tenuz faire, ou ont fait, devant que la dite Toure & Forteresse fut Rendue,

Par la moyen de ce que les dessus dis, de la dite Ville & Chastellerie, du dit Lieu de L'ESGLE, feront & demouront en la dite Ville, Terre, & Chastellerie du dit Lieu de L'ESGLE, & auront touts lours Corps, & tourz leurs biens meubles fauvement, & leurs Heritages a la vollente de nostre dit Seigneur *le Roy*, sans paier aucun Ranceon:

Et outre fut DIT & APPOINTE que tourz ceulx de la dite Ville, Terre, & Chastellerie, du dit lieu de L'ESGLE, qui s'en sont Partis pour la doubte des Angloys, & pur autres Choses touchants leurs Marchandises, & autrement, purront Revenir Seurement en la dite Ville, Terre, & Chastellerie, sans payer aucune Ranceon, & auront lours Corps, & tourz leurs Biens meubles fauvement, & leur Heritages a la vollente de nostre dit Seigneur le Roy, come dit est; Des quelx ils ferront tenuz faire & paier, come dessus, les Rentes, Services, & Faisances qu'ils doivent.

Et ausi, s'aucuns de la dite Ville, Terre, & Chastellerie de L'ESGLE, ont este Prins, ou ascuns de leurs Biens, enjourduy, ou depuis, ils ferront Renduz leurs ditz Biens sanz payer aucune Ranceon;

Pourveu toutesfoiz qu'ils lesseront en le dit Toure & Forteresse toutes maneres d'Armures & d'Artillerie, Vitailles & Abillemens, appartenantz a la Toure & Forteresse, qui ne seront de leurs propres Biens come dit est.

En Tesmoignance de quelle chose les Parties dessusdiz ont mys leur Seaulz a ces Presentes.

Donne a *l'Esgle* le xiii. jour d'Octobre, l'An Mille Quatrecens, Dix Sept.

Appunctuamentum de Rugles.

Ann D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. L'APPOINTMENT de la Rendue du Chasteil de Forteresse du RUGLES, & de tours les Seignuries d'icelles, est tel,

Que *Johan Duvelle* Escuier Seigneur de Cnamphault, Capitaine du dit Chastell & Forteresse, & demourant a present ou dit Chastel, a RENDUE ce dit Chastel & Forteresse a nostre Soveraine Seigneur *Roy de France & d'Engleterre*, & Seigneur d'Irland, en le mains de *Jehan de Neufeuille*, Filz & Heriter *a Compte de Westmerland*, Gardein de la Westmarche d'Escoz, & *Henry Sire Fitz Hugh* Chambellain du Roy, & autres en telle manere,

Que le dit Compaignie, & tourz Gentilz hommes, & autres, estans a present ou dit Chastell & demourans, se'n yront, leurs Corps, leurs Biens propres, Chevaulx & Hernois, & leur Valles, & touts leurs Abillemens de Guerre, franchement & quitment (sauf les Arbalestes, qui demouront au Chasteil) sans avoir, es Choses dessus dites, ou ascun empeschement ou destourbier,

Et auront temps de eux Retraire, & lours Gens, & Biens dessuidiz, por l'espaisse de Deuxs jours.

Et, apres le Rendre fait, ils auront, pur eulx Retraire & leurs Gens & Biens dessusdiz ou ils voudront aller, jusques a Sys jours prouchain venir, & de ce auront bon & loial Saufconduit des diz Seigneurs ayantz povoir:

Et quant a ture de *l'Egle & Raoul Muterell*, qui a estee au Gouvernement de la dite Terre, ils auront pareil & semblable Traitte, Sauf q'ils Demmurront, se ilz veullent faires Serement au dit Seigneur,

Et quant as Burgoiz & Habitans de la dite Ville de RUGLES, du Voisenaule, & de Vailli, Homes & Subgiz de la dite Terre, ils ferront & demouront leurs Corps, & leurs Biens meubles, Heritages, parmi ce qu'ilz se submitteront afaire le Serement d'estre Feal & Loyal a nostre Seigneur *le Roy* dessusdit, Comes ses homes Lieges, & a faire & paier tourz les Services, Faisances, Rendevances, qu'ils estoyent tenuz faire pur leurs ditz Terres & Heritages, devant que le dit Chastel & Forteresse * feust Rendue au

* IX. 503. *Roy nostre Seigneur* dessusdit:

Et s'aucuns, des hommes dessusdits, de la dite Terre, ont leurs Biens en la dite Fortetesse, ou soient dehors a present, ils auront leurs Corps frans, & leurs Biens, Meubles, & Heritages come les autres; & Pourveu qu'ils voudront faire le Serement, come les autres dessusdiz, dedans l'espasse de Six jours; Pourveu toutefoiz q'ils laisseront toutes manneres de Vitailles quelzconques, a present estans dedens le dit Chastell, & auxi toutes Armes, & Artillerie, & Abilemens; sauf les dessusdiz Garantz.

En tesmoignance de quelle chose les Parties desuis ditz ont mys lour Seaulx a ces present.

Donne a *Rugles* le xviii. jour d'Octobre l'An Mille Quatrecens & Dix Sept.

De salvo Conductu pro Duce Britanniæ. Ann. D. 1417. Hen. 5.

REX, universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, Subditis, & Fidelibus nostris, ad quos, &c. Salutem. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 22.

Sciatis quod,

Cùm, Consanguineus noster, *Johannes Dux Britanniæ* usque Præsentiam nostram, pro certis Causis & Materiis, ipsum moventibus, & Nobis in Adventu suo declarandis, accedere desideret, ut accepimus,

Nos, eâ consideratione, suscepimus ipsum *Ducem* usque Præsentiam nostram prædictam, cum Gentibus suis, sub Numero Quadringentarum Personarum, in Comitiva sua, Equestrium vel Pedestrium, cum eorum Equis, Hernesiis, Auro, Argento, Jocalibus, Libris, Literis, Catallis, & aliis Bonis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvò redeundo, absque dampno, eis per Nos, Gentes, vel Alligatos nostros, faciendo vel fieri patiendo, & absque impetitione danda, in Corporibus, sive Bonis, quacumque de Causa vel occasione temporis præteriti, occasione Treugarum vel Promissionum quas Homo dicere vellet fractas fuisse, vel aliter qualitercumque fuerit, seu pro quacumque Re quæ accidere poteft durante Viagio per præfatum *Ducem* faciendo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales,

Ita quòd idem *Dux* sit nobiscum die Mercurii, Vicesimo Septimo die Octobris, proximò futuro, vel citra;

Et ideò Vobis mandamus quòd ipsum *Ducem* usque Præsentiam nostram prædictam, cum Gentibus suis, sub Numero Quadringentarum personarum, in Comitiva sua, Equestrium vel Pedestrium, cum eorum Equis, Hernesiis, Auro, Argento, Jocalibus, Libris, Literis, Catallis, & aliis Bonis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvò redeundo, absque Dampno, per Nos, Gentes, vel Alligatos nostros faciendo, vel fieri patiendo, & absque impetitione danda in Corporibus sive Bonis, quacumque de causa vel occasione temporis præteriti, occasione Treugarum vel Promissionum quas Homo dicere vellet fractas fuisse, vel aliter qualitercumque fuerit, seu pro quacumque Re quæ accidere poteft durante Viagio per *præfatum Ducem* faciendo, ut prædictum est, manuteneatis, protegatis & defendatis,

Non inferentes, &c. Et, si quid, &c.

Proviso semper quòd ipse aut gentes suæ prædictæ quicquam, quod in nostri contemptum vel præjudicium, aut Populi nostri Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant quomodolibet attemptari.

In cujus, &c. usque Sextumdecimum diem Novembris proximò futurum duraturas.

Teste Rege in *Exercitu suo prope Villam d'Alenson*, Decimo Octavo Die Octobris.

Per ipsum Regem.

* *De Bilnetis Concedendis.* * IX. 504.

REX, Dilecto & fideli suo, *Johanni de Assheton*, Senescallo nostro de Baieux, Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Dedimus vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem ad Bilnetas (Sigillo vestro Signatas) omnibus & singulis de Castellania & Dominio nostris de Baieus in Ducatu nostro Normanniæ,

Qui ad Fidem & Ligeantiam nostras venerunt, & sub Protectione & Defensione nostris existunt, & qui pro hujusmodi Bilnetis habendis penes vos prosequi voluerint,

Dandum & Concedendum,

Necnon ad Proclamationes in Locis, quibus, juxta sanam discretionem vestram, videritis fore faciendum, nomine nostro Faciendum, quòd omnes & singuli Parochiarum, Castellaniæ & Dominio prædictis Vicinarum & Annexarum (qui Literas nostras de Protectione, magno Sigillo nostro signatas, habent) pro Bilnetis suis, infra octo dies post Proclamationem nostram hujusmodi, penes vos prosequantur,

Sub Pœna quòd, si eorum aliquis Bilnetam suam hujusmodi non habens, post Octo dies prædictos, per aliquem Ligeorum nostrorum de Exercitu nostro capiatur, Prisonarius Capienti remaneat;

Protectione, illis de Parochia, de qua sic captus fuerit, per nos antea concessâ, si qua fuerit, in aliquo non obstante.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege, in *Exercitu suo, prope Villam d'Alenson*, in Ducatu Regis prædicto, Vicesimo Die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu pro Episcopo Sagiensi.

REX, per Literas suas Patentes, usque vicesimum nonum diem Octobris proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem, *Johannem Episcopum Sagiensem*, usque Præsentiam Regis, cum Gentibus & Familia suis, veniendo, ibidem morando, & exinde redeundo, ac Equos, & Res, Bona, Jocalia, & Hernesia sua; Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

Pro-

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Proviso semper, quòd ipsi quicquam, *&c. ut in Similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege, *in Exercitu suo, prope Villam d'Alenson*, in Ducatu Regis prædicto, xx. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Comite Vendosinensi.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Franc. 5. H. 5. m. 5.

REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximo futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas *Johannem de Crois* de Francia Militem, penes Præsentiam Regis ad Partes suas, ex parte *Comitis de Vendosme*, cum Duobus Valettis, ac Equis, Valesiis, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, transeundo, necnon in Regnum Regis Angliæ redeundo;

Provisa semper, *&c. ut similibus de Conductu Literis.*

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* vicesimo die Octobris.

Per Concilium.

* IX. 505.

** Pro Ambassiatoribus Franciæ.*

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norman. 5. H. 5. m. 22.

REX, universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, &c. ad quos præsentes nostræ Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod Nos,

Certis de causis, ad hoc Nos moventibus,

Tranquillitatem ac publicum & universale Bonum nedum Franciæ & Angliæ Regnorum, verum etiam totius Christianitatis concernentibus,

Reverendo in Christo Patri, *Reginaldo Archiepiscopo Remensi*, Magistro *Johanni Tuderti* Decano Ecclesiæ Parisiensis, Magistro *Johanni de Vailli* in Curia Parliamenti Parisiensis Præsidenti, *Gulielmo de Meulhon* Militi Camerario *Consanguinei & Adversarii nostri* Franciæ, *Gilberto de Moutiers* Domino de la Fayeta Militi, Magistro *Roberto de Tuleris*, & Magistro *Gontero Colli Consanguinei & Adversarii nostri* prædicti Ambassiatoribus & certis Nunciis specialibus,

Quos apud Nos idem Consanguineus & Adversarius noster, pro Tranquillitate & communi Bono totius Christianitatis, ut asserit, transmittere disponit,

Nostrum salvum & securum Conductum Dedimus & Concessimus, Damusque & Concedimus per Præsentes,

Ac ipsos & eorum quemlibet in nostram Protectionem, Tuitionem, salvam & specialem Gardiam suscepimus & posuimus, suscipimus & ponimus, per præsentes,

Pro veniendo, insimul, aut divisim, seu per partes, cum Armis, vel sine Armis, tam per Terram, quàm per Mare & Aquam, liberè, tutè, & securè usque Villam de Honnefleu in Ducatu nostro Normanniæ, & alium Locum quemcumque, inter eos & certos Commissarios nostros, deputandos ad Tractandum cum eisdem, assignandum & Concordandum, & abinde redeundo, quotiensumque, (præsenti Salvo Conductu nostro durante) pro utilitate Tractatus hujusmodi eis videbitur expedire, per omnes Civitates, Villas, Castra, & alia Loca quæcumque, tam dictorum Regnorum Franciæ & Angliæ & Ducatus nostri prædicti, quàm alibi Ditioni nostræ subjecta, cum Centum & Quinquaginta Personis, vel infra in eorum Comitiva, Equestribus vel Pedestribus, Armatis vel non Armatis, cum eorum Armis Invasivis & Defensivis, ac Equis, Carectis, Cariagiis, Auro, Argento, Jocalibus, Libris, Literis, Catallis, & aliis Rebus, Hernesiis, & Bonis suis quibuscumque;

Et ideo vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Præcipimus & Mandamus, districtius injungentes, quatinus prænominatos Ambassiatores & certos dicti *Adversarii nostri* Nuncios speciales, *&c. prout supra de Dat. 24. Sept. usque hæc verba; viz.*

Seu faciant quomodolibet attemptari, *&c. tunc sic*,

Et quòd præsentes Literæ nostræ præfato *Gilberto*, aut Hominibus, seu Servientibus suis, nullatenus valeant aut suffragentur, si ipsum in Villa Phaleliæ, in Ducatu nostro prædicto, post ultimum diem instantis Mensis Octobris, manere contigerit vel expectare,

Et quod aliquis Personarum prædictarum Proditor noster aut extra Regnum nostrum Angliæ Bannitus seu abjudicatus non existat.

In cujus, &c. usque Festum Sancti Andreæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege in *Exercitu suo prope Villam d'Alenson*, in Ducatu Regis prædicto, Vicesimo Secundo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Litera Archiepiscopi Cantuariensis.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. infra Turrim.

EXcellentissimo in Christo Principi & Domino nostro, Domino *Henrico*, Dei gratiâ, *Regi Angliæ & Franciæ*, & Domino Hiberniæ, *Henricus*, permissione divinâ, *Cantuariensis Archiepiscopus*, totius Angliæ Primas, & Apostolicæ Sedis Legatus (ad quem omnis & omnimoda Jurisdictio, spiritualis & Ecclesiastica, quæ ad *Episcopum Cicestrensem* pertinuit, Sede plenâ, ipsâ Sede jam vacante, dinoscitur notorie pertinere) Salutem in eo per quem Reges regnant & Principes dominantur.

Ann. D. 1417. Hen. 5. * IX. 506.

Excellentiæ vestræ regiæ, Tenore Præsentium, intimamus quòd Nos, * dilectum in Christo Filium, *Johannem Cock* Capellanum ad Præbendam de Brightling, in Libera Capella vestra de Hastynges, Cicestrensis Diœcesis, per Liberam Resignationem *David Pryce*, ultimi Præbendarii ejusdem, vacantem,

Ad quem per Vos, excellentissime Princeps, verum ipsius Præbendæ Patronum, per Literas vestras Patentes, nobis extitit Præsentatus,

Admisimus, ac ipsum Præbendæ, juxta formam Præsentationis vestræ prædictæ, Instituimus, & ipsum, per Birreti nostri traditionem, Investivimus canonicè de eadem, cum suis Juribus & pertinentiis universis.

Dat. in *Manerio nostro de Lambethe* xxiii die Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, decimo septimo, & nostræ Translationis Anno Quarto.

Pro Duce Britanniæ.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 21.

REX, universis & singulis Alligatis nostris, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, Consanguineus noster, *Johannes Dux Britanniæ, &c. ut supra Dat. 8. Oct. usque ibi*, nostras speciales, *& tunc sic*,

Et, Tenore Præsentium, bonâ fide & verbo Regio, fidelem Securitatem Damus, Volumus etiam, & Concedimus quòd Ducatus seu Patria Britanniæ, & Subditi ipsius Ducis in dictis Ducatu & Patria commorantes, durante dicto Viagio & salvo Conductu, à Nobis, Gentibus, Subditis, & Alligatis nostris quibuscumque securi, absque ulla Molestatione Guerræ, permaneant, si Guerram interim contra Nos aut nostros non fecerint seu inierint,

Et ideò vos Alligatos nostros prædictos Requirimus & Rogamus, vobisque Capitaneis, Castellanis, vestrisque Locatenentibus, ac aliis Officiariis Ministris, Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris prædictis Præcipimus & Mandamus, quòd ipsum *Ducem* usque Præsentiam nostram prædictam, cum Gentibus suis, sub Numero Quadringentarum personarum in Comitiva sua, Equestrium vel Pedestrium, cum eorum Equis, Hernesiis, Auro, Argento, Jocalibus, Libris, Literis, Catallis, & aliis Bonis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvo, ut præmittitur, redeundo, absque Dampno, eis per Nos, Gentes, vel Alligatos nostros faciendo, vel fieri patiendo, & absque impetitione, danda in Corporibus sive Bonis, quacumque de causa vel occasione temporis præteriti, occasione Treugarum vel Promissionum quas Homo dicere vellet fractas fuisse, vel aliter qualitercumque fuerit, seu pro quacumque Re quæ accidere potest durante Viagio per *præfatum Ducem* faciendo, manuteneatis, protegatis, & defendatis,

Non inferentes eis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen;

Et, si quid eis Forisfactum sive Injuriatum fuerit, id eis sine dilatione faciatis corrigi & debitè reformari,

Proviso semper quod Gentes aut Personæ prædictæ quicquam, quod in nostri contemptum vel prejudicium, aut Populi nostri Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant aliqualiter attemptari;

Ita tamen quod, si contingat aliquam Personarum prædictarum aliquid, quod in nostri Contemptum vel Præjudicium, aut Populi nostri Dampnum, aliqualiter cedere valeat, attemptare, vel facere attemptari, ipse, sic attemptans, seu attemptari faciens, per has Literas nostras de salvo Conductu, a Pœna non excusetur, set subjaceat & teneatur Pœnis in ea parte debitis & condignis,

Ipsis tamen Literis nostris de salvo Conductu omnibus aliis Personis supradictis non attemptantibus, nec attemptari facientibus, valituris & profuturis, ac in suis robore & firmitate duraturis & permansuris, Attemptato seu Attemptatis hujusmodi non obstantibus.

In cujus, &c. usque primum diem Decembris proximo futurum duraturas

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis Normanniæ, vicesimo septimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

** De Præsentationibus.*

* IX. 507. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibidem.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, Dedimus & Concessimus *Johanni Barbue* Capellano, Ligeo nostro Villæ Dessay in Ducatu nostro Normanniæ, Capellaniam Sanctæ Margaretæ Dessay, vacantem per Mortem *Willielmi Letelier* ultimi Capellani ejusdem Capellæ, & ad nostram Donationem spectantem, ut dicitur, *Habendam*, cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis prædicto, tricesimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

JOhannes Piteli Capellanus, habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Sancti Lochari, Sagiensis Diœcesis, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem, ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *J. Episcopo Sagiensi*, seu ejus Vicario Generali, &c.

Ann. D. 1417. Hen. 5.

In cujus, &c.
Teste Rege ut supra sexto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Thesaurario Normanniæ constituto.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibidem. m. 19.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De probitate, fidelitate, & industria, dilecti & fidelis Militis nostri, *Johannis Tiptoft*, Senescalli nostri Aquitanniæ, plenam fiduciam optinentes,

Constituimus, Ordinavimus, & Præfecimus ipsum Præsidentem nostrum, tam in Scaccario nostro Normanniæ, quam aliis Protribunalibus, Sedibus judicialibus quibuscumque & ubicumque infra Ducatum nostrum prædictum, necnon Thesaurarium nostrum Generalem infra eundem Ducatum, & aliis Locis Ditioni nostræ subjectis, quoad Regendum & Gubernandum omnes, & singulos Redditus, Exitus, Proventus, Obventiones, & Emolumenta quæcumque, nobis de eisdem Ducatu & Locis debita seu debenda, & ex ipsis quomodolibet ritè provenientia.

Dantes eidem *Johanni* plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ad omnes & singulos Debitores nostros, ad compota & rationes Compotorum de Gestis, Debitis, & Administratis per eosdem tradenda & reddenda, viis & modis quibus rationabiliter & de jure fuerit faciendum, Conveniendum, & Compellendum, aut Conveniri seu Compelli faciendum,

Necnon ad omnes & omnimodos Officiarios, utpote, Ballivos, Vicecomites, Viridarios, Firmarios, & alios Officiarios, prout melius, juxta sanam discretionem suam, pro commodo nostro, fore viderit Faciendum, Ordinandum, Constituendum, & Deputandum,

Et illos, qui in Officiis suis hujusmodi minus idoneos aut insufficientes inveniri contigerit, de tempore in tempus, Amovendum & Expellendum, & alios Loco suo idoneos & sufficientes Substituendum & Subrogandum,

Ac etiam ad Literas de salvo Conductu, Personis, quibus sibi melius videbitur, sub forma debita Conficiendas, Dandum & Concedendum,

Necnon generaliter omnia & singula Excercendum, Faciendum, & Expediendum quæ ad Præsidentem & Thesaurarium pertinent seu pertinere debent quovismodo,

Damus autem universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, ac omnibus aliis Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris, & aliis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd præfato *Johanni*, in Præmissis & eorum quolibet faciendis & exequendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis Normanniæ, primo die Novembris.

Per ipsum Regem.

---

* *Litera Magistri Generalis Teutonicorum.*

* IX. 508 Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ex Autogr.

HUmillimâ Recommendatione Servitiorum, cum promptitudine ad quævis vestræ regalis Majestatis Beneplacita & Mandata.

SERENISSIME PRINCEPS, MAGNIFICE REX, & DOMINE GRACIOSE,

Non sine gravi Querela proposuit, coram nobis, fidelis noster, dilectus Civis in Danhk *Henrik Junge* quomodo, cum ipse, cum aliquibus aliis Mercatoribus, quendam Liburnum, vulgariter Kogken, cujusdam, nomine Schipper Lamrecht Dytrichs Sone de Campen, cum Sale & aliquibus aliis Mercantiis onustasset,

Et, de propriis voluntate & arbitrio sui & aliorum Mercatorum, secum in eadem Navi existentium, ad vendendum dicta eorum Bona, ad Portum Valennidæ Navi cum eadem navigasset,

Quæ ibidem, ut evidenter apparet in quadam Littera pluribus roborata Sigillis, fuerat arrestata,

Nichilominus tamen dicti Mercatores vendiderunt sua Bona, sollempnitatibus, inter Mercatores consuetis, adhibitis, quibus venditis, & solutione receptâ, quidam Homines vestri de Hawig, tunc in Civitate Valennidæ existentes, dictam Navim, sic arrestatam, unà cum Bonis in ea contentis, occupaverunt intendentes versus Hawig in Domos suas transfretare, eandem dictis Mercatoribus nostris tacita alienatione abstulerunt,

Denium, ventis prosperis flantibus, velis elevatis, qui se ad alta Maria misissent, expositis prius ad Littora Famulis dictæ Navis, divinâ permissione eadem Navis, contra quandam Rupem est destructa; ob quod Mercantias, Sistas, Arma, Vestes, & alia, quæ adinde ad alias Duas parvas Naves locare poterant, cum eisdem versus Hawig ad propria transfretantes, prout Lator Præsentium lucidius explicabit rei factum vestræ Majestati,

Quam studiosè supplicamus & devote quatinus ipsa animadvertere dignetur dictam Injuriam Mercatoribus nostris, ut præfertur, illatam, & tandem effectualiter disponere ut dicta Bona, vel eorum Recompensa, per vestros Homines de Hawig alienata, sine Minoratione & ulteriori quavis dilatione, Ostensori Præsentium, quolibet impedimento submoto, restituantur & etiam præsententur, nobis in hoc Gratiam & Conplaciam exhibentes singulares,

Personam vestram dignissimam Altissimus conservare dignetur sanam & incolumem tempora per longæva.

Datum in *Castro nostro Danczk*, secundo die Novembris, Anno Domini M. CCCC. XVII. Ann. D. 1417. Hen. 5.

Frater Michael Cuchmeister, *Ordinis Theotonicorum Sanctæ Mariæ Magister Generalis.*

Dorf.

Illustrissimo Principi ac metuendissimo Domino, Domino Henrico Regi Angliæ & Franciæ *Domino nostro gratiosissimo.*

De Prorogatione Treugarum in Marchiis Picardiæ.

REX, Dilecto & fideli suo, *Willielmo Bardolf* Militi, locumtenenti Capitanei Villæ nostræ Calesii, Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 5.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Vobis, ad Treugas, in Marchiis Picardiæ ultimo captas, per unum Mensem proximo futurum prorogandam, plenam, Tenore Præsentium, Committimus Facultatem & Potestatem;

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid per vos, Nomine nostro, Actum, Gestum, sive Procuratum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* tertio die Novembris.

Per Concilium.

---

* *De salvo Conductu pro Abbate de Sees.*

REX, per Literas suas Patentes, usque vicesimum secundum diem Novembris, proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Abbatem Sancti Martini de Sees*, in Ducatu Regis Normanniæ, usque Præsentiam Regis, ubicumque eum fore contigerit, cum Sexdecim Personis in Comitiva sua, ac Equis, Bonis, Rebus, & Herneisis suis, veniendo, ibidem morando, & exinde transeundo; * IX. 509. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 20.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis prædicto, quinto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Præsentatione.

MAthæus de Tonelier Capellanus, habet Literas Regis de Præsentatione ad Capellam beatæ Mariæ de Ronceray, in Parochia de Say, Sagiensis Diœcesis, vacantem per Mortem Magistri *Roberti Jolis* Capellani, ultimi Possessoris ejusdem Capellæ, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur; Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

Et diriguntur Litteræ illæ *J. Episcopo Sagiensi*, seu ejus Vicario Generali.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson* in Ducatu Regis prædicto, octavo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Protectione pro Confessore Regis.

REverendus in Christo Pater *Stephanus Patryngton*, Episcopus Menevensis, Confessor Regis, qui, in Obsequium Regis, ad partes Franciæ profecturus est, ibidem in Comitiva Regis moraturus, habet Literas Regis de Protectione (cum Clausula *volumus*) per unum Annum duraturas. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Franc. 5. H. 5. m. 9.

Præs. &c.

Teste *Johanne, Duce Bedfordiæ*, Custode Angliæ, apud *Westmonasterium*, octavo die Novembris.

Per Billam de Privato Sigillo.

De salvo Conductu pro Abbate de Trappa.

REX, per Literas suas Patentes, usque vicesimum secundum diem Novembris, proximò futurum, duraturas, suscepit in salvum, &c. *Johannem Abbatem beatæ Mariæ de Trappa*, usque Præsentiam Regis, ubicumque eum fore contigerit, cum Decem Personis in Comitiva sua, ac Equis, Bonis, Rebus, & Herneisis suis, veniendo; Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 20.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis Normanniæ, decimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Pro Ambassiatoribus Franciæ.

An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 20. • IX. 510.

REX, per Literas suas Patentes, usque vicesimum quartum diem Novembris, proximo futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem, *Regnaldum Archiepiscopum Remensem*, & Magistrum *Robertum de Tuleris*, usque Præsentiam Regis, ubicumque eum fore contigerit, cum Quadraginta Equis in Comitiva sua, veniendo, ibidem morando, • & exinde transeundo, ac Res, Bona, & Hernesia quæcumque;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis Normanniæ, decimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Ambassiatoribus Franciæ.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 20.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Sancti Andreæ, proximo futurum, duraturas, suscepit in salvum, &c *Gulielmum de Meulhon* Militem, & *Gilbertum de Monstiers* Dominum de la Faiete Militem, in Villa Falesiæ, in Ducatu Regis Normanniæ, ut dicitur, existentes, ab eadem Villa, ad Conveniendum & Tractandum, unà cum certis aliis Personis Ambassiatoribus, & Nunciis specialibus *Consanguinei & Adversarii sui Franciæ*, cum *Commissariis Regis*, de & super certis Causis, Tranquillitatem ac Publicum & Universale Bonum, nedum Franciæ & Angliæ Regnorum, verùm etiam totius Christianitatis, firmiter, ut Rex sperat, concernentibus, cum Triginta Equis in Comitivâ suâ, ac Rebus, Bonis, & Hernesiis suis quibuscumque, transeundo;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson* in Ducatu Regis prædicto, decimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Castigando, & de Recipiendo ad Gratiam.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibidem.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Johanni de Nevill* Chivaler, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, probitate, & circumspectione vestris, plenius confidentes,

Dedimus vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ad omnia & omnimoda Castra, Dominia, Fortalitia, Civitates, Villas firmatas, & alia Loca quæcumque, tam infra Ducatum nostrum Normanniæ, quàm Regnum nostrum Franciæ, in manus nostras Seisiendum & Capiendum, & ea Potestati & Ditioni nostris, cum suis Pertinentiis & Annexis quibuscumque, Subiciendum & Subdendum,

Et hujusmodi Loca per Pateas dimittere, quæ melius pro Commodo & Honore nostris, juxta sanam discretionem vestram, fore videritis Dimittenda,

Necnon ad Vigilias & Custodias de Capitaneis & eorum Soldariis, in Comitivâ vestrâ existentibus, in Locis ubi melius expedire videritis, Ponendum, Assignandum, & Deputandum,

Ac Equitationes & alias Resistentias contra Protervium Inimicorum nostrorum, quotiens & quando expediens fuerit & necesse, Faciendum & Ordinandum,

Ac illos omnes & singulos de Comitivâ vestrâ prædictâ (cujuscumque statûs, gradûs, seu conditionis fuerint) quos vobis in hac parte Inobedientes, Rebelles, vel Contrarios contigerit inveniri, Castigandum & Puniendum, sive fuerit per Incarcerationem Corporum suorum, aut alio modo licito quocumque, quemlibet (videlicet) juxta Statum, Gradum, & Demeritum sua,

Ac etiam ad omnes & singulas Personas, quæ se Gratiæ & Paci nostris submittere & sub Fide & Ligeantiâ nostris morari volunt & residere, ad Gratiam & Pacem nostras Recipiendum & Admittendum;

Proviso semper quòd Nos de toto Facto vestro in hac parte distinctè & apertè certificetis:

Damus autem universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, ac aliis Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris, & omnibus aliis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quòd vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, ac vestris Mandatis Obedientes, quotiens & quando per vos, ex parte nostra, debite fuerint requisiti,

• IX. 511. • In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Abbatiam Regis Sancti Stephani de Caen*, in Ducatu Regis Normanniæ, decimo quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 18.

De Treugis cum Duce Britanniæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum nuper, illustris Princeps, carissimus Frater & Consanguineus noster, *Johannes Dux Britanniæ*, & Comes Montisfortis, certis de Causis, ipsum in ea parte moventibus, ad nos personaliter accedens, inter cætera, Nobis suaserit quod, ad Christiani Sanguinis effusionem, & alia Mala (quæ compendiosâ nequeunt Narratione comprehendi) vitanda, ac spe multiplicis Boni inde, ut asseruit, secuturi, cum ipso Consanguineo nostro Treugas seu Guerrarum Abstinentias iniremus ad tempus, de quo videretur expedire moderandum,

Nos,

Precibus & Instantiis, Excellentissimæ & Præclarissimæ Dominæ, *Reginæ, Matris nostræ*, ac Pacis & Tranquillitatis desiderio (quibus in hun ante Peregrinationis Itinere nil obstabilius aut securius reputamus) totis viribus inchoati,

Treugas, seu Guerrarum Abstinencias, pro Nobis, Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Ligeis, & Subditis nostris, cum eodem carissimo Consanguineo nostro, *Duce Britanniæ* prædicto, pro Se, Ducatu suo Britanniæ, Terris, Patriis, Dominiis, Ligeis, ac Subditis suis infrascriptis, Fecimus, Inivimus, Concordavimus, & Composuimus, ac Facimus, Inimus, Componimus, & Concordamus, duraturas, à die Datæ Præsentium, sexta decimi instantis Mensis Novembris, usque ad Festum Sancti Michaelis Archangeli proximò futurum, sub modo & formâ qui sequuntur,

INPRIMIS, Convenimus & Concordavimus, Convenimus & Concordamus, cum præfato Consanguineo nostro *Duce prædicto* quòd, durante præfato tempore, non faciemus, nec a Ligeis, aut Subditis nostris permittemus inferri aut fieri, in Terrâ, aut super Mare vel Aquas, *præfato Duci*, aut ejus Terris, Patriis, Dominiis, Ligeis, aut Subditis, de Ducatu suo Britanniæ supradicto, Dampnum aliquod, Præjudicium, Molestiam, sive Gravamen

ITEM, quamcito fieri poterit, in Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, & Locis, nobis subjectis, publicè prohibebimus, & prohiberi faciemus, omnibus & singulis Ligeis & Subditis nostris (cujuscumque gradûs, statûs, aut conditionis extiterint) ne quis eorum contra *præfatum Ducem*, vel ejus Gentes, Ligeos, aut Subditos antedictos, portet Arma, aut ad hoc alicujus Servitio se deponet seu committat, vel ad id in Auxilium alicujus personæ vadat, durante tempore supradicto.

ITEM, quòd *præfatus Dux*, infra Viginti & duos dies, proximò a die Datæ Præsentium, præcipiet & mandabit omnibus & singulis Ligeis & Subditis suis, de Ducatu Britanniæ prædicto, extra Ducatum ipsum de præsenti constitutis, quatinus, infra Vicesimum diem Decembris proximò futurum, in prædictum Ducatum se conferant & revertantur, ac quod has præsentes Guerrarum Abstinentias, in Personis eorum, in omnibus, & per omnia, inviolabiliter custodiant & observent.

ITEM, quòd *prænominatus Dux* non inferet, aut faciet, nec ab aliquo suorum Ligeorum aut Subditorum (habitantium seu commorantium in dicto Ducatu, vel infra dictum vicesimum diem Mensis Decembris in eundem Ducatum reversurorum) inferri aut fieri permittet, in Terrâ, aut super Mare, vel Aquas, Nobis, aut nostris Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Ligeis, aut Subditis supradictis, Dampnum aliquod, Præjudicium, Molestiam, Guerram, seu Gravamen, durante tempore supradicto.

ITEM, quòd *præfatus Dux* impediet, pro posse suo, ne quis Ligeorum, aut Subditorum Suorum, de Ducatu suo prædicto, extra eundem Ducatum existens, inferat aut faciat in Terrâ, vel supra Mare, vel Aquas, Nobis, Regnis, Patriis, Dominiis, Ligeis, aut Subditis nostris, Dampnum aliquod, Præjudicium, Molestiam, Guerram, seu Gravamen, ac eorum quemcumque, Contrafacientem in hac parte, puniet idem *Dux*, tanquam Violatorem Præsentium Abstinentiarum.

• ITEM, quòd, quamcito id poterit expediri, præfatus *Dux* in Ducatu suo, Terris, Dominiis, Patriis, & Locis, sibi subjectis, supradictis, publicè prohibebit, & faciet prohiberi omnibus & singulis Ligeis & Subditis suis, superiùs memoratis (cujuscumque statûs, gradûs, aut conditionis extiterint) ne quis eorum contra Nos, aut Ligeos, seu Subditos nostros faciat Guerram, aut Resistendo se opponat, seu portet aut levet Arma, durante tempore supradicto. • IX. 512.

ITEM, quòd, durante Tempore supradicto, non receptabimus (videlicet, *Nosipsi*, seu *Dux antedictus*) in Terris, Patriis, Dominiis, aut aliis quibuscumque Locis antedictis, alicui nostrorum subjectis, aut Villis, Castris, seu Fortalitiis, in eisdem constitutis, nec receptari vel adunari permittemus aliquos ad Guerram, Dampnum, seu Præjudicium alicui nostrûm, aut ejus Terris, Patriis, Dominiis, Villis, Castris, Fortalitiis, Gentibus, Ligeis, seu Subditis antedictis, inferendum seu faciendum.

ITEM, quòd non permittemus (scilicet *Nosipsi*, nec *Dux antedictus*) per Terras, Patrias, & Dominia nostra supradicta transire, ultra numerum Centum Personarum, ad Dampnum, Guerram, seu Gravamen alii nostrûm inferendum, durante Tempore supradicto.

ITEM, quòd, si contingat Villam, Castrum, aut Fortalitium, aut alium Locum quemcumque supradictum *ipsius Ducis*, aut sibi subjectum, a Ligeis aut Subditis nostris, infra Tempus præsentium Abstinentiarum, contra ea quæ superiùs Appunctuata sunt, capi, vel ab eis aliquid aliud contra has Guerrarum Abstinentias attemptari, Nos Villam, Castrum, Fortalitium, seu Locum hujusmodi quemcumque, sic Captum in statu adeò competenti, sicut erat tempore Captionis ejusdem, nostris Laboribus & Expensis, præfato *Duci* restitui, & quod sic Attemptatum fuerit reparari faciemus indilate.

ITEM, quòd, si contingat Villam, Castrum, Fortalitium, aut alium quemcumque Locum, Nobis subjectum, à Ligeis aut Subditis *præfati Ducis* (in dicto Ducatu suo habitantibus, seu commorantibus, vel infra prædictum vicesimum diem Mensis Decembris in eundem Ducatum reversis) capi, aut aliquid aliud contra has Guer-

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Guerrarum Abstinentias attemptari, idem *Dux* Villam, Castrum, Fortalitium, seu Locum hujusmodi quemcumque, sic Captum, in statu, adeò competenti, sicut erat tempore Captionis ejusdem, suis Sumptibus & Laboribus, nobis restitui, ac quod sic Attemptatum fuerit reparari faciet indilatè.

ITEM, quòd, si contingat Villam, Castrum, Fortalitium, aut alium quemcumque Locum, nobis subjectum, a Ligeis aut Subditis *præfati Ducis*, extra Ducatum prædictum existentibus, Invadi, seu Capi, idem *Dux*, quamcito fieri poterit, præcipiet & mandabit ipsis suis Ligeis, & Subditis, sic Invadentibus, seu Capientibus, quòd Villam, Castrum, Fortalitium, seu Locum, sic Invasum, Nobis absque dilatione restituant, contra quos (si Mandatis hujusmodi non paruerint) procedet idem *Dux*, & eos puniet tanquam Attemptantes contra Treugas, & Violatores earumdem.

ITEM, quòd, durante tempore prædicto, non permittemus (scilicet, *Nosipsi*, nec *præfatus Dux*) quatenus in nobis est, in aliquo Portuum nostrorum adunari seu congregari Navigium aliquod Armatorum ad Dampnum, Molestiam, seu Præjudicium alii nostrûm inferendum seu faciendum.

ITEM, quòd, si aliquâ de Causâ contigerit Ligeos, seu Subditos nostros, Armatos, vel sine Armis, intrare aliquem Portuum *præfati Ducis*, illic manebunt & expectabunt salvò & securè, absque Impedimento quocumque, Molestatione, vel Gravamine dicti *Ducis*, aut Ligeorum, vel Subditorum suorum; & ministrabuntur eis, propriis eorum Sumptibus, à Subditis præfati *Ducis* Victualia necessaria, durante Tempore supradicto.

ITEM, consimili modo, si contigerit Ligeos, seu Subditos *præfati Ducis*, Armatos, vel sine Armis, intrare aliquem Portuum nostrorum, illic manebunt & expectabunt salvò & securè, absque Impedimento quocumque, Molestatione, vel Gravamine nostri, aut Ligeorum, vel Subditorum nostrorum; & ministrabuntur eis, propriis eorum Sumptibus, a Subditis nostris Victualia necessaria, durante tempore supradicto.

ITEM, quod, absque Impedimento quocumque, vel Molestatione, aut Gravamine, *à Nobis seu Duce prædicto*, aut alicujus nostrûm Ligeis, seu Subditis sæpedictis, inferendis, prætextu vel occasione Guerrarum, Hostilitatis, Reprisaliarum, vel Attemptatorum contra Treugas, inter Nos & *præfatum Ducem*, aut Prædecessores, seu Prædecessores nostros, prius initas, vel alia quacumque * de Causâ, Ligei & Subditi nostri cum suis Navibus & Mercandisis, Portus, Terras, Patrias, Villas, & alia Loca supradicta quæcumque præfati *Ducis*; ac, e converso, Ligei & Subditi prædicti *Ducis*, cum Navibus & Mercandisis suis, Portus, Terras, Patrias, Villas, & alia Loca nostra prædicta ingredi poterunt & intrare, pro Victualibus, & aliis quibuscumque Mercandisis, ibic Emendis & Vendendis, ac in eisdem securè morari & conversari, tam de Die quàm de Nocte, & abinde recedere cum eorum Bonis & Mercandisis quibuscumque, durante tempore supradicto; ita tamen quod de Facto Guerræ se non intromittant, nec intrent aliquod Fortalitium absque licentiâ Capitanei, vel alterius ad ejus Custodiam deputati. * IX. 513.

ITEM, durante tempore supradicto, non faciemus aut ponemus, nec Gentes nostræ facient seu ponent, Guerram seu Insidias Villis clausis, Castris, aut Fortalitiis, existentibus in & de Terris, Patriis, aut Dominiis *præfati Ducis* (superius non expressatis) infra Regnum Franciæ constitutis, nec Hominibus suis qui in eisdem Villis, Castris, aut Fortalitiis fuerint, dumtamen iidem Homines Nobis aut Gentibus nostris Guerram non faciant nec Adversarios nostros receperint ad Guerram Nobis aut Gentibus nostris faciendum.

ITEM, quòd, si contingat aliquem Ligeorum, aut *Subditorum nostrorum* aut *præfati Ducis*, contra præsentes Guerrarum Abstinentias Attemptantem, per Partem illam, contra quam sic attemptaverit, Capi, carebit omni commodo præsentium Abstinentiarum, nec eidem in aliquo debent suffragari.

ITEM, quòd, si contingat aliquem præfatorum Ligeorum, aut *Subditorum nostrorum*, aut *præfati Ducis*, præmissis Conventionibus, aut eorum alicui, Contrafacere, seu Contravenire, per hoc præsens Guerrarum Abstinentia non irritetur, set ipse, sic Contraveniens, tanquam Pacis & Treugarum violator, sine morâ puniatur, præsentibus nihilominus Treugis & Guerrarum Abstinentiis in suis robore & vigore duraturis.

Quas quidem Treugas, seu Guerrarum Abstinentias, modo & forma suprascriptis, in omnibus, & per omnia, bonâ fide, absque dolo, vel malo ingenio, inconcussè observare, & à Ligeis & Subditis nostris observari facere promittimus, in verbo Regio, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis Normanniæ, decimo sexto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Treugis, cum Regina Jerusalem, ad Instantiam & in Persona Ducis Britanniæ, concordatis.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 18.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper, Illustris Princeps Carissimus Frater & Consanguineus noster, *Johannes Dux Britanniæ* Comes Montis Fortis, certis de Causis, ipsum in ea parte moventibus, ad Nos personaliter accedens, inter alia, Nobis supplicaverit quatinus, ad Christiani Sanguinis Effusionem, & alia Mala (quæ brevis Sermo non capit) evitanda, ac suarum Precum intuitu, cum ipso Fratre & Consanguineo nostro, vice & nomine, præclarissimæ Dominæ, *Toland*, *Jerusalem & Ceciliæ Reginæ*, & *Ludowici Filii ejusdem Reginæ*, iniremus Treugas, seu Guerrarum Astinentias, ad tempus de quo expedire videretur concordandum,

Nos,

Ejusdem Fratris & Consanguinei nostri Postulationibus assiduis (attendentes quòd ea quæ Pacis sunt rogat) inclinati,

Treugas, seu Guerrarum Abstinentias, pro Nobis, Regno, Terris, Patriis, Dominiis, Ligeis, & Subditis nostris, ex parte unâ, cum eodem Fratre & Consanguineo nostro *Duce prædicto*, vice & nomine præfatorum *Toland Reginæ* & *Ludowici Filii sui*, ac cum eisdem *Reginâ & Filio suo*, in Personâ *præfati Ducis*, pro Terris, Patriis, & Dominiis, ipsis *Reginæ* & *Ludowico Filio suo*, in Ducatu Andegaviæ & Comitatu Cenomanniæ, de præsenti subjectis, ac eorum Subditis infrascriptis, Inivimus, Fecimus, Concordavimus, & Composuimus, ac Inimus, Facimus, Componimus, & Concordamus sub modo & formâ qui sequuntur.

* IN PRIMIS, Convenimus & Concordavimus, Convenimus & Concordamus, cum præfato Fratre & Consanguineo nostro *Duce Britanniæ*, vice & nomine præfatorum *Toland Reginæ Jerusalem & Ceciliæ* & *Ludowici Filii sui* nobiscum concordante, & cum eisdem Reginâ & Filio suo, in Personâ *præfati Ducis*, quod, à die datæ Præsentium, usque ad Festum beati Michaelis Archangeli, proximo futurum, non faciemus, nec per nostros Ligeos aut Subditos, fieri permittemus Guerram præfatis, *Jerusalem & Ceciliæ Reginæ*, aut *ejus Filio*, seu Terris, Patriis, vel Dominiis, eisdem in Ducatu Andegaviæ aut Comitatu Cenomanniæ de præsenti Subjectis, neque Villis, Castris, aut Fortalitiis, in eisdem constitutis, nec ipsorum Subditis, habitantibus in prædictis Terris, Patriis, seu Dominiis, quamdiu fuerint in eisdem. * IX. 514.

ITEM, quòd præfata *Regina & ejus Filius* non facient, nec ab eorum Subditis supradictis fieri permittent Guerram *Nobis*, aut nostris Ligeis, vel Subditis, Terris, Patriis, Dominiis, Villis, Castris, Fortalitiis, aut aliis quibuscumque Locis, in dicto Ducatu & Comitatu vel alibi nobis subjectis, seu sub Obedientiâ nostrâ constitutis, durante Termino supradicto.

ITEM, quòd, infra prædictum Tempus, *præfati, Regina ac Filius ejus*, non receptabunt, nec receptari permittent, aliquos in Villis, Castris aut Fortalitiis eorum supradictis, ad Guerram, Gravamen, aut Præjudicium Nobis, aut Regno, Terris, Patriis, Dominiis, Villis, Castris, Fortalitiis, Ligeis, aut Subditis nostris supradictis faciendum, nec permittent suos Subditos antedictos exire Terras, Patrias, & Dominia eorum antedicta, ad Resistentiam contra Nos, aut Gentes nostras, faciendam.

ITEM, quod, si infra prædictum Tempus contingat Nos, aut Ligeos sive Subditos nostros, per prædictorum *Reginæ & Filii sui* Terras, Patrias, & Dominia supradicta Transire, liberè possint iidem Ligei & Subditi nostri capere Victualia, eis & animalibus eorum rationabiliter competentia: Et, si contingat aliquem Ligeorum, aut Subditorum nostrorum, in Victualium hujusmodi consumptione morosâ nimis immoderatè se habere, satisfaciet sic Offendens, hoc cognito, secundum quod Nobis visum fuerit faciendum.

ITEM, quòd, si, durante Tempore prædicto, contingat Villam, Castrum, Fortalitium, vel alium quemcumque Locum supradictum, Nobis seu Parti nostræ, vel aliàs Parti præfatorum *Reginæ & Filii* sui Subjectum, a prædictis Ligeis, aut Subditis unius vel alterius Partis prædictæ, Capi, vel Invadi, vel aliquid aliud contra has præsentes Treugas seu Guerrarum Abstinentias attemptari, Pars illa, cujus Ligei sive Subditi Invasionem hujusmodi fecerint, vel sic attemptaverint, Ipsum Castrum, Fortalitium, sive Locum Invasum, in statu adeo competenti, sicut erat Invasionis ipsius tempore, alteri Parti, Invasionem passæ, restitui ac quod, contra has Guerrarum Abstinentias, sic attemptatum fuerit, suis Laboribus & Expensis reparari faciet indilatè.

ITEM, quòd, si contingat aliquem dictorum Subditorum, vel Ligeorum nostrorum, aut præfatorum *Reginæ & Filii sui*, præmissis Conventionibus, aut earum alicui, Contravenire, per hoc præsens Securitas seu Guerrarum Abstinentia non irritetur, set Ipse, sic Contraveniens, sine morâ puniatur, tanquam Pacis & Treugarum Violator; ipsis nihilominus Treugis, seu Guerrarum Abstinentiis, in suis vigore & robore permansuris.

ITEM, quòd prædicti Regina & Filius ejus Vinculo Juramenti, ad Sancta Dei Evangelia, per eos corporaliter tangenda, præstandi, se astringent & obligabunt quòd præmissas Treugas & Guerrarum Abstinentias in omnibus & per Omnia inviolabiliter observabunt, & à suis facient Subditis supradictis observari, non obstante Juramento quocumque, vel Obligatione, ab eisdem *Reginæ* vel *ejus Filio*, cuicumque Personæ de Mundo, regalis status, vel inferioris, prætentis temporibus, facto, sive factâ.

ITEM, quòd, si contingat aliquem dictorum Ligeorum, aut *Subditorum nostrorum*, aut prædictorum *Reginæ* vel *Filii sui*, contra præfatas Treugas seu Guerrarum Abstinentias Attemptantem, per Partem aliam (contra quam sic attemptaverit) Capi, Carebit omni Commodo Præsentium Abstinentiarum, nec eidem in aliquo debent suffragari.

Quas quidem Treugas, seu Guerrarum Abstinentias, modo & formâ suprascriptis, in omnibus & per omnia, bonâ fide, absque dolo, vel malo ingenio, inconcussè observare & facere Promittimus in verbo regio, sub Ypothecâ & Obligatione Omnium & Singulorum * Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum. * IX. 515.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum Regis d'Alenson* in Ducatu Normanniæ decimo sexto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 19.

Super dictis Treugis, de Securitatibus recipiendis.

REX, dilecto & fideli suo, *Radulpho Leyntale*, ac, dilecto sibi, *Johanni Botiller*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De

Ann. D. 1417. Hen. 5. De fidelitate & providâ circumspectione vestris plenius confidentes,

Dedimus Vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ad Exigendum, Petendum, Stipulandum, & Recipiendum, pro Nobis & nomine nostro, ab Illustri Principe, Fratre nostro Carissimo, *Johanne Duce Britanniæ*, ac *Toland Jerusalem & Ceciliæ Regina*, & *Lodowico Filio ejus*, quascumque Securitates, Obligationes, Juramenta, Promissiones, & Cautiones de & super quibuscumque Treugis, Guerrarum Abstinentiis, aut Conventionibus, inter Nos & præfatos, *Ducem, Reginam, & Lodowicum*, qualitercumque initiis, factis, seu conclusis;

Promittentes Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile habituros totum & quicquid Nomine nostro feceritis in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum d'Alenson* xvi. die Novembris.

De Hospitali in Ducatu Normanniæ dato.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Dedimus & Concessimus, dilecto Servienti nostro, *Laurelot Simon* Hospitale du Boishalboult in Castellania nostra de Tury, juxta Villam de Caen, in Ducatu nostro Normanniæ,

Habendum, cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque, si per Laicalem Personam occupari poterit & consuevérit;

Proviso semper quòd ipse omnia Onera, Hospitali prædicto pertinentia sive spectantia, faciat & supportet, ac facere & supportare teneatur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis prædicto, decimo sexto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu pro Gentibus Reginæ Jerusalem.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibidem. m. 17. REX, Universis & Singulis nostris Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, ac aliis Officiariis, Ligeis, & Subditis nostris, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Præclarissima *Domina Toland, Jerusalem & Ceciliæ Regina*, & *Lodowicus Filius ejus*, pro certis Causis & Materiis, ipsos moventibus, intendant & sibi placeat usque ad præsentiam nostram mittere semel vel pluries de Militibus, Scutiferis, & aliis Gentibus suis,

Nichilominus quòd Treugæ & Abstinentiæ Guerrarum inter Nos & ipsos *Reginam & Lodowicum*, Patrias & Subditos nostros initæ & acceptæ sint usque ad Terminum Festi Sancti Michaelis Archangeli proximo futuri,

Ad Majorem Securitatem illos, quos dictis *Reginæ & Lodowico* ad Nos placuerit mittere, sub numero Viginti Personarum, Equestrium vel Pedestrium, cum eorum Equis, Hernesiis, Auro, Argento, Jocalibus, Literis ac aliis Bonis suis quibuscumque, veniendo ad Nos in Ducatum nostrum Normanniæ, vel alibi ubi Nos fore contigerit, ibidem morando, & abinde eundo, & redeundo, absque Dampno eis per Nos, Gentes, vel Subditos nostros faciendo * vel fieri patiendo, & absque Impetitione danda

* IX. 516. in Corporibus sive Bonis quacumque de causa, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales Accepimus, & Tenore Præsentium, fidelem eis Securitatem damus;

Et ideo vobis Capitaneis, Castellanis, Officiariis, Fidelibus, Ligeis, & Subditis nostris prædictis, Præcipimus & Mandamus quatinus dictas Gentes ipsorum *Reginæ & Lodowici*, sub numero Viginti Personarum, ut dictum est, cum eorum Equis, Hernesiis, Auro, Argento, Jocalibus, & aliis Bonis suis quibuscumque, in Ducatum nostrum prædictum, vel alibi ubi Nos fore contigerit, veniendo, ibidem morando, & abinde salvo, ut præmittitur, redeundo, absque Dampno eis per Gentes vel Subditos nostros faciendo, vel fieri patiendo, & absque Impetitione dandi in Corporibus sive Bonis, quacumque de Causa, Manuteneatis, *&c. ut in Similibus de Conductu Literis*,

In cujus, &c. usque ad Festum Sancti Michaelis proximo futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis Normanniæ, xxii. die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Conductu pro Gentibus Ducis Britanniæ.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. m. 18. REX, Universis & Singulis nostris Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, ac aliis Officiariis, Ligeis, & Subditis nostris, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Carissimus Frater noster, *Johannes Dux Britanniæ*, pro certis Causis & Materiis, ipsum moventibus, intendat & sibi placeat usque ad præsentiam nostram mittere semel vel pluries de Militibus, Scutiferis, & aliis Gentibus suis,

Nichilominus quòd Treugæ & Abstinentiæ Guerrarum inter *Ipsum & Nos*, Patrias & Subditos nostros initæ & acceptæ sint usque ad Festum Sancti Michaelis Archangeli proximo futurum,

Ad Majorem Securitatem illos, quos *dicto Duci* ad Nos placuerit mittere, sub numero Triginta Personarum, Equestrium vel

Pedestrium, cum eorum Equis, *&c. ut in superiori, mutatis mutandis*. Ann. D. 1417. Hen. 5.

In cujus, &c. usque Festum Sancti Michaelis proximo futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu Regis Normanniæ xxii. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Collegio & Villa Sancti Reinigis & Sancti Stephani.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. m. 20. d.

Sciatis quòd suscepimus, in Protectionem & Defensionem nostras omnes & singulas Personas in *Collegio & Villa Sancti Remigii & Sancti Stephani de Silliaco Guillelmi* commorantes, & sub Fide & Ligeantia nostris existentes, ac Equos, Res, Bona & Hernesia sua quæcumque,

Nolentes quòd de Bladis, Fœnis, Equis, Bobus, Vaccis, Ovibus, Carectis, Carragiis, aut aliis Rebus, seu Bonis suis quibuscumque, quicquam contra Voluntatem suam ad opus nostrum aut aliorum, quorumcumque aliqualiter capiatur; Et hoc omnibus, quorum interest, innotescimus per Præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson*, in Ducatu, &c. vicesimo tertio die Novmbris.

Per ipsum Regem.

* *Pro Decano & Capitulo de Mortaigne.* * IX. 517.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H 5. m. 19.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, concessimus, dilectis nobis in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Collegiatæ omnium Sanctorum de Morteigne*, quòd Ipsi & Successores sui, sub Fide & Ligeantia nostris existentes, habeant & teneant omnia & singula Privilegia, Libertates, & Franchesias, quæ Ipsi seu Prædecessores sui hactenus rationabiliter habuerunt & tenuerunt, necnon omnia Maneria, Dominia, Terras, Tenementa, Redditus & Possessiones sua quæcumque, per eadem Redditus, & Servitia, per quæ ea ante hæc tempora tenere consueverunt.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis d'Alenson* in Ducatu Regis Normanniæ xxiv. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Burgensibus de Morteigne.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

Sciatis quòd de Gratia nostra speciali Concessimus *Burgensibus Villæ nostræ de Morteigne* & omnibus aliis Villam prædictam Inhabitantibus & Inhabitaturis & sub Fide, *&c. ut supra usque ibi*, tenuerunt, *& tunc sic*, & quòd Ipsi & eorum quilibet habeant & teneant omnia Maneria, Terras, & Tenementa, *&c. ut supra*.

Teste ut supra.

Sequitur Modus, Forma, & Series Tractatus, habiti apud Berneville, inter Tonque & Honifleu.

IN PRIMIS, Vicesimo Octavo Die Mensis Novembris, Anno supradicto, Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Tiberius B. 6. fol. 104. &c Ex Bibl. Cot.

Convenientibus in quadam Camera principalis Manerii Villæ de Bernevile,

Reverendo in Christo Patre, Reginaldo Remensi Archiepiscopo, Magistro Johanne de Valy, in Curia Parliamenti Parisius Præsidenti, Magistro Johan. Tuderti, Decano Ecclesiæ Parisien. Magistris, Roberto de Tulerys, & Goutero Coll, pro parte præfati Adversarii,

Ac Domino Waltero Hungerforde Senescallo, Thoma Chauciers, Magistris, Philippo Morgan, & Johanne Kempe, pro parte præfati Domini nostri Regis,

Ac collocatis ipsis omnibus in Sedilibus illic dispositis, confestim ac absque temporis intervallo, præfatus Archiepiscopus, illo sibi non imposito, suorum primordium & initium sermonum in se assumpsit, sub eo qui sequitur modo.

DOMINE SENESCALLE, ET VOS HONORABILES DOMINI,

Est ita quod, post adventum excellentissimi Principis Domini vestri Regis Angliæ in Ducatum Normanniæ, scripsit Literas suas supremo Domino nostro: quibus exposuit Adventum suum in Normanniam, & alia prout sibi placuit:

Post quas supremus Dominus noster suas, e converso, Literas transmisit Domino vestro Regi, quibus, tanquam Devotus & Christianus Princeps, Christiano sanguine præcompatiens, non verebatur nec erubuit, ad Christiani sanguinis effusionem evitandam, exponere Domino vestro quòd hactenus, omni tempore, totis viribus, desideraverat, & tunc in desideriis habebat, Pacem & Tranquillitatem, non solum Franciæ & Angliæ Regnorum, sed & generaliter totius Christianitatis, & quòd pro * bono Pa- * IX. 518.
cis hujusmodi intendere & intendi facere, ac ob id suos Ambassiatores

Ann. D. 1417. Hen. 5. tores transmittere ad aliquem Locum congruum, sic quòd per eum non staret quo minus Pax foret inter præfata Regna, & effusio Christiani sanguinis vitaretur:

Post quas Literas Dominus vester Rex misit supremo Domino nostro alias suas Literas, quibus asseruit se similiter affectare, & omni tempore affectasse, Tranquillitatem & universale bonum, non solum Franciæ & Angliæ Regnorum, sed & in tota Christianitate, & quod ad illum finem mitteret libenter suos Ambassiatores ad aliquem Locum aptum, plenâ suffultos potestate; &, cum istis Literis, misit etiam suas Literas salvi Conductûs Personis, ad Ambassiatam hujusmodi nominatis per supremum Dominum nostrum:

Ac, e converso, post misit Dominus noster supremus suas salvi Conductûs Literas Personis, pro Ambassiata hujusmodi nominatis per Dominum vestrum Regem.

Nostis (Domine Senescalle & vos honorabiles Domini) quòd, per Annos & tempora, super Negotio Pacis & Tranquillitatis Regum & Regnorum Franciæ & Angliæ, & pro effusione Christiani sanguinis evitandâ, varii & diversi Tractatus & Prolocutiones in diversis Locis, tam in Francia, quàm in Anglia, habiti sunt, tam per mediationes Regis Romanorum & aliorum Principum, quàm aliorum Nobilium unius Partis, & alterius Ambassiatorum;

Ex quibus tamen speratus non sequebatur Effectus, neque fructus, quinimo Effectus ille semper dilatus erat & impeditus:

Et aliquotiens, cum Conventum & Concordatum fuerat de Loco & tempore Tractatuum hujusmodi habendorum, nichilominus, ante tempus adveniens, aliqua occasione Loci, aliquando ratione temporis, & alias, Tractatus nimium extiterunt dilati, prout contigit pridem, videlicet,

Cum Conventum fuit, inter præfatos Duos Reges, de Tractatu Pacis hujusmodi, apud Harflieu, ad certum tempus, quod præfixum erat, habendo: ante quod tempus adveniens Dominus vester Rex, mutato consilio, misit partem suam excusando, ex Causis ipsum moventibus ab illis Loco & tempore; desiderans Tractatum hujusmodi ad alium Locum transferri, seu prorogari debere, prout extitit factum.

Hac etiam vice, post adventum Domini vestri Regis in Normanniam, postquam concordatum extitit, ut præmittitur, de tractando, & recepimus Literas Domini vestri Regis de salvo Conductu, misimus etiam e converso Vobis Dominis, per Heraldos nostros, Literas Domini nostri supremi de salvo Conductu, & venimus ad Villam de Honuflieu, jam stetimus, omni die parati ad tractandum, exspectando vestrum adventum per sex septimanas.

Et, quantum ad Heraldos nostros qui Literas hujusmodi de salvo Conductu vobis apportârunt, nostis (& est res de quâ habemus vobis loqui) quod sunt ipsi per Dominum vestrum Regem detenti & arestati, de quo summè miramur, nec videtur aliquo modo debuisse fieri,

Inprimis, quia est contra vetustam & honestam Consuetudinem Armorum: Secundo, quia est contra Vim & Effectum salvi Conductûs Domini vestri Regis, in quo concessit nobis certum numerum Servitorum, de quo sunt ipsi comprehensi. Tertio, quia, si respiciantur Cronicæ & veteres Tractatuum Paginæ, non reperietur quòd, istis Centum Annis, aliquis Heraldus, veniens pro solempni Ambassiata habenda inter duo Regna, præsertim pro bono Pacis, sic arrestatus extiterit: Quarto, quia contra Bonum & Utilitatem hujusmodi Negotii Pacis pro quo venimus, in quo eorumdem Heraldorum opera potissimè indigemus, si fortè, aliquâ de causâ necessariâ, oportebit Nuncium aliquem mittere;

Quapropter vobis supplicamus quatinus dignemini scribere Domino vestro Regi pro Liberatione ipsorum Heraldorum nostrorum.

Et quia, *Domini mei*, vos & nos jam, gratias Deo, hic invicem venimus ad tractandum super Negotio prædictæ Pacis, parati sumus & erimus ad intendendum vobiscum super hujusmodi Tractatu; dummodo de bono, salvo, & securo Conductu, in ea parte necessario, faciatis nobis provideri, sicut & nos, e converso, vestris Reverentiis providebimus, quoniam, ut nostis, jam Die crastino expirabunt & vestræ & nostræ Literæ salvi Conductûs; & pro tanto videtur in primis ante omnia circa hoc providendum, ut, eâ provisione factâ, securè possumus ad alia transire.

Quibus, per præfatum Remensem Archiepiscopum sic dictis,
• IX. 519. & per præfatum Magistrum Philippum Morgan, • vice suâ & nostrâ Collegarum suorum, recitatis, respondebatur eisdem in hunc modum; viz.

In Primis, quòd verum erat, prout idem Remen. explicaverat, speratum Effectum & fructum nonnullorum Tractatuum, habitorum super Negotio Pacis & Tranquillitatis Angliæ & Franciæ Regnorum, non fuisse hactenus secutum, sed impeditum & dilatum:

Ac, Secundò, quod aliquotiens, cum de Tractatibus hujusmodi, ad certa Locum & Tempus habendis, concordatum extitit, Tractatus ipsi, per mutationem seu variationem Loci & Tempus, fuerunt dilati; quorum neutrum per partem Serenissimi Domini nostri unquam stetit: In quo possumus Nos ad recordum omnium & singulorum Principum & Personarum indifferentium, qui Tractatuum hujusmodi aut Conventionum conscii fuerunt, & Scripturarum de eisdem remanentium:

Ac, insuper, quod verum erat & est quòd, postquam conventum erat, inter Partes prædictas, de Tractatu, ad certum & limitatum diem, super præmisso Negotio Pacis, & ipsam concernentibus, apud Harefflieu, seu in Anglia, habendo, Tractatus ipse differebatur, & nullatenus per Serenissimum Dominum nostrum, sed per Partem eorum adversam, qui, ante diem advenientem, suas Literas miserunt Serenissimo Domino nostro, se, certis de causis, ut asseruerunt, eos moventibus, ab utroque Locorum eorumdem excusando:

Et non solum tunc, sed apud Beauvois, ipso Reverendo Patre *Remensi Archiepiscopo* præsente, ac ipso Magistro *Philippo Morgan*, cum effectualiter practicari debuissent ea, quæ, in Negotio ipso Pacis, Laboribus & Instantiis Regis Romanorum & Ducis Hollandiæ, aliorumque Principum, appunctuata fuerunt, & per Dominum eorum Adversarium de Francia approbata & ratificata, noluit sed renuit Pars eorum implere quod ante promiserat, cum tamen esset Serenissimus Dominus noster ad ea omnia, pro parte sua, implenda paratus.

Et quòd, quantum ad dilationem Tractatûs ipsius, pro quo jam venitur, non est quod Parti Serenissimi Domini nostri aut suis Ambaxiatoribus poterit imputari;

In primis, quia, post transmissas Literas, ipsius Serenissimi Domini nostri, de salvo Conductu dictis Ambaxiatoribus Adversarii, steterit Dominus Comes Warewic. & alii Ambaxiatores Domini nostri apud Cadomum, per nonnullos dies exspectando ibidem salvum Conductum dicti Adversarii:

Et, rursum, de adventu Ambaxiatorum suorum (videlicet) donec ipsi Ambaxiatores Adversarii de eorum non adventu excusationes miserunt; asserentes se propter potentiam & per horrescentiam Ducis Burgundiæ, in eorum itinere existentis, tutè ad locum Tractatûs venire non posse: ac quod, insuper, post dictorum adventum ad Honuflieu, miserunt aliis, & nobis Ambaxiatoribus Domini nostri in primis, Literas salvi Conductûs minus sufficientes, sub quarum fiduciâ non videbatur tutum venire:

Et quod, quamcito habebamus Literas alias eorum de salvo Conductu sufficientiores, cum omni celeritate properavimus venire; sic quod nichil dilationis Parti Domini nostri Regis poterit imputari, quinymmo Parti eorum si Tractatuum in hac parte habitorum, & Dilationum, circa eosdem habitarum Annalia revolvamus; quæ tamen nunc recitare magis reputamus laboriosum, quam utile.

Et quòd, quantum ad materiam detentionis Heraldorum, nullam habemus instructionem, novimus tamen indubitanter Dominus noster eorum Heraldos, nec contra sui salvi Conductûs vigorem, nec Armorum honestam Consuetudinem, ymmo non sine causa rationabili & honesta detinere.

Et, quantum ad bonum, salvum, & securum Conductum, quod, qualitercumque ipsi nostræ Securitati providendum duxerint, simili modo & nos eorum curaremus Securitati providere; si Literas, sub Sigillo Domini eorum, de salvo Conductu nobis disponerent, nos, simili modo, eis disponeremus sub Sigillo Serenissimi Domini nostri; si, vigore alicujus Commissionis, eis factæ, nobis providerent, nos etiam, vigore Commissionis sufficientis, nobis factæ, eis providerimus.

Post quæ præfatus Remensis Archiepiscopus e converso respondit, quòd nec utile reputabant, nec intencionis eorum erat, Rememorationi Dilationum hujusmodi præteritarum insistere:

Et quòd, quoad Dilationem, de qua præfertur, factam apud Beauvois, nec per nos stetit, nec per ipsos, sed per Regem Romanorum, qui Copiam hujusmodi Appunctuatorum noluit eorum suppremo Domino liberare:

• Et quòd, quoad Securitatem nobis faciendam, quia Literas hujusmodi de salvo Conductu, sub Sigillo Domini sui, protunc non habebant, sed asseruerunt se pro illis infra Triduum apportandis misisse; idcirco exhibuerunt duplices eorum Commissionum Literas (scilicet) tam super principali Negotio, quam etiam super Treugis capiendis & salvis Conductibus concedendis; • IX. 520.

Quarum Tenores sequuntur & sunt tales,

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceux, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Savoir faisons que,

Pour Honneur & Reverence de Dieu, & pour eschuer l'effusion de Sang Humain, & les aultres Maulx & Dommages, innumerables & irreparables, survenuz pour le fait & occasion des Guerres, qui le temps passe ont este entre noz Predecessors Rois de France & Nous, d'une Part, & nostre *Adversaire d'Angleterre*, d'autre Part, & qui vraissemblablement sont en Disposition, de Jour en Jour, d'avenir, se Provision & Remede covenable n'y estoient mis,

Desirans, de tout nostre Cuer, venir a bonne Paix & Concorde avecques nostre dit *Adversaire d'Engleterre, &c. prout supra Dat. Parisius secundo die Octobris, tunc sic* (viz).

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceulx, qui ces presentz Lettres verront, Salut.

Savoir faisons que,

Pour Honeur & Reverence de nostre Seigneur & pour eschuer l'effussion de sang humain, & les autres Maulx & Dommaiges innumerables & irreparables, qui pur le fait & occasion des Guerres,

Qui le temps passe, ont este, en ce Roiaume, entre noz Predecessours, Roys de France & nous, d'une part, & nostre *Adversaire d'Engleterre* &, ses Predecessours, Roys d'Engleterre, d'autre part,

Et qui vraysemblablement sont en disposition a Venir, de Jour en Jour, se provision & remede covenable n'y estoient mis,

Desirans, de nostre cuer, venir, a bon Amour, Paix, & Concord avec nostre dit Adversaire d'Angleterre,

Par quoy le Puple, que Dieu nous a baille & commis a gouvernir, puisse, en nostre temps, & soubz nous, viure en Paix & Tranquillite,

Confians a plain des Sens, Circonspections, Loiaultez, & Diligences de, noz Amez & Feaulx, *Reignault Arcevesque de Reims* Per de France, Maistre *Johan de Vaily* President en nostre Court de Parlement, Maistre *Johan Tudert* Doien de l'Eglise, *Guilbert des Monstiers* Seigneur de la Fayette, *Guillaume de Meulhon* Chevaliers,

Ann. D. 1417. Hib. 5. liers; & Chambellans; Maistre *Robert de Tuilliers*, & Maistre *Gontier Coll*, noz Conseilliers, & Primier Secretaire,

Yceulx ensemble, & les Six, Cinque, Quatre, ou Trois d'eulx en l'absence des autres, avons Ordonnez, Commisez, & Deputez, Ordonnons, Commettons, & Deputons, par la Teneur de ces Presentes, pour & ou Lieu de Nous, pour assembler avec nostre *dit Adversaire d'Engleterre*, ou ces Gens commises & deputez depar lui, aians souffisaunt Pouoir de nostre dit Adversaire, en quelxconques Villes, Chasteaulx, Lieux, & places de nostre Roiaume, pour vacquer & entendre diligement aux grans biens dessusdiz, & pour parvenir, moyennant la grace de Dieu nostre Creatour, a bonne Paix, Transquilite, Amour, & Alliance entre Nous & nostre dit Adversaire,

Et,

Pour ce que, eue consideracion a la Grandeur dez dites matiers & besongnes, vraisemblablement convendra avoire plusiers Journees, Assembler, & Delais,

Et a Fin que les choses dessusdites se puissent traitier & continuer seurement & en plus amiable affection,

Dessusdites Commises & Deputez, ou aux Six, Cinq, Quatre, ou Trois d'eulx, plein Pouoir, Auctorite, & Mandement especial, de traitier, prendre, & accorder avec nostre dit Adversaire d'Engleterre, ou ses Comisez, aians Pouoir suffisant depar lui, toutes manieres de Treues, generaulx, ou particuliers, en Mer, & en Terre, & en telz Pais & Limitations, en Mer, & en Terre, & a si long ou brief temps, come bon leur semblera, pour Nous, Noz Royame, Pais, Subgez, & Seignuries, Amiz, Alliez, & Bienveillans, deca & dela la Mer, d'une part, & les Royaumes, Pais, Subgez, & Seigneuries quelxconquez, Amiz, Alliez, & Bienveillans, deca & dela la Mer, de nostre dit Adversaire d'Angleterre, d autre part, par toutez honeurables voies & maneres que faire se purra,

Et de icelles Treues, par eulz prises & accordes, faire Crier & Publier, depar Nous, solempnelment par tout il appartendra,

* IX. 521. * Et aussy de ordonner, instituer, & commettre, pour Nous & en nostre Noun, par leurs Lettres, certains Gardeins, Conservateurs, & Juges d'icelles Treues, par eulx ainsy prises, en Mer, & en Terre, generales, ou particulieres, come dit est, telz & en tel nombre come bon leur semblera pour la seurte & permanence d'icelles Treues, & pour duement Reformer, Corriger, Reparer, & Amender tout ce qui contre la Teneur d'icelles Treues, par eulx ainsy prisez, auroit este ou serroit fait ou attempt, en Mer ou en Terre, en aucune maniere,

Et, avec ce, leur avons donne, & donnons, par la Teneur de ces Presentez, plain Pouoir, Auctorite, & Mandement especial, de donner bons, seurs, & loiaulx sauf Conduis, par Mer, & par Terre, par leurs Lettres, en Forme deue, seelles de leurs Seaulz, a toutez Parsonnes que nostre dit Adversaire vouldroit commettre & ordonner venir devers nous, ou ailleurs en nostre Royaume, de quelque Estat qu'ilz soient, y demourer, sejourner, & retourner seurement & sauvement, pour occasion Amour & Alliance de la Paix de Nous & de lui, *&c.*

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, & *Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Licet ad compescenda Mala, quæ prædolenda Bellorum Calamitas, inter inclita Franciæ & Angliæ Regna, a diu, proch dolor! versata, totæ Cristianitati produxit, nostra hactenus solicitudo non defuerit; sed ad id totis desideriis operam adhiberi curaverimus indefessam; quæ tamen, Satore Zizaniæ, Pacis Æmulo, procurante, Effectum hucusque sortire nequeunt optatum;

Ea tamen Res nostræ Mentis conatus pacificos ebetari non valet, quin, ex causis prærecitatis, & præsertim ad effusionem Cristiani Sanguinis evitandam, ac Pacis semper optatæ Bravium consequendum, spe simulque desiderio feramur atque curramus inconcussè:

Quia, ex credulis relatibus, pro parte Serenissimi Principis *Karoli Consanguinei nostri Franciæ*, informamur quòd idem Consanguineus noster, Pacis salubri Consilio nuper cum suis habito, se totis viribus disponit ad prædictam Pacem finalem, toti Cristianitati à multis expectatam temporibus, nobiscum componendam, optans ut eâ de causâ quosdam de nostris ad suæ præsentiam mitteremus, per quos de nostræ mentis intentione finali, in Negotio Pacis prædictæ, valeat certiorari, & cum eisdem tractare, procedere, & pervenire ad Conclusionem finalem in eodem;

Idcirco Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Gilberti Umframvile* Militis, & *Johannis Botiller* Armigeri Armigeræ nostræ, plenariè confidentes,

Eisdem, eorumve Commissariis in eâ parte, seu Deputatis, apparendi & exponendi, pro Nobis & Nomine nostro, quòd, pro bono desideratissimæ Pacis & Concordiæ supradictæ, & Cristiani Sanguinis effusione, ut præfertur, evitandâ, sedandâque tempestate Guerrarum inter Franciæ & Angliæ Regna, cum ejusdem infausta Sequela, finaliter intendimus & parati sumus concordare, facere, implere, & observare ea quæ sequuntur,

In Primis, quòd accipiemus & habebimus in Conjugem, præclarissimam Puellam, Dominam *Katerinam*, præfati Consanguinei nostri & illustrissimæ Consanguineæ nostræ Conthoralis suæ Filiam, absque onere aliquo ob id præfatis suis Parentibus, aut aliis suis quibuscumque Amicis, aut Subditis Regni Franciæ, imponendo; & quod, per eum modum, præfatos Illustrissimos, Consanguineum & Consanguineam, efficiemus nobis Patrem & Matrem nostros, habebimus & pro talibus venerabimur, ut decet venerari tantos, tales, & tam Illustrissimos Principem & Principissam, ymò præ cunctis aliis Temporalibus Personis Mundi

Item, quòd non turbabimus, nec inquietabimus, seu impediemus præfatum Serenissimum Consanguineum nostrum Franciæ, quo minus teneat & possideat, quoad vixerit, prout tenet & possidet de præsenti, Coronam & Dignitatem Regalem Regni Franciæ, & Redditus, Fructus, & Proventus ejusdem, ad sustentationem sui Status & Onerum Regni, & præfata Serenissima Consanguinea nostra, Conthoralis ejus, etiam teneat, quamdiu vixerit, Statum & Dignitatem Reginæ, cum parte præfatorum Redditium & Proventuum, quæ Statui & Dignitati suis congruit & debetur, prout aliæ Reginæ Franciæ tenere consueverint. Ann. D. 1417. Hib. 5.

Quæ Præmissa nos observaturos, facturos, & impleturos offerimus; dummodo Nobis, pro parte dicti Consanguinei nostri, concordentur, & promittantur, & fiant ea quæ sequuntur,

* In Primis, quòd, immediatè post Obitum ejusdem Consanguinei nostri, & extunc deinceps, Corona & Regnum Franciæ, cum eorum Juribus & Pertinentiis, manebunt & erunt nostri & Hæredum nostrorum imperpetuum. * IX. 522.

Item, pro eo quòd præfatus Serenissimus Consanguineus noster tenetur ut plurimum (quod dolenter referimus) & præpeditur adversa valetudine, per eum modum quòd non commodè potest, in Personâ suâ, intendere seu vacare disponendis Regni Negotiis; quòd idcirco, ad Vitam ejusdem Consanguinei nostri, Facultas & Exercitium Regendi & Disponendi Rem publicam prædicti Regni Franciæ, cum Consilio Nobilium & Prudentum ejusdem Regni, eidem Consanguineo nostro obedientium, qui Commodum & Honorem Regni prædicti amplius dilexerint, penes Nos sint & maneant; ita ut ipsam per Nos, & etiam per alios (quos cum Consilio præfatorum Nobilium ad hoc duxerimus deputandos) Regere possimus & Gubernare: quibus quidem Facultate & Exercitio penes nos taliter existentibus, efficaciter, diligenter, & fideliter, toto Posse nostro, Laborabimus & Intendemus ad id, quod esse possit & debeat ad Honorem Dei & præfatorum Consanguinei & Consanguineæ nostrorum, necnon ad Bonum Publicam Regni prædicti, & ad ipsum Regnum Defendendum, Transquilandum, & plenè Pacificandum, ac ad Exterminandum & Expugnandum Hostes, Inimicos, Adversarios, & Rebelles præfati Consanguinei nostri & Nostri, ac Subditorum Regni prædicti sibi obedientium, & eos omnes qui Pacem & Tranquillitatem ejusdem Regni impedire conabuntur seu perturbare.

Item, quòd Proceres, Magnates, & Nobiles, ac Status Regni prædicti, tam Spirituales, quam Temporales, necnon Civitates & notabiles Communitates Villarum ejusdem Regni, præfato Consanguineo nostro obedientes, præstabunt Juramenta quæ sequuntur,

In Primis, quòd nobis, Facultatem & Exercitium Disponendi & Regendi dictam Rem publicam gerentibus, ac Jussionibus nostris humiliter & obedienter in omnibus & Parebunt & Intendent.

Item, quòd ea, quæ inter præfatum Consanguineum nostrum & Consanguineam nostram & Nos (cum Consilio eorum, quos iidem Consanguineus noster & Consanguinea ac Nos ad id duxerimus adhibendos) appunctuata fuerint & concordata, ipsi, quatenus eos & singulos eorum concernere poterit, in omnibus & per omnia, bene & fideliter observabunt, & pro Posse suo sic facient ab aliis quibuscumque observari; ita quòd continuè, ab Obitu & post Obitum dicti Consanguinei nostri Franciæ, erunt ipsi Fideles Homines Ligei nostri & Heredum nostrorum, ac Nos pro Domino suo Ligeo & supremo ac vero Rege Franciæ, absque Oppositione, Contradictione, seu Difficultate, Recipient, & Admittent, & Obedient, & quod, præterquam dicto Consanguineo nostro, nulli umquam, post hæc, tamquam Regi aut Regenti Regni Franciæ, Obedient, nisi Nobis & Heredibus nostris.

Item, quòd non erunt in Consilio, Auxilio, vel Assensu quòd Nos perdamus Vitam aut Membrum, seu Capiamur malâ captione, aut quod Patiamur Dampnum seu Diminutionem in Personâ, Statu, Honore, seu Rebus, verum, si quid tale contra Nos moliri seu machinari noverint, illud pro Posse suo impedient, & Nobis, quàm celerius poterunt, per Seipsos, seu Nuncio, vel Literas, intimabunt.

Item, quòd præfatus Serenissimus Consanguineus noster, super Præmissis omnibus & singulis, ac aliis quibuscumque, inter Ipsum & Nos in hac parte concordandis, Nobis Dabit & Faciet, ac Dari & fieri Faciet, suas Literas Patentes, suo Magno Sigillo sigillatas; necnon Literas Patentes Approbatorias & Affirmatorias præfatæ Serenissimæ Consanguineæ nostræ Consortis suæ, & aliorum Procerum & Magnatum dicti Regni, eidem Consanguineo nostro Franciæ nunc vel in futurum Obedientium (quorum Literas, in ea parte, ab eodem Consanguineo nostro Franciæ exigere voluerimus) in meliori formâ, quæ per Consilia Partium poterit advisari, necnon omnimodas Securitates rationabiles, quas in hac parte velimus exigere.

Ac etiam Præmissa, pro Nobis & Nomine nostro, dicto Consanguineo nostro Franciæ offerendi, in Toto vel in Parte, quando & prout eis magis videbitur expedire, ac cum eodem concludendi & concordandi,

Omniaque alia & singula faciendi, exercendi, & expediendi, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Et promittimus, bonâ fide, & in verbo Regio, & sub cautione omnium Bonorum meorum, mobilium & immobilium, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile * perpetuò habituros totum & quicquid per præfatos, *Gilbertum* & *Johannem*, Actum, Factum, sive Gestum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum, * IX. 523.

Et quòd Nos Concedemus & fieri Faciemus Literas Confirmatorias, sub Magno Sigillo nostro de & super omnibus Articulis & Punctis, de quibus inter eos fuerit concordatum seu con-

Ann. D. 1417. Hen. 5. conclusum, & de Exequendo & Exequi faciendo eadem cum debitâ diligentiâ, secundum Tenorem & Formam eorumdem, quantum ad Nos dinoscatur pertinere; ita quòd nunquam per Nos, seu alium Nomine nostro, Dicemus, Faciemus, aut Proponemus, in Judicio, nec extra, quicquam in contrarium.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Villam nostram de Mante*, vicesimo quarto die Octobris, Anno Regni nostri septimo.

Per ipsum Regem.

STURGEON.

Electionis Martini Papæ Notificatoria.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. Fol. 53. A.

MArtinus Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, *Jacobo, Regi Scotiæ* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Summus omnium Creator & Opifex, ab alto prospiciens Sacrosanctam Romanam & universalem Ecclesiam, Sponsam suam,

Quæ, ferè per Quadraginta Annorum Curricula, ob nefandum Scisma lacrimabile ac pestiferum, variis & diversis Modis extiterat miserabiliter lacessita,

Per Depositionem olim *Johannis*, XXIII. & illius, ac sequentis *Gregorii*, XII. in eorum Obedientiis nuncupatorum, Renunciationem, sponte factas, & per hanc Sacrosanctam Synodum Generalem Constantiensem solenniter approbatas, & Dispositionem a Papatu de *Benedicto*, XIII in ejus Obedientia ouncupato, etiam per ipsam Synodum ex tribus Obedientiis unitam, in utramque, Regum Rege pacifico misericorditer inspirante, confectam, canonice factas,

Non est passus ulterius eandem Ecclesiam, diutius Pastore carentem, suæ Viduitatis incommoda deplorare:

Ac,

Post multos, varios, diuturnosque Tractatus ac Labores (illo infundente & inspirante, qui ubi vult spirat & Aspirationis Radiis Corda Fidelium vivificat & illustrat) super Modo & Forma eligendi tunc proximum futurum Romanum Pontificem,

Per quem, propter Obedientiarum diversitatem, omnis ubique Scismatis & Divisionis tolleretur Occasio, nullaque Retractatio, nullusque scrupulus in Mentibus Hominum cujuscunque Obedientiæ remaneret,

De Voluntate & Consensu expressis, Venerabilium Fratrum nostrorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium (de quorum Numero tunc eramus) per idem Sacrum Concilium ORDINATUM EXTITIT & DECRETUM,

Quòd, ea vice duntaxat, ad Eligendum Romanum & Summum Pontificem, unà cum ipsis Cardinalibus, Sex Prælati, vel aliæ honorabiles Personæ Ecclesiasticæ, in Sacris Ordinibus constitutæ, de qualibet Natione pro tunc in eodem Concilio existentes & nominatæ, quos seu quas quælibet Nationum ipsarum pro se duceret eligendos, ipsis Cardinalibus adjungerentur, quibus idem Concilium, cum ipsis Cardinalibus, eligendi Romanum Pontificem tribuit Potestatem;

Ita quod ille, & non alter, absque ullâ Exceptione, ab universali Ecclesia Romanus Pontifex haberetur, qui a Duabus Partibus eorundem Cardinalium, & à cujuslibet Nationis Duabus Partibus eisdem Cardinalibus adjungendorum, Electus foret & Receptus.

Quibus, Triginta Numero, per ipsas Nationes Electis, & per idem Sacrum Concilium præfatis Cardinalibus cum Prædicta Potestate adjunctis, Die Lunæ, octavâ Novembris proximo præteritâ, circiter Horam Quartam post Meridiem, in illius Nomine, qui perpetuâ Mundum ratione gubernat Cardinales, Numero Viginti Tres, & adjuncti, hujusmodi cooperante Spiritûs Sancti Gratiâ, Decretum & Ordinatum ad hoc CONCLAVE, Libertate atque Securitate celeberrimâ ab extra Custodia munitissimum, ad Pacem præfatæ Ecclesiæ aspirantes, intrarunt,

Missarumque celebratis de More Solennis, ac deinde Conciliis habitis repetitis, prout tantæ Rei Sublimitas exposcebat, Die Jovis, xi. dicti Mensis, Celebritatis Beatis Martini Confessoris atque Pontificis, de mane Horâ quasi * Decimâ (eodem Spiritu Paraclito Mentes nostras uniformiter ac etiam concorditer inspirante ad Altissimi Laudem, Gloriam, & Honorem, ac Statum ipsius Ecclesiæ, Evulsionemque totalem ex Agro Dominico pestiferi Scismatis, Cardinales & Adjuncti præfati in Nos (tunc Sancti Georgii ad Velum Aureum Diaconum Cardinalem) licet ex fragilitate Humanæ Conditionis ad tantum Onus Regiminis insufficientibus Humeris, eorum vota unanimiter (discrepante Nemine) direxerunt, nosque in Romanum & Summum Pontificem elegerunt, in Jubilo ympnum TE DEUM decantantes,

• IX. 524.

Moxque, juxta Ritum præfatæ Ecclesiæ, Cardinales, & Adjuncti hujusmodi, & alii, intra Conclave ipsum existentes, Nos supra Altare, ibi sitam, Intronizantes, Adorantesque, cum Osculis, in *Papam & Summum Pontificem* (nostro prius requisito & humiliter adhibito Consensu) receperunt solempniter, ut est moris,

Ac deinde celeberrimis sacrisque, undecimo Kal. Decembris proximò præteriti, in Constanciensi Ecclesia, juxta Ritum præfatæ Ecclesiæ, cum Astantium Exultatione permaximâ, celebratis Solemniis,

Cardinalibus ipsis, necnon, carissimo in Christo Filio nostro, *Sigismundo Romanorum & Hungariæ Rege* Illustri Regalibus Infulis insignito, Prælatis, Principibus, Ducibus, Cleri, Nobilium, & Populi Multitudine, astantibus copiose, ad omnem Creatoris Laudem & Gloriam, Pacem ac Unionem præfatæ Ecclesiæ Orthodoxæ, Fidei Incrementa, Gregisque commissi Quietudinem & Salutem, nostræ Coronationis Insignia Cardinales ipsi, humiliter per Nos suscepta, exultantibus Animis peregerunt;

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Quæ, Serenitati tuæ,

Cùm ad Statum & Honorem præfatæ Ecclesiæ, cunctorum Matris & Magistræ Fidelium, teneamus indubiè, prout Catholicum decet Principem, Serenitatem eandem suppremis atque Regalibus Studiis aspirare, ac Unionem ejusdem suppremâ in Domino Caritate diligere, ac cupere ab intimis Præcordiis sublimare, de medio quolibet Scismaticæ Pravitatis Errore semoto, ut Grex Fidelium in veræ solidæque Pacis & Unionis Integritate quiescat,

Intimanda decrevimus,

Ab intimis nostris Præcordiis Serenitatem ipsam exhortantes quatinus, pro Incremento Catholicæ Fidei, ac totali Extirpatione ipsius Scismatis, ac Exaltatione ejusdem Ecclesiæ, ac perpetuâ Gloria tui Regalis Statûs, Nominis, & Honoris, prout desideranter appetimus, optamus pariter, & speramus, necnon, sub spe Mercedis æternæ, placeat erga Reductionem quorumcumque Adhærentium seu Fautorum *Petro de Luna*, olim *Benedicto* XIII. in ejus Obedientia nuncupato, & per hoc Sacrum Generale Concilium Constanciense, suis culpis & demeritis exigentibus, ac justo Dei Judicio, sententialiter condempnato, & à Papatu deposito & privato, tam intra Regnum tuum quam in Vicinis Partibus existentium, ut se ad Fidelitatem, Devotionem, & Obedientiam nostras & ipsius Ecclesiæ, pro incremento Pacis & Unionis hujusmodi, protinus se reducant,

Attento maximè quòd cæteri Reges & Principes Christianitatis, prout Mundo jam tandem debet esse compertum atque notorium, id concorditer & in Altissimi Gratiâ effecerunt, & Nunciis præfati Concilii jamdudum, pro parte, dilectorum Filiorum, Gubernatoris Scotiæ Avunculi tui, & aliorum Dominorum Regni tui Scotiæ prædicti, de mittendis ad ipsum Concilium, ad Obedientiam & Fidelitatem exhibendas, plenariè rescripserunt,

Id tota velit Serenitas Præmissa, Regalibus tuis studiis, felicem & votivâ Conclusione, perficere pro eadem Serenitate tua, Regno, Insulis, & cæteris Partibus, eidem Subditis, Prælatis & Reliquis, ut sic, Te Auctore, Unionis & Pacis Integritas in eadem Ecclesia, in sempiternam tui Nominis Gloriam & Honorem, concludatur celeriter ac votivè, nec possit (quod emersurum nullatenus arbitramur) eandem Serenitatem tuam ab Unione Gregis Fidelium, cum Regno Dominiisque tuæ Celsitudinis, quomodolibet sequestratam,

Nos enim, ad instar Patris Luminum, quantum cum Deo & Honestate poterimus, eandem Serenitatem tuam, ac Regnum, Partesque alias, tibi subjectas, Apostolicis Gratiis, tam in Spiritualibus, quàm in Temporalibus, prosequemur, & continebimus in nostræ Visceribus Caritatis.

Dat. *Constanciæ* tertio Non. Decembris.

Scriptum Cadomi *secundum Copiam.*

---

* *Pro Religiosis, in Ducatu Normanniæ, de non molestando.* • IX. 525.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norman. 5. H. 5. m. 19. dor.

REX, dilecto & fideli suo, *Johanni de Assheton*, Senescallo nostro de Baieux, Salutem.

Ex parte Religiosorum Virorum Domûs Sancti Martini de Mondae, Ordinis Sancti Augustini, juxta Civitatem nostram prædictam, nobis est, graviter conquerendo, monstratum ut,

Cùm omnia Temporalia sua in Manus nostras per vos, seu sal-rem alios Officiarios nostros Civitatis prædictæ, Seisita fuissent & Capta, & in Manibus nostris adhuc existunt, eâque occasione divinum Servitium ibidem sustineri nequeat, nisi sibi per Nos in hac parte gratiosius succurratur,

Nos,

Nolentes Divinum Servitium, occasione Captionis seu Seisinæ Temporalium prædictorum in Manus nostras prædictas impediri aliqualiter aut turbari, set potius, quantum in Nobis est, sustineri & augmentari,

Vobis Mandamus quòd omnia Temporalia Domûs prædictæ, in Manus nostras per vos, aut aliquos alios Officiarios seu Ministros nostros ibidem, ut præmittitur, Capta & Seisita, præfatis Religiosis Viris sine dilatione Restitui & Liberari faciatis, adeò liberè & integre sicut ea, ante Captionem seu Seisinam prædictam, tenuerunt & habuerunt,

Et, si causa rationabilis subfuerit quare id facere non debeatis, tunc Nos inde, sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, sine dilatione, reddatis certiores, unà cum hoc Brevi.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam Falesiæ*, in Ducatu suo Normanniæ, quarto die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ diriguntur præfato *Johanni* pro Religiosis Viris subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Religiosis Viris *Hospitalis Sancti Nicholai de Baieux.*

Religiosis Viris *Domus beatæ Mariæ de Longues*, Ordinis Sancti Benedicti, prope Civitatem Regis prædictam.

Per ipsum Regem.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, ob Reverentiam Dei & in sustentationem Cultûs sui, Concessimus *Abbati & Conventui de Cerisy*, Baiocensis Diœcesis in Ducatu nostro Normanniæ, omnimoda Temporalia sua, ubicumque infra Ducatum nostrum prædictum firmiter consistunt, quæ ipsi temporibus retroactis habuerunt & tenuerunt, seu quibus melius usi fuerunt & gavisi,

In cujus, &c.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Et

Ann. D. 1417. Hen. 5. Et Mandatum est Senescallo Regis de Baiux, ac omnibus aliis Officiariis & Ministris suis, in Ducatu suo Normanniæ ubilibet constitutis, & eorum cuilibet, quòd ipsos *Abbatem* & *Conventum* omnia Temporalia sua prædicta, ubicumque infra Ducatum suum prædictum fuerint constituta, quæ ipsi temporibus retroactis habuerunt & tenuerunt, seu quibus melius usi fuerunt & gavisi, habere permittant juxta Tenorem Literarum Regis prædictarum; ipsos, contra Tenorem earumdem, non Molestantes in aliquo seu Gravantes.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, de gratiâ nostrâ speciali, Concessimus, Religiosis Viris *Abbati Sancti Stephani de Cadomo*, in Ducatu nostro Normanniæ, quæ de Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & nostro Patronatu existit, quòd omnia Temporalia Abbatiæ prædictæ, quæ infra Ducatum nostrum prædictum sub Gubernatione sua existunt, &c. quousque pro Gubernatione & Regimine ejusdem Abbatiæ, ad Laudem & Honorem Dei, aliter duxerimus Ordinandum.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam Falesiæ*, in Ducatu, &c. sexto die Decembris.

Per ipsum Regem.

• IX. 516. • Et Mandatum est Senescallo Regis de Cadomo, ac aliis Officiariis & Ministris Regis in Ducatu suo Normanniæ, & eorum cuilibet, quòd ipsos Religiosos omnia Temporalia sua ejusdem Abbatiæ, infra Ducatum Regis prædictum, sub Gubernatione habere permittant, juxta Tenorem Literarum Regis prædictarum, ipsos contra Tenorem earumdem, non Molestantes in aliquo seu Gravantes.

Teste ut proximo supra.

Per ipsum Regem.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis, *&c. ut supra usque ibi*, Abbatiæ, *& tunc sic*, *Sanctæ Barbaræ* in Ducatu, &c. quòd omnia Temporalia, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Et Mandatum est universis & singulis Officiariis & Ministris Regis in Ducatu, &c. ubilibet constitutis, quod ipsos Religiosos, *&c. ut supra.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, & ut divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Hospitali sive Domo Dei Civitatis nostræ de Baieux*, in Ducatu nostro Normanniæ, fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur, Concessimus *Religiosis Viris*, Hospitalis sive Domûs prædictæ omnia Temporalia, eidem Hospitali sive Domui infra Ducatum nostrum prædictum qualitercumque spectantia sive pertinentia, Habenda, in Sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam Falesiæ*, in Ducatu, &c.

Per ipsum Regem.

Et Mandatum est Senescallo Regis de Baieux, ac aliis Officiariis & Ministris suis Ducatûs sui Normanniæ ubilibet constitutis, quod *ipsos religiosos* omnia Temporalia sua, eidem Hospitali sive Domui, infra Ducatum Regis prædictum, qualitercumque spectantia sive pertinentia, habere permittant, juxta Tenorem Literarum Regis prædictarum, ipsos contra Tenorem earumdem non Molestantes in aliquo seu Gravantes.

Teste Rege in Exercitu, &c.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis Patentes habent subscripti; videlicet,

Prioratus Sancti Vigeris le Graunt, • juxta Civitatem Regis de Baieux, in Ducatu Regis Normanniæ.

Teste Rege in Exercitu, &c.

Per ipsum Regem.

Et Mandatum est, &c.

Teste ut supra.

Prioratus de Fontenay le Panel, in Ducatu Regis Normanniæ.

Per ipsum Regem.

Et Mandatum est universis & singulis Officiariis & Ministris Regis Ducatûs sui Normanniæ ubilibet constitutis, quòd *ipsos Religiosos, &c. ut supra.*

Per ipsum Regem.

Domus Sancti Stephani de Plessetz Grimoult in Ducatu, &c.

Per ipsum Regem.

Domus beatæ Mariæ Dannay, in Ducatu, &c.

Per ipsum Regem.

Abbatia Sancti Andreæ de Gouffer, juxta Villam Regis Falesiæ, Ann. D. 1417. Hen. 5.
in Ducatu, &c.

Per ipsum Regem.

Abbatia beatæ Mariæ Dardane, in Baillagio Regis de Cadomo.

Per ipsum Regem.

Prioratus de Croptes, in Castellania Regis Dexmes.

Per ipsum Regem.

---

* *De Treugis Britanniæ Proclamandis.* • IX. 527.

REX, dilecto sibi, *Johanni Mosdale*, Servienti suo ad Arma, Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5.

Sciatis quòd,

Cum certæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, pro Nobis, Regnis, Terris, Patriis Dominiis, Ligeis, & Subditis nostris, Pat. 5. H. 5. m. 31. dors.
cum, Illustri Principe, Carissimo Fratre & Consanguineo nostro, *Johanne Duce Britanniæ* & Comite Montis Fortis, pro Se, Ducatu suo Britanniæ, Terris, Patriis, Dominiis, Ligeis, ac Subditis suis factæ, initæ, concordatæ, & compositæ exitiant, duraturæ a Die Datæ, Sextodecimo Mensis Novembris, proximo præterito, usque ad Festum beati Michaelis Archangeli, proximo futurum, sub modo & forma, qui in quadam Cedula, præsentibus annexa, continentur,

Nos,

De fidelitate & circumspectione tuis plenius confidentes,

Assignavimus Te ad Treugas & Guerrarum abstinentias prædictas, in Singulis Portubus Regni nostri Angliæ, ab Ore aquæ Thamisiæ versus partes Boreales, ubi magis indiguerit, Proclamandum & Proclamari faciendum,

Et eas, sic Proclamatas, firmiter & inviolabiliter Teneri demandandum juxta vim, formam, & effectum earumdem;

Et ideo Tibi præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, ac ea facias & Exequaris in forma prædicta.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonast.* quinta die Decembris.

Per Concilium.

REX dilecto sibi, *Roberto Saperton*, Servienti suo ad Arma, Salutem.

Scias quod,

Cum, *&c. ut supra usque ibi*, Angliæ *& tunc sic*, ab Ore Aquæ Thamisiæ versus partes Occidentales, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX, Locumtenenti Constabularii Castri nostri Dovorriæ, ac Custodibus Quinque Portuum nostrorum, Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, *&c. ut supra usque ibi*, confidentes, *& tunc sic*, assignavimus vos ad Treugas seu Guerrarum Abstinentias prædictas, in Portubus prædictis, ac aliis Locis ubi indiguerit, proclamandum, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX Vicecomiti Suthamptoniæ, Salutem.

Scias quòd,

Cum, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Super Treugis Burgundiæ, & de Proclamatione facienda.

REX, dilecto sibi *Roberto Saperton*, Servienti suo ad Arma, Salutem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

Scias quod,

Cum nuper certæ Treugæ sive Guerrarum Abstinentiæ, per Terram & per Mare, inter Nos, pro Terris, Dominiis & Subditis nostris, &, magnificum Principem, *Johannem Ducem Burgundiæ*, Carissimum Consanguineum nostrum, pro Terris, Dominiis, & Subditis suis, per certos Commissarios utriusque Partis, certis modis & formis, sub Data vicesimo quarto die Mensis Junii, Anni Domini Millesimi, Quadringentesimi, decimi sexti, captæ, & initæ fuissent, usque ad Festum Sancti Michaelis, jam proximo præteritum, & non ulterius, duraturæ,

Infra quas Treugas Comitatus Boloniæ super Mare, cum suis Juribus & Universis pertinentiis (qui post Treugas prædictas inchoatas, ad manus dicti nostri Consanguinei devenit) nostra Auctoritate specialiter est inclusus, prout in diversis Literis Commissariorum • nostrorum, per Nos confirmatis, expressius continetur, • IX. 528.

Ac, dilecti Clerici nostri, Magister *Henricus Ware* Custos Privati Sigilli nostri in utroque Jure Licentiatus, & Magister *Wilhelmus Lyndwode* Legum Doctor, Commissarii nostri ad hoc specialiter deputati, de voluntate & assensu Ambassiatorum præfati Ducis, easdem Treugas, cum omnibus & Singulis suis Declarationibus, Extensionibus, Additionibus, & novis Provisionibus, cum suis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Con-

Ann. D. 1417. Hen. 5.

Connexis, secundum Omnem Vim, formam, & effectum earumdem, Prorogaverint, Prolongaverint,

Ac extunc extenderint à Festo Sancti Michaelis, proximò jam præterito, usque ad Festum Paschæ proximum tunc & nunc futurum inclusivè,

Ac eundem Vigorem habere voluerint Omnia & Singula, in præfatis Treugis, Declarationibus, Extensionibus, Additionibus, & novis Provisionibus, eisdem factis, contenta, a dicto Festo Sancti Michaelis usque ad Festum Paschæ prædictum, quem tunc habuerunt,

Et adeò firmiter ligare ac si essent articulatim & de verbo in verbum in hujusmodi sua Prorogatione specialiter recitata,

Ad ea voluerint & consenserint quòd Comitatus Sancti Pauli, in manu præfati Carissimi Consanguinei nostri *Ducis Burgundiæ*, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, in dictis Treugis, ad omnem effectum, pro tempore durationis earundem, sit contentus,

Ac iidem, *Henricus*, & *Willielmus*, ipsum Comitatum, cum suis Juribus & Pertinentiis, in ipsis Treugis, usque ad dictum Festum Paschæ, incluserint per expressum,

Ac insuper Treugas, inter *Nos* & dictum *Consanguineum nostrum*, pro Clericis, Peregrinis, Mercatoribus, & Piscatoribus, ac eorum Servientibus, Rebus, atque Bonis, alias captas (quæ jam in proximo expirârunt) fecerimus Innovari, usque in dictum Festum Paschæ, & abinde usque ad finem Anni proximò tunc sequentis, juxta Omnem Vim & Effectum earumdem, effectualiter duraturas,

Provisum quoque existit in Treugis antedictis quòd, ipsis durantibus, *nec Nos* pro Parte nostrâ Patiemur, *nec dictus Consanguineus noster* pro parte sua patietur, pro Posse suo, sine dolo & fraude, aliquas Carracas, Naves, aut Vasa navigabilia quæcumque, in Portubus, Ripariis, aut aliis Locis Partium suarum, Armari, aut Armaturas, sive Victualia, aut alia Præparamenta Guerrarum quæcumque, in eis poni, ad faciendum Guerram, Dampnum aut Gravamen Parti nostræ sive suæ,

Et, si aliquæ Carracæ, Naves, aut Vasa hujusmodi in Portubus, Ripariis aut Locis, unius vel alterius Partis, sic Armatæ, repertæ fuerint, ipse, infra cujus Districtum reperientur, ne Carracæ, Naves, aut Vasa hujusmodi, sic Armatæ, exeant, sine dolo & fraude impediet cum effectu,

Adjectum insuper est, inter cætera in Treugis antedictis quòd, quamdiu Guerræ fuerint inter *Nos* & *Civitatem Januensem* sive ipsius Civitatis Dominium, aut Reprisaliæ sive Marchiæ duraverint inter Nos & Januenses prædictos, nullus Flandrensis, aut alterius cujuscumque Nationis Conditionisve aut Patriæ existat, Bona sua sive Merces, etiam durantibus hiis Treugis sive Securitatibus, ponere possit aut valeat in Carracis, Galleis, aut Navibus Januensium,

Quòd, si quis fecerit, hoc ejus erit Periculum,

Et, si forsan quæcumque Bona in Carracis, Galleis, aut Navibus, hujusmodi, extra Portum & Patriam Flandriæ, per Nos aut nostros capta sint, harum Treugarum prætextu seu vigore, repeti non poterunt aut debent restitui,

Proviso etiam quòd, durantibus hiis Treugis, Bona Anglicorum in Flandria, aut Bona Flandrensium in Anglia, capi aut arrestari non debeant, nisi pro novo Debito, aut Delicto, post ultimum diem Mensis Julii proximò præteritum, inibi contracto, aut perpetrato, prout in Literis Commissariorum, inde confectis, & per Nos confirmatis, pleniùs continetur;

Et, quia Præmissa ad Notitiam omnium & singulorum, quorum interest, deduci volumus, Assignavimus Te ad ea, in Singulis Portubus Regni nostri Angliæ, ac aliis Locis ubi magis expediens fuerit & necesse, ab Ore aquæ Thamisiæ versus partes Occidentales, juxta Tenorem earumdem, publicè ex parte nostrâ Proclamandum & Notificari faciendum;

Et ideò tibi præcipimus quòd circa Præmissa diligenter Intendas, ac ea facias & exequaris in forma prædicta.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* Quinto die Decembris.

Per Concilium.

• IX. 529.

* REX, dilecto sibi, *Johanni Mosdale*, Servienti suo ad Arma, Salutem.

Scitis quòd,

Cum, *&c. ut supra usque ibi*, necesse, *& tunc sic*, ab Ore aquæ Thamisiæ versus partes Boreales, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX, Locumtenenti Constabularii nostri Dovorriæ, & Custodibus Quinque Portuum nostrorum, Salutem.

Cùm nuper certæ Treugæ, *&c. ut supra*, deduci volumus, *& tunc sic*, Vobis Mandamus quòd ea, in Portubus prædictis, ac aliis Locis ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè ex parte nostra Proclamari & Notificari faciatis, juxta Tenorem earumdem; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX, Carissimo Avunculo nostro, *Thomæ Duci Exoniæ*, Admirallo Angliæ, & ejus Locatenentibus, Salutem.

Cùm nuper certæ Treugæ, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

REX, Vicecomiti Suthamptoniæ, Salutem.

Cùm nuper certæ Treugæ, *&c. ut supra usque ibi*, volumus *& tunc sic*, Tibi Præcipimus quòd ea, in singulis locis Comitatûs prædicti, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Ann. D. 1417. Hen. 5.

De Comite Vandomensi.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norman. 5. H. 5. m. 17.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, dilectus & fidelis noster, *Johannes Cornwaill* Duo Milia Scutorum Nobis, ad Receptam Cameræ nostræ, in partem Solutionis cujusdam majoris Summæ, in qua idem *Johannes* Nobis, pro Redemptione & Financia *Comitis de Vendom* de Francia Prisonarii nostri, de Licentia nostra, tenetur & obligatur, bene & fideliter solvit, & ea ibidem liberavit;

Et hoc omnibus, quorum interest, innotescimus per Præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam Falesiæ* in Ducatu, &c. Septimo Die Decembris.

Per ipsum Regem.

De recipiendo Tertias Regi debitas.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 17.

REX, dilecto & fideli suo, *Johanni de Radeclyf*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus Vos ad omnes & singulas Tertias, nobis de quibuscumque Capitaneis de Garnesia nostra de Vernulle, & partibus ibidem vicinis, qualitercumque debitas, pro Nobis & Nomine nostro, Petendum & Recipiendum, & easdem Tertias ad opus nostrum Custodiendum & Conservandum,

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta.

Damus autem universis & singulis Capitaneis prædictis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam Falesiæ* in Ducatu Regis prædicto, xii. die Decembris.

Per ipsum Regem.

* *De Regio Assensu.*

* IX. 530. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. infr. Turr. v. 5. H. 5.

EXcellentissimo Principi ac Domino, *Domino Henrico*, Dei gratiâ, *Regi Angliæ & Franciæ*, ac Domino Hiberniæ, sui humiles & devoti Capellani, *Johannes Engelond*, Superior, & Conventus Certeseyæ, veræ Salutis Augmentum, cum Æternæ Fœlicitatis gaudio & honore.

Quia Ecclesia nostra de Certeseya, post Mortem, bonæ memoriæ, Domini *Thomæ Culverdon*, nuper Abbatis ejusdem, erat Pastoris solatio destituta,

Petitâ Licentiâ à regia Majestate vestra alium Nobis Abbatem Eligendi, & liberaliter ac gratiosè optentâ,

Nos unanimi Assensu, Voluntate, & Consensu Fratrem *Johannem Hermondesworthe*, Commonachum nostrum & Priorem, Virum providum & discretum, Nobis & Monasterio nostro concorditer elegimus *in Abbatem*,

Quem, per Fratres, *Ricardum Merfelde*, & *Johannem Panter* Commonachos nostros, Præsentium exhibitores, cum præsentibus Literis, vestræ Regiæ Celsitudini Præsentamus,

Humiliter Supplicantes quatinus prædictæ Electioni nostræ Regium Assensum liberaliter Impendentes, vestras Literas Regias, Venerabili Patri, Domino *Henrico*, Dei gratiâ, *Wintoniensi Episcopo*, seu ipsius Vicario in spiritualibus Generali, pro Confirmatione Electionis hujusmodi ab eodem Patre liberius optinenda, velitis gratiosè dirigere.

Valeat vestra Majestatis regiæ Dominatio metuenda semper in eo, per quem Reges regnant & Principes dominantur.

Dat. in *Domo nostra Capitulari* sub Sigillo nostro Communi xiv. Die Mensis Decembris.

Pro Canonicis de Baieux.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 12. d.

REX, dilecto & fideli suo, *Johanni de Assheton*, Senescallo nostro de Baieux, Salutem.

Cùm, de Gratia nostra speciali, Concessimus, dilectis nobis in Christo, *Canonicis Residentibus in Ecclesia Cathedrali, beatæ Mariæ Civitatis nostræ Baieux*, in Ducatu nostro Normanniæ, ac *Capellanis, Clericis, & aliis Ministris, ibidem* Deo Servientibus, & sub Fide & Legeancia nostris existentibus, quòd Ipsi habeant & teneant omnes & singulos Hæreditates & Redditus, ad Corpus Ecclesiæ prædictæ, infra Ducatum nostrum prædictum, qualitercumque pertinentes,

Ita quòd Ipsi de eisdem Hæreditatibus & Redditibus ad Onera, eidem Ecclesiæ incumbentia, supportanda, juxta Consuetudinem ibidem hactenus rationabiliter habitam & usitatam, disponere possint, quousque pro Regimine & Gubernatione ejusdem Ecclesiæ, ad Dei Laudem & Honorem, aliter duxerimus Ordinandum,

Prout in Literis nostris Patentibus inde confectis pleniùs continetur,

Vobis Mandamus quòd ipsos *Canonicos, Capellanos, Clericos, & alios Ministros*, ibidem Deo Servientes, omnes & singulos Hæredi-

Ann. D. 1417. Hen. 5. reditates & Redditus, ad Corpus Ecclesiæ prædictæ, infra Balliwam vestram, qualitercumque pertinentes, habere permittatis juxta Tenorem Literarum nostrarum prædictarum, ipsos, contra Tenorem earumdem, non Molestantes in aliquo seu Gravantes.

Teste Rege in Exercitu, &c. Decimo Quarto Die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ diriguntur Ballivo Villæ Regis de Cadomo, pro Canonicis, &c. prædictis, sub eadem Data.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 531.

* *Pro Canonicis prædictis.*

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 17.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Immensâ Dei Beneficia, nobis ante hæc tempora, & præsertim postquam in Ducatum nostrum Normanniæ, pro Recuperatione & Conquestu Jurium nostrorum ibidem, suâ Clementiâ & Bonitate, pervénimus, variè infusâ & exhibitâ clarè intuentes,

Ad Gratiarum Actiones ipsi soli Deo, qui Justitiæ diligit & vidit sequitates, Impendendum solertius excitamur,

Ut igitur noster Affectus effectum fortiatur, ejusque Laudes & Servitia, qui Bona Nobis tribuit ubique Locorum Nobis Subditorum, plus solito vigeant & accrescant, de Gratiâ nostrâ speciali, Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Canonicis Residentibus in Ecclesia Cathedrali Beatæ Mariæ Civitatis nostræ de Bayeux*, in Ducatu nostro Normanniæ ac *Capellanis*, *Clericis*, & *aliis Ministris*, ibidem Deo Serventibus, & sub Fide & Ligeantiâ nostris existentibus, quòd ipsi habeant & teneant omnes & singulos Hæreditates & Redditus, ad Corpus Ecclesiæ prædictæ, infra Ducatum nostrum prædictum, qualitercumque pertinentes,

Ita quòd ipsi de eisdem Hæreditatibus & Redditibus ad Onera, eidem Ecclesiæ incumbentia, supportanda, juxta Consuetudinem ibidem hactenus rationabiliter habitam & usitatam, disponere possint, quousque pro Regimine & Gubernatione ejusdem Ecclesiæ, ad Dei Laudem & Honorem, aliter duxerimus ordinandum.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam Falesiæ*, in Ducatu Regis prædicto, decimo quarto die Decembris.

Per ipsum Regem

De Præsentationibus.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid.

ROBERTUS *Rationis* Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem beati Petri de Monte Forti, Lexoviensis Diœcesis, vacantem & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Civitatis Regis de Liseux.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam Falesiæ*, in Ducatu Regis prædicto, decimo quinto die Decembris.

Per ipsum Regem.

CONSIMILES Literas Regis de Præsentatione habet idem *Robertus ad Capellam* Sancti Eustachii, Bajocensis Diœcesis, vacantem & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur.

Et diriguntur Literæ illæ Capitulo Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Civitatis Regis de Baieux.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Præsentatione.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibidem. m. 14.

MACE *Letenelier* Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sancti Vigoris de Atis, Bajocensis Diœcesis, vacantem per Mortem Magistri *Roberti Jolis*, ultimi Parsonæ ibidem, ut dicitur, & ad Regis Donationem spectantem;

Et diriguntur Literæ ille Capitulo Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ de Baieux.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam Regis Falesiæ*, decimo sexto die Decembris.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 532.

* *Appunctuamentum de Villa de Faloize.*

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ibid. m. 2.

CENSUIT LE TREITE ET APPOINTMENT,

Dit, Fait, & Accorde, le xx. jour de Decembre, en l'An M. CCCC. & XVII. parentre Nous *Thomas Conte de Salesbury*, *Henry Sire Fitz Hugh*, *John Cornewaill*, & *William Haryngton* Chivalers, a ce Commys par le Tresexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, nostre Soveraine Seigneur de l'une part, &, d'autre part, les Nobles Chivalers, Messieur *Guillem de Meulhon*, Messieur *Gilbert de Mousstiers Seigneur de la Faiette*, Capitains des Gens d'Armes & de Trait dedens la Ville de Falloise a Compagnie, en leur Compagnie, sur le fait du dit Traitie *le Seigneur de Ganville*. Ann. D. 1417. Hen. 5.

Les ditz de Meulhou, de la Faiette, & de Ganville Purposantz, & les faisantz fortz d'avoir, & aiantz Pouoir du Capitain du Chastell & de la Ville de Faloise, sibien que des autres Capitaines des Gens d'Armes & du Trait, d'en Vauger & Traittier sur la Deliverans de la dite Ville de Falloise en les Mains dessusdit Tresexcellent *Roy nostre Soveraine Seigneur*, ou en les Mains des autres, a ce depar luy Commis, par la fourme & manere, & selonc l'Appointment des Articles, que s'ensuient,

PRIMEREMENT est Dit, Traittes, & Accordes que le *Seigneur le Lougley*, Monsieur *Guillem de Meulhole Seigneur de la Faiette*, ou l'un d'eulx, ovec le consentement des autres Capitains des Gens d'Armes & du Trait en dedens la dite Ville, Rendront ii. jour de Januer prouchein venant, en dedens heure de Tierce, en les Mains dessusdit Tresexcellent *Roy nostre Soverain Seigneur*, ou en les Mains d'autre depar luy a ce Commys, la suisdite Ville de Faloise; se ensy ne soit que la dite Ville soit Rescous par Bataille de sa Persone ou Persones *du Roy lour Seigneur*, *le Dauphin* son Fitz Eisne, ou *le Constable de France*; & sur le Roy de mettre, ou faire mettre, en la dite Ville telle Garnison come il luy pleira.

ITEM, est Dit, Traittez, & Accordez que tourz les Estraingiers, esteans pur le present dedens la dite Ville de Faloise, que ount este troues, depuis la descent dessusdit *Roy nostre Soveraine Seigneur* en la Duchie de Normandie, en la Resistance de luy, ou des Siens, suist en la Ville de Caen, ou en aucune autre Forteresse, ou Luy en sa Persone est este devant, ou autres des ses Subgitz par son Commandement, icelles suisditz Estraingiers se mettront du tout en la Grace & Mercy du Roy nostre dit Soverain Seigneur.

ITEM, est Dit, Traittez, & Accordez que les suisditz Capitains des Gens d'Armes & du Trait soient tenuz, & de fait Acquiteront, Renderont, & Deliveront, a suisdit Jour de la Rendue de la Ville de Falloise, tourz les *Prisoners* Englois, Soubgitz, Vassaulx, Obesans, & autres Tenans la Partie *du Roy nostre dit Soveraine Seigneur*, que feusent, le primer jour de cest present Traitte & Appointment, en la Ville suisdit, sans ce que aucun empeschement soit mis aux ditz Prisoners par ascuns de leur Maistres a present, ou en temps avenir, soit par Sommer, requerir, ou demandre en aucune manere que ce soit; mais finalment tourz les Maistres des ditz Prisonners Renonceront a leur Prisonners tourz leur Foirz, Promesses, ou Sermentz, que les ditz Prisoners puissent avoir faitz, a cause de leur dit Prinse, en aucune manere que ce soit, ou poet estre, & ce sans fraude ou mal engyn.

ITEM, est Dit, Traittez, & Accordez que les suisnomez Capitaines, ovecques les autres Capitaines, bailleront & deliveront, hors de la dite Ville de Falloise, en les Mains du Commises *le Roy nostre dit Soveraine Seigneur*, tourz les Englois Natifs, Galois, Irrois, & Gascoignes, que avant cestes heures ont tenuz la partie d'Engleterre, que sont pur le present dedens la dite Ville de Falloise, si ascuns en y a.

ITEM, est Dit, Traittez, & Accordez que nuls des Capitains de Gens d'Armes & du Trait, Souldiers, Bourgoys, Communes, ne autres, pur le present esteantz & residens dedens la dite Ville de Faloise, n'en donront, ne souffreront estre donnez, Fortefficement des Gens d'Armes, ne du Trait, Socours ne Relevement des Armures, Artilleries, Trait, Poudre, Canons, ne autre Comfort quelque ce soit, a ceux du Chastel (hors mys Viures) pendant le dit Traitte & Appointment.

ITEM, est Dit, Traitez, & Accordez pareillement que nuls des Capitains, des Gens d'Armes & du Trait suisdites, Souldeurs, Bourgois, Communes, ne autres de la dite Ville de Falloise, ne * receiveront, ne souffreront estre receus, ne tire hors du dit Chastel de Falloise le Capitain d'icelles, ne nul d'icelle Garnison, ne outres pur le present residentz au dit Chastel & pareilement serront les ditz suisnomez Tenuz, tant pour Eux, come pur les autres de lour Compagnie, de non Tirer hors du dit Chastel nuls des Biens de ceulx, soubz oumbre de leurs Biens, de la Ville ne soubz umbre de cest present Appointment & Traittie. * IX 533.

ITEM, sur ceo *le Roy nostre Soveraine Seigneur*, de sa Grace, a Ottroie aux suisditz Capitaines des Gens d'Armes & du Trait, sibien que aux Souldeours, & autres de la dite Ville de Faloise, leur Chevaulx, leur Hernoys, & touts leurs aultres Biens queconques; hors mises Artilleries, Trait, Pouldres, Canons, Arbaelstiers, & Baudrois pour Arbilestres, qui demoureront en la dite Ville: Pourveu que les Estrangers (dount le second Article dessus fait mention en cest present Traittie) ne reccourront point de Benefice ne de Privilege de cest present Article, se non a la Grace & Mercy *du Roy nostre Soveraine Seigneur*.

ITEM, ont Promis les suisditz, *de Meulho*, *de la Faiette*, & *de Ganville*, sur leur Honnours, avecque le Consentement de touts les aultres Capitains de la Ville suisdite, que, pendant cest present Appointment, ils ne serront, ne suffieront estre fait, de ditz Artilleries suisditz null Bruleries, Rumperies, Transportement, ne autre destruction queconque.

ITEM, est Dit, Traittez, & Accordez que, pendant cest Traitte, de la dite Ville de Faloise ne serra fait, ne suffre estre fait, nulle Reparemens, Fortefficement, ne Affiebissement des Murailles, en nulle manere que ce soit, mais demoureront la dite Ville & les Murailles en meisme l'Estat en quoy ils sont a Primer Jour de cest present Traitte & Appointement,

ITEM, est dit, Traittez, & Accordez que, pendant cest Traitte, les Estrangiers, qui sont en la Ville de Faloise, ne feront sur les Habitans de la dite Ville nulle Robberies, Pilleries, ne autres Efforcemens queconques; &, s'aucuns Meffaisours le font, les ditz Capitains des Gens d'Armes & du Trait soient tenuz de faire prest Jus-

Ann. D. 1417. Hen. 5. Justice & Execution sus le dit Messesours; ou, en defaute de ce, les dis Messusours du forfaire le Benefice de leur Saufconduit.

ITEM, est Dit, Traittez & Accordez que, par les Capitaines susditz nomes, ne par autres dedens la dite Ville, ne serra fait, ne suffre estre fait, nulle Transportemene des Ornementz, Joiaulx, Reliques de Saint Eglise (soient de la dite Ville ou d'autres Esglises ou Religeouses de dehors) les queux ont este, ou pussent estre, retreis dedens la dite Ville pur Occasion de la Guerre ou autrement.

ITEM, est Dit, Traittez, & Accordez que, par les susdiz, *de Meulhou*, & *de la Fayette*, ne autres Capitains des Gens d'Armes & du Trait, dedens la Ville de Faloise, ne par nuls de lour Compaignie, ne serra porte, ne suffre estre porte, ne ameine, a leur Departement, soubz oumbre de cest Appointment, hors de la dite Ville nuls autres Biens queuxconques, se non leurs Propres.

ITEM, est Dit, Traittez, & Accordez que toutz les Capitaines des Gens d'Armes & du Trait, dedens la dite Ville de Faloise, ovecques toutz yceux de leur Compaignie, voideront hors de la Ville de Faloise le dit second jour de Janver, en dedens Soleil couchant; se ainsi n'est que le Reicous se fait, come dessus est Declare.

ITEM, *le Roy nostre Souverain Seigneur*, de sa Grace, a Ottroie a toutz & a chescun des Gens & Habitans en la dite Ville de Faloise, qui vouldront Demourer & faire Residence en la dite Ville, Licence de y Demourer & Attendre seurement, sanz ce que ascun Empeichement leur soit mis ne donne du lour Corps, n'en leur Biens Meubles & Heritages, ne Possessions, dedens la dite Ville; mes enjoiuront paisiblement, come leurs propre Choses, a present, & en temps avenir, come ils povoient faire au devant la Rendue de la dite Ville; par ainsi que les dits, ainsy vuellantz demurer & enheriter, demurent Gens Lieges & Obeissans au *Roy nostre dit Soveraign Seigneur*, & a ses Heires & Successours.

ITEM, est Dit, Traittez, & Accordez que, pendant la dit Traitte & Appointment nulle manere de Guerre ne serra fait entre ceux de l'Oost nostre *dit Soveraign Seigneur* & ceulx de la Ville & Garnison de Faloise, Pourveu qu'il soit toutdiz entendu que le Chastel de Faloise, ne nuls en icelle, soit, ne soient comprises en cest present Abstinence.

ITEM, est Dit, Traitte, & Accorde que, sur cest present Traitte & Appointment les suisnomez Messieurs, *Guillam de Meulhou*, Monsieur *Gilbert de Monsteirs* Seigneur de la Faiette, ovec le consentement de toutz les autres Capitaines des Gens d'Armes &
* IX. 534. du Trait, * dedens la dite Ville de Faloise, bailleront & delivreront Dusze Gentilx Hommes, Chivalers & Escuiers notables, en Hostages; les quelx leur serront rebaillez au jour que dit est, les ditz *de Meulhou* & *de la Faiette* tenans ce qu'il ont Promis & Promettent en cest dit Traitte.

Et, pur cest Traitte & Appointment bien & loialment entertenir de nostre partie, avons les susdits, *Thomas Cont de Sarum*, *Henry Seigneur Fitz Hugh*, *John Cornewaille*, & *Guilliam Haryngton*, Chivalers, mises a cest Cedule d'Appointment noz Seaulx, pur greignur Affirmation de veritee & loiaultee, devant la Ville de Faloise, le susdit xx. jour du Moys de Decembre, & l'An susdit, &c.

Copia Literæ missæ per Cardinales, de Modo & Forma Electionis & Coronationis Martini Papæ.

Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6 fol. 54. A. SErenissimo Principi & Domino, Domino *Henrico*, *Regi Angliæ* Illustri, Miseratione Divinâ, Episcopi, Presbiteri, ac Diaconi, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, Salutem in Domino sempiternam.

Pater futuri Seculi, Princeps Pacis, de Throno ejus ineffabilis Pietatis atque Clementiæ ad statum Petri Naviculæ, variis & calamitosis Undarum turbinibus, fere per Quadraginta Annorum angenda Curricula, ob Scisma pestiferum, lacrimabiliter lacessitæ, prospiciens, ac misertus jam tandem super illam,

Nec passus diutius Sacrosanctam Romanam Catholicam Ecclesiam,

Post Cessionem Juris Papatûs dudum per olim *Johannem*, XXIII. & subsequenter *Gregorium*, XII in earum Obedientiis nuncupatos, factas, & Depositionem a Papatu de dicto olim *Johanne*, per Sacrosanctam & Generalem Synodum Constanciensem, ac deinde de *Benedicto*, XIII in ejus etiam Obedientia nuncupato, & per ipsam Synodum legitime celebratas, suo Præsule viduatam,

In maximum & enorme Præjudicium Animarum & Corporum ac interitum deplorandum Fidelium Christianorum, ipsius Viduitatis ulterius deplorare Incommoda, per infusionem Spiritus Sancti Paracliti, diebus præteritis, in Corda Hominum inspirare, in maximo rerum Turbine (nam ubi vult spirat) inextimabiliter est dignatus ut,

Post multos, diutinos, varios, laboriososque Tractatus,

Inter Nos ac Deputatos per Commissarios Nationum in præsenti Synodo existentium, quas divina Majestas, ad Pacem, & Reformationem, & Unionem dictæ Ecclesiæ, de universis Christianitatis & nonnullis aliis Partibus, in unum mirabiliter adunavit, super Electione Summi Romanique futuri *proximi Pontificis* habitos,

In ipsa Generali Synodo concorditer Provisum extitit & Conclusum, super Modo & formâ Electionis ipsius Romani ac futuri proximi Pontificis,

Quòd Collegio nostro præfatæ Ecclesiæ Cardinalium Sex Collectores pro qualibet Quinque Nationum, in ipso Concilio seu Synodo existentium, ad peragendam, unà nobiscum, Electionem hujusmodi adjungerentur; ita tamen quòd Electus in Papam, per Duas nostri Collegii & Duas alias Partes Coelectorum cujusque Ann. D. 1417. Hen. 5. Nationum prædictarum, concorditer a cunctis Christi Fidelibus pro unico, vero, ac indubitato Pontifice Ecclesiæ Catholicæ haberetur, prout in Decretis ipsius Synodi latius denotatur.

Postque Nationes ipsæ, suppremis aspirantes Affectibus ut, pro universali Bono Christianitatis, Electio ipsa, in Altissimi Gratia, concluderetur celeriter, ad Electionem Collectorum hujusmodi procedentes, Sex Prælatos, & alios Viros, Gradubus, Scientia, & Virtute conspicuous, ad Electionem hujusmodi, pro earum Quinque Nationum qualibet, Nobis & nostro Collegio adjunxerunt.

Et deinde dictorum Sex, pro Natione, Numero Triginta, Coelectorum, ad Electionem ipsam celebrandam, Electione per Nationes, ut præmittitur, celebratâ, in eadem Synodo fuit confirmata solenniter, cum Potestate in Decreto dicti Concilii aliàs declarata.

Quibus oportune Pactis, Die Lunæ Octavâ Mensis Novembris, proximo præteriti, circiter Horam Quartam post Meridiem, Nos & dicti Coelectores, servatis de More servandis, decretum Conclave, in Domo Communitatis Constanciensis notabili, & accommodâ Libertate atque Securitate conplissimis * communitum, ad * IX. 535.
Dei Laudem & Gloriam, Pacem, Statum, & Unionem prædictæ Ecclesiæ, ac totalem Extirpationem Scismatis prædicti, in Spiritûs Sancti Nomine exultantes, intravimus.

Illoque, qui de supero ubi vult spirat, ac Fidelium Corda vivificat & illustrat, Corda nostra & Coelectorum nostrorum inextimabiliter ac divinitùs inspirante, Die undecimâ dicti Mensis, circa Horam Decimam, & ad tam Sacratissimum Negotium eodem Spiritu humiliime, prout tam sublimis Materia exposcebat, ab intimis præcordiis invocato, una cum Coelectoribus præfatis, Consultatione & Deliberatione mature præhabitis, super Statu ipsius Ecclesiæ, Tranquillitate Fidelium, ac Electione hujusmodi, præfatique Scismatis Confusione universali, vota nostra, cum eisdem Coelectoribus, unanimi Consensu ac libera Voluntate (nemine discrepante) in Reverendissimum in Christo Patrem, Dominum *Oddonem de Columpna*, tunc *Sancti Georgii ad Velum Aureum Dyaconum Cardinalem*, Confratremque nostrum, ejusdem Ecclesiæ verum & indubitatum *Pontificem*, supprema Cordium nostrorum Affectione direximus, ac ipsum Elegimus & *Pastorem*.

Moxque cum Ympnis & Canticis ipsum (*mutato Oddonis Nomine in Martinum Quintum*) solempniter Intronizavimus & Adoravimus juxta Morem, confectis super his omnibus, ad futuram Rei Memoriam, publicis Documentis, ac deinde, celeberrimis Sacrisque celebratis, circa Consecrationem ipsius, in Constanciensi Ecclesia,

Serenissimo Principe ac Domino, Domino *Sigismundo Romanorum & Hungariæ Rege*, &c. in Regalibus insulis ac Majestate, cum Prælatorum, Ducum, Procerum, ac Nobilium suorum illustrium Comitiva, Cleri Populique multitudine copiosâ, ibi astantibus,

In Jubilo præfati Domini nostri, undecimo Kal. Decembris proximò præteriti, suæ Coronationis in Thalamo fuere de More, ad Altissimi Gloriam, Pacem, & Salutem ipsius Ecclesiæ, Solemnia, cum omnium copiosissimæ Multitudinis atque perceleberrimæ, tam Regis, nostrâ, Prælatorum, Principum, Cleri, ac reliquorum inexplicabili Lætitia, celebrata:

Quæ præfatæ Serenitati vestræ intimare decrevimus, ut rerum gestarum seriem possit cognoscere.

Et quantum Laborum Fructum uberimum apud Reges & cæteros esse concipimus, condigna Nunciorum illorum, ex fructuosis atque pervigilibus studiis, circa Præmissa exhibitis, satis laudare, Resonantis Stili aut Vivæ Vocis Ministerio, præclarissima Studia Nunciorum Celsitudinis vestræ, ad hoc præsens Constanciense Generaleque Concilium circa Unionem & Pacem ipsius Ecclesiæ directorum, ut præfatæ Ecclesiæ, sui Pastoris tanto Temporis spatio lacrimabiliter viduatæ, de unico, vero, ac indubitato Pontifice posset concorditer, celeriter, & salubriter provideri, prout Deo in Altissimis sit Laus & Gloria, ad instar Miraculi ac Divinitus est Provisum, exhibita mirifice, ac relationem quamvis superantia, exprimere non possemus:

Pro quibus eidem Serenitati vestræ, quantum cordialius & profusius valemus & possumus, assurgimus ad amplissimarum rependia Gratiarum; Rogitantes ab intimis ut præfatos vestræ Celsitudinis Nuncios in omnibus claritate Regiâ atque munificâ recommissos suscipere dignetur, in nostrorum Cordium Complacentiam singularem.

Dat. *Constanciæ* Provinciæ Maguntinæ, sub trium priorum nostrorum Sigillis, Die vicesimo secundo Decembris, ab Assumptione Pontificalis Culminis ipsius Domini nostri Anno Primo, Millesimo, Quadringentesimo, decimo septimo, Indictione Decimâ.

Scripta Cadomi *secundum Originale.*

Notificatio per ipsum Papam.

MArtinus Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, *Henrico Regi Angliæ* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. Fol. 55. A.

Summus omnium Creator & Opifex, ab alto prospiciens Sacrosanctam Romanam & universalem Ecclesiam, Sponsam nostram,

Quæ, fere per Quadraginta Annorum Curricula, ob nefandum Scisma lacrimabile ac pestiferum, variis & diversis Modis extitit Miserabiliter lacessita,

Post Depositionem olim *Johannis*, XXIII. & illius, & subsequenter *Gregorii*, XII. in eorum Obedientiis nuncupatorum, Re-

Ann. D. 1417. Hen 5. * IX. 536. Renunciationem, sponte factas, & per hanc Sacrosanctam * Generalem Synodum Constanciensem solenniter approbatos, & per Depositionem a Papatu de *Benedicto*, XIII etiam in ejus Obedientia nuncupato, etiam per ipsam Synodum ex tribus Obedientiis unitam, in unamque, Regum Rege pacifico misericorditer inspirante, confectam, canonice factas,

Non est passus ulterius eandem Ecclesiam, diutiùs Pastore carentem, suæ Viduitatis incommoda deplorare:

Ac,

Post multos, varios, diutinos Tractatus ac Labores (illo desuper inspirante, qui ubi vult spirat, & suæ Aspirationis Radiis Corda Fidelium vivificat & illustrat) super Modo & Formâ eligendi tunc proximum futurum Romanum Pontificem,

Per quem Obedientiarum Diversitas, & omnis ubique Scismatis & Divisionis tolleretur Occasio, nullaque Retractatio, nullusque scrupulus in Mentibus Hominum cujuscunque Obedientiæ resideret,

De Consensu ac Voluntate expressis, Venerabilium Fratrum nostrorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium (de quorum Numero tunc eramus) per idem Sacrum Concilium ORDINATUM EST & DECRETUM,

Quòd, eâ vice duntaxat, ad Eligendum Romanum & Summum Pontificem, unà cum ipsis Cardinalibus, Sex Prælati, vel aliæ honorabiles Personæ Ecclesiasticæ, in Sacris Ordinibus constitutæ, pro qualibet Natione protunc in eodem Concilio existente & nominata, quos seu quas quælibet Nationum ipsarum pro se duceret eligendas, ipsis Cardinalibus adjungerentur; quibus idem Concilium Eligendi, cum ipsis Cardinalibus, Romanum Pontificem tribuit Potestatem,

Ita quòd ille, & non alter, absque ullâ Exceptione, ab universali Ecclesia Romanus Pontifex haberetur, qui a Duabus Partibus Cardinalium, & a cujuslibet Nationis Duabus Partibus, eisdem Cardinalibus adjungendorum, Electus foret & Receptus.

Quibus, Triginta Numero, per ipsas Nationes Electis, & per idem Sacrum Concilium præfatis Cardinalibus cum Prædicta Potestate adjunctis, Die Lunæ, octavâ Mensis Novembris, circiter Horam Quartam post Meridiem in illius Nomine, qui perpetuâ Mundum Ratione gubernat, Cardinales, Numero Viginti Tres (de quorum eramus etiam tunc Numero) & adjuncti hujusmodi (cooperante Spiritûs Sancti Gratiâ) Decretum & Ordinatum ad hoc CONCLAVE, Libertate atque Securitate & celeberrimâ ab extra Custodia munitissimum, ad Pacem Ecclesiæ aspirantes, intrârunt,

Missarumque celebratis de More Solennis, ac deinde Conciliis habitis repetitis, prout tantæ Rei Sublimitas exposcebat, Die Jovis, undecimâ dicti Mensis, Celebritatis Beati Martini Confessoris atque Pontificis, Horâ quasi Decimâ (eodem Spiritu Paraclito Mentes nostras uniformiter ac etiam concorditer inspirante) ad Altissimi Laudem, Gloriam, & Honorem, & Statum ipsius Ecclesiæ, Evulsionemque totalem ex Agro Dominico pestiferi Scismatis, Cardinales & Adjuncti præfati in Nos (tunc Sancti Georgii ad Velum Aureum Diaconum Cardinalem) ac, ut præfertur, tunc de ipsorum Numero, licet, ex fragilitate humanæ Conditionis ad tantum Onus Regiminis Universalis Ecclesiæ insufficientibus Humeris, eorum vota unanimiter (discrepante Nemine) direxerunt, nosque in Romanum & Summum Pontificem elegerunt, in Jubilo ymnpnum TE DEUM decantantes,

Moxque, juxta Ritum præfatæ Ecclesiæ, Cardinales, & Adjuncti hujusmodi, & alii, intra Conclave ipsum existentes, Nos, super Altare, ibi situm, Intronisantes, Adorantesque, Osculis, in *Papam & Summum Pontificem* (nostro prius requisito & humiliter adhibito Consensu) receperunt sollenniter, ut est moris,

Ac deinde celeberrimis sacrisque, undecimo Kal. Decembris proximò præteriti, in Constanciensi Ecclesia, juxta Ritum præfatæ Ecclesiæ, cum Astantium Exultatione permaximâ, celebratis Sollennis,

Cardinalibus ipsis, necnon, carissimo in Christo Filio nostro, *Sigismundo Romanorum & Hungariæ Rege* Illustri Regalibus Infulis insignito, Prælatis, Principibus, Ducibus, Cleri, Nobilium, & Populi Multitudine, astantibus copiose,

Ad omnium Creatoris Laudem & Gloriam, Pacem ac Unionem præfatæ Ecclesiæ Orthodoxæ, Fidei Incrementa, Gregisque commissi Quietudinem & Salutem, nostræ Coronationis Insignia Cardinales ipsi, humillime per Nos suscepta, sollenniter peregerunt;

Quæ, Serenitati tuæ ad lætitiam intimare providimus

Scimus enim quanta fuerit, a diebus antiquis, Christianissimæ Domûs ac Celsitudinis tuæ ad Romanam & universalem Ecclesiam Devotio, quàm fortis & efficax illius Protectio.

* IX. 537. * Novimus insuper quàm sinceris Affectibus, summisque Laboribus, Studiis, & Impensis Unionem perfectam Ecclesiæ (quam Deus in Personâ nostra hodie perficere dignatus est) tua fuerit Serenitas prosecuta,

Et quùm Statum & Honorem ejusdem tuæ Celsitudinis atque Regni præcipuâ Cordis affectione diligimus, & continere sedulò intendimus in nostræ visceribus Caritatis, eandem Serenitatem tuam (quam Status & Honoris ejusdem Ecclesiæ ac nostri ab affectu didicimus ferventissimam) tenere volumus, pro constanti, quòd, quantum cum Deo & Honestate poterimus, erga Incrementa & Conservationem Regii tui Nominis, Regni Statûs pariter & Honoris, semper Curis Paternalibus exponemus Pastoralis Diligenciæ Partes nostras.

Laudabilem demum Excellentiam Venerabilium ejusdem Serenitatis, ad hoc Sacrum Concilium, Legatorum, & præclara illorum ad opus Pacis studia, & impensos Labores, dignis Laudibus apud Serenitatem tuam duximus extollendos.

Super quibus & nonnullis aliis arduis, Nostrum, & præfatæ Statum Ecclesiæ, Serenitatisque tuæ, Regni, ac Subditorum ipsius Prosperitatem & Pacem (ad quæ propensius aspiramus) undequaque cernentibus, ad ejusdem tuæ Serenitatis Præsentiam, Pacis Angelo comitante, dilectum Filium, Nobilem Virum, *Ricciardum Comitem de Mutiliana*, nuncium nostrum, de Mentis nostræ salutari Proposito informatum amplissime, præsentialiter destinamus, cujus Relatibus adhibere placeat Credentiæ plenam fidem. Ann. D. 1417. Hen 5.

Dat. *Constanciæ* x. Kal. Januarii, Pontificatûs nostri Anno primo.

Scriptum Cadomi *secundum Originale.*

Pro Ambassiatoribus Franciæ.

REX, per Literas suas Patentes, usque octavum Diem Januarii proximo futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem, *Regnaldum Archiepiscopum Remensem*, & Magistrum *Robertum de Tuleriis*, usque Præsentiam Regis, ubicumque eum fore contigerit, cum Quadraginta Equis in Comitiva sua, veniendo, ibidem morando, & exinde transeundo, ac Res, Bona, & Hernesia sua quæcumque; Ann. D. 1417. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 17.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in Regis Contemptum vel Præjudicium, aut Populi sui Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant aliqualiter attemptari,

Quodque Personæ prædictæ Proditores Regis aut extra Regnum suum Angliæ Bannitæ seu Abjudicatæ non existant.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam Falesiæ*, in Ducatu Regis prædicto, vicesimo tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Eligendo, de Licentia.

EXcellentissimo in Christo Principi, & Domino nostro, Domino *Henrico*, Dei gratiâ, *Regi Angliæ & Franciæ*, & Domino Hiberniæ Illustri devoti Oratores vestri, Locumtenens (Decano absente) & Capitulum Ecclesiæ vestræ Cicestrensis omnimodos Reverentiam & Honorem Regiæ debitos Majestati. Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Infra Turrim.

Vacante nuper Ecclesiâ Cicestrensi per Mortem, bonæ memoriæ, Domini *Roberti*, *ejusdem Ecclesiæ Episcopi*, petitaque à vestrâ Excellentiâ Regiâ, prout moris est, Licentiâ Eligendi futurum nostrum Episcopum pariter & obtenta, observatis omnibus, tam de Jure, quàm de Consuetudine, hujusmodi Electionis Negotium contingentibus,

Reverendum in Christo Patrem & Dominum, Dominum *Stephanum Patryngton*, *Menevensem Episcopum*, Nobis & eidem Ecclesiæ in Episcopum futurum concorditer postulavimus pariter & Pastorem.

Jamque idem Postulatus noster, ante ipsius Ecclesiæ Cicestrensis assecutionem, prout Altissimo placuit, ab hac Luce est subtractus,

* Nè igitur Ecclesia nostra diutius maneat Pastoris solatio destituta, ac in Spiritualibus & Temporalibus, per ipsius diuturniorem Vacationem, in futurum gravius patiatur detrimentum, eidem Excellentiæ vestræ Regiæ, cum eâ quâ possumus humilitate & instantia, supplicamus quatinus nobis ejusdem Ecclesiæ nostræ Episcopum Eligendi iterum Licentiam concedere dignetur vestra Regia Magnificentia; quam, ad Regni vestri tutelam, custodiat Altissimus per tempora longiora. * IX. 538.

Dat. in *Domo nostra Capitulari Cicestrensi*, sub Sigillo nostro Communi ad Causas, tertio die Mentis Januarii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo, Decimo septimo.

Copia Literæ Domini Regis Romanorum, in qua mandat Comiti Palatino quod Balthasarum Cossa, olim Papam Johannem XXIII. *nuncupatum, ponat ad Manus Summi Pontificis.*

SIgismundus, Dei gratiâ, *Romanorum Rex* semper Augustus, ac Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, &c. Rex Illustri *Ludowico Comiti Palatino Reni*, Sacri Imperii Archidapifero, & Principi Electori, ac Duci Bavariæ, Avunculo nostro carissimo, Gratiam Regiam & omne bonum. Ann D. 1418. An. 5. R. 5. Penes Camer.

ILLUSTRIS PRINCEPS, AVUNCULE CARISSIME,

Quamvis dudum præsens Sacrum Constanciense Concilium, post *Balthasaris Cossa* (olim *Johannis Papæ* XXIII in suâ Obedientiâ nuncupati) à Papatu Depositionem (quæ per diffinitivam ejusdem Concilii Sententiam canonicè facta est) Personam ejusdem *Balthasaris* nobis deputaverit, in certo, tuto, & honesto loco, nomine dicti Concilii, sub fideli Custodiâ conservandam, quamdiu eidem Sacro Concilio pro bono unionis Ecclesiæ utile & expediens videretur:

Cujus Custodiæ onus, ad firmandam unionem Sanctæ Dei Ecclesiæ, suscepimus benivolè atque promptè.

De tuâ quoque sincerâ fide & zelo (quam ad Sacrum Concilium & Sanctam Universalem Ecclesiam evidentissimis argumentis in te vigere cognovimus) indubitanter confisi, Dilectioni tuæ (tamquam, præ cæteris Sacri Imperii Principibus, ad hujus rei executionem, magis sufficienti & ydoneo) Personam præfati *Balthasaris* assignavimus; quem in loco honesto tui Dominii (veluti Unionis & Pacis Ecclesiæ Amator eximius) fidelissime conservâsti, pro quo apud Omnipotentem Deum Præmia, & apud Ho-

Ann. D. 1418. Hen. 5. mines Laudum tibi Titulos non modicos, cumulâsti; Nos quoque ad refundendum tibi digna pro meritis affeximus.

Sed quia, maturo præhabito Consilio, Nobis visum est ut, hoc felici tempore (in quo nobis de celebratâ canonicè unici Summi Pontificis Electione gaudere ab Altissimo concessum est) nos pariter & Te de Custodiâ hujusmodi exonerari procuraremus: Arbitrantes per hoc indempnitati nostræ & tuæ adhibuisse non parvam cautelam: idcirco, adjunctis nobis certis Nationum hujus Sacri Concilii Deputatis, præsentiam, Sanctissimi in Christo Patris & Domini, Domini *Martini*, Dei Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ *Summi Pontificis*, Domini nostri Reverendissimi, accedentes, eidem instanter supplicavimus quatinus, certis causis, quas tunc alligavimus, diligenter pensatis, Personam dicti *Balthasaris* de Manibus nostris ac tuis suscipere, Nos quoque ac etiam dilectionem tuam à Custodiâ præfata liberare & exonerare dignaretur.

Cujus Sanctitas, satis jam Nos pro Unione Sanctæ Matris Ecclesiæ laborasse, ac etiam in Custodiâ dicti *Balthasaris* per Biennium & Sex Menses dicti tecum laboriosè vigilasse considerans, Petitionem nostram gratiosè admisit; decrevitque & ordinavit (Sacro Concilio approbante) Personam præfati *Balthasaris* Sanctitati suæ, aut Deputato, vel Deputatis, Deputando, vel Deputandis, ab eo, assignandam fore & tradendam:

* IX. 539. Declarans nichilominus & Statuens (eodem approbante Concilio) Nos dilectionemque tuam, post Assignationem * & Traditionem hujusmodi, Sanctitati suæ, aut Deputando, vel Deputandis, ab eo, per Nos, aut Dilectionem tuam, seu alium, vel alios, tuo nomine faciendas, quàm cito factæ fuerint, ab omni Onere, Debito, & Obligatione dictæ Custodiæ, & aliàs, occasione illius contractis, apud Sanctitatem suam, & idem Sacrum Concilium, ac Universalem Ecclesiam esse ac perpetuò remanere liberos, solutos penitus, & immunes, prout id ipsum Bullâ Apostolicâ, per Sanctitatem suam Nobis datâ desuper, clarissimè attestatur.

Quapropter Dilectionem tuam, Tenore Præsentium, requirimus & hortamur, desiderantes ex animo, ac Mandantes eidem, quatinus, Præmissis omnibus diligenter pensatis, Personam dicti *Balthasaris* dicto Domino nostro *Summo Pontifici*, Deputato vel Deputandis, ab eo, absque dilatione & excusatione quibuslibet, assignare & tradere velis ac debeas, & assignari & tradi Procures cum effectu:

Non obstante quod aliàs, dum Iter transeundi ad Regnum Aragoniæ caperemus, Dilectioni tuæ communimus, Colloquio sub Secreto, ut nulli omnino hominum, etiam Literas nostras, sub quocumque tenore, tuæ Dilectioni afferenti, Personam dicti *Balthasaris* assignare deberes & tradere, nisi ante omnia, vocis vivæ oraculo, hoc fieri tuæ Dilectioni præsentialiter mandaremus;

Volumus enim, ex certâ nostrâ scientiâ, hanc præsentem nostram paginam vivæ Vocis nostræ officium Supplevisse.

Dilectionem quoque tuam a præmissis, de non assignandâ alicui hominum Personâ præfati *Balthasaris*, nisi, per Vocale verbum nostrum, prius Mandatum receperis, Serenitati nostræ secretè facto, virtute Præsentium absolvimus, & imperpetuum liberam & absolutam esse declaramus.

Agat igitur Dilectio tua circa Præmissa sic sollicitè & obedienter, quod, sine laudabili Principium comitante, zelus fidei tuæ ubilibet proclametur, quòdque corda Fidelium & Voces ad magnificè extollendum nomen tuum quasi per debitum astringantur.

Nam, si secus, quod absit, contingeret, timemus verisimiliter Sinistram suspitionem cordi prædicti Domini nostri *Summi Pontificis* posse illabi, nos Sanctitati suæ ex Proposito & scienter illudere voluisse.

Præsentium sub nostræ Majestatis Sigillo appensione Testimonio Literarum.

Dat. *Constan.* Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Octavo, Septimâ Die Januarii, Regnorum nostrorum Anno Hungariæ, &c. Trigesimo Primo, Romanorum vero Octavo, &c.

Ad Mandatum Domini Regis.

Jo. Kircheim.

De Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Int. 5. H. 5. m. 6. REX, Escaetori suo in Comitatibus Suthamptoniæ & Wiltesiræ, Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, *Henricus Archiepiscopus Cantuariensis*, totius Angliæ Primas, Electionem, nuper factam in Ecclesiâ Cathedrali Sarum, de, Venerabili Viro, Magistro *Johanne Chaundeler*, Decano ejusdem Ecclesiæ, in *Episcopum* Loci ipsius (cui prius regium Assensum adhibuimus & Favorem) Confirmaverit, sicut per Literas Patentes ipsius *Archiepiscopi*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos, Confirmationem illam acceptantes, cepimus Fidelitatem ipsius *Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem.

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tuâ, Liberes in forma prædicta.

Teste præfato Custode apud *Westm.* viii. die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Escaetori Regis in Comitatu Somers. & Dors.

Escaetori Regis in Com. Oxon & Berks. Ann. D. 1418.

Escaetori Regis in Com. Surr.

Richardo Merlowe *Majori Civitatis Regis Londoniæ & Escaetori suo in eâdem Civitate.* Hen. 5.

Et Mandatum est Militibus, &c.

---

* *De Custodia nuper Papæ Episcopo Wintoniensi Commissa.* * IX. 540.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Pénes Camer. MArtinus *Episcopus*, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri, *Henrico Episcopo Wintoniensi*, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Pridem (videlicet 5. kalend. Januarii, Pontificatûs nostri Anno primo) Literas nostras, Carissimo in Christo Filio nostro, *Sigismundo*, *Romanorum Regi* Illustri, hoc sacro approbante Concilio, direximus in hæc verba; viz.

Martinus Episcopus, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo Filio, *Sigismundo*, *Romanorum Regi* illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Dudum præsens sacrum Generale Constantiense Concilium Personam *Baldasaris Cossa* (olim *Johannis Papæ* XXIII. in suâ Obedientia nuncupati) post illius à Papatu, per diffinitivam Sententiam ejusdem Concilii, Canonicam Depositionem, per eandem Sententiam, ad standum & morandum, in aliquo bono & honesto Loco, sub custodiâ tutâ tua, nomine dicti Sacri Concilii, quamdiu eidem Sacro Concilio, pro Bono Unionis Ecclesiæ Dei, videretur, condempnavit:

Quem hucusque fideliter & diligenter, tam per Te, quàm, dilectum Filium, Nobilem Virum, *Ludovicum Ducem Bavariæ*, & Comitem Palatinum Reni, tuo nomine, sub Fidâ & tutâ custodiâ, honestè & debitè, tamquam Unionis & Pacis Ecclesiæ zelator devotus, conservasti:

Cùm autem nuper Nos & nonnullos Nationum, in eodem Concilio existentium, Deputatos instanter & sæpe requisiveris, quatinus Personam dicti *Baldasaris* prædictam de tuâ Custodiâ recipere, Teque & eundem *Ducem* de ejusdem *Baldasaris* præfatâ Custodiâ liberare & exonerare vellemus; Nos,

Attendentes quantis Laboribus & Studiis Unionem Ecclesiæ Dei fueris prosecutus, satisque esse quòd tu Onus dictæ Custodiæ jam per Biennium & pene Sex Menses laboriosè, quod pro magno habemus Beneficio, Subiisti,

Volentes *Te* & eundem *Ducem*, ut justum est, ab hujusmodi Onere liberare,

Eodem Sacro approbante Concilio, Decernimus & Ordinamus Personam eandem dicti *Baldasaris* Nobis aut Deputandis à Nobis fore tradendam & assignandam:

Declarantes, decernentes, ac volentes, eodem approbante Concilio, per Traditionem & Assignationem hujusmodi, Deputandis à Nobis, per te aut dictum Ducem, vel alium, seu alios, tuo nomine faciendas, eo ipso quod illas fieri continget, te ac Ducem eundem ab omni Onere, Debito, & Obligatione dictæ Custodiæ, & aliàs, occasione illius contractis, apud Nos, & idem Sacrum Concilium, ac Ecclesiam universalem, esse ac perpetuo remanere Liberos, Solutos penitùs, & Immunes.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostri Decreti, Ordinationis, Declarationis, & Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contra ire; siquis autem hoc attemptare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum *Constanciæ* v. kal. Januarii, Pontificatûs nostri Anno primo.

Nos (cupientes præmissa, in dictis contenta Literis, ad effectum perduci posse) Fraternitati tuæ,

De quâ, ob fidei puritatem Operaque præclara, per ipsius tuæ Fraternitatis industriam, erga Pacem ac Unionem Universalis Ecclesiæ Sanctæ Dei, Statumque nostrum, gesta hactenus, & quæ sedulò gerere non tepescit, in his, & aliis, gessimus & gerimus fiduciam specialem quòd illa, quæ eidem Fraternitati committenda duxerimus, altitudine Concilii, exequetur, Summâ cum diligentiâ, fideliter & prudenter,

Nostro, & Ecclesiæ Romanæ, necnon Concilii prædictorum Nominibus, à præfatis *Ludovico Comite Palatino*, Duceque Bavariæ, præfatum *Baldasarem* recipiendi,

Necnon, præfatis Nominibus, Regem ac Ducem prædictos, & eorum utrumque, necnon Hæredes, Jura, & Bona quæcumque eorum, & utriusque ipsorum, ab Assignatione ac Receptione dicti *Baldasaris*, olim *Johannis*, & à quibusvis Promissionibus & Obligationibus, Pœnarum Adjectionibus,

Super receptione & custodia ipsius olim *Johannis*, aut Dependentibus, sub quavis verborum forma, per publica Documenta, vel Literas, seu aliter * quomodocunque, aut qualitercumque (quorum omnium Tenores & Formas hic aliàs haberi volumus pro sufficienter expressis) hactenus factis, * IX. 541.

Ac Juramenta, si quæ emersissent, super hiis præstita, relaxandi,

Ac etiam prædictum olim *Johannem præfato Duci*, nostro & ipsius Ecclesiæ nomine, parteque nostrâ, postquam ipsum *Johannem* consignatum habueris, Recommendandi & Assignandi, Tenendum & Conservandum sub dicti *Comitis* Custodia, in forma congrua & oportuna,

Et, super Receptione dicti olim *Johannis* & ejus Custodiâ, Promissiones & Juramenta ab ipso *Duce*, sub Membris & Capitulis oportunis, etiam dicto nomine Recipiendi,

Contractus quoque & Instrumenta quæcumque, unum & plura, cum Membris & Capitulis oportunis, & de quibus Fraternitati tuæ

Ann. D. 1418. Hen. 5. tuæ videbitur, confici faciendi, totiens quotiens cognoveris expedire,

Ac in Præmissis & circa ea, necnon dependentia seu connexa, & omnia & singula alia faciendi gerendi, & exequendi, quæ utilia vel oportuna esse Prospexeris,

Plenam & liberam, Tenore Præsentium, concedimus Facultatem,

Ratum & Gratum habituri quicquid per eandem Fraternitatem tuam factum fuerit in Præmissis, idque faciemus, auctore Domino, usque ad Satisfactionem condignam, inviolabiliter observari.

Volumus autem quòd de hiis, quæ per Te fieri contigerit in Præmissis, Duo aut plura confici facias publica Documenta, quorum uno vel pluribus ad Nos & Cameram Apostolicam, ad Gestorum notitiam, destinatis, aliud seu plura ipsi *Duci*, pro ejus Cautelâ & Securitate, dimittas.

Datum *Constanciæ* v. Id. Januarii, Pontificatûs nostri Anno Primo.

De Thesaurariatu dato.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 15. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Dedimus & Concessimus, dilecto Clerico nostro, *Roberto Ratonis* Thesaurariatum, Canonicatum, & Præbendam de Ganray, in Ecclesia Cathedrali Baiocensi vacantem, & ad Regis Donationem spectantem, ut dicitur, habenda cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam Regis Falesiæ* Duodecimo Die Januarii.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est Capitulo Ecclesiæ prædictæ quòd ipsum *Robertum* ad Thesaurariatum, Canonicatum, & Præbendam prædicta admittant, & ei Stallum in Choro & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignent.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Appunctuamentum pro Castro de Faloize.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norman. 5. H. 5. m. 2. CY S'ENSUIT LE TRAITTE ET APPOINTEMENT, DIT, FAIT, ET ACCORDE le Primer Jour de Fevrier, l'An Mille, Quatrecens, xvii. par moy *Olivier de Manny* Chivaler, Captayne du Chastell & Dongon de Falloise, en ma propre Persone Promettantz, pur Moy & tourz ceux de ma compaignie a Garnison, a Treshault & Puissant Prince, Monsieur *le Duc de Clarence*, de Rendre, de xvi. Jour de cest present Moys, le dit Chastell & Dongon de Falloise es Mains du Tresexcellent *Roy d'Engleterre*, ou es Mains d'aultre, depar luy a ce Commys a le Recevoir, si ainsi ne soit où adviegne que le susdit Chastell & Dongon de Faloise soit Rescoux, le susdit Jour, de Deux heure de Mydye par Bataille de la Personne, ou Personnes du Tresexcellent *Roy mon Soveraine Seigneur*, mon Tresredoubte Seigneur *le Dauphyn* son Fitz Aisne, ou Monsieur le *Counte d'Armaignac* Constable de Fraunce; Et sur ce le susdit Tresexcellent *Roy d'Engleterre* de mettre, ou faire mettre, en dit Chastell & Dongon tielle Garnison qu'il luy plaira.

ITEM, est DIT, TRAITE, ACORDE, & PROMYS, par moy dessusdit *Olivier de Manny*, au jour de la RENDUE du dit Chastell & Dongon de Faloize, Moy & tourz ceulx de ma Compaignie & Garnison nous RENDRONS tourz * Prisoners

* IX. 542. au susdit Tresexcellent *Roy d'Engleterre*;

Hors mys *Geffroy des Chasteaulx*, qui demurra, de tourz Poins, son Corps, sa Vie, & tourz ses Biens, a la Grace & Mercy de susdit Tresexcellent *Roy d'Engleterre*; & luy, de sa benigne grace, de commander sur le dit *Geffrey* son bon plaisir.

ITEM, est DIT, TRAITE, &c.

De Veniendo ad Pacem Regis.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Ibid. m. 18. d. REX, Vicecomiti Cadomi, Salutem.

Præcipimus Tibi, firmiter Injungentes, quòd statim, visis Præsentibus, in locis, in Balliva tua consuetis, publicè, ex parte nostra, Proclamari facias,

Quòd omnes & singuli Milites, Armigeri, & alii (cujuscumque Status, Gradûs, seu Conditionis fuerint) qui ad Pacem & Obedientiam nostras venire desiderant & affectant, pro Literis nostris salvi Conductus, sibi in hac parte necessariis, cum ea celeritate qua poterunt, prosequantur; Ita quòd omnes illi, qui ad hujusmodi Pacem & Obedientiam nostras venire volunt, ad Personam nostram, citra Tertiumdecimum Diem Martii, proximò futurum, veniant & festinent.

Teste Rege apud *Villam Regis Falesiæ* quarto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimilis Brevia diriguntur subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Vicecom. de Algia.	*Vicecom. Alenconiæ.*
Vicecom. de Sancto Silvino	*Vicecom. Baiocen.*
Vicecom. Falesiæ.	*Vicecom. de Condeto supra Nigram Aquam.*
Vicecom. de Argenthomo.	*Vicecom. de Auribeto.*
Vicecom. de Exmis.	
Vicecom. de Bernaio.	

Per ipsum Regem.

Super Factura Lapidum pro Gunnis, de Intendendo. Ann. D. 1418. Hen. 5.

REX, dilectis sibi, *Johanni Louthe*, Clerico Operationum Ordinationis nostræ, & *Johanni Benet* de Madeston Mason, Salutem. An. 5. H. 5. Pat. 5. H. 5. m. 4.

Sciatis quòd Assignavimus Vos ad tot Cimentarios & Laboratores, quot necessarii fuerint pro factura Septem Milium Lapidum, pro Gunnis de diversis Sortibus, una cum sufficienti Stuffura Lapidum pro eisdem, tam infra Quarreras de Madeston hithe, quàm alibi, ubi melius videritis pro Proficuo nostro expedire, Arestandum & Capiendum,

Et præfatos Cimentarios in Operibus nostris prædictis, ad Vadia nostra, Ponendum, & in eisdem detinendum quousque Lapides prædicti plenariè facti fuerint & constructi,

Necnon ad tot Carectas, Batellas, & Naves, unà cum Marinariis & Laboratoribus, quot pro Cariagio, Batellagio, seu Frectagio Lapidum prædictorum necessariæ fuerint, de Locis ubi prædicti Lapides facti fuerint, infra Regnum nostrum Angliæ, seu versus partes Transmarinas, transmittendorum, similiter Capiendum & Providendum;

Et ideò Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter Intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, ac aliis Fidelibus, & Subditis nostris, tam infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode apud Westm.* x. die Februarii.

Per Concilium.

---

* *De omnimoda Stuffura pro Gunnis memoratis.* * IX. 543.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Pat. 5. H. 5. m. 5. REX, dilecto sibi, *Johanni Louthe*, Clerico Operationum Ordinationis nostræ, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus Te ad tot Carpentarios, Junours, Fabros, Carbonarios, ac alios Artifices & Laboratores, unà cum sufficienti Stuffurâ de Maeremio, Salice, Popiller, Carbonibus Maritimis, & Salicis, & de Ferro,

Quot pro Factura Trescentorum Pavys Grossorum pro Gunnis, Quaterviginti Blokk, & Septem Milium Tampons pro eisdem, Quinquaginta Jugorum de Ligno pro Bobus infra trahendis, Centum Cathenarum pro eisdem, Duodecim Carectarum Grossarum pro Gunnis Grossis supracariandis, Viginti Piparum de Pulvere de Carbonibus Salicis, necessaria fuerint,

Arestandum, Providendum, & Capiendum, & in eisdem Operibus nostris ponendum & expendendum,

Ac etiam ad Centum Boves, Trescentos & Viginti Equos, pro Carectis prædictis, unà cum Trescentis Colariis de Corio, reparatis, cum Hamis de Ligno, ac Stuffurâ rationabili de Pipis, Rigeboundes, Bellibondes, & Shoryngledders, de Corio, pro Reparatione Trescentorum Parium Trays pro Equis & Carectis, Quadringentis Tribulis, Trescentis Pekoys, Duobus Barellis de Calibe, ac aliis Rebus quibuscumque, pro Ordinatione prædicta necessariis,

Necnon ad tot Carectas, Batellos, & Naves, unà cum Marinariis, & Laboratoribus, similiter Capiendum & Providendum, quot pro Cariagio, Batellagio, seu Frectagio Rerum prædictarum, de Locis ubi providebuntur, infra Regnum nostrum Angliæ, seu versus partes Transmarinas, transmittendarum, similiter Capiendum & Providendum;

Et ideò tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, ac ea facias & exequaris in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, ac aliis Fidelibus & Subditis nostris, tam infra Libertates, quam extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet,

In cujus, &c.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* decimo die Februarii.

Per Concilium.

De Monstris capiendis.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 20. dor. REX, dilectis sibi, *Johanni Rothenale* Chivaler, Magistro *Philippo Morgan*, & Magistro *Johanni Kempe*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos ad Monstrum sive Monstrationem Hominum ad Arma & Sagittariorum, in Castris & Villis nostris de Cadomo & Baieux ac aliis Castris ibidem vicinis existentium, Capiendum,

Et eos in Arraiatione sua Ponendum,

Necnon Nos de Numero Hominum ad Arma & Sagittariorum prædictorum, & cum quibus Retenti fuerint, distinctè & apertè, Certificandum,

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter Intendatis, & ea faciatis & Exequamini in formâ prædicta:

Damus autem universis & singulis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Ann. D. 1418. Hen. 5. Teste Rege apud *Villam Regis Falesiæ* undecimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Commissiones diriguntur, nominibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Johanni Tiptoft Chivaler, & *Stephano Payn* Elemosinario Hospitii Regis, pro Monstro, &c in Civitate Regis de Liseux, & in Vicecomitatu Regis d'Ange, &c.

Petro Garneys & *Willielmo Wymyngton*, pro Monstro, &c. apud Villam Regis d'Argenthen.

* IX. 544. *Henrico Fitz Hugh* Camerario Regis, *Johanni Tiptoft*, & *Nicholao de Merbury*, * pro Monstro, &c. Anterioris Custodiæ Exercitûs Regis, &c.

Waltero Hungerford Chivaler Senescallo Hospitii Regis, & *Johanni Boteller*, pro Mediâ Custodiâ Excercitûs Regis.

Willielmo Haryngton Chivaler, & *Roberto Allerton* Clerico Coquinæ Hospitii Regis, pro Posteriori Custodiâ Excercitûs Regis.

Willielmo Porter Chivaler, & *Thomæ Warde*, pro Aliis Exercitûs Regis.

Waltero Beauchamp Chivaler, & *Thomæ Rokys*, apud Hetines, & alia Loca, carissimi Consanguinei Regis, *Thomæ Comitis Sarum*.

Johanni Godard Chivaler, & *Henrico Englos*, pro Monstro, &c. in Castris sive Villis Regis Dangeull, Seint Remy, Beaumont Novan, Seint Anyan, & Tunye de præsenti existentium, Capiendo, &c.

Per ipsum Regem.

Pro Apparatu Capellæ Regis cariando.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Pat. 5. H. 5. m. 6.

REX, dilectis sibi, *Johanni Colles*, *Johanni Kyngman*, & *Johanni Water*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad Equos, Carectas, ac quodcumque aliud Cariagium, pro Jocalibus, Ornamentis, & alio Apparatu Capellæ, versus Villam nostram Suthamptoniæ cariandis & ducendis, necessaria, ubicumque inveniri poterunt, infra Libertates, & extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, Capiendum & Providendum;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, ac aliis Fidelibus nostris, tam infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in Præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* duodecimo die Februarii.

De Lampredis, pro Vitellatione Exercitus Regis.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 13.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Paschæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Guillielmum de Nantes* de Britanniâ usque Exercitum Regis, ubicumque fore contigerit, cum Lampredis, pro Vitellatione Regis & Exercitûs sui prædicti, ac duobus Servientibus suis in Comitivâ suâ, veniendo, ibidem morando, & exinde ad propria redeundo;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in Regis Contemptum vel Præjudicium, aut Populi sui dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, nec faciant quomodolibet attemptari.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis Falesiæ* decimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Recipiendo ad Pacem Regis.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Ibid.

REX, carissimo Fratri suo, *Humfredo Duci Gloucestriæ*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, industriâ, & circumspectione vestrâ pleniùs confidentes,

Dedimus vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ad omnia & omnimoda Castra, Fortalitia, Villas firmatas, & alia Loca quæcumque, infra Ducatum nostrum Normanniæ, quæ contra Nos Manu forti & Rebellicè tenentur, in Manus nostras Recipiendum,

Ac omnes & singulos (cujuscumque statûs, gradûs, seu conditionis fuerint) qui ad Gratiam & Pacem nostras venire & sub Fide & Ligeantia nostris morari volunt, ad Gratiam & Pacem nostras Recipiendum & Admittendum,

* IX. 545. * Et eis, & eorum cuilibet, Maneria, Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Hæreditates suas quascumque Dandum & Concedendum,

Et eis Protectiones & Billettas, Sigillo vestro signatas, sibi in hac parte necessarias, Tradendum & Liberandum,

Et illis omnibus, qui ad hujusmodi Gratiam & Pacem nostras venire volunt, Vitam, Equos, Hernesia, & Bona sua, prout juxta sanam discretionem vestram fore videritis faciendum, similiter Dandum & Concedendum, Ann. D. 1418. Hen. 5.

Necnon ad quoscumque Officiarios, in Patriis seu Dominiis vobis Itinerantibus, qui se Gratiæ & Obedientiæ nostris submittere voluerint, in Officiis suis hujusmodi, quousque aliter duxerimus ordinandum, permansuros Faciendum, Ordinandum, & Constituendum;

Proviso semper quòd Nos de toto Facto vestro, in hac parte, distinctè & apertè, Certificetis.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum Regis Falesiæ* decimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Appunctuamentum de Vire.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Ibid. m. 6.

CY ENSUIT LE TRAITE ET APPOINTMENT, Dit, Fait, & Acorde, le xxi. jour de Feverer, en l'An M. CCCC. & XVII.

Parentre Nous *Johan Robessart* & *Guillem Beauchamp* Chivalers, a ce commis par, le Treshault & Trespuissant Prince nostre Tresredoute Seigneur, *le Duc de Gloucestre*, d'une part, &, d'autre part, par le *Compaignon de Gaule* Escuier Capitaine de la Ville, Chastell, & Dongeon de Vire, est Dit, Traittes, Acordes, & Promis par la fourme & manere que s'ensuient,

PRIMEREMENT, est Dit, Traitte, Accorde, & par Moy, le suisdit *Capitayne* de la Ville & Chastell de Vire, Promis d'en Rendre les suisdit Ville, & Chastel, & Dongeon es Mains du, [illegible]hault & Puissant Prince, mon tresredoute Seigneur, *le Duc de Gloucestre*, ou a tiel que lui plerra commetter a le recevoir, pur & en Non du Tresexcellent *Roy d'Engleterre*, & a tiel Jour & Heure q'il plerra a suisdit Trespuissant Prince moy Ordenner & Commander, & sur ceo li d'en mettre, ou faire mettre, dedens la dite Ville, Chastel, & Dongeon tiel Garnison que luy plerra.

ITEM, est Dit, Treitte, Accorde & Promis, par moy le suisdit *Compaignon de Gaule*, que, au dit Jour de la Rendue de la Ville, Chastel, & Dongeon de Vire, le suisdit *Capitayne*, tourz les Chivalers, Escuiers, Burgois, Habitans, & tourz autres Residens a present dedeins les ditz Ville, Chastel, & Dongeon, nous si nous submettrons, de queque que nous avons, a la Grace du Tresexcellent *Roy d'Engleterre*.

ITEM, est Dit, Treitte, Acorde, & Promis que tourz les Vivres, que pour le present sount ou dite Ville, Chastell, & Dongeon de Vire demoureront, sauntz riens d'iceuls estre Transportez hors, &c.

Pro Duce Clarenciæ, de Vadiis Guerræ.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Pat. Cl. Pel.

HEnri, par la Grace de Dieu, *Roi d'Engleterre & de France*, & Seignur d'Irland, as Tresorer & Chamberlains de nostre Eschequer, Salutz.

Nous vous Mandons que, veue l'ENDENTURE,

FAITE parentre *Nous* & nostre Treschere Frere *Thomas Duc de Clarence*,

Par quele le dit Duc est demorez devers Nous per Nous Servir en nostre Roiaume de France, par un An entier, ovec Seissante Homes d'Armes & Cent & Quattrevingtz Archers,

Outres les Gens d'Armes & Archers, queux ovec le dit *Duc* sont Retenus devers Nous par un autre ENDENTURE, entre *Nous* & mesme *le Duc* FAITE l'Oytisme Jour de Feverer, l'An de nostre Regne Quart,

Des queux Seissante Homes d'Armes seront Un Cont, Baneret, Cynk Chivalers, & le Remanant Esquiers,

Preignant *le dit Duc* pur yceux Homes d'Armes & Archers; assavoir, pur Cont, Sys Soldz & Oyt Deniers: pur le dit Baneret, Quatre Soldz. pur chescun des ditz Chivalers, Deux Soldz, pur chescun des ditz Esquiers Dousze Deniers, & pur chescun des ditz Archers Sys Deniers le Jour, ensemblement ovec Regard accustumez (assavoir) * selonc l'Afferant de Cent Marcz pur Trente Homes d'Armes le Quatre, sicome en la dite ENDENTURE est contenuz plus au plein, * IX. 546.

Facez Paier & Assigner au *dit Duc* ce qu'il doit avoir & prendre de Nous pur les ditz Gens d'Armes & Archers, selonc l'effect & purport de l'ENDENTURE suisdite.

Don. souz nostre Prive Seal a *Westm.* le xx. jour de Feverer, l'An de nostre Regne Quint.

Dors.
Thomas Dux Clarence.

Pro Nicholao de Clamengiis.

Excellentissimo in Christo Principi, ac Serenissimo Domino nostro, Henrico, *Dei gratiâ, Anglorum Illustrissimo Regi.*

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Ex Bibl. Cott. Tiberius B. 6. fol 63. a.

QUoniam, Princeps Præpotens & Rex Serenissime, dum, ante aliquot Annos, apud vestræ Majestatis Celsitudinem, gloriosæ & piæ Memoriæ, Invictissimi Principis, ac Domini mei, Fratrisque vestri præcarissimi, Domini *Fernandi*, *Aragonum & Syciliæ Regis* Imperio, Legationis Officio fungerer, satis & abunde Experimento comprobavi vestram Serenitatem, Virtutis Amore flagrantem, Regiâ humanitate, ut pleroique Mortales splen-

Ann. D. splendore Magnificentiæ antecellit, sic Condescensione benivolâ
1418. tractabilem se præbuisse omnibus ad eam confugientibus, & talem
Hen. 5. se exhibuisse justa petentibus, ut nequaquam contigerit frustrà quempiam ab illâ Auxilium vel Gratiam petivisse.

Compertum insuper habui (Regnator Inclite) vestram eandem Serenitatem Viros, Virtutis & Scientiæ ymaginem præferentes, colere pro virtute atque diligere, eosque quo magis ac magis in ipsius honestatis ac veritatis vitæque & doctrinæ ferendis seminibus & coacervandis frugibus exercentur, Præmiis Præconiisque condecorare atque extollere consuetam, quantum honos alit Artes! quemadmodum præclare dixit Orator præclarissimus.

Ex hoc Fonte illa profluxit ingens prorsus atque insignis, & profectò, ut verum fatear, nullo per me Sermone satis explicabilis benevolentia, qua meam exilis momenti parvitatem vestra dignata est prosequi Regia Sublimitas,

Quòd, etsi mittentis Excellentia postularet (cui nichil Honoris a quoquam Mortalium nimis impendi poterat, qui etiam dignè promeruit vestræ, vivæ vocis Oraculo, suppremis Laudibus attolli) michi tamen, minimo ac perexiguo, pro maximo fuit tantum in Oculis vestris Gratiam invenisse.

Inde quoque apud me oritur grandis Fiducia ut illos (quos Virtutis sincerissimos Amatores & Scientiarum Doctissimos Elucidatores, opere pariter ac Sermone potentes, familiari Conversatione cognovi) vestræ audeam Serenitati commendare (quam utique Virtus Regit, Virtusque Regno dignam efficit) quatinus vestram, mei devote atque humiliter supplicantis interventione, mereantur Gratiam adipisci.

Cum itaque (Princeps justissime) Vir quidam, eximiæ Probitatis Splendore Venerabilis Magister *Nicholaus de Clamengiis*, in Artibus Magister, & in Sacra Theologia Bacallarius, ac Domini nostri *Papæ Martini Quinti* Secretarius,

Cujus Fama, Nuncia Veri, tum Vitæ Honestate, tum Scientiarum Fulgore, tum Sermonis præcipuâ Elegantiâ (nam ex ejus Ore dulcior melle fluit Oratio) per universam Curiam Romanam, & omnem Galliarum atque Hispaniarum Oram, diffusa est,

Canonicatum, & Præbendam, ac Cantoriam in Ecclesiâ Bajocensi jamdudum possederit; & Civitas illa vestris jam (Princeps inclite) infrenetur Habenis, ut nemini, sine vestro Beneplacito, quicquam in illâ habere liceat: propter quod, Fructibus suorum prætatorum Beneficiorum destitutus, Bellorum eum Discrimina (quorum faciem solita est egestas subsequi) illis enim pro nunc expertem faciunt, ad quos, cum sibi Canonicâ Institutione debeantur merito compellitur in suâ Necessitate aspirare.

Idcirca ego,

Sciens Catholicam Mentem Regiæ Generositatis vestræ, cui Operæ Pretium non est quemquam suis spoliare Juribus, sed singulis quod suum est libere permittere, Virosque Ecclesiasticos,
* IX. 547. præsertim elegantes, famosos, ac virtuosos, * cujuscumque fuerint Nominis, in suis Juribus, Præeminentiis, & Libertatibus conservare,

Quoad valeo humilius ac devotius supplico ut, vestrâ Celsitudine decernente Imperanteque, præfatus Magister *Nicholaus*, Sanctæ Apostolicæ, verique, unici, & pacifici Vicarii Jesu Christi, bene meritus Secretarius, plenariâ & imperturbatâ suorum prænominatorum Beneficiorum Possessione, Fructibusque, & jam debitis & in futurum debendis, licenter & absque ullo Impedimento frui possit; nè nunc, Senectute ipsum jam premente, cogatur talis Vir, & in tali Officio (quod suam in loco Beneficiorum Residentiam legitimè excusat) constitutus, Egestate atque Inopiâ, absque ullis suis Demeritis, sed cum suis grandibus Meritis, miserabiliter coartari.

Hoc enim (Princeps metuendissime) gratum erit Creatori vestro, vobis honorificum, & Domino nostro Summo Pontifici (qui, Fama illius excitus, illum ad se ultrò vocavit) valde acceptum.

Qui piissimus Creator vester, piæ Devotionis Affectu (quem ad se & Ecclesiam suam Sacrosanctam geritis vos) feliciter & longæve regnare faciat super Terram, & tandem Dyademate Beatorum perhenni secum Æternitate illustret.

Script. *Constantiæ* xxv. die Mensis Februarii.

Vestræ Serenitatis assiduus & devotus Orator Philippus Medalia, *Domini nostri Papæ Cubicularius, qui dudum ad vestram Celsitudinem ab Aragonia destinatus fuit Ambassiator.*

Pro Abbatissa de Cordillon.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1418. Sciatis quòd (de Gratiâ nostrâ speciali) Concessimus *Philip-*
An. 5. *pa Thesart, Abbatissæ Sancti Laurentii de Cordillon*, in Ducatu
H. 5. nostro Normanniæ, quòd ipsa & successores sui, Abbatissæ Loci
Pat. prædicti, & Moniales ibidem pro tempore existentes, Abbatiam
Norm. 5. illam possidere & inhabitare, ac omnibus Maneriis, Terris, Te-
H. 5. m. nementis, Molendinis, Redditibus, & Servitiis, & Advocationi-
12. bus Ecclesiarum, & omnibus aliis Franchesiis & Libertatibus, quibuscumque, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum prædictum, pertinentibus sive spectantibus, libere & pacifice uti & gaudere possint absque Molestatione seu Gravamine nostri, seu Ministrorum aut Ligeorum nostrorum quorumcumque;

Proviso semper quòd Divinum Servitium ibidem laudabilius sustineat, ac Moniales prædictæ, necnon omnes & singuli Tenentes, Servientes, & alii Ministri Abbatiæ prædictæ sub Fide & Ligeantiâ nostris permaneant illo modo

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* xxv. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Hospitali de Cadomo. Ann. D. 1418. Hen. 5.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. An. 5.
Sciatis quòd Nos, H. 5.
Considerantes magnam Paupertatem & Inopiam, quas *Religiosi* Ibid.
Viri Domus sive Hospitalis Dei Villæ nostræ de Cadomo, ob Guer- m. 20. d.
rarum discrimina, sustinent hiis diebus,

De Gratia nostra speciali, & ob illius Reverentiam, in cujus Honore Domus sive Hospitale illud fundatur & locatur,

Concessimus eisdem Religiosis Viris Domum sive Hospitale prædictum, ac Divini Cultûs augmentationem, & alia Opera Pietatis, quæ ibidem, juxta vota & intentione Fundatorum ejusdem Domûs sive Hospitalis, fieri debeant & solebant, manutenenda & sustentanda, necnon omnes Domus, Redditus, & omnes Possessiones suas quoscumque, Domui sive Hospitali illi pertinentes sive spectantes, Habenda eisdem Religiosis Viris de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* xxvi. die Februarii.

Per ipsum Regem.

---

* *Pro Capellanis Sancti Stephani de Cadomo.* * IX. 548.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann D.
Sciatis quòd, 1418.
Cum, ut accepimus, diversi redditus, provenientes de certis An. 5.
Domibus, Terris & Gardinis, tam in villa nostra de Cadomo & H. 5.
Suburbiis ejusdem, quam alibi, infra Ducatum nostrum Norman- Norm. 5.
niæ, ad Sustentationem Trium Capellanorum, Divina in Ecclesia H. 5. m.
Parochiali Sancti Stephani de Cadomo singulis diebus celebran- 17.
tium, ac aliorum Onerum & Pietatis Operum ibidem, a Christi Fidelibus & Deo Devotis ab antiquo dati fuissent & assignati,

Qui quidem Redditus, licet magis solito, ob Guerrarum discrimina, hiis diebus, in immensum diminuantur, in Manus nostras capti sint & seisiti,

Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, ad Laudem & Honorem Dei, & ad specialem Devotionem quam ad beatum Stephanum gerimus & habemus, Concessimus, dilectis nobis, *Johanni Britonis, Johanni Duvivier*, & *Martino Lebrumen*, nunc Capellanis Ecclesiæ prædictæ, ac *Henrico Fabri*, Clerico sive Procuratori Fabricæ ejusdem Ecclesiæ, ut dicitur, omnes Redditus suos, de quibusdam Domibus, Terris, & Gardinis, tam in Villâ prædictâ & Suburbus ejusdem, quam alibi, infra Ducatum nostrum prædictum provenientes,

HABENDOS Sibi & Successoribus suis, in augmentationem Divini Cultûs ibidem, ac ad Exorandum specialiter pro bono Statu nostro dum vixerimus, & pro Animâ nostrâ cum ab hac luce migraverimus, ac pro Animabus Progenitorum nostrorum, & omnium Fidelium defunctorum, necnon ad alia Onera & Pietatis Opera inibi facienda & sustentanda, de Dono nostro,

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* tertio die Martii.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Servientibus, ac aliis Officiariis & Ministris Regis Ducatûs Regis Normanniæ, ubilibet constitutis, quòd *ipsos Capellanos* & *Henricum omnes* Redditus suos prædictos, ut prædictum est, habere permittant, juxta Tenorem, &c. ipsos, &c.

Teste Rege apud *Civitatem, &c. ut supra.*

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium Monasterio de Cadomo.

REX omnibus, ad quos, &c, Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, 1418.
De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pie- An. 5.
tatis Opera, quæ in *Monasterio Sanctæ Trinitatis de Cadomo* (quod H. 5.
de Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum An- Ibid.
gliæ, & nostro Patronatu existit) fieri debeant, plus solito accres- m. 10. d.
cant & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus *Religiosis Mulieribus Monasterii prædicti* omnia Temporalia, eidem Monasterio, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque spectantia sive pertinentia, HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est universis & singulis Officiariis & Ministris Regis, Ducatûs sui Normanniæ, ubilibet constitutis, quòd ipsas *Religiosas Mulieres* omnia Temporalia sua, eidem Monasterio, infra Ducatum nostrum prædictum, qualitercumque spectantia sive pertinentia, habere permittant juxta Tenorem Literarum Regis prædictarum, ipsos contra Tenorem Literarum earumdem, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1418. Hen. 5.

* IX. 549.

* Pro Abbatia de Fontenay.

An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 10. dors.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia Sancti Stephani de Fontenay*, Baiocensis Diocesis, fieri debeant, plus solito accrescant & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilectis nobis in Christo, *Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque spectantia sive pertinentia, HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est universis & singulis Ballivis, &c.

Pro Domo Dei de Baieux.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. ibid.

REX, universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Servientibus, ac aliis Officiariis, & Ministris nostris, Ducatûs nostri Normanniæ, ubilibet constitutis, Salutem.

Cùm de Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Hospitali sive Domo Dei Civitatis nostræ de Baieux*, in Ducatu nostro prædicto, fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur, Concesserimus *Religiosis Viris Hospitalis sive Domus prædictæ* omnia Temporalia, eidem Hospitali sive Domui, infra Ducatum nostrum prædictum, qualitercumque spectantia sive pertinentia, HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro, prout in Literis nostris Patentibus, inde confectis, pleniùs continetur,

Vobis Mandamus quòd ipsos *Religiosos* omnia Temporalia sua, eidem Hospitali sive Domui, infra Ducatum nostrum prædictum, spectantia sive pertinentia, habere permittatis juxta Tenorem Literarum prædictarum; ipsos, contra Tenorem earumdem, non Molestantes in aliquo seu Gravantes

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

Appunctuamentum de Courtoune.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm 5. H. 5. m. 3.

CY ENSUIT LE TRAITE ET APPOINTMENT, Fait, & Acorde, le vi. jour de Mares, en l'An M. CCCC. & XVII.

Parentre Nous, *Johan Cornewalle*, *Rauf Cromewell*, & *William Bowes*, Chivalers, a ce commys par, le Treshault & Trespuissant Prince & nostre Tresredoubte Seigneur, *le Duc de Clarence*, d'une part, &, d'autre part, *Johan Bienfait* Chivaler Capitaine du Chastell & Dongon de Courtoune, & de autres Gentils Homes du dit Lieu, est Dit, Traite, & Acorde, par la fourme & manere qui ensuit,

PRIMEREMENT, est Dit, Traite, & Accorde, & par Moy, le susdit *Capitaine* du Chastell & Dongon de Courtoune, Promys pour Moy & mes Compaignons, de Rendre & Deliverer le susdit Chastel & Dongon es Mains du, Treshault & Trespuissant Prince, mon Tresredoute Seigneur, *le Duc de Clarente*, ou au tiel qu'il luy plerra commettre a le Recevoir, pour & en Noun du Tresexcellent *Roy d'Engleterre*, de Maine vii. Jour de cest present Moys de Mares, ou a telle Heure qu'il plairra au dit Treshault & Trespuissant Prince; & que adonques il puisse mettre, ou faire mettre, en dit Chastell & Dongon telle Garnison que luy plairra.

* IX. 550.

* ITEM, est Dit, Traite, & Acorde par *Moy le Capitayne* susdiz, pour Moy & mes Compaignons, que, au dit Jour & Heure de la Rendue du dit Chastell & Dongon, moy le susdit Capitayne, & les autres Gentils Homes de la dit Forteresse, & tout les autres, de present Residens en ycelle, nous soubzmettrons a la Grace du Tresexcellent *Roy d'Engleterre*.

ITEM, est Dit, Traite, & Acorde que moy, *Johan Bienfait* Chivaler & Capitayne susdit, & iv. Gentils Homes, en ma Compaignie, de la Garnison du dit Chastell & Dongon, telz que le dit, &c.

De Conveniendo cum Nunciis Yolandæ, Reginæ Jerosolymæ.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 9. dor.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

Cùm nuper, ad Honorem Dei, & Christiani Sanguinis effusionem evitandam, Inierimus, fecerimus, & concordaverimus, Treugas & Abstinentias Guerrarum, sub certis modo & formâ, cum, Præclarissima Domina, *Yolanda*, *Regina Jerusalem* & Ceciliæ, ac *Lodowico Filio suo*, prout ex earum Tenoribus clariùs liquere poterit in eventum,

Nos,

Ipsa Pacis seu Treugarum Fœdera, quantum in nobis est, inviolata & illibata observari cupientes, ac quicquid in contrarium actum est, aut fuerit, ultro citroque, debita cum celeritate reformari, Ann. D. 1418. Hen. 5.

De fidelitate, circumspectione, & industria, fidelium & dilectorum nostrorum, *Johannis Arundell* de Lichet Mautravers Chivaler, *Rolandi Leyntale* Chivaler, & Magistri *Johannis Stokes* Legum Doctoris, pleniùs confidentes,

Ad Conveniendum cum Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Procuratoribus, sive Nunciis præfatorum Dominæ *Yolandæ Reginæ* & *Lodowici Filii sui*, sufficientem in hac parte Potestatem exhibentibus, in Villâ nostrâ de Bolon, aut quocumque alio Loco ad hoc apto & congruo,

Audiendumq; Ambassiatorum, Commissariorum, Procuratorum, seu Nunciorum hujusmodi voluntatem de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum, ac Reparationem Attemptatorum, circa præfatas Treugas & Abstinentias, qualitercumque concernentibus,

Et Attemptatorum hujusmodi Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem Faciendum,

Et eas fieri Petendum, Requirendum, & cum effectu Optinendum,

Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque propositas & proponendas, cum suis emergentibus, incidentibus, dependentibus, & connexis, Audiendum, Examinandum, & Fine debito Terminandum summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, Legalibus Terminis, si eis expedire videbitur, non servatis, aut aliàs, de consensu Partium, rescissis aut abreviatis, inspectâ solâ Facti veritate,

Necnon ad Concedendum, Petendum, & Optinendum quibuscumque Personis salvi Conductûs Literas, quatenus Negotii natura, qualitas, & expeditio exigit & requirit,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna,

Ipsos Tres, aut Duos eorum (quorum præfatum *Johannem Stokes* unum esse volumus) nostros veros & legitimos Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per Præsentes,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per eosdem Ambassiatores, &c. aut Duos eorum, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* septimo die Martii.

Per ipsum Regem.

---

* Pro Domo Sancti Gabrielis juxta Baieux.

* IX. 551.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 10. dors.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Domo Sancti Gabrielis juxta Baieux*, in Ducatu nostro Normanniæ (quæ de Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & nostro Patronatu existit) fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilectis nobis in Christo, *Radulpho Flamant*, *nunc Priori Domus prædictæ*, ut dicitur, & ejusdem Loci Conventui omnia Temporalia, eidem Domui, infra Ducatum nostrum prædictum, qualitercumque spectantia sive pertinentia, HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* septimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Et Mandatum est universis & singulis Ballivis, &c.

De Pardonatione super Judicio in Curia militari reddito.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Ibidem. m. 10. in. dorso.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

Cùm *Walterus Sydenham* Armiger, & *Walterus Broke* Armiger, Nuper, in Curia nostra militari, coram, dilectis & fidelibus nostris, *Radulpho Cromwell* Chivaler, Locumtenente, carissimi Fratris nostri, *Thomæ Ducis Clarenciæ*, Constabularii Exercitûs nostri, & *Percevallo Lyndesseye* Chivaler, Locumtenente, carissimi Consanguinei nostri, *Johannis Comitis Marescalli*,

De eo quòd iidem, *Walterus & Walterus*, certas Gentes, sub Protectione & salva Gardia nostris existentes, Deprædati fuissent,

Allocuti & examinati, per Confessiones suas, coram eisdem, *Radulpho & Percevallo*, in hac parte factas, Convicti & Morti Adjudicati fuissent, sicut prædicti, Frater noster & Comes, nobis, sub Sigillis suis, certificârunt,

Nos, de Gratia nostra speciali, ob Reverentiam Dei, & Caritatis intuitu, *Pardonavimus* præfatis, *Woltero & Waltero*, Sectam Pacis nostræ quæ adversus ipsos pertinet in hac parte, unde Indictati, Rectati, vel Appellati existunt, ac etiam Utlagarias, &c. & firmam, &c. ita tamen, &c.

Et, ulteriùs, de uberiori Gratia nostra, *Pardonavimus* præfatis, *Waltero & Waltero*, Executiones Judiciorum prædictorum, versus ipsos, ut præmittitur, redditorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* septimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro

Ann. D. 1418. Hen. 5.

Pro Abbatia de Sees.

An. 5. H. 5. Pat. Norm. 5. H. 5. m. 9.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

De gratiâ nostrâ speciali, ob Reverentiam Dei, & Sustentationem Cultûs sui,

Concessimus, dilectis nobis in Christo, *Abbati & Conventui Monasterii S. Martini de Sees* omnia Temporalia, eidem Monasterio, infra Ducatum nostrum Normanniæ, tam in Foresta, quàm alibi, qualitercumque pertinentia sive spectantia, HABENDA, de Dono nostro, quousque inde aliter duxerimus ordinandum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

Et Mandatum est universis & singulis Ballivis, &c.

---

* IX. 552. Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Scot. 5. H. 5. m. 7.

* De Potestate ad Tractandum cum Adversario Scotiæ.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Johanni Nevyll* Chivaler, Custodi Westmarchiæ versus Scotiam, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, Circumspectione, & Industriâ vestris pleniùs confidentes,

Vobis plenam, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem ad Treugas, pro Nobis, Terris, Dominiis, Subditis, Ligeis, Amicis, & Fidelibus nostris ibidem, cum *Adversario nostro Scotiæ*, pro Se, Hominibus, Terris, & Dominiis suis, per unum vel duos Menses duraturas, particulariter, & generaliter, Capiendum, & Nomine nostro Custodiendum, & custodiri faciendum;

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid, Nomine nostro, in formâ supradictâ, feceritis in Præmissis,

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter Intendatis, & ea effectualiter faciatis & expleatis in forma prædicta.

In cujus, &c.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* octavo die Martii.

Per ipsum Custodem.

Appunctuamentum de Cambroys.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 5.

CEST L'APPOINTEMENT, Fait, prins, traite, & Acorde, le ix. jour de Marcz, en l'An M. CCCC & XVII.

Parentre *John Cornewaille*, *Rauf Crowmwell*, & *John Heron* Chivalers, ad ce Commis par le Treshault & Trespuissant Prince, nostre Tresredoubte Seigneur, *le Duc de Clarence*, d'une part, &, d'autre part, *Jaques de Neville* Escuier, & *Guilliam de la Perke*, Deputez & Assignez du *Seigneur de Ferers*, & des Chivaliers, Escuiers, & Bourgoys, d'a present estans en la Ville & Chastell de Chambroys, est Dit, Traite, & Acorde en la fourme & manere qui ensuit.

PRIMEREMENT, est Dit, Traite, & Acorde, &c, par Nous les suisditz *Jaques* & *Guillem*, Promis en Nom que dessus, que, le Mercredy des Feries de Pasques, prouchein ensuant apres la Dabte de ceste, la dit Ville & Chastell de Chambrois serront Baillez & Delivrez es Mains du, Treshault & Trespuissant Prince, *Monsieur de Clarence*, ou a tiel qu'il luy plairra Commettre pour les Receivoir, pour & en Nom des Tresexcellent *Roy d'Engleterre*, par ainsy que le dit *Seigneur de Ferriers*, ou Monsieur *Johan de Ferriers* Chivaler *Seigneur de Fontenay* come son Fitz Heretier, ou Procureur suffisaunment Fonde par le dit *Seigneur de Ferriers*, & tourz les autres Chivalers, Escuiers, Bourgeois, & autres, de present estans en la dit Ville & Chastell, vueillent, as dit jour, venir a l'Obeisance du dit Tresexcellent *Roy d'Engleterre*; & auront lour Terres, Rentes, Heritages, & autres Biens quelconques.

ITEM, aura le dit *Seigneur de Ferriers* la dite Ville & Chastell de Chambroys, & tourz les autres Terres, Rentes, Revenues, & Seignuries, appartenants sibien a Luy que a sa Feme en la Duchie de Normandie.

ITEM, est Dit, Traitte, & Acorde, que, si, au dit Mecredy, le dit *Seigneur de Ferriers*, ne le dit *Seigneur de Fontenay* Filz & Heretier du dit *Seigneur de Ferriers* son Pier, ne ceulx de la dite Ville & Chastell, ne vueillent venir & demourer soubz l'Obeissance du dit Tresexcellent *Roy d'Engleterre*, a ycelluy jour, ilz s'en yrount & departirount hors, ovecques Lettres de Sauf Conduit; & auront Corps, lours Chivaulx, Harnois, & autres Biens quelconques, par ainsy que adonques ilz demureront la dit Ville & Chastell au dit Treshault & Trespuissant Prince, come dit est (fors les Viures & Vitailles qui demourront en la dite Ville & Chastell entierement.)

ITEM, est Dit, Traite, & Acorde que tout l'Artillerie, de la dit Ville & Chastell de Cambroys, de present estant dedens (est assavoir) Arcs, Arbalestres, Fleches, Virtons, & touz autres Abillemens pour Arbelestriers, Pouldres, Canons, & tourz autres Abillemens pour la Guerre, demouront en la dite Ville & Chastell, &c.

Ann. D. 1418. Hen. 5. * IX. 553. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. p. 2. m. 10.

* Appunctuamentum de Hambye.

CY ENSSUIT L'APPOINTMENT, Dit, Traitie, & Accordee le x. jour de Mars, en l'An Mil'e, CCCC & XVII.

Parentre moy *Johan de Robessart* Chivaler, & Commis du Treshault & Trespuissant Prince mon Tresredoute Seigneur *le Duc de Gloucestre*, d'une part, &, d'autre part, *Johan de Soulle* Escuier; pour & noun de Messieur *Phelip de la Haye*, Chivaler & Capitayne du Chastell de Hambye, est Dit, Traictie, Promis, & Accorde par la fourme & manere qui s'ensuit,

PRIMEREMENT, est Promis & Accorde que le dessusdit Messieur *Phelip de la Haye* Chivaler, & tourz ceulx de sa Garnison, leur submettront de Rendre le dit Chastel de Hambye, es Mains de mon Tresredoubte *Seigneur de Gloucestre*, ou a autre depar luy Commis a le Recevoir, a tel Jour & a telle Heure qu'il plaira a mon *Tresredoubte Seigneur* les Ordenner & Commander a ce faire; & sur ce mon dit Seigneur de y faire pourveoir en dit Chastell de Hambye come a sa hault Seignurie bonnement plairra.

ITEM, pour & a cause de la Submission, tant du dit Messieur *Phelip de la Haye* Capitayne de Hambye; come des autres de sa Garnison, par la fourme & manere come dessus, mon dit Tresredote *Seigneur de Gloucestre* a Acorde, de sa Grace, au de ledit *de la Haye*, & a ceulx de sa Garnison & Forteresse (qui ne vouldront attendre ne demourer soubz l'Obbeissance du Tresexcellent *Roy de France & d'Engleterre* nostre Soverainе Seigneur) Congie & Licence d'en Partir, le jour de la Rendue, franchement ovec leur Corps, leurs Chevaulx, & tous leurs propres Armures (hors mises tous leur Artilleries) & oveque ce mon tresredoute *Seigneur de Gloucestre* leur fera bailler ses Lettres de Sauf Conduit pour seurement aler hors de son Host sauns ce que aucun Empechement leur soit mis.

ITEM, s'aucuns en y a dedens le Chastell de Hambye, que au jour de la rendue d'icellui vouldront Demourer & n'en Partir, mes eulx humblement Submittur, & Devenir Homes Lieges, &c.

De Castris & Hominibus ad Manus & Gratiam Regis capiendis & admittendis.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 9. d.

REX, carissimo Consanguineo suo *Johanni Comiti Huntyngdoniæ*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De probitate & Circumspectione vestris plenius confidentes,

Dedimus vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum speciale ad omnimoda Castra & Fortalitia, Villas firmatas, & alia Loca quæcumque, infra Ballivam de Constance, quæ contra Nos manu forti tenentur, in Manus nostras Capiendum,

Ac omnes & singulos (cujuscumque statûs, gradûs, seu conditionis fuerint) qui ad Gratiam & Obedientiam nostras venire volunt & desiderant, ad Gratiam & Obedientiam nostras Recipiendum & Admittendum,

Et eis, & eorum cuilibet, tam Billetas, Sigillo vestro signatas, quam Hereditates & Possessiones suas quascumque, infra eandem Ballivam existentes, Tradendum & Liberandum,

Necnon hujusmodi Personis qui sub Obedientia nostra morari volunt seu residere, Vitam, Bona, Equos, & Hernesia sua (prout juxta sanam discretionem vestram melius videritis fore faciendum) Dandum & Concedendum,

Et Literas de salvo Conductu, tam sibi, quam aliis de eadem Balliva, qui ad Gratiam & Obedientiam nostras hujusmodi venire volunt, necnon omnibus & singulis Prisonariis, per aliquos de Societate vestra captis, pro Redemptione & Financia suis quærendis, & Magistris suis in hac parte solvendis, per tantum tempus, prout melius vobis visum fuerit, duraturas, fieri & assignari faciendum,

Proviso semper quòd Nos de toto Facto vestro, in hac parte, distinctè & apertè, Certificetis.

In cujus, &c. quamdiu, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 554. Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Ibid. m. 5.

* Appunctuamenta de la Riviere de Tibonville.

CEST L'APPOINTEMENT, Fait, Prins, Traite, & Acorde le xi jour de Mars, l'An Mil. Quatrecens, & xvii.

Parentre Nous, *John Cornewaill*, *Rauf Cromwell*, Chivalers, & *Richard Wydeville* Escuier, a ce Commis par le Treshault & Trespuissant Prince, nostre Tresredoubte Seigneur *le Duc de Clarence*, d'une part, &, d'autre part, Monsieur *Guillam de Tybonville* Chivaler Capitaine du Chastell & Forteresse de la Riviere de Tybonville, est Dit, Traite, & Accorde en la fourme & manere qui ensuit.

PRIMEREMENT, est Dit, Traite, & Acorde par moy *Guilliam de Tybonville* Chivaler, Capitaine du dit Chastell & Forteresse, que, Lundy prochein venant, je Rendray & deliveray a dit Treshault & Trespuissant Prince *Monsieur de Clarence*, ou a les Commis & Deputes, & a celle heure quil luy plerra, icelluy Chastel & Forteresse, pur & en noun du Tresexcellent *Roy d'Engleterre*, & que adonques il y mette, ou face metter, telle Garnison qu'il vouldra.

ITEM, est Dit, Traite, & Acorde que, sy entre cy & le dit Jour

Ann. D. 1418. Hen. 5.

Jour de la Rendue, *la Dame de Tybonville*, ou autres, aujourdehuy, estans ou dit Chastel & Fortereisse, s'en voillent aler hors, ils s'en purront aler & emporter leur Biens ovecques eux.

Item, est Dit, Traite, & Acorde par moy le suisdit Guillam de Tybonville, Capitaine du dit Chastel & Forteresse, que entre cy & le dit Jour de la Rendu, ne ferra fait, ne souffre fair des vivres & Vitailles, a jourdehuy estantes dedens, ascun gast ne destruction quelconques; mais moy, & tourz ceulx, & celles, que Suymes de present ou dit Chastel & Forteresse, en prenderons & en userons rasonablement, ainsi que nous soulions faire a devant de cest present Composition.

Item, est Dit, Traite, & Acorde que moy Guilliam de Tybonville, Capitaine suisdit, & tourz les Dames & Damoiselles, Gentiles Homes, & autres quelconques, que aujourdehuy Suymes ou dit Chastell & Forteresse, metterons & ferons assembler tout noz biens quelconques, que noz avons dedens, en un Maison, *&c.*

Appunctuamenta de Seint Lo.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 4.

CY ENSUYT LE TREITE ET APPOINTEMENT, Dit, Fait, & Acorde, le xii. jour de Mars l'An Mille, Quarrecens, xvii.

Par entre Messire *Gualtres de Hungreford* Chivaler, Grant Maistre d'Ostel de Roy nostre Soveraine Seigneur, Messire *Johan Robessart* Chivaler & Messire *Guillamme de Beauchamp* Chivaler, a ce commis par, le Treshault & Trespuissant Prince, nostre Tresredoubte Seigneur, *le Duc de Gloucestre*, d'une part, &, d'autre part, Messire *Johan Tesson*, & Messire *Guillem Carbonnell*, Chivalers, Capitains de Saint Lo, est Dit, Traite, & Acorde, par la fourme & matere qui ensuit,

Primerement, est Dit, Traitte, Accorde, & par nous, le diz Messires, *Johan Tesson*, & Messire *Guillem Carbonnell*, Chivalers, Capitains de Saint Lo, Promis de Rendre la dite Ville, es Mains du, le Treshault & Trespuissant Prince nostre Tresredoute Seigneur, *le Duc de Gloucestre*, ou a tel qu'il luy pleira commettre a le recevoir, pur & en Nom du Tresexcellent Prince *le Roy de France & d'Engleterre*, a tel Jour & Heure q'il plaira au dessuisdit Trespuissant Prince nous Ordeigner & Commander; Et sur ceo Il y en mettre, ou faire mettre, dedeins la dite Ville, telle Garnison que Il luy plaira.

Item, est Dit, Traitte, & Accorde, que tourz lez viures & vitailles, & ovesques tout manere d'Artillerie (c'estassavoir) Launces, Arcs, Arbalestres, Fleches, Virerons, & touz autres Abillemens pour Arbalestres, Poudres, Canons, & autres Abillemens de guerre, qui sont en la dite Ville de Saint Lo, demurront en icelle, saunz riens d'iceuls estre transportez dehors, ou gastez, & sanz ascuns brulleries, rumperies, transportemens, ne autres destructions * quelconques; Et ce Promettons les diz Messire Johan Tesson & Messire Guillem Carbonnell, Chivalers, Capitains d'icelle Ville sur nostre foy. *IX. 555.

Item, est Dit, Traicte, *&c.*

Appunctuamenta de Hommet.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm 6. H 5. p. 1. m. 10.

CY ENSUIT L'APPOINTMENT Dit, Traitee, & Acorde, le xvi. jour de Mars, en l'An Mille Quatrecens xvii.

Parentre moy, *Charles de Beaumont*, Mareschall de Navarra, & Commis du Treshault & Trespuissant Prince, mon Tresredoubte Seigneur, *le Duc de Gloucestre*, d'un part, & d'autre part, *Guillams de Seint Nicholas* Escuier, Capitaine du Chastell de Hommet, est Dit, Traicte, Promis, & Accorde par la fourme & manere qui s'ensuit.

Primerement, est Promis & Acorde que le desusdit Guillams & touz ceux du dit Chastell leur submettront de Rendre le dit Chastel de Hommet en mains de mon Tresredoute Seigneur de Gloucestre, ou a autre depar luy Comis a le recevoir, a tiel jour & a tiel heure qu'il plaira a mon Tresredoute Seigneur lez ordener & commander a ce faire.

Item, pour & a cause de la Submission, tant du dit Guillams de Saint Nicholas, Capitaine du Hommet, come des autres du dit Chastel & Garnison, par la fourme & manere come dessus, mon dit Tresredoute Seigneur de Gloucestre a Accorde, de sa grace, a dessusdit Capitaine, & a ceux de sa Garnison & Forteresse (qui ne vouldront attendre ne demourer soubz l'obbeissaunce du Tresexcellent Roy de France & d'Engleterre, nostre Soveraine Seigneur) leur donner congie & licence d'en Partir, le jour de la Rendue, francement ovesques leurs Corps, Biens, Chevaulx & toutes leurs propres armures (hors mises toutes leurs Artilleries) & ovec ce mon Tresredoute Seigneur de Gloucestre leur ferra bailler ses Lettres de Saufconduit, pour seurement aller hors de son Host, saunz ce que ascun empechement leur soit mis.

Item, mon dit Tresredoute Seigneur de Gloucestre accorde, si aucuns en y a, dedens le dit Chastell de Hommet, que, au jour de la Rendue d'icelluy, voudront demourer & non partir, mes eulx humblement submettre & demourer homes leges & obeissans au dessusdir le Roy de France & d'Engleterre, nostre Soveraine Seigneur, par leur humble Submission, *&c.*

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 10. d.

Pro Abbatia de Barberi.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia beatæ Mariæ de Barberi* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur, Ann. D. 1418. Hen. 5.

Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Abbati & Conventui Abbatiæ* prædictæ omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia, sive spectantia, Habenda, in Sustentationem Divini Servitii, & ad Exorandum specialiter pro bono Statu nostro dum vixerimus, & pro Anima nostra cum ab hac Luce migraverimus, ac Animabus Progenitorum & Successorum nostrorum, & omnium Fidelium Defunctorum, necnon ad alia Onera & Pietatis Opera ibidem facienda & Sustentanda, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* xv. die Martii.

Per ipsum Regem.

Et Mandatum est universis & singulis Ballivis, &c.

* *Appunctuamenta de Constances.* *IX. 556.

Ann. D. 1418. An. 5. H 5. Norm 5. H. 5. m. 5.

CY ENSUYT LE TRAITE, ACORDE, ET APPOINTMENT par la RENDUE de la Ville & Citee de Constances, parle & fait entre Tresnoble & Trespuissant Prince Monsieur *le Conte de Hantitonne*, aiant Pouair & ad ce Commys & Depute depar Treshault & Tresexcellent Prince *Henry*, par la Grace de Dieu, *Roy de France & d'Engleterre*, & Seignur d'Irland, & Duc de Normandie, nostre Soveraine Seigneur, d'une part, & Monsieur *Nichol Panell* Chivaler, Gardein de la dite & Ville & Cite, Nobles, Gens d'Eglise, Burgois, Manans & Habitans d'icelle Ville & Cite, d'autre part, en la fourme & maniere qui ensuit.

Primerement, le dit Gardein, Nobles, Gens d'Eglise, Burgois, Manans & Habitans d'icelle Ville & Cite, bailleront & mettront es Mains du dit Monsieur *de Hantitonne*, come pur & en Nom du dit Treshault & Tresexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, nostre Souveraigne Seigneur, la dite Ville & Cite: Et de tout la mettront en l'Obeissance de nostre avandit Souveraine Seigneur par la fourme qui ensuit c'estassavoir,

Que les diz Gardein, Nobles, Gens, d'Eglise, & Burgois, Manaes & Habitans d'icelle Ville & Cite, & autres de dehors, estans a present dedens icelle Ville, & qui voldront demurer en l'Obeissance du dit Tresexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, nostre Souveraine Seigneur, auront & prendront tourz lours Biens, Meubles, & Heritages qu'ilz ont ou Bailliage de Constantin, pur en faisant & rendant les Devoirs & Droitures aux Seignuries duez d'auncienneté acoustumez, Sauf & reservez les Terres & Heritages, que le *Roy* nostre Souveraine Seigneur suisdit auroit Donne ou Ottroiez, ou devant de ce present Traitte & Accorde, se ascuns y soient.

Item, est Dit, Traite, Graunte, & Acorde, par le dit Treshault & Puissant Prince *Monsieur de Hantitonne*, ou Nom que dessus, avecque les dis Gardein, Nobles, Gens d'Eglise, Manans & Habitans des dite Ville & Citee, que tourz ceulx, qui s'en vouldront aler hors de la dite Ville & du Pays, qui a present sount en la dit Ville & Citee, soient Nobles, Gens d'Eglise, Burgois, ou autres, s'en yront, leur Corps saufs, saunz Ranceon paier, emporterout & emeneront lour Chevaulx, Harnois, Armures, & tourz leurs autres Propres Biens (sauf & except tourz viures & Artilleries) & auront iceuls, qui s'en vouldront aler, Terme de Vuider eux, & en aller, & emporter leurs ditz Biens hors de la Ville; c'estassavoir, de Vuider la dite Ville & Cite dedeins Trois Jours, prouchans ensuians de la Livree & RENDUE d'icelle: Et, icelle Vuidenge fair, de emporter & mettre hors du Pais & Duchie leurs ditz Biens, dedens Six Jours prouchain d'illec ensuians, se emportes ou ester les veullent.

Item, est Promis & Jure, par le dit Gardein, Bailler & Livrer es Mains du dit *Monsieur de Hantitonne* tourz les Engloys, Galoys, Yrlandois, Guyennoys, & autres, qui ou par avant du jour duy auroient este Subgitz, Homes Lieges, ou Jures du dit Tresexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, Seigneur d'Irland, & Duc de Normandie, nostre dit Soveraine Seigneur, a estre, de tour lours Corps, Biens, & Heritages, a la Grace du Roy nostre dit Seigneur, si ascuns en y a.

Item, est Dit, Promis, & Acorde, & Jure, par le dit Gardein, Bailler & Rendre es Mains du dit *Monsieur de Hantitonne* les Corps de toutz les Prisonners Englois, ou autres, qui ou par avant de ce jour sont Prisonners en la dite Ville, & qui ont tenu la Partie du dit Tresexcellent *Roy d'Engleterre* nostre Souveraigne Seigneur, fraunchement & quittement, saunz ascun Raunceon poier, se aucuns y soient.

Item, est Dit, Traitte, & Acorde, parentre le dit *Monsieur de Hantitonne*, en Nom que dessus, d'une part, & les ditz Gardein, Nobles, Gens d'Eglise, Burgois, Manans & Habitans en la dite Ville & Citee, d'autre part, que, tantost & incontinent, sans autre Terme, ce dit Acorde Traite & graunte, la Garde & Chefs d'icelle Ville & Cite serront Baillez es mains du dit Monsieur de Hantitonne, pour & en nom de nostre dit Soveraine Seigneur le Roy de France & d'Engleterre suisdit,

Et, a fin que les Choses, dessusdites Parlees, Traittees, & Acordees, soient Tenues, Entreteignes, & firmement Gardez a tourz jours, en la fourme & maniere que dessus dit & desclerre, a la request des Nobles, Gens d'Eglise, * Bourgois, Manans & Habitans des dites Ville & Citee, Je, *Nicholle Paynell* Chivaler, Gardein d'icelle Ville & Citee, faisant fort pour tourz iceulx & autres de la dite Ville & Citee par ma Partie, *IX. 557.

En Tesmoigne de ce, ay mis de ce present Traitie & Acorde le Seel de mes Armes.

Ce

Ann. D. 1418. Hen. 5. Ce fut fait, devant la Barrier de la dite Ville & Cite, le xvi jour de Mars, l'An de Grace Mille, CCCC. & xvii.

Appunctuamenta de Carenten.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 4. CY ENSSUIT L'APPOINTMENT Dit, Traitee, & Acorde, le xvi. jour de Marcz, en l'An M. CCCC. & Dyssept,

Parentre Nous, *Johan de Robessart* & *Guillem de Beauchamp*, Chivalers, Commys de Treshault & Trespuissant Prince nostre Tresredoute Seigneur, *le Duc de Gloucestre*, d'une part, &, d'autre part, Messire *Johan Fauq*, Seigneur de Rochesfort, Messire *Johan de Seint German*, & *Johan Megrans*, pour & en Noun des Capitayn, Chivalers, Escuiers, & Burgoys de la Ville & Chastell de la Carenten, est Dit, Traitie, Promesse, & Accorde, taunt de l'une partie, come de l'autre, par la fourme & manere qui ensuit,

PRIMEREMENT, est Dit, & Acorde que Jehan de Villiers Escuier, Capitayne de la dite Ville & Chastell de Carenten, ovecques le consentement des Chivalers, Escuiers, Bourgois, & autres, leur submettront de RENDRE es mains de nostre dit Tresredoute Seigneur le Duc de Gloucestre, ou a son Commys la dite Ville & Chastell, a telle heure qu'il plairra a nostre dit Seigneur les ordonner & commander, & sur ce luy de faire Purveoir ou dit Chastell & Ville qe a sa hault Signurie bonnement plairra.

ITEM, est Dit, Traite, & Acorde que les dessuisditz Capitayne, Chivalers, & Escuiers de la dite Garnison (qui s'en voudront partir) partiront franchement, lours Corps sanz, ovesque lour Chivaulx, armures, & vestures (hors milez leurs Artieleries) en quel Artielerie les ditz de la Garnison prometttront, sour leurs foys & honneurs, que, entrecy & leur de la Rendue, ne ferra fait, ne souffire estre fait, nulles brulleries, romperies, transportemens, ne autre destruction queleconques: Et si est entendue que les ditz Artilleries sont Arcs, Fleches, Arbalestes, Vuettons, Baudreux, & autres Abillemens pour Arbalestes, Canons, pouldres, & tout autre manere de Trait & Abillement de guerre, qui sont & ont este ordonnez pour la Sauvegarde des ditz Fortereisses.

ITEM, est Dit, Traite, & Acorde que les Viures (qui fount en la dite Ville & Chasteil) demourront, & ovecques ce, promettront, come dessus, que, *&c.*

Pro Johanne Fountenay.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H 5. m. 10. d. REX, Universis & singulis Capitaneis, Castellaneis, & eorum Locatenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris, ad quos, &c. Salutem.

Mandamus vobis quod *Johannem de Fountenay* Armigerum qui de Licentia nostra versus Sanctum Jacobum Gallicie peregre profecturus est, per omnia Terras, Dominia, & Potestatem nostra, libere & absque impedimento aliquo transire permittatis;

Dummamen idem *Johannes* quicquam quod in nostri seu Populi nostri Dampnum vel Præjudicium cedere valeat, non attemptet, seu attemptari faciat quovis modo.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* xvi. die Martii.

Per ipsum Regem.

* IX. 558. * *De Nunciis a Papa ad Pacem cum Adversario Franciæ Conciliandam destinatis.*

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6 fol. 61. A. MARTINUS *Episcopus*, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, *Henrico Regi Angliæ* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Injunctum Nos excitat Apostolicæ Servitutis Officium, inter cunctos Christi Fideles, quæ ad Concordiam atque Pacem fore noscantur (nam in Divinæ Oculis Majestatis acceptissima semper existunt) inquirere: & præsertim ut inter Serenitatem tuam (quam nostræ Fortitudinis Brachium proculdubio reputamus) &, Carissimum in Christo Filium nostrum, *Carolum Franciæ Regem* Illustrem, nec non inter quoscunque Principes, Duces, Comites, & quoscumque alios Regnorum Franciæ ac etiam Angliæ, Concordiæ Pacisque Bonum (quo nil in Mundanis pretiosius arbitramur) concludi valeat & servari.

Et propterea, cupientes Scandalorum foments præcidi, ac Bonum fulciran Pacificum, ad Serenitatem tuam, Venerabilem Fratrem, *Jordanum Episcopum Albanensem*, &, dilectum Filium, *Guillermum Tituli Sancti Marci Præsbiterum*, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, nostros & Apostolicæ Sedis Nuncios atque Legatos, tamquam Pacis Angelos, providimus destinandos.

Exhortantes eandem Serenitatem ab intimis nostris Præcordiis, ac, per Viscera Misericordiæ Dei nostri, in illo requirimus, qui Pacis est Actor, ac Solus Regibus & Principibus dat Salutem, quatinus, diligenter attendens Fructus uberimos, ac Deo amabiles & Orbi desiderabiles, ex Pace, ac etiam ex Discordiâ lugubres, calamitosos, atque Pestiferos emergentes, circa tam inextimabile ac pretiosissimum Pacis Bonum (sublatis de medio Discordiarum Guerrarumque Fomentis & Causis) Mentem tuam Regiam velis ad Concordiam Pacemque hujusmodi, consperamus & cupimus, concordaliter inclinare.

Aderit equidem Pacis Amator Christus, Qui, si Mentem ejusdem tuæ Celsitudinis pronam esse prospexerit ad Rem pacificam, tui Regni, Nominis, atque Statûs Gloriam, ac Subditorum omnium quietudinem solidabit, & securâ faciet Securitate, tam Animarum, quàm Corporum, collætari.

Super quibus præfatis Cardinalibus, & eorum utrique in solidum (quos propterea destinamus) adhibere placeat, ad Præmissa, Credentiæ plenam Fidem. Ann. D. 1418. Hen. 5.

Dat. *Constantiæ* xv. Kal. Aprilis, Pontificatûs nostri Anno Primo.

Scriptum, in Exercitu Domini Regis, juxta Loviers, secundum Originale.

Pro Nunciis supradictis Commissio & Potestates.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. Fol. 63. A. VEnerabili Fratri, *Jordano Episcopo Albanensi*, &, dilecto Filio, *Guillermo, Tituli Sancti Marci Præsbitero*, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ad, Carissimos in Christo Filios nostros, *Karolum, Francorum*, & *Henricum, Angliæ, Reges Illustres*, Apostolicæ Sedis Nuncius, Salutem.

Regis Pacifici (qui regnat in Cœlis) Vices (quamquam immeriti) gerentes in Terris, ad illa semper extendimus totius Vigilantiæ nostræ Curas, per quæ Pacis desideranda Tranquilitas inter cunctos Christi Fideles, & præsertim Maximos Potentatus, & quorum Discordia Subditis eorumdem, non solùm Urbium ac Provinciarum, sed Regnorum, resultant Excidia, valeat Auctore Domino provenire.

Levantes itaque in circuitu Oculos nostros, & considerantes (de quo ab intimis nostris Præcordiis anxiamur) quot & quàm varia Discrimina, tam Animarum, quàm Corporum, perniciosa vigens Discordia, quam Pacis Æmulus ac Zizanniæ Seminator, per longa jam Tempora, lacrymabiliter ac pestiferè suscitavit, nutrivit, & pavit, & ampliare non cessat indies inter præfatos Reges Francorum & Angliæ, Terrâ Marique, Bellis & Afflictionibus * innumeris & diversis, lacrimabiliter produxerit & producat: * IX. 559.

Et dinoscentes Populos, in Pacis pulcritudine confidentes, in fiduciæ Tabernaculis habitare, opulentâque Pace quiescere, quâ nichil in Mundanis possit pretiosius exoptari, aut desiderabilius concupisci; cùm non nisi in Pace perfectæ Coli valeat Pacis Actor:

Quodque per Dissentiones Guerrarum Turbines subiciuntur plurima, vastari consumuntur, & bona Corporibus quies subtrahitur, & mens iniquis sollicitudinibus occupatur, unitas scinditur, Caritatis odia nutriuntur, negliguntur Pietatis Opera, & Salus deperit Animarum.

Hos igitur & alios Effectus pestiferos, quos Guerrarum furor producit & fovet, in nostræ Considerationis aciem extollentes, ac plenis & paternis desiderantes affectibus ut omnis Scandalorum & Guerrarum Materia, quæ dudum pestiferè viguit & versatur inter Reges, ipsos Pacis Actore cœlitùs inspirante, in Bonum salutaris Concordiæ & Unitatis pacificæ commutetur,

Et de vestræ Circumspectionis Industriâ,

Quam, potentem Opere pariter & Sermone, in magnis expertam & arduis, eximiâ Probitate, Fidelitate, Magnitudine Consilii, Morum Elegantia, Scientiæ claritate, & aliis grandium Virtutum Titulis, earum Largitor Dominus multipliciter insignivit, & in cujus Affectibus, nec ambigimus, geritur ad Pacis Tranquillitatem reducere Reges eosdem,

Sumenter in Altissimo fiduciam specialem quòd illa, quæ eidem Circumspectioni vestræ,

Cujus Præsentiâ, nobis summè perutili, pro tam celebris Boni consecutione votivâ, in Præsentiarum carere compellimur,

Duximus committenda, Curâ exactissimâ atque pervigili curabitis adimplere,

Habita super hoc cum. Venerabilibus Fratribus nostris, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus Deliberatione maturâ,

Vos, tamquam Pacis Angelos ac Paciarios, nostro & præfatæ Ecclesiæ Nomine, ad Reges prædictos Apostolicæ Sedis Nuncios, de eorumdem Fratrum Consilio, comitante Pacis Angelo, providimus destinandos;

Indubitabili ratione tenentes quòd, inspirante pacifico Regum Rege,

Qui Pacem, Jure Hæreditario, de Mundo transiturus ad Patrem, suis reliquit Discipulis in Discessu,

Fomenta Discordiarum quæcunque, inter Reges prædictos; Meta salutaris Concordiæ, ad inæstimabile Pacis Bonum reducere Modis omnibus satagetis:

Vobisque propterea conjunctim inter prædictos, *Karolum Franciæ*, & *Henricum Angliæ*, Reges, de & super quibuscumque Discordiis, Differentiis, atque Guerris vigentibus, & quæ esse possent inter Reges præfatos, quibuscunque Juribus, Actionibus, Occasionibus, seu Modis, quomodocumque, aut qualitercumque, nostro & Ecclesiæ nostræ præfatæ Nomine (Partium tamen Dissidentium accedente consensu) Tractandi & Componendi,

Ac indicendi, sub spe Pacis, Treugas, Inducias, & Sufferentias quaslibet temporales, necnon Pacem & Concordiam, perpetuò duraturas, sub illis Capitulis, Pactis, Modis, Conditionibus, atque Formis, Pœnarum Adjectionibus, Juramentis, Obsidibus Personarum, Jurium, & Bonorum Obligationibus, Promissionibus, Cautelis, Clausulis, & Solempnitatibus, atque Membris, de quibus eidem Circumspectioni vestræ conjunctim quomodolibet videbitur expedire; & inter Partes ipsas, quomodolibet dissidentes, poteritis concordare seu componere quovismodo,

Necnon Validandi, Roborandi, Observari & Exequi mandandi, ac faciendi, Auctoritate nostrâ, omnia & singula, quæ inter Reges, aut habentes facultatem ab eis, firmata vel conclusa fuerint per vos, sub illis Censuris & Pœnis Ecclesiasticis, in quascunque Ecclesiasticas Personas & Seculares (etiam si Regali aut Reginali, Cardinalatu, Pontificali, vel alia quavis præfulgente Dignitate) necnon Civitates, Provincias, Diœceses, Terras, Castra, & Loca alia, seu Universitates, de quibus, ut præfertur, visum fuerit quomodolibet convenire,

Ann. D. 1418. Hen. 5. Et in Præmissis, & circa ea, ac dependentia, emergentia, seu connexa, omnia & singula alia per vos, vel alios ab eadem Circumspectione vestrâ conjunctim Deputatos, Gerendi, Mandandi, & Exequi faciendi, quæ pro Securitate & Observatione inter Partes ipsas conclusorum & concordatorum, & dependentium ab illis, oportuna vel utilia quomodolibet videbuntur,

Ac super hiis omnibus, & quolibet eorumdem, seu Incidentium, * dependentium, seu emergentium quomodolibet Præmissis, unum, vel plura, publicum, vel publica, Documenta, cum Membris & Capitulis oportunis, confici ac fieri faciendi, semel & pluries, & quotiens oportere videbitur; ita quòd plene de Jure subsistant,

* IX. 560.

Et nichilominus Contradictores quoslibet & Rebelles (quacunque Ecclesiasticâ seu Mundanâ, etiam si Regali, Reginali, Cardinalatûs, & quacunque aliâ Dignitate præfulgeant) per Censuram Ecclesiasticam, & alia quæcunque Juris Remedia, quotiens opus esse noveritis (Appellatione cessante) eâdem Auctoritate Compescendi,

Necnon Aggravandi, & Reaggravandi quoscunque Processus & Sententias, super hiis aut eorum aliquo factas & latas, semel & pluries,

Ac etiam Invocandi, quotienscunque noveritis oportere, Seculare Brachium quorumcumque Regum, Principum, & Dominorum, tam Spiritualium, quàm Temporalium, necnon Universitatum & singularium quarumcumque Personarum, contra quoslibet Recusantes observare firmata, vel in aliquo contrafacere per se vel alios præsumentes,

Et omnia & singula alia, in prædictis, & circa ea, ac pro Præmissis, Gerendi, Faciendi, & Exercendi, & Exequendi, etiam si talia essent quæ Mandatum exigerent speciale, & in Generali Commissione non caderent; quæ eidem vestræ Circumspectioni (hujusmodi Regum accedente tamen, ut præfertur, consensu) oportuna videbuntur,

Quibuscunque Privilegiis, Indulgentiis, Exemptionibus, & Literis Apostolicis, generalibus vel specialibus, sub quacumque Forma vel Expressione Verborum Actis,

Per quæ nullum cuicunque, cujuscunque Statûs, Gradûs, Conditionis, vel Ordinis, etiam Cisterciensis, Cluniacensis, Præmonstratensis, Gradimontensis, Calatravensis, Cartusiensis, Vallisumbrosensis, Camaldulento, Humiliatorum, Sanctorum Benedicti & Augustini, Hospitaliumque Sancti Johannis Jerosolimitanensis, Sanctæ Mariæ Theuronicorum, Sancti Jacobi de Spatata, seu quorumcumque aliorum Ordinum existant, in hac parte volumus afferri Suffragium,

Nequaquam obstantibus,

Plenam & liberam concedimus, Tenore Præsentium, Facultatem:

Quocirca Circumspectioni vestræ, per Apostolica Scripta, Tenore Præsentium, Committimus & Mandamus, quatinus, injunctum vobis Ministerium Laboris hujusmodi, pro Divinâ & dictæ Sedis ac nostrâ Reverentiâ, devotè suscipientes, sic illud utiliter, sicque solicitè & laudabiliter, juxta Datam à Deo vobis prudentiam, exequamini, quòd de vestris laboribus, divinâ favente Clementiâ, desiderati atque pacifici Fructus adveniant, quos speramus, vosque illam, quæ pias pacificasque Causas gerentibus cœlesti retributione impenditur, feliciter consequi Palmam Gloriæ mereamini,

Nos enim Sententias, quàs ritè & conjunctim tuleritis, & Pœnas, quas inflixeritis in Rebelles, Ratas habebimus, & faciemus, Auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Ut ergo Præmissa omnia pleniùs & efficaciùs sortiantur Effectum, per Viscera Misericordiæ Dei nostri obsecramus ipsos Reges,

Patriarchis verò, Archiepiscopis, & Episcopis, Electis, Administratoribus, & Abbatibus, cæterisque Ecclesiarum & Monasteriorum Prælatis, & Ordinum quorumcumque Prioribus, Præceptoribus, & Magistris, Exemptis & non Exemptis, Capitulis & Conventibus, & eorum Locumtenentibus in ipsis Regnis Francorum & Angliæ, in Virtute Sanctæ Obedientiæ districtè præcipimus,

Quatinus vobis, aut Deputandis conjunctim à vobis, circa Conclusionem & Observantiam omnium Præmissorum, & cujuslibet eorumdem, quotiens requiri contigerit, faveant modis omnibus & assistant; ut per salutare Concordiæ Ministerium inter Partes ipsas reflorescant Pax & Quies, prout in Desideriis gerimus cordis nostri; ut, ultra nostram & præfatæ Sedis Benedictionem & Gratiam, ab Actore Pacis valeant æternæ Beatitudinis Munera promereri.

Dat. *Constanciæ* decimo quinto Kal. Aprilis, Pontificatûs nostri Anno primo.

Scriptum Cadomi, *per* Johannem Sponar, *secundum Copiam Commissionis Originalis.*

---

* IX. 561.

* *Pro Duce de Bourbonis.*

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Norm. 5. H. 5. m. 9. REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Lodowicum de Brusl*, Armigerum *Ducis de Burbon*, Prisonarii Regis, cum Duobus Famulis ac Quatuor Equis in Comitivâ suâ, versus Civitatem Parisii transeundo, & exinde penes Præsentiam Regis redeundo, ac Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quòd in Regis Contemptum vel Præjudicium, aut Populi Regis Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant attemptari,

Quodque ipsi nullum Castrorum Regis, seu Villarum Regis firmatarum, absque speciali Licentia Capitaneorum eorumdem, intrent quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* vicesimo die Martii. Ann. D. 1418. Hen. 5.

Per ipsum Regem.

Bulla pro Episcopo Bajocensi.

MArtinus *Episcopus*, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, *Henrico Regi Angliæ* Illustri Salutem & Apostolicam Benedictionem. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 62. A

Tuæ non ignorat Regiæ Serenitatis circumspecta Providentia nostros ac Sedis Apostolicæ Familiares, qui, nobiscum in Curiâ Romanâ personaliter residendo, assiduè nobis & fideliter atque diligenter serviunt, Jura, Proventus, & Emolumenta suorum Beneficiorum, ubilibet existentium, de antiquâ & laudabili & hactenus irrefragabiliter observatâ consuetudine, cum plenâ deberent integritate percipere:

Æquum namque videtur & Rationi omnino Consonum ut, qui Ecclesiæ ministrant, de Ecclesiâ Vitam habeant:

Nullus autem verius existimandus Ecclesiæ servire, quam qui Ecclesiæ Romanæ (cæterarum Matri & Magistræ) fideli Ministerio deservit.

Cum itaque, Venerabilis Frater *Johannes*, *Episcopus Bajocensis*, Cubicularius noster ac Familiarus continuus existat, in dictoque Cubiculariatûs Officio diligenter & obsequiose nobis die Noctuque incessanter serviat, quem, propter ipsius Ydoneitatem, Industriam, & Prudentiam, & alia plurima merita, ad dictum duximus Officium eligendum,

Tuam Regalem Magnificentiam cordiali rogamus Affectu ut Fructibus ac Proventibus universis sui Bajocensis Episcopatûs ipsum, absque ullo Impedimento, per te, vel tuos, apposito, aut imposterum quomodolibet apponendo, pacificè gaudere permittas.

Et, si ipsum, aut ejus Procuratores, vel Officiarios alios, contingeret per aliquem turbari, aut de Facto jam turbatos esse, tuâ Regiâ Auctoritate, nostri ac Sedis Apostolicæ Contemplatione Filialique Reverentiâ, omne quamtociùs jubeas impedimentum amoveri, sibique & suis facias quæcunque, alias quam per suos, inde forent, quovis Titulo, aut quacunque Occasione, percepta, integraliter restitui, a quibuscumque fuerint seu detenta seu occupata; in quo tua Regia Celsitudo nobis plurimum complacebit, nosque ad sua reddet Postulata promptiores.

Et insuper, Venerabili Fratri nostro, *Jordano Episcopo Albanensi*, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, in his, quæ circa hanc Materiam nostra ex parte referabit, Fidem velis certam & indubiam adhibere.

Dat. *Constanciæ* duodecimo Kal. Aprilis, Pontificatûs nostri Anno primo.

De Potestate ad Prorogandum Treugas Flandriæ.

REX, Universis, ad quorum notitiam Præsentes pervenerint, æternam in Christo Salutem. Ann D. 1418.

Cum nuper fuerint initæ & concordatæ certæ Treugæ seu Abstinentiæ Guerræ inter *Nos*, ex unâ, &, Serenissimum Principem & Dominum, Consanguineum nostrum carissimum, * *Johannem Ducem Burgundiæ*, ex alterâ, partibus, duraturæ usque ad Festum Paschæ proximo venturum, An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 6. p. 1. m. 41.

Notum facimus quòd Nos, * IX.

De fidelitate & industriâ, carissimi Consanguinei nostri, *Richardi Beauchamp Comitis Warrwicæ* merito confidentes, 562.

Ipsum Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus per Præsentes nostrum verum, legitimum, generalem, & irrevocabilem Commissarium, Procuratorem, Actorem, & Factorem,

Dantes & Concedentes eidem speciale Mandatum ac plenariam & omnimodam Potestatem Conferendi, Tractandi, & Concludendi cum *Guillermo de Campdeuerso* Milite, Consiliario & Cambellano ipsius Ducis, ac Ambaxiatore, Commissario, Procuratore, Actore, Factore, & Nuncio speciali ejusdem Ducis, de & Super Renovatione & Prorogatione dictarum Treugarum seu Abstinentiarum Guerræ, necnon Facti Securitatis Communis Mercantiæ habentis Cursum inter Patrias Angliæ & Franciæ, prout sibi videbitur expedire,

Omniaque & singula, ut præmittitur, Tractata, Concordata similiter, & conclusa, cum Securitate debitâ & honestâ, Nomine nostro, Firmandi,

Ac omnes & omnimodas Securitates, Obligationes, & Cautiones, reales & personales, pro Nobis & Nomine nostro, super his Faciendi & Promittendi,

Jurandique in Animam nostram quòd Tractata, Conclusa, & Concordata hujusmodi Rata habebimus & Grata, nec aliquid procurabimus, nec faciemus, per quod Tractata & Concordata hujusmodi Effectu debito frustrari possint, seu quomodolibet impediri,

Securitates, insuper, Obligationes, & Cautiones, ac Juramentum, consimiles ab eodem *Guillermo*, Nomine *ipsius Ducis*, in hac parte, Petendi, Exigendi, Stipulandi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis & circa eadem convenientia fuerint, seu necessaria vel quomodolibet oportuna, ac quæ qualitas & natura hujusmodi Negotiorum exigunt & requirunt, & quæ nosmet ipsi facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum exigerent propterea magis speciale,

Committentes *eidem Comiti*, in Præmissis, & circa Præmissa, ac Dependentibus, Emergentibus, & Connexis eorumdem, totaliter & plenarie Vices nostras,

Promittentesque, Tenore Præsentium, bonâ fide, & in verbo Re-

Ann D. 1418. Hen. 5.

Regio, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuo habituros totum & quicquid per dictum Commissarium & Procuratorem nostrum, ut præmittitur, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus, &c.

Dat. sub Magni Sigilli nostri Testimonio apud *Baieux* vicesimo primo die Martii.

Per ipsum Regem.

De dictis Treugis prorogatis.

Ann. D. 1418. An. 5. H. 5. Franc. 5. H. 5. m. 8.

A Tourz ceulx, qui ces presentes Lettres verront, *Richard Beauchamp Count de Warrewyk*, & Counseiller du, Treexcellent, Treshault, & Trespuissant Prince, & mon Soveraine Seigneur, *le Roy de France & d'Engleterre*, & Seigneur d'Irland, & Commissaire d'icellui mon Soveraine Seigneur en ceste partie, come par ces Lettres Patentes, seellez de son Graund Seel, & donnees a Baieux le xxi. jour de Mars darrain passe, puet apparoir (des quelles la Tenure est encorpree en la fin de ces Presents) Salut.

Come, pour bon Paix, Amour, & Tranquillite avoir & trouver entre mon dit Soverain Seigneur *le Roy*, ses Royaumes, Subgys, Pays, Terres, & Possessions, &c, le hault & Puissant Prince, *le Duc de Burgoigne*, ses Subgys, Pais, Terres, & Possessions, & pour eschuir toute voie de Fait & de Guerre, qui long temps y ont este ou tresgrande Dammage & Prejudice des Subgiz de l'un & l'aultre Partie, certains Trieues & Abstinences de Guerre ayent este prinses, come par les Lettres d'iceulx Seigneurs, seeles de lour Seeles, & baillez de l'un a l'autre, puet plus au plain apperoir,

* IX. 963.

* Et depuis ayent les dites Trieues & Abstinences de Guerre, par yceulx Seigneurs, ou leurs Gens suffisaument fondez, prolongees & Alongies finablement jusques a cest Fest de Pasques, que l'en Dira l'An Mille, & cccc. & xviii.

Savoir faisons que nous, en usant du Povoir & Mandement de mon dit Soveraign Seigneur, & pour les causes contenues es Lettres des Trieues & Abstinences de Guerre desusditz, & Prorogation d'icelles, avons Prorogiez & Relongiez, Prorogons & Relongons, par ces Presentes, les dites Trieues & Abstinence de Guerre jusques au jour de la Fest Saint Michel prouchain venant (saunz aucune Renovation ou Extension des dites Trieues, ou Abstinences de Guerre, ou d'aucuns Articles d'icelles, autresfoiz, come devant est dit, Prorogiez & Relongies, forsque seulment en la Relongation ou Prorogation du temps) tout en la fourme & manier qu'il ont este & sont faites & appointes, durantz encores jusques au dit Pasques,

Les quelles Trieues & Abstinence de Guerre, ainsi Prorogiez & Relongiez, Nous Promettons, ou nom que dessus, estre d'autelle force & vigeur come se les Lettres des dites Trieues, Abstinences, & Prorogations d'icelles (qui durent jusques au dites Pasques) fuissent encorporees, de mot a mot, en cestes,

Et Promettons & Jurons, en l'Alme de mon dit Soveraine Seigneur *le Roy*, que bien & loialment y gardera, & fera garder les dictes Trieues & Abstinence de Guerre, saunz les enfraindre, ne suffrir enfraindre en quelque manier que ce soit, jusques au dit Jour de Seint Michel, que l'en Dira l'An Mille CCCC. & xviii.

Et, oultre, Promettons & Jurons, en l'Alme de mon dite Soveraign Seigneur, que, si tost qu'il aura resceuz les Lettres Patentes du *dit Duc*, Confirmatoirs & approvantz ces Presentes Prorogation & Prolongation des Trieues & Abstinence de Guerre, *le Roy*, mon dit Soveraigne Seigneur, ferra bailles, dedens le Cynkysme jour de May, *a Vernoille les Senes*, Lettres Pareilles ou Portour d'icelles.

C'ensuit la Teneur du Povoir & Commission dont dessuisdit est fait mention,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, & Dominus Hiberniæ, Universis, ad quorum notitiam præsentes pervenerint, æternam in Christo Salutem.

Cum nuper fuerint initæ & concordatæ Treugæ, seu Abstinentiæ Guerræ, inter *Nos*, ex unâ, &, Serenissimum Principem & Dominum, Consanguineum nostrum carissimum, *Johannem Ducem Burgundiæ*, ex altera partibus, duraturæ usque ad Festum Paschæ proximo venturum,

Notum facimus quòd Nos;

De Fidelitate & Industriâ, carissimi Consanguinei nostri, *Richardi Beauchamp Comitis Warrewici* meritò confidentes,

Ipsum Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, Facimus, Constituimus, & Ordinamus, per præsentes, nostrum verum legitimum, generalem, & irrevocabilem Commissarium, *&c. prout supra de Dat. apud Baieux 21 Martii.*

En Tesmoignance de ce Nous avons Seel ces Presentes de nostre Seel.

Donnes a Baieux le xxiv. jour de Marcs, l'An du Grace Mille, cccc. xvii. & du Regne mon dit Soveraigne Seigneur le Roy l'An Sisme.

Prorogatio per Ducem Burgundiæ.

Ann D. 1418. Hen. 5.

Ann. D. 1418. An 5. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 41.

A Tourz ceulx, qui ces presentes Lettres verront, *Guillem de Champdivers* Chivaler, Conseiller & Chambellain du, hault & puissant Prince & mon Soverain Seigneur, Monsieur de Burgoigne, Commissaire d'ycellui Seigneur en cest partie, come par ses Lettres Patentez, Seellez de son Seal secret, & donnes a Troies le xxvii. jour du Mois de Feverer darrein passe, puet apparoir (desquelles la Tenur est incorporee en la fin de ces Presentes) Salut.

Comme, pour bonne Paix, Amour, & Tranquillite avoir & trouver entre, tresexcellent treshault, & trespuissant Prince, le Roy d'Engleterre, ses Roiaumes, Subgiez, Pais, Terres, Possessions, & Mon dit *Seigneur de Burgoigne*, ses Subgiz, Pais, Terres, & Possessions, & pour eschuir tout voie de Fait & de Guerre, qui long temps y ont este, * ou tresgraund dammage & prejudice des Subgies de l'un & de l'autre partie, Certaines Trieues & Abstinences de guerre aient este prinses, *&c. prout supra, mutatis mutandis, usque hæc verba; viz.* * IX. 964.

La Teneur du Povoir & Comission dont dessusdit est fait Mencion.

JOhannes, *Dux Burgundiæ*, Comes Flandriæ, Arthesii, & Burgundiæ, Palatinus Dominus de Salinis & de Maclina, universis, ad quorum Notitiam Præsentes pervenerint, æternam in Christo Salutem.

Cum nuper fuerint initæ & concordatæ certæ Treugæ seu Abstinentiæ Guerræ inter, Serenissimum Principem & Dominum, Consanguineum nostrum Carissimum, *Henricum*, Dei gratiâ, *Regem Angliæ*, ex unâ, *Nosque*, ex alterâ, partibus, duraturæ usque ad Festum Paschæ proximò venturum,

Notum facimus quòd Nos,

De fidelitate & industria, dilecti & fidelis Consiliarii Cambellani nostri, Domini *Guillermi de Campodiverso* Militis merito confidentes,

Ipsum Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, Facimus, Constituimus, & Ordinamus, per Præsentes, nostrum verum, legitimum, generalem, & irrevocabilem Ambaxiatorem, Commissarium, Procuratorem, Actorem, Factorem, & Nuncium specialem,

Dantes & Concedentes eidem speciale Mandatum, ac plenariam & omnimodam Potestatem, Comparendi coram dicto Serenissimo Principe Consanguineo nostro Præcarissimo, aut ejus in hac parte sufficienter Deputatis seu Deputandis,

Necnon ibidem Conferendi, Tractandi, & Concludendi de & super Renovatione & Prorogatione dictarum Treugarum seu Abstinentiarum Guerræ, necnon Facti Securitatis Communis Mercantiæ habentis Cursum inter Patrias Angliæ & Flandriæ, prout sibi videbitur expedire,

Omniaque & singula, ut præmittitur, Tractata, Concordata simul, & Conclusa, cum omni Securitate, debita & honesta, Nomine nostro, Firmandi,

Ac omnes & omnimodas Securitates, Obligationes, & Cautiones, reales & personales, pro Nobis & Nomine nostro, super his Faciendi & Promittendi,

Jurandique in Animam nostram quòd Tractata, Conclusa, & Concordata hujusmodi Rata habebimus & Grata, nec aliquid procurabimus nec faciemus, per quod Tractata & Concordata hujusmodi Effectu debito frustrari possint seu quomodolibet impediri,

Securitates, insuper, Obligationes, & Cautiones, ac Juramentum, consimiles ab eodem Serenissimo Principe, seu suis in hac parte Deputatis, ut præmittitur, seu Deputandis, Petendi, Exigendi, Stipulandi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis & circa eadem convenientia fuerint, seu necessaria vel quomodolibet oportuna, ac quæ qualitas & natura hujusmodi Negotiorum exigunt & requirunt, & quæ nosmet ipsi facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum exigerent propterea magis speciale,

Committentes eidem Consiliario & Nuncio nostro, in Præmissis, & circa Præmissa, ac Dependentibus, emergentibus, & connexis eorumdem, totaliter & plenarie Vices nostras,

Promittentesque, Tenore Præsentium, bonâ fide, & in verbo Principis, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, Præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictum Ambaxiatorem, Commissarium, & Procuratorem nostrum, ut præmittitur, Actum, Dictum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus rei testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Sigilli nostri secreti, in absentia Magni ordinati, munimine fecimus roborari.

Datum *Trecis*, die Vicesimo Septimo mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Septimo.

En Tesmoignance de ce nous avons Sealle ces Presentes de nostre Seal, & Signe de nostre Signe manuel.

Donnes *a Baieux*, le xxiv. jour de Mars, l'An du Grace Mille, Quatrecens, xvii.

Ann. D. 1418. Hen. 5. * IX. 565. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. c. p. 1. m. 40.

** De Restitutione Temporalium in Normannia.*

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Prioratu beatæ Mariæ de Villers Lequinet*, juxta Villam nostram Falesiæ, fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Priorissæ & Conventui Prioratus prædicti* omnia Temporalia, eidem Prioratui, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia, sive spectantia,

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii, & ad Exorandum pro bono Statu nostro dum vixerimus, & Anima nostra cum ab Luce migraverimus, necnon Animabus Progenitorum & Successorum nostrorum, & omnium Fidelium Defunctorum, ac etiam ad alia Onera & Pietatis Opera inibi Faciendum & Supportandum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* xxiv. die Martii.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Servientibus, ac aliis Officiariis & Ministris Regis Ducatûs Regis Normanniæ ubilibet constitutis, quòd ipsas *Priorissam & Conventum* Temporalia prædicta habere permittant juxta Tenorem Literarum, &c. ipsas, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Auxilio pro Muris Falesiæ reparandis.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid. m. 37.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, De Gratiâ nostrâ speciali, & ad Supplicationem *Burgensium Villæ nostræ Falesiæ*, Concessimus eis quòd ipsi, in Auxilium Reparationis & Fortificationis Murorum & Turrium Villæ prædictæ, habeant & percipiant de Potibus, ad Retallium venditis, tam infra Villam prædictam, quam Suburbia ejusdem, Subsidium subscriptum; videlicet,

De qualibet Pipa Vini de Burgoigne, d'Orliens, & Bassirete, Viginti & quinque Solidos Turonenses, & de qualibet Pipa Vini aliarum Partium Viginti Solidos Turonenses,

Necnon de qualibet Pipa Cisaræ Cervisiæ, & Boscheto Quinque Solidos Turonenses,

Ac etiam de Quolibet Minoto Salis Quindecim Denarios Turonenses;

Proviso semper quòd Proficua, de Subsidio prædicto levanda & colligenda, circa Reparationem & Emendationem Murorum, Turrium, Horologii, & Fontium prædictorum, per Supervisum Capitanei nostri Villæ prædictæ, vel ejus Locumtenentis ibidem, applicentur & convertantur.

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* xxiv. die Martii.

Per ipsum Regem.

Appunctuamentum de Seint Sauver le Visconte.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 6.

CY ENSUYT LE POINTMENT Dit, TRAITE, & ACORDE, le xxv. jour de Marcz, en l'An Mille, Quatrecens, & Dix huit,

Parentre Nous, *Johan Robessart*, & *Guillem de Beauchamp*, Chivalers, Commis par le Treshault & Puissant Prince nostre Tresredoubte Seigneur le *Duc de Gloucestre*, d'une Part, &, d'autre part Noble Home *Monsieur Robert de Freville* Chivaler & Capitayne du Chastel de Seint Sauveur le Viscont est Dit, Traiche, Promis & Accorde, taunt de l'une part come de l'autre, par le forme & manere que ensuyt,

* IX. 566.

* PRIMEREMENT, est Dit & Accorde que le dessusdit Monsieur *Robert de Freville* Chivaler, par le Consentement de touz les Chivalers, & Escuiers, de sa dite Garnison & Fortereſſe, que il Rendra es mains de nostre tresredoute Seigneur *le Duc de Gloucestre*, ou es Mains de ses Commis, le dessusdiz Chasteil & Fortereſſe Seint Sauveur le Visconte, nostre dit Seigneur a le recevoir pour & en Nom *du Roy* son Soveraine Seigneur & Frere; sur la queile Rendue nostre dit Tresredoute Seigneur y ferra mettre tiel Garnison ou dit Chastell & Fortereſſe come il luy plairra.

Et, quant est du Terme & de Jour de la dite Rendue, Monsieur *Robert de Freville* Chivaler & Capitayne du dit Lieu lui Submettra, d'icellui Jour & Terme, a la Grace, Volente, & bon Plaisir *du Roy* nostre Soveraigne Seigneur, & de nostre dit tresredoubte Seirneur *le Duc de Gloucestre*.

ITEM, est Dit, Traicte, & Accorde que les dessusdiz, Capitayne, les Chivalers, & Escuiers, de la dite Garnison, qi s'en voudront partier, le Jour de la Rendue de la dite Fortereſſe, partiront franchement, lour Corps sauf, avecque lour Chivaulx, Armures, & touz leur autres Biens propres queconques;

Hors mis lour Artillerie & les autres Amiures, que proprement sont ordennez pour l'Estuffe, Defense, & Saulegarde du dit Lieu:

Du quelle Artillerie le dessusdit Capitayne Promettra, sur la Foye & honneur, que, entre cy & l'Eur de la Rendue, ne ferra fait, ne souffre estre fait, nulles brulleries, rumperies, transportementz, ne autre destruction queconque: Ann. D. 1418. Hen. 5.

Et si est Entendue que les diz Artilleries, *&c.*

Appunctuamentum de Pont Doun.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibidem. m. 9.

CY ENSSUIT L'APPOINTEMENT Dit, Traitee, & Accorde, le xvii. jour de Mars, l'An Mille, Quatrecens & xvii.

Parentre Nous, *Johan de Robessart* & *Guillam de Beauchamp*, Chivalers, Commys de Treshault & Trespuissant Prince nostre Tresredoute Seigneur, *le Duc de Gloucestre*, d'une part, &, d'autre part, *John Fortescu* Escuier, Capitayne du Chastell de Pont Doune, est Dit, Traiche, Promis & Accorde, tant de l'une partie, come de l'autre, en la fourme & manere qui ensuit,

PRIMEREMENT, est Dit, & Acorde que *John Fort Escu*, Capitaine du dit Chastell de Pont Doune, ovesque le Consentement des Gentils hommes de la Fortereſſe leve, submettront de RENDRE es mains de nostre dit Tresredoute Seigneur le Duc de Gloucestre, ou a son Commis le dessusdit Chastell, a telle heure qu'il plairra a nostre dit Seigneur luy Ordonner & Commander; & sur ce luy de faire Pourveour du dit Chastell, come a sa hault Signurie bonnement plairra.

ITEM, est Dit, Traite, & Accorde que les dessusdit Capitayne, Chivalers, & Escuiers de la dite Garnison, qui s'en vouldront Partir, Partiront franchement, le jour de la Rendue, lours corps sauf ovec leurs Chevaulx, armures & vestures; hors mis leur Artilerie, *&c*

Super Investitura Comitatuum Hollandiæ, Zelandiæ, & Hannoniæ.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. Fol. 58. A.

SIGISMUNDUS, Dei Gratia, *Romanorum Rex* semper Augustus, ac Hungariæ, Dalmaciæ, Croaciæ, &c. Rex, universis & singulis Comitibus, Nobilibus, Baronibus, Militibus, Clientibus, Magistris Civium, Judicibus, Consulibus, Juratis, Communitatibus, & Incolis Civitatum, Terrarum, Villarum, & Dominiorum Comitatuum Hollandiæ, Zeelandiæ, & Hannoniæ, Nostris & Imperii Sacri Subditis & Fidelibus dilectis, Gratiam regiam & omne Bonum.

Nobiles & Fideles Dilecti,

Ad hoc Nobis Omnipotens Deus, Auctor Justitiæ, Dispositor Æquitatis, & Reipublicæ pro sua Voluntate Director, Romani Regni fastigio, licet immeritos, voluit sublimare, ut ipsam prosequamur Justitiam, Æquitatem * sectemur, &, quantum ipse concesserit, in Sacro Romano Imperio Rem publicam dirigamus. * IX. 567.

Ne igitur a solicitudine, nobis commissa divinitus, tepescentes Jura Imperii negligere videamur, attentâ Acie Mentis, longe lateque prospicimus qualiter Sacri Romani Imperii Demania & Feuda justo Dispensationis Ordine releventur, & Obsequia, eidem Imperio de hujusmodi Feudis debita, nullatenus ex Oblivionis umbraculo supprimantur.

Cum itaque illustris quondam *Willhelmus Comes Palatinus Reni*, Dux Bavariæ, ac Hollandiæ, Zelandiæ, & Hannoniæ Comes, noster & Imperii Sacri Vasallus & Sodalis, ab hac Luce migraverit, legitimis Hæredibus Masculis post se non relictis,

Propter quod Comitatus Hollandiæ, Zeelandiæ, & Hannoniæ prædicti, cum Terris, Castris, Dominiis, Subditis, & Pertinentiis universis, ad Nos, velut Romanorum Regem, sint & esse debeant legitime devoluti,

Licet denique nostra Serenitas Comitatus & Terras supradictos (sic, ut præmittitur, ad Nos & Imperium legitime devolutos) Illustri *Johanni Comiti Palatino Reni*, & Duci Bavariæ, Fratri dicti *Willhelmi*, Principi & Avunculo nostro carissimo, in Feudum a Nobis & Imperio possidendos, ex certa Scientiâ & Auctoritate Romanâ Regiâ, gratiosius concesserit, ipsumque investiverit de eisdem,

Nichilominus tamen Illustris *Johannes*, Illustris quondam *Anthonii de Burgundia* Filius, & *Jacoba*, præfati quondam Ducis *Willhelmi Filia*, præfatos Comitatus & Terras, in nostram & Imperii Sacri contumeliam & injuriam, præter Consensum & Voluntatem nostram, detinent & occupant usque modo.

Quapropter vobis universis & singulis supradictis, Tenore Præsentium, auctoritate Romanâ Regiâ supradictâ, seriosè Præcipimus & Mandamus quatinus præfato *Johanni Comiti Palatino*, & Bavariæ Duci, ac legitimis Hæredibus suis Masculis, de Lumbis suis dumtaxat descendentibus, tanquam vestris veris, naturalibus, & ordinariis Dominis, & nulli alteri, parere, obedire, & intendere, ac ipsos Respectum habere, ipsis quoque Fidelitatem & Obedientiam promptam exhibere, modis omnibus debeatis, prout nostram & Imperii Sacri Indignationem gravissimam volueritis artius evitare.

Nam in casu, quo forsan vos, aut aliqui, seu aliquis ex vobis, præfatis, *Johanni, prædicti Anthonii Filio*, & *Jacobæ*, Fidelitatis & Obedientiæ Juramenta præstassent, seu præstaisset, communiter, vel divisim, hos, Auctoritate Romanâ Regiâ, ab hujusmodi Juramentis, ac aliis Promissionibus, tanquam illicitis & indebitis, Absolvimus, & Liberos dicimus & declaramus, decrevimus & pronunciamus, de certa nostra Scientia, per Præsentes, Præsentium sub nostri Regalis Sigilli Appensione Testimonio Literarum.

Dat. *Constanciæ* Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, decimo octavo, tricesimo die Martii, Regnorum nostrorum, Anno Hungariæ tricesimo secundo, Romanorum vero octavo.

De

Ann. D. 1418. Hen. 5.

De Potestate ad Homagium Episcopi Bajocensis recipiendum.

An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 40.

REX, Venerabilibus in Christo Patribus, *Henrico*, *Wyntoniensi*, *Nicholao*, *Bathoniensi & Wellensi*, & *Johanni*, *Coventrensi & Lichfeldensi*, Episcopis, ac *Thomæ Polton* Clerico Ecclesiæ Eboracensis Decano, Salutem.

De vestris fidelitate & industria in Domino plurimum confidentes

Ad Petendum & Exigendum Homagium & Fidelitatis Sacramentum, Vice & Nomine nostris, a, Reverendo in Christo Patre, Domino *Johanne Langret Bajocensi Episcopo*, cum omnibus & singulis suis Capitulis, in ea parte de jure debitis & consuetis, ratione temporalium dictæ Ecclesiæ Bajocensis, ipsaque Homagium, & Fidelitatis Sacramentum, ut præmittitur (assumptis per vos Notariis Publicis) Nomine nostro Recipiendum & Admittendum personaliter ab eodem.

Cæteraque Faciendum, Exercendum, & Expediendum quæ in hac parte necessaria fuerint & consueta,

Vobis Quatuor, Tribus, aut Duobus vestrûm, committimus Potestatem,

Reservantes Nichilominus semper nobis Renovationem Homagii & Fidelitatis Sacramenti hujusmodi, ab eodem Reverendo Patre Nobis, seu Locum nostrum tenenti, infra Mensem continuum * postquam dictus Reverendus Pater primò ad dictam Ecclesiam Bajocensem seu Diœcesim declinaverit, corporaliter faciendi & præstandi: (* IX. 568.)

Et quid feceritis in Præmissis Nos, aut Locum nostrum tenentem, sub Sigillis vestris, ac Signo & Subscriptione Notariorum Publicorum, per vos in hac parte assumptorum, citra Festum Sancti Petri ad vincula, proximò jam futurum, certificetis, seu certificent illi qui præsentes nostras Literas duxerint exequendum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Arraiatione facienda contra Invasiones in Absentia Regis.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Pat. 6. H. 6. m. 31. d.

REX, dilectis & fidelibus suis *Rickardo Tempest* Chivaler, *Johanni Pudsay* Chivaler, *Thomæ Nevyll* Chivaler, ac, dilectis sibi, *Roberto Waterton*, *Thomæ Sayvill*, *Thomæ Clarell*, *Edmundo Fitz William*, *Laurentio Hamerton*, *Rickardo Farrefax*, *Henrico Hertlyngton*, ac Vicecomiti Eborum, Salutem.

Quia Nos, in propriâ personâ nostrâ, ut vobis satis constat, in Partibus Exteris, pro Recuperatione & Adeptione Hæreditatum & Jurium Coronæ nostræ, a diu, ut cunctis liquet, injuriosè detentorum, moram trahimus in præsenti,

Volentes proinde, pro Salvatione & Defensione Regni nostri, Angliæ contra Malitiam Inimicorum nostrorum Exterorum (si illud, Nobis in Remotis sic agentibus, ingredi (quod absit) & invadere præsumpserint) prout vous astringimur præcipuis, providere,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad omnes & singulos Homines ad Arma, ac alios Homines Defensabiles, tam Hobelarios, quam Sagittarios, infra Westrithingum in Comitatu Eborum, tam infra Libertates, quam extra commorantes, Arraiandum & Triandum,

Et eos, sic Arraiatos, continue in Arraiatione hujusmodi, ut in Millenis, Centenis, & Vintenis & aliter prout conveniens & necesse fuerit, Teneri & Poni faciendum,

Ac etiam ad eos, tam ad Costeram Maris, quam alia Loca, ubi & quotiens necesse fuerit, ad dictos Inimicos nostros Expellendum, Debellandum, & Destruendum, de tempore in tempus, cum aliquod Periculum immineat, Ducendum & Duci faciendum,

Et ad Monstrum sive Monstrationem eorumdem Hominum ad Arma, Hobelariorum, & Sagittariorum, de tempore in tempus, quotiens indiguerit, diligenter Faciendum & Supervidendum;

Et ideo vobis, & cuilibet vestrum, districtius quo possumus, Injungimus & Mandamus quod statim, visis Præsentibus, vos ipsos Arraiari & Armari,

Ac omnes & singulos Homines Westrithingi prædicti, ad Laborandum potentes, coram Vobis venire, & juxta sanas Discretiones vestras Arraiari, Armari, & Muniri,

Ac eos, sic Arraiatos, Armatos, & Munitos, in Arraiatione hujusmodi teneri faciatis,

Et, insuper, *Signa vocata Bekyns*, in Locis consuetis, per quæ Gentes Patriæ de Adventu Inimicorum hujusmodi Exterorum poterunt congruis temporibus præmuniri, poni,

Et eosdem Homines, sic Arraiatos, Armatos, & Munitos, cum Periculum immineat, in Defensionem & Salvationem Regni & Patriæ prædictorum, de tempore in tempus, tam ad Costeram Maris, quam alia Loca, ubi magis necesse fuerit, prout hactenus in casu consimili rationabiliter fieri consuevit, & necessitatis eventus exegerit, duci faciatis,

Ita quòd, pro Defectu Defensionis & Arraiationis seu Ductionis dictorum Hominum, vel per Negligentiam vestram, Dampna Patriæ prædictæ aut alias per Inimicos nostros aliquo modo non eveniant ullo modo:

Damus autem universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus & Ligeis nostris, Westrithingi prædicti, tam infra Libertates, quam extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

Ann. D. 1418. Hen. 5.

* In cujus, &c. (* IX. 569.)

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* primo die Aprilis.

Per Concilium.

Eodem modo assignantur subscripti, in Comitatibus & Locis subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Johannes de Etton Chivaler
Edmundus Hastynges Chivaler
Johannes de Barton, *&c.*

Papa ad Nuncios, de Rege Romanorum in Tractatu Pacis includendo.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 52. d.

VEnerabilis Frater, & Dilecti Filii, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Eo sero, quo ab hinc discessistis, carissimus in Christo Filius noster, *Sigismundus*, *Rex Romanorum* Illustris ac semper Augustus, ad Præsentiam nostram venit, & nobiscum vehementer conquestus est quod vos, ad Tractandum, & (cooperante Altissimo) Componendum, & Firmandum Pacem atque Concordiam inter, carissimos in Christo Filios nostros, *Karolum*, *Francorum*, & *Henricum*, *Angliæ*, *Reges* Illustres Regalesque, Regno Franciæ miserantis, nulla de ipso Romanorum Rege Mentione factâ quòd in Pace & Concordiâ hujusmodi includeretur; cùm nos scire debueramus eundem *Regem Romanorum* præfatum *Francorum Regem* Diffidâsse & inter eos inimicitias fore,

Nos enim, audita intellectaque Querelâ prædictâ, eidem Romanorum Regi Responsum dedimus, quòd audiveramus eum dictam hactenus Diffidationem fecisse, sed tamen, propter illam, inter *Ipsum* & prænominatum *Francorum Regem* non arbitramur Inimicitias, nisi verbales, vigere, sed, inter prænominatos, *Francorum & Angliæ Reges*, Actis & Armis, reales Inimicitias agitari:

Quòd, si id, quòd nobis exposuerat, ante vestram Discessum, in nostram Notitiam deduxisset, de ipso per Nos, in Tractatu & Conclusione Concordiæ & Pacis hujusmodi, vobis specialis principalisque Mentio facta fuisset.

Quapropter, cùm nedum inter tot tantosque Catholicos Reges & Principes (in quorum Pace & Quiete multorum versatur salus) sed inter quoscunque Christi Fideles Concordiam vigere toto Corde cupiamus, & Paternâ Benevolentiâ ac indefessâ diligentia & solicitudine libentissime procuremus, vos per Præsentes instantissime in Domino exhortamur, atque volumus quatinus, in Pace & Concordiâ supradictis tractandis, &, Deo favente, firmandis, præfatum Romanorum Regem nominetis ac principaliter includatis.

Dat. *Constantiæ* sub Anulo Piscatoris, Die tertiâ Aprilis, Pontificatûs nostri Anno primo.

De Orando pro Rege & Exercitu.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Registro Clifford, Episc. London. fol. 90. d.

HEnricus, Permissione Divinâ, *Cantuariensis Archiepiscopus*, totius Angliæ Primas, & Apostolicæ Sedis Legatus, Dilecto in Christo Filio, Venerabilis Fratris nostri, Domini *Richardi*, Dei gratia, *Londoniensis Episcopi*, in Remotis agentis, Vicario in Spiritualibus Generali Salutem, Gratiam, & Benedictionem.

Nuper vobis scripsisse meminimus, in Domino quantum potuimus exhortando, quatinus pro salubri Statu, Christianissimi Principis, Regis nostri, in partibus Transmarinis ad tunc existentis, ac Illustrium Principum, Fratrum suorum, Dominorumque & totius Exercitûs, secum in Expeditione suâ degentium, Preces devotas à Clero & Populo Londoniensis Diœcesis faceretis effundi, ac per vos omnes & singulos Suffraganeos nostros, eorumque Suffraganeos, ad id idem faciendum, in virtute Obedientiæ, qua Nobis tenentur, induceretis.

Jamque non modicum admiramur vos, singulique nostri Suffraganei, in Orationibus & Processionibus consuetis, contra Doctrinam Apostoli (qui sine intermissione jubet exorari) estis multum negligentes.

Quare, cum, ingruenti Bello, fortioribusque Adversariorum Molitionibus, * devotiùs instantiùsque sit Orandum, instanteque jam Æstate contra ipsum Dominum nostrum Regem & suos in partibus Transmarinis, prout à fidedignis audivimus, ipsius Domini nostri Regis Inimici Bellum fortius conantur ingerere, ac Fines Angliæ in diversis Locis invadere se disponunt, vobis, in virtute Obedientiæ, etiam ad præfati *Serenissimi Regis* exhortationem, firmiter injungendo, Mandamus quatinus, cum omni celeritate possibili, omnibus & singulis Confratribus & Suffraganeis nostris, per vestras Literas, auctoritate nostrâ, detis in Mandatis (quibus etiam Nos, Tenore Præsentium, sic Mandamus) quòd ipsi Processionibus, Letaniis, & Orationibus hujusmodi devotiùs insistant, & suos Subditos sic insistere faciant, juxta formam & effectum Literarum nostrarum, dicto Venerabili Fratri nostro super Præmissis aliàs directarum, (* IX. 570.)

Vosque Processiones, Letanias, ac alias Preces hujusmodi per Civitatem & Diœcesim Londoniæ observari & modo præmisso fieri faciatis.

Singuli insuper Capellani, tam Religiosi, quàm Seculares, Exempti & non Exempti, Provinciæ nostræ prædictæ, in singulis Missis suis, Collectam pro præfato *Domino nostro Rege* (quæ incipit, *Quæsumus Omnipotens Deus, ut famulus tuus, Rex noster*) cum Secreto, & post Communione subsequentibus, habeant & dicant,

Ann. D. 1418. Hen. 5. dicant, ac pro Pace utrorumque Regnorum Angliæ & Franciæ devotiùs exorent.

Et quid feceritis in Præmissis Nos, citra Festum Pentecostes proximò futurum, debitè certificetis per vestras, & singuli Suffraganei nostri prædicti, modo prædicto, Nos certificent per suas Literas Patentes, harum seriem continentes, vestro & eorum Sigillis consignatas.

Dat. apud *Scoteneye* quarto die Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, decimo octavo, & nostræ Translationis Anno Quarto.

Quod quidem Mandatum fuit plenarie executum, ac super eodem debite certificatum.

De Treugis capiendis cum Scotia.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Scot. 6. H. 5. m. 6.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Johanni Nevyll* Chivaler, Custodi Westmarchiæ versus Scotiam, & ejus Locumtenenti, ibidem, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, Circumspectione, & Industriâ vestris pleniùs confidentes,

Vobis plenam, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem ad Treugas, pro Nobis, Terris, Dominiis, Subditis, Ligeis, Amicis, & Fidelibus nostris ibidem, cum *Adversario nostro Scotiæ*, pro Se, Hominibus, Terris, & Dominiis suis, de Duobus Mensibus in duos Menses duraturas, particulariter, & generaliter Capiendum, & Nomine nostro Custodiendum, & custodiri faciendum,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid, Nomine nostro, in formâ prædictâ, feceritis in Præmissis;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter Intendatis, & ea effectualiter faciatis & expleatis in forma prædicta.

In cujus, &c. quamdiu vos (præfate *Johannes*) Custos Westmarchiæ prædictæ fueritis, duraturas.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium*, quinto die Aprilis.

Per Concilium.

Pro Famulis Ducis Aurelianensis, super Financia ejusdem Fratris, ad Præsentiam Ducis Clarenciæ venturis.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 39.

REX, Universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Magistrum *Cudardum de Fouilliaco*, Secretarium *Ducis Aurelianensis* Prisonarii nostri, *Aubertinum Bollifeaes*, Aurifabrum, & *Johannem Mercerii*, Famulum Cameræ dicti Ducis, & eorum quemlibet, ad Præsentiam, carissimi Fratris nostri *Thomæ Ducis Clarenciæ*, cum Octo Personis in Comitiva sua, veniendo, & * exinde in Regnum nostrum Angliæ, cum Personis prædictis, in quadam Navi seu Balingera, ad Exequendum Tractatum de Financia, factum pro *Johanne Fratre dicti Ducis Aurelianensis* cum dicto Fratre nostro, aut suis Consiliariis, Servitoribus, aut aliis pro eo Deputatis aut Deputandis, transeundo, ibidem morando, & exinde ad propria redeundo, ac Navem seu Balingeram prædictam, necnon Navigatores & Marinarios ejusdem, ac etiam Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque, Financiam, Jocalia aurea, Gemmas, & alia, cujuscumque Pretii, Valoris, Æstimationis, Formæ, seu Facturæ sint, tam in Navi sive Balingera prædicta, quàm extra, qui & quæ cum prædictis *Cudardo*, *Aubertino*, & *Johanne Mercerii*, aut uno ipsorum, sunt & erunt, portantur & portabuntur, pro Facto Financiæ dicti *Fratris præfati Ducis Aurelianensis*:

* IX. 571.

Et ideo. *&c. ut in cæteris de Conductu Literis usque ibi*, deferentes, *& tunc sic*,

Absque hoc quòd prædicti, *Cudardus*, *Aubertinus*, & *Johannes Mercerii*, aut unus ipsorum, teneantur, qualitercumque sit, propter Financiam & Jocalia prædicta, quæ secum habuerint & portabuntur, aliqua solvere Tributa, Pedagia, Redevancias, Passagia, Theolonia, aut alia hujusmodi Jura & Consuetudines in Regno nostro vel extra, tam per Mare, quam per Terram, Nomine nostro aut alterius cujuscumque:

Volumus enim quòd liberè & securè prædicti, *Cudardus*, *Aubertinus*, & *Johannes Mercerii*, aut unus eorumdem, possint & valeant dictam Financiam, & prædicta Jocalia, Cedulas, Literas, & Memorialia secum portare, & ad propria, si eis videbitur expediens, reportare seu reportari facere, absque aliquo Impedimento, Molestatione, Exactione, aut Arrestamento quocumque, liberè & absque Solutione aliquâ, prout prædictum est,

Non inferentes eis, aut eorum alicui, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, nec Impedimentum aliquod, seu Gravamen, Causis & Occasionibus antedictis, nec etiam Causâ & Occasione aliquarum Marcharum, Reprisaliarum, Intercursûs, Obligationum, Ypothecæ, erga Nos aut aliam quamcumque Personam, Mercatorem, seu aliam, in Regno nostro Angliæ, aut extra, nec alia quavis Causâ seu Occasione qualicumque,

Et, si quid eis, aut eorum alicui, Forisfactum sive Injuriatum fuerit, id eis, & eorum cuilibet, sine dilatione, debitè corrigi & reformari faciatis;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in nostri contemptum vel præjudicium, aut Populi nostri Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant quomodolibet attemptari.

In cujus, &c. usque Quintumdecimum diem Julii proximò futurum duraturas. Ann. D. 1418. Hen. 5.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* septimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 37. dorf.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Ecclesia Sancti Sepulchri de Cadomo* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur,

Concessimus Canonicis Ecclesiæ prædictæ omnia Temporalia, eidem Ecclesiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, spectantia sive pertinentia, HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* septimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Cancellario Normanniæ constituto.

Ann. D. 1418. An. 6. Ibid. m. 36. d.

MEMORANDUM *quòd, octavo die Aprilis, ultimò præterito*, Dominus Rex *Constituit & Ordinavit Magistrum* Philippum Morgan *Cancellarium suum Ducatus Normanniæ*:

Et eodem Die, in Camera sua, apud Civitatem suam de Baieux, idem Dominus Rex liberaverit eidem Magnum Sigillum suum, quamdiu sibi placuerit custodiendum.

* *De Restitutione Temporalium Sancti Gervasii de Sees.* * IX. 572.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Prioratu Sancti Gervasii de Sees* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur,

Concessimus Religiosis Viris Prioratûs prædicti omnia Temporalia, eidem Prioratui, infra Ducatum nostrum Normanniæ, spectantia sive pertinentia,

HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium Sancti Ebrulphi.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 38.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia Sancti Ebrulphi*, quæ de Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & nostro Patronatu existit, fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur,

Concessimus Religiosis Viris Abbatiæ prædictæ omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii, ac ad Exorandum specialiter pro bono Statu nostro dum vixerimus, & pro Anima nostra cùm ab hac Luce migraverimus, ac Animabus Progenitorum & Successorum nostrorum, & omnium Fidelium Defunctorum, necnon ad alia Onera & Pietatis Opera inibi faciendum & sustentandum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium de Tailleville.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Priorato de Tailleville*, in Comitatu nostro de Cadomo, fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilecto nobis in Christo, *Richardo de la Fosse*, Priori Prioratûs prædicti, omnia Temporalia, eidem Prioratui, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

HABENDA in Sustentationem Divini Servitii, *&c. prout supra de verbo ad verbum.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem nostram de Baieux* decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro

Ann. D. 1418. Hen. 5. *Pro Gentibus Normanniæ, de veniendo ad Obedientiam Regis.*

An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 28. d.
* IX. 573.

HEnry, &c. a nostre Bailly de Caen Salut.
Savoir faisons que Nous,
Cognoissans les grans Biens, Victores, & Seignuries, que Dieu, nostre Creatour, Nous a donnees sur noz Adversaires,
* Aiant pitie & compassion des douloureux Criz & Complaintes de nostre pour Peupple & Subgiez,
Pour essoyer a relever & mettre en bonne puissance nostre Pais de Normandie & autres, que sont en nostre Obeissance, & noz Subgiz tenir en bonne & seure Paix,
Desirant, de tout nostre cuer, Pourveoir aux grans Maulx & Domaiges, advenuz aux Subgez de noz diz Pais pour occasion de Guerres & Tribulacions, qui ont este es diz Pais,
Par grant & meure deliberation de Gens de nostre Sanc & Lineage & de nostre grant Conseil,
Avons Ordonne & Esthbly, Ordonnons & Establissons, par ces Presentes, que toutes Gens Nobles, Gens de Mestier, Marchans, Bourgois, Laborers, Gens de Pais, & autres, de quelque estat ou Condition qu'ils soyent,
Tenans, de leurs Heritages & Possessions, Soixante Livres Tournois de Terres ou Rentes par chescun An, & au dessoubz, dedenz noz diz Paiis,
Qui voudront venir a bonne & vraye Obeissaunce a Nous & a nostre Seignurie, dedeins le premier jour de Juign prouchein venant, & estre & demourer en nostre dit Pais & Duchie, avecque leurs Fames, Enfans, & Biens,
Soyent & demeurent en leurs Maisons & en leurs diz Heritages, & jouissent de leurs dites Terres, Rentes, & Pocessions, come ilz fesoient au devant de nostre darraine Dessente en dit Pais & Duchie de Normandie;
Sauf & Excepte ceulx qui avoyent Maisons ou Heritages en nostre Ville de Caen, & aussi les Nobles & autres qui sont noz Rebelles & Disobeissans, qui occupent, detiennent, & sont Retideas & Demourans es Chasteaulx & Forterelles de Chiereboure, Daufront, Lebec, Helloum, & Nailly Levesque; que Nous n'entendons pas estre compris en ceste generale Proclamation: & les Terres ou Heritages que Nous avons Donnees a aucunes Personnes au devant du Dabte de ces Presentes Lettres: Et aussy les Maisons, Terres, & Rentes assises entour & es Fourbours de nostre Ville de Faloise, que Nous Retenons a Nous pour en faire nostre Plaisire:
Et les quelles Personnes, qui voudront venir a nostre Obeissance, seront tenuz venir devers Nous, ou noz Commis, dedens viii. jours apres leur Venue, pour Nous faire les Seremens & Obeissances, telles que bon & loiaux Homes & Subgez doivent faire a leur droit & Soverain Seigneur, & l'en leur baillera leurs Bulletes, des quelles ilz ne Payeront que diz Deniers Tournois seulement:
Et, en tant que serra as Subdiz, tenanz Rentes ou Heritages jusques a la dicte Summe de lx l. Tournois, ou au dessoubz, ilz vendront devers nostre Chancellyer, qui leur en baillera noz Lettres Patentes pour Enjouir paisiblement, come ilz faisoient par avant:
Et, oultre, pour ce qu'il est venue a nostre Cognoissance, que plusours de noz diz Subgiez, qui avoient este prins par aucuns de noz Gens d'Armes ou de Trait, & tenuz comme Prisonners, se sont abscentez & eschappes de leurs diz Maistres, & deffiuz de nostre dit Pais, & n'oseroyent Retourner a lours dictz Maisons & Heritages pour la doubte d'estre Rencontrez & Reprins de leurs dis Maistres, Nous voulons, & Nous plaist, de nostre Auctorite & Grace especiale, que ilz puissent venir & retourner seurement a nostre Grace & Obbeissance, & estre & demourer en lour Maisons & Heritages, come les dessusdiz, saunz estre Prins ne Empeschez par leurs diz Maistres en aucune maniere,
Excepte toutvois les Gens Nobles, qui auroyent Jure & Promis, par leurs foiz & loyautez, a tenir a leurs Maistres bonnes & loyalles Prisonns, qui se seroient abscentez cauteleusement & faulcez leurs Sermens; les quielz nous voulons estre tenuz & gardez en Pais, apres ce que ilz se seront revenuz a Nous & a nostre Grace & Obbeissance, & sans estre Prins de fatz, ne Emprisonnez par leurs diz Maistres, mes, se leurs diz Maistres les veullen porsuir, les facent Aprouchier devant noz Juges, a qi il appertendra, & les requiment ainsy qu'il est a faire par Droit & Lay d'Armes:
Et se aucuns, de quel Estat ou Condicions qu'ils soyent, voulloyent avoir Saufconduiz pour venir bien seurement, leurs Biens, leurs Fames, & leurs Enffans, a nostre bonne & vraye Obbeissance, viennent ou envoient devers nostre dit Chancelier, & il leur baillera bon & loial Saufconduit soubz nostre Grant Seal:
Et aussi, pour ce que, de tout nostre cuer & volunte, nous desirons l'Esglise estre sur toutes choses Honoures & Gardes, & le Service de Dieu nostre Creatour estre chescun jour fait & celebre le mielx & plus notablement que faire se pourra, Nous voulons, & Nous plaist, que toutes Gens de Esglise, de quelque Estat ou Condicion qu'ils soient, qui se seront abscentez pour doubte de ceste present Guerre, & qui voudrount retourner &
* IX. 574. venir a nostre bon Grace & vrai * Obeissance (comme vraiz & loyaulx Subgiez deuvient faire a leur Drouturier & Souveraigne Seigneur) puissent venir seurement en nostre Protection & Garde, come desus est dit, pour estre & demourer en leurs Maisons, Rentes, & Heritages, qui ne soient ou excedent gregneur Somme que les diz lx *l.* Tournois; ou cas que leurs diz Heritages n'avroient estre donnez au devant du Dabte de ces Presentes, aussi come dessus est desclare des Seculiers; & que ils aient & prennent touz leurs Benefices & Prouffiz, ainsy que ilz faysoyent par avant nostre Venue en nostre dit Pais de Normandie: Car ce est nostre Entent, devotion, & volente de Pourveoir aux Benefices de touz ceulx qui ne voudront venir sur leurs Benefices & a nostre Grace, a fin que le divin Service soit fait & acomply jouste la volente de noz Predecesseurs, Fondeurs des diz Benefices, & aultres Patrons & Foundeurs: Ann. D. 1418. Hen. 5.
Vous Mandons, estroitement enjoignantz, que nostre presente Volunte & Ordonance facez Cryer & Publyer solempnement, en Grant Assemble de Poeple, en Francoys & en Angloys, par touz les Lieux & Villes deinz vestre Bailliage:
Maundons, Commandons, & Deffendons a touz Cappitaines de Chasteulx, Villes, & Forteresses, a touz Genz d'Armes & de Trait, & a touz noz aultres bons & loyalx Subgiez, que contre nostre dite Volunte & Ordonnaunce Ilz ne facent ou dient aucune chose au contraire,
Et que a nul, de quelque Estat ou Condicion qu'ilz soyent, qui se voudront rendre & mettre en nostre Obbeissance, ou qui y serroyent venuz, durant cest present Saufconduit general, ou au devant, Ilz ne facent ou dient aucune Chose au contraire, ne ne les Arestent ou Empeschent, en aucune manere, sur peine d'en estre Pugniz rigoureusement, come Rompeurs & Fraiteurs de Paix, & de nostre Saufconduit;
Car ainsy le voulons, & nous plait estre fait, & le avons Ordonne, de Grace especiale, par ces Presentes, non obstant quelconques autres Mandemens ou Defences & Lettres Subjectives ad ce contraires.
Tesmoing Maistre *Philipe Morgan*, Chanceler de toute nostre dite Duchie de Normandie.
Donne, soubz nostre Grant Seal, a nostre *Citee de Baieux*; le xii. jour d'Avril, l'An de nostre Regne Sixiesme.

Par mesme le Roy.

Semblables Lettres, & du Dabte devantdit, ont este envoiees a Monsieur de Clarence, *pour faire Proclamer les dites Lettres es Viscontes d'Auge, du Ponteau de Mer, & d'Orbec.*

Par mesme le Roy.

Semblables Lettres, & du Dabte devantdit, ont este envoiees aux Baillifs de Constentin, & de Alencon, pour fere Proclamer stelles Lettres et Mettes de leur Bailliage.

Par mesme le Roy.

De Restitutione Temporalium de Breouse.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1418.
Sciatis quòd, An. 6.
De Gratia nostra speciali, & ut divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Prioratu de Breouse* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur, H. 5. Norm. 6.
Concessimus Roberto Heron, Priori Prioratûs prædicti, ut dicitur, omnia Temporalia, Prioratui prædicto, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia, H. 5. p. 1. m. 38.
HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii, & ad Exorandum specialiter pro bono Statu nostro dum vixerimus, & pro Anima nostra cùm ab hac Luce migraverimus, necnon Animabus Progenitorum nostrorum, & omnium Fidelium Defunctorum, necnon ad alia Onera & Pietatis Opera, inibi faciendum & supportandum, de Dono nostro.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* decimo tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

---

* *Pro Decano de Baieux.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. * IX. 575.
Sciatis quod, de Gratia nostra speciali, Concessimus dilecto nobis, *Decano Ecclesiæ Cathedralis Bajocensis* omnia Temporalia sua, Decanatus sui, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinencia sive spectantia, Ann. D. 1418. An. 6. H. 5.
Et quòd ipse Juridictione sua Spirituali uti & gaudere possit, prout ipse, ante ultimum Adventum nostrum prædictum, rationabiliter uti & gaudere consuevit. Ibid.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Civitatem nostram de Baieux* decimo tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Custodia Temporalium beatæ Mariæ de la Trappe.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1418.
Sciatis quòd, An. 6.
De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia beatæ Mariæ de la Trappe* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur, H. 5. Ibid. m. 39.
Concessimus, dilectis nobis in Christo, *Religiosis Viris Abbatiæ prædictæ* Custodiam omnium Temporalium, eidem Abbatiæ infra Ducatum

Ann. D. 1418. Hen. 5.

Ducatum nostrum Normanniæ qualitercumque pertinentium sive spectantium, *Habendum* quamdiu nobis placuerit,

Percipiendo de Exitibus & Proficuis Temporalium prædictorum tantum, quantum pro rationabili Sustentatione sua necessarium fuerit & oportunum; Ita semper quòd de Superplusagio Exituum & Proficuorum prædictorum, ultra Sustentationem suam prædictam, nobis, ad Cameram nostram Compotorum, singulis Annis, respondeatur quamdiu iidem Religiosi Custodiam habuerint supradictam.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* decimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Custodia Temporalium commissa.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5 p. 1. m. 38.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia beatæ Mariæ de Montmorell*, Ordinis Sancti Augustini, Abrincensis Diœcesis, fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Commisimus Religiosis Viris Abbatiæ prædictæ Custodiam omnium Temporalium, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentium sive spectantium, *Habendum* quamdiu nobis placuerit,

Percipiendo de Exitibus & Proficuis Temporalium prædictorum tantum, quantum pro rationabili Sustentatione sua necessarium fuerit & oportunum; Ita semper quòd de Superplusagio Exituum & Proficuorum prædictorum, ultra Sustentationem suam prædictam, Nobis, ad Cameram nostram Compotorum, singulis Annis, respondeatur quamdiu iidem Religiosi Custodiam habuerint supradictam.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* decimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 576.

* *De Restitutione Temporalium Beatæ Mariæ de la Came.*

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibidem. m. 37.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Prioratu beatæ Mariæ de la Came*, in Diœcesi de Baieux, fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilectæ Nobis in Christo, *Maturine Pillichone*, Priorissæ Prioratûs prædicti omnia Temporalia, eidem Prioratui infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii ibidem, ac ad Exorandum specialiter pro bono Statu nostro dum vixerimus, & pro Anima nostra cùm ab hac luce migraverimus, ac Animabus Progenitorum & Successorum nostrorum, & omnium Fidelium Defunctorum, necnon ad omnia Onera & Pietatis Opera, inibi fieri consueta, faciendum & sustentandum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Regis de Baieux* xv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Papa ad Ducem Clarentiæ super Tractatu Pacis.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B 6. Fol. 61. B.

MArtinus *Episcopus*, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio, Nobili Viro, *Thomæ Duci Clarentiæ*, &, claræ Memoriæ, *Henrico Regi Angliæ* Illustris Secundo Genito, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Et si de Concordia atque Pace omnium Christi Fidelium, ex injuncto Nobis de super Onere Ministerii Pastoralis, Nobis jugiter atque salubriter cogitare conveniat, de Pace tamen & Tranquillitate inclitorum Dominiorum atque Regnorum Franciæ & Angliæ, & ut inter, Carissimos in Christo Filios nostros, *Karolum, Franciæ*, & *Henricum*, *Angliæ* Reges illustres, necnon Duces, Principes, & Dominos, Universitates, & reliquos Dissidentes in Regnis ipsis, vigeat indissolubile Vinculum Concordiæ atque Pacis, eò tenemur vigilantioribus Studiis insudare, Quò ex illorum Discordiis atque Guerris (quas Pater ille Malignantium seminavit & produxit in Lucem) majora possunt, non solùm Subditis eorumdem, tam Animarum quàm Corporum, sed exteris dispendia provenire, etiam contra Statum nostrum & Ecclesiæ Sanctæ Dei.

Cupientes igitur Calamitatibus & Pressuris, et Dissidiis & Guerris hujusmodi provenientibus, & etiam proventuris, quantum cum Deo possumus, obviare: & ut omnis Discordiarum Guerrarumque prælatarum Materia in Pacis plenitudinem commutetur; Venerabilem Fratrem, *Jordanum Episcopum Albanensem*, &, Dilectum Filium, *Guillielmum Tituli Sancti Marci Presbyterum*, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, nostros & Apostolicæ Sedis Legatos ac Nuncios, tamquam Pacis Angelos, ad Reges ac Regna ipsa, necnon, Dilectos Filios, Nobiles Viros, *Johannem Burgundiæ*, reliquosque Duces & Dominos Regnorum hujusmodi, providimus destinandos.

Et,

Ann. D. 1418. Hen. 5.

Considerantes, interventu *tuæ Nobilitatis*, circa Consecutionem Effectuum præfatorum, ex universis Respectibus, saluberrima præberi Remedia,

Eandem *tuam Nobilitatem* (cujus interest, pro Salute & Tranquillitate, statu & Gloriâ Regum, Regnorum, & aliorum dissidentium in ipsis Regnis, opportunè ac etiam importunè vigilanter insistere) paternis Affectibus requirimus & hortamur in Domino, quatinus circa Prosecutionem & Effectum tam desiderabilis Boni, quo nullum possit in hac fugaci Vita desiderabilius exoptari, aut pretiosius concupisci, præfatis Cardinalibus, etiam per Te, aut solempnes Nuncios celeriter transmittendos, apud præfatum *Regem Angliæ*, & reliquos, de quibus eidem *tuæ Nobilitati* videbitur oportere, Assistentiam salutarem Modis omnibus exhibere;

Ut Fructus Treugæ, Concordiæ, seu Pacis hujusmodi, *tuæ Nobilitatis* Curâ pervigili peragente, Rege Regum pacifico concedente, exoptati, non solum Regibus, atque Regum Subditis, Adhærentibus, atque Sequacibus, salutares emergant, sed aliis desiderabiles, ut in Desideriis Cordis nostri gerimus; & * spe simul ut exinde apud Altissimum (qui in Pacis pulcritudine delectatur) valeat eadem *tua Nobilitas*, ultra nostram & Apostolicæ Sedis Benedictionem & Gratiam, sempiternæ Vitæ Munera promereri. * IX. 577.

Super quibus eisdem Cardinalibus, vel eorum alteri, adhibere placeat Credentiæ plenariam Fidem.

Dat. *Constanciæ* xv. die Aprilis Pontificatûs nostri Anno Primo.

Pro Nicholao de Clemangiis.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 2. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 62. A.

MArtinus *Episcopus*, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, *Henrico*, *Regi Angliæ* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Tuus ad Nos & Romanam Ecclesiam zelus fidelissimus propensiorque Affectus fiduciam Nobis ingerunt amplissimam, id a tua Regia Serenitate leniter assequendi quòd, æquum ac rationi consentaneum, ab illa requirendum esse duxerimus: neque enim a Te aut quovis altero aliud quippiam vellemus exigere.

Cùm igitur, dilectus Filius, Nicholaus de Clemangiis, Bacallarius in Theologia & Secretarius noster, Cantoriam ac Præbendam Ecclesiæ Bajocensis possideat, & jam dudum pacifico Jure possiderit, Fructusque ejusdem Beneficii, a Tempore adeptæ Possessionis, liberè hactenus & absque ulla controversia perceperit:

Nunc autem, memorata Civitas in tuam dicatur esse redacta Potestatem, tuæque subjecta Ditioni, tuam Carissimam in Christo Sublimitatem attentiori rogamus Affectu, quatinus eidem nostro Secretario, in Literis ac Eloquentia non mediocriter hic & alibi commendato,

Qui pro Pace ac Unitate Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, tempore termini Scismatis, nuper cœlesti miseratione aboliti, abundanter & fructuosè laboravit,

Quem præterea, propter Famam sui Nominis, ad nostrum & Ecclesiæ Servitium nobis accersire placuit,

Nullum permittas, per quoscunque tuos Officiarios, aut alios quoslibet tibi subjectos, in perceptione Proventuum atque Emolumentorum sui prænominati Beneficii, tam debitorum, quam debendorum, Impedimentum afferri:

Et, si quòd esset sibi fortassis, per Ignorantiam, aut aliàs quomodolibet, appositum, id tuo Regali Imperio prorsus auferri atque aboleri præcipias; singulosque (cujuscunque Gradûs, Statûs, vel Auctoritatis) qui, a Tempore tuæ in illa Civitate Dominationis, aliquid inde, quavis Occasione, præter Auctoritatem vel Mandatum memorati Secretarii, percepisse reperientur, ad integram & plenariam Restitutionem, sibi vel suo Procuratori faciendam, Tuâ Regia velis Auctoritate, nostrâ ac Sedis Apostolicæ contemplatione, compellere; & tantum circa hoc agere quòd præfatus noster Secretarius prorsus indempnis efficiatur, nostrasque in hac Parte Preces apud tuam fuisse Illustrem magnificentiam sibi sentiat efficaces; qua in Re Nobis abundè complacebis, Nosque ad tua reddes Beneplacita promptiores.

Quis enim congruentiori debet Titulo suorum, in Absentia, Beneficiorum Fructus & Jura percipere, quam nostri ac Sedis Apostolicæ Officiarii? qui personaliter Nobiscum adsunt, Nobis & Ecclesiæ, non absque magnis Laboribus, assiduè serviunt.

Denique, si Tibi cæterisque Catholicis Regibus Sedes Apostolica, Mater piissima, liberaliter indulgere consuevit, ut nostri Ecclesiastici, Familiares suorum Jura Beneficiorum in Famulatu nostro percipiant, ac si in Ecclesiis propriis dictorum Beneficiorum residerent; quanto magis æquum esse videbitur ut tu & illi solertam detis Operam, ne in Regnis vestris vel locis aliis, vobis Subditis, Familiares ejusdem Sedis in suo quolibet Jure perturbentur: &, ut Nobis ac Sedi ipsi famulando, suorum libere Titulorum Ecclesiasticorum Proventus æque Emolumenta percipiant? Super hac autem re de nostra Intentione, de dictique Secretarii Meritis ac sufficientia, & nostro ad suam Personam Affectu, Venerabilis Frater, *Jordanus*, *Episcopus Albanensis*, &, Dilectus Filius, *Guillermus Tituli Sancti Marci Presbyter*, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ *Cardinales* (quos ad tuam Sublimitatem transmittimus) plenius informabunt, quibus eadem velit Sublimitas fidem certam atque indubiam adhibere.

Dat, *Constanciæ* xvii. die Aprilis, Pontificatûs nostri Anno Primo.

De

Ann. D. 1418. Hen. 5. * IX. 578. An. 6. H. 5. Franc. 6. H. 5. m. 8.

** De Confirmatione Treugarum Flandriæ.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quasdam Literas, Consanguinei nostri, *Ricardi Beauchamp, Comitis Warewicæ*, de & super Prorogatione & Relongatione certarum Treugarum sive Abstinentiarum Guerræ, inter *Nos* & Carissimum Consanguineum nostrum *Johannem Ducem Burgundiæ* habitarum, factas in hæc verba,

A toutz ceulx, qui ces Lettres verront, *Richard Beauchamp Count de Warrewyk*, & Counseilleur du, Tresexcellent, Treshault, & Trespuissant Prince, & mon Soveraine Seigneur, *le Roy de France & d'Engleterre*, & Seigneur d'Irland, *&c. prout supra Donnees a Baieux le 24. jour de Mars.*

Nos autem, Literas prædictas ac omnia & singula in eis contenta, Rata habentes & Grata, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus, Approbamus, &, Tenore Præsentium, Concedimus & Confirmamus, prout Literæ prædictæ exigunt & requirunt.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Cadomo* xx. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Sagiensi Jurato Ligeo Regis.

Ann. D. 1418. An. 6. H 5. Norm 6. H. 5. p. 1. m. 36.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

De Gratia nostra speciali, ad Supplicationem, Venerabilis Patris, *J. Episcopi Sagiensis*, jurati Ligei nostri,

Concessimus ei omnia Temporalia sua, ubicumque infra loca nobis Subdita & Subjecta existentia,

Volentes quòd ipse Fructibus, Redditibus, & Proventibus, de Temporalibus illis provenientibus, gaudeat & utatur pacifice & quiete, absque Molestatione vel Gravamine Nostri, vel aliorum Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* xxiii. Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ad Regem, Nuncii Cardinales, super Tractatu Pacis venturi, de Salvo Conductu eis Concedendo.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 57. A.

ILlustrissime Princeps, & Potentissime Domine,

Post Recommendationem, Bellum id Pestiferum, quòd inter Florentissima Regna Franciæ & Angliæ, tot jam Annos miserabiliter viguit, non absque maximâ molestiâ, cuncta Christianitas tulit: Quis enim est ità ab omni Religione, Fide, Pietate, Humanitate denique alienus, qui tantis tamque atrocibus Malis, quæ inde contigerunt, non vehementer doleat? Nemo sanè posset Sparsum propterea Sanguinem describere: Nemo dinumerare Hominum utriusque Mortes: Nemo Incendia atque Rerum omnium Ruinas recensere.

Itaque, ut tanta Pestis tamque Flagitiosa aliquando finem haberet, *Summus Pontifex* (cui omnium Christi Fidelium Pax Summæ Curæ est) Nos ad *Regem Francorum* atque ad *Celsitudinem vestram* Legatos misit, ut omni Operâ, Studio, & Diligentiâ nostrâ (Ipso tamen Deo auxiliante) hujusmodi nocentissimum Bellum in Quietem Salutiferam convertere niteremur.

Nos verò, hujusce Pacis faciendæ studiosissimi, cum securo Conductu Illustris Domini *Ducis Burgundiæ* hucusque tandem ambo pervenimus,

Verum quia expedit, ob hanc ipsam Causam, ut Ego *Cardinalis de Ursinis* ad Serenitatem vestram, atque item Ego *Cardinalis Sancti Marci* ad Illustrissimum Regem Franciæ, separatim quidem accedamus, deinde ambo simul ad utrumque vestrum, id quòd de Mandato *Domini nostri Papæ* fit; sed Iter ipsum, propter Armorum Gentes, tam vestras, * quam Regis Franciæ, (* IX. 579.) non satis tutum videtur, Idcirco vestram Majestatem suppliciter precamur ut Nobis, cum Centum Equitibus, atque Rebus nostris singulis, securum vestrum Conductum concedere dignemini, quòd possimus ad Vos tute venire, atque inde redire.

Pridiè verò misimus Parisius, ad Illustrissimum *Regem Franciæ* impetraturi similiter salvum Conductum suum, ob eam Rationem quod facile possemus in aliquas ex suis Gentibus incidere.

Verùm salvus Conductus vester ut extimamus, duplicandus esset, ut nostrûm uterque unum penes se habere possit.

Atque unum hoc non est omittendum, quòd tanta nostra de vestrâ Majestate Fides est, ut nullo modo vereamur vestram Celsitudinem adire; sed quòd non omnibus forte vestris cogniti sumus, qui possent inconsultè Nobis aliquid in viâ facere, quod vestræ etiam Serenitati displiceret.

Idcirco decrevimus, antequam veniamus, vestrum securum Conductum impetrare; quem possimus, si necessitas urgeret, ostendere, ne Nobis aliquid accidat quod contra Voluntatem vestram & Salutem nostram esset.

Itaque securum vestrum Conductum, ut diximus, expectamus; quem cum habuerimus, tum confestim versus Serenitatem vestram ipse *Cardinalis de Ursinis* dirigam gressus meos.

Propterea Nos ipsos vestræ Celsitudini, quanto cum studio possumus, commendamus.

Dat. *Trecis* Die Vicesimo Quarto Aprilis. (Ann. D. 1418. Hen. 5.)

Salvus Conductus vero debet esse hujusmodi, ut separatim, aut conjunctim, venire, stare, morari, & redire tute & secure possimus totiens, quotiens fuerit oportunum, & ubique Locorum.

Servitores,

De Ursinis Episcopus, *&* G. Tituli Sancti Marci Presbyter. } *Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, Apostolicæ Sedis Legati, &c.*

De Restitutione Temporalium de Saint Lo.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 37.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia de Saint Lo* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Abbatiæ infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia, sive spectantia,

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii, & ad Exorandum specialiter pro bono Statu nostro dum vixerimus, & pro Anima nostra cum ab hac Luce migraverimus, ac Animabus Progenitorum & Successorum nostrorum, & omnium Fidelium Defunctorum, necnon ad alia Onera & Pietatis Opera inibi Faciendum & Supportandum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* xxvi. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles de Restitutione Literæ concessæ.

Pro *Domo Sancti Johannis Jerusalem de Breteville l'Arabel.* Ibid. m. 37.

Pro *Abbatia Beatæ Mariæ de Belestoille.* Ibid. m. 39.

Pro *Abbatia Beatæ Mariæ Damnenesobes.* Ibid. m. 36.

Teste ut supra.

De Custodia Temporalium Commissa, Lessay.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 35. * IX. 580.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia Sanctæ Trinitatis de * Lessay*, in Diœcese de Constances, fieri debeant, plus solito, accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Commisimus Religiosis Viris Abbatiæ prædictæ Custodiam omnium Temporalium, eidem Abbatiæ, intra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentium sive spectantium,

HABENDAM quamdiu Nobis placuerit, Percipiendo de Exitibus & Proficuis Temporalium prædictorum tantum, quantum pro rationabili Sustentatione sua necessarium fuerit & oportunum;

Ita semper quòd de Surplusagio Exituum & Proficuorum prædictorum, ultra Sustentationem suam prædictam, Nobis, ad Cameram nostram Compotorum, singulis Annis, respondeatur, quamdiu iidem Religiosi Custodiam habuerint supradictam.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* xxvi die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ad Custodem Angliæ Litera Ducis Bavariæ pro Succursu habendo.

Excellenti ac Potenti Principi & Domino, Domino Johanni Duci Bedfordiæ, *Comiti Richemundiæ & de Kendale, Angliæ Constabulario, necnon Domino Insularum de Jersie & Gernesey, Domino ac Consanguineo nostro Carissimo.*

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6 fol. 57. B.

ILlustris Princeps, Domine, ac Consanguinee Carissime,

Sincerâ Recommendatione, cum mei continuæ promptitudine Famulatûs pro Salute præmissâ,

Vestræ Excellentiæ in Parte fore non dubito manifestatum qualiter, post Obitum, dilectissimi quondam Domini ac Fratris mei *Willielmi Comitis Hannoniæ, Hollandiæ, & Selandiæ*, ad *suam Filiam, Neptem meam*, vehementi solicitudine habui hucusque multas, diversas, ac varias, gratiosissime tamen ac caritativas (prout Deo Testor) Prosecutiones: eandem Neptem meam, tam per meipsum, quam per alios meos Amicos, gratiosè quampluries diversimodè requirentes, quatinus Ipsa, ut meis Juribus Hæreditariis, michique per Patrimonialem Successionem confiscatis, uti quiete valerem, suum attribuere dignaretur Assensum & Consensum realiter cum Effectu; Attento (salvo pluri) quòd ipsarum Terrarum Hannoniæ, Hollandiæ, & Zeelandiæ non est proximior Me Masculus Hæres.

Quo tamen non obstante, post multos Tractatus caritativos, tandem, inter cætera, sibi optuli Meipsum, & Jus meum, ac totam Causam subjicere & submittere velle Dispositioni & Ordinationi Serenissimi ac Invictissimi Principis, Domini *Romanorum Regis*,

Ann. D. 1418. Hen. 5. *Regis* & Sacri Imperii Electorum; quod dicta mea *Neptis* suique Complices, & Fautores michi facere recusarunt.

Verùm potius quanto magis, bono Zelo, Fideque non fictâ, unà cum meis Amicis institi pro quiete, tanto semper Major & Vigentior exstitit orta Materia dubitandi.

Sed quia verum est quòd, Serenissimus ac Invictissimus Princeps, Dominus *Romanorum Rex* prænarratus, super his plenarie informatus, respiciens ac intuens variam & diversam michi & circa Me in hac parte illatam Injuriam, per suas certi Tenoris Literas, Terras Hannoniæ, Hollandiæ, & Zeelandiæ, tanquam ad ipsum & Romanum Imperium, per & post obitum præfati quondam Domini ac Fratris mei, legitime devolutas, cum suis Juribus, Dominiis, & Pertinentiis universis, mihi gratiose contulit & donavit, in Feodum ab Ipso & Imperio possidendas,

Prout in Literis suis, mihi desuper concessis (quarum Copiam vestræ Excellentiæ transmitto Præsentibus interclusam) videre poteritis lucidius contineri.

Nichilominus tamen dicta mea *Neptis*, una cum *Johanne*, *Filio* quondam *Anthonii de Burgundia*,

Qui, licet sibi invicem Secundo Consanguinitatis & Tertio Affinitatis gradibus attineant, Matrimonium pariter consummarunt, circa tamen Literas Apostolicas Inhibitorias ipsis perantea desuper

* IX. 581. directas (quarum etiam * Copiam transmitto Præsentibus inclusam) quod summe michi displicet,

Præfatas Terras meas & Dominia, in Sacri Imperii Contumeliam & Injuriam, præter etiam dicti Domini *Romanorum Regis* consensum, ac in meum præjudicium non modicum & gravamen, detinent de facto, & Detinere non formidant & occupare, minus justè:

Denuò verò, respiciens omnem meam diligentiam supervacuam extitisse, cum ad Pacem tanta fecissem quod bono Modo concipere nequeo quomodo sanâ Conscientiâ fecisse potuerim ampliora, extremâ necessitate compulsus, sub Umbra Divinitatis, quæ Negotium gerentibus æquitatis brachium supernæ Virtutis extendit, vim Armatam jam Convocavi pro Jure meo hæreditario prosequendo; arbitrans cœlesti Divinitati minime displicere, quòd Justitiam prosequar, per Armorum remedia, ubi pacifica & caritativa minimè profuerunt.

Idcirco (*Illustris Domine*, & *Consanguinee sincere dilecte*) vestræ Excellentiæ & Consanguinitati (quam multipliciter confido michi favorabilem in agendis) supplico Precibus seriosis atque Instantiâ quâ valeo potiori, quatinus michi, hac vice, Quingentis Architis Sagittariis, citius, post Præsentium perceptionem, quo poteritis, illos in Opidum meum *Brielis* sive *Dordracum* transmittendos, meæ Considerationis intuitu, absque Notabili Mora, in hac justa Causa mea, quam prosequor favore Divino, dignemini & velitis impendere Assistentiam & Succursum; quibus, per Dei Gratiam, de suis stipendiis & Expensis, in Itinere huc veniendo factis & faciendis, taliter providebo, quòd vestræ Excellentiæ ac Michi desuper habebunt meritò regratiari.

In his dignetur *vestra Excellentia* se michi in hac causa mea talem effectualiter exhibere, ut, per prædictæ Excellentiæ Subventionem, velut cæterorum Amicorum meorum & Confœderatorum, mea Jura hæreditaria & Patrimonialia (quibus dicta *mea Neptis*, & *Johannes*, dicti quondam *Antonii Filius*, me spoliare nituntur & defraudare) valeam, Deo etiam auxiliante, recuperare, prout eidem vestræ Excellentiæ plenarie confido, & sicuti vobis, in casu simili vel majori, si casus se offerret, libentissimè posse tenus Subvenirem; in quibus revera minimè parcerem meis Expensis, Laboribus, & Amicis, Teste Altissimo; qui vobis adaugeat Dierum longitudinem cum Salute.

Scriptæ in *Opido meo Dordracensi*, Mensis Aprilis Die Vicesima Septima.

Dux Johannes de Bavaria, *Electus Leodiensis*, *Comes Hannoniæ*, *Hollandiæ*, & *Zeelandiæ*.

De Proclamatione super Gravatis contra Treugas Burgundiæ.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 35. d.

REX, Ballivo suo de Cadomo, Salutem.

Cum certæ Treugæ inter *Nos*, & Carissimum Consanguineum nostrum, *Johannem Ducem Burgundiæ*, usque Festum Sancti Michaelis proximo futurum duraturæ, initæ & captæ existant,

Vobis Mandamus quòd in locis, infra Ballivam vestram, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè Proclamari faciatis,

Quòd omnes & singuli Ligei nostri, qui se contra formam Treugarum prædictarum sentiunt gravatos, sint apud villam nostram de Vernulle, Quinto die Maii proximò futuro, coram certis Commissariis nostris, quos pro Reparatione Attemptatorum contra Treugas prædictas assignavimus, Justitiam in hâc parte consecuturi.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* xxviii die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibidem. m. 36. * IX. 582.

De Conservatoribus Treugarum prædictarum Constitutis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cum nuper Inierimus, Fecerimus, & Concordaverimus Treugas & Abstinentias Guerrarum, sub certis modo & * forma, cum, Carissimo Consanguineo nostro, *Johanne Duce Burgundiæ*, prout ex earum Tenoribus clarius liquere poterit, in eventum,

Nos,

Ipsa Pacis seu Treugarum Fœdera, quantum in Nobis est, inviolata & illibata observari cupientes, ac quicquid in contrarium Actum est, aut fuit, ultro citroque, debita cum celeritate reformari, Ann. D. 1418. Hen. 5.

De Fidelitate, circumspectione, & industria, Carissimi Consanguinei nostri, *Johannis de Nevyll*, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Edmund. Thorp* Militis, & Magistri *Johannis Kemp* Legum Doctoris, plenius confidentes,

Ad Conveniendum cum Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Procuratoribus, sive Nunciis *prædicti Ducis*, sufficientem in hac parte Potestatem exhibentibus, in Villa nostra de Vernull, aut quocumque alio Loco ad hoc apto & congruo,

Audiendumque Ambassiatorum, Commissariorum, Procuratorum, sive Nunciorum hujusmodi voluntatem de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum, ac Reparationem Attemptatorum, circa præfatas Treugas & Abstinentias, qualitercumque concernentibus, & Attemptatorum hujusmodi Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem faciendum, & eas fieri Petendum, Requirendum, & cum effectu Optinendum,

Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque propositas & proponendas, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, Audiendum, Examinandum, & Fine debito Terminandum, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, legalibus Terminis (si eis videbitur expedire) non servatis, aut aliàs, de consensu Partium, recissis aut abbreviatis, inspectâ solâ Facti veritate,

Necnon ad Concedendum, Petendum, & Optinendum quibuscumque Personis salvi Conductûs Literas, quatenus Negotii Natura, qualitas, & expeditio exigit & requirit,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna, Ipsos Tres aut Duos eorum (quorum præfatum *Johannem Kemp* unum esse volumus) nostros veros & legitimos Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per Præsentes;

Promittentes, in verbo regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per eosdem Ambassiatores, &c. aut Duos eorum (quorum, &c.) Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* xxiii. Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus Temporalium.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1418.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia de Mountebourc*, in Patria nostra de Constentin (quæ de Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & nostro Patronatu existit) fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur, An. 6. H. 5. Norm 6. H. 5. p. 1. m. 34.

Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Abbatiæ infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia, sive spectantia,

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii ibidem, & aliorum Pietatis Operum supradictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum nostrum de Cadomo* xxx. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas de Restitutione habent *Abbas & Conventus Abbatiæ Sancti Salvatoris le Vicounte*, in Balliva Regis de Costentyn, sub eadem Data, & eodem Waranto.

** Pro Canonicis de Auranches.*

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1418.

Sciatis quod Nos,

Immensa Dei Beneficia, Nobis ante haec tempore, & præsertim postquam in Ducatum nostrum Normanniæ, pro Recuperatione & Conquestu Jurium nostrorum ibidem, suâ clementiâ & benitate pervenimus, varie infusa & exhibita, clarè intuentes, An. 6. H. 5. Norm 6. H. 5. p. 1. m. 35.

Ad Gratiarum Actiones ipsi soli Deo, qui Justitias diligit, & videt æquitates, impendendas solertius excitamur:

Ut igitur noster Affectus effectum sortiatur, ejusque Laudes & Servitia, qui Bona Nobis tribuit ubique locorum nobis Subditorum, plus solito vigeant & accrescant, de Gratia nostra speciali, Concessimus, dilectis nobis in Christo, *Canonicis Residentibus in Ecclesia Cathedrali Civitatis nostri d'Aurenches*, in Ducatu nostro Normanniæ, ac *Capellanis*, *Clericis*, & *aliis Ministris ibidem* Deo Servientibus, & sub Fide & Ligeantia nostra existentibus, quòd ipsi habeant & teneant omnes & singulos Hæreditates & Redditus, ad Corpus Ecclesiæ prædictæ, infra Ducatum nostrum prædictum, qualitercumque pertinentes;

Ita quod ipsi, de eisdem Hæreditatibus & Redditibus, ad Onera, eidem Ecclesiæ incumbentia, supportanda, juxta Consuetudinem ibidem hactenus rationabiliter habitam & usitatam, disponere possint, quousque pro Regimine & Gubernatione ejusdem Ec-

Ann. D. 1418. Hen. 5. Ecclesiæ; ad Dei Laudem & Honorem aliter duxerimus ordinandum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* primo die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Abbatissa Sanctæ Trinitatis de Cadomo.

Ann. D. 1418. Ar. 6. H. 5. Ibid. m. 33. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia Sanctæ Trinitatis de Cadomo* fieri debeant plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus *Abbatissæ & Conventui Loci prædicti* omnia Temporalia, Abbatiæ prædictæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

Habenda in Sustentationem Divini Servitii ac aliorum Pietatis Operum prædictorum:

Et, ulterius, de uberiori Gratia nostra, *Dedimus & Concessimus* eidem *Abbatissæ & Conventui* omnia Redditus, & Proficua, ac Exitus Temporalium prædictorum a retro existentia, quæ ad usum nostrum nondum Levata seu Recepta existunt, Habenda de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* xx. die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas habent,

Abbas & Conventus Abbatiæ Sancti Stephani de Cadomo.
Abbatissa & Conventus Abbatiæ Beatæ Mariæ de Lisieux.

De Impositione Salis & Gabelo delendis.

Ann. D. 1418. Ar. 6. H. 5. Ibid. m. 25. d. HEnry, &c. A tourz ceulx, &c. Salut.

Savour faisons que Nous,

Aians cognoissanca que, par la Grace & Soveraine puissance de nostre Creatour, Nous aions recouvert nostre Paiis & Duche de Normandie, & aultres Lieux & Paiis appartenans a nostre Coronne & Seignorie Roial de France,

Avons receu nostre Povre People de diz Paiis a nostre Grace, Subjection, & Obeissance,

* IX. 584. * Par les queulx Nous avons Entendu que, es temps passez, Nous adversaires & Enemiz, qui en temps passe, injustement & sans oul bon Tiltre, contre la volente de Dieu, ont occupe & detenu nostre dit Paiis & Roialme de France, & injurieusment, contre Dieu & Saunte conscience, Traictes, Oppresses, & Greues noz poures Subjects, & leur ont imposses Gabelles & Imposts de Sel en grand griefues Sommes de Deniers, & a grans & divers Priz, par granz & injustes Coutraintes,

Et, qui pis est, a contrains a prendre & paier Sel a leur Governier, contre lour plaisir, & volente, es certaines Sommes Imposees a leur plaisir, montans a plus grans Sommes, la Moitee ou les Deux Pars que le dit Sel ne povait valour,

Et sur ce mis & cituees Officiers & Pluseurs Commissairs, les quielx, en grans Tirannies & Maulvailes Justices, on Contrains & Traitte nostre dit poure Poeple tellement que il en est tout Destruit & Cheu en grans Pouretes & Necessitees, dont Dieu nostre Createur s'est courouchie, & si doit faire chescun bon & loial Christien,

Nous,

Voulans a ce Pourveoir, releuer, & hoster nostre dit poure People de telles & si miserables Contraintes & Subjectiones, & iceux Traictier & Governer selon Dieu & bon Justice, Premerement, Considerants le grant Grace, & Auctorite, & Puissance, que Dieu nostre Createur, qui est Largiteur & Donneur de toutes Biens, Nous a faiz & donnes, fait & donne chescun jour,

Et en especial pour le Recouvrement de noz Terres & Seignories appertenes a nostre dite Coronne de France,

En l'onneur, reverance, & loange de Saunte Trinitie, de la benoiste glorieuse Vierge Marie, de tous les Sains de Paradis, & en l'onneur de mon Seigneur Saint Georg, nostre verroy & Singular Patron,

De nostre Grace especiale, & de nostre propre & verroy Mouvement, ou jour de la Solempnite & Fest du dit Monseigneur Seint Georg, avons icelles Gabelles & Impostes Hostes, Remie, Relaches, & Pardonnees, pour nous, & pour noz Heirs & Successours, a touz & chescun de noz Subjects, qui a nostre Obeissance sont venuz, & qui vendront dedenz le Premier jour de Juing prochein venir, tant, eulx, que pour leur Heirs & Successours, tant de nostre dit Paiis & Duchie de Normandie, que de queconques autres Lieulx & Paiis de nostre dit Roialme de France, qui sont & seront en nostre Obeissance dedeins le dit temps, & icelles Gabelles & imposts Adnullez & Aboillez, sans jamais avoir cours pur le temps avenir, en aucun mannere, en noz ditz Paiis & Seignories,

Mais voulons & Nous plaist que ditz Hommes & Subjects, tant Marchanz, que aultres, leurs Heirs & Successeurs Puissent chescun de soy, pur le temps avenir, Prendre, Achatter, & Marchander du dit Sel, tant Blanc que Noir, quant il leur plerra, sanz nulle Contrainte, & ou il leur plerra, es Lieux, Villes, & Places sur ce par nous ordonnez, ou que nous Ordonnerons & ferrons Ordonner par noz Genz & Officiers,

Et,

Ann. D. 1418. Hen. 5. Pour ce que en chescun Roialme Cristienne est accustume avoir & prendre Custume & Trespas de chescune Marchandie, Vendue & Achatee, & mesmement sur la Marchandise du dit Sel, & que, de present, Nous avons a soustenir & porter pluseurs & grande Fraiz pour le fait de nostre Guerre, ou il nous fault Avoir & Porter pluseurs & grosses Finances,

Nous avons ordonne la mendre & plus petite Aide & Custume, que faire povons, sur la Marchandise du dit Sel; C'estassavoir,

La Quart Partie, ou le valeur, de tout le Sel qui serra Vendu en nostre dit Paiis & Duchie de Normandie, tant de cellui qui de present y est que de celluy qui y sera Apporte pur le temps avenir, tant par Mer, comme par Terre,

La quelle Quart Partie serra paie, par maniere de Coustume, par tous les Marchans, a nous, & a noz Successeurs, ou la valeur d'icellui, le quell qu'il plairra a Nous, ou a noz ditz Successeurs.

ET AUSI avons Ordonne que tout le Sel, qui de present est en noz Guerniers, & que nous avons Gaigne & Conquis, soit premierement Vendu, sanz Impost ne Gabelle, au Prix qui par nous serra Ordonne:

Et que nul de noz Genz, qui auroient Prins & Gaigne Sel en nostre Ville de Caen, ne soit Comprins en nostre presente Ordonnance.

Mais,

Pour ce que pluseurs & grandes Fraudes & Malices pourroyent estre faitz & commises, en nostre Prejudice & Damage, & aussi de nostre dit Peuple, tant pour le Paiement de nostre dite Quarte partie pour Custume, que pour * les Mesures, qui sont muables en plusours & diverses parties de nostre dite Paiis, de quoy pluseurs & grans Larcins & Inconveniens purroyent avenir * IX. 585.

Nous avons Ordonne, & Ordonnons, par ces Presentes, que tout le Sel, qui pour le temps avenir serra Apporte en nostre dit Paiis, soit mis & apporte tout entier en Garniers es Lieux, Villes, & Places, qui par Nous seront a ce nomes & ordonnes, & illoeques Vendue & Mesure par noz Mesureurs jures, a ce ordonnes, aux Mesures qui de present y sont ordonnes; Les quelles nous voulons estre tenues & gardees, sans croistre, ne apetischer, en nulle des Parties de noz diz Paiz & Duchie.

ITEM, voulons & ordonnons que nul de noz Subjectz, Marchanz, ne autres, ne facent Assembles ou Guerners de Sel, si non es Villes que Nous ordonnerons; & les Marchanz, ausquelx nous donnerons Congie qu'ils puissent Achater Sel hors des Parties de noz diz Paiz, le quel ils seront tenuz Apporter es Lieux & Villes par nous a ce ordonnez, & que ce soit fait en la presence de noz Gens & Officers a ce par nous Commis.

ITEM, avons Ordonne & Ordonnons, que se aucun rompe ou enfraint nostre dite Ordonnance, que il soit pugni par parsone & par amende voluntaire, a la volente & arbitracion de Nous ou de noz Officers; & le Sel, avecques les Chares Sall-fees, Chevaulx, Cherettees, & Harnois, soyent Forfaiz, & appliques a nous; de la quelle Forfaiture & Amende les Prenours auront la Moitie.

ITEM, & se, Pour le temps avenir, il estoit Regarde ou Advis, par Nous, ou noz Successours, que nostre dit present Ordonnance fust Trope Grieve, tant pour les Marchans, que pour les Lieux & Places ou le dit Sel fera Vendu, que aulterment Nous reservons a Nous & a noz Successours de les amender & corriger, comme il plairra a Nouz & a noz Successours, & par nostre Conseil, pur le bien & en le faveur des Marchans & de noz diz Subjects.

ITEM, &c,

Pour ce que nous Sommes duement acertenes que, en temps passe, pluseurs Officers, estans en nostre Paiis & Duchie de Normandie, soubz nostre *dit Adverfaire*, ont fait pluseurs & grands Oppressions & Charges a nostre pouere People,

Et Prins, Pillie, & Exigie sur nostre dit Peuple, par Raoson de leurs Offices, plusours Sommes de Deniers, & appliquie a eulx & a leur Profit,

Quelle chose Nous desplaist, & ne voulons, pour le temps avenir, telles Oppressions & Charges estre faitz a nostre dit poure Peuple, par nul diz Officers, Mais voulons & Nous plaist que par noz diz Officers, nostre poure Peuple, & touz noz Subgiez soient tractez & governez Sauntement & justement, aux Usages & Coustumes qui estoyent en nostre dit Paiis au temps de noz Predecesseurs,

Et, Pour ce que Nous voulons touz les Poins & Articles dessusdiz declarez & deuisez, & les Circumstances, & dependences estre tenuz & gardez sanz enfraindre ne aller encoutre en aucune manere, Mandoms & commandoms a touz noz Baillis, Vicontes, & Officers, que nostre dite Ordonnance & Volente ils facent tenir & garder, & icelles Crier & Publier notoirment par touz les Lieux & Places, de lour diz Bailliages, accustumez a faire Criz:

ET DEFENDONS a touz noz Subjects que nul, de quelque estat ou Condicion que ce soit, ne face ou attempte en aucune maniere a contraire de noz diz Volente & Ordonnance, sur paine d'en estre griefment Pugny; Car ainsy Nous plaist il estre fait de Grace especiale par ces presentes; non obstant queconques aultres Lettres, Ordonnances, Mandemens, ou Deffences a ce contraires

Tesmoin &c.

Don a *Caen* l'An Mille, Quatrecens, Diz Oept, le Quart Jour de Mai, & le Sisme de nostre Regne.

Ann. D. 1418. Hen. 5.

Appunctuamentum pro Ivry.

Ao. 6. H. 5. Pat. Norm. 6 H. 5 p. 2. m. 2.

L'Appointment, Fait perentres Mesires *Guillem Garnison*, *Robert Roos*, *Waulter Beauchamp*, & *Jehan Montegomery*, Chivalers, & *Jehan Smeches* Escuier, Commis du Treshault & Puissant Prince Monsieur *Humfrey* Filz & Frere de Roys, *Duc de Gloucestre*, Conte de Pembroke, & grant Chamberlaine d'Engleterre, d'une Part, & *Pierres Dorgessin* Capitayne du Chastell & Dongeon d'Ivry, *Charloe de Gencourt*, *Stenne Stondet*, *Symonet Deselins*, *Colus de Gateunes*, *Bertran de Fronse*, & *Jehan de de Marconville*, Escuiers, d'autre Part.

* IX. 586.

* Premierement, est Accorde que le dessuisdit *Pierres Dorgessin*, Capitayne du dit Chastell & Dongeon, par le Consentement de tourz les Chivalers, Escuiers, Bourgoys, & Inhabitans de la dite Garnison & Fortereffe, *Rendra* & de fait *Baillera*, es Mains du dit Treshault & Puissant Prince Monsieur *le Duc de Gloucestre*, pour & en noum du Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince, *le Roy de France & d'Angleterre*, le dit Chastell & Dongeon d'Ivry le xiv. jour de ce present Moyz de May, & ce sanz fraude ou mal engyn.

Item, est Accorde que tourz les Viures, qui pour le present sont en le dit Chastell & Dongeon du dit lieu d'Ivry, demourreront illoeques, sans riens d'iceulx estre transportes hors: Et ont les dessusdiz Pierres Dorgessin, les Chivalers, Escuiers, Bourgoiz, & Inhabitans en le dit Chastell & Dongeon promis que, entre cy & l'entre de la ditte rendue, ne serra fait, ne souffert estre fait, des diz Vivres gaste ne destruction queconque, marz en useront raisonnablement, come ilz fesoient devaunt ceste present Composition.

Item, est Acorde que toute l'Artillerie de diz Chastell & Dongeon (cestassavoir) Lances, Haches, Arcs, Arbalestes, Fleches, Viretons, & tourz autres Abillemens pour Arbelestres, Poudres, Canons, & autres habillemens queconque de la Guerre, &c.

Donnez a *Yvry* le x. Jour de May, l'An de Grace M. CCCC. & dix Neuf.

Pro Episcopo Sagiensi.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 34.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ad Supplicationem, Venerabilis Patris, *Episcopi Sagiensis*,

Concessimus ei quòd ipse omnem Jurisdictionem suam Spiritualem, infra Diœcesim suam, habere, & excercere, ac eâ uti & gaudere possit, prout eâ meliùs & liberiùs, ante ultimum Adventum nostrum in Ducatum nostrum Normanniæ, rationabiliter uti & gaudere consuevit, absque Impetitione seu Impedimento qualitercumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam Regis de Cadomo* sexto die Maii.

Per ipsum Regem.

De Salva Gardia.

Ann. D. 1418. Ao. 6. H. 5. Ibid.

REX, per Literas suas Patentes, usque Primum Diem Augusti proximò futurum duraturas, suscepit in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem, ac salvam Guardiam suas speciales *Capellanos Hospitalis Dei de Consort juxta Maus*, quod de Fundatione Progenitorum Regis, quondam Regum Angliæ, & suo Patronatu existit, ut dicitur, Homines, Terras, Res, Redditus, & Possessiones ejusdem Hospitalis, ac Bona & Catalla sua quæcumque;

Et ideò, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam Regis de Cadomo* septimo die Maii.

Per ipsum Regem.

De Præsentatione.

Ann. D. 1418. Ao. 6. H. 5. Ibid. m. 35.

THomas Filleul Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Sancti Laurentii de Chesnedut de Greys, Lexoviensis Diœcesis, vacantem, ut dicitur, per Mortem *Johannis Sawdrey* ultimæ Personæ ibidem, & ad Regis Donationem spectantem;

Et diriguntur Literæ illæ Vicario Generali Episcopi Lexoviensis, ipso Episcopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* decimo die Maii.

Per ipsum Regem.

* IX. 587. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibidem. m. 34.

* *De Libera Capella Data.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Dedimus & Concessimus *Johanni Maillardy*, Magistro in Artibus, Capellano Liberam Capellam Sancti Simonis in Parochia Sanctæ Honorinæ in Vicecomitatu de Baieux, vacantem, & ad nostram Donationem spectantem, ut dicitur, *Habendam* cum suis Juribus & Pertinentiis universis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* decimo die Maii.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium Cicestren.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Pat. 6. H. 5. m. 20.

REX, Escaetori suo in Comitatibus Surriæ & Sussexiæ, Salutem.

Cum Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesia Cicestrensi per Mortem, bonæ memoriæ, *Stephani nuper Episcopi* loci illius, eidem Ecclesiæ de Persona, dilecti Clerici nostri, *Henrici Ware*, Canonici ipsius Ecclesiæ, in utroque Jure Licentiati, providerit, *ipsumque in Episcopum* Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, nobis indè directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Episcopus* omnibus & singulis verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis contentis, coram nobis palam & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit,

Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè, cepimus Fidelitatem ipsius *Episcopi*, & Temporalia Episcopatus illius, prout moris est, restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Episcopo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in forma prædicta; salvo jure cujuslibet.

Teste præfato Custode apud *Westmonasterium* decimo tertio die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eâdem Data; videlicet,

Richardo Merlowe *Majori Civitatis Regis Londoniæ & Escaetori suo in eâdem Civitate.*

Escaetori Regis in Comitatibus Kantiæ & Middlesexiæ.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Abbate Sagiensi de non molestando.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 36. d.

REX Universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm *Abbas Sancti Martini de Sees* Juramentum Fidelitatis, Nobis, pro Temporalibus suis, quæ de Nobis infra Ducatum nostrum prædictum tenet, debitum, nobis, in propria Personâ nostrâ, apud Castrum nostrum de Cadomo, fecit,

Vobis & cuilibet vestrûm Mandamus quòd ipsum Abbatem Fructibus, Redditibus, & Proventibus, de Temporalibus suis prædictis provenientibus, uti & gaudere permittatis pacificè & quietè, & ipsum, occasione Fidelitatis prædictæ, non molestetis in aliquo seu gravetis.

Teste Rege apud *Castrum prædictum* decimo tertio die Maii.

* *Pro Cardinali de Ursinis.*

* IX. 588. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6 H. 5. p. 1. m. 33.

REX, per Literas suas Patentes, per Sex Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum, &c. Venerabilem Patrem, *Jordanum Albanensem Episcopum*, ac Sacrosanctæ Ecclesiæ Romanæ Cardinalem *de Ursinis* vulgariter nuncupatum, penes Præsentiam Regis, cum Centum Personis ac totidem Equis in Comitivâ suâ, quotiens opus fuerit, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad propria redeundo, necnon Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Et ideò, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* decimo quarto die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Comite Vendocinensi.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibidem. m. 25.

REX, per Literas suas Patentes, usque duodecimum Diem Julii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Johannem Lesvedle*, Servientem *Comitis de Vendosme* Prisonarii Regis, in Regnum Regis Angliæ, ad Præsentiam prædicti Comitis transeundo, ibidem morando, & exinde ad Partes suas proprias redeundo;

Proviso semper, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* decimo sexto die Maii.

Per ipsum Regem.

De

Ann. D. 1418. Hen. 5.

De Recipiendo ad Gratiam.

An. 6. H. 5. Ibid. m. 31.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.*
Sciatis quòd Nos,
De fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, Dilecti & Fidelis nostri, *Johannis Tiptoft* Militis, Præsidentis & Thesaurarii nostri Normanniæ, plenius confidentes,
Dedimus ei plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Mandatum speciale ad omnes & singulas Personas (cujuscumque Status seu Conditionis fuerint) qui ad Gratiam & Obdientiam nostras venire volunt & desiderant, ad Gratiam & Obedientiam nostras nomine nostro Recipiendum & Admittendum,
Et ad Juramenta earumdem Personarum & earum cujuslibet in hac parte modo debito Capiendum,
Necnon ad Bilnetas, sub Sigillo suo, hujusmodi Personis Conficiendum & Consignandum,
Necnon Mercatoribus, Mercandisas frequentantibus, ac Presbiteris, tam Religiosis, quàm Secularibus, Bilnetas, sub Sigillo suo, de transeundo in Regnum nostrum Angliæ, ad inibi Mercandisandum, similiter Conficiendum & Consignandum.
In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.
Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Reformatione Treugarum cum Regina Cecilie.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid. m. 25.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod,
Cùm nuper, ad Honorem Dei, & Christiani Sanguinis effusionem evitandam, inierimus, fecerimus, & concordaverimus Treugas & Abstinentias Guerrarum, sub certis Modo & Formâ, cum, Præclarissima Domina, *Yoland Regina Jerusalem & Ceciliæ*, ac *Ludowico Filio suo*, prout ex earum Tenoribus clariùs liquere poterit, in eventum,
Nos,
Ipsa Pacis seu Treugarum Fœdera, quantum in nobis est, inviolata & illibata observari cupientes, ac quicquid in contrarium actum est, aut fuit, ultro citroque, debita cum celeritate reformari,
De fidelitate, circumspectione, & industria, Fidelium & dilectorum nostrorum, *Johannis Tiptoft* Chivaler, & *Rolandi Leyntale* Chivaler, plenius confidentes,
* IX. 589. * Ad Conveniendum cum Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Procuratoribus, sive Nunciis præfatorum *Dominæ Yoland Reginæ & Ludowici Filii sui*, sufficientem in hac parte Potestatem exhibentibus, in quocumque Loco ad hoc capto & congruo,
Audiendumque Ambassiatorum, Commissariorum, Procuratorum, sive Nunciorum hujusmodi Voluntatem de & super omnibus & singulis, præfatarum Treugarum seu Abstinentiarum debitam & fidelem observantiam concernentibus,
Necnon ad Tractandum & Communicandum cum eisdem de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum ac Reparationem Attemptatorum circa præfatas Treugas & Abstinentias qualitercumque concernentibus,
Et Attemptatorum hujusmodi Corectionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem faciendum, & eas fieri Petendum, Requirendum, & cum effectu Optinendum,
Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque propositas & proponendas, cum suis emergentibus, incidentibus, dependentibus, & connexis, Audiendum, & Examinandum, ac Fine debito Terminandum summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, legalibus Terminis (si eis expedire videbitur) non servatis, aut alias, de Consensu Partium, rectiis aut abbreviatis, inspectâ solâ Facti veritate,
Necnon ad Concedendum, Petendum, & Optinendum quibuscumque Personis Salvi Conductûs Literas quatenus Negotii Natura, qualitas, & expeditio exigit & requirit,
Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna,
Ipsos *Johannem* & *Rolandum*, nostros veros & legitimos Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales, Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per Præsentes;
Promittentes in verbo Regio Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per eosdem Ambassiatores nostros Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, aut aliquo Præmissorum.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

ITEM, Consimiles Literæ Regis diriguntur *Johanni Arundell* de Lichet Mautravers Chivaler, *Johanni Tiptoft* Chivaler, & *Johanni de Asshetun* Chivaler, de Treugis *inter Regem & Ducem Britanniæ* conservandis.
Teste Rege apud *Villam de Bernay* primo die Junii.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1418. Hen. 5.

Pro Burgensibus Falesiæ.

An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 31.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod,
De Gratia nostra speciali, & in Auxilium Reparationis & Emendationis diversorum Turrium & Murorum Villæ nostræ Falesiæ, tempore Obsidionis nostræ ibidem Prostratorum,
Concessimus, dilectis nobis, *Burgensibus & Habitantibus Villæ prædictæ* Octingenta Scuta Auri, percipienda de Proficuis & Commoditatibus, de Sale nostro ibidem provenientibus, per Manus Custodis ejusdem Salis pro tempore existentis.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Appunctuamentum d'Evreux.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 3. * IX. 590.

CY ENSSUIT L'APPOINTMENT Fait, Traictie, & Acorde, par ces LETTRES ENDENTES le xx. jour de May, l'An Mille, Quatrecens, & Dixhuit, parentre Nous *Jehan le Blont*, *Jehan Scrop*, *Thomas Carrew*, & *Jehan Carbonnell* Chivalers, Assignes pour le Treshault & le Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Conte de Dorsete, Admirall d'Engleterre, Guyen, d'Irland, de l'une * Partie, & les Gens de Saint Esglise, & *Guillam de Crane* Bailli, les Burgois & Habitans, en la Cite, Ville, & *Soubourrs d'Evreux*, d'autre Parte.

PRIMEREMENT, que la dite Citee d'Eureux serra rendue es mains du dit *Duc d'Excestre*, en Nom de Tresexcellent Prince & nostre Tresredoute & Soveraine Seigneur *le Roy de France & d'Engleterre.*

ITEM est Appointe & Acorde que le dit Baillif de la dite Cite & touz les Soudeours, auffi bien les Estranges, come autres, de toute manere Nation, deffensables, estans dedens la dite Citee, se Rendront au dit *Duc d'Excestre* en la fourme & manere cy apres escriptz;

C'estassavoir, ceulx, qui sont Burguegnons, ou d'aucune Terre, ou Seignurie du *Duc de Burgoyne*, a la Grace du Roy nostre dit Soveraigne Seigneur, ou autrement advenir ses Homes Lieges come au *Roy de France & Duc de Normandie*, le quel qu'il plerra, au *Roy nostre Soveraigne Seigneur*; & touz aultres Soudeours, de quelque Nation q'ils soient, estans en ycelle Citee, de faire Serement au dit *Duc*, ou nom du Roy *nostre dit Soveraine Seigneur*, pour lui servir bien & loialment contre touz les Gens de ce Monde (c'estassavoir) en ses Guerres de France durans ycelles, ou autrement d'estre Prisoners au dit *Duc d'Excestre.*

ITEM, est Appointe & Acorde que touz Traictures Rebelles, soient ilz Angloys Natifs, Galloys, Iroys, & Gascoignes, ou Francoiz, cy devant Jures au *Roy nostre dit Soveraine Seigneur*, estans dedeins la dite Cite, seront Deliures a ycellui *Duc d'Excestre*, pour attendre la Grace & Ordonnance *du Roy* nostre dit Soveraine Seigneur.

ITEM, est Appointe & Acorde que tous & chescun des Bourgoys & Habitante de la dite Cite *d'Evreux* demouront & feront Residence en icelle: Et aussy feront Sermentes d'estre vrayz Lieges & Subgez au Roy nostre dit Soveraigne Seigneur, ses Heires & Successours, come au Roy de France & Duc de Normandie.

ITEM, &c.

De Præsentatione.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 31.

JOhannes Foberti Capellanus, juratus Ligeus Regis, habet Literas ejusdem Regis Patentes ad Ecclesiam beatæ Mariæ Magdalenæ de Bouge, Ebroicensis Diœcesis, vacantem & ad Regis Donationem, &c.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* vicesimo secundo die Maii.

Per ipsum Regem.

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis.*

De Prabenda Data.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid. m. 30.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd, DEDIMUS & CONCESSIMUS, Dilecto nobis, *Gervasio Giguet Capellano*, Jurato ligeo nostro, Præbendam sive Canonicatum in Ecclesia Collegiata Omnium Sanctorum de Mortaigne, in Vicecomitatu nostro de Perche, quam vel quem Magister *Andreas Foullenfant*, jam Defunctus, ut dicitur, ultimo tenebat & habuit in eadem, vacantem & ad nostram Donationem spectantem, ut dicitur, HABENDAM cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum Regis de Cadomo* vicesimo tertio die Maii.

Per ipsum Regem.

Ann. D.
1418. ET Mandatum est *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ præ-
Hen. 5. dictæ quòd ipsum *Gervasium* ad Præbendam sive Canonicatum prædictam admittant, & ei Stallum in Choro & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ sive Canonicatûs illius, prout moris est, assignari faciant.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

---

*IX.
591. ** Pro Cariagio Regis Scotorum.*

Ann. D. REX *Johanni Water*, Salutem.
1418. Scias quod Assignavimus Te ad tot Equos & Carectas, quot
An. 6. pro Cariagio *Regis Scotorum*, Prisonarii nostri, de Londonia usque
H. 5. Castrum de Kenylworth sufficere poterunt, ubicumque inveniri
Pat. 6. poterunt, infra Libertates, & extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat ex-
H. 5. m. cepto) pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis,
28. d. per Te, & Deputatos tuos, pro quibus respondere volueris, Capiendum & Arestandum;

Et ideò Tibi præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris ac aliis Fidelibus & Subditis nostris, Tenore Præsentium firmiter in Mandatis quòd tibi, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* vicesimo quarto die Maii.

Per Concilium.

De Restitutione Temporalium Meneven.

Ann. D. REX, dilecto sibi, *Richardo Merlawe*, Majori Civitatis suæ
1418. Londoniæ, & Escaetori suo in eadem Civitate, Salutem.
An. 6. Cùm Dominus *Summus Pontifex Benedictum*, nuper *Bangoren-*
H. 5. *sem Episcopum*, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ tenebatur, absol-
Ibid. verit, ipsumque ad Ecclesiam Menevensem, vacantem per Trans-
m. 29. lationem *Stephani Patryngton*, nuper *Episcopi* ejusdem Ecclesiæ Menevensis, ad Ecclesiam Cicestrensem auctoritate Apostolicâ transtulerit, & in *Episcopum dictæ Ecclesiæ Menevensis* præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, nobis inde directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Episcopus* omnibus & singulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, coram nobis palam & expresse renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Episcopi* & Temporalia dicti Episcopatûs Menevensis, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideo Tibi Præcipimus quod eidem *Episcopo*, Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, unà cum Exitibus, inde a tempore Mortis prædicti *Stephani* perceptis,

Quos eidem *Episcopo*, eo quòd ipse nichil de præfato *Stephano* pro Reparatione Temporalium ejusdem Episcopatûs petet seu recipiet, de Gratiâ nostrâ speciali Concessimus,

Sine dilatione Liberes ut prædictum est; salvo Jure cujuslibet.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* primo die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur Escaetori Regis in Comitatu Herefordiæ, ac Marchiis Walliæ, eidem Comitatui adjacentibus, sub eâdem Datâ.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Attemptatis Reformandis super Treugis Flandriæ.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1418. Sciatis quòd,
An. 6. Cùm nuper Inierimus, Fecerimus, & Concordaverimus Treu-
H. 5. gas & Abstinentias Guerrarum, sub certis modis & formis, cum,
Franc. 6. Carissimo Consanguineo nostro, *Johanne Duce Burgundiæ*, tam
H. 5. m. pro Comitatu suo Flandriæ & Subditis suis de eadem, quam etiam
7. pro aliis, tempore Captionis earumdem Treugarum seu Abstinen-
IX. tiarum, Terris, * Patriis, Dominiis, & Subditis suis, prout ex
592. earum Tenoribus clariùs liquere poterit, in eventum,

Nos,

Ipsa Pacis seu Treugarum Fœdera, quantum in Nobis est, inviolata & illibata observari cupientes, ac quicquid in contrarium Actum est, aut fuit, ultro citroque, debita cum celeritate reformari,

De Fidelitate, circumspectione, & industria, dilectorum & fidelium nostrorum, *Willielmi Bardolf*, Magistrorum *Thomæ Feld*, *Johannis Stafford*, Legum Doctorum, *Johannis Michel* Civis Londoniæ, *David ap Rys*, *Thomæ Stevenys*, in Legibus Licenciatorum, *Johannis Cheriche* Locumtenentis Stapulæ Villæ nostræ Calesii, & *Johannis Pikeryng*, pleniùs confidentes,

Ad Conveniendum cum Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Procuratoribus, sive Nunciis *prædicti Ducis*, sufficientem in hac parte Potestatem exhibentibus, in quocumque Loco ad hoc Ann. D.
apto & congruo, 1418.
Audiendumque Ambassiatorum, Commissariorum, Procurato- *Hen. 5.*
rum, sive Nunciorum hujusmodi voluntatem de & super omnibus & singulis, prædictarum Treugarum seu Abstinentiarum debitam & fidelem Observantiam concernentibus,

Necnon ad Tractandum & Comunicandum cum eisdem de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum, ac Reparationem Attemptatorum, contra præfatas Treugas & Abstinentias, qualitercumque concernentibus,

Et Attemptatorum hujusmodi Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem faciendum, & eas fieri Petendum, Requirendum, & cum effectu Optinendum,

Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque propositas & proponendas, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, Audiendum, Examinandum, & Fine debito Terminandum, & summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, legalibus Terminis (si eis videbitur expedire) non servatis, aut aliàs, de consensu Partium, rescissis aut abbreviatis, inspectâ solâ Facti veritate,

Necnon ad Concedendum, Petendum, & Optinendum quibuscumque Personis salvi Conductûs Literas, quatenus Negotii Natura, qualitas, & expeditio exigit & requirit,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna,

Ipsos Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, aut Duos eorum (quorum aliquem præfatorum *Thomæ*, *Johannis Stafford*, *David* & *Thomæ* unum esse volumus) nostros veros & legitimos Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per Præsentes;

Promittentes, in verbo regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per eosdem Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios nostros speciales, aut Septem Sex, Quinque, Quatuor, Tres, aut Duos eorum (quorum aliquem prædictorum *Thomæ*, *Johannis Stafford*, *David*, & *Thomæ* unum esse volumus) Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, aut aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam de Bernay* secundo die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Comite Marchiæ, de Intendendo.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd nos, 1418.
De fidelitate, probitate, & circumspectione, carissimi Con- *An. 6.*
sanguinei nostri, *Edmundi Comitis Marchiæ* plenius confiden- *H. 5.*
tes, *Norm. 6.*
Ordinavimus & Constituimus ipsum Comitem Locumtenen- *H. 5. p. 1.*
tem & Custodem Generalem omnium Terrarum & Marchiarum *m. 34.*
totius Ducatus nostri Normanniæ, ac aliorum Dominiorum, Terrarum, & Marchiarum in manu nostrâ ad præsens existentium, seu esse contingentium,

Habendum, Occupandum, Regendum, & Excercendum Officium prædictum quamdiu nobis placuerit;

Dantes universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, ac omnibus aliis Ligeis, Fidelibus, & Subditis
nostris, Tenore * Præsentium, firmiter in Mandatis quòd præ- * IX.
fato Comiti, tanquam Locumtenenti & Custodi nostro Generali 593.
Terrarum & Marchiarum prædictarum, in omnibus & singulis quæ ad Officium illud pertinent, pareant, obediant, & intendant, quotiens opus fuerit & necesse, & super hoc ex parte nostrâ fuerint requisiti.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam de Berneye* Secundo Die Junii.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium Bangoren.

REX, dilecto sibi, *Richardo Merlawe*, Majori Civitatis suæ Ann. D.
Londoniæ, & Escaetori suo in eadem Civitate, Salutem. 1418.
Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesiâ *Ban-* *An. 6.*
gorensi, per Translationem, Venerabilis Patris, *Benedicti*, *ultimi* *H. 5.*
Episcopi Loci illius, ad Ecclesiam Menevensem, eidem Ecclesiæ *Pat. 6.*
Bangorensi, de Personâ, dilecti nobis, *Willielmi Barowe*, Electi *H. 5. m.*
Bangorensis, tunc Canonici Lincolniensis, Decretorum Doctoris, 22.
providerit, ipsumque in *Episcopum Loci illius* præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, nobis inde directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd dictus *Episcopus Bangorensis* omnibus & singulis verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis contentis, coram nobis, palàm & expresse Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Episcopi Bangorensis*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Episcopo Bangorensi* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste

Ann. D. 1418. An. 5. Teste præfato *Custode* apud *Westmonasterium* Quinto die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Comitatu Herefordiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Escaetori Regis in Comitatu Gloucestriæ, ac Marchiis Walliæ, eidem Comitatui adjacentibus.

Escaetori Regis in Comitatu Salopiæ, ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Custodia Temporalium commissa Bonbon.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 24.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Prioratu Sancti Martini de Bonbon* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus Religiosis Viris Prioratûs prædicti Custodiam omnium Temporalium, eidem Prioratui, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentium sive spectantium,

Habendam quamdiu nobis placuerit, Percipiendo de Exitibus & Proficuis Temporalium prædictorum tantum, quantum pro rationabili Sustentatione sua necessarium fuerit & oportunum;

Ita semper quòd de Superplusagio Exituum & Proficuorum prædictorum, ultra Sustentationem suam prædictam, Nobis, ad Cameram nostram Compotorum, singulis Annis, respondeatur quamdiu iidem Religiosi Custodiam habuerint supradictam.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Villam de Louyers* nono die Junii.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 594.

* *De Monstris capiendis.*

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 31. d.

REX, carissimo Avunculo, *Thomæ Duci Exoniæ*, ac Magistro *Philippo Morgan*, Cancellario nostro Ducatûs nostri Normanniæ, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos ad Monstrum sive Monstrationem, carissimi Fratris nostri, *Thomæ Ducis Clarenciæ*, Constabularii Exercitûs nostri, ac Hominum ad Arma & Sagittariorum in Comitivâ suâ existentium, Capiendum, & eos in Arraiatione suâ ponendum,

Et Nos de Numero Hominum ad Arma, & Sagittariorum prædictorum, distinctè & apertè, sine dilatione, Certificandum;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in executione Præmissorum, pareant, obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege in Exercitu suo, prope *Villam de Louers*, nono die Junii.

Per ipsum Regem.

REX, dilecto Clerico suo, *Henrico Ware* Custodi Privati Sigilli nostri, ac, dilecto & fideli suo, *Willielmo Porter*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos ad Monstrum, &c. carissimi Consanguinei nostri, *Johannis Comitis Marescalli*, ac *Johannis Cornwaille* Chivaler, ac Hominum, *&c. ut supra.*

REX, dilecto & fideli suo, *Johanni Rothenale*, ac, dilecto sibi, Magistro, *Johanni Kempe*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos ad Monstrum, &c. *Roberti de Wylughby*, *Johannis de Roos*, *Henrici Fitz Hugh*, *Johannis Blount*, *Willielmi Porter*, *Roberti Haryngton*, *Richardi Molyneux*, & *Richardi Rochefort*, Militum, ac *Johannis Botiller* Armigeri, & Hominum ad Arma & Sagittariorum in Comitivâ suâ existentium, necnon Hominum ad Arma & Sagittariorum de Hospitio nostro, Capiendum, *&c. ut supra.*

REX, dilectis sibi, *Thomæ Roheby* Chivaler, & *Stephano Payn* Elemosinario Hospitii nostri, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos ad Monstrum, &c. *Johannis Rothenale*, *Roberti Babbethorp*, *Rogeri Fenes*, *Thomæ Rempston*, *Willielmi de Legh*, *Walteri Sandes*, *Johannis Grisley*, *Thomæ Felbrigge*, *Johannis Pilkyngton*, & *Terry Robessart*, Militum, ac Hominum, *&c. ut supra.*

REX, dilectis sibi, *Janico d'Artas* Armigero, & *Roberto Whitgreve*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos, &c. *Thomæ Roheby*, *Johannis Osbaldeston*, *Nicholas Peche*, *Johannis Styward*, *Roberti Shotesbroke*, *Ricardi Stafford*, *Nicholai Bowet*, & *Johannis Gra*, Militum ac Hominum, *&c. ut supra.*

REX, dilectis sibi, *Johanni Botiller* Armigero, & *Thomæ Gloucestre*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos ad Monstrum, &c. *Johannis Baskerville*, *Walteri Beauchamp* Militum, ac *Nicholai Merbury*, *Willielmi Swynbourne*, *Hugonis de Moreton*, *Richardi Wodevyle*, & *Johannis Pyryent*, Armigerorum, ac Hominum, *&c. ut supra.* Ann. D. 1418. Hen. 5.

REX, dilecto & fideli suo, *Johanni Grey* Chivaler, ac, dilecto Clerico suo, Magistro *Thomæ Brous*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos ad Monstrum, &c. carissimorum Consanguineorum nostrorum, *Edwardi Mortuin*, & *Thomæ Sarum*, Comitum, ac *Philippi Leche*, *Willielmi Elmeden*, *Johannis Holand*, *Rogeri Salvayn*, *Thomæ Bowet*, & *Radulphi Shirley*, Militum, ac Hominum, *&c. ut supra.*

REX, dilecto & fideli suo, *Radulpho Rochefort* Chivaler, ac, dilecto sibi, *Johanni Fereby*, Salutem

Sciatis quòd Assignavimus vos ad Monstrum, &c. *Johannis Comitis Huntyngdoniæ*, & *Johannis Nevi'le*, *Edmundi de Ferrers* de Chartele, *Johannis* * *Grey* de Ruthyn, *Gerardi Usflete*, & *Willielmi Phelipp*, Militum, ac Hominum ad Arm. & Sagittariorum in Comitivâ suâ existentium, necnon Hominum ad Arma & Sagittariorum qui fuerunt de Retinentiâ *Edwardi Courtenay* Militis Defuncti, *&c. ut supra.* * IX. 595.

REX, dilecto & fideli suo, *Thomæ de Carreue* Chivaler, & *Ricardo de Shoteworth*, Salutem.

Assignavimus vos ad Monstrum, &c. *Gilberti Umfreville*, *Henrici Bromflete*, *Johannis Blaket*, *Ricardi Arundell*, *Edmundi Thorp*, Militum, ac Hominum, *&c. ut supra.*

Pro *Johanne Assheton*, ac

Ad Capiendum Monstrum Hominum ad Arma & Sagittariorum *Gilberti Umfreville*, & *Johannis Grey*. Ibid. m. 22. d.

Teste Rege apud *Castrum de Pont del Arche* vicesimo tertio Julii.

Pro *Johanne Typtoft*, & *Johanne Assheton*, ac *Johanne Golafre* Armigero.

Ad Capiendum Monstrum Hominum ad Arma & Sagittariorum *Humfridi Ducis Gloucestriæ*,

Ac *Edmundi Marchiæ* ac *Willielmi Suffolkiæ*,

Comitum,

Necnon, Dominorum *de Gray*, *de Bergevenny*, & *Clifford*,

Ac *Walteri Hungerford*,

Caroli de Navarre,

Lodowici Robessart,

Et *Johannis Mongomery*;

Militum,

Necnon Hominum ad Arma, & Sagittariorum, *Ricardi Comitis Warwicæ*,

Et *Hugonis Stafford Domini de Bourgchier*,

William Bourgchier,

Willielmi Haryngton,

Johannis Tedelyssh,

Willielmi de Mountenay,

Stephani de Gere,

Willielmi Courteney,

Et *Willielmi de Leigh*,

Militum,

Thomæ Chaucers,

Et *Hugonis de Morton*,

Armigerorum,

Necnon *Willielmi Stanley*,

Nicholai Bowet,

Johannis Osbaldeston,

Et *Willielmi Hoderson*,

Militum.

Teste Rege in Obsidione *Villæ de Lowyers* decimo octavo Junii.

Pro Magistro *Philippo Morgan* & *Stephano Payn* Elemosinario Regis, Ibid. m. 20. d.

Ad Capiendum Monstrum Hominum ad Arma & Sagittariorum *Thomæ Comitis Sarum*,

Et *Canonis Robessart* Chivaler.

Teste Rege prope *Pont Larche* secundo die Julii.

Pro *Johanne Typtoft* Chivaler, *Johanne Assheton* Chivaler, & *Johanne Popham* Chivaler, ac *Johanne Golafre*,

Ad Capiendum Monstrum Hominum ad Arma & Sagittariorum *Reginaldi West*.

Pro Magistro *Johanne Kempe*, & *Laurentio Everard*,

Ad Capiendum Monstrum Hominum ad Arma & Sagittariorum *Johannis Gray* de Ruthyn Chivaler.

Pro *Willielmo Haryngton* Chivaler, & *Thomâ Chaucer*,

Ad Capiendum Monstrum Hominum ad Arma & Sagittariorum *Hugonis de Bourchier*.

Pro Magistro *Philippo Morgan* Clerico, & *Johanne Ogan* Chivaler, Ibid. m. 18. d.

Ad Capiendum, *ut supra*, *Thomæ Ducis Clarentiæ*.

Pro *Roberto Shotesbroke* Milite, & *Waltero Burton*,

Ad Capiendum, *ut supra*, *Johannis Comitis Marescalli*, *Johannis de Haryngton*, Militis, & *Johannis Cornwail* Militis.

Pro *Ricardo Merbury* Armigero, & *Stephano Payn* Clerico,

Ad Capiendum, *ut supra*, *Thomæ Ducis Exoniæ*, & *Thomæ Roheby* Militis, ac etiam *Johannis Blount* Militis Defuncti.

Pro

Ann. D. 1418. Hen. 5. Pro *Johanne Rothenhale*, ac *Johanne Kemp*, Clerico.
Ad Capiendum *ut supra*, *Thomæ Beaumond*,
Walteri Beauchamp,
Johannis Baskervill,
Johannis Ogain,
Johannis Gray,
Ricardi Stafford,
Johannis Mortymer,
Thomæ Felbrigge,
Thomæ Bowet,
* IX. 596. * *Johannis Pilkyngton*,
Roberti Shotesbroke,
Willielmi Meryng,
Thomæ Radclyffe,
Et *Johannis Boteler*.

Pro *Waltero Beauchamp* & *Roberto Whitgreve*.
Ad Capiendum *ut supra*, *Johannis Rothenale*,
Roberti Babthorp,
Radulphi Rocheford,
Rogeri Fenys,
Johannis Styward,
Lodowici Robessard,
Militum,
Ac *Johannis Cheyne*,
Nicholai Merbury,
Willielmi Swynborn,
Ricardi Wodevyle,
Johannis Pyrent,
Et *Johannis Wynslowe*.

Pro *Thomâ Carewe* Milite, & Magistro *Johanne Stoket*,
Ad Capiendum *ut supra*, *Edwardi Comitis de Morteign*,
Thomæ Comitis Sarum,
Johannis Grey,
Rogeri Salveyn,
Philippi Leche,
Radulphi Shirley,
Willielmi Elmden,
Et *Johannis Holland*,
Necnon *Nicholai Pecche* Chivaler.

Pro *Willielmo Swynborn* Armigero, & *Thoma Rokes* Clerico,
Ad Capiendum *ut supra*, *Henrici Fitz Hugh*,
Johannis de Root,
Roberti de Willughby,
Willielmi Partor,
Thomæ Rempston,
Ricardi Molyners,
Et *Roberti Harynton*,
Militum.

Pro *Radulpho Rocheford*, ac *Johanne Feryby*,
Ad Capiendum *ut supra*, *Johannis Comitis Huntingdoniæ*,
Et *Johannis Nevill*,
Willielmi Philip,
Et *Johannis Blaket*,
Necnon *Comitis Northumbriæ*,
Et *Edwardi Courtnay* Chivaler.

Pro *Willielmo Meryng* Chivaler, & *Thoma Gloucestre*,
Ad Capiendum *ut supra*, *Edmundi Ferrers* de Charteley Chivaler,
Gilberti Umfravill,
Ricardi Arundell,
Johannis Gray de Ruthyn,
Et *Henrici Bromflete*.

Pro *Janico d'Artas* Armigero,
Ad Capiendum Monstrum omnium Wallensium in Comitivâ *Thomæ de Carrewe* Chivaler.
Teste Rege in Exercitu prope *Civitatem de Roan*, nono die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Custodia Temporalium d'Eureux.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 22.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,
De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Monasterio Sancti Taurini d'Eureux* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,
Commisimus, dilecto nobis in Christo, *Priori & Conventui Monasterii prædicti Custodiam* omnium Temporalium, eidem Monasterio, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentium, sive spectantium,
Habendam quamdiu nobis placuerit, Percipiendo de Exitibus & Proficuis Temporalium prædictorum tantum, quantum pro rationabili Sustentatione sua necessarium fuerit & oportunum;
Ita semper quòd de Superplusagio Exituum & Proficuorum prædictorum, ultra rationabilem Sustentationem suam prædictam, nobis, ad Cameram nostram Compotorum Normanniæ, singulis Annis, respondeatur quamdiu Custodiam habuerint supradictam.
In cujus, &c.
Teste Rege in Obsidione *Villæ de Louyers* decimo quinto die Junii.

Per ipsum Regem.

* *De Potestate ad Homagium recipiendum.*

Ann. D. 1418. Hen. 5. * IX. 597. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 24.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Galiardo Durefort* Domino de Duracio, *Bernardo de Lespar* Domino de Barde, & *Johanni Seint Johan* Militi Majori Civitatis nostræ Burdegaliæ, Salutem.
De vestris Fidelitate & Industria in Domino plurimum confidentes, ad petendum & exigendum Homagium & Fidelitatis Sacramentum, Vice & Nomine nostris, a *Johanne Filio & Hærede Comitis d'Armynak* defuncti, *& Bernardo Fratre ejus, ac Karolo de la Bryt*, & omnibus & singulis in Comitiva sua existentibus, cum omnibus & singulis suis Capitulis in ea parte de jure debitis & consuetis,
Ipsaque Homagium & Fidelitatis Sacramentum, ut præmittitur (assumptis per Vos Notariis Publicis) Nomine nostro recipiendum & Admittendum personaliter ab eisdem,
Cæteraque Faciendum, Exercendum, & Expediendum quæ in hac parte necessaria fuerint & consueta,
Vobis Tribus, aut Duobus vestrûm, Committimus Potestatem;
Reservantes nichilominus semper Nobis Renovationem Homagii & Fidelitatis Sacramenti hujusmodi, ab eisdem, *Johanne Filio & Hærede prædicti nuper Comitis*, *Bernardo*, *& Karolo*, statim postquam ad Præsentiam nostram declinaverint, corporaliter faciendorum & præstandorum:
Et quid feceritis in Præmissis Nos, sub Sigillis vestris, ac Signo & Subscriptione cujusdam Notarii publici per vos in hac parte assumpti, sine dilatione Certificetis, seu Certificent illi vestrûm qui Præsentes Literas nostras duxerint exequendum.
In cujus, &c.
Teste Rege *in Excercitu suo prope Villam de Louers* Decimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Intendendo post Homagium factum.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

REX, Universis & singulis Baronibus, Militibus, Armigeris, Probis Hominibus, ac omnibus aliis Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris totius Ducatûs nostri Aquitanniæ, Salutem.
Cùm Nos,
De fidelitate & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Galiardi Durefort* Domini de Duracio, *Bernardi de Lespar* Domini de la Barde, & *Johannis Seint Johan* Militis Majoris Civitatis nostræ Burdegaliæ, plenam fiduciam optinentes,
Dederimus eis plenam, Tenore Literarum nostrarum Patentium, Potestatem ad Sacramenta Homagii & Fidelitatis *Johannis Filii & Hæredis Comitis d'Armynak* Defuncti, & *Bernardi Fratris ejus*, ac *Karoli de la Bryt*, meliori modo quo sciverint vel poterint, pro Nobis & Nomine nostro, in forma debita, Capiendum & Recipiendum, prout in Literis prædictis plenius continetur,
Vobis & cuilibet vestrûm, *sub Fide & Ligeantia, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, Præcipimus & Mandamus quòd præfato *Johanni Filio & Hæredi prædicti nuper Comitis*, & *Bernardo* Fratri ejus, ac prædicto *Karolo*, post Sacramenta Homagii & Fidelitatis suorum hujusmodi Nobis facta, tanquam veris Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris, pareatis, obediatis, & intendatis, & eos, ac eorum quemlibet, quantum in vobis & quolibet vestrûm est, vel erit, Fortificetis quotiens opus fuerit, & inde ex parte nostra fueritis præmuniti.
Teste Rege *in Excercitu suo prope Villam de Louers* xviii die Junii.

Per ipsum Regem.

* *De Præsentationibus.*

* IX. 598. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid. m. 22.

WIllielmus Edsale Capellanus habet Literas Regis Patentes de Præsentatione ad Ecclesiam Sancti Martini de Harefleu, per Mortem Magistri *Johannis de Bordili* ultimæ Parsonæ ejusdem, Vacantem, & ad Regis Donationem spectantem, ut dicitur.
In cujus, &c.
Teste Rege *in Obsidione Villæ de Louvyers* xviii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Et diriguntur Literæ illæ, Venerabili Patri *H. Archiepiscopo Cantuariensi*, totius Angliæ Primati.

Ibid. *Gulielmus le Poley*, Magister in Artibus, & in Legibus Bacallarius habet Literas Regis Patentes de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de Villebandon Constanciensi Diœcese, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem, ut dicitur.
In cujus, &c.
Teste Rege *in Obsidione Villæ de Louyers* xviii. die Junii.

Et diriguntur Literæ illæ, Dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constanciensis*, aut *Vicario Generali Episcopi Constanciensis*, ipso Episcopo in Remotis agente.

Per ipsum Regem.

[cut off: …]. D. [cut off: …]418. [cut off: …]n 5. [cut off: …] 6. [cut off: …]. 5. ibidem.

De Custodia Temporalium de Becbelloum.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia de Beccobellum* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur, ac pro eo quod Abbas Loci prædicti absens existit ut dicitur,

Commisimus, dilectis Nobis in Christo, *Priori & Conventui Abbatiæ prædictæ Custodiam* omnium Temporalium, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentium sive spectantium,

HABENDAM, REGENDAM, & CUSTODIENDAM quamdiu Nobis placuerit, Percipiendo Annuatim de Exitibus & Proficuis, tam Temporalium prædictorum, quam Spiritualium, Abbatiæ prædictæ, pro Sustentatione sua, ac Solutione Vadiorum Viginti Hominum ad Arma, & Sexaginta Sagittariorum, infra Abbatiam prædictam pro salva Custodia ejusdem commorantium, tantum, quantum necessarium fuerit & oportunum;

Proviso semper quòd omnes & singuli Tenentes Abbatiæ prædictæ, ac aliæ Personæ Parochiarum ibidem vicinarum, quæ CUSTODIÆ Abbatiæ illius, temporibus Guerrarum, intendere solebant, necnon omnes aliæ Personæ, quæ temporibus Guerrarum hujusmodi, pro Defensione sua ac salva Custodia Bonorum suorum imposterum accedent, Solutionibus Vadiorum prædictorum contribuant, & contribuere teneantur in futurum;

Et quod iidem *Prior & Conventus* de Superplusagio Exituum & Proficuorum prædictorum, ultra Onera supradicta, ad Cameram nostram Compotorum Normanniæ Annuatim respondeant, quamdiu Custodiam habuerint supradictam.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Obsidione Villæ de Lowvyers* xix. die Junii.

Per ipsum Regem.

• IX. 599. * *De Restitutionibus Temporalium Leprosariæ juxta Baieux.*

Ann. D. 1418. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

An. 6. H. 5. Ibid. De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Leprosaria Sancti Nicholai juxta Baieux* (quæ de Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & nostro Patronatu existit) fieri debeat, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

CONCESSIMUS, Dilecto Nobis in Christo, *Priori & Fratribus Leprosariæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Leprosariæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia, sive spectantia,

HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii ibidem, ac aliorum Pietatis Operum supradictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Obsidione Villæ de Lowvyers* xx. die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Cardinale Sancti Marci.

Ann D. 1418. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos,

An. 6. H. 5. Ibid. m. 21. Ob Reverentiam Dei, &, Sanctissimi in Christo Patris nostri, *Martini, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Summi Pontificis*, contemplatione, ac ad internam affectionem quam ad, Venerabilem Patrem, *Jordanum Episcopum Albanensem Cardinalem de Ursinis vulgariter nuncupatum*, Consanguineum nostrum Carissimum, gerimus & habemus,

Volumus, Permittimus, & Tolleramus quòd, Venerabilis in Christo Pater, *Guillermus, tituli Sancti Marci Presbiter dictæ Ecclesiæ Romanæ Cardinalis*, omnes Redditus & Proventus, ac alia Proficua & Emolumenta quæcumque, de Beneficiis suis, infra Ducatum nostrum Normanniæ, seu alibi infra Dominionem nostram, provenientia, habeat & percipiat, ac Jurisdictionem suam Spiritualem exerceat per Se, aut Deputatos, Ministros, seu alios servientes suos, Ligeos nostros (dummodo præfatus *Guillermus* Obsequiis præfati Sanctissimi Patris nostri intenderit) absque impetitione aut impedimento Nostri, Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque.

In cujus, &c

Teste Rege apud *Villam de Lowvyers* xxiv. die Junii.

Per ipsum Regem

Pro Duce Aurelianensi.

Ann D. 1418. REX, Universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

An. 6. H. 5. Franc. 6. H. 5. m. 6. Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Magistrum *Cudardum de Fovilliaco*, Secretarium *Ducis Aurelianensis* Prisonarii nostri, *Aubertinum Vallifeues*, Aurifabrum, & *Johannem Mercerii*, Famulum Cameræ dicti Ducis, & eorum quem libet, ad Præsentiam, carissimi Fratris nostri, *Thomæ Ducis Clarenciæ*, cum Octo Personis in Comitiva sua, veniendo, & deinde in Regnum nostrum Angliæ, cum Personis prædictis, in quadam Navi sive Balingera, Ann D. 1418.

Ad Exequendum Tractatum de Financia, factum pro *Johanne Fratre dicti Ducis Aurelianensis* cum dicto Fratre nostro, aut suis Consiliariis, Servitoribus, aut aliis pro eo Deputatis aut Deputandis, Hen. 5.

Transeundo, ibidem morando, & exinde ad propria redeundo, ac Navem sive Balingeram prædictam, necnon Navigatores & Marinarios ejusdem, ac etiam Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque, Financiam, Jocalia aurea & argentea, Gemmas, & alia, cujuscumque Pretii, Valoris, Æstimationis, Formæ, seu Facturæ sint, tam in Navi sive Balingera prædicta, quam extra, qui & quæ cum prædictis *Cudardo, Aubertino, & Johanne*, aut uno ipsorum, sunt & * erunt, portantur, & portabuntur, pro Facto Financiæ dicti *Fratris præfati Ducis Aurelianensis*. • IX. 600.

Et ideo vobis Mandamus quòd ipsos, *Cudardum, Aubertinum, & Johannem Mercerii*, & eorum quemlibet, ad Præsentiam *prædicti Fratris nostri*, cum Personis prædictis, veniendo, & exinde in Regnum nostrum Angliæ, cum eisdem Personis, in Navi seu Balingera prædicta,

Ad Exequendum Tractatum de Financia, factum pro præfato *Johanne Fratre prædicti Ducis Aurelianensis* cum *prædicto Fratre nostro*, aut suis Consiliariis, Servitoribus, aut aliis pro eo Deputatis, seu Deputandis,

Transeundo, ibidem morando, & exinde ad Propria redeundo, ac Navem sive Balingeram prædictam, necnon Navigatores & Marinarios ejusdem, ac etiam Bona, Res, & Hernesia quæcumque, Financiam, Jocalia aurea & argentea, Gemmas, & alia, cujuscumque Pretii, Valoris, Æstimationis, Formæ, seu Facturæ sint, tam in Navi sive Balingera prædicta, quam extra, qui & quæ cum prædictis, *Cudardo, Aubertino, & Johanne Mercerii*, aut uno ipsorum, sunt & erunt, portantur & portabuntur pro facto Financiæ *dicti Fratris præfati Ducis Aurelian.* sicut prædictum est, manuteneatis, protegatis & defendatis,

Quæ Bona, Res, Jocalia aurea & argentea, Gemmas & alia quæcumque cujuscumque Pretii, Valoris, Æstimationis, Formæ, seu Facturæ fuerint, prædicti, *Cudardus, Aubertinus, & Johannes Mercerii*, aut unus ipsorum, possint Vendere, Impignorare, & loco Solutionis dare uni, aut pluribus Personis, Mercatoribus, si fuerit necesse & expediens, pro Financia prædicti *Johannis Fratris prædicti Ducis Aurelianensis*,

Absque hoc quòd prædicti, *Cudardus, Aubertinus, & Johannes Mercerii*, aut unus ipsorum, teneantur, qualitercumque sit, propter Financiam & Jocalia prædicta, quæ secum habuerint & portabuntur, vendentur, impignorabuntur, aut loco Solutionis dabuntur, ut prædictum est, aliqua solvere Tributa, Pedagia, Redevancias, Passagia, Theolonia, aut alia hujusmodi Jura & Consuetudines in Regno nostro vel extra, tam per Mare, quam per Terram Nomine nostro aut alterius cujuscumque:

Volumus enim quod libere & secure prædicti, *Cudardus, Aubertinus, & Johannes Mercerii*, aut unus eorumdem, possint & valeant dictam Financiam & prædicta Jocalia, Cedulas, Literas, & Memorialia secum portare, vendere, impignorare, & loco Solutionis dare uni aut pluribus Personis, Mercatoribus, sive non Mercatoribus, ut prædictum est, & ad propria, si eis videbitur expediens, reportare seu reportari facere, absque aliquo impedimento, Molestatione, Exactione, aut Arrestamento quocumque, libere & absque Solutione aliquâ, prout prædictum est,

Non inferentes eis, aut eorum alicui, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, nec Impedimentum aliquod, seu Gravamen, Causis & Occasionibus antedictis, nec etiam Causâ & Occasione aliquarum Marcharum, Reprisaliarum, Intercursûs, Obligationum, Ypothecæ, erga Nos aut aliam quamcumque Personam Mercatorem, seu aliam, in Regno nostro Angliæ, aut extra, nec alia quavis Causâ seu Occasione qualicumque,

Et, si quid eis, aut eorum alicui, Forisfactum sive injuriatum fuerit, id eis, & eorum cuilibet, sine dilatione, debitè corrigi & reformari faciatis;

Proviso semper quòd, si prædicti, *Cudardus, Aubertinus, & Johannes Mercerii*, aut eorum aliquis, seu aliquis alius eorum Nomine, Vendant seu Vendat, Alienet sive Alienari faciant, prædicta Jocalia aurea sive argentea, Gemmas, aut alia Bona quæcumque, sive aliquam Parcellam eorumdem, ad aliquem alium usum, præterquam pro Financia & Deliberatione prædicti *Johannis Fratris dicti Ducis Aurelianensis*, quòd tunc ipsi pro hujusmodi Bonis, Rebus, Jocalibus, Gemmis supradictis, sic Venditis, sive Alienatis, solvant, seu solvent Nobis Custumas, Subsidia, & alia Deveria, Nobis inde debita, & quòd ipsi quicquam, quod in nostri contemptum vel præjudicium, aut Populi nostri Dampnum, aliqualiter cedere valeat non attemptent, seu faciant quomodolibet attemptari.

In cujus, &c. per Quadraginta Dies proximò futuros duraturas.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* secundo die Julii.

Per Concilium.

---

* *De Arraiatione Cleri facienda.* • IX. 601.

REX, Venerabili in Christo Patri, *H.* eâdem gratiâ, *Archiepiscopo Cantuariensi*, totius Angliæ Primati, Salutem. Ann. D. 1418.

Quia Nos, in propria Persona nostra, ut vobis satis constat, in Partibus Exteris, pro Recuperatione & Adeptione Hæreditatum & Jurium Coronæ nostræ, a diu, ut cunctis liquet, injuriosè detentorum, moram trahimus in præsenti, An. 6. H. 5. Par. 6. H. 5. m.

Et volentes proinde, pro salva & secura Custodia & defensione Regni nostri & Ecclesiæ Anglicanæ, Matris nostræ, ac Fidei Catholicæ, 24. dors.

Ann. D. 1418. Hen. 5. Ad quam defendendam cuncti tenentur Christiani, Sacro attestante Eloquio, etiam usque ad Mortem, si necesse fuerit, decertare, contra Proterviam & Malitiam Hostium & Inimicorum Regni Ecclesiæ & Fidei prædictorum, si illa, Nobis in Remotis agentibus, invadere & Perturbare præsumpserint (quod absit) & Infestare, prout votis astringimur præcipuis, providere,

Assignavimus vos ad Clerum vestræ Provinciæ, tam Religiosos, quam Seculares, Exemptos & non Exemptos, idoneos & defensibiles, tam infra Libertates, quam extra, cum omni celeritate possibili, Uniendum & Congregandum,

Ipsumque Clerum benè & competenter Arraiandum & Muniendum, ac arraiari & muniri, juxta Status & Facultates suas (nemini in hac parte parcendo) Faciendum & Compellendum,

Ac in Arraiatione hujusmodi Ponendum & Conservandum,

Ita quod Prompti sint & Parati ad Resistendum Malitiæ, Proterviæ, & infestationi Inimicorum prædictorum, quotiens & quando necesse fuerit & opportunum, sic quòd, in eorum Defectum, seu Vestri Negligentiam vel Tepiditatem, Dampnum in Præmissis non eveniat ullo modo,

Nec non ad Nos de Arraiatione, & Munitione, ac Numero Personarum Cleri Prædicti, sic Arraiandi, citra primum Diem Septembris proximò futurum, in Cancellaria nostra, sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, Certificandum;

Et ideo Vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter Intendatis, ac ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem Universis & Singulis Cleri prædicti, ac aliis Ligeis nostris (quos vobis similiter assistere volumus in hac parte) Tenore Præsentium, sub Forisfactura Omnium quæ Nobis forisfacere poterunt, firmiter in Mandatis quod Vobis, in Executione Præmissorum, de tempore in tempus, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout necessitates eventus exigit & requirit.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westm.* vi. die Julii.

Per Concilium.

Consimiles Literæ Regis diriguntur, H. *eadem gratia* Archiepiscopo Eborum Angliæ Primati *sub eadem Data.*

Appunctuamentum Dauffrount.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 8. CEST L'APPOINTMENT ET ACORDE, fait parentre *Richard de Beauchamp Count de Warrewyk*, Seigneur de Lysle, & Capitaine de Caleis, d'une part, & *Clement le Bigot*, Lieutenant du Capitayne de d'Affront, d'autre part, le x. jour de Jullet, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Dixhuyt

PRIMEREMENT, que le dit *Clement de Bigot* Rendra le Chastell du Dauffrount, a present Assege par *le dit Conte*, es Maines du dit Conte, en Non de Treshault & Tresexcellent *Roy d'Engleterre & de France* Seigneur d'Irland, ou d'autre a dite Recevoire par le *dit Conte* Commis, le xxii jour du dit Moys de Juyller, se le dit *Clement le Bigot*, Lieutenant du Capitayne du dit Chastell de Dauffront, & autres Gens de la dite Garnison du dit Chastell, n'ont Secours par *le Duc d'Alenson* en Personnes, ou par autres Gens ses Alies & Bienvueillantz: le quel Secours doit estre entendue par Bataile: la quelle Bataille est Ordonne entre les Brayds de la Ville de Dauffrount & la Justice: la quelle Place le dit *Conte de Warrewyk*, ou ses Gentz ont acceptee pour attendre la dite Bataille:

* IX. 602. * Et accordent estre par attendre le dit Secours, l'Espace de Troys Heures, apres ceo que, par le dit Secours par Herault, ou autre Personne sufficeant a ce Commys, leur avera estre fait assavoir dedens ycelluy temps, entre Soulleil levant & Soulleil recoussant, Troys Heures ou paravant de la dite Bataille.

Et, en cas par le dit *Conte de Warrewyk*, ou ses ditz Gentz, auroit deffault de Yessier de la Ville de Dauffront, & d'attendre la dite Bataille, dedens le temps devaunt desclaree, & en la dite Place, ils serroient tenuz Rendre les Hostages frans & quitettes;

Et, pour ceo loialment accomplir, le dit *Clement* Liuera au dit Conte de *Warrewyk*, ou ses Commis, ou Nom que dit est, sept Hostages, bons & sufficeantz de la Garnison du dit Chastell, &c.

De Treugis Vasconiæ.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5. CHarles, *Seigneur de Lebret, Conte de Dreux*, a tous ceulx, qui cestes Lettres verront,

Savoir fasons que,

Sur le Tracte & Accort, de le Sufferte & Abstinence de Guerre, qui est estee Fete & Accordee entre Nous, d'une Partie, & le Noble Chivaler Messieure *Jeban Tiptoft Seneschall* de Guenne, ou son Lieutenant, *l'Erchevesques de Bordeux*, & les Barons de Bordelois, & autres Compris en le dicte Sufferte, d'autre Partie, en sertaine Forme & Maniere Contenue & Declaree en le dicte Sufferte,

De la quell Suffert le Date est tiel, Dadas a *Saint Maquayre* le xvii. jour du Moys de Julhet, & l'An Mille, Quatre Centz, & xviii.

Est este Accorde par entre Nous, Part & oultre les aultres, Contenues en le dicte Sufferte, ce qui s'ensuye.

Que Nous ni alcun de Nous Subgez, Aliez, ou aultres Compris & Nommes en le dite Sufferte, des queux Nous asseurons, de quelque Condition & Estate qu'il soient, ne ferons ne souffrons estre fet, Guerre, Mal, ni Dompnage au *Roy d'Angleterre*, ni ad ascun de son Host, ni de sa Hobeissance, en quelque Part qu'il soient, ni ad aucun de le Porte Asseurade, par Nous, durant le Terme de le dicte Sufferte.

Ann. D. 1418. Hen. 5. Et, ce le Cas se avenoit que Nous, ou aulcun de Nous, des queulx Nous asseurons, ou Nous esuisbossons, en aulcune Maniere, hors d'icest Pais, pour fere ou aler fere le contraire des Choses surdictes, Prometons & Ottreyons, sur le Foy & Serement de nostre Corps, & par le Tenur de ces Presentes, Seleés du Seel de nostres propres Armes, que, par un Moys devant nostre Departiment, Nous le ferons assavoir & Certiferons au deit Seneschal & Barons sur deitz, ou a son Lieutenant, & a cascun d'eulx

Et Prometons, & Ottroyons, comme dit est, de tenir & fere tenir, de Point en Point, les Choses sur dictes, pour le maniere que dit est, sains venir, ni faire venir, au contraire en alcune Maniere.

Donne, de soubz nostre propre Seel, a *Saint Maquaire*, le xvii. Jour du Moys de Julhet, l'An Mille, CCCC. & xviii.

Super Redditione de Ponte de l'Arche.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 17. REX, per Literas suas Patentes, usque Vicesimum Quintum Diem Julii proximo futurum exclusivè duraturas, suscepit in salvum, &c. *Johannem de Graville* Chivaler, & *Petrum de Rouville* Chivaler, ad quascumque Partes sibi placuerit, cum Mille Personis in Comitiva sua, vel infra Armatis, vel non Armatis, Equestribus vel Pedestribus, tam per Terram, quam per Aquam, transeundo; ac Bona sua propria (juxta formam cujusdam Appunctuamenti, de & super Redditione Castri & Villæ de Ponte de l'Arche Nobis liberandorum, nuper facti & concordati) secum portando & ducendo, aut portari seu duci faciendo:

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quòd in nostri Contemptum vel Præjudicium, aut Populi nostri Dampnum, seu in Appunctuamentum prædicti contrarium, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, nec faciant quomodolibet attemptari;

* IX. 603. Quodque ipsi nullum Castrorum seu Villarum Regis firmatarum, absque * Licentia Capitaneorum eorumdem, intrent quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege in exercitu suo prope Villam *de Pont de Larche*, Decimo nono die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Regina Angliæ.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Claus. 5. H. 5. m. 17. REX Collectoribus Subsidii, Trium Solidorum de Dolio, & Duodecim Denariorum de Libra, in Portu Londoniæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd, Carissimam Matrem nostram, *Johannam Reginam Angliæ* Sexaginta Pipas Vini, Septem Calathos de Lampredis, Duos Pannos de Joucelyn, & unum Barellum d'Alloses, ad Portum prædictum, in quadam Navi vocata nostre Dame Sancti Nicholai de Nauntes, ad opus ejusdem Reginæ adductos, absque Subsidio inde ad opus nostrum Capiendo, habere permittatis.

Teste *præfato Custode* apud *Westm.* vicesimo die Julii.

Per Concilium.

Pro dicta Regina.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid. REX Custumariis ac Custodibus Passagii in Portu de Plymmouth vel Dertemouth Salutem.

Mandamus vobis quòd, *Johannem de Morin*, versus partes Britanniæ, cum Octo parvis Barellis Vini de Tire & de Malueseye, quæ, Carissima Mater nostra, *Johanna Regina Angliæ* penes Filium suum *Ducem Britanniæ*, per ipsum *Johannem*, mittit de præsenti, in altero Portuum prædictorum, quo sibi placuerit, absque Impedimento, & absque Custuma, Subsidio, aut aliquo alio Deverio, ad opus nostrum, inde capiendis, transire permittatis.

Teste *præfato Custode* apud *Westm.* vicesimo die Julii.

Per Concilium.

Pro Regina memorata.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid. m. 15. REX Custodibus Passagii ac Custumariis suis in Portu de Plymouth vel Dertemuth & eorum cuilibet Salutem.

Mandamus vobis quod *Johannem Moryn*, Servientem, Carissimæ Matris nostræ, *Johannæ Reginæ Angliæ*, cum una Papegay, quam eadem Regina ad præsens *Ducissæ Britanniæ* destinare intendit, simul cum tribus Equis prædicti *Johannis*, cum Robis suis, ac Tribus Paribus Utruum de Corio, Quinque Virgis de Scarleto, & Quinque Virgis Panni de Presblieu de Londonia, ad Jupas inde faciendas, ac Duobus Cornubus,

Et quod *Jacotin de Haffrure*, Mercatorem Equorum prædictæ *Matris nostræ & Ducis Britanniæ* Filii sui, cum Quatuor Equis,

Petrum Calf, cum uno Equo,

Ac quendam Ministrallum ad Organa cum uno Equo,

In quadam Navi, vocata Seint Nicholas de Naunte, vos (præfati Custumarii) absque Custuma sive Subsidio, aut aliis Deveriis, pro præmissis, vel aliquo Præmissorum, solvendis, liberè & absque impedimento aliquo transire permittatis.

Teste *præfato Custode* apud *Westm.* vicesimo die Julii.

Per Concilium.

* Litera

Teste Rege in Exercitu Regis prope Villam Regis de Pont de Larche vicesimo secundo die Julii. Ann. D. 1418. Hen. 5.

Per ipsum Regem.

* *Litera Regis Rom. ad Com. Palatinum translata de Vulgari.*

n. D. 418. . 6. . 5. en. Camer. SIgismundus, Dei gratiâ, *Romanorum Rex* semper Augustus, ac Hungariæ, &c. Rex.

Magnifice Dilecte Avunculo, & Princeps Elector,

Non dubitamus tuam Dilectionem nosse, & iteratis vicibus recogitare, quam magnos ac graves Labores, Eventus fortuitos, Sumptus & Expensas nos, pro Unione Sanctæ Matris Ecclesiæ (quæ modo de benigno Omnipotentis Dei indultu in Constanciâ perfecta est) ac etiam pro Sacri Imperii honore & utilitate, gessimus & passi sumus:

Et nominatim quod Francigenæ Romanorum Regno Civitates, Castra, Terras, & homines, jam multis Annis, contra omnem Justitiam, ac absque culpâ & causâ, abstrahere nisi sunt, & longo tempore abstraxerunt:

Et quod, ob hoc, sacro Imperio ad Gloriam & commodum, & hujusmodi Abstractas Civitates, Castra, Terras, & Homines, ad Regnum recuperandas, nos Dilecto Fratri nostro, *Regi Angliæ* adversum Francigenas colligavimus, quod & tu unâ nobiscum nosceris sigillasse;

Icirco visum nobis non erat necessarium multa de talibus tuæ scribere Dilectioni.

Quia verò, ad præsens, in nostrum animum integre recipimus, quòd Nos ad, dilectum Fratrem nostrum, *Regem Wentzelaum* ad Boemiam sine morâ applicare, & ibidem Gentes de Hungariâ, Bohemiâ, & Alamaniâ congregare, ac quantocius poterimus, ad prænominatum *Fratrem nostrum de Anglia*, & in suum Campum (quem in Franciâ detinet) volumus itinerare, sperantes in Deo tali modo prædictas, de Imperio Abstractas, Civitates, Castra, Terras, & Homines Imperio Reincorporare.

Et quia Nos etiam taliter in Bohemia diligenter & seriose laborare intendimus, ut *Novitatem, quæ ibidem de Wicklefistis*, ut communiter refertur, exsurrexit, possimus eradicare, & nobis conveniens non foret, dum taliter de Bohemia cum Exercitu nostro ad Franciam iter facimus, in viâ diu tardare, ut tua Dilectio bene perpendit: Ac etiam nos invitus de Alamaniâ recederemus, nisi nostras & Imperii causas ibidem secundum melius disposuimus: & ex quo hoc utique cum tuo & aliorum tuorum Coelectorum Principum Concilio facere, & nos etiam ob hoc, taliter cum in prædicta ad Franciam erimus Itineratione, ad te & ipsos in Treverim applicare, & Nos ibidem, una vobiscum, de illa & aliis Imperii imminentibus Causis & Necessitatibus interloqui, & cum vestro Concilio tractare & disponere intendimus, ac etiam integre proponamus;

Ea propter à tuâ Dilectione cupimus, & Rogamus illam singulariter seriosè, cum Nos erimus in Viâ, & hoc tibi nunciamus, ad nos in Treverim venire velis; nobis, una cum aliis tuis Coelectoribus Principibus (quibus & Nos de hoc in simili formâ scripsimus) Concilium & Auxilium prædictam dispositionem fieri adjuvare ut tunc Imperio utile & dignum est; in quo dilectionem & Complacentiam Nobis facies.

Et nos volumus etiam extunc tibi, & aliis tuis Coelectoribus Principibus, prænominatam Diem, quâ Nos taliter in Treveri esse volumus, ad Quindenam in antea, notificare, tuam præscriptam Intensionem.

Datum *Hagenaw* proximâ die Lunæ ante Festum Beatæ Margarethæ, Regnorum nostrorum Hungariæ, &c. xxxii. & Romanorum viii. Anno.

Sequitur Cedula Præsentibus inclusa.

SIcut Nobis etiam noviter scribebas, & rogabas tibi unam Dietam, coram nostris & sacri Imperii Principibus Electoribus, in convenientem Locum assignari, ad quem tunc omnes vel Majorem partem eorundem conveniri contingat, Tunc & tu ad illum velis venire & in illâ Dietâ, coram ipsis de nostrâ inculpatione, ut ad notitiam tuam devenit, nos tibi fecisse debemus, & tua de super Responsione stare Juri, ac facere quantum Nobis, secundum ipsorum vel majoris partis eorumdem Declarationem, de Honore & Justitiâ, ad faciendum eris Obligatus; ita tamen quòd Nos, coram eisdem Principibus Electoribus, si te minus juste inculpassem, etiam pro eo faciamus secundum ipsorum vel majoris partis eorumdem Declarationem, &c. Volumus in illa Dieta, præsentibus Litteris comprehensa, etiam Tibi Respondere.

* IX. 605. * *De Prabenda, Jure Regalia in manibus Regis existente.*

Ann. D. 1418. REX, dilectis sibi in Christo, *Cantori & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constanciensis*, Sede Vacante, Salutem

An. 6. Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd *Prebendam de*
H. 5. *Traillie*, nunc Liberam & Vacantem, in Manibus nostris, JURE
Norm. 6. REGALIÆ, existentem (cujus quidem Prebendæ, sic Vacantis,
H. 5. p. 1. Præsentatio, Collatio, & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur
m. 21. pertinere) Dilecto & Fideli Consiliario nostro, Magistro *Ivoni de Bosco Deust* Presbitero Contulimus, HABENDAM cum suis Juribus & pertinentiis quibuscumque;

Vobis Mandantes quatinus ipsum *Ivonem*, vel ejus Procuratorem, Recipiatis in Canonicum & Fratrem cum solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Tom. IV. P. III.

Copia Littera vulgaris Regis Romanorum, quam per Comitem de Nassau & Hartungum Clux misit Electoribus, in qua narrat factum Castri de Sels.

REverendi ac dilecti Nepotes nostri & Principes Electores, Ann. D. 1418.

Litteram vestram, Feriâ Quartâ ante Festum Beati Jacobi proximò transactum, in *Bacheraco* Datam, & Continentia in Eadem, & cum hoc quamdem Cedulam inclusam, An. 6. H. 5. Pen. Camer.

Continentem quomodo & qualiter Altigenitus *Ludovicus*, Avunculus noster dilectus, & Princeps Elector, ad Ambaxiatam, quam per Nobilem *Adolfum Comitem de Nassau & Hartungum Clux* Militem ad vos noviter fieri fecimus, responderit,

Et unam Copiam, sub cujus Tenore vos Nobis supplicâstis præfato *Ludovico* Consimilem Litteram nostram dare deberemus, audivimus & intelleximus.

Sanè & Nos non possumus inibi considerare quòd, super Ambaxiatâ nostrâ prætactâ, ita plenariè sit Responsum, secundum quod illam fieri Jussimus per præfatos; nominatim, quia, in eidem Ambaxiatâ, coram vobis, eidem *Ludovico* nunciavimus quòd ad Nos pervenisset, quòd ipsius Capitanei & Servitores nostros & Imperii Cives in Sels privassent Turribus, Portarum Clavibus, ac Portis, & illas ad Manus ipsorum recepissent:

Et eosdem Cives ad alia Juramenta, quam hucusque Consueta fuissent, angariari cepissent:

Et quod misissemus ad Sels, ad sciendum hujus Facti veritatem, Ambaxiatam nostram; & quòd illam Servitores *Ducis Ludovici* intrare permittere noluerunt: & quomodo, ex post, eadem Ambaxiata nostra rogasset quòd dictos Cives de Sels extra Castrum exire permitterent, ut ipsi possent cum eisdem habere Colloquium; & quod illud ipsis etiam fuisset denegatum:

Et quòd, in fine, *Wolf vom Steine* de Clingenstein Miles prædicti *Ludovici* Magister Curiæ, *Eberhardus de Mengingen* Miles & Advocatus in Sels, ad prædictam nostram Ambaxiatam venissent, & dixissent quod Dominus ipsorum *Dux Ludovicus* haberet Inimicitias, & commisisset ipsis Castrum Sels sibi, vel alteri cui ipse hoc mandaret ad recipiendum, assignare, & nulli alteri, & hoc ipsi vellent facere eo modo, &c.

Et illa omnia videntur Nobis aliena & iniqua, secundum quòd Nobis & Sacro Imperio Sels pertinet & merito deberet Nobis esse apertum,

Et secundum hoc quod præfatus *Ludovicus* Nobis est astrictus,

Et nos etiam illud non credidissemus, quia Nos sibi, vel cuicumque alteri, Invitus aliud facere vellemus quam Juris esset, &c.

Sed quia, in prædicti *Ludovici* Responsione interclusâ, taliter est conceptum, quòd ipse habeat unam impignorationem ad Sels, propter quam ipse etiam habeat Literas nostras Sigillatas) & ipse habeat confidentiam quòd Nos sibi, in tali Impignoratione, * nichil vellemus innovare & inferere; sed quòd ipsum, circa * IX.
prædictam Impignorationem, manere permittamus secundum 606.
Tenorem nostrarum Litterarum quas de super habet; &, si quis alius ipsum in eidem molestare vel perturbare vellet, quòd tunc ipsum contra illos defensare & manutenere deberemus, &c.

In qua Responsione Nos omnimo nichil intelligere possumus, quare nostram Ambaxiatam ad prædictum Castrum Sels intromittere noluerunt: vel quare nostri Cives ad tales Causas compulsi sint: & quare Sels taliter contra Nos sic sit fulitum Hominibus; Nam, utique Nos nunquam habuissemus voluntatem, nec ad præsens haberemus, prædicto *Ludovico*, vel cuicumque alteri, aliquam Injustitiam vel Potestatem facere, sed nos benè habuissemus confidentiam quòd nobis prædictum Castrum Sels, ex quo ad Nos & Imperium pertinet, taliter non fuisse præclusum.

Secundum quod vos nobis, in vestrâ Litterâ, etiam supplicâstis quòd, secundum Tenorem unius Cedulæ, inibi interclusæ, præfato *Ludovico* nostras Litteras Sigillatas dare vellemus; Nescimus aliquam causam propter quam nos sibi talem nostram Litteram dare debeamus, tamen secundum quod se omnia facta in Præmissis habuerunt, tunc volumus illa etiam permittere stare usque ad Dietam in Treveris, quam vobis notificare intendimus, secundum quod prius etiam vobis descripsimus.

Dat. *Baden*, proximo die Martis post Festum Beati Petri ad vincula, Regnorum nostrorum Hungariæ Anno xxxii. & Imperii ix.

Apud Regem, de gravaminibus, sibi per Imperatorem illatis, Querelam Comes Palatinus deducit.

I*Nvictissime Gloriosissimeque Regum, Sacra & Metuendissima Corona*, Ann. D. 1418.

Illustris Princeps, Dominus *Ludovicus Comes Palatinus*, &c. Dominus noster Gratiosus, cum omni affectione serviendi complacendique, Se, Illustrem Principem Dominum *Rupertum Filium* suum præcarissimum, vestræ Serenitatis Nepotem, & quicquid altissimus sibi in hoc Seculo contulit, offert ad Mandata vestræ Majestatis, & Subjective recomendat, deditque nobis in Mandatis infra scripta vestræ Majestati distinctius, sui parte, proponere & declarare, An. 6. H. 5. Ibid.

Ann D. 1418. Hen. 5

PRIMUM igitur CONSTAT, Invictissime Regum, vestro Sacro Culmini, nec Mundus ignorat, qualiter, proximò Vacante Romanorum Imperio, prædictus *Dominus noster Dux*, una cum Domino *Archiepiscopo Treverensi* Coelectore suo, Serenissimum Principem, Dominum *Sigismundum*, &c. Hungariæ Regem, ob spem futuræ, nedum Imperii, sed etiam totius Orbis & Reipublicæ, Reformationis, purè, simpliciter, & absque omni munere & illicito Pacto, mira ipsius fama (quâ ævo isto, præ multis Germaniæ Principibus, extollebatur & undique præconizabatur) in Romanorum Regem elegit.

CONSTAT, similiter, qualiter alii Electores Imperii (cum sint numero Septem) Illustrem Principem, Dominum *Jodocum Marchionem Moraviæ*, contra præfatum Dominum *Sigismundum* (quantum in eis fuit) Imperio præfecerunt; & quod, audito isto, *Dominus noster Dux*, ad resistendum hiis Coelectoribus suis, & per eos Electo potenter & Magnifice se disposuit; & pro præfato *Domino Sigismundo suo Rege*, ad manutenendumque Electionem suam, per eum, ut præmittitur, factam, nedum Principatus, Dominia, Terras, & cuncta Bona quæ Deus sibi contulit, sed etiam suam & præfati Filii sui Personam (si Omnipotens Deus Marchionem prædictum e medio non tulisset) dispendiis & Periculis irrecuperabilibus viriliter & impavide subexisset; seque cum eodem *Rege Sigismundo* contra omnes Homines, ipsum in Imperio molestare conantes, strictissime colligavit.

CONSTAT etiam quod in hujusmodi Colligantia, summâ quoque Fidelitate, & Obedientiâ, ejusdem Domini *Regis Sigismundi* constanter permansit sibique servivit, adhæsit, & in quibus unquam sibi potuit complacere studuit inconcusse: Nam, percepto ejus Adventu de Italiâ ad Alemaniam, statim dedit sibi Obviam: & in Civitate Argentinensi, cum Navigiis & aliâs, quantum potuit Ipsum honorificè, cum Duobus Fratribus suis, suscepit, & Expensis Clasisque suis propriis perduxit

* IX. 607. usque ad Spirensem Civitatem: & ibidem dies aliquot cum ipso permansit, & eum consequenter ad Opidum Confluentiæ (ubi Principes Electores convenerant, & aliquamdiu steterant) sociavit: & Hæc & alia fecit super suis propriis Sumptibus & Expensis; Et hæc quantæ fuerint, quantæque hus in Itineribus, eundo & Navigando per Opida & Fortalitia *Domini nostri Ducis*, & in Reno, & extra Renum, supercreverint, multis notum est.

CONSTAT, ultra, quomodo ipsum *Dominum Regem*, personaliter & cum Ducentis Lanceis, iterumque suis Sumptibus & expensis, sequutus est pro recipiendo Coronam Regiam in Aquis grani: quam cum Rex ibidem accepisset, iterum *Dominus noster Dux*, tanquam fidelis Princeps suis, volens suæ Majestati in omnibus servire & complacere, Constantiam se transtulit; ibidemque non modicis Sumptibus suis propriis, & Servitiis, & aliis quibuslibet Complacentiis Regalibus se aptavit, nec eum reliquit Donec, Illustris *Dux Fredericus Austriæ*, olim *Papam Johannem xxiii* nunc vero *Balthazarem Cossa*, de Civitate Constanciensi clam seduxit:

Quamobrem *Dominus Rex* Guerras movit eidem, & instanter supplicavit *Domino nostro Duci* quòd, cum suâ Potentiâ, vellet sibi contra *præfatum Ducem* dare Succursum:

Ad quod iterum idem *Dominus noster* ad Voluntatem *Domini Regis* Magnificè aptavit; & proprium Campum contra *præfatum Ducem* (non obstante quòd Sororem *Domini nostri* habuerat in Uxorem) sumptuose posuit & tenuit; ac omnes Terras, Dominia, Civitates, Opida, & Fortalitia (ad quæ ultra Quingentæ Villæ Rurales pertinebant) quæ *idem Dux* in Terris Elsatiæ, Brisetgaudiæ, & Sunkawia possederat, nullo dempto, Manu forti & cum Maximis Sumptibus (nam omni die ultra Quadraginta Magna Vasa Vini exposuit) & aliâs cum infinitis Periculis & Laboribus, Ditioni Regiæ subjugavit.

Quibus peractis, & Domino nostro adhuc existente in Campis, idem *Dominus Rex* fecit Concordiam cum eodem *Duce Austriæ*; & scripsit Domino nostro *Duci* quòd vellet dimittere Campum, & se disponere ad hoc quòd cum ipso iret ad Regna Aragoniæ, Franciæ, &c.

Quibus intellectis Dominus noster Iterato paratus affuit, & præsentavit se personaliter in Constantia conspectui suo.

Et,

Postmodumque *Dominus Rex*, propter sui absentiam, Locumtenentem, pro Defensione & Manutenentione sacri Concilii, ponere debebat,

Et nullum inter Principes, qui ibidem aderant, propter graves & Magnos Sumptus & Expensas, & accuratam & pervigilem curam, ad prædictam Defensionem necessarias, habere poterat, qui illud onus vellet acceptare,

Iteratò idem *Dominus Rex* accessit *Dominum nostrum Ducem*, supplicando eidem, quatinus Onus illud, ob Honorem suum & Sacri Imperii, & etiam Custodiam *Balthazaris Cossa*, olim *Papæ Johannis xxiii* nuncupati in sua Obedientiâ, vellet suscipere.

Ad quæ iterato paratum se exhibuit, & onus tam conservandi, quam custodiendi sacrum Concilium, & etiam personam præfati *Balthazaris Cossa*, impavide suscepit, & suis propriis Sumptibus & Expensis ferè per Duos Annos, cum adjutorio Dei, tam laudabiliter præfuit & custodivit, quòd in quietâ & pacificâ tranquillitate, usque ad reditum ejusdem *Domini Regis*, permansit; prout hæc omnia & multa, quæ *Dominus noster Dux* pro honore *præfati Domini Regis* laudabiliter & magnificè peregit, vestræ Majestatis Ambaxatores & Prælati viderunt, &, sicut speramus, Excellentissimæ vestræ Majestati latiùs exposuerunt.

CONSTAT etiam quòd, tempore quo *Dominus noster Rex Romanorum* fuit in Regno vestro Angliæ penes Majestatem vestram, & Ligam unà vobiscum concluserat; *Domino nostro Duci* Copiam præfatæ Ligæ transmisit, supplicando sibi quod circa Principes Electores taliter vellet co-operari, quòd ad Ligam ipsam vellent dare consensum, ipsamque ipsorum Sigillis sigillare: Ad quæ iterato Dominus noster paratum se exhibuit, sperans ex hoc Majestati vestræ magnam Assistentiam contra Inimicos vestros evenire, & immediate accessit prænominatos Coelectores suos, & taliter penes ipsos se habuit, quòd singula præscripta pervenerunt ad optatum, &c.

Insuper, CONSTAT quòd, postquam præfatus Dominus Rex personaliter e Regno vestro Revenit *Constantiam*, & Recessum suum, quem a Majestate vestrâ habuit, Domino nostro Duci & aliis Principibus ibidem existentibus exposuerat, nominatim quòd ipse Majestati vestræ contra Francigenas, &c. vellet & Deberet dare Succursum; & ea propter supplicabat Domino nostro & aliis

* Principibus, quòd ipsi vellent accordare quomodo * IX. 608.
& qualiter illa posset adimplere:

Quibus intellectis idem *Dominus noster*, una cum eodem *Domino Rege* & aliis Principibus & Comitibus, similiter concordarunt, quòd cum Tribus Milibus Lancearum Nobilium Virorum, præfatus *Dominus Rex* dare deberet Majestati vestræ Sucursum:

Et fuit datus Ordo, quot Lanceas quilibet Dominorum habere debebat, & ubi & quando convenire deberent:

Istis prædispositis & taliter ordinatis, *Dominus noster* immediate transtulit se ad Dominium suum, & numerum Quadringentarum Lancearum. sibi assignatum, paratum disposuit; & tamdiu in Apparatu sic stetit, donec, illustres Duces, *Ernestus*, *Wilhelmus*, & *Henricus de Bavaria*, & *Marchio Brandenburgensis*, Avunculi Domini, nostri nunciârum eidem *Domino nostro*, quòd ipsi hostiliter vellent invadere *Ducem Ludovicum de Bavaria* Comitem de Morcey; & requisiverunt præfatum *Dominum nostrum Ducem*, quòd ipsis ad hoc vellet dare Succursum:

Istis auditis, *Dominus noster Dux*, timens per hoc Impediri Succursum, quem *Rex* Majestati vestræ facere debebat, scripsit Regi præfato; eidem humiliter & seriosè Suplicando, quòd ipse taliter dignaretur se in Facto interponere, quod præfati *Duces* & *Marchio* desisterent ab Inceptis:

Et licet *Dominus Rex* super Materiâ prætactâ præfatis Principibus satis seriosè scribebat, cum ipsi Duces scripta Regia non advertebant, sed continuarunt Transitum ipsorum Hostilem; istis per Dominum nostrum perceptis tunc idem *Dominus noster* se pariter transtulit Constantiam, & circa *Regem* tam continuò institit, quòd ipse *Dominus Rex* dixit ad eum,

Ex quo præfati *Duces* scripta sua nollent advertere, sed Transitum ipsorum continuare, tunc ipse in Personâ propriâ vellet accedere eisdem, & materiæ, quam haberent præ manibus, brevem dare finem: quo facto vellet, cum Gentibus prædictorum Dominorum, & alio prædisposito Apparatu, invadere Francigenas, & dare Succursum Majestati vestræ:

Dominus noster Dux, sperans illa venire ad effectum, stetit continuò paratus & accinctus affuit, cum Gentibus suis, donec & quousque idem *Dominus noster Rex* præfatum *Ducem Ludovicum de Bavaria*, Comitem de Morttney, vocavit & citavit, per *Marchionem de Baden*, ad Curiam suam Regalem: ad quam supradicti *Duces & Marchio* convenerant; &, auditis judicialiter hincinde Partibus, taliter factum extitit, quòd Materia ac Querelæ inter præfatos Dominos mansuerunt Indecisæ, &c.

Et, licet præfatus *Dominus noster Dux* ab initiò, postquam conclusum fuit quomodo & qualiter *Dominus Rex* deberet invadere Francigenas, &c. paratus cum Numero Lancearum, sibi deputato continuo affuit, sic quòd sui parte nullus defectus aderat,

Prout hæc Majestati vestræ, per Consiliarios & Ambaxiatores ejusdem Majestatis, qui in Castro suo Oppenheim & alibi secum fuerunt, diversis Vicibus nunciavit,

Tamen devenit ad auditum *Domini nostri* prætacti, qualiter idem *Dominus noster Rex* dixerit, qualiter præfatus *Dominus noster Dux* præfatum Transitum suum versus Francigenas impediverit, in quo Dominus noster indignanter inculpatur; nam secundum quod ipse & Filius suus sunt Majestati vestræ & Regno astricti in Affinitate & Consanguinitate, tunc idem Dominus noster potius & libentius, secundum Posse, promoveret Negotia vestra, quam impediret;

Supplicat igitur Dominus noster Majestati vestræ ex animo, si ita esset quod talia venissent ad auditum vestrum Regium, quod illis non velitis adhibere fidem (nam veritati non subsistunt) & ipsum pie habere excusatum.

Præfatus Dominus noster Dux, quamcito prætacta ad Auditum suum pervenerunt, in præsentia, Reverendissimi Domini nostri, *Episcopi Wintoniensis*, personaliter & veridicè se excusavit; & rogavit eundem quod præfato *Domino Regi* vellet sui parte dicere, in casu quo ipse Rex non vellet Majestati vestræ dare Succursum, tunc ipse *Dominus noster Dux*, suis propriis Sumptibus & Expensis, personaliter velit se conspectui vestro præsentare in Succursum: postquam *Dominus Rex* a præfato Domino *Episcopo Wintoniensi* intellexit hæc, indignantur illa suscepit, &c. prout idem Dominus poterit Majestatem vestram distinctiùs informare, peractâ votivâ suâ Peregrinatione:

CONSTAT etiam quòd expost, de die in diem, multas & magnas Ingratitudines & Molestias Domino nostro ostendit; nam, ad Instantiam prænominati *Domini Ducis Ludovici de Bavaria*, præfatum Dominum, Dominum nostrum, indebitè & aliter quam fieri consuetum est, Literis suis Citatoriis, ad Curiam suam vocavit:

* Ad quæ Dominus noster responsive sibi rescripsit, quòd nun- * IX.
quam aliquam Querelam vel Impetitionem intellexisset, quam præ- 609.
fatus *Dux Ludovicus* contra ipsum Dominum nostrum haberet; quia nec Verbo vel Scriptis nunquam ipsum impetivisset; nec esset requisitus per Regem, prout Principes Electores requiri & trahi deberent, ad standum Juri, prout Rex hoc non ignoraret, &c.

Sed, in casu quo idem Dominus *Dux Ludovicus* Dominum nostrum absque Impetitione non posset nec vellet dimittere, & Materiam propter quam eidem Domino nostro daret intelligi, quamcito tunc Dominus Rex Romanorum eundem Dominum nostrum Ducem coram Se & Electoribus ad Dietam certam vocaret,

Ann. D. 1418. Hen. 5. ret, & ipsum etiam ad hanc citaret, prout Principem Electorem vocari & trahi consuetum esset; tunc vellet stare & parere Juri, &c. in omnibus, quæ præfatus *Ludovicus*, Patruus suus, haberet proponere & allegare, &c.

Et ultra illa scripsit Domino Regi, quòd speraret utique quod permitteret ipsum penes Privilegia sua, quæ ipse tamquam Princeps Elector haberet, & quòd non attemptaret sibi aliquid in illis Privilegiis interfere, &c.

Eodem modo scripserunt Domino Regi Electores alii in Reno (videlicet) Archiepiscopi, Maguntinus, Treverensis, & Coloniensis, & Illustris Dux Gelriæ, Rogantes Majestatem suam quòd Dominum nostrum, & etiam quemlibet ipsorum, permitteret, juxta ipsorum Privilegia, quæ ipsi, tamquam Principes & Electores, haberent:

Et sic remansit illa Causa absque ulteriori Continuatione.

Attamen Domino nostro fuit dictum, si Dominus Rex potuisset co-modo ad standum Juri coram ipso traxisse, quòd tunc idem *Dux Ludovicus*, Patruus præfati Domini nostri Ducis, de illâ Electivâ Dignitate Regis Romanorum (quæ tamen major Dignitas est) quam Dominus noster Dux, & post ipsum, Illustris, Princeps, Dominus *Rupertus*,

Filius suus, tamquam Comites Palatini, obtinent, debuisset imperivisse, & amovisse si potuisset: quod tamen Dominus noster Dux nunquam promeruit, &c.

CONSTAT denique, quod idem Dominus noster Rex, postquam Dominus noster Dux omnia Castra, Civitates, Terras, & Dominia, quæ Dominus *Dux Fredericus Austriæ* in Elsatia, &c. obtinebat, graviter & sumptuosè expugnaverat, & ad manus Regis liberaliter posuerat, quod eadem Castra, Civitates, &c. certis Dominis, Communitatibus, & aliquibus certis Rusticis totaliter & integrè dedit & vendidit; sic quod nullum Domino nostro, qui ut est tactum, cum magnis Laboribus & Expensis acquisiverat, dimisit.

CONSTAT etiam quod Dominus noster Dux quandam Coronam Regiam, quam habebat, propter magnas Instantias & Preces (quas idem Dominus Rex Romanorum fecerat Domino nostro Duci ad habendum eandem) eidem Domino Regi tradidit; quam postea Dominus Rex vendidit, non tamen pro tantâ Summâ secundum quod fuit Extimata: Et ideo, quamcito de Regno vestro revenit Constantiam, tunc dixit præfato *Domino nostro Duci*, quod Coronam prænominatam vendidisset pro minori Summâ (videlicet) duorum Milium Florenorum, quam extimata fuisset; & sic vellet quod *Dominus noster Dux* refunderet sibi illa duo Millia Florenorum sine dilatione; ad quod Dominus promptum se exhibuit, & imediate persolvit Summam prænominatam duorum Milium Florenorum; de quo tamen multi amirabantur quòd Dominus Rex tam modicam Summam postulabat, ex quo tot Sumptus, Labores, & Expensas Dominus noster fecisset pro eodem.

CONSTAT iterum, Invictissimè Regum, innumeris & fere omnibus Almanniæ Principibus, Nobilibus, & Plebeis (ut brevius multa comprehendamus) *Dominum nostrum Ducem* prædictum majores Labores, Sumptus, & Expensas, pro Honore & utilitate præfati *Domini nostri Regis Sigismundi*, fecisse, quam omnes totius Imperii Principes (sic loqui publicè præsumimus & manifestè) & in Genere & in Specie fecerunt usque modo.

Qualis igitur finis, & quid qualeve Præmium propter hæc omnia, ac etiam Labores, & Expensas, necnon Fidelitates, promptaque Servitia, per ipsum Dominum nostrum Ducem præfato Domino Regi, sicut præmittitur, facta & exhibita, secutum sit, invitus, & revera quasi tractus, cogitur idem Dominus noster ad vestram Majestatem deducere querelas.

Ecce! itaque, Invictissime Regum, ubi Dominus noster Dux Benignitatem & Clementiam, aliaque Bona, ac etiam Præmium non modicum, ob intuitum antedictorum, reportare speraverat; ibi (quod dolenter referimus) Indignationem permaximam, Objurgationes graves, & appertas Injurias, & Vituperationes intolerabiles reportavit:

* IX. 610. * Nam cùm, hiis diebus, idem Dominus Rex pervenisset ad Civitatem Basiliensem, tunc, unâ dierum, in præsentiâ multorum Comitum, Nobilium, & Prælatorum, publicè dixit,

Quod Dominus noster Dux *fecisset quandam Ligam contra ipsum, & quod non servâsset Juramenta sibi per Dominum nostrum præstita:*

Quæ verba & dicta idem Dominus noster graviter recepit ad Animum, ex quo tangunt Famam suam & Honorem:

Et quum Dominus Rex illa verba protulit, tunc aderat ibidem quidam Magister *Conradus de Sosato*, Subdiaconus Sanctissimi Domini nostri Papæ, qui est etiam de Concilio & Familia ejusdem Domini nostri Ducis; ad quem Dominus Rex se vertebat, & dixit eidem, *dicas Domino tuo, Comiti Palatino, verba quæ diximus:*

Ad quod Magister *Conradus* respondit, Serenissime Domine Rex, Doleo Majestatem talia verba de Domino meo, Comite Palatino, protulisse: nam manifestum est quòd ipse est Probus & Deificus Princeps, qui Fidelitates, Promissiones, & Juramenta illæsa hucusque constanter servavit & manutenuit, coram quibuscunque, etiam in minoribus constitutis, non infringeret ullo modo, &c.

Quibus verbis per Dominum nostrum graviter intellectis, immediate scripsit Regi Litteram vulgarem, in formâ sequenti; quæ Translata est in Latinum, & reperitur in secundo Sexterno

Et post Dominus Rex scripsit Domino nostro Comiti unam Litteram, cum Cedula unâ interclusâ, &c. quæ Littera sequitur præcedentem in eodem Sexterno

Deinde misit Dominus noster Rex Nobilem Comitem de Lupfiâ, in Ambaxiatam, ad Dominum nostrum Ducem, & fecit sibi supplicare quòd vellet venire ad Majestatem suam in Opido Hagnalo: & *Balthazarem Cossa* secum adducere, & ipsum ad manus suas ponere; ut ipsum posset ulterius Domino nostro Papæ assignare, &c.

Ad primum Requisitum (videlicet) quòd *Dominus noster* deberet venire Hagnalo, &c. Dominus noster respondebat & dixit, quòd Dominus Rex ipsum in Honore & Famâ inculpâsset injustè & indignanter: secundum quòd se, cum adjutorio Dei & veritate, bene vellet defendere & expurgare; & ea propter non foret sibi conveniens suam Majestatem accedere, neque vellet ullo modo. Ann. D. 1418. Hen. 5.

Ad secundum Punctum, tangens Personam *Balthazaris*, respondebat præfatus *Dominus noster Dux*, Dominus Rex bene sciret qualiter Litteram sub Sigillo Majestatis dedisset sibi, in quâ ipsum de omnibus Juramentis & secretis Promissionibus, quæ Majestati Regiæ ex parte ejusdem *Balthazaris* præstitisset, absolutum nuntiâsset, & ultra hæc in eadem Littera mandâsset sibi quòd præfatum *Balthazarem Domino nostro Papæ*, vel cui idem Dominus noster, Papa hoc committeret, tradere & assignare deberet: secundum quod Littera prædicta omnia illa in se continet; cujus Copia in Sexterno prætacto in primo Folio continetur.

Quibus ita præfato Comiti dictis, recessit a Domino nostro Duce, &c.

Dictum fuit etiam præfato Comiti qualiter, Sanctissimus Dominus noster, Papa misisset, cum Bullâ suæ Sanctitatis, Reverendissimum Dominum nostrum, *Episcopum Wintoniensem*, &c. ad recipiendum Personam præfati *Balthazaris*, &c. qua propter ipse Dominus noster Dux Personam *Balthazaris* nulli alteri vellet neque deberet assignare, nisi Domino nostro Papæ, vel illi cui Sanctitas sua hoc committeret per Bullam, secundum quod inter prædictum Dominum Episcopum Wintoniensem & ipsum esset condictum:

Sed, si Dominus noster Rex præfatum *Balthazarem*, eo tempore, quum de Mandato suo habebat in Custodiâ, & antequam ipsum de singulis Juramentis & secretis Promissionibus absolvisset, postulâsset, ipse libenti animo & indilatè Personam præfati *Balthazaris* Majestati suæ præsentâsset; sed, ex quo modo Domino nostro Papæ promisisset & jurâsset præfatum *Balthazarem Cossa* sub fidâ Custodiâ conservare, donec & quousque idem Dominus noster Papa ipsum publicè per Bullam suam postularet, tunc non vellet aliquo modo præfatum *Balthazarem* Majestati Regiæ præsentare.

Post Recessum præfati *Comitis de Lupfia*, venit ad Dominum nostrum Ducem, Reverendissimus Dominus, Episcopus Leodiensis cum Literis Credentialibus præfacti Domini Regis, &, sub credentiâ sibi injunctâ, simili modo, nunciavit Domino nostro Duci, ex parte Domini Regis, sicut Comes prædictus habuit in Mandatis;

Et, ultra illa, addebat unum (videlicet) quod, si Dominus noster Personam præfati *Balthazaris* vellet restituere & assignare Domino nostro Regi, tunc idem Dominus Rex vellet Triginta sex * Milia Florenorum Domino nostro Duci, pro Expensis * IX. 611.
& Fatigis, quas cum eodem *Balthazaro* habuisset, realiter persolvere:

Ad quæ idem Dominus noster Dux respondebat, prout superius *Comiti de Lupfia* respondit.

ITEM, Copia Bullæ, quam, Dominus noster Reverendissimus, *Episcopus Wintoniensis* habuit, & penes Dominum nostrum Ducem dimisit, comprehenditur in prætacto Sexterno.

CONSTAT etiam quòd *Dominus Rupertus*, divæ memoriæ, Genitor Domini nostri Ducis, tamquam *Rex Romanorum*, Quadraginta Milia Florenorum prænominato *Domino nostro Duci*; super quod Castrum & Civitatem nomine Sels, & quibusdam aliis Civitatibus, assignavit, &c. prout in Litteris, desuper confectis, plenius continetur; quarum Litterarum Copia in jam dicto Sexterno, de verbo ad verbum, continetur,

Quam Assignationem Cives & Incolæ prædictarum Civitatum liberaliter admiserunt, & eidem *Domino nostro Duci* Fidelitatem jurârunt & Obedientiam, secundum Tenorem Litterarum desuper confectarum.

CONSTAT etiam quod prædictus Dominus noster, *Rex Sigismundus*, post suam Coronationem, præfato Domino nostro *Comiti Palatino* dictam impignorationem Castri & Civitatis Sels, &c. & etiam alias, quas ab Imperio habet & possidet, ratificavit & confirmavit, secundum Tenorem Litterarum suarum, sub Sigillo Majestatis suæ desuper confectarum & Sigillatarum, quas præfato *Domino nostro Duci* dedit; Quarum Copia in Sexterno sæpius nominato, de verbo ad verbum, continetur.

CONSTAT demum quod, ultra illa omnia, idem Dominus noster *Rex Sigismundus* prædicto Castro & Civitati Sels tale dedit Privilegium, secundum Tenorem Copiæ sequentis, quæ de vulgari Alemanico translata est in Latinum.

Nos, *Sigismundus*, Dei gratiâ, *Romanorum Rex* semper Augustus, ac Hungariæ, &c. Rex, RECOGNOSCIMUS, ac per Præsentes universis, eas Videntibus, aut legere volentibus, publicè NOTIFICAMUS,

Quamvis ex debito astringamur, & ad hoc simus inclinati, quod publicam Utilitatem, quâ Terræ & Homines in Pace conserventur, omni tempore preponimus; verumtamen multum ac majori desiderio ad hoc noscimur ordinati, ut nostras & Imperii Civitates sub nostrâ Regiâ Custodiâ & Protectione sponte conservemus, nec eas ab Imperio (per quòd dictarum Civitatum quies & tranquillitas debilitari possent) non sinamus separari ullo modo.

Ea propter PERSPEXIMUS claram Promptitudinem ac voluntaria Servitia, quæ Prædecessoribus nostris, & Nobis ac etiam Imperio prænominatis, Cives & Communitates Civitatum Hagnalo, Colmar, Slecztat, &c. & Sels, Nostri & Imperii fideles dilecti, sæpius & pluries impenderunt, ac Nobis & Imperio in antea utiliter & futuris temporibus facere debent & possunt,

Et idcirco, deliberato animo, fideli Consilio, & certâ scientiâ, Civitatibus & Communitatibus prædictis, & etiam ipsarum cuilibet singulorum, Promisimus, & virtute præsentium promittimus, & spondemus de plenitudine Romanæ Regiæ Potestatis, pro Nobis, & aliis Romanorum Imperatoribus & Regibus, nostris

Ann. D. Successoribus in Imperio, quòd Nos Civitates prædictas com-
1418. muniter, seu ipsarum aliquam singulariter, nunquam, perpetuis
Hen. 5. temporibus, e præfato Romano Imperio vendemus, impignorabimus, aut quovismodo, quo dictæ Civitates a præfato Imperio dividi possent aut separari, alienare vel tradere non volumus, nec debemus ullo modo,

Et,

Si ita esset quòd aliquæ Litteræ nostræ, vel Prædecessorum nostrorum, cujusvis Tenoris emanâssent, aut inposterum emanarent, seu invenirentur, in quibus prædictæ Civitates communiter, aut singulariter una ipsarum, seu quicquam ad ipsas noscitur pertinere, ut suprascriptum est, a prædicto Imperio Donatæ, Impignoratæ, aut alias Alienatæ forent, vel adhuc possent alienari,

Volumus & Statuimus, in virtute Præsentium, & præfatæ Romanæ Potestatis plenitudine, ut hujusmodi Litteræ quæ, forsan actu, ut præscribitur, traditæ, essent, aut aliis certis Causis adhuc dari contingeret, nullum robur seu virtutem habere; sed invalidæ & nullius roboris, sed impotentes & invalidæ esse debent & annihilatæ,

Nam seriosa & integra nostra extat intentio, quòd prælibatæ Civitates & Communitates Nobis, & Successoribus nostris præfato Imperio, ad Honorem & Utilitatem, penes Nos, sæpe dictos Successores nostros, & Imperium, perpetuis temporibus, inseparabiliter debeant permanere, sub testimonio præsentium Litterarum, Sigillo nostræ Regiæ Majestatis Sigillatarum.

* IX. 612. * Dat. *Hagnalo*, post Christi Nativitatem Anno M. CCCC. XVIII. Regnorum verò Hungariæ, XXXII. & Roman. octavo, &c.

Isto præcedenti Privilegio, dicto Castro Sels & aliis Civitatibus prætactis dato, præfatus *Dominus noster Rex* misit aliquos de suis, & etiam Marchionis Badensis, Consiliariis & Familiaribus, ad prætactum Castrum & Civitatem Sels, qui ex parte suæ Majestatis petiverunt Introitum;

Et illo modo institit præfatum Dominum nostrum *Comitem Palatinum*, & etiam Dominum nostrum *Rupertum Filium suum*, ad quem præfata Impignoratio, post Mortem Patris pertinet, deprimere ab eodem ultra Literas Confirmatorias, quas *Dominus noster* desuper habet, & a præfato Domino *Rege Sigismundo*, & aliis Romanorum Regibus Prædecessoribus suis; quod tamen idem *Dominus noster Dux* nec Filius suus erga Regiam Majestatem nunquam promeruerunt.

Serenissima & gloriosa Majestas,

Dominus noster Dux, hiis diebus, diversis vicibus, scripsit & nunciavit Majestati vestræ, quòd in propria Personâ suâ vellet se Conspectui vestro Regio in Succursum præsentare; quod utique, teste Deo, posse tenus perfecisset, si *Dominus noster Rex* ipsum, tam in Famâ, quàm etiam in Honore & Bonis, tali modo, ut prætactum est, non invasisset.

Sed, ex quo Famam, Honorem, & Bona sua, &c. prædicta tangunt, tunc humili & puro corde supplicat idem *Dominus noster Dux* Majestati vestræ, & Nos, ex parte sui, depresso vultu, subjectivè, instanter, & instantissimè supplicamus, quatinus, prædictis consideratis, eadem vestra sacra Majestas eundem *Dominum nostrum Ducem* habere velit hâc vice excusatum: Nam Famam, Honorem, & Bona sua, quæ justis Titulis possidet, cum adjutorio Dei, intendit posse tenus Defensare.

Et idcirco suplicat iterum Majestati vestræ idem *Dominus noster Dux*, & Nos, humiles Servitores ejusdem, ex Parte sui, humiliter supplicamus quòd in casu quo præfatus *Dominus Rex* continuare vellet prædictum Dominum nostrum in Famâ & Bonis oprimere & difamare, quòd tunc *vestra Majestas* sibi, tam in Consiliis, quam favorabili Assistencia, succurrere vellet & assistere, quemadmodum eandem Majestatem vestram facturam firmiter sperat, & dubitare non poterit ullo modo.

Nam in Potestate & Manibus ejusdem vestræ Majestatis esse debet, & est, eundem *Dominum nostrum Ducem*, ad standum Juri, contra præfatum *Dominum Regem* (sive hoc tangat Honorem, Famam, Vitam, & cuncta Bona sua) exhibere eo modo, quo se idem Dominus noster, ad standum Juri coram suis Coelectoribus, litteratoriè exhibuit, &c. cujus Litteræ Copia in alio Sexterno continetur, prout prius etiam est tactum.

INSUPER, *Illustrissime Regum*, NUNTIAT Majestati vestræ præfatus Dominus noster *Comes Palatinus*, quòd in casu quo *Dominus noster Rex Romanorum* se de partibus Alemaniæ alienaret, & ad Regna sua transferret, vel Majestati vestræ veniret in Succursum; aut si *Dominus noster Dux* præfatus cum eodem concordaretur, tunc idem *Dominus noster Dux* personaliter, & quamtocius hoc fieri poterit, vult se disponere quòd Majestati vestræ veniat in Succursum;

Et ideo supplicat quatinus dignetur sibi consulere, quomodo & per quam Viam, commodius & securius, ad vestram sacram Coronam possit Transitum suum facere & implere.

SUPPLICAT insuper *Majestati vestræ* idem *Dominus noster Dux*, quatinus dignum haberet recordium, ubi & de qua Domo Illustri Principi Domino *Ruperto Filio suo*, Nepoti ejusdem vestræ Majestatis (qui de Gratiâ Omnipotentis, tàm in Persona, quam Moribus, laudabiliter crescit) de Nobili Sociâ provideatur; nam idem Dominus noster Dux non intendit eidem Filio suo providere de Conjuge, nisi cum Consilio, Scitu, & voluntate vestræ Sacræ Majestatis, tanquam Supremi Patris & Domini ejusdem Filii sui.

ULTIMO, NUNCIAT idem Dominus noster *Comes Palatinus* Majestati vestræ quòd ipse libenter videret quòd eadem *vestra Majestas Dominum Archiepiscopum Maguntinum* in Servitorem susciperet & ad se traheret, & propter hoc unam annuam Pensionem daret, &c. & Divisam ac Societatem vestræ Majestatis transmitteret, prout hæc alias etiam vestræ Majestati nunciavit: nam quanto plures Amicos & Servitores vestra Majestas in partibus A-
lemaniæ habere posset, hoc, propter futura occurentia, Dominus Ann. D.
noster libenter videret, & apparet fore consulturus; *Dominus Ma-* 1418.
guntinensis est etiam inclinatus ad hoc, quod libenter *Majestati* Hen. 5.
vestræ serviret: ea propter idem Dominus *Archiepiscopus Maguntinus* posuit ad Manus Domini nostri Ducis, quod quicquid V. S. Majestas & præfatus Dominus noster Dux cum illâ annuâ Pensione disponunt, quòd in hiis velit esse contentus.

---

* Littera, de qua in Comitis Palatini superiore Querela fit mentio. * IX. 613.

SErenissime Princeps & Domine, Subditum, debitum, & vo- Ann. D.
luntarium meum Servitium vestræ Regali Gratiæ semper Præ- 1418.
missa. An. 6.

Gratiose prædilecte Domine, H. 5.

Ad notitiam meam pervenit qualiter vestra Gratia, coram quam- Penes Ca-
pluribus Comitibus, Dominis, Militibus, Clientulis, ac aliis mer.
honorificis hominibus publice steterit, & me aliqualiter indignanter, grosso modo, & graviter in Honore meo inculpaverit, & dixerit quòd ego me contra vestram Gratiam Colligaverim, & non Servaverim illud quod ego vobis ad Sanctos Juraverim; quod michi est magna & gravis causa, & benè putassem quòd ego meliora a vestra Gratia deservissem, quia spero ad Altissimum quod ego Fidem, Promissiones, & Juramenta versus vestram Regalem Gratiam, ac etiam omnibus aliis, cum adjutorio Dei, usque nunc servaverim, & etiam servare velim.

Et, *gratiose Domine*, quia esset michi valde inconveniens in tam magna & gravi Inculpatione stare, & me de illa non excusare: ea propter rogo *vestram Regalem Gratiam* promptissimè & seriosè michi unam Dietam, coram vestris & Sacri Imperii Principibus Electoribus ad unum convenientem Locum assignare, ad quem ipsi tunc omnes vel major Pars eorumdem convenire contigerit, tunc ego etiam ad eandem venire volo; & in Dietâ, coram ipsis, de tali Inculpatione, & meâ desuper Responsione vestræ Gratiæ, stare Juri, & facere illud, quod, secundum ipsorum, vel majoris Partis eorundem, declarationem, de Honore & Justitiâ obligatus ero.

Ita tamen quod michi *vestra Gratia*, coram eisdem vestris & Sacri Imperii Principibus Electoribus, in casu quo me injustè inculpasseris, ea propter etiam faciat juxta ipsorum vel majoris Partis eorundem Declarationem: Et peto, super hiis, vestrum Responsum cum præsenti Nuncio.

Datum, &c.

De Prorogatione Treugarum Britanniæ.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, Ann. D.

Cùm aliàs inierimus & firmaverimus Treugas seu Treugarum 1418.
Abstinencias cum, carissimo Fratre nostro, *Johanne Duce Britan-* An. 6.
niæ, pro Nobis, Regnis, Patriis, Terris, Ligeis, & Subditis no- H. 5.
stris, ac præfato Duce, Ducatu, Terris, Ligeis, & Subditis Norm. 6.
suis, a Sexta decimâ Die Mensis Novembris ultimò præteriti us- H. 5. p. 1.
que ad Festum Sancti Michaelis Archiangeli proximò futurum, ut m. 16.
latiùs in dictis Treugis, quarum Tenor sequitur, plenius continetur,

HEnricus, Dei gratiâ *Rex Franciæ & Angliæ*, & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos Præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod,

Cum nuper, illustris Princeps, carissimus Frater & Consanguineus noster, *Johannes Dux Britanniæ* & Comes Montis Fortis,

Certis de causis, ipsum in ea parte moventibus, ad Nos personaliter accedens,

Inter cætera, Nobis suaserit quòd, ad Christiani Sanguinis effusionem, & alia Mala (quæ compendiosa nequeunt narratione comprehendi) vitandum, ac spe multiplicis Boni inde, ut asserunt, secuturi, cum ipso Consanguineo nostro Treugas seu Guerrarum Abstinencias iniremus ad tempus, de quo videretur expedire moderandum,

Nos, Precibus & Instantiis, Excellentissimæ & Præclarissimæ Dominæ, Reginæ Matris nostræ, *&c. prout supra dat. apud Castrum Regis d'Alenson in Ducatu Regis Normanniæ*, 16. *Novembris, tunc sic*,

NOTUM FACIMUS, per Præsentes, quòd dictas Treugas, modo & formâ quibus supra Prolongavimus seu Prorogavimus, ac per Præsentes Prolongavimus, & Prorogamus, a dicto Festo Sancti Michaelis, usque ad Festum omnium Sanctorum proximò futurum, & ultra, usque ad Revocationem nostram vel dicti Ducis,

Quam, si facere voluerimus, vel idem Dux facere voluerit, per
Literas nostras * Patentes, faciemus, vel idem Dux, per Literas * IX.
suas Patentes faciet, Quâ Revocatione sic factâ, ac 614.
Nobis seu præfato Duci cuilibet respectivè notificatâ, adhuc, post dictam notificationem Revocationis, usque ad Quadraginta dies durabunt dictæ Treugæ, & undequaque inviolabiliter observabuntur,

Et hæc omnia & singula, pro parte nostra, bonâ fide, & in verbo Regio, promittimus.

Dat. in Exercitu nostro apud *Civitatem Rotomagensem*, quarto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De

Ann. D. 1418. Hen. 5.

De Tractando super Reformatione Treugarum Britanniæ.

An. 6. H. 5. ibid. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper, ad Honorem Dei, & Christiani Sanguinis effusionem evitandum, inierimus, fecerimus, & concordaverimus Treugas & Abstinentias Guerrarum, sub certis Modo & Formâ, cum carissimo Fratre nostro, *Johanne Duce Britanniæ*, prout ex earum Tenoribus clariùs liquere poterit, in eventum,

Nos,

Ipsa Pacis seu Treugarum Fœdera, quantum in nobis est, inviolata & illibata observari cupientes, ac quicquid in contrarium actum est, aut fuit, ultro citroque, debita cum celeritate reformari,

De fidelitate, circumspectione, & industria, Fidelium & dilectorum nostrorum, *Johannis Arundell* de Lichet Mautravers Chivaler, & *Johannis de Assheton* Chivaler pleniùs confidentes,

Ad Conveniendum, per Se, vel Deputatos suos, cum Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Procuratoribus, sive Nunciis præfati Ducis, sufficientem in hac parte Potestatem exhibentibus, quocumque Loco ad hoc apto & congruo,

Audiendumque Ambassiatorum, Commissariorum, Procuratorum, sive Nunciorum hujusmodi voluntatem de & super omnibus & singulis, præfatarum Treugarum seu Abstinentiarum debitam & fidelem Observantiam concernentibus,

Necnon ad Tractandum & Communicandum cum eisdem de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum ac Reparationem Attemptatorum circa præfatas Treugas & Abstinentias qualitercumque concernentibus,

Et Attemptatorum hujusmodi Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem faciendum, & eas fieri Petendum requirendum, & cum effectu Optinendum,

Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque propositas & proponendas cum suis emergentibus, incidentibus, dependentibus, & connexis Audiendum & Examinandum, ac sine debito Terminandum, summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, legalibus Terminis (si eis expedire videbitur) non servatis, aut aliàs, de consensu Partium, rescissis aut abbreviatis, inspectâ solâ Facti veritate,

Necnon ad Concedendum, Petendum, & Optinendum quibuscumque Personis salvi Conductûs Literas, quatenus Negotii Natura, qualitas, & expeditio exigit & requirit,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna,

Ipsos, *Johannem*, & *Johannem*, seu Deputatos suos, nostros veros & legitimos Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales, Facimus, ordinamus, creamus, & constituimus per Præsentes;

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuo habituros quicquid per eosdem Ambassiatores nostros, vel Deputatos suos prædictos, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, aut aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, prope *Civitatem Rotomagensem* septimo Die Augusti.

Per ipsum Regem.

---

* *Plena Remissio pro Rege.*

* IX. 615.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 44. B. MArtinus Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, *Henrico Regi Angliæ* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Eximiæ Devotionis & Sinceritatis Affectus, quem ad Nos & Romanam geris Ecclesiam, meritò Nos inducunt ut, Personam tuam Apostolicis Favoribus prosequentes, illa per quæ, Deo propitio, Animæ tuæ Saluti uberius consulere valeas, favore tibi benivolo concedamus.

Hinc est quod Nos (tuis Supplicationibus inclinati) ut Confessor tuus (quem duxeris eligendum) omnium Peccatorum tuorum, de quibus Corde contritus & Ore confessus fueris, semel in singulis Annis quoad vixeris, & etiam semel in Mortis Articulo, plenam Remissionem Tibi,

In Sinceritate Fidei, Unitate Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, ac Obedientiâ & Devotione nostrâ, vel Successorum nostrorum, Romanorum Pontificum, canonicè intrantium, persistenti,

Auctoritate Apostolicâ concedere valeat, Devotioni tuæ Tenore Præsentium *Indulgemus*:

Sic tamen quòd idem Confessor de hiis, de quibus fuit alteri Satisfactio impendenda, eam tibi, in Vitâ per te si supervixeris, vel per Hæredes tuos, si tunc forte transieris, faciendum injungat; quam tu vel illi facere teneamini, ut præfertur.

Et nè, quod absit, propter hujusmodi Gratiam, reddaris proclivior ad illicita imposterùm committenda, volumus quòd, si ex Confidentiâ Remissionis hujusmodi aliqua forte committeres, quoad illa prædicta Remissio nullatenus suffragetur.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Concessionis & Voluntatis infringere, &c.

Dat. Gebennis decimo quinto Kal. Septembris, Pontificatûs nostri Anno Primo.

Altare Portatile pro Rege.

MArtinus Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, *Henrico Regi Angliæ* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem. An. 6. H. 5. ibid.

Exigit tuæ praeclaræ Devotionis Integritas, quâ Nos & Sacrosanctam Romanam Ecclesiam revereris, ut Votis tuis, in his præsertim quæ ex Devotionis fervore prodire conspicimus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus.

Hinc est quod nos (tuis Devotis in hac Parte Supplicationibus inclinati) ut liceat Tibi, & Successoribus tuis, Regibus Angliæ, qui erunt pro Tempore, habere Duo, vel plura, ac tot quot pro Fidelium, pro tempore concurrentium, multitudine sufficiant, Altaria Portatilia, cum debita Reverentia & Honore,

Super quibus etiam, antequam illucescat Dies, circa tamen diurnam Lucem, cum qualitas Negotiorum, pro tempore ingruentium, id exigerit,

In Locis etiam Ecclesiastico interdicto forsan suppositis, si te vel dictos Successores ad illa declinare contigerit, aliàs tamen ad hoc congruentibus & honestis,

Positis in vestra, ac Ducum Comitum, Baronum, & aliorum Nobilium, necnon Familiarium vestrorum, cæterorumque, in Comitivâ seu Exercitu vestro existentium seu concurrentium, Clericorum, & Laicorum, Præsentia,

Etiam separatim, & in diversis hujusmodi congruentibus & honestis Locis, in vestro Palatio vel alibi, ubi vos cum hujusmodi Comitivâ vel Exercitu Moram trahere contigerit,

In Locis (viz.) hujusmodi Interdicto suppositis, Januis clausis, Excommunicatis & Interdictis exclusis, non pulsatis Campanis, & submissa Voce,

Per proprios vel alios Sacerdotes ydoneos, Missas & alia Divina Officia, sine Juris alieni præjudicio, facere celebrari,

Dummodo vos vel illi Causam non dederitis Interdicto, nec id vobis vel illis contigerit specialiter Interdici,

Tibi, & eisdem Successoribus, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, de speciali Gratiâ, *Indulgemus*: Proviso quòd hujusmodi Concessione, quoad Missarum Celebrationem ante Diem, parcè utamini; quia cum, in Altaris Officio, immoletur Dominus noster Jesus Christus, Dei Filius, qui Candor * est Lucis æternæ, congruit hoc non Noctis tenebris fieri, sed in Luce. * IX. 616.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attemptare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Dat. *Gebennis* xv. Kal. Septembris Pontificatûs nostri Anno Primo.

Indulgentia, super Reliquiis transferendis.

MArtinus Episcopus, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo Filio, *Henrico, Regi Angliæ* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. ibid. fol. 43.

Non solum præclara tuæ Regalis Celsitudinis Sinceritas, quâ Nos & Romanam Ecclesiam Revereris, sed & illa affectuosa puræ Mentis Dilectio, quam ad cunctorum Sanctorum eorumque Venerabilium Reliquiarum Venerationem humili devotoque Corde incessanter habere dinosceris, merito Nos inducunt ut Votis tuis, illis præsertim quæ ob Venerationem eandem ex Caritate desideras, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus.

Hinc est quod Nos (tuis devotis in hac Parte Supplicationibus inclinati) ut, de quibusvis Metropolitanis, Cathedralibus & aliis Ecclesiis, seu Locis Ecclesiasticis, Ducatûs Normanniæ, ac aliarum Partium Gallicarum (Tibi ad præsens subjectarum, aut imposterum subiciendarum) aliquam Sanctorum Reliquiarum Partem (de qua Tibi, juxta tuæ Conscientiæ dictamen, videbitur) ad alias Ecclesias & Loca Sacra, ubi Tibi placuerit, pro eorum debita Veneratione, transferre, seu per devotas Ecclesiasticas Personas decenter transferri facere, libere & licitè Possis (Constitutionibus & Prohibitionibus Apostolicis, & aliis quibuscumque contrariis, nequaquam obstantibus) Devotioni tuæ Auctoritate Apostolica, Tenore Præsentium, INDULGEMUS.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Concessionis infringere, &c.

Dat. *Gebennis* xv. Kal. Septembris Pontificatûs nostri Anno Primo.

Licentia concessa Regi ut Decanus Capellæ Hospitii sui possit audire Confessiones Ipsius Regis & totius Exercitus.

MArtinus Episcopus, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo Filio, *Henrico Regi Angliæ* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. ibid. fol. 44.

Regalis Magestatis tuæ probita Sinceritas ac Fidei & salubrium Constantiæ Puritas, quas ad Nos & Romanam geris Ecclesiam, non indignè merentur ut Votis tuis, illis præsertim per quæ Tu & Fideles tui Pacem & Salutem Animarum, Deo propitio, consequi valeatis, favorabiliter annuamus.

Hinc est quòd Nos (devotis tuis, in hac Parte, Supplicationibus inclinati) ut Decanus Capellæ Hospitii tui (existens pro Tempore, qui Magister vel saltem Bacallarius in Sacra Theologia existat) tuam ac omnium & singulorum Christi Fidelium, Te in Exer-

Ann. D. 1418. Hen. 5. Exercitu tuo, aut Campo, vel Obsidione, in justo tamen Bello seu Guerra, pro Tempore Concomitantium, & tibi assistentium, quotiens Tibi & eis oportunum fuerit, Confessiones per Se, vel alium seu alios, ydoneum vel ydoneos, Presbyterum vel Presbyteros, audire, ac pro Commissis Tibi & eisdem Fidelibus, debitam Absolucionem impendere, & injungere Pœnitentiam salutarem (etiamsi talia fuerint propter quæ Sedes Apostolica meritò fuerit consulenda) libere & licite possit, Tibi & eisdem Fidelibus, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, de specialis Dono Gratiæ INDULGEMUS,

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Concessionis infringere, &c.

Dat. *Gebennis* xv. Kal. Septemb. Pontificatûs nostri Anno Primo.

• IX. 617. ** Approbatio Fundationis Domus de Syon & Appropriatio duarum Ecclesiarum ad eandem.*

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid. fol. 41. MArtinus *Episcopus*, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo Filio, *Henrico*, *Regi Angliæ* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Eximiæ Devotionis & Sinceritatis affectus, quem ad Nos & Romanam geris Ecclesiam, promeretur ut piis desideriis tuis gratum adhibeamus Assensum; & illis, quæ sacræ Religionis & Divini Cultûs augmentum respiciunt, ut votivis continuè proficiant Incrementis, Apostolicæ Sedis præsidium benivolis favoribus præbeamus.

Cùm itaque (sicut exhibita Nobis nuper pro Parte tuâ Petitio continebat) Tu, inter alia Monasteria & Loca religiosa, in Regno per Te Fundata, Venerabile Monasterium de Syon, Ordinis Sancti Augustini Sancti Salvatoris nuncupati, Londoniensi Diœcese,

Pro unâ Abatissâ, quæ Ipsi Monasterio de Syon pro tempore Præesse debeat, & uno Confessore, ac aliis utriusque Sexûs Personis, inibi pro Tempore religiosè, sub Regulâ & secundum Instituta Sanctæ Brigittæ, perpetuò Domino servituris,

Solempniter sumptuoséque, in Dei Omnipotentis laudem, Divini Cultûs Augmentum, Religionisque Propagationem, ac pro Tuæ, & Progenitorum tuorum, Divæ Memoriæ, Angliæ Regum, Animarum Salute, fundaveris & erigi feceris;

Nonnulláque etiam alia ejusdem Ordinis, Monasteria & Loca, Deo tibi propitio, Fundare & Dotare Proponas,

Pro Parte tuâ Nobis fuit humiliter supplicatum ut Fundationem & Erectionem prædictas Auctoritate Apostolicâ ratificare & approbare, ac tibi hujusmodi alia Monasteria & Loca, ejusdem Ordinis, fundandi & dotandi Licentiam concedere, necnon de Yevele & de Crofton, Wellensi & Lichfeldensi Diœcesi, Parochiales Ecclesias (Quarum Jus Patronatûs, quod ad te pertinere dinoscitur, ad hoc liberè donare paratus es) cum omnibus Juribus & Pertinentibus suis, in Subsidium & Partem Dotis eidem Monasterio de Syon, quod nondum dotatum est, & quod tu, Domino concedente, ulteriùs de Bonis tuis sufficienter dotare intendis, appropriare, & imperpetuum incorporare, annectere, & unire, de Benignitate Apostolicâ dignaremur,

Nos igitur (tuum pium & laudabile Propositum plurimùm in Domino commendantes) hujusmodi Supplicationibus inclinati, Fundationem & Erectionem prædictas, Auctoritate Apostolicâ, Ratificamus & Approbamus; ac tibi hujusmodi alia Monasteria & Loca dicti Ordinis fundandi & dotandi plenam Licentiam, Presentium Auctoritate, elargimur,

Et nichilominus *de Yevele* (quæ perpetuum Vicarium ab antiquo habere dinoscitur) & cujus Ducentarum, necnon *de Crofton*, cujus Centum & Quadraginta Marcharum Sterlingorum, Fructus, Redditus, & Proventus, secundum communem Extimationem, Valorem Annuum, ut asseritur, non excedunt, Parochiales Ecclesias prædictas, cum omnibus Juribus & Pertinentibus suis, eidem Monasterio de Syon, in Subsidium & Partem Dotis hujusmodi, eadem Auctoritate, Appropriamus ac Incorporamus, Annectimus & Unimus;

Ita quòd liceat Abbatissæ ipsius Monasterii, quæ tunc fuerit, earumdem Ecclesiarum, cùm, cedentibus vel decedentibus earum Rectoribus, vel Ecclesias ipsas aliàs quomodolibet dimittentibus, vacaverint, seu ad præsens vacent, corporalem Possessionem (Diœcesanorum Locorum & alterius cujuscunque Licentia super hoc minimè requisita) Auctoritate propriâ apprehendere & perpetuò in suos & dicti Monasterii usus retinere;

Non obstantibus si aliqui, super Provisionibus, sibi faciendis de hujusmodi Parochialibus Ecclesiis, aut aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis Partibus, speciales vel generales prædictæ Sedis, vel Legatorum ejus, Literas impetrarint,

Etiamsi per eas ad Inhibitionem, Reservationem, & Decretum, vel alias quomodolibet, sit Processum,

Quas quidem Literas & Processus, habitos per easdem, ad dictas Ecclesias volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem Parochialium Ecclesiarum, aut Beneficiorum aliorum, præjudicium generari,

Et quibuscunque Privilegiis, & Indulgentiis, ac Literis Apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque * Tenorum
• IX. 618. existant, per quæ Præsentibus non expressa vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumcumque totis Tenoribus, Datis habenda sit in nostris Literis Mentio specialis.

Volumus tamen quòd, de hujusmodi Fructibus, Redditibus, & Proventibus ipsius Ecclesiæ de Crofton, congrua pro perpetuo Vicario, inibi pro Tempore instituendo, per Loci Ordinarium reservetur Portio; de quâ idem Vicarius valeat congruè sustentari, Episcopalia Jura solvere, & alia sibi incumbentia Onera supportare, alioquin præsentes Literæ nullius existant Roboris vel Momenti. Ann. D. 1418. Hen. 5.

Et, insuper, exnunc irritum Decernimus & inane, si secus super his a quoquam, quavis Auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attemptari.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Ratificationis, Approbationis, Concessionis, Appropriationis, Incorporationis, Annexionis, Unionis, Voluntatis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attemptare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Dat. *Gebennis* xv. Kal. Septembr. Pontificatûs nostri Anno Primo.

Appunctuamentum de Chierbourg.

APPOINTMENT & tout Faite, Passe, & Consonne entre Noble & puissant Prince *Emon*, *Conte de la Marche* & d'Oulcestre, Seigneur de Wingemor & de Clare, *John Sire de Clifford*, *Waulter de Hungreford* Maistre d'Ostel du Roy nostre Soveraine Seigneur, *Gerard Usflete*, *Johan de Robesart*, & *Guillaume de Beauchamp*, Chivalers, Commis du Treshault & Puissant Prince *le Duc de Gloucestre*, Lieutenant en ceste Partie de Treshault Tresexcellent & Trespuissant Prince *le Roy d'Engleterre*, d'une part, & *Johan Piquet* Escuier Capitayne de Chastell & Ville de Chierbourg, les Chivalers, Escuiers, Burgoys & Habitans d'icelle & Chastell, d'autre Part. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 8.

Et, PRIMEREMENT, est Promis & Accorde par les dessuidit *Johan Piquet* Capitayne des diz Chastell & Ville, par le Contentement de touz les Chivaliers, Escuiers, Burgoys, & Habitans des ditz Chastell & Ville, que il RENDRA, & de fait baillera, es mains de Treshault & Puissant Prince *le Duc de Gloucestre*, pour & en nom de Treshault Tresexcellent & Trespuissant Prince *le Roy d'Engleterre*, les diz Ville Chastell, & Dongon de Chierbourg, le jour Saint Michell (c'estassavoir) le xxix. jour de Septembre prouchein venant, a quelle heure qu'il plaira a mon dit Seigneur;

Par aussi que le dit Treshault & Puissant Prince *le Duc de Gloucestre* ne soit leve du dit Siege, par la Puissance du Roy nostre Soveraine Seigneur, par entre le Dabte d'icelles & le dit Jour de Saint Michell.

Et, en cas que aucune puissance, ou secours, nous vendroit pur faire le dit secours, dedens le dit Terme, quel jour que ce soit que la bataille serra, & q'il soit ensy que le dit Treshault & Puissant Prince *le Duc de Gloucestre* obteigne & ait Victoire (que Dieu ne vueille) les diz Capitayne, Chivalers, Escuiers, Burgoys & autres serront tenuz de bailler & deliurer les diz Ville, Chastell, & Dongon, es mains du dit Treshault & Puissant Prince *le Duc de Gloucestre*; non obstant le jour Saint Michel assis pour le, *&c.*

Guillem de Tully, *John Patry*, *Guillem Hamon*, *Roger Subart*; & *Nicholas de Gennes*, avons mys nos Sealx a cest present Trayte le xxii. jour du Moys d'Aoust, l'An Mille CCCC. & Dixhuit.

De Restitutione Temporalium Lauley.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1418.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, quæ in *Abbatia de Lauley* (quæ de Fundatione Progenitorum nostrorum quondam Regum Angliæ, & Nostro Patronatu existit) fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur, An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 14.

• IX. 619. * CONCESSIMUS, dilecto Nobis in Christo, *Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii ibidem, ac aliorum Pietatis Operum supradictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo prope Civitatem Rothomagensem* Vicesimo Nono Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Appunctuamentum de Seint Katerine.

C'ENSUIT LE TRAITYE ET APPOINTMENT Dit, Fait, Promis, & Accorde, le Penultisme jour du Moys d'August, en l'An Mille, CCCC. xviii parentre *Edward Conte de Mortaign*, *Thomas Conte de Salisbury*, & *Henry Sire le Fitz Hugh*, ad ce Commis par le Tresexcellent *Roy de France & d'Engleterre* & Seigneur d'Irland nostre Soveraigne Seigneur, de l'une Part, &, d'aultre Part, *John Noblet* Escuier Lieutenant a Messieur *Guy Bouteiller* Capitayne de l'Abbaie & Fortreresse de Seint Katherine pres de Rouen, *Johan de Buisson*, & *Pierres de Graville* Escuiers, de la Garnison du dit Lieu, pur & en nom de touz les aultres Gens, a present esteantz dedenz la dite Abbeie & Fortereſse, par la fourme & manere que s'ensuit, Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 7.

PRIMEREMENT, est Dit, Traitie, Promis, & Accorde par les diz *Johan Noblet*, *Johan de Buisson*, & *Pierres de Gravile*, & pur tout ceux de lour Compaignie, que ilz Rendront la susdit Ab-

Ann. D. 1418. Hen. 5. Abbaie & Forteresse de fusdite Katerine en mains du dit Trefexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, &c. ou es mains d'autre, depar luy au se Commis a le Recevoir de leusduy prouchein, ensuant la Date de ceste present Traite & Appointment, a Neuf heures, se ainsy ne soit ou adveigne que la Siege, mise devaunt la dit Abbaie & Forteresse & la Garnison d'icelle, soit de tout remoure & levee par forse, a devant celle heure dessusdite, par ceulx de la Ville de Rowen: Et sur ce le fusdit Trefexcellent Roy a y mettre, ou faire mettre, tiel Garnison come il luy plaira.

Item, est Dit, Traite, Promis, & Accorde, par les dessusdiz Johan Nobler, Johan de Busson, & Pierres de Graville, & pour touz ceux de lour Compaignie, que, au dit jour de la Rendue, eiz & touz ceux de leur dite Compaignie Lesseront, en ycelle Abbaie & Forteresse, touz lour Chivaulx, Armures, Bastons, & Artilleries, & autres Habiliemens, *&c.*

De Præsentationibus.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 13. REX, Cantori & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constanciensis, Sede vacante, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Præbendam de Vautier apud Kiebon, nunc liberam & vacantem, in Manibus nostris *Jure Regaliæ* existentem,

Cujus quidem Præbendæ sic vacantis Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere,

Dilecto nobis *Johanni Ferre* Capellano Contulimus & Donamus,

Habendam, cum suis juribus & pertinentiis quibuscumque;

Vobis Mandantes quatinus ipsum *Johannem*, vel ejus Procuratorem, Recipiatis in Canonicum & Fratrem, cum Solempnitatibus in talibus fieri consuetis,

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagen.* secundo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Thomas le Hardy Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Sancti Thomæ Apostoli de Littehaire Constanciensi Diœcese, vacantem & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

* IX. 610. * Et diriguntur Literæ illa Cantori & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constanciensis, Sede vacante.

In cujus, &c.

Nicholaus de Hetehowe habet Literas Regis de Præsentatione ad Capellam beatæ Mariæ de Goville Constanciensi Diœcese, *&c. ut supra.*

Magister *Ricardus le Plummer* habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam de Gorgez Constanciensi Diœcese, *&c. ut supra.*

Nicholaus Chanoyne Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sancti Alnumphi de Coulongis prope Damvillam Ebroicensi Diœcese, vacantem per mortem *Gulielmi Moraut* ultimæ Personæ ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur:

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis, Sede ibidem vacante.

Johannis Pilatoris Magister in Artibus habet Literas Regis de Præsentatione ad Capellam de Conillarville, situatum in Parochia de Smarville, Ebroicensi Diœcese, vacantem per Mortem *Johannis du Boc*, ultimi Capellani ibidem, *&c. ut supra.*

Appunctuamentum de Caudebec.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 7. TRAITE ET APPOINTMENT, fait entre les Commissairs du *Roy d'Engleterre* pour la Compaigne de la Ville de Caudebec; c'estassavoir, *Richart Beauchamp Conte de Warrewyk* Seigneur de Lisle & Capitayne de Caleys, *Guillebert Seigneur de Thalebot*, Messire *Guillem Harenton*, Comis a ce de par le dit Roy d'Engleterre par Lettres de luy, donnees le vii. Jour de ce present Moys de Septembre, d'une part, & Messire *Robert le Conte* Chivaler Capitayne de Caudebec, *Thomas Dugal*, *Georget de Lowet*, *Henry de Lourchamp*, *Guillem d'Ausonville*, *Guillem de Rochefort*, Escuiers; *Guillem Thourende*, *Greffin le Breton*, *Jhonnet le Maignen*, *Guillem Girault*, *Guillem Poisson*, *Thomas Malet*, *Hubert Morel*, *Johan Debaleterre*, *Martyn Debyteby*, pour eulx, & eulx faisans fors des autres Gens d'Armes, Bourgois, & Habitans de la dite Ville de Caudebec, d'autre part, en la manere qui ensuit.

Premerement, pour ce que les dis Capitaine, Nobler, Bourgois, & Habitans de la dite Ville ont este & sont refusans de Rendre eulx & la dite Vile *au dit Roy d'Engleterre*, disans icelle Ville estre & appertenir a lour Soveraine Seigneur *le Roy de France*,

Mes se vouldroyent en ce Regler, Ensuyr, & Gouverner, a leur povair, solonc la fourme & manere de la Citee de Rouen, qui est leur mere Ville, Chevetaine de la Duchie de Normandie, devant la quelle ycelluy *Roy d'Engleterre* tient son Siege pour le present, come il fait devant ceste Ville,

Rouge Croix, Poursuiant du dit Roy d'Engleterre, pour & en nom de son dit Seigneur, en pitie & charitie & pur eviter al effusion du sanc d'Umaine Creature, & auxi a fin que la dite Ville de Caudebec demure en Paix, Nous ait reporte que les dit Commissaires du dit *Roy d'Engleterre* veullent & accordent que la dite Ville de Caudebec soit & demure en astinence de Guerre, par Eaue & par Terre, jusque a ce que le Siege, devant la dite Ville & Citee de Rouen, ait pris fin & conclusion.

Item, & se il estoit einsi que la dite Ville, *&c.*

De Regio Assensu.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 13.

Sciatis quod,

Cùm nuper,

Vacante Episcopatu Constanciensi per Mortem, bonæ memoriæ, *J. nuper Episcopi* ibidem, Petitâque a Nobis per Capitulum ibidem Licentiâ Alium eligendi in Episcopum loci illius & optentâ,

Idem Capitulum Magistrum *Nicholaum Habardi*, Moribus & Scientiâ, ut informamur, meritò commendandum, *in Episcopum Loci illius* elegerit, prout ex eorum Literis Nobis constat,

* Nos Electioni illi sic factæ Regium Assensum adhibuimus pariter & Favorem; * IX. 621.

Et hoc omnibus, quorum interest, innotescimus per Præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo prope Civitatem Rothomagensem* duodecimo die Septembris

Per ipsum Regem.

De Officio portandi Nigram Virgam.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 13.

Sciatis quod,

De Gratia nostra speciali, & pro bono & gratuito Servitio, Nobis per, dilectum Armigerum nostrum, *Johannem Clifford* impenso & Impendendo,

Concessimus ei Officium Virgarii, ad portandum *Nigram Virgam*, coram Nobis, in Comitiva de la Garter, infra Castrum nostrum de Wyndesore,

Habendum & Occupandum Officium prædictum pro Termino Vitæ suæ, cum omnimodis Vadiis, Feodis, & Proficuis, ad idem Officium debitè pertinentibus sive spectantibus, una cum quadam Domo infra Castrum nostrum prædictum, eidem Officio spectante ut dicitur, eodem modo quo *Willielmus Hardegrove* Officium illud habuit & occupavit dum vivebat,

Eo, quòd expressa mentio de aliis Donis & Concessionibus, per Nos præfato *Johanni* ante hæc tempora factis, aut de valore eorumdem, hic facta non existit, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege, *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagen.* Decimo Septimo Die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Præbenda Data.

REX, Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis, Sede ibidem Vacante, Salutem. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Præbendam, quam optinere solebat Magister *Nicholaus le Franc* in Ecclesia prædicta, nunc liberam & vacantem, in Manibus nostris *Jure Regaliæ* existentem,

Cujus quidem Præbendæ, sic Vacantis, Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere,

Dilecto nobis *Nicholao de Holande* Contulimus & Donamus,

Habendam, cum suis Juribus & pertinentiis quibuscumque;

Vobis Mandamus quatinus ipsum *Nicholaum*, vel ejus Procuratorem, Recipiatis in Canonicum & Fratrem cum Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagen.* decimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Pœnitentiaria concessa.

REX, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis, Sede vacante, Salutem. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibidem.

Cum Pœnitentiaria Ecclesiæ prædictæ a diu est vacaverit, & adhuc vacet ut accepimus, Nos Pœnitentiariam prædictam, sic Vacantem, & ad nostram Donationem spectantem, dilecto nobis, Magistro *Petro Francisci*, Canonico Ecclesiæ prædictæ, *Dedimus & Concessimus*;

Vos Rogantes quatinus, ipsum *Petrum* ad Pœnitentiariam illam admittentes, eundem *Petrum* ipsam Pœnitentiariam, cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque, habere permittatis.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagen.* Decimo Octavo Die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1418. Hen. 5. * IX. 622. An. 6. H. 5. Ibid.

** De Licentia Eligendi.*

REX, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Ebroicensis, Salutem.

Ex parte vestra Nobis est humiliter Supplicatum ut,

Cùm Ecclesia vestra prædicta, per Mortem, bonæ memoriæ, Magistri *Guillelmi de Cantiers*, ultimi Episcopi loci illius, Pastoris sit solatio destituta,

Alium vobis Eligendi in Episcopum & Pastorem ejusdem loci Licentiam concedere Dignaremur;

Nos, precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati, Licentiam illam vobis, Tenore Præsentium, duximus Concedendam;

Mandantes quòd talem vobis eligatis in Episcopum & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiæ vestræ prædictæ necessarius, nobisque & Regnis nostris Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo, ante Civitatem Rothomagen.* Decimo Octavo Die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Duce Aurelianensi.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Franc. 6. H. 5. m. 4.

REX, &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Magistrum *Cudardum de Fovilhaco*, Secretarium *Ducis Aurelianensis* Prisonarii nostri, *Aubertinum Vollisfeues*, Aurifabrum, & *Johannem Mercerii*, Famulum Cameræ dicti Ducis, & eorum quemlibet ad Præsentiam, carissimi Fratris nostri, *Thomæ Ducis Clarenciæ*, cum Octo Personis in Comitiva sua, veniendo, & deinde in Regnum nostrum Angliæ, cum Personis prædictis, in quadam Navi sive Balingera,

Ad Exequendum Tractatum de Financia, factum pro *Johanne Fratre dicti Ducis Aurelianensis* cum dicto Fratre nostro, aut suis Consiliariis, Servitoribus, aut aliis pro eo Deputatis aut Deputandis,

Transeundo, ibidem morando, & exinde ad propria redeundo, *&c. ferè prout supra Dat. apud Civitatem Regis de Baieux 7 Die Aprilis.*

In cujus, &c. usque ultimum diem Octobris proximò futurum duraturas.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ, Custode Angliæ*, apud *Aukelande*, vicesimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Custodia Temporalium.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm 6. H. 5. p. 1. m. 12.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Commisimus, dilecto nobis, *Stephano Noble*, Custodiam Castri, Villæ, & Dominii de Condy sur Hou, in Manibus nostris per Mortem Episcopi Ebroicensis existentium,

HABENDAM Custodiam prædictam, cum omnibus Proficuis, Commoditatibus, & Pertinentiis quibuscumque, quamdiu Temporalia Episcopatus prædicti in Manibus nostris contigerit Remanere, absque aliquo Nobis inde reddendo.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagen.* vicesimo secundo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Gentibus Aragoniæ.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Vespas. C. 12. * IX. 623.

HEnri, par la Grace de Dieu, *Roy de France & d'Engleterre*, & Seigneur d'Irlande.

Au, Reverent Pere en Dieu, *l'Evesque de Duresme*, nostre Chanceller, Saluz.

Nous vous Mandons que, veues les Lettres Patentes de, nostre Treschier * Frere, *Alfonse Roy d'Arragon & de Sicile*, faites de souz son Seal,

Par les quelles, le xxx, Jour d'Augst, l'An de Grace Mille, Quatre Cents, & Dys, & Septisme, & de son Regne Second, Il prist en ses seure & sauf Conduyt, Protection, & Defense especiales, par le Terme de Troys Ans, alors, prochain ensuantz, tous noz Marchant & Soubgitz de nostre Roiaume d'Engleterre, ou ses Regnes & Seigneuries, ovesque leur Niefs, Carracks, Galeyes, & Vesseix quelconques, Patrons, Meistres, & Mariners d'icelx, a Cause de Marchandie, & d'autres Causes, Loyables & Honestes, venantz, illoeques demorantz Marchandement, & a leur propres Pays retournantz, ovesque leur Biens & Choses quelconques, si come par les dictes Lettres Patentes vous poura pluis plainement apparoir,

Faites faire autielles noz Lettres Patentes, desouz nostre Grand Seal, & de mesme la Fourme, d'estre Grantez pur tous les Marchants & Soubgitz de nostre dit Frere, de ses ditz Royaumes & Seignuries, a durerer paraillement pour autant de temps, come les Lettres Patentes de nostre dit Frere se dureront.

Donnes souz nostre Prive Seal, en *nostre Hoost devant Roan*, le xiv. Jour de Septembre l'an de nostre Regne Sisme.

Ann. D. 1418. Hen. 5.

De Custodia Temporalium Commissa.

An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 12.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, (quæ in *Abbatia beatæ Mariæ de Lonques* fieri debeant, plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Commisimus Religiosis Viris Abbatiæ prædictæ CUSTODIAM omnium Temporalium, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentium sive spectantium,

HABENDAM quamdiu nobis placuerit, Percipiendo de Exitibus & Proficuis Temporalium prædictorum tantum, quantum pro Sustentatione sua necessarium fuerit & oportunum;

Ita semper quòd de Superplusagio Exituum & Proficuorum prædictorum, ultra rationabilem Sustentationem suam prædictam, Nobis, ad Cameram nostram Compotorum Normanniæ, singulis Annis, respondeatur quamdiu Custodiam habuerint supradictam.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem* vicesimo sexto die Septembris.

De Custodia Commissa.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, (quæ in *Abbatiâ Sancti Vigoris de Cerisie* fieri debeant) plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Commisimus Religiosis Viris Abbatiæ prædictæ Custodiam omnium Temporalia, eidem Abbatiæ, ac Prioratibus de Seint Frosmour & de Sancto Martino de Deux Jumeux, Abbatiæ suæ prædictæ, ut dicitur, pertinentium, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentium sive spectantium,

Habendam quamdiu nobis placuerit, Percipiendo de Exitibus & Proficuis Temporalium prædictorum tantum, quantum pro Sustentatione necessarium fuerit & oportunum;

Ita semper, quòd de Superplusagio Exituum & Proficuorum prædictorum, ultra Sustentationem suam prædictam, Nobis, ad Cameram nostram Compotorum Normanniæ, singulis Annis, Respondeatur quamdiu Custodiam habuerint supradictam.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, ante Civitatem *Rothomagen.* vicesimo sexto die Septembris.

** De Licentia eligendi Abbatissam.*

* IX. 624. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 6.

REX, dilectis sibi in Christo, *Priorissæ & Conventui Ecclesiæ Sancti Salvatoris d'Evreux*, Salutem.

Ex parte vestra Nobis est humiliter Supplicatum ut,

Cùm Ecclesia vestra prædicta, per Mortem, bonæ memoriæ, Dominæ *Johannæ de Carentierres*, ultimæ Abbatissæ, sit solatio destituta,

Aliam vobis Eligendi in Abbatissam ejusdem Domûs Licentiam concedere Dignaremur;

Nos, precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati, Licentiam illam vobis, Tenore Præsentium, duximus Concedendam; Mandantes quòd talem vobis eligatis in Abbatissam, quæ Deo Devota, Ecclesiæ vestræ prædictæ necessarius, nobisque & Regnis nostris Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagen.* nono Die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Conductu pro Magistro Hospitii Dolphini.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 11.

REX, per Literas suas Patentes, usque Tertium decimum diem Octobris proximò futurum inclusivè duraturas, suscepit in salvum, &c. *Guillielmum de Baule*, Magistrum Hospitii *Dolphini*, usque Præsentiam Regis, cum Duodecim Personis in Comitiva sua, vel infra, armatis vel non armatis, ac Equis, Hernesiis, Auro, Argento, Jocalibus, Libris, Literis, & aliis Bonis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abindè ad partes suas proprias salvò & securè redeundo;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, *&c. prout in Similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem* Tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Secretario Reginæ Ceciliæ.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum omnium Sanctorum proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Guiotum de Presby*, Secretarium *Reginæ Ceciliæ*, usque Præsentiam Regis, cum Duabus Personis in Comitiva sua, Armatis vel non Ar-

Ann. D. 1418. Hen. 5. Armatis, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad Propria redeundo; ac equos, Res, Bona, & Hernesia sua quæcumque,

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. *ut in Similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, ante Civitatem *Rothomagen* decimo quarto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ de Conductu Concessæ fuerunt propter

Venerabilem Patrem, *Reginaldum Archiepiscopum Remensem*, usque Præsentiam Regis, cum Duodecim Personis in Comitiva sua, Armatis vel non Armatis, &c.

Venerabilem Patrem, *Episcopum Eboricensem*, usque Præsentiam Regis, cum Viginti & Quatuor Personis in Comitiva sua, Armatis vel non Armatis, tam Generosis, quam aliis, Equestrè vel Pedestrè, &c.

Henricum de Chaumont, Archidiaconum Eboricensem, usque Præsentiam Regis, cum Quatuor Famulis & Equis suis in Comitiva sua, &c.

---

* IX. 625.

* *Pro Gentibus Vasconiæ.*

Le Roy de France & d'Engleterre & Seigneur d'Irlande.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5.

TReschier & bien Amez Foialx, Nous Vous *Saluons* souvent.

Et Savoir Vous faisons que Nous avons Receuz voz Lettres, fuſtes a Burdeaux le Primier Jour de Septembre darrein passez;

Par les quelles Nous avons apparceuz les bonne Voluntee & grande Affection, quelles vous, come noz foialx Liges & Soubgis, avez, par Manere comme toudis vous avez porte, a les bonne Estat & Prosperitee de Nous & de nostre Coronne, & par especial, a la bonne Gouvernance de nostre Paiis de Guyenne, & de noz Liges & Soubgis d'icel; d'ont Nous Vous savons tresespecialment bon Gree; Aiantz pour certain que vous les vueillez a tout Temps loiaument continuer.

Et, entre autres Choses, contenues en voz dictes Lettres, Nous avons entenduz coment, d'entre Nous pur Nous, noz Paiis, Liges, & Soubgitz, d'une Part, & *les Conte d'Armynguak*, & *Sire de le Bret*, pur Eulx, leur Paiis, & Soubgitz, d'autre Part, Vous avez prins certaines Trieues par Manere comme en l'Article d'icelles (Lequel Vous Nous avez envoie) plainement est contenuz;

De la Forme de quel Article Nous Nous tenons pur contentz, en Commendant moult voz Discretion en icelles,

Vuillantz que, si vous semble expedient pur nostre dicte Paiis, que mesmes les Trieues soient pur plus longue Terme Prorogees en la Forme sus dicte.

Et, touchant nostre Ame Esquier, *Robert Holme*, Liquel Vous avez Recommendez a Nous, Nous avons Entenduz, si bien par voz dictes Lettres, Comme par les Lettres du, Tresreverent Pere en Dieu, *l'Ercevesque de Bourdeaux*, & de nostre chere & foial Chevalier, *Johan Seint Johan* Maire de mesme nostre Citee, & d'autres, que le dit *Robert* Nous ad fait, & uncore fait, bon & agreable Service; d'ont Nous lui aurons bien Recommendez, & a lui volons estre bon Seigneur par celle Cause.

Et, quant a les autres Matieres, de les quelles Vous Nous Escrivez de present, & toutes autres Choses, concernentes Nous & la bonne Gouvernance de nostre dicte Paiis de Guyenne, nous Vous signifions que Nous avons Ordennez une Personne, suffisante & notable, d'estre Conestable de nostre Chastell de Bourdeaux; a le quel il se transportera, en toute haste, plainement Enformez de nostre Avys & Intention, touchantz si bien les Matieres, de les quelles Vous Nous avez Escrit par voz dictes Lettres, Comme d'autres Matieres touchantes nostre dit Estat, & la bonne Gouvernance de nostre Paiis suisdicte: Proposantz auxi de y envoier nostre Seneschall de Guyenne si tost come bonnement faire se pourra.

Et nostre Seigneur, &c.

Donn. &c. *devant Roan* le xv. Jour d'Octobr.

Dorſ.

A, noz Treschiers & bien Amez foialx, Les Lieutenant de nostre Seneschall de Guyenne, & Gens de nostre Conseille esteantz a nostre Citee de Bourdeaux.

Pro servientibus Comitis Vandocinensis.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Franc. 6 H. 5. m. 6.

REX, per Literas suas Patentes per Tres Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Johannem Destroys Chevaler*, *Johannem de la Marche*, Magistrum *Johannem Bernarde*, & *Johannem Lesueille* de Francia, Servientes *Comitis de Vendome* Prisonarii Regis, cum Quatuor Servientibus suis in Comitiva sua, versus partes Franciæ transeundo, & abinde in Regnum Regis Angliæ veniendo, ibidem morando, & exinde versus partes suas prædictas redeundo, necnon Aurum, Argentum Jocalia, Bona, Res, & Hernesia quæcunque, cujuscunque Pretii, Valoris, sive Æstimationis sint, quæ cum eisdem *Johanne*, * *Johanne*, *Johanne* & *Johanne*, aut uno eorum, pro Facto Financiæ præfati Comitis, portabuntur; Ann. D. 1418. Hen. 5.

Proviso semper, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* vicesimo quinto die Octobris. * IX. 626.

Per Concilium.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Johannem Lesueille & Petrum Dauseruet* de Francia, Servientes *Comitis de Vendome* Prisonarii Regis, in Regno Regis Angliæ existentes, cum uno Serviente suo in Comitiva sua, versus partes Franciæ transeundo, & abinde in Regnum Regis Angliæ redeundo, necnon Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

De Tractando cum Dauphino super Amicitiis.

HEnricus, &c. Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1418.

Scitis quòd, An. 6.

Cùm, Illustris & Potens Princeps, Consanguineus noster Carissimus, & Adversarii nostri Franciæ Filius, *Dauphinus de Vienne*, Regens Franciæ ut dicitur, desideraverit, prout ex quorundam suorum relatione accepimus, communicare & tractare Nobiscum, seu aliis per Nos Deputandis, de & super nonnullis Materiis, amorem mutuum, Amicitias, Confoederationes, & Alligantias firmas, reales, & perpetuas, inter Nos, & dictum *Dauphinum*, Consanguineum nostrum, Regentem ut dicitur, firmandas & concludendas, concernentibus, H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 5. Fol. 10. B.

Hinc est quòd Nos,

De Legalitate, Prudentiâ, & Fidelitate, Reverendissimi in Christo Patris, *Domini Henrici* Dei Gratiâ, Cantuariensis Archiepiscopi Totius Angliæ Primatis, & Sedis Apostolicæ Legati, Venerabilis in Christo Patris, Domini *Henrici*, eâdem Gratiâ, *Episcopi Cicestrensis*, Carissimorum Consanguineorum nostrorum, *Richardi Comitis Warwicæ*, & *Thomæ Comitis Sarum*, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis de Gray*, & *Henrici Fitzhugh* Camerarii nostri, *Walteri Hungerford* Senescalli Hospitii nostri, *Willielmi Bourgchier*, Magistri *Philippi Morgan* Cancellarii nostri Normanniæ, *Roulandi Leyntale*, Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, necnon, Dilectorum nostrorum, *Thomæ Chaucers*, *Willielmi Alyngton*, Armigerorum, & Magistri *Johannis Stokes* Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, & eorum cujuslibet, plenariè confidentes,

Ad conveniendum in omnibus & singulis Locis, quotiens & quando eis, Quatuordecim, Sex, Quatuor, aut Tribus eorumdem, videbitur expedire, ac ad Tractandum, & Concordandum, ac finaliter Concludendum cum dicto Illustri Principe *Dauphino*, Consanguineo nostro, Regente ut dicitur, sive cum quibuscunque aliis ad hoc per eum deputatis seu deputandis, Mandatum in ea Parte sufficiens habentibus, de & super quibuscunque Ligis, Confœderationibus, & Amicitiis,

Inter Nos, & Successores nostros, Subditos, & Vassallos, Regnum, Terras, & Dominia nostra quæcunque de præsenti Nobis subdita, seu imposterùm subicienda, ex unâ, & dictum *Dominum Dauphinum*, Regentem ut dicitur, Consanguineum nostrum, Successores suos, subditos, & vassallos, præsentes & futuros, & Dominia sua præsentia & futura, ex altera parte, contrahendis & ineundis perpetuò vel ad tempus,

Etiam de Modo, & Formâ, & Quantitate Auxilii, Subventionis, Succursûs, seu Subsidii, hinc inde ministrandorum:

Necnon de & super Communicationibus, inter subditos unius & alterius Partis, in Mercimoniis & aliis Licitis, bene & securè ac amicabiliter faciendis,

Ac omnibus & singulis Articulis, quantumcumque specialibus, qui Ligas, Confœderationes, seu Amicitias, inter Nos & *dictum Dauphinum*, Consanguineum nostrum, contrahendas & firmandas, concernere poterunt quovismodo, cum eorum Incidentibus, emergentibus, dependentibus, & connexis,

Ac omnia & singula, quæ sic Tractata, Conventa, & Concordata fuerint, cum omni Securitate, debitâ & honestâ, Nomine nostro, Firmandum,

Ac omnes & omnimodas Securitates, * Obligationes, & Cautiones, reales & personales, pro Nobis & Nomine nostro, Offerendum, Dandum, & Exponendum, * IX. 627.

Jurandumque in Animam nostram quòd Tractata, Conventa, & Concordata hujusmodi Rata habebimus & Grata, nec aliquid procurabimus vel faciemus per quod Tractata & Concordata hujusmodi effectu debito frustrari poterunt, seu quomodolibet impediri,

Ac Juramentum consimile, necnon omnes & omnimodas Securitates, Obligationes, & Cautiones, reales & personales, ab eodem *Dauphino*, Consanguineo nostro, seu Ipsius in ea parte Deputatis, seu Deputandis, Petendum, Stipulandum, Exigendum, & Recipiendum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum quæ in Præmissis vel circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, ac quæ qualitas & natura hujusmodi Negotii exigunt & requirunt, & quæ Nosmetipsi facere possemus si personaliter interessemus, etiamsi talia forent quæ Mandatum exigerent quantumcumque speciale,

Ipsos, Reverendissimum Patrem *Henricum*, Venerabilem Patrem *Henricum* Carissimos Consanguineos nostros, *Ricardum*, & *Thomam*, dilectos & fideles nostros, *Johannem & Henricum*, *Willielmum*, *Philippum*, *Roulandum*, *Johannem*, *Thomam*, *Willielmum*,

Ann. D. 1418. Hen. 5. *lielmum*, & *Johannem*, Quatuordecim, Sex, Quatuor, aut Tres eorum, nostros Legitimos Ambassiatores, Procuratores, Negotiorum Gestores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Creamus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Promittentes, bonâ Fide, & Verbo Regio, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros, totum & quicquid per dictos nostros Ambassiatores xiv. vi. iv. aut iii. eorum Actum, Gestum seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In Quorum omnium Testimonium Literas nostras Patentes Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Dat. in *Exercitu nostro ante Civitatem* Rothomagensem, xxvi. Die Octobris, Anno Regni nostri Sexto.

Per ipsum Regem.

STURDEDN

De Tractando super Sponsalibus.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 13. A. HEnricus, &c. Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Prudentiâ, Reverendissimi in Christo Patris, Domini *Henrici*, Dei Gratiâ *Cantuariensis Archiepiscopi*, totius Angliæ Primatis, & Apostolicæ Sedis Legati, Venerabilis in Christo Patris, Domini *Henrici*, eadem Gratia, *Cicestrensis Episcopi*, Carissimorum Consanguineorum nostrorum, *Ricardi Comitis Warwicæ*, & *Thomæ Comitis Sarum*, ad dilectorum & fidelium nostrorum, *Johannis de Gray*, *H. Fitzhugh* Camerarii nostri, *Walteri Hungerford* Seneschalli Hospitii nostri, *Willielmi Bourgchier*, Magistri *Philippi Morgan* Cancellarii nostri Normanniæ, *Rouland Leyntale*, Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, nec non, dilectorum nostrorum, *Thomæ Chauciers*, *Willielmi Alyngton* Armigeri, & *Johannis Stoke* Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, plenariè confidentes,

Ad Tractandum & Communicandum cum Procuratoribus, Parentibus, & Amicis, Inclitæ Pupillæ, Dominæ *Katerinæ*, *Filiæ Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ*, & præsertim cum, illustri Principe, *Dalphino Viennæ*, Consanguineo nostro, Regente Franciæ ut dicitur, suisve Ambassiatoribus, Nunciis, seu Procuratoribus, Potestatem ab eo sufficientem in eâ Parte habentibus de & super Sponsalibus aut Matrimonio, inter Nos & dictam Dominam *Katerinam* contrahendo,

Necnon de Dote, Dotalitio, Donatione propter Nuptias, ac Arris in hac parte dandis & constituendis, & eorum singulorum qualitate & quantitate, ac etiam de Terminis, Modis, & Locis Solutionum & Satisfactionum de eisdem, & quanto Tempore Expensis Parentum & Amicorum debeat sustentari, Necnon ad quem Locum prædicta Domina, ac quando, & cujus Expensis, & sub quâ formâ per Parentes & Amicos debeat transmitti, Conveniendum & Concordandum,

• IX. 628. • Et ea, que sic Tractata, Conventa, & Concordata fuerint, quatinus ad Nos attinet, omnimodâ Securitate, honestâ & legitimâ, Nomine nostro Firmandum,

Similemque Securitatem Nomine nostro Petendum, Stipulandum, & Recipiendum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, & quæ qualitas hujusmodi Negotii & Natura exigunt & requirunt, & quæ Nos faceremus seu facere possemus si personaliter ibidem præsentes essemus, etiamsi Mandatum exigerent quantumcumque speciale,

Prædictos, Reverendissimum in Christo Patrem *Henricum*, Venerabilem *Henricum*, Carissimos Consanguineos nostros *Ricardum* & *Thomam*, dilectos & fideles nostros *Johannem*, *Henricum*, *Walterum*, *Philippum*, *Roulandum*, *Johannem*, *Thomam*, *Willielmum*, & *Johannem*, xiv. vi. iv. aut tres eorum, nostros veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per præsentes,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum & Gratum perpetuis Temporibus habituros quicquid per Procuratores nostros prædictos xiv. vi. iv. seu Tres eorum Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum,

Ipsosque Procuratores, & Nuncios nostros, & eorum quemlibet, ab omni onere satisdandi expresse, Tenore Præsentium, Relevamus.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso in Exercitu nostro ante Civitatem Rothomagensem, Vicesimo Sexto Die Octobris, Anno Regni nostri Sexto.

STURGEON.

Ann. D. 1418. *Instructio data & facta super Commissionibus præcedentibus.*

An. 6. H. 5 Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 13. A. INstructions Yeven by the King to, the Right Worshipful Fadir in God, th'Archbishop of *Caunterbury*, *Primat of all England*, *and Legat of the Apostolick See*, and to, the Worshipfull Fadir in God, the *Bishop of Chechestre*, and, to his Cousyns, Th'Erlys *of Warwic*, and *of Saresbury*, his trusti and welbeloved *Lordes*, *Gray* and *Fitzhugh*, his Chambirleyn *Walter Hungerford* Steuard of his Houshould, *William Bourchier*, Maystir *Philipp Morgan* Chaunceler of his Duchie of Normandye, *Roulande Leyntale* Maystir *John Kempe* his Privey Seall, and his Welbeloved *Thomas Chauciers*, *William Alyngton*, Squyers, and Maystir *John Stoke* Doctor of Lawe, all xiv. togedirs, or to vi. iv. or iii of hem.

FIRSTE, the King woll,

Aftir Yair Power seyen, and the Protestations, in suche Case accustumed, made for his Partye,

Sith yat PEAS is desired by the Partye Adverse, that it be said by the Kinges Ambassadours unto hem, that to all thing, that may turne to the COMMUNE GOOD of all Cristen, to the REST of the twey Reaumys, and to eschuyng of shedyng of CHRISTEN BLOOD, the King hath be all Tymes and now is enclyned; and, notwithstanding that he is here in the Duchie of Normandye with his Royal Power, Werreying for recoveryng of his RIGHT, and also the goode and gracious SPEDE that God of his Myght hath sent unto him, be is ay redy to entende to the TRETYE of the said REST and ACCORDE, and to accept all reasonable WEYES and MEANS that shall be offred him yerin: To opening of whiche WEYES and MEANSE, the King's Ambaxatour shal dryve him by all Motives and Reasons that they can make and fynde; and yeruppon abide till that oyir Partye open.

AND whanne they have opened, yf it so be that thay PROFRE the Duchie of Normandy, or any other thing, that the King hath now in his Handes, be it said to them, that the PROFRE is voide: For, sreer yan that that God hath yeve the King this Day in his Handes, may noo Man yeeve him: And forasmuche be it desired of them that they wolde forber all such voide Offres, and only to profir him suche Things as be hath not in his Handes.

AND, yf thay PROFIR any thing less than is contened in the GREAT PEAS, Be it said unto them that, afore this Tyme, grettir PROFRES have be • made by Persones of notable Astate, havyng sufficeant Power, othir than the King's Ambaxatours seiyn yet that thay have. • IX. 629.

AND, whan thay have PROFRED al that may be geten of hem, without speciale DEMANDS on the King's behalve, yf their PROFERS stretche to all that is contened in the GRET PEES or more, than mowe the King's Ambaxatours REHERSE unto them what hath he axed of thaire Partie lesse than the Corone of Fraunce herafor; *that is to say*,

The Soveraynte and Lordship of Tureyne, *Anjoy*, *Mayn*,

The Countrey and Th'Erldome of Flaundrys, *with all that*, *that the King shuld have had betweene the Waters of Somme and of Gravelyng*, *of the whiche the King's Auncestres have be possessed*;

AND be it AXED of them whether thay wol graunt it to the King; to the whiche be thay meoved by suche Resons, as the King's Ambaxatours yenken best.

AND, whan thay have dryve thaim to the utmost PROFIR that may be had of them in this wise, than be it AXED of them, how thay mow make the King sure of the PEES that thay PROFRE and DESIRE?

AND than be it SHEWED unto them, by the Resons that now be made therein, that, standing the Case as it is, it semyth that it is not in her Power to make the King sure of suche a PEES; the whiche Reson, as it semeth, shuld dryve them to fall to a TREWE.

AND, aftir it hath be clerely SHEWED them that thay ne mow make the King sure of the said PEES, beyng the Case as it is on her said, and that the King's Seurte to themward is both parfait and sufficeant; it may be said unto them, sith thay desire so much the REEST and FRENDSHIP to be had between the King and her Lord, that thay came fro, and that the King is for his Partye wele disposed thereto, lat them se what othir WEY resonable thay can fynde thereto.

AND, yf so be that thay desire to have a PEES appointed, the whiche shuld be affirmed, engrossed, and put in Execution as soone as thay myghth come to sufficeant Power, and in the meane tyme a TREW with suche Landes as may be accorded betwen the King's Ambaxatours and them, the King wol that, if the PROFRIS, that thay make to have this PEES appointed by Gret and Notable and suche as the King wol agree to, that it be sayd unto them that thay be not in doute but that the King is fully disposed to have and appoint a PEES with their Partye, so that they make him PROFREES acceptables, and that therewith he sawe a sure Grounde to sett this PEES upon; nevertheles, yf this PEES shuld be appointed, like as thay desire, the Matiere is soo greet and soo high of it self, the grettist that may be yrthly, that it sitteth not, ne yet dar noo Persones, olesse than thay be inly oygh of the Kingis Blode, take upon them to appoint theryn; wherfor be it said, be the King's Ambassiatours, unto them that they wol sende unto her Soverayn Lorde of thair PROFRES, and desire and wete ther upon his WILL.

AND, yf the Ambaxatours, for that othir Partye, open the WEY of a long TREWE, wele is: Els be it opened be the Kingis Partye (thay takong Occasion and Colour of openyng of this WEY, forasmuch as it was onys opened and entred at Wynchestre) in Procesle of the whiche Wey, if Th'Ambaxatours of that othir Partye wuld melde the Matier of Allyance with the Matier of the said TROE, be it said unto them, puttyng them out of doute that they have full an sufficient Power of the King to Trete and Commune with them upon her Matier of ALLIANCE and to graunt them suche that by Resoune they shal be pleied and content;

Ne-

Ann. D. Nevertheles thes be Twey Matiers diverse,

1418. That oon a Matier of cessing of Wer and Inconvenience that

Hen. 5. alday suen therof, and setting of oon ACCORDE and REST betwene the twey Reames,

And that othir a Matier of a singler LIGE and FRENDSHIP, out of the Common Cours of TREWES, concernyng her singuler Profit and Avauntage,

Wherfor, be it said that, of Resoune, thaim ought to be departed in TRETYE, and the Matier of TREWE to be TREATED afore:

AND therefore be it desired of them that the Matier of the TREWE be first Communed and APPOINTED, and aftir it thair Matier of ALLIANCE; and than to be CONCLUDED togedirs uppoune both; and heruppon that the Kingis Ambaxatours abide.

• IX. 630. AND than, in Communication of the said Trewes, be it axed of them what Landes thay wol yeve to the King with this TREWES: and, yf thay make difficulte to graunt Landes with this TREWES, be it said unto them that them ought, of Reason, for to do it for many Causes,

FIRST, considered the RIGHT that the KING hath to the CORONE and all the REAUME of FRAUNCE; of Exaction and Recoveryng for the whiche, be moost surcesse during the Tyme of this TREWE, and to suffir the Partie adverso to occupie as be doth: the which, it is noo doubte, the King wol not doo it in noo wise, olesse that thay doo soo to him therefor as be wol hold him content; an OVER, for ther Ese and the Seurete that thay shal have therby.

AND also, considering that that the KING allieth not with ther contrary Partye, that in such Case, as it semyth have more Power than thay; so doo, be they out of doute that the King, being now redy herewith his Host, wol dryve them ther to Joporde with them all on a day; trusting to Goddis Grace and his Mercy that, like as he hath begonne with him, he wol contynue in pursuyng of his Right.

AND, over thes, that the Kingis Ambaxatours make suche Motyves and Resons in thes Matiers, as God wol send to there Descretions for the Tyme.

AND, yf it happen that the Partie adverse OFFRE to the KING all that is conteened in the Gret PEES, with that Partie of Normandy that thay have in ther Hands, and the Countie of Perch, and thair Labour and Socour to help to gete to the King that Partie of Normandy that is occupied be the Burgoynes, with all the ROYALTEEZ and SOVERAYNTEEZ, and all other APPORTENANCES, longing thereto of olde Tyme, or els all that is abovesaid (save the Countye of Pontif) the King wol that his Ambaxatours aske of them whan these Landes shal be delivered unto the King? and in what wise?

AND, aftir that thes have OPENED suche WEYES of Deliveraunce, lat the Kingis Ambaxatours IMPUGNE them in suche Wise as thaim think Resonable, and soo dryve them to fynding of the WEYES such as may be both sure and hasty; lating them WETE that, till that be doo, thay cannot fele that the King wol graunt them that they DESIRE.

The which WEYES Herd and Comuned, the KING wol be certified be his Ambaxatours; in the whiche Certification be it also Wilt of the King, so be that his Ambaxatours shal appoint in the Tyme whom he wol have CONSERVATOURS for his partye.

AND, aftir that Appointment made in the Matier of TREWE, yf the said Ambaxatours descende to the TRETY of the Matier of ALLIANCE and Socours, be it asked of that other Partie, what Socours thay wold desire, personell, Socours of the King? Be it aunswered unto them, that their Desire is discrete; and of the most notable Socours that may be had, and moost likly with long delaye to set them in Reste; Nevertheles, to bynde the KINGIS Persone in especial, thay dar nought, ne ought not take uppon them:

But, yit suche things myght they Offre to the King, over that that thay have Offred him afore, that thay wol take upon them to TRETE with them, and graunt them a Socours of a Royal Power, havying therof the Captaine noo lesse Persone than oon of notable Estate of the Kingis Blod

And thereuppon, be it enquired of them ayens, whom thay desire thees Socours? and of the Manner and of the Tyme? and of all other Circumstances thereof; and whan it shuld bigynne and ende? and what they wold doo to the *King*, over that thay have profred afore, if it so be that the *King* wol grant them that Socours? Considering how gret a thyng it is, and how greet Coost it wold draw to, and the grete Profite and Seurtye shuld fall to them thereby.

AND, yf thay desire a lesse Socours than is said above, be it said unto them, that, forasmuche as the Maner of Werreying of Fraunce hath be wont to have long Tarryng and Delayes (the whiche the Kingis entent is to eschew, as them ought also, by Resoune, as nowe for Mony Skilles) therefore it is the *Kings* Will, yf he shall any Socours Graunt them, to Graunt them suche as shuld sonest sett both them, and thaim, and the both Reaums in Quiete and Reste.

AND, yf soo be that thay desire thes Socours in especiall ayens the *Duc of Bergoigne*, and with that make difficult in grauntyng any more than thay dave doo before, be they moved to consider the gret Profitt that they be like to have by these Socours, and

• IX. 631. by • the Destruction of ther Enemys; whiche Profitt is more than thay have profred to the *King* above: Wherthrow it shall wel mow be that the King have othir Landes than thay have proffred afor, without eny grett Charge to them; the whiche as it semyth them ought not by reason to refuse, yf them luste to have the Kingis Frendship and Socours.

AND, yf soo be that that othir Partie, after thees Motyves above, or odir, made unto them, ne condescende to Profir more Ann. D.

than thay have doo before, or els Profir Thing of noo Reputa- 1418.

tioune, eythir desire (to wit) what the *Kyng* wold have over that Hen. 5.

they have profred afore; be it axed of them to have the *Countees of Bologne*, and *Bologues*, *Artoys*, and of *Flaundres*; the whiche yf thay wol not Graunt, lat the Kingis Ambaxatours fail, be Processe, to aske *Seint Omers* with the Counte and the Lande of *Flaundres*: And finaly, yf thay Graunt not that, be it axed of him the King to have all the Countee and the Contre of *Flaundres*, and thay bounded to help to wynne it: and, yf thay gete ther in any strength or Party therof, thay leve it without Delay *to the King*; and in the same wise the King to doo to them of any Strength or Part, that he shal gete in any othir Lordshipps, of the Ducs of Burgoigne, out of the Lordshipps that thay have Offred him afore.

ALSO, *the King* woll that th'Ambaxatours of *Erles Armynac* and the *Lordes de Labrett* be not admitted, in noo Wise, to be present in the TRETY betwene the Kingis Ambaxatours and the Dauphines; but yf the Dauphines Ambaxatours desire it, Nevertheles *the King* wol that thay be goodly Treted, and Induced to forthir the Kingis Partye in this TRETYE.

ALSO, *the King* wol that his Ambassatour Certefie him every Weke, onys atte lest, of ther Trety and Spede, with all othir Circumstances and Tyding that fallen therin or otherwise.

Yeven under the Kingis Grett Seale, his Pryve Seall, and his Signett, in his *Hoosle afore Roane*, the xxvi. Day of October the Yere of his Regne the sixte.

Litera ad Regem ab Adversario Franciæ.

A Haut & Puissant Prince, *Henry Roy d'Engleterre*, nostre Ann. D.

Cousin & adversary, *Charlez*, par la Grace de Dieu, *Roy* 1418.

de France, Esprit & Desire de Paix. An. 6.

H. 5.

HAUT ET PUISSANT PRINCE, NOSTRE COUSIN Tiberius

ET ADVERSARY, B. 6. fol.

19. A.

Nous avons veu certaines Lettres Closeez, donnees le xxvi. Jour d'Octobre derreine passe, que envoiees avez a, nostre treschiere & tresame Cousin, *le Duc de Bourgoine*, per, nostre ame & feal Chivaler Conseilleer & Chambellain, *le Sire de Campdivers*,

Esquelles entre autres Chosez, estoit contenu que, se Nous envoyons aucunz de noz Genz pour traictier Peax entre les deux Royaumes, de les orriez, & feriez oir, &c, a la Grace de nostre Seigneur, entenderiez toutes Chosez Raisonnablez & effectuellez, & qui pouront tourner a l'onneur & plaisir de Dieu & au Bien de toute la Christianté.

Et pour ce Nous, qui tous jours avons desire, & desirons de tout nostre cuer, de parvenir au dit Bien, a fin que a Nous ne teigne que bonne Peax ne soit, avons concluds d'envoier par devers vous, ou voz Commis, noz amez & feaulx Conseillers, *lez Evecques de Beauvais* & *d'Arras*, Maistre *Philip de Norviller* Primier President nostre Parlement, le dit *Seigneur de Champdivers*, *Regnault de Sollerville* nostre Chivaler & Chamberlain, Maistre *Thierre le Roy* Maystres dez Requestez de nostre Hostel, *Michael de Laillier*, *Edwart Rousseau*, Bourgois de Paris, &c, nostre Ame & feal Secretarie, Magister *Baud dez Bordes*.

Si vous prions que, pour lez dessus diz, vous nous vuelliez envoier bon & loial Saufconduit, jusques au Nombre de iic. Persons & iic. Chyvaulx, ou a dessoubz (le dit Saufconduit durant pour tout ce Moys de Novembre) selon la contenu de certain Copie que le Roy d'Armes d'Artois vous porte.

Donne *a Paris* le Primier Jour de Novembre.

CHARLEZ.

BORDEZ.

---

* *Pro Ambassiatoribus Franciæ.* • IX.

632.

REX, Universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum locatenentibus, ac aliis Officiariis, &c. ad quos, &c. Ann. D.

Salutem. 1418.

Sciatis quod, An. 6.

H. 5.

Ad Laudem & Honorem Dei & evitationem effusionis San- Norm. 6.

guinis Christiani, ac Malorum quamplurium, quæ compendiosa H. 5. p. 1.

nequeunt narratione comprehendi, necnon ad specialem rogatum m. 7.

Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ,

Qui etiam, ut asserit, ad Laudem & Honorem Dei, & totius Christianitatis bonum, nobiscum, seu nostris Commissariis, per certos Ambassiatores suos, ob Bonum Pacis tractare & communicare desiderat,

Suscepimus, Venerabiles Patres, *Episcopos de Beauvais & d'Arras*, Magistrum *Philippum de Morvillier*, *Reginaldum de Follevile* Camerarium dicti *Adversarii nostri*, Magistrum *Thierry le Roy*, *Michaelem de Laillier*, *Everardum de Rousseau* Burgensem Parisius, & Magistrum *Baude les Bordes* Secretarium Adversarii nostri prædicti, Ambassiatores, Commissarios, & Nuncios speciales ipsius Adversarii nostri in hac parte, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, pro veniendo usque, & non in Villam nostram de Loviers, cum Ducentis personis in comitiva sua vel infra, Armatis vel non Armatis, & in dictam Villam nostram, cum Sexaginta Personis eorum, & non pluribus, ac Equis, Bonis, Rebus, Jocalibus, Libris, Literis, Catallis, & Hernesiis

 suis

Ann. D. 1418. Hen. 5. suis quibuscumque ingrediendo, & abinde ad Villam nostram de Pont de Larche, cum eisdem Sexaginta Personis, ad Communicandum ibidem & Tractandum cum certis Commissariis nostris, quos illuc ex Causis præmissis destinabimus, ac Bonis suis prædictis, transeundo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad propria redeundo,

Ita quòd Personæ residuæ, ultra dictas Sexaginta Personas, ad proximum Fortalitium seu Locum suum, cum Equis & Bonis suis quibuscumque, salvo & securè redeant & revertantur,

Ac usque, & non in dictam villam nostram de Loviers, in obviam Ambassiatoribus dicti Adversarii nostri, cùm ab eadem Villa nostra de Pont de Larche redierint, accedant & revenient;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in nostri contemptum vel præjudicium, aut Populi nostri dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, nec faciant aliqualiter attemptari,

Et quod nullus Personarum prædictarum Proditor noster, aut extra Regnum nostrum Angliæ Bannitus, seu Abjudicatus existat,

Quodque ipsi nullum Castrorum seu Villarum nostrarum firmatarum, absque speciali Licentia Capitaneorum eorumdem, intrent quovis modo.

In cujus, &c usque Primum Diem Decembris proximo futurum exclusivè duraturas.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem* quinto Die Novembris.

Per ipsum Regem.

Actorum, in Tractatibus cum Dauphino, Alenconii habitis, Diarium.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. ANNO ab Incarnatione Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Octavo, & Regni Regis *Henrici*, *quinti post Conquestum*, *Angliæ* sexto, decimo die Mensis Novembris,

Infra Villam Alenconii convenerunt Nobiles & Egregii,

Ex antiquo Cod. M S. Infra Bibl. Ashmol. Oxon. f. 789. Dominus *Thomas Comes Saresburiæ*, *Johannes Dominus de Grey*, *Walterus Hungerford* Seneschallus Hospitii Regis, Magister *Philippus Morgan* Cancellarius Normanniæ, *Roulandus Leyntale*, *Willielmus Alington*, & Magister *Johannes Stokes* Legum Doctor, Ambassiatores & Nuncii, excellentissimi Principis, Domini *Henrici Regis Angliæ & Franciæ*, &c pro parte sua,

* IX. 633 Et Reverendissimus Pater Dominus *Johannes Archiepiscopus Senonensis*, * Dominus *Ludovicus de Chalons Comes de Tonerre*, *Robertus de Braquemont* Admirallus Franciæ Miles, Magister *Johannes de Vayly* Præsidens in Parliamento, *Johannes Tuderti* Decanus Parisiensis, & *Johannes de Villebresme* Secretarius, Ambassiatores & Nuncii, Illustris Principis, Domini *Dalphini de Vienna*, Regentis Franciæ ut dicitur, pro parte sua,

De & super Pace finali, inter Duo Franciæ & Angliæ inclita Regna, Deo propitio, habendâ, Tractaturi,

Ac, sedentibus illis in quadam Camera ibidem, tenuerunt omnes silentium per spatium aliquod; & quælibet Pars alteri imponebat ad PRIMO ostendendum Causam seu Causas Conventionis eorumdem.

Tandem Magister *Philippus Morgan*, habens organum vocis Ambassiatorum Regis Angliæ, de eorum Consensu, taliter Ambassiatoribus pro parte altera affatus est;

Reverendissime Pater, & *Vos Nobilis Domine Comes*, ac *cæteri præstantissimi Domini*,

Vestris Reverentiis fore incognitum Domini mei, hic præsentes, non arbitrantur quomodo, inclitus Dominus vester, *Dominus Dalphinus de Vienna* (a quo venistis) nuper misit certos suos Nuncios metuendissimo *Domino nostro Regi*, supplicando eidem quatinus dignaretur *sua Serenitas* Ambassiatores suos, sufficienter instructos, ad aliquem Locum congruum, pro Tractatu Pacis, habendo inter ipsum & præfatum Consanguineum suum *Dalphinum* destinare:

Idem quòd Christianissimus Dominus noster,

Ob Reverentiam Dei Auctoris Pacis, ac Bonum commune utriusque Regnorum suorum, Sanguinisque Christiani effusionem, necnon alia Dampna irreparabilia, quæ diræ Guerrarum Voragines verisimiliter sunt inducturæ, evitanda, suis Petitionibus benevole inclinatus,

Nobilem & Potentem Dominum meum, *Comitem Saresburiensem*, suum Consanguineum, hic præsentem, ac, Dominos meos, *Dominum de Grey*, necnon suum Magnum Seneschallum Hospitii, cæterosque meos Dominos & Magistros hic præsentes, & *Me*, suos Ambassiatores, Nuncios, & Commissarios *destinavit*, ad Audiendum ea quæ Vos, Reverendissime Pater, ac cæteri Domini Collegæ vestri, pro parte præfati incliti Domini vestri duxeritis aperienda in hac parte, necnon ad ulterius procedendum in Materia Principali, cum omnibus suis incidentibus, dependentibus, & connexis, prout justum fuerit & consonum rationi;

Unde peto, Nomine Dominorum meorum, a *vestris Nobilitatibus* ut Causam Adventûs vestri, ac Intentionem illustris vestri Domini, quam habet ad Pacem, cæteraque quæ vobis visa sunt ad hanc Pacem effectualiter inducendam oportuna, Dominis meis hic præsentibus intimetis.

Quibus dictis, Ambaxiatores Domini Dalphini traxerunt se ad Partem, & habitâ inter eos Communicatione separatâ, redierunt.

Et, post magnas Altercationes, hinc inde pro tunc habitas,

An (videlicet) deberent ipsi Sermonem proferre in Linguâ eorum vulgari? an in Linguâ communi Latinâ?

Demum consensum fuerat, inter eos, quòd exhiberentur Commissiones & Potestates utriusque Partis. Ann. D. 1418.

Quibus tunc ibidem exhibitis, ac publicè lectis coram eis, decretæ fuerant Copiæ, & ad dicendum contra hinc inde pro loco & tempore oportunis: Hen. 5.

Quarum Commissionum & Potestatum Tenores sequuntur in hæc verba,

HENRICUS, &c.

CHARLES, &c.

Post quarum quidem Commissionum Lecturam, præfati Ambaxiatores *Domini Regis* traxerunt se ad partem, ubi se havisarunt melius super hujus *Domini Dalphini* Commissione, & postea intrârunt locum eorum consuetum; ubi dictus Magister *Philippus Morgan* Dominos Ambassiatores pro parte altera est allocutus in hunc modum,

Reverendissime Pater, & vos, *Domini mei Ambassiatores*,

Magnificus *Dominus meus hic Comes*, &c *ut supra*, effectum vestræ Commissionis Tria in se continentem perceperunt,

PRIMO, quemdam Locum Conventionum:

SECUNDO, de declarando intentionem quam habet Dominus vester, a quo venistis, ad Pacem:

* TERTIO, ad Tractandum, Communicandum, & Concludendum super hujusmodi Pace, & ejus dependentiis, &c. * IX. 634.

Quantum ad PRIMUM, videtis, *Reverende Pater*, &c. *ut supra*, quomodo (Deo laudes) completum est.

Unde Petunt *Domini mei* quatenus dignarentur *vestræ Nobilitates* descendere ad SECUNDUM, videlicet, ad declarandum intentionem Domini vestri quam habet ad Pacem, necnon ad aperiendum vias & media quibus commode poterit perveniri ad eandem; scientes quòd per metuendissimum *Dominum nostrum Regem* non stabit (quoniam Pacem hujusmodi, diu desideratam, cum bonis Mediis acceptabit) ita quòd vos, pro parte vestra ea taliter faciatis, unde meritò valeat & debeat contentari.

Super qua Materia Ambaxiatores *Domini Dalphini*, usque in crastinum ad viii. horam, voluerunt deliberare, ad dandum tunc eorum Responsum super eadem,

Et sic discesserunt ambæ Partes pro illo die.

Quo die crastino adveniente, Partes prædictæ, in Loco ubi prius, convenerunt; & per magnum temporis intervallum sedebant sine loquela; Demum præfatus Magister *Philippus Morgan* primò eosdem Ambaxiatores alloquebatur;

Declarando eis, in effectu, ea quæ prius Nocte proximò præterita declarabat, quomodo (viz.) Commissio eorum Tria continebat; petendo quòd, ex quo perventum est ad Conclusionem partis primæ, quatenus dignarentur intrare Vias & Media, quibus posset perveniri ad secundam; addendo quòd (quia eorum *Dominus Dalphinus*, per Nuncios suos, penes Serenissimum *Dominum Regem*, pro hujus Pacis Tractatu, institit) conveniens erat & consonum rationi, quòd ipsi aperirent Media perveniendi ad hanc Pacem.

Quibus dictis, iidem Ambassiatores *Dalphini* traxerunt se ad partem, &c, habito ibidem Colloquio, redierunt;

Recitantes, in eorum vulgari, Proposita per Magistrum *Philippum*; dicente *Archiepiscopo* quòd, quoad Instantiam talem, factam per eorum Dominum *Dalphinum* ad Pacem captandam, fuit & est iis incognitum; sed quia audierunt quòd Dominus *Rex Angliæ* fuit bene dispositus ad Tractandum de Pace (Prout etiam erat eorum Domino *Dalphino* datum intelligi) ob hanc causam ad Pacem consequendam missi sunt: Quare petebant ipsi quòd Ambassiatores Regis (quia prætendebant quod eorum erat petere) aperirent.

Unde oriebatur Dissensio subsequenter, quia nolebant ipsi loqui in indifferenti Linguâ Latinâ.

Quo facto Domini Ambassiatores Regis retraxerunt se ad partem, &c, habitâ aliquali Deliberatione, sunt reversi,

Et Recitavit Magister *Philippus*, sub compendio, proloquta per Dominum *Archiepiscopum*: &c, replicando, affirmavit quòd, ad instantem Petitionem eorum Domini *Dalphini*, Serenissimus *Dominus Rex* inclinatus, misit Dominos suos, ibidem præsentes suos Ambassiatores, ad Tractandum de Pace, ut prædixit: an sciebant tamen Ambassiatores *Dalphini* ipsum fecisse tantam Instantiam, hoc ignorârunt ipsi; Ita tamen se habuit & habet veritas.

Et sic, super ista habitâ aliquali Altercatione, petebant Ambassiatores *Dalphini* quod, omissis rebus particularibus, consensu eorum mutuo, descenderetur ad Materiam principalem.

Unde subsequenter respondebat Magister *Philippus*, primo PROTESTANDO in effectu ut sequitur.

Nos, hic præsentes, per metuendissimum Dominum nostrum *Regem* missi, Primò & ante omnia, publicè & solemniter Protestamur quòd, si contingat Nos, vel aliquem nostrûm, durante præsenti Tractatu aliqua proponere, dicere, seu scribere, generaliter vel particulariter, quæ, aliquo exquisito Colore, directè vel indirectè, Jura metuendissimi Domini nostri *Regis* possent

Ann. D. 1418. Hen. 5. sent (quod absit) prajudicare; illa, sic per Nos, vel aliquem nostrûm, Proposita seu Proponenda, Dicta vel Dicenda, Scripta seu scribenda, expresse Revocamus, & pro non Propositis, Dictis, seu Scriptis haberi volumus imperpetuùm; his, quæ inter Nos & Vos solum & finaliter concludentur, duntaxat exceptis.

* IX. 635. * Qua Protestatione sic facta, eleganter rogabat eos (gaudendo quòd, omissis aliis, ingredi desideràrunt Materiam Principalem) quatenus ad hujusmodi Pacem, a cunctis Christianis fidelibus diu desideratam, aperirent Vias & Media, per quæ possent velociùs (exquisitis Subterfugiis procul pulsis) pervenire ad eandem.

Quibus dictis, traxit Pars *Dalphini* ad Partem, & redeuntes Protestabantur in effectu, pro parte eorum, modo quo supra, petentes in fine quòd Ambassiatores *Regis* aperirent.

Quibus ipsi confestim replicàrunt, quòd Pars adversa, de omni ratione, primò & ante omnia, hujusmodi Media ad Pacem inductiva, aperirent, propter sequelas & Inconveniencias, quæ ex Injustitiâ, *Regi* per Partem eorum impensâ, sequebantur.

Quibus auditis, aliis omissis Altercationibus, condescendit Pars *Dalphini* (novâ Protestatione præhabitâ) pro Bono Pacis & Negotii, de quo agitur, ut asseruit, inducendo, aperire & offerre Regi Dominia & Castra, conscripta ibidem in Scedula, ut hic apparet.

La Cite & Chastel de Xaintes, & tout la Terre & Pais de Xaintonge per dela la Charant:
La Cite & Chastel d'Agen, & la Terre & le Pais d'Agenois:
La Cite, le Chastel, & tout la Contre de Perregort, & la Terre & le Pais de Perregeux:
La Cite & Chastel de Limoges, & la Terre & le Pais de Lymosin:
La Cite & le Chastel de Caours, & la Terre & le Pais de Caoursin:
La Cite, le Chastel, & la Terre de Tarbe:
La Terre, le Pais, & le Conte de Bigorre:
La Conte, la Terre, & le Paiis de Gaure:
La Citee & le Chastel d'Angelesme, la Contre, la Terre, & le Pais d'Angolemois:
La Cite, Pais, & le Chastel de Rodes:
La Contre & Pais de Rovergue, Avecques les Citez, Chasteaux, Pais, & Terres que ils tiennent de Pictieu en Pais de Guienne.
La Conte de Poiteu:
Le Chastel & Ville de Calais:
Le Chastel, la Ville & Seignurie de Merque;
Les Villes, Chasteaux, & Seignuries de Sangate, Hames, Wales, & Caye:
Le Chastel, Ville, & le Conte de Guynes, avec ce qu'ils tiennent de Pictieu en dit Pais;
C'estassavoir, CE QU'EST EN FIEF EN FIEF, ET CE QU'EST EN DEMAIN EN DEMAIN.

Quo facto Partes discesserunt, post Prandium horâ Tertiâ reversuri.

Ubi Recitabant Ambassiatores *Regis* quòd Oblata per Partem adversam Duo in se de Facto Continebant,

PRIMUM Continebat Dominia & Castra quæ non sunt adhuc in manu Regis.

SECUNDUM Continebat certa Dominia & Castra per Dominum Regem jam Possessa, &c.

Et, quantum ad PRIMUM, Replicabant quòd illa erat omnimodò insufficiens, non acceptanda, quia longè major OBLATIO facta fuerat per Viros magni status & notabilis, habentes sufficientiorem ab ipsorum Domino supremo prætenso *Potestatem* quàm credebant ipsos habere de præsenti.

AD SECUNDUM dicebatur, quòd illa OBLATIO erat inanis & vacua (*scilicet*) dare Regi quod suum est; quia quod suum est amplius ejus de Jure fieri non potest.

Quare petebatur quòd dignaretur Pars adversa ab hujus vacuis Oblationibus se abstinere, & solùm *Regi* offerre talia quæ non possidet aut habet in sua Manu.

Quibus Impugnationibus per Ambassiatores *Dalphini* auditis & intellectis nitebantur ipsi eorum OBLATA magnificare; inter cætera asserentes quòd magis continebant quam Regnum Arragoniæ aut Navarræ.

Ad SECUNDUM Respondebant quòd offerebant Possessa per Regem ad evitandum omnem scrupulum & remorsum Conscientiæ suæ, quem habere debet in ea parte.

Quibus replicàrunt Ambassiatores *Regis*, dicentes quòd, si prima Pars OBLATIONIS eorum magis aut minus continebat quam Regnum Arragoniæ aut Navarræ, hoc nesciverunt ipsi; sed hoc sciverunt, quod, faciendo Comparationem ad Regnum Franciæ cum Pertinentiis, omnino erat modica & insufficiens.

* IX. 636. * Et quoad Secundam partem, voluerunt ipsos, pro Parte adversa, scire quod non petebant, nec petent, ab adversa Parte Justificationem aliquam seu Serenationem Conscientiæ *Regis*, cum ipse fuerit & erit verus & legitimus Hæres indubitatus ejusdem, secundum quod Nobiles sui Progenitores fuerunt suis temporibus successivè.

Quare petebant quòd, cum Nox haberet Consilium, placeret se melius avisare, & erga diem Crastinam, ad horam consuetam conveniendi, sua OBLATA majora facere & augmentare. Ann. D. 1418. H. 5.

Et sic, Nocte superveniente, discesserunt.

Quibus Die & Horâ advenientibus, post silentium per magnum tempus tentum, tandem oriebatur contentio inter eos quæ Pars primò deberet aperire.

Et, factis ad id hinc inde rationibus commotivis utrique Parti, secundum eorum opinionem accommodis, sic Altercando deduxerunt diem usque ad horam undecimam sine fructu.

Et tunc Ambassiatores *Regis* eis dixerunt, rogando, quantum se melius in Prandio avisârent quam Nocte præteritâ fuerunt avisati, & eos certiorare si alia vellent offerre ad effectum, ut horâ Tertiâ post Meridiem ad Locum possent convenire consuetum.

Quâ horâ adveniente, ac toto die sequente, & etiam toto die Dominico, tunc proximo, ante Prandium, nil amplius ab ipsis Ambassiatoribus (sua prius Oblata toto isto tempore justificantibus) audiverunt.

Tandem, mutuo consensu Partium, in hora consueta post Meridiem convenerunt; ubi, habitis, ut prius, magnis Altercationibus (videlicet, quæ Pars primò aperiret) tandem, inter cætera, dicebant Ambassiatores *Dalphini* quòd hucusque in omnibus communibus Tractatibus Consimilibus solebat semper, pro modo & forma, observari quòd, postquam Pars una aperuit, subsequenter deberet & altera aperire, & quòd, ita aperiret una Pars sicut alia, Ordo rationis expostulat & modus etiam antiquitùs procedendi.

Cui responderunt Ambassiatores *Regis*, quòd, quantum ad illam OBLATIONEM (si dici debeat OBLATIO) per illos factam, illam reputabunt ipsi omnino vacuam, inanem, & quasi nullam, consideratis omnibus prout de Jure debeant considerari.

Quare petebant ab eis, quatenus Dignaretur Vias & Media aperire rationabilia, quæ ad hanc Pacem inducenda valere queant, scientes quòd, facto illo, parati erant ipsi talem modum in Procedendo observare, unde merito debeant contentari:

Et sic, hiis & aliis Suasionibus & Argumentis, Diem sine fructu ulteriori ad Noctem deduxerunt, in Octavam horam diei sequentis conventuri.

Quâ horâ conventi in Loco solito, post silentium tentum, ut solebant, quælibet Pars alteri, ut Vias Pacis aperiret, imponebat;

Tandem, post multa in hac re reciproca Argumenta, Dominus *Archiepiscopus*, pro Parte *Dalphini*, dicebat,

Dominus Comes Sarum & *vos cæteri Domini*, quia videmus vos nullo modo Vias Pacis velle aperire, non advertentes quòd Nos, pro parte nostra, primò & ultimò aperuimus & fecimus debitum nostrum, Miramur valde; nam sic non solet perverti debitus Ordo & Forma Tractandi: verumtamen nos (qui supra omnia Pacem desideramus, & ad effectum quod per Partem nostram non stabit quin fiet Pax firma & indubitata) volumus iterato alias Vias Pacis & Media aperire, de quibus non hæsitamus vos meritò contentari; ita tamen quòd, ante omnia, vos Dicatis, an Illustrissimus Dominus *Rex* vester sic se propòsuerit, aut voluerit cum Domino nostro *Dalphino* alligare, & adjuvare ipsum ad Debellandum & Puniendum Inimicos suos, & adversarios, & Rebelles in Regno Franciæ?

Ad quod Domini Ambassiatores *Regis* (habito prius inter se Colloquio separato) dixerunt, allegando per rationes quòd respondere ad præmissa esset pervertere Ordinem Processûs & Modum procedendi: quæ cùm fuerant in se duæ materiæ multùm diversæ, & propterea petebant quòd ad Materiam Principalem Pacis (ut alias dicebant) primò & ante omnia dignarentur intendere, quasi ad Fundamentum super quo omnes cæteræ debeant ædificari; & sic suas OBLATIONES augmentare, ut, secundum Ordinem, ad ulteriora valeant procedere, ut affectant, prout visum erat partibus opportunum.

* Quo audito, Pars altera ulterius offerre aut procedere difficultavit, desiderans ante omnia Responsum congruum ad Quæsita. * IX. 637.

Ac demum Magister *Philippus* posuit eos in bona spe & extra omnem dubitationem, quod *Dominus suus Comes* & *cæteri Domini sui* sunt plenè & sufficienter dispositi & inducti ad tractandum, Communicandum, & Concludendum super Petitis ab eisdem, secundum Ordinem tamen, & pro loco & tempore opportunis; dum tamen talia *Domino Regi* propterea offerantur, de quibus valeat & debeat contentari.

Quibus auditis gaudenter, ut apparuit, per Partem adversam, idem *Reverendissimus Pater* petebat ab *Ambassiatoribus Regis* dari Securitatem quòd ea, quæ diceret, servarentur in secretis.

Quâ Securitate promissâ, protestabatur in effectu ut prius, & ultra quòd solùm propter sinceram Affectionem, quam habet eorum *Dominus Dalphinus* ad *Regem*, & suam piam intentionem, quam habet ad Pacem (non obstante, quòd ante OBLATA per ipsum sunt grandia & magna satis) voluit SECUNDO aperire & offerre Regi ultra Contenta in Scedulâ per ipsum prius traditâ; videlicet, *totam illam Partem Normanniæ quæ est situata ultra Flumen Secanæ; Civitate Rothomagensi & ejus Vicecomitatu duntaxat exceptis:*

Et

Ann. D. 1418. Hen. 5. Et, si contingat eorum Dominum & Regem Angliæ unitos in Comitatibus Artesii aut Flandriæ Terras adquirere, quòd tunc *Rex Angliæ* de tantis Terris per Dominum *Dalphinum* inibi recompensabitur, quanta sit illa Pars Normanniæ ultra Flumen Secanæ, quam tunc *Dalphinus* restituet sine mora.

Quam quidem OBLATIONEM Domini *Ambassiatores Reges* petebant sibi dari in scriptis; & illam obtinuerunt Scriptam in forma subsequenti,

SECONDE OVERTURE, *les Terres bailles en la premiere Overture*,

ITEM, *ce qui est au Duchie de Normandie par dela la Riviere de Seyne, hors mis la Ville & Viscounte de Rouen.*

Cestassavoir; CE QU'EST EN FIEF, EN FIEF, ET CE QU'EST EN DEMAIN EN DEMAIN.

Ad quam quidem OBLATIONEM etiam, tanquam mutilam & insufficientem, habita deliberatione inter *Ambassiatores Regis*, diversis & vivacibus Rationibus, fuit Replicatum; & sic tandem (post diversas in ea parte Controversias, Responsiones, & Argumenta) discesserunt.

Subsequenti verò Die Mercurii proximo Horâ Octavâ, in Loco solito convenerunt; ubi, post alia, *Dominus Archiepiscopus* in hunc modum Ambassiatores Regis affatus est,

Dominus Comes Sarum, & vos Domini,

Vos in memoria satis habere non dubitamus illas magnas *Aperturas* & OBLATIONES, aliàs per Nos Domino vestro supremo factas pro Bono Pacis; &, eo non obstante quòd sunt magna & maxima, quæ unquam ante hæc tempora pro parte nostra fuerunt facta, Vos tamen ad ea adquiescere nec ea admittere non curatis; sed penitùs (de quo mirari cogimur) recusatis: dicentes quòd majora fuerunt vobis aliàs pro parte nostra Oblata; quod minimè fieri credimus nec verisimile esse fatemur.

Et semper pro vobis Allegatis contenta in magna Pace; & tamen pro Parte vestra nichil vultis aperire, talem Ordinem procedendi non vidimus usque modo.

Sed, quia per Nos, nec per Partem nostram, non stabit quin Pax ista ad finem deducetur efficacem,

Illa Protestatione, aliàs per me propositâ, stante in suo robore & effectu, & etiam protestando quod dicenda per modo nunquam, futuris temporibus, Allegentur contra Partem nostram in exemplum, sed, si Pax non sequatur, sint quasi non Dicta nec Cogitata,

Vobis OFFERIMUS, *ultra* OBLATA *in prima Apertura, omnes Terras contentas in magna Pace; exceptis illis Terris & Dominiis citra flumen de Charent & Comitatum Pictaviæ; &, loco eorum, habebitis, ad valorem eorumdem, de Terris & Dominiis infra Ducatum Normanniæ.*

Et quia ista in sua Lingua vulgari, non clarè sed aliqualiter diffusè, proferebat, tum Recitavit Magister *Philippus*, &, an contenta in magna Pace Obtulit, Quæsivit? *Archiepiscopus* Respondebat, quòd sic.

* IX, 638. * Et sic tandem eidem Supplicavit quatenus omnia ista sua Dignaretur *Paternitas*, in Scriptis, post Prandium Parti eorum mittere; quod ipse annuit,

Et, post ea, recesserunt; & post Prandium, ferè ad Noctem, eis ista subscripta, per *Vellebresme* Secretarium, transmiserunt in quadam Cedula, sic continente,

TIERCIE OUVERTURE, *les Terres contenues en la* PRIMIERE OUVERTURE, *avecques la Ville de Monstrel & ses appartenances, & toutes les aultres Terres declarees en Tractie fait l'An Mille, CCC. Sexzante; excepte la Ville de la Rochel.*

Le Pais de Xainctonge, qui est par deca la Charant:

Les Cite, Chastel, & Conte de Pottiers, & tout la Terre & le Paiis de Poitou, comprinse eins les Fiefs de Touarres & de Belleville:

Et, en oultre, en delaissera autant en Valeur de Terres en la Duchie de Normandie, come montent les dictes Cite, Chastel, & Conte de Poictiers:

Et tout la Terre & Paiis de Poictou, comprinse eins les Fiefs de Touare & Belleville,

La Ville de la Rochelle, & les Paiis de Xantonge, estant par deca le Charans comme dit est;

Cestassavoir; CE QU'EST EN FIEF EN FIEF, ET CE QU'EST EN DEMAIN EN DEMAIN.

Et postea verò præfati Ambassiatores, die proximè sequenti, post Prandium, convenerunt.

Et PRIMO Magister *Philippus* Parti adversæ intimavit, quod Domini sui ibidem benè viderunt & intellexerunt Contenta in Cedulâ eis missâ: quæ, ut eis apparet, longè discrepat ab eorum dictis Ore die præcedenti: & sibi, per Extensum, declaravit in quibus eis apparuit: nam, ut asseruit, Domini sui non intelligunt quid ipsi vellent Innuere per illos Terminos *omnes Terras contentas*, &c.

Quare quæsivit planè iteratò, an ipsi innuunt (ut aliàs promittebant) offerre omnia contenta in magna Pace?

Et ulteriùs, quantum ad hujusmodi Recompensationes, per ipsos motas, non percipiebant Domini sui, quum ipsi eligebant optimum, & dabant eis *pessimum* & vastata utriusque Ducatûs; ac si quis, dividendo Ovum, caperet sibi Vitellum, Socio relinquendo Testam vel Albumen; nam quid innuebant, sic dividendo Ducatum novit ille, ut asserunt, qui nichil ignorat, quia non percipiebant ipsi quod hujus Compensationes commodè possent fieri, & Ann. D. præcipuè in Ducatu Normanniæ, quem (Deo Laudes) me- 1418. tuendissimus eorum *Dominus Rex* quasi de toto possidet de præ- Hen. 5. senti.

Unde petebant instanter quod Pars adversa se abstineret OFFERRE Regi talia, de quibus erat Possessus, quia liberaliùs, quàm ipse Deus ea sibi Donavit, nemo Mortalium potest dare.

Quibus dictis, *Ambassiatores Dalphini* traxerunt se ad partem, & redeuntes *Archiepiscopus* Recitavit dicta per Magistrum *Philippum* sub compendio, & sic totaliter se excusavit,

Et, quantum ad illos Terminos *contenta in magna Pace*, Affirmavit quod benè non intellexerunt illos quem admodum nec intelligit adhuc, & sic diù stetit suas Variationes prius factas colorando.

Quibus Replicabit aliqualiter Magister *Philippus*; & tandem Quæsivit ab ipso, qualiter vellet quia *Rex* TENERET istas Terras? qui Respondit quod TENERET effectualiter,

At, ille *Philippus*, scis quod effectualiter, nam sic TENET Vasallus; sed nunquid Innuitis vos quod *Rex* TENEBIT illas Terras, sic oblatas, ut Vicinus, vel qualiter? & *Archiepiscopus* Respondit, gravis est ista Quæstio, propterea petimus Deliberationem in Crastinum ad Horam consuetam Conveniendi.

Quâ horâ adveniente Convenerunt; &, sedentibus illis, Incepit *Archiepiscopus* Recitare ea quæ per Magistrum *Philippum* fuerant præterita ante dicta;

Et, quantum ad Quæstionem prædictam, Respondit, quod videbatur eis magis expediens & necessarium prius de aliis pertractare (quæ secundum eos fuerunt multæ & variæ) antequam descenderetur ad tam arduam Quæstionem altam satis:

Et ultra asseruit quod quia firmiter tenebatur *Regem Angliæ* Dominum in se ita justum & bonæ opinionis & conscientiæ, quod aliter, quam sui Nobiles Prædecessores illas Terras TENEBANT, nec ipse vult nec affectat TENERE; &, quod consimiliter & eodem modo * ipsas teneret ipse, ipsi pro tunc finaliter Respon- * IX. derunt. 639.

Cui per dictum Magistrum *Philippum*, Replicabatur, dicendo quod aliter TENERET ipse de Jure, & aliter sui Prædecessores; nam ipse habet *Jus indubitatum* ad *Coronam* & *Regnum Franciæ*; & ita non habuerunt omnes sui Prædecessores.

Et, quoad hoc, insuper eis Declaravit quod, antequam metuendissimus eorum *Dominus Rex* descendit in Ducatum suum Normanniæ, intentionem suam in ea parte Dominis *Archiepiscopis, Remensi, & Bituricensi, Domino de le Bret, & Comiti de Vendosme*, & aliis Franciæ Ambassiatoribus, intimavit; prout quidam eorum bene noverunt, & etiam eadem dixit *Domino de Severas & Guitardo*, nuperimè in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem secum existentibus; ad effectum ut ipsi illud id, ante adventum vestrum huc, Domino vestro *Dalphino* notificarent,

Quare volumus vos poni extra omnem hæsitationem & firmiter teneatis (omnibus dubietate & quæstione semotis) quod invictissimus Dominus noster Rex, pro aliquibus Terris aut Dominiis, sibi in eventum restituendis seu liberandis, non vult recognoscere in Terris suum Superiorem, nec ea TENERE nisi de solo Deo; & propterea vos hortamur in Domino quatenus,

Attentis istis, & etiam quod *Rex* non vult aliqualiter recompensari de modò per ipsum habitis & possessis, secundum quod eis sæpe sæpius dicebat, & etiam quod, ut concredabatur, ipsi habent super istis de voluntate eorum Domini sufficientem & plenam instructionem, quod ipsi se expedirent & offerrent talia per quæ ista Pax valeat comprehendi.

Quibus dictis, Traxerunt se *Ambassiatores Dalphini* ad partem, & ista præloquuta, post eorum Reditum, breviter Archiepiscopus Recitavit; respondendo quod ista Materia, in qua versantur, est in se ita gravis & alta nimis, quod ipsi non audent nec possunt in ea aliquo modo loqui aut tractare, nec sciunt intentionem Domini sui in eodem, quomodocunque fuerit de aliis minoribus: Nichilominus tamen credebant, quod si *Rex Angliæ* & eorum Dominus possent in aliquo loco decenti convenire, cum eorum Consanguineis & Conciliis, quod tunc ipsi in hac Materia facerent Finem utrique Parti placabilem; quin, quantum ad ipsos, petierunt se excusari, quia in ista Materia noluerunt alia loqui aut tractare quam fecerant; quam quidem Conventionem, inter cætera, ut apparuit, instantiùs desiderant.

Et, his Dictis, *Ambassiatoribus Regis* tractis priùs ad partem, redeuntes dixerunt, Prælocuta per Partem adversam recitando, &, quoad hujusmodi Conventionem tantorum Principum, per eos desideratam, videbatur eis etiam fore expediens, prævius certis Mediis, & etiam pro Loco & Tempore opportunis; veruntamen, ut benè noverint, Materia ista Principalis Pacis nondum erat inter eos (qui sunt minores) Trita aut Digesta; ita quod Finis optatus inde sequi valebit; &, à multo majori, ad effectum quod tales Principes convenirent in eadem sine Præparatoriis, magis maturis quam sunt adhuc; propterea, ante omnia, videbatur eis quod ulterius ipsi, consensu mutuo, magis solide & maturè digererent & appunctuarent istam Materiam, & antequam concludatur per eos super Majoribus, unde volunt quod Conventio Principum aut Majorum fiat in Dei Nomine, & quod ipsi concludant super appunctuatis nunc secundum quod eis visum fuerit tunc expedire; unde, sine aliis prævius, petebatur ab adversa Parte, quod, cum ipsi noverant ipsos cum eorum OBLATIS non contentari, quia invalida, quod, ea non cum Possessis à

De-

Ann. D. 1418. Hen. 5. *Domino suo Rege*, sed magis cum Detentis ab eorum parte injuriosè, augmentarent; & sic se habere de cætero in offerendo, quod magis Concordiæ quam Discordiæ causa fiant.

Quibus ipsi pro parte *Delphini* replicaverunt, Parti Regi imponendo quod aperirent, & etiam quod publicarent eorum desiderium, & cum quibus vellent OBLATIS contentari; asserentes quod, cum ipsi pro parte ipsorum totiens & tanta aperuerunt, ipsi pervertere Ordinem, hucusque servatum in Tractatibus, nisi semel pro Tertia vice aperirent: quod, si semel facere vellent ipsi, ad tunc procederent summariè & de plano; &, his dictis, ad Prandium recesserunt, in hora Tertia iterum conventuri.

* IX. 640. Qua horâ convenerunt, & nichil fecerunt, Recitatione dignum, quam quod una Pars alteri ad aperiendum * per rationes & motiva imponebat; & sic recesserunt usque in diem Lunæ proximum conventuri.

Interim verò Dominus *de Severac* & *Gaitard* se mediârunt, volentes Materiam exitum fortiri gratiosum; & *Ambassiatoribus Regis* in secretis dixerunt quod *Ambassiatores Delphini* habuerunt, in eorum instructione, Potestatem offerendi *Regi*, pro Pace ista & Alligantia habendis, Vias & Media subsequentia, quæ nunc scripta coram eis legebantur, & sunt ista,

S'ensuiet certains OUVERTURES, *faictes aux Ambaxiatours d'Angleterre, par* Monsieur de *Severac & Guitarde, &c.*

PREMIEREMENT, *pour le bien du Paix, qui Serra, se Dieu plese, entre le dit* Roy d'Angleterre *& son Cousin le* Daulphin de Viennois, *aura le dit Roy toutes les Terres contenues en la Grand Paix, fait l'An Mille, CCC. & Seixante; horspris les Terres & Seigniories deca la Riviere de Charant:*

Et, avec ce, aura le dit Roy les Contees d'Artois & de Flandres; Issint qu'il laisse le Duchie de Normandie.

ITEM, *s'ensuit* AULTRE OUVERTURE; *c'estassavoir,*

Que le Roy *aura le Duchie de Guienne, excepte tout ce qu'est deca la Riviere de Charant; pour la quelle Il aura autant, en Recompensation de Terres à la Value, dedans la Duchie de Normandie: &, avec ce, aura le Contee de Flandres.*

ITEM, AULTRE OUVERTURE;

Que le Roy *aura le dit Duchie de Guienne par de la Charant, & Recompense tout au long par le Rivere de Somme, par la Sourvau de Trois ou Quatre Chivaliers de chescun Coustee pour celle Partie qu'est de ca Charant; &, avec ce, aura les Contees d'Artois & de Flandres.*

ITEM, *autre;*

Que le Roy *aura le Duchie de Guienne de la Charant, & tout ce en la Duchie de Normandie qu'il a de present; en laissant les Contees d'Artois & de Flandres.*

ITEM, *aultre,*

Que le Roy *aura la Grant Paix, fait en Traictie l'An Mille, CCC Seixante.*

ITEM, *Ilz desirent, pour la greindre Bien qui pourra estre a cest Pees, la Convencon* du Roy d'Angleterre *& de son Cousin* le Daulphin, *& que pourroient estre prinses Trewes pour Deux Moys; pendans les quelles ce pourra estre fait.*

Postea verò, die Lunæ, proximè sequenti (videlicet) Vicesimo primo Die Novembris, prædictis Ambassiatoribus in loco solito comparentibus, præsentibus ibidem *Dominis de Severac & Guitard*, præfatus *Reverendissimus Pater* taliter *Ambassiatores Regis* affatus est,

Domine Comes Sarum, & vos cæteri Domini,

Adhærendo semper Protestationibus, aliàs per me factis (*quas tunc iterum publicè recitavit*) vestris Reverentiis fore notum non ambigimus de illis magnis Mediis & Aperturis quas Nos vobis fecimus ad istam Pacem inducendam; quæ licet de se sint magna, rationabilia, & plusquam rationabilia, tamen vos non estis ad ea aliquatenus inclinati, nec vultis aliquibus, ut apparet, satiari, & nichil vultis petere aut dicere pro parte vestra, per quæ via Pacis poterit aperiri, Nos temptantes Insidiatoris more, de quo miramur:

Verumtamen, quia ex latis præcordiis latisque desideriis nostri cordis vellemus quod omnino fieret ista Pax & non ficta, offerimus vobis pro eadem omnes Terras, contentas in magna Pace, si & quatenus Domino nostro (à quo venimus) placuerit in eventum; quæ, ut æstimamus, Oblata vos contentabunt, si unquam in hoc seculo volueritis contentari.

Quibus dictis *Ambassiatores Regis* appellaverunt *Severac & Guitard* ad partem, & eis Replicârunt contra illos Terminos, *si & quatenus placeret eorum Domino*, & etiam contra illud quod Pars altera nolebat planè dicere *Nos offerimus omnia Contenta in magna Pace*.

Qui *Severac & Guitard* post Partem adversam de istis sunt alloquuti, ac redeuntes ad *Ambassiatores Regis*, dixerunt quod nullo modo poterat adversa Pars offerre Contenta in Magna Pace, quia
* IX. super hoc non habuerunt Instructionem; quia talia in illa verbis
641. erant contenta, super quibus nullus * auderet nec assumeret in se

tractare aut concludere, nisi solum eorum *Dominus Dalphinus* a quo veniunt; & propterea dixerunt, quam bonum visum est eis quòd fiat Conventio Dominorum Duorum in Personis, & quòd de & super hujusmodi (de quibus nullus alius audet communicare) inter eos tunc ibidem finaliter concludatur. Ann. D. 1418. Hen. 5.

Et, his dictis, *Domini Ambassiatores Regis* petebant istam OBLATIONEM sibi dari in scriptis, quòd ipsi annuerunt; & post Prandium illa miserunt scripta continentia ut sequitur,

AULTRE OVERTURE, *Toutes les Terres & Pais contenues & declares en Traicte, fait l'An Mille, Treys Cens, Sexant, que est appelle* LA GRANT PAIX.

Die verò sequenti, præfatis Ambassiatoribus in Loco solito convenientibus, Magister *Philippus* Recitavit *Oblata & Proloquuta* die præcedenti; &, inter cætera, dicebat quòd, cum Pars adversa tantum desideraverat Conventionem Dominorum, visum erat Dominis suis omnino necessarium quòd Materiæ, propter quas Domini Principes convenirent, priùs & ante omnia fuissent maturè Digestæ & Masticatæ; quare petebat quòd, cum ita sit quod nolunt offerre *Regi* Contenta in magna Pace, placeret eis dicere & nominare per expressum quæ de Contentis vellent offerre, & quæ non; & quæ Conventioni Dominorum, in eventum fiendæ, videbantur eorum prudentiæ reservanda.

Cui *Ambassiatores Dalphini*, post alias Altercationes, super istis hinc inde habitas, dixerunt quòd vellent, post Prandium, videre Tractatum de Magna Pace, & super his in hora Tertia dare Responsum.

Quâ horâ adveniente, idem *Archiepiscopus* talem & tam duplicem dedit *Responsum*, Proloquuta per ipsum ultimò importans, ita quod inde mirati sunt Ambassiatores Regis, qui quidem per hoc vellet innuere non perceperunt; quem iterum in lingua Latina recitare petierunt:

Et sic, post magnas Altercationes, tandem dicebat Pars adversa, quòd superioribus Resortum & Homagium meritò Conventioni reservari, & quòd cætera omnia, quæ tangunt Terras, deberent transire ut jam Oblata, & etiam quòd *Rex* haberet merum & mixtum Imperium, Advocationes Ecclesiarum, Boscos, Stagna, Piscarias, & hujusmodi, & generaliter omnia exceptis Proloquutis.

Et subsequenter quæsitum erat ab eis, incidenter per partem Regis quòd, in casu talis fieret Conventio ut affectant, an ipsi credunt quòd exinde sequeretur Concordia inter Dominos? attento quòd metuendissimus eorum *Dominus Rex* nunquam vult tenere Dominium aliquod, Magnum vel Minimum, de aliquo vivente, nisi de solo Deo, ut alias eis dixerunt, & est verissimum.

Qui *Ambassiatores Dalphini*, cum difficultate aliquali, Responderunt quod bene credebant ipsi quòd, si convenirent Domini, sequeretur Pax & Fructus.

Postea verò præfatus Magister *Philippus*, adhærendo semper, ut publicè tunc asseruit, prævius Protestationibus suis factis (quarum effectum tunc protestando Recitavit) *Ambassiatoribus Partis adversæ* dicebat,

Reverendissime Pater, &c.

Ex quo vos de Dominis meis hic sæpe sæpius estis conquesti, quod ipsi, ut asseritis, adhuc aliqua noluerunt aperire, licet Vos, pro parte vestra, feceritis vestrum Debitum, & diversas Vias & Media aperuistis, quæ vos, ut maxima, adhuc statis justificantes; quanquam de se non sint talia, nec ita facta, ut de se digne valeant Afferre istam Pacem; nam Majora multum quam illa metuendissimo *Domino nostro* antea, ut alias diximus, Oblata erant, ante Descensum suum in Ducatum suum Normanniæ; & tamen adhuc non sequebatur Pax: & quòd non sit intentionis nostræ Minora unquam petere quam Coronam & Regnum Franciæ; fortassis tamen idem metuendissimus *Dominus noster*, pro Bono Pacis, Minoribus contentaretur: nichilominus, ante hæc tempora, in Tractatibus aperta fuit Via ad Pacem, & petita certa Dominia hic inferius conscripta (quæ ibi recitavit ore tenus) de quibus omnibus Nobiles Progenitores Serenissimi *Domini nostri* fuerunt pacifice Seisati & Possessi;

* Quare petimus quòd vos concedatis Domino nostro ista, * IX.
ultra Possessa, quæ jam habet, & etiam, ultra Oblata per 642.
vos facta.

Quæ Dominia ipsi pro parte altera petebant sibi dari in scriptis, quod fuerat incontinenti, in quadam Cedula, sub eo modo, qui sequitur, verborum.

APERTURA,

Ultra Possessa, Habita, & Oblata, Superioritates & Dominia Ducatum Turoniæ & Andegaviæ:

Comitatus & Patriæ Flandriæ:

Comitatus Senomanæ:

Dominia & superioritates de Beaufort & Nogent, cum omni eorumdem Partium, &c.

Et sic recesserunt in Crastino conventuri.

Quo die post prandium convenerunt; &, recitatis ibidem per *Archiepiscopum* in longum omnibus illis Aperturis, prius per ipsos *Domino Regi* factis, & quomodo Pars Regis aperuit Viam quæ non est verisimilis istam Pacem inducere, petendo ut continentur

Ann. D. 1418. Hen. 5. in Cedula antedicta; nam illæ Superioritates semper spectabant ad Dominum eorum supremum *Regem Franciæ*, & Dominia aliis Privatis Personis;

Quare instantius supplicant quòd *Ambassiatores Regis* vellent alia petere, & aperire talia ad istam Pacem inducendam, quæ fuissent rationabilia & audienda:

Quòd ista, per eos jam aperta, non est verisimilis admitti in perpetuum; sed, quia est Prima Petitio, patienter ipsos audient; petendo breviter quod quum tempus jam magnum preterit sine fructu, quòd Dignarentur iidem *Ambassiatores Regis* talia Vias & Media ad Pacem aperire, qualia vellent eos eorum *Domino Dalphino* Reportare.

Ad quæ Magister *Philippus ipsum* compendiosè recitando, Respondit quòd, licet ipsi in sempiternum Oblata sua, priùs facta, sic magnificarent, illa eadem, & Majora, ut prædixit, *Domino Regi* ante Adventum suum in Normanniam fuerunt facta, & hæc sub Sigillo Parti adversæ clare ostenderet si oporteret; undè mirari, & plusquam mirari, compelluntur Domini sui, quare super hujusmodi sic instant: Partem eorum semper Justificantes; Partem Regis sic vituperando sine causa, nam in *Apertura* priùs per ipsum facta, nichil ibi declarabat, nisi ea quæ Nobiles Progenitores *Regis* pacifice Jure hæreditario obtinebant; & propterea videbatur Dominis suis quòd altera Pars ipsos in multa patientia audiret, quem admodum ipsi audierunt ipsos irrationabilia offerentes; sed non dubito quin ille justus Judex restituet unicuique Injuriato suum Jus.

Et consequenter super istis erat magna Controversia; & postea ambæ Partes traxerunt se ad Partem, & cum *Ambassiatoribus Regis Dominus de Severac & Gutard*, quos ipsi fecerunt petere ab adversa Parte Quæstionem (viz.)

Quod, dato quòd ipsi *Ambassiatores Regis* vellent providere Parti Adversæ de salvo Conductu, longioris Dati quam habent à *Domino Rege* de præsenti, nunquid ipsi vellent propterea magis efficaciter & effectualiter vacare ad istam Pacem inducendam?

Qui abeuntes, ad Partem alteram, post magnum spatium, sunt reverti, Respondentes quòd, sine dubio, *Ambassiatores Dalphini* ad præsens plura non offerrent, quam ea quæ Regi antea obtulerunt; & quòd ad ulterius procedendum non habebant, ut asserunt, Potestatem; & etiam quod dicunt quòd *Dominus Dalphinus* eis dedit in Mandatis, quod omninò, ante expirationem salvi conductus, quem jam habent, ei redirent.

Post hæc verò Ambassiatores utriusque Partis redierunt ad Sedilia consueta; quo facto *Magister Philippus* Partem alteram alloquebatur sub his verbis,

Reverendissime Pater, &c.

Vos semper nitimini dicere, pro Parte vestra, quòd Obtulistis Nobis magna & maxima pro istâ Pace: & quomodo est de veritate, novit ille qui nihil ignorat dixi vobis sæpiùs, sed non creditis; veruntamen, omissis istis, gratiâ Collationis, vellem petere a vobis Quæstionem; si fortassis Dominus *noster Rex* de Oblatis vestris, modo sibi factis, vellet contentari, quomodo & sub qua forma possetis vos ipsum Assecurare de illis & de Pace?

Ad quòd *Archiepiscopus*, post magnum spatium, respondebat quòd omnes Terræ, per ipsos Oblatæ, erant ad Gubernationem

* IX. 643. & sub potestate *Domini * Dalphini*; ita quod ipse de eis omnibus liberè potest facere velle suum.

Cui Magister *Philippus* Replicavit, attentâ Minori Ætate suâ, ita quòd jam facta per ipsum potest alias de jure revocare cum voluerit: & etiam quòd Pater suus vivit, qui scribit in Francia sub suis propriis nomine & Sigillo, cui soli omnes obediunt de Facto: & etiam, dato quod ipse *Dalphinus* esset Locum tenens, ut prætendit, adhuc vivente Patre, ubi Tractatur de Liberatione seu Alienatione Terrarum, nihil potest de Jure facere, quum Potestatem sive Officium Locumtenentis potest Pater ad placitum Revocare: & etiam quòd maxima pars Nobilium Franciæ favent Parti sibi contrariæ, qui hujusmodi Concordiam pro posse impedirent: & quòd, ut *Dalphinus*, modicum possit facere, quia Dalphinatus sibi datur, aut suæ familiæ Sustentationem, ita in tantum quòd, si ipse decederet, non potest Uxor petere Dotem in Dalphinatu; quare videbatur eis quòd, nisi Pax ista collocaretur super stabilius Fundamentum & firmam Petram, incassum laborarent ipsi ulterius Communicando.

Ad quæ *Pars adversa* Respondebat (fundantes se magis super Factum, quam super Jus) & dixerunt, inter cætera, quod eorum *Dominus Dalphinus* est sufficientis Ætatis ascendere ad Coronam, etsi Pater suus in crastino decederet: & etiam quod est Filius unicus Patris sui: & quod omnia ista OBLATA habet in Potestate sua: ac etiam quòd omnes Nobiles Franciæ,

Recitando *Duces Andegaviæ*, *Aurelianensem*, *Burbonii*, *Alenconiæ*, *Comites de Vendosme*, *Armeniaci*, *Ducem Bavariæ*, Dominam *Ducissam Vitturicensem*, *Reginam Seciliæ*, & plures alios nominatim & in specie, & ferè omnes præter *Ducem Burgundiæ*,

Qui omnes, ut asseruerunt, obediunt *Domino suo Dalphino*, in indubite facta sua confirmabunt: & etiam quòd ipse Literis suis Promisit ea omnia fieri & confirmari; quare videbatur eis *Ambassiatores Regis*, de & super hujusmodi Securitate Oblatorum & Pacis, in nullo habere causam dubitandi;

Sed quare *Ambassiatores Regis* tantum super his dubitârunt, asseruerunt se valde mirari, ex quo nolunt, ut dicunt, de aliquibus suis Oblatis contentari.

Ad quod illi, quia debile Fundamentum facit Opus, &c.

Et sic super istis diu magna erat Controversia; tandem *Ambassiatores Regis*, videntes Partem adversam minimè dispositam ad Tractatum, ut apparuit, eis Declarabant Christianissimam & Piam Intentionem, quam semper habuit & habet eorum *Dominus Rex* ad Pacem; & quòd ita credebat ipse eorum *Dominum Dalphinum* dispositum vice versa; nam sic fuerat per suos sibi fidenter intimatum, & supplicatum ulterius quatenus Ambassiatores suos, ad hunc Locum, vobiscum tracturos, sua dignaretur Serenitas destinare,

Idemque Princeps Christianissimus, super omnia abhorrens effusionem Sanguinis Christiani, & diras Guerras, quæ multa & irreparabilia Mala inducunt, Ipsos *Dominos Comitem*, &c. sufficienter & sufficientissimè Instructos, ad Tractandum & finaliter Concludendum non modò super ista Pace proloquuta sed etiam super Treugis quibuscunque, Alligantiis, & aliis, cum suis Incidentibus, emergentibus, dependentibus, dependentiis, & connexis, quæ amorem mutuum & Amicitias inducerent, ad Communicandum cum eis, mittere non recusavit:

Non obstante quòd hujusmodi Amicitia, Tractatus Pacis, & Alligantiæ, ac in multo Majores Oblationes quam sunt, suo Metuendissimo Domino eorum *Regi* per Partem eis adversam fuerunt factæ, Ipse tamen, ob singularem affectionem quam habet ad eorum *Dominum Dalphinum*, ea admittere renuit & recusat; credens ipsum, ut sibi fuerit relatum, fore ad Pacem non minoris desiderii affectione inclinatum;

Cùm ergo per partem ipsorum, *Ambassiatores Regis*, nihil in hoc Tractatu restat fiendum, quin factum sit, invocabant Celum, & Terram, & omnes Creaturas in Testimonium contra illos, quòd non stat nec stabit per ipsorum *Dominum Regem* & Partem suam quin fiet Pax firma in virtute; ita quòd *Pars adversa* talia sibi offerret unde meritò valeat contentari; quod si Mala vel Homicidia, ut est verisimile, eveniant in futurum, in eorum Defectum sibi facere Justitiam, minus justè eis illa coram summo Judice imputabant, ut ipsi inde tunc in districto examine responderent, & non ipse, cum alias non possit sibi Jus suum adquirere nisi Vi armata, unde dolet;

Quare ergo *Partem Dalphini* requirebant, per viscera Jesus Christi, quòd, si ulterius in Materia ista Pacis procedere non curârunt, saltem in aliis * communicarent & tractarent, si & quatenus ad id habeant Potestatem. * IX. 644.

Ad quod *Archiepiscopus* Respondebat quòd habebant ad Alia etiam sufficientem Potestatem, & quòd bonum videbatur eis tractare de Approximatione Parentelæ, inter *Dominum Regem Angliæ* & inclitam Puellam *Dominam Katerinam*, Filiam Domini eorum Superioris *Regis Franciæ*; verumtamen, ex quo *Ambassiatores Regis* Vias inductivas ad Pacem non aperiebant, in vacuum laborarent Tractando de Aliis, Pace non præhabitâ & firmatâ: &, quia non restant Sex dies, quin eorum Salvus conductus finem caperet, & quòd habuerunt in Mandatis redire *ad Delphinum* antequam dictus Salvus conductus exspiraret, non videbatur eis ulterius in hoc Tractatu immorandum; cum ipsi ulterius nesciebant aperire quam fecerunt.

Et sic, super istis habitis aliquibus Controversiis,

Ipsis, pro *Parte Dalphini*, Quærentibus, ut apparuit, Subterfugia & Dilationes,

Et illis, pro *Parte Regis*, ipsos ad ulterius Procedendum, in aliquibus Materiarum prædictarum, viis possibilibus & motivis, inducentibus,

Nullâ dictarum Partium ulterius aperire curante, recesserunt, die crastino conventuri.

Quo die Horâ Octavâ præfatis Ambassiatoribus in Loco solito comparentibus ac sedentibus, diu sine loquela, qualibet Parte alteri ad ulterius aperiendum imponente, Magister *Philippus Ambassiatores Dalphini* taliter affatus est,

Reverendissime Pater, &c.

De illa pura Christianissima & interna Intentione, quam semper habuit & habet *Serenissimus Dominus noster* ad Pacem, & specialem Affectionem quam, hucusque habuit erga Personam consanguinei sui *Domini vestri*, Nos mittentes, vobis sæpe sæpiùs per antea declaravimus ut novistis; & quomodo vos ad illum & istam Pacem (quam prosequimur) estis dispositi, ipsa, vera Magistra, efficax Experientia docet: Dicitis Ore vos esse ad Pacem benè dispositos; sed quomodo hoc Factis ostenditis benè percepimus per Gesta vestra.

Non dubitetis quin Oblata vestra, quæ vos Magna & Maxima prædicatis, & quæ vos non præterire asseritis, *Domino nostro*, ante Descensum suum in Ducatum suum Normanniæ (& benè noverint aliqui vestrûm) fuerant facta: stetistis hic Nos temptantes per spatium Dierum xv. dicentes Pacem volumus, sed quomodo Pacem Procurastis novit ille Dominus Deus Pacis; quum unum minimum Jota non obtulistis, quum illud & majora fuerunt Metuendissimo *Domino nostro* prius facta.

Unde clarè percipimus vestram Dispositionem ad Pacem; & scitote finaliter quòd pro illis Oblationibus, quas fecistis, nunquam Pacem habebitis Nobiscum diebus vestris; & fortassis alias quæretis Pacem, quando non tam cito vobis aperietur Via Pacis.

Et vos (*Reverendissime*, &c.) etsi non propter vos Majores, Saltem propter Minores pauperes, qui cotidiè, more Pecudum, Trucidantur & Lamantur, essetis magis Dispositi, more Bonorum Christicolarum, ad hanc Pacem; sed non est aliud quam illum, Christi Militem & Pauperum Amatorem, *Dominum nostrum* vos pro Justitia quærere compellitis Vi Armatâ, & secum veniet ut speramus, & Pacem firmabit, in quo Summe confidit, Pacis Auctor,

Ann. D. 1418. Hen. 5.

Auctor, qui singula sua Agenda hucusque prospere direxit & diriget in Justitia.

Domini, &c.

Benè percepimus Gesta vestra; illas enim fuerunt in Campo contra *Dominum nostrum Burgundiani* cum *Aurelianensibus*, & *Aurelianenses* cum *Burgundianis*, stante inter ipsos Guerra prout stat de præsenti; & tamen ille Justus Judex, in quo semper speravit & sperat *Dominus noster*, ipsum adjuvit, & etiam adjuvet ut solebat, sic forsitan jam proponitis ut per facta vestra Nobis apparet; habetis enim Literas hic, ut informamur, Sigillo *vestri Domini* Sigillatas, de abstinendo a Tractatu & Concordia cum *Duce Burgundiæ*; & nuper metuendissimo *Domino nostro Regi*, ex parte *Domini vestri Dalphini*, fuerat prò consimilibus Supplicatum; Vos tamen hucusque de illis nihil nobis loquimini, de quo miramur: quid enim volunt hujusmodi Facta vestra, novit ille Summus Scrutator Cordium qui nil ignorat.

Quibus dictis, præfati *Ambassiatores Delphini* traxerunt se ad partem, & redeuntes Respondit *Archiepiscopus*,

Domine Comes, &c.

Intelleximus ea quæ per Magistrum *Philippum* jam nobis fuerunt declarata; verumtamen novit Deus quomodo * *Dominus noster* est & Nos etiam sui sumus dispositi ad Pacem, & propter hanc Consequendam fecimus ea quæ fecimus & obtulimus, & alias sine dubio tanta non fecissemus, quum talia & tanta nunquam fuerunt facta diebus nostris, quæ, ut apparet, vos non consideratis neque appenditis eorum Magnitudinem: sed quia, ut diximus, habemus in Mandatis redire ad *Dominum nostrum* ante Expirationem Salvi Conductûs nostri, & quòd clare percipietis quòd non stabit per nos quin Pax ista sequetur, Deo dante, bonum visum est nobis quòd, capiantur Treugæ non longæ, quibus poterit ista Pax firmari & concludi: & quia proloquutum fuerat *Domino vestro Regi*, & etiam vobis suis Ambassiatoribus hic, per Personam mediam (videlicet) per *Guitardum* de hujusmodi Literis hinc inde proponendis & faciendis, volumus & placet nobis quòd dentur hinc inde tales Literæ, & non solum ad Festum Circumcisionis Domini, ut erat dictum, sed ad Festum Purificationis Beatæ Virginis duraturas.

* IX. 645.

Et, his dictis, traxerunt se *Ambassiatores Regis* ad Partem, &, redeuntibus illis, Magister *Philippus* Recitavit *Archiepiscopum* sub compendio dixisse Tria,

Et quantum ad *Primum* (videlicet) ad Dispositionem eorum *Domini Dalphini* ad Pacem, quod constanter asserebat, Respondit quòd, nisi clarius illud percipiant Domini sui, quam per ipsos suos Ambassiatores perceperunt, non credent ipsum ad Pacem ita Dispositum ut ipsi prædicant,

Et, quantum ad hujusmodi Treugas capiendas, si eis videatur expedire, possunt mittere *Domino Regi*, & notificare sibi Causam & Causas talium Treugarum; &, si Dominus *Comes Sarum*, & cæteri Domini sui Ambassiatores ibidem, possent in aliquo suo disponere & desiderio valere, quòd ipsi facient debita sua affecurare, & quòd consimiliter possent ipsi facere, si vellent ad hujusmodi Literas Abstinentiæ tractare; quod, non obstante quòd iidem Domini sui habebant sufficientem Potestatem tales Literas Concedendi, adhuc, nisi viderent ipsos ad Pacem melius dispositos, quam sunt de facto, ut apparet, tales non concederent benè sciviт, & quòd ipsi *Ambassiatores Dalphini* ulterius immorari vellent in Tractatu, & plura & alia offerre quam fecerunt.

Quibus dictis iterum se traxerunt præfati *Ambassiatores Delphini* ad Partem; & redeuntes dixerunt,

Domine Comes, &c.

Novistis quomodo in isto Tractatu jam a diu stetimus sine fructu, & quomodo effectualiter fecimus Debitum nostrum ad eundem novit Deus; nihilominus, quia oportet Nos transire, & etiam quòd vobis obtulimus Maxima, in tantum quòd ad majora ascendere non possumus, sicut nec debemus (cum illa de omni ratione vos debeant contentare) & quia *Dominus vester Rex* est Princeps sapientissimus & se rationi, ut audivimus, solet inclinare; ecce! per *Dominum de Severac* & *Guitard* (qui penes ipsum habent, ut asserunt, alia Peragenda) Committimus Facta nostra suæ Serenitati, quantum ad hujusmodi parvas Treugas & Literas declarandas, qui *Domino nostro Delphino* superinde afferent Responsum suum.

Et, post ista, Magister *Philippus* dixit,

Reverendissime Pater, &c.

Non mittatis, quæsumus, ad Suggestionem nostram, *Domino nostro Regi*; sed, si vobis videatur expediens, mittatis & non aliter; &, quantum ad Nos, non dubitetis quin semper ad Pacem firmandam procurabimus, & ad omnes Vias rationabiles Hujusmodi Pacis, sicut hucusque fecimus, ut bene scitis, seu saltem scire debetis per facta nostra, & sic faciemus, omnibus diebus vitæ nostræ perseverando: &, qui vos scimus Dominos magni Statûs & Prudentiæ, vos requirimus (& alibi alias à vobis ut aliter ubicunque locorum reportetis) quin Nos pro parte nostra fecimus omnia quæ Pacem istam de ratione possent inducere, & plura & alia faciemus si & quatenus vos vultis immorari, & offerre nobis talia, de quibus posset *Dominus noster Rex* contentari, nec per nos deficit quin fiet ista Pax, nec aliquando deficiet in futurum; & super hoc Deum assumimus nobis in Testem.

Et, his dictis, sine pluribus surrexerunt, &, valefacientibus se ad invicem, recesserunt, post Prandium ad suos, qui se miserunt, Dominos reversuri.

Ric. Caudray, *præmissorum Actorum Scriba & Notarius.*

Ann. D. 1418. Hen. 5. * IX. 646. An. 6. H. 5. Scot. 6. H. 5. m. 6.

* *De Financia Jacobi Douglas.*

REX, per Literas suas Patentes, usque primum diem Martii proximo futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales Magistrum *Alexandrum de Carnys* de Scotia, cum Octo Personis & Octo Equis in Comitiva sua, in Regnum Regis Angliæ, cum Redemptione seu Financia *Jacobi Douglas*, nuper Prisonarii, dilecti & fidelis Regis, *Johannis Phelipp* Chivaler Defuncti, in eodem Regno Angliæ solvenda, quotiens sibi placuerit veniendo, ibidem morando, & exinde ad propria redeundo;

Proviso semper quòd, *&c. ut in Similibus de Conductu Literis.*

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* Decimo tertio Die Novembris.

Per Concilium.

Commissio ad Promittendum quod non debeant firmari Alligancia cum Duce Burgundiæ.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 13. A.

HEnricus, &c. Hiberniæ, Reverendissimo in Christo Patri, *Henrico*, eâdem Gratiâ, *Cantuariensi*, &c. Venerabili Patri, Domino *Henrico Cicestrensi Episcopo*, carissimis Consanguineis nostris, *Ricardo Comiti Warwicæ*, & *Thomæ Comiti Sarum*, ac dilectis & fidelibus nostris, *Johanni Domino de Gray*, *Henrico Fitz Hugh* Camerario nostro, *Waltero Hungerforde* Senescallo Hospitii nostri, necnon, dilectis sibi, *Thomæ Chaucers*, *Willielmo Alynton*, & Magistro *Johanni Stoke* Legum Doctori, Salutem.

Ad Promittendum & Concordandum, pro *Nobis* & nomine nostro, Illustri Principi, *Dauphino de Vienna*, Consanguineo nostro carissimo, & cum eo, ac aliis quibuscunque Ambassiatoribus suis, Potestatem in hac parte habentibus, ac Literas ipsius Consanguinei nostri, sub Sigillo suo similem Promissionem continentes, exhibentibus, quòd, a Die Datæ Præsentium, usque ad Festum Circumcisionis proximò futurum, non Concludemus, neque Firmabimus, cum *Johanne Duce Burgundiæ* Alligantias, Confœderationes, seu Amicitias, sed quòd a Concludendo sive Firmando Alligantias seu Amicitias hujusmodi qualescunque, cum præfato Duce, usque dictum Festum Circumcisionis, Nos omnino abstinebimus,

Et quòd Præmissa & Concordata hujusmodi benè & fideliter Observabimus in Animam nostram jurandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, vobis Sex, Quatuor aut tribus vestrum (de quorum Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ plenam fiduciam gerimus & habemus) committimus Vices nostras, ac plenam, Tenore Præsentium, Potestatem:

Promittentes, bonâ Fide, & Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid, per Vos, Sex, Quatuor, aut Tres vestrûm, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso, in Exercitu nostro, ante *Civitatem Rothomagensem* Decimo quarto Die Novembris, Anno Regni nostri Sexto.

STURGEON.

Commissio, ad Promittendum Dauphino, Alligantias cum Duce Burgundiæ non concludendas.

Ann D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 8. * IX. 647.

REX, Reverendissimo in Christo Patri *Henrico*, eâdem gratiâ, *Cantuariensi Archiepiscopo*, totius Angliæ Primati, & Apostolicæ Sedis Legato, Venerabili in Christo Patri, Domino *Henrico Cicestrensi Episcopo*, carissimis Consanguineis nostris, *Richardo Comiti Warwicæ* & *Thomæ Comiti Sarum*, ac, Dilectis & Fidelibus nostris, *Johanni Domino de Gray*, *Henrico Fitz* * *Hugh* Camerario nostro, *Waltero Hungerford* Senescallo Hospitii nostri, *Willielmo Bourghchier*, Magistro *Philippo Morgan* Cancellario nostro Normanniæ, *Rolando Lentał*, Magistro *Johanni Kemp* Custodi Privati Sigilli nostri, necnon, dilectis sibi, *Thomæ Chaucers*, *Willielmo Alyngton*, & Magistro *Johanni Stokes* Legum Doctori, Salutem.

Ad Promittendum & Concordandum, pro Nobis & Nomine nostro, Illustri Principi, *Dauphino de Vienna*, Consanguineo nostro carissimo, & cum eo, ac aliis quibuscumque Ambassiatoribus suis Potestatem in hac parte habentibus, aut Literas ipsius Consanguinei nostri, sub Sigillo suo, similem Promissionem continentes, exhibentibus, quòd, à Die Datæ Præsentium, usque Festum Circumcisionis proximò futurum, non Concludemus neque Firmabimus, cum *Johanne Duce Burgundiæ*, Alligantias, Confœderationes, seu Amicitias, sed quòd, à Concludendo sive Firmando Alligantias, Confœderationes, seu Amicitias hujusmodi qualescumque, cum præfato Duce, usque dictum Festum Circumcisionis, Nos omnino Abstinebimus,

Et, quòd Præmissa & Concordata hujusmodi benè & fideliter observabimus, in Animam nostram Jurandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, vobis, Sex, Quatuor, aut Tribus vestrûm (de quorum Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, plenam fidu-

Ann. D. 1418. Hen. 5. ciam gerimus & habemus) Committimus Vices nostras, ac plenam, Tenore Præsentium, Potestatem,

Promittentes, bonâ fide, & verbo Regio, Nos Ratum, Gratum & Firmum habituros totum & quicquid per Vos, Sex, Quatuor aut Tres vestrûm, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo, ante Civitatem Rothomagensem*, decimo quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Litera destinata Regi a Karolo Dauphino Viennæ.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 15.

A Treshault & Trespuissant Prince, & nostre Treschier Cousin, *Henry Roy d'Angleterre, Charlez, Filz au Roy de Fraunce, Daulphin de Viennoys*, Duc de Berrye, & de Touraine, & Conte de Ponteu, & Lieutenant General de Monseigneur en son Royaulme, Salut en esperance de Paix, &, apres les Perilleux Divisions, Reduction d'Amour & de Unite.

Treshault, &c. Prince,

Que,

Apres que il eust pleu a Dieu Nous leisser seul Filz de Mon dit Seigneur, qui en son Empeschment Representoos sa Personne, & que la Soveraingte en la Cure des Besoinges de son Roialme nous feust Survenu, Nous voulons, sur tous chosez, employes nostre Labour a acquerir Paix, & pour Nous acquiter vers Dieu, a icelle fyn que Nous Affaires succedent en mieulx, faysons nostre Commencement de la poursuit d'icelles,

Nous avons envoyez n'adguers par devers Vous, nostre bien Ame Escuier, *Guillame de Beus*, en vous signifiant sur ce nostre vulente,

Le quelle de vostre Courtescye, pour l'onneur de sa Legation, & Faveur du dit bien, avez grandement Receu & liberalment, en faisant Respons que avecques Nous, plus que avecques nul autres (qui de ce vous ait tenu Parolle le Temps passe) estez tresvolentaire & en bonne Affection a Entres en Traicte de cest Matiere, & jusques a bon & entier Effecte; des quelles Chosez Rendons Graces a Dieu, que en un mesmes desire Nous a conjoins: plese a lui que la Fin & Conclusion soit de pareille Unite & Concorde! & Nous en Mercions tresardentes:

Et depuis ouy le Rapport du dit *Guillem*, & a fin de remonstrer nostre bon voloir par oeuvre, envoyasmez n'adguers noz Ambaxateurs au lieu d'Alencon (au quel semblablement devoient convenir aucunes de vostres) pour trouver Moien d'appaisement entre lez deux Roialmez, les quels, comment nous pensons, sont a present ensemble; vuille Dieu que l'Issue en soit, selonc vous Desirs & lez nostres, au bien commun de chascun Partie:

Mais pour certain le Desir que nous avons au bien dessusdit, le quelle est si graund qu'il passe toute esperance d'y parvenir, & la necessite qu'est a de abreger cest chose, pour Nous donner Consail, ainsi que Dieu Nous administera, Nous esmemt de Rechief

* IX. 648. a vous * Escripre, en vous priant & requirant, de tout nostre Cueur, & Courage loial, & non faint, que, ou case que, pour la trop grand Affection, que vous Ambaxateurs & lez nostres covenent avoir chascun a Faire le prou de sa Part, ou pour la pesanteur & difficulte de la chose, il ne purroyent demourrer d'accourt ensemble, vous vuillez de plain foy, sommerment, & ouvertement nous faire savoir lez chosez, aus quellez finablement vuillez condescender;

Et vos Demandez faire si moderez, consonans au Rayson, & plus attrampees en faveur du Paix, que eileues par l'Avantage, que fortune variable, ou lez Divisions de ce Roiaume, vous ont donne, que rien ne soit a vous oultraige ne delaiement du Paix du demander, ne a Nous charge, pour le temps advenir, au regart de la Corone de Fraunce, & de noz Successours, de l'ottroyer; mais, d'un pareil consentement, soit, par ce moien, trouve la conjoincte & commune Seurte & Prosperite de deux Royalmez:

Et, se possible estoit, que plus aisement, & sanz longueur mettre fin en ce chose, vous & nous peussons convenir ensemble (d'ont Nous serrons tresdesireux) vostre hault sens & vous honnourables volentes, avecques nostre bonne vouloir, nous donnent esperance que le greigneur fruit s'en ensurroit, & a plus briefte.

Car, quant a Nous, serrons trouvez se large en Ottroye, bryef en Accomplissement, & fermez a l'Enterement dez chosez touchanz le dicte Paix, que on apperceura nostre bonne Affection; en esperance que vous (qui desirez acquerer Renomees en honneurablez faiz) & voulez, comme a si hault Courage appartient, l'exaucement & exaltation de Noblesse & Seignurie Ayder areparer & Reprimer lez grans & horriblez Maulz, & Crueltez, & Seductions, par le Duc de Burgoyne, faitz & misez sus contre toute Noblesse & la Maison de France (de la quelle vous estez issus & procree) & que Nous semblement dojons estre a vostre Aide, ou besoing serra.

Et en ce vuilliez si raisonnablement, moderement, & en brief proceder, que vous soiez Cause & participant de l'Onneur, Profite, & Utilite, qui advenir peut aux deux Roialmes par la sedation de susdites Divisions, a l'Exaucement de Justice, & Repression des Mauvais.

Treshault, &c. Nous prions nostre Seigneur que, avecques l'accomplicement de vostre & nostre bon desire, au bien de Paix, vous doint de voz autrez Desirs parfaite Joy.

Escript, *en nostre Ost, sur lez Champes devant Gully*, le xv. Jour de Novembre.

Ann. D. 1418. Hen. 5.

De Prisonariis recipiendis.

An. 6. H. 5. Claus. 6. H. 5. m. 15.

REX, dilecto & fideli suo, *Willielmo Bourchier* Chivaler, Constabulario Turris suæ Londoniæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis quòd *Dominum de Barynget*, & *Filium Domini de Bracamont*, Prisonarios nostros de Normannia, a Cancellario nostro Angliæ, qui ipsos vobis ex parte nostra liberabit, Recipiatis, & eos in Turri prædictâ salvò & securè custodiri faciatis, quousque pro ipsorum Deliberatione aliter habueritis in Mandatis.

Teste *præfato Custode apud Westmonasterium* Decimo Quinto Die Novembris.

Per Concilium.

Commissio Regis Franciæ ad Tractandum de Pace.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B 6 fol. 19.

CHarlez, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceulx qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Savoir faisons que,

Pour l'Onneur de Dieu, & pour eschever l'Effusion de Sang Christien, & les aultres Maulx & Dommagez irreparables, que pour le fait des Guerres, d'entre *Nous* & *nostre Adversaire d'Engleterre*, pourroient ensuiter ou temps avenir, sicome sont advenuz ou temps passe,

Desirons de venir a bonne Peas & Concorde avec nostre dit Adversaire, & mettre noz Subgiez en Paix, Repos, & Tranquillite,

* Confians a plain des grantz Senz, Loiaultez, Avisemens, & * IX. 649.
Prudences de, noz Amez & Feaulx, *l'Evesque de Beauvais* Per de France le Primier President de nostre Parlement, lez *Seigneurs d'Autry & de Soleville*, *Audry de Valine* Chivalers, Maystir *Terre le Roy* Maystter de Requestez de nostre Hostell, tous noz Conseilliers, *Michiel de Lalier* & *Edward Rosseau*, Bourgois de nostre Ville de Paris, & Maistre *Baude de Bordier* nostre Secretaire,

Yceulx, ou Cinque d'eulx, avons Ordonnez & Commis, Ordonnons & Commettons, pour & ou lieu de Nous, pour avec nostre dit Adversaire, ou ses Commis & Deputez, aians suffisant Povoir de lui, sur lez Faiz que ensuient, Assembler en quelconques Lieux & Placez, dont bon leur semblera, pour le Fait du Traitie de la Paix dessus dicte,

Et avons Donne, & Donnons, par ces Presentes, a noz diz Conseilliers, & aultres dessus nommez, ou aux Cinque d'eulz, plain Pouvoir, Auctorite, & Mandement especial de Convenier, traitier, composer, transigier, pacifier, & plainement & finablement accorder, & venir a bonne Paix & Accorde sour tous Debes, Contentions, Questions, Guerres, Riottes, & Discors, meuz, & a movoir, ensemble tous leurs Articles, Circumstancez, Incidencez, Emergencez, & Dependences, entre *Nous*, noz Roiaume, Subgiez, Seignuriez, Amis, Allies, Aidans, & adherens quelzconques, d'une Part, & nostre dit Adversaire, son Royaume, Subgiez, Seignuriez, Amis, Allies, Aidans, & Adherens, d'aultre Part,

Et sour quanque sera ainsi Traitie, Compose, Transigie, Pacifice, & Accorde, pour Nous & nostre Partie, avec ceulx de la Partie adverse, aians a ce suffisant Povoir, de la Fermer & Asseurer par Foy & Serement, sour les Saintes Euvangiles a donner en l'Ame de Nous & d'Ottroier, par Foy & Serement donner, sour ce & ses Dependences, toutez manieres de Cautions, Seurtez, Promesses, Obligations, & Lettres Seelez, tant & telx comme mestier serra, ou bon leur semblera en tel cas,

Les quelles Nous voulons avoir tiel Effect, Vigour, & Fermete, come si Nous les eussions donnez & faitez en nostre propre Persone,

Et de faire, executer, expedier, & acomplir tous Articles, qui serront accordez, de Point en Point, pour Nous & nostre Partie, sans fraud ou mal engin, se quant come Nous mesmez ferrons, se nostre propre Persone y estoit present,

Et de faire, executer, & expedier, tous altres Articles, que aucunement pourroient appartenir a la Bonne Perfection & Accomplissement dez diz Traitiez & Accors, de quel nature qu'ilz soient, suppose qu'ilz requissent plus especial Mandement,

Et avons Donne, & Donnons ainsi, par le Teneur de cestez, auz diz noz Conseilliers, & autres dessuz nommez, ou aux Cinque d'eux, plain Pouvoir, Auctorite, & Mandement especial d'accorder & prendre Treues, jusques a tel tempe, & ainsi que bon leur semblera, entre *Nous* & *nostre dit Adversaire*,

Et Promettons loiaument, en bonne foy, & en Parole de Roy, avoir & tenir tousjours Ferme & Agreable quanque fait serra, en nostre Noum, par noz diz Conseilliers, & autres devant nommez, ou lez Cinque d'eulx, sour toutez & chescun des Choses avant dictes,

Et de Donner noz Letures Confermatoires, seelees de nostre Grant Seal, sur tous lez Pointz, en tant que en nous est, sans fraude ou male engin,

Et ce Promettons sur Caution & Obligation de tous noz Bienz, presens & aveuir, sans jamais faire, dire, ne proposer, en jugement, ou debors, aucun chose au contraire,

En Tesmoigne de ce Nous avons fait mettre nostre Seal a ces Presentes.

Donnees a *Paris* le Dix septisme Jour de Novembre, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Dixhuit, & de nostre Regne xxxix.

Par le Roi en son Conseil.

De

Ann. D. 1418. Hen. 5.

De Tractando cum Regina Cicilia.

An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 28. * IX. 650.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cum Treugæ sive Guerrarum Abstinentiæ inter *Nos*, pro Nobis, Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Ligeis, & Subditis nostris, ex unâ, *& Toland Reginam Jerusalem & Ciciliæ*, ac *Lodowicum Filium suum Primogenitum*, pro Se, Terrisque, Patriis, Dominiis, Ligeis, & Subditis suis in Ducatu * Andegaviæ, & Comitatu Cenomanensi, Sibi Subditis & Subjectis, parte ex altera, usque Festum Sancti Michaelis proximò præteritum duraturas, Initæ, Factæ, Conventæ, & Concordatæ fuerint, & deinde Prolongatæ ad certum Tempus & Terminum nunc elapsum,

Notum Facimus quòd nos,

Plenariè & indubiè confidentes de prudentia & probitate, Egregiorum & Prudentum Virorum, Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, *Radulphi Rocheford* Militis, & Magistri *Johannis Holland* utriusque Juris Doctoris,

Ipsos, Tenore Præsentium, ex certa Scientia nostra, Deputamus, & Ordinamus nostros Procuratores, ac Negotiorum nostrorum, quoad infrascripta, Gestores,

Dantes, Concedentes, & Attribuentes eis, seu Duobus eorumdem, melioribus modo & formâ quibus de jure possumus, plenariam Potestatem & Facultatem, Vice & Nomine nostris, cum præfata *Regina & Filio suo prædicto*, suisve Ambassiatoribus & Nunciis, ac aliis quibuscumque, quoad hæc ab eisdem Deputandis, Potestatem sufficientem habentibus, de & super omnibus & singulis Querelis & Quæstionibus, quæ tam pro parte nostra, quam prædictorum *Reginæ & Filii sui*, fieri & haberi possent, ad fiendam & habendam, prout decernerent, sufficientem Reparationem omnium & quorumcumque Excessuum, Criminum, & Delictorum, quæ, durante tempore Treugarum, existentium inter *Nos* & præfatos *Reginam & Filium suum*, præter & contra formam ipsarum, committi, perpetrari, & attemptari potuerunt,

Ineundi, Conveniendi, Tractandi, ac finaliter & conclusive Concordandi, sub Pactis, Conditionibus, Modisque & Formis, quibus melius & expedientius viderint faciendum,

Et, si nonnulla, super hæc, propter aliquas Causas, appunctuanda, complenda, & concludenda, restarent, prout opus fuerit, Locum & dilationis Terminum (de quibus dicti nostri Procuratores cum præfatis *Regina & Filio suo*, seu suis ad hæc per eosdem Deputandis, concordes Remanebunt) Acceptandi,

Promittendique quòd, ad Diem & Terminum, sic Acceptandos, nostros destinabimus Procuratores, plenariâ & sufficienti Potestate suffultos, ad Appunctuandum, Exequendum, Complendum, & finaliter Concludendum, respectu nostri, & in quantum nos tangere poterit, super hæc, quæ ratione dictorum Attemptatorum, exequi & concludendi restabunt,

Ita quòd quicquid per eosdem nostros Procuratores, seu Duos ipsorum, Vice & Nomine nostro, sic, ut præfertur, super præmissis tractari, componi, concordari, & firmari contigerit, teneat, & valeat, suumque totalem & plenarium sortiatur Effectum, ac si per Nos, in propria Persona, factum foret,

Similiter, pro Nobis & Nomine nostro, quæcumque Juramentorum genera, quoad hæc convenientia, in Animam nostri necnon quascumque Promissiones pœnales, ad Præmissorum executionem & effectum requirendas, Faciendi & præstandi,

Et generaliter omnia & singula, circa Præmissa & propterea oportuna & necessaria, cum Incidentibus & Dependentibus ex ipsis, Vice & nomine nostro, pro Nobis Dicendi, Concordandi, & Faciendi, quæ nos faceremus si in eisdem personaliter interessemus,

Promittentes, per Fidem nostram, ad Sancta Dei Evangelia per nos præstita Juramenta, ac sub omnium & singulorum Bonorum nostrorum, mobilium & immobilium, præsentium & futurorum, Obligatione, Nos omnia & singula, quæ per dictos nostros Procuratores, aut Duos ipsorum, ut præfertur, Vice & Nomine nostro, cum præfatis *Regina & Filio suo*, aut suis ad hæc per ipsos Deputatis, & Potestatem sufficientem habentibus, ratione, & ad Causam, ac prætextu, & occasione omnium & singulorum Præmissorum, ac Dependentium & Emergentium ex eisdem, Facta, Gesta Jurata & Promissa fuerint, Rata, Grata Stabilia & Firma habere, tenere & inviolabiliter observare, ipsaque per nostras Literas Ratificare, Laudare & Approbare, quotiens ac prout opus fuerit.

In quorum fidem & testimonium Præmissorum præsentes Literas magni Sigilli nostri Appensione fecimus communiri.

Dat. in *Exercitu Regis*, *ante Rothomagum*, xxiv. die Mensis Novembris.

Per ipsum Regem.

* IX. 651.

* *Ad Literas Dauphini pro Pace Responsio Regis.*

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 16. B.

HEnricus, Dei Gratiâ, &c. Illustri Principi, *Karolo*, *Dauphino de Viennois*, Consanguineo nostro carissimo, desiderata simul & sperata Amicitiarum Concordiæ reformare Foedera, cum Salute.

Illustris Princeps & Consanguinee carissime,

Pridie Literas vestras, decimo quinto die instantis Mensis Novembris scriptas, per Latorem Præsentium, Nos sciatis benivole recepisse, verba quædam in eorum exordio recensentes (quæ Scutifero illud apparuisse Votum Cordis nostri) *quòd promptioris extitimus Voluntatis perfectas Concordias & Amicitias cum vestrâ Consanguinitate contrahere, quam cum aliis de Domo Franciæ quibuslibet, qui nobiscum Interlocutiones in eâ Materiâ varias habuerunt*:

Ann. D. 1418. Hen. 5.

In quo profectò nostra adhuc nullatenus alteratur Intentio; sed unanimis indubiè perseverat, illius præstante Clementiâ, in cujus Manu Regum Corda consistunt, & ubi voluerit ea, pro beneplacito suæ Voluntatis, inclinat:

Desiderantes ex animo ut hujusmodi bonæ Voluntatis nostræ Constantia ad Dei Laudem sortiatur effectum celerem & votivum; & sperans in Domino quòd tanti Boni Consummatio in vobis, sicuti nec in Nobis, defectui non succumbet.

Ex vestrarum itaque serie Literarum unum quodammodo hæsitare comperimus, quòd Ambassiatores alterius utriusque nostrûm, in Villâ nostrâ Alencon adinvicem consistentes, propter Affectionis privatæ Nimietatem, aut Materiæ pondus difficultatemve, concordes forsan esse nequirent, nostram, in illum eventum, mentem cognoscere cupientes:

Verum, ut nostri ex parte vobis omnimoda tollatur Ambiguitas, nostros Ambassiatores rationabiliter & plenarie esse credatis instructos: quos, si difficultatis alicujus occurrentia, aut inopinati Casûs necessitas id requirat, pleniùs instruemus; adeò quod, divinâ favente Clementiâ, nobis non poterit apud Deum aut Homines imputari quin fœlix & efficax Concordia concludatur:

Desiderio desiderantes Ambassiatores vestros instructos esse ad talia nobis nullatenus offerenda, ex quorum Acceptione (si & quatenus tam improvisi redderentur) haberet Universitas unde nobis semper imposterum imputare possit ad notam quòd talibus Oblationibus condescendimus, quæ nostris Successoribus nimium (quòd Deus avertat) præjudicium irrogarent; aut illa Amicitia & Concordiæ Foedera (in quibus vestra concurrunt Desideria votis nostris) ex Offerendorum modicitate, optato frustrentur exitu, quòd nollemus.

Et quia Personarum nostrarum Conventionem mutuam (tamquam priorem Fructum parituram) desiderabilites affectatis; satis notorium Vobis esse putamus quòd ante Villam Rotomagensem Castra metati fuimus, & eam Obsidione constringimus de præsenti; à quâ, usque ad Consummationis finem, discedere non possumus, sicut nec intendimus Deo Dante: quo tamen Fine (ut omne convenit) expectato (quæ jam multò diutiùs, ut speramus in Domino, nos minimè retardabit) gratum valdè & acceptum Nobis erit, voluntariâ quacunque morâ post positâ, vobiscum personalites convenire.

Et, si non grande Impedimentum nobis hac vice præstaret Obstaculum, promptâ quidem benivolentiâ Nos indilatè succingere curassemus ad conveniendum una vobiscum in Loco quocunque rationabili, de quo concordari mutuò contigisset.

Sed nichilominus, bonæ Voluntatis nostræ promptitudinem (quam ad mutuæ Visionis essentiam mente gerimus) remonstrare volentes, si quemquam ad nostri conspectum duxeritis destinandum, interim Tractaturum ubi & quando dicta personalis Conventio comodiùs sortiretur Effectum, nostram benevolentiam esse non dubiteris dispositam, non tam communicare, quam communicari facere cum eodem; ut erga tempus & Loci oportunitatem Præparamenta singula maturescant, & Providentiæ Consilio reddantur undique promptiora.

Verumtamen (*Consanguinee carissime*) sedulò contemplantes quantis subjaces Incomodis, per humanas Adinventiones, in longum protrahere Amicitiarum & Concordiæ Materiam principalem; vos ex corde rogamus & hortamur attente, quatenus incepti Tractatûs, in quo Ambassiatores vestri præfati cum nostris jam versantur, utcumque deideratur, Effectus, nostræ mutuæ * Conventionis occasione, vestri ex Parte minimè negligatur, aut eo prolixioris dilationis subeat detrimentum, quam per nostrates nichilomagis videbitur postergari, cujus purum & sincerum Processum, itaque finem Dilationum, occasionibus non quæsitis prælibatæ Conventionis, effectui tanquam medium potissimum, revera fortè confidimus singulariter fructuosum, & contrarium procedendi modum votis arbitramur communibus nimium adversari. * IX. 652.

Denique (*Consanguinee Carissime*) quòd speratis Nos propter Causas quas Probitati vestræ nobis places ascribere, coadunare velle ad reparandum pariter & reprimendum nimia horrendaque Dispendia, atque Crudelitates, & Seditiones, quæ per *Ducem Burgundiæ* scribitis perpetrata; illud de Nobis firmiter & indubitabili ratione concipite, quod, postquam Altissimus (qui Concordiam facit in sublimibus) complacuerit quòd inter Nos & Consanguinitatem vestram Amicitiarum & Concordiæ Foedera, velut ex corde speramus & cupimus, sint sperata, Nedum adversus dictum *Burgundiæ Ducem*, sed alium quemquam, juxta vim, formam, & effectum componendæ Concordiæ, Nos in singulis, quæ ad Dei Laudem, Honorem nostrum, & vestræ Consanguinitatis bonum felix concernere videbuntur, adeò fidum & efficacem vobis reperietis Amicum, sicut ullum decet Christianum Principem alium reperire.

Dat. sub Signeto nostro, in *nostro Exercitu ante Rotomagum*, Mense Novembris Die xxv.

Pro Ambassiatoribus Januæ.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Franc. 6. H. 5. m. 4.

REX, per Literas suas Patentes, usque primum diem Aprilis proximo futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum, & Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Raphaelem de Spinolis*, & *Opizo de Flisco*, Sindicos & Ambassiatores *Ducis* & *Communitatis Januensium*, usque Villam Regis Calesii, & abinde in Regnum Regis Angliæ, cum Quindecim Personis ac totidem Equis in Comitiva sua, veniendo, ibidem morando, & exinde, pro eorum libito voluntatis, libere recedendum-

Ann. D. 1418. Hen. 5. redeundo & abeundo, ac Equos, Bona, & Res sua quæcumque,

Non obstantibus aliquibus debitis publicis & privatis, Guerris, Homicidiis, Delictis, Bannis, Excessibus, aut Injuriis, vel Offensis quibuslibet, quomodocumque perpetratis, commissis, aut gestis per ipsos, *Raphaelem*, *Opizo*, *Personas*, *seu Communitatem* prædictam vel eorum aliquem,

Nolens idem Rex quod prædicti, *Raphael*, *Opizo*, *Personæ seu Communitas* prædictæ, aut eorum aliquis, ratione Præmissorum, aut alicujus eorumdem, sive ratione aliquarum Marquarum sive Reprisaliarum, ante hæc tempora versus *Ducem & Communitatem Januenses* concessarum quomodocumque, Capiantur, arestentur, imprisonentur, molestentur in aliquo, seu graventur, aut capiatur, arestetur, imprisonetur, molestetur in aliquo, seu gravetur;

Proviso semper quod prædicti, *Raphael & Opizo*, Personæ, & eorum quilibet, benè & honeste se habeant & gerant erga Regem & Populum suum, & quicquam, quod in Regis seu populi sui prejudicium, dampnum vel malem cedere valeat, non attemptent, aut attemptari faciant quovis modo.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westm.* vicesimo octavo die Novembris.

Per Concilium.

De Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 6.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera (quæ *in Abbatia beatæ Mariæ de Voto* prope Chierburge fieri debeant) plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus Religiosis Viris Abbatiæ prædictæ omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

• IX. 653. * *Habenda*, in Sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem* Tricesimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Cardinali de Ursinis.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 6.

REX, per Literas suas Patentes, usque Vicesimum Octavum Diem Decembris proximo futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem *Jordanum Albanensem Episcopum*, ac Sacrosanctæ Ecclesiæ Romanæ Cardinalem de Ursinis vulgariter nuncupatum, penes Præsentiam Regis, cum Centum Personis ac totidem Equis in Comitiva sua, quotiens opus fuerit, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad Propria redeundo, necnon Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper quod nullus Personarum, cum præfato Cardinali venientium, Inimicus aut Rebellis noster seu Inimicis nostris favens seu adhærens existat quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem* Tricesimo Die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Pennis Providendis.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Pat. 6. H. 5. m. 12.

REX Vicecomiti Suthamptoniæ, Salutem.

Scias quod, quibusdam certis de causis, Nos & Concilium nostrum specialiter moventibus, Assignamus Te ad Quadraginta Millia Pennarum, per te, vel Ballivos tuos, aut alios, quos ad hoc nomine tuo duxeris ordinandos & deputandos in singulis Villis & aliis locis Comitatûs prædicti, tam infra Libertates, quam extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Sagittis ad opus nostrum de novo faciendis, pro Denariis nostris, de Exitibus & Proficuis Comitatûs prædicti Provenientibus, in hac parte rationabiliter solvendis, Capiendum & Providendum,

Ac Pennas illas usque Londoniam, citra Festum Sancti Michaelis proximo futurum, cariari faciendum:

Et ideo tibi Præcipimus quod circa Præmissa diligenter intendas, ac ea facias & exequaris in forma prædicta.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode* apud Westm. primo die Decembris.

Consimiles Literæ Regis Patentes diriguntur subscriptis, in Comitatibus subscriptis, pro Numeris Pennarum subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Vicecom. Surr. & Sussex. pro xxx. m. Penn.
Vicecom. Somers. & Dors. pro c. m. Penn.
Vicecom. Wiltes. pro xl. m. Penn.
Vicecom. Glouc. pro xl. m. Penn.
Vicecom. Wygorn. pro xxx. m. Penn.
Vicecom. Warr. & Leyc. pro xl. m. Penn.
Vicecom. Oxon & Berks pro xl. m. Penn.
Vicecom. North. pro xl. m. Penn.
Vicecom. Rotel. pro xxx m. Penn.
Vicecom. Staff. pro xxx. m. Penn.
Vicecom. Notyngh & Derb. pro xxx. m. Penn.
Vicecom. Eborum pro lx. m. Penn.
Vicecom. Lincoln. pro c. m. Penn.
Vicecom. Norff. & Suff. pro c. m. Penn.
Vicecom. Essex & Hertf. pro c. m. Penn.
Vicecom. Bed. & Buck. pro lxxx. m. Penn.
Vicecom. Kanc. pro c. m. Penn.
Vicecom. Cantebr. & Hunt. pro c. m. Penn.

* *De Tractando cum Ambassiatoribus Franciæ.*

• IX. 654. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm 6. H. 5. p. 2. m. 8

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Licet inter nonnullos Ambassiatores & Deputatos nostros ex parte unâ, & Ambassiatores ac Deputatos *Adversarii nostri Franciæ* ex alterâ,

De & super Contentionibus, Petitionibus, Quæstionibus, Demandis, ac Discordiis,

Inter *Nos & præfatum Adversarium nostrum*, tam super Corona & Regno nostro Franciæ, quam aliis Terris, Dominiis, Juribus, & Rebus inter Nos & præfatum adversarium nostrum hactenus motis & pendentibus,

Ac pro Quiete, Tranquilitate, & Pace perpetuâ inter Franciæ & Angliæ Regna nostra,

Variæ & diversæ Prolocutiones & Tractatus habiti fuerint & facti,

Qui tamen, absque nostris dolo, negligentia, vel culpa, speratum nequaquam hactenus sortiti sunt Effectum,

Nos tamen,

Ut sæpius & semper, Dei Honorem, Exaltationem Fidei Catholicæ, & Evitationem effusionis Sanguinis Christiani, ac Quietem & Tranquilitatem inter præfata Angliæ & Franciæ Regna nostra, summis desideriis, quantum cum Deo possumus, affectantes,

Ac de fidelitate, circumspectione, & industria, Reverendissimi in Christo Patris, Domini *Henrici*, eadem gratiâ, *Cantuariensis Archiepiscopi*, totius Angliæ Primatis, & Apostolicæ Sedis Legati, Venerabilis Patris Domini *Henrici Cicestrensis Episcopi*, Carissimi Consanguinei nostri *Richardi Comitis Warrewici*, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Henrici Fitz Hugh* Camerarii nostri, *Walteri Hungerford* Senescalli Hospitii nostri, *Willelmi Bourgchier* Magistri *Philippi Morgan* Cancellarii nostri Normanniæ, Magistri *Johannis Kemp* Custodis Privati Sigilli nostri, necnon, dilectorum nobis, *Thomæ Chaucers*, *Willelmi Alington*, & Magistri *Johannis Stokys*, Legum Doctoris, plenam gerentes fiduciam,

Ad Conveniendum, Communicandum, Tractandum, Componendum, Transigendum, ac plene & fideliter Concludendum & Concordandum pro Nobis & Nomine nostro, cum Ambassiatoribus, & Deputatis, ac Nunciis *præfati Adversarii nostri*, plenam & sufficientem in hac parte Potestatem habentibus, de & super omnibus & singulis Debatis, Contentionibus, Petitionibus, Quæstionibus, Demandis, Discordiis & earum Materiis, cum suis Incidentibus, emergentibus, dependentibus, & connexis, inter *Nos & præfatum Adversarium nostrum* qualitercumque pendentibus sive motis, vel movendis,

Et generaliter super Omnibus & Singulis, Quietem, Tranquilitatem, & Pacem præfatorum Regnorum concernentibus,

Ac de & super omnibus & singulis, ab eisdem Fidelibus nostris cum Ambassiatoribus, Deputatis, seu Nunciis dicti Adversarii nostri, in Præmissis, vel eorum aliquo, Appunctuatis, concordatis, conclusis, seu compositis, per Nos benè & fideliter observandis, in Animam nostram Jurandum,

Literas etiam Sigillatas, Obligationes, & alterius cujuscumque generis Securitates, in hac parte conventas, concordatas, seu requisitas, pro Nobis & Nomine nostro Dandi, Faciendi, & Exponendi, quas parem & eundem Effectum & vigorem habere volumus ac si Nos, in Persona nostra, eas Daremus, faceremus, seu exponeremus,

Ac quoscumque Tractatus, per eos cum dicti Adversarii nostri Ambassiatoribus, Deputatis, sive Nunciis ceptos sive habitos, prout eis expedire videbitur, Prorogandi & Continuandi,

Ac generaliter omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet utilia vel oportuna, & si Mandatum exigant magis speciale,

Plenam eisdem, *Archiepiscopo*, *Episcopo*, *Richardo*, *Henrico*, *Waltero*, *Wilhelmo*, *Philippo*, *Johanni*, *Thomæ*, *Willelmo*, & *Johanni*, necnon Undecim, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus eorum, Dedimus & Concessimus, ac, per Præsentes Damus & Concedimus, Potestatem;

Insuper promittimus, bonâ fide & in verbo regio, Nos Ratum, Gratum, Firmum, ac Stabile perpetuò habituros quicquid in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, per prædictos Commissarios seu Deputatos nostros, Undecim, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres ex eis, cum *dicti Adversarii nostri* Deputatis sive Nunciis Compositum, Conclusum, Conventum erit, seu Concordatum,

• IX. 655. * Et quòd omnia & singula, sic Composita, Conclusa, Conventa seu Concordata, absque dolo, fraude, vel malo ingenio, quantum in Nobis est, Exequemur & exequi faciemus,

Ac quod super eisdem dabimus Literas nostras Confirmatorias, nostro Magno Sigillo Sigillatas,

Quæ omnia & singula supradicta Nos Facturos, impleturos, & observaturos, nec ullo unquam tempore eis vel alicui eorumdem Nos contra venturos, Promittimus sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, tam præsentium quàm futurorum,

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem* Primo Die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro

Ann. D. 1418. Hen. 5.

Pro Comite de Pentieure.

An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 6.

REX, per Literas suas Patentes, usque Undecimum diem Februarii proximo futurum duraturas, suscepit in salvum, *&c.* *Guillielmum Beaupel*, Secretarium *Comitis de Pentieure*, usque Praesentiam Regis, cum Quinque Equis suis vel infra in Comitiva sua, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad Propria redeundo, ac Bona, Res, & Hernesia sua quaecumque;

Proviso semper quod ipse quicquam, quod in Regis contemptum, &c. quodque ipse nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem*, secundo Die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Praesentationibus.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

R*Adulphus Sauvier* Cappellanus habet Literas Regis de Praesentatione ad Ecclesiam Sancti Martini de Boullont Abrincensi Dioecese, Vacantem per Mortem *Rogeri Boulee* ultimae Personae ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literae illae Vicario Generali Episcopi Abrincensis, ipso Episcopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem*, tertio Die Decembris.

Per ipsum Regem.

G*Uillielmus Morin* Capellanus habet Literas Regis de Praesentatione ad Ecclesiam Sancti Martini de Vernys Abrincensi Dioecese, vacantem per Mortem *Oliveri Gambelin* ultimae Personae ibidem, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

R*Ichardus Morin* habet Literas Regis de Praesentatione ad Ecclesiam Sancti Johannis de Maligny Lexoviensi Dioecese, Vacantem per Mortem *Stephani de France* ultimae Personae ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literae illae Decano & Capitulo Ecclesiae Cathedralis Lexoviensis, Sede Vacante.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Litera Regis, directa Cardinali de Ursinis, ut exhortetur Ambassiatores Partis adversa ad tractandum & procedendum, more solito, in Ydiomate Latino.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. Fol. 32. B. * IX. 656.

H*Enricus*, Dei Gratia, &c. Reverendissimo in Christo Patri, *Cardinali de Ursinis*, Consanguineo nostro Carissimo, Salutem, & prosperos in Agendo ad Vota Successus.

* *Reverendissime Pater, Consanguinee Carissime,*

Intelleximus quod Ambassiatores *Adversarii nostri* omnino vellent in Ydiomate Gallico tractare: quod in praeteritis, habitis cum eis, Tractatibus non est, nostris Temporibus, consuetum; sed ad semper Ambassiatores Franciae (quotiens cum nostris, tractandi gratiâ, recoluntur insimul convenisse) in Latinâ Linguâ, quae est indifferens omni Nationi, tractaverunt; & nostri similiter in eadem Linguâ consueverunt, ex Consensu mutuo, scribere Facta sua, si quae contingeret mutuae Scripturae committi.

Cujus mutationem Moris pristini, hactenus observati (cui satis favet summa Rationis Equitas) non velit vestra Consanguinitas, quaesumus, affectare; sed Ambassiatores Partis adversae praedictos effectualiter exhortari ad tractandum & Procedendum, More solito, in Latino, cùm Doctiores Ambassiatae nostrae, Vobiscum constituti, Gallicum non intelligant, sed nec penitus loqui Sciant.

Et credimus quod, si Ambassiatores Adversarii nostri adeò per effectum disponantur ad Pacem, sicut exteriori praetendere dicuntur effectu, in hac insolita re diutius non instabunt; ymò, si omnino & ad extremum in hoc institerint, Moribus insolitis condescendere non intendimus, sicuti nec tenemur, & potissimè nisi Nostrates meliùs intelligerent & loquerentur Gallicam, quàm noverint.

Dat. &c. Mensis Decembris die Quarta.

Recepte a Pontelarche le vi. Jour de Decembre.

Alia Litera eidem Cardinali, de Controversia super Ydiomate, quo tractare debent Ambassiatores, exorta.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid. fol. 30.

H*Enricus*, Dei Gratiâ, &c. Reverendissimo in Christo Patri *Cardinali de Ursinis*, Consanguineo nostro Carissimo, Salutem, &c.

Reverendissime Pater, &c.

Receptis hodiernâ Die Paternitatis Vestrae Literis, intelleximus Controversiam, super modo procedendi inter nostros Commissarios & Ambassiatores adversae Partis nuper esse exortam, Rogantes quod cuidam Schedulae, propriâ Manu vestra scriptae, consentire velimus.

Sed reverà satis miraremur quâ ratione quisquam Nos condescendere concupiret, quod cum nostris Commissariis in Ydiomate Gallico tractaretur, qui Gallicum scribere nesciunt, intelligere penitus, neque loqui, prout Paternitas vestra satis possit ab oculatâ certitudine experiri.

Ann. D. 1418. Hen. 5.

Verumtamen, ob Divinam Reverentiam (cujus Res agitur) & vestrae Consanguinitatis intuitum specialem, nostram circa rem hanc promptitudinem, summamque benevolentiam, toto Corde omnique possibilitate, quâ commodè possumus, ampliare volentes, Ecce! quod Continentiam dictae Scedulae, quid dilatatâ facultate possumus efficere, praesens Scedula reciproce continet his inclusa.

Dat. &c. *ante Rotomagum*, Mensis Decembris Die quinta.

Avisata per Regem, & destinata Domino Cardinali de Ursinis super praenotata Controversia.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

QUoad Primum & secundum Articulos (videlicet) *Quod Ambassiatores Gallici loqui possunt Narrationes suas Ambassiatae in Latino vel in Gallico, & quod in Ydiomate Latino & Gallico loquantur Oblationes quas ipsi facient, & etiam Requestas & Conclusiones*, Rex contentatur; Ita tamen quod Ambassiatoribus suis semper, priusquam respondeant, Declarentur Narrationes, Oblationes, & Requestae, ac Conclusiones hujusmodi in Ydiomate quod intelligunt (videlicet) Anglico vel Latino.

* IX. 657.

* ITEM, ad Tertium Articulum (videlicet) *Quòd omnia ea, quae redigentur in Scriptis, redigi deberent in Ydiomate Latino & in Ydiomate Gallico: postquam ea, quae redigentur in Scriptis primo, in Latinis conscribantur per utramque Partem*, Regi placet quòd Ambassiatores Gallici, si velint, pro suâ Parte, subsequentur in proprio Ydiomate Gallico: set Regia Serenitas omnino vult per suos Ambassiatores singula, quae pro parte sua redigentur in Scriptis, non Gallico scribi; sed in Ydiomate quod loqui, intelligere, & scribere possint (videlicet) Anglico vel Latino.

Et, quo ad Subscribenda vel Signanda, Rex inclinatur quòd Conscribenda in Ydiomate, Commissariis suis intelligibili (videlicet) Anglico vel Latino Sigillent, sicut est Moris; Ita quod Ambassiatores Gallici consimiliter idem pro Parte suâ faciant in eodem Ydiomate, & quòd postea, si Ambassiatores Gallici velint, quod Regia Serenitas esse velit, conscribendis in Latino vel in Anglico dumtaxat adhaerere.

De Medio, ad tollendam Controversiam praetactam, per Cardinalem Avisato.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Fol. 32. A.

J*Ohannes*, Miseratione Divinâ, *Episcopus Albanensis*, Romanae Sacrosanctae Ecclesiae Cardinalis, Apostolicae Sedis Legatus, specialiter destinatus pro Pace tractanda & mediandâ, inter Duo inclita Regna Franciae (videlicet) & Angliae, ipsorumque Regnorum Serenissimos Reges, Universis & singulis, praesentes Literas Inspecturis, Salutem in Domino.

Cum nuper Praesentes personaliter constituti essent spectabiles Oratores praefatorum in hac Villâ de Pontelarche pro Pace dilectorum Regum & Regnorum, inter se dissidentium, reformanda: & inter eos exorta fuerit Controversia quomodo in Scriptis redigi deberent Appunctuanda & mutuò in dicto Pacis negotio Concludenda, aliquibus uno modo fieri petentibus, aliis verò alio; perpendentes quòd dicta Altercatio non poterat verisimiliter per dictos Oratores in Concordiam converti, ne tantum bonum et hac Controversia impediretur, consequens Medium advisavimus (videlicet) in hiis, quae redigentur in scriptis, fiant duae scripturae pariter subscriptae per Secretarios, & signatae pariter, & pariter autenticentur, Una in Latina, Altera in Gallico, & pariter detur Fides Ambabus; cum hoc, quod si aliqua Controversia orietur ex vocabulis Gallicis, quòd tunc recurratur ad intellectum & Scripturam Latinam & secundum Scripturam Latinam debeat talis Quaestio vel Controversia decidi, super quo audivimus Serenissimum *Regem Angliae*, instando penes suam Serenitatem diligenter quatinus hinc inde condescendere dignaretur; & praefatus Serenissimus Rex, nostri Amore, in hoc Medio condescendit; michi verbo Regio asserens pro Parte suâ praedicta faceret observari.

In cujus rei Testimon. &c.

Super dicta Controversia Litera Cardinalis ad Ambassiatores Franciae.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid. fol. 31.

R*Everende in Christo Pater, Magnifici & Nobiles viri.*

Applicui huc decimâ Horâ: fui locutus cum Rege Horâ duodecimâ; & steti in Debato circiter quatuor Horas.

Nam ipse allegabat Causas multas, quare non debeat tractare, nec in Scriptis redigere Tractatus, nisi in Latino.

Finaliter propter Tarditatem Horae, pericula viarum, & mala itinera, Rex noluit hac Nocte me venisse; & Negotium stat in hoc quòd ipse non vult dare illum salvum Conductum petitum, per totum praesentem Mensem: Ratio est, quia dicit se ligatum fore ad Tractandum per Mensem. Vos autem, neque *Regem Franciae* minimè sibi obligatum fore, sed liberum.

Ipse autem, in Casu quo Tractatus rumperetur (modò considerato quòd reputat quòd sit ex Culpâ suâ) dicit se velle cogitare, si deliberabit ampliùs tractare.

* IX. 658.

* Dicit tamen quòd, si vultis incipere Tractatum nunc, omni vice, quâ erit expediens, renovabit salvum Conductum pro vobis quantum erit necesse, & interim poteritis mittere unum ad *Regem Franciae*, ad sciendum voluntatem suam finalem;

Et

Ann. D. Et hoc quantum ad salvum Conductum.

1418. Item, Amore mei, ipse condescendit ad hoc, quod in eis,
Hen. 5. quæ redigentur in scriptis, fiant duæ Scripturæ, pariter subscriptæ per Secretarios, & signatæ pariter, & pariter autenticentur (una in Latino, Altera in Gallico) & pariter detur fides Ambabus; cum hoc, quod si aliqua Controversia orietur ex Vocabulis Gallicis (quæ ipse dicit se perfectè non intelligere, nec suum Concilium) quòd tunc recurratur ad Intellectum & Scripturam Latinam, & secundum Scripturam Latinam debeat talis Quæstio vel Controversia decidi: & hoc dicit propter Æquivocationes & Sinonima Verborum Gallicorum,

Et ista ultima sua Inclinatio.

Ideò Rogo Vos ut michi, per vestram Literam, respondeatis Velle vestrum præcisum, super prædictis, firmativè vel negativè, sine Modificatione: & habeam Literam vestram cras Die Sabbati, Horâ undecimâ vel quasi; ut, declarato Regi de vestro Responso, possim recedere hinc, & esse Vobiscum cras de sero: ut postea Die Dominico, in Casu Negationis, possimus recedere; nam cum ista Conditione sum licentiatus ab Ipso, ultra dispositus non redire.

Rogo vos ut de prædictâ Literâ habeam Copiam, quando ero Vobiscum, pro Cautelâ meâ.

Dat in Monasterio Sanctæ Katerinæ apud Rotomagum, Die Veneris, ix Decembris, Horâ quintâ post Meridiem, festinanter.

Johannes Episcopus Albanensis, Cardinalis de Ursinis, Apostolicæ Sedis Legatus.

Reverendo Patri, Magnificis Nobilibus, & Egregiis Viris, Dominis Oratoribus Serenissimi Regis Franciæ, commorantibus in le Pont de Larche, Amicis meis Carissimis.

Litera Ambassiatorum Responsiva ad Literam præcedentem.

Ann. D. R*Everendissime Pater & Domine noster Præstantissime.*
1418. Omnimodâ Recommendatione præmissâ, dignetur scire ve-
An. 6. stra Reverenda Paternitas Quòd vestras Literas, heri scriptas in
H. 5. Monasterio Sanctæ Katerinæ apud Rotomagum horâ Quintâ post
Ibid. 8. Meridiem, Tres de Collegiis nostris receperunt in secundâ Horâ post mediam Noctem proximè lapsam.

Et, quia Contenta in eisdem Nobis omnibus de Ambassiatâ erant communicanda, non potuimus tunc Responsionem nostram deliberare; sed Luce secuta majorem diligentiam, quam potuimus, conveniendi cepimus, & unanimiter in modum qui sequitur conclusimus;

Quantum ad hoc quòd *Rex Angliæ* condescendit, quòd in eis, quæ redigentur in scriptis, fiant duæ Scripturæ, pariter subscriptæ per Secretarios, & Signatæ pariter, & pariter auctenticentur (Una in Latino, Altera in Gallico) & pariter detur Fides Ambabus; cum hoc, quod si aliqua Controversia orietur ex Vocabulis Gallicis (quæ Ipse dicit se perfectè non intelligere, nec suum Concilium) quòd tunc recurratur ad Intellectum & Scripturam Latinam, & secundum Scripturam Latinam debeat talis Quæstio Controversa decidi:

Nos intelligimus quòd, pro parte nostra, Nos habeamus Duas Scripturas (unam in Latino, & aliam in Gallico) & pariter *Rex Angliæ* duas, si velit:

Et dictâ Responsione dicti Regis, ob Reverentiam Dei, & vestræ Reverendæ Paternitatis quæ tantos Labores pro hac re sustinuit, & ut ipsi Labores non remaneant infructuosi, nichilque sit quòd Nobis debeat imputari, contentamur; proviso quòd, ante omnia, habeamus super hoc Literas dicti Regis, & etiam quòd habeamus Prorogationem Salvi Conductûs prout petivimus; cum tempus, quòd restat de nostro, sit valdè parvo tempore duraturum nec sufficeret ad enodandam & circumspiciendam Rem tam grandem & difficilem hinc inde.

Reverendam Paternitatem vestram conservare dignetur Altissimus feliciter & longævè.

* IX. 459. * Script. in *Ponte de l'Arche* die decimâ Decembris.

Reverendissimo in Christo Patri & Domino nostro Præstantissimo Domino Cardinali de Ursinis.

Vestri humiles Ambassiatores Domini nostri Regis Franciæ *in Ponte de l'Arche existentes.*

Super Controversia memorata.

Ann. D. M*EMORANDUM quòd super, in præsentiâ, Reverendissimi in*
1418. *Christo Patris*, Domini Cardinalis de Ursinis, *inter Commis-*
An. 6. *sarios supremi & metuendissimi* Domini nostri Regis *& Ambassia-*
H. 5. *tores* Adversarii sui de Francia, *apud Pontem de l'Arche, adinvi-*
Ibid. *cem consistentes ad Tractandum de Pacificatione Regnorum, &c. quædam Controversia fuit exorta; videlicet,*

Quomodo deberent in Scriptis redigi Appunctuando, & mutuò in dicto Pacis Negotio Concludendo,

Volentibus Commissariis præfati Domini nostri Regis *ea, quæ in Scriptura redigerent hinc inde, scribi, juxta Morem Regum solitum, in Latino,*

Ambassiatoribus adversæ Partis solidè instantibus quòd in proprio Ydiomate Gallico omnino deberent hujusmodi Appunctuanda & Concludenda conscribi.

Sed, perpendens præfatus Reverendissimus in Christo Pater, *&c. quòd dicta Altercatio non potuit, de verisimili, per Partes prædictas, in Concordiam converti, ut tantum Bonum ex hac Con-* Ann. D.
troversiâ impedīretur, sequens Medium advisavit; videlicet, 1418.

Quod Appunctuanda & mutuo Concludenda tam in Latino quam Hen. 5.
in Gallico (fideli utriusque Scripturæ, tam Gallicæ, quam Latinæ, Collatione factâ) deberet per Partes prædictas conscribi, & hinc inde sigillari ac signari, ut est consuetum:

Et, si quod, ullo tempore postea, dubium aut obscurum resultaret, aut, quovis quæsito colore, inter Partes prædictas possit exoriri, illud semper per Latinam Scripturam, solum & duntaxat, interpretari & declarari, ac determinari deberet:

Super quo præfatus Dominus Cardinalis *adivit prælibatum Metuendissimum* Dominum nostrum Regem, *insistando penes Serenitatem suam diligenter quatinus huic medio condescendere dignaretur Regia Celsitudo;*

Et præfatus Dominus noster Rex, *ad Honorem Dei præcipuæ, & Contemplatione Sanctissimi Domini ac Cardinalis prædicti, necnon tanti Boni, præscripto Medio condescendit hac Vice; cum Protestatione tamen, quòd ad Consequentiam trahi non debeat in futurum.*

Pro Secretario Reginæ Siciliæ.

REX, per Literas suas Patentes, usque Quartum Diem Januarii Ann. D.
proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Gnotam* 1418.
de Pressy Secretarium *Reginæ Ceciliæ*, cum Rege in Exercitu suo An. 6.
ad præsens existentem, abinde ad præfatam Reginam, cum uno H. 5.
Famulo in Comitiva sua, transeundo, & deinde usque Præsen- Norm. 6.
tiam Regis reveniendo, ac Equos, Res, Bona, & Hernesia sua H. 5. p. 1.
quæcumque; m. 4.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste, &c. xv. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Casan de Aurea.

REX, per Literas suas Patentes, per Duos Menses proximò fu- Ann. D.
turos duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum 1418.
suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas spe- An. 6.
ciales, *Casan de Aurea* de Janua, Prisonarium Regis, versus Ja- H. 5.
nuam transeundo; Franc. 6.

Proviso semper quòd idem *Casan* benè & honestè se habeat & H. 5. m.
gerat erga Regem & Populum suum, 4.

Et quicquam, quòd in Regis Contemptum vel Præjudicium aut Populi sui Dampnum cedere valeat, non attemptet, aut facere vel attemptare præsumat quovis modo,

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* vicesimo primo Die Decembris.

Per Concilium.

---

* *De Licentia Eligendi.* * IX. 660.

REX, dilectis sibi in Christo *Priori & Conventui Abbatiæ de* Ann. D.
Saint Lieuffroy de La Croix, Salutem. 1418.

Ex parte vestra nobis est humiliter supplicatum ut, cum Domus An. 6.
vestra prædicta Pastoris sit solatio destituta, alium vobis Eligendi H. 5.
in Abbatem & Pastorem ejusdem loci Licentiam vobis concedere Norm. 6.
dignaremur, H. 5. p.

Nos (Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati) Li- m. 4.
centiam illam vobis, Tenore Præsentium, duximus Concedendam,

Mandantes quòd talem vobis eligatis in Abbatem & Pastorem, qui Deo devotus, Domui vestræ prædictæ necessarius, Nobisque & Regnis nostris utilis & fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem* vicesimo secundo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Potestate ad Homagia recipienda.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Edmundo Comiti Marchiæ*, Ann. D.
Salutem. 1418.

De vestris fidelitate & industriâ in Domino plurimum confiden- An. 6.
tes, H. 5.

Ad Petendum & Exigendum Homagia & Fidelitatis Sacramen- Ibid.
ta, Vice & Nomine nostris, de omnibus & singulis Personis, quæ ad Gratiam & Obedientiam nostras venerunt, seu de cætero venient, cum omnibus & singulis suis Capitulis, in ea parte de jure debitis & consuetis,

Ipsaque Homagia & Fidelitatis Sacramenta (assumptis per vos Notariis Publicis) Nomine nostro Recipiendum & Admittendum personaliter ab eisdem,

Cæteraque Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in hac parte necessaria fuerint & consueta,

Vobis plenam Committimus Potestatem,

Et Nos de nominibus omnium & singularum Personarum, de quibus hujusmodi Homagia & Fidelitatis Sacramenta receperitis sub Sigillo vestro distinctè & apertè, certificetis;

Reservantes nichilominus semper nobis Renovationem Homagiorum

Ann. D. 1418. Hen. 5.

giorum & Fidelitatis Sacramentorum hujusmodi, à Personis supradictis corporaliter faciendorum & præstandorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, ante Civitatem *Rothomagen.* vicesimo tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera (quæ in Domo Sancti Johannis Jerusalem ultra Mare de Valquamville fieri debeant) plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur,

Concessimus Religiosis Viris Domûs prædictæ omnia Temporalia ejusdem Domus, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

HABENDA, in sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagen.* vicesimo quarto die Decembris.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 651.

* *De Prorogatione Treugarum cum Comite Armeniaci, & Domino de le Bret.*

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 4.

REX, ad notitiam omnium & singulorum, quorum interest, deducimus, per Presentes, quod nos Treugas seu Guerrarum Abstinentias, cum omnibus & singulis suis Capitulis, per Consiliarios nostros Ducatûs nostri Aquitaniæ modo & forma ultimò captas & firmatas, & usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum, ut accepimus, tantummodò duraturas, cum Consanguineo nostro Comite Armeniaci, seu cum quibuscumque aliis, ab eodem Comite Consanguineo nostro Potestatem sufficientem in hac parte habentibus, prolongamus, & usque ad Festum Paschæ proximò futurum, ex certa scientia nostra, prorogamus;

Proviso quòd idem Comes pariles seu consimiles Prolongationis seu Prorogationis Treugarum sive Guerrarum abstinentiarum hujusmodi Literas, Sigillo suo signatas, infra triginta dies, proximò & immediatè post Datam Præsentium sequentes, nobis ex parte sua curet destinare cum effectu.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo ante Civitatem Rothomagen.* vicesimo quarto die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ de Prorogatione fiunt pro Treugis, inter Regem & Consanguineum suum Dominum de le Bret, per tempus prædictum duraturis, & sub eadem Data.

Copia Novi Privilegii, quod Rex Romanorum dedit certis Opidis & Castris in Elsatia, Translata de Vulgari Alemanico in Latinum.

Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Pm. Camer.

NOS *Sigismundus*, Dei Gratiâ *Romanorum Rex* semper Augustus, ac Hungariæ, &c. Rex.

Recognoscimus, ac per Præsentes universis, eas videntibus aut legere audientibus, publice notificamus, quamvis ex debito astringamur, & ad hoc simus inclinati, quod Publicam Utilitatem (quâ Terræ & Homines in Pace conserventur) omni tempore præpendimus; verumtamen multum ac majori desiderio noscimur aptati, ut nostras ac sacri Imperii Civitates sub nostrâ Regia Custodiâ & Protectione sponte conservemus, ac etiam ipsas ab Imperio (per quod dictarum Civitatum Quies & Tranquillitas infirmari posset) separari non sinamus ullo modo, his perspeximus claram Promptitudinem ac voluntaria Servitia, quæ Prædecessoribus nostris, & Nobis, ac etiam Imperio prænominato, Cives & Communitates Civitatum Hagenaw, Colmar, Sestat, Wisenburg, Monasterium in Valle Sancti Georgii, Mulhusen, Keysersperg, Obern, Ehenheim, Dorninckeim, Rafzheim, & Sels, Nostri & Imperii Fideles dilecti, sæpiùs & pluries impenderunt, ac Nobis, & Imperio, inantea, utiliter futuris temporibus debent & valent famulari:

Et idcirco deliberato animo, fideli Consilio, & certâ scientiâ, Civitatibus & Communitatibus prædictis, ac ipsarum unicuique sigillatim, promisimus, & virtute Præsentium Promittimus & Spondemus, de plenitudine Romanæ Regiæ Potestatis, pro Nobis & aliis Romanis Imperatoribus & Regibus, nostris Successoribus in Imperio quòd, nos Civitates prædictas communiter, nec aliquam ex ipsis singulariter, & etiam omnia ad dictas Civitates pertinentia communiter, seu ad ipsarum aliquam sigillatim, nunquam perpetuis temporibus à prædicto Romano Imperio vendemus, impignorabimus, aut quovis modo (quo dictæ Civitates à præfato Imperio dividi possent aut separari) aliis tradere aut alienare volumus, nec debemus ullo modo.

Et, si esset quòd, cujusvis Tenoris, nostræ seu Prædecessorum nostrorum Litteræ emanassent, aut imposterùm emanarent seu invenirentur, in quibus prædictæ Civitates communiter, aut singulariter una ipsarum, seu quicquid ad ipsas noscitur pertinere, ut supra * scriptum est, à prædicto Imperio aliis Traditæ, Impignoratæ, aut aliis Alienatæ forent, vel adhuc possent Alienari, volumus & statuimus, in virtute Præsentium, & præfatæ Romanæ Regiæ Potestatis perfectione, ut hujusmodi Literæ (quæ forsan actu, ut præscribitur, traditæ essent, oblivioni datæ aut aliis certis causis adhuc dari contingent) nullum Robur seu Virtutem habeant, sed invalidæ & nullius Potentiæ, seu Impotentes esse debent & anichilatæ.

Ann. D. 1418. Hen. 5. * IX. 662.

Quum seriosa & integra nostra extat Intentio, quòd prælibatæ Civitates ac Communitates, etiam Nobis, Successoribus nostris, & præfacto Imperio, ad honorem & utilitatem, penes Nos, sæpedictos Successores nostros & Imperii, perpetuis temporibus inseparabiliter debeant permanere.

Cum Testimonio Præsentium Sigillo Regiæ nostræ Majestatis communitarum.

Datum *Hagenawe* post Christi Nativitatem Anno Millesimo, Quadringentesimo, Decimo octavo, proximâ Die Lunæ, Regnorum verò nostrorum Hungariæ, &c. tricesimo secundo, & Romani Anno Octavo.

Pro Ambassiatoribus Dauphini.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 6.

REX, per Literas suas Patentes, usque vicesimum diem Januarii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem *Johannem de Norry* Archiepiscopum Senonensem, *Lodovicum de Chalon* Comitem de Tonnere, Magistrum *Johannem de Vasly* Præsidentem in Parliamento, Magistrum *Johannem Tuders* Decanum Parisius, *Guillielmum Seignet* Chivaler, & Magistrum *Johannem de Villebresme* Secretarium Consanguinei Regis *Dauphini de Vienna*, usque & in Villam Regis de Loviers, cum Centum Personis in Comitiva sua vel infra, Armatis vel non Armatis, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad partes suas proprias salvo & secure redeundo, ac Equos, Res, Bona, Jocalia, Libros, Literas, Hernesia, & Cariagia sua quæcumque;

Proviso semper quòd ipsi & quælibet Personarum prædictarum, statim post Adventum suum in Villam Regis prædictam, Arma sua deponant, nec ibidem, nisi illo die quo eos ab eadem Villa Regis recedere oportebit, Arma gerant seu Armati incedant quovis modo,

Et quicquam, quod in Regis contemptum vel præjudicium, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant attemptari,

Ac quòd ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum, seu Villarum Regis firmatarum, absque speciali licentia Capitaneorum eorumdem, intrent aliqualiter.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem*, primo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Ambassiatoribus Reginæ Siciliæ.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 3.

REX, per Literas suas Patentes, usque primum diem Februarii proximo futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Johannem Daurent* Militem, *Petrum de Breze* Militem, *Tristanum de la Jaille* Militem, *Johannem Belard* Decanum Cenomanensem, *Hernen Abbatis*, & *Theobaldum Regis*, Legum Doctores, Consiliarios *Reginæ Ceciliæ*, ac Duos eorum, & pro quolibet eorumdem Sex Servientes vel infra, usque Præsentiam Regis veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvò & secure redeundo, ac Equos, Res, Bona, Jocalia, Libros, Literas, & Hernesia sua quæcumque,

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod, *&c. ut in similibus de Conducto Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege, in Exercitu suo, ante *Civitatem Rothomagensem*, tertio die Januarii.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 663.

* *De Prorogatione Treugarum cum Duce Britanniæ.*

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 23.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cùm alias iniverimus & firmaverimus Treugas seu Treugarum Abstinentias cum, carissimo Fratre nostro, *Johanne Duce Britanniæ*, pro Nobis, Regnis, Terris, Ligeis, & Subditis nostris, ac præfato Duce, Ducatu, Terris, Patriis, Ligeis, & Subditis suis,

Quarum Tenor sequitur in hunc modum,

HEnricus, Dei gratiâ *Rex Franciæ & Angliæ*, & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos Præsentes Literæ pervenerint, Salutem

Sciatis quod,

Cùm illustris Princeps, carissimus Frater & Consanguineus noster, *Johannes Dux Britanniæ* & Comes Montis Fortis, *&c. ut supra hoc Anno usque ibi*, Anno Regni nostri Quinto, *& tunc sic*,

Et easdem Treugas seu Abstinentias Guerrarum expost prolongaverimus seu prorogaverimus usque ad Festum omnium Sanctorum ultimum elapsum,

Ann. D. 1419. Hen. 5. *Et iterum deindè, ultra hoc, usque ad Renovationem nostram, vel ipsius Ducis, prout ex earumdem Prorogationum Tenoribus latiùs poterit apparere,*

Nos, ad ampliorem Securitatem dictarum Treugarum, & ad finem quòd Ligei & Subditi nostri & præfati Ducis certiores reddantur, & eo securiùs possint adinvicem mercimonialiter conversari, dictas Treugas seu Guerrarum Abstinentias, modo & formâ quibus supra prolongatas seu prorogatas, etiam per Præsentes prolongamus & prorogamus, a Die Datæ Præsentium duodecimâ die instantis Mensis Januarii, usque ad Festum omnium Sanctorum proximò futurum,

Et, ultra idem Festum, usque ad Revocationem nostram vel ipsius Ducis,

Quam si facere voluerimus, per Literas nostras Patentes faciemus, & idem *Dux*, si eam facere voluerit, per Literas suas Patentes simili modo, faciet,

Quam quidem Revocationem, si eam *Nos* facere contingat, notificabimus per hujusmodi Literas nostras Patentes, *præfato Duci:*

Et durabunt nichilominus dictæ Treugæ & inviolabiliter observabuntur & inconcussè per Quadraginta Dies post Notificationem hujusmodi, per Nos, ut præfertur, in hac parte faciendam;

Et hæc omnia & singula, pro parte nostrâ, nos bonâ fide & in verbo Regio promittimus observare.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo, prope Civitatem Rotomagensem*, Duodecimo Die Januarii.

Per ipsum Regem.

De conducendo Ducem Britanniæ ad præsentiam Regis.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 3. d. REX, dilecto & fideli Militi nostro, *Gerardo Ufflete*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos ad, carissimum Fratrem nostrum, *Johannem Ducem Britanniæ* (qui usque Præsentiam nostram accedere desiderat & proponit) usque eandem Præsentiam nostram, cum Gentibus suis, salvò & securè Conducendum,

Et ad quoscumque Ligeos & Subditos nostros (cujuscumque Status seu Conditionis fuerint) quòd vobis in his, quæ sibi pro Commodo & Honore nostris per vos exponentur, intendant & obediant, Compellendum,

Et quem, vel quos, vobis, in hac parte, contrarium vel contrarios aut inobedientem, vel inobedientes, invenire poteritis, Arestandum & Imprisonandum, vel eos aliter, prout juxta discretionem vestram fore videritis Faciendum, Castigandum & Puniendum;

Et ideò vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Ballivis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis, Ministris, & Subditis * nostris quibuscumque, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Præmissis faciendis & exequendis, diligenter pareant, obediant, & intendant. * IX. 664.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem* duodecimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Conventiones super Redditione Rothomagi.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 5. SEQUUNTUR DICTA, APPUNCTUATA, CONVENTA, & CONCORDATA, Tertio decimo die Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo octavo,

Inter Nos,
Richardum Comitem Warrwicæ,
Thomam Comitem Sarum,
Henricum Dominum de Fitz Hugh, Camerarium,
Walterum Hungreford, Senescallum Hospitii,
Johannem de Vasques de Almada,
Gilbertum Umfrevile,
Et *Johannem Robessart*,
Milites,
Commissarios, *Christianissimi & Invictissimi Domini nostri, Henrici Regis* Dei gratiâ, *Regis Franciæ & Angliæ*,
Ex parta una,
Et, Religiosum Virum, *Johannem Abbe* Abbatem Sancti Georgii,
Magistrum *Stephanum de Roudemare* Officialem Rothomagensem,
Magistrum *Willielmum de la Sele*,
Magistrum *Johannem Alaspee*,
Clericos,
Dominum *Anthonium de Thoulongon*,
Dominum *Johannem de Ru*,
Dominum *Galfridum Martel*,
Milites,
Henricum Chaffour,
Johannem Baveux,
Jacobum de Valtravers,
Armigeros,
Rogerum Mustel Seniorem,
Johannem Tournour,
Michaelem Durant, Ann. D. 1419. Hen. 5.
Robertum Deschamps,
Guerouldum de Bose,
Willielmum de la Mare,
Johannem de Chaucboys,
Robertum Raoulyn,
Johannem de Croismare,
Jacobum Lelieur,
Ricardum Mytet,
Johannem le Tiller,
Radulphum Goslayn,
Et *Elyotum de Boressy*,
Commissarios pro parte Civitatis Rothomagensis, ac omnium existentium in eadem,
Ex altera,

INPRIMIS, *Conventum est & Concordatum* quòd *Guido le Butillier* Miles, Capitaneus Civitatis & Castri Rothomagensis (de Consensu Nobilium, Civium, & aliorum Inhabitantium in dictis Civitate & Castro) Reddet & Liberabit in Manus præfati Christianissimi & Excellentissimi Domini nostri, aut alterius cujuscumque in hac parte deputandi per eundem, Civitatem & Castrum Rothomagensia supradicta, absque dolo, fraude, seu malo Ingenio, quandocumque, (post Meridiem *Decimi noni Diei instantis Mensis Januarii*) idem Dominus noster Rex dictam Civitatem & Castrum sibi aut suis liberari voluerit, sub modo & formâ infrascriptis.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quòd, *die & horâ Mensis Januarii* supradictis, dicti Nobiles, Cives, & alii quicumque, Inhabitantes & Existentes in dictis Civitate & Castro Submittent se in omnibus Gratiæ dicti Excellentissimi Domini nostri Regis.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quòd, ab hac Horâ, usque ad realem & effectualem Liberationem dictorum Civitatis & Castri, nullus præfatorum Nobilium, Civium, aut aliorum, Inhabitantium seu Existentium in dictis Civitate aut Castro, egredietur aut exibit eandem Civitatem aut Castrum sine Licentia speciali Excellentissimi Domini nostri Regis.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quòd, ab hac Hora, usque ad Liberationem Civitatis & Castri supradictorum, utraque Partium prædictarum abstinebit se & supersedebit ab omni facto Guerræ fiendo contra alteram earumdem.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quòd præfati Nobiles, Cives, & alii, existentes in dictis Civitate & Castro, solvent præfato Domino nostro Regi Trescenta Milia Scutorum (quorum Duo valebunt unum Nobile Anglicanum) vel, loco cujusque Scuti, Triginta * magnos Albos, aut Quindecim Grossos, * IX. 665.

Quorum Trescentorum Milium Scutorum una Medietas solvetur dicto Domino nostro Regi, aut Deputatis suis, infra Civitatem Rothomagensem antedictam, *Vicesimo secundo Die instantis Mensis Januarii*,

Et altera Medietas solvetur eidem Domino nostro Regi, seu Deputatis suis hujusmodi, in Festo Sancti Mathiæ Apostoli proximò futuro, quod erit *Vicesimo tertio Die Mensis Februarii* proximò futuro, absque ulteriori dilatione.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quod omnes & singuli Equi, Hernesia, Armaturæ, Artelariæ, Pulveres, & alia quæcumque Habilimenta Guerrarum, spectantia ad Soldarios seu alios Extraneos, existentes in Civitate & Castro supradictis, adducantur per eosdem, & reponantur in Duabus aut pluribus Domibus, prope Castrum ad hoc assignandis: & liberabuntur, per Capitaneum dictæ Villæ, præfato Domino nostro Regi, aut ipsius in ea parte Deputandis, quandocumque idem Capitaneus per Partem dicti Domini nostri Regis (post Meridiem dicti *Decimi noni Diei instantis Januarii*) super hoc fuerit requisitus.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quod omnes & singulæ Armaturæ, Artellariæ, Pulveres, & alia Habilimenta Guerrarum, dicti Castri, reponentur in una Domo infra idem Castrum; & liberabuntur præfato Domino nostro Regi, seu ejus in ea parte Deputatis, eo tunc quo ipsum Castrum eidem Domino nostro Regi contigerit liberari.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quod omnes & singulæ Armaturæ, Artellariæ, & alia Habilimenta Guerrarum, dictæ Civitatis, ac quorumcumque Civium & aliorum Inhabitatorum ejusdem, adducentur per eosdem, & reponentur in unâ Domo, seu pluribus ad hoc assignandis; & Liberabuntur, per Capitaneum dictæ Villæ, præfato *Domino nostro Regi*, aut ejus in eâ parte Deputandis, quandocumque idem Capitaneus, per partem dicti *Domini nostri Regis* (post Meridiem dicti *Decimi noni Diei instantis Januarii*) super hoc fuerit requisitus (Exceptis illis Armaturis quæ spectant ad Mercatores qui ea solent vendere) cessantibus fraude & malo ingenio quibuscumque:

Et, si contingat aliquos Mercatores aliquas Armaturas hujusmodi, quæ suæ non sunt, quomodolibet sub specie suorum palliare, ipsæ Armaturæ, sic occultatæ, & omnes aliæ, quæ suæ fuerunt, ipso facto Domino nostro Regi remaneant Confiscatæ, Corpusque ipsius Mercatoris ad Voluntatem dicti Domini nostri Regis puniendum.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quod nullo modo fiat Combustio, Occultatio, Deterioratio, Consumptio, sive Distractio Equorum, Armaturarum, Artillariorum, Pulverum, aut aliorum quorumcumque Habilamentorum Guerrarum, infra dicta Civitatem & Castrum existentium; set quod ea omnia & singula, absque dolo vel malo ingenio, conservabuntur integra & illæsa, præfato Domino nostro Regi, ut præmittitur, liberanda.

ITEM, quod omnes & singulæ Catheræ, quæ duci solebant ex transverso Platearum & Vicorum dictæ Civitatis, Reponentur in unâ Domo, convertendæ in utilitatem Civium ejusdem Civitatis.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quod præfatus Dominus noster Rex habebit Locum, seu spatium Terræ, suæ Celsitudinis ar-

Ann. D. 1419. Hen. 5. arbitrio eligendum; pro Ædificando sibi Palatio, infra dictam Civitatem, vel extra, prope Muros ejusdem, ubi sibi magis videbitur expedire; ita tamen quod, si contingat infra dictum Locum seu Spatium includi Domus, Ædificia, seu Loca, spectantia ad quemcumque Civium aut Inhabitatorum ejusdem Civitatis, idem Dominus noster Rex illi, ad quem hujusmodi Domus, Ædificia, seu Loca spectaverint, satisfaciet, aut de aliis Domibus, Ædificiis, seu Locis congruè compensabit, juxta Arbitrium & Moderationem dicti Domini nostri Regis.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quod omnes & singuli Subditi dicti Domini nostri Regis, qui jam sunt aut fuerunt Prisonarii cuicumque Personæ, existenti in dictis Castro & Civitate, & eorum Plegii, erunt omninò liberi quoad eorum Personas & Financias, & à die Datæ Præsentium deobligati.

ITEM, quod omnes & singuli Soldarii & Extranei, existentes in dictis Castro & Civitate, jurabunt, ad Sancta Dei Evangelia, ante eorum Recessum, quod non portabunt Arma, contra dictum Dominum nostrum Regem, aut suos, usque ad *Primum Diem Mensis Januarii* proximò futurum, etiam propter Mandatum quod eis aut eorum alicui à quocunque in contrarium fieri possit aut injungi.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quod omnia & singula Reliquiæ, Jocalia, & alia Bona, ad Abbatiam Sanctæ Katerinæ pertinentia, infra dicta * Civitatem & Castrum existentia, integrè liberabuntur illi, quem Regia Serenitas, post Liberationem dictæ Civitatis, duxerit deputandum. * IX. 666.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quod præfati Nobiles, Cives, & alii, infra dicta Civitatem & Castrum existentes, facient eadem Civitatem & Castrum ante præfatum *Decimum Diem instantis Mensis Jan.* sufficienter & honestè mundari, ac etiam Sepeliri & Humari diligenter & honestè Cadavera quorumcumque illic Mortuorum, & qui usque in diem illum sunt decessuri.

ITEM, *Conventum est & Concordatum* quod præfati Nobiles, Cives, & alii, existentes in dictis Castro & Civitate, incontinenter Recipient & Reintrare facient in eandem Civitatem omnes & singulos, existentes in Fossatis seu circa Fossata ejusdem Civitatis, qui, propter Penuriam, eandem Civitatem sunt egressi: quos Pascere tenebuntur usque ad *Decimum nonum Diem Januarii* supradictum, prout Deo & Regi voluerint respondere, præter quos nullam aliam Personam Recipient in eandem Civitatem seu Castrum, usque in prædictum diem, sine speciali Licentiâ præfati Domini nostri Regis: &, si forte contigerit aliquem Nuncium Partis adversæ venire usque ad Portas seu Fossata eorumdem Castri seu Civitatis, ipse in ipsa non Recipietur, sed Providebitur eidem per Dominum nostrum Regem de salvo Conductu.

QUÆ omnia & singula supradicta, sic, ut præmittitur, *Conventa & Concordata*, dicti Capitaneus, Nobiles, Cives, & alii, infra dicta Civitatem & Castrum existentes, benè & fideliter, absque dolo, fraude, seu malo ingenio, tenere & observare promittunt, & ad eadem observanda & implenda se obligant, nisi & quatenus contigerit præfatum Dominum nostrum Regem (quod absit) fore Devictum in Bello, sibi à *Karolo Adversario suo Franciæ*, aut *Duce Burgundiæ*, ante Meridiem præfati *Decimi noni diei instantis Mensis Januarii*, personaliter inferendo.

PROVISO semper quod, si contingat præfatum *Karolum Adversarium*, aut *Ducem Burgundiæ*, vel alium quemcumque, venire pro Removendâ Obsidione ipsius *Domini nostri Regis* à Civitate prædictâ, neque præfatus Capitaneus, nec aliquis Nobilium, Soldariorum, Civium, aut aliorum, existentium infra Civitatem & Castrum antedicta, egredietur, nec Auxilium eidem, sic contra Dominum nostrum Regem venienti, præstabit aut impendet quovis modo.

ET, ut hæc omnia & singula, sic, ut præmittitur, *Appunctuata Conventa*, & *Concordata*, benè, fideliter, & inconcussè observentur, ac pro majori Securitate earumdem, *Conventum & Concordatum est* quod præfatus Capitaneus, Nobiles, Cives, & alii supradicti Liberabunt & Tradent ad statim in manus dicti Domini nostri Regis Octoginta Notabiles Obsides (quorum Viginti erunt Milites & Scutiferi, & reliqui Cives ipsius Civitatis) propriis eorum Sumptibus sustentandos.

Pro parte verò præfati metuendissimi Domini nostri Regis (Præmissa humilem Submissionem & Redditionem Civitatis & Castri & alia subscripta gratiosè & benignè considerantis) *Concessum* est, quod omnes & singuli (cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis extiterint) infra dicta Castrum & Civitatem existentes (exceptis certis Personis inferiùs expressatis) qui devenire voluerint Ligei & Subditi ipsius Domini nostri Regis, & de cætero sub ejus Obedientiâ Remanere, habebunt omnia & singula Hæreditates ac Bona sua mobilia & immobilia, infra Ducatum suum Normanniæ constituta, quæ, ante Datam præsentium, per præfatum Dominum nostrum Regem, aliis Data & Concessa non fuerunt (exceptis Armaturis & Artellariis suprascriptis) faciendo pro Hæreditatibus & Bonis immobilibus hujusmodi præfato Domino nostro Regi Servitia, inde debita & consueta, seu aliis, ad quos hujusmodi Servitia, ex Concessione ipsius Domini nostri Regis, deberent pertinere.

ITEM, *Concessum* est, pro parte Domini nostri Regis, quod Cives & Inhabitatores Civitatis Rothomagensis, qui nunc sunt, aut in futurum erunt, habebunt omnia & singula Libertates, Franchesias, & Privilegia, quæ per, inclitæ memoriæ, Progenitores ipsius Domini nostri Regis, *Reges Angliæ*, *Duces Normanniæ*, eis & dictæ civitati Concessa fuerunt; in quorum Possessione fuerunt *Primo Die* quo venit idem Dominus noster Rex, ante dictam Civitatem; ymo &, ex ampliori suæ Benignitatis gratiâ, est *Concessum* quod habebunt idem Cives & Inhabitatores omnia & singula Libertates, Franchesias, & Privilegia, in quorum Possessione fuerunt præfato *Primo Die*, ex Concessione quorumcumque Progenitorum suorum *Regum Franciæ*, qui fuerunt ante tempora *Philippi de Valoys*, Adversarii Progenitorum dicti Domini nostri Regis.

* ITEM, Concordatum est & Concessum, pro parte Domini nostri Regis quod omnes & singuli Extranei Soldarii, in dictis Civitate & Castro pro præsenti existentes, nolentes devenire Ligei & Subditi dicti Domini nostri Regis (prædictis Civitate & Castro Domino nostro Regi, ut præfertur, Redditis) liberè Recedent; dimittendo eidem Domino nostro Regi omnes Armaturas, Equos, & Artellarias; Rebus & aliis Bonis mobilibus ad usum Civitatis remanentibus: Ann. D. 1419. Hen. 5. * IX. 667.

Exceptis Normannis, qui Ligei Domini nostri Regis esse noluerunt; qui omnes & singuli Prisonarii ipsius Domini nostri Regis remanebunt:

Et excepto *Luca Italico*, qui etiam erit Prisonarius Domini nostri Regis:

Ac etiam *Willielmo Hodecurrent* Milite Ballivo, *Alano Branche*, *Johanne Segnet* Majore, Magistro *Roberto de Lynet*:

Et exceptâ *illâ Personâ quæ Verba Mala & Inhonesta locuta est*, si aliquo modo poterit inveniri, absque fraude vel malo ingenio:

Exceptis etiam *Ballivo de Vallemont* & *Duobus Piscenariis*;

Et generaliter omnibus & singulis Proditoribus dicti Domini nostri Regis, utpote Anglicis, Wallensibus, Hibernicis, Vasconiis, & aliis, qui, per antea Partem dicti Domini nostri Regis tenuerunt.

ITEM, *Concessum* est, pro parte Domini nostri Regis, quod Guerram & etiam Obloquia, quæ (hac Obsidione durante) Gentes superiùs memoratæ (cujuscumque conditionis extiterint) adversus suam Regiam Serenitatem fecerunt, aut pollutis Labiis sunt loquutæ, idem Serenissimus Dominus noster Rex, ex instinctu Divinæ Pietatis, clementer Indulgebit; præterquam his Personis, quæ superius & in specie sunt exceptæ.

ITEM, *Concessum est*, pro parte Domini nostri Regis, quod præfatis Soldariis & Extraneis, juxta formam præsentis Tractatûs & Concordiæ recedere volentibus, idem Dominus noster Rex ordinabit & faciet bonum, salvum, & securum Conductum in formâ consuetâ.

In quorum omnium & singulorum Fidem, Securitatem, & Testimonium, Nos, Magister *Stephanus Officialis* antedictus, *Guido Butiller* Capitaneus, *Willielmus Graunson* Dominus de Pesines, *Anthonius de Thoulongeon*, *Johannes Bastardus* de Thiers, & *Johannes le Mason* Custos Sigilli Obligationum Vicecomitatûs Rothomagensis, Sigilla nostra Præsentibus apposuimus, ante dictam Civitatem Rothomagensem, *Die & Anno supradictis*.

De non intromittendo, in Spiritualibus, absque Licentia Regis.

REX, *Cantori & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constantiensis*, Sede ibidem vacante, Salutem. Ann. D. 1419.

Quia datum est nobis intelligi, quod vos certas Personas Ecclesiæ prædictæ, *de præsenti absentes*, ad Præbendas & Beneficia sua in eadem Ecclesia sua Recipere, ac Fructus, Proficua, Reventiones, & Emolumenta eorumdem Levare & Percipere, necnon alia quamplurima intollerabilia permittere intenditis, Auctoritate propriâ & non nostrâ, An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 38. d.

Nos,

Præmissa ponderantes, ac eis, quæ contra nostram Regiam Majestatem fiunt obviare volentes,

Vobis, districtius quo possumus, firmiter injungendo, Mandamus nè aliquam Personam (cujuscumque Gradûs, Statûs, seu Conditionis fuerit) in Episcopum Loci prædicti Eligere, Admittere, seu Recipere, vel aliquas Personas de absentibus prædictis, ad Præbendas seu Beneficia sua hujusmodi optinenda, aut Fructus, Proficua, Reventiones, & Emolumenta eorumdem levanda seu percipienda, permittere quovis modo curetis, absque speciali licentia nostra; & hoc, sub Periculo incumbenti, nullatenus omittatis.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem Rothomagensem* decimo tertio Die Januarii.

Per ipsum Regem.

---

* *Instrumentum Autenticum, continens Transumptum quarundam Literarum tangentium Ducatum Acquitaniæ.* * IX. 668.

UNIVERSIS CHRISTI FIDELIBUS, præsentes Literas seu præsens publicum Instrumentum inspecturis, *Thomas*, permissione divinâ, *Dunelmensis Episcopus* Salutem in Domino & adhibere Præsentibus plenam fidem. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pell.

UNIVERSITATI VESTRÆ NOTUM FACIMUS, per Præsentes, quod, prudens & egregius Vir, *Willielmus Kynwolmersh*, Clericus, Procurator, metuendissimi Domini nostri, Regis *Henrici*, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ* illustrissimi, & Domini Hiberniæ, coram nobis Comparens, EXHIBUIT quandam INDENTURAM, Sigillis honorabilium virorum, *Jacobi Magni* in Sacra Pagina Professoris, *Electoris de Ponthriant*, *Petri Versallis* in Sacra Pagina Bacallarii formati, *Galesii de Achejo* Militis, ac *Johannis Lowveti* Domicelli, Procuratorum, Nunciorum, Legatorum, sive Ambassiatorum, nobilium & Potentium Dominorum, quondam *Johannis Ducis Biturriæ*, *Karoli Ducis Borbonii*, quondam *Johannis Comitis de Alanconio*, & *Johannis de Lopaco* Militis Procuratoris sive Nuncii quondam *Bernardi Comitis Armaniaci*, in Cera rubea SIGILLATAM, cujus Tenor scribitur inferiùs.

Qua INDENTURA, ut asseruit dictus Procurator *Domini nostri Regis*, idem *Dominus noster Rex* multum indiget propter cer-

Ann. D. 1419. Hen. 5.

tas Informationes, ex ipsa INDENTURA recolligendas, sibi in noviter currentibus Negotiis plurimum oportunas,

Et quia idem Procurator Domini nostri Regis propter Viarum & Maris Discrimina, non audet, ut asseruit, dictam INDENTURAM ad partes Remotas & Inimicas transmittere, Idcirco Nos, cum instantia non modica, requisivit ut INDENTURAM prædictam videre, palpare, examinare, publicare, & exemplari facere dignaremur,

Decernendo ejusdem INDENTURÆ Exemplari & Transumpto talem & tantam fidem, ubique locorum, tam in Judicio, quam extra, adhibendum fore, qualis vel quanta ejus ORIGINALI adhiberi deberet, si hujusmodi Indentura Originalis exhibita vel producta fuisset.

TENOR verò dictæ INDENTURÆ, de verbo ad verbum, sequitur & est talis.

UNIVERSIS CHRISTI FIDELIBUS, ad quos præsentes Literæ pervenerint, *Henricus*, *Illustris Regis Angliæ & Franciæ Primogenitus*, *Princeps Walliæ Dux Aquitaniæ*, *Lancastriæ*, *& Cornubiæ*, ac *Comes Cestriæ*, *Thomas Secundogenitus Senescallus Angliæ*, *Johannes Tertiogenitus Angliæ Constabularius*, *Humfridus ejusdem Illustrissimi Principis Quartogenitus*, Salutem & fidem Præsentibus indubiam adhibere.

Cùm, nuper, honorabiles Viri, *Jacobus Magni* in Sacra Pagina Professor, *Ector de Penbrient*, *Petrus de Versallis* Bacallarius formatus, *Galesius de Acheyo* Miles, ac *Johannes Lauret*, Domicellus, Procuratores, Nuncii, Legati, sive Ambassiatores, Nobilium & Potentum Dominorum, *Johannis Ducis Bituriæ & Alverniæ*, *Comitis Stampanum*, *Bolaniæ & Alverniæ*, *Karoli Ducis Aurelianensis & Valesii*, *Comitis Blesensis & Bellimontis & Domini Conciaci*, *Johannis Ducis Borboniæ*, *Comitis Clarimontis & Forestarum ac Domini Belli Joci*, *Johannis Comitis de Alanconio & de Pertica*, *Domini Filgerarum & Guerchiæ*, & *Johannes de Lopiaco* Miles, Procurator, Nuncius, Legatus, sive Ambassiator, Nobilis & Potentis Domini, *Bernardi Comitis Armaniaci*, Fesentiaci, Ruth & Pardiaci, in Præsentia, Illustrissimi Principis & Domini, Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, Patris nostri personaliter constituti, Vice & Nomine dictorum Dominorum suorum, Optulerunt, Promiserunt, & Concesserunt præfato *Domino nostro Regi*, suis & Hæredibus, aut eorum Deputatos, omnimodam & quamlibet Partem Ducatûs Aquitaniæ, extra manus *Domini nostri Regis* prædicti jam de facto existentem, quam pro nunc optinent, Restituere & effectualiter Liberare, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, eam verò partem, quæ suæ Potestati aut Ditioni in præsenti supposita non existit, Conquestare seu ad Conquestam juvare fideliter & juxta Posse,

* IX. 669. * Nos, *Henricus*, *Thomas*, *Johannes*, & *Humfridus*, dicti Illustrissimi Principis Nati supradicti,

Considerantes & mente sedulâ revolventes dictas Oblationes, & alias Promissiones, & Concessiones, pro parte dictorum Dominorum, præfato *Domino nostro Regi & Patri*, sicut præmittitur, in dictorum Domini nostri Regis & Regni Honorem & Commodum effectualiter cedere in futurum, & ut eo magis in eorum Benevolentia, Subjectione, Fidelitate, & Proposito dicto *Domino nostro Regi*, Hæredibus, & Successoribus suis animentur & consistant,

Promittimus, pro parte nostra, quòd *præfatos Dominos Duces & Comites*, fideles Subditos & Vassallos eidem *Domino nostro Regi & Patri* & Hæredibus suis existentes, in sua Justitia contra quoscumque, prout ad Nos attinet, Defendemus, ac eis Auxilium & Succursum debita impendemus, sicut & prout fidelibus Subditis & Vassallis dicti *Domini nostri Regis* impendere obligamur, quodque, in dictorum Dominorum *Johannis*, *Karoli*, *Johannis*, *Johannis*, & *Bernardi*, Ducum & Comitum prædictorum, ut præmittitur, Subditorum, & Vassallorum, præjudicium nullas, aliquo tempore, Confœderationes sive Concordias cum *Johanne Duce Burgundiæ*, Natis, Fratribus, aut cognatis suis Germanis quibuscumque, indebite faciemus;

Quæ omnia & singula UNIVERSITATI VESTRÆ deducimus per præsentes.

In quorum omnium Testimonium atque fidem Nos, *Jacobus*, *Ector*, *Petrus*, *Galesius*, *Johannes*, & *Johannes*, Nuncii, Procuratores, & Ambassiatores, antedicti, huic PARTI INDENTATÆ sigilla nostra apposuimus.

Dat. in *Civitate Londoniarum*, Anno Regni dicti metuendissimi Domini nostri Regis decimo Tertio, Mensis Maii die vicesimo.

Nos verò,

Reputantes Requisitionem dicti Procuratoris *Domini nostri Regis* fore juridicam & consonam rationi,

INDENTURAM prædictam INSPEXIMUS, PALPAVIMUS, ac, coram Notario & Testibus subscriptis, in nostra præsentia, examinari FECIMUS diligenter,

Ipsamque INDENTURAM ac ejus Sigilla, veridica & autentica per nos reperta, per *Ricardum Braunspath*, publicum Apostolica auctoritate Notarium, nostrumque Scribam, TRANSUMI & ad perpetuam plenamque fidem Mandavimus & Fecimus EXEMPLARI,

Et quia, factâ fideli Collatione de præsenti TRANSUMPTO cum INDENTURA Originali prædicta, ipsam in omnibus & per omnia concordare reperimus, Idcirco, Auctoritate nostra ordinaria, præsens TRANSUMPTUM PUBLICAVIMUS, & per Notarium publicum, nostrum Scribam publicari, subscribi, & in hanc publicam Formam redigi FECIMUS,

Volentes & Decernentes huic TRANSUMPTO sive EXEMPLARI talem ac tantam fidem, ubique locorum, tam in Judicio, quam extra, adhibendam fore, qualis & quanta prædictæ INDENTURÆ Originali adhiberi deberet, si fuisset realiter exhibita vel producta. Ann. D. 1419. Hen. 5.

In quorum Testimonium hoc præsens nostrum TRANSUMPTUM per Notarium & Scribam nostrum prædictum subscribi, signari, & publicari MANDAVIMUS, nostrique Sigilli appensione FECIMUS communiri.

Data & Acta, prout supra Scribuntur & Recitantur, *in Manerio nostro apud Oldeforde*, Mensis Januarii die decima quarta: Anno ab Incarnatione Domini, secundum cursum & computationem Ecclesiæ Anglicanæ, Millesimo Quadringentesimo Decimo Octavo: *Indictione duodecima*; Pontificatûs, Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Martini*, Divinâ Providentiâ, *Papæ* Quinti, Anno Secundo.

Præsentibus, Honorabilibus viris, Domino *Symone Gaunstede* Custode Rotulorum Domini nostri Regis supradicti, & Magistro *Ricardo de Holm* in utroque Jure Licentiato, Canonicis Eborum, & aliis Testibus, ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et Ego Ricardus Braunspath *Clericus*, *Dunelmensis Diœcesis*, *publicus Apostolicâ auctoritate Notarius*, *supradictique reverendi Patris Scriba*, INDENTURÆ *supradictæ Exhibitioni*, *Requisitioni*, *Inspectioni*, *Palpationi*, *Examinationi*, *Collationi*, *& Decreto*, *omnibusque aliis & singulis supradictis*, *dum sic*, *ut præmittitur & superius recitantur*, *per præfatum* Reverendum Patrem *& coram eo agerentur & fierent*, *sub Anno Domini*, *Indictione*, *Pontificatu*, *Mense Januarii* * *Die*, *& Loco*, *in Fine præsentis* TRANSUMPTI *sive* PUBLICI INSTRUMENTI *superius descriptis*, *una cum prænominatis Testibus*, *præsens personaliter interfui*, *eaque omnia & singula sic exerceri & fieri vidi*, *audivi*, *& de Mandato prædicti* Reverendi Patris *præsens* TRANSUMPTUM *scripsi*, *publicavi & in hanc publicam Formam redegi*, *meisque Signo & Nomine consuetis*, *una cum præfati* Reverendi Patris *Sigilli appensione*, *signavi requisitus in fidem & testimonium præmissorum*. * IX. 670.

Constat mihi Notario prædicto de Rasura inter Dictiones, *obtinet & restituere*, & de una parva Rasura inter dictiones *Tertio decimo* & *Mensis*, & de Rasura Dictionum *nostrique Sigilli* supra in xxiii. & xxxiii. & xl. Lineis præsentis TRANSUMPTI à capite computandis,

Quos Defectus approbo Ego Notarius antedictus, Defectum ipsum corrigendo.

De Potestatibus Tractandi cum Ambassiatoribus Dauphini, super Pace finali, & super Conventione.

REX, Omnibus ad quos, &c. Salutem & fidem indubiam Præsentibus adhibere. Ann. D. 1419.

Cum, Illustris Princeps, *Dauphinus de Viennâ*, Consanguineus noster, & *Adversarii nostri Franciæ* Filius, ac Regens Franciæ ut dicitur, nuper desideraverit Tractare & Communicare una nobiscum, seu nostris Commissariis quos ad id duceremus eligendos, ea quæ Pacem perpetuam & Tranquillitatem utriusque Regni possunt concernere, prout ex suorum quorundam accepimus Relatione nobis factâ, An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 13.

Nos,

Ob Reverentiam Dei, qui ad Pacem firmandam Bellum sponte neus init, ad Evitandum Sanguinis Christiani effusionem, aliaque Dampna irreparabilia quæ diræ Guerrarum Voragines deduxerunt, & deducent verisimiliter in futurum, si Remedium in ea parte congruum nullatenus apponatur, & ad finem quòd Nos, tempore nostro, nostris Subditis Pacem præparemus,

Ad Tractandum, Communicandum, & Procedendum, de & super hujusmodi Pace perpetuâ, cum Ambassiatoribus, Nunciis, & Commissariis *dicti Dauphini*, Consanguinei nostri Regentis ut dicitur, nostros præbemus Consensum & Assensum,

Unde Nos,

De fidelitate, prudentiâ, circumspectione, & Industriâ, Reverendissimi in Christo Patris, Domini *Henrici*, Dei Gratiâ, *Cantuariensis Archiepiscopi*, totius Angliæ Primatis, & Apostolicæ Sedis Legati, venerabilis Patris, Domini *Henrici Episcopi Wintoniensis*, Avunculi nostri Carissimi, Venerabilis Patris, Domini *Henrici*, eâdem gratiâ, *Episcopi Cicestrensis*, & dilecti & fidelis nostri, *Walteri Hungerford* Senescalli Hospitii nostri, ac Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, & Magistri *Ricardi Caudray* Clerici Concilii nostri, & eorum cujuslibet plenariè confidentes,

Ipsos Sex, Quatuor, aut Tres eorum, nostros fecimus, ordinavimus, & deputavimus, ac facimus, ordinamus, & deputamus certos & indubios Ambassiatores, Nuncios, & Commissarios per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Sex, Quatuor vel Tribus eorumdem, plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, pro Nobis & nomine nostro, unà cum Ambassiatoribus seu Commissariis dicti *Dauphini*, Consanguinei nostri Regentis ut dicitur, plenam & sufficientem, in hac parte, Potestatem ab eodem habentibus,

De & super hujusmodi *Pace finali*, ac omnibus & singulis Incidentibus, emergentibus, dependentibus, & connexis, ab eadem & generaliter super omnibus & singulis, Quietem, Tranquillitatem, & Pacem utriusque Regni concernentibus,

In omnibus & singulis locis, ac totiens quotiens eis Sex, Quatuor, aut Tribus eorumdem videbitur expedire,

Conveniendi, Communicandi, & Tractandi,

Eaque omnia & singula, pro Parte nostrâ, ad perpetuam rei me-

Ann. D. 1419. H. 5. memoriam, & Pacis perpetuè firmitatem plenariam, finaliter Terminandi & Concludendi.

Damus insuper eisdem Ambassiatoribus, Sex, Quatuor, aut Tribus eorumdem plenariam Potestatem, & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Ambassiatoribus & Commissariis *dicti Domini Dauphini*, Consanguinei nostri, Regentis ut dicitur,

• IX. 671. sufficientem, in ea parte, Potestatem habentibus ab eodem, ad Tractandum, & Concordandum, de & super *Conventione nostrâ & dicti Domini Dauphini*, Consanguinei nostri,

Necnon de Modo, Tempore, & Loco *Conventionis* hujusmodi,

Et de quibuscumque Securitatibus ad dictam Conventionem necessariis, convenientibus, seu oportunis;

Necnon de & super omnibus & singulis,

Ab eisdem Ambassiatoribus nostris Sex, Quatuor, aut Tribus eorumdem, cum Ambassiatoribus, Deputatis, seu Nunciis *dicti Domini Dauphini*, Consanguinei nostri, Regentis ut dicitur, in Præmissis vel eorum aliquo, appunctuatis, concordatis, seu conclusis,

Per Nos benè & fideliter observandis, in Animam nostram Jurandi,

Literas etiam Sigillatas, Obligationes, & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas, requisitas, seu concordatas pro Nobis & Nomine nostro, Dandi, Faciendi, & Exponendi, quas parem & eundem effectum & vigorem habere volumus ac si nos in Personâ nostrâ eas daremus, faceremus, & exponeremus,

Et consimile Juramentum in Animam *dicti Dauphini*, Consanguinei nostri, Regentis ut dicitur, Literas, Obligationes, Securitates, & Cautiones alias sufficientes, in hac parte Nobis necessarias, Nobis & Nomine nostro, ab Ambassiatoribus *Dicti Dauphini*, Consanguinei nostri, Petendi, Recipiendi, & Optinendi,

Ac quoscumque Tractatus, per eos cum *Dicti Dauphini*, Consanguinei nostri, Regentis ut dicitur, Deputatis, seu Nunciis, captos sive habitos prout eis Sex, Quatuor, vel tribus eorumdem expedire videbitur, Prorogandi & Continuandi,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis vel circa ea, seu eorum aliquod, necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna; etiam si de se Mandatum magis exigant speciale:

Et Promittimus, bonâ fide & verbo regio, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuo habituros totum & quicquid per dictos nostros Ambassiatores, Sex, Quatuor, aut tres eorum Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* vicesimo primo die Januarii.

Consimiles Potestates ad Tractandum ut supra.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 19. REX omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem & fidem indubiam Præsentibus adhibere.

Cum, illustris Princeps *Dauphinus de Vienna*, *&c. ut supra usque ibi*, *Episcopi Cicestrensis*, *& tunc sic*, Dilecti & Fidelis Militis nostri, *Walteri Hungreford* Senescalli Hospitii nostri, Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, *Willelmi Alyngton* Armigeri, & Magistri *Ricardi Caudray* Clerici Concilii nostri, Conciliariorum nostrorum, & eorum cujuslibet plenariè confidentes, *&c. ut supra usque ibi*, Damus, *& tunc sic*,

Insuper eisdem Ambassiatoribus nostris sex, quinque, quatuor, aut tribus eorumdem, plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Ambassiatoribus & Commissariis *dicti Domini Dauphini*, Consanguinei nostri, Regentis ut dicitur, sufficientem, in ea parte, Potestatem habentibus ab eodem, ad Tractandum & Concordandum de & super CONVENTIONE nostra & dicti Domini Dauphini, Consanguinei nostri,

Necnon de Modo, Tempore, & Loco CONVENTIONIS hujusmodi,

Ac de quibuscumque Securitatibus, ad dictam Conventionem necessariis, convenientibus, seu oportunis,

Necnon, *&c. ut supra usque ad Finem.*

In cujus, &c.

Teste Rege, *apud Castrum nostrum Rothomagi* xxii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

• IX. 672. * *De Conductu pro Capellano, cum tota Parochia in Comitiva sua veniendo ad Jurandum Fidelitates Regi.*

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 38. d. REX, per Literas suas Patentes, per Septem Dies proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum, &c. *Guillielmum Gambart* Capellanum Parochialem *de Dez Innocent*, ducendo secum, in Comitiva sua, omnes & singulos Parochianos suos, penes Præsentiam nostram pro eorum Fidelitatibus Regi faciendis & jurandis, salvò & securè Veniendo, ibidem morando & perhendinando,

Et Ideò Vobis, &c.

Proviso semper quod ipsi quicquam, quod in Nostri contemptum, aut Populi nostri Dampnum, cedere valeat, non attemptent, seu faciant attemptari, quovismodo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum nostrum Rotomagi* xxii die Januarii. Ann. D. 1419. Hen. 5.

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu habent subscripti; videlicet,

Rogerus Doulet Capellanus Parochialis de Gremesevilla.

Johannes Ougier Curatus Ecclesiæ Parochialis de Herkeville.

Nicolaus de Tonolier Cappellanus Parochialis de Coneia.

Johannes le Valloys Curatus Ecclesiæ Parochialis de Alto Mesnillo.

Johannes de Huguet Curatus Ecclesiæ Parochialis de Semnesville.

Frater Garnerius Crispin Curatus de Hugievilla

Robertus Bernard Capellanus Parochialis de Fricheinesville.

Guilielmus de Chastel Capellanus Parochialis de Thibonesville.

Robertus Bertin Capellanus Parochialis Desmaville.

Guillielmus Aunsell Capellanus Parochialis de Caleville.

Matheus Dotewyt Capellanus Parochialis de Ermenovilla.

Guillielmus le Pulley, Capellanus Parochialis Sanctæ Columbæ.

Thomas Pasant Capellanus Parochialis de Droseo.

Clemens de Rover Capellanus Paroch. de Anglicavilla

Robertus Fabri Capellanus Paroch. de Estotevilla.

Petrus Dell Capellanus Paroch. de Monelo Geffrey.

Matheus Dell Capellanus Paroch. de Menello Dordum.

Johannes Reginaldi Curatus de Boleo.

Petrus de Lekes Curatus de Nolean.

Johannes de Cevetty Curatus de Resey.

Robertus le Grayle Capellanus Paroch. de Seint Martin as Arbes.

Galfridus Fener Curatus Ecclesiæ Paroch. de Donneville l'Abbey.

Guillielmus Barote Curatus Ecclesiæ Paroch. de Houseya Berangerie.

Johannes de Mara Capellanus Paroch. de Vernevilla.

Johannes Bertin Capellanus Paroch. de Desmanville.

Simon le Grant Curatus Ecclesiæ Paroch. de Croissy.

Petrus Manchon Capellanus Paroch. Sancti Petri Veteris.

Matheus Bernard Capellanus Paroch. de Plena silva.

Michael Herys Capellanus Paroch. de Bearville.

Frater Johannes Sutoris Curatus Ecclesiæ Parochialis Sancti Luciani.

Johannes Simonis Curatus Ecclesiæ Paroch. de Venesta Villa.

Johannes Malerbe Capellanus Paroch. de Fontibus Duny.

Thomas Pynchon Curatus Ecclesiæ de Cedeville.

Johannes Abell Curatus de Brenteville.

Guillielmus Trenchet Capellanus Paroch. de Trauffres.

Guillielmus le Machon Curatus de Capella supra Dominium juxta Neville.

Gulfridus Veret Capellanus Paroch. de Auramesvill.

Johannes de Gardino Capellanus Paroch. de Breteville.

Laurentius Machabre Capellanus de Reiville.

Guido Palefrey Capellanus Paroch. de Beavilla.

Nicholaus Gorneys Capellanus de Gunnetot.

Gilberto de Fraco Capellanus Sancti Victoris.

* *Antonius de Cantelon* Capellanus de Bequetint. • IX.

Guillielmus Piquet Curatus Sancti Petri de Vigrer, 673.

Thomas Lobier Curatus Ecclesiæ de Bosco Episcopi.

Petrus Caveler Capellanus Paroch. de Vibief.

Guillielmus Militis Capellanus de Limeray.

Stephanus Guerson Capellanus de Riquecourt.

Johannes de Kevermont Cappellanus Paroch. de Caravilla.

Gervasius Lowvel Capellanus Paroch. de Basqueville.

Frater Johannes de Veorne Curatus Ecclesiæ de Beauvoir in Foresta.

Walterus de Poivilla Curatus de Sassetot

Julianus Motyn Capellanus de Tonqueville.

Stephanus Godefray Cappellanus de Nongeon super Audele.

Johannes de Castro Capellanus Paroch. de Suffay.

Walterus de Somater Capellanus de Imbleville.

Nicholaus de Bourbel Capellanus d'Auffay.

Nicholaus Sutoris Capellanus Paroch. de Arkansi.

Guillielmus Nicholas Capellanus Paroch. Sancti Andoeni de Mauger.

Andreas Garet Curatus Ecclesiæ Paroch. d'Angu, ducendo secum omnes & singulos Parochianos suos, ac omnes & singulos Parochianos de Grisencourt, Veli, Noiers, Bretenonville, & Moulancourt

Alanus de Maris Capellanus Parochialis de Utrimontis.

Robertus Sergeant Capellanus Parochialis de Saint Ouen Debreul.

Guillielmus le Boteler Capellanus Parochialis Deguentevilla.

Johannes Herebout Capellanus Parochialis de Seint Victor en la Champaigne

Robertus Ouyn Capellanus Parochialis de *Monsterolio*.

Radulphus le Vassens Capellanus Parochialis de Hocot Lauure.

Johannes de Plaster Cappellanus Parochialis de Roquetere.

Richardus de Londa Capellanus Parochialis de Homville.

Guillielmus Quesnel Capellanus Parochialis de Tionvilla.

Robertus Vinemen Capellanus Parochialis de Benedicta Villa.

Frater *Johannes de Hors* Curatus Parochialis Dauffreville subtus Montes

Clemens Heben Curatus Parochialis de Griporvilla

Johannes de Molins Capellanus Parochialis de Angiens.

Reginaldus Savale Capellanus Parochialis de Hondetot.

Petrus Fabri Capellanus Parochialis de Sanavilla

Jacobus de Monte Capellanus Parochialis Ecclesiæ Sancti Macuti de Folleville.

Guillielmus Vynemant Capellanus Parochialis Ecclesiæ beatæ Mariæ de Heberville.

Ann D. 1419. Hen. 5. *Johannes Cavelier* Capellanus Parochialis de Conquerot le Mauconfir.

Johannes Ourfelli Capellanus Parochialis de Bertivilla.
Gulielmus Leg er Capellanus Parochialis de Ornvilla.
Gulielmus Campion Capellanus Parochialis de Bondeville.
Reginaldus Regnant Capellanus Parochialis de Toftes.
Robertus de Vandergier Capellanus Parochialis de Lunesi.
Radulphus Magistri Capellanus Parochialis de Criquierot.
Galfridus Follo je Rector Ecclesiæ de Yervilla.
Robertus Hollebout Capellanus Parochialis de Fracta Molla.
Simon Pain Capellanus Parochialis Desquerotlauber.
Gulielmus de Perrey Capellanus Parochialis.
Andreas Senescalle Capellanus Parochialis.
Robertus Augner Capellanus Parochialis de Groneheto.
Richardus de Roquezny Capellanus Parochialis de Catuluppi.
Petrus Militis Capellanus Parochialis d'Anglevilla.
Gulielmus du Pre Capellanus Parochialis de Venles.
Reginaldus de Provost Capellanus Parochialis de Blosseville.
Martinus Barato Capellanus Parochialis Sanctæ Albini supra Mare.
Robertus Diros Capellanus Parochialis de Lamervilla juxta Basquevilla.
Johannes Maleprese Capellanus Parochialis Sancti Martini de Siryaco Longuivilla.
Gulielmus de Alneto Capellanus Parochialis de Firellia.
Petrus Romain Curatus de Dinglevilla.
Alexander Habers Capellanus Parochialis Sancti Laurentii.
Johannes Costart Curatus Parochialis Sancti Justi.
• IX. 674. • *Natalis de Couldroy* Capellanus Parochialis de Nesville Reury.
Reginaldus de Harquevilla Capellanus de Tredeville.
Michael Everard Capellanus Parochialis Dauscuvilla.
Frater *Johannes le Beqn* Curatus Parochialis de Berreville.
Johannes Dondre Curatus Parochial. de Eailardia.
Nicholas Sobolis Capellanus Parochial. de Bourgoduny.
Ivo Thirrell Capel. Parochialis de Lilly.
Petrus Baudray Capellanus Parochial. de Longolis.
Gulielmus de Boscheroult Curatus Paroch. Delloury in Foresta.
Johannes Grandin Capellanus Parochialis de Morny.
Gulielmus Ven Capellanus Paroch. de Ouville.
Johannes Gardin Capellanus Parochial. de Teles.
Simon Rufy Capellanus Parochialis de Monsleues.
Johannes Rufy Capellanus Parochialis de Veliers.
Johannes de Castro Curatus Parochialis de Flemmevelio.
Robertus Vadquis Capellanus Parochial. de Beburayn.
Petrus Lebury Capellanus Paroch. de Bosco Heredi.
Johannes Egidii Capellanus Parochialis de Royvilla.
Rogerus Daulont Capellanus Parochialis de Byvilla in Riparia.
Johannes Carier Capellanus Parochialis de Bello monte de Hasent.
Gulielmus Adam Curatus Parochialis Sancti Petri in Valle Dedino.
Frater *Johannes Diourne* Curatus Parochial. de Beauvoir.
Stephanus Parentis Capellanus Parochial de Castellania de Longueville.
Gulielmus Chauchme Curatus Parochial. de Noyon le Sec.
Robertus Feron Curatus Parochial. de Lectegume.
Gulielmus Cauterel Curatus Parochial. de Longueville la Emfart.
Laurentius de Houst Capellanus Paroch. de Hotot.
Johannes Pachenerro Capellanus Paroch. de Coudreye.
Johannes le Prest Curatus Paroch. de Omframville.
Johannes de Halleur Capellanus Paroch. de Paris & de Parollio super Ripariam d'Audelle.

Conventiones super Redditione de Monstreuille.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm 6. H. 5. p. 9. m. 2. C'EST LE TRAITEE ET APPOINTMENT, Fait & Acorde le xxiii Jour de Januer, l'An M CCCC. XVIII. par Nous *Guilliam Destrepintor*, *Johan Blaugrenon*, *Robin de Bault*, & *Johan de Norval*, Commises depar *Piers Raubault* Lieutenant, & touz les Burgeux, Souldeours, & Habitans *de la Ville de Monstreuill*,

Et noz propres Persones loialment Promettans, pour Nous, & les Burgeaux, Souldeours, & Habitantz dessusdiz, a Monsieur *Hugh Luterell Chivaler Lieutenant de Harefleu*, Commys pour le Tresnoble *Roy d'Engleterre* a Tieter & Concluyer du fait *de la Rendue de la dite Ville de Monstreuille*, que Nous *Rendeons ycell Ville de Monstreuille* es Mains *du Treshault & Puissant Prince le Tresexcellent Roy d'Engleterre* dessusdite, ou es Mains d'autre depar *Roy* Commys de le *Recevoire*, *de Meine a Oept jours* prochein ensuant; le dit Tresnoble & Trespuissant Roy de le Tenir & Governer a son bon Plaisir pour touz jours.

ITEM, est Acorde & Promis par Nous, *Guillem Destrepintor*, *Blaugrenon*, *le Bault*, & *de Nerval* dessusditz, q'a jour de la *Rendue de la dite Ville de Monstreuille* Nous Lesserons les Vivres, Armures, & Artilleries (c'estassavoir Arbalestes, arcz, fleches, vitertons, canons, poudres, & toutz aultres bastons & abillemens pour la Guerre Defens) *de la dite Ville de Monstreuille*, y esteantz presentment en ycelle, sauns aucunement riens du dit Estuff de Guerre transporter ou destruere entre cy & *la Rendue* desusditz; mais assemblerons & mettrons les ditz Armures, Artilleries, & Estuff en une seule Maison dedenz la dite Ville saufment, sauns riens d'icell aucunement despairer ou empairer.

ITEM, Acorde est & Promis par Nous, les Commises desusditz, que Nous *Sauverons* & *Renderons la dite Ville de Monstreuille*, sibien dedens come dehors, entier de Murall, Fosses, & aultres Deffences, *&c.*

Ann. D. 1419.

* *De salvo Conductu pro Servientibus Comitis de Vendome.* Hen. 5. • IX. 675.

REX, per Literas suas Patentes, per Duos Menses proximo futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum &c. *Petrum Daufernet* de Francia, & *Robertum Petit*, Servientes *Comitis de Vendome* Prisonarii Regis, penes Præsentiam suam adtunc existentes, versus Regnum Regis Angliæ salvò & securè transeundo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad propria redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque: An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 38.

Et ideò, &c.

Proviso semper quod prædicti, *Petrus* & *Robertus*, benè & honestè se gerant erga Regem & Populum suum,

Quodque ipsi quicquam, quod in Regis Contemptum vel Præjudicium, aut dicti Populi Regis Dampnum aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant attemptari.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* vicesimo sexto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Consiliariis Reginæ Siciliæ.

REX, per Literas suas Patentes, usque nonum diem Februarii proximo futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Tristanum la Jaelle* Militem, & *Philippum de Coicquerz* utriusque Juris Doctorem, Consiliarios *Reginæ Siciliæ*, usque Præsentiam Regis, cum Decem & Octo Personis in Comitivâ suâ, vel infra, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvò & securè redeundo, ac Equos, Res, Bona, Jocalia, Libros, Literas, & Hernesia sua quæcumque; Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 41.

Proviso semper quod ipsi quicquam, quod in Regis Contemptum, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem suam Rothomagensem* vicesimo sexto die Januarii.

De Regio Assensu.

EXcellentissimo in Christo Principi, ac Domino nostro gratiosissimo, Domino *Henrico*, Dei gratiâ, *Regi Angliæ & Franciæ*, & Domino Hiberniæ illustri, ipsius Domini nostri Regis, in Remotis agentis, Locumtenenti & Regni Angliæ Custodi, vestri humiles & devoti Oratores continui, Frater *Edwardus Sutton*, Prior Conventualis sive Regularis Monasterii de Middleton, Ordinis Sancti Benedicti, Sarum Diœcese, & ejusdem Loci Conventus, Orationum Suffragia, & in eo gloriari per quem Reges regnant & Regnorum Gubernacula sustentantur. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Infra Turrim.

Majestati vestræ Regiæ, Tenore Præsentium, intimamus quod,

Vacante nuper Monasterio sive Ecclesia Conventuali nostra prædicta, per Mortem, bonæ memoriæ, Fratris *Walteri Archer*, ultimi Abbatis ejusdem Loci, petitâque à vestrâ Regiâ Excellentiâ, prout moris est, Licentiâ Eligendi Nobis & Monasterio nostro prædicto futurum Abbatem & Pastorem pariter & obtentâ,

Præcedentibus & Occurrentibus ac legitimè observatis omnibus & singulis, tam de Jure, quàm de Consuetudine ipsius Ordinis nostri, Electionem hujusmodi concernentibus,

Invocata Spiritûs Sancti gratiâ, Religiosum Virum, Fratrem *Ricardum Cley*, Commonachum & Confratrem nostrum, Virum utique Deo devotum, nobis & dicto nostro Monasterio necessarium, Vobisque & Regno vestro utilem & fidelem, ac in Spiritualibus & Temporalibus plurimùm circumspectum, Nobis & dicto nostro Monasterio in Abbatem concorditer elegimus & Pastorem,

Quem, prout moris est, unà cum, Commonachis & Confratribus nostris, *Edwardo Kymerich*, & *Johanne Haselbery*, ad vestram Celsitudinem destinamus,

Omni, quâ possumus, humilitate, devotione, & instantiâ Supplicantes quatinus, ipsius Monasterii nostri Desolationi atque nostræ solito Pietatis affectu benignè compatientes, nostris Electioni & Electo prædictis Assensum • regium dignemini misericorditer impartiri, • IX. 676.

Ulteriusque, Reverendo in Christo Patri, Domino *Johanni*, Dei gratiâ, *Sarum Episcopo*, per vestras gratiosas Literas, Dare in Mandatis, ut ipse faciat & exequetur quod ad officium suum Pastorale pertinet in hac parte.

Dat. sub sigillo nostro communi, in Domo nostrâ Capitulari de Middleton, xxvii. die Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Septimo.

Pro Ambassiatoribus Dalphini.

REX, per Literas suas Patentes, usque Quintumdecimum Diem Februarii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem, *Johannem de Norry* Archiepiscopum Senonensem, *Ludowicum de Chalon* Comitem de Tonnerre, Magistrum *Johannem de Vaily* Præsidentem in Parliamento, Magistrum *Johannem Tudert* Decanum Parisius, *Gulielmum* • *Seignet* Chivaler, & Magistrum *Johannem de Villebresme* Secretarium Consanguinei Regis *Dauphini de Vienna*, in Civitate Regis Rotho- Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H 5. p. 2. m. 14.

Ann. D. 1419. Hen. 5. thomagensi ad præsens existentes, ibidem morando & perhendinando, & abinde ad partes suas proprias, cum centum Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis vel non Armatis, ac Equis, Rebus, Bonis, Jocalibus, Libris, Literis, Hernesiis, & Cariagiis suis quibuscumque, salvò & securè transeundo;

Proviso semper quod ipsi quicquam, quod in Regis Contemptum, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* tricesimo primo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Præsentationibus.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 37. LAurentius Savoure Capellanus habet Litteras Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ de Hendriville Ebroicensi Diœcese, per Mortem *Gullielmi Froissent*, ultimi Curati ejusdem, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem, &c.

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis*, Sede ibidem vacante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagensem* xxxi. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Philippus de Calvo Vico Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sancti Petri de Susey, Rothomagensi Diœcese, vacantem per Mortem *Johannis de la Barre*, ultimi Rectoris ibidem, & ad Regis Donationem ut dicitur spectantem:

Et diriguntur Literæ illæ, Venerabili in Christo Patri, *L.* eâdem Gratiâ, *Archiepiscopo Rothomagensi*, seu ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Johannes Belonche Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de Buy Ecclesiæ Rothomagensis Diœcesis, vacantem per Mortem *Johannis Bernardi*, ultimi Rectoris ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ, *ut proximè supra.*

Karolus Bouquett Clericus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sancti Martini de Rousseville, Rothomagensi Diœcese, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur:

Et diriguntur Literæ illæ, *ut proximè supra.*

Nicholaus de Glorieux Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de la Coutture, Ebroicensi Diœcese, vacantem per Mortem *Johannis Leanchierre*, ultimi Rectoris ibidem, & ad Regis Donationem spectantem, ut dicitur:

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis*, Sede ibidem vacante.

---

* IX. 677. * *Appunctuamenta super Redditione Castrorum,*

De Lilebonne.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 1. CY ENSUIT L'APPOINTMENT, *Fait*, *Traitie*, & *Accorde*, *le Derraine jour de Janver*, *l'An Mille*, *Quatrecens*, *& Dixhuit*, parentre, le Treshault & Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Commis en cest partie pour, le Tresvictorieux Prince & nostre Soveraine Seigneur, *Henry*, par la grace de Dieu, *Roy de France & d'Angleterre*, d'une part, &, honestes Personnes, *Guillem Duhamel*, *Jehan Detroussvill* & *Guilbert*, Escuiers, & Commis, ayant pouair par Lettre, donnee par Messire *Guillem de Malleville* Chivaler Capitayne du Chastelle de Lilebonne, d'autre part,

PRIMEREMENT, que le dit *Capitayne* & les diz *Commis*, *Rendront*, & *Lurreront* es mains du dit Tresexcellent & Tresvictorieux *Roy*, ou d'autre quelconques Depute pour luy, en ceste Partie ordonne & commis, *le dit Chastell de Lillebonne*, le Vendredy le Tiers Jour de Feurier prouchein venant, a l'eure de Mydi, ou apres, a quelque heure qui leur serra requis depar le dit Tresexcellent & Victorieux *Roy*, ou a son certaine Commis; & ce saunz fraude ou mal engyn.

ITEM, est *Appointe*, *Traictie*, & *Accorde* que le dit Capitane, & tous les autres Nobles, & autres (de quelque estat ou condition qu'ilz soient) pour le present estanz dedenz le dit *Chastell*, qui veullent venir en l'Obeissance du dit Tresexcellent & Victorieux Roy, auront leurs Corps, Biens, Heritages, & Pocessions quelzconques saufs & quittes (parainsy que nulx de leurs diz Heritages ne soyent par avant, par le dit Tresexcellent & Victorieux Roy, donnez & grauntez) & ceulx, qui ne voudront venir en la dite Obeissance, auront leurs Corps, Chevaulx, & Harnaiz, saufs & quittes tantsoulement, & bon Congie de eux en aller.

ITEM, est *Appointe*, *Traictie*, & *Accorde* que de cest heure, jusque a la Royall delivraunce du dit Chastell, le dit Capitayne, ne autres de quelque condition q'ils soyent, de present y estans, ne partiront hors du dit Lieu, ne ne feront a estre, ne souffris estre fait d'illecques Chevaulx, *&c.*

Ann. D. 1419. Hen. 5. *De Fescamp.*

An. 6. H. 5. Ibidem. m. 2. CY ENSUIT L'APPOINTMENT, *Traictie*, & *Accorde*, *le premer jour de Feurier*, *l'An Mil*, *Quatrecenz*, *& Dixhuit*, parentre, le Treshaut & Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Commis en ceste partie pour le Tresvictorieux Prince & nostre Soveraine Seigneur *Henry*, par la grace de Dieu, *Roy de France & d'Engleterre*, d'une part, &, Noble home, *Jehan de Herbowville* dit Ducher, Capitaine de Fescamp, d'autre part,

PRIMEREMENT, le dit [*Jehan*] *de Herbowville Rendra & Lurrera* es mains du dit Tresexcellent Roy, ou autres quelconques depute de par luy en ceste partie, la dite *Forteresse de Fescampe* a tel Jour & Heure qu'il luy serra requis depar le dit Tresexcellent Roy, ou son certaine Depute, & ce sans fraude ou mal engyn; & aussi gardera, bien & loialment, cependant *la dite Forteresse de Fescampe* en l'Obbeissance du dit Tresexcellent *Roy*: & sur ce a faite le Serement.

ITEM, est *Appoinctie*, *Traictie*, & *Acorde* que le dit Capitaine, & touz les Nobles, & autres (de quelque Estat ou Condition qu'ilz soient) pour le present estans dedens la dite Forteresse & Ville, que vouldront venir en l'Obeissance du dit Tresexcellent Roy, auront leurs Corps, Biens, Heritages, & Possessions quelconques saufs & quittes (parainsi que leurs diz Heritages ne soient paravant donez par le dit Tresexcellent Roy) & ceulx, qui ne vouldront venir au dit Obeissance, auront leurs Corps, Biens, Chevaulx, & Harnaiz saufs tant soulement, & bon Congie d'eux en aller ou bon lour semblera.

ITEM, est *Appointe*, *Traictie*, & *Accorde* que touz les Prisonners Anglois, ou autres Subgiz du dit Tresexcellent Roy, estans pour le present en la dite * Forteresse (de quelque condition q'ils soient) seront plainement deliurez au dit Tresexcellent Roy ou a son Commis, & aussy touz maners Yroys, Galloys, Gascoins, & autres ses Traiteurs quelconques, serront plainement deliures & de fait au dit Tresexcellent Roy, pour en faire a son bon plaisir; & ce sauns fraude ou mal engyn, *&c.* * IX. 678.

De Streprenguy.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 3. CY ENSUIT L'APPOINTMENT, *Fait*, *Traitie*, & *Accorde*, *le Premer jour de Feurier*, *l'An Mille*, *Quatrecens*, *& Dixhuit*, parentre, le Treshault & Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Commis en ceste partie pour, le Tresvictorieux Prince & nostre Soveraine Seigneur, *Henry*, par la grace de Dieu, *Roy de France & d'Angleterre*, d'une part, &, honestes Personnes, *Loys de Doumesvil* Escuier Capitayne du Chastelle de Streprenguy, & *Cressyn Lebrasseur* Bailli du dit Lieu de l'autre part,

PRIMEREMENT, que le dit *Capitayne* & *Bailli Rendront*, & *Laureront* es mains du dit Tresexcellent *Roy*, ou autre quelconques depar luy, en ceste Partie, Depute, *le dit Chastell de Streprenguy* a tel Jour & Heure qu'ils seront requis depar le dit Tresexcellent *Roy*, ou son certein Depute, & ce sans fraude ou mal engyn; & aussy les diz *Capitayne* & *Baillis* garderont, bien & loialment, le dit Chastell, en l'Obeissaunce du dit Tresexcellent Roy, jusques a tel temps qu'il plairra a luy d'y envoier a le Recepvoir; & sur ce ont fait le Serement.

ITEM, est *Appointe*, *Traictie*, & *Accorde* que le diz Capitayne, & *Bailly*, & touz les Nobles, (de quelque estat ou condition qu'ilz soient) pour le present estans dedens le dit *Chastell de Streprenguy*, qui voudront venir en l'Obeissance du dit Tresexcellent Roy, auront leurs Corps, Biens, Heritages, & Possessions quelzconques saufs & quittes (parainsy que leurs diz Heritages ne soyent paravant, Donnees par le dit Tresexcellent Roy) & ceulx, qui ne voudront venir au dit Obeissance, auront leurs Corps, Biens, Chevaulx, Harnaiz, saufs tant seulement, & bon Congie de eux en aller ou bon leur semblera.

ITEM, est *Appointe*, & *Accorde* que touz les Prisonners Engloys, ou altres Subgiz du dit Tresexcellent Roy, estans pour le present dedenz *le dit Chastell* (de quelque condition q'ils soient) seront plainement deliures au dit Tresexcellent Roy, ou son Commys, & aussy touz maneres Yroys, Galloiz, Gascoinges, & autres Traicteurs quelzconques, seront plainement deliures & de fait au dit Tresexcellent Roy, pour en faire en son bon voulour & plaisir, & ce sans fraude ou mal engyn.

ITEM, *&c.*

De Thibontot.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 1. CY ENSUIT L'APPOINTMENT, *Fait*, *Traictie*, & *Accorde le tierce jour de Feurier*, *l'An Mil*, *Quatrecenz*, *& Dexhuit*, parentre, le Treshaut & Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Commis en ceste partie pour le Tresvictorieux Prince & nostre Soveraine Seigneur *Henry*, par la grace de Dieu, *Roy de France & d'Engleterre*, d'une part, & *Colin de Thibontot* Escuier Capitaine du Chastell de Thibontot, d'autre part,

PRIMEREMENT, que le dit *Kapitayne Rendra & Lierera* es mains du dit Tresexcellent Roy, ou d'autres quelconque depar lui depute en ceste partie, *le dit Chastell de Thibontot* a tel Jour & Heure qui serra requis depar ledit Tresexcellent Roy, ou a son certaine Depute, & ce sans fraude ou mal engyn; & aussy le dit *Capitayne* Gardera, bien & loialment, *le dit Chastell*, en l'Obbeissance du dit Tresexcellent *Roy*, jusques a tel temps qui plairra

Ann. D. ra a lui d'y envoyer a le Recepuer; & fur ce a faite le Sere-
1419. ment.
Hen. 5. ITEM, eft *Appunctie*, *Traictie*, & *Acorde* que le dit Capitaine,
& touz les Nobles, (de quelque Eftat ou Condition qu'ilz foient) pour le prefent eftans dedens *le dit Chaftell de Tinbouvet*, qui voudront venir en l'Obeiffance du dit Trefexcellent Roy, auront leurs Corps, *&c. prout fupra.*

---

* IX. 679

** De Ganfeville.*

Ann. D. CY ENSUIT L'APPOINTMENT, Fait, Traictie, & Acorde, le
1419 Tierce Jour de Feurier, l'An M. CCCC. & XVIII. par-
An. 6. entre, le Trefhault & Puiffant Prince, *le Duc d'Exceftre*, Com-
H. 5 mis en cefte partie pour le Treivictoneux Prince & noftre So-
Ibidem. veraine Seigneur *Henry*, par la grace de Dieu, *Roy de France &*
m. 1. *d'Engleterre*, d'une part, &, Noble home, *Carduet d'Efchamps* Efcuier Capitaine de Ganfeville, d'autre part,

PRIMEREMENT, que le dit *Captayne Rendra & Livera* es mains du dit Trefexcellent *Roy* ou autre quelconque Depute depar lui, *le dit Chaftell* a tel Jour & Heure qu'il fera requis depar le dit Trefexcellent *Roy*, ou a fon certaine Depute; & auffi le dit *Captaine* Gardera bien & loyalment le dit Chaftell en l'Obeiffance du dit Trefexcellent *Roy*, jufques a tel temps qui luy plairra d'y envoyer a le Recepuor, *&c. prout fupra.*

De Vernon fur Sayne.

Ann. D. C'EST L'APPOINTMENT, Fait, le Tiers jour de Feverer, par-
1419 entre, le Trefhault & Trefpuiffant Prince, *Thomas Duc de*
An. 6. *Clarence*, Count d'Aumarle, Grant Senefchall d'Engleterre, Chief
H. 5. Captaine de l'Avangarde & Conftable de l'Oft de, Trefhault
Ibid. m. & Trefexcellent Prince, noftre Soveraine Seigneur, *le Roy d'En-*
5. *gleterre & de France*, d'une part, &, les Nobles, Bourgoys, Manans & Habitans en la Ville de Vernon fur Sayne, d'autre part.

PRIMEREMENT, Accorde eft que la dite Ville ferra *Rendue*, le dit Tiers jour apres Midy, a quelle Heure q'il plairra a Trefhault & Trefpuiffant Prince devauntdit la Demaunder, pour & en Nom de Trefhault & Trefexcellent noftre Soveraine Seigneur *le Roy d'Engleterre & de Fraunce*; & veult lour Trefhault & Puiffant Prince garder & faire garder le Peuple paifiblement, coment en tiel cas appertyent: &, fe aucune fait le contraire, il ferra Puny felonc Juftice & Refon.

ITEM, *Accorde* eft, par le dit *Appointment*, touz les Nobles, Bourgoys, & Habitans de la dite Ville, les quelx fe font humblement Submys a l'Obeiffance de noftre Soveraine Seigneur le Roy deffufdit, auront les Heritages & Poffeffions, par noftre Soveraine Seigneur le Roy a ce prefent jour ment donez, & aultres leurs Biens quelconques fraunchement; faifans leur homages & devoirs pour lour Heritages & Poffeffions au Roy, & a ceulx qu'il plairra au Roy donner la Seignurie de quoi ils tiennent; Pourveu toutes voyes que toutes maneres d'Abillemens de Guerre, apartenantz a *Chaftell*, *Ville*, & *Fortereffe* de l'autre Partie du Pont, demourront entierment a noftre Soveraine Seigneur le Roy deffufdit.

Et, quant a ceulx qui font maintenant dehors *la Ville*, & fe veullent mettre en l'obbeiffance noftre Soveraine Seigneur le Roy, foyent ycy prefents pour le faire dedens le Treime jour de prefent moys.

ITEM, *Accorde* eft que la Marchandife aura, *&c.*

Pro Abbate Sancti Stephani de Cadomo.

Ann. D REX, Dilectis & Fidelibus fuis Præfidenti & Gentibus de Ca-
1419. mera Compotorum noftrorum, necnon Balliso & Viceco-
An. 6. miti Cadomen. vel eorum Loca tenentibus, Salutem.
H. 5. Notum vobis facimus quod, Dilectus nobis in Chrifto, *Wil-*
Pat. *helmus Cave*, *Abbas Sancti Stephani de Cadomo*, Sacramentum
Norm 6. Fidelitatis (ad quod, ratione Temporalium dictæ Abbatiæ, infra
H. 5. p. Ducatum noftrum Normanniæ exiftentium, nobis tenebatur) fe-
1. m. 34. cit & præftitit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Abbatem recepimus & admittimus, Noftro & Alieno Jure falvo,

Vobis & cuilibet veftrûm, prout ad eum pertinuerit, Mandantes quatinus ipfum *Abbatem*, prætextu dicti Fidelitatis Sacra-
* IX. menti Nobis non præftiti, in præfata Abbatia, nec in ejufdem *
680. Pertinentiis quibufcumque, perturbetis, moleftetis, aut inquietetis, vel perturbari, moleftari, feu inquietari permittatis à quocumque; *fet fi prædicta Abbatia, vel aliquid ejufdem, fit ad hoc impedita*, id Abbati antedicto deliberetis, feu deliberari faciatis, indilatè.

Tefte Rege apud *Caftrum fuum Rothomagi* Quinto die Februarii.

Ann. D. *Ab Lichfeldia Epifcopo, in Comitiva Papæ, Litera ad*
1419. *Regem.*
An. 6.
H. 5. ILLuftriffime Regum Princeps ac Invictiffime Domine.
Ex Bibl.
Cot. Poft illa, quæ Socius meus Magifter *T. Polton* & Ego veftræ
Cleopatra facræ Majeftati fimul nunc Scripfimus, nichil aliud præ Manibus
E. 1. fcribendum habeo, nifi ad Regratiandum ex toto Corde, in

quantum tanti Principis tantilla Creatura fufficiat, prout junctis Ann. D.
Manibus in Terram proftrata regratiatur, ad ultimum fui poffe, 1419.
de illâ Benedictiffimâ Literâ, dictæ Majeftatis facrâ Manu fcrip- Hen. 5.
tâ, in fuo Exercitu ante Rotomagum, Septembris vicefimâ quintâ, & mihi per *H.* Nuncium meum Mantuæ præfentata;

Per quam, ad maximam Cordis mei Lætitiam, concepi quod, de cætero, nec Ros nec Pluvia Capelli mei, per Dei Gratiam, variabit Colorem. a

O ineftimabilis & inaudita Principis Clementia! qui unquam, in tam arduis & tam altis occupatus Negotiis, tot & tanta proprio Servo propria Manu exarare dignatus eft? mihi nimius indicit Supor Silentium, quod ulterius non habeam quid loquar in Re ifta, &c.

Sereniffime Princeps,

Illam Sacratiffimam Exhortationem, quam commemorat dicta Litera, circa Medium, ut mandaftis, feci *Papæ*, in quantum fcivi, inter ipfum folum & me.

Ipfe verò, cum maximâ Devotione Oculos in Cœlum levans, dixit, putavimus primò, fed jam fcimus, Filium noftrum nos diligere, vere verè, dicit ipfe, omnes Theologi in mundo non moviffent nos tantum, ficut ifta Filii noftri Eloquia Sacratiffima.

Et audeo dicere (*Sereniffime Princeps*) in verbo veritatis, quòd Exhortatio veftra retraxit *Papam* à multis, & fpecialiter à Difpenfatione inter *Pandulphum de Malateftâ*, & Sororem *Dominæ Mantuanæ*; cum per iftam noluit apperire viam aliis, &c.

Sereniffime Princeps,

De illâ Gratiofiffimâ Literâ, mei tantilli Innocentiam atteftante in facto Difpenfationis, &c. quam per *J. Forfter* (me nil fuper hoc cogitante) mifit *Papæ* veftræ Sacræ Majeftatis admiranda Benignitas, regratiari nec fufficio, neque fcio, & ideo totaliter taceo; fed SCITE quid fecit Papa.

Sereniffime Princeps,

Statim visâ Literâ mifit pro Me; &, cum jam fenferit me intrare Cameram Paramenti, Ipfe de Camerâ interiori exiens, venit illuc, Literam portans in Manu, & Dixit, O *Lichfeldenfis! habeo de vobis Literam pro parte Regis:*

Dixi Ego, *Pater Sancte, utinam mifi Bonam!*

VERE, dicit ipfe, *vos audietis eam legi;*

Et Papa proprio Ore publicè coram omnibus eam legit, & poftea michi dedit; Dicens, *Accipite & cuftodite, ficut fcitis, in Memoriam perpetuam ineffabilis Bonitatis & Clementiæ tanti Principis, & pro Honore veftro, &c.*

Sereniffime Princeps,

In Receffu meo de Gebennis mifi Duas Literas, inclufas in Literâ meâ *Domino meo Cantuarienfi*, ad Finem quòd darentur Majeftati veftræ, Credo quòd eas jam habetis: fupplico quòd comburantur, vel quòd ferventur Tituli Formâ, quod nullo Modo in Lucem veniant.

Papa (*Sereniffime Princeps*) dicet quod Literæ veftræ non venient ad Manus Gallicorum, quia Ipfemet vult effe Secretarius vefter.

Ego etiam dixi fibi, de Mandato Majeftatis prædictæ, quod quicquid fua fanctitas vobis miferit, ut fecretum, quod, Hæfitatione quacunque femotâ, fecretum fervaretur, &c.

* Iftas Duas Literas (*Sereniffime Princeps*) *Papa* michi dedit, ve- * IX.
ftræ Majeftati mittendas, in vim non modicæ Dilectionis quam 681.
habet ad almam Perfonam veftram; quam quæfo femper in profperis, pro magnâ fua Pietate, confervet fumma Trinitas Unus Deus.

Scriptæ *Mantuæ*, Manu meâ malâ, Febr. Quintâ.

Locus Sigilli.

Veftræ Sacratiffimæ Majeftatis,

Humilimus Capellanus & Orator Continuus,

J. Lichfeldenfis.

Informatio pro Rege, fuper Bullis fibi nunc transmiffis.

IN PRIMIS, *Tranfmittuntur fibi Duæ* Bullæ *duplicatæ pro Domo* Ann. D.
de Syon. PRIMA, *in quâ Approbatur Fundatio & Erectio ipfius* 1419.
Domus, & appropriantur eidem Duæ Ecclefiæ Parochiales; SECUN- An. 6.
DA, *in quâ committitur Poteftas Judicibus, &c. ad faciendum om-* H. 5.
nia & fingula pro Ipfâ, & aliis Fundandis Dominibus, quæ in hac Ibid.
parte neceffaria, utilia fuerint, vel oportuna, &c.

ITEM, Bulla *Indulgentiæ pro eâdem Domo.*

ITEM, Bulla *Difpenfationis pro* Johannâ North.

ITEM, alia *fimilis pro* Johanne London.

ITEM, Bulla *Licentiæ conceffæ Regi de intrando Loca Religiofa, &c.*

ITEM, plena Remiffio *pro Rege femel Anno qualibet quoad vixerit, & femel in Morte.*

ITEM, Altare Portatile *pro Rege & Succefforibus perpetuum, cum ante Diem, tum in Locis Interdictis; qualis Gratia prius in Curiâ vifa non exiftat.*

ITEM, Bulla *pro transferendo Reliquias, &c.*

ITEM, Bulla *ad conficiendum Crifma in Capellâ Regis in Cœna*

Do-

Ann. D. 1419. Hen. 5. *Domini cum multis aliis Facultatibus, prout in ipsa apparere potest*

ITEM, Bulla *pro Oblationibus, per Decanum Capellæ, recipiendis in quibuscumque Ecclesiis, &c.*

ITEM, Bulla *pro Confessionibus audiendis, per eundem Decanum, etiam in Casibus Sede Apostolicæ reservatis.*

ITEM, Bulla *pro Villa de Portesmouth & aliis, tollendo quæcumque Censuras & interdictum, &c.*

ITEM, Bulla *Confirmationis super Appropriatione, factâ in Partibus, pro Monasterio de Certesey.*

ITEM, similis Bulla *pro Prioratu de Novo Loco.*

ITEM, Bulla *pro Rumworth, ad visitandum, &c. Quatuor, Quinque, vel Sex Ecclesias in Die, &c.*

ITEM, similis *pro Rodbourn,*

ITEM, Bulla *Dispensationis pro Colnet.*

ITEM, Bulla *pro Hayton*

ITEM, Dispensatio *pro* Ricardo Bliche *Clerico Capellæ Regis.*

Summa exposita in toto pro Bullis supradictis viii. C. xcvii Flor. iii. Gr.

ITEM, *in Duobus Advocatis pro certis Factis Regis xxiv. Flor.*

Summa ix. C. xxi. Flor. iii. Gr.

ITEM, *in Prædicta Summa nihil computatur pro* Bullis *Hayton, Rumworth, Radbourn, & Blythe.*

ITEM, *ultra Præmissa, fuerunt primò expositi in Cardinali Placentino,* ccce. *Flor.*

ITEM, *in Duobus Advocatis, Ardesino & Augustino,* cc. *Flor.*

ITEM, *in* Talboch Smyth. *Renenses,* xl. *Flor.*

ITEM, *in Copiis Duplicatis super Canonizatione* Sanctæ Brigittæ, *& Privilegiis Ordinis: & in Rotulo Supplicationum super Factis Regis Duplicato: ac in Regratiando Rotulum Signatum per Papam super iisdem: ac Copiis Bullarum Regi Transmissarum,* x. *Flor.*

Summa Sexcenti Quinquaginta Flor. Quorum xl. sunt Renenses.

Summa Totalis, M. D. Lxxi. Flor. iii. Gr. Quorum Florenorum xl. sunt Floreni Renenses.

ITEM, MEMORANDUM *Quod Ego* T. *Perceps in Toto, de Pecuniis Regis, per Duas Literas Cambii* J. Victor, *Duo Milia cc.*

* IX. 682. *lxxxiii. Flor. pro ccc. Lib. sibi * traditis in Anglia per* Kylyngmerlich, *De quibus exposui, ut supra, M. D. Lxxi. Flor. & iii. Gr. Quorum lx. sunt Renenses, & Residuum stat in Banca Mercatorum & in Manibus mei* T. P. *supradicti.*

Iste *T. P.* fuit Magister *Thomas Polton*, qui missus fuit *Episcopo Johanne Lichfeldense* ad *Papam.*

Appunctuamenta super Redditione,

De Hotot.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 4. CY ENSUIT L'APPOINTMENT, FAIT, TRAITIE, & ACCORDE, *le viii jour de Feurier, l'An de Grace Mille, Quatrecent, Dixhuit*, Parentre le Treshault & Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Commis en cest partie pour le Tresvictorieux Prince & nostre Soveraine Seigneur, *Henry* par la grace de Dieu, *Roy de France & d'Angleterre*, d'une part, &, Noble home, *Guillem Bonnet* Escuier Capitaine du Chastel de Hotot pres Dieppe, d'autre part.

PRIMIEREMENT, que le dit *Capitayne Rendra* & Livrera es Mains du dit Tresexcellent *Roy*, ou autre queiconque depar lui Depute en ceste Partie le dit Chastell *de Hotot*, a tel Jour & heure qu'il serra requis deper le dit Tresexcellent *Roy*, ou son Commis, & ce sans fraude ou mal engyn, & auss le dit Capitayne Gardera bien & loialment le dit Chastell en l'Obeissance du dit Tresexcellent Roy, jusques a tel temps qu'il luy plairra a y envoier a le Recepuoir, & sur ce a faite le Serement.

ITEM, est appointe que le dit Capitaine, & tous les Nobles, & autres (de quelque Estat ou condition qu'il soient) pour le present estans dedens le dit Chastell, qui vouldront venir en l'Obbeissance du dit Tresexcellent Roy, *&c. prout in cæteris quæ supra.*

De Dieppe.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5 p. 2. m. 1. CY ENSUIT L'APPOINTMENT, FAIT TRAICTIE, & ACCORDE Parentre, le Trethault & Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Commis en ceste Partie pour le Tresvictorieux & Tresexcellent Prince nostre Soveraigne Seigneur *le Roy de France & d'Engleterre*, d'une part, &, discretes Personnes, *David Mossault, Jehan Lotrel, Guilbert de la Barre, Vandert Eude, Mahiet Valem, Colin Degreges, Christien Discour, Pierre au Fosse* Burgoys de la Ville de Dieppe, ayans plaine Povoir & Auctorite sur ce depar les Gens d'Esglise & autres de tous Estas en ycelle Ville de Dieppe, d'autre part.

PRIMIEREMENT, est Appointe, Traictie, & Accorde que les diz *Gens d'Esglise, Burgois, & Habitans Rendront & Liveront* es Maine du dit Tresexcellent *Roy*, ou aultre quecomque depar luy Depute en ceste partie, la dite Ville de Dieppe a tel Jour & Heure qu'ilz seront requiz depar le dit Tresexcellent *Roy*, ou son certaine Depute, & aussy les ditz *Burgeys* & *Habitans* Garderont bien & loialment la dit Ville, *&c. prout supra.* Ann. D. 1419. Hen. 5.

De Presentationibus.

GUillelmus Merini Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de Offeello Rothomagensi Diœcese, vacantem per Mortem ultimæ Personæ ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur: Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 37.

Et diriguntur Literæ illæ *Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum Regis de Rouen*, viii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

* *Johannes le Veaultri* Magister in Artibus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Martini Demenesquevilla, Rothomagensis Diœcese, vacantem per mortem *Martini de Brunville*, ultimi Rectoris ibidem, & ad Regis Donationem spectantem; * IX. 683.

Et diriguntur Literæ illæ *ut proxime supra*

In cujus, &c.

Magister Aubertus Morelli Capellanus ad Ecclesiam Parochialem de Thenvilla ad Maillos Rothomagensi Diœcese, *&c. ut supra.*

Simon Pate Clericus ad Ecclesiam Parochialem Sancti Lomerii Sagiensi Diœcese, vacantem per Mortem *Johannis de Chaumont* ultimi Rectoris ibidem, & ad Regis donationem spectantem;

Et diriguntur Literæ illæ Episcopo Sagien.

In cujus, &c.

Petrus Barillet Capellanus ad Ecclesiam Parochialem de Vedasti de Senevilla Rothomagensi Diœcese, vacantem per mortem ultimi Rectoris ibidem, & ad Regis donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *L. Archiepiscopo Rothomagensi*, seu ejus Vicario generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Petrus Nobilis Capellanus ad Ecclesiam Parochialem de Cropus Rothomagensi Diœcese, vacantem per Mortem *Johannis Odyart*, ultimi Rectoris ibidem, *&c. prout supra.*

Johannes Doufay Capellanus ad Ecclesiam Parochialem de Consiomeivillo Rothomagensi Diœcese, vacantem per Mortem *Hugonis Samuells* ultimi Rectoris ibidem, *&c. prout supra.*

Johannis de Piru Capellanus habet Literas Regis de præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de *Sotevilla*, prope Rothomagum, Lexoviensi Diœcese, vacantem per mortem *Petri Cheppell*, ultimæ Personæ ibidem, & ad Regis donationem spectantem ut dicitur

In cujus, &c.

Et diriguntur Literæ Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis de Lefeux sede vacante.

Petrus Gare Capellanus habet Literas Regis patentes de præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de Sanc Vaast de Farceaux Rothomagensi Diœcese, vacantem per mortem *Roberti de Coullon* ultimæ Personæ ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ Archiepiscopo Rothomagensi, vel ejus Vicario generali, ipso Archiepiscopo in remotis agente.

In cujus, &c.

Michael Coller Capellanus habet Literas Regis de præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sancti Petri de Boscoquerardi Rothomagensi Diœcese, vacantem per Mortem ultimæ personæ ibidem, *&c. prout supra.*

Magister Johannes le Feure Clericus habet Literas Regis de præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sancti *Martini* de la *Laude* Daron Constanciensi Diœcese, Ibid. p. 1. m. 18.

Et Diriguntur literæ illæ Custodi *Spiritualitatis* Episcopatûs Constanciensis, Sede vacante.

Appunctuamenta super Redditione,

De Gournay.

CY ENSUIT L'APPOINTMENT, FAIT, TRAICTIE, & ACCORDE, *le ix. jour de Feurier, l'An Mil, Quatrecent, & Dixhuit*, parentre, Treshault & Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Commis en ceste partie pour le Tresvictorieux Prince & nostre Soveraine Seigneur *le Roy de France & d'Engleterre*, &; discretes Personnes, Maistre *Adam Crean* Prestre Doyen & Chanoyne de Saint *Devers* de Ville de Gournay, *Perret Letausanet*, *Jehan Dernement*, Escuiers, *Perret Pignart*, *Jehan Faroff*, *Pier-* Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibidem. m. 3.

ret

Ann. D. 1419. Ann. 7. *ris de Britu*, & *Jasper de Vernon*, Bourgoys d'ycel Lieu de Gournay, Avans plain pouair & auctorite sur ce depar les Gens de tous Estas du dit Chastell & Ville de Gournay susdiz, d'autre part,

Primierement, est *Appointe*, *Traitie*, & *Accorde* que les diz Adam & Bourgoys *Rendrons* & *Livrons* es mains du dit nostre Soveraigne Seigneur, ou autre quelconque depar lui depute en * IX. 634. * ceste partie, les diz Chastel & Ville de *Gournay*, a tel jour & heure qu'ilz ou aucun d'eulx seront requis depar nostre dit Soveraine Seigneur, ou son Commis, & ce sauns fraude ou male Engyn. Et aussy les diz Adam & Burgoys Garderont bien & loyaument les diz Chastel & Ville en l'obeissance de nostre dit Soveraigne Seigneur, *&c. prout in aliis supra.*

De Pontranquart.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 1. CY ensuit l'Appointment, *Fait*, *Tractie* & *Accorde*, le *2. Jour de Fevrier*, *l'An Mille*, *Quatrecens*, & *Dixhuit*, Par entre, le Treshault & Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Commis en ceste partie pour le Tresvictorieux Prince & nostre Soveraine Seigneur *le Roy de France & d'Engleterre*, d'une part, & *Jehan Delacoutricle* Escuier, Capitaine du Chastel de Pontranquart, d'autre part.

Primerement, est *Appointe*, *Traictie*, & *Accorde* que le dit *Capitayne Rendra* & *Livrera* es mains de nostre dit *Soveraine Seigneur*, ou autre quelconque depar lui Depute en ceste partie, le dit *Chastel de Pontranquart* a tel Jour & Heur qu'il serra requis depar le dit nostre *Soveraine Seigneur*, ou a son Commis, & ceo sans fraude ou mal Engyn; Et aussy le dit Capitayne gardera bien & loialment le dit *Chastel de Pontranquart* en l'Obeissance nostre Soveraine Seigneur, *&c. prout supra.*

De Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 27. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, (quae in *Abbatia Sancti Amandi de Rouen*, fieri deberent) plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilectis nobis in Christo, *Abbatissae & Conventui Abbatiae praedictae* omnia Temporalia, eidem Abbatiae, infra Ducatum nostrum Normanniae, qualitercumque pertinentia sive spectantia;

Habenda, in sustentationem Divini Servitii ibidem ac aliorum Pietatis Operum praedictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* decimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Abbas & Conventus Sancti Georgii de Basquerville,
Abbas & Conventus Sancti Audoeni Rothomagen.
Priorissa & Conventus Sancti Sedonis
Abbas & Conventus Sancti Petri de Pratellis.
Prior & Conventus Hospitalis Sancti Thomae Martiris de Monte Leprosorum juxta Rothomagum.
Abbatissa & Conventus Sancti Leodegarii de Pratellis.
Abbas & Conventus Monasterii beatae Mariae de Bethelloum.
Abbatissa & Conventus Monasterii Villaris prope Harfletum.
Thesaurarius, Cantor, & Capitulum Ecclesiae Collegiatae Sancti Katerinae de Castello Misvile.
Abbas & Conventus Monasterii beatae Mariae de Lira.
Abbas & Conventus Sancti Petri & Pauli de Conches Ebroicensi Diocese.
Abbas & Conventus beatae Mariae de Corneillys.
Decanus & Capitulum Ecclesiae Collegiatae de Sanquerville.
Prior & Monachi Prioratus Sancti Georgii de Bohonne
Prior & Conventus de Grantmont prope Villam Castri de la Lune.
Priorissa & Conventus Domus Dei de Vernone.
Prior & Conventus de Longueville.
Prior & Conventus Monasterii Sancti Vigoris le Grant juxta Baiocas
Abbas & Conventus Monasterii beatae Mariae de valido Monte.
Abbas & Conventus Monasterii de Bellacsana.
Abbas & Conventus Monasterii Sancti Wandragesili
Petrus de Bonnere Prior prioratus sive Domo Dei Sancti Thomae Martiris de novo Castro.
Abbatissa & Conventus Sancti Salvatoris de Ebroicis

* IX. 685. * *Pro Abbate de Lira.*

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 18. REX, per Literas suas Patentes, per Viginti Dies proximo futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum Regis, &c. *Simonem Abbatem de Lira*, ac *Robertum Harell* Commonachum ipsius Abbatis, cum Quatuor Servientibus suis in Comitiva sua, penes Praesentiam Regis, pro Fidelitate sua Regi faciendo, veniendo, ibidem morando & perhendinando, ac Bona, Res, & Hernesia sua quaecumque;

Et ideo, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu Regis prope Civitatem de Rouen*, vicesimo primo die Julii. Ann. D. 1418. Ibid. 5.

Per ipsum Regem.

De Custodia Temporalium.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1418. An. 6. H. 5. Ibid.

Sciatis quod,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium & alia Pietatis Opera, quae in *Abbatia beatae Mariae de Lira*, in Diocesi Ebroicensi (quae Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliae, & nostro Patronatu existit) fieri deberent plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Commisimus, dilectis nobis in Christo, *Priori & Conventui Abbatiae praedictae Custodiam* omnium Temporalium, eidem Abbatiae, infra Ducatum nostrum Normanniae, qualitercumque pertinentium sive spectantium,

Habendam quamdiu nobis placuerit, percipiendo de Exitibus & Proficuis Temporalium praedictorum tantum, quantum pro Sustentatione sua necessarium fuerit & opportunum,

Ita semper quod de Superplusagio Exituum & Proficuorum praedictorum, ultra Sustentationem suam praedictam, Nobis, ad Cameram nostram Computorum Normanniae, singulis Annis, respondeatur quamdiu Custodiam habuerint supradictam.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Civitatem de Rouen*, xxxi. die Julii.

Per ipsum Regem.

De Terris datis, in perpetuam Eleemosinam, Abbati & Conventui de Bonport.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibidem.

Regum decet Celsitudinem in piis & caritativis Actibus delectari, ut, cum Tribunal steterit Summi Regis (*apud quem non est Acceptio Personarum, sed unusquisque, prout gessit in Corpore, recipiet sive Bonum sive Malum*) inter Bonos assistere valeat, & non, ut piger vel inutilis, cum Reprobis judicari.

Nos siquidem,

Vitae nostrae Studia, Actus, & Merita satis pauca cum amaritudine recolentes, divinaque Nobis praestita Beneficia, Gratias etiam & Honores, quibus, licet indigni, prae multis Principibus Terrae, etiam Nobis Nobilioribus, honoramur in Terris,

De perceptis Beneficiis sine causa, & magis de Bonis, Nobis a Deo collatis, & supra modum multotiens inaniter dispensatis, graviter suspiramus,

Nec aliud Nobis restat nisi *ad Jesum Christum, & Matrem ejus Virginem Gloriosam*, quae nunquam Nobis defuit, set in variis periculis saepius nos constitutos suis beatis Precibus protexit hactenus & adjuvit, convertere totaliter mentem nostram, & sibi pro Gratiis Gratias reddere, & pro Delictis veniam postulare.

Sane, attendentes qualiter quamplura Dominia, Maneria, Grangeae, ac Terrae, & Tenementa, ad Abbatiam de Bonport,

Quae, ad laudem & honorem ejusdem Beatissimae Virginis, per, inclitae recordationis memoriae, *Richardum, quondam Regem Angliae*, Progenitorem nostrum, Fundata extiterit & Dotata,

Spectantia, per Fortunam Guerrae ac aliis multipliciter vastata sunt & destructa, per quod Exitus & Proficua, de Possessionibus praedictis provenientia, * ad Divina ac alia Pietatis Opera (in Ab- * IX. 686.
batia praedicta ab olim fieri stabilita) sustentanda, ac ad alia Onera, dilectis nobis in Christo, *Abbati & Conventui Loci praedicti* necessario incumbentia, supportanda non sufficiant, nisi sibi ex nostra Regali Munificentia celerius succurratur,

Nos, consideratione Praemissorum, volentes cum praefatis *Abbate & Conventu* in hac parte agere gratiose, de Gratia nostra speciali, & ex certa scientia nostra, *Dedimus* & *Concessimus*, pro Nobis, & Heredibus nostris quantum in nobis est, eisdem *Abbati & Conventui*, *Terras & Dominia de Bellhomas*, cum omnibus Pertinentiis & Dependentiis suis, quae *Thomas Pergaunt*, Nobis adhuc Rebellis ut dicitur, ante ultimum Descensum nostrum in Ducatum nostrum Normanniae, tenuit, ac etiam *Feoda & Dominia de Cleon & de Saint Gille*, quae *Robertus Allurge*, similiter Rebellis ut dicitur, ante dictum Descensum nostrum, tenuit,

Habenda & *Tenenda* praefatis *Abbati & Conventui*, & Successoribus suis, Terras, Dominia, & Feoda in puram & perpetuam Eleemosinam, & in augmentationem Sustentationis suae, & Supportationem Onerum Praemissorum, ac ad unam Missam, *de Annuntiatione praedicta beatae & gloriosae Virginis Mariae*, cum infrascriptis *Collectis*; videlicet,

Una, de Sancta Trinitate;
Alia, de Sancto Georgio;
Tertia, pro bono & felici Statu nostro dum egerimus in humanis specialiter ordinata, quam, post Decessum nostrum, converti volumus in aliam Collectam, pro Anima nostra, ac Animabus Progenitorum & Successorum nostrorum, & omnium Fidelium Defunctorum dicendam,

Una cum Quinta Collecta, quam Capellanus, Missam praedictam celebraturus, dignum duxerit dicendam,

Ad Summum Altare in Ecclesia Abbatiae praedictae, post Missam Conventualem ibidem finitam, singulis Diebus celebrari, faciendum.

Ac etiam ad Anniversarium nostrum, post Decessum nostrum, so-

Ann. D. 1419. Hen. 5. singulis Annis, Die quo Nos obire contigerit, cum Exequiis & Missarum Solenniis, Tenendum *imperpetuum*.

Teste Rege, *in Exercitu suo prope Villam Regis de Pont de Larche* vicesimo primo die Julii.

Per ipsum Regem.

Breve de Exonerando, super Literis Patentibus, præfatis Abbati & Conventui concessis.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. REX, Custodi Hanaperii Cancellariæ nostræ Normanniæ, Salutem.

Mandamus vobis quod, dilectis nobis in Christo, *Abbati & Conventui de Bonport* quasdam Literas nostras Patentes,

Per quas *Dedimus & Concessimus* eis Terras & Dominia *Bellhomas*, cum omnibus Pertinentiis & Dependentiis suis, quæ *Thomas Poignant*, Nobis adhuc Rebellis ut dicitur, ante ultimum Descensum nostrum in Ducatum nostrum Normanniæ, tenuit, ac etiam Feoda & Dominia *de Clenn & de Seint Gille*, quæ *Robertus Alorge*, similiter Rebellis ut dicitur, ante dictum Descensum nostrum tenuit,

Absque Magno Feodo; ad Opus nostrum inde capiendo, liberetis;

Volumus enim vos inde erga Nos exonerari.

Teste Rege *in Exercitu suo prope Villam Regis de Pont de Larche* vicesimo primo die Julii.

Tractatus cum Dauphino super Colloquio personali.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 23. NOS, *Henricus*, permissione divinâ, *Cantuariensis Archiepiscopus*, totius Angliæ Primas, & Apostolicæ Sedis Legatus, *Henricus* eâdem permissione, *Episcopus Cicestrensis*, *Walterus Hungerford* Senescallus Hospitii Regis, *Johannes Kempe* Custos Privati Sigilli Regis, *Willielmus Alyngton* Armiger, & *Ricardus Condry* Clericus Concilii Regis, Illustrissimi Principis, Domini nostri, Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, & Domini Hiberniæ, ad Tractandum, Communicandum, & finaliter

* IX. 687. * Concludendum cum, Reverendissimo in Christo Patre, Domino *Johanne*, Dei gratiâ, *Archiepiscopo Senonensi*, *Ludovico de Chalon* Comite de Tonerre, *Johanne de Vayly* Presidente in Parliamento, *Johanne Tudert* Decano Ecclesiæ Parisiensis, *Guillielmo Seignet* Militæ, & *Johanne de Vellebresme* Secretario, Ambassiatoribus, Nunciis, & Commissariis, Serenissimi Principis, Domini *Dauphini de Vienna*, Regentis Franciæ ut dicitur, ad Præsentiam præfati metuendissimi Domini nostri de præsenti transmissis, Commissarii specialiter deputati;

Commissionis Tenor sequitur, & est talis,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem & fidem indubiam adhibere præsentibus.

Cùm, illustris Princeps, *Dauphinus de Viennâ*, Consanguineus noster, & *Adversarii nostri Franciæ* Filius, & Regens Franciæ ut dicitur, nuper desideraverit Tractare & Communicare unà Nobiscum, seu nostris Commissariis, quos ad id duceremus eligendos, ea quæ Pacem perpetuam & Tranquillitatem utriusque Regni possunt concernere, prout ex quorum quorundam accepimus Relatione nobis factâ,

Nosque,

Ob Reverentiam Dei, qui ad Pacem firmandam Bellum spontaneus iniit, ad Evitandum Sanguinis Christiani effusionem, aliaque Dampna irreparabilia quæ diræ Guerrarum Voragines deduxerunt, & deducent verisimiliter in futurum si Remedium ex ea parte congruum nullatenus apponatur, & ad finem quod Nos, tempore nostro, nostris Subditis Pacem præparemus,

Ad Tractandum, Communicandum, & Procedendum, de & super hujusmodi Pace perpetuâ, cum Ambassiatoribus, Nunciis, & Commissariis *dicti Dauphini, &c. prout supra Dat. apud Castrum Rothomag. die 21. Januarii; tunc sic,*

Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem & fidem indubiam Præsentibus adhibere.

Ad Universitatis vestræ Notitiam deduci volumus per Præsentes quod Nobis & Ambassiatoribus antedictis, de & super Materiis Pacis, inter Duo Regna prædicta faciendæ, tractantibus, videbatur expediens,

Ad effectum ut eo liberiùs & comodiùs Amor mutuus, & Amicitia, atque Conversatio grata, inter partes prædictas, & earum Subditos, introduci & nutriri, ac firmiora Pacis Fœdera confirmari, nonnullaque ardua per Nos prælocuta, quæ aliàs sine difficultate terminari non possent, fæliciùs poterint diffiniri,

Quod præfati illustrissimi Principes, *Dominus noster Rex & Dominus Dolphinus*, Colloquium inter se habeant personaliter.

Hinc est quod inter Nos, Ambassiatores & Commissarios, communicatâ deliberatione, extitit Concordatum quod iidem illustrissimi Principes in die Dominicâ, quâ cantatur Officium *Lætare Jerusalem* (quæ erit *vicesimâ sextâ die Mensis Martii proximo futurâ*) in aliquo certo Loco, inter Civitatem Ebroicensem & Villam de Drosio, ad hoc commodo, per Concilium eorundem Principum mutuò eligendo, personaliter convenire debent, de & super Materiâ Pacis finalis, & aliis, sibi placabilius divinâ inspirante Clementiâ, amicabiliter tractaturi, ulteriusque factum & dispondi quod eisdem videbitur oportunum:

Quodque, in *secundâ Dominicâ Quadragesimæ* (quæ erit *Duodecimâ die ejusdem Mensis Martii* proximò futurâ) Ambassiatores, Nuncii, sive Commissarii utriusque Partis,

Potestate sufficienti ac in Materiis, inter eosdem Principes in Ann. D. *sub Conventione* tractandis, ad plenum instructi, 1419.

Ambassiatores (videlicet) sive Commissarii, pro parte *Domini* Hen. 5. *nostri Regis*, in dictâ Civitate Ebroicensi,

Ambassiatores quoque sive Nuncii dicti *Dolphini* in præfatâ Villâ de Drosio,

Personaliter adesse debent;

Et consequenter, quamcitò possint, in aliquo loco, per eosdem limitando, adinvicem convenire, ibidemque Tractare, Communicare, & (Deo propitio) Concordare de Loco medio, apto & disposito, inter dictas Civitatem Ebroicensem & Villam de Drosio, in quo præfati Principes convenire debent, modoque & formâ ejusdem *Conventionis*, ac Securitatibus pro eadem oportunis, ulteriusque de & super Materiis, eandem *Conventionem* concernentibus, & potissimè propter quas ipsa *Conventio* fiet, cum suis incidentibus, emergentibus, dependentibus, & connexis, effectualiter tractaturi, ipsisque examinaturi, maturaturi, &, ad uberiorem fructum ipsius *Conventionis*, & feliciorem eventum ejusdem, in omnibus dispositruri.

* Transmitti etiam debent, per partem dicti Domini *Dolphini*, * IX.
Nomina & Status Ambassiatorum, Nunciorum, sive Commissariorum suorum, qui ad dictam *secundam Dominicam Quadragesimæ* 688.
venire debent, ad Ballivum Civitatis Ebroicensis citra Primam Dominicam Quadragesimæ, vel in eâ, ad effectum quod *Dominus noster Rex* se possit in Statu & Numero, prout sibi videbitur expediens, conformare.

Promittimus igitur Nos, *Henricus*, *Henricus*, *Walterus*, *Johannes*, *Willielmus*, & *Ricardus*, Vice & Nomine Domini nostri Regis prædicti, secundum omnem vim, formam, & effectum Potestatis prædictæ nobis attributæ, quod idem Dominus noster Rex, *Vicesimâ sextâ die Martii*, in Loco prædicto concordando inter Civitatem Ebroicensem & Villam de Drosio, divinâ annuente Clementiâ, præsens erit, ad Colloquium hujusmodi personale paratus,

Ambassiatores, & Nuncios, sive Commissarios suos, sufficienti Potestate fulsitos, & ad plenum instructos, ad Civitatem Ebroicensem, dicto *Duodecimo Die Martii*, habebit paratos,

Aliaque faciet & complebit, pro parte suâ, quæ natura & qualitas ipsius Negotii exigunt & requirunt,

Dabitque Literas suas Confirmatorias de & super omnibus Præmissis, & easdem Parti dicti Domini Dolphini, *Primâ Dominicâ Quadragesimæ proximò futurâ*, in Ecclesia Cathedrali Ebroicensi, liberari faciet;

Dum tamen Pars ejusdem *Domini Dolphini* consimiles Literas Parti Domini nostri Regis ibidem tradiderit, inter cætera, continentes quod idem *Dominus Dolphinus*, ad observandum eadem, superiùs Concordata, tactis Sacrosanctis Evangeliis, corporale præstitit Juramentum.

In quorum omnium & singulorum Testimonium atque Fidem Nos, *Henricus*, *Henricus*, *Walterus*, *Johannes*, *Willielmus*, & *Ricardus*, Commissarii antedicti, Sigilla nostræ præsentibus apposuimus.

Data in *Ecclesia Conventuali Fratrum Prædicatorum Rothomagi*, duodecimo die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo octavo, & Regni præfati Illustrissimi Domini nostri Regis Sexto.

De Salvo Conductu pro Duce Britanniæ.

REX, universis & singulis Alligatis nostris, Capitaneis, Castellanis, & eorum Loca tenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 36.

Sciatis quod,

Cùm, Consanguineus noster, *Johannes Dux Britanniæ* usque ad Præsentiam nostram, pro certis Causis & Materiis, ipsum moventibus, & Nobis in Adventu suo declarandis, accedere desideret, ut accepimus,

Nos, eâ consideratione, suscepimus ipsum Ducem, usque Præsentiam nostram prædictam, cum Gentibus suis, sub Numero Quingentarum Personarum, in Comitiva sua, Equestrium vel Pedestrium, cum eorum Equis, Auro, Argento, Jocalibus, Libris, Literis, & aliis Bonis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvo redeundo, absque Dampno eis per Nos, Gentes, vel Alligatos nostros faciendo, vel fieri permittendo, & absque Impetitione danda in Corporibus sive Bonis, quacumque de Causa, vel Occasione temporis præteriti, occasione Treugarum, vel Promissionum (quas Homo dicere vellet fractas fuisse) vel aliter qualitercumque fuerit, seu pro quacumque Re quæ accidere poterit, durante Viagio per præfatum Ducem faciendo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, & eis, Tenore Præsentium, bonâ fide & verbo Regio, fidelem Securitatem damus,

Volumus etiam & Concedimus quod Ducatus seu Patria Britanniæ, & Subditi ipsius Ducis, in dictis Ducatu & Patria commorantes, durante dicto Viagio & salvo Conductu, à Nobis, Gentibus, & Subditis, & Alligatis nostris quibuscumque securi, absque ulla Molestatione Guerræ, permaneant, si Guerram interim contra nos aut nostros non fecerint seu inierint;

Et ideò vos Alligatos nostros prædictos Requirimus & Rogamus, vobisque Capitaneis, Castellanis, vestrisque Locatenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris prædictis Præcipimus & Mandamus, quod ipsum Ducem, usque Præsentiam nostram prædictam, cum Gentibus suis, * sub * IX.
Numero Quingentarum Personarum in Comitiva sua, Equestrium 689.
vel Pedestrium, cum eorum Equis, Harnesiis, Auro, Argento, Jo-

Ann. D. 1419. Hen. 5. Jocalibus, Libris, Literis, Catallis, & aliis Bonis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvò, ut præmittitur, redeundo absque Dampno, eis per Nos, Gentes, vel Alligatos nostros, faciendo, vel fieri patiendo, & absque Impositione danda in Corporibus sive Bonis, quacumque de Causa, vel Occasione temporis præteriti, occasione Treugarum vel Promissionum, quas Homo dicere vellet fractas fuisse, vel aliter qualitercumque fuerit, seu pro quacumque Re quæ accidere potest, durante Viagio per præfatum Ducem faciendo, Manutenentes, Protegatis, & Defendatis, non inferentes eis, seu quantum in vobis est ab aliis inferri permittentes, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen,

Et, si quid eis forisfactum sive injuriatum fuerit, id eis, sine dilatione, faciatis corrigi & debitè reformari;

Proviso semper quod idem Dux aliquem vel aliquos, de Gentibus suis prædictis, ad præmuniendum Capitaneos nostros Locorum, ad quæ ipsum venire & declinare contigerit, de Adventu suo, ad ea Loca præmittat omni modo,

Quodque Gentes aut Personæ prædictæ quicquam, quod in nostri Contemptum vel Præjudicium, aut Populi nostri Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, nec faciant attemptari,

Ita tamen quod, si contingat aliquem Personarum prædictarum aliquid, quod in nostri Contemptum vel Præjudicium, aut Populi nostri Dampnum cedere valeat, attemptare vel facere attemptari, ipse, sic attemptans, seu attemptari faciens, per has Literas nostras de salvo Conductu, a Pœna non excusetur, set subjaceat & teneatur Pœnis in ea parte debitis & condignis; ipsis tamen Literis nostris de salvo Conductu omnibus aliis Personis supradictis, non Attemptantibus, nec attemptari facientibus, valituris, & profuturis, ac in suis robore & firmitate duraturis & permansuris; Attemptato seu Attemptatis hujusmodi non obstantibus.

In cujus, &c. usque primum diem Aprilis proximo futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* duodecimo die Februarii

De salvo Conductu pro Ambassiatoribus Franciæ.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 36. REX, universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Loca tenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Ad specialem requisitionem *Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ*, qui certos Ambassiatores suos ad Tractandum & Communicandum Nobiscum, seu Commissariis nostris, ut asserit, mittere proponit & desiderat,

Suscepimus *Johannem de Vercy* Dominum d'Autrey, *Reginaldum Pote* Dominum de la Roche, *Anthonium de Thoulonion*, Milites, Magistrum *Johannem le Clerk*, Magistrum *Guidonem Celoner*, *Henricum de Chanfour* Armigerum, Magistrum *Georgium d'Ostende*, & *Johannem de Rinel*, Ambassiatores, Commissarios, & Nuncios speciales dicti *Adversarii nostri* in hac parte, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, pro veniendo usque & in Villam nostram de Maunt,

Cum Quadraginta Personis in Comitiva sua vel infra, Armatis vel non Armatis, ac Equis, Bonis, Rebus, Jocalibus, Libris, Literis, Catallis, & Hernesiis suis quibuscumque,

Ad Communicandum ibidem & ad Tractandum cum certis Commissariis nostris, quos illuc ex Causa præmissa destinabimus, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad propria salvò & securè redeundo;

Proviso semper quod ipsi quicquam, quod, *&c. ut in similibus de Conductu Literis*

In cujus, &c. usque Octavum Diem Martii proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* xiv. die Februarii.

Per ipsum Regem.

* IX. 690. * *De Treugis Prorogatis cum Comite Armeniaci, & Domino de le Bret.*

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibidem. REX, ad Notitiam omnium & singulorum, quorum interest deducimus per Præsentes, quod Nos Treugas seu Guerrarum Abstinentias, cum omnibus & singulis suis Capitulis,

Per Conciliarios nostros Ducatûs nostri Aquitaniæ, cum Consanguineo nostro *Comite Armeniaci*, seu cum quibuscumque aliis, ab eodem Comite Consanguineo nostro Potestatem sufficientem in hac parte habentibus, modo & formâ ultimo captas & firmatas, & per Nos usque ad Festum Paschæ proximò futurum prorogatas,

Usque ad Festum Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, ex certâ Scientiâ nostrâ, Prorogamus:

Proviso quod *idem Comes* pariles seu consimiles Prolongationis seu Prorogationis Treugarum, sive Guerrarum Abstinentiarum, hujusmodi Literas, Sigillo suo signatas, infra Triginta Dies, proximò & immediatè post Datam Præsentium sequentes, nobis, ex parte suâ, Curet destinare cum effectu.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* decimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ Regis, de Prorogatione, fiunt inter Regem, &c, Consanguineum suum, *Dominum de le Bret*, sub eadem Data. Ann. D. 1419. Hen. 5.

Pro Consiliariis Reginæ Ceciliæ.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Paschæ proximo futurum duraturas, suscepit in salvum Conductum *Tristanum de la Jaille* Militem, & *Philippum Corcquiz* utriusque Juris Doctorem, Consiliarios *Reginæ Ceciliæ*, in Civitate Regis Rothomagensi ad præsens existentes, abinde usque prædictam Reginam, cum Decem Personis in Comitivâ suâ, vel infra, transeundo, Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 32.

Et exinde, quotiens & quando eis placuerit, usque Villam Regis d'Alencon, cum Quinquaginta Personis in Comitivâ suâ, vel infra, salvò & securè veniendo, & ibidem morando,

Et exinde ad partes suas proprias redeundo,

Ac Equos, Res, Bona, Jocalia, Libros, Literas, & Hernesia sua quæcumque,

Et ideo, &c.

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagensem* decimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro dictis Consiliariis.

REX, Dilecto & Fideli suo *Rolando Leyntale*, Ballivo d'Alencon, Salutem. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 34. d.

Sciatis quod Nos,

De fidelitate & circumspectione vestris plenius confidentes,

Dedimus vobis, ac plenam, Tenore Præsentium, Damus Potestatem & Auctoritatem, ad salvos Conductus (usque Festum Paschæ proximò futurum duraturos) certis Personis, Consiliariis *Reginæ Siciliæ*, quas vobis duxerit nominandas (cum ex parte ejusdem Reginæ fueritis requisitus) usque Villam nostram d'Alencon, sub Numero Quinquaginta Personarum, vel infra,

Et abinde penes Præsentiam nostram, ubicumque fuerimus, sub Numero Viginti Personarum, vel infra, quotiens sibi placuerit, veniendo, & ibidem morando, & exinde ad partes proprias redeundo,

* Dandum, Concedendum, & Liberandum,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid in Præmissis feceritis, vel aliquo Præmissorum. * IX. 691.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis Rothomagi* decimo quinto Die Februarii.

Per ipsum Regem.

De certis Ordinationibus factis super Ponderibus & Mensuris in Normandia.

HEnry, &c.

Savoir faisons a tous, presens & advenir, come, par la Permission Divine, Nous ayons Reduit & Attrait a nostre Obeisance & Seignurie nostre Duchie de Normendie, qui long temps par avant induement & contre raison este empeschie a Nous, ou a noz Predecessours, Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 28. dr.

Depuis la quelle Conqueste & Reduction il soit venu a nostre congnoissance que,

Pour la diversite des Mesures, tant des Grains, come des Bevrages, & aussy de Aulne, & du Poix de la Livre, estant ou dit Paiis & Duchie, & qui en plusours Parties d'icellui Paiis se muoient & changerent,

Plusours Fraudes, Malices, & Deceptions aveint, pour le temps passe, este commises, & encore estoyent chescun Jour pour la Malice & Covetise des Vendeurs, & de l'Ingnorance ou Simplesce des Achateurs,

Pour quoy Nous,

Desirans de tout nostre Pouoir telx Fraudes & Deceptions abolir & adnuller, & Gouvener en noz temps, al aide de nostre *dit Seigneure*, nostre Peuple en Tranquillite & bonne Justice,

Ayans eu sur ce advis & deliberacion avec noz Treschieres & Tresames Freres, & pleuseurs autres de nostre Sank & Lignage, & de nostre Grant Conseil,

Par les quielx Nous avons trouve qu'il est Chose necessaire & proufitable pur le bien & Gouvernement de noz ditz Subgitz, *une seulle Mesure* pur les Grains, une *Mesure* pour les Bevrages, *une Aulne* pour les Draps, Toilles, & autres Choses que l'en seult mesurer a l'Aune, & *un Pois* pour la Livre es choses que au Pois l'en seult vendre & deliurer, estre & avoir cours par tout nostre dit Duchie de Normendie,

Et toutes autres *Mesures*, que telles qui cy apres seront par nous desclaires, estre du tout Abolies & Adnullees,

Nous, ces Choses considerez & autres causes & raisons a ce Nous Mouvans, avons Constitue, Establi, & Ordonne, &, par la Teneur de ces Presentes, Constituons, Ordonnons, & Establissons, de nostre Auctorite Royall, plain Puissance, & Grace especiall, desmaintenant & pour tout le temps advenir, *une seulle Mesure* pur les Grains, & *une* pour les Beuvrages, auront cours en nostre dit Duche & Pais de Normendie, & *une seulle Aulne*, & semblable *le* Poiz de la Livre:

Pour les quelles *Mesures* des Grains & Beuvrages, Nous avons Or-

Ann. D. 1419. Ann. 7. Ordonne *la Mesure* de Rouen, pour Graines & pour Beurages la *Mesure* de Arques, pour l'Auine la *Mesure de Paris*, & pour *le* Pois de la Liure le Marc de Troiez; touz autres Carterons, Trunneaulx & autres Pois Regetés & Mis au neant.

Et oultre, pour certaines Causes & Considerations a ce Nous mouvant, Nous avons Voulu & Ordonne, Voillons & Ordonnons, par ces mesmes Presentes, que chescun, quy sera querir Vin ou altre Beurage en la Taverne, Puisse aller, s'il luy pleast, votire Traire son Vin ou aultre Beurage, sans contredit que les Taverniers y puissent mettre:

Si Donnons en Mandement a, noz ames & feaulx Conseillers, les Gens de noz Comptes, au Bailly de *Rouen*, *Caux*, *Evreux*, *Alencon*, *Caen*, *Constantin*, & *Gisors*, & a tous noz aultres Justiciers, Officers, Subgez, ou a leurs Lieutenants, & a chescun d'eulx, sicome a luy appertendra, que nostre dite Ordonnance facent Crior & Publier en leurs Auditorez, & par tout aillours ou il appartendra, & ou il est acoustume a faire telx Cris & Publications,

Et ycelles facent Tenir & Garder, sanz enfraindre, en Pugnissant touz ceulx, qui attempteront a contraire, tiellement que ce soit Example a tous aultres.

Toutes voyes nous n'entendons pas, par ceste present Ordonnance, ne prejudicier ceulx, qui en nostre dit Pais & Duchie

* IX. 692. ont acustume avoir les * Congnoissances de ceulx qui Vendent excessivement, ou qui enfraignent la Custume ou Ordonnance sur ce faites; pourveu que ils facent leur devoir & diligence de Corriger les Delinquens:

Ne aussy telz qui ont acustume Recepuoir les Rentes de Grain aux Mesures qui ont eu cours le temps passe;

Maiz voullons, & nous plaist, que ce soit reduit a Mesure raisonable par l'equipolence de la Mesure dessusdite, ainsy come par nostre Justice des Lieux, parties appellez, sera Regarde & Ordonne:

Car ainsy Nous plaist il estre fait, de Nos dite Grace especial & Auctorite Royal, par ces mesmes Presentes.

Donne en nostre *Chastel de Rouen*, le xv. jour de Feurier, l'An de nostre Regne Sizisme.

De Treugis cum Regina Siciliæ proclamandis.

Ann. D. REX, dilecto & fideli suo, *Rolando Leyntale*, Ballivo d'Alen-
1419. con seu ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.
An. 6. Cum certæ Treugæ & Abstinentiæ Guerrarum inter *Nos & Yo-*
H. 5. *land Reginam Jerusalem & Ceciliæ*, & *Lodowicum Filium suum*
Norm. 6. *Primogenitum* (usque Octabas Paschæ proximo futuras duraturæ)
H. 5. p. 2. Initæ fuerint & Concordatæ,
m. 34. d. Vobis Mandamus quod Treugas illas ac Abstinentias Guerrarum hujusmodi, in singulis Locis, infra Ballivam vestram, ubi magis expedire videritis, publice ex parte nostrâ proclamari, & ea, absque aliquâ attemptatione in contrarium factâ seu faciendâ, firmiter teneri & observari faciatis;

Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* decimo sexto die Februarii.

De Proclamationibus Treugarum cum Dalfino.

Ann. D. REX Ballivo suo d'Eureux, Salutem.
1419. Cum certæ Treugæ sive Abstinentiæ Guerrarum inter Nos,
An. 6. Pro Nobis, Vassallis, & Subditis nostris, necnon Civitatibus,
H. 5. Villis, Castris, Fortaliciis, Terris, & Dominiis nostris, inter Flu-
Norm. 6. mina Secanæ & Ligeris (prout protenduntur & se extendunt à
H. 5. p. 2. Locis unde oriuntur usque ad Mare) existentibus & situatis, qui
m. 31. & quæ nobis obediunt & adhærent de præsenti, tam in Ducatu nostro Normanniæ, quam extra,

Ac, Serenissimum Principem, *Dolphinum de Vienna*, Regentem,

Nominibus *Patris sui* & suo, Vassallis, & Subditis suis, necnon Civitatibus, Villis, Castris, Fortaliciis, Terris, & Dominiis eorundem, inter Flumina Secanæ & Ligeris prædicta (extra tamen Ducatum nostrum prædictum) existentibus & situatis, qui & quæ de præsenti obediunt & adhærent eidem Domino Regenti,

Initæ, promissæ, & concordatæ sint (a Duodecimo Die Februarii, ultimo præterito, usque ad Octabas Paschæ proximo futuras, & Occasum Solis ejusdem Diei inclusive, duraturæ) sub hac forma; videlicet,

Quod omnes & singuli Vassalli & Subditi dictorum *Domini Dolphini & Patris sui*, necnon Civitates, Villæ, Castra, Fortalitia, Terræ, & Dominia eorundem, inter dicta Flumina Secanæ & Ligeris (extra tamen Ducatum nostrum prædictum) existentia & situata,

Qui & quæ præfato *Domino Dolphino* & Regenti de præsenti non obediunt, & citra Secundam Dominicam Quadragesimæ proximo futuram eidem *Domino Dolphino* & Regenti Obedientiam præstabunt,

Comprehendi debent in Treugis antedictis, a tempore illo, quo, per Literas Certificatorias præfati *Domini Dolphini* Regentis, sub Sigillo suo, sive conservatoris Treugarum, in Partibus illis, ex parte sua Deputati, & per Literas proprias illorum, qui sic *Domino Regenti* obedierunt & adhæserunt, eorum Sigillis (si quæ habent) aliquam aliis Sigillis autenticis sigillatas, Nobis, sive Conservatori Treugarum, pro parte nostra in eisdem Partibus Deputato realiter traditas & liberatas, constabit easdem Personas & Loca ad
* IX. Obedientiam dicti *Domini Dolphini* devenisse, & se * velle sub
693. eisdem Treugis Comprehendi, & easdem pro parte sua in omnibus observare.

Quibus autem Treugis durantibus cessare facientur, per Nos & Ann. D.
Subditos nostros, omnes Prisæ Personarum, Villarum firmata- 1419.
rum, Fortaliciorum, & aliorum Locorum, omnesque Pillariæ, Ann. 7.
Roberiæ, Incendia, Demolitiones Domorum, & Murorum Prostrationes, ac omnia alia Facta Guerræ, per omnia Terras, Dominia, Civitates, Villas, Castra, Fortalitia, & Loca alia quæcumque dictorum *Domini Dolphini* sive *Patris sui*, inter Flumina prædicta (extra tamen Ducatum nostrum prædictum) existentes sive existentia, in prædictis Treugis comprehensa; fraude, dolo, & malo ingenio cessantibus quibuscumque.

ITEM, Concordatum est quod, per nullum Malefactum, Attemptatum, vel Interprisam (si aliquæ eveniant) contra unam Partem vel aliam (quod Deus avertat) contra superius expressata, vel aliquod eorundem, præsentes Treugæ debent reputari vel haberi pro Ruptis aut Fractis, set in suo Vigore & Robore permanentes; nec Guerræ pro eo fieri debent, nec Prisæ Personarum, nec Obsidiones Villarum firmatarum, Castrorum, Fortaliciorum, nec Homicidia commissa, nec Personæ ad Redemptiones positæ, aut aliud Gravamen quodcumque, ab una Parte contra aliam fieri; sed debent omnia Malefacta, Interprisæ, & Attemptata, per Conservatores ipsarum Treugarum, hinc & inde deputatos, prout singulos concernit, debitè reparari, & in statum pristinum reduci, ac ipsi Malefactores, secundum quod Casus exigerit, debitè Puniri:

Et si contingat quod aliqui, unius vel alterius Partium prædictarum, delinquant in Territorio alterius Partis, & non fuerint capti per Gentes Territorii ubi ipsi Delictum commiserunt, & se retraxerint ad Dominia ipsius cujus Partem tenuerunt, Conservatores ipsarum Partium, super hoc requisiti, tenebuntur liberare Personas, si quæ capi poterunt, & reparare Dampna de Bonis Malefactorum ad quantum se extendere poterunt, &, ubi Bona Malefactorum dictorum ad Reparationem sufficientia reperiri non poterunt, de Puniendo Personas secundum sua Demerita & Casus exigentiam; in quo etiam Casu debent Conservatores utriusque Partis se mutuo adjuvare.

Et, si aliqui, de una Parte vel de alia, capiant Fortalitium super aliam Partem, ipse, super quem dictum Fortalitium captum fuerit, ipsum recuperare poterit per viam Facti, vel aliter quocumque modo melius poterit; & tenebuntur Conservatores Partis ipsius, quæ ipsum Fortalitium ceperit, succurrere & adjuvare ipsum, super quem captum fuerit quàm citius & quàm diligenter hoc facere poterit, ad Expensas Partis Offendentis; vel, si magis placuerit Parti gravatæ, requirere poterit & summare Conservatores alterius Partis quod ipsi faciant reddi & restitui dictum suum Fortalitium, & puniant Malefactores qui hoc ceperunt; quam quidem Provisionem ipsi Conservatores perficere tenebuntur & complere secundum suum Posse.

Et, si contingat quod ipse, vel Ipsi, qui ceperit, vel ceperint, idem Fortalitium, obedire noluerit, aut noluerint, ad id quod dictum est, Conservatores unius & alterius Partis tenebuntur se mutuò adjuvare & reducere Malefactores ad Obedientiam, & ipsos punire secundum Casus exigentiam:

Et, quando idem fortalitium recuperatum fuerit, ipsum restituetur & reddetur ei, super quem ipsum captum fuerit; dolo, fraude, difficultate, & negligentiâ cessantibus quibuscumque.

Et non est Intentionis nostræ, nec prædicti Domini *Dolphini*, quod, per has præsentes Treugas, aliis Treugis, inter *Nos & Reginam Ceciliæ*, de & super ac pro Terris & Dominiis Ducatus Andegavensis & Comitatus Cenomanensis captis seu capiendis, aut reparationibus Attemptatorum inter *Nos & præfatam Reginam* pendentibus indeterminatis, nec etiam Patitiis ubicumque currentibus die Datæ eorundem, in aliquo debeat præjudicari.

Et sunt & erunt *Conservatores* præsentium Treugarum, pro Parte nostra, *Johannes Radclyffe* Miles in Partibus *Ebroicensibus*,

Et in Partibus *Alenconiæ Rolandus Lentale* Miles,

Et in Partibus *Vernonæ Willielmus Porter* Miles Capitaneus ibidem.

Et quilibet Conservatorum hujusmodi habet & habebit Potestatem sufficientem, solus & in solidum, in Partibus in quibus Deputatus existit, de faciendo emendari & reparari omnia delicta & Dampna, quæ facta erunt sive perpetrata contra Tenorem præsentium Treugarum, & ad puniendum omnes Malefactores secundum quod Casus exigant & requirunt.

Nos Volentes prædictas Treugas sive Guerrarum Abstinentias pro parte * nostra Teneri & inviolabiliter Observari, ut tene- * IX.
mur, Vobis Mandamus quod Treugas illas ac Guerrarum Absti- 694.
nentias hujusmodi, in singulis Locis, infra Ballivam vestram, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè ex parte nostra Proclamari, & eas, in omnibus suis Articulis, absque Attemptatione aliqua, teneri & observari faciatis in forma supradicta; Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* xvi. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ, sub eadem Data, diriguntur Ballivis & aliis subscriptis; videlicet,

Ballivo de Gisors.	*Capitaneo de Maunt.*
Ballivo d'Alencon.	*Capitaneo de Vernoun.*

De Fidelitatibus Religiosorum. Ann. D.
1419.
An. 6.
REX, Dilectis & Fidelibus suis Præsidenti & Gentibus de H. 5.
Camera nostra Compotorum, necnon Ballivis & Vicecomitibus, Par.
ac aliis Officiariis Ducatus Regis Normanniæ quibus- Norm. 6.
cumque, vel eorum Locatenentibus, Salutem. H. 5. p. 2.
Notum vobis facimus quod, Dilectus nobis in Christo, *Ro-* m. 26
bertus

Ann. D. 1419. Hen. 5. *bertus de Becco*, Abbas de Becchellourn, Sacramentum Fidelitatis (ad quod, ratione Temporalium dictæ Abbatiæ, infra Ducatum prædictum existentium, nobis tenebatur) fecit & præstitit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Abbatem recepimus & admisimus, Nostro & Alieno Jure salvo,

Vobis & vestrûm cuilibet Mandamus ne *prædictum Abbatem*, prætextu dicti Fidelitatis Sacramenti nobis non præstiti, in præfata Abbatia, nec in ejusdem Pertinentiis quibuscumque perturbetis, molestetis, aut inquietetis, vel perturbari, molestari, seu inquietari permittatis à quocumque, set si prædicta Abbatia vel aliquid ejusdem sit adhuc impeditum, id *Abbati antedicto* deliberari faciatis indilate.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomag*, xvi. die Februarii.

Consimilia Brevia Patentia habent subscripti, videlicet,

Simon Mentes Abbas de Lira.
Duranda Fere Abbatissa Monasterii Villaris.
Matill de Bauville Abbatissa Ecclesiæ Sancti Amandi de Rouen.
Johannes Taissun Abbas Monasterii beatæ Mariæ de Cormeliis.
Guillielmus le Roy Abbas Sancti Petri de Pratellis.
Johannes Ricart Abbas Monasterii Sancti Audoeni de Rouen.
Phillippus de Varennes Prior Prioratûs Sancti Georgii de Bohomo.
Johannes Giles Prior Monasterii de Grantmont prope Villam Castri de la Lune.
Isambardus d'Ausseville Decanus Ecclesiæ Collegiatæ de Sanqueville,
Endelina de Busson Priorissa Domûs Dei de Vernone.
Jacobus le Gras Prior Prioratûs de Longueville
Johannes Abbatias Abbas Sancti Georgii de Bosquervilla.
Robertus Soteville Abbas Monasterii beatæ Mariæ de Valido Monte.
Petronilla Breton Abbatissa Sancti Leodgarii de Pratellis.
Willielmus de Cheney Abbas Monasterii Sanctorum Petri & Pauli de Couches Ebroicensis Diœcesis.
Nicholaus le Roux Abbas Monasterii Sancti Petri de Gemeticis.
Guillielmus de Ferrechat Abbas Monasterii Sancti Wandregefili
Petrus de Bonnere Prior Domûs Dei sive Hospitalis Sancti Thomæ Martiris de Novo Castro.
Guillielmus de Valle Decanus Ecclesiæ Collegiatæ beatæ Mariæ Scoiarum.

---

* IX. 695.

* *Pro Comite Armeniaci & Domino de la Bret.*

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.
Sciatis quod,

Cum, Consanguineus noster, *Johannes Comes Armeniaci* ad diversas Partes, tam Regni nostri Franciæ, quàm Ducatus nostri Normanniæ, ob certas & notabiles causas & materias, ipsum tangentes & moventes, accedere & declinare proponat ut accepimus,

Nos,

Pro Securitate ipsius Consanguinei nostri, ac quorumcumque secum Comitantium, prospicere volentes in hac parte, ad finem quod ipse Viagium suum hujusmodi salvò, quietè, & securè facere valeat & implere,

Suscepimus dictum *Consanguineum nostrum*, ad quascumque partes dictorum Regni & Ducatûs nostrorum sibi placuerit, cum Trescentis Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis vel non Armatis, per omnia Dominia, Potestates, Jurisdictiones, & Districtus nostra quæcumque, tam per Diem quàm per Noctem, ac per Terram, Mare, & Aquas, Equestrè vel Pedestrè, transeundo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad partes suas proprias salvò & securè redeundo, absque Dampno, eis aut alicui eorum, in Personis aut Bonis, qualicumque de causa, per Nos, Gentes, Subditos, vel Alligatos nostros quoscumque faciendo vel fieri permittendo, necnon Equos, Res, Bona, Hernesia, Armaturas, Jocalia, Libros, Literas, & Cariagia sua quæcumque, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales,

Et eis, Tenore Præsentium, bonâ fide, & in verbo regio, fidelem Securitatem Damus & Promittimus;

Proviso semper quod ipsi, nec eorum aliquis, quicquam, quod in Nostri contemptum vel præjudicium aliqualiter cedere valeat, attemptent, nec præsumant aliqualiter attemptare,

Aut aliquod Castrorum, Fortaliciorum, seu Villarum nostrarum firmatarum, absque speciali Licentia Capitaneorum seu Custodum eorumdem, intrent quovis modo.

In cujus, &c. usque Quintumdecimum diem Maii proximo futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, xv. die Februarii.

Per ipsum Regem

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu, per idem tempus duraturas, habet *Karolus Dominus de la Bret* pro se, & Ducentis Personis in Comitiva sua, *&c. ut supra.*

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Appunctuamenta super Reditione,

De Eu, de Monceaux, de Seint Martin, & de Guilleim-Court.

An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 3.

CY ENSUIT L'APPOINTMENT, *Fait, Traitie, & Accorde, le xv. jour de Feverier, l'An Mille, Quatrecent, & Dixhuit*, parentre, le Treshault & Puissant Prince, *le Duc d'Excestre*, Commis en ceste partie pour, le Tresvictorieux Prince nostre Soveraine Seigneur, le *Roy de France & d'Angleterre*, d'une part, Et, honourables & discretes Personnes, Maistre *Robert Dynerville* Licence en Loys, *Jehan Mortoles* Baillif de Eu, *Jehan Hayne* Escuier Bailli & Gouverneur de la Forest de Eu, *Martyn Dorce* Procureur du Conte de Eu, *Jehan de la Fosse*, & *Guillem Burgnoys*, Procureurs, ayant sur ce Povoir & Auctoritie depar les Gens d'Eglise, Nobles, Maire, Eschevins, Commun, & Habitans de la Ville de Eu, que come des autres Villes, Fortereffes, Hommes & Subges, Manans & Habitans de la Conte du dit Lieu de Eu de l'autre part,

* IX. 696.

* PRIMEREMENT, est *Appointe, Traittie, & Accorde* que les Procureurs garderont, ou ferront garder, *la Ville & Chastel de Eu, le Chastel de Monceaux, le Chastel de Saint Martin le Gaillera, & le Chastell de Guillaimcourt*, en l'Obbeissance de nostre dit *Soveraine Seigneur* jusques a tel temps qu'l luy plaira d'y envoyer a les Recepuer, & a quel Tems & Heure qu'ilz ou aucune d'eulx, seront requis par nostre dit *Soveraine Seigneur*, ou autre depar luy a ce Commis, a Delivrer les diz Ville & Chasteaulx, ou ascun d'iceulx que ilz seront; ce sans fraude ou male Engyn, & sur ce ont fait le Serement.

ITEM, est *Appointe, Traittie, & Accorde* que touz les Vitailles, Artillerie, & Abiliemens de guerre quelconques, appertenenants aus diz Ville & Chasteaulx, seront sauvement gardes a nostre dit *Soveraine Seigneur*, & a luy delivres, ou a son certaine Commis, sans les Muchier, couvrir, empirer, ou degaster en nulle manere, ainsy come il en veullent autrefoiz respondre par leurs Seuremens, & par Inquisition sur ce fait de bonnes gens & voisyns.

ITEM, est *Appointe, Traittie, & Accorde* que touz les Prisonners Engloys, ou autres subgiz de nostre dit *Sovraigne Seigneur*, estans de present en yceulx Ville & Chasteaulx, & es Chasteaulx, & es Chastelleries d'icelles, ou qui ont este envoiez dehors, en autres Lieux queconques, par les diz Genz d'Esglise, Nobles, Maire, Cheivins, Commun, & Habitans, ou aultres d'iceulx Lieux (de quelque Estat ou condition q'ils soient) pour le present y estans, ou qui y vouldront venir & demourer soubz l'Obeissance de nostre dit *Soveraine Seigneur*, seront plainement delivres a lui, ou a son Commis, & lour Plegges, Cauxcions, &c.

De Neaufle.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 4.

C'EST APPOINTMENT, Fait le *xxiii. Jour de Feverier* parentre Treshault & Puissant Prince, *Thomas Filz du Roy d'Engleterre, & de France, Duc de Clarence*, Conte d'Aumarle, Grant Seneschall d'Engleterre, Chief Capitayne de l'Avangarde, & Constable de l'Ost de Treshaut & Tresexcellent Prince nostre *Soveraine Seigneur le Roy d'Engleterre & de France*, d'une Part, &, Noble Home, *Jaques de Lille* Capitayne de Neaufle, & la Garnison du Lieu, d'autre part,

PRIMEREMENT, est *Accorde* que le dit Chastel de Neaufle serra Rendue du dit *xxiii Jour de Feverier* le jour ensuivant, xxiv du dit moys, a quelque Heure q'il plairra a Treshault & *Puissant Prince* devant dit le faire Demaunder, pour & ou nom de Treshault & Tresexcellent nostre *Soveraine Seigneur le Roy d'Engleterre & de France.*

ITEM, *Accorde* est, par le dit APPOINTMENT, que tous les Habitans du dit Chastell, Nobles, ou Aultres (de quelque Estat ou condition q'ils soyent) qui demouront Jurez & Subgiz de nostre *Soveraine Seigneur le Roy*, pour consideration qe humblement se sont submis en son Obeissance, auront leurs Corps, leurs Biens, Heritages, & Possessions quelconques, quittes & delivres pour en faire a lour plaine volente, (paramsi que nulles de lours des heritages ne fussent donnes, par avant cest APPOINTMENT, par le dit Tresexcellent Roy nostre *Soveraine Seigneur*) en faisant leur homages au Roy nostre dit *Soveraine Seigneur*, ainsi qu'il appertient.

ITEM, *Accorde* est que touz ceulx, du dit Chastell, que ne voudront venir & demourer a la dit Obeissance de Roy nostre dit *Soveraine Seigneur*, seulment auront lours corps, *&c. prout in aliis supra.*

De Potestate ad Tractandum, super Debatis, cum Adversario Franciæ.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 30.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod,

Cum nuper *Consanguineus & Adversarius noster Franciæ*, suis Literis, nobis transmissis, exposuerit se velle & intendere quosdam suos Ambassiatores & Nuncios ad nos transmittere,

* IX. 691.

* Ad Inveniendum Media Pacis, Unitatis, & Concordiæ inter Nos & *Ipsum Adversarium nostrum*,

Ad evitandem effusionem Christiani Sanguinis, & Mala quæ Guerrarum Kalamitas introducit,

Idcirco Nos,

De

Ann. D. 1419. An. 5. De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, carissimi Consanguinei nostri, *Ricardi Comitis Warrewici*, ac dilectorum & fidelium nostrorum, *Johannis Gray*, Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, & Magistri *Johannis Stafford* Legum Doctoris, plenam gerentes fiduciam,

Ad Conveniendum, Communicandum, & Tractandum, pro Nobis & nomine nostro, cum Ambassiatoribus, Deputatis, & Nunciis praefati Adversarii nostri, plenam & sufficientem in hac parte Potestatem habentibus,

De & super omnibus & singulis Debatis, Contentionibus, Petitionibus, Quaestionibus, Demandis, Discordiis, & earum Materiis, cum suis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis,

Inter Nos & *Praefatum Adversarium nostrum* qualitercumque pendentibus, sive motis, vel movendis,

Plenam eisdem, *Comiti*, *Johanni*, *Johanni*, & *Johanni*, aut Tribus eorundem, Dedimus & Concessimus, ac, per Praesentes, Damus & Concedimus Potestatem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen*. xxiii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Potestate ad Tractandum cum eodem Adversario super omnibus, Pacem concernentibus.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cùm nuper *Consanguineus & Adversarius noster Franciae*, suis Literis, nobis transmissis, exposuerit se velle & intendere quosdam suos Ambassiatores & nuncios ad nos transmittere,

Ad inveniendum modum Pacis, Unitatis, & Concordiae inter Nos & *ipsum Adversarium*, *&c. prout supra usque hoc verbum*, &c.

Et generaliter super omnibus & singulis, Quietem & Tranquillitatem Regnorum nostrorum Franciae & Angliae concernentibus,

Ac de & super omnibus & singulis, ab eisdem Fidelibus nostris cum Ambassiatoribus, Deputatis, seu Nunciis *dicti Adversarii nostri*, in Praemissis, vel eorum aliquo, Appunctuatis, Concordatis, Conclusis, seu Compositis, per nos bene & fideliter observandis, in animam nostram Jurandi,

Literas etiam sigillatas, Obligationes & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas, concordatas, seu requisitas, pro Nobis & Nomine nostro, Dandi, Faciendi, & Exponendi, quas parem & eundem effectum & vigorem habere volumus ac si nos in Persona nostra eas daremus, faceremus, seu exponeremus,

Et generaliter omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quae in Praemissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & si Mandatum exigant magis speciale,

Plenam eisdem, *Comiti*, *Johanni*, *Johanni* & *Johanni*, aut Tribus eorundem, Dedimus & Concessimus, ac, per Praesentes, Damus & Concedimus Potestatem;

Insuper Promittentes, bonâ fide, & verbo regio, Nos Ratum, Gratum, Firmum, ac Stabile perpetuo habituros quicquid in Praemissis, vel aliquo Praemissorum, per praedictos Commissarios seu Deputatos nostros, vel Tres eorum, cum dicti *Adversarii nostri* Deputatis seu Nunciis compositum, conclusum, conventum erit, seu concordatum,

Et quod omnia & singula, sic Composita, Conclusa, Conventa, seu Concordata, absque dolo, fraude, vel malo ingenio, quantum in nobis est, exequemur, & exequi faciemus,

Ac quod super eisdem dabimus Literas nostras Confirmatorias, nostro Magno Sigillo Sigillatas,

Quae omnia & singula supradicta nos facturos, impleturos, & observaturos, nec ullo unquam tempore eis vel eorum alicui nos contraventuros, Promittimus sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, tam Praesentium, quàm futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum de Rouen*, xxiii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

* IX. 698. * *Consimilis Potestas cum secunda, ad Tractandum cum eodem.*

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 20. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, carissimi Consanguinei nostri, *Ricardi Comitis Warrewici*, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Johannis Gray*, *Gilberti Humfraunville*, *Willelmi Porter*, Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, & Magistri *Johannis Stafford* Legum Doctoris, plenam gerentes fiduciam,

Ad Conveniendum, Communicandum, Tractandum, Componendum, Transigendum, ac plenè & finaliter Concludendum, & Concordandum, pro Nobis & Nomine nostro, cum Ambassiatoribus, Deputatis, & Nunciis *Consanguinei & Adversarii nostri Franciae*, plenam & sufficientem in hac parte Potestatem habentibus,

De & super omnibus & singulis Debatis, Contentionibus, Petitionibus, Quaestionibus, Demandis, Discordiis, & earum Materiis, cum suis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis,

Inter Nos & *praefatum Adversarium nostrum*, *&c. prout supra*. Ann. D. 1419. Hen. 5.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen*. xxiii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimilis Potestas cum prima, ad Tractandum cum eodem.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, carissimi Consanguinei nostri, *Ricardi Comitis Warwike*, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Johannis Gray*, *Gilberti Umfravielle*, *Willelmi Porter*, Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, & Magistri *Johannis Stafford*, Legum Doctoris,

Plenam gerentes fiduciam, ad Conveniendum, Communicandum, & Tractandum, pro Nobis & Nomine nostro, cum Ambassiatoribus, Deputatis, & Nunciis *Consanguinei & Adversarii nostri Franciae*, *&c. prout in prima Potestate.*

In cujus, &c.

Teste Rege ut supra.

Appunctuamenta super Redditione,

De Honneflew.

CY ENSUIT LE TRAICTIE ET APPOINTMENT, *fait, de Samady xxiii. Jour de Feverier, l'An Mille, Quatrecens & Dixhuit*, parentre Messire *Aleyn Buxhull*, Messire *Johan Kyghley*, Chivalers, & *Waulter Tabeharen*, *Lancelot Lisle*, & *Jacques de Nevylle*, Escuirs, Commis en ceste partie par, Treshault & Puissant Seigneur, Monsieur *le Conte de Salisbury*, Lieutenant *du Roy* nostre Soverain Seigneur en Normendie, d'une part, & Messire *Thomas de Carouges*, Messire *Guillem d'Aufreuet*, Chivalers, *Guillem la' Lisferne*, *Durant le Treuville*, *Bretas de Breurdon*, *Robert de Berenchville*, Escuiers, *Roullant Grey*, *Maricourt Arbalestrier*, & *Michault Laire*, Burgoys de Honneflieu, Commis en ceste partie pour Messire *Jehan Bethas* Chivaler, Capitayne du dit Lieu de Honneflieu, & eulx faisans fors d'icelluy, & touts les autres Chivalers & Escuiers, Gens d'Armes & Trait, Bourgoys, Manans & Habitans d'icelle Ville, Promettans que ils auront agreable, & leur feront Ratifyer, se mestier est, sur le fait de la *Rendue & Livre* d'icelle Ville de Honneflu, d'autre. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 4.

PRIMEREMENT, est *Dit*, *Traitie*, & *Accorde*, que le dit Messire *Bethas Rendra & Livra* la dite Ville de Honneflieu * es Mains de mon dit Seigneur *le Conte*, ou ses Commis & Deputes, pour & ou Noun de Treshault, Excellent, Redoubte, & Honoure Prince & nostre Soverain Seigneur *le Roy Henry*, par la Grace de Dieu, *Roy de France & d'Engleterre*, Seigneur d'Irland, & Duc de Normendie, *dedens xx Jours*, accomptez du Jour de la Date de ce present APPOINTMENT (c'est assavoir) *le xxiv. Jour de Mars* prouchein venant; en cas que a icelluy Jour, par le *Roy Francoys*, ou *le Dauphin*, ou l'un de eux en Persone; ne serra baille as dessusdiz de Honneflieu Secours par Bataille: * IX. 699.

Pour le quele Secours mon dit Seigneur *le Cont* donnera Saufconduit a Monsieur *Thomas de Cargouges*, & Quatre Gentilz Homes, & Quatre Varlets, & au dessoubz, & durer par le temps dessusdit, pour aler Sumner *le Roy Francois*, ou *le Daulphin*; & les dessusdiz, qui yront, serons tenuz retourner tous au dit Jour, au fin d'accompler ce que dessus est dit:

Pendant le quel temps toute Abstinence de Guerre sira fait d'une part & d'autre.

ITEM, que null Persone de quelconque estat, *&c.*

De Grant Goulet & Petit Goulet.

C'EST l'APPOINTMENT, *Faite*, *Prins*, *Traite*, *& Accorde*, *le xxv. Jour de Feverier*, *l'An Mil*, *Quatrecens*, *Dixhuit*, parentre Treshault & Puissant Prince, *Thomas Fitz le Roy d'Engleterre & de France*, *Duc de Clarence*, Conte d'Aumarle, Grant Seneschall d'Engleterre, Chief Capitaine de l'Avantgarde, & Constable de l'Ost de Treshault & Tresexcellent Prince nostre Soverain Seigneur *d'Engleterre & de France*, d'une part, & Nobles Homes, Monsieur *Pierres de Jacourt*, & Monsieur *Charles de Longueval*, Chivalers, Capitaynes des Chasteaulx de Grant Goulet & de Petit Goulet, & la Garnison du dit Lieu, d'autre part; par la fourme & manere que s'ensuyent. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid.

PRIMEREMENT, est *Dit*, *Traite*, & *Accorde*, par *Nous*, & les susdiz *Capitaynes* des diz Chasteaulx, & *Promis*, pour Nous & noz Compaignons, de *Rendre & Delivrer* les dessusdiz Chasteaulx es mains du dit Treshault & Puissant Prince *le Duc de Clarence*, ou a tel qui lui plairra commettre a le Receivoir, pour & ou noun du dit Tresexcellent *Roy de France & d'Engleterre*, *le dit xxvi. Jour de ce present Mois de Feverer*, & a telle Heure qu'il plairra a mon dit *Seigneur de Clarence*, & que adonques mettre ou fait mettre telle Garnison qu'il luy plaira.

ITEM, est *Dit* & *Accorde* que touz les Vivres & Artillerie, que de present sont es diz Chasteaulx, y demourront au dit Monsieur de Clarence; Promettant les dit Capitaynes qu'ils ne les Emporteront, ne ne soeffreront estre emportes, en aucune manere, dehors des diz Chasteaulx; & auxi les diz Capitaynes ont *Promis* que,

Ann. D. 1419. Hen. 5.

que, entre cy & la *Rendue*, ne serra fait, ne soeffert estre fait, des diz Vivres & Artillerie gast ne destruction quelconques; mais useront des diz Vivres raisonablement, ainsy q'ils soloint faire au devant de ceste present Composition.

Item, est *Dit*, *Traite*, & *Accorde* qe toute l'Artillerie des diz Chasteux (c'estassavoir) Lances, *&c.*

De Tractando cum Regina Siciliæ.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibidem. m. 31.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cum nuper, ad Honorem Dei, & Cristiani Sanguinis effusionem evitandum, Invenimus, Fecerimus, & Concordaverimus Treugas & Abstinentias Guerrarum, sub certis modo & forma, cum præclarissimâ Dominâ *Ioland Regina Ciciliæ & Jerusalem*, ac *Lodowico Filio suo Primogenito*, prout ex earum Tenoribus clarius liquere poterit in eventum,

Nos,

Ipsa Pacis seu Treugarum Fodera, quantum in nobis est, inviolata & illibata observari cupientes, ac quicquid in contrarium actum est, aut fuit, ultro citroque, debita cum celeritate Reformari,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, Dilecti & Fidelis nostri, *Rolandi Lentale* Militis, ac Magistri *Johannis Holand* utriusque Juris Doctoris, plenius confidentes,

• IX. 700.

Ad Conveniendum cum Ambassiatoribus & Commissariis præfatorum *Reginæ* & *Lodowici*, in quocumque Loco * ad hoc apto & congruo, Audiendumque Ambassiatorum, Commissariorum, Procuratorum, sive Nunciorum hujusmodi Voluntatem de & super omnibus & singulis, præfatarum Treugarum sive Abstinentiarum debitam & fidelem Observantiam concernentibus,

Necnon ad Tractandum & Communicandum cum eisdem de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum, ac Reparationem Attemptatorum circa præfatas Treugas & Abstinentias, qualitercumque concernentibus,

Et Attemptatorum hujusmodi Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem Faciendum, & eas fieri Petendum, Requirendum, & cum effectu Optinendum,

Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque propositas, seu proponendas, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, Audiendum & Examinandum, ac fine debito Terminandum, summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, legalibus Terminis, si eis expedire videbitur, non servatis, aut aliàs, de Consensu Partium, recisis aut abbreviatis, inspectâ solâ Facti veritate,

Necnon ad Concedendum, Petendum, & Optinendum quibuscumque Personis salvi Conductûs Literas, quatenus Negotii natura, qualitas, & expeditio exigit & requirit,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna,

Ipsos, *Rolandum* & *Johannem*, nostros veros & legitimos Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per Præsentes,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per eosdem Ambassiatores nostros Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, aut aliquo Præmissorum.

In cujus, &c

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* vicesimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Ambassiatoribus Januæ.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Franc. 6. H. 5. m. 2.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos,

De fidelitate, circumspectione, & industria, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Willielmi Bardolf* Militis Locumtenentis Capitanei Villæ Calesii, Magistri *Johannis Escourt* in Legibus Bacallarii, *Richardi Bokeland* Vitellarii Calesii, & *Johannis Chirche* Locumtenentis Stapulæ Calesii, plenius confidentes,

Assignavimus, Deputavimus, & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Assignamus, Deputamus, & Ordinamus ipsos Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum præfatum Magistrum *Johannem Escourt* unum esse volumus) nostros Ambassiatores, Commissarios, & Nuncios speciales,

Ad Conveniendum, Tractandum, & finaliter Concludendum, cum Sindicis & Ambassiatoribus *Ducis ac Communis Januæ*, de & super omnibus & singulis Materiis, contentis in certis Articulis, Ambassiatoribus nostris, ex parte dictorum *Ducis ac Communis*, nuper in Civitate Constanciensi, traditis & porrectis,

Necnon de quibuscumque aliis, Renovationem Pacis & Treugarum, inter *Nos*, Ligeos, & Subditos nostros, & præfatos *Ducem & Commune Januæ*, qualitercumque concernentibus, prout præfatis Ambassiatoribus, Commissariis, & Nunciis nostris, Quatuor, Tribus, aut Duobus eorum (quorum præfatum Magistrum *Johannem Escourt* unum esse volumus) melius videbitur faciendum,

Dantes & Concedentes eisdem Commissariis, Ambassiatoribus, & Nunciis nostris, Quatuor, Tribus, aut Duobus eorum (quorum præfatum Magistrum *Johannem Escourt* unum esse volumus) Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, Tractandi, Conveniendi, & cum præfatis Sindicis & Ambassiatoribus dictorum *Ducis ac Communis*, de & super omnibus & singulis supradictis, Concludendi; necnon Faciendi omnia & singula quæ in Præmissis seu eorum aliquo necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Promittentesque nos, bonâ fide, & in verbo Regio, Ratum & Gratum perpetuò habituros totum & quicquid per * præfatos, *Willielmum*, *Johannem*, *Richardum*, & *Johannem*, Quatuor, Tres, aut Duos eorum (quorum præfatum Magistrum *Johannem Escourt* unum esse volumus, Actum, Gestum, sive Procuratum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

• IX. 701.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode apud Westmonasterium* xxvi. die Februarii.

Per Concilium

De Confirmatione Tractatus cum Dauphino super Colloquio Personali.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 23.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Inspeximus quasdam Literas, Venerabilium Patrum, *Henrici Cantuariensis Archiep.* totius Angliæ Primatis, & Apostolicæ Sedis Legati, *Henrici Episcopi Cicestrensis*, Dilecti & Fidelis nostri, *Walteri Hungerford* Senescalli Hospitii nostri, ac Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli, necnon, dilectorum nostrorum, *Willielmi Alyngton* Armigeri, & Magistri *Ricardi Condray* Clerici Concilii nostri, certas Conventiones, de & super Materiis Pacis, inter Franciæ & Angliæ Regna faciendæ, continentes, in hæc verba,

NOS, *Henricus*, Permissione Divina, *Cantuariensis Archiepiscopus*, totius Angliæ Primas, & Apostolicæ Sedis Legatus, *Henricus*, eadem permissione, *Episcopus Cicestrensis*, *Walterus Hungerford* Senescallus Hospitii Regis, *Johannes Kempe* Custos Privati Sigilli Regis, *Willielmus Alyngton* Armiger, & *Ricardus Condray* Clericus Concilii Regis, Illustrissimi Principis, Domini nostri, *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, & Domini Hiberniæ, ad Tractandum, Communicandum, & finaliter Concludendum, cum, Reverendissimo in Christo Patre, Domino *Johanne*, Dei gratiâ, *Archiepiscopo Senonensi*, *Ludovico de Chalon* Comite de Tonerre, *Johanne de Vayly* Presidente in Parliamento, *Johanne Tudret* Decano Ecclesiæ Parisiensis, *Guillelmo Seignet* Milite, & *Johanne de Vellebresme* Secretario, Ambassiatoribus, Nunciis, & Commissariis, Serenissimi Principis, Domini *Dauphini de Vienna*, Regentis Franciæ ut dicitur, ad Presentiam præfati metuendissimi Domini nostri de præsenti transmissis, Commissarii specialiter deputati;

Commissionis Tenor sequitur, & est talis,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, *&c. prout supra*, *Dat. in Ecclesia Conventuali Fratrum Prædicatorum Rothomagi*, 12. *Mensis Februarii*; *tunc sic*, *viz.*

Nos autem, Literas prædictas, ac omnia & singula in eis contenta, Rata habentes & Grata, ea pro Nobis & Hæredibus nostris, ex certa Scientia nostra, Acceptamus, Approbamus, &, Tenore Præsentium, Ratificamus & Confirmamus, prout Literæ prædictæ rationabiliter testantur & requirunt.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Rothomagi* vicesimo octavo die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Duce Bedfordiæ, de Licentia assensum prabendi Adoptioni, per Reginam Apuleæ facienda.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibidem. m. 26.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Noveritis Nos, ex certis Causis rationabilibus, animi nostri motum ad hoc inducentibus, Dedisse & Concessisse, prout, Tenore Præsentium, Damus & Concedimus, carissimo Fratri nostro, *Johanni Duci Bedfordiæ*, Locumtenenti nostro Angliæ, Licentiam specialem ut Adoptioni sive Arrogationi, per, Serenissimam Dominam *Johannam Reginam Apuleæ*, in Filium & Hæredem ipsius Reginæ faciendæ, suum Consensum præbere valeat pariter & Assensum; ac omnia alia per se & suos facere & exercere poterit, quæ hujusmodi * Adoptionis sive Arrogationis Negotii qualitas exigit & requirit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagense* xxviii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Agencourt Rege Armorum.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 15

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, de Gratia nostra speciali, Concessimus, dilecto Nobis, *Agencourt Regi Armorum* Maneria, Terras, Redditus, & Reventiones, quæ cuidam *Colart du Gardin nuncupato* pertinebant, situata in Comitatu d'Eu, in Parochia de Criel, vel ibidem circa, qui quidem *Colart* Rebellis existit & ad Obedientiam nostram nondum venit ut dicitur,

Habenda prædicta Manerium, Terras Redditus, & Reventiones, quamdiu nobis placuerit, usque ad valorem Viginti Francorum per Annum,

Ita semper quod, si prædicta Manerium, Terræ, Redditus, & Reventiones Valorem Viginti Francorum per Annum excedant,

tunc

Ann. D. 1419. Hen. 5. tunc de Superplusagio inde, si quod fuerit, Nobis annuatim respondeatur

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem suam Rothomagensem* quarto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Regio assensu.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6 H. 5. p. 2. m. 29. REX, *Cantori & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constantiensis* Sede ibidem vacante, Salutem.

Sciatis quod Electioni, nuper factæ in Ecclesia Conventuali Monasterii beatæ Mariæ de voto, juxta Cesaris burgum, Constantienti Diœcese, vacante per Mortem, bonæ memoriæ, *Philippi ultimi Abbatis Loci illius*, de *Michaele Souberti*, Monacho Prioratûs de hac in Anglia, in Abbatem Loci illius, Regium Assensum adhibuimus & Favorem;

Et hoc vobis, Tenore Præsentium, significamus, ut quod vestrum est in hac parte exequamini.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* quarto die Martii.

De Arraiatione facienda, contra Armatam de Ispania.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. 6. H. 5. m. 9. d. REX, dilectis & fidelibus suis, *Thomæ Cammoys* Chivaler, & *Thomæ Poninges* Chivaler *Domino de Sancto Johanne*, ac, dilectis sibi, *Johanni Uvedale*, *Edwardo Coudray*, *Richardo Spycer*, & *Willielmo Brocas*, necnon Vicecomiti nostro Suthamptoniæ, Salutem.

Quia, prout informamur, *Rex Castellæ & Legionis* quandam magnam paraverat ARMATAM Navium & Vasorum de Ispannia, cum non modico numero Inimicorum nostrorum, & eam promptam & paratam ad Mala Nobis & Nostris (quod absit) perpetranda, & in speciali ad Naves nostras & Navigium Regni nostri, ac præsertim Naves nostras apud Suthamptoniam & Portesmuth existentes, pro viribus Comburendum & Destruendum, necnon Regnum nostrum prædictum Invadendum, ad Dampna quæ poterunt similiter Inferendum, destinare proponit infra Breve,

Nos (Malitiæ Inimicorum nostrorum prædictorum, in hac parte, Deo prævio, obviare volentes) Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad omnes & singulos Homines ad Arma, ac alios Homines Defensabiles, tam Hobelarios, quàm Sagittarios, infra Comitatum prædictum, tam infra Libertates, quàm extra, commorantes, Armiandum & Triandum,

Et eos, sic Arraiatos, continuè in Arraiatione hujusmodi, ut in Millenis, Centenis, & Vintenis, & aliter, prout conveniens & necesse fuerit, teneri & poni Faciendum,

• IX. 703. * Ac etiam ad eos, tam ad Costeram Maris, quam alia Loca, ubi & quotiens necesse fuerit, ad dictos Inimicos nostros Expellendum, Debellandum, & Destruendum, de tempore in tempus, cum aliquod Periculum immineat, Ducendum, & duci faciendum,

Et ad Monstrum sive Monstrationem eorumdem Hominum ad Arma, Hobelariorum, & Sagittariorum, de tempore in tempus, quotiens indiguerit, diligenter Faciendum & Supervidendum;

Et ideo vobis & cuilibet vestrum, districtius quo possumus, injungimus & mandamus quod statim, visis Præsentibus, vos ipsos Arraiari & Armari, ac omnes & singulos Homines Comitatus prædicti, ad Laborandum Potentes, coram vobis venire, & juxta sanas discretiones vestras arraiari, armari, & muniri, in Arraiatione hujusmodi teneri faciatis,

Et insuper Signa, *vocata Bekyns*, in Locis consuetis (per quæ Gentes Patriæ de Adventu Inimicorum hujusmodi poterunt congruis temporibus præmuniri) poni,

Et eosdem Homines, sic Arraiatos, Armatos, & Munitos, cum Periculum immineat, in Defensionem & Salvationem Regni & Patriæ prædictorum, de tempore in tempus, tam ad Costeram Maris, quàm alia Loca, ubi magis necesse fuerit, prout hactenus in Casu consimili rationabiliter fieri consuevit, & necessitatis eventus exegerit, duci faciatis;

Ita quòd, pro defectu Defensionis, & Arraiationis, seu Ductionis dictorum Hominum, vel per negligentiam vestram, Dampna Patriæ prædictæ, aut aliàs, per Inimicos nostros à modo non eveniant ullo modo;

Damus autem universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus & Ligeis nostris Comitatûs prædicti, tam infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quod vobis, & cuilibet vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode apud Westmonasterium* quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

Ibid. REX, dilecto & fideli suo, *Willielmo Cheyne* Chivaler, ac, dilectis sibi, *Roberto Andrewe*, *Willielmo Darell*, *Thomæ Bonham*, & *Thomæ Ryngwode*, ac Vicecomiti nostro Wiltesiæ, Salutem.

Quia, *&c. ut supra usque ibi*, Regni nostri, *& tunc sic*, pro viribus Comburendum & Destruendum, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti in Comitatibus subscriptis, sub Datis subscriptis; videlicet, Ann. D. 1419. H. 5.

Radulphus Botreaux Chivaler,
Thomas Arundell Chivaler, &c.

De Tractando cum Commissariis Dauphini.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 19.

Sciatis quod pridem, pro parte, Illustris & Incliti Principis, Consanguinei nostri, *Dauphini de Vienna*, *&c usque ibi*,

De Fidelitate, Probitate, & Circumspectionis Industria, Reverendissimi in Christo Patris, Domini *Henrici* Dei gratiâ, *Cantuariensis Archiepiscopi*, totius Angliæ Primatis, & Apostolicæ Sedis Legati, Venerabilium in Christo Patrum, *Henrici*, eâdem gratiâ, *Wintoniensis Episcopi* carissimi Avunculi nostri, *Henrici*, eâdem Gratiâ, *Episcopi Cicestrensis*, dilecti & fidelis nostri, *Walteri Hungerford* Senescalli Hospitii nostri, Magistri *Thomæ Felde* Legum Doctoris, & Magistri *Ricardi Coudray* Clerici Concilii nostri, confidentes,

Ipsos Sex, Quatuor, aut Tres eorum, nostros Fecimus, Ordinavimus, & Deputavimus, ac Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus certos & indubios Ambassiatores, Nuncios, & Commissarios, per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Sex, Quatuor, aut Tribus eorumdem, plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, una cum Ambassiatoribus seu Commissariis prædicti *Dauphini*, * Consanguinei nostri, Re- • IX.
gentis ut dicitur, plenam & sufficientem in hac parte Potestatem 704.
ab eodem habentibus, de & super Treugis sive Guerrarum Abstinentiis, generalibus vel particularibus, per Mare, Terram, seu Aquas, ac tanto tempore duraturis, secundum quod inter eos melius & efficacius poterit concordari, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, Subditis, Vassallis, Amicis, Alligatis, & Confœderatis nostris quibuscumque, omnibus honestis modo, viâ, & formâ quibus inter se concordare poterunt, Tractandi, Communicandi, & Concludendi,

Et ipsas Treugas, inter se Capiendas & Concordandas, per omnia Regna, Terras, & Dominia nostra proclamari & publicari Faciendi, ubicumque opus erit,

Ac etiam, ut eo firmius atque inviolabilius Treugæ prædictæ conserventur, tam per Terram, quàm per Mare, & per Aquam, ad Faciendum, Ordinandum, & Deputandum tot & tales Conservatores & Judices dictarum Treugarum, generales vel speciales, & in tanto Numero, prout eis Sex, Quatuor, aut Tribus eorumdem, melius expedire videbitur, ad Corrigendum & Reformandum totum & quicquid contra dictas Treugas fuerit attemptatum:

Et Promittimus, bonâ fide, ad Tenendum, & teneri faciendum, Ratum, Firmum, & Stabile totum & quicquid per dictos Ambassiatores, seu Commissarios nostros, Sex, Quatuor aut Tres eorumdem, in Præmissis seu aliquo Præmissorum factum fuerit,

Et quod Nos Concedemus, & Faciemus, seu fieri faciemus Literas Confirmatorias, sub Magno Sigillo nostro, de & super omnibus & singulis Articulis & Punctis, de quibus inter eos fuerit concordatum, & de Exequendo eadem cum debita diligentia, secundum Tenorem & Formam eorumdem in quantum ad nos dinoscitur pertinere,

Et hoc Promittimus etiam sub Cautione & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, mobilium & immobilium, præsentium & futurorum, ita quod nunquam, per Nos, vel alium nomine nostro, dicemus, faciemus, aut proponemus, in Judicio, vel extra, quicquam in contrarium,

Mandantes omnibus & singulis Justiciariis & Subditis nostris, quatenus dictis Commissariis nostris & Deputatis, ac eorum Literis & Mandatis, obediant & intendant in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Potestate Conductus Ambassiatoribus Dauphini concedendi.

REX, Venerabilibus Patribus, Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 20.

Henrico Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, & *Henrico Episcopo Wintoniensi*, Avunculo nostro carissimo, Salutem,

De vestris fidelitate*, prudentia, circumspectione, & industria plurimum confidentes,

Ad Dandum & Concedendum Salvi Conductûs Literas quibuscumque Personis Consanguinei nostri *Dauphini de Vienna*, Regentis Franciæ ut dicitur, cujuscumque status fuerint, qui ex parte ejusdem *Dauphini* mittentur, prout juxta discretiones vestras fore videritis faciendum,

Vobis & alteri vestrûm, Tenore Præsentium, Damus & Concedimus plenam Potestatem & Auctoritatem;

Promittentes nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid Nomine nostro feceritis, seu alter vestrûm fecerit in Præmissis,

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* nono die Martii.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Pro Comite de Eu.

An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 14. * IX. 705. REX, per Literas suas Patentes, per Duos Menses proximo futuros duraturas, suscepit in salvum Conductum, &c. *Petrum de Favencourt* Chivaler, ac Duas Personas in Comitiva sua, versus *Comitem de Eu*, Prisonarium Regis, in Regno suo Angliæ existentem, salvò & securè transeundo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad propria redeundo, * ac Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque,

Et ideò vobis, &c.

Proviso semper quod idem *Petrus*, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Rouen* nono die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Amadeo Cardinali, de Licentia Visitandi.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibidem. m. 15. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Monstraverunt nobis *Stephanus Caval & Nicholaus Caval* Capellani, Procuratores & Vicarii, Reverendissimi in Christo Patris & Domini, Domini *Amedei, Sanctæ Mariæ Novæ Diaconi Cardinalis*, Archidiaconi Rothomagensis, ut,

Cum ipsi Procuratores & Vicarii Ecclesias, Monasteria, & alia Loca Ecclesiastica, in Archidiaconatu eodem existentia, eorumque Personas, in quibus sibi, ratione dicti Archidiaconatûs, Visitationis Officium competit, de Consuetudine vel Jure, temporibus præteritis, visitaverunt, juxta & secundum Tenorem Literarum, eidem Domino Cardinali per sanctam Sedem Apostolicam concessarum,

Jamque metuant sibi iidem Procuratores & Vicarii Visitationis hujusmodi Officium, nisi primitùs nostram Licentiam super hoc habuerint specialem, quomodolibet excercere,

Unde Nobis supplicarunt sibi, de Gratia nostra, gratiosiùs impartiri,

Nos (Ecclesiasticam Jurisdictionem in omnibus observare, ac illæsam & indempnem præ cæteris præservare, volentes, ut tenemur) Concessimus & licentiam dedimus præfato *Domino Cardinali*, quod Ipse, per prædictos Procuratores & Vicarios suos, Officium Visitationis prædictum, ac omnia illud concernentia, exnunc facere & excercere, eundemque *Dominum Cardinalem*, seu ejus Procuratores & Vicarios, Fructibus, Juribus, & Jurisdictione suis, juxta formam Literarum prædictarum, uti & gaudere valeant in futurum, absque impedimento nostri, vel Officiariorum nostrorum quorumcumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis de Rouen* decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Regina Apuleæ super Adoptione Johannis Ducis Bedfordiæ.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 16. REX, dilecto Clerico suo, Magistro *Thomæ Polton*, ac, discreto Viro, *Augustino de Pisis*, Salutem.

De vestris Fidelitate, prudentia, & circumspectionis industria plurimùm in Domino confidentes,

Fecimus, Ordinavimus, & Deputavimus, ac, Tenore Præsentium, Facimus, Ordinamus, & Deputamus vos nostros certos & indubitos Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes vobis plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale cum, Serenissima Domina, Domina *Johanna, Regina Apuleæ*, aut Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis suis, plenam ac sufficientem in hac parte Potestatem ab eadem habentibus,

De & super *Arrogatione sive Adoptione* per ipsam Reginam, de, carissimo Fratre nostro, *Johanne Duce Bedfordiæ* in *Filium suum* adoptivum & *Heredem* faciendo, ac omnibus & singulis ejus incidentibus, emergentibus, dependentibus, & connexis,

Conveniendum, Communicandum, & Tractandum,

Ac omnia & singula, quæ hujusmodi *Arrogationis* sive *Adoptionis* negotii qualitas & natura exigunt & requirunt, Faciendum, excercendum, & expediendum, & ea finaliter terminandum & concludendum,

Necnon ea omnia & singula, quæ per præfatum Fratrem nostrum in hac parte acta fuerint sive gesta, nos bene * & fideliter, quantum in nobis est, observaturos & impleturos nomine nostro

* IX. 706. promittendum;

Promittentes, verbo Regio, nos ratum, gratum, & firmum habituros totum & quicquid, in hujusmodi *Arrogationis* sive *Adoptionis* negotio, seu ejus Incidentibus, emergentibus, dependentibus, & connexis quibuscumque, per nos, in hac parte, actum, gestum, procuratum, determinatum fuerit, seu finaliter conclusum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* duodecimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Instructiones, super Adoptione memorata.

An. 6. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. Fol. 128. B. PRÆSENS CEDULA, INDENTATA inter *T. Polton*, & *A. de Pisis*, ac *J. Pluton*, tradita fuit per ipsum *T. Polton* eisdem *A.* & *J.* transituris ad Neapolim, &c. pro eorum Avisamento solùm super Communicandis per eos & tractandis ibidem.

IN PRIMIS, quo Tempore, post factam *Adoptionem*, per Modum quo *Dominus Dux* succedere debeat in Regno, Dominâ Decedente, ipse teneatur ad Iter arripiendum.

ITEM, cum quanto Hominum Armatorum & Sagittariorum Numero illuc venire debeat.

ITEM, Tractetur quid pro singulis Hominibus Armatorum, & quid pro quolibet Sagittario, in Mense debeat persolvi.

ITEM, quod Expensis *Reginæ* hæc omnia omninò fiant:

Et Tractetur super hoc instantissimè, ita quod non videantur dicti Transituri aliquo modo ab hoc recedere velle:

Et finaliter, si ipsa non velit, neque possit hoc Onus sustinere, tunc videatur qualis propterea Recompensa fieret *Domino Duci*, & in quo Ducatu vel Dominio, &c si hoc saltem Reginæ Celsitudini placeb , sed quod non sit minoris Annui valoris quam LX. M Ducatorum in Recompensationem Expensarum circa sui & suorum Adventum, & pro Manutenendo Statum suum & suorum postquam venerit ibidem.

ITEM, quod fiat, ante omnia, *Domino Duci* Status & Securitas Sufficiens in isto Ducatu seu Dominio, ita quod sui habeant etiam possessionem Ducatûs aut Dominii hujusmodi antequam se porat ad Iter.

ITEM, quod dentur sibi certi Portus accomodi, de quibus sui habeant Possessionem; ita quod in Regnum liberum habeant Introitum & Exitum, quandocumque venerit in Persona.

ITEM, Tractetur de Statu quem repræsentabit in Regno, & de Potestate quam ibi debet: & ad qualia facienda, & in quibus Locis, & contra quos, sed contra Romanam Ecclesiam nullatenus se debeat obligare.

ITEM, quanto tempore artabitur ad standum in Regno personaliter, & quanto per sui Deputandum aut Locumtenentem, cum Gentibus suis; & cum quanta Gente in uno Casu, & in alio.

ITEM, quod id, quod conquæri poterit & obtineri, ex suis expensis & Laboribus, in Regno ab Inimicis Reginæ, vel in Terris, aut Dominiis, Civitatibus ac Castris fuerit, aut in Bonis.

ITEM, quod sufficientissimè caveatur per *Reginam* quod quo ad Bona, Terras, & Dominia *Ducis adoptandi*, *Adoptionis* Tempore habita, aut ex tunc qualitercumque acquirenda, nullum sibi fiat Præjudicium *Adoptionis* hujusmodi vigore, nec per eam aliqua Libertas accrescat Reginæ in eisdem, vel etiam in Ipsius Domini *Ducis* Persona, quocumque Casu Necessitatis *Reginæ* postmodùm occurrente; Ita quod nichil eorum, *Adoptionis* hujusmodi prætextu, nunquam Vendi, Capi, Distrahi, Impugnari, Obligari, aut Impignorari poterat per ipsam Dominam *Adoptantem*.

ITEM, ex quo *Domina Regina* Consensum Apostolicum habere desiderat post *Domini Ducis* Adventum, & non ante, quod Ducatus seu Dominium, de quo supra, perpetuò remaneat *Domino Duci* (etiam si Confirmatio Apostolica non sequatur) ex quo per eum non stabit, & quod Ipse in Reveniendo percipiat Debitum suum.

ITEM, quod super Præmissis vel eorum aliquo nichil penitus concludatur: aut quicquam certitudinaliter, *Domini Regis* ex parte, vel *Ducis*, fieri promittatur quovismodo; sed quod super his & aliis opportunis exactè & diligenter * solus Tractatus & Communicatio fiat: Inducendo & alliciendo *Dominam Reginam*, in singulis Punctis, quantum possibile fuerit, ad majus Comodum, Utilitatem, & Honorem *Domini nostri Regis*, & Germani sui prædicti. * IX. 707.

ITEM, Avisent se secretò Domini transituri, cum omni solertiâ possibili, quomodo stat inter *Dominam Reginam* & alios, prius secum Tractantes (si qui sint) super *Adoptione* prædicta: & in quibus Terminis stant; & si quicquam cum ipsorum aliquo conclusum sit.

ITEM, quomodo stat inter *Dominam* & sui Maritum, & de Adhærentia Dominorum, Civitatum, & Communitatum in Regno Uni vel Alteri, & Potentiâ utriusque.

ITEM, de Regno, & ejus Concordiâ, seu Divisione, &c & de Cordibus & Affectione Populari, &c. ac de Famâ Domini vel Mariti, &c. & qualis Resistentia, &c. de verisimili, fieri in Adventum *Ducis*, & per quos, &c.

ITEM, de Ligis, si quæ contra *Dominam* jam factæ sint, & per quos, aut ex verisimili fiant.

ITEM, Habeatur Litera Testimonialis, aut Instrumentum, vel Scriptura Auctentica, super Voluntate *Reginæ* quoad *Adventionem*, ut præmittitur, fiendam de Persona *Domini Ducis*, &c. ut, eo habito, certiùs interpellari poterit Consensus ipsi quando videbitur oportunum.

ITEM, si aliqui ex Parte *Reginæ* mitti debeant super Præmissis, Ordinetur quod sufficientissimam habeant Potestatem ad singula facienda, pertractanda, & finaliter concludenda, quæ necessaria fuerint ad Expeditionem Materiæ, de qua Tractatur, in singulis Articulis & Punctis concernentibus eandem.

ITEM, cùm Præmissa solum tradita sint pro Avisamento, & non aliter, nec ad alium Finem; quod nulli Personæ aliquo modo detur Copia eorundem.

Cætera verò suppleant Discretiones Transeuntium, & Maturitates eorundem, &c.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

ISTA sunt CAPITULA, in quibus consentiunt Commissarii, Serenissimæ ac Illustrissimæ Dominæ, Dominæ *Johannæ Secundæ*, Dei Gratiâ, *Hungariæ*, *Jerusalem*, & *Siciliæ Reginæ*, ex unâ, ac, Illustrissimi & Gloriosi Principis, Domini *Johannis*, *Ducis Bedfordiæ*, *Comitis Richemundiæ*, Filii & Fratris Regum Angliæ, cum voluntate, Consensu, & Auctoritate, *Serenissimi ac Christianissimi Principis*, Domini *Henrici*, Dei Gratiâ, *Franciæ & Angliæ Regis* ex altera Parte.

IN PRIMIS, quod omnia Infra scripta Capitula & Conventiones intelligantur esse & sint Rata & Firma, si, Sanctissimus in Christo Pater & Dominus, Dominus *Martinus*, Divinâ Providentiâ, *Papa Quintus* Consentiet & Acceptabit eadem; aliàs nihil intelligatur esse Factum, Conclusum, sive Capitulatum.

ITEM, quia verisimiliter Gallici, videntes quod *Domina Regina* velit introducere Inimicos eorum ad Regnum suum, conabuntur facere sibi Guerram cum Proditoribus Regni, est necessarium, pro Statu *Dominæ Reginæ* & pro sui Defensâ, quod, faciendo Infrascriptas Res, *Dominus Dux* præfatus mittat huc ad Regnum suos Commissarios cum Summa Quinquaginta M. Ducatorum: & ponant eas in Gaeta, sive super Bancho, sive Mercatoribus securis, quousque Fortalitia Civitatis Regii & Civitatis Blandusii erint dictis Commissariis consignata: quæ quinquaginta M. Ducatorum, post Consignationem dictorum Fortalitiorum, dicta *Domina Regina* possit expendere, distribuere, & dare, cui & qualiter Majestati suæ videbitur & placebit, sine Oppositione & Contradictione cujuscunque; &, factâ dictâ Consignatione, præfatus *Dominus Dux* tenetur venire personaliter infra Regnum infra Octo Menses ex tunc proximò secuturos: & quod dicti Commissarii habeant plenum Mandatum & Potestatem ad Obligandum & Promittendum, Nomine dicti *Domini Ducis*, prout & omne id quod in Præsentibus Capitulis continetur; hoc addito & expressè dicto, quod quia Civitates *Regii & Blandusii* in Manibus dictæ Dominæ Reginæ *ad præsens existunt*, Commissarii *dicti Domini Ducis habeant Possessionem* liberam & expeditam *earundem* sine aliqua Dilatione.

ITEM, quod (si præfatus *Dominus noster Papa* Consentiet) præfata *Domina Regina Adoptabit* seu *Arrogabit* præfatum Dominum *Johannem Ducem* pro suo vero & legitimo Filio, cum pleno Jure Successionis hæreditariæ tam in præfatis Regnis quam in Comitatu Provinciæ & Forchalcherii, aut cujuslibet alterius Juris ad præfatam *Dominam Reginam* spectantis & pertinentis, cum omnibus Cautelis oportunis, juxta Consilium unius aut plurium Sapientum.

* IX. 708. * ITEM, quod præfata *Domina Regina* (pro Præmio dictæ *Adoptionis*) Faciet & creabit Præfatum *Dominum Johannem Ducem Calabriæ*; & sibi aut suis Commissariis faciet consignari omnia Fortalitia & Castra, quæ, ad præsens, sunt in manibus *Dominæ Reginæ* præfatæ.

ITEM, quod, postquam dicti Commissarii ceperunt Possessionem Civitatis Regii & Civitatis Blandusii, prout supra dicitur, præfatus *Dominus Dux* Tenentur & Obligatus sit infra Octo Menses, extunc proximò futuros, venire personaliter infra Regnum, & servire dictæ *Dominæ Reginæ*, postquam venerit infra Regnum, suis Sumptibus & Expensis, Mensibus Sex, cum Mille Hominibus Armorum, & Duobus Millibus Sagittariis: &, si expediret quod diutiùs serviret, dicta *Domina Regina* providebit de Expensis ad suam Possibilitatem; & dictus *Dominus Dux*, contemperando Expensas cum Introitibus, erit contentus eo quod Regina poterit sibi dare, sicut debent facere virtuosi & veri Filii erga eorum veras & legitimas Matres.

ITEM, quod dictus *Dominus Dux*, quando erit in Regno, non intromittet se de Regimine Regni, nisi si & quatenus præfata *Domina Regina* sibi committet; excepto Ducatu Calabriæ, quem gubernabit ad beneplacitum suum.

ITEM, quod, si dicta *Domina Regina* Convocaret ad sui Præsentiam, sive mitteret præfatum *Dominum Ducem* ad quascunque Partes Regni, Præfatus *Dominus Dux* habebitur in Honore & Reverentiâ, in Ceremoniis & quibuscunque aliis Actibus, tamquam *Verus*, *Legitimus*, ac *Unicus Filius* dictæ *Dominæ Reginæ*.

ITEM, quod omnia Bona, Mobilia & Immobilia, quæ præfatus *Dominus Dux* aut Gentes suæ acquirerent contra Rebelles aut Inimicos dictæ *Dominæ Reginæ*, cum Voluntate & Mandato ejus, intelligantur esse concessa præfato *Domino Duci* ex nunc, & suis Hæredibus IMPERPETUUM, in bonâ formâ.

ITEM, quod præfatus *Dominus Dux* promittet & jurabit quod omnes Principatus, Ducatus, Comitatus, Baronias, Castellanias, Capitanias, Officia, & Beneficia, quocumque Nomine nuncupentur, concessa, & quæ concedentur imposterum, quocumque Tempore, quibuscumque Personis, cujuscunque Conditionis existant, & ex quacunque Causâ, per dictam *Dominam Reginam*, semper & imperpetuum observabit, & defendet & manutenebit animosè, sub Fide Militari, & favorabiliter, tamquam suum factum proprium, sine aliquâ Exceptione, Cavillatione, Allegatione Juris aut Facti, aut Oppositione, quæ in contrarium fieri posset, cum Clausulis & Cautelis, ad sensum unius aut plurium Sapientium; Ita quod de Jure benè valeat & teneat.

ITEM, quod per Prædicta non intelligatur esse Data quæquam Potestas cuicumque, esse Partibus supradictis, Vendendi, Pignorandi, aut obligandi aliam Partem, personaliter vel in Bonis, cuicunque Personæ, Loco, aut Universitati, ex quacumque Necessitate vel Causâ, nisi prout supra continetur.

ITEM, quod statim, quando *Dominus Dux* præfatus venerit infra Regnum, & prædicta erunt Facta, præfata *Domina Regina* faciet Quartari Arma suæ Majestatis cum Armis dicti *Domini Ducis*, tamquam sui *Veri & Legitimi Filii*, & illa faciet Depingi in Castris & aliis Locis publicis, ut est Moris.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

De salvo Conductu pro Serviente Dauphini.

REX Universis & singulis Admirallis, &c. Salutem. An. 6. H. 5.

Sciatis quod, ad specialem Requisitionem, Consanguinei nostri, *Dauphini de Vienna*, suscepimus in salvum & securum Conductum, &c. *Simonem Vernes*, Servientem prædicti Dauphini, in Regnum nostrum Angliæ, cum uno Serviente in Comitiva sua, ad Præsentiam *Arthuri de Bretaigne* Prisonarii nostri transeundo, ibidem morando, & exinde ad partes suas proprias redeundo, ac Equos, Res, Bona, & Hernesia sua quæcumque; Pat. Norm. 6. H. 5. p. 2. m. 20.

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c.

In cujus, &c. usque nonum diem Aprilis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen*. xii. die Martii.

Per ipsum Regem.

* *De Fidelitatibus Sacramento præstito.* * IX. 709.

REX, Dilectis & Fidelibus suis Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon Ballivis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis Ducatus nostri Normanniæ quibuscumque, vel eorum Locutenentibus, Salutem. Ann. D. 1419. An. 6. H. 5.

Notum vobis facimus quod, Dilectus nobis in Christo, *Egidius Duremorte*, Abbas Monasterii beatæ Mariæ de Beaubet, Sacramentum Fidelitatis (ad quod, ratione Temporalium dicti Monasterii, infra Ducatum nostrum prædictum existentium, nobis tenebatur) fecit & præstitit, Pat. Norm. 6. H 5. p. 2. m. 15. dorf.

Ad quod quidem Sacramentum eundem Abbatem recepimus & admisimus, Nostro & Alieno Jure salvo,

Vobis & cuilibet vestrûm Mandantes nè *prædictum Abbatem*, prætextu dicti Fidelitatis Sacramenti nobis non præstiti, in præfato Monasterio, nec in ejusdem Pertinentiis quibuscumque perturbetis, molestetis, aut inquietetis, vel perturbari, molestari, seu inquietari permittatis à quocumque;

Et si prædictum Monasterium vel aliquid ejusdem sit ad hoc impeditum, id *Abbati antedicto* deliberetis seu deliberari faciatis indilate.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*. xiv. die Martii.

Consimiles Literas de Fidelitate habent subscripti, videlicet,

Nicholaus de Peet, Abbas Monasterii Sancti Michaelis de ulteriori Portu. Ibid. m. 24. dor.

Guillielmus Blondy, Abbas Abbatiæ Mariæ Fucardi Montis.
Alicia Fecout, Priorissa Ecclesiæ beatæ Mariæ de Seint Sean.
Guillielmus le Goet, Abbas de Cince Sancti Leuffredi.
Abbas Sancti Ebrulphi.
Abbas de Velasse.
Prior Sancti Laudi de Rothomago, &c.

De salvo Conductu pro Ambassiatoribus Franciæ.

REX per Literas suas Patentes, usque Primum diem Aprilis proximo futurum duraturas, suscepit in salvum Conductum, &c. *Johannem Vergi* Dominum Dautrey militem, *Regnerum Pot* Dominum de la Roche militem, *Anthonium de Thoulonjon* Militem, *Henricum de Chaufour* Armigerum, Magistros, *Johannem le Clerk*, *Guidonem Gelmer*, & *Johannem de Rivel*, usque & in Villam Regis de Mante, cum Quinquaginta Equis in Comitiva sua vel infra, ac Bonis, Rebus, & Hernesiis suis, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad propria redeundo; Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibid. m. 15.

Et ideo, &c.

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen*. xvii. die Martii.

Per ipsum Regem.

REX per Literas suas Patentes, per Viginti & Quatuor dies proximo futuros, duraturas, suscepit in salvum Conductum, &c. prædictos, *Johannem*, *Regnerum*, *Anthonium*, *Henricum*, *Johannem*, *Guidonem* & *Johannem*, in Civitate Regis de Rouen ad præsens existentes, abinde ad partes suas proprias, cum Quinquaginta Equis in Comitiva sua vel infra, ac Bonis, Rebus, & Hernesiis suis transeundo;

Et ideo, &c.

Proviso, &c. ut supra.

In cujus, &c.

Teste Rege ut supra.

Ann. D. 1419. Hen. 5. * IX. 710.

** De Tractando super Sponsalibus, inter Ducem Bedfordiæ & Filiam unicam Ducis Nurenburiensis, contrahendis.*

An. 6. H. 5. Franc. 6. H. 5. m. 1.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Considerantes & recenter in memoria retinentes exuberantis Amicitiæ & Fraternalis Amoris pulcritudinem, quæ inter, Serenissimum Principem, *Sigismundum Romanorum Regem* semper Augustum, Fratremque nostrum præcarissimum, Terrasque & Dominia sua, & *Nos*, ac Domum Angliæ, Terrasque, & Dominia nostra, viget, ac Alligantias indissolubiles inter ipsum præcarissimum Fratrem nostrum & Subditos Imperii, ac Nos, & Subditos nostros, initas & contractas,

Volentesque eandem Amicitiam & Fraternalem Dilectionem, per Sanguinis & Parentelæ Approximationem, affectuosius perpetuare,

Dilectum & fidelem Militem nostrum, *Johannem Colville*, ac, dilectum Clericum nostrum, Magistrum *Ricardum Leyot* Legum Doctorem, ac Decanum Ecclesiæ Cathedralis Assavensis, Nuncios, Commissarios, & Ambassiatores nostros, Tenore Præsentium, Deputamus, Facimus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem & eorum alteri, Potestatem generalem, & Mandatum speciale, ad Præsentiam, Magnifici Principis, *Frederici Burgravii Nurburgensis*, Subditi & Affinis dicti Fratris præcarissimi, se transportandi,

Ac coram eo, seu Commissariis vel Deputatis ejusdem, nostram Voluntatem & Intentionem nomine nostro declarandi.

Ac de Sponsalibus seu Matrimonio, inter, inclitum Principem, *Johannem Ducem Bedfordiæ*, Custodem & Locumtenentem nostrum Angliæ, Fratrem nostrum carissimum, & filiam unicam & Hæredem ipsius *Frederici*, divinâ inspirante Clementiâ, contrahendis, Tractandi, Interloquendi, & Concludendi, talibus modis & formis quibus dictis nostris Ambassiatoribus & eorum alteri videbitur expedire,

Necnon ad Faciendum & Expediendum omnia & singula, quæ in Præmissis, seu circa ea, & cum suis incidentibus, dependentibus, & connexis, necessaria fuerint sive quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale quàm aliquod Præmissorum, & quæ Nos ipsi facere poterimus si personaliter interessemus,

Et Promittimus, in bonâ fide, Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile, perpetuis temporibus, habituros totum & quicquid dicti Ambassiatores & nuncii nostri, seu eorum alter, egerint, vel egerit, in Præmissis seu aliquo Præmissorum, sub Ypoteca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium, & futurorum.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus consignari.

Dat. in *Palatio Regis Westmonasterii* decimo octavo die Martii.

Per Concilium.

De Tractando super Matrimonio, inter Ducem Bedfordiæ & Filiam unicam Ducis Lotoringiæ, contrahendo.

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Ibidem.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Desiderantes Parentelam, quæ, antiquis temporibus, viguit inter inclitos Progenitores nostros & Progenitores, illustris & magnifici Principis, *Ducis Lotoringiæ*, Consanguinei nostri, per Sanguinis approximationem renovare,

De fidelitate, circumspectione, & industria, dilecti & fidelis Militis nostri, *Johannis Colville*, &, dilecti Clerici nostri, Magistri *Ricardi Leyot* Legum Doctoris, ac Decani Ecclesiæ Cathedralis Assavensis, plenarie confidentes,

Ipsos Nuncios, Commissarios, & Ambassiatores, Tenore Præsentium Deputamus, facimus, & ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem & eorum alteri, Potestatem generalem, & Mandatum speciale, ad præsentiam *præfati Ducis* se transportandi,

Ac cum *eodem Duce*, seu Commissariis, aut Deputatis suis de Sponsalibus * seu Matrimonio, inter, inclitum Principem, *Johannem Ducem Bedfordiæ*, Custodem & Locumtenentem nostrum Angliæ, Fratrem nostrum carissimum, & Filiam Unicam & Hæredem *ipsius Ducis Lotoringiæ*, divinâ inspirante Clementiâ, contrahendis, Tractandi, Interloquendi, & Concludendi talibus modis & formis quibus dictis nostris Ambassiatoribus, & eorum alteri, videbitur expedire, (* IX. 711.)

Necnon ad Faciendum & Expediendum omnia & singula, quæ in Præmissis, seu circa ea, & cum suis Incidentibus, dependentibus, & connexis, necessaria fuerint sive quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale quàm aliquod Præmissorum, & quæ Nos ipsi facere poterimus si personaliter interessemus,

Et Promittimus, in bonâ fide, Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile, perpetuis temporibus, habituros totum & quicquid dicti Ambassiatores & Nuncii nostri, seu eorum alter, egerint, vel egerit, in Præmissis, seu aliquo Præmissorum, sub Ypoteca & Obligatione Omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum.

In cujus, &c.

Dat. ut supra.

Per Concilium.

De Tractando super Matrimonio, inter Ducem Bedfordiæ & aliquam Consanguineam Imperatoris, Contrahendo.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

An. 6. H. 5. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Considerantes & recenter in memoria retinentes exuberantis amicitiæ & fraternalis amoris Pulcritudinem, quæ inter, Serenissimum Principem, *Sigismundum Romanorum Regem* semper Augustum, Fratrem nostrum præcarissimum, Terrasque, & Dominia sua, & *Nos*, ac Domum Angliæ, Terrasque & Dominia nostra viget, ac Alligantias indissolubiles inter ipsum præcarissimum Fratrem nostrum, & Subditos Imperii, ac Nos, & Subditos nostros, initas & contractas, & eo firmius fœderatas ex quo dictus Inclitissimus Frater noster præcarissimus, de sua gratuita bonitate, Socius & Frater devenit Collegii nostri Militaris de Garterio, Ordinem ejusdem Collegii nostri, in Signum perpetuæ Amicitiæ & sinceræ Fraternitatis, profitendo,

Volentesque eandem Amicitiam & Fraternalem Dilectionem, per Sanguinis & Parentelæ Approximationem, affectuosius perpetuare,

Dilectum & fidelem Militem nostrum, *Johannem Colvill*, & dilectum Clericum nostrum, Magistrum *Ricardum Leyot* Legum Doctorem ac Decanum Ecclesiæ Cathedralis Assavensis, Nuncios, Commissarios, & Ambassiatores nostros, Tenore Præsentium, Deputamus, Facimus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem, & eorum alteri, Potestatem generalem, & Mandatum speciale, ad præsentiam præfati præcarissimi Fratris nostri *Romanorum Regis* se Transportandi,

Ac coram Serenitate sua, seu Commissariis aut Deputatis ejusdem, nostram Voluntatem & Intentionem, concernentibus ampliationem & extensionem ulteriorem Fraternæ Dilectionis antedictæ, nostro nomine Declarandi,

Ac de & super quibuscumque viis & modis ampliationem dictarum Fraternitatis & Amicitiæ respicientibus & firmare valentibus, Communicandi,

Ipsasque vias & modos Aperiendi, & Aperiri audiendi, &, præsertim ac in specie, viam Sponsaliorum, seu Matrimonii inter, inclitum Principem, *Johannem Ducem Bedfordiæ*, Custodem & Locumtenentem nostrum Angliæ, Fratrem nostrum carissimum, & aliquam Consanguineam præfati præcarissimi Fratris nostri *Romanorum Regis*, Statui ipsius Fratris nostri *Bedfordiæ* congruentem, divinâ inspirante Clementiâ, contrahendi,

Deque & cum eisdem Tractandi, Interloquendi, & Concludendi talibus modis & formis quibus dictis nostris Ambassiatoribus, & eorum alteri, videbitur expedire,

Necnon ad Faciendum & Expediendum omnia & singula quæ in Præmissis, seu circa ea, cum suis Incidentibus, dependentibus, & connexis, necessaria fuerint sive quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale quàm aliquod Præmissorum, & quæ Nos ipsi facere poterimus si personaliter interessemus,

Et Promittimus, bonâ fide, Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile, perpetuis temporibus, habituros totum & * quicquid dicti Ambassiatores & Nuncii nostri, seu eorum alter, egerint, vel egerit, in Præmissis, seu aliquo Præmissorum, sub Ypoteca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum. (* IX. 712.)

In cujus, &c.

Dat. ut supra.

Per Concilium.

De Præsentationibus. ¶¶

Ann. D. 1419. An. 6. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 21.

JOhannes *Paint* Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad majorem Portionem Ecclesiæ de Basquevilla Rothomagensi Diocese, per Mortem Magistri *Johannis Bernardi*, ultimæ Personæ ejusdem, vacantem, & ad Regis Donationem, &c.

Et diriguntur Literæ illæ *L. Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* xxi. die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis habent,

Robertus de Brecy, Magister in Artibus & Becalarius in Decretis, ad Ecclesiam Parochialem de Daubolio dictæ Diocesis;

Et diriguntur illæ Literæ, *ut supra.*

Ibid. *Petrus Hense* Capellanus ad Ecclesiam Parochialem de Guenevilla Rothomagensis Diocesis:

Diriguntur Literæ illæ, *ut supra.*

Consimiles Literas habent,

Reginaldus Harelle Capellanus ad Ecclesiam Parochialem de Harquevilla dictæ Diocesis, per Mortem Domini *Petri le Blanc*, ultimæ Personæ ejusdem:

Et diriguntur illæ Literæ, *ut supra.*

Petrus de Clyncham, Magister in Artibus, ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ de Beurant Constantiensis Diocesis, per Mortem *Roberti Fosse*, ultimæ Personæ ejusdem, &c.

Et diriguntur Literæ illæ Cantori & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constantiensis, Sede ibidem vacante.

Ibidem. m. 19. *Gulielmus Villequin*, Magister in Artibus, ad Ecclesiam Parochialem de Lindebeuf Rothomagensis Diocesis:

Et

Ann. D. 1419. Hen. 5. Et diriguntur Literæ illæ, Venerabili in Christo Patri, *L.* eâdem gratiâ, *Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

Ibid. *Richardus de Bouburl* Capellanus ad Ecclesiam Parochialem de Quedebeuf Ebroicensis Diœcesis, per Mortem Magistri *Andreæ de Gay* Capellani, ultimi Possessoris ejusdem, vacantem, &c.

Et diriguntur Literæ illæ Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis, Sede ibidem vacante.

Ibid. m. 78. *Georgius Fauk* Clericus ad alteram Portionem in Ecclesiæ Sancti Martini de Monte Martini in Grania Constantiensis Diœcesis, per Mortem Domini *Galfridi Basin*, ultimi Curati ejusdem, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem, &c.

Et diriguntur Literæ illæ Cantori & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constantiensis, Sede ibidem vacante.

Ibid. *Dionysius Gatruel* Clericus, Magister in Artibus, & in utroque Jure Licentiatus, ad Ecclesiam Parochialem de Tribus Montibus Bajocensis Diœcesis, per Mortem *Radulphi de Tribus Montibus* Capellani, ultimæ Personæ ejusdem, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem, &c.

Et diriguntur Literæ illæ *J. Episcopo Bajocensi*, vel ejus Vicariis in Spiritualibus, ipso Episcopo in Remotis agente.

Ibid. *Johannes de Maria* Capellanus ad Ecclesiam Parochialem de Ourvilla Rothomagensis Diœcesis.

Ibid. m. 77. *Johannes Aumont* Clericus ad Ecclesiam Parochialem Sancti Juliani Dernevilla Rothomagensis Diœcesis, per Mortem Domini *Johannis Theroude* Capellani, &c.

Et diriguntur Literæ illæ *Archiepiscopo Rothomagensi.*

Ibid. m. 79. *Theobaldus Synestalli* Capellanus, Magister in Artibus, & Licentiatus in Legibus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Laudi de Bauvilla, Bajocensis Diœcesis, per Mortem Domini *Gulielmi le Tousé*, ultimæ Personæ ejusdem, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem;

Et diriguntur Literæ illæ, Venerabili in Christo Patri, *J.* eâdem Gratiâ, *Episcopo Bajocensi*, vel ejus Vicariis in Spiritualibus, ipso Episcopo in Remotis agente.

---

* IX. 713.

* *De admittendo ad Capellam.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 81.

REX, dilecto sibi in Christo, *Abbati de Fescamp*, vel ejus Vicariis in Spiritualibus, ipso Abbate in Remotis agente, Salutem.

Ad Capellam seu Capellaniam Sancti Sepulcri prope Fescamp vacantem, & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur, dilectum nobis, *Anthonium de Insula*, Magistrum in Artibus, & in Legibus Licentiatum, vobis Præsentamus,

Intuitu caritatis rogantes quatinus ipsum *Anthonium* ad Capellam seu Capellaniam prædictam admittatis, ipsumque in Corporalem Possessionem ejusdem ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, necnon Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis quibuscumque, ad eandem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum Regis Rothomagi* vicesimo primo die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas habet *Ricardus Postell* Capellanus ad alteram Portionem in Ecclesia Sancti Martini de Roussevilla Bajocensis Diœcesis.

De Permutatione Capellaniarum.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibidem.

REX, Ballivo suo de Caux, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Sciatis quod;

Cum *Robertus Fabri*, Capellanus Capellaniæ Sancti Laurentii, in Capella Sanctorum Petri & Pauli, in Ecclesia Cathedrali Rothomagensi Fundatæ, & Magister *Guillielmus Fkali*, Capellanus Capellaniæ ad Altare beatæ Mariæ, in Castro de Longueville Guiffardi Fundatæ, intendant, ut asserunt, Capellanias suas prædictas adinvicem canonicè permutare,

Nos, ex causâ hujusmodi Permutationis faciendæ, prædictam Capellaniam, in Castro prædicto Fundatam, præfato *Roberto* Conferimus & Donamus,

Vobis mandantes quatinus præfatum *Robertum* in Possessionem Corporalem ejusdem Capellaniæ, in Castro prædicto Fundatæ, Ponatis & Inducatis, seu poni & induci faciatis, necnon Fructibus, Redditibus, ac Emolumentis universis, ad eandem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagensi* xxi. die Martii.

Per ipsum Regem

De Restitutionibus Temporalium.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 71.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera (quæ in Abbatia beatæ Mariæ de Insula Dei fieri debent) plus solito accrescant, & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur,

Concessimus dilectis nobis in Christo, *Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* xxi die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis de Restitutione Temporalium habent subscripti; videlicet,

Prior & Conventus Ecclesiæ beatæ Mariæ de Bello Loco.

* *Minister & Fratres* Domûs Sanctæ Katerinæ de Perrina. * IX. 714. Ibid.

Abbas & Conventus Monasterii Beatæ Mariæ de Bonport. m. 81.

Prior & Conventus Beatæ Mariæ de Sancto Fromondo. Ibid.

Abbatissa & Conventus Abbatiæ Beatæ Mariæ de Tresor in Veulguesin le Normant le Baudemont Situatæ. m. 78. Ibid.

Abbas & Conventus Abbatiæ Sanctæ Trinitatis de la Luserne. Ibid. m. 69.

Prior & Conventus Beatæ Mariæ de Sancouse juxta Vernon. Ibid.

De Licentia Eligendi.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibidem. m. 71.

REX, dilectis sibi in Christo, *Priori & Conventui* Ecclesiæ Cathedralis Wygorniæ, Salutem.

Ex parte vestra nobis est humiliter supplicatum ut,

Cum Ecclesia vestra prædicta, per Mortem, bonæ memoriæ, *Thomæ*, ultimi Episcopi Ecclesiæ illius, Pastoris sit solatio destituta,

Alium vobis Eligendi in Episcopum & Pastorem ejusdem Ecclesiæ Licentiam concedere dignaremur,

Nos (Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati) Licentiam illam vobis, Tenore Præsentium, duximus concedendam,

Mandantes quod talem vobis eligatis in Episcopum & Pastorem, qui Deo devotus, Ecclesiæ vestræ prædictæ necessarius, nobisque & Regno nostro utilis & fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem suam Ebroicensem* vicesimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Hæreditatibus datis.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 72.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, Auctoritate nostrâ Regiâ, & ad Supplicationem *Galfridi le Gous, & Girote* Uxoris ejus, Juratorum Ligeorum nostrorum, de Gratiâ nostrâ speciali, *Dedimus & Concessimus* eis Hæreditates, Redditus, & Possessiones quoscumque, quos ipsi, ante primum diem Augusti, Anno Regni nostri Quinto, infra Ducatum nostrum Normanniæ tenuerunt & possidebant,

Habendos & Tenendos Hæreditates, Redditus, & Possessiones prædictos præfatis, *Galfrido & Girote*, eisdem modo & formâ, quibus iidem *Galfridus & Girota* eos ante diem prædictam tenuerunt & possidebant, per Homagium, ubi debetur, faciendum secundum Consuetudinem Ducatûs nostri prædicti, ac faciendo alia Onera & Servitia inde debita & consueta,

Reservatis semper Nobis Hæredibus nostris alta & suprema Justicia, ac omni alio Jure quod ad nos poterit pertinere;

Proviso semper quod Hæreditates, Redditus, & Possessiones prædicti, seu aliqua Parcella eorumdem, de Dominico Ducatûs nostri prædicti, aut alicui alii Personæ per nos ante hæc tempora dati & concessi, seu aliqui de Terris & Possessionibus, quas subtus Villam nostram Faleisæ, ac infra Villam nostram de Cadomo, aut de Lapidicina seu Quarreris prope eandem Villam, ad opus nostrum specialiter Reservavimus, aut de Loco seu Spatio Terræ, pro Ædificando nobis Palatio, infra Civitatem nostram de Rouen, seu extra, prope Muros ejusdem, juxta Compositionem in hac parte factam, non existant.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem d'Evreux* xxviii. die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis Patentes habent subscripti, de Hæreditatibus eis concessis; viz.

Guillielmus de Tabletre Magister in Artibus Capellanus.

Guillielmus de Botey.

Johanna de Genys quæ fuit Uxor *Johannis le Feare* Armigeri defuncti.

Johanna de Creullet quæ fuit Uxor *Johannis de Vassy* Chivaler defuncti.

Guillielma de Beauchamp Vidua.

Petrus Raignou de Baieux.

Regner le Caen de Baieux & *Johanna Uxor ejus.*

Petrus Lenglois de Baieux & *Johanna Uxor ejus.*

Guillielmus de Bures Chivaler.

* *Johanna de Gaileonuuille* quæ fuit Uxor *Petri de Hellenuille* Chivaler defuncti. * IX. 715.

Johannes le Vesie & Thomasia Uxor ejus.

Guillielmus de Bailleul Armiger.

Petrus Lechart Armiger.

Johannes Capro Capellanus.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Michael Gervaisse.
Simona quæ Uxor fuit *Johannis Gaignon.*
Guiotus de Corueil Armiger.
Johannes Campion.
Johannes le Samoer.
Michael de Seint Marie Armiger, & *Johanna Poutrel* Uxor ejus.
Guillielmus Murdeat.
Petrus Mussi Armiger & *Guillielma Murdrah* Uxor ejus.
Guillielmus Desterlen alias *le Poulain* Chivaler.
Guillielmus Carbonnell Chivaler.
Rogerus Bardoul Armiger, & *Georgia* Uxor ejus.
Reginaldus du Plessis Armiger, & *Johanna* Uxor ejus.
Johanna de Grenguas quæ fuit Uxor *Martini de Bouquettot* Chivaler defuncti.
Robertus de Serene Chivaler.
Johannes de Monnay Armiger.
Petrus de Groumesnill Armiger, & *Perota de Fontaines* Uxor ejus.
Thomas Amiot.
Robertus Levesque Burgensis de Caen.
Petrus de Giencourt & *Margareta* Uxor ejus.
Johannes de Banbourel & *Johan du Bloys* Uxor ejus.
Johannes le Saige Armiger & *Philippa* Uxor ejus.
Ricardus de Cerday Armiger & *Johanna* Uxor ejus.
Robertus de Corda Armiger.
Ricardus le Maigne Armiger.
Simon Capellet & *Uxor ejus.*

De Canonicatu Dato.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 71.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod *Dedimus & Concessimus Johanni Guilbert* Capellano Canonicatum seu Cantariam in Ecclesia Collegiata de Sanqueville Rothomagensis Diœcesis, vacantem per Mortem *Stephani le Gros*, ultimi Possessoris ejusdem, & ad nostram, &c.

Habendum cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem suam d'Evreux* tricesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Homagiis Maguntinensis & Treverensis Archiepiscoporum recipiendis.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 80.

REX, Illustri Principi, *Lodowico Comiti Palatino Reni*, Sacri Romani Imperii Electori, Archidapifero, ac Bavariæ Duci, Fratri nostro carissimo, Salutem & Fraternæ dilectionis continuum incrementum.

De vestrâ fraternali circumspectâ Providentiâ in Domino plurimum confidentes,

Ad Petendum & Exigendum Homagium & Fidelitatis Sacramentum, vice & nomine nostris, à, Reverendissimis in Christo Patribus, & illustribus Principibus, *Maguntinensi & Treverensi Archiepiscopis*, &c. seu eorum Procuratoribus, ab eisdem, seu eorum quolibet Potestatem sufficientem in hac parte habentibus, cum omnibus suis Capitulis in ea parte debitis, & in hujusmodi fieri consuetis, ratione cujusdam Provisionis sive Annuæ Pensionis, per Nos eis, & eorum cuilibet, ad ipsorum vitam & nostram, datæ & concessæ,

Ipsaque Homagium & Fidelitatis Sacramentum (assumptis per vos Notariis Publicis) nomine nostro Recipiendum, & Admittendum personaliter ab eisdem,

Cæteraque Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ hujusmodi Negotii Qualitas & Natura exigunt & requirunt,

Vobis, Tenore Præsentium, committimus Potestatem;

Reservantes nichilominus semper nobis Renovationem Homagii & * Fidelitatis Sacramenti hujusmodi, ab eisdem Reverendissimis Patribus Nobis, cum ipsi, vel eorum alter, ad Præsentiam nostram declinare contigerit, corporaliter faciendorum & præstandorum, * IX. 716.

Et quid in Præmissis feceritis Nos, sub Sigillo vestro, ac Signo & Subscriptione Notariorum Publicorum, per vos in hac parte assumptorum, significare dignetur vestra Fraternitas prædilecta.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem d'Evreux* primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Licentia, data Duci Gloucestriæ, Ordinandi Procuratores, ad Tractandum nomine suo, super Matrimonio, cum Regina Siciliæ contrahendo.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 70.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, ex certâ Scientiâ nostrâ, Concessimus & Licentiam Dedimus, carissimo Fratri nostro, *Humfrido Duci Gloucestriæ* quod ipse, per Literas suas Patentes, quosdam veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, & Negotiorum Gestores, & Nuncios suos speciales,

Ad Tractandum, Concordandum, & Concludendum pro Se & Nomine suo, cum, Serenissimo Principe, *Karolo Rege Navarræ*, Fratre nostro carissimo, ac, Serenissimâ Principissâ, Dominâ *Blancheâ Reginâ Siciliæ*, ejusdem Regis Filiâ, naturali & legitimâ, unicâ & Hærede, seu eorum aut alterius eorum Commissariis, Procuratoribus, seu Deputatis,

Tam de & super Sponsalibus, quàm Matrimonio, inter dictum *Fratrem nostrum & præfatam Reginam* contrahendo,

Necnon de & super Dote, Dotalitio, & Donatione, propter Nuptias, cum omnibus aliis & singulis, in ea parte necessariis, seu quomodolibet utilibus & oportunis, Conveniendum, Concordandum, & Concludendum,

Facere, Ordinare, Creare, & Constituere possit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem suam d'Evreux* primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Procuratoribus, ab eodem Duce ordinatis, & per Regem comprobatis.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem, & fidem indubiam præsentibus adhibere.

Sciatis quod,

Cum, Frater noster carissimus, *Humfridus Dux Gloucestriæ*, ex certâ Scientiâ nostrâ, & licentiâ, per Nos ad ad hoc eidem Fratri nostro concessâ, speciali,

Ad Tractandum, Concordandum, & Concludendum, pro Se & Nomine suo, cum, Serenissimo Principe, *Karolo Rege Navarræ*, Fratre nostro carissimo, ac, Serenissimâ Principissâ, Dominâ *Blancheâ Reginâ Siciliæ*, ejusdem Regis Filiâ, naturali & legitimâ, unicâ & Hærede, seu eorum, aut alterius eorum Commissariis, Procuratoribus, seu Deputatis plenam & sufficientem Potestatem habentibus in hac parte, tam de & super Sponsalibus, quàm Matrimonio, inter *Fratrem nostrum* carissimum & *præfatam Reginam* Contrahendo,

Necnon de & super Dote, Dotalitio, & Donatione propter Nuptias, cum omnibus aliis & singulis, in ea parte necessariis, seu quomodolibet utilibus & oportunis, Conveniendum, Concordandum, & Concludendum,

Dilectum nobis, *Willielmum Beauchamp* Militem, Camerarium suum, & Magistrum *Johannem Stokes* Legum Doctorem, suos veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Fecerit, Ordinaverit, Creaverit, & Constituerit per Literas suas Patentes,

Nos etiam, quatenus ad Nos attinet, ad eosdem finem & effectum, ipsos *Willielmum* & *Johannem* nostros veros, * legitimos, & indubitatos Ambassiatores, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per Præsentes; * IX. 717.

Promittentes, bonâ fide, & verbo Regio, quatenus ad Nos attinet, Nos Ratum & Gratum, perpetuis temporibus, habituros totum & quicquid per Procuratores prædictos Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In quorum omnium Testimonium has Literas Patentes Magni nostri Sigilli munimine fecimus roborari.

Data apud *Civitatem nostram d'Evreux* tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Tractatus inter Regem & Adversarium suum Franciæ super CONVENTIONE PERSONALI.

Ex Parte Angliæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 60.

NOS, *Ricardus Comes Warwicæ*, *Johannes Gray*, *Gilbertus Umframvill*, & *Willielmus Porter*, Milites, Magister *Johannes Kempe* Custos Privati Sigilli, & *Johannes Stafford* Legum Doctor,

Invictissimi Principis & Domini nostri *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Franciæ*, & *Domini Hiberniæ*, Ambassiatores, Nuncii, & Commissarii, ad Tractandum, Communicandum, & Concludendum cum Ambassiatoribus seu Nunciis, Serenissimi Principis, *Consanguinei & Adversarii sui Franciæ*, de & supra infrascriptis, sufficienter ac legitimè deputati,

Prout ex ejusdem Invictissimi Domini nostri Commissionum Literis,

Quarum Tenores sequuntur, & sunt tales,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, & *Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Prudentiâ, Circumspectione, & Industriâ, carissimi Consanguinei nostri, *Ricardi Comitis Warwicæ*, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Johannis Gray* Militis, *Gilberti Umframville* Militis, *Willielmi Porter* Militis, Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, & Magistri *Johannis Stafford* Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, & eorum cujuslibet plenariè confidentes,

Ipsos Sex, Quatuor, aut Tres eorum nostros Facimus, Ordinavimus, & Deputavimus, ac Facimus, Ordinamus, & Deputamus certos & indubios Ambassiatores, Nuncios, & Commissarios per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Sex, Quatuor, vel Tribus eorundem plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, unà cum Ambassiatoribus, Nunciis, seu Commissariis Consanguinei & *Adversarii nostri Fran-*

Ann. D. 1419 Hen. 5. *Franciæ*, plenam & sufficientem in hac parte potestatem ab eodem habentibus, de & super Pace finali, ac omnibus & singulis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis ab eadem, & generaliter super omnibus & singulis, Quietem, Tranquillitatem, & Pacem utriusque Regni concernentibus, in omnibus & singulis Locis, ac totiens quotiens eis Sex, Quatuor, aut Tribus eorumdem videbitur expedire, Conveniendi, Communicandi, & Tractandi,

Atque omnia & singula, pro parte nostrâ, ad perpetuam rei memoriam, & Pacis perpetuæ firmitatem plenariam, finaliter Terminandi & Concludendi,

Necnon de & super omnibus & singulis, ab eisdem Ambassiatoribus nostris Sex, Quatuor, aut Tribus eorumdem, cum Ambassiatoribus, Nunciis, seu Commissariis prædicti *Adversarii nostri*, in Præmissis, vel eorum aliquo, Appunctuatis, Concordatis, seu Conclusis, per Nos bene & fideliter observandis, in Animam nostram Jurandi,

Literas etiam sigillatas, & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas, & requisitas, seu concordatas, pro Nobis & Nomine nostro, Dandi, Faciendi, & Exponendi, quas parem & eundem effectum & Vigorem habere Volumus, ac si nos in Persona nostra eas daremus, faceremus, & exponeremus,

* IX. 718. * Et consimile Juramentum in Animam dicti *Adversarii nostri*, Literas, Obligationes, Securitates, & Cautiones alias, sufficientes & in hac parte nobis necessarias, pro Nobis & Nomine nostro, ab Ambassiatoribus ejusdem *Adversarii nostri* Petendi, Recipiendi, & Optinendi,

Ac quoscumque Tractatus, per eos, cum *dicti Adversarii nostri* Ambassiatoribus, Nunciis, seu Commissariis, captos sive habitos, prout eis Sex, Quatuor, vel Tribus eorumdem, expedire videbitur, Prorogandi & Continuandi,

Et generaliter omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in præmissis, vel circa, seu eorum aliquod, necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum magis exigant speciale,

Et Promittimus, bonâ fide, & verbo Regio, ac sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuo habituros totum & quicquid per dictos nostros Ambassiatores Sex, Quatuor, aut Tres eorum, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Civitatem nostram d'Eureux*, Vicesimo Octavo Die Martii, Anno Regni nostri septimo.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Prudentia, Circumspectione, & Industria, carissimi Consanguinei nostri, *Ricardi Comitis Warwicæ*, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Grey* Militis, *Gilberti Umframville* Militis, *Willielmi Porter* Militis, Magistri *Johannis Kempe* Custodis Privati Sigilli nostri, & Magistri *Johannis Stafford* Legum doctoris, Consiliariorum nostrorum, & eorum cujuslibet, plenarie confidentes,

Ipsos *Sex*, *Quatuor*, aut *Tres* eorum nostros Fecimus, & Ordinavimus, & Deputavimus, ac Facimus, Ordinamus, & Deputamus certos & indubios Ambassiatores, Nuncios, & Commissarios per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem *Sex*, *Quatuor*, aut *Tribus* eorumdem plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, unà cum Ambassiatoribus seu Commissariis Consanguinei & *Adversarii nostri Franciæ*, plenam & sufficientem in hoc parte Potestatem ab eo habentibus, ad Tractandum & Concordandum de & super CONVENTIONE Nostra, & *dicti Adversarii nostri*, ac Præclarissimæ Principissæ *Consortis suæ*,

Necnon de Modo, Tempore, & Loco CONVENTIONIS hujusmodi,

Et de quibuscumque Securitatibus, ad dictam CONVENTIONEM necessariis, convenientibus, seu oportunis,

Ac etiam de & super Treugis seu Guerrarum Abstinentiis, generalibus vel particularibus, per Mare, Terram, seu Aquas, ac tanto tempore duraturis, secundum quod inter eos melius & efficacius poterit concordari, *pro Nobis*, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Subditis, Vassallis, Amicis, Alligatis, & Confœderatis nostris quibuscumque, omnibus honestis Modis, Viis, & Formis, quibus inter se concordare poterunt, Tractandum, communicandum, & concludendum,

Et ipsas Treugas, inter se Capiendas & Concordandas, per omnia Regna, Terras, & Dominia nostra Proclamari, & Publicari faciendum ubicumque opus erit,

Ac etiam, ut eo firmius atque inviolabilius Treugæ prædictæ conserventur, tam per Terram, quam per Mare, & Aquam, ad Faciendum, Ordinandum, & Deputandum tot & tales Conservatores & Judices dictarum Treugarum, generales vel speciales, & in tanto Numero, prout eis *Sex*, *Quatuor*, aut *Tribus* eorumdem melius expedire videbitur, ad Corrigendum & Reformandum totum & quicquid contra dictas Treugas fuerit attemptatum,

Et Promittimus, verbo Regio, ad Tenendum, & Teneri faciendum Ratum, Firmum, & Stabile totum & quicquid per dictos Ambassiatores, seu Commissarios nostros, *Sex*, *Quatuor*, aut *Tres* eorumdem, in Præmissis, vel aliquo eorum, factum fuerit,

Et quòd Nos Concedemus & Faciemus, seu Fieri faciemus, Literas Confirmatorias, sub Magno Sigillo nostro, de & super omnibus & singulis Articulis & Punctis, de quibus inter eos fuerit Concordatum, & de exequendo eadem cum debita diligentia, secundum Tenorem & Formam eorumdem, in quantum ad nos dinoscitur pertinere.

* IX. 719. * Et hoc Promittimus etiam sub Cautione & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, mobilium & immobilium, præsentium & futurorum, Ita quòd nunquam per Nos, vel alium Nomine nostro, dicemus, faciemus, aut proponemus, in Judicio, vel extra, quicquam in contrarium,

Mandantes omnibus & singulis Justiciariis & Subditis nostris, quatenus dictis nostris Commissariis & Deputatis, ac eorum Literis & Mandatis, obediant & intendant in omnibus diligenter.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes

Teste meipso apud *Civitatem nostram d'Eureux*, xxviii. die Martii, Anno Regni nostri Septimo.

Evidenter apparet,

OMNIBUS, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem, & his Literis nostris fidem indubiam adhibere

Ad Universitatis Vestræ Notitiam deduci Volumus, per Præsentes, quòd,

Henrico de Chauffour Armigero, Magistro *Gondone de Gelmaris* Magistro Requestarum Hospitii, ac *Johanne Rivel* Secretario,

Ambassiatoribus & Nunciis præfati Serenissimi Principis *Consanguinei & Adversarii* dicti metuendissimi Domini nostri in hac Parte Deputatis,

De & super Materiis Pacis finalis, inter Regna Franciæ & Angliæ prædicta faciendæ, nobiscum Tractantibus,

Expositaque per eos, in vim Potestatis eis attributæ, *Intentione & Voluntate* dicti Serenissimi Principis, Consanguinei, & Adversarii metuendissimi Domini nostri, & *Oblatione* quadam per eosdem facta, ac nonnullis hincinde Communicatis, Tractatis, & Protestatis,

Tandem præfatis Ambassiatoribus & Nobis videbatur expediens,

Ad Effectum hincinde optatum, ac ut eo promptiùs & commodius Amor mutuus & sincera Dilectio inter Partes prædictas & earum Subditos introduci ac foveri valerent, & firmiora Pacis Fœdera copulari, nonnullaque ardua, quæ aliàs absque gravi difficultate terminari non possunt, feliciùs & facilius discuti poterint & diffiniri,

Quod, præfati Illustrissimi Principes, metuendissimus *Dominus noster*, ac Consanguineus & *Adversarius* ...,

Aut, eo (quod absit) impedito, Serenissima Principissa *Consors & Contheralis ejusdem*, Nobilissima Domina *Domina Katerina* Filia eorumdem, & Illustris Princeps *Dux Burgundiæ*, Vice & Nomine ejusdem *Consanguinei & Adversarii*,

Colloquium habeant Personale,

Quod etiam videtur expediens quòd intersit Illustris Princeps *Dux Brittanniæ*,

Hinc est quod, inter Nos, Ambassiatores & Commissarios supradictos, communicatâ deliberatione, *Conventum* est & *Concordatum* quòd præfatus metuendissimus *Dominus noster*, ac Serenissima Principissa *Consors & Contheralis* ejus, nobilissima Domina *Domina Katerina* Filia eorumdem, ac Illustris Princeps *Dux Burgundiæ*,

Aut, dicto Serenissimo Principe *Consanguineo & Adversario* (quod absit) impedito, saltem præfata *Serenissima Principissa*, ac Nobilissima Domina *Domina Katerina* ejus Filia, & *Dux Burgundiæ*,

Quintadecima Die Mensis Maii, proximò futuri, in aliquo certo Loco, inter Villas *de Medunta & Pontoise*, ad hoc congruo (quem Locum, ante dictum *decimum quintum diem*, per suos Deputatos eligi facient) *personaliter* debent *convenire*,

De & super Materiis Pacis finalis supradictæ, & aliis, de quibus eis videbatur, amicabiliter Tractaturi, ulteriusque Facturi & Dispositurii quod eisdem censebitur oportunum,

Cui etiam CONVENTIONI speratur quòd intererit *Dux Brittanniæ* supradictus,

ET,

Ut Partes prædictæ, sine Periculo sui aut suorum, sic, ut præfertur, convenire commodè possint & valeant,

Nos Commissarii Invictissimi *Domini nostri Regis* supradicti,

Pro dicto Domino nostro Rege, Vassallis, & subditis suis,

Necnon Civitatibus, Villis, Castris, Fortalitiis, Terris, Patriis, & Dominiis, in Regno Franciæ existentibus, citra Flumen Ligeris, ac etiam inter Flumina Secanæ & Summæ,

Necnon ultra Flumen Summæ, usque ad Marcheas Calesiæ inclusive, consistentis, sibique Obedientibus,

Unà cum præfatis Ambassiatoribus & Nunciis,

Pro dicto Serenissimo Principe, *Consanguineo*, & *Adversario* dicti * metuendissimi Domini nostri, ac Vassallis, & Subditis suis, * IX. 720.

Necnon Civitatibus, Villis, Castris, Fortalitiis, Terris, Patriis, & Dominiis, inter Flumina Secanæ & Summæ, necnon in partibus Picardiæ, a Marchiis Calesiæ dicti metuendissimi Domini nostri inclusive, usque ad Flumen Summæ supradictum etiam inclusivè, præfato *Consanguineo & Adversario* dicti metuendissimi Domini nostri in præsenti de facto Obedientibus,

Necnon pro quibuscumque Villis, Castris, & Fortalitiis, inter Flumina Secanæ & Ligeris constitutis,

Quæ dictus *Consanguineus & Adversarius* dicti metuendissimi Domini nostri, citra Vicesimum diem instantis Mensis Aprilis, suis Literis Patentibus, magno Sigillo suo sigillatis, certificaverit sibi de Facto obedire,

TREUGAS, seu Guerrarum Abstinentias, INIVIMUS, Fecimus, & Concordavimus, ac INIMUS, Facimus, & Concordamus:

Ipsi-

Ann. D. 1419. Hen. 5. Ipsique Ambassiatores, Consanguinei & Adversarii Metuendissimi Domini nostri, hujusmodi TREUGAS, in forma prædicta, Nobiscum INIERUNT, fecerunt, & concordârunt,

Inchoaturas, in omnibus Locis, qui præsentibus Treugis comprehenduntur, quarto die post diem, quo Parti metuendissimi *Domini nostri* tradentur Literæ Ratificatoriæ infrascriptis,

Exceptis Marchiis Caleliæ prædictis & Picardiæ ultra Flumen Summæ, in quibus incipient dictæ Treugæ a tempore Publicationis & Proclamationis earumdem; quæ fiet, post Traditionem dictarum Literarum Ratificatoriarum, cum omni celeritate qua commodè fieri potest.

Et durabunt dictæ Treugæ, a tempore Incoationis earumdem, usque ad præfatum *Quintum decimum diem Mensis Maii* inclusivè: & abinde per totum tempus *Conventionis* supradictæ; necnon per octo dies integros post *Conventionem* supradictam finitam & terminatam:

Ita tamen quòd præsentibus Treugis non comprehendantur Villæ, Castra, Fortalitia, sive Loca, infra Ducatum Normanniæ constituta, quæ dicto Metuendissimo *Domino nostro* non obediunt (Exceptis Villa & Castro de Gisors) nec alia Loca, extra dictum Ducatum constituta, quæ per Gentes *Domini nostri Regis* sunt Obsessa,

Neque Personæ foventes *Partem illam quæ dicitur Armeniaca*, neque Villa, Castra, Fortalitia, sive Loca, per eosdem in Regno Franciæ occupata.

Et, si contingat prædictum *Dominum nostrum Regem* movere vel facere Guerram Personis, Villis, Castris, Fortalitiis, sive Locis supradictis, sub præsentibus Treugis non comprehensis, per hoc non debeant præsentes Treugæ Ruptæ vel Violatæ censeri, nec debent præfatus *Consanguineus & Adversarius* neque sibi Obedientes in hoc Metuendissimo *Domino nostro*, his Treugis durantibus, Impedimentum inferre.

Et, his Treugis seu Guerrarum Abstinentiis durantibus cessare faciet *Dominus noster Rex*, ex parte sua, & in Personis Subditorum suorum, omnes Prisas Personarum, Villarum firmatarum, Fortalitiorum, & aliorum Locorum: omnesque Pillerias, Roberias, Incendia, Demolitiones Domorum; ac omnia alia Facta Guerræ adversus Personas, ac per omnia Terras, Civitates, Villas, Castra, Fortalitia, & alia Loca quæcumque in prædictis Treugis comprehensa, Fraude, Dolo, & malo Ingenio cessantibus quibuscumque.

ITEM, *Concordatum* est inter nos, Ambassiatores & Commissarios Partium supradictarum, quòd per nullum Malefactum, Attemptatum, vel Interprisam, per Subditos unius Partis vel alterius, si qua (quod Deus avertat) eveniant contra superius expressata, debent præsentes Treugæ reputari aut haberi pro ruptis aut solutis; set in suo nichilominus vigore & robore debent permanere nec Guerræ idcirco fieri debent, nec Prisæ Personarum, nec Obsidiones Villarum, Castrorum, aut Fortalitiorum, nec Homicidia, nec aliud quodcumque Gravamen, ab una prædictarum Partium alteri fieri vel inferri, set debent omnia Malefacta, Interprisæ, & Attemptata hujusmodi per Conservatores ipsarum Treugarum, hincinde deputandos, prout singulos concernit, debitè reparari, & in Statum pristinum reduci, ac ipsi Malefactores, juxta Facti qualitatem & exigentiam, condignè puniri:

Et,

Si contingat quòd aliqui unius dictarum Partium delinquant in Territorio alterius Partis, & consequenter abinde fugiant, & se retrahant impunè ad Loca illius Partis cujus sunt Subjecti,

Conservatores illius Partis, super hoc requisiti, tenebuntur liberare Personas hujusmodi, si capi poterunt, alteri Parti, & reparare Dampna, sic illata, de Bonis ipsorum Malefactorum, &, si
* IX. 721. bona * hujusmodi Malefactorum ad Reparationem debitam non sufficiant, eos punire debent in Personis, secundum Casûs exigentiam, & eorumdem Malefactorum Demerita; in quo Casu Conservatores utriusque Partis se mutuò debent adjuvare:

Et, si aliqui, de una parte vel de alia, capiant Fortalitium super aliam Partem, ipse, super quem dictum Fortalitium captum fuerit, ipsum recuperare poterit per viam Facti, vel alter quocumque modo meliùs poterit:

Et tenebuntur Conservatores Partis ipsius, quæ ipsum Fortalitium ceperit, succurrere & adjuvare eum, super quem captum fuerit, quam citiùs & quam diligentiùs hoc facere poterunt, ad Expensas Partis Offendentis; vel, si magis placuerit Parti gravatæ, requirere poterit & summare Conservatores alterius Partis, quod ipsi faciant reddi & restitui dictum suum Fortalitium, & puniant Malefactores qui hoc ceperunt; quam quidem provisionem ipsi Conservatores perficere tenebuntur & complere secundum suum Posse:

Et, si contingat quod ipse, vel ipsi, qui ceperit, vel ceperunt, idem Fortalitium, noluerit, vel noluerint, ad id quod dictum est obedire, Conservatores unius Partis & alterius tenebuntur se mutuo adjuvare, & reducere Malefactores ad Obedientiam, & ipsos Punire secundum Casus exigentiam

Et, quando idem Fortalitium Recuperatum fuerit, ipsum Restituetur & Reddetur ei super quem Captum fuerit; Dolo, Fraude, Difficultate, & Negligentia cessantibus quibuscumque.

Quæ omnia & singula præfatus Illustrissimus Princeps *Dominus noster Rex*, quatenus Se & Partem suam concernunt, se ex integro impleturum & observaturum, in præsentia prædictorum Ambassiatorum *Consanguinei & Adversarii* sui, personaliter promisit.

Et idcirco, ac ut Præmissa majori firmitate muniantur, *Concordatum* est quod præfatus Serenissimus Princeps *Consanguineus & Adversarius* dicti Domini nostri Regis, citra finem *Vicesimæ Diei Instantis Mensis Aprilis*, transmittet & tradi faciet præfato *Domino nostro Regi*, ejusve Deputato, ad & in prædictam *Villam de Medunta*, Literas suas Patentes, majori Sigillo suo sigillatas, necnon Literas Patentes, tam præfatæ Serenissimæ Principissæ *Consortis suæ*, quàm etiam præfati *Ducis Burgundiæ*, Ratificatorias & Confirmatorias omnium & singulorum Præmissorum:

In quibus etiam, inter cætera, continebitur; videlicet, Ann. D. 1419. Hen. 5.

In Literis *ipsius Consanguinei & Adversarii*, quod Ipse in verbo Principis,

In Literis *ipsius Principissæ Consortis suæ*, quod Ipsa in verbo Principissæ,

Promisit,

Ac in Literis *Ipsius Ducis*, quod, tactis Sacrosanctis Evangeliis, juravit,

Omnia & singula supradicta benè & fideliter implere & observare, ac facere impleri & observari.

Et, pari modo, ex parte dicti *Domini nostri Regis*, jurabunt, Illustres Principes, Domini *Duces Clarenciæ & Gloucestriæ*, Fratres ejusdem metuendissimi Domini nostri Regis, ad Sancta Dei Evangelia, per eos corporaliter tangenda, de Observando omnia & singula, dictam *Conventionem* concernentia.

Et, si contingat præfatas Literas Confirmatorias, infra præfatum Terminum, ad hoc limitatum, Loco supradicto, sic, ut præfertur, non transmitti & tradi, extunc, præfatus Metuendissimus Princeps, *Dominus noster Rex* non teneatur ad prædictam *Conventionem* Personalem & *Treugas* observandas.

Et, pari Modo, si contingat aliquam prædictarum Partium deficere in observatione *Conventionis* supradictæ, aut in electione Loci, quo, ut præfertur, *Conventio* hujusmodi fieri debeat, Pars alia, per quam non stetit, liberetur ab omni Obligatione prædictorum, nec extunc teneatur ad Treugas supradictas custodiendas seu observandas.

Promittimus igitur nos, Commissarii & Deputati præfati Invictissimi Principis *Domini nostri Regis*, Vice & Nomine ejusdem, secundum omnem Vim Potestatis nobis attributæ, quod *idem Dominus noster Rex* Præmissa omnia & singula, quatenus Ipsum & Partem suam concernunt, plenè, fideliter, & bonâ fide custodiet & observabit, aut ea faciet sic custodiri & observari.

Et, pro feliciori & promptiori expeditione *Conventionis supradictæ*, *Communicatum* est inter nos, Ambassiatores & Commissarios Partium prædictarum, de Literis salvi Conductûs, præfati Serenissimi Principis *Consanguinei & Adversarii* Metuendissimi Domini nostri, transmittendas, Illustri & Magnifico Domino, Domino *Comiti Warwicæ*, & aliis Ambassiatoribus *dicti Domini nostri Regis*, ad Numerum Quadringentarum Personarum, Armatarum vel non Armatarum, & totidem Equorum, ad Præsentiam dicti *Consanguinei & * Adversarii* Metuendissimi Domini nostri venturarum, per quos debeant ultra maturari & tractari Modus *Conventionis* supradictæ, & aliæ materiæ de quibus videbitur expedire. * IX. 722.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum testimonium atque fidem Nos, *Ricardus*, *Johannes*, *Gilbertus*, *Willielmus*, *Johannes*, & *Johannes*, Ambassiatores, Nuncii, & Commissarii supradicti, Sigilla nostra Præsentibus apposuimus.

Dat' apud *Vernon super Secanam*; die septima Mensis Aprilis, anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Octavo ante Pascha.

Pro parte Franciæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 32. b.

NOS, *Henricus de Chaufour* Armiger, *Guido de Gelinier* in Legibus Licentiatus, Consiliarii, & *Johannes de Rynel* Secretarius, Serenissimi atque Christianissimi Principis, Domini nostri Metuendissimi, Domini *Karoli*, Dei Gratiâ, *Francorum Regis*, & sui Ambaxiatores & Nuncii, ad Tractandum, Communicandum, & Concludendum cum Ambaxiatoribus & Nunciis, Serenissimi atque Excellentissimi Principis, Consanguinei & Adversarii dicti Domini nostri, *Regis Angliæ*, de & super Infrascriptis, sufficienter & legitimè Deputati, sicut per ejusdem Domini nostri Metuendissimi *Francorum Regis*, Commissionum Literas, evidenter apparet,

Quarum Tenor sequitur, & est talis,

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France* A tous Ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme, ou Moys de Feurier derrenierement passe, Nous,

Pour l'Onneur & Reverence de nostre Seigneur,

Et Eschever l'effusion du Sanc Christien,

Et a fin de trouver Paix, Amour, & Concorde avec nostre *Cousin & Adversaire d'Angleterre*,

Pour le Repos & Tranquillite de noz Peuple & Subgez,

Eussions Commis & Deputez, nostre Trescher & Tresame Filz, *le Duc de Bretaigne*, noz Amez & feaulx, *Johan de Vergy* Seigneur Dautrey, *Renier Pot* Seigneur de la Roche, *Antoine de Thoulonjon*, noz Chevaliers, Conseilliers, & Chambellans, Maistres, *Johan le Clerk*, *Guy Gelinier*, Maistres des Requestes de nostre Hostele, *Henry de Chaufour* Escuier d'Escuierie, Maystre *George d'Ostend*, & *John Ryuel*, noz Secretaires, pour assembler avec nostre *dit Adversaire*, ou ses Commis & Deputez, sur les Faiz des Paix, Concorde, & Traictiez,

Et leur EUSSOINS DONNE plain Pouvoir, Auctorite & Mandement especial de Convenir, Tracher, Composer, Transiger, Pacifier plainement, & finablement Accorder & venir a bonne Peax & Concorde, sur tous Debaz, Contentions, Questions, Guerres, Riotes, & Discors, meuz & a mouvoir, ensemble tous leurs Articles, & Circumstances, Incidences, Emergences, & Dependences, *entre Nous*, nos Roiaumes, Subgiez, Seigneuries, Amis, Alies, Aidans, & Adherens quelsconques, de ca & de la la Mer, d'une Part, & *nostre dit Adversair*, ses Subgiez, & Seigneuries, Amis, Aliez, Aidans, & Adherens quelsconques, d'autre Part, si comme plus a plain ces choses & autres sont contenues en noz Lettres, sur ce faictes, & passes en nostre Grant Conseil, *a Provins le* xxvi. Jour du Moys de Feurier derrenierement passe,

Et

Ann. D. 1419. Hen. 5. Et il soit ainsi que *Johan de Vergi*, *Renier Pot*, *Anthoine de Tholonion*, Maistre *Johan le Clerk*, *Guy Gelynier*, *Henry de Chaufour*, & *Johan Rinel* aient convenu,

Premierement, *a Mante*, avec nostre Cousin *le Conte de Warwic*, & autres Commis & Deputez par *nostre dit Adversaire*, en ceste Partie,

Et, *Consequment*, *a Rouen*, ou estoyent nostre dit *Cousin & Adversaire*, & nostre dit *Filz de Bretaingne*,

Aux quelz lieux, *de Mante & de Rouen*, furent Ouvers plusurs Moyens de Paix, & plusieurs Demandes par nostre dit *Cousin & Adversaire*, plus a plain contenues & exprimees en certain Cedule, faicte par nostre dit *Filz de Bretaingne* & noz diz Commis, d'une part, & nostre dit *Cousin de Warwik* & autres Commis de nostre dit *Cousin & Adversaire*, de autre,

Et pour ce que, par la Teneur d'icelle Cedule, Nous est souffisaument appara que noz diz Commis, ou aucuns d'eulx, doivent retourner au dit Lieu *de Mante*, le xxx. Jour de ce present Moys de Mars,

* IX. 723. * *Pour exposer* aux Ambassadeurs de nostre dit *Cousin & Adversaire*, se c'est nostre volente de conceder plainement, que a nostre dit Cousin & Adversaire & ses Heirs doient demourer & estre Laissees toutes les choses, d'esquelles il fu Concorde en la Paix final, commencee a *Bretigny empres Chartres*, qui demouroient & estoient Delaissees a nostre Cousin *le Roy Edouart* (que Dieux absoille) & a ses Heirs,

Et aussi que a nostre *dit Cousin le Adversaire* demeurent & soient Laisses tout le Duchie de Normandye, & les autres Terres, Seigneuries, Villes, Chasteaulx, & Lieux qu'il tient de present en nostre Royaume,

Et pour Traicter avec nostre dit *Cousin & Adversaire*, ou ces Commissaires, sur les autres Choses appartenans a la Couronne de France,

SAVOIR FAISONS QUE NOUS,

Que de tout nostre Cuer desirons veoir & avoier Paix, Amour Concorde, Alliance, & Confederation, fermez & estables a tousjoursmais, avec nostre dit *Cousin & Adversaire d'Angleterre*, ses Royaumes, Pais, & Subgiez, en esperance dicelle Paix finable & Aliance, par Mariages, & autrement, qui, au plaisir de Dieu, se feront pour le Repos & Tranquillite des Royaumes, Pais, Peuple, & Subgiez de Nous & de Luy,

Et meismement pour eviter effusion du sanc Christien & intollerables Maulx, Inconveniens, & Exces, qui par Guerres & Divisions se seulent ensuir, a la grant Displeasance de nostre Seigneur,

Confians a plain des sens & loyaute de, noz amez & fiaulx Conseilliers, *Henry de Chaufour*, Maistres *Guy Gelynier*, & *Johan de Rinel* dessuz nommez,

Iceulx, ou les Deux d'iceulx, *Avons*, *Commis*, & Depures, Commettons & Deputons, noz Ambassadours & Messages especiaulx, pour retournir au dit *Lieu de Mante*, ou ailleurs par devers nostre dit *Cousin & Adversaire*, ou lez Commis & Deputes en ceste Partie;

Et leurs *avons Donne*, & Donnons, plain Povoir, Auctorite, & Mandement especial de exposer a nostre dit Cousin & Adversaire, ou a ces diz Commis, que c'est nostre Voulent & Entention,

Que toutez les Choses (des quelles Concorde fu, ou dit Traicte de la Paix finable, faicte a *Bretingny*, qui demouroient & estoient Delaissees a nostre dit Cousin *le Roy Edouart*, & a ses Heirs) demeurent & soient Delaissees a nostre dit *Cosin & Adversaire d'Angleterre*, & a ses Heirs, avec toute la Duchie de Normandie,

Et toutes les Terres, Seigneuries, Villes, Chasteaulx, & Lieux qu'il tient de present en nostre Royaume,

Et de Faire, Conceder, & Conclurre, ou Nom de Nous, les Choses dessus dictes,

Et de Traicher sur les autres choses appartenans a la dit Coronne,

De Proceder aussi en ce mesme Traictie, & Conclurre en icellui,

Et de faire les autres Choses, que la Perfection d'icellui Traictie demande & requiert,

Pour la Confirmation & Seurte desquelles Choses Nous avons Donne, & Donnons, a noz dis Ambassadeurs, ou aux Deux d'iceulx, Plain Povoir, Auctorite, & Mandement especial de prendre, offrir, recevoir, ou eslire Lieu & Temps convenables de Convention,

Pourveu, toutes voyes, que les Ambassadeurs de nostre dit *Adversaire* aient plain & souffisante Puissance de nostre dit Adversaire de faire semblablement, & conclurre les Choses dessus dictes avec noz diz Ambassadeurs,

Et Promettons d'avoir Ferme & Agreable quanque sera fait, en nostre dit Nom, par les diz *Henry de Chaufour*, Maistre *Guy Gelynier*, & *Johan de Rinel*, ou les Deux d'iceulx, sur toutes & chascunes les Choses dessus dictes, & de donner noz Lettres Confirmatoires, seelees de nostre Grant Seal, sur tous les Poins qui ainsi seront accordez, & les faire executer, de Point en Point, en tant que a Nous sera, sanz fraude ou mal engin,

Et ce Promettons sur caution & Obligation de tous noz Biens, presens & advenir, sanz Jamaiz faire, dire, ne proposer, en jugement, ou dehors, aucun Chose au Contraire

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre a ces Presentes nostre Seel, Ordonne en l'Absence du Grant.

Donne a *Provins*, le xxviii. Jour de Mars, l'An de Grace Mil, Quatre Cens, & Dixhuit, & de nostre Regne le xxxix.

Sic signatas,

Par le Roi en son Grant Conseil.

BARRAU.

OMnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem, & his Literis nostris Fidem indubiam adhibere. Ann. D. 1419. Hen. 5.

* Ad Universitatis vestræ notitiam deduci volumus, per Præsentes, quod, * IX. 724.

Ambassiatoribus & Nunciis dicti Serenissimi Principis, *Consanguinei & Adversarii* ipsius Metuendissimi Domini nostri, in hac parte Deputatis, de & super Materiis Pacis finalis, inter Regna Franciæ & Angliæ prædicta faciendæ, nobiscum Tractantibus,

Post expositam subsequenter, in vim Potestatis nobis attributæ, *Intentionem & Voluntatem* dicti Metuendissimi Domini nostri, & *Oblationem* quandam per Nos factam, nonnullaque hincinde Communicata, Tractata, & Protestata,

Tandem præfatis Ambassiatoribus & Nobis videbatur expediens,

Ad effectum hinc inde optatum, ac ut eo promptiùs & commodiùs Amor mutuus & sincera Dilectio inter Partes prædictas & earum Subditos introduci ac foveri valerent, & firmiora Pacis Fœdera copulari, nonnullaque ardua, quæ absque gravi difficultate terminari non possunt, fœlicius & facilius discuti poterant & diffiniri,

Quod, præfati Serenissimi Principes, Metuendissimus *Dominus noster*, & *Consanguineus ac Adversarius* ejusdem,

Aut, ipso Metuendissimo Domino nostro impedito, quod absit, Serenissima Principissa Domina nostra *Francorum Regina*, Nobilissima Domina *Domina Caterina* Filia eorumdem, ac Princeps Illustris Dominus *Dux Burgundiæ*, Vice & Nomine præfati Metuendissimi Domini nostri,

Colloquium habeant personale,

Quod etiam videtur expediens quod intersit Illustris Princeps *Dux Britanniæ*,

Hinc est quod, inter Nos Ambassiatores, & Commissarios supradictos, communicatâ deliberatione, *Conventum est & Concordatum* quod præfatus Metuendissimus *Dominus noster*, & *Consanguineus & Adversarius ejus prædictus*, necnon ipsa *Domina nostra Regina*, & prædicta Domina nostra *Domina Katerina* Filia eorumdem, & cum eis Dominus *Dux Burgundiæ* prædictus,

Aut, jam dicto Metuendissimo Domino nostro impedito, saltem præfata *Domina nostra Regina*, ipsa Domina nostra *Domina Katerina*, & *Dominus Dux Burgundiæ* prædictus,

Quinta Decimâ die Mensis Maii, proximo futuro, in aliquo certo Loco, inter Villas *de Meduntâ & Pontisarâ*, ad hoc congruo (quem Locum, ante ipsum *Diem Decimum quintum*, per suos Deputatos eligi facient) *personaliter debent convenire*,

Cui etiam Conventioni speratur quod intererit *Dominus Dux Britanniæ* supradictus,

De & super Materiâ Pacis finalis seu prædictæ, & aliis, de quibus eis videbitur expedire, amicabiliter tractaturi, ulteriusque facturi & dispositum quod eisdem censebitur oportunum.

Et,

Ut Partes prædictæ, sine Periculo sui aut suorum, sic, ut præfertur, convenire commodè possint & valeant,

Nos Ambassiatores & Nuncii prædicti,

Pro præfato Serenissimo Principe & Domino nostro Metuendissimo *Domino Francorum Rege*, Vasallis & Subditis suis,

Necnon Civitatibus, Villis, Castris, Fortalitiis, Terris, Patriis, & Dominiis, in Regno suo Franciæ existentibus, inter Flumina Secanæ & Sommæ,

Necnon, in Partibus Picardiæ, à Marchiis Calesii inclusivè, usque ad Flumen Sommæ supradictum etiam inclusivè, præfato Domino nostro Metuendissimo in præsenti de facto obedientibus,

Necnon pro quibuscumque Civitatibus, Villis, Castris, Fortalitiis, Terris, Dominiis, atque Locis, inter Flumina Ligeris & Secanæ constitutis,

Quæ ipse *Metuendissimus Dominus noster*, citra *Vicesimum Diem instantis Mensis Aprilis*, suis Literis Patentibus, suo Magno Sigillo sigillatis, certificaverit sibi de Facto obedire,

Unà cum præfatis Ambassiatoribus & Nunciis,

Pro ipso Serenissimo Principe *Consanguineo & Adversario* dicti Domini nostri, Vassallis & Subditis suis,

Necnon Civitatibus, Villis, Castris, Fortalitiis, Terris, Patriis, & Dominiis, in Regno Franciæ existentibus, citra Flumen Ligeris, & etiam intra Flumina Secanæ & Summæ,

Necnon, ultra Flumen ipsum Sommæ, usque ad Marchias Calesii inclusivè constitutis, sibi Obedientibus,

Treugas, seu Guerrarum Abstinentiam, inivimus, fecimus, & concordavimus, ac inimus, facimus, & concordamus:

Ac ipsi Ambassiatores, ipsius Serenissimi Principis & *Consanguinei & Adversarii* Metuendissimi Domini nostri prædicti, hujusmodi *Treugas*, in Formâ prædictâ, nobiscum fecerunt, inierunt, & concordarunt, faciuntque, ineunt, & concordant,

* Inchoaturas, in omnibus Locis, qui præsentibus Treugis * IX. 725. comprehenduntur, *Quarto Die post Diem*, quo Parti ipsius Serenissimi Principis *Consanguinei & Adversarii* dicti Domini nostri tradentur Literæ Ratificatoriæ;

Infrascriptis exceptis, Marchiis Calesii prædictis, & Picardiæ ultra Flumen Sommæ prædictum: in quibus incipient dictæ Treugæ a Tempore Publicationis & Proclamationis earumdem; quæ fiet, post Traditionem dictarum Literarum Ratificatoriarum, cum celeritate quâ commode fieri poterit.

Et durabunt dictæ Treugæ, a Tempore Inchoationis earumdem, usque ad præfatum *Quintum decimum Mensis Maii* inclusivè: & abinde per totum Tempus *Conventionis* prædictæ; necnon per Octo Dies integros post *Conventionem* prædictam finitam & terminatam:

Ita tamen quòd præsentibus Treugis non comprehenduntur Villæ, Castra, Fortalitia, sive Loca, infra dictum Ducatum Normanniæ constituta, quæ dicto Serenissimo Principi *Consanguineo & Adversario* dicti Metuendissimi Domini nostri non obediunt (exceptis Villa & Castro de Giforcio) nec alia, extra ipsum Ducatum

Ann. D. 1419. Hen. 5. tum constituta, quæ per Gentes ipsius *Consanguinei & Adversarii* dicti Domini nostri sunt obsessa,

Neque Personæ foventes *Partem illam quæ dicitur Armaguari*, neque Villæ, Castra, Fortalitia, sive Loca, per eosdem in Regno Franciæ occupata.

Et, si contingat præfatum Serenissimum Principem & *Consanguineum & Adversarium* ipsius Metuendissimi Domini nostri movere vel facere Guerram Personis, Villis, Castris, Fortalitiis, sive Locis supradictis, sub præsentibus Treugis non comprehensis, per hoc non debeant præsentes Treugæ ruptæ vel violatæ censeri, nec ipse debent Metuendissimus *Dominus noster*, nec sibi Obedientes, prædicto Serenissimo Principi, *Consanguineo & Adversario suo* hujusmodi Treugis durantibus, impedimentum inferre.

Et, his Treugis sive Guerrarum Abstinentiis durantibus, cessare faciet ipse Metuendissimus *Dominus noster*, ex Parte suâ, & in Personas Subditorum suorum, omnes Prisas Personarum, Villarum firmatarum, Fortalitiorum & aliorum Locorum: omnesque Pillerias, Roberias, Incendia, Demolitiones Domorum, ac omnia alia facta Guerræ, adversus Personas, & per omnia Terras, Civitates, Villas, Castra, Fortalitia, & alia Loca quæcumque, in prædictis Treugis comprehensa, fraude, dolo, & malo ingenio quibuscumque cessantibus.

ITEM, *Concordatum* est inter Nos, Ambassiatores & Commissarios supradictos Partium prædictarum, quòd, per nullum Malefactum, Attemptatum, vel Interprisiam, per Subditos unius Partis vel alterius, siqua (quod Deus avertat) eveniant contra superius expressata, debeant præsentes Treugæ reputari aut haberi pro Ruptis sive Solutis; sed in suo nichilominus vigore & robore debeant permanere: nec Guerræ ideirco fieri debent, nec Prisiæ Personarum, nec Obsidiones Villarum, Castrorum, aut Fortalitiorum, nec Homicidia, nec aliud quodcunque Gravamen, ab una prædictarum Partium alteri fieri vel inferri, sed debent omnia Malefacta, Interprisiæ, & Attemptata hujusmodi per Conservatores ipsarum Treugarum, hinc inde deputandos, prout singulos concernit, debite reparari, & ad Statum pristinum reduci; ac ipsi Malefactores, juxta Facti qualitatem & exigentiam, condignè puniri:

Et,

Si contingat quòd aliqui unius dictarum Partium delinquant in Territorio alterius Partis, & consequenter abinde fugiant, & se retrahant impunè ad Loca illius Partis cujus sunt subjecti,

Conservatores illius Partis, super hoc requisiti, tenebuntur liberare Personas hujusmodi (si capi poterunt) alteri Parti, & reparare Dampna, sic illata, de Bonis ipsorum Malefactorum; &, si Bona hujusmodi Malefactorum ad Reparationem debitam non sufficiant, eos punire debent in Personis, secundum Casûs exigentiam, & eorumdem Malefactorum demerita; in quo Casu Conservatores utriusque Partis se mutuò debent adjuvare:

Et, si aliqui, de unâ Parte vel de aliâ, capiant Fortalitium super aliam Partem, ipse, super quem dictum Fortalitium captum fuerit, ipsum Recuperare poterit per Viam Facti, vel aliter quocunque modo melius poterit:

Et tenebuntur Conservatores Partis ipsius, quæ ipsum Fortalitium ceperit, succurrere & adjuvare eum, super quem captum fuerit, quàm citiùs & quam diligentius hoc facere poterit, ad Expensas Partis offendentis; vel, si magis placuerit Parti gravatæ, requirere poterit aut summere Conservatores alterius Partis, quòd ipsi faciant reddi & restitui dictum suum Fortalitium, & puniant Malefactores qui hoc ceperint;

* IX. 726. * Quam quidem Provisionem ipsi Conservatores perficere tenebuntur & complere secundum suum Posse:

Et, si contingat quod ipse, vel ipsi, qui cepit, vel ceperunt, idem Fortalitium, noluerit, vel noluerint, ad id quod dictum est obedire, Conservatores unius vel alterius Partis tenebuntur se mutuò adjuvare, & reducere Malefactores ad Obedientiam, & ipsos punire secundum Casûs Exigentiam:

Et quando idem Fortalitium recuperatum fuerit, ipsum restituetur & reddetur ei, super quem captum fuerit; Dolo, Fraude, Difficulte, & Negligentia cessantibus quibuscumque.

Quæ omnia & singula præfatus Metuendissimus *Dominus noster Rex*, quatenus se & Partem suam concernunt, adimplebit & observabit, seu faciet adimpleri & observari.

Et ideirco, ac ut Præmissa majori firmitate nitantur, *Concordatum* est quòd Ipse Metuendissimus *Dominus noster*, citra Finem *Vicesimæ Diei instantis Mensis Aprilis* transmittet & tradi faciet præfato Serenissimo Principi *Consanguineo & Adversario suo*, ejusve Deputato, ad & in *prædictam Villam de Medonta*, Literas suas Patentes, Majori Sigillo suo sigillatas, necnon Literas Patentes, tam præfatæ Serenissimæ Principissæ *Dominæ nostræ Reginæ*, quàm etiam præfati Domini *Ducis Burgundiæ*, Ratificatorias & Confirmatorias omnium & singulorum Præmissorum:

In quibus etiam, inter cætera continebitur; (videlicet)

In Literis dicti Metuendissimi *Domini nostri*, quòd ipse in verbo Principis,

In Literis ipsius Serenissimæ *Dominæ nostræ*, quòd ipsa in verbo Principissæ,

Promisit,

Ac in Literis ipsius Domini *Ducis Burgundiæ*, quòd, tactis Sacrosanctis Euvangeliis, juravit,

Omnia & singula prædicta benè & fideliter adimplere & observare, ac facere impleri & observari.

Et, pari modo, ex parte dicti Serenissimi Principis, *Consanguinei & Adversarii* dicti Domini nostri, jurabunt Illustres Principes *Duces Clarentiæ & Gloucestriæ*, Fratres ejusdem Serenissimi Principis *Regis Angliæ*, ad Sancta Dei Euvangelia, per eos corporaliter tangenda, de observando omnia & singula, dictam *Conventionem* concernentia.

Et, si contingat præfatas Literas Confirmatorias seu Ratificatorias, infra præfatum Terminum, ad hoc limitatum, Loco supradicto, sic, ut præfertur, non transmitti atque tradi, extunc, præfatus Serenissimus Princeps, *Rex Angliæ* liber existat, nec teneatur ad prædictas *Conventionem* personalem & *Treugas* observandas. Ann. D. 1419 Hen. 5.

Et, pari modo, si contingat aliquam prædictarum Partium deficere in Observatione *Conventionis* supradictæ, aut in Electione Loci, quo, ut præfertur, *Conventio* fieri debeat, Pars alia, per quam non steterit, liberetur ab omni Obligatione prædictorum; nec extunc teneatur ad Treugas supradictas custodiendas seu observandas:

Promittimus igitur Nos, Ambassiatores & Deputati præfati Serenissimi atque Christianissimi Principis Domini nostri Metuendissimi *Regis Franciæ*, Vice & Nomine ejusdem, secundum omnem Vim Potestatis nobis attributæ, quod idem *Dominus noster Rex* præmissa omnia & singula, quatenus ipsum & Partem suam concernunt, plenè, fideliter, & bonâ fide custodiet & observabit, ac ea faciet sic custodiri & observari.

Et, pro feliciori & promptiori expeditione *Conventionis* supradictæ, Communicatum est, inter Ambassiatores & Commissarios Partium prædictarum, de Literis salvi Conductûs, præfati Metuendissimi *Domini nostri*, transmittendis, Illustri & Magnifico Domino *Domino Comiti Warwici*, & aliis Ambassiatoribus ipsius Serenissimi Principis, *Consanguinei & Adversarii* dicti Domini nostri, ad Numerum Quadringentarum Personarum Armatarum, & totidem Equorum, ad Præsentiam dicti Metuendissimi *Domini nostri* venturarum; per quos debeant ultra maturari & tractari Modus *Conventionis* supradictæ, & aliæ Materiæ de quibus videbitur expedire.

Et insuper Nos, *Henricus de Iuche* Miles, Consiliarius & Cambellanus Illustris Principis Domini *Ducis Britanniæ*,

Ipsius Serenissimi Principis ac Metuendissimi Domini nostri *Regis Franciæ*, nuper in Materiâ Tractatûs Pacis hujusmodi, principalis Commissarii & Deputati, & qui ultimatè *in Rothomago* ipsum Tractatum Pacis jam promovit & in parte deduxit,

Commissarius, Ambassiator, & Nuncius ad supradicta Consentienda & Grata habenda, omnia & singula suprascripta Conclusa, Concordata, & Appunctuata, in Vim potestatis nobis datæ, & Nomine præfati Domini Ducis, consensimus, & illa Grata habuimus & habemus.

* In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium atque Fidem Nos, *Henricus de Chaufour*, & *Henricus de Irche*, Præsentes Literas nostris Sigillis sigillavimus, * IX. 727.

Et easdem Nos, *Guido le Geluner* & *Johannes de Rinel* supradicti, Signis nostris Manualibus, quibus utimur, signavimus.

Datum, *in Vernone super Secanam*, Die septimâ Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo octavo, ante Pascha.

Pro David Douglas.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm 7. H. 5. p. 1. m. 39.

Sciatis quòd,

De Gratiâ nostrâ speciali, & pro bono Servitio, quod, dilectus nobis, *David Douglas* Armiger nobis impendit, & impendet in futurum,

Dedimus & Concessimus ei omnia Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, & Possessiones, cum omnibus suis Pertinentiis, infra Balliagium de Caen,

Quæ fuerunt *Petri de Villers*, qui hucusque contra Nos Rebellis existit ut dicitur,

Habenda & Tenenda omnia prædicta, Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, & Possessiones, cum omnibus suis Pertinentiis, *præfato David*, & Heredibus suis Masculis, de Corpore suo exeuntibus, ad Valorem Ducentorum & Quinquaginta Scutorum per Annum tantum, de Nobis, & Heredibus nostris, per Homagium, ac Reddendo Nobis, & eisdem Hæredibus nostris, apud Castrum nostrum de Cadomo, unum Daggarium, ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ singulis Annis imperpetuum;

Reservatis, &c.

Proviso semper quòd *prædictus David*, & dicti Hæredes sui, ad Equitandum Nobiscum, seu Hæredibus nostris, aut Locumtenente nostro, cum Lancea sua, & uno Sagittario, durante præsenti Guerra, ad Custus suos proprios, sint prompti & parati,

Finitâque Guerrâ, hujusmodi Onera & Servitia de Terris, Tenementis, Redditibus, Servitiis, & Possessionibus prædictis, debita & consueta faciant imperpetuum,

Ac etiam quòd idem *David*, & Hæredes sui prædicti aut eorum Deputati ibidem, in absencia sua, Castro seu Villæ nostræ de Cadomo, cum Gentibus & Familia suis, benè & competenter pro Guerra Arriatis & Munitis, ad Custus suos proprio, sint Intendentes quotiens opus fuerit, & super hoc, ex parte nostra, vel dictorum Hæredum nostrorum, rationabiliter fuerint præmuniti,

Quòdque Terræ, Tenementa, Redditus, Servitia, & Possessiones prædicta, seu aliqua Parcella eorumdem, de Dominico Ducatus nostri Normanniæ, seu alicui alii Personæ per Nos ante hæc tempora Data & Concessa, seu aliquæ de Terris & Possessionibus subtus Villam nostram Faleisæ, ac infra Villam nostram de Cadomo, aut de Lapidicina seu Quarreris prope eandem Villam (quas ad opus nostrum specialiter Reservamus) non existant.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon* septimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De

Ann. D. 1419. Hen. 5.

De Capella Sancti Nicholai Data.

An. 7. H. 5. Ibid. m. 78. REX *Vicecomiti nostro d'Eureux*, Salutem.

Tibi, Tenore Praesentium, significamus quòd alteram Portionem Capellaniae Sancti Nicholai, in Loco seu Placea in quibus Castrum in Civitate nostra Ebroicensi aedificabatur Fundatae per Mortem Magistri *Nicholai Fraunc* vacantem, ut dicitur, & ad nostram Donationem pleno jure spectantem, Dilecto nobis *Laurentio Bachalary* Capellano, cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque, Conferimus & Donamus, mandantes ut ipsum *Laurentium* in Corporalem Possessionem Portionis praedictae ponas & inducas, seu poni & induci facias: ac ipsum Fructibus, Obventionibus, & Emolumentis, ad eandem spectantibus, uti & gaudere permittas cum Solempnitatibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon* septimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

• IX. 728. • Consimiles Literas, ad *Cantorem & Capitulum* Ecclesiae Cathedralis Constanciensis, Sede vacante, directas, habet *Regenaldus de Grimey* Clericus pro Capella seu Capellania Sancti Martini des Preaux in Parochia beatae Mariae de Bris Constanciensis Dioecesis.

De Salvo Conductu pro Ambassiatoribus Reginae Ceciliae.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. REX universis & singulis Capitaneis, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Ad Instantiam, Praeclarissimae Dominae, Dominae *Yoland Reginae Ceciliae & Jerusalem*,

Suscepimus Duos de Ambassiatoribus & Nunciis suis, quos penes Nos, certis de Causis, duxerit destinandos (quorum unus erit Miles, & alter Clericus) cum Decem & Octo Personis in Comitiva sua, ac Equis, Bonis, Libris, Literis, & Hernesiis suis, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad propria redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales;

Et ideò, &c. non inferentes, &c. & si quid, &c. proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c. per unum Mensem proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum praedictum* decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Proclamatione facienda.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 80. dor. REX, *Ballivo suo de Rouen*, vel ejus Locumtenenti, Salutem.

Vobis, firmiter injungendo, Mandamus quòd, in singulis Locis, infra Ballivam vestram, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè ex parte nostra proclamari faciatis,

Ne quis Soldarius, seu alius, in Castris, Villis, & Garnesiis, vel alibi, infra dictam Ballivam vestram, existentes (cujuscumque Status, Gradûs, seu Conditionis fuerit) aliqua Victualia, seu aliquas Pecuniarum Summas, de aliquibus Ligeis nostris Juratis, absque promptâ Solutione pro eisdem, prae manibus facienda,

Nec Equos, seu Animalia, dictorum Ligeorum nostrorum, ad Carectas, Carucas, & Cariagia sua pertinentia, sine eorum Voluntate,

Aut quaecumque Blada, seu Grana, eorumdem Ligeorum nostrorum,

Absque eo quod de speciali Waranto nostro hoc fecerit, quovis quaesito Colore, capiat, sub Poena Imprisonamenti & Redemptionis ad Voluntatem nostram:

Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon* super Sayne decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Ballivis subscriptis, videlicet,

Ballivo de Caen, &c.	*Ballivo d'Eureux, &c.*
Ballivo de Constentyn, &c.	*Ballivo de Caux, &c.*
Ballivo d'Alencon, &c.	*Ballivo de Gisors, &c.*

REX *Vicecomiti d'Auge*, Salutem.

Praecipimus Tibi, firmiter injungentes, quod in singulis Locis, infra Vicecomitatum tuum, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon* super Sayne xv. die Aprilis.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Vicecomiti de Pontaudemer.
Vicecomiti Dorbec.

• IX. 729.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 69.

* *De salvo Conductu pro Duce Britanniae.*

REX, universis & singulis Alligatis nostris, Capitaneis, Castellanis, & eorum Loca tenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris, ad quos praesentes Literae pervenerint, Salutem.

Tom. IV. P. III.

Sciatis quod,

Cum, Consanguineus noster *Johannes Dux Britanniae* usque ad Praesentiam nostram, pro certis Causis & Materiis, ipsum moventibus, & Nobis in Adventu suo declarandis, accedere desideret, ut accepimus,

Nos, eâ consideratione, suscepimus ipsum Ducem, usque Praesentiam nostram praedictam,

Cum Gentibus suis, sub Numero Quingentarum Personarum, in Comitiva sua, Equestrium vel Pedestrium, cum eorum Equis, Auro, Argento, Jocalibus, Libris, Literis, & aliis Bonis suis quibuscumque,

Veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvò redeundo,

Absque Dampno eis per Nos, Gentes, vel Alligatos nostros faciendo, vel fieri patiendo, & absque Impetitione dandâ in Corporibus sive Bonis, quacumque de Causa vel Occasione temporis praeteriti, occasione Treugarum, vel Promissionum (quas Homo dicere vellet fractas fuisse) vel aliter, qualitercumque fuerit, seu pro quacumque Re quae accidere potest, durante Viagio, per praefatum Ducem faciendo,

In salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales,

Et eis, Tenore Praesentium, bonâ fide & verbo Regio, fidelem Securitatem damus,

Volumus etiam & Concedimus quod Ducatus seu Patria Britanniae, & Subditi ipsius Ducis, in dictis Ducatu & Patria commorantes (durantibus dictis Viagio & salvo Conductu) à Nobis Gentibus, Subditis, & Alligatis nostris quibuscumque securi, absque ulla Molestatione Guerrae, permaneant, si Guerram interim contra nos aut nostros non fecerint seu inierint;

Et ideò vos Alligatos nostros praedictos Requirimus & Rogamus, vobisque Capitaneis, Castellanis, vestrisque Locatenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris praedictis Praecipimus & Mandamus, quod ipsum Ducem, usque Praesentiam nostram praedictam, cum Gentibus suis, sub Numero Quingentarum Personarum in Comitiva sua, Equestrium vel Pedestrium, cum eorum Equis, Herneisis, Auro, Argento, Jocalibus, Libris, Literis, Catallis, & aliis Bonis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvò, ut praemittitur, redeundo,

Absque Dampno eis per Nos, Gentes, vel Alligatos nostros faciendo, vel fieri patiendo, & absque Impetitione dandâ, in Corporibus sive Bonis, quacumque de causa vel occasione Temporis praeteriti, occasione Treugarum vel Promissionum (quas homo dicere vellet fractas fuisse) vel aliter, qualitercumque fuerit, seu pro quacumque Re quae accedere potest durante Viagio, per praefatum Ducem faciendo,

Manuteneatis, protegatis, & defendatis,

Non inferentes eis, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen,

Et, si quid eis Forisfactum sive Injuriatum fuerit, id eis sine dilatione faciatis corrigi & debitè reformari;

Proviso semper quod *idem Dux* aliquem, vel aliquos, de Gentibus suis praedictis, ad praemuniendum Capitaneos nostros Locorum, ad quae ipsum venire & declinare contigerit, de Adventu suo ad eadem Loca praemittat omnimodo,

Quodque Gentes aut Personae praedictae quicquam, quod in nostri Contemptum vel Praejudicium, aut Populi nostri Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, nec faciant quomodolibet attemptari;

Ita tamen quod, si contingat aliquem Personarum praedictarum aliquid, quod in nostri Contemptum vel Praejudicium, aut Populi nostri Dampnum, cedere valeat, attemptare vel facere attemptari, ipse, sic attemptans, seu attemptari faciens, per has Literas nostras de salvo Conductu à Poena non excusetur, sed subjaceat & teneatur Poenis in ea parte debitis & condignis, ipsis tamen Literis nostris de salvo Conductu omnibus aliis Personis supradictis, non attemptantibus, nec attemptari facientibus, valituris & profituris, ac in suis robore & firmitate duraturis & permansuris,

• Attemptato seu Attemptatis hujusmodi non obstantibus. • IX. 730.

In cujus, &c. usque xvi Mai proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon* supra Sayne undecimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De admittendo ad Gratiam in Curia Romana.

REX, Venerabili in Christo Patri, *J.* eâdem gratiâ, *Episcopo Coventrensi & Lichfeldensi*, ac, dilecto Clerico suo, Magistro *Thomae Polton* Decano Eboracensi, Salutem. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 46. d.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria vestris plenius confidentes,

Dedimus vobis, ac plenam, Tenore Praesentium, Damus Potestatem & Auctoritatem, ad omnes & singulos Normannos (cujuscumque fuerint Status seu Conditionis) in Curia Romana de praesenti degentes, & sub fide & Ligeantia nostris morari volentes, ad Gratiam nostram Recipiendum & Admittendum,

Et ipsos, & eorum quemlibet, super Sacramento suo, nobis in hac parte debito, firmiter Onerandum (videlicet) quod ipsi, & eorum quilibet, Nobis, & Haeredibus, ac Successoribus nostris, Fideles, Ligei, & Subditi erunt, & erit, & in omnibus & per omnia, prout veri Ligei Dominis suis Supremis de jure tenentur, permaneant imperpetuum,

Omnibus quidem Sacramentis, sic praestitis, ac aliis Circumstantiis, in ea parte necessariis & oportunis, eorum singulis Literas

Ann. D. 1419. Hen. 5. teras Testimoniales, sigillis vestris, vel alterius vestrûm, ac signo & subscriptione Notariorum Publicorum, per vos in hac parte assumptorum, firmatas, conficiendum & deliberandum,

Ac de Nominibus & Cognominibus hujusmodi Juratorum, & de Statu eorundem, necnon de eorum Beneficiis & aliis Possessionibus, quibus infra Ducatum nostrum Normanniæ optinuerunt & possiderunt, ac de toto Facto vestro in hac parte, Nobis, in Cancellariam nostram Normanniæ, sub Sigillis vestris, distinctè & apertè, Certificandum, unà cum his Literis;

Promittentes nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid, Nomine nostro, feceritis, seu alter vestrum fecerit, in Præmissis, seu aliquo Præmissorum,

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon* super Sayne duodecimo die Aprilis.

Capitula concordata pro Reformatione Abusuum in Regno Angliæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. Fol. 8. B. UNiversis & singulis, præsentes Literas Inspecturis, Nos *Branda*, Miseratione Divinâ, *Tituli Sancti Clementis Presbiter Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis*, ac Cancellariæ Apostolicæ, pro, Reverendissimo in Christo Patre & Domino, Domino *Johanne*, Eadem Miseratione, *Episcopo Hostyensi*, *dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinale* Vice Cancellario, in ejus Absentiâ, de Mandato, Sanctissimi in Christo Patris & Domini, Domini *Martini*, Divinâ Providentiâ, *Papa Quinti*, Curam gerens, Salutem in Domino Sempiternam.

Si, juxta laudabilem Antiquorum Sententiam, & providum sapientum Consilium dignum est ea, quæ Majorum consultissimâ Prudentiâ in Subditorum Gratiam & Commoda geruntur, Scripturæ Testimonio redigere, dignum per Consequens est, & Rationi consentaneum, ut adeò nota fiat eorum Veritas, quod inde nec desit Pacificis oportuna Provisio, nec usquam, sub ignorantiâ variandi, supina facultas relinquatur.

Cùm itaque inter dictum Dominum nostrum, & Reverendos Patres, Prelatos, necnon Egregios & Circumspectos Ambassiatores, Procuratores, Doctores, & Magistros, cæterosque, venerabilem Nationem Anglicanam generaliter in Constantiensi Concilio repræsentantes & facientes, nonnulla CAPITULA concordata, & ab utraque Parte sponte suscepta, necnon, de dicti *Domini* * *nostri Papæ* Mandato, in Libro dictæ Cancellariæ (* IX. 731.) in quo Romanorum Pontificum Constitutiones & Ordinationes solent conscribi) ad futuram Rei certitudinem, conscripta & registrata fuerint; quorum Tenorem Idem *Dominus noster Papa* de Libro ipso sumi, & sub Vice-Cancellarii dicti Literarum Testimonio indigentibus voluit concedi:

Hinc est quod Nos (qui Cancellariæ prædictæ Curam gerimus, ut præfertur) ad, Reverendi in Christo Patris Domini *Johannis*, *Lichfeldensis & Coventrensis Episcopi*, ac Ambassiatoris Serenissimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ* Illustrissimi, per eum ad dictum nostrum Papam missi, Instantiam, CAPITULA & ORDINATA PRÆDICTA, ex integro, de Libro præfato, de Verbo ad Verbum, fideliter transcribi, & Præsentibus fecimus Annotari;

Quorum tenor sequitur in hæc Verba.

CONCORDATA & CONCESSA *per Sanctissimum Dominum nostrum*, *Dominum* Martinum Papam Quintum, *pro Reformatione Ecclesiæ Anglicanæ*, *ac Terrarum & Dominiorum Hiberniæ & Walliæ*.

INPRIMIS, quod Numerus Cardinalium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ adeo sit moderatus, quod non sit gravis Ecclesiæ, nec nimis Numerositate vilescat; qui indifferenter de omnibus Regnis & Provinciis totius Christianitatis, ac cum Consensu & Assensu Collegii Dominorum Cardinalium, vel majoris Partis Eorumdem, eligantur & assumantur.

ITEM, quod,

Cum, occasione diversarum Indulgentiarum, ac Literarum Facultatum, a Sede Apostolicâ concessarum, ad Absolvendum quoscunque Visitantes sive Offerentes in certis Locis, & Quæstorum quamplurimorum, qui in Angliâ plus solito nunc habundant, nonnulli peccandi audaciam frequenter assumant, & contemptis suis propriis Curatis, ac Ecclesiis suis Parochialibus dimissis, ad ipsa Loca, spe Indulgentiarum & Confessionum, accedunt, Decimas, Oblationes, & Debita dictarum Ecclesiarum Parochialium subtrahunt, seu solvere differunt minus juste,

Committatur Diœcesanis Locorum ad inquirendum super qualitate earum, cum potestate suspendendi omnino, Auctoritate Apostolicâ, illas quas invenerint Scandalosas, & illas Denunciandi *Papæ* ut illas revocet.

ITEM, de cætero nullæ fiant Appropriationes Ecclesiarum Parochialium Motu proprio, seu Committatur Episcopis Locorum ad Inquirendum de veritate suggestionum: &, in eventum quo, per debitam & juridicam Notionem, constare poterit quod Causæ Appropriationum veræ sint & legitimæ, procedatur ad Approbationem prout fuerit Juris: Illarum autem, quæ jam sortitæ sunt Effectum, nulla fiat Revocatio, si ex Revocatione sequi possit Scandalum; alias vero Committatur Ordinariis quod inquirant, & quas invenerint meritò non debuisse (vocatis tamen ad hoc vocandis) Cassent,

ITEM, omnes Uniones, Incorporationes, Appropriationes, & Consolidationes Vicariarum perpetuarum in Ecclesiis Parochialibus, ex quibuscumque Causis factæ à tempore Scismatis, indistinctè Revocentur; & Vicarii perpetui in eisdem, per Ordinarios Locorum, hac Vice Ordinentur & Instituantur: ac in singulis Ecclesiis Parochialibus sit unus Vicarius perpetuus, qui Curæ insistat Animarum, & competenter Dotatus pro Hospitalitate ibidem tenendâ, & omnibus Debitis supportandis Literis Apostolicis, & Ordinariorum Compositionibus, Statutis, & Consuetudinibus, ac aliis, in contrarium factis, non Obstantibus quibuscunque.

ITEM, omnia Privilegia, citra Obitum, fœlicis Recordationis, *Gregorii Papæ xi*, concessa Prælatis Inferioribus, de utendo Pontificalibus (scilicet) Mitris, Sandaliis, & hujusmodi, ad Dignitatem Pontificalem pertinentibus, Revocentur; quæ verò, ante obitum *Ipsius Gregorii*, concessa fuerunt, in suo Robore permaneant & Effectu.

ITEM, licet Pluralitas Beneficiorum Canonibus exosa existat, ac super eâ Dispensationes, Jure hoc dictante, fieri non debeant (nisi Personis Nobilibus & Viris eximiè Literatis) nunc tamen in Curiis Dominorum, tam spiritualium, quam temporalium, tales Dispensationes irrepserunt, Præmissa, seu eis Consimilia, de Cætero non fiant; sed in Præmissis serventur Concilium Generale: Illæ tamen, quæ sunt sortitæ Effectum, in suo Robore permaneant, nisi forte aliquæ fuerint quæ sint scandalosæ; de quibus fieri Mandamus Concessionem Locorum Ordinariis, & Ordinarii certificent, & revocentur Scandalosæ.

ITEM, quod,

Modernis Temporibus, plus solito, cum diversis Personis, infra Regnum & Dominia prædicta Beneficia Curata obtinentibus, per Sedem Apostolicam, contra Jura communia, dispensatum * existit, ut per Tres, Quatuor, Quinque, Sex, & Septem Annos, vel ultra aut Imperpetuum, Beneficiati prædicti ipsa Beneficia possidere & occupare valeant, sic ut ad Ordines debitos interim ordinari minime teneantur, in grave Scandalum Ecclesiæ, (* IX. 732.)

Omnes Dispensationes hujusmodi indistinctè Revocentur, & Beneficiati hujusmodi Ordinatione Juris communis in hac Parte omnino subdantur, si tamen Beneficiati prædicti sint alias habiles ad hujusmodi Ordines suscipiendos.

ITEM, quod,

Propter Dispensationes Sedis Apostolicæ, nonnullis Personis, infra Regnum & Dominia prædicta super non Residentiâ, necnon Archidiaconis ad Visitandum per Procuratores, factas, non solum Animarum Cura negligitur, sed etiam Potestas Episcopalis per impetrantes Dispensationes hujusmodi contemnitur,

Nullæ Dispensationes tales deinceps fiant absque Causâ rationabili & legitimâ, in Literis Dispensationum hujusmodi exprimendâ, Concessæ autem absque Causâ rationabili vel legitimâ Revocentur; de quibus fiat Commissio Ordinariis

ITEM, omnes Literæ Facultatum, concessæ Religiosis quibuscunque infra Regnum & Dominia prædicta, de optinendo Beneficia Ecclesiastica, Curata vel non Curata, quæ non sunt sortitæ effectum, indistinctè Revocentur; & abstineatur de cætero ab hujusmodi Literis Facultatum concedendis,

ITEM, quod aliqui, qui sunt de Natione Anglicanâ, dum tamen sint ydonei, ad singula Officia Curiæ Romanæ assumantur una cum aliis de cæteris Nationibus indifferenter:

Et, ne a quoquam super hoc hæsitari valeat, has præsentes Literas exinde fieri, nostrique Sigilli jussimus munimine roborari.

Dat. Florentiæ, in Domo Habitationis nostræ, sub Anno à Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono: Indictione Duodecimâ: Die Decimâ Septimâ Mensis Aprilis; Pontificatûs Sanctissimi Domini *Martini Papæ* prædicti Anno Secundo.

Confirmatio Tractatus, super CONVENTIONE PERSONALI, *Per Regem Franciæ.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B 6. fol. 32. B. CHarles par la Grace de Dieu, *Roy de France*, A tous Ceulx, qui ces presentes Lettres verront Salut

Come pour le Bien de Paix & Concorde, & appaisier les Discors, Guerres, & Querels, qui de Pieca ont este, si comme encores sont de present, entre *Nous* d'une Part, & notre Cousin & Adversaire, d'Angleterre d'autre,

Et continuant certain Appointment passe en la Ville de Rouen, par, nostre Treschere & Tresame Filz, le *Duc de Bretaigne*, & autres noz Ambassadours & Deputes avecques Lui, ou Nom de Nous, & les Ambassadours & Deputes de nostre dit Cousin & Adversaire, ou Nom de Lui, ayons darrenierement Envoye deverse nostre Cousin & Adversaire, & ses Ambassadours, tant a *Maut* comme a *Vernon*, noz Amez & Feaulx Conseillers, & Ambassadeurs en ceste Partie, *Henry de Chaffour* Escuier Maistre *Guy Gelener* Licencie en Loys, & Maistre *Johan Rinel* nostre Secretaire,

Lesquelx,

Apres ce que aux Ambassadeurs de nostre *Cousyn & Adversaire* orent expose, par vertue de la Puissance que leur avions baillie, nostre Volente & Entention sur la Matier d'icelle Paix, & fut certainnes Offres de nostre Coste, & aussi apres pleuseurs Choses Traictees, Communiquees, & Protestees d'une Partie & d'autre,

Finablement, pur le plus expedient & proufitable, & pur plus legierment parvenir a la Fin desiree d'icelle Matier, certains *Appointmens* ont este prins au Leu *dit de Vernon*, tant par noz diz Ambassadeurs, comme par ceulx de nostre dit Cousin & Adversaire, ainsi comme par les Lettres de noz diz Ambassadeurs, faites sur les diz *Appointmens*, Nous est deuement apparu,

Des quelles la Tenuer s'ensuit,

NOS

Ann. D. **NOS**, *Henricus de Cauffour Armiger, Guido de Geluner, &c.*
1419. *prout supra de Dat. Septimo Die Aprilis.*
Hen. 5.
• IX

733. SAVOIR FAISONS QUE NOUS,

Qui, pour Reverence de nostre Seigneur, & la Tranquillite & Repos de noz Peuple & Subgiez, & pour eviter l'effusion du Sanc humain, desirons, de tout nostre Cueur (pour Nous, noz Royaume, Païs, & Subgiez) bonne Paix finale, Amour, Concorde, Confederatione, & Alliance, tant par Mariage, comme autrement, avoir, a tous jours mays, avec nostre dit Cousin & Adversaire, ses Royaume, Païs, & Subgiez,

Toutes & chascunez les Choses, continues es Lettres de noz diz Ambassadeurs transcriptes avons Agreables, & icelles avons Loues, Approuvees, & Ratifions,

Et Promettons, en bonne Foy & Parole de Roy, & soubz Obligation de touz noz Biens, presens & advenir, Enteriner & Accomplir, de nostre Part, les Choses dessus dictes, selon la Forme & Teneur des dictes Lettres dessus Transcriptes.

Et,

Pour ce que les Lettres de Puissance, par Nous Donne a Noz diz Ambassadeurs, n'estoit fait aucune expresse ou especial Mention de Trieues & Abstinences de Guerre, les quelles neantmoins ont este prinses, d'une Coste & d'autre, commes dessus est Escripte,

Nous icelles Trieues & Abstinences de Guerre, & tous les Poins, contenues en icelles, avons conferme & confermons, & icelles Garderons & ferons Garder, de nostre Coste, par noz Vassaulx, Obeisans, & Subgiez, ainsi que Accorde a este par noz diz Ambassadeurs, Sans venir ou contraire en quelque Maniere que ce soit; Purveu que de Coste de nostre dit Cousin & Adversaire soit fait pareillement.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presents.

Donne a *Prouvins*, le xviii. Jour d'Auril, l'An de Grace Mille, Quatre Cens, & Dix Neuf, ap[illegible] Pasque, & de nostre Regne le xxxix.

Par le Roi en son Grant Conseil.

Collation est faite.

BARRAU.

Recepta apud Vernon super Sayne xxiv. die Aprilis.

De Dotibus concessis.

Ann. D. **REX** omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1419. Sciatis quod,
An. 7. Auctoritate nostra Regia, & ad Supplicationem *Johannae de*
H. 5. *Hodenc*, quae fuit Uxor *Guillielmi de Jeucourt* Armigeri Defuncti,
Pat. juratae Ligeae nostrae,
Norm. 7. De Gratia nostra speciali *Concessimus* ei rationabilem *Dotem*
H. 5 p. 1. suam, Eam contingentem, de Haereditatibus, Redditibus, & Pos-
m. 65. sessionibus, quos praedictus *Willielmus*, ante Primum diem Augusti, Anno Regni nostri Quinto, infra Ducatum nostrum Normanniae, tenuit & possidebat,

Habendam & Tenendam, pro Termino Vitae suae, secundum Consuetudinem Ducatûs nostri praedicti, per Onera & Servitia inde debita & consueta;

Reservatis semper nobis, altâ & supremâ Justitiâ, ac omni alio Jure quod ad nos poterit pertinere.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* xx. die Aprilis.

Consimiles Literas habent

Adamia Domneant, quae fuit Uxor *Johannis de Mesnil dicti le Galoiz* Defuncti.

Isabella Martell Vidua de Haereditatibus, Redditibus, & Possessionibus, quos *Robertus de la Chapelle* Chivaler, & *Johannes de Mellemont*, nuper Viri sui ut dicit, &c.

Johanna Martell Vidua, quae fuit Uxor *Hugonis de Benfuille* Chivaler Defuncti.

Margareta Martell, quae fuit Uxor *Guillielmi Martell* Chivaler Defuncti.

Margareta Martell Vidua, quae fuit Uxor *Johannis Senescalli de Eu* Chivaler Defuncti.

• IX. * *Tractatus super* CONVENTIONE PERSONALI *Confirma-*
734. *tio per Regem.*

Ann. D. **REX** omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1419. Cùm, post nonnullos Tractatus & Communicationes,
An. 7. Inter Commissarios, Ambassiatores, & Deputatos nostros, *pro*
H. 5. *Nobis* & Nomine nostro, ex parte una, & Ambassiatores, Com-
Pat. missarios, Nuncios, & Deputatos *Consanguinei & Adversarii no-*
Norm. 7. *stri Franciae*, pro eo ac Nomine ejusdem, ex parte altera, in Vil-
H. 5. p. 1. la nostra *de Vernon*, super Secanam, pro Bono Pacis & Concor-
m. 60. diae, nuper habitos,

Quaedam *Appunctuamenta* super hiis, quae inter eosdem Commissarios, Ambassiatores, & Nuncios Tractata, Communicata, Gesta, Conclusa, & Concordata hinc inde fuerunt, in scriptis facta extiterunt, prout ex eorumdem Commissariorum, Ambassiatorum, & Deputatorum nostrorum Literis apparet evidenter,

Quarum quidem Literarum Tenor sequitur & est talis. Ann. D.
1419.
NOS, *Ricardus Comes Warwicae, Johannes Gray, Gilbertus* *Hen. 5.*
Umframvill, & *Willielmus Porter*, Milites, Magister *Johannes Kemp*, Custos Privati Sigilli, & *Johannes Stafford*, Legum Doctor, Invictissimi Principis & Domini nostri, *&c. prout supra de Dat. 7. Aprilis, tunc sic; viz.*

NOS igitur,

Qui, ad honorem & laudem Christi Nominis, & Christiani Sanguinis effusionem evitandum, quietem & tranquillitatem Franciae & Angliae Regnorum, ac aliis nonnullis piis & justis Causis, in ea parte moventibus, toto corde desideramus (prout hactenus desideravimus) quod super omnibus & singulis Contentionibus, Debatis, Quaestionibus, Querelis, & Discordiis, *inter Nos & Consanguineum ac Adversarium nostrum praedictum* qualitercunque motis seu pendentibus, Bonis & rationabilibus Modis in Concordiam veniatur,

Ac quod Dissentiones & Guerrae, super hiis Motae, in Pacis Amoenitatem convertantur,

Omnia & Singula, Contenta in Literis Commissariorum, Ambassiatorum, & Deputatorum nostrorum suprascriptorum, Rata & Grata habemus pariter & Accepta, eaque Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac Promittimus, bonâ Fide, & in verbo Regio, ac sub Ypotheca & Obligatione omnium & singulorum Bonorum nostrorum, praesentium & futurorum, quod Praemissa omnia & singula, suprascriptis Literis contenta, pro parte nostra, plenè, & fideliter, & bonâ fide observabimus & implebimus, ac eadem sic faciemus observari & impleri,

Praesertim quod Treugas seu abstinentias Guerrarum supradictas, à Subditis & Vasallis nostris, per modum quo à dictis Commissariis, Ambassiatoribus, & Deputatis nostris est *concordatum*, pro parte nostra, plenè & fideliter in omnibus observabimus, & faciemus observari, Proviso quod consimiliter fiat ex parte *Consanguinei nostri* supradicti.

In quorum omnium & singulorum fidem & testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Castrum nostrum de Vernon* super Secanam, vicesimo secundo die Mensis Aprilis, Anno Incarnationis Dominicae millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono, & Regni nostri Septimo.

De Potestatibus ad Tractandum de CONVENTIONE *&* PACE.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quod Nos, 1419.
De fidelitate, Circumspectione, & Industria, carissimi Consan- *An. 7.*
guinei nostri *Ricardi Comitis Warwicae*, ac, dilectorum & Fide- *H. 5.*
lium nostrorum, Magistri *Johannis Kempe* Electi Roffensis * *Ibidem.*
Custodis Privati Sigilli nostri, *Johannis Gray, Gilberti Umfram-* *m. 48.*
ville, & *Willielmi Porter*, Militum, ac Magistri *Johannis Staf-* • IX
ford Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, necnon Ma- 735.
gistri *Willielmi Hayton* Secretarii nostri, plenam gerentes fiduciam,

Ad personaliter eundum ad Praesentiam *Consanguinei & Adversarii nostri Franciae*, ac ad Conveniendum, Communicandum, Tractandum, Componendum, Transigendum, ac plene & finaliter Concludendum & Concordandum, pro Nobis & Nomine nostro, cum eodem Consanguineo & Adversario nostro, seu Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, sive Nunciis, plenam & sufficientem in hac parte Potestatem ab eodem habentibus,

De & super omnibus & singulis Debatis, Contentionibus, Petitionibus, Quaestionibus, Demandis, Discordiis, & earum Materiis, cum suis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis, *inter Nos & praefatum Consanguineum & Adversarium nostrum* qualitercumque pendentibus, sive motis, vel movendis,

Et generaliter super omnibus & singulis, Quietem, Tranquillitatem, & Pacem Regnorum Franciae & Angliae concernentibus,

Necnon de & super *Personali Conventione* nostra & dicti Consanguinei & Adversarii nostri, ac praeclarissimae *Consortis suae*, aliorumve suorum in ea parte Deputandorum,

Ac de Modo, Forma, & Loco *Conventionis* hujusmodi,

Et de quibuscumque Securitatibus, in ea parte necessariis, seu quomodolibet oportunis,

Ac de & super omnibus & singulis,

Ab eisdem Consanguineo & fidelibus nostris cum Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, seu Nunciis dicti *Consanguinei & Adversarii nostri*, in Praemissis, vel eorum aliquo, Appunctuatis, Concordatis, Conclusis seu Compositis,

Per Nos benè & fideliter Observandis, in Animam nostram Jurandi,

Literas etiam sigillatas, Obligationes, & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas, concordatas, seu requisitas, pro Nobis & Nomine nostro, Dandi, Faciendi, & Exponendi, quas parem & eundem effectum & vigorem habere volumus, ac si nos in Persona nostra eas daremus, faceremus, seu exponeremus,

Ac generaliter omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi quae in Praemissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet utilia vel oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale,

Plenam eisdem Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus

Ann. D. 1419. Hen. 5. eorum, Dedimus & Concessimus, ac, per Præsentes, Damus & Concedimus Potestatem,

Insuper Promittimus, bonâ fide, & in verbo regio, Nos Ratum, Gratum, Firmum, ac Stabile perpetuo habituros quicquid in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, per prædictos Commissarios seu Deputatos nostros Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres eorum, cum dicti Consanguinei & Adversarii nostri Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, sive Nunciis Compositum, Conclusum, Conventum erit, sive Concordatum,

Et quod omnia & singula, sic Composita, Conclusa, Conventa seu Concordata, absque Dolo, Fraude, vel malo ingenio, quantum in Nobis est, exequemur, & exequi faciemus,

Ac quod super eisdem dabimus Literas nostras Confirmatorias, nostro Magno Sigillo sigillatas.

Quæ omnia & singula supradicta nos facturos, impleturos, & observaturos, nec ullo unquam tempore eis vel alicui eorumdem Nos contraventuros, promittimus sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, tam præsentium quam futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* Vicesimo Secundo Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ad Tractandum de Matrimonio.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 48. * IX. 736.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod nos,

De Fidelitate, Prudentia, Circumspectione, & Industria, carissimi Consanguinei nostri *Ricardi Comitis Warwicæ*, ac, dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri *Johannis Kempe* * Electi Roffensis Custodis Privati Sigilli nostri, *Johannis Gray* Militis, *Gilberti Umfravile* Militis, *Willielmi Porter* Militis, & Magistri *Johannis Stafford* Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, ac Magistri *Willielmi Hayton* Secretarii nostri, & eorum cujuslibet, plenariè confidentes,

Ad Tractandum & Communicandum cum Parentibus, Procuratoribus, & Amicis Inclitæ Puellæ *Dominæ Katerinæ* Filiæ *Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ*, suisve Ambassiatoribus, Nunciis, seu Procuratoribus, Potestatem ab eodem Consanguineo & Adversario nostro sufficientem in ea parte habentibus,

De & super Sponsalibus aut Matrimonio, inter Nos & dictam *Dominam Katerinam* contrahendis,

Necnon de Dote, Doralitio, Donatione propter Nuptias, ac Arris, in hac parte dandis & constituendis, & eorum singulorum qualitate,

Ac etiam de Terminis, Modis, & Locis Solutionum & Satisfactionum de eisdem, & quanto tempore Expensis Parentum & Amicorum debeat sustentari,

Necnon super Præmissis omnibus & singulis, ac quando & cujus Expensis, & sub quâ Formâ, per Parentes & Amicos debeat transmitti,

Conveniendi & Concordandi,

Et ea, quæ sic Tractata, Conventa, & Concordata fuerint, quatenus ad Nos attinet, omnimodâ Securitate, honestâ & legitimâ, Nomine nostro, Firmandi,

Similemque Securitatem, Nomine nostro, Petendi, Stipulandi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, & quæ qualitas hujusmodi Negotii & Natura exigunt & requirunt, & quæ Nos faceremus seu facere possemus si personaliter ibidem præsentes essemus, etiam si mandatum exigant quantumcumque speciale,

Prædictos, *Comitem Johannem*, *Johannem*, *Gilbertum*, *Willielmum*, *Johannem*, *& Willielmum*, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorum, nostros veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales, Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per Præsentes,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per Procuratores nostros prædictos Septem, Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorum, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum,

Ipsosque Procuratores & Nuncios nostros, & eorum quemlibet, ab omni Onere Satisdandi expressè, Tenore Præsentium, Relevamus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* xxii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Concedendo Salvos Conductus quibuscumque Personis Adversarii Franciæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Prudentiâ, Circumspectione, & Industriâ, carissimi Consanguinei nostri *Ricardi Comitis Warwicæ*, plenariè confidentes,

Dedimus ei, ac plenam, Tenore Præsentium, Damus Potestatem & Auctoritatem, ad Dandum, & Concedendum Literas salvi Conductûs, sigillo suo signatas, quibuscumque Personis *Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ*, cujuscumque Status fuerint, quos ex parte ejusdem Adversarii nostri usque Præsentiam nostram contigerit destinari, prout juxta sanam discretionem suam fore viderit faciendum;

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid prædictus Consanguineus noster, nomine nostro, fecerit in hac parte.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* xxii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

---

* *De Conductu pro Episcopo de Rhodes.* * IX. 737.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 46.

REX, per Literas suas Patentes, per Quindecim Dies, proximo futuros, duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem, *Bidon de Leon Episcopum de Rodes*, ac *Bertramum de Gualars* Militem, usque Præsentiam Regis, cum Quadraginta Personis ac totidem Equis, salvò & securè veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exindè ad propria redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque:

Et ideò, &c. proviso semper quod ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* xxiv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Procedendo contra non Residentes.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibidem. m. 46. dorf.

REX, Venerabili in Christo Patri, *J.* eâdem Gratiâ, *Episcopo Bajocensi*, vel ejus Vicariis in Spiritualibus, ipso in Remotis agente, necnon Decano & Capitulo Ecclesiæ prædictæ, Salutem.

Vobis Mandamus quod omnes & singulas Personas Ecclesiasticas de Civitate & Diœcese Bajocensi, extra Obedientiam nostram de præsenti existentes, ad Residendum super Beneficiis suis, juxta Canones in hac parte factos, Moneatis & venire Compellatis,

Ac contra ipsos & eorum quemlibet, hoc facere Renuentes, secundum Juris exigentiam, legitimè procedatis,

Necnon de Bonis Spiritualibus ipsorum & aliorum quorumcumque ordinetis & disponatis, prout vobis videbitur faciendum, & Nobis respondere volueritis in futurum:

Mandavimus enim Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, quod ipsi de aliquibus Bonis Spiritualibus de cætero nullatenus intromittant, nec quicquam per Ballivos, Officiarios, seu Ministros nostros Ducatûs nostri Normanniæ quoicumque aliqualiter fieri permittant.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* xxiv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia, sub eadem Data, & eadem Forma, diriguntur subscriptis; videlicet,

Venerabili Patri, *L. Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente; ac Decano & Capitulo ejusdem Ecclesiæ.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constanciensis, Sede vacante.

Venerabili Patri *Episcopo Abricensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Episcopo in Remotis agente; ac Decano & Capitulo ejusdem Ecclesiæ.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Lexoviensis, Sede vacante.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Ebroiciensis, Sede vacante.

De non Intromittendo.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Præsidenti* & Gentibus de Camera nostra Compotorum, Salutem.

Cùm, per Brevia nostra, inter alia, Mandaverimus *Archiepiscopo Rothomagensi*, *Episcopis Bajocensi*, *Abricensi*, & *Sagiensi*, seu eorum Vicariis, necnon *Decanis & Capitulis* Ecclesiarum Cathedralium totius Ducatûs nostri Normanniæ, quod ipsi de Bonis Spiritualibus, infra Diœceses suas, quibuscumque ordinent & disponant, prout eis de jure videbitur faciendum,

Vobis Mandamus quod vos de Bonis Spiritualibus, ac Rebus Ecclesiasticis quibuscumque, per totum Ducatum nostrum Normanniæ, vel alibi infra Potestatem nostram, de cætero nullatenus Intromittatis;

* Probibentes firmiter, ex parte nostrâ, universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Officiariis, & Ministris nostris Ducatûs nostri prædicti, & aliis, quorum interest, quod ipsi quicquam in contrarium hujusmodi Mandatorum nostrorum non faciant, nec fieri permittant quovis modo, sub Periculo quod incumbit, & sicut gravem Indignationem nostram evitare voluerint in futurum. * IX. 738.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Pro Duce Clarentia ad Tractandum cum Commissariis Franciæ, super Reparatione Treugarum.

An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 35. b.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod,

Cùm nuper, ad Honorem Dei, & Christiani Sanguinis effusionem evitandam, Inierimus, fecerimus, & concordaverimus Treugas & Guerrarum Abstinentias, sub certis Modo & Formâ, cum *Consanguineo & Adversario nostro Franciæ*, prout ex earum Tenoribus clariùs liquere poterit in Eventum,

Nos,

Pacis seu Treugarum Fœdera, quantum in nobis est, inviolata & illibata observari cupientes, ac quicquid, in contrarium Actum est aut fuit ultro citroque, debita cum celeritate reformari,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ carissimi Fratris nostri, *Thomæ Ducis Clarentiæ* pleniùs confidentes,

Ad Conveniendum cum Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Procuratoribus, sive Nunciis præfati *Consanguinei sive Adversarii nostri*, sufficientem in hac parte Potestatem exhibentibus, in quocunque Loco ad hoc apto & congruo,

Audiendumque Ambassiatorum, Commissariorum, Procuratorum, sive Nunciorum hujusmodi Voluntatem de & super omnibus & singulis, præfatarum Treugarum seu Abstinentiarum debitam & fidelem Observantiam concernentibus,

Necnon ad Tractandum & Communicandum cum eisdem de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum, ac Reparationem Attemptatorum, circa præfatas Treugas & Abstinentias, qualitercumque concernentibus,

Et Attemptatorum hujusmodi Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem Faciendum, & eas fieri Petendum & Requirendum, & cum Effectu Obtinendum,

Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque propositas & proponendas, cum suis emergentibus, dependentibus, & connexis, Audiendum, & Examinandum, ac Fine Debito Terminandum, summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, legalibus Terminis, si eis expedire videbitur, non servatis, aut aliàs, de Consensu Partium, rescissis aut abbreviatis, inspectâ solâ Facti Veritate,

Necnon ad Concedendum, Petendum, & Obtinendum quibuscunque Personis Salvi Conductûs Literas, quatenus Negotii Natura, qualitas, & expeditio exigit & requirit,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna,

Ipsum Ducem nostrum verum & legitimum Ambassiatorem, Commissarium, Deputatum, Procuratorem, Negotiorum Gestorem, & Nuncium specialem Facimus, Creamus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per eundem Ambassiatorem nostrum Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Castrum nostrum de Vernon super Sayne* vicesimo quinto die Aprilis, Anno Regni nostri Septimo.

Per ipsum Regem.

STURGEON.

---

* *Pro Comite Sarum, super Comitatu de Perche ei concesso.*

* IX. 739.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 63.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, Congruâ consideratione pensantes cunctorum Actus & Gesta, qui nobis laudabiliter serviunt, desiderare debeamus ipsos Honoribus extollere, & juxta Merita pro viribus præmiare,

Certè magis avidiùs illos, quos pro Recuperandis Juribus nostris alios præcellere conspicimus, & quanto magis Obsequiosos in hac parte Nobis se exhibent, tanto eis majoribus Gratiis, Præmiis, & Honoribus uberius prærogemus.

Considerantes itaque grata & maximè laudabilia Obsequia, Nobis per carissimum Consanguineum nostrum *Thomam Comitem Sarum* ante hæc tempora multipliciter impensa, & præsertim in Acquirendis Juribus nostris infra Ducatum nostrum Normanniæ, & sibi infra Comitatum de Perche,

Volentesque proinde, prout Regiæ convenit Dignitati, ipsum pro Meritis suis in hac parte condignè præmiare,

De Gratiâ nostrâ speciali *Dedimus & Concessimus eidem Consanguineo nostro* totum Comitatum de Perche, in quantum in omnibus se extendit tam in Capite quam in Membris & Feodis Nobilibus quibuscumque,

Habendum & Tenendum præfato Consanguineo nostro, & Hæredibus suis Masculis, de Corpore suo exeuntibus,

Cum omnimodis Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Abbatiarum, Prioratuum, Hospitalium, Cantariarum, Capellarum, & aliorum Beneficiorum quorumcumque, Wardis, Maritagiis, Homagiis, Releviis, Escaetis, Forisfacturis, Reversionibus, Justiciis altis, mediis, & bassis, ac aliis Feodis, Nobilitatibus, Dignitatibus, Jurisdictionibus, Pertinentiis, & Commoditatibus quibuscumque, ad Comitatum prædictum seu Membra quidem aliqualiter pertinentibus seu spectantibus,

Per Homagium, Nobis & Hæredibus nostris faciendum, ac reddendo unum Gladium Vaginatum, apud Castrum nostrum de Caen, ad Festum Sancti Georgii, singulis Annis, imperpetuum; (Ann. D. 1419. Hen. 5.)

Proviso semper quod idem *Consanguineus noster* Homines ad Arma & Sagittarios, ad Equitandum Nobiscum & Hæredibus nostris, seu Locumtenente nostro Normanniæ, durante præsenti Guerra, juxta Quantitatem Valoris Annui Comitatûs prædicti, ad Custus suos proprios, invenire teneatur,

Et, finitâ Guerrâ hujusmodi, Servitia, in hac parte nobis debita impleat & perficiat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* xxvi. die Aprilis.

Per ipsum Regem

Pro eodem Comite, Locumtenente Normanniæ constituto.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1419.

Sciatis quod Nos, An. 7.

De Fidelitate & Circumspectione providâ, carissimi Consanguinei nostri, *Thomæ Comitis Sarum* pleniùs confidentes, H. 5.

Constituimus, Ordinavimus, Deputavimus, & Præfecimus ipsum Consanguineum nostrum Locumtenentem nostrum Generalem Ducatûs nostri Normanniæ, ac omnium & singularum Marchearum ejusdem, ex illâ parte Aquæ de Sayne, quâ situatur Villa nostra de Vernon super Sayne, (Ibid. m. 65.)

Dantes & Concedentes *eidem Consanguineo nostro* plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem omnia & singula Faciendi, Exercendi, Exequendi, & Expediendi quæ ad hujusmodi Locum nostrum tenentem debite pertinent seu pertinere debent;

Mandantes insuper universis & singulis Ducibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Capitaneis Castrorum, Fortalitiorum, & Villarum firmatarum, Gentibus Armorum & de Tractatu, ac omnibus aliis Ligeis & Subditis nostris quibuscumque, prout ad eorum quemcumque pertinuerint, quod *præfato Consanguineo* nostro, tanquam Locumtenenti nostro hujusmodi, in omnibus, prout decet, intendant, pareant, & obediant quotiens per ipsum seu * Deputatos suos ex parte nostra fuerint requisiti. * IX. 740.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* xxvi. die Aprilis.

Per ipsum Regem

De Tractando cum Regina Siciliæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1419.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Rolandi Leyntale* Militis, & Magistri *Thomæ Felde* Legum Doctoris, pleniùs confidentes, (An. 7. H. 5. Ibid.)

Ipsos, *Rolandum & Thomam*,

Ad Treugas seu Guerrarum Abstinentias, pro Nobis & Nomine nostro, ac Subditis, Ligeis, Vassallis, Regnis, Terris, Patriis, & Dominiis nostris, cum Præclarissima Domina *Yoland Regina Jerusalem & Siciliæ*, ac *Lodowico Filio suo*, eorumve in hac parte Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Procuratoribus, seu Nunciis, sufficientem in hac parte Potestatem exhibentibus, pro Se, Terris, Patriis, & Dominiis suis, melioribus Modis, Viâ, & Formâ, quibus pro Commodo & Honore nostris fore viderint faciendum,

Cum omnibus & singulis Clausulis & Articulis, in hac parte debitis & requisitis,

Ineundum, Faciendum, & Concordandum,

Ac ad Conveniendum cum Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Procuratoribus, seu Nunciis præfatorum *Yoland & Lodowici*, Potestatem habentibus, in quodam Loco certo, mutuo consensu Partium prædictarum ad hoc eligendo,

Audiendumque Ambassiatorum, Commissariorum, Procuratorum, sive Nunciorum hujusmodi Voluntatem de & super omnibus & singulis, Treugarum seu Guerrarum Abstinentiarum, alias initarum & captarum, debitam & fidelem Observantiam concernentibus,

Necnon ad Tractandum & Communicandum, cum eisdem, de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum, ac Reparationem Attemptatorum, circa præfatas Treugas & Guerrarum Abstinentias, ultimo captas, qualitercumque concernentibus, & Attemptatorum hujusmodi Correctionem punitionem, Reparationem, & Reformationem Faciendum, & eas fieri Petendum, Requirendum, & cum effectu Optinendum,

Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque propositas & proponendas, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, Audiendum & Examinandum, ac Fine debito Terminandum, summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, Legalibus Terminis, si eis expedire videbitur, non servatis, aut alias, de Consensu Partium, rescissis aut abbreviatis, inspectâ solâ Facti veritate,

Necnon ad Concedendum, Petendum, & Optinendum quibuscumque Personis salvi Conductûs Literas, quatenus Negotii Natura, qualitas, & expeditio exigit & requirit,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna,

Ipsos, *Rolandum & Thomam*, nostros veros & legitimos Ambassia-

Ann D. 1419. Hen. 5. baffiatores, Commiffarios, Deputatos, Procuratores, Negotiorum Geftores, & Nuncios fpeciales, Facimus, Ordinamus, Creamus, & Conftituimus per Præfentes,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuo habituros quicquid per eofdem, *Rolandum* & *Thomam*, Actum five Geftum fuerit in Præmiffis, vel aliquo Præmifforum.

In cujus, &c.

Tefte Rege apud *Caftrum fuum de Vernon fuper Sayne* xxvii. die Aprilis.

Per ipfum Regem.

---

* IX. 741. * *Super Matrimonio Ducis Glouceftriæ cum Regina Siciliæ, unica Regis Navarræ Filia, Litera a Carolo de Beaumont ad Regem.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5.

T*Refhault & Trefpuiffant Prince & mon Trefhonnoure & Trefredoupte Seigneur,*

J'ay refceu voftres Trefhonnourables Lettres, que par *Jehanin*, Pourteur de ceftes, vous a pleu me Efcrire, &c.

Et quant au fait que voftre Seigneurie fcet, pour le quel vous me fectes favoir que vous envoyes voftres Embaxeurs par deca, &c. felonc devant ces Ores, par le dit *Jehanin*, vous avoye envoye Notifier, *le Roy* mon Trefredoupte & Souverain Seigneur a efte tant apreffe par les Eftas de fon Royaume, voyant la longue demeure & dillation que voftre Seignorie feifoit en ceft Cas, que li a convenu oyr & parler du Mariage *de la Reyne fa Fille* avecque *l'Inffant Don Johan d'Aragon*, ja foit que, a mon Povoir, j'ay dillatte & deftorbe la Conclufion du dit Mariage tant come j'ay peu; tant que (Dieu Merci) jucques ore n'eft riens Conclus.

Et, pour ce, que je euffe meilleur Coleur & Maniere de Entretenir cefte Matiere, & deftorber les autres, vous envoyay fupplier qu'il vous pleuft de me envoyer dire quelles Terres voudries donner a Monfeigneur *voftre Frere* en Guiaigne.

Et eft verite (*mon Trefhonnoure & Trefredoupte Seigneur*) que, apres que le dit *Jehanin* Partie, devant Noel, pour aler devers voftre Seignurie, vindrent yci les Ambaxeurs du dit Inffant, & de *la Reyne d'Aragon* fa Mere.

Et, quant le dit *Jehanin* ariva par deca a cefte derreniere Foiz, je eftoye Difpofe, & avoye Ordene un mien Homme pour envoyer a voftre Seigneurie, a vous Notifier la grant Hafte & Diligence que *le Roy de Caftelle*, *le Roy d'Aragon*, & le dit *Inffant Don Johan*, & *la Royne* fa Mere, & les liens, metoyent au dit Mariage.

Et, pour ce qu'il eftoyent venus Nouvelles certaynes, que les dis Ambaxeurs, que avoyent efte yci, Retornes a Caftelle, avant ces ores, avecques aucunes Refponffes & Trectiez, Retournoyent autre Foy, par deca, j'ay detenu yci *le dit Jehanin* aucuns Jours, pour ce que je peuffe plus certaynement vous Efcrite l'Eftat des dictes Matieres; *Plefe a voftre Seignourie* de le avoir pour efcufe de fa longue Demeure; Car par ma voulente *le dit Jehanin* euft demoure encore aucuns Jours, pour ce que il fe dit certaynement que, dedens viii. Jours, les dis Embaxeurs feront yci.

Toute foiz *le dit Jehanin*, pour aucuns a faires, qui dit que tient en Charge de voftre Seignorie, n'a peu demourer: Et pour ce je ne vous puis Efcrire nulle autre certaynete fus la dicte Matiere; fauvaunt que je mette poynne & trevaillere a Dillatter & Deftorber le dit Mariage, fe je puis, jucques a tant que voftre Seignourie ait fait autres Diligences & plus brieves, qui n'ont efte faites jucques yci,

Et pleuft a Dieu que voftres Embaxeurs fuffent yci, avecques plein Povoir compli, pour le Temps que les autres Embaxeurs y feront, ou avant; a fin que, avecques eulx enfemble, je peuffe Dilatter & Deftorber le dit Mariage.

Car moy tout Seul je aure affes a fere, efpecielment par Raifon que, jucques ore, n'aves fait favoir par deca, quelles Terres voudres donner en Guaigne a Monfeigneur *voftre Frere*; Toute foiz *mon Trefredougte Seigneur* je fere tout mon plein Povoir.

Et come les diz Embaxeurs du dit *Inffant* feront partis d'ici, je Notifiere a voftre Seignourie haftivement l'Eftat de la dite Matiere, &c. le plus briefment que je porre bonement.

Je me Recomans en voftre bonne Grace tant humblement come je puys; Et Prie Dieu que il vous doint bonne vie & longue.

Efcript, *a Olit*, le xxviii. Jour d'Avrill.

Voftre humble & obeiffant Serviteur.

CHARLES DE BEAUMONT.

---

* IX. 742. * *Ab eodem Carolo Litera ad Regem.*

Ann. D 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5.

T*Refhault & Trefpuiffant Prince, Mon Trefhonnoure & Trefredoupte Seigneur,*

Pleife vous favoir que j'ay refceu voftres Trefhonnorables Lettres, qu'il vous a pleu me Efcrire par *Jehanin*, & faire favoie par yceelles voftre Trefnoble Eftat & Sante, & la grant & belle Conquefte que vous aves fait fur voftres Averfaires par la Grace de Dieu, & par les Bonnes Vertus de Vaiendife, & de tous autres Biens & Graces que Dieu a mis en vous; de quoy je Regracie Dieu, tant come je puys, de la bonne Vitoire que il vous donne.

Et je vous Remercie, tant humblement come je puys, de ce que auffi au lonc vous a pleu me Efcrire voftres bonnes Novelles; en les quelles favoir, foyes bien certain, que j'ay eu trefsingulier Confolation, & joye en mon Cuer le plus grant que je peuffe avoir en ce Monde:

Si vous fuppli (*mon dit Trefredoupte Seigneur*) que, s'il ne vous vient en Defplaifir, que quant a Pleifir vous vendra, auffi me vueilles fere favoir, & le vous tendre en fingulier Grace.

Mon Trefredoupte Seigneur, quant eft a ce, que vous me Efcrives, que je vous vueille envoye mon Livre de *Guiron le Cortois*; je vueill que vous faches que mon Cuer eft voftre, & mon cors, & tous mes biens; & doncques bien doit eftre voftre un petit de Pargemin que je tiens efcrit.

Et, pour ce, que vous me Efcrives, que je le vous envoyere le plus toft que je porre le vous envoyer; feurement je ne fcay par qui je le vous puiffe envoyer plus feurement, que par voftres Embaxeur, fe ils vienent briefment par deca; &, fe non, je le vous envoyere par le primier feur Vaxel que je porre trover.

Mon Trefredoupte Seigneur, autre foiz je vous ay fuplie moy meifmes, & vous ay envoye fuplier par une Bille, que je vous ay envoyera de par *ma Fame*, pour fon Droit & de mes Enffans, qu'ils ont en la Terre de Lefparre: Et encore, de rechief, je vous fuplie, tant humblement come je puis, qu'il vous Plefe, de voftre benigne Grace, de comander a voftres Officiers, a qui le Cas apartient, que ils facent Juftice, a *ma Fame* & a mes Enffans, felonc la Loy, Elus, & Coftumes de voftre Duchie de Guayner.

Et, fe a voftre Seignorie pleft de me fere Juftice, fi come j'ay Confiance en vous, je n'ay point de pour de perdre la Moytie de tote la Terre de Lefparre:

Et vous, que ne faillaftes i ovecques de Juftice a nul qui la vous demandaft, ma Creance n'eft pas que vous vueilles comencer a denier Juftice en l'en Dret de *ma Fame* & de mes Enfans;

Si vous fupli humblement que il vous Pleife de me fere Refpofte, fe il vous pleft de ceft ma Supplication que je vous Faz.

Mon Trefredoupte Seigneur, autre foiz je vous ay fupplie, moy eftant en Anglaterre, qu'il vous pleuft, de voftre benigne Grace, Marier *Charlot mon Filz* en voftre Royaume d'Anglererre; mes je me doupte que il ne foyt tiel, qui ne vous face pas tiels Services; pour quoy il vous doye fouvenir del' en Droit fon Mariage: Mes je vous fuppli, tant humblement come je puis, que vous ne vueilles pas Regarder a la fimplefce de li, mes vueilles Regarder a ma petite Suplication, que je vous faiz en Efperance de fon Avancement; Car j'ay efte toute ma Vie Angles, & fuys Angles, & morray vray Angles; & einffit voudroye je *Charlot mon Filz*, & tous mes autres Enffans, vefquiffent vrays Angles, & ferviffent a vous & a voftre Corone.

Et, pour ce que aucuns m'ont parle du Mariage *du dit Charlot* avecques la Fame de voftre *Conneftable de Bordeux*, qui derrenierement eft Mort, fe c'eft Chofe convenant pour li, il vous fupli humblement que il vous Plefe de li doner cefte Fame; car aucuns m'ont dit que c'eft bon Mariage: & de cefte Matiere je Efcris au *Sire de Saint Per*, qu'il vous en parle plus au lonc.

Et, quant eft du fet *du Mayre de Bayone*, vueilles Croire *Jehanin*, Porteur de Ceftes, de ce que il vous dira de mes Pars.

Je me Recomans, tant humblement come je puys, en voftre bonne Grace & * Seignorie; & prie Dieu que il vous doint * IX.
bonne vie & longue, & vous doint acomplir tous voftres bons 743.
Defirs.

Efcript a *Olit* le xxviii. Jour d'Avril.

Voftre humble & obeiffant Serviteur.

CHARLES.

Arthuri de Britannia, pro Reditu in Angliam, Obligatio.

IN DEI NOMINE AMEN. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Autogr.

Per præfens Publicum Inftrumentum conftet omnibus manifeftè quòd,

Anno ab Incarnatione Domini, fecundum Curfum & Computationem Ecclefiæ Anglicanæ, Millefimo, Quadringentefimo, Decimo nono,

Indictione Duodecimâ,

Pontificatûs, Sanctiffimi in Chrifto Patris & Domini noftri, Domini *Martini*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Quinti*, Anno fecundo,

Menfis Aprilis Die ultimo,

In Domo Capitulari Collegii Liberæ Capellæ Regis de Wyndefore, Sarum Diœcefe,

In mei Notarii Publici & Teftium fubfcriptorum Præfentiâ perfonaliter conftitutus, Nobilis Vir, *Arthurus de Britanniâ*, *Frater quondam Ducis Britanniæ*, in Bello inter Metuendiffimum *Dominum noftrum Regem & Inimicos fuos Franciæ* nuper Captus, & pronunc exiftens in Regno Angliæ,

Affectans, ut afferuit, ad partes Franciæ accedere & pertranfire pro Provifione Redemptionis fuæ, præfato *Domino noftro Regi* faciendæ & perfolvendæ,

Ex fuâ merâ, liberâ, & fpontaneâ voluntate, tactis per eum Sacrofanctis Euvangelus, in fide militari, & fub Pœnâ perpetuæ Reprobationis & Dedecoris, ac fuorum Armorum Reverfationis, & perpetuæ Infidelitatis,

Ju-

Ann. D. 1419. Hen. 5. Juravit quod,

Si (quod absit) in suo prædicto Itinere seu Passagio, sive in Terrâ, sive in Mari, antequam ad Præsentiam præfati *Domini nostri Regis* pervenerit, ipsum contingat a quocumque Capi, vel ad cujuscumque Manus devenire,

Attamen semper & continuè fidelis Prisonarius præfato *Domino nostro Regi* permanebit,

Et ad Redemptionem seu Satisfactionem, per præfatum *Dominum nostrum Regem* limitandam, obligatus erit, & per præsentes Litteras, seu præsens Publicum Instrumentum ad hæc firmiter se Obligavit, & etiam Obligat,

Quodque nullam Excusationem, vel Colorem, seu Exceptionem qualemcumque, Juris vel Facti, contra prædicta, vel aliquod prædictorum, faciet, apponet, seu approbabit quovis modo; sed, quamcitiùs poterit, ad Præsentiam & Potestatem præfati *Domini nostri Regis* in Personâ propriâ redibit; Dolo, Fraude, & Excusatione cessantibus quibuscumque:

Interimque, antequam ab ipso Domino nostro Rege Licentiatus & plenariè Quietatus extiterit, non erit Armatus contra dictum *Dominum nostrum Regem*, vel suos, nec Consilium, Auxilium, vel Favorem cuicumque præstabit in Dampnum vel Præjudicium *Domini nostri Regis* supradicti,

Et, ad omnia & singula supradicta fideliter & integraliter observanda, sub Pœnis prædictis se Obligavit, & per præsentes Literas, seu præsens Publicum Instrumentum, firmiter se Obligat, & sub Juramento, in Animam suam præstito, assecuravit, & per Præsentes assecurat.

PROTESTABATUR tamen *præfatus Arthurus* quòd, non obstantibus omnibus supradictis, postquam ad Præsentiam prædictam *Domini nostri Regis* pervenerit, & in ejus fuerit Potestate, extunc præsens Instrumentum nullius sit Roboris vel Momenti.

In quorum omnium Testimonium atque fidem *prædictus Arthurus* his præsentibus Literis, seu præsenti Publico Instrumento, Signetum suum apposuit, & Manu sua propria se subscripsit,

Ac Me, Notarium Publicum infrascriptum, requisivit & effectualiter rogavit quatenus super omnibus & singulis supradictis Publicum conficerem Instrumentum.

Acta fuerunt hæc, prout suprà scribuntur & recitantur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco supradictis.

* IX. 744. * Præsentibus,

Illustri & Magnifico Viro *Radulpho Comite Westmerlandiæ*,
Et,
Nobilibus Viris,
Thomâ Domino de Camoys,
Thomâ Erpyngham,
Et *Symone Felbrygge*,
Militibus Norwicensi Diœcese,
Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis

ARTHUR.

Et ego Ricardus Brunspath, *Clericus Dunolmensis Diœcesis, Publicus Apostolica & Imperiali Auctoritatibus Notarius, præmissis Juramenti Præstationi, Obligationi, Assecurationi, Subscriptioni, & Signeti Appositioni, Omnibusque aliis & singulis supradictis, dum sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco supradictis, agerentur & fierent, unà cum prænominatis Testibus, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi, audivi, scripsi, publicavi, & in hanc Publicam Formam redegi, meisque Signo & Nomine consuetis, unà cum prædicti* Arthuri *Signeti appensione, signavi, rogatus & requisitus, in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum.*

Constat michi Notario prædicto de Interlineari istarum Dictionum,

PROTESTABATUR *tamen præfatus* Arthurus *quòd, non obstantibus omnibus supradictis, postquam* ad præsentiam præfati Domini nostri Regis *pervenerit, & in ejus fuerit Potestate, extunc præsens Instrumentum nullius sit roboris vel momenti.*

Supra xiii & xiv. Lineas præsentis Instrumenti, a Capite computando; quem defectum ego approbo Notarius antedictus.

BRAUNSPATH.

Consimilis Obligatio Caroli de Artoys.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Autogr. IN DEI NOMINE AMEN.

Per præsens Publicum Instrumentum constet omnibus manifestè quòd,

Anno ab Incarnatione Domini, secundum Cursum & Computationem Ecclesiæ Anglicanæ, Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono,

Indictione Duodecimâ,

Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Martini*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Quinti*, Anno secundo,

Mensis Aprilis Die ultimo,

In Domo Capitulari Collegii Liberæ Capellæ Regis de Wyndesore, Sarum Diœcese,

In mei Notarii Publici, & Testium subscriptorum præsentiâ personaliter constitutus, Nobilis Vir, *Carolus de Artoys Comes de Anga*, in Bello inter Metuendissimum *Dominum nostrum Regem & Inimicos suos Franciæ* nuper Captus, & pro nunc existens in Regno Angliæ, Ann. D. 1419. Hen. 5.

Affectans, ut dixit, ad partes Franciæ accedere & pertransire pro Provisione Redemptionis suæ, præfato *Domino nostro Regi* faciendæ & persolvendæ,

Ex suâ merâ, liberâ, & spontaneâ voluntate, tactis per eum Sacrosanctis Euvangeliis, in fide militari, & sub pœnâ perpetuæ Reprobationis & Dedecorationis, ac suorum Armorum Reversationis, & perpetuæ Infidelitatis,

Juravit quod,

Si (quod absit) in suo prædicto Itinere, seu Passagio, sive in Terrâ, sive in Mari, antequam ad Præsentiam præfati *Domini nostri Regis* pervenerit, ipsum contingat a quocumque Capi, vel ad cujuscumque Manus devenire,

Attamen semper & continuè fidelis Prisonarius dicto *Domino nostro Regi* permanebit,

Et ad Redemptionem seu Satisfactionem, per præfatum *Dominum nostrum Regem* limitandam, Obligatus erit, & per præsens Publicum Instrumentum ad hæc firmiter se Obligavit,

Quòdque nullam Excusationem, vel Colorem, seu Exceptionem qualemcumque, Juris vel Facti, contra prædicta, vel aliquod prædictorum, faciet, apponet, seu approbabit quovis modo; sed, quam citiùs poterit, ad Præsentiam * & Potestatem * IX. 745.
præfati *Domini nostri Regis* in Personâ propriâ redibit; Dolo, Fraude, & Excusatione cessantibus quibuscumque:

Interimque, antequam ab ipso Domino nostro Rege Licentiatus & plenariè Quietatus extiterit, non erit Armatus contra dictum *Dominum nostrum Regem*, vel suos, nec Consilium, Auxilium, vel Favorem cuicumque præstabit in Præjudicium *Domini nostri Regis* supradicti,

Et, ad omnia prædicta fideliter & integraliter observandum, sub Pœnis prædictis se obligabit, & per præsentes Litteras, seu præsens Publicum Instrumentum, firmiter se Obligat, & sub Juramento, in Animam suam præstito, assecuravit, & per Præsentes assecurat.

PROTESTATUR tamen *præfatus Carolus* quod, non obstantibus omnibus supradictis, postquam ad Præsentiam præfati Domini nostri Regis pervenerit, & in ejus fuerit Potestate, extunc præsens Instrumentum nullius sit Roboris vel Momenti.

In quorum omnium Testimonium atque fidem *supradictus Carolus* his præsentibus Literis, seu præsenti Publico Instrumento, Signetum suum apposuit, & Manu sua propria se subscripsit,

Ac Me, Notarium Publicum infrascriptum, requisivit & effectualiter rogavit quatinus super omnibus & singulis supradictis Publicum conficerem Instrumentum.

Acta fuerunt hæc, prout supra scribuntur & recitantur, sub anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco supradictis.

Præsentibus,

Illustri & Magnifico Viro *Radulpho Comite Westmerlandiæ*,
Et,
Nobilibus Viris,
Thomâ Domino de Camoys,
Thomâ Erpyngham,
Et *Symone Felbrygge*,
Militibus Norwicensi Diœcese,
Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

CHARLES.

Et ego Ricardus Brauntspath, *Clericus Dunolmensis Diœcesis, Publicus Apostolica & Imperiali Auctoritatibus Notarius, præmissis Juramenti Præstitioni, Obligationi, Assecurationi, Subscriptioni, & Signeti Appositioni, Omnibusque aliis & singulis supradictis, dum sic, ut præmittitur, sub anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mensè, Die & Loco supradictis, agerentur & fierent, unà cum prænominatis Testibus, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, hocque præsens Instrumentum, Manu propria scriptum, Publicavi, & in hanc Publicam Formam redegi, meisque Signo & Nomine consuetis, unà cum supradicti* Caroli *Signeti appensione, signavi rogatus & requisitus, in Fidem & Testimonium Præmissorum.*

Constat michi Notario prædicto de Interlineari istarum Dictionum,

PROTESTABATUR *tamen præfatus* Carolus *quod, non obstantibus omnibus supradictis, postquam* ad præsentiam præfati Domini nostri Regis *pervenerit, & in ejus fuerit Potestate, extunc præsens Instrumentum nullius sit roboris vel momenti.*

Supra xii. & xiii. Lineas præsentis Instrumenti, à Capite computando; quem defectum ego approbo Notarius antedictus.

BRAUNSPATH.

Pro Palatio de novo ædificando infra Civitatem de Rouen. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 53. dor.

REX, dilecto sibi, *Johanni Salvart*, Salutem.

Scias quod assignavimus Te ad tot Operarios, quot pro Ædificatione & Constructione cujusdem Palatii nostri, infra Civitatem nostram de Rouen, de novo ædificandi, necessarii fuerint & opor-

Ann. D. 1419 Hen. 5.

oportuni, pro rationabiliter solvendo, prout inter Te & præfatos Operarios poterit concordari, Arestandum & Capiendum;

Et ideo Tibi Præcipimus quod circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in forma prædicta:

* IX. 746.

* Damus autem universis & singulis Ligeis & Subditis nostris, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod Tibi, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* vi. die Maii.

De Potestate ad Diem CONVENTIONIS *Prorogandam.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 59.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm nuper,

Per nostros Commissarios & Deputatos, ac Ambassiatores & Nuncios *Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ*,

Certæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, certis modo & formâ, captæ fuerint & concordatæ,

Quibus pendentibus *dictus noster Adversarius*, & *Isabella nostra Consanguinea Franciæ*, & Inclita Puella *Domina Katerina Filia eorumdem*, & *Johannes Dux Burgundiæ*,

In Loco, inter Villam nostram Medantam & Pontisaram, per nostros & dicti Consanguinei & Adversarii nostri Deputatos eligendo,

Ad Tractandum, Communicandum, & finaliter Concludendum de & super Pace finali, inter Inclita Regna Franciæ & Angliæ feliciùs consequenda,

Debuissent unà Nobiscum, *Quintodecimo Die præsentis Mensis Maii*, personaliter *convenire*,

Prout hæc omnia in singularibus Literis dicti *Consanguinei & Adversarii nostri*, & *Isabellæ Consanguineæ nostræ Franciæ*, & dicti *Johannis Ducis Burgundiæ*, ipsorum Sigillis Magnis, Sigillatis, latiùs continentur,

Jamque in proximo, superveniente dictæ *Conventionis* Die, dictus noster *Consanguineus & Adversarius*, Viros providos & circumspectos, Ambassiatores suos egregios, Dominos *Anthonium de Thoulonjon*, & *Gulielmum de Digny*, Milites, ac Magistrum *Guidonem Gelmer*, ad Nos, versus *Conventionem* prælocutam, Iter suum dirigentes, in Castro nostro de Vernon super Secanam, *Sexto Die istius Mensis Maii*, destinare curavit,

Qui, ad nostram Præsentiam accedentes, nobis cum instantiâ supplicarunt quatinus, pro Bono tanti Negotii Pacis, & ad dictarum *Isabellæ & Katerinæ* Consanguinearum nostrarum specialem Rogatum, dictas *Conventionem*, *Treugas*, seu Guerrarum *Abstinentias* ad Terminum ulteriorem Elongare seu Prorogare dignaremur,

Nos igitur,

Qui fuimus, & , Deo volente, semper erimus ad dictum Pacis Negotium ferventissimo zelo dispositi, & ad Dei Laudem & Honorem, ac ad effusionem Sanguinis humani evitandam, necnon ad dictarum Consanguinearum nostrarum precatum singularem,

Dictorum Ambassiatorum instantibus Supplicationibus inclinati,

Præmissâ PROTESTATIONE, quod non intendimus, per hanc præsentem Prorogationem sive Dilationem, recedere ab aliquibus Obligationibus, ratione Lapsûs Primi Termini antedicti & non Servati, aut aliis Juris vel Facti Remediis, ratione Lapsûs hujusmodi, nobis competentibus vel competituris, set eisdem firmiter adhærere in eventum quo hujusmodi Secundus Terminus non sit observatus, perinde ac si nulla Prorogatio sive ulterior Dilatio dictæ *Conventionis* facta fuisset,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Dominorum, *Walteri Hungerford* Senescalli Hospitii nostri, & *Gilberti Umfreville*, Militum, ac Magistri *Johannis Stafford* Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, & ipsorum cujuslibet, plenius confidentes,

Ad Elongandum seu Prorogandum dictas *Conventionem*, *Treugas*, seu Guerrarum *Abstinentias*, cum omnibus Clausulis necessariis & oportunis, pro Nobis & Nomine nostro, cum Ambassiatoribus & Nunciis dicti Consanguinei & *Adversarii nostri*, plenam & sufficientem ab eodem in ea parte Potestatem habentibus, usque ad tempus longius, quod prædictis dilectis & fidelibus nostris, aut Duobus eorumdem, videbitur oportunum,

Ac præfatas Treugas & earum Prorogationem, si eis aut duobus eorumdem videbitur expedire, proclamari faciendum, ac Confirmationes Prorogationis & Conventionis hujusmodi, per nos faciendas, Nomine nostro, promittendum,

* IX. 747.

* Et consimiles Confirmationes ab Ambassiatoribus dicti Consanguinei & Adversarii nostri, sub ipsius sigillo magno, petendum & optinendum,

Cæteraque omnia & singula, in præmissis vel circa ea oportuna vel necessaria, excercendum, faciendum, & expediendum,

Ipsis Tribus, aut Duobus eorumdem, Tenore Præsentium, speciale Mandatum ac plenam & liberam Concedimus facultatem,

Promittimus, insuper, in bonâ fide & Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per ipsos Tres Commissarios & Deputatos nostros, aut Duos eorumdem, factum fuerit in Præmissis & singulis Præmissorum,

Et si Treugas, & Guerrarum *Abstinentias*, ac *Conventionem* prædictas per ipsos Tres, aut Duos ipsorum, elongari & prorogari contingat, *Treugas*, seu Guerrarum *Abstinentias*, & *Conventionem* ipsas, sic Elongatas & Prorogatas, per Literas nostras Patentes, Sigillo nostro Magno Sigillatas, Confirmabimus, Servabimus, & Servari faciemus, perinde si per Nos, in Persona nostra propria, fuissent Elongatæ & Prorogatæ.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon* super Sayne sexto die Maii.

Per ipsum Regem.

Tractatus super Prorogatione prætacta.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 58.

NOS, *Walterus Hungerford* Senescallus Hospitii Regii, & *Gilbertus Humfrevill*, Milites, ac Magister *Johannes Stafford* Legum Doctor,

Illustrissimi Principis, & Domini nostri Metuendissimi, *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Franciæ & Angliæ*, & *Domini Hiberniæ*, Commissarii & Deputati ad Tractandum, Communicandum & Concludendum, cum Ambassiatoribus, Commissariis, seu Nunciis Serenissimi Principis *Consanguinei & Adversarii sui Franciæ*, de & super infrascriptis sufficienter & legitime Deputatis,

Prout ex ejusdem Metuendissimi Domini nostri Commissionum Literis (quarum Tenor sequitur, & est talis) evidenter apparet,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, & *Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cum nuper,

Per nostros Commissarios & Deputatos, ac Ambassiatores & Nuncios Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ,

Certæ Treugæ & guerrarum abstinentiæ, certis modo & forma, captæ fuerint & concordatæ,

Quibus pendentibus dictus noster Adversarius, & Isabella nostra Consanguinea Franciæ & inclita puella Domina Katerina Filia eorumdem, & Johannes Dux Burgundiæ,

In Loco, inter Villam nostram Medontam & Pontisaram, *&c. prout jam supra dat. 6. Maii tunc sic; viz.*

Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem, & his Literis nostris fidem indubiam adhibere.

Ad Universitatis vestræ notitiam deduci volumus per Præsentes, quod,

Cum nuper,

Inter Commissarios dicti *Metuendissimi Domini nostri*, ac Ambassiatores, Nuncios, seu Deputatos *Consanguinei & Adversarii sui Franciæ supradicti*,

Concordatum fuisset quod dictus *Metuendissimus Dominus noster Rex*, & *Consanguineus & Adversarius suus supradictus*, necnon Serenissima Principissa *Consors & Conthoralis ejusdem*, ac Inclitissima Domina *Domina Katerina Filia eorumdem*, & Illustris Princeps *Dux Burgundiæ*,

Aut saltem (ipso Adversario impedito) dicta *Serenissima Principissa*, & *Domina Katerina*, ac *Dux Burgundiæ*, supradicti, Vice & Nomine dicti *Consanguinei & Adversarii* Domini nostri supradicti,

Quintodecimo Die hujus Mensis Maii, in aliquo certo Loco, inter Villas de Medunta & Pontisara, ad hoc congruo, eligendo,

Deberent personaliter *convenire*,

Et, pro Securitate dictæ *Conventionis* inter Partes prædictas, certæ Treugæ initæ fuerint & concordatæ,

Prout in Literis Commissariorum, de *Data Septima Die l'Mensis Aprilis ultimo præteriti*, plenius continetur,

Quam quidem *Conventionem, personaliter faciendam*, tam *Dominus noster Rex*, quam *dictus Adversarius suus*, in verbis Regiis, ipsaque Inclitissima * Principissa in verbo Principissæ, observare & sic *personaliter convenire* promiserunt, præfatusque *Dux Burgundiæ*, tactis per eum Evangeliis Sacrosanctis, eandem observare & *personaliter convenire* promisit & juravit, * IX. 748

Prout in eorum Literis singularibus, eorum Magnis Sigillis sigillatis, plenius continetur,

Ad quam quidem *Conventionem*, dictis Die & Loco realiter faciendam, Metuendissimus *Dominus noster Rex* paratus est, & erit Deo duce,

Jamque, ex relatione *Anthonii Thoulonjon*, & *Guillielmi Digni*, Militum, & Magistri *Guidonis Gelmer* Licentiati in Legibus, Commissariorum & Nunciorum dicti *Consanguinei & Adversarii Domini nostri*,

Qui ad Præsentiam suæ Serenitatis, *Sexto die instantis Mensis Maii*, ad Castrum suum de Vernon super Secanam, personaliter accesserunt,

Idem Metuendissimus *Dominus noster* percepit & intellexit quod dicti, *Consanguineus & Adversarius suus*, *Consors & Conthoralis ejusdem*, & *Dux Burgundiæ*, supradictus, *ipsis Die & Loco*, ut præfertur, ex certis causis, eos moventibus, *personaliter*, ut asserunt, commodè *convenire* non possint,

Unde dicto *Domino nostro Regi*, ex parte dicti *Consanguinei & Adversarii sui*, ac illustrissimæ Principissæ *Consortis ejusdem* ac *Ducis Burgundiæ* supradicti, extitit cum instantia deprecatum, quatenus *dictum Quintamdecimam diem* usque ad ulteriorem Terminum elongare sive prolongare sua Serenitas dignaretur,

Nos igitur, Commissarii prædicti, Præmissâ PROTESTATIONE quod non intendimus, nec intendit Dominus noster per hanc præsentem Elongationem sive Prolongationem, recedere ab aliquibus Obligationibus, ratione Lapsûs Primi Termini antedicti & non servati, aut aliis Juris vel Facti Remediis, ratione Lapsûs hujusmodi, eidem Domino nostro competentibus vel competituris, set eisdem firmiter inhærere in eventum quo hujusmodi Secundus Terminus non fuerit Observatus,

Scientes quod *dictus Dominus noster Rex* ad Bonum Pacis & Concordiæ, & omnia Media rationabilia ejusdem semper fuit & est Zelo ferventissimo inclinatus,

Ob

Ann. D. 1419. H. 5. Ob reverentiam Dei & totius Christianitatis, Promittimus, & in vim Potestatis nobis attributæ Concordamus, quod dictus *Dominus noster Rex* ipsos, *Consanguineum & Adversarium suum*, ac Serenissimam & Inclitissimam Principissam *Consortem ejusdem*, *Dominam Katerinam*, ac *Ducem Burgundiæ*, supradictos, quoad *Personalem Conventionem*, modo quo præmittitur, *dictis Die & Loco faciendam*, usque ad *Penultimum Diem instantis Mensis Maii* expectabit,

Cum hoc, quod iidem, *Consanguineus & Adversarius* Domini nostri supradicti in verbo Regio, *dicta Serenissima Principissa* in verbo Principissæ, promittant, & illustris Princeps *Dux Burgundiæ* supradictus, tactis per eum Sacrosanctis Dei Evangelus, juret & promittat, quod, *dicto penultimo Die Mensis Maii*, Loco quo præfertur, *personaliter convenient*, ac omnia & singula, in dictis Literis Conventionis contenta, quatinus singulos eorum concernunt, observabunt & facient fideliter observari,

Ac *Treugas* supradictas, Modo & formâ quibus fuerunt initæ & concordatæ, de quibus in Literis Commissariorum supradictis plenius continetur, juxta omnem Vim, formam, & Effectum earumdem, *usque dictum Penultimum diem, & totum tempus Conventionis supradictæ, ac Octo Dies post eandem Conventionem finitam & terminatam*, auctoritate quâ supra, Prorogamus unà cum dictis Ambassiatoribus qui etiam nobiscum easdem Prorogarunt,

Ac ipsas Treugas, per nos Prorogatas, tantam vim & effectum in omnibus suis Articulis obtinere Volumus, ac si Prædicto Die Septimo Mensis Aprilis captæ fuissent & concordatæ, & Tenor earumdem Præsentibus de verbo in verbum fuisset insertus,

Et Promittimus nos, Commissarii antedicti, Vice & Nomine Metuendissimi Domini nostri, secundum omnem Vim Potestatis Nobis attributæ, quod idem *Dominus noster* Præmissa omnia & singula, quatenus ipsum & Partem suam concernunt, plenè, & fideliter, ac bonâ fide custodiet & observabit, ac ea faciet sic custodiri & observari,

Quodque ipse Serenissimus Princeps & Dominus noster metuendissimus in verbo Regio, necnon, Incliti Principes *Thomas Dux Clarenciæ*, & *Humfridus Dux Gloucestriæ*, sui Fratre Germani, tactis per eos Sacrosanctis Evangelus, quatenus ipsos & quemlibet ipsorum concernunt, facere, complere, & inviolabiliter observare, ac bonâ fide, plenè, & fideliter custodire, promittent,

* IX. 749. * Et quod, pendente Tempore supradicto, dictæ Partes Principales per Se, vel per suos, non attemptabunt, aut facient, quovis quæsito Colore, directè vel indirectè, quomodolibet attemptari, quod posset dictis mutuæ *Conventioni* & *Treugis* præfatis aliquo modo præjudicare, seu eandem *Conventionem* & *Treugas* supradictas quomodolibet impedire seu differe; cessantibus Dolo, Fraude, Dilationibus, & malo Ingenio quibuscumque,

Et super his, præfati Illustres Principes, *Duces Clarenciæ & Gloucestriæ*, suas dabunt Literas, *infra Vicesimum nonum diem instantis Mensis Maii*,

Et, ut Præmissa majori firmitate nitantur, *Concordatum* est, quod *dictus Consanguineus & Adversarius* Domini nostri supradicti, citra finem *Quinti decimi diei instantis Mensis Maii*, transmittet & tradi faciet præfato Metuendissimo *Domino nostro*, ejusve Deputato, Literas suas Patentes, Majori Sigillo suo sigillatas, necnon Literas Patentes præfatæ Serenissimæ Principissæ *Consortis ejusdem*, ac etiam præfati *Ducis Burgundiæ*, Ratificatorias & Confirmatorias omnium & singulorum Præmissorum,

In quibus etiam, inter cætera, continebitur; videlicet,

In Literis ipsius *Consanguinei & Adversarii* Domini nostri, quod ipse in verbo Regio,

In Literis ipsius *Inclitissimæ Principissæ*, quod ipsa in verbo Principissæ,

Promisit,

Et in Literis ipsius Domini *Ducis Burgundiæ*, quod ipse, tactis Sacrosanctis Evangelus, juravit & promisit,

Omnia & singula supradicta benè & fideliter implere & observare, ac facere impleri & observari, cessantibus Fraude, Dolo, Dilationibus, & Malo Ingenio quibuscumque.

Et, si contingat præfatas Literas Ratificatorias seu Confirmatorias, *infra præfatum Decimum quintum diem*, ad hoc limitatum, ad & in Villas de Medunta seu Vernona, sic ut præfertur, non transmitti atque tradi, extunc præfatus Metuendissimus *Dominus noster* Liber existat, nec teneatur ad prædictas *Conventionem Personalem* & *Treugas* observandas.

In quorum omnium & singulorum fidem & Testimonium Nos, *Walterus*, *Gilbertus*, & *Johannes*, Commissarii & Deputati prædicti, Sigilla nostra Præsentibus apposuimus.

Dat apud *Vernonam* super Secanam, Octavo Die Mensis Maii, Anno Domini, Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono, & Regni Metuendissimi Domini nostri supradicti Septimo.

De Potestatibus ad Tractandum cum Commissariis Adversarii Franciæ,

Super Loco CONVENTIONI *congruo.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Par Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 43. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, dilectorum & Fidelium nostrorum, *Henrici Fitz Hugh* Camerarii, *Walteri Hungerford* Senescalli Hospitii nostri, *Gilberti Umframvile*, & *Johannis Tiptoft*, Militum, ac Magistri, *Ricardi Caudray* Clerici Consilii nostri, plenam gerentes fiduciam,

Ad Conveniendum, Tractandum, Communicandum, & finaliter Concludendum,

Cum Ambassiatoribus, Procuratoribus, Commissariis, & Deputatis *Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ*, plenam & sufficientem Potestatem in hac parte habentibus ab eodem,

De & super Loco competenti,

Mutuo ex consensu ipsorum *Henrici*, *Walteri*, *Gilberti*, *Johannis*, & *Ricardi*, ac dicti Adversarii nostri Commissariorum, inter Medontam & Pontisaram eligendo & assignando,

In quo *Nos*, & *dictus Consanguineus & Adversarius noster*, ac *Isabella Franciæ*, & *Katerina Filia eorumdem* Consanguineæ nostræ carissimæ, & *Johannes Dux Burgundiæ*, *personaliter deberemus convenire*,

Ibidem, Deo Duce, super *Pace finali* inter Franciæ & Angliæ Regna inclita tractaturi,

Et de omnibus & singulis Incidentibus, Emergentibus, & Annexis, in hac parte necessariis seu quomodolibet oportunis,

* Præfatos, *Henricum*, *Walterum*, *Gilbertum*, *Johannem*, & *Ricardum*, nostros Fecimus & Deputavimus, ac, per Præsentes, Facimus & Deputamus Commissarios, Procuratores, & Deputatos speciales, * IX. 750.

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid per prædictos, *Henricum*, *Walterum*, *Gilbertum*, *Johannem*, & *Ricardum*, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, pro Nobis & Nomine nostro Actum, Gestum, Procuratum, seu Conclusum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon* super Sayne viii die Maii.

Per ipsum Regem.

Super Matrimonio.

REX, omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1419.

Sciatis, *&c. ut supra usque ibi*, Confidentes, *& tunc sic*, An. 7.

Ad Tractandum & Communicandum, H. 5.

Cum Procuratoribus, Parentibus, & Amicis Inclitæ Puellæ *Dominæ Katerinæ Filiæ Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ*, suisve Ambassiatoribus, Nunciis, & Procuratoribus, Potestatem ab eodem Adversario nostro sufficientem in ea parte habentibus, Ibidem. m. 80.

De & super Sponsalibus aut Matrimonio, inter *Nos* & *dictam Dominam Katerinam* Contrahendis,

Necnon de Dote, Dotalitio, Donatione propter Nuptias, ac Arris in hac parte dandis & constituendis, & eorum singulorum qualitate & quantitate,

Ac etiam de Terminis, Modis, & Locis Solutionum & Satisfactionum de eisdem,

Et quanto tempore Expensis Parentum & Amicorum debeat sustentari,

Necnon ad quem Locum *prædicta Domina*, ac quando, & cujus Expensis, & sub qua forma, per Parentes & Amicos debeat transmitti,

Conveniendi & Concordandi,

Et ea, quæ sic Tractata, Consenta, & Concordata fuerint, quatenus ad Nos attinet, omnimodâ Securitate, honestâ & legitimâ, Nomine nostro Firmandi,

Similemque Securitatem Nomine nostro Petendi, Stipulandi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, & quæ qualitas hujusmodi Negotii & Natura exigunt & requirunt, & quæ nos faceremus, seu facere possemus, si personaliter ibidem præsentes essemus, etiam si Mandatum exigant quantumcumque speciale,

Prædictos, Comitem, &c. Sex, Quatuor aut Tres eorum, nostros veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per præsentes,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum & Gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per Procuratores nostros prædictos Sex, &c. Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum,

Ipsosque Procuratores & Nuncios nostros, & eorum quemlibet, ab omni Onere satisdandi expressè, Tenore Præsentium, Relevamus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem suam Devereux*. xxviii. die Martii.

Per ipsum Regem.

Super Pace.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1419.

Sciatis, *&c. ut supra usque ibi*, ab eodem habentibus, *& tunc sic*, An. 7.

De & super Pace finali, ac omnibus & singulis Incidentibus, H. 5. Emergentibus, Dependentibus, & Connexis ab eadem, Ibid.

Et generaliter super omnibus & singulis, Quietem, Tranquilitatem, & Pacem utriusque Regni Concernentibus,

* In omnibus & singulis Locis, ac totiens quotiens eis Sex, * IX. Quinque, Quatuor, vel Tribus eorumdem videbitur expedire, 751. Conveniendi, Communicandi, & Tractandi,

Atque omnia & singula, pro parte nostrâ, ad perpetuam rei memoriam, & Pacis perpetuæ firmitatem plenariam, finaliter Terminandi, & Concludendi,

Necnon de & super omnibus & singulis,

Ab eisdem Ambassiatoribus nostris Sex, Quatuor, aut Tribus eorumdem, cum Ambassiatoribus, Nunciis, seu Commissariis præ-

Ann. D. 1419. Hen. 5. *prædicti Adversarii nostri*, in Præmissis, vel eorum aliquo, Appunctuatis, Concordatis, seu Conclusis,

Per Nos benè & fideliter observandis, in Animam nostram Jurandi,

Literas etiam sigillatas, Obligationes, & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas, requisitas, seu concordatas, pro Nobis & Nomine nostro, Dandi, Faciendi, & Expediendi, quas parem & eundem Effectum & Vigorem habere volumus, ac si nos in Persona nostra eas daremus, faceremus, & exponeremus,

Et consimile Juramentum in animam dicti *Adversarii nostri*, Literas, Obligationes, Securitates, & Cautiones alias, sufficientes & in hac parte Nobis necessarias, pro Nobis & Nomine nostro, ab Ambassiatoribus ejusdem adversarii nostri petendi, recipiendi, & optinendi,

Ac quoscumque Tractatus, per eos, cum dicti Adversarii nostri Ambassiatoribus, Nunciis, seu Commissariis, captos sive habitos, prout eis Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus eorumdem expedire videbitur, prorogandi & continuandi,

Et generaliter omnia alia & singula faciendi, exercendi, & expediendi quæ in præmissis, vel circa ea, seu eorum aliquod, necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum exigant magis speciale.

Et Promittimus, bonâ fide & verbo Regio ac sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictos nostros Ambassiatores Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorum, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum,

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Potestate Concedendi Salvos Conductus.

Ann. D. 1419. *An. 7. H. 5. Ibid.* REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Prudentiâ, Circumspectione, & Industriâ, carissimi Consanguinei nostri *Ricardi Comitis Warwicæ*, plenariè confidentes,

Dedimus ei, ac plenam, Tenore Præsentium, Damus Potestatem & Auctoritatem, ad Dandum, & Concedendum Literas salvi Conductûs, quibuscumque Personis *Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ*, cujuscumque Status fuerint, qui ex parte ejusdem Adversarii mittentur, prout juxta sanam discretionem suam fore viderit faciendum;

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid prædictus Consanguineus noster, nomine nostro, fecerit in Præmissis.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Loco pro CONVENTIONE *concordato.*

Ann. D. 1419. *An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 22. A.* NOS, *Henricus Dominus de Fitzhugh* Camerarius, *Walterus Hungerford* Senescallus Hospitii, Illustrissimi Principis & Domini nostri, Domini *Henrici*, Dei Gratia, *Regis Franciæ & Angliæ, & Domini Hiberniæ*, & *Johannes Tiptoft* Senescallus Acquitanniæ, Milites,

Præfati Illustrissimi Principis Domini nostri Regis Commissarii, & per suas Literas Patentes ad Infrascripta sufficienter & legitimè Deputati,

* Quarum Literarum Tenor sequitur, & est talis,

* IX. 752. HEnricus, Dei gratia, *Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Henrici Fitzhugh* Camerarii nostri, *Walteri Hungerford* Senescalli Hospitii nostri, *Gilberti Umfravyle*, & *Johannis Tiptoft*, Militum, ac Magistri *Ricardi Caudray* Clerici Consilii nostri, plenam gerentes fiduciam,

Ad Conveniendum, Tractandum, Communicandum, & finaliter Concludendum, cum Ambassiatoribus, Procuratoribus, Commissariis, & Deputatis Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ, *&c. prout supra Dat.* 8. *Die Maii*, *tunc sic*; *viz.*

OMnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem, & hiis Literis nostris Fidem indubiam adhibere.

Ad Universitatis vestræ notitiam deducimus, per Præsentes, quod,

Cùm nuper,

Inter Commissarios & Deputatos ejusdem *Domini nostri Regis*, ac Ambassiatores & Nuncios *Consanguinei & Adversarii sui Franciæ*, habentes ad hoc sufficientem & legitimam Potestatem,

Fuisset *Concordatum* quod dictus Serenissimus *Dominus noster Rex*, & præfatus *Consanguineus Adversarius suus Franciæ*, *Domina Regina Consors sua*, *Domina Katerina Filia eorumdem*, & *Johannes Dux Burgundiæ*,

Quinto decimo Die hujus Mensis Maii, in aliquo certo Loco, inter Villam de Medontâ & Villam de Pontiserâ, ad hoc per Commissarios utriusque Partis eligendo & assignando,

Deberent *personaliter convenire*,

Ac postea, ad instantem deprecationem Nunciorum & Commissariorum *dicti Adversarii Franciæ*, *Dies ipse Quintus decimus usque ad Penultimum diem ejusdem Mensis* fuerit, mutuo consensu Partium, pro *Conventione* prædicta Elongatus, Ann. D. 1419. Hen. 5.

Prout in Literis dicti Domini nostri Regis, & Adversarii sui prædicti, eorum Sigillis sigillatis, pleniùs continetur,

Nos, Commissarii prædicti, in vim Potestatis Nobis attributæ, ad & in Villam de Medontâ supradictâ, unà cum *Antonio de Toulonion*, *Gullielmo Digny*, Militibus, & Cambellanis, & Magistro *Guydone Geluner*, Nunciis & Deputatis dicti *Adversarii*, ad hoc Potestatem habentibus, personaliter *convenimus*,

Et nonnulla Loca, inter Villas de Medonta & Pontisara supradictas, simul *vidimus*, circumgiravimus, & inspeximus,

Et tandem, communicato & deliberato Consilio, ac unanimi Consensu & Assensu, *deliberavimus* quod *Campus*, *vocatus de la Chat*, inter *Villam de Meulant* & *Villam de Meysy* constitutus, aptus pro dictâ Conventione, habilis foret & ydoneus,

Ipsumque Locum, sive Campum, taliter per Nos supravisum, una cum dictis Nunciis & Deputatis, elegimus & assignavimus,

Qui etiam Nuncii & Deputati, una Nobiscum, ipsum elegerunt & assignarunt,

Pro *Conventione* antedictâ,

Et *Concordavimus* quod metuendissimus Dominus noster *Rex Angliæ* habebit pro se totam Partem Campi prædicti versus Medontam, incipiendo à Lacu magno ibidem situato, & progrediendo ad Tres Arbores Avellanas simul situatas, & ab illis Arboribus progrediendo ad Duos Palos, ibidem, de Consensu nostro & Nunciorum prædictorum, pro *Conventione* Partium prædictarum positos, & ab illis Palis per Transversum Campi prædicti, & totius Rivi Secanæ, & cujusdam Insulæ inclusæ in eodem Rivo ex opposito dicti Campi, per quamdam Sepem in eâdem Insulâ, & sic extendendo ultra totam Insulam & Rivum prædictum,

Et dictus *Adversarius Franciæ* totum Residuum dicti Campi, Insulæ, & Rivi Prædictorum, à Limitibus prædictis versus Pontisaram supradictam, habebit pro Parte sua,

Et *Concordavimus* Nos, Commissarii prædicti, cum dictis Ambassiatoribus & Nunciis Partis adversæ, qui etiam Nobiscum unanimiter *concordarunt*, quod dictus *Dominus noster Rex*, *præfato penultimo Die Maii*, à Villa de Medonta usque ad & in Locum dictæ *Conventionis* superiùs expressatum veniet,

Et dictus *Consanguineus Adversarius suus Franciæ*, *dicta Principissa Consors sua*, *Domina Katerina Filia eorumdem*, *dictus Dux Burgundiæ*, ab illâ Villâ de Pontisara ad & in Locum *Conventionis* prædictæ pervenient,

Et quilibet eorum perveniet Primo Die *Conventionis* supradictæ.

* In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium atque Fidem Nos, *Henricus*, *Walterus*, & *Johannes*, Commissarii supradicti, Sigilla nostra Præsentibus apposuimus. * IX. 753.

Dat. in dicto *Campo de la Chat*, Nono Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono, & Regni dicti Domini nostri Septimo.

Confirmatio Tractatus super CONVENTIONE *prorogata.*

HEnricus, &c. Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1419.

INSPEXIMUS quædam Tractata, Communicata, & Conclusa per, Dilectos & Fideles nostros, *Walterum Hungerford* Senescallum Hospitii nostri, *Gilbertum Umfravil*, Milites, ac Magistrum *Johannem Stafford* Legum Doctorem, Commissarios nostros in hac parte, cum Ambassiatoribus, Commissariis, seu Nunciis *Consanguinei & Adversarii nostri Franciæ*, apud Villam nostram de Vernon super Secanam, octavo Die Maii ultimò præterito in hæc Verba, *An. 7. H. 5. Tiberius B. 6 fol. 39. A.*

NOS, *Walterus Hungerford* Senescallus Hospicii Regii, & *Gilbertus Umframville*, ac Magister *Johannes Stafford* Legum Doctor, Illustrissimi Principis, & Domini nostri Metuendissimi, *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Franciæ & Angliæ*, & Domini Hiberniæ, Commissarii, & Deputati ad Tractandum, Communicandum, & Concludendum cum Ambassiatoribus, Commissariis, seu Nunciis Serenissimi Principis Consanguinei & *Adversarii sui Franciæ*, *&c prout in Tractatu*, *Dat. apud Vernonam super Secanam octavo Die Maii*, *tunc sic*; *viz.*

Nos autem, omnia & singula, per præfatos Commissarios nostros, cum Ambassiatoribus, Commissariis, seu Nunciis *dicti Consanguinei & Adversarii nostri*, in Formâ prædictâ, Tractata, Communicata, & Conclusa, Rata habentes & Grata, ea, quantum in Nobis est, Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus per Præsentes,

Et Promittimus, in Verbo Regio, quòd Nos ea omnia & singula in Personâ nostrâ tenebimus & observabimus, & per quoscunque Ligeos & Subditos nostros firmiter teneri & custodiri faciemus.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes

Teste meipso apud *Villam nostram de Vernon super Sayne* duodecimo die Maii, Anno Regni nostri Septimo.

De Admirallo Normanniæ constituto. Ann. D. 1419.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. *An. 7.*

Sciatis quòd Nos, *H. 5.*

De Fidelitate, Probitate, & Circumspectione providâ, carissimi Consanguinei nostri, *Willielmi de la Pole*, *Comitis Suffolciæ*, plenam gerentes fiduciam, *Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 55.*

Ordinavimus, Constituimus, & Præfecimus, ac Tenore Præsen-

Ann. D. sentium, Ordinamus, Constituimus, & Præficimus *ipsum Consan-*
1419. *guineum nostrum* Admirallum nostrum totius Ducatus nostri Nor-
Hen. 5. manniæ,

Habendum & Tenendum, Occupandum & Exercendum Officium prædictum per Se, vel sufficientes Deputatos suos (pro quibus respondere voluerit) cum omnimodis Potestatibus, Cognitionibus, & Jurisdictionibus, ac Exitibus, Proficuis, Commoditatibus, & Emolumentis quibuscumque, eidem Officio antiquitùs debitis & consuetis, sic ac formâ & modo prout alii Admiralli in Officio illo ante hæc tempora habuerunt & habere consueverunt.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* decimo nono die Maii.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 754. * *De Potestate ad Tractandum super Treugis Burgundiæ elongandis.*

Ann. D. REX, dilecto & fideli suo, *Willielmo Bardolf* Chivaler, Lo-
1419. cumtenenti Capitanei Villæ Calesii, ac, dilectis sibi, Magi-
An. 7. stro *Johanni Estcourt* in Legibus Baccallario Curiæ Cantuariensis
H. 5. Examinatori Generali, *Richardo Bokeland* Vitelario Calesii, Ma-
Franc. 7. gistro *Willielmo Bray*, *Johanni Chirche* Locumtenenti Majoris
H. 5. Stapulæ Calesii, & *Johanni Pykeryng*, Salutem.
m. 9. Sciatis quòd,

Cùm nuper, inter Nos ex una, & Magnificum Principem *Johannem Ducem Burgundiæ* carissimum Consanguineum nostrum parte ex altera, certæ Treugæ sive Guerrarum Abstinentiæ Tractatæ & Conclusæ fuerint, necnon certæ Securitates generales pro Mercatoribus, Piscatoribus, & Peregrinis, tam Regni nostri Angliæ, quàm Patriæ *dicti Ducis Comitis Flandriæ*, & generaliter pro omnibus Mercandisis hinc inde excercendis, aliàs Conclusæ fuerint & Firmatæ, ac etiam subsequenter Resumptæ, Prorogatæ, & Prolongatæ, per certos alios Ambassiatores nostros, usque ad Festum Paschæ ultimò jam effluxum, quæ per Lapsum ejusdem Temporis notoriè expirârunt & finierunt,

Nos igitur,

Bonum Pacis & Quetis ac Concordiæ hujusmodi sinceris affectibus semper desiderantes,

De vestris fidelitate probata & circumspectione provida plurimùm confidentes,

Vos Sex Facimus, Constituimus, & Ordinamus nostros Commissarios, Deputatos, Factores, Procuratoresque, ac Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes vobis & Tribus vestrûm (quorum alterum vestrûm vos, præfati *Johannes Estcourt* & *Willielme Bray*, unum esse volumus) Potestatem generalem & plenariam, ac Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, sive Nunciis dicti carissimi Consanguinei nostri, ad hoc sufficiens Mandatum habentibus, super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Securitatibus, aliisque Rebus & Materiis de novo occurrentibus, Tractandi, Conferendi, Concordandi, Appunctuandi, & Concludendi,

Dictasque Treugas, Guerrarum Abstinentias, & Securitates, ac Terras, Dominia, & Loca alia, tam ipsius Ducis quàm nostra, Commutandi, Prorogandi, & Extendendi, & præsertim qualscumque injustas sive illicitas Captiones Mercandisarum, seu aliarum Rerum aut Bonorum quorumcumque, Subditorum nostrorum, per quoscumque Subditos dicti Ducis, durantibus Treugis aut Abstinentiis hujusmodi, quibuscumque per modum Piratiæ, aut aliàs qualitercumque, seu alia Dampna & Injurias quæcumque, facta & illata, reparari & reformari Petendi & Obtinendi,

Necnon hujusmodi Mercandisas, Res, & Bona, sic injuste Capta sive Deprædata, aut ipsorum verum Valorem, unà cum Dampnis & Interesse dictorum Deprædatorum seu Dampnificatorum, integraliter Recuperandi, seu satisfieri Obtinendi cum effectu,

Ac de & super eisdem, si necesse fuerit, Paciscendi, Transigendi, Conveniendi, seu amicabiliter Componendi,

Omniaque & singula, quæ, ut præmittitur, Tractata, Conclusa, Appunctuata, Comutata, Prorogata, & Concordata fuerint, cum omni Securitate, debita & honesta, Nomine nostro, Firmandi,

Ac omnimodas Securitates, Obligationes, & Cautiones, tam reales quàm personales, pro Nobis & Nomine nostro, super his Faciendi & Promittendi,

Jurandique in Animam nostram quòd Tractata, Conclusa, Appunctuata, & Concordata hujusmodi Rata habemus & Grata, nec aliquod procurabimus aut faciemus, per quod Tractata, Conclusa, Appunctuata, vel Concordata hujusmodi Effectu debito frustrari possent, aut quomolibet impediri,

Securitates, insuper, Obligationes, & Cautiones, ac Juramentum consimilia ab eodem Duce, seu ipsius in hac parte Commissariis, sive Deputatis, Petendi, Exigendi, Stipulandi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula faciendi, exercendi, & expediendi, quæ in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, & circa ea, seu eorum aliquod, necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ qualitas ac natura Negotiorum hujusmodi exigunt & requirunt, etiamsi talia sint quæ Mandatum magis exigant speciale, & quæ Nos ipsi facere possemus etiam si personaliter interessemus,

* IX. * Committentes vobis & Tribus vestrûm (quorum alterum vos,
755. præfati *Johannes Estcourt* & *Willielme Bray*, unum esse volumus)
circa Præmissa omnia & singula, unà cum eorum Incidentibus,

Dependentibus, & Connexis, plenariè Expediendi omnimodas Ann. D.
Vices nostras, 1419.

Promittentes, insuper, ex superhabundanti, per Præsentes, bo- Hen. 5.
nâ fide, & in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per vos, aut Tres vestrûm (quorum alterum vestrûm vos, præfati *Johannes Estcourt* & *Willielme Bray*, unum esse volumus) Actum, Gestum, Tractatum, Conclusum, Concordatum, & Appunctuatum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* vicesimo die Maii.

De Attemptatis Reformandis.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, & præsertim, *& tunc sic*, Ann. D.
Quascumque Captivitates injuriosas Subditorum nostrorum 1419.
& Ligeorum quorumcumque, ac Captiones injustas sive Depræ- An. 7.
dationes Mercandisarum, Rerum, & Bonorum suorum, necnon H. 5.
alia Dampna & Præjudicia omnimoda, tam Personis quàm Re- Ibid.
bus, eorumdem Ligeorum & Subditorum nostrorum, per modum Piratæ, seu aliàs qualitercumque, per Subditos præfati Ducis, durantibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis hujusmodi, quomodocumque facta, illata, & perpetrata, debitè reparari, restaurari, resarciri, & reformari, alioquin verum & legitimum Interesse prædictorum Captivatorum & Injuriatorum, necnon verum Valorem sive Æstimationem prædictorum Mercandisarum, Rerum & Bonorum, unà cum Dampnis & Interesse in hac parte, Petendi, Exigendi, & cum effectu Obtinendi,

Et consimiliter, è converso, si hujusmodi Captivitates injuriosæ, aut Captiones, sive Deprædationes, aut alia Dampna & Præjudicia, ex parte Ligeorum aut Subditorum nostrorum quorumcumque, durantibus Treugis sive Guerrarum Abstinentiis prædictis, perpetrari seu inferri reperiantur, eas & ea conformiter Reparandi & Reformandi, &c, si expediens visum fuerit aut oportunum, pro hujusmodi Reparamentis & Reformationibus, ex parte dictorum Subditorum nostrorum fiendis, cum partibus adversis Paciscendi, *&c. ut supra.*

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Officio Venandi Lupos concesso.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, Concessimus, di- 1419.
lecto Armigero nostro, *Johanni Burghope* Officium Venandi Lu- An. 7.
pos per totam Ballivam nostram de Caux, H. 5.
Habendum & Occupandum Officium illud quamdiu nobis pla- Pat.
cuerit, cum omnimodis Feodis, Proficuis, & Commoditatibus, Norm. 7.
eidem Officio pertinentibus & antiquitùs consuetis, H. 5. p. 1.
Dantes universis & singulis Ligeis & Subditis nostris, quorum m. 42.
interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd præfato *Johanni*, in Executione Officii prædicti, sint Intendentes, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* xxiii die Maii.

Per ipsum Regem.

De Juramentis Recipiendis.

REX, dilecto sibi, Magistro *Nicholao Habard*, Salutem. Ann. D.
De vestris fidelitate & prudentiâ in Domino plurimùm con- 1419.
fidentes, ad Juramenta Fidelitatis & Ligeantiæ, nobis debita, ab An. 7.
omnibus & singulis * Viris Ecclesiasticis infra Ballivam de Con- H. 5.
stantin, qui ad Præsentiam nostram, propter Paupertatem & diver- Ibid. m.
sas Infirmitates accedere non valent, ut accepimus, cum omnibus 55.
& singulis suis Capitulis in ea parte de jure debitis & consuetis, * IX.
Vice & Nomine nostris, Recipiendum & Admittendum, vobis, 756.
Tenore Præsentium, Committimus Potestatem,

Ita semper quòd Nos de Nominibus omnium & singularum Personarum, de quibus hujusmodi Juramenta receperitis & admiseritis, distinctè & apertè certificetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* xxiii. die Maii.

Per ipsum Regem.

De Campo, pro Personali CONVENTIONE, *& Pavillionibus Ordinandis.*

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Johanni Tiptoft*, & *Williel-* Ann. D.
mo Philip, Salutem. 1419.
Sciatis quòd Nos, An. 7.
De Fidelitate, Discretione, & circumspectione vestris plenius H. 5.
confidentes, Ibid. m.
Assignavimus & Ordinavimus vos, aut alterum vestrûm, ad 54.
Campum & Locum, prope Villam nostram de Medunta, ex parte nostra, ordinatum & dispositum,

Ubi cum *Adversario nostro Franciæ*, seu aliis ejus Nomine, pro Materia Pacis finalis, inter Franciæ & Angliæ Regna nostra firmiter, ut speramus, Tractanda & Concludendâ, in proximo Conveniemus,

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Conservandum, Regendum, & Gubernandum,

Et pro Tentoriis & Pavilionibus nostris ibidem figendis, juxta discretiones vestras, Ordinandum & Disponendum,

Et Delinquentes in hac parte Castigandum & Puniendum, prout juxta formam cujusdam Appunctuamenti, per certos Commissarios nostros, cum Ambassiatoribus, Commissariis, seu Deputatis dicti Adversarii nostri, in hac parte nuper facti & concordati, rationabiliter fuerit faciendum;

Et ideò vobis, & alteri vestrûm, Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Ligeis & Subditis nostris, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, & alteri vestrûm, in Executione Præmissorum, pareant, obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c,

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon supra Sayne* xxiv. die Maii.

Per ipsum Regem.

De Commissariis, ad videndum & audiendum Consanguineum Franciæ Jurare, super dicta CONVENTIONE, *constitutis.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 43.

REX omnibus, ad quos, &c Salutem.

Sciatis quod nos,

De Fidelitate, Prudentia, & Circumspectionis Industria, Reverendissimi in Christo Patris, *Henrici*, eadem gratia, *Cantuariensis Archiepiscopi*, totius Angliæ Primatis, & Apostolicæ Sedis Legati, carissimi Avunculi nostri, *Thomæ Ducis Exoniæ*, carissimi Consanguinei nostri *Ricardi Comitis Warwicæ*, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri *Johannis Kemp* Roffensis Electi Custodis Privati Sigilli nostri, & *Gilberti Umfravile* Militis, plenam gerentes fiduciam,

Ad Transportandum Se ad Præsentiam Serenissimi Principis *Caroli Consanguinei nostri Franciæ*, & Serenissimæ Principissæ *Isabellæ Consortis ejus* Consanguineæ nostræ præclarissimæ,

Ac ad Videndum & Audiendum eos, & Illustrem Principem *Johannem Ducem Burgundiæ*, & eorum quemlibet, Jurare ad Sancta Dei Evangelia, per eos corporaliter tangenda, juxta modum, inter Ambassiatores & Commissarios nostros, ac Commissarios seu Deputatos ipsius Consanguinei nostri Franciæ, nuper Appunctuatum, in Villa de Provins,

• IX. 757.

* Necnon ad Communicandum, Tractandum, & Concordandum cum præfato Consanguineo nostro Franciæ, suisve Commissariis seu Deputatis, sufficientem in ea parte Potestatem habentibus, de & super omnibus aliis & singulis, Modum *Conventionis* Personalis, inter Nos concordatum, concernentibus, de quibus præfatis, *Archiepiscopo, Duci Exoniæ, Comiti, Johanni, & Gilberto*, Quinque, Quatuor, aut Tribus eorumdem, videbitur expedire,

Ipsos Quinque, Quatuor, aut Tres eorumdem nostros Fecimus & Constituimus, ac, per Præsentes, Facimus & Constituimus Ambassiatores, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Commissarios speciales,

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per prædictos, *Archiepiscopum, Ducem, Exoniæ, Comitem, Johannem, & Gilbertum*, Quinque, Quatuor, aut Tres eorum, Actum, Gestum, Procuratum, seu Concordatum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* vicesimo octavo die Maii.

Per ipsum Regem.

Forma Juramenti, per Regem Franciæ præstiti.

Ann. D 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6 fol. 23. B.

NOS Karolus, &c. JURAMUS, *ad hæc Sancta Dei Evangelia, per Nos corporaliter tacta, quod, sub umbra seu Colore* Conventionis Personalis, *inter* Nos *ac*, *Serenissimum Principem*, Henricum Consanguineum nostrum Angliæ *concordatæ, nichil Fraudis, Doli, neque Mali Machinabimur, Proponemus, aut Faciemus, fierive permittemus;*

Sed, absque Dolo, Fraude, vel Malo Ingenio, benè & fideliter Observabimus, & à nostris faciemus observari, omnia & singula Appunctuamenta dictam Conventionem *concernentia:*

Ac quod, toto tempore Conventionis *supradictæ, dicto* Consanguineo nostro, *præbebimus Auxilium, eundemque* Consanguineum nostrum, *pro Posse nostro, Defendemus & Adjuvabimus adversus quemcumque, qui ipsum* Consanguineum nostrum, *in Disturbium seu Impedimentum* Conventionis supradictæ, *invadere nitetur aut impugnare.*

De Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1419. An. 7. H 5. Pat Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 41.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera (quæ in Monasterio beatæ Mariæ du Val fieri debeant) plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

CONCESSIMUS, dilectis Nobis in Christo, *Abbati & Conventui, Monasterii prædicti* omnia Temporalia, eidem Monasterio, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii ac aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro. Ann. D. 1419. Hen. 5.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Vernon super Sayne* Vicesimo Sexto Die Maii.

Per ipsum Regem

Consimiles Literæ conceduntur,

Decano & Capitulo Ecclesiæ Collegiatæ de Gournay.
Abbati & Conventui Monasterii Beatæ Mariæ de Hanbuye.

---

* *Pro Ambassiatoribus Januæ.* • IX. 758.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Franc. 7. H. 5. m. 10.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, *Raphaelem de Spinolis*, & *Opizo de Flisco*, Sindicos & Ambassiatores *Ducis & Communitatis Januensium*, usque Villam nostram Calesii, & abinde in Regnum nostrum Angliæ, cum Quindecim Personis ac totidem Equis in Comitiva sua, veniendo, ibidem morando, & exinde, pro eorum Libito voluntatis, liberè recedendo & abeundo, ac Equos, Bona, & Res sua quæcumque,

Non obstantibus aliquibus Debitis, Publicis & Privatis, Guerris, Homicidiis, Delictis, Bannis, Excessibus, aut Injuriis, vel offensis quibuslibet, quomodocumque perpetratis, commissis, aut gestis per ipsos, *Raphaelem, Opizo, Personas*, seu *Communitatem prædictam*, vel eorum aliquem;

Et ideo vobis Mandamus quod ipsos, *Raphaelem* & *Opizo*, cum Personis prædictis, ac totidem Equis in Comitiva sua, veniendo, ibidem morando, & exinde, pro eorum Libito voluntatis, ut prædictum est, liberè recedendo & abeundo, ac Equos, Bona, & Res sua quæcumque,

Non obstantibus Debitis, Publicis & Privatis, Guerris, Homicidiis, Delictis, Bannis, Excessibus, aut Injuriis, vel Offensis quibuslibet, quomodocumque perpetratis, commissis, aut gestis per ipsos, *Raphaelem, Opizo, Personas*, seu *Communitatem prædictam*, vel eorum aliquem,

Manuteneatis, protegatis, & defendatis,

Non inferentes eis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen;

Et, si quid eis, seu eorum alicui, forisfactum sive injuriatum fuerit, id eis, & eorum cuilibet, sine dilatione, corrigi & debitè reformari faciatis,

Nolentes quod iidem, *Raphael*, & *Opizo*, *Personæ*, seu *Communitas prædicta*, aut eorum aliquis, ratione Præmissorum, aut alicujus eorumdem, sive ratione aliquarum Marquarum sive Reprisaliarum, ante hæc tempora, versus *Ducem* & *Communitatem Januensium* concessarum quomodocumque capiantur, arrestentur, in aliquo, seu graventur, aut capiatur, arrestetur, imprisonetur, molestetur in aliquo, seu gravetur;

Proviso semper quod prædicti, *Raphael*, & *Opizo*, *Personæ*, & eorum quilibet, benè & honestè se habeant & gerant erga Nos & Populum nostrum,

Et quicquam, quod in Nostri seu Populi nostri Præjudicium, Dampnum, vel Malum cedere valeat, non attemptent, aut attemptari faciant, quovis modo.

In cujus, &c. per Duos Menses proximò futuros duraturas.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* vicesimo septimo die Maii.

Per Concilium.

De Salvo Conductu.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 37.

REX, universis & singulis Capitaneis, Gentibus Armorum & de Tractu, ac aliis Ligeis, Subditis, & Vasallis nostris quibuscumque, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cum Consanguineus noster Franciæ intendat, & sibi placeat, certis de Causis, ipsum moventibus, Consanguineos nostros, *Comitem de Saint Pol*, & *Karolum de Bourbon*, ac *Johannem de Saulx* Militem, *Archambault de Foux* Militem, *Claude de Chastelluz* Militem, *Johannem Verg* Militem, *Reginer Pot* Militem, Magistrum *Johannem le Clerc*, & Magistrum *Guidonem Coluner*, Consiliarios prædicti Consanguinei nostri, ac Magistrum *Johannem de Rinel* Secretarium ejusdem Consanguinei nostri, usque Præsentiam nostram mittere, ut accepimus,

Nos,

• IX. 759.

Pro Securitate prædictorum, *Comitis, Karoli, Johannis, Archambault, Claude*, * *Johannis Reguner, Johannis, Guidonis*, & *Johannis*, prospicere volentes in hac parte,

Suscepimus ipsos, *Comitem, Karolum, Johannem, Archambault, Claude, Johannem, Reguner, Johannem, Guidonem*, & *Johannem* usque Præsentiam nostram, cum Trecentis Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis vel non Armatis, veniendo, ibidem morando, & exinde salvò & securè redeundo, ac Equos, Res, Bona, Jocalia, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper quod ipsi quoquam, quod in nostri Contemptum vel Præjudicium aliqualiter cedere valeat, non attemptent, nec faciant quomodolibet attemptari,

In cujus, &c. usque Occasum Solis Diei Martis proximò futuri duraturas.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xxix die Maii.

Per ipsum Regem.

De

Ann. D. 1419. Hen. 5.

De Appunctuatis Primo Die CONVENTIONIS.

An. 7. H. 5. Ibid. m. 43.

REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum Facimus quod Die, Datæ Præsentium, fuimus cum Serenissimâ Principissâ, *Isabella Franciæ* Consanguineâ nostrâ Carissimâ, & Illustri Principe *Johanne Duce Burgundiæ* Consanguineo nostro, Commissarius & Potestatem in ea parte habentibus à carissimo Consanguineo nostro Franciæ, congregati in Loco propè & subtùs Meullent, pro *Conventione Personali* nostra & dicti Consanguinei nostri Franciæ ordinato, super intentione Tractandi de Pace finali inter Nos & eundem Consanguineum nostrum Franciæ ac Regna Angliæ & Franciæ:

In quibus quidem Die atque Loco fuit unanimiter inter Nos & præfatos Consanguineam & Ducem, Vice & Nomine dicti Consanguinei nostri Franciæ, Concordatum & Appunctuatum quod CONVENTIO, jam incepta secundum Securitates alias, per Nos & præfatum Consanguineum nostrum Franciæ promissas, CONTINUABITUR quousque aliqua finalis & votiva Conclusio fuerit, Domino concedente, super ipsa Materia capta & habita:

Et, si nos non vellemus, vel dictus Consanguineus noster Franciæ non vellet (quod absit) in Negotio præsenti vacare aut intendere, Nos eidem Consanguineo nostro Franciæ, per Octo Dies, ante nostrum totalem Discessum *de Medonta*, per Literas nostras Patentes, Magno Sigillo nostro sigillatas, notificare tenebimur,

Et ipse Consanguineus noster Franciæ Nobis, per Octo Dies, ante ipsius totalem Discessum de Pontisara, per Literas suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas, notificare tenebitur:

Quibus Octo Diebus durantibus, necnon per alios Octo Dies, post & immediatè sequentes, Treugæ & Abstinentia Guerræ inter Nos & prædictum Consanguineum nostrum Franciæ durabunt, & per Nos & ipsum Consanguineum nostrum Franciæ, per modum inter nostros & ipsius Ambassiatores & Commissarios alias Conclusum & Concordatum, servabuntur;

Quod quidem Appunctuamentum Tenere & Observare, ac per nostros facere Teneri & Observari, bonâ fide, Promittimus, atque Promittimus per Præsentes.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras Magni Sigilli nostri Appensione fecimus roborari.

Dat. in *Loco prædicto* propè & subtùs *Meullent* vicesimo nono die Maii.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 760.

* *Super Tractatu Flandriæ.*

INSTRUCTIO, *data* Willielmo Bardolf *Militi Locumtenenti Capitanei Villæ Calesii*, *Magistro* Johanni Escourt *in Legibus Baccallario*, Ricardo Bokeland *Vitellario Calesii*, *Magistro* Willielmo Bray *Clerico*, Johanni Churche *Locumtenenti Majoris Stapulæ Calesii*, *&* Johanni Pykeryng, *Commissariis per Dominum nostrum Regem Deputatis ad Tractandum*, *&* *Renovandum Securitates Mercandisarum*, *Mercatorum*, *Clericorum*, *&* *Peregrinorum*, *&* *Piscatorum*, *&* *Familiarum eorundem*, *cum Deputatis ex Parte adversa pro Parte Flandriæ.*

Ann. D 1419. An. 7. H. 5. Penes Cleric. Pell.

IN PRIMIS, quod videant Potestatem Partis Adversæ fore sufficientem ad omnia inter eos concludenda, tam pro *Adversario Franciæ*, quam *Duce Burgundiæ*, ac etiam *Quatuor Membris Flandriæ prædictæ*.

ITEM, quod Securitates, nuper captæ, & jam in Festo Paschæ ultimo præterito finitæ, transferantur fideliter *de Lingua Gallica ad Latinam*: & quod dicti Commissarii, pro parte Domini nostri Regis, omnia & singula, concernentia Tractatum hujusmodi, Tractent, Communicent, Scribant, & Concludant in *Lingua Latina*, & non in *Gallica*, sicut alias factum fuerat

ITEM, attento quod Flandrenses multum instant pro Renovatione Securitatum prædictarum, & quod expediat Mercatoribus Angliæ quod ipsæ Securitates cum Bonis Provisionibus habeantur, quas Provisiones cum Bona maturitate fieri oportebit; vult Dominus noster *Rex* quod Commissarii sui pro nunc renovent, & de novo capiant Securitates pro Mercatoribus, Mercandisis, Clericis, Peregrinis, & Piscatoribus, ac eorum Familiaribus, sub eisdem modo & forma in dictis Securitatibus expressatis, à Die Conclusionis eorumdem usque ad Festum omnium Sanctorum proximò futurum duraturis; additis tamen Provisionibus infrascriptis; viz.

Quod, durante Tempore Securitatum prædictarum, nulli Flandrenses, aut Inhabitantes Patriam Flandriæ, faciant Guerram Domino nostro *Regi* per Terram vel per Mare: nec aliquam Armatam facient, aut fieri permittent, in Partibus, Portubus, Ripariis, Hauris, aut aliis Locis quibuscumque Partium Flandriæ, aut exire de eisdem ad faciendum Guerram contra Dominum nostrum Regem antedictum, aut Subditos ejusdem

ITEM, in Casu quo aliquæ Gentes Armorum, super Mare laborantes contra Dominum nostrum Regem, in Portus, Hauras, Riparias, aut Loca Partium Flandriæ prædictarum applicuerint, ipsæ ibidem nullatenus receptabuntur; nec Gentes Partium Flandriæ prædictæ aliqua Victualia, Artelarias, aut alia Guerrarum Præparamenta eisdem ministrabunt, aut Favores alios adhibebunt quovismodo, durante tempore supradicto.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

ITEM, quod *Appunctuetur & Concludatur* Una Conventio, fienda durantibus Securitatibus prædictis, Ambassiatorum utriusque Partis circiter Festum Assumptionis vel Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, in qua prolixiores Securitates sive Treugæ inter Partes prædictas capi poterint, cum Additionibus aliarum Provisionum, quæ interim excogitari debeant, pro majori Securitate & Observatione meliori earumdem Securitatum, hinc & inde

ITEM, Instent effectualiter dicti Commissarii pro Reparatione Attemptatorum, & præcipuè pro Restitutione Decem Milium Librarum, pro certis Mercandisis dudum Arrestatis in Portu de Sclus, & ibidem dissipatis, contra formam Appunctuamentorum tunc pendentium, de quibus Mercatores Angliæ pleniorem dabunt Informationem.

In cujus Testimonium huic præsenti INSTRUCTIONI præfatus Dominus noster *Rex* tam Magnum quam Privatum Sigilla sua apponi fecit.

Dat. apud *Westm.* Primo die Junii, Anno Regni ejusdem Domini nostri Regis Septimo.

---

* IX. 761. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5 p. 1. m. 43.

* *De finaliter concordando cum Commissariis Franciæ.*

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm inter Nos & Consanguineum nostrum Franc. nuper Appunctuatum fuisset de simul Conveniendo, ad Communicandum, Tractandum, & Concordandum super nonnullis Rebus, unde inter certos Commissarios & Deputatos nostros ac Ambassiatores & Deputatos prædicti Consanguinei nostri per antea prælocutum fuit,

Ac idem Consanguineus noster, Prout per Literas suas Patentes plenariè accepimus, de præsenti extet impeditus, quo minus ipse ad Conveniendum unà Nobiscum Personaliter interesse non possit,

Nos igitur,

De fidelitate, circumspectione, & industria, Carissimorum Fratrum nostrorum, *Thomæ Ducis Clarenciæ*, & *Humfridi Ducis Gloucestriæ*, ac Reverendissimi in Christo Patris *Henrici Cantuariensis Archiepiscopi*, necnon, Carissimorum Avunculorum nostrorum, *Thomæ Ducis Exoniæ* & *Henrici Episcopi Wintoniensis*, plenius confidentes,

Ipsos Quinque, Quatuor, aut Tres eorum Constituimus & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Constituimus & Ordinamus, nostros veros & indubios Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales,

Ad Conveniendum, Tractandum, Componendum, Transigendum, Paciscendum, ac plenariè & finaliter Concordandum cum Ambassiatoribus seu Deputatis prædicti Consanguinei nostri, sufficientem in hac parte Potestatem habentibus, in quibuscumque Locis & Placeis, ubi, pro CONVENTIONE prædicta, & pro Facto Tractatùs Pacis inter Nos & eundem Consanguineum nostrum, melius eis videbitur, super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Riotis, & Discordiis, motis vel movendis, unà cum omnibus suis Articulis, Circumstantiis, Incidentibus, Emergentibus, & Dependentiis, inter Nos, Regna, Subditos, Dominia, Amicos, Alligatos, Auxiliantes, & Adhærentes nostros quoscumque, tam citra, quàm ultra Mare, ex una parte, & prædictum Consanguineum nostrum, Subditos, Dominia, Amicos, Alligatos, Auxiliantes, & Adhærentes suos quoscumque, ex altera,

Et ulterius Facimus, Constituimus, & Ordinamus, per Præsentes, præfatos Fratres nostros, Archiepiscopum, & Avunculos nostros, Quinque, Quatuor, aut Tres eorum, nostros veros Procuratores & Nuncios speciales,

Et ipsis Quinque, Quatuor, vel Tribus eorumdem Damus plenam & liberam Potestatem, & Mandatum speciale, ad Tractandum, Nomine nostro, cum prædictis Ambassiatoribus seu Deputatis prædicti Consanguinei nostri, de & super Sponsalibus per verba de futuro, seu Matrimonio per verba de præsenti, inter Nos & Inclitam Puellam Dominam *Katerinam* Filiam ejusdem Consanguinei nostri, prout magis commodè, firmiùs, & convenientiùs fore viderint faciendum,

Necnon ad omnia & singula, pro Nobis & Parte nostra, cum Ambassiatoribus seu Deputatis prædicti Consanguinei nostri, sufficientem in hac parte potestatem habentibus, Tractata, Composita, Transacta, & Concordata, per Nos benè & fideliter Observanda, in Animam nostram Jurandi,

Literas etiam sigillatas, Obligationes, Promissiones, & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas, concordatas, seu requisitas, Dandum & Concedendum, quas parem & eundem Effectum & Vigorem habere Volumus, ac si Nos in Persona nostra eas Daremus, faceremus, seu exponeremus,

Et generaliter omnia & singula Faciendum, exercendum, & expediendum quæ in præmissis, vel circa ea, necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale.

Promittentes, bonâ fide & in verbo Regio, Nos Firmum & Gratum perpetuò habituros quicquid per præfatos Commissarios seu Deputatos nostros Quinque, Quatuor aut Tres eorum, Nomine nostro, Actum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, & quòd dabimus Literas nostras Confirmatorias, nostro Magno Sigillo sigillatas, super his quæ sic Concordata erunt, & ea, quantum in nobis est, absque fraude vel malo ingenio, in omnibus exequi faciemus, nec unquam Dicemus, faciemus, seu proponemus, in Judicio, vel extra, quicquam in contrarium,

* Da-

Ann. D. 1419. Hen. 5. * IX. 762. * Damus insuper præfatis Commissariis & Deputatis nostris Quinque, Quatuor, aut Tribus eorumdem, plenam, per Præsentes, Potestatem ad Convocandum & Assumendum sibi, quotiens & quando eis placuerit, tot & tales Personas de Concilio nostro, ad communicandum cum eisdem super Præmissis, prout juxta sanas discretiones suas fore viderint melius faciendum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Maute* Primo die Junii.

Per ipsum Regem.

Petitiones & Demandæ factæ per Regem Angliæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 25. B.

AD Honorem & Laudem Divini Nominis, & effusionem Christiani Sanguinis evitandam,

Nos *Henricus*, Dei Gratiâ, &c. Volumus & parati Sumus concludere PACEM FINALEM cum Consanguineo nostro *Franciæ*, sub Modis & Conditionibus quæ sequuntur; inhærendo PROTESTATIONI jam Nomine nostro factæ, &c.

IN PRIMIS, quòd DIMITTANTUR, remaneant, & fiant Nobis, Hæredibus, ac Successoribus nostris IMPERPETUUM, Omnia & singula, de quibus in Tractatu MAGNÆ PACIS, inchoato apud *Bretigny* juxta *Carnotum*, Concordatum erat quòd, inclitæ Memoriæ, Progenitori nostro, *Edwardo* Regi, & Hæredibus suis, DIMITTERENTUR, remanerent, & fierent

ITEM, quòd DIMITTANTUR & remaneant Nobis, & Hæredibus nostris IMPERPETUUM, totus Ducatus Normanniæ, cum suis Juribus & Pertinentiis, etiam cum hiis quæ de Præsenti in Manibus nostris non existunt; unà cum Civitatibus, Villis, Fortalitiis, Terris, Patriis, Dominiis, atque Locis quibuscumque, per Nos infra Regnum Franciæ pro Tempore Guerræ nostræ obtentis, seu per eam adquisitis, HABENDA Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris integrè & pacificè, ità quod inde liberè possimus disponere quomodocumque Nobis placuerit.

ITEM, quòd Nos, Hæredes, & Successores IMPERPETUUM, Præmissa omnia & singula, unà cum eorum Homagiis, Obedientiis, Ligeantiis, Feodis, Vassallis, Recognitionibus, Superioritatibus, Resortis, mero & mixto Imperio, ac omnibus & singulis eorum Juribus & Pertinentiis, etiam hic non specificatis (licet sint talia quæ de sui Naturâ seu propter eorum Excellentiam non transeunt sub generalitate verborum, sed specialem Expositionem requirant) HABEAMUS pacificè & quietè, & teneamus tanquam Dominus Ligeus & Supremus eorum, ac omnium & singulorum Hominum, seu Subditorum, de Civitatibus, Terris, Patriis, & Locis supradictis, tamquàm Vicinus Regis Franciæ, & non ab aliquo Hominum, sed a solo Deo; Ita quòd liberè ab omni Subjectione, Jurisdictione, Obedientiâ, Superioritate, Recognitione Regis & Coronæ Franciæ & cujuscunque alterius, sicut per Nos & Concilium nostrum advisari poterit & scribi: Ita quòd nec *Rex Franciæ* quiscunque, pro tempore existens, ratione Coronæ Franciæ, aut alio quocunque, Titulo seu Colore, nec alius quiscunque, nisi Nos, & Hæredes, aut Successores nostri, seu habentes Causam a Nobis, aliquid Juris, seu Jurisdictionis, aut Superioritatis vendicare poterit, seu debeat, aut habere Rebus aut Personis supradictis.

Et debent Præmissa omnia, sic generaliter & in grosso expressata, redigi per extensum in Scripturam, & Nos inde securari sic per viam Cessionis, Transportationis, Liberationis, Renunciationis, & aliis quibuscunque Modis & ita sub bonis, claris, specialibus, securis, & apertis Modo, Formâ, & verbis, sicut Nos & Concilium nostrum sciverimus scribere seu advisare.

Et, pro eo quòd quædam ex prædictis, quæ Nobis per Præsentem TRACTATUM remanere & liberari deberent, absque Guerrâ inferendâ Possessoribus eorumdem, verisimiliter haberi non debeant; videtur Nobis quod, si pro illis per Nos Guerras fieri oporteat, quòd ea omnia, quæ per hujusmodi Guerras, per Nos faciendas, obtinebuntur, Nobis remanere debeant per Ipsos Modum & Formam, quibus alia superius expressata Nobis remanere debent.

---

* IX. 763. * *Petitiones factæ pro parte Franciæ, cum Responsionibus.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius. B. 6. fol. 26. A.

PRÆSUPPOSITIS semper PROTESTATIONIBUS in hac Materiâ FACTIS,

Pro Bono Pacis finalis & Tranquillitatis perpetuæ, inter Christianissimum & Serenissimum Principem & Dominum nostrum Metuendissimum Dominum *Karolum* Sextum, Dei Gratiâ, *Francorum* Regem, & Excellentissimum Principem *Henricum*, eâdem Gratiâ, Regem *Angliæ*, Successores, Regna, Patrias, & Subditos eorumdem, videtur esse Rationi & Justitiæ congruum, ymò necessarium, quòd, ut ad Pacem ipsam perveniatur, Ipse Rex *Angliæ* illa concordet quæ sequuntur;

Petitio 1. PRIMO, quòd Ipse Rex *Angliæ*, pro Se, suis Hæredibus, Successoribus, & ab eo Causam habentibus, Renunciet omnibus & singulis Juribus, Causæ, Querelæ, Actioni, & Titulo, quæ hactenus Ipse & sui Prædecessores habuerunt, aut prætenderunt, seu prætendit Ipse habere aut habuisse, NOMINI & CORONÆ *Regni Franciæ* & in eisdem, Causâ, Colore, seu Titulo Prædecessorum suorum, sui vel alterius cujuscunque, tam pro Se, quàm pro suis Successoribus, & ab eo vel eis Causam habentibus, Jusve Titulum in eisdem habere prætendentibus nunc vel in futurum, ad Utilitatem, Commodum, & Profectum dicti Domini nostri *Francorum* Regis, Hæredum, & Successorum suorum, ac ab eo Causam habentium; Omnibusque Juri & Titulo, ratione & Causâ Successionis, Conquestæ, Acquisitionis, Emptionis, Translationis, Transportûs, vel alio quovismodo, competentibus Ann. D. 1419
aut spectantibus, competituris que vel spectaturis, Ipsi Regi *Angliæ*, Hen. 5.
vel suis Prædecessoribus, tàm Paternis & Maternis, quàm Collateralibus, vel aliis, Successionibus, Juribus, Titulis, Rationibus, sive Causis, aut Coloribus quibuscunque, In Dominiis, Principatibus, Terris, Castris, Fortalitiis, Locis, Redditibus, Servitutibus, Homagiis, Ressortis, Superioritatibus, & Servitiis quibuscunque, infra Regnum Franciæ existentibus.

ISTE ARTICULUS *placet Regi Angliæ usque huc,* Respons.

Et vult Dominus noster Rex quod Iste Articulus Ponatur sic,

EXCEPTIS *tantummodo &* RESERVATIS *dicto* Regi Angliæ *Principatibus, Ducatibus, Comitatibus, Dominiis, Civitatibus, Castris, Fortalitiis, Villis, Insulis, & Locis, Homagiis, Superioritatibus, Servitiis, Resortis, Ligeantiis, Subjectionibus, & aliis Rebus & Juribus quibuscunque, quæ secundum Tenorem Præsentis Tractatus* Regi Angliæ, *Hæredibus, & Assignatis suis, ac Successoribus suis, remanebunt, poteruntque & debebunt competere & pertinere;*

Quæ omnia, in ipsa sua Renunciatione, melioribus Modis & Formis, quæ Sibi & Concilio suo videbuntur expedire, in Genere & in Specie Reservabit.

Vel sic,

EXCEPTIS *tantummodo illis, quæ* præfato Regi Angliæ *per præsentem Pacem remanebunt, poteruntque & debebunt competere & pertinere, tam ratione & Causâ* Tractatûs de Bretigny, *quàm* Captionis & Redemptionis Regis Johannis Franciæ: *& etiam omni Jure, quod possit petere vel requirere ratione Trium Millionum Scutorum, de quibus in dicto* Tractatu de Bretigny *Mentio facta fuit, necnon omnibus & singulis Guerris & Processibus, ab inde ortis, seu oriendis in futurum, in Curiis quibuscunque, tam Ecclesiasticis, quàm Secularibus, in quocunque statu decisæ vel indecisæ forent, aut per Appellationem non suspensæ.*

ITEM, Renunciabit idem *Rex Angliæ* Feodis, Superioritatibus, Petitio 2.
& Dominiis Ducatuum *Turonensis*, *Andegaviæ*, & *Britanniæ*, & Comitatuum ac Patriarum *Flandriæ & Cenomaniæ*; & generaliter omnibus Petitionibus, quas *Rex Angliæ* fecit, aut facere potuit, aut potest, *Regi Franciæ*, quacunque de Causâ Hoc sit vel fuerit, Exceptis hiis, quæ ad præsentem TRACTATUM sibi debent remanere.

ISTE ARTICULUS *non placet Domino nostro Regi.* Respons.

ITEM, Jurabit & Promittet, in verbo Regio, Idem *Rex Angliæ*, pro suis Hæredibus, Successoribus, & ab eo Causam habentibus, quòd non recipiet, aut acceptabit in futurum, Cessionem aut Transportum *Juris vel Tituli Regni* seu *Coronæ Franciæ* de & à quacunque Personâ, quæ nunc vel in futurum speret, aut spectet, seu habeat, aut habere prætendat Jus, Titulum, sive Causam in dictis *Regno & Coronâ*, Titulo successorio, hæreditario, vel alio quocunque; nec etiam Principatibus * & Dominiis, * X. 764.
nunc, vel in futurum, *dicto Domino nostro Regi*, aut suis Hæredibus, vel Successoribus pertinentibus: Petitio 3.

Exceptis tamen illis quæ per Tractatum & Pacem hujusmodi sibi debent remanere.

Et, si tempore jam transacto, vel in futurum, aliquæ tales vel consimiles Cessiones aut Transportus essent vel forent Factæ, Tractatæ, sive Promissæ, aut Facti, Tractati, sive Promissi, illis, exnunc prout extunc, & extunc prout exnunc, Renunciat, & Renunciabit, ad Utilitatem, Commodum, & Profectum *præfati Domini nostri Regis*, suorumque Hæredum, Successorum, & Causam ab eo habentium, quotiens fuerit expediens & oportunem.

ISTE ARTICULUS *placet Domino nostro Regi; dum tamen Pars Consanguinei sui Franciæ, eodem Modo, pro Parte suâ, faciat Confirmari, Ratificari, Jurari, & Promitti.* Respons.

ITEM, quòd omnes & singulas Promissiones, Renunciationes, Petitio 4.
Transportus, & omnia contenta in illis, ac cætera Bonum dictæ Pacis concernentia, quæ per ipsum Dominum nostrum & ejus Consilium poterunt meliùs advisari atque scribi, Idem *Rex Angliæ*, per Dominos Fratres suos, & alios Propinquiores sui Sanguinis, ac Tres Status Regni Angliæ, faciet Confirmari, Ratificari, Jurari, & Promitti.

ISTE ARTICULUS *non placet Domino Regi.* Respons.

ITEM, quòd, pro Comitatu de Pontieu, & aliis Rebus, quæ Petitio 5.
dictus *Rex Angliæ* se dicit habere in villâ de Monsterolio super Mare, & ejus pertinentiis, sit licitum dicto Domino nostro *Regi*, quantumcumque sibi placuerit, dare & assignare dicto *Regi Angliæ*, aut ejus Hæredibus, vel Successoribus, Terras & Dominia Valoris æquivalentis in Finibus Ducatûs Aquitanniæ, & prope ipsum Ducatum.

ISTE ARTICULUS *non placet Domino nostro Regi.* Respons.

ITEM, Considerato quòd dictus *Rex Angliæ Ducatum Normanniæ* per præsentem Tractatum habiturus est: in quo quidem Ducatu sunt quædam Villæ, Terræ, atque Castra, quæ per eundem nondum sunt Conquisitæ seu conquisita; Ipse *Rex Angliæ* dicto Domino *nostro Regi* Dimittat omnes Terras, Villas, atque Castra, per eum, extra Ducatum prædictum, pro Tempore præsentis Guerræ, acquisitas seu acquisita. Petitio 6.

ITEM, quòd omnes & singulæ Personæ, tam Ecclesiasticæ, quàm Seculares, possint in suis Redditibus, Hæreditagiis, & Beneficiis quibuscunque reverti liberè, pacificè, & quietè, & eadem, atque Universitates Studiorum Regni Franciæ suis Privilegiis, uti & gaudere quemadmodum ante tempus Guerræ faciebant.

ITEM, quòd tales Confœderationes & Alligantiæ, quales fuerint advisatæ, fiant inter Partes & eorum Confœderatos & Alligatos.

ISTE

Ann. D. 1419. Hen. 5. Respons. ISTE ARTICULUS *placet* Domino nostro Regi; *& vult idem Rex quòd fiant in bonâ formâ, dum tamen non includantur in hujusmodi Confœderationibus & Alligantiis Scoti & alii Rebelles, qui subesse deberent.*

Petitio 7. ITEM, dicto *Regi* petantur Sexcenta Milia Scutorum in Auro, quæ tradita fuerant *Regi Ricardo*, in Deductionem Dotis Octingentorum Millium Scutorum Auri, sibi promissorum Causâ Matrimonii *Isabellæ Franciæ* sibi desponsatæ: necnon Jocalia & Bona Mobilia ejusdem *Dominæ Isabellæ*, ad Summam Quadringentorum Milium extendentia, quæ dictus *Rex Ricardus* pro Se, suis Hæredibus, & ab eo Causam habentibus, Promisit dicto *Domino nostro Regi* Reddere & Restituere eo Casu, quo ante dictam *Dominam Isabellam* ab hac vitâ decederet; pro quibus reddendis fuerunt Fidejussores, Dominus *Johannes Dux Lancastriæ*, *Edmundus Dux Eborum*, *Thomas Dux Glowcestriæ*, & plures alii, & quilibet eorum in solidum.

Respons. QUANTUM AD ISTUM ARTICULUM Dominus Rex *vult quòd de omnibus hiis, de quibus rationabiliter exonerari non poterit, fiat Compensatio, cum Summâ æquali*, de Redemptione Regis Johannis:

Quoad Summam Quadringentorum Millium, petitam pro Jocalibus, &c. Rex *multum miratur de Summâ tantâ petitâ, cum, in Rei veritate, notorium sit, quòd valor non extendebat se ad Quartam Partem; tamen de illis, de quibus non poterit sic rationabiliter exonerari, Respondeatur ut supra.*

Petitio 8. Et redigentur Præmissa, sic generaliter & in grosso expressata, per extensum, in Scripturam; & dictus *Dominus noster Rex*, & sui Hæredes inde Securari sic per bonos, claros, speciales, securos, & opertos Modos, Formas, atque verba, sicut Ipse Dominus noster & ejus Concilium sciverint advisare.

Respons. QUOAD ISTUM ARTICULUM, *veniat qui de Jure petere possit, & sibi rationabiliter respondeatur.*

** Pro Commissariis Franciæ.*

• IX. 765. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 37.

REX universis & singulis Capitaneis, Gentibus Armorum, & de Tractu, ac aliis Ligeis, Subditis, & Vassallis suis quibuscumque, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod,

Cùm Consanguineus noster Franciæ, ac Consanguinea nostra Consors sua, & *Johannes Dux Burgundiæ* intendant, certis de Causis ipsos moventibus, de Militibus, Scutiferis, & Gentibus suis, semel, aut sæpius, usque Præsentiam nostram mittere, ut accepimus,

Nos,

Pro Securitate illorum, qui sic mittentur, prospicere volentes in hac parte,

Suscepimus illos omnes & singulos (cujuscumque Status seu Conditionis fuerint) sub Numero Quinquaginta Personarum, quos prædicti Consanguinei nostri & *Dux Burgundiæ*, aut eorum aliquis, nobis mittere voluerint, vel voluerit, usque Præsentiam nostram prædictam, insimul, vel per Partes, Armatos vel non Armatos, veniendo, ibidem morando, & exinde salvo & securè, quotiens sibi placuerit, redeundo, ac Equos, Res, Bona, Jocalia, & Hernesia sua quæcumque,

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c.

In cujus, &c. usque Festum Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Villam suam de Maunte* septimo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Victualibus extra Normaniam non traducendis.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 31. d.

REX Ballivo nostro de Constantine Salutem.

Quia certitudinaliter informamur quod, pendentibus certis Treugis, seu Guerrarum Abstinentiis, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, quidam Habitantes Parisius & aliorum Locorum diversorum, de Obedientia nostra non existentium, ad diversas Partes Ducatûs nostri Normanniæ, sub umbra & colore Treugarum prædictarum, jam noviter se diverterunt, ac plura & diversa Victualia, tam Boves, Oves, Vaccas, Bacones quàm Vina & Grana quæcumque, extra dictum Ducatum nostrum secum trahunt & abducunt, quæ, si amplius fieri permitterentur, in nostri grave Dampnum & Præjudicium cederent manifestè,

Nos, de Remedio, quo congruit, in hac parte, Ordinare volentes & providere, ut tenemur, vobis Mandamus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in Locis infra Ballivam vestram, ubi melius expedire videritis, publicè proclamari faciatis, nè quis Subditorum aut Ligeorum nostrorum (cujuscumque status fuerit) aliqua Victualia, qualiacumque fuerint, alicui, de Obedientia nostra non existenti, sub Forisfactura omnium quæ nobis forisfacere poterit, Vendat, nec ea sibi in Escambio, seu alio quovis quæsito colore, Tradat seu Deliberet quovis modo.

Teste Rege apud *Villam suam de Maunte* decimo die Junii.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Ballivo de Maunt.	*Ballivo de Rouen.*
Ballivo d'Evreux.	*Ballivo de Caen*
Ballivo de Caux.	*Ballivo d'Alencon.*
Ballivo de Gisors.	

Pro Capitali de Bogio, in Comitem de Longueville præfecto.

Ann. D. 1419. Hen. 5. An. 7. H. 5. Ibid. m. 35.

REX universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Ballivis, Vicecomitibus, Præpositis, & omnibus Ministris & Fidelibus suis, Salutem.

• IX. 766. * Regalis Dignitatis Solium & Fastigium nedum insignire set potiùs augere confidimus, dum inter Personas Nobiles, discretas, & potentes Honorum Culmina dispensamus:

Credimus namque nostram Regiam Magnificentiam tanto lucidiùs ornari & fulciri, quanto Viris virtuosis & strenuis, ac saltem in partem solicitudinis Regiæ Consilio præpollentibus, ad Honorum Gradus evocatis, ad directionem Boni publici roboratur:

Hæc quidem in Regalis discussionis Examine revolventes, ad Personam Nobilis & Præpotentis Viri, dilecti & fidelis nostri, *Guastonis de Foix*, Capitalis de la Bugh, intuitum nostræ considerationis direximus,

Quem, ob Reverentiam & Honorem instantis Solempnitatis sanctæ & individuæ Trinitatis, ac propter Virtutum Præcellentiam, & Armorum Strenuitatem, aliaque diversa probitatis Merita, ad Honoris Culmen producere dignum ducimus,

Et eidem *Guastoni* Nomen & Honorem *Comitis* dedimus, ac ipsum *in Comitem de Longueville* præficimus, necnon de eisdem Nomine & Honore per *Cincturam Gladii* eundem Guastonem investimus.

Et, quia, crescente Statûs Celsitudine, consequenter crescunt diversa Sumptus & Onera, pro Statu suo Comitis in hac parte decentiùs sustinendo, totum Comitatum de Longueville, in quantum se extendit cum omnibus pertinentiis & dependentiis suis, eidem *Guastoni*, Tenore Præsentium, Damus & Concedimus,

HABENDA & TENENDA sibi & Hæredibus suis Masculis, de Corpore suo exeuntibus, de Nobis & Hæredibus nostris, per Homagium, quod idem *Guasto* personaliter Nobis fecit, & Reddendo Nobis & eisdem Hæredibus nostris unum Equum singulis Annis imperpetuum;

Ita semper quod idem *Guasto*, & dicti Hæredes sui, ad portandum Trenam nostram, & Hæredum nostrorum, annuatim, die Solemnitatis Sanctæ Trinitatis, si præsentes in Ducatu nostro personaliter interfuerimus, prompti sint & parati.

Hiis Testibus,

Præcarissimis Fratribus nostris,
Thomâ Clarentiæ,
Et *Humfrido Gloucestriæ*,
Ac, carissimo Avunculo nostro, *Thomâ Exoniæ*,
Ducibus:
Edmundo Marchiæ,
Johanne Huntingdoniæ,
Ricardo Warrwicæ,
Johanne Comite Marescallo,
Et *Willelmo Suffolciæ*,
Consanguineis nostris carissimis,
Comitibus:
Johanne de Roos,
Johanne de Clifford,
Johanne de Beauchamp de Bergevenny,
Roberto de Wylughby,
Henrico Fitz Hugh Camerario nostro,
Waltero Hungerford Senescallo Hospitii nostri, Militibus,
Magistro Philippo Morgan Cancellario nostro Normanniæ.
Magistro Johanne Kempe Custode Privati Sigilli nostri,
Willielmo Alyngton Thesaurario nostro Normanniæ;
Et aliis.

Dat. per Manum nostram apud *Villam nostram de Maunte* undecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

Super Gestu & Submissione Johannis nuper Papæ Notificatio.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 63. B.

MARTINUS *Episcopus*, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, *Henrico*, *Regi Angliæ*, Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Divina Providentia, humanas Actiones in melius, ac in Veritatis & Justitiæ Iter, ineffabili suâ bonitate, disponens, tanto majoris Dilectionis ardore suæ Clementiæ Oculos in Ecclesiam suam dirigit, quanto, juxta successus Rerum & Temporum, magis suæ ædificationi viderit expedire; quod & vetera Exempla Nos edocent, & Diebus nostris, in facto Unionis Ecclesiæ, possit manifestiùs apparere.

Nuper enim, cùm *Baldassar Cossa*, olim *Johannes* XXIII. in sua tunc Obedientiâ nuncupatus (quem assignari Nobis debere Concilium Constantiæ decrevit) per quosdam, à Nobis Deputatos, ad Nos humanissimè duceretur, applicans ad Castrum Felini Parmensis Diœcesis, Timore concepto ad Carceres duceretur (quod tamen veritate carebat) Noctis tempore fugiens, divertit ad Sarzavam, Opidum, Amicissimo sibi, *Duci Januæ* subjectum;

• IX. 767. * Ubi benigne susceptus, & de veritate certificatus, receptis etiam à Nobis & à Communitate Florentinorum salvis Conductibus, sponte & sine morâ Iter arripuit, & hodie, Florentiam intrans, priusque alio diverteret, ad Nos, in generali Consistorio, astantibus Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Eccle-

Ann. D. 1419. Hist. 5. fiæ Cardinalibus, sedentes, ac Prælatorum aliorum spectabilium & insignium Virorum Multitudine circumfusa, suppliciter venit, ac, cum omni humilitate & laudabili devotione prostratus ante Pedes nostros, Cessionem ac Renunciationem, quas diu ante nostram Assumptionem fecerat, sponte & libere ratificans atque approbans, Nos, verbo factoque, in Romanum Pontificem, ac in universalis Ecclesiæ Sponsum indubitatum & unicum, recognovit, propter quæ est meritò commendandus.

Hæc itaque contigisse, Non Hominum Consilio, sed inexhaustæ incomprehensibilisque Divinæ Providentiæ Ordini, cuncta suis Locis & Temporibus disponentis, ascribendum esse censemus.

Quæ tuæ Serenitati significare decrevimus, ut hujus Rei sentias Veritatem, qui pro Unione, in Ecclesiâ Dei feliciter consummatâ, multos Labores, multaque expensarum Onera subivisti.

Dat. *Florent.* xviii. Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

BERENGARIUS.

Litera dicti nuper Papæ ad Regem.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. fol. 64. A. SERENISSIME PRINCEPS ET EXCELSE DOMINE,

Post Recommendationem, meminisse puto Serenitatem vestram quod eam semper singulari Affectionis zelo colui vestrosque Successus & Incrementa summis votis desideravi; de quo eadem Serenitas, in quocumque Statu fueram, Experimenta suscepit.

Nunc verò, post tantos Casus, quibus pro dandâ Pace Ecclesiæ Dei, michi semper desideratissimâ, me sponte objeci, Cardinalis factus, eodem zelo ad eandem Serenitatem constanter insisto: Et, quamdiu in humanis agam, indesinenter insistam omni Studio officiosus; ut quicquid ei Comodum vel Gratum sensero quam cupide faciam: cui me totis Affectibus recommendo.

Dat. *Florent.* duodecimo die Julii.

Serenitatis vestræ præfatus Zelator,

B COSSA *Episcopus Tusculanus Cardinalis Florentiæ.*

Commissio Ducis Burgundiæ ad Tractandum super intercursu Mercandisarum.

Ann D. 1419. An 6. H. 5. Penes Camer. JOhan *Duc de Bourgoigne*, Conte de Flandres, d'Artois, & de Bourgoingne, Palatyn, Seignour de Salins & Malines, Commis ceste Partie de *Monsieur le Roi*, a touz ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Come de piecea,

Par vertu taunt des Licence & Auctorite, a Nous ottroiez de mon dit *Seigneur le Roi*, pour Traictier & Accorder dez Maniers, Seurtes, & Provisions, par les quelles Merchandise pourront avoir Cours & estre Excerce seurement entre lez Merchantz d'Angleterre & de nostre dicte Pais de Flandres & lours Alies, Facteurs, Gens, & Famille, ou cas que la Guerre fust ou serroit ouverte entre mon dit *Seigneur le Roi* & son Roialme d'un part, & la Partie d'Angleterre, d'aultre, & des circumstances & dependences des Choses dessusdites, & de chascun d'icelles,

Comme autrement,

Ait este, pour Traictier sour ce, eu de Nos Gentz & Commis avec lez Ambassatours & Commis de la dicte Partie d'Angleterre, Accorde Primiers un An, & depuis, par Continuations & Intervales de plusours Ans Merchandise, par Maniere de Provision par Terre & par Mier, entre Angleterre & Flandre, lez Pelerins faire d'un coste & d'aultre lour Pelerinages, lez Clers du dite Roiaulme d'Angleterre aler & returner de Rome pour lours Busoingnes, & les Pescheurs generalment aler Peschier sour Mier, suppose & non obstant que la Guerre feust entre mon dit *Seigneur le Roi* & son dit Roiaulme & la dite Partie d'Anglererre,

* IX. 768. * Et pour ce que la Darreiniere Continuacion, sour ce Prinse, est n'adguers expires,

Et que Nous volons & desiroms icellui Traitie estre Remis sus, & entretenu par toutes lez bons Maniers & Seurtes, que faire se purra, pour l'avancement de la dite Merchandise & le Prouffit Commune de nostre dite Pais, & de la Chose Publique,

Confiantz pleinement des sens, & loiaultes, & bonnes diligences de, nos Amez & Foiaulx, le *Pravost de l'Esglise de Saint Donas a Bruges*, Messire *Jaques de Lichtervelt Seignour de Goolsfamp*, Messieur *Roland Uutkerke*, Messieur *Felix Seigneur d'Estebuse* Soverain Bailly de Flandres, Messieur *Guillame Descamle* Chastelain de Furnes, Messieur *Jaques Seigneur de la Chapelle*, Messieur *Jehan de Ghistelle* Seigneur de Kelsbogue, & Messieur *Gerart de Maldeghem* Seigneur Descoude, Maistre *Henri Goedhals* Doien de Liege, Messieur *Simon de Fourmelles* Docteur, Maistre *Thris le Roi* Licence en Lois, Maistre *Sberty Gherbode*, *Guillame de Rabecque* Escuier, nos Conseillers, Maistre *Lenin de le Wyfle*, *Simon Vrenbone*, *Jehan Hanin*, Maistre *Bauderyn de la Porte*, Maistre *Ancell le Bouteiller*, *Michel le Wyfle*, *Jehan le Versenare*, & Mestre *Pierre Bye*.

Iceux ensamble, lez Vingt, lez Disnoefz, lez Dixhuit, lez Dixsept, lez Sesze, lez Quinsze, lez Quatorze, lez Treize, lez Dusze, lez Unsze, lez Dix, lez Noef, lez Huit, lez Seopt, lez Sis, lez Sinq, ou lez Quatre d'iceulx (en nombre de queulx Six, Cink, ou Quatre voulons que, du mains, lez Trois ou les Deux soient de noz ditz Conseillers) avoms Commis, en nostre Lieu en lour doant Povoir & Auctorite, par ces Presentes, de Reprenre le dicte Traite, & d'Assembler sour ce toutes & quantes foiz que Busoigne sera, Ann. D. 1419. Ann. 5.

Et a faire, avec lez Ambassateurs ou Commis de la dite Partie d'Angleterre, ad ce Deputez, es Lieus & as Jours avisez, & que avisez serront par eulx d'un Coste & d'aultre, pour Proceder,

Taunt a la Prorogation & Ralongement des dites Provisions & Seurtes, & des Pointz & Articles, accordes par icelles, ou de novel lez prendre & accorder, jesques a tiel Terme que bon lour semblera,

Et s'aucuns Clauses ou Paroles estoient es dites Provisions & Seurtes, trouves Dubitusez ou Obscures, de lez Interpretes & Declarer,

Ou lez Clausez, si Mestier est, ouster, & i mettes & adjouster de nouveaulx Pointz & Articles,

Avec toutz Provisions, Modifications, Declarations, & Interpretations necessaires & convenables,

Comme de Traichier & Accorder le plus expedientment q'ilz pourront, de touz aultres Maniers de Seurtes & Provisions generalment, & particulerment sour la Fait du Cours de la dite Merchandise, pour estre excerce seurement, par Terre & par Mier, entre lez Subjectez, Merchantz, & Habitantz de nostre dite Pais de Flandres, & ceulx du dicte Roiaulme d'Angleterre, & dez nulles aultres Pais, Terres, & Seignouries, Subjectz & Obeisantz *au Roi d'Angleterre*, decea le Mier & dela, & lours Alies, Facteurs, & Famille,

Et, ovec ce, de tonz Seurtez, Treues, ou Abstinences de Guerre, ad ce servantz & convenables,

Ja soit ce que Guerre soit a present, ou que elle feust, ou serroit, Ouverte entre mon dit *Seigneur le Roi* & son Roialme, d'un part, & la dite *Partie d'Angleterre*, d'aultre,

Avec ce de Traitier & Accorder, avec lez ditz Ambassateurs ou Commis d'Angleterre, de & sour la Reparation & Restitution des Excesses, Attemptes, Prinses, & Damages, qui ount este, ou pourront estre, faitz, & faites, par lez Subgis, Habitantz, Matonners, Escumers, & aultres du dit Roiaulme & de Nous, par la Partie d'Angleterre sour lez Merchantz, Subgez, Habitantz, & aultres de nostre dite Pais de Flandres, & samblablement par ceulx d'icelli nostre Pais de Flandres sour ceulx de la Partie d'Angleterre,

Taunt des Attemptes, Prinses, & Dampmages, dount l'en ad aultre foiz baille Compleintz & Requestes, & tenu Journes, & fait Enformations & aultres Diligences, comme aultres quelxconques Faitz, ou que Faitz serroient,

Et des circumstances & dependences des Choses dessusdites & de chascun d'iceller,

De Faire, Convenir, & Contraindre a faire Restitution & Amende touz ceulx, qui pour ce serront a contraindre,

Parties Appelles & oyes, ou Busoigne serra de Sentencier, Arbiter, Composer, Pacificer, Accorder, Appointer, & finablement Concluter,

Et generalment de faire tout ce que y appartiendra estre fait de Justice & de Reasoo,

* Et des Traities & Accordes, qui serront Faits, Pourparlez, avisez, & appointes, bailler Lettres tiels qu'ilz appartiendra, en prenant sour ce Lettres souffisantz de la dite Partie d'Angleterre, & de lez Publier par tout ou Busoingne serra, * IX. 769.

Et Promettons par le Foi de nostre Corps, & sur nostre Honeur, d'avoir Ferme, & Aggreable, & faire Tenir & Accomplier, tout ce que par Nos ditz Commis, les Vingt, lez Dixnoef, lez Dixsept, lez Sesze, lez Quinsze, lez Treize, lez Dousze, lez Unsze, lez Dix, lez Noefz, lez Huit, lez Sept, lez Six, lez Cinque, ou lez Quatre d'iceulx, ainsi que dit est, serra Traitie, Promis, Accorde, Conclut, & Appointe es Choses dessusdites & chascun d'icelles, de Bailler sour ce noz Lettres, & lez faire Confermer par lez Lettres Patentes de mon dit *Seigneur le Roi*, si avaunt que mestier serra, & requis en serons,

Si Donnons en Mandement, par ces mesmes Presentes, a touz noz Justicers, Officers, Subjectz, lours Lieutenantz, & a chascun d'eulx, sicome a lui appertiendra, que a Nous ditz Commis, par la maniere que dit est, es Choses dessusdites, en ce qui requira execucion, Obeissent & Entendent diligentement.

En Tesmoigne de ce Nous avoms fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne a *Pountoise* le xix. Jour de Juing, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Dixnoef.

Articuli, pro Parte Regis propositi, addendi Tractatui super Intercursu Merchandisarum prætactarum.

PRÆSUPPOSITIS PROVISIONIBUS, super Securitatibus Merchandisarum, sive Mercaturarum, Subditorum Regni Angliæ & Partium Flandriæ, hinc inde nuper Factis, & in Festo Paschæ ultimo jam præterito expiratis (quas præsentialiter pro hic insertis haberi volumus & expressis) sequuntur Additiones subscriptæ, sine quibus præsens Tractatus non videbitur effectualiter expediri.

INPRIMIS (videlicet) & ante omnia quod fiat sufficiens Securitas sive Cautio idonea per Dominos Commissarios sive Ambassiatores ex parte Flandriæ, in præsenti Tractatu interessentes, de Appunctuando & Concludendo effectualiter, atque finaliter, & ultimatim, certis Die & Loco, per Nos ultro citroque concorditer assignandis, super plenariam Satisfactionem Decem Milium Librarum, Nomine diversorum Bonorum & Merchandisarum, quorundam Mercatorum Regni Angliæ & Partium Hiberniæ, in Portu de Sclusa dudum injustè Arestatorum, & post-

Ann. D. 1419. Hen. 5. ea inibi horribiliter Dissipatorum, absque ulteriori Dilatione quacumque seu Excusatione intervenienti in hac parte:

De aliis tamen quibuscumque, hinc inde illicitè Attemptatis, Procedendo juxta vim, formam, & effectum Appunctuamenti per, Egregium Virum, Magistrum *Philippum Morgan*, utriusque Juris Doctorem, & Coambassiatores suos, ex parte una, & alios ex parte Flandriæ nuper existentes, ex parte altera, initi & facti; cujus quidem Appunctuamenti Executio fieri debuisses sub certâ forma temporibus retroactis, prout ex Tenore ejusdem Appunctuamenti (qui pro hic inserto & expressato haberi volumus) plenius continetur,

ITEM, quod, pendente Dilatione prædictâ, pro communi utilitate Mercatorum Stapulæ, & quorumcumque Subditorum Domini nostri *Regis Angliæ*, & præsertim ad effectum quod Mercatores hujusmodi liberè & licitè oportunum Cursum habere valeant ad eandem, benè & commodè liceat eisdem, & aliis cujuscumque Nationis existant (dummodo ad eandem Stapulam causâ Merchandisandi ibidem eos accedere contigerit) quæcumque genera Monetarum secum afferre, per Patriam Flandriæ supradictam, etiam ultra Aquam de Gravelyng, usque ad Villam Calesii inclusivè, ubi Stapula prædicta vigere dinoscitur.

Et quod consimiliter licebit Subditis Domini nostri Regis Angliæ quibuscumque Monetas, quas eos recipere contigerit à Debitoribus eorumdem in dictis partibus Flandriæ, liberè apportare ad dictam Villam Calesii, & alia Loca ubi eis necessarium vel expediens videbitur, absque aliqua Contradictione, aut Scrutatione, aliove Obstaculo, aut Impedimento, in hac parte quomodolibet faciendis; Statutis, Ordinationibus, sive Consuetudinibus dictarum Partium Flandriæ, hactenus in contrarium editis, aut observatis, vel in posterum observandis, non obstantibus quibuscumque.

* IX. 770. * ITEM, quod, pendentibus Induciis antedictis, nulli Flandrenses, aut Inhabitantes Patriam Flandriæ, faciant Guerram contra præfatum Serenissimum Dominum nostrum *Regem Angliæ & Franciæ*, per Terram, vel per Mare, nec aliquam Armatam facient aut fieri permittent in Partibus, Portubus, Ripariis, Havris, aut aliis Locis quibuscumque Partium Flandriæ, aut exire de eisdem, ad faciendum Guerram contra Dominum nostrum Regem antedictum, aut Subditos eorumdem.

ITEM, in Casu quo aliquæ Gentes Armorum, super Mare Laborantes contra Dominum nostrum Regem, in Portus, Havras, Riparias, aut Loca Partium Flandriæ prædictæ applicuerint, ipsi ibidem nullatenus receptabuntur: nec Gentes Partium Flandriæ prædictæ aliqua Victualia, Artellarias, aut aliarum Guerrarum Præparamenta, eisdem ministrabunt, aut Favores alios adhibebunt quovismodo.

ITEM, quod neque præfatus Illustris Dominus *Dominus Dux Burgundiæ* & Comes Flandriæ, neque sui Subditi Flandrenses, aut Inhabitantes Quatuor Membra Flandriæ, possint aut debeant, durante hujusmodi Treuga, dare nec mittere aliquas Naves, vel aliqua Vasa Navigabilia, aut Balistarios, in Favorem, Auxilium, vel Juvamen Gallicorum; nec pro Gallicis, in Guerra ipsorum, contra præfatum Serenissimum Dominum *nostrum Regem*, aut Subditos vel Districtuales ejusdem, se aliqualiter intromittere aut subvenire.

Ista sunt Responsiones Commissariorum, Illustris Principis, Domini Ducis Burgundiæ, *& Comitis Flandriæ, &c. super prædictis Articulis, exhibitis per, Honorandos & Magnificos Dominos, Dominos Ambassiatores, Serenissimi Principis,* Domini Regis Angliæ, *quas addi requirunt Tractatus Securitatis Merchandisiæ.*

PRIMO, *ad Primum Articulum*, quo cavetur Securitatem & Cautionem fieri per Commissarios prædictos, de Appunctuando & Concludendo super Satisfactione Bonorum, quondam Arrestatorum in Portu de Sclusa, ad certam Diem, per utramque Partem Concordandum, &c.

RESPONDENT DICTI COMMISSARIE, quod parati sunt assumere & concordare certam Diem, ad Procedendum super hoc, secundum formam ultimi Appunctuamenti: & ulterius non possent nec auderent dare Securitatem seu Cautionem super dictâ Satisfactione; quia necesse est prius super hæc Quatuor Membra Partium *Flandriæ* habere Collationem super dicto Domino *Duce Burgundiæ*, sicut aliqualiter Cavetur in dicto ultimo Appunctuamento, & prout latiùs pridie ejusdem Dominis Ambassiatoribus fuit ore tenus declaratum; set, pro Bono Concordiæ, libenter promittent bonâ fide facere omnimodam eorum diligentiam, quod Dies, sic assumpta & concordata, tenebitur secundum formam ejusdem Appunctuamenti.

ITEM, *ad Secundum Articulum*, Continentem quod liceat Mercatoribus Angliæ, & aliis quibuscumque Mercatoribus, secum deferre omnem modum Monetæ versus Stapulam Calesii; non obstantibus quibuscumque Ordinationibus, in contrarium factis sive editis, &c.

RESPONDENT DICTI COMMISSARII, quod Moneta, quam de præsenti facit cudere *præfatus Dominus Dux* in Patria sua Flandriæ, fuit ordinata longâ & matura Deliberatione, nedùm de Consilio Dominorum de Consilio suo & Quatuor Membrorum Flandriæ, verùm etiam de Consilio Communium Merchatorum tunc existentium in Flandria, unà cum Ordinationibus, super dicta Moneta & ejus observatione editis; quare iidem Commissarii dictam Ordinationem, seu eorum aliquam, non auderent neque possent infringere, sicut nec eis liceret, attento quod, pro Communi Utilitate omnium Mercatorum, & totius Reipublicæ, fuit Ordinatum & Conclusum; prout etiam latius eisdem Dominis Ambassiatoribus fuit pleniùs oretenus expressum.

ITEM, *ad Tertium Articulum*, qui continet quod, durantibus Induciis, nulli Flandrenses, aut Inhabitantes Patriam Flandriæ, facient Guerram Regi, &c.

DICUNT DICTI COMMISSARII, quod super hoc conceperunt certam formam rationabilem,

Quæ hic sequitur de verbo in verbum,

* ITEM, *quod, dictis Securitatibus durantibus, per Flandrenses, vel Inhabitantes Patriæ Flandriæ, non fiet Guerra, per Mare, vel* * IX. 771.
per Terram, Regno nec Regnicolis Angliæ, aut aliis Patriis & Dominiis, Regiæ Majestati Angliæ *subjectis, aut occupatis per eandem, neque Subditis eorumdem, nec etiam fiet per ipsos Flandrenses aut alios Armatura aliqua in Partibus, Portubus, Ripariis, Havris, aut aliis Locis, quibuscumque Flandriæ; nec permittet exire ex eisdem ad faciendum Guerram prædictis Regno & Regnicolis Angliæ, aut aliis Patriis & Dominiis prædictæ* Regiæ Majestati Angliæ *subjectis, vel occupatis per eandem, nec Subditis eorum:*

Et, consimiliter, non fiet Guerra, per Mare, vel per Terram, per Anglicos vel ipsorum Confœderatos Patriæ Flandriæ, neque Subditis & Inhabitantibus ejusdem: Etiam quod non fiet Armatura aliqua, per ipsos Anglicos, aut alios, in Partibus, Portubus, Ripariis, Havris, aut aliis Locis quibuscumque Regni Angliæ, Villæ, Calesii, & aliis Patriis & Dominiis prædictæ Regiæ Majestati Angliæ *subjectis, aut exire permittetur ex eisdem ad faciendum Guerram antedictæ Patriæ Flandriæ, neque Subditis & Inhabitantibus ejusdem.*

ITEM, *ad Quartum Articulum*, quoad ejus Primum Membrum, cavetur quod Gentes Armorum, super Mare laborantes contra dictum Dominum Regem Angliæ, non recipiant in Portubus Flandriæ, &c.

RESPONDENT DICTI COMMISSARII, quod isto Articulo satis provisum est per quendam alium Articulum, contentum in Securitatibus præteritis.

ITEM, *ad Quintum Articulum*, cum Secundo Membro Quarti Articuli, in quibus cavetur quod Gentes Partium Flandriæ non ministrent Gallicis Victualia, vel Armorum sive Guerrarum Præparamenta, quodque dictus *Dominus Dux Burgundiæ*, Comes Flandriæ, nec sui Subditi possint mittere Naves stipendiarias, Architenentes, Balistarios, in Juvamen aut Subsidium Gallicorum, &c

RESPONDENT DICTI COMMISSARII, quod ista indigerent Confirmatione Regiâ, quam obtinere dicti Commissarii sciunt esse impossibile; quia, ut declaratum fuit dictis Ambassiatoribus, cum maxima difficultate obtenta fuit Confirmatio Regia super Victualibus dumtaxat; & debet sufficere Provisio super Quarto Articulo.

ITEM, *quod, dictis Securitatibus durantibus, Flandrenses, vel Inhabitantes Patriam Flandriæ, non facient Guerram, per Mare, vel per Terram, Excellentissimo Principi,* Regi Angliæ, *aut Patriis & Dominiis sibi subjectis; hoc salvo, quod Nobiles Flandriæ, & alii Infeodati, Excellentissimo Domino,* Regi Franciæ, *Domino suo superiori, si eis placuerit, servire poterint extra Patriam Flandriæ, & se acquittare, prout ratione Feodorum suorum tenentur:*

Nec etiam facient Armaturam aliquam in Partibus, Portubus, Ripariis, Havris aut aliis Locis quibuscumque Flandriæ; neque permittetur exire ex eisdem ad faciendam Guerram prædicto Regi Angliæ, *Regno suo aut Subditis suis:*

Et consimiliter non fiet Guerra, per Mare, vel per Terram, per præfatum Dominum Regem Angliæ, *aut Subditos suos, vel Confœderatos, prædictæ Patriæ Flandriæ, neque Subditis & Inhabitantibus ejusdem:*

Etiamque non faciet, aut fieri permittet per alios, Armaturam aliquam in Partibus, Portubus, Ripariis, Havris, aut aliis Locis quibuscumque Regni Angliæ, Villæ Calesii, & aliis Patriis & Dominiis sibi subjectis; aut exire ex eisdem, ad faciendum Guerram antedictæ Patriæ Flandriæ, neque Subditis & Inhabitantibus ejusdem.

ITEM, *quod nulli Piratæ, sive Gentes Armorum, supra Mare laborantes, permittentur intrare in Portubus, Havris, Ripariis, seu aliis Locis quibuscumque Partium Flandriæ; vel de eisdem exire: nec etiam in Portubus, Havris, Ripariis, seu aliis Locis quibuscumque Regni Angliæ, Calesii, & aliorum Locorum quorumcumque* Regi Angliæ *Subditorum: ad faciendum Guerram eidem Regno Angliæ vel dictâ Patriæ Flandriæ, nisi vi ventorum aut Tempestate Maris ibidem fuerint depulsi; quo Casu, quam primum Auræ fuerit temperata, exire tenebuntur.*

ITEM, *quod, durantibus Securitatibus, & ut tanto firmius teneantur, Serenissimus Princeps,* Rex Angliæ, *nec aliquis Vassallorum sive Subditorum suorum, aut sibi vel Regno Confœderatis, poterunt facere Guerram Patriæ Flandriæ, per Terram, neque per Mare, nec in eandem intrare cum Flota Navium, nec alias per Potentiam quamcumque, ad Nocendum vel Gravandum Patriam vel Subditos ejusdem:*

Et, simili modo Dominus Dux Burgundiæ, *Comes Flandriæ, nec Patria * Flandriæ, poterunt facere Guerram de Patria Flandriæ* * IX. 772.
Regno Angliæ, vel Terris quas habent circa Mare, nec ibi intrare cum Multitudine Navium, nec aliter per Potentiam quovismodo, ad Nocendum dicto Regno nec Subditis ejusdem:

Et licet dictus Dominus Burgundiæ, *tanquam Comes Flandriæ, vel Nobiles ejusdem Patriæ, ierit, vel ierint, ad Servitium* Regis Francorum *faciendum debitum suum, sicut tenentur ratione Feodorum suorum, contra Anglicos, quod propter hoc præsens Securitas seu Tractatus non esset Fractus nec Violatus, nisi dictus* Dominus Dux Burgundiæ *& sua Patria Flandriæ haberent vel facerent Guerram Principaliter, & tanquam caput Guerræ, dicto* Regi Angliæ *& suis Subditis.*

Ann. D. 1419. *Hen. 5.*

De Recipiendo ad Gratiam.

An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 36.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, carissimi Consanguinei nostri, *Willielmi Comitis Suffolciæ*, Capitanei de Pontorson, plenius confidentes,

Dedimus ei, ac plenam, Tenore Præsentium, Damus, Potestatem & Auctoritatem ad omnes & singulas Personas de Capitania prædicta, extra Obedientiam nostram de præsenti existentes, quæ ad Gratiam & Obedientiam nostras venire volunt & desiderarit, ad Gratiam & Obedientiam nostras hujusmodi Nomine nostro Recipiendum & Admittendum,

Et eas, & earum quamlibet, super Sacramentis suis, in hac parte assuetis, jurare faciendum,

Hujusmodique Sacramentis præstitis eis, & earum cuilibet, Billettas suas, Sigillo ipsius *Comitis* sigillatas, Dandum & Liberandum,

Ita semper quod idem *Comes* de his, quæ Nobis de hujusmodi Billettis pertinent, Nobis respondere teneatur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* decimo nono die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Comite de Longueville.

Ann. D. 1419. *An. 7. H. 5. Ibid. m. 35.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum nuper, per Cartam nostram, Dederimus & Concesserimus, dilecto & fideli nostro, *Gastoni de Foix*, Comiti de Longueville & Capitali de Buch, totum Comitatum de Longueville, in quantum se extendit, cum omnibus Pertinentiis & Dependentiis suis,

HABENDUM & TENENDUM eidem *Gastoni*, & Hæredibus suis Masculis, de Corpore suo exeuntibus, sub certâ formâ, in Cartâ prædictâ specificatâ, prout in eâdem Cartâ nostrâ plenius continetur,

Nos,

Ut Donum & Concessio nostra hujusmodi clariora & appertiora præfato Comiti fiant & habeantur,

De Gratia nostra speciali Dedimus & Concessimus eidem Comiti totum Comitatum prædictum, ac omnia Terras, Tenementa, Redditus, & Possessiones qualcumque, cum Pertinentiis ad Comitatum prædictum pertinentibus seu spectantibus, una cum alta Justitia, media, & bassa, ac cum Arreragiis, quæ de eodem Comitatu, ac Terris, Tenementis, Redditibus, & Possessionibus, eidem Comitatui pertinentibus, debentur, si ad opus nostrum levata, collecta, & soluta non existant,

HABENDA & TENENDA eidem *Comiti*, & Hæredibus suis Masculis, de Corpore suo exeuntibus, juxta Vim, Formam, & Effectum Cartæ nostræ supradictæ, IMPERPETUUM.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* vicesimo die Junii.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 773.

* *Pro Marescallo Bouciquaut, & Domina de la Roche.*

Ann. D. 1419. *Ao. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 36.*

REX, per Literas suas Patentes, usque septimum Diem Augusti proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Tyvonnet de Bermayan*, in Regnum Regis Angliæ, usque Præsentiam Marescalli Bouciquaut Prisonarii Regis, transeundo, ibidem morando, & exinde ad propria redeundo, ac Res, Bona, & Hernesia sua quæcumque,

Proviso semper quòd ipse quicquam, &c. quodque ipse nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Maunt* vicesimo die Junii.

Per ipsum Regem.

Ibid.

REX, per Literas suas Patentes, usque Quintum Diem Julii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Dominam *Perettam de la Riviere*, Dominam de la Roche se dicentem, usque Præsentiam Regis, cum Sexaginta Personis, vel infra, in Comitiva sua, veniendo, ibidem morando, & exinde salvò & securè redeundo, ac Equos, Res, Bona, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Nuncio Papæ.

Ann. D. 1419. *Ao. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 64. A.*

INvictissime Regum, Princeps, & Metuendissime Domine,

Accedit ad vestræ Celsitudinis Præsentiam, Dominus *Henricus Grenefels*, Apostolicæ Sedis Prothonotarius, *Archiepiscopi Maguntini & Ducis Bavariæ Comitis Palatini Reni* Consiliarius, Lator Præsentium, per Dominum nostrum *Summum Pontificem* ad Celsitudinem ipsam, super certis, de quibus in nostris Literis aliis Mentionem fecimus, transmissus specialiter, ut putamus,

Quem, penes Electores Imperii, magnæ, ut intelleximus, Auctoritatis Virum, juxta prædictarum nostrarum Priorum continentiam Literarum, vestra sacra Majestas quæsivimus habere dignetur recommissum.

Ad Vota Cordis vestri Nobilissimi, felicissimo sub Successu, æternaliter, utinam! prosperanda utriusque Hominis cum Salute.

Scripta *Florenciæ* Junii ultimo.

Vestræ Sacratissimæ Majestatis,

Humillimi Capellani & Oratores.

Johannis Lichefeldensis,
Et *T. Poltonne.*

Pro Regina Siciliæ.

Ann. D. 1419. *An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 38.*

REX, Universis & singulis Castellanis, & eorum Loca tenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm *Regina Jerusalem & Siciliæ*, certis de causis, ipsam moventibus, quosdam de Gentibus suis usque Præsentiam nostram mittere proponat ut accepimus,

Nos,

Pro Securitate illorum, quos eadem Regina in hac parte mittet, prospicere volentes,

Suscepimus Unum Militem & unum Clericum de Gentibus præfatæ Reginæ (cujuscumque Status seu Conditionis fuerint) usque Præsentiam nostram prædictam, cum Viginti Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis, vel non Armatis, ac Equis, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde salvò & securè redeundo;

* Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrum, &c. * IX. 774.

In cujus, &c. usque Tricesimum Primum diem Julii proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Villam suam de Maunte* secundo die Julii.

Per ipsum Regem.

De eundo ad Præsentiam Consanguinei Franciæ.

Ann. D. 1419. *An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 34.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, Reverendissimi in Christo Patris *Henrici Archiepiscopi Cantuariensis totius Angliæ Primatis & Apostolicæ Sedis Legati*, ac *Carissimi Consanguinei nostri Ricardi Comitis Warrwicæ*, necnon, dilectorum & fidelium nostrorum, *Guastonis de Foix Comitis de Longueville*, Magistri *Philippi Morgan Electi Wygorniæ Cancellarii nostri Normanniæ*, *Gilberti Umfraville* Chivaler, *Willielmi Porter* Chivaler, & Magistri *Johannis Stafford* Legum Doctoris, plenam gerentes fiduciam,

Ipsos Septem, Sex, Quinque, aut Quatuor eorumdem nostros Fecimus, Ordinavimus, & Deputavimus, ac Facimus, Ordinamus & Deputamus, certos & indubios Ambassiatores, Nuncios & Commissarios, speciales, per præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Septem, Sex, Quinque, aut Quatuor eorumdem, plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, ad personaliter eundum ad Præsentiam Consanguinei nostri *Franciæ*,

Et ibidem cum dicto Consanguineo nostro, ejusve Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, seu Nunciis, plenam & sufficientem potestatem ab eodem habentibus,

De & super Pace Finali, ac omnibus & singulis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis ab eadem,

Ac super omnibus & singulis, Quietem, Tranquillitatem, & Pacem utriusque Regnorum Franciæ & Angliæ concernentibus,

In Omnibus & singulis Locis, ac totiens quotiens eis Septem, Sex, Quinque, aut Quatuor eorumdem videbitur expedire, Communicandum & Tractandum,

Ac omnia & singula, pro Parte nostra, ad perpetuam rei memoriam, & Pacis perpetuæ firmitatem plenariam, finaliter Terminandum & Concludendum,

Necnon de & super omnibus & singulis Debatis, Contentionibus, Petitionibus, Quæstionibus, Demandis, Discordiis, & earum Materiis, cum suis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis, inter *Nos & præfatum Consanguineum nostrum* qualitercumque pendentibus, habitis, sive motis, vel movendis,

Ac etiam de Die, quo *Nos*, & *Isabella* Consanguinea nostra Franciæ, ac Illustris Princeps *Johannes Dux Burgundiæ* Consanguineus noster, in Loco, aliàs ordinato & disposito, *Conveniemus*,

Necnon tam de quibuscumque Denariorum summis, nobis ratione Financiæ & Redemptionis *Johannis Olim Regis Franciæ* debitis & pertinentibus, quàm aliis Summis quibuscumque, quas prædictus *Consanguineus noster Franciæ*, per Se, seu ejus in hac parte Commissarii, seu Deputati Nomine suo, contra Nos se habere prætendit, seu prætendunt,

Respondendum, Communicandum, Tractandum, Componendum,

Ann. D. dum, Transigendum, ac plenè & fideliter Concludendum, &
1419. Determinandum,
Hen. 5. Necnon de & super omnibus & singulis,

Ab eisdem Commissariis nostris Septem, Sex, Quinque, aut Quatuor eorumdem, cum Commissariis seu Deputatis prædicti *Consanguinei nostri Franciæ*, in Præmissis, vel eorum aliquo, Appunctuatis, Concorditis, Compositis, seu Conclusis,*

Per nos benè & fideliter observandis, in Animam nostram Jurandum,

Literas etiam sigillatas, & alterius cujuscumque generis Securitatis & Cautiones, in hac parte requisitas, conventas, seu concordatas, pro Nobis & Nomine nostro, Dandum, Faciendum, & Exponendum, quas parem & eundem Effectum & Vigorem habere Volumus, ac si nos eas in Persona nostra Daremus, faceremus, & exponeremus,

* IX. 775. * Et consimilia Juramentum, in Animam dicti Consanguinei nostri *Franciæ*, Literas, Obligationes, Securitates, & Cautiones aliis, sufficientes & in hac parte nobis necessarias, pro Nobis & Nomine nostro, à Commissariis seu Deputatis prædicti Consanguinei nostri Franciæ Petendum, Recipiendum, & Optinendum,

Ac quoscumque Tractatus, per dictos Commissarios nostros Septem, Sex, Quinque, aut Quatuor eorum, cum ejusdem Consanguinei nostri *Franciæ* Commissariis seu Deputatis, captos sive habitos, prout eis expedire videbitur, Prorogandum & Continuandum,

Et, generaliter, omnia alia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea seu eorum aliquod necessaria fuerint, seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum exigant magis speciale,

Et promittimus, bonâ fide, & in Verbo Regio, ac sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, Firmum, ac Stabile perpetuò habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, seu Deputatos nostros, Sex, Quinque, aut Quatuor eorumdem, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum, ita quòd nunquam per nos, vel alium Nomine nostro, Dicemus, faciemus, aut proponemus, in Judicio, vel extra, quicquam in contrarium.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Maunte* Quinto die Julii.

Per ipsum Regem.

De Tractando super Matrimonio, cum Katerina, Filia prædicti Consanguinei Franciæ, contrahendo.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Scitis quòd nos,

De Fidelitate, Prudentia, Circumspectione, & Industria, Reverendissimi in Christo Patris, *Henrici, Archiepiscopi Cantuariensis*, totius Angliæ Primatus, & Apostolicæ Sedis Legati, ac carissimi Consanguinei nostri *Ricardi Comitis Warwicæ*, necnon, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Guastonis de Foix Comitis de Longueville*, Magistri *Philippi Morgan Wygorniæ* Electi Cancellarii nostri *Normanniæ*, *Gilberti Umfrevile* Chivaler, *Willielmi Porter* Chivaler, & Magistri *Johannis Stafford* Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Ad Tractandum & Communicandum, cum Consanguineo nostro *Franciæ*, suisve Ambassiatoribus, Nunciis, seu Procuratoribus, Potestatem ab eodem Consanguineo nostro sufficientem in ea Parte habentibus, de & super Sponsalibus, aut Matrimonio, inter *Nos* & Inclitam Puellam Dominam *Katerinam* Filiam prædicti Consanguinei nostri contrahendis,

Necnon de Dote, Dotalitio, seu Donatione propter Nuptias, ac Arris, in hac parte Dandis & Constituendis, & eorum singulorum qualitate & quantitate,

Ac etiam de Terminis, Modis, & Locis Solutionum & Satisfactionum de eisdem,

Et quanto Tempore, Expensis Parentum & Amicorum, debeat Sustentari,

Necnon super Præmissis omnibus & singulis, ac quando & cujus Expensis & sub qua forma per Parentes & Amicos debeat transmitti, Conveniendum & Concordandum,

Et ea, quæ sic Tractata, Conventa, & Concordata fuerint, quatenus ad Nos attinet, omnimoda Securitate, honestâ & legitimâ, Nomine nostro Firmandum,

Similemque Securitatem a prædicto Consanguineo nostro, seu ejus Ambassiatoribus, aut Procuratoribus prædictis, Nomine nostro, Petendum, Stipulandum, & Recipiendum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, & quæ qualitas hujusmodi Negotii & natura exigunt & requirunt, & quæ Nos faceremus seu facere possemus si personaliter ibidem præsentes essemus, etiam si Mandatum exigant quantumcomque speciale,

Prædictos, *Archiepiscopum*, *Comites*, *Philippum*, *Gilbertum*, *Willielmum*, & *Johannem*, Septem, Sex, Quinque, aut Quatuor eorum, nostros veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales, Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus per Præsentes,

* IX. 776. * Promittentes, in verbo Regio, nos Ratum & Gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per Procuratores nostros prædictos, Septem, Sex, Quinque, aut Quatuor eorum, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum,

Ipsosque Procuratores & Nuncios nostros, & eorum quemlibet, ab omni Onere Satisdandi expressè, Tenore Præsentium, Ann. D.
Relevamus, 1419.
In cujus, &c. Hen. 5.

Teste Rege apud *Villam suam de Maunte* Quinto die Julii.

Per ipsum Regem.

INnovantur Commissiones ad Tractandum, *&c. prout proximè supra*, sub Nominibus, *Ricardi Comitis Warwicæ*, *Guastonis de Foix Comitis de Longueville*, Magistri *Johannis Kempe* Roffensis Electi Custodis Privati Sigilli Regis, *Gilberti Umfravile* Chivaler, *Willielmi Porter* Chivaler, & Magistri *Johannis Stafford Legum Doctoris*. m. 33.

Teste Rege *ut supra* Decimo Octavo Die Julii.

Per ipsum Regem.

Alligantia facta & jurata inter Delphinum & Ducem Burgundiæ, qui proximo Mense (viz. 18. Aug.) prætextu Personalis Conventionis, Assassinatus est.

CHarles, *Filz du Roy de France*, *Daulphyn de Viennoiz*, *Duc de Berry & de Touraine*, *& Conte de Poitou*, Ann. D. 1419.

Et Johan, *Duc de Bourgoigne*, *Conte de Flandres*, *d'Artois*, & *de Burgoigne*, *Palatin*, *Seigneur de Salins & de Malines*, An. 7. H. 5.

A Tous Ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut. Ex Bibl.

Comme, a l'Occasion des grans Divisions, qui, depuis certaine Temps en ca, ont Regna en ce Royaume, aucunes Suspitions se feront engendres es cuers de Nous & de plusieurs noz Officiers, Servitours, & Vassaulx, les uns envers les autres, Cot. Tiberius B. 12. fol. 138. B.

Par quoy, & pour plusieurs Ymaginations, qua a celle Cause avons conceues, Avons esté Empeschies de Concordament vacquer, & entendre aux grans Fais & Besoignes, touchans *Monsieur le Roy* & son dit Royaume, & de ensemble Resister a la dampnable Enterprinsa de, ses Anciens Ennemis & les nostres, les Engloiz,

Qui, soubz Umbre & Par le Moyen des devandictes Divisions, se sont enhardis d'eulx ainsi avant voueer en ce dit Royaume, & de fait y ont *Conqueste*, & da present occupent & usurpent une bien grant Partie de la Seignourie, & purroient encore plus faire, les Choses estans en telle & semblable Disposition,

SAVOIR faisons que NOUS,

Considerans & Attendans les tres grans & innumerables Maulx & Inconveniens, qui par le fait des dites Divisions, se Appaisiées n'estoint, les pourroient encor plus ensuir, a la tresgrant foula, & par aventure perdition totale da ceste dicte Seigneurie, qui Nous redondroit, & a chascun de Nous, a qui la Chose puet plus toucher apres Mon dit Seigneur que a nul Autre, a tresgrant Charge & Deshonnour,

Desirans de toute Affection, ainsi que toutes tenus y Sommes, y Remedier & Pourveoir,

Et Pour ce, a ceste Fin, apres plusieurs Traictemens, sur ceulx Pourpales, Entre aucuns des nostres, d'une Parte & d'autre, Nous soyons de puis N'aguerres & au Jourduy derechief Assemblez & Convenues ensemble,

AVONS, d'une Commun Accort & Assentement,

Pour Honnour & Reverence de Dieu Princepalment,

Aussi pour le bien de Paix, au quel ung chascun bon Catholique doit estre enclin,

Et pour Releuer le pour Peuple des Grans & si dures Oppressions, que a la Cause avant dicte l'en a souffra,

PROMIZ, & JURE, & en CONVENANCE, es Mains de, Reverend Pere en Dieu, *Alain Evesque de Leon*, Legat envoiés devers Nous depar nostre *Saint Pere le Pape* pour le Fait de la dicte Union & Paix de ca dit Royaume, sur la vraye Croix & Sains Evangiles de Dieu, pour ce Manuelment touchees de noz Mains, par la Foy & Serement de noz Corps, pour ce prestez l'Un a * l'autre, sur nostre Part de Paradis, en Parole de Prince, * IX.
& autrement le plus avant que faire se puet, les Choses qui cy 777.
apres s'ensuit,

Et, PRIMIEREMENT, Nos *Johan Duc de Bourgoigne* que, toutes les Choses passez mises en oubly, tant comme Nous vivrons en ce Monde, Nous, apres la Personne de mon dit *Seigneur le Roy*, Honnourerons, Servirons, & de tout nostre Cuer & Pensee, plus & devant que nul autre, Cherirons & Amerons la Personne de mon dit *Seigneur le Daulphin*,

Et, comme a son Estat appartient, luy obeyrons,

Et ne ferons, ne ne soufferons estre fait, a nostre Povoir, nulle Chose qui soit a son Prejudica,

Et de toute nostre Povoir Luy Aiderons a garder & maintenir son Estat & Prerogatyves en toutes Manieres,

Et luy ferrons tousjours vray & loyal Parent,

Son Bien & Honnear porterons,

Son Mal & Dommage escheverons par toutes voyes a Nous possibles, & d'icelluy le advertirons,

Et, s'il avenoit que auquns, de quelque Estat qu'ilz feussent, Lui voulsissent faire ou porter Guerre, ou autre Dommage, Nous, en ce Cas, le Secourrons, Aidarons, & Servirons, de touta nostre Puissance, envers tous & contre tous, & en ca Nous emplirons comme pour nostre propra fait.

Et, pareillement, Nous *Charles Daulphin* devant Nomma que, tant qu'il plaira a Dieu Nous donner Vie en Corps, & a quelque Estat, Seignourie, ou Puissance que puissons parvenir le Temps avenir, Nous, tout les Choses passees mises en oubly, amerons & de bonne & loyal Affection cherirons nostre Treschier & Tresame Cousin le *Duc de Bourgoigne* dessus Nomme,

Ann. D. 1419. Hen. 5. Et en tous ses Fais & Besoignes le Traicterons comme nostre prochain & loyal Parent,

Son Bien, Honneur, & Avancement Vouldrons & Pourchasserons,

Son Mal & Dommage escheverons,

En ses Estas & Prerogatives le Gardrons, & Maintenderons en tous ses Affaires,

Se aucun (de quelque Estat qu'il soit) le vouloit en aucune Manere Grever, le soustendrons, porterons,

Et sur tost, comme il Nous requirra, le Aiderons & Deffendrons, a toute nostre Puissance, envers tous ceulx qui pueuent Vivre & Mourir,

Et mesmement, se aucun de nostre Sang & Lignage, ou autres quelxconques, vouloient, pour Raison des Choses advenues, le Temps passe, en ce Royaume, ou autrement, Demander ou Quereler aucune Chose de nostre dit *Cousin de Bourgoigne*, ou a ses Pais & Subgez, Nous, de toute nostre Puissance, Lui Aiderons, & le Deffendrons, & Soustendrons contre tous les dessus diz, & autres quelxconques, qui Grever ou Dommagier le vouldroient.

ITEM, que Nous, *Charles Daulphin* & *Johan Duc de Bourgoigne*, entenderons & vacquerons desormais, par bonne Unite & Aliaunce, chascun selon son Estat, a tous les grans Fais de ce dit Royaume, sans vouloir Riens entreprendre, ne avoir aucune envie l'un sur l'autre.

Et, s'aucun Rapport Nous estoit fait, par aucun de noz Officers, ou autres, qui feust a la Charge de l'un ou de l'autre, & pour engendrer aucune nouvelle Division, Nous en advertirons, de bonne Foy, l'un l'autre, ne ny adjousterons aucune Foy,

Et, comme bons & loyaulx Parens & prochains de mon dit *Seigneur le Roy* & de la Couronne de France, Nous emploirons principalment, d'une mesme volente, sans Fiction aucune, a la Repulsion de ses diz Ennemiz & nostres, a la Reparation de ceste dicte Seigneurie, & au Relevemens dez Subgez d'icelle,

Ne ne prendrons avec les diz Enemiz aucun Traicte ou Aliance, se ce n'est par le bon Plaisir & Consentement l'un de l'autre, & pour l'evident Bien de ce dit Royaume.

Et aussi ne Prendrons aucuns Traictiez ou Aliances avec Roys, Princes, Communautez, ou autres Personnes quelxconques, soient de nostre Sang & de Linage, ou autres, qui seront ou puissent estre prejudiciables l'un a l'autre,

Et, que plus est, en tous Traicties & Aliances, que ferons d'ores en avant, y Comprendrons l'un l'autre de bonne Foy,

Et, s'aucuns Traicties ou Aliances avoient este fais, par avant ces presentes, avec les diz noz Ennemis, ou avec autres, prejudiciables a l'un ou a l'autre de Nous, desmaintenant y Renonçons, & les voulons estre dictez nulles & de nul Effect.

Et toutes ces Choses avons *Promis*, & *Promittons* comme dessus, tenir firmes & entieres, sans jamais aler ou venir en aucune Maniere ou contraire.

* IX. 778. * Et, s'aucuns de Nous, de sa Volente, autrement Rompoit ou Enfraingnoit (que Dieu ne vueille) le dit *Traictie* & ceste presente *Aliance*, Voulons, & Nous plaist, & a chascun de Nous, que les Gens, Vassaulx, Subgez, & Servitours, presens & a venir, de celui qui enfraindra la dicte *Paix*, ne seront tenus, apres la dicte Infraction, de le Servir, mais serviront l'autre des Parties.

Et, en ce Cas, seront Absoltz & Quietes de tous Seremens de Feaultez, & autres, & de toutes Promesses & Obligations de Services, & les quelx, ou dit Cause, desmaintenant, pour lors, Nous en Tenons Quietez, Absolez, & Delivres, sans ce que, pour le Temps avenir, y leur puisse estre impute a charge ou reproche, ne que aucune Chose leve ou puisse estre demandez.

Et, pour greigneur Seurte & Conservation, & a ce que ne doyons avoir aucune Ymagination sur les Officers & Serviteurs l'un de l'autre, avons voulu & ordene que noz plus Principaulx Officers & Serviteurs Jurent, & de fait, en nostre Presence, es Mains du dit *Evesque de Leon*, ont Jure, tenir de leur Part, & en tant que eulx pourra touchier, les choses devant dictez,

Et especialment que, de tout leur Povoir, ilz nous entretendront en bonne & vraye Unite & Amour l'un envers l'autre, ne ne feront ou procurreront Chose qui ce doyt Empeschier; mais, se aucuns Empeschemons y apportenoient, Nous advertiront: & de ce, & de toutes les Choses devant dictes, feront leur Loyal Devoir, & en bailleront leur Seelle,

Et mesmement ont ce *Jure* & *Promis* sur les Evangiles de Dieu, de la Part de *Nous Daulphin*,

Nos amez & feaulx,
Messire *Jaques de Bourbon Sire de Thury*,
Maister *Robert le Neaton nostre Chanceler*,
Le Vicomte de Narbonne,
Le Sire Barbazan,
Le Sire d'Arpajon,
Le Sire du Bostaye,
Le Sire de Beaunol,
Le Sire de Montenay,
Le Sire de Gamaches,
Messire *Tanguy de Chastel*,
Messire *Johan Louvet President de Province*,
Guillem d'Avaugour,
Huguet de Voyers,
Johan du Mesnil,
Pierre Fratier,
Guitard de Bofredent,
Et *Colart de la Bingne*,

Et de la Part de *Nous Duc de Bourgoigne*,

Noz Ames & Feaulx, Ann. D. 1419. Hen. 5.
Le Conte de Saint Poul,
Messire *Johan de Luxembourg*,
Messire *Archambaut de Foix Seigneur de Nouailles*,
Le Seigneur Dautbaing,
Messire *Thiebaut Seigneur de Neufchastel*,
Messire *Johan de Neufchastel, le Seigneur de Montagu*,
Messire *Johan de la Tremoilles*,
Guillaume de Vienne,
Messire *Pierre de Boffremont Grant Prieur de France*,
Messire *Gauther de Ruppes*,
Messire *Charles de Lens*,
Messire *Johan Seigneur de Cottebrune Mareschal de Bourgoigne*,
Messire *Johan Seigneur de Toulongon*,
Messire *Renier Pot*,
Messire *Pierre Seigneur de Gyac*,
Messire *Anthoine de Thoulongon*,
Messire *Guillaume de Champdivers*,
Philippe Manier dit Josequin,
Et Maistre *Nicholas Raoulin*.

Et outre, pour plus Grant Seurte des Choses dessus dictes, Voulons & Consentons que les Seigneurs du Sang & Lignage de mon dit Seigneur Jurent & Promettent pareillement de Tenir & Garder ceste presente Amitie, Bienvueillance, Union, & Concord, ainsi par entre nous faicte:

Et semblablement les Gens d'Esglise, Nobles, & Gens de Bonnes Villes de noz Pais & Seigneuries, & de mon dit *Seigneur le Roy*.

Et, avec ce, Nous soubmetrons, & chascun de Nous, pour les Servation & Acumplissement des Choses dessus dictes, a la Cohertion & Contrainte de nostre *Mere Saincte Eglise*, de nostre Saint *Pere le Pape*, & de ses Commis & Deputes,

Par les quelx Nous Voulons & Consentons estre contrains, & chascun de Nous, en Droit Soy, a Observer & Acompler les Choses dessus dictes, & chascune d'icelles, par voye d'Excommeniement, Anathematizations, Aggravations, Reaggravations, Interdict en nos Pais & Terres, & autrement, par la Censure de l'Eglise, le plus avant que faire ce pourra.

En Tesmoing des quelles Choses Nous, & chascune de Nous, avons * escript noz Noms, de noz propres Mains, a ces Presentes, & a icelles fait mettre & apposer noz Sealx. * IX. 779.

Donne, *au Lieu de nostre Convention & Assemble sur le Ponteau*, que est a une Lieu de Meleun, ou droit Chemin de Paris, assez prez de Poille le Fort, le Mardi xi. Jour de Juillet, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Dixneuf.

Signee,

CHARLES, *par Monsieur le Daulphin.*
J. Campion.

Item,
JOHAN, *par Monsieur le Duc.*
J. Seguinat.

De Fide Francorum in Tractando, & de Alligantia Delphini & Ducis Burgundiæ prænotata.

lowly as y can or may. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cott. Caligula D. 5.

And lyke it You for to wete th

blessed be God, and han been many Tymes and ofte with the

that Souverain Lord hath be his Toun
of hopyng full
if th Promesse hadde be perfourmed on the said Frensh Partie;

Which Promesse was that our Souverain
Hymn, and to his Heirs, all that That was contened in the *Greet Pees*, between Kyng *E* and Kyng *John of France*, the Duchie of Normandie hool, and all That that the Kynge hadde goten on the Frensh Ground, to Holde all thise Things of God only, and nat of noon Erthly Creature

And, whanne it was broughte to the Point for to have ben Engrossed, and fullyth to be maad an Ende of, The saide Frensh Partie hath comen with diverses Demandes and Questions, in Lettyng and Taryyng of that Matere, so ferforthe that, now at this Tyme, it is nat knowen whethir we shall have Werre or Pees.

But, withynne six Dayes after the Date of this Lettre, y suppose that ther wole be redy Word of Pees or of Werre; Whethir that it be as soone, as that Tyme cometh, y shall certifie You in all haste.

Moreover (*Worshipful Master*) duryng al this Tyme of Convention betwene our *Souvereyn Lord* and the *Frensh Partie*, *the Daulphin* and the *Duc of Burgoine* han had here Place of *Convention* and *Metyng* togeder beside Parys; and thaire Counseil han laboured on other Partie, that they have sette hem Tweyne in Reste and in Accorde; and Proclamed in Parys, that noon an so hardy to make noon Querel on eynes other, because of the Name of Burgoignon or Armaignac, *nec e Converso*

For which Accord, it is y supposed in the Kynges Host rather Werre than Pees.

Tydyngges as yit, *Worshipful Maister*, y can Write You no
mo;

Ann. D. 1419. Hen 5

mo; but y Beseche You Recommande me to all my al Maisters ther, and Greteth wel all my Felyship, and *J. Larke* my good Freend.

And Almyghty God have You in his Kepyng.

Writen at *Maunte* xiv. day of Juyll.

Your Servant,

R. PRIOUR.

Instrumentum super Continuatione Pacis & Intercursus inter Mercatores Flandriæ & Angliæ.

Ann D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Autogr. Penes Camer. * IX. 780.

HÆC INDENTURA seu CEDULA,

FACTA Calesii Die Quartadecimâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono,

Inter, Egregios, Nobiles, & Circumspectos Viros, Dominum *Willielmum Bardolf* Militem Locumtenentem Capitanei Calesii, Magistrum *Johannem Estcourt* in Legibus Bacallarium, *Richardum Bokelond* Vitelarium Calesii, * Magistrum *Willielmum Bray* Clericum, *Johannem Chyrche* Locumtenentem Stapulæ, & *Johannem Pykeryng*,

Ambassiatores pro parte Angliæ, ex parte unâ,

Ac, Nobilem, & Circumspectos Viros, Dominum *Jacobum Dominum de Capella* Militem, Magistros, *Simonem de Fourmelles* Legum Doctorem, *Theodoricum Gherbode*, *Laurentium de Husse*, *Balduinum de la Poele*, *Ancelmum Boncelger*, & *Petrum Bye*,

Commissarios pro parte Flandriæ, parte ex altera,

Pro Reparatione & Reformatione Attemptatorum & Dampnorum, tam per Mare, quàm per Terram, hinc inde factorum & illatorum, contra formam Sufferentiarum, Securitatum, & Provisionum jamdudum tractatarum, adinvicem & concordatarum, super communi Cursu Mercandisarum inter Angliam & Flandriam, nuperque in Festo Paschæ proximò elapso finitarum & expiratarum, necnon pro dictarum Sufferentiarum, Securitatum, & Provisionum Prorogatione, aut rursus seu iterum, & de novo earundem Resumptione & Renovatione, specialiter destinatos,

TESTATUR quod,

Cùm præsens Tractatus jampridem solenniter, & alias, ut decebat per præfatos Ambassiatores & Commissarios inchoatus, & per aliquot Dies, Locis & Temporibus ad hoc communiter captatis, super Præmissis tentus & continuatus,

Propter arduitatem & difficultatem receptionis seu admissionis quorundam Articulorum, per præfatos Ambassiatores pro parte Angliæ de novo exhibitorum,

Quos ipsi Ambassiatores pro uberiori concordiâ Partium prædictarum, ut dicebant, infra cæteros Articulos prædictarum Sufferentiarum, Securitatum, & Provisionum inseri, addi, & contineri desiderabant,

Et de quibus novis Articulis, sicut præmititur, recipiendis, addendis & admittendis, prædicti Commissarii pro parte Flandriæ, propter ipsorum Articulorum magnitudinem, Vires Commissionis seu Potestatis ipsorum Commissariorum excedentem, se excusabant,

Perfici & adimpleri, seu ad finem optatum perduci non possit, de præsenti,

Inter præfatos Ambassiatores & Commissarios de ipsorum communi consensu & assensu, virtute Potestatis eis per Dominos suos utriusque Partis attributæ, extitit & est APPUNCTUATUM & CONCORDATUM in modum qui sequitur,

PRIMO (viz.) quod, propter difficultatem & arduitatem prædictas, præsens Negotium, sive præsens Tractatus, ejusque totus Processus, cum suis dependentiis & connexis, continuabitur, & de præsenti continuatur, à Die Datæ Præsentis Appunctuamenti inantea, usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò jam futurum, ad hunc finem; viz.

Quod, tempore interim pendente, tam Excellentissimus Princeps Dominus *Rex Angliæ* per præfatos suos Ambassiatores, aut eorum Nuncium vel Nuncios, quàm etiam Illustris Princeps Dominus *Dux Burgundiæ*, Comes Flandriæ, per prædictos suos Commissarios, aut eorum Nuncium vel Nuncios, super dictis novis Articulis, admittendis, vel non admittendis, adin possit & consuli, valeantque ipsorum Dominorum voluntates, Quintâ decimâ Die Mensis Octobris proximo jam sequente, super hoc, in dicta Villâ Calesii, reportari, ad finem procedendi in & super eisdem secundum Voluntatem seu dispositionem concordem Dominorum antedictorum.

ITEM,

Ut Dampnis, Periculis, & Incommodis, interim & in ulterius tempus occurratur, quæ occasione Guerrarum emergunt, tam in corporibus, quàm in rebus, & ut mutua Commerciorum vicissitudo inter Angliam & Flandriam, abolim exercitata, non omnino quiescat & depereat, sed resuscitata potius magis magisque vigeat & crescat, utque cæteræ Personæ, in Sufferentiis, Securitatibus, & Provisionibus antedictis comprehensæ, de præsenti Tractatu & Congregatione fructum suis temporibus reportent,

APPUNCTUATUM & CONCORDATUM est quod Sufferentiæ, Securitates, & Provisiones, jamdudum inter Partes prædictas super Communi cursu Merchandisarum, Transitu Clericorum & Peregrinorum, ac Negotiatione Piscatorum factæ, initæ, & concordatæ, ac sæpius prorogatæ, & quæ in Festo Paschæ ultimò elapso finierunt & expiraverunt, quasque pro hic expressis & repetitis habere volumus, rursus ac iterum, & de novo resuscitentur, renoventur, & resumantur; quæ etiam in præsenti Tractatu, & per præsens Appunctuamentum resuscitantur, renoventur, & resumuntur sub eisdem, seu consimilibus, Modo, Formâ, & Tenore, quibus * initæ, factæ, prorogatæ, & observatæ fuerunt, aut saltem observari debuerunt, valituræ & duraturæ in consimili virtute, robore, & vigore quibus ante jam dictum Festum Paschæ valuerunt & viguerunt, hinc seu a Die Datæ præsentis Appunctuamenti, usque ad Festum omnium Sanctorum supradictum, non obstante quod Guerræ inter Regna Franciæ & Angliæ vigeant de præsenti.

Ann D. 1419. Hen. 5. * IX. 781.

ITEM, APPUNCTUATUM & CONCORDATUM est, quòd Die Dominicâ proximâ sequenti, quæ erit sexta decimâ hujus Mensis Julii, Horâ decimâ ante Meridiem, fient Publicationes, in Villis Calesii & Gravelinghes, Continuationis, ac Sufferentiarum, Securitatum, & Provisionum prædictarum,

Et deinceps, quantociùs commodè fieri poterit, in aliis Locis Regni Angliæ, & Partium Flandriæ, in quibus hujusmodi Publicationes fieri consueverunt:

Quibus Publicationibus factis in Calesio & in Gravelings, Mercatores & alii quicunque, in eisdem Sufferentiis & Securitatibus comprehensi, incontinenti eisdem uti & gaudere poterunt & debebunt, ac ipsos ligabunt & astringent, tam per Terram, quàm per Mare, tam in Regno Angliæ & aliis Locis dicto Domino *Regi Angliæ* Subditis, quàm in Partibus Flandriæ quibuscumque.

ITEM, APPUNCTUATUM est quòd, dicto Quintodecimo die Mensis Octobris, cum diebus subsequentibus continuatis, Ambassiatores & Commissarii, quos ab utriusque dictarum Partium Dominis ad hoc assumi & destinari continget, simul conveniant in dictâ Villâ Calesii, fideliter afferentes & referentes omnia & singula Documenta & Munimenta, quæ in & super Reformatione & Reparatione omnium & singulorum hinc inde Attemptatorum, & præsertim de & super Determinatione Restitutionis Bonorum quorundam Mercatorum, Regni Angliæ, & Partium Hyberniæ, dudum in Scluse Arrestatorum, ad Valorem decem Millium Librarum, ut dicitur, & eorum quolibet, ipsorum & Partium querelantium sollertiis mediantibus, perquiri continget & haberi:

Et quòd circa expeditionem & determinationem finales dictarum Querelarum, de & super Præmissis traditarum & tradendarum, & Processuum eorundem, quantum possibile erit, secundum Casuum exigentias, continuò intendent & vacabunt,

Et primò & ante omnia circa Determinationem Arresti supradictorum Bonorum, dudum ut præfertur facti in Scluse, necnon aliarum Causarum, Negotiorum, & Querelarum, quæ per Sententias, vel Transactiones, seu Appunctuamenta, vel alia Liquida fore constiterit,

Et de his omnibus & singulis debitum & effectuale facient Justitiæ in omnibus complementum; suas Sententias, Ordinationes, seu Appunctuamenta quævis, ut Querelantes dampnificati Bonorum ab eis ablatorum, seu aliàs injustè detentorum, Restitutionem seu Satisfactionem consequantur, executioni debitæ demandando, prout decebit, absque ulteriori Dilatione frustratoriâ quacumque,

Prout in quodam Appunctuamento, Die Duodecimo Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Sextodecimo, Calesii per Ambassiatores utriusque Partium prædictarum, adtunc ibidem personaliter existentes, facto, pleniùs continetur.

* ITEM, quòd omnes & singuli, qui Querelas suas & Petitiones, super Attemptatis, Ablatis, aut injustè Detentis, aliàs tradiderunt, per se, aut suos in hac parte Deputatos, poterunt, & eis licebit, dictas Querelas & Petitiones, dicto Quintodecimo Die Mensis Octobris, & aliis Diebus tunc sequentibus, mutare, & emendare, seu reformare, prout eis videbitur expedire:

Omnesque alii & singuli Dampnificati utriusque Partis, conqueri & agere volentes, poterunt etiam pro tunc suas Petitiones proponere, ac Munimenta, Probationes, & Evidentias quascumque exhibere pro consecutione Restitutionis Dampnorum, eis illatorum, ac Justitiæ complemento.

ITEM, est APPUNCTUATUM & CONCORDATUM quòd, in dictâ primâ futurâ Congregatione, Ambassiatores & Commissarii utriusque Partis, quos ad hoc assumi & destinari contingat, de & super ulteriori Prorogatione prædictarum Sufferentiarum, & Securitatum, & aliarum, quas utiles putaverint, tractabunt (si prædictis Dominis, *Regi Angliæ* & *Duci Burgundiæ*, adtunc placuerit) & super his concordare & concludere poterunt, ad Terminum, seu Terminos, de quo, seu de quibus, eis adtunc videbitur expedire:

Et quòd dicti Ambassiatores & Commissarii, seu alii loco ipsorum deputandi, Voluntates & Deliberationes dictorum Dominorum suorum, super omnibus & singulis Præmissis, secum tenebuntur * reportare, dicto Quintodecimo Die Mensis Octobris, * IX. 782.
ad Procedendum, Firmandum, Determinandum, & finaliter Concludendum, super omnibus & singulis Reparationibus, Sufferentiis, Provisionibus, & Securitatibus antedictis, prout meliùs & utiliùs, pro Cursu & communi Utilitate Mercandisarum prædictarum, expedire videbitur; in omnibus & singulis semper fraude, dolo, & malo ingenio exclusis:

PROVISO semper quòd, vigore & prætextu Continuationis, Resumptionis, seu Renovationis prædictarum, Excellentissimus Dominus *Rex Angliæ* antedictus nullatenus astringatur, quin sibi liceat, Præmissis non obstantibus, ab eisdem, si Magestati Regiæ placuerit, resilire & divertere; ita tamen quòd, ex parte ejusdem Regiæ Magestatis, per unum Mensem, ante Ingressum alicujus Guerræ Exercendæ contra Flandrenses, fiat Præmunitio hujusmodi Discessûs sive Divertentiæ Capitaneo de Gravelanghez, aut ejus Locumtenenti cuicumque:

PROVISO etiam, consimiliter, quòd, vigore & prætextu Continuationis, Resumptionis, seu Renovationis, prædictarum, Illustris Dominus *Dux Burgundiæ*, *Comes Flandriæ prælibatus*, nullatinus astringatur, quin sibi liceat, Præmissis non obstantibus, ab eisdem, si sibi placuerit, resilire & divertere; ita tamen quòd, ex parte ipsius *Domini Ducis*, per unum Mensem, ante

In-

Ann. D. 1419. Hen. 5. Ingressum alicujus Guerræ exercendæ contra Anglicos, fiat Præmunitio hujusmodi Discessûs sive Divertentiæ, Nobili & Potenti Domino, Domino Capitaneo Calesii, aut ejus Locumtenenti cuicunque.

In quorum omnium & singulorum Testimonium Commissarii, pro Parte Flandriæ supradicti, hanc INDENTURAM, seu CEDULAM, suorum Sigillorum munimine roborarunt.

Actum & Factum Anno, Mense, Die, & Loco supradictis.

Sub Sigillis omnium prædictorum Commissariorum Flandriæ, cerâ rubrâ expressis, & pendentibus a caudis Pergamenæ.

De Treugis Franciæ prorogandis.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 33.

REX, Carissimo Consanguineo nostro, *Ricardo Comiti Warrewicæ*, ac, Dilectis & Fidelibus suis, *Guastoni de Foix Comiti de Longueville*, Magistro *Johanni Kempe* Roffensi Electo Custodi Privati Sigilli nostri, *Gilberto Umfraville* Chivaler, *Willielmo Porter* Chivaler, & Magistro *Johanni Stafford* Legum Doctori, Salutem.

Cùm jampridem, inter nostros Commissarios & Deputatos, ac Ambassiatores & Nuncios Consanguinei nostri Franciæ, certæ fuerint Treugæ initæ & firmatæ, usque ad Vicesimum Nonum Diem instantis Mensis Julii proximò futurum tantummodo duraturæ,

Et aliqua Negotia, inter *Nos* & præfatum Consanguineum nostrum pertractanda interim, occurrunt, quæ citra prædictum vicesimum nonum diem non poterunt, ut creditur, verisimiliter terminari,

Idcirco,

Ad Prorogandum Treugas prædictas, in Tenore & Formâ quibus jam factæ & firmatæ sunt, cum omnibus suis Clausulis, prout vobis Sex, Quinque, vel Quatuor vestrûm, visum fuerit opportunum,

Ac præfatas Treugas, & earum Prorogationem, si vobis expedire videbitur, Proclamari faciendum,

Ac Confirmationem Prorogationis hujusmodi, per nos fiendam, nomine nostro Promittendum,

Cæteraque omnia & singula, in Præmissis vel circa ea oportuna vel necessaria, Excercendi, Faciendi, & Expediendi,

Vobis Sex, Quinque, vel Quatuor vestrûm, Tenore Præsentium, speciale Mandatum ac plenam & liberam Concedimus facultatem,

Promittimus insuper, bonâ fide & in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuo habituros quicquid Vos Sex, Quinque, vel Quatuor vestrûm feceritis in Præmissis,

Et, si Treugas prædictas per Vos, ut præmittitur, Prorogari contingat, Treugas ipsas, sic Prorogatas, per Literas nostras Confirmabimus, Servabimus, & servari faciemus, perinde ac si per Nos fuissent in propriâ Personâ Prorogatæ.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xix die Julii.

Per ipsum Regem.

• IX 783. ### * *Extractus Literarum Alligantiæ, factæ inter Delphinum & Ducem Burgundiæ.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 12. Fol. 238. B.

KArolus, Dei Gratiâ, *Francorum Rex*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd Nos, de Registeriis Parliamenti Curiæ, extrahi fecimus quasdam Literas, in eadem Curia, Die Vicesima Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono, Lectas & Publicatas,

Quarum Tenor talis est,

Charles, Filz du Roy de France, Daulphyn de Viennoiz, Duc de Beroy, & de Touraine, & Conte de Poitou, & *Johan Duc de Burgoigne*, Conte de Flandres, d'Artois, & de Burgoigne, Palatin, Seigneur de Salins & de Malines, a tous ceulx, qui ces Presentes Lettres verront, Salut.

COME, a l'Occasion des Grans Divisions, *&c. prout supra in Literis Alligantiarum Dat.* 11. *Die Jul.*

In cujus Extractûs Testimonium Præsentibus Literis nostrum jussimus apponi Sigillum.

Dat. Extractus hujusmodi *Parisius* in Parliamento nostro Vicesima Die Julii Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Vicesimo, & Regni nostri Quadragesimo.

Pro Consiliariis Regis Franciæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 32.

REX, per Literas suas Patentes, usque vicesimum nonum diem Julii proximò futurum inclusivè duraturas, suscepit in salvum, &c. *Regnaldum Pot* Militem, *Anthonium Thoulonjon* Militem, Magistrum *Henricum Goedbals* Decanum du Liege, & Magistrum *Guidonem Gelener*, Consiliarios Consanguinei nostri Franciæ, usque & in Villam Regis de Mante, cum Quinquaginta Personis in Comitiva sua, vel infra, & totidem Equis, Armatis vel non Armatis, Equestrè vel Pedestrè, tam per Diem, quàm per Noctem, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti salvo Conductu Regis, unà cum Auro, Argento, Manticis, Jocalibus, & aliis Bonis suis quibuscumque, Insimul vel per Partes, veniendo, ibidem morando, & perhendinando, & exinde salvò & securè redeundo, non obstante Marqua, Contromarqua, Reprisalia, seu alia Causa quacumque; Ann. D. 1419. Hen. 5.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* vicesimo secundo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Armata in Succursum Dalphini destinata.

A, Tresexcellent, Treshaut, & nostre Tresredoute Prince & Tressoverein Seigneur le Roy d'Angleterre & de France, & Duc de Guienne.

Ann. D. 1419. An 7. H. 5. Pell.

T*Resexcellent, Treshault, & nostre Tresredoute Prince & Tressovereign Seigneur,*

Treshumblement Nous Recomandons a vostre Royal Mageste.

A laquelle Pleyse savoir que hun nostre Balener Arme a pris hun Clerc & Escrivein *du Roy de Castele*, & de sa armee, qui a empris a fere contre Vous & contre touz les Vostres.

Ovecque lequel Clerc avons troube le Ordenance de le dicte Armee, c'estassavoir, Que le *dit Roy de Castele* Arme xl. Nefs, & a Mande ez Geans d'icelles que a *my tout dybot* a Bele Ysle,

Et illuecques demourent Diz Jours, & Recevent dedanz lez Geans qui vostre Adversaire *de France* & *le Daufin* leur remetra; e de illuecque enfore fassent Guerre Mortal.

Et s'en alent en Escossi, & illuecques recevent dedens leur Nefs tous lez * Geans d'Armes, qui dedans voudront Entrer & alent en France contre Vous. • IX 784.

Et ne fassent Guerre ni Domage a le Terre du *Duc de Burgoigne*, pour Mandament que vostre *Adversaire* ni *le Daufin* leur fassent.

Et, en otre, sumez Avisez & Enformes plenement que le *dit Roy de Castele* est en Prepous de metre le Siege en ceste vostre Citee: Et a Ordene de a taler & mettre a fue lez Heritages & tout le Pais adjacent; & sur le tout Vous Pleyse avoir bon Avitz & Conseil:

Et Nous remetoms devers vostre Lieutenant & Conseil d'Angleterre lez Escriptures & Ordenances du *dit Roy de Castele*, touchantes le surdicte Armee & Guerre, aussi que yls Vous avisent & fasent aucune bone Provision contre le dicte Armee & Emprise.

Ni Vous ausoms Escrire plus largemant, doubtant que par voz Enemiz nostre Present Lettre soit Prise: ni Seeller de nostre Grant Seel, come avoms Acostume; mais d'une nostre Previ Seel, a fin que nostre Present Lettre soit Portee plus Segretemant.

Et de voz Estaz & Sainte (Lezquels Pleyse a Dieux que soient vons) Pleyse a vostre dicte Royal Majeste Nous Certifier, le quele Dieux, pour sa Marci, Mantinge en tresbone Prosperite.

Escriptes en vostre Citee de Baione le xxii. Jour de Juillet.

Les touz vostres treshumblez Ligez & Foyalx Subgiz,

Mere, Eschevins, Jurez, Cent Pars, & Communite de vostre *Citee de Baione.*

De Proclamatione Intercursus Flandriæ.

Ann D. 1419. An. 7. H. 5. Claus. 7. H. 5. m. 12. dorf.

REX, Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Cùm, inter Ambassiatores nostros pro Parte nostra Angliæ, & Commissarios pro Parte Flandriæ, quartodecimo die Julii ultimò præterito, Appunctuatum sit & Concordatum quòd Sufferentiæ, Securitates, & Provisiones,

Jamdudum inter Partes prædictas, super Communi Cursu Mercandisarum, Transitu Clericorum & Peregrinorum, ac Negotiatione Piscatorum, factæ, initæ, & concordatæ, ac sæpius Prorogatæ, & quæ in *Festo Paschæ* ultimò elapso finierunt & expiraverunt, quasque iidem Ambassiatores & Commissarii pro hic expressis & repetitis habere volunt,

Rursus, ac iterum, & de novo Resuscitentur, Renoventur, & Resumantur,

Quæ etiam in eorum Tractatu, & per prædictum Appunctuamentum, Resuscitantur, Renovantur, & Resumuntur, sub eisdem, seu consimilibus, Modo, Formâ, & Tenore, quibus Initæ, factæ, prorogatæ, & observatæ fuerunt, aut saltem observari debuerunt, valituræ & duraturæ, in Consimili Virtute, Robore, & Vigore, quibus ante dictum *Festum Paschæ* Valuerunt & Viguerunt, de hinc seu a dicto Quartodecimo Die Julii usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò jam futurum, non obstante quòd Guerræ inter Regna Franciæ & Angliæ vigeant de præsenti.

Et, quia Appunctuamentum & Concordiam prædicta ad Notitiam omnium & singulorum Ligeorum nostrorum, quorum interest, festinanter deduci volumus, Vobis Præcipimus, firmiter Injungentes, quòd statim, visis Præsentibus, dicta Appunctuamentum & Concordiam in singulis Locis Civitatis prædictæ, & Suburbiorum ejusdem, ubi expediens fuerit & necesse, publicè Proclamari, & ea, sic Proclamata, juxta vim, formam, & effectum eorumdem, firmiter & inviolabiliter observari & teneri faciatis, nisi interim aliter duxerimus ordinandum;

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ*, Custode Angliæ, apud *Westm.* vicesimo octavo die Julii.

Per Concilium

Con-

Ann. D. 1419. Hen. 5. Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Vicecom. Eborum,
Vicecom. Villæ Novi Castri super Tynam.
Vicecom. Lincoln.
Vicecom. Norff. & Suff.
Vicecom. Kanc.
Vicecom. Somers. & Dors.
Vicecom. Surr. & Sussex.
Vicecom. Sutht.
Vicecom. Devon.
* *Vicecom. Cornub.*
Vicecom. Villæ Bristoll.
Cancellar. in Com. Palatino Lancastr.
Carissimo Fratri Regis Humfredo Duci Gloucestriæ, *Constabulario Castri Regis Dovorriæ ac Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locumtenenti.*

De Licentia Eligendi in Episcopum Bajocensem.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. N. 5. p. 2. m. 30. REX, Dilectis sibi in Christo, Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Bajocensis, Salutem.

Ex parte vestra Nobis est humiliter supplicatum ut,

Cùm Ecclesia vestra prædicta, per Mortem, bonæ memoriæ, *Johannis, ultimi Episcopi* Loci illius, Pastoris sit solatio destituta,

Aliam Vobis Eligendi, in Episcopum & Pastorem ejusdem Loci, Licentiam concedere dignaremur,

Nos (Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati) Licentiam illam vobis, Tenore Præsentium, duximus Concedendam,

Mandantes quod talem vobis eligatis in Episcopum & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiæ vestræ prædictæ Necessarius, Nobisque & Regnis nostris Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Monte* primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro Gentibus Franciæ ad Regem destinatis.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 29. REX, universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Loca tenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod,

Cùm Consanguineus noster Franciæ, ob Bonum Pacis & Unionis inter Franciæ & Angliæ Regna nostra, quosdam de Gentibus suis usque Præsentiam nostram mittere proponat, prout ex suarum serie Literarum, nobis jam tardè transmissarum, accepimus evidenter,

Nos,

Qui ad Pacem inter Regna prædicta firmandam semper fuimus & sumus totis viribus inclinati, & ut omnibus, bonæ voluntatis, pateat manifestè quod in nobis non est nec erit, Deo Duce, quin inter eadem Regna Pax bona, firma, & perpetua habeatur,

Suscepimus Duas Personas (cujuscumque Statûs, Auctoritatis, seu Conditionis fuerint) quas prædictus Consanguineus noster usque Præsentiam nostram mittere voluerit, pro veniendo usque & in Villam nostram de *Pontoyse*, cum Quadraginta Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis vel non Armatis, ac Quadraginta Equis vel infra, & Bonis suis quibuscumque, ibidem morando, & exinde ad Propria redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales;

Et ideò Vobis Mandamus quod illas Duas Personas, *&c. ut supra usque ibi*, ac Quadraginta Equis, vel infra, & Bonis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando, & exinde ad propria, ut prædictum est, redeundo manuteneatis, &c.

Proviso semper quod ipsi erga Nos & Populum nostrum benè & honestè se gerant & habeant,

Et quicquam, quod in nostri Contemptum vel Præjudicium aliqualiter cedere valeat, non attemptent, nec faciant aliqualiter attemptari,

Et quod ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c. usque in Quartumdecimum Diem Augusti proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Villam suam de Pontisara* Sexto Die Augusti.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 786. * *De Tractando cum Duce Montensi.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 27. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, dilecti Clerici nostri, Magistri *Johannis Stokes* Legum Doctoris plenariè confidentes,

Ad Transfretandum Se penes Præsentiam Illustris Principis *Ducis Montensis* Consanguinei nostri carissimi,

Ac ad Tractandum, Communicandum, Componendum, & finaliter Concludendum, pro Nobis & Nomine nostro, cum præfato Consanguineo nostro, seu ejus in hac parte Commissariis, Procuratoribus, sive Deputatis, plenam & sufficientem Potestatem ab eodem habentibus, de & super Ligâ, Amicitiâ, & Confœderatione, necnon Succursu mutuo hinc inde præstando & faciendo, secundum quod melius concordari poterit, ac de Numero, Modo, Formâ, & Tempore Succursûs, seu Subventionis hujusmodi, Ann. D. 1419. Hen. 5.

Et ea, quæ sic Tractata, Communicata, Composita fuerint, seu Conclusa, quatenus ad Nos attinet, omnimodis Securitatibus legitimis, in ea parte debitis & necessariis, Nomine nostro Firmandum,

Similesque Securitates a præfato *Consanguineo nostro*, seu ejus Commissariis, sive Deputatis prædictis, Petendum, Stipulandum, Recipiendum, & Optinendum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ qualitas hujusmodi Negotii & natura exigunt & requirunt, & quæ Nos faceremus seu facere possemus si personaliter ibidem præsentes essemus, etiam si Mandatum exigant quantumcumque speciale,

Præfatum Magistrum *Johannem* nostrum verum, legitimum, & indubitatum Procuratorem, Ambassiatorem, Negotiorum Gestorem, & Nuncium specialem Facimus, Creamus, Ordinamus, & Constituimus, ac plenam sibi damus & concedimus Potestatem per Præsentes,

Promittentes, verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per prædictum Procuratorem nostrum Actum, Gestum, Procuratum, seu Conclusum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Pontoise* duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Sequuntur Articuli continentes Modum & Ordinem observatum a Rege in prosequendo Jura sua Hæreditaria, Coronam (videlicet) & Regnum Franciæ.

IN Primis, Licet eidem Regi competierit, & competat de præsenti, JUS CLARUM & INDUBITATUM AD CORONAM ET REGNUM FRANCIÆ, cum eorum Juribus & Pertinentiis Universis, Ann. D. 1419. A. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B 12. fol. 75. A. & B.

Nichilominus,

Piè considerans Stragem assiduam Christi Fidelium, & Innumerabilia Mala, quæ de Guerris, ab, inclitæ Memoriæ, Progenitoribus suis, Occasione Detentionis injustæ Jurium Præmissorum, illatis, hactenus provenerunt,

Volensque, quantum absque suorum Neglectu Jurium possibile sibi foret, providere nè, Occasione prædicta, similia contingerent in Futurum,

Illico, postquam Regalis Fastigii susceperat Diadema, Cepit cum *Adversario suo prædicto*, Ambassiatorum & Nunciorum Interventu Solicito, super præfatis Juribus suis habere Tractatum.

In quo tandem, desideratæ Pacis Amore, offerebat se velle contentari Parte Jurium suorum satis modicâ, Illâ (videlicet) quæ, inclitæ Memoriæ, *Edwardo Regi* Proavo suo, per Tractatum Pacis finalis, inter eum & *Johannem*, tunc Adversarium suum Franciæ, ac *Karolum Primogenitum ejus*, habitum, scriptum, juratum, & utriusque * Partium ac Primogenitorum suorum sigillorum Appensione munitum, debuit remansisse. * IX. 787.

Verùm, quia Oblationis Regiæ Amplitudo adversæ Partis Affectum ab Injuriæ conceptæ Pertinaciâ non valuit emolire, dictus *Rex*, alio quolibet Juris adminiculo destitutus, induit vim Armatam, Regnum suum Franciæ personaliter ingrediens pro recuperandis suis Juribus antedictis; ubi, subactâ mox Villâ suâ de Harflewe, dum abinde versus Angliam Iter arripuisset, Unitam adversus eum Potentium Hostium vim, quemadmodum, Cœlestis Auxilii Dexterâ favente, devicerit, supervacuum credatur descriptis Recitatione proferre.

Contritis itaque sic, ut præfertur, suorum Hostium viribus, Rex, in Crastino Belli commissi, à *Ducibus Aurelianensi & Borbonensi* (quos Eventus Belli suæ Potestati commisit) exoratus quatinus, arridentis sibi Fortunæ non Inspecto Favore, Paci cum Consanguineo suo Franciæ perpetrandæ se nichilominus inclinaret, tale mox præbuit Responsum; quod ab eo Tempore, quo primùm, super Juribus suis prædictis, Adversario suo Franciæ Quæstionem movit, nusquam promtiorem gessit Paci tractandæ voluntatem.

Ad quam Operis Exhibitionem monstrandum iidem Duces, de ipsius Regis Assensu, mox Adversario transmiserunt quendam Heraldum de suis, Nomine *Montroer*, ad Effectum ut, si foret adversæ Partis Intentio, illicò tractandæ Paci vacaretur.

Cæterùm, quia de adversæ Partis Intentione promptum Responsum non occurrebat, rursum, annuente Rege, *Dominus de Gaucourt* Adversario mittebatur, præfato Rege à concepto Pacis Affectu Animum nullatenus divertente.

Deinde, præfato Rege in Angliæ Fines reverso, Excellentissimus Princeps, *Sigismundus* Rex Romanorum,

Non sine visceribus Compassionis, considerans, ab Exempli Novitate, quàm innumeris Malis Originem ministraret & Fomentum vesana Guerrarum Rabies inter Franciæ & Angliæ Regna, si non huidem oportunæ Provisionis occurretur Auxiliis,

IN PRIMIS declinavit in Franciam, & abinde consequenter in Angliam desideratæ Pacis Amore.

Quo pari Pacis Affectu, non longè post, adventaverat, Illustris Princeps, *Dux Willielmus Bavariæ*, Comes Hanoniæ, Hollandiæ, & Zelandiæ, ad optatæ Pacis Negotium Modis omnibus promovendum.

Sub quorum Præsentia Ambassiatoribus Partis adversæ obtulit Rex prædictus Se, Pacis & dictorum Principum Contemplatione,

Ann. D. 1419. Hen. 5. ne, velle contentari Parte sui Juris superius memoratâ (scilicet) cum dictâ villa de Harflewe, & tantâ Portione Patriæ eidem adjacente, cujus Proventus sufficere valeant ad Onera Custodiæ villæ supportanda: quam tamen Oblationem, licet ad Pacem amplam, Pars Adversaria supradicta non duxerat acceptandam.

Præfatis igitur Rege & Ambassiatoribus non valentibus venire tunc in aliquod optatæ Pacis Medium quovismodo, tandem, per prædictos *Regem Romanorum & Ducem*, disertissimos Pacis Mediatores, certa quædam Appunctuata & Concepta fuerunt Pacis verisimiliter inductiva, Quibus prædictus Rex suum mox præbuit Assensum: & consequenter Adversarius antedictus suis Literis, dicto *Regi Romanorum* transmissis, rescripsit se, maturâ Consilii, tam suæ regalis Prosapiæ, quàm aliorum de suo magno Concilio, Deliberatione præhabitâ, decrevisse quod ea omnia pro Parte suâ fideliter adimpleret.

Sed post, adveniente Termino, quo appunctuari debuisset generalis Treuga Triennalis inter Principes & Regna supradicta, infra quem iidem Principes in aliquo Loco, in Marchiis Picardiæ ad id eligendo, pro Pacis Reformatione personaliter convenissent (prout in Articulis antedictis plenius est expressum) *Pars Adversa*, suorum oblita Promissorum, id facere recusavit in totalem Subversionem Laborum dictorum Mediatorum.

Post Hæc, Considerans *Rex supradictus* tantorum Principum operosam solicitudinem & suam simul illusas, nil aliud sibi superesse prospexit quàm ad Armatæ Manûs Auxilium denuò convolare.

Quamobrem se convertit in Ducatum suum Normanniæ, Partem sui Juris antedicti,

Cujus Ducatûs notabili Parte per ipsum Regem obtentâ, obtulit tunc demum *Pars adversa* se cum ipso Rege Pacis inituram Tractatum, Rege mox annuente.

In quo severà Tractatu in aliud Pacis Medium nolebat *Pars adversa* declinare, nisi quod Rex prædictus, dimissis Adversario suo prædicto omnibus in Ducatu Normanniæ conquæstis, contentaretur Cæteris Terris ab ipsâ Parte sibi oblatis, quas teneret ab Adversario prædicto, tanquam Domino suo Ligeo & Supre-
* IX. 788. mo; Cùm tamen, per ipsum * Regem, adversæ Parti sæpe fuisset expositum quod nil eorum dimitteret, quæ de Juribus suis prædictis, Auxilii cœlestis Favore, ad suæ Serenitatis Manus contingeret pervenire.

Quamobrem, Negantibus dictis Rege & Ambassiatoribus in desideratam venire Concordiam, iidem Ambassiatores ab ipso Rege finaliter petierunt quod, si, post Reditum eorum ad Dominum suum Supremum, suæ Celsitudini complaceret optatæ Pacis Tractatui Ulterius immorari, liceret Ambassiatoribus suis, eâ de Causâ transmittendis, declinare ad Munitionem aliquam versum Locum habendi Tractatûs, & illic tutè manere dum pro Literis salvi Conductûs præfati Regis mitteretur, Promittentes quod, si ea foret Intentio eorum Domini Supremi, quod dictæ Pacis Tractatui ulterius vacaretur, Præfatus Rex de hoc ipso debitè certioretur infra Mensem ex tunc proximò secuturum: quorum Petitioni Rex duxerat annuendum, quem tamen, nec infra prædictum Mensem, nec in præsens, curavit pars adversa super hoc certificare: Quæ Res satis Innuebat Adversarium antedictum tunc Renuere cum ipso Rege ultra de Pace tractare.

Nichilominus tamen,

Cùm, de Mandato, Sanctissimi in Christo Patris & Domini, Domini *Martini*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Moderni*, Reverendissimus in Christo Pater, *Cardinalis de Ursinis*, ad dictum Regem Pacis Legatione fungeretur,

Idem Rex, ipsius Legati suasionibus, ob Dei & Apostolicæ Sedis Reverentiam, indilatâ promptitudine condescendens, exhibuit se paratum ad Tractatum Pacis cum Adversario Renovandum; quemadmodum sic renovavit, præfato Reverendo Patre eidem Tractatui suam exhibente Præsentiam.

A quo Tractatu Ambassiatores dictæ Partis adversæ, Pacis intacto Negotio, repentè se diverterunt, eâ solâ de Causa quod Ambassiatores iidem, in tractando, conarentur uti solo suo Idiomate naturali; Cujus erant Ambassiatores dicti Regis ignari.

Petebatur, per Partem dicti Regis, quod, in ipsius Tractatûs serie, fierent Pronunciationes & Appunctuata in Sermone Latino, utrique Partium communi, noto, & indifferenti. & non eisdem Partibus solum, sed præfato Sanctissimo in Christo Patri, Sacroque Collegio Cardinalium, & aliis Principibus Catholicis, in quorum Notitiam, si Pacem concludi contingeret, opus esset, pro ejusdem perpetuâ firmitate, ipsius Pacis appunctuata venire.

Et, ut præfatæ Petitioni, tam rationabili & indifferenti, Ambassiatores Partis adversæ se facilius inclinarent, *Rex* condescendit cuidam Medio, pro satisfaciendo Desiderus dictorum Ambassiatorum, per præfatum Dominum *Cardinalem* aviato; videlicet, *Quod etiam super Appunctuandis hujusmodi scriptura Gallica conciperentur; dum tamen caveretur in eadem quod, si super intellectu dictorum Appunctuandorum dubium in futurum oriretur, eo Casu interpretatio fieri deberet non juxta Scripturam Gallicam sed Latinam.*

Post Hæc *Rex supradictus*, à *Delphino Viennæ*, se Regentem Franciæ prætendente, ad Pacis Tractatum invitatus, ejusdem Delphini Desideriis votivè condescendit.

Inter quos *Regem* & *Delphinum*, Ambassiatorum suorum interventu, Pacis inchoato Tractatu, tandem Appunctuata fuit & Concordata Dies Dominica (videlicet quâ cantatur Officium *Lætare Jerusalem*) quâ Principes ipsi personaliter convenire debuissent in Loco, inter Civitatem Ebroicensem & Villam Drocarum, per Ambassiatores Partium concorditer eligendo.

Ad cujus Conventionis observantiam, ac omnium in eâ Parte Appunctuatorum, *Rex ipse*, in Verbo Regio, *Delphinus* verò, Sacrosanctis Evangeliis corporaliter à se tactis, Juramenta præstiterunt, prout eorum Literæ Patentes manifestant evidenter.

Rursum, ad Postulationem Adversarii sui *Franciæ*, *supradictus Rex* cum Ambassiatoribus ejusdem Adversarii (ob eam Causam tibi transmissis) Pacis renovavit Tractatum; ea (scilicet) Intentione, Ann. D. 1419.
ut cum omnibus Hominibus, quantum in se foret, Pacem haberet, & ut, intestinæ Divisionis in Regno Franciæ Scismate non Hen. 5.
obstante, inter Franciæ & Angliæ Regna præfata Pacis Integritas resultaret; quâ consequenter in Regno Franciæ suborirer jocunda Pacis Bonitas, & in suavem Concordiæ Melodiam verteretur lacrimabilis ejus Sectio.

In quo severà Tractatu *præfatus Rex*, nè tantum Bonum amplioris Dilationis incommodo subjaceret, eisdem Ambassiatoribus aperiri fecit de plano Intentionem suam;

Videlicet, *quod, dummodo Sibi & Hæredibus suis dimitteretur illa Pars * sui Juris, de quâ præsertim quod, inclitæ Memoriæ,* * IX.
Edwardo Regi *debuit remansisse, ac totus Ducatus Normanniæ,* 789.
& omnia Terræ, Dominia, Civitates, & Loca per ipsum Regem in suo Regno Franciæ adquæsita, in reliquis, ad Coronam Franciæ spectantibus, Rex ipse *taliter se Moderari curaret, quod per ipsum non remaneret Negotium Pacis infectum, Hiis adjectis quod nil horum, quæ tunc habebat, aut quoquo modo foret in Posterum habiturus, teneret præterquam à solo Deo.*

Cæterum, adveniente Termino in ea Parte præfixo, quo Ambassiatores dictorum *Regis* & *Delphini* convenire debuissent pro concordando Loco *Conventionis* supradictæ, Ambassiatores præfati Delphini, post Terminum venientes, Electioni Loci prædicti intendere noluerunt; Hoc solum agentes ut ejusdem *Conventionis* Appunctuata Effectu sperato frustrarent.

Et, licet *prædictus Rex* ad Civitatem Ebroicarum, non sine magnis Laborum Attediis (ut de Sumptibus taceamus) personaliter accedens, dictam *Conventionem* in Termino fuisset observare paratus, Præfatus tamen *Delphinus* (aliorum quorumdam, ut putatur, insalubri ductus Consilio) ejusdem *Conventionis* Observationi intendere non curavit.

Subsequenter, Adversarius supradictus, super Intentione dicti Regis, sicut præfertur, apertâ, habitâ cum Concilio suo Deliberatione maturâ, certis Ambassiatoribus suis in eâ Parte commisit, ut omnia supradicta, quæ præfati Regis Intentio complectebatur, eidem Regi offerrent; Modo tenendi præfata dumtaxat subpresso:

Quæ omnia, ex abundanti Cautela, nominatim & sub expressâ Formâ Verborum *Adversarius* ipse, suis Commissionum Literis (Quarum Tenor, sub ejusdem Adversarii Sigillo, penes dictum Regem existit) inseri faciebat; Quarum vigore iidem Ambassiatores ea omnia dicto Regi subsequenter in scriptis obtulerunt.

Cujus Oblationis Prætextu fuerat Appunctuata Dies, quâ Partes prædictæ, vel saltem, in Eventum impediti, Adversarii supradicti Serenissima Domina *Contboralis ejus*, & *Dux Burgundiæ*, sui in eâ Parte Commissarii, in Loco, ad id eligendo, cum præfato Rege personaliter convenirent, in inchoatæ Pacis Tractatu ulterius processuri, ad votivam & finalem Conclusionem in eodem.

Post cujus Conventionis Initia, Singula, a præfatis Ambassiatoribus, ut præfertur, Oblata, per prædictam Serenissimam Dominam & Ducem, cum *dicto Rege* convenientes, eorum propriæ Vocis Oraculo ratificata fuerunt; & per eosdem ultrò *præfato Regi* Concessum & Concordatum, quòd præmissa, sibi sic, ut præmittitur, remansura, *idem Rex* & Hæredes sui in perpetuum tenerent, non a Rege, seu Coronâ Franciæ, vel a quoquam Hominum, sed a solo Deo.

Præmissis igitur sic se habentibus credebatur Pax in Foribus astitisse, eo præsertim, quòd per Regem fuerat, Vicibus repetitis, oblatum quod quoad Jus, sibi competens in Regno & Coronâ Franciæ, cum Pertinentiis, paratus erat ea omnia facere quæ tendere possent ad Bonum Pacis optatæ, & quæ, per, recolendæ Memoriæ, Progenitores suos, Pacis Zelatores præcipuos, & præsertim per dictum *Regem Edwardum* (qui Pacem cum Adversario suo Franciæ sic, ut præfertur, Conclusit) consequendæ Pacis obtentu, facta & oblata fuerunt.

Verum, cùm Pax oblata adesse putaretur, supervenit inopinata Turbationis Occasio; dum *Pars adversa* ea, quæ sic, ut præfertur, obtulit, redigere renuit autenticam in Scripturam, ac, Articulis quibusdam a Se porrectis, esse cepit sibimet ipsi contraria,

Nesciens contenta stare Limitibus Rationis, sibi sufficere non reputabat quòd præfatus Rex, pro se, suisque Hæredibus, Renunciaret omni Juri, sibi competenti in Coronâ & Regno Franciæ, cum suis Pertinentiis & Juribus, Necnon Principatibus, Terris, & Dominiis quibuscunque, infra Regnum Franciæ existentibus (exceptis illis quæ, ut præfertur, eidem Regi debuerant remansisse) secundum Modum & Formam Renunciationis concordatæ, inter præfatum *Regem Edwardum* & *Johannem Franciæ*, in dictâ Pace finali, inter eos, sicut præmittitur, conclusâ,

Sed hoc amplius petiit, quòd *dictus Rex*, pro Se, suisque Hæredibus, Renunciaret omni Juri, Causæ, & Titulo, ex Causâ, Emptionis, Cessionis, Transportationis, aut aliâ quacunque, in dictis Coronâ & Regno aut Rebus, sibi competituris aut spectaturis quomodolibet in futurum,

Quodque Promitteret & Juraret quòd nec Ipse, nec Hæredes sui, Cessionem aut Transportum Juris & Coronam, * Regnum, * IX.
Principatus, aut alia superius recitata, seu ad eorum aliquod, a 790.
quacunque Personâ, quæ nunc vel in futurum jus habeat ad ea, aut habere prætendat, quomodolibet admitterent seu susciperent in futurum:

Quæ quidem petitio, sic respiciens Jus quod oriri poterat in futurum, omninò irrationabilis esse dinoscitur, cum continens libertatem cuivis Hominum dinoscitur subjacere.

Petebat & alia quædem a præfato Rege, quæ, Publicum & Notorium est & fuit, Ipsum, absque Divinæ Majestatis Offensâ, sed nec absque eo quod notoriè contravenerit suis Literis Pacis bus & Regno ejus appenso Sigillo, impleri non posse.

Præterea, licet, ad dictæ Partis adversæ Petitionem assiduam, præfata *Conventio* Personalis primum appunctuata fuisset, velut Medium aptissimum ad Pacem, ut ipsa Pars asseruit, quo, Partibus ipsis personaliter convenientibus, facilè expedirentur nonnulla, quæ suorum Ambassiatorum interventu verisimile non foret expediri;

Ann. D. 1419. Hen. 5.

diri; nichilominus Diem ejusdem Conventionis, de Partium consensu prorogatæ, Tempora nondum facta penderent, Neglexit *Pars adversa* convenire certis Terminis, ad hoc de Partium Consensu Statutis; illudendo Regi, Terminum diligenter observanti.

Recusavit insuper (licet per dictum Regem exhortationibus solicitus ac Instantiis oportunis & importunis requisita) appunctuare Diem pro earumdem Partium Conventione personali.

Et, præter hæc, Ambassiatoribus ipsius Regis, pro maturando Pacis negotio, versus præfatum Adversarium variis Temporibus transmissis, aliquotiens aditus, aliquotiens verò desideratus non concedebatur auditus.

Adhæc, cùm memoratis *adversæ Partis* Articulis fuissent, pro Parte dicti Regis, datæ Responsiones, quibus credebatur Partem adversam meritò debuisse contentari; asseruit nichilominus Pars prædicta Responsiones datas esse Generales, Vagas, Irrationabiles, & Obscuras.

Et, cùm, per Oratores dicti Regis, fuisset instanter ab ipsâ Parte adversâ petitum, quatenus earumdem Responsionum Generalitates, & Obscuritates, & Vitia apperite curaret, ad Finem ut, his auditis, oportunæ Declarationis auxilio, & aliis Rationabilibus viis, hujusmodi Obscuritates & Vitia (si qua fuerint) submoverentur, ad quod faciendum Pars dicti Regis obtulit se paratam, noluit Pars adversa, sed expressè recusavit hoc facere.

Nec finaliter in aliud Medium voluit declinare, nisi quòd suis prædictis Articulis Pars Regis responderet pure, simpliciter, & affirmativè, eosdem concedendo; asserens quòd, absque eo quod eisdem sic responderetur, inchoato Pacis Tractatui ampliùs non vacaret.

Cæterum, prædictorum Articulorum series, inter alia nonnulla, requirit quòd dictus Rex se suosque Hæredes illibertatet ad Jura, Principatus, & Dominia in eisdem Articulis designata; quæ, ex Divinæ Dispositionis Munere, nullis coartato Limitibus, ex Novis forsan Causis, eis possent futuris Temporibus pertinere,

Ac quod Rex ipse suas Literas & Sigillum, cujus appensione muniuntur, quæ penes ipsum Regem Legis habent Vigorem, in contrarium utrorumque veniendo, voluntario Conatu repelleret, prout superius est expressum,

Quæ reverà, si fierent, & Humanis & Naturalibus Legibus grave Præjudicium importarent, & Maculam enormem inferrent Regiæ Dignitatis Honori.

Quocirca, præfato Rege his suum denegante Consensum, Noluit extunc sed Renuit *Pars Adversarii* prædicti Pacem cum Rege concludere, aut renovando Pacis Tractatui intendere vel vacare, quamquam reliquis omnibus Petitionibus & Articulis præfatæ Partis Rex supradictus, pro Bono Pacis, se liberaliter inclinaverit, in eum Modum quòd, de Ratione, diffiteri non poterit *Pars adversa* nullam in eâ Parte differendæ Pacis Occasionem sibi remansisse.

Et, licet præfati Regis innocentiam a Rupturâ inchoati Pacis Tractatus comprobet evidenter præclara series Præmissorum,

Nichilominus,

Ut suæ Mentis Perseverantiam in optatæ Pacis Affectu operum inconcussâ exhibitione monstraret,

Post dissolutam præfatæ Conventionis & Treugarum, ejus occasione initarum, Compagem, ipsoque ab omni præcedentium Oblationum suarum nexu plena Libertate potito,

Post obtentam insuper, cœlesti Favore, Villam suam *de Pontesse*, quæ, velut aptissima Clavis, viam sine Impedimento aperit ad eorum Regni Civitatem (videlicet) *Parisiensem*, a qua distat solo Septem Leucarum Itinere,

• IX. 791. • Rursum, pro vitando Sanguinis Christiani Diluvio, obtulit *Adversæ Parti* se, sub Oblationibus illis amplissimis, quas fecerat in præcedentis Pacis Tractatu, paratum esse & fore ad Pacem cum dicto *Adversario* concludendum;

Salvis tamen, &, ultra Præmissa, reservatis sibi prædictâ *Villa de Pontoise*, ac Terris omnibus, Villis, Fortalitiis, Dominiis, & Locis, a prædicta Villâ, ex utraque sui parte, versus Ducatum Normanniæ conquisitis, & his, quæ usque ad Pacem finalem, inter Se & Adversarium suum conclusam, ipsum contingeret obtinere.

Explicit.

De Navibus, ad impediendum Scotos, in Succursum Dalphini transituros, providendis.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. 7. H. 5. m. 16. d.

REX Vicecomiti Devoniæ, Salutem.

Quia pro certo didicimus quòd *Dauphinus*, *Filius Adversarii nostri Franciæ*, diversa Naves & Vasa, ad Transeundum, per Costeras Maris Occidentales Regni nostri Angliæ, versus Partes Scotiæ, ad Numerum Gentium ad Arma & Sagittariorum, de Scotis Inimicis nostris non modicum, in Naves & Vasa prædicta Recipiendum, & eos ad Partes Franciæ, ad dictum *Adversarium nostrum* (quod absit) Fortificandum, Adducendum, ordinari fecerit & præparari,

Nos,

Scotis & Inimicis prædictis viriliter resistere, & eorum Malitias & Protervias celeriter reprimere & refrænare volentes, ut tenemur,

Quandam Armatam Gentium, ad essendum supra Mare, in Costeris prædictis, ad Navigia versus Scotiam sic transeundo impedienda, de avisamento Concilii nostri, duximus Ordinandam,

Cupientesque de sufficienti Navigio, in Regno nostro Angliæ, pro Armata prædicta celeriter provideri,

Assignavimus Te (de cujus Fidelitate & Industria plenam confidimus) ad Octo Naves & Balingeras, cum earum Apparatu sufficienti, quarum quælibet Navis sit Portagii Sexaginta Doliorum, & quælibet Balingerarum Viginti Doliorum & ultra, ac in quo-

cumque Portu infra Ballivam tuam inveniri poterunt, ad Deserviendum Nobis supra Mare, ex Causa prædicta, pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter Solvendis, sine dilatione Arestandum & Capiendum, & eas ad Portus sive Portum, infra Ballivam prædictam, ubi Capitaneis Navigii prædicti melius fore videbitur, cum omni celeritate possibili Adducendum, Ann. D. 1419. H. 5.

Et ideò Tibi Præcipimus quod circa Præmissa diligenter intendas, ac ea facias & exequaris in forma prædicta;

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Constabulariis, Ballivis, Ministris, ac aliis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Suthampton*, duodecimo die Augusti.

Per Concilium.

REX Vicecomiti Cornubiæ, Salutem.

Quia, *&c. ut supra usque ibi*, Confidimus, *& tunc sic*, ad Quatuor Naves & Balingeras, *&c. ut supra.*

Teste ut supra

Per Concilium.

Mandatum de aliis Navibus arestandis, quod prædicta ad resistendum Inimicis non sufficerent.

REX, Dilecto sibi, *Johanni Hunte*, Salutem. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid.

Licet Nos nuper,

Pro certo discentes quòd *Dauphinus*, *&c. ut supra usque ibi*, præparari, *& tunc sic*,

Quandam Armatam Gentium, ad essendum supra Mare in Costeris prædictis, ad Naves & Vasa prædicta, sic versus Scotiam transeundo, Impediendum, de avisamento Concilii nostri, Ordinaverimus,

• Ac, eo prætextu, Assignaverimus Vicecomites nostros Devoniæ & Cornubiæ ad Duodecim Naves & Balingeras (videlicet) Octo in prædicto Comitatu Devoniæ, & Quatuor in prædicto Comitatu Cornubiæ, • IX. 792.

Quarum quælibet Navis esset Portagii Sexaginta Doliorum, & quælibet Balingerarum esset Portagii Viginti Doliorum & ultra,

In quocumque Portu infra Ballivas suas inveniri possent, ad Deserviendum Nobis supra Mare, ex Causa prædicta, sine dilatione Arestandum & Capiendum, prout in Literis nostris Patentibus, inde confectis, plenius continetur,

Quia tamen, ad præsens, sufficienter informamur quòd dictæ Duodecim Naves & Balingeræ ad Gentes, pro Armata prædicta ordinatas & paratas, cum earum Apparatibus, recipiendum & traducendum, ac Inimicis prædictis Resistendum non sufficiunt,

Assignavimus Te (de cujus Fidelitate & Circumspectione ad plenum confidimus) ad tot Naves & Balingeras sufficientes (quarum quælibet sit de Portagio prædicto seu ultra) ubicumque in Comitatibus prædictis, aut Comitatibus Somersetiæ, Dorsetiæ, vel Suthamptoniæ inveniri poterunt, infra Libertates, vel extra, quot cum prædictis duodecim Navibus & Balingeris, sic pro Armata prædicta prius arestatis, sufficere poterunt, pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, Capiendum & Arestandum, & eas, dilecto & fideli nostro, *Willielmo Botreaux* Chivaler, aut aliis quos ad essendum supra Mare ex causa prædicta ordinavimus, adeptis quo poteris, liberes seu liberari facias.

Et ideo tibi Præcipimus quòd, *&c. ut supra*

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* vicesimo quarto die Augusti.

Per Concilium.

De Permutationibus.

REX, Venerabili in Christo Patri, *L.* eâdem gratiâ, *Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente, Salutem. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 25.

Cum *Petrus de Valle* Capellanus, Canonicus Præbendatus alterius Præbendarum Ecclesiæ Collegiatæ Sancti Sepulcri Rothomagi, & *Johannes Hurel* Capellanus, Persona Ecclesiæ Parochialis beatæ Mariæ de Altaribus vestræ Diœcesis, intendant, ut asserunt, Beneficia sua prædicta adinvicem canonicè permutare,

Nos, ad dictos Canonicatum & Præbendam, in Ecclesia Collegiata prædicta, ad nostram Donationem pleno Jure hac vice pertinentes, præfatum *Johannem*, ex Causa hujusmodi Permutationis faciendæ, vobis Præsentamus,

Intuitu caritatis rogantes quatinus ipsum *Johannem* ad Canonicatum & Præbendam prædictos admittatis, & ipsum in corporalem Possessionem eorumdem ponatis, seu poni & induci faciatis, necnon Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad eosdem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* vicesimo quarto die Augusti.

REX eisdem, &c. Salutem. Ibid.

Cum *Johannes Hurel* Capellanus, Persona Ecclesiæ Parochialis beatæ Mariæ de Altaribus, vestræ Diœcesis, & *Petrus de Valle* Capellanus, Canonicus Præbendatus alterius Præbendarum Ecclesiæ Collegiatæ Sancti Sepulcri Rothomagi, intendant, ut asserunt, Beneficia sua prædicta adinvicem canonicè Permutare,

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Nos ad dictam Ecclesiam beatæ Mariæ de Altaribus, ad nostram Donationem spectantem, ut dicitur, *præfatum Petrum*, ex Causa hujusmodi Permutationis faciendæ, vobis Præsentamus,

Intuitu caritatis Rogantes quatinus ipsum *Petrum* ad prædictam Ecclesiam beatæ Mariæ, ex Causa prædicta, admittatis, & Personam instituatis in eadem.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

---

* IX. 793.

* *De Arraiatione facienda contra Armatam Ispaniæ.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. 7. H. 5. m. 20. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Henrico de Percy Comiti Northumbriæ*, *Radulpho de Nevill Comiti Westmerlandiæ*, *Johanni Grayftoke* Chivaler, *Johanni Etton* Chivaler, *Henrico Nesseld*, *Georgio Etton*, *Rogero de Aske*, *Johanni de Barton*, *Johanni de Morton*, *Thomæ de Laton*, *Johanni de Shipley*, & *Johanni de Marton*, ac *Vicecomiti Eborum*, Salutem.

Quia, prout informamur, *Rex Castellæ & Legionis* quandam magnam paraverat Armatam Navium & Vasorum de Ispannia, cum non Modico Numero Inimicorum nostrorum, & eam promptam & paratam, ad Mala Nobis & nostris (quod absit) perpetrandum, & in speciali ad Naves nostras & Navigium Regni nostri pro Viribus Comburendum & Destruendum, necnon Regnum nostrum prædictum Invadendum, ad Dampna quæ poterunt sinistriter Inferendum, destinare proponit infra Breve,

Nos,

Malitiæ Inimicorum nostrorum prædictorum in hac parte, Deo prævio, obviare volentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad omnes & singulos Homines, ad Arma, ac alios Homines defensabiles, tam Hobelarios, quàm Sagittarios, infra Northrithingum in Comitatu prædicto, tam infra Libertates, quàm extra, commorantes, Arraiandum & Triandum,

Et eos, sic, Arraiatos, continuè in Arraiatione hujusmodi, ut in Miliensis, Centenis, & Vintenis, & aliter prout conveniens & necesse fuerit, teneri & poni faciendum,

Ac etiam ad eos, tam ad Costeram Maris, quàm alia Loca, ubi & quotiens necesse fuerit, ad dictos Inimicos nostros Expellendum, Debellandum, & Destruendum, de tempore in tempus, cùm aliquod Periculum imminent, Ducendum & duci faciendum,

Et ad Monstrum sive Monstrationem eorumdem Hominum ad Arma, Hobelariorum, & Sagittariorum, de tempore in tempus, quotiens indiguerit, diligenter faciendum & supervidendum;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, districtiùs quo possumus Injungimus & Mandamus quod statim, visis Præsentibus, vos ipsos arraiari & armari, ac omnes & singulos Homines Northrithingi prædicti, ad Laborandum Potentes, coram vobis venire, & juxta sanas discretiones vestras arraiari, armari, & muniri, ac eos, sic Arraiatos, Armatos, & Munitos, in Arraiatione hujusmodi teneri faciatis,

Et insuper Signa *vocata Bekyns*, in Locis consuetis, per quæ Gentes Patriæ de adventu Inimicorum hujusmodi poterunt congruis temporibus præmuniri, poni,

Et eosdem Homines, sic Arraiatos, Armatos, & Munitos, cùm Periculum immineat, in Defensionem & Salvationem Regni & Patriæ prædictorum, de tempore in tempus, tam ad Costeram Maris, quàm alia Loca, ubi magis necesse fuerit, prout hactenus in Casu consimili rationabiliter fieri consuevit, & necessitatis eventus exegerit, duci faciatis,

Ita quod, pro defectu Defensionis, & Arraiationis, seu Ductionis dictorum Hominum, vel per Negligentiam vestram, Dampna Patriæ prædictæ, aut aliàs, per Inimicos nostros, ammodò non eveniant ullo modo.

Damus autem universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus & Ligeis nostris Northrithingi prædicti, tam infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod vobis, & cuilibet vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* vicesimo quarto die Augusti.

Per Concilium.

---

* IX. 794.

* *De Recipiendo Williehmum Douglas Chivaler in Turrim Londoniæ.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Claus. 7. H. 5. m. 10.

REX Constabulario Turris nostræ Londoniæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis quod *Williehmum Douglas* Chivaler de Nyddesdale Scotum, nuper in Westmarchia Scotiæ Captum, de *Radulpho Comite Westmerlandiæ*, seu ejus in hac parte Deputato, in Turrim nostram prædictam, ibidem, quousque aliter inde duxerimus ordinandum, salvò Custodiendum, sine difficultate aliqua recipiatis; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* xxvi. die Augusti.

Per Concilium.

De Recipiendo Arthurum de Bretayne.

Ann. D. 1419. Hen. 5. An. 7. H. 5. ibid.

REX, dilecto & fideli suo, *Thomæ Burton* Chivaler, Custodi Castri de Fodryngey, seu ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis quod *Arthurum de Bretayne*, Fratrem Ducis Britanniæ, in Castrum prædictum, ibidem quousque aliter inde duxerimus ordinandum, salvò Custodiendum, de *Willielmo Bures* Armigero, seu ab eo qui eum vobis liberabit, sine difficultate aliqua recipiatis, Et hoc nullatenus omittatis.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* xxvii. die Augusti.

Per Concilium.

Litera Civitatis Baionæ super Invasione Ispanorum, & de Armata ad Traducendum Scotos in Succursum Dalphini.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5.

TResexcellent, Tresbaut, & Trespoderos Prince, & mot Nobles & Tressages Seigneurs,

Tresbumblemant Nous Recomandons a vostres Tresnobles Seignories & Graces.

E vous pleyse savoir que grant Puyssance de Espaignos est entree en le Terre de Labore, faisans Guerre, & ont Creme & Ars lez Hostels & Glises de le dicte Terre, jusques a les Portes de le Citee de Baione, & Pilhe & Raube tout ce que ont troube, & ont tale Buihes, Vergers, & autres Heritages, Mort & Piege Geans, & fait tant grant Domage que ne se repararoit pour Cent Mile Libres d'Esterlinx; Et tinent aussi le dicte Terre Suppeditee, que n'egun de ceux, qui i ont estez Dampnifiez, ne ausent plus habiter en le dicte Terre.

Et de le Vile de Fontarrebie, enfors qui est du *Roy d'Espaigne*, en le quiele demoure grant Garnizon, feut tout diz Guerre, & ne leyssent bestiar, ni Persone que a tengent, que tout ne acmenen en le dicte Vile de Fontarrebie, qui est a xv. Miles de le dicte Citee.

Et sumez a plen Certifiez que *le Roy de Chastelle*, *le Conte Don Fadric*, en Nome de li, ovecque toute le Puissance de Castele, E *l'Enfant d'Aregon* oveque toute le Puyssance d'Aregon, vinent metre le Siege en le dicte Citee de Baione; Et envoyent Secors *du Daufin* a l'Adversaire de France contre nostre Tressouverein *Seigneur le Roy*.

Et tout ce est este fet empres que nous vous avoms Escript, ovecque *Jehan de Vassclim*, sur lez xl. Nefs que le dit *Roy de Castele* tremetoit a Bele Ysle a Secors *du Daufin*:

Lez quiels d'en tient aler de Bele Ysle enfor en Escossi, pour prandre Geans en ycelles, pour aler en France, Doner Secors au *dit Daufin* contre le dit nostre *Siegneur le Roy*.

Pour ce supplioms a vostre Treshaute & Nobles Seignuries que Pleysse a nous tremetre Secors & Ayde de Geans & de Vivres, & Ordener pour tiele Manere * que en ayoms, en vingent a le dicte Citee, a Resister a le Malice des ditz Espaignos, * IX. 795.
aussi que Nous puyssons Garder le dicte Citee, & le Tenir en le Ligesse du dit nostre *Seigneur le Roy*, come ont fet nostres Predecessours.

Et vous Pleise avoir pour Recomande le Pourteour dez Presens; & a Nous tenir pour d'esencusez pour ce que ne vous tremetons Home de Greignour Este: Et ce pour le Temps de le Guerre, qui est moult Perilheus.

Tresexcellent, Tresbaut, & Trespoderos Prince, & mot Nobles & Tressages Seigneurs, le Benoyte Trinite vous tenge en sa Sainte Grace.

Escriptes a Baionne le v. Jour de Septembre.

Lez tous vos treshumbles Servituors MERE, ESCLEVINS, JUREZ, CENT PARS, ET COMMUNITE DE LE CITEE DE BAIONE.

Contra Abusus in Vino Grossando.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 23. d.

REX Capitaneo Villæ suæ de Pontoise, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod quamplures Capitanei, eorum Locatenentes, Soldarii, ac Mercatores, Anglici, & alii de eorum Covina, nonnulla Vasa vacua pro Vino, quæ reperire poterunt, emunt & colligunt, ut sic ipsi maximam Partem Vendagii istius Patriæ pro hoc Anno Emerent & Grossarent,

Quod, si fieri permitteretur, non solùm in nostri Præjudicium, verùm etiam in totius Populi ac Communis Boni Dampnum & Deteriorationem manifesta, quod absit, verisimiliter redundaret,

Quod quidem nollemus, sicuti nec debemus, aliqualiter tolerare,

Nos igitur, hujusmodi Dampnis & Præjudiciis præcavere volentes, ut tenemur, vobis districtiùs quo possumus, firmiter injungendo, Mandamus quod in singulis Locis, infra Capitaneam vestram, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè ex parte nostra proclamari & inhiberi faciatis,

Nè quis Capitaneus, ejus Locumtenens, Soldarius, ac Mercator Anglicus, seu alius de eorum Covina (cujuscumque fuerit Status, Gradûs seu Conditionis) aliqua hujusmodi Vasa vacua, seu etiam aliquod Vinum, nisi tantummodo quantum pro eorum Susfura

Ann. D. 1419. Hen. 5. furs & Expensis rationabilibus necessarium fuerit, sub Poena Imprisonamenti & Forisfacturæ omnium quæ nobis forisfacere poterit, Emat, Colligat, sive Grosset quovis modo;

Nolumus tamen quod illæ personæ, quæ Vina de earum propria Crescentia habent, de Emptione Valorum prædictorum (scilicet, quantum ad eas de necessitate attinet) aliqualiter impediantur,

Et Proclamationem & Inhibitionem istas contra illas Impugnantes districtè & absque favore aliquo exequi & firmiter teneri faciatis, juxta Tenorem earumdem, prout de vobis confidimus, & gravem Indignationem nostram evitare volueritis in futurum.

Nosque de Nominibus omnium & singulorum hujusmodi Delinquentium, sic Punitorum, juxta Tenorem proclamationis & Inhibitionis prædictarum, unà cum Pretio seu vero Valore Bonorum suorum Forisfactorum, in Cancellariam nostram, distinctè & apertè, sine dilatione, certificetis, Et hoc, sub Poena Centum Marcarum, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* sexto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia, sub eadem Data, diriguntur subscriptis; videlicet,

Capitaneo Villæ nostræ de Verneul, vel ejus Locumtenenti, &c.
Ballivo suo de Mante, vel ejus Locumtenenti, &c.
Ballivo suo de Vernon, vel ejus Locumtenenti, &c.
Ballivo suo d'Alencon, vel ejus Locumtenenti, &c.
Ballivo suo de Louviers, vel ejus Locumtenenti, &c.
Ballivo suo de Rouen, vel ejus Locumtenenti, &c.

---

* IX. 796. * *Ad Tractandum de Treugis Franciæ.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Norm. 6. H. 5. p. 1. m. 15.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod Nos,

De fideitate, circumspectione, & industriâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri *Johannis Kempe* Electi & confirmati Roffensis, *Gilberti Umfravill* Domini de Kyme, *Guidonis Boutiller* Domini de la Roche Guyon, *Johannis Alapse*, *Ricardi Caudray*, *Rogeri Mustel* Junioris, & *Johannis Segnet*, plenius confidentes,

Ipsos Septem, Sex, vel Quinque eorum, nostros Fecimus, Ordinavimus, Deputavimus, & Constituimus, ac Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus certos & indubios Ambassiatores, Nuncios, & Commissarios per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Septem, Sex, aut Quinque eorumdem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale ad Tractandum, Concordandum, & finaliter Concludendum, pro Nobis & Nomine nostro, cum Consanguineo nostro Franciæ, suisve Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, sive Nunciis, plenam & sufficientem Potestatem ab eodem habentibus, de & super Treugis, seu Guerrarum Abstinentiis, generalibus vel particularibus, per Mare, Terram, seu Aquas, ac tanto tempore duraturis secundum quod inter eos meliùs & efficaciùs poterit concordari, pro Nobis, Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Subditis, Vassallis, Amicis, Alligatis, & Confœderatis nostris quibuscumque, omnibus honestioribus Viis, Modo, & Formâ, quibus inter se poterunt concordare,

Et ipsas Treugas, inter se capiendas & concludendas, per omnia Regna, Terras, & Dominia nostra quæcumque proclamari & publicari Faciendum, ubicumque opus fuerit,

Et, ut eo firmiùs atque inviolabiliùs Treugæ prædictæ conserventur, tam per Terram, quàm per Mare, & Aquas, ad Faciendum, Ordinandum, & Deputandum tot & tales Conservatores & Judices Treugarum prædictarum, generales seu speciales, & in tanto numero, prout eis Septem, Sex, vel Quinque eorum videbitur expedire, ad Corrigendum & Reformandum totum & quicquid quod contra dictas Treugas fuerit attemptatum,

Et Promittimus, bonâ fide, & in verbo Regio, ad Tenendum, & teneri Faciendum, Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile totum & quicquid per dictos Commissarios nostros Septem, Sex, vel Quinque eorumdem factum fuerit in Præmissis & singulis eorumdem,

Et quod Nos Concedemus & fieri faciemus Literas Confirmatorias, sub Magno Sigillo nostro, de & super omnibus & singulis Articulis & Punctis, de quibus inter eos fuerit Concordatum, & de exequendo, & exequi faciendo, eadem cum debita diligentia, secundum Tenorem & Formam eorumdem, quantum ad Nos dinoscitur pertinere,

Et hoc promittimus etiam sub Cautione & Obligatione omnium Bonorum, mobilium & immobilium, præsentium & futurorum, ita quod nunquam per Nos, vel alium nomine nostro, dicemus, faciemus, aut proponemus, in Judicio, nec extra, quicquam in contrarium,

Mandantes omnibus & singulis Justiciariis, & Subditis nostris quibuscumque, quatenus dictis nostris Commissariis & Deputatis, ac eorum Literis & Mandatis, obediant & intendant in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Gisors* vicesimo quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ad Tractandum de Pace.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. An. 7.
Sciatis quod Nos, H. 5.

De fidelitate, circumspectione, & industriâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri *Johannis Kempe* Electi & Confirmati Roffensis, *Gilberti Umfravile* Domini de Kyme, *Guidonis Boutiller* Domini de la Roche Guion, *Johannis Alespe*, *Ricardi Caudray*, *Rogeri Mustel* Junioris, & *Johannis Seignet*, pleniùs confidentes, Norm. 9. H. 5. p. 2. m. 15.

* Ipsos Septem, Sex, vel Quinque eorum, nostros Fecimus, Ordinavimus, Deputavimus, & Constituimus certos & indubios Ambassiatores, Nuncios, & Commissarios per Præsentes, * IX. 797.

Dantes & Concedentes eisdem Septem, Sex, aut Quinque eorumdem, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale ad Tractandum, Concordandum, & finaliter Concludendum, pro Nobis & Nomine nostro, cum *Consanguineo nostro Franciæ*, suisve in hac parte Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, sive Nunciis, plenam & sufficientem Potestatem ab eodem habentibus, de & super Pace finali & perpetua inter Franciæ & Angliæ Regna, ac omnibus & singulis Incidentibus, Emergentibus, & Connexis ad eadem,

Et generaliter super omnibus & singulis, Quietem, Tranquillitatem, & Pacem utriusque Regni concernentibus,

Ac Præmissa omnia & singula, pro parte nostra, ad perpetuam rei memoriam & Pacis perpetuæ firmitatem plenariam, finaliter Terminandum & Concludendum,

Necnon de & super omnibus & singulis, ab eisdem Commissariis nostris Septem, Sex, vel Quinque eorum, cum *dicto Consanguineo nostro*, aut ejus in hac parte Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, seu Nunciis, in Præmissis, vel eorum aliquo, Appunctuatis, Concordatis, seu Conclusis, per Nos benè & fideliter observandis, in Animam nostram Jurandi,

Literas etiam Sigillatas, Obligationes, & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas seu concordatas, pro Nobis & Nomine nostro, a præfato *Consanguineo nostro*, seu ejus in hac parte Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, sive Nunciis, Petendi, Recipiendi, & Optinendi,

Ac quoscumque Tractatus, per dictos Commissarios nostros Septem, Sex, vel Quinque eorum, captos sive habitos, prout eisdem Septem, Sex, aut Quinque eorum expedire videbitur, Prorogandi & Continuandi,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis vel circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum exigant speciale,

Et Promittimus, bonâ fide, & verbo Regio, sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictos nostros Commissarios Septem, Sex, vel Quinque eorum, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Gisors* vicesimo quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ad Tractandum cum Civitate Parisiensi.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1419.
Sciatis quòd nos, An. 7. H. 5. ibid. p. 2. m. 15.

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri *Johannis Kempe* Electi & Confirmati Roffensis, *Gilberti Umfravile* Domini de Kyme, *Guidonis Boutiller* Domini de la Roche Guyon, *Johannis Alepse*, *Ricardi Caudray*, *Rogeri Mustell* Junioris, & *Johannis Seguet*, pleniùs confidentes,

Ipsos Septem, Sex, vel Quinque eorum, nostros Fecimus, Ordinavimus, Deputavimus, & Constituimus, ac Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus certos & indubios Ambassiatores, Nuncios, & Commissarios per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Septem, Sex, aut Quinque eorundem, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale ad Tractandum, Concordandum, & finaliter Concludendum, pro Nobis & Nomine nostro,

Cum Consanguineo nostro *Comite Sancti Pauli*, & Nobili Viro Magistro *Eustachio de Atry*, ac *Celebri Civitate Parisiensi*, necnon *Venerabilibus Clero & Communitate ejusdem*, aliisque Civitatibus, Villis, & Locis quibuscumque Regni Franciæ, ac Communitatibus & Inhabitatoribus eorumdem, præfatæ Civitati Parisiensi Adhærentibus, necnon eorum & cujuslibet eorumdem Deputatis seu Deputandis,

* De & super quibuscumque Materiis, Negotiis, Articulis, Petitionibus, & Demandis, Nos, Statum, ac Jura nostra qualitercumque concernentibus, sive tangentibus, seu quæ pro Nobis & Nomine nostro Communicanda, Proponenda, aut quomodolibet Ministranda duxerint seu decreverint, * IX. 798.

Necnon super his, quæ præfati, *Consanguineus noster*, Magister *Eustachius*, aut *Civitas Parisiensis*, *Clerus & Communitas ejusdem*, aliæve Civitates, Villæ, seu Loca, Communitates & Habitatores eorumdem, Deputati seu Deputandi, communicare, proponere, aut quomodolibet ministrare voluerit seu voluerint,

Necnon de & super omnibus & singulis, sic, ut præfertur, Concordandis seu Concludendis, per Nos benè & fideliter, quatenus Nos & Partem nostram concernunt, observandis & implendis, in Animam nostram Jurandum.

Ann. D. 1419. Hen. 5. Literas etiam sigillatas, Obligationes, & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas seu concordatas, pro Nobis & Nomine nostro Dandum, Faciendum, & Exponendum, quas parem & eundem effectum & vigorem habere volumus, ac si Nos in Personâ nostrâ eas Daremus, faceremus, & exponeremus,

Et consimilia Juramentum, Literas, Obligationes, Securitates, & Cautiones alias sufficientes, & in hac parte Nobis necessarias, pro Nobis & Nomine nostro, a præfato *Consanguineo nostro*, ac Magistro *Eustachio*, *Civitate Parisiensi*, *Clero & Communitate ejusdem*, aliisve Civitatibus, Villis, seu Locis, ac Communitatibus, & Habitatoribus eorumdem, eorumve aut cujuslibet eorumdem, Deputatis seu Deputandis, Petendum, Recipiendum, & Optinendum,

Ac quoscumque Tractatus, per dictos Commissarios nostros Septem, Sex, vel Quinque eorum, captos sive habitos, prout eisdem Septem, Sex, aut Quinque eorum expedire videbitur, Prorogandum, & Continuandum,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis vel circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum exigant magis speciale,

Et Promittimus, bonâ fide, & verbo Regio, ac sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictos nostros Commissarios Septem, Sex, vel Quinque eorum, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum de Gisors* vicesimo quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ordinationes super Moneta in Normannia.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 19. d. HEnry, &c. a touz, &c. Salut.

Come, apres nostre Joieuse Conqueste & Entre faite en nostre Ville de Rouen, nous eussions Ordonne & Commande que l'en fist faire nostre Monoye a Rouen Or & Argent, Monoye en Petis Moutons & en Groz, tant par la fourme & manere, que ils estoyent a devant de nostre dit Conqueste, & entir tant en Lay que en Poys, sans Diminution, ne a Espissement faite sur ce, & semblablement sans Amenuser le Droit de nostre Seigneur, sauf les Differences qui par Nous feurent lors ordonee y mitter,

Savoir faisons que, par certains Causes, ad ce Nous mouvans, par l'advis & deliberation de nostre Conseil, Nous avons Ordonne, & par la Teneur de ces presentes Voullons & Ordonnons, que en toutes noz Monoyes, que l'en fera pour le temps advenir, tous Moutons d'Or, Groz, de Demy Groz, Quars de Groz, d'Argent, Mansoys, & Petyt Deniers, que en yceulx soit mis, dedeins le grant Croiz, ou Milleu d'icelle, une H au plus juste que faire se pourra, ovecque les differences qui par nous auterfoiz ont este ordonnes faire.

ITEM, que l'en face d'oresenavant QUARS DE GROZ, que aront Cours pour Cinq Deniers Tournois la Piece, a iiid. xvi Graine Argent, & de xiii s. ivd. de Pois au Marc, qui est a l'equipolent de Groz de HENRICUS; & aura dedeinz yceulz Quars de Groz, en la Pille, une Escu a iii. Fleurs de Lis, & aux Demis Groz semble.

• IX. 799. * ITEM, que l'en face DOUBLES, nommes Mancoiz, qui auront Cours pour iid. Tournois la Pieche, a uns Denier Hust Grainz Argent le Roy, & de xvi s. viii d. de Pois au Marc, ou il aura Troiz Fleurs de Liz en la Pille.

ITEM, que l'en face Petiz Deners qui auront Cours pour un Denier Tournois la piece, a uns Denier de Lay Argent le Roy, & xxv s. Pois au Marc, es quelx aura en la Pille Deux Fleurs de Lis.

ITEM, que les NOBLES d'Angleterre aient Cours, & soient prins pour Quarante Huit Groz, de nostre Monoye (es quelx Groz a escript *Henricus* en la Pille, & devers la Croiz un Leopart) qui valent iv l. Tournois.

ITEM, que les PETIS MOUTONS, qui ont Cours a present pour xii. Groz, aient Cours, & soient prins pour xviii. Groz de nostre Monoye dessuidite, qui vallent xxx s. Tournois; & donnerons a chescun Changeour & Marchant, frequentant noz Monoys, pour chescun marc d'Or fin vi xx xviii l. Tournois: Et demourront les Moutons dessuz diz de poys & lay en la fourme & maniere qu'ils sont de present, les quielx sont a xxii carras, & de iv xx & Saize au marc de Troy, aux remedes accustumes.

ITEM, que les Nobles dessudiz auront cours lx. Groz de *Karolus*, qui vallent Cent soubz Tournois.

ITEM, Nous deffendons a tous (de quelque Estat quilz soyent) quilz ne transportent, ou facent transporter, nul Billon, tant d'or, que d'argent, ne argent rompu, hors des Mettes de nostre Duchie de Normendie, sur peyne de le pendre, & le corps consfisque a nostre vollente; Et aussy qu'ils ne transportent Vaisselle d'argent, sans avoir congie de Bailliff ou Baillifs ou la dite Vessellle aura este achatee, sur payne de le perdre.

ITEM, Nous deffendons a touz Changeours, Orfeurs, Merciers, Espiciers, & autres gens (de quelque Estat q'ils soyent) que Ils ne facent fait de Change, se ilz n'ont noz Lettres, verifficz de noz generaulz Maistres de noz Monoyes, ou des Gardes d'icelles, a Rouen.

Et aussy que ilz ne Tiengnent, Gardent, ne ne Fondent nullz Billons, tant d'Or, que d'Argent; mais le apportent a l'Ostel de nostre monoye, pour Illee estre Fondeus a ouvre au prouffit de Nous & de nostre Peuple, dedeins le temps qui est sur ce ordonne par les Instructions, & sur & en payne de les perdre. Ann. D. 1419. Hen. 6.

Sy donnons en mandement au Bailliff de Rouen, aux Gardes de noz diz Monoyes au dit lieu, & a touz noz autres Justiciers & Officers, ou leurs Lieutenants, & a chascun d'eulz si come a luy appartiendra, en commettant, se mestier est, que nos diz Ordonnances & deffences facent tenir & garder de point en point, sans enfraindre, & ces presentes cryer & Publyer par tout, ou il appartendra, Et, en tant que mestier en faire, en faisant mettre les forfaitures dez ditz Billon, Or, Argent ou vaissellе es mains de noz dis Gardes, par bon & loyal Inventoire, qui de ce rendront compte, quant & ou il appartiendra,

Et a yceulx prestent & donnent Conseil, conffort, & aide, se par eulx en sont requis,

Car ainsy Nous plaist il, & voullons estre fait, par ces mesmes presentes, sans enfraindre,

Et au VYDIMUS de ces presentes estre playne foy adjoustee, come a l'ORIGINALL.

En Tesmoing de ce Nous avons fait faire ces noz Lettres Patentes Donne a nostre Chastell de Gisors le xxv. jour de Septembre.

De Respectuatione pro Residentiis faciendis.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 20. dor. REX, Venerabili in Christo Patri, *L.* eâdem Gratiâ, *Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario in spiritualibus, ipso Archiepiscopo in Remotis agente, ac Decano & Capitulo Ecclesiæ Rothomagensis, Salutem.

Licet nuper Vobis Mandaverimus quatinus omnes & singulas Personas Ecclesiasticas, de Civitate & Diœcese Rothomagensi, extra nostram Obedientiam adtunc existentes, ad Residendum super Beneficiis suis, juxta Canones in hac parte factos, moneretis & venire compelleretis,

Et contra ipsos & earum quemlibet, hoc facere renuentes, secundùm Juris exigentiam, legitimè procederetis,

Necnon de Bonis spiritualibus ipsorum, & aliorum quorumcumque, ordinaretis & disponeretis, prout de jure videritis faciendum,

Et Nobis respondere velletis in futurum,

• IX. 800. * Nos tamen, quibusdam certis & notabilibus de Causis, nos specialiter moventibus, & ad Supplicationem Supponentium Nationis Normanniæ, in celebri universitate Parisiensi Studentium, ipsos, vel alios quoscumque Beneficiatos, de præsenti absentes, ad Residendum super Beneficiis suis, infra Ducatum nostrum prædictum, aut alia Loca nobis subdita, usque Festum omnium Sanctorum proximò futurum, de Gratia nostra speciali, *Respectuavimus*,

Vobis Mandantes quatenus de Processibus, contra eos, aut eorum aliquem, pro Residentia super Beneficiis suis hujusmodi faciendа, factis & inchoatis, usque Festum prædictum Supersedeatis,

Et Processus illos, in statu quo nunc sunt, usque idem Festum continuetis & prorogetis; Mandato nostro, sic primitùs vobis directo, non obstante

Teste Rege apud *Castrum suum de Gisors*, xxv. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constantiensis, Sede ibidem vacante.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Bajocen. Sede ibidem vacante, &c.

Venerabili in Christo Patri *Episcopo Sagiensi*.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Lexovien. Sede, &c.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Ebroicen. &c.

Venerabili in Christo Patri *Episcopo Abrincen.* vel ejus Vicario Generali, ipso Episcopo in Remotis agente, &c.

Pro Duce Barbonia.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 28. REX, per Literas suas Patentes, per Duos Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum, &c. *Johannem Seginis*, in Regnum Regis Angliæ, ad Præsentiam *Ducis de Barbonia*, Prisonarii Regis, cum uno Valetto in Comitiva sua, ac Bonis & Rebus suis, transeundo, ibidem morando, & abinde ad Partes suas proprias redeundo,

Proviso semper quòd ipse quicquam, &c. & quòd ipse nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Gisors* xxix. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Secretario Ducis Burgundiæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 27. REX, per Literas suas Patentes, per Quatuordecim Dies proximò futuros duraturas, suscepit in salvum, &c. *Henricum de Chauffour*, Armigerum, & Magistrum, *Georgium d'Ostende*, Secretarium, *Ducis Burgundiæ*, usque Præsentiam Regis, cum Duodecim Personis, Armatis vel non Armatis, ac Duodecim Equis in Comitiva sua, unà cum Libris, Literis, Manticis, Bonis, Rebus,

Ann. D. 1419. Hen. 5.

bus, & Hernesiis suis, tam per Diem, quàm per Noctem, veniendo, ibidem morando, & exinde salvò & securè redeundo;

Proviso semper quòd prædicti *Henricus* & *Georgius* ac Personæ prædictæ quicquam, &c. quòdque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Gisors* iv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

• IX. 801.

** Pro Ivone de Kemayon, ad præsentiam Marescalli de Bourfiquant.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 16.

REX, per Literas suas Patentes, per Duos Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum, &c. *Ivonem de Kemayon*, in Regnum Regis Angliæ, ad Præsentiam *Marescalli de Bourfiquant* transeundo, ibidem morando, & exinde ad Partes suas proprias redeundo,

Proviso semper quòd ipse quicquam, &c. quòdque ipse nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum prædictum* Primo Die Octobris.

Per ipsum Regem.

Super Custodia Ducum de Bourbon & de Orleans de maxima cura adhibenda.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Penes Cler. Pell.

WOrshypfull Fader in God, Right Trusty and Wellbeloved, We Greet You Well.

And We Wol, and Pray Yow, And also Charge Yow, that, as We Trust unto Yow, And as ye Loke to have our good Lordship, ye see and Ordeyne that good Heed be taken unto the seure Keping of our Frensh Prisonners withynne our Reaume of England; And in especial the *Duc of Orleins*, And after to the *Duc of Borbon*:

For their Eschaping, And Principally the *saide Duc of Orleins*, might never have been so harmful ner prejudicial unto Us, as hit might be Now, if any of Them Escaped, and Namely *the saide Duc of Orleins*; whiche God Forbede.

And therefor, as We Trust, you seeth that *Roberton Waterton*, for no Trust, faire Speche, ner Promesses that might be Maad unto Hym, ner for noon other manner Cause, be so Blynded by *the saide Duc*, that he bee the more Recheles of his Kepyng, but that, in Eschuying of alle Perils that may falle, he take as good Heed unto the seure Kepyng of his Personne as is possible.

And Enquireth if *Robert of Waterton* use any Recheles Governance about the Kepyng of the *saide Duc*, and Writeth to Hym thereof, that hit be Amendid.

And God have You in his Keping.

Yeven, under oure Signet, *at oure Toun of Gisors*, the Furst Day of October.

To the Worshipfull Fader in God, our Right Trusty and Welbeloved, the Bishop of Duresme, *our Chancellor of England.*

• IX. 801.

** De Restitutione Temporalium.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 14.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium, ac alia Pietatis Opera (quæ in Domo Lazarorum seu Infirmorum de Gournay fieri debeant) plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

CONCESSIMUS, dilecto Nobis, *Hugoni Desfonquiers* Capellano, Gubernatori seu Ministratori Domûs prædictæ, omnia Temporalia, eidem Domui, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, *Concessimus* eidem *Hugoni* omnia & singula Arreragia Temporalium prædictorum, nobis qualitercumque debita seu pertinentia,

HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii, & aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Gisors* quarto die Octobris.

Per ipsum Regem.

De salvo Conductu pro Burgensibus Parisius.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibidem. m. 80.

REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Johannem de Sauls* Dominum de Courtimon, & *Andream de Valins*, Milites, *Imbertum des Champs*, & *Reymundum Marc*, Burgenses Parisius, penes Præsentiam Consanguinei Regis *Ducis Burgundiæ*, cum Quadraginta Personis, Armatis, vel non Armatis, ac Quadraginta Equis in Comitiva sua, insimul, vel per partes, tam per Diem, quàm per Noctem, per omnia & singula Dominia & Potestates Regis, unà cum Libris, Literis, Manticis, Bagis, Bonis, Jocalibus, Auro, Argento, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, salvò & securè transeundo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad Propria redeundo,

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Proviso semper quòd prædicti, *Johannes*, *Andreas*, *Imbertus*, & *Reymundus*, ac Personæ prædictæ, quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Gisors* septimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Dominis de Luriaco, & de Dynoua.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibidem. m. 16.

REX, per Literas suas Patentes, per Sex Septimanas proximò futuras duraturas, suscepit in salvum, &c. *Dominum de Cellanova Dominum de Luriaco*, & *Johannem de Gaugmis Dominum de Dynoua*, usque Villam Regis de Pontoyse, cum Trecentis Personis, Armatis, vel non Armatis, ac totidem Equis, vel infra, & abinde usque Præsentiam Regis, ubicumque fuerit, cum Sexaginta Personis, Armatis, vel non Armatis, ac totidem Equis, vel infra, in Comitiva sua, tam per Diem, quàm per Noctem, unà cum Libris, Literis, Manticis, Bagis, Auro, Argento, Jocalibus, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando, & exinde ad propria salvo & securè redeundo;

Proviso semper quòd prædicti Domini ac Personæ prædictæ quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Gisors* septimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

** Pro Episcopo d'Arrás & aliis Nunciis Ducis Burgundiæ.* • IX. 803.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 15.

REX, per Literas suas Patentes, usque Primum Diem Novembris proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem, *Episcopum d'Arras*, *Gilbertum de Lannoy* Magistrum Capitaneum de l'Escluse, & Magistrum *Simonem de Formelles*, Consiliarios Consanguinei Regis *Ducis Burgundiæ*, ac *Henricum Chauffour*, Armigerum, & Magistrum *Georgium d'Ostende*, Secretarium, ejusdem Consanguinei Regis, usque Præsentiam Regis cum Sexaginta Personis in Comitiva sua, Armatis, vel non Armatis, ac cum Equis, Rebus, Bonis, Jocalibus, Libris, Literis, Manticis, Cariagiis, & Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde ad partes suas proprias salvò & securè redeundo,

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. & quod ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Monte* ix. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Gentibus Consanguinei Franciæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibidem.

REX, per Literas suas Patentes, usque primum diem Novembris proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Quadraginta Personas*, vel infra (cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint) quas Consanguineus Regis *Franciæ* mittere voluerit usque Præsentiam Regis, Armatas, vel non Armatas, cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Libris, Literis, Manticis, Cariagiis, & Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abindè salvò & securè redeundo;

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Monte* ix. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Camerario Ducis Burgundiæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 14.

REX, per Literas suas Patentes, usque Octavum diem Novembris proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Gulielmum de Chamdivers* Militem, Camerarium Consanguinei Regis Ducis Burgundiæ, usque Præsentiam Regis cum Viginti & Quatuor Personis in Comitiva sua, vel infra, ac cum Equis, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis, veniendo, ibidem morando, & exinde ad Partes Flandriæ, per omnia Dominia, Terras, & Potestatem Regis, transeundo,

Proviso semper quod ipse quicquam, &c. & quod ipse nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Gisors* ix. die Octobris.

Per ipsum Regem.

• IX. 804.

** De Licentia eligendi.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 15.

REX, dilectis sibi in Christo, Priori & Conventui Ecclesiæ Cathedralis Karlionensis Salutem.

Ex parte vestra Nobis est humiliter supplicatum ut,

Cùm Ecclesia vestra prædicta, per Mortem, bonæ memoriæ, Do-

Ann. D. 1419. Hen. 5. Domini *Willielmi de Strikeland*, ultimi Episcopi Loci illius, Pastoris sit solatio destituta,

Alium vobis Eligendi, in Episcopum & Pastorem ejusdem Ecclesiæ, Licentiam concedere dignaremur,

Nos (Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati) Licentiam illam vobis, Tenore Præsentium, duximus Concedendam,

Mandantes quod talem vobis eligatis in Episcopum & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiæ vestræ prædictæ Necessarius, Nobisque & Regno nostro Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Tractando super Intercursis Flandriæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Franc. 7. H. 5. m. 5. REX, dilecto & fideli suo, *Willielmo Bardolf* Chivaler Locumtenenti Villæ nostræ Caleis, ac, dilectis sibi, Magistro *David Pryce* in Legibus Licentiato, Magistro *Willielmo Bray* Bacallario in Legibus formato, *Johanni Clerebe* Locumtenenti Majoris Stapulæ Calesii, *Richardo Bokeland*, Vitellario Calesii, & *Johanni Pykering*, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm certæ Treugæ sive Guerrarum Abstinentiæ,

Quæ nuper inter Nos, ex unâ, &, inclitæ memoriæ, *Johannem*, nuper Ducem Burgundiæ, Carissimum Consanguineum nostrum, parte ex alterâ,

Necnon certæ Securitates generales pro Mercatoribus, Piscatoribus, & Peregrinis, tam Regni nostri Angliæ, quàm Patriæ sive Comitatûs Flandriæ, & generaliter pro omnibus Merchandisis hinc inde faciendis,

Per certos Commissarios nostros sive Deputatos & Commissarios dicti *Johannis* nuper Ducis Burgundiæ Captæ, tractatæ, conclusæ fuerint, & firmatæ,

Usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò jam futurum duraturæ,

Prout ex Tenore Appunctuamenti inde confecti pleniùs continetur,

Nos igitur,

Bonum Pacis, Quietis, & Concordiæ hujusmodi sinceris affectibus desiderantes,

De vestris fidelitate probata & circumspectione provida plurimùm confidentes,

Vos Sex Facimus, Constituimus, & Ordinamus nostros Commissarios, Deputatos, Factores, Procuratoresque, ac Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes vobis, & Tribus vestrûm (quorum alterum vestrûm vos, præfati *David & Willielme Bray*, unum esse volumus) Potestatem generalem & plenariam, ac Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, sive Nunciis, Carissimi Consanguinei nostri, *Philippi Primogeniti & Hæredis præfati nuper Ducis Burgundiæ*, seu aliis quibuscumque, pro Patria sive Comitatu Flandriæ supradictæ ad hoc sufficiens Mandatum ac legitimam Potestatem sufficientem in hac parte habentibus, super Treugis, & Guerrarum Abstinentiis, Securitatibusque, & aliis Rebus ac Materiis de novo occurrentibus & emergentibus, Tractandi, Conferendi, Concordandi, Concludendi, & Appunctuandi,

Dictásque Treugas, Guerrarum Abstinentias, & Securitates, ad Terras, Dominia, & Loca alia, tam ipsius *Philippi*, quàm Nostra, Commutandi, Prorogandi, Prolongandi, & Extendendi, necnon Resumendi, & Renovandi,

Et præsertim quascumque Captivitates injuriosas Subditorum nostrorum & Ligeorum quorumcumque, ac Captiones injustas sive
* IX. 805. Deprædationes * Merchandisarum, Rerum, & Bonorum suorum, necnon alia Dampna & præjudicia, tam personis, quàm Rebus, eorumdem Ligeorum & Subditorum nostrorum quorumcumque, citra & ultra Mare, ubilibet existentium & constitutorum, per modum Piratiæ, seu aliàs qualitercumque, per Subditos modernos præfati *Philippi* ac Subditos præfati nuper *Ducis Burgundiæ*, durantibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis quibuscumque in hac parte initis & captis, quomodocumque facta, illata, & perpetrata, debitè reparari, restaurari, resarciri, & reformari, alioquin verum & legitimum Interesse prædictorum Captivatorum & Injuriatorum, necnon verum Valorem sive Æstimationem prædictorum Merchandisarum, Rerum, & Bonorum, unà cum Dampnis & Expensis, in hac parte contingentibus, Petendi, Exigendi, & cum effectu Obtinendi,

Et consimiliter, è converso, si hujusmodi Captivitates injuriosæ, aut Deprædationes, sive Captiones, aut alia Dampna & Præjudicia, ex Parte Ligeorum & Subditorum nostrorum quorumcumque, ubilibet existentium, durantibus Treugis sive Guerrarum Abstinentiis prædictis, perpetrata seu illata fuisse aut esse Reperientur, eas & ea conformiter Reparandi, & Reformandi, &, si expediens visum fuerit aut opportunum, pro hujusmodi Reparamentis & Reformationibus, ex parte dictorum Subditorum nostrorum fiendis, cum Partibus adversis Paciscendi, Transigendi, Conveniendi, & amicabiliter Componendi,

Ac omnia & singula, quæ, ut præmittitur, Tractata, Commutata, Prorogata, Resumpta, & Renovata, Concordata, Conclusa, & Appunctuata fuerint, cum omni Securitate, debita & honesta, Nomine nostro Firmandi, ac sufficientes Securitates, Obligationes, & Cautiones, tam Reales, quàm Personales, pro Nobis & Nomine nostro, super his Faciendi, & Promittendi quod Tractata, Conclusa, Concordata, vel Appunctuata hujusmodi Rata habebimus & Grata, nec aliquid Procurabimus aut faciemus per quod Tractata, Conclusa, Concordata, vel Appunctuata hujusmodi effectu debito frustrari poterunt aut quomodolibet impediri, Ann. D. 1419.

Securitates, insuper, Obligationes, & Cautiones consimiles ab Hen. 5.
eodem *Philippo*, seu ipsius in hac parte Commissariis sive Deputatis, Petendi, Exigendi, Stipulandi & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis, aut aliquo Præmissorum, & circa ea, seu eorum aliquod, necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ qualitas Negotiorum hujusmodi, de sui natura & consuetudine, exigit & requirit, etiam si talia sint quæ Mandatum magis exigant speciale,

Committentes Vobis & Tribus vestrûm (quorum alterum vestrûm vos, præfati *David & Willielme Bray*, unum esse volumus) circa Præmissa omnia & singula, unà cum eorum Incidentibus, emergentibus, dependentibus, & connexis, plenariè expedienda, Vices nostras,

Promittentes insuper, ex superhabundanti, bonâ fide, & verbo regio, Nos Ratum, & Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per vos, aut Tres vestrûm (quorum alterum vestrûm vos, præfati *David & Willielme Bray*, unum esse volumus) Actum, Gestum, Tractatum, Conclusum, Concordatum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus, &c.

Dat. in *Palatio Regis* apud *Westmonasterium* xii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Secretario Ducis Burgundiæ.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum omnium Sanctorum proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Henrici de Chauffour*, Armigerum, & Magistrum *Georgium d'Ostende*, Secretarium, Consanguinei Regis *Ducis Burgundiæ*, in Villa Regis de Mante ad præsens existentes, ab inde usque Civitatem Parisius, cum Duodecim Personis, Armatis vel non Armatis, ac Duodecim Equis in Comitiva sua, unà cum Libris, Literis, Manticis, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis, transeundo, & exinde usque Præsentiam Regis salvò & securè redeundo: Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 14.

* Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c. * IX. 806.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xiv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro certis Personis ad Ducem Burgundiæ transituris.

REX, per Literas suas Patentes, usque Sextum diem Novembris proximò futurum inclusivè duraturas, suscepit in salvum, &c. Dominum *Johannem de Saulx* Militem, *Dominum de Courtiron*, *Andream de Vallins* Militem, Magistrum *Johannem Millet*, Magistrum *Johannem Doule*, *Hugonem Rapiout*, *Ymbertum de Campis*, *Petrum Corderis*, *Nicholaum de Vanbusset*, & *Reymundum Mare*, usque Præsentiam Regis, cum Centum Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis, vel non Armatis, ac cum Equis, Bonis, Rebus, Libris, Literis, Manticis, & Jocalibus suis veniendo, & abinde ad Consanguineum Regis Ducem *Burgundiæ* transeundo, & deinde ad Præsentiam Regis prædictam revertiendo, ac demum usquè Civitatem Parisius salvò & securè redeundo; Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 12.

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. & quod ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xvii die Octobris.

Per ipsum Regem.

Super Pace, & Statuto in Anglia, Ecclesiæ Romanæ prejudicativo, Responsio ad Papæ Nuncium.

Ista Responsio erat data, Magistro Henrico Grenefelde *Prothonotario, per Magistrum* Philippum Morgan, *in Die Sancti Michaelis in Monte Tumba (viz. xvi. die Octobris) apud Mante, de Mandato* Domini Regis, *in Præsentia ejusdem* Domini Regis, *&* Ducis Gloucestriæ, Hugonis Fitz Hugh *Camerarii*, *&* Walteri Hungerford, *Senescalli Hospitii, & Magistri* Johannis Kempe *Electi Roffensis & Custodis Privati Sigilli, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono, Et Anno Regni* Regis Henrici Quinti *Septimo.*

ET PRIMO, quoad Pacem, ad quam exhortandam, de Mandato *Sanctissimi Domini nostri*, venit prædictus Nuncius egregius, pro cujus Transmissione & benigna Paterna Affectione, qua indies ejus Paternitas Dominum nostrum Metuendissimum Favoribus prosequitur gratiosis, Celsitudo Regia eidem Sanctitati ex Cordis Regii integritate, velud suus Devotissimus Filius, Gratias agit multiplices: Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cotton. Tiberius. B. 6. fol. 9. B.

Et, quanta Mentis Devotione, Operumque sollicitudine, ad præmissam Pacem procurandam Regia Celsitudo exuterat, profundi Ingenii vir Magister *Ricardus Flemmyng*, Sacræ Theologiæ Do-

Ann. D. 1419. Hen. 5. Doctor, Orator Regius, & de Præmissis sufficienter instructus, Dominum nostrum Sanctissimum pleniùs informabit:

Et quid hactenus profuerunt Adversariorum Tractatus varii, præteritus declaravit eventus.

Et, si quid imposterum, succursu Temporum, circa Pacem contigerit ordinari, Serenitas Regia Dominum nostrum Sanctissimum de occurrentibus, seu juxta occurrentia, certificabit confidenter.

Asseruit præfatus Nuncius quoddam fore Statutum, ab olim in Anglia ordinatum, Romanæ Ecclesiæ & Domino nostro Papæ præjudicativum; quare per prædictum Nuncium egregium fuerat • IX. 807. humiliter supplicatum, quod * dignaretur Regia Celsitudo dictum Statutum interpretari, tollere, aut modificare.

Pro cujus Negotii expeditione est Menti tenendum, quod, per Biennium continuum, & ultra, Metuendissimus Dominus noster Rex in Regno suo Franciæ, ad Jura sua Hæreditaria recuperanda, extiterat, prout est de præsenti notorie occupatus; quorum Partem non modicam Divina Clementia suæ subjecit Ditioni, ob quorum etiam ulteriorem recuperationem Jurium nonnullos Campos tenet expansos, Ita quod Materiæ propositæ, prout ipsius gravitas expostulat, non possit latiùs intendere & vacare Regia Celsitudo ut optat:

Quia ergo de præsenti Locus & Tempus non patiuntur ulterius deliberandi Consilium, Ecce! Responsionem ad Petita, ad Credentiam,

Est verum, quod Statutum, de quo fit Sermo, nusquam fuerat ordinatum temporibus Metuendissimi Domini nostri Moderni, nec etiam inclitæ Recordationis Genitoris sui, sed retrò Principes Angliæ Reges, Ipsius Domini nostri Progenitores illustres, dictum Statutum Regni in Parliamento solenni sanxierunt & stabiliverunt:

Solus ergo Dominus noster Rex Metuendissimus dictum Statutum, vel etiam aliud quodcunque Statutum, Personam suam Regiam tangens immediate,

Obstante Juramento quo in sua Coronatione astringitur, prout omnes & singuli sui Progenitores, Angliæ Reges illustres, successivis ipsorum Temporibus, simili in suis Coronationibus astringebantur Juramento,

Non posset, etsi vellet, sine Consensu Trium Statuum prædictorum in Parliamento, ut præmittitur, solenni, interpretari, tollere, aut modificare:

Quare, Præmissis omnibus & singulis debitè, ut decet, consideratis, pro constanti tenet Regia Celsitudo quod, cùm per Oratorem suum Sanctitas Domini Domini nostri Papæ fuerit pleniùs informata, de istâ veridicâ præsenti Responsione meritò contentabitur.

De Custodia Temporalium Episcopatus Wygorniæ commissa.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat 7. H 5 m. 8. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Per Manucaptionem *Thomæ Guyane* de Londonia, & *Ricardi Trobaites* de Comitatu Wygorniæ,

Commisimus Magistro *David Pryse*, Canonico Ecclesiæ Cathedralis Lincolniæ, & *Willielmo Hersland* Custodiam omnium Temporalium Episcopatûs Wygorniæ,

Nuper per Mortem, Venerabilis Patris, *Thomæ Peverell*, nuper Episcopi Loci illius, vacantis, & in manu nostra ex causa prædicta existentium,

Habenda, à Festo Sancti Michaelis, ultimò præterito, usque ad Diem Confectionis Præsentium,

Reddendo nobis, pro Custodia prædicta, Quadraginta Marcas tantum, ad Scaccarium nostrum, ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* xviii die Octobris.

Per Billam Willielmi Kynwolmersh *Deputati Thesaurarii Angliæ.*

---

* *De Temporalibus Episcopatus Wygorniæ liberandis.*

• IX 808. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. 7. H. 5. m. 18. REX Escaetori suo in Comitatu Wygorniæ, Salutem.

Cùm *Dominus Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesia Cathedrali Wygorniæ per Mortem, bonæ memoriæ, *Thomæ ultimi Episcopi* Loci illius, eidem Ecclesiæ de Persona, dilecti nobis in Christo, *Philippi Morgan* utriusque Juris Doctoris providerit, ipsumque in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini summi Pontificis, nobis inde directas, Nobis constat,

Nos (certis de causis nos ad præsens intimè moventibus) de Gratia nostra speciali, tam Renunciationem omnium & singulorum verborum, in dictis Literis Bullatis contentorum, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialium, quàm Fidelitatem *ipsius Episcopi*, Nobis in hac parte debitam, usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ proximò futurum Respectuavimus, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quod *eidem Episcopo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ*, Custode Angliæ apud *Westmonasterium* decimo Octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, sub eadem Data, videlicet, Ann. D. 1419. Hen. 5.

Escaetori suo in Com. Warr.

Escaetori suo in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Escaetori suo in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c

De Residentiis Respectuandis.

REX, Venerabili in Christo Patri, *L. Archiepiscopo Rothomagensi* seu ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente, Salutem. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat Norm. 7. H 5 p. 1. m. 9. dors.

Cùm nuper, quibusdam certis & Notabilibus de Causis, Nos specialiter moventibus, & ad Supplicationem Supponentium, Nationis Normanniæ, in celebri universitate Parisiensi Studentium, ipsos vel alios quoscumque Beneficiatos, de præsenti absentes, ad Residendum super Beneficiis suis infra Ducatum nostrum prædictum, aut alia Loca Nobis subdita, usque Festum omnium Sanctorum proximò futurum, de Gratia nostra speciali, Respectuaverimus,

Et vobis Mandaverimus quatenus de Processibus, contra eos aut eorum aliquem, pro Residentiâ super Beneficiis suis hujusmodi facienda, factis & inchoatis, usque Festum prædictum Supersederetis, & Processus illos in Statu quo tunc fuerunt usque idem Festum Continuaretis & Prorogaretis, Mandato nostro, prius inde directo, non obstante,

Nos tamen, ex habundanti Gratia nostra, præfatos Absentes, ad Residendum super Beneficiis suis prædictis, usque Festum Sancti Andreæ proximò futurum Respectuaverimus, Mandantes vobis quod Processibus prædictis, contra eos, ut præmittitur, factis & inchoatis usque dictum Festum Sancti Andreæ Supersedeatis, & eosdem Continuetis & Prorogetis.

Teste Rege apud *Villam de Mante* xxvii die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Constanciensis, Sede ibidem vacante

• *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Bajocensis, Sede, &c. • IX. 809.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Lexovien, Sede, &c.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis, Sede, &c

Venerabili in Christo Patri *Episcopo Abrincensi*, seu ejus Vicario Generali, ipso Episcopo in Remotis agente, &c.

Venerabili in Christo Patri *Episcopo Sagiensi.*

Pro Villa de Gisors.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann D. 1419. An. 7. H 5. Norm. 7. H 5. p 2. m. 22.

Sciatis quod, de Gratiâ nostra speciali, *Concessimus*, &, Tenore Præsentium, *Confirmavimus*, Dilectis Nobis, *Burgensibus*, Manentibus, & habitantibus *Villæ nostræ de Gisors* quod Ipsi, & Successores sui *Imperpetuum*, habeant TRES FERIAS infra Villam prædictam,

UNAM (videlicet) die Lunæ in Septimana Pentecostes,

SECUNDAM in Festo Sancti Laurentii.

Et TERTIAM in Festo Sancti Lucæ Evangelistæ,

Singulis Annis Tenendas, nisi FERIÆ illæ sint ad Nocumentum Vicinarum Feriarum,

Quare Volumus & firmiter Præcipimus, pro Nobis, & Heredibus nostris, quòd prædicti *Burgenses*, Manentes, & Habitantes, & Successores sui prædicti *imperpetuum*, habeant FERIAS prædictas, infra Villam prædictam, cum omnibus Libertatibus, & Liberis Consuetudinibus, ad hujusmodi FERIAS pertinentibus, nisi Feriæ illæ sint ad Nocumentum Vicinarum Feriarum, sicut prædictum est.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xxix die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Consiliario Ducis Britanniæ.

REX, per Literas suas Patentes, per Duos Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum, &c *Henricum Ingh* Militem usque Præsentiam Regis, cum Viginti Personis in Comitiva sua, vel infra (cujuscumque Status, Gradûs, vel Conditionis fuerint, majoris vel minoris,) Armatis, vel non Armatis, unà cum Equis, Bonis, Hernesiis, & Cariagiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad Partes suas proprias salvò & securè redeundo; Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibidem. p. 1. m. 12.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. & quòd ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xxix. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

Pro Servientibus Domini d'Engoulesme.

An. 7. H. 5. Franc. 7. H 5. m. 8.

REX, per Literas suas Patentes, usque Primum diem Januarii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Bernardum de Mal Canelle*, Fratrem *Radulphum Nantell*, *Johannem Piboules*, *Johannem de Moncy*, *Matheum Fere*, *Willielmum le Templier*, *Johannem de Ganac*, & *Johannem le Normant*, Servientes Domini d'Engoulesme, in Regno Regis Angliæ jam existentes, versus partes Franciæ transeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque,

Proviso semper quòd prædicti, *Bernardus*, *Radulphus*, *Johannes*, *Johannes*, *Matheus*, *Willielmus*, *Johannes*, & *Johannes*, benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum
* IX. 810. suum, quódque ipsi quicquam, quod in * Regis Contemptum, aut Populi sui Dampnum, cedere valeat non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant, quovis modo.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* Primo die Novembris.

Per Concilium.

De veniendo in præsentiam Regis, & inde usque Parisius transeundo.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 9.

REX, per Literas suas Patentes, usque Quintumdecimum diem Novembris proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Johannem de Saulx* Militem *Dominum de Courtinron*, *Andream de* Vallins Militem, Magistrum *Johannem Doule*, *Hugonem Rapeoet*, *Teubertum de Campes*, *Petrum Corderis*, *Nicholaum de Vaubrisset*, & *Reymundum Marc*, usque Præsentiam Regis cum Centum Personis in Comitiva sua, vel infra (cujuscumque Conditionis vel Statûs existant) Armatis vel non Armatis, ac cum Equis, Bonis, Rebus, Libris, Literis, Manticis & Jocalibus suis veniendo, & abinde usque Civitatem Parisius transeundo;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. & quòd ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* Quinto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Recipiendo ad Gratiam.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 9. d.

REX, Dilecto & fideli Militi *suo*, *Johanni Gray*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Damus vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ad Recipiendum & admittendum ad gratiam & Obedientiam nostras omnes & singulos de Castellaniis & Dominiis Sancti Germani, Monjoye, & Poissy, qui Ligei & Subditi nostri devenire voluerint,

Et eos super Sacramentis Fidelitatis & Ligeantiæ, Nobis debitis, Onerandum,

Ac, præstitis hujusmodi Sacramentis, eis & eorum cuilibet Bilnetas, Sigillo vestro consignatas, Tradendum & Liberandum;

Ita semper quòd de hiis, quæ nobis de hujusmodi Bilnetis pertinent, respondere teneamini.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* viii. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro quibusdam usque Parisius transituris.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 8.

REX, per Literas suas Patentes, usque Quartumdecimum diem Novembris proximò futurum inclusive duraturas, suscepit in salvum, &c. *Johannem Guerin* Militem & Petrum le Verrart Armigerum, in Villa Regis de Mante ad præsens existentes, abinde usque Civitatem Parisius, cum Quinquaginta Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis vel non Armatis, Equestrè, vel Pedestrè, transeundo;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. quódque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xii. die Novembris.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 811.

** Pro Nunciis Reginæ Franciæ ad Præsentiam Regis.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid.

REX, per Literas suas Patentes, usque Decimum octavum diem Novembris proximò futurum inclusivè duraturas, suscepit in salvum, &c. *Quinquaginta Personas*, vel infra (cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint) quas carissima Consanguinea *Regina Franciæ* ad Regem destinare voluerit, usque Præsentiam Regis, Armatis, vel non Armatis, cum Equis, Rebus, Bonis, Jocalibus, Libris, Manticis, Cariagiis, & Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abindè salvò & securè redeundo;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. quódque ipsi nullum Castrorum, &c. Ann. D. 1419. Hen. 5.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* x. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Milite & Armigero ad præsentiam Ducis Burgundiæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid. m. 5.

REX, per Literas suas Patentes, usque quartum Diem Decembris proximo futurum inclusive duraturas, suscepit in salvum, &c. *Theobaldum de Neufchastel* Magistrum Hospitii *Consanguinei Regis Franciæ*, & *Gilbertum de Lannoy*, Milites, ac Magistrum *Simonem de Fourneil* Legum Doctorem, *Henricum Chauffour* Armigerum, *Georgium d'Ostrude* Secretarium Consanguinei Regis *Ducis Burgundiæ*, & *Johannem Sac* Burgensem Parisius in Villa Regis de Mante ad præsens existentes, abinde usque ad Præsentiam Consanguinei Regis *Ducis Burgundiæ*, cum Sexaginta Personis, vel infra (cujuscumque fuerint Statûs seu Conditionis) ac totidem Equis in Comitiva sua, Armatis, vel non Armatis, tam per Diem, quàm per Noctem, transeundo, & exinde penes Præsentiam Regis, ubicumque ipsum tunc fore contigerit, reveniendo, & ibidem morando, & deinde ad Propria salvò & securè redeundo, necnon Libros, Literas, Manticas, Bagas, Cariagia, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* decimo nono die Novembris.

Pro Gulielmo Ebrovensi Episcopo.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibid.

REX, per Literas suas Patentes, per Viginti Dies proximò futuros duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem, *Gullielmum Ebrovensem Episcopum* a Civitate Parisius usque Villam Regis de Mante, & abinde usque Civitatem Regis Rothomagi, cum Tribus Personis in Comitivâ suâ, tam per Diem, quàm per Noctem, unà cum Equis, Cariagiis, Bonis, Jocalibus, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, ibidem morando & perhendinando, & exinde salvò & securè redeundo;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* decimo nono die Novembris.

Per ipsum Regem.

** De Treugis, pro Civitate Parisiensi, & Locis eidem adjacentibus, appunctuatis.* * IX. 812.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 5.

SEquitur Abstinentia Guerræ,

Facta, appunctuata, & concordata *Medunta*, vicesimâ Die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono,

Per & inter *Philippum* Electum & Confirmatum Wigorniensem, *Henricum Dominum Fitz Hugh* Serenissimi Principis Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Franciæ & Angliæ & Domini Hiberniæ* Camerarium, ac Dominum *Walterum Hungerford* Magnum Magistrum Hospitii ejusdem Domini Regis, Commissarios & Deputatos ipsius Domini Regis ex parte una,

Et, Reverendum in Christo Patrem Dominum *Marcum Episcopum Atrebatensem*, Nobilem & Egregios Viros, Dominum *Johannem de Saulx* Militem Dominum de Courtinron, & Magistrum *Johannem Doule*, Ambassiatores & Nuncios Serenissimi Principis *Domini Karoli Franciæ*, ex parte altera,

Pro Civitate Parisiensi, ac Locis eidem Civitati in Circuitu proximò adjacentibus, sub formâ infrascriptâ,

IN PRIMIS, CONCORDATUM est quòd dictus Serenissimus Princeps *Rex Franciæ & Angliæ* non faciet aut movebit Guerram, a dictâ Vicesimâ Die Mensis Novembris inclusivè, usque ad Quartam Diem Mensis Decembris proximò futurum etiam inclusivè, per se, neque per suos, contra dictam Civitatem Parisiensem, aut Personas habitantes seu degentes in eadem, necnon contra personas habitantes seu degentes infra & per Quinque Leucas proximò adjacentes dictæ Civitati Parisiensi, in Circuitu illo ubi dictus Dominus *Rex Franciæ & Angliæ* non habet Terras & Dominia sibi subdita; set in illo Circuitu dictæ Civitatis, ubi idem *Dominus Rex* habet Terras & Dominia infra Quinque Leucas dictæ Civitatis Parisiensis proximò adjacentes, præsens Abstinentia Guerræ non extendetur ad Leucas, sed tantum ad proximiores Merchias seu Fronterias, dictæ Civitati Parisiensi viciniores, Terrarum & Dominiorum eidem Domino *Regis Franciæ & Angliæ* subjectorum.

ITEM, CONCORDATUM est quòd durante tempore præsentis Abstinentiæ, nullus (cujuscumque statûs, gradûs, aut conditionis) degens aut inhabitans infra Loca præsentis Abstinentiæ, seu extra (sub Obedientia tamen dicti Principis *Karoli Franciæ*) tenens Partem *Ducis Burgundiæ*, faciet aut movebit Guerram dicto Domino *Regi Franciæ & Angliæ*, Terris aut Dominiis, Subditis & Vasallis suis quibuscumque, veniendo aut itinerando, per prædictam Civitatem Parisiensem, aut ab eadem Civitate, seu per dicta Loca, in præsenti Abstinentiâ inclusa, eidem Civitati, ut præmittitur, proximò in Circuitu adjacentia.

ITEM,

Ann. D. 1419. Hen. 5. ITEM, CONCORDATUM est quòd, durante tempore præsentis Abstinentiæ, dictus Dominus *Rex Franciæ & Angliæ* non obsidebit, aut capiet, per se, nec per suos, aliquas Villas seu Castra Regalia dicti Principis, tenentia partem *Ducis Burgundiæ*.

ITEM, CONCORDATUM est quòd, non obstante præsenti Abstinentiâ, benè liceat præfato *Domino Regi Franciæ & Angliæ*, per se, & suos, transire per Terras seu Loca non firmata, sub Obedientiâ dicti Principis *Karoli Franciæ* existentia, &, ut præfertur, partem dicti *Ducis Burgundiæ* tenentia, pro inferendâ Guerrâ illi Parti quæ dicitur *Dalphini seu Armeniaci*, aut ad Ponendum Obsidionem alicui Villarum, Castrorum, seu Locorum, sub præsenti Abstinentiâ non comprehensorum:

Benè etiam licebit Gentibus ejusdem *Domini Regis Franciæ & Angliæ*, his Casibus, tam eundo, quàm redeundo, necnon in Obsidione hujusmodi immorando, accipere in locis, præfato Principi *Karolo Franciæ* subjectis, rationabiliter & moderatè Victualia seu Alimenta pro se & Animalibus suis; dum tamen ea non accipiant ab his, qui hujusmodi Victualia ad Vendendum Parisius apportaverint, nisi pro Pretio de quo inter Apportantes hujusmodi & dictas Gentes poterit rationabiliter concordari:

Nec aliis Casibus, quàm in præsenti Articulo expressatis, licebit Subditis unius Partis vel alterius, vigore præsentis Abstinentiæ, ingredi Limites Obedientiæ alterius Partis.

ITEM, CONCORDATUM est quod, durante præsenti Abstinentiâ, dictus Princeps *Karolus Franciæ* per se non faciet Guerram, nec per illos qui tenent *Partem Dalphini seu Armeniaci* fieri permittet, per Loca præsenti Abstinentiâ inclusa, dicto *Regi Franciæ*
• IX. 813. *& Angliæ*, • Terris & Dominiis, Subditis aut Vassallis suis quibuscumque.

ITEM, CONCORDATUM, est quod per nullum Attemptatum hujusmodi seu Interprisam, factam per Subditos unius Partis vel alterius, contra superiùs expressata, debet præsens Abstinentia censeri rupta; set manebit nihilominus in suis robore & vigore.

Et debent omnia Attemptata & Malefacta hujusmodi, per Conservatores & Commissarios, hinc inde Deputatos, prout singulos eorum concernit, juxta exigentiam Casuum occurrendorum, debitè corrigi & reformari.

Et erunt Conservatores dictæ Abstinentiæ,

Pro Parte dicti Domini *Regis Franciæ & Angliæ*, Dominus *Johannes Gray* Capitaneus Sancti Germani in Laya, & Dominus *Radulphus Cromwell*, Milites:

Et, pro Parte dicti Principis *Karoli Franciæ*, *Johannes Dominus de Thoulonjon* Miles, *Capitaneus Nemoris Vincenarum*, & *Præpositus Parisiensis*.

Et quilibet Conservatorum, superiùs nominatorum, habet & habebit sufficientem Potestatem ad faciendum Reparari & Emendari omnia Injurias, Attemptata, Malefacta, & Dampna quæ fient & committentur contra Tenorem præsentium Abstinentiarum, & ad Puniendum omnes Malefactores secundum quod Casus exegerit & requirit.

De Tractando super Treugis Franciæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H 5 p. 2. m. 46.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod nos,

De fidelitate, prudentiâ, circumspectione, & industriâ, carissimi Consanguinei nostri, *Richardi Comitis Warwicæ*, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri *Johannis Kempe*, Electi Confirmati Roffensis, *Willielmi Domini de Roos*, *Johannis Tiptoft*, & *Willielmi Porter*, Militum, *Johannis Boteler* Armigeri Armigeriæ nostræ, & Magistri *Richardi Caudray* Secretarii nostri, plenam gerentes fiduciam,

Ipsos, *Comitem*, *Johannem*, *Willielmum*, *Johannem*, *Willielmum*, *Johannem*, & *Richardum*, nostros Fecimus, Ordinavimus, & Constituimus, ac per Præsentes Facimus, Ordinamus, & Constituimus veros & legitimos Ambassiatores, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes eis, Sex, Quinque, & Quatuor eorumdem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ad Tractandum, Concordandum, & finaliter Concludendum,

Cum Consanguineo nostro Franciæ, suisve Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis sive Nunciis, sufficientem in ea parte Potestatem habentibus,

De & super Treugis, seu Guerrarum Abstinentiis, generalibus, vel particularibus, per Mare, Terram, seu Aquas, ac tanto tempore duraturis secundum quod inter eos meliùs & efficaciùs poterit concordari,

Pro Nobis, Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Subditis, Vassallis, Amicis, Alligatis, & Confœderatis nostris quibuscumque, omnibus honestioribus & securioribus Viis, Modo, & Formâ, quibus inter se poterunt concordare,

Et ipsas Treugas, inter se capiendas & concludendas, si necesse fuerit, Prorogandum & Elongandum,

Ac easdem Treugas per omnia Regna, Terras, & Dominia nostra quæcumque proclamari & publicari Faciendum, ubicumque opus fuerit,

Et, ut eo firmiùs & inviolabiliùs Treugæ prædictæ observentur, tam per Terram, quàm per Mare, & Aquas, ad Faciendum, Ordinandum, & Deputandum tot & tales Conservatores & Judices Treugarum prædictarum, generales & speciales, & in tanto numero, prout præfatis, *Comiti*, *Johanni*, *Willielmo*, *Johanni*, *Willielmo*, *Johanni*, & *Richardo*, Sex, Quinque, vel Quatuor eorum videbitur expedire, ad Corrigendum & Reformandum totum & quicquid contra dictas Treugas fuerit attemptatum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis ac singulis Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant quantumcumque speciale,

Necnon de & super omnibus & singulis,

Ab eisdem, *Comite*, *Johanne*, *Willielmo*, *Johanne*, *Willielmo*, *Johanne*, & *Richardo*, *Sex*, Quinque, vel Quatuor eorum, cum præfato *Consanguineo nostro*, aut suis Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, sive Nunciis prædictis, in Præmissis, vel eorum aliquo, Appunctuatis, Concordatis, seu Conclusis,

Per Nos benè & fideliter observandis, in Animam nostram Jurandum,

• Literas etiam Sigillatas, Obligationes, & alterius cujuscumque • IX. 814.
generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas seu concordatas, pro Nobis & Nomine nostro Dandum, Faciendum, & Exponendum, quas parem & eundem effectum & vigorem habere volumus, ac si Nos in Personâ nostrâ eas Daremus, faceremus, seu exponeremus,

Et consimilia Juramentum, Literas, Obligationes, Securitates, & Cautiones alias sufficientes, & in hac parte Nobis necessarias, pro Nobis & Nomine nostro, Petendum, Recipiendum, & Optinendum,

Ac quoscumque Tractatus, per ipsos, *Comitem*, *Johannem*, *Willielmum*, *Johannem*, *Willielmum*, *Johannem*, & *Richardum*, Sex, Quinque, vel Quatuor eorum, captos, sive habitos, prout eis visum fuerit, Prorogandum & Continuandum,

Promittentes, bonâ fide, & in verbo Regio, ad Tenendum & Observandum, ac teneri & observari faciendum, Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile totum & quicquid per prædictos, *Comitem*, *Johannem*, *Willielmum*, *Johannem*, *Willielmum*, *Johannem*, & *Richardum*, Sex, Quinque, vel Quatuor eorum, Actum, Gestum, seu Conclusum fuerit in Præmissis & singulis eorumdem,

Et quod Nos Concedemus & fieri faciemus Literas Confirmatorias, sub Magno Sigillo nostro, de & super omnibus & singulis Articulis & Punctis, de quibus inter eos fuerit Concordatum seu conclusum, & de exequendo & exequi faciendo eadem cum debitâ Diligentiâ, secundum Tenorem & Formam Præmissorum, quantum ad Nos dinoscitur pertinere,

Et hoc Promittimus etiam sub Cautione & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, mobilium & immobilium, præsentium & futurorum, ita quod nunquam per Nos, seu alium nomine nostro, dicemus, faciemus, aut proponemus, in Judicio, nec extra, quicquam in contrarium,

Mandantes omnibus & singulis Justiciariis, & Subditis nostris quibuscumque, quatinus præfatis, *Comiti*, *Johanni*, *Willielmo*, *Johanni*, *Willielmo*, *Johanni*, & *Richardo*, Sex, Quinque, & Quatuor eorumdem, ac eorum Literis & Mandatis, obediant & intendant in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Maunte* vicesimo primo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Innovantur Commissiones ad Tractandum de Pace inter *Regem & Consanguineum suum Franciæ*, de Treugis capiendis, de Matrimonio contrahendo, & salvis Conductibus fiendis, modo & formâ quibus supra scribuntur, set sub Nominibus & Datâ quæ sequuntur; videlicet,

Johannis Episcopi Roffen.
Richardi Comitis Warr
Johannis Domini de Roos Militis.
Gilberti Umfreville Militis.
Willielmi Porter Militis.
Magistri Richardi Cordon Legum Doctoris.
Magistri *Richardi Caudray* Secretarii Regis.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* Quarto Die Februarii.

Per ipsum Regem.

ITEM, *innovatur Commissio ad Tractandum cum* Duce Burgundiæ *de Treugis, in formâ quâ supra, & sub Nominibus & Datâ proximis supra.*

Per ipsum Regem.

De Mutuo Regi faciendo.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Simon Felbrygge* Chivaler, *Johannes Pyllyngton* Chivaler, *Thomæ Wodevill*, *Thomæ Wake*, *Johannis Longvyil*, *Thomæ Mulso*, & *Johannis Catesby*, Salutem. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. 7. H 5. m. 13.

Sciatis quod,

Cum, in ultimo Parliamento nostro, Auctoritate ejusdem, Ordinatum existat quod Tertia Pars unius Decimæ & unius Quintædecimæ, concessa de Laicis, ad Festum Sancti Martini in Yeme (quod erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo) levanda, ad Solutionem omnium illorum,

Qui Mutuum sive Chevantiam Nobis, pro meliori & celeriori Resistentia Malitiæ Inimicorum nostrorum, & pro conservatione Jurium & salva Custodia Regni nostri, facere voluerint,

Assignetur,

• Et quod Cancellarius Angliæ, pro tempore existens, • IX. 815.
Per Thesaurarium ejusdem Regni, vel ejus Deputatum, certificatus de Mutuo sive Chevantia, quod vel quam aliqua Capitula

Ann. D. 1419. Hen. 5. Ecclesiarum Cathedralium seu Collegiatarum, aut Abbatiæ sive Prioratus, Civitates, vel Burgi, seu aliæ Seculares Personæ, facient super Promissione Resolutionis inde habendæ de Tertia parte prædicta,

Eisdem Capitulis, Abbatiis, Prioratibus, Civitatibus, Burgis, & cuilibet alii Personæ, de eadem Summa, unde ipsi Mutuum sive Chevantiam sic facient, vel faciet, Litteras Patentes, sub Magno Sigillo nostro, & Brevia super eisdem, ac Brevia super Tallias, ac alia Warranta sufficientia & necessaria, in forma debita, absque aliquo inde solvendo, in Scaccario, vel alibi, fieri faciet, juxta formam & effectum Ordinationis prædictæ,

Nos (de fidelitate, circumspectione, & discretione vestris plenius confidentes) Ordinavimus & Assignavimus vos, conjunctim, & divisim,

Tam ad Communicandum, Tractandum, & Concordandum inter vos ipsos de hujusmodi Mutuo sive Chevantia, de quolibet vestrûm Nobis præstandis,

Quàm ad universos & singulos alios Ligeos nostros Seculares, sufficientes Comitatûs Northamptoniæ, ad dictum Mutuum sive Chevantiam similiter Nobis ex causis Præmissis præstandum omnibus viis & modis melioribus, quibus juxta sanas discretiones vestras sciveritis aut poteritis,

Personis Ecclesiasticis quibuscumque, quæ Nobis de Majoribus Pecuniarum Summis, in Festo Purificationis beatæ Mariæ, proximo futuro, solvendis, providebunt, dumtaxat exceptis,

Nomine nostro Inducendum & Excitandum,

Ac ad Thesaurarium nostrum Angliæ, sive ejus Deputatum, de Mutuo sive Chevantia prædictis, & Quantitate Summarum, tam de quolibet vestrûm, quàm de universis aliis & singulis Ligeis prædictis (exceptis præexceptis) Nobis in hac parte præstandarum & concedendarum, citra Vicesimum quartum Diem Januarii, proximò futurum distinctè & apertè, sub Sigillis vestris, vel alicujus vestrûm, Certificandum,

Dantes & Concedentes vobis, & cuilibet vestrûm, Tenore Præsentium, plenam Potestatem & Auctoritatem, Nomine nostro, Promittendi Ligeis nostris prædictis, & eorum cuilibet (exceptis præexceptis) quod ipsi Promptam Resolutionem Summarum prædictarum, de Tertia parte prædicta, ad Festum Sancti Martini prædictum, absque ulteriori dilatione, fideliter percipient & habebunt,

Quodque Cancellarius prædictus hujusmodi Litteras, Brevia, & Warranta, de Summis prædictis, ut prædictum est, fieri faciet & liberari juxta formam Ordinationis supradictæ;

Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædictâ;

Damus autem universis & singulis Ligeis nostris, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod vobis, & cuilibet vestrûm, in Executione Præmissorum, pareant, obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* vicesimo sexto die Novembris.

Eodem modo assignantur subscripti, sub eadem Datâ, in Comitatibus subscriptis, videlicet,

Johannes Howard Chivaler, &c.

Treugarum, pro Civitate Parisiensi, & Locis eidem adjacentibus, appunctuatarum, Confirmatio.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 03.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quædam Appunctuamenta, per quosdam nostros Commissarios & Deputatos, pro Nobis & Nomine nostro, nuper habita & appunctuata, in hæc verba,

Sequitur Abstinentia Guerre,

Facta, & appunctuata, & concordata *Medunta*, Vicesimâ Die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono,

Per & inter *Philippum Electum & Confirmatum Wygornensem, Henricum Dominum Fitz Hugh, &c. prout supra de Dat. xx. die Novembris.*

* IX. 816. * Nos autem, Appunctuamenta prædicta, ac omnia & singula in eis contenta, Rata habentes & Grata, ea acceptamus, approbamus, &, Tenore Præsentium confirmamus:

Et ulterius Abstinentiam Guerræ prædictam, in omnibus & singulis suis Articulis, modo & formâ superius expressatis, ad Duodecimum Diem instantis Mensis Decembris, proximò futurum inclusive, ex certâ Scientiâ nostrâ, Prorogamus, Extendimus, & Elongamus per Præsentes.

Quæ omnia & singula supradicta per Nos & Subditos nostros Teneri volumus & inviolabiliter observari, ac ea teneri & observari firmiter injungendo Mandamus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* secundo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Ann D. 1419. An. 7. H. 5. Ex Autogr. Pen. Camer.

Oblationum Regis Inspectio & Approbatio per Ducem Burgundiæ.

PHilippus, *Dux Burgundiæ*, Comes Flandriæ, Arthesii, & Burgundiæ, Palatinus Dominus de Salinis & de Machliniâ, omnibus, ad quos præsentes Literæ nostræ pervenerint, Salutem, & eisdem Fidem indubiam adhibere.

UNIVERSITATI VESTRÆ NOTUM FACIMUS, per Præsentes, nos diligenter INSPEXISSE & LEGISSE quosdam Articulos, continentes Oblationem, Petitionem, ac Intentionem, & Voluntatem, Serenissimi Principis & Consanguinei nostri, *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ*, per eundem, sub certis Modo, Formâ, & Conditionibus, apertos & expositos, factos & declaratos, pro bono Pacis finalis, Ann. D. 1419. Hen. 5.

Inter, Serenissimum atque Christianissimum Principem & Dominum meum & Patrem, Metuendissimum Dominum, *Karolum*, Dei gratiâ, *Francorum Regem*, ac dictum Consanguineum *Henricum*, eâdem Gratiâ, *Regem Angliæ*, necnon inclita Franciæ & Angliæ Regna, faciendæ, concordandæ, & concludendæ;

Quorum quidam Articulorum Tenor sequitur, & est talis,

IN PRIMIS, quod idem Rex *Henricus* accipiet & habebit in Conjugem Præclarissimam Puellam *Dominam Katherinam* præfati Consanguinei sui *Karoli Franciæ* & Illustrissimæ Consanguineæ suæ Conthoralis ejusdem Filiam, absque Onere aliquo ob id præfatis suis Parentibus, aut aliis quibuscumque suis Amicis, aut Subditis Regni Franciæ, imponendo,

Et quòd, per eum modum, præfatos Illustrissimos Consanguineum & Consanguineam efficiet sibi Patrem & Matrem, & eosdem ut Patrem & Matrem suos habebit, & pro talibus venerabitur, & ut decet venerari tantos, tales, & tam Illustrissimos Principem & Principissam, ymo & præ cunctis aliis Temporalibus Personis Mundi.

ITEM, quod non turbabit, nec inquietabit, seu impediet præfatum Serenissimum Consanguineum suum Franciæ, quo minus teneat & possideat, quoad vixerit, quatenus tenet & possidet de præsenti, CORONAM & DIGNITATEM REGALEM FRANCIÆ, & Redditus, Fructus, & Proventus eorumdem, ad Sustentationem sui Status & Onerum Regni,

Et præfata Serenissima Consanguinea sua, Conthoralis ejusdem Consanguinei sui, etiam teneat, quamdiu vixerit, Statum & Dignitatem Reginæ, secundum Morem Regni prædicti, cum Parte præfatorum Redditium & Proventuum sibi congrua & convenienti.

Quæ Præmissa præfatus Rex se Observaturum, Facturum, & Impleturum offert, dummodò, pro Parte præfati Serenissimi Consanguinei sui Franciæ, eidem Regi concordentur, & promittantur, ac fiant ea quæ sequuntur, quæ sibi sic concordari & promitti ac fieri petit Consideratione Præmissorum,

IN PRIMIS, quod, immediatè post Obitum ejusdem Consanguinei, & extunc deinceps, CORONA & REGNUM FRANCIÆ, cum eorum Juribus & Pertinentiis universis, manebunt & erunt, ipsius *Regis Henrici*, & Hæredum suorum IMPERPETUUM.

ITEM, quod, pro eo quod præfatus Serenissimus Consanguineus suus Franciæ tenetur ut plurimum (quod dolenter refert) & præpeditur adversa Valitudine, per eum Modum quod non commodè * poterit in Personâ suâ intendere seu vacare Disponendis * IX. Regni Negotiis; quod idcirco, ad Vitam ejusdem Consanguinei 817. sui Franciæ, Facultas & Exercitium Regendi & Disponendi Rempublicam prædicti Regni Franciæ, cum Consilio Nobilium & Prudentum ejusdem Regni, eidem Serenissimo Consanguineo suo Obedientium, qui Commodum & Honorem ipsius Regni dilexerint, penes ipsum Dominum *Regem Henricum* sint & maneant; ita ut ipsam per seipsum, & etiam per alios, quos cum Consilio præfatorum Nobilium ad hoc duxerit Deputandos, Regere possit & Gubernare.

Quibus quidem FACULTATE & EXERCITIO REGENDI sic penes eundem Dominum *Regem Henricum* existentibus idem *Rex* efficaciter, diligenter, & fideliter, pro Posse suo, laborabit & intendet ad id, quod esse possit & debeat ad Honorem Dei, præfatorum Consanguinei & Consanguineæ, necnon ad Bonum publicum dicti Regni, & ad ipsum Regnum, cum Consilio & Auxilio Procerum, Magnatum, & Nobilium ejusdem Regni, Deffendendum, Transquillandum, & Pacificandum, ac Regendum, secundum Exigentiam Justitiæ & Æquitatis.

ITEM, quod Proceres, Magnates, & Nobiles, ac Status Regni prædicti, tam Spirituales, quam Temporales, necnon Civitates, & Notabiles Communitates, ac Cives & Burgenses Villarum ejusdem Regni, præfato Consanguineo suo pro Tempore obedientes, præstabunt Juramenta quæ sequuntur,

IN PRIMIS, *quod eidem Domino* Henrico Regi, FACULTATEM & EXERCITIUM DISPONENDI & REGENDI *dictam Rem publicam gerenti, ac Jussionibus suis, humiliter & obedienter in omnibus, Exercitium Regiminis dicti Regni concernentibus, & per omnia, parebunt & intendent.*

ITEM, *quod ea, quæ inter præfatum* Consanguineum *&* Consanguineam *ejusdem Regis &* ipsum Regem, *cum Consilio eorum, quos iidem Consanguineus & Consanguinea & ipse Dominus Rex ad hoc duxerint adhibendos, Appunctuata fuerint & Concordata, ipsi Proceres, Magnates, Nobiles, & Status Regni prædicti, tam Spirituales, quàm Temporales, necnon Civitates, & Notabiles Communitates, & Burgenses Villarum, ejusdem Regni, quatenus eos & singulos eorum concernere poterit, in omnibus, & per omnia, benè & fideliter observabunt, &, pro Posse suo, sic facient ab aliis quibuscunque observari.*

ITEM, *quod, continuè ab Obitu & post Obitum dicti Consanguinei sui Franciæ, erunt ipsi Fideles Homines Ligei præfati* Regis Henrici *& Hæredum suorum, ac ipsum pro Domino suo Ligeo & Supremo ac* VERO REGE FRANCIÆ, *absque Oppositione, Contradictione, seu Difficultate, recipient & admittent, ac pro tali obedient, & quod, præterquam* dicto Consanguineo suo, *nulli umquam, post hæc, tanquam Regi aut Regenti Regni Franciæ, obedient,*

Ann. D. 1419. Hen. 5. *dient, nisi eidem* Regi Henrico, *& Heredibus suis.*

ITEM, *quod non erunt in Consilio, Auxilio, vel Assensu, quod præfatus* Rex Henricus *perdat Vitam aut Membrum, seu capiatur Malâ Captione, aut quod patiatur Dampnum seu Diminutionem in Persona, Statu, Honore, seu Rebus; verùm, si quid tale contra eum moliri seu machinari noverint, illud, pro Posse suo, impedient, & eidem Regi, quàm celeriùs poterunt, per seipsos, seu Nuncio, vel Literis, intimabunt.*

ITEM, quod præfatus Serenissimus Consanguineus suus Franciæ, super Præmissis omnibus & singulis, ac aliis quibuscumque, inter ipsum Consanguineum & præfatum *Regem Henricum* in hac parte concordandis, eidem Regi Henrico dabit & faciet, ac dari & fieri faciet, suas Literas Patentes, suo Magno Sigillo sigillatas, necnon Literas Patentes Approbatorias & Confirmatorias præfatæ Serenissimæ Principissæ Consortis suæ, ac Illustris Consanguinei sui *Ducis Burgundiæ*, & aliorum Procerum & Magnatum dicti Regni, eidem Consanguineo suo Franciæ nunc vel in futurum Obedientium (quorum Literas, in ea parte, ab eodem Consanguineo *dictus Rex* exigere voluerit) sub ita claris, apertis, & securis, Modo, Formâ, & Verbis, sicut per Consilia Partium poterit avisari,

Necnon omnimodas Securitates, rationabiles, quas in hac parte velit idem *Rex Henricus exigere*,

Et offert dictus *Rex Henricus* quod, simili modo, pro parte sua, dabit & faciet, ac dari & fieri faciet super eisdem, suas Literas Patentes, suo Magno Sigillo sigillatas, necnon Literas Patentes Approbatorias & Affirmatorias præcarissimorum Fratrum suorum, & aliorum de Sanguine suo Regali, Procerumque & Magnatum sibi Obedientium, necnon omnimodas Securitates quas dictus Consanguineus suus exigere velit in hac parte.

Nos igitur, *Philippus Dux antedictus*,

• IX. 816. * Ad nostræ Considerationis Aciem reducentes innumerabilia & enormia Mala, quæ de Guerris,

Inter præfatos Principes, & eorum, Inclitæ Memoriæ, Progenitores, Præcessores, & Prædecessores, necnon Regna supradicta, per nonnulla (proch dolor!) Tempora continuans,

Hactenus provenerunt, & de verisimili (quod absit) sic provenirent in futurum, si non eisdem occurretur Remediis, in ea parte congruis & opportunis,

Et rursum, considerantes, ex Parte alia, multiplicia, ac inæstimabilia Bona, quæ de Pace & Concordia præfatorum Principum & Regnorum toti Christianitati resultarent,

Plenam habentes Notitiam quod Intentionis est & Voluntatis præfati Serenissimi Principis, Domini & Patris mei *Karoli Regis Franciæ*, obviare Malis supradictis, & ea procurare, quæ esse possent & cedere ad Pacem, Tranquillitatem, & Bonum Subditorum suorum, & Regnorum prædictorum, ac universorum Christi Fidelium,

Quia superscriptas Oblationem, Intentionem, Petitionem, & Voluntatem præfati Consanguinei nostri *Henrici Regis Angliæ*, necnon omnia & singula contenta in Articulis supradictis, arbitramur, tenemus, & reputamus esse & fore Sana, Rationabilia, & Utilia, & tendere ad Bonum dictæ Pacis finalis, ac præfatorum Regnorum, & totius Christianitatis,

Idcirco ipsas Oblationem, Intentionem, Petitionem, & Voluntatem, ac omnia & singula in Articulis prædictis contenta, quatenus in Nobis est, habemus Grata pariter & Accepta, ac eisdem nostros damus & præbemus Assensum, Consensum, & Voluntatem,

Et Promittimus, in Verbo Principis, & ad hæc Sancta Dei Euvangelia, per nos corporaliter tacta, quod tam penes præfatos, Serenissimum Principem, Dominum & Patrem meum, *Karolum Francorum Regem*, &, Serenissimam Principissam, Dominam & Matrem meam, *Reginam ejus Consthoralem*, ac eorum Consilia, quàm etiam aliis omnibus Viis & Modis Novis possibilibus, diligenter & effectualiter, sine Fraude, Dolo, aut Malo Ingenio laborabimus, ac instabimus, & faciemus, quantum possibile Nobis fuerit, quòd Oblatio, Intentio, Petitio, ac omnia & singula, in dictis Articulis contenta, concordabuntur & fient, ac plenum sortientur effectum,

Et quod neque per Nos, aut aliam quamcunque Personam, directè vel indirectè, quicquam faciemus seu procurabimus, per quod Executio, Perfectio, seu Complementum ipsorum, vel alicujus eorumdem, possit quomodolibet impediri

In cujus Rei Testimonium Sigilli nostri Appensione has præsentes Literas fecimus communiri.

Datum in *Villâ nostrâ Attrebatensi*, secundâ Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono.

Per Dominum Ducem in suo Magno Sigillo.

MENART.

Sub Sigillo Ducis, rubeâ cerâ expresso, pendenti a Cauda Pergamenæ.

De salvo Conductu pro Archiepiscopo Rothomagensi.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Norm. 7. H 5. p. 2. m 52. REX, per Literas suas Patentes, usque Primum Diem Martii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Patrem *Ludowicum Archiepiscopum Rothomagensem* usque Præsentiam Regis, cum Quadraginta Personis (cujuscumque fuerint Status seu Conditionis) vel infra, ac totidem Equis, pro Fidelitate sua Regi facienda & præstanda, tam per Diem, quàm per Noctem, salvò & securè veniendo, & ibidem morando, necnon Bona, Jocalia, Res, Hernesia, & Cariagia sua quæcumque;

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c. Ann. D. 1419. Hen. 5.

Teste, &c. xxi. Die Decembris.

De Treugis Generalibus Franciæ initis.

NOS, *Philippus & Johannes*, Permissione Divinâ, *Wigorniensis, & Roffensis, Episcopi*, *Henricus Dominus de Fitzhugh*, Illustrissimi Principis Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Franciæ & Angliæ*, & * Domini Hiberniæ, Camerarius, *Walterus Hungerford* Magnus Magister Hospitii ejusdem Domini Regis, *Johannes Tiptoft* Seneschallus Acquitaniæ, dicti Illustrissimi Henrici Regis Consiliarii, & ipsius in hac parte Commissarii Deputati, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem, & fidem indubiam præsentibus adhibere. Ann. D. 1419. An. 7. H 5. Norm. 7. H 5. p. 2. m 40. • IX. 819.

Cum ad Tractandum, Communicandum, & finaliter Concludendum,

Cum Reverendo in Christo Patre Domino *Martino*, Permissione Divinâ, *Episcopo Attrebatensi*, spectabilibus & egregiis Viris, Magistro *Philippo de Morviller* primo Præsidente Parliamenti, Dominis, *Theobaldo Domino de Novo Castro* Magno Magistro Hospitii Serenissimi Principis Domini *Karoli Franciæ*, & *Gilleberto de Launoy*, Militibus, Magistro *Simone de Formelles* Legum Doctore, Magistro *Johanne de Rinello* Secretario, & *Johanne Sac* Burgensi Parisiensi, Ambaxiatoribus, Nunciis, & Deputatis, Illustris Domini, *Philippi Ducis Burgundiæ*, Commissariis, in hac parte, Serenissimi Principis, Domini *Karoli Franciæ* supradicti, ad Præsentiam Dicti *Domini nostri Regis* de præsenti transmissis,

De & super his, quæ concernunt Bonum Publicum, & specialiter Treugas & Abstinentias Guerrarum, utriusque Regni, Subditorumque & Incolarum ambarum Partium, fuerimus ex parte dicti Domini nostri Regis Commissi & Deputati,

Prout per ipsius Litteras Commissiones clare constat; Quarum Tenor talis est,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, circumspectione, & industriâ, Venerabilium in Christo Patrum, *Philippi Episcopi Wygorniensis*, & *Johannis Episcopi Roffensis*, ac Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Henrici Fitzhugh* Camerarii nostri, *Walteri Hungerford* Senescalli Hospitii nostri, & *Johannis Tiptoft*, plenius confidentes,

Ipsos Quinque, Quatuor, vel Tres eorum nostros Fecimus, Ordinavimus, Deputavimus, & Constituimus, ac Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus certos & indubios Ambaxatores, Nuncios, & Commissarios per præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, Quinque, Quatuor, aut Tribus eorumdem, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale ad Tractandum, Concordandum, & finaliter Concludendum, pro Nobis & Nomine nostro, cum Consanguineo nostro Franciæ, suisve Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, sive Nunciis, plenam & sufficientem Potestatem ab eodem habentibus,

De & super Treugis, seu Guerrarum Abstinentiis, generalibus, vel particularibus, per Mare, Terram, seu Aquas, ac tanto Tempore duraturis, secundum quod inter eos meliùs & efficaciùs poterit concordari,

Pro Nobis, Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Subditis, Vassallis, Amicis, Alligatis, & Confœderatis nostris quibuscumque, omnibus honestioribus Viis, Modis, & Forma, quibus inter se poterunt concordare,

Et ipsas Treugas, inter se capiendas & concludendas, per omnia Regna, Terras, & Dominia nostra quæcumque proclamari & publicari Faciendum, ubicumque opus fuerit,

Et, ut eo firmiùs atque inviolabiliùs Treugæ prædictæ conserventur, tam per Terram, quàm per Mare, & Aquas, ad Faciendum, Ordinandum, & Deputandum tot & tales Conservatores & Judices Treugarum, generales & speciales, & in tanto numero, prout eis Quinque, Quatuor, aut Tribus eorum, videbitur expedire, ad Corrigendum & Reformandum totum & quicquid quod contra dictas Treugas fuerit attemptatum,

Necnon de & super omnibus & singulis,

Ab eisdem Commissariis nostris, Quinque, Quatuor, aut Tribus eorumdem, cum dicto *Consanguineo nostro*, aut suis in hac parte Ambassiatoribus, Commissariis, vel eorum aliquo, Appunctuatis, Concordatis, seu Conclusis,

Per Nos benè & fideliter observandis, in Animam nostram Jurandi,

Literas etiam Sigillatas, Obligationes, & alterius cujuscumque generis Securitates & Cautiones, in hac parte conventas seu concordatas, pro Nobis & Nomine nostro Dandum, Faciendum, & Expediendum, quas parem & eundem effectum & vigorem habere volumus, ac si Nos in Personâ nostrâ eas Daremus, Faceremus, seu Exponeremus,

Et consimilia Juramentum, Literas, Obligationes, Securitates, & Cautiones alias sufficientes, & in hac parte Nobis necessarias, pro Nobis & Nomine nostro, a præfato *Consanguineo nostro*, seu * ejus, Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, sive Nunciis Petendum, Recipiendum, & Obtinendum, • IX. 820.

Ac quoscumque Tractatus, per ipsos Commissarios nostros, Quinque, Quatuor, aut Tres eorumdem, factos, prout sibi videbitur expedire, Prorogandum & Continuandum,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis vel circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, ac etiam si de se Mandatum exigant magis speciale,

Et Promittimus, bonâ fide, & verbo Regio, ad Tenendum,

Ann. D. 1419. *Hen. 5.* & teneri Faciendum, Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile totum & quicquid per dictos Commissarios nostros Quinque, Quatuor, aut Tres eorumdem, Factum fuerit in Præmissis & singulis eorumdem,

Et quòd Nos Concedemus & fieri faciemus Literas Confirmatorias, sub Magno Sigillo nostro, de & super omnibus & singulis Articulis & Punctis, de quibus inter eos fuerit Concordatum,

Et de exequendo, & exequi faciendo, eadem cum debita diligentia, secundum Tenorem & Formam eorumdem, quantum ad Nos dinoscitur pertinere,

Et hoc Promittimus etiam sub Cautione & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, mobilium & immobilium, præsentium & futurorum, ita quòd nunquam per Nos, vel alium nomine nostro, dicemus, faciemus, aut proponemus, in Judicio, nec extra, quicquam in contrarium,

Mandantes omnibus & singulis Justiciariis, & Subditis nostris quibuscumque, quatenus dictis nostris Commissariis & Deputatis, ac eorum Literis & Mandatis, intendant & obediant in omnibus diligenter.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Castrum nostrum Rothomagi* die vicesimo primo Decembris, Anno Regni nostri Septimo.

STURGEON.

ET, ex parte dicti Illustris Domini, *Ducis Burgundiæ*, Commissarii, ut præfertur, Serenissimi Principis Domini *Karoli Franciæ*, fuerint ad Tractandum, Communicandum, & Concludendum Nobiscum, super Præmissis, *Episcopus Attrebatensis*, Domini, *Theobaldus*, & *Guillebertus*, Milites, Magistri, *Simon de Fourmelles*, & *Johannes de Rinelle*, ac *Johannes Sac*, superius nominati, specialiter Deputati & Commissi, ut eorum Commissionis Tenore clare liquet, qui sequitur sub hac forma,

PHilippe, *Duc de Burgoigne*, Conte de Flandres, d'Artois, & de Borgonge, Palatin, Seigneur de Salins & de Malins, Commissair en ceste Partie de Treshault & Excellent Prince de Mon Soveraigne & Tresredoubte Seigneur & Pere *Charles*, par le Grace Dieu, *Roy de France*,

Come par ses Lettres de Commission peut apparoir; des quelles la Teneur s'ensuit,

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a touz ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salutz.

Come,

Pour obvier aux grans & innumerables Maulx & Inconveniens, qui long temps a sont encommencies, & se continuent, par fait de Guerre entre *Nous* & nostre Royaume, & nostre Cousin *le Roy d'Engleterre* & son Royaume,

Nous serons en entention de, au plaisir de Dieu, briefment faire Traictie avec nostre dit Cousin sur le fait de la Paix & Concorde finale de Nous, de nostre dit Cousin, & des dyz Royaumes,

Savoir faisons que,

Pur a ce pervenir, Nous ayans pleine & tout confiance en la grande loyalte & bonne prudence de, nostre treschier & tresame Fitz, *le Duc de Bourgoyne*, Doyen des Pers, & deulx foys Per de France,

A icelui, ou a ses Commis & Depputes en ceste Partie, avons Donne, & Donnons par ces Præsentes, plain Pouair, & Auctorite, & Mandement especiale de Ottroyer, Prendre, & Accorder, pour Nous & en nostre Nom, ovecque nostre dit *Cousin d'Engleterre*, ou ses Messages, Commis, & Deputes, pour Lui & en son Nom, Trieues & Abstinence de Guerre, bonnes & seures, generales ou particulieres, par Mere, ou par Terre, ou autrement, & a long ou brief temps, entre *Nous*, & noz Suggez, obeissans a Nous, & a icellui *nostre Cousin*, & ses Sugges, & ceulx de sa Partie, en la meilleur & plus seure maniese que faire se pourra,

De Commettre, Ordenner, & Deputer, ou Nom de Nous,

* IX. 811. Conservateurs, pour Reparer & faire Reparer ce qu'il seroit * enfraint ou Innove contre les dites Trieues,

Et faire tous autre Choses que au Cas apartient, & que Nous ferions, ou faire purrions, se presens y estoions en nostre Personne,

De Jurer, en l'Ame de Nous, de Garder & Observer, & faire Garder & Observer, icelles Trieues & Abstinence de Guerre,

Les queus Trieues & Abstinence, ainsy Prinses & Accordes par *nostre dit Filz*, ou ses Commis & Depputes, Nous, desmaintenant pour lors, Promettons, en bonne foy & en Parole de Roy, avoir Agreables, & tenir & faire tenir Fermes & Estables, & non venir, ou souffrir venir, a l'encontre par quelque voye ou maner que ce soit, ou puist estre,

Et sur ce ferons bailler noz Lettres Confirmatoirs, Seelles de nostre Grant Seel, se beloing est,

Si Donnons en Mandement a, noz Ames & Feaulx, Conestable, Mareschaux, Maisters des Arbalestiers, Admiral, Visadmiral, Capitaines des Gens d'Armes & de Trait, Senechaulx, Baillifz, Prevostz, Justiciers, Officers, Vassaulx, & Subgiz, ou a leurs Lieutenants, & a chescun d'eulx, sicome a lui appartendra, que toutes les dites Trieues & Abstinence de Guerre, qui par nostre *dit Filz*, ou ses ditz Commis & Depputes, serront Prinses & Accordes (au quel & a ses Lettres en ce voullons estre obey) facent Crier & Publier chescun es Mettes & Ressors de son Office ou il appartendra,

Et icelles Tiegnent & Gardent, & facent Tenir & Garder, sans enfraindre, en Pugnissans les Infracteurs d'icelles, come en tel cas appertient, sans dissimulation quelconque, [illegible]

En faisant faire Reparation deue de ce, qui serroit fait ou attempte a l'encountre, si avant que Besoing serra & le Cas le requerra; Car ainsy nous plaist il estre fait. Ann. D. 1419 *Hen. 5.*

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne a *Troyes* le vii. jour de Novembre, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Dixneuf, & de nostre Regne le xl.

Ainsy Signe,

Par le Roy en son Conseil.

J. de Rinel.

ET il soit ainsi, que par plusours grandes Affaires & Besongnes soions tellement occupez, pour le present, que en nostre Persone ne pourrions bonement Vaquier ne entendre au fait de la dite Commission,

Pourquoy *Savoir faisons* que Nous,

Confians a plain des grans Sens, Loyaulte, & Prudence de, noz bien Amez, Reverent Pier en Dieu *l'Evesques d'Arras* nostre Conseiller, Maistre *Phelip de Morvillier* primer President du Parlement de mon dit Sire le Roy, Messire *Thiebault Seigneur de Neufchastell* Grant Maistre d'Ostel de mon dit Seigneur, le *Sire de Courtiuron*, *le Seigneur de Thoulonjon*, Messire *Guillebin de Lannoy*, Chivalers, Maistre *Simon de Formelles*, Maistre *Jehan de Rinel* Secretaire de mon dit Seigneur, & *Jehan Sac* Burgoys de Paris,

Iceulx, les Huit, les Sept, les Six, ou les Cinque, Avons Commis & Deputes, Commettons & Depputons, par ces Presentes, pour & en Nom de mon dit Seigneur & de Nous, & par vertu du Pouoir a Nous susdite Donne, Donnons plaine Puissance Auctorite & Mandement especial d'Accorder, Prendre & Ottroyer, pour & en Nom de *mon dit Seigneur & Pere*, avec Treshault, & Tresexcellent Prince nostre Cousin *Henry*, par ycelle mesme grace *Roy d'Engleterre*, ou ses Messaiges, Commis, & Deputes, aians de Lui sur ce Pouoir suffisant, Trieues & Abstinence de Guerre, bonnes & Seures, generales ou particulers, par Mer, par Terre, ou par Riviers, ou auterment, & a long ou brief temps, *entre mon dit Seigneur & Pere*, ses Royaume, Vassaulx, & Suggez, obissans a luy, & *ycelui nostre Cousin*, ses Royaume, Vassaulx, & Suggez, & ceulx de sa Partie, en la meilleur & plus sure manere que faire se pourra,

De Commettre, Ordonner, & Deputer, ou Nom de mon dit Seigneur & Pere, Conservateurs, pour Repairer, & faire Reparer, ce que de son cote seroit enfraint, attempte, ou innove contre les dites Trieues,

Et faire toutes autres Choses, au cas appartenans, *que mon dit Seigneur & Pere, ou Nous en son Nom*, ferions, ou fere pourrions se presens y estoyons en noz Personnes,

De Jurer, en l'Ame de *mon dit Seigneur & Pere*, de Garder & Observer, & faire Garder & Observer, ycelles Trieues & Abstinence de Guerre,

* Et de faire toutes autres Choses, qui pour le Bien & Seurte * IX. des dites Trieues & Abstinence de Guerre sera expedient & necessaire, 811.

Et tout ce, que par les diz Commis & Deputes, ou les Huyt, les Sept, les Six, les Cinque d'iceulx, come dit est, Serra fait, ottroye, & accorde en cest Partie, Nous Promettons, en bonne foye, ou Nom de mon *dit Seigneur & Pere* & de Nous, avoir Aggreables, & tenir, & faire tenir, Fermes & Estables, Sans venir, ou souffrir estre venu, au contraire en quelque manere que ce soit,

Et sur ce ferons bailler Lettres Confirmatoires, tant de *mon dit Seigneur & Pere* come de *Nous*, Seellees de son Grant Sell & du nostre, se Besoing est,

Et Mandons, depar mon *dit Seigneur & Pere*, A tous ses Conestable & Mareschaux, Maistre des Arbalestiers, Admiral, Visadmiral, Captains de Gens d'Armes & de Trait, Baillifs, Prevosts, Escheums, Justiciers, Officers, & Suggez quelxconque, ou a leurs Lieutenantz, & a chescun d'eulx, sicome a luy appartendra, que les dictes Trieues ou Abstinence de Guerre, qui par les Commis & Deputes dessusdiz, ou les Huit, les Sept, les Six, les Cinque serront Prinses, Accordes, & Ottroyes (Aux queulx & a leurs Lettres en ce voullons, ou Nom de mon *dit Seigneur & Pere*, estre obey) facent Crier & Publier chescun es Mettes & Ressort de Office & Jurisdiction & par tout ailleurs ou il appertendra, & ycelles Trieues facent Tenir & Garder sans enfraindre, & Punissent Infracteurs d'icelles come au Cas appartendra, en faisant faire Reparation deue de ce qui serroit fait ou attempte au contraire.

En Tesmoing de ce Nous Avons fait mettre nostre Seal a ces presentes,

Donne a nostre *Ville d'Arras*, le vii. jour de Decembre, l'An de Grace Mill, Quatrecens, & Dixneuf.

Ainsy Signee,

PAR MONSIEUR LE DUC

Q. Menart

ET,

Quia pro Bono Pacis finalis, Inter prædictos Principes & eorum Franciæ & Angliæ Regna Tractandæ & feliciter Concludendæ, & ne tantum Bonum posset impediri quomodolibet vel differri, Nobis, & dictis Ambaxiatoribus & Deputatis præfati Domini

Ann. Domini 1419. Hen. 5. mini *Ducis Burgundiæ*, videbatur fore expediens, utile & necessarium quod Treugæ seu Abstinentiæ Guerrarum generales, inter Partes antedictas, Pro Regnis Franciæ & Angliæ, eorum Terris & Dominiis, Subditis & Vassallis quibuscumque, caperentur, inirentur, & finaliter concluderentur,

Quibus durantibus liberius & securius ad Pacem, inter ipsa Duo Regna, a Christi fidelibus diu desideratam, perveniri possit,

NOTUM FACIMUS quod Nos, *Philippus*, *Johannes*, *Dominus de Fitz Hugh*, *Walterus*, & *Johannes*, superius nominati, post diversas Communicationes, in vim Potestatis Nobis attributæ, INIVIMUS, Fecimus, & Concordavimus,

Pro dicto Domino *nostro Rege*, Regnis, Terris, Dominiis, Subditis, & Vassallis suis quibuscumque,

Et per Præsentes FACIMUS, Inimus, & Concordamus,

Una cum prælatis dicti illustris Domini *Ducis Burgundiæ* (Commissarii (ut præfertur) dicti Serenissimi Principis Domini *Karoli Franciæ*) Commissariis & Deputatis,

Qui etiam Nobiscum, pro eodem Serenissimo Principe Domino *Karolo Franciæ*, Regno, Terris, Dominiis, Subditis, & Vassallis suis quibuscumque, INIERUNT, Fecerunt, & Concordarunt,

BONAS, firmas, & inviolabiles Treugas per Terram, à XXIV. die præsentis Mensis Decembris usque ad Primum diem Martii, proximò & imediatè nunc futuri inclusivè, sub Forma qua sequitur,

IN PRIMIS CONCORDATUM est, quod præsentes Treugæ seu Abstinentiæ Guerrarum erunt Generales per Terram,

Et sub Ipsis comprehendentur, pro Parte dicti illustrissimi Principis Domini *Karoli Franciæ*, omnes & singuli Homines, Vassalli, & Subditi sui, necnon Omnes & singulæ Civitates, Villæ, Castra, Fortalitia, Terræ, Patriæ, & Dominia sua, in Regno Franciæ & alibi sibi obedientes & obedientia, & quæ imposterum, tempore hujusmodi Treugarum & Abstinentiæ durante, sibi obedient, extra Ducatum Normanniæ consistentia:

* IX. 823. * Et, simili modo, pro Parte dicti Serenissimi Domini nostri Regis, comprehendentur omnes & singuli Homines, Vassalli, & Subditi sui, necnon omnes & singulæ Civitates, Villæ, Castra, Fortalitia, Terræ, Patriæ, & Dominia sua, tam in Regnis Franciæ & Angliæ, quàm alibi, sibi obedientes & obedientia, & quæ etiam, tempore hujusmodi Treugarum seu Abstinentiæ Guerrarum durante, sibi obedient:

Ita quod, præsentibus Treugis durantibus, Neuter Prædictorum Principum, per se, aut alios quoscumque, movebit aut faciet Guerram hominibus, Vassallis, aut Subditis, Villis, Castris, Fortalitiis, Terris, Patriis, ac Dominiis alterius;

Neuter etiam prædictorum Principum Obsidebit, aut Capiet, seu ab aliis quibuscumque Capi permittet, de Die, sivè de Nocte, viâ Guerræ, Tractatûs, Emptionis, aut alio quovis modo, Villas, Civitates, Castra, Fortalitia, seu Passagia quæcumque alterius Partis, præsentibus Treugis comprehensa.

ITEM, CONCORDATUM est, quòd sub præsentibus Treugis seu Abstinentiâ, (licet sint, ut præfertur, Generales) non comprehendentur, ymo potiùs & expresse excipiuntur & excluduntur hinc & indè, Personæ foventes, & tenentes illam Partem quæ dicitur *Dalphini* seu *Armaniaci*:

Villæ etiam, Civitates, Castra, Fortalitia, Terræ, Patriæ, sive Dominia, dictam Partem *Dalphini* seu *Armaniaci* tenentia, degentesque & habitantes in eisdem, a præsentibus Treugis excluduntur:

Et licebit dicto *Domino nostro Regi*, & illustrissimo Principi Domino *Karolo Consanguineo suo Franciæ*, vel ipsorum Deputatis, transire, in Armis & aliàs, per Terras, Districtus, atque Loca non firmata, alteri Parti obedientia, pro inferendâ Guerrâ Locis occupatis & tenentibus dictam Partem *Dalphini* seu *Armaniaci*, eo Casu quo, contra dicta Loca, pro Guerrâ hujusmodi inferendâ, per Terras Propriæ Obedientiæ Transitus fieri non possit.

Et, pro hujusmodi Guerrâ inferendâ, tam eundo, quàm redeundo, necnon in Obsidione (si quam poni aut stabiliri contigerit) immorando, Gentes unius Partis accipere poterunt, in Locis alteri Parti subjectis, rationabiliter & moderate Victualia seu Alimenta pro se & Animalibus suis; Dummamen ea violenter non accipiant ab his, qui hujusmodi Victualia ad Vendendum transportaverint, de Locis ad Loca, præsentibus Treugis comprehensa, ac solvendo justum & rationabile Pretium, de quo inter ipsas Gentes & Vendentes eorundem Bonorum fuerit Concordatum.

ITEM, CONCORDATUM est, quòd licebit Subditis dicti Serenissimi Principis Domini *Karoli Franciæ*, Equestribus vel Pedestribus, a Terris, Dominiis, & Locis quibuscumque, eidem Domino Karolo Franciæ subjectis, Apportare per Terram Victualia, cum Animalibus, Curribus, Quadrigis, vel Vehiculis, durantibus præsentibus Treugis, & ex illa causâ ingredi, transire, & redire, bene & secure, per Civitates, Villas, Districtus, Terras, & Passagia, firmata & non firmata, dicto Domino nostro *Regi Angliæ* obedientia; & Victualia cum Animalibus hujusmodi, ut præmittitur, conducere, vehere, & transportare, absque aliquo Impedimento Gentium & Ministrorum dicti Domini nostri Regis, ad Civitates, Villas, Castra, Fortalitia, seu Loca alia quæcumque, dicto Domino *Karolo Franciæ* subdita & subjecta, prout dictis Subditis ejusdem Domini *Caroli Franciæ* melius & securius ad ipsorum Commodum videbitur expedire: solvendo semper Custumas & Deveria, secundum Consuetudinem Locorum ad quæ ipsos declinare contigerit;

Proviso tamen quòd non poterunt intrare Castra, Villas firmatas, seu alia Fortalitia, absque Licentiâ Dominorum, Capitaneorum, seu Custodum eorundem, aut aliorum habentium ad hoc Potestatem:

Proviso etiam quòd ipsi Subditi dicti Domini *Karoli Franciæ* habeant Litteras Testimoniales Ballivorum, Præpositorum, aut aliorum, Regimen Civitatum, Villarum, & Locorum ipsius Domini *Karoli Franciæ* habentium, a quibus iidem Subditi sui, ex causâ prædictâ, recedere habent; quibus Litteris Certiorabuntur omnes, quòd ipsi sunt Subditi dicti Domini *Karoli Franciæ*, & pro Victualibus quærendis & transportandis, cum Animalibus suis, & ut præmittitur, itinerare intendunt, & quod nichil, in Præjudicium seu Contemptum dicti Domini nostri *Regis Angliæ*, aut Subditorum suorum, attemptabunt, seu attemptari Procurabunt.

ITEM, CONCORDATUM est, quod licebit Subditis dicti Domini *Henrici Regis Angliæ*, Equestribus vel Pedestribus, a Terris, Dominiis, & Locis quibuscumque, eidem Regi Angliæ Subjectis, * Apportare per Terram Victualia, cum Animalibus, * IX. 824. Curribus, Quadrigis, vel Vehiculis, durantibus præsentibus Treugis; &, ex illa causâ, ingredi, ire, transire, & redire, benè & secure per Civitates, Villas, Districtus, Terras, & Passagia, firmata & non firmata, dicto Serenissimo Principi Domino *Karolo Franciæ* obedientia; & Victualia cum Animalibus hujusmodi, ut præmittitur, conducere, vehere, & transportare, absque aliquo impedimento Gentium & Ministrorum dicti Domini *Karoli Franciæ*, ad Civitates, Villas, Castra, Fortalitia, seu Loca alia quæcumque, Domino nostro *Regi Angliæ* Subdita & Subjecta, prout dictis Subditis ejusdem Domini *Regis Angliæ* melius & securius ad ipsorum Commodum videbitur expedire, Solvendo semper Custumas & Deveria, secundum Consuetudinem Locorum ad quæ ipsos declinare contigerit,

Proviso tamen quòd non poterunt intrare Castra, Villas firmatas, seu alia Fortalitia, absque Licentiâ Dominorum, Capitaneorum, seu Custodum eorundem, aut aliorum habentium ad hoc Potestatem.

Proviso etiam quòd ipsi subditi dicti Domini *Regis Angliæ* habeant Literas Testimoniales Ballivorum, Præpositorum, aut aliorum, Regimen Civitatum, Villarum, & Locorum ipsius Domini *Regis Angliæ* habentium, a quibus iidem Subditi sui ex causâ prædictâ recedere habent; quibus Literis Certiorabuntur Omnes, quod ipsi sunt Subditi dicti Domini *Regis Angliæ*, & pro Victualibus quærendis & transportandis, cum Animalibus suis, &c, ut præmittitur, itinerare intendunt; & quod nichil in Præjudicium seu Contemptum dicti *Domini Karoli Franciæ*, aut Subditorum suorum, attempeabunt, seu attempeari procurabunt.

ITEM, CONCORDATUM est, quod præsentes Litteræ Treugarum Generalium per quemlibet dictorum Principum, prout quemlibet concernit, quotiens fuerit requisitus, & per suas Litteras, suis Magnis Sigillis Sigillatas, Confirmabuntur.

ITEM, CONCORDATUM est, quòd Capitanei Civitatum, Villarum, & Castrorum utriusque Partis, potissimè in suis Frontariis existentes, tenebuntur Promittere & Jurare prædictas Treugas & Abstinentias Guerræ, quantum in eis est, fideliter Tenere & Observare, & ab iis juxta Posse facere observari.

ITEM, CONCORDATUM est, quod per nullum Attemptatum seu Interprisam, factam aut faciendam, per Subditos unius Partis Subditis alterius Partis, contra superius Expressata, debent præsentes Treugæ & Abstinentia Guerræ Ruptæ censeri, set manebunt nichilominus in suis robore & vigore.

Et debent Omnia Attemptata & Malefacta hujusmodi per Conservatores & Commissarios, per utramque Partem deputatos & deputandos, prout singulos eorum concernet & concernere poterit, Corrigi, Emendari, & Reparari, ac debite Reformari.

Et erunt Conservatores præsentium Treugarum & Abstinentiæ Guerræ,

Pro Parte dicti Domini nostri Regis, in Partibus Picardiæ *Capitaneus Calesii* & ejus Locumtenens, & in aliis Partibus *Capitanei Augi & Gisortii*, Dominus *Johannes Gray* Capitaneus Sancti Germani in Layâ, Dominus *Radulphus Cromwell* Miles, *Capitaneus Ebroicensis & de Vernolio*, & eorum Locatenentes,

Et, pro Parte dicti Serenissimi Principis Domini *Karoli Franciæ*, in Partibus Franciæ Præpositus Parisiensis, *Ballivi & Capitanei Silvanectensis & Carnotensis*, & eorum Locatenentes, & in Partibus Picardiæ & Pontivi Dominus *Jacobus de Herrcuria* Capitaneus de la Crotoy, Dominus de *la Viez Ville* Capitaneus d'Ardre, Seneschallus Pontivi, & Dominus *de Beloy* Capitaneus Ambianensis, & eorum Locatenentes,

Qui quidem Conservatores, & eorum quilibet in suâ Marchiâ aut Provincia, necnon ab eis vel eorum altero Deputandi, habebunt Potestatem Cognoscendi & Determinandi de Attemptatis hujusmodi, Corrigendique, Reparandi, & Emendandi quicquid Attemptatum aut Forisfactum fuerit, per quoscumque, contra Tenorem præsentium Treugarum & Abstinentiæ, ac Puniendi omnes Malefactores & Transgressores, prout Casus exegerint & requirent.

In cujus rei Testimonium Nos, Commissarii & Deputati superius nominati, præsentibus Litteris nostra appofuimus Sigilla.

Datum & Actum *Rothomagi vicesima quarta die Mensis Decembris*, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono.

---

* *Pro Secretario Regis Franciæ.* * IX. 825.

REX, per Literas suas Patentes, per Viginti Dies proximò futuros duraturas, suscepit in salvum, &c. *Johannem de Rinel*, Consanguinei Regis Franciæ Secretarium, in Civitate Regis Rothomagi ad præsens existentem, abinde usque Civitatem Parisius, cum Sex Personis ac totidem Equis in Comitiva sua, transeundo, & deinde ad Præsentiam Regis, ubicumque ipsum fore contigerit, reveniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde penes, Consanguineum Regis, *Ducem Burgundiæ*, salvò & secure, proficiscendo, necnon Libros, Literas, Manticas, Bagas, Bona, Res, Caringia, & Hernesia sua quæcumque; Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Norm. 7. H. 5 p 2. m. 52.

Pro-

Ann. D. Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum
1419. Castrorum, &c.
Hen. 5. In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* xxiv. Die Decembris.

Per ipsum Regem.

Confirmatio, pro Parte Regis, Fœderis cum Duce Burgundiæ, ac Liga ad prosequendum Dalphinum & alios Murdratores nuper Ducis.

Ann. D. REX universis Christi Fidelibus, has Literas nostras inspecturis,
1419. Salutem, & eisdem fidem indubiam adhibere.
An. 7. Cùm pridem (videlicet) post Mensem Septembris ultimum præ-
H. 5. teritum, inter, Serenissimum Principem, *Karolum* Consangui-
Pat. neum nostrum Franciæ, & Nos, ac inter Nos, &c, illustrem
Norm. 7. Principem, Consanguineum nostrum, *Philippum Ducem Burgundiæ*,
H. 5 p. 2. nonnulli Tractatus assidui habiti fuerint, inter præfatum Consan-
m. 44. guineum nostrum *Franciæ*, & *Nos*, ac inclita Franciæ & Angliæ Regna, favente Domino, componendæ,

Et in eisdem certæ OBLATIONES & PETITIONES per Nos factæ fuerint, quæ præfato Consanguineo nostro *Duci Burgundiæ*, esse videntur sanæ, rationabiles, ac utiles, & tendere ad Bonum Pacis prædictæ,

Quas etiam subsequenter, sub certis Articulis, in claram Scripturam redactas, idem Consanguineus noster *Dux Burgundiæ* gratas idcirco habuit & acceptas sub formâ, suis Literis Patentibus, super hoc confectis, pleniùs expressatâ,

Velitque & intendat idem Consanguineus noster *Dux Burgundiæ*, omni suâ possibilitate, suos impendere Sollicitudinem & Labores, ut præfatum Pacis Negotium, secundum OBLATIONES & PETITIONES nostras supradictas, Exitum & Effectum sortiatur optatum, prout prædictis suis Litteris innotescit evidenter.

Quod tamen, ut eo celeriùs efficere valeat, desiderat Nos & ipsum Amoris, & Affectûs mutui, ac speciales Amicitiæ Fœderibus invicem copulari,

Nos,

Consideratione Præmissorum, & eo quod, si, annuente Domino, præsens Tractatus Pacis Fine desiderato concludatur, erit per Matrimonium, inter Nos & præclaram Dominam *Katerinam* dicti Consanguinei nostri *Franciæ Filiam*, Sororem inclitæ Dominæ *Michaelæ* Conthoralis ejusdem Ducis, necnon per Medium Matrimonii, inter unum ex Præcarissimis Fratribus nostris & Unam ex Præclaris Dominabus Sororibus dicti Ducis Contrahendi,

Sic idem Dux nobis frater, aliisque variis de causis rationabilibus, Nos ad id moventibus, desiderio ejusdem Consanguinei nostri Ducis benivolâ promptitudine inclinati,

CONCORDAVIMUS ac CONVENIMUS, CONCORDAMUS ac CONVENIMUS, cum eodem Consanguineo nostro *Duce*, in eum qui sequitur Modum,

IN PRIMIS, quod eundem Consanguineum nostrum, velut præcharissimum Fratrem nostrum, Diligemus sinceriter & affectuosè quoad vixeris:

Ac sibi, ut præcharissimo Fratri nostro, Favebimus & Amicabimur:

* IX. 826. * Et ipsum, ac Terras, Patrias, & Dominia sua, pro Posse nostro, Conservabimus, Tuebimur, & Manutenebimus in suis Juribus, Prærogativis, & Præeminentiis universis:

Eaque Procurabimus quæ eidem Consanguineo nostro esse valeant & cedere ad Commodum & Honorem;

Statu Coronæ Franciæ, ac Juramentis, per Nos præstandis, si & quando, Divinâ favente Clementiâ, ad REGIMEN Reipublicæ Regni Franciæ, ac ad CORONAM ejusdem, Nos admitti & pervenire contigerit, in omnibus semper Salvis.

ITEM, quod idem Consanguineus *noster Dux* Nos simili modo sinceriter & affectuosè Diliget:

Et Nobis favebit ac amicabitur:

Et Nos, Regnum, Terras, Patrias, ac Dominia nostra, pro posse suo, conservabit, tuebitur, & manutenebit in Nostris & eorum Juribus, Prærogativis, & Præeminentiis Universis,

Eaque Procurabit quæ Nobis esse valeant & cedere ad Commodum & Honorem.

ITEM, quod efficaciter & diligenter laborabimur & intendemus, Omnibus viis & modis, quod Punitio condigna fiat de *Karolo Dolphino Viennensi*, & suis Complicibus, Culpabilibus Atrocis Homicidii in Personam, illustris Principis defuncti, Domini *Johannis*, ultimatè *Ducis Burgundiæ*, perpetrati.

ITEM, quod, si contingat dictum *Karolum Dolphinum* Viennæ, aut quoscumque alios, prædicti Homicidii culpabiles, ad manus nostras aut nostrorum, per Guerram, aut alio modo quocumque, devenire, nullâ Redemptione seu Remissione liberabuntur absque assensu dicti Consanguinei nostri *Ducis Burgundiæ*, set salvò & securè, juxta Posse, servabuntur quousque de eis fiat quod Justitia exigit & requirit.

ITEM, contemplatione Personæ præclaræ Consanguineæ nostræ *Michaelæ Conthoralis Consanguinei nostri Ducis*, necnon Consideratione Præmissorum, & inter alia, affectûs illius quem ipsum Consanguineum nostrum *Ducem* habere perpendimus ad Bonum præfatæ Pacis, ac occasione Sumptuum & Expensarum grandium, quos idem Consanguineus noster impendit & impendet, ac Discriminum & Laborum, quibus se & suos exposuit in dicto Pacis Negotio, ut ipsum felicem & votivum sortiatur effectum, aliisque de causis rationabilibus, Nos in eâ parte moventibus, CONCESSIMUS & PROMISIMUS eidem Consanguineo nostro *Duci*, ac CONCEDIMUS & PROMITTIMUS, quod dabimus & impendemus operam, diligentiam solertem & affectuosam, ut, per dictum Serenissimum Consanguineum nostrum *Franciæ*, Ann. D.
Assignentur, Concordentur, & Tradantur ipsi Consanguineo no- 1419.
stro *Philippo Duci Burgundiæ*, absque dismembratione vel diminu- Hen. 5.
tione CORONÆ FRANCIÆ, Terræ, Possessiones, & Dominia, prope Terras, & Possessiones, & Dominia, quas habet & tenet idem Dux in Regno Franciæ, usque ad verum Valorem Annuum Viginti Milium Librarum Parisiensium; remansura eidem Consanguineo nostro *Duci*, necnon præfatæ Consanguineæ nostræ *Conthorali suæ*, ad totam Vitam eorum, & cujuslibet eorumdem, ac eorum Hæredibus Masculis inter eos procreandis,

TENENDA à *Rege* & CORONA Franciæ in Feodum & secundum Morem & Consuetudinem Regni Franciæ supradicti,

Et quod, super eisdem, dentur eidem Duci Litteræ efficaces dicti Consanguinei nostri Franciæ, necnon Litteræ de approbatione Serenissimæ Consanguineæ nostræ *Isabellæ Conthoralis suæ*,

Quas etiam ASSIGNATIONEM, Concessionem, & Traditionem Nos, quamprimum ad REGENTIAM Regni Franciæ pervenerimus, Confirmabimus & Ratificabimus, sub Litteris nostris Patentibus, pro Nobis & Hæredibus nostris IMPERPETUUM,

Et, si contingat quod præfatus Consanguineus noster *Franciæ* dictas ASSIGNATIONEM, Concessionem, & Traditionem eidem *Duci* non faciat, Nos, quàm primum ad CORONAM & *Dignitatem Regalem Franciæ* pervenerimus, eas eidem *Duci* faciemus per modum superiùs expressatum,

Ac faciemus & Promittemus ipsum, & præfatam Consanguineam nostram Conthoralem ejus, & eorum Hæredes supradictos, absque impedimento vel contradictione Nostri vel Hæredum nostrorum, eidem, modo præmisso, pacificè & quiete gaudere.

ITEM, CONCORDATUM est, inter *Nos* & præfatum *Ducem*, quod, si aliquis alius, eâ de causâ quod duxerit Filiam de Domo Franciæ, vel aliâ occasione, exigat aut petat, in futurum, quod aliqua ASSIGNATIO Terrarum, Dominiorum, seu Possessionum Regiorum sibi fiat, *præfatus Dux* Nobis, pro Posse suo, si super hoc per Nos fuerit requisitus, auxiliabitur, & assistet, ac juvabit adversus Petitionem hujusmodi, & ad eam impediendam, ac * Temeritates & Malitias sic Petentium, si quas, * IX.
hac de causa, contra Nos machinari conentur seu moliri. 827.

Quæ omnia & singula suprascripta, hiis præsentibus Litteris nostris contenta, quatenus Nos & Partem nostram concernunt, Nos impleturos ac observaturos Promittimus in Verbo Regio, & quod non veniemus in contrarium eorum vel alicujus eorumdem; dummodo præsens Pacis Tractatus finalem & desideratum sortiatur effectum.

In quorum omnium & singulorum fidem & testimonium has Litteras nostras sub Magni Sigilli nostri appensione fecimus communiri.

Teste meipso apud *Castrum Rothomagense* xxv. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Instrumentum Ambaxiatorum Burgundiæ super Confœderatione præmissa.

NOS, Ann. D.
Martinus, Permissione Divinâ, *Episcopus Arelatensis*, *Phi-* 1419.
lippus de Morviller, Primus Præsidens Parliamenti, *Theobaldus Do-* An. 7.
minus de Novo Castro Magnus Magister Hospitii Serenissimi at- H. 5.
que Christianissimi Principis & Domini nostri Metuendissimi, Ex Au-
Domini *Karoli*, Dei gratiâ, *Francorum Regis*, *Guillebertus de Lan-* togr.
noy, Milites, & *Simon de Formelles* Legum Doctor, Penes
Commissarii ad infrascripta Illustris Principis Domini *Philippi* Camer.
Ducis Burgundiæ, Comitis Flandriæ, Arthesii, & Burgundiæ, Palatini, Domini de Salinis & de Machliniâ, prout per ejusdem Binarum Commissionum Litteras potest apparere,

Quarum Tenores sequuntur in hunc modum,

PHilippus Dux Burgundiæ, Comes Flandriæ, Arthesii, & Burgundiæ, Palatinus, Dominus de Salinis ac Machliniâ, universis, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem, & ante omnia in Pacis Auctore mutuam caritatem adipisci.

Quia summonere ad ea quæ sunt Pacis & Amicitiæ, vestigia Prædecessorum nostrorum imitando, curam gerimus vigilanter, ut eo Patriæ & Subditi nostri securiùs in transquillitate consistere possint & manere,

Hinc est quod Nos affectionem, quam concepimus præcarissimum, bonæ memoriæ, Dominum & Genitorem nostrum (cujus Animæ Deus parcat) ad, Illustrissimum & Præpotentem Principem, *Henricum Regem Angliæ* modernum, Consanguineum nostrum carissimum, habuisse, ipsam nedùm insequi, veriùm & augmentare mentis desiderio cupientes, & eandem inviolabiliter conservare,

Plenariam & indubiam, in hac parte, confidentiam gerentes de sensu, prudentiâ, legalitate, & fidelitate, Reverendi in Christo Patris, *Martini Episcopi Arelatensis*, &, Nobilium & Discretorum Virorum, *Johannis Domini de Thoulongeon*, *Guilleberti de Lannoy*, Militum, Magistri *Simonis de Formelis* Legum Doctoris, *Henrici de Chaufour* Scutiferi, Consiliariorum, & *Georgii d'Ostende* Secretarii, nostrorum Dilectorum & Fidelium,

Ipsis, Quinque, Quatuor, aut Tribus eorumdem plenariam damus Potestatem ad Tractandum, Conveniendum, & Concludendum cum dicto Illustrissimo Rege, & nostro præcarissimo Consanguineo, aut suis in hac parte Commissariis seu Deputatis,

De & super quibuscumque Ligis, Confœderationibus, Alligantiis, & Amicitiis, generalibus vel particularibus, realibus sive personalibus,

Inter

Ann. D. 1419. Hen. 5. Inter Nos, nostros Ligeos, Vassallos, & Subditos, ac Terras, & Dominia nostra quæcunque, ex unâ, & ipsum *Illustrissimum Principem*, & nostrum carissimum Consanguineum, suos Ligeos, Vassallos, & Subditos, ac Terras, & Dominia sua quæcunque, parte ex altera, contrahendis & ineundis perpetuò, ad tempus, vel quamdiu Vitam quilibet nostrûm duxerit, favente Altissimo, in humanis

Cæterùm de modo, formâ, & quantitate Auxilii, Subsidii, Subventionis, & Præsidii, hinc inde vicissim ministrandorum & conferendorum,

Necnon de & super Conventionibus, Communicationibus, Societatibus, Amicitiis, tam occatione Mercaturarum, quàm aliunde occurrentibus, inter Subditos unius Partis & Alterius (cujuscunque * dignitatis, statûs, aut conditionis extiterint) securè & amicabiliter faciendis & agendis,

* IX. 828.

Et generaliter super omnibus & singulis quibuscumque Articulis, quantumcunque specialibus, qui Ligas, Confœderationes, Amicitias, Alligantias, Treugas, Guerrarum Abstinentias, Conventionesque ad tempus, vel Annorum curricula quorumcumque, inter dictum *Illustrissimum Regem*, Consanguineum nostrum carissimum, & Nos Contrahendas, Pertractandas, & Confirmandas concernere poterint quovis modo; cum eorum Incidentibus, emergentibus, dependentibus, & connexis,

Et omnia & singula, quæ sic pertractata & concordata fuerint, cum omni Firmitate & Securitate, debitâ & honestâ, Nomine nostro Firmandum,

Ipsorumque Litteras Promissorias & Obligatorias Tradendum,

Omnesque Securitates, Obligationes, & Cautiones, reales & personales, pro Nobis & Nomine nostro, Dandum, Petendumque, Stipulandum, & Recipiendum,

Jurandumque in Animam nostram, quod Tractata, Conventa & Concordata hujusmodi Rata habebimus & Grata, nec aliquid procurabimus vel faciemus, per quod Tractata, Appunctuata, & Concordata hujusmodi valeant quomodolibet infirmari, frustrari, aut impediri,

Juramentum consimile ab eodem *Illustrissimo Rege*, nostro præcarissimo Consanguineo, Petendum, Exigendum, & Recipiendum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa Præmissa necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, & quæ ad hujusmodi Negotii qualitatem & naturam exiguntur & requiruntur, quæ etiam nosmetipsi facere possemus, si personaliter præsentes essemus, etiamsi talia forent quæ Mandatum quantumcumque speciale requirerent,

Ipsos supranominatos, Consiliarios & Secretarium nostros, legitimos Procuratores nostros, Negotiorum nostrorum Gestores & Actores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Creamus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Promittentes, bonâ fide, & sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictos Procuratores nostros, vel ipsorum Quinque, Quatuor, vel Tres eorum, Actum, Gestum, Concordatum, & Appunctuatum fuerit in Præmissis & singulis Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has nostras Litteras nostri Sigilli fecimus appensione roborari & muniri.

Datum in *Villâ nostrâ Insulensi* die primâ Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono.

ITEM,

Philippe Duc de Burgoingne, Conte de Flandres, d'Artois, & de Bourgoingne, Palatin, Seigneur de Salins & de Malines, a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Come, pour aucuns grans Affairs, qui touchent le Bien commun, la Paix aussi, & Transquillite de ce Royaume, Nous, du bon gre & plaisir de Monseigneur le Roy, aions envoie, & encores envoions presentement, certain noz Ambassadeurs devers Treshault & Trespuissant Prince *le Roy d'Angleterre*; c'estassavoir,

Reverend Pere en Dieu, noz amez & feaulx Conseilliers, *l'Evesque d'Arras*, Maistre *Philippe de Morviller* Primer President du Parlement de mon dit Seigneur le Roy a Paris, *le Seigneur de Neufchastel* nostre Cousin grant Maistre d'Ostel d'icellui Monseigneur, *le Seigneur de Courtiuron*, *le Seigneur de Thoulongnon*, Meslire *Guillelme de Lannoy*, Chivalers, Maistre *Simon de Formelles* Docteur en Loys, Maistre *Jehan de Rinel* Secretaire de Monseigneur le Roy, & *Jehan Sac* Bourgois de Paris,

Savoir faisons que Nous,

Confians a plain des grans sens, loyaultez, & prudences des dessuidiz,

Iceulx ensemble, ou les viii, les vii, les vi, ou les v, avons Commis, Ordonne, & Depute, Commettons, Ordonnons, & Deputons par ces Presentes,

En leur Donnant plain Povoir & Mandement especial de ou Nom de Nous, & pour Nous, faire Requestes & Demandes au dit *Roy d'Angleterre*, de pourfair & obtenir l'effect d'icelles,

Et sur ce Traittier, Accorder, & Moderer, come il semblera expedient a nos diz Conseilliers & Ambassadeurs,

De Recever le Serment du dit Roy, ou sa Promesse en Parolle de Roy, de Garder & Entretenir,

* IX. 829.

* Et que par Lui en ceste Partie sera ottroie, consenti, & accorde, de Jurer, en l'Ame de Nous,

Et generalment de faire, en nostre Nom, tout ce que pour le bien & effect des diz Requestes & Demandes leur semblera estre expedient & necessaire,

Promettans, par la Foi, & Serment de nostre Corps, & en Parole de Prince, & sur l'Obligation de tous noz Biens, presens & advenir, avoir Agreable & Tenir, & faire Tenir, Ferme & Estable, à tous jours, tout ce que par nos diz Conseilliers & Ambassadeurs, ou les viii, les vii, les vi, ou les v, sera fait, accorde, & besongne, sur les Choses dessusdittes & leurs Deppendences, & non aucunement aler, ou souffrir estre ale, par quelque voie, ou maniere, que ce soit, au contraire.

Et sur ce baillerons nos Lettres Confirmatoires seeles de nostre Grant Seel.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel Secret, en l'absence du dit Grant, a ces Presentes.

Donne a nostre *Ville d'Arras*, le vii. jour de Decembre, l'An de Grace Mill, Quatre Cens, & Dix neuf.

Sic signatæ,

PAR MONSIEUR LE DUC.

Menart

Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Cum pridem, videlicet, *&c. ut supra de Dat.* 25. *mutatis mutandis, tunc sic*,

Quæ omnia & singula suprascripta, his præsentibus Litteris contenta, quatenus Partem dicti *Domini Ducis* concernunt, Nos, *Martinus*, *Guillebertus*, & *Symon*, Commissarii antedicti, in vim Commissionis primò superiùs insertæ Nobis datæ,

Et etiam Nos,

Martinus, *Philippus*, *Theobaldus*, *Guillebertus*, & *Symon*, Commissarii supradicti, virtute alterius Commissionis, secundo insertæ, Nobis attributæ,

Promittimus *ipsum Dominum Ducem* impleturum & observaturum, & quod non veniet in contrarium eorum, vel alicujus eorundem, & super hoc dabit Litteras suas Confirmatorias, infra vicesimum diem, a Datâ Præsentium computandum, dummodo præsens Pacis Tractatus finalem & desideratum sortiatur Effectum.

In cujus Rei Testimonium Sigilli nostri præsentibus nostris Literis duximus apponenda.

Datum *Rothomagi* die vicesimâ sextâ Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono.

Sub quinque Sigillis (quorum deest secundum) Commissariorum præfati Ducis Burgundiæ, *de cera rubra, pendentibus a Caudis Pergamenæ.*

Pro Commissariis Ducis Burgundiæ.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 52.

REX, per Literas suas Patentes, per Octo dies proximò futuros duraturas, suscepit in salvum, &c. Magistrum *Philippum de Morviller* Præsidentem in Parliamento, *Theobaldum de Neufchastell* Militem Magnum Magistrum Hospitii Franciæ, Magistrum *Johannem Milet*, Magistrum *Johannem de Rinel*, & *Johannem Sac*, in Civitate Regis Rothomagensi ad præsens existentes, abinde usque Civitatem Parisius, cum quinquaginta Personis, vel infra (cujuscumque fuerint Statûs vel Conditionis) Armatis, vel non Armatis, ac totidem Equis in Comitiva sua, tam per Diem, quàm per Noctem, unà cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Libris, Literis, Manticis, Bagis, Cariagiis, & Herneliis suis quibuscumque, salvò & securè transeundo,

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. & quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste ut supra xxvi. die Decembris.

Per ipsum Regem.

* IX. 830. Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibidem.

* *Pro quibusdam ad Ducem Burgundiæ transituris.*

REX, per Literas suas Patentes, usque Primum Diem Martii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Triginta Personas, Homines Generosos, vel alios (cujuscumque Status vel Conditionis fuerint) vel infra, in Villa Regis de Rouen ad præsens existentes, abinde ad Consanguineum Regis *Philippum Ducem Burgundiæ*, cum Equis & Bonis suis quibuscumque, Armatis vel non Armatis, unà vice vel pluribus, transeundo & redeundo;

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* vicesimo sexto die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Willielmo de Campo diverso ad eundem Ducem transituro.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. Ibidem.

REX, per Literas suas Patentes, per Duodecim Dies proximò, futuros duraturas, suscepit in salvum, &c. *Willielmum Champdivers* Chivaler, in Civitate Regis Rothomagi ad præsens existentem, abinde penes carissimum Consanguineum Regis *Ducem Burgundiæ*, cum Duodecim Personis, vel infra, ac totidem Equis, in Comitiva sua, tam per Diem, quàm per Noctem, unà cum Bonis, Rebus, Cariagiis, & Hernesiis suis quibuscumque, transeundo;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, &c. quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* vicesimo nono die Decembris.

Ann. D. 1419. Hen. 5.

De Locumtenente Angliæ constituto.

An. 7. H. 5. Pat. 7. H. 5. m. 23.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Pro eo quod, carissimus Frater noster, *Johannes Dux Bedfordiæ*, de Mandato & Voluntate nostris, penes Præsentiam nostram est profecturus,

Insidet intimè Cordi nostro quod Pax nostra infra Regnum nostrum Angliæ, præsertim dum absentes fuerimus, inviolabiliter observetur, & quod Agenda dicti Regni nostri providè dirigantur, ac singulis Justitiæ debitum impendatur,

Necnon de Fidelitate & Industria, carissimi Fratris nostri, *Humfridi Ducis Gloucestriæ* intimè confidentes,

Constituimus *ipsum Ducem* Custodem dicti Regni nostri, ac Locum nostrum tenentem in eodem Regno, dum extra idem Regnum Moram fecerimus vel donec aliud inde duxerimus ordinandum,

Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Communitatibus, Vicecomitibus, Liberis Hominibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus nostris, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quòd *præfato Duci*, tanquam Custodi dicti Regni nostri, & Locum nostrum tenenti in eodem, Intendentes sint, Respondentes, ac Consulentes, & Auxiliantes.

In cujus, &c. has Literas nostras Patentes fieri & Magni Sigilli nostri munimine fecimus consignari.

Dat. in *Palatio nostro apud Westmonasterium* tricesimo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

* IX. 831.

** De Potestate eidem Locumtenenti concessa.*

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cum, *&c. ut supra usque ibi*, duxerimus ordinandum, — *tunc sic*,

Nos,

Volentes Quieti Prælatorum, Magnatum, & aliorum Fidelium nostrorum, dicti Regni nostri, dum absentes fuerimus, providere,

Eidem Custodi dicti Regni nostri Angliæ, & Locum nostrum tenenti in eodem, plenam Concessimus Potestatem & Auctoritatem specialem, tam Parliamenta, quam Concilia, infra dictum Regnum nostrum Tenendi, & Prælatos, Magnates, & Proceres, ac Communitates dicti Regni nostri, cum tempus exegerit vel necesse fuerit, Convocandi & Summonendi, & cum ipsis Consulendi,

Et ea, quæ Nobis & Regno nostro prædicto necessaria fuerint vel oportuna, de assensu Parliamentorum & Conciliorum hujusmodi, Faciendi, & Ordinandi, & Disponendi,

Et ea, quæ de Assensu Parliamentorum & Conciliorum hujusmodi Ordinata, Tractata, vel Concordata fuerint, Executioni debitæ, Vice nostra, demandari faciendi,

Necnon Capitulis Ecclesiarum Cathedralium & Conventualium, per Mortem, Cessionem, seu quovis alio modo vacantium, cum hujusmodi Vacationes prædicto Custodi per dicta Capitula præsentatæ fuerint, Concedendi Licentiam Eligendi Personas idoneas in Pastores & Præsidentes Ecclesiarum prædictarum,

Et, cùm de Licentia prædicta Electiones in dictis Ecclesiis fuerint celebratæ, & Personæ Electæ per Literas dictorum Capitulorum Nobis vel sibi nostro Nomine Præsentatæ, Assensum & Favorem Regium singulis hujusmodi Electionibus (nisi rationabilis causa subfuerit quare dictis Electionibus hujusmodi Assensus denegari debeat) Adhibendi,

Et ulterius, pro Confirmatione Electorum, quibus sic adhibetur Assensus, illis ad quos pertinet, more solito Transcribendi,

Ac, cum Electiones hujusmodi confirmatæ fuerint, & de hoc per Literas Diocesanorum Locorum prædictorum præfato Custodi constiterit, Fidelitates, Nobis de Minoribus Prælatis in hac parte debitas, Recipiendi, ac Temporalia sua Restituendi,

Ita quòd idem Custos a Majoribus Prælatis, sic Electis, non recipiat, nec Temporalia Ecclesiarum (ad quarum Regimen eliguntur seu postulantur) liberet seu restituat, quousque nos super hoc duxerit consulendum, aut aliud a Nobis inde habuerit in Mandatis,

Et quascumque etiam Fidelitates, pro quibuscumque Terris, Tenementis, seu Hæreditatibus nobis debitas, Recipiendi,

Ac Terras, Tenementa, & Hereditates hujusmodi illis, ad quos pertinent, prout justum fuerit, Liberandi & Restituendi,

Homagiis, Nobis pro dictis Terris, Tenementis, & Hæreditatibus debitis, reservatis, quæ usque Reditum nostrum in Angliam volumus, pro Fine rationabili, in Cancellaria nostra faciendo, Respectuari,

Volumus enim quòd idem Custos omnia Præmissa, ac omnia alia & singula, Gubernationem suam tangentia & concernentia, de Assensu & Deliberatione Concilii nostri, & non aliter, faciat & exequatur.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Pardonatione.

An. 7. H. 5. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 46.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod, de Gratia nostra speciali, *Pardonavimus* & *Remisimus*, Jurato Ligeo nostro, *Johanni de Quesnel* Armigero Transgressionem, quam fecit ducendo in Uxorem, Licentiâ nostrâ non optentâ, *Johannam Filiam* & Hæredem *Johannis des Illes* Militis, Defuncti, ut dicitur, infra Ætatem & in Custodia nostra existentem,

Pardonavimus etiam & *Remisimus* Parentibus & Amicis præfatæ *Johannæ* * Transgressionem, quam ipsi similiter fecerunt pro Consensu suo in hac parte adhibito, * IX. 832.

Imponendo Procuratori nostro perpetuum inde Silentium,

Nolentes quod iidem *Johannes* & *Johanna*, aut Parentes vel Amici sui prædicti, occasione præmissa, per Nos, seu dictum Procuratorem nostrum, aut alios Officiarios nostros quoscumque, vexentur, molestentur, impediantur in aliquo seu graventur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* tricesimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro quibusdam Personis, a Duce Britanniæ, ad præsentiam Regis venturis.

Ann. D. 1419. An. 7. H. 5. ibid. m. 47.

REX, per Literas suas Patentes, usque primum diem Martii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Triginta Personas (cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint) Armatas, vel non Armatas, quas, carissimus Frater Regis, *Dux Britanniæ* ad Regem mittere voluerit, usque Præsentiam Regis, ubicumque eum fore contigerit, Pedestrè vel Equestrè, tam per Diem, quàm per Noctem, una cum Libris, Literis, Manticis, Bagis, Bonis, Rebus, Cariagiis, & Herneisis suis quibuscumque, quotiens & quando sibi placuerit, veniendo, ibidem morando, & exinde salvo & secure redeundo;

Proviso semper quòd Personæ prædictæ quicquam, &c. quódque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* xxxi. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Burgensibus Villæ de Dieppe.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. ibid. m. 52.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Ballivis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, Salutem

Sciatis quòd Nos,

Gratâ memoriâ recensentes Fidelitatem, & Constantiam, ac Dilectionem sinceram, quas, dilecti & fideles nostri, *Burgenses*, *Manentes*, & *Habitantes Villæ de Dieppe*,

Postquam, Divino Nutu, nobilissimam Civitatem nostram Rothomagi ingressi fuimus, & ipsi Burgenses, Manentes, & Habitantes ad Gratiam & Obedientiam nostras se Subditos reddiderunt & subjectos,

Tam in sana Gubernatione & secura Custodia Villæ prædictæ & præcipuè cum eadem Villa nuperime per Inimicos & Rebelles nostros fraudulenter & proditorie per Noctem Capta esset & Tradita, ipsis Inimicis & Rebellibus viriliter resistendo, quàm in aliis diversis & multimodis Obsequiis, Custibus, & Expensis intolerabilibus & sumptuosis, Nobis honorifice & laudabiliter ostenderunt, & indies incessanter (prout oculatâ fide conspicimus) ostendere non desistunt,

Volentesque proinde fideles & benè meritos hujusmodi,

Qui fidei constantis fervore Regiis Beneplacitis adhæserunt, & quamplura & notabilia & fructuosa Obsequia, ut præmittitur, impenderunt,

Favore Regio communire, & quanto Fideles hujusmodi ad tam utilia Obsequia inveniuntur promptiores, tanto debet eos Regia Benivolentia gratiosius amplecti, & inter sibi peculiares merito numerare, ut sic ad grata Obsequia se reddant imposterum promptiores, & Præcedentes Subsequentibus Causam majoris Gratiæ exhibeant & Favoris,

Hinc est quòd, de nostra speciali Gratia,

Ad Meliorationem Villæ prædictæ, ac Burgensium, Manentium, & Inhabitantium in eadem, necnon Supportationem Onerum eidem Villæ necessario incumbentium,

Ex certa scientia & mero motu nostris, necnon de Avisamento & Assensu Concilii nostri,

Concessimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, & hac præsenti Carta nostra * Confirmavimus, præfatis Burgensibus, Manentibus, & Habitantibus quod ipsi, & Successores sui, Burgenses, Manentes, & Habitantes Villæ prædictæ, de omnimodis Gabellis Salis ac Impositionibus Forinsecis, necnon Quartagiis quorumcumque Portuum, qui emunc, in eadem Villa, per ipsos Burgenses, Manentes, & Habitantes, & eorum Successores, Vendentur seu Venditioni exponentur, IMPERPETUUM SINT QUIETI ET EXONERATI; qualicumque Cursu, quem dicta Auxilia alibi infra Dominia nostra habuerint, non obstante: * IX. 833.

QUIETAMUS etiam, &, Tenore Præsentium, pro Nobis, & Hæredibus nostris, pro perpetuo EXONERAMUS ipsos Burgenses, Manentes, & Habitantes, & Successores suos prædictos, de quibuscumque Custumis & Subsidiis antiquis, per Ter-

Ann. D. 1420. Hen. 5. Terram, & per Mare, ratione Deveriorum & Mercandisarum, quæ per prædictos Burgenses, Manentes, & Habitantes, seu Successores suos, in Villis, Feriis, & Mercatis, seu alibi ubicumque fuerit, in Locis & Metis infra Dominia & Potestatem nostra Empta sive Vendita fuerint, Nobis seu Hæredibus nostris competentibus seu aliqualiter pertinentibus;

Omnimodis Custumis & Subsidiis, ad Mercandisas Stapulæ pertinentibus, ac etiam Modiationibus & Custumis Vinorum, quæ ipsos Burgenses, Manentes, & Habitantes in prædicta Civitate nostra Rothomagi emere seu vendere contigerit, dumtaxat exceptis, & Nobis omnino Reservatis:

Et ulterius, de uberiori Gratiâ nostrâ,

Et ad finem quod prædicti Burgenses, Manentes, & Habitantes sub nostro & Hæredum nostrorum Dominio, ac Pacis & Tranquillitatis Clipeo, exnunc Regantur & Gubernentur,

Ac ut ipsorum Vota penes Nos, & præcipuè ad ea quæ salvam & securam Custodiam prædictæ Villæ & Partium adjacentium, contra Malitiam & Violentiam Inimicorum nostrorum, concernunt, uberius augmententur,

VOLUMUS, &, per Præsentes, CONCESSIMUS, pro Nobis, & Hæredibus nostris prædictis, quod iidem Burgenses, Manentes, & Habitantes, & Successores sui prædicti, non trahantur in Placitum seu Processum, nec teneantur respondere de aliqua re, ad Jurisdictionem Temporalem spectante, alibi nec coram aliis Justiciariis, quàm coram Officiariis & Ministris, sive aliis, specialiter ad hoc Commissis sive Deputatis, seu imposterùm deputandis, in Villâ supradictâ,

Habito semper Resorto ad Scaccarium vel Dies principales *Archiepiscopi Rothomagensis*, quamdiu ipsa Villa in Manibus Ecclesiæ contigerit remanere,

Est postmodum ad Scaccarium nostrum & Hæredum nostrorum Normanniæ, prout antiquitùs fuerat consuetum;

Superioritate & Juribus Regalibus nostris, & dictorum Hæredum nostrorum, in omnibus, ad factum Justitiæ nostræ spectantibus, quamdiu eadem Villa in Manibus Ecclesiæ prædictæ fuerit, semper salvis;

Quare VOLUMUS, & firmiter PRÆCIPIMUS, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quod prædicti Burgenses, Manentes, & Habitantes, & Successores sui IMPERPETUUM, habeant & teneant has prædictas Libertates, Franchesias, & Quietantias benè, liberè, pacificè, & quietè, & eis, & earum qualibet, plenè gaudeant & utantur, sicut prædictum est, sine impedimento nostri, vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Ballivorum, Vicecomitum, aut aliorum Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque.

Hiis Testibus,

Venerabilibus Patribus,
P. Wigorniensi, Cancellario nostro Normanniæ,
J. Roffensi, Custode Privati Sigilli nostri,
Episcopis:
Carissimo Fratre nostro, *Thoma Clarentiæ*,
Carissimo Avunculo nostro, *Thoma Exoniæ*,
Ducibus:
Carissimis Consanguineis nostris, *Ricardo Warrewicæ*,
Johanne Mariscallo,
Et *Willielmo Suffolciæ*,
Comitibus:
Dilectis & Fidelibus nostris,
Henrico de Fitz Hugh Camerario nostro,
Et *Waltero Hungerford* Senescallo Hospitii nostri,
Militibus;
Et aliis.

Dat. per Manum nostram apud *Castrum nostrum Rothomagi* I. die Januarii.

Per ipsum Regem.

---

* *Pro Serviente Ducissæ Brabantiæ.*

* IX. 834. Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 2 m. 46.

REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Robertum Daly* Armigerum, Servientem *Ducissæ Brabantiæ*, usque Civitatem Parisius, cum Novem Personis, se ipso Decimo, pedestrè vel equestrè, per Dominia & Potestatem Regis, cum Bonis, Rebus, Cariagiis, & Herneisis suis, transeundo, & exinde ad propria salvò & securè redeundo;

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c. quòdque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* secundo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione pro Abbatia de Noa.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ibid. m. 19.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS quandam Cartam, inclitæ recordationis, *Matildæ Imperatricis*, Filiæ *Henrici*, quondam *Regis Angliæ* Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

M. Imperatrix, Regis Filia, Archiepiscopo Rothomagensi, Episcopis, Abbatibus, Baronibus, Justiciariis, & omnibus suis Fidelibus de Terrâ Normanniæ, Salutem.

Sciatis quod ego Terram quandam pro xl. Libris emi, quam Deo, & *Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Noa*, & Monachis ibidem Deo servientibus, ad Construendum ejusdem Loci Cœnobium, pro Salute Animæ meæ, & Animarum Patris & Matris, & *Gaufridi Comitis Andegaviæ*, & Filiorum meorum *Gaufridi* & *Willielmi*, in perpetuum donavi Eleemosinam, &c. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Nos autem, Cartas, Scriptum, & Literas prædicta, ac omnia & singula in eis contenta, Rata habentes & Grata, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus, Approbamus, ac, Dilectis nobis in Christo, nunc *Abbati & Conventui* Loci prædicti, & Successoribus suis IMPERPETUUM, Tenore Præsentium, Concedimus & Confirmamus, prout Cartæ, Scriptum, & Literæ prædictæ rationabiliter testantur, & prout iidem *Abbas & Conventus*, & Prædecessores sui, Dominis & Concessionibus supradictis, & eorum quolibet, hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* tertio Die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione pro Ecclesia de Vernon.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.
INSPEXIMUS Cartam quondam *Richardi de Vernone* in hæc Verba, An. 7. H. 5.

Sciant præsentes & futuri quod ego, *Richardus de Vernone*, pro Salute Animæ meæ, Antecessorum & Successorum meorum, Concedo & proprio Sigillo Confirmo Donationem, quam primus *Willielmus de Vernone*, Antecessor meus, cujus Corpus in Ecclesia de Vernone jacet, Donavit *Ecclesiæ Vernonensi*, &c. Ibid. m. 17.

Nos, autem, omnia & singula, in Cartis prædictis contenta, Rata habentes & Grata, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Acceptamus, Approbamus, & præfatis *Canonicis ac Successoribus suis* Concedimus & Confirmamus, prout Ipsi & Antecessores sui Donis & Concessionibus, in Cartis illis specificatis, ante hæc tempora, rationabiliter usi sunt & gavisi.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Rothomagum* primo die Martii.

Per ipsum Regem.

---

* *De Confirmatione pro Leprosis de Monte Infirmorum.* * IX. 835.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.
INSPEXIMUS quandam Cartam, celebris memoriæ, Domini *H.* quondam *Regis Angliæ*, Progenitoris nostri, factam in hæc verba, An. 7. H. 5. Ibid. m. 25.

H. Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, & Dux Normanniæ & Acquitanniæ, & Comes Andegaviæ, *Archiepiscopo Rothomagensi*, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, & omnibus Ministris & Fidelibus suis Normanniæ, Salutem.

Sciatis me Concessisse & Dedisse, in perpetuam Eleemosinam, & præsenti Carta Confirmasse, pro Salute *Regis H.* Avi mei, *Domini Patris mei G. Comitis Andegaviæ*, & *M. Imperatricis* Matris meæ, & pro Salute mea & omnium Antecessorum meorum, *Leprosis de Monte Infirmorum* super Rothomago, Feriam singulis Annis *Imperpetuum Habendam*, &c.

Nos autem, Cartas prædictas, ac omnia & singula, in eis contenta, Rata habentes & Grata, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus, Approbamus, ac, dilectis nobis in Christo, nunc *Custodi & Infirmis Loci prædicti*, & successoribus suis *Imperpetuum*, Tenore Præsentium, Concedimus & Confirmamus, prout Cartæ prædictæ rationabiliter testantur, & prout iidem *Custos & Infirmi*, & Prædecessores sui, Donis & Concessionibus supradictis, & eorum quolibet, hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* tertio die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione pro Abbatia Sancti Vigoris.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ibid.
INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes, Celebris memoriæ *Ludovici*, quondam *Francorum Regis*, Progenitoris nostri, factas in hæc Verba, m. 35[illegible]

Ludovicus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, Notum Facimus quod Nos Literas, inclitæ Recordationis, * *Henrici*, quondam *Regis Angliæ*, vidimus in hæc Verba,

Sanctorum Patrum Auctoritate docemur quod hæc mortalis Vita brevi intercludatur spatio, & ideò Bona Transitoria, quæ Nobis Divinæ Largitatis Dono conceduntur, ut Æterna vereque manentia, Deo reddentes Vicissitudinem, per Caritatis Officium mereamur,

Qua propter ego * *Robertus*, *Normannorum Comes*, omnibus Christi Fidelibus, tam præsentibus, quàm futuris, notum esse cupio qualiter, in nomine Sanctæ & individuæ Trinitatis, Congregationem Monachorum in Loco qui dicitur Cirisiacus Ordinavi, &, præsente *Hugone ejusdem Loci Episcopo*, cum aliis quampluribus

Ann. D. 1420. Hen. 5. bus autenticis Personis, tam Episcopis, quàm Abbatibus, Abbatiam, sub libera Potestate, in honore Sancti Vigoris piissimi Confessoris, Abbate constituto, construxi, de Rebus autem meis Fiscalibus, &c.

Nos autem, Literas prædictas, ac omnia & singula, in eis contenta, Rata habentes & Grata, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Acceptamus, Approbamus, ac, Dilectis Nobis in Christo, nunc *Abbati & Conventui de Cirsiaco*, & Successoribus suis, Tenore Præsentium, Concedimus & Confirmamus, prout Literæ prædictæ rationabiliter testantur, & prout idem *Abbas & Conventus*, & Prædecessores sui, Donis & Concessionibus supradictis, & eorum singulis, ante hæc tempora, rationabiliter usi sunt & gavisi.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fecimus Patentes.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* decimo sexto die Mensis Januarii.

Per ipsum Regem.

* IX. 836.

* *De Confirmatione pro Leprosis de Kenilli.*

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ibid. m. 34.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Cartam, celebris memoriæ, *H.* quondam *Regis Angliæ* & Ducis Normanniæ, Progenitoris nostri incliti, in hæc verba,

H. Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, & Dux Normanniæ & Aquitanniæ, & Comes Andegaviæ, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem.

Sciatis Me *Dedisse*, in Liberam & perpetuam Eleemosinam, pro salute Animæ meæ, & Antecessorum & Successorum meorum, &, præsenti Carta mea, *Confirmasse Leprosis de Kenilli* Clausum meum Domorum mearum, &c.

Nos autem, omnia & singula, in Cartis prædictis contenta, Rata habentes & Grata, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus, Approbamus, & præfati *Hospitalis Custodibus*, *Servientibus* ipsius, ac *Infirmis* in eo manentibus, necnon Capellano Capellæ dicti Castri, & Successoribus suis, *Concedimus & Confirmamus*, prout Cartæ prædictæ rationabiliter testantur, & prout ipsi, & Successores sui, Donis & Concessionibus, in Cartis illis specificatis, ante hæc tempora, rationabiliter usi sunt & gavisi.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* xx. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione S. Martini de la Corveille.

Ibid. m. 18.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Literas Patentes *Philippi*, quondam *Regis Franciæ*, Primogenitoris nostri, in hæc verba,

Phelip, la grace de Dieu, *Roy de France*, Nous faisons savoir a tous, presens & avenir, que, comme, nostre ame & feal Chivaler, *Guillaume de Harecourt*, Sire de la Saucaye, eust & prist a nostre Treforer de Paris Cent & Soyxant Livres Paris de Rente perpetual, &c.

INSPEXIMUS etiam quasdam Literas Patentes *Guillaume de Harecourt* quondam Domini de la Saucaye Militis, & *Blanchæ Damanger* tunc Uxoris suæ, hæc in verba,

A tous ceulx, qui verront ou orront ces presentes Lettres, *Guillaume de Harecourt*, Seigneur de la Saucaye, Chivaler salut en nostre Seigneur.

Nous faisons savoir a tous ceulx, qui sont & qui avenir sont, que,

Comme Nous aions Fonde, Ordonne, & Establi une Esglise, en la Paroisse de Saint Martin de la Corveille, ou Diocese d'Evreux, en l'Onneur de la sainte Trinite, & de la glorieuse Vierge Marie, & de toute la sainte Court de Paradis, & especialment du glorieux Confesseur Monsigneur *Saint Loys* jadis *Roy de France*,

En la quelle Nous avons Ordonne & Establey Treize Chanoines tous Prestrez, d'esquelx yl y a un Doyen, & ultre Chantre,

Si come il est plus plainement contenu en noz Lettres sur ce faictes,

Nous,

Voullans plus largement & habundement donner & assigner le Doyen, Chantre, & Chanons dessusdiz, &c.

Nos autem, omnia & singula, in Cartis prædictis contenta, Rata habentes & Grata, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus, Approbamus, & præfatis *Decano*, *Cantori*, *& Canonicis*, ac Successoribus suis, Concedimus & Confirmamus, &c.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Ann. D. 1420. Hen. 5. * IX. 837.

* *De Confirmatione pro Prioressa Sancti Mathei.*

An. 7. H. 5. Ibid. m. 22.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Cartam, celebris memoriæ, *Ludovici*, quondam *Francorum Regis*, Progenitoris nostri, in hæc verba,

In Nomine sanctæ & individuæ Trinitatis, Amen.

Ludovicus, Dei gratiâ *Franciæ Rex*, Notum facimus universis, tam præsentibus, quàm futuris, quod,

Cùm, ex Causa Permutationis, inter Nos, & dilectum ac fidelem nostrum, O. *Rothomagensem Archiepiscopum* habitæ, de Consensu Capituli Rothomagensis, acquisierimus Manerium dictum de sancto Matheo, situm juxta Rothomagum ultra Pontem, cum Prato, Gardino, & omnibus pertinentiis suis, sicut *idem Archiepiscopus* ea antea tenebat & possidebat,

In quo quidem Loco prius Fratres Prædicatores habitare solebant,

Nos,

Desiderantes ut in eodem Loco Domino perpetuò Serviretur,

Ad honorem ipsius Domini nostri, Bonorum omnium Largitoris, Congregationem quandam Religiosarum Mulierum ibidem collocari fecimus,

Quæ Habitum & Ordinem Sancti Dominici susceperunt, & eidem Ordini incorporatæ, Curæ & Custodiæ Fratrum Prædicatorum, auctoritate Apostolicâ, sint Commissæ,

Quibus Priorissæ (videlicet) & Sororibus, Divini Amoris intuitu, & ob Remedium Animæ nostræ, & Animarum, inclitæ recordationis, *Ludovici Regis* Genitoris nostri, & *Reginæ Blanchiæ* Genetricis nostræ, ac aliorum Antecessorum nostrorum, *Donamus* & *Concedimus*, in puram & perpetuam Eleemosinam, Locum ipsum dictum de Sancto Matheo, cum Ædificiis, &c.

Nos autem, &c. præfatis *Priorissæ & Conventui* & Successoribus suis Concedimus, &c.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Pro Abbatia de Sancto Amando.

Ibid. m. 37.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quandam Cartam, Inclitæ recordationis, *Philippi quondam Francorum Regis*, Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

In nomine sanctæ & individuæ Trinitatis, Amen.

Philippus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, inter cætera Virtutum Præconia, quibus Regalem Excellentiam condecet venustari, illud credimus esse non minimum, si ad Dei sacrosanctas Ecclesias, & maximè Religiosas, in suorum conservatione jurium, se liberalem exhibeat & benignam.

Sane, ex parte, Religiosarum Mulierum, *Abbatissæ & Conventus Monasterii Sancti Amandi Rothomagensis*, &c.

Nos autem, &c. nunc *Abbatissæ* & *Conventui Loci prædicti*, &c.

In cujus, &c.

Teste ut supra xxi. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione pro Leprosis de Diepp.

Ibid. m. 40.

REX Omnibus, &c.

INSPEXIMUS Cartam, incliti Progenitoris nostri, Domini *Henrici*, *quondam Regis Angliæ* & Ducis Normanniæ, in hæc verba,

Henricus, *Rex Angliæ*, Dux Normanniæ & Aquitanniæ, & Comes Andegavensis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Justiciariis, Vicecomitibus, & omnibus Justiciariis, & Fidelibus suis Angliæ, Normanniæ, Aquitanniæ, Andegaviæ, tam præsentibus, &c.

* Sciatis Me *Dedisse & Inperpetuum Confirmasse Leprosis de Depa*, &c. * IX. 838.

Nos autem, &c.

In cujus, &c.

Teste ut supra xiv. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione pro Abbatia de Voto.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ibid. m. 36.

REX Omnibus, &c.

INSPEXIMUS quandam Cartam, celebris memoriæ, Domini *Henrici*, *quondam Regis Angliæ*, Progenitoris nostri, factam, &c.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, & Dux Normanniæ & Aquitanniæ, & Comes Andegaviæ, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Baronibus, &c. Salutem.

Sciatis Me & Dominam Matrem meam *M. Imperatricem H. Regis Filiam*, Fundasse Abbatiam Sanctæ Mariæ de Voto, de Ordine Cisterc. &c.

Nos

Ann. D. 1420. Hen. 5. Nos autem, &c.
In cujus, &c.
Teste ut supra xxix die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione pro Bello Loco.

Ibid. m. 43. REX Omnibus, &c.
INSPEXIMUS Cartam celebris memoriæ Domini *Johannis quondam Regis Angliæ*, &c.

Johannes, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, &c. Salutem.
Sciatis Nos dedisse, & *Concessisse*, Dilecto & Fideli nostro, *Petro de Pratellis*, &c.

INSPEXIMUS etiam quandam Cartam prædicti *Petri de Pratellis*, de & super Concessione prædicta factam, in hæc verba,
Omnibus tam præsentibus, quàm futuris, ad quos præsens Scriptum pervenerit, *Petrus de Pratellis*, Salutem.
Sciatis quod ego, pro Salute Animæ meæ, & Patris mei, & Matris meæ, & Fratrum meorum, & Antecessorum meorum, *Dedi* & *Concessi*, in puram & perpetuam Eleemosinam, *Sanctæ Mariæ de Bello Loco*, & Canonicis ibidem Deo Servientibus, &c.

Nos autem, &c.
Teste ut supra decimo octavo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione pro Domo Dei de Vernon.

Ibidem. m. 11. REX Omnibus, &c.
INSPEXIMUS Literas Patentes, Inclitæ recordationis, Domini *Philippi quondam Francorum Regis*, Progenitoris nostri, factas in hæc verba,

Philippus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, Notum Facimus universis, tam Præsentibus, quàm futuris, quod Nos Quatuor Paria Literarum, inclitæ recordationis, carissimi Domini, & Genitoris nostri, *Ludovici Regis Francorum*, vidimus, quarum Tenores tales sunt.

In Nomine Sanctæ & Individuæ Trinitatis Amen.

Ludovicus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, Notum Facimus universis, tam Præsentibus, quàm Futuris, quod Nos, divini Amoris intuitu, & pro salute Animæ nostræ, necnon & pro Remedio Animarum, inclitæ recordationis, Genitoris nostri *Ludovici Regis*, & Genitricis nostræ *Blanchiæ Reginæ*, & aliorum Antecessorum nostrorum, *Domus Dei Vernon*, &c.

Nos autem, Literas prædictas, ac omnia, &c. Approbamus, ac, Dilectis Nobis in Christo, nunc *Priorissæ & Conventui Loci*
* IX. 839. *prædicti*, & * Successoribus suis *imperpetuum*, Tenore Præsentium, Concedimus, &c.
In cujus, &c.
Teste Rege ut supra vicesimo octavo die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione pro Abbatia Sancti Wandrigesili de Rouen.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ibid. m. 8. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes, inclitæ recordationis, Domini *Philippi*, *quondam Franciæ & Navarre Regis*, Progenitoris nostri, factas in hæc verba,

IN NOMINE SANCTÆ ET INDIVIDUÆ TRINITATIS AMEN.
Philippus, Dei gratiâ, *Franciæ & Navarræ Rex*, inter cætera Virtutum Præconia, quibus Regalem Excellentiam condecet venustari, illud credimus esse non minimum, si ad Dei Sacrosanctas Ecclesias, & maximè religiosas in suorum conservatione Jurium, se liberalem exhibeat & benignam.
Sanè, ex parte Religiosorum Virorum, *Abbatis & Conventus Monasterii Sancti Wandregisili*, Rothomagensi Diœcese, &c.

Nos autem, &c. dilectis nobis in Christo, nunc *Abbati & Conventui Loci prædicti*, &c.
Teste ut supra quinto die Martii.

De Confirmatione pro Capellania Ecclesiæ Ebroicensis.

Ibidem. m. 2. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS quandam Cartam, celebris memoriæ, *Ludovici*, *Regis Franciæ* Filii, quondam Comitis Ebroycensis, factam in hæc verba,

Ludovicus, *Regis Franciæ* Filius, Comes Ebroycensis, universis, præsentes, &c. Salutem.

Notum facimus quòd Nos, Divini Cultûs augmentum desiderabiliter affectantes, quandam Capellaniam, in honore Gloriosissimi Confessoris beati *Ludovici*, *quondam Regis Franciæ*, Avi nostri, ac pro Parentum nostrorum, Nostræ & *M. Carissimæ Consortis nostræ* Animarum Remedio & Salute, Fundamus, Ordinamus, & Instituimus in Cathedrali Ecclesia Ebroicensi, &c. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Nos autem, &c. Dilecto nobis in Christo, nunc *Capellano Capellaniæ* prædictæ, &c.
Teste ut supra duodecimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione pro Abbate de Fontenoio.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ibid.
INSPEXIMUS quandam Cartam, inclitæ recordationis, Domini *H.* quondam *Regis Angliæ*, Progenitoris nostri, factam in hæc Verba,

H. Rex Angliæ, & Dux Normanniæ & Aquitanniæ, & Comes Andegaviæ, Justiciariis, Vicecomitibus, &c. Salutem.
Concedo quòd omnes Res Abbatiæ & Monacorum de Fontenoio sint Quietæ de Passagio, Theoloneo, & Pontagio, & omni Consuetudine, per omnia Dominica mea, &c.

Nos autem, &c. Approbamus, ac, Dilectis nobis, *Abbati & Conventui Loci prædicti*, &c. Confirmamus, &c.
In cujus, &c.
Teste ut supra primo die Martii.

** De Restitutione Temporalium.* * IX. 840.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.
Sciatis quòd,
De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium, ac alia Pietatis Opera (quæ *in Ecclesia Sancti Mellovi de Pontisara* fieri debeant plus solito accrescant & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur, An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 50.
Concessimus, Dilectis Nobis, *Canonicis & Vicariis Ecclesiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Ecclesiæ, in Regnum nostrum Franciæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,
Habenda, in Sustentationem Divini Servitii ac aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* Quarto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ de Restitutione Concessæ sunt *Priori & Conventui Prioratûs de Esbouteville in Caleto.*

Confirmatio, pro Parte Ducis Burgundiæ, Fœderis cum Rege Angliæ, ac Liga ad prosequendam Delphinum & alios Murdratores nuper Ducis.

PHilippus, *Dux Burgundiæ*, Comes Flandriæ, Arthesii, & Burgundiæ, Palatinus, Dominus de Salinis, & de Machliniâ, Universis, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem, & eisdem fidem indubiam adhibere. Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ex Autogr.
Cum pridem (videlicet) post Mensem Septembris ultimatè præteritum, inter, Serenissimum atque Christianissimum Principem, & Metuendissimum Dominum, & Patrem nostrum, Dominum *Karolum*, Dei gratiâ, *Francorum Regem*, ac, Serenissimum & Excellentissimum Principem, Dominum *Henricum*, eâdem gratiâ, *Regem Angliæ*, & Dominum Hiberniæ, Consanguineum nostrum præcarissimum, & Nos, nonnulli Tractatus assidui habiti fuerint, in Negotio Pacis finalis & Concordiæ, inter præfatum Metuendissimum Dominum & Patrem nostrum, Dominum *Francorum Regem*, & Serenissimum, Principem *Regem Angliæ* prædictum, ac inclita Franciæ & Angliæ Regna, favente Domino, componendæ,
Ac in eisdem certæ OBLATIONES & PETITIONES per eundem Consanguineum nostrum *Regem Angliæ* factæ fuerint, quas, sub certis Articulis, in claram Scripturam redactas, nos gratas habuimus & acceptas sub formâ, nostris Litteris Patentibus, super hoc confectis, plenius expressatâ,
Velimusque & intendamus, omni nostrâ possibilitate, nostra impendere Sollicitudines & Labores, ut præfatum Pacis Negotium, secundum OBLATIONES & PETITIONES prædictas Consanguinei nostri *Regis Angliæ* supradictas, Exitum & Effectum sortiatur optatum, prout nostris prædictis Litteris innotescit evidenter,
Quod tamen, ut eo celerius, utiliùs, commodiùs, & securiùs effici valeat, desideramus præfatum Consanguineum nostrum *Angliæ Regem*, & *Nos* Amoris & Affectûs mutui, ac specialis Amicitiæ Foederibus invicem copulari,
Nos,
Consideratione Præmissorum, & eo quòd, si, annuente Domino, dictus Tractatus Pacis Fine desiderato concludatur, erit per Matrimonium, inter ipsum Serenissimum & Excellentissimum Principem, Dominum *Henricum Angliæ Regem* Consanguineum nostrum præcarissimum, & Illustrissimam Dominam, Dominam *Katherinam dicti Metuendissimi Domini, & Patris nostri, Franco-*

Ann. D. 1420. Hen. 5. *rum Regis Filiam*, Sororem *Michaelæ Franciæ* Conthoralis nostræ præcarissimæ, necnon per Medium Matrimonii, inter unum ex Præcarissimis Fratribus dicti *Regis Angliæ* Consanguinei nostri, & Unam ex nostris Præcarissimis Sororibus, si Deus annuerit, Contrahendi,

Nos, eidem *Regi Angliæ* eo casu Frater effecti, aliisque variis de causis rationabilibus, & justis, Nos ad id moventibus, desideriis ejusdem *Regis Angliæ* Consanguinei nostri benivola promptitudine inclinati,

* IX 841. * CONCORDAVIMUS ac CONVENIMUS, CONCORDAMUS ac CONVENIMUS, ac eodem *Rege Angliæ* Consanguineo nostro in eum qui sequitur Modum,

IN PRIMIS, quod Nos dictum *Regem Angliæ* Consanguineum nostrum, velut præcarissimum Fratrem nostrum, Diligemus sinceriter & affectuosè, quoad vixerimus:

Ac sibi, ut præcarissimo Fratri nostro, Favebimus & Amicabimur:

Ac ipsum, & Regnum, Terras, Patrias, & Dominia sua, pro Posse nostro, Conservabimus, Tuebimur, & Manutenebimus in suis & eorum Juribus, Prærogativis, & Præeminentiis universis:

Eaque Procurabimus quæ eidem *Regi Angliæ* Consanguineo nostro esse valeant & cedere ad Commodum & Honorem;

Fidelitate tamen, qua tenemur ad præfatum Metuendissimum Dominum & Patrem nostrum *Karolum Franciæ Regem* antedictum Dominum nostrum Supremum, quamdiu vixerit, semper salvâ.

ITEM, quod idem *Rex Angliæ* Consanguineus noster simili modo Nos, velut præcarissimum Fratrem suum, Diliget sinceriter & affectuosè quoad vixerit:

Ac Nobis, ut præcarissimo Fratri suo, favebit & amicabitur:

Et Nos, ac Terras, Patrias, & Dominia nostra, pro posse suo, conservabit, tuebitur, & manutenebit in nostris Juribus, Prærogativis, & Præeminentiis Universis;

Eaque Procurabit quæ Nobis esse valeant & cedere ad Commodum & Honorem;

Statu Coronæ Franciæ, ac Juramentis, per eundem *Regem Angliæ* Consanguineum nostrum præstandis, si & quando, Divinâ favente Clementiâ, ad REGIMEN Reipublicæ Regni Franciæ, & ad CORONAM ejusdem, eundem *Regem Angliæ* admitti & pervenire contigerit, in omnibus semper Salvis

ITEM, quod efficaciter & diligenter idem *Rex Angliæ* Consanguineus noster laborabit & intendet omnibus viis & modis, quod Punitio condigna fiat de *Karolo Delphino* Viennensi, & suis Complicibus culpabilibus Atrocis Homicidii, in personam Illustris Principis, præcarissimi Domini, & Genitoris nostri, Domini *Johannis ultimatè Ducis Burgundiæ* perpetrati.

ITEM, quod, si contingat dictum *Karolum Delphinum Viennensem*, aut quoscumque alios, prædicti Homicidii culpabiles, ad Manus ipsius *Regis Angliæ* Consanguinei nostri, aut suorum, per Guerram, aut alio modo quocumque devenire; nulla Redemptione aut Remissione liberabuntur absque consensu nostro, sed salvò & securè juxta Posse servabuntur, quousque de ipsis fiet quod Justitia exigit & requirit.

ITEM, contemplatione Personæ dictæ *Michaelæ* Filiæ præfati Domini Regis Franciæ, Conthoralis nostræ præcarissimæ, necnon affectûs illius quem Nos ad bonum præfatæ Pacis finalis habemus, prout idem *Rex Angliæ* nos habere perpendit, ac occasione Sumptuum & Expensarum grandium quos Nos jam impendimus, & Domino concedente impendemus, ac Discriminum & Laborum quibus nos & nostros exposuimus & exponemus in dictæ Pacis Negotio, ut ipsum felicem & votivum sortiatur Effectum, aliisque de causis rationabilibus ipsum *Regem Angliæ* in eâ parte moventibus, nobis Concessit & Promisit quod dabit & impendet Operam diligentem, solertem, & efficacem ut per dictum Metuendissimum Dominum nostrum Francorum Regem Nobis Assignentur, Concedantur, & Tradantur (absque Dismembratione seu Diminutione Coronæ) Terræ, Possessiones, & Dominia prope Terras, Possessiones, & Dominia, quas habemus & tenemus in Regno Franciæ, usque ad verum Valorem Annuum Viginti Milium Librarum Parisiensium, remansura Nobis necnon præfatæ *Michaelæ*, nostræ *Conthorali*, ad totam Vitam nostram & cujuslibet nostrûm, ac nostris Hæredibus Masculis inter Nos & ipsam procreandis,

TENENDA à *Rege* & CORONA Franciæ in Feodum & secundum Morem & Consuetudinem Regni Franciæ supradicti,

Et quod, super eisdem, Nobis dentur Litteræ efficaces dicti Metuendissimi Domini nostri Francorum Regis, necnon Litteræ Approbatoriæ Metuendissimæ Dominæ & Matris nostræ *Isabellæ* Reginæ Franciæ,

Quas ASSIGNATIONEM, Concessionem, & Traditionem idem *Rex Angliæ* Consanguineus noster confirmabit & Ratificabit, sub Litteris suis Patentibus, pro ipso & Hæredibus suis IMPERPETUUM,

Et, si contingat quod præfatus Metuendissimus Dominus &
* IX. 841. Pater, * Dominus *Francorum Rex* dictas ASSIGNATIONEM, Concessionem, & Traditionem nobis non faciat, *ipse Rex Angliæ* Consanguineus noster, quamprimùm ad CORONAM & *Dignitatem Regalem Franciæ* pervenerit, eas Nobis faciet per modum superiùs expressarum, ac Faciet & Permittet Nos, & dictam *Michaelam* Conthoralem nostram, ac nostros Hæredes supradictos, absque impedimento vel contradictione dicti *Regis Angliæ*, vel Hæredum suorum, eisdem, modo præmisso, pacificè & quietè gaudere.

ITEM, CONCORDATUM est, inter ipsum *Regem Angliæ* Consanguineum nostrum & *Nos*, quod si aliquis alius, ea de causâ quod duxerit Filiam de Domo Franciæ, vel aliâ occasione, exigat aut petat, in futurum, quod aliqua ASSIGNATIO Terrarum, Dominiorum, seu Possessionum Regiorum sibi fiat, Nos eidem *Regi* Ann. D.
Angliæ Consanguineo nostro, pro Posse nostro, si super hoc per 1420.
eum fuerimus requisiti, auxiliabimur, & assistemus, ac Juvabi- Hen. 5.
mus eundem adversus Petitionem hujusmodi, ad eam impediendam, ac Temeritates & Malitias sic Petentium, si quas, hac de causâ, contra *præfatum Regem Angliæ* Consanguineum nostrum machinari contentus seu moliri.

Quæ omnia & singula suprascripta, hiis præsentibus Literis nostris contenta, quatenus Nos & Patrem nostram concernunt, Nos impleturos & observaturos Promittimus in Verbo Principis, & ad Sancta Dei Euvangelia per Nos corporaliter tacta, & quod non veniemus in contrarium eorum, vel aliquorum eorumdem; dummodo præsens Pacis Tractatus finalem & desideratum sortiatur effectum.

In quorum omnium & singulorum fidem & testimonium has Litteras nostras sub Magni Sigilli nostri appensione fecimus communiri.

Datum in *Villa nostra Attrebatensi*, Quintâ die Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono.

Per DOMINUM DUCEM *in suo Concilio*.

MENART.

Sub Sigillo Magno præfati Ducis Burgundiæ, cerâ rubrâ expresso, pendente à caudâ pergamenæ.

De Potestate ad Sacramenta capienda.

REX, Venerabili in Christo Patri, *J.* eâdem gratiâ, *Episcopo* Ann. D.
Exoniæ, ac, Dilecto sibi, Magistro *Thomæ Polton* Clerico 1420.
Decano Eborum, Salutem. An. 7.

De vestris fidelitate & circumspectâ providentiâ in Domino plu- H 5.
rimum confidentes, ad Petendum, & Exigendum, Sacramenta, Norm. 7.
Vice & Nomine nostris, à quibuscumque Personis, Gallicis & H. 5. p. 2.
Normannis, de & sub Dominio & Potestate nostris Natis, ac m. 48.
de aliis quibuscumque in dictis Dominio & Potestate Beneficiatis (etiam si fuerint Italicæ) in Curia Romana de præsenti Residentibus, & ad Obedientiam nostram venire volentibus,

Ipsasque & earum quamlibet, secundum formam & tenorem cujusdam Cedulæ, quam vobis mittimus Præsentibus interclusam, Jurare faciendum,

Hujusmodique Sacramentum, assumptis per vos Notariis Publicis, Nomine nostro Recipiendum & acceptandum, ut præmittitur, ab eisdem,

Ipsisque Personis, & earum singulis, Literas Testimoniales, mentionem de & super Sacramentis illis, sic præstitis, facientes, sub Sigillis vestris consisciendum & liberandum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum & Expediendum quæ hujusmodi Negotii qualitas & natura exigunt & sequirunt,

Vobis, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem,

Significantes Nobis, sub Sigillis vestris, ac Signis & Subscriptionibus Notariorum Publicorum, per vos in hac parte assumptorum, de Nominibus & Cognominibus Juratorum prædictorum, ac quid & qualiter in præmissis seu eorum aliquo duxeritis faciendum.

In cujus, &c. usque Festum Sancti Michaelis proximo futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* xi. die Januarii.

Per ipsum Regem.

---

* *De Prebenda Data.* * IX. 843

REX *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ de Gourneyo, Ann. D.
Salutem. 1420.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quod Canonicatum An. 7.
& Præbendam Sancti Hildeverti in Ecclesia prædicta, per Obi- H 5.
tum Magistri *Nicholas Talebart* nunc Liberos & Vacantes, & in Ibid. m.
Manibus nostris pleno jure existentes, ut dicitur (quorum quidem 44.
Canonicatûs & Præbendæ Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere) Dilecto Nobis *Stephano de Rudemare* in utroque Jure Licentiato, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus & Donamus*,

Mandantes quatinus ipsum *Stephanum*, seu ejus in hac parte Procuratorem recipiatis in Canonicum & Fratrem, ipsumque in Corporalem Possessionem Canonicatûs & Præbendæ prædictorum ponatis, seu poni & induci faciatis, Stallum in Choro & Locum in Capitulo, prout moris est, eidem assignantes,

Eundemque *Stephanum* Fructibus Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis ad eosdem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* xii. die Januarii.

De

Ann. D. 1420. Hen. 5.

De Præsentationibus.

An. 7. H. 5. Ibid. m. 45. REX *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis, Sede ibidem vacante, Salutem.

Ad Ecclesiam Parochialem de Saquemvilla Ebroicensis Diœcesis, per Mortem, ultimi Possessoris ejusdem Vacantem, & ad Nostram Donationem spectantem ut dicitur, dilectum Nobis, *Robertum Dulcis* Capellanum, in Decretis Licentiatum, vobis *Præsentamus*,

Intuitu Caritatis Rogantes quatinus ipsum *Robertum* ad Ecclesiam prædictam admittatis, & Parsonam institutatis in eadem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* xii. die Januarii.

JOhannes Morini Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sanctæ Honorinæ Guilliagiensis Diœcesis, Vacantem per Mortem *Mathei Sapientis* Capellani, ultimi Possessoris ejusdem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur,

Et diriguntur Literæ illæ, Venerabili in Christo Patri, *J.* eâdem Gratiâ *Episcopo Sagiensi*.

In cujus, &c.

Teste ut supra Decimo Quarto Die Januarii.

Per ipsum Regem.

Tractatus Treugarum Flandriæ.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Franc. 7. H. 5. m. 3. UNIVERSIS CHRISTI FIDELIBUS, ad quos præsentes Literæ pervenerint, *Willielmus Bardolf* Miles Locumtenens Capitanei Villæ Calesii, *David Price* in Legibus Licentiatus, *Willielmus Bray* Bacallarius in Legibus formatus, *Johannes Chirche* Locumtenens Majoris Stapulæ Villæ Calesii prædictæ, & *Johannes Pykering*,

Excellentissimi in Christo Principis & metuendissimi Domini nostri Domini *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, & Domini Hiberniæ, Commissarii ad infrascripta specialiter deputati,

Salutem in omnium Salvatore.

Literas Commissionis dicti metuendissimi Domini nostri Regis recepimus in hæc verba,

* IX. 844. HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, dilecto & fideli suo, *Willielmo* * *Bardolfe* Chivaler Locumtenenti Capitanei Villæ nostræ Calesii, ac, dilectis sibi, Magistro *Davyd Pryce* in Legibus Licentiato, Magistro *Willielmo Bray* Baccallario in Legibus formato, *Johanni Chirche* Locumtenenti Majoris Stapulæ Calesiu, *Richardo Bokeland* Vitellario Calesii, & *Johanni Pykeryng*, Salutem.

Sciatis quod,

Cùm certæ Treugæ, sive Guerrarum Abstinentiæ, quæ nuper inter *Nos* ex unâ, &, inclitæ Memoriæ, *Johannem nuper Ducem Burgundiæ*, Carissimum Consanguineum nostrum, parte ex alterâ,

Necnon certæ Securitates generales, pro Mercatoribus, Piscatoribus, & Peregrinis, tam Regni nostri Angliæ, quàm Patriæ sive Comitatûs Flandriæ, & generaliter pro Omnibus Merchandisis hinc inde faciendis,

Per certos Commissarios nostros sive Deputatos, & Commissarios dicti *Johannis* nuper *Ducis Burgundiæ*, captæ, tractatæ, conclusæ fuerint & firmatæ usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò jam futurum, *&c. prout supra dat. 12. Oct. de Tract. super Interc. Flandr.*

Post quas quidem Commissionis Literas, per nos receptas,

Habitis Conventione & Interlocutione in Villâ Calesii, inter Nos, &, honorabiles Viros, Magistros, *Johannem de Cuelsbrone* Licentiatum in Decretis Præpositum Ecclesiæ Sanctæ Pharahildis Gandensis & *Theodricum Gerbode*, Incliti ac Magnifici Principis *Philippi Ducis Burgundiæ & Comitis Flandriæ* Moderni Commissarios,

Super Prorogatione, sive Renovatione Treugarum, sive Sufferentiarum, aut Guerrarum Abstinentiarum, necnon Securitatum & Provisionum, super communi Cursu Merchandisarum, inter Regnum Angliæ & Patriam sive Comitatum Flandriæ, Transituque Clericorum & Peregrinorum, ac Negotiationibus Piscatorum hinc inde,

Inter dictum metuendissimum Dominum nostrum Regem ex parte unâ, &, inclitæ memoriæ, magnificum Principem Dominum *Johannem* nuper *Ducem Burgundiæ*, ex parte alterâ nuper captarum, usque ad Festum Paschæ proximò præteritum duratarum, & per lapsum ejusdem Festi expiratarum & finitarum,

Ac posteà (videlicet) à Sextodecimo die Mensis Julii, ultimò præterito, usque ad Festum omnium Sanctorum novissimè jam effluxum, denuo & rursus Resumptarum & Renovatarum,

Ac etiam, post lapsum ejusdem Festi Omnium Sanctorum de novo ac notoriè expiratarum, prout per Appunctuamenta inde successivè confecta, quæ hic pro repetitis habeantur & expressis, plenius dinoscitur contineri,

Licetque certi Commissarii, sive Ambassiatores,

Pro parte Flandriæ destinandi ad Tractandum, & Concludendum, tam super Prorogatione dictarum Treugarum & Securitatum ad ulteriorem Terminum, post prædictum Festum Omnium Sanctorum ultimum elapsum, ac super certis Articulis & Materiis tam Reparationem Attemptatorum, quàm alia ardua Negotia concernentibus, pro parte Angliæ in ultimâ Congregatione traditis & ministratis,

Quintodecimo die Mensis Octobris ultimò præterito Calesii convenire debuissent,

Prout ex Tenore ultimi Appunctuamenti (videlicet) de Data Quartidecimi diei Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono, liquet manifestè,

De non Adventu dictorum Commissariorum, pro parte Flandriæ, ad dictum Quintumdecimum Diem Octobris præfati Commissarii dicti Ducis & Comitis moderni se excusarunt, quod illud fieri nec servari potuit bono modo, ut asseruerunt, obstantibus pro tunc & citra nonnullis Impedimentis & Perturbationibus quæ interim evenerunt, potissimè de Nece tanti Domini & Principis sui, quondam, recolendæ memoriæ, *Ducis Burgundiæ* & Comitis Flandriæ, tam horribiliter & nepharie Interfecti.

Ea propter,

His attentis consideratis quæ tam notoria sunt,

Ut mutua Commerciorum Vicissitudo inter Regnum Angliæ, & Patriam sive Comitatum Flandriæ, pro bono communi Subditorum utriusque Partis & utilitate Reipublicæ, prout hucusque viguit, continuari valeat & exerceri,

Quodque dampnis, periculis, & incommodis, quæ Guerrarum & Treugarum dissolutionum occasione evenire solent & poterunt, cautius obvietur & tutiùs occurratur,

Necnon ut Personæ, in Sufferentiis sive Treugis, aut Guerrarum Abstinentiis, ac Securitatibus, & Provisionibus antedictis comprehensæ, fructum optatum exindè valeant reportare, ac suas Negotiationes liberiùs exercere,

* Nos præfati, *Willielmus Bardolfe*, *David Price*, *Willielmus Bray*, *Johannes Chyrche*, *& Johannes Pykering*, Nomine dicti metuendissimi *Domini nostri Regis*, de consensu & assensu dictorum Commissariorum *Ducis Burgundiæ* & Comitis Flandriæ, Nobiscum in hac parte concludentium & concordantium, in Vim Potestatis nobis hinc inde attributæ, prædictas Treugas, Sufferentias, sive Guerrarum Abstinentias, ac Securitates, & Provisiones, quocumque nomine censeantur, * IX. 845.

Aliàs captas & firmatas inter præfatum Metuendissimum Dominum *nostrum Regem* ex parte unâ, & prædictum, recolendæ memoriæ, Principem Dominum *Johannem*, *nuper Ducem Burgundiæ* & Comitem Flandriæ, parte ex alterâ,

In Festis Paschæ & Omnium Sanctorum ultimis præteritis finitas & expiratas,

Prout in Litteris inde confectis liquet manifestè, quas hic volumus haberi, de Articulo in Articulum, & de Verbo in Verbum, pro expressis, latiùs continetur,

Tenore Præsentium RESUMIMUS & INNOVAMUS, & cum Commissariis antedictis, Nomine dicti Domini sui, unà Nobiscum easdem Resumentibus, Innovantibus, & Ineuntibus, & de novo INIMUS,

Ac easdem durare volumus, à die Primæ Publicationis Præsentium, usque ad *Festum Omnium Sanctorum* proximò futurum inclusivè (quod erit in Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo) tam per Terram, quàm per Mare, eisdem modo, formâ, & vigore quibus anteà viguerunt pro temporibus supradictis,

Non obstante quod Guerræ vigeant inter Angliæ & Franciæ Regna, aut, quod absit, vigere contigerit in futurum,

Ulteriùs Promittentes quod Die Sabbati (videlicet) Tertiodecimo die Mensis Januarii proximò futuro, fieret Publicatio sive Proclamatio in Villa Calesii hujusmodi Resumptionis & Innovationis Treugarum, sive Guerrarum Abstinentiæ, Provisionum, & Securitatum prædictarum, & deinceps, quamcitiùs commodè fieri poterit, in aliis Locis & Portubus Regni Angliæ consuetis,

Prout Commissarii dicti Domini Ducis, Nobiscum in hac parte concludentes, sic fieri in Villa de Gravelinghez, & aliis Locis Patriæ sive Comitatûs Flandriæ, & alibi consuetis, Nobiscum consimiliter promiserunt,

Quibus Publicationibus, sic factis in Villa Calesii, ac etiam in Villa de Gravelinghez, die supradicto, Mercatores & alii quicumque, in dictis Treugis & Securitatibus comprehensi, eisdem incontinenti uti & gaudere poterunt & debebunt, ac ipsos ligabunt & astringent per Terram & per Mare, tam in Regno Angliæ, & aliis Locis, & Dominiis, dicto Domino nostro Regi subjectis, quàm in partibus Flandriæ, & aliis Dominiis dicti Domini Ducis, in dictis Treugis contentis, quibuscumque.

ITEM,

Quia, ut præfertur, nonnulla, tam per partem Flandriæ, quàm Regni Angliæ, fuerant Attemptata, durantibus Treugis, sive Guerrarum Abstinentiis, & Securitatibus supradictis (videlicet) in Festo Omnium Sanctorum ultimò jam præterito expiratis, ac etiam durantibus aliis Continuationibus particularibus post prædicta Festa, ex parte nostra & dictæ Patriæ Flandriæ, inter quoscumque diversis vicibus factis, quæ de Jure & Ratione recenter debeant Reformari,

De communi assensu & consensu prædictorum Commissariorum, Nobiscum in hac parte concludentium, Appunctuatum est & Concordatum, quod hujusmodi tam noviter Attemptata, tam per Partem Angliæ, quàm per Partem Flandriæ, quæ in præsenti Tractatu per promptas Evidentias notoria sive liquida fore constant, aut ante Publicationem sive Proclamationem supradictam sic liquidari contigerit, & unde Personæ & Bona adhuc sunt impeditæ seu impedita utrobique,

Potissimè Captiones quarundam Navium de Sandewico & Whitby, unà cum Bonis & Mercandisis in eisdem existentibus, factis per *Copin Cristian* & Socios suos d'Ostend,

Necnon aliorum Bonorum Anglicorum, in Navi *Willielmi Claysson*, per certas Naves, *vocatas Corvers*, Flandriæ captorum, & ad Portum Scluse adductorum, pro quorum quarumque Liberatione prædictus *Dux Burgundiæ* Comes Flandriæ nuper scripsit,

Citra & ante instans Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis,

Ann. D. 1420. gnis, proximò jam venturum, debeant reparari realiter & cum effectu,

Hen. 5. Insuper, quoad unam Navem & certas Personas de Winchelse, apud Novum Portum Arestatas & Detentas, cujus occasione una Navis, Lignis Onerata, spectans ad quendam Burgensem de dicto Novo Portu, apud Wynchelse etiam capta est & detenta,

* IX. 846. * Pro quibus Captionibus Ambæ Partes, quas Negotium tangit, præsentes coram Nobis & Commissariis dicti Ducis se dixerunt esse concordes quod hinc indè fieret Restitutio, & optulit ille de Wynchelse, nominatus *Johannes More*, de hoc adimplendo pro Parte sua dare in Calesio Securitatem, prout de facto sic fecit,

APPUNCTUATUM est quod dicti Commissarii pro parte Flandriæ, in eodem Regressu, adibunt Novum Portum, & facient omnimodum posse suum penes Detentores dictorum Captivorum & Navis, &, ob eorum Resistentiam & Defectum, penes Capitaneum & alios Officiarios dicti Ducis ibidem, ad effectum quod dicti Captivi & Naves effectualiter liberentur,

Alioquin, si impedimentum, quod absit, repererint, dicti Commissarii referent, vel alter eorum referet, prædicto Domino *Duci Burgundiæ*, ad finem quod, per Cohertionem ipsius, ipsa Liberatio fieri possit & impleri ante Festum Purificationis beatæ Mariæ supradictum;

Proviso quod consimiliter fiet de dicta Navi, cum Lignis, apud Wynchelse, ut præfertur, detenta:

ITEM, APPUNCTUATUM est & CONCORDATUM inter Nos Commissarios hinc inde superius nominatos, quod, primo die Mensis Junii, proximò jam futuro, Commissarii, quos metuendissimus *Dominus noster Rex*, pro parte sua, ac præfatus Inclitus Princeps *Philippus Dux Burgundiæ* & Comes Flandriæ, pro Parte sua, duxerint deputandos & ordinandos, simul convenient in Villa Calesii, ad Procedendum tunc ibidem, cum aliis Diebus subsequentibus continuatis, ad Reparationem & Reformationem aliorum Attemptatorum, durantibus Treugis sive Guerrarum Abstinentiis supradictis, & in Festo omnium Sanctorum ultimò præterito expiratis (nondum tamen, tempore præsentis Tractatûs, aut ante Publicationem prædictam, liquidorum, set pro tunc liquidandorum) necnon de & super omnibus aliis & singulis Attemptatis & Dampnis quibuscumque, illatis ex utraque Parte, de quibus aliàs tractatum & appunctuatum diversis vicibus extiterat, & quæ adhuc pendet indecisa, adtunc ibidem consimiliter continuè Procedendum, Diffiniendum, & finaliter Determinandum,

Et præsertim de & super Reparatione & Restitutione certorum Bonorum & Mercandisarum, in Portu de Sclusiâ dudum Arestatorum, & ad Valorem Decem Milium Librarum, ut dicitur, se extendentium, de quibus in diversis Tractatibus temporibus retroactis sub certa formâ extitit Appunctuatum,

Necnon de aliis Causis, Negotiis, & Querelis, quæ per Sententias, aut Transactiones, seu Appunctuamenta, vel aliàs, liquida fore constiterit, debitum & effectuale Justitiæ in omnibus complementum faciendum,

Ac suas Sententias, Ordinationes, seu Appunctuamenta quævis, ut Querelantes, & Dampnificati Bonorum, ab eis ablatorum, seu aliàs injustè Detentorum, Restitutionem seu Satisfactionem consequantur, executioni debitè Demandandum, seu demandari Procurandum, prout decebit, absque ulteriori dilatione frustratoriâ quacumque;

Et nihilominus aliis Appunctuamentis, circa hanc Materiam habitis peran'ea, nondum plenè discussis (quæ hic etiam pro repetitis habeantur) in suo robore duraturis.

ITEM, APPUNCTUATUM est & CONCORDATUM, inter Nos Commissarios hinc inde superiùs nominatos, quod certi Articuli, in ultimo Tractatu propositi & ministrati (de quibus in ultimo Appunctuamento ejusdem Tractatûs novissimè præteriti fit mentio) habeantur de præsenti pro hic repetitis; eorum discussione, tempore Congregationis, ut præmittitur, proximò futuræ, imposterum reservata.

ITEM, APPUNCTUATUM est & CONCORDATUM quod, Temporibus & Locis Publicationum & Proclamationum, de quibus superius fit mentio, necnon aliis temporibus & locis, quibus meliùs videbitur expedire, fiant consimiles Publicationes & Proclamationes,

Quod omnes & singuli, tam Regni Angliæ, quàm Patriæ sive Comitatûs Flandriæ, Dampnificati, & Interesse se habere putantes aut prætendentes, compareant, per se, vel per alios, sufficientem Potestatem in ea parte habentes, in prædictâ Villâ Calesii, prædicto Die proximo Congregationis futuræ,

Ibidem (videlicet) primo die Mensis Junii proximò futuro, cum Diebus subsequentibus continuatis, Querelas suas, & Evidencias, Informationes, Munimenta, & Documenta quæcumque, adtunc secum delaturi, quæ eis hinciade necessaria videbuntur seu aliqualiter oportuna:

Ac etiam adtunc, si eis videbitur expedire, ibidem Proposituri & Allegaturi quare ad Reparationem & Reformationem Attemptatorum prædictorum, necnon ad Restitutionem aliorum Dampnorum, minimè procedere adtunc * debeant Commissarii, hinc in- * IX. 847.
de, ut præfertur, deputandi,

Palam & publicè intimando eisdem quòd, si hujusmodi, sic, ut præfertur, Præmuniti, prædictis Loco & Die, cum aliis Diebus sequentibus, comparere non curaverint, Commissarii, hinc inde, ut præmittitur, deputandi, ad Executionem prædictarum Reparationum, & Restitutionum, usque ad finalem expeditionem earumdem, prout Jus exiget, effectualiter procedent; ipsorum sic Præmunitorum & Proclamatorum absentiâ seu pertinaciâ non obstante.

ITEM, APPUNCTUATUM est & CONCORDATUM, inter Nos Commissarios, hinc inde superius nominatos, quod præfati Commissarii, ex parte *Ducis Burgundiæ*, Literas Confirmatorias ab *Adversario Franciæ*, de & super Treugis superius, ut præfertur, renovatis, in formâ debitâ & sufficienti concedi, ipsasque, Ann. D.
ante Festum Paschæ proximò futurum, Capitaneo sive Locumte- 1420.
nenti Villæ Calesii in eadem Villa tradi & liberari procurabunt & Hen. 5.
facient cum effectu,

Et Nos præfati, *Willielmus Bardolfe*, *David Price*, *Will. Bray*, *Johannes Chirche*, & *Johannes Pykering*, Commissarii prædicti, Vice & Auctoritate metuendissimi Principis *Domini nostri Regis*, procurabimus & faciemus quod prædictus Dominus *noster Rex*, in verbo suo Regio, omnia & singula Præmissa, sub modo & formâ superius expressatis, faciet inviolabiliter observari,

Et quòd idem *Dominus noster Rex*, de & super eisdem, Literas suas Confirmatorias, ante Primum Diem Mensis Martii proximò futurum concedet,

Ipsasque, infra idem tempus, Nuncio, dicti *Domini Ducis*, ad hoc specialiter deputato, faciet in Villa Calesii realiter liberari,

Quodque præfati Commissarii prædicti *Domini Ducis Burgundiæ* & Comitis Flandriæ consimiles Litteras Confirmatorias præfati Ducis, in verbo suo Principis,

Et etiam Ratihabitorias & Ratihabitionis Promissorias Quatuor Membrorum Flandriæ, sub debitis formis & sufficientibus, ab eisdem obtinebunt,

Et easdem, ante dictum primum diem Martii, in Villa Calesii, Capitaneo ejusdem Villæ, sive ejus Locumtenenti ibidem, facient tradi & realiter liberari.

In quorum Testimonium præsentes Literas Sigillorum nostrorum munimine fecimus roborari.

Datæ *Calesii* Duodecimo Die Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono supradicto.

Pro Moneta Rothomagi.

HEnry, &c. A *Johan Bourdon*, & *Robert Deboymaire* Gar- Ann. D.
des de nostre Monoye de Rouen, Salut. 1420.
Il est venue a nostre Cognoissance que, en nostre Païs & Du- An. 7.
che de Normendie, & ailleurs a nostre Obeissance, a este Appone H. 5.
plusours Monoyes, tant d'Or, come de Argent, du Païs de Fran- Pat.
ce, & d'ailleurs, les quelles sont moult Fiebles, tant en Poys, Norm. 7.
come en Lay, dont nostre Peuple est a present moult Pleuple & H. 5. p. 2.
Garny, qui est ou grant Grief, Prejudice, & Dommage de Nous m. 50. d
& de nostre Seigneurie, & semblablement de nostre Peuple, & uncore plus seroit ce par Nous n'y estoit Pourveu de Remedie convenable,

Pour quoy,

Nous ces Choses Considerez, & qui voullons, de tout nostre Povoir & Puissance, Garder que nostre Peuple ne soit, pour le temps present, & aussy pour le temps advenir, en aucune manere decheu,

Nous,

Par l'advis & deliberation de nostre Grant Conseil, & pour escheur auz Grans Dommagez & Inconveniens qui pour le temps avenis se pourroit ensuir, & pous certains Causes & Considerations a ce Nous Mouvans,

Avons Ordonne & Ordonnons que vous feistes faire, en nostre dite Monoye a Rouen, GROZ, qui avont Cours pour xx *d. Tournois* la pieche, a iii *d.* viii *Grains* Argent le Roy, & de vis. viii *d.* de Poys au Marc, & que en yceulx GROZ ait en la Pille iii *Fleurs de Lis*, & desus *une Couronne*, & a coste d'icelles Fleurs de Lis ii *Lieppars*, les quelx tendront icelles iii *Fleurs de Lis*, & en *l'Escripture* d'entour ara escript, HENRICUS FRANCORUM REX, & ou par My de la *grande Croiz ait une*, *H.* tout au plus just que faite se pourra, avec les differences qui auterfoiz ont este faitz ez GROZ devant faiz, & en *l'Escripture* d'entour icelle *grande Croix* soit escript, SIT NOMEN DOMINI BENEDICTUM;

* Et donrrons au Maistre particulier de nostre dite Monoie, & a * IX.
chescun Changeur, & a Marchant frequentant ycelle, xvi *l.* x 848.
Souls, pour le Marc d'Argent Allay, a la dite Allaye.

ITEM, & aussy Nous vous Mandons que vous faciez faire PETIS FLEURINS D'OR, nomes ESCUS, a xxiii *Karras*, & de xcvi. au Marc, les quielx aront Cours pour xxiv. *Reaulx*, qui valent ii *Frans*, es quielx ESCUS ara en la Pille *un Escu* de noz plaines Armes, Escarteles de France & d'Engleterre, & en *l'Escripture* d'entour ara escript, HENRICUS, DEI GRATIA, REX FRANCIÆ ET ANGLIÆ, & devers la *Grand Croiz* ara au permy d'icelle, au plus juste que faire se pourra, *une H.* & entre les Fleurons d'icelle Croix ii *Lieppars*, & ii *Fleurs de Lis* & en *l'Escripture* d'entoure ara escript, CHRISTUS VINCIT, CHRISTUS REGNAT, CHRISTUS IMPERAT;

Et donrrons au Maistre particulier de nostre dite Monoye, a chescun Changeus & Marchant, frequentant icelle, clxxxiv *l. Tournois* pour Marc d'Or.

Si vous Mandons & Commandons, & par la Teneur de ces Presentes Commettons, se mestier est, que les choses dessusdiz vous Accomplissez, de Point en Point, bien & diligeaument, sans enfraindre en aucune maniere, jusques ad ce que par nous autrement soit Pourveu,

Et faites savoir a tous Changeours & Marchans ad ce Congnoissance que la Monoye dessusdite est a vailler, & icelle soit baillee en la maniere accustumee.

Donne a nostre *Ville de Rouen* le xii. Jour de Januer, l'An de nostre Regne Septisme.

Par le Roy.

De

Ann. D. 1420. Hen. 5.

De Confirmatione Treugarum Generalium Franciæ.

An. 7. H. 5. Ibid. m. 40.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS quasdam Literas,

De & super certis Treugis generalibus per Terram, inter nonnullos Commissarios & Deputatos nostros ex una Parte, & Ambassiatores, & Nuncios, & Deputatos Illustris Consanguinei nostri *Ducis Burgundiæ*, Commissarii in hac parte Serenissimi Principis *Karoli Consanguinei nostri Franciæ*, ex altera, apud Villam nostram Rothomagensem nuper Tractatis & Concordatis, confectas,

Quarum Tenor talis est,

Nos, *Philippus & Johannes*, Permissione Divinâ, *Wigorniensis, & Roffensis, Episcopi*, *Henricus Dominus de Fitzhugh*, Illustrissimi Principis Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Franciæ & Angliæ*, & Domini Hiberniæ, Camerarius, *Walterus Hungerford* Magnus Magister Hospitii ejusdem dicti Domini Regis, *Johannes Tiptoft* Seneschallus Aquitaniæ, dicti Illustrissimi *Henrici Regis* Consiliarii, & ipsius in hac parte Commissarii, *&c. ut de Dat. vicesimo quarto die Decembris ultimò præterito.*

Nos omnia & singula, per præfatos Commissarios & Deputatos nostros, in formâ prædictâ, Tractata & Concordata, Rata habentes & Grata, ea, quantum in Nobis est, Acceptamus, Approbamus, &, Tenore Præsentium, ex certâ Scientiâ, Ratificamus & Confirmamus, ac ea omnia & singula, juxta Vim, Formam, & Effectum eorundem, ab omnibus & singulis Ligeis, Vassallis, & Subditis nostris Teneri volumus & inconcussè observari.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* decimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Fraternitate beatæ Mariæ de Rouen.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 43 dor.

HEnry, &c. aux Governeur & Contrerouller de nostre Guernier a Sel de Rouen, Salut.

Receue avons humble Supplication de, noz Homes Lieges & Sugez, les *Confreres de la Confrarie de la Glorieuse Virge Marie*, Fonde en l'Eglise de nostre Dame de Rouen, contenant,

Come la dite Frarie a moult de Charges en Messes & Sepultures de ceulx qui vont de Vie a Trespas, & mesmement des Poures qui n'ont de quoy eulx faire ensevelir, & d'autres Omosnes,

* IX. 849.

* Et n'a la dite Confrarie de quoy supporter les Charges si non des Coustages des diz Confreres, & des Omosnes que l'en leur donne,

Et il soit ainsy qu'ilz aient de present en Guernier a Rouen certain quantite de Sel, montant Vyng & Cinq Muys ou environ, qui leur a este donne par partie par les Marchans de Sel, ainsy qu'il a este acustume de donner a ycelle Confrarie, de tel temps qu'il n'est memoire du contraire,

Du quel Sel, ainsi donne a la dite Confrarie, n'a este Paie Gabelle ou temps passe, mais touz jours, de temps en temps, leur a este donne la dite Gabelle par les Nobles, noz Predecesseurs, Roys de France,

Humblement supplians que, de nostre Grace, par voie de Charite, nous pleroit leur donner Congie de Vendre leur dit Sel, qu'ilz ont a present es Guernies, a leur Profit, pour tourner & convertir es Omosnes & bien faiz d'icelle Confrarie, sans en paier aucun Droit de Gabelle a nostre Prouffit,

Pour quoy nous ces Choses considerez, veullans ensuit les Bonnes Euvres Charitables de nos diz Predecesseurs Roys de France, & a fin d'en estre participant es Omosnes & Bien Faiz de la dite Confrarie, avons, en Charite & Omosne, Grante & Ottroie aux diz Confreres que eulx puissent Vendre & faire Vendre les diz Vingt & Cinq Muis de Sel, & au dessuls, que eulx ont de present en Guernier au dit Lieu de Rouen, toutes foys qui leur plaira, a leur Profit, sans pour ce Nous paier aucun droit de Gabelle,

Dont il nous appartient, a cause de nostre Droit, pour chescun des diz Vingt & Cinq Muys, Trent Lib. Tournois, qui monte en somme toute vii C. Lib. Tournoys, la quelle Nous leur avons Donnee, Remise, & Quittee, & Promise Garanter par ces Presentes,

Si vous Mandons que de nostre dit Don, & Ottroy, & Quitance, vous les lessiez Joir plainement & paisiblement sans leur donner ne souffrer estre donnee aucun Destourbier ou Empeschement au contraire,

Et, par rapportant ces Presens a nostre Chambre de Comptes, avecques Certification ou Quittance des diz Confreres, Nous Voullons & Mandons que vous en soies tenuz & lesses Quittes & Paisibles de ce Sommes par ces Presentes;

Car ainsi nous plaist il estre fait, & aux diz Supplians l'avons Ottroye, & Ottroyons, de Grace especial, en Charite & Omosne, come dit est.

Donne a nostre *Chastel de Rouen* le xvi. jour de Januer.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 45.

De Restitutione Temporalium.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod,

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium, ac alia Pietatis Opera (quæ in *Domo de Saint Evamboure*, Ordinis Sancti Johannis Jerusalem, in Normannia, fieri debeant) plus solito accrescant & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur,

Concessimus Johanni de Pistres Militi, Præceptori Domûs prædictæ, & Fratribus ibidem, omnia Temporalia, eidem Domui, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii ibidem ac aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* decimo septimo die Januarii.

Pro Abbate de Sees.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod Concessimus & Licentiam Dedimus *Galfrido de Beauvoir*, Monacho Monasterii Sancti Martini de Sees, Electo in Abbatem ejusdem Monasterii, quod ipse ad Curiam Romanam, pro Confirmatione Electionis hujusmodi, prout moris est, ut dicitur, cum *Johanne Fossart* Confratre suo, Magistro *Nicholao Amsye*, & *Michaele de Guernier* se divertere, ibidem, durante tempore Confirmationis prædictæ, stare & morari, & abinde ad * Monasterium suum prædictum redire possit salvò, securè, & impunè;

* IX. 850.

Proviso semper quod ipse quicquam ibidem, quod in nostri Contemptum vel Præjudicium aliqualiter cedere valeat, non attemptet, aut per alios, quantum in ipso est, attemptari permittat quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Rouen* vicesimo die Januarii.

Pro universali Ecclesia Provinciæ Rothomagensis.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 29.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Ballivis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & aliis Subditis & Fidelibus suis, Salutem.

Sciatis quod, inter nonnullas Reipublicæ Curas & Solicitudines varias, Regiis humeris incumbentes, Votis nostris occurrit primum & præcipuum, Sacrosanctam Matrem Ecclesiam in suis Juribus, Privilegiis, & Immunitatibus defendere & tenere, & eam pro viribus à Noxiis preservare.

Credimus namque quod tanto in nostris actibus virtus crescat & augetur, quanto ad Conservationem Jurium & Privilegiorum Ecclesiæ, solertiùs excitamur,

Quid enim retroactis temporibus regale Solium magis provexisse & ornasse conspicimus, quàm quod piè Regnantes Loca Christo consecrata, ac laudabiliter & onorificè Fundata & Dotata, & eorum Ministros & Servientes, in suis Juribus præservârunt, & præservata defenderunt?

Ut igitur Sancta Mater Ecclesia, unica Christi Sponsa, ubique locorum, Nobis Subditorum, & præcipuè in Ducatu nostro Normanniæ (quem, operante multiformi gratiâ Salvatoris, qui Justitiam diligit & videt Æquitates, tanquam parcellam Coronæ Regni nostri Franciæ, Conquesti sumus) undique in suis Juribus & Privilegiis, quibus eam incliti Progenitores & Prædecessores nostri, quondam Reges tam Franciæ quàm Angliæ, & Duces Normanniæ, & quamplures alii, pro Salute Animarum suarum & suorum, magnificè & salubriter Fundarunt & Dotarunt, illæsa perseveret, & integra præservetur, ac Ministri & Deo Militantes, tam de Die, quàm de Nocte, in eadem eo ferventiùs divinis obsequiis, juxta Vota dictorum Fundatorum Progenitorum nostrorum, vacent & intendant, quo à Solicitudinibus & Mundanis Curis magis segregantur & alieni redduntur, præcipuè cùm nemo Militans Deo, implicat se Negotiis Secularibus,

Ad laudem & honorem Nominis Crucifixi, & ut Bonorum Operum Præcedentium Participes effici valeamus, de Gratiâ nostrâ speciali, ex certâ scientiâ & mero motu nostris, ac de Avisamento Concilii nostri, VOLUMUS & CONCEDIMUS, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, & hac præsenti Cartâ nostrâ CONFIRMAMUS, omnibus & singulis Viris Ecclesiasticis & Deo Servientibus, ubique infra Provinciam Rothomagensem, quod ipsi, & Successores sui IMPERPETUUM, sint Liberi, Quieti, & penitùs Exonerati de omnibus Auxiliis (*Aide de Ville* vulgariter nuncupatis) & de omnibus Impositionibus, Solutionibus, Quartagiis, & aliis Oneribus quibuscumque, Nobis, Hæredibur, seu Successoribus nostris prædictis, aut Civitatibus, Villis, Burgis, seu aliis quibuscumque Locis, vel Personis, quomodolibet persolvendis, ratione seu occasione Vinorum, Bladorum, Ciseratum, Cervisiarum, Potuum, Bibariorum, seu aliarum Rerum & Provisionum, provenientium de Ecclesiis, seu Beneficiis Ecclesiasticis, sive de Terris, Tenementis, seu Redditibus spectantibus ad eadem, aut etiam Emptorum, seu alio quocumque modo per eos Provisorum, pro eorum propriis Expensis;

Proviso quod Vina, Blada, Ciseræ, Cervisiæ, Potus, Biberia, seu aliæ Res & Provisiones, prædicta, per ipsos sic Empta & Provisa, non Revendantur ab eisdem, nec Venditioni quomodolibet exponantur.

Illa verò, quæ de Ecclesiis, seu Beneficiis Ecclesiasticis, aut de aliquibus Terris, Tenementis, Redditibus, seu Locis quibuscumque, Ecclesiis seu Beneficiis hujusmodi appropriatis & annexis, aut de propriis Hæreditatibus suis pervenerint, benè liceat eis & eorum cuilibet Vendere seu Alienare absque Solutione Custumarum, Quartagiorum, aut aliorum Onerum seu Impositionum quorumcumque, inde aliqualiter imposterùm facienda:

Ann. D. 1420. Hen. 5. * IX. 851. * VOLUMUS etiam, DECERNIMUS, DECLARAMUS, & CONCEDIMUS quod nec ipsi, nec eorum aliquis, de caetero, teneantur, nec per aliquos Officiarios, vel Ministros nostros, aut Hæredum seu Successorum nostrorum quoscumque, compellantur, distringantur, seu trahantur ad Vigilias, seu Custodias Diurnas vel Nocturnas, infra Provinciam prædictam, ratione Personarum suarum, aut Ecclesiarum, seu Beneficiorum suorum prædictorum, sive Locorum spectantium ad eadem, faciendum; vel ad Muros, Portas, sive alia Loca Civitatum, Burgorum, Villarum, seu Suburbiorum Custodiendum; aut Fossata eorumdem facienda, reparanda, seu Mundanda; nec ad aliquem, vel aliquos, ea ratione seu de causâ, loco sui Inveniendum, Ponendum, Substituendum, seu Deputandum,

Quare Volumus, & firmiter Præcipimus, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris prædictis, quod prædicti Viri Ecclesiastici, & Successores sui, Libertates, Quietantias, & Privilegia prædicta Habeant & teneant; & eis, & eorum quolibet, de cætero, plenè, integrè, & perfectè Gaudeant & Utantur, absque Impedimento, Molestatione, Inquietatione, vel Gravamine aliquorum Officiariorum, Ministrorum, seu Subditorum nostrorum, aut Hæredum seu Successorum nostrorum quorumcumque.

Hiis Testibus,

Venerabilibus Patribus,
Philippo Wygorniensi, Cancellario nostro Normanniæ,
Et *J. Roffensi*, Custode Privati Sigilli nostri,
Episcopis:
Carissimo Fratre nostro, *Thoma Clarentiæ*,
Et *Thoma Exoniæ*, Avunculo nostro carissimo,
Ducibus:
Prædilectis Consanguineis nostris,
Johanne Huntingdoniæ,
Edmundo Marchiæ,
Ricardo Warrewicæ,
Et *Johanne Marescallo*,
Comitibus:
Henrico Fitz Hugh Camerario nostro,
Et *Waltero Hungerford* Senescallo Hospitii nostri,
Militibus;
Et aliis.

Dat. per Manum nostram apud *Castrum nostrum Rothomagi* vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Proclamamatione Treugarum Flandriæ.

Ann D. 1420. An. 7. H. 5. Claus. 7. H. 5. m. 3. d. REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Cùm, inter Ambassiatores nostros, pro Regno nostro Angliæ, & Commissarios *Philippi Ducis Burgundiæ*, pro Patria Flandriæ, Duodecimo Die Januarii ultimò præterito, APPUNCTUATUM fuerit & CONCORDATUM, quòd Treugæ, Sufferentiæ, sive Guerrarum Abstinentiæ, ac Securitates & Provisiones, quocumque Nomine censeantur,

Alias Captæ & Firmatæ *inter Nos* ex una, & *Johannem nuper Ducem Burgundiæ* parte ex altera, in Festis Paschæ & Omnium Sanctorum ultimò præteritis Finitæ & Expiratæ,

Prout in Literis, inde confectis (quas iidem Ambassiatores & Commissarii hic volunt haberi, de Articulo in Articulum, & de Verbo in Verbum, pro expressis) latius continetur,

Resumantur & Innoventur, prout de Facto Resumuntur & Innovantur, duraturæ, a Die Publicationis earumdem (videlicet) a Tertiodecimo die Januarii similiter ultimò præterito, usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò futurum inclusivè, quod erit in Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo, tam per Terram, quàm per Mare, eisdem modo, formâ, & vigore, quibus ante viguerunt pro temporibus supradictis, non obstante quòd Guerræ vigeant inter Angliam & Franciam Regna, aut, quod absit, vigere contigerit, in futurum,

Et, ulterius, quòd omnes & singuli dicti Regni nostri Angliæ, Dampnificati in hac parte, & Interesse se habere putantes aut prætendentes, compareant, per Se, vel per Alios, sufficientem Potestatem in ea parte habentes, in Villa nostra Calesii, coram Ambassiatoribus & Commissariis, ab utraque Parte Ordinandis & Deputandis, primo die Junii proximò futuro, cum Diebus subsequentibus continuatis, Querelas suas, Evidentias, Informationes,

* IX. 852. Munimenta, * & Documenta quæcumque ad tunc secum delaturi, quæ eis necessaria videbuntur seu aliqualiter oportuna,

Et, quia Appunctuamentum & Concordiam prædicta ad Notitiam omnium & singulorum Ligeorum nostrorum, quorum interest, festinanter deduci volumus, vobis Præcipimus, firmiter Injungentes, quòd statim, visis præsentibus, eadem Appunctuamentum & Concordiam, in singulis Locis Civitatis prædictæ, & Suburbiorum ejusdem, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè Proclamari, & ea, sic Proclamata, quantum ad vos attinet, juxta vim, formam, & effectum eorumdem, firmiter & inviolabiliter Observari & Teneri faciatis;

Præmuniendo eisdem Ligeis nostris, quòd, si prædictis Die & Loco, cum aliis Diebus subsequentibus, Comparere non curaverint, Ambassiatores & Commissarii prædicti, ut præfertur, Ordinandi & Deputandi, ad Executionem Reparationum, Reformationum, & Restitutionum quorumcumque Attemptatorum, hinc inde factorum, usque ad finalem Expeditionem earumdem, prout Jus exiget, effectualiter procedant; ipsorum sic Prætensorum Absentiâ non obstante:

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste *Humfredo Duce Glocestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* vicesimo die Januarii. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Per Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Vicecom. Eborum.
Vicecom Villæ Novi Castri super Tynam.
Vicecom. Lincoln.
Vicecom. Norff. & Suff.
Vicecom. Kanc.
Vicecom. Somers. & Dors.
Vicecom. Surr. & Sussex.
Vicecom. Suthampt.
Vicecom. Devon.
Vicecom. Cornub.
Vicecom Bristoll.
Cancellario Regis in Comitatu Palatino Lancastriæ.
Carissimo Fratri Regis Humfredo Duci Gloucestriæ *Constabulario Castri Regis Dovorriæ ac Custodi Quinque Portuum suorum vel ejus Locumtenenti.*

Super Ampliatione, Treugarum Franciæ per Mare, Publicanda.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.

Cum nuper certæ Treugæ, Generales per Terram, An. 7.
per Deputatos & Nuncios, Illustris Consanguinei nostri, *Philippi Ducis Burgundiæ* (Commissarii in hac parte Serenissimi H. 5.
Principis *Caroli Consanguinei nostri Franciæ*) ex Parte unâ, & Norm. 7.
Commissarios & Deputatos nostros Conclusæ fuerint & Concor- H. 5. p. 2.
datæ, ex parte altera, m. 33.

In quibus quidem Treugis comprehenduntur omnes & singuli Homines, Vassalli, & Subditi nostri, & eorum quilibet, necnon omnes & singulæ Civitates, Villæ, Castra, Fortalitia, Terræ, Patriæ, & Dominia nostra, & earum quælibet, tum in Regnis nostris Franciæ & Angliæ, quàm alibi Nobis obedientes & obedientia, & quæ etiam, tempore hujusmodi Treugarum seu Abstinentiæ Guerræ durante, Nobis obedient,

Et consimiliter comprehenduntur, pro parte dicti Serenissimi Principis *Karoli Consanguinei nostri Franciæ*, omnes & singuli Homines, Vassalli, & Subditi sui, & eorum quilibet, necnon omnes & singulæ Civitates, Villæ, Castra, Fortalitia, Terræ, Patriæ, & Dominia sua, & quælibet earum, in Regno Franciæ, & alibi sibi Obedientes & Obedientia, & quæ impostemum, tempore hujusmodi Treugarum & Abstinentiæ durante, extra Ducatum Normanniæ, sibi obedient,

Ita quod, præsentibus Treugis durantibus, Nos non movebimus aut faciemus Guerram Hominibus, Vassallis, Subditis, Civitatibus, Villis, Castris, Fortalitiis, Terris, Patriis, & Dominiis dicti Serenissimi Principis *Karoli Consanguinei nostri Franciæ*, nec a nostris Subditis eisdem fieri permittemus,

Nec Obsidemus seu Capiemus, seu ab aliis nostris Subditis Obsideri aut Capi permittemus, de Die sive Nocte, viâ Guerræ, Tractatûs, Emptionis, aut aliàs, quovis modo, Villas, Castra,
Fortalitia, seu Passagia quæcumque, * dicti Serenissimi Principis * IX.
Karoli Consanguinei nostri Franciæ, prædictis Treugis compre- 853.
hensa,

Et, simili modo, dictus Serenissimus Princeps *Karolus Consanguineus noster Franciæ*, per se, aut alios, non movebit aut faciet Guerram Hominibus, Vassallis, Subditis, Villis, Castris, Fortalitiis, Terris, Patriis, & Dominiis nostris,

Nec etiam, per se, aut alios, Obsidebit seu Capiet, seu ab aliis quibuscumque Obsideri aut Capi permittet, de Die sive de Nocte, viâ Guerræ, Tractatûs, Emptionis, aut aliàs, quovismodo, nostra Villas, Castra, Fortalitia, seu Passagia quæcumque, pro Parte nostra, prædictis Treugis comprehensa.

Et ulterius Concordatum est, quod sub illis Treugis seu Abstinentia Guerræ, licet, ut præfertur, sint Generales, non comprehenduntur, ymo potiùs & expressè excipiuntur & excluduntur, ex utraque Parte, Nostrâ (scilicet) & dicti Consanguinei nostri Franciæ, omnes Personæ Tenentes & foventes illam Partem quæ dicitur *Delphini* seu *Armaniaci*,

Villæ, etiam & Civitates, Terræ, Castra, Fortalitia, Patriæ, & Dominia, dicti *Delphini* seu *Armaniaci* Partem Tenentes, Manentesque & Habitantes in eisdem, à dictis Treugis excluduntur,

Prout hæc & alia latiùs specificantur in aliis Literis, super hoc confectis, & jam publicatis.

Nos,

Ulterius considerantes perquàm fore utile dictis Regnis nostris Franciæ & Angliæ, tam pro facto & Expeditione Mercaturæ, quàm pro aliis agendis dictorum Regnorum, dictas Treugas seu Abstinentiam Guerræ ampliari per Mare,

Ut omnes Subditi & Obedientes nostri & dicti Consanguinei nostri Franciæ, unà cum eorum Navigiis, Apparatibus, Victualibus, Mercimoniis, & aliis Bonis quibuscumque, valeant ire securè ubicumque eis expedire videbitur,

Quas Treugas seu Guerræ Abstinentias præfatus Consanguineus noster *Philippus Dux Burgundiæ* (dicti Serenissimi Principis *Karoli Consanguinei nostri Franciæ* in hac parte Commissarius) Nobis pridie sub Literis suis Patentibus destinare curavit,

Volumus & Concordavimus, Consensimus ac Promisimus, Volumus, Concordamus, Consentimus, &, Tenore Præsentium, Promittimus dictas Treugas Generales seu Guerræ Abstinentias custodiri & observari debere *inter Nos*, Vassallos, Subditos, &

Obe-

Ann. D. 1420. Hen. 5. Obedientes nostros, & dictum Serenissimum Principem *Karolum Consanguineum nostrum Franciæ*, Vassallos, Subditos, & sibi Obedientes,

Tenentibus & Faventibus *Partem Delphini* seu *Armanacs* à præsentibus Treugis omnino exceptis,

Quas Treugas incipere volumus, hac Die Dominicâ, *Tertiâ Januarii*, Anno Millesimo, Quadringentesimo, Decimo Nono,

Et durabunt usque ad *Primum Diem Martii*, proximò futurum post Datam Præsentium,

Quibus quidem Treugis sic durantibus, poterunt tam omnes nostri Vassalli, Subditi, & Obedientes, quàm omnes Vassalli, Subditi, & Obedientes dicti *Consanguinei nostri Franciæ*, ire, transire, venire, redire, stare, morari, securè & salvò, per Mare inter Franciam & Angliam (videlicet à Patria Flandriæ usque ad Villam nostram Cadomensem in Ducatu nostro Normanniæ) cum eorum Navigio, Apparatibus, Victualibus, Mercaturis, Hernesiis, aliisque Bonis quibuscumque, absque Captione, Arrestatione aut Impedimento Corporum seu Bonorum alteri Parti per alteram inferendis, Proviso quod Subditi nostri non ibunt nec intrabunt Portus, *dicto Carolo Consanguineo nostro Franciæ* Obedientes nisi primitus obtentâ Licentia a Capitaneis dictorum Portuum, quibus applicare voluerint; nisi Tempestate aut Fortunâ, sine dolo & Fraude, contigerit ipsos illuc violenter declinare:

Et, simili modo, Subditi dicti Consanguinei nostri *Karoli Franciæ* non ibunt nec intrabunt Portus Nobis obedientes, nisi obtenta Licentiâ a Capitaneis Portuum nostrorum quibus applicare voluerint; nisi, ut præmittitur, Tempestate aut Fortuna, sine dolo & fraude, contigerit ipsos illuc violenter declinare:

Et, si contingat aliquas Deprædationes, Captiones, seu Attemptata, in præjudicium Treugarum seu Abstinentiæ Guerrarum, per Mare, per alteram Partium alteri Parti fore facta, propter hoc non infringentur, set remanebunt in eorum robore & vigore,

Quæ omnia Attemptata & Malefacta per Commissarios & Conservatores super hoc jam a *Nobis* & a *dicto Consanguineo nostro Duce Burgundiæ* (Commissario in hac parte dicti Consanguinei *nostri Karoli Franciæ*) ordinatos & * deputatos, prout quemlibet ipsorum concernit seu concernere poterit, Corrigi debent, Emendari, & debitè Reformari, juxta formam & modum in Literis dictarum Treugarum, Generalium per Terram, latius expressata: * IX. 854.

Quocirca Damus in Mandatis Admirallis nostris, omnibusque aliis Officiariis nostris & eorum Locatenentibus, quatinus hanc præsentem Ampliationem Treugarum, seu Guerræ Abstinentiam, per Mare, Publicent & Publicari faciant in Portubus & Haviis ubi eis expedire videbitur;

Mandantes insuper, ex parte nostra, omnibus Vassallis & Subditis nostris quibuscumque, quod Præsentes Treugas, seu Abstinentiam Guerræ, per Mare, teneant & custodiant, & ab aliis, quatenus in eis est, faciant in omnibus & singulis fideliter observari.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum Rothomagi* vicesimo primo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Abbatia de Poissy.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Norm 7. R.5.p.2. m. 42.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cum certa Jocalia; videlicet,

Unum Chapelet de Perle, cum Quatuordecim Monilibus in eodem,

Ac una Zona de Perle, cum Auro hernesiata,

Necnon quædam Bursa de Perle,

Pertinentia, ut dicitur, Domui Religiosarum de Poissy, nuper per quosdam Ligeos & Subditos nostros Capta fuissent, eo quod Jocalia illa ad Loca nobis Inimica deportari debuissent,

Quæ quidem Jocalia occasione illâ Nobis pertinent tanquam Confiscata,

Nos, de Gratia nostra speciali, & ad Supplicationem Abbatissæ & Monialium Domûs prædictæ, *Concessimus* eisdem Abbatissæ & Monialibus, ac Fratribus ibidem Deo servientibus, Jocalia prædicta, sic Nobis Confiscata,

Habenda eisdem Abbatissæ, Monialibus, & Fratribus, tanquam Thesaurum Domûs prædictæ, de Dono nostro;

Proviso semper quod Jocalia illa in Thesauraria infra Domum suam prædictam reponantur, nec abinde aliqualiter distrahantur, vel alicui alienentur, seu vendantur, absque Licentia nostra speciali:

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum de Rouen* vicesimo primo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Civitate Paris.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Pat. Norm 7. R.5.p.2. m. 41.

REX Universis Christi Fidelibus, has Literas nostras inspecturis, Salutem in Omnium Salvatore, & eisdem fidem credulam ac indubiam adhibere.

Quàm innumeris extet honusta Dispendiis, quod etiam Parens fuerit & Origo Malorum Regnorum Franciæ & Angliæ, prædolenda Divisio, exacti Recordatio temporis edocet, & considerata prudenter ipsius temporis Discrimina comprobant evidenter; quorum effrænem multitudinem, cunctis pene Christicolis non ignotam, onerosum quidem existeret descripta recitatione proferre.

Horum siquidem Consideratione maturâ, honorabiles & plurimum circumspecti Viri, Cives & Burgenses, Incolæ & Inhabitantes, præclaræ Civitatis Parisiensis, Pacis, ut Nobis visum extitit, aviditate ferventes, pro inchoando, inter Serenissimum ac Inclitissimum Principem *Karolum Consanguineum nostrum Franciæ* & Nos, & per medium illustris Principis Consanguinei nostri *Philippi Ducis Burgundiæ*, Pacis finalis Tractatu, & eodem, sic inchoato, & nunc pendente, ad fœlicem & votivum exitum deducendo, per Se, & suos in ea parte Nuncios Varios & Legatos, à Septembri novissimè jam transacto, & deinceps, sua non cessârunt impendere Studia, Sumptus, & Labores, ad quod etiam in futurum Omni sua possibilitate procurandum se exponere satagunt, prout eorum Literæ Patentes, Nobis super hoc Transmissæ, liquidò protestantur.

In ipsius vero Tractatûs Serie,

Oblationibus quibusdam & Petitionibus, per Nos factis, & rationabilibus & honestis Pacis Mediis, per *Nos* apertis,

* Idem Cives, Burgenses, Incolæ, & Inhabitantes, * IX. 855.

Exinde non immeritò spei firmitate fiduciâque conceptâ quod præfatus Pacis Tractatus effectum hinc inde votivum sortiretur & optatum,

Nobis, pro Parte sua, cum instantia supplicari fecerunt, quatenus certis eorum Postulationibus, ipsorum & præfatæ Civitatis Parisiensis Statum salubrem concernentibus, annuere dignaremus:

Nos igitur, qui celebrem & insignem Civitatem Parisiensem, velut Nobis carissimam, quantum in Nobis extat, procul dubio, futuram, una cum suis, in nostræ Dilectionis archanum recolligere conabimur & amplecti,

Volentesque præfatos postulantes de pacificis suis studiis, laboribus, & operibus supra memoratis condignæ retributionis, quantum in Nobis extat, Præmia præsentire,

Juxta suarum Postulationum Continentiam Concedimus, Annuimus, & Promittimus quod,

Dum & quando habebimus Regimen Regni Franciæ, per finalem Concordiam Pacis, inter præfatum Serenissimum Principem *Consanguineum nostrum Franciæ* & *Nos*, favente Domino, feliciter Componendam,

Securremus & adjuvabimus, pro Posse, nobilem & Insignem Civitatem Parisiensem, Cives Burgenses degentes ac habitantes in eadem (si de hoc ex parte ipsorum fuerimus requisiti) contra quoscumque suos Adversarios & Inimicos Regni & Coronæ Franciæ,

Procurabimusque, dicto Casu, quod dicta Civitas Cives Burgenses Degentes & Inhabitantes in eadem manutenebuntur & conservabuntur,

Ac quod (dum & quando ad Coronam dicti Regni Franciæ pleno jure pervenerimus) prædictam Civitatem & ipsos manutenebimus & conservabimus in suis Nobilitatibus, Privilegiis, Franchesiis, Libertatibus, Usibus, Consuetudinibus, Prærogativis, & Juribus quibuscumque, suaque Privilegia, Franchesias, Prærogativas, Usus, & Consuetudines confirmabimus, & super his nostras eisdem Concedimus Patentes Literas,

Salvo tamen in omnibus Jure Regni Coronæ Franciæ, & Reipublicæ ejusdem Regni, & alterius cujuscumque;

Quæ Præmissa Nos in Omnibus & per Omnia facturos & impleturos promittimus, dummodo præfatus Pacis Tractatus suum sortiatur effectum.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum Rothomagi* Vicesimo Quarto die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Nominibus Collectorum Decimæ Certificandis.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Fin. 7. H. 5. m. 6.

REX, Venerabili in Christo Patri, *H.* eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Cum vos, ceterique Prælati, & Clerus vestræ Eborum Provinciæ, in ultimâ Convocatione vestrâ,

In Ecclesia Cathedrali beati Petri Eborum, Die Sabbati (videlicet) Tertiodecimo Die Januarii, cum Prorogatione & Continuatione dierum Subsequentium, ultimò præterito, celebratâ,

Licet ultra posse suum, propter eorum notoriam Paupertatem, & alia quamplura Dampna, Expensas, & Onera importabilia, hoc instanti tempore plus solito accidentia,

Et præcipuè propter excessivos Labores & Expensas, in anno jam præterito, sæpiùs contra Scotos, pro defensione Regni & Ecclesiæ Anglicanæ necessarias, notoriè factas,

Cum gravissimis & quasi importabilibus Prælatorum & Cleri prædictorum Oneribus, aliisque Pecuniarum Penuriis, Frugum per Aeris Siccitatem Consumptionibus, Animalium per Morinam ex Pasturarum defectu Destructionibus, ac Hostium Incursibus variis, inconsuetè ingruentibus,

De Beneficiis vestris, & suis Ecclesiasticis Dignitatibus, Præbendis, Hospitalibus, Portionibus, Pensionibus, ac Temporalibus Spiritualibus annexis, infra dictam Provinciam constitutis, secundum Novam Taxam taxatis,

Quibuscumque Prioratibus & Monasteriis de Drax, Madersay, Fellap, Rufford, Watton, Ellerton, Egleston, ac etiam Ecclesia de Kirkeham in Archidiaconatu, Richmondiæ & Beneficiis Sanctarum Monialium quarumcumque propter earum notoriam Paupertatem: necnon Communia Ecclesiæ Cathedralis Eborum propter celerem Consummationem Fabricæ ejusdem: & ut alias Terris, & Tenementis, ac Possessionibus Abbatis & Conventûs de Melsa per Aquas Maris Humbriæ & aliorum * Fluviorum destructis: ac etiam Prioratibus & Monasteriis, ac Beneficiis Omnibus Cumberlandiæ, Westmerlandiæ, Northumbriæ, & Couplandiæ, ac Temporalibus & Spiritualibus eis annexis, totaliter: necnon Monasterio de Selby ære alieno ac excessivis Taxationibus * IX. 856.

mul-

Ann. D. 1420. Hen. 5. multipliciter prægravato, & etiam propter Magnæ Summæ Auri Deprædationem per subitaneum Incursum Latronum tempore dictæ Convocationis est factum irremediabiliter depauperato; ad Medietatem Medietatis unius Decimæ, in eadem Convocatione concessæ, duntaxat exceptis,

Concesserunt & concesserunt unam Medietatem Decimæ, solvendam Nobis primo die Mensis Maii proximò futuro, Ita tamen quod vos, ac Prælati & Clerus prædicti, seu vestra aut eorum Firmarii, ad Solutionem Quintæ Decimæ, pro vestris & suis Temporalibus, cum Laicis nullo modo oneremini, seu onerentur, vel vexemini, seu vexentur.

Vobis Mandamus quod aliquos viros fide dignos de Clero vestræ Diœcesis, pro quibus Nobis respondere volueritis, ad dictam Medietatem Decimæ, in eadem Diœcese vestra, juxta formam Concessionis prædictæ, Levandum & Colligendum, prout moris est, assignari & deputari faciatis,

Ita quod Nobis de dicta Medietate Decimæ, ad Festum prædictum, in forma prædicta, respondeatur.

Thesaurarium & Barones de Scaccario nostro de Nominibus illorum, quos ad hoc deputaveritis, citra Festum Annunciationis beatæ Mariæ proximò futurum ad ultimum, distinctè & apertè, Certificantes;

Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, nullatenus omittatis.

Teste *præfato Custode apud Westm.* xxvii. die Januarii.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Th.* eâdem gratiâ *Episcopo Dunolmensi*, Salutem.

Cùm Vos, cæterique Prælati & Clerus Eborum Provinciæ, in ultima Convocatione,

In Ecclesia Cathedrali beati Petri Eborum, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Consimiles Literæ diriguntur Custodi Spiritualitatis Episcopatûs Karliolensis, *Sede vacante.*

De Potestate Conservatoribus Treugarum Franciæ concessâ.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 33.

REX Universis, præsentes Literas nostras inspecturis, Salutem.

Notum facimus quod Nos,

Pro Bono Pacis finalis, *inter Nos* & Serenissimum Principem & Consanguineum nostrum *Karolum Franciæ* ac Franciæ & Angliæ Regna Tractandæ & feliciter Concludendæ,

Ex deliberatione & assensu Magni Concilii nostri,

Pro Nobis, Regnis, Terris, & Villis, Castris, Fortalitiis, Dominiis, Subditis, & Vassallis nostris quibuscumque, nobis obedientibus, & qui imposterum nobis obedient,

Fecimus, Inivimus, Concordavimus, & Acceptavimus, Facimusque, Inimus, Concordamus, & Acceptamus, cum *prædicto Consanguineo nostro*,

Qui etiam pro Se, suisque Regno, Terris, Dominiis, Villis, Castris, Fortalitiis, Subditis, & Vassallis quibuscumque, sibi obedientibus, & qui imposterum sibi obedient, Nobiscum Fecit, Init, Concordavit, & Acceptavit, Facitque, Init, Concordat, & Acceptat,

Bonas, firmas & inviolabiles Treugas, Generales per Mare,

Et a Vicesima Prima Die Mensis Decembris, usque ad Primam Diem Martii, proximo & immediate nunc futuri, inclusive,

Ita quod, præsentibus Treugis durantibus, per Nos, aut alios quoscumque, non Movebimus aut Faciemus Guerram Hominibus, Vassallis, aut Subditis, Villis, Castris, Fortalitiis, Patriis, & Dominiis dicti *Consanguinei nostri*,

Nec Obsidemus aut Capiemus, seu ab aliis quibuscumque Capi permittemus, de Die sive de Nocte, viâ Guerræ, Tractatus, Emptionis, aut alias, quovis modo, Villas, Castra, Fortalitia, aut alia Loca ipsius Consanguinei nostri, præsentibus Treugis comprehensa,

Et *idem Consanguineus noster*, per Se, aut alios quoscumque, non Movebit aut Faciet Guerram Hominibus, Vassallis, * aut Subditis, Villis, Castris, Fortalitiis, Patriis, & Dominiis nostris, (* IX. 857.)

Nec etiam Obsidebit aut Capiet, seu ab aliis quibuscumque Capi permittet, de Die sive de Nocte, viâ Guerræ, Tractatûs, Emptionis, aut alias quovis modo, Villas, Castra, Fortalitia, aut alia Loca nostra, præsentibus Treugis comprehensa,

Sub quibus Treugis (licet sint, ut præfertur, Generales per Mare) non comprehenduntur, ymo potiùs & expressè excipiuntur & excluduntur, hinc & inde, Personæ Foventes & Tenentes illam Partem quæ dicitur *Dalphini* seu *Armeniaci*, necnon Villæ, Castra, Civitates, Fortalitia, Patriæ, & Dominia, dictam partem *Dalphini* seu *Armeniaci* Tenentia, Degentesque & Habitantes in eisdem,

Quas quidem Treugas & Abstinentias Guerræ Capitanei Villarum, Castrorum, Fortalitiorum, & Locorum nostrorum, ac etiam dicti Consanguinei nostri, potissimè in Frontariis marinis hinc inde existentium, Jurare & Promittere tenebuntur, quantum in eis est & erit, fideliter Tenere & Observare, & ab aliis juxta Posse facere Observari,

Nec per ullum Attemptatum seu Interprisam, factam aut faciendam per Subditos unius Partis Subditis alterius, contra Tenorem præsentium Treugarum, debent eædem Treugæ & Abstinentiæ Guerræ ruptæ censeri, set manebunt nichilominus in suis robore & vigore,

Et omnia attemptata & Malefacta (si quæ intervenerint) per Conservatores & Commissarios, hincinde deputatos aut deputandos, prout eorum singulos concernet aut concernere poterit, debebunt corrigi & debite reformari,

Et, pro Parte nostra, Carissimum Avunculum nostrum *Thomam Ducem Exoniæ* Admirallum nostrum Angliæ, & Carissimum Consanguineum nostrum *Willielmum Comitem Suffolciæ* Admirallum nostrum Normanniæ, ac eorum Subadmirallos in partibus prædictis, præsentium Treugarum Conservatores Commisimus & Deputavimus, Committimus & Deputamus per Præsentes, (Ann. D. 1420. Hen. 5.)

Quibus Admirallis, ac eorum Subadmirallis, & eorum cuilibet in sua Marchia, Damus & Concedimus plenam Potestatem & Mandatum speciale, pro parte nostra, Cognoscendi & Determinandi de Attemptatis hujusmodi, Corrigendique, Reparandi, & Emendandi totum & quicquid Attemptatum aut Forisfactum fuerit contra Tenorem præsentium Treugarum & Abstinentiæ Guerræ, ac Puniendi omnes Malefactores & Transgressores, prout Casus exegerint & requirent.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* xxvii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Prorogatione Treugarum Franciæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. (Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 1. m. 10.)

Sciatis quod,

Cùm nuper,

Pro bono Pacis, inter Nos, & Serenissimum Principem & Consanguineum nostrum *Karolum Franciæ*, ac Franciæ & Angliæ Regna, Tractandæ & feliciter concludendæ,

Nos,

Ex deliberatione & assensu Magni Concilii nostri,

Certas Treugas, sive Guerræ Abstinentias, cum præfato Consanguineo nostro, tam per Terram, quàm per Mare, videlicet;

Per Terram à Vicesimâ quartâ die Decembris,

Et per Mare à vicesimâ primâ die ejusdem Mensis Decembris, ultimò præteritâ,

Usque ad primam diem Martii, proximò & immediatè futuri, inclusivè duraturas,

Fecerimus, Inierimus, Concordaverimus, & Acceptaverimus, prout & in Literis, de & super Treugis illis hinc & inde confectis, plenius poterit apparere,

Nos vero, quibusdam certis & urgentibus de Causis, ac ex maturâ deliberatione prædicti Concilii nostri, Treugas, sive Guerræ Abstinentias prædictas, in Omnibus & Singulis suis Articulis, modo & formâ in Literis prædictis expressatis, usque Duodecimum Diem Martii, proximò nunc & immediatè futurum, inclusivè, Prorogamus, extendimus, & elongamus per Præsentes,

A quibus tamen Treugis, sive Guerræ Abstinentiis, sic Prorogatis, extensis, & elongatis (licet sint, ut præfertur, Generales per Terram & per Mare) Omnino excipiuntur & totaliter excluduntur hinc & inde Castrum, Villa, & Castellania de Beaumont super Oyse, Degentesque & Habitantes in eisdem.

* Quæ Omnia & Singula, sic Prorogata, extensa, & elongata, (Exceptis Præexceptis) per Nos & Subditos nostros Teneri volumus & inviolabiliter Observari, ac ea Teneri & Observari firmiter injungendo Mandamus. (* IX. 858.)

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Vicesimo Septimo Die Januarii.

De Licentia Eligendi.

REX, dilectis sibi in Christo, *Priori & Conventui Monasterii de Pratellis*, Ordinis Sancti Benedicti, Salutem. (Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 31.)

Ex parte vestra Nobis est humiliter Supplicatum ut,

Cùm Monasterium vestrum prædictum, per Mortem, bonæ memoriæ, *Guillielmi le Roy*, ultimi Abbatis Loci illius, Pastoris sit solatio destituta,

Alium vobis Eligendi, in Abbatem & Pastorem ejusdem Domûs, Licentiam vobis concedere dignaremur,

Nos (precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati) Licentiam illam vobis, Tenore Præsentium, duximus Concedendam;

Mandantes quod talem vobis eligatis, in Abbatem & Pastorem, qui Deo Devotus, Monasterio vestro prædicto necessarius, Nobisque Utilis & Fidelis existent.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* xxx. die Januarii.

Pro Magistris Novi Operis de Rouen.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. (Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ibid. m. 33. dor.)

Sciatis quod Concessimus & Licentiam dedimus, dilectis Nobis, *Johanni Saluart*, *Johanni Russell*, *Johanni Pole*, & *Johanni le Fournier*, Magistris Operis novi Palatii nostri Rothomagi, quod ipsi & eorum quilibet Instrumenta, Victualia, ac omnia alia necessaria, sibi ac Operatoribus Laboratoribus Operis nostri prædicti aliqualiter incumbentia, in quibuscumque Locis & Mercatis sibi placuerit, pro pretio rationabili, prout cum Partibus poterunt concordare, emere, ordinare, & providere, & ea omnia & singula usque Villam nostram de Rouen, tam per Terram, quàm per Aquam, per Se, vel suos, ducere & cariare possint liberè & impunè,

Ipsosque, *Johannem*, *Johannem*, *Johannem*, & *Johannem*, ac Instrumenta, Victualia, Operatores, Laboratores, Equos, Quadrigas, Batellos, Hernesia, Cariagia, & alia quæcumque Operationi-

Ann. D. 1420. Hen. 5.

tionibus prædictis necessaria & ipsis incumbentia, in Protectionem & Defensionem nostras Suscepimus speciales,

Mandantes, Tenore Præsentium, universis & singulis Ligeis & Subditis nostris, quorum interest, districtiùs quo possumus, nè quicquam in contrarium hujusmodi Licentiæ & Salvæ Gardiæ nostrarum aliqualiter attemptent seu attemptari faciant;

Et, si quid eis, vel eorum alicui, in aliquo Forisfactum vel Injuriatum fuerit, id eis sine dilatione Corrigi faciant & debitè Reformari.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* xxx. die Januarii.

De Laboratoribus pro eodem Opere capiendis.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ibid.

REX, dilectis sibi, *Johanni Saluart*, *Johanni Russel*, *Johanni Pole*, & *Johanni Fourmer*, Salutem.

Sciatis quod assignavimus vos, & quemlibet vestrûm, conjunctim, & divisim, ad Operarios, Laboratores, Equos, Quadrigas, Hernesia, Batellos, & Cariagia quæcumque, ad & circa Operationes Novi Palatii nostri Rothomagi necessaria & oportuna, ubicumque inveniri poterunt, pro Denariis nostris in hac parte, prout cum Partibus concordare poteritis, Arestandum, Capiendum, & Ordinandum,

• IX. 859.

* Ac Operarios & Laboratores hujusmodi, necnon omnia & singula Præmissa, circa Operationes prædictas, & non ad alios usus Ponendum & Applicandum, seu poni & Applicari faciendum;

Et ideo Vobis Mandamus quòd circa Præmissa, &c.

Damus autem universis & singulis Balivis, Vicecomitibus, ac aliis Ligeis & Subditis nostris, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod Vobis & cuilibet vestrûm, in executione Præmissorum, Intendentes, sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c. Quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* Tricesimo die Januarii.

De Impositione Forinseca delenda.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 30.

LE Roy, &c. a touz ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut,

Savoir faisons que,

Pour ce que plusieurs Plaintes sont venuz a Nous, & a nostre Conseil, des Griefs, qui estoyent faitz a plusieurs Marchans, venans par deca, tant de Pais de France, comme d'ailleurs, comme aussy aux Marchans, de par deca allans ou dit Pais de France, ou ailleurs, en l'obeissance de nostre treschiere *Cousin de France*, a cause de l'Imposition Forain, que l'en a Levee, tant a nostre Obeissance, comme en l'Obeissance de nostre *dit Cousin*, sur les Denres & Marchandises d'iceulx Marchands, tant d'une partie, come d'autre,

Voullans & desirans Marchandise avoir cours au Bien de la chose Publique, & les Marchans estre Releves & Deschargez d'Exactions indeues, le plus que faire se pourra,

Avons, par deliberation de nostre Conseil, Fait & Ordonne, Faisons & Ordonnons, par ces Presentes, la dite Imposition Foraine Cesser,

Et ne voullons que elle ait ascun Cours,

Et toutes Cauxions, pour ce baillies, avons mises, & mettons du tout, au neant;

Pourvieu toutes voies que nostre dit *Cousin de France*, face & Ordonne, & face faire & Ordonner, semblablement en son Obeissance:

Sy Donnons en Mandement a tous noz Justicers, Officers, & Suggez, ou a leurs Lieutenantz, & chescun d'eulx, que ceste nostre present Ordonnance mettent & facent mettre a Execution deue, & la Tiengnent, gardent, & accomplissent, & facent Tenir, & garder, & accompler, sauns ascunement faire ou venir a l'en contraire.

En Tesmoing de ce Nous avons fait faire ces noz Lettres Patentes.

Donne *a nostre Chastell de Rouen* le primer jour de Feurier.

De Cancellariatu Dato.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ibid.

REX *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Bajocensis*, Sede ibidem Vacante, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, Significamus quòd Cancellariatum in Ecclesia prædicta,

Per Mortem Magistri *Thomæ de Sancto Petro*, ultimi Possessoris ejusdem, nunc liberum & vacantem, & in manibus nostris, Jure Regaliæ, existentem ut dicitur,

Cujus quidem Cancellariatus Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere,

Dilecto Nobis *Gulielmo de Gardinis*, Magistro in Medecina, cum suis Juribus & Pertinentiis Universis, Conferimus & Donamus,

Mandantes quatenus ipsum *Gulielmum*, seu ejus in hac parte Procuratorem, in corporalem Possessionem Cancellariatûs prædicti ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis,

Ac Stallum in Choro & Locum in Capitulo, prout moris est, eidem Assignetis,

Necnon ipsum *Gulielmum* Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis quibuscumque, ad eundem spectantibus, uti & gaudere Permittatis; adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* tertio die Februarii.

---

* *Pro Ambassiatoribus Januæ.* • IX. 860.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Franc. 7. H. 5. m. 5.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, *Rhaphaelem de Spinolis*, & *Sthephanum Lomelinus*, Sindicos & Ambassiatores *Ducis & Communitatis Januensium*, usque Villam nostram Calesii, & abinde in Regnum nostrum Angliæ, cum Viginti Personis & totidem Equis in Comitiva sua, veniendo, ibidem morando, & exinde pro eorum libito voluntatis liberè recedendo & abeundo, ac Equos, Bona, & Res sua quæcumque, non obstantibus aliquibus Debitis Publicis & Privatis, Guerris, Homicidiis, Delictis, Bannis, Excessibus, aut Injuriis, vel Offensis quibuslibet, quomodocumque Perpetratis, Commissis, aut Gestis, per ipsos, *Raphaelem* & *Stephanum*, *Personas seu Communitatem* prædictam, vel eorum aliquem;

Et ideo vobis Mandamus quod ipsos, *Raphaelem* & *Stephanum*, cum *Personis prædictis*, ac totidem Equis in Comitiva suâ, veniendo, & exinde, pro eorum libito voluntatis, ut prædictum est, liberè recedendo & abeundo, ac Equos, Bona, & Res sua quæcumque, non obstantibus aliquibus Debitis Publicis & Privatis, Guerris, Homicidiis, Delictis, Bannis, Excessibus, aut Injuriis, vel Offensis quibuslibet, quomodocumque perpetratis, commissis, aut gestis, per ipsos, *Raphaelem*, *Stephanum*, *Personas seu Communitatem prædictam*, vel eorum aliquem, manuteneatis, protegatis, & defendatis, non inferentes eis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen

Et, si quid eis, seu eorum alicui, Forisfactum sive Injuriatum fuerit, id eis, & eorum cuilibet, sine dilatione, corrigi & debitè reformari faciatis.

Nolentes quod iidem, *Raphael* & *Stephanus*, *Personæ*, seu *Communitas prædicta*, aut eorum aliquis, ratione Præmissorum, aut alicujus eorundem, sive ratione aliquarum Marquarum sive Reprisaliarum, ante hæc tempora, versus *Ducem & Communitatem Januensium* concessarum, quomodocumque Capiantur, Arestentur, Imprisonentur, Molestentur in aliquo, seu Graventur, aut Capiatur, Arestetur, Imprisonetur, Molestetur in aliquo, seu Gravetur eorum aliquis,

Proviso semper quod prædicti, *Raphael*, & *Stephanus*, *Personæ*, & eorum quilibet, bene & honestè, se habeant & gerant erga Nos & Populum nostrum, nec quicquam, quod in nostri, seu Populi nostri, Præjudicium, Dampnum, vel Malum, cedere valeat, non attemptent, aut attemptari faciant, quovis modo.

In cujus, &c. per Quatuor Menses proximò futuros duraturas

Teste *Humfredo Duce Glocestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* primo die Februarii.

Per Concilium.

Ordinationes de Moneta Normanniæ.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 24. d.

HEnry, &c. a tous, &c. Salut.

Savoir faisons que,

Come,

En nostre Joieuse Conqueste & Entre, faicte en nostre Ville de Rouen & Pais de Normendie, & a fin de Garder le Prouffit de Nous & de nostre Peuple, & ycelui entretenir en Paix,

Nous eussions Ordonne & Commande, par bonne & meure deliberation de nostre Conseil, faire en nostre Monoie, au dit Lieu de Rouen, & en noz autres Monoies de nostre dit Pais de Normendie, GROZ, NOMES ROYALX, xx *d. Tournois Pieche*, tout per la fourme & manere, que l'en les fesoit ou par avant de nostre dit Conqueste & Entree, tant en Poys, que en Lay, sans Diminution ne Acreslement faicte sur ce,

Et Depuis y aions fait faire & mettre une petyte Difference ou Enseigne es Mugs,

Et il Nous avisy que pur ce que n'adgueres il estoit & unquore est venue a nostre Congnoissance, que en nostre dite Ville & Pais de Normendie, & ailleurs a nostre Obeissance, ont este apportes grant quantity de Monoies en GROZ de plusours Pais, non Suggez ou Obissance a Nous, tant des Parties * de France & de Bretaigne que d'ailleurs, • IX. 861.

Les quelx GROZ sont de semblables Conge ou environs que ceulx, que l'en faisoir a nostre dite Ville de Rouen, au devant de nostre dite Entree & Conquest, maiz sont de meindre Pois & Lay que ceulx que Nous faisons fair,

Et, soubz umbre de ce quils estoyent & sont presque semblables, ont eu & on Cours en nostre dit Pais, & par ce ont acreu & empere nostre dit Monoye ceulx qui ainsy ont Apporte yceulx autres GROZ, en quoy Nous & nostre Peuple avons este & sommes grandement deceus,

Nous (pour obvier ad ce) y aions Ordonne, par noz Lettres Patentes, faire GROZ de xx *d. Tournois Pieche*.

Es quielx aura en la Pille iii. *Fleurs de Lis*.

Et es Costs ii. *Lieppars tenans icelles iii. Fleurs de Lis*,

Et ou Coste de la Croix, ou parmy d'icelle, *une H. avec certaines differences*,

Ann. D. 1420. Hen. 5. Et aussy QUARS DE GROZ, Mausfais, & Petis Deniers, selons lour Cours, sur ce par Nous Ordonnes,

Savoir faisons que incontinent en confirmation nostre dite derraine Ordonnance, & pour certaines causes ad ce nous mouvans, par l'Advis & Deliberation de nostre Grand Conseil, Nous avons Voulu & Ordonne, Voulons & Ordonnons, par ces Presentes, nostre dite Monoye de GROZ, QUARS DE GROZ, MAUSSAIS, & DENIERS, par nous deirenierement Ordonnes estre fatz, avoir Cours par tout nostre dit Pais & Lieux, Submis & Sugges a Nous, & mesmes noz autres Monoies faites ou precedent jusques, ou faites selon noz Coings autres foyz fays, & ne voullons autre Monoye de GROZ, ne autres d'Argent, faictes d'autres Conge que les noz avoit, ne estre Prinses, par noz Suggez, depuis le primer jour de May prouchain venant,

Dedens le quel temps Nous avons Donne Congie, & Donnons, par ces Presentes, a ceulx, qui auront d'icelle Monoye, non faicte en noz Congs, d'eulx en delivrer & mettre ou ilz verront que bon sera,

Et, ycelui Jour venu, deffendons ycelle Monoye estre mise ne avoir Cours sur paine de Forfaicture;

Sy Donnons en Mandement au Baillif de Rouen, aux Gardes de noz dites Monoyes au dit Lieu, & a tous Noz autres Justicers & Officers, ou a leurs Lieutenantz & a chescun d'eulx, si come a luy appartendra, en comettant, se mestier est, que noz dites Ordonnences & Deffences facent Tenir & Garder, de Point en Point, sans enfraindre, & ces Presentes Tenir & Publier, par tout ou il appartendra, & en tant que mestier en sera; Car ainsy Nous plaist il, & voullons estre fait, par ces mesmes Presentes, sans enfraindre, & au VIDIMUS de ces Presentes estre plaine foy adjoustee come a l'ORIGINAL.

En Tesmoing, &c.

Donne a nostre *Chastell de Rouen* le primer jour de Feurier.

De Confirmatione Treugarum Flandriæ.

Ann. D. 1420 An. 7. H. 5. Franc. 7. H. 5 m. 3. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quendam Tractatum, inter Ambassiatores nostros, pro Regno nostro Angliæ, & Commissarios, carissimi Consanguinei nostri, *Philippi Ducis Burgundiæ*, pro Patria Flandriæ, factum in hæc verba,

UNIVERSIS CHRISTI FIDELIBUS, ad quos præsentes Literæ pervenerint, *Willielmus Bardolf* Miles Locumtenens Capitanei Villæ Calesii, *David Prior* in Legibus Licentiatus, *Willielmus Bray* Bacallarius in Legibus formatus, *Johannes Chirche* Locumtenens Majoris Stapulæ Villæ Calesii prædictæ, & *Johannes Pikeryng*, Excellentissimi in Christo Principis & metuendissimi Domini nostri Domini *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, & Domini Hiberniæ, Commissarii ad infrascripta specialiter deputati, Salutem in omnium Salvatore.

Literas Commissionis dicti metuendissimi Domini nostri Regis nuper recepimus in hæc verba,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, dilecto & fideli sui, *Willielmo Bardolfe* Chivaler Locumtenenti Capitanei Villæ nostræ Calesii, ac, dilectis sibi, Magistro *David Pryce* in Legibus Licentiato, Magistro *Willielmo Bray* Bacallario in Legibus formato, *Johanni Cherche* Locumtenenti Majoris Stapulæ Calesii, *Ricardo Bokeland* Vitellario * Calesii, & *Johanni Pykeryng*, Salutem, • IX. 862.

Sciatis quod,

Cum certæ Treugæ, sive Guerrarum Abstinentiæ,

Quæ nuper inter *Nos* ex unâ, &, inclitæ Memoriæ, *Johannem nuper Ducem Burgundiæ*, Carissimum Consanguineum nostrum parte ex alterâ,

Necnon certæ Securitates, generales, pro Mercatoribus, Piscatoribus, & Peregrinis, tam Regni nostri Angliæ, quàm Patriæ sive Comitatûs Flandriæ,

Et generaliter pro Omnibus Mercandisis hinc inde faciendis,

Per certos Commissarios nostros sive Deputatos, & Commissarios dicti *Johannis* nuper *Ducis Burgundiæ*, captæ, tractatæ, conclusæ fuerint, & firmatæ usque ad Festum Omnium Sanctorum proximo jam futurum, *&c. prout supra dat. 12. Januar. A. D.* 1419. *tunc sic.*

Nos autem, Tractatum prædictum, ac omnia & singula, in eodem Tractatu contenta, Rata habentes & Grata, ea, Tenore Præsentium, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus,

Promittentes Nos, bonâ fide, & verbo Regio, omnia & singula Præmissa, sub modo & forma superius expressatis, quantum in nobis est, inviolabiliter facere observari.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras Patentes fieri & Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Dat. in *Palatio nostro apud Westmonasterium* duodecimo die Februarii.

De Officio capiendi Lupos.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5 Norm. 7. H. 5. p. 2. m. 18. dor. HEnry, &c. a tous noz Justiciers ou a leurs Lieutenans, Salut.

Pour obvier aux Domages, qui s'ensuient de Jour en Jour, pour la grant multitude de Loups & Loupves, qui sont en pluseurs Parties & Lieux de nostre Dusche de Normendie, qui assaillent, estranglent, & devorent souventes foys plusers Creatures humaines, Beuf, Vaches, Moutons, & autres Bestes, si comme attendu avons,

Nous, qui Voullons remedier aux Dommages & Inconveniens de noz Sugges, Ann. D. 1420.

Confians a plain des scens, loyalte, & bonne diligence *de Raoul de Corday* Escuier, Hen. 5.

A Celui Mandons & Commandons, & Donnons Licence & Pouoir, par ces Presentes, qu'il puisse Chasser, ou faire Chasser, aux diz Loups & Loupves a force de Chiens, Filles, Harnays, & autres Engins, ad ce licites & convenables, en & par tout nostre Bailliage de Alencon,

Et pour ce faire Lui avons Ottroye, & Ottroyons, que, pour chascun Loup ou Loupve qu'il Prendra, il aura pour tous ses Fraiz, sur chascun Feu des Habitans des Villes, estans a deux Lieux en la Ronde du Lieu ou les diz Loups ou Loupves auront este prins, pour chascun Loup deulx Deniers Tournois, & pour chascune Loupve Quatre Deniers Tournois,

En quoy, toutesfoirs, Nous ne voullons estre comprins les Mendians ne les Miserables Parsonnes,

Sy vous Mandons, & a chacune de vous, si comme a lui appartendra, que les diz *ii d.* Tournois pour prinse de Loup, & *iv. d.* Tournois pour Loupve, vous cueilles & leues, ou faictes cueillir & lever, sur chascun des diz Habitans, par la maniere dessusdite, en contraignant a ce ceulx, qui pour ce seront a contraindre, par toutes voyes deues & Rasonnables, en telle maniere qui n'y ait faulte,

Et iceulx Deniers, Cueilliz & Leves par la maniere que dit est, Bailles & delivres, ou faictes Bailler & delivrer, au *dit Escuier*, ou a son certain commandement,

Et Lui Bailles & delivres, ou faictes Bailler & delivrer, a ses Despens, par juste pris qu'il paiera, promptement tout ce qui a faire la dite Chace Lui serra necessaire; Car ainsy Nous plaist il estre fait:

Pourveu que ces Presentes soient verifiees par le Souverain Maistre & General Reformateur de noz Eauez & Forestez de nostre dite Duschie, ou son Lieutenant;

Ces Presentes apres Ung An dujourduy ensuiant non vaillable.

Donne a nostre *Chastel de Rouen* le xxi. jour de Fevrier.

* Semblables Lettres ont les dessoubz Nommes; c'estassavoir, • IX. 863.

Jehan Noirepel de l'Office de prendre les Loups deins les Vicontes d'Ange, Dorbec, & de Auton, & du Pontaudemer, & es Mettes d'environ, &c.

Jehan Seigneur de Hodenc Chivaler jure, &c. de l'Office de Prendres les Loups deins les Vicontes d'Ange, Dorbec, & du Pontanton, & du Pontaudemer, & es Baillages de Rouen & Caux, & es Mettes d'environ.

Jehan Bourghop Escuier, de l'Office de Prendre les Loups & autres Bestes de Pies pelus, deins le Baillage de Caux, a durer par un An.

Jehan de Mortemer, Escuier, nostre Homme Liege & Sugget, a l'Office de Prendre les Loups deins les Baillages de Gisors & Eureux, & es Mettes d'environ, a durer tant comme il Nous plaira.

Johan Thomas, l'Office de Prendre les Loups deins les Baillages de Rouen & Gisors, & es Mettes d'environ, a durer par ung Ang.

Prorogatio Treugarum Franciæ.

KArolus, Dei Gratiâ, *Francorum Rex*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Ann. D. 1420.

Cum nuper, An. 7.

Pro Bono Pacis, inter Serenissimum Principem & Consanguineum nostrum *Henricum Regem Angliæ*, & *Nos*, ac Franciæ & Angliæ Regna, tractandæ ac feliciter concludendæ, H. 5. Ex Bibl. Cotton.

Nos, ex Magni nostri Concilii deliberatione, certas Treugas, seu Guerræ Abstinentias, cum præfato Consanguineo nostro, tam per Terram, quam per Mare, Tiberius B. 6. fol. 101. B.

Videlicet,

Per Terram a tricesimo die Decembris,

Et per Mare a vicesimo die Januarii,

Ultimò lapsis,

Usque ad primum Diem Martii proximò & immediate futurum inclusive duraturas,

Fecerimus, Iniverimus, Concordaverimus, & Acceptaverimus, uti per Inspectionem ipsarum Treugarum latius apparere poterit,

Et quia, obstantibus aliquibus Impedimentis, Nobis supervenientibus, nondum super Prorogatione ipsarum Treugarum aliquid fuit Appunctuatum,

Notum facimus quod Intentionis nostræ non est Guerram suscitare aut movere, præfatis Treugis elapsis, præfato Consanguineo nostro, quin primitus de Intentione nostrâ super hoc ipsum certioram fecerimus,

Volentes præfatas Treugas, seu Abstinentias Guerrarum, sic, ut præmittitur, acceptas & concordatas, secundum Vim, Formam, & Effectum ipsarum, inviolabiliter teneri & observari, usque ad Vicesimum Quartum Diem Martii proximo futurum inclusive duraturas,

Quocirca omnibus, Constabulario, Marescallo, Admirallo, Senescallis, Balivis, Præpositis, Majoribus, Scabinis, Communitatibus, Villarumque, Civitatum, Castrorum, ac Fortalitiorum Custodibus, Capitaneis Gentium Armigerorum, ac aliis quibuscumque Justiciariis & Officariis nostris ubilibet constitutis, & eorum

Ann. D 1420. Hen. 5.

eorum Locatenentibus, districte præcipiendo, Mandamus quatinus præfatas Treugas, seu Abstinentias Guerræ, usque ad prædictum Diem Martii, juxta ipsarum Formam, inviolabiliter teneant & observent, ac ab omnibus Officiariis & Subditis nostris faciant teneri & inconcusse observari,

Nullum Dampnum, Molestiam, aut Detrimentum, contra ipsarum Tenorem, inferendo, aut a quoquam procurari aut inferri quovismodo permittendo.

In cujus Rei Testimonium præsentibus Literis nostrum jussimus apponi Sigillum.

Dat. *Parisius* die vicesimo quarto Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Decimo nono, Regni vero nostri Quadragesimo.

Per Regem, ad Relationem sui Magni Concilii.

---

* IX. 864.

* *De Sacramentis recipiendis a Personis in Curia Romana residentibus.*

Ann D 1420. An. 7. H 5. Norm. 7. H 5. p. 2. m. 18.

REX, Venerabili in Christo Patri, *R.* eâdem gratiâ, *Episcopo Lincolniensi*, ac, Dilecto sibi, Magistro *Thomæ Polton* Clerico Decano Eborum, Salutem.

De vestris fidelitate & circumspectione providâ in Domino plurimum confidentes, ad Petendum, & Exigendum, Sacramenta, Vice & Nomine nostris, a quibuscumque Personis, Gallicis & Normannis, de & sub Dominio & Potestate nostris Natis, ac de aliis quibuscumque in dicto Dominio & Potestate nostris Beneficiatis, etiam si fuerint Italicæ, in Curia Romana de præsenti Residentibus, & ad Obedientiam nostram venire volentibus,

Ipsasque & earum quamlibet, secundum formam & tenorem cujusdam Cedulæ, quam vobis mittimus Præsentibus interclusam, Jurare faciendum,

Hujusmodique Sacramenta (assumptis per vos Notariis Publicis) Nomine nostro Recipiendum & Acceptandum, ut præmittitur, ab eisdem,

Ipsisque Personis, & earum singulis, Literas Testimoniales, mentionem de & supra Sacramentis illis, sic præstitis, facientes, sub Sigillis vestris conficiendum & liberandum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum quæ hujusmodi Negotii qualitas & natura exigunt & requirunt,

Vobis, & alteri vestrûm, per Præsentes, Committimus Potestatem,

Significantes Nobis, sub Sigillis vestris, ac Signis & Subscriptionibus Notariorum Publicorum, per vos in hac parte assumptorum, de Nominibus & Cognominibus Juratorum prædictorum, ac quid & qualiter in præmissis seu eorum aliquo duxeritis faciendum.

In cujus, &c. usque Festum Omnium Sanctorum proximo futurum duraturas

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* xxviii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu pro Serviente Comitis Ingolismensis.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Ibidem. m. 15.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Beatæ Mariæ Magdalenæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Gulielmum le Templer* Servientem *Comitis Ingolismensis*, ad ducendum seu transmittendum in Regnum Regis Angliæ, per Mare, & per Terram, Sexaginta Dolia Vini, & Quadraginta Scuta in Auro, ac quoddam Vas pro Portagio Vini & Scutorum prædictorum competens, necnon Marinarios pro Gubernatione ejusdem Vasis necessarios;

Proviso semper quod idem *Gulielmus*, aut Marinarii prædicti, quicquam, quod in Regis Contemptum, &c. & quod ipsi nullum Castrorum, &c. quodque Regi de Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis, sibi debitis, fideliter respondeatur, ut est justum.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* primo die Martii.

De Impositione.

Ann. D. 1420. An. 7. H. 5. Pat. Norm. 7. H 5. p. 2. m. 8. dors.

HEnry, &c. a touz, &c. Salut.

Savoir faisons que,

Pour le grant, cler, & evident Prouffit, a la conservation, tuition, & garde de nostre Peuple & Pais, tant de France, que de Normandie, & pour ycelui tenir & faire tenir en Paix, & Tranquillite, & bonne Pollicie, pour eviter aux Inconveniens & Dampnables Entreprinses d'aucuns noz Anemis & Mal veuillans,

Qui desirons de tout nostre cueur & affection, a l'Onner & a Louenge de Dieu nostre Soveraine Createur, parvenir a la fin de bonne & seure Paix, & en ce exposer Nous, noz Freres, Oncles, & autres Seigneurs de nostre Sang, & noz autres Vassauix, Amis, Aliez, & Bienveuillans en toutes manieres que faire se pourra al aide de nostre Seigneur,

Et que sumptueuse & merveilleuse chose, & aussi come importable, serroit, Consideres les tresgrans & merveilleux Fraiz, Missions, & Despens que

* IX. 865.

* Nous avons portes & soustenuz pour ceste present nostre Conqueste, sans l'Aide de nostre dit peuple & Pais de France & Normendie,

Nous, par tresgrant & meure deliberation, tant de noz diz Freres, Oncles, & autres de nostre Sanc, & les Gens de nostre Grant Conseil, avons delibere & ordonne l'Imposicion sur le Sel mis en Guernier sur chescun Muy & le Quartage de touz Breuvages (c'estassavoir) Vin, Cidre, Cervoise, & Bochet, ainsy qu'il a este acoustume avoir Cours en nostre dit Pais pour le present, & aussy que autresfoys a este, tant come bon Nous semblera. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Si donnons en Mandement & Commission a nostre bien ame & feal Escuier, *Guillem Alyngton*, nostre Tresorier Generall, tant en Demaines, que en Aides, es dites Pais, ou son Lieutenant ou Commis, que iceulx Aides ils facent ou facent faire Crier & Publier & solempnellement Notifier par touz les Lieux & Places de noz diz Pais, ou l'en a acoustoume faire Cris, & bailler yceulx Aides ainsy qu'il appert, & que autersoiz a este en temps passe,

Et de mettre & instituer ou mestier serra Officers pour nous & nostre Nom es diz Pais, ou a aucuns d'iceulx, Jure a nostre Ordonnance, ainsy qu'il Verra bon estre,

Les quielx Officers, par luy, ou son Lieutenantz ordonnes, pourront bailler les diz Aides a Ferme, & delivrer a plus offrans & derraines encherisseurs, par en Prenant ou faisant Prendre bon & suffisantz Caucion & Plege,

Et les Fermes, des diz Aides ainsy baillez come dit est, baillent par desclaration au Receueur ou Receueurs sur ce ordonnez, a fin que les Demiers, de ce issans, soyent receus, distribues, & bailles, par l'Ordonnance de nostre dit Tresorer, come raison donrra,

Les quielx Receuurs, & chescun d'eulx, en rendront Compte en nostre Chambre des Comptes, ainsy qu'il appartient,

Et, par raison de ce, feront Serement bien & duement exerser ses diz Offices, & aussi bauldront bon & suffisant Caution a nostre dit Tresorer, ou en nostre dite Chambre des Comptes,

Mandons & aussy commettons a nostre dit Tresorier, & aux Commis & Deputes par lui, que la Jurisdicion des Causes, Querelles, & Debaz, mouvans & sourdans a cause de ce, il face tenir par ceulx qu'il y commettra bien & deuement, ainsy qu'il appert, & que aux parties facent bon & brief droit & acomplissement de Justice,

Et oultre Mandons a tous noz Soggez & Obeissans, que a nostre dit Tresorier & a ses Commis & Deputes, & a chescun d'eulx, entendent & obeissent diligentement, en ce faisant & exersant, sur peine d'encourir nostre Indignation & de telle amend come au cas doibt appartenir.

En Tesmoing, &c.

Donne a nostre *Chastel de Rouen* le xi. jour de Mars.

Litera ab Regina Siciliæ, de Credentia.

Illustri Principi Domino Johanni Duci Bedfordiæ, *Comiti Archimondi, &c. tanquam Fratri nostro carissimo.*

ILLUSTRIS PRINCEPS & tamquam Frater carissime, Ann. D. 1420.

Nonnulla practicavimus cum, Nobili & Egregio Viro, *Augustino de Louto de Pisis*, utriusque Juris Doctore, Advocato Consistoriali, Consiliario fideli & dilecto nostro, per eum vestræ Magnitudini de nostri Commissione per suas Literas intimanda, An. 7. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 128. B.

Idcirco ejusdem *Augustini* Literis, tamquam Personæ nostræ propriæ, seu propriis nostris Literis, Fidem placeat indubiam adhibere; offerentes Nos semper ad quælibet grata vobis.

Dat. in *Castro Novo Neapolis*, sub Anulo nostro secreto, Quindecimo Mensis Martii, xiii. Indic.

Johanna Secunda, *Dei Gratiâ, Regina Hungariæ, Jerusalem, Siciliæ.*

---

* *De Temporalibus Prioratus Sancti Petri de Gippewico liberandis.* * IX. 866.

REX Escaetori suo in Comitatibus Norffolciæ & Suffolciæ, Salutem. Ann. D. 1420.

Cum, Venerabilis Pater, *Johannes Episcopus* Norwicensis Electionem, nuper factam in Ecclesia regulari sive Prioratu Sancti Petri de Gippewico suæ Diœcesis, de, dilecto nobis in Christo, Fratre *Johanne de Gippewico*, Canonico ejusdem Domûs, in Priorem Loci illius (cui prius Regium Assensum adhibuimus & favorem) confirmaverit, sicut per Literas Patentes ipsius Episcopi, nobis inde directas, nobis constat, An. 7. H. 5. Pat. 7. H. 5. m. 3.

Nos, Confirmationem illam acceptantes, cepimus Fidelitatem ipsius Electi, & Temporalia Prioratûs illius prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò tibi Præcipimus quod eidem *Electo* Temporalia prædicta cum Pertinentiis, in Balliva tua, liberes in formâ prædicta; salvo jure cujuslibet.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* duodecimo die Martii.

Et Mandatum est Militibus, liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus de Prioratu prædicto, &c.

De Temporalibus liberandis.

REX Escaetori suo in Comitatibus Cumbriæ & Westmerlandiæ, Salutem. Ann. D. 1420.

Cum *Dominus Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesia Cathedrali Karliolensi, per Mortem, bonæ memoriæ, *Willielmi*, ultimi An. 7. H. 5. Ibid.

Ann. D. 1420. Hen. 5. *mi Episcopi Loci illius*, eidem Ecclesiæ de Persona, dilecti nobis in Christo, *Rogeri Electi Karleolensis*, tunc Rectoris Parochialis Ecclesiæ de Burghclere Wyntoniensis Diœcesis, Bacallarii in Theologia, provident, ipsumque in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, nobis inde directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quod *idem Episcopus* omnibus & singulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ nostræ Angliæ præjudicialibus, coram nobis palam & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit,

Volentes cum eo in hac parte agere graciosè,

Fidelitatem *ipsius Episcopi*, Nobis pro Temporalibus suis debitam, pro Viginti Solidis, nobis solutis in Hanaperio nostro, usque Reditum nostrum in Angliam, Respectuavimus, & Temporalia illa, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideo tibi Præcipimus quod eidem *Episcopo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* decimo septimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Ibid. REX Escaetori suo in Comitatu Northumbriæ, Salutem.

Cum, *&c. ut supra usque ibi*, debitam, *& tunc sic*, pro quodam Fine, Nobis soluto in Hanaperio nostro, usque Reditum nostrum in Angliam, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Lincoln.
Escaetori Regis in Com. Derb.
Escaetori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

* *De Hæreditatibus concessis.*

* IX. 867. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H 5. p. 1. m. 33. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, Auctoritate nostrâ Regiâ, & ad Supplicationem *Johannis Cresspin & Thomasiæ Uxoris ejus*, Juratorum Ligeorum nostrorum, de Gratiâ nostrâ speciali, Dedimus & Concessimus eis Hæreditates, Redditus, & Possessiones quoscumque, quos ipsi ante Primum Diem Augusti, Anno Regni nostri quinto, infra Ducatum nostrum Normanniæ Tenuerunt & Possidebant,

HABENDOS & TENENDOS Hæreditates, Redditus, & Possessiones prædictos præfatis *Johanni & Thomasiæ*, eisdem modo & formâ, quibus iidem *Johannes & Thomasia* eos, ante diem prædictum, Tenuerunt & Possidebant,

Per Homagium si & ubi debetur faciendum, secundum Consuetudinem Ducatus nostri prædicti, ac faciendo alia Onera & Servitia inde debita & consueta,

Reservatâ semper Nobis & Hæredibus nostris altâ & supremâ Justitiâ, ac omni alio Jure quod ad Nos poterit pertinere,

Proviso semper quod Hæreditates, Redditus, & Possessiones prædicti seu aliqua Parcella eorumdem, de Dominico Ducatus nostri prædicti, aut alicui alii Personæ per Nos ante hæc tempora Dati & Concessi, aut aliqui de Terris & Possessionibus subtus Villam nostram Faleisæ, vel infra Villam nostram de Cadomo, aut de Lapidicina seu Quarreris prope eandem Villam, quos ad opus nostrum specialiter Reservavimus, aut de Loco seu Spatio Terræ pro Ædificando Nobis Palatio infra Civitatem nostram de Rouen, sive extra prope Muros ejusdem, juxta Compositionem in hac parte factam non existant.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum Rothomagi* vicesimo primo die Martii, Anno Regni nostri octavo.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis habent subscripti, videlicet,

Gilbertus Louvet Armiger & *Maria Uxor ejus* Jurati, &c.
Johannes Martel Juratus, &c.
Thomas de Terreaux Juratus, &c.
Johannes Fourmage Juratus, &c.
Thomas Poylene Armiger Juratus, &c.
Thomas Mautaint Juratus, &c.
Guillielmus le Grant Juratus, &c.
Rogerus Peen Armiger Juratus, &c.
Guilielmus Peen Armiger Juratus, &c.
Guillielmus de Mebevent Armiger Juratus, &c.
Petrus Dumont & *Margareta Uxor ejus* Jurati, &c.
Nicholaa de Logvon Jurata, &c.
Johannes de Seint Marie Armiger Juratus, &c.
Johannes le Seue & *Beleta Uxor ejus* Jurati, &c.
Guillielma Bourdet Jurata, &c.
Julianus Gaultier & *Agnes Uxor ejus* Jurati, &c.
Guillielma de Conderville Vidua Jurata, &c.

Consimilesque Literas Jurati Ligei Regis, utriusque Sexus, habent fere infinito.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

De Confirmatione, pro Mercatoribus Aquitaniæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. An. 8.

INSPEXIMUS Literas Patentes Domini *H. nuper Regis Angliæ*, Patris nostri, factas in hæc verba, H. 5. Vasc. 8. H 5. m. 6.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes Domini R. nuper *Regis Angliæ*, Secundi post Conquestum, factas in hæc verba,

Ricardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Constat nobis, per inspectionem Rotulorum Cancellariæ, Domini E. *Filii Regis Henrici, quondam Regis Angliæ*, * Progenitoris nostri, quod idem Progenitor noster quandam Chartam fieri fecit in hæc verba, * IX. 868.

Edwardus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ*, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitanniæ, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem.

Circa Statum prosperum Mercatorum de Ducatu nostro prædicto, nos præcipua Cura solicitat qualiter sub nostro Dominio, Tranquillitatis & plenæ Securitatis Immunitas eisdem Mercatoribus, futuris temporibus, præparetur,

Ut itaque vota ipsorum, ad nostra & Regni nostri Servitia, uberius augmententur, ipsorum Petitionibus favorabiliter annuentes, pro Statu eorumdem plenius assecurando, in forma quæ sequitur duximus ORDINANDUM, & eisdem Mercatoribus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, IMPERPETUUM CONCEDENDUM,

IN PRIMIS, videlicet, quod omnes Mercatores Vinetarii de Ducatu prædicto, salvo & secure, sub Tuitione & Protectione nostra, in dictum Regnum nostrum Angliæ, & ubique infra Potestatem nostram, veniant cum Vinis & Mercandisis aliis quibuscumque:

Quodque infra idem Regnum & Potestatem nostram, in Civitatibus, Burgis, & Villis Mercatoriis, possint Mercari in Grosso, tam cum Indigenis seu Incolis ejusdem Regni, quam cum Alienigenis, Extraneis, vel Privatis:

Et quod Mercandisas suas, quas ipsos ad idem Regnum & Potestatem nostram adducere, seu infra dictum Regnum & Potestatem nostram emere, vel alias adquirere contigerit, possint quo voluerint, tam infra Regnum & Potestatem nostram prædicta, quam etiam extra, ducere seu portare facere, & suam inde facere Voluntatem; solvendo Consuetudines quas debebunt:

Exceptis dumtaxat Vinis, quæ, extra idem Regnum seu Potestatem nostram, ipsis, sine Voluntate nostrâ, ducere non liceat quoquo modo.

ITEM, quod dicti Mercatores Vinetarii, de dicto Ducatu, in Civitatibus & Villis prædictis, pro Voluntate sua, hospitare valeant & morari, cum Bonis suis, ad gratum ipsorum quorum fuerint Hospitia sive Domus.

ITEM, quod quilibet Contractus, per ipsos Vinetarios, cum quibuscumque Personis, undecumque fuerint, initus de omnimodis Merchandisis, firmus sit & stabilis; ita quod neuter Mercatorum Contractum illum possit dedicere, seu ab eodem recedere, postquam DENARIUS DEI inter Contrahentes Datus fuerit & Receptus:

Et, si forsan, super Contractu hujusmodi, Contentio, oriatur, fiat inde Probatio, secundum usus & Consuetudinem Feriarum & Villarum, ubi dictum Contractum fieri contigerit & iniri

ITEM, Remittimus & Quietamus dictis Mercatoribus de dicto Ducatu illam Prisam antiquam de Duobus Doliis Vini, quam de qualibet Nave, Vinis Carcatâ, infra Regnum seu Potestatem nostram applicante (unum, videlicet, ante Malum, & aliud retrò) capere consuevimus:

PROMITTENTES, insuper, eisdemque Mercatoribus, pro Nobis, & Hæredibus nostris IMPERPETUUM CONCEDENTES quod prædictam Prisam, vel quamcumque aliam, Vinorum vel aliorum Mercimoniorum suorum, per nos, vel alium, seu alios, pro aliqua Necessitate seu Casu, nullatenus, contra Voluntatem ipsorum Mercatorum, de cætero faciemus, nec fieri patiemur, absque Solutione, statim, juxta Precium, pro quo dicti Mercatores Vina & alia Mercimonia vendent aliis, facienda, vel aliâ Satisfactione de qua reputent se contentos; ita quod, super Vinis vel aliis Mercimoniis ipsorum, per Nos, vel Ministros nostros, Appreciatio vel Æstimatio non ponantur.

ITEM, quod de quolibet Dolio Vini Gaugeato, sicut Venditor Vini quod de Gaugeato defuerit supplere tenebitur, sic eidem, per Emptorem, de eo quod ultra Gaugeatum superfuerit, juxta præcium ad quod Dolium Vini venditum fuerit, satisfiat.

ITEM, quod, quamprimum Naves, cum novis Vinis, infra Regnum & Potestatem nostram applicuerint, Vina vetera, ubicumque inveniantur, in Villis vel Locis aliis, ad quæ dictæ Naves venerint, videantur, & probentur si causa fuerit & etiam incorrupta:

Et de his, qui dicta Vina videbunt, fit una Medietas de Mercatoribus Vinetariis Ducatûs prædicti, & alia de Probis Hominibus illius Villæ ubi hæc fient & sint, ad Præmissa fideliter & sine fraude facienda Jurati, & de Vinis Corruptis Justiciam faciant consuetam.

ITEM,

Ann. D. 1420. Hen. 5 * IX. 869. ITEM, cum Consuetum & Usitatum olim fuisset quod Emptor & Venditor solverent unum Denarium pro quolibet Dolio de Gaugeto (quilibet eorum, * videlicet, Obolum) sic fiat de cætero, & pro Consuetudine observetur.

ITEM, volumus quod omnes Ballivi & Ministri Feriarum, Civitatum, Burgorum, & Villarum Mercatoriarum, Vinetariis antedictis, coram eis Conquerentibus de Injuriis & Molestiis sibi factis, Debitis, & quibuscumque aliis Placitis, celerem Justitiam faciant, de Die in Diem, sine Dilatione, secundum Legem Mercatoriam:

Et, si fortè inveniatur Defectus in aliquo Balivorum vel Ministrorum prædictorum, unde iidem Vinetarii, vel eorum aliquis, Dilationis incommoda sustinuerint, vel sustinuerit, licet Vinetarius versus partem in Principali recuperaverit Dampna sua, nichilominus Ballivus vel Minister alius versus nos, prout Delictum exigit, puniatur, & Punitionem istam concedimus, in favorem Mercatorum Vinetariorum prædictorum, pro eorum Justitia maturanda,

ITEM, quod in omnibus generibus Placitorum (salvo Casu Criminis, pro quo infligitur Pœna Mortis) ubi Mercator Vinetarius de Ducatu prædicto Implacitatus fuerit, vel alium Implacitaverit, cujuscumque Conditionis idem Implacitatus extiterit, Extraneus vel Privatus, in Nundinis, Civitatibus, sive Burgis, ubi fuerit sufficiens Copia Mercatorum Vinetariorum de Ducatu prædicto, & Inquisitio, fieri debeat, sit Medietas Inquisitionis de hujusmodi Mercatoribus Vinetariis de Ducatu prædicto, & Medietas altera de aliis Probis & Legalibus Hominibus Loci illius ubi Placitum illud esse contigerit:

Et, si Mercatorum Vinetariorum de Ducatu prædicto sufficientem Numerum ibidem minimè contigerit inveniri, ponantur in Inquisitione illi qui de ipsis sufficientes invenientur ibidem, & Residui sint de aliis Bonis Hominibus & sufficientibus de Locis in quibus Placitum illud erit.

ITEM, quod nulla alia Exactio vel Præstationis Onus super Vina dictorum Mercatorum aliquatenus imponantur

ITEM, DUXIMUS ORDINANDUM, & ORDINATIONEM illam, pro Nobis, & Hæredibus nostris, IMPERPETUUM VOLUMUS firmiter observari, quod pro quacumque Libertate, quam Nos vel Hæredes nostri de cætero Concedimus, præfati Mercatores Vinetarii suprascriptas LIBERTATES vel earum aliquam non amittant; volentes quod LIBERTATES illæ ad dictos Mercatores Vinetarios de Ducatu nostro prædicto tantummodo se extendant.

Pro supradictis autem Libertatibus & liberis Consuetudinibus concesserunt Nobis Mercatores Vinetarii prædicti, quod de quolibet Dolio Vini, quod adducent seu adduci facient infra Regnum vel Potestatem nostram, & unde Marinariis Frectum solvere tenebuntur, Nobis & Hæredibus nostris, ultra antiquas Custumas debitas & solutas in Denariis, sive Nobis, sive aliis solvent, Nomine Custumæ, Duos Solidos infra Quadraginta Dies, postquam extra Naves ad Terram posita fuerint Vina ipsa.

Et Volumus quod prædicti Mercatores Vinetarii de Vinis, unde in uno Loco Regni nostri, vel alibi infra Potestatem nostram, præfatam Custumam Duorum Solidorum nobis solverint, in singulis aliis Locis, dicti Regni & Potestatis nostræ, de Solutione præfatæ Custumæ, Duorum Solidorum, Liberi sint penitùs & Quieti; proviso quod pro aliis Mercandisis quibuscumque, quas ipsos infra Regnum & Potestatem nostram exercere contingerit, easdem Consuetudines nobis solvere teneantur, quas cæteri Mercatores pro Mercandisis hujusmodi nobis solvent.

His Testibus,

Venerabili Patre, *W. Coventriæ & Lichfeldiæ Episcopo*,
Johanne de Warenna, *Comite Surriæ*,
Rogero le Bygod, *Comite Norffolciæ* & Marescallo Angliæ,
Johanne de Britannia,
Hugone le Despenser,
Willielmo de Brewes,
Waltero de Bella Campo Senescallo Hospitii nostri,
Rogero de Brabazon,
Johanne de Merke,
Et aliis,

Dat. per Manum nostrum apud *Westmonasterium* Tertiodecimo die Augusti, Anno Regni nostri Tricesimo.

Nos autem, Ordinationes, Concessiones, Remissiones, Consuetudines, Libertates, & Quietantias prædictas, ac omnia & singula in dicta Carta contenta, Rata habentes & Grata, eas pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Dilectis Nobis nunc Mercatoribus & Vinetariis Ducatûs prædicti, & eorum
* IX. 870. Successoribus, Tenore Præsentium, CONCEDIMUS & * CONFIRMAMUS, prout Carta prædicta rationabiliter testatur, & prout iidem Mercatores & Vinetarii, & eorum Antecessores, Libertatibus & Quietantiis prædictis, Vigore Cartæ prædictæ, hactenus rationabiliter uti & gaudere consueverunt.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus patentes.

Teste meipso *apud Westmonasterium* Duodecimo die Junii Anno Regni nostri Undecimo.

Nos autem, Ordinationes, Concessiones, Remissiones, Consuetudines, Libertates, Quietantias, & Confirmationem prædictas, ac omnia & singula in dictis Carta & Confirmatione contenta, Rata habentes & Grata, ea pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, dilectis nobis nunc Mercatoribus & Vinetariis Ducatûs prædicti, & eorum Successoribus, Tenore Præsentium, CONCEDIMUS & CONFIRMAMUS, prout Carta & Confirmatio prædictæ rationabiliter testantur, & prout iidem Mercatores, & Vinetarii, & eorum Antecessores, Libertatibus & Quietantiis prædictis, vigore Cartæ prædictæ, hactenus rationabiliter uti & gaudere consueverunt. Ann. D. 1420. Hen. 6.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ *apud Westmonasterium* Vicesimo Secundo die Martii.

Pro Quadraginta Solidis solutis in Hanaperio.

De Confirmationibus.

Pro Monasterio Beccensi.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 13.

INSPEXIMUS quandam Cartam, celebris memoriæ, Domini *H* quondam *Regis Angliæ*, & Ducis Normanniæ, Nobilis Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

H. Rex Angliæ, Dux Normanniæ & Aquitanniæ, & Comes Andegaviæ, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Justiciariis, & omnibus Ministris & fidelibus suis, Francis & Anglis, totius Angliæ & Normanniæ, Salutem.

Sciatis Me Concessisse & Confirmasse, in perpetuam Eleemosinam, pro Salute meâ & Hæredum meorum, & pro Animabus Patris mei & Matris meæ *Matildis Imperatricis*, & omnium Antecessorum meorum, Deo & Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Prato Rothomagensi, & Monachis Becci ibi Deo servientibus, ex Dono Matildis Reginæ, Melvillum, &c.

Nos autem, Cartam prædictam, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* Vicesimo secundo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Ecclesia de Bono Portu.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibidem. m. 6. 5. 4.

INSPEXIMUS quandam Cartam, celebris memoriæ, Domini *Richardi*, *quondam Regis Angliæ*, & Ducis Normanniæ, Progenitoris nostri incliti, in hæc verba,

Richardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, Dux Normanniæ & Acquitaniæ, Comes Andegaviæ, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Senescallis, Præpositis, Ballivis, & omnibus Ministris & fidelibus suis totius Terræ suæ, Salutem.

Sciatis Nos Dedisse, & Concessisse, & præsenti Cartâ nostrâ Confirmasse, pro Salute Animæ nostræ, & Antecessorum nostrorum, in puram & perpetuam Eleemosinam, Deo & Ecclesiæ beatæ Mariæ de Bono Portu, quæ in Foresta nostra de Bord Sita est & Fundata, &c.

Nos autem, omnia & singula, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* Vicesimo Sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

---

* *Pro Fratribus de Gouffer.* * IX. 871.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibidem. m. 13.

INSPEXIMUS quandam Cartam, celebris memoriæ, Domini *Richardi*, *quondam Regis Angliæ*, & Ducis Normanniæ, Nobilis Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

Richardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, Dux Normanniæ & Acquitanniæ, Comes Andegaviæ, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, & omnibus Ministris & fidelibus suis totius Terræ suæ, Salutem.

Sciatis Nos Concessisse, & præsenti Cartâ nostrâ Confirmasse, Deo & Sanctæ Mariæ de Gouffer, & omnibus Fratribus ibidem, &c.

Nos autem Cartam & Literas prædictas, &c.

Teste ut supra Tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Monasterio Sancti Nicholai Bajocen.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 12.

INSPEXIMUS Cartam, celebris memoriæ, *Henrici quondam Regis Anglorum*, Ducis Normannorum, &c. Nobilis Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Anglorum*, Dux Normannorum, Comes Acquitaniæ, Archiepiscopo Rothomagensi & omnibus Episcopis, Comitibus, Baronibus, Vicecomitibus, & omnibus Ministris & fidelibus suis de Normannia, Salutem.

Sciatis Me Concessisse, & Dedisse, & præsenti Carta Confirmasse, in perpetuam Eleemosinam, xx Præbendas quas *Willielmus Illustris Rex Anglorum*, Proavus meus, stabilivit de Redditibus

Ann. D. fuis in Civitate Bajocenfi, Confratribus Leprofis in Monafterio
1420. Sancti Nicholai Bajocenfis, fub Religione, &c.
Hen. 5.

Nos autem Cartam prædictam, &c.
Tefte Rege apud *Caftrum fuum Rothomagi* Quarto die Aprilis.

Per ipfum Regem.

Pro Abbathia de Lonlay.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1420 INSPEXIMUS quafdam Literas Patentes *Petri quondam Comitis*
An. 8. *de Alenconio*, factas in hæc verba,
H. 5.
Ibid. NOUS, *Pierres Conte d'Alencon*, Seigneur de Fougieres, &
m. 7. Viconte de Beaumont, Faifons favoir a tourz Prefcens & Avenir, de la Partie de, noz bien Amez en Dieu, les Religieux, Abbe & Convent de noftre Dame de Lonlay, en noftre Chancellerie de Daufront, ou Diocefe du Mans, Nous avoir efte monftre, &c.

Nos autem Cartas & Literas, &c.
Tefte Rege apud *Caftrum fuum Rothomagi* Undecimo die Aprilis.

Per ipfum Regem.

Pro Domo Dei Beatæ Magdalenæ.

Ann. D. REX Archiepifcopis, Epifcopis, Abbatibus, Prioribus, Du-
1420. cibus, Comitibus, Baronibus, Ballivis, Jufticiariis, Præpo-
An. 8. fitis, Vicecomitibus, Miniftris, & omnibus Fidelibus fuis, Salu-
H. 5. tem.
Ibid. INSPEXIMUS Literas Patentes, celebris memoriæ, *Philippi,*
m. 8. *quondam Francorum Regis*, Progenitoris noftri, factas in hæc verba,

Philippus, Dei gratiâ, *Francorum Rex.*
Notum facimus quod, cùm, inclitæ recordationis, *Ludovicus Avus nofter*, pro fuæ, Genitorum, & Anteceflorum fuorum A-
* IX. nimarum Salute, Domui Dei * beatæ Mariæ Magdalenæ de Ro-
872. thomago Septem Quadrigatas Bofci mortui, &c.

Nos autem omnia, &c.
Dat. per manum noftram *apud Caftrum noftrum Rothomagi* Duodecimo die Aprilis.

Per ipfum Regem.

Pro Abbathia Gemmeticenfi.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1420. Quofdam CIROGRAPHOS five ANTIQUAS SCRIP-
An. 8. TURAS,
H. 5. Nobis in Cancellaria noftra, ex parte, dilectorum nobis in
Ibid. Chrifto, Abbatis & Conventus de Gemmeticis exhibitas & often-
m. 16. fas,

Quamplura Dona & Conceffiones, eidem Abbatiæ per nonnullos Deo Devotos Conceffa, continentes,

Qui quidem CIROGRAPHI five ANTIQUÆ SCRIPTURÆ nullo funt, nec unquam fuerunt aliquo, Sigillo muniti,

Et qui in fuis quibufdam partibus, propter Vetuftatem nimiam & Palpationem frequentem, detrimentum aliquod fuftinebant,

INSPEXIMUS in hæc verba,

IN NOMINE PATRIS, & FILII, & SPIRITUS SANCTI;

Ego *Drogo*, nutu fuperni Regis, *Comes Patriæ Ambianenfis*, Vitam & Sanitatem Chriftianis omnibus cum Vitæ utriufque profectibus,

Volo notum effe, &c.

Nos autem, CIROGRAPHOS five ANTIQUAS SCRIPTURAS prædictas, ac omnia & fingula in eis contenta, quoad Dona & Conceffiones præfatæ Abbatiæ, infra Regnum noftrum Franciæ, ac Ducatum noftrum Normanniæ, facta & conceffa, Rata Habentes & Grata, ea pro Nobis & Hæredibus, quantum in Nobis eft, Acceptamus & Approbamus, ac, dilectis nobis in Chrifto, nunc *Abbati & Conventui* Loci prædicti, & Succefforibus fuis, imperpetuum Tenore Præfentium, Concedimus & Confirmamus, prout Cartæ, Literæ, & Scripta prædicta rationabiliter Teftantur, & prout iidem Abbas & Conventus, & Prædeceffores fui, Donis & Conceffionibus prædictis, infra Regnum Franciæ & Ducatum noftrum prædicta, hactenus rationabiliter ufi funt & Gavifi;

Intentionis tamen noftræ non exiftit quòd, per hanc Confirmationem, præfatis Abbati & Conventui, & Succefforibus fuis, adverfus Nos, feu quemcumque alium quomodolibet, in Poffeffione vel Proprietate, Jus novum acquiri valeat, Nobifque aut quibufcumque noftris Subditis præjudicium aliquod generetur, nec etiam quod prædicti Abbas & Conventus, feu Succeffores fui, aliquod Jus vel Clameum fuper aliquibus Poffeffionibus, infra Regnum noftrum Angliæ, colore præfentis Confirmationis, Habeant, Vindicent, five Clament in futurum.

In cujus, &c.

Tefte Rege apud *Caftrum fuum Rothomagi*, Vicefimo Septimo Ann. D.
die Martii. 1420.
Hen. 5.

Per ipfum Regem.

Pro Capellano perpetuo infra Caftrum Rothomagi, ob Victoriam in Conqueftu Normanniæ, Conceffio Regis.

REX Archiepifcopis, Epifcopis, Abbatibus, Prioribus, Du- Ann. D.
cibus, Comitibus, Baronibus, Jufticiariis, Ballivis, Vice- 1420.
comitibus, Præpofitis, Miniftris, & aliis Fidelibus fuis, Salu- *An.* 8.
tem. *H.* 5.
Sciatis quod, *Norm.* 8.
De Gratia noftra fpeciali, & in Suftentationem & Incrementum *H.* 5. *p.* 1.
Statûs cujufdam Capellani perpetui in quadam Capella, infra Ca- *m.* 28.
ftrum noftrum de Rouen, per inclitos Progenitores noftros Fundata,
Conceffimus, pro Nobis, Hæredibus, & Succefforibus noftris,
quantum in nobis eft, *Roberto de Bofco*, Religiofo Hofpitalis five
Domûs Dei beatæ Mariæ Magdalenæ Rothomagi, nunc * Ca- * IX.
pellaneo Capellæ prædictæ, quod Ipfe, & Succeffores fui, quo- 873.
tiens & quando Nos, aut Hæredes, feu Succeffores noftros, Duces Normanniæ, in Caftrum feu Villam noftram de Rouen venire contigerit, habeant & percipiant, in Curia & Hofpitio noftro, pro Se & quodam Clerico fuo in Capella prædicta Defervituro,

Quolibet Die, quo Carnes comedentur, dum ibidem fteterimus & fuerimus, Duodecim Panes, Unum Ferculum de Carnibus, Unum Caput de Pullaille, & Duas Quartas Vini ad Menfuram Parifius,

Pro quolibet verò Die, quo Pifces comedentur, Panem & Vinum habeant & percipiant in forma fupradicta, & cum hoc unum Ferculum de Pifce, bonum & fufficiens, fecundum quod Dieta exigit & requirit:

Et ulterius,

De uberiori Gratia noftra, *& ob gloriofam Victoriam, quam, Plafmator Hominis, Deus, fua immenfa bonitate, de Inimicis noftris, in Conqueftu noftro Normanniæ, Nobis tribuit*, & ut eidem fummo Deo in Capella prædicta magis honorificè & laudabilius ferviatur,

Maximè pro eo quod cùm, ut accepimus, Redditus & Proventus Capellæ prædictæ ad Luminaria, in Celebrationibus Miffarum, & fpecialiter in Levatione Corporis Jefu Chrifti, neceffaria & requifita, non fufficiunt,

Damus & Concedimus præfato *Roberto*, & Succefforibus fuis Capellanis Capellæ prædictæ,

Ad Exorandum fpecialiter pro falubri Statu noftro dùm vitam gerimus in humanis, & pro anima noftra cùm ab hac luce migraverimus, & Animabus Parentum & Progenitorum noftrorum, & omnium Fidelium defunctorum,

Et ad inveniendum Luminaria pro Celebrationibus Miffarum neceffaria & requifita, & quandam Torcheam ad Ardendum in Levatione Corporis Jefu Chrifti,

Quinque Libras & quindecim Solidos Turonenfes, percipiendos fingulis Annis de & fuper Reventionibus, Provenientibus de Vicecomitatu noftro de Rouen, per manus Vicecomitis noftri ibidem pro tempore exiftentis, ad Terminos *Pafchæ* & *Sancti Michaelis*, per æquales Portiones, *Imperpetuum*,

Mandantes tam Vicecomiti noftro de Rouen, qui nunc eft, vel qui pro tempore fuerit, quod præfato nunc Capellano, & Succefforibus fuis, dictas Quinque Libras & Quindecim Solidos Turonenfes, de Reventionibus Vicecomitatûs prædicti, extunc fingulis Annis, ad Terminos prædictos, folvat,

Quam, dilectis & fidelibus noftris, Præfidenti & Gentibus de Camera noftra Compotorum, qui pro tempore fuerint, quod ipfi, vifis Præfentibus ac Literis Acquietanciæ Capellani prædicti, id, quod eis conftare poterit ipfum Vicecomitem eidem Capellano in hac parte rationabiliter folviffe feu extunc folvere, eidem Vicecomiti, in Compoto fuo, de tempore in tempus, debitè Allocent;

Provifo femper quod præfatus *Robertus*, & Succeffores fui prædicta, Divina Obfequia, in Capella prædicta juxta Ordinationem ante hæc tempora factam, debitè faciant & facere teneantur.

Hiis Teftibus,

Venerabilibus Patribus,
Philippo Wygornienfi, Cancellario noftro Normanniæ,
Et *J. Roffenfi*, Cuftode Privati Sigilli noftri,
Epifcopis:
Cariffimo Fratre noftræ *Thoma Clarentiæ*,
Et *Thoma Exoniæ*, Avunculo noftro cariffimo,
Ducibus:
Prædilectis Confanguineis noftris,
Johanne Huntingdoniæ,
Edmundo Marchiæ,
Ricardo Warrewicæ,
Et *Johanne Marefcallo*,
Comitibus:
Henrico Fitz Hugh Camerario noftro,
Et *Waltero Hungerford* Senefcallo Hofpitis noftri,
Militibus;
Et aliis.

Dat. per Manum noftram apud *Caftrum noftrum Rothomagi* vicefimo quarto die Martii.

Per ipfum Regem.

De

Ann. D. 1420. Hen. 5. • IX. 874.

* De Treugis, inter Regem & Consanguineum Franciæ, Prorogatis.

An. 8. H. 5. Norm. 8. H.5.p.1. m. 29.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quod,

Cum nuper,

Pro bono Pacis, inter Nos, & Serenissimum Principem & Consanguineum nostrum *Franciæ*, ac etiam Franciæ & Angliæ Regna, Tractandæ & feliciter concludendæ,

Nos, ex Magni Concilii nostri deliberatione & assensu, certas Treugas, sive Guerræ Abstinentias, cum præfato Consanguineo nostro, Generales tam per Terram, quam per Mare; videlicet,

Per Terram à Vicesimâ quartâ die Decembris, ultimò præteritâ,

Et per Mare à vicesimâ primâ die ejusdem Mensis Decembris,

Usque ad primam diem Martii, proximò nunc elapsum inclusivè,

Fecerimus, Inierimus, Concordaverimus, & Acceptaverimus, prout in Literis, de & super Treugis illis hinc & inde confectis, pleniùs apparere poterit,

Quas quidem Treugas, sive Guerræ Abstinentias, certis motivis & urgentibus Causis ad hoc Nos moventibus, sæpius & ultimatè usque ad ultimum Diem instantis Mensis Martii, proximò nunc venturum, inclusivè prorogari, extendique, fecerimus & elongari,

Nos jam,

Pro eo quod, ipsarum Treugarum, sive Guerræ Abstinentiarum, Prorogatione durante, obstantibus diversis Impedimentis, nondum aliquid super illâ speratâ Pace quomodolibet Appunctuatum fuerit seu Conclusum,

Prædictas Treugas seu Guerræ Abstinentias hujusmodi, juxta formam, vim, & effectum earumdem, adhuc de novo, usque Quintumdecimum Diem Aprilis proximò futurum inclusivè, ex certa scientia nostra, avisamentóque Concilii nostri, Prorogamus, Extendimus, & Elongamus.

Tamen ab eisdem Treugis, sive Guerræ Abstinentiis, sic Prorogatis, extensis, & elongatis, excipiuntur & omnino excluduntur Castrum, Castellania, & Præpositura de Beaumont super Oyse, Degentesque & Habitantes in eisdem,

Quæ Omnia & Singula, sic Prorogata, extensa, & elongata, (Exceptis Præexceptis) per Nos & Subditos nostros Teneri volumus & inviolabiliter Observari, ac ea Teneri & Observari firmiter injungendo Mandamus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Vicesimo Septimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Permutatione Beneficiorum.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

REX, Vicario Generali *Pandulphi Confirmati Episcopi Constanciensis*, ipso Confirmato in remotis agente, Salutem.

Cùm *Johannes Feret*, Capellanus Capellæ perpetuæ de Bannert situatæ in Parochia de Alencona Constanciensi Diœcese, & *Jacobus Fumee*, Vicarius perpetuus de Quiebon ejusdem Diœcesis, Beneficia sua prædicta intendant, ut asserunt, adinvicem Canonicè Permutare,

Nos ad dictum Capellam præfatum *Jacobum*, ex causa hujusmodi Permutationis faciendæ, Vobis Præsentamus,

Intuitu Charitatis rogantes quatinus ipsum *Jacobum* & Capellam prædictam, ex causa prædicta, Admittatis, & Capellanum Institutatis in eadem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* xxviii. die Martii.

• IX. 875.

* Littera Ducis Burgundiæ pro Abbate de Mortemer.

A, Trethault & Trespuissant Prince, & mon Treschier Seigneur & Cousin, le Roy d'Angleterre.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cotton. Caligula D. 5.

T*Reshault & Trespuissant Prince, mon Treschier Seigneur & Cousin*, Je me Recommande a Vous.

Et Vous Plaise Savoir que, Reverende Pere en Dieu, *l'Abbe de Mortemer*, de l'Ordre de Chisteaulx, ou Diocese de Rouen,

Pour Cause des bons Services qu'il a fait a feu mon Treschier Seigneur & Pere (qui Dieu pardoint) aussi pour les Guerres de ce Royaume, & pour plusieurs autres Occupations, tant pour le fait de *l'Eglise* au Concile de Constance ou quel il a este, comme pour les Frais de son Ordre,

N'a peu aler ne Reparer en sa dicte Abbaye de Mortemer, Ains en a este Absent l'Espace environ Trois Ans,

Par quoy Il se doubte que on ne lui vueille faire aucun Empeschement en sa dicte Abbaye, Se par Vous ne lui est sur ce pourveu de Remede Raisonnable,

Et pour ce (*Treshault & Trespuissant Prince mon Treschier Seigneur & Cousin*) Je Vous Prie, le plus affectueusement que Je puis, que, pour Consideration des Choses dessus dictes, & que le dit Abbe est bon Preudomme, Solempnel Maistre en Theologie, Il le Vous Plaise tenir pour Excuse, en tele Maniere que Vous ne lui souffrez faire aucun Empeichement a sa dicte Eiglise, ne a sa Personne; Mais qu'il en puisse Joir comme il a fait autresfois:

Ann. D. 1420. Hen. 5.

En ce faisant Vous me ferez tresgrant Plaisir & Singulier; Et, se Chose voulez, que Je puisse, mandez le moy, & Je l'Ecomplira tresvolentiers, Ce scet nostre Seigneur, qui vous ait en sa Sainte Garde, & doint bonne Vie & longue.

Escript *a Troyes* le iii. Jour d'Avril.

Vostre Cousin,

Le Duc de Bourgongne, Conte de Flandrez, d'Artoix, & de Bourgongne,

BORDES.

Pro Clerico de Coquina, de Prebenda Data.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H.5.p.1. m. 26.

REX Dedit & Concessit, dilecto Clerico suo, *Roberto Allerton*, Clerico de Coquina sua, Præbendam de Croprede in Ecclesia Cathedrali Lincolniæ, quam nuper optinuit in eadem Magister *Richardus Flemmyng*, & quæ ad Regis Donationem spectat, de præsenti, ratione Temporalium Episcopatûs Lincolniæ, in Manu Regis existentium, HABENDAM cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste ut supra, quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est Custodi Spiritualitatis Episcopatûs prædicti, Sede vacante, quòd ipsum *Robertum* ad Præbendam prædictam admittat, & ei Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignari faciat.

Teste ut supra.

ET Mandatum est etiam *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ, quòd eidem *Roberto* Stallum in Choro, & Locum in capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignent.

Teste ut supra.

• IX. 876.

* De Sacramento Fidelitatis præstito, & Abbate non molestando.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H.5.p.1. m.15.d.

REX, dilectis & fidelibus suis, Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon Ballivis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis Ducatûs nostri Normanniæ quibuscumque, vel eorum Locatenentibus, Salutem.

Notum vobis facimus quod, dilectus nobis in Christo, *Rogerus Sorel*, Abbas Sancti Petri de Pratellis, Sacramentum Fidelitatis (ad quod, ratione Temporalium dictæ Abbatiæ, infra Ducatum nostrum prædictum existentium, Nobis tenebatur) fecit & præstitit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Abbatem recepimus & admisimus, nostro & alieno Jure salvo,

Vobis & cuilibet vestrûm Mandantes nè prædictum Abbatem, prætextu dicti Fidelitatis Sacramenti, nobis non præstiti, in præfata Abbatia, nec in ejusdem partibus quibuscumque, perturbetis, molestetis, aut inquietetis, vel perturbari, molestari, seu inquietari permittatis à quocumque.

Set, si prædicta Abbatia vel aliquid ejusdem sit ad hoc impeditum, id Abbati antedicto deliberetis, seu deliberari faciatis à quocumque.

Teste ut supra Quinto die Aprilis.

Super Captione proditoria Ducis Britanniæ, Ducissæ ad Regem Litera.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Autogr.

T*Reshault & Puissant Prince & mon Redoubte Seigneur.*

Plaise vous Savoir que, empres que, Reverend Pere en Dieu, *l'Evesque de Nantes*, Chancelier de Bretaigne, & le *Seigneur de Montauban*, s'ont partiz de moy pour aler devers vous, au plus tost qu'il s'est peu faire, & en leur Compaignie Messere *Raoul le Saige*, Messere *Henry de Inch*, ou l'un d'iceix, est le dit Messere *Henry* arive, par devers moy, o Lettres de vous, Escriptes a Rouan le xxvi. Jour de Mars darrain:

Par les quelles yl vous a pleu me faire savoir de vostre Estat, & que vous aviez Receu & Recuez en tresgrant Desplaisance la desloyale & mauvaise Prinse de, mon tresredoubte Seigneur Espouz, *Monseigneur le Duc*, & sa Detencion Illicite:

En me Induisant & priant de Prendre sur ce Confort, sur Consideration & ferme Esperance que nostre Seigneur ne lessera pas telle Inquite Impugnie,

Et que, en toutes Choses, que vous pourrez bonnement faire a mon Plaisir & Confort, & pour l'aise du Paiis de Bretaigne, & durant la Detention de mon dit Seigneur, & que ainsi feray desolee, a Procurer sa Delivrance par toutes Voies deues & raisonables, je vous trouveray inclins, & de bonne Volunte si avante comme de bonne Raison fere le pourrez:

Des quelles Choses dessus dictes je vous Remercie, tant humblement & de cuer, comme je puis plus, & assez ne vous en pourroie remercier:

Et de l'Offre, que m'avez faicte, je l'aie receue en grant Honeur & Reverance, comme il appartient de Raison & bien

fare

Ann. D. 1420. Hen. 5. faire le doy, & Prier a Dieu qu'il le Vous vuelle remunerer; &, de moy, je m'en tiens & tendroy a jamais plus Obligee a vous.

Et, quant est de mon Confort, je ny voy voie nulle jusques ad ce que j'aye la Personne de Monseigneur:

Et de sa Prinse j'ay este telement dolente, & uncores suis, que, si Dieux ne y pourvoit, & de brief, je espoire que ma vie sera bien brieve.

Et s'il vous plaisoit, de vostre Honeur & Courtoisie, en regardant ma grant Desolation, comme vous povez penser, vouloir entendre a la Delivrance de beau *Frere de Rechemond*; ou le prester a moy & au Pais de Bretaigne pour un Temps; vous me alegerez fort de ma Tristaice & Doleur, & espoir me garderez de Mort; car par ce je aure esperance a de brief recouvrer la Personne de mon dit Seigneur & Espoux; &, en oultre, ferez

• IX. 877. au dit Pais un tel plaisir, qu'il ne sera jamais oubliz, & * vous en sera a jamais a tenu, & ferez cause de Venger ceste Mauvaise & desloyale Traison:

Quelle Chose tant comme le Monde durera vous sera reputee en Honeur & Vaillance, & bien appartient a un si hault Prince & Roy comme vous.

Et pour ceste Cause & autres, je & les Seigneurs du dit Pais de Bretaigne envoions par devers vous les dessusdiz *Evesque*, *Seigneur de Montauban*, & le dit *Messire Raoul*, o Pouvoir de entendre au fait de la Delivrance du dit beau Frere, comme ilz vous apparestoiont:

Si vous Supplie de les recevoir benignement, & a la Suplication, qu'ilz vous feront depar moy, mestre gracieux & de bon Aire, comme je y ay ma Seurte & Fiance; & plus a moy, qui suis une Femme desconfortee, que ne ferrez a nul autre.

Et ne vous doubtez point que ce, qu'il vous sera Promis, vous sera tresbien tenu, sans nulle Faulte.

Treshault & Puissant Prince & mon Redoubte Seigneur,

Vous plaise sur ce & autrement tousdiz moy Mander, & fere savoir voz bons Plaisirs, pour les faire & acomplir tresvoluntiers & de bon Cuer, au Plaisir du Benoist Saint Esperit, qui vous ait en sa Sainte & especiale Garde.

Escript a *Vennes* le v. Jour d'Avrill.

Vestre Seur,

La Duchesse de Bretaigne, Contesse de Montfort & de Rechemond.

Tractatus & Articuli, pro Personali Conventione Trecis habenda, & Pace concludenda, Preliminares.

Ann D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Autogr. CArolus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem, & optatæ diu Pacis Fœdera firmiter conservare & amplecti.

Licet celebres Tractatus atque varii,

Pro Franciæ & Angliæ Regnorum redintegranda Pace, evellendisque Diffidiis, inter, claræ memoriæ, Nobiles Progenitores nostros, ac, inclitæ recordationis, Progenitores Serenissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Consanguinei nostri, eundemque Consanguineum nostrum & Nos, hactenus habiti,

Expectatum inde Pacis fructum non attulerint,

Nos nichilominus,

In nostræ conscientiæ libramine ponderantes sinceriter quam grandia, quam irreparabilia Mala, quamque enormem Læsionem, & universalem atque immedicabilem plagam, dictorum Regnorum deploranda Divisio, non eis solum, sed toti, proch dolor! Ecclesiæ Militanti hactenus intulerit,

Nuper cum, præfato Illustrissimo Principe, *Henrico Rege Angliæ*, Consanguineo nostro, Pacis Tractatum resumpsimus,

In quo tandem, post plurima nostrorum Collationes mutuas & Colloquia (illo nostris effectum largiente desideriis, qui Pacem pollicetur hominibus bonæ voluntatis) inter eundem Consanguineum nostrum & Nos CONCLUSUM est & CONCORDATUM in eum qui sequitur modum,

INPRIMIS, quod præfatus *Rex Henricus* Consanguineus noster, accipiet & habebit in Conjugem præclarissimam Puellam, *Katherinam Filiam nostram* & Illustrissimæ Conthoralis nostræ, absque Onere aliquo ob id Nobis, aut aliis quibuscumque suis Amicis, aut Subditis Regni Franciæ, Imponendo:

Et quod, per eum modum, Nos & præfatam Illustrissimam Conthoralem nostram efficiet sibi Patrem & Matrem, & Nos ut Patrem & Matrem suos habebit & pro talibus venerabitur, ac ut decet venerari tales & tantos Principem & Principissam, ymo & præ cunctis aliis Temporalibus Personis Mundi.

ITEM, quod dictus *Rex Henricus non turbabit, nec inquietabit, seu impediet Nos, quominus teneamus & possideamus, quoad vixerimus* quatenus tenemus & possidemus de præsenti, *Coronam & Dignitatem Regalem Franciæ*, & Redditus, Fructus, & Proventus eorumdem, ad Sustentationem Status nostri & Onerum Regni; & *præfata Serenissima Conthoralis nostra etiam teneat, quamdiu vixerit, Statum & Dignitatem Reginæ*, secundum morem Regni prædicti, cum parte præfatorum Redditiuum & Proventuum sibi congrua & convenienti.

ITEM, quod, immediate post Obitum nostri *Karoli* Regis, & extunc deinceps, * *Corona & Regnum Franciæ*, cum eorum Juri-

• IX. 878. bus & Pertinentiis universis, manebunt & erunt ipsius *Regis Henrici*, & Hæredum suorum imperpetuum.

ITEM, quod, pro eo quod Nos, *Karolus Rex* supradictus, tenemur, ut plurimum, & præpedimur adversa Valitudine per eum modum quod non commode poterimus in Persona nostra intendere seu vacare disponendis Regni negotiis, idcirco, ad totam vitam nostram, Facultas & *Exercitium Regendi & Disponendi Rempublicam prædicti Regni Franciæ*, cum Consilio Nobilium & Prudentum ejusdem Regni Nobis Obedientium, qui Commodum & Honorem ipsius Regni dilexerint, penes supradictum *Regem Henricum* sint & maneant; ita ut ipsum per seipsum & etiam per alios, quos cum Consilio præfatorum Nobilium ad hæc duxerit deputandos, Regere possit & Gubernare. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Quibus quidem Facultate & Exercitio Regendi, sic penes ipsum *Regem Henricum* existentibus, ipse efficaciter & fideliter, pro Posse suo Laborabit & Intendet ad id, quod esse possit & debeat ad Honorem Dei, ac nostri, & præfatæ Conthoralis nostræ, necnon ad Bonum Publicum dicti Regni; & ad ipsum Regnum, cum Consilio & Auxilio Procerum, Magnatum & Nobilium ejusdem Regni, Defendendum, Transquillandum, & Pacificandum, ac Regendum secundum exigentiam Justitiæ & Æquitatis.

ITEM, quod Proceres, Magnates, & Nobiles, ac Status Regni prædicti, tam Spirituales, quam Temporales, necnon Civitates, & notabiles Communitates, ac Cives & Burgenses Villarum ejusdem Regni, Nobis, Karolo supradicto, pro tempore obedientes, præstabunt Juramenta quæ sequuntur,

INPRIMIS, *quod dicto* Regi Henrico, *facultatem & exercitium Disponendi & Regendi dictam Rempublicam gerenti, ac Jussionibus suis, humiliter & obedienter in omnibus, Exercitium Regimenis dicti Regni concernentibus, & per omnia parebunt & intendent.*

ITEM, *quod ea, quæ inter* præfatum Regem Henricum, *&* Nos, Karolum Regem prædictum, *ac* præfatam conthoralem nostram, *cum Consilio eorum, quos Nos, præfata Conthoralis nostra ac dictus* Rex Henricus *ad hæc duxerimus adhibendos, Appunctuata fuerint & Concordata, ipsi Proceres & Magnates, Nobiles & Status Regni prædicti, tam Spirituales, quàm Temporales, necnon Civitates, & notabiles Communitates, ac Cives & Burgenses Villarum ejusdem Regni, quatenus eos & singulos eorum concernere poterit, in omnibus & per omnia bene & fideliter observabunt, & pro Posse suo sic facient a quibuscumque observari.*

ITEM, *quod, continue ab Obitu, & post Obitum nostri*, Karoli *supradicti, erunt ipsi Fideles Homines Ligei ipsius* Regis Henrici *& Hæredum suorum, ac pro Domino suo Ligeo ac Supremo, & vero Rege Franciæ, absque oppositione, contradictione, seu difficultate, Recipient & Admittent & pro tali Obedient, & quod, præterquam Nobis* Karolo *supradicto, nulli unquam post hæc, tanquam Regi aut Regenti Regni Franciæ, obedient, nisi* Regi Henrico *supradicto & Hæredibus suis.*

ITEM, *quod non erunt in Consilio, Auxilio, vel Assensu, quod dictus* Rex Henricus *perdat Vitam & Membrum seu capiatur mala Captione, aut quod patiatur Dampnum seu Diminutionem in Persona, Statu, Honore, seu Rebus; verum, si quid tale contra eum moliri seu machinari noverint, illud pro Posse suo impedient, ac eidem* Regi Henrico, *quam celerius poterunt, per seipsos, seu Nuncio, vel Literis, intimabunt.*

ITEM, Concordatum est quod *præfata Filia nostra Dotabitur, quemadmodum Reginæ Angliæ hactenus Dotari consueverunt* (videlicet) ad Summam Quadraginta Milium Scutorum annuatim; quorum Duo semper valeant unum Nobile Anglicanum.

ITEM, quod, dictus Consanguineus noster, *Rex Henricus* laborabit, pro Posse suo, & quàm citiùs commodè fieri poterit, ad Ponendum in Obedientiam nostram omnes & singulas Civitates, Villas, Castra, Loca, Patrias, & Personas, infra Regnum Franciæ Nobis Inobedientes & Rebelles, tenentes Partem illam, seu existentes de Parte illâ, vulgariter dicta *Dalphini seu Armeniaci*, & præsertim illa Loca de prædictis quæ sunt citra Flumen Ligeris, ad effectum ut Patria, citra Flumen prædictum, efficiatur magis unita, ut per hoc in ipsa commodius laborari possit, & Marchandisæ sic liberius suum Cursum habere;

Ita quod omnes & singulæ Conquestæ, extra Ducatum Normanniæ, in Regno Franciæ, per dictum Consanguineum nostrum, super Inobedientes nobis fiendæ, erunt & fient ad Utilitatem nostram:

• Et quod idem Consanguineus noster, pro posse suo, faciet • IX. 879.
quod omnia & singulæ Terræ & Dominia, constituta in Locis sic Conquærendis, spectantia ad Personas nunc Nobis Obedientes, quæ jurabunt observare præsentem Concordiam, restituentur dictis Personis ad quos spectant.

ITEM, quod, quandocumque contigerit, favente Domino, præfatum Consanguineum nostrum ad Coronam Regni Franciæ pervenire, Ducatus Normanniæ, necnon omnia & singula Loca per eundem Consanguineum nostrum in Regno Franciæ Conquisita, erunt sub Ditione, Obedientia, & Monarchia Coronæ Franciæ supradictæ.

ITEM, Concordatum est quod omnes & singulæ Personæ Ecclesiasticæ, Beneficiatæ in Ducatu Normanniæ, aut aliis quibuscunque Locis in Regno Franciæ, eidem Consanguineo nostro subjectis, Nobis Obedientes, & Faventes Parti Burgundiæ, quæ jurabunt servare præsentem CONCORDIAM, Restituentur, ad Beneficia sua Ecclesiastica, in Ducatu seu Locis proximò dictis constituta.

ITEM, quod omnes & singulæ Personæ, Nobis Obedientes, & Faventes Parti illæ quæ dicitur Burgundiæ, quæ jurabunt servare præsentem CONCORDIAM, habeant Terras & Tenementa sua quæcunque in Ducatu Normanniæ, aut aliis quibuscumque Locis in Regno Franciæ, dicto Consanguineo nostro subjectis, quæ vel qui per eundem Consanguineum nostrum aliis seu alii Donata non fuerint.

ITEM, quod ad totam Vitam nostram, in omnibus Locis, nobis nunc vel in futurum subjectis, Literæ Communis Justitiæ, necnon Concessiones Officiorum, Beneficiorum, & aliarum Donationum

Ann. D. 1420. Hen. 5. nationum, Pardonationum, seu Remissionum, & Privilegiorum, scribi debebunt & procedere sub Nomine & Sigillo nostris:

Quia vero Casus aliqui singulares evenire poterunt, qui humano ingenio non omnes poterunt prævideri, in quibus perquam necessarium esse poterit & opportunum quod præfatus Consanguineus noster *Rex Henricus* suas Literas scribi faciat; in hujusmodi Casibus, si qui occurrerint, licebit dicto Consanguineo nostro,

Pro Bono & Securitate nostris & Regiminis, eidem Consanguineo nostro, ut præfertur, competentum, ac pro vitandis Periculis & Dispendiis, quæ alias forent de verisimili secutura, etiam in Locis nobis subjectis,

Scribere suas Literas, quibus Præcipiet, Prohibebit, seu Mandabit, juxta naturam & qualitatem Negotii, ex parte nostrâ, & ipsius Consanguinei nostri tanquam Regentis.

ITEM, quod dictus Consanguineus noster, pro Posse suo, faciet quod Curia Parliamenti Franciæ custodiatur & observetur in Auctoritate & Superioritate suis, & sibi debitis, in omnibus & singulis Locis, nobis nunc aut in futurum subjectis.

ITEM,

Concordatum est quod dictus noster *Consanguineus, in Primordiis Assumptionis Regentiæ Regni prædicti, præstabit illud idem Juramentum, quod Reges Francorum hactenus præstare consueverunt in Coronatione sua*, seu Regentes ipsius Regni in Assumptione Regentiæ, quatenus hujusmodi Juramentum concernere poterit Bonum dicti Regiminis, aut Securitatem præsentis Concordiæ:

Et quod idem Consanguineus noster, pro Posse suo, providebit & faciet, quod ad Officia tam Justitiæ Parliamenti, quàm etiam Ballivatus, Præposituras, Senescalcias, & alia spectantia ad Gubernationem Dominii, necnon alia quæcunque in dicto Regno Franciæ, assumentur Personæ habiles, utiles, & ydoneæ pro bono, justo, pacifico, & transquillo Regimine dicti Regni & Administrationum eis committendarum, ac quod sint tales, quales, secundum Leges & Jura ejusdem Regni, & pro Utilitate & Commodo nostris & ipsius Regni, ad ea deputari deberent & assumi.

ITEM, quod omnia & singula Ecclesiæ, Universitates, & Studia Generalia, necnon Collegia Studentium, & alia Collegia Ecclesiastica, constituta in locis nobis nunc aut in futurum subjectis, seu in Ducatu Normanniæ, & aliis locis Regni Franciæ dicto Consanguineo nostro subjectis, Gaudebunt eorum Juribus & Possessionibus, Redditibus, Prærogativis, Libertatibus, Præeminentiis, & Franchisiis, eisdem in Regno Franciæ qualitercumque competentibus seu debitis; salvo Jure Coronæ Franciæ & alterius cujuscunque.

ITEM, quod idem Consanguineus noster, pro Posse suo, Tuebitur & Conservabit *omnes & singulos Pares, Nobiles, Civitates, Villas, Communitates, & singulares Personas*, Nobis nunc aut in futurum subjectas, in eorum Juribus, Consuetudinibus, Privilegiis, Præeminentiis, Libertatibus, & Franchisiis, eisdem competentibus sive debitis, in Locis quibuscunque nobis nunc aut in futurum subjectis.

* IX. 880. * ITEM, quod idem Consanguineus noster nullas Impositiones aut Exactiones imponet aut imponi faciet Subditis nostris absque Causa rationabili & necessaria, nec alias quàm pro Bono publico ipsius Regni Franciæ & secundum dictamen & exigentiam Legum & Consuetudinem rationabilium & approbatarum ejusdem Regni.

ITEM, quod dictus Consanguineus noster efficaciter, diligenter, & fideliter pro Posse suo, *laborabit & faciet quod Justitiæ Complementum administrabitur & fiet* in dicto Regno Franciæ, secundum Leges, Consuetudines, & Jura ejusdem Regni, absque Personarum acceptione; ac conservabit & tenebit Subditos Regni prædicti in Tranquillitate & Pace, ac pro Posse, tuebitur & defendet eosdem adversus Violentias & Oppressiones quascumque.

ITEM, quod, a tempore, quo præsens Tractatus Pacis, in CONVENTIONE PERSONALI nostri & dicti Consanguinei nostri, habenda pro Executione præsentis Concordiæ, fuerit hinc inde Juratus, dictus Consanguineus noster *Rex Angliæ jurabit quod, ad totam Vitam nostram, nullatenus Nominabit aut Scribet*, seu nominari aut scribi faciet, se *Regem Franciæ*, sed ab eodem Nomine se penitus abstinebit.

ITEM, Concordatum est quod *Nos ad totam Vitam nostram, Nominabimus, & appellabimus, & scribemus dictum Consanguineum nostrum*, in Lingua Gallicana, hoc modo, NOSTRE TRESCHIER FILZ, HENRY ROY D'ENGLETERRE, HERITIER DE FRANCE.

ITEM, Concordatum est quod Nos, super Præmissis omnibus & singulis, dicto Consanguineo nostro dabimus, faciemus, ac dari & fieri faciemus, nostras Literas Patentes, nostro Magno Sigillo sigillatas, necnon Literas Patentes, Approbatorias & Confirmatorias, carissimorum Contoralis nostræ & Filii nostri *Ducis Burgundiæ*, & aliorum Procerum & Magnatum dicti Regni nobis nunc vel in futurum Obedientium, quorum Literas, in ea parte, dictus Consanguineus noster a Nobis exigere voluerit.

ITEM, quod præfatus Consanguineus noster, simili modo, pro Parte sua, dabit & faciet, & dari & fieri faciet, super eisdem, suas Literas Patentes, suo Magno Sigillo sigillatas, necnon Literas Patentes, Approbatorias & Affirmatorias, præcarissimorum Fratrum suorum, & aliorum de Sanguine suo Regali, Procerumque & Magnatum sibi Obedientium, quorum Literas, in ea parte, ab eodem Consanguineo nostro exigere voluerimus.

Quæ omnia & singula Superscripta Nos, pro Nobis & Hæredibus nostris, quatenus nos concernere poterit, Nos & dictos Hæredes nostros, absque dolo, fraude, aut Malo Ingenio, Facturos, Observaturos, Impleturos, & Executuros Promittimus ac Juramus ad Sancta Dei Evangelia, per nos corporaliter tacta,

Et quod ea sic faciemus a nostris Subditis impleri & observari,

Ac quod Nos nec Hæredes nostri, ullo unquam tempore, veniemus in contrarium Præmissorum, aut alicujus eorundem quoquo modo, in Judicio, vel extra Judicium, directe, seu per obliquum, aut quovis exquisito colore. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Et quia, pro Executione & majori Firmitate Præmissorum, necessarium censetur & opportunum quod Nos & dictus Consanguineus noster Angliæ, & nobiscum carissima Contoralis nostra, & dicta Filia nostra, necnon Filius noster Dux Burgundiæ prædictus, aut, in eventum Impedimenti nostri saltem dictæ nostræ Contoralis & Filia Katherina, ac ipse Filius noster Dux Burgundiæ, Vice & Nomine nostris, cum præfato Consanguineo nostro Rege Angliæ personaliter conveniamus Loco & Tempore congruis & oportunis,

Et, dum de Loco, ad id congruo, tractaretur, visum nobis erat quod, consideratis Rerum, Temporum, & Negotiorum Circumstantiis, commodissimum foret CONVENTIONEM hujusmodi celebrari in loco aliquo prope Trecas (videlicet) infra sex Leucas ab eadem Villa; idcirco inter Nos & dictum Consanguineum nostrum,

Ita tamen quod, per sequentes Articulos, nullum præcedentibus Articulis, aut eorum effectu, seu vigori, præjudicium quoquomodo generetur,

Concordatum est in hunc modum,

Quod, dummodo præfatus Consanguineus noster suum accommodet assensum quod dicta CONVENTIO PERSONALIS celebretur in Loco sic, ut præfertur, prope Trecas, implebuntur & fient ea quæ sequuntur,

INPRIMIS, quod dicto Consanguineo nostro, seu suis in ea parte Deputato vel Deputatis, ex parte ejus id requirentibus, liberabuntur & tradentur, absque contradictione seu impedimento, *Villæ de Laigny supra Maternam*, vel *de Pont de Carrenton*, ad Electionem * Ipsius Consanguinei nostri, Necnon *Villæ de Provins & de Nogent* supra Secanam, unà cum dictarum Villarum Fortaliciis, & aliis Villis, Fortaliciis, sive Locis, necessariis eidem *Consanguineo nostro* pro hujusmodi CONVENTIONE fienda, Custodienda per Homines ejusdem Consanguinei nostri, * IX. 881.

Quæ tamen Villæ, Fortalicia, seu Loca, post finitam CONVENTIONEM prædictam, & Regressum dicti *Consanguinei nostri*, remitti debent Custodiæ illorum, qui de præsenti sunt Capitanei eorumdem, portantium Literas nostras de & super hujusmodi Liberatione eis facienda,

Quibus quidem Villis, sic existentibus in manibus dicti *Consanguinei nostri*, Subditi nostri nichilominus poterunt morari & habere congruum Transitum & opportunum per eisdem Villas.

ITEM, postquam *dictus Consanguineus noster* suis Literis Nos certioraverit se advenisse esse paratum ad CONVENTIONEM hujusmodi celebrandam, ex tunc, Tertio die sequenti (ipso die Certiorationis hujusmodi non computato) CONVENIEMUS personaliter in Loco, sic, ut præfertur, prope Trecas ad hoc eligendo, *Nos, præfatus Consanguineus noster*, ac dicti, *Contoralis*, *Filia*, & *Filius*: aut, in eventum Impedimenti nostri, saltem ipsi, *Contoralis Filia* & *Filius* nostri, pro Executione & Consummatione Præmissorum.

ITEM, Concordatum est quod, pro tempore Adventûs *dicti Consanguinei nostri* ad Locum dictæ CONVENTIONIS, ac Expectationis, & Regressûs supradictorum, ac generaliter quandocunque contigerit, pro Parte ipsius Consanguinei nostri, aliquem, vel aliquos, ire, immorari, seu redire ad Loca Nobis subjecta, occasione prædictæ CONVENTIONIS seu præsentis Negotii Pacis, poterunt ipsi, absque difficultate seu impedimento, in congruo & rationabili Numero, introire Villas & Loca clausa pro Emendis sibi Victualibus & aliis Necessariis.

ITEM, quod, ante Diem præsentis CONVENTIONIS, utraque, ex Nobis Partibus supradictis, deputabit certas Personas Notabiles, quæ, simul Convenientes, eligent Locum congruum & ydoneum inter Villas de Trecis & de Nogent, in quo dicta CONVENTIO PERSONALIS habebitur atque fiet.

ITEM, Concordatum est quod quælibet, ex Nobis Partibus supradictis, Diebus & Loco CONVENTIONIS supradictæ, poterit secum ducere & habere, in eodem loco, Duo Milia & Quingentas Personas Armatas vel non Armatas, ad arbitrium & electionem ipsius Partis, & totidem Equos, & non ultra; & quod reliquam Multitudinem Gentium suarum expectare faciet in Villis seu Domibus, in quibus degunt, seu eis pro Hospitio assignatis.

ITEM, quod, in Loco dictæ CONVENTIONIS, cuilibet, ex Nobis Partibus supradictis, per dictas Personas, sic, ut præfertur, deputandas, assignabitur certus Limes: Et quod Pars, cui Limes hujusmodi assignatus fuerit, continebit & expectare faciet, pro tempore quo Nos, Partes prædictæ, personaliter Conveniemus, Gentes suas; Ita quod hujusmodi Limites non transgredientur, eundo pro tempore illo versus Limitem alterius Partis, nisi Personæ illæ de quibus Communiter placuerit Nobis Partibus supradictis, Ita quod Limes unius Partis distabit à Limite alterius ad tantum, quantum videbitur discretionibus eorum per quos hujusmodi Limites assignabuntur: inter quos Limites, ad Locum aliquem æquè distantem & intermedium, ponetur Mensa, ad quam Nos, Partes prædictæ, debemus personaliter convenire.

ITEM, Concordatum est quod utraque, ex Nobis Partibus supradictis, pro tempore prædictorum Adventûs *dicti Consanguinei nostri*, Expectationis suæ, & Regressûs, assistet alteri, & eandem defendet contra quoscumque ei Insultare seu Nocere conantes: & quod, durante tempore prædicto, neutra, ex Nobis Partibus supradictis, erit in Consilio, Auxilio, vel Assensu, quod aliquid Damni, Dispendii, seu Gravaminis inferatur aut fiat alteri ex Nobis aut suis: & quod, si quid hujusmodi contra Partem alteram aut suos machinari noverit, illud pro Posse suo impediet, ac etiam, celerius quo poterit, intimabit, seu intimari faciet, Parti, contra quam sic fuerit Machinatum.

ITEM, quod, durante tempore CONVENTIONIS prædictæ, qua-

Ann. D. quælibet, ex Nobis Partibus supradictis, pro Securitate commu-
1420. ni, habebit Discursores suos, ad Numerum Quinquaginta Perso-
Hen. 5. narum, qui investigabunt & percurrent Terras & Loca vicina, ad tantum spatium quantum eis videbitur expedire.

ITEM, quod, Die immediatè precedente Diem præfatæ CONVENTIONIS, aut prius, *præfatus Consanguineus noster* jurabit, ad Sancta Dei Evangelia, per eum corporaliter tangenda, coram Personis notabilis Statûs, a Nobis ob id mittendis, quod, sub
* IX. Umbra seu velamine dictæ CONVENTIONIS, * nichil fraudis,
882. doli, seu præjudicii, ex parte ejusdem Consanguinei nostri, adversus *Nos* seu Partem nostram machinabitur aut fiet:

Et, simili modo, eadem Die, vel prius, *Nos*, ac *Contheralis*, & *Filius* nostri prædicti, aut, in eventum Nostri Impedimenti, *præfata Contheralis nostra*, & ipse *Filius* noster *Dux Burgundiæ*, Vice & Nomine nostris, simile Juramentum præstabimus *Parti dicti Consanguinei* nostri, coram Personis notabilis Statûs, à præfato Consanguineo nostro ea de causa transmittendis.

ITEM, Concordatum est *quod Nos*, & *dicta nostra Contheralis* & *Filia Katherina*, permanebimus in dicta Villa de *Trecis*, nec inde Recedemus aut movebimur, donec *dictus Consanguineus noster* Ambassiatoribus nostris, ea de causa ibi transmittendis, declaraverit an hujusmodi CONVENTIONEM in Loco, sic, ut præfertur, prope *Trecas*, celebrare & facere voluerit, & *Nos* & *dicta Contheralis nostra* de eadem fuerimus certiorati:

Et in eventum quo dictus Consanguineus noster suum accommodet Assensum de celebrando CONVENTIONEM hujusmodi in Loco, ut præmittitur, prope *Trecas*, hoc Casu Nos, ac præfata *nostra Contheralis* & *Filia*, non recedemus aut movebimur, à dicta *Villa Trecen*, ex nunc usque ad Consummationem præfatæ CONVENTIONIS inclusivè, vel saltim usque ad primam *diem Mensis Julii* proximò futuri inclusivè.

Quæ omnia & singula, contenta his posterioribus Articulis, Negotium dictæ personalis CONVENTIONIS & PROMISSIONIS circa eam concernentibus (quorum Articulorum primus sic incipit; *Et quia, pro Executione & majori Firmitate Præmissorum*) Nos in forma supra-scripta observaturos & impleturos promittimus,

Nolentes, ut est præmissum, quod per eosdem Articulos, aut Conditionem aliquam in eisdem expressam, ullo modo derogetur aliis Articulis suprascriptis, simplicibus & puris, qui præcedunt, nec eorum effectui aut vigori; quin maneant & persistant in suis puris & simplicibus Roboribus & Vigoribus.

In cujus rei testimonium præsentibus Litteris Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum *Trecis*, die Nona Aprilis post Pascha, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo, & Regni nostri Quadragesimo.

Per Regem in suo Concilio.

MILET.

De Prerogativa ad quoscunque Prisonarios relaxandos.

Ann. D. LE *Roy*, &c.
1420. Savoir faisons a Tous, presens & advenir, comme a Nous
An. 8. appartiengne, de noz Droiz & Preeminences Royaulx, Delivrer,
H. 5. en nostre joieux Avenement, & mettre hors de Prison tous Pri-
Norm. 8. sonners, quielz que eulx soient, Detenus pour quelque Cas Cri-
H. 5. p. 1. minell que ce soit, & en quelxques Prisons que eulx soient trou-
m. 10. d. ves, soient Ecclesiastiques ou Temporells, en nostre Seigneurie,

Et nous aions entendu que es Prisons de *l'Archevesque de Rouen* ait plusers Prisoners detenus en Cas Criminel, lesquielx, ou les aucuns d'eulx, aient, ja longuement, este en grant Misere & Pourete, es dites Prisons, comme l'en dit,

Nous a de certes, aiant Pitie & Compassion les dtz Prisonners, considerant que, depuis nostre Victorieuse Conqueste & Entres de nostre Cite & Ville de Rouen, n'eithons Retourne ne Entre en Icelle Jusques a ceste foys, voullans user de noz Droiz & Preeminences dessus touchies, dont oveques n'avions use en ceste partie en la dite Ville, & en la Remembrance de sa benoite Passion de nostre Seignur Jesu Christ, & de sa tresgraceuse Resurrection, dont nostre Mere Sainte Esglise fait a present la solanite & mistaire, voullans user de misericorde, & la preferer a Rigueur de Justice, tous les Prisoners Criminelz, estans es dites Prisons de *l'Archevesque*, & chascun d'eulx, pour quelque Cas Criminel que eulx soient Detenus, de nostre Grace especial, plaine Puissance, & Auctorite Royal, dont Nous usons, quant ad ce, a Cause par raison de nostre dit Joieux Avenement, aurons Delivre, & Delivrons des dite Prisons par la Teneur de ces Presentes, ainsy que de noz Droiz & Preeminences, dessus desclaires, faire le pouens, en nostre Jouieux Avenement comme dessus est dit,

Sy Donnons en Mandement a nostre Bailli de Rouen, & a
* IX. tous noz autres Justicers, Officers, & Sugges, & a * chascun
883. d'eulx, si comme a lui appartendra, que de nostre presente Grace & Delivrance facent les dtz Prisonners, & chascun d'eulx, jouir & user plainement & paisiblement, en les mettant hors d'icelles Prisons, sans aucun delay, en Recepuant, par nostre dit Bailli le Serement d'iceulx Prisonners d'estre bons, vraiz, & loyaux Subges a Nous & nostre Seigneurie pour le temps avenir; Car ainsy Nous plaist il, & voullons estre fait.

Donne a nostre *Chastel de Rouen* le xi. jour d'Auril.

De Licentia Eligendi. Ann. D.
1420.
Hen. 5.

REX, dilectis sibi in Christo, *Priori & Conventui Sancti Turini*, Salutem. An. 8.
H. 5.
Ex parte vestra nobis est humiliter supplicatum ut, Norm. 8.
Cum Ecclesia vestra prædicta, per Cessionem *Philippi Prunely*, H. 5. p. 1.
ultimi Abbatis Loci prædicti, Pastoris sit solatio destituta, m. 20.

Alium vobis Eligendi, in Abbatem & Pastorem ejusdem Ecclesiæ, Licentiam vobis concedere dignaremur,

Nos (Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati) Licentiam illam vobis, Tenore Præsentium, duximus Concedendam,

Mandantes quod talem vobis eligatis, in Abbatem & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiæ vestræ prædictæ necessarius, Nobisque & Regnis nostris Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege, *apud Castrum suum Rothomagi* undecimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ad Regis Literas Responsio.

R*Yght Excellent, High and Ryght, Myghty Prince, and most* Ann. D.
Dredde Soverayne Lord, 1420.
I recomaunde me to zour Hegnes als lowely as any symple tre- An. 8.
we Legeman & Sugette kan best thyoke or devyse, H. 5.
Thankyng Allmyghty God of zour gracious Spede and right Ex Bibl.
Grete Conquest, with the Prosperite of zour awne Persone, *My* Cot. Ves-
Lord of Clarence, *My Lord of Exetre*, and all my Lordes beyng pasian.
there in zour worshipfull Servyce, wythalle the Remnant of zour Fol. 13.
Right Worshypfull Oste, os I have conceyvid by zour Right Honorable Lettres, wryten at zour Citee of Rouen, the 12 day of Marche, the whych I have receivid ryght late syth Pask, wyth othir zour Lettres undir zour Pryvn Seale,

Chargyng me to assay, by all the menesse that I kan, to styre and stirre sych, as bene able Gentlemen, wythin the Shyre and the Contree that I dwell in, to come ovyr to zowe at zour Wage, Armyd and Arayde, as langys to thaire Estate to do zowe Service,

And for to Certifie als well to zowe, as to zour Counsell, of thaire Answere and thaire Will:

The which zour Hegh Comaundement I have begunne to labour apon, and fall trew for the dayly wyth all my Myght, till I have performd zour forsayde Comaundement,

And upon Wedynsday next fall zour Justice sitte at Zorke, opon the Deliverance of the Gaole there, and a Cession of the Pees also; at which tyme I suppose to speke with many of the Gentyls there; And, als sone aftyr as I may be answerid, I fall Certifie, as zowe hase lykid to Comaunde me, wyth all the haste possible.

Ryght Excellent, High, and Ryght Myghty Prince, and Most Dredde Sovereyne Lorde,

I beseche the Blissid Trinite to spede zowe, and kepe zowe, and all zour Worshipful Oste, and send zowe sone in to zour Roialme of Inglande, with a Jayouse Maryage, ane a gude Pees, for his Mykill Mercy.

Writin at zour awne *Logge of Metheleye* the 22. daye of Aprill.

Zour trewe Legeman and Subgitte,

ROBERT WATERTON.

---

* *Litera Arthuri de Britannia.* * IX.
884.

T*Reshault, Tresexcellent, & Trespuissent Prince*, Ann. D.
Je me Recommande a vostre Noble Haultece, tant & si 1420.
treshumblement comme plus je puis. An. 8.
Et vous Plaise favoir que j'ay este Acertenne de la faulce & H. 5.
desloiable Traison, qui a este faicte encontre la Personne de mon Ex Orig.
Tresredoubte Seigneur & Frere Monseigneur *le Duc de Britanne* par *le Comte de Painthevre*; Dont ce m'a este & est une tresgrant Desplaisance & Courrouz au cueur, ainsi que Je y ay bien grant Cause.

Et pour ce je escry par devers vostre Noble & Haute Seignorie, en vous Suppliant, tant & si treshumblement comme plus je puis, qu'il vous Plaise, de vostre bonne Grace, Ordonner que Je puisse aller par devers Vous, le plus brievment qu'il vous vendra a Plaisir, pour Traicter & Acorder, au Plasir de Dieu, sur le Fait de ma Delivrance, a fin que Je me puisse emploier au Service de mon dit *Seigneur & Frere*, & au Reppparement de la Mauvaiste, qui Li a este faitte.

Car, sens vostre bonne Grace & Plaesir, Je ne pourroie accomplir le desir, que Je ay au Service de mondite *Seigneur & Frere*.

Et, si Dieux plaist, quant Je seroy par devers vous, Je feroy tant, mon Honeur Garde, que vous deurez estre content; en vous suppliant avoir mon dite *Seigneur & Frere* pour Recommand, & avoir en Desplaisance la Mauvaise Traison qui Li a este faitte.

Treshoult, Tresexcellent, & Trespuissent Prince, Je Pry au Benoist Fils de Dieu qu'il vous doint bonne Vie & longue.

Escript a *Modelay* le xii Jour de Avril.

Vostre humble Parent & Prinsonnier le Conte de Richemont.

ARTUR.

Alia

D.
20. *Alia ejusdem Arturi contra Comitem de Pentieure.*
5.

8. MON *Tresfredoubte Seigneur*,
5. Je me Recommande a vous tant & si treshumblement
x Au- comme plus Je puis, desirent ouir & savoir bonnes Nouvelles de
gr. vostre Noble Estat, le quel Dieux vuille, par sa Grace, que soit tel, & si bon, comme vostre Noble Cueur le Desire.

Et, si, de vostre Noble Grace, vous plaisoit assavoir du mein Estat, au Fere de cestes, Je estoi en tresbonne sante de ma Personne, Graces a nostre Seigneur, qui ce li Plaise vous ottroier par son Plaesir.

Mon Tresfredoubte Seigneur,

Plaise vous savoir que Je ay este acertenne que, en Faulce & Traitreuse Maniere, *Mon Tresfredoubte Seigneur & Frere Mon Seigneur le Duc* a este prins, & *Beau Frere Richard* en sa Compaignie, par le *Conte de Painthevre*,

D'ont il m'a este, & est, un tresgrant Desplaesir & Courroez au Cueur, ainsi qu'il doit bien estre.

Et pour ce Je escry presentement par devers vous, en vous suppliant avoir en Desplaisance la Mauvaiste & Traison, faicte encontre la Personne de *mondite Seigneur le Duc*, & de *Beau Frere Richard*, par celui *de Painthevre*, considerent la Prochainete de Lignaige, en quoy mon dit Seigneur *le Duc*, Moy, & Beau Frere *Richard*, suymes envers vous,

Et aussi que mon dit Seigneur le Duc a Espouse *Madame vostre Seur*, & que leurs Enfans sont voz Neueuz.

Et ou Cas que celui *de Painthevre* seroit trove en vostre Seignorie, & soubz vostre Puissance, qu'il vous Plaise en fere Justice, & l'en Pugnir en telle Maniere, que *mondit Seigneur le Duc* & ses Amies puissent congnoestre & aparcevoir la bonne Amour que vous avez envers eulx.

Et sur ce vous Plaise moy Escripre & fere savoir vostre bonne volente.

Mon Tresfredoubte Seigneur,

Je Pry au Benoit Filz de Dieu qu'il vous doint bonne vie & longue.

Escript a *Medelay* le xiii. Jour de Avril.

Vostre humble Parent, le Conte de Richemont.

ARTUR.

---

* IX. 885. ** Super Captione Marescalli de Rieux.*

Ann. D. 1420. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
An. 8. Sciatis quod,
H. 5. Cùm *Petrus de Reus* Armiger, Marescallum Franciæ se dicens & prætendens, nuper, in quodam Viagio contra Inimicos nostros, per quosdam Fideles Subditos nostros facto, tanquam unus Principalis Capitaneus & Ductor Partis adversæ, in Campo Captus fuerit, idemque *Petrus* Nobis & non ad alium, tanquam Prisonarius noster, pertineat & pertinere debeat,
Norm. 8.
H. 5. p. 1. m. 15.

Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, & pro bono & laudabili Servitio, quod, dilectus & fidelis Miles noster, *Johannes Cornewaill* (qui præfatum Petrum, inter alios, cepit, ut accepimus) Nobis ante hæc tempora multipliciter impendit, Dedimus & Concessimus eidem *Johanni* totum & quicquid Nobis pertinet vel pertinere poterit in Prisonario prædicto,

Ita quod idem *Johannes* præfatum *Petrum* habeat & teneat, & ipsum, tanquam Prisonarium suum, tractet & gubernet, absque Impetitione vel Impedimento nostri, seu Officiariorum, aut Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Dummodo idem Prisonarius, absque voluntate Nostra, nullatenus redimatur, nec ad Financiam ponatur quovis modo.

In cujus, &c.

Teste ut supra xiii die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Litera Ducis Burgundiæ de Credensa pro Ambassiatoribus Franciæ.

A Treshault & Trespuissant Prince Mon Treschier Seigneur & Cousin le Roy d'Angleterre.

Ann. D. 1420. TResbault & Trespuissant Prince, Mon Treschier Seigneur & Cousin, Je me Recommande a vous,
An. 8.
H. 5.
Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5.

Et vous Plaise savoir que, *Mon Seigneur le Roy* envoye presentement par devers vous, ses Amez & Feaulx, Messire *Lourdin Seigneur de Saligny*, Messire *Hue de Lannoy*, & Messire *Jehan Seigneur du Mesnil*, Chevalers, Conseilliers & Chambellans, Maistres *Jehan le Clerc*, & *Pierre de Marigny*, Conseilliers, *Jehan de Rinel*, & *Johan Milet*, Secretaires, Chargies de vous dire & exposer aucun Choses depar Lui.

Si vous Prie, *Tresbault & Trespuissant Prince*, *mon Treschier Seigneur & Cousin*, que a leur Rapport, Trois, ou Quatre d'eulx, vous Plaise adjouster plaine Foy & Creance,

Et a moy signifier voz bons Plaisirs, pour les acomplir de mon Povoir Tresvoulentiers, & de Grant Cuer.

Tresbault & Trespuissant Prince, *mon Treschier Seigneur & Cousin*, je prie nostre Seigneur qu'il vous ait en sa sainte Garde, & doint bonne Vie & longue.

Escript a Troyes le xiii. Jour d'Avril. Ann. D. 1420

VOSTRE COUSIN, LE DUC DE BOURGOINGNE, Hen. 5.
Conte de Flandres, d'Artois, & de Bourgoingne.

BORDES.

De Permutationibus.

REX Vicariis in Spiritualibus Episcopi Ebroicensis, ipso Episcopo in Remotis agente, Salutem. Ann. D. 1420.
Cùm *Guillelmus de Gardinis*, Doctor in Medicina, Persona An. 8.
Ecclesiæ Parochialis Sancti Laurentii de Bacquepins Ebroicensis H. 5.
Diœcesis, & *Robertus Godeffray*, Magister in Artibus, & Bacal- Norm. 9.
larius in Theologia, Persona Ecclesiæ Parochialis Sancti Petri de H. 5. m.
Novomercato ejusdem Diœcesis, Beneficia sua prædicta intendant, 40.
ut asserunt, adinvicem canonicè permutare,

Nos ad dictam Ecclesiam Sancti Laurentii, ad nostram Dona- * IX.
tionem spectantem, * præfatum *Robertum*, ex Causâ hujusmodi 886.
Permutationis faciendæ, vobis præsentamus,

Intuitu caritatis rogantes quatinus *ipsum Robertum* ad dictam Ecclesiam Sancti Laurentii Admittatis, & Personam Instituatis in eadem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum nostrum Rothomagi* decimo quarto die Aprilis.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Pandulpho*, eâdem Gratiâ, Ibid.
Episcopo Constantiensi, Salutem. m. 27.

Cùm *Guillelmus l'Ermite* Clericus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Haya Puthur vestræ Diœcesis, & Dominus *Guillelmus Guillebertis*, Curatus alterius Portionis Montis Martini in Gravia, vulgariter nuncupatæ de Quinque, ejusdem Diœcesis, *&c. ut supra usque ibi*,

Nos ad dictam Portionem, vacantem & ad nostram Donationem, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

In cujus, &c.

Dat. ut supra decimo nono die Aprilis.

De Restitutione Temporalium.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.
Sciatis quod, An. 8.
De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pie- H. 5.
tatis Opera (quæ in *Abbatia de Fontaynes Guerat* fieri debeant) Norm. 8.
plus solito accrescant & ibidem laudabilius manuteneantur & susti- H. 5. p. 1.
neantur, m. 14.

Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Abbatissæ & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii ibidem ac aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste ut supra xvi die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Prabenda Data.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann D. 1420.
Sciatis quod Dedimus & Concessimus, dilecto Clerico no-
stro, Magistro *Johanni Forster* Præbendam de Bikloswade in Ec- As. 8.
clesia Cathedrali Lincolniensi, vacantem & ad nostram Donatio- H. 5.
nem spectantem ut dicitur, Ibid. m.
HABENDAM cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscum- 9.
que.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* decimo sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est Custodi Spiritualitatis Episcopatûs Lincolniæ, Sede ibidem vacante, quod ipsum *Johannem* ad Præbendam admittat, & ei Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignari faciat.

Teste ut supra.

ET Mandatum est, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Lincolniæ, quod eidem *Johannes* Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignent.

Teste ut supra.

De Prabendis, & Canonicatibus, & Archidiaconatu, in Ecclesia Ebroicensi, collatis.

REX, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ* Ann. D.
Cathedralis Ebroicensis, Sede ibidem vacante, Salutem. 1420.
Vobis, Tenore Præsentium, significamus quod Canonicatum & An. 8.
Præbendam, H. 5.
* Quos nuper optinebat in Ecclesia prædicta Magister *Henri-* Ibid.
cus de Calvo Monte, per Mortem ejusdem *Henrici* nunc Libe- m. 27.
ros & Vacantes, & in Manibus nostris JURE REGALIÆ existentes,

Quo-

Ann. D. 1420. Hen. 5. Quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere,

Dilecto Nobis Magistro *Johanni Adensem*, Licentiato in Legibus & Bacallario in Decretis, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, Contulimus & Donamus,

Mandantes vobis quatinus ipsum *Johannem*, seu ejus in hac parte Procuratorem, in corporalem Possessionem Canonicatûs & Præbendæ prædictorum ponatis, seu poni faciatis, ipsumque in Canonicum & Fratrem recipiatis,

Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, prout moris est, eidem assignantes,

Necnon eundem *Johannem* Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad Canonicatum & Præbendam illos spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Decimo Septimo die Aprilis.

Ibid. m. 15. REX eisdem, *&c. ut supra*, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quod Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper optinere solebat in Ecclesia prædicta Magister *Johannes Francisci*,

Per Mortem ejusdem *Johannis* nunc Liberos, *&c. ut supra usque ibi*, pertinere, *& tunc sic*,

Dilecto nobis Magistro *Roberto Lambelowe* Capellano, cum suis Juribus, *&c. ut supra*.

Teste Rege apud *Castrum suum de Pontoise*.

Ibid. REX eisdem, *&c. ut supra*, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Archidiaconatum d'Eureux,

Quem nuper optinere solebat in Ecclesia prædicta Magister *Henricus de Calvo Monte*,

Ac Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper optinere solebat in eadem Ecclesia *Andreas de Mauro*,

Per Mortem eorundem *Henrici* & *Andreæ* nunc Liberos & Vacantes, & in Manibus nostris, *&c. ut supra usque ibi*, pertinere, *& tunc sic*,

Dilecto nobis *Johanni de Castellione*, Sacræ Paginæ Professori, cum suis Juribus, *&c. ut supra usque finem*.

Teste ut supra.

Ibid. REX eisdem, &c Salutem.

Vobis Tenore Præsentium, significamus quòd Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper optinebat in Ecclesia prædicta Magister *Jacobus Biderel*, ultimus Possessor eorumdem, per Obitum suum nunc Liberos, *&c. ut supra usque ibi*, pertinere, *& tunc sic*,

Dilecto nobis *Johanni Pavot* Capellano, cum suis Juribus, *&c. ut supra usque finem*.

Teste ut supra.

De Canonicatu & Præbenda in Ecclesia Beatæ Mariæ Bajocensi.

Ibid. REX, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Bajocensis*, seu Vicarius in Spiritualibus ibidem, Sede vacante, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quod Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper optinebat in Ecclesia prædicta Magister *Petrus Loron* ultimus Possessor eorumdem,

Per Obitum suum nunc Liberos, *&c. ut supra usque ibi*, pertinere, *& tunc sic*,

Dilecto nobis *Johanni de Dengse* Magistro in Medecina cum suis Juribus, *&c. ut supra usque finem*.

Teste ut supra.

• IX. 888. ### * *Ordinatio Monetæ Regis in Normannia.*

Ann. D. 1420. LE Roy, &c. aux Gardes de la Monoie de Saint Lo, Salutz.

An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 8. m. 10. d. Il est venue a nostre Congnoissance que, en nostre Paiis & Duche de Normendie, & ailleurs en nostre Obeissance, a estè apporte plusours Monoies, tant d'Or, come d'Argent, du Pais de France, & d'ailleurs, les quelles sont moult fiebles tant en Poys come en Lay, Dont nostre Peuple est a present moult Peuple, & Garny, qui est en grant Grief Prejudice & Dommage de Nous & de nostre Seignurie, & semblable de nostre Peuple, & encores serroit plus, se par nous n'y estoit Pourveu de Remede convenable.

Pour quoy,

Nous, ces Choses considerez, & qui voullons de tout nostre Pounir & Puissance Garder, que nostre Peuple ne soit, pour le temps present, & celui advenir, en aucune manere Dechou,

Nous, par advis & deliberation de nostre Grant Conseil, & pour eschiuer aux grans Dommages, & Inconveniens, qui pour le temps avenir se pourroient ensuir, savoir faisons que, pur certeines Causes & Considerations, a ce Nous Mouvans, avons Ordonne, & Ordonnons, que vous faites faire en nostre dite Monoie de Saint Lo Groz, qui auront Cours pour xx *d.* Tournois la Pieche a iii *d.* viii. Grains d'Alay Argent le Roy, de vi *s.* viii *d.* de Pois au Marc, & aux remedes acoustumes & qui apartiennent,

Et que en yceulx Groz ait en la Pille iii. Seulles de Fleurs de Liz: Ann. D. 1420. Hen. 5.

Et dessus une Courone:

Et au Coste d'icelles Fleurs de Liz ii. Liepparz, les quielx tendront icelles iii. Fleurs de Lis:

En l'Escripture d'entour aura Escript, HENRICUS FRANCORUM REX:

Et en par my de la grand Croix ait *une H.* tout a plus juste que faire se pourra:

Et, avec ce, faites faire, pour difference, soubz la ii. Lettre du commencement de l'Escripture, tant devers la Croix, que devers la Pille un petit point ( )

Et en l'Escripture d'entour icelle grant Croix soit Escript, SIT NOMEN DOMINI BENEDICTUM;

Et Donnons au Maistre particulier de nostre dite Monoie, & a chescun Changeour & Marchant, frequentant icelle, sance Livers, Dix Souls Tournoys, pour le Marc d'Argent Aleye au dit Aloy,

Si vous Mandons, & par la Teneur de ces Presentes Commettons, se mesther est, que les Choses desus dites vous accomplisses, de Point en Point, bien & diligeaumment, sans enfraindre en aucune manere, jusques a ce que par Nous autrement soit Pourveu.

En Tesmoing, &c.

Donne a nostre *Chastell de Rouen* le xviii. jour d'Auril.

De Præbenda Data.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.

Sciatis quòd Dedimus & Concessimus, dilecto Clerico nostro, Magistro *Thomæ Bruns* Præbendam de Langford, quam nuper optinebat, in Ecclesia Cathedrali Lincolniæ, Magister *Johannes Forster* Clericus, Vacantem & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur, 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 9.

Habendam, cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xxiii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est Custodi Spiritualitatis Episcopatûs Lincolniæ, Sede ibidem vacante, quod ipsum *Thomam* ad Præbendam prædictam admittat; & ei Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignari faciat.

Teste ut supra.

ET Mandatum est, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo* * Ecclesiæ Cathedralis Lincolniæ, quod eidem *Thomæ* Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignent. * IX. 889.

Teste ut supra.

Pro Cancellario Franciæ.

REX, per Literas suas Patentes, usque Quartum Diem Maii proximo futurum inclusive duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Virum, Magistrum *Eustachium de Laitre*, Cancellarium Consanguinei *Regis Franciæ*, usque Villam Regis de Pontsara, ad Præsentiam Regis, cum Centum Personis, vel infra, in Comitiva sua, Armatis, vel non Armatis, equestre, vel pedestre, veniendo, ibidem morando, & exinde redeundo, ac Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque, Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 16.

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xxiii. die Aprilis.

Per ipsum Regem

De Prorogatione Treugarum Franciæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.

Sciatis quod, An. 8.

Cum nuper, H. 5.

Pro bono Pacis, inter Nos & Serenissimum Principem Consanguineum nostrum *Karolum Franciæ*, ac Franciæ & Angliæ Regna, Tractandæ & feliciter concludendæ, Ibid. m. 8.

Certas Treugas, sive Guerræ Abstinentias, cum præfato Consanguineo nostro, tam per Terram, quam per Mare;

Videlicet, per Terram a Vicesimâ quartâ die Decembris, ultimo præteritâ, & per Mare a vicesimâ primâ die ejusdem Mensis, usque ad primam diem Martii, proximo jam elapsam inclusive, duraturas,

Inierimus, Concordaverimus, & Acceptaverimus, easdemque Treugas, sive Guerræ Abstinentias, sæpe sæpius, & ultimate usque ad Vicesimum Septimum Diem instantis Mensis Aprilis proximo futurum inclusive, certis urgentibus de Causis, Prorogari, Extendique fecerimus, & Elongari,

Prout in Literis, hinc inde de & super hujusmodi Treugis captis & earum Prorogationibus confectis, latius poterit apparere,

Quas quidem Treugas, sive Guerræ Abstinentias, sic captas, & sæpissimè, ut præmittitur, Prorogatas, cum omnibus & singulis suis Articulis & Capitulis, & per omnia, juxta vim, formam, & effectum earumdem, adhuc de novo, ex certa scientia nostra, Prorogamus, Extendimus, & Elongamus,

Ac

D. Ac durare volumus quousque Nos præfatum Consanguineum
). nostrum vel ejus Concilium Parisius existens, super Dissolutione
5. earumdem Treugarum, sive Guerræ Abstinentiarum, sub Sigillo nostro certificaverimus,

Vel idem Consanguineus noster Nos, sub Sigillo suo, parili modo, certificaverit,

Et ulterius, post hujusmodi Certificationem, sive Intimationem, ex una vel alia parte factam, ut prædictum est, Treugas illas, sive Guerræ Abstinentias, integras & inviolabiles per Octo Dies, extunc immediate sequentes, teneri volumus & durare in suis robore & vigore,

Quæ omnia & singula, sic Prorogata, Extensa, & Elongata, per Nos & nostros Subditos Promittimus Teneri & inviolabiliter Observari, ac ea Teneri & Observari, firmiter injungendo, Mandamus.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Villam suam de Monte* vicesimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

• IX. 890. * *Procuratorium ad videndum Regem, & Reginam Franciæ, & Ducem Burgundiæ, Jurare, juxta Modum & Formam appunctuatos, necnon ad concordandum de Loco* CONVENTIONIS *fienda.*

Ann. D. 1420. HEnricus, Dei Gratiâ, &c. Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

An. 8. Sciatis quod Nos,

H. 5. De Fidelitate, Prudentiâ, & Circumspectionis Industriâ, Venerabilis in Christo Patris, *J. Episcopi Roffensis*, Custodis Privati Sigilli nostri, carissimi Consanguinei nostri *Ricardi Comitis Warrewici*, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Domini de Roos*, *Gilberti Umfrevylle*, & *Willielmi Porter* Militum, necnon Magistri *Thomæ Brons* utriusque Juris Doctoris, & Magistri *Ricardi Caudray* Secretarii nostri, plenam gerentes fiduciam,

Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 76. B.

Ad Transportandum se ad Præsentiam Serenissimi Principis *Karoli Consanguinei nostri Franciæ*, & Præcarissimæ Principissæ *Isabellæ Contboralis ejus*,

Ac ad videndum & audiendum eos, & Illustrem Principem *Philippum Ducem Burgundiæ* Consanguineum nostrum carissimum, & eorum quemlibet, jurare ad Sancta Dei Euvangelia, per eos corporaliter tangenda, juxta Modum, inter Ambassiatores & Commissarios nostros, ac Commissarios seu Deputatos ipsius Consanguinei nostri *Karoli Franciæ*, nuper Appunctuatum in Villa de Trecis,

Necnon ad Communicandum, Tractandum, & finaliter Concludendum, cum Procuratoribus, Commissariis, & Deputatis ejusdem Consanguinei nostri *Karoli Franciæ*, plenam & sufficientem Potestatem in hac parte habentibus ab eodem, de & super Loco congruo & competenti, mutuo ex Consensu nostrorum, *Regis Henrici* supradicti, & præfati Consanguinei nostri *Karoli Franciæ*, Commissariorum,

In quo Nos, dictus *Rex Henricus*, & præfati Consanguineus noster *Karolus Franciæ & Contboralis ejus*, ac Inclita Puella Domina *Katerina Filia* eorumdem, & prædictus Consanguineus noster *Dux Burgundiæ*, aut, in Eventum Impedimenti ipsius Consanguinei nostri *Karoli Franciæ*, saltem præfati, *Contboralis ejus*, & Filia Domina *Katerina*, & *Dux Burgundiæ*, Vice & Nomine ejusdem Consanguinei nostri *Karoli Franciæ* personaliter debemus convenire,

Necnon de & super omnibus & singulis Incidentibus, Emergentibus, & Annexis, in hac parte necessariis, seu quomodolibet oportunis,

Præfatos, *Episcopum*, *Comitem*, *Johannem*, *Gilbertum*, *Willielmum*, *Thomam*, & *Ricardum*, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorumdem, nostros Fecimus & Deputavimus, ac per Præsentes Facimus & Deputamus, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales:

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per prædictos, *Episcopum*, *Comitem*, *Gilbertum*, *Willielmum*, *Thomam*, & *Richardum*, Sex Quinque, Quatuor, aut Tres eorumdem, Actum, Gestum, seu Conclusum fuerit in Præmissis & singulis eorumdem.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Castrum nostrum de Pontoyse* vicesimo octavo Die Aprilis, Anno Regni nostri Octavo.

Stop.

Litera Ducis Sabaudiæ.

A Treshault & Trespuissant Prince Mon Treschier Seigneur & Cousin le Roy d'Angleterre.

Ann. D. 1420. TResbault & Trespuissant Prince, Mon Treschere Seigneur & Cousin, je me Recomande a vous tant come je puis.

An. 8. Et vous Plaise savoir que j'ay Recev voz gracieuses Lettres,
H. 5. qu'il vous a pleu * moy envoyer par, vostre Escuier & le Mien,
Ex Bibl. *Guyon de Rougemont*, Pourteur de Cestes,

Cot. Caligula D. 5. Par les queiles vous a pleu moy faire savoir vostre bon Estat & Sante, que nostre Seigneur, par son Benoit plaisir, veullie tousdiz maintenir, de bien en mieulx, selon vostre bon desir.

• IX. 891. Si vous Pry tresaffectueusement que souventesfois vous Plaise moy en acertainer, pour ma tressinguliere Joye & Recreation.

Et, quant de mon Estat, *Trespuissant Prince*, dont par vostre Courtoysie savoir vous Plait, je suy, la Dieu Mercy, en bonne sante. Ann. D. 1420.

Hen. 5. *Tresexcellent Prince*, quant est aux Chouses, que de par vous m'a Rappourteez le dit *Guyon*, je lui ay dit sur ycelles mon Entention & Response: Et aussi aucunes aultres Chouses, ainsi que Il vous pourra Rappourtes;

Prest tousjours de faire toutes Chouses, a vous agreables, de tresbon Cuer Comme scet le Benoit Saint Espent; qui vous ait en sa sainte Garde, & vous doint tresbonne Vie & Longue.

Escript a *Montmelian* le xxviii. jour d'Auril.

LE DUC DE SAVOY, *de Cheblays & Douste Prince, Marquis en Italie, Conte de Piemont & de Gennevo, tout Vostre.*

BOLOMYER.

Pro Ambassiatoribus Franciæ.

Ann. D. 1420. REX, per Literas suas Patentes, usque Sextum Diem Maii proximo futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Venerabilem Virum Cancellarium* Consanguinei *Regis Franciæ* Primum Præsidentem Parliamenti, *Lourdin de Saligny* Militem, *Hugonem de Lannoy* Militem, *Johannem de Mesnil* Militem, Magistrum *Johannem le Clerc*, *Magistrum Guillelmum le Clerc*, *Johannem Guerin*, Magistrum *Petrum de Marigny*, *Johannem le Gois*, Magistrum *Johannem Miles*, & Magistrum *Johannem de Rinel*, usque Villam Regis de Pontoise, ad Præsentiam suam, cum Centum & Quinquaginta Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis, vel non Armatis, ac cum Equis, Manticis, Bogeis, Bonis, Rebus, Jocalibus & aliis Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando, & exinde, tam per Terram, quam per Aquam, salvò & securè redeundo;

An. 8. *H.* 5. *Norm.* 8. *H.* 5. *p.* 1. *m.* 7.

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c.

Et In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Pontoise* xxix. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Constantiensi, de Sacramento præstito.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.

Sciatis quod, *An.* 8.

Pro eo quod, Venerabilis in Christo Pater, *Pandulphus*, *Episcopus Constanciensis*, Sacramentum Fidelitatis, ratione Temporalium Episcopatûs sui, infra Ducatum nostrum Normanniæ existentium, nobis fecit & præstitit, *H.* 5. *ibid.* *m.* 9.

Ad quod quidem Sacramentum eundem Episcopum Recepimus & Admisimus, nostro & alieno Jure salvo,

De Gratia nostra speciali, *Concessimus præfato Episcopo* omnia Temporalia Episcopatui suo prædicto, infra Ducatum nostrum prædictum, qualitercumque pertinentia sive spectantia, *Habenda* de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Pontoise* primo Die Maii.

ET Mandatum est *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Constanciensis, necnon universis & singulis Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus Episcopatûs Constanciensis, & eorum cuilibet, quod eidem *Pandulpho*, tanquam Episcopo Episcopatûs prædicti, in omnibus quæ ad Episcopatum illum pertinent, Intendentes sint, Obedientes, & Respondentes, prout decet,

Teste ut supra.

• ET Mandatum est universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Officiariis, & Ministris Regis, ac Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus Episcopatûs Constanciensis, in Insulis de Gersey & Garnesey, & eorum cuilibet, quod eidem *Pandulpho*, tanquam Episcopo Episcopatus prædicti, in omnibus, quæ ad Episcopatum illum pertinent, intendentes sint, Obedientes, & Respondentes, prout decet; ac eundem *Episcopum* in Episcopatu suo prædicto, aut in ejusdem Pertinentiis quibuscumque, non perturbent, molestent in aliquo, seu inquietari permittant a quocumque; set, si Episcopatus suus prædictus, vel aliquid ejusdem, sit ad hoc Impeditus, id *Episcopo antedicto* deliberent, seu deliberari faciant indilatè. • IX. 892.

Teste ut supra.

ET Mandatum est Præsidenti & Gentibus de Camera Regis Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Officiariis, & Ministris Regis, quod *ipsum Episcopum* in Episcopatu suo prædicto, aut in eisdem Pertinentiis quibuscumque, non pertubent, molestent, aut inquietent, vel turbari, molestari, seu inquietari permittant a quocumque; set, si Episcopatus suus prædictus, vel aliquid ejusdem, sit in aliquo Impeditus, id *Episcopo antedicto* deliberent, seu deliberari faciant indilate

Teste ut supra.

Pro Abbate de Mortuo Mari.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.

Sciatis quod, *An.* 8.

De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera, *H.* 5.

Quæ in *Abbatia Mortuimaris* Cisterciensis Ordinis (quæ de Fun- *ibid.* *m.* 12.

Ann. D. 1420. *Hen.* 5. Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & Ducum Normanniæ, & Nostro Patronatu existit) fieri debeant,

Plus solito accrescant & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac Partes Flandriæ, Nobis Subditas, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii ibidem ac aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum de Pontoise* primo Die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Hospitali Beati Nicholai Pontisara.

Ann. D. 1420. *An.* 8. *H.* 5. *Ibidem. m.* 1.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Cartam *Ludovici*, quondam *Regis Franciæ*, Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

IN NOMINE SANCTÆ ET INDIVIDUÆ TRINITATIS, AMEN.

Ludovicus, Dei Gratia, *Franciæ Rex.* Noverint universi, præsentes pariter & Futuri, quod, cum illius Summi Regis Honorem, qui pro Nobis in Terris Pauper fieri voluit ut ejus inopiâ Ditaremur, Domum Dei & Pauperum Hospitalis beati Nicholai, juxta Pontisare sitam, &c.

Nos autem, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum de Pontoise* tertio Die Maii.

Per ipsum Regem.

---

* *De Præsentationibus.*

* IX. 893.

Ann. D. 1420. *An.* 8. *H.* 5. *Norm.* 8. *H.* 5. *p.* 1. *m.* 11.

ANdreas Legat Capellanus habet Literas Regis Patentes de Præsentatione ad Ecclesiam Sancti Martini de Cally, Rothomagensis Diœcesis, Vacantem per Mortem *Johannis le Grant* ultimi Curati ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *L. Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Pontoise* Quarto Die Maii.

Per ipsum Regem.

Ibid. m. 10. JOhannes Præpositi, Magister in Artibus & Bacalarius in Decretis, habet Literas Regis de Præsentatione ad Capellam sive Capellaniam Sanctæ Geretrudis de Bernay, in Parochia beatæ Mariæ de la Cousture ibidem situatam, Lexoviensi Diœcese, per Mortem Magistri *Michaelis Chabot* Capellani, ultimi Possessoris ejusdem, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Lexoviensis, vel Vicariis in Spiritualibus, Sede vacante.

In cujus, &c.

Teste ut supra sexto die Maii.

Ibid. m. 9. PEtrus Grcuria, Magister in Artibus & Bacallarius in Decretis, habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de Oinvilla Rothomagensis Diœcesis, per Mortem *Nicholai de Bouro*, ultimæ Parsonæ ejusdem vacantem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *L. Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Ibidem. NIcholaus le Basteur Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Capellam Sancti Estioppii in Ecclesia Collegiata beatæ Mariæ de Mante, Vacantem per Mortem Magistri *Johannis Potier*, ultimi Capellani ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ

In cujus, &c.

Teste Rege ut supra octavo die Maii.

Certificatio, juxta appunctuata, quod Rex paratus est ad CONVENTIONEM PERSONALEN *Celebrandam.*

Ann. D. 1420. *An.* 8. *H.* 5. *Ex Bibl. Cot. Tiberius B.* 6 *fol.* 77. *A.*

HEnricus, &c. omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cùm alias Appunctuatum & Concordatum fuerat,

Inter certos Ambassiatores & Commissarios nostros, ex una Parte, ac Commissarios & Deputatos *Consanguinei nostri Franciæ*, ex alterâ,

Quod,

Postquam Nos Literis nostris certioraverimus dictum Consanguineum nostrum Nos advenisse, & esse paratos ad CONVENTIONEM PERSONALEM, cum dicto Consanguineo nostro celebrandam,

Ex tunc, Tertiâ Die sequenti (ipso Die Certiorationis hujusmodi non computato) Conveniemus in aliquo Loco prope Trecas (videlicet infra Sex Leucas ab eâdem Villâ) ad hoc eligendo, Nos & *dictus Consanguineus noster*, & cum eo Consanguinea nostra *Contheralis ejusdem*, ac *Domina Katerina*, & Consanguineus noster *Dux Burgundiæ*, aut, in Eventum ipsius Consanguinei nostri Franciæ Impedimenti, saltem dicta *Contheralis ejus*, *Domina Katerina*, ac *Dux Burgundiæ*.

Et,

Ne PERSONALIS CONVENTIO hujusmodi per Nos impediatur, seu aliqualiter differatur,

Præfatum *Consanguineum nostrum Franciæ*, Tenore præsentium, Certioramus quod Advenimus, & Parati sumus ad dictam PERSONALEM CONVENTIONEM, cum eodem *Consanguineo nostro* * *Franciæ*, in aliquo Loco, mutuo Consensu, tam Ambassiatorum & Commissariorum nostrorum, quàm Commissa- * IX. 894.
riorum & Deputatorum prædicti Consanguinei nostri Franciæ, eligendo, juxta Concordata & Appunctuata hinc inde, celebrandam,

Et hoc ad Notitiam omnium & singulorum deducimus per Præsentes.

In cujus Rei, &c.

Teste meipso in Exercitu nostro prope *Villam de Provins* decimo quarto Die Maii, Anno Regni nostri octavo.

Procuratorium Domini Karoli Franciæ, factum Reginæ & Duci Burgundiæ, ad Repræsentandum Personam suam in CONVENTIONE *prædicta.*

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceulx, Ann. D.
qui ces presentes Lettres verront, Salut. 1420.

Savoir faisons que Nous, *An.* 8.

Ayans tres singuler Confiance en nostre treschier & tresame *H.* 5.
Compaigne *la Royne*, & en nostre treschier & tresame Filz *Phi-* *Ex Bibl.*
lippe Duc de Bourgoyne, *Cot. Tiberius*

Eulx Deux ensemble avons Commis & Deputez, Commettons
& Deputons, par ces Presentes, noz especiaulx & solennialx Pro- *B.* 6 *fol.*
cureurs, 83. *A.*

Aus quellez Nous avons Donne, & Donnons, Povoir, Auctorite, & Mandement especial de Representer nostre Personne, & comparoir, pour & en Nom de Nous, avecques nostre treschier Cousin *Henry Roy d'Engleterre*, au Jour & Lieu de la CONVENTION, qui prouchainement se doit celebrer, en ceste nostre Ville de *Troys*, entre *nostre dit Cousin* d'un Part, & *noz Compaigne* & *Filz* dessusdit (en Cas de nostre Empeshment) d'autre,

De Consenter, Conclurre, & Accorder de la Mariage, par Parole de present, & autrement, ainsy qu'il appartiendra, de *nostre dit Cousyn* & de *nostre treschier & tresame Fille Katherine*, avec les Circumstances & Dependances d'icellui Mariage,

De Conclurre, Accorder, & Ratifier, & Approver, pour & ou Nom de Nous, tous les Poins & Articles, faiz, conclus, & passées sur le Fait de la dit Paix final, contenus a plain & declarez es Lettres Patentes, sur ce faitez, d'une Partie & de autre,

De Jurer & Promettre, en l'Ame de Nous, tenir & garder, & faire tenir & garder inviolablement, tous iceulx Poins & Articles,

Et generalment de Faire, Dire, & Exercer toutes autres Choses, en ceste Matier, ces Circumstancez, & Dependances, que Nous feroyons, & faire pouroyons se presens y estoyons en notre Personne, ja soit ce que la Chose Requist Mandement plus especiel,

Et Promettons, en Parole de Roy, & soubz Obligationne de tous noz Biens presens & avenir, avoir & tenir Ferme, Aggreable, & Estable a tousjours tout ce, que par noz *Compaigne*, & *Filz* dessusditz, sera Fait, Dit, Conclut, Procurre, Jure, & Ordonne es Choses dessus diz, lez Circumstances, & Dependances d'icellez, sans venir, ou faire venir, au contraire, directement, ou indirectement, en quelque maniere que ce soit.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a cez present Lettres.

Donne a *Troys* le xix Jour de May, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Vint, & le xl. de nostre Reigne.

Par le Roy en son Conseil.

JO. DE RINEL.

Ducissa Britanniæ ad Regem.

TResbault & Puissant Prince Tresredoubte Seigneur, tant hum- Ann. D.
blement, comme je puis, Je me Recommans a vous, 1420.

Et vous suply qu'il vous Plaise a vostre bon Plaisir me Mander *An.* 8.
de vostre Noble Estat; le quel le Benoist doulx Jehu Crist veille, *H.* 5.
que soit tel & sy bon comme vostre Noble Ceur le Desire, & *Ex Autogr.*
comme, pour Moy mesmes, le vouldraye.

Tresbault & Puissant Prince, Tresredoubte Seigneur, sy, de vostre Honneur & Courtoysie, de mon Estat vous plaist * savoir, * IX.
la Mercy de nostre Seigneur je suy en tresbonne Sente, combien 895.
que j'ay este moult Maldisposée pour la grant Douleur, que j'ay prins de la Desloyale & Traiteuse Prinse, qui a este faicte a la Personne de mon Tresredoubte Seigneur & Espoux *Mon Seigneur le Duc*, & Dieu scet comme j'en ay le Ceur a moult grant Malaise, & le Doy bien avoir

Mais, *Tresbault & Puissant Prince, Tresredoubte Seigneur*, le grant & amiable Confort, qu'il vous a pleu me donner, & la bonne Esperance, que j'ay en Dieu & en vous, me donne une Grande Cou-

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Consolation, en vous suppliant, *Treshault & Puissant Prince, Tresredoubte Seigneur*, qu'il vous plaise nous continuer en vostre bonne Volunte, a la Delivrance de mon dit *Seigneur*; Car, en Verite, j'en ay en vous ma parfaicte Fiance.

Et vous supiy, *Treshault & Puissant Prince Tresredoubte Seigneur*, se aucune Chouse vous est agreable, que pour vous puisse faire, qu'il vous Plaise le me signifier, & je l'acomplyray de tresbon Cuer a mon Povoir, au Plaisir du Benoist Saint Espirit, qu'il vous ait en sa Sainte Garde, & vous doint bonne Vie & longue.

Escript a *Vennes* le xx. Jour de May.

VOSTRE SEUR LA DUCHESSE DE BRETAIGNE, *Contesse de Montfort & de Richemond.*

JOHANNE.

AGLAIS.

Tractatus Trecensis.

Ann D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Autogr. Pen. Camer.

CAROLUS, Dei gratiâ, *Francorum Rex, ad perpetuam rei memoriam.*

Licet celebres *Tractatus atque varii*,

Pro Franciæ & Angliæ Regnorum reintegrandâ Pace, evellendisque Dissidiis,

Inter, claræ memoriæ, Nobiles Progenitores nostros, ac, inclytæ recordationis, Progenitores, Serenissimi Principis, Præcarissimi Filii nostri, *Henrici Regis Angliæ, Hæredis Franciæ*, Nosque & præfatum Filium nostrum, hactenus habiti,

Expectatum inde Pacis fructum non attulerint,

Notum facimus, tam præsentibus, quàm futuris, quod Nos nichilominus,

Ultra Præmissa in nostræ conscientiæ libramine ponderantes sinceriter, quam Grandia, quàm Irreparabilia Mala, quamque enormem Læsionem, & universalem ac immedicabilem Plagam, dictorum Regnorum deploranda Divisio intulerit hactenus, non eis solum, sed & toti, proh dolor! Ecclesiæ Militanti,

Nuper cum præfato Carissimo Filio nostro, *Henrico Rege Angliæ, Pacis Tractatum Resumpsimus*,

In quo tandem, post plurima Consiliariorum nostrorum Collationes mutuas & Colloquia (illo nostris effectum desideriis largiente, qui Pacem pollicetur Hominibus bonæ voluntatis) inter *Nos & eundem Filium nostrum*, in ipso desideratissimæ * Pacis Negotio, *conclusum* est & *concordatum* in eum, qui sequitur, modum,

* IX. 896.

1. INPRIMIS, quia per Fœdus Conjugii, pro Bono dictæ Pacis initi, inter præfatum carissimum Filium nostrum *Regem Henricum*, & carissimam *Filiam nostram Katherinam*, ipse Nobis atque carissimæ *Consorti nostræ Isabellæ* effectus est Filius, idcirco Nos & præfatam *Consortem nostram* ut Patrem & Matrem suos habebit & venerabitur, & ut decet venerari tales & tantos Principem & Principissam, imo præ cunctis aliis Personis Temporalibus Mundi.

2. ITEM, quod Filius noster *Henricus* non Turbabit, Inquietabit, aut Impediet Nos, quo minus teneamus & possideamus, quoad vixerimus, quatinus tenemus & possidemus de præsenti, Coronam & Dignitatem Regalem Franciæ, & Redditus, Fructus, & Proventus eorumdem, ad Sustentationem nostri Status, & Onerum Regni; & præfata *Consors nostra* etiam teneat, quamdiu vixerit, Statum & Dignitatem Reginæ, secundum morem Regni prædicti, cum parte præfatorum Redditutum & Proventuum sibi congruâ & convenienti.

3. ITEM, *Concordatum* est, quòd prædicta carissima *Pilia nostra Katherina* percipiet & habebit Dotem in Regno Angliæ, quemadmodum Reginæ Angliæ hactenus percipere & habere consueverunt, videlicet, ad Summam Quadraginta Millium Scutorum annuatim; quorum Duo semper valeant unum Nobile Anglicanum.

4. ITEM, *Concordatum* est, quod dictus *Filius noster Rex Henricus*, Viis, Modis, & mediis quibus poterit, absque transgressione vel offensâ Juramenti per se præstiti de observando Leges, Consuetudines, Usus, & Jura dicti Regni sui Angliæ, laborabit & providebit, quòd præfata *Filia nostra, Consors sua, Katherina*, citius quo fieri poterit, efficiatur in omnem eventum plene secura, de percipienda & habenda in dicto Regno Angliæ, a tempore Obitûs sui, Dote prædicta Quadraginta Millium Scutorum annuatim, quorum Duo semper valeant unum Nobile Angliæ.

5. ITEM, *Concordatum* est, quod, si contingat dictam carissimam Filiam nostram sibi supervivere, percipiet ipsa & habebit in Regno Franciæ, immediate a tempore Obitus dicti Filii nostri, Dotem ad Summam Viginti Millium Francorum annuatim, de & super illis * Terris, Locis, & Dominiis, que tenuit & habuit in Dotem, inclitæ recordationis, *Blanchia*, quondam Consors, recolendæ memoriæ, *Philippi Franciæ*, Proavi nostri.

* IX. 897.

6. ITEM, *Concordatum* est, quod immediatè post Obitum nostrum, & extunc deinceps, Corona & Regnum Franciæ, cum eorum Juribus & Pertinentiis universis, manebunt & erunt dicti Filii nostri *Regis Henrici, & Hæredum suorum in perpetuum*.

7. ITEM, quod pro eo, quod Nos tenemur ut plurimùm & præpedimur adversâ valetudine, per eum modum, quod non commode poterimus in Personâ nostrâ intendere, seu vacare disponendis Regni negotiis, quod idcirco ad totam vitam nostram Facultas & Exercitium Regendi & Gubernandi Rempublicam prædicti Regni Franciæ, cum Consilio Nobilium & Prudentium ejusdem Regni Nobis obedientium, qui commodum & honorem ipsius Regni dilexerint, penes dictum Filium nostrum *Regem Henricum* erunt & manebunt, ita quod extunc deinceps ipsam per se, ac etiam per alios, quos cum Consilio præfatorum Nobilium, ad hoc duxerit deputandos, regere possit & gubernare; Quibus quidem Facultate & Exercitio Regendi, sic penes dictum Filium nostrum *Regem Henricum* existentibus, efficaciter, & diligenter, & fideliter laborabit & intendet ad id quod esse possit, & debeat ad honorem Dei, & Nostri, & dictæ Consortis nostræ, necnon ad Bonum publicum dicti Regni, & ad ipsum Regnum cum Consilio Procerum, Magnatum, & Nobilium ejusdem Regni Defendendum, Tranquillandum, & Pacificandum ac Regendum, secundum exigentiam Justitiæ & Æquitatis.

Idem Tractatus Gallice.

CHarles, *par la Grace de Dieu*, Roy de France, a perpetuelle memoire.

Combien *que*,

Pour reintegrer la Paix, & oster les Dissensions des Royaumes de France & d'Angleterre,

Plusieurs notables & divers Traitiez, qui, ou temps passe, ont este faits entre nos Nobles Progeniteurs de bonne memoire, & ceux de, treshaut Prince, & nostre treschier Fils, Henry Roy d'Angleterre, Heretier de France, *& aussi entre Nous, & nostre dit Fils*,

N'ayent apporte le fruict de Paix pour ce desire,

Sçavoir faisons, *a tous presens, & advenir, que neantmoins Nous*,

Considerant, & pensant en nostre Cuour, quants grands & irreparables Maux, quantes Enormitez, & quelle doleureuse Playe universal & incurable, la Division des Deux Royaumes dessusdites a jusques icy mis, & apporte, non pas tant seulement aus dits Royaumes; mais a toute Eglise Militant,

Nous avons n'aguerres Repris Traitie de Paix *avec nostre dit Fils* Henry,

Ou quel a la par fin, apres plusieurs Relations & Parlemens des Grans de nostre Conseil (icelay octroyant & donnant effect a nos desirs, qui promet Paix aux Hommes de bonne volante) entre Nos *&* nostre dit Fils, *a l'oeuvre de la dite desiree Paix, est* conclud *&* accorde *en la maniere, qui s'ensuit*,

1. PREMIEREMENT, *que pour ce que par l'Alliance du Mariage, fait pour le bien de la dite Paix, entre nostre* dit Fils le Roy Henry, *& nostre treschiere & tres amee* Fille Catherine, *il est devenu nostre Fils & de nostre treschiere & tresamee* Compagne la Reyne; *icelay nostre Fils Nous aimera & honorera & nostre dite* Compagne *comme Pere & Mere, & ainsi comme il appartient honorer tels & si grands Prince & Princesse, & devant toutes Personnes Temporelles du Monde*.

2. ITEM, *que, nostre dit Fils* le Roy Henry *ne nous Turbera, Inquietera, ou Empeschera, que Nous ne tenons, & possedons, tant que nous viverons, ainsi que Nous tenons & possedons de present, la Couronne & Dignite Royale de France, & les Revenus & Fruicts provenus d'iceux, a la Soustenance de nostre Estat, & des Charges du Royaume, & que nostre dite* Compagne *aussi ne tienne, tant qu'elle vivra, Estat & Dignite de Reyne, selonc la Coustume du dit Royaume, avec partie des dites Rentes & Revenues a elle convenable*.

3. ITEM, *est* Accorde, *que nostre dite* Fille Catherine *aura & percevra ou Royaume d'Angleterre Douaire, ainsi que les Reynes d'Angleterre ont ou temps passe accoustume d'avoir & parcevoir, c'est assavoir, pour chacun An la Somme de Quaraante Mille Escus; des quels les Deux valent toujours un Noble d'Angleterre*.

4. ITEM, *est* Accorde, *que nostre dit* Fils le Roy Henry, *par toutes voyes, moyens & manieres qu'il pourra, sans transgression ou offense du Serement par luy fait de observer les Loix, Coustumes, Usages, & Droicts de son dit Royaume d'Angleterre, labourera & pourverra, que nostre dite* Fille Catherine, sa Compaigne, *le plustost que faire se porra, soit en tout evenement plainement asseuree de parcevoir & avoir en son dit Royaume d'Angleterre, du temps de son Trespas, le Douaire devant dit de Quarante Mille Escus annuels; des quels les Deux valent toujours Un Noble d'Angleterre*.

5. ITEM, *est* Accorde, *que, s'il advient que nostre* dite Fille *survive a nostre* dit Fils le Roy Henry, *elle percevra & aura ou Royaume de France, tantost apres les Trespat de nostre dit Fils, Douaire de la Somme de Vingt Mil Frans par An, dessus les Terres, Lieux, & Seigneuries, que tint, & eut en Douaire nostre treschiere Dame, de bonne memoire*, Blanche jadis de Femme de Philippe *de bonne memoire jadis* Roy de France, *nostre treschier & redoubte Seigneur, & grand Ayeul*.

6. ITEM, *est* Accorde, *que tantost apres nostre Trespas, & des lors en avant, la Couronne & Royaume de France, avec tous leurs Droicts, & Appartenances, demourront, & seront perpetuelment de nostre dit* Fils le Roy Henry, & de ses Heurs.

7. ITEM, *pour ce que Nous sommes tenus, & empeschez le plus de temps, par telle maniere, que Nous ne pourrons de nostre Personne entendre, ou vaquer a la Disposition des Besoages de nostre Royaume, la Faculte & Exercice de Governer, & Ordenner la Chose Publique du dict Royaume, seront, & demourront, nostre Vie durant, a nostre* dit Fils le Roy Henry, *avec le Conseil des Nobles, & Sages du dit Royaume, par ainsi que desmaintenant, & des lors en avant, il puisse icelle Regir, & Governer par luy mesme, & par autres qu'il vaudra deputer, avec le Conseil des Nobles, & Sages dessusdits; Les quels Faculte & Exercice de Gouverner, ainsi estans par devers* nostre dit Fils le Roy Henry, *il labourera effectueusement, diligentment, & loyaument a ce qu'il puist, & doye estre a l'honneur de Dieu, de Nous, & de nostre dite Compagne, & aussi au Bien public du dit Royaume, & a Defendre, Tranquiller, Appaiser, & Governer icelay Royaume, selon l'exigence de Justice & Equite, avec le Conseil & Aide des Grands, Seigneurs, Barons, & Nobles du dit Royaume*.

Ann. D. 1420. Hen. 5. 8. ITEM, quod dictus *Filius noster Rex Henricus*, pro posse suo, faciet, quod Curia Parlamenti Franciæ custodiatur, & observetur in Auctoritate, & Superioritate suis, & sibi debitis, in omnibus & singulis Locis, Nobis nunc aut in futurum subjectis.

8. ITEM, *que nostre dit Fils fera son Povoir, que la Cour du Parlement de France sera en tous & chacuns Lieux, Subjets a nous, maintenant, ou ou temps avenir, observee & gardee es Auctorite & Soveraineté a elle, & a elle deubs, en tous, & chacuns Lieux subjets a Nous, maintenant, ou ou temps avenir.* Ann. D. 1420. Hen. 5.

9. ITEM, quod dictus *Filius noster*, pro Posse suo, Tuebitur & conservabit omnes & singulos Pares, Nobiles, Civitates, Villas, Communitates, & singulares Personas, nobis nunc, aut in futurum subjectas, in eorum Juribus, Consuetudinibus, Privilegiis, Præeminentiis, Libertatibus, & Franchisiis eisdem competentibus, sive debitis, in locis quibuscumque nobis nunc, aut in futurum subjectis.

9. ITEM, que nostre dit Fils, *de son Povoir, Defendra & Conservera tous, & chacuns Pers, Nobles, Citez, Villes, Communautes, & singulieres Personnes a Nous maintenant, ou temps avenir subjettes, en leur Droicts, Coustumes, Previlges, Preeminentes, Libertez, & Franchises a eux appartenans, ou deubz, en tous les Lieux subjets a Nous maintenant, ou ou temps advenir.*

* IX. 898. * 10. ITEM, quod dictus *Filius noster Rex Henricus* diligenter & fideliter pro Posse suo laborabit, & faciet, quod Justitiæ complementum administrabitur & fiet in dicto Regno Franciæ, secundum Leges, Consuetudines, & Jura ejusdem Regni, absque Personarum acceptione; Ac conservabit, & tenebit Subjectos Regni prædicti in Tranquillitate & Pace pro Posse, Tuebitur, & Deffendet eosdem adversus Violentias & Oppressiones qualscumque.

10. ITEM, que nostre dit Fils *diligemment, & loyaument labourera, & fera de son Pouvoir, que Justice sera administree ou dit Royaume, selon les Loix, Coustumes, & Droicts du Royaume de France, sans acception des Personnes, & Conservera, & Tendra les Subjects de nostre dit Royaume en Paix, & Tranquilite, & de son pouvoir, les Gardera, & Defendra de Violences, & Oppressions quelconques*

11. ITEM, *Concordatum* est, quod dictus *Filius noster Rex Henricus*, pro Posse suo, providebit, & faciet, quod ad Officia, tam Justitiæ Parlamenti, quàm etiam Præposituras, Balliviatus, Senescalsias, & alia spectantia ad Gubernationem Dominii, necnon alia quæcumque Officia in dicto Regno Franciæ, assumentur Personæ habiles, utiles, & idoneæ pro bono, justo, pacifico &, tranquillo Regimine dicti Regni, & Administrationem eis committendarum, ac quod sint tales, quales secundum Leges, & Jura ejusdem Regni, & pro utilitate ac commodo nostris, & ipsius Regni, ad ea deputari deberent & assumi.

11. ITEM, *est* Accorde, que nostre dit Fils le Roy Henry *pourverra, & fera pourvoir, que aux Offices, tous de la Justice de Parlement, que des Bailliages, Seneschaussees, Prevostez, & autres appartenans au Gouvernement de Seigneurie, & aussi a tout autres Offices du dit Royaume, seront prises Personnes habiles, profitables, & idoines, pour le bon, juste, paisible, & tranquille Regime du dit Royaume, & des Administrations, qui leur seront a commettre, & qu'ils soient tels, qu'ils doivent estre deputez, & pris, selon les Loix, & Droicts du Royaume, & pour le Profit de Nous, & de nostre Royaume.*

12. ITEM, quod dictus *Filius noster Rex Henricus* laborabit pro Posse suo, & quàm citius id commodè fieri poterit, ad Ponendum in Obedientiam nostram omnia & singula Civitates, Villas, Castra, Loca, Patrias, & Personas, infra Regnum Franciæ nobis inobedientia, & rebellia, tenentia *Partem illam*, seu existentia de Parte illâ, vulgariter nuncupatâ *Delphini* seu *Armeniaci*.

12. ITEM, que nostre dit Fils *labourera de son pouvoir, & le plustost que faire se pourra profitablement, de Mettre ou nostre Obeissance toutes, & chacunes Citez, Villes, Chasteaux, Lieux, Pais & Personnes dedans nostre Royaume desobeissans a nous, & rebelles, tenans la Partie ou estans de la Partie vulgairement appelle* du Dauphin, ou d'Armignac.

13. ITEM, ut Præmissa commodiùs, securiùs, & liberiùs facere, exercere, & implere valeat, concordatum est, quod Proceres, Magnates, & Nobiles, ac Status Regni prædicti, tam Spirituales, quam Temporales, necnon Civitates, & notabiles Communitates, ac Cives, & Burgenses Villarum ejusdem Regni, Nobis pro tempore obedientes, præstabunt Juramenta quæ sequuntur.

13. ITEM, *a fin que nostre* dit Fils *puisse faire, exercer, & accomplir les Choses dessusdites plus profitablement, seurement, & franchement, il est Accorde, que les Grands, Seigneurs, Barons, & Nobles, & les Estats du dit Royaume, tant Spirituels, que Temporels, & aussi les Citez, & nobles Communitez, les Citoyens, & Bourgeois des Villes du dit Royaume a nous obeissans pour le temps, feront les Serements, qui s'ensuivent.*

INPRIMIS, *quod dicto Filio nostro* Regi Henrico, *Facultatem, & Exercitium Disponendi, & Regendi dictam Rempublicam gerenti, ac Jussionibus, & Mandatis suis humiliter & obedienter in omnibus, exercitium Regiminis dicti Regni concernentibus, & per omnia parebunt, & intendent*

PREMIEREMENT, a nostre dit Fils *le Roy Henry*, ayant Faculte & Exercise de Disposer, & Gouverner la dite Chose publique, & a ses Commandemens, & en toutes choses, concernans l'Exercice du Governement du dit Royaume, & par toutes choses obeiront, & entendront humblement, & obeissamment

ITEM, *quod ea, quæ inter* Nos, *& præfatam* Consortem nostram, *ac dictum* Filium nostrum Regem Henricum, *cum Consilio eorum, quos nobiscum Nos, & præfata Consors nostra, ac dictus Filius* * *noster ad hoc duxerimus adhibendos, appunctuata sunt, aut fuerint, & concordata, ipsi Proceres, & Magnates, Nobiles, ac*

* IX. 899. *Status Regni prædicti, tam Spirituales, quàm Temporales, necnon Civitates, ac notabiles Communitates, ac Cives & Burgenses Villarum ejusdem Regni, quatenus eos, & singulos eorum concernere poterit, in omnibus, & per omnia bene & fideliter observabunt, & pro Posse suo sic facient ab aliis quibuscumque observari.*

ITEM, que les choses, qui sont, ou seront appointiees, & accordes entre Nous, nostre *Compagne la Reyne*, & nostre *dit Fils le Roy Henry*, avec le Conseil de ceux que Nous, & nostre dite Compagne, & nostre dit Fils auront a ce commis, les dits Grands, Seigneurs, Barons, Nobles, & Estats de nostre dit Royaume, tant Spirituels, que Temporels, & aussi les Citez, Nobles Communitez, les Citoyens, & Bourgeois des Villes du dit Royaume, en tant que a ceux, & chacun d'eux pourra touchier, en tout, & par tout, bien & loyaument garderont, & feront de leur pouvoir garder par tous autres quelsconques.

ITEM, *quòd continuè ab Obitu, & post Obitum nostrum, erunt ipsi Fideles Homines Ligei dicti* Filii nostri Regis Henrici, *ac Hæredum suorum, ac ipsum pro Domino suo Ligeo, ac supremo, ac vero Rege Franciæ, absque oppositione, contradictione, seu difficultate recipient, & admittent, & pro tali obedient, & quod, præterquam Nobis, nulli unquam post hæc, tanquam Regi, aut Regenti Regni Franciæ, obedient, nisi dicto* Filio nostro Regi Henrico, *& Hæredibus suis.*

ITEM, que continuellement des nostre Trespas, & apres iceluy, ils seront Feaux Hommes Liges a nostre *dit Fils*, & de ses Hoirs, & iceluy nostre Fils pour leur Seigneur Lige, & Souverain, & vray Roy de France, sans aucune opposition, contradiction, ou difficulte recevront, & comme a tel obeiront, & qu'apres ces Choses, jamais n'obeiront a autre, que a Nous, comme a Roy, ou Regent le Royaume de France, si non a nostre *dit Fils le Roy Henry*, & a ses Hoirs.

ITEM, *quòd non erunt in Consilio, Auxilio, vel Assensu, quòd dictus* Filius noster Rex Henricus *perdat Vitam, aut Membrum, seu capiatur malâ Captione, aut quod patiatur Dammum seu Diminutionem in Personâ, Statu, Honore, seu Rebus; verum, siquid tale contra eum moliri, seu machinari noverint, illud pro Posse suo impedient, ac ei, quàm celeriùs poterunt, per seipsos, seu Nuncios, vel Litteras intimabunt.*

ITEM, qu'ils ne feront en Conseil, Ayde, ou Consentement, que nostre *dit Fils le Roy Henry* Perde Vie, ou Membre, ou soit Prins de mauvaise prinse, ou qu'il souffre Dommage, ou Diminution en Personne, Estat, Honeur, ou Biens, mais, se ils sçavent que aucune telle chose soit contre luy maschinee, ou parforce, ils l'empescheront de leur pouvoir, & luy feront a sçavoir, le plustost qu'ils pourront, par eux mesmes, Messages, ou Lettres.

14. ITEM, *Concordatum* est quòd omnes & singulæ Conquestæ, extra Ducatum Normaniæ in Regno Franciæ, per dictum *Filium nostrum Regem Henricum* super prædictos Inobedientes fiendæ, erunt & fient ad Utilitatem nostram, & quod ipse pro Posse suo faciet, quod omnia & singula Terræ, & Dominia, constituta in locis sic Conquirendis, spectantia ad Personas nunc Obedientes, quæ jurabunt servare præsentem Concordiam, restituentur ad dictas Personas, ad quas spectant.

14. ITEM, *est accorde, que toutes, & chacunes Conquestes, qui se feront par* nostre dit Fils le Roy Henry, *hors la Duchie de Normandie, au Royaume de France sur les Desobeissans dessusdits, seront, & se feront a nostre Profit; Et que nostre dit Fils, de son Povoir, fera que toutes, & chacunes Terres, & Seigneuries, estans et Lieux qui sont ainsi a Conquerir, appartenans aux Personnes a Nous presentement Obeissans, qui Jureront garder cette presente Concorde, seront Restituez aus dites Personnes, a qui elles appartiennent.*

15. ITEM, *Concordatum* est, quod omnes & singulæ Personæ Ecclesiasticæ, Beneficiatæ in Ducatu Normaniæ, aut aliis quibuscumque Locis in Regno Franciæ, ei subjectis, Nobis obedientes, & faventes *Parti* præcarissimi Filii nostri *Ducis Burgundiæ*, quæ jurabunt servare præsentem Concordiam, gaudebunt pacifice Beneficiis suis Ecclesiasticis in Ducatu, seu Locis proxime dictis constitutis.

15. ITEM, *est* Accorde, *que toutes, & chacunes Personnes Ecclesiastiques, Beneficiers ou Duchie de Normandie, ou autres Lieux quelconques au Royaume de France, Subjets a* nostre dit Fils, *a Nous obeissans, & favorisans la Partie du nostre treschier & tresame Fils* le Duc de Bourgongne, *qui Jureront garder cette presente Concorde, Jouyront paisiblement de leurs Benefices Ecclesiastiques, estans au dit Duchie de Normandie, ou Lieux devantdits.*

* IX. 900. * 16. ITEM, quòd, simili modo, omnes & singulæ Personæ Ecclesiasticæ ei Obedientes, & Beneficiatæ in Regno Franciæ in Locis nobis subjectis, quæ jurabunt servare præsentem Concordiam, gaudebunt pacificè Beneficiis suis Ecclesiasticis in Locis proximè dictis constitutis.

16. ITEM, *que semblablement toutes, & chacunes Persones Ecclesiastiques, Obeissans a* nostre dit Fils le Roy Henry, *& Beneficiers au Royaume de France, es Lieux a Nous subjets, qui Jureront garder cette presente Concorde, Joyront paisiblement de leurs Benefices Ecclesiastiques, estans es Lieux devantdits.*

17. ITEM, quòd omnia & singula Ecclesiæ, Universitates, & Studia generalia, necnon Collegia Studentium, & alia Collegia Ecclesiastica, constituta in Locis, nobis nunc aut in futurum subjectis, in Ducatu Normaniæ, aut aliis Locis Regni Franciæ ei sub-

17. ITEM, *que toutes, & chacunes Eglises, Universitez, & Estudes generaux, & aussi Colleges d'Estudians, & autres Colleges Ecclesiastiques, estans es Lieux a Nous subjets presentement, ou pour le temps advenir, en la Duchie de Normandie, ou autres Lieux* du

Ann. D. 1420. Hen. 5.

subjectis, gaudebunt eorum Juribus & Possessionibus, Redditibus, Prærogativis, Libertatibus, Præeminentiis, & Franchitiis eisdem Regno Franciæ qualitercunque competentibus seu debitis, salvo Jure Coronæ Franciæ, & alterius cujuscumque.

18. ITEM, quod quandocunque contigerit, favente Domino, dictum *Filium nostrum Regem Henricum* ad Coronam Regni Franciæ pervenire, Ducatus Normanniæ, necnon omnia & singula Loca per ipsum in Regno Franciæ conquisita, erunt sub Ditione, Obedientiâ, & Monarchiâ Coronæ Franciæ supradictæ.

19. ITEM, Concordatum est quod, pro Posse suo, nitetur & faciet, quòd Personis obedientibus Nobis, & Faventibus Parti prædictæ quæ dicitur *Burgundiæ*, ad quas spectabant Dominia, Terræ, Redditus, seu Possessiones in dicto Ducatu Normanniæ, aut aliis Locis in Regno Franciæ per ipsum Conquisitis, hactenus per ipsum Donata, fiet absque Diminutione Coronæ Franciæ Recompensa per Nos, in Locis & Terris nomine nostro acquisitis, acquirendis, & evincendis super Rebelles & Inobedientes Nobis; &, si non fiat supradictis Personis ejusmodi Recompensa in vita nostra, dictus Filius noster eam faciet in hujusmodi Locis & Bonis, cum contigerit eum, favente Deo, ad Coronam Franciæ pervenire: Si vero Terræ, Dominia, Redditus, seu Possessiones, quæ in eisdem Ducatu, seu Locis ad Personas hujusmodi spectabant, per dictum Filium nostrum Donata non fuerint, dictæ Personæ ad ea restituentur indilatè.

20. ITEM, quod ad totam Vitam nostram, in omnibus Locis Nobis nunc, vel in futurum subjectis, Litteræ communes Justitiæ, necnon Concessionum, Officiorum, Beneficiorum, & aliarum * Donationum, Remissionum, & Privilegiorum Scribi debebunt, & procedere sub Nomine & Sigillo nostris; Quia tamen casus aliqui singulares evenire poterunt, qui humano ingenio non omnes poterunt prævideri, in quibus perquam necessarium esse poterit, & opportunum, quod dictus Filius noster *Rex Henricus* Litteras suas scribi faciat; in hujusmodi Casibus, siqui occurrerint, licebit dicto Filio nostro, pro bono & securitate nostris & Regiminis ei, ut præfertur, competentis, ac pro vitandis Periculis & Dispendiis, quæ alias forent de verisimili secutura, etiam in Locis nobis subjectis, scribere suas Litteras, quibus Præcipiet, Prohibebit, seu Mandabit, juxta naturam & qualitatem negotii, ex parte nostra, & sua tanquam Regentis.

* IX. 901.

21. ITEM, quod ad totam Vitam nostram, dictus *Filius noster Rex Henricus* nullatenus nominabit, aut scribet, seu nominari, aut scribi faciet ipsum *Regem Franciæ*; sed ab eodem nomine penitus abstinebit, quamdiu Nos egerimus in humanis.

22. ITEM, Concordatum est, quod Nos, ad totam Vitam nostram, nominabimus, appellabimus, & scribemus, dictum Filium nostrum in Linguâ Gallicanâ, hoc modo, NOSTRE TRES CHER FILS HENRY ROY D'ANGLETERRE, HERITIER DE FRANCE: In Linguâ verò Latinâ, hoc modo, NOSTER PRÆCARISSIMUS FILIUS HENRICUS, REX ANGLIÆ, HÆRES FRANCIÆ.

23. ITEM, quod dictus Filius noster nullas Impositiones aut Exactiones imponet, seu imponi faciet Subditis nostris, absque causa rationabili & necessaria, nec aliquas, quam pro Bono publico ipsius Regni Franciæ, & secundum dictamen & exigentiam Legum & Consuetudinum rationabilium & approbatarum ejusdem Regni.

24. ITEM, ut Concordia, Pax, & Tranquillitas inter prædicta Franciæ & Angliæ Regna perpetuo futuris temporibus observentur, & obvietur Occasionibus & Principiis, ex quibus inter eadem Regna, quod absit, Debata, Dissentiones, seu Discordiæ futuris possent temporibus exoriri, Concordatum est, quod dictus *Filius noster Rex Henricus* Laborabit pro posse suo ad effectum, quod de avisamento & consensu Trium Statuum utriusque Duorum Regnorum, amotis obstaculis, in hac parte, ordinetur & provideatur, quod ab eo tempore, quo pervenerit ipse, aut aliquis Hæredum suorum ad Coronam Regni Franciæ supradicti, ambæ Coronæ, scilicet * Franciæ & Angliæ, perpetuo futuris temporibus simul commanebunt & erunt in una, & eadem Personâ, viz. suâ, extunc ad Vitam suam, extunc deinceps in Personis Hæredum suorum, qui successive erunt unus post alium; Et quod Gubernabuntur ambo Regna ab eodem tempore, quo dictus Filius noster, aut aliquis Hæredum suorum, ad eadem pervenerit, non divisim sub diversis Regibus pro eodem contextu temporis, sed sub uno & eâdem Personâ quæ pro tempore erit, ut præfertur, utriusque Regni Rex, & Dominus supremus; Conservando nihilominus in aliis omnibus & singulis utrique dictorum Regnorum sua Jura, Libertates, seu Consuetudines, Usus, & Leges, non subjiciendo quoquo modo unum dictorum Regnorum alteri eorundem, nec Supponendo, aut Submittendo Jura, Leges, Consuetudines, aut Usus unius eorundem Regnorum, Juribus, Legibus, Consuetudinibus, aut Usibus alterius eorundem.

* IX. 902.

25. ITEM, quod à modo perpetuis futuris temporibus Silebunt, Quiescent, & omnino Cessabunt omnia & singula Dissentiones, Odia, Rancores, Inimicitiæ, & Guerræ inter Regna Franciæ & Angliæ supradicta, & Populos eorumdem Regnorum, dictæ Pacis Concordiæ Adhærentes, eruntque extunc perpetuo, & vigebunt inter eadem Regna, & eorum Subditos supradictos Pax, Tranquillitas, Concordia, & Affectus mutui, & Amicitiæ stabiles & firmæ; juvabuntque se Regna prædicta Consiliis, Auxiliis, & Assistantiis suis mutuis adversus quoscunque, qui eis aut alteri eorumdem Regnorum, Vim, Injurias, Damna, Molestias, gravamina, seu Dispendia inferre, moliri, seu facere conabuntur, aut arrogare; mutuoque conversabuntur, & mercabuntur libere & secure, solvendo Custumas & Deveria debita & consueta.

26. ITEM, quod omnes & singuli Confœderati & Alligati nostri, & Regni Franciæ supradicti, ac etiam Confœderati dicti *Filii nostri*, & Regni Angliæ antedicti, qui infra Octo Menses a tempore hujus Concordiæ Pacis, eis notificatæ, suis Litteris declaraverint, se eidem Concordiæ firmiter adhærere & applaudere, &

du Royaume de France, subjets a nostre dit Fils le Roy Henry, *Joyront de leurs Droicts, Possessions, Rentes, Prerogatives, Libertes, Preeminences, & Franchises a eux ou Royaume de France, comment que ce soit, appartenans, ou deues, sauves les Droicts de la Couronne de France, & de tous autres.* Ann. D. 1420. Hen. 5.

18. ITEM, *& quand il aviendra, que* nostre dit Fils le Roy Henry *viendra a la Couronne de France, la Duchie de Normandie, & aussi les autres, & chacunes Lieux par Luy Conquis au Royaume de France, seront soubz la Jurisdiction, Obeissance, & Monarchie de la dite Couronne de France.*

19. ITEM, *est Accorde, que* nostre dit Fils le Roy Henry *de son pouvoir se perforcera, & fera, que aux Personnes a Nous Obeissans, & favorisans la Partie devant dite, qui on apelle* de Bourgongne, *aux quelles appartenoint Seignuries, Terres, Revenus, ou Possessions en la dite Duchie de Normandie, ou autres Lieux ou Royaume de France, par icelui* nostre Fils le Roy Henry *Conquises, ja piece par luy Donnees, sera faite sans la Diminution de la Couronne de France Recompensation par Nous es Lieux, & Terres acquises, ou a acquerre, en nostre Nom sur les Rebelles & Desobeissans a Nous; Et, se en nostre Vie la dit Recompensation n'est faite aux dessusdits,* nostre dit Fils le Roy Henry *la fera es dites Terres, & Biens, quand il sera venu a la Couronne de France: Mais se les Terres, Seigneuries, Rentes, & Possessions, qui appartenoient aus dites Personnes, es dits Duchie, & es Lieux, n'avoient este Donnees par* nostre dit Fils, *les dites Personnes seront Restituees a icelles sans delay.*

20. ITEM, *que durant nostre Vie, en tous les Lieux a nous presentement, ou pour le temps advenir subjets, les Lettres communes de Justice, de Dons d'Offices, de Benefices, & d'autres Donations, Pardons, ou Remissions, & Privileges devront estre Escrites, & proceder soubs nostre Nom & Seel; Toutes voyes pour ce que aucune Cas singuliers pourroient advenir, qui pour humain Engin ne pourront pas tous estre preveus, es quels pourra estre necessaire & convenable que* nostre dit Fils le Roy Henry *fasce escrire les Lettres, en tel Cas, si aucunes en adviennent, il sera loisible a nostre dit Fils, pour le bien & seurete de Nous, & du Gouvernement a Luy, comme dit est, appartenant, Et pour eviter les Perils & Dommages, qui autrement porroient vraysemblablement avenir, Escrire les Lettres a nos Subjects, par les quelles il Commandera, Deffendera, & Mandera, de par Nous, & de par Luy, comme Regent, selon la nature & qualite de la besongne.*

21. ITEM, *que de tout nostre vie,* nostre dit Fils le Roy Henry *ne se Nommera, ou Escrira aucunement, ou fera Nommer, ou Escrire* Roy de France; *mais de tous points se abstiendra, tant comme nous viverons.*

22. ITEM, *est Accorde, que Nous, durant nostre Vie, nommerons, appellerons, & escrirons* nostre dit Fils le Roy Henry, *en Langue Françoise par cette maniere,* NOSTRE TRES CHER FILS HENRY ROY D'ANGLETERRE, HERITIER DE FRANCE: *Et in Langue Latine par cette maniere,* NOSTER PRÆCARISSIMUS FILIUS HENRICUS, REX ANGLIÆ, HÆRES FRANCIÆ.

23. ITEM, *que nostre dit Fils ne Imposera, ou fera imposer aucunes Impositions ou Exactions a nos Subjets, sans cause raisonable & necessaire, ne autrement, que pour le Bien Public du dit Royaume de France, & selon l'Ordonnance & Exigence des Loix & Coustumes raisonables & approuvees du dit Royaume.*

24. ITEM, *& a fin, que Concorde, Paix, & Tranquillite entre les dits Royaumes de France & d'Angleterre soient pour le temps avenir perpetuellement observees, & que l'on obvie aux Obstacles & Commencemens, par les quels entre les dits Royaumes Debats, Dissensions, ou Discordes pourroient sourdre ou temps advenir, que Dieu ne veuille, il est Accorde, que* nostre dit Fils *labourera par effect de son pouvoir, que de l'advis & consentement des Trois Estats des Deux Royaumes, Ostes les Obstacles en cette Partie, soit Ordonne & Pourveu, que du temps, que nostre dit Fils sera venu a la Couronne de France, ou aucuns de ses Hoirs, les Deux Couronnes de France & d'Angleterre a tousjour mais perpetuellement demoureront ensemble, & seront en un mesme Personne, c'est assavoir, en la Personne, de* nostre dit Fils le Roy Henry, *tant qu'il Vivra, & de la en avant es Personnes de ses Hoirs, qui successivement seront les uns apres les autres; & que les Deux Royaumes seront Gouvernez, depuis ce temps que* nostre dit Fils, *ou aucun de ses Hoirs, pervendra ou pervendront ausdits Royaumes, non divisement soubs divers Roys pour un mesme temps, mais soubs une mesme Personne, qui sera pour le temps Roy, & Seigneur Soverain de l'un & de l'autre Royaume; Conservant neantmoins en toutes autres choses, a chascun desdits Royaumes, ses Droicts, Libertez, ou Coustumez, Usages, & Loix, non soubsmettant en quelque maniere l'un des dits Royaumes a l'autre, ne les Droicts, Loix, Coustumes, ou Usages de l'un d'iceux Royaumes, aux Droicts, Loix, Coustumes, ou Usages de l'autre.*

25. ITEM, *que des maintenant, & a tout temps perpetuellement se tairont, appaiseront, & de tout point cesseront toutes Dissensions, Haynes, Rancunes, & Inimitiez, & Guerre d'entre les dits Royaumes de France & d'Angleterre, & les Peuples d'iceux Royaumes adherens a la dite Concorde, & entre les Royaumes dessusdits sera & aura des maintenant & a tousjourmais perpetuellement Paix, Tranquilite, Concorde, Affection mutuelle, & Amitiez fermes & stables; Et se Aideront les dits Deux Royaumes de leurs Aydes, Conseils, & Assistences mutuelles contre toutes Personnes qui a eux, ou a l'un s'efforceront de faire, donner Violence, Injure, Grief, ou Dommage; & Converseront, & Marchanderont ensamble les uns avec les autres franchement & seurement, en payant les Coustumes & Devoirs accoustumez.*

26. ITEM, *que tous les Confederez & Alliez de Nous, & du dict Royaume de France, & aussi les Confederez* de nostre dit Fils le Roy Henry, *& du Royaume d'Angleterre, qui dedans huict Mois, apres le temps que cette presente Concorde de Paix leur sera notifiee, ils auront declare se vouloir fermement Adherer a la dite* Con-

Ann. D. & velle ſub ipſius Pacis Tractatu & Concordiâ comprehendi,
1420. ſint, & comprehendantur ſub ejuſdem Pacis Fœderibus, Securi-
Hen. 5. tate atque Concordiâ, ſalvis tamen nihilominus utrique prædicta-
rum Coronarum, necnon Nobis, & Subditis noſtris, ac etiam di-
cto *Filio noſtro*, & Subditis ſuis, Actionibus, Juribus, & Reme-
* IX. diis * quibuſcumque in ea parte congruis, adverſus Alligatos hu-
503. juſmodi, ſeu Confœderatos qualitercumque competentibus.

27. ITEM, Concordatum eſt quod, dictus *Filius noſter Rex Henricus*, cum Concilio Cariſſimi Filii noſtri *Philippi Ducis Burgundiæ*, & aliorum ex Nobilibus Regni, quos ad congruet & decebit evocari, providebit pro Regimine Perſonæ noſtræ tute, laudabiliter, & honeſte, ſecundum exigentiam Status noſtri Regalis, per eum modum, quod erit ad Honorem Dei, & Noſtri, ac Regni Franciæ, & Subjectorum ejuſdem, Et quod omnes & ſingulæ Perſonæ, quæ erunt circa Nos ad Domeſticum & Perſonale Obſequium nobis impendendum, non tolum in Officiis, verum etiam in aliis Miniſteriis, tam nobiles, quam alii, erunt tales, qui Nati fuerunt in Regno Franciæ, ſeu de locis Idiomatis Gallicani, bonæ proinde, fideles, & idoneæ ad Obſequium ſupradictum.

28. ITEM, quod Nos perſonaliter Commorabimur, & Reſidebimus in Loco notabili noſtræ Obedientiæ, & non alibi.

29. ITEM, conſideratis exhorrendis & enormibus Criminibus, & Facinoribus per *Carolum* pro *Delphino Viennenſi* ſe gerentem, in dicto Regno Franciæ perpetratis, Concordatum eſt, quod nec Nos, nec dictus *Filius noſter Rex Henricus*, nec cariſſimus Filius *Dux Burgundiæ*, aliquem cum dicto *Carolo* Pacis aut Concordiæ Tractatum inibit, ſeu faciet, inibimus, ſeu faciemus, niſi de conſilio & aſſenſu omnium, & cujuſlibet noſtrorum, & Trium Statuum utriuſque Regnorum prædictorum.

30. ITEM, Concordatum eſt, quod Nos ſuper Premiſſis omnibus & ſingulis, ultra Litteras noſtras Patentes, Magno noſtro Sigillo ſigillatas, dari & fieri faciemus dicto *Filio noſtro Regi Henrico* Litteras Patentes Approbatorias & Affirmatorias dictæ cariſſimæ *Conſortis noſtræ*, & dicti cariſſimi Filii noſtri *Philippi Ducis Burgundiæ*, & aliorum de Sanguine noſtro Regali, ac Procerum & Magnatum, & Civitatum, & Villarum dicti Regni, Nobis nunc, vel in futurum, Obedientium; quorum Litteras in ea parte dictus Filius noſter a Nobis exigere voluerit.

31. ITEM, quod dictus *Filius noſter Rex Henricus* ſimili modo pro parte ſua, ultra Litteras Patentes ſuper eiſdem, Magno ſuo Sigillo ſigillatas, dari & fieri faciet Nobis Litteras Patentes Approbatorias & Affirmatorias Præcariſſimorum Fratrum ſuorum, &
* IX. aliorum de Sanguine * ſuo Regali, Procerumque, & Magnatum,
904. ac Civitatum, & Villarum ſibi Obedientium, Quorum Litteras in eâ parte Nos a dicto Filio noſtro exigere voluerimus.

Quæ omnia & ſingula ſupraſcripta Nos *Carolus Rex* ſupradictus pro Nobis, & Hæredibus noſtris, quatinus Nos concernere poterit, Nos, & dictos Hæredes noſtros, abſque dolo, fraude, aut malo ingenio facturos, impleturos, & ſervaturos Promiſimus, & Promittimus in Verbo Regio, ac Juravimus, & Juramus, ad Sancta Dei Evangelia, per Nos corporaliter tacta, & quod ea ſic faciemus a noſtris Subditis impleri & obſervari; ac quod nec Nos, nec Hæredes noſtri, ullo unquam tempore veniemus in contrarium Præmiſſorum, aut alicujus eorumdem, quoquo modo, in Judicio vel extra Judicium, directe, vel per obliquum, aut quovis exquiſito Colore.

Et, ut hæc ſtabilia atque firma maneant perpetuis temporibus, Nos præſentibus Litteris noſtrum fecimus apponi Sigillum.

Datum *Trecis* Die Viceſimâ primâ Menſis Maii, Anno Domini Milleſimo, Quadringenteſimo, Viceſimo, & Regni noſtri Quadrageſimo.

Super Plicam.

Per Regem in ſuo Concilio.

J. DE RINEL.

Filis Sericeis viridis rubeique coloris, Cera viridi.

Concorde, & eſtre compris ſoubs la Traite & Concorde d'icelle Paix, Ann. D.
ſeront Compris ſoubs les Amiſtiez, Confederations, Seurte, & Con- 1420.
corde d'icelle Paix; ſauf toutes voyes a l'une & a l'autre des dites Hen. 5.
Couronnes, a Nous, & a nos Subjets, & auſſi a noſtre dit Fils le
Roy Henry, *& a ſes Subjets, ſes Actions, Droits, & Remedes quelconque convenables en cette Partie, & competens en quelque maniere, que ce ſoit, envers les dit Alliez ou Confederez.*

27. ITEM, *eſt Accorde que* noſtre dit Fils le Roy Henry, *avec le Conſeil de noſtre Treſchier Fils* Philip Duc de Bourgongne, *& des autres Nobles du Royaume, qu'il conviendra & appartiendra pour ce eſtre appellez, pourverra pour le Gouvernement de noſtre Perſonne ſeurement, louablement, & honneſtement, ſelon l'exigence de noſtre Eſtat, & Dignite Royal, par telle maniere, que ce ſera l'Honneur de Dieu, & de Nous, & auſſi du Royaume de France, & des Subjects d'icelluy, & que toutes Perſones, tant Nobles, comme autres, qui ſeront autour de Nous, pour noſtre Perſonne, & Domeſtique Service, non pas ſeulement en Offices, mais en autres Miniſteres, ſeront tels, qu'ils auront eſte nez au Royaume de France, ou des Lieux de Language François, bonnes Perſonnes, ſages, loyales, & idoines au dit Service.*

28. ITEM, *que Nous demeurrerons & reſiderons perſonallement en Lieu notable de noſtre Obeiſſance, & non ailleurs.*

29. ITEM, *conſiderez les horribles & enormes Crimes & Delicts, perpetrez au dit Royaume de France, par* Charles *ſoi diſant* Dauphin de Viennes, *il eſt accorde, que nous ni noſtre* dit Fils le Roy Henry, *ne auſſi noſtre treſchier Fils* Philippe Duc de Bourgongne, *ne traicterons aucunement de Paix, ou de Concorde avec le dit* Charles, *ne ferons, ou ferons Traiter, ſi non de Conſeil & Aſſentement de tous, & chacun de Nous Trois, & des Trois Eſtats des Deux Royaumes deſſuſdits.*

30 ITEM, *eſt Accorde, que Nous ſur les choſes deſſuſdictes, & chacunes d'icelles, outre nos Lettres Patentes, ſellees de noſtre Grand Seel, Donnerons, & ferons donner, & faire a* noſtre dit Fils le Roy Henry, *Lettres Patentes Approbatoires & Confirmatoires de noſtre* dit Compagne, *& de noſtre dit Fils* Philippe Duc de Bourgongne, *& des autres de noſtre Sang Royal, des Grands, Seigneurs, Barons, Citez, & Villes a nous obeyſſans, des quels en cette partie* noſtre dit Fils le Roy Henry *voudra avoir Lettres de Nous.*

31. ITEM, *que ſemblablement* noſtre dit Fils le Roy Henry *pour ſa Partie, outre ſes Lettres Patentes ſur ces meſmes choſes, ſcellees de ſon Grand Seel, Nous fera donner, & faire Lettres Patentes Approbatoires & Confirmatoires de ſes Treſchers Freres, & des autres de ſon Sang Royal, des Grans, Seigneurs, Barons, & des Citez, & Villes a Luy Obeyſſans; des quels en cette Partie Nous voudrons avoir Lettres de noſtre dit* Fils le Roy Henry.

Toutes les quelles & chacunes des Choſes deſſus eſcrites, Nous Charles Roy de France *deſſuſdit, pour Nous, & nos Hoirs, en tant que pourra toucher nous, & nos dits Hoirs, ſans dol, ſans fraude, ou mal engin, avons Promis, & Promettons, Jure, & Jurons en Paroles de Roy, aux Sainčts Evangiles de Dieu, par nous corporellement touchez, Faire, Accomplir, & Obſerver, & qu'icelles ferons par nos Subjećts Faire, Accomplir, & Obſerver; Et auſſi que Nous, ne nos Heritiers, ne viendrons jamais au contraire des Choſes deſſuſdites, ou d'aucunes d'icelles, en quelque maniere, en jugement, ou hors Jugement, directement, ou par oblique, ou par quelconque couleur exquiſe.*

Et a fin que ces choſes ſoient Fermes & Stables perpetuellement & a touſjours, Nous avons fait mettre noſtre Seel a ces preſentes Lettres.

Donne a Troyes *le vingt unieſme jour du Mois de May, l'An de Grace Mille, Quatre cens, & Vingt, & de noſtre Regne le Quaranteſme.*

Pas le Roy en ſon Conſeil.

J. DE RINEL.

3. Lilia in Contra-ſigillo, Cera viridi, filis ſericis viridis rubeique coloris.

Forma Juramenti ſuper dicto Tractatu præſtiti.

CHarles, par la grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceux, qui ces preſentes Lettres verront, Salut.

Ann. D. Sçavoir faiſons que, incontinant apres le Paix final, Faicte,
1420. Conclue, Juree, & Fermee ſolemnellement, en cette noſtre Vil-
An. 8. le de Troyes, entre *Nous*, & noſtre treſcher Fils *Henry Roy*
H. 5. *d'Angleterre*, Heriter de France, noſtre treſcher & treſame Fils *le Duc de Bourgongne*, pluſieurs Prelats, Barons, Chevaliers, Eſcuyers, & autres Notables Perſonnes de pluſieurs Eſtats, par noſtre Ordonnance, Volente, Commandement, ont Jure, aux Sainčtes Evangiles de Dieu, certains Poinčts & Articles en la maniere que s'enſuit,

1. PREMIEREMENT, *vous Jurez & Promettez, que a, treshault & treſpuiſſant Prince*, Henry Roy d'Angleterre, *comme a Gouvernour & Regent du Royaume de France, & de la Choſe Publique d'icelle, & a ſes Mandements, ou Commandements vous Entendrez & Obeirez humblement, loyaument, & diligemment, en toutes Choſes touchans & concernans le Gouvernement & Regime du dit Royaume, & de la Choſe Publique, ſujette a treſhault & treſexcellent Prince, & noſtre Souverain Seigneur* Charles Roy de France.

* IX. * 2. ITEM, *que incontinent apres le Decedes de noſtre dit Sou-*
605. *verain Seigneur* Charles Roy de France, *que continuellement vous ſerez Loyaux Hommes Liges, vrays Sujets du dit treſhault & treſpuiſſant Prince* Henry Roy d'Angleterre, *& de ſes Hoirs perpetuellement, & iceluy comme voſtre Souverain Seigneur, & vray* Roy de France, *ſans oppoſition, contradiction, ou difficulte aurez & recevrez, & a luy, comme vray* Roy de France, *Obeirez, & que jamais a nul autre, comme au Roy, ou Regent de France, n'Obeirez, ſi non a noſtre dit Souverain Seigneur* Charles Roy France, *& au dict treſhault & treſpuiſſant Prince* Henry Roy d'Angleterre, *& a ſes Hoirs.*

3. ITEM, *que vous ne ſerez en Aide, Conſeil, ou Conſentement, que le dict treſhault & Treſpuiſſant Prince* Henry Roy d'Angleterre *perde la Vie, ou Membre, ou ſoit Prins de Mauvais Priſe, ou qu'il ſouffre Dommage, ou Diminution en ſes Perſonne, Eſtat, & Honneur, ou choſes quelſconques: Mais ſe vous ſavez, ou connoiſſez aucune telle Choſe eſtre contre Luy penſee, ou machinee, vous l'Empeſcherez, ou tant comme vous pourrez, & par vous meſmes, par Meſſage, ou Lettres, luy ferez a ſavoir le plustoſt que faire ſe pourrez.*

4. ET, GENERALEMENT, *vous Jurez que ſans dol, fraude, ou mal engin, vous garderez & obſerverez, & ferez garder & obſerver toutes les Choſes, Poinčts, & Articles, contenus es Lettres & Appoinčtements de la Paix finale faite, accordee, & juree entre noſtre dict Souverain Seigneur* Charles Roy de France, *& le dict treſhault & treſpuiſſant Prince* Henry Roy d'Angleterre, *ſans re- ment,*

Ann. D. 1420. Hen. 5. *mais, en Jugement, ne debors, directement, ou indirectement, publiquement, ou secretement, par quelconque couleur, ou voye, que ce soit, ou puisse estre, venir, faire, ou consenter estre faict au contrarre des Choses, Articles, ou Poincts dessusdicts, ou d'aucun d'ecenx, mais en toutes manieres & voyes possibles, tant de Faict, comme de Droict, Resisterez a tous ceux, qui vendront, ou attenteront, ou s'enforceront de faire, venir, ou attenter a l'encontre des Choses, Articles, & Poincts dessusdicts, ou d'aucuns d'iceux.*

Les quelles Poincts & Articles Nous Voulons & Commandons estre pareillement Jurez par tous nos Vassaux & Sujets, de quelque Estat, Dignite, ou Condition, qu'ils soient, sans contradiction, refus, delay, excusation quelconques.

En tesmoin de ce Nous avons faict mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne a *Troyes* le Vingt uniesme jour de May, l'An de Grace Mille, Quatre Cens, & Vingt.

Par le Roy en son Conseil.

J. DE RINEL.

Litera Testimoniales de & super Juramentis Episcopi, Cleri, & Populi Civitatis Trecensis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 84. B.

A Tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront,

Jehan Parillon Escuier, Garde du Seel de la Provoste de Troys, Salut.

Sachent tuit que,

L'An de Grace Mille, Quatrecens, & Vint, le Mecredi xxii. Jour de Moys de May,

En Presence de *Felix Baret* & *Jehan Naget* Clers, Jurez & Establiz a ce faire a Troyes de par *le Roy nostre Seigneur*,

Furent & se comparurent, au Lieu de l'Eglise Saint Pol du dit *Troyes*, pardevaunt, Honourable Homme & Sage, Maistre *Philip Morviller*, Primer President du Parlement du Roy nostre dit Seigneur,

Reverent Pere en Dieu Monsieur *Estenne Evesque de Troys*,

Noble Homme *Simon Fourmy* Bailly de Troya:

Reverends Peres en Dieu,

Freres *Oger de Sens* Abbe de Monstier Lacelle les Troyes,

Guillaume Audaloz Esleu en Abbe de Saint Loup,

Guillaume Abbe de Saint Martine es Aires du dit Troyes:

Venerez & discretez Persons,

Maystre *Jehan de Foissy* Doyen de l'Eglise de Troyez,

Nicole de Burgoigne Doyen de Saint Estienne,

Nicole de Laitelles Doyen de Seint Urban du dit Troyes,

Jehan de Thesue Arcediacre de Seianne,

Jehan de Beurre:	*Guy Deschemmes*,
Messires,	*Pier Pavaillon*,
Giles de Marie,	*Jehan de Chaunes*,
• IX. 906. * *Jehan le Jay*,	*Jehan Pongurse*,
Lorant de Salon,	*Jehan Gaillart*,
Jaques Villam,	*Jehan le Jensue*,

Et Frere *Guillaume de Planches*, tous Presbyteres: Honourables Hommes & Sages Maistres,

Oudart Hennegun Advocat,

Jehan le Voucherat, Procuratour du Roy nostre Seigneur ou Baille de Troyes,

Maistres,

Jehan Herart,

Jehan de Villerez,

Pierre de Cartrier Licencit en Lois,

Guillaume de Plour,	*Simon Grinel*,
Thiebaut le Cartrier,	*Colin de Chocher*,
Guillaume le Maistre,	*Hunt Lesguisye*,
Pierre le Guerbie Lat,	*Jehan Aulory*,
Robert Gaudin,	*Francois Milon*,
Thoncum l'Argentier,	*Nicolas Bassat*,
Filiset Fessart,	*Jaffroy le Veyeux*,
Jaqumot Fesinot,	*Guillaume de Saint Germain*,
Jehan Oudot,	*Nicholas Huyard*,
Gylet Mares,	*Gyot Pyon*,
Guillaume de Vangoulay,	*Baudet du Brueil*,
Reignault de Villemor,	*Pierre le Beuf*,
Guillaume de Compasseur,	*Jehan Billart*,
Guillaume de Latr.	*Guillaume du Vee*,
Periet le Mrecerat,	*Jehan Gylot*,
Oudinont Hennegum,	*Jehan de Valieres*,
Nicolas Dampricart,	*Perrin de Chechier*,
Simonnet de Neschastel,	*Estienne Ferme*,
Jehan Doublet,	*Jehan le Faucheur*,
Jehan de Mesgrigny,	*Pierre de Vousanton*,
Facin de Gravel,	Maistre *Jehan Hennegum*,
Thiebaut Arnoul,	*Pierre Darantiers*,

Et plusurs autres Personnes, tant d'Eglise, comme Lais, tous Manans & Habitants de la dit Ville de Troyes, jusques au Nombre de Mille & Cinq Cens Personne, ou environ, eut faisans la plus sain Partie des Habitans d'iceile,

Les quex, & chescun d'eulx, en leurs Personnes, Jurerent & Promiserent, aux Sains Evangeliez de Dieu, & sur la vray Croix, pour eulx & leurs Heirs, les Poins & Articles contenuz en vos Lettres Royals, qui lour furent leurs & exposees de Mot au Mot; des quelles la Teneur s'ensuit,

Charles, par la Grace de Dieu, *&c. de verbo in verbum, sicut in Literâ proximo præcedente.*

En Tesmoing de ce Je, Garde dessus Nomme, ay Seele ces Presentez Lettres du Seel & contre Seel de la dit Provoste, par la Rapporte des ditz Jures, avec leurs Signets & Sings Manuels. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Ce fut fait les An & Jour premiers dessus ditz.

NAGET.

BARAT.

Litera Regis ad Custodem Angliæ super Tractatu memorato.

RIxt Trusty, and Welbeloved Brother, Rixt Worschipfull and Worschipful Faders in God, and Trusty and Welbeloved. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Claus. 8. H. 5 m. 17. d.

For as muche as we Wote wele that your desire were to here joyfull tyding of our good Speed, touching the Conclusion of Pees betwix the two Rewmes, *&c.*

We signifie unto you, that Worschipped be our Lord, that of oure Labour hath sent us a goode Conclusion:

Upon Monday, the xx. day of this present Monet of May, wee arrived in the Towne of Troyes; And on the Morowe hadden a Convention betwix *our Moder the Queene of France*, and our Brother *the Duc de Burgugne* (as Commissairs of the *King of France our Fader* for his Party) and Us in our own Persoune, for our Partie:

• IX. 907. * And th' Accorde of the said Pees Perpetuelle was there Sworne by both the sayde Commissaires, yn name of our foresaid Fader, And semblably by Us in oure own Name:

And the Letters thereupon forthwith enseled undir the Grete Seel of our said Fader to usward, and under Ours to hymwarde; the Copye of whiche Letters wee send yowe closed in thees, to that end that ze doo the said Accorde to be Proclamed in our City of London, and thorowe al oure Rewme, that all oure Pueple may have verray knowlege thereof for thare Consolation, as wel as kepe hit aftir as longeth unto thayme.

Also at the saide Convention was Mariage betrowthed betwixt Us and our Wyf, Doghter of our foresaid *Fader the King of France*.

And ferthermore forasmuche as we must, by vertue of the said Accorde, use a new Style duryng the Lyf of *oure said Fader*, we sende yow in a Cedule within thees our Stille, that we woll use herafur, both in *Latine*, in *English*, and in *Frenssh*:

Chargeying you that, in all thyng that passeth, duryng the tyme aforesaid, as wel under oure Grete Seel, as al oure other Seeles, wherever hit be, and in Proclamations, the Ordeyne that oure Stille be used aftir the Contenue of the saide Cedule.

And that the Scripteur of all oure Seeles be amended thereaftir in all haste:

And soe Chargeth, by our Writ, alle oure Officers, that this may long unto, as well in England, as yn Irland, and in Guyenne, for so we wol Ordeyne that shall be doon heere.

Yeven under oure Signet in the said *Towne of Troyes* the xxii. day of May abovesaid.

And, as touching the Scripture of the Seeles, us seemeth that this word REGENT may be owte wel ynogh.

To our Right Trusty and Welbeloved Brother the *Duc of Glouceftre* Wardein in our Rowme of England, and to all the Remanent of our Conseile there.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, *Hæres & Regens Regni Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*.

Henry, by the Grace of God, *Kyng of England*, *Heire and Regent of the Rowme of France*, and *Lord of Irlande*.

Henry, par la Grace de Dieu, *Roy d'Engleterre*, *Heretier & Regent du Royaume de France*, & *Seigneur d'Irlande*.

Et MEMORANDUM *quod Præmissa sunt Irrotulata, virtute Brevis, de Privato Sigillo Domini Regis, Cancellario Angliæ directi, & in Filaciis Cancellariæ ipsius Domini Regis de hoc Anno residentis.*

Litera Ducis Exon super Tractatu sæpedicto.

RIght Dere and right Welbeloved, we Grete you ofte times wel. Ann D. 1420. An. 8. H. 5.

And for as moche as we wot wel it were your grete Comfort and singuler Joye to here good Tithings of the good Spede of the King my Soverain Lord, and of the Conclusion of the Paix final betwix both Rewmes, therefore wolle ye witt that upon Monday last passed, the xx. day of May, my said Lord Kome into the Toune of Troye:

Whereupon the Teweiday, next following, was the CONVENTION held betwix *Him* and the *Queene of France his Modre* (the *King of France* being not wel disposed) and the *Duc of Burgoigne*; and there (blessed and thonked be God) the Paix Perpetuelle was Acorded, Sworn, and Seeled upon both Partyes to his worship, and, with his Mercy, Reste and Union of both Rewmes for evermore.

And furthermore, there forth withal the FIANSAILES weren made betwix Him and *Madam Katherine*:

And the *Duc of Burgoigne* sworne unto him, in like fourme as the Othe, that he made, maketh mention, of the which the Berer of this shall schewe you the Copie;

And

Ann. D. And the whiche othe many Estates of this Lond, as wel Espi-
1420. rituel as * Temporel, have swore sithen, and shullen swere,
Hen. 5. such as have not yet don, as sone as oportunite of tyme ko-
* IX. meth.
908. Of al the whiche things the circumstances our Messager *Scosbeloks*, the said Berer of thees, kan ensourme yow, al a long, and as plainly, be Mowthe, as we nowe have leysyr at this tyme to do write.

And God giff you right good liff and long.

Writen atte said *Towne of Troye* in Champaigne, the xxiii. Day of May.

To our right Dere, and right Welbeloved Maistre Simon Gaunstede *Clerc of the Rolles.*

Super Jocalibus Regis Invadiatis.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1420. Sciatis quod,
An. 8. Cùm, Vicesimo primo Die Junii, Anno Regni nostri Quinto,
H. 5. dilectus & fidelis noster, Frater *Willelmus Huller*, Prior Hospi-
Pat. 8. talis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, Duo Milia Marcarum,
H. 5. m. pro Expeditione ultimi Viagii nostri versus Partes Normanniæ,
24. Nobis mutuaverit,

Et Nos, pro Securitate Resolutionis dictorum Duorum Milium Marcarum, certa Jocalia nostra,

Videlicet, Unum Sharp Auri garnisatum de Sexaginta & Uno Grossis Baleisiis, quolibet Baleisio cum Quinque Grossis Perulis, totum integrum Garnisatum, set deficiunt, unum Antilopum & quinque Perulæ, ponderantes insimul Viginti & septem Libras, Sex Uncias, & Tria Quarteria de Pondere Troie, Precii in toto Mille & Ducentarum Librarum,

Et quatuor Discos Auri Ponderis Troie Novem Librarum Quinque Unciarum, Pretii Unciæ Viginti Sex Solidorum, & Octo Denariorum, Summa Centum & Quinquaginta Librarum, Tresdecim Solidorum, & Quatuor Denariorum,

Præfato Priori tradi & liberari fecerimus,

Nosque,

Pro eo quod idem *Prior* Jocalia prædicta, Vicesimo Die Maii ultimò præterito, ad Mandatum nostrum, Nobis suâ spontaneâ voluntate deliberaverit,

Pro Resolutione Summæ prædictæ *præfato Priori*, in hac parte faciendâ ordinare volentes ut Tenemur & Obligamur,

Concesserimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, eidem *Priori*, quod Ipse & Successores sui Summam prædictam, ac Solutionem ejusdem, de primis Denariis provenientibus de Subsidio Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, in Portubus subscriptis eskippandorum, ad Festa subscripta, per Manus Collectorum ejusdem Subsidii, pro tempore existentium in eisdem Portubus, post Assignationes aliis Personis de eodem Subsidio ad præsens factas, absque difficultate sive perturbatione quacumque, habeant & percipiant; videlicet,

Quingentarum Marcarum unde in Festo Paschæ proximò futuro, & Quingentarum Mercarum in Festo Sancto Michaelis extunc proximò sequente, in Portu Civitatis nostræ Londoniæ,

Ducentarum Marcarum in eodem Festo Paschæ, & Trescentarum Marcarum in prædicto Festo Sancti Michaelis, in Portu Villæ nostræ de Kyngeston super Hull,

Ducentarum Marcarum in eodem Festo Paschæ, & Ducentarum Marcarum in prædicto Festo Sancti Michaelis, in Portu Villæ nostræ de Sancto Botholpho,

Et Centum Marcarum in Portu Villæ de Lenn in Festo Sancti Michaelis, quod erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Primo,

Virtute diversarum Talliarum, super dictos Collectores, ad Receptam Scaccarii nostri, *eidem Priori* de Summa prædicta levatarum seu levandarum,

Et quod nec præsens Securitas, nec Talliæ sibi inde ad dictam Receptam, ut prædictum est, levatæ seu levandæ, nec earum aliqua, prætextu aliquarum aliarum Assignationum, per Nos, Hæredes, seu Successores nostros, de Subsidio prædicto de cætero faciendarum, nullatenus Cassentur, Revocentur, seu absque ejus Consensu Mutentur,

Nec quod dicta Summa, seu aliqua Parcella ejusdem, contra dictam Concessionem nostram, imposterùm Nobis, & Hæredibus nostris, vel ad opus nostrum, vel Hæredum nostrorum, solvatur, recipiatur, aut aliqualiter assignetur.

In cujus, &c.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* xxiii. die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* IX.
909.
* *De Temporalibus liberandis.*

Ann. D. REX Escaetori suo in Comitatu Lincolniæ, Salutem.
1420. Quia cepimus de, Venerabili in Christo Patre, *Richardo E-*
An. 8. *piscopo Lincolniensi*, per Procuratorem suum, nobiscum nuper exi-
H. 5. stentem, Fidelitatem suam, nobis, pro Temporalibus ejusdem E-
Pat. 8. piscopatus debitam, ac etiam pro eo quod ipse Rebus præjudicia-
H. 5. m. libus Nobis & Coronæ nostræ, prout in tali casu fieri consuevit,
24. renunciavit.

Volumus, de Gratia nostra speciali quod prædictus *Episcopus* habeat Liberationem Temporalium suorum prædictorum, in Manibus nostris existentium;

Et ideo tibi Præcipimus quod eidem *Episcopo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione liberes in Ann. D.
forma prædicta; salvo Jure cujuslibet. 1420.
Teste *Humfredo Duce Glocestriæ* Custode Angliæ apud *Westmo-* Hen. 5.
nasterium vicesimo tertio die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Oxon.
Escaetori Regis in Com. Beds & Buks.
Escaetori Regis in Com. Norht.
Escaetori Regis in Com. Cantebr. & Hunt.
Escaetori Regis in Com. Hertf.
Escaetori Regis in Com. Notyngh.
Escaetori Regis in Com. Rotel.
Escaetori Regis in Com. Leyc.
Dilecto sibi Richardo Whytyngton *Majori Civitatis Regis Londoniæ & Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Litera Ducis Lotharingiæ.

A Tresredoubte & Soveraign Seigneur Mon Seigneur le Roy d'Angleterre, Heritier & Regent du Royaume de France, & Seigneur d'Irlande.

T*Resredoubte & Soveraign Seigneur*, Ann. D.
J'ay receu deux Paires de Lettres de vous, que m'a Appor- 1420.
tees Mon Ame & Feaul Conseillier *Jehan de Hassonville*: An. 8.
L'une contenans certainnes Nouvelles de la PAIX FINAL, H. 5.
a l'ayde de nostre Seigneur, Fait & Conclue entre Mon Sei- Ex Bibl.
gneur le Roy & vous deux Royaumes de France & d'Angle- Cotton.
terre: Caligula
Aussi les Fiancelles de vous & de ma *Dame Katherine*: D. 5.
Aussi vous a pleu m'envoyer la Coppie des Lettres de la dicte Paix;

De toutes les quelles Choses, *Tresredoubte & Soverain Seigneur*, vous Remercie tant & si affectueusement comme je puis.

En oultre vos autres Lettres Contenoient que desiriez de moy veoir, & me priez que me vollisse traire vers vous, & que je vous trouveroie assez pres de Troyes; comme plus a pleine diroit mon dit Conseillier.

Tresredoubte & Soverain Seigneur, Plaise vous favoir que j'ay Ouy mon dit Conseillier, & Adjoustez Foy a Ly.

Et combien que, de tout mon Cuer, je suis tresdesirant de vous complaire, & faire de mon Povoir tous Services & Plaisirs, & avoir tresgrant Volente de me traire pardevers vous, Neantmoins, pour certainnes Besoingnes & Nouvelles, que me sont sorvenues, touchans les Guerres que de present j'ay, n'y puis bonnement pour present aller, comme vous dira plus a plain mon dit Conseilleir.

Mais (*Tresredoubte & Soverain Seigneur*) j'envoie par devers vous, mes Amez & feauls Conseilliers, le dit *Jehan Hassonville*, *Ferry de Parroies*, & *Jehan de Haraucourt*; Enchargiez de par moy de vous dire certainnes Choses de Bouche, touchans ce de quoy avez parlez a mon dit Conseillier *Jehan de Hassonville*, & Ly a vous,

Se vous Plaise a mes Conseilliers adjouster Foy plainniere en tout ce qu'iz vous diront, pour ceste Foie, de par moy, touchant le dit fait.

* *Tresredoubte & Soverain Seigneur*, le Benoit Fil de Dieu * IX.
vous a sa Sainctе Garde, & vous doint bonne Vie & longue. 910.

Escript en ma *Ville de Neufchastell* le xxviii. Jour de May.

LE DUC DE LORRAINE ET MARCHIS, *tout en vostre Commandement.*

Litera Burgensium Parisius.

A Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince nostre Tresredoubte Seigneur le Roy d'Engleterre, Heritier & Regent du Royaume de France, & Seigneur d'Irland.

T*Reshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince nostre Tresre-* Ann. D.
doubte Seigneur, 1420.
Nous nous Recommandons a vous tant & si humblement com- An. 8.
me nous povons. H. 5.
Et vous plaise favoir que Nous avons Receues Deux Paire de Ex Bibl.
voz Lettres Closes: Cotton.
Les Premiers Donees le xxii. Jour de May derriere passe; Caligula
Par les quelles il vous a pleu, de vostre benigne Grace, Nous D. 5.
acertener de l'Estat & Nouvelles de par dela; & mesmement des Fiancailles d'entre vous & nostre Tresredoubte Dame la Fille du Roy nostre Souveraign Seigneur.

Et les autres Lettres (Donnees le xxiv. Jour du dit Mois) contenant Creance sur Messire *Raoul Cromwelle* Chevalier, *Guillaume Swinborne* Escuier, voz Conseilliers, & *Richart Caudray* Secretaire, lez quelz ont tresgrandement & noublement exposee la Creance sur eulx Chargee:

Des quelles Choses, principalment de la PAIX FINALE, Traitee & Accordee *entre le Roy nostre dit Souverain Seigneur &* *vous*,

es, comme il Nous est Apparu par Lettres d'icellui nostre Souvrain Seigneur, nous tous, & le Peuple de ceste Ville de Paris, ons eue, & avons la plus grant Joye & Consolation que pussons avoir, come vos ditz Embaxeurs l'ont peu favoir.

Et de la grant Peine & Labeur, que y avez mis, vous mercions tant & si humblement comme nous pouvons.

En vous suppliant (*Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince, nostre Tresredoubte Seigneur*) qu'il vous Plaise, de voistre benigne Grace, avoir tousjours la Ville de Paris & Nous en vostre humble Recommendation, ainsi que en vous en avons parfaicte Fiance.

Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince nostre Tresredoubte Seigneur,

Nous sommes Prests & Appareillez de faire & acomplir voz bons Plaisirs.

Et Prions au Benoit Filz de Dieu qu'il vous ait en sa Sainte Garde, & vous doint bonne Vie & longue.

Escript a *Paris* le ii. Jour de Juing.

Vos Treshumbles Serviteurs & Obeissans,

Les Prevost des Marchans,
Eschevins & Burgois,
De la Ville de Paris.

De Matrimonio solemnizato, & Obsidione de Sens, ubi Reges Reginaque cum Ducibus bene multis.

Ann. D. WOrshipful *Maister*, I Recomand me to you.

1420. And, as touchyng Tydynges, *The Kyng owre Sovereyn*

An. 8. *Loord* was Weddid, with greet Solempnitee, in the Cathedrale

H. 5. Chirche of Treys, abowte Myd day on *Trinitie Sunday*.

Ind. And, on the Tuysday suyng, he Remeved toward the Town of Sens, xvi. Leges thennes, havyng wyth hym thedir owre Queen and the Frensh Estatz.

And, on Wednysday thanne next suyng, was Sege leyd to that

* IX. Toun, a * greet Town, and a notable, toward Bourgoyne ward,

911. holden stronge with greet Nombre of *Ermynakes*.

The whiche Town is worthily beseged; For ther ly at that Sege *two Kynges, Queenes, iv Ducez*, with *my Loord of Bedford* whanne he cometh hedir; the whiche the xii Day of the Monyth of Juyn shall Logge besyde Parys hedirward.

And at this Seige also lyn many worthy Ladyes and Gentilwomen, bothe Frensh and Englissh, of the whiche many of hem begonne the Faitz of Armes long time agoon, but of lyyng at Seges now they begynne first.

I prey you that ye wil Recomande me to my Worshipful Loord the Chanceller, and to my Loord the Tresorer.

And forthermore will the wit that Parys, with other, is swore to obeye to the Kyng owre Sovereyn Loord, as Heriter and Governour of France, and soo they doo.

And on Witsund Munday FINAL PEACE was Proclaymd in Parys; and on Tuysday, the Morrow after, was a solempne Masse of owre Lady, and a solempne Processionn of alle the greete and worthy Men of Parys, thankyng God of t'ACCORD.

And now Englyssh Men goon in to Parys, as ofte as they wil, withouwte ony saaf Conduyt, or any lettyng.

And in Parys, and alle other Townes, that are turned from the Ermynakkes Party, make greet Joye and Myrthe every Halyday in Dauncyng and Karolyng.

I prey God sende Grace to bothe Reumes of much Mirthe and Gladnesse, and yeue you in Helthe much Joye and Prosperitee long to endure.

I prey you that ye wil vouchesaaf to lat this Lettre Comande me to *Abel Hoet*, and *Bayly*, and to Sir *J. Brokholes*, and to grete weel *Rickard Priour* (whom the fayr Town of Vernun on Seene Greuth Weel also) and *Will. Aliton Lark*, and all the Meyne, and *Kyng Barbour* and hys Wyf.

Writen at the *Sege of Seens* the vi. Day of Juyn in Haste.

Sens is ferther then Parys xxxiv. Leges.

And Treys is ferther then Parys xxxvi. Leges.

Wil ye sey my Brother Mayster *Piers* that I sende hym a Lettre be the Brynger herosse.

Your owne Servant,

JOHAN OFORT.

Pro Episcopo Ebroicensi.

Ann. D. HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ, Hæres & Regens Regni Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, Thesaurario nostro Ge-

1420. nerali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra

An. 8. Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomiti-

H. 5. bus, Receptoribus, & aliis Officiariis nostris, quorum interest,

Norm. 8. Salutem.

p. 2. Quia *Jacobus, Episcopus Narrowensis*, Vicarius sive Procurator

m. 29 *d.* Domini *Pauli de Crapanita*, Cubicularii *Domini Summi Pontificis*,

Quem quidem *Paulum* idem *Dominus Summus Pontifex* suis Literis Apostolicis (quas inspeximus) ad Episcopatum Ebroicensem jam tarde providit,

Fidelitatis Sacramentum, quod idem *Paulus* Nobis, ratione Temporalium Episcopatûs prædicti, facere tenetur, Nobis, vice & nomine ejusdem *Pauli*, fecit & præstitit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Vicarium sive Procuratorem admisimus,

Salvâ semper Renovatione hujus Fidelitatis Sacramenti, Nobis per prædictum *Paulum*, citra Festum Omnium Sanctorum Ann. D.

proximo futurum, corporaliter faciendi, ac Jure nostro & in 1420.

omnibus Alienis, Hen. 5.

Vobis Mandamus quod ipsum *Paulum* omnia Temporalia Episcopatus prædicti, infra Ducatum nostrum, usque Festum prædictum habere, ac Fructibus & Proventibus pacifice uti & gaudere, necnon Vicarium sive Procuratorem suum prædictum Fructus & Proventus illos, ad usus equidem Pauli, levare, percipere, & colligere permittatis, absque molestatione seu perturbatione quacumque.

Teste Rege apud *Villam de Neef le Roy* vii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Tom. IV. P. III.

---

* *De Præsentationibus.* * IX. 912.

JOhannes Norgeat Capellanus habet Literas Regis de Præsenta- Ann. D.

tione ad Ecclesiam Parochialem Sancti Audonei de Careville 1420.

Constanciensis Diœcesis, per Mortem Domini *Ricardi de Beufs* An. 8.

ultimæ Personæ ibidem vacantem, & ad Regis Donationem spe- H. 5.

ctantem ut dicitur; Pat.

Et diriguntur Literæ illæ, Venerabili in Christo Patri, *Pan-* Norm. 8.

dulpho Episcopo Constantiensi H. 5. p. 1. m. 28.

Teste Rege *apud Villam de Villenoef le Roy* octavo die Junii.

Consimiles Literas habet *Nicholaus Bandini*, Capellanus, in Ar- Ibid. m.

tibus & Decretis Bacalarius, ad Ecclesiam Sancti Martini de Mon- 24.

te Acuto Diœcesis prædictæ.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Ricardus de Passy Capellanus ad Capellam Sancti Jacobi de Fetieres in Parochia de Semay Sagiensis Diœcesis.

Johannes Queron Capellanus ad Ecclesiam Sancti Germani le Vaslon Bajocensis Diœcesis.

Johannes Petili ad Ecclesiam Sancti Cerevici prope Sagium Sa- Ibid.

giensis Diœcesis. m. 33.

Guillielmus Flandrini ad Ecclesiam Cornevillæ Ebroicensis Diœcesis.

Oliverus Hervey Capellanus ad Capellaniam Sancti Johannis Baptistæ in Parochia de Medanico Fundatam Sagiensis Diœcesis.

Guillielmus Guillebart Capellanus ad alteram Portionem Ecclesiæ Parochialis de Monte Martini in Ingrama, vulgariter nuncupatum des Cinques, Constanciensis Diœcesis.

Johannes Gallon Capellanus ad Capellam de Bollevilla, Constantiensis Diœcesis.

Michael Varno Clericus ad Capellam in Castro de Haya Putey, Constantiensis Diœcesis.

Matthæus Hardy Clericus ad Capellam sive Capellaniam Sancti Vincentii de Blihon, Constanciensis Diœcesis.

Ricardus le Plummer Magister in Artibus & Bacalarius in De- Ibid. m.

cretis ad alteram Portionem Ecclesiæ Parochialis beatæ Mariæ de 21.

Gorgiis vulgariter nuncupatam Portionem de Parihus, Constanciensis Diœcesis.

Johannes Basseti Capellanus Magister in Artibus & Licentiatus in Decretis ad Personatum in Parochia beatæ Mariæ de Tirepie, Abrincensis Diœcesis.

Galfridus Fauvelli Capellanus ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ de Tirepie, Abrincensis Diœcesis.

Simon Vaquelin Clericus ad Ecclesiam de Sancto Germano de Ibidem.

Viques, Sagiensis Diœcesis. m. 20.

Guillielmus Lalisel Capellanus ad Ecclesiam beatæ Mariæ de Ibid.

Mountmorel Sagiensis Diœcesis. m. 19.

Johannes Guiard Magister in Artibus ad Ecclesiam Sancti Stephani de Esmanvilla, Ebroicensis Diœcesis.

Robertus Bour Capellanus Magister in Artibus Juratus Ligeus Regis ad Ecclesiam Sancti Selerini prope Sagium, Sagiensis Diœcesis.

Petrus de Medanta Capellanus ad Ecclesiam Santi Bartholomæi de Thomerio, Ebroicensis Diœcesis.

Johannes Sommeil Clericus Bacalarius in Decretis ad alteram Portionem Ecclesiæ de Montmartin, Constantiensis Diœcesis.

Johannes Gascoing Clericus ad Ecclesiam de Lorey, Cenomen- Ibidem.

sis Diœcesis. m. 11.

Nicolaus Decole Capellanus ad Ecclesiam Sancti Balasii de Nou- Ibid. m.

vanco, Lexoviensis Diœcesis. 6.

Ann. D. 1420. Hen. 5. * IX. 913.

* *Pro Francia Regina.*

A nostre Chier & bien Ame Maistre Particuler de la Monnoie de Troyes,

Depar le Roi d'Angleterre Heritier & Regent de France.

An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula. D. 5.

C*Hier & bien Ame.*

Il a este Ordonne que *Belle Mere la Royne de France* prendra, par chascun Moys, a Commencier au premier jour de ce present moys de Juing, sur l'Emolument de la Monnoye de Troyes (d'ont a present estes *Maistre Particulier*) la Somme de ii. Mill. F.

Et,

Pour ce que droiz est, que les Faiz de Beau Pere & d'Elle soient preferez a tous autres,

Nous vous Mandons & Enjoignons expressement que les diz ii. Mill. F. vous des Deniers, venans de l'Emolument de la dicte Monnoye, Paiez, de Moys en Moys, a nostre dicte *Belle Mere*, ou a ses Gens & Officers pour Elle, en prenant vostre Acquit sur ce, sanz y fere Faulte, Rompement, ou Quassement, sur Peine de le Recouvrer sur vous.

Donne en nostre *Oost devant Sens* le ix. Jour de Juing.

De Treugis capiendis cum Adversario Scotiæ.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Scot 8. H. 5. m. 2.

H*Enricus*, Dei gratia, *Rex Angliæ & Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, carissimo Consanguineo suo, *Ricardo Nevyll*, Custodi Westmarchiæ versus Scotiam, & ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria vestris plenius confidentes,

Vobis plenam, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem ad Treugas, pro Nobis, Terris, Dominiis, Subditis, Ligeis, Amicis, & Fidelibus nostris, cum *Adversario nostro Scotiæ*, pro Se, Hominibus, Terris, Dominiis, suis, de Duobus Mensibus in Duos Menses duraturas, particulariter & generaliter, Capiendum, & Nomine nostro Custodiendum, & Custodiri faciendum,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid, Nomine nostro, in forma prædicta, feceritis in Præmissis;

Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, & ea effectualiter faciatis & expleatis in forma prædicta.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, quamdiu vos (præfate *Ricarde*) Custos Westmarchiæ prædictæ fueritis duraturas.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* xi. die Junii, Anno Regni nostri octavo.

Per Concilium.

De Salvis Conductibus Concedendis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

R EX, eisdem, Salutem.

Ad Concedendum, & Nomine nostro Faciendum Literas Salvi Conductûs ac Assecurationes quibuscumque Personis (cujuscumque Status, Gradûs, aut Conditionis existant) modis & formis quibus vobis melius videbitur expedire, infra Westmarchiam prædictam exnunc venturis, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem:

Quos quidem salvos Conductus ac Assecurationes talem vigorem optinere volumus, qualem habuissent si nos ipsi eosdem Concessissemus:

Et Promittimus, bonâ fide, & in verbo Regio, Nos Ratum,
* IX. 914. Gratum, & Firmum perpetuis Temporibus * habituros quicquid per vos, ut prædicitur, Actum, Gestum, aut Factum fuerit in Præmissis.

In cujus, &c.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* undecimo die Junii.

Per Concilium.

Potestates Senescallo Acquitanniæ concessa.

De Recipiendo Rebelles ad Gratiam.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Vasc. 8. H. 5. m. 7.

R EX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, dilecti & fidelis Militis nostri, *Johannis Tiptoft*, Senescalli Aquitanniæ, plurimum confidentes,

Eidem Senescallo ad omnes & singulos Inimicos & Rebelles nostros de Ducatu nostro Aquitanniæ, qui ad ipsum Senescallum nostrum venire & Gratiæ nostræ humiliter se submittere voluerint, ad eandem Gratiam nostram recipiendum, ac eisdem Rebellibus & Inimicis nostris Terras & Tenementa sua pro psia Concedendum, plenam, Tenore Præsentium, Concedimus & Committimus Potestatem;

Dominico & Domanio nostris Ducatûs prædicti, ac Jure cujuslibet, semper salvis & reservatis.

In cujus, &c. has Literas nostras Patentes fieri & Magni Sigilli nostri munimine fecimus consignari. Ann. D. 1420.

Dat. in *Palatio Regis* apud *Westmonasterium* duodecimo die Junii. Hen. 5.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Recipiendo Homagio.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

R EX, *&c. ut supra usque ibi*, confidentes, *& tunc sic*,

Assignavimus ipsum eique, Tenore Præsentium, plenam Committimus Potestatem & Auctoritatem specialem, tam ad Homagium *Comitis de Foys* (si Homagium illud nobis facere voluerit) quam ad Homagia aliorum quorumcumque Ducatûs nostri Aquitanniæ, hujusmodi Homagia facere volentium, Nomine nostro Recipiendum & Admittendum.

In cujus, *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Hospitio assignato pro Senescallo Aquitanniæ.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

R EX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, de Gratia nostra speciali, Assignavimus & Concessimus, Dilecto & Fideli Militi nostro, *Johanni Tiptoft*, Senescallo Aquitanniæ, Castrum & Villam de Sparre pro Mora sua & Hospitio suo, ac ejus Familiæ,

Habenda quamdiu idem Senescallus in partibus Aquitanniæ extiterit ex Causa Officii sui supradicti.

In cujus, *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

* *Pro Officiariis in Ducatu Aquitanniæ.* * IX. 915.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

R EX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Concessimus quod Officiarii nostri, in Ducatu nostro Aquitanniæ, præferantur de hiis, quæ ad Officia sua pertinent, & hæc imposterum observentur.

Et quod, dilectus & fidelis Miles noster, *Johannes Tiptoft*, Senescallus Aquitanniæ, tempore futuro, præ omnibus aliis Personis specialiter præferatur, & primo persolvatur de eo quod ad Officium suum pertinet, quamdiu in eodem Officio oneratus existat; & quod Ipse de eo, quod sibi pro tempore præterito a retro est & debitum, sufficientem Assignationem habeat, & pro eo contentetur.

In cujus, &c. ut supra.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Impositionibus in Aquitannia, pro Defensione ejusdem, recipiendis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 5.

R EX, Dilectis & Fidelibus suis, *Johanni Tiptoft*, Militi, Senescallo Aquitanniæ, *Comiti de Longville* Constabulario, & Majori Burdegaliæ, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria vestris plenius confidentes,

Assignavimus vos, ac vobis, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem, ad quascumque Impositiones, super Civitates & Burgos nostros, aut aliam bassam Patriam nostram, in Partibus Aquitanniæ positas, concessas, & receptas, vel imposterum rationabiliter ponendas, concedendas, & recipiendas, pro Defensione Partium illarum, & pro Resistentia Inimicorum nostrorum, de avisamento Concilii nostri ibidem, Percipiendum, prout vobis & dicto Concilio nostro melius, juxta sanas discretiones vestras & ejusdem Concilii nostri, pro Commodo nostro & Salvatione Partium prædictarum, videbitur faciendum,

Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Ligeis & Subditis nostris Partium illarum, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quod vobis, in Executione Præmissorum, pareant, obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c.

Dat. in *Palatio Regis* apud *Westmonasterium* duodecimo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Stilo Sigilli Regis innovando.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Com. de Termino Sancti Mic. in Scac.

H*Enricus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, *Hæres & Regens Regni Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, dilecto sibi, *Henrico Somer*, Cancellario suo de Scaccario, Salutem.

Volumus & vobis, de avisamento Concilii nostri, Mandamus quod visis Præsentibus, cum omni Festinatione possibili, de Stilo Sigilli nostri in Custodia vestra existentis, hanc Dictionem (FRANCIÆ) deleri, & loco ejusdem istas Dictiones (*Hæres Regni Franciæ*, vel *Hæredis Regni Franciæ*, secundum exigentiam Sigilli illius) Imprimi & Insculpi faciatis; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* decimo quarto die Junii, Anno Regni nostri octavo.

* De

Ann. D. 1420. Hen. 5. * IX. 916.

An. 8. H. 5. Claus. 8 H. 5. m. 12. d.

* *De Tractatu Trecensi & Pace Perpetua Proclamandis.*

REX, Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quod quandam CONCORDIAM PACIS PERPETUÆ, inter Regna Franciæ & Angliæ initæ & firmatæ, in quadam CONVENTIONE, inter Præcarissimum Patrem nostrum *Karolum Regem Franciæ* pro Parte Franciæ & Nos in propria Persona nostra pro Parte Angliæ habitâ (cujus quidem Concordiæ Tenorem vobis mittimus in forma Patenti) in locis infra Civitatem prædictam & Suburbia ejusdem, ubi magis expediens fuerit & necesse, publice ex parte nostra proclamari faciatis, ut dilecti Ligei nostri, pro eorum Consolatione, inde veram Notitiam habere, & eam, quantum ad ipsos pertinet, observare valeant juxta Vim, Formam, & Effectum ejusdem:

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* decimo quarto die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam ac Cancellario Comitatus Palatini Lancastriæ, ad CONCORDIAM prædictam in Comitatibus suis proclamari faciendum.

Cujus Tenor sequitur in haec verba,

HEnry, by the Grace of God, *Kyng of Engeland, Heire and Regent of France, and Lord of Irland*, to PERPETUAL MYNDE, to all Kristen People, and to all tho that bene undir our Obeissaunce.

We Notifie and Declare that,

Those ther hath bene here afore divers Tretees, betwyx the most Excellent Prince *Charles our Fadir of France* and his Progenitours, for the PEAS to be had betwyx the two Roiaulms of France and of Ingland, the whyche here afore hath borne no fruyt,

We consyderyng the grete harmes, the whyche hath noght oonly y falle betwyx this two Roiaumes, for the grete division that hath bene betwene haim, but to all holy Chyrche,

We have taken a Tretye wyth our forsay'd Fader; in the whiche Trety, betwix our forsayd Fadir and Us, it is CONCLUDID and ACCORDID, in the forme after the maner that folewyth,

FIRST it is ACCORDID, betwene our sayd *Fadir of France and Us*, that, for as much as, by the Bond of Matrimonie, maad for the good of PEAS, betwene Us and our most dere and moste belovyd *Kateryne*, the Daughter of our *sayd Fadir* and of oure most dere Moder *Isabell his Wife*, thoo same Charles and Isabell bene made our Fadir and Modir, thairefore thaime as our Fadir and Modir we shall have, and worship, and, as it fitth suche and so worthy a Prince and Princesse, for to be worshipped principally to fore all other Temporal Persons of this World.

ALSO, that we shall not Distourbe, Disase, nor lett oure sayd *Fadir*, bot that he holde and possede, as long as he lyveth, as he holdeth and possedith at this tyme, the Croune and the Dignitee Roialle of France, and Rentes, Fruytes, Proffitz of the same, to the Sustinance of his Estate and Charges of the Roiaulme; and our *forsayd Modir* also hold, as long as she Liveth, the Estate and the Dignitie of Quene, after the maner of the sayd Roiaulme, with covenable and convenient part of the sayd Rentes and Profitz.

ALSO, that the forsayd *Katerine* shall take and have Douer in our Roiaulme of England, as Quenes of England hedir toward were wont for to take and have, That is to saye, to the Somme of forty Mill. Scutes be Yere; of the whiche Tweyne algates shall be worth a Noble Englysh

ALSO, that we be the Weyes, Maners, and Menes that we may, wythowten Transgression or Offence of the Ooth maad be Us for to kepe the *Lawes*, Custumes, Usages, and Ryghtes of our said Roialme of England, shall do our labour and purvoye

* IX. 917. that the sayd *Katerine*, al so sone as it may be * doon, be maad suere for to eske, and for to have in our sayd Royaulme of England, frome the tyme of our Dethe, the sayd Douer of xl. Mill. Scutes Yeerly; whereof Tweyne algates shall be worth a Nobull Inglysh.

ALSO that, if it happe that the forsaid *Kateryne* over lyve us, sho shall take and have in the Roialme of France, immediately from the tyme of oure Dethe, Dower, to the Somme of Twenty Mill Francs Yerly of and opon thoo Landes, Places, and Lordshippes that held and had *Blaunche*, some tyme Wyfe of *Pheipp* Bciatel to our sayd Fadir.

ALSO, that, after the Deth of our sayd Fadir, and from thens forward, the Coroune and the Roialme of France, wyth all thare Ryghtes and Appurtenauntz, shull Remeindre, and Abyde, and be of Us, and of our Heires for evermore.

ALSO, for alsmych as our *sayd Fader* is holden wyth divers Sekenes, in sych maner as he may not entend in his owne Persone for to dispose for the nedes of the forsayd Roialme of France, tharefore, duryng the Lyve of our sayd Fader, the Faculte and Excercise of the Governance and Disposition of the Good publique and commune Proffit of the sayd Roialme of France, with the Consaile of Nobles and Wise Men of the same Roialme, that be obeyssant to our sayd Fader, and that lovyth the Proffit and the Worship of the same Roialme, shall be and abide to Us; so that, frome hens forwarde, we moue Governe the same Roialme by Us, and also by other, whiche, wyth the Counsaill of the sayd Nobles, we list for to Depute· the which Faculte and Excercise of Governance, thus beyng toward Us, we shall labour and purpose us spedefully, diligently, and trewely to that, that may be and ought for to be to the Worship of God, and of our sayd Fadir and Modir and also to the commone Good of the sayd Roialme, and to that Roialme, wyth the Counsaill and Helpe of Worthy, Grete, and Noble of the same Roialme, for to be Defendid, Pesid, and Governed after that Ryght and Equite wolle. Ann D. 1420. Hen. 5.

ALSO, that, we, to our Pouer, shall doo that the Court of the Parlement of France be keped and observed in his Auctoritee and Superioritee, and in all that is dewe to hyme, in all manner of Places that now, or in tyme to come, is, or shall be, suget to our sayd Fadir.

ALSO, that We, to our pouer shall defende and kepe all and everith Peres, Nobles, Citees, Tounes, Comunaltees, and Singulers, nowe, or in tyme commyng, suget to our *sayd Fadir*, in his Ryghtes, Custumes, Priviles, Fredoms, and Franchises, longyng or dewe to thaime, in all manere of places nowe, or in tyme commyng, suget to our sayd Fadir.

ALSO, that we diligently and trewely, to our Pouer, shall Travaille, an do that, that Justice be administred and doon in the Roialme of France, after the Lawes, Custumes, and Ryghtes of the same Roialme, wyth outen personell accepcion, and that we shall kepe and holde the Sugettes of the same Roialme in Tranquillitee and Peas; and, to our Pouer, we shall Defende thaime ayaynes all manes of Violence and Oppression.

ALSO, that, to our Pouer, we shall Purvoye and do that Able Persones and Profitable be taken to th'Offices, as well of Justice of Parlement, as of Baillages, Seneschallies, Provostries, and other Offices, longyng to the Governance o the Demayne, and all other Offices in the sayd Roialme of France, for the good ryght, and paisible Governance of the same Roialme, and for the Administracions that shall be committed unto thaime; and that they be sych Persones that, after the Lawes and the Ryghtes of the same Roialme, and for the Utilitie and Profite of our sayd Fadir, and that forsayd Royalme, oght for to be taken and deputed to the same Offices.

ALSO, that we, to oure Pouer, and also sone as it may commodiously be doon, shull travaille so to put into Obedience of our sayd Fadir all maner of Citees, Townes, Castelles, Places, Countrees, and Persons, wythin the Roialme of France, Inobedient and Rebell to our sayd Fadir, holdyng the Partye, beying, or the which bene, of that Partye comonely called *Dalphin* or *Ermynak*.

ALSO, that We mowe the more commodiously, surely, and freely Doo, Excercise, and Fulfill thes thynges aforesayd, it is Accordid that the Worthey, Grete, Nobles, and Estates of the sayd Roialme of France, as well Spiritual as Temporall, and also Citees, Notables, Comunaltees, Citezenes, and Burgeys of Townes, of the same Roialme, that be Obeyssant at this tyme * to our sayd Fadir, shall maak this Othes that folowe. * IX. 918.

FIRST, *that to Us, beyng the Facultye and Excercise of Disposition and Governance of the forsayd Commune Profit, and to oure Hestes and Commaundementz, yeu shall mekely and obediently Obey and Entend, in all manere of thynges concernyng th'Exercice of Governance of the same Roialme.*

ALSO, *that yoo Worthy Grete Nobles and y Estates of the sayd Roialme, as well Spirituell as Temporell, and also Citees, and Notables Comunialtees, and Citezens and Burgeis of the same Roialme, in all maner of thynges well and trewely shall kepe, and to here Pouer so shall Doo be keped of all other, as mych as to hem longeth, or to any of hem, all the Thynges that be* APPOYNTED *or* ACCORDED *betwene our* foresayd Fadir, *and* Modir *and Us, withe the Counsaill of thame whome Us list for to call too.*

ALSO, *that, continelly frome the Deth, and after the Deth of our sayd* Fadir Charles, *they shall be oure treue Liegemen, and oure Heires; and they shall resceyve and admitte Us fore here Liege and Soveraigne Lord and verray Kyng of France, and for suche Obeye wythoute Opposission, Contradiction, or Difficultee, and that they, but to our sayd Fadir duryng his Lyve, never after thys, shall Obeye to no Man, as Kyng or Regent of France but to Us and oure Heires.*

ALSO, *that thei shall not be in Counsaille, Helpe, or Assent, that we lesse Lyf or Lyme, or be itake by evyll Takyng, or that we suffre Harme or Diminucion in Person, Estate, Worship, or Goodes; but, yf thei knowe any suche thinge for to be Cast or Ymagined ayenys Us, thei shall Let it, to her Powr, and they shal do Us to wyt therof, as hastiley as thay may, by Thameself, by Message, or by Lettres.*

ALSO, that all maner of Conquestes, that shall be maad by Us in the Roialme of France opon the sayd Inobediences, out of the Duchie of Normandie, shall be doon to the Proffit of our *sayd Fadir*; and that, to our Pouer, we shall doo that alle maner of Landes and Lordshippes, that beth in the places so for to bee conquered, longyng to Persons Obeyng to oure sayd Fadyr, the which shall Swere for to kepe this present Accord, shall be restored to the same Persones to whom they longed.

ALSO, that all maner of Persones of Holy Chirche, Beneficed in the Duchie of Normandie, or any other places in the Roialme of France, suget to Us, obedient to *our sayd Fadir*, and favoryng the Partye of the *Dukes of Bourgoyn*, the whyche shall Swere for to kepe this present Accord, shall Rejoise peisible here Benefice of Holy Chirche in the Duchie of Normandie, or in the places aforesayd.

ALSO, that lykewise all manere of Persones of Holy Chirche, Obedient to Us, and beneficed in the Roialme of France, in places suget to our *sayd Fadir*, that shall swere for to kepe this present Accord, shall Rejoise peisible here Benefices of Holy Chirche and Places next above sayd.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

quælibet, ex Nobis Partibus supradictis, pro Securitate communi, habebit Discursores suos, ad Numerum Quinquaginta Personarum, qui investigabunt & percurrent Terras & Loca vicina, ad tantum spatium quantum eis videbitur expedire.

ITEM, quod, Die immediatè precedente Diem præfatæ CONVENTIONIS, aut prius, *præfatus Consanguineus noster* jurabit, ad Sancta Dei Evangelia, per eum corporaliter tangenda, coram Personis notabilis Status, a Nobis ob id mittendis, quod, sub
* IX. 882.
Umbra seu velamine dictæ CONVENTIONIS, * nichil fraudis, doli, seu præjudicii, ex parte ejusdem Consanguinei nostri, adversus *Nos* seu Partem nostram machinabitur aut fiet:

Et, simili modo, eadem Die, vel prius, *Nos*, ac *Contheralis*, & *Filius* nostri prædicti, aut, in eventum Nostri Impedimenti, *præfata Contheralis nostra*, & ipse *Filius* noster *Dux Burgundiæ*, Vice & Nomine nostris, simile Juramentum præstabimus *Parti dicti Consanguinei* nostri, coram Personis notabilis Status, à præfato Consanguineo nostro ea de causa transmittendis.

ITEM, Concordatum est *quod Nos*, & *dicta nostra Contheralis* & *Filia Katherina*, permanebimus in dicta Villa de *Trecis*, nec inde Recedemus aut movebimur, donec *dictus Consanguineus noster* Ambassiatoribus nostris, ea de causa sibi transmittendis, declaraverit an hujusmodi CONVENTIONEM in Loco, sic, ut præfertur, prope *Trecas*, celebrare & facere voluerit, & *Nos* & *dicta Contheralis nostra* de eadem fuerimus certiorati:

Et in eventum quo dictus Consanguineus noster suum accomdet Assensum de celebrando CONVENTIONEM hujusmodi in Loco, ut præmittitur, prope *Trecas*, hoc Casu Nos, ac præfata *nostra Contheralis* & *Filia*, non recedemus aut movebimur, à dicta *Villa Trecen*, ex punc usque ad Consummationem præfatæ CONVENTIONIS inclusivè, vel saltim usque ad primam *diem Mensis Julii* proximò futuri inclusivè.

Quæ omnia & singula, contenta his posterioribus Articulis, Negotium dictæ personalis CONVENTIONIS & PROMISSIONIS circa eam concernentibus (quorum Articulorum primus sic incipit; *Et quia, pro Executione & majori Firmitate Præmissorum*) Nos in forma supra-scripta observaturos & impleturos promittimus,

Nolentes, ut est præmissum, quod per eosdem Articulos, aut Conditionem aliquam in eisdem expressam, ullo modo derogetur aliis Articulis suprascriptis, simplicibus & puris, qui præcedunt, nec eorum effectui aut vigori; quin maneant & persistant in suis puris & simplicibus Roboribus & Vigoribus.

In cujus rei testimonium præsentibus Litteris Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum *Trecis*, die Nona Aprilis post Pascha, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo, & Regni nostri Quadragesimo.

Per Regem in suo Concilio.

MILET.

De Prærogativa ad quostunque Prisonarios relaxandos.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 10. d.

LE *Roy*, &c.

Savoir faisons a Tous, presens & advenir, comme a Nous appartiengne, de noz Droiz & Preeminences Royaulx, Deliver, en nostre joieux Avenement, & mettre hors de Prison tous Prisonners, quelz que eulx soient, Detenus pour quelque Cas Criminell que ce soit, & en quelxques Prisons que eulx soient trouves, soient Ecclesiastiques ou Temporells, en nostre Seigneurie,

Et nous aions entendu que es Prisons de *l'Archevesque de Rouen* ait plusers Prisoners detenus en Cas Criminel, lesquielx, ou les aucuns d'eulx, aient, ja longuement, este en grant Misere & Pourete, es dites Prisons, comme l'en dit,

Nous a de certes, aiant Pitie & Compassion les diz Prisonners, considerant que, depuis nostre Victorieuse Conqueste & Entres de nostre Cite & Ville de Rouen, n'estions Retourne ne Entre en Icelle Jusques a ceste foys, voullans user de noz Droiz & Preeminences dessus touchies, dont oveques n'avions use en ceste partie en la dite Ville, & en la Remembrance de sa benoite Passion de nostre Seignur Jesu Christ, & de sa tresgraceuse Resurrection, dont nostre Mere Sainte Esglise fait a present la folanite & misfaire, voullans user de misericorde, & la preferer a Rigueur de Justice, tous les Prisoners Criminelz, estans es dites Prisons de *l'Archevesque*, & chascun d'eulx, pour quelque Cas Criminel que eulx soient Detenus, de nostre Grace especial, plaine Puissance, & Auctorite Royal, dont Nous usons, quant ad ce, a Cause par raison de nostre dit Joieux Avenement, aurons Delivre, & Delivrons des dite Prisons par la Teneur de ces Presentes, ainsy que de noz Droiz & Preeminences, dessus desclaires, faire le pouens, en nostre Jouieux Avenement comme dessus est dit,

Sy Donnons en Mandement a nostre Bailli de Rouen, & a
* IX. 883.
tous noz autres Justicers, Officers, & Sugges, & a * chascun d'eulx, si comme a lui appartendra, que de nostre presente Grace & Delivrance facent les diz Prisonners, & chascun d'eulx, jouir & user plainement & paisiblement, en les mettant hors d'icelles Prisons, sans aucun delay, en Recepuant, par nostre dit Bailli le Serement d'iceulx Prisonners d'estre bons, vrarz, & loyaux Subges a Nous & nostre Seigneurie pour le temps avenir; Car ainsy Nous plaist il, & voullons estre fait.

Donne a nostre *Chastel de Rouen* le xi. jour d'Auril.

De Licentia Eligendi.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

REX, dilectis sibi in Christo, *Priori & Conventui Sancti Taurini*, Salutem. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 20.

Ex parte vestra nobis est humiliter supplicatum ut,

Cum Ecclesia vestra prædicta, per Cessionem *Philippi Prunely*, *ultimi Abbatis Loci prædicti*, Pastoris sit solatio destituta,

Alium vobis Eligendi, in Abbatem & Pastorem ejusdem Ecclesiæ, Licentiam vobis concedere dignaremur,

Nos (Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati) Licentiam illam vobis, Tenore Præsentium, duximus Concedendam,

Mandantes quod talem vobis eligatis, in Abbatem & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiæ vestræ prædictæ necessarius, Nobisque & Regnis nostris Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege, *apud Castrum suum Rothomagi* undecimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ad Regis Literas Responsio.

RYght Excellent, High and Ryght, Myghty Prince, and most Dredde Soverayne Lord, Ann. D. 1420.

I recomaunde me to zour Hegnes als lowely as any symple trewe Legeman & Sugette kan best thynke or devyse, An. 8. H. 5.

Thankyng Allmyghty God of zour gracious Spede and right Grete Conquest, with the Prosperite of zour awne Persone, *My Lord of Clarence*, *My Lord of Exetre*, and all my Lordes beyng there in zour worshipfull Servyce, wythalle the Remnant of zour Right Worshypfull Oste, as I have conceyvid by zour Right Honorable Lettres, wryten at zour Citee of Rouen, the 12 day of Marche, the whych I have receivid ryght late sych Pask, wyth othir zour Lettres undir zour Pryve Seale, Ex Bibl. Cot. Vespasian. F. 13.

Chargyng me to assay, by all the menesse that I kan, to eryte and sturre sych, as bene able Gentlemen, wythin the Shyre and the Contree that I dwell in, to come ovyr to zowe at zour Wage, Armyd and Arayde, as langys to thaire Estate to do zowe Service,

And for to Certifie als well to zowe, as to zour Counsell, of thaire Answere and thaire Will:

The which zour Hegh Comaundement I have begunne to labour apon, and sall trew for the dayly wyth all my Myght, till I have performd zour forsayde Comaundement,

And upon Wedynsday next sall zour Justice sitte at Zorke, opon the Deliverance of the Gaole there, and a Cession of the Pees also; at which tyme I suppose to speke with many of the Gentyls there; And, als sone aftyr as I may be answerid, I sall Certifie, as zowe hase lykid to Comaunde me, wyth all the haste possible.

Ryght Excellent, High, and Ryght Myghty Prince, and Most Dredde Sovereyne Lorde,

I beseche the Blissid Trinite to spede zowe, and kepe zowe, and all zour Worshipful Oste, and send zowe sone in to zour Roialme of Inglande, with a Jayouse Maryage, ane a gude Pees, for his Mykill Mercy.

Writin at zour awne *Logge of Mesheleye* the 12. daye of Aprill.

Zour trewe Liegeman and Subgitte,

ROBERT WATERTON.

---

* *Litera Arthuri de Britannia.* * IX. 884.

TResbault, Tresexcellent, & Trespuissent Prince, Ann. D. 1420.

Je me Recommande a vostre Noble Hautesce, tant & si treshumblement comme plus je puis. An. 8. H. 5.

Et vous Plaise savoir que j'ay este Acertenne de la faulce & desloiable Traison, qui a este faicte encontre la Personne de mon Tresredoubte Seigneur & Frere Monseigneur *le Duc de Britaine* par *le Comte de Paunthevre*; Dont ce m'a este & est une tresgrant Desplaisance & Courrouz au cueur, ainsi que Je y ay bien grant Cause. Ex Orig.

Et pour ce je escry par devers vostre Noble & Haute Seignorie, en vous Suppliant, tant & si treshumblement comme plus je puis, qu'il vous Plaise, de vostre bonne Grace, Ordonner que Je puisse aller par devers Vous, le plus brievment qu'il vous vendra a Plaisir, pour Tracter & Acorder, au Plaisir de Dieu, sur le Fait de ma Delivrance, a fin que Je me puisse emploier au Service de mon dit *Seigneur & Frere*, & au Repperement de la Mauvaiste, qui Li a este faitte.

Car, sens vostre bonne Grace & Plaesir, Je ne pourroie acomplir le desir, que Je ay au Service de mondite *Seigneur & Frere*.

Et, si Dieux plaist, quant Je seroy par devers vous, Je seroy tant, mon Honeur Garde, que vous deurez estre content; en vous suppliens avoir mon dite *Seigneur & Frere* pour Recommand, & avoir en Desplaisance la Mauvaise Traison qui Li a este faitte.

Treshault, Tresexcellent, & Trespuissent Prince, Je Pry au Benoist Fils de Dieu qu'il vous doint bonne Vie & longue.

Escript a *Medelay* le xii Jour de Avril.

Vostre humble Parent & Prinsonner le Conte de Richemont.

ARTUR.

Alia

[Ann. D. 1420. Hen. 5.]

Alia ejusdem Arturi contra Comitem de Pentieure.

[An. 8. H. 5. Ex Autogr.]

MON *Tresredoubte Seigneur*,
Je me Recommande a vous tant & si treshumblement comme plus Je puis, desirent ouir & savoir bonnes Nouvelles de vostre Noble Estat, le quel Dieux vuille, par sa Grace, que soit tel, & si bon, comme vostre Noble Cueur le Desire.

Et, si, de vostre Noble Grace, vous plasoit assavoir du mein Estat, au Fere de cestes, Je estoi en tresbonne sante de ma Personne, Graces a nostre Seigneur, qui ce li Plaise vous ottroier par son Plaesir.

Mon Tresfredoubte Seigneur,
Plaise vous savoir que Je ay este acertenne que, en Faulce & Traitreuse Maniere, *Mon Tresfredoubte Seigneur & Frere Mon Seigneur le Duc* a este prins, & *Beau Frere Richard* en sa Compaignie, par le *Conte de Pamtheure*,

D'ont il m'a este, & est, un tresgrant Desplaesir & Courroez au Cueur, ainsi qu'il doit bien estre.

Et pour ce Je escry presentement par devers vous, en vous supplient avoir en Desplaisance la Mauvaiste & Traison, faicte encontre la Personne de *mondite Seigneur le Duc*, & de *Beau Frere Richard*, par celui *de Pamthieure*, considerent la Prochainete de Lignaige, en quoy mon dit Seigneur *le Duc*, Moy, & Beau Frere *Richard*, suymes envers vous;

Et aussi que mon dit Seigneur le Duc a Espouse *Madame vostre Seur*, & que leurs Enfans sont voz Neueuz.

Et ou Cas que celui *de Pamtheure* feroit trove en vostre Seignorie, & soubz vostre Puissance, qu'il vous Plaise en fere Justice, & l'en Pugnir en telle Maniere, que *mondit Seigneur le Duc* & ses Amies puissent congnoestre & aparcevoir la bonne Amour que vous avez envers eulx.

Et sur ce vous Plaise moy Escripre & fere savoir vostre bonne volente.

Mon Tresfredoubte Seigneur,
Je Pry au Benoit Filz de Dieu qu'il vous doint bonne vie & longue.

Escript a *Medelay* le xiii. Jour de Avrill.

Vostre humble Parent, le Conte de Richemont.

ARTUR.

[* IX. 885.]

** Super Captione Marescalli de Rieux.*

[Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 25.]

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod,
Cùm *Petrus de Reus* Armiger, Marescallum Franciæ se dicens & prætendens, nuper, in quodam Viagio contra Inimicos nostros, per quosdam Fideles Subditos nostros facto, tanquam unus Principalis Capitaneus & Ductor Partis adversæ, in Campo Captus fuerit, idemque *Petrus* Nobis & non ad alium, tanquam Prisonarius noster, pertineat & pertinere debeat,

Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, & pro bono & laudabili Servitio, quod, dilectus & fidelis Miles noster, *Johannes Cornewaill* (qui præfatum Petrum, inter alios, cepit, ut accepimus) Nobis ante hæc tempora multipliciter impendit, Dedimus & Concessimus eidem *Johanni* totum & quicquid Nobis pertinet vel pertinere poterit in Prisonario prædicto,

Ita quod idem *Johannes* præfatum *Petrum* habeat & teneat, & ipsum, tanquam Prisonarium suum, tractet & gubernet, absque Impetitione vel Impedimento nostri, seu Officiariorum, aut Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Dummodo idem Prisonarius, absque voluntate Nostra, nullatenus redimatur, nec ad Financiam ponatur quovis modo.

In cujus, &c.

Teste ut supra xiii die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Litera Ducis Burgundiæ de Credentia pro Ambassiatoribus Franciæ.

A Treshault & Trespuissant Prince Mon Treschier Seigneur & Cousin le Roy d'Angleterre.

[Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5.]

T*Reshault & Trespuissant Prince, Mon Treschier Seigneur & Cousin*, Je me Recommande a vous,

Et vous Plaise savoir que, *Mon Seigneur le Roy* envoye presentement par devers vous, ses Amez & Feaulx, Messire *Lourdin Seigneur de Saligny*, Messire *Hue de Lannoy*, & Messire *Jehan Seigneur du Mesnil*, Chivalers, Conseilliers & Chambellans, Maistres *Jehan le Clerc*, & *Pierre de Marigny*, Conseilliers, *Jehan de Rinel*, & *Jehan Milet*, Secretaires, Chargies de vous dire & exposer aucun Choses depar Lui.

Si vous Prie, *Treshault & Trespuissant Prince, mon Treschier Seigneur & Cousin*, que a leur Rapport, Trois, ou Quatre d'eulx, vous Plaise adjouster plaine Foy & Creance,

Et a moy signifier voz bons Plaisirs, pour les acomplir de mon Povoir Tresvoulentiers, & de Grant Cuer.

Treshault & Trespuissant Prince, mon Treschier Seigneur & Cousin, je prie nostre Seigneur qu'il vous ait en sa saincte Garde, & doint bonne Vie & longue.

Escript a *Troyes* le xiii. Jour d'Avril.

VOSTRE COUSIN, LE DUC DE BOURGOINGNE, *Conte de Flandres, d'Artois, & de Bourgoingue.*

BORDES.

De Permutationibus.

[Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 40.]

REX Vicariis in Spiritualibus Episcopi Ebroicensis, ipso Episcopo in Remotis agente, Salutem.
Cùm *Guillielmus de Gardinis*, Doctor in Medicina, Persona Ecclesiæ Parochialis Sancti Laurentii de Bacquepins Ebroicensis Diœcesis, & *Robertus Godeffray*, Magister in Artibus, & Bacallarius in Theologia, Persona Ecclesiæ Parochialis Sancti Petri de Novomercato ejusdem Diœcesis, Beneficia sua prædicta intendant, ut asserunt, adinvicem canonicè permutare,

[* IX. 886.]

Nos ad dictam Ecclesiam Sancti Laurentii, ad nostram Donationem spectantem, * præfatum *Robertum*, ex Causâ hujusmodi Permutationis faciendæ, vobis præsentamus,

Intuitu caritatis rogantes quatinus *ipsum Robertum* ad dictam Ecclesiam Sancti Laurentii Admittatis, & Personam Instituatis in eadem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum nostrum Rothomagi* decimo quarto die Aprilis.

[Ibid. m. 37.]

REX, Venerabili in Christo Patri, *Pandulpho*, eâdem Gratiâ, *Episcopo Constantiensi*, Salutem.
Cùm *Guillielmus l'Ermite* Clericus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Haya Puthur vestræ Diœcesis, & Dominus *Guillielmus Guilleberti*, Curatus alterius Portionis Montis Martini in Gravia, vulgariter nuncupatæ de Quinque, ejusdem Diœcesis, *&c. ut supra usque ibi*,

Nos ad dictam Portionem, vacantem & ad nostram Donationem, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

In cujus, &c.

Dat. ut supra decimo nono die Aprilis.

De Restitutione Temporalium.

[Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 14.]

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod,
De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera (quæ in *Abbatia de Fontaynes Gueret* fieri debeant) plus solito accrescant & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Abbatissæ & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii ibidem ac aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste ut supra xvi. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Præbenda Data.

[Ann D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 9.]

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod Dedimus & Concessimus, dilecto Clerico nostro, Magistro *Johanni Forster* Præbendam de Bikleswade in Ecclesia Cathedrali Lincolniensi, vacantem & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur,

HABENDAM cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* decimo sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est Custodi Spiritualitatis Episcopatûs Lincolniæ, Sede ibidem vacante, quod ipsum *Johannem* ad Præbendam admittat, & ei Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignari faciat.

Teste ut supra.

ET Mandatum est, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Lincolniæ, quod eidem *Johanni* Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignent.

Teste ut supra.

De Præbendis, & Canonicatibus, & Archidiaconatu, in Ecclesia Ebroicensi, collatis.

[Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 27.]

REX, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Ebroicensis*, Sede ibidem vacante, Salutem.
Vobis, Tenore Præsentium, significamus quod Canonicatum & Præbendam,

* Quos nuper optinebat in Ecclesia prædicta Magister *Henricus de Calvo Monte*, per Mortem ejusdem *Henrici* nunc Liberos & Vacantes, & in Manibus nostris JURE REGALIÆ existentes,

Quo-

Ann. D. 1420. Hen. 5. Quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere,

Dilecto Nobis Magistro *Johanni Adenfem*, Licentiatio in Legibus & Bacallario in Decretis, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, Contulimus & Donamus,

Mandantes vobis quatinus ipsum *Johannem*, seu ejus in hac parte Procuratorem, in corporalem Possessionem Canonicatûs & Præbendæ prædictorum ponatis, seu poni faciatis, ipsumque in Canonicum & Fratrem recipiatis,

Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, prout moris est, eidem assignantes,

Necnon eundem *Johannem* Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad Canonicatum & Præbendam illos spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Decimo Septimo die Aprilis.

Ibid. m. 15. REX eisdem, *&c. ut supra*, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quod Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper optinere solebat in Ecclesia prædicta Magister *Johannes Franciski*,

Per Mortem ejusdem *Johannis* nunc Liberos, *&c. ut supra usque ibi*, pertinere, *& tunc sic*,

Dilecto nobis Magistro *Roberto Lumbelowe* Capellano, cum suis Juribus, *&c. ut supra*.

Teste Rege apud *Castrum suum de Pontoise*.

Ibid. REX eisdem, *&c. ut supra*, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Archidiaconatum d'Eureux,

Quem nuper optinere solebat in Ecclesia prædicta Magister *Henricus de Calvo Monte*,

Ac Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper optinere solebat in eadem Ecclesia *Andreas de Mauro*,

Per Mortem eorumdem *Henrici* & *Andreæ* nunc Liberos & Vacantes, & in Manibus nostris, *&c. ut supra usque ibi*, pertinere, *& tunc sic*,

Dilecto nobis *Johanni de Castellione*, Sacræ Paginæ Professori, cum suis Juribus, *&c. ut supra usque finem*.

Teste ut supra.

Ibid. REX eisdem, &c. Salutem.

Vobis Tenore Præsentium, significamus quòd Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper optinebat in Ecclesia prædicta Magister *Jacobus Buderel*, ultimus Possessor eorumdem, per Obitum suum nunc Liberos, *&c. ut supra usque ibi*, pertinere, *& tunc sic*,

Dilecto nobis *Johanni Pasot* Capellano, cum suis Juribus, *&c. ut supra usque finem*.

Teste ut supra.

De Canonicatu & Præbenda in Ecclesia Beatæ Mariæ Bajocensi.

Ibid. REX, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Bajocensis*, seu Vicariis in Spiritualibus ibidem, Sede vacante, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quod Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper optinebat in Ecclesia prædicta Magister *Petrus Loron* ultimus Possessor eorumdem,

Per Obitum suum nunc Liberos, *&c. ut supra usque ibi*, pertinere, *& tunc sic*,

Dilecto nobis *Johanni de Dengie* Magistro in Medecina cum suis Juribus, *&c. ut supra usque finem*.

Teste ut supra.

* IX. 888.

* *Ordinatio Monetæ Regis in Normannia.*

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 8. m. 10. d. LE Roy, &c. aux Gardes de la Monoie de Saint Lo, Salutz.

Il est venue a nostre Congnoissance que, en nostre Païs & Duche de Normendie, & ailleurs en nostre Obeissance, a este apporte plusours Monoies, tant d'Or, come d'Argent, du Païs de France, & d'ailleurs, les que les sont moult febles tant en Poys come en Lay, Dont nostre Peuple est a present moult Peuple, & Garny, qui est en grant Grief Prejudice & Dommage de Nous & de nostre Seignurie, & semblable de nostre Peuple, & encores ferroit plus, se par nous n'y estoit Pourveu de Remede convenable.

Pour quoy,

Nous, ces Choses consideres, & qui voullons de tout nostre Pouoir & Puissance Garder, que nostre Peuple ne soit, pour le temps present, & celui advenir, en aucune manere Decheu,

Nous, par advis & deliberation de nostre Grant Conseil, & pour eschiuer aux grans Dommages, & Inconveniens, qui pour le temps avenir se pourroient ensuir, savoir faisons que, par certeines Causes & Considerations, a ce Nous Mouvans, avons Ordonne, & Ordonnons, que vous faites faire en nostre dite Monoie de Saint Lo Groz, qui auront Cours pour xx *d.* Tournois la Pieche a iii *d.* viii. Grains d'Alay Argent le Roy, de vi *s.* viii *d.* de Pois au Marc, & aux remedes acoustumes & qui apartienent,

Et que en yceulx Groz ait en la Pille iii. Soulles de Fleurs de Liz: Ann. D. 1420. Hen. 5.

Et dessus une Courone:

Et au Coste d'icelles Fleurs de Liz ii. Lieppars, les quelx tendront icelles iii. Fleurs de Lis:

En l'Escripture d'entour aura Escript, HENRICUS FRANCORUM REX:

Et en par my de la grand Croix ait *une H.* tout a plus juste que faire se pourra:

Et, avec ce, faites faire, pour difference, soubz la ii. Lettre du commencement de l'Escripture, tant devers la Croix, que devers la Pille un petit point ( )

Et en l'Escripture d'entour icelle grant Croix soit Escript, SIT NOMEN DOMINI BENEDICTUM;

Et Donnons au Maistre particulier de nostre dite Monoie, & a chescun Changeour & Marchant, frequentant icelle, farze Levers, Dix Souls Tournoys, pour le Marc d'Argent Aleye au dit Aloy,

Si vous Mandons, & par la Teneur de ces Presentes Commettons, se mestier est, que les Choses desus dites vous accomplisses, de Point en Point, bien & diligeaument, sans enfraindre en aucune manere, jusques a ce que par Nous autrement soit Pourveu.

En Tesmoing, &c.

Donne a nostre *Chastell de Rouen* le xviii. jour d'Auril.

De Præbenda Data.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.

Sciatis quòd Dedimus & Concessimus, dilecto Clerico nostro, Magistro *Thomæ Bruns* Præbendam de Langford, quam nuper optinebat, in Ecclesia Cathedrali Lincolniæ, Magister *Johannes Forster* Clericus, Vacantem & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur, An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 9.

Habendam, cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xxiii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est Custodi Spiritualitatis Episcopatûs Lincolniæ, Sede ibidem vacante, quod ipsum *Thomam* ad Præbendam prædictam admittat; & ei Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignari faciat.

Teste ut supra.

ET Mandatum est, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo* * Ecclesiæ Cathedralis Lincolniæ, quod eidem *Thomæ* Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignent. * IX. 889.

Teste ut supra.

Pro Cancellario Franciæ.

REX, per Literas suas Patentes, usque Quartum Diem Maii proximo futurum inclusive duraturas, suscepit in salvum, &c. Venerabilem Virum, Magistrum *Eustachium de Laitre*, Cancellarium Consanguinei *Regis Franciæ*, usque Villam Regis de Pontisara, ad Præsentiam Regis, cum Centum Personis, vel infra, in Comitiva sua, Armatis, vel non Armatis, equestre, vel pedestre, veniendo, ibidem morando, & exinde redeundo, ac Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque; Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 16.

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante* xxiii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Prorogatione Treugarum Franciæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 8.

Sciatis quod,

Cum nuper,

Pro bono Pacis, inter Nos & Serenissimum Principem Consanguineum nostrum *Karolum Franciæ*, ac Franciæ & Angliæ Regna, Tractandæ & feliciter concludendæ,

Certas Treugas, sive Guerræ Abstinentias, cum præfato Consanguineo nostro, tam per Terram, quam per Mare;

Videlicet, per Terram a Vicesima quartâ die Decembris, ultimo præteritâ, & per Mare a vicesimâ primâ die ejusdem Mensis, usque ad primam diem Martii, proximo jam elapsam inclusive, duraturas,

Inierimus, Concordaverimus, & Acceptaverimus, easdemque Treugas, sive Guerræ Abstinentias, sæpe sæpius, & ultimatè usque ad Vicesimum Septimum Diem instantis Mensis Aprilis proximo futurum inclusive, certis urgentibus de Causis, Prorogari, Extendique fecerimus, & Elongari,

Prout in Literis, hinc inde de & super hujusmodi Treugis captis & earum Prorogationibus confectis, latius poterit apparere,

Quas quidem Treugas, sive Guerræ Abstinentias, sic captas, & sæpissimè, ut præmittitur, Prorogatas, cum omnibus & singulis suis Articulis & Capitulis, & per omnia, juxta vim, formam, & effectum earumdem, adhuc de novo, ex certa scientia nostra, Prorogamus, Extendimus, & Elongamus,

Ac

Ann. D. 1420. An. 5.

Ac durare volumus quousque Nos præfatum Consanguineum nostrum vel ejus Concilium Parisius existens, super Dissolutione earumdem Treugarum, sive Guerræ Abstinentiarum, sub Sigillo nostro certificaverimus,

Vel idem Consanguineus noster Nos, sub Sigillo suo, parili modo, certificaverit,

Et ulterius, post hujusmodi Certificationem, sive Intimationem, ex una vel alia parte factam, ut prædictum est, Treugas illas, sive Guerræ Abstinentias, integras & inviolabiles per Octo Dies, extunc immediate sequentes, teneri volumus & durare in suis robore & vigore,

Quæ omnia & singula, sic Prorogata, Extensa, & Elongata, per Nos & nostros Subditos Promittimus Teneri & inviolabiliter Observari, ac ea Teneri & Observari, firmiter injungendo, Mandamus.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Villam suam de Mante* vicesimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

---

* IX. 890.

* *Procuratorium ad videndum Regem, & Reginam Franciæ, & Ducem Burgundiæ, Jurare, juxta Modum & Formam appunctuatos, necnon ad concordandum de Loco* CONVENTIONIS *fienda.*

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 76. B.

HEnricus, Dei Gratiâ, &c. Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Prudentiâ, & Circumspectionis Industriâ, Venerabilis in Christo Patris, *J. Episcopi Roffensis*, Custodis Privati Sigilli nostri, carissimi Consanguinei nostri *Ricardi Comitis Warrewici*, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Domini de Roos*, *Gilberti Umfrevylle*, & *Willielmi Porter* Militum, necnon Magistri *Thomæ Brous* utriusque Juris Doctoris, & Magistri *Ricardi Caudray* Secretarii nostri, plenam gerentes fiduciam,

Ad Transportandum se ad Præsentiam Serenissimi Principis *Karoli Consanguinei nostri Franciæ*, & Præcarissimæ Principissæ *Isabellæ Consortalis ejus*,

Ac ad videndum & audiendum eos, & Illustrem Principem *Philippum Ducem Burgundiæ* Consanguineum nostrum carissimum, & eorum quemlibet, jurare ad Sancta Dei Euvangelia, per eos corporaliter tangenda, juxta Modum, inter Ambassiatores & Commissarios nostros, ac Commissarios seu Deputatos ipsius Consanguinei nostri *Karoli Franciæ*, nuper Appunctuatum in Villa de Trecis,

Necnon ad Communicandum, Tractandum, & finaliter Concludendum, cum Procuratoribus, Commissariis, & Deputatis ejusdem Consanguinei nostri *Karoli Franciæ*, plenam & sufficientem Potestatem in hac parte habentibus ab eodem, de & super Loco congruo & competenti, mutuo ex Consensu nostrorum *Regis Henrici* supradicti, & præfati Consanguinei nostri *Karoli Franciæ*, Commissariorum,

In quo Nos, dictus *Rex Henricus*, & præfati Consanguineus noster *Karolus Franciæ & Consortalis ejus*, ac Inclita Puella Domina *Katerina Filia* eorumdem, & prædictus Consanguineus noster *Dux Burgundiæ*, aut, in Eventum Impedimenti ipsius Consanguinei nostri *Karoli Franciæ*, saltem præfati, *Consortalis ejus*, & Filia Domina *Katerina*, & *Dux Burgundiæ*, Vice & Nomine ejusdem Consanguinei nostri *Karoli Franciæ* personaliter debemus convenire,

Necnon de & super omnibus & singulis Incidentibus, Emergentibus, & Annexis, in hac parte necessariis, seu quomodolibet oportunis,

Præfatos, *Episcopum*, *Comitem*, *Johannem*, *Gilbertum*, *Willielmum*, *Thomam*, & *Ricardum*, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorumdem, nostros Fecimus & Deputavimus, ac per Præsentes Facimus & Deputamus, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales:

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per prædictos, *Episcopum*, *Comitem*, *Gilbertum*, *Willielmum*, *Thomam*, & *Richardum*, Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorumdem, Actum, Gestum, seu Conclusum fuerit in Præmissis & singulis eorumdem.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Castrum nostrum de Pontoyse* vicesimo octavo Die Aprilis, Anno Regni nostri Octavo.

Stop.

Litera Ducis Sabaudiæ.

A Treshault & Trespuissant Prince Mon Treschier Seigneur & Cousin le Roy d'Angleterre.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5. * IX. 891.

TResbault & Trespuissant Prince, Mon Treschere Seigneur & Cousin, je me Recomande a vous tant come je puis.

Et vous Plaise savoir que j'ay Receu voz gracieuses Lettres, qu'il vous a pleu * moy envoyer par, vostre Escuier & le Mien, *Guyon de Rougemont*, Pourteur de Cestes,

Par les queilles vous a pleu moy faire savoir vostre bon Estat & Sante, que nostre Seigneur, par son Benoit plaisir, veullie tousdiz maintenir, de bien en mieulx, selon vostre bon desir.

Si vous Pry treaffectueulement que souventesfois vous Plaise moy en acertainer, pour ma tressinguliere Joye & Recreation.

Et, quant de mon Estat, *Trespuissant Prince*, dont par vostre Courtoysie savoir vous Plait, je suy, la Dieu Mercy, en bonne sante.

Hen. 5.

Tresexcellent Prince, quant est aux Chouses, que de par vous m'a Rappourteez le dit *Guyon*, je lui ay dit sur ycelles mon Entention & Response: Et aussi aucunes aultres Chouses, ainsi que Il vous pourra Rappourter;

Prest tousjours de faire toutes Chouses, a vous agreables, de tresbon Cuer Comme scet le Benoit Saint Esperit; qui vous aiten sa sainte Garde, & vous doint tresbonne Vie & Longue.

Escript a *Montmelian* le xxviii. jour d'Auril.

LE DUC DE SAVOY, *de Cheblays & Douste Prince, Marquis en Italie, Conte de Piemont & de Genueuc, tout Vostre.*

BOLOMYER.

Pro Ambassiatoribus Franciæ.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 7.

REX, per Literas suas Patentes, usque Sextum Diem Maii proximo futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. *Venerabilem Virum Cancellarium* Consanguinei *Regis Franciæ* Primum Præsidentem Parliamenti, *Lourdin de Saligny* Militem, *Hugonem de Lannoy* Militem, *Johannem de Mesnil* Militem, Magistrum *Johannem le Clerc*, *Magistrum Guillielmum le Clerc*, *Johannem Guerin*, Magistrum *Petrum de Marigny*, *Johannem le Gors*, Magistrum *Johannem Milet*, & Magistrum *Johannem de Rivel*, usque Villam Regis de Pontoise, ad Præsentiam suam, cum Centum & Quinquaginta Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis, vel non Armatis, ac cum Equis, Manticis, Bogeis, Bonis, Rebus, Jocalibus & aliis Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando, & exinde, tam per Terram, quam per Aquam, salvò & securè redeundo;

Proviso semper quod ipsi quicquam, &c.

Et In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Pontoise* xxix. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Constantiensi, de Sacramento præstito.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 9.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Pro eo quod, Venerabilis in Christo Pater, *Pandulphus*, *Episcopus Constanciensis*, Sacramentum Fidelitatis, ratione Temporalium Episcopatûs sui, infra Ducatum nostrum Normanniæ existentium, nobis fecit & præstitit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Episcopum Recepimus & Admisimus, nostro & alieno Jure salvo,

De Gratia nostra speciali, *Concessimus præfato Episcopo* omnia Temporalia Episcopatui suo prædicto, infra Ducatum nostrum prædictum, qualitercumque pertinentia sive spectantia, *Habenda* de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Pontoise* primo Die Maii.

ET Mandatum est *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Constanciensis, necnon universis & singulis Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus Episcopatus Constanciensis, & eorum cuilibet, quod eidem *Pandulpho*, tanquam Episcopo Episcopatus prædicti, in omnibus quæ ad Episcopatum illum pertinent, Intendentes sint, Obedientes, & Respondentes, prout decet,

Teste ut supra.

* IX. 892.

* ET Mandatum est universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Officiariis, & Ministris Regis, ac Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus Episcopatûs Constanciensis, in Insulis de Gerley & Garneley, & eorum cuilibet, quod eidem *Pandulpho*, tanquam Episcopo Episcopatus prædicti, in omnibus, quæ ad Episcopatum illum pertinent, intendentes sint, Obedientes, & Respondentes, prout decet; ac eundem *Episcopum* in Episcopatu suo prædicto, aut in ejusdem Pertinentiis quibuscumque, non perturbent, molestent in aliquo, seu inquietari permittant a quocumque; set, si Episcopatus suus prædictus, vel aliquid ejusdem, sit ad hoc Impeditus, id *Episcopo antedicto* deliberent, seu deliberari faciant indilatè.

Teste ut supra.

ET Mandatum est Præsidenti & Gentibus de Camera Regis Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Officiariis, & Ministris Regis, quod *ipsum Episcopum* in Episcopatu suo prædicto, aut in eisdem Pertinentiis quibuscumque, non perturbent, molestent, aut inquierent, vel turbari, molestari, seu inquietari permittant a quocumque, set, si Episcopatus suus prædictus, vel aliquid ejusdem, sit in aliquo Impeditus, id *Episcopo antedicto* deliberent, seu deliberari faciant indilate

Teste ut supra.

Pro Abbate de Mortuo Mari.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 12.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera,

Quæ in *Abbatia Mortuimaris* Cisterciensis Ordinis (quæ de Fun-

Ann. D. 1420. Hen. 5. Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & Ducum Normanniæ, & Nostro Patronatu existit) fieri debeant,

Plus solito accrescant & ibidem laudabilius manuteneantur & sustineantur,

Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac Partes Flandriæ, Nobis Subditas, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii ibidem ac aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c

Teste Rege *apud Castrum suum de Pontoise* primo Die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Hospitali Beati Nicholai Pontisara.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibidem. m. 1.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Cartam *Ludovici*, quondam *Regis Franciæ*, Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

IN NOMINE SANCTÆ ET INDIVIDUÆ TRINITATIS, AMEN

Ludovicus, Dei Gratia, *Franciæ Rex.* Noverint universi, præsentes pariter & Futuri, quod, cum illius Summi Regis Honorem, qui pro Nobis in Terris Pauper fieri voluit ut ejus inopiâ Ditaremur, Domum Dei & Pauperum Hospitalis beati Nicholai, juxta Pontisare situm, &c.

Nos autem, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum de Pontoise* tertio Die Maii.

Per ipsum Regem.

---

* *De Præsentationibus.*

* IX. 893.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 11.

ANdreas Legat Capellanus habet Literas Regis Patentes de Præsentatione ad Ecclesiam Sancti Martini de Cally, Rothomagensis Diœcesis, Vacantem per Mortem *Johannis le Grant* ultimi Curati ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *L. Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum de Pontoise* Quarto Die Maii.

Per ipsum Regem.

Ibid. m. 10.

JOhannes Præpositi, Magister in Artibus & Bacalarius in Decretis, habet Literas Regis de Præsentatione ad Capellam sive Capellaniam Sanctæ Geretrudis de Bernay, in Parochia beatæ Mariæ de la Consture ibidem situatam, Lexoviensi Diœcese, per Mortem Magistri *Michaelis Chabot* Capellani, ultimi Possessoris ejusdem, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Lexoviensis, vel Vicariis in Spiritualibus, Sede vacante.

In cujus, &c.

Teste ut supra sexto die Maii.

Ibid. m. 9.

PEtrus Gecurut, Magister in Artibus & Bacallarius in Decretis, habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de Oinvilla Rothomagensis Diœcesis, per Mortem *Nicholai de Bouro*, ultimæ Parsonæ ejusdem vacantem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *L. Archiepiscopo Rothomagensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Ibidem.

NIcholaus le Bastour Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Capellam Sancti Estroppii in Ecclesia Collegiata beatæ Mariæ de Mante, Vacantem per Mortem Magistri *Johannes Potier*, ultimi Capellani ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ

In cujus, &c.

Teste Rege ut supra octavo die Maii.

Certificatio, juxta appunctuata, quod Rex paratus est ad CONVENTIONEM PERSONALEN *Celebrandam.*

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6 fol. 71. A.

HEnricus, &c. omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cùm alias Appunctuatum & Concordatum fuerat,

Inter certos Ambassiatores & Commissarios nostros, ex una Parte, ac Commissarios & Deputatos *Consanguinei nostri Franciæ*, ex alterâ,

Quod,

Postquam Nos Literis nostris certioraverimus dictum Consanguineum nostrum Nos advenisse, & esse paratos ad CONVENTIONEM PERSONALEM, cum dicto Consanguineo nostro celebrandam,

Ex tunc, Tertiâ Die sequenti (ipso Die Certiorationis hujusmodi non computato) Conveniemus in aliquo Loco prope Trecas (videlicet infra Sex Leucas ab eâdem Villa) ad hoc eligendo, *Nos* & *dictus Consanguineus noster*, & cum eo Consanguinea nostra *Conthoralis ejusdem*, ac *Domina Katerina*, & Consanguineus noster *Dux Burgundiæ*, aut, in Eventum ipsius Consanguinei nostri Franciæ Impedimenti, saltem dicta *Contthoralis ejus*, *Domina Katerina*, ac *Dux Burgundiæ*. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Et,

Ne PERSONALIS CONVENTIO hujusmodi per Nos impediatur, seu aliqualiter differatur,

Præfatum *Consanguineum nostrum Franciæ*, Tenore præsentium, Certioramus quod Advenimus, & Parati sumus ad dictam PERSONALEM CONVENTIONEM, cum eodem *Consanguineo nostro* * *Franciæ*, in aliquo Loco, mutuo Consensu, tam Ambassiatorum & Commissariorum nostrorum, quàm Commissariorum & Deputatorum prædicti Consanguinei nostri Franciæ, eligendo, juxta Concordata & Appunctuata hinc inde, celebrandam, * IX. 894.

Et hoc ad Notitiam omnium & singulorum deducimus per Præsentes.

In cujus Rei, &c.

Teste meipso in Exercitu nostro prope *Villam de Provins* decimo quarto Die Maii, Anno Regni nostri octavo.

Procuratorium Domini Karoli Franciæ, factum Reginæ & Duci Burgundiæ, ad Representandum Personam suam in CONVENTIONE *prædicta.*

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6 fol. 83. A.

Savoir faisons que Nous,

Ayans tres singuler Confiance en nostre treschier & tresame Compaigne *la Royne*, & en nostre treschier & tresame Filz *Philippe Duc de Bourgoyne*,

Eulx Deux ensemble avons Commis & Deputez, Commettons & Deputons, par ces Presentes, noz especiaulx & solennalx Procureurs,

Aus quellez Nous avons Donne, & Donnons, Povoir, Auctorite, & Mandement especial de Representer nostre Personne, & comparoir, pour & en Nom de Nous, avecques nostre treschier Cousin *Henry Roy d'Engleterre*, au Jour & Lieu de la CONVENTION, qui prouchainement se doit celebrer, en ceste nostre Ville de *Troys*, entre *nostre dit Cousin* d'un Part, & *noz Compaigne* & *Filz* dessuidit (en Cas de nostre Empeshment) d'autre,

De Consenter, Conclurre, & Accorder de la Mariage, par Parole de present, & autrement, ainsy qu'il appartiendra, de *nostre dit Cousyn* & de *nostre treschier & tresame Fille Katherine*, avec les Circumstances & Dependances d'icellui Mariage,

De Conclurre, Accorder, & Ratiffier, & Approver, pour & ou Nom de Nous, tous les Poins & Articles, faiz, conclus, & passées sur le Fait de la dit Paix final, contenus a plain & declarez es Lettres Patentes, sur ce faitez, d'une Partie & de autre,

De Jurer & Promettre, en l'Ame de Nous, tenir & garder, & faire tenir & garder inviolablement, tous iceulx Poins & Articles,

Et generalment de Faire, Dire, & Exercer toutes autres Choses, en ceste Matier, ces Circumstancez, & Dependances, que Nous feroyons, & faire pouroyons se presens y estoyons en nostre Personne, ja soit ce que la Chose Requist Mandement plus especial,

Et Promettons, en Parole de Roy, & soubz Obligationne de tous noz Biens presens & avenir, avoir & tenir Ferme, Aggreable, & Estable a tousjours tout ce, que par noz *Compaigne*, & *Filz* dessusditz, sera Fait, Dit, Conclut, Procurre, Jure, & Ordonne es Choses dessus diz, lez Circumstances, & Dependances d'icellez, sans venir, ou faire venir, au contraire, directement, ou indirectement, en quelque maniere que ce soit

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a cez present Lettres.

Donne a *Troys* le xix Jour de May, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Vint, & le xl. de nostre Reigne.

Par le Roy en son Conseil.

JO. DE RINEL.

Ducissa Britanniæ ad Regem.

TResbaults & Puissant Prince Tresredoubte Seigneur, tant humblement, comme je puis, Je me Recommande a vous. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Autogr.

Et vous suply qu'il vous Plaise a vostre bon Plaisir me Mander de vostre Noble Estat, le quel le Benoist doulx Jehu Crist veille, que soit tel & sy bon comme vostre Noble Ceur le Desire, & comme, pour Moy mesmes, le vouldroye.

Tresbaults & Puissant Prince, Tresredoubte Seigneur, sy, de vostre Honneur & Courtoysie, de mon Estat vous plaist * savoir, la Mercy de nostre Seigneur je suy en tresbonne Sante, combien que j'ay este molt Maldisposee pour la grant Douleur, que j'ay prins de la Desloyale & Traiteuse Prinse, qui a este faicte a la Personne de mon Tresredoubte Seigneur & Espoux *Mon Seigneur le Duc*; & Dieu scet comme j'en ay le Ceur a moult grant Malaise, & le Doy bien avoir. * IX. 895.

Mais, *Tresbaults & Puissant Prince, Tresredoubte Seigneur*, le grant & amiable Confort, qu'il vous a pleu me donner, & la bonne Esperance, que j'ay en Dieu & en vous, me donne une Grande Con-

A. D. 1420. H. 5. Consolation, en vous suppliant, *Treshault & Puissant Prince, Tresredoubte Seigneur*, qu'il vous plaise nous continuer en vostre bonne Volunte, a la Delivrance de mon dit *Seigneur*, Car, en Verite, j'en ay en vous ma parfaicte Fiance.

Et vous supply, *Treshault & Puissant Prince Tresredoubte Seigneur*, se aucune Chouse vous est agreable, que pour vous puisse faire, qu'il vous Plaise le me signiffier, & je l'acomplyray de tresbon Cuer a mon Povoir, au Plaisir du Benoist Saint Espirit, qu'il vous ait en sa Sainte Garde, & vous doint bonne Vie & longue. Escript a *Vennes* le xx. Jour de May. Ann. D. 1420. Hen. 5.

VOSTRE SEUR LA DUCHESSE DE BRETAIGNE, *Contesse de Montfort & de Richemond.*

JOHANNE.

AGLAIS.

Tractatus Trecensis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Autogr. Pen. Camer.

CAROLUS, Dei gratiâ, *Francorum Rex, ad perpetuam rei memoriam.*

Licet celebres *Tractatus atque varii*,

Pro Franciæ & Angliæ Regnorum reintegrandâ Pace, evellendisque Dissidiis,

Inter, claræ memoriæ, Nobiles Progenitores nostros, ac, inclytæ recordationis, Progenitores, Serenissimi Principis, Præcarissimi Filii nostri, *Henrici Regis Angliæ*, *Hæredis Franciæ*, Nosque & præfatum Filium nostrum, hactenus habiti,

Expectatum inde Pacis fructum non attulerint,

Notum facimus, tam præsentibus, quàm futuris, quod Nos nichilominus,

Ultra Præmissa in nostræ conscientiæ libramine ponderantes sincerter, quàm Grandia, quàm Irreparabilia Mala, quamque enormem Læsionem, & universalem ac immedicabilem Plagam, dictorum Regnorum deploranda Divisio intulerit hactenus, non eis solum, sed & toti, proh dolor! Ecclesiæ Militanti,

Nuper cum præfato Carissimo Filio nostro, *Henrico Rege Angliæ*, *Pacis Tractatum Resumpsimus*,

In quo tandem, post plurima Consiliariorum nostrorum Collationes mutuas & Colloquia (illo nostris effectum desideriis largiente, qui Pacem pollicetur Hominibus bonæ voluntatis) inter *Nos & eundem Filium nostrum*, in ipso desideratissimæ * Pacis Negotio, *conclusum* est & *concordatum* in eum, qui sequitur, modum,

* IX. 896.

1. INPRIMIS, quia per Fœdus Conjugii, pro Bono dictæ Pacis initi, inter præfatum carissimum Filium nostrum *Regem Henricum*, & carissimam *Filiam nostram Katherinam*, ipse Nobis atque carissimæ *Consorti nostræ Isabellæ* effectus est Filius; idcirco Nos & præfatam *Consortem nostram* ut Patrem & Matrem suos habebit & venerabitur, & ut decet venerari tales & tantos Principem & Principissam, imo præ cunctis aliis Personis Temporalibus Mundi.

2. ITEM, quod Filius noster *Henricus* non Turbabit, Inquietabit, aut Impediet Nos, quo minus teneamus & possideamus, quoad viterimus, quatinus tenemus & possidemus de præsenti, Coronam & Dignitatem Regalem Franciæ, & Redditus, Fructus, & Proventus eorumdem, ad Sustentationem nostri Statûs, & Onerum Regni; & præfata *Consors nostra* etiam teneat, quamdiu vixerit, Statum & Dignitatem Reginæ, secundum morem Regni prædicti, cum parte præfatorum Redditúum & Proventuum sibi congruâ & convenienti.

3. ITEM, *Concordatum* est, quòd prædicta carissima *Filia nostra Katherina* percipiet & habebit Dotem in Regno Angliæ, quemadmodum Reginæ Angliæ hactenus percipere & habere consueverunt, videlicet, ad Summam Quadraginta Millium Scutorum annuatim, quorum Duo semper valeant unum Nobile Anglicanum.

4. ITEM, *Concordatum* est, quod dictus *Filius noster Rex Henricus*, Viis, Modis, & mediis quibus poterit, absque transgressione vel offensâ Juramenti per se præstiti de observando Leges, Consuetudines, Usus, & Jura dicti Regni sui Angliæ, laborabit & providebit, quòd præfata *Filia nostra*, *Consors sua*, *Katherina*, citius quo fieri poterit, efficiatur in omnem eventum plenè secura, de percipienda & habenda in dicto Regno Angliæ, a tempore Obitûs sui, Dote prædicta Quadraginta Millium Scutorum annuatim, quorum Duo semper valeant unum Nobile Angliæ.

5. ITEM, *Concordatum* est, quod, si contingat dictam carissimam Filiam nostram sibi supervivere, percipiet ipsa & habebit in Regno Franciæ, immediate a tempore Obitûs dicti Filii nostri, Dotem ad Summam Viginti Millium Francorum annuatim, de & super illis * Terris, Locis, & Dominiis, que tenuit & habuit in Dotem, inclitæ recordationis, *Blanchia*, quondam Consors, recolendæ memoriæ, *Philippi Franciæ*, Proavi nostri.

* IX. 897.

6. ITEM, *Concordatum* est, quod immediatè post Obitum nostrum, & extunc deinceps, Corona & Regnum Franciæ, cum eorum Juribus & Pertinentiis universis, manebunt & erunt dicti Filii nostri *Regis Henrici*, *& Hæredum suorum in perpetuum.*

7. ITEM, quod pro eo, quod Nos tenemur ut plurimùm & præpedimur adversâ valetudine, per eum modum, quod non commode poterimus in Personâ nostrâ intendere, seu vacare disponendis Regni negotiis, quod idcirco ad totam vitam nostram Facultas & Exercitium Regendi & Gubernandi Rempublicam prædicti Regni Franciæ, cum Consilio Nobilium & Prudentium ejusdem Regni Nobis obedientium, qui commodum & honorem ipsius Regni dilexerint, penes dictum Filium nostrum *Regem Henricum* erunt & manebunt, ita quod extunc deinceps ipsam per se, ac etiam per alios, quos cum Consilio præfatorum Nobilium, ad hoc duxerit deputandos, regere possit & gubernare; Quibus quidem Facultate & Exercitio Regendi, sic penes dictum Filium nostrum *Regem Henricum* existentibus, efficaciter, & diligenter, & fideliter laborabit & intendet ad id quod esse possit, & debeat ad honorem Dei, & Nostri, & dictæ Consortis nostræ, necnon ad Bonum publicum dicti Regni, & ad ipsum Regnum cum Consilio Procerum, Magnatum, & Nobilium ejusdem Regni Defendendum, Tranquillandum, & Pacificandum ac Regendum, secundum exigentiam Justitiæ & Æquitatis.

Idem Tractatus Gallice.

CHarles, *par la Grace de Dieu*, Roy de France, a perpetuelle memoire.

Combien *que*,

Pour reintegrer la Paix, & oster les Dissensions des Royaumes de France & d'Angleterre,

Plusieurs notables & divers Traitiez, qui, au temps passe, ont este faits entre nos Nobles Progeniteurs de bonne memoire, & ceux de, treshaut Prince, & nostre treschier Fils, Henry Roy d'Angleterre, Heretier de France, *& aussi entre Nous, & nostre dit Fils*,

N'ayent apporte le fruict de Paix pour ce desire,

Sçavoir faisons, *a tous present, & advenir, que neantmoins Nous*,

Considerans, & pensans en nostre Cueur, quants grands & irreparables Maux, quantes Enormitez, & quelle doleureuse Playe universal & incurable, la Division des Deux Royaumes dessusdites a jusques icy mis, & apporte, non pas tant seulement aux dits Royaumes; mais a toute Eglise Militant,

Nous avons a'guerres Repris Traitie de Paix *avec nostre dit* Fils Henry,

Ou quel a la par fin, apres plusieurs Relations & Parlements des Grans de nostre Conseil (iceluy octroyant & donnant effect a nos desirs, qui promet Paix aux Hommes de bonne volunte) entre Nos & nostre dit Fils, *a l'oeuvre de la dite desiree Paix, est* conclud & accorde *en la maniere, qui s'ensuit*,

1. PREMIEREMENT, *que pour ce que par l'Alliance du Mariage, fait pour le bien de la dite Paix, entre nostre* dit Fils le Roy Henry, *& nostre treschiere & tres amee* Fille Catherine, *il est devenu nostre Fils & de nostre treschiere & tresamee* Compagne la Reyne; *iceluy nostre Fils Nous aimera & honorera & nostre dite* Compagne *comme Pere & Mere, & ainsi comme il appartient honorer tels & si grands Prince & Princesse, & devant toutes Personnes Temporelles du Monde*

2. ITEM, *que, nostre dit Fils* le Roy Henry *ne nous Turbera, Inquietera, ne Empeschera, que Nous ne tenions, & possedions, tant que nous viverons, ainsi que Nous tenons & possedons de present, la Couronne & Dignite Royale de France, & les Revenus & Fruicts provenus d'iceux, a la Soustenance de nostre Estat, & des Charges du Royaume, & que nostre dite* Compagne *aussi ne tienne, tant qu'elle vivra, Estat & Dignite de Reyne, selonc la Costume du dit Royaume, avec partie des dites Rentes & Revenues a elle convenable.*

3. ITEM, *est* Accorde, *que nostre dite* Fille Catherine *aura & percevra au Royaume d'Angleterre Douaire, ainsi que les Reynes d'Angleterre ont au temps passe accoustume d'avoir & parcevoir, c'est asçavoir, pour chacun An la Somme de Quarante Mille Escus, des quels les Deux valent toujours un Noble d'Angleterre.*

4. ITEM, *est* Accorde, *que nostre dit* Fils le Roy Henry, *par toutes voyes, moyens & manieres qu'il pourra, sans transgression ne offense du Serement par luy fait de observer les Loix, Coustumes, Usages, & Droicts de son dit Royaume d'Angleterre, labourera & pourverra, que nostre dite* Fille Catherine, sa Compaigne, *le plustost que faire se porra, soit en tout evenement plainement asseuree de parcevoir & avoir en son dit Royaume d'Angleterre, du temps de son Trespas, le Douaire devant dit de Quarante Mille Escus annuels; des quels les Deux valent toujours Un Noble d'Angleterre.*

5. ITEM, *est* Accorde, *que, s'il advient que nostre* dite Fille *survive a nostre* dit Fils le Roy Henry, *elle percevra & aura au Royaume de France, tantost apres les Trespas de nostre dit Fils, Douaire de la Somme de Vingt Mil Francs par An, dessus les Terres, Lieux, & Seigneuries, que tint, & eut en Douaire nostre treschiere Dame, de bonne memoire*, Blanche jadis de Femme de Philippe *de bonne memoire jadis* Roy de France, *nostre treschier & redoubte Seigneur, & grand Ayeul*

6. ITEM, *est* Accorde, *que tantost apres nostre Trespas, & des lors en avant, la Couronne & Royaume de France, avec tous leurs Droicts, & Appartenances, demourront, & seront perpetuelment de nostre dit* Fils le Roy Henry, & de ses Heirs.

7. ITEM, *pour ce que Nous sommes tenus, & empeschez le plus de temps, par telle maniere, que Nous ne pourrons de nostre Personne entendre, ne vacquer a la Disposition des Besonges de nostre Royaume, la Faculte & Exercice de Governer, & Ordenner la Chose Publique de dict Royaume, seront, & demourront, nostre Vie durant, a nostre* dit Fils le Roy Henry, *avec le Conseil des Nobles, & Sages du dit Royaume, par ainsi que desmaintenant, & des lors en avant, il puisse icelle Reger, & Governer par luy mesme, & par autres qu'il voudra deputer, avec le Conseil des Nobles, & Sages dessusdits; Les quels Faculte & Exercice de Gouverner, ainsi estans par devers* nostre dit Fils le Roy Henry, *il labourera effectuousement, diligemment, & loyaument a ce qu'il puist, & doye estre a l'honneur de Dieu, de Nous, & de nostre dite Compagne, & aussi au Bien public du dit Royaume, & a Defendre, Tranquiller, Appaiser, & Governer iceluy Royaume, selon l'exigence de Justice & Equite, avec le Conseil & Aide des Grands, Seigneurs, Barons, & Nobles du dit Royaume.*

Ann. D. 1420. Hen. 5. 8. ITEM, quod dictus *Filius noster Rex Henricus*, pro posse suo, faciet, quod Curia Parlamenti Franciæ custoduatur, & observetur in Auctoritate, & Superioritate suis, & sibi debitis, in omnibus & singulis Locis, Nobis nunc aut in futurum subjectis.

9. ITEM, quod dictus *Filius noster*, pro Posse suo, Tuebitur & conservabit omnes & singulos Pares, Nobiles, Civitates, Villas, Communitates, & singulares Personas, nobis nunc, aut in futurum subjectas, in eorum Juribus, Consuetudinibus, Privilegiis, Præeminentiis, Libertatibus, & Francisiis eisdem competentibus, sive debitis, in locis quibuscumque nobis nunc, aut in futurum subjectis.

* IX. 898. * 10 ITEM, quod dictus *Filius noster Rex Henricus* diligentes & fideliter pro Posse suo laborabit, & faciet, quod Justitiæ complementum administrabitur & fiet in dicto Regno Franciæ, secundum Leges, Consuetudines, & Jura ejusdem Regni, absque Personarum acceptione; Ac conservabit, & tenebit Subjectos Regni prædicti in Tranquillitate & Pace pro Posse, Tuebitur, & Deffendet eosdem adversus Violentias & Oppressiones quascumque.

11. ITEM, *Concordatum* est, quod dictus *Filius noster Rex Henricus*, pro Posse suo, providebit, & faciet, quod ad Officia, tam Justitiæ Parlamenti, quàm etiam Præposituras, Balliviatus, Senescalias, & alia spectantia ad Gubernationem Dominii, necnon alia quæcumque Officia in dicto Regno Franciæ, assumentur Personæ habiles, utiles, & idoneæ pro bono, justo, pacifico &, tranquillo Regimine dicti Regni, & Administrationem eis committendarum, ac quod sint tales, quales secundum Leges, & Jura ejusdem Regni, & pro utilitate ac commodo nostris, & ipsius Regni, ad ea deputari deberent & assumi

12. ITEM, quod dictus *Filius noster Rex Henricus* laborabit pro Posse suo, & quàm citius id commode fieri poterit, ad Ponendum in Obedientiam nostram omnia & singula Civitates, Villas, Castra, Loca, Patrias, & Personas, infra Regnum Franciæ nobis inobedientia, & rebellia, tenentia *Partem illam*, seu existentia de Parte illâ, vulgariter nuncupatâ *Delphini* seu *Armeniaci*.

13 ITEM, ut Præmissa commodiùs, securiùs, & liberiùs facere, exercere, & implere valeat, concordatum est, quod Proceres, Magnates, & Nobiles, ac Status Regni prædicti, tam Spirituales, quàm Temporales, necnon Civitates, & notabiles Communitates, ac Cives, & Burgenses Villarum ejusdem Regni, Nobis pro tempore obedientes, præstabunt Juramenta quæ sequuntur.

INPRIMIS, *quod dicto Filio nostro* Regi Henrico, *Facultatem, & Exercitium Disponendi, & Regendi dictam Rempublicam gerenti, ac Jussionibus, & Mandatis suis humiliter & obedienter in omnibus, exercitium Regiminis dicti Regni concernentibus, & per omnia parebunt, & intendent.*

ITEM, *quod ea, quæ inter* Nos, *& præfatam* Consortem nostram, *ac dictum* Filium nostrum Regem Henricum, *cum Consilio eorum, quos nobiscum Nos, & præfata Consors nostra, ac dictus Filius * noster ad hoc duxerimus adhibendos, appunctuata sunt, aut*
* IX. 899. *fuerint, & concordata, ipsi Proceres, & Magnates, Nobiles, ac Status Regni prædicti, tam Spirituales, quàm Temporales, necnon Civitates, ac notabiles Communitates, ac Cives & Burgenses Villarum ejusdem Regni, quatenus eos, & singulos eorum concernere poterit, in omnibus, & per omnia bene & fideliter observabunt, & pro Posse suo sic facient ab aliis quibuscumque observari.*

ITEM, *quòd continuè ab Obitu, & post Obitum nostrum, erunt ipsi Fideles Homines Ligei dicti* Filii nostri Regis Henrici, *ac Hæredum suorum, ac ipsum pro Domino suo Ligeo, ac supremo, ac vero Rege Franciæ, absque oppositione, contradictione, seu difficultate recipient, & admittent, & pro tali obedient, & quod, præterquam Nobis, nulli unquam post hæc, tanquam Regi, aut Regenti Regni Franciæ, obedient, nisi dicto* Filio nostro Regi Henrico, *& Hæredibus suis.*

ITEM, *quòd non erunt in Consilio, Auxilio, vel Assensu, quòd dictus* Filius noster Rex Henricus *perdat Vitam, aut Membrum, seu capiatur malâ Captione, aut quòd patiatur Damnum seu Diminutionem in Personâ, Statu, Honore, seu Rebus; verum, si quid tale contra eum moliri, seu machinari noverint, illud pro Posse suo impedient, ac ei, quàm celeriùs poterunt, per seipsos, seu Nuncios, vel Litteras intimabunt.*

14. ITEM, *Concordatum* est quòd omnes & singulæ Conquestæ, extra Ducatum Normanniæ in Regno Franciæ, per dictum *Filium nostrum Regem Henricum* super prædictos Inobedientes fiendæ, erunt & fient ad Unitatem nostram; & quod ipse pro Posse suo faciet, quod omnia & singula Terræ, & Dominia, constituta in locis sic Conquirendis, spectantia ad Personas nunc Obedientes, quæ jurabunt servare præsentem Concordiam, restituentur ad dictas Personas, ad quas spectant.

15. ITEM, *Concordatum* est, quod omnes & singulæ Personæ Ecclesiasticæ, Beneficiatæ in Ducatu Normanniæ, aut aliis quibuscumque Locis in Regno Franciæ, ei subjectis, Nobis obedientes, & faventes *Parti* præcarissimi Filii nostri *Ducis Burgundiæ*, quæ jurabunt servare præsentem Concordiam, gaudebunt pacifice Beneficiis suis Ecclesiasticis in Ducatu, seu Locis proxime dictis constitutis

* IX. 900. * 16. ITEM, quòd, simili modo, omnes & singulæ Personæ Ecclesiasticæ ei Obedientes, & Beneficiatæ in Regno Franciæ in Locis nobis subjectis, quæ jurabunt servare præsentem Concordiam, gaudebunt pacificè Beneficiis suis Ecclesiasticis in Locis proximè dictis constitutis.

17. ITEM, quòd omnia & singula Ecclesiæ, Universitates, & Studia generalia, necnon Collegia Studentium, & alia Collegia Ecclesiastica, constituta in Locis, nobis nunc aut in futurum subjectis, in Ducatu Normanniæ, aut aliis Locis Regni Franciæ ei sub-

8. ITEM, *que* nostre dit Fils *fera son Povoir, que la Cour du Parlement de France sera en tous & chacuns Lieux, Subjets a nous, maintenant, ou ou temps avenir, observee & gardee es Auctorite & Souverainete a elle, & a elle deubs, en tous, & chacuns Lieux subjets a Nous, maintenant, ou ou temps avenir.* Ann. D. 1420. Hen. 5.

9. ITEM, *que* nostre dit Fils, *de son Povoir, Defendra & Conservera tous, & chacuns Pers, Nobles, Citez, Villes, Communautes, & singulieres Personnes a Nous maintenant, ou temps avenir subjettes, en leur Droicts, Coustumes, Privileges, Preeminences, Libertez, & Franchises a eux appartenans, ou deubz, en tous les Lieux subjets a Nous maintenant, ou ou temps advenir.*

10. ITEM, *que* nostre dit Fils *diligemment, & loyaument labourera, & fera de son Povoir, que Justice sera administree ou dit Royaume, selon les Loix, Coustumes, & Droicts du Royaume de France, sans acception des Personnes, & Conservera, & Tendra les Subjects de nostre dit Royaume en Paix, & Tranquilite, & de son pouvoir, les Gardera, & Defendra de Violences, & Oppressions quelconques*

11. ITEM, *est* Accorde, *que* nostre dit Fils le Roy Henry *pourverra, & fera pourvoir, que aux Offices, tant de la Justice de Parlement, que des Baillages, Seneschaussees, Prevostez, & autres appartenans au Gouvernement de Seigneurie, & aussi a tout autres Offices du dit Royaume, seront prises Personnes habiles, profitables, & idoines, pour le bon, juste, paisible, & tranquille Regime du dit Royaume, & des Administrations, qui leur seront a commettre, & qu'ils soient tels, qu'ils doyent estre deputez, & pris, selon les Loix, & Droicts du Royaume, & pour le Profit de Nous, & de nostre Royaume.*

12. ITEM, *que* nostre dit Fils *laboureva de son pouvoir, & le plustost que faire se pourra profitablement, de Mettre en nostre Obeissance toutre, & chacunes Citez, Villes, Chasteaux, Lieux, Pais & Personnes dedans nostre Royaume desobeissans a nous, & rebelles, tenans la Partie ou estans de la Partie vulgairement appelle* du Dauphin, ou d'Armignac.

13. ITEM, *a fin que nostre* dit Fils *puisse faire, exercer, & accomplir les Choses dessusdites plus profitablement, seurement, & franchement, il est Accorde, que les Grands, Seigneurs, Barons, & Nobles, & les Estats du dit Royaume, tant Spirituels, que Temporels, & aussi les Citez, & nobles Communitez, les Citoyens, & Bourgeois des Villes du dit Royaume a nous obeissans pour le temps, feront les Seremens, qui s'ensuivent*

PREMIEREMENT, a nostre dit Fils *le Roy Henry*, ayant Faculte & Exercise de Disposer, & Gouverner la dite Chose publique, & a ses Commandemens, & en toutes choses, concernans l'Exercice du Governement du dit Royaume, & par toutes choses obeiront, & entendront humblement, & obeissamment

ITEM, que les choses, qui sont, ou seront appointiees, & accordes entre *Nous*, nostre *Compagne la Reyne*, & nostre *dit Fils le Roy Henry*, avec le Conseil de ceux que Nous, & nostre dite Compagne, & nostre dit Fils auront a ce commis, les dits Grands, Seigneurs, Barons, Nobles, & Estats de nostre dit Royaume, tant Spirituels, que Temporels, & aussi les Citez, Nobles Communitez, les Citoyens, & Bourgeois des Villes du dit Royaume, en tant que a ceux, & chacun d'eux pourra touchier, en tout, & par tout, bien & loyaument garderont, & feront de leur pouvoir garder par tous autres quelsconques.

ITEM, que continuellement des nostre Trespas, & apres iceluy, ils seront Feaux Hommes Liges a nostre *dit Fils*, & de ses Hoirs, & iceluy nostre Fils pour leur Seigneur Lige, & Souverain, & vray Roy de France, sans aucune opposition, contradiction, ou difficulte recevront, & comme a tel obeiront, & qu'apres ces Choses, jamais n'obeiront a autre, que a Nous, comme a Roy, ou Regent le Royaume de France, si non a nostre *dit Fils le Roy Henry*, & a ses Hoirs.

ITEM, qu'ils ne feront en Conseil, Ayde, ou Consentement, que nostre *dit Fils le Roy Henry* Perde Vie, ou Membre, ou soit Prins de mauvaise prinse, ou qu'il souffre Dommage, ou Diminution en Personne, Estat, Honeur, ou Biens, mais, se ils sçavent que aucune telle chose soit contre luy maschinee, ou parforce, ils l'empescheront de leur pouvoir, & luy feront a sçavoir, le plustost qu'ils pourront, par eux mesmes, Messages, ou Lettres.

14. ITEM, *est accorde, que toutes, & chacunes Conquestes, qui se feront par* nostre dit Fils le Roy Henry, *hors la Duchie de Normandie, au Royaume de France sur les Desobeissans dessusdits, seront, & se feront a nostre Profit; Et que nostre dit Fils, de son Povoir, fera que toutes, & chacunes Terres, & Seignouries, estans es Lieux qui sont aussi a Conquerir, appartenans aux Personnes a Nous presentement Obeissans, qui Jureront garder cette presente Concorde, seront Restituez aux dites Personnes, a qui elles appartiennent*

15. ITEM, *est* Accorde, *que toutes, & chacunes Personnes Ecclesiastiques, Beneficiers ou Duchie de Normandie, ou autres Lieux quelconques au Royaume de France, Subjets a* nostre dit Fils, *a Nous obeissans, & favorisans la Partie du nostre treschier & tres-ame Fils* le Duc de Bourgongne, *qui Jureront garder cette presente Concorde, Jouyront paisiblement de leurs Benefices Ecclesiastiques, estans au dit Duchie de Normandie, ou Lieux devantdits.*

16. ITEM, *que semblablement toutes, & chacunes Persones Ecclesiastiques, Obeissans a* nostre dit Fils le Roy Henry, *& Beneficiers au Royaume de France, es Lieux a Nous subjets, qui Jureront garder cette presente Concorde, Joyront paisiblement de leurs Benefices Ecclesiastiques, estans es Lieux devantdits.*

17. ITEM, *que toutes, & chacunes Eglises, Universitez, & Estudes generaux, & aussi Colleges d'Estudiants, & autres Colleges Ecclesiastiques, estans es Lieux a Nous subjets presentement, ou pour le temps advenir, en la Duchie de Normandie, ou autres Lieux* de

Ann. D. 1420. Hen. 5. subjectis, gaudebunt eorum Juribus & Possessionibus, Redditibus, Prærogativis, Libertatibus, Præeminentiis, & Franchitiis eisdem Regno Franciæ qualitercumque competentibus seu debitis, salvo Jure Coronæ Franciæ, & alterius cujuscumque.

18. ITEM, quod quandocunque contigerit, favente Domino, dictum *Filium nostrum Regem Henricum* ad Coronam Regni Franciæ pervenire, Ducatus Normanniæ, necnon omnia & singula Loca per ipsum in Regno Franciæ conquisita, erunt sub Ditione, Obedientiâ, & Monarchiâ Coronæ Franciæ supradictæ.

19. ITEM, Concordatum est quod, pro Posse suo, nitetur & faciet, quòd Personis obedientibus Nobis, & Faventibus Parti prædictæ quæ dicitur *Burgundiæ*, ad quas spectabant Dominia, Terræ, Redditus, seu Possessiones in dicto Ducatu Normanniæ, aut aliis Locis in Regno Franciæ per ipsum Conquisitis, hactenus per ipsum Donata, fiet absque Diminutione Coronæ Franciæ Recompensa per Nos, in Locis & Terris nomine nostro acquisitis, acquirendis, & evincendis super Rebelles & Inobedientes Nobis; &, si non fiat supradictis Personis ejusmodi Recompensa in vita nostra, dictus Filius noster eam faciet in hujusmodi Locis & Bonis, cum contigerit eum, favente Deo, ad Coronam Franciæ pervenire: Si vero Terræ, Dominia, Redditus, seu Possessiones, quæ in eisdem Ducatu, seu Locis ad Personas hujusmodi spectabant, per dictum Filium nostrum Donata non fuerint, dictæ Personæ ad ea restituentur indilatè.

20 ITEM, quod ad totam Vitam nostram, in omnibus Locis Nobis nunc, vel in futurum subjectis, Litteræ communes Justitiæ, necnon Concessionum, Officiorum, Beneficiorum, & aliarum * Donationum, Remissionum, & Privilegiorum Scribi debebunt, & procedere sub Nomine & Sigillo nostris; Quia tamen casus aliqui singulares evenire poterunt, qui humano ingenio non omnes poterunt prævideri, in quibus perquam necessarium esse poterit, & opportunum, quod dictus Filius noster *Rex Henricus* Litteras suas scribi faciat; in hujusmodi Casibus, siqui occurrerint, licebit dicto Filio nostro, pro bono & securitate nostris & Regiminis ei, ut præfertur, competentis, ac pro vitandis Periculis & Dispendiis, quæ alias forent de verisimili secutura, etiam in Locis nobis subjectis, scribere suas Litteras, quibus Præcipiet, Prohibebit, seu Mandabit, juxta naturam & qualitatem negotii, ex parte nostra, & sua tanquam Regentis.

* IX. 901.

21. ITEM, quod ad totam Vitam nostram, dictus *Filius noster Rex Henricus* nullatenus nominabit, aut scriber, seu nominari, aut scribi faciet ipsum *Regem Franciæ*; sed ab eodem nomine penitus abstinebit, quamdiu Nos egerimus in humanis.

22. ITEM, Concordatum est, quod Nos, ad totam Vitam nostram, nominabimus, appellabimus, & scribemus, dictum Filium nostrum in Linguâ Gallicanâ, hoc modo, NOSTRE TRES CHER FILS HENRY ROY D'ANGLETERRE, HERITIER DE FRANCE: In Linguâ verò Latinâ, hoc modo, NOSTER PRÆCARISSIMUS FILIUS HENRICUS, REX ANGLIÆ, HÆRES FRANCIÆ.

23. ITEM, quod dictus Filius noster nullas Impositiones aut Exactiones imponet, seu imponi faciet Subditis nostris, absque causa rationabili & necessaria, nec aliquas, quam pro Bono publico ipsius Regni Franciæ, & secundum dictamen & exigentiam Legum & Consuetudinum rationabilium & approbatarum ejusdem Regni.

24. ITEM, ut Concordia, Pax, & Tranquillitas inter prædicta Franciæ & Angliæ Regna perpetuo futuris temporibus observentur, & obvietur Occasionibus & Principiis, ex quibus inter eadem Regna, quod absit, Debata, Dissentiones, seu Discordiæ futuris possent temporibus exoriri, Concordatum est, quod dictus *Filius noster Rex Henricus* Laborabit pro posse suo ad effectum, quod de avisamento & consensu Trium Statuum utriusque Duorum Regnorum, amotis obstaculis, in hac parte, ordinetur & provideatur, quod ab eo tempore, quo pervenerit ipse, aut aliquis Hæredum suorum ad Coronam Regni Franciæ supradicti, ambæ Coronæ, scilicet * Franciæ & Angliæ, perpetuo futuris temporibus simul commanebunt & erunt in unâ, & eâdem Personâ, viz. suâ, extunc ad Vitam suam, extunc deinceps in Personis Hæredum suorum, qui successive erunt unus post alium, Et quod Gubernabuntur ambo Regna ab eodem tempore, quo dictus Filius noster, aut aliquis Hæredum suorum, ad eadem pervenerit, non divisim sub diversis Regibus pro eodem contextu temporis, sed sub unâ & eâdem Personâ quæ pro tempore erit, ut præfertur, utriusque Regni Rex, & Dominus supremus; Conservando nihilominus in aliis omnibus & singulis utrique dictorum Regnorum sua Jura, Libertates, seu Consuetudines, Usus, & Leges, non subjiciendo quoquo modo unum dictorum Regnorum alteri eorundem, nec Supponendo, aut Submittendo Jura, Leges, Consuetudines, aut Usus unius eorundem Regnorum, Juribus, Legibus, Consuetudinibus, aut Usibus alterius eorundem.

* IX. 902.

25. ITEM, quod à modo perpetuis futuris temporibus Silebunt, Quiescent, & omnino Cessabunt omnia & singula Dissensiones, Odia, Rancores, Inimicitiæ, & Guerræ inter Regna Franciæ & Angliæ supradicta, & Populos eorumdem Regnorum, dictæ Pacis Concordiæ Adhærentes, eruntque extunc perpetuo, & vigebunt inter eadem Regna, & eorum Subditos supradictos Pax, Tranquillitas, Concordia, & Affectus mutui, & Amicitiæ stabiles & firmæ; juvabuntque se Regna prædicta Consiliis, Auxiliis, & Assistantiis suis mutuis adversus quoscunque, qui eis aut alteri eorumdem Regnorum, Vim, Injurias, Damna, Molestias, gravamina, seu Dispendia inferre, moliri, seu facere conabuntur, aut arrogare; mutuoque conversabuntur, & mercabuntur libere & secure, solvendo Custumas & Deveria debita & consueta.

26. ITEM, quod omnes & singuli Confœderati & Alligati nostri, & Regni Franciæ supradicti, ac etiam Confœderati dicti *Filii nostri*, & Regni Angliæ antedicti, qui infra Octo Menses a tempore hujus Concordiæ Pacis, eis notificatæ, suis Litteris declaraverint, se eidem Concordiæ firmiter adhærere & applaudere,
&

du Royaume de France, subjets a nostre dit Fils le Roy Henry, *Joyront de leurs Droicts, Possessions, Rentes, Prerogatives, Libertes, Preeminences, & Franchises a eux ou Royaume de France, comment que ce soit, appartenans, ou deues, saufs les Droicts de la Couronne de France, & de tous autres.* Ann. D. 1420. Hen. 5.

18. ITEM, *& quand il avvendra, que* nostre dit Fils le Roy Henry *vendra a la Couronne de France, la Duchie de Normandie, & aussi les autres, & chacunes Lieux par Luy Conquis au Royaume de France, seront soubz la Jurisdiction, Obeissance, & Monarchie de la dite Couronne de France.*

19 ITEM, *est Accorde, que* nostre dit Fils le Roy Henry *de son pouvoir se perforcera, & fera, que aux Personnes a Nous Obeissans, & favorisans la Partie devant dite, qui on apelle* de Bourgongne, *aus quelles appartenoint Seignuries, Terres, Revenus, ou Possessions en la dite Duchie de Normandie, ou autres Lieux ou Royaume de France, par icelay* nostre Fils le Roy Henry *Conquises, ja pieça par luy Donnes, sera faites sans la Diminution de la Couronne de France Recompensation par Nous es Lieux, & Terres acquises, ou a acquerre, en nostre Nom sur les Rebelles & Desobeissans a Nous; Et, se en nostre Vie la dit Recompensation n'est faite aux dessusdits,* nostre dit Fils le Roy Henry *la fera es dites Terres, & Biens, quand il sera venu a la Couronne de France: Mais se les Terres, Seignouries, Rentes, & Possessions, qui appartenoient ausdites Personnes, es dits Duchie, & es Lieux, n'avoient este Donnes par* nostre dit Fils, *les dites Personnes seront Restituees a icelles sans delay.*

20. ITEM, *que durant nostre Vie, en tous les Lieux a nous presentement, ou pour le temps advenir subjets, les Lettres communes de Justice, de Dons d'Offices, de Benefices, & d'autres Donations, Pardons, ou Remissions, & Privileges devront estre Escrites, & proceder soubs nostre Nom & Seel; Toutes voyes pour ce que aucune Cas singulers pourroient advenir, qui pour humain Engin ne peuvent pas tous estre preveus, es quels pourra estre necessaire & convenable que* nostre dit Fils le Roy Henry *fasse escrire les Lettres; en tel Cas, si aucunes en adviennent, il sera loisible a nostre dit Fils, pour le bien & seurete de Nous, & du Gouvernement a Luy, comme dit est, appartenant, Et pour eviter les Perils & Dommages, qui autrement porroient vraysemblablement avenir, Escrire les Lettres a nos Subjects, par les quelles il Commandera, Deffendera, & Mandera, de par Nous, & de par Luy, comme Regent, selon la nature & qualite de la besongne.*

21. ITEM, *que de tout nostre vie,* nostre dit Fils le Roy Henry *ne se Nommera, ou Escrira aucunement, ou fera Nommer, ou Escrire* Roy de France; *mais de tous poin*t*s se abstiendra, tant comme nous vivrons.*

22. ITEM, *est Accorde, que Nous, durant nostre Vie, nommerons, appellerons, & escrirons* nostre dit Fils le Roy Henry, *en Langue Françoise par cette maniere,* NOSTRE TRES CHER FILS HENRY ROY D'ANGLETERRE, HERITIER DE FRANCE: *Et en Langue Latine par cette maniere,* NOSTER PRÆCARISSIMUS FILIUS HENRICUS, REX ANGLIÆ, HÆRES FRANCIÆ.

23. ITEM, *que nostre dit Fils ne Imposera, ou fera imposer aucunes Impositions ou Exactions a nos Subjets, sans cause raisonable & necessaire, ne autrement, que pour le Bien Public du dit Royaume de France, & selon l'Ordonnance & Exigence des Loix & Coustumes raisonables & approuvees du dit Royaume.*

24. ITEM, *& a fin, que Concorde, Paix, & Tranquillite entre les dits Royaumes de France & d'Angleterre soient pour le temps avenir perpetuellement observees, & que l'on obvie aux Obstacles & Commencemens, par les quels entre les dits Royaumes Debats, Dissensions, ou Discordes pourroient sourdre ou temps advenir, que Dieu ne veuille, il est Accorde, que* nostre dit Fils *labourera par effect de son pouvoir, que de l'advis & consentement des Trois Estats des Deux Royaumes, Ostez les Obstacles en cette Partie, soit Ordonne & Pourveu, que du temps, que nostre dit Fils sera venu a la Couronne de France, ou aucuns de ses Hoirs, les Deux Couronnes de France & d'Angleterre a tousjour mais perpetuellement demourreront ensemble, & seront en un mesme Personne, c'est assavoir, en la Personne, de* nostre dit Fils le Roy Henry, *tant qu'il Vivra, & de la en avant es Personnes de ses Hoirs, qui successivement seront les uns apres les autres; & que les Deux Royaumes seront Gouvernez, depuis ce temps que* nostre dit Fils, *ou aucun de ses Hoirs, parviendra ou parviendront ausdits Royaumes, non divisement soubs divers Roys pour un mesme temps, mais soubs une mesme Personne, qui sera pour le temps Roy, & Seigneur Soverain de l'un & de l'autre Royaume; Conservant neantmoins en toutes autres choses, a chascun desdits Royaumes, ses Droicts, Libertez, ou Coustumez, Usages, & Loix, non soubsmettant en quelque maniere l'un des dits Royaumes a l'autre, ne les Droicts, Loix, Coustumes, ou Usages de l'un d'iceux Royaumes, aux Droicts, Loix, Coustumes, ou Usages de l'autre.*

25. ITEM, *que des maintenant, & a tout temps perpetuellement se tairont, appaiseront, & de tout point cesseront toutes Dissensions, Haynes, Rancunes, & Inimitiez, & Guerre d'entre les dits Royaumes de France & d'Angleterre, & les Peuples d'iceux Royaumes adherens a la dite Concorde, & entre les Royaumes dessusdits sera & aura des maintenant & a tousjourmais perpetuellement Paix, Tranquilite, Concorde, Affection mutuelle, & Amitiez fermes & stables, Et se Aideront les dits Deux Royaumes de leurs Aydes, Conseils, & Assistences mutuelles contre toutes Personnes qui a eux, ou a l'un s'enforceroient de faire, donner Violence, Injure, Grief, ou Dommage; & Converseront, & Marchanderont ensamble les uns avec les autres franchement & seurement, en payans les Coustumes & Devoirs accoustumez.*

26. ITEM, *que tous les Confederez & Alliez de Nous, & du dict Royaume de France, & aussi les Confederez* de nostre dit Fils le Roy Henry, *& du Royaume d'Angleterre, qui dedans huict Mois, apres le temps que cette presente Concorde de Paix leur sera notifiee, ils auront declare se vouloir fermement Adherer a la dite*

Con-

Ann. D. 1420. Hen. 5. & velle sub ipsius Pacis Tractatu & Concordiâ comprehendi, sint, & comprehendantur sub ejusdem Pacis Fœderibus, Securitate atque Concordiâ; salvis tamen nihilominus utrique prædictarum Coronarum, necnon Nobis, & Subditis nostris, ac etiam dicto *Filio nostro*, & Subditis suis, Actionibus, Juribus, & Remedis

* IX. 903. dus * quibuscumque in ea parte congruis, adversus Alligatos hujusmodi, seu Confœderatos qualitercumque competentibus.

27. ITEM, Concordatum est quod, dictus *Filius noster Rex Henricus*, cum Consilio Carissimi Filii nostri *Philippi Ducis Burgundiæ*, & aliorum ex Nobilibus Regni, quos ad congruet & decebit evocari, providebit pro Regimine Personæ nostræ tute, laudabiliter, & honeste, secundum exigentiam Statûs nostri Regalis, per eum modum, quod erit ad Honorem Dei, & Nostri, ac Regni Franciæ, & Subjectorum ejusdem; Et quod omnes & singulæ Personæ, quæ erunt circa Nos ad Domesticum & Personale Obsequium nobis impendendum, non solum in Officiis, verum etiam in aliis Ministeriis, tam nobiles, quam alii, erunt tales, qui Nati fuerint in Regno Franciæ, seu de locis Idiomatis Gallicani, bonæ proinde, fideles, & idoneæ ad Obsequium supradictum.

28. ITEM, quod Nos personaliter Commorabimur, & Residebimus in Loco notabili nostræ Obedientiæ, & non alibi.

29. ITEM, consideratis exhorrendis & enormibus Criminibus, & Facinoribus per *Carolum* pro *Delphino Viennensi* se gerentem, in dicto Regno Franciæ perpetratis; Concordatum est, quod nec Nos, nec dictus *Filius noster Rex Henricus*, nec carissimus Filius *Dux Burgundiæ*, aliquem cum dicto *Carolo* Pacis aut Concordiæ Tractatum inibit, seu faciet, inibimus, seu faciemus, nisi de consilio & assensu omnium, & cujuslibet nostrorum, & Trium Statuum utriusque Regnorum prædictorum.

30. ITEM, Concordatum est, quod Nos super Præmissis omnibus & singulis, ultra Litteras nostras Patentes, Magno nostro Sigillo sigillatas, dari & fieri faciemus dicto *Filio nostro Regi Henrico* Litteras Patentes Approbatorias & Affirmatorias dictæ carissimæ *Consortis nostræ*, & dicti carissimi Filii nostri *Philippi Ducis Burgundiæ*, & aliorum de Sanguine nostro Regali, ac Procerum & Magnatum, & Civitatum, & Villarum dicti Regni, Nobis nunc, vel in futurum, Obedientium; quorum Litteras in ea parte dictus Filius noster a Nobis exigere voluerit.

31. ITEM, quod dictus *Filius noster Rex Henricus* simili modo pro parte suâ, ultra Litteras Patentes super eisdem, Magno suo Sigillo sigillatas, dari & fieri faciet Nobis Litteras Patentes Approbatorias & Affirmatorias Præcarissimorum Fratrum suorum, &

* IX. 904. aliorum de Sanguine * suo Regali, Procerumque, & Magnatum, ac Civitatum, & Villarum sibi Obedientium; Quorum Litteras in eâ parte Nos a dicto Filio nostro exigere voluerimus.

Quæ omnia & singula suprascripta Nos *Carolus Rex* supradictus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quatinus Nos concernere poterit, Nos, & dictos Hæredes nostros, absque dolo, fraude, aut malo ingenio facturos, impleturos, & servaturos Promisimus, & Promittimus in Verbo Regio, ac Juravimus, & Juramus, ad Sancta Dei Evangelia, per Nos corporaliter tacta, & quod ea sic faciemus a nostris Subditis impleri & observari; ac quod nec Nos, nec Hæredes nostri, ullo unquam tempore veniemus in contrarium Præmissorum, aut alicujus eorumdem, quoquo modo, in Judicio vel extra Judicium, directe, vel per obliquum, aut quovis exquisito Colore.

Et, ut hæc stabilia atque firma maneant perpetuis temporibus, Nos præsentibus Litteris nostrum fecimus apponi Sigillum.

Datum *Trecis* Die Vicesimâ primâ Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo, & Regni nostri Quadragesimo.

Super Plicam.

Per Regem in suo Concilio,

J. DE RINEL.

Filis Sericeis viridis rubeique coloris, Cera viridi.

Concorde, & estre compris soubs le Traite & Concorde d'icelle Paix, Ann. D. 1420. Hen. 5.
soient Compris soubs les Amistiez, Confederations, Seurte, & Concorde d'icelle Paix; sauf toutes voyes a l'une & a l'autre des dites Couronnes, a Nous, & a nos Subjets, & aussi a nostre dit Fils le Roy Henry, *& a ses Subjets, ses Actions, Droicts, & Remedes quelconque convenables en cette Partie, & competens en quelque maniere, que ce soit, envers les dits Alliez ou Confederez.*

27. ITEM, *est Accorde que* nostre dit Fils le Roy Henry, *avec le Conseil de nostre Trescher Fils* Philip Duc de Bourgongne, *& des autres Nobles du Royaume, qu'il conviendra & appartiendra pour ce estre appellez, pourverra pour le Gouvernement de nostre Personne seurement, louablement, & honnestement, selon l'exigence de nostre Estat, & Dignite Royal, par telle maniere, que ce sera l'Honneur de Dieu, & de Nous, & aussi du Royaume de France, & des Subjects d'iceluy; & que toutes Persones, tant Nobles, comme autres, qui seront autour de Nous, pour nostre Personne, & Domestique Service, non pas seulement en Offices, mais en autres Ministeres, seront tels, qu'ils auront este nez au Royaume de France, ou des Lieux de Langage François, bonnes Personnes, sages, loyales, & idoines au dit Service.*

28. ITEM, *que Nous demeurrerons & residerons personallement en Lieu notable de nostre Obeissance, & non ailleurs.*

29. ITEM, *considerez les horribles & enormes Crimes & Delicts, perpetrez au dit Royaume de France, par* Charles *soit disant* Dauphin de Viennes, *il est accorde, que nous ne nostre* dit Fils le Roy Henry, *ne aussi nostre trescher Fils* Philippe Duc de Bourgongne, *ne traicterons aucunement de Paix, ou de Concorde avec le dit* Charles, *ne ferons, ou ferons Traiter, si non de Conseil & Assentement de tous, & chacun de Nous Trois, & des Trois Estats des Deux Royaumes dessusdits.*

30. ITEM, *est Accorde, que Nous sur les choses dessusdictes, & chacunes d'icelles, outre nos Lettres Patentes, sellees de nostre Grand Seel, Donnerons, & ferons donner, & faire a* nostre dit Fils le Roy Henry, *Lettres Patentes Approbatoires & Confirmatoires de nostre* dit Compagne, *& de nostre dit Fils* Philippe Duc de Bourgongne, *& des autres de nostre Sang Royal, des Grands, Seigneurs, Barons, Citez, & Villes a nous obeyssans, des quels en cette partie* nostre dit Fils le Roy Henry *voudra avoir Lettres de Nous.*

31. ITEM, *que semblablement* nostre dit Fils le Roy Henry *pour sa Partie, outre ses Lettres Patentes sur ces mesmes choses, seellees de son Grand Seel, Nous fera donner, & faire Lettres Patentes Approbatoires & Confirmatoires de ses Treschers Freres, & des autres de son Sang Royal, des Grans, Seigneurs, Barons, & des Citez, & Villes a Luy Obeyssans; des quels en cette Partie* Nous *voudrons avoir Lettres de nostre dit* Fils le Roy Henry.

Toutes les quelles & chacunes des Choses dessus escrites, Nous Charles Roy de France *dessusdit, pour Nous, & nos Hoirs, en tant que pourra toucher nous, & nos dits Hoirs, sans dol, sans fraude, ou mal engin, avons Promis, & Promettons, Jure, & Jurons en Paroles de Roy, aux Saincts Evangiles de Dieu, par nous corporellement touchez, Faire, Accomplir, & Observer, & qu'icelles ferons par nos Subjects Faire, Accomplir, & Observer; Et aussi que Nous, ne nos Heritiers, ne vendrons jamais au contraire des Choses dessusdites, ou d'aucunes d'icelles, en quelque maniere, en jugement, ou hors Jugement, directement, ou par oblique, ou par quelconque couleur exquise.*

Et a fin que ces choses soient Fermes & Stables perpetuellement & a toujours, Nous avons fait metere nostre Seel a ces presentes Lettres.

Donne a Troyes *le vingt uniesme jour du Mois de May, l'An de Grace Mille, Quatre cens, & Vingt, & de nostre Regne le Quarantisme.*

Par le Roy en son Conseil.

J. DE RINEL.

3. Lilia in Contra-sigillo, Cera viridi, filis sericis viridis rubelque coloris.

Forma Juramenti super dicto Tractatu præstiti.

CHarles, par la grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceux, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Sçavoir faisons que, incontinant apres le Paix final, Faicte, Conclue, Juree, & Fermee solemnellement, en cette nostre Ville de Troyes, entre *Nous*, & nostre trescher Fils *Henry Roy d'Angleterre*, Heritier de France, nostre trescher & tresame Fils *le Duc de Bourgongne*, plusieurs Prelats, Barons, Chevaliers, Escuyers, & autres Notables Personnes de plusieurs Estats, par nostre Ordonnance, Volente, Commandement, ont Jure, aux Sainctes Evangiles de Dieu, certains Poincts & Articles en la maniere que s'ensuit,

1. PREMIEREMENT, *vous Jurez & Promettez, que a, treshault & trespuissant Prince,* Henry Roy d'Angleterre, *comme a Gouverneur & Regent du Royaume de France, & de la Chose Publique d'icelle, & a ses Mandemens, ou Commandemens vous Entendrez & Obeirez humblement, loyaument, & diligemment, en toutes Choses touchans & concernans le Gouvernement & Regime du dit Royaume, & de la Chose Publique, sujette a treshaults & tresexcellent Prince, & nostre Souverain Seigneur* Charles Roy de France.

* IX. 605. * 2. ITEM, *que incontinent apres le Decede de nostre dit Souverain Seigneur* Charles Roy de France, *que continuellement vous serez Loyaux Hommes Liges, vrays Sujets du dit treshault & trespuissant Prince* Henry Roy d'Angleterre, *& de ses Hoirs perpetuellement, & iceluy comme vostre Souverain Seigneur, & vray* Roy de France, *sans opposition, contradiction, ou difficulte aurez & recevrez, & a luy, comme vray* Roy de France, *Obeirez, & que jamais a nul autre, comme au Roy, ou Regent de France, n'Obeirez, si non a nostre dit Souverain Seigneur* Charles Roy France, *& au dict treshaults & trespuissant Prince* Henry Roy d'Angleterre, *& a ses Hoirs*

3. ITEM, *que vous ne serez en Aide, Conseil, ou Consentement, que le dict treshaults & Trespuissant Prince* Henry Roy d'Angleterre *perde la Vie, ou Membre, ou soit Prins de Mauvais Prinse, ou qu'il souffre Dommage, ou Diminution en ses Personne, Estat, & Honneur, ou choses quelsconques: Mais se vous savez, ou connoissez aucune telle Chose estre contre Luy penser, ou machiner, vous l'Empescherez, en tant comme vous pourrez, & par vous mesmes, par Message, ou Lettres, luy ferez a savoir le plustost que faire le pourrez*

4. ET, GENERALEMENT, *vous Jurez que sans dol, fraude, ou mal engin, vous garderez & observerez, & ferez garder & observer toutes les Choses, Poincts, & Articles, contenus es Lettres & Appoinctements de la Paix finale faite, accordee, & juree entre nostre dict Souverain Seigneur* Charles Roy de France, *& le dict treshaults & trespuissant Prince* Henry Roy d'Angleterre, *sans jamais,*

Ann. D. 1420. Hen. 5. *mais, en Jugement, ou dehors, directement, ou indirectement, publiquement, ou secretement, par quelconque couleur, ou voye, que ce soit, ou puisse estre, venir, faire, ou consentir estre faict au contraire des Choses, Articles, ou Poincts dessusdicts, ou d'aucun d'iceux, mais en toutes manieres & voyes possibles, tant de Faict, comme de Droict, Resisteron-a tous ceux, qui vendront, ou attenteront, ou s'enforceront de faire, venir, ou attenter a l'encontre des Choses, Articles, & Poincts dessusdictz, ou d'aucuns d'iceux.*

Les quelles Poincts & Articles Nous Voulons & Commandons estre pareillement Jurez par tous nos Vassaux & Sujets, de quelque Estat, Dignite, ou Condition, qu'ils soient, sans contradiction, refus, delay, excusation quelconques.

En tesmoin de ce Nous avons faict mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne a *Troyes* le Vingt uniesme jour de *May*, l'An de Grace Mille, Quatre Cens, & Vingt.

Par le Roy en son Conseil.

J. de Rinel.

Litera Testimoniales de & super Juramentis Episcopi, Cleri, & Populi Civitatis Trecensis.

Ann. D. 1420. A Tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront,

Jehan Parillon Escuier, Garde du Seel de la Provoste de

An. 8. Troys, Salut.

H. 5. Sachient tuit que,

Ex Bibl. L'An de Grace Mille, Quatrecens, & Vint, le Mecredi xxii.

Cot. Tiberius B. 6. fol. 84. B. Jour de Moys de May,

En Presence de *Felix Baret* & *Jehan Naget* Clers, Jurez & Establiz a ce faire a Troyes de par *le Roy nostre Seigneur*,

Furent & se compairent, au Lieu de l'Eglise Saint Pol du dit *Troyes*, pardevaunt, Honourable Homme & Sage, Maistre *Philip Morviller*, Primer President du Parlement du Roy nostre dit Seigneur,

Reverent Pere en Dieu Monsieur *Estienne Evesque de Troys*,
Noble Homme *Simon Fourmy* Bailly de Troys:
Reverends Peres en Dieu,
Freres *Ogier de Sens* Abbe de Monstier Lacelle les Troyes,
Guillaume Audaslot Esleu en Abbe de Saint Loup,
Guillaume Abbe de Saint Martine es Aires du dit Troyes:
Venerez & discretez Persons,
Maystre *Jehan de Foissy* Doyen de l'Eglise de Troyez,
Nicole de Burgoigne Doyen de Saint Estienne,
Nicole de Lanselles Doyen de Seint Urban du dit Troyes,
Jehan de Thesine Arcediacre de Selanne,

Jehan de Beurre:	*Guy Deschemmes*,
Messires,	*Pier Pavoillon*,
Giles de Marie,	*Jehan de Channes*,
• IX. 906. • *Jehan le Jay*,	*Jehan Pongoise*,
Larant de Salon,	*Jehan Gaillart*,
Jaques Viliam,	*Jehan le Jensue*,

Et Frere *Guillaume de Flanches*, tous Presbyteres: Honourables Hommes & Sages Maistres,

Oudart Hennegum Advocat,
Jehan le Voucherat, Procuratour du Roy nostre Seigneur ou Baille de Troyes,
Maistres,
Jehan Herant,
Jehan de Villerez,
Pierre de Cartrur Licencit en Lois,

Guillaume de Plour,	*Simon Grinel*,
Thiebaut le Cartrier,	*Colin de Chocher*,
Guillaume le Maistre,	*Huet Lesguisye*,
Pierre le Guerbie Lat,	*Jehan Aulory*,
Robert Gaudin,	*Francois Milon*,
Thomcum l'Argentier,	*Nicolas Bossat*,
Filiset Pessars,	*Jaffroy le Veyeux*,
Jaquemot Festnot,	*Guillaume de Saint Germain*,
Jehan Oudot,	*Nicholas Huyard*,
Gylet Maret,	*Gyot Pyon*,
Guillaume de Vangoulay,	*Baudet du Bruell*,
Reignault de Villemor,	*Pierre le Buef*,
Guillaume de Compasseur,	*Jehan Billart*,
Guillaume de Latr.	*Guillaume du Vet*,
Perret le Mercerat,	*Jehan Gylot*,
Oudmont Hennegum,	*Jehan de Valieres*,
Nicolas Dampricart,	*Perrin de Chechier*,
Simonnet de Neschastel,	*Estienne Forme*,
Jehan Doublet,	*Jehan le Faucheur*,
Jehan de Mesgrigny,	*Pierre de Vousanton*,
Facin de Gravel,	Maistre *Jehan Hennegum*,
Thiebaut Arnoul,	*Pierre Darantiers*,

Et plusurs autres Personnes, tant d'Eglise, comme Lais, tous Manans & Habitants de la dit Ville de Troyes, jusques au Nombre de Mille & Cinq Cens Personne, ou environ, eux faisans la plus sain Partie des Habitans d'icelle,

Les quex, & chescun d'eulx, en leurs Personnes, Jurerent & Promiserent, aux Sains Evangeliez de Dieu, & sur la vray Croix, pour eulx & leurs Heirs, les Poins & Articles contenuz en vos Lettres Royals, qui lour furent leurs & exposees de Mot au Mot; des quelles la Teneur s'ensuit,

Charles, par la Grace de Dieu, *&c. de verbo in verbum, sicut in Literâ proximò præcedente.*

En Tesmoing de ce Je, Garde dessus Nomme, ay Seele ces Presentez Lettres du Seel & contre Seel de la dit Provoste, par la Rapporte des ditz Jures, avec leurs Signets & Sings Manuels. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Ce fut fait les An & Jour premiers dessus ditz.

Naget.

Barat.

Litera Regis ad Custodem Angliæ super Tractatu memorato.

Ann D. 1420. An. 8. H. 5. Claus. 8. H. 5 m. 17. d.

R*ixt Trusty, and Welbeloved Brother, Rixt Worschipfull and Worschipful Faders in God, and Trusty and Welbeloved.*

For as muche as we Wote wele that your desire were to here joyfull tyding of our good Speed, touching the Conclusion of Pees betwix the two Rewmes, *&c.*

We signifie unto you, that Worschipped be our Lord, that of oure Labour hath sent us a goode Conclusion:

Upon Monday, the xx. day of this present Monet of May, wee arrived in the Towne of Troyes; And on the Morowe hadden a Convention betwix *our Moder the Quene of France*, and our Brother *the Duc de Burgoigne* (as Commissairs of the *King of France our Fader* for his Party) and Us in our own Personne, for our Partie:

• IX. 907. • And th' Accorde of the said Pees Perpetuelle was there Sworne by both the sayde Commissaires, yn name of our foresaid Fader; And semblably by Us in oure own Name:

And the Letters thereupon forthwith enseled undir the Grete Seel of our said Fader to usward, and under Ours to hymwarde; the Copye of whiche Letters wee send yowe closed in thees, to that end that ze don the said Accorde to be Proclamed in our City of London, and thorowe al oure Rewme, that all oure Pueple may have verray knowlege thereof for thare Consolation, as wel as kepe hit aftir as longeth unto thayme.

Also at the saide Convention was Mariage betrowthed betwixt Us and our Wyf, Doghter of our foraid *Fader the King of France.*

And ferthermore forasmuche as we must, by vertue of the said Accorde, use a new Style duryng the Lyf of *oure said Fader*, we sende yow in a Cedule within thees our Stille, that we woll use heraftir, both in *Latine*, in *English*, and in *Frensh*:

Chargeying you that, in all thyng that passeth, durying the tyme aforeseid, as wel under oure Grete Seel, as al oure other Seeles, wherever hit be, and in Proclamations, the Ordeyne that oure Stille be used aftir the Contenue of the saide Cedule.

And that the Scripteur of all oure Seeles be amended thereaftir in all haste:

And soe Chargeth, by our Writ, alle oure Officers, that this may long unto, as well in England, as yn Irland, and in Guyenne; for so we wol Ordeyne that shall be doon heere.

Yeven under oure Signet in the said *Towne of Troyes* the xxii. day of May abovesaid.

And, as touching the Scripture of the Seeles, us seemeth that this word Regent may be owte wel ynogh.

To our Right Trusty and Welbeloved Brother the *Duc of Gloucestre* Wardein in our Rowme of England, and to all the Remanent of our Conseile there.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ, Hæres & Regens Regni Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ.*

Henry, by the Grace of God, *Kyng of England, Heire and Regent of the Rowme of France*, and *Lord of Irlande.*

Henry, par la Grace de Dieu, *Roy d'Engleterre, Heretier & Regent du Royaume de France*, & *Seigneur d'Irlande.*

Et Memorandum *quod Præmissa sunt Irrotulata, virtute Brevis, de Privato Sigillo Domini Regis, Cancellario Angliæ directi, & in Filacio Cancellariæ ipsius Domini Regis de hoc Anno residentis.*

Litera Ducis Exon super Tractatu sepedicto.

Ann D. 1420. An. 8. H. 5.

R*ight Dere and right Welbeloved, we Grete you ofte times wel.*

And for as moche as we wot wel it were your grete Comfort and singuler Joye to here good Tithings of the good Spede of the King my Soverain Lord, and of the Conclusion of the Paix final betwix both Rewmes, therefore wolle ye witt that, upon Monday last passed, the xx. day of May, my said Lord Kome into the Toune of Troye.

Whereupon the Teweiday, next following, was the Convention held betwix *Him* and the *Quene of France his Modre* (the *King of France* being not wel disposed) and the *Duc of Burgoigne*; and there (blessed and thonked be God) the Paix Perpetuelle was Acorded, Sworo, and Seeled upon both Partyes to his worship, and, with his Mercy, Reste and Union of both Rewmes for evermore.

And furthermore, there furth withal the Fiansailes weren made betwix Him and *Madam Katherine*:

And the *Duc of Burgoigne* sworne unto him, in like fourme as the Othe, that he made, maketh mention, of the which the Berer of this shall schewe you the Copie;

And

Ann. D. And the whiche othe many Estates of this Lond, as wel Espi-
1420. rituel as * Temporel, have swore sithen, and shullen swere,
Hen. 5. such as have not yet don, as sone as oportunite of tyme ko-
* IX. meth.
908. Of al the whiche things the circumstances our Messager *Scothelabs*, the said Berer of thees, kan enfourme yow, al a long, and as plainly, be Mowthe, as we mowe have leysyr at this tyme to do write.

And God giff you right good liff and long.

Writen atte said *Toune of Troye* in Champaigne, the xxiii. Day of May.

To our right Dere, and right Welbeloved Maistre Simon Ganstede *Clerc of the Rolles.*

Super Jocalibus Regis Invadiatis.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1420. Sciatis quod,
An. 8. Cùm, Vicesimo primo Die Junii, Anno Regni nostri Quinto,
H. 5. dilectus & fidelis noster, Frater *Willielmus Hulles*, Prior Hospi-
Pat. 8. talis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, Duo Milia Marcarum,
H. 5. m. pro Expeditione ultimi Viagii nostri versus Partes Normanniæ,
24. Nobis mutuaverit,

Et Nos, pro Securitate Resolutionis dictorum Duorum Milium Marcarum, certa Jocalia nostra,

Videlicet, Unum Sharp Auri garnisatum de Sexaginta & Uno Grossis Baleisiis, quolibet Baleisio cum Quinque Grossis Perulis, totum integrum Garnisatum, set deficiunt, unum Anulopum & quinque Perulæ, ponderantes insimul Viginti & septem Libras, Sex Uncias, & Tria Quarteria de Pondere Troie, Precii in toto Mille & Ducentarum Librarum,

Et quatuor Discos Auri Ponderis Troie Novem Librarum Quinque Unciarum, Pretii Unciæ Viginti Sex Solidorum, & Octo Denariorum, Summa Centum & Quinquaginta Librarum, Tresdecim Solidorum, & Quatuor Denariorum,

Præfato Priori tradi & liberari fecerimus,

Nosque,

Pro eo quod idem *Prior* Jocalia prædicta, Vicesimo Die Maii ultimò præterito, ad Mandatum nostrum, Nobis suâ spontaneâ voluntate deliberaverit,

Pro Resolutione Summæ prædictæ *præfato Priori*, in hac parte faciendâ ordinare volentes ut Tenemur & Obligamur,

Concesserimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, eidem *Priori*, quod Ipse & Successores sui Summam prædictam, ac Solutionem ejusdem, de primis Denariis, provenientibus de Subsidio Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, in Portubus subscriptis eskippandorum, ad Festa subscripta, per Manus Collectorum ejusdem Subsidii, pro tempore existentium in eisdem Portubus, post Assignationes aliis Personis de eodem Subsidio ad præsens factas, absque difficultate sive perturbatione quacumque, habeant & percipiant; videlicet,

Quingentarum Marcarum inde in Festo Paschæ proximò futuro, & Quingentarum Mercarum in Festo Sancto Michaelis extunc proximò sequente, in Portu Civitatis nostræ Londoniæ,

Ducentarum Marcarum in eodem Festo Paschæ, & Trescentarum Marcarum in prædicto Festo Sancti Michaelis, in Portu Villæ nostræ de Kyngeston super Hull,

Ducentarum Marcarum in eodem Festo Paschæ, & Ducentarum Marcarum in prædicto Festo Sancti Michaelis, in Portu Villæ nostræ de Sancto Botholpho,

Et Centum Marcarum in Portu Villæ de Lenn in Festo Sancti Michaelis, quod erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Primo,

Virtute diversarum Talliarum, super dictos Collectores, ad Receptam Scaccarii nostri, *eidem Priori* de Summa prædicta levatarum seu levandarum,

Et quod nec præsens Securitas, nec Talliæ sibi inde ad dictam Receptam, ut prædictum est, levatæ seu levandæ, nec earum aliqua, prætextu aliquarum aliarum Assignationum, per Nos, Hæredes, seu Successores nostros, de Subsidio prædicto de cætero faciendarum, nullatenus Cassentur, Revocentur, seu absque ejus Consensu Mutentur,

Nec quod dicta Summa, seu aliqua Parcella ejusdem, contra dictam Concessionem nostram, imposterùm Nobis, & Hæredibus nostris, vel ad opus nostrum, vel Hæredum nostrorum, solvatur, recipiatur, aut aliqualiter assignetur.

In cujus, &c.

Teste præfato *Custode apud Westmonasterium* xxiii. die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* IX. * *De Temporalibus liberandis.*
909.

Ann. D. REX Escaetori suo in Comitatu Lincolniæ, Salutem.
1420. Quia cepimus de, Venerabili in Christo Patre, *Richardo E-*
An. 8. *piscopo Lincolniensi*, per Procuratorem suum, nobiscum nuper exi-
H. 5. stentem, Fidelitatem suam, nobis, pro Temporalibus ejusdem E-
Pat. 8. piscopatûs debitam, ac etiam pro eo quod ipse Rebus præjudicia-
H. 5. m. libus Nobis & Coronæ nostræ, prout in tali casu fieri consuevit,
24. renunciavit.

Volumus, de Gratia nostra speciali quod prædictus *Episcopus* habeat Liberationem Temporalium suorum prædictorum, in Manibus nostris existentium;

Et ideo tibi Præcipimus quod eidem *Episcopo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione liberes in Ann. D.
forma prædicta; salvo Jure cujuslibet. 1420.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmo-* Hen. 5.
nasterium vicesimo tertio die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Oxon
Escaetori Regis in Com. Beds & Buks.
Escaetori Regis in Com. Norht.
Escaetori Regis in Com. Cantebr. & Hunt.
Escaetori Regis in Com. Herif.
Escaetori Regis in Com. Notyngh.
Escaetori Regis in Com. Rotel.
Escaetori Regis in Com. Leyc.
Dilecto sibi Richardo Whytyngton *Majori Civitatis Regis Londoniæ & Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Litera Ducis Lotharingiæ.

A Tresredoubte & Soveraign Seigneur Mon Seigneur le Roy d'Angleterre, Heritier & Regent du Royaume de France, & Seigneur d'Irlande.

TResredoubte & *Soveraign Seigneur*, Ann. D.
J'ay receu deux Paires de Lettres de vous, que m'a Appor- 1420.
tees Mon Ame & Feaul Conseilher *Jehan de Hassonville*: An. 8.
L'une contenant certainnes Nouvelles de la PAIX FINAL, H. 5.
a l'ayde de nostre Seigneur, Fait & Conclue entre Mon Sei- Ex Bibl.
gneur le Roy & vous deux Royaumes de France & d'Angle- Cotton.
terre: Caligula
Aussi les Fiancelles de vous & de ma *Dame Katherinne*: D. 5.

Aussi vous a pleu m'envoyer la Coppie des Lettres de la dicte Paix;

De toutes les quelles Choses, *Tresredoubte & Soverain Seigneur*, vous Remercie tant & si affectueusement comme je puis.

En oultre vos autres Lettres Contenoient que desiriez de moy veoir, & me priez que me voulisse traire vers vous, & que je vous trouveroie assez pres de Troyes; comme plus a pleine diroit mon dit Conseillier.

Tresredoubte & Soverain Seigneur, Plaise vous savoir que j'ay Ouy mon dit Conseillier, & Adjoustez Foy a Ly.

Et combien que, de tout mon Cuer, je suis tresdesirant de vous complaire, & faire de mon Povoir tous Services & Plaisirs, & avoir tresgrant Volente de me traire pardevers vous, Neantmoins, pour certainnes Besoingnes & Nouvelles, que me sont sorvenues, touchans les Guerres que de present j'ay, n'y puis bonnement pour present alles, comme vous dira plus a plain mon dit Conseilleir.

Mais (*Tresredoubte & Soverain Seigneur*) j'envoie par devers vous, mes Amez & feauls Conseilliers, le dit *Jehan Hassonville*, *Ferry de Parroies*, & *Jehan de Haraulcourt*; Enchargiez de par moy de vous dire certainnes Choses de Bouche, touchans ce de quoy avez parlei a mon dit Conseillier *Jehan de Hassonville*, & Ly a vous,

Se vous Plaise a mes Conseilliers adjouster Foy plainniere en tout ce qu'iz vous diront, pour ceste Foie, de par moy, touchant le dit fait.

* *Tresredoubte & Soverain Seigneur*, le Benoit Fil de Dieu * IX.
vous a sa Sanctte Garde, & vous doint bonne Vie & longue. 910.

Escript en ma *Ville de Neufchastell* le xxviii. Jour de May.

LE DUC DE LORRAINE ET MARCHIS, *tout en vostre Commandement.*

Litera Burgensium Parisius.

A Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince nostre Tresredoubte Seigneur le Roy d'Engleterre, Heritier & Regent du Royaume de France, & Seigneur d'Irland.

TReshault, *Tresexcellent, & Trespuissant Prince nostre Tresre-* Ann. D.
doubte Seigneur, 1420.
Nous nous Recommandons a vous tant & si humblement com- An. 8.
me nous povons. H. 5.
Et vous plaise savoir que Nous avons Receues Deux Paire de Ex Bibl.
voz Lettres Closes: Cotton.
Les Premiers Donees le xxii. Jour de May derriere passe; Caligula
Par les quelles il vous a pleu, de vostre benigne Grace, Nous D. 5.
acertener de l'Estat & Nouvelles de par dela; & mesmement des Fiancailles d'entre vous & nostre Tresredoubte Dame la Fille du Roy nostre Souveraign Seigneur.

Et les autres Lettres (Donnees le xxiv. Jour du dit Mois) contenant Creance sur Messire *Raoul Cromwelle* Chevalier, *Guillaume Swinborne* Escuier, voz Conseilliers, & *Richart Caudray* Secretaire, lez quelz ont tresgrandement & notablement exposee la Creance sur eulx Chargee:

Des quelles Choses, principalment de la PAIX FINALE, Traitee & Accordee *entre le Roy nostre dit Souverain Seigneur & vous*,

Ann. D. 1420. Hen. 5. veur, comme il Nous est Apparu par Lettres d'icellui nostre Souverain Seigneur, nous tous, & le Peuple de ceste Ville de Paris, avons eue, & avons la plus grant Joye & Consolation que puissons avoir, come vos diz Embaxeurs l'ont peu savoir.

Et de la grant Peine & Labeur, que y avez mis, vous mercions tant & si humblement comme nous pouvons.

En vous suppliant (*Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince, nostre Tresredoubte Seigneur*) qu'il vous Plaise, de vostre benigne Grace, avoir tousjours la Ville de Paris & Nous en vostre humble Recommendation, ainsi que en vous en avons parfaicte Fiance.

Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince nostre Tresredoubte Seigneur,

Nous sommes Prests & Appareillez de faire & acomplir voz bons Plaisirs.

Et Prions au Benoit Filz de Dieu qu'il vous ait en sa Sainte Garde, & vous doint bonne Vie & longue.

Escript a *Paris* le ii. Jour de Juing.

Vos Treshumbles Serviteurs & Obeissans,

Les Prevost des Marchans,
Eschevins & Burgois,
De la Ville de Paris.

De Matrimonio solemnizata, & Obsidione de Sens, ubi Reges Reginaque cum Ducibus bene multis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. ibid. WOrshipful Maistir, I Recomand me to you.

And, as touchyng Tydynges, *The Kyng owre Sovereyn Loord* was Weddid, with greet Solempnitee, in the Cathedrale Churche of Treys, abowte Myd day on *Trinitie Sunday*.

And, on the Tuysday suyng, he Remeved toward the Town of Sens, xvi. Leges thennes, havyng wyth hym thedir owre Queen and the Frensh Estatz.

And, on Wednysday thanne next suyng, was Sege leyd to that Toun, a * greet Town, and a notable, toward Bourgoyne ward, holden stronge with greet Nombre of *Ermynakes*. (* IX. 911.)

The whiche Town is worthily beseged; For ther ly at that Sege *two Kynges*, *Queenes*, *iv Duces*, with *my Loord of Bedeford* whanne he cometh hedir; the whiche the xii Day of the Monyth of Juyn shall Logge besyde Parys hedirward.

And at this Seige also lyn many worthy Ladyes and Gentilwomen, bothe Frensh and Englissh; of the whiche many of hem begonne the Faitz of Armes long time agoon, but of lyyng at Seges oow they begynne first.

I prey you that ye wil Recomande me to my Worshipful Loord the Chanceller, and to my Loord the Tresorer.

And forthermore will the wit that Parys, with other, is swore to obeye to the Kyng owre Sovereyn Loord, as Heriter and Governour of France, and soo they doo.

And on Witsund Munday FINAL PEACE was Proclaymd in Parys; and on Tuysday, the Morrow after, was a solempne Masse of owre Lady, and a solempne Processionn of alle the greete and worthy Men of Parys, thankyng God of t'ACCORD.

And now Englysh Men goon in to Parys, as ofte as they wil, withouwte ony saaf Conduyt, or any lettyng.

And in Parys, and alle other Townes, that are turned from the Ermynakkes Party, make greet Joye and Myrthe every Halyday in Dauncyng and Karolyng.

I prey God sende Grace to bothe Reumes of much Mirthe and Gladnesse, and yeue you in Helthe much Joye and Prosperitee long to endure.

I prey you that ye wil vouchesaaf to lat this Lettre Comande me to *Abel Hoet*, and *Bayly*, and to Sir *J. Brokholes*, and to grete weel *Richard Priour* (whom the fayr Town of Vernon on Seene Greetith Weel also) and *Will. Alston Lark*, and all the Meyne, and *Kyng Barbour* and hys Wyf.

Writen at the *Sege of Seens* the vi. Day of Juyn in Haste.

Sens is ferther then Parys xxxiv. Leges.

And Treys is ferther then Parys xxxvi. Leges.

Wil ye sey my Brother Mayster *Piers* that I sende hym a Lettre be the Brynger herosse.

Your owne Servant,

JOHAN OFORT.

Pro Episcopo Ebroicensi.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 29. d. HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, *Hæres & Regens Regni Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, & aliis Officiariis nostris, quorum interest, Salutem.

Quia *Jacobus*, *Episcopus Narevinensis*, Vicarius sive Procurator Domini *Pauli de Crapanita*, Cubicularii *Domini Summi Pontificis*,

Quem quidem *Paulum* idem *Dominus Summus Pontifex* suis Literis Apostolicis (quas inspeximus) ad Episcopatum Ebroicensem jam tarde providit,

Fidelitatis Sacramentum, quod idem *Paulus* Nobis, ratione Temporalium Episcopatûs prædicti, facere tenetur, Nobis, vice & nomine ejusdem *Pauli*, fecit & præstitit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Vicarium sive Procuratorem admisimus,

Salvâ semper Renovatione hujus Fidelitatis Sacramenti, Nobis per prædictum *Paulum*, citra Festum Omnium Sanctorum proximo futurum, corporaliter faciendi, ac Jure nostro & in omnibus Alienis, (Ann. D. 1420. Hen. 5.)

Vobis Mandamus quod ipsum *Paulum* omnia Temporalia Episcopatus prædicti, infra Ducatum nostrum, usque Festum prædictum habere, ac Fructibus & Proventibus pacifice uti & gaudere, necnon Vicarium sive Procuratorem suum prædictum Fructus & Proventus illos, ad usus equidem Pauli, levare, percipere, & colligere permittatis, absque molestatione seu perturbatione quacumque.

Teste Rege apud *Villam de Neef le Roy* vii. die Junii.

Per ipsum Regem.

** De Præsentationibus.* * IX. 912.

JOhannes Norgeat Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sancti Audonei de Careville Constanciensis Diœcesis, per Mortem Domini *Ricardi de Beufs* ultimæ Personæ ibidem vacantem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur, (Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 28.)

Et diriguntur Literæ illæ, Venerabili in Christo Patri, *Pandulpho Episcopo Constantiensi*

Teste Rege *apud Villam de Villenoef le Roy* octavo die Junii.

Consimiles Literas habet *Nicholaus Baudoin*, Capellanus, in Artibus & Decretis Bacalarius, ad Ecclesiam Sancti Martini de Monte Acuto Diœcesis prædictæ. Ibid. m. 24.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Ricardus de Passy Capellanus ad Capellam Sancti Jacobi de Ferieres in Parochia de Semay Sagiensis Diœcesis.

Johannes Queron Capellanus ad Ecclesiam Sancti Germani le Vaston Bajocensis Diœcesis.

Johannes Petit ad Ecclesiam Sancti Cerevici prope Sagium Sagiensis Diœcesis. Ibid. m. 33.

Guillielmus Flandrini ad Eccesiam Cornevillæ Ebroicensis Diœcesis.

Oliverus Hervey Capellanus ad Capellaniam Sancti Johannis Baptistæ in Parochia de Modanico Fundatam Sagiensis Diœcesis.

Guillielmus Guillebart Capellanus ad alteram Portionem Ecclesiæ Parochialis de Monte Martini in Ingrama, vulgariter nuncupatum des Cinques, Constanciensis Diœcesis.

Johannes Gallon Capellanus ad Capellam de Bollevilla, Constantiensis Diœcesis.

Michael Varen Clericus ad Capellam in Castro de Haya Putey, Constantiensis Diœcesis.

Mathæus Hardy Clericus ad Capellam sive Capellaniam Sancti Vincentii de Ellibon, Constanciensis Diœcesis.

Ricardus le Plommer Magister in Artibus & Bacalarius in Decretis ad alteram Portionem Ecclesiæ Parochialis beatæ Mariæ de Gorgiis vulgariter nuncupatam Portionem de Paritus, Constanciensis Diœcesis. Ibid. m. 21.

Johannes Basseti Capellanus Magister in Artibus & Licentiatus in Decretis ad Personatum in Parochia beatæ Mariæ de Tirepie, Abrincensis Diœcesis.

Galfridus Fauvelli Capellanus ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ de Tirepie, Abrincensis Diœcesis.

Simon Vaquelin Clericus ad Ecclesiam de Sancto Germano de Vigues, Sagiensis Diœcesis. Ibidem. m. 20.

Guillielmus Lalisel Capellanus ad Ecclesiam beatæ Mariæ de Mountmorel Sagiensis Diœcesis. Ibid. m. 29.

Johannes Guiard Magister in Artibus ad Ecclesiam Sancti Stephani de Esmanvilla, Ebroicensis Diœcesis.

Robertus Bont Capellanus Magister in Artibus Juratus Ligeus Regis ad Ecclesiam Sancti Selerini prope Sagium, Sagiensis Diœcesis.

Petrus de Medunta Capellanus ad Ecclesiam Santi Bartholomæi de Thomerio, Ebroicensis Diœcesis.

Johannes Sommeil Clericus Bacalarius in Decretis ad alteram Portionem Ecclesiæ de Montmartin, Constantiensis Diœcesis.

Johannes Gascoing Clericus ad Ecclesiam de Lorey, Cenomensis Diœcesis. Ibidem. m. 11.

Nicolaus Decole Capellanus ad Ecclesiam Sancti Balasii de Nouvanto, Lexoviensis Diœcesis. Ibid. m. 6.

Ann. D. 1420. Hen. 5. * IX. 913.

* *Pro Francia Regina.*

A nostre Chier & bien Ame Maistre Particuler de la Monnoie de Troyes,

Depar le Roi d'Angleterre Heritier & Regent de France.

An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula. D. 5.

CHier & bien Ame.

Il a este Ordonne que *Belle Mere la Royne de France* prendra, par chascun Moys, a Commencier au premier jour de ce present moys de Juing, sur l'Emolument de la Monnoye de Troyes (d'ont a present estes *Maistre Particuler*) la Somme de ii. Mill. F.

Et,

Pour ce que droiz est, que les Faiz de Beau Pere & d'Elle soient preferez a tous autres,

Nous vous Mandons & Enjoignons expressement que les diz ii. Mill. F. vous des Deniers, venans de l'Emolument de la dicte Monnoye, Paiez, de Moys en Moys, a nostre dicte *Belle Mere*, ou a ses Gens & Officers pour Elle, en prenant vostre Acquit sur ce, sanz y fere Faulte, Rompement, ou Quassement, sur Peine de le Recouvrer sur vous.

Donne en nostre *Ost devant Sens* le ix. Jour de Juing.

De Treugis capiendis cum Adversario Scotiæ.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Scot. 8. H. 5. m. 2.

HEnricus, Dei gratia, *Rex Angliæ & Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, carissimo Consanguineo suo, *Ricardo Nevyll*, Custodi Westmarchiæ versus Scotiam, & ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria vestris plenius confidentes,

Vobis plenam, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem ad Treugas, pro Nobis, Terris, Dominiis, Subditis, Ligeis, Amicis, & Fidelibus nostris, cum *Adversario nostro Scotiæ*, pro Se, Hominibus, Terris, Dominiis, suis, de Duobus Mensibus in Duos Menses duraturas, particulariter & generaliter, Capiendum, & Nomine nostro Custodiendum, & Custodiri faciendum,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid, Nomine nostro, in forma prædicta, feceritis in Præmissis;

Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, & ea effectualiter faciatis & expleatis in formâ prædictâ.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, quamdiu vos (præfate *Ricarde*) Custos Westmarchiæ prædictæ fueritis duraturas.

Teste *Humfredo Duce Glouccestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* xi. die Junii, Anno Regni nostri octavo.

Per Concilium.

De Salvis Conductibus Concedendis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

REX, eisdem, Salutem.

Ad Concedendum, & Nomine nostro Faciendum Literas Salvi Conductûs ac Assecurationes quibuscumque Personis (cujuscumque Statûs, Gradûs, aut Conditionis existant) modis & formis quibus vobis melius videbitur expedire, infra Westmarchiam prædictam exnunc venturis, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem:

Quos quidem salvos Conductus ac Assecurationes talem vigorem optinere volumus, qualem habuissent si nos ipsi eosdem Concessissemus:

* IX. 914.

Et Promittimus, bonâ fide, & in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuis Temporibus * habituros quicquid per vos, ut prædicitur, Actum, Gestum, aut Factum fuerit in Præmissis.

In cujus, &c.

Teste *Humfredo Duce Glouccestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* undecimo die Junii.

Per Concilium.

Potestates Senescallo Acquitanniæ concessæ.

De Recipiendo Rebelles ad Gratiam.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Vasc. 8. H. 5. m. 7.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, dilecti & fidelis Militis nostri, *Johannis Tiptoft*, Senescalli Aquitanniæ, plurimum confidentes,

Eidem Senescallo ad omnes & singulos Inimicos & Rebelles nostros de Ducatu nostro Aquitanniæ, qui ad ipsum Senescallum nostrum venire & Gratiæ nostræ humiliter se submittere voluerint, ad eandem Gratiam nostram recipiendum, ac eisdem Rebellibus & Inimicis nostris Terras & Tenementa sua propria Concedendum, plenam, Tenore Præsentium, Concedimus & Committimus Potestatem;

Dominico & Domanio nostris Ducatûs prædicti, ac Jure cujuslibet, semper salvis & reservatis.

In cujus, &c. has Literas nostras Patentes fieri & Magni Sigilli nostri munimine fecimus consignari. Ann. D. 1420. Hen. 5.

Dat. *in Palatio Regis* apud *Westmonasterium* duodecimo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Recipiendo Homagia.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, confidentes, *& tunc sic*, Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

Assignavimus ipsum eique, Tenore Præsentium, plenam Committimus Potestatem & Auctoritatem specialem, tam ad Homagium *Comitis de Foys* (si Homagium illud nobis facere voluerit) quam ad Homagia aliorum quorumcumque Ducatûs nostri Aquitanniæ, hujusmodi Homagia facere volentium, Nomine nostro Recipiendum & Admittendum.

In cujus, *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Hospitio assignato pro Senescallo Aquitanniæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

Sciatis quod, de Gratia nostra speciali, Assignavimus & Concessimus, Dilecto & Fideli Militi nostro, *Johanni Tiptoft*, Senescallo Aquitanniæ, Castrum & Villam de Sparre pro Mora sua & Hospitio suo, ac ejus Familiæ,

Habenda quamdiu idem Senescallus in partibus Aquitanniæ extiterit ex Causa Officii sui supradicti.

In cujus, *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

* *Pro Officiariis in Ducatu Aquitanniæ.* * IX. 915.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

Sciatis quod Concessimus quod Officiarii nostri, in Ducatu nostro Aquitanniæ, præferantur de hiis, quæ ad Officia sua pertinent, & hæc imposterum observentur.

Et quod, dilectus & fidelis Miles noster, *Johannes Tiptoft*, Senescallus Aquitanniæ, tempore futuro, præ omnibus aliis Personis specialiter præferatur, & primo persolvatur de eo quod ad Officium suum pertinet, quamdiu in eodem Officio oneratus existat; & quod Ipse de eo, quod sibi pro tempore præterito a retro est & debitum, sufficientem Assignationem habeat, & pro eo contentetur.

In cujus, &c. ut supra.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Impositionibus in Aquitannia, pro Defensione ejusdem, recipiendis.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Johanni Tiptoft*, Militi, Senescallo Aquitanniæ, *Comiti de Longeville* Constabulario, & Majori Burdegaliæ, Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 5.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria vestris plenius confidentes,

Assignavimus vos, ac vobis, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem, ad quascumque Impositiones, super Civitates & Burgos nostros, aut aliam bassam Patriam nostram, in Partibus Aquitanniæ positas, concessas, & receptas, vel imposterum rationabiliter ponendas, concedendas, & recipiendas, pro Defensione Partium illarum, & pro Resistentia Inimicorum nostrorum, de avisamento Concilii nostri ibidem, Percipiendum, prout vobis & dicto Concilio nostro melius, juxta sanas discretiones vestras & ejusdem Concilii nostri, pro Commodo nostro & Salvatione Partium prædictarum, videbitur faciendum;

Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Ligeis & Subditis nostris Partium illarum, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quod vobis, in Executione Præmissorum, pareant, obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c.

Dat. in *Palatio Regis* apud *Westmonasterium* duodecimo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Stilo Sigilli Regis innovando.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, *Hæres & Regens Regni Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, dilecto sibi, *Henrico Somer*, Cancellario suo de Scaccario, Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Com. de Termino Sancti Mic. in Scac.

Volumus & vobis, de avisamento Concilii nostri, Mandamus quod visis Præsentibus, cum omni Festinatione possibili, de Stilo Sigilli nostri in Custodia vestra existentis, hanc Dictionem (FRANCIÆ) deleri, & loco ejusdem istas Dictiones (*Hæres Regni Franciæ*, vel *Hæredis Regni Franciæ*, secundum exigentiam Sigilli illius) Imprimi & Insculpi faciatis, Et hoc nullatenus omittatis.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* decimo quarto die Junii, Anno Regni nostri octavo.

* De

Ann. D. 1420. Hen. 5.

* IX 916. An. 8. H. 5. Claus. 8 H. 5. m. 12. d.

* *De Tractatu Trecensi & Pace Perpetua Proclamandis.*

REX, Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quod quandam CONCORDIAM PACIS PERPETUÆ, inter Regna Franciæ & Angliæ initæ & firmatæ, in quadam CONVENTIONE, inter Præcarissimum Patrem nostrum *Karolum Regem Franciæ* pro Parte Franciæ & *Nos* in propria Persona nostra pro Parte Angliæ habitâ (cujus quidem Concordiæ Tenorem vobis mittimus in forma Patenti) in locis infra Civitatem prædictam & Suburbia ejusdem, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè ex parte nostra proclamari faciatis, ut dilecti Ligei nostri, pro eorum Consolatione, inde veram Notitiam habere, & eam, quantum ad ipsos pertinet, observare valeant juxta Vim, Formam, & Effectum ejusdem:

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* decimo quarto die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam ac Cancellario Comitatus Palatini Lancastriæ, ad CONCORDIAM prædictam in Comitatibus suis proclamari faciendum.

Cujus Tenor sequitur in hæc verba,

HEnry, by the Grace of God, *Kyng of Engeland, Heire and Regent of France, and Lord of Irland*, to PERPETUAL MYNDE, to all Kristen People, and to all tho that bene undir our Obeissaunce.

We Notifie and Declare that,

Those ther hath bene here afore divers Tretees, betwyx the most Excellent Prince *Charles our Fadir of France* and his Progenitours, for the PEAS to be had betwyx the two Roiaulms of France and of Ingland, the whyche here afore hath borne no fruyt,

We consyderyng the grete harmes, the whyche hath noght oonly y falle betwyx this two Roaumes, for the grete division that hath bene betwene haim, but to all holy Chyrche,

We have taken a Tretye wyth our forsay'd Fader; in the whiche Trety, betwix our forsayd Fadir and Us, it is CONCLUDID and ACCORDID, in the forme after the maner that folewyth,

FIRST it is ACCORDID, betwene our sayd *Fadir of France and Us*, that, for as much as, by the Bond of Matrimonie, maad for the good of PEAS, betwene Us and our most dere and moste belovyd *Kateryne*, the Daughter of our *sayd Fadir* and of oure most dere Moder *Isabell his Wife*, thoo same Charles and Isabell bene made our Fadir and Modir, thairefore thaime as our Fadir and Modir we shall have, and worship, and, as it fitteth suche and so worthy a Prince and Princesse, for to be worshipped principally to fore all other Temporal Persons of this World.

ALSO, that we shall not Distourbe, Disase, nor lett oure sayd *Fadir*, bot that he holde and possede, as long as he lyveth, as he holdeth and possedith at this tyme, the Croune and the Dignitee Roialle of France, and Rentes, Fruytes, Proffitz of the same, to the Sustinance of his Estate and Charges of the Roiaulme; and our *forsayd Modir* also hold, as long as she Liveth, the Estate and the Dignitie of Quene, after the maner of the sayd Roiaulme, with covenable and convenient part of the sayd Rentes and Profitz.

ALSO, that the forsayd *Katerine* shall take and have Douer in our Roiaulme of England, as Quenes of England hedir toward were wont for to take and have, That is to saye, to the Somme of forty Mill. Scutes be Yere; of the whiche Tweyne algates shall be worth a Noble Englysh.

ALSO, that we be the Weyes, Maners, and Menes that we may, wythowten Transgression or Offence of the Ooth maad be Us for to kepe the Lawes, Custumes, Usages, and Ryghtes of our said Roialme of England, shall do our labour and purvoye

* IX. 917. that the sayd *Katerine*, al so sone as it may be * doon, be maad suere for to take, and for to have in our sayd Royaulme of England, frome the tyme of our Dethe, the sayd Douer of xl. Mill. Scutes Yeerly; whereof Tweyne algates shall be worth a Nobill Inglysh.

ALSO that, if is happe that the forsaid *Kateryne* over lyve us, sho shall take and have in the Roialme of France, immediately from the tyme of oure Dethe, Dower, to the Somme of Twenty Mill Francs Yerly of and opon thoo Landes, Places, and Lordshippes that held and had *Blaunche*, some tyme Wyfe of *Phelipp* Beliel to our sayd Fadir.

ALSO, that, after the Deth of our sayd Fadir, and from thens forward, the Coroune and the Roialme of France, wyth all thare Ryghtes and Appurtenauntz, shull Remeindre, and Abyde, and be of Us, and of our Heires for evermore.

ALSO, for alsmych as our *sayd Fadir* is holden wyth divers Sekenes, in sych maner as he may not entend in his owne Persone for to dispose for the nedes of the forsayd Roialme of France, tharefore, duryng the Lyve of our sayd Fader, the Faculte and Excercise of the Governance and Disposission of the Good publique and commune Proffit of the sayd Roialme of France, with the Consaille of Nobles and Wise Men of the same Roialme, that be obeyssant to our sayd Fader, and that lovyth the Proffit and the Worship of the same Roialme, shall be and abide to Us; so that, frome hens forwarde, we moue Governe the same Roialme by Us, and also by other, whiche, wyth the Counsaill of the sayd Nobles, we list for to Depute: the which Faculte and Excercise of Governance, thus beyng toward Us, we shall labour and purpose us spedefully, diligently, and trewely to that, Ann D. 1420.
that may be and ought for to be to the Worship of God, and of Hen. 5.
our sayd Fadir and Modir and also to the commone Good of the sayd Roialme; and to that Roialme, wyth the Counsaill and Helpe of Worthy, Grete, and Noble of the same Roialme, for to be Defendid, Pesid, and Governed after that Ryght and Equite wolle.

ALSO, that, we, to our Pouer, shall doo that the Court of the Parlement of France be keped and observed in his Auctoritee and Superioritee, and in all that is dewe to hyme, in all manner of Places that now, or in tyme to come, is, or shall be, suget to our sayd Fadir.

ALSO, that We, to our pouer shall defende and kepe all and everith Peres, Nobles, Citees, Tounes, Comunaltees, and Singulers, nowe, or in tyme commyng, suget to our *sayd Fadir*, in hir Ryghtes, Custumes, Priviles, Fredoms, and Franchises, longyng or dewe to thaime, in all manere of places nowe, or in tyme commyng, suget to our sayd Fadir.

ALSO, that we diligently and trewely, to our Pouer, shall Travaille, an do that, that Justice be administred and doon in the Roialme of France, after the Lawes, Custumes, and Ryghtes of the same Roialme, wyth outen personell acception; and that we shall kepe and holde the Sugettes of the same Roialme in Tranquillitee and Peas; and, to our Pouer, we shall Defende thaime ayaynes all maner of Violence and Oppression.

ALSO, that, to our Pouer, we shall Purvoye and do that Able Persones and Profitable be taken to th'Offices, as well of Justice of Parlement, as of Baillages, Seneschalties, Provostries, and other Offices, longyng to the Governance o the Demayne, and all other Offices in the sayd Roialme of France, for the good ryght, and pesible Governance of the same Roialme, and for the Administracions that shall be committed unto thaime; and that they be sych Persones that, after the Lawes and the Ryghtes of the same Roialme, and for the Utilitie and Profite of our sayd Fadir, and that forsayd Royalme, oght for to be taken and deputed to the same Offices.

ALSO, that we, to oure Pouer, and also sone as it may commodiously be doon, shull travaille so to put into Obedience of our sayd Fadir all maner of Citees, Townes, Castelles, Places, Countrees, and Persons, wythin the Roialme of France, Inobedient and Rebell to our sayd Fadir, holdyng the Partye, beyng, or the which bene, of that Partye comonely called *Dalphin* or *Ermynak*.

ALSO, that We mowe the more commodiously, surely, and freely Doo, Excercise, and Fulfill thes thynges aforesayd, it is Accordid that the Worthey, Grete, Nobles, and Estates of the sayd Roialme of France, as well Spiritual as Temporall, and also Citees, Notables, Comunialtees, Citezenes, and Burgeys of Townes, of the same Roialme, that be Obeyssant at this tyme
* to our sayd Fadir, shall maak this Othes that folowe. * IX. 918.

FIRST, *that to Us, beyng the Facultye and Excercise of Disposition and Governance of the forsayd Commune Profit, and to oure Hestes and Commaundementz, yeu shall mekely and obediently Obey and Entend, in all manere of thynges concernyng th'Exercice of Governance of the same Roialme.*

ALSO, *that yoo Worthy Grete Nobles and y Estates of the sayd Roialme, as well Spiritell as Temporell, and also Citees, and Notables Comunialtees, and Citezens and Burgeis of the same Roialme, in all maner of thynges well and trewely shall kepe, and to here Power so shall Doo be keped of all other, as mych as to hem longeth, or to any of hem, all the Thynges that be* APPOYNTED *or* ACCORDED *betwene our* foresayd Fadir, *and* Modir *and* Us, *withe the Counsaill of thame whome Us list for to call too.*

ALSO, *that, contenully frome the Deth, and after the Deth of our sayd* Fadir Charles, *they shall be oure trewe Liegemen, and oure Heires; and they shall resceyve and admitte Us fore here Liege and Soverayne Lord and verray Kyng of France, and for suche Obeye wythowte Opposission, Contradiction, or Difficultee; and that they, but to our sayd Fadir duryng his Lyve, never after thys, shall Obeye to no Man, as Kyng or Regent of France but to Us and oure Heires.*

ALSO, *that thei shall not be in Counsaille, Helpe, or Assent, that we leise Lyf or Lyme, or be itake by evyll Takyng, or that we suffre Harme or Diminucion in Person, Estate, Worship, or Goodes; but, yf thei knowe ony suche thinge for to be Cast or Imagined ayenys Us, thei shall Let it, to her Power, and they shal do Us to wyt therof, as hasteley as thay may, by Thameself, by Message, or by Lettres.*

ALSO, that all maner of Conquestes, that shall be maad by Us in the Roialme of France opon the sayd Inobediences, out of the Duchie of Normandie, shall be doon to the Proffit of our *sayd Fadir*; and that, to our Pouer, we shall doo that alle maner of Landes and Lordshippes, that beth in the places so for to bee conquered, longyng to Persons Obeyng to oure sayd Fadyr, the which shall Swere for to kepe this present Accord, shall be restored to the same Persones to whom they longed.

ALSO, that all maner of Persones of Holy Chirche, Beneficed in the Duchie of Normandie, or any other places in the Roialme of France, suget to Us, obedient to *our sayd Fadir*, and faveryng the Partye of the *Dukes of Bourgoyn*, the whyche shall Swere for to kepe this present Accord, shall Rejoise pesible here Benefice of Holy Chirche in the Duchie of Normandie, or in the places aforesayd.

ALSO, that lykewise all manere of Persones of Holy Chirche, Obedient to Us, and beneficed in tha Roialme of France, in places suget to our *sayd Fadir*, that shall swere for to kepe this present Accord, shall Rejoise pesible here Benefices of Holy Chirche and Places next above sayd.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Also, that all maner of Chirches, Universitees, and Studies Generallies, and also Colleger of Studiers, and other Collegger of Holy Chirche. beyng in places nowe, or in tyme commyng, Suget to our *sayd Fader*, or in the Duchie of Normandie, or other Places of the Roialme of France Suget to Us, shall Rejoise here Ryghtes, Possessions, Rentes, prerogatives, Libertees, and Franchises, longyng or dewe to thaime, in ony maner of wise, in the sayd Roialme of France; savyng the Ryght of the Croune of France, and of every other Persone.

Also, by Gode's helpe, when it happeth Us to come to the Coroune of France, the Duchie of Normandy, and also all other Places, conquered by Us in the said Royalme of France, shall be under the Commandement, Obeissance, and Monarchie of the Croune of France,

Also that We shall enforce us, and doo for our Pouer, that Recompence be I made be oure sayd Fader, wythouten Diminucion of the Croune of France, to Persones Obeying to hym and favoryng that *Party* that is sayd *Burgoyne*, to whom longyd Lordshippes, Landes, Renter, or Possessions in the sayd Duchie or Normandie, or other Places, in the Roialme of France Conquered by Us hedir toward, Gevyn be Us, in Places and Landes Geten, or to be Geten, and Overcome in the Name of our sayd Fadir, upon Rebelles and Inobedientes to hym; and, yf it so be that such manere of Recompence be not made to the sayd Personnes in the Lyf of our sayd *Fadr*, we shall mask
* IX. 919. that Recompence, in suche maner of * Places and Goodes, whenne it happeth Us, by Godes help, to comme to the Croune of France: and, if so bee that the Landes, Lordshippes, Rentes, or Possessions, the whiche longen to such manere of Personer in the sayd Duchie and Places, be not Gyven by Us, the same Persones shall be Restored to thayme wythouten any Delaye.

Also, that, duryng the *Lyve of oure sayd Fader*, yn all Places nowe, or in tyme commyng, Suget to hym, Lettres of Commune Justice, and also of Grauntes, Offices, Benefices, and Yiftes, Pardonnes, or Remissions, and Privileges, shall be Write and Procede under the Name and Seal of our *sayd Fadir*:

And, for as muche as some singuler Cases mywe falle that mowe not be forseyne be Mannes wit, in the whiche it mygt be necessaire and behoveful that we doo write oure Lettres, in syche manere of Cases, if ony hape, for the Good and Suretee of our sayd Fadir, and for the Governance longyng to Us, as it is before sayd, and for to eschewe Perilles and Disseases that otherwyse likly myght swe in place suger to our sayd Fadir, to write oure Letters, be the whiche we shall Commande, Charge and Defende, after Nature and Qualitee of the Nede, in our Fadres behalf and oures, as Regent of France.

Also, that, *duryng our Fadres Lyve*, we shall not Nempe or Wryte Us Kyng of France; but utterly we shall abstayne Us from that Name as long as our sayd Fader Lyveth.

Also, that, our *sayd Fadir*, duryng his Lyf, shall Nempne, Call, and Wryte Us in France in this manere,

Notre Treschier Fitz Henry Roy d'Engleterre, Heriter de France;

And in Latyn, in this manere, *Præcarissimus Filius noster Henricus Rex Angliæ, Hæres Franciæ*, &c.

Also, that we shall not putt noon Imposicions or Exaccions, or doo to be putte, to the Sugetes of our sayd Fadir, withouten cause reasonable and necessarre, nor otherwise than for the commune Good of the sayd Roialme of France, and after the Seyng and Askyng of the Lawa and Custumes resonable and approved of the sayd Roialme.

Also, that, we shall Travaill, for our Pouer, to th'effecte that, be th'Advis and Assent of Three Estates of ayther of the Roialmes of France and of Ingland, all manere of Obstacles doon awey in this partye, ther be Ordined and Provided that, frome the tyme that We or ony of oure Heires kome to the CROUNE of France, both the CROUNES, that is to sey of France and of England, perpetuelly be togedyr, and be in Oone and in the same Persone, that is to say, Oure from thens Terme of our Lyf, and thens foreward in the Persones of oure Heires, that shall be oune after and other, and that both Roialme shall be Governed from that tyme, that We or ony of oure Heires come to the same not severally, under divers Kynges in oone tyme, bot undir oone and the same Persone, the whiche for the tyme shall be Kyng of either Roialme and Soverayn Lord, as it is before sayd: Kepyng ne the ler, in all maner other thynges, to ayther of the same Roialmes here Ryghtees, or Custumes, Usages, and Lawes; not makyng subget in oony manere of wise oone of the same Roialmes to th'oder, nor puttyng under, or submittyng the Ryghtes, Laws, Custumes, or Usages of that oone of the sayd Roialmes, to the Ryghtes, Lawes, Custumes, or Usages of that other of the same.

Also, that hens forward perpetuelly shall be Stille, Reste, and, all maner of wise, shall Seece all maner of Dissencions, Hates, Rancours, Enemitees, and Werres betwen the sayd Roialmes of France and of England, and People of the same Roialmes, drawyng to th'Accord of the same Peas: and there shall be, from hens forward, for ever more, and shall follow Pees, Tranquillitee, Good Accord, and Commune Affeccion, and Stable Frenschip and Stedfast betwene the same Roialmes, and here Subgittes befor sayd: and the sayd Roialmes shall help thame self, wyth here Counsoilles, Helpes, and Commune Assistence, ayens all manere of Men, that enfore hem for to do, or for to do ymagine, Wronges, Hermes, Diseser, or Grevances to thaim, or ayther of thayme; and they shall be conversant togeder frely and surely, paying Custumes and Devoirs due and accustumed.

Also that all yo Confedered and Allied of our sayd Fadir, and of the Roialme of France aforesayd, and also our Confederates
* IX. 10. and of the Roialme of England aforesayd (the whych an..? Eght Moneths from the tyme of this Accord of Peas y notified to thayme, woll declare by here Lettres that they woll drawe to this ACCORDE, and woll be comprehendid undir the TRETEE and ACCORD of this PEAS) be comprehendid undir the Bondes, Surtee, and th' Accord of this PEAS; savyng na the les ayther of the said CROUNES, and also all manere of Accions, Ryghtes, and Remedies that longeth to oure sayd Fadir, and to his Subgettes, and to Us, and to oure Soubgettes, ageynes such manere of Allyes and Confederattes.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Also, that nother oure *sayd Fader*, *ne We*, nor our Brother *the Duke of Burgoyne*, shall begynne ne make with *Charles*, beryng hymself for the *Dolphin of Viennes*, any Trety of PEAS or ACCORD, bot of the Counsail and Assent of all and ych of us Three, and of the Three Estates of ayther of the sayd Roialmes.

Also, that We, wyth Assent of our forsayd *Brother of Burgoyn*, and other of the Nobles of the Roialme, the which therto oght to be callyd, shall ordeyne, for the Governance of the Persone of our *forsayd Fadir*, sekerly, lovyngly, and honestly, after the Askyng of his Rialle Estate and Dignitee, by the manere that shall be to the Worship of God, and the same our Fadir the Roialme of France, and the Subgettes of the same Roialme, and all manere of Persones, the whych shall be aboute our *foresayd Fader*, to doo hym Personelle Service (not oonly in Office bot in all other Service, als well Noble as other) shall be such as have be borne in the Roialme of France, or elles of the Places of the Longage of France, good, wyse, trewe and able in the sayd Service; and our sayd Fader shall Dwell in notable Places of his Obedience, and no where elles.

Wherefore we Charge and Commande our sayd Lieges and Subgettes, and other beyng undir our Obeissance, that they kepe and do kepe in all that longeth to thaime this ACCORDE and PEAS, after the forme and Manere as it is accorded; and that they attempt, in no maner of wyse, thyng, that may be prejudice or contrary to the same ACCORDE and PEAS, opon Peyne of Lyf and Lyme, and all that they may Forfet agens us.

Pro Moneta Regis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2 m. 29. dors.

HEnry, par la Grace de Dieu, *Roy d'Engleterre, Heritier & Regent du Royaulme de France*, & Seigneur d'Irland, aux Gardes de nostre Monoie, faite & forgee en nostre Citee & bonne Ville de Rouen, Salut.

Nous vous Mandons que vous facerz faire en nostredite Monoie Blans Deniers, appelles Gros, ayans Cours pour Vingt Deniers Tournois la Piece, a Deux Deniers Douze Graines de Loy Argent le Roy, & de viiis. iv.d de Pois au Marc, sur le Pie de Monoie Huit Vintoisme, semblable de Fourme a ceulx que nous faisons de present faire en nostre dit Monoie,

Excepte qu'il y aura Escript devers la Pille, en lieu de *Henricus Francorum*, &c. HENRICUS REX ANGLIÆ ET HÆRES FRANCIÆ,

Aux remedes tels que on fait de present en la Monoie de Paris, faisant donner, par le Master particuler, aux Changeurs & Marchans pour chescun Marc d'Argent Alee come dit est Vingt & Six Livres Tournois,

Et de ce faire vous donnons Povoir & Mandement especial,

Mandons & Commandons a touz noz Justiciers, Officers, & Subgiez que a vous, & a voz Commis & Deputez, en fesant les Choses dessus dittes, & leurs Circumstances & Dependences, Obeissent & Entendent diligeaument.

Donne a *Braye sur Sayne* le xvi. jour de Juing.

Semblables Lettres, sur mesme le Date, sont adresses a Garde de Monoye de Seint Lo.

---

* *Pro Carolo de Artois.*

* IX. 931. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 26.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Concessimus & licentiam Dedimus *Willelmo Ono* Capellano *Domini de Nevers*, quod ipse, cum Duabus Personis in Comitivâ suâ, in Regnum nostrum Angliæ se divertere, & ibidem Colloquium cum *Karolo d'Artois* Milite, Prisonario nostro, habere, & abinde ad partes Cismarinas revenire possit, salvò & securè;

Proviso semper quod ipsi quicquam quod in nostri Contemptum vel Præjudicium, aut Populi nostri Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant quomodolibet attemptari.

In cujus, &c. per Tres Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Villam de Bray* decimo sexto die Junii.

Per ipsum Regem.

Bulla Indulgentiarum.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Autogr.

MArtinus Episcopus, Servus Servorum Dei, Universis Christi Fidelibus, præsentes Litteras inspecturis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Licet Is (de cujus Munere venit ut sibi a suis Fidelibus dignè & laudabiliter serviatur) de abundantiâ suæ Pietatis (quæ Merita Supplicum excedit & Vota) benè Servientibus sibi multa Majora retribuat quàm valeant promereri, nichilominus tamen, desiderantes Domino Populum reddere acceptabilem, & Bonorum Operum Sectatorem, Fideles ipsos ad Complacendum ei, quasi quibusdam allecti-

Ann. D. 1420. Hen. 5. allectivis Muneribus (Indulgentiis, videlicet, & Remissionibus) invitamus, ut exinde reddantur Divinæ Gratiæ aptiores.

Cùm itaque (sicut accepimus) Prioratus S. Laurentii, de Monte gaudii, Ordinis Sancti Augustini, Norwicensis Diœcesis, in ejus Domibus & Ædificiis Ruinam minetur, & ipsius Prioratûs Ecclesia adeò Ruinosa existat quòd vix ibidem possunt Divina Officia dignè exerceri, ad quorum Reparationem & Conservationem Christi Fidelium Suffragia sunt plurimùm oportuna,

Nos,

Cupientes ut Ecclesia ipsa, ac Domus, & Ædificia hujusmodi debitè Reparentur & etiam Conserventur, & ut Fideles ipsi eo libentiùs causâ Devotionis confluant ad eandem, & ad hujusmodi Reparationem & Conservationem Manus promptiùs porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem Dono cœlestis Gratiæ uberiùs conspexerint se refectos,

De Omnipotentis Dei misericordiâ, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate, confisi,

Omnibus, verè Pœnitentibus & Confessis,

Qui in præfati Sancti Laurentii,

Nativitatis, Circumcisionis, Epiphaniæ, Resurrectionis, Ascensionis, & Corporis Domini nostri Jesu Christi, ac Pentecostes,

Et Nativitatis, Annunciationis, Purificationis, & Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis,

Et Nativitatis Beati Johannis Baptistæ,

Ac Petri & Pauli Apostolorum,

Necnon ipsius Ecclesiæ Dedicationis,

Nativitatibus & Celebritate Omnium Sanctorum,

Necnon prædictorum, Nativitatis, Epiphaniæ, Resurrectionis, Ascensionis, & Corporis Domini, ac Nativitatis & Assumptionis Beatæ Mariæ, & Nativitatis Beati Johannis, & Apostolorum prædictorum, Festivitatum Octavas, & per Sex Dies dictam Festivitatem Pentecostes immediatè sequentes,

Eandem Ecclesiam devotè visitaverint annuatim, & ad hujusmodi Reparationem & Conservationem Manus porrexerint adjutrices,

Singulis (videlicet) Festivitatum & Celebritatis Tres Annos & totidem Quadragenas, Octavarum & Sex dierum prædictorum, Diebus quibus Ecclesiam ipsam visitaverint, & ad hujusmodi Reparationem & Conservationem adjutrices Manus porrexerint, ut

* IX. 922. præfertur, Centum Dies, de Injunctis * eis Pœnitentiis misericorditer Relaxamus:

Præsentibus post Decennium minime valituris.

Volumus autem quod, si alias Visitantibus Ecclesiam dicti Prioratus, aut ad Reparationem & Conservationem hujusmodi Manus porrigentibus adjutrices, aut alias inibi Pias Eleemosinas erogantibus, seu alias, aliqua Indulgentia, imperpetuum, vel ad certum tempus, nondum elapsum, duratura, per Nos concessa fuerit, Presentes Litteræ nullius existant roboris vel momenti.

Dat. *Florentiæ* quinto Calend. Julii, Pontificatûs nostri Anno secundo.

S. Garnerii.

T. Batensoen.

LOGGIUS.

G. DE LAPORTA.

Sigillo Plumbeo a filis sericis flavi rubeque coloris pendente.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Pro Comite Sarum, super Equitationibus faciendis, de Intendendo.

An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 29. d.

REX, carissimo Consanguineo suo *Thomæ Comiti Sarum*, Salutem.

Sciatis quod, quibusdam certis & notabilibus de Causis, Nos & Honorem nostrum intime concernentibus, Assignavimus vos (de cujus Fidelitate & circumspectione providâ plenam fiduciam optinemus) ad certa Viagia & Equitationes, juxta quod specialiter vobis dedimus in Mandatis, celeriter facienda,

Et ad talem Numerum Hominum ad Arma & Sagittariorum, prout pro Viagiis & Equitationibus illis perficiendis, juxta discretionem vestram expediens videbitur, vobis assumendum,

Ac omnes & singulos (cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint) Vobis in hac parte, sive Itinerando, aut aliter, contrariantes seu inobedientes, Castigandum & Puniendum, prout juxta eorum Demerita, & Casûs exigentiam, rationabiliter fuerit faciendum;

Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Militibus, Armigeris, Gentibus Armorum & de Tractu, Ballivis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, tam Anglicis, quàm Normannis, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod Vobis, seu Deputatis vestris, in hac parte Intendentes sint, Obedientes, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & quando, per Vos seu Deputatos vestros hujusmodi fuerint debitè requisiti seu rationabiliter præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum de Monstereau* quarto die Julii.

Per ipsum Regem.

---

* *De Conducendo Ducem Bourbonia usque Villam de Depe.* * IX. 923

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. 8. H. 5. m. 16.

REX dilecto & fideli suo *Roberto Domino de Ponynges*, Salutem.

Cùm vos (unà cum aliis Personis) ad Conducendum *Ducem Bourboniæ*, usque Villam de Depe in Normannia, de avisamento Concilii nostri, assignavimus,

Et Nos (volentes quod sufficiens Navigium pro vobis ex hac causa celeriter provideatur) Assignavimus Vos ad tot Naves & Vasa, quot pro Passagio vestro & Gentis vestræ sufficere poterunt, apud Shorham in Comitatu Sussex Capiendum & Providendum, solvendo, pro Conductione Navium & Vasorum prædictorum modo consueto;

Et ideò vobis Mandamus quod circa præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Magistris Navium, & Marinariis, ac aliis quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod Vobis, in Præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* septimo Die Julii.

Per Concilium.

FINIS TOMI IX. EDITIONIS LONDINENSIS.

* X. 1.

* *De Reformatione Treugarum Britanniæ.*

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 25.

REX, carissimo Consanguineo nostro, *Hugoni Stafford* de Bourgchier Militi, ac, Dilectis & Fidelibus suis, *Willielmo Alyngton* Thesaurario nostro Normanniæ, *Johanni Assheton* Militi, & *Willielmo Alnewik* Decretorum Doctori, Salutem.

Quoniam (ut nuper accepimus) nonnulli Ligei, Subditi, & Vassalli, tàm Nostri, quàm Fratris nostri *Johannis Ducis Britanniæ*, Comitis Montis Fortis, multipliciter attemptàrunt, & de Die in Diem attemptare non desistunt, contra Treugas,

Inter *Nos*, pro Nobis, Ligeis, Subditis, & Vassallis, Regnis, Terris, & Dominiis nostris, ex parte unâ, & præfatum *Fratrem nostrum*, pro Se, Ligeis, Subditis, & Vassallis, ac Ducatu, Terris, & Dominiis suis, ex parte alterâ, tàm per Terram, quàm per Aquas, & Mare, nuper initas, factas, & firmatas,

Nos,

Volentes ipsas Treugas, Tollerantias, & Abstinentias, secundum exigentiam earundem inviolabiliter conservari debere, ac Dampna, Violentias, & Attemptata quæcumque, quatenus Nos & Partem nostram concernit, debitè Corrigi & Reformari,

Ad Convenìendum & Communicandum, cum Commissariis, pro parte prædicti Fratris nostri, uno, aut pluribus, in Civitate nostra Ambrincensi, Die primâ Mensis Augusti proximò futurâ, cum Continuatione & Prorogatione Dierum & Locorum tunc si oporteat,

Necnon ad Corrigendum & Reformandum totum & quicquid, contra dictas Treugas, Tollerantias, & Abstinentias, per Ligeos, Subditos, seu Vassallos nostros, Attemptatum fuerit,

Ann. D. 1420. Hen. 5. Et in Negotio hujusmodi Procedendum, Cognoscendum, & Statuendum, cum suis Incidentibus, Dependentiis, & Connexis, & Fine debito Terminandum,

Partibusque, solâ veritate, summariè, de plano, aut aliâ viâ Juris quacumque, inspectâ, Justitiæ complementum faciendum & ministrandum,

Cæteraque Exercendum, Discernendum, Diffiniendum, & Exequendum, quæ in hac parte necessaria fuerint seu oportuna,

Vobis, aut Duobus vestrûm,

* Quorum vos, præfati *Thesaurarie & Willielme Alnewyk*, Duos esse volumus, * X. 2.

Ac de quorum fidelitate & circumspectionis industriâ plenam & firmam fidem habemus,

Committimus Potestatem, cum cujuslibet Cohertionis & Executionis, quas Decreveritis, Potestate:

Damus, insuper, omnibus & singulis Ligeis & Subditis nostris (cujuscumque Auctoritatis fuerint, majoris vel minoris) Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quòd vobis, aut Duobus vestrûm (quorum vos, præfati *Thesaurarie & Willielme Alnewyk*, Duos esse volumus) in Præmissis intendant & pareant cum effectu.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum de Monstreau* septimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Litera Ambassiatorum Britanniæ.

A, Treshauls & Tresexcellent Prince, nostre Tresredoubte Seigneur, le Roy d'Engleterre, Hoir & Regent du Royaume de France.

An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5. TResbauls & Tresexcellent Prince, nostre Tresredoubte Seigneur, Nous nous Recommandons treshumblement a vostre Treshaulte Seignorie,

A la quele Plaise savoir si tost, que Nous avons Oyt la Reddition de Monstereul, & aussi que Maistre *Jehan le Brun* n'est point Retourne de devers *Monsieur de Richemont*, combien que unze Jours sont passez qu'il Monta sur la Mer, & sommes bien Merveillez qu'il n'est Retourne, avons continue nostre Chemin pour aler par devers vostre dit Treshaulte Seignorie.

Et au Soir, en venant en ceste Ville, Oysmes Nouvelles de Bretaigne, que le Siege de noz Gens est encores devant Chastottaux.

Eront este devers *Madame de Bretaigne* a Baions les Ambaxadeurs de *Monseigneure le Daulphin*; c'est assavoir, *l'Evesque de Clermont*, *le Conte Daulphin d'Auvergne*, & *Tanguy du Chastel*; les quelz ont touche de l'affection, qu'ilz dient mon dit *Seigneur le Daulphin* avoir a la Delivrance de *Monseigneur le Duc*:

Et finablement ont dit que, si on envoye Ambaxade pour Requerir la dicte Deliverance, il sera Delivre:

Et sy employeront les dites Ambaxadeurs, & ont este ordonnez y estre envoyez, *l'Evesque de Doul*, Messire *Henri du Parc*, & Maistre *Pierre de l'Ospital*.

Et s'en aloit, come on disoit, Mon dit *Seigneur le Daulphin* de Poicters a Loches & Achmon.

Et, non obstant les dictes Paroles, *Olivier de Blais*, acompaigne de plusieurs Escoz & Gens de *Monseigneur le Daulphin*, estoit a Cluzon, a Cinq Lieues du Siege, si ne savons s'il sera plus approuche du Siege.

Et a dit que pour neant on pourchace la Delivrance; Car Jour du Monde ne le Deliverra, se Premierement n'est desdommage des Villes & Chasteaux Abatues, & la Terre a lui Restituee.

Et tient encor Mondit *Seigneur le Duc* en Poictou en un Chastel appelle le Couldroy S Par quoy plusieurs esperent que la dite Delivrance n'est pas preste de cellui Coste; & a la Matiere tresgrant Besoing de nostre bonne & brieve Expedition.

Treshauls & Tresexcellent Prince nostre Tresredoubte Seigneur, Nous Prions le Saint Esperit qu'il vous doint bonne Vie & longue.

Escript a *Corbell*, le xi Jour de Juillet.

Voz Treshumbles Chappellaines & Serviteurs,

L'EVESQUE DE NANTES.
LE SEIGNEUR DE MONTAUBAN.
Et RAOUL LE SAGE.

* X. 3. ** Litera super Motibus in Aquitania.*

A, Tresexcellent & Trespuissant Prince & Mon Tresredoubte Seigneur le Roy d'Engleterre, Heritier & Regent de le Royaulme de France.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5. TResexcellent & Trespuissant Prince & mon Tresredoubte Seigneur, je me Recommande a vous tant & si treshumblement comme je puis plus,

Et vous Plaise savoir (*Tresexcellent & Trespuissant Prince & mon Tresredoubte Seigneur*) que Marquedi, darrein passe, Nous venismes devant un Chastelle appelle Thonance (le quel estoit a *l'Evesque de Chaalons*, qui a tenu, & tient *le Parti des Armignas* & *du Duc de Bar*) le quel Chastel a este mis en l'Obeissance du Roy & de vous.

Et, en alant du dit Thonance a une Ville qui est au dit *Duc de Bar* appellee Goudrecourt, noz Ennemis se mirent sur les Champs pour Nous vouloir Combatre, les quelz furent tresfort Reboutez, & se Retrairent les aucuns dedens la dicte Ville de Goudrecourt, & y en ont, que mors, que pris, environ de lx a lxxx.

Et d'illec partismes, & venismes mettre le Siege devant deux Forteresses, que icelluy *Duc de Bar* avoit Gagnies sur *Monseigneur de Saint Pol*: Les quelles Deux Forteresses estoient tresprez l'un de l'autres: & fu l'une prinse d'Assaut, & l'autre se Rendi par Condition qui s'en alerent tous en leurs pourpoins, & Jurerent que Jamais Ilz ne s'Armeroient a l'encontre du Roy, ne de vous, ne de touz voz Servans, Excepte Six, qui doivent Servir de vostre Coste, a qui on a laissie Chevalx & Hernoiz.

Aux quelles Besongnes (*Tresexcellent & Trespuissant Prince & Mon Tresredoubte Seigneur*) Monsieur *le Conte de Worcester*, & les autres Capitaines, Chivaliers, Escuiers, Gens d'Armes & de Trait, que de vostre Grace vous a pleu envoyer par deca, se sont tant vaillaument & noublement acquittez, & font de Jour en Jour comme Gens ou Monde pourroient faire.

Et pour ce (*Tresexcellent & Trespuissant Prince & Mon Tresredoubte Seigneur*) que l'en dit, de Jour en Jour, que le dit *Duc de Bar* se met sus pour Nous Combatre; la quelle Chose Nous tous ensemble desirons de tout nostre Cuer, & en sommes Tresjoieulx,

Pour quoy *Tresexcellent & Trespuissant Prince & mon Tresredoubte Seigneur*) que l'en disoit que le dit *Duc de Bar* avoit toute sa Puissance ensemble en sa Ville de Bar le Duc, ou il estoit en Personne, Nous nous Tiraismes bien prez de la dicte Ville de Bar la Duc, & lui feismes savoir que, se il nous vouloit livrer Bataille, Ann. D. 1420. Hen. 5.
nous estoions tous prestz; &, en l'attendant, Sejournasmes illec une tresgrand Piece; la quelle Chose il ne vault point faire; & se mettent pour ce au Retour voz dictes Gens, qui seront bien brief devers vous au Plaisir de nostre Seigneur.

Por quoy *Tresexcellent & Trespuissant Prince & mon Tresredoubte Seigneur*) je vous supplie, tant & si treshumblement comme je puis plus, que, attendu & considere les choses dessusdites, il vous Plaise, de vostre benigne Grace, avoir & tenir pour excusez voz dictes Gens; les quelz sont, par mon Conseil, demourez par deca Trois ou Quatre Jours plus que ordonne ne leur avez, car, se aucunement je m'y suy mesprins, je m'en mets en vostre Correction pour l'amender a vostre bon plaisir.

Tresexcellent & Trespuissant Prince & mon Tresredoubte Seigneur, tousjours vous Plaise moy Mander & Commander tous voz bons Plaisirs & Commandemens; aux quelz je sui prest d'obeir, & de les faire & acomplir, a mon petit Povoir, de tresbon Cuer, comme Droiz est & tenuz y sui.

Et prie au saint Esprit (*Tresexcellent & Trespuissant Prince & mon Tresredoubte Seigneur*) qui vous ait en sa Benoite Garde, & doint bonne vie & longue, & accomplissement de tous voz Desirs.

Escript aux *Champs*, le ij Jour de Juillet.

Vostre Treshumble & Tresobeissant Serviteur,

PIERRE DE LUXEMBOURG.

** Pro Duce Burgundiæ, super Obsidione de Meleun.* * X. 4

Ann. D. 1420. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5 p. 1. m. 25. d. Quia, per præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos*, de avisamento Concilii nostri, Provisum est & Ordinatum quòd, carissimus Frater noster, *Dux Burgundiæ* Obsidionem teneat Villæ de Meleun ex parte de Brye,

Commisimus eidem Fratri nostro plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem Regendi & Gubernandi omnes & singulos Subditos & Ligeos nostros, & alios quoscumque (cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint) quos pro Obsidione Villæ prædictæ ex parte prædicta specialiter assignavimus,

Et eis & eorum cuilibet, ex parte nostra, Præcipiendi, Mandandi, &c, prout Casus exigit & requirit, firmiter Injungendi,

Ac quoscumque, in hac parte Delinquentes, Rebelles, Inobedientes, vel Contrariantes, Castigandi & Puniendi, prout juxta discretionem suam & eorum Demerita rationabiliter fuerit faciendum:

Dantes omnibus & singulis Ligeis & Subditis nostris, ac aliis prædictis, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd *præfato Fratri nostro*, & ejus, in hac parte, Præceptis & Mandatis, durante Obsidione prædicta, intendant, pareant, & obediant in omnibus diligenter, quotiens per eundem Fratrem nostrum, seu Deputatos ab eodem, ex parte nostrâ, fuerint rationabiliter præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo prope Meleun* duodecimo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Tractando super Elargitione Arthuri de Britannia.

Ann. D. 1420. HEnricus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ*, *Hæres & Regens Regni Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

An. 8. H. 5. Sciatis quòd Nos,

Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. fol. 48. B. De Fidelitate & Circumspectionis Industriâ, Venerabilium in Christo Patrum, *Philippi Wigorniensis*, & *Johannis Roffensis*, *Episcoporum*, ac Magistri *Thomæ Brous* Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Ad Conveniendum, Tractandum, Concordandum, & Concludendum cum Reverendo Patre *Johanne*, Dei Gratiâ, *Episcopo Nannetenensi* Cancellario Britanniæ, &, Egregiis ac Prudentibus Viris, *Guilhelmo Domino de Montauban & de Landall*, *Radulpho le Sage Domino Sancti Petri & de Lansers* Marescallo Hæreditario de Pontivo, Militibus,

Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis, Nobilium Personarum,

Alani Vicecomitis de Rohan Domini de Leon, Locumtenentis generalis in Britannia pro Duce, ipso absente,

Guidonis Domini de Gaure de Montfort & de la Roche,

Alani de Rohan Comitis Porhoet,

Karoli de Rohan Domini de Guemeneguingamp,

Roberti Domini de Chasteaubrient & de Montafilant,

Johannis Domini de Rieux Vicecomitis de Donges,

Johannis de Craon Domini de la Suze & de Champtore,

Johannis Tournemine Domini de Hunaudaie,

Galfridi de Malestroit Domini de Combour,

Radulphi Domini de Coatquin,

Johannis Domini de Penhoet Admiralli Britanniæ,

Guidonis Domini de Molac & de la Chapelle,

Et Johannis de la Chapelle Domini de Beaune,

Baronum Ducatûs Britanniæ,

De & super Elargitione *Arthuri de Britannia* Militis, Prisonarii nostri, ac ipsius Reditu & Reversu in Potestatem nostram,

Necnon de Tempore, Modo, & Formâ, ac Conditionibus eorumdem, cum suis Incidentibus, Emergentibus, & Dependentibus, & Connexis universis,

Ac

Ann. D. 1420. Hen 5 * X. 5. * Ac omnimodas Securitates, Obligationes, Cautiones, tàm reales, quàm personales, & Juramenta quæcumque, de & super ipsius *Artburi* Reditu, & super Modis ac Conditionibus pro Parte nostra adiciendis, ac aliis Articulis, qui Firmitatem Præmissorum concernere poterunt, pro Nobis & Nomine nostro, Petendum, Optinendum, & Recipiendum,

Ac omnia & singula, quæ in hac parte Tractata, Conventa, & Concordata fuerint, cum Securitate debitâ & honestâ, Vice & Nomine nostris, Firmandum,

Cæteraque Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis vel circa ea fuerint necessaria seu oportuna,

Ipsis Tribus, aut Duobus ipsorum, Committimus (prout Præsentium Tenore Committimus) plenam Potestatem;

Promittentes, bonâ fide, & in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per ipsos, aut Duos ipsorum, Gestum vel Actum fuerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Villam de Corbeul*, duodecimo die Mensis Julii, Anno Regni nostri octavo.

De Permutatione.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5 p. 2. m. 26. REX, Venerabili in Christo Patri, *Pandulpho*, eadem Gratiâ, *Episcopo Constanciensi*, Salutem.

Cùm Dominus *Gullielmus Benart* Capellanus alterius Portionis Capellaniæ beatæ Mariæ de Belleval vestræ Diœcesis, ac Dominus *Johannes Pelequeti* Capellanus Persona majoris Portionis Ecclesiæ Parochialis de Graftot ejusdem Diœcesis, intendant, ut asserunt, Beneficia sua hujusmodi adinvicem canonicè permutare,

Nos ad dictam Portionem de Graftot, vacantem & ad nostram Donationem spectantem, ut dicitur, præfatum *Gullielmum*, ex causa hujusmodi Permutationis faciendæ, vobis Præsentamus,

Intuitu caritatis rogantes quatinus ipsum *Gullielmum* ad Portionem prædictam, ex causâ prædictâ, Admittatis, & Personam Institutis in eadem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam de Corbeul*, decimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

De Tractando super Approbatione Pacis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 25. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate & Circumspectionis Industria, dilectorum nobis, Magistri *Johannis Stafford* Legum Doctoris, *Thomæ Chaucers*, & *Johannis Pirient*, Armigerorum, plenariè confidentes,

Ad Conveniendum, Tractandum, Communicandum, & finaliter Concludendum,

Cum, Nobilibus & Prudentibus Viris, *Alano Vicecomite de Rohan*, Locumtenente, ac Prælatis, & Baronibus, Ducatûs Britanniæ, seu Deputatis vel Deputandis quibuscumque, Potestatem sufficientem habentibus ab eisdem,

De & super Concordia, Acceptatione, Affirmatione, & Observatione PACIS FINALIS, inter præcarissimum Patrem nostrum *Regem Franciæ* & *Nos*, ac inclita Franciæ & Angliæ Regna, nuper feliciter factæ & conclusæ,

Et eandem PACEM ab ipsis, Locumtenente, Prælatis, & Baronibus, & aliis quibuscumque ipsius Ducatûs, pro ipsis, & eorum Hæredibus, acceptari, affirmari, & observari Petendi & Optinendi,

Et super hoc Obligationes & alia Securitatum genera Exigendi & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis vel circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Ipsos, *Johannem*, *Thomam*, & *Johannem*, aut Duos ipsorum, nostros Fecimus, Constituimus, ac Deputavimus (prout, Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, & Deputamus) Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales;

* X. 6. * Promittimus etiam, bonâ fide, & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per ipsos, aut Duos ipsorum, Gestum vel Actum fuerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam de Corbeul*, decimo quinto die Julii.

Per ipsum Regem.

De salvo Conductu, in Querela super Morte Ducis Burgundiæ.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 27. REX universis & singulis Capitaneis, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm super Querela, mota inter *Guillielmum de Biere* Armigerum Capitaneum de Montuuter, Appellantem ex una parte, & *Guillielmum Chaumont* Militem *Dominum de Guttry* Defendentem ex altera, occasione Mortis Consanguinei nostr *Ducis Burgundiæ* ultimate Defuncti,

De quâ Morte dictus Appellans præfatum Defendentem Conscententem fore asserit & scientem,

Nos, Judex in hac parte, mutuo assensu Partium prædictarum, acceptati, certum Diem præfato *Guittry* ad veniendum & comparendum coram Nobis, ubi Nos fuerimus, ad se Defendendum de Corpore suo, in Querelâ prædictâ, contra præfatum *de Bere*, per Litteras nostras Patentes Assignaverimus, Ann. D. 1420. Hen. 5.

Nos, eâ consideratione, suscepimus *præfatum Guttry* ac Quinquaginta Personas in Comitivâ suâ, vel infra, Armatas, vel non Armatas, pro veniendo salvò & secure, equestrè, vel pedestrè, cum Equis, Hernesiis, Armaturis, & Bonis suis quibuscumque, ad Præsentiam nostram, ubi Nos fuerimus, ex causâ supradictâ, ibidem morando, & Personas, in Comitivâ *prædicti Guttry* existentes, ac *ipsum Guttry* etiam, si Devictus non fuerit, in Querelâ prædictâ contra *præfatum de Bere*, abinde redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, &c.

Et ideò vobis, *&c. ut supra usque ibi*, & rogamus, *& tunc sic*, quòd *præfatum Guttry*, & Quinquaginta Personas prædictas in Comitivâ suâ, vel infra, veniendo ad Præsentiam nostram, * ibidem morando, & exinde, ut præmittitur, redeundo manuteneatis, &c.

Et, si quid, *&c. usque ibi*, reformari, *& tunc sic*, ac *præfato Guttry*, & Personis secum existentibus, in numero prædicto, vel infra, administretis seu administrari faciatis, prout ad unumquemque vestrûm pertinuerit, Victualia, Equos, Conductores, & alia sibi necessaria (suis tamen Sumptibus & Expensis) si per eos fueritis requisiti;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in prædicti Patris nostri seu nostri contemptum vel Præjudicium aut Populi nostri Dampnum aliqualiter cedere valeat, non attemptent, nec faciant quomodolibet attemptari,

Et quod ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum, aut Villarum firmatarum, ejusdem Patris nostri aut nostrarum, absque speciali Licentiâ Capitaneorum seu Custodum eorumdem, intrent quovis modo.

In cujus, *&c usque ibi*, Patent *& tunc sic*, duraturas per Octo Dies pro adventu suo ad Diem sic assignatum, & per Octo Dies pro Reditu Personarum prædictarum, sic in Comitivâ *præfati Guttry* venientium, & pro *ipso Guttry* etiam, si Mortuus non fuerit in Campo aut Devictus, in quo Casu sequitur Judicium, prout de Jure sequi debeat & est consuetum.

Teste Rege in *Exercitu suo prope Meleun*, decimo quinto die Julii.

De Concessionibus Temporalium.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420.

Sciatis quòd, An. 8.

De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera (quæ in Domo sive Hospitali Sancti Johannis Jerusalem de Baugie in Ducatu nostro Normanniæ fieri debeant) plus solito accrescant, & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur, N. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 28.

Concessimus Fratri *Amberto de Cor*, Commendatori Loci prædicti, a Fratribus ejusdem Ordinis ibidem Deo * Servientibus & exnunc servituris, omnia Temporalia, eidem Domui sive Hospitali, infra Ducatum nostrum prædictum, qualitercumque pertinentia sive spectantia, * X. 7.

Habenda, in Sustentationem Divini Servitii ibidem, ac aliorum Pietatis Operum prædictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo ante Castrum de Monstreau*, tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Opera, quæ, *& tunc sic*, in Hospitali Sancti Johannis Jerusalem de Francia fieri, &c. Ibid. m. 26.

Concessimus Priori & Fratribus Hospitalis prædicti omnia Temporalia, eidem Hospitali infra Ducatum nostrum Normanniæ, & alibi infra Conquestum nostrum qualitercumque pertinentia, *&c. usque supradictorum*, *& tunc*, unà cum omnibus Arreragiis de Spiritualibus suis debitis provenientibus, si circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs non applicantur de Dono nostro.

Teste Rege apud *Villam de Corbeul*, decimo quarto die Julii.

Consimiles Literas habet *Pontius Frater de Agrimonte Prior sive Decanus* Prioratûs de Gachicuria prope Meduntam & Monachi ibidem, tàm infra Ducatum Regis Normanniæ, quàm alias partes infra Regnum Franciæ, in Partibus Regi subjectis, &c. sub eadem Data *ut supra*.

Per ipsum Regem.

REX, *&c. usque*, Opera, quæ, *& tunc* in Fraternitate beatæ Mariæ de Lamyaust Fundata in Ecclesia Sancti Gervasii de Gisors fieri debeant, *ut supra & tunc*, Ibid. m. 24.

Concessimus Fratribus & Sororibus Fraternitatis prædictæ omnia Temporalia eidem Fraternitati infra Ducatum prædictum qualitercumque pertinentia, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Parisius*, decimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Opera quæ, *& tunc sic*, in Ecclesia Fraternitatis beatæ Mariæ de Pontoise fieri debeant, *&c. ut supra usque*, Ibid. m. 20.

Concessimus Confratribus & Ministris Ecclesiæ prædictæ Deo ibidem servientibus omnia Temporalia, eidem Ecclesiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, & Regnum Franciæ, in partibus nobis subjectis, qualitercumque pertinentia, *&c. ut supra*.

Teste ut supra, xxvij die Octobris.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Opera quæ, *& tunc sic*, in Abbatia de Val nostre Dame prope Pontoise fieri debeant, *&c. ut supra usque ibi*, Ibidem. m. 12.

Con-

Ann. D. 1420. Hen. 5. *Concessimus* Dilectis nobis in Christo *Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia eidem Abbatiæ infra Ducatum nostrum Normanniæ ac alias Partes in Regno Franciæ nobis subjectas qualitercumque pertinentia, *&c. ut supra*.

Teste Rege apud *Parisius*, xvj die Decembris.

REX omnibus, *&c. usque* Opera quæ, *& tunc* in Abbatia de Royaumont fieri debeant, *&c usque*, *Concessimus Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, *&c. ut supra*.

Teste *ut supra* xij Novembris.

Per ipsum Regem.

m. 8. REX, *&c. usque* Opera quæ, *& tunc sic*, in Abbatia beatæ Mariæ de Bella stella Bajocensis Diœcesis, fieri, *&c usque*, *Concessimus* Dilectis nobis in Christo *Abbati & Conventui Abbatiæ prædictæ* omnia Temporalia, eidem Abbatiæ, *&c. ut supra*.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, duodecimo die Januarii.

Consimiles Literas habent subscripti, videlicet,

Abbas & Conventus Abbatiæ beatæ Mariæ de Tironvel.
Prior & Conventus Prioratus de Conffer.
m. 5. *Prior & Conventus Prioratus Sanctæ Katerinæ de Valle Scolarium Parisius.*
Capitul. Ecclesiæ Cathedralis de Beauvais.

---

* X. 8.

* *De Salvo Conductu pro Duce Britanniæ.*

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 24. REX universis & singulis Capitaneis, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Frater noster *Dux Britanniæ* ad Præsentiam nostram, pro certis Causis & Materiis, ipsum moventibus, venire desideret ut accepimus,

Nos (pro Securitate prædicti *Ducis* providere volentes in hac parte) suscepimus *ipsum Ducem*, usque Præsentiam nostram prædictam, ubi nos fuerimus, cum Sexcentis Personis in Comitivâ suâ vel infra, Armatis, vel non Armatis, ac cum Armaturis, Hernesiis, Bonis, Rebus, & Jocalibus suis quibuscumque, equestrè, vel pedestrè, tàm per Diem, quàm per Noctem, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvò & securè redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales;

Proviso semper quod Personæ, cum *præfato Duce* venientes, quicquam, &c.

Et quòd *idem Dux* quosdam de Gentibus suis, ad Præmuniendum Capitaneos seu Custodes Castrorum & Villarum nostrarum firmatarum, ad quæ ipsum venire & declinare contigerit, de Adventu suo ad eadem Castra sive Villas, præmittat omni modo.

In cujus, &c. per Duos Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege in *Exercitu suo ante Meleun*, vicesimo die Julii.

Per Concilium.

Tractatus & Securitates de & super Elargitione Arthuri de Britannia.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Tiberius B. 6. fol. 45. A. UNiversis Christi Fidelibus, præsentes Literas inspecturis, *Johannes*, Dei Gratiâ, *Episcopus Nannetensis* Cancellarius Britanniæ, *Guillielmus Dominus de Montouban & de Landal*, *Radulphus le Sage* Dominus de Sancto Petro & de Laniers Marescallus Hæreditarius de Pontivo, Milites, Commissarii & Procuratores ad infrascripta sufficienter & legitime Deputati, Salutem in Domino.

Notum facimus, per Præsentes, quòd,

Cùm nuper, Serenissimo Principi & Domino, Domino *Henrico Regi Angliæ*, *Hæredi & Regenti Regni Franciæ*, & *Domino Hiberniæ*,

Pro Parte Metuendissimæ Dominæ nostræ *Ducissæ Britanniæ* Sororis suæ,

Ac Nobilium, Baronum, & Dominorum,

Alani Vicecomitis de Rohan Domini de Leon, Locumtenentis Generalis in Britania pro ipso Duce,

Guydonis de Laval Domini de Gaure de Montfort & de la Roche,

Alani de Rohan Comitis de Porhoet,
Karoli de Rohan Domini de Guemipnegingami,
Roberti Domini de Chasteaubrient & de Montaffilant,
Johannis Domini de Rieux Vicecomitis de Donges,
Johannis de Crahon Domini de la Suze & de Champtore,
Johannis Tournemine Domini de Hunaudaiis,
Gaufridi de Malestroit Domini de Combour,
Radulphi Domini de Coesquen,
Johannis Domini de Penhoet Admiralli Britanniæ,
Guidonis Domini de Molac & de la Chapelle,
Et *Johannis de la Chapelle* Domini de Beuues,

Grandi cum Instantiâ supplicassemus quatinus ipsis,

Per absentiam Metuendissimi Domini nostri *Ducis Britanniæ*, Fratris ejusdem Regis, in tristi desolatione constitutis, & ut eidem *Domino Duci* de grato Servitio Domini *Arthuri de Britania* Fratris sui Germani provideri valeat,

Idem Rex annuere dignaretur & indulgere Elargitionem ejusdem Domini *Arthuri*, Prisonarii sui, ad Tempus, de quo Serenitati suæ compiaceret, cujus Ope & Industriâ crederet & speratur dictum *Dominum Ducem* ad priscæ Libertatis statum reversurum, Ann. D. 1420. Hen. 5.

Idem *Dominus noster Rex*, præfatis Precibus, intuitu & contemplatione dicti *Domini Ducis*, dictorumque Supplicantium, ac totius Patriæ Britanniæ, * benivolis Affectibus inclinatus, Reverendos in Christo Patres & Dominos, *Philippum & Johannem*, Dei Gratiâ, *Wigorniensem & Roffensem Episcopos*, & Dominum *Thomam Brous* Legum Doctorem, Consiliarios suos, ordinavit Commissarios ad Conferendum, Concordandum, & Concludendum Nobiscum, Commissariis & Procuratoribus præfatorum Locumtenentium & Baronum, de & super Elargitione prædictâ, ac Modo, & Formâ, ac Securitatibus in ea parte congruis & requisitis; * X. 9.

Quarum Commissionum & Procuratoriorum Literarum nostrarum Tenor sequitur, & est talis,

A tous ceulx, qui ces presentes verront, ou orront, Nous,

Alain Viconte de Rohan & Seigneur de Leon Lieutenant en Bretaigne pour *le Duc* nostre Soverain Seigneur estant absent,

Guy de Laval Seigneur de Gaure de Montfort & de la Roche,

Alain de Rohan Conte de Porhoet,
Charles de Rohan Sire de Guempnegincamp,
Robert Sire de Chasteaubrient & de Montaffilent,
Jehan Sire de Rieux Viconte de Douges,
Jehan de Craon Sire de la Suze & de Champtore,
Johan Tournemine Sire de la Hunaudaie,
Geffroy de Malestroit Sire de Combour,
Raoul Sire de Coesquen,
Jehan Sire de Penhoet Admiral de Bretaign,
Guyon Sire de Molac & de la Chapelle,
Et *Jehan de la Chapell* Sire de Beuues,
Savoir faisons que,

Pur le tresgrande & singulier Desire, que Nous savons nostre Soverain Seigneur *le Duc* avoir a la Delivrance ou Eslargissement de la Persone de nostre Doubt & Puissant Seigneur *Arthur Conte de Richemounde* son Frere, a present Prisoner de treshaut & puissant Prince *le Roy d'Engleterre*,

Et a fin que par lui soit Entendu au Gouvernement de Duche de Bretaigne en l'absence de nostre dit Soverain Seigneur *le Duc*,

Sur la quelle Delivrance ou Eslargissement *la Duchesse* nostre Soverain Dame & Nous avons fait faire plusieurs Supplications & Requestes au dit Treshaut Prince, & Offertes aucunes Seurtes, tant de la randre Prisonner, comme il est, au Jour & Lieu qui serront ordonnez par le dit treshaut Prince *le Roy d'Engleterre*,

Et que, pendant le dit Eslargissement, non faire, par le dit *Conte de Richemonde*, ne par Nous, aucune chose contre, ne au preiudice d'icelluy Roy ne de ses Subgez & Pays,

Et ausi, au Regart du Traicte du PAIX de France, non enpescher par Lui, ne par Nous, ne venir a l'encontre,

Et tout selonc ce que par le dit *Conte de Richemond* seroit Graie & Accorde,

Et sur ce autres Seurtes reeles aient este pourparlees & promises sur aucuns Cas advenuz,

Confians a plain es sens, loyautez, & prudomie de, noz Treschiers Cousins, & vous Amis Reverend Pier en Dieu, Messire *Johan de Malestroit Evesque de Nantes* Chanceller de Bretaign, *le Sire de Montauban*, Messire *Raoul le Sage* Chivaler Sire de Seint Pierre,

Iceux, ou Deux d'iceulx, avons Constitue, Ordonne, & Establi, Constituons, Ordonnons, & Establissons Noz Procureurs generaulx, & certains Messaigers especialx, pour pursuivre les dictes Requestes & Supplication de Deliverance, ou Eslargissement au Temps, du dit *Conte de Richemonde*, envers le dit Treshaut Prince *le Roy d'Engleterre*,

Et de faire, pur & ou Nom de Nouz toutes & telles Promesses, Obligations, & Seremens, qui seront advisez pur le bien & seurte de la dit Delivrance, ou Eslargissement, du dit *Conte de Richemonde*,

Et des quelles Promesses, Seremens, & Obligations, il aura este ou sera d'Accord,

Et ainsi sur icelles Seurtees reeles, en tant que touche nostre Souverain Seigneur *le Duc*, & ses Seigneuries, assisez tant en France, que ailleurs hors du Duche de Bretaigne, Lui faire greere, ratifier, & approuver, Lui retourner en Franchise,

Promettons, par noz Foy, & Seremens, & sur l'Obligation de touz noz Biens & Heritages, avoir Ferme & Agreable toutez lez choses, qui par noz ditz Procureurs, cum dit est, pour les causes dessusditez, serront Traities, Accordes, & par le dit *Conte de Richemond* Grees & Appointes, & icelles tenir sans enfraindre.

Donne soubz lez Seaulx de nous Lieutenant, & plusieurs nous autres, cy mis, tant pur nous, que a la Requeste de Nous les autres, en l'absence de noz * Seaulx, & soubz noz Seigns Manuelez, le Quinzime Jour de Juign, l'An Mil, Quatrecens, & Vingt. * X. 10.

Ainsy Signe,

ALAIN DE ROHAN,
GUYON DE LAVAL, &c.

A tous ceux, qui ces Presentes verront ou orront, Nous,

Alain Viconte de Rohan & Seigneur de Leon Lieutenant General pur *le Duc* nostre Souverain Seigneur estant absent,

Guy de Laval Seigneur de Gaure de Montfort & de la Roche,

Alain

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Alain de Rohan Conte de Porhoet,
Charles de Rohan Seigneur de Guempnegingamp,
Robert Sire de Chasteaubriant & Montaffilant,
Jehan Sire de Rieux Viconte de Douges,
Jehan de Craon Sire de la Suze & de Champtore,
Jehan Tournemine Sire de la Hunaudaie,
Geffroy de Malestroit Sire de Combour,
Raoul Sire de Coasquein,
Jehan Sire de Penhoet Admiral de Bretaigne,
Guyon Sire de Moulac & de la Chapelle,
Et *Jehan de la Chapelle* Sire de Beaues,
Savoir faisons que,

Pur le tresgrant & singulier Desire, que Nous savons *le Duc* nostre Souverain Seigneur avoir a la Deliverance, ou Eslargissement de la Persone, de nostre Doubt & Puissant Seigneur *Arthur Conte de Richemonde* son Frier, a present Prisonner de treshaut & puissant Prince le Roy d'Engleterre,

Et a Fin que par Luy soit Entendu au Gouvernement du Duche du Bretaigne en l'Absence de nostre dit Souverain Seigneur *le Duc*,

Sur la quelle Deliverance, ou Eslargissement, *la Duches* nostre Souverain Dame & Nous aions fait fair pluseur Supplications & Requestes au dit treshaut Prince, & Offertes aucunes Seurtes, tant de la Randre Prisonier, comme il est, aux Jour & Lieu qui feroient ordonnez par le dit treshaut Prinee *le Roy d'Engleterre*,

Et que, pendant le dit Eslargissement, non faire, par le dit *Conte de Richemonde*, ne par Nous, aucune Chose ne contre ne ou prejudice d'icelui Roy, ne de sez Subgiz & Pais,

Et aussi, au Regart de Traicte de la PAIE de France, non empescher par lui, ne par Nous, ne venir a l'encontre, de tout selon ce que par le dit *Conte de Richemond* feroit Graie & Accorde,

Et sur ce autres Seurtez Reelles aient estre pourparlees & promises sur aucunes Case advenuz,

Confians a plain es Sens, loiautez, & prudomies de, noz treschiers Cousins, & vous Amis Revesend Piere en Dieu, Messire *Johan de Malestroit Evesque de Nantes* & Chanceler de Bretaign, *le Sire de Montauban*, & Messire *Raoul le Sage* Chivaler Seigneur de Seint Pierre,

Iceux, ou Deux d'eulx, avons Constitue, Ordonne, & Establi, &, par la Teneur de ces Presentes, Constituons, Ordonnons, & Establissons noz Procureurs generaulx, & certains Messages especialx, pour offrir & bailler au dit treshault Prince *le Roy d'Engleterre*, pour Seurte reelle de choses dessus dittez entretenir, sans enfraindre, pur le dit *Conte de Richemonde*, lez ditz Seigneurs Barons, & Nous, & selon la Fourme que Accord sera par noz dis Procureurs, ou Deux d'eulx, la *Conte de Montfort* estant au Roiaume de France, & generalement toutes & chascunes les Terres, que nostre dit Souverain Seigneur *le Duc* & a Lui appartiennent ou dit Roiaume de France, & hors le Duche de Bretaigne, oveques tous les Drois, Prerogatives, & Noblesses, apartenantz a nostre dit Seigneur es dittes Terres, selond le Troy de noz ditz Procureurs, ou Deux d'eulx,

Promettans, & de fait Promettons, par la Foy & Seremens de noz Corps, & sur l'Obligation & Ypoteque de tous noz Biens Meubles & Heritagez, faire ratifier & avoir aggreable Choses dessus dittes a nostre dit Seigneur *le Duc* lui venu en Liberte, & faire entretenir, de Point en Point, sans fraude ou mal engin.

Donne soubz les Seaulx de Nous Lieutenant, & pluseurs Nous autres, cy mis, tant pour Nous, que a la Requeste de tous les autres, en l'absence de nous Seaulx, & soubz nous Signes Manueiz, le Quinzime Jour de Juign, l'An Mil, Quatrecens, & Vingt.

Ainsi Signe,

ALAIN DE ROHAN.
GUYON DE LAVAL.
J. DE PENHOET.
J. DE RIEUX.
* JOHAN RAOUENEL, * X. 21.
GUION DE LA CHAPPELLE,
PATROY DE CNAST.
JEHAN DE LA CHAPELLE,
JEHAN DE BEAUMONT,
ALAIN DE BEAUMONT.

Quarum Auctoritate Literarum, Nobiscum præfatis Commissariis conferentibus, post Tractatus & Colloquia nostra mutua, inter ipsos & Nos Commissarios & Procuratores antedictos, *Conclusum* extitit & *Concordatum* in eum qui sequitur modum,

INPRIMIS, quòd, dicto *Arthuro* Elargitionum hujusmodi a dicto *Domino Rege* consecuto, præfati Locumtenens & Barones providebunt & facient quòd idem *Arthurus*, in Die Sancti Michaelis, in Mense Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, vicesimo, secundo, comparebit personaliter & publicè in Regno Angliæ, in Civitate Londoniæ,

Et, in eadem Civitate, præfato Domino Regi, aut suo tunc Hæredi, aut, in ejus Absentiâ, ejus Locumtenenti in Angliâ, aut, in eorum Absentiâ, Cancellario Angliæ, aut, ipsis Absentibus, Majori dictæ Civitatis Londoniæ qui pro tempore fuerit, se repræsentabit Prisonarium prout extat de præsenti, & offeret se & exponet illorum Custodiæ, quos dictus *Dominus Rex*, aut ejus Hæredes pro tunc, aut dictus Locumtenens, Cancellarius, sive Major, ad hoc duxerit deputandos.

ITEM, quòd dicti Locumtenens & Barones providebunt & facient quòd *dictus Arthurus*, pendente toto dicto Tempore Elargitionis suæ, & donec se, ut præfertur, repræsentaverit Prisonarium, nullam Confœderationem aut Alligantiam cum *Karolo*, qui se dicit *Delphinum Viennensem* nec cum alio quocunque, neque Guerram aliquam, aut aliud quicquam, per Se, neque per alium, vel alios faciet, aut procurabit, seu consentiet fieri, neque, pro Posse, quomodolibet fieri permittet, contra prædictum Dominum *Regem Angliæ*, vel Hæredes suos, neque contra carissimum Fratrem suum *Philippum Ducem Burgundiæ*, nec alios quoscunque Obedientes præcarissimo Patri suo *Regi Franciæ*, & eidem Domino *Regi Angliæ*, tanquam ipsius Regni Franciæ Hæredi & Regenti; neque in Dampnum vel Præjudicium ipsius Domini *Regis Angliæ*, aut Hæredum suorum, aut Subjectorum suorum, seu Patriarum suarum quarumcunque; & præsertim neque per Se, neque per alium, vel alios, quicquam attemptabit, aut faciet, seu fieri aut attemptari procurabit, sive consentiet, neque, pro Posse suo, in toto vel in parte, fieri permittet contra PACEM, nuper factam inter dictum Dominum Regem & Serenissimum Patrem suum Regem Franciæ, neque in præjudictum ipsius PACIS.

ITEM, quòd extunc, usque post totum prædictum Tempus Elargitionis præfatæ finitum, & donec *præfatus Arthurus*, Elargitionem hujusmodi consecutus, se, ut præfertur, Prisonarium repræsentaverit, dicti Locumtenens & Barones, conjunctim, aut divisim, nullam Confœderationem aut Alligantiam cum *Karolo*, qui se dicit *Delphinum Viennensem*, nec cum alio quocunque, neque Guerram aliquam, aut aliud quicquam per se, neque per alium, vel alios facient, seu fieri procurabunt, aut consentient, neque, pro Posse, quomodolibet fieri permittent contra dictum Dominum *Regem Angliæ*, aut Hæredes suos; neque contra prædictum carissimum Fratrem suum *Philippum Ducem Burgundiæ*, nec alios quoscunque Obedientes dicto præcarissimo Patri suo *Regi Franciæ*, & *eidem Domino Regi* tanquam ipsius Regni Franciæ Hæredi & Regenti; nec in Dampnum vel Præjudicium ejusdem Domini *Regis Angliæ*, aut Subjectorum suorum, vel Patriarum suarum quarumcunque, & præsertim quòd neque per se, neque per alium, vel alios, quicquam attemptabunt, aut facient, seu fieri vel attemptari procurabunt aut consentient, seu, pro Posse, in toto vel in parte, fieri permittent contra dictam PACEM, nuper factam inter *dictum Dominum Regem*, & Serenissimum Principem Patrem suum *Regem Franciæ*, nec in Præjudicium ipsius PACIS;

Proviso quòd, sub Beneficio & Favore præcedentium Articulorum, non comprehendatur *Oliverus de Blois*, neque sui notorii Complices, in facto Proditionis per eum commisso in Personam dicti *Domini Ducis Britanniæ*, nec tamen, per hanc Exceptionem seu Provisionem, in aliquo præjudicetur Regaliæ, Juribus, aut Libertatibus dicti *Regis Franciæ*, aut præfati Domini *Regis Angliæ*.

ITEM, CONCORDATUM est quòd, si quis ex Subditis dicti Ducatûs (cujuscumque Statûs aut Conditionis fuerit) fecerit seu venerit in contrarium Præmissorum, sic, ut præfertur, concordatorum, aut alicujus Partis eorumdem, dicti Locumtenens & Barones, * absque dilatione, dolo, vel fraude, punient Contrafacientem, tanquam Seditiosum & Violatorem PACIS. * X. 22.

ITEM, quòd, pro majori Securitate & Cautione Præmissorum, dicti Locumtenens & Barones tradent præfato *Domino Regi* Comitatum Montisfortis, in Franciâ constitutum, Tenendum & Possidendum, eum omnibus suis Castris, Villis, Fortalitiis, Juribus, Nobilitatibus, Franchisiis, & Commodis quibuscunque, inde provenientibus, in utilitatem ipsius Domini *Regis Angliæ* convertendum, per totum Tempus Elargitionis supradictæ, & usque ad Complementum omnium & singulorum Præmissorum.

ITEM, quoad Elargitionem supradictam, de Gratiâ & Beneplacito dicti *Domini Regis*, ac Contemplatione prædictâ, *Concordatum* est quòd idem *Dominus Rex* Elargitionem hujusmodi faciet duraturam, a tempore inchoationis ejusdem, usque ad prædictum Diem Sancti Michaelis; præcedentibus tamen & observatis primitùs his quæ sequuntur,

INPRIMIS (viz.) dummodo, in Adventu *dicti Arthuri*, præfatus *Dominus Rex* reperiat ipsum procedere bona fide, & benè dispositum ad bonum dictorum Negotiorum, ac Ratificet idem *Arthurus*, per suas Literas Patentes, suo Sigillo sigillatas, & Juret ad Sancta Dei Euvangelia, a se corporaliter tangenda, se Rata & Grata habere omnia & singula, inter eundem *Dominum Regem Angliæ*, suosque Commissarios, & præfatos Locumtenentem & Barones, eorumque Commissarios, Procuratores, & Nuncios Acta, Gesta, & Concordata.

ITEM, quòd *idem Arthurus* Juret, ad Sancta Dei Euvangelia, a se corporalites tangenda, ac per suas Literas Patentes, suo Sigillo sigillandas, se Obliget & Promittat, sub omni Honore suo, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum suorum mobilium & immobilium, quòd ipsemet *Arthurus*, in dicto die Sancti Michaelis, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo, Vicesimo secundo, comparebit personaliter & publicè in Regno Angliæ, in Civitate Londoniæ: & in eadem Civitate præfato Domino *Regi Angliæ*, aut ejus Hæredi, aut, in ejus Absentiâ, ejus Locumtenenti in Anglia, aut, ipsis absentibus, Cancellario Angliæ, aut, ipsis absentibus, Majori ejusdem Civitatis, se repræsentabit Prisonarium, prout est de præsenti; & se offeret & exponet Custodiæ illorum, quos idem *Dominus Rex*, aut Hæres ejus, aut dicti Locumtenens, Cancellarius, sive Major, ad hoc duxerit deputandos.

ITEM, dictus *Arthurus* Juret, ad Sancta Dei Euvangelia, per se corporaliter tangenda, ac se per suas Patentes Literas, suo Sigillo sigillandas, Obliges & Promittat, sub omni Honore suo, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum suorum mobilium & immobilium, quòd, pendente toto præfato tempore Elargitionis prædictæ, & donec se, ut præfertur, Prisonarium repræsentaverit, nullam

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Jam Confœderationem aut Alligantiam cum *Karolo*, qui se dicit *Delphinum Viennensem*, neque cum alio quocunque, nec aliud quicquam per se, neque per alium, vel alios faciet, seu fieri procurabit, aut consentiet, neque, pro Posse, quomodolibet fieri permittet contra dictum Dominum *Regem Angliæ*, aut suos Hæredes, neque contra carissimum Fratrem suum *Philippum Ducem Burgundiæ*, neque alios quoscumque obedientes Patri suo *Regi Franciæ*, & eidem Domino *Regi Angliæ*, tamquam ipsius Regni Franciæ Hæredi & Regenti, nec in Dampnum vel Præjudicium ipsius *Domini Regis*, aut Subjectorum suorum, aut Patriarum suarum quarumcumque; & præsertim quòd neque per se, vel per alium, vel alios, quicquam attemptabit, aut faciet, seu fieri vel attemptari procurabit aut consentiet, seu pro Posse permittet, in toto seu in parte, contra PACEM nuper factam inter *dictum Dominum Regem*, & Præcarissimum Patrem suum *Regem Franciæ*, neque in Præjudicium ipsius PACIS.

ITEM, CONCORDATUM est quòd, finito tempore Elargitionis supradictæ, & Præmissis omnibus, per dictos *Dominum Ducem & Arthurum* ac Locumtenentem & Barones sic, ut præfertur, observatis, & non aliàs, dictus *Dominus Rex* plenè Restituet dictum Comitatum Montisfortis præfato Fratri suo *Duci Britanniæ*.

ITEM, quòd dicti Locumtenens & Barones providebunt & facient quòd dictus *Dux Britanniæ* Traditionem Comitatûs supradicti, modo quo præfertur, ac omnia alia & singula supradicta Rata habebit & Grata, ac quòd super eisdem dabit suas Literas Patentes, suo Magno Sigillo sigillatas.

Præmissa verò omnia & singula (dummodo *dictus Arthurus* ea Rata habuerit & Grata, & non aliter) Nos,

* X. 13. * *Johannes Episcopus Nannetensis*, *Guillielmus Dominus de Montauban* & Landall, ac *Radulphus le Sage*, Ambassiatores, Procuratores, & Nuncii supradicti,

Dictos, *Dominum Ducem Britaniæ*, & *Arthurum*, & *Locumtenentem*, atque *Barones*, & eorum quemlibet, in omnibus & per omnia plenè & fideliter facturos, observaturos, & impleturos, ac fieri & observari facturos, bonâ fide, & absque fraude, dolo, seu malo ingenio,

Ac quòd, occasione seu prætextu alicujus rei, per præfatum Dominum *Regem Angliæ*, aut aliquem Subditorum suorum, in Regno Angliæ quomodocunque, aut alibi, etiam adversus quamcumque Personam (cujuscumque Statûs aut Conditionis extiterit) gestæ, seu factæ, seu, quæ prætendi poterit, perpetratæ, non venient in contrarium Præmissorum, aut alicujus eorumdem, Juravimus Nominibus dictorum *Locumtenentis & Baronum*, & Promisimus etiam sub Ypothecâ & Obligatione omnium & singulorum Bonorum mobilium & immobilium eorumdem *Locumtenentis & Baronum*,

Et quòd super omnibus & singulis supradictis dicti *Locumtenens & Barones* dabunt, & quilibet eorum dabit, suas Literas Patentes Confirmatorias,

Et insuper quòd, postquam *dictus Arthurus* suum Consensum prædictis accommodaverit, per suas puras & simplices Literas, suo Sigillo sigillatas, omnia & singula superiùs inserta Nos, *Johannes Episcopus Nannetensis*, & *Guillielmus Dominus de Montauban*, Nos, Nominibus nostris propriis, modo præmisso, plenè & finaliter observaturos, facturos, & impleturos, & non venturos in contrarium eorum aut alicujus eorumdem, Promisimus & Juravimus ad Sancta Dei Euvangelia, per Nos corporaliter tacta, ac Promittimus & Juramus sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum mobilium & immobilium, & quòd eadem omnia & singula sic, ut præfertur, faciemus Observari & Impleri.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Nos, *Johannes Episcopus Nannetensis*, & *Gwillermus Dominus de Montauban*, Commissarii & Procuratores prædicti, Signeta nostra, in Absentia Sigillorum nostrorum Magnorum, & ego *Radulphus*, Commissarius & Procurator antedictus, Sigillum meum præsentibus apposuimus, & easdem Literas Manibus propriis subsignavimus, ac ipsas Signo & subscriptione *Jacobi Isembardi*, Notarii Publici, signari & subscribi fecimus.

Datum in *Villa de Corbelio*, Die Vicesimâ Secundâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo, Indictione xiii, Pontificatûs, Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Martini*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Quinti*, Anno Tertio.

Præsentibus,

Discretis Viris,
Magistro *Guillermo Tayes* Licenciato in Legibus, Canonico Ecclesiæ Briocensis,
Johanne de Plessio, Curato Ecclesiæ Parochialis Sancti Germani,
Antissiodorensis, Parisiensis,
Ac *Johanne de la Bouexiere* Scutifero,
Macloviensis,
Dioecesum;
Cum pluribus aliis Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Sic signata

J. EPISCOPUS NANNETENSIS.
GWILLIELMUS DE MONTAUBAN,
R. LE SAGE.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Et ego Jacobus Isembardi, Clericus Metensis, Publicus Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus Notarius, in Legibus Bacallarius, Domini nostri Regis Secretarius, dum prædictæ Literæ, per, Reverendum Patrem, Dominum Johannem, *Dei gratiâ* Nannetensem Episcopum, *necnon, Nobiles Viros*, Willielmum Dominum de Montauban *& de Landall, &* Radulphum le Sage *Dominum de Sancto Petro, Milites, Commissarios, & Procuratores antedictos, sic, ut præfertur, eorum Signetis, & Sigillo, ac Manibus propriis sigillabantur & signabantur, præsens personaliter interfui, unà cum prænominatis Testibus ad Majorem Præmissorum Certitudinem vocatis & rogatis.*

Idcirco hiis præsentibus Literis, alterius Manu fideliter scriptis, Præmissa publicando, Signum meum apposui consuetum; hic me subscribens Manu propriâ in Signationum & Sigillationis prædictorum Testimonium Requisitus & Rogatus.

---

* *Rex Romanorum, in Regem Bohemiæ Coronatus, de novo ratificat Confœderationes Angliæ.* * X. 14.

SIgismundus, Dei gratiâ, *Romanorum Rex* semper Augustus, & Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croaciæ, &c. Rex. Ann. D. 1420.

Notum facimus, Tenore Præsentium, Universis quòd olim, An. 8. H. 5.

Inter Serenissimum Principem *Henricum*, Ex Bibl. Cotton. Tiberius B. 6. fol. 88. B.

Tunc *Angliæ & Franciæ Regem* appellatum, & Dominum Hiberniæ, nunc verò Angliæ *Regem*, *Hæredemque ac Regentem Franciæ*, necnon Hiberniæ Dominum,

Et Nos *Sigismundum*,

Tunc Romanorum, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, &c. *Regem*, nunc verò etiam Bohemiæ,

Cujus Regni Diadema, cæteraque Regalia insignia hodiè, divinâ Clementiâ favente, recepimus,

Contracta fuit Fraternitas, Liga, & Confœderatio, tàm Nomine nostro, quàm etiam Nomine Sacri Imperii Romani, & Electorum ejus, Regnique Angliæ præfati, & Fratrum Germanorum ejusdem Regis,

Dedimusque super eâ Confœderatione, prout tenebamur, Literas Patentes, sigillatas tàm nostræ Majestatis quàm omnium Electorum Sacri Imperii Sigillis, præterquam Regis Bohemiæ,

Quarum Literarum Tenores haberi hic volumus pro sufficienter expressis:

Cupientes igitur dictam Ligam sive Confœderationem esse perpetuam, nichilque circa eam prætermittere volentes quod per Nos possit impleri, postquam, largiente Domino, hujus Regni Tronum conscendimus, eandem Fraternitatem, Confœderationem, ac Ligam, Literásque super indè confectas, in omnibus suis Clausulis, Continentiis, Punctis, totoque Tenore, ac si de Verbo ad Verbum Præsentibus foret insertus, tamquam insuper *Rex Bohemiæ & Elector Sacri Imperii*, Laudamus, Approbamus, & Ratam habemus, præsentisque scripti, sub Sigillo Regiæ Majestatis Patrocinio, communimus;

Spondentes, Verbo Regio, omnia Nos facturos quæ pro Conservatione & Observatione dictæ Confœderationis visa fuerint expedire.

Dat. in *Castro nostro Pragensi*, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, vicesimo, ultimâ die Julii, Regnorum nostrorum, Anno Hungariæ, &c. tricesimo quarto: Romanorum verò Decimo; & Bohemiæ primo.

Ad Mandatum Domini Regis, *Georgio Episcopo Pataviensi* Referente.

FRANCISCUS PRÆPOSITUS BOLESLAVIENSIS.

De Pace Trecensi, ejusdem Regis Approbatio, ac in eadem Petit comprehendi.

SIgismundus, Dei Gratiâ, *Romanorum Rex* semper Augustus, ac Hungariæ, Bohemiæ, Dalmaciæ, Croaciæ, &c. Rex. Ann. D. 1420.

Notum facimus, Tenore Præsentium, universis quòd, An. 8. H. 5.

Cùm olim cerneremus Bellum gravissimum, quod gerebatur inter, Serenissimos Principes, *Karolum Franciæ*, & *Henricum Angliæ*, *Reges*, esse pestiferum toti Christianitati, & maximè Inimicum Sanctæ Matris Ecclesiæ Unioni (ad quam perficiendam totis viribus nitebamur, prout tandem, Deo dante, perfecta est) interposuimus Nos pro Pace inter Reges præfatos, Ibid.

Cùm autem multùm in illâ Causâ laborâssemus, & jam videremur bonum Initium rebus dedisse, posuisseque Concordiæ Fundamentum, pro Parte *Regis Francorum* (quod minimè sperabamus) delusi fuimus,

Quamobrem molestè ferentes, non tàm nostram Injuriam, quàm Incommodum publicum, denunciavimus præfato *Regi Franciæ* Inimicitias, eumque nostris Literis diffidavimus, ac nichilominus tamen super utramque Partium, quantum valuimus, hortabamur ad Pacem, ut intelligeretur Nos ex Bello nichil quærere nisi Pacem

Cùm autem nuper, sicut Deo placuit, inter præfatos Reges stabilita sit Pax, & Affinitas contracta, ac inter * eorumdem Regna Unio perpetua sit constata, * X. 15.

Nos, hujusmodi omnia Rata habentes & Grata, Pacem prædictam Laudamus & Approbamus, atque, ut ejus Tenore Nobis liceat, comprehendi in eâ Volumus & Optamus,

Salvâ semper Ligâ & Confœderatione, quam habemus cum præfato Serenissimo Fratre nostro *Henrico Angliæ Rege*; & salvis Juribus nostris & Sacri Romani Imperii; prout amborum Regum præ-

Ann D. 1420. Hen. 5. præfatorum Jura falvantur in Capitulo ejusdem Pacis, in quo de Confœderatis utriusque ipsorum Mentio continetur.

Præsentium, sub nostræ Majestatis Sigillo, Testimonio Literarum.

Dat in *Castro nostro Pragensi*, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo, ultimâ Die Julii: Regnorum nostrorum, Anno Hungariæ, &c. Tricesimo quarto: Romanorum verò Decimo; & Boemiæ Primo.

Ad Mandatum Domini Regis, *Georgio Episcopo Pataviensi* Referente.

Forma secundum quam Alligati & Confœderati petunt in memorata PACE *comprehendi.*

Ann D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot Tiberius B. 6. Fol 89. A. LOdowicus, Dei gratiâ, *Comes Palatinus Reni*, Sacri Romani Imperii & Princeps Elector Archidapifer, & Bavariæ Dux, universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

CUM,

Ad Laudem & Honorem Dei, ac ipsius Nominis Exaltationem, necnon Tranquillitatem & Quietem Sacri Romani Imperii ac totius Populi Christiani,

PAX, diu desiderata, inter, Serenissimos in Christo Principes, Dominum *Karolum*, Dei Gratiâ, *Franciæ*, ac Dominum *Henricum*, eadem Gratiâ, *Angliæ*, Hæredem & Regentem Regni Franciæ, *Reges*, ac Regna Franciæ & Angliæ, *Conclusa & Concordata* extitat,

De *Data Trecis*, vicesimo primo Die Maii, Anno Dominicæ Incarnationis, Millesimo, Quadringentesimo, vicesimo, ac Serenissimi Principis *Karoli* Quadragesimo, prædicti Illustrissimi Principis *Henrici* octavo, prout ex Tenore ejusdem liquet manifeste,

Nos (qui dicto Serenissimo Principi *Henrico Regi Angliæ*, Hæredi & Regenti Regni Franciæ, Alligati & Confœderati sumus) dictam PACEM (ad quam Nos referimus, & hic haberi volumus pro insertâ) singulosque ipsius Pacis Articulos, quatenus Nos, & Hæredes, atque Successores nostros concernunt, seu concernere poterunt in futurum, pro Nobis, & Hæredibus, atque Successoribus nostris prædictis, observare, ac ab omnibus, quorum interest, firmiter observari & (in eâ Comprehendi cupientes) PACEM prædictam Laudamus, Approbamus, & Acceptamus, eidémque Adhæremus & Applaudimus, atque sub ejusdem PACIS Tractatu, prout ex Tenore ejusdem Nobis licet, comprehendi volumus, necnon dictam PACEM, ut præfertur, perpetuis Temporibus inviolabiliter observare Promittimus per Præsentes.

In cujus Rei Test. &c.

De Tractando cum Duce & Baronibus Britanniæ super Approbatione PACIS.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 1. m. 18. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectionis industriâ, Dilectorum, Magistri *Johannis Stafford* Legum Doctoris, *Thomæ Chaucers*, & *Johannis Pirent*, Armigerorum, plenariè confidentes,

Ad Conveniendum, Tractandum, Communicandum, & finaliter Concludendum,

Cùm, carissimo Fratre nostro, *Duce Britanniæ*, necnon Prælatis & Baronibus dicti Ducatûs Britanniæ, seu Deputatis vel Deputandis quibuscumque, Potestatem sufficientem habentibus ab eisdem,

* X. 16. * De & super Acceptatione, Affirmatione, & Observatione PACIS FINALIS, inter, præcarissimum Patrem nostrum, *Regem Franciæ & Nos*, ac inclita Franciæ & Angliæ Regna, nuper feliciter factæ & conclusæ,

Et eandem PACEM ab ipsis, carissimo Fratre nostro *Duce Britanniæ* supradicto, necnon Prælatis, & Baronibus, & aliis quibuscumque ipsius Ducatûs, pro ipsis, & eorum Hæredibus, acceptari, affirmari, & Observari Petendum & Obtinendum,

Et super hoc Juramenta, Obligationes, & alia Securitatum genera Exigendum & Recipiendum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum & Expediendum, quæ in Præmissis vel circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Ipsos, *Johannem*, *Thomam*, & *Johannem*, aut Duos ipsorum, nostros fecimus, Constituimus, ac Deputavimus, prout Tenore Præsentium, Constituimus ac Deputamus, Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales;

Promittentes, bonâ fide, & in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per ipsos, aut Duos ipsorum, Gestum vel Actum fuerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Excercitu suo ante Meleun*, primo die Augusti.

De Salvo Conductu pro Ambassiatoribus Communitatis Januæ.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. REX, per Literas suas Patentes, usque Primum Diem Novembris, proximò futurum, duraturas, suscepit in salvum, &c. *Raphaelem Spinolle*, & *Stephanum Lommelin*, Ambassiatores Communitatis Januæ, usque Præsentiam Regis ubi fuerit cum Quadraginta Personis in Comitivâ suâ, vel infra, Armatis, vel non Armatis, ac cum Equis, Manticis, Jocalibus, Auro, Argento, Rebus, & aliis Bonis suis quibuscumque, Equestrè vel Pedestrè, per Diem vel per Noctem, tàm per Terram, quàm per Aquam & Mare, conjunctim, vel divisim, veniendo, ibidem morandò & perhendinando, & abinde ad partes suas proprias redeundo,

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in prædicti Patris Regis, seu sui, Contemptum, &c. & quòd ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo ante Meleun*, Quarto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro Branda Cardinali, de Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. REX Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camerâ nostrâ Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, & aliis Officiariis nostris, quorum interest, Salutem.

Quia *Bartholomæus de Qualeis*,

Procurator, Venerabilis in Christo Patris, *Domini Branda*, *Sancti Clementis Cardinalis Placentini* vulgariter nuncupati,

Quem *Dominus Summus Pontifex* ad Episcopatum Lexoviensem, in Ducatu nostro Normanniæ, suis Literis Apostolicis, quas inspeximus, jam noviter providit,

Fidelitatis Sacramentum, quod *idem Episcopus* Nobis, ratione Temporalium Episcopatûs prædicti, facere debet & tenetur, Nobis, Vice & Nomine ejusdem Episcopi, fecit & præstitit,

Vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Mandamus quòd præfatum Procuratorem omnia Temporalia, ad Episcopatum prædictum, infra Ducatum nostrum prædictum, pertinentia, habere & occupare, & ipsum Fructus, Redditus, & Proventus, inde provenientes, Levare, Colligere, & Percipere, & eis, ad Usum & Proficuum *prædicti Episcopi*, pacificè & quietè, uti & gaudere permittatis, absque molestatione vel impedimento quocumque; salvo semper Jure nostro & in omnibus alieno.

Teste Rege in *Excercitu suo ante Meleun*, xiij die Augusti.

Per ipsum Regem.

* X. 17. * REX, Dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Lexoviensis, Salutem.

Quia *Bartholomæus de Qualeis*,

Procurator, *&c. ut supra usque ibi*, Vobis Mandamus, *& tunc sic*, quòd præfato *Bartholomæo*, tanquam Vicario & Procuratori *præfati Episcopi*, in omnibus, prout decet, pareatis & intendatis, & ei, in Collectione & Levatione Reddituum & Proventuum, de Temporalibus Episcopatûs prædicti provenientium, efficaciter assistatis.

Teste ut supra.

De Præsentatione ad Decanatum.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5 p. 2. m. 23. REX, Venerabili in Christo Patri, *J.* eadem Gratiâ, *Episcopo Carnoten.* aut ejus Vicario Generali, ipso Episcopo in remotis agente, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Decanatum & Præbendam Ecclesiæ Collegiatæ beatæ Mariæ de Medunta,

Quos nuper obtinere solebat Magister *Johannes Manchon* in Ecclesia prædicta,

Per Mortem ejusdem *Johannis* nunc liberos, & vacantes, & in Manibus nostris pleno Jure existentes,

Quorum quidem Decanatus & Præbendæ, sic vacantium, Præsentatio nobis noscitur pertinere,

Dilectum Ligeum nostrum juratum, Magistrum *Thomam Monachi*, in Artibus & Theologiâ Magistrum, vobis Præsentamus,

Intuitu caritatis Rogantes quatinus eidem Thomæ, seu ejus in hac parte Procuratori, Decanatum & Præbendam prædictos conferatis, & ipsum in corporalem Possessionem eorumdem ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, ipsumque recipiatis in Canonicum & Fratrem, Stallum in Choro & Locum in Capitulo, prout moris est, eidem assignantes,

Necnon eundem Thomam Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis quibuscumque, ad Decanatum & Præbendam eosdem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Excercitu suo ante Meleun*, decimo quinto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Præbenda Data.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 18. REX Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Bajocensis, Sede ibidem vacante, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Canonicatum & Præbendam, quos nuper obtinere solebat Magister *Johannes Manchon* in Ecclesia prædicta,

Nunc liberos & vacantes, & in Manibus nostris, JURE REGALIÆ, existentes ut dicitur,

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Quorum quidem Collatio & omnimoda Dispositio nobis noscuntur pertinere,

Dilecto nobis Magistro *Johanni Alesser Conferimus* & *Donamus*,

Mandantes quòd ipsum *Johannem* ad Canonicatum & Praebendam illos in Ecclesiâ praedictâ admittatis, & ei Stallum in Choro & Locum in Capitulo, prout moris est, assignetis,

Ipsumque Fructibus & Emolumentis uti & gaudere pacificè permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo ante Melom*, decimo octavo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Prebenda collata.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. ibidem. m. 13. X. 18.

REX Decano & Capitulo Ecclesiae Cathedralis Bajocensis, seu Vicariis in Spiritualibus ibidem, Sede vacante, Salutem.

Vobis, Tenore Praesentium, significamus quòd Canonicatum & Praebendam, quos nuper obtinebat in Ecclesiâ praedictâ Magister *Johannes Stokes*,

Nunc liberos & vacantes, & in manibus nostris JURE REGALIÆ existentes,

Quorum quidem Canonicatûs & Praebendae sic vacantium, Collatio & omnimoda Dispositio nobis noscuntur pertinere,

Dilecto nobis Magistro *Willielmo Alyngton*, cum suis Juribus & pertinentiis universis, *Conferimus* & *Donamus*,

Mandantes quatinus ipsum *Willielmum*, seu ejus in hac parte Procuratorem, in corporalem Possessionem Canonicatûs & praebendae praedictorum ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, ipsúmque recipiatis in Canonicum & Fratrem, Stallum in choro & Locum in Capitulo eidem assignantes,

Necnon eundem Willielmum Fructibus, obventionibus, proficuis, & Emolumentis quibuscumque, ad Canonicatum & praebendam eosdem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Civitatem Paris*, vicesimo tertio die Augusti.

De Licentia eligendi ad Monasterium S. Petri de Pratellis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 18.

REX, dilectis sibi in Christo, Priori & Conventui Monasterii Sancti Petri de Pratellis, Ordinis Sancti Benedicti, Lexoviensis Dioecesis, Salutem.

Ex parte vestrâ nobis est humiliter supplicatum ut,

Cùm Ecclesia vestra, per Mortem *Rogeri Sarel*, nuper Abbatis ibidem Pastoris sit solatio destituta,

Alium vobis Eligendi, in Abbatem & Pastorem Ecclesiae praedictae, Licentiam concedere dignaremur,

Nos, Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati, Licentiam illam vobis, Tenore Praesentium, duximus concedendam,

Mandantes quòd talem Eligatis vobis in Abbatem & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiae vestrae praedictae Necessarius, Nobis, & Regno nostro, ac Ducatui nostro Normanniae Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Meleun*, xxi die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro Willielmo de Douglas, cum Rege certis de causis Locuturo.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. ibidem.

REX, per Literas suas Patentes, usque in Nonum Diem Septembris proximò futurum inclusivè duraturas, suscepit in salvum, &c. *Willielmum Douglas* de Drumlangrig Militem, pro veniendo, die Mercurii vel die Jovis proximò futuris, usque Villam de Corbeul, cum Viginti Personis & Equis in Comitiva sua, vel infra, Armatis, vel non Armatis, ibidem nobiscum, vel Commissariis nostris, super certis Causis, ut asserit, locuturus ut accepimus, & abinde salvò & securè redeundo, necnon Bona, Res & Hernesia sua quaecumque;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in praecarissimi Patris *Regis Franciae*, aut subditorum suorum, vel Regis, seu Ligeorum suorum, contemptum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Meleun*, xxx die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Capella Data.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. X. 19.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd *Dedimus* & *Concessimus*, dilecto Ligeo nostro Jurato, *Baldewino de la Vigne* Capellano Capellaniam de la Contesse prope Meullent,

Vacantem per Mortem *Johannis de Heumers*, ultimi Capellani ejusdem, & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur,

Habendam cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque,

Mandantes Ballivo nostro de Mante quòd ipsum *Baldewinum* in Corporalem Possessionem Capellae praedictae ponat seu poni faciat,

Ac eundem *Baldewinum* Fructibus, Reddítibus, Proficuis, Obventionibus, & Emolumentis quibuscumque, ad eandem spectantibus, uti & gaudere permittat, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Meleun*, tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Rege Scotiae.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas, suscepit, &c. *Willielmum Douglas* de Drumlangrig Militem, pro transeundo versus partes Regis Normanniae penes carissimum Consanguineum Regis *Jacobum Scotiae*, cum Viginti Personis & totidem Equis, vel infra, in Comitiva sua, Armatis vel non Armatis, & exinde usque Praesentiam Regis veniendo, ac deinde salvò & securè redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quaecumque;

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in praecarissimi Patris *Regis Franciae*, aut subditorum suorum, vel Regis, seu Ligeorum suorum, contemptum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Meleun*, vij die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Licentia Eligendi.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. 8. H. 5. m. 9.

REX, dilectis sibi in Christo, *Suppriorissa* & *Conventui de Ambresbury*, Salutem.

Ex parte vestra Nobis est humiliter supplicatum ut,

Cùm Ecclesia vestra praedicta, per Mortem, bonae memoriae, *Sibillae de Monte Acuto*, ultimae Priorissae Loci illius, Pastricis sit solatio destituta,

Et quòd, ex Ordinatione primaria Domûs sive Monasterii vestri praedicti, obeunte ejusdem Domûs Priorissa quae pro tempore foret, Abbatissae Monasterii Fontis Ebraldi in Normannia (sub cujus Religione & Ordine Domino Famulamini) favore & assensu mediantibus, Licentia & Assensu regiis irrequisitis, Priorissam vobis eligere consueveritis & deberetis,

Ac per Auctoritatem Parliamenti nostri, apud Leycestriam nuper tenti, Ordinatum existat quòd Possessiones Prioratuum Alienigenarum, Regno nostro Angliae existentium, Nobis & Haeredibus nostris imperpetuum debeant remanere, juxta formam Ordinationis supradictae,

Aliam vobis Eligendi in Priorissam & Pastricem Domûs vestrae praedictae, ratione Temporalium ipsius Abbatissae in Anglia, occasione Parliamenti praedicti, in manu nostra existentium, Licentiam concedere dignaremur,

Nos, occasionibus praemissis, Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati, Licentiam illam vobis duximus Concedendam,

Mandantes quòd talem vobis eligatis in Priorissam & Pastricem, quae Deo Devota, Ecclesiae vestrae Necessaria, Nobisque & Regno nostro Angliae Utilis & fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste &c. x die Septembris.

Super Equitationibus Johannis de Luxemburgh, de Intendendo.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 18. d. X. 20.

REX, dilecto & fideli Militi suo, *Willielmo Bardolf*, Locumtenenti Villae suae Calesii, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus & Deputavimus vos, ac plenam vobis, Tenore Praesentium, Damus Potestatem & Auctoritatem, ad Congregandum & Ordinandum, infra Villam nostram praedictam, ac Garnesias Marchiarum ejusdem, tot Homines ad arma & Sagittarios, quot ibidem,

Dimissâ in Villa & Garnesiis illis sufficiente Stuffurâ Soldariorum pro Munitione earumdem,

Rationabiliter congregare & ordinare poteritis, pro Equitando cum, Consanguineo nostro, *Johanne de Luxemburgh* Milite, & unà secum Guerrando, contra Inimicos praecarissimi *Patris nostri Franciae* & *Nostros* in Partibus illis, cùm per ipsum Consanguineum nostrum rationabiliter superinde habueritis Praemunitionem,

Ac Homines ad arma & Sagittarios illos ad transeundum vobiscum, in Viagio illo, si necesse fuerit, Compellendum,

Et ipsos & eorum quemlibet, prout moris est, Regendum & Gubernandum,

Caeteráque Faciendum & Exercendum quae in hac parte necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Dantes universis & singulis Capitaneis, eorum Locatenentibus, ac aliis Ligeis & Subditis nostris, Garnesiarum & Marchiarum praedictarum, quorum interest, Tenore Praesentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis & Jussionibus vestris, in Viagio hujusmodi, & Executione Praemissorum, pareant, obediant, & intendant diligenter in omnibus, prout decet.

In

Ann. D. 1420. Hen. 5. In cujus, &c.
Teste Rege *in Exercitu suo ante Melesu*, x die Septembris.

Pro Regina Franciæ.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H 5. p. 2. m. 18. HEnry, &c. a tours ceulx, &c. Salut.
Comme, par le moyen du Mariage, Fait, Celebré, & Consomme *entre Nous* & nostre Treschiere & Tresame Compaigne *Katerine de France Royne d'Angleterre*, Nous soyons devenuz Fitz on Ley de, Tresexcellent Prince & Princesse, *Charles* par la grace de Dieu *Roy de France & Isabelle de Beauvere Royne de France* sa Compaigne & espouse, Piers & Mere de nostre dit Compaigne,

Savoir faisons que Nous, Affects & Enclins de tout nostre Cueur, come estre devons, au Bien & Honneur de noz dix Beaux Pere & Mere, desirans yceulx conserver en Prosperite, & a plus grant entretenement & confirmation d'Amour & Dilection,

Prometons, en bonne foye, & en parole du Roy, a la dite Tresexcellent Princesse *Isabell Royne de France, nostre bele Mere*, de la Reverer & Honourer come *Royne de France*,

Procurer & *Purchacer* qu'*Elle* soit & demeure en sa Estat, Dignites, & Precellences Royaulx,

Et en yceulx, & en ses Drois & Honneurs, le maintenir & garder, de tout nostre Povoir, come *Royne de France*,

Querir son Bien & Prouffit, & Eviter son Mal & Damage, lui notifyer & faire savoir l'un & l'autre, tantott qu'il serra venu a nostre cognoissance, pour du bien estre advertie, & que au Male & Damage Elle puisse obvier,

Et a ses Choses nous employer, par toutes voyes & manere raisonables, & a Nous possibles & licites,

Et (a fin que mieulx appere de ce que dit est) Nous en Tesmoing du verite avons fait mettre nostre Seal a ces presentes.

Donne *en nostre Host devant Melcun*, le xxuj. jour de Septembre.

Per ipsum Regem.

Pro Duce Burboniæ.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximò futurum duraturas, ad requisitionem *Ducis Burboniæ*, suscepit in salvum Conductum, &c. *Ludowicum de Lestenoys*, *Johannem de Chastheaumorant*, *Gilbertum de Chalus* Senescallum de Bourbonnoys, *Amè Verd* Ballivum de Forez, *Reginaldum de la Buissiere* Ballivum de Bean Jolys, Milites, *Guidonem de Norry* Priorem Sancti Martini des Champs juxta Parisius, & Magistrum *Petrum de Heryffon* Procuratorem generalem prædicti Ducis, penes Præsentiam Regis, ex parte ejusdem Ducis, ubicumque Regem fore

* X. 21. * contigerit, cum Quaterviginti Personis, vel paucioribus, Armatis, vel non Armatis, ac totidem Equis, in Comitiva sua, ac Bonis, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando, & exinde salvò & securè redeundo;

Et ideo, &c.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, *&c ut supra*, quódque ipsi nullum Castrorum, Villarum firmatarum, seu Fortalitiorum ipsius Patris Regis aut suorum, absque speciali Licentia Capitaneorum seu Custodum eorumdem, intrent quovis modo.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Melesun*, xxv die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Confirmationibus.

Pro Monachis de Exaquio.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H 5. p. 2. m. 21. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS Cartam, celebris memoriæ, *Henrici* quondam *Regis Angliæ*, incliti Progenitoris nostri, factam in hæc verba.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ* & Dux Normanniæ & Aquitanniæ, & Comes Andegaviæ, Archiepiscopis, Episcopis, &c. Salutem.

Sciatis Me *Concessisse* & Præsenti Cartâ meâ *Confirmasse* Deo & Ecclesiæ Sanctæ Trinitatis de Exaquio & Monachis ibidem Deo Servientibus, &c.

Nos autem Cartas ac omnia & singula in eis contenta, &c. Approbamus, &c, Dilectis nobis in Christo, nunc *Abbati & Conventui Loci prædicti* & Successoribus suis, &c.

In cujus &c.

Teste Rege *in Exercitu suo ante Melesun*, xxvj die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Abbatia de Wiru.

Ibid. m. 21. REX omnibus ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes *Philippi*, quondam *Regis Francorum*, progenitoris nostri, in hæc verba,

Philippus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*,
Notum Facimus universis, tàm præsentibus, quàm futuris, quòd,

Ann. D. 1420. Hen. 5. Cùm inter Viridarium Forestæ nostræ de Bruys pro nobis ex parte una, & Abbatem & Conventum beatæ Mariæ de Wiru, prope Cæsarisburgum, pro se & Hominibus suis de sancta Genclesa & Novavilla & de pertinentiis earumdem ex altera, ortum fuisset Debatum super eo, videlicet,

Quod idem Viridarius dicebat quòd ipsi Religiosi & eorum Homines prædicti hactenus injustè usi fuerant & etiam utebantur Usagiis & Franchesiis Forestæ nostræ de Bruys prædictæ, specialiter cùm nec per Punctum Cartæ hoc sibi concessum fuisset, nec aliquam nobis faciebant Redibenciam pro Præmissis,

Prædictis Religiosis, pro se & Hominibus suis prædictis, in contrarium asserentibus & dicentibus quòd in dictis Usagio & Franchesiis, per Punctum Cartæ, sibi & eorum Monasterio a tempore Fundationis dicti Monasterii concessæ, uti poterant, & eisdem usi fuerant a tanto tempore quòd in contrarium memoria Hominis non existebat, pacifice & quietè,

Quodque Cartæ prædictæ, quæ eisdem supra prædictis Usagio & Franchesiis concessæ fuerant, tempore Guerræ, motæ inter Nos & Anglicos, fuerant per eosdem Anglicos, per Incendium quod in eorumdem Monasterium posuerant prædicti Anglici, Concrematæ,

Tandem,

Factâ super Præmissis, de Mandato nostro, Inquestâ, visâ & diligenter inspectâ,

Quia per ipsam Inquestam nobis apparuit evidenter de Præmissis, per eosdem Religiosos propositis,

Ipsis Religiosis, pro se & Hominibus suis prædictarum Villarum & Pertinentiarum earumdem (in quibus tamen habent Curtam & Usagium) * Concedimus, & etiam, Tenore Præsentium, Declaramus quòd dicti Religiosi habuerunt, hactenus habent, & habebunt de cætero, & eorum Homines prædicti, Usagium in dictâ Forestâ de Bruys, &c. * X. 22.

Nos autem Literas prædictas, ac omnia, &c.
In cujus, &c.
Teste Rege ut supra, Vicesimo Die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Priore Grandimontis.

Ibid. m. 8. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS Tenorem quarumdam Cartarum & Literarum, inclitæ recordationis Nobilium *Progenitorum nostrorum, quondam Franciæ & Angliæ Regum*, de & super certis Libertatibus, Franchisiis, Privilegiis, Quietantiis, Donis, & Concessionibus, dilectis nobis in Christo, Priori & Conventui Grandimontis, in Forestâ de Bello monte Rogeri, ac Fratribus de Belleria ejusdem Ordinis datis & concessis,

Quarum Originalia, per Guerrarum infortunium, deperdita sunt & amissa ut dicitur,

Nichilominus, pro eo quod modis & viis evidentissimis nobis plenè liquet hujusmodi Cartas & Literas ex antiquo extitere, easdem in formam debitam & scripturam novam redigi, nostroque muniri Sigillo Regio, ne Fides sive Memoria ipsarum, futuris temporibus, deperire valeat, caritatis intuitu, affectamus & volumus, juxta Tenores supradictos qui sunt tales,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, Dux Normanniæ & Aquitanniæ, Comes Andegavensis, *Henrico*, *Ricardo*, *Gaufrido*, *Johanni*, carissimis Filiis suis, *Archiepiscopo Rothomagensi*, Episcopus, Abbatibus, &c. Salutem.

Sciatis Nos *Dedisse*, & præsenti Cartâ *Confirmasse*, pro Amore Dei, & pro Animabus Patris nostri, & Matris nostræ, & Filiorum, & Antecessorum nostrorum, Deo & Domui de Grandimonte, &c.

Nos autem, &c.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Parisius*, sexto Die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Abbatia de Bechelloni.

Ibid. m. 6. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes *Philippi*, *quondam Regis Navarræ*, factas in hæc verba,

Philip, par la Grace de Dieu, *Roi de Navarre*, Conte d'Evreux, d'Engoulesme, de Mortaing, & de Longueville, a touz ceulx, qui ces Lettres verront & orront, Salut.

Savoir faisons que,

Comme, Religieux Hommes, l'Abbe & Convent du Bechelloni, & le Prieur de Saint Nicaise de Meullent, nous eussent supplie & requis que Trent quatre Sestiere de Bie de Rente, &c.

Nos autem, Literas prædictas ac omnia & singula in eis contenta, Rata, &c. approbamus, ac, dilectis nobis in Christo, nunc *Abbati & Conventui* beatæ Mariæ de Beccobelluini & Successoribus, &c.

In cujus, &c.
Teste Rege apud *Parisius*, Quinto Die Decembris.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

* X. 23.

** Pro Abbatia de Voto.*

Ibid. m. 3. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quandam Cartam, eximiæ recordationis, *H.* quondam *Regis Angliæ*, & Ducis Normanniæ, Progenitoris nostri inclyti, in hæc verba,

H Dei gratiâ, *Rex Angliæ, & Dux Normanniæ & Aquitanniæ*, & *Comes Andegaviæ*, Archiepiscopo Rothomagensi, Episcopis, &c. Fidelibus suis Normanniæ, Salutem.

Sciatis me, pro Dei amore, Concessisse & Sigilli mei munimine Confirmasse Abbatiæ Sanctæ Mariæ de Voto, &c.

Nos autem, &c.
In cujus, &c.
Teste Rege in *Exercitu suo ante Meleun*, quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Capella apud Gaillonem.

Ibid. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes *Cadulci*, quondam *Castellani Gaillonis*, factas in hæc verba,

Universis Christi Fidelibus, præsentes Literas inspecturis, *Cadulcus Castellanus Gaillonis*, Salutem in Domino.

Noverit Universitas vestra me, divinæ Pietatis intuitu, & pro Salute Domini mei *Philippi Regis Francorum*, & *Ludovici Filii ejus*, & Animæ meæ, & Antecessorum meorum, quandam Capellam, in Honore Dei, & Sanctæ Mariæ, & beati Anthonii, apud Gaillonem construxisse, &c.

Nos autem, &c.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Parisius*, Quarto Die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Hæreditate Data.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm 8. H. 5. p. 2. m. 23. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, Auctoritate nostrâ Regiâ, & ad Supplicationem *Johannis de Dicy* Armigeri,

Qui Sacramentum debitum de conservando præsentem *Pacem*, inter præcarissimum *Patrem Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

De Gratiâ nostrâ speciali *Dedimus & Concessimus* ei Hæreditates, Redditus, & Possessiones quoscumque, quos ipse, ante primum Diem Augusti, Anno Regni nostri Quinto, infra Ducatum nostrum Normanniæ tenuit & possidebat,

Habendos & Tenendos Hæreditates, Redditus, & Possessiones prædictos præfato *Johanni* eisdem modo & formâ, quibus idem *Johannes* eos ante diem prædictum tenuit & possidebat, per Homagium, si & ubi debetur, faciendum, secundum Consuetudinem Ducatûs nostri prædicti, ac faciendo alia Onera & Servitia inde debita & consueta,

Et ulterius, de uberiori Gratiâ nostrâ, *Concessimus eidem Johanni* omnia Arreragia, de Hæreditatibus, Redditibus, & Possessionibus prædictis debita (si ad opus nostrum levata & collecta non existant) Habenda de Dono nostro,

Reservato, &c.

Proviso semper quòd Hæreditates, Redditus, & Possessiones prædicti, seu aliqua Parcella eorumdem, de Dominico Ducatûs nostri prædicti, aut alicui alii Personæ per Nos ante hæc Tempora Dati & Concessi, aut aliqui de Terris & Possessionibus, *&c. ut supra, usque ibi*, specialiter Reservavimus, *& tunc sic*, aut de Loco seu Spatio Terræ, *&c. ut supra, usque ibi*, non existant, *& tunc sic.*

In cujus, &c.
Teste Rege in *Exercitu suo ante Meleun*, vicesimo septimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

---

* X. 24.

** De Restitutione Temporalium.*

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. 8. H. 5. m. 12. REX Escaetori suo in Comitatu Lincolniæ, Salutem.

Cùm, ad Supplicationem Domini *Ricardi*, nuper *Regis Angliæ*, Secundi post Conquestum, per Sedem Apostolicam Conventus Monasterii de Waltham, Sanctæ Crucis Romanæ Ecclesiæ immediatè subjecti, sit Indultum quod omnes & singuli, qui successive, perpetuis futuris temporibus, in Abbates dicti Monasterii, cùm illud vacare contigerit, per ipsum Conventum Electi fuerint, eo ipso, absque aliquâ aliâ Confirmatione, sint veri Abbates ejusdem Monasterii, & pro talibus censeantur & habeantur,

Ac perinde administrare, & Curam Animarum regere, ac omnia alia & singula, quæ ad Curam, & Administrationem, ac Regimen dicti Monasterii pertinuerint, liberè & licitè facere & exercere, in omnibus, & per omnia, possint imperpetuum, ac si per Sedem prædictam eorum Electio foret Confirmata,

Ac etiam a quocumque maluerint Catholico Antistite, Gratiam & Communionem dictæ Sedis habente, Benedici valeant,

Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, Literis, seu Privilegiis Apostolicis, aut Statutis, & Consuetudinibus Monasterii prædicti sive Ordinis ejusdem contrariis, Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quacumque alia firmitate roboratis, prout in Literis Bullatis dictæ Sedis Apostolicæ, coram Nobis ostensis, Vidimus contineri, Ann. D. 1420. Hen. 5.

Nos igitur Electionem de Fratre *Willielmo de Hertford*, Canonico Monasterii prædicti, per Mortem *Willielmi*, ultimi Abbatis ejusdem Loci, vacantis, per Conventum prædictum, in Abbatem Loci illius (Licentiâ nostrâ super hoc petitâ & optentâ) Electo, & per dictam Sedem Apostolicam sic Confirmato, acceptantes, eidem Electioni Regium Assensum adhibuimus & Favorem, & Fidelitatem ipsius Electi cepimus, & Temporalia Monasterii prædicti cum Pertinentiis Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Electo* Temporalia Monasterii prædicti, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in formâ prædictâ.

Teste præfato *Custode* apud *Westmonasterium*, duodecimo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo & per ipsum Custodem.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Berks.
Dilecto Regis Richardo Whityngton *Majori Civitatis Regis Londoniæ & Escaetori Regis in eadem Civitate.*
Escaetori Regis in Com. Cantebr.
Escaetori Regis in Com. Norff. & Suff.
Escaetori Regis in Com. Surr.
Escaetori Regis in Com. Essex. & Hertf.
Escaetori Regis in Com. Bed.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Collatione Vicariæ.

REX, Dilecto nobis in Christo, *Petro de Villers*, Clerico Carnotensis Diocesis, Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 10.

Vicariam in Ecclesiâ nostrâ Collegiata beatæ Mariæ de Medunta dictæ Carnotensis Diocesis, vacantem per Mortem Magistri *Johannis Gosselyn* Cappellani, ultimi Vicarii & Possessoris ejusdem,

Ad quam Nobis, per, discretum Virum, *Petrum Galteri*, in dictâ Ecclesiâ Canonicum Præbendatum, ratione Præbendæ suæ, Præsentatus extiterat,

Nos, ad quem Collatio ipsius Vicariæ pleno Jure ad præsens dinoscitur pertinere, Tibi Conferimus, intuitu caritatis, per Præsentes; Juribus, Consuetudinibus, ac Prærogativis nostris & dictæ Ecclesiæ nostræ in omnibus semper salvis.

In cujus, &c.
Teste Rege in *Exercitu suo ante Meleun*, decimo tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

REX, dilecto nobis in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ nostræ Collegiatæ beatæ Mariæ de Medunta, Salutem. Ibid.

Quia Nos Vicariam in dictâ Ecclesiâ nostrâ,

* Vacantem per Mortem Magistri *Johannis Gosselyn* Capellani, ultimi Vicarii & Possessoris ejusdem, * X. 25.

Dilecto nobis *Petro de Villers* Clerico,

Nobis per, discretum Virum, Magistrum *Petrum Galteri*, ejusdem Ecclesiæ Canonicum Præbendarum, jure & nomine Præbendæ suæ in eadem Ecclesiâ, nobis juxta morem præteriti temporis, legittimè præsentato,

Contulimus intuitu caritatis,

Vobis Mandamus quatinus dictum *Petrum*, aut ejus in hac parte Procuratorem, in Possessionem corporalem dictæ Vicariæ, ac Jurium, & Pertinentium ejusdem inducatis seu induci faciatis, Jure & Prærogativâ nostris, & Ecclesiæ prædictæ, & aliis nobis de consuetudine debitis, in omnibus semper salvis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Capellania, ad Altare Sancti Ludovici, Collata.

REX *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ beatæ Mariæ de Medunta, Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 10.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Capellaniam, ad Altare Sancti Ludovici in Ecclesiâ prædictâ Fundatam,

Vacantem per Mortem *Andreæ de More* Capellani, ultimi Possessoris ejusdem, & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur,

Dilecto Nobis *Johanni Postelli* Capellano cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque *Conferimus & Donamus*,

Mandantes quatinus ipsum *Johannem*, seu ejus in hac parte Procuratorem, in Corporalem Possessionem Capellaniæ prædictæ Ponatis & Inducatis, seu Poni & Induci faciatis,

Ipsumque *Johannem* Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis quibuscumque, ad eandem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis; nostris & dictæ Ecclesiæ nostræ Collegiatæ Juribus semper salvis.

In cujus, &c.
Teste Rege apud *Civitatem Parisius*, decimo quinto die Octobris.

De

[Ann.] D. [14]20. [An. 8. H.] 5. [Norm.] 8. [H. 5. p. 2.] m.

De Præbendis Datis.

JOhannes de Estimeto Capellanus habet Literas Regis de Collatione ad Canonicatum & Præbendam,
Quos nuper optinebat in Ecclesia Cathedrali Bajocensi Magister *Gullielmus Ruilly*,
Per Mortem ejusdem *Gullielmi* liberos & vacantes ut dicitur, & in manibus Regis *Jure Regaliæ* existentes;
Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ, seu Vicariis in Spiritualibus ibidem, Sede vacante, quòd ponant ipsum *Johannem*, vel ejus Procuratorem, in Corporalem Possessionem, &c. in formâ consuetâ.
Teste Rege in *Excercitu suo ante Meleun*, vicesimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Eustacius de Maisvilio Capellanus Magister in Artibus & in Theologia Doctor, habet consimiles Literas ad Canonicatum & Præbendam Sancti Mellonis.

Consimiles Literas habent subscripti, sub Datis subscriptis; videlicet,

Ibid. m. 25. *Thomas Mantaunt* Capellanus, Licentiatus in utroque Jure, ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesiâ Cathedrali Bajocensi.

Ricardus Lombardi Capellanus, Magister in Artibus, ad Canonicatum & Præbendam de Gaurus vulgariter nuncupatum, in Ecclesiâ Cathedrali beatæ Mariæ Bajocensis.

Ibid. m. 12. *Thomas Mantaunt* Capellanus, in utroque Jure Licentiatus, ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesia Collegiata de Mortaing.

Ibid. m. 12. Magister *Johannes Vinien* Capellanus ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesiâ Cathedrali beatæ Masiæ Bajocensis.

* X. 26. ** Pro Episcopo Ebroicensi.*

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 17. dorf.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camerâ nostrâ Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, quorum interest, Salutem.
Quia Diem, Venerabili in Christo Patri, *Paulo de Crapanica*,
Quem *Dominus Summus Pontifex* ad Episcopatum Ebroicensem nuper providit,
Ad faciendum & præstandum nobis corporaliter Sacramentum Fidelitatis, quod nobis, ratione Temporalium Episcopatûs illius, facere debet & tenetur,
Usque Festum Omnium Sanctorum, proximò jam venturum, per nos limitatum & præfixum,
Prout per Literas nostras, super inde confectas, pleniùs continetur,
Usque Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, de Gratiâ nostrâ speciali, Prorogavimus & Elongavimus,
Vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Mandatum quatinus Procuratores ipsius Episcopi omnia Temporalia, ad Episcopatum prædictum, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac Regnum Franciæ, in Partibus nobis subjectis, pertinentia, vice & nomine *ipsius Episcopi*, usque Festum Sancti Johannis habere & occupare, & ipsos Fructus, Redditus, & Proventus, inde provenientes, interim levare, colligere, & percipere, & eis, ad usum & proficuum *præfati Episcopi*, pacificè uti & gaudere permittatis, absque molestatione vel impedimento quocumque; salvo semper Jure nostro & in omnibus alieno.

Teste Rege in *Excercitu suo ante Meleun*, vicesimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Super Terris Alienigenarum de Proclamatione facienda.

[A]nn. D. 1420. [A]n. 8. [H.] 5. [Cl]auf. 8. [H.] 5. m. [1]d.

REX Vicecomiti Devoniæ, Salutem.
Cùm Dominus *E.* nuper *Rex Angliæ*, Proavus noster, in Parliamento suo, in Octabis Sanctæ Trinitatis, Anno Regni sui Quadragesimo tertio, tento, ex consensu totius Concilii sui, causâ Guerræ, inter ipsum Proavum nostrum & illos de Francia tunc motæ, omnes Terras & Possessiones Religiosorum & aliarum Personarum Aliegenarum Inimicorum in manum suam duxerit seisiendas,
Ac postmodum eædem Terræ & Possessiones diversis Personis, durante Guerrâ prædictâ, Commissæ fuerint & Concessæ,
Et quia quædam PAX perpetua, inter Regna Franciæ & Angliæ, in quadam CONVENTIONE, inter præcarissimum Patrem nostrum *Karolum Regem Franciæ*, pro parte Franciæ, & *Nos*, in propriâ Personâ nostrâ, pro parte Angliæ, habitâ, inita est & firmata,
Tibi Præcipimus, firmiter Injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Locis Comitatûs prædicti, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè ex parte nostra proclamari facias,
Quòd omnes & singuli, qui hujusmodi Terras & Possessiones habent & occupant, sint coram nobis, in Cancellariâ nostrâ, in Quindenâ Sancti Hillarii proximò futurâ, ubicumque tunc fuerit, ad Ostendendum quo Titulo sive quâ Auctoritate easdem Terras & Possessiones habent & occupant in præsenti; Ann. D. 1420. Hen. 5.
Et hoc nullatenus omittas.
Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Octobris.

Per *Concilium.*

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam, ac Cancellario Regis in Comitatu Palatino Lanc. sub eadem data.

** Pro Duce Burbonia.* * X. 27.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5 p. 2. m. 15.

REX, per Literas suas Patentes, usque Vicesimum secundum diem Novembris proximò futurum duraturas, ad Requisitionem *Ducis Burbonnæ*, suscepit in salvum Conductum, &c. *Ludowicum de Lestenoys*, *Johannem de Chasteaumorant*, *Gilbertum de Chalus* Senescallum de Burbonnoys, *Amé Vert* Ballivum de Forez, *Reginaldum de la Buissiere* Ballivum de Beau Jolys, Milites, *Guidonem Norry* Priorem Sancti Martini des Champs juxta Parisius, & Magistrum *Petrum Herisson* Procuratorem generalem prædicti Ducis, penes Præsentiam Regis, ex parte ejusdem Ducis, ubicumque Rex fore contigerit, cum Quatervigintı Personis, vel paucioribus, Armatis, vel non Armatis, ac totidem Equis, in Comitiva sua, ac Bonis, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando, & exinde salvò & securè redeundo;
Et ideò, &c.
Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in præcarissimi *Patris Regis Franciæ*, aut Subditorum suorum, vel Regis, aut Ligeorum suorum, Contemptum, &c. quódque ipsi nullum Castrorum, &c.
In cujus, &c.
Teste Rege in *Excercitu suo ante Meleun*, vicesimo tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

REX, per Literas suas Patentes, per Viginti Dies proximò futuros duraturas, ad Requisitionem *Ducis Burbonnæ*, suscepit in salvum, &c. *Ballivum de Clermont*, & Magistrum *Lodowicum de Pele*, cum Decem Personis, vel infra, ac totidem Equis, in Comitivâ suâ, versus *prædictum Ducem* transeundo, & abinde penes præsentiam Regis, ubicumque ipsum fore contigerit, veniendo, & deinde ad propria redeundo salvò & securè, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;
Et ideò, &c.
Proviso, &c. ut supra.
In cujus, &c.
Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Hospitio Regis Parisius, de Provisione facienda.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5 p. 2. m. 13. d.

REX, Dilecto sibi, *Petro Hurt*, Salutem.
Scias quòd Assignavimus Te ad Capones, Aucas, Gallinas, Pullos, Perdices, ac omnia alia Victualia, pro Expensis Hospitii nostri necessaria, ac Cariagium sufficiens pro eisdem, ubicumque inveniri poterunt, Arestandum, Emendum, Capiendum, & Providendum;
Et ideò tibi Præcipimus quòd circa Præmissa, &c.
Damus autem universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.
In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Civitatem Paris*, vicesimo quinto die Octobris.

Consimilem Commissionem, sub eadem Datâ, habent subscripti; videlicet,

Johannes Rede. *Willielmus Mansfeld.* *Petrus Croppere.* *Johannes Neele.* *Petrus Kennynges.*	Teste ut supra 24 die Octobris.

** De Fidelitate, super Restitutione Temporalium Ecclesiæ Exoniensis, respectuata.* * X. 28.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Pat. 8. H. 5. m. 12.

REX, Escaetori suo in Comitatibus Devoniæ & Cornubiæ, Salutem.
Cùm *Dominus Summus Pontifex Edmundum*, nuper *Herefordensem Episcopum*, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ tenebatur, absolverit, ipsumque ad Ecclesiam Exoniensem, vacantem per Mortem *Johannis*, nuper Episcopi ejusdem Ecclesiæ Exoniensis, Auctoritate Apostolicâ transtulerit, & ipsum in Episcopum dictæ Ecclesiæ Exoniensis præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, Nobis indè directas, nobis constat,
Nos,
Pro eo quòd *idem Episcopus* omnibus & singulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus,

Ann. D. 1420. Nov. 5. bus, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit,

Volentes cum eo agere gratiosè, Fidelitatem *ipsius Episcopi*, Nobis pro Temporalibus dicti Episcopatûs Exoniensis debitam, pro Quadraginta Solidis, nobis solutis in Hanaperio nostro, usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ proximò futurum Respectuavimus,

Et Temporalia dicti Episcopatûs Exoniensis, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Episcopo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste *præfato Custode* apud *Westmonasterium*, xxxi die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Midd
Escaetori Regis in Com Surr. & Sussex.
Escaetori Regis in Com. Sutb.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Fidelitate Episcopi Herefordensis respectuata.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid. m. 11.

REX Escaetori suo in Comitatu Herefordensi, ac Marchiis Walliæ, eidem Comitatui adjacentibus, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, Venerabilem Patrem, *Edmundum*, nuper *Episcopum Herefordensem*, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ tenebatur, absolverit, & ipsum in Episcopum Exoniensem Transtulerit, ac eidem Ecclesiæ Herefordensi de, Venerabili Viro, *Thoma Polton*, nuper Notario ipsius Domini Summi Pontificis, Auctoritate Apostolicâ providerit, ipsumque in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, nobis inde directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Episcopus* omnibus & singulis Verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, coram nobis palam & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit,

Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè, Fidelitatem *ipsius Thomæ*, Nobis in hac parte debitam, pro Quadraginta Solidis, Nobis solutis in Hanaperio nostro, usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ proximò futurum Respectuavimus,

Et Temporalia dicti Episcopatûs Herefordensis, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Episcopo Herefordensi* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste *præfato Custode* apud *Westmonasterium*, nono die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Pro Comite Sarum, Capitaneo d'Alencon constituto.*

* X. 29. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm 8. H. 5. p. 2. m. 14.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectionis Industriâ, carissimi Consanguinei nostri, *Thomæ Comitis Sarum* plurimùm confidentes,

Constituimus ipsum Capitaneum Castri & Villæ nostrorum de Alencon,

Habendum, Occupandum, & Excercendum Officium prædictum per Se, vel sufficientem Locumtenentem suum ibidem (pro quo Nobis respondere voluerit) quamdiu nobis placuerit,

Percipiendo in Officio illo omnimoda Feoda & Proficua, eidem Officio debita & consueta,

Dantes & concedentes eidem *Comiti* plenam, Tenore Præsentium, Potestatem ad Literas de salvo Conductu Prisonariis, per ipsos de Garnesia sua captis seu capiendis, de tempore in tempus, Dandum, Concedendum, & Liberandum,

Cæteraque faciendum, Excercendum, & Exequendum quæ Officio Capitanei pertinent, seu aliqualiter poterunt pertinere.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Excercitu suo ante Meleun*, decimo tertio die Novembris.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est *Rolando Leyntale* militi, nuper Capitaneo d'Alencon, vel ejus Locumtenenti ibidem, quòd *præfato Comiti* Castrum & Villam prædicta, unà cum Armaturis, Artillariis, & aliis Abillamentis pro Guerra, necnon omnimodam Stuffuram eisdem pertinentem, deliberet: Se de Custodia eorumdem de cætero nullatenus intromittens; vult enim Rex ipsum erga se inde exonerari.

Teste ut supra.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

Pro eodem Comite, Locumtenente Normanniæ constituto.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Probitate, Strenuitate, & matura ac circumspecta Providentia, carissimi Consanguinei nostri, *Thomæ Comitis Sarum* plenam gerentes fiduciam, Ann. D. 1420. Hen. 5.

Fecimus & Constituimus, ac, per Præsentes, *Facimus & Constituimus* ipsum Locumtenentem nostrum totius Ducatûs nostri Normanniæ, ac Partium de Mayn, & aliarum Partium nobis subjectarum infra Regnum Franciæ,

Habendum & Occupandum Officium prædictum quamdiu nobis placuerit:

Dantes & Concedentes *præfato Comiti* plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ad omnia & singula, quæ hujusmodi Locumtenenti nostro debitè pertinent, Faciendum, Exequendum, & Excercendum;

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid prædictus Locumtenens noster fecerit sive gesserit in hac parte.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

De Appunctuando super Redditione de Meleun.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

Sciatis quòd,

Cùm præcarissimus *Pater noster Franciæ*, per Literas suas Patentes, de avisamento & deliberatione nostris, ordinaverit & commiserit, dilectos & fideles nostros, *Walterum Hungerford* Senescallum Hospitii nostri, *Johannem Dominum de Robers*, & *Johannem de Courcelles* Dominum de Saint Liebaut, Milites, ad Appunctuandum cum Capitaneo, Gentibus Armorum & de Tractu, Burgensibus, Habitantibus, & quibuscumque aliis Personis, existentibus infra Villam & Castrum sua de Meleun, super Redditione eorumdem Villæ & Castri, omnibus Viis, Punctis, & Articulis, quibus sibi rationabiliter videretur expediens & necesse, Ratum, Gratum, * Firmum, & Stabile perpetuò habens omne id, quod per prædictos, *Walterum*, *Johannem*, & *Johannem*, Factum fuerit & Appunctuatum in hac parte, absque veniendo, seu venire faciendo, qualitercumque in contrarium, prout in Literis prædictis pleniùs continetur, * X. 30.

Nosque, de Fidelitate, Prudentia, & Circumspectionis Industriâ prædictorum, *Walteri*, *Johannis*, & *Johannis*, plenam gerentes fiduciam, consimiles Potestatem & Auctoritatem, de & super Appunctuamento hujusmodi, ac Incidentibus & Emergentibus ab eodem, faciendo, pro & nomine *prædicti Patris nostri* atque *Nostri*, eisdem, *Waltero*, *Johanni*, & *Johanni*, Committimus per Præsentes,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid iidem, *Walterus*, *Johannes*, & *Johannes*, fecerint in Præmissis seu aliquo eorumdem.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Excercitu suo ante Meleun*, decimo septimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Recipiendo Seisinam Villa prædicta.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ibid.

Sciatis quòd Nos,

De Probitate, Circumspectione, & deliberatâ Prudentiâ, carissimi Avunculi nostri, *Thomæ Ducis Exoniæ*, pleniùs confidentes,

Ordinavimus, Deputavimus, & Commisimus, ac, per Præsentes, Ordinamus, Deputamus, & Committimus ipsum *Avunculum nostrum* ad Percipiendum, Habendum, & Recipiendum, pro & Nomine præcarissimi *Patris nostri Franciæ*, Saisinam & Possessionem Villæ & Castri ipsius Patris nostri de Meleun,

Quæ Capitaneus, Gentes Armorum & de Tractu, Burgenses & Habitantes Villæ & Castri prædictorum compromiserunt & concordaverunt *eidem Patri nostro* Tradere & Liberare,

Dantes, Tenore Præsentium, in Mandatis, ex parte prædicti *Patris nostri* & *Nostrorum*, Capitaneo, Ballivo, Burgensibus, & Habitantibus Villæ & Castri prædictorum, quod præfato *Avunculo nostro* Villam & Castrum prædicta, pro & Nomine ipsius Patris nostri, Tradant, Reddant, & Deliberent realiter & de facto,

Et de eisdem *præfato Avunculo nostro* & illis de Comitivâ suâ, faciant plenam & integram Apertionem & Obedientiam, absque refutatione seu contradictione qualicumque.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo ante Meleun*, decimo octavo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Approbatio Magnæ & Finalis Pacis, Trecis conclusæ, per Tres Status Franciæ.

DIE Veneris, Sextâ Mensis Decembris, Anni Domini Millesimi, Quadringentesimi, Vicesimi, & Regni, Serenissimi ac Illustrissimi Principis, *Karoli*, Dei Gratiâ, *Francorum Regis*, Quadragesimi primi, Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Tiberius B. 6. Fol. 90. A.

Eodem Serenissimo Principe, in Aulâ Palatii sui, ad Sanctum Paulum in Villâ Parisiensi situati, in Regio Solio sedente,

Assistentibus eidem Domino Regi tunc ibidem Tribus Statibus Regni sui (videlicet) Ecclesiarum Prælatis & Clero, necnon Proceribus & Nobilibus, ac etiam Civibus & Burgensibus Civitatum, Villarum, ac Communitatum, dicti Regni Tres Status prædictos facientibus & repræsentantibus,

Quos dictus *Dominus Rex* nonnullis de Causis, Statum & Utilitatem

Ann. D. 1420. Hen. 5. litatem dicti Regni sui ac Subditorum ejusdem concernentibus, ad se illic fecerat evocari,

Exponebantur ad tunc, de Mandato ipsius *Domini Regis*, per Nobilem & Egregium Virum Magistrum *Johannem le Clerc*, Cancellarium suum, causæ Convocationis Trium Statuum prædictorum,

Inter quas unam fuisse & esse asseruit, ut illic avisarentur & fierent ea quæ esse possent & excogitari ad ampliora seu majora Firmitatem, Stabilimentum, & Robur PACIS FINALIS & PERPETUÆ,

* X. 31. * Inter præfatum Dominum Regem, de Consilio & Assensu Procerum, & Magnatum, Nobilium, & aliorum Regni sui, prout tanta Res exigebat, ex Parte Unâ, ac Inclitissimum Principem *Henricum Regem Angliæ* Filium suum ex Alterâ, Vicesimâ Primâ Die Mensis Maii, ultimò præteriti, *Trees* COMPOSITÆ, CONCLUSÆ, & CONCORDATÆ,

Cujus PACIS Articulos idem Dominus Cancellarius tunc ibidem in Specie declaravit:

Quibus taliter peractis consequenter & immediatè dictus Dominus *Rex Franciæ*,

Quo magis dicti Tres Status certiorarentur de Intentione & Voluntate suis in ea Parte, ac quid ipse hactenus in Personâ suâ, pro majori PACIS dictæ Firmitate, egisset,

Illic mox eisdem Tribus Statibus, palàm & publicè Ore proprio intimavit & exposuit Se non solum PACEM prædictam cum dicto Serenissimo Principe *Rege Angliæ*, sic, ut præfertur, concordasse & fecisse; ymò etiam subsequenter eandem Pacem, ac omnia contenta in eadem de suâ purâ & spontaneâ voluntate, in propriâ Personâ, in Verbo Regio, necnon ad Sancta Dei Evangelia, a se corporaliter tacta, Jurasse,

Quam quidem PACEM, ut asseruit, satis scivit & novit esse & fore ad Dei Laudem & Honorem, necnon ad Bonum publicum, Utilitatem, & Comodum ipsius & Regni sui Franciæ supradicti, ac etiam omnium Subditorum suorum,

Et idcirco mandavit, ad tunc, ibidem Tribus Statibus supradictis, omnibus & singulis suis Subditis, quòd dictam Pacem, ac omnia & singula in eadem contenta, firmiter & inviolabiliter Observarent, & facerent pro posse Observari,

Ac quòd ipsam Jurarent illi de Tribus Statibus supradictis & Subditis suis, qui eandem nondum Jurassent, & quòd pro Posse suo, laborarent & intenderent circa ea quæ esse possent Stabilimentum & Robur Pacis supradictæ.

Et subsequenter, post multa illic eadem Sexta Die prælocuta, *dictus Dominus Rex* assignari fecit dictis Tribus Statibus Decimam dicti Mensis, quâ in eodem Loco, post Deliberationem maturam super Propositis habitam interim, coram se convenirent.

Quâ Die Adveniente, & ipsis Tribus Statibus supradictis, in Præsentiâ *dicti Domini Regis Franciæ*, in dicto Loco, convenientibus, Iidem Tres Status, Deliberatione, ut dixerunt, super quibusdam de Præmissis, eis, ut præfertur, expositis, juxta Mandatum Regium habitâ, Responderunt quòd, quantum ad Pacem prædictam,

Ipsi, eandem PACEM censentes & reputantes Laudabilem, Necessariam, & Utilem utrisque Regnis & Subditis eorundem, ymo & toti Christianitati, ipsam PACEM, ac omnia & singula in eadem contenta, quantum in eis erat, & velud ipsi Tres Status dicti Regni, Approbarunt, Laudârunt, Acceptârunt, & Auctorisârunt, ac eandem Se, & eorum quemlibet, pro Se suisque Successoribus, plenè & fideliter, perpetuis futuris Temporibus, in omnibus observaturos & impleturos, ac observari & impleri facturos, promiserunt,

Referentes humillimè utrisque Regibus, de eximiâ, devotâ, & laudabili diligentiâ, in eâ parte exhibitâ, omnimodas Gratiarum Actiones.

Ulteriusque tunc supplicârunt *dicto Domino suo Regi Franciæ* & petierunt, quatinus ipse providere & ordinare dignaretur quod omnes & singuli Subditi sui, saltem qui dictam PACEM nondum Juraverunt, Ipsam & ejus Articulos Jurarent, & inviolabiliter custodirent, & promitterent,

Ac quòd ipsa PAX in eodem Regno pro Lege publica haberetur & servaretur,

Et quod omnes & singuli Subditi *dicti Regis* & Regni, ipsam PACEM jurare & observare Refutantes, seu eandem Impugnantes, aut eidem quolibet Contravenientes, habeantur & reputentur Rebelles ac Rei Criminis Læsæ Majestatis, & quòd, ut tales, Coherceri debeant & puniri.

Quorum Supplicationibus supradictis *idem Dominus Rex* Annuens, Regio suo Edicto, super hoc facto & prolato, mox tunc ibidem, de Consensu, Assensu, & Voluntate dictorum Trium Statuum, in ea parte exhibitis, ORDINAVIT, STATUIT, & DECREVIT quòd omnes & singuli Subditi sui, præsentes & futuri, dictam PACEM & ejus Articulos inviolabiliter, perpetuis futuris temporibus, observent atque custodiant, ac quod in formâ, in eadem PACE concordatâ, illam observare Jurent ipsi qui nondum illam juraverunt,

Quódque ipsa PAX in Regno Franciæ pro Lege publica habeatur & observetur,

* X. 32. Ac etiam quod omnes & singuli, in Assecutione Beneficiorum & Officiorum in eodem Regno, necnon in Homagiis * & Juramentis Fidelitatum faciendis, jurent in dicta forma PACEM supradictam,

Et ulterius quòd omnes & singuli, dictam PACEM jurare seu observare recusantes, aut eandem impugnantes, vel eidem quovis exquisito Colore contravenientes, habeantur & reputentur Rebelles ac Rei Criminis Læsæ Majestatis, & quòd, ut tales, Coherceri debeant & puniri.

De Præsentatione.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Franc. 8. H. 5. m. 3.

REX, Venerabili in Christo Patri, *H.* eadem gratiâ, *Archiepiscopo Cantuariensi*, totius Angliæ Primati, seu ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in Remotis agente, Salutem

Ad Cantariam, vocatam le Rodeloft in Ecclesia Sancti Nicholai Villæ Calesii Morinensis Diœcesis,

Vacantem per liberam Resignationem ultimi Custodis ejusdem, & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur,

Dilectum Nobis *Nicholaum Midylton* Capellanum Vobis Præsentamus,

Intuitu Caritatis Rogantes quatinus *ipsum Nicholaum* ad Cantariam prædictam, Auctoritate Apostolicâ, Vobis, ad omnem Jurisdictionem ordinariam in Partibus illis Exercendum, commissâ ut dicitur, Admittatis, & Custodem Instituatis in eadem.

In cujus, &c.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, Octavo Die Decembris.

Pro Capitulo Ecclesiæ Rothomagensis.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 12. d.

REX, dilectis & Fidelibus suis, Thesaurario Generali Normaniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis & Ministris nostris, ubilibet per totum Ducatum nostrum Normaniæ constitutis, Salutem.

Quia Diem, dilectis nobis in Christo, *Capitulo & Canonicis* Ecclesiæ beatæ Mariæ Rothomagensis, ac Capellanis & aliis ibidem Deo servientibus, ad Confirmandum Cartas, Literas, & Evidentias suas de eorum Possessionibus & Libertatibus, usque Festum Natalis Domini, jam elapsum, per nos nuper datum & assignatum,

Usque Festum Paschæ proximò futurum, de Gratia nostra speciali, Prorogavimus & Elongavimus,

Vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Mandamus quòd præfatos, *Capitulum, Canonicos, Capellanos, & Alios*, omnimoda Proficua, Obventiones, Redditus, Fructus, & Emolumenta quæcumque, unà cum Arreragiis eorundem, ad ipsos quovis modo spectantia sive pertinentia, & quæ hactenus rationabiliter habere & percipere consueverunt,

Tàm illa, quæ supra Domanium & Receptam nostra per manus Receptorum & Officiariorum nostrorum, quàm ea omnia & singula, quæ supra Temporalitatem Archiepiscopatûs Rothomagensis, propter Absentiam Archiepiscopi Loci illius, in Manibus nostris de præsenti existentem, in Villa nostra de Dieppe & alibi, percipere & habere solebant,

Usque Festum supradictum Habere, Percipere, & Colligere; ac inde liberè Disponere, necnon Libertatibus, Quietantiis, & Privilegiis suis, per ipsos seu eorum Prædecessores, ante hæc tempora, rationabiliter usitatis, uti & gaudere permittatis & etiam respondeatis, prout ad quemlibet vestrûm pertinet, ac ab aliis quibuscumque integrè & plenariè responderi faciatis,

Ipsosque, & eorum singulos, ac ipsorum Procuratores & Attornatos, ad Prosequendum & Defendendum, coram vobis, & singulis vestrûm, in quibuscumque Placitis & Querelis motis vel movendis, pro ipsis vel contra ipsos, de & super Præmissis, vel aliquo Præmissorum, liberè & absque difficultate aliqua, usque idem Festum recipiatis & admittatis; quia sic volumus fieri de Gratia nostra speciali; aliquo Mandato nostro, vobis, seu alicui vestrum, in contrarium facto, non obstante.

Teste Rege apud *Parisius*, Undecimò Die Decembris.

---

* *De salvo Conductu.*

* X. 33

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 12.

REX universis & singulis, &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum, &c. *Petrum de Lippe*, se dicentem Capitaneum de Monte Acuti, penes Præsentiam prædilectissimi *Patris nostri Franciæ* atque *Nostram*, aut illorum per ipsum Patrem nostrum & Nos ad hoc assignandorum, usque Parisius, vel extra, cum Viginti & Quinque Personis, vel infra, Armatis vel non Armatis, Pedestrè, vel Equestrè, veniendo, & abinde salvò & securè redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque,

Et ideò Vobis, Ligeis & Subditis *prædicti Patris nostri*, ex parte suâ & *Nostrâ*, ac Ligeis & Subditis nostris Præcipimus & Mandamus, Vosque Amicos & Benevolos Requirimus & Rogamus, quòd ipsum *Petrum*, cum Personis prædictis, Præmissa debitè faciendo, manuteneatis, &c.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in *prædicti Patris nostri* aut Subditorum suorum, vel *Nostri* aut Ligeorum seu Subditorum nostrorum, contemptum vel præjudicium aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant quomodolibet attemptari,

Quódque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c. per octo Dies proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud Parisius, Decimo tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1420. Hen. 5.

Pro Abbatia de Cadomo.

An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 12.

REX Omnibus Justiciariis, Vicecomitibus, & omnibus Ministris & Fidelibus suis, totius Ducatûs nostri Normandiæ, Salutem.

Sciatis Nos suscepisse in Manum, Custodiam, & Protectionem nostram *Abbatem & Monachos Sancti Stephani de Cadomo*, ac Homines suos, & omnes Res & Possessiones eorum;

Quare Volumus & firmiter Præcipimus quòd Manuteneatis, Custodiatis, & Protegatis Abbatem & Monachos prædictæ Abbatiæ, ac Homines suos, & omnes Res & Possessiones eorum, tanquam nostras Dominicas & proprias,

Nec permittatis aliquam Molestiam aut Gravamen eis inferre.

Volumus etiam & Præcipimus quòd faciatis habere prædictis Monachis, & suæ prædictæ Abbatiæ, omnes Libertates & Liberas Consuetudines suas, sicut Cartæ *Willielmi* & aliorum Progenitorum nostrorum testantur (de quibus tamen erant usi ante Descensum nostrum prædictum) donec, pleniùs consideratis & visis, Titulis, & Cartis Fundationis eorum, aliàs, per plenam Confirmationem, poterimus eis, ad Dei Laudem, providere, seu aliter a nobis habueritis in Mandatis.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Parisius*, Decimo sexto Die Decembris.

Sententia contra Homicidas & Culpabiles Mortis Ducis Burgundiæ.

Ann. D. 1420. An. 8. H. 5. Ex Autogr.

CHarles, par la grace de Dieu *Roy de France*, a Tous ceulx, qui ces præsentes Lettres verront, Salut.

Savoir faisons que,

Comparans en nostre Presence, nostre Treschere & tresame Filz, *Phelippe Duc de Burgoingne*, Conte de Flandres, Arthois, & de Burgoinene, en sa Personne, Nostre Treschere & Tresame Cousin, *la Duchesse de Burgoingne* Sa Miere, &, noz Treschieres & Tresamees Fille & Cousines, *Marguerite Duchesse Dequienne, Anne & Agnes* ses Filles, Suers de nostre dit Filz, ou leur Procureur pour elles,

Et ouye par Nous la Complaint, a nous faite de leur part, en la Presence de, nostre Treschere & Tresame Filz, *le Roy d'Engleterre, Heretier & Regent de France*, & des Gens de Trois Estas de plusours Villes & Paiis de nostre * Royaume, noz bons & loyaulx Subgez & Obeissans,

* X. 34.

Requerans noz diz Filz & Cousins Justice leur estre faite & administree contre les Coupables de la Mort de feu nostre Treschere & Tresame Cousin *Jehan Duc de Bourgoingne*, que Dieu absoille, leur Pese, & Mary de nostre dite Cousin *la Duchesse de Bourgoingne*, en prenant sur ce leur Conclusions,

A fin de Reparation, & pour leurs Interestz countre les diz Coupables, telles que faire peuent selon la Custume de France,

Ouy aussi nostre Procureur General, le quel a prins ses Conclusions, pertinens au cas pour l'interest de Justice countre yceulx Coulpables,

Avecques les Requestes & Supplications, a Nous faites par nostre Treschere & Tresamee Fille l'Univerlitee de Paris, par noz cheres & bien amez, les Escheuins, Bourgois, & Habitans de nostre bonne Ville de Paris, & par les dites Gens des Trois Estas de plusours bonnes Villes de nostre dit Roiaume,

A fin que sur ce Nous voulsissions faire & administrer bonne & briefue Justice,

En declarant toutes voies & protestant, au regart des Gens d'Eglise ce requerans, que ilz ne tendoient fors a fin civile & selon que leur Profession donne,

Nous, eue sur ce grant & meure Deliberation, & veues en nostre Conseil & diligentment visitees les Lettres des Alliances, faites entre nostre dit feu Cousin *le Duc de Bourgoingne*, & *Charles* soy disant *Daulphin*, acordees & jurees solempnelment par eulx, & leurs Gens & Serviteurs, sur la vray Croix & Sains Euvangilles de Dieu, es mains de *l'Evesque de Leon*, Legat de nostre *Seint Pere le Pape*,

Considerant que, ensuivant les dittes Alliances, qui estoient si notables & tant profitables a tout nostre dit Royaume, & du consentement des Parties, nous avoms ordonne bonne PAIX & UNION ferme & estable estre, deslors en avant, en nostre dit Royaume, perpetuelment Tenue & Garde contre tous ceulx de nostre Sang & Lignage, & autres noz Subgiz de quelque Estat ou Condition qu'ilz feussent,

En faisant pour ce Abolition general & autres Ordonnances au bien de la dite PAIX,

Voulans les Transgresseurs, ou qui attempteroient contre icelle PAIX, en Fait ou en Parole, estre Pugniz, come Commetteurs de crime de Lese Majeste,

Et que les Gens d'Eglise, Nobles, & Gens des Villes, de nostre dit Royaume, Promeissent & Jurassent tenir & garder, chascun en son endroit, la ditte PAIX sans Infraction aucune, & soy employes a toute puissance contre Cellui ou Ceulx qui Enfraindroient la dite PAIX, non obstant qu'ilz feussent leurs Homes Subgex ou Serementez,

Des quelx Hommages, Promesses, & Seremens Nous les Declarasmes, deslors pur maintenant, Absolz & Quittes, ainsi que plus a plain est contenue es Lettres Patentz sur ce faites,

La quelle PAIX, ensemble tout le contenue es dites Lettres Patentes, nostre dit feu *Cousin de Bourgoingne*, & *le dit Charles*, leurs Gens, & Serviteurs, jurerent es mains du dit *Evesque de Leon*, comme dessus, & avecques ce baillerent Lettres Patentes sur ce,

Les queles, ensemble les dites Lettres Roiaux du Traictie de PAIX, & aussi les Lettres des dites Alliances, furent & ont este publiees en nostre Court de Parlement, en nostre Chastellet de Paris, & les Seremens, fais par les Gens d'Eglise, Nobles, Bourgois, & Habitans de nostre dite bonne Ville de Paris, & semblablement en & par les bonnes Villes de nostre dit Royaume, Ann. D. 1420. Hen. 5.

Et qe neanmoins nostre dit feu *Cousin de Bourgoigne*,

Le quel estoit de nostre Maison de France, nostre Parent si prouchein come nostre Cousin Germain, Alie avecques Nous par grant Affinite de Mariages, Doyen des Pers & deux fois Per de France, qui tant avioit & avoit tous jours ame le bien de Nous & de noz Roiaume & Subgez, & le quel en obeissent a nostre Commandement pour le Bien publique de nostre dit Royame,

Et, a fin de entretenir la dite PAIX, estoit ale a *Monsterau* ou fault Yonne, accompaignez de plusours Seigneurs & Gens notables d'Eglise & Seculiers, noz Officers, & autres, a la Priere & requeste de la Partie des ditz Crimineux,

Avoit & a este Murtry & Tue, au dit Lieu de *Monsterau*, mauvaisement, traitreusement, & dampnablement, non obstant les dites Promesses & Seremens, ainsi fais & renovellez, au dit Lieu de *Monsterau*, par Luy & ses Complices,

Et, avecques ce, avoient & ont este Prins & Imprisonnez de faite plusours Seigneurs, Chivalers, Escuiers, Gens de Eglise, & Bourgois de la Compaignie de nostre dit feu *Cousin de Bourgoingne*, noz Officers, & autres, & les aucuns * Tuez & Mis a mort dampnablement, les autres Ranconnez excessivement, & autrement Persecutez en diverses manneres, & encores en y a aucuns qu'ilz detiennent Prisonners, * X. 35.

En enfraingnant, par les diz Crimineux, la dite PAIX, ALIANCES, PROMESSES, & SEREMENS, en commettant par eulx Crime de Lese Majeste, & autrement Delinquans en plusours de diverses Maneres,

Et, tout veu & considere, & mesmement que Nous tenu & repute, tenons & reputons, les Choses dessusdittes pur notoires a Nous & a tote nostre Roiaume, & toutes autres Choses qui sont a veoir & considerer en ceste Partie,

Par l'Advis & Deliberation des Gens de nostre Grant Conseil, des Presidens & Gens Lais de nostre Parlement, & autres noz Conseillers, en grant Nombre, avoms Declarrez, & Declarons, par la Teneur de ces Presents, tous les Coulpables du dit Dampnable Crime, faite & perpetre en la Personne de nostre dit feu *Cousin de Bourgoingne*, & chascun d'eulx, avoir Commis Crime de Lese Majeste, & consequenment avoir Forfait envers nous Corps & Biens, & estre Inhabiles & Indignes de toutes Successions, directes & allaceaulx, & de toutes Dignitez, & Honneurs, & Prerogatives quelconques, avecques les autres Peines & Pugnisons que ordonnent & mettent les Droiz contre les Commetteurs de Crime de Lese Majeste,

Et leur Ligne & Posterite avons, en oultre, Declarre, & Declarrons yceux Crimineaulx, & chascun d'eulx estre encheut es autres Peines, declairees es Alliances & Traictie de PAIX, dont dessus est fait mention, en tant qu'il concerne nostre Puissance & Auctorite Roial,

En especial avons Declarre, & Declarons, toutes les Gens; Vassaulz, Subgiz, & Fauteurs, presens & advenir, des ditz Coupables & Crimeneulx, & de chascun d'eulx, estre absols & Quittes de tous Seremens de Feaulte, & de toutes Promesses & Obligations de Service, au regard d'eulx & leurs Succeisours, ores & pour le temps advenir perpetuelment en tant que mestier est, & les Quittons & Absolons de tous les ditz Seremens & Promesses, & leur Defendons a tous, par ces mesmes Presentes, que, doresenavant, ilz ne Servent, Aident, ne Confortent aucunement les diz Crimineux & Coupables, sur Peine d'estre repurez, s'ilz font le contrairs, Crimeneux du dit Crime de Lese Majeste, & d'encourir nostre perpetuelle Indignation,

Et tout sans prejudice des requestes & conclusion, a Nous faites par noz diz Filz & Cousins, Complaignans pour leur Interest contre aucuns, qui par eulx ont este nomez particulierment, & aussi contre tous ceaulx generalment qui sont ou serront trouvez chargez du dit Dampnable Murtre & autres cas dessus touches,

Si donnons en Mandement a, noz amez & fealx Conseillers, les Gens de nostre dit Parlement, & a tous noz autres Justiciers & Officers, ou a leurs Lieuxtenantz, & a chascun d'eulx, sicome a Lui apartendra, que, au regart des dites Conclusions & Poursuite des diz Complaignans, & de nostre dit Procureur, ilz & chascun d'eulx, en sa Jurisdiction, facent & administrent Justice aux Parties, & Procedent contre les diz Coulpables, par voye extraordinaire, se mestier est, & tout ainsi que le cas le requeroit, & en administrent diligenment aus diz Complaignans, sur les Choses dessusdites, & leur circonstances & dependences, bon & brief acomplissement de Justice.

En Tesmoing de ce nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne a *Paris* le xxiij Jour de Decembre, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Vynt, & de nostre Regne le xli.

Par le Roy en son Conseil.

MILET.

Sub Sigillo magno Cera flavea expresso.

De Permutatione.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 6.

REX *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ de Gournay Salutem,

Cùm Magister *Stephanus de Rademare*, Canonicus Prebendatus in

Ann. D. in Ecclesia vestra prædicta, & *Johannes Isore*, Capellanus Capel-
1421. lanix Sanctæ Katerinæ in Ecclesia de Montmartre prope Parisius
Hen. 5. intendant, ut asserunt, Beneficia sua prædicta adinvicem canonicè permutare,

Nos Præbendam prædictam, in Ecclesia vestra prædicta, præ-
fato *Johanni*, ex causa hujusmodi Permutationis * faciendæ, cum
• X. 36. suis Juribus & Pertinentiis universis, Conferimus & Donamus,

Mandantes vobis quatinus ipsum *Johannem*, seu ejus in hac parte Procuratorem, in Corporalem Possessionem Præbendæ prædictæ, ex causa prædicta, ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, ipsumque recipiatis in Canonicum & Fratrem, Stallum in Choro & Locum in Capitulo, prout moris est, assignantes eidem,

Necnon ipsum *Johannem* Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis quibuscumque uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, primo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Confirmationibus.

Pro Ecclesia de Belbec.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1421. INSPEXIMUS quandam Cartam, recolendæ memoriæ, *H.*
An 8. quondam *Regis Angliæ*, Nobilis Progenitoris nostri, factam in
H. 5. hæc verba,
Norm. 8.
H. 5. *H. Rex Angliæ*, Dux Normanniæ, Aquitaniæ, & Comes An-
p.3.m.11. degaviæ, omnibus Fidelibus suis, Salutem.

SCIATIS me *Dedisse* & *Confirmasse* Deo & Ecclesiæ de *Belbec* & Monachis ibidem Deo Servientibus, &c.

Nos autem, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Decimo Die Januarii.

Per ipsum Regem ad relationem Magni Concilii.

Pro Domu Leprosorum Falesiæ.

Ibid. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
m. 21. INSPEXIMUS Literas Patentes *Philippi* quondam *Regis Franciæ*, Progenitoris nostri, in hæc verba,

Philippus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*,

Noverint universi, præsentes pariter & futuri, quòd Nos, intuitu Dei, & ob Remedium Animæ nostræ, *Dedimus* & *Concessimus Domui Leprosorum* Falesiæ, &c.

Nos autem Cartas, &c.

Dat. ut supra xij die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Conventu Sancti Albini juxta Gornaiam.

Ibid. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
m. 23. INSPEXIMUS quandam Cartam, celebris memoriæ, Domini *Philippi*, quondam *Regis Francorum*, Nobilis Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

Philippus, Dei Gratiâ, *Francorum Rex*,

Notum facimus universis, tàm præsentibus, quàm futuris, quòd *Nos*, Divini Amoris intuitu, & pro Nostro & *Johannæ Reginæ Franciæ* carissimæ Consortis nostræ Remedio Animarum, Præsentium Tenore, *Concedimus* & *Donamus*, dilectis nobis in Christo, *Priorissæ & Conventui* Sancti Albini juxta Gornaium Arpentum Bosci, &c.

Nos autem, &c.

Teste ut supra, vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

• X. 37. * *Pro Thesauro Beatæ Mariæ juxta Baudemontem.*

Ann. D. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1421. INSPEXIMUS quandam Cartam, inclitæ recordationis *Ludo-*
An. 8. *vici*, quondam *Francorum Regis*, Nobilis Progenitoris nostri, in
H. 5. hæc verba,
Ibidem.
m. 13. *Ludowicus*, Dei Gratia, *Francorum Rex*,

Notum facimus quòd,

Cùm karissima Domina Mater nostra *B. Franciæ Regina* illustris, ob Remedium Animarum, claræ memoriæ, *Ludovici*, quondam *Regis Franciæ* illustris karissimi Genitoris nostri, Suæ, & Nostræ, & Antecessorum suorum & nostrorum, de Voluntate & Assensu nostro *Dederit* & *Concesserit Monialibus Cisterciensis* Ordinis Servientibus & beatæ Mariæ in loco qui dicitur Thesaurus beatæ Mariæ sito juxta Baudemontem, inter Gisorcium & Vernonem, &c.

Nos autem, &c. Ann. D.
Dat. ut supra decimo Die Februarii. 1421.
Hen. 5.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

Pro Ecclesia Sanctæ Mariæ de Gornaio.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ibid.
INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes *G.* quondam *Comitis* m. 10.
Mellenti, & *A. Comitissæ Uxoris ejus*, factas in hæc verba,

Notum sit omnibus, tàm præsentibus, quàm futuris, quòd ego *G. Comes Mellenti* & *A. Comitissa* Uxor mea, Dedimus & in perpetuam Eleemosinam Firmavimus, pro Salute nostra, in Filiorum nostrorum, & Amicorum, tàm Vivorum, quàm Defunctorum, *Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Gornaio* & Monachis ibidem, &c.

Nos autem, &c.

Teste ut supra, vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Ecclesia Beatæ Mariæ & Sancti Johannis Baptistæ apud Goislamfontanam.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ibid.
INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes *Hugonis de Gornaio*, m. 16.
factas in hæc verba,

Hugo de Gornaio omnibus Fidelibus, tàm futuris, quàm præsentibus, Salutem.

Notum volo fieri universis quòd *Ego* & *Milessenda Uxor mea Construxerimus Ecclesiam beatæ Dei Genitricis Mariæ* & *Sancti Johannis Baptistæ* apud Goillamfontanam juxta Alnetum, qui est secus Rivulum qui vocatur Clarus Rivus, &c.

Nos autem, &c.

Dat. ut supra decimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

Pro Ecclesia Sanctæ Trinitatis de Monte Rothomagensi.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem. Ibidem.
INSPEXIMUS quandam Cartam, celebris memoriæ, *Henrici* quondam *Regis*, *Angliæ*, incliti Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

H. Rex Angliæ Archiepiscopo Rothomagensi, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Baronibus, & omnibus Fidelibus suis totius Normanniæ, Salutem.

* Sciatis quia Dedi & Concessi Deo & *Ecclesiæ Sanctæ Trini-* • X.
tatis de Monte Rothomagensi, & Abbati & Monachis in ea Deo 38.
famulantibus, &c.

Nos autem, &c.

Teste ut supra vicesimo die Februarii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

Pro Domu Dei de Vernone.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ibid.
INSPEXIMUS Cartam, recolendæ memoriæ, *Philippi*, quon- m. 14.
dam *Francorum Regis*, Nobilis Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

Philippus, Dei Gratiâ, *Franciæ & Navarræ Rex*,

Notum facimus universis, præsentibus & futuris, quòd *Nos*, proprio motu ducti, *Capellaniam Castri nostri de Valle Rodolii*, cum omnibus & singulis Redditibus, Proventibus, & Emolumentis, pertinentibus ad eandem, *Priorissæ & Conventui* Domûs Dei de Vernone, Præsentium tenore concedimus, &c.

Nos autem, &c.

Dat. ut supra xx die Februarii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

Pro Abbatia Beatæ Mariæ Regalis Montis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS Cartam, recolendæ memoriæ, *Ludovici*, quon- Ibid.
dam *Regis Franciæ*, Nobilis Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

In Nomine Sanctæ & Individuæ Trinitatis, *Amen*.

Ludovicus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*,

Noverint universi, præsentes pariter & futuri, quòd Nos *Abbatiæ nostræ beatæ Mariæ Regalis Montis*, & Monachis ibidem Deo servientibus, &c.

Ann. D. 1421. Hen. 5. Nos autem Cartam, &c.
Dat. ut supra xx die Febr.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

Pro Ecclesia Beatæ Mariæ de Medunta.

Ibid. m. 5. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes *Ludovici* Filii *Regis Franciæ*, quondam Comitis Ebroicensis, factas in hæc verba,

Nos, *Ludovicus*, *Regis Franciæ* Filius, *Comes Ebroicensis*,
Notum facimus universis, præsentes Literas inspecturis, quòd,
Cùm, claræ Memoriæ, *Margareta*, quondam carissima Consors nostra, in suo Testamento, seu suâ Ultimâ Voluntate, Legaverit, inter alia, *Ecclesiæ beatæ Mariæ de Medunta*, *&c.*

Nos autem omnia, &c.
Dat. ut supra primo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Nostre Damme deu Val Guion.

Ibid. m. 16. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS quandam Antiquam Scripturam, Sigillo carentem, Patentem quondam *Ludovici Francorum Regis* Progenitoris nostri ut apparuit, cujus Transcriptum in quodam antiquo Indice, Sigillo Ballivatûs de Caen Sigillato, incorporatum similiter *Vidimus*, quæ formam subsequentem continet in hæc verba,

• X. 39. • *Ludovicus*, Dei gratiâ, *Francorum Rex*,
Notum facimus universis, præsentes Literas inspecturis, quòd *Nos* Literas quandam *Guidonis de Malo Vicino*, in Gallico scriptas, de verbo ad verbum *Vidimus* in hac formâ,

Je *Guis Mauvesins* fais savoir a tous ceaus, qui verront ces Lettres, que Je Lais a *nostre Dame deu Val Guion* en pure & perpetuel, &c.

Nos autem dona, &c.
Dat. ut supra duodecimo die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

Pro Monachis de Valle Sanctæ Mariæ versus Pontesiam.

Ibid. m. 4. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS quandam Cartam, recolendæ memoriæ, *Henrici*, quondam *Regis Angliæ*, incliti Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

H. Rex Angliæ, Dux Normanniæ & Aquitanniæ, & Comes Andegaviæ, omnibus Justiciariis, & Vicecomitibus, & Ministris, Fidelibus suis, Salutem.
Præcipio quòd omnes Res Monachorum de *Valle Sanctæ Mariæ* versus Pontesiam, quas Homines eorum, &c.

Nos autem, &c.
Dat. ut supra duodecimo die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

De Archidiaconatu Dato.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 4. REX *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Bajocensis, seu Vicariis in Spiritualibus ibidem, Sede vacante, Salutem.
Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Archidiaconatum Oximensem, in Ecclesia prædictâ nunc liberum & vacantem, & in manibus nostris JURE REGALIÆ existentem,
Cujus quidem Archidiaconatûs, sic vacantis, Collatio & omnimoda Dispositio nobis noscuntur pertinere,
Dilecto Nobis Magistro *Henrico Grenffels*, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus & Donamus*,
Mandantes quatinus ipsum *Henricum* in Archidiaconatu recipiatis, ac ipsum, seu ejus in hac parte Procuratorem, in corporalem, &c. prout moris est, eidem assignantes,
Necnon eundem *Henricum* Obventionibus, &c. Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo tertio die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Sacramento facto.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 4. d. REX, dilectis & fidelibus suis, Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis Ducatûs nostri Normanniæ quibuscumque, Salutem.

Notum vobis quòd, dilectus Nobis in Christo, *Galfridus de Beauvais*, Abbas Monasterii Sancti Martini de Seez, Sacramentum Fidelitatis (ad quod, ratione Temporalium dicti Monasterii, infra Ducatum nostrum prædictum existentium, Nobis tenebatur) fecit & præstitit,
Ad quod quidem Sacramentum eundem Abbatem recepimus & admisimus, nostro & alieno Jure salvo,
Vobis & cuilibet vestrûm Mandantes nè prædictum Abbatem, prætextu dictæ Fidelitatis Sacramenti nobis non præstiti, in præfata Abbatia, nec in ejusdem pertinentiis quibuscumque perturbetis aut inquietis, vel perturbari, molestari, seu inquietari permittatis a quocumque,
• Set, si prædicta Abbatia vel aliquid ejusdem sit ad hoc impedita, id Abbati antedicto deliberetis, seu deliberari faciatis indilatè. • X. 40.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo quarto die Januarii.

Consimiles Literas Regis habet Abbas Monasterii Sancti Thaurini d'Evreux.

Teste ut supra.

Pro Katerina Ducissa in Bavaria.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 10.
Humilis & devota Petitio, carissimæ Consanguineæ nostræ, *Katerinæ in Bavaria Ducissæ*, pridem nobis porrecta, suppliciter continebat,
Quod eadem Consanguinea nostra, ante felicem nostrum Conquestum, nonnulla Terras, Redditus, & Dominia, magni Valoris Annui, tenebat in Ducatu nostro Normanniæ, de quibus percipere solebat peramplos Proventus Annuos ad sui Statûs exigentiam & Sustentationem oportunam,
Quibus, a tempore dicti Conquestûs nostri citra, se destitutam fuisse conqueritur, in sui Statûs antedicti Deminutionem perquàm gravem & Detrimentum,
Super quo sibi de Remedio provideri igitur supplicaverat oportuno,
Nos igitur, præter Præmissorum Electivam seriem, attendentes præclaram Generis Nobilitatem, quam præfata Consanguinea nostra ab inclitorum Progenitorum nostrorum Domûs Franciæ Regiâ stirpe contraxit, quam & ipsa, suorum insigni Venustate Morum & multipharîis Virtutum Titulis illustrata, decorat & attollit, horum consideratione eidem Consanguineæ nostræ, de Gratia nostra speciali, duximus Providendum, quòd Ipsa de Proventibus Ducatûs nostri prædicti, singulis Annis, per manus Thesaurarii nostri Normanniæ, percipiet Summam Duorum Milium Librarum Turonensium, ad Quatuor Anni Terminos usuales; videlicet,
Paschæ,
Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ,
Sancti Remigii,
Et Natalis Domini;
Videlicet, ad quemlibet prædictorum Terminorum, Quingentas Libras Turonenses, donec super quibusdam suis Requestis, Nobis factis, eidem aliter duxerimus Ordinandum,
Quamobrem districtè Præcipimus & Mandamus, dilecto Nobis, *Willielmo Alyngton*, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Generali Thesaurario nostro Normanniæ cuicumque qui pro tempore fuerit, ac etiam, dilectis & fidelibus nostris, Gentibus Compotorum nostrorum Cadomensium, quòd sæpius memoratæ Consanguineæ nostræ, seu ejus certo Attornato, solvant, seu solvi de cætero faciant, supradictam Summam Duorum Milium Librarum Turonensium, annuatim, ad Quatuor Anni Terminos supramemoratos, ad quemlibet ipsorum Terminorum, Quingentas Libras Turonenses,
Ipsam faciendo dicti Decreti nostri seu Concessionis effectu gaudere,
Et per Traditionem Præsentium, seu *Vidimus* earumdem, sub Sigillo Regio, pro primâ vice dumtaxat, unâ cum Quietantia sufficienti sæpememoratæ Consanguineæ nostræ, quicquid sibi solutum fuerit, supradictæ Provisionis vel Concessionis causâ, admittetur ad Compota prædicti Thesaurarii nostri Generalis, & defalcabitur seu deducetur de Receptâ ipsius, ubicumque opus erit, sine difficultate quacumque.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo quarto die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Præbendis Datis.

JOhannes *Gernasir* Clericus, Magister in Artibus, habet Literas Regis de Collatione ad Canonicatum & Præbendam de Vendis in Ecclesia Cathedrali Bajocensi, vacantes per Mortem Magistri *Johannis de Crepone*, ultimi Possessoris eorumdem, & in Manibus Regis JURE REGALIÆ existentes, &c. ut in formâ; Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm 8. H. 5. p. 3. m. 28.
• Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ, seu Vicariis in Spiritualibus ibidem Sede vacante. • X. 41.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo sexto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Magister *Dionysius Gastinel*, Magister in Artibus & in utroque Jure Ibid.

Ann. D. 1421. Hen. 5. Jure Licentiatus, habet consimiles Literas de Collatione ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesia Collegiata beatæ Mariæ Rotunde Rothomagensi, vacantes per Obitum Domini *Jacobi de Boscobelerts*, & in Manibus Regis pleno Jure existentes, &c.

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ.

Ibid. *Johannes Bosseti*, Magister in Artibus & Licentiatus in Decretis, habet Literas Regis de Collatione ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesia Collegiata de Medunta, quos nuper optinebat *Hugo de Bonsoulas* ultimus Possessor ejusdem, nunc Liberos & vacantes, & in Manibus Regis pleno Jure existentes, &c.

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ.

In cujus, &c.

Ibid. m. 16. *Nicholaus Pitemen* Capellanus habet Literas Regis de Collatione ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesia prædicta, per Mortem Magistri *Michaelis Regier* nunc liberos & vacantes, &c.

Ibid. m. 19. *Philippus de Nouvel* Diaconus habet Literas Regis de Præsentatione ad Præbendam Sancti Sepulcri Rothomagi, quam nuper optinebat Dominus *Johannes Loste* ultimus Possessor ejusdem, vacantem ad præsens per ipsius Obitum, & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis*, ipso Archiepiscopo in Remotis agente.

Ibid. m. 13. Magister *Nicholaus Caval*, Licenciatus in Legibus & Bacallarius in Decretis, habet Literas Regis de Collatione ad Canonicatum & Præbendam, quos nuper optinebat in Ecclesia Collegiata de Mortaing Magister *Thomas Mantaint*, per Assecutionem alterius Beneficii in eadem Ecclesia, nunc liberos & vacantes, & in Manibus nostris pleno Jure existentes ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo Ecclesiæ Collegiatæ de Mortaing.*

Consimiles Literas habent subscripti, mutatis mutandis; videlicet,

Ibid. Magister *Thomas Mantaint*, in utroque Jure Licenciatus, de Cantoria & Canonicatu in Ecclesiâ Collegiatâ de Mortaing, per Mortem Magistri *Heberti Carbonnel*, ultimi Possessoris eorumdem, nunc liberos & vacantes, & in Manibus Regis pleno Jure existentes, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Ibid. m. 3. Magister *Johannes Guarini*, Magister in Artibus & Doctor in Decretis, ac in Facultate Decretorum Regens Parisius, habet Literas Regis de Collatione ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesiâ beatæ Mariæ de Pissiaco, per Mortem Magistri *Roberti Vaste*, ultimi Possessoris eorumdem, nunc liberos & vacantes, & in Manibus Regis pleno Jure existentes, &c.

Et diriguntur Literæ illæ *Capitulo & Canonicis* Ecclesiæ prædictæ.

Confirmatio Appunctuamenti inter Regem & Dominos de le Breto & de Sancta Basilia.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 14.

REX, universis Christi Fidelibus, has Litteras nostras inspecturis, Salutem.

Noverit universitas vestra nos Vidisse, Legisse, & Intellexisse, LITTERAS cujusdam APPUNCTUAMENTI,

Inter certos Commissarios & Deputatos nostros, ex parte unâ, ac quosdam Nuncios, Procuratores, ac Deputatos carissimi Consanguinei nostri *Karoli Domini de la Breto*, & *Francisci Domini de Sancta* BASILIA & de Piso, ex parte alterâ, INITI, FACTI, & CONCORDATI,

Quarum quidem Litterarum Tenor, de verbo in verbum, sequitur in hunc modum,

* X. 42. UNIVERSIS, præsentes Literas * inspecturis, Nos *Johannes Seint Jon* Miles Major Burdegaliæ, & *Willielmus Alnewyk* Legum Doctor, Salutem in omnium Salvatore.

Litteras, metuendissimi Domini nostri, *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ, Hæredis & Regentis Regni Franciæ*, & *Domini Herberniæ*, nuper recepimus in hæc verba,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ, Hæres & Regens Regni Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

De fidelitate, & circumspectionis industriâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Domini *Johannis Seint Jon* Majoris Civitatis nostræ Burdegaliæ, & Magistri *Willielmi Alnewyk* Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Ad Conveniendum, Tractandum, & Concludendum,

Cum, egregiis & circumspectis Viris, Domino *Johanne Feriolo* Domino de Tonex Milite, & Magistro *Petro de Sanbaverra* in Legibus Bacalario, Procuratoribus, Attornatis, Deputatis, seu Nunciis, Magnificorum Virorum, Domini *Karoli Domini de Lebreto*, & Domini *Francisci Domini de Sanctâ Basiliâ* & de Piso,

De & super quibusdam Articulis & Petitionibus, per ipsos, ad finem ut ad nostram veniant & recipiantur veram Obedientiam, nobis ministratis & factis, cum eorum Incidentibus, emergentibus, dependentibus, & connexis, Juramentaque, ad Sancta Dei Evangelia, ab eisdem Procuratoribus, ad coroborationem & observationem in ea parte concludendorum, Petendum & Recipiendum,

Ann. D. 1421. Hen. 5. Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum quæ in Præmissis, vel circa ea necessaria fuerint & quomodolibet oportuna, etiam si talia forent quæ Mandatum exigant quantumcumque speciale,

Ipsos, *Dominum Seint Jon*, & Magistrum *Willielmum*, nostros legitimos Procuratores, Negotiorum Gestores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Creamus, & Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Promittentes, bonâ fide, & in verbo Regio, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum atque Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictos Commissarios nostros Actum, Gestum, Tractatum, & Conclusum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Castrum nostrum Rothomagi*, quinto die Januarii, Anno Regni nostri octavo.

Quarum Auctoritate Litterarum, nobiscum præfatis Procuratoribus & Nunciis conferentibus, post Tractatus & Colloquia nostra mutua, inter Nos & Procuratores seu Nuncios supradictos, Conclusum extitit in eum qui sequitur modum,

INPRIMIS, quòd dicti, *Karolus Dominus de le Breto*, & *Franciscus de la Breto Dominus de Sancta Basilia* & de Piso, Renunciabunt expressè Appellationi, interpositæ olim per Dominum *Arnardum Amaneum*, *Dominum pro tunc de le Breto*, Avum antedicti *Domini Karoli*, & Avunculum prædicti *Domini Francisci*, a Serenissimo quondam Principe *Edwardo Principe Walliæ*, Primogenito, recolendæ memoriæ, *Edwardi*, dudum *Regis Angliæ*, tanquam Locumtenente ejusdem in Ducatu Aquitanniæ, & omni dictæ Appellationis Beneficio ac Adhærentiæ cuicumque ejusdem.

ITEM, quòd dicti Domini *Karolus* & *Franciscus*, ac eorum Hæredes & Successores quicumque in dicto Ducatu, Obedientes & Fideles erunt, Serenissimo Principi, *Henrico*, Dei Gratia, *Regi Angliæ*, Duci Aquitanniæ, & ejus Hæredibus & Successoribus Ducibus Aquitanniæ quibuscumque.

ITEM, quòd dicti Domini *Karolus* & *Franciscus*, Domini prædicti, facient, & præstabunt *dicto Domino Regi*, ut Duci Aquitanniæ, Homagium etiam Ligeum; cum Protestatione tamen quòd, si, in præstatione hujusmodi Homagii, ultra, contra, vel præter formam Prædecessorum suorum, ultra, præter, & contra Jus & Usum dicti Ducatûs Consuetudinem vel Statutum, in dicto Homagio interclusum vel adjunctum fuerit aliquid, pro non incluso vel adjuncto habeatur, ac si non esset adjunctum vel inclusum: Et, si, ultra hujusmodi sic præstandum Homagium, *præfato Domino Regi* aliquid facere teneantur, illud eidem Regi & præstare habeant, cùm ad hoc fuerint requisiti, seu requisitus aliquis eorumdem.

ITEM, quòd *præfatus Dominus noster Rex*, *Dominos*, *Karolum* & *Franciscum*, prædictos, & alios de eorum Domibus, Hospitiis, Dominiis, ac Partibus propriis, Subscriptos & Subditos, cùm ad consimilem venerint Obedientiam * (Exceptis inferiùs exceptatis) * X. 43. gratanter ad hujusmodi suam Obedientiam recipiet & recipi faciet, ac ipsos, ut suos Fideles Homines, benivolè pertractabit, & contra Violentias quascumque, ut tenetur, defendet.

ITEM, quòd *Dominus Rex* Remittet dictis *Dominis de le Breto*, & *de Sancta Basilia*, modernis, & Domino *Johanni Feryol* Domino de Tonex Militi, omnia & Singula per ipsos, aut eorum Progenitores, citra tempus memoratæ Appellationis, facta & commissa; Ita quòd sint abolita, ac si nunquam fuissent commissa:

Salvo semper Jure cujuscumque Tertii quoad Dominia quæcumque, quæ habet & possidet, seu habere & possidere debet de præsenti.

Proviso etiam quòd *Dominus noster Rex*, per hujusmodi Abolitionem, super Mille Libris Sterlingorum, petitis per Dominum *Karolum Dominum de le Breta*, nullum patiatur Præjudicium, nec *Dominus de le Breto* Commodum reportet in aliquo vel Juvamen.

ITEM, quòd de Omnibus & Singulis Privilegiis, Franchesiis, & Libertatibus, quæ & quas *præfati Domini*, aut eorum Prædecessores & Subditi, ante tempus supradictæ Appellationis, habuerunt, & quibus ante tempus prædictum usi fuerint & gavisi (quibus de Jure & Consuetudine gaudere debent) eisdem fieri faciet Justitiæ complementum.

ITEM, quòd *Dominus Rex* Restituet præfatis *Karolo* & *Francisco*, Dominis antedictis, Omnia Terras, Redditus, Possessiones, & Dominia existentia in manibus suis (nulli alteri per prius Donata) quæ ad ipsos spectare debent de Jure, & quæ interius continentur, *& si quæ, sive alia* (exceptâ Summâ Mille Librarum antedictâ) *& suis* dabit Litteris in Mandatis Senescallo suo Aquitanniæ ut, receptis Litteris ipsorum *Dominorum de le Breto*, & *de Sanctâ Basiliâ*, super omnibus & singulis præsentibus, per eorum Deputatos & Procuratores gestis & conclusis, Ratificatoriis, necnon & aliis, super hujusmodi Homagii & Fidelitatis præstatione Testimonialibus, sub eorum Sigillis sigillatis, ad realiter Restituendum & Liberandum ipsis Dominis Omnia Terras, Redditus, Possessiones, & Dominia antedicta.

ITEM, quòd *Dominus Rex* tractabit cum Domino *Johanne Tiptoft*, Senescallo suo Aquitanniæ, & eidem, pro Terris, Redditibus, ac Dominiis infrascriptis, quæ fuerunt Dominorum *de le Breto*, & *de Sanctâ Basiliâ* in manibus dicti Senescalli existentibus, pro eisdem Recompensabit; & citra Festum Paschæ, quod erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Secundo, eadem *dictis Dominis* Restitui faciet, & breviùs si fieri poterit; Ita quòd *Dominus noster Rex* Senescallo suo Aquitanniæ dabit, per suas Patentes Litteras, Potestatem, Auctoritatem, & Man-

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Mandatum admittendi quoscumque, de Domibus & Hospitiis dictorum Dominorum, infrascriptos, & alios, & eorum Subditos, ad Obedientiam præfati Domini nostri Regis venire volentes,

Ac ipsos & eorum Homagium & Fidelitatem Recipiendi,

Ac ipsis (salvo semper Jure Tertii quoad Terras Possessiones & Dominia commissa quæcumque citra tempus Appellationis antedictæ) Remittendi & Abolendi,

Ipsasque Terras, Possessiones, atque Dominia quæ ipsorum fuerant, citra tempus Appellationis sæpedictæ, in manibus *Domini nostri Regis* existentia, & nulli alteri Concessa vel Donata, quæ de Jure habere debent, Tradendi ad perpetuum;

Dumtamen ad hoc venerint citra Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum:

His verò qui adhuc superstites sub Obedientia *Domini Regis* aut suorum Prædecessorum fuerunt, vel Sacramentum Fidelitatis eidem seu eidem præstiterunt, post tempus Appellationis prædictæ, & postea rebellarunt (quos suæ Gratiæ reservat Regia Celsitudo) duntaxat exceptis.

Item, quòd præfati *Domini de le Breto, & de Sancta Basilia*, Omnia Loca, Terras, Possessiones, & Dominia dicti Domini nostri Regis (siquæ ipsi, aut Personæ de eorum Domibus, Hospitiis, & Alligantiis susceptis, aut eorum Subditi teneant vel possideant) *præfato Domino nostro Regi* restituant, & restitui faciant, infra Duos Menses, a tempore Requisitionis, conjunctim vel divisim faciendæ,

Item, quòd *dictus Dominus noster Rex* in Tractatu suo, quem habet de præsenti cum *Duce Burboniæ*, faciet dictum Dominum *de le Breto* includi, ad finem quòd Castra & Dominia ipsa, absque impedimento *dicti Ducis* & suorum, teneat & gaudeat eisdem pacincè, prout gaudet de præsenti: Et, si contingat dictum Tractatum nullum (quod absit) sortiri effectum, quòd *Dominus Rex* erga eundem *Dominum de le Breto* habebit respectum pro Recompensâ sibi faciendâ.

Item, quòd Castra & Dominia quæcumque ipsius *Domini de le* * X. 44.
Breto, per *Dominum nostrum Regem*, ad usum * Patris sui de Francià vel suum conquærenda, in Ducatu Bituriæ, idem *Dominus noster Rex* dicto Domino Restitui faciet; &, si acquisita non fuerint, pro eis Recompensabit: Expensas tamen, circa eorum Custodiam, interim per *Dominum nostrum Regem* forsitan faciendas *dictus Dominus de le Breto* supportabit.

Item, quòd Petitio de Summâ, sive Annuo Redditu, Mille Librarum Sterlingorum, facta ex parte *Domini de le Breto*, maneat & sit in suspenso quousque *Dominus noster Rex*, aut alius de Sanguine suo, veniat ad Partes Aquitanniæ, & quòd tunc *Dominus noster Rex*, aut ille alius de sanguine suo prædicto, de Summâ ipsâ debitè ordinabit & dicet suum intentum.

Item, quòd super *Captalatu* de Buchz, & de Loco de Bayrez petitis per dictum *Dominum de le Breto*, *Dominus noster Rex* fieri faciet Justitiæ complementum, Summariè & de plano, secundum Leges & Consuetudines Patriæ Ducatûs sui Aquitanniæ.

Item, quòd super Dominio, Terris, & Redditibus de Logueryan, petitis per eundem *Dominum de le Breto*, *Dominus noster Rex*, modo proximò articulato, necnon quoad Omnia & Singula, per eosdem Dominos Petita, & per Dominum nostrum Regem Donata vel non Donata, faciet & fieri faciet eisdem Justitiæ complementum, secundum Leges & Consuetudines Patriæ Ducatûs sui Aquitanniæ.

Isti sunt proprii Parentes & Alliati Domûs *de le Breto*, pro quibus præcisè de præsenti petitur Restitutio,

Dominus de Tonex,
Dominus *Bernardus Fairan*,
Jacobus Farran,
Dominus *Amanenus de Lane*,
Filius & Filiæ *Agnotinæ de le Breto*,
Dominus *de Podio Pardino*,
Johannes de le Breto Dominus de la Mon Joye,
Johannes de Monte Dominus de Castronovo de Maines,
Dominus *Johannes de Guto* Licentiatus in Decretis,
Hugotus de le Borre,
Amanenus de Podio,
Guillermus Ard. de Lopiaco,
Galhardus de Podio,
Galhardus de Brosseux,
Arnardus de le Loberie,
Augerius de Podio,
Ludovicus de Noalhan, Domin *de Lissa*,
Petrus de Lesgorio,
Juo de Podio.

Sequuntur ea quæ *Rex* tenet ad manum suam quæ spectant ad Dominum *de le Breto* ut asseritur,

Primò, *locus de Gamardâ, cum Parochiâ de Poartino:*

Ecclesia de Nunbaste, Ecclesia de Lesperono, cum Parochianis

Locus de Ricus:
Locus de Podio Normando:
Locus de Hoyergane:
Omnia quæ pertinent Vicecomitatui de Tartasio in Civitate & Diœcese Burdegaliæ;
Locum etiam de Bertulli tenetur Rex *Restituere* Domino de le Breto *cum suis pertinentiis.*

Item, quòd *Dominus Rex*, dictis *Dominis*, *Karolo & Francisco*, hoc petentibus, dabit, aut dari mandabit, suas Litteras Patentes, Testimoniales de & super Obedientiæ & Homagii Receptione, Abolitione, & Restitutione prædictis; Maritima Marensin, Locus de Farma, tenentur a Senescallo Aquitanniæ, competentia dicto *Domino de le Breto*. Ann D. 1421. Hen. 5.

Sequuntur ea quæ pertinent *Domino de Sanctâ Basiliâ*, quæ tenet etiam Senescallus Aquitanniæ,

Guiosse,
Senhaux,
Larcina, de Born Baronia & de Brossent,
Et Præpositura de Munisono,
Locus Derbefavore,
Baronia D'auribec in parte,
Baronia de Pontoux.

Quæ omnia & singula *dictum Dominum nostrum Regem*, quatenus ipsum concernunt, plenè & fideliter observaturum, & non venturum in contrarium, Promittimus Nos, *Johannes*, & *Willielmus*, Commissarii supradicti, sub Ypothecâ & Obligatione Omnium & singulorum bonorum suorum, ac secundum omnem Vim & Effectum Potestatis supradictæ, Nobis, ut præfertur, attributæ.

In quorum Omnium & Singulorum Testimonium Præsentibus, super hoc confectis Literis, Sigilla nostra apposuimus.

Datum & Actum *Rothomagi* Sextodecimo die Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo.

* Quod quidem Appunctuamentum, ac omnia & singula, in * X. 45.
dictis Literis contenta, Laudamus, Approbamus, & Ratificamus,

Promittimus, in verbo regio, ac sub Ypothecâ & Obligatione Omnium & Singulorum Bonorum nostrorum, mobilium & immobilium, Nos, Hæredes, & Successores nostros plenè, fideliter, & bonâ fide, absque dolo, fraude, seu malo ingenio, quatenus Nos & Partem nostram concernunt, facturos, impleturos, & observaturos, ac impleri, fieri, & observari facturos, & quod, nullo unquam tempore in Judicio, aut extra Judicium, directè aut indirectè, publicè vel occultè, seu quovis exquisito colore, veniemus in contrarium eorum, aut alicujus eorumdem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Sextodecimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Remissione pro Dominis supradictis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5 p. 3. m. 17.

Cum, inter cætera, quæ, pro parte, dilectorum Consanguineorum nostrorum, *Karoli Domini de le Breto*, & *Francisci Domini de Sanctâ Basiliâ*, & de Pisio, nobis humiliter præsentata, Supplicatio continebat, eisdem duxerimus indulgendum quod omnia & singula adversus Nos, aut, inclitæ recordationis, Progenitores nostros, per eosdem, *Karolum*, & *Franciscum*, aut *Johannem Feriol* Dominum de Toneux, seu Progenitores suos, citra tempus Appellationis, quondam interpositæ per *Arnardum Amaneum*, tunc Dominum de Lebreto, a recolendæ memoriæ, *Edwardo Principe* Primogenito *Edwardi Regis Angliæ* Proavi nostri, & ipsius in Aquitania Locumtenente, Remitteremus, Aboliremus, & Abolita Declararemus, & quòd eosdem, *Karolum*, & *Franciscum*, Restitueremus ad omnia sua Terras, Redditus, & Dominia, in manibus nostris existentia, secundum modum & formam comprehensam in Litteris Appunctuamenti,

Inter *Johannem St. Jon* Majorem Civitatis nostræ Burdegaliæ, & Magistrum *Willielmum Alnewyk* Legum Doctorem, Commissarios nostros, & *Johannem Feriol* Dominum de Tonex Militem, & Magistrum *Petrum de Soubverria* in Legibus Bacalarium, Attornatos, Deputatos, & Nuncios prædictorum Consanguineorum nostrorum, in ea parte confectis,

Quarum Data est Rothomagi Sextadecima die Januarii,

Nos idcirco, volentes universa & singula, in præfatis Litteris comprehensa, quatenus Nos & Partem nostram concernunt, fideliter adimplere, Omnia atque Singula, per dictos, *Karolum*, *Franciscum*, & *Johannem*, Dominos *de le Bret*, *de Sancta Basilia*, & *de Toneux*, suosve Progenitores, qualitercumque Commissa citra tempus Appellationis prædictæ, sic, ut præfertur, interpositæ, Remittimus, Abolemus, & Abolita Declaramus & Censemus perinde ac si nunquam fuissent Commissa;

Salvo semper Jure cujuscumque Tertii, quoad Dominia quæcumque quæ habet & possidet, seu habere & possidere debet, de præsenti:

Proviso etiam quòd Nos, per hujusmodi Abolitionem, super Mille Libris Sterlingorum, petitis per *Karolum Dominum de le Breto*, nullum patiamur præjudicium, nec dictus *Dominus de le Breto* commodum reportet in aliquo vel juvamen.

Et eosdem *Dominos de le Breto*, & *de Sancta Basilia*,

Qui sua sponte Nobis Homagium Ligeum pro eis, & pro omnibus Dominiis & Terris, quæ & quas a Nobis tenent in Ducatu nostro Aquitaniæ, ac Juramentum de PACE FINALI & PERPETUA, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* pridem COMPOSITA, in Omnibus & per Omnia plenè & fideliter OBSERVANDA, tactis Sacrosanctis Evangeliis, præstiterunt,

Præsentium Tenore Restituimus ad Omnia & Singula Terras, Redditus, Possessiones, & Dominia, in manibus nostris existentia (Alteri per prius non Donata) unà cum Loco de Bertull. cum eorum pertinentiis, quæ ad eosdem debeant de Jure spectare, quorum Nomina seu Vocabula in dictis Litteris Appunctuamenti describuntur;

Ex-

Ann. D. 1421. Hen. 5. Exceptâ (videlicet) Summâ Mille Librarum supradictarum, quæ ponitur in suspenso, secundum modum supradictarum Litterarum comprehensum,

Quæ quidem præsens nostra Restitutio, per dilectum & fidelem nostrum Senescallum Aquitaniæ, debet executioni debite, realiter, & de facto demandari.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, xvi die Januarii.

Per ipsum Regem.

---

* X. 46. ** Pro Comite de Foix, super Homagio faciendo.*

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 13. HEnry, &c. a tous ceulx, qui ces Lettres verront ou orront, Salut.

Comme n'aguires, nostre Chier & Ame Cousin, *Jehan Conte de Foix* ait envoie par devers Nous, ses Ambaxadeurs, Messire *Grucien de Gramont* Chivaler, & Maistre *Jehan de Forton*,

Par les quielx Nous ait fait exposer le tresgrant desir, qu'il dit avoir, & parfait Affection au bien de la PAIX, faite entre nostre Treschier *Pere de France* & *Nous*,

Et aussi de soy emploier au Service du dit Beau Pere & de Nous,

Et plusieurs autres Matiers & Choses, a plain par yceulx Ambaxadeurs a Nous desclarrez,

Entre les quelles ait este faite mencion de l'Ommage de la Seigneurie de Biarne, le quel Hommage Nous disons a Nous appartener a cause de nostre Duchie de Guienne,

Savoir faisons que, apres plusieurs Communicacions sur ce euez, finablement avons Voulu & Ottroye, Voulons & Ottroyons, ce qui s'ensuit; C'est assavoir,

Que il sera veu se nostre *dit Cousin de Foix* est tenu de faire Hommage, & de ce en sera fait ce qu'il appertendra par Raison & Justice, & que Nous procederons sur ce par voies Justes & Raisonnables, & non par Voyes de Fait, si non que nostre dit *Cousin le Foix* Refusast les Voyes de Justice,

Les quelles Choses Nous avons Promis, & Promettons, en Parolles de Roy, sans fraude & male engin, tenir ferme sans enfraindre.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne a *Rouen*, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Vingt, le xvij Jour de Janiver.

Pro Arthuro de Britannia, de non se armando contra Fratrem.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 25. REX universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Cùm, a paucis citra diebus, carissimo Consanguineo nostro, *Arturo de Britannia*, Prisonario nostro, Elargitionem a Carceribus hinc usque ad Festum Sancti Michaelis Archangeli proximò venturum, & ab ipso Termino Festum Sancti Michaelis usque ad alium Terminum ejusdem Festi, Anno revoluto, quod erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo secundo,

Sub certis Securitatibus, Obligationibus, Modo, & Formâ, Conditionibus, & Juramentis, super hujusmodi Elargitione suâ, tàm a Locumtenente & Baronibus Britanniæ, per ipsorum Commissarios & Procuratores, procuratoriis eorum nominibus, quàm etiam ab ipsis Commissariis & Procuratoribus, eorum nominibus propriis, factis & præstitis, necnon per carissimum Fratrem nostrum, *Johannem Ducem Britanniæ*, ac subsequenter per *ipsum Arturum* Consanguineum nostrum, sub Signis suis manualibus & Sigillis, ratificatis & approbatis,

Prout ex Tenoribus Litterarum ipsorum Locumtenentis & Baronum, necnon Commissariorum & Procuratorum eorumdem, & subsequenter ipsius Fratris nostri Ducis Britanniæ, ac dicti Arturi liquet manifestè,

Ac insuper, eidem Consanguineo nostro *Arturo* Gratiam ampliorem impendentes, dummodo contenta in Obligatione sua hujusmodi, dictâ Elargitione suâ durante, plenariè adimpleat, ac observet omnia & singula in Tractatu suæ Elargitionis concordata & conclusa, sibi Concesserimus Expeditionem a dictis Carceribus plenariam pariter atque liberam absque Financiâ qualicumque,

Incipiendo præfatam Liberationem a die dictæ Elargitionis finiendæ dicto Termino Festi Sancti Michaelis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo secundo, ut præfertur,

Deindeque supplicaverit Nobis idem *Consanguineus noster* quòd, si aliquibus occasionibus seu causis contingeret (quod absit) in futurum præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ*, & *Nos*, aut alterum nostrûm, seu Hæredes, & Successores nostri Regis Angliæ,

* X. 47. Hæredis & * Regentis Regni Franciæ, aliquam habere Displicentiam in præfatum Fratrem nostrum *Ducem Britanniæ*, & ob hoc Guerram eidem Duci infra Ducatum suum Britanniæ inferre, quatenus nobis placeret *ipsum Arturum* habere excusatum de se non Armando in ipsâ Guerrâ, & quòd in aliis agendis ipsius Patris nostri, & nostris, seu Hæredum & Successorum nostri Regis Angliæ, Hæredis & Regentis Regni Franciæ, eum volumus interim occupare,

Notum facimus quòd Nos, pensato affectu Fraterno, quem inter *Ducem* & *Arturum*, Fratres Germanos & Naturales, ipsa Sanguinis Propinquitas indicit, necnon certis aliis de causis rationabilibus, Nos moventibus in hac parte, *eidem Arturo* Annuimus & Consensimus, Concedimus & Consentimus, per Præsentes, quòd *idem Arturus* habeatur a Nobis Excusatus de se non Armando pro dicto *Patre nostro*, & *Nobis*, seu altero nostrum, adversus *prædictum Ducem*, in casu quo idem Pater noster & Nos, futuris temporibus, Guerram noverimus eidem Fratri nostro Duci in Ducatu suo Britanniæ supradicto, Ann. D. 1421. Hen. 5.

Ita tamen quod *eundem Ducem Britanniæ*, Fratrem suum, seu Hæredes, & Successores ejusdem, *idem Arturus* in dictâ Guerrâ non juvet, nec eisdem aliquo modo assistat, etiam Consilio, Auxilio, vel Favore,

Et quòd in ipso Casu teneatur se alibi divertere, & intendere Servitiis, Obsequiis, & Mandatis dicti *Patris nostri*, & nostri *Henrici Regis* supradicti, ac Hæredum nostrorum supradictorum;

Securitatibus, Obligationibus, Promissionibus, Juramentis omnibus aliis & singulis, pro parte *ipsius Arturi* Nobis, ut præfertur, factis, in suis robore & vigore duraturis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo septimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Libertatibus Villæ Cadomo Concessis.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.

Pro parte, dilectorum & fidelium nostrorum, Burgensium, 1421.
Incolarum, & Inhabitantium Villæ nostræ de Cadomo, Ducatûs An. 8.
nostri Normanniæ, & Suburbiorum ejusdem Villæ, sedulæ Pre- H. 5.
cum Instantiæ, Nobis humili devotione præsentatæ, continebant, Norm. 8.
Quòd, inclitæ Recordationis, nobiles Progenitores nostri, Re- H. 5. p. 3.
ges Anglorum, & Normanniæ Duces, dictam Villam de Cado- m. 24.
mo singulari Prærogativâ dilectionis & amoris Privilegio sunt amplexi, ut ex insignium ejus Structura Monasteriorum, ubi perpetuæ Requiescionis sibi deligerant Mansiones, & aliis plerisque regalis affectûs insigniis elucet evidenter,

Qui nonnullis ipsam idcirco Præminentiis, Privilegiis, Prærogativis, Juribus, Libertatibus, & Franchesiis decreverant communiri,

Quibus Burgenses, Incolæ, & Inhabitantes præfatæ Villæ in tempus Victoriosæ Conquestæ nostræ, absque interruptionis cujusque seu contradictionis obice vel obstaculo, a tempore cujus contrarii non reperitur memoria, usi sunt & gavisi pacificè, jugiter, & quietè,

Quorum usu perutili, longævo, & salubri Villa prædicta continuis profecit Incrementis,

Quibus si (quod absit) eam destitui contigerit aut orbari, res in contrarium verteretur, ipsaque brevi temporis momento suæ Desolationis Incommoda deploraret,

Quamobrem Nobis humiliter supplicârunt quatinus eorum Privilegia, Præminentias, Prærogativas, Libertates, Jura, & Franchesias supradicta, de Gratiâ nostrâ speciali, Confirmare dignaremur, vel, pro nostræ Celsitudinis beneplacito, eadem eis & dictæ Villæ denuò Concedere & Elargiri,

Quæ sequentibus Articulis continentur,

INPRIMIS, quòd Burgenses, Incolæ, & Inhabitantes dictæ Villæ & Suburbiorum ejusdem uti poterant Arresto, ratione omnimodorum Contractuum & Mercaturarum, cum ipsis factorum in eadem Villa, de eorum Deveriis, Argento, vel Mercaturis traditis, & poterant facere arrestari Bona, Deveria, & Mercaturas omnium illorum, cum quibus Mercati fuerant, reperta in dictâ Villâ & in Suburbiis ejusdem, qualitacumque essent Deveria seu Mercaturæ, & cujuscumque Patriæ essent Mercatores antedicti, tenebanturque iidem Mercatores eisdem Burgensibus, Incolis, & Inhabitantibus respondere, in Villâ prædictâ, coram Officiariis nostris, * absque Recursu ad aliam Sedem, & tenebantur dare Fidejussores respondendi coram Officiariis supradictis. * X. 48

ITEM, iidem Burgenses, Incolæ, & Inhabitantes consueverant esse, & fuerant, Liberi & Quieti de Custumâ, in Præpositurâ de Cadomo, omnium suorum Deveriorum & Mercaturarum, exceptis certis Domibus in Villâ prædictâ, quorum Habitatores ab hujusmodi Custumâ Liberi non fuerunt: in quibus idcirco nolebant Mercatores commorari, set soli Artifices & alii Operarii.

ITEM, prædicti Burgenses, Incolæ, & Inhabitantes eligere poterant & consueverant, coram Ballivo dicti loci de Cadomo, aut ejus Locumtenente, in Domo dictæ Villæ, Die Mercurii Sanctorum Cinerum, de Tribus Annis in Tres Annos, Sex Burgenses ejusdem Villæ,

Ad quos pertinebat Solicitudo Laborandi pro Conservando Jura, Franchesias, Dignitates, & Libertates dictæ Villæ, & etiam Procurandi & Petendi totum & quicquid dictæ Villæ debebatur, & ad ipsam Villam pertinebat, necnon Repræsentandi & Fundandi pro totâ Comunitate dictæ Villæ in Judicio, & Potestas Faciendi Procuratores vel Attornatos, adversus & contra quascumque Personas;

Quorum, sic Electorum, Quatuor facere poterant, pro Communi dictæ Villæ, omnia quæ facere poterant dicti Sex Jurati, si ibidem personaliter interessent,

Debebantque iidem Jurati & consueverant dare & præsentare, quotiens Casus accidit, tanquam Fundatores Domûs Dei dicti loci de Cadomo, Priorem ejusdem Domûs, ibidemque ponere & præsentare Religiosos totiens quotiens opus fuerit, tanquam veri Patroni ejusdem, ac audire Compotum Prioris illius, tàm de Recepta, quàm Misia sua, quotiens & quando eis videbitur.

ITEM, prædicti Burgenses, Incolæ, & Inhabitantes, qualibet Die Sacrorum Cinerum, Eligere poterant & consueverant Duos Burgenses dictæ Villæ, pro Custodiâ & Regimine Redditûum & Proventuum, spectantium & pertinentium Leprosis Leprosariæ de

Bello

Ann. D. 1421. Hen. 5. Bello loco prope Cadomum, tanquam Fundatores ejusdem Leprosariæ,

Qui quidem Commissi tenebantur & tenentur reddere Compotum, de hujusmodi Redditibus & Proventibus, Burgensibus supradictis, ac etiam Sustinere in Statu debito Monasterium & alia Ædificia dictæ Leprosariæ,

Poterant etiam & debebant ipsi Jurati apponere seu instituere Senescallum & Procuratorem, pro eorum Juribus servandis & defendendis.

ITEM, prædicti Burgenses, Incolæ, & Habitantes poterant & consueverant Conferre & Concedere Quatuor Personis dictæ Villæ notabilibus, dùm & quando Casus exegerit, quibus eorum Bona sint diminuta Casu fortuito, aut aliàs, Officium Ponderis dictæ Villæ, Officiumque Prozenetarii Venditionis Pomorum & Nemorum Venditorum in dictâ Villâ,

Quatuor etiam aliis Personis Officium Prozenetariæ Vinorum,

Sex Personis, necnon & Quatuor Personis, Officium Deonerandi Sal, existens in Vasis, in Riparia, ac Officium de Lesparrage in Riparia Doulne, & Officium Ulnagii Pannorum & Telarum, Prozenitariæque Mellis & Nucum, ac etiam Officium Prozenetariæ Piscariæ, & Officium Mensuragii & Prozenetariæ Bladi, necnon & Officium Prozenetariæ Animalium, tàm Equorum, quàm aliorum quorumcumque.

ITEM, consueverant apponere Juratos & Custodes in Piscariâ dictæ Villæ, quolibet Anno, Die Sacrorum Cinerum (videlicet) Duos Burgenses in Carnificeria, Quatuor pro Pondere Panis, & Duos pro Custodiâ de Tripot, & Duos super Facto Candelariorum Cepi,

Qui consueverant videre & visitare ne sit fraus aut aliqua deceptio, & quod per Mercatores non sint Venditioni exposita aliqua mala Deveria vel minus sufficienta.

ITEM, in Villâ prædictâ nullus Mercator Extraneus, nisi in eadem Villâ Moram fecerit per Annum & Diem, & Contribuerit Cultubus & Interesse ejusdem Villæ, poterat aut debebat Vendere in eadem Villa ad Detallium vel aliàs Aleca seu Beuragia quæcumque, nec etiam gaudere de Privilegiis Villæ supradictæ,

Nos igitur,

Qui, sicut, Divinæ Miserationis Clementiâ, recolendæ Memoriæ, Nobilibus, Progenitoribus nostris, in suscepti Regiminis Officio, succedimus, sic eisdem in Affectûs & Devotionis plenitudine erga Fideles nostros succedere debemus,

Et ad exactæ considerationis ultro reducentes examen Victoriosæ Conquestæ nostræ auspicia, quidem non tàm grata, quàm felicia, quæ apud dictam Villam de Cadomo nobis, Divini Nutus munere, provenere,

Necnon irreparabilia sui Statûs detrimenta & calamitosos even-
* X. 49. tus, quos, ob quorumdam suorum Duras Cervices, * ipsa, lacrimabili Fato, sub justæ Conquestæ nostræ Flagello, sustinuit, in eum modum quòd non, nisi sub nostræ Protectionis & singularis Gratiæ favore, ad prisci Statûs integritatem valeat respirare,

Omnia & singula Privilegia, Præminentias, Prærogativas, Libertates, Jura, & Franchesias prædicta,

In quantum & prout prædicti Burgenses, incolæ, & Inhabitantes Villæ prædictæ & Suburbiorum ejusdem, & Prædecessores sui, eisdem & eorum singulis, temporibus retroactis, rationabiliter, ac pacificè, & quietè usi fuerint & gavisi,

Pro nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Acceptamus, Approbamus, & ea nunc Burgensibus, Incolis, & Inhabitantibus, & Successoribus suis imperpetuum, de Gratiâ nostrâ speciali, de Novo Concedimus per Præsentes:

Et ulterius, de uberiori Gratiâ nostrâ, & ad Meliorationem Villæ prædictæ, Concessimus præfatis Burgensibus, Incolis, & Inhabitantibus in prædictâ Villâ nostrâ, & ejus Suburbus, quod Ipsi, & eorum Successores imperpetuum, exnunc sint Liberi & Quieti de omnimodis Custumis, Panagiis, Auxiliis Villarum & aliorum Auxiliorum quorumcumque, de & pro omnibus Deveriis & Mercaturis suis, per totum Ducatum nostrum Normanniæ, ac alias Partes Franciæ nobis subjectas, ac Villas, Passagia, & Districtus eorumdem;

Mandantes, vigore Præsentium, omnibus & singulis Justiciariis, Ballivis, Vicecomitibus, Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, qui nunc sunt, & qui pro tempore erunt, quorum interest, quòd præfatos Burgenses, Incolas, & Inhabitantes in prædictâ Villâ nostrâ & Suburbiis ejusdem, omnibus & singulis Privilegiis, Præminentiis, Prærogativis, Libertatibus, Juribus, & Franchesiis suis prædictis (prout & quatenus, ut prædictum est, eis usi sunt & gavisi) necnon eis & eorum singulis, sibi de uberiori Gratia per nos Concessis, de cætero uti & gaudere permittant, absque Molestatione, Inquietatione, seu Impedimento quorumcumque,

Præsentiumque Literarum *Vidior* seu *Transcripto*, Regio sub Sigillo confecto, sicut hiis nostris Literis *Originalibus*, Fidem certam & indubiam adhiberi volumus & jubemus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo septimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Potestate Commissa Duci Clarencia.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 17. d. REX, carissimo Fratri suo, *Thomæ Duci Clarenciæ*, Salutem.

Sciatis quòd Dedimus vobis, ac, Tenore Præsentium, Damus plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale ad tot & tales Ligeos nostros Angliæ, & Ducatûs nostri Normanniæ, ac aliarum Partium Nobis subjectarum (cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint) de Partibus Cismarinis, quot juxta sanam discretionem vestram fore videritis faciendum, ad vos quotiens & quando vobis placuerit, Evocandum & venire Faciendum, Ann. D. 1421. Hen. 5.

Et ipsos & eorum quemlibet, tàm infra Potestatem & Jurisdictionem præcarissimi *Patris nostri Franciæ*, quam nostras, in Equitationibus & Viagiis vestris, in Resistendo Malitiæ Inimicorum ejusdem Patris nostri & nostrorum, viis & modis quibus meliùs sciveritis vel poteritis, Regendum & Gubernandum,

Ac ipsos, ex causa prædicta, vobiscum transire & equitare compellendum,

Dimissâ semper in Castris, Villis, ac aliis Fortalitiis & Garnesiis nostris rationabili & sufficienti Stuffurâ Soldariorum pro Munitione & Defensione eorumdem,

Ac ad tales Constabularium & Marescallum, quales vobis pro Gubernatione & Regimine Gentium prædictarum fore videbitur faciendos, Ordinandum, Constituendum, & Deputandum,

Ac quoscumque ex eis Transgressores, Malefactores, & Delinquentes, aut vobis seu Mandato vestro in aliquo Inobedientes, Contrarios, seu Rebelles, Incarcerandum, Castigandum, & Puniendum, prout juxta eorum Demerita & Casus exigentiam fuerit faciendum,

Ac de Incarceratis, qui Deliberandi fuerint, Deliberandum,

Cæteraque Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in hac parte necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa, &c.

* Damus autem tàm Locumtenenti nostro Normanniæ, quàm aliis quibuscumque (cujuscumque status, gradûs, seu conditionis fuerint) cæterisque omnibus aliis Justiciariis, Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis, & Vassallis, tàm prædicti Patris, quàm nostris, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis in executione Præmissorum, pareant, intendant, & obediant in omnibus diligenter, quotiens & quando per vos, ex parte nostrâ, fuerint debitè requisiti. * X. 50.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo octavo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Fructibus Beneficiorum Restitutis.

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis*, ipso Archiepiscopo in remotis agente, Salutem, necnon universis & singulis Episcopis, Decanis, & Capitulis Ecclesiarum Cathedralium, ac etiam Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis, & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ vel alibi infra Conquestum nostrum ubilibet constitutis, Salutem. Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 30. dor.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet prout ad eum pertinuerit, quod, dilectos Nobis, Canonicos & Capitulum Ecclesiæ Cathedralis de Beauvais,

Qui Sacramentum debitum de Conservando præsentem PACEM, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ & Nos* conclusam & concordatam, fecerunt & præstiterunt,

Omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de quibuscumque Beneficiis suis, infra Ducatum & Conquestum nostros prædictos, provenientia, & sibi unitis & appropriatis ab antiquo ut dicunt, ac Arreragia inde debita si quæ fuerint,

Solummodò reservatis hiis, quæ circa Reparationes & in Sustentationem Divini Cultûs ac alia Onera ordinaria applicantur,

Habere & tenere, & ipsos Canonicos & Capitulum Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis;

Aliquo Mandato, vobis, aut alicui vestrûm, in contrarium directo, non obstante.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo octavo die Januarii.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Magister *Guido Dronaille*, dictus *Despenbourc*, qui Sacramentum debitum de Conservando Pacem, &c. de quibuscumque Beneficiis suis infra Ducatum Regis Normanniæ, &c.

Michael Chapperon Capellanus, juratus, &c. de quibuscumque Beneficiis suis infra Ducatum Normanniæ.

Stephanus Amoureuse Cappellanus, juratus, &c. de quibuscumque Beneficiis suis infra Ducatum Regis prædictum.

Magister *Nicasius le Goix*, Licenciatus in Legibus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Turgunulle Lexoviensis Diœcesis, qui Sacramentum debitum, &c. de Beneficio suo prædicto, &c.

Guido de Albiaco Canonicus Rothomagensis, Curatusque Ecclesiæ Parochialis Sancti Martini, de Harefleu, ac Capellanus Capellaniæ Vallis Regis prope Pontisaram ut dicitur, qui Sacramentum debitum, *&c. ut supra.*

Isambardus du Val Capellanus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Berteville Rothomagensis Diœcesis, juratus Ligeus Regis, *&c. ut supra.*

Stephanus Legris, in utroque Jure Licenciatus, juratus Ligeus Regis, *&c. ut supra.*

Johannes Legris Clericus, Capellanus Capellaniæ Sanctæ Agathæ Cadomi, prope Monasterium Monialium situatæ, juratus, &c.

Ann. D. 1421. Jan. 5. &c. de omnimodis Fructibus, &c. infra Ducatum Normanniæ, *&c. Teste ut supra.*

Extassius de Beauvoisis Capellanus, Curatus Ecclesiæ Parochialis Sanctæ Crucis Rothomagensis Diœcesis, qui Sacramentum debitum de conservando Pacem, *&c. ut Supra.*

* X. 51. * *Johannes Dailly* Capellanus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Touffrevillo Rothomagensis Diœcesis, qui Sacramentum debitum de conservando Pacem, *&c. ut supra.*

Magister *Matheus de Longollio* in Sacra Pagina Professor, qui Sacramentum debitum, *&c. ut supra.*

De Auxilio Concesso Villæ de Faloise.

Ann. D. 1421. An. 6. H. 5. Norm. 8. H. 5 p. 3 m. 23 d. HEnry, *&c.* a tous ceulz, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme les Bourgois, Manans, & Habitans de nostre Ville de Faloise aient necessairement a Faire & Soustenir plusieurs grans Fraiz, Missions, & Despens pour la Fortification, Emparement, & Reparacion de nostre dite Ville, la quelle a besoing d'estre duement Reparee pour la securte d'icelle, pour Paier les Gages & Pencions des Officers d'icelle, pour la poursuite de plusieurs Causes communes & Voiages, qui leur sont survenuz & surviennent, pour venir devers Nous & nostre Court, leurs Fontaines, l'Orloge, & autres Necessites touchanz la dite Ville, lel quielx ils ne pourroient soustenir ne porter se ainxi n'estoit que Nous leur voulsissons accorder autel & semblable Aide, le quel a eu Cours, en la dite Ville & Forsbours, par nostre ottroy, ceste presente Anne commencant le xxiij jour d'Auril derement passe, & finissant a tel Jour l'An acompli & Revolu; c'est assaver,

Pour chescune Pipe de Vin, de Bourgoigne, d'Orleens, d'Ozee, de Gascoigne, & de la Rochelle, Vendue a detail, Vingtcinq Soulz Tournoiz,

Et pour chescune Pipe de Vin d'autre Pais, Vingt Soulz Tournois,

Et pour chescune Pipe de Sidre, Cervoise, & autres menuz Beurages, ainxi vendus, comme dit est, en nostre dite Ville de Faloise & Forsbours, par quelques Parsonnes de quelxconques estat ou condicion que ilz soient, Cinq Soulz Tournoiz pour Pipe,

Et, pour ce, Nous aient humblement Supplie les diz Bourgois & Habitans que, sur ce, leur vieullons Impartier nostre Grace, en leur Ottriant le dit Aide l'Ann advenir,

Savoir faisons que Nous, eue consideracion aux Choses dessus dites, Inclinans a leur dite Supplication, aux diz Bourgois & Habitans de nostre dite Ville de Faloise avons Ottroie, & par ces Presentes Ottroions, que par l'Ordonnance *de nostre Vicomte du dit Lieu de Faloise*, ou son Lieutenant, le dit Aide soit mis sus, & ait cours en nostre dite Ville & Forsbours jusques a un An, continuel, a compter du xxiij jour d'Auril prouchain venant, jusques a un An, par la fourme & manere que dit est, pour tourner & convertir aux Usages dessus diz, & non ailleurs,

Pourveu que la plus Grant & saine Partie des Manans, Bourgois, & Habitans d'icelle Ville en soient d'Acort,

Si Donnons en Mandement a *nostre dite Vicomte de Faloise*, ou a son Lieutenant, que les diz Bourgois & Habitans d'icelle nostre Ville facent & lessent Joyir de nostre present Grace & Ottroye, & le dit Aide baillent en la maniere acoustume, en contraignant a Paier le dit Aide ceulx qui pour ce seront a contraindre, sauf a en Rendre Compte a noz Officers as quielx il appartendra,

Pourveu auxi que Nos Aides, aians cours en la dite nostre Ville, n'en soient diminues par voie aucune,

Car ainsi Nous plaist & voulons estre fait, & as diz Bourgois de nostre dite Ville l'avons Ottroie & Ottroions par ces Presentes.

En Tesmoign des quelles Choses Nous avons fait mettre a ces Lettres nostre Seel.

Donn. en nostre *Ville de Rouen*, le xviij jour de Janiver.

De Auxiliis Concessis Villæ de Dieppe.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 29. dorf. HEnry, *&c. au Capitaine & Bailly de Dieppe*, ou a leurs Lieutenantz, Salut.

Receue avons l'umble Supplicacion de, nos bien ames, les Burgois & Habitans *de la Ville de Dieppe*,

Contenant que, Comme icelle Vile soit Situe & Assize sur la Mer, & Frappe, deulx foys le jour, auz Mures & Fortificacions d'icelle Vile, & ne se pouroit Soustenir saunz grans Deffences de Boiz & de Macheronerie, nommees Getee,

Ann. D. 1421. Jan. 5. * X. 52. * Ea queys, qui sont Choses cies cousteuses, a soutenir & maintenir, & pur icelles & autres necesseres faire & soustenir, ont accoustume de tout temps Cuillir & Lever certaines Aides; c'est assavoir,

Sur chescun Queue de Vin, Vendue a Destail, iis. & a Estorement ivs.

ITEM, pur chescun Baril de Servoise, vendue dehors la Ville, xxd.

ITEM, sur chescun Les de Harence Fret & Salle, apporte en dit Lieu de Dieppe, & partant du dit Lieu de Dieppe par Mier, xs. Tournois.

Pour Millier de Fer venant par Mer iis. vd.

Pour chescun Tonnel de Vin, venant par Mer vs.

Pour chescun Muy de Seel, venant par Mer vs.

Pour chescun Best, vendue a Detail illeuc xvd. (c'est assavoir) Deux Pourceaux Pour une Beste, Quatre Veaulx pur une Beste, Six Moutons pour une Beste,

Pour chescun Queue de Vin, Vendue a l'Estape, venant par Terre xxd.

Pour chescun Pouchon, vendu a l'Estape, come dessus xd.

Pour chescun Millier de Harenc, partant de la dite Ville par Terre, en balle ou fuaille, vid.

Pour tourner & convertir la dite Aide es Reparacions, Fortificacions, ens Paremens d'icelle Ville,

Requerans humblement que, sur ce, leur voulsissons Impartir nostre Grace, & donner Congie d'iceulx Aides Cuiller & Lever en la maniere que dit est, & comment ils ount accoustume,

Savoir faisons que Nous, considere que dit est, a iceulx Supplians, & par ces Presentes, de Grace especial, Ottroions qu'ilz puissent Cuiller & Lever icelles Aides,

Pourveu que ad ce se consentent la plus grant & saine Partie d'iceulx, a qui il touchent,

Ainsi & par la maniere que serra trouve accoustume le temps passe,

Si Donnons en Maundement a nostre *dit Capitaine*, ou a son Lieutenant, que, en dit Cas de nostre dit Grace & Ottroie, l'en lessent Joyir & User paisiblement jusques a un An de la date de ces Presentes,

Par ainsi que des Choses dessus dittes ils en ferront tenus Rendre Counte par devaunt le dit Baill, & par tout ailleurs ou il Nous plarra.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seal a ces Presentes.

Donn. a nostre *Ville de Rouen*, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Vingt, le xi jour de Januer, & de nostre Reigne Huitisme.

Consimiles Literas habent Burgenses Villarum subscriptarum; viz.

De Galle Fountaines

Les Burgois, Manans, & Habitans du *Ville de Galle Fontaines* ont Lettres Patentes du Roy pour l'Aide Lever entre eulx, pour Reparer le Monstier d'icelle Ville, comme dessur, a durers pour un An entier.

De Monstrevillier.

Les Burgois & Habitans du *Ville de Monstrevillier* ont Lettres parrailles de l'Aide, pour la Fortificacion du ditte Ville, a durers pour un An, a Commenchier le Primer Jour de Fevrir prouchain venant.

De Carenten & Saint Illaire.

Les Burgois, Manans, & Habitans *de Carenten & de Saint Illaire*, comprins le Pontdone en tant qu'il en y a en la ditte Ville & Parroisses de Carenten, ont Lettres parrailles du l'Aide Lever entre eux mesmes, pour la Fortificacion du dite Ville, a durers par un An.

De Neufchastel de Lincourt.

Les Burgois, Manans, & Habitans du Ville *de Neufchastel de Lincourt*, ou Pais & Bailliage de Caux, ont Lettres parrailles du l'Aide Lever entre eux, pour la Fortificacion du dite Ville, a durers pour vj Ans.

De Vire.

Les Burgois, Manans, & Habitans de la dite Ville & de tourz les Forsbours *de Vire* ou Bailliage de Caen, ount Lettres parrailles de l'Aide Lever entre eux, en la dite Vile & Forsbours d'icelle, pour la Fortificacion du dit Ville, comme dessus, &c. Commenchant le Primer Jour de May prochein venant, jusques au mesme la jour, pour un An.

FOEDERA,

CONVENTIONES, LITERÆ

Et cujuſcunque generis

ACTA PUBLICA,

TOMI IV. PARS IV.

CONVENTIONES, LITERÆ, ET ACTA PUBLICA.

* X. 53.

* De Archidiaconatu collato.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 24

REX, omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Volentes Securitati, dilecti Clerici nostri, *Alani Kirketon*, Canonici Ecclesiæ nostræ Cathedralis Ebroicensis, & Archidiaconi de Novoburgo in eadem, providere, Statum, Jus, & Titulum, quæ ipse habet in dicto Archidiaconatu, ex Dono nostro, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus,

Quem quidem Archidiaconatum, nunc in Regalia, ut dicitur, vacantem, *eidem Alano*, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus* & *Donamus* per Præsentes,

Mandantes vobis, dilectis nobis in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ nostræ prædictæ, quatinus *ipsum Alanum*, seu ejus in hac parte Procuratorem, in Corporalem Possessionem dicti Archidiaconatûs ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, ratione ejusdem Archidiaconatûs, ut est moris, eidem assignantes,

Necnon *ipsum Alanum* Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis quibuscumque, ad Archidiaconatum illum spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis,

Nolentes quòd *ipse Alanus*, super Possessione prædicti Archidiaconatûs, ratione alicujus alterius Juris seu Tituli, quod vel qui Nobis competit, seu Nobis, aut Hæredibus nostris, in futurum, competere poterit, per Nos, vel Hæredes nostros, seu Ministros nostros, aut alios quoscumque, futuris temporibus, Impetatur, inquietur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum Rothomagi*, vicesimo die Januarii.

De Administratione Hospitalis Commissa.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 28.

REX, *Ballivo suo de Cadomo*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Administrationem sive Regimen Hospitalis sive Domûs Dei de Villers, nunc vacantis & ad nostram Donationem spectantis ut dicitur, dilecto nobis, *Jacobo Jacobe* Capellano, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus* & *Donamus*,

Mandantes quatinus *ipsum Jacobum* in Corporalem Possessionem Hospitalis sive Domûs prædictæ ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis,

Necnon Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad prædictum Hospitale sive Domum pertinentibus, uti & gaudere, ac alia & singula, quæ hujusmodi Officio incumbunt, peragere & excercere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

Proviso semper quòd *idem Jacobus* Bonum & Fidele Compotum, de Administratione prædicta, illi, vel illis, cui, vel quibus, debetur, singulis Annis reddere teneatur, ac omnia alia Onera, eidem Hospitali sive Domui incumbentia, faciat & conservet quamdiu Administrationem & Regimen habuerit supradicta.

In cujus, &c.

Teste Rege, *ut supra*, vicesimo die Januarii.

De Capellania Data.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid.

REX, *Capitaneo Castri nostri de Caen*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Capellaniam, vocatam Capellaniam Decani Sancti Amani Aurelianensis, in Castro prædicto situatam, vacantem per Mortem *Guillielmi de Craon* ultimi Capellani ibidem, & in manibus nostris plene jure existentem,

Cujus quidem Capellaniæ Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere,

Dilecto nobis *Johanni Tiplesiere*, Magistro in Artibus & in Medicina Doctori, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus* & *Donamus*.

Mandantes quatinus *ipsum Johannem*, seu ejus in hac parte Procuratorem, in Corporalem Possessionem Capellaniæ * prædictæ ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, * X. 54.

Necnon Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad eandem spectantibus, uti, &c. adhibitis, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum Rothomagi*, Vicecisimo die Januarii.

De Permutatione.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 28.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Abrincensi*, aut ejus Vicariis in Spiritualibus, Salutem.

Ad Capellam beatæ Mariæ Magdalenæ de Biars vestræ Diœcesis, vacantem, ut dicitur, per Resignationem *Ludovici de Landelle* Magistri in Artibus, Procuratoris *Johannis Tirol* Magistri in Artibus & Bacalarii in Decretis, ultimi Capellani & Possessoris ejusdem, in Manibus vestris factam, causâ tamen Permutationis, & non aliàs, de eadem faciendæ cum *Petro de Tames*, Capellano Capellæ seu Capellaniæ Sancti Thomæ Martiris, in Hospitali seu Præceptoris Sancti Anthonii Rothomagensis fundatæ,

Ad Dictam suam Capellam seu Capellaniam (cujus quidem Capellæ seu Capellaniæ beatæ Mariæ Magdalenæ Præsentatio seu Donatio ad Nos spectat ut dicitur) dictum *Petrum de Tames* Capellanum, vobis, Tenore Præsentium, præsentamus,

Intuitu caritatis Rogantes quatinus ipsum ad prædictam Capellam beatæ Mariæ Magdalenæ admittatis, & instituatis in eadem.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum Rothomagi*, Vicesimo die Januarii.

De Præsentationibus.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H 5. p. 3. m. 28.

JOhannes *Baffin*, Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sancti Fragarii Constanciensis Diœcesis, vacantem per Mortem ultimi Possessoris ejusdem, & ad Regis Donationem spectantem, ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ Episcopo Constanciensi.

Teste Rege *apud Castrum suum Rothomagi*, Vicesimo primo die Januarii.

Consimiles Literas de Præsentatione habent subscripti ad Ecclesias subscriptas; videlicet, Ibid.

Petrus Radi Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem de Cara Fraxino Constanciensis Diœcesis. Ibid. m. 26.

Guillielmus de Heris Clericus, ad Ecclesiam Parochialem de Barenton Abrincensis Diœcesis. Ibid.

Johannes Leber Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Lupi de Luceyo Cenomanensis Diœcesis. Ibid.

Julianus le Roy Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Medardi super Egranam dictæ Cenomanensis Diœcesis. Ibid.

Johannes de Piru Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem de Cantulupo prope Rothomagum Rothomagensis Diœcesis. Ibid.

Rogerus de Hayes, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Petri de Henlleio Abrincensis Diœcesis. Ibid.

Johannes Croches Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sanctæ Crucis de Ponte Puison in Castellania de Oximis Lexoviensis Diœcesis. Ibid.

Johannes Vaudin Magister in Artibus, ad Capellam seu Capellaniam in honore Sancti Nicholai in Castro Civitatis Ebroicensis. Ibid. m. 22.

Johannes Chepstowe Clericus, ad Capellam Sancti Stephani in Castro de Pontlarge fundatam Rothomagensi Diœcese. Ibid.

Reginaldus Grimey Clericus, ad Capellam Sancti Martini des Preux in Parochia beatæ Mariæ de Mesnil Oner Constanciensis Diœcesis. Ibid. m. 22.

Robertus Sarmonier Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem de Villaribus Rothomagensis Diœcesis. Ibid. m. 18.

Magister *Rolandus Barguenel* Magister in Theologia, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Cerenici prope Sagium Sagiensis Diœcesis.

Johannes Guillemet, Juratus Ligeus noster, ad Capellam de Sancto Dionisio in Ecclesia beatæ Mariæ d'Alenconia situatam Sagiensis Diœcese.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Idem *Guillemet*, ad Ecclesiam, Parochialem Sancti Germani de Daungue Sagiensis Diœcesis.

• X. 55.

* *De Inquirendo super Franchesiis Pontisara.*

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 28. dorf.

HEnry, &c. *au Bailli de Gisors & de Chaumont*, Salut.

Come, a la Promotion & Requeste de, noz bien ames, les Burgois, Manans, & Habitans de nostre Ville de Pontoise, & par l'advis & deliberacion de nostre Graunt Conseil, Nous ayons acorde aus dites Burgois & Habitans la Mairie de la dite Ville, la quele ils avoient au devaunt de nostre Conqueste d'icelle Ville, aveques les Droiz & Franchises a icelle Mairie appartenants, pour enjoir, user, & possesser, par les ditz Bourgois & Habitans, ainsi & par la fourme & maniere qu'ils fasoient par avant nostre dit Conqueste de la dite Ville, jusqes a trois ans prolchein venant, en nous paiant pour ce & faisans par les ditz Habitants les devoirs & charges Accustumez,

Dont iceulx Burgois & Habitans nous ont requis a avoir noz Lettres Patentes,

Les quelles nous ne leur povons faire fere ne bailler, pour ce que Nous ne savons pas quelz les Droiz & Franchises, appartenanz a la dite Mairie, sont,

Pour ce est il que Nous vous Mandons, & Commettons se mester est, que, incontinent apres la Reception de ces Presentes, vous informez & enquerez, diligement & secretement, quelz sont les Droiz & Franchises appartenanz a la dite Mairie, & dont les ditz Burgois & Habitans joissyent & possessoient paisiblement au devant du jour de nostre dit Conquest? & au quele Charges & Servitures, & de quele temps les ont use? & du quel donont obtenu? & se les Chartres, par les quelles les diz Droiz, Franchises & Privileges furent accordes, sont perdues come ils dient ou non? & toutes autres choses faces, que en ce pas pour Nous & nostre Prouffit appartient duement a faire, solonc vestre discrecion,

Et la dite Enquest & Informacion, ainsi par vous faite, Rapportes ou faces Rapporter feablement, close & Seelle soubz vestre Seel, pardevers nostre ame & feal Chancelles de Normandie, pour proceder au sourplus sur ce, ainsi qu'il appartiendra a faire par Reson,

En Nous certifianz soufficement de ce que fait en aurez,

De ce faire vous Donnons Povoir,

Mandons a tous, a qui il apparteindra, a vous, en ce faisant estre obey.

Donne *a Rouen*, le xxij jour de Janiver l'An de Grace Mille ivC. & xx. & de nostre Reigne Huitisme.

Pro Burgensibus Pontisara, de Auxilio Concesso.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid.

HEnry, &c. a tourz ceulx, &c.

Savoir faisons Nous avoir resceu l'umble Supplicacion de, nos bien ames, les Burgois, Manans, & Habitans de nostre dit Ville, q'ils prenoient & queulloient les Aides qui s'ensuit; c'estassavoir,

Chescun Queue de Vin & autres Bruvages, vendus a Detail en la dit Ville & es Fauxbours d'icelle, la *Somme de Huit Solz Paris.*

Sur chescun Queue de Vin, vendue en Gros, qui yst hors de la dite Ville, *Deux Solz Par.* & le Muion xii *d.* ou qui vient de dehors, & est mis en despost en la dite Ville.

Et sur chescun Muiot de Sel vendu au Guernier a Sel de la dite Ville xii *d.* Par.

Pour iceulx Aides & Deners, qui en yssoient, estre Mis, Tournes, & Convertis es Reparacions & Soustenemens des Murs, Portes, Pons, Leues, Chauees, & autres choses necessaires a la Forteresse d'icelle Ville,

Les quelles Aides les ditz suppliantz n'ont aucunement eux ne receux depuis la Conqueste, par Nous faite de la dite Ville, Mais se aucune chose en a este prins & leve, ce a este par nostre Prevost au dit Lieu de Pontoise, pour & ou Nom de Nous, qui aucunement n'en a quelque chose emploie en la Fortificacion d'icelle nostre Ville,

Et il soit ainsi que de present a en nostre dite Ville tresgrans Repparacions a faire & soutenir, tant en Murs qui sont cheuz de la Fortresse d'icelle nostre Ville, come en Portes, Pons Leuis, Chausses, & autres Choses ad ce Appurtenans,

• X. 56.

* Les quelles choses nous pourroient & auz ditz Suppliauntz porter tresgrant dommage & interest, se icelles n'estoient Repaires & Refaittes,

Ce que les ditz Suppliantz ne purroient faire ne sousteiner, sauntz avoir les ditz Aides (veu que ils ont tout perdu leurs Meubles par nostre dit Conquest de la dite Ville) se par Nous n'y estoit pourveu, de nostre Grace & Misericorde, requerans humblement icelle,

Pour ce est il que Nous, ces choses considerees,

Voulant nostre dit Ville estre bien, duement, & souffisaument sustenue & emparee, pour resister a la male voilente de nos Enemyes & Adversaires, & auxi supporter en ce les ditz Suppliauntz,

A iceulx, de nostre plaine Grace especial & Auctorite Roial, avons Donne & Ottroie, &, par la teneur de ces presentes, donnons & ottroyons, Congie & Licencé de prendre, quellir & lever les ditz Aides, en nostre dit Ville de Pontoisse, par la fourme & maniere quils fasoient au devant de nostre dit Conquest,

Pour iceulx Aides, & les Deners, qui en ysseront, estre mis & emploies, tournes & convertis, en la Reparacion des Mures de nostre dit Ville, & des autres affaires necessaires, appartenantz a l'Emparement d'icelle nostre dit Ville & Fortresse, tanque comme il Nous plaira:

Si Donnons en Maundement aux Bailli & Prevost du dit Lieu, ou a leurs Lieutenantz, & a chascun d'eulx, si comme a lui appartiendra, que de nostre dit Don & Ottroy ils laissent & souffrent les diz Suppliantz Joir & user plainement & paisiblement, senz leur faire ou donner, ne souffrir estre fait ou donne, quelque destourbier ou empechement au contraire;

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Pourveu que la plus grant & saine partie des diz Burgois & Habitans soient de cer consentans, non obstant qeconqes Maundemens, & Deffences, & Lettres surreptices impetrees, ou a impetrer, ad ce contraires.

Donne *a Rouen*, le xxij jour de Janiver l'An de Grace Mille ivC. & xx. Et de nostre Reigne Huitisme.

De Officiis concessis ad Lupos capiendos.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 23 d.

JEan *Bourghop* Escuier a Lettres Patentez du Roy, pour Chasser, Prendre, & faire movoir tous les Loups & Loupves, qu'il pourra trouver en le Baillage de Caux & es Mettes d'environ, en la fourme accustumez, a durer jusqes a un An de la date de ces Presentes,

Donne a *Rouen*, le xxij jous de Janiver.

ITEM, semblables Lettres a *Robert Ross* Escuier en le Bailliage de Gisors, a durer par un An.

ITEM, semblables Lettres a *Guilliaume Breton* Chivaler en Bailliage de Caen, a durer par un An.

Ibid. m. 13. d.

Thomas Derlyng Escuier ad Lettres Patentz du Roy, de l'Office pour Chasser, Prendre, & faire mourir tous les Loups & Loupvez, qu'il pourra trouver en le Bailliage de Rouen & es Mettes d'environ, en la fourme acustume a durer jusque a un An.

Thomas Hasaon a Lettres Patentes du Roy, de l'Office pour Prendre, Chasser, & faire mourir tous les Loups & Loupves, qu'il pourra trouver en le Bailliage de Constantin & es mettez d'environ, a durer jusques a ung An.

De certis Ordinationibus appunctuatis, in Normannia.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. m. 10. d. p. 3.

HEnry &c. au *Bailly de Rouen*, ou a son Lieutenant, Salut.

Come, par la grace de Dieu, par nostre Conqueste, Nous soions demourez Paisiblement en Possession & vraie Saisines du Duchie de Normendie, & de nostre Conqueste,

Nous, considerans l'Amour, que avons a nostre Peuple, a nous subgez, & considere la Fortune de Guerre qui a este, par quoy nostre dit Peuple a eu aucunement a souffrir, & purroit avoir, se sur ce ne leur estoit mise Policie de Justice & Governement, ainsy que nostre * dit Peuple se puisse vivre & Marchander an bonne Pais, sans estre auculment abusez ne destourbez par nuls de noz Genz, ne autres, • X. 57.

Et il soit ainsy que les aucuns de nos Gens ont, par aucun temps de Guerre, leve & prins, a leurs Prouffiz, plusieurs deniers de Passeportz & Travers, Droiz, ou Abuz, qu'ils disoient aux parties appartenir, & dont nostre dit poure Peuple a aucunement este foulle & endommage, & dont ils ont delaisse a Marchander & faire lours prouffiz & porroient, pour le temps advenir, delaissier a faire leurs dictes Marchandises, & labourer leur Heritages, & faire leurs labours & prouffiz, qui leur est, & seroit, en leur grant grief, prejudice, & dommage, & au nostre, se sur ce ne leur estoit pourveu de remede gracieux & convenable,

Pourquoy Nous, ces choses consideres, & qui voulons Justice estre garde, que le fait de Marchandise coure & soit mise sur, noz Homes & Subgez puissent marchander & labourer de leurs Marchandises & Labours, & vivre en bonne Pais & Policie, Nous considere les dites choses, & ce que fault a considerer, de nostre Grace & Auctorite, avons fait & establi les Ordonnances que cy apre ensuient; c'estassavoir,

Que nul Portier, ne Gardes des Portes de quelconques Ville ou Forteresse, estant en nostre obeissance, ne prengne aucune prouffit de quelque Personne que ce soit; & se aucun Portier est trouve en fault, contre ce que dit est, il paiera & rendra six fois autant, pour la Mende, come il en aura eu: Et, s'il eschiet deux fois en deffaulte, il en soit tenu ung mois en prison sauns aucun grace; & la paiera le double du premier pris: Et, s'il est trouve oeree ment en deffaulte, qu'il soit Pugny Cryminelement.

ITEM, & que nul, de quelque estat qu'il soit, ne prengne du fait, ne ne face prendre, aucune Chevaus, Jumens, ne autres Bestes Chevalines, sans l'Agreement de Partie, lequel soit fait, devant les Balliz, Prevostz, Vicontes, ou leurs Lieutenantz, & que de ce soit baillie par les Juges Certification du dit Aggreement; Et, se aucun fait le contraire, qu'il en soit Pugny Cryminelment.

ITEM, que nulz Capitains, ou leur Commis, des Conquestes, Villes, ou Fortresses, & en especiale de Pontoise, Mante, Meullent, Poyssy, (Beaumont) sur Oyse, ne prengnent aucune Passeporte, ou Pont, sur paine contenu en premier Article.

ITEM, que nulz de noz Subgitz, de quelque Estat ou condicion qu'ilz soyent, ne des Garnisons d'aucune Ville, ou Forteresse, ou autrement, Prengnent aucuns Beufz, Vachez, Moutons, Porz, Blez, Vins, ou autres quelconques Marchandises, ou Vitailles, soit en Villes, ou Forteresses, ou en plat Pais, ne pour en prendre aucune prouffit de delivrance, ne pour les avoir a autre pris que a la volente de ceulx a qui les Darrees serront, ou taux par le Juge du Lieu, & par les Paiant presentement, sur Paine contenue en premier Article.

ITEM, & auxi que, en nulles des Villes & Forteresses, soit a Pontoise, Mante, Meullent, Poissy, Beaumont sur Oyse, ou ailleurs, aucunes Marchandises ne soyent prinses ou arrestees, si non

par

Ann. D. par le gre, plaisir, & consentement, du Marchant, & sans aucu-
1421. ne contrainte, & en paiant presentement; sur les Paines dessus-
Hen. 5. dites.

ITEM, que nul, de quelque Estat qu'il soit, ne Prengne Prinses, par nul coulleur quelconque, sur Paine de paier le double; d'ont le Marchant, ou autre, qui en fera complainte, aura la moite de l'Amende; ou Paine dessusdite.

Vous Mandons, & a chescun de Vous, que les dites noz Ordonnances, Circumstances, & Dependences vous faces faire tenir estables, & en virtu.

Et, a fin que nul ne puisse, ou doye, estre ygnorant, icelles noz Ordonnances faces Lire & Publier par les lieux de vos Jurisdictions en Cry & son de Trompe, & faire Escrips attachez aux Portes & Eglises dessusdites Villes, & Halles, ou Cohues d'icelles.

Apres les quelles Cryes noz Ordonnances Publies, aux delinquans, ou venans encontre noz dites Ordonnances, Circumstances, & Dependences, vous fates bon Pugnisson, & brief Accomplissement de Justice, par la maniere que dit est, & sans delaye; Car ainsy Nous plaist il estre fait.

Et, de ce faire deuement, vous donnons Povoir & Auctorite; Mandons a tous noz Justiciers & Subgiez que, en ce faisant, vous obeissent & entendent dilligeaulment.

Donne *a Rouen*, le xxiv jour de Janiver.

Semblables Lettres du Roy ardrechaus aux Bailliz cy desoubz escripz, & soubz mesme Dabte, C'estasiavoir,

* X. 58. *Au Bailli de Caen.* — *Au Bailli de Caux.*
* *Au Bailli de Constantin.* — *Au Bailli de Mante.*
Au Bailli d'Evreux. — *Au Bailli de Dieppe.*
Au Bailli de Gisors. — *Au Prevost de Pontoise.*
Au Bailli d'Alencon.

Super Marcis Colligendis.

Ann. D. REX, dilecto sibi, *Ricardo Bertont*, Salutem.
1421. Sciatis quòd Nos,
An. 8. De fidelitate & circumspectione vestris plenius confidentes,
H. 5. Assignavimus, Ordinavimus, & Deputavimus vos Receptorem
Pat. illarum Marcarum, pro Melioratione Monetæ jam Currentis, nu-
Norm. 8. per, ex consensu Trium Statuum Ducatûs nostri Normanniæ, &
H. 5. Partium Franciæ Nobis subjectarum, coram Nobis in Castro Ro-
p. 3. m. thomagi comparentium, apportandarum:
12. d. Dantes vobis, Tenore Præsentium, plenariam Potestatem ad Marcas prædictas de quibuscumque Prælatis & aliis Viris Ecclesiasticis, necnon a Nobilibus & aliis quibuslibet, quorum interest, infra Civitatem & Diocesim Lexoviensem Recipiendum,

Necnon Scedulas superinde illis, de quibus hujusmodi Marcas receperitis, pro recuperando easdem a Magistro Monetæ nostræ vobis propinquiore, sufficientes Dandum & Conficiendum,

Cæteraque Exequendum, prout juxta Ordinationem in hac parte fuerit faciendum:

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ supradictâ.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Castrum suum Rothomagi*, vicesimo quarto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Dilecto sibi *Ricardo Warrok*, *&c. ut supra*, infra Civitates & Dioeceses Constanciensem & Abrincensem.

Dilecto sibi *Thomæ Lesfringner*, *&c. ut supra*, infra Civitatem & Dioecesim Ebroicensem.

Dilecto sibi *&c. ut supra*, infra Civitatem & Dioecesim Baiocensem.

Dilecto sibi &c. infra Civitatem & Dioecesim Sagiensem.

Dilecto sibi *Willielmo Aux Pois*, Granetario Regis de Mante, &c. infra dictam Villam de Mante.

De Potestate concessa, ad Recipiendum Fidelitatem.

Ann. D. REX, dilecto & fideli suo, *Willielmo Alyngton*, Thesaurario
1421. Regis Generali Normanniæ, Salutem
An. 8. De vestris fidelitate & circumspectione plurimùm confidentes,
H. 5. ad Potendum & Exigendum Sacramentum Fidelitatis, vice & no-
Norman. mine nostris, a *Thoma Vanan*, Abbate Sancti Severi prope Villam
8. H. 5. de Vire, qui ad Præsentiam nostram certis de causis accedere non
p. 3. m. valet, ut accepimus, cum omnibus & singulis suis Capitulis in ea
17. d. parte de jure consuetis, ratione Temporalium prædicti Monasterii, infra Ducatum nostrum Normanniæ existentium,

Ipsumque Fidelitatis Sacramentum vice & nomine nostris Recipiendum personaliter ab eodem;

Cæteraque Faciendum, Excercendum, Expediendum, quæ in hac parte necessaria fuerint & consueta,

Vobis, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem,

Reservantes nichilominus semper Nobis Renovationem hujusmodi Fidelitatis Sacramenti ab eodem Abbate, Nobis seu Locum nostrum tenenti, cùm ad Præsentiam nostram seu ejusdem Locum nostrum tenentis commodè accedere valeat, corporaliter faciendi,

Et quòd feceritis in Præmissis, Nos in Cancellariam nostram, sub Sigillo vestro, distinctè & aperte, sine dilatione, certificetis; præsentes Literas Nobis remittentes.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo nono die Januarii. Ann. D.
1421.
Hen. 5.

---

* *De Fidelitate facta.* • X. 59.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Thesaurario nostro Generali Nor-* Ann. D.
manniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Com- 1421.
potorum, necnon Ballivis, Vicecomitibus, Præpositis, ac aliis Of- An. 8.
ficiariis & Ministris Ducatûs nostri Normanniæ, ac aliarum Par- H. 5.
tium Franciæ Nobis subjectarum, quibuscumque, vel eorum Lo- Ibid.
catenentibus, Salutem.

Notum vobis facimus quòd, dilectus nobis in Christo, *Frater Egidius*, *Abbas Monasterii Regalis Montis*, Ordinis Cisterciensis, Sacramentum Fidelitatis,

Ad quod, ratione Temporalium prædicti Monasterii, infra Ducatum & Partes nostras prædictas existentium, Nobis tenebatur,

Fecit & præstitit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Abbatem Recepimus & Admisimus, nostro & alieno Jure salvo,

Vobis & cuilibet vestrûm Mandantes nè *prædictum Abbatem*, prætextu Fidelitatis Sacramenti prædicti Nobis non præstiti, in præfatam Monasterio, nec in ejusdem Pertinentiis quibuscumque, deturbetis, molestetis, aut inquietetis, vel perturbari, molestari, seu inquietari permittatis a quocumque; sed, si prædictum Monasterium vel aliquid ejusdem sit ad hoc impeditum, id *Abbati antedicto* deliberetis, seu deliberari faciatis, indilate.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo nono die Januarii.

De Restitutione Temporalium.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, 1421.
De Gratia nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium, ac alia An. 8.
Pietatis Opera (quæ in Prioratu Sancti Audoeni de Gisorcio fieri H. 5.
debeant) plus solito accrescant, & ibidem laudabilius manute- Ibid. m.
neantur & sustineantur, 27.

Concessimus Fratri *Guidoni Viger*, Priori Prioratûs prædicti, ac Fratribus ibidem Deo servientibus, omnia Temporalia,

Eidem Prioratui, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac alias Partes Franciæ nobis subjectas, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

In Sustentationem Divini Servitii ibidem ac aliorum Pietatis Operum supradictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo nono die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas de Restitutione Temporalium habent subscripti; videlicet,

Prior & Conventus Sancti Laurencii de Leons. Ibid. m. 26.

Prior & Conventus beatæ Mariæ de Lagenroy. Ibid. m. 14.

Prior & Conventus beatæ Mariæ de Valgmon. Ibid.

Abbat & Conventus Sancti Petri de Pratellis Ordinis Sancti Benedicti. Ibid.

De Hospitali dato.

REX *Vicecomiti suo de Pontearche*, Salutem. Ann. D.
Tibi, Tenore Præsentium, Significamus quòd Hospitale sive 1421.
Domum Dei de Pontearche, Ebroicensis Dioecesis, An. 8.
Eo quod *Johannes Hamon*, Religiosus Monasterii de Bono Por- H. 5.
tu, ultimus Possessor ejusdem, in Abbatem ipsius Monasterii est Ibid. m.
Electus, vacans, & ad nostram Donationem pleno jure spectans 26.
ut dicitur,

Dilecto nobis, *Arnulpho Bandovini* Capellano, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Confirmus & Donamus*;

Mandantes quatinus ipsum in corporalem Possessionem Hospita-
lis sive Domûs prædicti ponas & inducas, seu poni * & induci fa- * X. 60.
cias, necnon Fructibus, Obventionibus, & Emolumentis, ad eandem spectantibus, uti & gaudere permittas, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, tricesimo die Januarii.

De Præsentationibus.

GUillielmus Sonnet Capellanus, ad Capellam de Sancto Nicho- Ann. D.
lao, in Manerio de Ciffreville, in Parochia de Seingnie, si- 1421.
tuatam Sagiensi Dioecese, &c. An. 8.
H. 5.
Consimiles Literas de Præsentatione habent subscripti, ad Eccle- Norm. 8.
sias subscriptas; videlicet, H. 5. p.
3. m. 17.
Nicholaus Mollet in Artibus Magister ad Ecclesiam Parochia- Ibid.
lem Sanctorum Cosmæ & Damiani de Rouceyo Constanciensis Dioecesis, &c.

Ann. D. 1421. Hen. 5. *Robertus le Prevost* Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Martini de Corvielles Bajocensis Diœcesis, &c.

Ibid. m. 14. *Guillielmus Sacet* Capellanus Magister in Artibus, de Præsentatione ad Capellam Sancti Jacobi in Ecclesia Collegiata beatæ Mariæ de Medunta Fundatam Carnotensi Diœcese, &c.

Ibid. m. 13. *Regilnaldus Ermey* Clericus, ad Capellam Sancti Martini de Preaux situatam in Foresta de Bris Constanciensi Diœcese, &c.

Ibid. m. 11. Ibid. m. 7. *Robertus Piri* Magister in Artibus Studens in Universitate Parisius, de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ Aleaume Constanciensis Diœcesis, &c.

Petrus Cardonnel Cappellanus in Artibus & Medicina Magister, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Albini Besonnalle Lexoviensis Diœcesis, &c.

Magister *Petrus de Clamchamp* Capellanus, Magister in Artibus, de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem Sancti Amani de Saueres Ebroicensis Diœcesis, &c.

De Ratificationibus Præbendarum.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 15. REX omnibus, ad quos, &c, Salutem.

Notum facimus quod,

Si Canonicatus & Pœnitentiaria, cum Præbenda annexa, quos, dilectus nobis, *Henricus Tibout* Capellanus in Ecclesiâ Cathedrali Constancienti noscitur pacificè possidere, Prædecessorum nostrorum vel nostris temporibus, in Regalia vacaverint, aut vacent ad præsens,

Propter quod ad ipsos Prædecessores nostros, vel ad Nos, ipsorum Canonicatûs, Pœnitentiariæ, & Præbendæ Collatio, JURE REGALIÆ, pertinuerit, aut ad Nos pertineat quovis modo,

Nos ipsos, Canonicatum, Pœnitentiariam, & Præbendam, *dicto Henrico, Confulimus & Conferimus*, per Præsentes,

Intuitu Pietatis & de Gratia speciali, Venerabili in Christo Patri, *Pandulpho Episcopo Constanciensi*, necnon, dilectis nobis in Christo, *Cantori & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ, Mandantes quatinus præfatum *Henricum* in dictorum, Canonicatûs, Pœnitentiariæ, & Præbendæ possessione manuteneant & conservent,

Et eidem de Fructibus, Redditibus, Obventionibus, Emolumentis, & Juribus universis, ad eosdem spectantibus, respondeant aut faciant responderi:

Concessimus insuper eidem *Henrico*, & *Concedimus* per Præsentes, de Gratia supradictâ, ut, virtute præsentis Collationis nostræ, Possessionibus hujusmodi Canonicatûs, Pœnitentiariæ, & Præbendæ nullatenus adipisci teneatur, Usu, Stilo, Consuetudine, Observantiâ, vel Edictis contrariis non obstantibus quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* octavo die Februarii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

Consimiles Literas habent subscripti, sub eâdem formâ, & eodem Waranto, mutatis mutandis, videlicet,

* X. 61. *Johannes Fenandi* in Ecclesiâ Cathedrali * Bajocensi, de Canonicatu & Præbendâ de Castillione; Et diriguntur Literæ illæ Vicariis in Spiritualibus Episcopatûs Bajocensis, ac Decano & Capitulo Ecclesiæ prædictæ.

In cujus,

Johannes de Harnevilla Capellanus in Ecclesiâ Cathedrali Constancienti, de Canonicatu & Præbendâ de Sancto Egidio; Et diriguntur Literæ illæ Venerabili in Christo Patri *Pandulpho Episcopo Constanciensi*, necnon dilectis Regis in Christo Cantori & Capitulo Ecclesiæ prædictæ.

In cujus, &c.

Pro Monialibus de Cadomo.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 19. REX omnibus Justiciariis, Vicecomitibus, & omnibus Ministris & Fidelibus nostris totius Ducatûs Normanniæ, Salutem.

Sciatis Nos suscepisse in Manum, Custodiam, & Protectionem nostram, dilectas Nobis in Christo, *Abbatissam & Conventum Sanctæ Trinitatis de Cadomo*, ac Homines suos, & omnes Res & Possessiones earum;

Quare Volumus & firmiter Præcipimus quòd manuteneatis, custodiatis, & protegatis Abbatissam & Moniales prædictæ Abbatiæ, ac Homines suos, & omnes Res & Possessiones earum, tanquam nostras Dominicas & proprias,

Nec permittatis aliquam molestiam aut gravamen eis inferri:

Volumus etiam & Præcipimus quòd faciatis habere prædictis Abbatissæ & Monialibus prædictæ Abbatiæ omnes Libertates & liberas Consuetudines suas, sicut Cartæ Progenitorum nostrorum testantur (de quibus tamen erant in Possessione & pacifice fuerant usæ ante Descensum nostrum in Ducatum nostrum prædictum) donec, pleniùs consideratis & visis Titulis & Cartis Fundationis earum, aliàs, per plenam Confirmationem, poterimus eis, ad Dei laudem, providere, seu aliter a Nobis habueritis in Mandatis.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo die Februarii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

De Conservatoribus Treugarum Britanniæ constitutis.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. An. 8. H. 5. Ibid. m. 16.

Sciatis quòd,

Cùm nuper inierimus, fecerimus, & concordaverimus Treugas & Abstinentias Guerrarum, sub certis modo & formâ, cum carissimo Fratre nostro *Johanne Duce Britanniæ*, prout ex earum Tenoribus clariùs liquere poterit in eventum,

Nos,

Ipsa Pacis seu Treugarum Fœdera, quantum in Nobis est, inviolata & illibata observari cupientes, ac quicquid in contrarium actum est aut fuit ultro citroque debita cum celeritate Reformari,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, carissimi Consanguinei nostri, *Willielmi Comitis Suffolciæ*, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Willielmi Alyngton* Thesaurarii nostri Generalis Normanniæ, & *Johannis de Assheton* Ballivi nostri de Constantyn, plenariè confidentes,

Fecimus, Ordinavimus, & Constituimus ipsos, pro Parte nostrâ, Ducatûs nostri Normanniæ, Conservatores Generales Treugarum prædictarum,

Et Concedentes eis, & Duobus eorum, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale ad Conveniendum, & Communicandum cum Conservatoribus Treugarum *prædicti Ducis*, pro Parte suâ, sufficientem in hac Parte Potestatem exhibentibus, in quocumque loco ad hoc apto & congruo,

Audiendumque Conservatorum prædictorum voluntatem de & super omnibus & singulis, prædictarum Treugarum seu Abstinentiarum debitam & fidelem Observantiam concernentibus,

Et Attemptatorum hujusmodi Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem Faciendum, & eas fieri Petendum, Requirendum, & cum effectu Optinendum,

Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque proponendas, cum suis emergentibus, incidentibus, dependentibus, & connexis, Audiendum, * Examinandum, & in fine debito Terminandum summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figurâ Judicii (legalibus Terminis, si eis videbitur expedire, non servatis, aut aliàs de Consensu Partium recisis aut abreviatis) inspectâ solâ Facti veritate, * X. 62.

Necnon omnes & singulos Malefactores, Transgressores, & Violatores Treugarum prædictarum, juxta eorum Demerita & Casûs exigentiam, Castigandum & Puniendum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis vel circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna,

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per eosdem Conservatores nostros, aut Duos eorum, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, decimo die Februarii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

De Attemptatis contra Treugas Britanniæ Reformandis.

REX, dilectis sibi, Magistro *Johanni Stokes*, Legum Doctori, & *Waltero Charleton* Armigero Locumtenenti de Chirburgh, Salutem. Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Franc. 8. H. 5. m. 1.

Pridem accepimus quòd nonnulli Subditi, carissimi Fratris nostri, *Johannis Ducis Britanniæ*, contra Treugas & Guerrarum Abstinentias,

Inter Nos, pro Nobis, Ligeis, Vassallis, & Subditis nostris, Regno, Terris, Patriis, & Dominiis nostris quibuscumque, tam per Terram, quàm per Mare, ex unâ parte, &, Carissimum Fratrem nostrum, *Ducem Britanniæ* supradictum, ac Vassallos & Subditos sui Ducatûs prædicti, Terras, Patrias, & Dominia sua quæcumque, tàm per Terram, quàm per Mare, ex alterâ Parte, contractas, initas, & firmatas,

Plura Dampna, Injurias, & Violentias Subditis Regni nostri Angliæ, ac etiam Ducatûs nostri Normanniæ, fecerunt & intulerunt, nonnullosque ex eis ceperunt & Carceribus indebitè mancipârunt, & ipsos ita Incarceratos detinent de præsenti, ac eos Bonis, Rebus, & Mercandisis suis indebitè spoliârunt, & spoliari fecerunt, in Subditorum nostrorum grave Præjudicium non modicumque Gravamen,

Sicque, contra exigentiam & effectum Treugarum & Abstinentiarum supradictarum, attemptare, ac, ipsis non obstantibus Dampna Subditis nostris inferre indies non desistunt,

Nos,

Volentes ipsas Treugas & Guerrarum Abstinentias, secundum Exigentiam earumdem, pro Bono publico, ac Quiete, & Tranquillitate utriusque Nostrûm ac Subditorum nostrorum, inviolabiliter conservari debere,

Sinceriter etiam affectantes Dampna, Violentias, Injurias, & Attemptata supradicta debitè corrigi & reformari,

Vobis igitur, & utrique vestrûm,

De quorum Fidelitate & Circumspectionis Industriâ plenam & firmam fidem habemus,

Committimus, per Præsentes, sufficientem Auctoritatem, plenamque & liberam Potestatem, ad Requirendum, dictum carissimum Fratrem nostrum, *Johannem Ducem Britanniæ* supradictum ad Tenendum & Observandum benè, securè, & inviolabiliter Treugas, Tollerantias, & Abstinentias supradictas, modo & formâ

Ann. D. 1421. Hen. 5.

nis quibus capere, initæ, & concordatæ fuerint, & a suis pari forma Teneri & Observari Faciendum,

Necnon ad Petendum, pro Nobis & Nomine nostro, ac pro Subditis nostris, Reparationem & Reformationem Damnorum, Injuriarum, & Violentiarum, eis, ut prædicitur, illatarum,

Et pro eis ad Transigendum, Componendum, & Paciscendum, & ulterius in Negotio Reparationis hujusmodi, cum Commissariis Fratris nostri supradicti, si oporteat, ad Procedendum, Cognoscendum, & Statuendum, cum suis Incidentibus, Dependentiis, & Connexis, & fine debito Terminandum,

Subditisque nostris, læsis & Dampnificatis supradictis veritate, summarie & de plano, aut aliâ viâ Juris quacumque, inspectâ, Justitiæ Complementum Ministrandum, Faciendum, & Reddendum, ac ministrari, fieri, & Reddi Videndum,

Ac insuper ad Communicandum, Appunctuandum, ac Concordandum cum prædicto *præcarissimo Fratre nostro*, aut suis Commissariis Potestatem ad hoc habentibus, de & super certis Diebus

* X. 63. & * Locis, pro Reparatione & Reformatione quorumcumque Attemptatorum, hinc inde contra Treugas supradictas Statuendis & Limitandis,

Cæteraque omnia & singula Excercendum, Decernendum, Diffiniendum, & Exequendum quæ in hac parte necessaria fuerint vel oportuna, & quod Negotii qualitas exigit & requirit,

Promittentes, bona fide & in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid Actum, Gestum, vel Factum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c. has Literas nostras fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus consignari.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, duodecimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Proclamatione facienda, super Coronatione Katherinæ Reginæ.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Claus 8. H. 5. m. 4. d.

REX, Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Præcipimus vobis, firmiter injungentes, quòd statim, visis Præsentibus, in singulis Locis Civitatis prædictæ & Suburbiorum ejusdem, ubi expedire videritis, publicè ex parte nostrâ proclamari faciatis,

Quòd omnes & singuli, qui aliqua Servitia, diebus Coronationum Reginarum Angliæ, ratione Tenuræ suæ, seu alio modo, debent aut facere tenentur, sint coram, dilecto & fideli Consanguineo nostro, *Ricardo Comite Warrewici*, Locum tenente, carissimi Fratris nostri, *Thomæ Ducis Clarentiæ* Senescalli Angliæ, de Ordinatione nostrâ, die Lunæ proximò futuro, apud Westmonasterium, in Aula Albâ,

Ad Petendum, per Petitiones suas, Servitia sua die Coronationis *Katerinæ*, nunc *Reginæ Angliæ*, Consortis nostræ carissimæ, cum omni Honore & Reverentia quibus decet, ibidem, more solito, fieri & exerceri, & hoc nullatenus omittatis.

T.

Super Coronatione prædicta.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Prius Cor. Pell.

RIcardo Arnecl, & *Johanni Stewall*, & *Henrico Botolfe*, Nunciis missis versus diversos Comitatus, cum Brevibus de Privato Sigillo Domini Regis, diversis Episcopis, Prioribus, & aliis Prælatis, & aliis diversis Dominis & Personis Temporalibus, directis, ad essendum apud Westmonasterium, in Tertia Dominicâ Quadragesimæ, pro Coronatione *Katerinæ Reginæ Angliæ* tunc ibidem solempnizandâ.

Pro Duce Burboniæ.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 5.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Paschæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum, &c. *Petrum Desprurajon* Militem, & *Gasset de Villette* Armigerum, Servientes, carissimi Consanguinei Regis, *Johannis Ducis Britanniæ*, ac Decem Personas ex parte eorumdem *Petri* & *Gasset*, de & super certis Negotiis prædicti *Ducis* exequendis & explendis deputatos & commissos, & eorum quemlibet, conjunctim, vel divisim, præsentes Literas secum deferentes, Armatos, vel non Armatos, usque Civitatem Regis Rothomagi, ad Præsentiam *prædicti Ducis*, unà cum Equis, Bonis, Jocalibus, Auro, Argento, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, quotiens & quando eis placuerit, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde salvò & securè redeundo,

Et ideò, &c. ut supra.

Et si quid eis, &c.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in prædictis Patria, &c. ut supra, contemptum vel Præjudicium aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant quomodolibet attemptari,

Quódque ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum seu Villarum firmatarum, * ipsius Patris Regis, aut suorum, absque speciali Licen-

* X. 64. tiâ Capitaneorum seu Custodum eorumdem, intrent quovis modo.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Consilii.

De Restitutione Fructuum.

An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 11. dors.

REX, *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis*, ipso Archiepiscopo in remotis agente, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis, & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Mandamus quòd *Johannem le Bouchier* Canonicum de Noion,

Qui Sacramentum debitum de Conservando præsentem PACEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, Proficua, & Emolumenta, de quibuscumque Beneficiis suis, infra Ducatum nostrum prædictum, provenientia, ac Arreragia indè debita si quæ fuerint (solummodò reservatis his, quæ circa Reparationes & in Sustentationem Divini Cultûs ac alia Onera ordinaria & rationabilia applicantur) habere & tenere,

Et ipsum *Johannem* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis;

Aliquo Mandato, vobis, aut alicui vestrûm, in contrarium directo, non obstante.

Dat. apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo septimo die Februarii.

Consimiles Literas Regis habent subscripti, & diriguntur subscriptis; videlicet,

Petrus Lambert Canonicus de Noion, qui de conservando, &c. ut supra;

Et diriguntur Literæ ut supra prox.

Hugo de Cayen in Legibus Licenciatus, qui de conservando, &c.

Et diriguntur Literæ *Pandulpho Episcopo Constanciensi*, ac *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Bajocensis, Sede ibidem vacante, &c.

Jacobus Haymer in Decretis Bacallarius, Studens Parisius, Juratus, &c. ut supra.

Et diriguntur Literæ illæ *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis*, ipso Archiepiscopo in Remotis agente, ac *Decano & Capitulo* beatæ Mariæ Bajocensis, Sede ibidem vacante, &c. ut supra.

De Permutatione.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 17.

REX, *Vicecomiti nostro Baiocæ*, Salutem.

Cùm *Radulphus Lugon*, Magister in Artibus, Capellanus Capellæ Sanctæ Katerinæ, Fundatæ in Burgo Regis Bajocensi Diocæse, & *Dionisius Sanson*, Capellanus Capellæ Sancti Albini de Ingromâ ejusdem Diœcesis, Beneficia sua prædicta intendant, ut asserunt, adinvicem canonicè permutare,

Nos dictam Capellam Sanctæ Katerinæ, ad nostram Donationem spectantem, *præfato Dionisio*, ex causâ hujusmodi Permutationis faciendæ, *Contulimus* & *Donamus*, cum suis Juribus & Pertinentiis universis,

Præcipientes tibi quatinus *ipsum Dionisium* in Corporalem Possessionem dictæ Capellæ Sanctæ Katerinæ, ex causâ prædictâ, ponas & inducas, seu poni & induci facias,

Necnon *eundem Dionisium* Fructibus, Redditibus, Proficuis, Obventionibus, & Emolumentis quibuscumque, ad eandem Capellam Sanctæ Katerinæ spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo die Februarii.

De Prorogatione Termini concessi Ecclesiæ Rothomagensi. * X. 65.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm 8. H. 5. p. 3. m. 19. dors.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Thesaurario Generali Normanniæ*, Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Quia Diem,

Dilectis Nobis in Christo, *Capitulo & Canonicis* Ecclesiæ beatæ Mariæ Rothomagensis, ac Capellanis & aliis ibidem Deo Servientibus, ad Confirmandum certas Literas & Evidentias suas de eorum Libertatibus & Possessionibus, usque Festum Paschæ proximò futurum per Nos nuper datum & concessum,

Usque Festum Sancti Michaelis Archangeli proximò futurum, de Gratia nostra speciali, Prorogavimus & Elongavimus,

Vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Mandamus quòd præfatos *Capitulum*, *Canonicos*, Capellanos, & alios, omnimoda Proficua, Obventiones, Redditus, Fructus, & Emolumenta quæcumque, unà cum Arreragiis eorumdem, ad ipsos quovis modo spectantia sive pertinentia, & quæ hactenus rationabiliter habere & percipere consueverunt, tàm illa quæ supra Dominium & Receptam nostra, per manus Receptorum & Officiariorum nostrorum, quàm et omnia & singula, quæ supra Temporalitatem Archiepiscopatûs Rothomagensis, propter Absentiam Archiepiscopi loci illius in manibus nostris de præsenti existentis, infra Villam nostram de Dieppe, & alibi, percipere & habere solebant, usque dictum Festum Sancti Michaelis habere, percipere, & colligere, ac inde liberè disponere, necnon Libertatibus, Qui-

Ann. D. 1421. Hen. 5.

tantiis, & Privilegiis suis, per ipsos seu eorum Predecessores ante hæc tempora rationabiliter usitatis, uti & gaudere permittatis, & etiam inde respondeatis, prout ad quemlibet vestrûm pertinet, ac ab aliis quibuscumque integrè & plenariè responderi faciatis,

Ipsosque, & eorum singulos, ac ipsorum Procuratores & Attornatos, ad Prosequendum & Defendendum, coram Vobis & singulis vestrûm, in quibuscumque Placitis & Querelis, motis vel movendis, per ipsos vel contra ipsos, de & super Præmissis, vel aliquo Præmissorum, liberè & absque difficultate aliqua, usque idem Festum Sancti Michaelis, recipiatis & admittatis,

Quia sic volumus fieri de Gratia nostra speciali, aliquo Mandato nostro, vobis seu alicui vestrûm in contrarium facto, non obstante.

Dat. *apud Castrum nostrum Rothomagi*, Vicesimo die Februarii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

De Permutatione.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 18.

REX, *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis*, ipso Archiepiscopo in remotis agente, ac *Decano & Capitulo Ecclesiæ Collegiatæ beati Meloni de Pontisara*, Salutem.

Cum *Nicholaus Lorelle* Capellanus, Canonicus Præbendatus in dicta Ecclesia Collegiata beati Meloni de Pontisara, Rothomagensis Diœcesis, & *Thomas Martelots*, Capellanus Capellaniæ perpetuæ ad Altare Sancti Vedasti Belvacensis fundatæ, Beneficia sua prædicta intendant, ut asserunt, ad invicem Canonicè permutare,

Nos dictos Canonicatum & Præbendam beati Meloni de Pontisaria, nunc liberos & vacantes, & in Manibus nostris pleno Jure existentes ut dicitur, *prædicto Thomæ*, ex causa hujusmodi Permutationis faciendæ, cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque, *Conferimus & Donamus*,

Mandantes quatinus *ipsum Thomam* in Canonicum & Fratrem recipiatis, ac ipsum seu ejus in hac parte Procuratorem in corporalem Possessionem Canonicatûs & Præbendæ prædictorum ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, Stallum in Choro & Locum in Capitulo, prout moris est, eidem assignantes,

Necnon *eundem Thomam* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis, ad eosdem Canonicatum & Præbendam spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Dat. *apud Castrum suum Rothomagi*, Vicesimo primo die Februarii.

---

* X. 66.

Pro Ambassiatoribus Januæ.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Franc. 8. H. 5. m. 2.

REX, per Literas suas Patentes, usque Primum diem Junii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Raphaelem Spinolle* & *Stephanum Lommelin*, Ambassiatores Communitatis Januæ, usque Præsentiam Regis ubi Rex fuerit, cum Quadraginta Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis, vel non Armatis, ac cum Equis, Manticis, Jocalibus, Auro, Argento, Robis, & aliis Bonis suis quibuscumque, equestre, vel pedestrè, per Diem, vel per Noctem, tàm per Terram, quàm per Aquam & Mare, conjunctim, vel divisim, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abindè ad partes suas proprias redeundo;

Proviso semper quòd prædicti, *Raphael* & *Stephanus*, ac Personæ prædictæ, quicquam, quod in Regis Contemptum vel Præjudicium, aut Populi sui Dampnum, cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant, quovis modo,

Quòdque ipsi, ante Introitum suum cujuslibet Castrorum, Civitatum, Villarum firmatarum, aut aliorum Fortaliciorum suorum, Capitaneis, Majoribus, Constabulariis, sive Custodibus eorumdem præsentes Literas nostras primitùs demonstrent

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus Fructuum.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 13. dor.

REX, *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis* ac *Episcopi Lexoviensis*, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Mandamus vobis & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd *Nicholaum Sanesgny*, in utroque Jure Licentiatum,

Qui Sacramentum debitum de conservando præsentem PACEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de quibuscumque Beneficiis suis, infra Ducatum nostrum prædictum, provenientia, ac Arreragia indè debita, si quæ fuerint,

Solummodo reservatis hiis, quæ circa Reparationes & in Sustentationem Divini Cultûs ac alia Onera ordinaria rationabilia applicantur,

Habere & tenere,

Et *ipsum Nicholaum* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis, aliquo Mandato, vobis aut alicui vestrûm in contrarium directo, non obstante.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, vicesimo octavo die Februarii.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Consimiles Literas Regis habet subscriptus, mutatis mutandis; videlicet,

Magister *Guillielmus de Granville* Juratus Ligeus Regis, qui Sacramentum debitum de conservando, &c. ut supra.

De Permutationibus.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 15.

REX, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ beatæ Mariæ Rotundæ Rothomagi, Salutem

Cum, dilecti Nobis, Magister *Guillielmus de Brandribosco*, Canonicus Præbendatus in Ecclesia prædicta, & *Johannes de Mara* Capellanus, Canonicus in Ecclesia Cathedrali Rothomagensi, Beneficia sua prædicta intendant, ut asserunt, ad invicem Canonicè permutare,

Nos dictos Canonicatum & Præbendam, in prædicta vestra Ecclesia, per Resignationem *prædicti Guillielmi*, ex causa hujusmodi Permutationis faciendæ, vacantes, & in manibus nostris pleno Jure existentes (quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ Collatio & * omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere) *præfato Johanni*, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus & Donamus*, * X. 67.

Mandantes vobis quatinus *ipsum Johannem* seu ejus Procuratorem, in corporalem Possessionem dictorum Canonicatûs & Præbendæ, in Ecclesia vestra, ex causa prædicta, ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis,

Ipsumque recipiatis in Canonicum & Fratrem, Stallum in Choro & Locum in Capitulo, prout moris est, assignantes eidem,

Necnon *ipsum Johannem* Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad eosdem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c

Dat. *apud Castrum suum Rothomagi*, Vigesimo octavo die Februarii.

Guilhelmus de Brandribosco habet Consimiles Literas de permutatione cum *prædicto Johanne*, mutatis mutandis, *sed ubi ponitur pleno Jure, ponitur Jure Regaliæ*;

Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Bajocensis, seu Vicariis in Spiritualibus ibidem.

In cujus, &c.

De Præbenda Data.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 8.

REX *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Bajocensis, seu Vicariis in Spiritualibus ibidem, Sede vacante, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper optinebat Magister *Robertus Bale*, in Ecclesia prædicta, per Mortem ejusdem Roberti nunc liberos & vacantes, & in manibus nostris *Jure Regaliæ* existentes ut dicitur,

Quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ, sic vacantium, Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere,

Dilecto nobis *Johanni Destiney* Capellano, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus & Donamus*,

Mandantes quatinus *ipsum Johannem* in Canonicum & Fratrem recipiatis, Ipsumque, seu ejus in hac parte Procuratorem, in corporalem Possessionem Canonicatûs & Præbendæ prædictorum ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, Stallum in Choro & Locum in Capitulo assignantes eidem,

Necnon *eundem Johannem*, seu dictum Procuratorem suum, Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad eosdem Canonicatum & Præbendam spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Dat. *apud Castrum nostrum Rothomagi*, Primo die Martii.

Pro Margareta de Bavier & Jacoba de Bavier, Comitissis Hanoniæ, Holandiæ, & Zelandiæ.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 3. Franc. 8. H. 5. m. 2.

REX, Universis & Singulis Alligatis nostris, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris, ad quos, &c. Salutem,

Sciatis quòd,

Cùm carissimæ Consanguineæ nostræ, *Margareta de Bavier* Comitissa Hanoniæ, Holandiæ, & Zelandiæ, & Jacoba de Bavier, Comitissa Hanoniæ, Hollandiæ, & Zelandiæ, & Domina de Forse, ad Comitatum *ipsius Jacobæ* de Pointiffe, certis de causis, infra breve venire & accedere proponant, ut accepimus,

Nos,

Desiderantes quòd dictis Consanguineis nostris, in Itinere suo versus Comitatum prædictum, Omnia succederent ad votum,

Vos Alligatos Rogamus, vobisque Capitaneis, Castellanis, & vestrorum Locatenentibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, Fidelibus & Subditis nostris, & cuilibet vestrûm, Injungimus & Mandamus quòd eisdem Consanguineis nostris, ac earum Familiaribus & Servientibus, necnon aliis quibuscumque in Comitivâ suâ, in earum Adventu penes Comitatum prædictum, Victualia & alia Necessaria, sub earum Custus & Expensas, favorabiliter ministretis & haberi faciatis, Ipsasque, absque perturbatione sivè impedimento quocumque, transire permittatis ex causâ supradictâ,

* Non inferentes eis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Arrestum, Impedimentum aliquod, seu Gravamen; set potius, quantum in vobis est, & vestrûm quolibet, Auxilium & Favorem celeriter adhibeatis. * X. 68.

In

Ann. D. 1421. Hen. 5. In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, Primo Die Martii.

Per Concilium.

De Admirallo Flotæ Navium constituto.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. 8 H. 5. m. 2. REX universis & singulis Vicecomitibus, Balliviis, Constabulariis, Ministris, Magistris, & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus & Subditis nostris, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilecti & Fidelis nostri, *Wilhelmi Bardolf* Chivaler, pleniùs confidentes,

Constituimus ipsum Admirallum nostrum Flotæ Navium, quam in proximo ad essendum supra Mare Ordinavimus, quamdiu Nobis placuerit,

Dantes ei plenam, Tenore Præsentium, Potestatem Audiendi Querelas omnium & singulorum de his quæ ad Officium Admiralli pertinent, & Cognoscendi in Causis Maritimis, & Justitiam in omnibus Faciendi, ac Delinquentes juxta eorum Demerita Castigandi & Puniendi, & Incarcerandi, & eos Deliberandi,

Necnon Naves & Naviculas Guerrinas, quot necessariæ & cujusmodi Portagii fuerint, Congregandi, Marinarios & alios, pro Navibus & Naviculis illis necessarios, Eligendi & Capiendi, & in eisdem Ponendi,

Et Marinarios, qui Rebelles vel Contrariantes fuerint in hac parte, Compescendi & Castigandi,

Et omnia alia, quæ ad Officium Admiralli pertinent, debitè Faciendi & Exercendi,

Proviso semper quòd, colore aut vigore Præsentium, carissimo Avunculo nostro, *Duci Exoniæ* (qui Officium Admirallitatis Angliæ, Hiberniæ, & Aquitanniæ, ad Terminum Vitæ suæ, possidet) non præjudicetur quovis modo,

Et ideò vobis Mandamus quòd *eidem Wilhelmo*, in Præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sitis, Consulentes & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Secundo Die Martii.

Per Concilium.

De Monstratione Hominum in Flota Navium capienda.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 2. d. REX, dilectis sibi, *Galfrido Louther*, & *Johanni Darell*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad Monstrum sive Monstrationem, dilecti & fidelis Militis nostri, *Willielmi Bardolf*,

Quem Constituimus Admirallum Flotæ Navium, quam ad essendum in proximo supra Mare Ordinavimus,

Ac Hominum ad Arma, Armatorum, ac Sagittariorum, in Comitivâ suâ, ex causâ prædictâ, profecturorum, in Partibus Dovorriæ, infra Naves illas Capiendum & Supervidendum,

Et ad Nos, in propriâ Personâ, de Numero dictorum Hominum ad Arma, Armatorum, & Sagittariorum, ac de modo, formâ, & sufficientiâ Armationis eorumdem, sub Sigillis vestris, vel alterius vestrûm, distinctè & apertè, Certificandum;

Et ideò vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem præfatis Hominibus ad Arma, Armatis, & Sagittariis, ac aliis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quod vobis, & alteri vestrûm, in executione Præmissorum, pareant, obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Secundo Die Martii.

Per Concilium.

*X. 69. * *De Sacramento præstito.*

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 9. d. REX, *Thesaurario nostro Generali Normanniæ*, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon Balliviis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis Ducatûs nostri Normanniæ, ac aliarum Partium Franciæ Nobis subjectarum, quibuscumque, vel eorum Locatenentibus, Salutem.

Notum vobis facimus quod, dilectus nobis in Christo, *Petrus de Rebasco*, Abbas Vallis beatæ Mariæ Cisterciensis Ordinis, Sacramentum Fidelitatis,

Ad quod, ratione Temporalium Abbatiæ prædictæ, infra Ducatum & Partes prædictas existentium, Nobis tenebatur,

Fecit & præstitit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Abbatem Recepimus & Admisimus, nostro & alieno Jure salvo,

Vobis & cuilibet vestrûm Mandantes ne *prædictum Abbatem*, prætextu dicti Fidelitatis Sacramenti Nobis non præstiti, in præfata Abbatia, nec in ejusdem Pertinentiis quibuscumque, perturbetis, molestetis, aut inquietetis, vel perturbari, molestari, aut inquietari permittatis quovis modo;

Sed, si prædicta Abbatia vel aliquid ejusdem sit ad hoc impeditum, id *Abbati antedicto* deliberetis, seu deliberari faciatis, indilatè.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, quinto die Martii.

Pro Abbate Sancti Petri de Pratellis.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 7. d. REX, *Thesaurario nostro Generali Normanniæ*, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon Balliviis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis Ducatûs Normanniæ, ac aliarum Partium Franciæ nobis subjectarum, quibuscumque, vel eorum Locatenentibus, Salutem.

Notum vobis facimus quod *Johannes Moreti*, Abbas Monasterii Sancti Benedicti Sacramentum Fidelitatis,

Ad quod, ratione Temporalium Monasterii prædicti, infra Ducatum & Partes prædictas existentium, Nobis tenebatur,

Fecit & præstitit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Abbatem recepimus & admisimus, nostro & alieno Jure salvo,

Vobis & cuilibet vestrûm Mandantes, ne *prædictum Abbatem*, prætextu dicti Fidelitatis Sacramenti Nobis non præstiti, in præfato Monasterio, nec in ejusdem Pertinentiis quibuscumque, perturbetis, molestetis, aut inquietetis, vel perturbari, molestari, aut inquietari permittatis quovis modo,

Set, si prædictum Monasterium vel aliquid ejusdem sit ad hoc impeditum, id *Abbati antedicto* deliberetis, seu deliberari faciatis, indilatè.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Quinto Die Martii.

De Permutatione.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 13. REX, *Capitulo & Decano* Ecclesiæ beatæ Mariæ de Pissiaco, Salutem.

Cùm, dilecti nobis, *Johannes Moncheti* Clericus, Capicerius & Canonicus Præbendatus in Ecclesiâ prædictâ, & *Guillelmus Bonteroye* Clericus, Capellanus Capellaniæ Sancti Stephani Prothomartiris in Navi Ecclesiæ Sanctæ Genovefæ Parisiis, Beneficia sua prædicta intendant, ut asserunt, adinvicem canonice permutare,

Nos dictos, Canonicatum & Præbendam, in prædictâ vestrâ Ecclesiâ, per Resignationem prædicti *Johannis*, ex causâ hujusmodi Permutationis faciendæ, vacantes, & in Manibus nostris pleno Jure existentes (quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere) *præfato Guillelmo*, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus & Donamus*,

Mandantes vobis quatinus *ipsum Guillelmum*, seu ejus Procuratorem, in corporalem Possessionem dictorum * Canonicatûs & Præbendæ, in Ecclesiâ vestrâ, ex causa prædictâ, ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, * X. 70.

Ipsumque recipiatis in Canonicum & Fratrem, Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, prout moris est, assignantes eidem,

Necnon *ipsum Guillielmum* Fructibus, Obventionibus, Proventibus, & Emolumentis, ad eosdem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum Regis Rothomagi*, Quinto Die Martii.

Pro Comite de Foix.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. HEnry, &c. aux *Seneschaulx de Guienne* & des Landes, a tous les Barons, Nobles, & autres noz Officers & Subgitz, de nostre Duchee de Guienne, Salut & Dilection.

Comme n'adgaires nostre Beau *Pere de France* & Nous aions baille certain Charge & Auctorite a, nostre treschere & tresame Cousin *le Conte de Foix*, pour Remettre & Reduir en Obbeissance de nostre dit Pere & de Nous le Pais de Languedoc & Conte de Vigorre,

Et pour ce icellui nostre Cousin aura besoing d'assembler grant nombre de Gens d'Armes & de Traict,

Vous Mandons & estroitement enjoignons, & a chascun de vous ainsy qu'il appartiendra, en Peine d'encourir nostre indignacion, que a nostre dit *Cousin de Foix*, quant par luy sur ce resonnablement en serrez requis, Entendez en ce que dit est diligeaulment, & Socourez, & donnez Comfort, Conseill, & Aide en Armes, & ainsi que Besoing sera, & en ce Gardes qu'il n'ait faulte.

Donne a *Rouen*, le viij jour de Mars.

De Restitutione Fructuum.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 12. REX, Venerabili in Christo Patri, *Pandulpho Episcopo Constanciensi*, ac universis & singulis Balliviis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quod *Johannem Basset*, Magistrum in Artibus & Licentiatum in Decretis, Curatum Ecclesiæ Parochialis beatæ Mariæ de Cambernon Constanciensi Diœcese, Juratum Ligeum nostrum, omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de Beneficio suo prædicto provenientia, ac Arreragia inde debita, si quæ fuerint (solummodo Reservatis hiis, quæ circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac alia Onera ordinaria & rationabilia applicantur) habere & tenere,

Et *ipsum Johannem* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis, aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi* nono die Martii.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Pro Duce de Burbon.

An. 8. H. 5. Ibid. m. 12.

REX, universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Gentibus Armorum & de Tractu, Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis præcarissimi *Patris nostri Franciæ* & *Nostris*, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, carissimus Consanguineus noster, *Johannes Dux Burboniæ Johannem de Cantepie* Armigerum, Servientem & Familiarem suum, in Civitate nostra Rothomagi ad præsens existentem, abinde versus Villam de Crotoy, penes diversos Creditores suos ibidem, pro certis Pecuniæ Summis ab eisdem recuperandis, nostrâ mediante Licentia, intendat destinare,

Et Nobis supplicaverit ut, pro Securitate *ipsius Johannis de Cantepie*, velimus gratiosè providere,

*X. 71. * Nos (Supplicationi suæ favorabiliter annuentes) suscepimus *ipsum Johannem Cantepie*, versus prædictam Villam, ex causis prædictis, transeundo, & abinde redeundo, unà cum Bonis, Rebus, & Herneisis suis quibuscumque, & salvum & securum Conductum nostrum, ad Protectionem & Defensionem nostras speciales;

Et ideò vobis Mandamus quòd *prædictum Johannem de Cantepie*, unà cum Bonis, Rebus, & Herneisis suis prædictis, ut præmittitur, transeundo, manuteneatis, protegatis, & defendatis; non inferentes ei, vel inferri permittentes, injuriam, molestiam, dampnum, aut gravamen:

Et, si quid ei, &c.

Proviso semper quòd ipse quicquam, *&c. usque ibi*, non attemptent quovis modo.

In cujus, &c. per Tres Septimanas proximò futuras duraturas.

Dat. ut supra, nono die Martii.

Pro Collegio de Dauwville Parisius.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 8.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Pro parte, dilectorum nobis, *Magistri & Scolarium Collegii de Dauwville Parisius* nobis humiliter exponebatur quòd, inter alia, ad Victum & Sustentationem Magistri & Scolarium ejusdem piâ Devotione collata, idem Collegium, in sui Primordiis, dotatum extitit Trescentis Decem & Octo Libris, Sexdecim Solidis, Decem Denariis, & Obolo, Turonensibus, percipiendis annuatim, ad Duos Anni Terminos, super Halis & Molendinis Villæ nostræ Rothomagi, prout ex quibusdam Literis, in eâ parte Nobis & Concilio nostro exhibitis, pleniùs apparebat,

Asserebant insuper quòd, a tempore Fundationis dicti Collegii, in tempus quo, divinâ favente dexterâ, Ducatum nostrum Normanniæ Conquisivimus, Magister & Scolares dicti Collegii, quicumque pro tempore existentes, præfatam Summam Trescentarum Decem & Octo Librarum, Sexdecim Solidorum, Decem Denariorum, & Oboli, Turonensium, singulis Annis, ad Duos Anni Terminos, super prædictis Locis, perceperunt & habuerunt, absque impedimenti cujusque vel contradictionis obstaculo, liberè, pacificè, & quietè,

Nobis humiliter supplicantes quatinus, Pietatis intuitu, favoreque Studii, ac contemplatione PACIS FINALIS, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* pridem, largiente Domino, COMPOSITÆ, gratiosè providere dignaremur quòd iidem, Magister & Scolares, eorumque Successores, Redditu supradicto gaudere possint & valeant, sicut ante,

Nos igitur (eorum Supplicationibus favorabiliter inclinati) de Gratiâ nostrâ speciali *Concessimus* & *Concedimus* præfatis, Magistro & Scolaribus, quòd ipsi, & eorum Successores imperpetuùm, habeant & percipiant annuatim prædictum Redditum Trescentarum Decem & octo Librarum, Sexdecim Solidorum, Decem Denariorum, & Oboli, Turonensium, de & super Halis & Molendinis dictæ Civitatis nostræ Rothomagi, eisdem modo & formâ quibus ipsi dictum Redditum ante Conquestum nostrum prædictum habuerunt & perceperunt, ac prout & quatenus ipsi & Prædecessores sui Redditu illo, a tempore Fundationis supradictæ, hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi,

Mandantes, Tenore Præsentium, dilectis & fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum ibidem, necnon cæteris Justitiariis, Officiariis, & Ministris nostris, præsentibus & futuris, quorum interest, quòd præfatos, *Magistrum & Scolares*, & Successores suos, præsenti Concessione nostrâ, in formâ quâ prædictum est, uti & gaudere permittant absque Molestatione seu Impedimento quocumque.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Decimo Die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

*X. 72. * *Litera Archiepiscopi Burdegalensis de Congratulatione.*

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula. D. 5.

SErenissime & Invictissime Princeps, ac Benignissime & Metuendissime Mi Domine (humillimâ Recommendatione præmissâ) scripsit Serenitas vestra, & mandavit quosdam Nobiles Dominos, & nonnullos Scientificos Viros, hujus vestræ Ligiæ Civitatis Burdegalensis & Patriæ, Magestati vestræ Regiæ subjectæ & sibi adhærentis, cum certis Informationibus & Instructionibus, Statum Patriæ prædictæ & Ducatûs vestri Acquitaniæ concernentibus, ad Præsentiam ejusdem *vestræ Regiæ Magestatis* accedere, pro Reformatione dicti Ducatûs & Patriæ,

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Ac voluit Celsitudo vestra quòd Informationes & Instructiones hujusmodi in Scriptis & Litteris Sigillo meo sigillatis redigerentur,

Quæ quidem ad magnam Complacentiam & singularem Consolationem mei humilis Oratoris & Ligii vestri cedunt, Regratiorque quantum valeo *eidem vestræ Regiæ Celsitudini* de tanto Honore per eandem Celsitudinem michi impenso; Offerens me semper ad quæcunque Servitia, Magestati vestræ grata; Ego enim, & totus Clerus, Nobiles, & Cives, ac omnes Incolæ & Habitatores hujus vestræ Patriæ, Magestatis vestræ Ligii & semper Fideles, de tot & tantis magnificis Operibus & Victoriis, ac mirandis Triumphis, & strenuis Gestis, per Celsitudinem vestram, ut credimus, & certi sumus, divinitùs peractis, Congratulantes in immensum, & Consolati supra Modum, animosiores & solidiores in conservanda Fidelitate, in Dominio Magestatis vestræ augmentando, & in cunctis ad Laudem & Gloriam Nominis vestri gloriosi peragendis, effecti sumus & consolidati,

Nec immeritò, quantum hujusmodi Victoriæ, & Opera vestra gloriosa & magnifica, in Personam *vestræ Regiæ Magestatis*, per Deum Omnipotentem, cunctorum Hominum Plasmatorem, qui cuncta disponit & ordinat, mirabiliter peracta, sicut bene Celsitudo vestra agnoscit & omnia hæc sibi attribuit, ostendunt ejus benignam Gratiam in vobis infusam, & ea omnia ab ejus Potestate, Gratiâ, & Virtute procedere, cùm omnis Potestas ab eo sit & procedat.

Et ob hoc ipsum Deum Omnipotentem Nos, præfati Ligii vestri & Fideles, pro Statu vestro feliciori, pro Gratiâ ampliori, ac Victoriis vestris & Triumphis semper augmentandis, cum Processionibus & Orationibus in Divinis Officiis, quæ cotidiè peragimus, incessanter deprecamur.

Gratias immensas eidem referentes, quantum credimus pro certo, pro tanto quia a humili & bono Corde, ac rectâ Intentione, & piâ Mente Gesta vestra procedunt, ea semper Domino Deo attribuendo, ipsiusque & Sanctorum suorum Ecclesias & Pia Loca venerando, Personasque Ecclesiasticas ac miserabiles Personas peroptime tractando, & cum eisdem piè agendo, ac Populos benignè & laudabiliter regendo, quod super omnes hujus Seculi Reges & Principes vobis Gratiam & virtutem dedit ac Laudem, Famam & Gloriam, in perpetuum dabit, & finaliter Animæ vestræ Salvationem, quas idem Deus Omnipotens *ejusdem vestræ Regiæ Magestatis* Personæ parare dignetur suâ immensâ Bonitate.

Scrip. *Burdegaliæ*, Die Decimâ Mensis Martii.

Excellentis vestræ Serenitatis humilis Ligius & devotus Capellanus & Orator vester,

D. ARCHIEPISCOPUS BURDEGALEN.

Pro Duce Burboniæ.

REX, Capitaneis, Constabulariis, sive Gubernatoribus de Leyborn & Fronsak, in partibus nostris Aquitanniæ, & eorum Locatenentibus ibidem, Salutem. Ann. D. 1421. An. 8. H. 5.

Cùm carissimus Consanguineus noster, *Johannes Dux Burboniæ* Sex Personas, de Familiaribus & Servientibus suis, usque dictas Partes Aquitanniæ, & præcipuè ad Civitatem Burdegaliæ, pro & super certis Negotiis suis ibidem exequendis & expediendis, quæ Commodum & Proficuum nostros concernunt, intendat destinare, Norm. 8. H. 5. p. 2. m. 7.

*Quibus Sex Personis nostrum salvum & securum Conductum, per Literas Patentes, Concessimus, prout in eisdem pleniùs continetur, *X. 73.

Idcirco vobis, & cuilibet vestrûm, firmiter injungendo, Mandamus quatinus prædictas Sex Personas, cum ad & per prædicta Loca vestra declinaverint, benigne recipiatis & pertractetis prout decet, necnon ipsas, cum Equis, Bonis, Rebus, Cariagiis, & Herneisis suis, a Locis vestris & cujuslibet vestrûm, usque Civitatem nostram prædictam, cum sufficienti Stuffurâ Gentium Armorum & de Tractu (si per easdem Personas ad hoc fueritis requisiti) salvò & securè conduci faciatis (suis tamen Sumptibus & Expensis) & hoc nullatenus omittatis:

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in nostri contemptum vel præjudicium, seu Populi nostri dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant quomodolibet attemptari.

Dat. apud *Castrum Regis Rothomagi* duodecimo die Martii.

De Confirmatione pro Sancta Capella Paris.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Cartam, celebris memoriæ, *Karoli*, quondam *Franciæ & Navarræ Regis*, Progenitoris nostri, factam in hæc verba, Ann. D. 1421. An. 8. H. 5.

Karolus Dei gratiâ, *Franciæ & Navarræ Rex.* Pat. 8.

Notum facimus universis, tàm præsentibus, quam futuris, Nos, karissimi Domini *Philippi*, quondam dictorum Regnorum *Regis*, Germani nostri, Literas, in Cerâ viridi sigillatas, *Vidisse*, Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 3.

Quarum Tenorem totalem, & de verbo ad verbum, præsentibus inseri fecimus in hunc modum,

Philippus, Dei gratiâ, *Franciæ & Navarræ Rex.*

Deus ipse, Rex Regnum, & Dominus Dominantium, Altissimus, ab excelso suæ bonitatis irriguo, in aridam Regionem habitationis humanæ sic Ymbrem salutaris Devotionis infundit & Rorem, quod concepta divinitùs in Patrum Cordibus Opera Sanctitatis ad plenum compleri interdum non sinit, sed eadem protendit ad Filios, ut in successivâ Propagine nequaquam degeneret Intentio

tento

Ann. D. 1421. Hen. 5. tertio Filialis, quinymmo super commendabilia Gesta Patris proficiat & augeat quod incumbit.

Sanè, Sanctæ Memoriæ, Proavus noster, *Beatissimus Ludovicus*, inter cætera, quàm dilecta quamque pulcra, Ecclesiarum Dei undique Tabernacula, infra Septa Domûs seu Palatii Regalis Parisius, in Honore Dei Omnipotentis & Sacrosanctæ Spineæ Coronæ ipsius Domini Jesu Christi, quoddam Fundavit & Ædificavit Habitaculum perinsigne, sicut rei evidentia declarat,

In quo fulget Thesaurus admirabilis Salutarium Vexillorum Sacratissimæ Dominicæ Passionis, ipsa (videlicet) Corona spinea atque Lignum Crucis vivificæ, quæ pius Redemptor omnium, pro humani Redemptione Generis, suo Cruore roseo consecravit,

Ipse quidem Almificus Confessor Domini *Ludovicus*, ob Sancta Sanctorum in Capellà prædictà seu in eodem Habitaculo mirificè collata, circa Fundationem ac Venerationem dictæ Capellæ se ferventi Devotione totum impendens, ut in eà cresceret & resonaret ulterius Magestatis altissimæ laus & decus, ad Divini Cultûs augmentationem, Octo Principales Capellanos, quoddamque Officium Thesaurariæ (quod per alterum dictorum Principalium Capellanorum exerceri disposuit, & illum Magistrum Capellanum dictæ Capellæ vocavit) instituit in eadem,

Pro quorum Sustentatione *Septingentas Libras Parisienses* Annui Redditûs, percipiendas ab ipsis Annis singulis, assignari eisdem in locis congruis, per certos, ad hoc deputatos ab ipso, Commissarios, mandavit,

Sed Christus, Processu temporis (Assisiâ dictarum *Septingentarum Librarum Parisiensium* dictis Principalibus Capellanis minimè factâ) ipsum Proavum nostrum de Terreno Regno transtulit ad Cœleste,

Inclitæque recordationis *Philippus*, Filius ejus Primogenitus, *Avus noster*, sibi succedens in Regno, volens illius in hac parte laudabile Propositum adimplere, dictas *Septingentas Libras Parisienses* dictis Principalibus Capellanis assignavit, apud Templum, vel ubicumque esset Thesaurus Regius, per manus Thesaurarii Parisiensis

* X. 74. pro tempore, capiendas; prout in dictorum * Provi & Avi nostrorum, super hoc confectis, Literis plenius continetur,

Capiebant insuper dicti Principales Capellani, prædicto *Philippo Rege*, Filio dicti beati *Ludovici*, sublato de medio, pro ipsius Anniversario, in Thesaurariâ Parisiensi, Annis singulis, *Octo Libras Parisienses.*

ITEM, percipiebant, in Castelleto Parisius, pro Dono *Johannis de Camerâ* Presbiteri, *Quatuor Libras Parisienses.*

ITEM, pro Escambro, facto cum *Guidone de Landuno*, Magistro Capellano seu Thesaurario ipsius Capellæ, *Viginti Libras Parisienses.*

ITEM, pro Dono dicti *Guidonis Sexdecim Solidos & Sex Denarios Parisienses*

ITEM, percipiebant, in & super Thesauro prædicto, pro antiquis Capellanis, Summas Pecuniæ, quæ sequuntur; videlicet,

Pro Fundatione Capellaniæ Sancti Clementis, *Viginti duas Libras Parisienses,*

Pro Fundatione Capellaniæ Sancti Blasii *Viginti Libras Parisienses,*

Pro Fundatione Capellaniæ Sancti Nicholai, retro Altare inferioris Capellæ in Castellero Paris, *Triginta Tres Libras Paris,*

Pro Castellenià, quam Frater *Petrus de Condeto*, in honore *Beati Ludovici*, Fundavit ibidem, *Viginti Libras Paris,*

In dicto Thesauro,

Et, pro Augmento quod fecit eidem Capellaniæ Magister *Michael de Bondranato*, *Viginti Novem Libras*, *Quinque Solidos*, & *Duos Denarios Paris.*

Demùm vero, recolendæ memoriæ, Dominus & Genitor noster carissimus, Dominus *Rex Philippus*,

Fortis, verissimus, ac strenuissimus suo tempore Miles Christi, ac Fidei Catholicæ Defensor præcipuus, cujus Fidei Puritas & Devotionis Sinceritas in Fornace hujus Vallis miseriæ enituit sicut Aurum,

Ad Capellam prædictam quâdam Prærogativâ Favoris, gerens eximiæ dilectionis & caritatis Affectum, cupiens in eâ Cultum Divini Nominis augmentari, Quatuor Præbendas Novellas, ut ita loquamur, Præbendis Antiquis, in Emolumentis & Redditibus omnibus, consimiles statuit & æquales,

Quarum Summa, pro quolibet Canonico, ad dictas Novas Præbendas instituto, & instituendo pro tempore, habito respectu ad Portionem, quemlibet antiquorum Principalium Capellanorum, in dictis Septingentis Libris Parisiensibus, pro se, & Magistro Capellano, ratione Officii sui Thesaurariæ, contingentem, est *Septuaginta Septem Libræ*, *Quindecim Solidi*, *Septem Denarii Parisienses,*

Et sic est Summa Totalis, pro dictis Quatuor Canonicis, *Trecentæ Undecim Libræ*, *Duo Solidi*, *Quinque Denarii Parisienses,*

Volensque eosdem, Magistrum *Capellanum* Capellæ prædictæ, & alios Principales Capellanos ejusdem, honorare quodammodo, dictum Magistrum *Capellanum Capellæ prædictæ* THESAURARIUM (& meritò, tanquam tanti Thesauri, sicut dictarum Reliquiarum, Custodem & Ministrum) & *dictos Capellanos* PRINCIPALES CANONICOS appellavit.

Ordinavit, insuper, idem Dominus & Genitor noster, in suo Testamento, Anniversarium suum, Annis singulis, in Capellâ prædictâ, de cætero & perpetuo celebrari, Legans, pro ipso Fundando, *Duodecim Libras* Parisienses Annui Redditûs. Ad quarum Quatuor Præbendarum Novarum & Anniversarii sui Fundationem complendam Heredes suos, Franciæ Reges, in eodem Testamento, specialiter obligavit

Nos autem, etsi cunctas Christi Ecclesias earumque Ministros, Progenitorum nostrorum imitantes vestigia piæ Devotionis, Colimus & ipsarum Zelamus honorem, ad Capellam tamen ipsam majori nimirum affectione perstringimur, dum veraciter intuemur qualiter dicta Capella, tantorum feliciter locupletata Sanctuariorum Præsentia, non sine Prærogativa speciali in Terris revereri meretur, jugiterque ab omnibus Christi Fidelibus honorari.

Hac igitur consideratione inducti,

Et plenius attendentes quòd inter ea, quæ ad Conservationem Justitiæ pertinere noscuntur, nichil specialiùs Regibus & Principibus incumbit quàm Donationes seu Largitiones, factas Ecclesiis, Libertates, & Jura Ecclesiastica in suâ stabilitate teneri, & ea liberalius adaugere, Ann. D. 1421. Hen. 5.

Et nè fortè Obliviones Hominum, rerumque aut temporum mutabilitates, ea, quæ piâ consideratione gesta sunt, novis imposterum contingat implicari calumpniis, necesse est illa autenticorum Scriptorum Patrocinio communiri,

Laudabilis ymo Summæ Devotionis eorumdem Progenitorum nostrorum affectum in prædictis non immeritò commendantes,

Prædictas & alias, ab ipsis in dictâ Capellâ factas, Institutiones, Fundationes, & Donationes quascumque, pro dictarum Fundationibus Præbendarum & Thesaurariæ, tàm Antiquarum, quàm * Novellarum, Anniversoriumque & Capellaniarum, in dictâ Capellâ, sive sit inferius, a quibuscumque Personis quomodolibet Fundatarum, & omnia in dictis contenta Literis, Volumus, Laudamus, Concedimus, Approbamus, &, ex certâ Scientiâ, auctoritate Regia Confirmamus; * X. 75.

Dumque ad divina Laudum obsequia,

Quæ, dilecti nostri, Thesaurarius, Canonici, & alii Capellæ ipsius Servitores, nocte dieque, quibuscumque Curis & Negotiis Temporalibus postpositis & rejectis, impendunt ibidem,

Ubi etiam, quasi incessanter, pro Nostri incolumitate corporis, nostrique tranquillitate Regiminis, & pro Nostræ ac Progenitorum nostrorum Animarum Salute, pias Preces fundunt ad Dominum,

Nostræ Mediationis animum reflectimus, ducimur ut, unà cum Duodecim Præbendis & Thesaurariâ prædictis, a sæpedictis nostris, Proavo & Domino Genitore, Fundatis, unam novam Præbendam in dicta Capella, & sic *Tertiam Decimam* Instituamus & Fundemus, de novo, pro *Nostræ*, ac *Johannæ*, Dei Gratiâ, *Reginæ Franciæ & Navarræ*, Consortis nostræ carissimæ, Animarum Salute,

Quam quidem Præbendam Novam, cæteris Duodecim Præbendis, in omnibus & singulis Emolumentis, Redditibus, & Servitii Oneribus, consimilem & æqualem, de *Septuaginta & Septem Libris*, *Quindecim Solidis*, & *Septem Denariis* Annui Redditûs, exnunc, Tenore Præsentium, Instituimus & Fundamus.

Ordinamus etiam, de novo, Duo Anniversaria, in dicta Capella de cætero facienda,

Unum (videlicet) pro, inclitæ recordationis, *Johannæ Reginæ Franciæ & Navarræ*, Genetricis, & aliud pro *Regis Ludovici*, Germani, quondam, nostrorum, Remedio Animarum,

Et, sub Redditu Duodecim Librarum Parisiensium, Fundamus quodlibet eorumdem

Utque dicti Quinque Canonici, per dictum Dominum & Genitorem nostrum & per Nos in Capella prædicta Creati novissimè & Fundati, prædictis antiquis Canonicis, in perceptione omnium & singulorum ipsorum Proventuum, Redditūum, Anniversariorum, Acquestuum in Oblationibusque Indulgentiarum, & de Vino Sancti Stephani, in omnibus & singulis Emolumentis, cæteris quibuscumque quoquomodo provenientibus,

Exceptâ duntaxat Liberatione Panis, Grani, & Frumenti, pro quâ dictis Thesaurario & Canonicis Recompensationem aliam, per nostras alias, sub certa forma, Literas duximus faciendam,

Fiant Participes & æquales,

In Recompensationem hujusmodi, consideratis Custubus & Expensis, quos dicti, Thesaurarius, Canonici, & Capellani, habuerunt facere, ipsosque subire multipliciter oportuit in Præmissis, Communitati ipsorum Thesaurarii & Canonicorum, tàm Antiquorum, quàm Novorum, Damus & Concedimus *Centum Viginti Libras Parisienses*, annui & perpetui Redditûs, cum Præmissis

Quia autem, ex parte dictorum, Thesaurarii, Canonicorum, ac Capellanorum ejusdem Capellæ fuit expositum coram Nobis, quòd de prædictis Redditibus Annuis sibi, ob suæ Vitæ Sustentationem, pro divinis obsequiis & laudibus ibidem jugiter exolvendis,

Tam pro antiquarum, quàm Quatuor Novellarum (quas dictus Dominus & Genitor noster statuit) Præbendarum & Thesaurariæ prædictæ, & dictarum Antiquarum Capellaniarum Fundatione, quam etiam pro *Philippi Avi*, *Philippi* Genitoris, *Johannæ* Genetricis, *Ludovici* Germani, nostrorum prædictorum, Anniversariis faciendis, quàm etiam de dictis *Quatuor Libris* de Dono dicti *Johannis de Camera*, *Viginti Librarum* de Escambio, *Guidonis de Landuno*, *Sexdecim Solidis & Tribus Denariis* Paris de Dono ejusdem,

Promptam seu competentem habere nequeunt Satisfactionem, pro eo quòd Redditus hujusmodi non sunt eisdem, Thesaurario, Canonicis, & Capellanis, in certis Locis & Proventibus Annuis, assignati,

Ex cujus ingruente frequentiùs Satisfactionis nimiâ difficultate divinum in dicta Capella sæpe tepescit Officium, & (quod Deus avertat) posset exinde, futuris temporibus, deperire,

Nos, hujusmodi Periculis occurrere cupientes, pro Assignatione dictarum Septingentarum Librarum Parisiensium, ratione dictarum Antiquarum Præbendarum & Thesaurariæ, & pro Fundatione dictarum Quatuor Novellarum Præbendarum, dictarum etiam Capellaniarum, in dicta Capella antiquitùs fundatarum, Anniversariorum quoque dictorum, *Philippi Avi*, *Philippi* Genitoris, *Johannæ* Dominæ & Genetricis, ac *Ludovici* Germani, nostrorum, necnon & pro Fundatione Præbendæ Institutæ a Nobis noviter & Fundatæ, ac pro Dono *Centum Viginti Librarum Parisiensium*, quod dictis Thesaurario & Canonicis fecimus, ut dicti novissimi Canonici antiquis Canonicis in Perceptione omnium suorum Redditūum, ut præmittitur, sint æquales,

* Liberatione Panis, Grani, & Frumenti duntaxat exceptâ, quia eisdem alteram propter hoc Recompensationem fecimus, prout superius est expressum, * X. 76.

Quorum omnium Redditūum, eisdem Thesaurario, Canonicis, & Capellanis assidendorum in Denariis pro dictis, Summa est *Mille*, *Quadraginta*, una Libræ, *Decem & Novem Solidi*, & *Quinque*

Ann. D. 1421. Hen. 5.

que Denarii Parisienses, valentes *Mille Septingentas*, Quinquaginta Duas Libras, Novem Solidos, & Tres Denarios Turonenses,

Dictam Summam dictarum *Mille Septingentarum*, *Quinquaginta Duarum Librarum*, *Novem Solidorum*, & *Trium Denariorum* Turonensium, Annui Redditûs, super Firmis Feodalibus & Redditibus subscriptis nostris Cadomensis & Bajocensis Vicecomitatuum:

In Ballivia Cadomensi Redditus & Proventus quæ sequuntur, (exonerando, quoad hoc, Præposituram & Thesaurum nostros Paris) dictis Thesaurario, Canonicis & Capellanis perpetuò & hæreditario assidamus, Jusque & Proprietatem, quod & quam habemus in ipsis, in dictos Thesaurarium, Canonicos & Capellanos exnunc Transferimus per Presentes;

In Vicecomitatu (videlicet) Cadomensi,

Firmam de Cursiaco, *Sexaginta Librarum* Turonensium.

Firmam de Saveneyo, *Quindecim Librarum*, *Decem Novem Solidorum*, *Duodecim Denariorum*.

Firmam Sanctæ Crucis de Grencone, *Undecim Librarum*, *Decem Solidorum*.

Molendinos de Enurecthiaco, *Quinquaginta Librarum*.

Firmam de Trachiaco, *Septuaginta Sex Librarum*, *Decem Solidorum*.

Molendinum de Mondeville, *Viginti Octo Librarum*

Molendinum de Louveigniaco, *Triginta Octo Librarum*.

Molendinum de Carotne, *Triginta Trium Librarum*.

Firmam de Villa Odonis, *Decem & Octo Librarum*.

Firmam de Enurecthiaco, *Triginta Librarum*.

Firmam de Hamars, *Viginti Septem Librarum*, *Quindecim Solidorum*.

Firmam de Colleville, *Septuaginta Librarum*.

Firmam de Nullyto, *Sexaginta Librarum*.

Foretacturam *Rogeri Tyrel*, *Triginta Octo Librarum*.

Terram *Henrici de Ponte Audomari* ad Duo Scaccaria, *Decem & Octo Librarum*, & *Quindecim Solidorum*.

Terram quæ fuit cujuidam *Judei*, inventi Lugduni, pro toto in Festo *Sancti Michaelis*, *Quinque Solidorum*,

Summa Totalis Redditiuum prædictorum, in Vicecomitatu Cadomensi,

Quingentæ, *Septuaginta*, *Quinque Libræ*, *Quatuordecim Solidi*, *Duo Denarii Turonenses*:

In Vicecomitatu Bajocensi,

Firmam de Vere, per Hæredes Magistri *Henrici de Rya*, *Ducentarum Octoginta Librarum*, contraplegiatam:

Firmam de Seurés, per Magistrum *Guillielmum de Massaco*, *Quinquaginta Librarum*.

Firmam de Semilly, per *Richardum de Profundo Rivo*, *Septuaginta Septem Librarum*, *Trium Solidorum*.

Firmam de Guesnay Garnon, per *Johannem Mariæ*, *Quadraginta Octo Librarum*, *Octo Solidorum*, & *Octo Denariorum*.

Firmam de Digri, per *Johannem Labay*, *Triginta & unius Librarum*, *Tresdecim Solidorum*, & *Sex Denariorum*.

Firmam de Campellis, per homines dictæ Villæ, *Quadraginta Librarum*.

Firmam de Listeane, per *Guillielmum Præpositi*, *viginti unius Librarum*, *Tresdecim Solidorum*, & *Sex Denariorum*.

Firmam de Cosmeres, *Centum Decem Librarum*, *Octo Solidorum*, *Sex Denariorum*.

Firmam de Sancto Claro, per *Gauffridum Hugonis*, *Decem novem Librarum*, *Decem & Septem Denariorum*.

Vivarium de Fossato de Tramerez, *Quatuordecim Librarum*, *Trium Solidorum*, & *Sex Denariorum*.

Terram de Boscis de Briquessart, per Hæredes *Mathiæ de la Conarde*, *Viginti unius Librarum*, *Quatuor Solidorum*, *Decem Denariorum*.

Firmam de Cormequeron, *Quadraginta Sex Librarum*, *Decem & Octo Denariorum*

Terram Alemani de Awegniaco a Crungy, per Hæredes *Roberti de Berolis*, *Decem Librarum*.

Firmam Feodalem, quam *Abbas de Montebourt* tenet, apud Termeres, *Centum Duodecim*, Librarum, *Quinque Solidorum & Sex Denariorum*.

Censum de Cromy, *Octo Librarum*, *Undecim Solidorum*, & *Sex Denariorum*

Boscum de Cordeillon, quem tenet *Abbatissa dicti Loci*, Quatuordecim Librarum, Quinque Solidorum, & Octo Denariorum.

* X. 77. * Firmam Haye Aguillom, quæ fuit *Dompnæ Johannæ de Aguillon*, pro toto Anno in Paschate, per *Abbatem de Monedas* Quadraginta Librarum.

Firmam de Senully, per *Abbatem Sancti Laudi*, Quadraginta Quatuor Librarum.

Terram de Bosco de Barra de Senully, per *eundem Abbatem*, Viginti Quinque Librarum.

Duo Molendina de Terra de Toreignyce, per *dictum Abbatem*, Viginti Quinque Librarum.

Molendinum de malo respectu, per *eundem Abbatem*, Triginta Librarum.

Firmam de Longues, per *Abbatem dicti loci*, Centum Septem Librarum, Sexdecim Solidorum.

Summa Totalis Redditiuum prædictorum Vicecomitatûs Bajocensis,

Mille, Centum, Septuaginta, Sex Librarum, Quindecim Solidorum, & unius Denarii, Turonensium,

Et sic, in Universo, Redditiuum prædictorum dictorum Duorum Vicecomitatuum Summa est,

Mille, *Septingentæ*, *Quinquaginta Duæ Libræ*, *Novem Solidi*, & *Tres Denarii Turonenses*,

Tenendos & Percipiendos exnunc imposterùm ab eisdem Thesaurario, Canonicis, & Capellanis, ac ipsorum Successoribus, quietè & liberè ab omnibus Servitiis, Redditibus, & Oneribus quibuscumque, tanquam de nostro *Patrimonio Procedentes*, ipsoque & eodem modo quibus eos antea tenebamus Levandos, & per manus eorum, Terminis consuetis, ad idem Precium cujuscumque Monetæ, quibus reddebantur dicti Redditus Nobis vel nostris Gentibus antea præsentem Assisiam, illoque modo & ad Monetam talem, quibus Nobis, vel Gentibus nostris, vel Gentibus eorum pro ipsis, de aliis nostris Redditibus, in Cadomensi Ballivia, Annis singulis, de cætero satisfiet vel satisfieret, de eisdem Firmis & Redditibus, si eos in Manibus nostris, Regibus Franciæ, in locis prædictis, Omnimoda Justitia alta & bassa,

Omnique Commodo Contraplegiamentorum dictarum Firmarum, in casu quo dicti Firmarii Firmas dimitterent prædictas, in quo siquidem casu nos, dictum Commodum retinentes, Pretium Firmarum, de quibus Contraplegiamenti perciperemus Commodum, in æquipolenti æstimatione, quâ per Assisiam dictæ Firmæ, eisdem traditæ, sibi perficere teneremur,

Et salvis Nobis & Successoribus nostris Emolumentis Omnibus, occasione altæ & bassæ Justitiæ *Proventuris*,

Exceptis duntaxat Emendis, quas ob defectum Solutionum dictorum Redditiuum & Firmarum ipsarum, juxta Patriæ consuetudinem, possent incurrere, quas prædictorum Thesaurarii & Canonicorum usibus & rationibus volumus applicari,

Et salvis eisdem Emendamentis seu Meliorationibus quibuscumque, per eos circa Loca Firmarum & Redditiuum hujusmodi imposterùm apponendis,

His addentes quod, si prædictos Redditus seu Firmas minimè valere dicta Summa Mille, Septingentarum, Quinquaginta, Duarum Librarum, Novem Solidorum, & Trium Denariorum Turonensium, appareat in futurum, Nos, & Successores nostri, Reges Franciæ, eisdem Thesaurario & Canonicis, ac pro ipsis ipsorum in dicta Capella Successoribus, id, quod de dicta Summa deerit, in Locis competentibus, prædictis Propinquioribus, tenebimur assidere,

Hoc insuper adjecto quòd, in casu in quo (quod absit) Impedimentum seu Obstaculum poneretur, quo minus ipsis dictis Redditibus, sibi, ut præmittitur, assignatis, gaudere non possent, Nos, & Successores nostri prædicti, eisdem alios Redditus, in æquivalenti Valore, assidere in locis congruentibus, &, donec id fieret, dictam Mille, Septingentarum, Quinquaginta, Duarum Librarum, Novem Solidorum, & Trium Denariorum Turonensium Summam, Annis singulis, Reddere Parisius, in Thesauro nostro, Duobus consuetis Terminis, teneremur,

Pro eorum Securitate volentes quòd ipsi Omnia Munimenta antiqua & Literas, quas habent a nostris Prædecessoribus confectas super Fundationibus antedictis, penes se conservent; Dumtamen, quamdiu Redditus perceperint prædictos, cessent de percipiendo in Thesauro nostro & aliis Redditus alios, in Recompensationem quorum præscriptos sibi duximus assignandos:

Volumus etiam ac eisdem Thesaurario, Canonicis, & Capellanis pro se, & suis Successoribus, duximus Concedendum quòd ipsi Procuratorem, Yconomium, Sindicum, seu Attornatum sub Sigillo suo constituere valeant, qui * coram quibuscumque Judicibus Secularibus Regni nostri, agendo & defendendo contra quoscumque Adversarios suos, in omnibus causis & negotiis suis, ac Capellæ prædictæ, & singularum Personarum ejusdem, absque Revocatione alterius Gratiæ, deinceps admittatur: * X. 78.

Damus autem Ballivo Cadomensi, ejusdemque loci & Bajocensi Vicecomitibus Modernis, & qui pro tempore fuerint, in Mandatis, ut quoscumque Firmarios & Debitores dictorum Thesaurarii & Canonicorum, Firmarum & Redditiuum & Proventuum prædictorum, sibi in locis prædictis, a Nobis, ut prædicitur, traditorum, & alios quoscumque Bonorum suorum quorumlibet Detentores, ad Satisfaciendum sibi plenariè, Terminis solitis, de prædictis, ac si Nobis propriè deberentur, summariè, & de plano, & absque morosa dilatione, compellant nostris propriis Sumptibus, & per Bonorum Debitorum ipsorum & Corporum Captionem,

Illos enim, quos de dictis Ballivo & Vicecomitibus negligentes repererimus in Præmissis, ad Restituendum Nobis & dictis Thesaurario & Canonicis Expensas qualcumque & Misas, quæ ob Defectum ipsorum propter hoc factæ fuerint, teneri volumus, eosque de eorum Negligentiis aliàs graviter puniri

Quodque ipsi, Ballivus & Vicecomites pro tempore, dictos Thesaurarium, Canonicos, & Capellanos, in suis justis Possessionibus, illarum Partium, manuteneant ac defendant ab omnibus Injuriis, Oppressionibus, & Violentiis manifestis, unum vel plures de Servientibus nostris, de quibus expedire viderint, dictis Thesaurario & Canonicis Deputantes.

Prætereà tùm præfatus *Philippus Rex* Dominus & Genitor noster carissimus, quandam Capellaniam, præter prædictas, ab Altare beati Johannis Evangelistæ, sub Valore Viginti quatuor Librarum Parisiensium Annui Redditûs, in suo Testamento Institui præceperit & Fundari,

Nosque pro ipsius ac Genetricis nostræ, quondam Consortis ejusdem, Animarum Salute, Decem Libras Parisienses deputavimus pro Distributionibus, ad opus Servitorum dictæ Capellaniæ, certis diebus & temporibus, faciendis,

Eisdem Thesaurario, Canonicis, & Capellanis, pro Servitoribus & Capellanis dictæ Capellaniæ, qui fuerint pro tempore, ultra Assisiam prædictam, dictas Triginta quatuor Libræ Parisienses in Ballivia Senonensi super Terram & Redditus, dudùm dictorum Thesaurarii & Canonicorum Nomine Emptos, de Denariis nostris, apud Soupes in Vastineto, a Nobili Muliere *Ysabella Domina de Blanchefouace*, Relicta *Adæ de Cromi* Militis, in Herbergamento, Ortis, Censibus, Oublens, Pratis, Lanis, Molendinis,

Ann. D. 1421. Hen. 5.

nis, Nemoribus, Ovis, & mediate *Gratherie*, bassâque Justitia, & aliis, quæ dicta *Isabella* in dicta Villa dictæ Venditionis tempore possidebat, & super Terram quamcumque, ad Nos quæ, ex Forefactura *Philippi de Albeto* Militis, apud Saveigney devenisse noscitur, perpetuò & hæreditariè Assidemus,

Retentis Nobis & Successoribus nostris Redditibus dictarum Terrarum de Soupes & de Saveigny, excedentibus dictam Triginta Quatuor Librarum Parisiensium Summam, quam eisdem, in dictis duobus Locis, pro dictis Capellania & Distributionibus, duximus Assidendam,

A prædictis Thesaurario, Canonicis, & Capellanis, ac eorum in dicta Capella Successoribus, &c, unà cum hiis, omnes & singulas Firmas ad Redditus prædictos, quos in dictis Balliva & Vicecomitatibus ex causis prædictis sibi duximus assidendos, unà etiam cum Redditibus Annuis qui sequuntur, dictis Thesaurario, Canonicis, Capellanis, & dictæ Capellæ cæteris Servitoribus, super certis Domibus infrascriptis, Parisius scitutis; a diversis Personis legatis, emptis, ac per ipsos etiam acquisitis, pro certis Anniversariis faciendis; videlicet,

Super Domum *Guillielmi de Sentyaco*, sitam in Tonneleria, Centum Octo Solidos Parisienses.

Supra Domum *Radulphi Norman*, sitam in Vico de Barris desuper Montellariam, Septuaginta Solidos Parisienses.

Supra quandam Domum quæ fuit *Mosse Apothecarii*, sitam supra parvum Pontem prope Domum Dei Paris, Quatuor Libras Quindecim Solidos.

Supra quandam Domum vocatam au Moton, sitam in Vico magno ultra parvum Pontem, Quatuor Libras, Tres Solidos, & Duos Denarios Parisienses.

ITEM, supra Tres Domos sitas ab oppositis Forgiæ juxta Sanctum Severum in cuneo Vici, Centum decem Solidos Parisienses.

Super quandam Domum sitam in Vico de la Huchete facientem Cuneum Vici de Sac Alye, Viginti duos Solidos Sex Denarios.

Supra quandam Domum quæ vocatur Domus *Ricardi Barberii*,
X 79. sitam in * Magno Vico ultra parvum Pontem, versus Sanctum Benedictum, contiguam Domui *Margaretæ de Aurelian*, ex parte unâ, & ex altera Domui *Andreæ Ferperii*, prout se comportat post Quatuor Den. Fundi Terræ, Quadraginta Solidos Parisienses.

Una etiam cum Vineis, quas nunc tenet *Reginaldus de Caprosia* Presbiter, sub æstimatione Sex Librarum Parisiensium Annui Redditûs,

Cum hiis etiam circiter Viginti Libras Parisienses Annui Redditûs, quas dicti Thesaurarius & Canonici in Censibus, Terris, & Vineis ex eorum Acquisitione apud Salices possidere dicuntur,

Tenendos, Percipiendos, & Possidendos perpetuò, hæreditariè, pacificè, & quietè, absque Occasione Vendendi vel extra Manum suam Ponendi, aut Præstandi pro eis Nobis, vel nostris Successoribus, Regibus Franciæ, Financiam qualemcumque,

Promittimus autem pro Nobis, & dictis Successoribus nostris, Regibus Franciæ, Nos omnes & singulas Firmas, & Terras, ac Redditus prædictos, dictis Thesaurario, Canonicis, & Capellanis, in præfatis locis, ex causis prædictis, traditos & hæreditariè assignatos, eisdem nostris propriis Expensis & Custibus GARANTIRE, ipsosque & Successores eorum servare indempnes, quantum ad hoc, contra omnes.

Ut autem ipsi Thesaurarii, Canonici, & Capellani, & alii Capellæ ipsius Servitores & Successores eorum, ad obsequendum divinis, & Orandum pro Nobis, tanto se reddant devotos & ferventibus Animis promptiores, quanto defensionis nostræ brachium gratiosiùs se noverint invenisse, Ipsos & Successores suos in dictâ Capellâ, Familiasque eorum, & Bona, sub nostra Protectione Suscepimus & Gardia speciali.

Quod ut firmum & stabile perpetuò perseveret, nostrum Præsentibus fecimus apponi Sigillum, salvo in aliis Jure nostro & in omnibus alieno.

Actum *Paris* Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Decimo octavo, Mense Junii.

ITEM, præfatus Dominus Germanus noster carissimus, per Literas suas, in Serico & Cerâ viridi sigillatas, quas ad plenum videri fecimus, pro Officio Cantoriæ, quod in dictâ Capellâ Regali Instituit, Quinquaginta Libras Parisienses Annui & perpetui Redditûs, a Cantore dictæ Capellæ moderno, & qui pro tempore fuerit, percipiendas, assideri & assignari fecit, in & super Locis & Regibus subsequentibus; videlicet,

In Vicecomitatu Bajocensi, Inter Domania Feodalia, super Sede Vivarii de Arquenceyo, singulis Annis, ad Duo Rothomagi Scaccaria æqualiter, Decem Libras Turonenses.

ITEM, super Nemore seu Bosco Clare Laude, ad Duo Scaccaria prædicta æqualiter Viginti Libras Turonenses.

ITEM, super Molendino de Robertillio, æqualiter ad Scaccaria prædicta, Triginta Libras Turonenses.

ITEM, & super Molendino Debur, æqualiter ad Scaccaria prædicta, Quinquaginta Solidos Turonenses.

Nos autem,

In prædictis Titulis Triumphalibus & Gloriosis Vexillis (solius Imperatoriæ & Regiæ Dignitatis, sub sinceritate Devotionis intimè gloriantes,

Quia repositam in Sinu nostro singulariter spem habemus quòd Gentem & Terram Salus non deserat, nec relinquat Triumphus, quibus tàm preciosus creditus est ab excelsis Thesaurus, ut in dictâ Capellâ Regali quæ, quasi Regis Summi solio, Paradisi Margaritis ornata fulgescit, celsis & celestibus elevata Columpnis, eo solenniùs celebrentur Salvatoris præconia, quo competentiùs Capella eadem pro suorum fuerit Sustentatione Ministrorum dotata,

Sed & felicitate plenum speraremus undique tempus nostrum, si, post Progenitores nostros (quos circa hæc notabilis Devotio, sicut probat non occulta potentis operis evidentia, studiosos efficit) circa Capellam prædictam (humani Fœderis Archam, & divini peculii Servatricem) grati complementi quicquam possent adicere dies nostri,

Præmissa omnia & singula in dictis Literis Regiis (quarum Tenor superius est insertus) Grata habemus & Rata, eadem Laudantes & Approbantes, & ex certâ Scientiâ & de Regiæ Plenitudine Potestatis, Tenore Præsentium, Confirmamus.

Verùm,

Cùm *præfatus Dominus Germanus noster*, in dictorum Redditruum assidendorum prædicto tempore, ordinâsse noscatur quòd carissima Domina *Maria*, quondam *Franciæ Regina*, quæ tunc vivebat, dictas Mille, Septingentas, Quinquaginta, Duas Libras, Novem Solidos, & Tres Denarios Turonenses, super dictis Firmis & Redditibus, Annuatim perciperet dùm viveret,

* Et proinde interim dicti Thesaurarius, Canonici, & Capellani, X. 80.
& Cantor tantumdem super Emolumentis Sigilli Nundinarum Campanie & Brie perciperent & haberent, prout in Literis Regiis, super hoc Concessis, habuit evidentiùs contineri,

Quia prædicta *Regina* nuper extitit Viam universæ Carnis ingressa,

Nos, dictum Sigillum & ejus emolumenta de Præmissis exonerari volentes, Volumus & Concedimus, sicut *dictus Dominus Germanus noster* Concesserit, quòd, a Die Decessûs *præfatæ Reginæ*, & deinceps in futurum, præfati Thesaurarius, Canonici, & Capellani, ac Cantor, omnes & singulos Redditus prædictos percipiant integraliter & habeant, juxta formam Assidentiæ dudùm, ut prætangitur, ipsis factæ:

Quæ ut Firma sint & perpetuò valitura, præsentes Literas Sigilli nostri fecimus impressione muniri, nostro in aliis & alieno in omnibus quolibet Jure salvo.

Actum *Parisius* Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Vicesimo Primo, Mense Januarii.

INSPEXIMUS etiam quandam aliam Cartam prædicti *Karoli* similiter factam in hæc verba.

Charles, par la Grace de Dieu, *Roy de France & Navarre*,

Savoir fasons a tourz, presens & a venir, que,

Come, nostre Ame, & feal, & treschier Cosin, *Loys Conte de Clermont Sire de Burbon & Chamberier de France*, par la Devotion qu'il a à nostre Chapelle Real de nostre Palais a Paris, il ait Ottroie a la dite Chapelle & aux Chanons d'icelle *Quatrevins Cinque Livres Tresze Solz Turonois* de Rent a tourz joursmes, perpetuelment a prendre en nostre Tresore, sur une plus grant Some que luy est Due sur le dit Tresore, par cause de nostre Treschere dit Cousin sa Femme, a Recevoir chescun An, par la main du Tresor & Channons de la dite Chapelle, que ores sont, & serront pur le temps, ou de lour commendement, au Terme & en la Manere que la dite Some luy est due, sicome il est plus pleinement contenues es Lettres du dite nostre Cousin fait sur ce,

Dont la Teneur est tele.

A tourz ceulx, qui ces presentes Lettres verront ou orront, *Loys Cont de Clermont Seigneur de Burbon & Chamberier de France*, Salutz.

Sachez tourz que,

En honeur de Dieu nostre Creature, & de la Benoite Verge Marie sa chiere Miere, de la Sainte Courons, & de la Saint vraie Croix, du Saint Glaue, & de touz les autres Saintes Reliques que sont en la Saint Capelle Roialle Paris,

Et pur le Remedie de nostre Alme, & de tout les autres que nous y entendoms a aconpaigner,

Nous avons Donne & Donnons *Quatrevins Cinque Livres Tresze Soldz Tournois* de Rent a Tous jours perpetuelment a prendre ou Tresore de *Monseigneur le Roy*, ou que il soit, sur un plus grant Somme & de la Some que Nous est deus chescun An ou dit Tresor,

Et a Recevoir les dites *Quatre Vins Cinque Livres Tresze Solz*, par la mains du Tresorier & Chanons de la dite Saint Chapelle Real, ou de leur Chamberier, que ores sont, & par les autres pour eulx que seront pour le temps, aux Termes & en le Manere que la plus grant Somme Nous est Due,

Et *Voulons & Ordenons* que li Tresorier & Chanons que ores sont, & les autres qui serront pur le temps, soient tenuz de faire fere Trois Cierges, de bonne Cyre loiale & marchande, chescun Cierge de Trois Livres a la Livre de Paris, & seront fait nouveaux touz les Vendredis, & que les Trois Cierges soient mys sur un Chaundeler d'Argent, que nous avons fait fere especialement sur ce, & sera mis le dit Chandeler, avec les ditz Cierges, devant le Petit Autel dessoubt les Saintes Reliques,

Au quel Autel Nous voulons que le Tresorer & le Chanons de la dite Chapelle, l'un apres l'autres, tourz en Ordre, & leurs Successours, chescun a son tour, soyent tenuz a Celebrer une Messe de Saintes Reliques, tourz les Vendrediz de l'An, a tous jours mais desores en avant, par yceulx Tresorier & Chanoines, ou par autres Prestres souffisantz, esleux ou a Eslire par les ditz Tresorer & Chanons a ce fere,

Et *Voulons & Ordenons* que les Trois Cierges avantdiz, perpetuelment desores en avant le Soleil levant, a la dite Messe, & d'illec en avant Ardront le Vendredi & le Samady tout Jour & tout Nuit continuelment jusques au Dimenche Matin apres Soleil levant, en la Remembrance * de la Gloriouse Resurrection nostre Seigneur X 81.
Dieu Jesu Christ,

Et, s'il y avoit aucun remenaunt des diz Cierges, Nous voulons que ce, que sera de demourant, soit aus diz Tresorer & Chanoins, a departier entre eulx en la manere qu'il ount accustume a de-

Ann. D. departir toutz lours Rentes, Oblations, Obventions, & toutes les
1421. autres Choses queler que elles soient,
Hen. 5. Et, se les Trois Cierges ne soufficient a Ardoir, pour le temps dessusdit, par aucune aventure, ou autre ochoison, les diz Tresorer & Chanoines seront tenuz a ce perfere au leur,

Et est nostre entention que, de la Somme des *Quatrevins Cinque Livres Tresze Solz Tournois* desusdiz, les diz Tresorer & Chanoins prendront pur chescun Messe, que il diront, ou feront dire, Troiz Soldz Tournois, & pour le Clerk, que leur aidera, Six Deniers Tournois.

ITEM, Trois Livres Tournois pour fere Deux Messes Solennelles, chescun de tout le College, en la dite Saint Chapelle, l'un des Mors pour Monseigneur mon Pier Fitz Monsieur *Saint Loys* de France, *Robert jadis Count de Clermont Seigneur de Burbon*, & l'autre, pour Nous, tanque come nous viurons, chescun An, de nostre Dame ou Saint Espirit, & apres nostre Deces, & elle serra faite pour Nous & pour ceulx que nous y acompaignerons, de Requiem,

Et serra chescun des dites Messes fait par soy, a tous joursmes, un foiz l'An,

Et seront departies les *Deux Pars des dites Tresze Livres* a Tresorier & aux Chanoines de la dite Chapelle, & le Tiers des dites Trezz Livres aux Chapellain & aux Cleres de la dite Saint Chapelle, qui serront presens a faire les Messes desusdites.

Et est nostre Entent que le Testament nostre chier Seigneur & Pere & le Nostre soient Deschargez & Quittez parmi ces Treize Livres, se aucune chose il ou nous avons Lessie aux Tresorier, Chanoines, Chapellaines, & Clerks de la dite Sainte Chapelle, jusque a la Date de ces presentes Lettres,

Et tout le remenant, qui demourra des dites *Quatrevins Cinque Livres Tresze Solz Tournois*, sera converti a Acheter la Cire desusdite, & pour le Facon, & les Mises, que pourront estre pour la faire Administrer & appareiller en la fourme & manere dessusdites,

Et, quant a ce fermement Tenir & Garder, Nous Obligons Nous, noz Heires, & noz Successours, & noz Biens, les Biens de noz Heires, & de noz Successours, presens & a venir, ou qu'ils sont, ou serroient, ou pourroient estre trouvez,

Et Supplions & Requerons a, nostre Treschere & Redoubte Seigneur, *Monseigneur le Roy de France & de Navarre*, que toutes les Choses dessusdites, ausint Ordonnees & Devisees par Nous, vueille Loer, Approver, Ratifier, & Conferiner de certaine Science,

Et Nous vuille *les Quatre Vins Cinque Livres Tresze Solz Tournois* dessusdites eschanger, asseoir, & assigner, a prendre, sur les Fieffermes de Normandie, a plus prez de ceulx ou les Chanoines de la dite Sainte Chapelle prennent leur Rentes, & icelle de sa Grace especialle Amortir,

Et avec ce que il vueille Mander, par ses Lettres, au Tresorier & Chanoines de la dite Sainte Chapelle, qui ores sont, & qui serront pur le temps a venir, que, ces Lettres veues, il facent Serement que noz dites Ordonnances & Choses dessusdites il feront, ou feront faire loyaument en bonne foye, sicome desus est devise, & les acompliront & feront acomplir sans point de Defaute,

Et de ce se chargent les diz Tresorer & Chanoines desmaintenant, pour eulx & pour lours Successours, & de faire & acomplir toutes les choses desusditz, toutz en la manere que elles sont Ordonnes & Devisees,

Et que nostre presente Ordonnaunce soit en Registre, a perpetuele memoire, ou Marteloge de la dite Sainte Chapelle,

Pour quoy li Tresorier & li Chanons a venir soient Tenuz & Obligez, par leurs Seremens, de faire & accomplier, ou faire fere, sicome dessus est dit, toutz les Choses dessusdites,

Et toutz les Choses dessus dites nostre Compaignie *Marie de Haynaut* Aloue & Approue.

En Tesmoigne des quelles Choses Nous & nostre Chere Compaignie dessusdite avons mis noz Sealx en ces presentes Lettres.

Donne, a la *Saint Chapelle dessusdite*, le Vendredy apres le Ascention nostre Seigneur, en l'An de Grace Mille, Trois Cenz, Vint Cinque.

Nous ore, a la requeste de nostre dite Cousin, & Considere la Devotion que il a a nostre dit Chapelle Royal, de Grace especiale, Asseons & assignons aux ditz Tresorer & Chanons la Rente
* X. 82. sur noz * Fieffermes de la Vicoute de Baieux, en la manere que s'ensuit; c'estassavoir,

Sur la Fieferme du Molins, de Lingmeure, & de Busseel, *Seissante Dousze Livres Tournois*, a Deux Termes egaument,

Et sur la Fieferme de la Terre Sanson Beatrix ou Renanie, *Quatorsze Livres Cinque Solz Tournois*, a deux termes egaument,

Les quelles *Quatre Vint Cinque Livres Tresze Solz Tournois* Nous voulons que les ditz Tresorer & Chanons, ou lour Commandement, preignent & receivent, chescun An, desores en avant, a tous journaus, en acquitant nostre dit Cousin, & en deschargeant de nostre dit Tresorer de la dite Some,

Et Mandoms & Commaundons a noz Baillif de Caen & Vicont de Baieux, qui ores sont & serront pur le temps, que de la dite Rente ils respondent & facent respondre aux diz Tresorer & Chanoines en la manere que nous les avons acoustume a recevoire, sauntz ce qu'il puissent estre contrains de les vendre ou de les mettre hors de leurs mains, ou a en faire Finance desore en avant,

Et, pur ce que ces choses soient Fermes a tous journaus, Nous avons fait mettre nostre Seel en ces presentes Lettres, sauf nostre Droit en autres Choses & en toutes le Droit d'autray

Donne a *Paris*, l'An de Grace Mille, Trois Centz, Vint & Six, ou Moys de Juing.

INSPEXIMUS insuper quasdam Literas Patentes ejusdem *Karoli* similiter factas in hæc verba,

Karolus, Dei Gratiâ, *Franciæ & Navarræ Rex.* Ann. D. 1421. Hen. 5.

Notum facimus universis, præsentibus & futuris quòd,

Cùm, dilecti Clerici nostri, Thesaurarius & Canonici Capellæ nostræ Regiæ Paris conquererentur & dicerent quòd Nos tenebamur eisdem, ratione Defectûs Redditûum pro Quinque Novis Canonicis, in dicta Capella noviter Institutis, certos Redditus assignare,

Nos,

Nè de cætero dicti Thesaurarius & Canonici super hoc materiam habeant Conquerendi,

Volentes condescendere Votis suis, pro complemento Redditûum prædictorum, & omnibus in quibus possemus eisdem prædictâ ratione Teneri, Centum Libras Parisienses, Annui & perpetui Redditûs, percipiendas super & in Emolumentis Præpositurae nostræ Bajocensis, per Manum Præpositi, dictam Præposituram tenentis moderni, & qui pro tempore fuerit, eisdem Tenore Præsentium assignamus,

Quo Redditu contenti dicti Thesaurarius & Canonici nichil a Nobis, ulterius pro tempore præterito, illâ ratione, petere poterunt in futurum.

Quod ut Firmum & Stabile permaneat in futurum, Præsentibus Literis nostrum fecimus apponi Sigillum.

Actum *Parisius* Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Vicesimo Septimo, Mense Julii.

Nos autem, Cartas & Literas prædictas, ac omnia & singula in eis contenta, Rata habentes & Grata, ea pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, ACCEPTAMUS, APPROBAMUS, &, dilectis Nobis in Christo, nunc Thesaurario & Canonicis Sacræ Capellæ supradictæ, & Successoribus suis imperpetuum, Tenore Præsentium, de Gratiâ nostra speciali CONCEDIMUS & CONFIRMAMUS, prout Cartæ & Literæ prædictæ testantur, ac prout & quatenus iidem Thesaurarius & Canonici & Prædecessores sui Donis, Concessionibus, & Privilegiis supradictis, & eorum quolibet, hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi.

Dat. apud *Rouen*, Duodecimo die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

Pro Sacra Capella Palatii Regis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Exposuerunt Nobis, humiliter & devotè, dilecti Nobis, 1421.
Thesaurarius & Canonici sacræ Capellæ Palatii Regii Parisius, An. 8.
quòd Precarissimus *Pater noster Franciæ* nuper adquisierat Villam, H. 5.
Terram, & Dominium de Pique Anville infra Balliagium nostrum Norm. 8.
de Costantin, cum omnibus Redditibus, Proventibus, Juribus, H. 5.
& Pertinentiis quibuscumque, ad idem Dominium pertinentibus p. 3. m.
& spectantibus, 1.
* Quæ eisdem *Thesaurario & Canonicis* & Successoribus suis, in * X. 83.
Sustentationem certorum Onerum, in dictâ Capellâ, per ipsum ordinatorum, imperpetuum faciendorum, *Dederat* & *Amortisaverat*, prout per Literas suas superinde confectas, & coram Nobis & Concilio nostro exhibitas & ostensas, plenius continetur,

Quodque postmodùm idem *Pater noster*, per alias suas Literas, quas inspeximus, *Concesserit* eisdem *Thesaurario & Canonicis* & Successoribus suis Amortizationem Sexcentarum Librarum Parisiensium, Annui & Perpetui Redditûs, insimul, vel per partes, in suis Censivis & Retrocensivis, Feudis & Retrofeudis, & etiam in Præpositurâ Mercatorum Parisius, cum bassâ Justitia dumtaxat, per ipsos, in quibuscumque Regni sui Partibus, acquisitarum vel acquirendarum,

Quarum Literarum vigore, iidem *Thesaurarius & Canonici* acquisierant Feodum de Curelson, situatum in Parochiâ de Bouhon, cum omnibus Censivis, Redditibus, Justitiâ, Dominio, & Pertinentiis suis, infra Vicecomitatum nostrum de Carenten. Valoris *Duodecim Librarum Turonensium*, vel circiter, per Annum ut dicitur,

Ac etiam *Quaterviginti & Decem Libras Parisienses*, Annui & Perpetui Redditûs, certis Terminis percipiendas, super Terris, Dominiis, & Possessionibus de Anneville & de Vendemire, & Emolumentis eorumdem, & generaliter super omnibus Terris & Possessionibus cujusdam *Joannis de Villaribus*, dicti *Sauvage* Militis, Domini Locorum prædictorum,

Necnon *Viginti & Quatuor Libras Parisienses*, Annui & perpetui Redditûs, super Terris & Dominio de Blarra, & super omnibus Censivis & Redditibus eidem Dominio adjacentibus, & generaliter super omnibus Terris & Possessionibus, cuidam *Johanni de Satamville* Militi, tunc Domino de Blarra, spectantibus,

Juxta Vim, Formam, & Effectum Concessionis supradictæ, in Deductionem prædictarum *Sexcentarum Librarum Parisius*, sibi sic Amortisatarum ut prædictum est,

Asserantque prædicti *Thesaurarius & Canonici* quòd, a tempore Donationum & Acquisitionum hujusmodi, in tempus quo, Divino Nutu, Ducatum nostrum Normanniæ Conquisivimus, *Thesaurarius & Canonici* Capellæ prædictæ, quicumque pro tempore existentes, Præmissa omnia & singula Habuerunt, Tenuerunt, & Perceperunt, absque impedimento cujusque vel contradictionis obstaculo, liberè, pacificè, & quietè,

Nobis omnino supplicantes quatinus,

Pietatis intuitu, favoreque prædictæ sacræ Capellæ ac Sacrarum Reliquiarum in eadem existentium, necnon contemplatione PACIS FINALIS, inter prædictum *Patrem nostrum* & *Nos* ibidem, largiente Domino, COMPOSITÆ,

Gratiosè providere dignaremur quòd ipsi *Thesaurarius & Canonici*

Ann. D. 1421. Hen. 5. *nici*, eorumque Successores, Præmissis omnibus & singulis gaudere possint & valeant, sicut ante,

Nos igitur (eorum Supplicationibus favorabiliter inclinati) de Gratiâ nostrâ speciali *Concessimus*, ac *Concedimus*, & Elargimur præfatis *Thesaurario & Canonicis* quòd ipsi, & eorum Successores imperpetuum, *Habeant* & *Percipiant* prædicta, Villam, Terram, & Dominium de Pique Anville, ac Feodum de Cutteslon, necnon prædictas *Quatervigintı & Decem Libras Parisienses* super Terris & Dominiis de Aunevilie & Vendemire, ac etiam prædictas *Viginti & Quatuor Libras* Parisienses super Terra & Dominio de Blarra, cum omnimodis Censivis, Redditibus, Juribus, & Pertinentiis suis prædictis, eisdem modo & forma quibus iidem *Thesaurarius & Canonici* eadem, ante CONQUESTUM nostrum prædictum, Habuerunt, Tenuerunt, & Perceperunt, ac prout & quatinus Ipsi & Prædecessores sui eisdem, a tempore Donationum & Acquisitionum prædictarum, hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi,

Mandantes, Tenore Præsentium, Dilectis & Fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camerâ nostri Compotorum ibidem, necnon cæteris Justiciariis, Officiariis, & Ministris nostris, præsentibus & futuris, quorum interest, quòd præfatos *Thesaurarium & Canonicos*, & Successores suos, præsenti Concessione nostrâ, in formâ quâ prædictum est, uti & gaudere permittant, absque omni Molestatione seu Impedimento quocumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Rothomagum*, duodecimo die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

---

* X. 84.

* *De Restitutione Fructuum.*

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 3. dor.

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis*, ipso Episcopo in remotis agente, ac universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd *Jacobum de Monsoguichardo*, utriusque Juris Doctorem,

Qui Sacramentum debitum de Conservando præsentem PACEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Fructus, Obventiones, & Emolumenta, de quibuscumque Beneficiis suis, infra Ducatum nostrum prædictum, provenientia, ac Arreragia inde debita, si quæ fuerint,

Solummodo reservatis his, quæ circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac alia Onera ordinaria rationabilia applicantur,

Habere & tenere,

Et *ipsum Jacobum* Fructibus, Redditibus, Obventionibus & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante.

Dat. *apud Castrum Rothomagi*, decimo quarto die Martii.

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis*, *Episcopi Ebroicensis*, ac *Episcopi Lexoviensis*, ipsis Archiepiscopo & Episcopis in remotis agentibus, necnon universis & singulis, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis*, Mandamus vobis, &c quòd *Guidonem Danoult* Juratum Ligeum nostrum, qui Sacramentum debitum, *&c. ut supra.*

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis*, ipso Archiepiscopo in remotis agente, ac universis, *&c. ut supra*, Salutem.

Mandamus vobis, &c. quòd Magistrum *Thomam Hobe* Capellanum, Doctorem in Theologiâ, in Universitate Parisius Studentem, Archidiaconum de Ango, in Ecclesiâ Rothomagensi, ac Præbendatum in eâdem Ecclesiâ ut dicit, Juratum Ligeum nostrum omnimoda Fructus, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Dat. ut supra.

Contra non Residentes.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 3. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Constanciensi*, aut ejus Vicariis in Spiritualibus, Salutem.

Nuper, per nostras Literas, vobis, aut Decano & Capitulo, tunc Sede Episcopali vacante, significavimus quod omnes & singulas Personas Ecclesiasticas, ejusdem Civitatis & Diœcesis, extra Obedientiam nostram tunc existentes ad Residendum super Beneficiis suis, secundum Sacrorum Canonum instituta, moneretis & venire compelleretis, ac contra ipsas & earum quamlibet, hoc facere Renuentes, secundum Juris exigentiam, procederetis,

Quod, ut accepimus, diligenter estis executi,

Quarum tamen nonnulli, ab hujusmodi suis Beneficiis se nihilominus Absentantes, ad ea redire non curarunt neque curant,

Repetitâ igitur Vice vobis intimamus quod contra tales Absentes, debitè monitas, Paci, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* factæ, non Adhærentes, ymò extra Obedientiam dicti Patris nostri & Nostram in Locis, prædictæ Paci non Adhærentibus, se tenentes, mox, post Receptionem Præsentium, secundum Canonicas Sanctiones procedatis, & procedi faciatis indilatè.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Vicariis in Spiritualibus Episcopi Ebroicen. Ipso Episcopo in remotis agente.

* *Vicariis in Spiritualibus Episcopi Lexovien. ipso Episcopo in remotis agente.* * X. 85.

Vicariis in Spiritualibus Episcopatûs Baiocen. Sede ibidem vacante:

Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagen. ipso Archiepiscopo in remotis agente.

Venerabili in Christo Patri Episcopo Sagien. seu ejus Vicariis in Spiritualibus.

Venerabili in Christo Patri Episcopo Abrincen. seu ejus Vicariis in Spiritualibus.

De Marcis deferendis.

Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Pat. Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 3. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Abrincensi*, aut ejus Vicariis in Spiritualibus, Salutem.

Cùm per Receptores, in vestrâ Diœcese deputatos & ordinatos, receptæ sint Pecuniæ de Fructibus, Redditibus, & Proventibus Beneficiorum ejusdem Diœcesis, spectantium ad Personas Ecclesiasticas absentes, & pro Melioratione Monetæ nunc Currentis, ac bono & utilitate Reipublicæ Nobis subjectæ, requiratur magna quantitas Marcarum Argenti,

Vobis significamus quatenus Receptores prædictos compellatis, sive compelli faciatis, ut ex omnibus Pecuniis, per eos receptis, aut imposterum in Monetâ nunc Currente recipiendis, Marcas Argenti emant, & easdem ad manus Receptoris nostri pro tempore, ando Marcas in Diœcese vestra portent, sive portari faciant, & pro qualibet Marcâ Argenti, infra Mensem a tempore Fabricæ Monetæ, recipiant Septem Francos bonæ Monetæ, juxta Ordinationem nostram alias inde factam & provisam; & hoc nullatenus omittatis.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi* decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis, *ipso Archiepiscopo in remotis agente.*

Vicariis in Spiritualibus Episcopi Ebroicensis, *ipso Episcopo in remotis agente.*

Vicariis in Spiritualibus Episcopi Lexoviensis, *ipso Episcopo in remotis agente.*

Vicariis in Spiritualibus Episcopatûs Bajocensis, *Sede ibidem vacante.*

Venerabili in Christo Patri Episcopo Constanciensi, *vel ejus Vicariis in Spiritualibus.*

Venerabili in Christo Patri Episcopo Sagiensi, *vel ejus Vicariis in Spiritualibus.*

De Conditionibus super Elargitione Ducis Burboniæ.

HEnry, &c. a tour, &c Salut.

Ann. D. 1421. An 8. H. 5. Ibid. m. 4.

Comme, nostre Treschier & Tresame Cousin, *Johan Duc de Bourbon* nous eust n'agaires fait, per pluiours fois, supplier, prier, & requirer que,

Attendu la tresgrant & parfaite Affection qu'il a a l'Entretenement & effect de la PAIX FINALE, n'adgaires faic entre nostre treschier Beau Pere *de France* & *Nous*, la quelle PAIX & les Lettres sur ce faite il a veu & leuz de mot a mot, & lui ont semble bonnes, sames, & justes,

Et pur le tresgrant desir qu'il a de Nous faire bonne, loiaux, & aggreables Services,

Nous vouisissons, de nostre Grace, entendre a son Eslargissement & Delivrance,

Savoir faisons que Nous,

Desirans la fermete de la dit PAIX, & icelle, tant par les Peres de nostre dit *Beau Pere*, & Grans Seigneurs des ditz Roiaumes, & autres, estre tenue & gaude sauns entraindre,

Et pour la grant amour & dilection que nous avons a nostre dit Cousin, esperans que bien & loialment icellui nostre Cousin Nous fera Plaisirs & Services,

Apres pluiours Paroles, sur ce faitz,

Nous somes contentez a entendre aux devantdites Supplications d'Eslargissement & Delivrance, par la fourme, * manere, & condiciont, des quelles nostre dit Cousin, de sa franche & pure volente, meurement deliberees, a este d'acord, comme y s'ensuent, * X. 86.

PRIMEREMENT, *Nous* & nostre *dit Cousin* avons este, & somes d'acord, que il promettra & jurera, sur les Saintes Evangeles de Dieu, par Foy & Serement de son Corps, & sur tout son Honneur, que il Gardera & Teindra la PAIX FINALE dessusdite, & tourz & chescun Pointz contenuz en Traictie & Lettres de la dite Paix, sanz enfraindre, & sur ce bailiera Patentes, telles que au cas apperteindra, & auxi faira jurer la dite PAIX aux Gens d'Eglise, Nobles, & bonnes Villes de ses Pais & Seigneuries quecunques, tantost & sauns delaier apres son eslargissement.

ITEM &, pur le seurte de l'Acomplissement & Entretenement

Ann. D. 1421. Hen. 5. ment des Choses dessusdites, & d'autres quelconques cy apres declarrez, *nostre dit Cousin* baillera *Lois son filz puisne*, acompaignie de six Homes de plus notables de ses Pays (dont l'un d'iceulx aura tenu & favorise la Parti du dit *Beau Pere*, & de nostre Treschier Frere *le Duc de Burgoygne*) & par l'advis d'icellui & de noz Genz seront esleus & chosis, & par *nostre dit Cousin* ou ses Genz bailles les autres Cinq Ostages, & seront governez & sustenuz aux despens de *nostre dit Cousin*, &, avec ce, *nostre dit Cousyn* fera son loial pouoir de Recouvrir *Charles son Filz* Ainsne, & icellui emploier au Service de nostre *Beau Pere* & de *Nous*, en lui pourvoiant a son Estat resonablement.

ITEM, que *nostre dit Cousin* baillera, ou fera bailler, a *Nous*, ou noz Commis, six des plus notables Places de ses Pais, tees que par Nous, ou noz Commiz, serront demaundez. & icelles fera bailler & delivrer en nostre Maine, ou de noz Commis, avec les Costages dessusdites, dedens le Huitisme Jour d'Aust prouchain venant: les quelles Places nostre dit Cousin advitaillera souffisaument, pour un An, pour la Nombre des Gens, que vint Paies pourront Mounter en chescun place; & icelles baillera, ainsi souffisaument advitailles, dedeins le dit viij Jour d'Aoust, icelles Places Garnies souffisaument de habillement de Guerre & d'Artilleries:

Et paiera nostre *dit Cousin* les ditz xx Paies en chescun Place, chescun Mois, depuis qu'il aura baille a Nous, ou a noz ditz Commis, les diz Places, & que noz ditz Gentz y entreront, jusques a Pasques lors ensuiant (c'est assavoir) xv Frans pour paie de bon Monoie, dont les xxii *s.* vi d. Tournois valent ung Escu d'Or:

Et paiera *nostre dit Cousin* noz dis Gens pur un Mois a leur Entre, & semblablement au commencement de chescun Mois.

Et seront les dis Vitailles & Artilleries bailles a noz ditz Commis par Inventoire; les queu'z parraillement seront tenuz de les lui rendre sans les dissiper ou despendre; si non qu'ils feussent contraints, ou empeschiez de non pouoir perder des ditz Places par Siege, ou autrement, ou que Marchie de viures leur seront retrait:

En quel cas noz diz Gentz pourront prendre des dis Vitailles, qui seront en leur Garnisons, pour le pris qu'ils vouldront rasonablement, en rebatant de lour Gages, ou autrement: & aussi pourront les dis Gens avoir toute maneres des Viures au pris qu'ils vauldront au Pais.

ITEM, que *nostre dit Cousin* baillera incontinent *la Conte de Clereuont*, & les Forteresses d'icelle en la main de nostre dit *Beau Pere*; par le quelle nostre dit *Beau Pere* serra commis la Garde au *Sire de la Bierville*.

Et que des Revenues, prouffiz & Emolumens d'icelle *Conte* seront paiez les Gentz, qui serront commis a la Garde de la dite *Conte*,

Et la surplus de la Revenu, se aucun y soit, vendra ou prouffit de *nostre dit Cousyn*.

ITEM, que *nostre dit Cousin* Nous paiera la Some de Cent Mille Escuz d'Or, les Deux vaillans ung Noble d'Engleterre.

Et Lui, en paiant la dis Some, & en Acomplissant les Choses contenuz en ce present Acord, serra Quit envers Nous de touts Despens, & autres Choses quelconques, que Nous lui pourrons demander a cause de sa dite Prisone.

De la quelle Some,

XXV Mille Escuz d'Or serront paiez a Pasches Charnelx prochain venant,

Et xxxv Mille Escuz d'Or le viij jour d'Aoust ensuiant,

Et ainsi faisant le dit *nostre Cousin* serra eslargy,

Pourveu que les ditz Chasteulx & Ostages serront par avant Deliures a noz Commis,

Et aussi, Siz Mois apres le viij jour d'Aust, le dit *nostre Cousin* nous paiera les autres xl Mill Escus d'Or, restans de la dite Some de Cent Mille Escus d'Or.

ITEM, est Accorde que les Enfans de nostre *dit Cousin* serront
* X. 57. compris en la dita Paix; pourveu que, dedens tout le dit * Mois d'Aoust, ils veignent en l'Obbeissance de nostre dit Beau Pere, & Jurent la dite PAIX

ITEM, en cas que Nous yrions de vie a Trespassement, ou que Nous ne serons Retourne par deca, pendant les Termes dessudis, de Ellargir, Deliurer, & de faire les autres Choses desusdit, nostre Treschere & Tresame, Frere & Uncle, les *Ducs de Clarence & d'Excestre*, & noz amez & feaux Chancellier & Tresorier de Normandie, a tout plain Pouoir de Ellargier & faire les Choses dessusdis.

Et auxi est Acorde que si *nostre dit Cousin trespassout*, ses Heriters serront tenus de Acomplir, & Acompleront les Choses dessusdis; & a ce il Obligera, & Oblige, touts ses Biens Moebles & Immoebles, & ses Heirs, Successours, Executours, & aians Cause.

ITEM, & que Nous purrons Tenir, par Nous, ou noz Commis, les dis Forteresses & Ostages, pour plus grant seurte des Choses dessusdis, oultre le dit Terme de Pasques,

Et, se *nostre dit Cousin* acomplist touts & chescun les Choses dessusdiz, & que il Teigne & Garde sans enfraindre la dit PAIX, Nous lui Rendrons les dites Forteresses & Ostages a la tous Sains ensuyvant M. CCCC. XXII. se ainsi n'estoit que, par les grans Services, q'il serroit a nostre dit *Beau Pere* & a *Nous*, plus tost lui voulsissions rendre.

ITEM, pur le bien & entreterement plus grant de la PAIX FINAL dessusdis, *nostre dit Cousin de Bourbon* fera, souffira, & laissera *le Sire de la Bret*, & ses Heirs & Successours, Joir paisiblement ses Terres & Heritages, Viles & Forteresses, estans & situez en ses Seigneuries & Pais queconques, en leur faisant les Recongnoissances & Devoirs appertenez & deubz;

Pourveu que icellui *Sire de la Bret*, & ses Heirs, & Successours Gardent bien & loialment, sans enfraindre, la PAIX FINALE dessusdite,

Toutes les quelles Choses, & chescun d'icelles, en la fourme & manere desusdite, Nous avons promis, & prometons pour nostre Ann. D. 1421.
part, &, en tant qu'il Nous touche, icelles bien & loialment Tenir & Garder, sans enfraindre, sanz dole, fraude, ou male engyn, Hen. 5.
en parole de Roy, & sur l'Obligacion de touts noz Biens mueables & Heritages.

En Tesmoign, &c.

Donne a nostre *Chastel de Rouen*, le xvij jour de Mars.

De Hospitali Concesso.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1421.

Sciatis quòd *Dedimus* & *Concessimus*, dilecto nobis, *Johannī Kerner* Clerico Administrationem sive Regimen Hospitalis sive Domûs Dei Sancti Johannis d'Alencon: An. 8. H. 5.

Per Mortem Domini *Ludowici Guillemet*, ultimi Administratoris ejusdem, vacantis, & ad nostram Donationem spectantis ut dicitur, Norm. 8. H. 5. p. 3. m. 3.

Habendum cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque,

Mandantes, Tenore Praesentium, Balivo nostro d'Alencon, vel ejus Locumtenenti ibidem, quòd *prædictum Johannem*, vel ejus Procuratorem, in corporalem Possessionem Hospitalis sive Domûs prædicti ponat & inducat, seu poni & induci faciat, necnon Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, spectantibus ad eandem, uti & gaudere permittat, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis,

Proviso semper quòd Compotum, inde debitum, si & ubi deberetur, prout moris est, reddere teneatur.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, decimo nono die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

De Restitutionibus Fructuum. ¶¶

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopi Rothomagensis & Lexoviensis*, ipsis Archiepiscopo & Episcopo in Remotis agentibus, ac universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, Officiariis, & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem Ann. D. 1421. An. 9. H. 5.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd *Johannem Bodin* Capellanum, Licentiatum in Decretis, Juratum Ligeum nostrum, Norm. 9. H. 5. m. 41. dorf.

* Qui Sacramentum, debitum de Conservando præsentem PACEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit, * X. 88.

Omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de quibuscumque Beneficiis suis, infra Ducatum nostrum prædictum, provenientia, ac Arreragia indè debita, si quæ fuerint,

Solummodo reservatis hiis, quæ circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac alia Onera ordinaria & rationabilia applicantur,

Habere & tenere,

Et *ipsum Johannem* Fructibus, Redditibus Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante.

Dat. *apud Castrum nostrum Rothomagi*, vicesimo primo die Martii, Anno Regni nostri nono.

Consimiles Literas habent subscripti sub eadem formâ, mutatis mutandis.

Martinus Pinard, Magister in Artibus, & Bacallarius in Decretis Juratus, &c.

Simon Pinard Capellanus Abrincensis & Curatus Ecclesiæ Parochialis Sancti Dionisii de Gigneio Sagiensis Diœcesis, &c.

Philippus Diron Capellanus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Flamavilla Constantiensis Diœcesis, &c.

Guillielmus de Mathecrier Capellanus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Varauilla Bajocensis Diœcesis, &c.

Johannes Soquet Capellanus, Magister in Artibus, & Bacallarius formatus in Theologia, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Bournauvilla Lexoviensis Diœcesis, &c.

Petrus Molier Capellanus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Gomerville Rothomagensis Diœcesis, &c.

Natalis le Roy Magister in Artibus, & Bacallarius in Medicina ac Canonicus Præbendarius in Ecclesiâ Constantiensi ut dicitur, &c.

Magister *Stephanus Hanette* Capellanus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Hanville Rothomagensis Diœcesis, &c.

Jacobus de Foura Bacallarius in Decretis, Canonicus Ecclesiæ Rothomagensis, ac Curatus Ecclesiæ Parochialis de Fourmigueyo Bajocensis Diœcesis, &c.

Johannes Pochon, Curatus Ecclesiæ Parochialis Sancti Georgii de Vipera Lexoviensis Diœcesis, &c.

Guilhelmus Barbot, Curatus Ecclesiæ Parochialis Sancti Georgii Lexoviensis Diœcesis, &c.

Ma-

Ann. D. 1421. Hen. 5. Magister *Henricus de Scoenbeze* Capellanus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Bounevilla Rothomagensis Diœcesis, &c.

Nicholaus Jobert Capellanus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Mesuille Garnerii Constancientis Diœceris, &c.

Pro Capellania de Corneville.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 35. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos humilem Supplicationem, religiosi Viri Fratris *Simonis de Boesmare*, Ordinis Sancti Augustini, de Abbatia beatæ Mariæ de Corneville, & Capellani Capellaniæ beati Johannis, Fundatæ in Castro de Bellomonte Rogeri, recepimus, continentem quòd,

Cùm prædicta Capella, ab antiquo, fuerat Fundata & Dotata per, bonæ memoriæ, *Rogerum* quondam *Comitem dicti Loci de Bellomonte*,

In cujus Capellæ Fundatione Ipse idem Comes, inter cætera, edidisset, pro Dotatione ejusdem, ea quæ sequuntur; videlicet,

Ad Terminum Sancti Michaelis, singulis Annis, Viginti & Septem Sexteria Frumenti, vel pro eisdem Viginti & Septem Libras Turonenses, ac Tria Modia Vini pro toto Anno, aut Quindecim Libras Turonenses pro eisdem.

ITEM, ad eundem Terminum Sancti Michaelis, pro Medietate Anni, Decem Libras Turonenses,

Ac ad Terminum Paschæ, pro alia Medietate Anni, Decem

* X. 89. Libras Turonenses, necnon ad eundum Terminum * Paschæ Decem & Octo Sexteria Avenæ pro toto Anno,

Quas quidem Summas prædictus Capellanus & Prædecessores sui, per manus Vicecomitis & Receptoris de Bellomonte, singulis Annis percipere & habere consueverant,

Unà cum libera Molta in Molendinis nostris dictæ Villæ,

Ac libero Pasnagio & Pasturagio pro omnibus Animalibus suis (exceptis Capris) in Foresta de Bellomonte,

Necnon Bosco pro Focali & Ædificatione in dicta Foresta, per liberationem Viridarii ejusdem Forestæ,

Ac etiam libero Estoublage, cum Sexaginta Solidis Turonensibus Annui Redditûs, situatis supra nonnullas Pecias Terræ in dicta Villa & Campania dicti Loci de Bellomonte,

Et etiam cum Relevamentis & Tertiodecimis, dùm acciderint occasione Hæreditagiorum, supra quæ dicti Sexaginta Solidi situati existunt,

Pro inveniendo & perquirendo Luminare dictæ Capellæ necessarium,

Et ulterius *dictus Comes*, in sua Dotatione, voluisset & se Submisisset Tenere & Teneri facere dictam Capellam cum mora Capellani seu Capellanorum ejusdem in bono & sufficienti Statu, aut de novo construere, dùm & si opus fuerit, suis & Successorum suorum Sumtibus & Expensis, in Dominio supradicto,

Ac etiam invenire & manutenere, per se, & Successores suos, Vestimenta dictæ Capellæ, pro Divino Servitio inibi celebrando necessaria & condigna, videlicet, Calicem, Libros, & alia Ornamenta necessaria, totiens quotiens esset opportunum,

Asseruerit que prædictus Capellanus quòd, a tempore Fundationis & Dotationis prædictarum, in tempus, quo, divino nutu, Ducatum nostrum Normanniæ Conquisivimus, Capellani Capellæ prædictæ, quicumque pro tempore existentes, Præmissa omnia & singula, ut prædictum est, habuerant, perceperant, & possiderant, absque impedimenti cujuscumque vel contradictionis obstaculo, liberè, & pacificè, & quietè,

Velimus igitur, pietatis intuitu, ex nostra regia Munificentia, in Augmentationem Divini Cultûs in Capella prædicta gratiosius providere, quòd *idem Capellanus*, pro Se, & Successoribus suis, omnia & singula supradicta gaudere possit & valeat sicut ante.

Nos vero (Supplicationi suæ favorabiliter inclinati) de Gratia nostra speciali *Concessimus* & *Concedimus* per Præsentes, *præfato Capellano* quòd ipse & Successores sui habeant, percipiant, & possideant omnia & singula prædicta eisdem modo & forma quibus idem Capellanus, & Prædecessores sui, Capellani ejusdem Capellæ, eadem ante Conquestum nostrum prædictum habuerunt, perceperunt, & possiderunt, ac prout & quatenus ipsi eisdem & eorum singulis, a tempore Fundationis & Dotationis prædictarum, hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi,

Mandantes, vigore Præsentium, dilectis & Fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum ibidem, necnon cæteris Justiciariis, Officiariis, & Ministris nostris, præsentibus & futuris, quorum interest, quòd *præfatum Capellanum*, & Successores suos, præsenti Concessione nostra, in formâ quâ prædictum est, uti & gaudere permittant absque Molestatione seu Impedimento quocumque.

In cujus,

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, xxij die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

Pro Capellania de Harefloto.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 34. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Ex parte, dilecti Ligei nostri, *Johannis de Suillet*, Capellani Capellaniæ beatæ Mariæ, in Ecclesia Sancti Martini de Harefloto Fundatæ, Nobis est ostensum,

Qualiter Capellania prædicta nuper a quondam *Johanne Laisfelet*, aliàs dicto *Nettelet*, quondam Burgense Villæ prædictæ, Fundata, & per eundem *Johannem* Dotata fuit Triginta & Sex Libris Turonensibus Annualis Redditûs, percipiendis in & super Possessionibus infrascriptis, videlicet,

Viginti & Sex Libras Turonenses super Hallis & Hallagio Villæ prædictæ, immediatè post Triginta Duas Libras Turonenses, Annui Redditûs, nobis ibi spectantes,

ITEM, Sex Libras Turonenses Annui Redditûs super quadam Pecia Terræ, Domibus, & Ædificiis in eadem constitutis, ad *Johannem Anglici* tunc spectantibus in eadem Villa, contiguæ ex una parte protunc *Guillielmo le Macon* dicto * *Alixaundre*, & ex alia parte *Johanni Porre* confrontaneæ in uno Capite sive fine itineri regio vocato quadrivio Hispaniæ, & in alio fine tunc *Roberto de Campis*. Reliquas vero quatuor Libras Turonenses annui Redditûs super quadam Pecia Terræ, Domibus & Ædificiis in eadem constitutis quondam *Thomæ Mercerii* competentibus contiguæ ex una parte tunc *Thomæ Anglici*, & ex alia parte Vico vocato le Jumeaux, confrontaneæ in uno Capite Itineri Regio vocato quadrivio *Johannis Gorren*, & in alio Capite seu Fine tunc *Rogero Guevare*, * X. 90.

Quæ quidem Triginta & Sex Libræ Redditûs per præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* Amortizatæ fuerant & Sacris Usibus deputatæ, prout ex Literis ipsius Patris nostri, & quibusdam aliis, Nobis & Concilio nostro exhibitis & ostensis, plenius apparebat,

Asserebatque *idem Capellanus* quòd ipse, a tempore Dotationis prædictæ, in tempus, quo, divino nutu, Villam nostram prædictam Conquisivimus, prædictas Triginta & Sex Libras, modo & formâ supradictis, habuit & percepit, absque impedimenti cujuscumque vel Contradictionis obstaculo, liberè, pacificè, & quietè,

Nobis humiliter Supplicando quatenus Pietatis intuitu, sibi in hac parte gratiosiùs providere dignaremur, quòd *ipse Capellanus*, pro Se, & Successoribus suis, prædicto Redditu Triginta & Sex Librarum gaudere possit & valeat, sicut ante,

Nos (Supplicationi suæ favorabiliter inclinati) *Concessimus* & *Concedimus*, per Præsentes, *præfato Capellano* quòd ipse, & Successores sui, Capellani Capellaniæ prædictæ, imperpetuum Habeant & Percipiant eundem Redditum Triginta & Sex Librarum, eisdem modo & formâ quibus ipse ante Conquestum Villæ prædictæ habuit & percepit, ac prout & quatenus ipse Redditu illo, a tempore Dotationis prædictæ, hactenus rationabiliter usus fuerit & gavisus,

Mandantes, Tenore Præsentium, dilectis & fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum ibidem, necnon cæteris Justiciariis, Officiariis, & Ministris nostris, præsentibus & futuris, quorum interest, quòd *præfatum Capellanum*, & Successores suos, præsenti Concessione nostrâ, in forma qua prædictum est, uti & gaudere permittant absque Molestatione seu Impedimento quocumque.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, xxiv die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

De Restitutionibus Fructuum.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Pandulpho*, eadem Gratiâ, Ann. D. 1421.
Episcopo Constantiensi, ac universis & singulis Ballivis, Vice- An. 9.
comitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, H. 5.
& Subditis nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet Norm. 9.
constitutis, Salutem, H. 5.
Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd *Guillelmum Alis* Capelanum, Juratum Ligeum nostrum, m. 35. d.
omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de quibuscumque Beneficiis suis infra Ducatum nostrum prædictum provenientia, ac Arreragia inde debita si quæ fuerint,

Solummodò Reservatis his, quæ circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac Onera ordinaria & alia rationabilia, applicantur,

Habere & Tenere,

Et ipsum *Guillelmum* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, xxvj die Martii.

Consimiles Literas habent subscripti, & diriguntur subscriptis; videlicet,

Johannes Chaun Capellanus, Juratus, &c.
Et diriguntur Literæ, *&c. ut supra*

Thomas Richer, Bacallarius in Jure Canonico, Capellanus, Juratus, &c.

Et diriguntur Literæ illæ *Pandulpho Episcopo Constantiensi*, & *Episcopo Bajocensi*, seu ejus Vicario Generali, ipso Episcopo Bajocensi in Remotis agente, &c.

* *De Reformatione Treugarum Britanniæ.* * X. 91.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1421.
Sciatis quòd, An. 9.
Cùm nuper Inierimus, Fecerimus, & Concordaverimus Treugas & Abstinentias Guerrarum, sub certis modo & formâ, cum, H. 5.
carissimo Fratre nostro, *Johanne Duce Britanniæ*, prout ex earum Tenoribus clariùs liquere poterit in eventum, Norm. 9. H. 5. m. 37.
Nos,

Ipsa Pacis seu Treugarum Fœdera, quantum in nobis est, inviolata & illibata observari cupientes, ac quicquid in contrarium

Ann. D. 1421. Hen. 5. actum est aut fuit ultro citroque debita cum celeritate Reformari,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industria, Carissimi Consanguinei nostri, *Willielmi Comitis Suffolciæ*, ac, dilectorum & Fidelium nostrorum, *Willielmi Alyngton* Thesaurarii nostri Normanniæ, *Johannis de Assheton* Ballivi nostri de Costantino Militis, & Magistri *Laurentii le Berruyer* Scolastici Ecclesiæ Bajocensis, plenius confidentes,

Ad Conveniendum cum Comissariis, Deputatis, sive Nunciis *prædicti Ducis*, sufficientem in hac parte Potestatem exhibentibus, in Villa nostra de Pontorson,

Audiendumque Commissariorum, Deputatorum, sive Nunciorum hujusmodi Voluntatem,

De & super omnibus & singulis, prædictarum Treugarum seu Abstinentiarum debitam & fidelem Observantiam Concernentibus,

Necnon ad Tractandum & Communicandum cum eisdem de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum, ac Reparationem Attemptatorum circa præfatas Treugas & Abstinentias, qualitercumque concernentibus,

Et Attemptatorum hujusmodi Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem Faciendum, & eas fieri Petendum, Requirendum, & cum effectu optinendum,

Ac utriusque Partis Querelas, ultro citroque propositas & proponendas, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, Audiendum, Examinandum, & fine debito Terminandum, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, legalibus Terminis, si eis videbitur expedire, non servatis, aut aliàs de Consensu Partium recissis aut abbreviatis, inspectâ solâ facti veritate,

Necnon ad Concedendum, Petendum, & Optinendum quibuscumque Personis salvi Conductûs Literas, quatenus Negocii natura, qualitas, & expeditio Reformationis supradictæ exigit & requirit,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna,

Ipsos Quatuor, Tres, aut Duos eorum nostros, veros, & legitimos Commissarios, Deputatos, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Creamus, & Constituimus, per Præsentes,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per eosdem Commissarios, Deputatos, Negotiorum Gestores, & Nuncios, aut Duos eorum, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Vicesimo Sexto die Martii.

Innovatio prædictæ Commissionis.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ibid. INnovatio Literæ Commissionis de Reformatione Attemptatorum contra Formam Treugarum, *inter Regem & Ducem Britanniæ*, nuper initarum, factæ in forma qua supra, sub Nominibus *Willielmi Comitis Suffolciæ*, ac, dilectorum & fidelium Regis *Willielmi Alyngton* Thesaurarii sui Normanniæ, *Roberti Abbatis Montis Sancti Michaelis in Periculo Maris*, *Johannis de Assheton* Ballivi Regis de Costantino Militis, & Magistri *Laurentii le Berruyer* Scolastici Ecclesiæ Bajocensis, &c. ut supra.

Et idem Dominus Rex ipsos Quinque, Quatuor, aut Tres eorum suos veros & legitimos Commissarios, Deputatos, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales fecit, ordinavit, creavit, & constituit per Præsentes, &c. ut supra.

Dat. ut supra, Vicesimo Sexto die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

---

* X. 92. ** De Proclamatione Treugarum Britanniæ.*

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ibid. m. 41. d. REX Ballivo suo de Costantin, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Cum, per Litteras nostras Patentes, Fecerimus, Ordinaverimus & Constituerimus, carissimum Consanguineum nostrum, *Willielmum Comitem Suffolciæ*, ac certos alios nostros Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales, ad Conveniendum cum Commissariis, Deputatis, & Nunciis, carissimi Fratris nostri *Johannis Ducis Britanniæ*, apud Pountorson, Vicesimo die Aprilis proximo futuro,

Ad audiendum ipsorum Commissariorum, Deputatorum, sive Nunciorum Voluntatem, de & super omnibus & singulis, debitam Observantiam Treugarum sive Abstinentiæ Guerrarum, inter *Nos & prædictum Fratrem nostrum* nuper initarum & captarum, concernentibus,

Ac ad Tractandum & Communicandum cum eisdem de & super omnibus & singulis, Liberationem Incarceratorum utriusque Partium prædictarum, ac Reparationem Attemptatorum circa præfatas Treugas & Abstinentias, qualitercumque Spectantibus,

Et hujusmodi Attemptatorum Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem faciendum,

Necnon ad quædam alia, in Literis prædictis specificata, prout in eisdem Literis plenius continetur,

Vobis Mandamus quòd in singulis Locis, infra Ballivam vestram, ubi magis expediens fuerit & necesse, publice ex parte nostra proclamari faciatis,

Quòd omnes & singuli Ligei nostri, qui contra Formam dictarum Treugarum aliqualiter senserint se Gravatos, versus dictum Locum de Pountorson, erga Diem prædictum, se properent & festinent, expositu ri ibidem eorum Dampna & Gravamina, ac Audituri & Recepturi quod per Commissarios, Deputatos, & Nuncios unius Partis & alterius Decretum tunc fuerit & Ordinatum in hac parte; Ann. D. 1421. Hen. 5.

Et hoc nullatenus omittatis.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Vicesimo Septimo die Martii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Ballivo de Caen vel ejus Locumtenenti ibidem
Ballivo Deureux vel ejus, &c.
Ballivo de Rouen vel ejus, &c.
Ballivo de Coux vel, &c.
Baillivo d'Alencon vel, &c.
Ballivo de Gisors, Chaumont & Saintlys vel ejus, &c.
Ballivo de Monte vel ejus, &c.
Ballivo de Dieppe vel ejus, &c.

Pro Duce Burboniæ.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ, Hæres & Regens Regni Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Gentibus Armorum & de Tractu, ac aliis Ligeis, Fidelibus, & Subditis, cæterisque Amicis & Benivolis, tàm præcarissimi *Patris nostri Franciæ*, quàm *Nostris*, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ibid. m. 41.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, *Petrum Desspinensem* Militem, *Gassot de Villeto* Armigerum, *Radulphum de Baquencourt*, & *Johannem Beaupigue*, Servientes, carissimi Consanguinei nostri, *Johannis Ducis Burboniæ*, & eorum quemlibet, conjunctim, vel divisim, præsentes Literas secum deferentes, cum Sex Personis, vel infra, in Comitiva sua, Armatis vel non Armatis, pedestrè, vel equestrè, usque ad & per Civitates, Villas, & Loca præcarissimi *Patris nostri Franciæ*, necnon ad Civitatem nostram Rothomagi, unà cum Equis, Bonis, Jocalibus, Auro, Argento, Rebus, Hernesiis, Carectis, & Cariagiis suis quibuscumque, & ad quamlibet Carectam Duos Carectarios, quotiens & quando eis placuerit, veniendo, transeundo, morando, perhendinando, & redeundo salvò & securè:

Et ideò Vobis, Ligeis & Subditis *prædicti Patris nostri*, ex parte suâ & nostrâ, ac Ligeis & Subditis nostris * Præcipimus & Mandamus, Vosque Amicos & Benivolos Requirimus & Rogamus, quòd ipsum *Petrum, Gassot, Radulphum, & Johannem*, & eorum quemlibet, conjunctim, vel divisim, præsentes Literas secum deferentes, cum Personis, Carectariis, Equis, Bonis, Jocalibus, Auro, Argento, Rebus, Hernesiis, Carectis, & Cariagiis prædictis, ut præmittitur, veniendo, transeundo, morando, perhendinando, & redeundo, manuteneatis, protegatis, & defendatis, * X. 93.

Non inferentes eis vel inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen:

Et, si quid eis forisfactum vel Injuriatum fuerit, id eis, sine dilatione, corrigi faciatis & debitè reformari;

Proviso semper quòd Ipsi quicquam, quod in *prædicti Patris* vel *nostri*, aut Ligeorum seu Subditorum nostrorum, Contemptum vel Præjudicium aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu faciant quomodolibet attemptari,

Quòdque ipsi nullum Castrorum, Fortaliciorum, seu Villarum firmatarum *ipsius Patris nostri* aut *Nostrorum*, absque speciali Licentia Capitaneorum seu Custodum eorumdem, intrent quovis modo.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes usque Festum Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Vicesimo Septimo die Martii, Anno Regni nostri Nono.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

Pro Ambassiatoribus Januæ.

REX, per Literas suas Patentes, usque Quintumdecimum diem Junii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Raphaelem Spinolle*, & *Stephanum Lomelyn*, Ambassiatores Communitatis Januæ, usque Præsentiam Regis, ubi Rex fuerit, cum Quadraginta Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis, vel non Armatis, ac cum Equis, Manticis, Jocalibus, Auro, Argento, Robis & aliis Bonis suis quibuscumque, equestrè, vel pedestrè, per Diem, vel per Noctem, tàm per Terram, quàm per Aquam & Mare, conjunctim, vel divisim, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde ad partes suas proprias redeundo; Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Franc. 9. H. 5. m. 15.

Proviso semper quod prædicti *Raphael & Stephanus*, ac Personæ prædictæ, quicquam, quod in Regis Contemptum vel Præjudicium, aut Populi sui Dampnum, cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant, quovis modo,

Quodque ipsi, ante Introitum suum cujuslibet Castrorum, Civitatum, Villarum firmatarum, aut aliorum Fortaliciorum Regis,

Capi-

Ann. D. Capitaneis, Majoribus, Constabulariis, sive Custodibus eorumdem
1421. præsentes Literas Regis primitùs demonstrent.
Hen. 5. Teste Rege apud *Westmonasterium*, Tricesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Præsentationibus.

Ann. D. RIcardus Pesfey Capellanus habet Literas Regis Patentes de Præ-
1421. sentatione ad Ecclesiam Parochialem de Vasusor Bajocensis
An. 9. Diœcesis, per Mortem *Roberti Lavener* Capellani, ultimæ Perso-
H. 5. næ ejusdem, vacantem, & ad Regis Donationem spectantem ut
Norm. 9. dicitur;
H. 5. Et diriguntur Literæ illæ *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedra-
m. 41. lis Bajocensis, seu Vicarius in Spiritualibus ibidem, Sede vacante.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Primo die Aprilis.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Petrus de Pleinchamp Magister in Artibus Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Audoeni de Espreville Rothomagensis Diœcesis.

* X. 94. * *Gilbertus de Launey* Capellanus, ad Ecclesiam Sancti Petri de Capella Bequet Lexoviensis.

m. 34. *Martinus Millart* Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Petri de Gonneville in Caux Rothomagensis Diœcesis, &c.

m. 32. *Johannes Boulet* Capellanus ad Ecclesiam Parochialem Sancti Petri de Anteul Ebroicensis Diœcesis, &c.

Johannes Grent Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem de Graneron prædictæ Diœcesis, &c.

m. 30. *Petrus Ade* Magister in Artibus, ad Ecclesiam Sancti Petri de Landellis Constantiensis Diœcesis, &c.

Magister *Gullielmus Anglici* Magister in Artibus & Bacallarius in Theologia Studens in Universitate Parisius, ad Ecclesiam Parochialem de Handreville Lexoviensis Diœcesis, &c.

Rogerus de Lisfum Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem de Fanerolez Ebroicensis Diœcesis, &c.

Ricardus Selles Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Johannis de Buat Abrincensis Diœcesis, &c.

Simon Beralot Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Juliani de Mailloco Lexoviensis Diœcesis, &c.

Johannes Lesgare Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Stephani de Honeflieu Diœcesis prædictæ, &c.

m. 29. Magister *Gullielmus Euerye* Magister in Artibus & Baccallarius formatus in Theologia, ad majorem Portionem beatæ Mariæ de Carentomo Constantiensis Diœcesis, &c.

m. 28. *Petrus Martin* Clericus, ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ de Benevilla Constantiensis Diœcesis, &c.

m. 27. *Rogerus Herickon* Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ de Blonville Lexoviensis Diœcesis, &c.

m. 21. *Georgius Faneus* Clericus, ad Capellam Sancti Nicholai Dubur le Roy Bajocensis Diœcesis, &c.

Petrus Mauritii Capellanus, Magister in Artibus & in Theologia Bacallarius, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Sebastiani de Pratellis Lexoviensis Diœcesis, &c.

Johannes Postelli Capellanus, Magister in Artibus, & Bacallarius in Theologia ad Ecclesiam Parochialem Sancti Leodegary de Angiervilla in Valle Deuere Lexoviensis Diœcesis, &c.

m. 17. *Michael Harenc* Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Sulpitii subtus Emerunem Rothomagensis Diœcesis, &c.

Martinus Asse Capellanus, ad Majorem Portionem Ecclesiæ Parochialis de Remers Bajocensis Diœcesis, &c.

m. 16. *Thomas Boutin* Magister in Artibus & Bacallarius in Theologia, ad Ecclesiam Parochialem de Muneville Constantiensis Diœcesis, &c.

m. 15. *Petrus Erquembout* Clericus, ad Ecclesiam Sancti Petri de Tourville, Lexoviensis Diœcesis, &c.

Johannes Billart Capellanus, ad Capellam Sancti Johannis Evangelistæ in Ecclesia Collegiata Meduntæ, &c.

Johannes Worsley Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Desterville Bajocensis Diœcesis, &c.

Robertus Destampes Magister in Artibus & Bacallarius in Theologia, ad Personatum de Fontenay le Paynel Bajocensis Diœcesis, &c.

m. 14. *Matheus de Monsiquet* Clericus Magister in Artibus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Lupy de Friboys Lexoviensis Diœcesis, &c.

Dionisius Tostam Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Dumesvill Patre Bajocensis Diœcesis, &c.

Gullielmus Choutary Capellanus, Magister in Artibus, ad Capellam sive Capellaniam de Patli Sagiensis Diœcesis, &c.

m. 13. *Johannes Meguyn* Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem de Mullers Rothomagensis Diœcesis.

Robertus le Quartier Clericus, ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ de Bysson Bajocensis Diœcesis, &c.

Johannes Vespail, Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Petri de Bosco Evrard Rothomagensis Diœcesis.

m. 11. *Egidius Carlery* de Camerato Capellanus, sacræ Theologiæ Professor, ad Ecclesiam Parochialem de Ouymulle Rothomagensis Diœcesis, &c.

m. 6. *Thomas James* Capellanus ad Ecclesiam Parochialem Sancti Martini de Verino Abrincensis Diœcesis, &c.

m. 5. *Lobertus Laurel* alias dictus *Robertus Salmon*, ad Ecclesiam Parochialem de Vallibus supra viam Bajocensis Diœcesis, &c.

Dionisius Basset Diaconus Bacalarius in Legibus, ad Ecclesiam Parochialem Sanctæ Honorinæ de Vasscongne Bajocensis Diœcesis, &c.

* *Procuratorium Comitis Palatini.*

LUdovicus, Dei gratiâ, *Comes Palatinus Reni*, Sacri Romani Im- Ann. D. 1421.
perii Archidapifer & Elector, necnon Bavariæ Dux, universis Hen. 5.
& singulis, ad quos præsens Scriptum pervenerit, Præsentium Te- * X. 95.
nore Litterarum, Notificamus, An. 9. H. 5. Ex Bund. 4. m. 17.

Quòd,

De fidelitate, industriâ, & providâ circumspectione honorabilis *Johannis Ladkaum*, Canonici Wormaciensis, Secretarii nostri & fidelis dilecti, multipliciter confidentes,

Ipsum, ex certâ nostrâ Scientiâ & assensu, nostrum verum, certum, legitimum, & indubitatum Procuratorem, Actorem, Factorem, Negotiorum Gestorem, & Nuncium specialem Facimus, Constituimus, & Ordinamus, ac plenariâ Potestate Fulcimus,

Ad Petendum, Exigendum, Levandum, & Recipiendum, pro Nobis & nostro Nomine, a Serenissimo Principe & Domino, Domino *Henrico*, Dei gratiâ, *Angliæ Rege*, *Regente Hæredeque Franciæ*, *& Domino Hiberniæ*, Domino & Affine nostro carissimo, aut ejus Thesaurariis, Procuratoribus, Officialibus, aut Nunciis Quingentas Marcas Sterlingorum, in Termino Paschæ proxime præterito debitas, ad Scaccarium Regium Angliæ, a Nobis annuatim percipiendas, secundum Tenorem Litterarum desuper confectarum, & a dictâ Majestate Regiâ Nobis traditarum,

Ipsumque Dominum Regem de dictis Quingentis Marcis, in dicto Termino Paschæ Cessis & Debitis, Liberandum & Quitandum, Pactumque de ulterius non petendo, *eidem Domino Regi*, ac aliis omnibus quorum interesset,

Necnon omnia & singula Faciendum & Expediendum, quæ ad Liberationem & Quitationem dicti *Domini Regis* in hac parte necessaria fuerint quomodolibet vel oportuna,

Promittimus quoque, pro Nobis, Hæredibusque nostris, Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile perpetuò habiturum totum & quicquid per dictum nostrum Procuratorem Actum, Factum, Gestumque fuerit in Præmissis ullo modo, sub Bonorum nostrorum omnium; præsentium & futurorum, Ypothecâ & Obligatione,

Offerentes etiam Nos (si pro parte dicti Domini Regis petitum fuerit & postulatum) ea omnia & singula, in efficaciam certitudinis plenioris, nostris denique Litteris autenticis roborare.

In quorum fidem & testimonium Sigillum nostrum Præsentibus est appensum.

Datum & Actum in *Castro nostro Heydelberg*, Die Tertiâ Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Primo.

Super Duce Clarencia in quodam Conflictu interfecto.

REX, Ballivo suo de Rouen, Salutem. Ann. D. 1421.
Quia, carissimus Frater noster *Thomas Dux Clarenciæ*, ac An. 9.
Johannes Dominus de Roos, *Johannes Gray* de Hethon, & *Gilber-* H. 5.
tus Umfrevile, Milites, necnon quamplures alii Milites & Armi- Norm. 9.
geri, H. 5.
Qui nonnulla Dominia, Terras, Tenementa, Redditus, & m. 37.
Possessiones, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac alias Par- dors.
tes Franciæ nobis subjectas, ex Concessione nostrâ, habuerunt & tenuerunt,

In quodam Conflictu, super Inimicos nostros habito, ante Diem Paschæ proximò præteritæ, Divinâ permittente Clementiâ, Dies suos clauserunt extremos, ut accepimus,

Vobis Mandamus quod omnia Dominia, Terras, Tenementa, Redditus, & Possessiones quæcumque, quæ fuerunt prædictorum, *Ducis*, *Johannis*, *Johannis*, & *Gilberti*, ac aliorum Militum & Armigerorum, in Conflictu prædicto sic Defunctorum, vel alicujus eorumdem, infra Balliugium vestrum existentia, in Manus nostras, sine dilatione, capi & saisiri faciatis,

Ac de Redditibus, Reventionibus, & Proventibus, inde pro Termino Paschæ nunc proximò elapso debitis, nobis integre & plenariè faciatis Responderi,

Et, si quid, de Termino illo, per Receptores suos, Levatum seu Perceptum fuerit, id nobis indilatè Restitui & Deliberari curetis,

Et Receptores illos ad id faciendum, si opus fuerit, viis & modis congruis & opportunis, cogatis & compellatis;

Et hoc nullatenus omittatis.

* Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Tertio Die Aprilis. * X. 96.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Ballivo suo de Caux.	*Ballivo suo de Mante.*
Ballivo suo de Caen.	*Ballivo suo d'Evreux.*
Ballivo suo de Constantin.	*Ballivo suo de Alencon*
Ballivo suo de Gisors.	

De Mutuo faciendo.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Henrico Comiti Northum-* Ann. D. 1421.
briæ, ac, Carissimo Avunculo suo, *Radulpho Comiti West-* An. 9.
merlandiæ, necnon dilectis & fidelibus suis, *Willielmo Haryngton*, H. 5.
Ricardo Tempest, & *Ricardo Redmayn*, Militibus, *Roberto Water-* Pat. 9.
ton, *Thomæ Clarell*, & *Edmundo Fitz William*, Armigeris, Salu- H. 5.
tem p. 1.
Cùm Nos, in propriâ Personâ nostrâ, versus Ducatum nostrum m. 26 dors.

Nor-

Ann. D. 1421. Hen. 5. Normanniæ, & alias Partes Franciæ, Deo duce, in proximo finimus profecturi,

Et quia de tantis Pecuniarum Summis,

Quas pro Solutione Vadiorum Soldariorum, qui Nobiscum versus Partes prædictas profecturi sunt, Nos habere oportebit, de Exitibus, Reventionibus, & Proficuis Regni nostri Angliæ.

Infra tempus, pro Iter nostrum versus easdem Partes dispostumus, Provideri non valemus,

Et Nos, ratione Præmissorum, hujusmodi Summas de diversis Ligeis nostris mutuari desiderantes,

Ac de fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad omnes & singulas Personas, Spirituales & Temporales, de Westrithingo in Comitatu Eborum, quas in hac parte fore videritis evocandas,

Exceptis certis Personis de Westrithingo prædicto, qui Nobis diversas Pecuniarum Summas Mutuare concesserunt, quarum Nomina, unà cum Summis per eas sic concessis, vobis mittimus in quâdam Cedulâ præsentibus annexâ,

Coram vobis, seu aliquo vestrûm, venire faciendum,

Et cum ipsis Communicandum & Tractandum, ac easdem Personas viis & modis, quibus meliùs sciveritis aut poteritis, ad certas Summas, prout cum eis concordare poteris, nobis Mutuandas, & illas Summas, per ipsos sic mutuatas, Thesaurario nostro Angliæ, citra Primum Diem Maii proximò futurum, mittere seu mitti facere Inducendum,

Et ad vos ipsos ad Summas, pro Gradibus vestris competentes, Nobis similiter Mutuandas, Affidendum, & Summas illas ad Diem prædictum in formâ prædicta Mittendum,

Sufficientes Securitates, pro Summis prædictis, vobis, & aliis hujusmodi Creditoribus nostris, in hac parte, Solvendis, adtunc recepturi,

Et ad Nos, tàm de Nominibus omnium & singulorum, qui Nobis aliquas Summas mutuârunt, ac de singulis Summis, sic per ipsos Mutuatis, quam de Nominibus illorum, qui coram vobis mutuare recusârunt, sub Sigillis vestris, vel unius vestrûm, ad Diem prædictum, distinctè & apertè, Certificandum;

Remittentes Nobis tunc hoc Breve:

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & expleatis in formâ prædictâ;

Damus autem Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris ejusdem Comitatûs, quod vobis, & cuilibet vestrûm, in Præmissis faciendis & explendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Eborum*, septimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti, in Comitatibus & Locis subscriptis, sub Datâ subscriptâ; videlicet,

Henricus Comes Northumbriæ.
Radulphus Comes Westmerlandiæ.
Willelmus Eure Chivaler.
Johannes Clereuse Chivaler.
Alexander Nevile.
Marmaducus Darell.
Johannes Pygot.
Robertus Horneby.
Willelmus Gower.
Cristoferus Conzers.
Willelmus de Burgh.
Johannes de Kyllum
Willelm. Lassellys de Sourby.
* X. 97. * *Millo de Goldysburgh.*
Willelmus Darell.
Willelmus de Lokton.
Marmaducus de Twyng.
Henricus Maunsell.
Willelmus Belfosth.
Robertus de Norton.
Willelmus Franke.
} in Northrithyngo in Comitatu Eborum.
Teste ut supra.

Ricardus Comes Warrwicæ in Villâ Bristoll.

Teste ut supra.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Henrico Courtenay Comiti Devoniæ*, ac, dilectis & Fidelibus suis, *Johanni Arundell* Chivaler, *Rogero Bole* Præcentori Ecclesiæ Cathedralis Exoniæ, *Johanni Wynard* & *Johanni Boson*, ac Vicecomiti Comitatûs Devoniæ, Salutem.

Sciatis quòd,

Cum Nos in propriâ Personâ nostrâ, *&c. ut supra usque ibi*, evocandas, *& tunc sic*, coram vobis, seu aliquo vestrûm, *&c. ut supra usque ibi*, Thesaurario nostro Angliæ, *& tunc sic*, citra Octavum Diem Maii, *&c. ut supra usque ibi*, Damus autem, *& tunc sic*, Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris Comitatûs prædicti, quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in Præmissis faciendis & explendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Aprilis.

Consimiles Literæ Regis Patentes diriguntur Personis subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub Data subscriptâ; videlicet,

Waltero Hungerford Chivaler.
Hugoni Luterell Chivaler.
Magistro *Simoni Sydenham.*
Decano Ecclesiæ Beatæ Mariæ Eborum.
Magistro *Johanni Hody.*
Magistro *Johanni Baath.*
Vicecomitibus.
} in Comitatibus Somers. Dors. & Wilts.
Teste ut supra.

H. Episcopo Wintoniensi.
Vicecomitibus.
} in Comitatibus Suth. & Surr.
Teste ut supra.

H. Archiepiscopo Cantuar.
Thomæ Domino de Ponynges.
Johanni Pelham Chivaler.
Vicecomitibus.
} in Comitatibus Kantiæ & Sussex.
Teste ut supra.

Thomæ Chaucer Armigero.
Johanni Wallicotes Armigero.
Johanni Golafre Armigero.
Vicecomitibus
} in Comitatibus Oxon. & Berks.
Teste ut supra.

Reginaldo de Grey de Ruthyn Chivaler.
Johanni Cornwaill Chivaler.
Thomæ Bromeflete Chivaler.
Thomæ Waweton.
Thomæ Strikland.
Hugoni Hasildon.
Vicecomiti.
} in Com. Bedf.
Teste ut supra.

Willielmo Molyns Chivaler.
Ricardo Wyot.
Johanni Barton Juniori.
Willielmo Massy.
Georgio Longevyle.
Waltero Fitz Richard.
Vicecomiti.
} in Comitatu Bucks.
Teste ut supra.

* *Rogero Flore.* * X. 98.
Johanni Basynges Chivaler.
Thomæ Burton Chivaler.
Henr. Plesyngton Chivaler.
Roberti Browe.
Vicecomiti.
} in Com. Rotel.
Teste ut supra.

Johanni Sprigy Majori Villæ Norhampton in Villa Norhampton.

Teste ut supra.

Rogero Flore.
Nicholao Merbury.
Johanni Longeville.
Johanni Catesby.
Thomæ Wake.
Vicecomiti.
} in Comitatu Norhampt.
Teste ut supra.

} citra primum diem Maii proximò futurum.

Johanni Leventhorp.
Johanni Pyrient.
Johanni Hotoft.
Salomoni Freston.
Vicecomiti.
} in Com. Hertf.
Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo quarto Maii.

Lodowico John.
Roberto de Teye.
Ricardo Baynard.
Vicecomiti.
} in Com. Essex.
Teste ut supra.

} citra Octabas Sanctæ Trinitatis proximò futuras.

Pro Collegio de Mignon Parisius.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 33.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Pro Parte Magistri & Scolarium de Mignon Parisius Nobis exponebatur quòd, inter alia, ad suam Sustentationem, in primariâ Fundatione ejusdem Collegii, piâ Devotione collata, Dotati extiterunt de Portu, Peagio, & Traversu Domorum super Sayn in Castellana de Poissy, prout ex quibusdem Literis, in ea parte nobis & Concilio nostro exhibitis, pleniùs apparebat,

Asserebantque quòd, à tempore Dotationis prædictæ, in tempus quo, divino nutu, Ducatum nostrum Normanniæ CONQUISIVIMUS, Magistri & Scolares Collegii prædicti, quicumque pro tempore existentes, Portum, Peagium, & Traversum prædicta habuerunt, tenuerunt, & possiderunt, absque impedimenti cujusque vel contradictionis obstaculo, liberè, pacificè, & quietè,

Nobis humiliter supplicantes quatenus, Pietatis intuitu, favoreque studii, ac contemplatione PACIS FINALIS, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* pridem, largiente Domino, COMPOSITÆ, gratiosè providere dignaremur quòd iidem Magister & Scolares, eorumque Successores, Portu, Peagio, & Traversu prædictis gaudere possint & valeant, sicut ante,

Nos igitur (eorum Supplicationibus favorabiliter inclinati) De Gratia nostra speciali, Concessimus & Concedimus, per Præsentes, præfatis, Magistro & Scolaribus, quod ipsi, & eorum Suc-

Ann. D. 1421. Hen. 5. Successores IMPERPETUUM, habeant & teneant Portum, Peagium, & Traversum prædicta, eisdem modo & formâ quibus ipsi eadem, ante CONQUESTUM nostrum prædictum, habuerunt, tenuerunt, & possiderunt, ac prout & quatinus Ipsi & Prædecessores sui eisdem Portu, Peagio, & Traversu, a tempore Dotationis supradictæ, hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi,

Mandantes, Tenore Præsentium, dilectis & fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camerâ nostrâ Compotorum ibidem, necnon cæteris Justiciariis, Officiariis, & Ministris, præsentibus & futuris, quorum interest, quòd præfatos, Magistrum & Scolares, & Successores
* X. 99. suos, præsenti Concessione nostrâ, in formâ qua * prædictum est, uti & gaudere permittant absque Molestatione seu Impedimento quocumque.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum suum Rothomagi*, octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

De festinando ad Comitem Sarum.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ibid. m. 37. dor. REX, *Ballivo nostro de Roven*, Salutem

Vobis Mandamus, firmiter Injungentes, quòd statim, visis Præsentibus, in locis, infra Ballivam vestram, ubi melius expedire videritis, publicè & notoriè, ex parte nostrâ, Proclamari faciatis,

Quòd omnes & singuli Homines ad Arma & Sagittarii, & generaliter omnes Anglici (cujuscumque Statûs aut Conditionis fuerint) versus, carissimum Consanguineum nostrum, *Thomam Comitem Sarum*, Locumtenentem Ducatûs nostri Normanniæ, seu magnum Seneschallum ejusdem Ducatûs nostri, aut alios Capitaneos, in eorum Comitiva, vel ad Garnesiias nostras, infra Ducatum nostrum prædictum, seu alias partes nobis subjectas, existentes, ad Finem quòd ipsi cum eisdem ad Vadia nostra capienda retineri possint, absque dilatione aliquâ, se trahant, properent, & festinent, sub Pœna Amissionis Vitæ eorum,

Et quòd nullus eorum aliqua Victualia, seu alia Deveria, ab aliquibus Ligeis seu Subditis Ducatûs & Partium prædictarum, absque promptâ Solutione in manu, vel aliter prout cum eisdem poterit concordari, capiat seu capi faciat sub Pœnâ supradictâ,

Et ulteriùs, in locis supradictis, publicè, ex parte nostrâ, de novo proclamari faciatis quasdam Literas nostras Patentes, apud *Rothomagum*, vicesimo quarto die Januarii ultimo præterito, factas, & vobis nuper transmissas,

Mentionem facientes quòd nullus Janitor sive Custos Portarum quarumcumque Villarum seu Fortaliciorum, in Obedientiâ nostrâ prædictâ existentium, aliqua Proficua a Ligeis seu Subditis nostris prædictis quovis modo capiat, nec quod nullus (cujuscumque status fuerit) Equos, Jumenta, seu alia Bestias, vel Animalia, absque Voluntate Partis capiat seu capi faciat quovis modo, sub certâ Pœnâ in eisdem Literis nostris contentâ, ac de certis aliis Punctis, Articulis, & Circumstantiis, in dictis Literis nostris specificatis, prout in eisdem Literis pleniùs continetur,

Et ea omnia & singula, in eisdem contenta, firmiter & districtè custodiri & observari faciatis,

Et quòd vos per totum Balliagium vestrum Equitatis, ad Transgressores & alios quoscumque, contra Pacem facientes & Delinquentes, absque favore aliquo, cum effectu, sine dilatione, Castigandum & Puniendum,

Et omnia alia & singula supradicta debitè Exequendum, prout gravem Indignationem nostram evitare, & de Præmissis nobis respondere volueritis, nullatenus omittatis.

Dat. *apud Castrum nostrum Rothomagi*, octavo die Aprilis.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Ballivo nostro de Caux.
Ballivo nostro d'Evreux.
Ballivo nostro de Alencon.
Ballivo nostro de Gisors.
Ricardo Worcestre Capitaneo Villæ Regis de Bernay.
Ballivo nostro de Caen.
Ballivo nostro de Constantin.

Pro Comite de Douglas & pro Comite Atholiæ.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Scot. 9. H. 5. m. 3. REX, universis & singulis Marchiarum Regni nostri Angliæ versus Scotiam Custodibus, ac Admirallis, Capitaneis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Consanguineum nostrum, *Archibaldum Comitem de Douglas*, cum Sexaginta Personis in Comitivâ sua, vel infra (cujuscumque Status, Gradûs, Præeminentiæ, Dignitatis, vel Conditionis existant) cum Equis, Rebus, Bonis, & Hernesiis suis quibus-
*X. 100. cumque, in Regnum nostrum Angliæ, * conjunctim, & divisim, veniendo, ibidem morando & perhendinando, ac exinde, quotiens & quando eis placuerit, ad partes Scotiæ, sine impedimento quocumque, redeundo,

Nolentes quòd dictus Comes, nec aliquis secum veniens, ratione Contractûs, Juramenti, Conditionis, seu Obligationis, ante ipsorum Comitis & secum venientium vigore præsentis nostri salvi Conductûs, in Regnum nostrum Primos Ingressum & Adventum initorum, sive factorum, præstitorum, aut contractorum, vel propter Marquam, Contromarquam, aut Prisalias, seu Reprisalias, inter Regnum Scotiæ, seu Partes Flandriæ, aut quascumque alias Partes, ante diem dictorum Ingressûs & Adventûs, concessas, seu propter quascumque alias Causas, Diem ipsorum Ingressûs & Adventûs, de quo præfertur, præcedentes, quocumque modo nominandas, Operibus vel Verbis implacitentur, accusentur, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur, in Judicio, vel extra, per Nos, seu Ligeos & Subditos nostros quoscumque;

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsum Comitem, cum Sexaginta Personis in Comitivâ suâ, vel infra (cujuscumque Statûs, Gradûs, Præeminentiæ, Dignitatis, vel Conditionis existant) cum Equis, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, in Regnum nostrum Angliæ, conjunctim, & divisim, veniendo, ibidem morando & perhendinando, ac exinde, quotiens & quando eis placuerit, ad partes Scotiæ, sine Impedimento quocumque, redeundo, manuteneatis, protegatis, & defendatis,

Non inferentes eis, seu eorum alicui, nec ab aliis inferri permittentes, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Arestum, Impedimentum aliquod, seu Gravamen, ratione Contractûs, Juramenti, Conditionis, seu Obligationis, ante ipsorum Comitis & secum venientium, vigore præsentis nostri salvi Conductûs, in Regnum nostrum primos ingressum & adventum initorum, sive factorum, præstitorum, aut contractorum, vel propter Marquam, Contromarquam, aut Prisalias, seu Reprisalias, inter Regnum nostrum Angliæ & Regnum Scotiæ, seu partes Flandriæ, aut quascumque alias partes, ante diem dictorum Ingressûs & Adventûs, concessas, seu propter quascumque alias Causas, diem ipsorum Ingressûs & Adventûs, de quo præfertur, præcedentes, quocumque modo nominandas, operibus vel verbis,

Et, si dicti Comes seu secum venientes, aut eorum aliquis, contra Præsentium Tenorem, in aliquo implacitentur, accusentur, occasionentur, arestentur, vel aliquo modo, operibus vel verbis, graventur, implacitetur, occasionetur, arestetur, vel aliquo modo gravetur ipsorum aliquis, ipsis vel illi, sic læsis, aut læso, gravatis, aut gravato, competentes & rationabiles Emendas & Satisfactionem congruam fieri facere promittentes per Præsentes.

In cujus, &c. usque ultimum diem Maii proximo futurum duraturas.

Teste Rege apud *Hoveden*, undecimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu habet *Walterus Styward Comes Atholiæ* & Catheneniæ, sub eadem Datâ.

Per ipsum Regem.

Pro Duce Burboniæ.

REX, per Literas suas Patentes, usque Vicesimum sextum Diem Maii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum, &c. Decem Personas, vel infra, Servientes, carissimi Consanguinei sui, *Johannis Ducis Burboniæ*, Armatas, vel non Armatas, ac totidem Equos suos, pro conducendo Parcellam Financiæ ipsius *Ducis* usque Civitatem Regis Burdegaliæ, tam per Terram, quàm per Aquam, transeundo, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque; Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 41.

Et ideo, &c.

Proviso semper quod Personæ prædictæ quicquam, &c.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

* *De Prima Decima colligenda pro Rege.* *X. 101.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Pandulpho*, eâdem gratiâ, *Episcopo Constantiensi*, seu ejus Vicariis in Spiritualibus, Salutem. Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Pat. Norm. 9. H. 5. m. 39. dorf.

Inter cæteras regalis, nobis cœlitùs commissi, Regiminis Curas & Solicitudines, Regiis humeris incumbentes, votis nostris occurrit præcipuum, ea, nostris temporibus, ubique locorum Nobis Subditorum, stabilire, prosequi, & complere, quæ nostris Subditis Pacem pariant, Justitiæ fructum afferant unicuique quod suum est.

Ea propter,

Nostræ considerationis aciem dirigentes specialiter ad ipsum nostrum Normanniæ Ducatum, & alias Partes supradictas per Nos, Salvatoris Pacis, Justitiæ & Æquitatis Directoris, operante gratiâ, Conquestus, ipsorumque Ducatûs & Partium tranquillum Regimen, & Populi ibidem degentis Tuitionem, ut Pacis & Justitiæ fruantur dulcedine, defendantur a nostris & eorum Hostibus, præserventur a noxiis, in suisque secure conversentur Domibus & Possessionibus, tàm infra quàm extra Villarum & Castrorum nostrorum Mœnia constitutis, Terrasque suas, Agros, & Vineas, aliasque Possessiones ad debitam Culturam reducere valeant sine metu, optatâ Libertate potiantur & gaudeant, vitenturque jam ibidem experta Pericula & Populus Partium earumdem, ab Opprimentium Protectus Incursibus, sedeat, sedendo quiescat in pulchritudine Pacis & Tabernaculis Justitiæ, Præmissorumque lætitiâ gaudiosè nutritus optatis semper proficiat incrementis,

Ex nostrâ certâ scientiâ, & de avisamento Concilii nostri, Tres Status nostrorum Ducatus & Patriæ prædictorum (videlicet, Cleri, Nobilium, & Civium nostrorum cæterorum) sere Brevium apud Villam nostram Rothomagiensem coram Nobis fecimus evocari,

Quibus Statubus, tunc præsentibus coram Nobis, palam exponi fecimus intentionem nostram in Præmissis & aliis nonnullis, concernentibus sanum, securum, ac salubrem Statum & Bonum universale

Ann. D. 1421. Hen. 5.

versale Reipublicæ nostrorum Ducatûs & Patriarum prædictorum,

Eosdem Status requirentes attentè quatenus super præmissis nobis impartirentur & præberent Auxilium, Consilium, & Juvamen,

Super quibus, habitâ inter eosdem Deliberatione providâ & maturâ, & perpendentibus ipsis evidenter quòd ad Præmissorum executionem debitam & efficacem opus erat Financiis plurimis & permaximis Pecuniarum Summis, tandem alter prædictorum Statuum, Status quidem honorabilis Cleri (viz.) Prælati & Ecclesiasticæ Personæ Ducatûs & Patriæ nostrorum prædictorum, Exemptæ & etiam non Exemptæ, suarum mentium desideriis & intimis affectibus Præmissa cupientes adimpleri, quo magis eadem commodiùs exequi valeremus cum effectu, duas Decimas per ipsos Prælatos & Personas Ecclesiasticas, Ducatûs & Patriæ nostrorum prædictorum, de Prælaturis & Beneficiis suis quibuscumque, tàm Exemptis, quàm non Exemptis, Nobis, certis Terminis persolvendas, Concesserunt,

Quocirca vos attentiùs quo valemus, Tenore Præsentium, Monemus, Requirimus, & hortamur quatinus de Beneficiis quibuscumque Ecclesiasticis Taxatis prædictam unam Decimam, & æquivalentem Summam de non Taxatis, a Capitulis, Abbatibus, Prioribus, Conventibus, Collegiis, & cæteris Personis Ecclesiasticis, Exemptis & non Exemptis, vestrarum Civitatis & Diœcesis (cujuscumque Præeminentiæ, Dignitatis, Statûs, ac Conditionis existant) secundum præsentem Cursum Monetæ nostræ Colligatis, & Levetis, ac Recipiatis, seu Colligi, & Levari, ac Recipi faciatis per talem pro quo de dictâ Decimâ Nobis respondere volueritis

Et Nobis, seu Thesaurario nostro Normanniæ, in Villâ nostrâ Cadomensi, infra Quindecim Dies proximò futuros, integraliter solvatis, seu solvi faciatis,

Et Personas Ecclesiasticas quascumque supradictas, omni dilatione postpositâ, per Monitiones & Censuras Ecclesiasticas, in eorum Personas, & Interdicti Sententias, in eorum Loca, fulminandas, & alias quascumque vias & modos legitimos, ad Solutionem Decimæ supradictæ, dictis Die & Loco, ut præmittitur, faciendam, Coherceatis, & faciatis contra easdem debitam Executionem, &, si opus sit, per Invocationem Brachii Secularis, prædictas Personas ad Solutionem prædictæ Decimæ Compellatis, seu Compelli faciatis cum effectu, taliter quòd a Nobis valeatis de diligentiâ commendari:

De Nomine verò & Cognitione dicti Collectoris sive Receptoris, per vos in hac parte deputandi, præfatum nostrum * Thesaurarium Normanniæ, dictis Die & Loco, debitè certificetis. *X. 104.

Data apud *Rouen*, decimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Venerabili in Christo Patri Episcopo Abrincensi, *seu ejus Vicariis in Spiritualibus ibidem.*

Venerabili in Christo Patri Episcopo Sagiensi, *seu ejus Vicariis, &c.*

Vicariis in Spiritualibus Episcopatûs Bajocensis, Sede ibidem vacante.

Vicariis in Spiritualibus Episcopi Ebroicensis, *ipso Episcopo in remotis agente.*

Vicariis in Spiritualibus Episcopi Lexoviensis, *ipso Episcopo in remotis agente.*

Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis.

Dilecto sibi in Christo, Decano Ecclesiæ Collegiatæ beatæ Mariæ de Medunta.

De Archidiaconatu Collato.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 40.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Notum facimus quòd, si Archidiaconatus Angi, quem, dilectus nobis, *Nicholaus de Venderez* Capellanus in Ecclesiâ Cathedrali Rothomagensi noscitur pacificè possidere, Prædecessorum nostrorum vel Nostris temporibus, in Regalia vacaverit, aut vacet ad præsens,

Propter quod ad ipsos Prædecessores nostros, vel ad Nos, ipsius Archidiaconatûs Collatio, *Jure Regaliæ*, pertinuerit, aut ad Nos pertineat quovis modo,

Nos ipsum *Archidiaconatum* dicto *Nicholao Contulimus* & *Conferimus* per Præsentes,

Intuitu Pietatis & de gratiâ speciali Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis, necnon, dilectis nobis in Christo, Decano & Capitulo Ecclesiæ prædictæ, Mandantes quatinus *præfatum Nicholaum* in dicti Archidiaconatûs Possessionem manuteneant & conservent,

Et eidem de Fructibus, Redditibus, Obventionibus, Emolumentis, & Juribus universis, ad eundem spectantibus, respondeant aut faciant integre responderi,

Concessimus insuper eidem *Nicholao*, & *Concedimus* per Præsentes, de Gratiâ supradicta, ut, virtute præsentis Collationis nostræ, Possessionem hujusmodi Archidiaconatûs nullatenus adipisci teneatur, Usu, Stilo, Consuetudine, Observantiâ, vel Edictis contrariis non obstantibus quibuscumque.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, decimo octavo die Aprilis.

De Administratione Hospitalis.

Ann. D. 1421. Hen. 5. An. 9. H. 5. Ibid.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod *Dedimus* & *Concessimus*, dilecto nobis, Religioso Viro, *Henrico Birton* Præmonstracensis Ordinis Administrationem, sive Regimen Leprosariæ propre Meulenc, vocata Leprosaria de Conteisse, per Resignationem *Gulielmi Lestandart*, ultimi Administratoris ejusdem, vacantem, & ad nostram Donationem spectantem, ut dicitur,

Habendam cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque,

Mandantes, Tenore Præsentium, Ballivo nostro de Mante & Meulenc, vel ejus Locumtenenti apud Meulenc ibidem, quod *prædictum Henricum*, vel ejus Procuratorem, in corporalem Possessionem Leprosariæ prædictæ ponant & inducant, seu poni & induci faciant,

Necnon Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, spectantibus ad eandem, uti & gaudere permittant, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis;

Proviso semper quòd prædictus *Henricus* Compotum, inde debitum, si & ubi debetur, prout moris est, reddere teneantur,

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, decimo octavo die Aprilis.

---

* *De Restitutione Fructuum.*

*X. 103. Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 39. dors.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Thesaurario nostro Generali Normanniæ*, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon Universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Præpositis, Receptoribus, aliis Officiariis & Ministris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ac alias Partes Franciæ nobis Subjectas ubilibet constitutis, Salutem.

Mandamus Vobis, & Vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd, dilectos nobis in Christo, *Abbatem & Conventum du Val*, beatæ Mariæ prope Pontoise omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta quorumcumque Beneficiorum suorum, & aliorum Terrarum, Tenementorum, Redditnum, & Possessionum, infra Ducatum & Partes prædictos existentium, necnon Arreragia eorumdem, inde pro Termino Paschæ ultimò præterito a retro existentia, si quæ fuerint,

Solummodo Reservatis hiis, quæ circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac Onera ordinaria & alia rationabilia applicantur,

Habere & tenere, & ipsos *Abbatem & Conventum* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacifice permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Decimo octavo die Aprilis.

Super Prabenda de Baally.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 40.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Notum facimus quòd, si Canonicatus & Præbenda Ecclesiæ Rothomagensis, vulgariter nuncupata Præbenda de Baally, in Parochia de Londmarus,

Quos, dilectus nobis, Magister *Johannes Basseti*, in Decretis Licentiatus, in eadem Ecclesia Rothomagensi noscitur pacificè possidere,

Prædecessorum nostrorum, vel nostris temporibus, JURE REGALIÆ, vacaverint, aut vacent ad præsens,

Propter quod ad ipsos Prædecessores nostros, vel ad Nos, ipsorum Canonicatûs & Præbendæ Collatio, JURE REGALIÆ, pertinuerit, aut ad nos pertineat quovis modo,

Nos ipsos Canonicatum & Præbendam *dicto Johanni Contulimus & Conferimus* per Præsentes,

Intuitu Pietatis & de Gratia speciali Venerabilibus Viris *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ Mandantes, quatenus *præfatum Johannem* in dictorum Canonicatus & Præbendæ Possessionem manuteneant & conservent, & eidem de Fructibus, Redditibus, Obventionibus, Emolumentis, & Juribus universis, ad eosdem spectantibus, respondeant & faciant integrè responderi;

Concessimus insuper *eidem Johanni* & *Concedimus* per Præsentes, de Gratia supradicta, ut virtute præsentis Collationis nostræ, Possessionem hujusmodi Canonicatûs & Præbendæ nullatenus adipisci teneatur, Usu, Stilo, Consuetudine, Observantiâ, vel Edictis contrariis non obstantibus quibuscumque.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Vicesimo die Aprilis.

De Audiendo Compotum.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ibid. m. 35. d.

REX, Dilecto & fideli suo, *Ricardo Walstede*, Ballivo suo de Caux, ac, dilecto sibi, *Guillielmo le Provost*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad Audiendum & Recipiendum Compotum *Johannis Culerier*, Receptoris Abbatiæ de Feicamp, de omni eo quod Recepta Officii sui, de tempore quo in Officio illo steterit, habet & debet computare,

Cæteraque, quæ ad hujusmodi Compotum Audiendum & Recipiendum pertinent, Faciendum & Exequendum,

Et nos & Concilium nostrum de Compoto illo, cùm sic factum fuerit, indilate Certificandum;

Et

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. ... 104. Et ideò Vobis Mandamus quòd Compotum prædictum audiatur & recipiatur in formâ supradictâ:

Damus autem *præfato Johanni*, Tenore præsentium, firmiter in Mandatis * quod vobis, in executione Præmissorum, pareat, obediat, & intendat, prout decet.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum Regis Rothomagi* Vicesimo die Aprilis.

De Restitutione Fructuum.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 38. d. REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Abrincensi*, seu Vicariis in Spiritualibus ibidem, ac universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, Officiariis, & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quod *Ludovicum Dawviller*, Decanum Ecclesiæ Collegiatæ Sanctorum Ebrulfi & Firmati de Moritonio Abrincensis Diœcesis, ac Canonicum Præbendatum in eadem Ecclesia, Juratum Ligeum nostrum, omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de Beneficiis prædictis, infra Ducatum nostrum prædictum; provenientia, ac Arreragia inde debita si quæ fuerint,

Solummodo Reservatis his quæ circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac Onera ordinaria & alia rationabilia applicantur,

Habere & Tenere,

Et *ipsum Ludovicum* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis; aliquo Mandato nostro, nobis in contrarium directo, non obstante.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Vicesimo quarto die Aprilis.

De Collationibus.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 39. REX, *Vicecomiti nostro d'Ange*, Salutem.

Tibi, Tenore Præsentium, Significamus quod Capellas sive Capellanias, beatæ Mariæ de Bission, & Sancti Salvatoris, infra Parochiam de Maverbe prope Liseux, in Diœcese Bajocensi,

Per mortem Domini *Petri Escombart*, ultimi Capellani earundem, vacantes, & ad nostram Donationem spectantes ut dicitur,

Dilecto nobis, *Rogero Gylder* Capellano, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus & Donamus*,

Mandantes quatinus *ipsum Rogerum* in corporalem Possessionem Capellarum sive Capellaniarum prædictarum ponas, seu poni facias,

Necnon Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis quibuscumque, ad easdem spectantibus, uti & gaudere permittas, & de eisdem ab omnibus, quorum interest, integrè facias respondeti, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Dat. *apud Castrum nostrum Rothomagi*, Vicesimo quarto die Aprilis.

m. 34. REX, Dilectis sibi, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Bajocensis*, Sede ibidem vacante, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, Significamus quòd Canonicatum & Præbendam,

Quos nuper in Ecclesia prædicta optinere solebat Magister *Johannes de Crepone* Defunctus, quosque occupat & illicitè detinet Magister *Johannes Gervasii*,

De Jure liberos & vacantes, per Contractum illicitum & Simoniam, per *eundem Johannem Gervasii* factas ut dicitur,

Quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ, sic vacantium, Collatio & omnimoda Dispositio nobis noscuntur pertinere,

Dilecto nobis, Magistro *Thomæ Mougne*, Sacræ Paginæ Professori, cum Juribus, &c. *ut supra, mutatis mutandis.*

m. 31. REX, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Collegiatæ beatæ Mariæ de Poissiaco*, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd Canonicatum & Præbendam in Ecclesia prædicta,

Nunc liberos & vacantes per mortem *Noeli Priede* Capellani, pridem Canonici & Præbendarii ibidem,

Quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ, sic vacantium, Collatio & omnimoda Dispositio nobis noscuntur pertinere,

*X. 105. * Dilecto Nobis *Johanni Morlet* Clerico, cum suis Juribus, &c. ut supra, mutatis mutandis.

Ibid. m. 29. REX, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Rothomagensis seu Præsidenti & Capitulo ejusdem, ipso Decano absente, Salutem.

Vobis, *&c. ut supra usque ibi*, Ecclesia prædicta, *& tunc sic*, quos nuper optinere solebat in eadem Magister *Johannes Meriberu*, nunc liberos & vacantes & in manibus nostris Jure Regaliæ existentes, quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ Collatio & omnimoda Dispositio nobis noscuntur pertinere, dilecto Clerico nostro Magistro *Thomæ Bruns* in utroque Jure Doctori cum suis Juribus, &c. *ut supra, mutatis mutandis.*

Consimiles Literas Regis Patentes habent subscripti; videlicet,

Dilectus Regis Magister *Nicholaus Canal* Licentiatus in Legibus de Canonicatu & Præbenda quos optinere solebat Magister *Robertus Faubuisson*, &c.

Dilectus Clericus Regis *Johannes Stopyndon* de Canonicatu & Præbenda quos optinere solebat in eadem Magister *Johannes Carvezoli*, &c.

Dilectus Regis Magister *Dionisius Gastinel* Magister in Artibus & in utroque Jure Licentiatus, de Canonicatu & Præbenda quos optinere solebat Magister *Jacobus de Frevilla*. Ann. D. 1421. Hen. 5.

Dilectus Regis Magister *Robertus Morelet* Magister in Artibus, de Canonicatu & Præbenda quos optinere solebat Magister *Jordanus Morin*, &c.

Dilectus Regis Magister *Jacobus Ligatoris* Magister in Artibus & Licentiatus in Theologia, de Canonicatu & Præbenda quos optinere solebat Magister *Simon Fawpt*, &c.

Dilectus Regis Magister *Johannes Mauger* Magister in Artibus & Licentiatus in Decretis, de Canonicatu & Præbenda quos optinere solebat Magister *Philippus Perchery*, &c.

Dilectus Regis Magister *Willelmus de Gardines* Magister in Medicina, de Canonicatu & Præbenda quos nuper optinere solebat Magister *Michael Maupoure* per ejus Obitum nunc liberos & vacantes, &c.

Dilectus Regis Magister *Nicholaus Moulin* Licentiatus in Legibus & Bacallarius in Decretis, de Sacristaria in Ecclesia in Andelico, &c

Dilectus Regis *Matheus Gaudon* Clericus, de Canonicatu & Præbenda in Ecclesia Collegiata de Gournayo, &c.

REX, *Vicecomiti nostro de Pontaudemer*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Tibi Tenore Præsentium significamus quòd Capellam, in Castro de Pontaudemer Rothomagensis Diœcesis fundatam, vacantem, & ad nostram Donationem spectantem, ut dicitur, dilecto Nobis *Gullielmo du Desert* Clerico cum suis Juribus, &c. *ut in prioribus Literis, mutatis mutandis.*

REX, *Præsidenti & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ Sancti Melloni de Pontisara, Decano ibidem absente, Salutem. Ibid. m. 27.

Vobis Tenore Præsentium significamus quòd Canonicatum & Præbendam in Ecclesia prædicta, quos nuper optinere solebat in eadem Magister Anthonius Courandi, nunc liberos & vacantes & in manibus nostris pleno jure existentes, quorum quidem Canonicatus & Præbendæ Collatio & omnimoda dispositio nobis noscuntur pertinere, Dilecto Nobis Petro Einardi Capellano cum suis Juribus, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra, primo die Decembris.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Johannes Berteru, Clericus, ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesia Bajocen.

Johannes Pieder Capellanus, ad Capellaniam in Hospitali d'Argentem Sagien. Diœcese

Johannes Denis Bacallarius in Decretis ad Capellam in Castro de Gaureyo Constancien. Diœcese.

Magister *Radulphus Veret*, ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesia Collegiata Sanctorum Ebrulfi & Firmati de Moritonio, Abrincensi Diœcese.

Ivo de Bostendaff Capellanus, Magister in Artibus, & Bacallarius in Legibus, ad Canonicatum & Præbendam in supradicta Ecclesia Collegiata, &c.

---

* *De Restitutione Temporalium.*

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1421.

Sciatis quod, An. 9.

De Gratia nostra speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera (quæ in Ecclesia Collegiata Sanctorum Ebrulphi & Firmati de Moretonio Abricensis Diœcesis fieri debeant) plus solito accrescant & ibidem laudabiliùs manuteneantur & sustineantur, H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 40.

CONCESSIMUS, dilectis Nobis in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ omnia Temporalia, eidem Ecclesiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,

HABENDA, in Sustentationem Divini Servitii ibidem, ac aliorum Pietatis operum supradictorum, de Dono nostro.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi* xxv die Aprilis.

Consimiles Literas de Restitutione Temporalium subscriptorum habent subscripti; videlicet,

Abbas & Conventus Abbatiæ Sancti Germani de Flay Beluacensis Diœcesis.

Frater *Petrus Hayer* Prior Prioratûs de Seaulx.

Frater *Johannes Alespee* Commendator seu Gubernator Hospitalis de Campigni Lexoviensis Diœcesis.

Abbas & Conventus Abbatiæ beatæ Mariæ de Aubecourt propè Poissy.

Oliverus Maillart Prior Prioratûs de la Ferte Marie.

Prior & Conventus Prioratûs & Leprosariæ Sancti Egidii de Pontaudemer.

Su-

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Super Regimine & Jurisdictione quæ ad Capitaneos pertinere debeant.

An. 9. H. 5. Ibid. m. 33. d.

REX, *Capitaneo de Rouen*, vel ejus Locumtenenti ibidem Salutem.

Quia nonnulli Capitanei Villarum, Castrorum, & Fortalitiorum nostrorum, & eorum Locatenentes, Officiarii, & Ministri, in Ducatu nostro Normanniæ, & aliis Locis Conquestûs nostri, sibi temerariò & indebite vendicant & usurpant in nonnullis Casibus Potestatem, Auctoritatem, & Jurisdictionem, eis nullo modo per Nos attributam aut competentem,

Ac Ligeos & Subditos nostros deprædantur & spoliant Bonis, Catallis, & Rebus suis, & eosdem onerant Exactionibus, Impositionibus, Subsidiis, & Appaticiamentis, tàm in Pecuniis, quàm in Victualibus, & aliis multis modis,

Aliaque nonnulla gravia & enormia Delicta, Crimina & Excessus nequiter Perpetrant & Committunt, & a suis Soldariis, Stipendiariis, & Servitoribus (quos itaque regere & gubernare tenentur) fieri permittunt in grandem Divinæ Majestatis offensam, ac nostri & Legum nostrarum Præjudicium & Contemptum manifesta, necnon dictorum Subditorum nostrorum Ducatûs & Partium prædictorum enervationem & destructionem, nisi & quatenus super his, per Nos, de Remedio celeri provideretur & opportuno, ut ex frequentibus dictorum Subditorum nostrorum Querelis, ac ex ipsâ Facti evidentiâ, perpendimus evidentes,

Nos idcircò, Volentes (prout ex suscepti Regiminis Officio tenemur & adstringimur) Præmissis obviare & occurrere,

Et Matrem virtutum, Justitiam,

Per quam Reges regnant, & Regna vigent & prosperantur, quâ docemur & instruimur honestè vivere, Alterum non lædere, & Jus suum cuique tribuere,

Ubique Terrarum & Locorum, nobis subjectorum, regere & principari,

Vobis, per Præsentes, articulatim significamus quæ & qualia Regimen & Jurisdictio ad Vos, ratione Capitaneatûs prædicti, pertinere debeant,

Et, unà cum hoc, adicimus specialiter quosdam Articulos, quos,

Sub Pœnis, in ea parte de Jure incumbentibus, ac aliis Pœnis per Nos specialiter institutis, &, si in aliquo * Articulorum illorum Pœna limitata non fuerit, sub Pœna Imprisonamenti, & alterius amplioris Pœnæ, pro nostræ voluntatis arbitrio imponendæ, VOLUMUS & districtè PRÆCIPIMUS observari. * X. 107.

Et INPRIMIS, pro Salva Gardia Loci prædicti, Custodiæ vestræ per Nos commissi, VOLUMUS & DECERNIMUS quòd omnes & singuli Soldarii seu Stipendiarii prædicti Loci, ac alii, qui circa tutam & salvam Gardiam ejusdem vacare & intendere tenentur, quatenus ad eos & quemlibet eorum spectat, Vobis in ea parte Pareant, Obediant, & Intendant in omnibus & singulis, concernentibus Salvam Gardiam ac tutam & securam Custodiam ejusdem Loci:

Et quod ad Vos, vestrosque Officiarios & Deputatos, spectet & pertineat Regimen & Gubernatio, tàm per Diem, quàm per Noctem, Murorum, Portarum, Exituum, Fossatorum, ac Vigiliarum Loci prædicti, circa quæ præcipimus & Mandamus quòd providè, diligenter, & solertes, tàm per Diem, quàm per Noctem, Invigiletis & Intendatis:

Ac Castigetis, Puniatis, & Cohercentis, juxta Casûs seu Delicti Qualitatem & exigentiam, Soldarios, Stipendiarios, & alios quoscumque, in Præmissis aut circa ea quomodolibet Transgredientes, Delinquentes, aut Offendentes; abstinendo vos omninò ab Oppressionibus, Extortionibus, & Exactionibus indebitis quibuscumque, ratione prætensi Neglectûs Vigiliarum Nocturnarum, aut alio quovis exquisito colore.

ITEM, VOLUMUS quòd habeatis Gubernationem, & Determinationem, ac Discutionem quarumcumque Contentionum, Litium, sive Causarum, Motarum sive Movendarum, inter Soldarios de Garnitione vestra, ratione Buttinorum & Lucrorum, ex facto Guerræ provenientium, ac etiam Soldarios ejusdem Garnitionis & alios, ratione Lucrorum hujusmodi, quæ habuerint & optinuerint in Equitationibus, aut quocumque Viagio, seu Exercitio Guerræ, sub vobis factis.

ITEM, VOLUMUS quòd Vos, ac omnes & singuli Soldarii, Stipendiarii, Officiarii, & Ministri vestri, sitis in omnibus humiliter Obedientes, Parentes, Intendentes, & Auxiliantes Locumtenenti nostro Normanniæ, ac Cancellario, Thesaurario, Senescallo, Ballivis, & aliis Officiariis nostris, in eorum Officiis exequendis; & eisdem Armatâ manu Assistentes & Ferentes opem, cùm super hoc fueritis per eosdem congruè requisiti.

ITEM, PRÆCIPIMUS & MANDAMUS quòd non faciatis, nec per Soldarios, Stipendiarios, Servitores, seu Ministros vestros fieri permittatis aliquas Exactiones, Paticias, Prisas Animalium, Bladorum, aut aliorum quorumcumque Bonorum, seu Impositiones, quovis exquisito colore, super Villis, Parochiis, aut Subditis nostris quibuscumque, prout superinde Nobis ac dictis Subditis nostris super hoc volueritis respondere.

ITEM, quia nonnulli Soldariorum Garnisionum nostrarum, & eorum Servitores & Ministri, nec Deum timentes, nec Hominem verentes, tenent, ut informamur, Mulieres in Concubinatu, & (quod deterius est) in Adulterinis & aliis illicitis Amplexibus,

Et, dùm non habuerint unde hujusmodi voluptuosam & illecebrem Conversationem suam (quæ prodigos & inordinatos Sumptus exigit & requirit) sustentare valeant, Bona dictorum Fidelium & Subditorum nostrorum Prædantur, Furantur, Diripiunt, Exigunt, & Extorquent, Divinæ Majestatis Iram in se & alios provocantes, & in Nostri ac totius nostræ Reipublicæ nostrorumque Subditorum grande Periculum, Præjudicium, & Gravamen, Ann. D. 1421. Hen. 5.

Vobis PRÆCIPIMUS & MANDAMUS quòd nullum Soldariorum, seu Stipendiariorum hujusmodi (cujuscumque Status aut Conditionis fuerit) aut ejus Servitorem seu Ministrum, permittatis habere sive tenere Mulierem aliquam in hujusmodi Concubinatu, aut aliis quibuscumque prohibitis seu illicitis Amplexibus,

Et, si quem inveneritis contrafacientem, faciatis Eum, omni Favore postposito, Carceribus mancipari ad omne minus ad Mensem, & ad amplius tempus juxta quod Delicti qualitas exiget & requiret,

Pro quo quidem Mense sive tempore carebit etiam Vadiis & Stipendiis, nec a Carceribus hujusmodi exire permittatur donec rationabilem Securitatem invenerit, sub certâ Pœnâ, per vos in ea parte limitandâ, quòd benè & honestè conversabitur & se habebit in futurum.

ITEM, ad finem quòd nec Vos, nec aliquis Soldariorum, aut Stipendiariorum nostrorum, futuris Temporibus, prætendere potesti in ea parte Ignorantiam, mittimus vobis certos Articulos Præsentibus interclusos, quos, secundùm Tenorem & Formam eorumdem, districtè * VOLUMUS Observari, quos aliàs, per Ballivos nostros, Publicari fecerimus & Proclamari, * X. 108.

Vobis, ultra Præmissa, districtè PRÆCIPIENTES & MANDANTES, sub Pœna Indignationis nostræ, quòd circa Præmissorum Observantiam fideliter & diligenter Intendatis, & quòd nullatenus usurpetis seu excercere præsumatis quovis modo Jurisdictionem Ordinariam, ad Ballivos & alios Justiciarios nostros spectantem sive pertinentem.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, xxv die Aprilis.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Capitaneo de Pontoise vel ejus Locumtenenti ibidem.
Capitaneo de Gisors &c.
Capitaneo de Meulent &c.
Capitaneo de Mante &c.
Capitaneo de Vernon &c.
Capitaneo de Pont de l'Arche &c.
Capitaneo de Louvers &c.
Capitaneo de Gournay &c.
Capitaneo de Neufchastel & de Torchy.
Capitaneo de Aumarle.
Capitaneo de Estrappaigny.
Capitaneo de Eu.
Capitaneo de Harflieu.
Capitaneo de Caudebec.
Capitaneo de Guillard.
Capitaneo de Gallion & Goulettes.
Capitaneo de Honneflieu,
Capitaneo de Tonque.
Capitaneo de Bernay.
Capitaneo de Caen.
Capitaneo de Baieux.
Capitaneo de Carenten.
Capitaneo de Chierburgh.
Capitaneo de Auerences.
Capitaneo de Constance
Capitaneo de Samlo.
Capitaneo de Falaise.
Capitaneo de Vire.
Capitaneo de Valoignes.
Capitaneo de Reynevill.
Capitaneo de Dawfrant.
Capitaneo d'Evreux.
Capitaneo de Conches.
Capitaneo de Vernuyl.
Capitaneo de Dieppe.
Capitaneo de Poissy.

Pro Duce Burbonie.

REX, per Literas suas Patentes, per Viginti Dies proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum, &c. *Petrum de Fleurimont*, Servientem, carissimi Consanguinei Regis, *Johannis Ducis Burboniæ*, Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 40.

Quem idem Dux in Regnum Regis Angliæ, penes *Johannem Cornewaile* Militem, pro certâ Summâ eidem Johanni solvendâ, mittere proponit, ut accepit,

Versus idem Regnum, tàm per Terram, quàm per Aquam, transeundo, ibidem morando, & exindè salvò & securè redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Et ideò, &c.

Proviso semper quòd ipse quicquam, *&c. usque ibi*, faciat attemptari.

In cujus, &c.

Dat. *apud Castrum suum Rothomagi*, xxvi die Aprilis.

Pro Viagio Regis.

REX, Carissimo Fratri suo, *Humfride Duci Glouceſtriæ*, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem. Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Claus 9. H. 5. m. 24.

Cùm Barones nostri Quinque Portuum prædictorum, de Anno in Annum, debeant nobis certa Servitia per Mare, si necesse fuerit; videlicet,

Quinque Portus prædicti, cum Membris, invenient Quinquaginta & septem Naves super Mare, ad Summonitionem nostram, Quadraginta dierum,

Et in qualibet Navi Viginti Homines & Magistrum, Armatos & bene Arraiatos, ad faciendum Servitium nostrum,

Quæ quidem Naves, ad proprios Custus dictorum Quinque Portuum, tenentur esse ad Portum ubi Summonitæ fuerint proficiscendæ,

Et, quando dictæ Naves ibidem venerint, Quindecim diebus in Servitio * nostro, ad proprios Custus Quinque Portuum prædictorum, morabuntur, * X. 109.

Et, Quindecim diebus elapsis, Naves illæ, cum Hominibus in illis existentibus, morabuntur, ad Custus nostros, si de Servitio illo indiguerimus, quamdiu nobis placuerit; videlicet,

Ma-

Ann. D. 1421. Hen. 5. Magister Navis percipiet per diem *Sex Denarios*, Constabularius *Sex Denarios*, & quilibet aliorum *Tres Denarios*.

Sicut per Tenorem Cartarum de Libertatibus, dictis Baronibus Quinque Portuum per Progenitores nostros concessis (quas Confirmavimus) in Rotulis Cancellariæ nostræ irrotulatarum, nobis constat,

Et, quia nos jam, certis de causis, nos moventibus, firmum cepimus Propositum ad Mare, cum potestate nostra, in propria Persona nostra, Deo dante, ad quoddam Viagium super inimicos nostros faciendum, transire infra breve, Volumus ut dicti Barones Servitium suum Navium prædictarum, in fortificationem Armatæ Viagii prædicti faciant in forma prædicta,

Et ideò Vobis Mandamus quòd Barones singulorum Portuum prædictorum ac Membrorum eorumdem, ex parte nostrâ, sine dilatione, summoneri faciatis, quòd ipsi, cum Navibus & Marinariis hujusmodi, sufficienter arraiatis, prompti sint apud Portum Villæ nostræ Sandewici, citra ultimum diem Maii proximò futurum, ad proficiscendum supra Mare, cum Armatâ nostrâ supradictâ, & Servitium suum, sub Pœnâ & periculo imminentibus, in formâ prædictâ, fideliter faciant ut tenentur,

Et Vos de Summonitione illâ, cùm sic facta fuerit, nobis in Cancellariâ nostrâ, sub Sigillo vestro, distinctè, & apertè, Certificetis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Temporalibus Episcopatus Exoniæ Commissis.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Pat. 9. H. 5. p. 1. m. 14.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Commisimus *Edmundo Lacy Exoniensi Episcopo* Custodiam omnium Temporalium Episcopatûs Exoniæ cum suis Pertinentiis,

Habendam, a Festo Sancti Michaelis ultimò præterito, usque Festum Omnium Sanctorum tunc proximum sequens, solvendo Nobis, pro Custodia prædicta, Quaterviginti Libras tantùm.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Aprilis.

Per Billam Thesaurariæ.

De Hospitali dato.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 32.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd *Dedimus & Concessimus*, dilecto nobis, *Willielmo Edsale* Capellano Administrationem, sive Regimen Hospitalis sive Domûs Dei de Harflieu, unà cum Capellâ beatæ Mariæ in eodem Hospitali situatâ, vacantis, & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur,

Habendam cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque,

Mandantes, Tenore Præsentium, Capitaneo prædictæ Villæ nostræ de Harflieu, vel ejus Locumtenenti ibidem, quòd *prædictum Willielmum* in corporalem Possessionem Hospitalis sive Domûs prædictæ, unà cum Capellâ, ponat & inducat, seu poni & induci faciat,

Necnon Fructibus, Obventionibus, Proficuis & Emolumentis, spectantibus ad eadem, uti & gaudere permittat, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis;

Proviso semper quòd *prædictus Willielmus* Compotum, inde debitum, si & ubi debetur, prout moris est, reddere teneatur.

In cujus, &c

Dat. apud *Castrum Regis Rothomagi*, vicesimo nono diē Aprilis.

---

*X. 110.

* *Approbatio Pacis, Trecis conclusæ, per Tres Status Angliæ.*

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Rot. Parl. 9. H. 5. p. 1. n. 18.

MEMORANDUM quòd,

Cùm Trecis,

Vicesimo primo die Maii, Anni Domini Millesimi, Quadringentesimi, Vicesimi, & Regni Serenissimi ac Metuendissimi Domini nostri *Regis Henrici Quinti*, Octavi,

Inter, Serenissimum ac Illustrissimum Principem, Dominum *Karolum*, Dei gratiâ, *Francorum Regem*, Patrem suum, & eundem Metuendissimum Dominum nostrum Regem, & inclita Angliæ & Franciæ Regna, eorumdemque Regnorum Subditos & Subjectos,

PAX FINALIS & PERPETUA, largiente PACIS Auctore, conclusa fuerit pariter & concordata,

In cujus PACIS Tractatu, inter cætera, continetur quòd dicta PAX, nedùm per dictos Duos Reges Jurari, sed etiam per Tres Status utriusque Regni debeat laudari, acceptari, & approbari,

Quam quidem PACEM idcirco idem Serenissimus *Rex Franciæ*, pro Parte suâ, in Verbo Regio, necnon ad Sancta Dei Euvangelia, per ipsum corporaliter tacta, de purâ & spontaneâ voluntate suâ, promisit, & in propriâ Personâ suâ juravit se Observaturum, ac omnia & singula in dictâ PACE contenta sine dolo & fraude Impleturum,

Necnon, ad majora Firmitatem, Stabilimentum, & Robur PACIS prædictæ, idem Illustrissimus Princeps *Rex Francorum* per Tres Status Regni sui; videlicet,

Prælatorum & Cleri, necnon Procerum & Nobilium, ac etiam Civium, Burgensium, Civitatum, Villarum, ac Communitatum dicti Regni, præfatos Tres Status facientium & repræsentantium,

Quos ad Aulam Palatii sui, apud Sanctum Paulum, Civitatis Parisiensis, propter expeditionem Præmissorum, evocari fecit ad Sextum Diem Mensis Decembris ultimi præteriti,

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Eandem PACEM Laudari & Approbari fecit,

Ut de ipsius Mandato, eis super hoc vivæ vocis oraculo facto, prehabitâ maturâ Deliberatione, Decimâ Die ejusdem Mensis Decembris, ipso Domino Rege in Regali Solio sedente, loco prædicto,

Eandem PACEM ac omnia & singula contenta in eadem ipsi Tres Status (prout ex Tenore dictæ PACIS astringebantur) Approbârunt, Laudârunt, Acceptârunt, & Auctorizârunt, sicut in Actis inde confectis pleniùs continetur,

Volensque idem Serenissimus Dominus noster, pro parte suâ dictam PACEM & omnia & singula contenta in eadem modo consimili per ipsum & Tres Status Regni sui Jurari, Firmari, & Roborari (prout ex dictæ PACIS Tenore astringitur & obligatur) dictam PACEM bene & fideliter in omnibus se Observaturum, in verbo Regio, & ad Sancta Dei Euvangelia, per ipsum corporaliter tacta, Juravit & Promisit.

Ac dictos Tres Status,

Videlicet, Prælatos & Clerum, Nobiles & Magnates, necnon Communitates dicti Regni sui,

Ad secundum Diem Mensis Maii, Anno Regni sui Nono, ad Palatium suum Westmonasteriense Londoniæ, ad majora Firmitatem & Robur PACIS prædictæ, necnon propter alias Causas, suum Statum Regium & dicti Regni utilitatem concernentes, juxta morem & consuetudinem ejusdem fecerat congregari,

Coram quibus quidem Tribus Statibus idem Serenissimus *Dominus noster Rex*, per, Venerabilem in Christo Patrem, Dominum *Thomam*, Dei gratiâ, *Dunolmensem Episcopum*, suum Cancellarium, Tenorem dictæ PACIS, & omnes & singulos Articulos ejusdem, seriosè exponi fecit & specificè declarari,

Mandavit insuper idem *Dominus noster Rex* eidem Cancellario suo quòd dicti Tres Status Tenorem dictæ PACIS inspicerent & visitarent,

Quibus sic diligenter & maturè peractis, ipsi Tres Status,

Considerantes, censentes, & reputantes dictam PACEM Laudabilem, Necessariam, & Utilem utriusque Regnis, & Subditis eorumdem, ymmo & toti Christianitati,

Ipsam PACEM & omnia & singula contenta in eadem, ipsius *Domini nostri Regis*, ut præfertur, Mandato, velud Tres Status dicti Regni sui, Approbârunt, Laudârunt, Autorizârunt, & Acceptârunt, ac eandem se, & eorum quemlibet, pro se, suisque Hæredibus, & Successoribus, bene & fideliter, perpetuis futuris temporibus, quantum ad eos & singulos eorum pertinet, Observaturos & Impleturos promiserunt.

---

* Pro *Ambassiatoribus Ducis Bavarriæ.* *X. 111.

REX, universis & singulis Alligatis, &c. Ann. D. 1421.

Sciatis quòd, An. 9. H. 5. Franc. 9. H. 5. m. 17.

Cùm, carissimus Consanguineus noster, *Johannes, Dux Bavarriæ*, certos Consiliarios & Ambassiatores suos, penes Præsentiam nostram, in Regnum nostrum Angliæ, seu alibi infra Potestatem nostram, pro certis Negotiis ipsius Consanguinei nostri Nobis declarandis, infra breve destinare proponat, ut accepimus,

Nos, Præmissis attentis, vos Alligatos, Amicos, & Benivolos Requirimus & Rogamus, *&c. prout in ejusmodi de Conductu Literis*,

In cujus, &c. usque Octavum Diem Junii proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Tertio Die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Duce Burboniæ.

REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum, &c. *Petrum Despenensis* Militem, *Gassot de Villeto* Armigerum, & *Johannem de Beaupigne*, Servitores carissimi Consanguinei Regis, *Johannis Ducis Burboniæ*, & eorum quemlibet (associatis sibi Sex Personis, vel infra) usque Civitatem Regis Rothomagi, per Loca, Villas, & Dominia præcarissimi Patris Regis & sua, tam per Diem, quàm per Noctem, pedestrè, vel equestrè, quotiens & quando eis placuerit, veniendo, transeundo, morando, & redeundo, necnon Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque; Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 34.

Et ideò, &c.

Proviso, &c.

In cujus, &c.

Dat. *Rothomagi*, quinto die Maii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

De Ratificationibus.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.

Notum facimus quòd, 1421.

Si Hospitale sive Domus Dei de Villaribus in Boscagio Bajocensis Diœcesis, per Obitum Domini *Johannis Bucelli*, ultimi Possessoris ejusdem, nuper vacans, An. 9. H. 5. Ibid.

Quod, dilectus nobis, *Ricardus Portefaxe*, Magister in Artibus, juratus Ligeus noster, noscitur pacificè possidere,

Prædecessorum nostrorum vel Nostris temporibus in Regalia vacaverit, aut vacet,

Propter quod ad ipsos Prædecessores, vel ad Nos, ipsius Hospita-

Ann. D. 1421. Hen. 5.

pitalis sive Domûs Dei Collatio, *Jure Regaliæ*, pertinuerit, aut ad Nos pertineat quovis modo,

Nos dictum Hospitale sive Domum Dei præfato *Ricardo Contulimus & Conferimus* per Præsentes,

Intuitu Pietatis & de gratiâ speciali Vicariis in Spiritualibus Episcopatûs Bajocensis, ac Decano & Capitulo Ecclesiæ prædictæ, necnon Officiariis & Ministris nostris quibuscumque, quorum interest, Mandantes quatinus *præfatum Richardum* in prædicti Hospitalis sive Domûs Dei Possessionem manuteneant & conservent,

Et eidem de Fructibus, Reddibus, Obventionibus, Emolumentis, & Juribus universis, ad dictum Hospitale sive Domum Dei spectantibus, faciant integrè responderi;

Concessimus insuper eidem *Ricardo* & *Concedimus* per Præsentes, de Gratiâ supradictâ, ut, virtute præsentis Collationis nostræ, Possessionem prædicti Hospitalis sive Domûs Dei nullatenus adipisci teneatur, Usu, Stilo, Consuetudine, Observantiâ, vel Edictis contrariis non obstantibus.

In cujus, &c.

Dat. apud *Rothomagum*, Quinto Die Maii.

* X. 112. * Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Guillielmus de Hendreville Bacallarius in Decretis, de Canonicatu & Præbendâ de Formentino in Ecclesiâ Cathedrali Lexovien.

Thomas Mantent in utroque Jure Licentiatus, de Canonicatu & Præbendâ in Ecclesiâ Cathedrali Rothomagensi.

Andreas Marguerie Consiliarius Regis, de Canonicatu, & Præbendâ, ac Archidiaconatu in Ecclesiâ Rothomagen.

Johannes ad Ensem, Capellanus, de Canonicatu & Præbendâ in Ecclesiâ Cathedrali Rothomagen.

Idem *Johannes ad Ensem*, de Canonicatu & Præbendâ in Ecclesiâ Collegatâ beatæ Mariæ de Andeliaco.

Nicolaus de Venderex Capellanus, de Canonicatu & Præbendâ in Ecclesiâ Cathedrali Rothomagen.

Idem *Nicolaus* de Archidiaconatu Augi in Ecclesiâ prædictâ.

Radulphus Roussell Capellanus, de Canonicatu & Præbendâ in Ecclesiâ Cathedrali Rothomagen.

Johannes de Vado Capellanus, de Canonicatu & Præbendâ in Ecclesiâ Cathedrali Rothomagen.

Johannes Bernyngham Clericus, de Canonicatu & Præbendâ dictâ de Sancto Jacobo in Ecclesiâ Cathedrali Lexovien.

Henricus Wodechirche Capellanus, in Artibus Magister, de Canonicatu & Præbendâ de Assemont, in Ecclesiâ prædictâ.

Willelmus Duffield Clericus, in Artibus Magister, de Canonicatu & Præbendâ de Versone in Ecclesiâ prædictâ.

Magister *Johannes Lauchan*, de Canonicatu & Præbendâ de la Foulerie, in Ecclesiâ Cathedrali Constancien.

Super Regimine Capitaneorum, de Inquirendo.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 35. dor.

REX, dilecto & fideli suo, *Johanni Radclif* Militi, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Diligentiâ, & circumspectâ Providentiâ vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus & Deputavimus vos, ac plenam vobis, Tenore Præsentium, Damus Potestatem & Auctoritatem, ad Ingrediendum & Visitandum omnia & singula Villas, Castra, & Fortalitia nostra, per quæ vos declinare contigerit,

Et ad diligenter Inquirendum, aut aliis viis & modis, quibus meliùs sciveritis aut poteritis, vos pleniùs Informandum, de Regimine & Gubernatione Capitaneorum, Locatenentium, Custodum, Gubernatorum, Constabulariorum, Marescallorum, Janitorum, & aliorum Officiariorum, necnon Soldariorum, pro & super salvâ & securâ Custodiâ ac sano Regimine Villarum, Castrorum, & Fortalitiorum prædictorum assignatorum & ordinatorum,

Necnon qualiter iidem Capitanei, Locatenentes, Custodes, Gubernatores, Constabularii, Marescalli, Janitores, Officiarii, & Soldarii hujusmodi se habent in omnibus, tàm erga Nos in minus providâ Custodia & sanâ Gubernatione Locorum illorum & Populi nostri eorumdem, quàm erga quoscumque alios Ligeos nostros Partium adjacentium,

Et præsertim de & super Extortionibus, Pilleriis, Roberiis, Impositionibus, Appaticiamentis, & aliis Actionibus indebitis, per ipsos, ut dicitur, factis & perpetratis,

Et, si Capitanei, Locatenentes, & alii supradicti, vel eorum aliqui, quicquam, contra Monitiones, Inhibitiones, Ordinationes, & Mandata nostra, sæpe sæpius eis directa, & etiam per Ballivos nostros pluries proclamata, attemptaverint vel contra fecerint,

Necnon qualem Jurisdictionem vel Auctoritatem, in Casibus Criminalibus ac etiam in Transgressionibus, per ipsos Soldarios & alios quomodolibet factis, aut aliis quibuscumque Casibus, contra Ordinationes & Mandata nostra excercuerint, aliàs quàm de jure debeant,

Et de omnibus & singulis, Commodum & Honorem nostros ac Conservationem Locorum prædictorum ac Ligeorum nostrorum concernentibus quoquo modo,

Necnon ad Attemptata, illata, & minus ritè perpetrata, in hac parte Emendandum, Corrigendum, & Reformandum, ac Emendari, Corrigi, & Reformari faciendum,

Attemptantesque, Delinquentes, Inobedientes, & Negligentes si qui fuerint, & Ordinationibus, Edictis, Monitionibus, & Proclamationibus nostris non Parentes (cujuscumque fuerint Statûs seu Conditionis) prout Casus exigit & requirit, & prout in eisdem Ordinationibus, Monitionibus, & Proclamationibus nostris cavetur, * absque favore Imprisonandum, Castigandum, & Puniendum, * X. 113.

Cæteraque Faciendum & Excercendum quæ in hac parte necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale;

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Capitaneis, & aliis supradictis, cæterisque Ligeis & Subditis nostris, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Executione Præmissorum, pareant, obediant, & intendant, & vobis, si necesse fuerit, assistant in omnibus, prout decet.

In cujus, &c.

Dat. *apud Castrum nostrum Rothomagi*, quinto die Maii.

Declaratio Proficuorum Regni & Onerum supportandorum.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ex Bibl. Cot. Cleopatra E. 3.

Proficuorum Regni Angliæ, provenientium, tàm de Custumis & Subsidiis Regis in singulis Portubus Angliæ, quàm de Exitibus Vicecomitum, cum Escaetis, Subsidiis, & rum Venalium, Wardarum, Maritagiorum, ac aliarum Reventionum dicti Regni Casualium) videlicet,

Custum. Lanarum,	iii M. ixC. lxxvi L. xiv D.
bs Lanarum,	xxvi M. xxxv L. xviii S. viii D. ob.
rva Custum.	ii M. iv C. xxxviii L. ix S. i d. q.
de xii d. de	viii M. ccxxxvii L. x S. ix D. ob.
Summa,	xl M. Dclxxvi L. xix S. ix D. q.
A Festo Michaelis usque idem Festum. Reventiones Regni Angliæ casuales, ad Receptam Scaccarii solutæ per idem Tempus,	xv M. lxvi L. xi S. i D.
Summa totalis Custumarum, & Subsidiorum, ac Reventionum prædictarum,	lv M. Dccxlii L. x S. x D. q.

De quibus Supportandum est annuatim; videlicet,

Pro Custodiâ Regni Angliæ per Annum,	viii Mille Marcas.
ITEM, pro Calesio & Marchiis ejusdem Tempore Guerræ,	xxi M. cxix L. v S. x D.
ITEM, pro Custodiâ Estmarchiarum & Westmarchiarum Scotiæ, cum Castro de Rokesburgh, Tempore Guerræ,	xix M. D Lib.
ITEM, pro Custodiâ Terræ Hiberniæ,	ii M. D Marcas.
ITEM, pro Custodiâ Castri de Frounsake,	Mille Marcas.
ITEM, pro Feodis Thesaurarii, Custodis Privati Sigilli, Justiciariorum de utroque Banco, Baronum de Scaccario & aliorum Officiariorum Curiæ Regis,	iii M. ii L. xvii S. vi D.
ITEM, Collectoribus & Contrarotulatoribus Custumarum & Subsidiorum Regis in singulis Portubus Angliæ, de Regardis suis Annuatim Causâ Officiorum suorum ad Receptam Scaccarii percipiendis,	Dxlvii L.
* ITEM, diversis Ducibus, Comitibus, Militibus, Armigeris, Abbatissæ de Shene, & aliis diversis Personis pro Annuitatibus suis, ad Receptam Scaccarii annuatim percipiendis,	vii M. Dccli L. xii S. vii D. ob.
ITEM, diversis Personis pro Annuitatibus suis de diversis Custumis in singulis Portubus Angliæ annuatim percipiendis,	iv M. ii C. lxxiv L. iv S. iii D.
ITEM, pro Feodis Custumariorum & Contrarotulatorum in singulis Portubus Angliæ, eis in Scaccario pro Officiis suis annuatim allocatis,	Cclxxiv L. iii S. iv D.
Summa Oneris Supportandi annuatim,	lii M. ccxxv L. xvi S. x D. ob. q.
Et sic Summa Proficuorum prædictorum excedit Onera prædicta,	iii M. Dvii L. xiii S. xi D. ob.

* X. 114.

De qua Summa providendum est, videlicet,

Pro Camera Regis & Reginæ.

ITEM, *pro Hospitio Regis & Reginæ.*

ITEM, *pro Garderoba Regis & Reginæ.*

ITEM, *pro Operibus Regis.*

ITEM, *pro Factura Novæ Turris apud Portesmouth.*

ITEM, *pro Officio Clerici Navium Regis.*

ITEM, *pro Custodia Leonum Regis ac Feodo Constabularii Turris Londoniæ.*

ITEM, *pro Artillariis & aliis diversis Ordinatis pro Guerra Regis.*

ITEM, *pro Custodia & Sustentatione Prisonariorum Regis.*

ITEM, *pro Ambassiata Regis.*

ITEM, *pro diversis Nunciis, Pergamenâ, & aliis Expensis & Necessariis.*

ITEM,

Ann. D. 1421. An. 5. ITEM, *pro Expensis Ducissæ Hollandiæ.*

Et nondum provisum est; videlicet,

Pro Antiquis Debitis Villæ de Herfleu.
ITEM, pro Antiquis Debitis Villæ Calesii.
ITEM, pro Antiquis Debitis Garderobæ Regis.
ITEM, pro Antiquis Debitis Hospitii Regis.
ITEM, pro Antiquis Debitis in Officio Clerici Navium Regis.
ITEM, pro Antiquis Debitis in Officio Clerici Operationum Regis.
ITEM, pro Arreragiis Feodorum annuatorum.
ITEM, pro Executoribus Testamenti Regis Henrici Quarti pro Debitis ejusdem Regis.
ITEM, pro Debitis Regis dùm Princeps erat,

Suprascriptæ Declarationes ostensæ fuerunt Domino Regi, per Thesaurarium Angliæ, apud Lambhith, sexto die Maii, Anno &c. Nono.

In ipsius Domini Regis Præsentiâ pro tunc constitutis,
H. Cantuariæ Archiepiscopo,
B. Wintoniensi,
T. Dunelmensi Angliæ Cancellario,
P. Wigorniensi,
Episcopis:
H. Domino Fitz Hugh Camerario Regis,
W. Kynwolmarsh Angliæ Thesaurario, Magistris, *J. Stafford* Custode Privati Sigilli,
Et *W. Alnewyk* Secretario Regis,
Et cæteris.

---

* X. 115.

* *De Permutatione.*

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 34.

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rathomagensis*, Salutem.

Cùm, dilecti Nobis, *Robertus Fleboure*, Capellanus Capellaniæ Sancti Antonii in Domo Dei de Giforcio prædictæ Diœcesis, & Magister *Johannes Ruff*, Canonicus Præbendatus in Ecclesiâ Collegiatâ beatæ Mariæ Scoyarum ejusdem Diœcesis, Beneficia sua prædicta intendant, ut asserunt, adinvicem canonicè permutare,

Nos, ad dictam Capellaniam, ad nostram Donationem spectantem ut dicitur, præfatum *Johannem, &c. ut in similibus de Permutatione Literis.*

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rathomagi*, decimo septimo die Maii.

De Attemptatis, contra Treugas Britanniæ, Reformandis.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Franc. 9. H. 5. m. 25.

REX, Venerabili in Christo Patri, *E.* eadem Gratiâ, *Episcopo Exoniæ*, ac, dilecto & fideli suo, *Johanni Colvyle* Militi, necnon, dilectis sibi, Magistro *Willielmo Alnewyk* Secretario nostro, & Magistro *Johanni Stokes*, Legum Doctoribus, Salutem,

Sciatis quod Nos,

De fidelitate, circumspectione, & industriâ vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, vobisque, & cuilibet vestrûm, sufficientem Auctoritatem, plenamque & liberam Potestatem, pro Nobis & Nomine nostro, Committimus, per Præsentes, ad Tractandum & Communicandum cum Commissariis, carissimi Fratris nostri, *Johannis Ducis Britanniæ*, de & super Reparatione & Reformatione Dampnorum, Injuriarum, Violentiarum, & Attemptatorum contra Treugas & Guerrarum Abstinentias,

Inter Nos pro Nobis, Ligeis, Vassallis, & Subditis nostris, Regno, Terris, Patriis, & Dominiis nostris quibuscumque, & præfatum Fratrem nostrum *Ducem Britanniæ*, ac Vassallos & Subditos Ducatûs sui prædicti, Terras, Patrias, & Dominia sua quæcumque, initas & firmatas,

Factorum & illatorum,

Ac etiam ad Transigendum, Componendum, & Paciscendum, & ulterius, in negotio Reparationis & Reformationis hujusmodi, cum Commissariis, prædicti Fratris nostri, *Ducis Britanniæ*, si oporteat, Procedendum, Cognoscendum, & Statuendum, cum suis Incidentibus, Dependentiis, & Connexis, & Fine debito Terminandum,

Subditisque nostris, læsis & dampnificatis, veritate, summariè & de plano, aut aliâ viâ Juris quacumque, inspectâ, Justitiæ Complementum Ministrandum, Faciendum, & Reddendum, ac ministrari, fieri, & reddi Videndum,

Et insuper ad Communicandum, Appunctuandum, & Concordandum cum præfatis Commissariis, ad hoc Potestatem habentibus, de & super certis Diebus & Locis, pro Reparatione & Reformatione quorumcumque Attemptatorum, hinc inde contra Treugas supradictas, Statuendum & Limitandum,

Cæteraque omnia & singula Excercendum, Decernendum, Diffiniendum, & Exequendum, quæ in hac parte necessaria fuerint vel oportuna, & quod Negotii qualitas exigit & requirit,

Promittentes, bonâ fide, & in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid Actum, Gestum, vel Factum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus consignari.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, vicesimo primo die Maii.

Per ipsum Regem

Pro Comite Marchiæ.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

DIlectus Consanguineus & Fidelis Regis, *Edmundus Comes Marchiæ & Ultoniæ*, qui in Obsequium Regis, in Comitivâ suâ, ad Partes Transmarinas profecturus est, ibidem in eodem Obsequio Regis moraturus, * habet Literas Regis de Protectione, cum Clausula *Volumus*, per dimidium Anni duraturas. Ann. D. 1421. Ibid. m. 16. * X. 116.

Præf. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxv die Maii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Duce Gloucestriæ.

CArissimus Frater Regis *Humfridus Dux Gloucestriæ*, qui in Obsequium Regis, in Comitiva Regis, versus partes Transmarinas profecturus est, ibidem in eodem Obsequio Regis moraturus, habet Literas Regis de Protectione cum Clausula, *Volumus*, per Dimidium Anni duraturas. Ibid.

Præf. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxvj die Maii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Super Viagio Regis, de festinando.

REX, *Vicecomiti Kantiæ*, Salutem. Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Claus. 9. H. 5. m. 23. d.

Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Locis, infra Comitatum prædictum, ubi meliùs expedire videris, publicè ex parte nostra Proclamari facias,

Quòd universi & singuli Domini, Milites, Armigeri, & alii, qui ad Proficiscendum Nobiscum, in præsenti Viagio nostro, versus partes Transmarinas, per Indenturas seu alio modo Retenti sunt & Concordati,

Ac omnes illi, qui cum eisdem Dominis, Militibus, Armigeris, & aliis Retenti sunt, seu de eisdem, aut aliquo eorumdem, Pecunias aliquas receperunt, ad Proficiscendum cum eisdem in prædicto Viagio nostro,

Se penes Præsentiam nostram, cum omni festinatione, properent & festinent,

Illis, qui alibi quàm in Præsentia nostra, in diversis Portubus, versus partes prædictas, in Viagium prædictum per Nos proficisci assignantur, dumtaxat Exceptis,

Et quòd omnes illi, sic Excepti, ad Portus illos, eis sic assignatos, se similiter properent & festinent,

Ne (quod absit) dictum Viagium nostrum, versus Partes prædictas, per eorum Negligentiam & Defectum, aliqualiter retardetur,

Et quòd hoc, sub eorum Ligeantia, & Forisfactura omnium quæ Nobis forisfacere poterunt, nullatenus omittant,

Et hoc sub Pœna Centum Librarum nullatenus omittas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxvij die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam.

Pro Ambassiatore Ducis Britanniæ.

REX, *Custodibus Passagii* in Portu Londoniæ, Dovorriæ, Orewelli, vel Sandewici, & in singulis Portubus & Locis eisdem Portubus adjacentibus, Salutem. Ann. D. 1421. An. 8. H. 5. Ibid. m. 22.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd, Venerabilem Patrem, *Johannem Episcopum Nannetensem*, Cancellarium & Ambassiatorem, carissimi Fratris nostri, *Johannis Ducis Britanniæ*, cum Triginta Personis in Comitiva sua, ac eorum Equis, Bonis, Rebus, & Hernesiis, necnon Quatuor Arcubus suis, in aliquo Portuum prædictorum, versus partes Transmarinas, liberè & absque impedimento aliquo, transire permittatis,

Eisque, ad Custus & Expensas suos, quandam Navem de Britannia (si quæ in Portubus prædictis existat) vel aliam Navem ibidem existentem, pro eorum Transitu, versus partes prædictas, liberari & haberi faciatis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Maii.

Per Concilium.

*REX, *Custodibus Passagii* in Portubus Suthamptoniæ, Exoniæ, Dartemuth. Plymmuth. Fowy & Briggewater, & in singulis Portubus, & Locis eisdem Portubus adjacentibus, Salutem. * X. 117.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd *Henricum de Inch* Chivaler de Britannia, & *Henricum Abbatis* utriusque Juris Doctorem, Ambassiatores carissimi Fratris nostri *Johannis Ducis Britanniæ*, cum Sexdecim Personis in Comitiva sua, ac eorum Equis, Bonis, Rebus, & Hernesiis, in aliquo Portuum prædictorum, conjunctim, & divisim, versus partes Transmarinas liberè, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Confœderatio cum Januensibus inita.

Ann. D. 1421. An. 9. H 5. Franc. 9. H. 5. m. 7. UNiversis Christi Fidelibus, præsentes Literas inspecturis, Nos *Philippus*, permissione divinâ, *Wigorniensis Episcopus*, *Johannes Stafford* Privati Sigilli Custos, & *Willielmus Alnewyk* Secretarius, Serenissimi, ac Illustrissimi Domini, Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ*, *Heredis & Regentis Regni Franciæ*, & *Domini Hiberniæ*, ejusdemque metuendissimi Domini Commissarii ad infrascripta sufficienter & legitimè deputati, Salutem in Domino, & fidem indubiam præsentibus adhibere.

Universitati vestræ deducimus, per Præsentes, quòd Nos, Commissarii & Deputati subscripti, in vim Potestatis, Nobis attributæ in hac parte,

Cujus Tenor sequitur, & est talis,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, *Hæres & Regens Regni Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, omnibus, quos tangit præsens Negotium, vel concernere poterit quovismodo in futurum, Salutem, & præsentibus adhibere fidem firmam,

Licet, non sine magnæ Sollicitudinis studio, dedimus hactenus operam, & adhuc impendimus operosâ prosecutione Labores, ut inter Nos & cæteros Christianæ Fidei Potestates & Principes universos vigeat ferventiùs tranquillæ beatitudo Quietis, ac Amicitiæ mutuæ & Unitatis integritas irrefragabili Amoris Foedere solidiùs connectantur,

Ad Civitatem tamen & Commune Januæ, Progenitorum nostrorum inhærendo Vestigiis, peculiari quadam affectione dirigimus intuitus mentis nostræ,

Ac de Fidelitate, Prudentiâ, & Circumspectionis Industriâ, Venerabilis in Christo Patris, Domini *Philippi*, Dei gratiâ, *Wigorniensis Episcopi*, ac, Magistrorum, *Johannis Stafford* Legum Doctoris Privati Sigilli nostri Custodis, & *Willielmi Alnewyk* Secretarii nostri, plenariè confidentes,

Ad Tractandum, Conveniendum, & Concordandum cum, Magnificis & Nobilibus, *Duce*, *Civibus*, & *Communitate Januæ*, aut eorum sufficienter Deputatis sive Deputandis, de & super quibuscumque Ligis, Amicitiis, & Confœderationibus,

Inter Nos, & Successores nostros Reges Angliæ, Ligeos, Vassallos, & Subditos nostros, Regna, Terras, & Dominia nostra quæcumque, ex parte una, & dictos, *Ducem*, *Cives*, & *Communitatem Januæ*, Successores, Vassallos, & Subditos suos, Ducatum, Terras, & Dominia sua quæcumque, ex alterâ parte, contrahendis & ineundis, & firmandis perpetuò vel ad tempus, secundùm quod præfatis, Venerabili Patri, &, Magistris, *Johanni* & *Willielmo*, videbitur expedire,

Necnon de & super omnibus & singulis Dampnis, Incendiis, Deprædationibus, Offensionibus, Vulneribus, Homicidiis, ac Captionibus Personarum, Bonorum, & Navium, & demùm omnibus & singulis hincinde per Partes minus benè Gestis, Factis, Commissis, & hactenus Perpetratis, & Finem, Quitationem, Remissionem, & Absolutionem, Omnimodas, cum Pacto de ulterius non petendo, Faciendum,

Ac etiam de & super Intercursu & mutuis Communicationibus, inter Subditos unius Partis & alterius, in Mercimoniis & aliis licitis, securè & amicabiliter faciendis,

Ac de & super omnibus & singulis Articulis, quantumcumque specialibus, qui Ligas, Confœderationes, seu Amicitias inter Nos & dictos, Ducem, Cives, & Communitatem Januæ, seu eorum, ut præmittitur, Deputatos, Contrahendas, Concordandas, & Firmandas, concernere poterunt quovis modo, cum eorum Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis,

Necnon omnia & singula, quæ sic Tractata, conventa, &
* X. 118. concordata fuerint, * cum omni Securitate, debitâ & honestâ, pro Nobis & Nomine nostro, Firmandum, ac consimilem Securitatem, pro Nobis & Nomine nostro, a prænominatis, *Duce*, *Civibus*, & *Communitate*, seu eorum Deputatis, Petendum, Stipulandum, & Recipiendum,

Jurandùmque in Animam nostram quòd Tractata, Conventa, & Concordata hujusmodi Rata habebimus & Grata, nec aliquid Procurabimus vel faciemus per quod Tractata hujusmodi effectu debito frustrari poterunt seu quomodolibet impediri,

Ac Juramentum consimile a supranominatis, *Duce*, *Civibus*, & *Communitate*, seu eorum in eâ Parte Deputatis seu Deputandis, Petendum, Exigendum, & Recipiendum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, ac quæ qualitas & natura hujusmodi Negotii exigunt & requirunt, & quæ nosmetipsi facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum exigant quantumcumque speciale,

Ipsos, Venerabilem Patrem, & Magistros, *Johannem* & *Willielmum*, nostros Ambassiatores, Procuratores, Negotiorum Gestores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Creamus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Promittentes, bonâ Fide & in verbo Regio, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictos Ambassiatores, Commissarios, & Nuncios, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In quorum omnium & singulorum Testimonium, has Literas nostras fieri fecimus Patentes, Sigilli nostri appensione communitas.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, primo die Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Primo, & Regni nostri Nono.

Cum, egregiis & Nobilibus Viris, *Raphael Spinula* quondam *Raphael*, & *Stephano Lomelino* quondam *Leonelis*, Nobilis & Potentis Viri, *Thomæ de Campofregoso*, *Januensium Ducis* & Populi Defensoris, & Nobilis *Communitatis Januæ* Ambassiatoribus, Sindicis, Nunciis, & Commissariis, in vim Potestatis eis attributæ,

Cujus Tenor sequitur, & est talis,

Thomas de Campofregoso, Dei gratiâ, *Januensium Dux* & Populi Defensor, & Consilium Antianorum, ac Officium Provisionis Civitatis & Communis Januæ, universis & singulis, quos præsens tangit Negotium, vel concernere poterit quomodolibet in futurum, Salutem & Præsentibus fidem impendere Credulivam.

Licet, non sine magnæ Sollicitudinis studio, dederimus hactenus Operam, & adhuc jugiter impendimus operosâ prosecutione Labores, ut inter Nos & cæteros Christianæ Fidei Potestates & Principes universos vigeat ferventiùs tranquillæ Beatitudo Quietis, ac Amicitiæ mutuæ & integritas Unitatis irrefragabili Amoris Foedere solidiùs connectantur,

Ad *Regnum tamen Angliæ*, ipsiùsque Regni Serenissimum & Victoriosissimum *Regem & Dominum*, Præcessorum nostrorum in Regimine vestigiis inhærendo, peculiari quadam Affectione dirigimus intuitus Mentis nostræ,

Ac de Fidelitate & Prudentia, nostrorum Nobilium, *Raphaelis Spinulæ* quondam *Raphael*, ac *Stephani Lomelis*, quondam *Leonelis*, plenariè confidentes,

Ad Tractandum, Conveniendum, Concludendum, & Concordandum cum, præfato Serenissimo Domino, *Rege Angliæ*, aut cum sufficientibus Deputatis seu Deputandis, ab ipsius Regia Magestate, de & super quibuscumque Ligis, Amicitiis, & Confœderationibus,

Inter præfatum Serenissimum Dominum *Regem Angliæ*, & Successores suos, Ligeos, Vassallos, & Subditos, ejusque Regna, Terras, & Dominia sua quæcumque, ex una parte, & *Nos*, & Successores nostros, *Duces* & *Præsidentes Respublicæ Januensium*, ac Subditos, Ligeos, & Vassallos nostros, Dominiaque, Terras, Civitates, & Villas quæcumque, ex parte alterâ, Contrahendis, ineundis, & firmandis, perpetuò vel ad tempus secundùm quod præfatis *Raphaeli* & *Stephano* videbitur expedire,

Necnon de omnibus & singulis Dampnis, Incendiis, Deprædationibus, Offensionibus, Vulneribus, Homicidiis, Captionibus Personarum, Bonorum, & Navium, & demùm de omnibus & singulis hinc & inde per Partes minus benè Gestis, Factis, Commissis, & hactenus perpetratis, Finem, Quitationem, * Remissionem, & Absolutionem omnimodas, cum Pacto de ulterius non petendo, Faciendum, * X. 119.

Ac etiam de & super Intercursu & mutuis Communicationibus, inter Subditos unius Partis & alterius, in Mercimoniis & aliis licitis, securè & amicabiliter faciendis,

Ac de & super omnibus Articulis, quantumcumque specialibus, qui Ligas, Confœderationes, seu Amicitias, inter præfatum Serenissimum Dominum *Regem*, seu, ut præmittitur, Deputatos vel Deputandos, & Nos Contrahendas, Concordandas, & Firmandas, concernere poterunt quovis modo, cum eorum Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis,

Necnon omnia & singula, quæ sic Tractata, conventa, & concordata fuerint, cum omni Securitate, debitâ & honestâ, pro Nobis & Nomine nostro, ac Communis Januæ, Firmandum, ac consimilem Securitatem, pro Nobis & Nomine nostro, a præfato Serenissimo Domino *Rege Angliæ*, seu a suis Deputatis, Petendum, Stipulandum, & Recipiendum,

Jurandumque in Animam nostram quòd Tractata, Conventa, Conclusa, & Concordata hujusmodi Rata habebimus atque Grata, nec aliquid procurabimus aut faciemus, per quod Tractata hujusmodi effectu debito frustrari possint seu quomodolibet impediri,

Ac Juramentum consimile a præfato *Rege Angliæ*, seu suis in hac parte Deputatis vel Deputandis, Petendum, Exigendum, & Recipiendum,

Cæteráque omnia & singula Faciendum & Exercendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, ac quæ qualitas & natura hujusmodi Negotii exigunt & requirunt, & quæ nosmetipsi facere possemus si præsentialiter interessemus, & si talia forent quæ Mandatum quantumcumque exigunt speciale,

Ipsos, *Raphaelem* & *Stephanum*, in hac parte nostros Ambassiatores, Procuratores, Negotiorum gestorum Gestores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Creamus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus per Præsentes,

Promittentes, bonâ fide, & in verbo Ducali & Communitatis Januæ, ac sub Ypotheca & Obligatione Bonorum omnium nostrorum & Communis Januæ, præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictos Ambassiatores, Commissarios, & Nuncios nostros Actum, Gestum, Factum, Promissum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In quorum omnium & singulorum fidem & Testimonium has Patentes nostras Litteras Sigilli nostri Ducalis & Communitatis antedictæ fecimus appensione muniri.

Dat. *Januæ*, Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo, die Mercurii, Septimâ Februarii.

De & super contentis in præfata Comissione nostra Communicavimus & Tractavimus sæpiùs & diligenter,

Ac,

Post hujusmodi Communicationes & Tractatus, inter Nos hinc & inde, Nomine Partium supradictarum, habitos,

Considerantes quòd, inter cætera, quæ Fidei & Ecclesiæ Sacrosanctæ exaltationem respiciunt, Reges & Dominos condecorant, illud videtur esse præcipuum quòd ipsi & eorum Subditi, Regnaque & Dominia sua, sub Pacis tranquillitate vigeant, & indisso-

Ann. D. 1421. Hen. 5. dissolubili Concordiæ & Amicitiæ vinculo fœliciter & perpetuò connectantur,

Hinc est quod Nos, *Philippus Episcopus*, *Johannes*, ac *Willielmus*, Commissarii prædicti,

Pro parte præfati Illustrissimi Domini nostri *Regis Angliæ* supradicti, pro Se, Hæredibus, & Successoribus suis, ac Regno suo Angliæ, Terris, Dominiis, Ligeis, Subditis, & Vassallis ejusdem,

Necnon *Raphael* & *Stephanus*, Nuncii, Ambassiatores, & Commissarii prædicti,

Pro præfato potenti Viro *Duce*, ac *Nobili Communitate Januensium*, & Successoribus suis, Terris, Dominiis, Subditis, & Vassallis eorumdem,

Communicato Consilio, Consensu, & Assensu nostris, bonas, firmas, stabiles, & inviolabiles Amicitias, Confœderationes, Alligantias, & Ligas reales & perpetuas inter ipsos, Illustrissimum, Dominum nostrum *Regem*, & præfatum *Ducem* Januæ, eorumque Hæredes & Successores, Regnum, Terras, Patrias, & Dominia, Ligeos, Subditos, & Vassallos, seu Districtuales ipsorum quoscumque, Inivimus, Concordavimus, Firmavimus, & Fecimus, ac, Præsentium Tenore, Inimus, Concordamus, Firmamus, & facimus, per Præsentes, modo & formâ qui sequuntur,

* X. 120. * INPRIMIS, CONCORDATUM est, quòd amodò sint Amicitia, Unitas, Confœderatio, & firma Liga, perpetua & realis, per Terram, Aquas, & Mare, inter dictum Serenissimum & Victoriosissimum Dominum, Dominum *Henricum*, Dei gratiâ, *Regem Angliæ*, Hæredesque & Successores suos, ac Vassallos, Ligeos, Subditos, & Districtuales ejusdem, Ecclesiasticos & Seculares, Regnumque suum Angliæ, ac Terras, Patrias, Civitates, atque Villas, & Dominia sua, ex una parte, & dictum Nobilem Virum *Thomam de Campofregoso Ducem Januensium*, ac Magnificam *Communitatem Januæ*, suosque Successores, Subditos, & Districtuales, Ligeos, Ecclesiasticos & Seculares, Territoriumque eorum, Terras, Patrias, Civitates, atque Villas, & Dominia sua, ex altera, perpetuis futuris temporibus inviolabiliter permansura.

ITEM, unanimiter CONCORDATUM est, quòd præfatus Serenissimus Dominus *Rex* Vassallos, Ligeos, ac omnes & singulos Subditos suos, Ecclesiasticos & Seculares, necnon dictus Nobilis Vir *Dux*, & *Commune Januæ*, Vassallos, Districtuales, ac omnes & singulos Subditos suos, Ecclesiasticos & Seculares pro Injuriis, Deprædationibus, Captionibus Personarum, Bonorum, & Navium, Vulneribus, Incendiis, & Homicidiis quibuscumque, hinc & inde, ante Datam Præsentium, Actis, Factis, Commissis, & Perpetratis utrinque, pacificabunt, ac quietos & contentos facient & reddent; adeo quòd dictus Dominus *Rex Angliæ*, ac Hæredes, & Successores sui, Vassallos, Subditos, & Districtuales prædictorum *Ducis* & *Communitatis Januæ*, & ipsorum quemlibet, dictusque *Dominus Dux*, & *Commune Januæ*, ac Hæredes & Successores sui, Vassallos, Ligeos, & Subditos Domini *Regis prædicti*, ab Impetitionibus, Accusationibus, Actionibus, Demandis, Querelis, Vexationibus & Perturbationibus quibuscumque, Realibus vel Personalibus, occasione Præmissorum, in Judicio, vel extra, hinc vel inde faciendis, movendis, seu proponendis, illæsos & indempnes conservabunt, ac quietos & contentos reddent.

ITEM, CONCORDATUM est, quòd præfatus Serenissimus Dominus *Rex Angliæ*, ac Hæredes, & Successores sui, omnem Amicitiam, Benivolentiam, & firmam Pacem dictis, Nobili Viro *Duci*, & *Communi Januæ*, Hæredibus, Successoribus, Vassallisque, & Subditis suis quibuscumque, perpetuis futuris temporibus, continuè servabunt, impendent, exhibebunt, & quilibet suo tempore servabit, impendet, & exhibebit, & sic a suis, quantum in eis erit, servari, impendi, & exhiberi facient:

Et, e converso, dictus Nobilis Vir *Dux* & *Commune Januæ*, Hæredes, Successoresque sui, omnem Amicitiam, Benivolentiam, & firmam Pacem dicto Serenissimo Domino *Regi Angliæ*, Hæredibus, & Successoribus suis, ac Vassallis, Ligeis, & Subditis quibuscumque ejusdem, perpetuis temporibus, continue servabunt, impendent, & exhibebunt, & quilibet suo tempore servabit, impendet, & exhibebit, & sic a suis, quantum in eis erit, servari, impendi, & exhiberi facient.

Sane semper expressè intellecto quòd, propter hujusmodi Pacem, Amicitiam, Confœderationem, seu Ligam, & Reconciliationem, aliqua dictarum Partium in aliquo non teneatur propterea, vel aliqualiter obligata sit, Guerram vel Inimicitias capere vel inire cum iis, cum quibus altera Partium prædictarum Guerram vel Inimicitias haberet, tam præsentialiter, quàm in futurum; sed liceat & licitum sit utrique dictarum Partium, ac Subditis & Districtualibus ipsarum cum eorum Navigiis, Marinariis, Officialibus, Mercatoribus, Servitoribus, ac cæteris Ministris, Rebusque, Libris, Mercibus, & Bonis quibuslibet, per Portus & Districtus, Pontes & Passagia Ripariarum, & Fluminum, & Maris liberè ire, & intrare Portus, Loca, Civitates, & Terras (More Mercantali tantùm) quorumlibet Inimicorum alterius dictarum Partium, & exinde liberè redire, & suas Negotiationes quomodolibet exercere, absque eo quòd, per Præmissa, intelligatur Paci prædictæ aliqualiter contraventum,

ITEM, quòd præfatus Serenissimus Dominus *Rex Angliæ*, Hæredesque & Successores sui, per se, aut alios ipsorum nomine, non dabunt per Terram, Mare, vel Aquas, cum eorum Navigiis vel Navibus, Armigeris, Balistariis, seu Sagittariis, vel quoquo modo alio, palàm vel occultè, Auxilium, Succursum, vel Juvamen Aragonensibus seu Catallanis Extrinsecis aut Bannitis dictorum *Ducis* & *Communis Januæ*, vel quibusvis notoriis & manifestis suis nunc vel in futurum Inimicis, contra ipsos Ducem & Commune Januæ; dùm tamen Alligati & Confœderati præfato Domino *Regi Angliæ*, ante Datam Præsentium, infrascripti dictis Nobili *Duci* & *Communi Januæ* in præsenti vel in futurum non fuerint Inimici, aut fuerit Inimicus aliquis eorumdem:

* Alligati & Confœderati dicto Domino *Regi* supradicti sequuntur, & sunt isti, Ann. D. 1421. Hen. 5. * X. 121.

Ecclesia Romana,

Et *Romanus Pontifex*, qui pro tempore fuerit,

Rex Romanorum,

Serenissimusque Princeps Dominus *Karolus Rex Francorum*, Pater præfati Serenissimi Domini Regis Angliæ,

Necnon *Regnorum Portugaliæ*, ac *Suециæ*, *Daciæ*, & *Norwegiæ* Reges,

Sabaudiæ & Bavariæ Duces,

Ac *Jacoba Ducissa Bavariæ*, Holandiæ & Zelandiæ Comitissa,

ITEM, quòd dicti *Dux* & *Commune Januæ*, Hæredes, & Successores sui, per se, aut alios ipsorum Nomine, non dabunt per Terram, Mare, vel Aquas, cum eorum Navigiis, Galeis, vel Navibus, Armigeris, Balistariis, seu Sagittariis, aut quoquo modo alio, palàm vel occultè, Auxilium, Succursum, vel Juvamen *Karolo Delphino Viennensi* se dicenti, aut alicui alteri Patrum ipsius Delphini tenenti, nunc vel in futurum, seu alicui alteri Subdito Regni Franciæ, præfato Serenissimo Domino *Regi Angliæ*, *Heredi & Regenti Regni Franciæ*, *Hæredibus* & Successoribus suis, nunc vel in futurum Inobedienti, aut Castellanis & Scotis, ac quibuscumque aliis notoriis & manifestis nunc vel in futurum Inimicis præfati Serenissimi Domini *Regis Angliæ*, contra ipsum Dominum Regem Angliæ; dummamen Alligati & Confœderati dictis *Duci* & *Communi Januæ*, ante Datam Præsentium, de quibus inferiùs memoratur, præfato Domino *Regi Angliæ* in præsenti vel in futurum non fuerint Inimici, aut fuerit Inimicus aliquis eorumdem:

Et Alligati & Confœderati, de quibus superiùs fit mentio, sunt,

Ecclesia Romana,

Romanus Pontifex,

Ac Domini,

Rex Romanorum,

Et *Ludovicus Rex*, si & quantùm Guerram movent pro Regno Siciliæ & Apuliæ sibi tantùm acquirendo seu recuperando,

Ac alii Reges & Domini, cum quibus Ligam seu Confœderationem, ante Datam Præsentium, dicti Januenses habuerunt & contraxerunt, quorum Nomina, Dignitates, Præeminentias, & Officia dicto Domino Regi Angliæ, vel Cancellario suo Angliæ, citra Festum Omnium Sanctorum proximò futurum, sub Publico Instrumento, Sigillis ipsorum *Ducis* & *Communis Januæ* sigillandis, edere, ostendere, & realiter liberare debent;

Proviso semper quod, inter Alligatos & Confœderatos suos præfatos, *Karolum*, *Delphinum Viennæ* nominatum, aut alium Partem suam tenentem, seu alium Subditum Regni Franciæ, prædicto Domino *Regi Angliæ*, *Heredi & Regenti* supradicto, Inobedientem, Scotosve aut Castellanos, seu Notorios alios Inimicos præfati Domini Regis Angliæ, dicti *Dux* & *Commune Januæ* nullatenus reputabunt, numerabunt, nominabunt, vel ostendent,

ITEM *Concordatum est* quòd, si præfatum Serenissimum Dominum *Regem Angliæ*, aut aliquem suorum Hæredum, Regum Angliæ, aliquibus Confœderatis aut Colligatis suis prædictis, aut eorumdem alicui, vigore alicujus anterioris Ligæ, contra præfatos *Ducem* & *Commune Januæ*, Hæredes, & Successores suos, Vassallos, Subditos, & Districtuales ipsorum, Terras, Patrias, & Dominia sua quæcumque, Guerram moventibus, aut moventi, Auxilium, Succursum, vel Juvamen dare vel exhibere contigerit, Januenses, & eorum Mercatores, atque Ministri, Factores, & Servitores ipsorum (cujuscumque Statûs vel Præeminentiæ fuerint) in Regno, Territorio, & Districtu præfati Serenissimi Domini *Regis Angliæ* tunc commorantes, seu pro & cum Mercaturis & Mercantiis vel aliter amicabiliter ibidem existentes vel venientes, Terminum habebunt Octo Mensium, a die Præmonitionis, eis Auctoritate Regiâ faciendæ, ad Recedendum, & abinde Exeundum salvò & securè, cum Personis, Mercantiis, Navibus, Libris, & Rebus suis aliis quibuscumque:

Et, e converso, si contigerit dictum *Ducem* & *Commune Januæ*, aut aliquem Hæredum aut Successorum suorum, aliquibus Alligatis aut Confœderatis suis, seu eorum alicui, vigore alicujus anterioris Ligæ, contra præfatum Serenissimum Dominum *Regem Angliæ*, Hæredes, & Successores suos, Vassallos, Ligeos, seu Subditos suos, Terras, Patrias, Dominia sua quæcumque, Guerram moventibus, aut moventi, Auxilium, Succursum, vel Juvamen dare vel exhibere, Subditi præfati Domini *Regis Angliæ* (cujuscumque Statûs fuerint seu Præeminentiæ) & eorum Ministri & Servitores, in Territorio & Districtu dictorum *Ducis* & *Communis Januæ* tunc commorantes, seu pro & cum eorum Mercantiis, seu aliter amicabiliter inibi venientes vel existentes, Terminum consimilem habebunt Octo Mensium, a die * Præmunitionis, eis auctoritate dictorum *Ducis* & *Communis Januæ* faciendæ, ad Recedendum, & abinde Exeundum salvo & securè, cum Personis suis, Mercantiis, Navibus, Bonis, Libris, ac etiam suis Rebus aliis quibuscumque. * X. 122.

ITEM, *Concordatum est* quòd omnes & singuli Vasalli & Subditi Serenissimi Domini *Regis Angliæ*, Hæredumque, & Successorum suorum (cujuscumque Statûs vel Conditionis extiterint) poterunt, salvò & securè, cum eorum Navigiis, Marinariis, Officialibus, aliisque suis Ministris, ac Mercatoribus, Mercibus, Bonis, Rebus, Libris, Jocalibus, Pecuniis, & Herneisis suis quibuscumque, venire & intrare Portus, Loca, Passagia, & Riparias Domini *Ducis* & *Communis Januæ* quæcumque, inibique stare, morari, & mercari, & abinde, cum eorum Bonis, Rebus, Jocalibus, Pecuniis, Mercibus, aliisque Herneisis, ac cum Navibus, Navigiis, Marinariis, Ministris, Officialibus, & Mercatoribus suis quibuscumque (quandocumque eis placuerit) abire & recedere (exceptis his Mercibus tantùm, quæ, per specialem Prohibitionem, a locis illis extrahi non deberent) solvendo nichilominus Subsidia, Custumas, Commercia, & Deveria, in Partibus illi solvi con-

Ann. D. 1421. Hen. 5.

consueta & pro tempore usitata, necnon per ipsorum Loca, Pontes, Portus, Passagia, & quoscumque Districtus, Fluminum, Ripariarum, & Maris, tutè & libere, ire & transire, ac per ea reverti, absque Impedimento, Molestatione, Perturbatione, vel Inquietatione quibuscumque.

Et, e converso, quòd omnes & singuli Vassalli, Subditi, & Districtuales *Ducis & Communis Januæ*, Hæredumque, & Successorum suorum (cujuscumque Status vel Conditionis exstiterint) poterunt, salvò & securè, cum eorum Navigiis, Marinariis, Officialibus, aliisque suis Ministris, ac Mercatoribus, Mercibus, Bonis, Rebus, Jocalibus, Pecuniis, Libris, & Hernesiis suis quibuscumque, venire & intrare Portus, Loca, Passagia, & Riparias Serenissimi Domini *Regis Angliæ* quæcumque, inibique stare, morari, & mercari, & abinde, cum eorum Bonis, Rebus, Jocalibus, Pecuniis, Mercibus, aliisque Hernesiis, ac cum Navibus, Navigiis, Marinariis, Ministris, Officialibus, & Mercatoribus suis quibuscumque, quandocumque eis placuerit, abire & recedere (exceptis his Mercibus tantum, quæ, per specialem Prohibitionem, a Locis illis extrahi non deberent) solvendo nihilominus Subsidia, Custumas, Commercia, & Deveria, in Partibus illis solvi consueta & pro tempore usitata, necnon per ipsorum Loca, Pontes, Portus, Passagia, & quoscumque Districtus Fluminum, Ripariarum, & Maris, tute & liberè, ire & transire, ac per ea reverti, absque Impedimento, Molestatione, Perturbatione, vel Inquietatione quibuscumque.

ITEM, *Concordatum* est quòd, si aliquæ singulares personæ, vel aliqua singularis persona, dictarum Partium, vel alterius ipsarum, ausu temerario aut diabolico Spiritu ductæ, seu ducta, contra Præmissa (quod absit) volentes, seu volens, hujusmodi Pacem, Confoederationem, Ligam, & Amicitiam malitiose infringere, attemptare præsumpserint, vel præsumpserit, Puniri debeant, & debeat, Facta notoria, secundum sua Demerita, per eum cujus Jurisdictioni & Potestati supposita fuerit, vel suppositæ fuerint; nec propter hoc intelligantur supradicta Pax, Liga, & Confoederationes Fractæ, nec eis per Partes aliqualiter contraventum, set, prædictis Attemptatis non obstantibus, manere debeant in suis robore & vigore.

Et, eodem modo, si Navigia alicujus dictarum Partium, per Vim, & invitis Patronis vel Magistris dictorum Navigiorum, cogerentur ire vel armari contra alteram dictarum Partium, seu Subditos, & Districtuales ipsarum (cùm non sit fas Vi Potentum Dominorum resistere, præsertim in Terris vel in partibus, in quibus, propter eorum Potentiam, possint Extraneos cogere ad Indecentia & Illicita, ipsis invitis) non propterea intelligatur Paci prædictæ aliqualiter contrafactum.

ITEM, quòd Partes supradictæ (videlicet) præfatus Serenissimus Dominus *Rex Angliæ*, ac Hæredes, & Successores sui, in quibuscumque Amicitiis, Confoederationibus, Pactis, & Alligantiis, cum quocumque Rege, Principe, ac Persona quacumque, Ecclesiastica, seu Mundana (cujuscumque Statûs, Gradûs, Dignitatis, aut Conditionis existat) de cætero per ipsum aut ipsorum aliquem Contrahendis, ineundis, firmandis, & concordandis, præfatum Nobilem Virum *Ducem* ac *Communem Januæ*, Hæredes, & Successores suos, per expressum & in speciali, excipere debeant.

Et, è converso, dicti Nobilis Vir *Dux & Commune Januæ*, Hæredesque, & Successores sui, in quibuscumque Amicitiis, Confoederationibus, Pactis, & Alligantiis, cum quocumque Rege, Principe, aut Personâ quâcumque, Ecclesiasticâ, seu Mundanâ (cujuscumque Statûs, Gradûs, Dignitatis, aut Conditionis

* X. 123.

* existat) de cætero per ipsos aut ipsorum aliquem Contrahendis, Ineundis, Firmandis, & Concordandis, dictum Serenissimum Dominum *Regem Angliæ*, Hæredesque, & Successores suos, per expressum & in speciali, excipere debeant.

ITEM, *Concordatum est* quod Subditi & Districtuales dictarum Partium, & utriusque ipsarum, invicem, in Mari, Terra, & Aquâ, amicabiliter & caritativè se habeant, &, cum eorum Navigiis, Galeis, Marinariis, Officialibus, Servitoribus, Mercatoribus, & aliis Ministris, Bonisque, Rebus, Mercibus, Libris, Jocalibus, Pecuniis, & Hernesiis quibuslibet, possint & valeant liberè, tute, & securè accedere ad Portus, Civitates, Terras, & Loca quælibet dictarum Partium, & utriusque ipsarum;

Ita quod Subditi & Districtuales *præfatæ Regiæ Majestatis Angliæ*, sub salvâ Custodiâ ac salvo Conductu præfati Nobilis Viri *Ducis & Communis Januæ*, ac, eodem modo, Subditi & Districtuales præfatorum *Ducis & Communis Januæ*, sub salvâ Custodiâ & salvo Conductu prælibati Serenissimi Domini *Regis Angliæ*, semper sint & censeantur existere.

ITEM, *Concordatum est* quod omnia & singula, per dictos Commissarios, Ambassiatores, & Sindicos, ut præmittitur, Tractata, Conclusa, & Concordata, Partes prædictæ (videlicet) præfatus Metuendissimus Dominus *Rex Angliæ* suis Litteris Patentibus, Magno Sigillo suo sigillandis, Approbabit, Ratificabit, & Confirmabit; & consimiliter dicti Nobilis ac Potens *Dux & Commune Januæ* suis Litteris, ipsorum sigillandis, Ratificabunt, Approbabunt, & Confirmabunt.

ITEM, *Concordatum est* quod præfati Illustris Dominus *Dux & Commune Januæ* dabunt & solvent, seu dari & solvi facient, *Willelmo Walderne* & Sociis suis Civibus Londoniæ (qui optinuerunt contra Januenses Merchas & Reprisalias pro Lanis & aliis Mercibus captis) in Civitatem Januæ *Libras Sex Millia Sterlingorum*, pro omni eo & toto quod dicti Dampnificati restant ad Habendum, seu habere & recipere debent, ac petere & requirere possint, virtute dictarum suarum Reprisaliarum & Mercharum, & tam pro eorum Sorte, quàm pro Poena, Expensis, & Interesse (videlicet) *Libras Mille Sterlingorum*, in Festo beati Michaelis proximò futuro, & alias *Libras Mille*, in alio Festo beati Michaelis venturo, de Anno Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo secundo, & successivè, singulis Annis, in dicto Festo beati Michaelis, alias *Libras Mille Sterlingorum*, usque ad integram Solutionem & Satisfactionem dictarum *Sex Millium Librarum Sterlingorum*,

Dictis Dampnificatis,

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Præstitâ & habitâ Securitate Sufficienti pro Solutione dictarum *Sex Milium Librarum*, benè & fideliter Terminis supradictis, ut præfertur, faciendâ,

Per prius, & ante Solutionem Primæ Solutionis dictæ Quantitatis Pecuniæ, facientibus tunc *Duce & Commune Januæ*, seu Notario Publico stipulanti & recipienti ipsorum Nomine, per Publicum Instrumentum, cum Clericis & Solempnitatibus oportunis conficiendum, Finem, Quitationem, Remissionem, Renunciationem, & Absolutionem omnimodam dictarum suarum Reprisaliarum & Mercharum, ac Pactum de ulterius non petendo,

Et tradentibus eisdem Domino *Duci & Communi Januæ*, sive eorum Sindico & Procuratori, Instrumenta & Literas per dictos Dampnificatos, propterea impetrata & impetratas, incisa & incisas, in signum veræ & liberæ Quietationis & Remissionis Reprisaliarum ac Mercharum prædictarum,

Et non aliter, nec ante, seu alio modo.

Acta, Conclusa, & Concordata fuerunt omnia & singula supradicta, modo & formâ Præmissis, Vicesimo nono Die Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo primo.

Comitis de Douglas Indentura Guerræ.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ex Autogr.

HÆC INDENTURA,

FACTA inter, Inclitissimum Principem Dominum *Henricum*, Dei Gratiâ, *Regem Angliæ*, *Hæredem ac Regentem Regni Franciæ & Dominum Hiberniæ*, ex unâ Parte, & Magnificum ac Potentem Virum, Dominum *Archebaldum Comitem de Douglas*, ex alterâ,

TESTATUR quòd,

Cùm præfatus Dominus *Rex Angliæ*, partim ob magnæ Affectionis Zelum quem habet ad carissimum Consanguineum suum Dominum *Jacobum Scotorum Regem* Illustrem, & partim ad ipsius *Domini Comitis* instantias & intercessius, cum præfato Consanguineo suo Scotorum Rege, super ipsius Transitu & * Licentiâ transeundi in Regnum suum Scotiæ, sub certâ formâ concordasset & conclusisset, * X. 124.

Dominus Rex Scotorum prædictus, hoc considerans, mandavit dicto Comiti quòd (salvâ semper Ligeantiâ suâ ad Ipsum Regem Scotiæ, & Hæredes & Successores suos Scotorum Reges) Auxilium, Succursum, Juvamen, ac Servitium, quod posset, faceret prædicto Domino *Regi Angliæ*,

Quare idem *Dominus Comes*, ad utriusque ipsorum Regum Complacentiam, Promisit & se Obligavit, ex Assensu & Mandato *dicti Domini Scotorum Regis*, quòd præfato Domino *Henrico Regi Angliæ*, quoad vixerit, *ipse Comes* extunc deinceps dabit Auxilium, Succursum, & Juvamen contra omnes Homines (Domino *Jacobo Rege Scotorum* prædicto, & ipsius Hæredibus & Successoribus, Regibus Scotiæ, exceptis) cum Ducentis Militibus & Scutiferis sufficienter Armatis & Arraiatis pro Guerrâ, & Ducentis Sagittariis Equestribus competenter pro Guerrâ Arraiatis, ubicunque dictus Dominus *Rex Angliæ* hoc voluerit, dumtamen debitè de hoc fuerit præmunitus,

Capiendo, pro ipsis singulis, Vadia, qualia, in Viagio, pro Tempore fiendo, prædictus *Dominus Rex Angliæ* solverit suis Subditis de Regno suo Angliæ,

Et incipiet tempus, quo hujusmodi Vadia solvi debeant, Die Monstrationis, quam faciet prædictus Comes, in Ingressu prædicti Regni Angliæ, veniendo versus Regem Angliæ supradictum.

Ipsosque Homines Armatos & Arraiatos, in Numero de quo præmittitur, Paratos & Collectos habebit in Festo Paschæ proximò futuro, vel infra Quatuordecim Dies dictum Festum Paschæ immediate sequentes, apud Novum Castrum super Tinam, si per Terram, vel apud Berwyk super Twedam, si per Mare, infra Decem Dies, ad dictum Dominum *Regem Angliæ* fuerit transiturus,

Et deinceps continuabit Viagium suum usque & ad locum ubi Dominus Rex voluerit,

Ita tamen quòd de hoc, Quintâ decimâ Dei Februarii proximò futurâ, vel ante, fuerit Præmunitus,

Et percipiet & habebit dictus *Dominus Comes*, ad Terminum Vitæ suæ & Nostri, Annuum Feodum Ducentarum Librarum, solvendarum eidem per præfatum Dominum *Regem Angliæ*, ad Duos Anni Terminos (videlicet) ad Festa Sancti Michaelis Archangeli proximò venturum, & Paschæ tunc proximò sequens, per æquales Portiones,

Habebit etiam Eskippamentum & Reskippamentum, Expensis præfati Domini *Regis Angliæ*, quotiens & quando in ipsius Servitio *præfatum Comitem* per Mare transire contigerit,

Eritque insuper sub Protectione dicti Domini *Regis Angliæ*, ipsumque, per Literas suas Patentes, ipsius Magno Sigillo sigillandas, habebit, pro omnibus & singulis Contractibus, Debitis, Transgressionibus, Delictis, Factis, Verbis, & Injuriis, ante Diem Ingressus sui, propter *dicti Domini Regis* Servitium, in Regnum Angliæ, per *ipsum Comitem* aut alios suo Nomine habitis, initis, contractis, vel commissis, quotiens in Regno Angliæ, aut Locis aliis dicto Domino *Regi Angliæ* Subditis & Subjectis, *ipsum Comitem*, occasione præmissâ, esse, vel ad ea venire, vel ab ipsis locis ad propria redire contigerit,

Ad quæ omnia & singula benè & fideliter perimplenda, tàm prædictus Dominus *Henricus Rex Angliæ* supradictus, quàm etiam præfatus *Dominus Archibaldus* Comes memoratus, ipsos obligârunt, & se Obligant per præsentes.

Prætereaque idem Dominus *Archibaldus Comes prædictus* juravit, tactis per ipsum Sacrosanctis Dei Euvangeliis, quòd omnia & singula supradicta, quatenus Ipsum Comitem concernunt seu concernere poterunt, fideliter observabit.

Promisit ac etiam Promittit *dictus Dominus Rex præfato Domino*

Comiti

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Comiti Bonum, Gratum, & Benivolam Dominationem ac Favorem, si & quatenus eidem *Domino Regi* dictus Comes bonum & gratum fecerit Obsequium.

In quorum omnium & singulorum Testimonium atque Fidem, tam prædictus Illustrissimus Princeps Dominus *Rex Angliæ*, quàm *præfatus Comes*, his Indenturis Sigilla sua alternatim apposuerunt

Dat. in *Civitate Londoniæ* penultimo Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo primo, & Regni præfati Illustrissimi Domini Regis Angliæ Nono.

Sub Sigillo præfati Comitis, Cerâ rubeâ expresso, pendente a Caudâ Pergamena.

---

*X. 125.

* *Super Transitu Scotorum Regis in Regnum Scotiæ.*

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Scot. 9. H. 5. m. 4.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis, quòd,

Habitis inter Nos, ex unâ, & carissimum Consanguineum nostrum, *Jacobum Regem Scottorum*, parte ex alterâ, de & super ipsius Transitu in Regnum Scotiæ, & Licentiâ eidem per Nos in ea parte concedendâ, Communicationibus & Tractatibus variis & diversis,

Tandem, interveniente Domino *Archibaldo Comite de Douglas* Consanguineo nostro, Appunctuavimus, Concordavimus, & Conclusimus cum eodem quòd,

Si prædictus noster Consanguineus *Scottorum Rex*, infra Tres Menses, a tempore Regressûs nostri & sui in Angliâ continuè numerandos, postquam a Viagio, quod modo in Franciâ, per Dei gratiam, sumus arrepturi, Reversi fuerimus,

Walterum Comitem Athaliæ,
Walterum Stewart Filium & Hæredem Ducis Albaniæ,
Thomam Comitem Moraviæ,
Willielmum Comitem Anguisiæ,
Alexandrum Comitem de Craford,
Et *Willielmum Comitem Orcadiæ*,
Ac,
Venerabiles Patres,
Henricum Episcopum Sancti Andreæ,
Willielmum Episcopum Glascuensem,
Robertum Episcopum de Dunkeldyn,
Et *Henricum Episcopum Moraviæ*,
Necnon *Jacobum de Douglas, secundum Filium Comitis de Douglas*,
Robertum Dominum de Erskyn,
Willielmum Dominum de Erol & de Hay Constabularium Scotiæ,
Robertum Stewart Dominum de Lorn,
Jacobum Sandiland Dominum de Caldor,
Malcolmum Flemyng Dominum Bygar & de le Leynze,
Jacobum de Hamylton Dominum de Cadzon,
Thomam Boyde Dominum de Kylmornowe,
Robertum de Keth Marescallum Scotiæ,
Et *Willielmum de Borthwic* Dominum de Borthwic,

Aut, ipsorum loco, alios de Regno Scotiæ tantæ sufficientiæ, Ita quòd in locum unius, forsitan deficientis unus vel plures, qui deficientis statui & sufficientiæ, in Bonis & Possessionibus, secundùm quòd Nobis videbitur, correspondeant, suna possent & debeant,

Obsides suos & pro Hostagio Nobis dederit & liberaverit,

Extunc, modo, formâ, & tempore de quibus inter *Nos* & dictum nostrum Consanguineum *Scottorum Regem* concordabitur, ad & in Regnum Scotiæ prædictum transire, ibidem morari, & in Angliâ redire, quantum in Nobis aut nostris erit, salvò poterit & secure,

Quæ omnia & singula, sic, ut præmittitur, Appunctuata, Concordata, & Conclusa, in verbo Regio Promittimus Nos bene & fideliter observaturos.

Dat. *in Palatio Regis Westm.* sub Magni Sigilli sui Testimonio, tricesimo primo die Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Primo, Anno Regni nostri Nono.

Per ipsum Regem.

Super Approbatione Pacis, Literæ de Exemplificatione.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Franc. 9. H. 5. m. 10.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Irrotulamentum cujusdam Acti, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, secundo die Maii ultimo preterito, tento, habiti sive facti, & in Rotulo ejusdem Parliamenti Irrotulati,

PACEM FINALEM,

Inter Serenissimum ac Illustrissimum Principem Dominum *Karolum*, Dei gratiâ, *Francorum Regem* Patrem nostrum, & *Nos*, ac inclita Angliæ & Franciæ Regna, eorumdemque Regnorum Subditos & Subjectos, Trecis, Vicesimo, Primo Die Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo, Conclusam & Concordatam,

Ac per Tres Status dicti Regni nostri Angliæ, ad dictum Parliamentum nostrum convocatos (videlicet, Prælatos & Clerum, Nobiles & Magnates, necnon Communitates ejusdem Regni nostri) coram quibus PACIS prædictæ * Tenorem, ac omnes & singulos Articulos ejusdem, prout in Literis Patentibus, tam dicti Patris nostri, quàm Nostris, inde confectis, plenius est contentum, per Cancellarium nostrum Angliæ exponi fecimus & declarari, juxta formam & effectum Literarum ipsarum, Acceptatam, Laudatam, Approbatam, & Auctorizatam, *X. 126.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Concernentis in hæc verba,

MEMORANDUM quòd,

Cùm Trecis, Vicesimo Primo Die Maii, *&c. ut in Memorando Dat. 2. Maii, usque* promiserunt,

Nos autem Tenorem Irrotulamenti Acti prædicti duximus *Exemplificandum* per Præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuariam*, Primo Die Junii.

Pro Duce Bavariæ, de Annuitate Solvenda.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Breve de Term. Pasch. 9 H. 5. Pell.

HEnry, par la Grace de Dieu, *Roy d'Engleterre, Heriter & Regent du Royalme de France, & Seignur d'Irland*, as Tresorer & Chambellains de nostre Eschequier, Saluz.

Nous volons, de l'Assent de nostre Conseil, & vous Mandons que les Cink Centz Marcs, par Nous Dues a nostre Treschier Frere *Lowys Duc de Baviere*, par le Terme de Pasque darrein passez, d'une Annuitee quele il prend de Nous a nostre dit Eschequier, faces paier *au dit Duc*, ou a *Johan Ladbaum*, son Attorne, en son Nonne

Don. souz nostre Prive Seal *a Westm.* le iij Jour de Juyn, l'An de nostre Regne Noefisme.

Acquietantia Comitis Palatini.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ex Bund. 4. n. 17.

NOVERINT UNIVERSI, per Præsentes, me *Johannem de Ladebom*, Canonicum Wermachiensem, Secretarium & Procuratorem, Illustrissimi Principis, Domini *Lodewici, Comitis Palatini Reni*, Sacri Romani Imperii Archidapiferi Principis Electoris, & Bavariæ Ducis, *Recepisse & Habuisse*, die Confectionis Præsentium de, Serenissimo Principe & Domino, Domino *Henrico, Rege Angliæ, Regente Hæredeque Franciæ, & Domino Hiberniæ*, Quingentas Marcas Sterlingorum, in Partem Solutionis annuæ Pensionis Mille Marcarum Sterlingorum, *præfato Domino meo Duci*, ad Terminum Vitæ suæ, per prædictum Dominum *Regem Angliæ* Concessæ (videlicet) pro Termino Paschæ ultimò præterito ante Datam Præsentium,

De quibus quidem Quingentis Marcis antedictis, sic per me Receptis pro Termino memorato (scilicet, per manus Thesaurarii prædicti Domini *Regis Angliæ*, in Scaccario Regio) fateor eundem Dominum Regem totaliter fore Quietum, & michi plenariè esse Solutas.

In cujus rei Testimonium Præsentibus Sigillum meum apposui.

Dat. *Londoniæ*, tertio die Mensis Junii, Anno ab Incarnatione Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Primo, & Anno Regni, metuendissimi Regis, *Henrici*, Quinti prædicti post Conquestum Angliæ, Nono.

Pro Comite Northumbriæ.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Prives Cler. Pell.

HEnri, par la grace de Dieu, *Roy d'Engleterre, Heriter & Regent du Roiaulme de France, & Seigneur d'Irlande*, As Tresorer & Chamberleins de nostre Eschequier, Saluz.

Come par ENDENTURE,

FAITE, parentre Nous & Nos Treschier & Foial Cousin, *Henri de Percy Conte de Northumbreland*, le *Primer jour* de ce present *Moys de Juyn*,

Mesme *cellui Henri* soit Retenuz devers Nous Gardein de nostre Ville de Berewik & de toute l'Estmarche vers Escoce, a avoier, de l'Unzisme Jour d'Averil darrein passez, jusques a la fin de Deux Ans, lors prochein ensuyantz & plainement accompliz,

Et Prendra de Nous *le dit Henri*, en Groos, pur la Garde des susdites Ville & Estmarche, en Temps de Guerre la * Some *de Cynk Mille Livres*, & en Temps de Pees ou Trieues *Deux Mille & Cink Centz Livres*, par An, *X. 127.

Dont il avera Paiement ou Souffisant Assignement, de Quarter ent Quarter, au Commencement de chascun Quarter, durant le dit Terme, Egalement, selonc l'afferant, sicome en la dite ENDENTURE est contenus plus au plein,

Volons & vous Mandons que, veue de Temps en tems la dite ENDENTURE, facez avoir au *dit Henri* Paiement ou souffisant Assignement de les Somes susdites, pur Temps de Guerre, Pees ou Trieues, selonc l'effect & purport de l'ENDENTURE susdite

Don. souz nostre Prive Seal *a Westm.* le Tierz Jour de Juyn, l'An de nostre Regne Nochisme.

De Salvis Conductibus.

Pro Alexandro Seton.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Scot. 9. H. 5. m. 4.

REX, per Literas suas Patentes, usque Primum Diem Septembris proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Alexandrum Seton* Dominum de *Gordon*, cum Quadraginta Lanceis in Comitiva sua (cujuscumque Gradûs existant) cum Equis & Armaturis *eidem Alexandro* & Lanceis prædictis debitè spectantibus, usque ad Numerum Centum in toto, vel infra, in Regnum Regis Angliæ, per Aquam tantùm veniendo, & ubicumque voluerint in eodem Regno vel extra applicando, ibidem morando, & exinde versus partes proprias, cum Lanceis,

Ann. D. 1421. *Hen.* 5. ceis, Equis, & Armaturis prædictis, usque ad Numerum prædictum, vel infra, per Aquam tantum, redeundo,

Proviso semper quòd *prædictus Alexander* benè & honestè se habeat & gerat erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis præjudicium, aut Populi sui Dampnum, cedere valeat, non attemptet, aut facere vel attemptare præsumat, quovis modo,

Quódque ipse præsentes Literas Regis de salvo Conductu, ante Introitum suum cujuslibet Civitatum, Villarum firmatarum, Castrorum, & aliorum Fortalitiorum Regni Regis quorumcumque, Majoribus, Balivis, Constabulariis, seu Custodibus eorumdem primitus demonstret.

Teste Rege apud *Dovorriam*, ix die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Alexandro Kenedy, & Fergusio Kenedy.

Ibid. REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Alexandrum Kenedy*, & *Fergusium Kenedy*, cum Triginta Lanceis in Comitiva sua (cujuscumque Gradûs existant) cum Equis & Armaturis eisdem *Alexandro* & *Fergusio* & Lanceis prædictis debite spectantibus, usque ad Numerum Sexaginta in toto, vel infra, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Alexandro Forbas.

Ibid. REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Alexandrum Forbas* Militem, cum Quadraginta Lanceis in Comitiva sua (cujuscumque Gradûs existant) cum Equis & Armaturis eidem *Alexandro* & Lanceis prædictis debitè spectantibus, usque ad Numerum Centum in toto, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

•X.118. ### * *Pro Johanne Seint Clare.*

Ibid. REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Johannem Seint Clare* Armigerum, cum Triginta Lanceis in Comitiva sua (cujuscumque Gradûs existant) cum Equis & Armaturis eidem *Johanni* & Lanceis prædictis debitè spectantibus, usque ad Numerum Sexaginta in toto, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Pro Abbate de Pasleto.

Ibid. REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum, suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Abbatem de Pasleto* in Scotia, in Regno Angliæ jam existentem, versus Scotiam, cum Quatuor Famulis suis in Comitiva sua, transeundo;

Proviso, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Ambassiatoribus Januæ.

Ann. D. 1421. *An.* 9. *H.* 5. *Franc.* 9. *H.* 5. *m.* 14. REX, universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, tuitionem, & Defensionem nostras speciales, *Raphaelem Spinula*, & *Stephanum Lamelum*, Sindicos & Ambassiatores *Nobilis Ducis & Communitatis Januæ*, ac quoscumque alios Sindicos seu Ambassiatores eorumdem, cum ipsorum Comitiva & Societate, Equis, Valesiis, Pecuniis, Rebus, & Bonis suis cæteris quibuscumque,

Ac etiam quoscumque Januenses Subditosque districtuales Communis Januæ, Mercatores, Patronos, seu Magistros quorumcumque Navigiorum Januensium, Officiales, Marinarios, Servitores, & Ministros eorumdem quoscumque,

Cum Bonis, Rebus, Mercibus, Navibus, Navigiis, & Vasis suis quibuscumque,

In Regnum nostrum Angliæ, & ad Civitates, Villas, Terras, Portus, Pontes, & Passagia Nobis Subjecta, tàm per Terram, quàm per Aquas & Mare, veniendo, & ibidem morando, stando, & permanendo, & exinde, pro eorum libito voluntatis, cum Bonis, Mercibus, Rebus & Hernesiis, Equis, Navibus, Navigiis, Officialibus, Marinariis, Famulatoribus, & Servitoribus, & Ministris suis quibuscumque,

Exceptis tamen Mercibus, quæ per specialem consuetam Prohibitionem a Regno nostro Angliæ extrahi seu abduci non deberent,

Liberè abeundo & redeundo,

Aliquibus Guerris, Criminibus, Delictis, Incendiis, Dampnis, Vulneribus, Homicidiis Personarum, Bonorum vel Navium Captionibus sive Deprædationibus, Marquis seu Reprisaliis quibuscumque, tàm Publicis, quàm Privatis, ante Datum præsentium perpetratis, habitis, sive concessis, non obstantibus;

Et ideò vobis Mandamus quòd præfatos, *Raphaelem* & *Stephanum*, necnon alios Sindicos seu Ambassiatores dictorum *Ducis* & *Communitatis*, cum ipsorum Comitiva, *&c. ut supra usque ibi*, non obstantibus, *& tunc sic*, manuteneatis, Protegatis, & defendatis, Ann. D. 1421. *Hen.* 5.

Non inferentes,

Et si quid, &c.

Proviso semper quòd iidem *Raphael* & *Stephanus*, ac alii Sindici seu Ambassiatores, necnon Januenses prædicti quicumque, benè & honestè se habeant & gerant erga Nos & Populum nostrum,

Dictique Mercatores & alii supradicti legales excerceant Mercandisas, ac Custumas, Subsidia, & alia Deveria, nobis pro Rebus, Mercibus, & cæteris supradictis debita, prompte solvant,

Quodque ipsi aliqua Bona seu Mercandisas aliquorum Inimicorum nostrorum, colore Bonorum & Mercandisarum suorum, non colorent, nec ea Venditioni exponant, sub Pœna forisfacturæ eorumdem.

In cujus, &c. usque Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Dovorriam*, ix die Junii.

---

* *De Recipiendo Homagia in Aquitania.* •X.119.

REX, Universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Ann. D. 1421. *An.* 9. *H.* 5. *Vasc.* 9. *H.* 5. *m.* 2.

Noverit Universitas vestra quòd Nos,

De Prudentiâ, Fidelitate, Circumspectione, & Industria, dilecti & fidelis Militis nostri, *Johannis Tiptoft*, Senescalli Ducatus nostri Aquitanniæ, plenius confidentes,

Assignavimus *eundem Johannem* ad Petendum, Requirendum, & Recipiendum, pro nobis & Nomine nostro, Homagium, Fidelitatem, & Juramenta, in ea parte solita & consueta, a quibuscumque Subditis Ducatûs nostri Aquitanniæ supradicti (cujuscumque Statûs, Gradûs, aut Dignitatis extiterint) qui, de Jure aut consuetudine dicti Ducatûs nostri, Nobis Homagium, & Fidelitatem, ac Juramenta facere debeant,

Necnon ad Faciendum, Exercendum, & Expediendum Præmissa ac omnia alia & singula in hac parte necessaria & oportuna,

Eidem *Johanni* Licentiam specialem, Auctoritatem, & liberam Potestatem Damus & Concedimus per Præsentes, usque ad Festum Assumptionis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturas.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Dovorriam*, Nono die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Comitissa Hanoniæ.

REX, *Constabulario Turris* suæ Londoniæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem. Ann. D. 1421. *An.* 9. *H.* 5. *Claus.* 9. *H.* 5. *m.* 21.

Mandamus Vobis quòd *Johannem Bloundell* de Hanonia Militem, Prisonarium nostrum, sub Custodia vestra in Turri prædicta existentem, *Jacobæ de Bavaria*, *Comitissæ Hanoniæ*, *Holandiæ & Selandiæ*, vel ejus Deputatis,

Per INDENTURAS, inter vos & præfatam Comitissam, seu Deputatos prædictos, in hac parte, debitè conficiendas, Diem deliberationis Prisonarii prædicti testificantes,

Liberetis seu liberari faciatis indilatè;

Volumus enim vos de Custodia Prisonarii prædicti, per INDENTURAS hujusmodi, & hoc BREVE, erga Nos penitus exonerari.

Teste Rege apud *Dovorriam*, Decimo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Custode Angliæ Constituto.

REX Omnibus, ad quod, &c. Salutem. Ann D. 1421. *An.* 9. *H.* 5. *Pat.* 9. *H.* 5. *p.* 1. *m.* 9.

Sciatis quod,

Pro eo quòd Nos, in Propria Persona nostra, versus partes Franciæ, Deo Duce, in proximo sumus profecturi,

Insidet intimè cordi nostro quòd Pax nostra infra Regnum nostrum Angliæ, præsertim dùm absentes fuerimus, inviolabiliter observetur, & quòd Agenda dicti Regni nostri provide dirigantur, ac singulis Justitiæ debitum impendatur,

Necnon de fidelitate & industria, Carissimi Fratris nostri, *Johannis Ducis Bedfordiæ* intimè confidentes,

Constituimus *ipsum Ducem* Custodem dicti Regni nostri, ac Locum nostrum tenentem in eodem Regno, dùm extra idem Regnum nostrum Moram fecerimus, vel donec aliud inde duxerimus ordinandum;

Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Communitatibus, Vicecomitibus, Liberis Hominibus, Ballivis, Ministris, & omnibus fidelibus nostris, Tenore præsentium, firmiter in Mandatis quod *præfato Duci*, tanquam Custodi dicti Regni nostri & Locum nostrum tenenti in eodem, intendentes sint, Respondentes, ac Consulentes, & Auxiliantes.

In cujus rei testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus consignari.

Dat. apud *Dovorriam*, decimo die Junii.

Per ipsum Regem.

In

Ann. D. 1421. Hen. 5.

* X. 130. An. 9. H. 5. Ibid.

** De Potestate eidem Custodi concessa.*

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,
Cùm, *&c. ut supra usque ibi*, duxerimus ordinandum, *& tunc sic*,
Nos,
Volentes quieti Prælatorum, Magnatum, & aliorum Fidelium nostrorum, dicti Regni nostri, dùm absentes fuerimus, providere,
Eidem Custodi dicti Regni nostri Angliæ, & Locum nostrum tenenti in eodem, plenam Concessimus Potestatem & Auctoritatem specialem,
Tàm Parliamenta quàm Concilia, infra dictum Regnum nostrum, tenendi,
Et Prælatos, Magnates, & Proceres, ac Communitates dicti Regni nostri, cùm tempus exegerit, vel necesse fuerit, Convocandi & Summonendi, & cum ipsis Consulendi, & ea, quæ Nobis & Regno nostro prædicto necessaria fuerint vel oportuna, de assensu Parliamentorum & Conciliorum hujusmodi, Faciendi, Ordinandi, & Disponendi, & ea, quæ de Assensu Parliamentorum & Conciliorum hujusmodi Ordinata, Tractata, vel Concordata fuerint, Executioni debitè Vice nostra Demandari faciendi,
Necnon Capitulis Ecclesiarum Cathedralium & Conventualium, per Mortem, Cessionem, seu quovis alio modo Vacantium (cùm hujusmodi Vacationes prædicto Custodi, per dicta Capitula, præsentatæ fuerint) Concedendi Licentiam Eligendi Personas idoneas in Pastores & Præsidentes Ecclesiarum prædictarum.
Et cùm, de Licentia prædicta, Electiones in dictis Ecclesiis fuerint celebratæ, & Personæ Electæ, per Literas dictorum Capitulorum, Nobis vel Sibi nostro Nomine Præsentatæ, Assensum & Favorem Regium singulis hujusmodi Electionibus (nisi rationabilis Causa subfuerit quare dictis Electionibus hujusmodi Assensus denegari debeat) Adhibendi,
Et ulterius, pro Confirmatione Electorum, quibus sic adhibetur Assensus, illis, ad quos pertinet, more solito Transcribendi,
Ac, cùm Electiones hujusmodi Confirmatæ fuerint, & de hoc, per Literas Diœcesanorum locorum prædictorum, præfato Custodi constiterit, Fidelitates, Nobis de Minoribus Prælatis in hac parte debitas, Recipiendi, ac Temporalia sua Restituendi,
Ita quòd idem Custos a Majoribus Prælatis, sic Electis, non recipiat Fidelitates, nec Temporalia Ecclesiarum, ad quarum Regimen eliguntur seu postulantur, liberet seu restituat quousque Nos super hoc duxerit consulendum, aut aliud a Nobis inde habuerit in Mandatis,
Et quascumque etiam Fidelitates, pro quibuscumque Terris, Tenementis, seu Hæreditatibus Nobis debitas, Recipiendi, ac Terras, Tenementa, & Hæreditates hujusmodi illis, ad quos pertinent, prout justum fuerit, Liberandi & Restituendi; Homagiis, Nobis pro dictis Terris, Tenementis, & Hæreditatibus debitis, reservatis: quæ usque Reditum nostrum in Anglia volumus, pro Fine rationabili, in Cancellaria nostra faciendo, Respectuari:
Volumus enim quòd idem Custos omnia Præmissa, ac omnia alia & singula, Gubernationem suam tangentia & concernentia, de Assensu & Deliberatione Concilii nostri, & non aliter, faciat & exequatur.
In cujus, &c.
Teste ut supra.

De Officio Regendi Scolas Falesiæ concesso.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 29. dors.

REX Omnibus, ad quos, &c.
Monstravit Nobis *Johannes de Angervilla*, in Artibus Magister, quod,
Cùm ipse, per tempus non modicum jam elapsum, tenuerit & rexerit Scolas Villæ Falesiæ, sive Partem earum, virtute Literarum *Episcopi Sagiensis*,
Cui quidem Episcopo hujusmodi Scolarum Erogatio, de Tribus Annis in Tres Annos, solummodò pertinebat ut dicitur,
Et ita sit quòd, propter Rebellionem *ipsius Episcopi*, Scolæ illæ ad nostram spectant Donationem pro præsenti ut accepimus,
* X. 131. * Nobis humiliter supplicando ut sibi Regimen & Gubernationem Scolarum prædictarum, Caritatis intuitu, ad tempus Trium Annorum gratiosè concedere dignaremur,
Nos (Supplicationi suæ annuentes) in casu quo Præmissa Veritatem contineant, Concedimus & Licentiam Dedimus præfato *Johanni* quòd ipse prædictas Scolas, per Tres Annos proximò futuros, Habere, Tenere, Regere, & Gubernare possit, unà cum omnimodis Proficuis & Emolumentis eisdem Scolis pertinentibus & consuetis,
Dummodò Ipse in Scolis prædictis continuè Resideat, ac circa Regimen & Gubernationem earumdem fideliter & diligenter attendat,
Necnon Juramentum, solitum ad id faciendum, ubi interest, præstet, prout antiquitùs fuerat consuetum,
Mandantes, Tenore Præsentium, tàm Scolaribus & aliis, causà Eruditionis ibidem affluentibus, quàm aliis Ligeis & Subditis nostris, quorum interest, firmiter in Mandatis quod ipsum *Johannem*, in Casu prædicto, præsenti Concessione nostrà uti & gaudere permittant, eidemque, tanquam Magistro Scolarum illarum, pareant & obediant, prout decet, durante tempore supradicto.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo septimo die Junii.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Litera Comitis Sarum, super Cavalcatubus suis.

An. 9. H. 5. Ex Bibl. Cot. Caligula D. 5.

MY *Most Hy and Soverein Lord*, I, zour humble Liege Man, Rekomaunde me to zour Hy and Noble Grace as lowly as any Creature may Devyse or Thinke.
And, zif hyt like zour Hynesse to know of Tidinges from this Parties of zour Lond, Blessed be God, at the Wrytinge of this, hit stod in good Plit and neure so well as now; for, Thanked be God, zour Liege Peple here dredde neure lasse Zour Enemye thanne they don at this Day, and all the Capteines here don wel her Diligence, as wel in seur Kepinge of her Places as in Sturing and Enoying of zour Enemies.
And liketh zour Hinesse to wite that, the Saterday afore the Date of this, I, zour humble Liege Man, com hom from a Journe, woch I hadde mad into Aungow and Mayne, where as I hadd Assemblid with me gret Part of the Capteines of zour Lond: And, Blessed be God, wee spedde right well; for zour Peple is gretly Reffreshed with this Rood; For, as they seien in commune, they woueir neure more in no such Roode.
And we browghten Hom the fareste and grettes te Prey of Bestes, as alle tho seiden that saw hem, that eure they saw; And also, Tanked be Godd, we misse no Man of thrift ner other to Acoumpte at the said Roode.
Also our Rood was so, that our Renneres rannen afore Aungers.
And trewly, *My Most Hy and Soverein Lord*, we were afore diverse Places, that what Time hit liketh zow to sette on hem, or to Comaunde any other Man to sette on hem, they be nat able, with Godde's Grace, to holde ajenst zow no whyle.
And trewly, Sir, zif hit liked zour Grace to Comaunde me to Sture Aghwere in Recouringe of any thing, now I have rested many a Day, I am ful redy ther to.
Furthermore, *My most Hy and Soverein Lord*, liketh zow to wite that I sent, nat longe ago, *Bellesme, my Poursuaunt*, unto zour Hynesse with Lettres, the woche *Bellesme*, as I am likerly Enformed, is Sleien, in comynge to me ward azen, with Brigaundes.
And, for I wot neure wheter ze, *my Soverein Lord*, senten me any Lettres or Word by him of any of zour Gracious Wille, that causeth I lete zour Hynesse have Witinge theroffe.
My most Hy and Soverein Lord, I Write no more to zour Hynesse at this Time, but that I biseche Almyghty God that he save and kepe zour *Hy and Myghty Persone* in as long Lif, Joie, and Welthe as eur hadd Creature Boren.
Writen at *Argenthen*, the xxj Day of Jun.

Zour humble Liege Man,

TH'ERLE OF SALISBURY.

De Confirmatione, pro Episcopo Menevensi. * X. 132.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. p. 1. m. 8.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
INSPEXIMUS Cartam Domini *R.* nuper *Regis Angliæ*, Secundi post Conquestum, factam in hæc verba,

RIcardus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem.
Supplicavit nobis, Venerabilis Pater, *Adam Episcopus Menevensis* ut,
Cùm ipse Episcopatum suum & quamlibet Parcellam ejusdem de Nobis, ut de Coronâ nostra, integrè teneat,
Ipseque, & Prædecessores sui, Episcopi loci illius, Jurisdictione Regali, in omnibus Dominiis suis Episcopatûs prædicti, ut in Cognitionibus omnimodorum Placitorum, personalium, & realium, ac de Coronâ, ad Prosecutionem suam propriam & aliorum, cum omnimodis Proficuis undè provenientibus, juxta Consuetudines Partium illarum, totis retroactis temporibus, usi fuerint & gavisi, absque hoc quod Nos, seu Progenitores nostri, seu aliquis alius Dominus Marchiarum, aut eorum Ministri, ratione aliquorum Dominiorum, in Wallia, infra dicta Dominia ipsius Episcopi, aliqualiter intromittere consuevimus, seu consueverunt, debuimus, aut debebant,
Ac, celebris memoriæ, Dominus *Henricus, Filius Regis Johannis*, quondam Rex Angliæ, Progenitor noster, per Cartam suam, Concesserit & Confirmaverit, pro se & Hæredibus suis, *A. præfatæ Ecclesiæ Episcopo* quòd ipse, & Successores sui, & Ecclesia sua, Quieti essent *imperpetuùm* de omnibus Placitis & Querelis, & omnibus Sectis, nisi coram eo, & Hæredibus suis, vel Justiciariis suis specialiter ad hoc assignatis,
Et quòd haberent liberam Curiam suam de Hominibus suis, ita quòd non tenerentur de aliqua Querelâ alibi, quàm in Curiâ Dominorum suorum Episcoporum Menevensium, Respondere, nisi coram eo, & Hæredibus suis, vel Justiciariis suis ad hoc assignatis, & hoc per speciale Mandatum suum vel Hæredum suorum, salvâ in omnibus Regiâ Dignitate,
Velimus, pro majori Securitate & Quiete ipsius *Episcopi*, & Successorum suorum, nè ipsi super Præmissis imposterum impetantur, occasionentur quomodolibet, vel graventur, gratiosè providere,
Nos,
Ad Honorem Dei, & Ecclesiæ Sanctæ, necnon ad specialem instantiam & supplicationem, Venerabilis Patris, *Archiepiscopi Cantuariensis*, Consanguinei nostri, & totius Cleri totius Provinciæ suæ dictæ, Supplicationi præfati nunc Episcopi, ob grandem af-

Ann. D. 1421. Hen. 5. fectionem quam ad dictam Ecclesiam Menevensem & personam ipsius *Episcopi* meritò gerimus & habemus, favorabiliter inclinati,

De Gratiâ nostrâ speciali *Concessimus*, pro Nobis, & Hæredibus nostris, & hâc Carta nostrâ *Confirmavimus*, quòd *præfatus Episcopus*, & Successores sui, omnes & singulas Libertates prædictas, & omnimodas alias Libertates, habeant, & eis gaudeant & utantur *imperpetuum*, adeò plenè & liberè, sicut aliqui Dominorum Marchiarum, in Dominiis & Marchiis suis Walliæ, habent & utuntur,

Et quòd omnes Tenentes ipsius *Episcopi*, & Successorum suorum, sive Residentes in Dominiis suis Episcopatûs prædicti, alibi, quàm in Curiâ dicti *Episcopi*, & Successorum suorum, Respondere minimè teneantur, nec ad Respondendum artentur,

Et quod idem *Episcopus*, & Successores sui, de omnibus Placitis, Querelis, Sectis, & Impetitionibus, versus ipsos motis vel movendis (præterquam coram Nobis, & Hæredibus nostris, & Concilio nostro) *imperpetuum* sint Quieti, salvâ semper Regiâ Dignitate;

Quare Volumus & firmiter Præcipimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd *præfatus Episcopus*, & Successores sui, omnes & singulas Libertates prædictas, & omnimodas alias Libertates habeant, & eis gaudeant & utantur *imperpetuum*, adeò plenè & liberè, sicut aliqui Dominorum Marchiantium in Dominiis & Marcheis suis Walliæ habent & utuntur,

Et quod omnes Tenentes ipsius *Episcopi*, & Successorum suorum, sive Residentes in Dominiis suis Episcopatûs prædicti, alibi, quàm in Curia dicti *Episcopi*, & Successorum suorum, Respondere minimè teneantur, nec ad Respondendum artentur,

*X. 133. * Et quòd idem *Episcopus*, & Successores sui, de omnibus Placitis & Querelis, Sectis & Impetitionibus, versus ipsos motis vel movendis (præterquam coram Nobis, & Hæredibus nostris, & Concilio nostro) *imperpetuum* sint quieti, sicut prædictum est;

His Testibus,

Venerabilibus Patribus,
W. Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primate,
R. London.
W. Wynton.
Episcopis:
Johanne Rege Castellæ & Legionis, Duce Lancastriæ,
Edmundo Comite Cantebrigiæ,
Thoma Comite Bukyngham,
Avunculis nostris carissimis:
Richardo Arundell,
Hugone Staffordiæ,
Henrico de Percy Northumbriæ,
Comitibus:
Michaele de la Pole Cancellario,
Hugone de Segrave Thesaurario, nostris,
Johanne de Monte Acuto, Senescallo Hospitii nostri;
Et aliis.

Dat. per Manum nostram, apud *Manerium nostrum de Shene*, Vicesimo primo Die Decembris, Anno Regni nostri Septimo.

Nos autem, Concessiones & Confirmationes, ac omnia alia & singula in Cartâ prædictâ contenta, Rata habentes & Grata, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, *Acceptamus*, *Approbamus*, *Ratificamus*, &c. Venerabili Patri, *Benedicto, Episcopo Menevensi*, & Successoribus suis *imperpetuum*, de Gratia nostra speciali, *Concedimus & Confirmamus*, prout Carta prædicta rationabiliter testatur, & prout *idem Episcopus*, & Prædecessores sui, Regalitatibus, Libertatibus, Franchesiis, & Acquietantiis prædictis, ante hæc tempora rationabiliter usi sunt & gavisi.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo, & pro Quadraginta Solidis solutis in Hanaperio.

Pro Comite Marchiæ.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Pat. 9. H. 5. p. 1. m. 2.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, de Gratiâ nostra speciali, Concessimus, carissimo & fideli Consanguineo nostro, *Edmundo Comiti Marchiæ & Ultoniæ* quòd ipse, durante Termino unius Anni proximi post Datam Præsentium, se extra Terram nostram Hiberniæ Absentare, & in Præsentiâ nostra, infra Regnum nostrum Angliæ, Franciæ, seu alibi, morari possit,

Et quòd ipse, medio tempore, omnibus Dominiis, Maneriis, Castris, Libertatibus, Franchesiis, Terris, Tenementis, Redditibus, & Servitiis suis, cum Pertinentiis, ibidem gaudere, habere, & occupare,

Ac Exitus, Proficua, & Commoditates eorumdem, per Officiarios, Ministros, Attornatos, & Servientes suos, infra Terram nostram prædictam, recipere, & in dictum Regnum nostrum Angliæ, seu alibi quo sibi placuerit, absque aliquo Impedimento Nostri, vel Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque, infra Terram nostram prædictam, mittere possit;

Aliquibus Statutis sive Ordinationibus, contra Absentes extra Terram nostram prædictam, aliquas Possessiones in eadem habentes, & super eisdem non Residentes, vel Gentes sufficientes defensibiles super eisdem minimè invenientes, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, vicesimo nono die Junii. Ann. D. 1421. Hen. 5.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Pro Ambassiatoribus Regis Portugaliæ.* *X. 134.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Claus. 9. H. 5. m. 15.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Mandamus vobis, firmiter Injungentes, quòd *Petrum Lopi de Quintaal* Militem, & *Lodericum Fernandi* Justiciarium, Ambassiatores *Regis Portugaliæ*, infra Regnum nostrum Angliæ existentes, cum Duabus Navibus de Portugaliâ (undè *Johannes Alfonsi* & *Egidius Johannis* sunt Magistri) in Portu Villæ nostræ Suthamptoniæ ad præsens existentibus, unà cum Sexaginta Lanceis, Equis, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, in Navibus prædictis, versus Partes suas proprias, absque impedimento seu perturbatione quâcumque, transire permittatis; aliquo Aresto, in hac parte facto, non obstante.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, tricesimo Die Junii.

Per Concilium.

Et erat Patens.

De Restitutione Fructuum.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 29. d.

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis*, ac universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, Officiariis, Ministris, Ligeis, Fidelibus, & Subditis nostris quibuscumque, quorum interest, Salutem.

Vobis & cuilibet vestrûm Mandamus quòd Fratrem *Petrum le Provost*, Monachum de Tirotno, & Priorem Prioratûs de Gravilla, in Balliagio de Caux, ut dicitur, Juratum Ligeum nostrum, omnimoda Fructus, Obventiones, Proficua, & Emolumenta quæcumque, ad Prioratum suum prædictum pertinentia & spectantia, habere, ac eis uti & gaudere pacificè permittatis,

Ipsum in eodem Prioratu non Molestantes in aliquo seu Gravantes; aliquo Mandato nostro, vobis seu alicui vestrûm in contrarium directo, non obstante.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, primo die Julii.

Per ipsum Regem ad Relationem Concilii.

Pro Ducissa Hollandiæ, de Centum Libris per Mensem sibi persolvendis.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Breve de Term. Pasch. 9. H. 5 Poll.

HEnry, par la Grace de Dieu, *Roy d'Engleterre, Heritier & Regent du Royaume de France*, & Seignur d'Irland, as Tresorer & Chambellains de nostre Eschequier, Saluz.

Nous Volons de l'Assent de nostre Conseil, & vous Mandons que, par le temps que, nostre Treschere & Tresamee Cousine, *Dame Jake, Duchesse de Holand*, ferra sa Demoere, deinz nostre Roiaume d'Engleterre, a noz Costages, facez paier a mesme nostre Cousine, desore en avant, de temps en temps (assavoir) pour chescun Moys des Kalendes Cent Livres, a prendre des Issues, Revenues, & Profitz provenantz des Seignories, Terres, Tenementz, & autres Possessions, a *Johane*, n'adgairs *Roigne d'Engleterre*, assignez en Doair ou autrement, sibien en Engleterre, comme en Gales.

Don. souz nostre Prive Seal a *Westm.* le Disme Jour de Juyl, l'An de nostre Regne Noefisme.

---

* *De Litibus & Processu, occasione Dotis Comitissæ Cantiæ, per Johannem Mariam Anglum Comitem, & Commune Mediolani solvi stipulata, & non soluta.* *X. 135.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Rot. Parliamentis 9. H. 5. p. 1. n. 23.

EGO *Lucia de Vicecomitibus*, *Comitissa Kantiæ*,

In suprascriptâ Petitione nominata expressa, & solenni Protestatione Præmissa quod, ob Complacentiam & Contemplationem Regiæ Celsitudinis, & non aliàs, nec tanquam Executrix aut Administratrix Bonorum Illustris Mariti mei suprascripti, nec animo vel intentione Recognoscendi quomodolibet ejus Debita, sicut nec Teneor nec Obligor, nec, respectu aut vigore infrascriptæ Cessionis Actionis, ad illa Teneri vel Obligari intendo,

De quo solemniter Protestor, ad effectum quòd, ullo unquam tempore, nec aliqua Curia Parliamenti, vel aliâ, vel aliquâ Lege vel Inquesta, possim, dictæ Cessionis vigore, quomodolibet de cætero vexari vel molestari,

Sicut etiam Regia Celsitudo, autoritate & consensu Parliamenti, & Trium Statuum Regni (videlicet) tàm Spiritualium quàm Temporalium Dominorum & Communitatum, rectè & ritè decrevit,

Do, Concedo, ac Cedo, & Transfero, Illustribus Principibus & Dominis meis gratiosissimis (videlicet,) Domino *Duci Bedfordiæ*, Domino *Duci Glocestriæ*, ac, Reverendissimis Patribus & Dominis, Domino *Henrico Episcopo Wintoniensi*, Domino *Ricardo Episcopo Londoniensi*, & *Willielmo Kynwolmersh* Thesaurario Angliæ moderno, per præfatam Regiam Celsitudinem ad hoc nominatis specialiter & deputatis, Jus, Titulum, & Actionem, mihi qualitercumque competentia seu competitura, & quæ mihi competere debent aut possent contra Illustrem Principem *Philippum*

Mariæ

Ann. D. 1421. Hen. 5. *Maria Ducem Mediolani* modernum, nec non *Civitatem Mediolanensem*, ac cæteros in Instrumento Dotali, de quo inferius fit mentio, contentos, de sive pro Sex Millibus Marcarum, de tresdecim Millibus Marcarum,

Quas, bonæ memoriæ, Dominus *Johannes Maria*, olim *Dux Mediolani* (cui universaliter præfatus Dominus *Philippus Maria* successit, & eidem universalis Hæres extitit) mihi, pro Dote meâ, solenni Stipulatione & præfato Instrumento Dotali, Promisit, & ad quas mihi efficaciter *præfatus Philippus modernus Dux*, tanquam Hæres dicti *Johannis Maria*, obligatur,

Et, ad effectum quòd exigere valeam Residuum meæ Dotis, ultra prædicta Sex Millia Marcarum (ad quod exigendum omnino necessarium est mihi Instrumentum Dotale prædictum) Volo & Intendo quòd aut ipsum Instrumentum Dotale mihi liberè restituatur, aut saltem deponatur in aliquo Loco tuto, ubi utraque Pars valeat ad illud habere Concursum, & illo uti pro Loco & Tempore oportunis,

Super quibus pero mihi fieri Publicum Instrumentum ac Literas Regias, Regiæ Celsitudinis Decretum & Determinationem, super Præmissis facta, unà cum cæteris prænarratis, continentia seu continentes, mihi dari, &, ulterius, hæc omnia in Rotulo Gestorum Parliamenti Irrotulari, &, ad perpetuam rei memoriam, ibidem Conscribi & Registrari,

Et Volo & Intendo quod dicta mea Concessio teneat & valeat, si & in quantum hæc fiant, & non aliàs, nec aliter, nec alio modo.

In quorum omnium & singulorum Testimonium atque fidem, præsentes Literas, seu præsens Publicum Instrumentum, per Magistros *Ricardum Petworth* & *Willielmum Freman*, Notarios Publicos, feci subscribi, ac suis Signis consuetis signari, necnon Sigillum meum apposui eidem.

Data & Acta sunt hæc, in *Hospitio meo*, infra Monasterium sive Abbatiam Monialium Sanctæ Claræ extra Muros London. Die Duodecimo Mensis Julii: Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo primo: Indictione Decimâ quartâ: Pontificatûs, Sanctissimi in Christo Patris, Domini nostri, Domini Martini, Divinâ Providentiâ, Papæ Quinti, Anno Quarto.

Præsentibus tunc ibidem,

Egregio Viro, *Simone de Terumo* Legum Doctore, Sedis Apostolicæ Nuncio in Angliâ & Collectore,
Antonio Francisci de Valterris,
Bernardo Dalzate,
Thoma Knyvet,
*X.136. * *Jacobo Caumbrigge*,
Et *Roberto Sampson*,
Civibus Londoniæ,

Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et Ego Ricardus Petteworth, *Publicus Auctoritatibus Apostolica & Imperiali Notarius*, *Cicestrensis Diœcesis*, præfatæ Dominæ Luciæ de Vicecomitibus, Comitissæ Kantiæ, & Dominæ de Wake,

Protestationi, Jurisque, Tituli, & Actionis, de Sex Millibus Marcarum suprascriptarum, Donationi, Concessioni, Cessioni, Transfusioni, atque Petitioni, cæterisque, dum sic, ut præmittitur, per eandem Comitissam in Hospitio suo agebantur & fiebant, sub Anno, Indictione, Pontificatu, Mense, & Die prædictis, unà cum Magistro Willielmo Freman, *hic subscripto Notario Publico, Testibusque prænominatis, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi;*

Ideo hoc præsens Publicum Instrumentum, sive Patentes Literas (me arduis aliunde occupato Negotiis) per alium fideliter Scriptum, sive Scriptas, & per Subscriptum dictum Magistrum Willielmum *etiam Subscriptum, sive Subscriptas, ac signo suo consueto signatum, seu signatas, necnon Sigillo ejusdem Comitissæ sigillatum, sive sigillatas, signo meo solito & consueto signavi, Manu meâ propriâ hic me subscribendo, rogatus per* præfatam Comitissam, *unà cum dicto Magistro* Willielmo, *& specialiter requisitus, in fidem & testimonium omnium & singulorum Præmissorum.*

Et Ego Willielmus Freman, *aliàs dictus* Haselwode *Coventriæ & Lichfeldiæ Diœcesis, Publicus Apostolica & Imperiali Auctoritate Notarius, præfatæ Dominæ* Luciæ de Vicecomitibus, Comitissæ Kantiæ, & Dominæ de Wake, *Protestationi, Jurisque, Tituli, & Actionis, de Sex Millibus Marcarum suprascriptarum, Donationi, Cessioni, & Transfusioni, atque Petitioni, cæterisque, dum sic, ut præmittitur, per eandem Comitissam in Hospitio suo agebantur & fiebant, sub Anno, Indictione, Pontificatu, Mense, & Die prædictis, unà cum Magistro* Ricardo Petteworth, *Notario Publico suprascripto, Testibusque prænominatis, præsens personaliter interfui, eaque omnia singula sic fieri vidi & audivi;*

Ideo hoc præsens Publicum Instrumentum, sive Patentes Literas (me arduis aliunde occupatu Negotiis) per alium fideliter Scriptum, sive Scriptas, & per prædictum Magistrum Ricardum *etiam Subscriptum, sive Subscriptas, ac Signo suo consueto signatum, sive signatas, necnon Sigillo* ejusdem Comitissæ *Sigillatum, sive Sigillatas, Signo meo solitu & consueto signavi, Manu meâ propriâ hic me subscribendo, rogatus per* præfatam Comitissam, *unà cum dicto Magistro* Ricardo, *& specialiter requisitus, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.*

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Instrumentum Matrimonii & Dotis prædictæ Comitissæ, de quo ante fit mentio.

IN NOMINE SANCTÆ ET INDIVIDUÆ TRINITATIS FELICITER, AMEN. *An. 9. H. 5. Infr. Bibl. Cot. Vitellius. C. 11. n. 5.*

Divinâ inspiratione cooperante, pro felici Matrimonio honorabilique conjugio,

Inicando, Tractando, pariter & Fiendo, seu Contrahendo, per & inter, Illustrem & Excelsum Dominum *Edmundum* dignissimum *Comitem Cantiæ & Dominum Valdiæ*, carum Consanguineum, *Serenissimi* Principis & Domini, Domini *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis* infrascripti, pro parte unâ, &, Ingenuam, Magnificam, & Præclaram Dominam, *Luciam*, *Natam* quondam, bonæ feliciusque memoriæ, Magnifici Domini, Domini *Vernabonis Vicecomitis*, &, infrascripti Illustrissimi Domini, Domini *N. Ducis* Amitam, pro alterâ,

Fulgentibus Partium antedictarum, eorumque Parentum, aliorumque Prædecessorum suorum Virtutibus, Honestate, Ingenuitate, & Generositate,

Serenissimus Princeps & Dominus, Dominus *Henricus*, Dei Gratia, *Rex Angliæ & Franciæ*, ac *Dominus Hiberniæ*, &, Illustrissimus Princeps & Dominus, Dominus *Johannes Maria Anglus Vicecomes*, *Dux Mediollani*, *&c.* Viribus suis optati fuere,

Adeoque, ut meliùs dictum felix Matrimonium & honorabile Conjugium ad effectum perducatur, Serenissimus Princeps & Dominus, Dominus *Henricus*, *Rex præfatus*, cupiens puritatem intimæ suæ affectionis præfato Domino Domino *N. Duci* innotescere, de & super * hujusmodi felici Matrimonio & honorabili Conjugio, Breve seu Literas, sub Signeto suo sigillata, transmisit hujusmodi Tenoris; videlicet, *X.137.

Henricus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, Magnifico & Potenti Principi, *N. Duci Mediollani*, Consanguineo nostro carissimo, Salutem & continuæ Prosperitatis augmentum.

MAGNIFICE PRINCEPS, CONSANGUINEE CARISSIME,

Dilectioni vestræ cupimus innotesci qualiter,

Ob affectionis intimæ puritatem, quam erga Personam, Ingenuæ, Nobilis, & Præclaræ Dominæ, *Luciæ de Vicecomitibus*, Amitæ vestræ, nostræque prædilectæ, præsertim virtutum suarum intuitu, gessimus antiquitùs, & gerimus in præsenti,

Desiderantes, intra Regnum nostrum, Fœderis Matrimonialis felicitate lætari,

Super quo sibi scripsimus aliàs nostræ continentiam voluntatis,

Unde finaliter tale Responsum accepimus ab eadem, quòd in eâ parte libenter adquiesceret votis nostris, mallens (ut asseruit) juxta Ordinationem nostram in Regno nostro desponsari, quàm alibi, confisa de Nobis quòd non, nisi de Re digna & quæ Statui suo conveniat, Provisionem facere curaremus eidem:

Nos itaque (cupientes hoc ipsum, quod in mente fervido zelo concepimus, effectum mancipare) rescripsimus eidem Consanguineæ nostræ, quòd ambassiatam, & præcipuè Domicellum nostrum *Thomam de la Crois*, meritò nobis carum, ad vestram & ipsius Consanguineæ nostræ Præsentiam destinare vellemus.

Itaque circa Festum Paschæ proximò futurum, vel incontinenti post, personaliter esset ibi, sufficienti Mandato munitus, ad Tractandum, ac etiam, si oporteat, Concludendum super quodam honorabili Conjugio, Tractando cum illâ; quod reverà tenemus afferre utriusque Partibus immensum Commodum & Honorem, prout, Deo volente, Rei exitus demonstrabit.

Vestram igitur Amicitiam affectione, quâ possimus ampliori, Rogamus quatinus in jam dicto Negotio, per præfatum Domicellum nostrum pleniùs explicando, etiam, nostræ considerationis intuitu, taliter operari velitis, quòd, omissis aliis Oblationibus quibuscumque, certos prætacti desiderii nostri fines tangere valeamus ad laudem Altissimi, necnon & quamplurium exultationem & complacentiam singularem; præsertim cùm, singulis attentis, illa, quæ per Nos pro parte unâ fuerit advisata, putemus honorifica fore & consona rationi; super quibus, *eidem Domicello nostro*, velut Nobis ipsis, credentiam adhibentes, Nobis per eum significare velitis certitudinem prosperam Statûs vestri, unà cum aliis quæ per Nos fieri cupitis complacentia votis vestris.

MAGNIFICE PRINCEPS, CONSANGUINEE NOSTER CARISSIME,

In Filio Virginis Gloriosæ diu & feliciter valeat vestra Dilectio, Nobis cara.

Dat. sub Signeto nostro, in *Palatio nostro Westmonasterii*, Mensis Martii die Decimâ octavâ.

Et a Tergo,

Magnifico & Potenti Principi, N. Duci Medionalli, *Consanguineo nostro carissimo*.

Ipséque Illustris & Excelsus Dominus, Dominus *Edmundus Comes* Dignissimus antedictus,

Volens Negotium hujusmodi felicis Matrimonii & Honorabilis Conjugii ad Finem deducere efficacem, prout intentionis suæ est, ac inter eum & quosdam Dominos & Amicos de Consilio suo Concordatum extitit,

Dilectum *Thomam de la Crois*, aliàs de *lo Cruce*, Serenissimi in Christo Principis & Domini, Domini *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ* præfati Armigerum & Domicellum, suum

Ann. D. 1421. Hen. 5. certum, verum, & indubitatum Procuratorem, Attornatum, & Nuncium specialem,

Ad Tractandum, Paciscendum, & Concordandum, ac Contractus, Pacta, & Concordiam faciendum cum, præfato illustri Domino, Domino N. *Duce Mediollani*, &c. ac præfatâ *Domina Luciâ*, & aliis Personis de utriusque eorum Consiliis, ad hoc deputatis seu deputandis, pro hujusmodi Matrimonio,

Ordinaverit, fecerit, & constituerit, seu ordinavit, fecit, & constituit, per modum & formam, prout in quodam Publico Instrumento illius Procurationis, rogato, & confecto, scripto, ac in
• X. 138. publicam formam redacto, & sigillato Sigillo * præfati Domini *Edmundi Comitis* ut supra, inferiùs, de verbo ad verbum, descripto, continetur,

Cujus quidem Procurationis Tenor sequitur in hâc formâ; videlicet,

UNIVERSIS sanctæ Matris Ecclesiæ Filiis, ad quorum notitiam præsentes Literæ, sive præsens Procuratorium, in formam Publici instrumenti redactum, pervenerint, seu pervenerit,

Edmundus Comes Cantiæ & Dominus Valchiæ Salutem in Domino & fidem indubiam præsentibus adhibere

Vestræ Universitatis Notitiæ deducimus & deduci volumus per Præsentes quòd,

Cùm,

Nostræ Voluntatis & Intentionis, ac inter *Nos*, & quosdam Dominos & Amicos nostros, de Consilio nostro, Concordatum existat quòd,

De, super, & pro Matrimonio,

Inter Nos & Nobilem Mulierem *Dominam Luciam*, Nobilis, & Potentis, ac Excellentis Principis & Domini, Domini *N. Ducis Mediollani* ejus Nepotis, sub certis Modis, Formis, & Conditionibus, ad Laudem & Honorem Dei Contrahendo,

Cum præfato Domino *N. Duce*, ac *dicta Domina Lucia*, & eorum Consiliis, Tractatus fieri debeat,

Ideò Nos, *Edmundus Comes Cantiæ & Dominus de Vake* prædictus (hujusmodi Negotium ad Finem deducere volentes efficacem) dilectum Nobis in Christo, *Thomam de la Croys*, Serenissimi in Christo Principis & Domini nostri, Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ* Illustris Armigerum, omnibus melioribus Modis & Formis, quibus possumus aut debemus, nostrum verum, certum, & indubitatum Ordinamus, Facimus, & Constituimus Procuratorem, Attornatum, & Nuncium specialem,

Damus etiam & Concedimus *præfato Thomæ*, Procuratori & Nuncio nostro in hac parte speciali, plenam & liberam Potestatem & Mandatum speciale, pro Nobis, ac Vice & Nomine nostris, cum, dicto Nobili & Potenti Principe, Domino *N. Duce*, & cum *eadem Domina Lucia*, & aliis Personis de utriusque illorum Consiliis, ad hoc deputatis seu deputandis, de & super omnibus & singulis Articulis, Tractatis & Materiam hujusmodi Contractûs Matrimonialis concernentibus seu Tangentibus, Tractandi, Paciscendi, & Concordandi,

Ac Contractus, Pacta, & Concordiam, fiendos, & fienda, & fiendam, omnibus melioribus Modis & Formis quibus fieri poterit, quibuscumque Pœnis & Securitatibus Vallandi & Firmandi,

Ac Nos & Bona nostra ad Observationem Tractatûs & Concordiæ, per dictum Procuratorem nostrum in & pro Præmissis fiendorum, ac si Nos ibidem personaliter interessemus, firmiter Obligandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis, vel eorum aliquo, necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum in ea parte magis de se exigant speciale,

Ac Promittimus Nos, *Edmundum Comitem* & Dominum supradictum, Ratum, Firmum, & Stabile perpetuò habituros totum & quicquid per dictum Procuratorem nostrum Actum fuerit in Præmissis vel aliquo Præmissorum, ac dictum Procuratorem nostrum ab omni onere satisdandi & relevare & relevamus, sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, & Cautiones exponimus per Præsentes.

In quorum omnium Præmissorum Testimonium atque fidem præsentes Literas nostras, sive præsens Procuratorium nostrum, per Magistrum *Dionisium Lopham* Clericum, Publicum Apostolicâ & Imperiali Auctoritate Notarium, subscriptum subscribi & publicari Mandamus, & Sigilli nostri appensione fecimus communiri.

Data & acta sunt hæc in Palatio, Serenissimi in Christo Principis & Domini nostri, Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ* Illustris, & *Domini Hiberniæ*, infra Monasterium Westmonasteriense, Londoniense Diœcese situatum, *Decimo nono die Mensis* Martii, Anno ab Incarnatione Domini, secundum Cursum & Computationem Ecclesiæ Anglicanæ, Millesimo, Quadringentesimo, Quinto: Indictione Decima quarta: Pontificatûs, Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Innocentii*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Septimi*, Anno Secundo; & Anno Regni dicti Domini nostri Regis Angliæ & Franciæ Septimo.

Præsentibus,

Nobilibus Viris,
Domino *Willielmo de Ferers* Domino de Groby,
Lincolniensis,
Domino *Johanne Gorteney* Milite,
Exoniensis,
Domino *Johanne Marrucham* Capellano,
• X. 139. * Et *Johanne Bathe* Armigero,
Sarum,
Diœcesium,

Et aliis Testibus, ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Ego Dionisius de Lopham *Clericus, Norwicensis Diœcesis Publicus Apostolicâ & Imperiali Auctoritate Notarius, prædictis Procuratoris Constitutioni, Potestatis Dationi, Promissioni, & Actionum & Cautionum Expositioni, cæterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur & superius recitantur, per dictum, Nobilem & Potentem Dominum, Dominum* Edmundum, Comitem Cantiæ & Dominum de Vake, *agebantur & fiebant, unà cum Testibus prænominatis, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, Loco prædictis, præsens personaliter interfui, eaque omnia sic fieri vidi & audivi, ac, aliis Negotiis arduis aliundè impeditus, per alium scribi feci, Manûque meâ propriâ me hic subscripsi, & Præmissa, de Mandato dicti, Nobilis & Potentis Domini, Domini* Edmundi Comitis prædicti, *in hanc Publicam Formam redegi, & Signum meum, unà cum Sigillo dicti Domini constituentis, hic apposui consuetum, rogatus & requisitus, in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum.*

Modò autem, IN NOMINE SALVATORIS,

A quo omnis Honor & Gloria, omneque Bonum procedere dinoscuntur,

Anno Nativitatis ejusdem Millesimo Quadringentesimo Sexto, Indictione Quartadecima, Die Martis Vicesimo quinto Mensis Martii,

Ad Honorem, Exaltationem, & Gloriam præfatorum, Illustrissimi Domini, Domini *Ducis Mediollani*, &c. Illustris Domini Domini N. *Comitis Cantiæ*, præclaræque *Dominæ Luciæ*,

Prælibatus Illustris Dominus, Dominus *Johannes Maria Anglus Vicecomes, Dux Mediollani*, &c. In Præsentia & Voluntate præclaræ & Ingenuæ *Dominæ Luciæ præfatæ*, habitans in ejus Curia, quæ appellatur Curia Arongi Dominationis Mediolanensis, situata in Civitate Mediolani, in Porta Romana, in Parochia Sancti Johannis ad Fontes, etiam sub Nomine Ducalis Dignitatis suæ, pro una Parte,

Et, præfatus Egregius & Nobilis Armiger & Domicellus, *Thomas de la Crois*, aliàs *de la Cruce*, Natus quondam Egregii Viri Domini *Francisci* Civitatis Mediolani,

Procurator, Attornatus, & Nuncius specialis, præfati Illustris & Excelsi Domini *Edmundi Comitis Cantiæ & Domini Valchiæ*, ad hoc, & alia, specialiter constitutus per suprascriptum Publicum Instrumentum, scriptum & in publicam Formam redactum per suprascriptum *Dionisium de Lopham*, Notarium ut supra,

Ex alterâ,

Et uterque eorum, suo & Nomine quibus supra, voluntariè, & ex certa scientia, & de plenitudine Potestatis, & aliàs, omnibus modo, Jure, Viâ, & Formâ quibus melius potuerunt & possunt,

Tractaverunt, & Concordaverunt, & Pacti fuerunt, ac Tractatus, Pacta, & Concordium seu Concordiam fecerunt, de, pro & super prædicto fœlici Matrimonio & honorabili Conjugio, per & inter præfatum Dominum *Edmundum Comitem Cantiæ*, ex parte unâ, & prælibatam & Magnificam Dominam *Luciam de Vicecomitibus*, Amitam præfati Illustris Domini, Domini N. Ducis Mediolani, parte ex altera, in hunc modum & per hæc verba; videlicet,

Quòd prædictus *Thomas*, Procurator & Procuratorio Nomine quo supra, Promisit & Promittit,

Per solennem Stipulationem, præfato, Illustri & Excellenti Domino, Domino *N. Duci Mediolani*, & michi Notario, stipulanti & recipienti Nomine & Vice & ad Partem & Utilitatem præclaræ *Dominæ Luciæ præfatæ*,

Et, per præfatum Illustrem Dominum, Dominum *N. Ducem*, & me Notarium, ipsi *Dominæ Luciæ*, & item *ipsi Dominæ Luciæ*,

Quòd præfatus Illustris Dominus *Edmundus Comes*, ut supra, accipiet in ejus Uxorem legitimam, & pro ejus Uxore legitimâ, præfatam *Dominam Luciam*, ac in eam consentiet, eam accipiendo in suam veram & legitimam Uxorem, ac Matrimonium contrahet cum ea, per se, vel ejus legitimum Procuratorem, ad hoc speciale Mandatum habentem, per verba de præsenti, & Anulorum Immissione & Subarratione, juxta laudabilem Consuetudinem, ac Ritum, & Formam Sanctæ Matris Ecclesiæ:

Et de & pro Dote, constituendâ pro præclara *Domina Lucia prælibata*, præfatus Dominus *Edmundus*, *Comes* ut supra, faciet solenniter quamlibet Securitatem, Cautionem, Promissionem, & Obligationem de ea Dote reddenda & restituenda, secundùm Formam Juris, aut secundùm Consuetudinem Angliæ, * causâ ejus Dotis petendæ seu repetendæ adveniente, quòd Deus avertat; • X. 140.

Et hæc omnia, cum Securitate & Cautione, Promissione & Obligatione, Renunciatione, Clausulis, & Verbis, & Sacramentis, in talibus debitis, oportunis, & necessariis, & per Publicum, seu per Publica, Instrumentum, & Instrumenta inde solenniter conficienda:

Et quòd præfatus Illustris Dominus *Edmundus*, *Comes* ut supra, eandem, præclaram & Magnificam *Dominam Luciam* traducet ad Patriam suam infra Kalendas Decembris proximò futuras.

Prælibatus verò Dominus, Dominus N. *Dux Mediolani* promisit & promittit *suprascripto Thomæ* præsenti, dicto Nomine stipulanti & recipienti, & per eum, dicto Nomine, præfato Domino *Edmundo*, *Comiti* ut supra, & item *præfato Domino Edmundo*, curare & facere cum effectu, & quòd curabit & faciet cum effectu, quòd præfata *Domina Lucia* ipsi Matrimonio, ut præmittitur, contrahendo & fiendo acquiescet, & tacita & contenta præmanebit, eumque Dominum *Edmundum Comitem* antedictum in ejus verum & legitimum Maritum accipiet, ac in eum consentiet, ipsum accipiendo in suum verum & legitimum Maritum, per verba de præsenti, & (Deo propitio) per Immissionem Anuli Subarrari permittet, & traduci, & contrahet & faciet quæcumque, secundum Morem & Ritum Sanctæ Matris Ecclesiæ facienda:

Et quòd præfatus Dominus, Dominus *N. Dux*, in eventum

dicti

Ann. D. 1421. Hen. 5. dicti Matrimonii, tenetur & debeat consumere, & quod constituet, Dotem dictæ Dominæ, ac dare & solvere præfato Domino *Edmundo*, *Comiti* ut supra, pro Dote & Nomine Dotis *prælibatæ Dominæ Luciæ*, *Florenorum Septuaginta Millia*, valentium ad computa infrascripta, & per Terminos infrascriptos,

(Viz.) Florenorum Duodecim Millia, ad Computum Sterlingorum xxxvi Angl. pro Floreno, consignandorum in Anglia cùm solenni Tractatu & deventum fit ad dictum Matrimonium per verba de Præsenti, & per Anulorum Immissionem & Subarrationem, & *ipsa Domina Lucia* fuerit Traducta ad *præfatum Dominum Comitem* & per eum carnaliter fuerit cognita,

Et, elapso Anno uno, a die quâ facta fuerit Solutio dictorum Florenorum Duodecim Millia, tunc inde, ad Annum unum tunc proximè futurum, Florenorum Octo Millia, Ducentum Octoginta quinque, ad computum S. xxxvi Angl. pro quolibet Floreno, & S. xxi & D. v. Imper.

Et deinde, omni Anno, in fine cujuslibet Anni, alios Florenos Octo Millia, Ducentum, Octoginta quinque Imper. donec erit facta & completa Solutio prædictorum Florenorum Septuaginta Millia ad compota suprascripta :

Et quòd, præfatus Dominus, Dominus N. *Dux* tenetur & debeat,

Per publicum & solemne Instrumentum, vallatum cum Promissionibus, Obligationibus, Renunciationibus, Constitutionibus, & Clausulis quibuscumque necessariis & oportunis, & per Publicum Notarium conficiendum,

Promittere, & Se & Bona sua Obligare, & facere cum effectu, quod Commune Mediolani,

Per Sindicos, legitime constitutos seu constituendos,

Similiter unà cum prælibato Domino, Domino *N. Duce*, per publicum & solemne Instrumentum, vallatum ut supra, promittent Se, & ipsum Commune, & Bona & Intratas dicti Communis, Obligare præfato Illustri *Domino Edmundo*, seu ejus Hæredibus, aut ejus certo misso Nuncio, vel Procuratori, prædictos Florenos Septuaginta Millia, per Terminos suprascriptos, ad compota suprascripta, & cum Expensis, Dampnis, & Interesse quæ Fierent vel Paterentur pro prædictis Denariis Petendis & Exigendis, vel ab alio recuperandis, aliquo Termino præterito :

Et quòd, ulteriùs, præfatus Dominus *Dominus Dux* tenetur & debeat, ejus propriis Dampnis & Expensis, in eventum dicti Matrimonii, contracti per verba de præsenti ut supra, consignari & associari facere Honorificè & decenter *præfatam Dominam Luciam*, occasione dicti Matrimonii carnaliter consummandi, usque ad Mare; videlicet,

Ad alterum ex Tribus infrascriptis Portibus; videlicet,

Ad *Portum Dordrecht*,

Vel ad *Portum Midelburg*,

Vel ad *Portum Colexii* :

Et a dicto Mari in antea consignetur, & consignari debeat & traduci, Sumptibus & Expensis & cum Comitiva præfati Illustris Domini *Edmundi Comitis* ut supra :

Quare prælibatus Dominus *Dominus N. Dux*, etiam sub Nomine Ducalis Dignitatis, pro unâ parte, & prædictus Nobilis & egregius Vir, *Thomas de la Crois*, aliàs *de la Cruce*, Nomine quo supra, pro alterâ parte, Promiserunt, & Vadium dederunt, & Sese, & omnia sua, sub & in dictis Nominibus, Bona, * præsentia & futura, Obligaverunt sibi vicissim (videlicet, una Pars alteri, & Altera alteri) prædicta omnia & singula Attendere, observare, adimplere, & executioni mandare, & in aliquo contra non facere nec venire, aliquâ ratione, nec causâ, de Jure, nec de Facto, sub Refectione & Restitutione omnium Expensarum, Dampnorum, & Interesse Litis & extra : *X. 141.

Insuper, ad majorem roboris firmitatem, & pro prædictis melius attendendis, & ut *præfatus Edmundus* sit de & pro prædicta Dote constituenda ut supra magis securus, *Rugirolus de Comite*, Filius quondam Domini *Gasperis Comitis*, Portæ Ticinensis, Parochiæ Sancti Laurentii Majoris intus Mediolani, *Calzinus de Vicecomitibus* Filius quondam Domini *Johannis*, Portæ Romanæ, Parochiæ Sancti Johannis Mediolani, *Bertollonicus de Aliprandis*, Filius quondam spectabilis & egregii Militis Legumque Doctoris Domini *Araxini*, Portæ Cumanæ, Parochiæ S. Johannis ad Quatuor Facies, Sindici & Procuratores, & Sindicario & Procuratorio Nomine Communis Mediolani, ad hæc & alia specialiter constituti, ut Publico constat Instrumento dicti Sindicatûs, tradito & rogato per *Ambrosium de Clericis*, de Lomazio, Mediolani, Notarium ac dicti Communis Mediolani, Anno præsenti, die Sabbati xuij præsentis Mensis Martii, & quilibet eorum Promiserunt, & vadium dederunt Obligandi dictum Commune, & omnia Bona & Intratas dicti Communis Mediolani, præsentia & futura, Pignori suprascripto *Thomæ* præsenti, dicto Nomine stipulanti, & recipienti Nomine præfati Domini *Edmundi Comitis* ut supra, & per eum *Thomam*, dicto Nomine, ipsi *Domino*, *Edmundo*, & item ipsi *Domino Edmundo*, quòd, in eventum dicti Matrimonii, & dum dictum Matrimonium erit contractum per verba de præsenti, per modum & formam suprascriptos, curabunt & facient cum effectu quòd, prælibatus Dominus, Dominus *N. Dux* dabit & solvet præfato *Domino Edmundo*, seu ejus legali Nuncio vel Procuratori, prædictos *Florenos Septuaginta Millia*, ad Compota suprascripta, & Terminos suprascriptos, pro Dote constitutâ seu constituendâ *dictæ Dominæ Luciæ*.

Et, in casu quo, per ipsum *Dominum Ducem*, dicta Dos, seu prædicti Denarii pro prædicta Dote, non darentur, & non solverentur, prout superiùs, quod dicti Sindici, Sindicario Nomine quo supra, & dictum Commune dabunt & solvent præfato Domino *N. Comiti* prædictos *Florenos Septuaginta Millia*, ad compota suprascripta, & in Terminis suprascriptis;

Et hoc cum omnibus Expensis, Dampnis, & Interesse, quæ fierent & paterentur pro prædictis Denariis petendis, exigendis, & consequendis, vel aliàs recuperandis, præterito aliquo termino,

Renunciando Exceptioni, præfatus Dominus *Dominus Dux*, prædictus *Thomas*, necnon prædicti *Sindici*, & quilibet eorum, Nominibus quibus supra, non Celebrati hujusmodi Contractûs, Pactorum, Promissionum, & Concordii, & Prædictorum supradictorum omnium & singulorum non ita Actorum & Factorum, & omni Probationi & Defensioni in contrarium, Ann. D. 1421. Hen. 5.

Supplevit insuper, & Suplet, ac Remisit, & Remittit præfatus Illustris & Excelsus Dominus Dominus *N. Dux*, &c. certâ scientiâ & deliberato animo ac de suæ Potestatis etiam Ducalis plenitudine etiam absoluta, omnem solempnitatem Juris, tam Communis, quàm Municipalis, tam intrinsicam, quàm extrinsicam, quæ aliàs in talibus requiratur seu expediens foret.

Mandantes, & Mandaverunt insuper, præfatus Illustris Dominus *Dominus N. Dux*, & præfati *Sindici* Communis Mediolani, per Præsentes, hoc præsens Instrumentum, ad majorem Firmitatem, & in testimonium & robur Præmissorum, appensione Sigillorum præfati Domini *N. Ducis*, & dicti Communis Mediolani debere Muniri;

Et de prædictis præfatus Dominus *Dominus N. Dux* mandavit, & prædicti *Sindici Communis Mediolani*, ac *Thomas* prædictus, & quilibet eorum, rogaverunt per me, *Johannem Moroni*, Notarium infrascriptum, ac Notarium & Scribam prælibati Domini Domini *N. Ducis*, Publicum confici debere Instrumentum, & Instrumenta, unum, & plura, unius & ejusdem Tenoris.

Acta & tacta fuere Præmissa omnia & singula in Curia prælibatæ Ingenuæ & præclaræ Dominæ *Dominæ Luciæ* in Mediolano, situata in Porta Romana, in Parochia Sancti Johannis ad Fontes,

Præsentibus Pronotariis, *Donato de Arientis*, *Filio* quondam Domini *Ambrosii*, Portæ Cumanæ, Parochiæ Sancti Prothasii, in Campo intus,

Ambobus Mediolani Notariis & Pronotariis,

Necnon præsentibus,

Magnifico & spectabili Milite, Domino *Guidone de Galeaziis* de Seins Comite & Mediolani Potestate,

* Magnifico Domino *Gabriele Vicecomite*, Nato quondam, præclaræ memoriæ, Domini *Johannis Galeaz*, olim Ducis Mediolani, &c. habitante in ejus Curia, situata in Porta Romana, in Parochia Sancti Johannis ad aquam, *X. 142.

Magnifico Milite Domino *Valzarino de Pastrella*, Filio quondam spectabilis Viri Domini *Francisci*, Portæ Ticinensis, Parochiæ Sancti Sebastiani,

Serenissimo & spectabili Milite Domino *Johanne de Pastrella*, Filio quondam spectabilis Viri Domini *Guidetti*, Portæ Ticinensis, Parochiæ Sancti Petri in Curte,

Domino *Ottone de Mandello* Filio quondam spectabilis Militis Domini *Petri* Portæ Novæ Parochiæ Sancti Fidelis,

Omnibus Consiliariis & de Concilio prælibati Domini Domini *N. Ducis*,

Spectabili & Egregio Doctore Domino *Tadiollo de Vicecomercato* Cancellario Magno præfati Domini *Domini Ducis*,

Egregiis Doctoribus Dominis,

Francisco de Tignoxiis Vicario proximo Communis Mediolani,

Johanne de Caruago,

Simarino de Homodeis,

Beltramo Pasqualis,

Masiollo de Seregnio,

Et,

Gasperino de Caponibus,

Omnibus de Collegio Jurisperitorum Mediolani,

Spectabilibus & Egregiis,

Johanne de Aliprandis,

Johanne de Badagio similiter Consiliario prælibati Domini *Domini Ducis*,

A. Hirollo de la Cruce,

Et,

Guidetto de Seregnio,

Camerariis prælibati Domini *Domini Ducis*,

Uberto de Viglinario,

Et *Bernardo de Sinnatis*,

Ambobus Secretariis prælibati Domini Domini *N. Ducis*,

Johane de Brugore Conservatore,

Jacobo de la Cruce,

Petro de Raymondiis,

Et *Nicholao de la Cruce*,

Omnibus Habitatoribus Civitatis Mediolani Notis & ad Præmissa vocatis & rogatis.

De Præsentationibus.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Franc. 9. H. 5. m. 8.

Markus Bykker, Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de Guysnes, vacantem & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Et diriguntur Literæ illæ *L. Episcopo Morinensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Episcopo in Remotis agente.

In cujus, &c.

Teste præfato Custode apud *Westm.* xij die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Dilectus Regis *Johannes Payntour* Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Cantariam Sanctæ Crucis, infra Ecclesiam Sancti Nicholai Calesii, Morinensis Diœcesis, vacantem & ad Regis Donationem spectantem;

Et diriguntur Literæ illæ *L. Episcopo Morinensi*, vel ejus Vicario Generali, ipso Episcopo in remotis agente.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ*, Custode Angliæ, &c.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

DECLARATIO REGALIÆ, *in Ecclesia Rothomagensi.*

Ann. D. 1421. An. 9. H 5. Pat. Norm. 9. H 5. m. 29.

REX universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Cùm, a tempore Conquestûs nostri de Ducatu nostro Normanniæ & aliis partibus Nobis subjectis, Nullus qui se Rothomagensem Archiepiscopum asserit seu prætendit, Sacramentum Fidelitatis Nobis exhibuerit, præstiterit, seu fecerit, aut exhibere, præstare, seu facere optulerit, sive voluerit,

Quâ de causâ JURA REGALIÆ Nobis in dictâ Rothomagensi Ecclesiâ dinoscuntur pertinere,

Notum facimus quod REGALIAM & JURA *ipsius* REGALIÆ in dicta Rothomagensi Ecclesia, cum Dependentiis solitis, Apperuimus & Declaravimus, ac Tenore Præsentium Apperimus & Declaramus apperte,

Quo circa, dilectis & fidelibus nostris, Cancellario & Consiliariis nostri Magni Concilii & Scaccarii in Ducatu Normanniæ, ac etiam Gentibus Compotorum nostrorum & Thesaurario, nec-
*X. 143. non Ballivo & Vicecomiti nostris de * Rouen, cæterisque Justiciariis nostris, & eorum cuilibet, prout ad eum pertinuerit, Mandamus, & Committimus, si sit opus, quatinus, Auctoritate nostra, REGALIA & Juribus ejusdem in dictâ Ecclesiâ utantur, cæteraque faciant & exequantur quæ ad hujusmodi REGALIAM dinoscuntur pertinere, Significantes præfatam REGALIAM & ejus Aperturam Decano & Capitulo prædictæ Ecclesiæ Rothomagensis, ac Vicariis in Spiritualibus ipsius Archiepiscopatûs, si qui sint, aut fuerint, ac omnibus aliis & singulis quorum interest,

Ac etiam significari facientes publicè, in dictâ Ecclesiâ Rothomagensi, & alibi in locis consuetis,

Inhibentes eisdem (quibus Tenore Præsentium Inhibemus) nè quicquam contra seu in præjudicium dictæ REGALIÆ & Juris ejusdem faciant seu attemptent, aut attemptari seu fieri permittant,

Quod, si factum fuerit, aut fieri contigerit, nullius esse Decernimus momenti, ipsosque Attemptantes Pœnâ condignâ puniendos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Villam suam de Mante*, xiv die Julii.

Per ipsum Regem.

De Respectuatione pro Episcopo d'Evreux.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. dors.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Thesaurario nostro Generali Normanniæ*, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum nuper *Dederimus & Concesserimus*, Venerabili in Christo Patri, *Paulo de Crapanica*,

Quem Dominus *Summus Pontifex* ad Episcopatum Ebroicensem nuper providit,

Certum diem (videlicet, Festum Sancti Johannis Baptistæ proximò nunc venturum) ad faciendum & præstandum nobis corporaliter Sacramentum Fidelitatis,

Quod nobis, ratione Temporalium Episcopatûs prædicti, facere debeat & tenetur,

Infra quem quidem Terminum, obstantibus impedimentis non modicis, ad Præsentiam nostram in Personâ suâ commodè accedere non valeat ut accepimus,

Nos igitur (de Gratia nostrâ speciali) Diem sive Terminum prædictum usque primum Diem Augusti proximò futurum Prorogavimus & Elongavimus, ac Prorogamus & Elongamus per Præsentes;

Mandantes, Tenore Præsentium, vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, quatinus Procuratores prædicti Episcopi omnia Temporalia, ad Episcopatum prædictum, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac alias partes Franciæ nobis subjectas, pertinentia & spectantia, necnon Fructus, Redditus, & Proventus ejusdem, usque prædictum diem, vice & nomine ejusdem Episcopi, percipere, colligere, & habere, & eis ad usum & proficuum ipsius Episcopi interim pacificè uti & gaudere, permittatis, absque molestatione vel impedimento quocumque.

In cujus, &c.

Dat. apud *Castrum nostrum Rothomagi*, decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem ad Relationem Magni Concilii.

De Tractando cum Rege Romanorum pro Ducatu de Lusenburg.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Franc. 9. H. 5. m. 16.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis Nos,

De Fidelitate, circumspectione, & industriâ, dilecti & fidelis nostri, *Walteri de la Pole* Militis, &c, dilecti Clerici nostri, Magistri *Johannis Stokes* Legum Doctoris, plenarie confidentes,

Ad Transportandum se penes Præsentiam Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Sigismundi*, Dei gratiâ *Romanorum*, *Bohemiæ*, *Ungariæ*, *Regis*, &c. Fratris nostri Præcarissimi,

*X.144. * Ac ad Tractandum, Communicandum, Componendum, Concordandum, & finaliter Concludendum, pro Nobis & Nomine nostro, cum præfato Præcarissimo Fratre nostro, seu ejus in hac parte Commissariis, Procuratoribus, sive Deputatis, plenam & sufficientem Potestatem ab eodem habentibus, de & super DUCATU LUSENBURGENSI,

Et ad Concordandum de quibuscumque Pecuniarum Summis pro Luitione & Liberatione ejusdem (qui Ducatus in Pignus, Ypotecam, seu Morgagium obligatus sive impignoratus existit) Nobis & Hæredibus nostris realiter faciendis & liberandis cum effectu, secundum quod melius per Ambassiatores nostros prædictos concordari poterit,

Et ea, sic Tractata, Communicata, Composita, Transacta, seu Conclusa, quatenus ad Nos attinet, Omnimodis Securitatibus legitimis, in ea parte debitis & necessariis, Nomine nostro Firmandum,

Similesque Securitates a præfato præcarissimo *Fratre nostro*, seu ejus Commissariis, sive Deputatis, prædictis, Petendum, Stipulandum, Recipiendum, & Obtinendum;

Cæteráque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ qualitas hujusmodi Negotii & natura exigunt & requirunt, & quæ nos faceremus seu facere possemus si personaliter ibidem præsentes interessemus, etiam si Mandatum exigant quantumcunque speciale,

Præfatos *Walterum*, & *Johannem*, nostros veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Ambassiatores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales, conjunctim, & divisim, Facimus, Creamus, Ordinamus, & Constituimus, ac plenam ipsis, & eorum alteri, Damus & Concedimus Potestatem per Præsentes,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per prædictos Procuratores nostros, seu eorum alterum, Actum, Gestum, Procuratum, seu Conclusum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus rei testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, Decimo septimo die Julii.

Per Concilium.

Pro Tractando cum Eodem super quibuscumque Negotiis, & præcipue pro Dolphinatu.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Franc. 9. H. 5. m. 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, circumspectione, & industriâ, dilecti & fidelis nostri, *Walteri de la Pole* Militis, & dilecti Clerici nostri Magistri *Johannis Stokes* Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Ad Transportandum se penes Præsentiam Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Sigismundi*, Dei gratiâ, *Romanorum*, *Bohemiæ*, *Ungariæ Regis*, &c. Fratris nostri præcarissimi,

Ac ad Tractandum, Communicandum, Componendum, Concordandum, & finaliter Concludendum, pro Nobis & Nomine nostro, cum præfato Præcarissimo Fratre nostro, seu ejus in hac parte Commissariis, Procuratoribus, sive Deputatis, plenam & sufficientem Potestatem ab eodem habentibus, de & super quibuscumque Negotiis, Causis, seu Materiis, Statum, Dignitates & Honores nostros Regales qualitercumque concernentibus, & præcipuè de & super Concessione & Donatione, Nobis & Hæredibus nostris, per ipsum Præcarissimum Fratrem nostrum, quantum in ipso erit, de DOLPHINATU VIENNENSI, ac Terris & Dominiis de LANDOR, cum omnibus & singulis Pertinentiis eorumdem, secundùm quod melius concordari poterit, faciendis,

Cæteráque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ qualitas hujusmodi Negotii & natura exigunt & requirunt, & quæ Nos faceremus seu facere possemus si personaliter ibidem præsentes interessemus, etiam si Mandatum exigant quantumcumque speciale,

Præfatos, *Walterum*, & *Johannem*, nostros veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Ambassiatores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales, conjunctim, & divisim, Facimus, Creamus, Ordinamus, & Constituimus, ac plenam ipsis, & eorum alteri Damus & * Concedimus Potestatem per Præsentes. *X. 145.

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per prædictos Procuratores nostros, seu eorum alterum, Actum, Gestum, Procuratum, seu Conclusum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, decimo septimo die Maii.

Per Concilium.

De Tranctando cum Marchione de Baden.

Ann. D 1421. An. 9. H. 5. Franc 9 H. 5. m. 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, circumspectione, & industriâ, dilecti & fidelis nostri, *Walteri de la Pole* Militis, &c, dilecti Clerici nostri, *Magistri Johannis Stokes* Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Ad Transportandum se penes Præsentiam, Magnifici & Præpotentis Viri, *Marchionis Baden*, Amici nostri carissimi,

Ac ad Tractandum, Communicandum, Componendum, Concordandum, & finaliter Concludendum cum præfato Marchione, Amico nostro carissimo, de & super *Emptione* sive *Solutione* Financiæ Domini *Oliveri de Bloys*, Comitis Pictaviæ, Prisonarii sui, ac liberatione ejusdem nobis realiter facienda,

Necnon de quibuscumque Pecuniarum Summis, in hac parte exigendis & solvendis, secundum quod melius per Ambassiatores nostros prædictos concordari poterit,

Et ea, sic Tractata, Communicata, Composita, Transacta, seu Conclusa, quatenus ad Nos attinet, omnimodis Securitatibus legitimis,

Ann. D. 1421. Hen. 5. gitimis, in eâ parte debitis & necessariis, Nomine nostro Firmandum,

Similesque Securitates a *præfato Marchione*, Amico nostro carissimo, seu ejus Commissariis, sive Deputatis prædictis, Petendum, Stipulandum, Recipiendum, & Optinendum,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ qualitas hujusmodi Negotii & natura exigunt & requirunt, & quæ Nos faceremus seu facere possemus si personaliter ibidem præsentes interessemus, etiam si Mandatum exigant quantumcumque speciale,

Præfatos, *Walterum* & *Johannem*, nostros veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Ambassiatores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales, conjunctim, & divisim, Facimus, Creamus, Ordinamus, & Constituimus, ac plenam ipsis, & eorum alteri, Damus & Concedimus Potestatem per Præsentes,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per prædictos Procuratores nostros, seu eorum alterum, Actum, Gestum, Procuratum, seu Conclusum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum.

In cujus rei testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munime fecimus roborari.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, decimo septimo die Julii.

Per Concilium.

Pro Hercea Ducis Clarencia.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Brev. de Term. Pasch. 9. H. 5. Pill.

HEnri, par la Grace de Dieu, *Roy d'Engleterre, Heriter & Regent du Royaume de France*, & Seignur d'Irland, As Thesorer & Chambellains de nostre Eschequier, Saluz.

Nous volons & Vous Mandons que a *Simon Prewcost*, Wexchendeller de Londres, faces paier, de nostre Tresorer, Quatervintz & cinque Livres pur une Herse, par Luy n'adgaires, de nostre Ordenance, fait deinz l'Eglise Metropolitane de Canterbiru, pur nostre Tretchier & Tresame Frere le *Duc de Clarence*, qui Dieux Assoille.

Don souz nostre Prive Seal a *Westm.* le xix Jour de Juyl, l'An de nostre Regne Noefisme.

---

*X. 146. * *De Navibus, ad Conducendum Corpus Thomæ nuper Ducis Clarentiæ, capiendis.*

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 30. dor.

REX, Dilectis sibi, *Hugoni Spenser* Armigero, Capitaneo de Lillebon, & *Petro Laund* Armigero, Salutem.

Sciatis quòd assignavimus vos ad tot & tales Naves, pro Conducendo Corpus, Carissimi Fratris nostri, *Nuper Ducis Clarentiæ* Defuncti, ac carissimam Sororem nostram *Margaretam Ducissam Clarentiæ*, cum Famulis & Servientibus, quot & quales sibi necessaria fuerint & oportuni, sine dilatione Capiendum & Arestandum, & eas præfatæ Sorori nostræ, pro Denariis suis, Magistris sive Marinariis earumdem Navium rationabiliter solvendis Deliberandum, seu deliberari faciendum;

Et ideò vobis mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Officiariis, & Ministris, ac aliis Legeis nostris, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis, in Executione Præmissorum, sint Intendentes, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Vicesimo die Julii.

De Restitutionibus Fructuum.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 30. dor.

REX, *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis*, ac universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis, Ministris, Legeis, & Subditis nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd *Nicholaum Boulet* Capellanum,

Qui Sacramentum debitum de conservando præsentem Pacem, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de quibuscumque Beneficiis suis, infra Ducatum nostrum prædictum, provenientia, ac Arreragia inde debita si quæ fuerint,

Solummodo Reservatis hiis, quas circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac Onera ordinaria & alia rationabilia applicantur,

Habere & Tenere,

Et ipsum *Nicholaum* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacifice permittatis, aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Vicesimo sexto die Julii.

Consimiles Literas Regis habent subscripti, videlicet,

Johannes Gobm Curatus Ecclesiæ Parochialis Sancti Germani de Pontaudemer Lexoviensis Diœcesis, &c.

Adam Fortis de primo Facto in utroque Jure Bacallarius & Curatus Ecclesiæ Parochialis Sancti Johannis de Lesquereya Lexoviensis Diœcesis, &c.

Magister *Ambrosius des Capitanes* de Caranzio dictus *de Formate* Bacallarius in Legibus & Canonicus Præbendatus de Præbenda Sancti Petri de Lisieux Constanciensi Diœcesis, &c.

Ann. D. 1421. Hen. 5.

Magister *Johannes Pinchon* Juratus Ligeus Regis omnimoda Fructus, &c. de quibuscumque Beneficiis suis, &c. *ut supra*

Et diriguntur Literæ illæ *Vicariis in Spiritualibus* Archiepiscopatûs Rothomagensis, ac, Venerabilibus in Christo Patribus, Episcopis Ebroicensi, Bajocensi, & Abrincensi, seu eorum Vicariis in Spiritualibus, necnon Universis, &c.

Johannes de Mousant Bacallarius in Decretis & Curatus Ecclesiæ Parochialis Gommecourt Rothomagensis Diœcesis, &c

Julianus Boulent Capellanus Rothomagensis Diocœsis, &c.

Decanus & Capitulum Ecclesiæ Sancti Quintini in Vermendoys Rothomagensis Diœcesis, &c.

---

* *De Procedendo contra non Residentes.* *X. 147.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 31. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Bajocensi*, seu ejus Vicariis in Spiritualibus, Salutem.

Nuper, per Literas nostras, Vicariis in Spiritualibus Episcopatûs Bajocensis, nunc vestri, ac Decano & Capitulo Ecclesiæ vestræ, tunc Sede Episcopali vacante, Significavimus quòd omnes & singulas Personas Ecclesiasticas, in Civitate & Diœcese Bajocensi, extra Obedientiam nostram tunc existentes, ut in eandem Obedientiam nostram, ad Residendum super Beneficiis suis, secundum Sacrorum Canonum Instituta, monerent, & venire compellerent, ac contra ipsas, & earum quamlibet, hoc facere Renuentes, secundùm Juris exigentiam procederent,

Quod, ut accepimus, protunc diligenter exequi ceperunt,

Et subsequenter, quia nonnullæ Personarum prædictarum ad hujusmodi sua Beneficia redire non curarunt, prædictis Vicariis in Spiritualibus dicti Episcopatûs vestri, eisque, vel eis, ad quem, vel ad quos, Exercitium Spiritualis Jurisdictionis in dicta Diœcese pertinebat, per alias Literas nostras, sub Magno Sigillo, repetitâ vice, Intimamus quòd contra dictos Absentes, debitè Monitos, Paci, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* factæ, non Adhærentes, ymò eidem & Nobis Rebelle se tenentes, mox, post Receptionem Literarum illarum, secundum Canonicas Sanctiones, procederent & procedi facerent indilatè,

Ac de post, per Literas missivas, ex parte Magni Concilii nostri, eisdem Vicariis destinatas, sibi fuerit Declaratum quòd Intentionis nostræ extiterat, quòd, post Receptionem dictarum Literarum, antequam iidem Vicarii Sententiam in hac parte proferrent, daretur prædictis Absentibus Prorogatio & Tempus usque ad Festum Sanctæ Trinitatis, proximo nunc elapsum, pro omnibus Terminis & Præfixionibus peremptoriis, prout in Literis supradictis plenius est expressum,

Vos tamen, Præmissa non ponderantes, set, ut accepimus, contra voluntatem nostram ac Juris exigentiam, postquam, ex Provisione vobis per Apostolicam Sedem in eâ parte factâ, plenum Jurisdictionis Spiritualis exercitium recepistis, exquisitis Coloribus, contra Absentes supradictos procedere distulistis, seu deferri fecistis, & adhuc differtis, in nostri Contemptum non modicum & Juris Ecclesiastici derogationem manifestam, de quo miramur quamplurimum & movemur,

Vobis igitur, sicut pluries, iteratò Significamus quòd, frivolis dilationibus & exquisitis occasionibus quibuscumque postpositis, contra Absentes supradictos in forma quâ prædictum est, cum omni celeritate procedatis & procedi faciatis, sic quòd, per vestri Negligentiam, materiam non habeamus, in hac parte, amplius Rescribendi.

Teste Rege apud *Castrum suum Rohomagi*, vicesimo octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Respectuatione pro Episcopo Ebroicensi.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ibid.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Thesaurario nostro Generali Normanniæ*, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cum nuper *Dederimus* & *Concesserimus*, Venerabili in Christo Patri, *Paulo de Crapanica*,

Quem Dominus *Summus Pontifex* ad Episcopatum Ebroicensem nuper providit,

Certum Diem (videlicet, Primum Diem Augusti proximò nunc venturum ad faciendum & præstandum nobis corporaliter Sacramentum Fidelitatis,

Quod nobis, ratione Temporalium Episcopatûs prædicti, facere debet & tenetur,

Infra quem quidem Terminum, obstantibus impedimentis non modicis, ad Præsentiam nostram in Personâ suâ commodè accedere non valet ut accepimus,

Nos igitur (de Gratiâ nostrâ speciali) Diem sive Terminum prædictum usque Festum Paschæ proximò futurum Prorogavimus & Prorogamus per Præsentes;

Mandantes, Tenore Præsentium, *&c. ut in similibus de Respectuatione Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum Regis Rothomagi*, vicesimo octovo die Julii.

Per ipsum Regem.

De

Ann. D. 1421. Hen. 5. *X. 148.

* *De Annuitate pro Doctore in Philosophia, Confessore Reginæ.*

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Brev. de Term. Pasch. 9. H. 5. Pell.

HEnry, &c as noz Treforer & Cambellains de nostre Escheqmer, Saluz.

Comme Nous eons Ottroiez a, nostre bien ame, Mestre *Jehan Boyers*, Doctour en Philosophie, Confessour a nostre Treichere & Tresamee *Compaigne la Royne*, une Annuitee de xx Livres, a prendre a nostre dit Eschequier, tan comme nous plerra, a cause du dit Office du Confessour,

Vous Mandoms que de tiele Annuitee faces paier a l'avandit Jehan xx Livres par un An (c'estassavoir) de la Feste de Seint Johan Baptistre darrein passez, jusque a la Feste de Seint Johan Baptistre prochein venant.

Don. soutz nostre Prive Seal *a Westm.* le Quint Jour d'August, l'An de nostre Regne Noefisme.

Pro Collegio Balestariorum de Rouen.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Pat. Norm. 9. H. 5. m. 3.

HEnry, &c.

Savoir faisons a tous, presens & advenir,

Nous avoir receu humble Supplication du College de la Cinquantaine & Arballetters de nostre bonne Ville & Citee de Rouen,

Contenue comme, par l'Auctorite de noz Antecesseurs, le dite College ait este Cree, de tresgrant Anciennete, par les Maires, Pers, & Bourgs, qui lors estoient en nostre dite Ville & Citee de Rouen, depuis entertenu, maintenu, & governe jusques artes, & jouy de certains Privileges a eulx sur ce Ottroyes, & aussi estoient tenuz de faire certeins Services,

Comme, d'estre a toutz heures, de Jour & de Nuit, qu'il estre Mandes par les Cappitains & Baillie de la dite Ville, ou leurs Lieuxtenantz, ou l'un d'eulx, Prez & Appareillez, touz Armes suffisaumtement pour leur Corps deffendre, a aller ou l'en les a vouler mener, feust pour le Fait de la Guerre, ou pour le fait de Justice,

Comme ces choses & autres, cy apres declarees, sont plus a plaine contenue es Lettres des dites Maires & Pers sur ce Ottroyez au dite Colliege,

Le quel Colliege ait fait, ca en Arrere, au moins, jusques ad ce que, par la grace de Dieu, nostre dite Ville & Cite de Rouen ait este Reduicte en nostre Obeissance, les Services qu'ils estoyent tenuz de faire selon le dite Ottroie, & soient encore preste de faire & Nous servir pour Reisster contre la puissance de noz Enemis,

Et quoy lour convendroit moult Frayer & Despenses, ce qu'ilz ne pourroit supporter se ilz n'avoient Privileges, dont ilz jouyssissent, en nous humblement requerrantz que les voulsissons du tout deschairger desditz services, ou leurs Privileges paravant ces heures obtenuz,

Des quielx, puis la dite Reduction de nostre dite Ville, ils o'ont peu jouir, ja soit ce qu'ilz aient estre prestz de faire yceulx Services, obstant quilz o'avoient noz Lettres Patentes sur ce,

Nous leur Veuille Ordonne & Ottroyer, & fere jouir, & en ce impartir nostre Grace,

Pour ce est il que Nous,

Voulans & desirans le Bien, Honneur, Prouffit, & Seurte de la chose Publique de nostre Ville de Rouen, & du Paiis de Normandie,

Considere l'ancienne creation & continuation du dite College,

Et que ceulx d'icelle sont Experts pour Nous servir de Traict,

A l'Oneur de Nous & de nostre Seigneur, par l'advis & deliberacion de nostre Grant Conseil,

Veues les Lettres & Chartres, Ottroyez du consentement des dites Maires & autres Servans a ce,

Et pour certains causes a ce Nous mouvans,

Avons au dite Colliege de la Cinquantaine des Arbalesters, de la dite Ville de Rouen, Donne & Ottroye, Donnons & Ottroyons, de nostre certain Science, plaine Puissance, Auctorite royal, & Grace especiall, par ces Presentes; C'estassavoir,

Que yceulx Cinquantaine Arbelesters de Rouen soient Quites & Exempts, & leurs Successours, Arbalesters du dit Nombre, de paier ivme. Impolition, & quelconque autre Aide ou Subside, ayant Armes pour la faite de la Guerre, des Biens de Rouen & choses qui croisteront en leur Heritages seulment,

*X. 149. * Et aussi de Paier quelconques Prestz, Tailles, Subsides, Gabelles, & autres Aides & Servitutes, qui ont & auront cours en yceile Ville de Rouen, soit pour Nous, le Fait de la dite Ville, no pur quelconque cause que ce soit, soit seulement pour la Fortification de la dite Ville, pour l'Arrerband, & pour la Rencon de Nous & de noz Successours, se occupez estions de noz Ennemis, que Dieu ne vueille,

Et, en oultre, avons Ordonne, & Voulons de nostre dite Grace que tous ceulx, qui serront mis & ordonnez du dite College, en temps avenir, par l'Eleccion du Maistre & des Compaignions, soyent admenez par le Maistre des dis Arbalesters devant le Capitaine, Governeurs, & Conseillers de la dite Ville, qui pour le temps serront, tout Array & Preitz, pour son Corps deffendre, en tel Estat come il vendra toutesfoys que mestier serra au besoing de Nous & de nostre Guerre, & pour le fait de Justice & de Garde d'icelle Ville,

Et, se il souffeist, le Receuront, & Feront Jurer a Tenir & Garder les Ordonnances dessusdites,

Et que les Armures, dont il serra Arme, serront seiennes propres, & ne les vendra, donra, prestera, ne estrangera pour quelconque cause que ce soit,

Et que en l'Estat, quel se monstrera, il vendra en Mandement de Nous, du ditz Capitaine, Governeurs, & Conseilleurs, & du Maistre d'iceulx Arbelesters, toutesfoys que mestur serra, & il leur serra fait favour, Ann. D. 1421. Hen. 5.

Et, en cas que aucun des Cinquantaine Arbalesters cherra en Poverte ou Impotent par Viellesse, Malladie, ou autre Accident, celui, qui ainsi serra Dibilie, de son fait, pourra metter, en son lieu & pour lui, ung Home suffiser soit & delivre, Arme & Garny d'Arbelester, au Gre du dite Maistre des dis Arbalesters,

Le quel Servira Nous & la dite Ville, au dit fait, aux Fraiz, Coustz, & Despens d'icelle, pour & en lieu du quel il serra mis & receu ou dite Nombre, tout en la fourme & maniere que serront & serroit tenu de faire cellui, ou lieu duquel il sera mis, & durant la dite Voyage seullement,

Et par ainsy yceilus Debilite usera des dites Franchises & Libertez, & nomme cellui qui serra pour luy.

Et ne pourront yceulx Cinquantaine Arbalesters aller en aucune Armee, ne partir de nostre dite Ville, sanz le Conge du diz Capitain, des Governeurs, & Conseilleurs, & du Maistre de la dite Cinquantaine.

Et avons Ordonne & Ordonnons, par ces Presentes, que, ce par nostre Commandement, ou de noz dits Capitaine, Governeurs, & Conseillers de Rouen, yceulx Arbelesters, ou aucuns d'eulx, hors de la dite Ville & Baill. de Rouen, faire se pourra, & serront Tenuz de y allers, aux Deppens de nostre dite Ville, pour eulx & leurs Chivaulx,

Et ne se pourront reffuser vaillablement, s'ils n'ont just cause & si loyall essoigne, que on ne la puisse ou doy reffuser,

Par my Troiz Solz d'icelle Monoie, qui courra en Paiis ou len les menrra,

Que nostre dite Ville de Rouen, ou les Governeurs d'icelle, leur serront Tenuz, a chescun d'eux paier, chescun Jour, de Gaiger, des Deniers de nostre dite Ville,

Et au dit Maistre des dites Arbalesters Cinque soulz pour Jour, de la dite Monnoie,

Oultre leurs Despenses de Bouche pour eulx & pour leur Chivaulx, & leurs Vallez Parvothers,

Et, se aucun des diz Arbalesters fault ou reffuse a venir au Maundement de leur dit Maistre, & a contribuer a aucune Assiette, faite par le dit Maistre & Compaignie pour le prouffit de la Confrairie Saint Georg, fondee par les ditz Arbalasters en l'Eglise du Sepulcre de Rouen, & du dite College, ou ext de les Choses desusdites, se il n'a vraye & juste excusation, il serra a tous jours prive du dite College, ou il paiera l'Amende a la Voulente & Tauxation du Maistre & des Compaignons de la dite Cinquantaine,

Et, en cas que aucun de dis Cinquantaine Arballesters, pour occasion du dit Office, serront par aucun ou aucunes adjournez ou autrement poursuis Damages, Nous voullons la Cause & congnoissance estre de ce pardevant nostre Bailli de Rouen present & advenir, lequel en serra Juge & Commis quant a ce,

Et ce desmenront les Proces d'ceulx Arballesters, qui ainsy serront travallez, par nostre Procureur, ou Baillage de Rouen, se nostre dite Procureur n'estoit partie Fournee en cas d'exces contre les d'Arbelesters,

Si donnons en Mandement, par ces mesmes presents, a nos amez & feaulx Consaillers, les Gens tenans & qui tendront nostre Court Souveraine & Eschequier, a nostre Tresorier & Gens de nostre Chambre des Comptes, aux Bailli * & Capitaine de Rouen, & a touz noz autres Justicers & Officers, presens & advenir, ou a leurs Lieuxtenantz, & a chescun d'eulx, si come a lui appartendra, * X. 150.

Et, quant au dit Bailli de Rouen, qui a present est, & qui en temps advenir serra, quant a la plaine Congnoissance des Causes d'Arbalesters, & de l'Exercice d'icellui, & des Deppendences, Commettons que, de nostre present Grace & Ottroye, facent, suffrent, & laisent yceulx Arbalesters, & chascun d'eulx, jouir & user paisiblement, &, contre la Tenure de ces Presentes, ne les contraingnent, ou molestent, ne facent ou suffrent estre contrainte, ne molestez, en Corps ne en Biens, en aucune maniere; mais leurs Corps, ou leurs Biens, qui pour ce serroient prins ou arrest, metter ou facent metter, sans delay, ces Lettres veues, a plain delivrance.

Et ces Presentes facent publier & enregister en nostre Registers de Souveraine Court de nostre Chambre des Comptes, & ou dite Baillage de Rouen, & par tout aillours ou mestier serra, au quieulx Register Nous voullions plaine soy estre adjouster, comme a ces Presentes, & semblablement au VIDIMUS d'icelles, fait soubz nostre Seel Royal

Et, que ce soit Chose Ferme & Estable a tourz jours, Nous avons fait metter nostre Seel a ces Presentes; Sauf en autres Choses nostre Droit & l'autrouy en toutes.

Et fut fait, en *nostre Host*, *a Moremal, devant Dreux*, le xx Jour d'Aoust,

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Bajocensi.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Pat. Norm. 9. H. 5. m. 27. d.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem,

Quia, Venerabilis in Christo Pater, *Nicholaus Haubert*,

Cui Dominus *Summus Pontifex* de Episcopatu Bajocensi nuper providit, ut asseritur,

Sacramentum Fidelitatis (quod ratione Temporalium Episcopatûs prædicti Nobis debetur præstare & facere) optulit,

Ad quod quidem Sacramentum eundem Admisimus, & Sacramentum illud ab eo, de Gratiâ nostrâ speciali, Recepimus, nostro & alieno Jure Salvo, ac sub Modo, Formâ, & Conditionibus subsequentibus, videlicet,

Quòd idem Episcopus Bullas Apostolicas, Nobis in formâ debita

Ann. D. 1421. Hen. 5. tâ & consuetâ in hac parte dirigendas, citra Festum Paschæ proximò futurum, Nobis, aut Cancellario nostro Normanniæ, exhibeat & deferat, aut exhiberi & deferri faciat absque dilatione ulteriori.

Ac de uberiori Gratiâ nostrâ Volumus, &, per Præsentes, Concedimus quòd *idem Episcopus* omnia Temporalia, ad Episcopatum prædictum, infra Ducatum nostrum pertinentia & spectantia, usque Festum prædictum, sub manibus nostris, habeat & teneat,

Ac Fructus, Redditus, & Proventus eorumdem colligat & percipiat, & eis interim utatur & gaudeat, absque Molestatione seu Impedimento quocumque,

Reservatis tamen, tempore intermedio, Nobis Collationibus & Omnimodis Dispositionibus Dignitatum, Præbendarum, & aliorum Beneficiorum quorumcunque, in dicta Ecclesia Bajocensi, & alibi, in REGALIA Vacantium,

Ac etiam quòd in Castro de Nully l'Évesque, pro salva & secura Custodia ejusdem ponere & ordinare valeamus & possimus Capitaneum talem, de quo Nobis videbitur expedire, qui in Societate sua habere debet unum Hominem ad Arma & Sex Sagittarios, ad sumptus & vadia *Episcopi supradicti*,

Nichilominus Volumus quòd dictus Episcopus, cum Familia sua, Moram suam ibidem, ac liberos Exitum & Introitum congruis temporibus habere possit in eodem,

Mandantes, Tenore Præsentium, dilectis & fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, Officiariis, & Ministris dicti Ducatûs nostri, & eorum cuilibet, quorum interest, quòd *præfatum Episcopum* Temporalia prædicta, usque Festum prædictum, sub Manibus nostris, habere & tenere, ac Fructus, Redditus, & Proventus eorumdem colligere & percipere, & eis interim uti & gaudere permittant pacificè & quietè,

Et, si *prædictus Episcopus* Bullas supradictas Nobis, aut præfato Cancellario nostro, infra prædictum Festum, exhibuerit & liberaverit, deinceps, ab eodem Festo, Nos *eidem Episcopo* Temporalia supradicta, Tenore Præsentium, * plenariè Liberamus & haberi Volumus pro sic Liberatis; * X. 151.

Reservatâ Nobis nichilominus, ut præfertur, Facultate Ponendi Capitaneum in dicto Castro de Nully, & Providendi pro securâ & salva Gardia ejusdem, modo & formâ supradictis:

Damus autem, Vigore præsentium, firmiter in Mandatis Capitaneo dicti Castri, qui pro tempore erit, quòd *prædictum Episcopum*, cum ejus Familia, Moram suam ibidem, ac liberos Exitum & Introitum, ut prædictum est, habere permittat, sine contradictione quacumque.

In cujus, &c.

Teste Rege, *in Exercitu suo, apud Moronual, prope Dreux*, vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Cicestrensi, de Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Pat. 9. H. 5. p. 2. m. 18. REX, Escaetori suo in Comitatibus Surriæ & Sussexiæ, Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, *Episcopus Cicestrensis*, Cancellarius noster Ducatûs nostri Normanniæ,

Quem, Sanctissimus *Pater noster*, *Papa* ad Episcopatum Cicestrensem prædictum providit,

Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in Literis bullatis ipsius Sanctissimi Patris contentis, Nobis directis, Renunciaverit,

Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè, Cepimus Fidelitatem ipsius Episcopi, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideo Tibi Præcipimus quòd *eidem Episcopo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege, in *exercitu suo, apud Sanctum Dionisium, de Morunvall, juxta Dreux*, xxi die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus suscriptis in Comitatibus subscriptis; sub eadem Data, videlicet,

Willielmo Cambrigge Majori Civitatis Regis Londoniæ, & Escaetori Regis in eadem Civitate.

Escaetori Regis in Com. Midds.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Decano & Capitulo Rothomagi.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 26. dors. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Thesaurario Generali Normanniæ, &c Salutem.

Quia Diem, dilectis nobis in Christo, *Capitulo & Canonicis* Ecclesiæ beatæ Mariæ Rothomagensis, ac Capellanis & aliis ibidem Deo Servientibus, ad Confirmandum Cartas, Literas, & Evidentias suas, de eorum Libertatibus & Possessionibus, usque Festum Sancti Michaelis Arcangeli proximò futurum, per nos nuper Datum & Concessum, usque Festum Paschæ proximò futurum, de Gratiâ nostrâ speciali, Prorogavimus & Elongavimus,

Vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Mandamus quòd præfatos, Capitulum, Canonicos, Capellanos, & alios, omnimoda Proficua, Obventiones, Redditus, Fructus, & Emolumenta quæcumque, unà cum Arreragiis eorumdem, ad ipsos quovis modo spectantia sive pertinentia, & quæ hactenus rationabiliter habere & percipere consueverunt, tàm illa quæ supra Domanium & Receptam nostra, per Manus Receptorum & Officiariorum nostrorum, quàm ea omnia & singula quæ supra Temporalitatem Archiepiscopatûs Rothomagensis, propter Absentiam Archiepiscopi Loci illius, in Manibus nostris de præsenti existentia, infra Villam nostram de Dieppe & alibi, percipere & habere solebant, usque dictum Festum Paschæ habere, percipere, & colligere, ac indè liberè disponere, necnon Libertatibus, Quietantiis, & Privilegiis suis, per ipsos, seu eorum Prædecessores, ante hæc tempora, usitatis, uti & gaudere permittatis, & etiam inde respondeatis, prout ad quemlibet vestrûm pertinet, ac ab aliis quibuscumque integrè respondert faciatis,

* Ipsosque, & eorum singulos, ac ipsorum Procuratores & Attornatos, ad Prosequendum & Defendendum, coram vobis, & singulis vestrûm, in quibuscumque Placitis & Querelis, motis vel movendis, per ipsos, vel contra ipsos, de & super Præmissis, vel aliquo Præmissorum, liberè & absque Difficultate aliqua, usque idem Festum Paschæ, recipiatis & admittatis; * X. 152.

Quia sic volumus fieri de Gratia nostra speciali, aliquo Mandato nostro, vobis, seu alicui vestrûm, in contrarium facto, non obstante.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo nono die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus Fructuum.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Bajocensi Episcopo*, vel ejus Vicariis in Spiritualibus, ac Decano & Capitulo ejusdem Ecclesiæ, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem. Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 22. dors.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd *Johannem Damien* Capellanum, Curatum Ecclesiæ Parochialis de Brecy, ut dicit, Juratum Ligeum nostrum, omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de quibuscumque Beneficiis suis, infra Ducatum nostrum prædictum, provenientia, ac Arreragia inde debita si quæ fuerint,

Solummodo Reservatis hiis, quas circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac Onera ordinaria & alia rationabilia applicantur,

Habere & Tenere,

Et ipsum *Johannem* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis,

Aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Quarto die Octobris.

Consimiles Literas Regis habent subscripti; videlicet,

Magister *Guido de Besancon* Canonicus Ecclesiæ Cathedralis Rothomagensis, &c.

Thomas Huays Magister in Artibus & Curatus Deynecrique Rothomagensis Diœcesis, &c.

Johannes Peram Capellanus, in Decretis Licentiatus Sagiensis Diœcesis, &c.

Magister *Martialis Formery* Curatus Ecclesiæ Parochialis de Quitebeuf Ebroicensis Diœcesis, &c.

De Confirmatione Treugarum Britanniæ.

INNOVANTUR Litteræ Commissionis, de Reformatione Attemptatorum, contra formam Treugarum, inter Regem & *Ducem Britanniæ* nuper initarum factæ in formâ quâ supra, sub Nominibus *Willielmi Comitis Suffolciæ*, ac, dilectorum & Fidelium Regis, *Willielmi Alyngton* Thesaurarii sui Normanniæ, *Roberti Abbatis Montis Sancti Michaelis in periculo Maris*, *Johannis de Asheton* Ballivi Regis de Constantino Militis, & Magistri *Laurentii le Berruyer* Scolastici Ecclesiæ Bajocensis, Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Pat. Norm. 9. H. 5. m. 22.

Pleniùs confidentes,

Ad Conveniendum cum Commissariis, *&c. ut supra usque ibi*, Potestatem exhibentibus, *& tunc sic*, in Villa nostra de Pontorson, undecimo die Novembris proximo futuro, *&c. ut supra usque Finem.*

Idem Dominus Rex ipsos quinque, quatuor, aut tres eorum, suos veros & legitimos Commissarios, Deputatos, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales fecit, ordinavit, & constituit per Præsentes, *&c. ut supra.*

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Decimo die Octobris.

---

* *De Proclamatione, quod gravati contra Treugas Britanniæ intersint apud Pontorson.* * X. 153.

REX *Ballivo suo de Costantyn*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 22. dors.

Cùm, per Literas nostras Patentes, Fecerimus, Ordinaverimus, & Constituerimus, carissimum Consanguineum nostrum, *Willielmum Comitem Suffolciæ*, ac certos alios nostros Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales, ad Conveniendum cum Commissariis,

Ann. D. fariis, Deputatis, & Nunciis, cariffimi Fratris noftri, *Johannis*
1421. *Ducis Britanniæ* apud Pontorfon undecimo die Novembris proxi-
Hen. 5. mò futuro,

Ad Audiendum ipforum Comiffariorum, Deputatorum, five Nunciorum Voluntatem de & fuper omnibus & fingulis, debitam Obfervantiam Treugarum five Abftinentiæ Guerrarum, inter Nos & *prædictum Fratrem noftrum* nuper initarum & captarum, concernentibus,

Ac ad Tractandum & Communicandum cum eifdem de & fuper omnibus & fingulis, Liberationem Incarceratorum utriufque Partium prædictarum, ac Reparationem Attemptatorum contra præfatas Treugas & Abftinentias, qualitercumque fpectantibus, & hujufmodi Attemptatorum Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem faciendum,

Necnon ad quædam alia, in Literis prædictis fpecificata, prout in eifdem Literis plenius continetur,

Vobis Mandamus quod, in fingulis Locis & Portubus, infra Ballivam veftram, ubi magis expediens fuerit & neceffe, publicè, ex parte noftra, proclamari faciatis,

Quòd omnes & finguli Ligei noftri, qui contra Formam dictarum Treugarum aliqualiter fenferint fe Gravatos, verfus Villam noftram de Aurenches, erga Quartum diem Novembris proximò futurum, fe properent & feftinent, expofituri ibidem, coram noftris Commiffariis & Deputatis, eorum Dampna & Gravamina,

Ac ad intereffendum apud dictum Locum de Pontorfon, prædicto undecimo die Novembris, Auditur & Recepturi quod per Commiffarios, Deputatos, & Nuncios, unius Partis & alterius, Decretum tunc fuerit & Ordinatum in hac parte;

Et hoc nullatenus omittatis.

Tefte Rege apud *Caftrum fuum Rothomagi*, decimo die Octobris.

Per ipfum Regem.

Confimilia Brevia diriguntur fubfcriptis; videlicet,

Ballivo fuo de Caen, vel ejus, &c.
Ballivo fuo d'Evreux, vel ejus, &c.
Ballivo fuo Rouen, vel ejus, &c.
Ballivo fuo de Caux, vel ejus, &c.
Ballivo fuo d'Alencon, vel ejus, &c.
Ballivo fuo de Gifors, vel ejus, &c.
Ballivo fuo de Mante, vel ejus, &c.
Ballivo fuo de Dieppe, vel ejus, &c.
Tefte ut fupra.

De Salvis Conductibus

Pro Alexandro Forbas.

Ann. D. REX, per Literas fuas Patentes, ufque Primum Diem Martii,
1421. proximò futurum, duraturas, fufcepit in falvum & fecurum
An. 9. Conductum fuum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defen-
H. 5. fionem fuas fpeciales, *Alexandrum Forbas* Militem Dominum de
Scot. 9. Forbas de Scotia, ac quadraginta Homines ad Arma & Armatos
H. 5. m. de Scotia (cujufcumque gradûs exiftant) cum eorum Famulis, uf-
4. que ad Numerum Centum Perfonarum, vel infra; videlicet,

Præfatum *Alexandrum* cum Duodecim Perfonis in Comitiva fua, Armatis five non Armatis, cujufcumque Gradûs exiftant, ufque Civitatem Regis Londoniæ per Terram veniendo, & ibidem morando, ac deinde penes Præfentiam Regis & Cariffimi Confanguinei fui *Jacobi Regis Scotorum* per Terram & Aquam tranfeundo, & ibidem morando,

Ac prædictos reliquos Homines ad Arma & Armatos, cum eorum Famulis, in Comitiva fua, ufque ad numerum prædictum,
* X. vel infra, ad Ducatum Regis Normanniæ, per Aquam * & per
154. Mare, ac Portus Maris proficifcendo, & exinde penes dictam Præfentiam Regis & prædicti Regis Scotorum, per Terram, & per Aquam, ac Portus Maris veniendo, & ibidem morando,

Necnon Bona, Res, Armaturas, & Hernefia fua quæcumque,

Provifo femper quòd prædictus *Alexander*, Homines, ac Perfonæ prædictæ benè & honefte fe habeant & gerant erga Regem & Populum fuum, & quicquam, quod in Regis Præjudicium, aut Populi fui Dampnum, cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præfumant quovis modo,

Quodque ipfi præfentes Literas Regis de falvo Conductu, ante Introitum fuum cujuflibet Civitatis, Villarum firmatarum, Caftrorum, & aliorum Fortaliciorum Regni Regis & Poteftatis fuæ quorumcumque, Majoribus, Ballivis, Conftabulariis, feu Cuftodibus eorumdem primitùs demonftrent.

Tefte *Johanne Duce Bedfordiæ* Cuftode Angliæ apud *Weftmonafterium*, decimo quarto die Octobris.

Per Concilium.

Pro Alexandro de Seton.

COnfimiles Literas Regis de Salvo Conductu habet *Alexander de Seton* Dominus de Gordon de Scotiâ, ac Viginti Homines ad Arma & Armati de Scotiâ (cujufcumque Gradûs exiftant) cum eorum Famulis, ufque ad numerum Quaterviginti Perfonarum, vel infra, videlicet,

Præfatus *Alexander* cum Duodecim Perfonis in Comitivâ fuâ, *&c. ut fupra, mutatis mutandis*,

Per idem tempus duraturas.

Tefte ut fupra.

Pro Willielmo Blaire & Johanne Wenton. Ann. D. 1421. Hen. 5.

REX, per Literas fuas Patentes, per idem tempus duraturas, *ibidem.*
fufcepit, *&c. ut fupra ufque ibi*, fpeciales, *& tunc fic*, *Willielmum Blaire*, & *Johannem Wenton*, Armigeros de Scotiâ, cum Duodecim Perfonis de Comitivâ fuâ, vel paucioribus, Armatis, five non Armatis (cujufcumque Gradus exiftant) ufque Civitatem Regis Londoniæ, per Terram veniendo, & ibidem morando, ac deinde penes Præfentiam Regis & cariffimi Confanguinei fui *Jacobi Regis Scotorum*, tàm per Terram, quàm per Mare & Aquam, tranfeundo, & ibidem morando, necnon Bona, Res, Armaturas, & Hernefia fua quæcumque, *&c. ut fupra, mutatis mutandis*

Tefte ut fupra.

Per Concilium.

Pro Waltero Legat.

COnfimiles Literas Regis de falvo Conductu habet *Walterus Legat* de Scotiâ, in Regno Regis Angliæ exiftens, cum Sex Famulis in Comitivâ fuâ, vel paucioribus, verfus partes Scotiæ tranfeundo, & in Regnum Regis prædictum veniendo, ibidem morando, & exindè penes Præfentiam Regis, *&c ut fupra, mutatis mutandis.*

Per idem tempus duraturas.

Tefte ut fupra.

De amovendo manus Regis, pro Abbate Bechelloum.

REX, Dilectis & Fidelibus fuis, *Thefaurario noftro Generali* Ann. D.
Normanniæ, &c. Salutem. 1421.

Mandamus vobis, & veftrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd Manus noftras, An. 9. H. 5.

Super Fructus, Redditus, & Proventus Temporalium Abbatiæ de Bechelloum, per vos, feu faltem aliquos veftrûm, nuper Appofitas ut accepimus, Norm. 9. H. 5. m. 24. d.

Ab eifdem, fine dilatione, levetis & ammoveatis, ac levari & ammoveri faciatis,

Dilectos nobis in Chrifto, *Abbatem & Conventum* Loci illius Fructus, Redditus, & Proventus hujufmodi Temporalium habere, & eifdem uti & gaudere pacificè permittatis abfque moleftatione feu impedimento quocumque,

* Aliquibus Mandatis noftris, vobis in contrarium factis, feu * X.
aliquâ aliâ Caufa quacumque, non obftantibus; 155.

Et, fi quid de Fructibus, Redditibus, & Proventibus hujufmodi Ceperitis, feu Levaveritis, id *præfatis Abbati & Conventui* Reftituatis & Deliberetis, ac Reftitui feu Deliberari faciatis indilatè;

Et hoc nullatenus omittatis.

Tefte Rege apud *Caftrum fuum Rothomagi*, vicefimo die Octobris.

Ad faciendum Coillardes, de Intendendo.

REX *Vicecomiti noftro d'Auge*, Salutem. Ann. D.
Præcipimus Tibi, firmiter injungendo, ac Tenore Præfentium 1421.
Te Committimus, quòd illos Fabrum & Carpentarios, qui certos An. 9.
Coillardes, ac alia Ingenia & Guerrarum Abillamenta, cariffimo H. 5.
Fratri noftro, *Thomæ Duci Clarenciæ* Defuncto nuper fecerunt, *ibidem.*
qui etiam in tuo Vicecomitatu dicuntur commorari, ubicumque ipfos infra eundem Vicecomitatum feu alibi reperire poteris, unà cum omnibus Inftrumentis fuis, pro hujufmodi Operibus neceffariis & oportunis, apud Civitatem noftram Rothomagi, penes Cancellarium noftrum Normanniæ, & Ballivum noftrum ibidem, ut ipfi eofdem Fabrum & Carpentarios, cum omni celeritate, penes Nos, ubicumque fuerimus, valeant deftinare, venire, & habere faciant indilate,

Ipfofque & eorum quemlibet, hoc facere Renuentes, Vi & Potentia aliorum Officiariorum & Ligeorum noftrorum, fi indiguerit, ad id faciendum compellas & compelli facias abfque favore quocumque;

Dantes, Tenore Præfentium, firmiter in Mandatis, tàm præfatis Fabro & Carpentariis, quàm Officiariis & Ligeis noftris prædictis, quòd Tibi, in Executione Præmifforum, pareant, obediant, & intendant;

Et hoc, ficut Indignationem noftram evitare volueris, nullatenus omittas.

Tefte Rege apud *Caftrum fuum Rothomagi*, vicefimo quarto die Octobris.

Confœderationis, cum Januenfibus initæ, Confirmatio.

UNiverfis Chrifti fidelibus, præfentes Literas infpecturis, Nos, Ann. D.
Philippus, Permiffione Divinâ, *Wigornienfis Epifcopus*, *Jo-* 1421.
hannes Stratford Privati Sigilli Cuftos, & *Willielmus Alnewyk* An. 9.
Secretarius, Sereniffimi ac Illuftriffimi Domini, Domini *Henrici*, H. 5.
Dei Gratiâ, *Regis Angliæ*, *Hæredis & Regentis Regni Franciæ*, Franc. 9.
& Domini Hiberniæ, ejufdemque Metuendiffimi Domini Com- H. 5. m.
miffarii, *&c. prout fupra de Dat. Die 29. Maii, ufque hæc verba* 7.
(viz.)

Et

Ann. D. 1421. Hen. 5. Et Nos, *Henricus*, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ*, *Hæres & Regens Regni Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*,

Habentes certam & indubitatam notitiam de Pace, inita & firmata inter *Nos*, sive Deputatos nostros, ex unâ parte, &, Egregios Viros, *Raphaelem Spinula*, & *Stephanum Lomelini*, Ambasiatores, Commissarios, & Nuncios dicti Magnifici & Potentis Viri *Thomæ de Campofregoso Januensium Ducis* & Nobilis Communis Januæ, ex alterâ,

Cujus Pacis Capitula, de verbo in verbum, superiùs sunt inserta,

De certâ scientiâ, & nullo, Juris seu Facti, Errore ducti, dictam Pacem & Capitula Pacis prædictæ, superiùs descripta, gratanter acceptantes, Approbavimus, Ratificavimus, & Confirmamus, &, Præsentium Tenore, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus,

Decernentes dictam Pacem, in formâ suâ, nichilque prætermisso, per Nos, & quoscunque Successores nostros, ac Vassallos, Ligeos, & Subditos nostros, perpetuis futuris temporibus, inviolabiliter observari debere.

In quorum omnium & singulorum fidem & testimonium has nostras Patentes Literas Sigilli nostri fecimus appensione muniri.

Dat. apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Primo, & Regni nostri Nono.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* X. 156. * *De Restitutione Fructuum.*

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 19. dorf. REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis*, Salutem.

Mandamus vobis quòd, dilectum nobis, *Gulielmum Evorie*, Magistrum in Artibus, & Bachalarium formatum in Theologiâ, nuper Curatum Ecclesiæ Parochialis de Esprevillâ, dictæ Diœcesis, ut dicit,

Qui Sacramentum, debitum de conservando præsentem Pacem, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Arreragia Fructuum & Proventuum dicti Beneficii, *&c. prout in similibus de Restitutione Literis.*

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Quarto die Novembris.

De Permutationibus.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ibid. m. 21. REX, Dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ beatæ Mariæ Rotonde Rothomagi, Salutem.

Cùm, dilecti nobis, *Johannes de Mara*, Canonicus Præbendatus in Ecclesia prædicta Rothomagensis Diœcesis, & Magister *Egidius de Campis*, Licentiatus in Legibus, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Piron Constantiensis Diœcesis, Beneficia sua prædicta intendant, ut asserunt, adinvicem Canonice Permutare,

Nos dictos Canonicatum & Præbendam, per Resignationem prædicti *Johannis*, ex causa hujusmodi Permutationis faciendæ, vacantes & in Manibus nostris pleno Jure existentes,

Quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ Collatio & omnimoda Dispositio nobis noscuntur pertinere,

Præfato *Egidio*, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferimus* & *Donamus*,

Mandantes vobis quatenus ipsum *Egidium*, seu ejus Procuratorem, in Corporalem Possessionem dictorum Canonicatûs & Præbendæ, ex causa prædicta, ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis,

Ipsumque in Canonicum & Fratrem recipiatis, Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, prout moris est, assignantes eidem,

Necnon ipsum *Egidium* Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad eundem spectantibus, uti & gaudere permittatis; adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, sexto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Magister *Gullielmus le Hamel*, Persona Ecclesiæ Sancti Georgii de Grauanchon Rothomagensis Diœcesis, & *Gullielmus le Seigneurs* Capellanus Capellæ Sancti Thomæ Martiris in Ecclesia Sancti Anthonii de Vienne ejusdem Diœcesis, &c.

Johannes le Fouqueron Capellanus Capellæ Sancti Johannis Baptistæ, in Ecclesiâ Collegiatâ Beatæ Mariæ Medunte Fundatæ, & *Radulphus Paloun* Magister in Artibus & in Medicinâ, Persona Ecclesiæ Parochialis Sancti Petri de Bonge Bajocensis Diœcesis, &c.

Petrus Sauvage Capellanus, optinens Præbendam Eleemosinæ Sancti Salvatoris in Ecclesiâ Constantiensi, & *Inguerrandus de Camporotundo* Capellanus Capellæ seu Capellaniæ Decima de Poterel vulgariter nuncupatæ Constanciensis Diœcesis, &c.

Gullielmus Britains Curatus Ecclesiæ Parochialis de Villabandons Constanciensis Diœcesis, & *Nicholaus Oger* Capellanus Capellæ seu Capellaniæ Sancti Martini supra Ulnam Bajocensis Diœcesis, &c.

---

* *De veniendo ad Concilium Regis.* Ann. D. 1421. Hen. 5. * X. 157.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Bajocensi*, vel ejus Vicario Generali, Salutem. An. 9. H. 5. Norm. H. 5. m. 20. d.

Quibusdam certis & arduis de causis, Nos moventibus, vobis Mandamus quòd Vos (*præfate Episcope*, vel Vicarie,) in propria Persona vestra sitis apud Concilium nostrum Rothomagi, infra Quindecim Dies, a Die Datæ Præsentium, ad avisandum super certis Negotiis, Honorem, Laudem, & Exaltationem Divini Nominis, & Bonum Subditorum & Fidelium nostrorum, concernentibus,

Ac ad Audiendum ea, quæ, ex parte nostra, vobis exponentur tunc ibidem;

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo octavo die Novembris.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Venerabili in Christo Patri *Episcopo Sagiensi*, seu ejus Vicario Generali.

Vicario Generali Episcopi Lexoviensis, ipso Episcopo in Remotis agente.

Vicario Generali Episcopi Ebroicensis, ipso Episcopo in Remotis agente.

Pro Arthuro Comite d'Ivery.

REX, dilecto & fideli suo, *Johanni Burgh* Armigero, Ballivo suo de Gisors, Salutem. Ann. D. 1421.

Sciatis quòd, An. 9.

Cum, carissimus Frater noster, *Arthurus Comes d'Ivery* certum Numerum Hominum ad Arma & aliorum, ex hiis quos ad Impendendum Obsequium carissimo *Patri nostro Franciæ* & *Nobis* nuper secum de partibus Britanniæ adduxit, ad easdem Partes mittere velit & intendat, H. 5. Ibid. m. 19.

Idcirco assignavimus vos,

De cujus fidelitate, circumspectione, & industriâ plenè confidimus,

Ad dictos Homines ad Arma, & alios,

Quos per Præsentes, unà cum Equis, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis propriis, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras suscepimus speciales,

In eundo versus Partes prædictas, per Ducatum nostrum Normanniæ, de Loco ad Locum, salvò & securè Conducendum, & Conduci faciendum,

Et ipsos & eorum quemlibet Manutenendum, Protegendum, & Defendendum,

Prohibentes, ex parte nostrâ, omnibus & singulis Fidelibus, Ligeis, & Subditis nostris, nè quis eorum præfatis Hominibus ad Arma, & aliis antedictis, aut eorum alicui, in eundo versus Partes prædictas, ut prædictum est, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen inferat,

Set ipsos, & eorum quemlibet, pacificè & honestè, transire, ac Victualia, pro Se & Equis suis necessaria & oportuna, suis Sumptibus, habere permittat,

Et, si quid eis, aut eorum alicui, forisfactum sive injuriatum fuerit, id eis, & eorum cuilibet, sine dilatione, corrigi & debitè reformari, & præsentis nostri salvi Conductûs beneficio in omnibus uti & gaudere faciat;

Proviso semper quòd iidem Homines ad Arma, & alii supradicti, quicquam, quod in nostri Contemptum vel Præjudicium, aut Populi nostri Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent, seu attemptari faciant,

Et quod ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum, seu Villarum nostrarum firmatarum, absque speciali licentiâ Capitaneorum eorumdem, intrent quovis modo;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Gentibus Armorum & de Tractu, Ballivis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod vobis, in executione Præmissorum, cum per vos ex parte nostrâ fuerint requisiti, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes in omnibus diligenter,

Et quòd prædicti Capitanei, & eorum Locatenentes, de Gentibus Garnisionum * suarum, & de Retinentiis suis, pro executione Præmissorum, vobis assignent, ac intendere & auxiliare faciant, ad Numerum de quo per vos in ea parte fuerint requisiti, * X. 158.

Dimissâ tamen in Garnisionibus prædictis rationabili Stuffurâ pro salvâ Custodiâ eorumdem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo nono die Novembris.

Per ipsum Regem

De Subdiaconatu Collato.

REX *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ beatæ Mariæ de Audeliaco Rothomagensi Diœcese, Salutem. Ann. D. 1421.

Vobis, Tenore Præsentium, Significamus quòd Officium Subdiaconatûs magnæ Missæ in Ecclesiâ prædicta, vacans & ad nostram Donationem JURE REGALIÆ spectans ut dicitur, di- An. 9. H. 5. Ibid. m. 21.

Ann. D. 1421. Hen. 5. lecto nobis *Marco de Four* Capellano, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Contulimus* & *Donamus*,

Mandantes quatinus *ipsum Marcum* in Corporalem Possessionem Officii prædicti ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis,

Necnon Fructibus, Obventionibus, & Emolumentis, ad eundem spectantibus, uti & gaudere permittatis; adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, xxx die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Comite de Angoulesme.

Ann. D. 1421. An. 5. H. 5. Franc. 9. H. 5. m. 8. REX, per Literas suas Patentes, usque Primum Diem Februarii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales *Johannes Mouey*, Servientem *Comitis de Angoulesme*, & unum Hominem in suâ Societate, penes Regem in partes Franciæ eundo,

Proviso semper quòd iidem, *Johannes* & Homo, benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum, & quicquam, quod in Regis seu Populi sui prædicti Dampnum vel Præjudicium cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant quovis modo.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium* tertio Die Decembris.

Per Concilium.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Willelmum Borogner*, Servientem *Comitis de Angoulesme*, & unum Hominem in suâ Societate, penes Regem in Franciam pro prosequendo ibidem pro certâ Financiâ sive Summâ ab ipso, sub salvo Conductu Regis, in dictis partibus Franciæ ablatâ sive captâ, eundo;

Proviso semper quòd iidem *Willielmus* & homo, benè & honestè, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Pro Jacobo Rege Scotorum.

Ann. D. 1321. An. 9. H. 5. Ibidem. m. 5. REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Purificationis beatæ Mariæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Walterum Leget*, & *Robertum Davysson*, de Scotiâ, in Regnum Regis Angliæ, cum certis Equis, carissimo Consanguineo Regis *Jacobo Regi Scotorum* ad opus ejusdem Regis ducendis, ac Duobus Famulis in Comitivâ suâ, veniendo, ibidem morando, & exindè penes præfatum Regem, cum Equis prædictis, transeundo, ac Bona, Res, & Herneisa sua quæcumque;

* X. 159. * Proviso semper quòd prædicti, *Walterus*, & *Robertus*, ac Famuli prædicti benè & honeste se habeant & gerant erga Regem & Populum suum, & quicquam, quod in Regis præjudicium aut Populi sui Dampnum cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant,

Quodque ipsi præsentes Literas Regis de salvo Conductu, ante Introitum suum cujuslibet Castrorum, Civitatum, Villarum firmatarum, aut aliorum Fortalitiorum Regis, primitùs demonstrent.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, iv die Decembris.

De veniendo ad Ligeantiam Regis.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 37. d. REX, *Ballivo suo de Rouen*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd statim, visis Præsentibus, in singulis Locis, infra Balliagium vestrum, ad hoc consuetis, publicè, ex parte nostra, Proclamari faciatis,

Quòd omnes & singuli (cujuscumque Status, Gradûs, Sexûs, Ætatis majoris vel minoris, aut Conditionis fuerint) tàm de Ducatu nostro Normanniæ, quàm aliis Locis Conquestûs nostri,

Qui nondum ad Obedientiam & Ligeantiam nostras pervenerunt, set ad ipsas venire volunt & desiderant,

Ad easdem, citra Festum Purificationis beatæ Mariæ proximò futurum, pro omnibus Terminis veniant,

Illis omnibus & singulis, qui *Johannem*, nuper *Ducem Burgundiæ*, Occiderunt & Murdravérunt, seu ad hoc Consentientes, Consiliantes, vel Agentes aliqualiter fuerunt, semper & omnino Exceptis,

Quòd, si non venerint, sint & maneant perpetuo Alieni & absque spe succedendi in Hæreditatibus, Terris, Possessionibus, aut Juribus, quæ eis ex Patrum, Matrum, Fratrum, aut aliarum quarumcumque Personarum, seu alio quocumque Titulo, infra Ducatum & Partes prædictas, possent pertinere,

Quos etiam ad Hæreditates, Terras, Possessiones, & Jura supradicta quæcumque, infra Ducatum & Partes prædictas constituta, si & quatenus infra dictum Terminum non venerint, Inhabilitamus per Præsentes;

Volumus etiam & Mandamus quòd illi, qui sic, ut præfertur, ad Obedientiam & Ligeantiam nostras, infra tempus prædictum, venire voluerint, secure etiam cum Bonis suis, si quæ apportaverunt, veniant,

Et statim, cùm ingressi fuerint Limites Ducatûs aut Partium prædictarum, vadant ad aliquem Ballivorum nostrorum (illum, videlicet, qui proximus fuerit illi Loco, in quo intraverint Limites Ducatûs seu Partium nostrarum prædictarum) vel ad Gardianum Marchiæ nostræ ibidem, & coram illo Sacramentum, in hac parte debitum & consuetum, corporaliter faciant & præstent; Ann. D. 1421. Hen. 5.

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste meipso apud *Castrum nostrum Rothomagi*, viij die Decembris.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, videlicet,

Ballivo de Caux vel ejus, &c.
Ballivo de Caen, &c.
Ballivo suo de Constantin, &c.
Ballivo suo d'Alencon, &c.
Ballivo suo d'Bureux, &c.
Ballivo suo de Gisors, &c.
Ballivo suo de Mante, &c.

Pro Domino de Estouteville.

HEnri, &c. as, nostre ame Clerc, *Robert Rolleston*, Gardein de nostre grande Garderobe, Saluz. Ann. D. 1421.

Nous volons, de l'assent de nostre Conseil, & vous Mandons, An. 9.
que au *Sire d'Estouteville*, nostre Prisonner, esteant deinz nostre H. 5.
Tour de Loundres, facez liverer les parcelles contenues en la Ce- Penes
dule, que le Nous vous envoions closee deinz c'estes; Et cestes Cler. Pell.
noz Lettres, &c.

Don. le viij Jour de Decembre, l'An, &c. Noefisme.

Dors.

*Nono Die Decembris, Anno Nono, Concessum est quòd fiat hujusmodi Warantum ut infra, pro Liberatione * Parcellarum in Cedulâ, huic copiæ annexâ, Domino d'Estouteville Prisonario Regis.* * X. 160.

Scedula annexa, de qua fit mentio.

CY ensuyent les Choses, que sont necessaires a Monsieur *Estouteville*, les queles il ad pleu a Tresnoble & Sage Conseil du Roy d'Engleterre Me mander que se mette par Escrit.

PRIMEREMENT, *un Robe de Drappe noir, long jusques a la pee, Furree de Bugge.*

ITEM, *un Chaperon de mesme le Drappe.*

ITEM, *un Mantel de noir double de mesmes.*

ITEM, *iij pair de Chauces.*

ITEM, *vj pair de Robes linges fourmes, & vj couverchiefs.*

ITEM, *vj pair de Solers.*

ITEM, *vij. Lit competent pur son estat.*

ITEM, *une Robe de noir double, pour son Servant, ovec Chaperon de mesme.*

De Restitutione Fructuum.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 18. d. REX, universis & singulis Ballivis, &c. infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quod, dilectum Nobis in Christo, *Petrum Mygeon*, aliàs dictum *Glenessus*, Priorem Prioratûs Sanctæ Fidis de Longuevilla Guisfardi, Juratum Ligeum nostrum, omnimoda Fructus, *&c. prout in Similibus de Restitutione Literis.*

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, xj die Decembris.

De Ordinationibus Normanniæ.

Ann. D. 1421. An. 9. H. 5. Ibid. m. 25. d. HEnry, *&c. Au Baillì de Caux*, ou a son Lieutenant, Salut. Combien que,

A la Conservation de Justice & de la Chose Publique de nostre Duche de Normandie, & des Pais de nostre Conqueste, & pour le Bien & Prouffit de nos Subges,

Vous eussons autrefoitz envoie noz Lettres Patentes, contenantes certaines Articles de Ordonnance, par Nous faites, des quelles les Teneurs ensuiant,

PREMEREMENT, que nul Portier, ne Gardes des Portes, de quelques Villes ou Forteresse, estant en nostre Obeissance, ne Prengne aucun Prouffit de quelque Personne que ce soit, *&c. prout de Anno octavo. Dat. a Rouen, die Vicesima quarta Januarii, tunc sic.*

Et Vous eussons, par icelles Lettres, commande de Publier, proclamer, & faire proclamer nos dictes Ordonnances en tous Lieux accustumes de vestre Bailliage,

Et, d'aboundant, de les atacher aux Portes des Eglises & Villes, a fin que nul ne puisse en ce pretendre Ignorance,

Et que vous les Gardisses, & Feisses Plainement Garder & Executer, sans enfraindre, par tout vestre dit Bailliage,

Neantmoins, par ce que avons entendu, vous ne les aves en rien executees, mais avez Lessie, souffert, & souffres, de jour en jour, estre fait au contraire en tous poins, a nostre tresgrant Desplaisir, & intollerable Dommage de noz Subges, Perdicion & Degastement de nostre Pais desusdit,

Pourquoy, derechief, Vous Mandons, & estroitement Enjoingnons, que les dictes Articles & Ordonnances vous faces Proclamer

Ann. D. clamer & Publier, de nouvel, & ſans delay, es Lieux acouſtumes
1421. de veſtre dit Bailliage,
Hen. 5. Et les Gardes, & faites pleinement Garder, & les mettez a Execution deuve, ſur Paine d'encourir en noſtre Indignation, comme de ce vous veulle a Nous Reſpondre:

Et,

Pour ce qu'il eſt venu a noſtre cognoiſſance que pluſeurs de nos Anglois, auſſiq' bien de ſoubdoyers de Garniſons, comme autres, mettent & ſe tiennent ſur le plat Paiis, ilz & leurs Chevaulx, & la prengnent Grains, Bles, Beſteaulx, manieres de Vivres & des autres Choſes, ſans paier ceulx a qui ilz appartiennent,
* X. Pillent, Robent, & * Degaſtent noz diz Pais & Subgez, & font innumerables Maulx & Dommages, a grant Offence de Dieu & Deſplaiſir de Nous,

Nous vous Mandons, Commandons, & eſtroictement Enjongnons que, a toute diligence poſſible, vous allez & viſitez veſtre dit Bailliage,

Et facez Inquiſition deue des Choſes deſſuſdictes,

Et en faces bonne & plaine Juſtice, ſans deport ou faveur quelconque,

Et, en oultre, des Nombres d'iceulx, que auſſi trouveres en ce fait & demourer ſur le plat Pais, & de quelle Garniſons, & a quel Cappitains ils ſont, Certiffier noz Chancelier, Gens de noſtre Grant Conſeil, & auſſi noſtre Treſorier de Normandie,

Et ce faces & continues de temps en temps ſur Paine deſſuſdite.

Donne *a Rouen*, le xvj jour de Decembre.

Semblables Lettres ſont addreſſez aux Bailliz deſſoubz eſcriptez, C'eſtaſſavoir,

Au Bailli de Rouen ou a ſon Lieutenant.
Au Bailli de Giſors, Chaumont, Beaumont ſur Oiſe, & Pontoiſe.
Au Bailli d'Evreux, &c.
Au Bailli de Mante.
Au Bailli d'Alençon.
Au Bailli de Caen.
Au Bailli de Coſtentin.

Pro Eccleſia Cathedrali de Chartres.

Ann. D. REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiſcopatus Rothomagenſis*, ac
1421. univerſis & ſingulis Ballivis, &c. noſtris, infra Ducatum no-
An. 9. ſtrum Normanniæ, ac alias partes Conqueſtûs noſtri, ubilibet
H. 5. conſtitutis, Salutem.
Norm. 9. Mandamus vobis, & veſtrûm cuilibet, prout ad eum pertinue-
H. 5. m. rit, quòd, Dilectos nobis in Chriſto, *Decanum & Capitulum Ec-*
17. *cleſiæ Cathedralis de Chartres*,

Qui Sacramentum, debitum de conſervando præſentem Pacem, inter præcariſſimum *Patrem noſtrum Franciæ* & *Nos* concluſam & concordatam, fecerunt & præſtiterunt,

Omnimoda Poſſeſſiones, Fructus, *&c. prout in ſimilibus Literis de Reſtitutione.*

Teſte Rege apud *Caſtrum ſuum Rothomagi*, xvj die Decembris.

Inſtructiones pro Commiſſariis, in Ambaſſiata ad Regem Romanorum & Principes Germaniæ, deſtinatis.

Instruction *yeven by the King unto the* Byſshop of Lincoln, *Sire* William Coggeshale, *Knyght, and Maiſtre* Nicgol Bildeſton, *ordeined to goo en Ambaſſiate, in the materes underwritten, to his Brethyr* King of the Romans, *the* Archibiſshoppes of Treves, Coloigne, Meyns, *his Brother* Lodewyk Duk of Bauveir, Elizours of th'Empire, *and to his Couſyn* Duc Henry of Baviere.

Ann. D. FURST, they ſhal goo to the ſaid *Lowyk Duk of Baviere*, and,
1421. aftre due Reverence and preſenting of the King's Letters, they
An. 9. ſhall reherſe the grete Kindneſſe that late he ſhewed unto *the*
H. 5. *Kyng*, and the labour he had in comyng to the King in the
Ex Orig. Rewme of France, into grete worſhip to the King and proffit;
Penes whereof, as wel as of muche other kyndneſs, the Kyng thanketh
Cleric. him with all his hert.
Pell. Item, they ſhal ſay farthermore that, for aſmoche as they been ſent *by the King*, to the Perſones abovesaid, aſwell as to hym, for to have Souccours of Men, the which myght never by lykeheed be more behoveful unto him, conſidered that he is now in the point and concluſion of his labour, and thorow Godds Grace, and help of his Allies and Friends, ſhall ſoon have an end of the Werre, the King, entirely, as his principal and ſpecial
* X. truſt is in hym, prayeth him of his favour and * good diligence
162. doyeng, aſwell in his owne Perſone, as to the Perſones abovesaid, in fortherance of the Kings entent in this matter.

Item, They ſhall declare afterward to the ſaid *Elizours* and *Duc Henry*, whether be it that they bave hem aſſembled, or ſeverally, howe the ſadde Love, Pees, and Accorde, that continuelly hath been betwix *the King's Progenitours*, and alſo him and the ſaid *Elizours* and *Duc Henry*, and their Soubgetts and Lordſhippes, and thorow Godes grace alway ſhall be Alliance, and alſo th' affection and good zeel that they have to the Kynges Perſone, as he is enfourmed by diverſe of his Subgettez and other, and alſo hath by experience (whereof he thanketh him hertly) meven him
Ann. D. to ſend to hem at this time, as to his verray and faithfull Frendes,
1421. for the cauſes they ſhall declare unto hem.
Hen. 5. Item, They ſhal declare how *the King* ſuppoſeth hit is not unknowne unto hem, that, after long Werre many yeres betwix the Rewmes of England and of France, as it pleſeth God, ther is a Pees now appointed and concluded betwix *the King* and his *Fader of France*, and the two ſaide Rewmes; the which Pees, yowh it be Conſermed and Sworn by the Thre Eſtates of the ſaid Rewme of France, yet there been certain Perſones that wold lette it, as he that *clepeth hym Dauphin*, and his adherents.

Item, They ſhall declare what good and proffit myght ryſe if there were Pees and Reſt amongs Criſten Princes; for thanne myght they togeder entende ayeins Miſcreants, in encreece and augmentation of Chriſtien Feith, aſwel as to the good of the Chirche.

Item, Wherefore *the King*, conſideryng that he is now in the Point and Concluſion of his Labour, and, thorow God's grace, truſteth, with Succurſe of his Allies and Friends, to have good and haſty end, and therfore thenking that he had never more neceſſity, prayeth hem and requireth hem, as his Frends and Allies, to yeve him Succurſe and help, and, among other communyng, they ſhall fall ynne to witte, and aſk how, and in what fourme, and what Succourſe they will yeve the Kyng.

Item, If the ſeid Lords aſk how and in what maner *the King* deſireth their Succurſe? they ſhall anſwere, yif they ſee them noon otherwiſe diſpoſed, but for to doo the King Service at his Coſt, that he deſireth at his Wages, ſuch as he yeueth to his own Subgetts, Engliſhmen other Frenchmen.

Item, If they aſk Declaracion of the Wages he payeth to his own Soubgettes; they ſhal declare that the Wages been xv Francs for the Month a Spere.

Item, Toucheing the Wages of the ſaid Lords, *the King* wol that his ſaid Ambaſſiatours Trete with hem for to yeve eche of hem (except *Duc Lodowic* and th' *Archbiſhop of Cologne*) for his Eſtate xij C. Nobles, and ſo Encreece in proffit if they wol not agre hem: And, or they breke of, accorde ii M. Nobles; and eche of hem to teke, over that, as moche as iv other Speres doo.

Item, They ſhall profer *Duc Lodowic*, and alſo the *Archbiſhop of Cologne* (which be Vaſſalls and Feed Men of the Kings) to have thaire Fees, over thair Wages, accuſtumed payed for ii Yere; for the Toon Yere at thair departing, and for the tother whanne they come to the King: and, if they wol in noe wiſe aſſent, they ſhal Trete with hem, profring hem a raiſunable Some, and Encreſyng, fro Some to Some, to they come to ii M. Nobles, ſemblably as they doo with other.

Item, Touching the receiving of the Money and Wages abovesaid, *the King* wol that his Ambaſſiatours accorde with hem to pay half at Cologne, and the t'other halfe when they come to the Kyng.

Item, If they ſay the Wages be too ſmall, conſidering the grete diſtance, or peradventure other cauſes that they wol allege; the ſaid Ambaſſiatours ſhall pray hem inſtantly, in the King's Partie, to conſidre the grete Charge that he hath born many Yeres continuing his Werres, and ſhew him ſuch Frendſhip now as they wol deſire of him in cas ſemblable, and as he wold do to thaim at thair deſire and requeſt with good will.

Item, If thay wol nat agre hem in no way unto the ſaid Wages; the ſaid Ambaſſiatours ſhall caſt to what Some the Wages aboveſeid woole drawe to for every of hem, and for the Meny he wold bring *to the Kyng* in his Feliſhip, and profre hym that Some in grete: and if he wol not ſo hald him content, thei ſhal profre him, for himſelfe, his Eſtate, and his C. Speres, iv M. Nobles: and finally, atte uttermaſte, treting with him aftre the tenure of a Cedule, which the King ſendeth, cloſed undre his Signet, unto his Conſeil by the Bryngers of thees.

* Item, Atte uttermaſt it may be ſaid, how it is to all Folk * X.
knawen, and ought not to be unknawen, that thay of *Caſtille* as- 161.
wel as thay of *Scotland* come in grete nombre into the Service of him that *clepeth him Dauphine*, the Kings Adverſaire, and ſerve him aſwell by Water as by Land, and be not payed of her Wages paſt xx. or xxiv. Francs of feble Money for the Month; the which Money is feble, that it paſſeth not a good Engliſh Noble a Month, wherefore *the King* truſteth that, now in his nede, the *forſaid Elizours*, which bene his Friends and Allies, wolde not falle him, atte leſt at his reſonnable Coſts, no more than Strangers men doo to theim that been his Adverſaires.

Item, and, thus Accorded upon the Wages, *the King* wol that the Ambaſſiatours appoint with the ſaid Lords for v C. Speres, or with eche of hem for C. Speres, to be with the King the firſt day of May, or atte fertheſt within a Sevennyght after, and to abide and continue in his Service for v Months (ſayng (xxx. days accounted for the Month) and be paid for vi Months; the vi. month, ſo allowed to thaym in thair Wages, taking for comyng to the Kyng, and retournyng home ayein into thair Countree.

Item, if it be that any of the ſaid Lords wol not accorde to the nombre of C. Speres, but benethe, the ſaid Ambaſſiatours ſhall ſee and purveye that faileth in oon be fulfilled in another or elles in other, ſo that, among thaim all, they may come to the ſaid nombre of v C. Speres.

Item, if thare be any variance betwix *the Elizours* and the Lords abovesaid, and the ſaid Ambaſſiatours, in appointment of thees Articles, or any of hem, or elles of any matere other that is nat contened in this Inſtrution; *the King* wol not thay breke lightly of, but putt the matere in delay to tyme they be certefyed of the King's Will; to whom they ſhall ſende, in all haſte poſſible, in that party, to make report to the King, and bring anſwer ayein to theim of his ſaid Will.

Ann. D. ITEM, the Matere abovesaid thus come, the said Ambassia-
1421. tours shall passe ford to the *King of the Romans*, and, after due
Hen. 5. and accustumed salutation and presentation of the Kings Lettres, they shal declare to hym, how the King is enfourmed, by the reporte of his Ambassiatour, which he sent late unto hym, that he desired to be required on the Kings behalve of Succurse; fayeing that it myght now availe: Wherefore they shal require him that sseen furst the matere, touching the Feith ayein the Heretiks and Lollardes of his Rewme of Boeme, the which is Godds cause immediately, may be sette in such way, unto his commyng ayein, that no meschef folowe for his absence) be come and do the King succurse after his many Promesses and often tymes wryting.

ITEM, semblably as above, they shal require all the remanent of the *Elisours of th' Empire* to yeve the King Succurse in the best manner the said Ambassiatours can devyse, and finally by vertue of the Lige, made betwix his Brother th' Emperour and him and tham, Confermed and Approved.

ITEM, yif he ask of the said Ambassiatours if they have any power to Trete with him or accorde of a Place for the Conceil General to be holden in, or of any Articles touching that matere; they shall say that *the King* yaf him in charge to commune with him in that matere, and make report unto him of his Will; for the King desireth that the seid Counceil shuld be holden in such place, as were most couvenable unto the said King of Romans and to al other.

Yeven, undre oure Grete Seel, Prive Seel, and Signet, *in our Ost at Seint Faron beside Meaulx*, the xviii day of Decembre.

De Administratione Hospitalis.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1421. Sciatis quòd *Dedimus & Concessimus*, dilecto Nobis, *Henrico*
An. 9. *Birom* Capellano Administrationem sive Regimen *Hospitalis de*
H. 5. *Meulenc*, *vocati L'Ostel de Dieu*, per obitum *Johannis Gobellin*,
Norm. 9. dicti *Phisicien*, ultimi Administratoris ejusdem, vacantis, & ad
H. 5. *m.* nostram Donationem spectantis ut dicitur,
16. Habendam cum suis Juribus, & Pertinentiis quibuscumque,
* X. * Mandantes, Tenore Præsentium, Ballivo nostro de Mante
164. & Meulenc, vel ejus Locumtenenti apud Meulenc, quod *prædictum Henricum*, vel ejus Procuratorem, in corporalem Possessionem Hospitalis prædicti ponat & inducat, seu poni & induci faciat,

Necnon Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad dictum Hospitale spectantibus, in Sustentationem Sui & Pauperum ibidem degentium, uti & gaudere permittat; adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis,

Proviso semper quòd *prædictus Henricus* Compotum, indè debitum, si & ubi debetur, prout moris est, reddere teneatur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Tricesimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Fidelitatibus faciendis.

Ann. D. REX per Literas suas Patentes, usque ad Festum Purificationis be-
1422. atæ Mariæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum &
An. 9. securum Conductum, &c. Fratrem *Thomam Abbatem Sancti Vi-*
H. 5. *goris de Cerisy*, Fratrem *Johannem Julien Commonachum ejusdem*
Norm. 9. *Abbatis*, Magistrum *Mathæum Gueroult Curatum de Lithean*,
H. 5. *m.* *Antonium de Urvile*, *Gulielmum le Roy*, & *Jacobum Clerel*, in
15. partibus de Britannia ad Præsens existentes, abinde, cum Octo Personis & Servitoribus suis, vel infra, penes Præsentiam nostram, pro Fidelitatibus nobis faciendis, Equestrè, vel Pedestrè, tam per Diem, quàm per Noctem, veniendo, unà cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Hernesiis, & Cariagiis suis quibuscumque.

Et ideo, &c.

Proviso semper quòd Personæ prædictæ, seu aliquis eorumdem, de illis, qui *Johannem*, *nuper Ducem Burgundiæ*, occiderunt & murdraverunt, seu ad hoc Consentientes, Consiliantes, vel Agentes aliqualiter fuerunt, non existant,

Quódque ipsi quicquam, quod in Regis Contemptum, &c.

Necnon quòd ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, secundo die Januarii.

Consimiles Literas salvi Conductûs & per idem tempus duraturas habet *Oliverus de Vassy* Armiger, Ætatis Sex vel Septem Annorum, in Partibus Britanniæ, &c abindè, cum Tribus Personis Servitoribus suis vel infra, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Ann. D.
1422.
An. 9. *Pro Priore & Conventu de Bernay.*
H. 5.
Ibidem. REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Thesaurario nostro Generali*
m. 15. *Normanniæ*, *&c.* Salutem.
dor. Mandamus Vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd, Dilectos nobis in Christo, *Priorem & Conventum Abbatiæ de Bernay* omnimoda Fructus, *&c. ut in similibus de Resti-* Ann. D.
tutione Literis. 1422.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Quarto die Januarii. *Hen.* 5.

De Restitutionibus Fructuum.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Bajocensi*, ac De- Ann. D.
cano & Capitulo ibidem, necnon universis & singulis Balli- 1422.
vis, &c. infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, *An.* 9.
Salutem. *H.* 5.
Mandamus Vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinue- *Ibidem.*
rit, quod *Michaelem Seher*, Capellanum, Curatum Ecclesiæ San- *m.* 13.
cti Petri d'Engramville prope Bajeux, Juratum Ligeum nostrum, *dor.*
omnimoda Fructus, Redditus, * Obventiones, *&c. prout in simi-* * X.
libus de Restitutione Literis. 165.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, octavo die Januarii.

REX *Vicarius in Spiritualibus Episcopi Lexoviensis*, ipso Episcopo in Remotis agente, ac universis & singulis, &c. Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd *Johannem de Messo* Capellanum, Curatum Ecclesiæ Parochialis de Huguemanville Lexoviensis Diœcesis, qui Sacramentum, debitum de conservando præsentem PACEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit, omnimoda Fructus, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste Rege.

De Confirmationibus.

Pro Ecclesia Sanctæ Mariæ Becci.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes cujusdam *Hugonis de* 1422.
Monteforti, Filii *Gilberti de Gant*, factas in hæc verba, *An.* 9.
H. 5.
Notum sit omnibus Sanctæ Ecclesiæ Fidelibus, tàm præsenti- *Norm.* 9.
bus, quàm futuris, quòd ego *Hugo de Monteforti*, Filius *Gilberti* *H.* 5. *m.*
de Gant, Concessione *Gaufridi Normannorum Ducis* & Filii ejus 8.
Henrici, Consilioque *Hugonis Rothomagensis Archiepiscopi*, &, Episcoporum Normanniæ, *Arnulfi Lexoviensis*, & *Rotroci Ebroicensis*, & *Philippi Bajocensis*, *Haelina* Uxore meâ & Filiis meis *Roberto* & *Valerano* concedentibus, Baronibúsque meis præsentibus, *Do* Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Becci, Monacisque ibi Deo servientibus, Ecclesiam Sancti Ymerii, cum Prebendis & omnibus ad eam pertinentibus, ut Monachi in eâ, in Loco Canonicorum, constituantur,

Et insuper Deo & Sancto Ymerio *Do* quandam Partem, &c.

Nos autem Literas prædictas, ac omnia & singula in eisdem contenta, quoad Dona & Concessiones prædicta, Ecclesiæ Sancti Ymerii, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac partes Franciæ nobis subjectas, facta & concessa, Rata habentes & Grata, ea pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Acceptamus & Approbamus,

Ac, dilectis nobis in Christo, *Abbati & Conventui de Becco Helium*, necnon Priori & Monachis dicti Loci de Sancto Ymerio, & Successoribus suis imperpetuúm, Tenore Præsentium, *Concedimus & Confirmamus*, prout Literæ prædictæ rationabiliter testantur, & prout prædicti Abbas & Conventus, necnon dicti Prior & Monachi, & Prædecessores sui, Donis & Concessionibus prædictis, infra Ducatum & Partes prædictos, hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi;

Intentionis tamen nostræ non existit, quòd, per hanc Confirmationem nostram, præfatis *Abbati & Conventui*, necnon & Monachis, aut Successoribus suis, adversus Nos, seu quemcumque alium, præjudicium aliquod generetur,

Nec etiam quòd *iidem Abbas & Conventus*, ac Prior & Monachi, seu Successores sui, aliquod Jus vel Clameum, super aliquibus Possessionibus, infra Regnum nostrum Angliæ, colore præsentis Confirmationis nostræ, habeant, vendicent, sive clament in futurum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, nono die Januarii

Per ipsum Regem.

---

* *Pro Abbatissa & Conventu Beatæ Mariæ Regalis juxta Pontisaram.* * X. 166.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. *Ibid. m.*
INSPEXIMUS Literas Patentes, celebris memoriæ, *Philippi*, 13.
quondam *Regis Franciæ*, Nobilis Progenitoris nostri, factas in hæc verba,

Philippus, Dei Gratiâ, *Francorum Rex.*

Notum facimus universis, tàm præsentibus, quàm futuris, quod Nos Literas, piæ recordationis, carissimi Domini & Genitoris nostri, *Ludovici Francorum Regis*, vidimus in hæc verba,

Ludovicus, Dei Gratiâ, *Franciæ Rex.*

Notum facimus universis, tàm præsentibus, quàm futuris, quòd Nos

Ann. D. 1422. Hen. 5. Nos Literas *Alerini de Omaco*, quondam Militis, & *Margaretæ* ejus Uxoris, vidimus in hæc verba,

IN NOMINE DOMINI AMEN.

Ego *Alerinus de Omaco* Miles, & Ego *Margareta* Uxor ejus, *Notum* facimus universis, præsentes Literas inspecturis, quòd Nos, libero, spontaneo, & communi Consensu nostro, pensatâ utilitate nostrâ, Vendidimus & imperpetuum Tradidimus, Religiosis Dominabus, Abbatissæ & Conventus beatæ Mariæ Regalis juxta Pontisaram, Cisterciensis Ordinis, Parisiensis Diœcesis, &c.

Nos autem Literas prædictas, ac omnia & singula in eis contenta, Rata habentes & Grata, ea pro Nobis, ac Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Acceptamus, Approbamus, ac, Dilectis nobis in Christo, nunc *Abbatissæ & Conventui* Loci prædicti, & Successoribus suis imperpetuùm, Tenore Præsentium, *Concedimus & Confirmamus*, prout Literæ prædictæ rationabiliter testantur, & prout prædictæ *Abbatissa & Conventus*, & earum Prædecessores, Donis & Concessionibus, in prædictis Literis contentis, & eorum quolibet, hactenus rationabiliter usæ sunt & gavisæ.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Excercitu suo apud Seint Pharon prope Meaux*, quinto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Jacobo Rege Scotiæ.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ibid. REX, per Literas suas Patentes, per Sex Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum, &c. Magistrum *Thomam de Merton*, Capellanum & Servientem, carissimi Consanguinei Regis, *Jacobi Regis Scotorum*, versus Regnum Scotiæ, pedestre, vel equestrè, per Dominia & Potestatem Regis transeundo, & abinde penes prædictum Regem, per eadem Dominia & Potestatem Regis, cum Octo Equis & Quinque Famulis pro custodiendo eosdem, reveniendo, salvò & secure, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Et ideò, &c.

Proviso semper quòd prædictus *Thomas* ac Famuli prædicti quicquam, &c.

Quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Duodecimo die Januarii.

REX, per Literas suas Patentes, per Duos Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum, &c. *Robertum Symson*, Servientem, carissimi Consanguinei Regis, *Jacobi Regis Scotorum*, versus Regnum Scotiæ, pedestrè, vel equestre, per Dominia & Potestatem Regis transeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Et ideò, &c.

Proviso semper quòd idem *Robertus* quicquam, &c.

Quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste ut supra, decimo quarto die Januarii.

---

* X. 167. * *De Requestu.*

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Franc. 9. H. 5. m. 5. REX universis & singulis Regibus, Principibus, Ducibus, &c. Salutem in omnium Salvatore.

Cùm, Venerabilis Pater, *Ricardus Episcopus Lincolniensis*, ac, dilecti & fideles nostri, *Walterus Pole* Miles, & *Nicholaus Bildeston* Legum Doctor, pro certis Negotiis expediendis, ad longinquas Partes habeant se transferre,

Universitatem vestram multipliciter honorabilem, & quemlibet vestrûm per se, attentiùs & efficaciùs quo possumus, Tenore Præsentium, Requirimus & Rogamus quatinus,

Eosdem, *Episcopum*, *Walterum*, & *Nicholaum*, seu eorum aliquem, cùm ipsos, seu eorum aliquem, per Regna, Dominia, & Potestates vestra, seu cujuslibet vestrûm, transire contigerit, nostræ Majestatis intuitu, & harum Literarum nostrarum speciali interventu, propensiùs recomendatos habentes,

Eosdem, *Episcopum*, *Walterum*, & *Nicholaum*, vel eorum aliquem, cum Familiaribus, Equis, Bonis, Hernesiis, & Rebus suis quibuscumque, recipiatis, & ibidem morari, seu per eadem Regna, Dominia, & Potestates, cum sibi placuerit, liberè & absque impedimento seu perturbatione quacumque redire permittatis, sine solutione Dacii, Pedagii, Gabelli, aut aliquâ aperitione Manticarum, Literarum, seu Herneciorum,

Necnon salvum & securum Conductum eis, & eorum cuilibet, si necesse fuerit, suis Sumptibus, habere faciatis,

Non inferentes eis, aut eorum alicui, nec quomodolibet inferri permittentes, in Corporibus seu Bonis eorumdem, Damnum, Impedimentum, Violentiam, Injuriam, Molestiam, seu Gravamen, quin potiùs, si egeant, eis, & eorum cuilibet, in eorum Agendis, ministrare dignemini Consilium, Auxilium, & Favorem, ac Scortam salvumque & securum Conductum per Passus, Loca, & Dominia vestra, & cujuslibet vestrûm, rationabilibus Sumptibus & Expensis,

Et, si quid eis, aut eorum alicui, in Personis vel Rebus, Injuriatum fuerit (quod nollemus) id indilatè reformari curetis nostris Precibus & Amore:

Nos Subditis vestris, & cuilibet vestrûm, si quidem cùm ad Regna seu Dominia nostra aliquos ex ipsis declinare contigerit, Favorem consimilem, & majorem si indiguerint, grato animo impendere promittimus, & de facto veraciter impendemus.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari, per unum Annum duraturas.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, decimo quarto die Januarii.

Per Concilium.

De Tractando cum Rege Portugaliæ pro Succursu.

REX universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem, & fidem indubiam præsentibus adhibere. Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ibid. m. 3.

Licet nuper, post nonnulla Guerrarum, inter Regna Angliæ & Franciæ longo decursu temporis habitarum, Ærumpnas & Decidia, disponente Clementiâ pacifici Regis Regum, PAX FINALIS & perpetua inter Illustrissimum in Christo Principem & Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* ac Franciæ & Angliæ Regna supradicta concordata fuerit & conclusa,

Et, pro tutiori Observantiâ ejusdem, per Tres Status, utriusque Regni, non solùm acceptata & ratificata, verum etiam eorumdem Trium Statuum, ad hoc specialiter vocatorum, publicè & solenniter Juramenti Vinculo roborata,

Procurante tamen antiquo Humanæ Inimico Naturæ, sunt nonnulli, in profundo Malitiæ positi, ut *Karolus Dolphynus Viennæ se nominans*, & sui Complices, dictæ PACIS Rupturam totis visibus anhelantes, & Rebellionis calcaneum, in Dei offensam, ac Patris nostri & Nostri Contumeliam, erigere non verentes, PACIS antedictæ gratissima Fœdera confringere, ac Subditos Patris nostri & nostros, non sine magnâ Strage Christianorumque Sanguinis effusione, invadere indicíque deprædari non desinunt,

* Quorum quidem Malitiis, affectantes Regnum Franciæ supradictum Pacis prosperitate lætari, prout tenemur, obviare, Decrevimus eos ad veram *Patris nostri Obedientiam* atque *Nostram* reducere, laborabimus, &c, ipso suffragante, qui in se sperantes non deserit, mediantibus Consanguineorum Alligatorum & Amicorum nostrorum Assistentiâ, Succursu, & Subsidio, in proximo reducemus. * X. 168.

Hinc est quòd Nos,

De fidelitate & providâ circumspectionis industriâ, dilectorum & fidelium nostrorum, *Thomæ Baronis de Carreu* Militis, & *Willielmi de Lyndwode* Clerici utriusque Juris Doctoris, multipliciter confidentes,

Ipsos, & eorum utrumque per se & in solidum, ex certâ nostrâ scientiâ, & deliberato proposito, nostros veros, certos, legitimos, & indubitatos Ambassiatores, Procuratores, Commissarios, Sindicos, Actores, Factores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Fecimus, Ordinavimus, Deputavimus, & Constituimus, ac Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, *Thomæ* & *Willielmo*, Ambassatoribus, Procuratoribus, Commissariis, Sindicis, Actoribus, Factoribus, Negotiorum Gestoribus, & Nunciis nostris prædictis, & eorum utrique, plenariam Potestatem, & Mandatum speciale, ad Conveniendum, Tractandum, Concordandum, Componendum, & in ea parte finaliter Concludendum & Appunctuandum cum, Serenissimo in Christo Principe, Domino *Johanne*, *Rege Portugaliæ* & Algarbiæ, nostro Fratreque carissimo, ejusque Commissario, vel Commissariis, Deputato, vel Deputatis, loco, vice, & nomine nostris, ac pro Nobis,

Ab eodem, & eisdem, Subsidium & Succursum Hominum Armatorum, Balistariorum, ac aliorum de Tractu, Petendum, Exigendum, & Optinendum,

Requisitionesque & Monita, quotiens opus fuerit, penes eosdem, pro celeri Transmissione Hominum Armatorum, Balistariorum, ac aliorum de Tractu hujusmodi, faciendum,

Necnon de & super numero Hominum hujusmodi Vadiisque, Solutionibus, & Stipendiis, eisdem & eorum cuilibet solvendis, Naucleris insuper & Navigiis, eis oportunis, Tractandum, Conveniendum, Paciscendum, &c, si necesse fuerit, in hac parte Solutiones solempnes Ineundum & Faciendum,

Et, pro majori Securitate, in hac parte, pro hujusmodi Vadiis, Solutionibus, & Stipendiis, eisdem Hominibus Armorum, Balistariis, & aliis de Tractu, cum Naucleris & Navigiis hujusmodi, fiendis, Nos dicto Domino *Johanni Regi Portugaliæ & Algarbiæ*, aliis, vel aliis, pro ejus libito, Obligandum per quascumque Cautiones, Obligationésque, licitas, & honestas, & in hac parte quomodolibet requisitas,

Omniáque alia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis omnibus & singulis, Dependentiis, Connexis eorumdem, & circa ea necessaria fuerint vel quomodolibet oportuna, & quæ merita Negotiorum hujusmodi exigunt & requirunt, etiam si talia forent quæ Mandatum, de sui naturâ, magis exigant speciale quam aliquod Præmissorum,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile perpetuo habituros totum & quicquid dicti, *Thomas* & *Willielmus*, Ambassatores, Procuratores, Commissarii, Sindici, Actores, Factores, Negotiorum Gestores, & Nuncii nostri fecerint, seu eorum alter fecerit, in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, decimo quarto die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ann. D. 1422. Hen. 5.

De Tractando cum Rege Romanorum.

An. 9. H. 5. REX universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem, & fidem indubiam præsentibus adhibere.

Licet nuper, post nonnulla Guerrarum, inter Regna Angliæ & Franciæ longo decursu temporis habitarum, Ærumpnas & Decidia, disponente Clementia pacifici Regis Regum, PAX FINALIS & perpetua inter Illustrissimum in Christo Principem & Præcarissimum *Patrem Nostrum Franciæ* ac *Nos* ac Franciæ & Angliæ Regna supradicta concordata fuerit & conclusa,

Et, pro tutiori observantiâ ejusdem, per Tres Status utriusque
* X. 169. Regni, non * solùm Acceptata & Ratificata, verùm etiam eorumdem Trium Statuum, ad hoc specialiter vocatorum, publicè & solempniter Juramenti Vinculo Roborata,

Procurante tamen antiquo humanæ Inimico Naturæ, sunt nonnulli, in profundo Malitiæ positi, ut *Karolus Dolphynus Viennæ se nominans*, & sui Complices, dictæ Pacis Rupturam totis viribus hanelantes, & Rebellionis Calcaneum, in Dei Offensam, ac Patris nostri & Nostri Contumeliam, erigere non verentes, Pacis antedictæ gratissima Fœdera confringere, ac Subditos Patris nostri & Nostros, non sine Magnâ Strage Christianorumque Sanguinis effusione, invadere indiésque Deprædari non desinunt,

Quorum quidem Malitiis, affectantes Regnum Franciæ supradictum Pacis prosperitate lætari, prout tenemur, obviare, Decrevimus eos ad veram *Patris nostri Obedientiam* atque *Nostram* reducere, laborabimus, &c, ipso suffragante, qui in se sperantes non deserit, mediantibus Consanguineorum, Alligatorum, & Amicorum nostrorum Assistentiâ, Succursu, & Subsidio, in proximo reducemus.

Hinc est quòd Nos,

De fidelitate & providâ circumspectionis industriâ, Venerabilis Patris, *Ricardi Lincolniensis Episcopi*, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Walteri Pole* Militis, & Magistri *Nicholai Bildeston* Legum Doctoris, multipliciter confidentes,

Ipsos Tres, & Duos eorum, ex certâ nostrâ scientiâ, & deliberato proposito, nostros veros, certos, legitimos, & indubitatos Ambassiatores, Procuratores, Commissarios, Sindicos, Actores, Factores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Fecimus, Ordinavimus, Deputavimus, & Constituimus, ac Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, *Episcopo*, *Waltero*, & *Nicholao*, Ambassiatoribus, Procuratoribus, Commissariis, & Sindicis nostris, Tribus, & Duobus eorum, plenariam Potestatem, & Mandatum speciale, ad Tractandum, Concordandum, Componendum, & in ea parte finaliter Concludendum cum, Excellentissimo & Serenissimo in Christo Principe, *Sigismundo*, Dei Gratiâ, *Romanorum Rege*, semper Augusto, ac Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, &c. Rege, Fratre nostro præcarissimo, seu Deputatis & Commissariis suis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem in hac parte habentibus, loco, vice, & nomine nostris, ac pro Nobis, ab eisdem Exigendum & Optinendum Subsidium & Succursum Hominum Armatorum, Balistariorum, ac aliorum de Tractu,

Requisitiones & Motiva, quotiens opus fuerit, penes eundem Fratrem nostrum præcarissimum, & dictos Deputatos & Commissarios suos, ut ipse, in propriâ Personâ suâ, in Subsidium & Succursum Nostri, notabili Numero Hominum Armatorum, Balistariorum, ac aliorum de Tractu suffultus, ad certum Terminum in hac parte Appunctuandum & Concordandum, venire disponat & accedat, sive aliàs hujusmodi Numerum Hominum Armatorum, Balistariorum, ac aliorum de Tractu, mittat & destinet, Faciendum & Exponendum,

Omniáque alia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis omnibus & singulis, Dependentiis, & Connexis eorumdem, & circa ea necessaria fuerint vel quomodolibet oportuna, & quæ merita Negotiorum hujusmodi exigunt & requirunt, etiam si talia forent quæ Mandatum, de sui naturâ, magis exigant speciale quàm aliquod Præmissorum;

Promittentes Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile perpetuò habituros totum & quicquid dicti, *Episcopus*, *Walterus*, & *Nicholaus*, Tres, vel Duo eorum, fecerint in Præmissis.

In cujus, &c. has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, decimo quarto die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

* X. 170. * *De Tractando cum Lodovico Duce Bavariæ.*

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ibid. REX, *&c. ut supra usque ibi*, finaliter Concludendum, *& tunc sic*, cum, carissimo Fratre nostro, *Lodowico Duce Bavarriæ*, *&c. ut supra usque ibi*, Faciendum & Exponendum, *& tunc sic*,

Necnon de & super Numero hujusmodi Hominum Armatorum, Balistariorum, & aliorum de Tractu, quos idem Frater noster, in nostrum Obsequium & Succursum prædicta, secum ducet, seu mittet sive destinabit,

Vadiisque, Solutionibus, & Stipendiis, eisdem & eorum cuilibet Solvendis, Tractandum, Conveniendum, & Paciscendum,

Et, pro majori Securitate in hac parte, pro hujusmodi Vadiis, Solutionibus, & Stipendiis, eisdem Hominibus Armorum, Balistariorum, & aliis de Tractu fiendis, Obligandum Nos quibuscumque Cautionibus & Obligationibus, licitis, & honestis, & in hac parte debite requisitis,

Omniáque alia, *&c. ut supra.* Ann. D. 1422. Hen. 5.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Tractando cum Henrico Duce Bavarriæ.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, finaliter Concludendum, *& tunc sic*, cum, carissimo Consanguineo suo, *Duce Henrico Bavarriæ*, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.* Ibid.

Dat. ut supra.

De Tractando cum Archiepiscopo Treverensi.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, finaliter Concludendum, *& tunc sic*, cum Reverendissimo in Christo Patre, *Archiepiscopo Treverensi*, Amico nostro, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.* Ibid.

Dat. ut supra.

De Tractando cum Archiepiscopo Coloniensi.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, finaliter Concludendum, *& tunc sic*, cum, Reverendissimo in Christo Patre, *Archiepiscopo Coloniensi*, Amico nostro, *&c. ut supra* Ibid.

Dat. ut supra.

De Tractando cum Archiepiscopo Magontenensi.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, finaliter Concludendum, *& tunc sic*, cum, Reverendissimo in Christo Patre, *Archiepiscopo Magontenensi*, Amico nostro, *&c. ut supra.* Ibid.

Dat. ut supra.

De Restitutione Temporalium.

REX, Escaetori suo in Comitatu Eborum, Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, *H. Archiepiscopus Eborum* Electionem, nuper factam, in Ecclesiâ Conventuali beatæ Mariæ Eborum, de, dilecto Nobis in Christo, Fratre *Willielmo Dalton*, nuper Priore ejusdem Domûs, in Abbatem Loci illius (cui priùs Regium Assensum adhibuimus & Favorem) Confirmaverit, sicut per Literas Patentes ipsius *Archiepiscopi*, nobis indè directas, Nobis constat, Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Pat. 9. H. 5. p. 2. m. 7.

Nos (Confirmationem illam acceptantes) *eidem Electo* (cujus Fidelitatem, per Decanum Ecclesiæ Cathedralis * Eborum, capi Mandavimus) Temporalia Abbatiæ illius, prout moris est, Restituimus; * X. 171.

Et ideo Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste *præfata Custode* apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Escaetori Regis in Com. Lincoln.
Escaetori Regis in Com. Cantebr.
Escaetori Regis in Com. Norff. & Suff.
Escaetori Regis in Com. Cumbr. & Westmerl.
Escaetori Regis in Com. Notyng.
Majori Civitatis Regis Lincolniæ & Escaetori suo in eadem Civitate.

Dilecto sibi *Richardo Russell* Majori Civitatis Regis Eborum, & Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Super Viagio Katerinæ Reginæ, de Intendendo.

REX, dilecto sibi, *Willielmo Parker*, Salutem. Ann. D. 1422.

Scias quòd Assignavimus Te ad Homines, & Equos, ac alia quæcumque, pro Officio Stabuli Hospitii nostri, pro præsenti Viagio Carissimæ Consortis nostræ *Katerinæ Reginæ Angliæ*, versus partes Franciæ, necessaria & oportuna, pro Vadiis nostris, Hominibus prædictis, ac Denariis nostris pro Equis & aliis præmissis, rationabiliter solvendis ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates, quàm extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) Capiendum, Emendum, & Providendum, An. 9. H. 5. Ibid. m. 6.

Et ideò Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Senescallis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, tàm infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Executione Præmissorum, pareant & intendant in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste

Ann. D. 1422. Hen. 5. Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Januarii.

Per Billam Thesaurarii Hospitii ipsius Regis.

Rex, dilecto sibi, *Edmundo Spayne*, Salutem.
Scias, *&c. ut supra.*
Teste ut supra.

Per eandem Billam.

De Collationibus Dignitatum & Præbendarum.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 11. REX, *Præsidenti & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Rothomagensis, Decano absente, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, Significamus quòd Archidiaconatum Wiguessive Franciæ, in dictâ Ecclesiâ Rothomagensi,

Quem nuper optinere solebat in eadem Magister *Antonius Cotevant* Defunctus,

Nunc liberum & vacantem, & in manibus nostris, JURE REGALIÆ, existentem,

Cujus quidem Archidiaconatûs, sic vacantis, collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere,

Dilecto nobis Magistro *Johanni Garin* Decretorum Doctori, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Conferrimus & Donamus, &c. ut in cæteris Literis de Collatione.*

Teste Rege apud *Parisius*, Decimo Die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas de Collatione habent subscripti; videlicet,

* X. 172. *Guilliehnus le Sessue* ad * Archidiaconatum de Citrâ Vadâ, in Ecclesiâ Cathedrali Bajocensi, &c.

Willielmus Alnewyk Legum Doctor, & Secretarius Regis, ad Canonicatum & Præbendam de Gauray in Ecclesiâ Bajocensi prædictâ.

Michael de Levesque in Jure Canonico & Civili Licenciatus, ad Canonicatum & Præbendam de Chames in Ecclesiâ prædictâ, &c.

Nicholaus Davy Magister in Artibus, & Licenciatus in Decretis, ad Canonicatum & Præbendam de Gicu in Ecclesiâ prædictâ, &c.

Guillielmus Nugues Capellanus, Magister in Artibus, in Medicinâ Doctor, ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesiâ prædictâ, &c.

Johannes James Capellanus, ad Canonicatum & Præbendam de Montibus in Ecclesiâ prædictâ, &c.

Guillielmus Fabri Capellanus, Canonicus Præbendatus, ad Succentoriam in Ecclesiâ prædictâ, &c.

Laurentius Berruyer Magister in Artibus, ad Canonicatum & Præbendam de Arreyo in Ecclesiâ prædictâ, &c.

Johannes le Brun, ad Canonicatum & Præbendam de Brecy in Ecclesiâ prædictâ, &c.

Thomas Mautaut in utroque Jure Licentiatus, ad Canonicatum & Præbendam Sancti Germani de Leucâ in Ecclesiâ prædictâ, &c.

Dionisius de Saburelo Capellanus, Magister in Artibus, & Bacalarius in Theologiâ ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesiâ Collegiatâ beatæ Mariæ de Medunta, &c.

Pro Episcopo Bajocensi.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ibidem. m. 12. dor. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

Pro eo quòd, Venerabilis in Christo Pater, *Nicholaus Habard*,

Cui *Summus Pontifex* de Episcopatu Bajocensi nuper providit, prout per inspectionem Literarum Apostolicarum, nobis directarum, & coram Nobis in Cancellariâ nostrâ Normanniæ exhibitarum, liquet manifestè.

Sacramentum Fidelitatum, quod ratione Temporalium Episcopatûs prædicti nobis debetur, fecit & præstitit, ad quod quidem Sacramentum eundem Episcopum Recepimus, nostro & alieno Jure salvo,

Concessimus & Concedimus, per Præsentes, *eidem Episcopo* omnia Temporalia, Episcopatui suo prædicto, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac alias Partes Conquestæ nostræ, qualitercumque pertinentia sive spectantia, ac ea *eidem Episcopo*, Tenore Præsentium, plenariè LIBERAMUS, & haberi VOLUMUS pro sic liberatis,

Reservatâ tamen Nobis Facultate providendi pro salvâ & securâ Custodiâ Castri sui de Nully Levesque, ad Sumptus & Vadia *ipsius Episcopi*, ac ponendi Capitaneum in eodem talem de quo Nobis videbitur expedire, qui in Comitivâ suâ habere debet unum Hominem ad Arma & Sex Sagittarios,

Volentes nichilominus quòd *prædictus Episcopus*, cum Familiâ suâ, ibidem liberos Exitum & Introitum, congruis Temporibus, habeat in eodem. Ann. D. 1422. Hen. 5.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo quarto die Februarii.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Bajocensis, necnon universis & singulis Militibus, liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus Episcopatûs prædicti, ubilibet constitutis, & eorum cuilibet, quod eidem Nicholao, tanquam Episcopo Episcopatûs prædicti, in omnibus, quæ ad Episcopatum illum pertinent, seu suo incumbunt Officio Pastorali, Intendentes sint, Obedientes, & Respondentes, prout decet.

Teste ut supra.

ET Mandatum est similiter Thesaurario Regis Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camerâ suâ Compotorum ibidem, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, Officiariis, Ministris, * Ligeis, & Subditis * X. 173.
Regis quibuscumque, quorum interest, quòd *præfatum Episcopum* Temporalia sua prædicta habere, ac eisdem per Se, vel Officiarios suos, uti & gaudere permittant, pacificè & quietè, juxta Tenorem Literarum Regis prædictarum; ipsum contra Tenorem earundem non molestantes in aliquo seu gravantes.

Teste ut supra.

De Primo Introitu Ducis Burgundiæ in Divion.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Nos *Guillermus*, Dei & Apostolicæ Sedis Gratiâ, humilis *Abbas* Monasterii Sancti Martini Eduen, Totiúsque ejusdem Loci Conventus,

Notum facimus quod Nos, in Capitulo nostro, horâ Capitulandi, ad Sonum Campanæ, prout moris est, propter hoc personaliter & specialiter insimul Congregati, Notum facimus quòd nuper per Nos, cum eâ quâ decuit Reverentiâ, receptis nonnullis Literis in Papiro clausis, ex parte, Illustrissimi Principis ac Domini, Domini *Philippi Burgundiæ Ducis*, sub Datâ ac Nominâ *Villæ Meldun*, octava die præsentis Mensis Februarii, nobis directis atque præsentatis,

In quibus, brevi compendio, cavetur quòd præfatus *Dominus Dux* conclusit, Deo auxiliante, facere suum Primum Introitum seu Ingressum in suâ Villâ Divion, Die Jovis Decimâ nonâ supradicti Mensis,

Idcirco idem *Dominus Dux* voluit, & Nobis per hujusmodi Literas Mandavit, quòd Nos transmitteremus & destinaremus, dictâ Die, apud Divionem, aliquas Notabiles Personas Ecclesiæ nostræ, & in competenti Numero, & ad interessendum ipsâ Die in Introitu & Ingressu prædictis,

Necnon etiam ad faciendum, Nomine nostro, Juramentum PACIS Duorum Regnorum, Franciæ (videlicet) & Angliæ, prout idem *Dominus Dux* fecit, ac etiam nonnulli ipsius *Domini Ducis* Subditi, & Habitatores aliquarum bonarum Villarum ejusdem fecerunt,

Ac quòd præfatæ Gentes, per Nos mittendæ, habeant bonam Potestatem ad Præmissa faciendum, unà cum his omnibus quæ expedierint pro Præmissis,

Hinc est quòd Nos, mandatis *Domini Ducis* præfati, ut tenemur, obtemperare cupientes,

Confidentes ad plenum de scientiâ, legalitate, probitate, atque sufficientiâ, Venerabilium & Circumspectorum Virorum, Dominorum, & Magistrorum, *Johannis Hue*, *Johannis de Clugniaco*, in Legibus Licentiatorum, & *Simonis Inglerii*, Canonicorum Eduen: Religiosorum Virorum, Fratris *Richardi*, *Quarreti*, *Roberti*, *Guillem*, *Anthonii de Charruceyo*, Commonachorum nostrorum: Nobilium Virorum, *Hugonis de Bosco*, *Girardi de Borbonio*, *Johannis de Villa Novâ*, Domicellorum: Discretorum Virorum, Magistri *Henrici de Clugniaco* Clerici in Legibus Licentiati, *Droyni Marescalli*: Providorum Virorum, *Reginaldi de Thosesyo*, *Johannis Rolin*, *Guillielmi Vrot*, Burgensium Eduen,

Ipsos & eorum quemlibet in solidum, fecimus, Constituimus, &, Tenore Præsentium, Ordinamus Nostros & dictæ Ecclesiæ nostræ Procuratores, Actores, Factores, & Nuncios speciales & generales,

Quibus, & eorum cuilibet in solidum, Dedimus, atque, Præsentium Serie, Damus plenariam & omnimodam Potestatem, pro Nobis, Ecclesiâ nostrâ, & nostris Nominibus, dictâ Die Jovis, Divionem Ingressu, & Introitu prædictis, interessendum; necnon ad faciendum, Nominibus quibus supra, Juramentum PACIS dictorum Regnorum, prout & quemadmodum idem *Dominus Dux*, aliæque Personæ Ecclesiasticæ dicti Ducatûs fecerunt & facient, Subditique & Habitatores prædicti fecerunt, ut in dictis Literis pleniùs continetur,

Omniaque & singula alia Faciendum, Exercendum, & Procurandum quæ in Præmissis & circa ea fuerint necessaria, seu etiam quomodolibet oportuna,

Promittentes Nos, *Abbas & Conventus* prædicti, bonâ fide, & sub Voto Religionis nostræ, ad opus omnium & singulorum, quorum interest, vel intererit, vel interesse poterit, sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, & dicti nostri Monasterii, Ratum, Gratum, atque Firmum habere & habituros totum id & quidquid, in Præmissis, per dictos Procuratores nostros, & eorum quemlibet, Actum, Juratum, Gestúmve fuerit in Præmissis, aut aliàs quomodolibet Procuratum

In quorum omnium Testimonium Nos, *Abbas & Conventus* prædicti, Sigilla nostra, quibus in talibus utimur, * huic præsenti * X. 174.
Procuratorio duximus apponenda.

Ann. D. 1422. Ibi. 5.

Datum & Actum, in dicto Capitulo nostro, Die Decimâ Quarta Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Primo.

Dorf.

Procuratio Religiosorum Sancti Martini.

Maistre Henri de Clugny, *Licencie en Lux*, *Procureur de Religieux Abbe & Convent de S. Martin d'Ossing.*

Pro Johanne de la Tremoille Domino de Jonvalle.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 6.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, Auctoritate nostrâ Regiâ, & ad Supplicationem, dilecti Nobis, *Johannis de la Tremoille* Militis, Domini de Jonvalle,

Qui Sacramentum, debitum de conservando præsentem PACEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Dedimus & *Concessimus* ei Castrum, Terram, Reventiones, & Pertinentias de Conflans Sainte Honorine, quæ ipse, ante primum diem Augusti, Anno Regni nostri Quinto, infra partes Conquestæ nostræ, tenuit & possidebat ut dicit,

HABENDA & TENENDA Castrum, Terram, Reventiones, & Pertinentias prædicta *præfato Johanni* & Hæredibus suis, de Nobis & Hæredibus nostris, per Homagium, ac faciendo omnia alia Onera & Servitia, indè debita & consueta, *Imperpetuum*,

Reservatis semper, &c.

Proviso semper quòd sufficiens, & competens Stuffura Soldariorum in Castro prædicto, ad illud & Patriam adjacentem, contra Hostiles Invasiones & Incursus, tempore imminenti, per *prædictum Johannem* & Hæredes suos prædictos, omnimoda habeatur,

Quòdque dicta Castrum, Terra, Reventiones, & Pertinentiæ, seu aliqua parcella eorumdem, de Dominico Regni Franciæ, aut alicui Personæ, per Nos, ante hæc tempora, DATA & CONCESSA, non existant.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo apud Saint Pharon prope Meaulx*, Decimo Octavo Die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Homagio facto, per Dominum supradictum.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ibid. m. 4. d.

REX, *Præsidenti* & Gentibus de Camera nostra Compotorum, Salutem.

Quia, dilectus nobis, *Johannes de la Tremoille*, Miles, Dominus de Jonvalle Homagium suum, pro Castro, Terra, Reventionibus, & Pertinentiis de Conflans Sanctæ Honorine, quæ infra partes Conquestæ nostræ, ex Concessione nostra, tenet, nobis fecit,

Vobis significamus quòd ulterius in hac parte, facere valeatis quod de Jure & secundùm Legem & Consuetudinem Partium prædictarum rationabiliter fuerit faciendum.

Teste Rege *in Exercitu suo apud Saint Pharon prope Meaulx*, xviij die Februarii.

Pro Jacobo Rege Scotorum.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Scot. 9. H 5. m. 2.

REX, per Literas suas Patentes, usque ultimum Diem Aprilis proximo futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Alexandrum de Seton* Dominum de Gordon, & Magistrum *Willielmum de Fowlys* de Scotia, conjunctim, & divisim, ac Viginti & Quatuor Homines de Scotia, vel infra, Armatos, sive non Armatos (cujuscumque gradûs aut Conditionis extitant) in Comitiva sua, in Regno Regis Angliæ jam existentes, usque Rothomagum, penes Præsentiam carissimi Consanguinei

* X. 175.

sui *Jacobi* * *Regis Scotorum*, tàm per Terram & Aquam, quàm per Mare, transeundo & proficiscendo, & exinde in dictum Regnum Regis Angliæ, per Terram, Aquam, & Mare prædicta, conjunctim, vel divisim, revertendo, ibidem morando & perhendinando, ac exinde in dictum Regnum Scotiæ se divertendo & redeundo, necnon Bona, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, Decimo Octavo Die Februarii.

Per Concilium.

Pro Burgensibus de Hareflew.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Pat. Norm 9. H. 5. m. 7.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ut Villa nostra de Hareflew (quam specialis amplectimur prærogativâ dilectionis) sui Statûs ampliora percipiat Incrementa,

De Gratia nostrâ speciali, *Concessimus*, dilectis Ligeis nostris, *Burgensibus* & *Habitatoribus Villæ nostræ prædictæ* quod ipsi, usque ad Annum completum, extunc proximo futurum, Quieti sint & Exonerati de Omnimodis Quartagiis Vinorum, Cerviciarum, & aliorum quorumcumque Potuum, infra eandem Villam Vendit orum, Nobis, seu cuicumque alii ad opus nostrum, seu aliorum quorumcumque, quomodolibet Solvendis,

Mandantes, Tenore Præsentium, Ballivo nostro de Caux, ac Vicecomiti nostro de Monstrevillers, necnon Firmariis Quartagiorum hujusmodi infra Vicecomitatum illum, ac aliis quibuscumque Justiciariis & Ministris nostris, necnon omnibus & singulis quorum interest, quòd præfatos *Burgenses* & *Habitatores* a Solutione hujusmodi Quartagiorum, pro tempore prædicto, Liberos, Quietos, & totaliter Exoneratos esse permittant, juxta Tenorem Literarum nostrarum prædictarum; Ipsos, contra Tenorem earumdem, non Molestantes in aliquo seu Gravantes.

Ann. D. 1422. Hen. 5.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo quarto die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Navibus arestandis, pro Transitu Reginæ.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Claus. 9. H. 5. m. 5.

REX, *Constabulario Castri sui Dovorriæ*, & Custodi quinque Portuum suorum, & ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter Injungentes, quòd statim, visis Præsentibus, omnia & singula Naves & alia Vasa, Portagii Viginti & Quatuor Doliorum Vini & ultra, infra Quinque Portus prædictos existentia, arestari,

Et ea usque Portum Villæ nostræ Suthamptoniæ, citra Primum Diem Aprilis proximò futurum, pro Transitu Carissimæ *Consortis nostræ Reginæ* & aliorum in Comitiva sua penes Præsentiam nostram, pro Vadiis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, duci faciatis;

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ *apud Westm.* vicesimo septimo die Februarii.

Per Concilium.

De Capiendo Lampredas pro Rege.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 9. dor.

REX, Dilectis sibi, *Henrico Boudier* & *Johanni des Hayes* de Caudebec, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus Vos, conjunctim, & divisim, ad tot Lampredas vivas, quot infra Ripariam de Sayne, seu alibi extra eandem, inter Civitatem nostram Rothomagi & Villam nostram de Harflieu, in singulis Locis ubi magis habundant, tàm infra Libertates, quàm extra, & in quorumcumque Manibus, citra Vicesimum Diem Martii proximò futurum, reperire poteritis, pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, cum omni celeritate possibili, Emendum, Capiendum, & * Providendum, & eas usque dictam Civitatem nostram Rothomagi, penes Coferarium nostrum ibidem, de tempore in tempus, Apportandum seu apportari faciendum; * X. 176.

Et ideo Vobis & alteri vestrûm Præcipimus, firmiter injungentes, quòd circa Præmissa diligenter Intendatis, & ea faciatis, & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Officiariis, & aliis Ligeis & Subditis nostris quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, & alteri vestrûm, in executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c. usque ad prædictum Vicesimum Diem tantummodo duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, xxviij die Februarii.

REX, Dilectis sibi, *Hugoni Spenser* Armigero Capitaneo de Lillebon, & *Gullielmo Hamell* Vicecomiti ejusdem Loci, Salutem.

Sciatis, *&c. ut supra usque ibi*, extra eandem, *& tunc sic*, inter Lillebon & Harflieu, in singulis Locis, *&c. ut supra, mutatis mutandis, Set Loco* Præcipimus, *dicatur* Mandamus,

Et per tantum tempus duraturas.

Teste ut supra.

De Restitutionibus Fructuum.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Norm. 9. H. 5. m. 7. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Pandulpho*, eadem gratiâ, *Episcopi Constanciensi*, seu ejus Vicariis in spiritualibus, ac, dilectis sibi in Christo, Cantori & Capitulo Ecclesiæ prædictæ, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, & eorum Locatenentibus, cæterisque Officiariis, Ministris, Ligeis, & subditis nostris quorum interest, Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd, dilectum nobis, Magistrum *Anthonium de Nubilaria*, Doctorem in Decretis, Archidiaconum de Costantyn in Ecclesia supradicta,

Qui Juramentum Fidelitatis ac Sacramentum, debitum de conservando præsentem PACEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Fructus, Obventiones, *&c. prout in Similibus de Restitutione Literis.*

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, secundo die Martii.

Consimiles Literas habent;

Magister *Silvester Vite* de Pausauro Magister in Artibus, Canonicus in Ecclesia Constantiensi, &c.

Gul-

Ann. D. 1422. Hen. 5. *Gulielmus le Feure*, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Sancto Antonio in Foresta.

Theobaldus le Huchier, Capellanus Capellæ sive Leprosariæ Sanctæ Margaretæ de Lortiey Rothomagensis Diocesis, &c.

Appunctuata per Ambaxiatores Comitis Fuxi, cum Scedula Propositi Parisius annexa.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ex Autogr. NOus,

Bertran de Domasain Escuier, *Jehan de Forton* Licencie en Droit Canon, & *Jehan de Santerisse* Escuier, Conseillers, Ambassadeurs, Procureurs, & Messagiers, de Haut & Puissant Seigneur, Monsieur *Johan Conte de Foux*,

Envoyez de par lui pardevers, Treshaulx, Tresexcellens, & Trespuissans Princes, *le Roy de France*, & *le Roy d'Angleterre*, *Heritier & Regent de France*, noz Soverains & Tresredoubtez Seigneurs,

Signifions a touz ceulx, qui ces presentes Lettres verront & orront, que par vertu du Povoir, a Nous sur ce donne depar le dit *Monseigneur le Conte*,

D'ont la Teneur s'ensuit,

JOhannes, Dei gratiâ, *Comes Fuxi*, Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint,

* X. 177. * Notum facimus quòd,

Nos,

De scientiâ, legalitate, diligentiâ, & probitate, dilectorum nostrorum, Nobilis Viri *Bertrandi de Domasano* Scutifferi, Domini *Johannis de Fortono* in Decretis Licentiati, & *Johannis de Santerisse* Scutifferi, Consiliariorum nostrorum, ad plenum confidentes,

Nos præfatos, *Bertrandum*, *Johannem*, & de *Santerisse*, Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, Facimus, Constituimus, &, Tenore Præsentium, Ordinamus nostros Ambaxiatores, Procuratores, Negotiorum Gestores, seu Nuncios speciales, specialiter & expressè ad eundum & Se Repræsentandum coram, Illustrissimis Principibus & Dominis nostris metuendissimis Dominis *Regibus Franciæ* & *Angliæ*, & eorum quolibet,

Quibus quidem Ambaxiatoribus nostris, & eorum cuilibet, Dedimus, &, Tenore Præsentium, Donamus & Concedimus plenam & liberam Facultatem seu Mandatum speciale cum eisdem Regibus, & eorum quolibet, Tractandi & Concludendi ea super quibus ad præsens eos Transmittimus,

Necnon Promittendi, & in Animam nostram Jurandi, pro & nomine nostro, tenere & servare PACEM FINALEM, ultimo inter Reges prædictos FACTAM, & omnia Puncta & Articulos in Literis dictæ PACIS contentos,

Ac quòd benè & fideliter, posse tenus, dictis Regibus, & eorum cuilibet, Servientes, eis & eorum Præceptis obediemus,

Patriam Linguæ Occitanæ & Comitatum Bigorræ bene & fideliter Regemus pro tempore quo Regimen Linguæ Occitanæ & Bigorræ tenebimus, ipsasque terras Linguæ Occitanæ & Bigorræ eisdem Regibus Restituemus, prout per dictos nostros Ambaxiatores extiterit concordatum,

Et super eis, & Dependentiis ex eis, & eorum quolibet, faciendi & præstandi alia Juramenta, secundum casûs exigentiam, & quæ Nos faceremus & facere possemus seu deberemus si Præsentes existeremus,

Promittimusque, sub Fide & Juramento nostris, & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum, tenere & servare quicquid per dictos nostros Ambaxiatores, aut unum ipsorum, super prædictis, aut aliis eis per Nos injunctis, fuerit Passatum, Concordatum, Promissum, seu Juratum, & quòd nunquam, in Judicio, vel extra, directè vel indirectè, veniemus, aut venire faciemus, contra ea, aut aliquid ipsorum, quæ vel quod per prædictos nostros Ambaxiatores, aut eorum aliquem, fuerint Passata, Concordata, Promissa, seu Jurata, Passatum, Concordatum, Promissum, seu Juratum; sed ea tenebimus, & posse tenus servabimus, ac si per Nos personaliter Passata, Concordata, Promissa, seu Jurata extitissent.

In cujus rei Testimonium, in Præsentiâ carissimi Fratris nostri Domini *Cardinalis de Fuxo*, Domini *Bernardi de Gauaslano* Militis, & Domini *Arnaldi de Abbatiâ* Consiliarii nostri, Præsentibus nostrum Jussimus apponi Sigillum.

Datum *Lascutz*, die xxx Mensis Octobris, Anno Domini M. CCCC. xxj.

Ainsi signee,

Per Dominum Comitem.

M. D'ANOSSIO.

NOUS avons fait, pour & ou nom & en l'Ame de mon dit *Sieur le Conte*, le Serement de la PAIX FINAL, derrainement faite entre les diz Treshaulx Tresexcellens & Trespuissans Princes, & leurs Royaumes de France & d'Angleterre, ovec certeins autres seremenz, en la maniere q'il s'ensuit.

PREMIEREMENT, nous Jurons & Promettons, ou Nom & en l'Ame de mon dit *Sieur le Conte de Foux*, que a Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, comme a *Gouverneur & Regent du Royaume de France*, & de la Chose Publique d'icellui, & de ses Mandemens, ou Mandement, *Icellui Conte* Entendra & Obeira humblement, loyaument, & diligement, en toutes Choses touchans & concernans le Gouvernement & Regime du dit Royaume de France, & de la Chose publique d'icelluy, subjecte *a Treshault Tresexcellent & Trespuissant Prince, & nostre Soverain Seigneur Charles Roy de France.*

ITEM, que Incontinent, aprez le Decez de nostre dit Souverain Seigneur *Charles Roy de France*, & continuelment, il sera loyaulz Homme, Lige, & uray Subgiet du dit Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, & de ses Hoirs perpetuelment, & *cellui*, comme son *Souverain Seigneur, & Uray Roy de France*, sans opposicion, contradiccion, ou difficulte, Aura & receura, & a Lui, comme uray Roy de France, Obeira; & que Jamais a nul autre, comme a Roy ou Regent de France, n'Obeira, si non a nostre dit Souverain Seigneur *Charles* * * X. 178.
Roy de France, & au dit Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, & a ses Hoirs.

ITEM, que il ne sera en Aide, Conseil, ou Consentement que, le dit Treshault & Trespuissant Prince, *Henry Roy d'Angleterre* perde la Vie ou Membre, ou soit Prins de mauvaise Prinse, ou que seuffre Dommage ou Diminucion en ses Personne, Estat, Honneur, ou Choses quelzconques; mais, se il soet ou congnoist aucune tele Chose estre contre Lui pensee ou machinee, il l'Empeschera en tant que il pourra, & par Lui meimes, par Messages, ou Lettres, Lui fera assavoir le plustost que faire le pourra: Et generalment que, sanz dol, fraude, ou mal engin, il Gardera & Observera, ou fera Garder & Observer, toutes les Choses, Poins, & Articles contenus es Lettres & Appointemens de la dite PAIX FINAL, faite, accordee, & Juree entre nostre dit Souverain Seigneur *Charles Roy de France*, & le dit Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, sans Jamais, en Jugement, ne dehors, directement, ou indirectement, publiquement, ou secretement, par quelconque couleur ou voye que ce soit ou puist estre, venir, faire, ou consentir estre fait au contraire des Choses, Articles, ou Poins dessusdiz, ou d'aucune d'iceulz, mais, en toutes manieres & voyes possibles, tant de Fait, comme de Droit, Resistera a touz ceulx qui vendront, ou attempteront, ou s'efforceront de faire venir, ou attempter, a l'encontre des Choses, Articles, ou Poins dessusdiz, ou d'aucunes d'iceulx,

ITEM, que Nous, ou aucun de Nous, portans les Lettres de la dite PAIX, Retourner devers mon *dit Sieur de Foux*, icellui Seigneur jurera, en sa Personne, la dite PAIX es Mains de Monsieur *le Conte de Longeville* son Frere, ou d'autre ayant Povoir a ce, & que, le plus tost qu'il pourra aprez, la fera Jurer par les Gens des Troiz Estas & Communaultez des bonnes Ville, de ses Terres, & Pais, astans ou Royaume de France & Duchie de Guienne.

ITEM, que le dit *Monsieur le Conte de Foux* Gouvernera bien, deuement, & loyaument le Pais de Languedoc, a l'onneur & utilite des diz Roys, & en leur Obeissance le Gardera, & leur Restituera toutesfoiz qu'il leur plaira, & qu'il ne baillera, ou delivera, ou souffrera estre baille ou delivre, le dit Pais, ne les Citez, Villes, Chasteaulz, ou Forteresses d'icellui Pais, ne aucunes d'iceiles, a quelconque Personne, si non au *Roy nostre Seigneur*, ou a nostre Tresredoubte Seigneur *le Roy Regent* son Beau Filz, ou a leurs Commis & Depputez.

ITEM, que de chascun Capitaine & Officer Royal *du Pais de Languedoc* le dit *Monsieur le Conte* Receura pareil Serement, & leur fera Jurer la dite PAIX.

ITEM, qu'il Restituera aus diz Roys les Terres de *Leutret, de Thor, de Talemont, de Marquefaune, & le Conte de Bigorre*, ou cas qu'il ne Monstreront icelles estre Siennes, dedens le Terme, & par la maniere accorde en certaines Lettres, cy dessoubz Incorporees de Mot & Mot, les quelles Lettres, ou Nom que dessus, Nous avons eu & avons Aggreables.

ITEM, que le dit *Monsieur le Conte* fera diligence d'avoir, ou Service des diz Roys, en sa Compaigne & dessoubz Lui, le Nombre de Gens d'Armes & de Trait, dont on a este d'accord par les dites Lettres (c'estassavoir) jusque a Mille & Cinq Cens Payes; & qu'il les employera a faire Guerre a cellui qui *se dit Daulphin*, & a ses Alliez, Adherens, & Complices, Ennemis, Adversaires, Desobeissans, & Rebelles des diz Roys; & fera la plus grant diligence qu'il pourra a Remettre *le Pais de Languedoc* en la Subjection & Obeissance des diz Roys; & commencera a faire Guerre, & entendre a la Recoverance du dit Pais, dedens le Premier Jour de Juing prouchainement venant.

ITEM, que le dit *Monsieur le Conte* fera & acomplira, de sa Part, toutes les Choses dont l'en est presentement d'accord, selon la Forme & Teneur des dites Lettres cy dessoubz Incorporees, comme dit est: Et pareillement les Jurera faire & acomplir le dit *Monsieur le Conte* en sa Personne, & en baillera ses Lettres, Confirmatoires de ces Presentes, aus diz Roys, ou a leurs Commis, dedens le Derrain Jour de Juing prouchain venant: Et ce Prometrons & Jurons ou Nom que dessus, en Obligant, pour ce faire & accomplir, tous les Biens, Meubles & Immeubles, du dit *Monsieur le Conte*, & de ses Hoirs, presens & advenir.

Cy s'ensuit la Teneur des Lettres, dont dessus est faite Mention, (Donne a Saint Pharon les Meaulx) en la forme qui s'ensuit,

CHarles, par la grace de Dieu, *Roy de France*, a tous celz, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Savoir faisons que Nous,

Ayans en memoires la grant & bonne loyalte, que nostre Treschier & feaul Cousin *Jehan Conte de Faux* a eu tous jours envers Nous & nostre Seigneurie, * les grans & notables Services qu'il * X. 179.
Nous a faiz de long temps en plusers & diverses manieres, & les grans Penes & Labours qu'il a souventesfoiz portez & soustenuz pour noz grans Affaires & Besongnes,

Desirans pour ce Recognoistre les Services de nostre dit Cousin, a fin que, tous jours, de mieulz en mieulz, soit enclin de nous Servir, & Entendre plus diligemment a tout ce qui pourra estre a l'Onneur & Bien de Nous & de nostre Seigneurie, & que ce soit aux autres Exemple de Bien faire & Nous loyaulment Servir & Amer,

Ann. D. 1422. Hen. 5.

En esperance aussi qu'il face & mette en execucion les Choses cy dedens contenues,

Par l'advis de nostre Treschier & Tresame Filz, *le Roy d'Angleterre, Heriter & Regent de France*, Lui avons, de nostre certain Science & Grace especial, Outtroye, & Outtroyons, ce qui s'ensuit,

PREMIEREMENT, que,

Aprez ce qu'il aura Jure, en sa Personne, es Mains de nostre Ame & Feal Cousin *le Conte de Languevile* Captal de Buch son Frere, Commis & Deppute a ce de par Nous, Tenir & Garder la PAIX FINAL, derrain faite entre Nous & nostre dit Filz *le Roy d'Angleterre*, & tous les Poins & Articles contenuz es Lettres d'icelle PAIX,

La quelle *Bertran de Dommasain* Escuier, Maistre *Jehan de Forton* Licentie en Decret, & *Jehan de Santerisse* Escuier, ses Conseillers, Messagers, & Procureurs, *souffisament fondez* quant a ce, ont oujourhuy, ou Nom & en l'Ame du dit *nostre Cousin de Foaix* solemnelment Juree en la Presence de nostre dit Filz & Grant Conseil,

Et aprez ce aussi qu'il aura Juree, es Mains de nostre dit *Cousin de Longueville*, les Poins & Articles, contenuz en ces Presentes, & de Servir & Obeir a *Nous*, & nostre dit Filz *le Roy d'Angleterre*, envers & contre Touz,

Nous Voulons & Ordonnons que Icellui nostre *Cousin le Conte de Fouix* ait le Gouvernement de nostre Pais de Languedoc, si longuement qu'il plaira a *Nous*, & a nostre dit Filz le *Roy d'Angleterre*: & que, durant le temps que Nous & nostre dit Filz vouldrons qu'il ait le Gouvernement, ne le Desmettrons d'icellui, pour y mettre autre Gouverneur; mais, ou cas que Nous vouldrions prendre & mettre en nostre Main nostre dit Paiis de Languedoc, nous ferons payer a nostre *dit Cousin* les Arrerages de Gaiges de Lui, & de ses Gens d'Armes & de Trait, de la Retenue que nouvelement lui avons faite, s'aucuns en restoient a paier; &, d'abondant, lui Donnerons, ou cas dessus dit, la some de Vint Mille Escuz d'Or pour une forz, ou autrement Ordonnerons sur ce a nostre bon plaisir.

ITEM, que des Terres, que nostre *dit Cousin de Fouix* Demande, & dit estre Sienne, & a lui appartenir de son Heritage; Cestassavoir,

La Viconte de *Leutret* en la Seneschaucee de Carcassone, les Villes de *Thor*, de *Talemont*, & de *Marquefaune*, & en la *Seneschaucee de Thoulouse*, & aussi le *Conte de Bigorre*,

Icellui Conte en aura le Gouvernement comme du Paiis de Languedoc.

Et, ou cas que Nous Mettrions le dit Paiis en nostre Main, Ce non obstant, le dit nostre *Cousin de Fouix* aura & tendra le Governement des dites Viconte, Viller, & Conte de Bigorre, ou Nom de Nous, Jusques a Six Ans; dedens les quelz *nostre dit Cousin* sera Tenu de Monstrer, par Justice, devant ceulz qu'il appartendra, se les dites Terres Lui douent appartenir,

Et, ou cas qu'elles seront trouverees estre siennes, par la maniere dessus dit, elles Lui seront de tout baillees & delivrees.

Et, ce, dedeins les dit Six Ans, n'estoit congneu, par Justice, que Icelles Terres de *Leutret*, de *Thor*, de *Talemont*, de *Marquefaune*, & *le Conte de Bigorre*, Lui deussent appartenir, Il les Rendra & delivrera, Realment & de fait, a Nous, & a nostre dit Filz, ou a noz Commis, quant requis en serra, sanz contradiction ou delay quelconques.

Toutes Voyes, se nostre *dit Cousin* fait sa Diligence de Enseigner son Droit, &, Par longueur de Ministres de Justice, ou de nostre Procureur, la cause soit delayee a Juger, le dit temps ne courra Point contre nostre dit Cousin; pendant lequel temps Il pourra mettre & demettre, es Terres dessus dites, quelzconques Officers, a son bon plaisir; & en fera siens les Fruiz, Rentes, & Revenues, & autres Emolumens, sans ce que, en le Fin, Il soit tenu de Rendre ce qu'il en aura prins, suppose que, par Justice, feust dit que les dites Terres de *Leutret*, de *Thor*, de *Talemont*, de *Marquefaune*, & le *Conte de Bigorre*, ne lui deussent appartenir: Parmi ce, toutes voyes, qu'il paiera les Gaiges des Officers des dites Terres, & supportera & paiera les autres Charges qui y appartienent.

* X. 180. * ITEM, Lui Donnons & Ottroyons, pour Lui, & ses Hoirs, la Partie que Nous avons en la Ville de *Tournay*, en *la Seneschaucee de Thoulouse*; Cestassavoir la Motie d'icelle Ville, avecques les Appartenances; Reservez a Nous les Soverainitez, Hommages, Services, Ressors, qui Nous appartiegnent a cause d'icelle *Ville*.

ITEM, voulons, & Nous plaist, que la Forge de la Monnoye, qui est de present en la Cite d'Appames en la Conte de Foux, demeure ainsi qu'elle est, de la Saint Johan Bapeistre Prouchain venans, Jusques a Quatre Ans aprez ensuivans, pourveu que les Officers y soient mis, & demeurent de par Nous, & qu'ilz feront la dite Monnoie pareille a celle que Nous ordonnerons estre faite en nostre dit Pais de Languedoc.

ITEM, que, si Nous faisons Paix ou Treues avecques aucuns, nostre dit *Cousin de Fouix* y sera compris, comme nostre vray & loyal Subgiet.

ITEM, que, se quelzconques Personnes faisoient Guerre, ou vouloient porter Dommage a nostre *dit Cousin de Foux* ou a ses Terres, ou aucunes d'icelles, pour ceste cause Nous Lui Aiderons & Secourrons, ainsi que devons faire a nostre bon & loyal Vassal & Subgiet.

ITEM, que, en temps de Paix, nostre dit *Cousin* aura Six vints Hommes d'Armes, & Cinquante Hommes de Trait, de Retenue, pour la seurte du Governement de nostre dit *Pais de Languedoc*

ITEM, pourra nostre *dit Cousin* pourveoir aux Officers de nostre dit Paiis de *Languedoc*, & des Terres, Villes, & Forteresses dessusdites, & desappointer Iceulz Jusques a ce que *Nous* & nostre dit Filz *le Roy d'Angleterre, Heritier & Regent de France*, en Soyons certifiez; & seront les Dons & Provisions par Nous Confirmez, se bon semble a Nous & a nostre dit Filz pour Nous, ou bon plaisir de Nous & d'icellui nostre Filz.

Ann. D. 1422. Hen. 5.

ITEM, que nostre *dit Cousin le Conte de Fouix* Jurera, es mayns de nostre dit *Cousin le Conte de Longueville* son Frere, Commis a ce de par Nous, de bien, loyaument, & deuement Gouverner nostre dit Pais de Languedoc, a l'Onneur & utilite de *Nous* & de nostre dit Filz *le Roy d'Angleterre*; & de Garder en nostre Obeissance ycellui Pais; & de Restituer a *Nous & a nostre dit Filz* ycellui Pais toutes foiz qu'il plaira a Nous & a nostre dit Filz; & qu'il ne baillera ou delivrera, ne souffrera estre baille ou delivre, le dit Pais, ne les Citez, Villes, Chasteaulz, ou Forteresses d'icellui Pais, ou aucun d'icelles, a quelconque Personne (de quelque Estat, Auctorite, ou Preeminence qu'elle soit) soubz couleur ou umbre de quelconque Chose qui puist estre, si non a *Nous*, ou a nostre dit Filz *le Roy d'Angleterre*, ou aux Comis & Deputez en ceste parte de Nous & de Lui.

ITEM, que de chacun Capitain & Officier Royal, de nostre dit Pais de *Languedoc*, nostre *dit Cousin de Foux* Receura pareil Serement, & leur fera Jurer la dite PAIX FINAL, & les Articles contenus en Icelle; Et pareillement la fera Jurer aux Gens des Troiz Estas & Communaltes des bonnes Villes de ses Terres & Pais, tant de nostre Royaume, Comme du *Duchie de Guienne*;

Et, se Ilz sont de ce faire Reffusans, les Pugnira & Corrigera; & Tous ceulz qui ycelle Paix vouldroient, de Parole, ou de fait, Contredire, Impugner, ou Empescher.

ITEM, Jurera de Restituer a *Nous* & a *nostre dit Filz le Viconte de Leutret*, les Villes de *Thor*, *de Talemont*, *de Marquefaune*, & *le Conte de Bigorre*, ou cas que, dedens le Terme & par la maniere dessusdite, il ne Monstreroit icelles Terre estre siennes.

ITEM, pour ce que Nous avons Voulu, & voulons que, pour Commencer la Guerre par nostre Cousin *le Conte de Fouix* a l'encontre de cellui qui *se dit Dalphin*, & de ses Aliez, Adherens, & Complices, & Ennemis, Rebelles, & Desobeissans de *Nous* & de nostre dit Filz *le Roy d'Angleterre*, soit baillee Charge a *nostre dit Cousin* de Mil & Cinq cens Paies,

Et que les Gaiges Lui seront Paiez, Acompter du Jour des Monstres & Reveues de tel Nombre de Gens qui seront Receuz es dites Monstres & Reveues, Jusques au dit Nombre de Mille & Cinq cens Paies, & au dessoubs, de six Escuz d'Or pour Paie par chascun Mois:

Et Lui sera fait prest, avant qu'il Commence la dite Guerre, de la Some de Douze Mille Sept cens Cinquante Escuz d'Or, sur les Gaiges qui seront deus pour Deux Moiz; & le Residu prendra sur noz Revenues & Droiz de nostre dit Pais de *Languedoc*, Jusques a entiere Solucion & Paiement de ce qui sera deu aus dites Gens d'Armes & de Trait, pour les dites Deux Mois, au priz dessusdit,

Et, avec ce, aura, pour Mois, pour l'Estat de Lui & des Contes & Barons de sa Compaigne, Sept Cens Cinquante Escuz d'Or.

* Icellui nostre Cousin Jurera & Promettra de faire sa diligence & loyal povoir, d'avoir le dit Nombre des dites Paies, & de les emploier diligenment au Bien & l'Onneur de Nous, & de nostre dit Filz le *Roy d'Angleterre*, * X. 181.

La quelle Guerre il Commencera dedens le Premier Jour de Juing prouchain venans.

Toutes les quelles Choses, Poins, & Articles dessusdiz, ainsi par Nous ottroyez a nostre dit Cousin *le Conte de Fouix*, comme dit est, voulouns avoir & sortir leur plain effect, & les accomplirons, & ferons acomplir, de Point en Point, sans venir au contraire en quelque maniere que se soit,

Si donnons en Mandement a, noz amez & feaulx Conseilliers; les Gens de nostre Parlement & de nos Comptes a Paris, aux Gouverneurs de toutes noz Finances, & a touz noz autres Justicers & Officers, ou a leurs Lieutenanz, que nostre *dit Cousin*, par la maniere que dit est, facent, souffrent, & laissent, chascun en Droyt soy, Joyr & user plainement & paisiblement de nos dite Grace & Ottroy, sans venir au contraire en aucune maniere.

En tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donnez *a Saint Faron les Meaulx*, le Troiziesme Jour de Mars, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Vint & ung, & de nostre Regne le xlij.

Ainsi Signee, *par le Roy, a la Relacon du Roy Heritier & Regent de France.*

J. de Rinel.

En Tesmoing de ce Nous, *Bertran de Domasain*, *Jehan de Forton*, & *Jehan de Santerisse*, avons miz noz Seaulz & Saings manuelz a ces Presentes.

Donnez a *Saint Pharon les Meaulx*, le Troiziesme Jour de Mars, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Vint & ung

Bertran de Domasayn.
De Forton.
J. de Santerisse.

Scedula supramemorata.

A *Tous ceulx*, qui ces Lettres verront, *Symon de Champlyfant*; Licentie en Loys, Conseillier du Roy mon Sire, & Garde de la Prevoste de Paris, Salut.

Savoir faison que, Pardevant *Jehan de Boute*, & *Jehan de la Mote*, Clers Notaires du Roy mon dit Seigneur, en son Chastellet

Ann. D. 1422. Hen. 5. rellet de Paris; furent presens, en leurs Personnes, Nobles & Sages Hommes, *Bertran de Domasayn* Escuier, *Jehan de Forton* Licentie en Droit Canon, & *Jehan de Santerisse* Escuier, Conseilliers, Ambassadeurs, Procureurs, & Messagiers de Hault, & Puissant Seigneur, Monsieur *Jehan Conte de Foux*, envoiez de par lui devers *le Roy de France* & *le Roy d'Angleterre Heritier & Regent de France*, si comme ils disent,

Les quelx Affermerent, Diserent, & pour verite Tesmoignerent, & chascun d'eulx, par leurs Seremens, & par la Foy de leurs Corps, pour eulx bailler corporelment es Mains des dits Notaires, que les Lettres, par my les quelles ces Presentes sont annexees, Commencans en la Seconde Ligne (*& Tres-puissant Prince le Roy de France*) estoient & sont Signees de leurs propres Saingz manuels, & seelees de leurs Seaulx; cestassavoir, le Premier Seel en Hault, du dit *Bertran de Domasain*,

Le Second, ensuivant, du dit *Jehan de Forton*,

Et l'autre, apres ensuivant, du dit *de Santerisse*.

Et, oultre, que le contenu es dites Lettres estoit & est uray, & tout a leur Affirmacions & Tesmoignage certiffions Nous a tous, a qu'il appert, par ces presentes Lettres, Aus quelles, en Tesmoing de ce, Nous, a la Relacion des diez Notaires, avons Mis le Seel de la dite Prevostee de Paris, le Lundy, xxiij Jour du Mois de Mars avant Pasques, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Vint & ung.

J. Boute,
J. de la Mote.

Commissio Comitis Fuxi Pro Regimine Lingue Occitana,
SINE CLAUSULA.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ex Autogr. CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceulx qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme, pour Remettre & Reduire a nostre Obeissance & Subjection nostre *Pais de Languedoc*, & ycellui tenir soubz Nous en Paix, Justice, & bonne * Transquillite, soit besoing

* X. 181. & expedient de commettre, depar Nous, Personne de Grant Estat & bonne Auctorite, loyale a Nous, & desirans le Bien de Nous & Utilite du dit Paiis,

Et soyons Informez, tant par grant experience de fait, comme autrement, de la bonne Voulente & Puissance de nostre Treschier & Feal Cousin *Jehan Conte de Foix*,

Pour ce Nous (ayans tresgrant & singuliere confiance en sa grant Loyaute, Vaillance, & bonne Diligence) icellui, par l'advis & deliberacion de nostre Grant Conseil, Avons Commis, Ordonne, & Deppute, Commettons, Ordonnons, & Depputons, par ces Presentes, Gouvernour, pour & ou Nom de Nous, de nostre *Pais de Languedoc* & ses appartenances, jusques a nostre bon plaisir,

Et Lui avons Donne, & Donnons, par ces Presentes, plain Pouoir, Auctorite, & Mandement especial de Requerir, pour & en nostre Nom, de tous *Prelaz* & autres Gens d'Eglise, Nobles, Vassaulx, Citez, Villes, Communautez, Chasteaulx, Forteresses, & quelxconques noz Subgiez du dit *Pais de Languedoc*, plaine & entiere Obeissance,

De vacquer & entendre, faire vacquer & entendre, au fait de la Justice,

De Recevoir en nostre Grace & Mercy, & Tenir, Garder, Gouverner, & Maintenir, en nostre Obeissance, & en bonne Paix & Justice, toutes Personnes noz Subgiez *du dit Pais*, estans en icellui, qui a Nous se vouldront Reduire,

De Pugnir & Corriger, & faire Pugnir & Corriger, toutes manieres de Gens, de & pour quelxconques Crimes & Delitz, que ils pourroient avoir commis, en cas de Crime de Leze Magesté, ou autrement, a l'occasion des Discors & Divisions estant en nostre Royaume,

Et de leur Remettre & Pardonner,

Et leur en Bailler Lettres de Remission, Pardon, & Quittement, se mestier est,

Excepte a ceulx, toutes voies, qui sont consentans & coulpables de la Mort de feu nostre Cousin *Jehan Duc de Bourgogne* (qui Dieux Pardoint) des quelx Nous Voulons estre faite Justice comme il appartient,

De Contraindre, par force d'Armes, Sieges, Assaulx, & toutes autres voyes & manieres qu'il advisera, tous ceulx *du dit Pais*, qui parsisteront & demourront en Rebellion & Desobeisance, & ne vouldroient Obeir aux Mandemens & Commandemens, que leur fera de par Nous nostre dit *Cousin de Foix*,

Et de Resister & faire Guerre, par toutes voies & manieres, a cellui qui se *dit Dauphin*, ses Aliez, Complices, Favorisans, & Adherans, Ennemis, Adversaires, Rebelles, & Desobeissance a Nous & a nostre Treschier & Tresame Filz, *le Roy d'Angleterre, Heritier & Regent de nostre Royaume*,

De Publier, & faire Publier, les Lettres de la PAIX FINAL, derrainement faite entre *Nous* & nostre dit Filz *le Roy d'Angleterre*,

De faire Jurer icelle PAIX par noz diz Subgiez, & Recevoir les Seremens sur ce ordonnez estre faiz,

De Gouverner, ou Nom de Nous, bien & duement, jusques a nostre bon plaisir, comme dit est, en Justice, Paix, & bonne Seurte nostre dit *Pais de Languedoc*,

De Suspendre & Oster tous Seneschaulx, Capitaines, & quelxconques noz autres Officiers du dit Pais, qu'il verra estre Inutiles pour Nous & nostre Seignourie, soit en fait de Justice, de Finance, ou autrement,

Et de Commettre, en leurs Lieux, autres loyaulx & souffisans, par maniere de provision, & Jusque a ce que par Nous & nostre dit Filz en soit autrement Ordonne,

Ann. D. 1422. Hen. 5. De faire Demolir & Abatre tous Chasteaulx & Forteresses non Tenables, & autres Nuisibles & Prejudiciables a Nous & nostre dite Seigneurie,

Et les Tenables & Prouffitables faire Veoir, Visiter, Emparer, & Garder aux Despens de ceulx qu'il appartendra, & ainsi qu'il Advisera estre pour le mieulx,

De Mettre & Appliquer a nostre Prouffit & Demaine tous les Biens, Meubles & Immeubles, des diz Rebelles & Desobeissans, sans les souffrir Dissiper ne Gaster,

Et de Commettre ou Gouvernement d'iceulx bonnes & solvables Parsonnes, qui Nous en facent Rendre Compte, quant Requis en seront & il appartendra,

De Pouoir Assembler, pour le bien de Nous & *du dit Pais*, les Gens des Trois Estaz d'icellui, &, par leur Conseil & Advis, mettre sus & avoir Finance pour l'execucion & accomplissement des Choses dessusdites, ainsi qu'il devra faire par Raison,

De Veoir & Visiter l'Estat de noz Finances ou dit Pais,

Et de contraindre touz noz Officiers, sur le fait des dites Finances, de Monstrer & Exhiber a nostre dit Cousin, ou a ses Commis, leurs Estaz, de Bailler & delivrer ce, qu'ilz en auront Receu, pour * convertir & emploier, raisonnablement & duement, * X.
ou Parpaiement des Genz d'Armes & de Trait de sa Retenue, 183.

De Pouoir, par l'Advis & Conseil des Gens des Trois Estaz, de *nostre dit Pais*, & de noz Officiers en icellui, Mettre, & Imposer, ou faire Lever tel Aide comme il pourra estre Advise,

De Tauxer & faire Paier Gages & Salaires, pour le fait de son dit Office, & des choses dessusdites, & de leurs Deppendences, telx qu'il appartendra par Raison, lesquelx, par Rapportant Lettres de *nostre dit Cousin*, avecques Quittance de ceulx qu'il appartendra, seront Aloues es Comptes & Rabatuz de la Recepte de ceulx, qui paiez les auront, par tout ou il appartendra,

De faire Recevoir & Bailler Mandement, pour emploier Finance, pour les causes dessusdites, ou aucunes d'icelles, comme Besoing sera, par vertu des quelx ce, qui sera Paie, sera Aloue es Comptes de ceulx qui paie l'auront, comme il est deuement acoustume pour noz Affaires,

De faire Fere, ou Nom de Nous, tous Criz & Publications, qu'il verra estre a faire pour le bien de Nous & de nostre Seigneurie,

Et de mander & assembler tel Nombre de noz Vassaulx & Subgiez du dit Pais, & d'autres Gens d'Armes & de Trait, que bon lui semblera, & iceulx Emploier, Conduire, & Mener pour Resister aus diz Ennemiz de Nous & de nostre dit Filz, & a la Recouvrance de *nostre dit Pais*, & Remettre soubz nostre Obeissance tous Rebelles & Desobeissans,

Et generalment de Faire, Dire, & Exercer, es Choses dessusdites, & chascune d'icelles, leurs Circonstances & Deppendences tout ce que a tel Commis & Gouverneur peut & doit competer & appartenir.

Si donnons en Mandement, par ces Presentes, a tous Seneschaulx, Chastellains, Capitaines, & quelxconques autrez noz Justiciers, Officiers, & Subgez (de quelque Estat, Autorite, Dinite, & Condicion qu'ilz soient) que a *nostre dit Cousin le Conte de Foix*, Comme a Gouverneur depar Nous du dit Pais, & a ses Mandemens, Lettres, & Commandemens, Commis & Depputez, obeissent & entendent diligemment, es choses dessusdites, & toutes autres touchans le Gouvernement du dit Pais, sins Refus, delay, ou contredit, sur Peine d'encourrir nostre Indignacion perpetuele, & d'estre Repputez envers Nous Rebelles & Desobeissans.

En tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne a *Saint Pharon lez Meaulx*, le Quatriesme Jour de Mars, l'An de Grace Mil, Quatrecens, Vint & un, & de nostre Regne le xlij.

Par le Roy, a la Relacion du Grant Conseil, tenu par le Roy Heritier & Regent de France.

Sub Sigillo, Cerâ albida Expresso, pendente a Cauda Pergamena.

JEKINEL.

Commissio Comitis Fuxi pro Regimine Comitatus de Bigorre,
SINE CLAUSULA.

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous Ceulx, Ann. D.
qui ces presentes Lettres verront, Salut. 1422.
Comme, pour Remettre & Reduire a nostre Obeissance & An. 9.
Subjection *le Conte de Bigorre*, & icellui tenir soubz Nous en H. 5.
Paix, Justice, & bonne Tranquillite, soit Besoign & Expedient Ex Autogr.
de Commettre, depar Nous, Personne de Grant Estat & bonne Auctorite, Loyale a Nous, & desirant le bien de Nous & Utilite du dit Conte,

Et soyons Informez, tant par grant experience de fait, comme autrement, de la bonne Voulente, & Puissance de nostre Treschier & Feal Cousin, *Jehan Conte de Foix*,

Pour ce Nous (aians tresgrant & singuliere Confiance en sa grant Loiaute, Vaillance, & bonne Diligence) icellui, par l'Advis & Deliberacion de nostre Grant Conseil, Avons Commis, Ordonne, & Deppute, Commettons, Ordonnons, & Deputons, par ces Presentes, Gouverneur, pour & ou Nom de Nous, ou dit *Conte de Bigorre*, & ses appartenances jusques a nostre bon plaisir,

* Et Lui Avons Donne, & Donnons, par ces Presentes, plain * X.
Pouoir, Auctorite, & Mandement especial de Requerir, pour & 184.
en nostre Nom, de tous Prelas & autres Gens d'Eglise, Nobles, Vassaulx, Cites, Villes, Communautes, Chasteaulx, Forteresses, &

Ann. D. 1422. Hen. 5. & quelzconques noz Subgiez du *dit Conte*, pleine & entiere Obeiſſance,

De Vacquer & Entendre, faire Vacquer & Entendre, au fait de la Juſtice,

De Recevoir en noſtre Grace & Merci, & Tenir, Garder, Gouverner, & Maintenir en noſtre Obeiſſance, & en bonne Paix, & Juſtice, toutes Perſonnes, noz Subgiez du *dit Conte* eſtans en ycellui, qui a Nous ſe vouldront Reduire,

De Pugnir & Corrigier, ou faire Pugnir & Corrigier, toutes manieres de Gens, de & pour quelzconques Crymes & Delis, qu'ilz pourroient avoir Commis, en ce Cas de Cryme de Leze Majeſte, ou autrement, a l'occaſion des Diſcors & Diviſions eſtans en noſtre Royaume,

Et de leur Remettre & Pardonner,

Et leur en Baillier Lettres de Remiſſion, Pardon, & Quittement, ſe meſtier eſt,

Excepte a ceulx, toutesfvoyes, qui ſont Conſentans & Coulpables de la Mort de, feu noſtre Couſin, *Jehan Duc de Bourgongne* (qui Dieux pardoint) des quelz Nous voulons eſtre faitte Juſtice comme il appartient,

De Contraindre, par Force d'Armes, Sieges, Aſſaulz, & toutes autres voies & manieres qu'il adviſera, tous ceulx du *dit Conte*, qui perſiſteront & demourront en Rebellion & Deſobeiſſance, & ne vouldront obeir aux Mandemens & Commandemens, que leur fera depar Nous *noſtre dit Couſin de Foueix*,

De Reſiſter & faire Guerre, par toutes voies & manieres, a cellui qui *ſe dit Daulphin*, ſes Alliez, Complices, Favoriſans, & Adherens, Ennemis, Adverſaires, Rebelles, & Deſobeiſſans a Nous & a noſtre dit Filz, *le Roy d'Engleterre*,

De Publier, & faire Publier, les Lettres de la PAIX FINAL, derreinerement faitte entre Nous & noſtre dit Filz *le Roy d'Engleterre*,

De faire Jurer ycelle PAIX, par noz diz Subgiez, & Recevoir les Seremens ſur ce Ordonnez eſtre faiz,

De Gouverner, ou Nom de Nous, bien & deuement, juſques a noſtre bon plaiſir, comme dit eſt, en Juſtice, Paix, & bonne Seurte, le *dit Conte*,

De Suſpendre & Oſter tous Seneſchaulx, Cappitaines, & quelconques Noz autres Officiers du dit Conte, qu'il verra eſtre Inutiles pour Nous & noſtre Seigneurye,

Et de Commettre, en leurs Lieux, autres loyaulx & ſuffiſans, par maniere de Proviſion, & juſques a ce que par Nous en ſoit autrement Ordonne,

De faire Demolir & Abbatre tous Chaſteaulx & Forterelles non Tenables, & autres Nuyſibles & Prejudiciables a Nous & a noſtre dicte Seigneurye,

Et les Tenables & Prouffitables faire Veoir, Viſiter, Emparer, & Garder aux Deſpens de ceulx qu'il appartendra, & auſſi qu'il adviſera eſtre pour le Mieulx,

De Mettre & appliquier a noſtre Prouffit & Demaine tous les Biens Meubles & Immeubles des dis Rebelles & Deſobeiſſans, ſans les ſouffrir Diſciper ne Gaſter,

Et de commettre au Gouvernement d'iceulx bonnes & ſoluables Perſonnes, qui Nous en ſaichent Rendre Compte, quant requis en ſeront & il appartendra,

De faire Faire, ou Nom de Nous, tous Cris & Publicacions, qu'il verra eſtre a faire pour le Bien de Nous & de noſtre Seigneurie,

Et de Mander & Aſſembles tel Nombre, de Vaſaulx & Subgiez du dit Conte, & d'autres Gens d'Armes & de Trait, que bon lui ſemblera, & yceulx Emploier, Conduire, & Mener a la Recouvrance de nos dis *Pais & Conte*, pour Remettre ſoubz noſtre Obeiſſance tous Rebelles & Deſobeiſſans,

Et generalment de faire, Dire, & Exercer, es Choſes deſſuſdites, & chaſcune d'icelles, leurs Circonſtances & Deppendences, tout ce que a tel Commis & Goverueur puet & doit competer & appartenir.

Si donnons en Mandement, par ces Preſentes, a tous Seneſchaulx, Caſtellains, Cappitaines, & quelzconques autres, noz Juſticiers & Subgiez (de quelque eſtat, auctorite, dignite, & condicion qu'ilz ſoient) que au noſtre dit Couſin *le Conte de Foueix*, comme a Goverueur depar Nous *du dit Conte*, & a ſes Mandemens, Lettres, & Commandemens, Commis & Deputez, obeiſſent & entendent diligemment, es Choſes deſſuſdites, & toutes autres touchans le Govuernement du dit Conte, Sans Reffus, Delay, ou Contredit, ſur Peine d'encourir noſtre Indignacion perpetuelle, & d'eſtre Repputez envers Nous Rebelles & Deſobeiſſans.

* X. 185. * En Teſmoign de ce Nous avons fait mettre noſtre Seel a ces Preſentes.

Donne a *Saint Pharon les Meaulx*, le Quatreiſme Jour de Mars, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Vint & un, & de noſtre Regne le xlii.

Par le Roy, *a la Relation du Grant Conſeil, tenu par* le Roy Heritier & Regent de France.

JEKINEL.

Sub Sigillo, Cerâ flavâ expreſſo, pendente a Caudâ Pergamena.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ex Autogr.

Commiſſio Comitis Fuxi pro Regimine Linguæ Occitanæ,
CUM CLAUSULA.

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceulx, qui ces preſentes Lettres verront, Salut.

Comme, pour Remetre & Reduire a noſtre Obeiſſance & Subjection noſtre *Paiis de Languedoc*, & ycellui tenir ſoubz Nous en Paix, Juſtice, & bonne Tranſquillite, ſoit beſoing & expedient de commettre, depar Nous, Perſonne de Grant Eſtat & bonne Auctorite, loyale a Nous, & deſirans le Bien de Nous & Utilite du dit Paiis, Ann. D. 1422. Hen. 5.

Et ſoyons Informez, tant par grant experience de fait, comme autrement, de la bonne Voulente & Puiſſance de noſtre Treſchier & Feal Couſin *Jehan Conte de Foueix*,

Pour ce Nous (ayans treſgrant & ſinguliere confiance en ſa grant Loyaute, Vaillance, & bonne Diligence) icellui, par l'advis & deliberacion de noſtre Grant Conſeil, Avons Commis, Ordonne, & Deppute, Commettons, Ordonnons, & Depputons, par ces Preſentes, Gouvernour, pour & ou Nom de Nous, de noſtre *Pais de Languedoc* & ſes Appartenances, juſques au bon plaiſir de Nous, *& de noſtre treſchier & treſame Filz, le Roy d'Angleterre, Heritier & Regent de France*,

Et Lui avons Donne, & Donnons, par ces Preſentes, plain Povoir, Auctorite, & Mandement eſpecial de Requerir, pour & en noſtre Nom, de tous Prelaz & autres Gens d'Egliſe, Nobles, Vaſſaulx, Citez, Villes, Communautez, Chaſteaulx, Forterelles, & quelzconques noz Subgez du dit *Pais de Languedoc*, plaine & entiere Obeiſſance,

De vacquer & entendre, faire vacquer & entendre, au fait de la Juſtice.

De Recevoir en noſtre Grace & Mercy, & Tenir, Garder, Gouverner, & Maintenir, en noſtre Obeiſſance, & en bonne Paix & Juſtice, toutes Perſonnes, noz Subgiez *du dit Pais*, eſtans en icellui, qui a Nous ſe vouldront Reduire,

De Pugnir & Corrigier, ou faire Pugnir & Corrigier, toutes Manieres de Gens, de & pour quelconques Crimes & Delicz, qu'ilz pourroient avoir Commis, en cas de Crime de Leze Mageſte, ou autrement, a l'occaſion des Diſcors & Diviſions eſtans en noſtre Royaume,

Et de leur Remettre & Pardonner,

Et leur en Bailler Lettres de Remiſſion, Pardon, & Quittement, ſe meſtier eſt,

Excepte a ceulx, toutes voies, qui ſont conſentans & coulpables de la Mort de feu noſtre Couſin, *Jehan Duc de Bourgongne* (qui Dieux Pardoint) des quelx Nous voulons eſtre faite Juſtice comme il appartient,

De contraindre, par force d'Armes, Sieges, Aſſaulx, & toutes autres voyes & manieres qu'il adviſera, tous ceulx *du dit Pais*, qui pariſſteront & demourront en Rebellion & Deſobeiſſance, & ne vouldroient Obeir aux Mandemens & Commandemens, que leur fera de par Nous noſtre dit *Couſin de Foueix*,

Et de Reſiſter & faire Guerre, par toutes voies & manieres, a cellui qui ſe *dit Daulphin*, ſes Aliez, Complices, Favoriſans, & Adherans, Ennemis, Adverſaires, Rebelles, & Deſobeiſſans a Nous, & a, noſtre dit Filz, *le Roy d'Angleterre*,

De Publier, & faire Publier, les Lettres de la PAIX FINAL, derreinerement faite entre *Nous* & noſtre dit Filz *le Roy d'Angleterre*,

De faire Jurer icelle PAIX par nos diz Subgiez, & Recevoir les Seremens ſur ce ordonnez eſtre faiz,

De Gouverner, ou Nom de Nous, bien & deuement, juſques au bon plaiſir de *Nous, & de noſtre dit Filz le Roy d'Angleterre*, en Juſtice, Paix, & bonne Seurte, noſtre dit *Paiis de Languedoc*,

De Suſpendre & Oſter tous Seneſchaulx, Cappitaines, & quelzconques noz autres Officiers du dit Pais, qu'il verra eſtre Inutiles pour Nous & noſtre * Seigneurie, ſoit en fait de Juſtice, de Finance, ou autrement, * X. 186.

Et de Commettre, en leurs Lieux, autres loyaulx & ſouffiſans, par maniere de proviſion, & Juſques a ce que par Nous & noſtre dit Filz en ſoit autrement Ordonne,

De faire Demolir & Abatre tous Chaſteaulx & Forterelles non Tenables, & autres Nuiſibles & Prejudiciables a Nous & & a noſtre dit Seigneurie,

Et les Tenables & Prouffitables faire Veoir, Viſiter, Emparer, & Garder aux Deſpens de ceulx qu'il appartendra, & ainſi qu'il Adviſera eſtre pour le mieulx,

De Mettre & Appliquer a noſtre Prouffit & Demaine tous les Biens, Meubles & Immeubles, des diz Rebelles & Deſobeiſſans, ſans les ſouffrir Diſſiper ne Gaſter,

Et de Commettre au Gouvernement d'iceulx bonnes & ſolvables Parſonnes, qui Nous en ſaichent Rendre Compte, quant Requis en ſeront & il appartendra,

De pouoir Aſſembler, pour le bien de Nous & *de dit Paiis*, les Gens des Trois Eſtaz d'icellui, &, par leur Conſeil & Advis, mettre ſus & avoir Finance pour Execucion & Accompliſſement des Choſes deſſuſdites, ainſi qu'il deura faire par Raiſon,

De Veoir & Viſiter l'Eſtat de noz Finances ou dit Paiis,

Et de contraindre tous noz Officiers, ſur le fait des dictes Finances, de Monſtrer & Exhiber a noſtre dit Couſin, ou a ſes Commis, leurs Eſtas,

Et de Baillier & delivrer ce, qu'ilz en auront Receu, pour convertir & employer, raiſonnablement & deuement, ou Parpaiement des Gens d'Armes & de Trait de ſa Retenue,

De Pouoir, par l'Advis & Conſeil des Gens des Trois Eſtaz, de *noſtre dit Pais*, & de noz Officiers en icellui, Mettre, & Impoſer, ou faire Lever tel Aide comme il pourra eſtre Adviſe,

De Tauxer & faire Paier Gages & Salaires, pour le fait de ſon dit Office, & des choſes deſſuſdites, & de leurs Deppendences, tielx qu'il appartendra par Raiſon, les quelx, par Rapportant Lettres de *noſtre dit Couſin*, avecques Quittance de ceulx qu'il appartendra, ſeront Alouez es Comptes & Rabatus de la Recepte de ceulx, qui paiez les auront, par tout ou il appartendra,

De faire Recevoir & Baillier Mandement, pour employer Finance, pour les cauſes deſſuſdites, ou aucunes d'icelles, comme

Be-

Ann. D. Besoing sera; par vertu des queix ce, qui sera Paie, sera Alouе
1422. es Comptes de celui ou ceulx qui paye l'auront, comme il est
Hen. 5. deuement acoustume pour noz Affaires.

De faire Fere, ou Nom de Nous, tous Criz & Publications, qu'il verra estre a faire pour le bien de Nous & de nostre Seigneurie,

Et de mander & assembler tel Nombre de noz Vassaulx & Subgiez du dit Pais, & d'autres Gens d'Armes & de Trait, que bon lui semblera, & iceulx Emploier, Conduire, & Mener pour Resister aus dis Ennemis de Nous & de nostre dit Filz & a la Recouvrance de *nostre dit Pais*, & Remettre soubz nostre Obeissance tous Rebelles & Desobeissans,

Et generalment de Faire, Dire, & Exercer, es Choses dessusdites, & chascune d'icelles, leurs Circonstances & Deppendences tout ce que a tel Commis & Gouverneur peut & doit competer & appartenir;

Si donnons en Mandement, par ces Presentes, a tous Seneschaulx, Chastellains, Capitaines, & quelzconques autres noz Justiciers, Officiers, & Subgez (de quelque Estat, Auctorite, Dignite, & Condicion qu'ilz soient) que a *nostre dit Cousin le Conte de Foix*, Comme a Gouverneur depar Nous du dit Pais, & a ses Mandemens, Lettres, & Commandemens, Commiz & Depputez, Obeissent & Entendent diligemment, es choses dessusdites, & toutes autres touchans le Gouvernement du dit Pais, sans Reffus, delay, ou contredit, sur Peine d'encourir nostre Indignacion perpetuele, & d'estre Repputez envers Nous Rebelles & Desobeissans.

En tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne a *Saint Pharon lez Meaulx*, le Huitiesme Jour de Mars, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Vint & un, & de nostre Regne le xlij.

Sigillo avulso.

Par le Roy, *a la Relacion du Grant Conseil.*

JEKINEL.

---

2 X. 187. * *Commissio Comitis Fuxi pro Regimine Comitatus de Bigorre*, CUM CLAUSULA.

Ann. D. CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous Ceulx,
1422. qui ces presentes Lettres verront, Salut.
An. 9. Comme, pour Remettre & Reduire a nostre Obeissance &
H. 5. Subjection *le Conte de Bigorre*, & icellui tenir soubz Nous en Paix,
Ex Autogr. Justice, & bonne Transquilite, soit Besoing & Expedient de Commettre, depar Nous, Personne de Grant Estat & bonne Auctorite, Loyale a Nous, & desirant le bien de Nous & Utilite du dit Conte,

Et soyons Informez, tant par grant experience de fait, comme autrement, de la bonne Voulente, & Puissance de, nostre Treschier & Feal Cousin, *Jehan Conte de Foix*,

Pour ce Nous (aians tresgrant & singuliere Confiance en sa grant Loiaute, Vaillance, & bonne Diligence) icellui, par l'Advis & Deliberacion de nostre Grant Conseil, Avons Commis, Ordonne, & Deppute, Commettons, Ordonnons, & Depputons, par ces Presentes, Gouverneur, pour & ou Nom de Nous, ou dit *Conte de Bigorre*, & ses appartenances jusques au bon plaisir de *Nous*, *& de nostre treschier & tresame Filz*, *le Roy d'Angleterre*, *Heritier & Regent de France*,

Et lui Avons Donne, & Donnons, par ces Presentes, plain Povoir, Auctorite, & Mandement especial de Requerir, pour & en nostre Nom, de tous Prelas & autres Gens d'Eglise, Nobles, Vassaulx, Citez, Villes, Communaultez, Chasteaulx, Forteresses, & quelzconques noz Subgiez du *dit Conte*, pleine & entiere Obeissance,

De Vacquer & Entendre, faire Vacquer & Entendre, au fait de la Justice,

De Recevoir en nostre Grace & Mercy, & Tenir, Garder, Gouverner, & Maintenir en nostre Obeissance, & en bonne Paix, & Justice, toutes Personnes, noz Subgiez du *dit Conte*, estans en icellui, qui a Nous se vouldront Reduire,

De Pugnir & Corrigier, ou faire Pugnir & Corrigier, toutes manieres de Gens, de & pour quelzconques Crimes & Delis, que ilz pourroient avoir Commis, en ce Cas de Cryme de Leze Majeste, ou autrement, a l'occasion des Discors & Divisions estans en nostre Royaume,

Et de leur Remettre & Pardonner,

Et leur en Baillier Lettres de Remission, Pardon, & Quittement se mestier est,

Excepte a ceulx, toutesvoir, qui sont Consentans & Coulpables de la Mort de, feu nostre Cousin, *Jehan Duc de Bourgongne* (qui Dieux pardoint) des quelz Nous voulons estre faitte Justice comme il appartient,

De Contraindre, par Force d'Armes, Sieges, Assaulz, & toutes autres voies & manieres qu'il advisera, tous ceulx du *dit Conte*, qui persisteront & demourront en Rebellion & Desobeissance, & ne vouldroient obeir aux Mandemens & Commandement, que leur sera depar Nous *nostre dit Cousin de Foix*,

De Resister & faire Guerre, par toutes voies & manieres, a cellui qui *se dit Dauphin*, ses Aliez, Complices, Favorisans, & Adherens, Ennemis & Adversaires, Rebelles & Desobeissans a Nous & a nostre dit Filz, *le Roy d'Engleterre*,

De Publier, & faire Publier, les Lettres de la PAIX FINAL, derreinerement faitte entre Nous & nostre dit Filz *le Roy d'Angleterre*.

De faire Jurer ycelle PAIX, par nos dis Subgiez, & Recevoir *es* Seremens sur ce Ordonnez estre faiz,

De Gouverner, ou Nom de Nous, bien & deuement, jusques Ann. D.
au bon plaisir *de Nous*, & *de nostre dit Filz*, comme dit est, en 1422.
Justice, Paix, & bonne Seurte, le *dit Conte*, Hen. 5.

De Suspendre & Oster tous Seneschaulx, Cappitaines, & quelzconques Noz autres Officiers du dit Conte, qu'il verra estre Inutiles pour Nous & nostre Seigneurie,

Et de Commettre, en leurs Lieux, autres loyaux & souffisant, par maniere de Provision, & jusques a ce que par *Nous* & *nostre dit Filz* en soit autrement Ordonne,

De faire Demolir & Abbatre tous Chasteaulx & Forteresses non Tenables, & autres Nuysibles & Prejudiciables a *Nous* & a nostre dite *Seigneurie*,

Et les Tenables & Prouffitables faire Veoir & Visiter, Emparer & Garder, aux Despens de ceulx qu'il appartendra, & ainsi qu'il advisera estre pour le Mieulx,

* De Mettre & Appliquer a nostre Prouffit & Demaine tous * X. 188.
les Biens, Meubles & Immeubles, des dis Rebelles & Dessobeissans, sans les souffrir Dissiper ne Gaster,

Et de Commettre au Gouvernement d'iceulx bonnes & solvables Personnes, qui Nous en saichent Rendre Compte, quant requis en seront & il appartendra,

De faire Faire, ou Nom de Nous, tous Cris & Publications, qu'il verra estre a faire pour le Bien de Nous & de nostre Seigneurie,

Et de Mander & Assembler tel Nombre, de nos Vassaulx & Subgiez du dit Conte, & d'autres Gens d'Armes & de Trait, que bon lui semblera, & yceulx Emploier, Conduire, & Mener a la Recouvrance de nos dis *Pais & Conte*, pour Remmettre soubz nostre Obeissance tous Rebelles & Desobeissans,

Et generalment de Faire, Dire, & Excercer, es Choses dessusditz, & de chascune d'icelles, leurs Circumstances & Deppendences, tout ce que a tel Commis & Gouverneur puet & doit competer & appartenir,

Si donnons en Mandement, par ces Presentes, a tous Seneschaulx, Chastellans, Cappitaines, & quelzconques autres noz Justiciers, Officiers, & Subgiez (de quelque Estat, Auctorite, Dignite, & Condicion qu'ilz soient) que a nostre dit Cousin *le Conte de Foix*, comme a Gouverneur depar Nous *du dit Conte*, & a ses Mandemens, Lettres, & Commandemens, Commis & Deputez, Obeissent & Entendent diligemment, es Choses dessusdites, & toutes autres touchans le Gouvernement du dit Conte, sans Reffus, Delay, ou Contredit, sur Peine d'encourir nostre Indignacion perpetuelle, & d'estre Repputez envers Nous Rebelles & Desobeissans.

En tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne a *Saint Pharon lez Meaulx*, le Huitisme Jour de Mars l'An de Grace Mille, Quatrecens, Vint & ung, & de nostre Regne le xlij.

Par le Roy, *a la Relacion du Grant Conseil.*

JEKINEL.

Sub Sigillo, Cerâ albidâ expresso, pendente a Caudâ Pergamena.

Commissio ad Recipiendum Sacramentum Comitis Fuxi.

CHarles, par la grace de Dieu, *Roy de France*, a, nostre Tres- Ann. D.
chier & Ame Cousin, *Gaston de Foix Conte de Longueville* & 1422.
Capral de Buch, *Jehan Radclyf* Chivaler Connestable de Bor- An. 9.
deaulx, & nostre Ame & Feal Premier Secretaire Maistre *Guillau-* H. 5.
me Barraut, Salut & dilection. Ex Autogr.

COMME,

Pour le tresgrant bien & evident prouffit de Nous & de toute la Chose publique de nostre Royaume, & pour eviter l'effusion du Sang humain, & aussi pour mettre en Paix, Repos, & Transquilite les Royaumes de France & d'Angleterre, qui par longue espace de temps ont este en Guerre, Division, & Mortelle Hayne,

Dont tant de Maulx & Inconveniens sont venus aus dis Deux Royaumes, & mesmement a la Christiente, comme il a este, & est assez notoire, & estoient encores en aventure de venir plus grans, *se*, par la Grace de nostre Seigneur, Provision n'y eust este mise,

NOUS

Par tresgrant & meure deliberation de Conseil, eue avec nostre Treschiere & Tresamee Compaingne *la Royne*, nostre Treschier & Tresame Filz *le Duc de Bourgongne*, les autres Pers, Arcevesques, Evesques, & autres Gens d'Eglise, Barons, Nobles, & Communaultez de nostre Royaume,

Ayons, de puis n'agueres, Faitre, Conclue, & Jurre solennelment PAIX FINAL, ferme, & estable, Entre Nous & nostre Treschier & Tresame Filz *le Roy d'Angleterre*, *Heritier & Regent de France*, & les Royaumes de France & d'Angleterre,

La quelle PAIX *noz Compaigne*, & *Filz de Bourgongne*, & les autres dessusdis ayent, par nostre Ordonnance & Commandement, Jurre & Afferme,

Et derreinement, en la Presence des Trois Estas, mandez & venus pardevers Nous en nostre Ville de Paris, ayons derechief, tous jours pour plus seure Confirmation, Agree icelle PAIX, & Ordonne par EDICT & LOY IRREVOCABLE que chascun de noz Subgiez (de quelque Estat, Dignite, ou Condition qu'il soit) Jure la dicte PAIX, & Tiengne & Garde Firmement & Inviolablement,

* Et,

Pour ce que, nostre Treschier & Feal Cousin, *le Conte de Foix* * X. 189.
n'a encores Jure la dite PAIX, comme ont fait noz autres Parens, Vassaulx, & Subgiez, comme dessus est dit,

NOUS

Ann. D. 1422. Hen. 5. NOUS,

Qui ne voulons aucuns de noz Vassaulx & Subgiez demourer en ce cas en Neutralite, Partialite, ou Suspens, mais estre unis, soubz Nous leur Roy & Souverain Seigneur, en une mesme Obeissance, & soubz une Seigneurie Souveraine, comme Raison est,

Confians a plain de voz loyaute & bonne prudence,

Vous, & les Deux de vous, Avons Commis, & Commettons, par ces Presentes, a Requerir, Demander, & Recevoir de, nostre dit Cousin, le *Conte de Fouix* le Serement de la dite PAIX,

Le quel Serement lui ferez faire, & Receurez depar Nous, selon la forme qui s'ensuit,

PREMIEREMENT, vous Jurez & Promettez que a, Treshault & Trespuissant Prince, *Henry Roy d'Angleterre*, comme a Gouverneur & Regent du Royaume de France & de la Chose Publique d'icellui, & a ses mandemens & commandemens, vous entendres & obeirez, humblement, loyaument, & diligemment, & en toutes choses, touchans & concernans le Gouvernement & Regime du dit Royaume de France, & de la Chose publique, subjecte a, *Treshault & Trespuissant Prince, & notre Souverain Seigneur Charles Roy de France.*

ITEM, que Incontinent, aprez le Decez de nostre dit Souverain Seigneur *Charles Roy de France*, & continuelment, vous serez loyaux Hommes, Liges, & vrais Subgiez du dit Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, & de ses Hoirs perpetuelment; & icellui, comme vestre *Souverain Seigneur* & vray *Roy de France*, sans oppoficion, contradicion, ou difficulte, aurez & receurez, & a Lui, comme vray Roy de France, obeirez, & que Jamais a nul autre, comme a Roy & Regent de France, n'obeirez, sy non a nostre dit Souverain Seigneur *Charles Roy de France*, & au dit Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, & a ses Hoirs.

ITEM, que vous ne ferez en Aide, Conseil, ou Consentement que, le dit Treshault & Trespuissant Prince, *Henry Roy d'Angleterre* perde la Vie ou Membre, ou soit Pris de mauvaise Prinse, ou quel il seuffre Dommage ou Diminution en ses Personne, Estat, Honneur, ou Choses quelzconques; mais, se vous savez ou congnoissez aucune tele Chose estre contre lui pensee ou machinee, vous l'empescherez en tant comme vous pourrez, & par vous mesmes, Messages, ou Lettres, Lui ferez savoir le plus tost que faire le pourrez.

Et, generalment, vous Jurez que, sans dol, fraude, ou mal engin, vous Garderez & Observerez, & ferez Gardes & Observer toutes les Choses, Poins, & Articles contenus es Lettres & Appointemens de la dicte PAIX FINAL, faicte, accordee, & Juree, entre nostre dit Souverain Seigneur *Charles Roy de France*, & le dit treshault & trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, sans, en Jugement, ne dehors, Directement, ou Indirectement, publiquement ou secretement, par quelconque couleur ou voye que ce soit, ou puist estre, venir, ou faire venir, ou consentir estre fait, ou contraire des Choses, Articles, ou Poins dessusdis, ou d'aucun d'iceulx, mais, en toutes manieres & voies possibles, tant de fait, comme de droit, Resisterez a tous ceulx, qui vendront, ou attempteront, ou s'efforceront de faire venir, ou attempter, a l'encontre des Choses, Articles, ou Poins dessusdis, ou d'aucun d'iceulx.

Et, pour ce que, de nouvel, nous avons commis & ordonne nostre dit Cousin de Foux Gouverneur, pour nous, de nostre Pais de Languedoc,

Pour Raison du quel Gouvernement, & pour autres Causes & Considerations, a ce nous mouvans, Voulons & Desirons qu'il fait en voz mains les Seremens, contenans la forme qui s'ensuit,

Vous Jurez & Promettez que, sans aucun delay, vous ferez Jurer la dite PAIX, & les Poins & Articles contenus en icelle, par les Gens des Trois Estas, & Communaultez des bonnes Villes de voz Terres & Pais, estans ou Royaume de France, & Duchie de Guyenne.

ITEM, que vous Gouvernerez bien, deuement, & loyaument *le Pais de Languedoc* a l'Onneur & Utilite des dis Roys, & en leur Obeissance le Garderez, & leur Restituerez toutes fois qu'il leur plaira; & ne baillerez ou delivrerez, ne souffrerez estre baillie ou delivre, le dit Pais, ne les Citez, Villes, Chasteaulx, ou Forteresses d'icellui, ne aucun d'icelles, a quelconque Personne, sy non aus dis Roys, ou a leurs Commis & Depputez.

• X. 190. ITEM, que de chascun Capitaine & Officier Royal du dit *Pays de Languedoc* vous Receurez pareil Serement, & leur ferez Jurer la dite PAIX.

ITEM, que vous Restituerez aus dis Roys les Terres de *Lestrrt, de Thor, de Talemont, de Marquefaune, & le Conte de Bigorre*, ou cas que vous ne Monstrerez icelles estre vestres dedens le Terme, & par la maniere accordee en certaines Lettres, donnees a Saint Pharon les Meaulx, le uj Jour de Mars, l'An de Grace Mil, CCCC, & Vint ung.

ITEM, que vous feres diligence d'avoir, en Service des ditz Roys, en vestre compaigne, & soubz vous, le nombre de Gens d'Armes & de Trait dont *Bertran de Donmasaun Escuier, Jehan de Forton Licentie en Droit* Canon, & *Jehan Sauteriffe Escuier*, voz Conseilliers, Ambaxadeurs, Procureurs, & Messagiers en ceste partie, ont este d'accort avec les dis *Roys* par les dites Lettres; c'estassavoir, jusques a Mil & Cinq Cens Paies;

Et que vous les emploierez a faire Guerre a cellui qui *se dit Daulphin*, & a ses Aliez, Adherens, & Complices, Ennemis, & Adversaires, Desobeissans, & Rebelles des dis Roys; & ferez la plus grant diligence, que vous pourrez, a Remettre *le Pays de Languedoc* en la Subjection & Obeissance des dis Roys; & Commencerez a Faire Guerre, & entendre a la Recouverance du dite Pays, dedens le Premier Jour de Juing prouchain venant.

ITEM, que vous Ferez & Accomplirez, de vestre part, toutes les Choses dont ont este d'accort vos ditz Ambaxadeurs, selon la Forme & Teneur des dites Lettres, Donnees, a Saint Pharon lez Meaulx, le iij Jour de Mars, l'An de Grace Mil, CCCC, & Vint ung, comme dit est, Ann. D. 1422. Hen. 5.

Et que vous Baillerez vos Lettres, Confirmatoires de celles, que vos dessus nommez Ambaxadeurs, Procureurs, & Messagiers ont baille aus dis Roys.

Des quelz Seremens, qui ainsi seront fais par nostre dit Cousin *le Conte de Foux*, voulons Lettres Patentes estre faites & scelles de son Seel, & a Nous Renvoyees, le plus tost que faire se pourra.

Donne a *Saint Pharon lez Meaulx*, le viij Jour de Mars, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Vint & ung, Et de nostre Regne xlij.

PAR LE ROY *a la Relacion du Grant Conseil.*

JEKINEL.

Sub Sigillo, Cera albida expressa.

Commissio pro Comite de Longueville ad recipiendum prafatum Sacramentum.

CHarles, par la grace de Dieu, *Roy de France* a, nostre Ame & Feal Cousin, *Gaston de Foux Conte de Longueville* & Captal de Buch, Salut & Dilection. Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ex Autogr.

COMME,

Pour le Tresgrant bien de toute la Chose Publique de nostre Royaume, & pour eviter l'effusion du sang humain, & aussi pour mettre en Paix, Repoz, & Transquilite les Royaumes de France & d'Angleterre, qui par longue espace de temps ont este en Guerre, Division, & mortelle hayne,

Dont tant de maulx & Inconveniens sont venus aus diz deux Royaumes, & mesmement a la Christiante, come il a este & est assez notoire, & estoient encores en adventure de venir plus grans, se par la grace de nostre Seigneur, Provision n'y eust este mise,

NOUS,

Par Tresgrant & meure deliberacion de conseil, eue avec nostre treschier & tresamee, *&c. de verbo ad verbum prout supra in Commissione praeunte.*

Donne a *Saint Pharon lez Meaulx*, le viij Jour de Mars, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Vint & un, & de nostre Regne xlij.

Par le Roy, a la Relation du Grant Conseil.

JEKINEL.

Sub Sigillo, Cera flava expressa.

---

* *Commissio Comitis Fuxi, pro recipiendo Juramentum Pacis a Domino Matheo Fratre suo, & ab omnibus de Patria Lingue Occitane, & Comitatus Bigorre.* • X. 191.

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a, nostre Ame & Feal Cousin, *Jehan Conte de Foux*, Gouverneur de par Nous de noz Pais de Languedoc & Conte de Bigorre, Salut & Dilection. Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ex Autogr.

Nous (confians de voz grans Sens, Loyaultez, Prudence, & bonne Diligence) vous avons Comis, Ordonne, & Depute, Commettons, Ordonnons, & Deputons, par ces Presentes, de Prendre & Receuoir de, nostre Ame & Feal Cousin, *Matheu de Foux* Conte de Cominges vostre Frere, & de touz Prelaz & autres Gens d'Eglise, Nobles, Bourgoiz, Comunaltez, & quelzconques noz autres Subgiez de noz diz Pais de Languedoc & Conte de Bigorre, le Serement de la PAIX FINAL, faite derrain entre Nous & nostre Treschier & Tresamee Filz *le Roy d'Angleterre, Heritier & Regent de France*, selon la forme de certain Cedule que avons Ordonnes estre faite, & selon la quelle ont Jure les Prelaz, Gens d'Eglise, Nobles, Bourgoiz, Comunaultez, & Subgiez de nostre Royaume, de la quelle le Teneur s'ensuit.

PREMIEREMENT, vous Jurez & Promettez que a, Treshault & Trespuissant Prince, *Henry Roy d'Angleterre*, comme a *Gouverneur & Regent du Royaume de France*, & de la Chose Publique d'icellui, & a ses Mandemens & Commandemens, vouz entendrez & obeirez humblement, loyaument, & diligenment, & en toutes Choses, touchans & concernans le Gouvernement & Regime du dit Royaume de France & de la Chose Publique, subjecte a Treshault & Trescxcellent Prince & nostre Souverain Seigneur *Charles Roy de France*.

ITEM, que incontinent, apres le Decez de nostre dit Souverain Seigneur *Charles Roy de France*, & continuelment vous serez loyaulz Hommes, Liges, & vrays Subgiez du dit Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, & de ses Hoirs Perpetuelment, & icellui, comme vestre Souverain & vray *Roy de France*, sans opposicion, contradiccion, ou difficulte, Aurez & Receivrez, & a Lui, comme vray Roy de France, Obeirez; Et que Jamais a nul autre, comme a *Roy ou Regent de France*, n'Obeirez, si non a nostre dit Souverain Seigneur *Charles Roy de France*, & au dit Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, & a ses Hoirs.

ITEM, que vous ne ferez en Aide, Conseil, ou Consentement, que

Ann. D. 1422. Hen. 5. que le dit Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre* perde la Vie ou Membre, ou soit Prins de Mauvaise Prise, ou qu'il seuffre Dommage ou Diminucion en ses Personne, Estat, Honneur, ou choses quelzconques; Mais, se vous savez ou congnoissez aucune tele chose estre contre lui pensee ou machinee, vous l'empeicherez en tant comme vous pourrez, & par vous meismes, par Messages, ou Lettres, Lui ferez assavoir le plus tost que faire le pourrez: Et generalment vous Jurez que, sans Dol, Fraude, ou Mal engin, vous Garderez & Observerez, & ferez Garder & Observer, toutes les Choses, Poins, & Articles contenuz es Lettres & Appointtemens de la dite PAIX FINAL, Faire, Acordes, & Jures entre nostre dit Souverain Seigneur *Charles Roy de France*, & le dit Treshault & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, sans Jamais, en Jugement, ne dehors, directement ou indirectement, publiquement ou secretement, par quelconque couleur ou voye que ce soit ou puist estre, venir, ou faire venir, ou consentir estre fait, au contraire des Choses, Articles, ou Poins dessusdiz, ou d'aucune d'iceulx, mais, en toutes manieres ou voyes possibles, tant de Fait, comme de Droit, Resisterez a touz ceulx qui vendront, ou attempteront, ou s'efforceront de faire venir, ou attempter, a l'encontre des Choses, Articles, ou Poins dessusdiz, ou d'aucunes d'iceulz,

Lesquelz Seremens Nous Voulons, Commendons, & Enjoingnons expressement a touz noz Subgiez de nostre Païs de Languedoc, tant Ecclesiastiques, comme Seculars, (de quelque Estat, Dignite, Noblesse, ou Condicion qu'ilz soient) qu'ilz les Jurent, & la dite PAIX Tiengnent & Gardent fermement & inviolablement, sans enfraindre en quelque maniere que ce soit.

*X. 192. * Et s'aucune sont Ressusans, Contredisans, ou en demeure de ce faire, Nous voulons que a ce les Contraignez, &, en cas de Rebellion ou Obstinacion, les Pugnissez & Corriges tellement, que ce soit Exemple a tous autres; de ce faire vous Donnons Povoir, Auctorite & Mandement especial par ces Presentes,

Mandons & Commandons a touz noz Justiciers, Officiers, & Subgiez que a vous, en ce faisant, Obeissent & Entendent diligement, & vous prestent & baillent Conseil, Confort, & Aide, se mestier est & par vous Requis en sont.

Donne a *Saint Pharon les Meaulz*, viij jour de Mars, l'An de Grace Mille CCCC. Vint & ung, Et de nostre Regne le xlij.

PAR LE ROY *a la Relation du Grant Conseil.*

JEKINEL.

Pro Comite Fuxi Appunctuata super Vadiis guerræ.

Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ex Autogr. CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France* a noz Ameez & Foulx Conseillers, les Tresourers & Generalx Gouverneurs de touz noz Finances, tant du Demayne, comme des Aydes, Ordenes pour la Guerre, Salut & Dilection.

Savoir vous faisons que,

Pur Reduire, Tenir, & Governer nostre Paiis de Languedoc en nostre Obeissance, & pour Resister a plusieurs Rebelles & Dissobeissans a Nous,

Nous,

Par l'Advys de, nostre Treschier & Tresame Filz, *le Roy d'Angleterre, Heritier & Regent de France*, & de nostre Grant Conseil,

Confiantz singlerement en la bone volente & affection, que a au Bien de Nous & de nostre Seignurie, nostre Treschier & Feal Cousyn, *le Conte de Foix*,

Icelluy avons Retenu, & Retenons par ces Presents, pour nous servir en ce que dit est, a la Charge de Mylle Hommes d'Armes, & Mylle Hommes de Trayt, a noz Gaiges, revenans a Mylle & Cinq Cens Paies, & au dessoubz; c'estassavoir,

Chivaler Banneret, *vintquatre Escuz d'Or*,

Chivaler Bacheler, *Douze Escuz d'Or*,

Escuyer, *Sys Escut d'Or*,

Arbalester a Chival, *Quatre Escuz*, *Quatorze Souldz*, *Cinque Deners*,

Arbalester a Pie, *Troys Escuz*, *Troys Souldz*, *Sept Deners*,

Pur Archier a Chival, *Quatre Escuz*,

Et Archier a Pie, *Troys Escuz*,

Par Moys,

Les quelles Gages Nous Volons estre paies, de Moys en Moys, selon les Monstres & Revenues, que seront faitz, des ditz Gens d'Armes & de Trait, pardevant celluy ou ceux que Nous y Commettrons, a Commancier le primer Moys de Jour la primer Monstre que serra fait de ceux Gentz d'Armes & de Trait, & de la en avant, de Moys en Moys, selon les Monstres & Reveues jusque a leur Cessement,

En Deduisant, toutes voies & avant tout euvre, Dousz Mille, Sept Cens, & l. Escuz d Or, que nostre dit Filz *le Roy d'Engleterre* a fait pur Nous bailler en prest a *nostre dit Cousyn*, sur le paiement de deux Moys, pour ceulx de sa present Retenue.

Et, en outre, pur Aider a *nostre dit Cousyn de Foix* a supporter les Charges & Despens, que faire luy convendra en ceste Cause, Nous, par l'advys que dessus, Luy avons Tauxe & Ordonne, Taxons & Ordonnons par ses Presents, pour Estat, la Somme de Sept Cens Cinquant Escuz pur Moys, a commencer comme dessus, & durant le temps de ceste present Retenue

Si vous Mandons & Enjoignons tresexpressement que, par le Tresourier de noz Guerres, le Commys a ce, ou autres q'il appartiendra, vous facez paier, bailler, & deliverer a nostre dit Cousyn son dit Estat, & a Luy, & au Gens d'Armes & de Trait, de sa dit Retenue, leurs dit Gaiges, de Moys en Moys, a Comoumcier, comme dit est, le primier Moys,

Et par Rapportant ces Presentes, ou VIDIMUS d'icelles fait Ann. D. 1422. Hen. 5. soubz Seel Royal, avecques les ditz Monstres & Reveues, & Quittance sur ce suffisant, les ditz Gaiges, jusques au dit Noumbre de Mille & Cinque Cens paiez, & au dessoubz, & auxi de Sept Cens l. Escuz d'Or par Moys, pur nostre dit Cousyn, seront Alloues et Comptez, & Rabatuz de la Recepte du dit Tresourer, ses Commis, ou d'autres qui paiez les aura, par noz amez & feals Gens de nos Comptes a Parys; as quelles Nous * Mandons que *X.193 ainsi le facent sauns ascun contredit ou difficulte.

Donnes a *Saint Pharon les Meaulx*, le viij Jour de Mars, l'Ann de Grace Mille, ivC. xxj. Et de nostre Regne le xlij

PAR LE ROY, a la Relacion *du Roy, Heritier & Regent de France.*

JEKINEL.

Scedula annexa.

NOUS, les Tresaurer & Generalx Gouverneurs de touz les Finances du Roy nostre Seignur, Consentons & sommes d'accord, que les Lettres Roialx, aux quelles ces Presentes sount attachees, soubz l'un de nos Signee, faisantz mencion *du Conte de Foix*, soient enterinees & acompliz, de point en point, selon leur forme & teneur, par les Tresouries de Guerres du Roy nostre Seignur, qui a present est, ou serra par le temps advenir, ou Paiis de Languedoc, le Commis a se, & par autres qu'il appartiendra.

Donne a *Parys*, le xxvj Jour de Mars, l'An Mille ivC. & xxj.

De Comite Fuxi, pro Monstris Capiendis.

CHarles, par la grace de Dieu, *Roy de France*, a nostre Treschier & Ame Cousin, *le Conte de Longueville* Captal de Buch, *Jehan Radclyf* Connestable de Bourdeaulx Chivaler, &c, noz Amez & Feaulx, Maistre *Goillaume Barrau* nostre premier Secretaire, & Maistre *Pierre Girault* aussi nostre Secretaire, Salut & Dilection. Ann. D. 1422. An. 9. H. 5. Ex Autogr.

Comme,

Par l'Advis & Deliberacion de, nostre Treschier & Tresame Filz, *le Roy d'Angleterre, Heritier & Regent de France*,

Nous aions Baille, Charge, & Retenue a, nostre Treschier & Feal Cousin, *le Conte de Foix*, Gouverneur de nostre Paiis de Languedoc, pour & ou Nom de Nous & de nostre dit Filz, de Mille & Cinqs Cens Paies, Hommes d'Armes & de Trait, pour les emploier ou Service de Nous & de nostre dit Filz, a Recouvrer, Reduire, & mettre en nostre Subjeccion & Obeissance nostre dit Paiis de Languedoc, & Resister tant a cellui *qui se dit Daulphin*, comme autres Rebelles & Desobeisans, Ennemis & Adversaires de Nous & de nostre dit Filz, & pour veoir & Recevoir les Monstres & Reveues de Gens d'Armes d'icellui *nostre dit Cousin de Foix*,

Soit expedient de commettre aucunes notables Personnes, Feables a Nous & a nostre dit Filz,

Nous,

Qui de voz prudence & bonne diligence Nous confions grandement,

Par l'Advis & Deliberacion d'icellui nostre Filz,

Vous avons Commis & Ordonnez, & Commetons & Ordonnons, par ces Presentes, ou les Trois, ou Deux de vous, a Recevoir les Monstres & Revenues de *nostre dit Cousin de Foix*, & des Gens d'Armes & de Trait, estans de sa Retenue & soubz Lui,

Si vous Mandons, & aux Trois, ou Deux de vous (dont vous, nostre Cousin de Longueville, ou vous Connestable de Bourdeaulx, soiez l'un) Recever les dites Monstres pour la premiere foiz,

Et que vous, noz Secretaires, ou l'un de vous, Recevez les Reveues, de la en avant, des Gens d'Armez & de Trait d'icellui nostre Cousin,

En leur faisant faire les Serement & Promesses, qu'ilz Serviront bien & loyaument Nous & nostre dit Filz, en la Compagnie *de nostre dit Cousin*, a l'encontre du dit soy disant *Daulphin*, ses Aliez, Complices, & Adherens, & tous autres Rebelles & Desobeissans, Ennemis & Adversaires de Nous & d'icellui nostre Filz,

Et qu'ilz ne se partiront point de la Compagnie *de nostre dit Cousin*, sans son Commandement, mais obeiront a lui diligement,

Et autres Seremens & Promesses, en tel cas accoustumez, ainsi qu'il appertendra,

En Nous Certifiant souffisament de ce que fait en aurez, en Renuoiant les dites Monstres & Revenues, feablement closes & seellees soubs vestre Seel en la maniere accoustumee,

De ce faire vous Donnons Pouvoir, Auctorite, & Mandement especial,

Mandons & Commandons a nostre *dit Cousin*, & aux diz Gens d'Armes & de Trait de sa Compagnie, que a vous, * ainsi le facent, comme dessus est dit, Obeissent & Entendent sans difficulte *X. aucune.

Donne a *Saint Pharon lez Meaulx*, le Huitisme Jour de Mars, l'An Mille, Quatrecens, Vint & ung, Et de nostre Regne le xlij.

Par le Roy, *a la Relation du Roy, Heretier & Regent de France.*

JEKINEL.

Ann. D. 1422. *Hen.* 5.

Pro Comite Fuxi, de Intendendo.

Ann. D. 1422. *An.* 9. *H.* 5. *Franc.* *Claus.* *Pell.*

HEnry, par la grace de Dieu, *Roy d'Engleterre*, *Heretier & Regent du Royaulme de France*, *& Seigneur d'Irlande*, aux Seneschaulx de Guiene & des Landes, a tous les Barons, Nobles, & autres noz Officiers & Subgitz, de nostre Duchies de Guyenne, Salut & Dilection.

Come n'adgaires, nostre *Beau Pere de France & Nous* ayons Baille certain Charge & Auctorite a, nostre Treschere & Tresame Cousin, *le Conte de Foix*, pur Remettre & Reduire en l'Obeissance de nostre dit Pere & de Nous le Pais de *Languedoc & Conte de Bigorre*,

Et pour icellui nostre dit Cousin aura besoing d'assembler grant Nombre de Gens de Armes & de Trait,

Vous Mandons & estroitement Enjoingnons, & chescun de vous ainsi qu'il appartiendra, en peine d'encourir nostre Indignacion, que a nostre *dit Cousin de Foix*, quant par luy sur ce resonablement en seres requis, Entendez en ce que dit est diligeanment & Socourez, & donnez Comfort, Conseil, & Aid en Armes, & ainsi que Besoing sera; Et en ce Gardes qu'il n'ait fault.

Donne soubz nostre Seel, *a Meaulx*, le xv jour de Mars, l'An de nostre Regne ix.

Dors.

Commission au Conte de Foix pur recevoir les Monstres 15 Martii An. ix. H. 5.

Appunctuata super solutione Vadiorum.

Ann. D. 1422. *An.* 9. *H.* 5. *Ex Autogr.*

NOUS *Bertran de Domasain* Escuier, *Jehan de Forton* Licencie en Loys, & *Jehan de Santerisse* Escuier, Conseilers, Ambassadeurs, Procureurs, & Messagiers, de, Hault & Puissant Seignur, Monsieur *Jehan Conte de Foix*, comme par Lettres de Procuracion peut apparoir,

Des quelles la Teneur est telle.

JOhannes, Dei gratiâ, *Comes Fuxi*, Omnibus, ad quos, *&c. eadem quæ inseritur in Appunctuatis 3 die Martii, tunc sic*,

Savoir faisons que,

Come, Treshaulx, Tresexcellent, & Trespuissans Princes, & noz Tresredoubtez & Souverains Seigneurs, *Charles*, par la grace de Dieu, *Roy de France*, &c, *Henry*, par icelle mesme grace, *Roy d'Angleterre*, *Heretier & Regent de France*, aient Concedee, Ottroie, & Accorde *au dit Monseigneur le Conte* de certains Poins & Articles, contenuz & declairez en certains Lettres, faites & passees, a Saint Pharon lez Meaulx, le Troizieme Jour de ce present Mois de Mars,

Et, d'autre part, Nous, ou nom du *dit Monseigneur le Conte*, aions promis & Accorde certains aultres Poins & Articles, contenuz & declairez en certain noz Lettres, Donne au dit Saint Pharon, le dit iij Jour de Mars, Seellees de nos Seaulx, & signees de noz Saings Manuelz,

Et, entre les diz Poins & Articles, soit contenu & accorde que la Somme, de *Douze Mille*, *Sept Cens*, *Cinquante Escus d'Or*, sera Baillee & Delivree, en prest, au dit *Monseigneur le Conte*, sur ce que pour deux Mois purroit estre deu a lui & ceulx de sa Compaignie, jusques a Mille & Cinq Cens Paies & audesseurs,

Et que, dedens le Primier Jour de June, prouchain venant, icellui *Monseigneur le Conte* sera tenu faire & commencer Guerre ou Pais de *Languedoc*, a la Recouvrance d'icellui, pour la Remettre & Reduire a la Subjeccion & Obeissance des diz *Roys*, & Resister a cellui qui *se dit Dauphin*, ses Aliez, Adherens, & Complices, & autres Rebelles * & Desobeissans, Ennemis & Adversaires des diz Roys, • Y. 195.

Et Aujourdui, poiron qu'il Nous a este accorde, de par les diz *Roys*, que la dite Somme, de *Douze Mille*, *Sept Cens*, *Cinquante Escuz d'Or*, Nous sera baillee & delivree, ou Royaume d'Angleterre, en *Six Mille*, *Neuf Cens*, *Cinquante Quatre Nobles d'Angleterre*, & *Un Escu d'Or*,

Ou quel Royaume, le dit Treshault & Tresexcellent Prince, *le Roy Heritier & Regent*, fera Armer, a ses Depens, un Vaisseau de Guerre, pour Nous conduire & mener jusques a Bourdeaulx, ou Bayonne,

Mais, pour ce que, a l'occasion des Perilz des Chemins de la Mer, pourroient venir (que Dieu ne vueille) aucuns empeschemens & arrestz, avons promis, & promettons ou Nom que dessus, que se la dite Some estoit Arrestee & perdue sur la dite Mer, aincois que peussions venir devers mon dit *Seigneur le Conte*, icellui *Monseigneur le Conte* prendra le Moitie de la perte sur lui, &, ce non obstant, il sera tenu de Commencier & faire la Guerre, comme dit est, dedans le primier Jour de Juing prouchain venant,

Pourveu que les diz Roys auront & prendront la perte de l'autre moitie sur eulx,

Et que, dedans Quatre Mois apres ce que mon dit *Seigneur le Conte* aura fait signifier aus diz Roys la dite perte (s'elle advenoit) les diz Roys envoieront au dit *Monseigneur le Conte* la Somme de *Six Mille*, *Trois Cens*, *Soixante Quinze Escuz d'Or*, ou *Mille*, *Quatre Cens*, *Soixante*, *Dix Sept Nobles*, *Demi Escu* d'Or, ou Monoie a la Valeur, au Lieu de Bordeaulx, Baionne, Pampelune, Barcelonne, ou Parpignain, ou en l'une d'icelles Villes.

ITEM, s'il advenoit que mon dit *Seigneur le Conte* alast, pendant le temps que nous ferons le dit Veage, de Vie a trepassement, Nous promettons de bailler la dite Somme de xij Mil. vij Cens Cinquante Escus d'Or, en telle Monnoie, que la Receurons, ou cas qu'elle ne seroit empeschie ou perdue, comme dit est, a *Monseigneur le Conte de Longueville* Captal de Buech, pour icelle garder & conserver au prouffit & Volunte des diz Roys, Ann. D. 1422. *Hen.* 5.

Et, se le dit *Monseigneur le Conte* ne faisoit & acomplissoit, de sa part, les Poins & Articles que ou nom de lui avons Accordez, les diz Roys ne seront point tenuz de enteriner ne acomplir audit *Monseigneur le Conte* les Poins & Articles, que lui ont accordez & ottroiez.

En Tesmoing de ce Nous, *Bertran de Domasain*, *Jehan de Forton*, & *Jehan de Santerisse*, avons mis noz Seaulx & Saings manuelx a ces Presentes.

Donne a *Meaulx*, le Sezieme Jour de Mars, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Vint & Un.

Bertran de Domesayn.
De Forton.
De Santerisse.

Sub Tribus Sigillis Ambaxiatorum.

Brevia pro Amortisationibus.

Ann. D. 1422. *An.* 9. *H.* 5. *Norm.* 9. *H.* 5. *m.* 3. *d.*

REX, *Ballivo suo de Rouen*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd in singulis Locis, infra Balliagium vestrum, ad hoc consuetis, publicè, ex parte nostra, Proclamari faciatis,

Quòd omnes Ecclesiæ, tàm Majores, quàm Minores, & generaliter universa Religiosa seu Pia Loca, quæ Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, aut Proventus, infra Ducatum nostrum Normanniæ, aut alia Loca Conquestæ nostræ, absque Amortisatione expressa, tenent, seu eorum Prælati vel Personæ, earumdem Ecclesiarum seu Locorum nomine, seu Dignitatum, Officiorum, aut Ministrationum, quas optinent in eisdem, instent & mittent pro eorum Amortisatione, sub Magno Sigillo nostro, quo in Cancellaria nostra Normanniæ utimur, optinenda, pro rationabili & moderata Financia, citra ultimum diem Maii proximò futurum, si id sibi, & Ecclesiis, seu Locis suis prædictis viderint expedire,

Alioquin absque dolo, fraude, fictione, seu quovis exquisito Colore, eadem Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Proventus, realiter & cum effectu, ponant extra manum Ecclesiæ, infra Terminum supradictum, sub Pœna Confiscationis eorumdem, & Applicationis ad Dominium nostrum,

Et de omni eo, quod sic extra Manum suam posuerit, & de modo & serie ipsius Facti, Nos, in Cancellaria nostra * prædictâ, certificent, infra Quindecim Dies, post Lapsum Termini antedicti, sub Pœna superiùs annotata, • X. 196.

Mandantes vobis ulterius quod omnia & singula hujusmodi Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Proventus,

Quæ a prædictis Ecclesiis, seu Religiosis, aut Piis Locis, vel eorum Prælatis, seu Personis, eorumdem Ecclesiarum sive Locorum Nomine, post prædictum ultimum diem Maii, absque Amortisatione, per diligentem Inquisitionem, per vos in ea parte fiendam, teneri reperientis, ea (videlicet) quæ adquisita fuerunt, infra Quadraginta Annos proximos ante Gratiam, si quam hactenus habuerunt, de non ponendo hujusmodi Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Proventus, extra Manus suas,

Vos in Manus nostras extunc sine dilatione ponatis & saisiatis, seu poni & saisiri faciatis,

Et de Diligentia, quam impenderitis in Præmissis, necnon de omnibus & singulis, quæ in hac parte feceritis, & eorum Circumstantiis, Nos, in Cancellaria nostra prædicta, citra ultimum diem Junii proximò futurum, sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, Certificetis,

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo nono die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Ballivis subscriptis; videlicet,

Gisors,	*Evreux*,
Chaumont,	*Alencon*,
Beaumont sur Oyse,	*Caen*,
Et,	*Costentin*,
Pontoyse,	*Eu*,
Mante,	*Dieppe*.

De Hæreditatibus Concessis.

Ann. D. 1422. *An.* 10. *H.* 5. *Franc.* 10. *H.* 5. *m.* 28.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, *Hæres & Regens Regni Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd, Auctoritate nostrâ Regiâ, & ad Supplicationem *Lodowici Morel* Capellani, jurati Ligei nostri, de Gratiâ nostrâ speciali, *Dedimus* & *Concessimus* ei Hæreditates, Redditus, & Possessiones quoscumque, quos ipse, ante Primum Diem Augusti, Anno Regni nostri Quinto, infra Ducatum nostrum Normanniæ, non Nobilitatos, tenuit & possidebat, qui Valorem Viginti Librarum Turonensium per Annum non excedunt ut dicit,

Habendos & *Tenendos* Hæreditates, Redditus, & Possessiones prædictos præfato *Lodowico*, eisdem modo & formâ quibus idem *Lodowicus* eos ante diem prædictum tenuit & possidebat, si Valorem prædictum non excedant, per Homagium, si & ubi debetur, faciendum secundum Consuetudinem Ducatûs nostri prædicti, ac faciendo alia Onera & Servitia indè debita & consueta,

Reservatis semper Nobis & Hæredibus nostris alta & suprema Justi-

Ann. D. 1422. Hen. 5. Justitia, ac omni alio Jure quod ad Nos poterit pertinere,
Proviso semper quòd Hæreditates, Redditus, & Possessiones prædicti, seu aliqua Parcella eorumdem, de Dominico Ducatûs nostri prædicti, aut alicui alii Personæ, per Nos ante hæc tempora, Dati & Concessi, aut aliqui de Terris & Possessionibus subtus Villam nostram Faleisæ, vel infra Villam nostram de Cadomo, aut de Lapidicina seu Quarreris prope eandem Villam, quas ad opus nostrum specialiter Reservavimus, aut de Loco seu Spatio Terræ, pro Ædificando Nobis Palatium, infra Civitatem nostram de Rouen, seu extra, prope Muros ejusdem, juxta Compositionem in hac parte factam, non existant.
In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.
Teste meipso apud *Castrum nostrum Rothomagi*, vicesimo quarto die Martii, Anno Regni nostri Decimo.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Mathea, quæ fuit Uxor *Simonis Guillot* Defuncti, Vidua Jurata, &c.
Reginaldus Basire de Monstereul, & *Alicia Uxor ejus*, Jurati, &c.

---

* X.197. * *De Respectuatione pro Episcopo Ebroicensi.*

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 28. dor.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Thesaurario nostro Generali Normanniæ*, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, quorum interest, Salutem.
Sciatis quod,
Cùm *Dederimus* & *Concesserimus*, Venerabili in Christo Patri, *Paulo de Crapanica*,
Quem Dominus *Summus Pontifex* ad Episcopum Ebroicensem nuper providit,
Certum Diem (videlicet) Festum Paschæ proximò nunc venturum, ad faciendum & præstandum Nobis corporaliter Sacramentum Fidelitatis, quod Nobis, ratione temporalium Episcopatûs prædicti, facere debet & tenetur,
Infra quem quidem Terminum, obstantibus Impedimentis non modicis, ad Præsentiam nostram in Personâ suâ commodè accedere non valet ut accepimus,
Nos igitur, de Gratiâ nostrâ speciali, diem sive Terminum prædictum usque Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum Prorogavimus, ac Prorogamus, per Præsentes,
Mandantes, Tenore Præsentium, vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, quatinus Procuratores *prædicti Episcopi* omnia Temporalia, ad Episcopatum prædictum, intra Ducatum nostrum Normanniæ, ac alias partes Franciæ nobis subjectas, pertinentia, necnon Fructus, Redditus, & Proventus, usque Festum prædictum, vice & nomine ejusdem Episcopi, percipere, colligere, & habere, & eis ad Usum & Proficuum *ejusdem Episcopi* interim pacificè uti & gaudere permittatis, absque molestatione vel impedimento quocumque.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo quarto die Martii.

De Collationibus.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 26.

REX *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ Sanctorum Ebrulfi & Firmati de Moretonio Abrincensis Diœcesis, Salutem.
Vobis, Tenore Præsentium, Significamus quòd Canonicatum & Præbendam in Ecclesia prædicta,
Quos nuper optinere solebat in eadem *Nicholaus Renoul*, per ejus Privationem nunc liberos & vacantes, & in manibus nostris pleno jure existentes,
Quorum quidem Canonicatûs & Præbendæ, sic vacantium, Collatio & omnimoda Dispositio Nobis noscuntur pertinere,
Dilecto Nobis *Johanni Renouf* Capellano, cum suis Juribus & Pertinentiis, *Contulimus* & *Donamus*,
Mandantes quatinus *ipsum Johannem*, seu ejus Procuratorem, in corporalem Possessionem dictorum Canonicatûs & Præbendæ ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis,
Ac ipsum recipiatis in Canonicum & Fratrem, Stallum in Choro, & Locum in Capitulo, prout moris, eidem Assignantes,
Necnon *ipsum Johannem* Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad eosdem Canonicatum & Præbendam spectantibus, uti & gaudere permittatis; adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Radulphus Veret, ad Cantoriam in Ecclesia Collegiata Sancti Guillelmi de Moretonio Abrincensis Diœcesis, &c.

Magister Johannes le Gallus, Magister in Artibus, & Bacallarius in Theologia, ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesia Cathedrali Rothomagensi, &c.

Magister Johannes Guarin, Decretorum Doctor, ad Canonicatum & Præbendam in Ecclesia Cathedrali Rothomagensi, &c. Ann. D. 1422. Hen. 5.

---

* *Pro Capellano Capellaniæ ad Altare Sancti Ludovici Fundatæ.* * X.198.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 27.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Pro parte, dilecti nobis, *Simonis Champs* Clerici, Capellani Capellaniæ ad Altare Sancti Ludovici, in Ecclesia Sancti Dionisii in Francia fundatæ,
Qui Sacramentum, debitum de Conservando *Præsentem* PACEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,
Nobis datur intelligi qualiter, recolendæ memoriæ, *Philippus*, quondam *Francorum & Navarræ Rex*, Nobilis Progenitor noster, in Fundatione Capellaniæ, prædictam Dotavit de Redditu Annuo Triginta Librarum Turonensium, pro Sustentatione Capellani Secularis dictæ Capellaniæ, Altissimo ibidem perpetuò Servituri,
Percipiendo Anno quolibet Redditum hujusmodi supra Sigillum, & Pennam, seu Scripturam Castellaniæ Pontisarensis, ac supra Proventus & Emolumenta quæcumque Sigilli, ac Pennæ, seu Scripturæ hujusmodi, in Festis Ascensionis Domini & Omnium Sanctorum, per æquales Portiones,
Et, si dicta Proventus & Emolumenta non sufficerent ad prædictum Redditum solvendum, perciperet dictus Capellanus Redditum illum super Proventibus quibuscumque Præpositurae Pontisarensis in forma supradicta, prout in quibusdam Literis, in ea parte Nobis & Concilio nostro exhibitis, liquet manifeste,
Asserebatque *Simon* prædictus quòd, a tempore Dotationis prædictæ, in tempus quo, divino Nutu, prædictam Villam nostram de Pontoise Conquisivimus, Capellani Capellaniæ prædictæ, quicumque pro tempore existentes, prædictas Triginta Libras Turonenses super Sigillo, Penna, seu Scriptura Castellaniæ Pontisarensis ac Præpositura ibidem perceperunt & habuerunt, absque impedimento quocumque vel contradictionis obstaculo, libere, pacificè, & quietè,
Nobis humiliter supplicando quatinus, pietatis intuitu, contemplationeque PACIS FINALIS supradictæ, gratiose providere dignaremur quòd idem *Simon* & Successores sui, Capellani Capellaniæ prædictæ, prædictum Redditum Triginta Librarum gaudere possint & valeant sicut ante,
Nos igitur, Supplicationi suæ favorabiliter inclinati, de Gratiâ nostrâ speciali, *Concessimus* & *Concedimus*, per Præsentes, præfato *Simoni* quòd ipse, & Successores sui, Capellani Capellaniæ prædictæ, imperpetuùm habeant & percipiant annuatim dictas Triginta Libras super Sigillo, Penna, seu Scriptura, ac Præpositura prædictis, eisdem modo & forma quibus idem *Simon*, & Prædecessores sui, Capellani ejusdem Capellaniæ, eundem Redditum, ante Conquestum nostrum prædictum, habuerunt & perceperunt, ac prout & quatinus ipsi eodem Redditu, a tempore Dotationis supradictæ, hactenus rationabiliter sunt gavisi,
Mandantes, Tenore Præsentium, dilectis & fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon cæteris Justiciariis & Ministris, præsentibus & futuris, quorum interest, quòd præfato *Simoni*, & Successoribus suis, Capellanis Capellaniæ prædictæ, præsenti Concessione nostrâ, in forma qua prædictum est, uti & gaudere permittant, absque molestatione seu impedimento quocumque.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Præsentationibus.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid.

REX *Vicariis in Spiritualibus Episcopi Lexoviensis*, ipso Episcopo in remotis agente, Salutem.
Ad alteram Portionem Ecclesiæ Parochialis Sancti Germani de Criqueville dictæ Diœcesis, vacantem & ad nostram Donationem spectantem, ut dicitur, Dilectum nobis *Johannem de Molin* Capellanum vobis Præsentamus,
Intuitu caritatis Rogantes quatinus *ipsum Johannem* ad Ecclesiam prædictam admittatis, & Personam instituatis in eadem.
* In cujus, &c. * X.199.
Teste Rege in *Exercitu suo apud Meaulx*, vicesimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas de Præsentatione habent subscripti; viz.

Johannes le Poorry, Capellanus & Canonicus Lexoviensis, ad Ecclesiam Parochialem du Faverol Lexoviensis Diœcesis, &c. Ibid.

Girardus Turgis Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem de Tocqueville Rothomagensis Diœcesis, &c. Ibid. m. 26.

Robertus du Fane Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem de Benerville Lexoviensis Diœcesis, &c. Ibid.

Guillielmus Martin dictus *Brunet* Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ Lynoye Lexoviensis Diœcesis, &c. Ibid.

Johannes Lanchon Clericus, ad Capellam sive Capellaniam in Hos- Ibid.

Ann. D. 1422. Hospitio sive Manerio des Appentis in Balliagio de Costantin Fundatam Abrincensi Diœcese, &c.

Hen. 5. Ibid. *Robertus Avowril* Capellanus, ad Ecclesiam Parochialem des Planches Ebroicensis Diœcesis, &c.

Ibid. *Guillielmus Paris* Magister in Artibus & Bacallarius in Medicina, ad Ecclesiam Parochialem de Henuille Constantiensis Diœcesis, &c.

Ibid. m. 20. Magister *Rolandus Bergervel* Magister in Artibus & Doctor in Theologia, ad Ecclesiam Parochialem beatæ Mariæ de Creteville Constanciensis Diœcesis, &c.

Ibid m. 16. Magister *Guillielmus Quillet* Magister in Artibus & Baccallarius in Theologia, ad Ecclesiam Parochialem Sancti Germani de Drubecco Lexoviensis Diœcesis, &c.

Pro Capitulo & Canonicis Rothomagen.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 27. dor.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Thesaurario Generali Normanniæ*, Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum, necnon universis & singulis Ballivis, Receptoribus, ac aliis Officiariis nostris, ubilibet constitutis, Salutem.

Quia Diem,

Dilectis nobis in Christo, Capitulo & Canonicis Ecclesiæ beatæ Mariæ Rothomagensis, ac Capellanis & aliis ibidem Deo servientibus, ad optinendum Confirmari Cartas, Literas, & Evidentias suas, de eorum Libertatibus & Possessionibus, usque Festum Paschæ proximò futurum per Nos nuper Datum & Concessum,

Usque Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximo futurum, de Gratia nostra speciali, Prorogavimus & Elongavimus,

Vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Mandamus quòd præfatos *Capitulum & Canonicos*, *Capellanos*, & alios, omnimoda Proficua, Obventiones, Redditus, Fructus, & Emolumenta quæcumque, unà cum Arreragiis eorumdem, ad ipsos quovis modo spectantia sive pertinentia, & quæ hactenus rationabiliter habere & percipere consueverunt,

Tàm illa quæ supra Domanium & Receptam nostra per manus Receptorum & Officiariorum nostrorum, quàm ea omnia & singula quæ supra Temporalitatem Archiepiscopatûs Rothomagensis, propter absentiam Archiepiscopi loci illius, in manibus nostris de præsenti existentia, infra Villam nostram de Dieppe & alibi percipere & habere solebant,

Usque dictum Festum Sancti Johannis habere, percipere, & colligere, ac inde libere disponere, necnon Libertatibus & Privilegiis suis, per ipsos seu eorum Prædecessores ante hæc tempora rationabiliter usitatis, uti & gaudere permittatis, & etiam inde respondeatis prout ad quemlibet vestrûm pertinet, ac ab aliis quibuscumque integrè & plenariè responderi faciatis,

Ipsosque, & eorum singulos, ac ipsorum Procuratores & Attornatos, ad Prosequendum, Defendendum, coram vobis, & singulis vestrûm, in quibuscumque Placitis & Querelis, motis vel movendis per ipsos, vel contra ipsos, de & super Præmissis, vel aliquo Præmissorum, * liberè & absque difficultate aliquâ, usque * X.200. idem Festum Sancti Johannis, recipiatis & admittatis; quia sic volumus fieri de Gratia nostra speciali, aliquo Mandato nostro, vobis seu alicui vestrûm in contrarium facto, non obstante.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, tricesimo die Martii.

De Ratificatione.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 25.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Volentes Securitati, dilecti nobis, *Richardi Granger* Clerici, Magistri sive Custodis Personatûs de Planes, Lexoviensis Diœcesis, providere, Statum & Possessionem, quos idem *Richardus* habet in Personatu prædicto, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus,

Nolentes quòd ipse, super Possessione sua Ecclesiæ prædictæ, ratione alicujus Juris vel Tituli, quod vel qui nobis competit, seu Nobis aut Hæredibus nostris in futurum competere poterit, per Nos vel Hæredes nostros, seu Ministros nostros quoscumque, futuris temporibus, impetatur, inquietetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, primo die Aprilis.

De Permutatione.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 26.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Constanciensi*, Salutem.

Cùm *Johannes de Cowvert* Capellanus, Parsona Ecclesiæ Parochialis beatæ Mariæ de Champ du Boul vestræ Diœcesis, & *Galfridus de la Fontellaye*, Capellanus Capellæ sive Capellaniæ Sancti Gelbolt in Ecclesia Cathedrali Bajocensi, Beneficia sua hujusmodi intendant, ut asserunt, adinvicem canonicè permutare,

Nos ad prædictam Ecclesiam de Champ du Boul, ad nostram Donationem spectantem ut dicitur, præfatum *Galfridum*, ex causa hujusmodi Permutationis faciendæ, vobis Præsentamus,

Intuitu caritatis rogantes quatinus ipsum *Galfridum* ad Ecclesiam prædictam ex causa prædicta admittatis, & Personam instituatis in eadem.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Exercitu suo apud Meaulx*, tertio die Aprilis. Ann. D. 1422. Hen. 5.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Fructuum.

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis*, ac universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, Officiariis, & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem. Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 25. dor.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd, dilectum nobis, Magistrum *Marcum de Feras*, Curatum de Harefluino,

Qui Sacramentum, debitum de conservando *Præsentem Pacem*, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de Beneficio suo prædicto provenientia, ac Arreragia inde debita, si quæ fuerint,

Solummodo Reservatis hiis, quæ circa Reparationes, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac Opera ordinaria & alia rationabilia applicantur,

Habere & Tenere,

Et ipsum *Marcum* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante.

Teste meipso apud *Castrum nostrum Rothomagi*, Quarto die Aprilis.

* *Pro Viagio Katerinæ Reginæ.* * X.201.

REX, Venerabilibus in Christo Patribus, *Henrico Wyntoniensi*, & *Thomæ Dunolmensi*, *Episcopis*, Salutem. Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Pat. 10. H. 5. m. 16. d.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad Monstrum sive Monstrationem, carissimi Fratris nostri, *Johannis Ducis Bedfordiæ*, ac Hominum ad Arma, Armatorum, & Sagittariorum in Comitivâ sua, ad partes Franciæ, penes Præsentiam nostram, in proximo profecturi apud Letleyheth Capiendum & Supervidendum,

Et ad Nos & Concilium nostrum inde, ac de modo, formâ, & sufficientia Arraiationis eorumdem, distinctè & apertè, Certificandum & Reportandum;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem præfatis Hominibus ad Arma, Armatis, & Sagittariis, ac aliis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quòd vobis, & alteri vestrûm, in Executione Præmissorum, pareant, obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c.

Teste *Johanne Duce Bedfordiæ* Custode Angliæ apud *Suthampton*, Sexto die Aprilis.

Per Concilium.

REX, dilecto Clerico suo, *Willielmo Kynwolmersh* Thesaurario Angliæ, ac, dilecto sibi, *Johanni Ovedale* Armigero, Salutem.

Sciatis, *&c. ut supra usque ibi*, Monstrationem, *& tunc sic*, Hominum ad Arma, Armatorum, & Sagittariorum Hospitii nostri, in Comitiva, carissimæ Consortis nostræ, *Katerinæ Reginæ Angliæ*, ad partes Franciæ, penes Præsentiam nostram, in proximo profecturorum, apud le Wyndemylle, juxta Tychefel, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium;

REX, dilecto Clerico suo, Magistro *Johanni Stafford* Custodi Privati Sigilli nostri, ac, dilecto & fideli suo, *Waltero Sandes* Militi, Salutem.

Sciatis quòd, *&c. ut supra usque ibi*, Monstrationem, *& tunc sic*, Hominum ad Arma, Armatorum, & Sagittariorum, qui ad proficiscendum ad partes Franciæ, penes Præsentiam nostram, nobiscum Indentârunt, & de Hospitio nostro seu Retinentiâ, carissimi Fratris nostri, *Johannis Ducis Bedfordiæ* non existunt, apud Hampton Heth Capiendum, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

De Festinando ad Comitem Sarum.

REX, *Ballivo suo de Rouen*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem. Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 24. d.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Locis, infra Ballivam vestram, ad hoc consuetis, publicè ex parte nostrâ Proclamari faciatis & districtè Mandari,

Quòd omnes & singuli Ligei nostri, de Regno nostro Angliæ, & generaliter omnes & singuli Homines ad Arma & Sagittarii,

Exceptis solis Soldariis, qui, de Mandato Capitaneorum suorum, super Custodia Locorum, eis commissorum, manere debebunt,

Penes, carissimum Consanguineum nostrum, *Thomam Comitem Sarum*, apud Villam nostram de Mante, certis arduis & urgentibus

Ann. D. 1422. ibid. 5. bus de causis, excusatione quacumque cessante, & omni dilatione postpositâ, veniant, se properent, & festinent, sub Poena Forisfacturæ omnium quæ Nobis forisfacere poterunt, & Imprisonamenti Corporum suorum ad voluntatem nostram.

Et, si quos hujusmodi Ligeos nostros, post Tres Dies, post Proclamationem istam sic factam, inveneritis a retro existentes, seu in hac parte negligentes, eos, sine dilatione, & absque favore aliquo, arestetis & capiatis, una cum Equis, Rebus, & Bonis

*X. 202. suis quibuscumque, * & in salva & secura Custodia poni & custodiri faciatis, quousque aliter pro eorum Deliberatione duxerimus ordinandum;

Et hoc, sub Fide & Ligeancia, quibus Nobis tenemini, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vii die Aprilis.

Consimilia Brevia diriguntur Ballivis subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Ballivo Deureux vel, &c.
Ballivo de Gisors vel, &c.
Ballivo de Maunte vel, &c.
Ballivo d'Alenson vel, &c. ut supra usque ibi, ad voluntatem nostram, *& tunc sic*, & Vos ipse sic cum Retinentia vestra veniatis. Et si quos, *&c. ut supra.*
Ballivo de Caen, vel ejus, *&c. ut prius supra.*
Ballivo de Caux, vel, *&c. ut supra usque ibi*, Remanere debebunt, *& tunc sic*, & illos qui in Comitiva dilecti & fidelis Militis nostri *Radulphi Botiller* in Obsidione Villæ de Gamaches existant penes Carissimum, *&c. ut supra.*

ibid. REX, *Capitaneo de Caen*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd omnes & singulos Homines ad Arma & Sagittarios de Garnisione vestra,

Exceptis solis illis, quos, pro salva & secura Custodia ejusdem Garnisionis juxta vestræ discretionis arbitrium, necesse fuerit illic remanere,

Penes, Carissimum Consanguineum nostrum, *Thomam Comitem Sarum*, certis magnis & urgentibus de Causis, omni dilatione postpositâ, ad Villam nostram de Mante transmittatis,

Mandantes eisdem, ex parte nostra, quatenus, omni excusatione cessante, ad eundem Consanguineum nostrum indilate veniant, sub Poena Forisfacturæ omnium quæ Nobis forisfacere poterunt, & Imprisonamenti Corporum suorum ad voluntatem nostram,

Et, si quos ex eis, post Tres Dies, postquam præsens Mandatum nostrum receperitis, inveneritis a retro existere, seu negligere sic, ut præfertur, ad dictum Consanguineum nostrum venire, eos sine dilatione, omni favore postposito, capiatis & arestetis, unà cum Equis, Rebus, & Bonis suis quibuscumque, & in salva Custodia poni faciatis, quousque pro eorum Deliberatione aliud a nobis habueritis in Mandatis;

Et hoc, sub Fide & Ligeantia, quibus nobis tenemini, nullatenus omittatis:

Et de omni eo, quod feceritis in hac parte, & de Nominibus & Numero eorum, quos, ut præfertur, dicto Consanguineo nostro transmiseritis, ipsum vestris Literis certificetis indilatè.

Teste ut supra, vij die Aprilis.

Consimilia Brevia diriguntur Capitaneis subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Capitaneo Dargenthen vel, &c.
Capitaneo de Harefleu vel, &c.
Capitaneo de Caudebec vel, &c.
Capitaneo de Faloise vel, &c.
Capitaneo de Hounefleu vel, &c.
Capitaneo de Touque vel, &c.
Capitaneo de Courton vel, &c.
Capitaneo de Portaudemer vel, &c.
Capitaneo de Beaumefuill vel, &c.
Capitaneo de Lisieux vel, &c.
Capitaneo de Lilbon, vel, &c.

De Restitutione.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. ibid. m. 25. d. REX, Venerabili in Christo Patri, *N.* eadem gratiâ, *Episcopo Bajocensi*, Salutem.

Ex parte *Thomæ Parquelewe* Capellani, Bacallarii in Decretis, & ut asserit, Curati Ecclesiæ Parochialis Sancti Vigoris de Arreyo, vestræ Diœcesis, Jurati Ligei nostri, Nobis est humili Supplicatione monstratum,

Quod ipse Aurelianis, ex causa Studii, & non aliâ, per Sex Annos & ultra fuerit,

Quodque jam pridem, cùm ad aures suas pervenit quòd ipse, unà cum aliis ad Residendum super Beneficium suum, & ad præstandum Juramentum Nobis debitum, vocatus esset, mox, cùm hujusmodi rei notitiam haberet, a prædicto Loco Aurelianis, absque mora recessit, se divertendo versus Nos, & Ducatum nostrum Normanniæ, ac Curam suam prædictam,

Sed, obstantibus Viarum periculis, & aliis nonnullis Impedi-

*X. 203. mentis Facti, quæ * sibi in Itinere supervenerant, ad infra Diem limitatum venire nullatenus poterat,

Unde,

Timens ne ex eo impedimentum sibi fiat circa Titulum, Jus, & Possessionem, quæ in dicto Beneficio suo optinuit, necnon circa Fructus, Redditus, & Proventus ejusdem,

Nobis supplicavit sibi per Nos de Remedio in hac parte providere oportuno.

Nos (volentes in hac parte fieri quod est justum) vobis Mandamus quod, si vobis legitime constiterit Præmissa veritatem continere, ipsum *Thomam* Ecclesiam suam prædictam, necnon Fructus, Obventiones, Proficua, & Emolumenta quæcumque, ad eadem spectantia, necnon Arreragia inde debita, *&c. prout in cæteris de Restitutione Literis.* Ann. D. 1422. Hen. 5.

De Levando unam Antiquam Decimam in Normannia.

REX, Venerabili in Christo Patri, N. eadem gratiâ, *Episcopo Bajocensi*, Salutem. Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Pat. Norm. 10. H. 5. m. 25. d.

Cum, ut accepimus, quædam Decima, non longe ante Descensum nostrum apud Touque, Carissimo *Patri nostro Franciæ*, per Prælatos & Clerum Ducatûs nostri Normanniæ, de Prelaturis & Beneficiis suis quibuscumque, tam Exemptis, quàm non Exemptis, Concessa fuerit & Concordata,

Et de eo, quod de eadem Levatum fuerit, & non solutum dicto Patri nostro, Nobis fuerit, per Locorum Ordinarios, & eorumdem in ea parte Deputatos, in Camera nostra Compotorum, ut rationis erat, responsum, & ejusdem Decimæ magna pars nondum Levata fuerit, set Levanda,

Ad quam, in Civitate Bajocensi & Diœcese vestris, Levandam Magister *Gervasius Larchamp* pro tunc Commissus extiterit & Deputatus,

Quocirca vos, attentiùs quo valemus, Tenore Præsentium, Monemus, requirimus, & hortamur quatenus de Beneficiis quibuscumque Ecclesiasticis, Taxatis ad Decimam, & æquivalenter de non Taxatis, a Capitulis, Abbatibus, Prioribus, Prælatis, Conventibus, Collegiis, & cæteris Personis Ecclesiasticis, Exemptis, & non Exemptis, dictarum Civitatis & Diœcesis (cujuscumque Præeminentiæ, Dignitatis, Statûs, ac Conditionis existant) Partem prædictæ Decimæ, sic a retrò existentem, Colligatis, Levetis, & Recipiatis, seu Colligi, Levari, ac Recipi per eundem Magistrum *Gervasium*, aut alium, pro quo de Parte dictæ Decimæ, sic a retrò existentis, Nobis respondere volueritis, dando eidem Magistro *Gervasio*, vel alii, quem ad id duxeritis deputandum, vestras in ea parte Commissionis Literas, ac plenam & sufficientem in hac parte Potestatem, & Nobis seu Thesaurario nostro Normanniæ, in Villa nostra Cadomensi, infra Quindecim Dies proximò futuros a tempore receptionis Præsentium integraliter solvatis, seu solvi faciatis,

Et Personas Ecclesiasticas quascumque supradictas, omni dilatione postpositâ, per Monitiones & Censuras Ecclesiasticas in eorum Personas, & Interdicti Sententias in eorum Loca, fulminandas, & alias quascumque vias & modos legitimos, ad Solutionem dictæ Partis Decimæ hujusmodi, sic a retrò existentis, dictis die & Loco, ut supradictum est, faciendam, coherceatis, & faciatis contra easdem debitam Executionem, &, si opus sit, per Invocationem Brachii Secularis prædictas Personas ad Solutionem dictæ Partis hujusmodi Decimæ, sic a retrò existentis, compellatis, seu compelli faciatis cum effectu, taliter a Nobis valeatis de prompta diligentia commendari.

Damus autem universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Officiariis, & Ministris nostris, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quòd Vobis, & Deputatis vestris in hac parte, quotiens opus fuerit, & per vos, seu hujusmodi Deputatos vestros, in Auxilium & Executionem Præmissorum fuerint requisiti, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes,

Et Personas Ecclesiasticas quascumque, quæ de solvendo Summas, a se, ratione Decimæ prædictæ, seu Partis ejusdem, debitas, seu a retro existentes, negligentes fuerint vel remissi, per Bonorum suorum Explectationem, ac Corporum suorum Captionem & Incarcerationem si necesse fuerit, & aliis quibuscumque viis & modis congruis, cogant & compellant, seu cogi & compelli faciant indilate, Appellationis & alterius cujuscumque dilationis seu contradictionis obstaculo non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, viij die Aprilis.

** Pro Comitiva Katerinæ Reginæ in præsenti Viagio.* *X. 204.

HEnri, par la grace de Dieu, *Roy d'Engleterre*, *Heriter & Regent du Royaume de Fraunce*, & *Seigneur d'Irland*, as Tresorer & Chamberlains de nostre Escheqer, Saluz. Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Pons Cler. Pell.

Nous volons, de l'assent de nostre Counseil, & vous Mandons, que des Issues & Profitz, provenantz des Terres, n'adgaires en Doair assignez a *Johan Roigne d'Engleterre*, facez paier, c'estassavoir,

A *Katerine*, n'adgaires *Feme de Henri Noon* Chivaler, & *Isabelle*, que feust *la Feme de Johan Godard* Chivaler, a chescune de eles vynt Livres,

A *Johane Beaknap*, *Johane Troutbek*, *Johane Courcy*, & *Agneys*, Damoiselles *de nostre Treschere Compaigne*, a chescune de eles Dys Liures,

Et a *Guilmote*, Damoiselle de la Chambre *de mesme nostre Compaigne*, Cent Souldz,

A avoir, de regard de nostre Donn, pour les Coustages & Expenses, queux leur covendra faire & sustenir en venant presentement, devers Nous, en Royaume de Fraunce, en la compaignie *de nostre Compaigne susdite*.

Don. souz nostre Prive Seal, *a nostre Ville de Southampton*, le xiv Jour d'Averill, l'An de nostre Regne Disme.

Ann. D. 1422. Hen. 5.

De salvis Conductubus.

An. 10. H. 5. Scot. 10. H. 5. m. 1.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ, Hæres & Regens Regni Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, universis & singulis Admirallis, &c. ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem
Sciatis quòd, de assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, *Alexandrum de Seton* Dominum de Gordon, & Magistrum *Willielmum de Foulys*, de Scotia, in Regno nostro Angliæ jam existentes, abinde versus partes Scotiæ, cum Viginti & Quatuor Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis, vel non Armatis (cujuscumque sint Gradûs seu Conditionis) tàm per Terram, quàm per Mare & Aquam, equestrè, vel pedestre, conjunctim, vel divisim transeundo;
Et ideò Vobis Mandamus, *&c. prout in Similibus de Conductu Literis.*
In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, usque Quintum Diem Maii proximo futurum inclusive duraturas.
Teste *Johanne Duce Bedfordiæ*, Custode Angliæ, apud *Letley*, xiv die Aprilis, Anno Regni nostri Decimo.

Per Concilium

Pro Ambassiatoribus Comitis de Foix.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Brev. de Term. Pasch. 10. H. 5. Pell.

HEnry, par la grace de Dieu, *Roy d'Engleterre, Heriter & Regent du Royaume de France, & Seigneur d'Irland*, as Tresorer & Chambellans de nostre Eschequier, Saluz.
Nous Volons, de l'advise & assent de nostre Prive Conseil, & Vous Mandons que au Mester *Johan de Forton, Bertrand de Domasam*, & a *Johan de Santerise*, Ambassitours de, nostre Treschier Cousin, *le Count de Foix*, facez paier, de nostre Tresor, *Syt Mille, Neofe Centz, Cinquant & quatre Nobles, Deux Souldz, & Oyt Deners*; Recevant d'eux Soufficeantes Lettres, desouz leurs Seales, Tesmoignantz la Recette de mesme la *Summe*.
Donne, souz nostre Prive Seel, *a nostre Ville de Southampton*, le xviij jour d'Averill, l'An de nostre Regne Disme.

---

* X. 205. * *Acquitantia Ambassiatorum Comitis Fuxii de Recepta vi M. ix C. liv. Nobilium Angliæ & unius Scuti, solutorum illis, per Henricum Quintum Regem Angliæ, in plenam Solutionem xii M. viiC. l. Scutorum debitorum eidem Comiti per Carolum Regem Franciæ.*

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ex Autog.

IN DEI NOMINE, AMEN.
Per præsens Publicum Instrumentum Cunctis appareat evidenter quod, *Anno ab Incarnatione Domini*, secundum Cursum & Computationem Ecclesiæ Anglicanæ, Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo secundo, Indictione Quintadecima, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Martini* divina providentiâ *Papæ Quinti* Anno Quinto, & Regni *Henrici Quinti, Regis Angliæ, Hæredis & Regentis Regni Franciæ, & Domini Hiberniæ* Illustrissimi Decimo, Mensis Aprilis Die Vicesimâ primâ, in Hospitio habitationis, venerabilis Domini, Domini *Thesaurarii Angliæ* (videlicet) in Aula ejusdem Hospitii, in Parochia Sanctæ Crucis Villæ Southampton situati, & in mei *Johannis Huge*, Auctoritatibus Apostolicâ & Imperiali Notarii publici & Testium subscriptorum præsentia constituti personaliter, Reverendi & Discreti Viri, *Bertrandos de Domasano, Johannes de Fortono*, & *Johannes de Santerisse*, Ambassiatores, Procuratores, ac Nuncii, Sublimis & Magnifici Domini, Domini *Johannis Comitis Fuxi*, prout asseruerunt, tunc ibidem, quandam Literam Acquitantium, sive Quittationum, & Exonerationum, cujusdam Summæ Pecuniarum in se continentem, Sigillis suis signatam, prout fatebantur & recognoverunt, & eorum quilibet fatebatur & recognovit, præfato Reverendo Domino, Domino *Thesaurario Angliæ*, præsentarûnt & obtulerunt tunc ibidem,
Cujus quidem Literæ Tenor sequitur in hæc verba,

OMNIBUS, ad quos præsentes Literæ pervenerint, nos, *Bertrandus de Domasano, Johannes de Fortono*, & *Johannes Santerisse*, Ambassiatores, Procuratores, ac Nuncii, Sublimis & Magnifici Domini, Domini *Johannis Comitis Fuxi*, NOTUM FACIMUS quòd,
Cùm nuper in quodam Tractatu, habito inter Serenissimum in Christo Principem *Karolum Regem Franciæ*, parte ex una, & Nos Ambassiatores antedictos, ex altera, inter cætera, concorditer Appunctuatum extiterit & Conclusum, quòd, dictus Illustrissimus Princeps, *Karolus Rex Franciæ Duodecim Milia, Septingenta, Quinquaginta Scuta Auri Domino nostro Comiti* supradicto, certis de causis, in dicto Tractatu expressatis, benè & fideliter solveret, solvive faceret, prout in Literis super hoc confectis apertius continetur,
Noverint *Universitas vestra* Nos, Ambassiatores supradictos, vice & nomine Domini nostri *Comitis* sæpedicti, loco dictorum *Duodecim Milium, Septingentorum, Quinquaginta Scutorum* Auri, Summam *Sex Milium, Nongentorum, Quinquaginta quatuor Nobilium Angliæ & unius Scuti* Auri a, Serenissimo in Christo Principe ac Domino nostro metuendissimo, *Henrico*, Dei gratiâ, *Rege Angliæ, Hærede & Regente Regni Franciæ*, per manus, Venerabilis & Egregii Domini, Domini *Thesaurarii sui Angliæ*, hac die præsenti, HABUISSE & integraliter RECEPISSE, pro Summam ipsam apud *dictum Dominum Comitem portando*, seu deferendo, prout inter præfatum Illustrissimum Principem *Regem Angliæ* & Nos extiterat concordatum,

Ann. D. 1422. Hen. 5.

Quam quidem Summam, nomine quo supra, Nos Ambaxiatores præfati *Confitemur* & in veritate RECOGNOSCIMUS Nobis plenariè esse *Traditam* modo suprascripto & Solutam,
Et, ipsos Illustrissimos Principes & Reges supradictos, ac Thesaurarium Angliæ antedictum, Hæredesque & Successores suos, de eadem, ut præfertur, Nobis *Tradita*, & per Nos *Recepta*, juxta Appunctuamentum, super hiis Pecuniis, per Nos recipiendis & portandis, finaliter factum, & solutâ, QUITAMUS per Præsentes.
In cujus rei testimonium Nos, Ambaxiatores prædicti, Præsentibus Sigilla & Signa nostra manualia duximus apponenda.
Datum apud *Southampton*, die Vicesimo secundo Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quandringentesimo, Vicesimo secundo.

* BERTRAN DE DOMESAYN. * X. 206.
DE FORTONO.
JOHAN DE SANTERISSE.

Consequenter verò, post hujusmodi Literæ Præsentationem & Obligationem, & præmittitur, præfati Ambassiatores *Domini Comitis* prænotati fatebantur & recognoverunt se de dicta Pecuniarum Summa fore penitus & effectualiter Solutos,
Ac Cautionem Juratoriam, Nomine ejusdem *Domini Comitis*, Domini sui sæpedicti, de ulterius dictam Pecuniarum Summam non petendo, seu quovis modo exigendo, mihi Notario supradicto, vice & nomine omnium & singulorum, quorum interest in hac parte, palàm, & publice, ac Solempniter Stipulanti & Recipienti, præstiterunt tunc ibidem.
Acta sunt hæc, prout suprascribuntur & recitantur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco, ac Regno Regis, supradicti,

Præsentibus tunc ibidem,
Venerabilibus ac Reverendis Viris & Dominis; videlicet,
Reverendo in Christo Patre & Domino, Domino *Thoma Dunelmensi Episcopo*, & Cancellario Angliæ,
Et Domino *Johanne Stafford* Custode Sigilli Privati Angliæ,
Testibus ad Præmissa vocatis & in debita Juris forma requisitis.

Et ego verò Johannes Huge *Clericus Sarum Diœcesis, publicus Auctoritatibus Apostolicâ & Imperiali Notarius, præmissæ Literæ Præsentationi & Oblationi, Confessioni ac Recognitioni, necnon & Cautionis præstationi, cæterisque omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Regno Regis, Mense, Die, & Loco supradictis, agebantur & fiebant, unà cum prænominatis Testibus, præsens ipse interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, manuque propria scripsi & publicavi, ac in hanc publicam formam redegi, Signóque & Nomine meis solitis & consuetis, quibus utor, signavi, in fidem & testimonium omnium & singulorum Præmissorum.*

Constat michi Notario publico, antedicto de Rasuris horum verborum, *Domasain* in quartâ, *sui Angliæ* in duodecimâ, & *nomine ejusdem Domini* in decimâ octavâ Lineâ, computando & descendendo a principio præsentis publici Instrumenti:
Constat etiam de Interliniaria hujus verbi *Anno* supra secundam subscriptionis hujus publici Instrumenti; quæ omnia approbo, & vitium reputo non errorum proprium, defectum corrigendo, ego Notarius sæpedictus
Constat etiam michi Notario memorato de Rasura hujus Nominis (*Thoma*) in penultimâ lineâ præsentis Instrumenti, quod etiam approbo, defectum corrigendo.

De salvo Conductu pro Duce Britanniæ.

REX Universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Gentibus Armorum & de Tractu, Ligeis, Subditis, & Vassallis, tàm præcarissimi *Patris nostri Franciæ* quàm *Nostris*, ubilibet constitutis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 24.
Sciatis quod,
Cùm, carissimus Frater noster, *Johannes Dux Britanniæ*, pro Bono Pacis, usque Præsentiam nostram accedere desideret ut accepimus,
Nos (Securitati suæ & eorum de Comitiva sua in hac parte providere volentes) Suscepimus *ipsum Fratrem nostrum*, usque Præsentiam nostram, unà cum Baronibus & aliis de Comitiva sua (cujuscumque Status, Gradûs, aut Conditionis fuerint) Armatis, vel non Armatis, usque ad Numerum Mille Personarum, vel infra, Equestre, vel Pedestre, cum Armaturis, Libris, Literis, Jocalibus, Bonis, Manticis, Bogeis, Baggagiis, & aliis rebus suis quibuscumque, per omnia Dominia, Districtus, & Potestatem *ipsius Patris nostri atque Nostra*, ex causa prædicta, Veniendo, ibidem morando, & perhendinando, & abinde ad partes suas proprias salvò & securè Redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales.
Et ideo vobis, Ligeis & Subditis prædicti *Patris nostri*, ex parte sua & nostra, ac Ligeis & Subditis nostris, Præcipimus & Mandamus quod ipsum *Fratrem nostrum*, *&c. prout in similibus de Conductu Literis*, *usque ad hæc verba*,
Et si contingat aliquem hujusmodi Venientium aliquid, in prædicti *Patris nostri* aut *Nostri* Contemptum vel Præjudicium, aut

Populi

Ann. D. 1422. Hen. 5. *X.207. Populi ejusdem Patris * nostri aut nostrorum Dampnum, attemptare, vel facere attemptari, per hoc præsens noster salvus Conductus non irritetur aut frustetur; sed ille sic Attemptans, seu Attemptari faciens, subeat & subjaceat Pœnis in ea parte debitis & condignis:

Proviso etiam quod *præfatus Frater noster* præmittat quosdam de Gentibus suis, ad Præmuniendum Capitaneos seu Custodes Locorum, ad quæ ipsum venire & declinare contigerit, vel eorum Locatenentes, de Adventu suo ad eadem. *

In cujus, &c. usque Quintumdecimum diem Junii proximo futurum inclusive duraturas

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Vicesimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu, sub eadem Data, habet idem Dux *usque Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.*

De salvo Conductu pro Prælatis & Baronibus de Britannia.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 24.

REX eisdem, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, carissimus Frater noster, *Johannes Dux Britanniæ*,

Qui, certis & urgentibus de causis, de præsenti, non valet, ut dicitur, usque Præsentiam nostram, in Persona sua propria, venire,

Quatuor Prælatos & Sex Barones, de Ducatu & Patria suis Britanniæ, cum Potestate plenaria & sufficienti, Nomine ipsius *Fratris nostri* ac Trium Statuum Ducatûs & Patriæ prædictorum, usque Præsentiam nostram prædictam, pro Bono Pacis, mittere proponat ut accepimus,

Nos, ipsos Quatuor Prælatos & Sex Barones (quos ad hoc duxerit deputandos) usque Præsentiam nostram, cum Militibus & aliis Gentibus suis in Comitiva sua, usque ad Numerum Trescentarum Personarum vel infra, cujuscumque Status, Gradûs, *&c. ut supra usque ibi*, debitè reformari, *& tunc sic*,

Proviso semper quòd nullus eum præfatis Prælatis & Baronibus venientium quicquam, *&c. ut supra usque ibi*, debitis & condignis, *& tunc sic*,

Proviso etiam quòd in Literis Potestatis, præfatis Prælatis & Baronibus, ut præfertur, dandis, contineatur quòd iidem Prælati & Barones, sic mittendi, Nobis possint & debeant promittere & Nos assecurare quod, quodcumque Juramentum iidem Prælati & Barones, nomine *ipsius Fratris nostri* ac Trium Statuum prædictorum, præstiterunt,

Sit de PACE, inter præcarissimum *Patrem nostrum Karolum Regem Franciæ* & *Nos* ac Franciæ & Angliæ Regna nuper conclusâ & concordatâ, CUSTODIENDA & OBSERVANDA, seu aliud quodcumque,

Idem Frater noster nichilominus in Persona sua idem Juramentum iterabit & præstabit,

Et super hujusmodi Juramento, dùm fuerit per eum præstitum, suas Literas, suo Magno Sigillo Sigillatas & manu sua propria signatas, tradet aut mittet Nobis, cum effectu, infra Viginti Dies a tempore prædicti Juramenti præstiti per præfatos Prælatos & Barones, sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum suorum, mobilium & immobilium;

Proviso insuper quòd præfati Prælati & Barones præmittant quosdam, *&c. ut supra usque ibi*, de adventu suo ad eadem, *& tunc sic*,

In cujus, &c. usque Quintumdecimum diem Julii proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, Vicesimo quarto die Aprilis.

De salvo Conductu pro Triginta Personis de Britannia.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Pentecostes proximo futurum duraturas, suscepit in salvum, &c. Triginta Personas (cujuscumque Statûs, Gradûs, aut Conditionis fuerint) Armatas vel non Armatas, quas carissimus Frater Regis, *Johannes Dux Britanniæ* penes Regem, pro Bono Pacis, mittere voluerit,

Usque Præsentiam Regis, ubicumque ipsum fore contigerit, Pedestrè, vel Equestrè, unà cum Libris, Literis, Manticis, Bogeis, Bonis, Rebus, Cariagiis, & Hernesiis suis quibuscumque, veniendo, ibidem morando, & exinde salvo & securè ad propria redeundo.

*X.208. * Proviso semper quòd Personæ prædictæ quicquam, quod in prædicti Regis, &c.

Quodque ipsi nullum Castrorum, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Priore & Conventu de Bernay.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 23. d.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Thesaurario nostro Generali Normanniæ*, *&c.* Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quod, dilectos nobis in Christo, *Priorem & Conventum Abbatiæ beatæ Mariæ de Bernay* omnimoda Fructus, Obventiones, Proficua, & Emolumenta quæcumque Temporalium Abbatiæ prædictæ, sibi, infra Ducatum nostrum Normanniæ, pertinentia & spectantia, usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum, Levare, Percipere, & Habere, ac eisdem interim liberè & absque Impedimento aliquo uti & gaudere permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis, seu alicui vestrûm, in contrarium directo, non obstante. Ann. D. 1422. Hen. 5.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo septimo die Aprilis.

Litera super Negotio Ambassiata cum Imperatore, nunc Bohemiæ Rege, ubi Magnates in Re Religionis omnino nolunt ipsi complacere, unde Impeditus nullatenus valeat, juxta Alligantias & Pacta, Regi esse Auxilio.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ex Autogr. Pen. Cler. Pell.

MOST *Worshipful and Reverend Lord*, I recomande me unto zour graciouse Lordschipp

And of touching *Lekarde's* Message, whilk he brohte to the Emperor, I have sped hum in all the haste that I might; so that the Emperor has fulfilde all zour desire of that Message

And if it like zour graciouse Lordschip for to knaw of my Governaunce, sen tyme that I sent zow last word, be Master *Johan Stokes*, be Muthe, and nohte by Letter, and also afore, be the Provinciale *Dyrant* and *Hanse of S truse*, be Letter also,

And, after that Master *Johan Stokes* wasse gone, the Emperor sayde to me planly, that I suld noht gone frome hym unto tyme that I sulde wyte wheder he might come to zow this Somer or noht, and thereopon he hase holden me all way unto this tyme

And now I knaw well he may noht come for this cause, that many of the grete Lordes of Boheme, that ware Sworne of his Counsell, sen that his Brother dyde, and bare his Levere, have required hym for to late hem halde the same Beleve that thei ben in:

The qwhilk Articles and your Letter I have closed in this Letter, qwhilke thei have sent to the Empror,

And thereopon he sent hem word, that rader he wolde be Dede or he wold sustene hem in thare Malesse.

And they have ansserd him agayne, that thei will rather Dye than goe frome thare Beleve.

And like your Graciouse Lordschip for to knaw, that there is a grete Powes of hem, bothe of Lordys, Knyghts, and Squiers; bot the grettiste Power is of Communers: and therefore the Empror Gedirse all the Power that he may, for to gone into Boheme opon hem, and knawse no nother, ne no Man that is about him, bot that he is like to have a grete Batelle with hem: and therefore the Empror hase charged me habyde, and see an ende lyke of he did qwen he went out of Hungare agaynes the Turkys,

And therefore I beseke zowe, of zour graciouse Lordschip, als lauley and als mekely of any poure Servaunt may done unto his Lord, that ze be noht displesid of my lang habyding from zow; for I think for to come unto zow in a short tyme, be the Grace of God, and bringe zowe redy worde of alle manere thing qwilk I have noht wryte unto your graciouse Lordschip at this tyme,

For I wold noht byde soe longe frome zowe, saying that I here such Tydings of zowe, that all zour Frends be glad ther of zow and zoure Werres, whom God save and kepe alle wey frome evell.

Writen at *Swynes*, at departing of * the Emperor going into Boheme, in the Fest of Sayn Vitale Martyr. *X.209.

Be zour poure Servaunt,

HERETONG CLUX.

Serenissimi Principi Henrico, Franciæ Angliæque Regi, ac Domino Hiberniæ, Domino meo Metuendissimo.

Contra Ecclesiasticos hinc inde vagantes, ad Loca Inimica se transferentes, & Fructus Beneficiorum percipientes, cum penitus nescitur Jurati sint necne, an Non-Jurati.

REX *Vicariis in Spiritoalibus Archiepiscopatûs Rothomagensis*, Salutem. Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 28. dor.

Cùm nonnullæ Personæ Ecclesiasticæ Ducatûs nostri Normanniæ, & maximè Seculares, prætendentes se Fideles & Subditos nostros, & Juramenta Fidelitatis aut Ligeantiæ, necnon PACIS, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & Nos nuper, auctore Deo, firmatæ, præstitisse, in eundem Ducatum nostrum, & per eum, & abinde de Regno ad Regnum, de Provincia ad Provinciam, ubilibet liberè se transferant, etiam ad Loca præcarissimo Patri nostro Franciæ & Nobis Rebellia & Inimica, Causas & Occasiones hujusmodi Accessuum & Recessuum suorum pro suæ libito voluntatis confingentes,

Quorum nesciuntur Nomina & Cognomina, & an nostri Fideles & subditi fuerint, aut Juramenta supradicta Nobis præstiterint, ignoratur,

Fructusque, Redditus, & Proventus Beneficiorum suorum, per se, & suos, in eâ parte, Fautores, Procuratores, Parentes, Affines, & Adhærentes, ex integro percipiunt, & eosdem nonnunquam a dictis Ducatu & Partibus extrahunt, diripiunt, & transportant ad Loca supradicta, in Divini Cultûs & Ecclesiarum diminutionem & detrimentum, ac Nostri nostræque Rei publicæ dispendium non modicum & gravamen, ut informamur,

Nos (cupientes in eâ parte de Remedio congruo provideri) vobis, Tenore Præsentium, significamus quòd omnium & singulorum Virorum Ecclesiasticorum, Regularium & Secularium, Exemptorum & non Exemptorum, in vestris Civitate & Diocesi Beneficiatorum, & imposterum Beneficiandorum, Nomina & Cognomina in Scriptis redigatis,

Assi-

Ann. D. 1422. Hen. 5. Assignantes generaliter omnibus & singulis hujusmodi, jam Beneficiatis, Terminum competentem, infra quem sufficienter & in scriptis vobis apparere faciant de Juramentis hujusmodi, ut præmittitur, nobis præstitis atque factis,

Quod si non facerent, non permittatis eisdem, post Lapsum dicti Termini, Fructibus hujusmodi Beneficiorum suorum uti & gaudere, donec aliud a Nobis super hoc receperitis in Mandatis,

Insuper districtè Prohibentes eisdem, & aliis quibuscumque Personis Ecclesiasticis, tàm Secularibus, quàm Regularibus, in vestrâ Diœcese commorantibus, nè extra eandem Diœcesim ad Loca remota se transferant seu divertant, sine Literis vestris Testimonialibus, eisdem in eâ parte, juxta Juris exigentiam, concedendis,

Quibus exprimantur Causæ propter quas, Terræ, Patriæ, seu Loca, ad quæ iidem sunt ituri; quodque ad partes, dicto Præcarissimo Patri nostro seu Nobis Inimicas aut Rebelles, nullo modo vadant absque Licentiâ & Auctoritate nostris eisdem specialiter indulgendis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, primo die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevis diriguntur subscriptis; videlicet,

Venerabili in Christo Patri Episcopo Abrincensi *aut ejus in Spiritualibus Vicariis Generalibus.*

Venerabili in Christo Patri Episcopo Constanciensi, *&c.*

Venerabili in Christo Patri Episcopo Bajocensi, *&c.*

Vicariis in Spiritualibus Episcopi Ebroicensis, *ipso Episcopo in remotis agente.*

Vicariis in Spiritualibus Episcopi Lexoviensis, *ipso Episcopo, &c.*

Vicariis in Spiritualibus Episcopatûs Sagiensis, *Sede ibidem vacante.*

*X. 210. ** De Ratificatione.*

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 20. REX Omnibus, ad quos, &c.

Notum facimus quòd,

Si Cantoria in Ecclesiâ Cathedrali Lexoviensi (quam, dilectus, nobis, Magister *Johannes Vibets* in Ecclesiâ prædictâ dicit se pacifice possidere) Prædecessorum nostrorum vel nostris temporibus in Regaliâ vacaverit, aut vacet ad præsens,

Propter quod ad ipsos Prædecessores nostros, vel ad Nos, ipsius Cantoriæ Collatio, JURE REGALIÆ, pertinuerit, aut ad Nos pertineat quovis modo,

Nos ipsam Cantoriam dicto *Johanni Contulimus & Conferimus* per Præsentes,

Intuitu Pietatis & de Gratiâ speciali, dilectis Nobis in Christo, *Vicariis in Spiritualibus Episcopi Lexoviensis*, ac Decano & Capitulo Ecclesiæ prædictæ, Mandantes quatinus præfatum *Johannem* in dictæ Cantoriæ Possessionem manuteneant & conservent,

Et eidem de Fructubus, Redditibus, Obventionibus, Emolumentis, & Juribus universis, ad eandem spectantibus, respondeant, aut faciant integrè responderi:

Concessimus insuper eidem *Johanni*, & *Concedimus* per Præsentes, de Gratiâ supradictâ, ut, virtute Collationis nostræ, Possessionem ipsius Cantoriæ nullatenus de Novo adipisci teneatur, Usu, Stilo, Consuetudine, Observantiâ, vel Editis contrariis, non obstantibus quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, primo die Maii.

De Restitutionibus Fructuum.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 25. dor. REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis*, ac universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, Officiariis, & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd Magistrum *Petrum Maciots* Diaconum, Canonicum Ecclesiæ Cathedralis Rothomagensis,

Qui Sacramentum, debitum de conservando *Præsentem Pacem*, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Fructus, Redditus, & Emolumenta, de Beneficio suo prædicto provenientia, & Arreragia, *&c. ut supra.*

Teste Rege *ut supra*, Quinto Die Maii.

Consimiles Literas habent subscripti; viz.

Thomas Vassague Capellanus juratus Rothomagen. Diœcesis, &c.

Johannes Seigneur, Canonicus Præbendatus in Ecclesiâ Cathedrali Abrincensi, &c.

De Administratione Hospitalis.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 22. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd *Commisimus*, dilecto Ligeo nostro, *Fulconi de Rupe* Canonico Officium Regiminis & Administrationis Domorum Dei, sive Hospitalium de Meulenc & de Compesse extra Meulenc, Carnotensis Diœcesis,

Vacans per Mortem *Henrici Birton* Monachi, ultimi Rectoris & Administratoris eorumdem, & ad nostram Donationem spectans ut dicitur, Ann. D. 1422. Hen. 5.

Habendum, *Regendum*, & *Gubernandum* Officium prædictum quamdiu Nobis placuerit, cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque,

Mandantes, Tenore Præsentium, Ballivo nostro de Mante, vel ejus Locumtenenti apud Meulenc, quòd ipsum *Fulconem* in Corporalem Possessionem Officii prædicti, necnon Jurium & Pertinentium suorum, ponat seu poni faciat,

Necnon Officio illo, unà cum Juribus & pertinentiis suis prædictis, uti & gaudere permittat juxta effectum Commissionis nostræ supradictæ;

* Proviso semper quòd prædictus *Fulco* bonum & fidele Compotum de hiis, quæ hujusmodi Officio pertinent, si & ubi debetur, quotiens opus fuerit, prout moris est, reddere teneatur, * X. 211

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, sexto die Maii.

Pro Collegio Sancti Bernardi Parisius.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid.

Pro parte, Religiosorum Virorum, Scolarium Collegii Sancti Bernardi Parisius Nobis datur intelligi quòd, inter alia, eidem Collegio Pertinentia, ante Descensum nostrum in Ducatum nostrum Normanniæ, eidem Collegio spectabat Feodum vocatum *le Port Dampet*, cum suis Pertinentiis & Appendentiis quibuscumque, in Villâ & Territorio *Dampet*, & Partibus circumvicinis prope *Saint Germain en Lay*, prout in quibusdam Literis Acquisitionis prædicti Feodi, necnon aliis Literis Amortisationis ejusdem, superinde factis, in eâ parte, Nobis & Concilio nostro exhibitis, plenius apparebat,

Asseruerunt que quòd, a tempore Acquisitionis & Amortisationis prædictarum, in tempus quo, Divino Nutu, Ducatum nostrum prædictum, & alias Partes in Regno Franciæ Nobis subjectas, Conquisivimus, Scolares supradicti, quicumque pro tempore existentes, prædictum Feodum, cum Pertinentiis & Appendentiis suis prædictis, habuerunt, tenuerunt, & possidebant, absque impedimenti cujusque seu contradictionis obstaculo, liberè, pacificè & quietè,

Nobis humiliter supplicantes quatinus, pietatis intuitu, favoreque Studii, ac contemplatione PACIS FINALIS, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* pridem, largiente Domino, compositæ, gratiosè providere dignaremur quòd iidem Scolares, eorumque Successores, dictum Feodum, cum suis Pertinentiis & Appendentiis prædictis, gaudere possint & valeant sicut ante,

Nos igitur (eorum Supplicationibus favorabiliter inclinati) de Gratiâ nostrâ speciali, *Concessimus* & *Concedimus*, per Præsentes, præfatis Scolaribus quòd ipsi, & eorum Successores imperpetuum, habeant, teneant, & possideant Feodum prædictum, cum suis Pertinentiis & Appendentiis prædictis, eisdem modo & formâ quibus ipsi eadem, ante Conquestum nostrum prædictum, habuerunt, tenuerunt, & possidebant, ac prout & quatenus ipsi, & Prædecessores sui, Feodo illo, cum Pertinentiis & Appendentiis hujusmodi, a tempore Acquisitionis & Amortisationis prædictarum, hactenus rationabiliter sunt gavisi,

Mandantes, Tenore Præsentium, dilectis & fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostrâ Compotorum ibidem, necnon cæteris Justiciariis nostris, præsentibus & futuris, quorum interest, quòd præfatos Scolares, & Successores suos, præsenti Concessione nostrâ, in formâ quâ prædictum est, uti & gaudere permittant, absque molestatione seu impedimento quocumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, sexto die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Duce de Burbon.

REX, per Literas suas Patentes, per Decem Dies proximò futuros duraturas, suscepit in salvum, &c. *Coppyn de la Henri*, Servientem, carissimi Consanguinei Regis, *Johannis Ducis Burboniæ*, in Comitatu de Cleremont ad præsens existentem, abinde usque Civitatem Regis Rothomagi, cum uno Valetto Serviente suo in Comitivâ suâ, ac Auro, Argento, Literis, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis, equestrè, vel pedestrè, veniendo, ibidem morando, & exindè redeundo; Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 23.

Proviso semper quòd ipsi quicquam, quod in prædicti Patris Regis aut Subditorum suorum, vel sui aut Ligeorum seu Subditorum suorum, Contemptum, &c.

Quod ipsi nullum Castrorum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, nono die Maii.

** Appunctuamenta super Redditione Mercatus de Meaux.* *X. 212.

This is the Plesure and Will of the King of France *and of the* King of Engeland *his Beausitz Heire and Regent of France, that the Market place of* Mewes, *and they that bene with inne bene Yelden and Deliveren in manner as after followeth.* Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. P譯 Claus. ric. Pell.

FIRST, all thos that bene within the foresaid Market, of what Estate they bene, shul Yelden up the said Market place of *Mewes*, and her Bodies Prisoners to the said King, within the tenth

Ann. D. 1422. Hen. 5. tenth Day of this present Month of May, the Yere of our Lord one thousand four hundred, twenty two.

ALSO, *the said Kings*, for the Reverence of God, and for eschewing Christhen Man's Blode, shal receyven hem after as it followeth, that is to weton,

Sur Loys Gest,
Guychardc Deche ffe,
Maistes *Robert Guesme*,
Philip de Gamaches,
Peron de Lappe,
John Dannoy,
Le Bastard de Varru,
Denis de Varru,
Maister *John de Roumes Tresmayn*,
Bernarde de Merville,
John de la Mote,

One that blewe and tonned an *Horne* duryng the Siege, that Melerch is named *Grasse*,

All the Governers, and Strenghes, and *Coupable of the Deth of Burgoyne* that was,

They that other tyme have made Othe of the FINAL PEES,

Thei that have Touns and Strenghes, or Governaunce by other for hem,

The English, Irish, Scots, and all other that have bene Obedient or under Obedience of the *King Regent*, if any other be in the forsaid Market place dwelling, that all they shal abide and dwell tho the Will of the said Kings.

ALSO, *the said Kynges* shall receive all the other, in the said Market place beynge, into her good Grace and Mercy, for to dwell Prisoners, her lifes saved.

ALSO, in as moche as it toucheth the foresaid Kings, *Sir Lois Gast*, the *Bastard of Warru*, *Denis de Warru*, and Maister *John Roumes*, they shal be putte to her Dome, and Dome and Justice shall be done and ministred to them.

ALSO, as touching the forsaid *Guychardc de Chisse*, *Peryn de Rupe*, Maister *Robert Graesme*,* *Philip de Gamaches*, and *John Dannoy*, the *foresaid Kyngis* declaren that they dwell and abyde to her Will, as afore is said, unto the time that Touns and Strenghes, that hem, or eny of hem, or other on her behalfe, or by other that any thing sholden mowe done for hem, bene holden, bene yelden, and deliverid to the said Kingis, or to her Commissioners, and Deputes, and aftir hir ordonnances; the which thing they shall done, or shall do be done, with all her diligence possible, without fraude or malengyn; after which Yelding up and Deliveraunce, *the forsaid Kyngs* shal holden, or done bene holden, the abovesaid *Guysard Peryn*, Maister *Robert*, *Philip*, and *John Dannoy* in Suerte of her Lifes, so that they, or eny of hem, ne shull not be duely founden coulpable of the Deth of the *Duke of Burgoyne*; and the other excepted they shall abyden to the foresaid Kyngs, as it is contained in the second Article.

ALSO, the *Erle of Brienne* shal beene quite agayne the said *Peron* of all that in the which is holden or bounden for cause of his Raunsome or otherwise · and the said *Peron* shall pleynly Quiten him in taking his Lettres of Acquittunces to the said Erle; and he shall ylden to him all the Letters that he hath of him or of any other upon that.

ALSO, *the forsaid*, *being in the said Market of Meaux* in Bry, hanging the said tyme, and that anon, shal putten, or shal done be putte, by Inventories, all the Cornes, Wynes, and other Vetaill, beyng in the said Market, and aftir the places where they shall bene, for to bene taken and delivered to the Commissioners and Deputes *of the said Kings*; and in likewise shall bene of Hors beynge in the said Market.

ALSO, thei shall putten, or done be putten, in one certaine place, withinne the said Market, all the Ablementes of Werre that bene ther inne, as well Poudres, Gonnes, Arblasters, Shotte, or other Artilrie, without any thing thereof to Feoshen, Brekeyn, or Enpeyren.

ALSO, *all thoo abovesaid of the Market* shall putten, or doe
*X. 213. be putten, * togeder, in a certayne place or too, all the Reliques, Jewells, Bookes, Ornaments, and other Goods mebles beyng in the said Market, longyng to Churches, Abbeys, Ministres, Priores, or Hospitalls, what so they bene, in levynge hem to bene Restitute in her places of the Churches of the said Market, and that without fraude.

ALSO thei shall putten in o place, or do be putten, or too, all the Gold, Silver, Vessell of Gold and Silver, Jewells, Bokes, Robes, Lynen and Wollen all maner, beyng in the said Market, that longed to other thanne to the said Churches, Abbeys, Ministers, Priores, and Hospitalles, and that without fraude or mal engyn.

ALSO, for to fulfillen that, that is said, thei shall breken, or done breiken, and undone, and maken open, all that bene hidde or wythdrawne in the Things and Goodes abovesaid, or any of hem, where that they bene hidde or discovrid in the said Market, without Withdrawying or to Helen any thing what so it be, and that, that they may not be done or excused what in the forsaid day, they shall declaren and denouncen, without fraude, feyntyngnesse, or mal engyne, unto the Commissioners and Deputes of *the said Kings*, upon Peyne that they shull done the contrary, and the continuants and culpables thereof, shall lesen the Grace of *the said Kings*, and the effecte of this present Appointment in all things.

ALSO, upon the said Peyne, *the foresaid*, *beyng in the said Market*, shull be holden to taken and deliveren, shewen and declaren, without fraude or mal engyn, to the Commissioners and Deputes *of the said Kings*, all the Goodes and Thynges abovesaid, without that to any thyng to Helen, With drawne, or Bere awey, Ann. D. 1422.
or other for hem, or eny of hem.

Hen. 5. ALSO, that *the abovesaid*, *being in the said Market* of Mewx, shall deliver pleynly and yolden quite all the Prisoners that thei have and with holden of the Subgetts and Obeysaunce and other of the Service of *the said Kings*, as well all that bene in the said Market, as other places where that thei be, and, with that, thes shall quitten pleinly all other Subgetts, Obeysauntes, and other of the said Services of the abovesaid Kynges, that have to hem made any Feith or Othe.

ALSO, hangyng the said Tyme, *thei*, *of the said Market*, shall not receyven, ne suffren entren, eny Parsone, whatsoever they be, into the said Market: ne thei shall not suffren any maner of Parsone to passen or gone out thereof, or for to beyren any of the said Goodes ther inne, withouten Lycence *of the said Kyngis*: nether shall none purchasen, ne suffren ne done purchasen, ony thing that may be prejudice *of the said Kyngis*, ne of non other of her Subgettes, or elles, to enpechen the fulfilling of this present Appointment, upon Peyne to lesyng by hym, or hem, that shall done the contrarye, and her Concentauntes and Culpables thereof, the Grace and Mercy *of the said Kyngs*.

ALSO, and, upon the Peyn and Othe, all the foresaid, *being in the said Market*, and every of hem, shall holden, kepen, and fulfillen all the Pointes and Articles abovesaid, and every of hem, withouten hem or eny of hem to breiken, ne any wyse do ther agayn.

ALSO, with that, they shall maken Othe, and thei shall taken her Letters, sealed with her Seales, for the Suerte, to be holden bytwene of *the Kyngs abovesaid* and of eche of hem, unto the Noumbre of an hundred Persones, as well of Capitaines, as of other most Notable, *beyn in the said Market* · and thei that have no Seales, and conne write, thei shall Signe the Lettres with her own handes, and thei shall passen bifore the Kynges Tabellion of Mewx; and in like wise thei, that have no Sealles ne conne not write, shall also passen before the said Tabellion to bene Registred.

ALSO, and that, fro the Day that this present Appointment shall be done and fulfilled, and unto the Day included, at which Day they shall bene holden to taken and deliveren the said Market, as is said alwey, all maner of Dede of Werre shall Cesen of on Partie and other.

ALSO, the *bovesaid of the Market* anon shall taken and deliveren to the Commissioners and Deputees of the *said Kingis*, Sir *Loys Gaste*, *Robert de Gursme*, *Phelip de Gamaches*, *John Dannoy*, *le Bastard de Warru*, *Denis de Warru*, Maister *John de Roumes*, and other to the Noumbre of xxiv Persones, whereof the Commissioners of oo parte and of other bene acorded.

The which Articles, abovesaid and declared, were Concluded, Apointed, and Acorded by the *Duke of Exetour*, the *Erles of Warrewyk* and of *Bryenne*, and Sir *Wauter Hungerford*, Commissioners and Deputees of the *said Kingis* by halve of that oo parte, and De * *John Dannoy*, Maistes *Phelip Nalet*, *Sincider* *X. 214.
de Gerosme, *le Bougne de Choqin*, *Oliver Maueffyn*, *John de Hospinathe*, and *Guilliam Fosse*, for hemselff and for all the other of the said Market, of that other Partie, the Second Day of the Mont of May, the Yere of our Lord M CCCC XXII.

And so, the Tenth Day of the foresaid Month, the forsaid Market of Meaux, and all the Toun, was yelden in the maner and fourme as it is before said.

De Restitutione Temporalium.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann D. 1422.
Sciatis quòd, An. 10. H. 5.
De Gratiâ nostrâ speciali, & ut Divinum Servitium ac alia Pietatis Opera (quæ in Ecclesiâ Collegiata beatæ Mariæ de la Ronde fieri debeant) more solito peragantur, & ibidem laudabiliter manuteneantur & fiant, Norm 10. H. 5. m. 22.
Concessimus, dilectis Nobis in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ omnia Temporalia, eidem Ecclesiæ, infra Ducatum nostrum Normanniæ, qualitercumque pertinentia sive spectantia,
Habenda, in Sustentationem Divini Servitii ibidem, ac aliorum Pietatis Operum supradictorum, de Dono nostro.
In cujus, &c
Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, duodecimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas de Restitutione habent subscripti; viz.

Abbatissa & Conventus Sancti Antonii de Campis.
Prior & Monachus Beatæ Mariæ Magdalenæ supra Secanam prope Vernon.
Decanus & Capitulum ac Capellani Officiarii & Ministri Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Rothomagensis.

Super Conductione Prisonariorum de Meaux.

REX *Granatario de Rouen*, Salutem. Ann D. 1422.
Præcipimus Tibi, firmiter injungentes, quòd statim, visis Præsentibus, Centum & Quinquaginta Scuta, dilecto Nobis, An. 10. H. 5.
Johanni Harpelay Armigero, Locumtenenti, carissimi Avunculi Ibid. m.
nostri, *Thomæ Ducis Exoniæ* Capitanei Castri & Villæ nostro- 20. dor.
rum

Ann. D. 1422. Hen. 5.

rum de Rouen, pro Vadiis Viginti & Quatuor Soldariorum (videlicet) Sex Hominum ad Arma, & Decem & Octo Sagittariorum, de Garnisione prædictâ, pro uno Mense proximò futuro,

Quos ad Conducendum certos Prisonarios nostros usque & in Regnum nostrum Angliæ specialiter Ordinavimus & Deputavimus,

De Denariis nostris solvas & deliberes; Et hoc nullatenus omittas:

De quibus Centum & Quinquaginta Scutis in Compoto tuo, coram, dilectis & fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Gentibus de Camerâ nostra Compotorum ibidem, Te volumus debitè Allocari;

Quibus Thesaurario & Gentibus, Tenore Præsentium, distinctè Mandamus quòd, visis Præsentibus, id faciant absque contradictione quacumque

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Super Conductione prædicta.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid.

REX *Willielmo Soper* de Hampton, Salutem.

Scias quòd Assignavimus Te ad quandam Balingeram, habilem & sufficientem, pro reducendo usque ad has partes nostras Normanniæ Viginti & Quatuor Soldarios Garnisionis nostræ de Rouen,

Quos, de præsenti, ad Conducendum certos Prisonarios, per Nos in Regnum nostrum Angliæ transmittendos, Ordinavimus & Deputavimus,

Indilatè, cùm per ipsos, seu saltem ipsorum Gubernatorem, fueris requisitus, ubicumque, infra Portum Hamptoniæ, sive alios Portus eidem adjacentes seu vicinos, reperire poteris, Capiendam

* X. 215. & Arestandum, & cum Magistro & * Marinariis ejusdem, pro eorum Salario, pro & Nomine nostro, Conveniendum,

De quo Salario, per Te convento & concordato, in ipsorum Adventum, in Villa nostrâ de Rouen, per Thesaurarium nostrum Normanniæ solvi & contentari faciemus;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa, &c.

Damus autem, &c.

In cujus, &c.

Teste ut supra vicesimo die Maii.

De Prisonariis supradictis.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Exit de Term. Pasch. 10. H. 5. Pener Cer. Pell.

ROberto *Whitgreve*, uni Numeratorum de Receptâ Scaccarii, in Denariis, sibi liberatis per Manus proprias, pro diversis Custibus & Expensis, per ipsum nuper factis, de Mandato Regis, de Parisius usque Londoniam, circa *Olruerum Maune*, *Ricardum Cesso* Capitaneum de Mieux in Brye, *Petrum de Lupo*, & quinque alios Armigeros, Prisonarios dicti Regis, & quendam alium Armigerum Regis de Comitatu Lincolniæ, eidem *Roberto*, per ipsum Dominum Regem, apud Parisius prædictam, nuper commissos; scilicet,

Pro Batello de Parisius prædictâ usque Caudebec, & Eskippamento & salvo Conductu eorumdem de Harfleu usque Portesmouth in Angliâ, & deinde pro aliis Custibus & Expensis, per ipsum *Robertum* pro dictis Prisonariis & Armigero factis, usque Londoniam, per Quinque Septimanas, per Considerationem Thesaurarii & Camerariorum de Scaccario xxxij *l.*

De Temporalibus Episcopatus Herefordensis liberandis.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Pat. 10. H. 5. m. 10.

REX, Escaetori suo in Comitatu Herefordiæ, ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, Venerabilem Patrem, *Thomam* nuper *Episcopum Herefordensem*, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ tenebatur, Absolverit, & ipsum in Episcopum Cicestrensem Transtulerit,

Ac eidem Ecclesiæ Herefordensi de, dilecto Nobis in Christo, *Thomâ*, nuper *Roffensi* Electo, Auctoritate Apostolica, providerit, ipsumque in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem,

Sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, nobis indè directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Episcopus Herefordensis* omnibus & singulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit,

Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè, cepimus Fidelitatem ipsius *Episcopi Herefordensis*, & Temporalia ejusdem Episcopatus Herefordensis, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Episcopo Herefordensi* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tuâ, Liberes in formâ prædictâ; salvo jure cujuslibet.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, vicesimo quinto Die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Com. adjacentibus.

Ann. D. 1422. Hen. 5.

Escaetori Regis in Com. Salop. ac March. Wall. eidem Com. adjacentibus.

Escaetori Regis in Com. Wilts.

Dilecto sibi Roberto Chichele *Majori Civitatis Regis Londoniæ & Escaetori Regis in eadem Civitate.*

Escaetori Regis in Com. Wygorn.

Et Mandatum est Militibus, &c.

---

* *De Collatione Vicariatus.* * X. 216.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10 H. 5. m. 20.

REX, dilectis sibi in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ Collegiatæ beatæ Mariæ Medunte, Salutem.

Vobis, Tenore Præsentium, Significamus quòd Vicariatum in Ecclesiâ prædictâ,

Quem nuper optinere solebat in eadem *Johannes Soutiller* Capellanus,

Per ejus Obitum nunc liberum & vacantem, & ad nostram Donationem spectantem ut dicitur,

Dilecto Nobis *Johanni Morel* Capellano, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Contulimus & Donamus*;

Mandantes quatinus ipsum *Johannem Morel* in corporalem Possessionem Vicariatûs prædicti ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, necnon Fructibus, Obventionibus, & Emolumentis, ad eundem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Parisius*, vicesimo sexto die Maii.

Per ipsum Regem.

Super Amortisationibus, de Proclamando.

Ann. D. 1422. An. 13. H. 5. Ibid. m. 20. d.

REX, *Ballivo suo de Rouen*, vel ejus Locumtenenti, Salutem.

Cum, per Breve nostrum, vobis Mandaverimus quòd, in singulis Locis, infra Balliagium vestrum, ad hoc consuetis, ex parte nostra, Proclamari faceretis,

Quòd omnes Ecclesiæ, tàm Majores, quàm Minores, & generaliter universa Religiosa seu Pia Loca, quæ Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, aut Proventus, infra Ducatum nostrum Normanniæ, aut alia Loca Conquestæ nostræ, absque Amortisatione expressa, tenuerunt, seu eorum Prælati vel Personæ, earumdem Ecclesiarum seu Locorum nomine, seu Dignitatum, Officiorum, aut Ministrationum, quas optinuerunt in eisdem, instarent & mitterent pro eorum Amortisatione, sub Magno Sigillo nostro, quo in Cancellaria nostra Normanniæ utimur, optinendâ, pro rationabili & moderata Financia, citra ultimum diem Maii proximò futurum, si id Sibi, & Ecclesiis, seu Locis suis viderint expedire,

Alioquin absque dolo, fraude, fictione, seu quovis exquisito Colore, eadem Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Proventus, realiter & cum effectu, ponerent extra manum Ecclesiæ, infra Terminum supradictum, sub Pœna Confiscationis eorumdem, & Applicationis ad Domanium nostrum,

Et de omni eo, quod sic extra Manum suam posuissent, & de modo & serie ipsius Facti, Nos, in Cancellaria nostra prædictâ, certificarent, infra Quindecim Dies, post Lapsum Termini antedicti, sub Pœna superiùs annotata,

Et ulteriùs vobis Mandaverimus quòd omnia & singula hujusmodi Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Proventus,

Quæ a prædictis Ecclesiis, seu Religiosis, aut Piis Locis, vel eorum Prælatis, seu Personis, earumdem Ecclesiarum sive Locorum Nomine, post prædictum ultimum diem Maii, absque Amortisatione, per diligentem Inquisitionem, per vos in ea parte fiendam, teneri reperiretis, ea (videlicet) quæ adquisita fuerunt, infra Quadraginta Annos proximos ante Gratiam aliquam, si quam hactenus habebant, de non ponendo hujusmodi Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Proventus, extra Manus suas,

Vos in Manus nostras extunc sine dilatione poneretis & saisiretis, seu poni & saisiri faceretis,

Et de Diligentia, quam impenderetis in Præmissis, necnon de omnibus & singulis, quæ in hac parte feceritis, & eorum Circumstantiis, Nos, in Cancellaria nostra prædicta, citra ultimum diem Junii proximò futurum, sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, Certificaretis,

Et hoc nullatenus omitteretis,

Nos, informati quòd prædictum Mandatum nostrum non extiterat debito tempore Publicatum & Executum, ac illud a nonnullis erroneè fuisse Interpretatum & intellectum, his & aliis de Causis Nos in ea parte moventibus, Dies & Terminos supradictos, quos ad Præmissa limitavimus & præfiximus, ad * Terminos infrascriptos duximus Prorogandum, * X. 217.

Vobis igitur, sicut aliàs, firmiter injungendo, Mandamus quòd, in singulis locis, Balliagii vestri supradicti, rursum ex parte nostra Proclamari faciatis,

Quòd omnes Ecclesiæ, tàm Majores, quàm Minores, & generaliter universa Religiosa seu Pia Loca, quæ Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, aut Proventus, infra Ducatum nostrum Normanniæ, aut alia Loca Conquestæ nostræ, absque Amortisatione expressa, tenent, seu eorum Prælati vel Personæ, earumdem Ecclesiarum seu Locorum Nomine, seu Dignitatum, Officiorum, aut Ministrationum, quas optinent in eisdem, insistent & mittant pro eorum Amortisatione, sub Magno Sigillo nostro, quo in Cancellaria

Ann. D. cellaria nostra Normanniæ utimur, optinendâ, pro rationabili & 1422. moderata Financia, citra Primum Diem Februarii proximò futu- Hen. 5. rum, si id Sibi, & Ecclesiis, seu Locis suis prædictis viderint expedire,

Alioquin, absque dolo, fraude, fictione, seu quovis exquisito colore, eadem Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Proventus, realiter & cum effectu, ponant extra Manum Ecclesiæ, infra Terminum supradictum, sub Pœnis Confiscationis eorum & Applicationis ad Dominium nostrum,

Et de omni eo, quod sic extra Manum suam posuerint, & de modo & serie ipsius Facti, Nos, in Cancellaria nostra prædicta, certificent, infra Quindecim Dies post lapsum Termini antedicti, sub Pœna superiùs annotata,

Mandantes Vobis ulterius quòd omnia & singula hujusmodi Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Proventus,

Quæ a prædictis Ecclesiis, seu Religiosis aut Piis Locis, vel eorum Prælatis seu Personis, eorumdem Ecclesiarum sive Locorum Nomine, post prædictum ultimum Diem Maii, absque Amortisatione, per diligentem Inquisitionem, per vos in ea parte fiendam, teneri repereritis, ea (videlicet) quæ Adquisita fuerint infra Quadraginta Annos proximos ante Gratiam aliquam, si quam hactenus habuerunt, de non Ponendo hujusmodi Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Proventus, extra Manus suas,

Vos in Manus nostras extunc, sine dilatione, ponatis & saisiatis, seu poni & saisiri faciatis,

Et de diligentia, quam impenderitis in Præmissis, necnon de omnibus & singulis, quæ in hac parte feceritis, & eorum circumstanciis, Nos, in Cancellaria nostra prædicta, citra ultimum Diem Martii proximò futurum, sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, certificetis; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo nono die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Ballivo suo de Caux, vel ejus Locumtenenti.
Ballivo suo de Gisors, Chaumont, Beaumont sur Oyse, Pontoyse vel ejus, &c.
Ballivo suo de Mante, &c.
Ballivo suo d'Evreux.
Ballivo suo d'Allencon.
Ballivo suo de Caen.
Ballivo suo de Costantin.

De Restitutionibus Fructuum.

Ann. D. REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Bajocensi*, ac uni-
1422. versis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac
An. 10. aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, infra Du-
H. 5. catum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.
Norm 10. Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit,
H. 5. quod Magistrum *Robertum Amengar* Capellanum, Juratum
m. 19. Ligeum nostrum, omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, &
dors. Emolumenta, de quibuscumque Beneficiis suis infra Ducatum nostrum prædictum, provenientia, ac Arreragia, *&c. ut in cæteris de Restitutione Fructuum Literis.*

Teste Rege apud *Civitatem Parisius*, Primo Die Junii.

*X. 218. ### * *De Temporalibus Episcopatus Londoniæ liberandis.*

Ann. D. REX, dilecto sibi, *Roberto Chichele* Majori Civitatis suæ Lon-
1422. doniæ & Escaetori suo in eadem Civitate, Salutem.
An. 10. Cùm Dominus *Summus Pontifex*, Venerabilem Patrem, *Johan-*
H. 5. *nem*, nuper *Cicestrensem Episcopum*, a vinculo, quo eidem Eccle-
Pat. 10. siæ tenebatur, Absolverit, & ipsum in Episcopum Londoniæ Au-
H. 5. ctoritate Apostolicâ Transtulerit, ipsumque in Episcopum Loci il-
m. 9. lius præfecerit & Pastorem,

Sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, nobis indè directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Episcopus* omnibus & singulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit,

Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè, cepimus Fidelitatem ipsius *Episcopi*, & Temporalia dicti Episcopatûs Londoniensis, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Episcopo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in formâ prædictâ; salvo jure cujuslibet.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, vicesimo Die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ, videlicet,

Escaetori Regis in Com. Norff. & Suff.
Escaetori Regis in Com. Surr. & Sussex.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Essex. & Hertf.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Abbatia de Chaaliz.

Ann. D. 1422. Hen. 5.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. An. 10.
INSPEXIMUS quasdam Literas Patentes cujusdam *Wil-* H. 5.
lelmi de Vernone Militis, factas in hæc verba, Norm. 10.
H. 5.
Ego Willelmus de Vernone Miles universis notum facio, præsen- m. 19.
tes Literas inspecturis, quòd,

Cùm Ego Assignâssem Ecclesiæ beatæ Mariæ Karoliloci, & Fratribus ibidem Deo Servientibus, Centum Solidos Parisienses Annui Redditûs imperpetuùm, in Censu meo de Gonniz, in Festo Sancti Remigii percipiendos,

Quos *Johannes de Vernone* Miles, Frater meus, Prædecessor Defunctus, Ecclesiæ supradictæ, pro Remedio Animæ suæ & Antecessorum suorum, in Testamento suo reliquit,

Et istam Assignationem prædictis Fratribus tenear Garanditare,

Verùm, quoniam prædicta Eleemosina & Assignatio, ratione Dotis, Venerabilis *Isabellis*, quondam *Uxoris* prædicti Fratris mei *J. de Vernone*, præpediantur, Ego Assigno prædictæ Ecclesiæ prædictam Pecuniam (scilicet, Centum Solidos Annui Redditûs imperpetuùm) in Præpositura Pontisaræ, in Octabis Omnium Sanctorum percipiendam,

Et istam Assignationem contra omnes Garandizabo Ecclesiæ antedictæ.

Et sciendum quòd Abbas & Conventus prædictæ Ecclesiæ ad prædictam Assignationem de Gonniz, post Decessum prædictæ *Isabellis*, redibunt si voluerint,

Et Ego teneor eisdem in prædicto Censu de Gonniz prædictam Eleemosinam Assignare & Garandizare, ad hæc Hæredes meos specialiter Obligando; Ita tamen quòd, si prædicti *Abbas & Conventus* ad prædictam Assignationem de Gonniz redierint, prædicta Assignatio, in Præpositurâ Pontisaræ, mihi vel Hæredibus meis Quita & Libera remanebit,

Et istas Conventiones Garanditabo imperpetuùm,

Quod ut Firmum & Stabile permaneat imperpetuum, præsentes Literas Sigilli mei Munimine tradidi roboratas.

Actum Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, Quinquagesimo, Mense Maii.

* Nos autem, Literas prædictas, ac omnia & singula contenta *X. 219.
in eisdem, Rata habentes & Grata, ea pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus, Approbamus, & ea, dilectis nobis in Christo, nunc *Abbati & Conventui* Loci prædicti, & Successoribus suis, de Gratia nostra speciali, Tenore Præsentium *Concedimus & Confirmamus*, prout Literæ prædictæ rationabiliter testantur, ac prout iidem *Abbas & Conventus*, & Prædecessores sui, Donis & Concessionibus, in Literis prædictis contentis, hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi.

Et, ulterius, pro parte ipsorum *Abbatis & Conventus* Nobis datur intelligi quòd, inter alia, Ecclesiæ suæ prædictæ Collata, Dotati fuerunt & existunt de *Triginta Tribus Libris*, *Sex Solidis*, & *Octo Denariis Parisiensibus*, in & super Halis & Molendinis Villæ nostræ Rothomagi, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis singulis Annis Percipiendis, prout in Literis Donationis ejusdem Redditûs, & etiam Amortisationis super inde factæ, in ea parte, coram Nobis & Consilio nostro exhibitis, pleniùs apparebat,

Asseruerùntque quòd, a tempore Dotationis hujusmodi, in tempus quo, divino Nutu, Ducatum nostrum Normanniæ, & alias partes in Regno Franciæ Nobis subjectas, Conquisivimus, prædicti *Abbas & Conventus*, & eorum Prædecessores, prædictum Redditum *Triginta & trium Librarum*, *Sex Solidorum*, & *Octo Denariorum*, in forma prædicta, perceperunt & habuerunt, absque impedimenti cujusque seu contradictionis obstaculo, liberè, pacificè, & quietè,

Nobis humiliter Supplicantes quatinus, pietatis intuitu, contemplationeque PACIS FINALIS, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & Nos pridem, largiente Domino, compositæ, gratiosè providere dignaremur quòd ipsi *Abbas & Conventus*, eorumque Successores, Redditu prædicto gaudere possint & valeant sicut ante,

Nos igitur, eorum Supplicationibus favorabiliter inclinati, de uberiori Gratia nostra, *Concessimus & Concedimus*, per Præsentes, quòd prædicti *Abbas & Conventus*, & eorum Successores imperpetuùm, habeant & percipiant Redditum supradictum, eisdem modo & formâ, quibus ipsi, ante eundem Conquestum nostrum prædictum, habuerunt & perceperunt, ac prout & quatenus ipsi, & Prædecessores sui, Redditu illo, a tempore Donationis prædictæ, hactenus, usque & ad tempus dictæ Conquestæ nostræ, rationabiliter sunt gavisi;

Mandantes, Tenore Præsentium, dilectis & fidelibus nostris, Thesaurario nostro Generali Normanniæ, ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum ibidem, necnon cæteris Justiciariis nostris, præsentibus & futuris, quorum interest, quòd præfatos *Abbatem & Conventum*, eorumque Successores, præsenti Concessione nostrâ, in forma qua prædictum est, uti & gaudere permittant, absque Molestatione seu impedimento quocumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Parisius*, Tertio Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Canonicis de Poissy.

Ann. D.
REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. 1422.
Pro Parte, dilectorum nobis in Christo, *Canonicorum &* An. 10.
Vicariorum Ecclesiæ beatæ Mariæ de Poissy, Nobis datur intelligi H. 5.

Ann. D. quòd, inter alia, ad Fundationem Ecclesiæ prædictæ & ipsorum
1422. Cotam, Donati fuerunt & existunt de omni Decima, in Portu Se-
Hen. 5. cane, de Navibus euntibus & redeuntibus ibidem, necnon de Redditu Decem Librarum Parisiensium super Portu de Me'ons super Sayne, in medio Quadragesimæ singulis Annis percipiendarum, prout in Literis Donationum, superinde confectis, in ea parte, coram Nobis & Concilio nostro exhibitis, pleniùs apparebat,

Asserueruntque prædicti *Canonici & Vicarii* quòd, à tempore Donationum hujusmodi, in tempus quo, divino Nutu, Ducatum nostrum Normanniæ, & alias partes in Regno Franciæ nobis Subjectas, Conquisivimus, ipsi, & eorum Prædecessores, prædictos Decimam & Redditum perceperunt & habuerunt, absque impedimenti cujusque vel contradictionis obstaculo, liberè, pacificè, & quietè,

Nobis humiliter Supplicantes quatinus, pietatis intuitu, gratiosè providere dignaremur quòd ipsi *Canonici & Vicarii*, eorumque Successores, Decima & Redditu prædictis gaudere possint & valeant ut antè,

*X.220 *Nos igitur, eorum Supplicationibus favorabiliter inclinati, de Gratia nostra speciali, *Concessimus & Concedimus*, per Præsentes quòd prædicti *Canonici & Vicarii*, & eorum Successores imperpetuum, *Habeant* & *Percipiant* Decimam & Redditum supradictos, eisdem modo & formâ quibus ipsi & eorum Prædecessores eosdem, ante Conquestum nostrum prædictum, habuerunt & perceperunt, ac prout & quatenus ipsi & Prædecessores sui Decima & Redditu hujusmodi, à tempore Donationum eorumdem, usque & ad tempus dictæ Conquestæ nostræ, rationabiliter sunt gavisi,

Mandantes, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Paris*, vij die Junii.

Per ipsum Regem.

Proviso semper quòd nullus eum præfatis Prælatis, Baronibus, & Militibus venientium quicquam, quod in prædicti Patris nostri aut Subditorum suorum, vel nostri aut Ligeorum seu Subditorum nostrorum, Contemptum vel Præjudicium aliqualiter cedere valeat, attemptet seu faciat quomodolibet attemptari,

Ann. D. 1422. Hen. 5.

Et, si contingat aliquem hujusmodi venientium aliquid, in prædicti Patris nostri aut nostri Contemptum vel Prejudicium, aut Populi ejusdem Patris nostri aut nostrorum Dampnum, attemptare vel facere attemptari, per hoc præsens noster salvus Conductus non irritetur aut frustretur, set ille, sic attemptans seu attemptari faciens, subeat & subjaceat Pœnis debitis & condignis,

Proviso etiam quòd in Literis Potestatis, præfatis Prælatis, Baronibus, & Militibus, ut præfertur, dandis, contineatur quòd iidem Prælati, Barones, & Milites, sic mittendi, Nobis possint & debeant promittere & assecurare quòd præfatum Juramentum,

Quod iidem Prælati, Barones, & Milites, Nomine ipsius *Fratris nostri* ac Trium Statuum prædictorum, præstabunt (scilicet) de PACE, inter præcarissimum Patrem nostrum *Karolum Regem Franciæ* & *Nos* ac Franciæ & Angliæ Regna nuper conclusa & concordata, CUSTODIENDA & OBSERVANDA,

Idem *Frater noster*, in Persona sua, idem Juramentum iterabit & præstabit,

Et super hujusmodi Juramento, dùm fuerit per eum præstitum, suas Literas, suo Magno Sigillo Sigillatas, & Manu suâ propriâ signatas, tradet aut mittet Nobis cum effectu,

Proviso insuper quòd præfati Prælati, Barones, & Milites præmittant quosdam de Gentibus suis ad præmuniendum Capitaneos seu Custodes Locorum, ad quæ ipsos venire & declinare contigerit, vel eorum Locatenentes, de Adventu suo ad eadem.

In cujus, &c. usque Vicesimum secundum diem Julii proximò futurum inclusivè duraturas.

Teste Rege apud *Civitatem Parisius*, Nono die Junii.

Per ipsum Regem.

De Respectuatione pro Episcopo Ebroicensi.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 19. d.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Thesaurario nostro Generali Normanniæ*, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum nuper *Dederimus* & *Concesserimus*, Venerabili in Christo Patri, *Paulo de Crapanica*,

Quem Dominus *Summus Pontifex* ad Episcopatum Ebroicensem nuper providit,

Certum Diem (videlicet) Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò nunc venturum, ad faciendum & præstandum Nobis corporaliter Sacramentum Fidelitatis, quòd Nobis, ratione Temporalium Episcopatûs prædicti, facere debet & tenetur,

Infra quem quidem Terminum, obstantibus Impedimentis non modicis, ad Præsentiam nostram, in Persona sua, commodè accedere non valet ut accepimus,

Nos igitur, de Gratia nostra speciali, Diem sive Terminum prædictum usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum Prorogavimus, ac Prorogamus per Præsentes,

Mandantes, Tenore Præsentium, vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, quatinus Procuratores prædicti Episcopi omnia temporalia, ad Episcopatum prædictum, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac alias partes Franciæ nobis subjectas, pertinentia & spectantia, necnon fructus, redditus, & proventus eorumdem, usque Festum prædictum, vice & nomine ejusdem Episcopi, percipere, colligere, & habere; & eis, ad usum & proficuum ipsius Episcopi, interim pacificè uti & gaudere permittatis, absque molestatione vel impedimento quocumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Parisius*, Septimo Die Junii.

Pro Ambassiatoribus Britanniæ.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 16.

REX, Universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Gentibus Armorum & de Tractu, Ligeis, Subditis, & Vassallis, tàm præcarissimi *Patris nostri Franciæ* quàm *Nostris*, ubilibet constitutis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, carissimus Frater noster, *Johannes Dux Britanniæ*,

Qui, certis urgentibus de causis, de præsenti, non valet, ut dicitur, usque Præsentiam nostram, in Persona sua propria, venire,

Duos Prælatos, Duos Barones, & Duos Milites, de Ducatu & Patria sua Britanniæ, usque Præsentiam nostram prædictam,

Pro Jurando, Nomine *ipsius Fratris nostri* ac Trium Statuum Ducatus & Patriæ prædictorum, PACEM FINALEM, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* nuper apud *Trecas* conclusam & concordatam,

Mittere proponat cum Potestate, in ea parte plenaria & sufficienti,

Nos idcircò suscepimus ipsos Duos Prælatos, Duos Barones, & Duos Milites, quos dictus Frater noster ad hoc duxerit deputandos, usque Præsentiam nostram prædictam, cum Gentibus suis in Comitiva sua, usque ad Numerum Trescentarum Personarum, vel infra (cujuscumque Statûs, Gradûs, aut Conditionis fuerint) Armatis, vel non Armatis, Equestrè, vel Pedestrè, cum Armaturis, Libris, Literis, Jocalibus, Bonis, Manticis, Bogeis, Baggagiis, &

*X.221. aliis rebus suis quibuscumque, per * omnia Dominia, Districtus, & Potestatem ipsius Patris nostri atque Nostra, ex causa prædicta, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde ad partes suas proprias salvò & securè redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, &c.

Et ideo vobis, Ligeis & Subditis prædicti Patris nostri ex parte sua & nostra, ac Ligeis & Subditis nostris, Præcipimus & Mandamus quòd ipsos Prælatos, &c.

De Restitutione Fructuum.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Lexoviensi*, vel ejus Vicarus in Spiritualibus, ipso Episcopo in remotis agente, necnon universis & singulis Ballivis, &c. Salutem.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 18. dors.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd, dilectum Nobis, Magistrum *Guillielmum Bude*,

Qui Sacramentum, debitum de conservando PRÆSENTEM PACEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Fructus, *&c. ut in similibus de Restitutione Literis,*

Teste Rege apud *Parisius*, Nono die Junii.

De Præsentationibus.

JOhannes *Maignen* Capellanus habet Literas Regis de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem du Bocasse Rothomagensis Diœcesis, vacantem per mortem Magistri *Johannis de Hazenenville*, ultimi Curati ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur;

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 25.

Et diriguntur Literæ illæ Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Civitatem Parisius*, Nono die Junii.

Per ipsum Regem.

* Consimiles Literas de Præsentatione habent subscripti; videlicet,

Petrus de Lamare Capellanus ad Ecclesiam Parochialem Sancti Gregorii de Lanoye Abrincensis Diœcesis, &c. vacantem per privationem Michaelis Picheron, ultimi Curati ejusdem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur; Ibid.

Et diriguntur Literæ illæ *J.* Episcopo Abrincensi.

Guillielmus Aubery Capellanus, ad Ecclesiam de Espenevilla Rothomagensis Diœcesis, vacantem per mortem Guillielmi de Gardino, ultimæ Personæ ibidem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur; Ibid. m. 14.

Et diriguntur Literæ illæ Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis.

Guillielmus Bellebeuf Clericus, ad Ecclesiam de Loges sur Brecy Abrincensis Diœcesis, &c. vacantem & ad Regis Donationem spectantem; Ibid.

Et diriguntur Literæ illæ, Venerabili in Christo Patri *J.* eadem gratia Episcopo Abrincensi.

Robertus Beaufilz Clericus, ad Capellam Sanctorum Michaelis & Mauri, fundatam in Manerio de Rypparia, in Parochia de Bailleuil Lexoviensis Diœcesis, &c. vacantem per obitum Michaelis Faram Capellani, ultimi Possessoris ejusdem, & ad Regis Donationem spectantem ut dicitur; Ibid. m. 15.

Et diriguntur Literæ illæ Vicariis in Spiritualibus Episcopi Lexoviensis, ipso Episcopo in remotis agente.

Thomas Lefevel Capellanus, ad Capellas de Lessart & Eurint Lexoviensis Diœcesis, &c. vacantes, & ad Regis Donationem spectantes ut dicitur; Ibid. m. 9.

Et diriguntur Literæ illæ Vicariis in Spiritualibus Episcopi Lexoviensis, ipso Episcopo in remotis agente.

Ann. D. 1422. Hen. 5.

De Respectuatione pro Canonicis Rothomagensibus.

An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 18. d.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Thesaurario Generali Normanniæ* ac Præsidenti, &c. Salutem.

Quia Diem,

Dilectis Nobis in Christo, *Capitulo & Canonicis Ecclesiæ beatæ Mariæ Rothomagensis*, ac Capellanis & aliis ibidem Deo Servientibus, ad Ostendendum Confirmari Cartas, Literas, & Evidentias suas de eorum Libertatibus & Possessionibus, usque Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum per Nos nuper Datum & Concessum,

Usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum, de Gratia nostra speciali, Prorogavimus & Prolongavimus,

Vobis, & cuilibet vestrûm, prout ad eum pertinuerit, Mandamus, *&c. prout in similibus de Respectuatione Literis.*

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi* Vicesimo die Junii.

Pro Comite de Angolesme.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Franc. 10. H. 5. m. 5.

REX, per Literas suas Patentes, usque primum diem Septembris proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Willielmum Baguuer*, Servientem *Comitis d'Engoulesme*, cum uno Serviente in Comitiva sua, penes Præsentiam Regis transeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque:

Proviso semper quòd præfatus Willielmus ac Serviens suus prædictus benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum, & quicquam, quod in Regis Contemptum, aut Populi sui Dampnum, cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant ullo modo.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, Vicesimo die Junii.

Per Concilium.

* X. 223.

* *Pro Pontio de Chastillon de Justitia facienda.*

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Franc. Claus. Bull.

HEnri, par la grace Dieu, *Roy d'Engleterre, Heritier & Regent de France, & Seigneur d'Irland*, a nostre Seneschal de Guienne, ou a son Lieutenant a Bordeaulx, Salut

Pour la Partie de, nostre Treschier & bien Ame, Messire *Pont de Chastillon*, Chevaler, *Seigneur des Baronnies de Chastillon*, de *la Marque, de Morton*, de *Sansac*, & en partie de *Chasteau Neuf*, de *Mendoch* en Bourdeloys, Nous a esté Exposé que,

Ja soit ce que,

Pour Cause & Occasion des Terres, Seigneuries, & Baronies, dessus dictes, & de leurs Appertenances,

Que tenoit, en son vivant, & au Jour de son Deces, feu Messire *Pons de Chastillon*, derreinement trespassé,

Et les quelles le dit Suppliant, & Dame *Jehanne de Chastillon* Dame de Lescun, & ung chascun d'eulz, dit a lui seal & pour tout appartenir,

Certain Proces soit meu & pendent par devant vous, ou vostre Lieutenant, en vostre Court a Bordeulx, entre le dit Suppliant Demandeur d'une Part, & la dite *Dame de Lescun* Deffenderresse d'autre Part,

Et que, selon Raison, nulz ne puisse ou dojve, Proces pendent, Vendre, Aliener, ou Transporter en Main plus forte Chose qui soit contentieuse ou Litigieuse, dont soit Proces meu, par devant Justice, & que de Droit tous Transports soient en telz Materes Deffenduz,

Neantmoins, ce non obstant, la dicte Defenderesse,

Voulant Vexer & Traveiller le *dit Suppliant*, & mettre lesdictes Terres & Seignouries, ou Partie d'icelles, en plus forte Main, non doubtant Escheoir es Peines sur ce Introductes,

A, comme l'en dit, Vendu, Cede, & Transporte a, nostre Chier & bien Ame Cousin, *le Conte de Longueville* Captal de Buch la Terre, Seignourie, Rentes, Revenues, & Possessions du dit Lieu de *Chasteau Neuf*, Appartenantz au dit Suppliant par le Moyen que dessus,

Soubz umbre de la quelle Vendition, le dit Captal a pris des dictes Terres & Seignouries la Possession & Saisine, &, qui plus est, Voulu & veult Demolir & Abattre certaine Maison, Assise au dit Lieu de *Chateau Neuf*, qui est du vray Demaine & des Appartenants d'icelle Terre & Seignourie,

Les quelles Choses ont este & sont faictes ou Tresgrant Grief & Prejudice du dit Suppliant, & plus pourroit estre se, par Nous, ne lui estoit, sur ce, pourveu de Remede convenable, si come il dit,

Et pour ce Nous a humblement Supplie que, pour le bien de Justice, & la Conservation de son bon droit, Nous lui vueillons pourveoir du dit Remede,

Pour ce est il que Nous (Desirans a un chacune Justice estre Administre) Voulons, Vous Mandons, & Enjoingnons Expressement que de & sur les choses dessus dictes, les circumstances & Dependences d'icelles, Vous faictes & administrez aux Parties, sur tout Oyes, bon Brief Droit & Accomplissement de Justice, ainsi que faire se devra par Raison, selon les Droitz, Usages, & Coustumes de nostre dit Paiis; Car ainsi Voulons qu'il soit fait.

Donne, soubz nostre Prive Seel, a *Senlis*, le xxj jour de Juing, l'An de Grace Mille Quatrecens, Vint & Deux, & le Dizme de nostre Regne.

De Ratificatione.

An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 16.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem

Volentes Securitati, dilecti nobis, *Eliæ Orel* Capellaniæ, Curiæ de Magneville la Pippart Lexoviensis Diœcesis, Jurati Ligei nostri, providere,

Statum & Possessionem, quos idem *Elias* habet in Ecclesia prædicta, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus,

Nolentes quod ipse, super Possessione sua Ecclesiæ prædictæ, ratione alicujus Juris vel Tituli, quod vel quod Nobis competit, seu Nobis aut Hæredibus nostris in futurum competere poterit, per Nos, vel Hæredes nostros, seu Ministros nostros quoscumque, futuris temporibus, impetatur, inquietetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, xxiij die Junii.

* *De Permutatione.* * X. 224.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ind. m. 15.

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatus Rothomagensis*, Salutem.

Cum *Guillelmus Colles*, aliàs dictus *de Boscogovilli*, Curatus Ecclesiæ Parochialis beatæ Mariæ de Rotunda de Rouen Rothomagensis Diœcesis, & *Michael Colles*, aliàs dictus *de Boscogovilli*, Curatus Ecclesiæ Parochialis de la Cousture de Bernay Lexoviensis Diœcesis, intendant, ut asserunt, Beneficia sua prædicta adinvicem Canonicè Permutare,

Nos ad dictam Capellam beatæ Mariæ de Rotunda, ad nostram Donationem spectantem ut dicitur, præfatum *Michaelem*, ex causâ hujusmodi Permutationis faciendæ, vobis Præsentamus,

Intuitu caritatis Rogantes quatinus ipsum *Michaelem* ad dictam Ecclesiam beatæ Mariæ da Rotunda, ex causa prædicta, admittatis, & Personam instituatis in eadem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Compendium*, vicesimo sexto die Junii,

De Officio Venandi Lupos.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 16. dor.

HEnry, &c. a, nostre Ame & feal, *Louys de Robersart* Chivaler, Maistre Enquestour des Eaues & Forests, de nostre Duchie de Normendie, ou a son Lieutenant, Salut.

Il est venu a nostre Cognoissance que, depuis noz Guerres, a l'occasion d'icelles, plusieurs Loups & Loupvez, & autres Bestes Ravissans, se sont grandement Escreuz en nostre dite Duchie, & par especial en nostre Viconte de Carenten, & en plusieurs parties d'icelle,

Et tellement que piteusement y ont devoure plusieurs Creatures Humaines, dont noz Symples Subgez sont tellement Espoventez que bonnement ne se osent tenir en leurs Maisons, es Villes & Villages desclos, ne y lessier leurs Enffans, & Vacquier en leurs Labours,

Et aussi ont les dites cruelles Bestez moult appetichie les Bestaulx & Nourritures de la dite Viconte, la quele en est prezque toute destrue, qui est en tresgrant Prejudice de Nous, nostre dite Viconte, & Subgiez, & plus seroit se sur ce n'y estoit briefment pourveu,

Et, pour ce que Nous ne voullons souffrer tieulx Inconveniens advenir, pour default de provision,

Confians a plein de la pre domie, loyaulte, & bonne diligence de, nostre bien ame, *D gory Gauel* Escuier,

Icelui avons Commis & Ordonne, Commettons & Ordonnons, par ces Presentes, pour Assembler Gens, Chiens, & Fillez convenables, a Chasser, Prendre, & Destruire les dessusdites Bestes, & faire faire les Hayes, a ce appartenans, par toutes noz Foreitz & Boys & de noz Subgez a la dite Viconte seullement, les quelles Hayes sera tenu faire despecier incontinent apres chescun Chasse,

Et, pour lui aider a supporter les Fraiz & Missions, qu'il lui en convendra sur ce Faire, lui avons Ordonne, & Ordonnons, par ces Presentes, Prendre, cueillier, & lever sur chascun Leu, contribuable a noz Aides, pour chascun Loup, Deux Deniers Tournois, & pour la Loupve iv *d.* comme il vous appara, ou a noz Justicers a la dite Viconte, en maniere comme dit est, avoir prins ou prinse, par la maniere que dit est, a deux lieues a la ronde d'icelles prinses,

Si vous Mandons que, de nostre presente Commission & Ottroy, les faites souffrer & laissiez jouir & exploicter par tout ou il appartendra; non obstant quelzconques Ordonnances faictes, à ce contraires; car ainsi voullons & Nous plaist estre fait de Grace especial, se mestier est, par ces Presentes, apres ung An non vallables.

Donne en nostre *Chastel de Rouen*, le xxvii. jour de Juing.

Semblables Lettres ont les dessoubz escrips; C'estassavoir,

Raoul Dargenges Escuier, en la Viconte de Chierebourc, a durer comme dessus.

Jaques de Clamorgan Escuier, en les Viconte de Baieux, Carenten, & de Chierebourc, a durer par ung An.

Johan Burghope Escuier, en la Bailliage de Caux, a durer par deux Ans.

Ann. D. 1422. Hen. 5. *Nicollas Wisevong*, es Bailliages de Caux & de Gisors, a durer par ung An.

* X. 225.

* *Pro Vicariis Archiepiscopatus Rothomagensis.*

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Pat. Norm. 10. H. 5. m. 16. dor.

REX, dilecto & fideli suo, *Thesaurario Generali Normanniæ*, Salutem.

Quia nuper, de avisamento Concilii nostri, Concessimus *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatus Rothomagensis* quòd ipsi de utraque Decimarum, nuper Clerum Ducatûs nostri Normanniæ & aliarum Partium nobis subjectarum Concessarum, solam Dimidiam (videlicet) Trescentas Libras Turonenses de Primâ dictarum Decimarum, & alias Trescentas de Secundâ, solvere teneantur, quòd Temporalia dicti Archiepiscopatûs, de quibus major Pars hujusmodi Decimarum solvi debeat & consueverat, in manibus nostris existunt,

Vobis Mandamus quòd ipsos Vicarios de Medietate hujusmodi Decimarum, Nobis solvendarum, ut prædictum est, necnon Collectores earumdem, quietos & exoneratos esse permittatis; ipsos seu Ecclesias illas, a quibus deportus percipiunt, in hac parte, non molestantes in aliquo seu gravantes.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, primo die Julii.

De Assignatis ad Recipiendum Prisonarios de Meaux.

Ann. D. 1422 An. 10. H. 5. Pat. 10 H. 5. m. 10. d.

REX, dilecto sibi, *Willielmo Troutbeck*, Salutem.

Scias quòd, de avisamento Concilii nostri, Assignavimus Te ad Octo Prisonarios nostros, de partibus Franciæ, in Turri nostrâ Londoniæ existentes, de Constabulario nostro Turris prædictæ, vel ejus Locumtenente ibidem, adeatus quo poteris, per Indenturas, inter Te & prælatos Constabularium & Locumtenentem in hac parte debite conficiendas, Recipiendum,

Et eos usque Castrum nostrum de Flynt, cum omni celeritate possibili, Ducendum, & eos ibidem salvo & securè, prout nobis in hac parte respondere volueris, Custodiendum, & custodiri faciendum,

Et ad tot Equos & Carectas, quot, pro Cariagio & Adductione Prisonariorum prædictorum de eâdem Turri usque Castrum prædictum, sufficere poterunt, & ad Homines Defensabiles, pro salvâ Conductione eorumdem, si necesse fuerit, ubicumque inveniri poterunt, infra Libertates, & extra (Feodo Ecclesiæ duntaxat excepto) pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, de tempore in tempus, Capiendum, Providendum, & Arestandum;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, ac ea facias & exequaris in formâ prædictâ.

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Constabulariis, Ballivis, Ministris, ac aliis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sint & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ*, Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, Quarto die Julii.

Per Concilium.

REX, Dilecto sibi, *Nicholao Saxton*, Salutem.

Scias quòd, de avisamento Concilii nostri, Assignavimus Te ad Viginti Prisonarios nostros, de partibus Franciæ, *&c. ut supra usque ibi*, Castrum nostrum, *& tunc sic*, de Rothelan, cum omni celeritate, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX, dilecto sibi, *Johanni Bolde*, Constabulario Castri de Conewey, Salutem.

Scias quòd, de Avisamento Concilii nostri, Assignavimus Te ad Duodecim Prisonarios nostros, de Partibus Franciæ, *&c. ut supra usque ibi*, Recipiendum, *& tunc sic*, & eos usque Castrum prædictum, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX, Dilecto sibi, *Radulpho Makerell*, Salutem.

* X. 226. * Scias quòd, de avisamento Concilii nostri, Assignavimus Te ad Viginti & Quatuor Prisonarios nostros, de partibus Franciæ, *&c. ut supra usque ibi*, Castrum nostrum, *& tunc sic*, de Notyngham cum omni celeritate, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX, Dilecto sibi, *Thomæ Barneby*, Salutem.

Scias quòd de avisamento Concilii nostri, Assignavimus Te ad Viginti Prisonarios nostros, de partibus Franciæ, *&c. ut supra usque ibi*, Castrum nostrum, *& tunc sic*, de Caernarvan, cum omni celeritate, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX, Dilecto sibi, *Thomæ Strange*, Salutem.

Scias quòd, de avisamento Concilii nostri, Assignavimus Te ad Quindecim Prisonarios nostros, de partibus Franciæ, *&c. ut supra usque ibi*, Castrum, *& tunc sic*, de Cherk, cum omni celeritate, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Ann. D. 1422. Hen. 5.

REX, Dilecto sibi, *Johanni Salghall*, Salutem.

Scias quod, de avisamento Concilii nostri, Assignavimus Te ad Triginta Prisonarios nostros, de partibus Franciæ, *&c. ut supra usque ibi*, Castrum, *& tunc sic*, de Hardelagh, cum omni celeritate, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX, Dilecto sibi, *Roberto Waterton* Armigero, Salutem.

Sciatis quod, de avisamento Concilii nostri, Assignavimus Te ad Sex Prisonarios nostros, de partibus Franciæ, *&c. ut supra usque ibi*, Castrum, *& tunc sic*, de Pountfreyt, cum omni celeritate, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

REX, Dilecto sibi, *Rogero Corbet*, Constabulario Castri de Holt, Salutem.

Scias quòd, de avisamento Concilii nostri, Assignavimus Te ad Quindecim Prisonarios nostros, de Partibus Franciæ, *&c. ut supra usque ibi*, Recipiendum, *& tunc sic*, & eos usque Castrum prædictum, cum omni celeritate, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

De Temporalibus liberandis.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Pat. 10. H. 5. m. 10.

REX Escaetori suo in Comitatu Eborum, Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, *Henricus Archiepiscopus Eborum*, Angliæ Primas, Electionem, nuper factam, in Ecclesiâ Conventuali beatæ Mariæ de Novo Loco, infra Forestam de Shirwod, de Religioso Viro Fratre *Thoma de Carleton*, Canonico ejusdem Domûs, in Priorem Loci illius (cui prius Regium Assensum adhibuimus & Favorem) confirmaverit, sicut per Literas ipsius Archiepiscopi, nobis indè directas, nobis constat.

Nos, Confirmationem illam acceptantes, Cepimus Fidelitatem ipsius Electi, & Temporalia Prioratûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quod eidem Electo Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in formâ prædictâ, salvo Jure cujuslibet.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, sexto die Julii.

Consimile Breve dirigitur Escaetori Regis in Comitatibus Notynghamiæ & Derbiæ, sub eadem Data.

Et Mandatum est Militibus, &c.

* *Pro Rege Scotorum.* * X. 227

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Scot. 10. H. 5. m. 1.

REX, per Literas suas Patentes, per duos Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, Magistrum *Thomam de Merton*, Capellanum & Servientem, carissimi Consanguinei Regis, *Jacobi Regis Scotorum*, cum Tribus Servientibus suis in Comitivâ suâ, penes Præsentiam prædicti Regis Scotorum, in Comitivâ Regis in Regno Franciæ existentis, transeundo, & ibidem morando, & exinde in Regnum Regis Angliæ veniendo, & ibidem morando, necnon Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper quòd prædictus *Thomas*, ac Servientes prædicti, quicquam, quod in Regis Contemptum vel Præjudicium, aut Populi sui Dampnum, aliqualiter cedere valeat, non attemptent,

Quodque ipsi nullum Castrorum, Villarum firmatarum, seu Fortalitiorum Regis, absque speciali Licentiâ Capitaneorum seu Custodum eorumdem, intrent quovis modo.

Teste Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, octavo die Julii.

Per Concilium.

Pro Comite de Vendome.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid.

REX, per Literas suas Patentes, per Tres Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Petrum de Gonnoure* Servientem *Comitis de Vendome*, cum uno Homine in Comitivâ sua, penes Præsentiam Regis transeundo, & ibidem morando, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper quòd idem *Petrus* & Homo suus prædictus aliqua Castra, Fortalitia, sive Villas firmatas minimè ingrediantur absque eo quòd ipsi præsentes Literas Regis de salvo Conductu Capitaneis, Majoribus, sive Custodibus eorumdem primitùs demonstrent,

Quòdque ipsi benè & honestè se habeant & gerant erga Regem, & Populum suum, & quicquam, quod in Regis Contemptum, aut Populi sui Dampnum, cedere valeat, non attemptent, aut attemptari facere præsumant, quovis modo.

Teste *Custode Angliæ apud Westmonasterium*, undecimo die Julii.

Per Concilium.

Ann. D. 1422. Hen. 5.

De Restitutione Fructuum.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 14. dor.

REX *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis*, necnon universis & singulis Ballivis, Vicecomitibus, Receptoribus, ac aliis Officiariis & Ministris nostris, infra Ducatum nostrum Normanniæ ubilibet constitutis, Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd, dilectum nobis, *Robertum Maledeerre*, Canonicum Ecclesiæ Cathedralis beatæ Mariæ Rothomagensis, Juratum Ligeum nostrum, omnimoda Fructus, Redditus, Obventiones, & Emolumenta, de Beneficio suo provenientia, ac Arreragia inde debita, si quæ fuerint,

Solummodo reservatis hiis, quæ circa Reparationem, & in Sustentationem Divini Cultûs, ac Onera ordinaria & alia rationabilia applicantur,

Habere & tenere,

Et ipsum *Robertum* Fructibus, Redditibus, Obventionibus, & Emolumentis illis de cætero uti & gaudere pacificè permittatis, aliquo Mandato nostro, vobis aut alicui vestrûm in contrarium directo, non obstante.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo quarto die Julii.

---

* X. 228.

** Pro Episcopo Lexoviensi.*

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 12. d.

REX, *Vicecomiti nostro Dorbec*, Salutem.

Quia Concessimus, Venerabili in Christo Patri, *Cardinali Placentium*, Administratori Episcopatûs Lexoviensis, Deliberationem Castri de Courton, cum omnibus suis Pertinentiis,

Absque tamen præjudicio Juris, quod Nobis, aut alteri cuicumque, competit, seu quoquo modo competere poterit, in ipso Castro, cum Pertinentiis, ymo omni Jure hujusmodi, si quod nobis, aut aliis, competit, aut competere poterit in eodem, in omnibus semper salvo,

Proviso etiam quòd prædictus Administrator idem Castrum Custodiri faciet per Ligeos nostros Anglicos, & per Capitaneum Nobis in hac parte Præstandum, & de quo velimus esse contenti,

Tibi Præcipimus quòd, receptâ primitùs a præfato Administratore seu ejus Vicario sufficienti Securitate ac Cautione in eâ parte congruâ, ipsum Administratorem, seu ejus Vicarium prædictum ejus nomine, Castrum illud habere & occupare, necnon Fructus, Reventiones, & Proficua, inde provenientes, colligere & percipere, & eisdem absque molestatione seu impedimento quocumque uti & gaudere permittas,

Et ulterius de&c super omnibus & singulis Bumbardis, Armaturis, Artillariis, & aliis Guerrarum Abillamentis, necnon aliis Utensilibus, Castro prædicto pertinentibus, & quæ eidem antiquitùs pertinebant, nunc existentibus in eodem, Inventarium debitum factum, & eadem omnia & singula *præfato Vicario*, per Indenturas, inter Te & Ipsum superindè conficiendas, deliberes,

Et Nos & Concilium nostrum de toto Facto tuo in hac parte, cùm præsens Mandatum nostrum fueris executus, sub Sigillo tuo, distinctè & apertè, certifices indilate; Remittens Nobis & Concilio nostro hoc Breve, unà cum Inventario supradicto, Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo quinto die Julii.

De Exoneratione.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid.

REX, *Johanni Sutton* Armigero, nuper Capitaneo de Courton, Salutem.

Quia Concessimus, *&c. ut supra usque ibi*, esse contenti, *& tunc sic*,

Tibi Præcipimus quòd præfatum *Administratorem*, seu ejus Vicarium Generalem ibidem, Castrum illud, cum Pertinentiis, habere, & occupare, ac pro salvâ & securâ Custodiâ ejusdem liberè disponere permittas, sine impedimento quocumque:

Volumus enim Te a Custodiâ ejusdem Castri extunc erga Nos Exonerari.

Teste ut supra.

De salvo Conductu pro Ambassiatoribus Britanniæ.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibid. m. 21.

REX Universis & singulis Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Gentibus Armorum & de Tractu, Ligeis, Subditis, & Vassallis, tam præcarissimi *Patris nostri Franciæ* quàm *Nostris*, ubilibet constitutis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cum nuper, per Literas nostras Patentes, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum Duos Prælatos, Duos Barones, & Duos Milites, de Ducatu & Patria Britanniæ, quos, carissimus Frater noster, *Johannes Dux Britanniæ* usque Præsentiam nostram,

Pro Jurando, Nomine *ipsius Fratris nostri* ac Trium Statuum Ducatûs & Patriæ prædictorum, PACEM FINALEM, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ & Nos* nuper apud *Trecas* conclusam & concordatam,

Cum Potestate, in ea parte plenaria & sufficienti, mittere proposuerat,

Et ita sit quòd ipsi Prælati, Barones, & Milites (quos dictus Frater noster usque dictam Præsentiam nostram sic mittere disposuerat) propter Impedimenta, quæ eis, seu eorum alicui, vel aliquibus, de post supervenerint, non valeant, infra tempus præfatarum nostrarum salvi Conductûs Literarum, ad * nostram Præsentiam venire ut informamur, — Ann. D. 1422. Hen. 5. — * X. 229.

Nos idcirco, consideratione Præmissorum, rursum suscepimus, atque suscipimus, per Præsentes, ut prius, Duos Prælatos, Duos Barones, & Duos Milites, de Ducatu & Patria Britanniæ prædictis,

Quos dictus *Frater noster*, ad Jurandum prædictam PACEM FINALEM, Nomine ipsius Fratris nostri ac Trium Statuum prædictorum, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* nuper apud *Trecas*, ut prædictum est, conclusam & concordatam, duxerit, cum Potestate in hac parte plenariâ & sufficienti, deputandos & mittendos,

Pro veniendo usque Præsentiam nostram prædictam, cum Gentibus suis in Comitivâ suâ, usque ad Numerum Trescentarum Personarum, vel infra (cujuscumque Status, Gradûs, aut Conditionis fuerint) Armatis, vel non Armatis, equestrè, vel pedestrè, cum Armaturis, Libris, Literis, Jocalibus, Bonis, Manticis, Bogeis, Baragiis, & aliis Rebus suis quibuscumque, per omnia Dominia, Districtus, & Potestatem ipsius *Patris nostri* atque *Nostra*, & abinde ad partes suas proprias salvò & securè redeundo,

In salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales;

Proviso semper quòd nullus cum præfatis Prælatis, Baronibus, & Militibus venientium quicquam, *&c. ut supra usque finem, prout in consimilibus Literis, pro eisdem Prælatis, Baronibus, & Militibus factis, plenius continetur.*

In cujus, &c. usque Vicesimum Septimum Diem Augusti proximò futurum inclusivè duraturas.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, decimo septimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Rege Scotorum.

REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Robertum Symson*, Servientem, carissimi Consanguinei Regis, *Jacobi Regis Scotorum*, in Regno Regis Angliæ jam existenti, versus partes Scotiæ transeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque, — Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Scot. 10. H. 5. m. 2.

Proviso semper quòd idem *Robertus* benè & honestè se habeat & gerat erga Regem & Populum suum, & quicquam, quod in Regis Contemptum, aut Populi sui Dampnum, cedere valeat, non attemptet, aut attemptari facere præsumat, quovis modo.

Test. *Custode Angliæ* apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Julii.

Per Concilium.

Pro Prioratu de la Fontaine nostre Dame.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. — Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 11.

Pro Parte, dilectorum nobis in Christo, *Prioris & Conventus de la Fontaine nostre Dame*, Ordinis Carthusiensis, Nobis datur intelligi quòd, inter alia, Ecclesiæ suæ pertinentia & spectantia, ante Descensum nostrum in Ducatum nostrum Normanniæ, eidem Ecclesiæ spectabat & pertinebat Piscaria Majoris Archiæ de Ponte Vernonis, salva via Mercatorum, *Tenenda* a Prædecessoribus nostris per Censum Quadraginta Solidorum Parisiensium singulis Annis, in Nativitate Domini, eisdem Prædecessoribus nostris reddendorum, prout in quibusdam Literis, recolendæ memoriæ, *Philippi*, quondam *Franciæ Regis*, Nobilis Progenitoris nostri, de Donatione prædictæ Piscariæ, cuidam *Odoni Plastrat*, Panetario suo, & ejus Hæredibus, factis, ac etiam aliis Literis Acquisitionis ejusdem Piscariæ, ab Heredibus ejusdem *Odonis*, per Prædecessores prædictorum *Prioris & Conventus*, factæ, in ea parte, Nobis & Concilio nostro exhibitis, plenius apparebat,

Asserueruntque prædicti Prior & Conventus quòd, a tempore Acquisitionis prædictæ, in tempus quo, Divino Nutu, Ducatum nostrum prædictum, Conquisivimus, ipsi & Prædecessores sui, quicumque pro tempore existentes, Piscariam prædictam, in forma prædicta, habuerunt, tenuerunt, & possidebant pacificè & quietè, prout per quandam Informationem, per Vicecomitem nostrum * de Vernon, de Mandato nostro, factam, & coram Nobis & dicto Concilio nostro debitè retornatam, liquere fecerunt, — * X. 230.

Nobis humiliter supplicantes quatinus, pietatis intuitu, contemplationeque PACIS FINALIS, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & *Nos* pridem, largiente Domino, compositæ, gratiosè providere dignaremur quod iidem, *Prior & Conventus*, eorumque Successores, Piscariâ prædictâ gaudere possint & valeant sicut ante,

Nos igitur (eorum Supplicationibus favorabiliter inclinati) de Gratiâ nostrâ speciali, *Concessimus*, & *Concedimus*, per Præsentes, præfatis *Priori & Conventui* quòd ipsi, & Successores sui Imperpetuùm, habeant, teneant, & possideant Piscariam supradictam, eisdem modo & formâ quibus ipsi & Prædecessores sui eandem, ante Conquestum nostrum prædictum, habuerunt, tenuerunt, & possidebant, ac prout & quatenus ipsi, & Prædecessores sui prædicti, Piscariâ illâ, a tempore Acquisitionis prædictæ hactenus rationabiliter sunt gavisi,

Ita quòd, per præsentem Concessionem nostram, prædicti *Prior & Conventus* nullatenus excusentur quominus Amortisationem dictæ

Ann. D. 1422. Hen. 5.

ctæ Piſcariæ cum effectu procurare teneantur, in eventum quo hactenus eiſdem Priori & Conventui non fuerit Amortiſata,

Mandantes, Tenore Præſentium, dilectis & fidelibus noſtris, Theſaurario noſtro Generali Normanniæ, ac Præſidenti & Gentibus de Camera noſtrâ Compotorum ibidem, ac Ballivo noſtro de Giſors, & Vicecomiti noſtro de Vernon, necnon cæteris Juſticiariis noſtris, præſentibus & futuris, quorum intereſt, quòd præfatos, *Priorem & Conventum*, & Succeſſores ſuos, præſenti Conceſſione noſtrâ, in formâ quâ prædictum eſt, uti & gaudere permittant, abſque moleſtatione ſeu impedimento quocumque.

In cujus, &c.

Teſte Rege apud *Caſtrum ſuum Rothomagi*, viceſimo die Julii.

Per ipſum Regem.

Pro Comite de Douglas.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Scot. 10. H. 5. m. 1.

REX, per Literas ſuas Patentes, uſque Feſtum omnium Sanctorum proximò futurum duraturas, ſuſcepit in ſalvum & ſecurum Conductum ſuum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defenſionem ſuas ſpeciales Magiſtrum *Willielmum de Fouler*, Secretarium *Comitis de Douglas* de Scotia, in Regnum Regis Angliæ, ad Conſilium ſuum ubicumque tunc fore contigerit, cum Sex Perſonis in Comitiva ſua, vel infra, ac cum Bonis & Herneſiis, *&c. ut in cæteris de Conductu Literis.*

Teſte *Humfredo Duce Glouceſtriæ* Cuſtode Angliæ apud *Weſtmonaſterium*, Viceſimo die Julii.

Per Concilium.

De Modificationibus ſuper Tractatu Ambaſſiatorum Comitis Fuxi.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ex Autogr.

JEhan Conte de Foix a touz ceulz, qui ces preſentes Lettres verront, Salut.

Comme, puis n'adgueres, noſtre Treſchier & Treſame Frere *le Conte de Longueville*, Meſſire *Jehan Rachecliff* Connetable de Bordeaux, Maiſtres, *Guilleaume Barran* Conſeiller & Premier Secretaire de mon Treſredoubte & Souverain Seigneur *le Roy de France*, a ce Commiz & Deputez, & en leur Compaignie Maiſtre *Pierre Gerault* Secretaire de noſtre dit Seigneur le Roy, Maiſtre *Eſtienne dez Broſſes* Procureur en Guienne de Treſexcellent Prince, & mon Treſredoubte Seigneur *le Roy d'Angleterre, Heritier & Regent de France*, & *Jehan Molmer* Notaire en la Ville de Bourdeaux, ſoient venuz deverſe Nous ſur le Traitie, fait, aveque les diz Roys, par *Bertran de Domaſang* Eſcuier, Maiſtre *Jehan de Forton*, & *Jehan de Senteriſſe*, noz Ambaxadeurs en ceſte partie,

Et combien que, de tout noſtre Cuer, Nous ayons deſire, comme enqores deſirons, le bien & honneur des diz Roys, & Acomplir leurs Pleſirs & Commandemens es choſes a Nous poſſibles,

Toutes foiz, veu que noz ditz Embaxadeurs, en Retournant dez *diz Roys*, * arriuerent *devers Nous* le xxix jour du Mois de May derrainement paſſe, & oye leur Relacion, * X. 231.

Et depuis, veue la Coppie de certaines Lettres & Requeſtes des *diz Roys*, & a eulx per nos diz Embaxadeurs & oltre noz Inſtrucions baillees,

Entre autres choſes contenans que, ſe Nous ne faiſons ou acompliſſions de noſtre part lez Poins & Articles, que iceulx Embaxadeurs, ou Nom de Nous, avoyent accorde, les diz Roys ne ſeroient point tenuz d'Enteriner & Acomplir lez Poins & Articles, par eulx, a Nous Ottroyes & Accordez,

Et, apres pluſeurs Communicacions, ſur ce eues aveq les diz Conte de *Longueville*, Conneſtable de Bourdeaulx, Maiſtre *Guillaume Varran & Pere Gerault*, & aultres deſſus nommes, a eſte par Nous offert ce que s'enſuit, C'eſtaſſavoir,

Que preſentement, par la Foy & Serement de noſtre Corps, Nous promettons & jurons, ſur les ſans Evangiles de Dieu, par Nous corporelement touches, en la Perſones des diz *Conte*, Conneſtable, & autres deſſus nommes, que,

Apres ce que les *diz Roys* Nous auront Ottroye, Paſſe, & par leurs Lettres Patentes Accorde les Poins & Articles cy deſoubz enſuiant, & icelles Lettres, & toutes autres touchans les dit Traitie, par Nous Veues & Receues,

Nous Jurerons Tenir & Complir ce que par noz ditz Ambaxadeurs, pour Nous ou noſtre Nome, a eſte fait aveq les *diz Roys* (Reſervees les Modifficacions qui s'enſuient) & en Baillerons noz Lettres Confirmatoires & Approbatoires;

Et, PREMIEREMENT, veu que ou Traitie, par nos diz Ambaxadeurs fait aveq les *diz Roys*, eſt contenu, que Nous devions & eſtions Tenuz Commancer la Guerre (dont icellui Traitie fait mention) dedans le *Primer Jour de Jung* lors enſuivant, & derrenierement paſſe, & dedans *dit Mois* Bailler noz Lettres Aprobatoires du dit Traitie; ce que nullement n'avons peu faire, veu le temps que noſtres ditz Ambaxadeurs arriverent devers Nous, comme dit eſt,

Et auſſi conſideree la dite Relacion, que par nos diz Ambaxaders Nous a eſte faite, & la Thencur des dites Lettres, par eulx aus diz Roys baillees, come dit eſt, que *les diz Roys* Nous bailleront leurs Lettres, Approbatoires de tout ce que par lez Roys Nous a eſte Ottroyes, & eſt contenu ou dit Traitie,

Non obſtant les ditz Lettres, par les diz noz Ambaxadeurs aus diz Roys baillees, comme dit eſt,

Et que, dedans le *Premier Jour de Jung* detrenierement paſſe, & par tout le dit *Mois*, n'aions fait & accompli lez Chouſes ſi deſſus dites, & es Lettres du dit Traitie plus a plain contenues,

Et, en oultre, que les dites Lettres, par nos diz Ambaxadeurs baillees, ſeront par *les diz Roys*, & par leurs Lettres Patentes, miſes au neant, en tant qu'il touche icellui Article. Ann. D. 1422. Hen. 5.

ITEM, comme, pour le dit Traitie, Nous ſoions Tenuz, le plus touſt que Nous pourroions fere, Jurer la PAIX FINALE, derrein faite entre *lez Roys*, par lez Gens dez Trois Eſtaz & Comunaultez dez bonnes Villes de noz Terres & Pais, eſtans ou Royaume de France & Duchie de Guienne, & de chaſcun Cappitaine & Officier Royal du Pais de Languedoc: Et, en oultre, ſoit contenu, en certaines Lettres de Commiſſion, de prandre & recevoir le Serement, de la dite PAIX, de, noſtre Treſchier & Treſame Frere, Meſſire Mathieu de Foix, Conte de Comminge, & de touz Prelaz & autres Gens d'Egliſe, Nobles, Borgois, Communautez, & queloonquez autres Subgiez du Roy du dit Pais de *Languedoc* & *Conte de Vigorre*; que, non obſtant ce que dit eſt, Nous ne ſoyons Tenuz de Requerir, Prandre, & Recevoir le dit Serement, juſques a ce que Nous pourrons, & nous ſemblera eſtre faiſable & expedient pour le bien de la choſe & des *diz Roys*.

ITEM, ſemblablement, que, s'il avenoit, comme eſt aſſez a preſumer, que grant Puiſſance de Gens, de par lez Adverſaires, ſe miſt ſus & venitt, & que par ce il fouſt expedient & neceſſaire, per Batails, Sieges, ou autrement, Aſſembler plus grant nombre de Gens d'Armes & de Trayt que n'eſt la Retenue de *Mille & Cinq Cens Paies*, dont le dit Traitie fait mencion, que Nous le puiſſons faire Aſſembler, aveq & par le Conſeill d'aucuns Notables Hommes, eſtans en noſtre Compaignie, ſur ce Commis & Deputez par lez *diz Roys*; & que, en ce Cas, lez Gages leur ſoyent paiez, ainſy que aux aultres, pour le temps qu'ilz ſeront en noſtre Compaignie, ou Service des *diz Roys*, par l'Advis & Conſell des diz Commis & Deputez.

ITEM, en oultre, avons Offert, & Offrons, que Nous commencerons la Guerre, dont icellui Traitie fait mencion, dedans le xv Jour du Mois d'Avril prouchain * venant, par ainſy que, Deux Mois par avant, Nous ſoyons duiement certiffiez que les chouſes deſſuſdites Nous ſeront par les *diz Roys* paſſees & accordees, & Nous aurons Receues leurs Lettres, aveques toutes autres touchans le dit Traitie, Deux Mois par avant ledit xv Jour; les quelles choſes nous avons Offertes, & Offrons, comme dit eſt, parmy ce que, dedans *la Feſte de Noel* prouchain venant, toutes les choſes & poins en ces preſentes contenuz ſoyent paſſees & accordes par les *diz Roys*, Et que Nous ayons Receules Lettres qui ſur ce ſeront faites, *Deux Moys* par avant le dit xv Jour du Mois d'Avril prouchain venant. * X. 232.

En Teſmoing de ce Nous avons fait mettre noſtre Seel à ces Preſentes.

Donne, a *Orres*, le xxij Jour de Jullet, l'An de Grace Mille CCCC. xxij. Et ſingnee de noſtre Main.

Donne come deſſus.

Jehan.

Par Monſieur le Conte en ſon Conſeil.

VANOS.

De Reſtitutione & de Reſpectuatione.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Pat. 10. H. 5. m. 1.

REX, *Eſcaetori ſuo* in Comitatibus Surriæ & Suſſexiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, Venerabilem Patrem, *Johannem*, nuper *Epiſcopum Ciceſtrenſem*, a vinculo, quo eidem Eccleſiæ tenebatur, Abſolverit, & ipſum in Epiſcopum Londonienſem Tranſtulerit,

Ac eidem Eccleſiæ Ciceſtrenſi de, Venerabili Patre, *Thoma*, nuper, *Herefordenſi Epiſcopo*, Auctoritate Apoſtolicâ, Providerit, Ipſumque in Epiſcopum dictæ Eccleſiæ Ciceſtrenſis Præfecerit & Paſtorem,

Sicut per Literas Bullatas ipſius Domini Summi Pontificis, nobis indè directas, nobis conſtat.

Nos,

Pro eo quòd idem *Epiſcopus Ciceſtrenſis*, omnibus & ſingulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ noſtræ præjudicialibus, coram Nobis palàm & expreſsè renunciavit, & Gratiæ noſtræ humiliter ſe ſubmiſit,

Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Pro Quadraginta Solidis, Nobis ſolutis in Hanaperio noſtro, Fidelitatem ipſius Epiſcopi Ciceſtrenſis, Nobis pro Temporalibus dicti Epiſcopatûs Ciceſtrenſis debitam, uſque ad Feſtum Natalis Domini proximò futurum Reſpectuavimus, & ei Temporalia illa cum pertinentiis Reſtituimus;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Epiſcopo Ciceſtrenſi* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tuâ, Liberes in formâ prædictâ; ſalvo jure cujuſlibet.

Teſte *Humfrido Duce Glouceſtriæ* Cuſtode Angliæ apud *Weſtmonaſterium*, viceſimo octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, *Eſcaetori ſuo* in Comitatu Middleſexiæ, Salutem.

Cùm Dominus Summus Pontifex, *&c. ut ſupra uſque ibi*, gratiosè, *& tunc ſic*,

Nos pro quodam Fine, Nobis ſoluto in Hanaperio noſtro, Fidelitatem, *&c. ut ſupra uſque ibi*, debitam, *& tunc ſic*, uſque ad certum Diem jam futurum Reſpectuavimus, *&c. ut ſupra.*

Teſte ut ſupra.

Conſimile Breve dirigitur *Roberto Chichele* Majori Civitatis Regis Londoniæ & Eſcaetori ſuo in eadem Civitate.

Et Mandatum eſt Militibus, liberis, &c.

De

Ann. D. 1422. Hen. 5.

De Confirmatione pro Episcopo Lexoviensi.

An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 9. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Cartam, celebris memoriæ, *Johannis*, quondam *Regis Angliæ*, Inclyti Progenitoris nostri, in hæc verba,

* X. 233. * *Johannes*, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ*, *Dominus Hiberniæ*, *Dux Normanniæ*, *Aquitanniæ*, *Comes Andegaviæ*, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem.

Inter ea, quæ ad conservationem Justitiæ pertinere noscuntur, nichil specialius Regibus & Principibus Christianis incumbit, quàm Dignitates Ecclesiasticas in sua stabilitate tueri,

Et nè fortè, per Obliviones Hominum, Rerumque ac Temporum mutabilitates, ea, quæ piâ consideratione gesta sunt, & præcipuè per Judicium diffinita, novis imposterùm possint implicari Calumpniis,

Auctenticorum Scriptorum patrocinio communire.

Cum autem inter Nos &, dilectum nostrum in Christo, *Willielmum de Rupetra*, Lexoviensem Episcopum, super Jure & Potestate, ab antiquis temporibus, Antecessorum nostrorum, in Civitate & Banleuca Lexoviensibus, ad Nos pertinente, Contentio verteretur,

Tandem, nè quid de Jure Episcopi & Ecclesiæ Lexoviensis videretur Nobis aliquatenus usurpasse, fecimus per multitudinem legitimorum & antiquorum Militum, de Vicinia illa, Juramentis interpositis, Recognosci quantum Juris ad Nos in Civitate & in Banleuca prædicta? quantum ad ipsum Episcopum Lexoviensem? & quantum ad Militem quendam *Robertum* (scilicet, cognominatum *Vicecomitem*) pertinebat? Qui (videlicet) Miles Vicecomitatum sibi apud Lexovium hæreditario Jure competere asserebat.

Recognitum est autem, in Curia nostra, coram Nobis & Baronibus nostris, per Testimonia Decem & Octo Militum Juratorum, Nos tantummodo Tria Placita (quæ de Spata vocantur) in illa Civitate & Banleuca habere (videlicet) de Submonitione Exercitûs nostri, de Via Curiæ nostræ, & de Moneta: Quæ etiam Tria Placita, per manum Episcopi vel Ballivorum suorum, ante Nos, vel Senescallum nostrum, vel in Assisas nostras, debent adduci: Ita etiam quòd nichil de Emendis alicujus istorum Trium Placitorum sibi potest Episcopus vendicare, sed eas per Manum ipsius, vel Ballivorum suorum, debemus habere: Et, præter illa Tria Placita, nichil Nobis Juris in prædicta Civitate remanet aut Banleuca.

Cætera autem omnia Jura & Placita, tàm de Stapa, quàm alia, quibuscumque modis vel causis evenient, cum eorum Emendis, ad *Episcopum*, sine omni contradictione pertinent & Querelâ.

Recognitum fuit etiam, per eosdem Milites, quòd prædictus *Robertus* nichil Juris vel Hæreditatis habuit in prædicto Vicecomitatu.

Ipseque *Robertus* postmodùm, in Curia nostra, coram Nobis & Baronibus nostris, *Remisit* ipsi Episcopo, & Successoribus suis *Imperpetuum*, totum Jus quod sibi vendicaverat & clamaverat in illo Vicecomitatu.

Quare volumus & firmiter Præcipimus quòd *idem Episcopus*, & omnes Successores sui, liberè habeant, teneant, & possideant Civitatem & Banleucam suam, cum Immunitatibus supradictis, absque omni Molestia, gravamine, & exactione, per Nos, seu per Ministros nostros, ibi deinceps faciendâ, sicut superiùs in hac Pagina prænotatum est.

Testibus,

Huberto Cantuariæ Archiepiscopo,
Rogero Sancti Andreæ de Scotia Episcopo,
Roberto Comite Leicestriæ,
B. Comite Albamarlle,
Willielmo Comite Arundellæ,
Willielmo Filio Radulphi Senescalli Normanniæ,
Hugone de Gornayo,
Rogero de Tornetio,
Walkerio de Ferrariis,
Henrico & Hugone Filiis ejus,
Roberto de Harecourt,
Johanne Filio ejus,
Johanne & Petro de Pratellis.

Dat. per manum ejusdem *H.* Cantuariensis Archiepiscopi, Cancellarii nostri, apud *Rothomagum*, iv die Septembris, Regni nostri Anno Primo.

Nos autem, Cartam prædictam, ac omnia & singula in eadem contenta, Rata habentes & Grata, Ea pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, *Acceptamus & Approbamus*, ac, Venerabili in Christo Patri, *nunc Episcopo* Ecclesiæ prædictæ, & Successoribus suis Imperpetuum, Tenore Præsentium *Concedimus & Confirmamus*, prout Carta prædicta rationabiliter testatur, & prout & quatenus *prædictus Episcopus*, & Prædecessores sui, dictis Civitate & Banleuca, cum Immunitatibus supradictis, hactenus rationabiliter sunt gavisi.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1422. Hen. 5. * X. 234.

* *De Restitutionibus Fructuum.*

REX, *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis*, ac universis & singulis Ballivis, &c. Salutem. An. 10. H. 5.

Mandamus Vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd, dilectum nobis, *Jacobum du Bois Hebert* Capellanum, juratum Ligeum nostrum, omnimoda Fructus, &c. *prout in ejusmodi de Restitutione Literis*. Norman. 10. H. 5. m. 11. d.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, sexto die Augusti.

REX, Dilectis sibi in Christo, *Priori & Capitulo* Ecclesiæ Cathedralis Sagiensis, Sede ibidem vacante, necnon universis & singulis Ballivis, &c. Salutem.

Mandamus vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinuerit, quòd, dilectum nobis, Magistrum *Anthonium de Lauro*, Decretorum Doctorem, Curatum Ecclesiæ Parochialis Sancti Albini de Appineyo Sagiensis Diœcesis,

Qui Sacramentum, debitum de conservando *Præsentem Pacem*, inter Præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ* & Nos conclusam & concordatam, fecit & præstitit,

Omnimoda Fructus, *&c. ut supra usque finem*.

REX, *Vicariis in Spiritualibus Archiepiscopatûs Rothomagensis*, necnon universis & singulis, &c. *ut supra*, Salutem

Mandamus vobis, *&c. ut supra*, quòd, dilectum Nobis, *Mauritium Julienne* Capellanum, Curatum Ecclesiæ de Meneval, qui Sacramentum debitum, *&c. ut supra usque finem*,

Teste ut supra.

De Tractando cum Episcopo & Patria de Liege.

HEnry, *&c.* A tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut. Ann. D. 1422.

Comme les Sollicitudes & Cures humaines telles Nous viennent souvant devant les yeulx, par les quelles Royaumes & Seignouries se pouent mieulx Conduire & Conserver. An. 10. H. 5. Pat.

Et, combien que plusieurs Moyens y soient requiz, toutes voyez Connexion de Paix mutuelle & Lien de doulce Amitie est a ce moult necessaire & prouffitable, mesmement aux Royaumes, Seignouries, & Païs, voysins & prouchains les ungs des autres, Norm 10 H. 5. m. 9. d.

A fin que, par le Moyen de doulce & vraye Amitie, les Habitans d'iceulx puissent en bonne Civilite Converser, & frequenter en leurs Besoingnes, Marchandises, & autres Affaires

Que quelles Choses considerans, & que les *Evesque*, *Chapitre*, *Cite*, & *Païs du Liege* sont Marchissans a cest Royaume de France (du quel, par la Grace de nostre Seigneur, sommes *Regent & Heritier*) avons desire & desirons, pour le Salut, Tranquilite, & Repos des Hommes, avoir bonnes, vrayes, entieres, & perpetuelles Amities, pour nostre Treschere & Tresame *Pere le Roy & Nous*, & les Royaumes, Païs, Seignouries, & Subgez de Lui & de Nous, & deca & della la Mer, avecque les ditz *Evesque*, *Chapitre*, *Cite*, & *Païs du Liege*, & autres Seignouries des Marches l'environ,

Et pour ce Nous,

Confians a plain des Sens, Loyaultez, & bonnes Diligence de noz Trescheres & bien Amez, Messire *Rolland de Dunquerke* Chivaler grant Pennetier de France, Maistre *Jehan de Mailli* Doyen de Seint Germain l'Auxerrois Grant Archidiacre de Chalons & Maistre des Requestes de l'Ostel, Maistre *Henry Godale* Doyen du Liege & Prevost de l'Isle, Conseillers, & Maistre *Jehan Milet* Secretaire de nostre dit *Beaupere le Roy*,

Yceulx les Trois, ou les Deux d'iceulx, avons Ordonnez & Commis, Ordonnons & Commettons, par ces Presents, a Aler, depar nostre *dit Beaupere* & depar *Nous*, a Malines, es Marches Alemande, ou Païs du Liege, ainsi que mestier serra, pour assembler avec les Commis & Deputes des ditz *Evesque*, *Chapitre*, *Cite*, & *Païs du Liege*,

Et leur avons Donne, & Donnons, par ces mesmes Presentes, aux Trois, ou aux Deux d'iceulx, plain pouoir & Auctorite de Traicter, Ordonner, & Concorder, avecques les dessus dites, bonnes, vrayes, entiers, & perpetuells Amitiez, entre nostre dit *Beaupere* & * *Nous*, & les Royaumes, Païs, Seignouries, & * X. Subgez de Lui & de Nous, esnt deca que della la Mer, d'une 235. part, & les ditz *Evesque*, *Chapitre*, *Cite*, & *Païs du dite Liege*, leurs Soubgez & Seignouries quelconques, & autres Seignuries des Marches Alemand, d'autre part,

Et sur quanque serra ainsi Tractie & Ordonne, pour nostre *dit Beaupere & Nous*, & nostre Partie, avec les dessusdites, ayans a ce suffisans Pouoir, de l'affermer & asseurer par Foy & Serement sur les Saintes Evangilles a donner en l'Ame de Nous,

Et d'ottroyer & donner sur ce, & ses dependances, toutes manieres de Cautions, Seurtes, Promesses, Obligations, & Lettres Seeles, tant & telles comme mestier serra, ou bon leur semblera en tel Cas,

Les quelles nous voullons avoir, au regart de Nous, tel Effect, Vigeur & Fermette, comme se Nous les eussions donnees & faites en nostre propre Persone,

Et de Faire, Executer, Expedier, & Accomplir tous Articles, qui seront accordez pour nostre ditz *Beaupere & Nous*, & nostre Partie, sanz fraude ou mal Engyn,

Et Promettons, en bonne foy, & en parolle de Roy, avoir & tenir Ferme & Agreable tout ce, que par noz ditz Messagiers, ou les Troiz, ou les Deux d'iceulx, serra fait sur ce, sanz venir en contre, en quelque manere que ce soit,

Et de donner noz Lettres Confirmatoirs, Seelles de nostre Grant Seel, sur tous les *Poins*, qui ainsi serront accordez,

Ann. D. 1422. Hen. 5. Et de les faire executer, de Point en Point, en tant que a Nous est.

En Tesmoign. de ce Nous avons fait mettre nostre Grant Seel a ces Presentes

Donne a *Corbeville*, le vj Jour d'Aoust, l'An de Grace Mille Quatrecens Vingt & Deux, & de nostre Regne le disme.

Par le Roy Heritier & Regent de France.

De Administratione Hospitalis.

Ann D. 1422. An 10. H 5. Norm.10. H. 5. m. 11. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd *Commisimus*, dilecto nobis, Fratri *Johanni Donne*, de Ordine Fratrum Prædicatorum, Officium Regiminis & Administrationis Domûs Dei, sive Hospitalis Sancti Eligii prope Harefleu, vacans & ad nostram Donationem spectans ut dicitur,

Habendum, Regendum, & Gubernandum Officium prædictum quamdiu Nobis placuerit, cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque,

Mandantes, Tenore Præsentium, Ballivo nostro de Caux, vel ejus Locumtenenti, quòd ipsum *Johannem* in corporalem Possessionem Officii prædicti, necnon Jurium & Pertinentium suorum, ponat seu poni faciat, necnon Officio illo, unà cum Juribus & Pertinentiis suis prædictis, uti & gaudere permittat;

Proviso semper quòd prædictus *Johannes* Onera & Servitia, in Hospitali prædicto observanda & supportanda, facere & supportare, necnon bonum & fidele Compotum de his, quæ hujusmodi Officio pertinent, si & ubi debetur, quotiens opus fuerit, prout moris est, reddere omnino teneatur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, septimo die Augusti.

De Recipiendo Juramenta.

Ann. D. 1422. An. 10. H. 5. Ibidem. m. 50. dor. REX, Venerabili in Christo Patri, *N.* eadem Gratiâ, *Episcopo Bajocensi*, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ut informamur, quamplures Personæ Ecclesiasticæ, tàm Regulares, quàm Seculares, infra Civitatem & Diœcesim vestras existentes, & pro præsenti Residentes, Sacramentum Ligeantiæ & Fidelitatis, Nobis debitum, nondum præstiterunt, nec etiam PACEM FINALEM, inter præcarissimum *Patrem nostrum Franciæ & Nos* nuper, largiente Domino, conclusam & concordatam, quomodolibet juraverunt, ut deberent,

Nos,

De Fidelitate, Providentiâ, & circumspectionis Industriâ vestris quamplurimùm confidentes,

Dedimus Vobis, ac plenam, Tenore Præsentium, Damus Potestatem ad Recipiendum a Personis Ecclesiasticis * hujusmodi

* X. 236. tàm Exemptis, quàm non Exemptis, infra prædictas Civitatem & Diœcesim vestras existentibus, & ab ipsorum quolibet, Sacramentum Fidelitatis & Ligeantiæ prædictum,

Necnon ipsos, & eorum quemlibet, jurare faciendum Pacem supradictam,

Ac ipsis, & eorum cuilibet, super Sacramento & Juramento hujusmodi, Literas vestras Testimoniales, sub Sigillo vestro sigillatas, conficiendas, Dandum & Liberandum,

Cæteraque Faciendum & Exequendum quæ in hac parte fore videritis necessaria seu quomodolibet oportuna.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum suum Rothomagi*, duodecimo die Augusti.

De Confirmatione pro Ecclesia Cathedrali Rothomagensi.

Ann. D. 1422. An.10. H. 5. Norm.10. H. 5. m. 4. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quandam Cartam antiquissimam, cujusdam *Karoli*, quondam *Regis Franciæ*, factam in hæc verba,

IN NOMINE SANCTÆ ET INDIVIDOÆ TRINITATIS, *Karolus*, gratiâ Dei, *Rex*.

Si ad ea, quæ Prædecessores nostri, divinâ dignatione illuminati, & piis Admonitionibus instigati Servorum Dei, pro utilitatibus supplendis, statuere Decrevere, nostris Confirmamus Edictis, Regiam exercemus consuetudinem, & hoc Nobis ad præsentem Vitam feliciùs transiendam, & ad futuram capescendam, pro futuro, procul dubio Confidimus,

Idcirco NOTUM SIT omnibus Fidelibus Sanctæ Dei Ecclesiæ, & nostris, præsentibus (scilicet) & futuris, quia *Raculphus*, Venerabilis *Rothomagensis Archiepiscopus*, detulit Serenitati nostræ Præceptum Avi nostri, divæ memoriæ, Domini *Imperatoris Karoli*,

In quo continebatur quòd, ad Petitionem quondam, Sanctæ recordationis, Domini *Archiepiscopi Rothomagensis*, Prædecessoris sui, quasdam Villas Viris, Sanctæ suæ Metropolitanææ Ecclesiæ Rothomagensis Canonicis, in Aula Sanctæ Mariæ Domino deservientibus, usibus & necessitatibus eorum supplendis perpetuò deservituras, Delegasset, ac Præcepto suæ Auctoritatis Roborasset,

Postulans & humiliter efflagitans ut tàm ea, quæ præfatus quondam *Præsul Remigius* Fratribus Donaverat, quàmque ea Successores ipsius memoratis Fratribus Contulerant, sed ea quæ, per Consilium, & consensum, ac voluntatem nostram, ipse sæpefatus Fratribus addiderat, denuò, propter rei Firmitatem, Præcepto nostræ Auctoritatis Confirmaremus, per quod ea, quæ illis Collata erant, deinceps Rata atque Stabilita permanere possent, Ann. D. 1422. Hen. 5.

Nos verò illius Petitioni, quia justa & rationabilis esse videbatur, aurem accommodantes, veluti postulaverat, fieri Adjudicavimus, atque has infrascriptas Villas, diversis eorum Necessitatibus, pro futuro, perpetuò deserviendas, Delegavimus,

In Pago (scilicet) *Rothomagensi*, in Miaruma quam Secana cingit, illos Masellos in Talamone, & illum Mansum in Mauruma, cum ipsis Pratis & in Muro cincto, quicquid ad ipsum Beneficiolum aspicit,

Necnon & Inclomale Fagidum cum Vineis, & Pratis, vel Mancipiis, & illam Vineam, quam *Emis*, Vice-Dominus quondam *Remigii Archiepiscopi*, in sua Eleemosinâ eisdem dedit,

Et in alio loco, in ipso Pago, illum Vicum Malsam, & quicquid ad ipsum aspicit, & Rostrolum, quem ipsis Canonicis, bonæ memoriæ, *Helpingus* dedit,

Sed illum Mansum in Gemuneto, cum omni sua integritate, quem *Hardricus* Partibus Præfatæ Ecclesiæ Confirmavit,

Sed & hoc quod *Siefred Alonus* & *Corde Famina*, per Instrumenta Kartarum, Partibus prætatæ Ecclesiæ Tradiderunt,

Necnon & illum Mansum in Miiermus, cum ipsa Vinea vel Campello, & uno Discapo,

In ipsa quoque Civitate illos Mansos, quos boni Homines præfatis Fratribus dederunt,

Illosque Mansos, tàm infra Murum, quàm foràs Murum, quos *Siefredus* & *Corda* per Instrumenta sua, Partibus ejusdem Ecclesiæ tradiderunt,

Et in Quentrico Portu Mansum unum, & illos Mansos in Iocelina & Adeletta, cum Vineis & Farmariis, unum (scilicet) ad Longum Pedanum, & alium subter eorum Vineam situm in ipso Pago, cum omni sua integritate,

In Pago quoque Talano & Muniano * Brancuneias, cum omnibus adjacentiis & appendentiis suis, * X. 237.

Offuneias Calegium, similiter cum omnibus adjacentiis & appendiciis earum,

Et Silvam, quæ de quodam homine (nomine *Latramio*) recepta est,

Fontanas quoque super Fluvium Fiscanum, cum omni sua integritate,

Bolari campum, similiter cum omni sua integritate,

Bodardi villam, cum omni sua integritate,

Martini Ecclesiam, cum appenditiis suis,

Septem molas similiter Nundinarias cum appenditiis suis,

Et in alio loco, in ipso Pago, *Unabardi campum*, cum omnibus appendiciis,

Et in Merovilla Canensi Vicum *Miagregum* & quicquid ibi aspicit,

Umtrilum similiter,

Et, in Pago Parisisco, Carantonum super Fluvium Maternam, cum Vineis, & Pratis, & omnibus appenditiis suis,

In Pago quoque Belvacense Villam Cramiciacum, quam, bonæ memoriæ, quondam *Rainfredus Episcopus* eisdem Fratribus dedit,

Illum quoque Mansum in Villa, quæ vocatur Gellis, cum Vineis & Pratis,

In Pago etiam Pinciacense, Prunetum super alveum Sequanum, quem de quodam Homine *Gerbaldo* Dominus *Archiepiscopus Remigius* recepit,

Necnon in Pago Ebricino, Fontanas super Fluvium Itoniam, cum omnibus adjacentiis suis (id est) Tamega, Berclindicurte, Ferrarias, Scardegium, Cursuncurtem, Una Lanciegum cum Silvis, Pratis, & Molendinis, quas *Grimo* quondam Archiepiscopus ipsis Canonicis per suam Manufirmam dedit,

Et in Pago Vilcassino in Flamericurte Curtiles Tres & de Terra Arabili *Bunuaria* tria,

In alto Puto Mansum unum, cum adjacentiis suis,

In Fiduntmonte Mansum unum cum adjacentiis suis,

Et in Hunugicurte Curtiles Duos, cum adjacentiis eorum,

In Stirpiniaco Curtilem unum, cum appendiciis suis,

In Mangiliponte Mansum unum, cum appendiciis suis,

In Pago etiam Teliano Miarumam Monasteriolum, cum adjacentiis,

Mormontem cum adjacentiis suis,

Et Statieurtem & Mansos Duos in Mala fede,

In Pago *Caltis Stadunum*, cum adjacentiis suis,

Gressum cum adjacentiis suis,

In Signeio Monte Mansum unum, cum appendiciis suis,

Addidit quoque nunc præfatus *Præsul Riculphus* iisdem Fratribus, in Pago Beluacnise, in loco qui dicitur Fristomons, Mansum in Dominicatum, cum Terris universis, Silvis, Pratis, & alios Decem Mansos, cum suis adjacentiis, quos volumus ut, post decessum *Ursionis* Vassalli nostri, qui eosdem nunc in Beneficium tenet, absque ulla Refragratione vel Interrogatione, sæpefati Fratres recipient,

In Pago Vilcassino Clevilla quæ dicitur Malfa,

In Genolclunlla, juxta Pontem Hilbondi, Mansum unum & Culturam, in qua sunt Quinque Buvera Terræ, cum adjacentiis suis,

In Pago Suessonico Villam, quæ vocatur Vacuniacus, Mansum (videlicet) Dominicatum, cum Terris, Vineis, & Pratis,

Et alios Quindecim Mansos cum omnibus appendiciis suis,

Quam eo modo memoratus Præsul præfatis Fratribus concedit, ut, si (quod absit) barbarica Incursio eos in Civitate habitare prohibuerit, & toto usibus eorumdem deserviat,

Si verò, ut (Deo gratias) nunc est, tempus Pacis fuerit, Medietas omnis, cum Laboratûs & Censûs, per Præpositum Fratrum, Custodi sanctæ Mariæ tribuatur (scilicet, ad Ornamenta, & Luminaria, & cætera, quæ in usus præfatæ Basilicæ, necessaria fuerint,

Addidit etiam sæpefatus Pontifex ad juvaticum Ecclesiæ Sanctæ

Mariæ

Ann. D. 1422. Hen. 5. Mariæ in Pago Vilcaſſino, in Villa quæ dicitur Gangegias, ſuper Fluvium Iſaram, Quatuor Hoſticia & Quinque Arpennis de Vineis cum appendiciis,

Has ergo Villas, cum omnibus Adjacentiis, & Reddicibus, vel Mancipiis, omnibuſque ad ſe legaliter juſteque pertinentibus, ſæpe memoratis Fratribus Regali Auctoritate & Indulgentiâ, per hoc Præceptum noſtræ Confirmationis, ſtabili jure eis *Imperpetuum* CONCEDIMUS atque CONFIRMAMUS,

Præcipientes, regia Poteſtate, ut nemo Succeſſorum noſtrorum, Regum, ſive Principum, vel Ducum, neque aliquis, Poteſtatem habens vel a Rege, ſeu a quovis Duce, vel Principe, ſed neque ullus Præſul, vel Tu qui nunc eſſe videris, neque aliquis Succeſſorum tuorum, qui in Sancta Metropoli Rothomagenſi per ſubvenientia Tempora Succeſſerint, quod noſtro roboratum eſt inviolabili Edicto, ſubtrahere vel minuere audeat, aut in uſus

* X. 238. ſuos retorqueat, * vel alicui quiddam in Beneficium tribuat, ſed neque ex eis Servitia exactet, neque paraveredos, aut Expenſas ad Hoſpitium ſuſceptionis recipiat, aut ullas in aliquâ re Exactiones ſive Manſionatices exinde exigat, præter conſuetudinarias Operationes, quibus nichil addere præſumat.

Suprafcripta autem, ad Quadragenum Canonicorum Numerum ordinata, ex quo nil cuiquam licebit ſubtrahere, augere verò ſi voluerit, multiplicatis & augmentatis ad uſus eorum rebus accumulentur Divini Servitii Cultores, qualiter, futuris temporibus, abſque Indigentiâ vel aliquâ Perturbatione, liberè Deo ſervire, & pro Nobis & totius Regni, nobis a Deo collati, conſervatione fideliter exorare queant.

Et ut hæc Auctoritas, quam ob Dei Amorem & Remedium Animæ noſtræ Roboravimus, firmiorem obtineat Vigorem, Manus noſtræ conſcriptione eam ſubter Firmavimus, & Anuli noſtri impreſſione ſigillari juſſimus.

Signum *Willelmi* ✠ *Roberti Comitis Filii*,

Factum in Feſtivitate Sanctarum Virginum Perpetuæ & Felicitatis.

Cum præſcriptis Donis ego *Robertus Dux Normannorum* Dono & Concedo Sanctæ Mariæ Decimam Denariorum meorum, quam Achardus, Nutricius meus tenebat ad Canonicorum Veſtimenta inibi Servientium emenda.

Signum (*F. R. S.*) Karoli Glorioſiſſimi Regis.

INSPEXIMUS etiam quandam aliam Cartam, benè Antiquam, quorumdam, *Roberti dudum Rothomagenſis* Archiepiſcopi, *Roberti Nepotis ſui*, tunc *Principis Northmanniæ*, ſimiliter factam in hæc verba,

UNIVERSIS Eccleſiæ Filiis, ubique locorum in fide Catholicâ firmiter fixis, *Rodbertus*, Dei gratiâ, *Archiepiſcopus Rothomagenſis Eccleſiæ*, ejuſque Nepos *Rodbertus*, nutu divino, *Princeps totius Northmanniæ*, Salutem, & Vitam, Mentiſque & Corporis proſperitatem perpetuam.

Volumus Notificare omnibus, quoſcumque movet cauſa vel ratio Cartulæ hujus, Principale totius Northmanniæ Monaſterium, in Honore Sanctæ Mariæ, Dei & Hominis Matris, Virginis Dedicatum, nimis terrenis vacuatum Stipendiis Nos inveniſſe, ipſumque per hoc Officiis cœleſtibus parum indulgere,

Cujus Miſeriæ condolentes, & eam intimâ compaſſione ferentes, ductu Euvangelico per divinam ſenſimus inſpirationem ipſum, ſicut ipſius Dominum, poſitum eſſe in Ruinam multorum & in Reſurrectionem,

Hoc autem ſæpe revoluto & diligenter diſcuſſo, Conſcientiæ noſtræ hujuſmodi gravem pertulimus Morſum, nè improperanter Nobis obiceretur illud Propheticum, *non Aſcendiſtis ex adverſo, nec oppoſuiſtis vos Murum pro Domo Iſrael*, ut ſtaretis in Prælio in Die Domini,

Cùm inſuper, & ſi non noſtris Meritis, largiente tamen Domino, & pejorandi & meliorandi hanc conditionem in Nobis poſita eſſet Ditio,

Quod adhuc qualiter eſſet cum clariori vigilantiâ requiſitum, & expreſſiori fieret indagatione viventium, videndo quòd, facientes & conſentientes par Pœna conſtringit, unuſquiſque noſtrûm alieni Facinoris ſententiam in caput ſuum redundare præſenſit, ſi, videntes aliorum miſerabiles Lapſus, in Laqueos quos abſconderant, & in quibus comprehenſi erant, comprehendi non timeremus, maximè cùm ad Dupplicantium ſive Damnationem ſive Præmium nobis hæc Duo ſuppeterent, ac tota facilitate faverent, & a Præcipitio iſto cavere, & Præcipitatis Manum Reparationis extendere,

His omninò accommodatis & a minutiis Statuimus Beneficia Eccleſiæ Diſperſa recolligere, Recollecta in unum remittere, Remiſſa æqualiter ordinare (videlicet) in ſupradicti Loci Eccleſiaſticos uſus nominatim, ad Communes Fratrum inibi Servientium Sumptus,

Quod, Fidelium noſtrorum conſultu, Amicorum oratu, dùm ex voluntate potuiſſet, in actu Firmavimus, Manibus noſtrorum & noſtris Annuimus, dictis Auctorizavimus, & adhuc Auctorizamus his Scriptis, ut ſic, per Nos factum, a Deo confirmatum, ab hominibus maneat inconcuſſum amodò & uſque in ſempiternum.

Verùm nè Terrarum Nomina, ibi pertinentium, legentibus vel audientibus, ſi mixtum ponantur, gignant faſtidium, volumus prius ſeorſum ponere quæ illic Congregata reperimus, & poſtea quæ Diſperſa illuc aliunde Congregavimus,

Hæc, quæ ſequuntur, ibi pertinentia, illis invenimus Reſervata,

In Comitatu Rothomagenſi, Partem Villæ, cujus Nomen eſt Petreuallis,

In Pago qui dicitur Talon, Partem Villæ unius, quæ Grunvilla

* X. 239. vocatur, & Eccleſiam Brochemontis vocatæ,

* Et vj. Oſpites apud Lundmarias, & totidem apud Clerdas,

aliáſque ex integro Villas, ſic vulgariter nominatas, Auſgerivillam, Ann. D. 1422. Hen. 5.
Spinetum, Bupetum, Durandi Villam, Bailluletum, Sanctum Vedaſtum, cum Eccleſiâ & Molendinis, has totas cum omnibus quæ pertinent ad eas, tàm in Aquis, quam in Terris,

In Vilcaſſino Frantico, unam Villam Vi vocitatam, cum omnibus quæ pertinere videntur ad ipſam; hæc, ut eſt ſuperius prælibatum, reperimus.

Iſta verò, quæ ſubnotantur, ibi, Deo auxiliante, Reſtituimus,

In Vilcaſſino Northmanno Duas Villas, unam nomine Melſam, alteram Hilbotcurt dictam, cum Eccleſiis & Molendinis, & Anfridivillam, cum cunctis, tàm in Aqua, quàm in Terra, earum Appendiciis,

In ipſo eodemque Pago Medietatem Villæ unius, quam Teilet nominant, cum Eccleſia tota & Eccleſia Deſtor,

Et Villam, quam Macerias Nuncupant,

Et rurſus Villam, quæ Pavillioſa dicitur,

Necnon Villam, quæ Travaſſiarus vocatur,

Dimidiam Partem in Baſthir Villa,

Et iij Capitales Hoſpites in Marculſivilla, & ij. Dimid.

Centum & v Acras in Hulvilla,

Et in Cut Vertivilla xij Hoſpites, cum tota Eccleſia,

Adhuc autem, in ipſo eodemque Pago, ſuper Fluvium qui vocatur Andella, Quatuor Partes Villæ quæ vocatur Dat Villa, & ſuper eandem Aquam Bodeleti Partem Mediam, & quicquid pertinere debet ad ipſam,

Extra hæc, in Villa quæ dicitur Colvella, Partem quam ibi habuit quædam Mulier, quæ vocata fuit Malburga,

Et adhuc Locum dedit, volente ſimul & unante Sorore ſuâ, in Comitatu Rothomagenſi, Medietatem Villæ Ernolt Muit dictæ, & Duas Partes, cum Eccleſia alterius Villæ Franchivillulæ vocatæ,

Et aliam Villam dimidiam Putbon nuncupatam,

In Comitatu Talon, ſuper Fluvium qui vocatur Era, Culverti Villam, cum univerſis quæ pertinendo pendent ad ipſam,

In Comitatu eodem alteram Villam Brachemunt dictam, cum cunctis quæ conſtat pertinere ad illam,

Adhuc autem, & in ipſo eodémque Pago, tres Villas (ſcilicet) Serberti Villam, Clerdas, Lundmarias, cum Eccleſiis & Molendinis, omnibuſque, tàm in Aqua, quàm in Terra, earum Appendiciis,

In Comitatu Euſinatenſi, Villam quæ dicitur Niceacus, cum Eccleſia & Molendinis, & omnibus ad eam pertinentibus,

In ipſo eodémque Pago, Duas Villas, Leyſam & Bolonem vocatas, cum Eccleſiis, & Molendinis, & Pratis, ac univerſis earum Appendiciis,

Adhuc autem, & in ipſo eodem Pago, in Villa, quæ Oilliacus vocatur, Triginta tres Partes, quæ vulgo Mans Loth dicuntur,

In Calciaco Pago Brittam Villam, cum Eccleſia, quam *Bernardus* dedit, & Dimidiam Partem alterius Brineville, & Duo Molendina juxta Murum, quæ dedit *Ricardus Secundus*,

In Pago Belvacenſi, Craumſacus & Partem Terræ in Villa quæ dicitur Muntatera,

Et in Ebroicenſi Pago, Northmanni Villam, & Cader, & Sanctum Germanum, quas dedit *Ricardus Primus*,

De Dourent citeriorem Partem, cum Auſgeri Villa, & Eccleſiam, quæ in ulteriori Aquæ Ripa ſita eſt.

Signum *Hu*✠*gonis*.

Signum *Gua*✠*uern*.

Signum ✠ *Rodberti*, *Archipræſulis*,

Signum ✠ *Principis Rodberti*,

Signum ✠ *Henrici Abbatis*,

Signum ✠ *Giſleberti Comitis*,

Signum *Vuillelmi* ✠ *Rodberti Comitis filii*.

Cum præſcriptis Donis ego, *Rodbertus Dux Northmannorum*; Dono & Concedo Sanctæ Mariæ Decimam Denariorum meorum, quam *Acardus Nutricius* meus tenebat, ad Canonicorum veſtimenta, inibi Servientium, Emenda

✠ Hæc eſt Adfirmatio *Vuilelmi Comitis de Sotavilla*.

INSPEXIMUS inſuper quandam aliam Cartam, celebris memoriæ, *Rodberti*, quondam *Ducis Normannorum*, Nobilis Progenitoris noſtri, ſimiliter factam in hæc verba,

Ego *Rodbertus*, *Dux Normannorum*, Filius *Willelmi Regis Anglorum*, *Concedo* & *Quietam perpetuò Dimitto* Sanctæ Mariæ Rothomagenſi Conſuetudinem Bernagii, immò ipſum Bernagium, quod habebam in Terra ejuſdem Sanctæ Mariæ de Petrevalle, pro Salute Animarum Patris mei & Matris meæ, omniumque Anteceſſorum meorum, pro Salute etiam * meâ, Succeſſorumque * X. 240.
meorum,

Et hæc Donatio noſtra facta eſt, anno ab Incarnatione Domini M. XC. V. in die Aſſumptionis Sanctæ Mariæ in eadem Eccleſiâ,

Ipſamque Donationem, propriâ Manu meâ, Miſi ſuper unum Altare per unum Cultellum.

Præſente *Roberto Comite de Mellent*,

Et *Alberico de Arceio*,

Et *Roberto Filio Hugonis de Monte Forti*,

Præſentibus etiam pluribus Baronibus meis,

Et *Radulfo* Cancellario meo,

Et *Ornulpho de Croches* Capellano meo,

Et, ut iſtud Donum imperpetuum Ratum Firmúmque habeatur, Sigillo meo ſigillari feci, Signatúmque in eadem Eccleſiâ pro

Ann. D. 1422. Hen. 5. Testimonio reponi; Regente tunc temporis Sanctam Rothomagensem Ecclesiam *Willielmo Archiepiscopo*, Missamque in præfata Festivitate in Cathedra Episcopali celebrante,

Ideóque cunctis Ministris meis præcipio atque prohibeo ne ullo modo aliquid indè accipiant

INSPEXIMUS ulterius quandam aliam Cartam, ejusdem Progenitoris nostri, factam in hæc verba,

In Nomine Sanctæ & individuæ Trinitatis, ego *Robertus Dux Normannorum*, Filius *Willielmi Regis Anglorum*, pro Salute ejusdem Patris mei & Matris meæ, Antecessorumque meorum, & pro Salute Animæ meæ Successorumque meorum, Dono & Concedo, in Præbendam, perpetuo Jure, Sanctæ Mariæ Rothomagensi, atque *Willielmo Filio Ogeri* ejusdem Ecclesiæ Canonico, omnibusque Successoribus suis Canonicis, quicquid *Osbertus Presbiter* vel *Filius ejus* habuerunt & tenuerunt de Patre meo & de Me in Messa & in adjacentibus ejusdem Messæ,

Et, ut hoc Ratum & Stabile perpetualiter habeatur, Cartulam hanc, pro Testimonio, Crucis impressione Firmo, & Sigilli mei Privilegio munio,

Et omnibus Obtimatibus meis, tàm præsentibus, quàm absentibus, ut, pro Testimonio suo, Cruces hic faciant, Mando & Præcipio.

Hæc autem Donatio facta est, Anno ab Incarnatione Domini M. XC. VI. in Nomine Domini nostri Jesu Christi, & in Honore Genetricis ejus semper Virginis Mariæ, quæ, cum eodem Filio suo Regnans, assidue interpellat pro Dilectoribus & Reparatoribus Ecclesiæ suæ.

Signum ✠ *Rothomagensis Willielmi Archiepiscopi.*
Signum *Roberti Comitis* ✠
Odonis ✠ *Episcopi Bajocensis* Signum,
Signum *Stephani de Albamala* ✠
Signum *Willielmi de Archis Comitis* ✠
Signum *Grentonis Duasiouensis Abbatis* ✠
Signum *Roberti Filii Alunardi.*
Signum *Radolphi Cancellarii*, ✠
Signum *Hugonis de Revers* ✠
Signum *Helgots* Abbatis Sancti Audoeni.

INSPEXIMUS præterea quandam aliam Cartam, inclitæ recordationis, *Ricardi Regis Anglorum*, Nobilis etiam Progenitoris nostri, similiter factam in hæc verba,

R*icardus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, *Dux Normanniæ*, *Aquitaniæ*, *Comes Andegaviæ*, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Senescallis, Præpositis, Ballivis, & omnibus Ministris & Fidelibus suis, Salutem.

Sciatis Nos Concessisse, & in perpetuam Eleemosinam Dedisse Deo & Ecclesiæ beatæ Mariæ Rothomagensi, pro Animâ meâ, & Antecessorum, & Successorum nostrorum & pro Anniversario nostro, & pro Restauratione Amissorum & Dampnorum, quæ Dominus noster *Philippus Rex Franciæ* fecit *Archiepiscopo* & *Ecclesiæ Rothomagensi*, tempore Guerræ inter Nos & præfatum Regem, Trescentos Modios Vini, percipiendos, singulis Annis, in Modiatione nostrâ Rothomagensi per integra Dolia, sicut ea recipere solemus, & talis Vini quale recipere solemus in Modiatione nostrâ,

Ita (videlicet) quòd *Archiepiscopus* ad Usus proprios habebit de eodem Vino Centum Modios singulis Annis, & Canonici ad Usus suos & Communiam suam habebunt Reliquos Ducentos Modios Vini,

Si verò præfata Modiatio nostra non poterit sufficere ad perficiendos Trescentos Modios Vini, præfatus *Archiepiscopus* & *Canonici* percipient, pro singulis Modiis, qui defuerint, Viginti Solidos Andegaviæ a Nobis & Hæredibus nostris, donec integrè perficiantur * Trescenti Modii Vini, & illos Denarios percipient de
* X. 241. Redditu nostro Rothomagensi.

Testibus,

Warino, *Ebroicensi*,
H. Xantonensi,
Episcopis,
A. Decano Turonensi,
Magistro *Philippo Cantuariæ Archidiacono*,
G. Saruso Decano,
Willielmo Filio Radulphi, tunc Senescallo Normanniæ,
Willielmo Marescallo,
Willielmo de Humet, Constabulario Normanniæ,
Willielmo de Stagno,
Et pluribus aliis.

Data, per Manum *Willielmi*, *Ebroicensis Episcopi*, Cancellarii nostri, apud *Rothomagum*, Anno sexto Regni nostri.

INSPEXIMUS etiam quasdam Literas Patentes, recolendæ memoriæ, *Ludovici*, quondam *Regis Franciæ*, Nobilis etiam Progenitoris nostri, similiter factas in hæc verba,

Ludovicus, Dei gratiâ, *Franciæ Rex*, Notum facimus universis, tàm præsentibus, quàm futuris, quòd Nos Literas, *Almarici de Meulento* Militis, vidimus in hæc verba,

Noverint omnes, præsentes & futuri, quòd ego, *Amaurricus de Meulento*, Vendidi, & omnino Concessi, & hac præsenti Carta Confirmavi, Viris Venerabilibus & Discretis, *Decano & Capitulo* Rothomagensi, pro Novies Viginti Libris Turonensibus,

De quibus teneo me pro Pagato, Renuncians Exceptioni non Numeratæ Pecuniæ,

Decem Libras Turonenses Annui Redditûs, quas habebam ad Ann. D. 1422. Hen. 5.
Scaccarium Sancti Michaelis in Vicecomitatu Aquæ Rothomagensis,

ITEM, quicquid Juris Habebam, & Habere poteram, Reclamabam, & Reclamare poteram, in Vicecomitatu prædicto,

Percipiendas & *Habendas*, de cætero, eisdem *Decano & Capitulo*, & Successoribus suis, singulis Annis imperpetuum, benè & in Pace, liberè & quietè, & ad faciendum exinde (salvo jure Dominico) suam penitùs voluntatem,

Et ego prædictus *Amaurricus*, & Hæredes mei, dictis *Decano & Capitulo*, & Successoribus suis, prædictum Redditum, in dicto Vicecomitatu, ad dictum Terminum, contra omnes tenemur Garantizare, ab omnibus Impedimentis & Obligationibus acquitare.

Quod, ut Ratum sit & Stabile, præsentem Cartam eisdem tradidi, Sigilli mei munimine confirmatam.

Actum Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, Sexagesimo Nono, Mense Martii.

Nos verò, ad Requisitionem *præfati Militis*, prædictam Venditionem, prout superiùs continetur, Ratam habemus & gratam,

Volentes, quantum in nobis est, divini Amoris intuitu, & concedentes quòd dicti *Decanus & Capitulum* prædictum Redditum Tenere valeant *Imperpetuum*, ac pacificè possidere, absque Coactione aliquâ Vendendi, vel extra Manum suam ponendi, salvo in omnibus aliis Jure nostro & etiam alieno.

Quod, ut Ratum & Stabile permaneat in futurum, præsentibus Literis nostrum fecimus apponi Sigillum.

Actum apud *Vicen*, Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, Sexagesimo Nono, Mense Martii.

INSPEXIMUS ulterius quasdam alias Literas Patentes ejusdem *Ludovici Regis* similiter factas in hæc verba,

Ludovicus, Dei Gratiâ, *Franciæ Rex*.

Noverint universi, præsentes & futuri, quòd Nos,

In Recompensationem Dampnorum, quæ Capitulum Rothomagense sustinuit, tàm in Domibus, Placeis, Gardinis, quàm Possessionibus & Rebus aliis quibuscumque, ratione Hallarum nostrarum Rothomagensium, de novo constructarum ibidem,

Dedimus & *Concessimus* eidem Capitulo Quindecim Libras Turonenses, Annui Redditûs, apud Rothomagum Percipiendas, Annis singulis, imposterùm ab eodem Capitulo, Duobus nostris Scaccariis Rothomagi, per Manum Ballivi nostri Rothomagensis, quicumque fuerit institutus.

In cujus rei Testimonium præsentes Literas Sigilli nostri fecimus impressione muniri.

Actum apud *Pontem Arche*, Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, Nonagesimo Nono, Mense Septembri.

INSPEXIMUS insuper quandam * Cartam, cujusdam *Hugonis de* * X. 242.
Gornayo, similiter factam in hæc verba,

Hugo de Gornayo universis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Notum sit omnibus, tàm præsentibus, quàm futuris, quod ego *Hugo de Gornayo Dedi* Canonicis beatæ Mariæ Rothomagensis, in perpetuam Eleemosinam, Quadraginta Solidos Andegaviæ, recipiendos annuatim, ad Festum Sancti Remigii, in Præpositurâ meâ de Gornayo, pro Anniversario Patris & Matris & Meo,

Ut autem Donum meum Firmum & Stabile sit, ego *Hugo de Gornayo* ipsum prædictis Canonicis, impressione Sigilli mei, *Confirmavi*.

Testibus,

Ricardo Abbate de Belbec,
Et *Radulpho Priore*,
Roberto Rothomagensi Archidiacono,
Willielmo de Hoctur,
Girardo de Rosyo,
Galtero Decano de Gornayo,
Radulfo Thesaurario,
Nicholao de Agya.

INSPEXIMUS prætereà quandam aliam Cartam, cujusdam *Walteri* quondam *Rothomagensis Archiepiscopi*, similiter factam in hæc verba,

Omnibus Christi Fidelibus, ad quos præsens Scriptum pervenerit, *Walterus*, Dei gratiâ, *Rothomagensis Archiepiscopus*, Salutem in Domino.

Justum est ut Prospera communicent qui Adversa communiter sunt perpessi; Qui enim Passionis fere consortes, Consolationis esse non debent aliquatenus inexpertes.

Quoniam igitur, karissimi Filii nostri, Ecclesiæ nostræ Rothomagensis Canonici,

Dùm pro tuendo Ecclesiæ nostræ Patrimonio, contra Reges & Præsides, magnis Expensis, gravissimis Sudoribus & Periculis, certaremus,

Nobiscum in Temptationibus nostris viriliter & fideliter permanserunt, dignum & justum est ut, quod de Laborum nostrorum Proventibus, auxiliante Domino, nostris utilitatibus adcrevit, non sit eis penitùs alienum; sed, qui in parturiendo Nobis condoluerunt, Partûs nostri Fructu pariter & Lætitiâ jocundentur.

Inde est quòd, de omni Redditu & Proventu, quem de Dieppa & Botellis, & earum Pertinentiis, singulis Annis, vel Nos, vel Successores nostri, futuris temporibus, ad usus proprios con-

fe-

Ann D. 1422. Hen. 5. sequeremur, *Concessimus* eisdem *Canonicis* nostris, Anno ab Incarnatione Domini Milesimo, Centesimo, Nonagesimo octavo, in puram & perpetuam Eleemosinam, & Donavimus Decimam Partem, integrè Recipiendam, singulis Annis, in Festo Beati Romani Confessoris Patroni nostri, dividendam Fratribus, qui ad diem Obitûs nostri Officium pro Nobis Anniversariâ consuetudine celebrarent:

Interim autem, dùm viventes essemus, ipsi Canonici, qui ad Solennitatem prædicti Confessoris convenirent, eandem Decimam recipient, æquis Portionibus, inter se, more communiæ, dividendam.

Verùm, quia difficile esse præfatam Decimam integrè persolvi uno Termino, maximè circa Anni Principium, statuimus, de communi eorumdem Canonicorum consensu, ut eadem Decima Quatuor Terminis persolvatur; videlicet,

Quarta Pars in Natali Domini,
Alia Quarta Pars in Paschâ,
Alia Quarta Pars in Nativitate beati Johannis Baptistæ,
Et alia Quarta Pars in Festo Sancti Michaelis Archangeli,

Quamdiu vixerimus, in Festo jam dicti Confessoris, sicut præsignatum est, dictis Canonicis dividenda:

Postquam verò Nos in Fata concedere contigerit, statuerunt iidem *Canonici* se Quater in Anno diem Obitûs nostri Anniversarium celebraturos, & in unoquoque illorum Quartam Partem Decimæ Canonicis, qui intererunt, æquis Partibus divisuros:

Si itaque prædictæ Villæ tradantur ad Firmam, Decrevimus ut Firmam, præassignatis Terminis, Decimam reddant Canonicis memoratis:

Et, si in aliquo Terminorum, eandem Decimam ad plenum non solverint, ipsi Pœnam Decem Librarum usualis Monetæ incurrant, *dictis Canonicis* persolvendam, sed per Nos vel Successores nostros justificandam:

Si verò easdem Villas in manu nostrâ tenuerimus, & ita liquidò non potuerunt Proventus & Redditus æstimari, eorum Æstimatio Quatuor legalium Virorum earumdem Villarum arbitrio relinquetur, qui Jurati bonâ fide Summam totius Redditûs & Proventuum declarabunt; & sic æstimata *eisdem Canonicis*, statutis Terminis, sine contradictione, reddetur, Pœnâ Decem Librarum, sicut prædictum, imminente nostro vel Successorum nostrorum Senescallo vel alio Baillivo, ad prædictorum RedditDuum
* X. 243. & Proventuum Susceptionem Deputato, si, in aliquo * prædictorum Terminorum, in Solutione cessaverint, vel in Toto, vel in Parte:

Quia verò, post tempus Donationis prædictæ, novi Proventus, tàm in Molendinis, quàm in Rebus aliis, prædictarum Villarum Redditibus accreverunt, nè quis, sub tali verborum scrupulositate, suggerat exinde Decimam *præfatis Canonicis* non deberi, Nos, eam Dubitationem, licet supervacuam, absolventes, Decrevimus, tàm eorumdem Proventuum, quàm aliorum, quæ imposterùm eisdem Villis, Deo dante, accrescent, Decimam eisdem Canonicis esse integrè conferendam; cùm incongruum sit unam & eandem Substantiam duplici quodam modo Jure censeri.

Ut autem hæc nostra Donatio Firma & Stabilis *imperpetuùm* perseveret, nec aliquorum possit Machinatione convelli, eam præsentis Scripti & Sigilli nostri Patrocinio dignum duximus communire.

Nos, autem de misericordiâ Dei, & beatæ Mariæ Genetricis ejus Matris, & beati Patroni nostri Romani, confisi, omnes illos anathematizamus, ut iram & indignationem Omnipotentis Dei, & beatæ Mariæ, & beati Romani, & omnium Sanctorum incurrant, quicunque prædictam Donationem nostram & Confirmationem attemptaverint violare; nichil de novo Statuentes, sed prolatam, tempore Donationis factæ, Sententiam renovantes.

Datum *Rothomagi*, per Manum *Roberti de Sancto Nicholao*, Capellani nostri, & Canonici Rothomagensis, sexto Kal. Octobris.

Testibus,

Venerabilis Patribus nostris Episcopis Normanniæ,
Roberto Baiocen.
Willielmo Abrincacen.
Luco Ebroicen.
Silvestre Sagien.
Jordano Lexovien.
Viviano Constancien.
Qui, ad Petitionem nostram, præsenti Cartæ Sigilla sua apposuerunt.
Ricardo Rothomagensis Ecclesiæ Decano.
Rogero Cantore.
Magistro *Simone Cancellario.*
Ricardo Heran,
Magistro *Gisleberto de Marlen.*
Canonicis Rothomagen.
Willielmo de Sancto Paulo.
Radulpho de Dalb.
Presbuteris.
Magistris,
Girardo Johanne.
Britonne Laurent.
Rad. de Sancto Matuto.
Clericis nostris.
Magistro *Odone de Gisors.*
Magistro *Ricardo de Flori.*
Magistro *Waltero de Alebele.*
Clericis Domini Bajocensis;
Et multis aliis.

INSPEXIMUS etiam quoddam Scriptum, cujusdam *Thomæ*, quondam *Archiepiscopi Rothomagensis*, sub Sigillo Curiæ suæ confectum, in hæc verba, Ann. D. 1422. Hen. 5.

Omnibus Christi Fidelibus, ad quos præsens Scriptum pervenerit, *Thomas*, Dei gratiâ, *Rothomagensis Archiepiscopus*, Salutem in Domino.

Noverit Universitas vestra quòd,

Cùm *Thomas Decanus* & *Capitulum Rothomagen.* Traxissent in Causam, in Curiâ nostrâ, *Johannem de Mausegny*, *Goddefridum de Blarru*, Milites, & Uxores ipsorum (quæ sunt Hæredes *Willermo de Longocampo* Defuncti) super Centum Solidis, Annui Redditûs, Monetæ Currentis, quos idem *Willielmus* illis Eleemosinaverat, percipiendas singulis Annis in Traverso de Caisli,

Tandem ita convenit amicabiliter, in hunc modum, inter partes,

Quod Milites Promiserunt quòd, super Quinquaginta Solidis Turonensibus, singulis Annis percipiendis, in dicto Traverso, in Festo Sancti Petri ad Cathedram, ad ejusdem *Willielmi* Anniversarium recolendum, satisfacient *Imperpetuùm* & sine contradictione eisdem:

Et dictæ Uxores, Compositionem antedictam, per ipsarum Maritos factam, concedendo, Fide præstitâ, promiserunt quòd, in dicto Redditu Quinquaginta Solidorum, nichil de cætero Reclamabunt, nec aliqui per ipsas; sed Illum dictis *Decano & Capitulo imperpetuum* Garrantizabunt, pro se, & Hæredibus suis, contra omnes.

Concesserunt insuper dicti Milites, & Uxores ipsorum, quòd nisi dictis *Decano & Capitulo*, ad dictum Terminum, super illa Summa Pecuniæ fierent Satisfactum, quòd ipsi super illo Traverso possint Justitiam facere tantum, quousque super illis Quinquaginta Solidis sit satisfactum competenter.

In cujus rei Testimonium Sigillum Curiæ nostræ duximus, de consensu Partium, apponendum huic Scripto.

Datum, per Manum *Mathæi Fabri*, * tunc Temporis Curiæ * X.
nostræ Notarii, Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, vicesi- 244.
mo quinto, die Inventionis Sanctæ Crucis.

Val. Val. Val. Val.

INSPEXIMUS insuper quandam Cartam, cujusdam *Jordani Lexoviensis Episcopi*, similiter factam in hæc verba,

Omnibus Christi Fidelibus, ad quos præsens Scriptum pervenerit, *Jordanus*, Dei gratiâ, *Lexoviensis Episcopus*, Salutem in Domino.

Noverit Universitas vestra Nos, pro Salute Animæ nostræ, & Animarum Antecessorum nostrorum, *Dedisse*, in perpetuam Elemosinam, Ecclesiæ beatæ Mariæ Rothomagensi, Centum Solidos Redditûs, ad recolendum Aniversarium nostrum, Percipiendos, Annis singulis, in Festo beati Hilarii, in Molendino nostro de Auppegart.

Volumus insuper quòd Molendinarius, qui Molendinum tenebit, quicumque sit ille, faciat Securitatem *Decano & Capitulo* dictæ Ecclesiæ, de satisfaciendo eisdem, super dictis Centum Solidis, Termino præassignato.

In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum dignum duximus apponendum.

Actum Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, octavo, x Kal. Maii.

INSPEXIMUS etiam Literas Patentes speciales, de & super acquisitione xiij Modiorum Bladi, in & super Molendinis de Gisortio Annuatim Capiendorum,

Necnon alias Literas Patentes speciales, cujusdam *Odonis*, quondam *Rothomagensis Episcopi*, de & super Donatione aliorum Tresdecim Modiorum Bladi,

Decano & Capitulo Ecclesiæ beatæ Mariæ Rothomagensi,
Factæ Successivè & seriatim in hæc verba,

OMNIBUS, præsentes Literas inspecturis, *Guillielmus de Cusidomont*, & *Johanna ejus Uxor*, Salutem in Domino.

NOVERITIS quòd Nos *Vendidimus Gouardo Solio*, Civi Silvanettensi, & *Emelinæ Uxori suæ*, Decem & Tres Modios Bladi Ybernagii, Annui Redditûs, ad Mensuram Gisort, (talis videlicet, Bladi, quale Molendini nostri de Gisortio lucrantur) Recipiendos Annuatim, Ipsis, vel Hæredibus suis, in eisdem Molendinis nostris, quos habemus apud Gisort, talibus Terminis, videlicet,

Ad Festum Sancti Johannis Baptistæ, Quatuor Modios,
Ad Natale Domini, Quinque Modios,
Et ad Pascha Quatuor Modios,

Pro Quadringentis Libris Parisiensibus, Nobis integraliter persolutis.

Et debent Molendinarii, qui in eisdem Molendinis erunt, jurare, quolibet Termino, eidem *G. Uxori suæ*, & suis Hæredibus, quòd de Blado, quod lucrabuntur Molendini prædicti (scilicet) de meliori Blado & alio, sine pejoramento, facient Pagamentum eidem *G.* & suis Hæredibus, Terminis inferiùs annotatis.

Et, si contingeret quòd, in aliquo dictorum Terminorum, de Pagamento Deficeremus, tenemur, & ad hoc Nos Obligamus *Eidem G. Uxori suæ*, & eorum Hæredibus, quòd eis Reddamus, qualibet Die Deffectûs, duos Solidos Parisienses pro Pœna, & tunc poterunt ponere Gardas in eisdem Molendinis & recipere omnes Exitus eorumdem Molendinorum, quousque dictum Bladum reddatur integrè cum Pœna jam dicta.

Volumus etiam quòd, si contigeret quòd dicti Molendini feriarent, sive jacerent propter Crenvam Aquæ, vel propter Defe-

ctum

Ann. D. 1422. Hen. 5.

ctum Aquæ, vel propter hoc quòd non haberent quod Molerent, vel propter Fracturam aliquam quæ accidit in Molendino, vel propter Refactivam aliquam, vel pro aliquo quod ibi evenire posset, non minus teneamur ad faciendum plenum Pagamentum, tàm de Blado, quàm de Poena, eidem *G. Uxori suæ*, & Hæredibus supradictis.

Et, si oporteat aliqua Custamenta ponere in dictis Molendinis, sive in altero illorum, teneamur ponere illa de nostro, sine *Re aliquâ ponendâ* de parte ipsius *Guardi*, vel Hæredum suorum, quin fiat eis, tàm de Blado, quàm de Poena prædictis, plenum & integrum Pagamentum.

Hanc autem Venditionem, Obligationem, atque Conventiones, prout superius sunt expressæ, bonâ fide Promisimus, & sub Religione Fidei corporalis exhibitæ, *Firmavimus*, Tenendas, & *Imperpetuum* Observandas, & Guarantizandas eidem *Guardo*, & suis Hæredibus supradictis.

Et Ego verò *Johanna*, *Uxor* dicti *Guillielmi*, Fide corporali præstita, & sine aliqua coactione, spontaneâ voluntate, Quito *Imperpetuum* eidem *Guardo*, Uxori ejus, suisque Hæredibus, * quidquid Juris habeo vel habitura sum in dicto Redditu sive in Venditione illius, tàm ratione Doarii, quàm alio quocumque modo; Et Promitto quod in prædictis, per me, vel per alium, nichil de cætero Reclamabo. * X. 245.

Quod, ut Ratum & Stabile permaneat in futurum, Nos, *Guillielmus*, & *Johanna Uxor ejus*, præsentes Literas, Sigillis nostris roboratas, eidem *G Uxori* ejus, & eorum Hæredibus, in Testimonium Dedimus & Munimen.

Actum Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, tricesimo nono, Mense Junio.

Ego *Guillielmus de Gisortio* Miles, & *Johanna* Uxor mea, NOTUM FACIMUS UNIVERSIS, præsentes Literas inspecturis, quod Nos *Vendidimus Guardo de Solio*, Ballivo de Gisortio, Tresdecim Modios Bladi Annui Redditûs, recipiendos Annuatim ab ipso *G* & suis Hæredibus, in Molendinis nostris de Gisortio, tali modo,

Quod, si Dominus *Gervasius de Gaillon* Miles, & *Glisenda Uxor ejus*, *Adam de Chamenerus* Scutifer, & *Alipdis Uxor ejus*, vel eorum Hæredes, inquietarent, aliquo modo, eundem *Guardum* de hoc Blado, vel Hæredes suos, per Placitum, vel alio modo, Fide corporali præstitâ, Promisimus quòd omnes Custus & Omnia Dampna, quæ exinde sustineant Octo Placiti vel alio modo, penitùs eis Restauraremus, &, de hujusmodi Dampnis & Custamentis restaurandis, totum Residuum Redditûs Molendinorum nostrorum de Gisortio eisdem in Assignamentum posuimus; de quibus Dampnis & Custamentis idem *G. Uxor* ejus, vel Hæredes sui, solo suo crederentur Juramento.

In cujus rei Testimonium præsentes Literas Sigillis nostris Sigillavimus.

Actum Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, tricesimo nono.

Universis, præsentes Literas inspecturis, *Gervasius de Gaillon* Miles Salutem.

Noveritis quòd Ego constitui Plegium, erga *Guidonem de Solario*, Ballivum de Gisortio, quod Domina *Johanna Uxor*, Nobilis viri, Domini *Guillielmi de Gisortio*, infra instans Festum Omnium Sanctorum, ad Curiam Rothomagensem, personaliter accedere tenetur, & jurabit coram Officiali quòd in Tresdecim Modiis Bladi, in Molendinis de Gisortio Annuatim percipiendis, quos Dominus *Guillielmus* dicto *Guidoni* vendidit, ratione Dotis, vel alia ratione, nihil de cætero Reclamabit, & a dicto Officiali super ista Abjuratione Literas impetrabit, & eas dicto *Guidoni* tradere tenetur infra Terminum prætaxatum:

Quod, si ipsa non fecerit, Ego, Fide interpositâ corporali, promitto quòd morabor apud Gisortium, nec inde recedam, quousque dicta Domina Omnia supradicta fideliter adimplesset.

Quod, ut Ratum & Stabile perseveret, Sigillum meum duxi præsentibus Literis apponendum.

Datum Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, tricesimo nono, Mense Julio.

OMNIBUS, ad quos præsentes Literæ pervenerint, *Decanus de Gisortio* Salutem in Domino.

NOVERITIS quòd, Nobilis Vir, *Guillielmus de Gisortio* Miles, & *Johanna Uxor ejus*, coram nobis Recognoverunt se *Guidoni de Solario* Ballivo de Gisortio *Vendidisse* Tresdecim Modios Bladi, de Molendinis de Gisortio Annuatim percipiendos, & Fide datâ, Promiserunt quod contra istam Venditionem non venient in futurum,

Specialiter autem juravit *Uxor dicti Guillielmi* quòd in dictis Modiis Bladi, ratione Dotalicii, Eleemosinæ, vel aliâ ratione, nichil de cætero Reclamabit, nec per se, nec per alium, impediet quin dictus *Guido*, & ejus Hæredes dictos Modios pacificè percipiant & *Imperpetuum* possideant, sicut superiùs est expressum.

Confessum est autem quòd nec Vi, nec Metu, nec Dolo, ad hoc Jurandum erat inducta, sed spontaneâ voluntate faciebat.

Nos autem, ad instantiam dicti Militis, & ejus Uxoris, cùm istud coram Nobis recognoverunt, præsentes Literas duximus Sigillandas,

Promisit etiam *Uxor dicti Militis*, sub debito Juramenti, quod, infra Festum Omnium Sanctorum, ad Curiam Rothomagensem accedet, & istud jurabit coram Officiali, & super hoc Literas Curiæ impetrabit, quas dicto *Guidoni* tradet infra Terminum prætaxatum.

Datum Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, tricesimo nono, Die Jovis post Octabas Apostolorum Petri & Pauli.

UNIVERSIS, præsentes Literas inspecturis, *Officialis* Curiæ Parisiensis Salutem in Domino. Ann. D. 1422. Hen. 5.

* NOTUM FACIMUS quòd, in nostra Præsentia constituti, *Johannes*, dictus *de Solario* de Silvaneck, & *Margareta ejus Uxor*, Recognoverunt se *Vendidisse & in perpetuum Quitasse*, Reverendo Patri, O. Dei gratiâ, *Rothomagensi Archiepiscopo*, pro Quingentis & Viginti Libris Parisiensibus sibi quietis, jam dictis *Johannes* & *Margareta* Solutis & Numeratis, sicut coram Nobis confessi sunt, (Exceptioni non numeratæ Pecuniæ, non solutæ, & non habitæ Renunciantes penitùs & expressè) Tresdecim Modios Bladi Hybernagii, ad Mensuram de Gisortio, quod dicebant se habere & percipere Annuatim, scilicet, * X. 246.

Quatuor Modios in Nativitate Sancti Johannis Baptistæ,

Quinque Modios in Natali Domini,

Et Quatuor Modios in Pascha,

Super Molendinos de Gisortio, quæ tenentur in Feodum a dicto Patre Rothomagensi, ut dicebant,

Quietantes penitùs & expressè dicto *Archiepiscopo*, suisque Successoribus, totum Jus, Dominium, quod habeant & habere poterant in Blado & Molendinis supradictis.

Et Promiserunt, Fide datâ, spontaneè, non coacti, quòd contra Venditionem & Quietationes hujusmodi Jure hæreditario, ratione Dotalitii, vel alio quoquo modo, per se, vel per alium, non venient in futurum.

Et quòd, si forsitan aliquis *dictum Patrem*, vel ejus Successores, super dictis Rebus venditis & quietatis, impeteret seu etiam molestaret, ratione quacumque, *ipsum Patrem* & ejus Successores penitùs liberabunt & ponent in pacem, & etiam Custus & Dampna, quos & quæ, occasione prædictæ Impetitionis seu Molestationis, incurrerent, integrè Reddent eis, Se & Hæredes suos in Præmissis omnibus Onerantes & etiam Obligantes.

Datum Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, Quinquagesimo Tertio, Mense Junio.

FRATER ODO, permissione divinâ, *Rothomagensis Ecclesiæ Minister indignus*, Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem æternam in Domino Jesu Christo.

Cùm Canonica decernat æquitas eos, qui student Cultum divini Numinis ampliare, Stipendiis melioribus honorari; Et *Canonici* Rothomagenses, zelo devotionis accensi, de novo ceperunt, in Ecclesia Rothomagensi, Officium de beata Virgine, Horis competentibus, singulis diebus (quibusdam tamen, propter occupationem eorum in Officio divino, & aliis causas, specialiter Exceptis) solempniter celebrare,

Nos eorum pii Laboris merito, circa dictum Officium celebrandum, communicare volentes, *dictis Canonicis Damus & Concedimus*, intuitu Pietatis, Tresdecim Modios Annui Redditûs, quos, tempore præsulatûs nostri, Acquisivimus, in Molendinis Domini *Guillielmi de Gisortio* Militis, in Feodo nostro apud Gisortium,

Quem Redditum conferendi piis Locis, per Indulgentiam Domini *Papæ*, *Innocentii Quarti*, Nobis super hoc concessam, liberam habemus Facultatem, prout ex Tenore ejusdem Indulgentiæ evidentiùs apparet,

Qui Redditus distribuentur dictis Canonicis qui dicto Officio intererunt, prout inter Nos & dictos Canonicos extiterit Ordinatum, nisi postmodùm Nos & dictum Capitulum aliter duxerimus Ordinandum;

Quod Omnibus, Tenore Præsentium, intimamus.

In cujus rei Testimonium & munimen præsentes Literas fecimus Sigilli nostri munimine roborari.

Datum, apud *Rothomagum*, Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, quinquagesimo quinto, Feria v. ante Festum Sancti Barnabi Apostoli,

FRATER ODO, permissione divinâ, Rothomagensis *Ecclesiæ Minister indignus*, dilectis in Christo Filiis, *Molendinarus* seu *Firmarus* Molendinorum Domini *Guillielmi de Gisortio* Salutem æternam in Domino Jesu Christo.

Cùm Nos ea, quæ habebamus in Molendinis Domini Guil. de Gisortio, quæ Emimus a Filio *Guardi de Solario*, *Dederimus*, in puram & perpetuam Eleemosinam, dilectis in Christo Filiis, Viris Venerabilibus & discretis, *Decano & Capitulo Rothomagensibus*, distribuenda Canonicis qui intererunt in Horis beatæ Mariæ, amodo in Rothomagensi Ecclesia celebrandis,

Vobis Mandamus quatenus exnunc dictis *Decano & Capitulo*, vel eorum Nuncio, satisfaciatis, secundum quod Nobis hucusque satisfecistis, de Redditu supradicto, & eisdem super Præmissis intendatis.

Datum apud *Deyvillam*, Feria Tertia * ante Epiphaniam, Anno Domino Millesimo, Ducentesimo, Quinquagesimo, Quinto. * X. 247.

INSPEXIMUS ulterius quasdam alias Literas Patentes, cujusdam *Roberti*, quondam *Abbatis Regalis Montis*, & Conventûs ejusdem, factas in hæc verba,

Universis præsentes Literas inspecturis Frater *Robertus* dictus *Abbas & Conventus Regalis Montis* æternam in Domino Salutem.

NOVERITIS quòd Nos *Vendidimus*, *Concessimus*, & *Imperpetuum Quietavimus*, Viris Venerabilibus & Discretis, dilectis nostris in Christis, *Decano & Capitulo* Rothomagensibus (Solempnitate Juris, quæ circa tales Contractus requiritur, diligenter servatâ) quicquid habebamus in Parochia Novæ Villæ de Cantuanis in Rothomagensi Diœcese, videlicet,

Terras, quas ibidem, sub certo Annuo Censu, tradideramus seu tradi feceramus, cum Manerio, quod ibidem habebamus, quod traditum est pro Quinquaginta Solidis Censûs Annui, sicut se proportat a Via ante usque ad Viam retro, cum pertinentiis

Præ-

Ann. D. 1422. Hen. 5. Præmissorum, & cum Consuetudinibus, quas habebamus, in Foresta de Longbonel,

ITEM, quoddam Pratum, situm inter Donville & Pontem Sancti Petri super Audelam, quod traditum est pro Viginti Quinque Solidis Census Annui, cum quadam Insula sita apud Rommilly apud dictam Audellam quæ tradita est pro Quinque Solidis Annui Redditûs, cum Omnibus aliis, tam Masuris, Justiciis, seu Juribus competentibus, seu quæ poterant Nobis competere in Præmissis seu ratione Præmissorum, quacumque ratione, quàm Rebus aliis, quocumque nomine debeant nuncupari,

Habenda Imperpetuum, & Possidenda ab eisdem, liberè & pacificè, & sub eadem Immunitate, quod Illustrissimus *Rex Franciæ* Nobis concesserat in Præmissis.

Quæ Immunitas talis est, quòd dictus Illustrissimus *Rex* Omnia prædicta Nobis, in puram & perpetuam Eleemosinam, contulerat, nec quicquid Juris seu rei alterius in Præmissis sibi retinuerat, præter solam Justitiam corporum Hominum & Membrorum, in ipsis etiam punitorum bonis nichil penitùs Reclamabat,

Horum itaque Omnium Præmissorum, prout superiùs sunt expressa, dictis *Decano & Capitulo* Possessionem, vel quasi Possessionem, Tradidimus; Ità quòd ipsi tenentur Nobis reddere, pro qualibet Libra, Viginti Libras Turonenses, de qua Summa Pecuniæ tenemus nos pro pagatis; Renunciantes Exceptioni non Solutæ Pecuniæ, & auxilio in integrum Restitutionis, & Omni auxilio Juris Canonici, Consuetudinarii, & Civilis, quod posset Nobis prodesse, & eisdem obesse;

Promittentes, bonâ fide, Nos prædictas Conventiones inviolabiliter servaturos, & contra Præmissa, vel aliquod Præmissorum, per Nos, aut per alium, non veniemus in futurum, aliqua ratione Nobis competenti seu competiturâ.

In cujus rei Testimonium præsentes Literas eisdem Decano & Capitulo Sigillo nostro dedimus Sigillatas.

Actum Anno Domini Millesimo, Ducentesimo, Sexagesimo Tertio, Mense Octobri.

INSPEXIMUS etiam quandam Cartam, inclitæ recordationis, *Ricardi* quondam *Regis Angliæ*, Nobilis Progenitoris nostri, similiter factam in hæc verba,

Ricardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, & Dux Normanniæ & Aquitanniæ, & Comes Andegaviæ, Castellano suo & Ballivis suis de Drincurt Salutem.

Præcipimus vobis quatenus Protegatis, Manuteneatis, & Promoveatis Res, & Possessiones, & Homines, & Omnia quæ ad Ecclesiam Rothomagensem spectant, sicut Res nostras Dominicas, & præcipuè Pasturam suam de *Londemeris*, quæ ipsi Adjudicata est in Assisa apud Rothomagum, in Curia nostra.

Nec Patiamini quod aliquis ei Injuriam aut Molestiam, Gravamen aut Vexationem, aut Violentiam inferat,

Ipsa enim Ecclesia, & Omnes Res, & Possessiones, & Honores ejus in Custodia & Protectione nostra sunt,

Si verò aliquis ei in aliquo forisfacere præsumpserit, id ei sine dilatione emendari faciatis.

Testibus,

Radulpho Episcopo Andegaviæ,
Willielmo Filio Radulphi Senescallo Normanniæ,
Willielmo de Humers Constabulario Norman.
* X. 248. * *Radulpho Vicecomite de Bellomonte.*
Apud Veanolium.

Data, per manum *Johannis de Alenc.* Lexov. Archidiaconi, Secundo Die Januarii, Regni nostri Anno Primo.

INSPEXIMUS insuper quandam aliam Cartam, cujusdam *Guillelmi*, quondam *Auxitanensis Archiepiscopi*, similiter factam in hæc verba,

Universis, præsentes Literas inspecturis, *Guillielmus*, permissione divinâ, *Archiepiscopus Auxitanensis*, Salutem in Domino sempiternam.

Non indecens reputamus, sed potius Deo gratum, quod Ecclesiæ Rothomagensi,

Cui vinculo caritatis jungimur, sicut illi, de cujus Lacte dulcedinis fomenta multiplicis incrementum proficuum, diuturnis temporibus, in statu Minori (videlicet antequam ad Apicem Prælatûs per Sedem Apostolicam fuissemus vocati) Nos recognoscimus percepisse,

Pro nostri habenda Memoria in eadem Ecclesia, de collatis nobis a Deo Bonis Temporalibus (ut pro eis æterna mereamus fœlici commercio) aliqua Relinquamus.

Nos itaque,

Qui devotis Precibus Deo Famulantium in prædicta Ecclesia salubriter adjuvari sperantes,

Propter hoc Anniversarium, pro Animæ nostræ salute, *in perpetuum* fieri disposuimus isto modo; videlicet,

Quod ut singulis Annis, in Crastino Festivitatis Eucharistiæ, dùm vixerimus, Missa Sancti Spiritûs, & post Decessum nostrum de Defunctis, cum solito Defunctorum Officio, deinceps celebretur,

PRÆFATÆ ECCLESIÆ Quatuordecim Libras Turonenses, Annui Redditûs, de & ex Viginti Libratis Terræ seu Redditûs, quem in certis Locis & Bonis hæreditariis, apud Magnum Kevillacum juxta Rothomagen. sitis, habere & possidere noscimur, *prædictæ Ecclesiæ* Nomine Capiendas, Levandas, & Percipiendas, perpetuò & pacificè, sine meo vel Hæredum meorum Contradictione, Reclamatione, vel Impedimento quolibet, nec- Ann. D. 1422. Hen. 5. non distribuendas a Distributore, vel alio qui ad hoc fuerit pro tempore deputatus, illis duntaxat Servitoribus qui prædicti Officii Celebrationi præsentes fuerint; videlicet,

Canonicis, Decem Libras,
Capellanis & Clericis secundæ Formæ, Sexaginta Solidos,
Et Pueris Chori & inferioris Formæ, Viginti Solidos,
Per Præsentes *Concedimus & Donamus*,

Super hoc Potestatem habentes a Domino nostro Rege per ipsius Literas, suo Sigillo in Cera viridi sigillatas, Gratiam specialem, Nobis ab ipso factam, & Amortizationem Viginti Librarum Annui Redditûs continentes,

Quas *Decanus & Capitulum* Ecclesiæ memoratæ habent apud se,

De nostro mero motu & propriâ voluntate;

Promittentes, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd contra Concessionem & Donationem hujusmodi non veniemus, per Nos, vel alium, seu alios, quomodolibet in futurum; sed eas Concessionem & Donationem *Garantizabimus* contra omnes; Nos & Hæredes nostros ad hoc specialiter Obligando

In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum Præsentibus duximus apponendum.

Data *Parisius* die penultima Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Tricentesimo, Vicesimo quinto.

INSPEXIMUS insuper quandam Sententiam, sive quoddam Decretum, per quendam *Petrum de Hangest*, quondam Ballivum de Rouen, factam in hæc verba,

En l'An de Grace M. CCC. xiv. le Joeusdi apres le Fest Saint Martin d'Yver, pardevant Nous, *Pierre de Hangest*, Baillif de Rouen, furent present Maistre *Hugue de Chalaucon*, *Dreu Botel*, *Grimer de Arcelles*, *Richart le Vavasseur*, & *Pierre de Sent*, Chanoines de l'Esglise nostre Dame de Rouen, pour le Chapitre de la dite Esglise,

Qui se vulloient de *Robert Malbere*, & *Michael Pinel*, Fermiers de la Viconte de Leyaue de Rouen, quer, come il aient, eu de si long temps que il n'eit memoire du contraire, en la dite Viconte toute la Custume, a icelli Viconte appertenant, hors la Moison, par Deux Jours & Deux Nuis, Commenchan en la Végill de la Dedication de leur Esglise, a *Catherbault* du Matin,

Et feussans lendemain de la Dedication a ycelle mesme Heure,

Et les dit Fermiers leurs aient Empesche leur Droit de Parcevoir la dite Custume, quant a la Second Nuit; * c'estassavoir, * X. 249. de Catheribault du Vespre, jusques a Catheribault du Matin,

Et en ycelle Nuit il estoit venue plusours Niefs, de quoy la Custume appertenoit au dit Chapitre,

Si requeroient les dits Chanoines, pour le dit Chapitre, que les Fermiers dessusdiz fussent Contrains Rendre leur la dite Custume, de la Nuit dessusdite, entierment au dit Chapitre, & que, en temps avenir, ils ne meissent plus Empeschement.

Et Nous, Baillif dessusdit, ouyes les Raisons des diz Fermiers, & eu Conseil aux bonnes Genz de cheu sachans, Commandasmes aus diz Fermiers qu'ilz Rendissent entierment au dit Chapitre toute la Custume d'icelle Nuit, & cessent de che en avant de mettre Debat.

Don. en l'An & jour dessusdiz.

Nos autem, Cartas & Literas prædictas, ac omnia & singula in eis contenta, quoad Dona & Concessiones, prædictæ Ecclesiæ Rothomagensi, infra Ducatum nostrum Normanniæ, ac partes Franciæ Nobis subjectas, Facta & Concessa, Rata habentes & Grata, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus & Approbamus, & Ecclesiæ prædictæ, ac, dilectis Nobis in Christo, nunc *Decano & Capitulo* ejusdem, ac Capellanis, Officiariis, & Ministris, Deo Servientibus in eadem, & Successoribus suis *Imperpetuum*, Tenore præsentium, CONCEDIMUS & CONFIRMAMUS, prout Cartæ & Literæ prædictæ rationabiliter testantur, ac prout & quatenus ipsi, & Prædecessores sui, Donis & Concessionibus prædictis, infra Ducatum & Partes prædictas, hactenus, usque ad tempus Conquestûs nostræ, rationabiliter usi sunt & gavisi.

Intentionis tamen nostræ non existit quòd, per hanc Confirmationem, *Ecclesiæ prædictæ*, ac præfatis *Decano & Capitulo*, necnon Capellanis, Officiariis, & Ministris, & Successoribus suis, aliquod Jus novum, quale hactenus non habebant, acquiratur; per quod Nobis, seu cuicumque alteri, præjudicium aliquod generetur:

Nec etiam quòd dicta *Ecclesia*, iidemque *Decanus & Capitulum*, & Capellani, Officiarii, & Ministri prædicti, seu Successores sui prædicti, aliquod Jus, vel Clameum, super aliquibus Possessionibus, seu Rebus, in Regnum nostrum, colore rationis Confirmationis nostræ, habeant, vendicent, sive clament in futurum.

Et ulterius, pro Parte ipsorum *Decani & Capituli*, Nobis Datum fuit intelligi, quod, inter Alia, Ecclesiæ prædictæ pertinentia & spectantia, eidem pertinebant & spectabant,

Trescentæ Libræ Turonenses, Percipiendæ in Duobus Scaccariis Rothomagi, assignatæ super Monasterium Sancti Victoris in Caux, *vulgariter nuncupato la Ferme Roger de Mortimer*,

Ac etiam Quatervigintì & Quinque Libræ Turonenses Annui Redditûs, percipiendæ in dictis duobus Scaccariis Rothomagi, supra Monasterium & Firma prædicta,

Necnon Quindecim Libræ Turonenses Annui Redditûs, percipiendæ super Monasterium, & Firma prædicta, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ per æquales Portiones,

Quas quidem Trescentas Libras prædictas, ac dictas Quatervigintì & Quinque Libras, necnon illas Quindecim Libras prænotatas,

Ann. D. 1422. Hen. 5. tatas, Prædecessores prædictorum Decani & Capituli ex certis Pecuniis,

Provenientibus de Venditione certarum Possessionum suarum in Anglia, tempore, recolendæ memoriæ, *Edwardi Regis Angliæ*, nobilis Progenitoris nostri, ex ipsius Progenitoris nostri Licentiâ, auctorizante tunc *Romano Pontifice*, factâ, ut asserunt,

Sibi specialiter acquisierunt,

Prout in Literis Acquisitionum hujusmodi, necnon aliis Literis Amortizationum, superinde confectis, coram nobis & Concilio nostro exhibitis, plenius continetur.

Ac insuper Nobis exposuerunt prædicti *Decanus & Capitulum*, ac Capellani, Officiarii, & Ministri supradicti, qualiter,

Inter alia, ad Augmentationem Divini Cultûs, & aliorum Onerum, in Ecclesia prædicta, necnon ipsorum Sustentationem, pro devotione collata,

Dotati extiterunt de Quingentis, Quinquaginta, & Octo Libris Turonensibus, Annui Redditûs, super Hallas & Molendinos Villæ nostræ Rothomagi, per manus Vicecomitis ibidem, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, percipiendis,

Ac etiam de Viginti Libris Turonensibus Annui Redditûs, in & super Vicecomitatu Altyeo in Ballivia nostra Rothomagensi percipiendis & habendis,

Necnon de Centum & Quadraginta Libris Turonensibus, Annui Redditûs, * percipiendis super Hallas & Molendinos prædictos, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, * X. 250.

Prout per Literas Donationum, ac etiam alias Literas Amortizationum superinde factarum, coram Nobis & Concilio nostro prædicto exhibitas & ostensas, apparebat,

Asserebantque prædicti *Decanus & Capitulum*, ac Capellani, Officiarii, & Ministri prædicti quòd, a tempore Acquisitionum & Donationum prædictarum, in tempore quo, Divino nutu, Ducatum nostrum Normanniæ conquisivimus, Ipsi, & eorum Prædecessores, quicumque pro tempore existentes, Redditus antedictos & eorum Singulos habuerunt & perceperunt, in forma supradicta, absque impedimento cujuscumque vel contradictionis obstaculo, liberè, pacificè, & quiete,

Nobis humiliter supplicantes quatenus, Pietatis intuitu, sibi in hac parte Gratiosè providere dignaremur quòd ipsi *Decanus & Capitulum*, ac Capellani, Officiarii, & Ministri prædicti, eorumque Successores, Redditibus supradictis & eorum singulis gaudere possint & valeant sicut ante.

Nos igitur (eorum Supplicationibus favorabiliter inclinati) de Gratiâ nostrâ speciali *Concessimus*, & *Concedimus*, per Præsentes, præfatis Decano & Capitulo, ac Capellanis, Officiariis, & Ministris prædictis, quòd ipsi, & Successores, sui, eisdem Redditibus & eorum Singulis *gaudeant*, *prout eis*, a tempore Acquisitionum, Donationum, & Amortizationum supradictarum, hactenus rationabiliter sunt gavisi,

Nolentes præsentem Concessionem nostram pro Amortizamento haberi in Rebus, hactenus Ecclesiæ, Decano, Capitulo, Capellanis, Officiariis, & Ministris, non Amortizatis, nec per eam Nobis aut alteri præjudicium generari,

Mandantes, Tenore Præsentium, dilectis & fidelibus nostris, Thesaurario nostro generali Normanniæ ac Præsidenti & Gentibus de Camera nostra Compotorum ibidem, necnon cæteris Justiciariis, Officiariis, & Ministris nostris, præsentibus & futuris, quorum interest, quòd *prædictam Ecclesiam*, ac præfatos *Decanum & Capitulum*, necnon Capellanos, Officiarios, & Ministros prædictos, & Successores suos, præsenti Confirmatione & Concessione nostris, in forma qua prædictum est, uti & gaudere permittant, absque Molestatione seu impedimento quocumque. Ann. D. 1422. Hen. 5.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Castrum nostrum Rothomagi*, quinto decimo die Augusti, Anno Regni nostri Decimo.

De Præsentatione.

REX, Vicariis in Spiritualibus *Episcopi Lexoviensis*, ipso Episcopo in remotis agente, Salutem. Ann. D. 1422.

Ad Capellas de Lessart & Eurart Lexoviensis Diœcesis, vacantes & ad nostram Donationem spectantes ut dicitur, dilectum nobis, *Thomam Losenel* Capellanum vobis *Præsentamus*, An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 9.

Intuitu caritatis Rogantes quatinus ipsum *Thomam* ad Capellas prædictas admittatis, ipsumque in corporalem Possessionem earumdem ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis,

Necnon Fructibus, Obventionibus, & Emolumentis, ad easdem spectantibus, uti & gaudere permittatis, adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Bois de Vincen.* Vicesimo Octavo Die Augusti.

Per ipsum Regem.

---

* *De Permutatione.* * X. 251.

REX, *Ballivo suo de Constantine*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem. Ann. D. 1422.

Cùm dilecti nobis, Magister *Robertus Bigard*, Curatus Ecclesiæ Parochialis de Gronville Constanciensis Diœcesis, & *Johannes Heron* Capellanus Sancti Dionisii in Parochia de Morfarville ejusdem Diœcesis Fundati, intendant, ut asserunt, Beneficia sua prædicta adinvicem Canonicè Permutare, An. 10. H. 5. Norm. 10. H. 5. m. 8.

Nos, Capellaniam prædictam, per Resignationem, in manibus nostris, ex causa hujusmodi Permutationis faciendæ, factam, Vacantem, & ad nostram Donationem pleno Jure spectantem ut dicitur, præfato *Roberto*, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, *Contulimus* & *Donamus*,

Mandantes vobis quatinus ipsum *Robertum*, ex causâ prædicta, in corporalem Possessionem Capellaniæ prædictæ ponatis & inducatis, seu poni & induci faciatis, ipsumque Fructibus, Obventionibus, Proficuis, & Emolumentis, ad eandem spectantibus, uti & gaudere permittatis; adhibitis Solempnitatibus in talibus fieri consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum de Bois de Vincen.* xxx die Augusti.

Per ipsum Regem.

---

* X. 253.

* Regnante *Henrico 6.*

---

55 *De Morte Henrici nuper Regis, & de Liberatione Sigilli.*

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Claus. 1. H. 6 m. 21. d. MEMORANDUM *quòd*,

Defuncto, Nobili & Potenti Principe, Domino Henrico Quinto, *ultimo* Rege Angliæ, Hærede & Regente Regni Franciæ, *Patre Domini* Henrici Sexti *nunc* Regis Angliæ, & Hæredis Regni Franciæ, & Domini Hiberniæ,

Qui quidem Henricus, *nuper* Rex, *ultimo Die Augusti (videlicet) die Lunæ proximo post Festum Decollationis Sancti Johannis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Secundo, & Regni ipsius Henrici nuper Regis Decimo, inter Secundam & Tertiam Horam post Mediam Noctis, apud Bos Vincenn, in Partibus Franciæ, Spiritum reddidit in Manus Creatoris,*

Thomas Episcopus Dunolmensis, *tunc Cancellarius Angliæ, Vicesimo Octavo Die Septembris, tunc proximò sequente (videlicet) in Vigiliâ Sancti Michaelis, horâ Vesperarum, apud Castrum de Wyndesore, in Camera ipsius Domini* Henrici Regis *nunc*, *Magnum Sigillum Aureum dicti Domini* Henrici *nuper* Regis, *in quadam Bursâ Albi Corii, Sigillo præfati Cancellarii signatâ, dicto Domino* Henrico *nunc* Regi,

In Præsentia,

Venerabilium Patrum,
Henrici Archiepiscopi Cantuariensis,
Henrici Episcopi Wyntoniensis,
Philippi Episcopi Wygorniensis,
Edmundi Episcopi Exoniensis,
Richardi Episcopi Lincolniensis,
Ac Humfredi Ducis Gloucestriæ,
Philippi Comitis Ormundiæ,
Johannis Domini de Talbot,
Willielmi Domini de Clynton,
Magistri Johannis Stafford, *Custodis Privati Sigilli prædicti Domini Henrici nuper Regis*,
Et Simonis Gaunstede, *Custodis Rotulorum Cancellariæ ejusdem nuper Regis*,
Et aliorum Magnatum ibidem existentium,
Liberavit:

Et præfatus Dominus Rex *nunc Sigillum illud, per Manus* præfati Ducis, prædicto Simoni *liberavit Custodiendum*:

Qui quidem Simon *Sigillum prædictum usque Londoniam secum detulit*,

Et, in Crastino dicti Festi Sancti Michaelis, tunc proximo sequente, in quadam Camerâ, vocatâ le Sterrechamere, infra Palatium Domini Regis Westmonariense, diversas Literas Patentes, in Præsentia prædicti Episcopi Dunolmensis, *ac aliorum Dominorum in eadem Camera existentium, Sigillo prædicto sigillavit, & Sigillum illud, usque vicesimum diem* Novembris, *extunc proximò sequentem, sub sua Custodia habuit & custodivit*,

Quo die idem Custos Sigillum prædictum, in quadam Bursâ prædictâ, Sigillo suo sigillatâ, præfato Duci, in pleno Parliamento existenti, in Præsentia Dominorum Spiritualium & Temporalium, in eodem Parliamento existentium, liberavit:

Qui quidem Dux *Bagam prædictam, sic signatam, Sigillo suo consignavit; & dictum Sigillum Aureum, in prædicto Parliamento* Nicholao Dixson *Clerico, Nomine Thesaurarii Angliæ, in Thesaurariam Domini Regis deferendum, & ibidem custodiendum, tradidit & liberavit.* * X. 254.

---

* *De Proclamatione Pacis.*

REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem. Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Claus. 1.

Quia, fœlicis recordationis, Princeps Magnificus, *Dominus & Pater noster, Rex Angliæ* illustris, (quod non sine grandi mentis H. 6. m. 23. dors.

Ann. D. 1422. Hen. 6. tis amaritudine referimus) Naturæ Debitum solvens, Spiritum vitalem reddidit Creatori,

Sic quòd dicti Regni Successio Nobis notoriè devolvitur & dinoscitur pertinere,

Et volentes proinde, prout nostræ præcipuè incumbit Dignitatis Officio, Pacem, Quietem, & Tranquillitatem, in cunctis Regni nostri Finibus, in quantum possumus, Pacis Auctoris adjuti suffragio, fieri & haberi,

Et, ad illum finem & effectum, ea, quæ Jurgiis & Discordiis Pacis Æmulis fomitem ministrarent, subtrahi & deleri,

Vobis, districtiùs quo possumus, Injungimus & Mandamus quòd in locis, infra Civitatem prædictam, ac Suburbia ejusdem, ubi magis expediens fuerit & necesse, Præmissa ex parte nostrâ publicè Notificari & Proclamari,

Ac universis & singulis Ligeis & Fidelibus nostris, infra Civitatem ac Suburbia ejusdem existentibus, inhiberi faciatis nè ipsi, vel eorum aliquis, sub Fide & Ligeantia suis, ac sub Forisfactura Omnium quæ nobis forisfacere poterunt, aliquas Commotiones, Pacis Perturbationes, Riotas, Insurrectiones, seu Conventicula illicita, quovis quæsito colore, facere aut fieri procurent,

Set quòd, sub Pacis silentio ac Quietis dulcedine, prout omnino optamus desiderio, fideliter permaneant & perseverent,

Omnes illos, quos, post & contra Notificationem, Proclamationem, & Inhibitionem prædictas, inveneritis aliqua hujusmodi Commotiones, Perturbationes, Riotas, Insurrectiones, aut Conventicula facere aut fieri procurare, Arestantes, & Prisonæ nostræ Mancipantes, in eadem moraturos quousque pro eorum Castigatione, Punitione, & Deliberatione aliter duxerimus ordinandum.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo Die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub Datâ subscriptâ; videlicet,

Vicecomiti Wigorn.	*Vicecomiti Salop.*
Vicecomiti Glouceftr.	*Vicecomiti Stafford.*
Vicecomiti Hereford.	

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Riotis, in Marchiis Walliæ, Inhibendis.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 1. m. 32. dorf.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Johanni Talbot*, *Edmundo de Ferrers* de Charteley Chivaler, & *Willielmo Talbot* Chivaler, Salutem.

Cùm, fœlicis recordationis, Princeps Magnificus, Dominus & *Pater noster*, nuper *Rex Angliæ* Illustris (quod non sine grandi mentis amaritudine referimus) Naturæ Debitum solvens, spiritum vitalem reddidit Creatori,

Sic quòd dicti Regni Successio Nobis notoriè devolvitur & dinoscitur pertinere,

Et volentes proinde, prout nostræ præcipuè incumbit Dignitatis Officio, Pacem, Quietem, & Tranquillitatem, in cunctis Regni nostri Finibus, in quantum possumus, Pacis Auctoris adjuti Suffragio, fieri & haberi,

Eteque, ex Relatu plurium, accepimus quòd diversæ Lites, Dissensiones, & Debatæ inter Ligeos nostros, in Comitatibus *Salopiæ*, *Herefordiæ*, *Wygorniæ*, & *Gloucestriæ*, & *Marchiis Walliæ*, eisdem Comitatibus adjacentibus, commorantes, jam nuper subortæ existunt,

De avisamento Concilii nostri Vicecomitibus Comitatuum prædictorum, & eorum cuilibet, per Brevia nostra, dedimus in Mandatis, quòd in singulis Locis, infra Ballivas suas, ubi magis expediens fuerit & necesse, Pacem nostram, ex parte nostrâ, publicè Proclamari & Notificari,

Ac Ligeis prædictis, & eorum cuilibet, Inhiberi faciant nè ipsi, vel eorum aliquis, sub Fide & Ligeantia suis, ac sub Forisfactura omnium quæ Nobis * forisfacere poterunt, aliquas Commotiones, Pacis Perturbationes, Riotas, Insurrectiones, seu Conventicula illicita, quovis quæsito colore, facere aut fieri procurent, * X. 255.

Omnes illos, quos, post & contra Notificationem, Proclamationem, & Inhibitionem prædictas, invenerint aliqua hujusmodi Commotiones, Perturbationes, Riotas, Insurrectiones, aut Conventicula facere aut fieri procurare, Arestantes, & Prisonæ nostræ Mancipantes, in eadem moraturos quousque pro eorum Castigatione, Punitione, & Deliberatione aliter duxerimus ordinandum, prout in eisdem Brevibus pleniùs continetur,

Et, nè Executiones Brevium prædictorum in aliquo retardentur providere volentes, Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad Supervidendum, & juxta sanas discretiones vestras Ordinandum, quòd Brevia prædicta, in Comitatibus & Marchiis prædictis, debitè exequantur,

Et quòd Pax nostra, inter Ligeos nostros, ibidem firmiter & inviolabiliter observetur,

Et ad omnes illos, quos, post & contra Proclamationem, Notificationem, & Inhibitionem prædictas, aliqua hujusmodi Riotas, insurrectiones, Commotiones, Pacis Perturbationes, *&c. prout supra.*

Damus autem, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio Die Octobris.

Per Concilium.

De Conductu pro Funere nuper Regis. Ann. D. 1422. Hen. 6.

REX, dilecto sibi, *Henrico Bromley*, Servienti nostro ad Arma, Salutem. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 1. m. 32. d.

Scias quòd Assignavimus Te ad omnia Naves & alia Vasa necessaria, a Portu Villæ nostræ magnæ Jernemuthæ, usque Ripam Thamisiæ, Arestandum, & ea usque Villam nostram Calesii transmittendum,

Pro Conductu Funeris Domini *H.* nuper *Regis Angliæ*, *Patris nostri* Defuncti, & *Reginæ Matris nostræ*, in Regnum nostrum Angliæ,

Pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis;

Et ideo tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter Intendas, ac ea facias & exequaris in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto Die Octobris.

Per Concilium.

De Cariagiis & Necessariis pro Funere memorato arestandis.

REX, dilectis sibi, *Johanni Baldok*, *Rogero Wylles*, & *Johanni Redy*, Salutem. Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Ibidem. m. 30. d.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus vos conjunctim, & divisim, ad Cariagia & alia necessaria,

Pro Herceis & aliis Luminaribus, circa *Funus Carissimi Domini & Patris nostri* Defuncti Disponendis & Expendendis,

Infra Libertates & extra (Feodo Ecclesiæ duntaxat excepto) pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, Arestandum & Capiendum,

Et ea, a Civitate nostra Londoniæ usque Villam Dovorriæ, & a dicta Villa usque dictam Civitatem revertendo, cariandum;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Constabulariis, Ballivis, Ministris, ac aliis quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xv die Octobris.

Per Concilium.

* *Super Expensis pro Funere antefato.* * X. 256.

PErsolvuntur, Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Exit. de Term. Pasch. 10. H. 5. Penes Cler. Pell.

Willielmo Soper, Custodi Navium Regis, in Denariis, sibi liberatis, per manus *Johannis Thorlethorp*, super Solutionibus, apud Southampton factis, diversis Magistris & Marinariis diversarum Navium & Vasorum, super Vadiis & Regardis suis, & Ea usque Calesium transmittendo,

Pro Conductu Funeris Domini *H.* nuper *Regis Angliæ*, Patris Regis nunc, Defuncti, & *Reginæ* Matris ejusdem Regis nunc, in Angliam, in Denariis, sibi liberatis per manus proprias, super Solutione per ipsum sic factâ ccl *l.* unde Respondebit,

Johanni Hexham Clerico, similiter misso, de assensu Concilii Regis, de Londonia versus Portus Sandewici, Dovorriæ, Smalhith, Redyng, & Wynchelse, ad Solutiones faciendum diversis Magistris & Marinariis diversorum Navium & Vasorum, super Vadiis & Regardis suis, & Ea usque Villam Calesii transmittendo,

Pro Conductu Funeris, *&c. ut supra* lxvi *l.* xiij *s.* iv.

Henrico de Bromley, uni Servientum Regis ad Arma, assignato per Commissionem Domini Regis, de assensu Concilii sui, ad omnia Naves & Vasa necessaria, a Portu Villæ magnæ Jeremuthe usque Ripam Thamisis, Arestandum, & ea usque Villam Calesii, *&c. prout supra* x *l. undè Respondebit.*

Johanni Arderne, Clerico Operationum Regis, in Denariis, sibi liberatis, per manus Willielmi Pierson,

Pro xxxvi Doliatis Petræ de Cane, ab eo Emptis, pro Tumba Regis *H.* V. infra Ecclesiam Sancti Petri Westmonasteriensis fiendâ, & ibidem sepeliend. xii *l. undè Respondebit.*

Simoni Prentot Wexchaundeler Londoniæ, in Denariis, sibi liberatis, per manus proprias, ad Vices; videlicet,

Unâ Vice c *Marc.*

Aliâ Vice, l *l.*

Et Tertia Vice, c *Marc.*

Et Quarta Vice, cxvii *l.* v *s.* x *d.*

In partem Solutionis cccx *l.* xviii *d.* Sibi liberandorum, ex Conventione, per Thesaurarium Angliæ, de Assensu Concilii Regis, in grosso facta, pro diversis Herceis, per ipsum apud *Dovorriam*, *Cantuariam*, *Hospringe*, *Rouchestre*, *Dentford*, *Sanctum Paulum Londoniæ*, & *Westmonasterium* fiendis, pro Funere, Excele-

Ann. D. 1422. *Hen.* 6. cellentissimi Principis & Domini, Regis *H.* Quinti de Partibus Franciæ in Angliam, per Villas & Civitates prædictas, sic ducendo, & apud Westmonasterium Sepeliend. ccc *l.* xi *s.* vi *d.*

Johanni Ardern, Clerico Operationum Regis, in Denariis, sibi liberatis, per manus proprias, pro Factura Tumbæ *H.* Quinti infra Ecclesiam Beati Petri Westmonasteriensis Fienda, & ibidem Sepeliend. xxiii *l.* vi *s.* viii *d. undè Respondebit.*

Particula Provisa in Garderoba pro Internamento Regis Henrici supradicti.

Ann. D. 1422. *An.* 1. *H.* 6. *Pell.*

IMPRIMIS, de *Wiellielmus Cantelowe* xx Peciæ de Bokeram nigri curt. Precium Peciæ iii *s.* iv *d.* lxvi *s.* viii *d.*

ITEM, de *Hugone Dyke* ix Peciæ de Bokeram Longæ, Precium Peciæ vi *s.* liv *s.*

ITEM, de *Willielmo Caudrwell* iv Bastard. Sell. cum Hernes. Prec. Pec. xxvi *s.* viii *d.* C vi *s.* viii *d.*

ITEM, eidem *Willielmo* pro Opere vj Tractuum Coopertorum eum Tarterin Blod. pro i. Ghaare pro corpore Regis, xx *s.*

ITEM, eidem *Willielmo* pro ii M. Braket Naill. Prec. M. viii *d.* xvi *d.*

ITEM, *Thomæ Daunt* pro Vapulatione de ccxx Ulnis de Valenc. pro Herceiis Regis, videlicet, pro Ulna xi *d.* xi *l.*

ITEM, eidem *Thomæ* pro Vapulatione xxvii Scuchons de Armis Regis, videlicet, pro Pec. *xd.* xxii *s.* vi *d.*

ITEM, eidem *Thomæ* pro Vapulatione vii Scuchons de Armis Sancti Georgii, videlicet, pro Pec. iii *d.* xxi *d.*

ITEM, eidem *Thomæ* pro Vapulatione ii Trappours, videlicet, de Armis * Sancti Edwardi & alterius de Armis Sancti Edmundi Prec. Pec. xl *s.* iv *l.* * X. 157.

ITEM, eidem *Thomæ* pro Vapulatione unius Tunici de Armis Regis xx *s.*

ITEM, eidem *Thomæ* pro Vapulatione viij Vexillorum de Armis Regis, videlicet, pro Pec. x *s.* iv *l.*

ITEM, eidem *Thomæ* pro Vapulatione xvj. Vexillorum de Armis Sancti Edmundi & Sancti Edwardi Prec. Pec. viii *s.* vi *l.* viii *s.*

ITEM, eidem *Thomæ* pro Vapulatione unius Scuti de Armis Regis xx *s.*

ITEM, eidem *Thomæ* pro Factura unius Crestæ & unius Helmæ pro Rege xxxiii *s.* iv *d.*

ITEM, eidem *Thomæ* pro factura vj. Crestes de Armis Sancti Georgii pro vj Equitibus Prec. Pec. xx*d.* x *s.*

ITEM, eidem *Thomæ* pro Vapulatione dictorum Sell iv *s.*

ITEM. dicto *Willielmo Cantelowe* pro v Pec. Tarterin. blod Prec. Pec. xxvi *s.* viii *d.* vi. *l.* xiii *s.* iv *d.*

Summa L *l.* xix *d.*

Don. &c. a *Westm.* le xj Jour de Mars l'An primer.

Sexto Die Martii, Anno Primo, apud *Westmonasterium* Concessum fuit quòd fiat Warrantum, sub Privato Sigillo, Executoribus Testamenti *Regis Defuncti*, Patris Regis nunc, ut in Forma, pro Solutione L. *l.* & xix *d.* expositarum pro Custode Garderobæ Regis circa Provisionem Parcellarum Infrascriptarum.

Præsentibus Dominis *Ducibus*,
Gloucestriæ,
Et *Exoniæ*,
Wyntoniense Episcopo,
Comite *Warrwicæ*,
Tiptoft, *Hungerford*, Cancellario, Thesaurario, & Custode Privati Sigilli.

Ad procurationem Domini Ducis Exoniæ.

Pro Domino de Estouteville.

Ann. D. 1422. *An.* 1. *H.* 6. *Franc.* 1. *H.* 6. *m.* 10.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Paschæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem Regis speciales, *Nicholaum de Hestroy* Armigerum, & *Reginaldum Hue* Capellanum, extra Regnum Regis Franciæ in Regnum Regis Angliæ, penes *Dominum d'Estouteville*, ad Portandum sibi Jocalia, Aurum, & omnia alia Bona, veniendo, ibidem morando, & exindè absque Perturbatione vel Impetitione quacumque transeundo; proviso semper quod Personæ prædictæ benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & fideles Ligeos Regis, & quicquam quod in Regis aut Statutorum & Ordinationum Regni Regis prædicti præjudicium cedere valeat, *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quarto die Novembris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Consimiles Literas de salvo Conductu habet *Simon de Gary* Servitor prædictorum *Nicholai* & *Reginaldi* sub eadem Data.

Per eandem Billam.

De Parliamento inchoando.

Ann. D. 1422. *Hen.* 6.

An. 1. *H.* 6. *Pat.* 1. *H.* 6. *p.* 1. *m.* 30.

HENRICUS, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, de avisamento Concilii nostri, pro quibusdam Arduis & Urgentibus Negotiis, Nos, Statum & Defensionem Regni nostri Angliæ, ac Ecclesiæ Anglicanæ, contingentibus, quoddam Parliamentum nostrum, apud Westmonasterium, die Lunæ, proximo ante Festum Sancti Martini, proximò futurum, Teneri Ordinaverimus,

Et quia verò, propter certas causas, ad Parliamentum prædictum personaliter non poterimus interesse,

Ac de circumspectione & industria, carissimi Avunculi nostri, *Humfridi Ducis Gloucestriæ* plenam fiduciam reportantes,

Eidem Avunculo nostro, ad Parliamentum prædictum, Nomine nostro, Inchoandum, & in eo Procedendum, * & ad faciendum omnia & singula quæ pro Nobis & per Nos, pro bono Regimine & Gubernatione Regni nostri prædicti, ac aliorum Dominiorum nostrorum eidem Regno nostro pertinentium, ibidem fuerint facienda, * X. 158.

Necnon ad Parliamentum illud Finiendum & Dissolvendum,

De assensu Concilii nostri, plenam, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem;

Dantes ulterius, de assensu ejusdem Concilii nostri, tàm universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, & Militibus, quàm omnibus aliis quorum interest, ad Parliamentum nostrum prædictum conventuris, similiter, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd eidem Avunculo nostro intendant in Præmissis, in forma supradicta.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Katerina Regina Angliæ.

Ann. D. 1422. *An.* 1. *H.* 6. *Ibid.* *m.* 27.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm,

In quodam Pacis Tractatu, inter, Excellentissimos & Præcarissimos Dominos, *Patrum* & *Avum* nostros concluso & concordato, in Ecclesia beati Petri Trecensis, *Vicesimò primo die Maii*, *anno* Dominicæ Incarnationis *Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Vicesimo*,

Inter cæteros Articulos, fuerit concordatum, in effectu, quòd *Katerina Regina Angliæ*, *Mater nostra præcarissima* nuper Consors prædicti Patris nostri, Filia prædicti Avi nostri & *Isabellæ* nuper Consortis suæ, perciperet & haberet Dotem, in dicto Regno Angliæ, prout Reginæ Angliæ, usque ad dictum *Vicesimum primum diem Maii*, percipere & habere consueverunt; videlicet,

Usque ad Summam *Quadraginta Milium Scutorum*, quorum duo semper valerent unum *Nobile Anglicanum*,

Qui quidem Pax, Tractatus, Conclusio, & Concordia, omnesque Articuli contenti in eisdem, in Parliamento dicti Patris nostri, apud Westmonasterium, *secundo die Maii*, *anno* Regni sui *Nono*, tento, Auctoritate ejusdem Parliamenti Approbati, Laudati, Auctorizati fuerant & Acceptati,

Et quos quidem Pacem, Tractatum, Concordiam, & Conclusionem, in omnibus suis Articulis, tàm dictus Pater noster, in verbo Regio, & ad Sancta Dei Evangelia, per ipsum corporaliter tacta, se observaturum juravit & promisit, quàm Tres Status dicti Regni Angliæ; videlicet, Prælati & Clerus, Nobilesque, Magnates, ac Communitates ejusdem Regni Angliæ, se, & eorum quemlibet, pro se, Hæredibus & Successoribus suis, benè & fideliter, quantum ad eos & eorum quemlibet pertinet, imperpetuùm observaturos & impleturos in eodem Parliamento promiserunt, prout in Rotulis, Recordis, & actis ejusdem Parliamenti pleniùs continetur,

Nos, consideratione Præmissorum, de Assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, ac Communitatis Regni nostri Angliæ, in præsenti Parliamento nostro existentium, de omnibus Castris, Honoribus, Dominiis, Villis, Maneriis, Comot. Comit. Feodi Firmis, annualibus Redditibus, Terris, & Tenementis, ac aliis Possessionibus, quæ fuerunt prædicti Patris nostri, tàm de Corona, Principalitate, & Ducatu Cornubiæ, quàm de Hæreditate Comitatûs Cestriæ, *Concessimus & Assignavimus* præfatæ *Matri nostræ Reginæ Angliæ* Castra, Honores, Dominia, Villas, Maneria, Commot. Com. Feodi Firmas, Annuales Redditus, Terras, & Tenementa, ac alias Possessiones subscripta; videlicet,

Castrum de Ledes, ad Valorem *Viginti & quatuor Librarum*,

Castrum & Villam de Rouchestre, ad Valorem *Quinquaginta & Quinque Librarum*,

In Comitatu Kantiæ,

Castrum & Dominium de Hawardyn, &c.

Et, insuper, quòd præfata *Mater nostra* de Terris, Tenementis, Redditibus, & Possessionibus, quæ primitus in manus nostras seu Hæredum nostrorum devenerint seu acciderint, per nos & dictos Hæredes nostros, in Deductionem & Satisfactionem prædictorum *Duarum Milium*, *Ducentarum*, *Quaterviginti* & *Quatuordecim Librarum*, *Decem* & *Octo Solidorum*, *unius Denarii*, & *unius Oboli*, tenendis, in dotem suam prædictam, providcatur & recompensetur,

Ann. D. 1422. Hen. 6. * X. 159.

* Et quòd eadem *Mater nostra* habeat tot & talia Brevia de Liberate Currant, & Allocate Dormant, ac alia Brevia & Waranta, quot & qualia ei in hac parte, pro solutione Summarum, sibi, ut præmittitur, concessarum & assignatarum, pro pleniori executione Præmissorum, necessaria fuerint & oportuna,

Et quòd Cancellarius noster Angliæ, ac Custos Privati Sigilli nostri, & Hæredum nostrorum prædictorum, pro tempore existentes, Brevia & Waranta illa, de tempore in tempus, quandocumque & quotienscumque, ex parte præfatæ *Matris nostræ*, rationabiliter fuerint requisiti, Tenore Præsentium, fieri faciant indilatè.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, nono die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium in Parliamento.

De Concessione nuper Regis die quo obiit, a Rege nunc in Parliamento confirmata.

A nostre Soverein Sire le Roy.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Rot. Parl.

SUPPLIE Treshumblement *Humfrey*, *Fitz* & Heir a *Esmon* n'adgairs *Count de Stafford*, qi mort est, qi de Sire *Henry*, n'adgairs *Roy d'Engleterre*, vostre Aiel, tenoit en Chief

moruft qe come *Henry*, n'adgairs *Roy d'Engleterre* vostre Pere, qi Dieux Assoile, le xxx *Jour d'Augst*, darrain passe, Graunta, par Bouche, de sa Grace especiale, au dit Suppliant

alors deinz Age & en la Garde de vostre dicte Pere esteaunt, que mesme le Suppliaunt averoit Liveree de toutes lez Terres, Tenementz, Offices, &c.

In Dorf.

Considerez coment le Tresgracious *Roi Henry*, *Piere nostre Soverain Seigneur le Roy* q'orest, le xxx Jour d'Augst, darrein passe, avoit faite Grante de Livere, par Bouche, a le Suppliant, nommez en ceste Petition, de tout ceo que de sa Enheritance fuit en la Main le dit Piere, pur Cause de le bonne Service que Luy avoit fait par dela, si come le *Duc d'Excestre*, le *Sire Fitz Hugh*, & pleuseurs autres Chivalers, esteantz alors en la Presence de le dit Piere, le Tesmoignoient, en ceste Parlement; & pur taunt que l'effect de celle Graunt ne prist mye Execution en la vie de mesme le Piere, *le Roy* Voet & Graunt, de l'Assent de touz les Seigneurs Espirituelx & Temporelx, en mesme le Parlement esteantz, que le dit Suppliant ait Liveree de touz les Terres, Tenementz, Offices, &c.

De Cancellario Angliæ constituto.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 4. m. 19.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu totius Concilii nostri, in præsenti Parliamento nostro existentis, *Constituimus*, venerabilem Patrem, *Thomam Episcopum* Dunolmensem, Cancellarium nostrum Angliæ,

Dantes & Concedentes, de Avisamento & Consensu prædictis, eidem Cancellario nostro omnes & omnimodas Auctoritatem & Potestatem, ad ea omnia & singula, quæ ad Officium Cancellarii Angliæ de Jure sive Consuetudine pertinent, seu quovis tempore pertinere consueverunt, Vice, Nomine, & Loco nostris, Faciendum, Excercendum, Exequendum, & Expediendum quamdiu nobis placuerit,

Percipiendo & Habendo, in Officio illo, Vadia & Feoda ac omnia alia, & eisdem in singulis Gaudendo, prout Cancellarii Angliæ ante hæc tempora habuerunt & perceperunt, ac aliquo tempore usi & gavisi fuerunt;

Mandantes, insuper, & firmiter Præcipientes universis & singulis Ligiis nostris Regni nostri Angliæ (cujuscumque Status, Gradûs, seu Conditionis fuerint) quòd eidem Cancellario nostro, in Excercitio & Executione Officii illius, de tempore in tempus, in omnibus, obediant & intendant prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xvi die Novembris.

---

* X. 160.

* *Pro Servientibus Comitis Vendosme.*

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 10.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Purificationis beatæ Mariæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Petrum de Gonzalles*, & *Johannem Leoville*, & unum Valettum in eorum societate, Servitores *Comitis de Vendosme*, in Regnum Regis Angliæ, cum Auro, Argento, Jocalibus, Hernesiis, Bonis, & Rebus *dicti Comitis* quibuscumque, veniendo, ibidem morando, & exindè ad Propria redeundo;

Proviso semper quòd iidem, *Petrus*, *Johannes*, & Valettus, benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum, & quicquam, quod in Regis præjudicium, aut Populi sui Dampnum cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant, quovismodo.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiij die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

REX, *&c. ut supra usque ibi* speciales, *& tunc sic*, *Petrum Gorvorse*, Servitorem *Comitis de Vendosme*, in Regno Regis Angliæ jam existentem, in Regnum Franciæ transeundo, & exindè in dictum Regnum Regis Angliæ cum aliis redeundo;

Ann. D. 1422. Hen. 6.

Proviso, &c. *ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Comite de Angoulesme.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. ibid. m. 10.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Willelmum Baroguer*, Armigerum *Comitis d'Angullesme*, extra Regnum Regis Angliæ versus Regnum Regis Franciæ, cum uno Famulo suo in Comitiva sua, Equis, Bonis & Hernesiis suis licitis, ad certa Necessaria & Agenda ipsius Comitis, ac etiam certas Summas Auri & Argenti, in quibus idem Comes diversis Mercatoribus in Regno Regis Angliæ, tàm pro Seipso, quàm pro aliis Obsidibus suis, hic secum existentibus, tenetur & obligatur, Nanciscenda, Quærenda, & Providenda, transeundo, ibidem morando, & exindè in dictum Regnum Regis Angliæ, cum Necessariis, Auro, & Argento prædictis, quotiens & quando eum oportebit, citra Festum prædictum, absque Perturbatione vel Impetitione quacumque, redeundo;

Proviso semper quòd, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiv die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Comite de Vendosme.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. ibid. m. 9.

REX, per Literas suas Patentes, per Decem Menses proximò futuros duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Lodowicum Comitem de Vendosme* de Regno Regis Franciæ, in Regno Regis Angliæ ad præsens existentem, versus dictum Regnum Regis Franciæ, cum Decem Servientibus suis, Pedestribus vel Equestribus, in Comitiva sua, per Terram, & per Mare, transeundo, ibidem morando & perhendinando, & exindè in dictum Regnum Regis Angliæ, cum Bonis & Hernesiis suis licitis, redeundo;

Proviso semper quòd *prædictus Comes*, ac Ipsi de dicta Comitiva sua, benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum, absque aliquo faciendo sive attemptando, quod in * Regis præjudicium, aut prædicti Populi sui Dampnum cedere valeat, quovis modo, * X. 161.

Quodque ipsi præsentes Literas Regis de salvo Conductu, ante Introitum suum cujuslibet Civitatum, Villarum firmatarum, Castrorum, sive Fortalitiorum, infra dicta Regna Regis, Majoribus, Ballivis, Capitaneis, sive Custodibus eorumdem primitùs demonstrent.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxviij die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Protectore Regni constituto.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 2. m. 2.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Nos considerato, quòd in adeo tenera Ætate constituti sumus, quòd circa Protectionem & Defensionem Regni nostri Angliæ ac Ecclesiæ Anglicanæ personaliter intendere non possumus in præsenti,

Nos,

De Circumspectione & Industria, carissimi Avunculi nostri, *Johannis Ducis Bedfordiæ*, plenam fiduciam reportantes,

De assensu & avisamento, tàm Dominorum, quàm de assensu Communitatis dicti Regni Angliæ, in instanti Parliamento existentium, *Ordinavimus* & *Constituimus* ipsum *Avunculum nostrum* dicti Regni nostri Angliæ & Ecclesiæ Anglicanæ Protectorem & Defensorem, ac Consiliarium nostrum Principalem,

Et quòd Ipse dicti Regni nostri Angliæ ac Ecclesiæ Anglicanæ Protector & Defensor ac Principalis Consiliarius noster sit & nominetur, in & juxta Vim, formam, & effectum cujusdam Acti, in dicto Parliamento, die Datæ præsentium, habiti & concordati,

Proviso semper quòd præfatus *Avunculus noster* nullam gerat aut habeat, vigore præsentium, Potestatem, nec sic, ut præfertur, nominetur, nisi pro tempore quo præsens hic in Regno nostro Angliæ fuerit, & prout in prædicto Acto continetur,

Quodque, carissimus Avunculus noster *Dux Gloucestriæ* Nobis, in agendis dicti Regni nostri Angliæ Negotiis, post ipsum Avunculum nostrum *Ducem Bedfordiæ*, Principalis Consiliarius existat & nominetur, quotiens & quando præfatum Avunculum nostrum *Ducem Bedfordiæ infra* Regnum nostrum Angliæ prædictum morari contingat.

Confidentes, insuper, ad plenum de circumspectione & Industria prædicti Avunculi nostri *Ducis Gloucestriæ*, de assensu & avisamento prædictis *Ordinavimus* & *Constituimus*, ipsum Avunculum nostrum, *Ducem Gloucestriæ*, in dicto Regno nostro Angliæ jam præsentem, dicti Regni nostri Angliæ ac Ecclesiæ Anglicanæ Protectorem & Defensorem, necnon Consiliarium nostrum Principalem, quotiens & quando prædictum Avunculum nostrum *Ducem Bedfordiæ* extra Regnum nostrum Angliæ prædictum morari vel abesse contingat,

Et quòd ipse Avunculus noster *Dux Gloucestriæ*, Protector & De-

Ann. D. 1422. Hen. 5. Defensor dicti Regni nostri Angliæ & Ecclesiæ Anglicanæ ac Principalis Consiliarius noster sit & nominetur, juxta Vim, formam, & effectum Acti prædicti,

Proviso semper quòd præfatus Avunculus noster *Dux Gloucestriæ* nullam gerat aut habeat, vigore Præsentium, Potestatem, nec ut præfertur, nominetur, nisi pro tempore quo præsens hic in Regno nostro Angliæ fuerit, in Absentia dicti Avunculi nostri *Ducis Bedfordiæ*, & prout in prædicto Acto continetur;

Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, & omnibus aliis Fidelibus & Subditis nostris, dicti Regni nostri Angliæ, quorum interest, tenore præsentium, firmiter in Mandatis quòd tàm præfato Avunculo nostro *Duci Bedfordiæ*, quotiens & quamdiu Protectionem & Defensionem hujusmodi sic habuerit & occupaverit, quàm præfato Avunculo nostro *Duci Gloucestriæ*, quotiens & quamdiu ipse Consimiles Protectionem & Defensionem habuerit & occupaverit, in Præmissis faciendis pareant, obediant, & intendant prout decet.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium suum in Parliamento.

• X. 262. * *Pro Custode Magni Sigilli, de vadiis solvendis.*

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Claus. 1. H 6 m 8. REX, dilecto Clerico suo, *Henrico Kays*, Custodi Hanaperii Cancellariæ nostræ, Salutem.

Mandamus vobis quòd, dilecto Clerico nostro, *Simoni Gaunstede*, Custodi Rotulorum Cancellariæ nostræ prædictæ, nuper Custodi Magni Sigilli nostri, Talia & hujusmodi Vadia pro Se ipso, ac Sociis suis Clericis, ac aliis Ministris ejusdem Cancellariæ, secum Commensalibus, ut est moris, a Vicesimo octavo Die Septembris ultimò præterito (quo Die Sigillum prædictum liberatum fuit præfato nuper Custodi) usque Decimum Septimum Diem Novembris tunc proximò sequentem (quo Die Magnum Sigillum prædictum liberatum fuit, Venerabili Patri, *Thomæ Episcopo Dunelmensi* Cancellario nostro) Qualia Cancellarii Angliæ, pro tempore existentes, temporibus Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, pro Se ipsis, ac Sociis suis Clericis, & aliis Ministris Cancellariæ prædictæ, Commensalibus, ante hæc tempora, perceperunt, de Exitibus & proficuis Hanaperii prædicti Solvatis & Liberetis, & Nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Decembris.

Per Concilium.

Pro Comite de Engoulesme.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 19. REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Paschæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Simonem Frysquetour*, *Johannem Sabat*, *Johannem Hervy*, & *Johannem de Moncy*, Servitores Comitis *d'Engoulesme*, in Regnum Regis Angliæ de Partibus Franciæ, cum quadam navi Portagii Centum Doliorum, cum Marinariis convenientibus in eadem, ac Vinis & aliis Mercandisis, pro Necessariis præfati Comitis, tàm per Terram, quàm per Mare, veniendo, ibidem morando, *&c. prout in talibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Decembris.

Per Concilium.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Johannem de Moncy* & *Willielmum de Broucy*, Servientes *Comitis d'Engoulesme*, in Regnum Regis Angliæ de Partibus Franciæ, tàm per Terram, quàm per Mare, veniendo, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Pro Duce Aurealensi super Financia Comitis de Angoulesme.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Ibidem. m. 8. REX, per Literas suas Patentes per Tres Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Jacobum Boucher* Thesaurarium, carissimi Consanguinei Regis, *Ducis Aurelianensis*, magistrum *Hugonem Perrier* Secretarium dicti Consanguinei Regis, *Reginaldum Pidone*, *Johannem le Mercier*, *Willielmum Pidoue*, & *Johannem Cheun*, de Regno Regis Franciæ, cum Sex Servientibus in Comitiva sua, & Duodecim Equis, de Ducatu Aurelianensi in Regnum Regis Angliæ, ad portandum Financiam *Comitis d'Angoulesme*, veniendo, ibidem morando, & extra idem, versus quascumque partes sibi placuerit, cum Jocalibus, Literis, Auro, Argento, & aliis Bonis suis licitis quibuscumque, absque perturbatione sive impetitione quacumque, transeundo;

Proviso semper quòd Personæ prædictæ & dicti Servientes sui benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Fideles Ligeos suos, absque aliquo attemptando, seu attemptari facere • X. 263. præsumendo, quod in Regis & Fidelium Ligeorum suorum præjudicium cedere valeat,

Et quod ipsi aliqua Castrorum, Fortalitiorum, sive Villarum Firmatarum, minimè ingrediantur, absque eo quod ipsi præsentes Literas Regis de salvo Conductu Capitaneis, Gubernatoribus, sive Custodibus eorum primitùs demonstrent, Ann. D. 1422. Hen. 6.

Et quòd non morentur in aliquibus Castrorum, Fortalitiorum, sive Villarum firmatarum supradictorum, nisi duntaxat per unam Noctem,

Quodque ipsi, existentes in Villis, Castris, & Locis, sub Obedientia Regis, quicquam, per aliquem eorum, sive per alios, apertè vel secretè, quod sit contra Tractatum PACIS FINALIS, inter Reges & duo Regna Angliæ & Franciæ factæ & conclusæ, & contra Honorem & Proficuum Regis minimè dicant sive scribant, aut dici seu scribi procurent.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xviij die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Medico Regis.

Le Roy la Grante.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Rot. Clar. Pell. PLAISE a, Treshaut & Puissant Prince, *le Duc de Gloucestre*, uncle a nostre Souverain Seigneur *le Roy*, Graunter a, votre humble & foiall Orateur, *Pietre de Alcobasse* Clerk, Phisician de mesme *le Roy*, la Prebende en la Franc Chapell de Seint George, deins la Chastell de Wyndesore, la quele *Johan Eston* Clerk (qui Dieu assoille) avoit en icelle (a avoir ovec sez Droitures & Appartenantz qeconqes) pur Dieu & en Oevere de Charite.

Dat. apud *Westm.* xxi die Decembris, Anno, &c. Primo.

H. Chambellan d'Angleterre.

Pro Duce de Bourbon, & pro Comite de Ew.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 8. REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Johannem Vigier* Servientem *Ducis de Burbon*, & *Johannem Auffrut* Servientem *Comitis de Ew*, versus Dominos suos prædictos transeundo, conjunctim, vel divisim, quotiens sibi placuerit, revenïendo;

Proviso semper, *&c. ut in Similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxij die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Duce de Burbon.

Ann. D. 1422. An. 1. H. 6. Ibidem. m. 19. REX, per Literas suas Patentes, per unum Mensem proximò futurum duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum *Johannem Fournier*, Armigerum de Coquina, & *Eustachium de Montfornier*, Secretarium, dilecti Consanguinei sui, *Ducis de Bourgonid*, & alias Tres Personas, Valettos aut Servientes suos, & de Comitiva sua, versus Villam Regis Rothomagensem, per Patriam Regis Normanniæ, cum Bonis & Hernesiis suis licitis, salvò & securè transeundo;

Proviso semper, *&c. prout in Similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Pro Clerico Ducis Gloucestriæ.* • X. 264.

Le Roy la Grante.

A NOSTRE TRES SOVERAIGN SEIGNEUR LE ROY.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pryes Cler. Pell. PLEASE a vostre Roiall Mageste, de vostre grace especialle, pur Doner & Presenter Maistre *John Scawwych*, Maistre d'Art & Bachiler en Philik, Clerk del tresnoble Prince *le Duc de Gloucestre*, a l'Esglise de Bradfeld, q'est ore voide par la Mort de Sir *William Curteys*, darein Person illeoqes, & a vostre tresgracious Donne appertenant a icest foiz, par cause que *Thomas Langford*, Patron de mesme l'Esglise, est deinz Age & en vostre Garde, pour Dieu & Oevre de Charitee.

Lettre ent feut faite *a Westm.* le xxi jour de Januer, l'An, &c. Primer.

H. Chambellan d'Engleterre.

De Deodandis Colligendis.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 2. m. 21. REX, universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Coronatoribus, Escaetoribus, Constabulariis, ac aliis Officiariis & Ministris nostris quibuscumque, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Considerantes qualiter omnimodæ Deodandæ, tàm per Terram, quàm per Mare infra Regnum nostrum Angliæ emergentes, Eleemosinario Hospitii nostri, pro tempore existenti, pertinent, & ab antiquo pertinuerunt, & pertinere deberent,

Ad

Ann. D. 1423. Hen. 6. Ad eas, circa Sustentationem Eleemosinæ nostræ, expendendas & applicandas,

Quodque, pro defectu Levationis & Collectionis hujusmodi Deodandarum, quamplures earumdem, per plures Gentes, ad usus suos proprios, Levatæ & Subtractæ existunt, in nostri præjudicium non modicum, & Eleemosinæ nostræ prædictæ diminutionem,

De avisamento & assensu Concilii nostri Assignavimus, dilectum Clericum nostrum, *Johannem Snell*, Eleemosinarium nostrum, ad Inquirendum per Se, & Deputatos suos, tàm de omnimodis Deodandis, ad nos, tàm de tempore nostro & Progenitorum nostrorum quondam Regum Angliæ, debitis & pertinentibus, & a nobis hucusque concelatis, quàm de omnimodis hujusmodi Deodandis, ad Nos de cætero pertinentibus,

Necnon ad easdem Deodandas, per Se, & Deputatos suos prædictos, quamdiu Eleemosinarius noster extiterit, ubicumque inventæ fuerint, tàm infra Libertates, quàm extra, de tempore in tempus, Levandum & Colligendum,

Et easdem Deodandas, circa Sustentationem Eleemosinæ nostræ prædictæ, debitè Expendendum & Applicandum, prout ante hæc tempora fieri consuevit,

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsum *Johannem*, per Se, & Deputatos suos prædictos, Præmissa facere permittatis in forma supradicta, & eis, in Executione Præmissorum, Intendentes sitis, Consulentes, & Auxiliantes prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Duce de Orliens.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 6. * X. 265. REX, per Literas suas Patentes, per Sex Menses proximò futuros duraturas, de assensu Concilii sui, ad Supplicationem, Carissimi Consanguinei sui, *Ducis Aurelianensis*, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Jacobum Boucher* Thesaurarium de Orlians, Magistrum *Hugonem Perrier*, *Reginaldum Pendee*, *Johannem le Mercer*, *Johannem Chaun*, * *Willielmum de Larr*, & *Dionisium Roger*,

Qui, de Licentia Regis, in Regnum Regis Angliæ, ad Prosequendum certa Negotia *dicti Ducis*, venire intendunt & proponunt,

In Regnum Regis prædictum, eâ de causâ, cum Viginti Personis Equestribus, vel infra, in Comitiva suâ, ac cum Bonis & Hernesiis suis licitis, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & abinde versus partes proprias, absque perturbatione vel impedimento quocumque, revertendo;

Proviso semper quòd prædicti, *Jacobus*, *Hugo*, *Reginaldus*, *Johannes*, *Johannes*, *Willielmus*, & *Dionisius*, ac illi de Comitivâ suâ, qui sic in Regnum Regis Angliæ venient, bene & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis seu Populi sui Præjudicium vel Dampnum cedere valeat, non attemptent, aut attemptare præsumant quovis modo,

Quodque ipsi in Castris, Villis, & Locis, Regi obedientibus, existentes, quicquam contra Tractatum *Pacis finalis*, inter Regna Franciæ & Angliæ factæ & conclusæ, per seipsos, vel per alios, palàm vel secretè, minimè Dicant, Scribant, vel Procurent,

Ac quòd Ipsi aliquod Castrorum, Fortalitiorum, vel Villarum Regis firmatarum non ingrediantur, absque eo quòd ipsi præsentes Literas Regis de salvo Conductu Capitaneis, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, seu Custodibus eorumdem primitùs demonstrent,

Quodque ipsi, in Adventu suo per Regnum Regis Franciæ, aut in Reditu suo per idem Regnum, in aliquo Civitatum, Castrorum, Villarum firmatarum, Fortalitiorum, aut aliorum Locorum, sub Obedientiâ Regis existentium, non morentur nisi per unam Noctem tantum.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu habent Magister *Hugo Perrier* & *Dionisius Roger* cum Quatuor Personis Equestribus in Comitivâ suâ, vel infra, per idem tempus duraturas, sub eâdem Datâ.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu habent *Willielmus Cousinot* Cancellarius Aurelianensis, Abbas de Sancto Loviero de Bloiz, *Antonius Debtausault*, *Franciscus de l'Ospitall*, *Franciscus de Grignalx*, *Karolus de Giresme*, Milites, & Magister *Petrus Sauvage* Secretarius *præfati Ducis*,

Qui, de Licentiâ Regis, in Regnum Regis Angliæ,

Ad Communicandum & Tractandum cum Concilio Regis pro certis Materiis, præfatum *Ducem Aurelianensem*, Prisonarium Regis, tangentibus,

Venire intendunt & proponunt,

In dictum Regnum Angliæ penes Concilium Regis, omnes insimul, vel Quatuor eorum, cum Triginta Personis Equestribus in Comitivâ suâ, vel infra, per idem tempus duraturas, sub eâdem Datâ.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Comite de Vendosme.

An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 5. REX, per Literas suas Patentes, per Quinque Menses proximò futuros duraturas, de Avisamento & Assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Johannem Loveille*, *Hugonem Devoere*, *Johannem Devoerton*, & *Petrum Gervays*, Servientes *Comitis de Vendosme*, cum Duobus Servientibus suis, in Regno Regis Angliæ jam existentes, extra idem Regnum Regis Angliæ versus Regnum Regis Franciæ transeundo, ibidem morando, & in dictum Regnum Regis Angliæ redeundo, absque perturbatione quacumque;

Proviso semper quòd Personæ prædictæ, *&c. prout in hujusmodi de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *De Procuratore in Curia Romana, constituto.* * X. 266.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Ibid. m. 18. REX, Venerabili in Christo Patri, *Thomæ*, eâdem gratiâ, *Episcopo Cicestrensi*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Discretione, Fidelitate, & Industriâ vestris, plenam in Domino fiduciam obtinentes,

Ad Prosequendum in Romanâ Curiâ, pro Nobis, & Nomine nostro, Promotiones quorumcumque Clericorum nostrorum, ad Ecclesias Cathedrales, pro tempore vacaturas, & pro quibus vos, per Literas nostras, & aliàs, informare intendimus temporibus oportunis,

Necnon ad Gerendum, Excercendum, & Expediendum alia Negotia nostra quæcumque, apud Sedem Apostolicam quomodolibet emergentia, cum Potestate Inducendi quascumque Probationes, requisitas in hoc casu,

De avisamento Magni Concilii nostri vos nostrum verum, legitimum, & indubitatum Procuratorem, Actorem, Factorem, Negotiorum Gestorem, & Nuncium specialem Constituimus, Præficimus, & Creamus per Præsentes,

Injungentes firmiter & Mandantes quibuscumque Ligeis nostris, apud Sedem eandem pro tempore existentibus (cujuscumque Status, Gradûs, sive Conditionis extistant) quatinus vobis, in Executione Præmissorum, cum suis sanis Consiliis, Auxiliis, & Favoribus, effectualiter obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quinto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Domino de Gordon & Waltero de Ogilby.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Scot. 1. H. 6. m. 12. REX, per Literas suas Patentes, usque ad primum diem Julii proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Alexandrum de Seton* Dominum de Gordon, & *Walterum de Ogilby* de Scotiâ, in Regnum Regis Angliæ penes Concilium Regis, veniendo, ibidem morando, necnon Homines & Servientes suos, usque ad numerum Viginti & Quatuor Personarum, ac Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper quòd iidem *Alexander* & *Walterus*, ac Homines & Servientes sui prædicti, bene & honestè se habeant & gerant, *&c. ut supra.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Februarii.

Per Concilium.

Pro Thoma de Mirton, & Dungallo de Drummont.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. ibid. REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, Magistrum *Thomam de Mirton*, & Dominum *Dungalium de Drummount* de Scotia, in Regno Regis Angliæ existentes, penes Regnum Scotiæ transeundo, ipsumque *Thomam* in Regnum Regis Angliæ penes Concilium Regis veniendo, ibidem morando, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Pro aliis de Scotia penes Concilium Regis venturis.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. ibid. * X. 267. REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Johannem de Seton* Militem, *Johannem Forster* Militem, *Walterum Ogilby* Scutiferum, Magistrum *Willielmum Foulis*, & *Johannem de Leth* Scutiferum de * Scotiâ, in Regnum Regis Angliæ penes Concilium Regis veniendo, necnon Homines & Servientes suos usque ad Numerum Triginta Personarum, ac Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque,

Proviso semper, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

Pro Campanili Ecclesiæ Sarum.

An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 3. m. 30.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ut accepimus, Campanile Petrosum, stans quasi in Medio Ecclesiæ Cathedralis Sarum,

Quæ de Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & nostro Patronatu esse dinoscitur,

In tanto Ruinæ Periculo constat ad præsens, quòd, nisi celerius reparetur, funditùs Corruere formidatur infra breve, quod, si fieret, totalis ipsa Ecclesia omnino Destrueretur, cæteraque Dampna & Jacturæ inaudita verisimiliter evenirent exinde, quod absit,

Ac Personæ diversæ, ad Ecclesiam prædictam sinceram gerentes Affectionem, Pericula & Dampna prædicta considerantes,

Quodque Census Annuus aliquis, pro Conservatione, Reparatione, & Emendatione Operis Ecclesiæ & Campanilis prædictorum, præter unum Modicum Censum Annuum, per, Venerabilem Patrem, *Ricardum Metford*, nuper *Episcopum Sarum*, ad Opus prædictum assignatum, a primæva Constructione Ecclesiæ prædictæ, hucusque per aliquem vel aliquos nullatenus extitit Datus sive Ordinatus,

In proposito existant Censum Annuum hujusmodi, per Terrarum, Tenementorum, & aliorum Donationes, ex Causâ prædictâ faciendas, & ut ipsi de Precibus sanctis, inibi faciendis, participare valeant, uberiùs augmentare, si Licentiam nostram Regiam in hac parte largiri dignaremur,

Nos,

Attendentes dictum Propositum fore Deo gratum, volentesque id, ad Honorem Dei, & Gloriosæ Virginis Mariæ Matris suæ, dictæ Ecclesiæ Advocatæ, necnon Præmissorum intuitu, debitum consequi effectum,

De Gratiâ nostrâ speciali & de assensu Magni Concilii nostri, *Concessimus* & Licentiam *Dedimus*, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, dilectis Nobis in Christo, *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ quòd Ipsi & Successores sui Terras, Tenementa, & Redditus, cum Pertinentiis, tàm de Feodo suo proprio, quàm alieno (Exceptis Terris, Tenementis, & Redditibus, quæ de Nobis tenentur in Capite) necnon Advocationes Ecclesiarum, ad Valorem *Quinquaginta Librarum per Annum*, de Personis quibuscumque adquirere,

Et Ecclesias illas appropriare, & eas, sic Appropriatas, unà cum Terris, Tenementis, & Redditibus prædictis, usque ad *Valorem Annuum supradictum*, habere & tenere possint Sibi & Successoribus suis,

Tàm in Auxilium Reparationis & Emendationis Operis prædicti, quàm ad Divina in dictâ Ecclesiâ Cathedrali, pro salubri Statu nostro, & Donatorum Terrarum, Tenementorum, Redditunm, & Advocationum prædictorum, dùm vixerimus, & pro Animâ nostra, cùm ab hac Luce migraverimus, ac Animabus omnium illorum, quos iidem Donatores nominare sive assignare voluerint, celebranda, ac ad alia Caritatis Opera facienda, juxta Dispositionem & Ordinationem ipsorum Donatorum, *imperpetuum*,

Statuto, de Terris & Tenementis ad *Manum Mortuam* non ponendis edito, non obstante;

Dumtamen, per Inquisitiones, inde captas, sive capiendas, & in Cancellariam nostram vel Hæredum nostrorum ritè Retornatas seu Retornandas, compertum sit quòd id fieri possit absque Dampno vel Præjudicio nostri, vel Hæredum nostrorum, aut aliorum quorumcumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quinto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

* X. 268.

** Pro Garter Rege Armorum.*

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 17.

WIllielmus Brugges, aliàs dictus *Gartier Rex Armorum*, qui in Obsequium Regis, in Comitivâ, carissimi Consanguinei Regis, *Episcopi Wyntoniensis*, ad Curiam Romanam profecturus est, ibidem in eodem Obsequio moraturus, habet Literas Regis de Protectione (cum Clausula *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Februarii.

Per Billam de Privato Sigillo.

De Expensis Protectoris Regni.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Penes Cler. Pell.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, venerabili in Christo Patri, *Episcopo Dunolmensi*, Cancellario nostro, Salutem.

Cùm Nos,

De fidelitate & industria, Carissimi Avunculi nostri, *Humfridi Ducis Gloucestriæ* plenissimè confidentes,

Constituerimus & Ordinaverimus ipsum Ducem Regni nostri Angliæ Protectorem & Defensorem, ac nostrum Consiliarium Principalem, prout in Litteris nostris Patentibus, eidem Duci superinde confectis, plenè liquet,

Et, pro subeundis Oneribus & Expensis, per *dictum Avunculum* nostrum in hac parte de necessario supportandis, providere volentes, Concesserimus & Assignaverimus, de assensu Concilii nostri, *eidem Avunculo* nostro Summam *Octo Milium Marcarum Sterlingorum*, percipiendam, a tempore Mortis carissimi Patris nostri Regis Defuncti (cujus Anima in pace requiescat) quolibet Anno, durante tempore quo ipse Protector & Defensor Regni nostri prædicti ac Principalis Consiliarius noster fuerit, in forma subsequenti; videlicet,

Quatuor Mille Marcas de Exitibus, Reventionibus, & Proficuis Dominiorum, Terrarum, & Possessionum Ducatûs Lancastriæ, per manus Receptoris Generalis Ducatûs prædicti pro tempore existentis, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis per æquales Portiones,

Mille Libras de Exitibus, Reventionibus, & Proficuis omnium Terrarum, Tenementorum, Dominiorum, & Possessionum, in manibus nostris, ratione Minoris Ætatis *Thomæ Fratris & Hæredis Johannis Domini de Roos* Defuncti, existentium, quamdiu ea in Manibus nostris occasione prædictâ remanere contigerit, ad Terminos prædictos,

Octingentas Marcas de Exitibus, Reventionibus, & Proficuis omnium Terrarum, Tenementorum, Dominiorum, & Possessionum in manu nostra, ratione minoris Ætatis *Radulphi Filii & Hæredis Johannis Neville* Defuncti, existentium, quamdiu illa in Manu nostra ex causa prædicta fore contingerit, ad Terminos prædictos,

Et Mille Septingentas Marcas ad Scaccarium nostrum, ad eosdem Terminos,

Proviso semper quòd, si, durante tempore prædicto, contingat *dictum Avunculum* nostrum, de hujusmodi Summis, satisfieri non posse de Exitibus, Reventionibus, & Proficuis sibi superiùs Assignatis, Volumus & Concedimus, de assensu prædicto, quòd idem Avunculus noster omne id, quod sibi a retro fuerit in hac parte, habeat & percipiat ad Scaccarium prædictum, & quòd Thesaurarius Angliæ, qui pro tempore fuerit, plenam, vigore Litterarum nostrarum Patentium, in ea parte fiendarum, habeat Potestatem solvere & satisfacere *dicto Avunculo nostro*, hujusmodi Arreragia, de Summis sibi superiùs assignatis, quæ non poterunt solvi seu satisfieri de Exitibus, Reventionibus, & Proficuis antedictis, ut prædictum est,

Et quòd idem *Avunculus noster* habeat tot & talia Brevia & Waranta, pro Solutione suâ in hac parte, quot & qualia necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Vobis Mandamus quatinus præfato *Avunculo nostro*, Literas superinde, sub Magno Sigillo nostro, in forma debita, fieri faciatis.

Dat. sub Privato Sigillo nostro, apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Februarii, Anno Regni nostri primo.

Dors.

Secundo die Martii, Anno primo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, lecta fuit præsens Copia coram Dominis, & Concordatum est quòd inde fierent Literæ Patentes ut in forma,

** Præsentibus,* * X. 269.

Dominis Ducibus,	Northumbriæ,
Gloucestriæ,	*Comitibus*,
Et Exoniæ,	Cromewell,
Archiepiscopo Cantuariensi,	*Et* Tiptoft,
Londoniensi,	Cancellario,
Et Wyntoniensi,	*Et* Thesaurario,
Episcopis,	*Et* Custode Privati Sigilli.
Mareschallo,	

Unum factum est Warantum, ut infra continetur.

Pro Comite de Vendosme.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 18.

REX, per Literas suas Patentes, per Tres Menses proximò futuros duraturas, de avisamento Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Willielmum le Mareschal* & *Hugonem de Voyre*, cum Duobus Valettis in Comitivâ suâ, penes *Comitem de Vendosme* veniendo, & in suas partes, pro Auro & Argento, Vasis, Jocalibus, & aliis Rebus, dicto Comiti, pro Sustentatione suâ necessariis, Deferendis, revertendo, ac *Petrum Gervayse* Servientem ejusdem Comitis, præsentes Literas Regis in partes suas portando, & exinde penes *præfatum Comitem* in Regnum Regis Angliæ revertendo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper quòd iidem, *Willielmus*, *Hugo*, & *Petrus*, ac Valetti prædicti, benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis aut Ligeorum suorum Dampnum vel Præjudicium cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant,

Quódque prædicti, *Willielmus*, *Hugo*, & *Petrus*, ac Valetti prædicti, nullum Castrorum, Villarum firmatarum, seu Fortalitiorum Regis, absque Licentiâ Custodum eorumdem, seu eorum Locatenentium, intrent quovis modo.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

Pro Davide Dunbar Prisonario.

An. 1. H. 6. Scot. 1. H. 6. m. 13. REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Pentecostes proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Patricium Crumbe* Capellanum, in Regnum Regis Angliæ, penes *David Dunbar* Prisonarium in Anglia, cum Tribus Personis in Comitivâ suâ, tàm per Terram, quàm per Aquam, veniendo, ibidem morando, nocte dieque perhendinando, & exindè versus partes suas proprias, absque perturbatione quacumque, redeundo, necnon Equos, Hernesia, & Bona sua quæcumque;

Proviso semper quòd, *&c. prout in ejusmodi de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quarto Die Martii.

Per Concilium.

De Loco in Concilio Generali, ratione Coronæ Franciæ, petendo.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. Cler. Poll. HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, Universis & Singulis, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitatibus & circumspectionibus, Reverendi in Christo Patris, *Cicestrensis Episcopi*, ac, dilecti nostri, *Bernardi de Planbea* Decretorum Doctoris, ac Prioris Ecclesiæ Conventualis Beatæ Mariæ de Solaco, Ducatûs nostri Acquitaniæ, plenius confidentes,

* X, 270. * Ipsos, de Avisamento Concilii nostri, Fecimus & Constituimus Procuratores nostros, conjunctim, & divisim,

Ad Petendum & Obtinendum a, sanctissimo in Christo Patre, Domino *Martino*, sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ *Summo Pontifice*, humilimâ ac debitâ cum instantiâ, aliòve Sacri proximi futuri Generalis Concilii Præsidente, quoscunque Locum sive Sessionem in eodem Concilio, Nobis, ratione *Coronæ nostræ Franciæ*, debitum & debitam, quem & quam Progenitores nostri, Reges Franciæ, per Se, & suos Ambassiatores, tenere & occupare consueverunt, temporibus retroactis, & usque Adventum Ambassiatorum nostrorum, quos ad Concilium ipsum Generale, de avisamento Concilii nostri prædicti, proximò mittere deliberavimus, Ambassiatoribus ipsis nostro Nomine vacuum & vacuam reservari & Custodiri,

Et, in eventu quo Nobis hoc denegetur (quod nolimus) de Jure nostro Protestandum, & in ea parte Appellandum, ipsasque Protestationem & Appellationem debitè Prosequendum, necnon omnia alia & singula Faciendum & Exercendum, quæ in hac parte necessaria fuerint, seu quomodolibet oportuna.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, Quarto Die Martii, Anno Regnorum nostrorum Primo.

Quinto Die Martii, Anno primo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concessum est quòd fiat hujusmodi Procuratorium ut infra.

Præsentibus,

Dominis Ducibus,	Comite Warwicæ,
Gloucestriæ,	Tiptoft,
Et Exoniæ,	Cancellario,
Episcopis,	Thesaurario,
Wyntoniensis,	*Et* Custode Privati Sigilli.
Et Londoniæ,	

De Solutionibus super Expensis diversorum.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Penes Cler. Pell. FIunt Litteræ Regis, de Privato Sigillo, Thesaurario & Camerariis, pro Solutione facienda diversis; videlicet,

Jacobo Regi Scottorum pro Expensis suis. xx *l.*
Dat. vicesimo secundo die Martii Anno primo.

Rothomago Myndae Militi, de Regno Portugaliæ, tàm pro Expensis suis, quàm in uno Cipho Argenteo deaurato, cum uno Cooperculo, de Dono Regis, per Considerationem Magni Concilii sui. lvi *l.* xiii *s.* iv. *d.*
Dat. vicesimo secundo die Martii Anno primo.

Johanni de Pales Militi de Regno Aragoniæ, de Dono Regis, per Considerationem Magni Concilii sui, xl *l.*
Dat. vicesimo secundo die Martii Anno primo.

Willielmo Raymundo de Sancto Johanne, & Reymundo Arnaldi de Lobe, Ambassiatoribus *Domini Comitis Fuxi*, de Dono Regis, ex Consideratione Magni Concilii sui, xxvi *l.* xiii *s.* iv *d.*
Dat. vicesimo secundo die Martii Anno, &c. primo.

Petro Guirandi, Secretario Franciæ, de Dono Regis, per Considerationem Magni Concilii sui. xl Marcz.
Dat. vicesimo secundo die Martii Anno, &c. primo.

Magistro *Willielmo Barry*, Secretario Regis, qui venit de Ambassiata Regis a *Comite Fuxi*, habeat pro Sumptibus suis hic in London. xx *l.* Ann. D. 1423. Hen. 6.
Dat. vicesimo secundo die Martii Anno, &c. primo.

Johanni Domino de Tutteville, per Considerationem Magni Concilii Regis, pro secretis Expensis suis, vi *l.* xiii *s* iv *d.*
Dat. vicesimo secundo die Martii Anno primo.
Quinto Die Martii, Anno primo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ,

* *Præsentibus,* * X. 271.

Dominis Ducibus,	*Episcopis*,
Gloucestriæ,	Tiptoft,
Et Exoniæ,	Cancellario,
Londoniensi,	Thesaurario,
Et Wyntoniensi,	*Et* Custode Privati Sigilli,

Concordatum est quòd Dominus Thesaurarius solvet Personis infrascriptis Summas infracontentas pro Causis ibi contentis, & quod inde fiant Waranta ut in Forma.

Pro Transituris ad Generale Concilium.

SExto Die Martii, Anno primo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concessum est quòd fiat Warentum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de solvendo, per viam præstiti, *Henrico Percy, Comiti Northumbriæ*, qui versus *Concilium Generale*, apud Parys celebraturum, in Ambassiatorem Regis profecturus est, pro Vadiis suis, pro Dimidio Anno, capiendo per Diem lxvi *s.* viii *d.* Summam (videlicet) de Dcvi *l.* xiii *s.* iv *d.* in Toto, Ann. D. 1423. An. 1. H. 6.

Præsentibus,

Dominis Ducibus,	*Comite Warwicæ*,
Gloucestriæ,	*Tiptoft*,
Et *Exoniæ*,	*Cancellario*,
Londoniæ,	*Thesaurario*,
Et *Wyntoniæ*,	*Et Custode Privati Sigilli.*
Episcopis,	

Dors.
Depar le Roy.

Sexto Die Martii, Anno primo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concordatum & Concessum est quòd fiant Litteræ necessariæ omnibus, qui transibunt ad Concilium Generale, *de quorum numero est infrascriptus* Abbas Glastoniæ,
Et ideò Mandatum fuit quòd fiat sibi Protectio ut infra.

Præsentibus,

Dominis Ducibus,	*Warrewicæ*,
Gloucestriæ,	Et *Northumbriæ*,
Et Exoniæ,	*Cromewell*,
Archiepiscopo Cantuariæ,	*Tiptoft*,
Londoniæ,	Et *Hungerford*,
Et *Wyntoniæ*,	*Et Cancellario*,
Episcopis,	Et *Thesaurario*,
Comitibus,	Et *Custode Privati Sigilli.*

Pro Comite de Foix, Conventionum Confirmatio.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Vasc. 1. H. 6. m. 25. LE Roy a tourz ceulx, qui ces presentz Lettres verront, Salut.

Savoir faisons Nous avoir veu Deux Paire de Lettres Pattentz, de feu nostre Treschier Seignur & Ayéul *Charles Roy de France*, derrenement Trespasse (qui Dieu Pardoint) Ottroiez a, nostre Treschier & Foial Cousyn, *Johan Conte de Foix*, Gouverner depar Nous de noz Pais de Languedoc & Conte de Bigorre, sur la Retenue de Mylle Hommes Darmes & de Myl Hommes de Trait en temps de Guerre, & de Six Vins Hommes d'Armes & Cinquant de Trait en Temps de Paix, verifiez par ses Tresourers & Generalx Governeurs de tourz ses Finances a Parys,

Des quelles Lettres & Verifications les Teneurs, l'une apres l'autre, s'ensuyent,

Charles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a, noz amez & foialx Conseillers, les Tresoureurs & generalx Governeurs de touz noz Finances, tant du Demayne, come des Aydes ordonnez pour la Guerre, Salut & Dilection.

Savoir vous faisons que,

Pur Rendure, Tenir, & Governer nostre Pays de Languedoc en nostre obeissance, & pour resister a plusieurs Rebelles & Disobeissans a nous,

Nous,

* Par l'advys de, nostre treschier & tresame Fitz *le Roy d'Engleterre, Heritier & Regent de France*, & de nostre graunt Conseil, * X. 272.

Confianz singulerment en la bone volente & affection, que a au bien de nous & de nostre Seignurie, nostre treschier & feal Cousyn, *le Conte de Foix*,

Icelluy avons Retenu, *&c. prout supra de Anno 9. H. 5. Dat. 8. Mart. tunc sic,*

Char-

Ann. D. 1423. Hen. 5. *Charles*, par la grace de Dieu, *Roy de France*, a noz amez & feaix Conseiller, les Tresourers & Generalx Governeis de toutz noz Finances salut & dilection.

Savoir vous faisons que,

Pour tenir & maintenir en Paix & transquillite nostre pays de Languedoc, icelluy Reduct & mys en nostre obeisance,

Confeians en la bon voulente & affection, que a envers nous & la bien de nostre Seignurie, nostre trescher & feal Cousyn, *le Counte de Foix*,

Icellui, par l'advys de, nostre treschier & tresame Filz, *le Roy d'Engleterre*, *Heriter & Regent de France*, & de nostre Conseil, avons Retenu, & Retenons par ces presentes, a la charge de six vins Hommes d'Armes, & Cinquant Hommes de Trait, pur yceulx employer, en temps de paix, a la Garde & Seurte de nostre dit pays de Languedoc, a noz Gaigez; Cestassavoir,

Chivaler Banneret, *xxiv Escus d'Or*,

Chivaler Bacheler, *dousze Escus d'Or*,

Escuier, *six Escus d'Or*,

Arbalester a Chival, *quatre Escuz*, *quatorze Souldz*, *cinq deners Paris*,

Arbalestier de Pie, *troys Escus*, *troys solz*, *sept deniers* Paris,

Archier a Chival, *quatre Escus*,

Et Archier au pie, *troys Escus* par moys,

Lesquelles gaiges nous voulons estre paiez des deniers venantz de nostre dit pais de Languedoc, selon les Monstres & Revues que serront factes, desdits gentz d'Armes & de Trait, pardevant celluy ou ceux, que nous y commetrons, a commancier, la primier Moys, du Jour de la primier Monstre, que serra faite d'iceulx Gentz d'Armes & de Trait, nostre dit pays de Languedoc estant en paix, & dela en avant de Moys en moys, selon les Monstres & Reveues que serront faictes par nostre dit Cousin, jusques a lour Cassement,

Si vous Mandons, Commandons, & expressement Enjoignons que, par le Treforer de noz guerres, le Commys a ce, ou autre qu'il appartiendra, vous faicties faiere paiement a nostre dit Cousyn, pur les ditz Gentz d'Armez & de Trait, des ditz Gages, a commancer du jour de la primer monstre fait come dit est, & ou temps que desoubz est dit, & de la en avant, de moys en moys, durant le temps de cest presente Retenue,

Et, par Rapportant ces presentes, les dites Monstres & Reveues, & Quitance de nostre dit Cousyn, les ditz Gagez serront allouez es Comptes, & Rabatuz de la Recepte decellui que paiez les aura par noz amez & feaulz gens de noz Comptes a Parys, aus quelles nous mandons que ainsi le facent saunz ascune contredit ou difficulte.

Donne, a Seint Pharon les Meaulx, le viij jour de Mars, l'An de Grace Mille quatrecens & xxi, & de nostre Regne xlij.

Nous, les Tresourers & Gouvernours Generalx de toutz les Finances du Roy nostre Seigneur, consentons & sommes d'accord que les lettres Royala, ausquelles ces presentes sont attachees soubz l'un de noz signes, faisans mencion du Conte de Foix, soient enterinees & accomplies, de point en point, selon leur fourme & teneur, par le Treforer des Guerres du Roy nostre dit Seignur, qui a present est, ou sera pur la temps advenir, en pays de Languedoc, la Commis a ceo, & par autres q'il appartiendra.

Donne a Parys, le xxvi jour de Mars, l'An Mille cccc. & xxi.

Les quelles Lettres & Verificacions dessuis Transcriptes, & chascunes d'ycelles, ensemble toutz les choses es dites Lettres contenuez, avecque la Modification & Ottroy que, outre le Nombres des ditz Mylle Hommes d'Armes & Mylle Hommes de Trait, en temps de Guerre, ou autre greigneur Nombre, en cas de necessitee, & selon nostre dit Modification, a Luy par Nous autres Lettres Patentz, sur ceo faitz, Ottroye, & de Six Vins Hommes d'Armes & Cinquante de Trait en temps de Paix, ayantz Agreables,

Icelles & tout leur Contenue avons Loue, Ratifie, & Conferme, &, par la Teneur de ses Presentes, par l'advys * & deliberacion de nostre Grand Conseil, Louons, Ratifions, & Confirmons, * X. 273.

Et Icellui nostre Cousin *Conte de Foix* avons Retenu, & Retenons par ces Presentes, pour nous Servir es Choses, des quelles est faicte mencion es ditz Lettres, a la Charge des ditz Mylle Hommes d'Armes & Mylle Hommes de Trayt, ou autre Greigneur Noumbre, se besoigne est, en temps de Guerre, & de Six Vintz Hommes d'Armes & Cinquant de Trait en temps de Paix, a noz ditz Gaigez, & tout par la fourme & manere contenu es ditz Lettres y dessuis Transcriptes, es chascune d'ycelles, & es autres Lettres de Modificacion par nous a Luy sur ceo Ottroye, comme dit est,

Si donnons en Mandement a, noz amez & feals Gentz de noz Comptes & Tresourers a Parys, & a toutz noz autres Justiciers & Officers, ou a leurs Lieuxtenans, & a chascun d'eulx, que de nos presente Confirmacion, Ottroye, & Retenue, facent, soufrent, & laissent Joier & User plainement & paisiblement, cessant tout empeschement, Icellui nostre Cousyn, sanz Luy faire ou doner, ne soufrir estre fait ou done, ascun distourbier ou empeschement en contraire.

Don. *a nostre Palays de Westmonster*, l'An de Grace Mille cccc. xxij. & de nostre Regne Primier.

Eodem modo Confirmantur Commissiones & Appunctuata, de Data quarti Martii, apud St. Pharon Les Meaux Anno Mille cccc. xxi.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

Appunctuamentorum & Modificationum, cum Comite Fuxi, Reformatio & Confirmatio.

HEnry, par la Grace de Dieu, *Roy de France & d'Angleterre*, a toutz ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Saluz. An. 1. H. 6. Vasc. 1. H. 6. m. 31.

Comme, nostre Treschere & ame Cousin, *le Conte de Foix* eust, par certeins ses Ambassadeurs, Procureurs, & Messages, Souffisement a ce fondez de par Lui, Jure la PAIX FINALE, derreinnment faite entre *les Roys*, noz Treschiers Seigneurs, *Ayeul* & *Pere*, pour eux, leurs Roiaumes, Terres, Seignuries, Pais, & Suggies,

Et, apres le Serement, fait d'icelle PAIX par les ditz Ambassadeurs, pour & en nom de nostre dit Cousin, & par vertu du Povoir, par Lui a eulx Donne par ses Lettres Patentes, Seelles de son propre Seel, eussent noz ditz *Ayeul* & *Pere* Accorde, Concede, & Ottroye icellui *nostre Cousin* pleuseurs Poins & Articles, & sur yceulx bailles leur Lettres Pattents,

Et, d'autre part, les ditz Ambassadeurs aient, ou nom d'icellui nostre Cousin, & par vertu de leur dit Povoir, Promis & Accorde de faire & accomplir pleuseurs Poins & Articles, tendans au Bien, & Honeur, & Utilite de noz ditz *Ayeul* & *Pere*, & de leurs Royaumes & Seigneuries, ainsi que par les Lettres & Appointemens, sur ce Faiz & Accordez, peut plainement appairor,

Eusent, apres ces Choses, noz diz *Ayeul* & *Pere* envoiez leurs Messages & Ambassadeurs par devers nostre *dit Cousin*, pour faire & accomplir, au surplus, certains Choses pur la Bien & Execution de la Besoigne,

Les quelx, apres ce que ils eurent faite exhibition a nostre dit Cousin des Choses, Faites, Passes, Accordez, & Jures par ses ditz Ambassadeurs, respond solon la Fourme & Teneur de certeines ses Lettres Patentes,

Des quelles la Teneur s'ensuit,

Jehan Conte de Foix a toutz Ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme, puis n'adgueres, nostre treschier & tresame Frere, *le Conte de Longueville*, Messire Jehan Racheclifz Connestable de Bourdeaux, *&c. prout supra de Data*, a Orres la xxij Jour de Jullet, l'An de Grace Mille cccc. xxij. *tunc sic*,

Et il soit ainsi que, pendant la temps que les Ambassadeurs de noz ditz *Ayel* & *Pere*, & aussi certeines Messages d'icelui *nostre Cousin*, retournoient par de ces, & apportoient les Lettres Responsives de *nostre dit Cousin*, dont dessus est faicte mention, les Nouvelles survindrent du Trespas de nostre *dit Pere*, & bien prouchain apres de celui de nostre *dit Ayeul*, aux quelx Dieu face Mercy,

* Et pour ce se soient Trays par devers nous & nostre Conseil, pour savoir de nous si nous vouldrions accorder a nostre dit Cousin les Modifications, contenuez & declarez en ses dits Lettres dessus Transcriptees, * X. 274.

Pour quoy savoir faisons que Nous,

Volans ensuir noz ditz *Ayeul* & *Pierre*, es bonnes volumtes & affections, qu'ils avoient a nostre *dit Cousyn*,

A icelui *nostre Cousin* avons Accorde, & Accordons, les Modifications qui s'ensuient;

PRIMEREMENT, quant a certeine Article du dit Traicte, ou quel est contenue que nostre *dit Cousin* devoit & estoit tenuz Commencer la Guerre, dont la dit Traicte fait mencion, dedens le Primier jour de Juing darrain passe, & dedens la dit Moys baillera ses Lettres Approbatoires d'icellui Traicte, &c.

Ce que nullement n'ad poit faire, si comme il dit, pour les Causes contenuz es Lettres dessus ditz,

Nous somez Contens & avons bien Aggreables que, en cas que nostre *dit Cousin* commencera a Faire Guerre a noz Ennemys, Adversaires, & Rebelles, selonc la fourme du dit Traicte dedens Deux Moys apres ce qu'il aura Receu ces presentes noz Lettres, & que dedens le dit temps il aura baille ses ditz Lettres Approbatoires du dit Traicte, Nous ne le Tenons ne Resputons Lie ne Oblige, de ce qu'il ne Comence la dite Guerre, dedens le dit Primer jour de Juing, darrein passe; mais de ce le Dischargeons, & Tenons Quite & Discharge, par ces presentes, non obstans les Lettres de ses ditz Ambassadeurs quant a ce Point.

ITEM, au regard d'un autre Article, que nostre *dit Cousin* requiert estre Modifie, ou quel est contenuz que, la pluis tost qu'il poura, il fera Jurer la dite PAIX par les Gens de Troys Estas & Communaltez des bonnes villes de ses Terres & Paiis, &c.

Nous somes Contens, & avons Aggreable, que nostre *dit Cousin de Foix*, quant il verra estre faisible & expedient pour la bonne de Nous & de la Besoigne, soit tenuz de requeres & prendre les Sermens de la dite Paix, des Persons dont le dit Traicte fait mention; pourveu que, prouchain apres ce qu'il aura cestes noz Lettres eues & receues, il face, en sa Person, la Serement de la dite PAIX FINAL, & Commencera la Guerre dedens la Terme dessusdits, & aussi que, en l'Institution de Chascun Cappitaine ou Officer Roial, il soit tenuz de receivoir de Lui le Serement de la dite PAIX & de due Fidelite.

Et, finablement, en tant que touche l'Article faisant mention du Nombre de Mille & D. Paies, que nostre *dit Cousin* doit avoir, la quel Nombre par aventure ne souffiroit pas, si come il dit, s'il avenoit, come il est a presumer, que Grant Puissance de Gens de par noz Adversaires myst sus & venist,

Et que par ce il feust expedient & necessaire, par Bataille, Sieges, ou autrement, assembler plus Graund Nombre de Gens d'ar-

Ann. D. 1423. Hen. 6. d'armes & de Traite que n'est la Retenue des ditz Mille & D. Paies,

Sur quoy nostre *dit Cousin* requiert & demande plais ample Provision,

Nous, qui en tel Cas ne vouldrions, par deffault de Puissance, nostre *dit Cousin* avoir empeschement, ne noz Besoignez & Affarres estre retardes en cest partie, Voulons, & nous Plaist, & a nostre *dit Cousin* avons Ottroye & Ottroions que, es Cas dessus dites, ou d'aucuns d'eulx, s'ils se offieront, nostre *dit Cousin* puis mettre sus, oultre le dit Nombre, cele par le Conseil & Advis de nostre Seneschal de Guyen, nostre Treschier Cousin, *le Conte de Foix*, & nostre Connestable de Bourdeaux, tele Quantite des Hommes d'Armes & de Trait, qu'il verra estre expedient pur tiel Fair, come il purroit advenir, par la maniere dessus dit, que Nous volons estres Paies & Contentz des deniers de noz Finances, venants de nostre dit Pais de Languedoc par la fome & maniere, que les autres Hommes d'Armes & de Trait, de la dite Retenue, de Mille & D. Paies, le doivent estre.

Pourveu que, le plus tost aprez que faire se pourra, nostre *dit Cousin* certifiera Nous, & noz Conseillers de France & d'Engleterre de cest Chose,

Et en fesant les Choses dessus dites par nostre *dit Cousin*, & en entretenant le dit Treaute, solonc les Modifications dessus dites, nous Louons, Confermons, & Approuvons toutes les Choses Accordees, Concedees, & Ottroyes, par nostre dit *Aiel & Pier*, a nostre *dit Cousin*, sans venir au contraire en quelque manere que ce soit.

En tesmoing. de ce nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne *en nostre Palais a Westm.* le sisme jour de Mars, l'An de nostre Regne Primer.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* X. 675.

* *Pro Comite Fuxi, de Juramentis recipiendis.*

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Vasc. 1. H. 6. m. 31.

LE ROY a, nostre ame & feal Cousyn, *Jehan Conte de Foix*, Gouverneur depar Nous de nos *Pais de Languedoc* & *Conte de Bigorre*, Salut & dilection.

Nous (confians de voz grans sens, loiaultes, preudomie, & bonne diligence) Vous avons Commis, Ordonne, & Depute, Ordonnons, Commettons, & Deputons par ces Presentes, de Prendre & Recevoir de, nostre Ame & feal Cousyn, *Mathieu de Foix, Conte de Comminge*, vestre Frere, & de tourz Prelaz & autres Gens d'Eglise, Nobles, Bourgois, Communaultez, & quelzconques nos autres Subgiez, de noz ditz *Pais de Languedoc* & *Conte de Bigorre*, le plus tost que vous purriez, & que bon vous semblera pour le bien de Nous & de la Chose publique de noz ditz *Roiaumes de France & d'Angleterre*, le Serement de la PAIS FINAL, Faite & Juree entre toux les *Roys de France & d'Angleterre*, nos Treschiers Seignurs, *Ayeul* & *Pere* (aus quelz Dieu face Merci) solon la forme de certein Cedule, que avons ordonne estre faite, & solon la quelle ont jurre les Prelaz, Gens d'Eglise, Nobles, Burgois, Communaultez, & Subgiez de nostre dit Roiaume de France,

De la quelle la Teneur s'ensuit,

PREMIEREMENT, *vous Jurrez & Promettez que a nous, comme a* Roy de France *&* d'Angleterre, *& a noz Herrs perpetuelement, & a noz Mandements & Commandements, vous Entendres & Obeyerez, humblement, loyaulment, & diligement, en tous Choses, touchans & concernans le Governement & Regime du dit* Royaume de France, *& la Chose publique d'icelui.*

ITEM, *que vous serres noz loiaulx Hommes Lieges & vrays Subgiz, & de noz Heirs perpetuelement, & Nous comme vestre Soverein Seignur & vray* Roy de France, *sanz opposition, contradiction, ou difficultee, aures & recoures, & a Nous, comme a vray* Roy de France, *Obeyree, & que jamais a nul autre, comme a* Roy de France, *n Obeyres, si non a Nous & a noz ditz Heirs.*

ITEM, *que Vous ne serrez en Eide, Conseil, ou Consentement que Nous pardons la Vie ou Membre, ou soions Prins de Mauvaise Prinse, ou que Nous souffrons Dommaige ou Diminucion en noz Parsonne, Estat, Honneur, ou Choses quelzconques; Mais, se vous sauvez ou cognossez aucune tielle Chose estre contre Nous pensee ou machinee, vous l'Empescherez en tant comme vous pourrez, & par vous mesmes, par Messaiges, ou Lettres Nous feres assavoir le plus tost que faire pourrez.*

Et, generaulement, vous Jurrez que, sanz dol, fraude, ou male engyne, vous Garderez & Observerez, & feres Garder & Observer, tous les Choses, Poins, & Articles contenues en Lettres & Appointemens de la dite PAIS, *Faite, Accordee, & Juree entre noz dits feux Seignurs*, Ayeul *&* Pere, *sans Jamais, en jugement, ne dehors, directement ne indirectement, publiquement ou secretement, par quelconque coleur ou voye que se fait ou puist estre, venir, ou faire venir, ou consentir estre fait au contraire des Choses, Articles, ou Poins dessusditz; Mais, en tous maners ou voyes possibles, tant de Fait, come de Droit, Resisteres a tous ceulx qui vendront, ou attempteront, ou se forceront de faire venir ou atempter a l'encountre des Choses, Articles ou Poins dessus ditz, ou d'aucun d'eulx.*

Les quelz Seremens Nous Volons, Commendons, & Enjoignons expressement a touz noz Soubgiz de nostre Pais de Languedoc, tant Ecclesiastiques, comme Seculers (de quelque Estat, Dignitee, Noblesse, ou Condicion qu'ilz soient) q'ils jurent & la dite PAIX Teignent & Gardent fermement & inviolablement, sanz enfraindre en quelque maniere que ce soit,

Et, s'aucuns sont Refusanz, Contredisans, ou en Demeur de ce faire, Nous volons que a ce les Contraignez, &c, en cas de Rebellion ou Obstinacion, les Pugnissez & Corrigez, tellement que ce soit Exemple a tous autres de ce faire, Vous Donnons Pouvoir, Auctorite, & Mandement especial par ces Presentes, Ann. 1423. Hen. 6.

Mandons & Commandons a toutes noz Justicers, Officers, & Soubgiz, que a Vous en ce faisant Obeissent & Entendent diligement, & vous prestent & baillent Conseil, Comfort, & Ayde, se mestier est, & par vous requis en sont.

Don. en *nostre Palays de Westm.* l'An du Grace Mille, CCCC. & xxij. Et de nostre Regne le Premier.

---

* *Pro Comite Fuxi de Intendendo.*

* X. 676. Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Ibid. m. 18.

LE ROY a, nostre ame & feal Cousin, *Jehan Conte de Foix*, Gouverneur de nostre Pais de *Languedoc* & *Conte de Bigorre*, Salut & Dilection.

Pur ceo que Nous volons tourz Pais, Cites, bonnes Villes, Chastieux, Forteresses, Vassaux, & Subgitz de nostre Royaume de France, qui ne sont a Nous Obeisantz, estre Reduits, Remenez, & Demourer en vray Union, Concorde, & vraye Obeissance, soubz Nous & nostre Soveraigne Seignurie, ainsy que bons & loiauls Vassaux & Subgiez devient faire, sanz ce que a celuy, qui *se dit Dauphin*, ne a ses Gens, Lettres & Mandemens soit, par quelconqes noz Vassaulx & Subgitz, a quelconque cause, colour, ou occasion que pout estre, Obey en aucun manere,

Vous Mandons, Commaundons, & Enjoignons tresexpressement, sur la Foie & Loialte que Vous Nous devez, & quanque doubtez mesprendre envers Nous, Et sut Peine d'encourrir nostre Indignacion, que, par force d'Armes, & par tourz voies & maners que adviserez, vous Resisterez & facez Guerre au dit *soy disant Dalphin*, & a ses Alies, Adherens, & Accomplisses, nostres Enemis, Rebelles, & Dissobeissantz, & Remettez en nostre Subjection & Obeissanse noz ditz *Pais de Languedoc* & *Conte de Bigorre*,

En faisant Defense, depar Nous, a tourz noz Vassaulx & Subgies des ditz Pais, tant Gens d'Eglise, comme Seculiers, que au dit *soy disant Dalphin*, a ses Mandementz, Commandementz, Officers, ou Commis ne Obeissent, ou prestent ou donnent Conseil, Comfort, ou Aide, directement ou indirectement, en quelconque manere que ce soit,

Et tourz ceulx que vous trouverez es Choses dessuisditz ou autrement Rebelles & Dissobeisantz, Contredisantz ou Refusanz d'Obeir a Nous, & a Vous comme Gouverneur des ditz Pais & Conte, Pugnissiez les & Corrigez comme Rebelles & Dissobeissantz, & Committans Crime de Lessemageste, & autrement en manere qu'il appartiendra, & que ceo soit Exemple a tourz autres de ceo faire, vous donnons Povoir, Auctorite, & Mandement especial par ces Presentes,

Mandons & Commandons a tourz noz Officers, Justicers, & Subgies, que a Vous, en ceo faisant, Obeissent & Entendent diligentment, & vous prestent & baillent Conseil, Confort, & Aide se mestier est, & par vous requis en sount.

Donne *en nostre Palais de Westm.* l'An de Grace M. CCCC. xxij. Et de nostre Reigne le Primer.

Literarum, de Rectore Montis Pessulani Constituendo, Confirmatio.

LE ROY a tourz ceulx qui ces presentes Lettres verront, Salutz. Ann. D. 1423.

Savoir fesons Nous avoir veu les Lettres Patentes de feu nostre Treschier Seignur & Aieul *Charles Roy de France* derrein An. 1. H. 6.
Trespase (que Dieu pardoint) Ottroiecz a son Secretaire & le Ibid. m.
nostre, Maistre *Pierre Gyrauls*. 22.

Des quelles le Teneur s'ensuit.

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tourz ceulx qui ces presentes Lettres verront, Salutz.

Comme, pour le petit & mauvais Governement & Division, que a este entre plusours noz Officers de divers Estas, depuis aucun temps en ca, plusours grans Maulx & inconveniens soient advenus a Nous, & a la Chose publique de nostre Royaume,

Nous, pour resister aus dis Inconveniens, & obvier ad ce que, pour le temps advenir, Perilz ou Dommagez ne Nous doient ou puissent avenir, Ayons Prins & Mys en nostre Main tourz & quelconques noz Offices & tous Dons d'iceilx Revoques, pour y pourveoir de Novel a Bien de Nous & de la dite Chose publique de nostre dit Royaume,

Et par ainsi l'Office de Recteur de la part Antique de nostre Ville de Montpellier, & des Resors d'icellui, soit a present vacant, & soit necessite de y Pourveoir de Parsonne loyale, notable, souffisant, & ydoine,

* Savoir faisons que Nous, confians & a plain Informez des * X. 677.
grans Scens, Preudomie, Loiaulte, Souffisance, & bonne Diligence de, nostre ame & feal Secretaire & Procureur en noz ditz Ville & Baronnie du dit Montpellier, Maistre *Perre Gyrault*, Secretaire aussi de nostre treschier & tresame Cousyn *le Duc de Bourgongne*,

Et pour & en Recompensacion des grans, & continuelz, & commandables Services, que le dit nostre Secretaire & Procureur Nous a faiz en temps passe, & par long temps tant ou dit Office de Procureur, & pluseurs autres, qu'il a tenuz & excercez, depar Nous, bien & loyalment par les passe de Vingt & cynk ans ou pluis, come en fait de Commissions & Ambaxades, qu'il a aussi faitz bien & diligement de par Nous en temps passe &

Ann. D. 1423. Hen. 6. & autrement en plufeurs & maintes mainers, & efperons q'il face en temps advenir,

A ycellui Maiftre *Pierre*, par l'advis & deliberacion de, noftre Trefchier & Trefame *Compaigne, la Royne*, & de noftre dit *Coufyn de Bourgongne*, & autres de noftre Grant Confeill, avons Donne & Ottroie, Donnons & Ottroyons, de noftre certeine Science, plaine Puiffance Roial, & Grace efpeciale, par ces Prefentes, le dit Office de Recteur de la Part antique de noftre dite Ville de Montpellier, & des Reffors d'icelle, a prefent vacant, come dit eft,

A ycellui Office Avoir, Tenir, & Gouverner, & Exercer par le dit Maiftre *Pierre Guirault*, & non autre, aux Gaigez, Droiz, Proffitz, Prerogatives, & Emolumens acouftumez, a dit Office appartenans, tant come il Nous plerra,

Si Donnons en Mandement e, noz Amez & Feaulx, les Gens de nos Comtes a Parys, les Commiffaires & Generaulx Gouverneurs de tous noz Finances, tant en Languedoil, que ou Languedoc, aux Senefchal & Juge maige de Beaucaire & de Nymez, aux Gouverneur & Baille de noftre dit Ville de Montpellier, aux Viguiers & Juges d'Aiguefmortes & de Gignac, & a tourz noz autres Jufticiers & Officers, ou leur Leuxftenans, & e chefcun d'eux, qui premier fur ce ferra requis, en Commettant, fe Meister eft, que le dit *Maiftre Pierre*,

De quel Nous avons fait prendre & receivoir le Serement, en tiel Cas acouftume, par noftre ame & feal Chanceller,

Ou fon Procureur pour luy, ils mettent & inftituent, ou facent mettre & inftituer, en Poffeffion & Saifine du dit Office,

Et d'icellui, enfemble des Gaiges, Droiz, Proffiz, Prerogatives, & Emolumens deffus diz, le facent, feuffrent, & laiffent Joier & Ufer plainement & paifiblement, ceffant tout empefchement,

Et e Lui Refpondre, Entendre, & Obeir par tous, & de tous ceulx, qu'il appartendra, es Chofes touchans & regardans le dit Office,

Ofte & deboute d'icellui tout autre detenteur, qui fur ce manroit noz Lettres de Donne, depuis le dite Revocacion precedens en Date ces Prefentes, le quel Nous en Oftons & Deboutons de tout par ces mefmes Lettres,

Les quelles Nous Volons & Mandons que les Gaiges, du dit Office appartenans, il Ait, Preigne, & Retiegne devers Soy, & par fa main des Deniers & Emolumens de la Recepte, q'il eft tenu de faire, a caufe du dit Office de Recteur, chefcun An, aux Termes & en la manier acouftumez,

Les quellez, par luy ainfi Prins & Retenuz devers luy, rapportant ces Prefentes, ou VIDIMUS d'icelles, fait foubz Seel Roial, pour la premiere foiz tant folement, Nous volons eftre allouez en fes Comptes, & rebatuz de fa Recepte, par nos ditz Gens des Comptes, & par tout ailleurs ou il appartendra,

Aus quelles Nous Mandons que ainfi le facent fauns aucun contredit ou difficulte, non obftant quelxconques Oppofitions & Appellations faites & a Faire, & Lettres Subreptices e ce contraires.

En tefmoigne de ce Nous avons fait mettre noftre Seel a ces Prefentes.

Donne a *Paris*, le iij jour d'Auft, l'An de Grace Mille Quatrecens & Dixhuit, Et de noftre Regne le xxxviij.

Ainfi fignees par le Roy.

G. BERREIN.

Les quelles Lettres cy deffus Tranfcriptes, & tout le contenu en icelles, Nous, aians Fermes, & Eftables, & Agreables, icelles, de noftre Grace efpeciale, & par l'advis & deliberacion de noftre Grant Confeil, ayons Volu, Loue, Approuve, Ratifiee, & Conferme, &, par la Teneur de ces Prefentes, Volons, Louons, Ratiffions & Confermons,

* X. 278. * Et le dit Office de Recteur de la Part Antique de la dite ville de Montpellier, & de Refors Appartenans d'icelle, evons Donne & Ottroye, de nouvel, fe mefter eft, au dit *Maiftre Piere*, Donnons & Ottroyons par ces mefmes Prefentes, pour icellui Avoir, Tenir & Exercer aux Gaiges, Profitz, & Emolumens e lui appartenans,

Si Donnon en Mandement, par ces Prefentes, a tourz noz Officiers & Jufticiers de noftre Pais de Languedoc, ou e lours Lieuxtenans, & e chafcun d'eulx, premier requis, en commetant, fe mefter eft, que de noz prefentes Grace, Ottroye, & Confirmacion facent, feuffrent, & laiffent le dit *Maiftre Pierre* Joir & Ufer plainement & peifiblement, ceffant tout empefchement, faunz lui donner, ne fouffrir eftre donne, fur ce aucun empefchement.

En Tefmoigne de ceo Nous evons fait mettre noftre Seel a ces Prefentes.

Donne *en noftre Paloys de Weftmonfter*, l'An de Grace Mille Quatrecens & xxij, Et de noftre Regne le Premier.

De Monftrationibus Comitis Fuxi fupervidendis.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Vafc. 1. H. 6. m. 19. LE ROY e, noftre trefchier & afme Coufyn, *le Conte de Longueville* Captal de Buch, *Jehan Radeclif* Chivaler, n'aguerres Conftable de Bourdeaux, & au prefent noftre Senefchall de Guyenne, & e, noftre ame & feal Secretaire, Maiftre *Pierre Guirauls* Recteur de la Part antique de noftre Ville de Mountpellier, Salut & dilection.

Come, par l'advis & deliberacion de noftre Graunt Counfell, nous avons Baillie, charge, & retenue a, noftre trefchere & feal Coufin, *le Conte de Foix*, Gouverneur de noftre Pais de Languedoc, pur & en Nun de Nous, de Mil. & Cinque Cens Paiez, ou autre greigneur Nombre, s'il en eft neceffite, d'Omes d'Armes & de Trait, pur les emploier en noftre Service e Recouvrer, Reduire, & Mettre en noftre Subjection & Obeiffance ce noftre dit *Pais de Languedoc* & la *Comte de Bigorre*, & Refifter tant a celluy qi ceo *dit Dauphin*, come autres Rebelles & a Nous Defobeifans, noz Enemies & Adverfaires,

Et, pur Veoir & Refceivoir les Monftres, Veues & Reveues des Gentz d'Armes & de Trait d'icellui noftre *Coufin de Foix*, foit expediant de commettre aucunes notables Parfones a Nous feables,

Nous,

Qi de voz Prudence & bonne diligence confions grandement,

Par l'avis & deliberacion de noftre dit Graunt Confelle, vous avons Commis & Ordenne, Commettons & Ordennons par ces Prefentz, ou les Deux de vous, e Prendre & Refceivoir les Monftres & Reveues de noftre dit *Coufyn de Foix*, des Gentz d'Armes & de Trait eftantz de fa Retenue & foubz luy,

Si vous Mandons, & a Deux de Vous (dont vous, noftre *Coufin de Longueville*, ou vous, *Senefchall*, foiez l'une) que vous Recevez les ditz Monftres por la primer foitz,

Et que vous, noftre dit *Secretaire*, Receves les Reveues, de la en avant, des Gents d'Armes & de Trait d'icelluy noftre Coufin,

En leur faifant faire les Seremens & Promeffes, q'ils Nous Servirout, bien & loialment, en la Compaignie de noftre dit Coufin, a l'encontre luy fey *difant Daulphin*, fes Alies, Compliffes, & Adherens, & a tourz autres e Nous Rebelles, Diffobeifantz, Enemies, & Adverfaries,

Et q'ils ne partiront point de la Compaignie de noftre dit Coufin, fanz fon Commandement, mais obeieront e luy diligealment,

Et autres Seremens & Promeffes, en tel cas acuftumes, ainfi q'il eppartiendra, en Nous certifiant fufficement de ceo que fait en aurez, & renvoyant les ditz Monftres & Reveues, feablement clofez & Seellez foubz vous Sealles, ou Sel, en la manere acuftume,

De ceo faire vous Donnons Povoir, Auctorite, & Mandement efpecial,

Mandons & Commandons a noftre *dit Coufin*, & aus ditz Gentz d'Armes & de Trait de fa Compaignie, que ainfi le facent, come deffus eft dit, faunz difficulte aucune.

Donne en *Palays de Weftmouft*. l'An de Grace Mille, Quatrecens, xxij. Et de noftre Reigne le Primer.

---

* *Ad Senefcallum & Barones Aquitania, de Intendendo Comiti Fuxi.* * X. 279.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Ibid. m. 18. LE Roy aux Senefchalle de Guyenne & des Landes, e tourz les Barons, Nobles, & autres noz Officers & Subgies de noftre Duchie de Guienne, falutz & dilection.

Come pieca, feux noz Trefchers Seigneurs, *Pier & Aiel*, *les Rois d'Angleterre & de France*, derrain Trefpaffes (as queux Dieu face Mercy) euffent baille certein Charge & Auctorite e, leur Trefchier & Trefame Coufin & noftre, *le Conte de Foix*, pur Remettre & Reduire en leur Obeiffance le *Pais de Languedoc & Conte de Bigorre*.

Le quell Charge & Auctorite Nous, par l'advis & deliberacion de noftre Graund Counfeil, aions n'adgaires Conferme & Baillie de rechef & de nouvel a ycelluy noftre *dit Coufin de Foitz*,

Et pur ceo que ycelluy noftre Coufin ore ad Bofoigne d'affembler graunt Nombre dez Gentz d'Armes & de Trait,

Vous Mandons & eftreitement Enjoignons, & a chafcun de vous, fi come a luy appartendra, en pains d'encourrir noftre Indignacion, & fur qant que vous vous purriez Meffure envers Nous, que a noftre *dit Coufin de Foix*, quant par luy fur ceo en ferres requis, Entendes en ceo que dit eft diligealment, & Soucurez, & donnez Confeil, Comfort, & Aide en Armes, & ainfi que Bufoigne luy ferra, & gardes que en ceo n'eit faute.

Donne *a noftre Palais de Weftmonftr*. l'An de Grace Mille Quatrecens xxij Et l'An de noftre Reigne le Primer.

Pro Johanne de Braquemont.

A Treshaut & Trefpuiffant Prince, & mon Trefredoubte Seignur, Monfeur le Duc de Gloucestre, *Comte de Hanau, Hollande, & Zeellande*, &c.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pences Cleric. Pell. SUPLIE, voftre humble Servant, *Johan Seigneur de Robeffart*, qu'il plaife a voftre Hautech Commander e le Garde don Privet Seel de noftre Souveraign Seigneur le Roy de faire i. Gharand au Chanchelier d'Engletiere, qu'il faiche i. Saufconduit pour Meffieur *Johan de Braquemont*, Lui Douzifme, a fin pour aler & venir partny le Pais de noftre dit Souverain Seignur le Roy; Offi bien en France, come en Engletiere, par Mer, & par Terre, pour Querre fa Finance, & que le dit Saufconduct Dureche l'Efpaffe de viij Mois, &c.

Don *a Weftm*. le vij Jour de Marcz l'An, &c. Primer.

Dorf.

Septiefme Jour de Marz l'An, &c. Primer, par Commaundement du Duc de Gloucestre, *reportant* le Counte de Werrewyk, *un Saufconduyt eftoit fait par* Johan de Braquemont *Chivaler, & Dys fes Servitours en foy compaignie, a durere par Oyt Moys, pour paffer vers le Roiaume d'Efpaigne, & s'en retourner.*

Pro

Ann. D. 1423. Hen. 6.

Pro Episcopo Wyntoniensi versus Generale Concilium profecturo.

An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 16. HEnricus Huse de Hertyng, in Comitatu Sussexiæ Chivaler, aliàs dictus *Henricus Hosey* de Hertynge in Comitatu prædicto Miles, aliàs dictus *Henricus Husee* Dominus de Hertyng in Comitatu prædicto Miles, qui, in obsequium Regis, in Comitiva, Venerabilis in Christo Patris, *Henrici Wyntoniensis Episcopi*, Consanguinei Regis carissimi, ad partes Transmarinas, versus *Generale Concilium*, profecturus est, ibidem in hujusmodi Obsequio

* X. 180. * Regis moraturus, habet Literas Regis de Protectione (cum Clausulâ *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Præs. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Aprilis.

Per Billam de Privato Sigillo.

De Tripla Alliansa Bedfordiæ, Burgundiæ, Britaniæ Ducum, & Matrimonio Ducis Bedfordiæ cum Anna, ac Arthuri (de Britannia sæpedicti) cum Margareta, Ducis Burgundiæ Sororibus.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Ex Orig. Pell. A Touz ceulx, qui ces presents Lettres verront, *Robert le Joue* Seigneur de Forest, Conseillier du Roy nostre Seigneur, & son Bailly d'Amiens, Salut.

Savoir faisons que, aujourdui, pardevant Nous, ont este apportees, veues, leues, & diligeaument regardees vostres Lettres, donnes de, Tresexcellent & Treshault & Trespuissant Prince, Monsieur le Regent le Royaume de France, *Duc de Bedford*, Monsieur *le Duc de Burgundie*, & Monsieur *le Duc de Bretaigne*, singnees de leurs Signes maneulx, & seellees, en double queue, de leur Seaulx, en Chire Vermaille,

Singnees aussi des Signes manneuls de Maistre *Jehan de Rinail* Secretaire du Roy nostre dit Seignour, Maistre *Quentin Menart* Secretaire du dit Monsieur *le Duc de Bourgoigne*, & de Monsieur *Jehan le Brins* Secretaire du dit Monsieur *le Duc de Bretaigne*,

Sainees & entieres en Signees, Seauls, & Escripture, sicome par l'Inspection des dites Lettres est apparant,

Des quelles la Teneur s'ensieut,

Jehan Regent le Royaume de France Duc de Bedfort, &c. *Phelip Duc de Burgoigne*, &c. & *Jehan Duc de Bretaign*, &c. a tous ceuls, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Savoir faisons que,

Pour consideracion des grans Amistiez & Prochainetee de Lingnage, que ja sont entre Nous,

Et moiennans les Mariages concludez, accordez, & fermez entre Nous *Jehan Duc de Bedfort* Regent, & de nostre Treschere & Tresamee Seur & Cousin *Anne de Burgoigne* d'une part, & de nostre Treschere & Tresamee Frere *Artur Duc de Touraine* Cont de Monsfort & Diury, & de nostre Treschere & Tresamee Seur & Cousine *Margarete de Bourgongne*, d'autre part,

Et pur le Bien General de *Monsieur le Roy* & de ses Royaumes de France & d'Angleterre, de Nous & de noz Seignouries, Terres, Pais, & Subgiez,

Nous & Lui chescun de Nous Jurons & Promettons estre & demoures, tant come nous viverons, en bonne & vraie Amour, Fraternite, & Union, les uns avecques les autres,

Et Nous Amerons, Cherrons, & Entretendons come Freres, Gens, & bons Amis,

Garderons & Deffenderons l'Onneur, l'une de l'autre, tant en couvert, come en appert, sans faintise ou dissimulation quelconques,

Avertirons l'une l'autre de tout ce que savons & entendrons estre au Profit, Domage, Honeur, ou Deshonour l'un de l'autre, & de noz Seigneuries, Terres, Paiis, & Subgiez,

Et se aucun ou aucuns Nous faisent Rappors sinistres l'un de l'autre, n'y adjousterons aucune foy, mais retendrons seurment par devers Nous, chascun en droit soy, ceulx que tiels Rappors auroient fais, & par bonne Amour & vraie Charite le ferons incontinente savoir a cellui, du quel ou Nous auroit fait tel Rapport, pour en faire ainsy q'il appertendroit par raison.

ITEM, & se Nous, ou aucun de Nous, avons a faire ou besoignier, pour nostre Honure, ou noz Paiz, Terres, & Seignories Garder & Defendre a l'encontre d'aucuns autrez, qui grever ou damagier Nous vousissent, nous & chascun de nous seront tenus de Aidier & Servir cellui d'entre nous, qui a Besoigner en aura, & requis en sommes, de chascun, Cens Homes d'Armes, ou Gens de Trait, a l'avenant, le quel mieulx plaira a cellui qui en aura a Besoignier,

Et serra tenus cellui, qui serra requis, de Souldoier ses Gens, a ses Despens, pour le Primer Mois, &, pour le sourplus du temps qu'ilz serviront, le Requerant sera tenus de les Souldoier a ses Despens,

* X. 181. Et, se plus grant Puissance aucun de Nous veulz avoir, cellui, qui en sera requis, sera tenus d'en aidier, aux Despens du Requerand, le plus avant que * bonement porront ses Paiis raisonablement fournir.

ITEM, que, de toute nostre Puissans, & par toutes les meillours voies & maneres que nous scavons adviser pour le Relievement du Poure Peuple de ce Roiaume, qui tant a souffert & souffre de miseres, & pour ce Nous nous emploierons a bouter la Guerre hors d'icellui Roiaume, & le metre en Paix & Tranquil-

lite, ad fin que Dieu y soit Servy & Honnoure, & que Marchandise & Labourage y puissent avoir Cours, Ann. D. 1423. Hen. 6.

Toutes les quelles Choses Nous, & chescun de nous, Promettons, loiaulment & en Parole de Prince, faire, tenir, & acomplir, tant come nous viverons, par le manere susdite, sans jamais faire ne venir au contraire, en quelque manere que ce soit, soubz l'Obligacion de tous noz Biens, meubles & non meubles, presens & advenir.

En Tesmoigne de ce Nous avons fait mettre nos Seals a ces Presents, & les avons singnees de noz propres Mains, & soubscriptees noz propres Noms

Donne a *Amiens*, le xvij Jour d'Auril, l'An de Grace Mille, Quatrecent, & Vint Trois.

Ainsy Signees,

Par le dit Monsieur le Regent JOHAN,
Par le dit Monsieur *le Duc de Burgoigne* PHELIP,
Par le dit Monsieur *le Duc de Bretaigne* JEHAN.

Et sur le Ploy des dites Lettres est Escript,

Par Monsieur le Regent de le Royaume de France Duc de Bedford, *J. de Rivel*,

Par Monsieur le Duc de Burgoigne, *Q. de Menart*,

Par Monsieur le Duc de Britaigne, *J. de Brun*.

En Tesmoigne de ce Nous avons mis le Seel du dit Bailliage a ces presentes Lettres de *Vidimus* ou Transcript

Donne en *Amiens*, le vij Jour d'Auril, l'An de Grace Mille, Quatrecent, & Vint Trois, apres Pasques.

Sigillum de cerâ rubeâ pendens a caudâ Pergamenæ, trois fleurs de Lys.

Pro Abbate Glastoniæ, versus Generale Concilium profecturo.

FIat Protectio (cum Clausula *Volumus*) pro *Nicholao Abbate Glastoniæ*, Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pell.

Qui, in Obsequium nostrum, ad partes Transmarinas, versus *Generale Concilium* profecturus est, & ibidem in hujusmodi Obsequio nostro moraturus,

Per unum Annum duraturas.

Dat. &c. Tertio Die Maii, Anno, &c. Primo.

Don. a *Westm.* le Tierz Jour de May, l'An, &c. Primer.

De Licentia ducendi Peregrinos.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 3. m. 10.

Sciatis quòd Concessimus & licentiam Dedimus *Johanni Gower* de Weymouth, quòd ipse, in quadam Bargeâ suâ vocatâ le Lenard de Weymouth, Sexaginta Peregrinos recipere, & eos versus Sanctum *Jacobum Galiciæ*, ad Vota sua ibidem perficienda, ducere, & abinde in Angliam revertere possit, liberè & impunè, aliquibus Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus:

Dummodo Peregrini illi de Amicitia nostra & Gentes Laicæ existant, & quòd Aurum vel Argentum, in Massâ vel Moneta, Colore Præsentis Licentiæ nostræ, contra Statuta & Ordinationes Regni nostri Angliæ, secum non deferant quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Maii.

---

* *Pro Duce Bavariæ.* * X. 181.

OCtavo Die Maii, Anno primo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concessum est quòd fiat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario Domini Regis, de solvendo *Ludowico Duce Bavarriæ*, Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pell.

Nomine Annuitatis suæ Mille Marcarum, sibi per Dominum Regem Defunctum Patrem Regis nunc Concessarum, & per eundem Regem nunc confirmatarum,

Mille Marcas, es a Retro, pro Anno præsenti, existentes,

Præsentibus Dominis,

Duce Gloucestriæ,	*Comite Warwicæ*,
Archiepiscopo Cantuariensi,	*Cromewell*,
Wyntoniensi,	*Tiptoft*,
Et *Wygorniensi*,	*Cancellario*,
Episcopis,	Et *Thesaurario*.

Pro Cardinali Placentino.

REX, de avisamento & assensu Concilii sui, *Dedit & Concessit*, dilecto sibi, *Brande Cardinali Placentino* Canonicatum & Præbendam de Swerdes in Ecclesia Dublinensi, vacantes, &c. & ad Regis Donationem spectantes ut dicitur, Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 5. m. 6.

Habendos cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, nono die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

ET Mandatum est *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ, quòd eidem Cardinali Stallum in Choro & Locum in Capitulo, ratione Canonicatûs & Præbendæ prædictorum, prout moris est, assignent.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

ET Mandatum est R. *Archiepiscopo Dubliniæ*, quòd *ipsum Cardinalem* ad Canonicatum & Præbendam prædictos admittat, & ei Stallum in Choro & Locum in Capitulo, ratione Præbendæ illius, prout moris est, assignari faciat.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

De Locumtenente Hiberniæ constituto.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6 p. 4. m. 33.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione, carissimi Consanguinei nostri, *Edmundi Comitis Marchiæ & Ultoniæ* pleniùs confidentes,

De avisamento & assensu Magni Concilii nostri, *Ordinavimus & Constituimus ipsum Comitem* Locum nostrum tenentem Terræ nostræ Hiberniæ,

Habendum, *Tenendum*, & *Occupandum* Officium prædictum, a primo die quo idem Comes, vel Deputatus suus, in Terrâ nostrâ prædicta applicabit, usque ad Finem Novem Annorum proximò sequentium & plenariè completorum,

Percipiendo in Officio illo, juxta formam & effectum cujusdam INDENTURÆ, indè inter *Nos* & *præfatum Comitem* confectæ;

Dantes & Concedentes *eidem Comiti* plenam, Tenore Præsentium, Potestatem, quòd ipse, quotiens & quando sibi placuerit, sub se facere, ordinare, & constituere possit sufficientem Deputatum suum, pro quo respondere voluerit, ad eandem Terram, in Absentiâ suâ, Custodiendum, & Gubernationem indè habendum:

Dantes etiam & Concedentes *præfato Comiti*, ac Deputato suo pro tempore existenti in Absentia suâ, plenam, Tenore Præsentium, similiter Potestatem, ad Pacem nostram, ac Leges, & Consuetudines Terræ nostræ prædictæ * Custodiendum & custodiri faciendum, * X. 283.

Et ad omnes & singulos, Ligeos nostros, tàm Anglicos, quàm Hibernicos, dictæ Terræ nostræ, contra Nos, ac Pacem, Leges, & Consuetudines prædictas, qualitercumque Delinquentes & Venientes, juxta eorum Demerita, secundùm Leges & Consuetudines prædictas, viis & modis quibus meliùs, tàm pro Honore & Proficuo nostris, quàm pro bonâ Gubernatione Terræ prædictæ, ac Ligeorum & Subditorum nostrorum ibidem, juxta discretionem dicti Comitis, sive Deputati sui prædicti in Absentiâ suâ, Castigandum & Puniendum, ac Castigari & Puniri faciendum,

Ac ad Parliamenta & Concilia in Terrâ prædictâ, quotiens opus fuerit, Summoneri & Convocari seu Assignari faciendum, & ea coram se, in Terrâ prædictâ, in Locis, ubi pro majori Commodo nostro ac Populi Terræ nostræ prædictæ sibi videbitur, Nomine nostro, Tenendum,

Et ad Proceres, Magnates, ac alios de Terrâ nostrâ prædictâ, qui ad hujusmodi Parliamenta, secundùm Consuetudinem Terræ nostræ prædictæ, venire debent, ad Parliamenta, coram se tenenda, per Brevia nostra Terræ prædictæ, venire faciendum,

Ac ad Statuta & Ordinationes, in Parliamentis & Conciliis hujusmodi, pro bono Regimine Terræ nostræ prædictæ, secundum Consuetudinem ejusdem Terræ, de assensu Procerum, Magnatum, & aliorum prædictorum, fieri faciendum,

Ac Parliamenta & Concilia hujusmodi, juxta eandem Consuetudinem, Continuandum, Prorogandum, Ordinandum, & Dissolvendum,

Cæteraque in eisdem Parliamentis & Conciliis debitè Statuendum, Excercendum, Faciendum, & Exequendum, prout in hujusmodi Parliamentis & Conciliis, de Jure, & secundùm Consuetudinem prædictam, ante hæc tempora, rationabiliter fieri consueverint,

Necnon ad proclamari faciendum, in Terrâ nostrâ prædictâ, per Brevia nostra ejusdem Terræ, Servitia nostra Regalia ibidem, ac ad Servitia hujusmodi, secundùm eandem Consuetudinem, debitè fieri faciendum, & Delinquentes in hac parte, juxta eorum Demerita, debitè Puniendum,

Ac insuper ad proclamari faciendum, in Terrâ nostrâ prædictâ, quotiens opus fuerit, quòd omnes & singuli, qui aliquas Annuitates sive Feoda, de Dono nostro, sive Prædecessorum nostrorum, aut nostrâ Confirmatione, in Terra nostra prædicta habent & percipiunt, de tempore in tempus, prompti sint & parati ad Proficiscendum, Equitandum, & Laborandum, cum *præfato Locum nostrum tenente*, seu ejus Deputato in absentia sua, infra Terram prædictam, ad Resistendum Inimicis & Rebellibus nostris ejusdem Terræ, si qui fuerint, quotiens opus fuerit & per præfatum *Locum nostrum tenentem*, seu dictum Deputatum suum in Absentia sua, ad hoc, ex parte nostrâ, fuerint debitè requisiti,

Necnon, pro rationabili Fine, per avisamentum & assensum Cancellarii & Thesaurarii Terræ prædictæ, pro tempore existentium, faciendo & ad opus nostrum Levando, ac per Thesaurarium nostrum Terræ prædictæ, pro tempore existentem, Nobis solvendo, ad Recipiendum & Admittendum ad Fines & Pacem nostram tàm Anglicos quàm Hibernicos, qui Legibus & Consuetudinibus prædictis Rebelles & Contrarii existunt, & ad hujusmodi Fines Assidendum, & eos ad opus nostrum Levari faciendum,

Et ad Faciendum, Dandum, & Concedendum plenam Pardonationem sibi, & eorum cuilibet, ac aliis Personis cuicumque, hujusmodi Pardonationem petenti, de Secta Pacis nostræ, quæ ad nos pertinet, tàm generaliter, quàm specialiter, de Proditionibus, Homicidiis, Roberiis, Feloniis, Murdris, Raptibus Mulierum, Latrociniis, Falsis Alligationibus, Adhæsionibus Inimicis, Utlagariis, Transgressionibus, Contemptibus, Conspirationibus, Confœderationibus, Cambipartiis, Extorsionibus, Oppressionibus, Forisfacturis, & aliis Rebellionibus, Intrusionibus, Aberramentis, Alienationibus, sive indebitis Liberationibus, Concelamentis, Mesprisionibus, Impetitionibus, sive Injuriis quibuscumque, per ipsos, in dicta Terra nostra per aliquas hujusmodi Personas, ante hæc tempora, factis, sive imposterùm faciendis,

Et firmam pacem nostram eis inde & eorum cuilibet Concedendum,

Et Literas nostras, sub Sigillo nostro quo utimur in Terra nostra prædicta, eis indè, in forma debita, Faciendum,

Et ad singulas Personas, juxta Leges & Consuetudines prædictas, Justiciam Faciendum,

Et etiam ad universos & singulos, tàm Anglicos Rebelles, quàm Hibernicos Inimicos, dictæ Terræ nostræ, eandem Terram nostram, causâ Deprædandi, Guerrandi, seu alio modo Destruendi sive Devastandi, imposterùm * Invadentes, & se, juxta Leges & Consuetudines prædictas, Justiciari nolentes, si necesse fuerit, cum Potestate Regia, ac aliis viis & modis quibus meliùs fieri poterit, juxta eorum Demerita, Guerrandum, Castigandum, & Puniendum ut prædictum est, & etiam cum eis Pacificandum, & ipsos Paci nostræ Reformandum. * X. 284.

Concessimus etiam & plenam, Tenore Præsentium, *Commisimus* Potestatem *præfato Comiti*, ac dicto Deputato suo in Absentia sua, quòd Ipse, de avisamento & assensu Cancellarii & Thesaurarii nostrorum prædictorum, omnia Terras & Tenementa, cum Emolumentis & Commoditatibus quibuscumque, per Hibernicos Inimicos, sive per Anglicos Rebelles, per Guerram & Rebellionem, in defectu Defensionis, quoquo modò Capta sive Adepta,

Ac etiam quæcumque alia Terras & Tenementa, de quibus Hibernici Inimici nostri antiquitùs fuerint, ad præsens existunt, vel existent possessionati,

Ac similiter ad omnia alia Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, & Feoda Militum, & Advocationes Ecclesiarum, ac omnimodorum aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum,

Nobis, sive Progenitoribus nostris, aut Prædecessoribus nostris quibuscumque, ex quacumque Causa, sive per quamcumque Personam, forisfacta, aut imposterùm Forisfacienda,

Nomine nostro, & sub Magno Sigillo nostro, ac sub Testimonio *dicti Comitis*, sive Deputati sui prædicti in Absentiâ suâ, Dare & Concedere possint idoneis Personis, quæ ad Ligeantiam, Fidem, & Obedientiam nostras esse voluerint, pro certâ Firmâ sive Redditu, Nobis inde annuatim solvendo (videlicet) cuilibet earum juxta discretionem suam, vel Deputati sui prædicti in Absentiâ suâ,

Habenda & Tenenda hujusmodi Terras & Tenementa, cum Pertinentiis quibuscumque hujusmodi Personis, Hæredibus, & Assignatis suis *Imperpetuum*, sive sibi & Hæredibus de Corporibus suis exeuntibus, sive quocumque alio modo, in Feodo Talliato, ad Terminum Vitæ suæ, ad Terminum Vitæ alterius, sive ad Terminum Annorum,

Et quòd *dictus Comes*, sive prædictus Deputatus suus in Absentia sua, omnimoda Terras & Tenementa, cum suis Pertinentiis quibuscumque, quæ fuerunt Anglicorum, & quæ per Guerram Destructa, Vastata, Dimissa, & Relicta existunt, vel existent, de avisamento & assensu dictorum Cancellarii & Thesaurarii, Dare possint & Concedere Tenentibus, qui hujusmodi Terras & Tenementa, cum Pertinentiis, de Nobis & Hæredibus nostris tenere voluerint, pro certa Firma & Redditu, Nobis & dictis Hæredibus nostris indè annuatim reddendo, in Feodo simplici, sive in Feodo Talliato, ad Terminum Vitæ, vel ad Terminum Annorum, aliis Terris & Tenementis, quæ Sanctæ Ecclesiæ, temporibus retroactis, de jure annexa fuerint, duntaxat exceptis;

Proviso semper quòd debita Proclamatio fiat, congruis Loco & Tempore, per avisamentum & assensum dictorum Cancellarii & Thesaurarii, in Terra nostra prædicta, ante hujusmodi Donationem & Concessionem alicui aliæ Personæ faciendas, quòd, si aliquis Anglicus hujusmodi Terras & Tenementa Clamare seu Calumpniare voluerit, si Jus & Clameum sua sufficientia inveniantur, tunc ipse, qui hujusmodi Clameum fecerit, Terras & Tenementa prædicta præ aliquo alio habeat, alioquin *præfatus Comes*, seu dictus Deputatus suus in Absentia sua, Terras & Tenementa illa dare possint modo & formâ supradictis:

Concessimus etiam *præfato Comiti*, ac Deputato suo in Absentia sua, quòd ipsi, durante Termino prædicto, de avisamento & assensu dictorum Cancellarii & Thesaurarii, omnimoda Beneficia Ecclesiastica; videlicet,

Vicarias, Personatus, Præbendas, Capellas, Cantarias, Archidiaconatus, ac alia Beneficia quæcumque, quæ cum Curâ Taxam Viginti Librarum per Annum, & sine Curâ Taxam Viginti Marcarum per Annum, non excedunt,

Tàm in Ecclesiis Cathedralibus, quàm Collegiatis, in quocumque Loco, infra Terram prædictam, quæ ad præsens quocumque Titulo vacant, seu imposterùm ex quacumque causâ vacare contigerint, & ad Præsentationem, Collationem, sive Donationem nostram quocumque modo spectaverint,

Personis Ligeis nostris, quibus sibi placuerit, Dare, Concedere, & Conferre, sive ad eadem Præsentare,

Ac Statum & Possessionem omnium & singulorum, qui de aliquibus Beneficiis Ecclesiasticis, tàm Dignitatibus, quàm aliis Beneficiis Ecclesiasticis quibuscumque, Possessionati existunt, vel existent, Ratificare, Approbare, & Confirmare,

Ac omnimodas Libertates, tàm Regales, quàm alias Libertates quascumque, ac Franchesias & Privilegia, per Progenitores & Prædecessores nostros quoscumque, ac aliquos alios, ante hæc tempora, Facta vel Concessa, prout eidem * *Comiti*, ac Deputato * X. 285.

Ann. D. 1423. Hen. 6. tato suo prædicto in absentiâ suâ, in Terrâ prædictâ meliùs videbitur expedire, ratificare & approbare possint,

Ac etiam Homagia omnium & singulorum Tenentium nostrorum, & aliorum quorumcumque, in Terrâ nostrâ prædictâ, Nomine nostro Recipiendum, & Terras & Tenementa sua de Hereditate suâ sibi, secundùm Legem & Consuetudinem Terræ prædictæ, Deliberandum:

Concessimus insuper *eidem Comiti*, ac præfato Deputato suo in absentiâ suâ, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, quòd ipsi, de avisamento & assensu Cancellarii & Thesaurarii prædictorum, omnes & singulos Officiarios & Ministros nostros quoscumque dictæ Terræ nostræ (Cancellario & Thesaurario tantummodò exceptis) Statum in Feodo vel ad Terminum Vitæ minimè habentes, Ordinare, Facere, & Constituere,

Et eosdem Officiarios & alios quoscumque de hujusmodi Officiis (exceptis præexceptis) amovere & exonerare, & alios Loco suo, quando sibi placuerit, de avisamento & assensu Cancellarii & Thesaurarii prædictorum, durante Termino prædicto, pro Proficuo dictæ Terræ nostræ Ordinare, Deputare, & Constituere,

Ac omnes & singulos Officiarios & Ministros nostros, qui Statum ad Terminum Vitæ vel Annorum aut in Feodo in Officiis suis habent, & Inhabiles, & Insufficienter, aut Invalidi in faciendo Officia sua inveniri possint, sive illos qui Officiis suis indebitè utuntur & ea excercent, de hujusmodi Officiis suis, de avisamento & assensu prædictis, per debitum Processum, versus eos, & eorum quemlibet, juxta Leges & Consuetudiner prædictas, faciendum, amovere, & alias Validas & Habiles Personas Loco suo facere, ordinare, deputare, & constituere,

Et tàm Commune Bancum quàm Scaccarium nostrum, in Terrâ nostrâ prædictâ, ad Loca, ubi sibi placuerit, pro majori Proficuo Populi Terræ nostræ prædictæ, de avisamento tamen & assensu prædictis, amovere,

Et Victualia, sufficientia & necessaria pro Expensis Hospitii sui ac Soldariorum suorum, in quocumque Loco, infra Terram prædictam, per Provisores Hospitii sui & alios Ministros suos, unà cum Cariagio sufficienti pro eisdem, tàm infra Libertates, quàm extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Denariis suis rationabiliter solvendis, Capere & Providere possint juxta formam diversorum Statutorum, de hujusmodi Provisoribus, ante hæc tempora, factorum,

Ac etiam ad Inquirendum, sive Inquiri faciendum, viis & modis quibus sibi meliùs videbitur, de quibuscumque Bonis & Catallis, quæ fuerunt illorum Dominorum seu aliorum, qui erga Dominos *E.* nuper *Regem Angliæ*, ac *Ricardum Secundum post Conquestum*, Prædecessores nostros, aut Dominos *H.* & *H. Avum & Patrem nostros*, seu Nos, forisfecerint, & a Nobis Concelata existunt, sive existent,

Et ad omnia alia & singula, quæ ad Officium Locumtenentis nostri pertinent, & pro bono Regimine & Salvatione, ac pro Custodiâ Pacis Terræ nostræ prædictæ, & Quiete Populi nostri ibidem, ac Recuperatione Jurium nostrorum in Terrâ prædictâ, necessaria fuerint, Faciendum,

Et quòd *idem Comes* omnia & singula, quæ ad Officium Justiciarii Terræ nostræ prædictæ pertinent, facere possit,

Et tàm magnam Potestatem habeat, in omnibus viis & modis, sicut Justiciarius Terræ nostræ prædictæ, aliquo tempore, in Officio suo habere, uti, vel debitè exercere consuevit,

Ac etiam omnia alia, Nomine nostro, ad Honorem & Commodum nostrum, pro Nobis, in Terrâ nostrâ prædictâ, Faciendum & Excercendum, sicut nos faceremus si ibidem in propriâ Personâ nostrâ essemus;

Proviso semper quòd, si *præfatus Comes*, aut dictus Deputatus suus in Absentiâ suâ, quicquam contra Legem nostram fecerit, tunc *idem Comes*, aut dictus Deputatus suus, per Nos & Concilium nostrum Corrigantur & Reformentur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Nono Die Maii.

Per Concilium.

---

* *Prò Jacobo Rege Scotorum.*

* X. 286

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Scot. 1. H. 6. m. 11.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, carissimus Consanguineus noster, *Jacobus Rex Scottorum* penes Concilium nostrum diu cum frequenti instantiâ prosecutus fuerit, quòd, Venerabilis Pater, *Willielmus Episcopus Glasguensis*, Cancellarius Scotiæ, *Georgius Comes Marchiæ* Scotiæ, *Johannes de Montegomery* de Ardrossane, *Patricius de Dunbar* de Bele, *Robertus de Lawedre* de Edryngtoune, *Willielmus de Borthwic* de eodem, & *Johannes Forstar* de Corstorfin, de Scotiâ Milites, in Regnum nostrum Angliæ, pro Mediis ac Viis, rationabilibus & honestis, pro Deliberatione ipsius Consanguinei nostri, etiámque super aliis Negotiis, Commodum utriusque Regni concernentibus, tractandis & communicandis, venire valeant liberè & quiete,

Nos, consideratione Præmissorum, ac contemplatione præfati Consanguinei nostri, ad ejus instantiam & specialem requisitionem, de assensu Concilii nostri, suscepimus præfatos, *Episcopum*, *Comitem*, *Johannem*, *Patricium*, *Robertum*, *Willielmum*, & *Johannem*, in Regnum nostrum prædictum, occasionibus prædictis, usque ad Villam nostram de Pountfreit, ad Præsentiam præfati Consanguinei nostri, salvò & securè veniendo, per Terram, vel per Mare, ibidem morando, & super Præmissis tractando & communicando, & exinde, per Terram, vel per Mare, ad partes proprias, cum Equis, Rebus, & Hernesiis suis quibuscumque, absque perturbatione, impedimento, vel arrestatione quacumque, Marquæ, Contramarquæ, Debiti, Compoti, vel Conventionis, seu alterius Contractûs cujuscumque, sine fraude vel dolo, ad partes proprias liberè redeundo, cum hominibus & servientibus suis, usque ad numerum Centum Personarum & infra (cujuscumque gradûs, statûs, ordinis, dignitatis, seu conditionis fuerint) necnon Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque, in salvum & securum Conductum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales;

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsos, *Episcopum*, *Comitem*, *Johannem*, *Patricium*, *Robertum*, *Willielmum*, & *Johannem*, in dictum Regnum nostrum, occasionibus prædictis, conjunctim, vel divisim, ac Personas prædictas in suis Comitivis, in Regnum nostrum prædictum, *&c. prout in ejusmodi de Conductu Literis, cum hac Clausula (viz.)*

Et quod *Dougallus de Drummond* Capellanus, Lator præsentis Conductûs, sit comprehensus in numero dictarum Centum Personarum, qui est de Familiâ dicti Episcopi & cæterorum prædictorum.

In cujus, &c. usque ad Festum beati Michaelis Archangeli proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Papam, de Regio assensu.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 4. m. 32.

SAnctissimo in Christo Patri & Domino Domino *Martino*, Divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac universalis Ecclesiæ *Summo Pontifici*, *Henricus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & Dominus Hiberniæ, devota Pedum oscula beatorum.

Vacante nuper Landavensi Ecclesiâ Cathedrali per Mortem, bonæ memoriæ, *Johannis Zouche*, ultimi Episcopi loci illius, dilecti nobis in Christo, Archidiaconus & Capitulum ejusdem Loci, convenienter, in unum dilectum nobis, *Johannem Fulford*, Sacræ Theologiæ Professorem, direxerunt unanimiter Vota sua, & Ipsum in suum Episcopum concorditer elegerint, nobisque cum instantiâ supplicârunt ut hujusmodi Electioni suæ Assensum Regium præbere curemus,

Nos, ipsius *Johannis Fulford* considerantes Merita Probitatis, ac sperantes dictam Landavensem Ecclesiam, si ipsius Regimini præsideat, in Temporalibus & Spiritualibus, per ipsius Circumspectionem & industriam, salutaria posse suscipere incrementa, Electioni prædictæ * hujusmodi Regium Assensum adhibemus & favorem, * X. 287.

Et hoc *vestræ Sanctitati* significamus per Præsentes, ut, quod ad vos pertinet in hac parte, ulteriùs exequi dignemini cum favore.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus consignari.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, duodecimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Licentiâ construendi Gaolam de Newgate.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Ibid. m. 31.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, *Concessimus* & Licentiam *Dedimus*, pro nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, dilectis nobis, *Johanni Coventre*, *Johanni Carpenter*, *Johanni White*, & *Willielmo Grove*, Executoribus Testamenti *Ricardi Whytyngton*, nuper Civis & Merceri Civitatis nostræ Londoniæ Defuncti, quòd ipsi, in Complementum ultimæ Voluntatis prædicti *Ricardi*, Gaolam nostram *de Newgate*, in Civitate nostra prædicta, unà cum Porta ejusdem Gaolæ, Prosterni, & unam aliam Gaolam sufficientem ibidem, cum Bonis ejusdem *Ricardi*, pro salva Custodia Prisonariorum nostrorum & Hæredum nostrorum, Reædificari facere possint, absque impetitione nostri, aut eorumdem Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum, vel Hæredum nostrorum quorumcumque,

Concessimus etiam & Licentiam *Dedimus*, de avisamento & assensu prædictis, pro Nobis, & dictis Hæredibus nostris, quantum in nobis est, dilectis nobis, Majori & Communitati Civitatis nostræ prædictæ, quòd ipsi omnes Prisonarios, infra Gaolam prædictam ad præsens existentes, Removere, & tàm illos, quàm omnes alios Prisonarios, qui per Auctoritatem nostram, vel dictorum Hæredum nostrorum, Custodiæ suæ de cætero committentur, in alio Loco sufficienti & congruo, infra Civitatem prædictam, quousque prædicta Gaola de Newgate reædificata fuerit, poni facere & custodiri possint, absque impetitione nostri, vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum, vel eorumdem Hæredum nostrorum quorumcumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Ministrallis Regis.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Ibid. m. 28.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, carissimus Dominus & *Pater noster*, *Rex* Defunctus concesserit, ore suo, *Willielmo Langton*, *Willielmo Marsham*, *Counct Snaythe*, *Thomæ Haliday*, *Waltero Haliday*, *Johan-*

Ann. D. *hanni Pannel*, *Johanni Payte*, *Willielmo Bradstrete*, *Thomæ*
1423. *Chaterton*, *Thomæ Wilde*, & *Johanni Wilde*, nuper Mi-
Hen. 6. nistrallis suis (videlicet) cuilibet eorum Centum Solidos, percipiendos annuatim de Coffris suis, per Manus Thesaurarii Cameræ suæ, pro tempore existentis,

Nos,

Considerantes bonum & gratuitum Servitium, quod prædictus *Willielmus Langton* præfato Patri nostro impendit, & Nobis impendet in futurum,

Volentesque proinde Voluntatem ejusdem Patris nostri in hac parte adimplere,

De avisamento & assensu Concilii nostri, *Concessimus* eidem *Willielmo Langton* Centum Solidos, percipiendos annuatim quamdiu nobis placuerit, ad Scaccarium nostrum, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

* X. 288. * Consimiles Literas Regis Patentes habent subscripti sub eadem Data; videlicet,

Willielmus Marsham.	*Johannes Payte.*
Counce Snathe.	*Willielmus Bradstrete.*
Thomas Haliday.	*Thomas Chatterton.*
Walterus Haliday.	*Thomas Wilde.*
Johannes Pannell.	*Johannis Wilde.*

Teste ut supra.

Per Breve, &c.

Pro Domino de Duras.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1423. Sciatis quòd,
An. 1. De avisamento & assensu Concilii nostri, ac pro bono & gra-
H. 6. tuito Servitio, quod, dilectus & fidelis noster, *Galhardus de Du-*
Vasc. 1. *refort*, Dominus de Duras & Blankenfort, tàm Domino & Patri
H. 6. m. nostro, quàm Nobis impendit, & Nobis impendet in futurum,
21. *Concessimus* ei Præposituram Civitatis nostræ Baionæ,

Habendam, quamdiu Nobis placuerit, cum Vadiis & Proficuis ad dictam Præposituram pertinentibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET Mandatum est Senescallo Regis Aquitaniæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, quod ipsum *Galhardum* in Corporalem Possessionem Præposituræ prædictæ Ponant & Inducant, seu Poni & Induci faciant, *Habendam* juxta Tenorem Literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

ET Mandatum est Majori, Scabinis, Probis hominibus, ac toti Communitati Civitatis prædictæ, quòd eidem *Galhardo*, tanquam Præposito Regis Civitatis prædictæ, Intendentes sint & Respondentes prout hactenus fieri consuevit,

Et eidem *Galhardo* talia Vadia & Proficua, qualia alii Præpositi Civitatis prædictæ, ex causa Officii prædicti, rationabiliter percipere solebant, liberari & haberi faciant juxta Tenorem Literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Memoire a Monsieur de Glocestre *du Sauf-Conduit, qui a este otroie a* Monsieur d'Orleans, *pour la Delivrance de* Monsieur d'Engoulesme.

Ann. D. CY ensuient les Nons de Ceulx, que Monsieur d'Orleans veult
1423. qui viennent de par descha pour fere la Delivrance de Mon-
An. 1. sieur d'Engoulesme, & des autres Ostaiges, ainsy comment le
H. 6. Conseil du Roy Luy a Acorde, & que le dit Sauf-Conduit Soit ung An Durant.

Premierement, *Jaques Bouchier.*
Regnault Pidone,
Maistre *Hugues Perrier*,
John Mercyer,
Guilleaume l'Orfeure,
Johan Chenu
Eux Dousiesme, a Pie, ou a Cheval, & a leur Biens quecongues.

Il faut ung Sauf-Conduit pour celuy, qui Portera le dit Sauf-Conduit, Apele *Johan de Moncy.*

Dorf.

Decimo nono Die Maii, Anno primo, apud Westmonasterium, Concessum est quòd fiant Duo Salvi Conductus, duraturi pro Dimidio Anno, ut in Forma infra petitâ, de veniendo in Angliam, ibidem morando, & exindè ad Propria Redeundo,

Præsentibus Dominis,

Duce Gloucestriæ,	Comite Warrewicæ,
Archiepiscopo Cantuariensi,	Cromewell,
* X. * Wyntoniensi,	Tiptoft,
289. *Et* Wygorniensi,	Cancellario,
Episcopis,	*Et* Thesaurario.

Pro Comite de Angoulesme. Ann. D. 1423. Hen. 6.

REX, per Literas suas Patentes, per Dimidium Anni proximò An. 1.
futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum H. 6.
suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas spe- Franc. 1.
ciales, *Jacobum Bouchiers*, *Reginaldum Pidone*, Magistrum *Hugo-* H. 6. m.
nem Perrier, *Johannem Mercier*, *Willielmum* l'Orfeure & *Johan-* 15.
nem Chenu, de Regno Regis Franciæ in Regnum suum Angliæ, cum Sex Servientibus suis in Comitiva sua, Equestribus vel Pedestribus, unà cum bonis suis legalibus quibuscumque,

Ad Tractandum pro Deliberatione Comitis d'Angoulesme, & Obsidum suorum,

Insimul veniendo, ibidem morando, & exinde versus dictum Regnum Regis Franciæ, in Locis ubi sibi placuerit, absque disturbatione, vel impetitione quacumque, redeundo, necnon Bona, Res & Hernesia sua quæcumque; Proviso, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo nono die Maii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Super Expensis Ducis Aurelianensis.

HEnri, &c. As Tresorer & Chambleins de nostre Eschequier, Ann. D.
Saluz. 1423.
Nous Volons, de l'Avis & Assent de nostre Conseil, & vous An. 1.
Mandons Que a, nostre Chier & Foial Chivaler, *Thomas Comb-* H. 6.
worth facez Paier, dela Primier Jour de May darrain passe Pell.
Coustages & Expenses de, nostre Treschier Cousin, le *Duc d'Orleance* tanque en cea, Vynt Souldz le Jour, Et ensy, de Jour en autre, desore en avant, tan come il avera ensi la Garde du dit Duc, ou tanque Vous autre come de ent Nous.

Don. *a West.* le xxviij Jour de May, l'An, &c. Primer.

Dorf.

Vicesimo Die Maii, Anno Primo in Hospitio Domini Ducis Gloucestriæ,

Præsentibus,

Eodem Domino Duce,	Tiptoft,
Et Duce Exoniæ,	*Et* Cancellario,
Comite Warrewicæ,	

Concessum fuit Warantum Thesaurario & Camerariis in Forma ut infra xx s. per Diem pro de & pro Expensis Ducis Orelianensis, *Qua Materia qual n Concess. per omnes Dominos ibidem viij die dict. Mens. existen.*

Pro Comite de Vendosme.

REX Constabulario Turris suæ Londoniæ, vel ejus Locumte- Ann. D.
nenti ibidem, Salutem. 1423.
Mandamus vobis, firmiter Injungentes, quòd *Lodowicum Co-* An. 1.
mitem de Vendom, Prisonarium nostrum, sub Custodia vestra in H. 6.
Turri prædicta existentem, ab eadem Turri, dilecto & fideli Mi- Claus. 1.
liti nostro, *Johanni Cornwaile*, sine dilatione, Liberetis Custo- H. 6. m. 4.
diendum quamdiu nobis placuerit; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Maii.

Per Concilium.

* *Pro Rege Scotiæ.* * X. 290.

VIcesimo primo die Maii, Anno primo, apud Fratres prædi- Ann. D.
catores Londoniæ, Concessum est quòd fiat Warantum The- 1423.
saurario & Camerariis de Scaccario, de Solvendo *Jacobo Regi* An. 1.
Scotorum, pro Secretis Expensis suis, de Thesauro Regis, Ha- H. 6.
bendas de Dono Regis, c. *li.* Pell.

Præsentibus,

Dominis Ducibus,	*Comite Warrewicæ*,
Gloucestriæ,	*Fitzhugh*,
Et *Exoniæ*,	*Cromewel*,
Archiepiscopo Cantuariensi,	*Tiptoft*,
Wyntoniensi,	*Cancellario*,
Et *Wygorniensi*,	*Thesaurario*,
Episcopis,	Et *Custode Privati Sigilli.*

Super Expensis Comitis de Eu.

A Treshaut & Trespuissant Prince, le Duc de Gloucestre, *& autres Seigneurs du Counseill.*

SUPPLIE humblement *Robert Waterton*, Ann. D. 1423.
Que, An. 1.
Come, en la Vie de Roy nostre Soveraigne Seigneur que Dieux H. 6.
assoil- Pell.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

assoille, le dit Suppliant avoit un Assignement, par Taille, sur le Subside de Leynes en le Port de Kyngeston sur Hull, contenant le Some de lxvi *lib.* xiii *s.* iv *d.*

Et un aultre Taille del' Garde des Terres & Tenementes que fuerent *Johan* n'adgairs *Seigneur de Welles*, contenant les Some de *l. lib.*

Et un aultre Taille du Garde del' Manoir de Soureby, contenant le Some de xxxiii *lib.* vi *s.* viii *d.*

Sibien par les Expenses del' *Duc d'Everwyk*, come del' *Count de Eu*, & diverses Prisoners Praunsoyis, esteantz en la Gouvernance de dit Suppliant,

Des quelles Sommes il ne pourra estre Paiez a cause del' Mort de nostre Souveraigne Seigneur suisdit,

Que Please a vostre Noble Grace, de commande le Tresorer d'Engleterre, de chaunger les ditz Tailles, ou faire au dit Suppliant prest Paiement, ou suffisant Assignement, de les avantditz Sommez, & ceo pour Dieu & en Oevere de Charite,

Lettre en feut faite *a Westm.* le xxj Jour de May, l'An &c. Primer.

Dors.

XX. *Die Maii, Anno primo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concessa fuit præsens Supplicatio in forma qua infra petitur,*

Et Mandatum fuit quòd inde fiat Warantum Thesaurario & Camerariis,

Præsentibus,

Dominis Ducibus,	Comite Warrewicæ,
Gloucestriæ,	Cromewell,
Et Exoniæ,	Fitshugh,
Archiepiscopo Cantuariensi,	Tiptoft,
Wyntoniensi,	Cancellario,
Et Wygorniensi,	*Et* Thesaurario.
Episcopis,	

Pro Duce Aurialensi.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 13. X. 291.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cùm, carissimus Consanguineus noster, *Karolus Dux Aurialensis* intimè desideret ut magister *Willielmus Colmet* Cancellarius suus, Abbas de sancto Lannomaro Blesen. *Petrus de Morney* Chivaler, *Franciscus de l'Ospital* Chivaler, *Franciscus de Gringaux* Chivaler, & Magister *Petrus Sauvage*, Officiarii & Ministri ipsius Ducis, in Regnum nostrum Angliæ, penes Præsentiam suam, ad Communicandum secum, liberè venire valeant, nobis humiliter supplicando ut eis Literas nostras de salvo Conductu concedere dignaremur,

Nos (Supplicationi *ipsius Ducis* in hac parte favorabiliter inclinati) suscepimus præfatos, *Willielmum*, *Abbatem*, *Petrum*, *Franciscum*, *Franciscum*, & *Petrum*, conjunctim, & divisim, cum Viginti & Quatuor Personis, in Comitiva sua, in dictum Regnum nostrum, penes Præsentiam *præfati Ducis*, ex causa prædicta, veniendo, ibidem morando, & exinde versus partes Franciæ transeundo, ac Homines, Equos, Bona, Res & Hernesia sua quæcumque, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales;

Et ideo Vobis mandamus quòd ipsos, *Willielmum*, *Abbatem*, *Petrum*, *Franciscum*, *Franciscum* & *Petrum*, cum Viginti & Quatuor Personis prædictis in Comitiva sua, necnon Homines, *&c. prout in Similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c. usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Maii.

Per Concilium.

Pro eodem Duce.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 13.

REX universis, *&c. ut supra.*

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales *Dionisium Rigert*, Servitorem, carissimi Consanguinei nostri, Ducis *Aurelianen.* versus partes Franciæ, pro certis Negotiis ipsius Ducis ibidem faciendis, transeundo, & exinde in Regnum nostrum Angliæ redeundo;

Et ideo, &c. non inferentes ei, &c.

Et si quod ei, &c.

Proviso semper quod idem *Dionisius* benè & honestè se habeat, *&c. ut supra*, præsumat quovis modo.

In cujus, &c. usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xviij die Maii.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 4. m. 22.

De Temporalibus Episcopatus Karliolensis ad Firmam Dimittendis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione, dilectorum nobis, *Johannis Henege*, & *Johannis Kyghley*, plenius confidentes,

Constituimus & Assignavimus ipsos, *Johannem* & *Johannem*, ad omnia Temporalia Episcopatûs Karliolensis, in Comitatu Lincolniæ, in manibus nostris existentia, per mortem *Rogeri ultimi Episcopi* Loci illius, ad Firmam Dimittendum seu Appruandum,

Ac cum ministris & Officiariis ibidem debitè Computandum,

Exitusque, Redditus, & Proficua eorumdem Temporalium, cum pertinentiis, a tempore Mortis præfati nuper *Episcopi*, Levandum, Colligendum, & Percipiendum, Ita quòd nobis respondeant ad Scaccarium nostrum,

Habenda & Occupanda quamdiu nobis placuerit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono die Maii.

Per Billam Thesaurariæ.

Pro Comite de Vendosme.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 14. X. 290.

REX Universis & singulis Admirallis, Capitaneis, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Tertio die Martii ultimo præterito, per Literas nostras Patentes, per Tres Menses, extunc proximò sequentes, duraturas, susceperimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales *Hugonem de Voyre*, penes *Comitem de Vendosme* veniendo, & in suas Partes, pro Auro, & Argento, Vasis, Jocalibus, Hernesiis, & aliis Rebus dicto Comiti pro Sustentatione sua necessariis, deferendis revertendo, ac *Petrum Gervayse*, Servientem *ejusdem Comitis*, Literas nostras de salvo Conductu in partes suas portando, & exinde penes præfatum Comitem in Regnum nostrum Angliæ revertendo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque, prout in Literis prædictis plenius continetur,

Nos,

Pro eo quòd prædicti Tres Menses infra breve finientur, sicque dicta Negotia *præfati Comitis*, infra Terminum prædictorum Trium Mensium, minimè Perfici seu Impleri poterunt,

Suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, præfatum *Hugonem*, jam in Anglia existentem, versus Dominum de Haynau, per Regnum nostrum Franciæ, transeundo, & exindè, cum præfato *Petro* in Comitiva sua, penes *prædictum Comitem*, in Regnum nostrum Angliæ redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Et ideo Vobis Mandamus quòd ipsum *Hugonem*, jam in Anglia existentem, versus Dominum de Haynau, per dictum Regnum nostrum Franciæ, transeundo, & exinde, cum præfato *Petro* in Comitiva sua, penes *prædictum Comitem* in dictum Regnum Angliæ, ut prædictum est, redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque manuteneatis, protegatis, & defendatis,

Non inferentes eis, seu eorum alteri, vel, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes, &c.

Et si quid, &c.

Proviso semper quòd iidem, *Hugo* & *Petrus*, benè & honestè se habeant & gerant erga nos & Populum nostrum,

Et quicquam, quod in nostri aut Ligeorum nostrorum Dampnum vel præjudicium cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant,

Quodque prædicti, *Hugo* & *Petrus*, nullum Castrorum, Villarum firmatarum, seu Fortalitiorum nostrorum, absque Licentia Custodum eorumdem, seu eorum Locatenentium, intrent quovis modo.

In cujus, &c. per duos Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Primo Die Junii.

Per Concilium.

Pro David Dunbarre.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Scot. 1. H. 6. m. 9.

REX, per Literas suas Patentes, per Sex Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Patricium de Cromby* de Scotia Capellanum, cum Tribus Servientibus suis, in Regnum Regis Angliæ, ad portandum Aurum & Argentum Prisonario Regis *David Dunbarre*, in dicto Regno Regis ad præsens existenti, pro Expensis suis & aliis rebus sibi necessariis, salvò veniendo, & posteà ad partes suas proprias, absque impedimento, sive perturbatione quacumque, redeundo;

Proviso semper quod prædictus Patricius, ac dicti Servientes sui, se bene & honestè habeant & gerant erga Regem & populum suum,

Et quicquam, quod in Regis & Populi sui præjudicium & dampnum cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant quovis modo,

Quodque ipsi aliqua Castra Regis, Fortalitia, sive Villas firmatas minimè ingrediantur, absque eo quòd ipsi præsentes literas Regis de Salvo Conductu Capitaneis, Gubernatoribus, sive Custodibus eorumdem primitùs demonstrent.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Junii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 4. m. 16.

De Restitutione Temporalium Episcopatus Karleolensis.

REX Escaetori suo in Comitatu Northumbriæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, Venerabilem Patrem, *Willielmum*, nuper *Bangorensem Episcopum*, a Vinculo, quo eidem

&c.

Ann. D. Ecclesiæ tenebatur, * absolverit, & Ipsum ad Ecclesiam Karleo-
1423. lensem, per mortem, bonæ memoriæ, *Rogeri*, nuper *Episcopi*
Hen. 6. Loci illius, vacantem, Auctoritate Apostolicâ Transtulerit, &
* X. Ipsum in Episcopum dictæ Ecclesiæ Karleolensis Præfecerit & Pa-
293. storem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini summi Pontificis, nobis inde directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quod idem *Episcopus* invenit, coram nobis, in Cancellaria nostra, sufficientem Securitatem quòd ipse, infra unum Mensem, proximo futurum, post Adventum suum in Angliam, omnibus & singulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, palàm & expressè Renunciabit, ac Gratiæ nostræ humiliter se submittet, Volentes cum eo in hac parte agere graciosè.

Cepimus Fidelitatem *ipsius Episcopi*, per Procuratorem suum, nobis in hac parte debitam, & Temporalia dicti Episcopatûs Karleolensis, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò tibi Præcipimus quòd *eidem Episcopo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ, Salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ, videlicet,

Escaetori R. in Com. Lincoln.
Escaetori R. in Com. Cumber. & Westmerl.
Escaetori R. in Com. Derb.
Escaetori R. in Com. Midds.

Et Mandatum est Militibus, &c.

In cujus, &c.
Teste ut supra.

Pro Rege Scotorum.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pell.

HEnri, &c. As Tresorer & Chambelleins de nostre Eschequer, Salut.

Nous volons, de l'Avis de nostre Conseil, & vous Mandons que a, nostre bien Ame, *John Everton* Clerc, Assigne, par les Avis & Ordenance des Seneschall & Tresorer de nostre Hostel, pour nostre Treschier Cousin le *Roy d'Escoce*, facez paier, sibien pour les Despenses de nostre dit Cousin, de Jour en Jour, & de Moys en Moys, pour tout le Temps q'il ad este & sera hors de nostre dit Hostel, par l'Advis de nostre dit Conseil, Come touz de maners d'Acates, Pourveiances, Cariages, Portages, Batellages, Freitages, & Costages, ovesque autres Necessairs & Despenses queconques faitz entour les Despenses de l'Ostel de nostre dit Cousin, ensemment ovesque les Gages des Esquiers, Cleres, Valletz, & aussi pour le Regard des Garceons & Pages, pour le Temps avant dit, a nostre dessus dit Cousin Atendantz.

Donne, &c. *a Westm.* le xxx Jour de Juyn, l'An, &c. Primer.

Dors

Tricesimo Die Junii, Anno Primo apud Westmonasterium, *Concessum est quod fiat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de Solvendo pro Expensis* Regis Scotorum, *ut infra petitur.*

Præsentibus,

Dominis,	Episcopis,
Duce Glouceſtriæ,	Comite Warrewicæ,
Archiepiscopo Cantuariensi,	Cromewell,
Wyntoniensi,	Cancellario,
Norwicensi,	Thesaurario,
Et Wygorniensi,	*Et* Custode Privati Sigilli.

---

* X. 294.

** Pro Comite de Vendosme.*

Ann. D. REX, per Literas suas Patentes, usque ad Festum omnium
1423. Sanctorum proximo futurum duraturas, suscepit in salvum &
An. 1. securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, &
H. 6. Defensionem suas speciales, *Johannem le Sueille*, & *Johannem*
Franc. 1. *Meuer*, Servientes *Comitis de Vendosme*, Prisonarii Regis, in Reg-
H. 6. no Regis Angliæ, cum eodem Comite ad præsens existentes,
m. 24. versus Regnum Regis Franciæ transeundo, & exindè versus dictum Comitem, in dictum Regnum Regis Angliæ, cum uno Serviente in Comitiva sua, unà cum Auro, Argento, Jocalibus, & Bonis, pro Expensis *ejusdem Comitis*, ac Hernesiis suis licitis quibuscumque, redeundo, ibidem morando & perhendinando, absque perturbatione vel Impedimento quocumque,

Proviso semper quòd neuter eorum faciat, nec fieri procuret, aliqua præjudicialia Regi aut dicto Regno Regis Angliæ, nec alicui Ligeorum Regis ejusdem Regni,

Et quòd non intrent, nec alter eorum intret, aliquod Castellum Regis, Fortalitium, aut Villas Regis firmatas, absque hoc quòd ipsi primò moustrent dictas Literas Regis de salvo Conductu Capitaneis & Custodibus eorumdem, aut eorum Locatenentibus ibidem.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu habent subscripti, per idem tempus duraturas, sub eadem Data; videlicet, Ann. D. 1423. Hen. 6.

Willelmus Mareschal,
Hugo de Voyre, &
Petrus de Gervaise.

Per idem Breve.

Super Tractatu cum Ambassiatoribus Scotiæ Instructiones.

INSTRUCTIO PER DOMINUM NOSTRUM REGEM, Ann. D.
de avisamento sui Magni Concilii, data, sexto die Julii, Ve- 1423.
nerabilibus in Christo Patribus, Dominis, An. 1.
Thomæ Dunelmensi, H. 6.
Philippo Wigorniensi, Ex Orig.
Episcopis: Pell.
Henrico Comiti Northumbriæ Custodi Estmarchiæ,
Radulpho Comiti Westmerlandiæ:
Dominis,
Ricardo Nevill Custodi Westmarchiæ,
Radulpho Cromewell,
Et *Tho. Chaworth,*
Militibus,
Magistro *Johanni Wodeham* Archidiacono Estrithingi,
Ac *Roberto Waterton* Domicello,

Ad Conveniendum, Tractandum, & finaliter Concludendum, de & super infrascriptis Negotiis, cum quibuscumque Ambassiatoribus, Nunciis, seu Commissariis Regni Scotiæ (cujuscumque Statûs, Gradûs, aut Conditionis extiterint) sufficientem Potestatem habentibus, ubi & quando dictis, Venerabilibus *Patribus*, *Comitibus*, *Militibus*, *Archidiacono*, & *Domicello*, Octo, Septem, Sex, Quinque vel Quatuor eorumdem videbit expedire.

Si Ambassiatores Scotiæ petant habere Colloquium privatum cum *Rege Scotiæ*, ante Adventum Domini Cancellarii, concedant Ambassiatores *Domini nostri Regis*, reddentes tamen se difficiles in hujusmodi Licentiâ concedendâ.

INPRIMIS, exhibitis hincinde Facultatum seu Potestatum Literis, & præhabitâ Protestatione, prout moris est, si Pars Scotiæ petat *Jacobum suum Regem* Restitui vel Liberari, Ingrediantur Commissarii dicti *Domini nostri Regis* Tractatum Restitutionis seu Liberationis *dicti Regis Jacobi* cum dictâ Parte Scotiæ:

Et, cognitâ & digestâ causâ Liberationis dicti Regis, & Oblatione Pecuniarum pro Expensis dicti Regis, pro tempore quo stetit in Custodiâ seu Præsentiâ Regum Angliæ, si Ambassiatores Scotiæ offerant Ambassiatoribus Domini nostri Regis, pro dictis Expensis, Summas placabiles, de quibus Ambassiatores * *Domini* * X.
nostri Regis meritò debeant contentari, benè acceptent Ambassia- 295.
tores dicti Domini nostri Regis:

Si autem dicti Ambassiatores Scotiæ Summam placabilem offerre noluerint, vel Summam satis modicam obtulerint, tunc petant Ambassiatores dicti *Domini nostri Regis* Quadraginta Milia Librarum, bonæ & legalis Monetæ, pro Expensis, ut præfertur, *dicti Regis Jacobi,*

Et, si dictam Summam Ambassiatores dicti Domini nostri Regis, post varias & diversas Communicationes, obtinere non poterint, diminuant de illa Summa xl. Mille *l.* usque ad Summam xxxvi. Mille *l.* & ad minorem Summam non condescendant Ambassiatores *Domini nostri Regis:*

Et sic petant Ambassiatores Domini nostri Regis Duo Milia Librarum, pro Expensis dicti *Jacobi Regis Scotorum*, pro quolibet Anno, quo dictus *Rex Jacobus* stetit in Præsentiâ dictorum Regum Angliæ:

Et, in utroque Casu, Tractent Ambassiatores dicti Domini nostri Regis, &, si commodè fieri poterit, finaliter concludant de sufficienti Securitate, datis bonis & sufficientibus Obsidibus, de dicto Regno Scotiæ, Solutionum, inter Ambassiatores dicti Domini nostri Regis & ipsos de Scotia concordatum, & temporibus debitis, hincinde concordandis, fiendarum.

Et est de verisimili quòd, si Ambassiatores Scotiæ in Communicatione Liberationis dicti Regis fuerint aliqualiter placati, quòd tunc offerent Pacis Tractatum inter duo Regna vel Treugarum:

Set, si dicti Ambassiatores Scotiæ offerant dictum Tractatum vel non, ingrediantur Ambassiatores dicti *Domini nostri Regis*, honestiori medio quo valeant, Tractatum de Pace perpetua:

Et, post habitas hincinde diversas Communicationes de dicta Pace, quia de dicta Pace, propter plura ardua Occurrentia, quæ dictam Pacem promovere deberent, propter temporis brevitatem ad præsens finaliter concludi non potest, Ingrediantur Ambassiatores *dicti Domini nostri Regis* Tractatum Treugarum; quibus Treugis pendentibus Pax, diu hincinde desiderata, faciliùs poterit concordari; & capiantur dictæ Treugæ meliori modo & formâ & longiori tempore quibus poterunt inter Partes procurari, secundùm discretiones, ut præmittitur, dictorum Ambassiatorum Domini nostri Regis.

ITEM, petant Ambassiatores *dicti Domini nostri Regis* quòd, durantibus Treugis prædictis, ipsi de Scotia non præstent Succursum, per Terram, vel per Mare, *Armaniacis* Adversariis nostris, nec aliquibus aliis Partem Adversariorum *Domini nostri Regis* tenentibus:

Set, si aliquo modo fieri poterit, petant dicti Ambassiatores *Domini nostri Regis* manum Armatam Regni Scotiæ in partibus Franciæ in præsenti existentem & nobis adversantem, quamcito fieri poterit, ad propria cum effectu revocari, & circa istum Articulum, modis possibilibus, instent dicti Ambassiatores *Domini nostri Regis* juxta ipsorum discretiones pariter & intendant.

ITEM, si Ambassiatores Scotiæ, pro majori Amicitia nutrienda & conservanda, petant Confœderationes & Alligantias per Matrimonium inter dictum *Regem Scotorum* & aliquam Nobilem Mu-

Ann. D 1423. Hen. 6.

Mulierem Regni Angliæ, Respondeant Ambassiatores dicti *Domini nostri Regis* quòd dictus *Rex Scotorum* bene novit plures Nobiles Mulieres, etiam de regali Prosapia:

Et, si dicto Regi in Præmissis placuerit suam voluntatem declarare, Ambassiatores Domini nostri Regis cum dicto Rege vel suis Deputatis, prout tempus & qualitas negotii patiuntur, latiùs communicabunt:

Si verò Ambassiatores Scotiæ de præmissa Alligantia per Matrimonium non fecerint mentionem, non videbitur multum honestum quòd Ambassiatores Domini nostri Regis circa Præmissa se ingerant, cùm Mulieres Regni Angliæ, saltem Nobiles, non soleant ultrò virorum Connubiis se offerre.

ITEM, si agatur de Reparatione Attemptatorum, procedant Ambassiatores *Domini nostri Regis* juxta eorum discretiones, prout eis videbitur fore faciendum.

ITEM, habeatur auctoritas *Domini nostri Regis*, ad Concedendum Literas salvi Conductûs ipsis de Scotia (cujuscumque statûs, gradûs, aut conditionis existant) & ad Tempus & Numerum arbitrarias.

In cujus rei Testimonium, de avisamento Concilii Domini nostri Regis, Sigillum Magnum *dicti nostri Regis* Præsentibus est appensum.

Dat. sexto die Julii, Anno Regni Regis Henrici Sexti Primo.

Sigillo avulso.

---

*X.196.

* De Providendo pro Expensis Regis Scotiæ.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 4. m. 17.

REX, dilecto sibi, *Willielmo Welles*, Salutem.

Scias quòd Assignavimus Te ad Boves, Multones, Piscer, Capones, Gallinas, Pullos, Aucas, ac alia Victualia quæcumque, necessaria pro Expensis Hospitii *Regis Scotorum*, durante præsenti Itinere suo versus Pontem fractum, & pro Reditu suo usque Londoniam, ac Cariagium sufficiens pro eisdem, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates, quàm extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Denariis nostris, in hac parte promptè & rationabiliter solvendis, Capiendum & Providendum;

Et ideo Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, tàm intra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quòd Tibi, in executione Præmissorum, intendant & subveniant in omnibus diligenter.

In cujus, &c. usque Reditum ipsius Regis usque Londoniam duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, viij die Julii.

Per Billam Thesaurarii Hospitii ipsius Regis.

De Tractando cum Ambassiatoribus Scotiæ.

Ann. D. 142 . An. 1. H. 6. Scot. 1. H. 6. m. 9.

REX, universis & singulis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos nuper, de avisamento Magni Concilii nostri, per Literas Patentes, Ordinaverimus, Venerabiles in Christo Patres, *Thomam Episcopum Dunelmensem*, & *Philippum Episcopum Wigornensem*, Carissimos Consanguineos nostros, *Henricum Comitem Northumbriæ* Custodem Estmarchiæ versus Scotiam, *Radulphum Comitem Westmerlandiæ*, & *Richardum Nevill* Custodem Westmarchiæ versus Scotiam, ac, dilectos & fideles nostros, *Radulphum Cromwell*, & *Thomam Chaworth*, Milites, Magistrum *Johannem Wodham* Archidiaconum Estrithingi, & *Robertum Waterton* Armigerum, Commissarios & Deputatos nostros, ad Interessendum, Communicandum, & Tractandum cum quibuscumque Ambassiatoribus Regni Scotiæ, sufficientem Potestatem habentibus ad Tractandum de Deliberatione *Jacobi Regis Scotiæ*, ac ad Tractandum de PACE FINALI sive longis Treugis inter Duo Regna Angliæ & Scotiæ, prout in Literis prædictis pleniùs continetur,

Nos (volentes Tractatum Materiarum prædictarum debitum fortiri effectum) suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac etiam in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Magistrum *Willielmum de Foulis* Secretarium Carissimi Consanguinei nostri *Archibaldi Comitis de Douglas*, & Sex Personas in Comitiva dicti Secretarii Equites, in Regnum nostrum Angliæ penes dictum Concilium nostrum, seu dictos Commissarios nostros, ex causis prædictis veniendo, ibidem morando, & exinde ad partes proprias, absque perturbatione quacumque, redeundo;

Et ideò vobis Mandamus, &c.

Non inferentes, &c.

Et, si quid, &c.

Proviso semper quòd ipsi, ad Introitum suum cujuslibet Castrorum, Fortalitiorum, & Villarum firmatarum, præsentes Literas nostras de Salvo Conductu Capitaneis, Majoribus, vel Custodibus eorumdem demonstrent,

Et quòd Dampnum nobis aut Ligeis nostris, infra dictum Regnum nostrum Angliæ, non faciant quovis modo.

In cujus, &c. usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, x. die Julii.

Ann. D. 1423. Hen. 6. *X. 297. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 11.

* De Salvis Conductibus.

REX, per Literas suas Patentes, per dimidium Annum proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Florimont de Soully* Prisonarium, nuper in Mercato de Mewes in Francia captum,

Quem Rex assignavit & deliberavit *Roberto Scot*, ad ipsum *Florimont* ad Financiam suam ponendum,

Extra Regnum Regis Angliæ in partem suam, ad dictam Financiam suam ibidem quærendam, transeundo, & in dictum Regnum Regis, cum Financia sua prædicta, absque perturbatione sive impedimento quocumque, redeundo;

Proviso semper quod idem Florimont benè & honestè se habeat & gerat erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis seu Populi sui præjudicium vel Dampnum cedere valeat, non attemptet, aut facere vel attemptare præsumat quovis modo,

Et quòd ipse aliquod Castrorum, Fortalitiorum, aut Villarum Regis Firmatarum, minimè ingrediatur, absque eo quòd ipse Literas Regis de Salvo Conductu Capitaneis, Custodibus, sive Gubernatoribus eorumdem primitùs demonstret.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xiij die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis de Salvo Conductu habent subscripti, sub eadem Data; videlicet,

Guillielmus de Themericourt.
Guillielmus de Bussy.
Johannes de Bussy.
Henery Bouyer.
Johan Bouyer.
Guillielmus Lempereur, cum multis aliis subscriptis.

Pro Comite de Vendosme.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Ibid. m. 2.

REX, per Literas suas Patentes, per Quinque Menses, proximò post Primum Diem Octobris, proximo futurum, duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales *Comitem de Vendosme*, & sexdecim Personas in Comitivâ suâ (cujuscumque Status fuerint, & quandam Navem unà cum Marinariis sufficientibus in eadem Navi, in Regnum Regis Angliæ conjunctim veniendo, ibidem morando, & exindè transeundo, pro Financiâ suâ quærendâ, & eadem Financiâ persolvendâ, in dictum Regnum Regis Angliæ veniendo, ibidem morando, & abindè versus quascumque partes sibi placuerit, redeundo;

Proviso semper quòd Personæ prædictæ se benè & honestè habeant & gerant erga Regem & fideles suos, absque aliquo, quod in Præjudicium & Dampnum Regis, & Fidelium Ligeorum suorum cedere valeat, faciendo vel attemptando, aut facere vel attemptare præsumendo, & quòd Personæ prædictæ in Villis, Castris, & Locis Regis infra Regnum suum Franciæ existentes obedientibus, per se vel per alios aliquid, quod contra Tractatum PACIS FINALIS inter Regna Franciæ & Angliæ existit, clàm vel palam minimè Dicant, Scribant, vel Procurent,

Et quod ipsi aliquod Castrorum Regis, Fortalitiorum, vel Villarum firmatarum, non ingrediantur, absque hoc quòd ipsi præsentes Literas Regis de Salvo Conductu, Capitaneis, Gubernatoribus, vel Custodibus eorumdem primitùs demonstrent,

Nec quòd ipsi, post Introitum suum in dictum Regnum Regis Franciæ, in aliquo Civitatum, Castrorum, Villarum Firmatarum, vel Fortalitiorum Regis, nisi per unam Noctem dumtaxat, morentur,

Et quòd *præfatus Comes* Financiam suam prædictam in aliquo Loco, sub Obedientia Regis existente, non adquirat nec adquirere faciat quovis modo.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xv die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* Pro Archiepiscopo Burdegalen.

*X.298.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Vasc. 1. H. 6. m. 13.

REX, Constabulario Burdegaliæ, Contrarotulatori nostro ibidem, & eorum Locatenentibus, ac omnibus Officiariis & Ministris nostris ibidem, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm ex parte, Venerabilis Patris, *David Archiepiscopi Burdegaliæ*, in audientiâ Concilii nostri, Nobis sit ostensum qualiter,

Ubi Archiepiscopi ibidem, Prædecessores sui, a tempore quo non extat memoria, juxta Libertates & Privilegia sua, fuerunt in pacifica Seisina, Possessione, Franchesiâ, & Libertate Canonicâ ad Vendendum & Venditioni exponendum Vina sua propria, de Terris, Redditibus, & Decimis suis, ad dictam Ecclesiam Burdegalensem pertinentibus, provenientia, liberè & absque Custumâ seu Impositione aliquâ pro eisdem solvendis, prout per plures antiquas Evidentias clariùs poterit apparere,

Idem Archiepiscopus, jam de novo per diversas Ordinationes & Impositiones Seculares, apud Burgedaliam, per Officiarios nostros ibidem, ac etiam per illos Villæ nostræ Burgedaliæ factas, contra

Ann. D. 1423. Hen. 6.

tra Libertates & Privilegia prædicta, diversimodè Impeditus & Vexatus, ac ad solvendum tales Custumas & Impositiones, aliter quàm Ipse seu Prædecessores sui prædicti, Archiepiscopi ibidem, facere aut ante hæc tempora solvere consueverunt, Coactus existit, ad grave præjudicium Juris Ecclesiæ dictæ suæ Burdegalæ, & contra Libertatem & Immunitatem ejusdem,

Undè, ex parte *præfati Archiepiscopi*, Nobis est humiliter supplicatum sibi de Remedio in hac parte providere,

Nos,

Volentes quòd Jura & Libertates Sanctæ Ecclesiæ cunctis temporibus custodiantur, &, quantum in nobis est, de omnibus Oppressionibus Secularibus præserventur,

Vobis de avisamento Concilii nostri prædicti, Mandamus *præfatum Archiepiscopum* per Ipsum, Familiares, & Servitores suos, Franchesiis & Privilegiis suis prædictis eatunc liberè uti & gaudere permittatis, prout Ipse & Prædecessores sui Archiepiscopi ibidem, ante hæc tempora, rationabiliter usi fuerunt & gavisi, absque aliquâ inquietatione, molestatione, seu gravamine, contra formam & effectum Franchesiarum & Privilegiorum suorum supradictorum; ita quòd *idem Archiepiscopus* non habeat causam rationabilem eatunc ad Nos vel dictum Concilium nostrum, pro defectu Justitiæ, in hac parte, amplius Querelandi.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Commissio Gubernatoris Regni Scotiæ ad Tractandum super Liberatione Jacobi Regis Scotorum.

Ann D. 1423. *An. 1. H. 6 Ex Autogr.*

M*Urdacus*, *Dux Albaniæ*, Comes de Fife & de Menteth, ac Regni Scotiæ Gubernator, universis, ad quorum notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem in Domino sempiternam.

Noverit Universitas vestra quòd Nos,

De fidelitate, circumspectione, prudentiâ, & expertâ diligentiâ, dilectorum & fidelium Consiliariorum & Consanguineorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris, *Willelmi*, Dei gratiâ, *Episcopi Glasguensis* Cancellarii Scotiæ, *Georgii Comitis Marchiæ*, *Jacobi de Douglas* de Balbani Fratris nostri, Venerabilium in Christo Patrum, *Abbatum Monasteriorum de Cambuskineth & de Balmerinach*, *Patricii de Dunbar* de Bele, *Roberti de Lawedre* de Edrington, Militum, necnon Magistri *Georgii de Borthwike* Archidiaconi Glasguensis, & Magistri *Patricii de Houston* Licentiati in Legibus Canonici Glasguensis, Secretarii nostri, plenius confidentes,

Ipsos Fecimus, Constituimus, Deputavimus, Ordinavimus, & Stabilivimus, Facimusque, Constituimus, Deputamus, Ordinamus, & Stabilimus, pariter ex certâ scientiâ & deliberato consilio Trium Statuum Regni, Nostros * & dicti Regni Commissarios, Ambassiatores, Deputatos, & Nuncios speciales, *X. 299.

Dantes & Concedentes, harum nostrarum Tenore Literarum, dictis Commissariis nostris, eorum Novem, Octo, Septem, Sex Quinque, Quatuor, vel Tribus, plenam & liberam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, se Repræsentandi & Comparendi cum & coram quibuscunque Commissariis, Nunciis, Ambassiatoribus, & Deputatis, Excellentissimi Principis, *Henrici Regis Angliæ*, sufficientem Potestatem ad hoc habentibus ab eodem, in quibuscumque locis, ubi ipsis Commissariis & Nunciis nostris visum fuerit expedire;

Ac etiam, cum ipsis, & coram ipsis, dicti *Regis Angliæ* Commissariis, seu Deputatis quibuscumque, Communicandi, Tractandi, Concordandi, & finaliter Concludendi super Deliberatione, Serenissimi Principis ac Domini nostri Ligei, *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scottorum* Illustris,

Et, super quocunque Tractatu, composito, vel componendo, concordato, seu concordando, pro Nobis & ex parte nostrâ, cum & coram illis dictis Commissariis dicti Regis Angliæ, Firmandi & Assecurandi per Fidem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac Dandi, Concedendi, & Recipiendi, super hoc, & dependentiis suis, omnimodas Cautiones, Securitates, Stipulationes, & Obligationes, tot & tales quot & quales necesse fuerit, & dictis Commissariis & Nunciis nostris, omnibus melioribus viis & modis, quibus eis, aut ipsius Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus, videbitur expediens, acceptabile, vel oportunum,

Promittentes, fideliter & bonâ fide, Nos tenere & habere, ac fore perpetuò habituros, Ratum, Gratum, Firmum, & Acceptabile quicquid & totum per prædictos Commissarios & Nuncios nostros, eorum Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres, Actum, Factum, Gestumve fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, etiamsi Mandatum exigant magis speciale.

Datum, sub Testimonio Magni Sigilli Officii nostri, apud Villam de Innerkethyne, Decimo nono die Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Tertio, & Gubernationis nostræ Tertio.

Sub Sigillo Magno, ceræ albæ, a caudâ Pergamena pendente.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

Appunctuamentum, factum Eborum, super Liberatione Jacobi Regis Scotorum, & de Matrimonio contrahendo.

HÆC SUNT APPUNCTUATA ET CONCORDATA, Decimo Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Tertio, in Domo Capitulari Ecclesiæ Eboracensis, inter, Reverendos in Christo Patres & Dominos, *An. 2. H. 6. Ex Autogr.*

Dominos,

Thomam, Dei gratiâ, *Dunelmensem*, Angliæ Cancellarium, & *Philippum Wigorniensem*, Episcopos, *Henricum Comitem Northumbriæ* Custodem Estmarchiæ versus Scotiam, & Magistrum *Johannem Wodeham* Archidiaconum Estrithingi, Illustrissimi Principis & Domini, Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ* Commissarios in hac parte speciales, ex unâ parte,

Et, Reverendum in Christo Patrem & Dominum,

Dominum *Willelmum*, eâdem Gratiâ, *Glasguensem Episcopum* Cancellarium Scotiæ, *Patricium de Cambuskineth*, Ordinis Sancti Augustini, Dyœcesis Sancti Andreæ, & *Johannem de Balmerinath*, Ordinis Cisterciensis, ejusdem Dyœcesis, Monasteriorum Abbates, *Patricium de Dunbar* de Bele, *Robertum de Lawedre* de Edrington, Milites, *Georgium de Borthuyk* Archidiaconum Glasguensem, & *Patricium de Houston* Canonicum Glasguensem, Regni Scotiæ Ambassiatores & Commissarios, Parte ex alterâ,

Virtute Potestatum, dictis Commissariis Domini *Regis Angliæ* & Ambassiatoribus & Commissariis *Regni Scotiæ* datarum & attributarum.

INPRIMIS, Appunctuatum & Concordatum est quòd, Illustris Dominus, Dominus *Jacobus*, Dei Gratiâ, *Scotorum Rex*, Hæredes, & Successores sui, Reges Scotiæ, benè & fideliter solvet, vel solvent, Londoniæ, in Ecclesiâ Sancti Pauli, pro tempore quo dictus Dominus *Rex Jacobus* stetit in præsentia Regum Angliæ, Quadraginta Milia Librarum, bonæ & legalis Monetæ * Anglicanæ Currentis, *Henrico*, Dei Gratiâ, *Regi Angliæ*, Hæredibus, vel Successoribus suis, seu eorum Deputatis vel Deputandis, infra Sex Annos proximos, incipiendo Primum Annum Solutionis dictarum Quadraginta Milium Librarum a primo tempore quo dictus Dominus *Rex Jacobus*, virtute præsentis Appunctuamenti, dictum Regnum suum Scotiæ fuerit Ingressus, sub formâ quæ sequitur; videlicet, *X. 300.

Quòd, pro illo Primo Anno, quo dictus Dominus *Rex Jacobus*, ut præmittitur, dictum Regnum suum fuerit ingressus, Decem Milia Marcarum, dictæ Monetæ Angliæ, infra Sex Menses proximos post Ingressum dicti Domini *Regis Jacobi* in dictum Regnum suum, & sic, de Anno in Annum, infra Sex Menses, a principio cujuslibet Anni sequentis, dictus Dominus *Rex Jacobus*, Hæredes, & Successores sui, solvet, vel solvent, in dicta Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ, Decem Milia Marcarum, dictæ Monetæ Anglicanæ, dicto Domino *Regi Henrico*, Hæredibus, vel Successoribus suis, Regibus Angliæ, seu Deputatis vel Deputandis eorumdem, quousque Summa Quinquaginta Milia, dictæ Monetæ Anglicanæ, fuerit plenariè persoluta,

Decem verò Milia Residua dictus Dominus *Rex Jacobus*, Hæredes, vel Successores sui, solvet, vel solvent, Londoniæ, in dictâ Ecclesiâ Sancti Pauli, dicto Domino *Regi Henrico*, Hæredibus, vel Successoribus suis, seu Deputatis vel Deputandis eorumdem, Sexto Anno immediatè sequente, elapso dicto Quinquennio, nisi ad bonam Mediationem, Illustris Principis, Domini *Thomæ Ducis Exoniæ*, per Regem & ejus Concilium dicta ultima Summa Decem Milium Marcarum fuerit Remissa vel Defalcata,

Ad quam quidem Solutionem benè & fideliter, ut præmittitur, faciendam, dicti Ambassiatores & Commissarii Regni Scotiæ Promiserunt fideliter dare bonos & sufficientes Obsides:

Sed, quia, pro Præsenti, dicti Ambassiatores & Commissarii Regni Scotiæ, ut asseruerunt, non erant Instructi de Personis & Nominibus hujusmodi Obsidum, eâ de causâ, inter dictos Dominos Commissarios Regis Angliæ & dictos Ambassiatores Scotiæ, fuerat Appunctuatum & Concordatum, quòd dictus Dominus *Rex Jacobus*, cessante justo impedimento, veniet, primo die Martii, post Datam Præsentium, ad Castrum de Braunspath, juxta Civitatem Dunelmensem, vel ad dictam Civitatem Dunelmensem, ad finem quòd dictus Dominus *Rex Jacobus* possit Tractare & Communicare cum Nobilibus sui Sanguinis & Subditis Regni sui Scotiæ, qui, quot, & quales, voluerint esse Obsides dicto Domino *Regi Angliæ*, Hæredibus, vel Successoribus suis, Regibus Angliæ, quousque de dicta Summa Pecuniæ, modo & formâ superius apertè & districtè specificatis, dicto Domino *Regi Angliæ*, Hæredibus, vel Successoribus suis, seu eorum Deputatis, vel Deputandis, per dictum Dominum *Jacobum Regem*, Hæredes, & Successores suos, sine dolo & malo ingenio, fuerit plenariè Satisfactum.

Verùm, quia Matrimonium ut plurimum solebat, nedum inter contrahentes, sed inter alios Contrahentium Subditos & Benevolos, generare Amorem & Amicitiam mutuam,

Quâ in re dictis Commissariis *Regis Angliæ* & Ambassiatoribus Scotiæ videbatur expediens, quòd dictus Dominus *Rex Jacobus* contraheret Matrimonium cum aliquâ Dominâ Regni Angliæ Altagenitâ,

Quo mediante mutuæ Amicitiæ inter Duo Regna possunt feliciùs procurari & diutius continuari,

Pro quo quidem Matrimonio, & Pertinentibus ad id, Tractando, &, quantum ad Regnum Scotiæ & Subditos ejusdem pertinet, fideliter Concludendo, est Appunctuatum & Concordatum, inter Commissarios & Ambassiatores supradictos, quòd Gubernator

Ann. D. 1423. Hen. 6. tot Regni Scotiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, mittet Procuratores, Commissarios, seu Nuncios, Potestate fulsitos & in hac parte sufficienter instructos, Londoniæ, ad Concilium Domini *Regis Angliæ*, citra Vicesimum Diem Mensis Octobris proximò futurum post Datam Præsentium.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium dicti Domini Ambassiatores Scotiæ huic Scripto, penes Dominos Commissarios dicti Domini *Regis Angliæ* Remanenti Sigilla sua singulatim apposuerunt.

Dat. Anno Domini, Die, & Loco supradictis.

Sub Sigillis Ambassiatorum a Caudis Pergamenæ pendentibus.

---

*X. 301. ** De salvo Conductu pro Ambassiatoribus Scotiæ.*

Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Scot. 2. H. 6. m. 7.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, carissimus Consanguineus noster, *Jacobus Rex Scotorum* penes Concilium nostrum diu cum frequenti instantia prosecutus fuerit, quòd, Venerabilis Pater *Willielmus Episcopus Glasguensis*, Cancellarius Scotiæ, *Patricius Abbas de Camjskynnal*, *Abbas de Balmorynach*, Ordinis Cisterciensis, *Johannes de Montgomery*, Dominus de Ardrossan, *Patricius de Dunbar* Miles, *Robertus de Lawder* Miles, *Johannes Forstar*, *Georgius de Brethwyk* Archidiaconus Glasguensis, & *Patricius de Howyston* Canonicus Glasguensis, in Regnum nostrum Angliæ,

Pro Mediis ac Viis, rationabilibus & honestis, pro Deliberatione ipsius Consanguinei nostri etiamque super aliis Negotiis, Commodum utriusque Regni concernentibus, tractandis & communicandis,

Venire valeant liberè & quietè,

Ac iidem, *Episcopus*, *Abbates*, *Patricius de Dunbar*, *Robertus Archidiaconus* & *Patricius de Howyston*, in Regnum nostrum Angliæ, Occasionibus præmissis, de Licentia nostra venerint, & de Materiis prædictis, cum certis Commissariis nostris, apud Civitatem nostram Eborum tractaverint, appunctuaverint, & super certis Articulis, Præmissa concernentibus, concordaverint,

Ac iidem, *Abbates*, *Patricius de Dunbar*, *Robertus Archidiaconus*, & *Patricius* usque Regnum Scotiæ jam Reverti existant,

Idemque Consanguineus noster desideret quòd prædicti, *Abbas de Balmorynach*, *Johannes*, & *Johannes*, ac *Thomas Somervile* Dominus de Carnwyth, & *Walterus Ogilby*, penes Concilium nostrum, apud Civitatem nostram Londoniæ, vel alibi ubi dictum Concilium nostrum fuerit, super quibusdam Articulis, Commodum utriusque Regni concernentibus, Tractaturi, & Communicaturi, venire possint,

Nos, Consideratione Præmissorum, & ad instantiam prædicti Consanguinei nostri, de assensu Concilii nostri, Suscepimus ipsos, *Abbatem de Balmorynach*, *Johannem*, *Johannem*, *Thomam*, & *Walterum* in Regnum nostrum Angliæ, penes dictum Concilium nostrum, apud dictam Civitatem nostram Londoniæ, vel alibi ubi dictum Concilium nostrum fuerit, salvo & securè veniendo, ibidem morando, & super Præmissis Tractando & Communicando, & exinde ad Partes proprias, per Terram, seu per Mare,

Cum Hominibus & Servientibus suis usque ad numerum Quinquaginta & Quatuor Personarum & infra (cujuscumque Statûs, Gradûs, Ordinis, Dignitatis, seu Conditionis fuerint) necnon Equis, Bonis, & Hernesiis suis quibuscumque, absque Impedimentum vel Arestatione quacumque Marquæ, Contramarquæ, Reprisaliæ, Debiti, Compoti, seu alterius Contractûs cujuscumque,

Redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales,

Et ideò vobis Mandamus, &c.

Non inferentes eis, &c.

Et, si quid, &c.

Proviso, &c.

In cujus, &c. usque Primum Diem Martii proximò futurum duraturas

Teste Rege apud *Eborum*, Decimo Sexto die Septembris.

Per Concilium.

De Tractando cum Ambassiatoribus prædictis.

Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Ibid.

REX, omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos,

De fidelitate, circumspectione, prudentia, & experta diligentia, Venerabilis Patris, *Philippi Wygorniensis Episcopi*, dilectorum Clericorum nostrorum, *Johannis Stafford* Thesaurarii nostri Angliæ, & *Willielmi Alnewyk* Custodis Privati Sigilli nostri, Legum Doctorum, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Radulphi Domini de Cromwell*, *Johannis Pelham* Militis, necnon, dilectorum nobis, *Roberti Waterton* Armigeri, & *Johannis Stokes* Legum Doctoris, plenius confidentes,

*X. 302. * Ipsos Fecimus, Constituimus, Deputavimus, Ordinavimus, & Stabilivimus, Facimusque, Constituimus, Deputamus, Ordinamus, & Stabilimus, de avisamento Concilii nostri, nostros Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes dictis Commissariis nostris, eorum Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus, plenam & liberam Potestatem, & Mandatum speciale, cum, Venerabili Patre, *Wilhelmo Episcopo Glasguensi*, *Georgio Comite Marchiæ*, *Jacobo de Douglas* de Balbeni, *Abbatibus Monasteriorum de Cambuskineth* & *de Balmurmach*, *Patricio de Dunbar* de Bele, *Roberto de Lawedre* de Edryngton, *Militibus*, necnon Magistris, *Georgio de Bretewike* Archidiacono Glasguensi, & *Patricio de Howeston* Licenciatio in Legibus Canonico Glasguensi, Regni Scotiæ & pro ipso Regno Ambassiatoribus, Deputatis & Nunciis, ipsorum Novem, Octo, Septem, Sex Quinque, Quatuor, vel Tribus, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, & finaliter Concludendi de & super Liberatione, Carissimi Consanguinei nostri, *Jacobi Scotorum* Regis,

Ann. D. 1423. Hen. 6.

Et quæcumque Tractata, Composita, vel Componenda, Concordata, seu Concordanda, *pro Nobis* & ex Parte nostra, cum ipsis Ambassiatoribus, Deputatis, & Nunciis *Regni Scotiæ* & *pro Ipso Regno*, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, aut Tribus, quacumque Securitate Firmandi & Roborandi,

Ac Dandi, Concedendi, & Recipiendi, super Hoc, & Dependentiis suis, omnimodas Cautiones, Securitates, Stipulationes, & Obligationes, tot & quales necessariæ fuerint, & dictis Commissariis & Deputatis nostris, omnibus melioribus viis & modis, quibus eis, aut ipsis Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus eorum videbitur expediens, acceptabile, vel opportunum,

Promittentes, de Consensu & avisamento Concilii nostri prædicti, Nos tenere & habere, ac fore perpetuò habituros, Ratum, Gratum, Firmum, & Acceptabile quicquid & totum per prædictos Commissarios, Deputatos, & Nuncios nostros, eorum Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres, Actum, Factum, Gestumve fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, etiam si Mandatum magis exigant speciale.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Tertio Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Aliud Appunctuamentum, factum Londini, super Liberatione Jacobi Regis.

Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Ex Autogr.

UNIVERSIS Præsentes Literas Inspecturis, Nos, Willielmus, Permissione Divinâ, *Episcopus Glasguensis* Cancellarius Scotiæ, *Johannes Abbas Monasterii de Balmorynath*, *Georgius de Borthwik* Archidiaconus Glasguensis, & *Patricius de Howston* Licentiatus in Legibus Canonicus Glasguensis, Ambassiatores & Commissarii ad infrascripta sufficienter Deputati, Salutem in Domino.

Literas Commissionis, ad Subscripta Nobis factæ, Patentes, Serenissimi Principis, Domini *Ducis Albaniæ* Gubernatoris Scotiæ, ejus Magno Sigillo sigillatas, nuper recepimus,

Quarum Auctoritate cum, Reverendo in Christo Patre, Domino *Philippo*, Dei Gratia, *Episcopo Wygorniensi*, *Johanne Stafford* Thesaurario Angliæ, *Willielmo Alnwyk* Custode Privati Sigilli, Legum Doctoribus, *Radulpho Domino de Cromewelle*, *Johanne Pelham* Milite, *Roberto Waterton* Scutifero, & *Johanne Stokes* Legum Doctore,

Commissariis Regis Angliæ ad Tractandum, Concordandum, Appunctuandum, & finaliter Concludendum, cum Commissariis & Ambassiatoribus Gubernatoris & Regni Scotiæ prædicti, de & super Liberatione Excellentissimi & Incliti Principis Dominique nostri Regis *Jacobi*, Dei Gratiâ, *Regis Scotorum*, constitutis,

Aliquamdiu Communicavimus & Contulimus, & demùm, post varios Tractatus mutuos, inter Nos & ipsos, ut articulatim sequitur, Concordatum fuit & est atque Appunctuatum,

IN PRIMIS, quòd dictus Dominus *Jacobus Scotorum Rex*, Hæredésve, aut Successores sui, Scotorum Reges, benè & fideliter solvet, seu solvent, præfato Domino *Henrico Regi Angliæ*, ipsiusve Hæredibus, seu Successoribus, aut * eorum Deputatis, *X. 303.
seu Deputandis, in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ, in Angliâ, pro Sumptibus & Expensis ipsius Domini *Jacobi Regis*, de tempore quo stetit in Regno Angliæ, & alibi in præsentia Regum Angliæ, & de tempore quo stetit in Anglia usque in diem quo Ingressus fuerit Regnum Scotiæ, vel per eum steterit quo minus ingrediatur, Quadraginta Milia Librarum, bonæ & legalis Monetæ Angliæ; videlicet,

In Ecclesia Sancti Pauli prædicti Decem Milia Marcarum, Monetæ prædictæ, infra Sex menses, computandos a Primo Die Ingressûs sui in Regnum Scotiæ, vel per eum steterit quo minus ingrediatur,

Et quolibet Anno, ex tunc sequente, incipiendo Annum a fine Anni computandi a Primo Die Ingressûs sui supradicti, seu a Die quo per eum steterit ut prædicitur, infra Sex Menses, a Principio cujuslibet Anni computandos, in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ prædicta, Decem Milia Marcarum, quousque dicta Quadraginta Milia Librarum fuerint plenariè & integrè persoluta.

ITEM, quòd dictus Dominus *Jacobus Scotorum Rex*, infra Octo Dies, Festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futurum immediatè sequentes, ad Civitatem Dunelmensem, vel ad Castrum de Bramspath, dante Domino, veniet, ad effectum ut, per totum Residuum illum Februarii Mensem, de suis Obsidibus, & qui pro ipso aut ejus Liberatione Obsides Remanere velint & debeant, disponere possit & ordinare.

ITEM, quòd, Primo Die Mensis Martii proximi, Commissarii prædicti *Henrici Regis Angliæ*, Deputati, vel Deputandi, Præfatusque *Jacobus Scotorum Rex*, ac Ambassiatores pro & ex parte Regni Scotiæ, prædicti, aut alii ipsorum Loco subrogandi, in Ecclesia Dunelmensi Convenient, videlicet,

Dictus *Jacobus Rex* ac Commissarii Regni Scotiæ prædicti, pro Tradendo & Liberando, eodem Primo Die, vel ad minus ante ultimum Diem ejusdem Mensis Martii, Commissariis prædicti *Regis Angliæ* Personas Obsidum, pro Liberatione dicti *Jacobi Regis* ac Securitate Appunctuatorum & Appunctuandorum dandas & Liberandas.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

ITEM, quòd dictus Dominus *Jacobus Rex*, seu Commissarii Regni Scotiæ supradicti, ante prædictum ultimum Diem Martii, realiter & de facto, dabit & liberabit, seu dabunt & liberabunt, in Civitate Dunelmensi prædicta, Commissariis & Deputatis prædictis *Regis Angliæ*, aut suorum Hæredum, seu Successorum, Regum Angliæ, pro Securitate Solutionis dictarum Quadraginta Millium Librarum, & præsentis Appunctuamenti, Personas Obsidum, quorum Nomina in Cedulâ, Præsentibus annexâ & indentatâ, continentur, aut alias æquivalentes in Possessionibus & Redditibus temporalibus,

De quorum Obsidum Æquivalentium Personis præfati Commissarii prædicti Regis Angliæ, aut ipsius Hæredum, seu Successorum, velint contentari,

In quorum Obsidum Liberatione Jurabunt Ambassiatores & Commissarii Regni Scotiæ prædicti, tactis per eos singulariter Sacrosanctis Dei Evangeliis, quòd illæ Personæ, pro Obsidibus sic liberandæ, sunt eædem Personæ Obsidum de quibus conventum & Concordatum existit, & nullatenus Personæ Suppositæ, Fictæ, aut Simulatæ.

ITEM, quòd, infra eundem Mensem Martii, prædictus *Jacobus Rex*, seu Ambassiatores, sive Commissarii Regni Scotiæ supradicti, liberabit & tradet, seu liberabunt & tradent, Commissariis dicti *Henrici Regis Angliæ*, aut Hæredum, & Successorum suorum, prædictas Quatuor Literas Obligatorias, Quatuor Burgorum sive Villarum Regni Scotiæ infrascriptorum, Sigillis communibus eorumdem Burgorum sive Villarum Sigillatas, secundum Tenorem in Cedula, Præsentibus affixa, contentum; salvâ saltem diversitate Nominum eorumdem Villarum, sive Burgorum & Præpositorum, Ballivorum, seu Rectorum eorumdem; videlicet,

Unam, *Burgi de Edinburch*,

Unam, *Burgi de Perth*, Villæ Sancti Johannis communiter nuncupata,

Unam, *Burgi de Dunde*,

Et Unam, *Burgi de Abirdene*.

ITEM, nè Obsides, ut præmittitur, ponendi, per eorum diutinam Moram in Regno *Angliæ*, & longam à Rebus eorum Familiaribus absentiam, Dispendium patiantur, poterunt ipsi & eorum quilibet,

Dato priùs, loco sui, Æquivalente in Possessionibus & Redditibus temporalibus, infra Regnum Scotiæ constitutis, quem prædictus *Henricus Rex Angliæ*, aut ipsius Hæredes, vel Successores, seu Gardiani Orientalis & Occidentalis Marchiarum versus Scotiam, duxerit seu duxerint acceptandum.

In Regnum Scotiæ, de consensu & licentia dicti Domini
* X. 304 *Henrici Regis* * *Angliæ*, per suas Literas Patentes, super hoc habitas, se transferre, &, cùm voluerint, seu voluerit, se Obsides, seu Obsidem, ut prius, Reponere, & loco sui positos Obsides, seu positum Obsidem, ab Hostagio liberare.

ITEM, quòd dicti Obsides omnes & singuli, & eorum subrogati seu subrogandi, a tempore quo præfato *Hen. Regi Angliæ*, ipsiusve Hæredibus, aut Successoribus, seu suis aut eorum Commissariis vel Deputatis, traditi fuerint seu liberati, usque ad plenariam in omnibus & finalem Executionem & Complementum omnium & singulorum, pro Liberatione dicti *Jacobi Regis* Appunctuatorum & Concordatorum, inclusivè, bene & fideliter, absque fraude, dolo, seu malo ingenio, permanebunt & expectabunt penes dictum *Regem Angliæ*, & in ejus Potestate & Custodia, seu suorum Hæredum, & Successorum, ac suorum in ea parte Commissariorum & Deputatorum, & sic permanere & expectare Jurabunt ad Sancta Dei Evangelia, per eosdem corporaliter tangenda; Eo salvo quod in proximo Articulo suprascripto exprimitur & continetur.

ITEM, cùm in Cedulâ, Nomina Obsidum continente & Præsentibus annexâ, nonnulli ponantur, qui vel personaliter venire vel ipsorum Filios & Hæredes mittere pro Obsidibus debeant, Concordatum est quod ipsi omnes & singuli, qui ipsorum Filios & Hæredes mittent, in ea parte, unà cum ipsis, ipsorum sic mittentium Literas Obligatorias, in formâ, Præsentibus annexâ, præfato *Henrico Regi Angliæ*, ipsiusve Hæredibus, & Successoribus, ipsiusve aut eorum Deputatis seu deputandis, liberandas, destinabunt.

ITEM, dicti Obsides, pro tempore quo in Regno *Angliæ* sic, ut præmittitur, stabunt & residebunt, se ipsos & ipsorum Servitores, tùm *Anglicos*, quàm *Scotos*,

De quorum Numero & Qualitate, in proxima Conventione Commissariorum prædicti *Henrici Regis Angliæ*, seu Hæredum, & Successorum suorum, ac Ambassiatorum Regni Scotiæ, de quâ præmittitur, fiendâ, appunctuabitur & concordabitur,

Propriis eorum Expensis, in omnibus & singulis eorumdem necessariis, sustentabunt.

ITEM, si contingat aliquem, vel aliquos dictorum Obsidum, sic, ut præfertur, dandorum, & liberandorum, ac subrogandorum, aut subrogandos vice alicujus, seu aliquorum ex eis, ante plenariam & finalem Executionem & Complementum omnium & singulorum, pro Liberatione dicti *Jacobi Regis* concordatorum & appunctuatorum, ab hac Vita decedere seu migrare, prædictus *Jacobus Rex*, ac Hæredes, & Successores sui, & Regnum Scotiæ supradictum,

Infra Tres Menses proximos, computandos à Die quo idem *Jacobus Rex*, aut Hæredes sui, de Obitu sive Morte hujus, per Literas dicti *Regis Angliæ*, certioratus seu certiorati fuerit aut fuerint,

Realiter & de facto dabit & liberabit, seu dabunt & liberabunt præfato *Regi Angliæ*, aut Cancellario suo *Angliæ* pro tempore existenti, Vice & Loco ipsius, seu ipsorum, sic Decedentis, seu Decedentium, alium, seu alios, Obsidem, seu Obsides, Æquivalentem, seu Æquivalentes, in Bonis & Possessionibus, infra idem Regnum Scotiæ, ipsi, vel ipsis, Decedenti, seu Decedentibus, de quo, seu quibus, sic dando, vel dandis, dictus Dominus *Rex*, aut sui in ea parte Deputati seu Deputandi, velint contentari.

ITEM, quòd dictus Dominus *Jacobus Rex Scotorum*, ante ipsius Liberationem & Recessum a Civitate Dunolmensi, per suas Literas Obligatorias, suo Sigillo sigillandas, in dictis Quadraginta Millibus Librarum, Loco & Terminis, superiùs concordatis & appunctuatis, dicto *Henrico Regi Angliæ*, ipsiusve Hæredibus, & Successoribus, fideliter persolvendarum, in formâ Præsentibus annexâ, Se, Sua, Hæredesque, & Successores suos, purè & simpliciter obligabit. Ann. D. 1423. Hen. 5.

ITEM, quòd infra quatuor dies, immediatè postquam in Regnum Scotiæ pervenerint, Literas consimiles & ejusdem Tenoris (salvâ in Data Diei & Loci diversitate) Obligatorias in Summâ prædictâ, Terminis & Loco prædictis persolvendâ, sub suo Magno Sigillo fieri, & prædicto *Henrico Regi Angliæ*, aut Hæredibus, vel Successoribus, aut Cancellario *Angliæ* pro tempore existenti, eorumve Deputatis aut Deputandis, seu Comiti Northumbriæ, aut Priori Ecclesiæ Dunolmensis, realiter tradi & liberari faciet.

ITEM, quòd præfatus *Jacobus Rex*, ante ipsius Liberationem finalem, promittet, solempniter & in verbo Regio, ac jurabit, tactis per eum sacrosanctis Dei Evangeliis, quòd omnia & singula, in hac parte pro ipsius Liberatione concordata & appunctuata,
plenè & * fideliter faciet, observabit, & implebit, & non faciet * X. 305.
aut veniet in contrarium Concordatorum & Appunctuatorum hujusmodi aut alicujus eorumdem, arte seu ingenio, directè vel indirectè,

Et quòd, infra Quatuor Dies, a Primo Die Primi Ingressûs sui in Regnum Scotiæ computandos, Literas suas Approbatorias & Confirmatorias, de super omnibus & singulis hujusmodi Concordatorum & Appunctuatorum, sub suo Magno Sigillo Sigillandas, præfato *Henrico Regi Angliæ*, ipsiusve Hæredibus, seu Successoribus, aut Cancellario Angliæ, pro tempore existenti, aut eorum Deputatis, seu Deputandis, aut *Comiti* seu *Priori* prædictis, tradi faciet & liberari, quòd Juramentum & Promissionem prædicta, infra Quatuor Dies prædictos, Faciet, Repetet, & Renovabit.

ITEM, Factis Literis Approbatoriis & Confirmatoriis hujusmodi, & Traditis ut prædicitur, factisque &c. ac Renovatis & Receptis Juramento & Promissione proximò antedictis, præfatus *Henricus Rex Angliæ* Literas suas, sub Magno Sigillo suo fiendas, præsentis Appunctuamenti Approbatorias & Confirmatorias, dicto *Jacobo Scotorum Regi*, aut suo Deputato ipsas petenti, tradi faciet realiter & liberari.

ITEM, quòd, Datis Realiter & Liberatis, ac Receptis, ut prædicitur, Obsidibus, ac Obligationum dictorum Burgorum ac præfati Domini *Jacobi Regis* Literis, Factisque prædictis solempni Promissione & Juramento, ante ipsius Liberationem & Recessum fiendis, præfatus Dominus *Jacobus Rex* Dimittetur, absque impedimento, pro transeundo in Regnum Scotiæ.

ITEM, quòd, Solutis dictis Quadraginta Milibus Librarum, Loco & Terminis prædictis, ac omnibus aliis Articulis, superiùs concordatis & Appunctuatis, debitè perimpletis, dictus Dominus *Henricus Rex Angliæ*, ipsiusque Hæredes, & Successores, Obsides, ipsos omnes & singulos, unà cum ipsorum Servitoribus Scotis, ac Rebus & Bonis suis, liberos & quietos quoad Præmissa Dimittet & Dimittent, ac ipsos salvò & securè,

Non obstante Contractu aliquo vel quasi, seu Delicto vel quasi, cum ipsis Obsidibus, aut eorum aliquo, seu quocumque alio, vel ab ipsis, vel eorum aliquo ante Diem quo, ad ponendum se Obsidem, seu Obsides, Regnum Angliæ ingressi fuerint, aut ingressus fuerit aliquis eorumdem, habito, facto, seu commisso,

In Regnum Scotiæ transire permittet & faciet, ac permittent & facient, necnon Literas dicti *Jacobi Regis* & Burgorum prædictas, Incisas vel Cancellatas, Restituet dicto *Jacobo Regi* & Burgis prædictis, & Restituent; aut suas Literas de Soluto & Acquitantiales, in ea parte necessarias, sub Magno Sigillo suo, ipsis dabit & liberabit Requisitus, ac dabunt & liberabunt Requisiti.

In quorum omnium Testimonium ac fidem Sigilla nostra Præsentibus apposuimus.

Dat. *Londoniæ*, Quarto Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Vicesimo Tertio.

UNIVERSIS, præsentes Literas inspecturis seu Auditturis, PATEAT ET SIT NOTUM quòd,

Cùm nuper,

De & super Liberatione, Serenissimi Principis & Domini nostri, Domini *Jacobi Regis Scotorum*,

Inter, Serenissimum Principem, *Henricum Regem Angliæ*, de avisamento Concilii sui, ex unâ Parte, & dictum Dominum *Jacobum*, ac certos Ambassiatores Regni Scotiæ, ad Regnum Angliæ, occasione Liberationis hujusmodi, nuper transmissos, ex altera,

Inter cætera Concordatum, Appunctuatum, & Conclusum existat quòd dictus *Jacobus Rex* solvet præfato *Henrico Regi Angliæ*, ipsiusve Hæredibus, seu Deputandis, in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ, in Angliâ, Quadraginta Milia Librarum, bonæ & Legalis Monetæ Angliæ, videlicet,

In Ecclesiâ Sancti Pauli prædictâ Decem Milia Marcarum, Monetæ prædictæ, infra Sex Menses, computandos a Primo Die Primi Ingressûs sui in Regnum Scotiæ, vel per eum steterit quo minus ingrediatur,

Et quolibet Anno, extunc sequente, incipendo Annum a fine Anni, computandi a Primo Diei Ingressûs sui prædicti, in Ecclesia Sancti Pauli prædicta, Decem Milia Marcarum, quousque dicta Quadraginta Milia Librarum fuerint integrè persoluta;

Et quòd, pro Securitate Solutionis prædictæ fiendæ, prædictus Dominus *Jacobus Rex* Litteratoriè sub suo Sigillo se Obliget, certique ponantur Obsides, & Literæ etiam Quatuor Burgorum sive Villarum Regni Scotiæ concordatorum (videlicet, de *Edinburgh*, *Perth*, *Dunde*, & de *Aberdene*) Obligatoriæ præfato *Regi Angliæ* tradantur & liberentur,

* Nos *N.* Præpositus, & Nos *N.* Ballivi Burgi sive Villæ de * X. 306.
Edin-

Ann. D. 1423. Hen. 5. Edinburch prædictæ, ac Communitas ejusdem, ad Sonum Campanæ, ut moris est, in Domo nostrâ Communi, ad infrascripta specialiter Congregati, & Communitatem nostræ Villæ ibidem facientes,

Ac considerantes præfati Domini *Jacobi Regis* Liberationem, non solùm Nobis, sed toti Regno Scotiæ, pro ipsius bono Regimine, desiderantissimam, & ipsius adventum, a multis diebus expectatum, Nobis & toti Regno suo fore Jocundissimum,

Ac propterea volentes prædicta Appunctuata & Conclusa, quantum Nos concernunt, cum effectu exequi & perimplere,

De præfati Domini *Jacobi Regis* consensu & voluntate, scienter, sponte, & in veritate Dicimus, Fatemur, ac, Nomine nostrûm omnium & singulorum & Comunitatis nostræ prædictæ, Recognoscimus si, præfatus Dominus *Jacobus Rex* prædictis Loco & Terminis seu Termino appunctuatis seu appunctuato, non solverit & non observaverit, ut prædictum est, Nos & Successores nostros Obligatos præfato *Henrico Regi Angliæ*, & ipsius Hæredibus, & Successoribus, in Quinquaginta Milibus Marcarum, bonæ & legalis Monetæ Angliæ,

Quam quidem Summam Quinquaginta Milium Marcarum, Vice ac Nominibus nostrûm omnium & singulorum ac Comunitatis nostræ, pro Nobis & Successoribus nostris, Promittimus, & unusquisque nostrûm principaliter pro Se & Hærede Suo in solidum Promittit, in casu non Solutionis & non Observationis prædictarum, solvere dicto *Henrico Regi Angliæ*, & ipsius Hæredibus & Successoribus, ipsiusve aut eorum certo Nuncio, præsentes Literas seu earum verum Transumptum deferenti vel habenti, in Ecclesiâ Sancti Pauli Londoniæ, in Anglia, infra Mensem, Computandum a Tempore sive Termino quo Primo præfatus *Jacobus Rex* in solvendo, contra Appunctuamentum, in ea parte habitum & superiùs recitatum, defecerit, absque dilatione ulteriori,

Volumus insuper & Concedimus, per Præsentes, pro Nobis & Successoribus nostris, ut ipse *Henricus Rex Angliæ*, ipsiusve Hæres, aut quivis Successor, possit, Fori Privilegio non obstante, Nos, & Successores nostros, & quemlibet nostrûm in solidum, & quem primò voluerit, vice & nomine Comunitatis nostræ, & ipsam Comunitatem ubique locorum & terrarum, in omni Foro & sub quocunque Judice, tàm Ecclesiastico, quàm Seculari, & omni Curiâ, ad Solutionem Summæ prædictæ, in Parte vel in Toto, convenire, non obstante vel præjudicante sibi ut, si Partem Debiti in Judicio vel extra exegerit vel receperit ab aliquo nostrûm, non ideò minus possit ipsum eundem vel etiam Reliquos nostrûm, & quem nostrûm maluerit, ad Residuum Summæ vel Debiti hujusmodi principaliter & in solidum convenire,

Promittentes Nos non probare Solutionem aut Liberationem hujusmodi Debiti fore factam, nisi per præsentes Litteras Incisas vel Cancellatas, aut Acquietantiam, sub Magno Sigillo Regis Angliæ in hac parte conficiendam,

Pro Solutione verò supradictâ, cæterisque Præmissis fideliter ac firmiter perimplendis, Obligamus Nos, & nostrûm quemlibet per Se principaliter & in solidum, Nomine & Vice nostræ Communitatis prædictæ, & ipsam Communitatem, ac omnia Bona nostra propria & Communitatis nostræ antedictæ, præsentia & futura, ubicunque locorum & terrarum inventa,

Renunciantes Exceptioni Rei non sic gestæ, beneficio Læsionis, Restitutionis, & Circumventionis, Juris Canonici & Civilis auxilio, omni Statuto, Consuetudini, Privilegio, & omni Juri, per quod generalis Renunciatio Reprobatur vel dicatur non Valere, ac omnibus aliis Exonerationibus, Allegationibus, & Defensionibus, quæ possent contra præsentes Litteras vel Contenta in eisdem objici vel opponi.

In quorum omnium Testimonium Sigillum nostrum Commune Præsentibus est appensum.

Dat. &c.

NOVERINT universi, per Præsentes, quòd *A.* de *B.* &c. Filius, ac Jure Successorio & Consuetudine Regni Scotiæ Hæres mei *N.* de *N.* Militis, &c. unicus, de Consensu & voluntate in eis expressis, accedit in Regnum Angliæ, ad Remanendum ibidem Obses, unà cum aliis, pro Securitate Observationis Nonnullorum Articulorum, nuper appunctuatorum pro Liberatione, Serenissimi Principis, Domini *Jacobi*, *Scotorum Regis*,

Quem quidem *A.* de *B.* Filium & Hæredem meum faciam & procurabo, quantum michi possibile extitit, fidelem sic obsidem, usque ad finale Complementum & Executionem omnium hujusmodi Appunctuamentorum (salvo sibi * Beneficio Transmutationis in
*X.307. formâ concordatâ) Remanere.

Et, si contingat præfatum *A.* de *B.* Filium & Hæredem meum prædictum, contra formam Appunctuatorum hujusmodi, Recedere, aut se Subtrahere (quod absit) ipsum, infra Mensem, a die quo michi primò de Recessu aut Subtractione hujusmodi quoquo modo innotuerit, in Potestatem & Custodiam, Serenissimi Principis, *Henrici Regis Angliæ*, ipsiusve Hæredum, & Successorum, aut suorum Deputatorum, prout prius fuerat, Reducam & Restituam, aut, infra eundem Mensem, in prædictam Potestatem & Custodiam me Obsidem, ipsius loco, Reponam,

Promittens firmiter, in veritate & ex bonâ fide, quòd dictum Filium meum, sic Obsidem Remanentem, nullâ ex causâ, in toto, vel in parte, Exhæredem faciam, sed eidem Successionem suam illæsam, & illibatam, atque integram, usque ad ipsius Liberationem finalem inclusivè, secundùm modum Appunctuatum, Conservabo.

Ad quæ omnia & singula fideliter & firmiter perimplenda Obligo Me, Hæredes, & Executores meos, ac omnia Bona mea, mobilia & immobilia, præsentia & futura, Subiciens Me, Hæredes, & Executores meos, ac Bona mea prædicta, in hac parte, Cohertioni & Jurisdictioni cujuscunque Judicis Ecclesiastici vel Secularis,

In cujus Rei Testimonium Sigillum meum Præsentibus apposui.

Dat. &c.

Jacobus, Dei gratiâ, *Scotorum Rex*, Omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem, Ann. D. 1423. Hen. 5.

Sciatis quòd Nos, *Jacobus Rex Scotorum* prædictus, Tenemur & firmiter Obligati sumus, Serenissimo Principi, *Henrico Regi Angliæ* in Quadraginta Milibus Librarum, Legalis Monetæ Angliæ, solvendis eidem Domino *Henrico Regi*, ipsiusque Hæredibus & Successoribus, ejusve aut eorum certo Nuncio seu Deputato, in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ, in Anglia; videlicet,

Decem Milibus Marcarum infra Sex Menses, Computandos a Primo Die primi Ingressûs nostri in Regnum nostrum Scotiæ, vel a Primo Die quo per Nos steterit quo minus ingrediamus ipsum Regnum nostrum,

Et quolibet Anno, extunc sequente, incipiendo Annum a fine Anni, Computandi a primo die ingressûs nostri prædicti, aut quo poterimus ingredi, intra Sex Menses, a Principio cujuslibet Anni Computandos, in Ecclesia Sancti Pauli prædicta, Decem Milibus Marcarum, quousque dicta Quadraginta Milia Librarum fuerint plenarie & integre persoluta,

Ad quam quidem Solutionem, dictis Diebus seu Terminis & Loco, benè & fideliter, ut præmittitur, faciendam, Obligamus Nos, ac Hæredes, & Successores nostros, Reges Scotorum quoscunque, ac omnia Bona nostra, Mobilia & Immobilia, præsentia & futura, ubicunque locorum & terrarum Reperta,

Nosque, ac dictos Hæredes, & Successores nostros prædictos, atque Bona nostra prædicta, in hac parte Submittimus Juribus, Cohertionibus, Ritibus, & Compulsionibus, Statutis, & Consuetudinibus, ac mero Examini Curiæ Cameræ Domini nostri Papæ, ejusque Auditorum, Viceauditorum, cæterarumque aliarum Curiarum, tàm Ecclesiasticarum, quàm Secularium, ubilibet constituturarum, & cujuslibet earundem, in quâ seu quibus præsentes nostræ Literæ Obligatoriæ, aut earum verum & auctenticum Transumptum, ostendi contigerit seu produci,

Renunciantes palàm & expresse omni & cuilibet Juri, tàm Canonico, quàm Civili, Divino & Humano, Scripto vel non Scripto, Novo & Veteri, Generali & Speciali, Edito vel Edendo, promulgato vel promulgando, Statutis & Consuetudinibus quibuscunque, Exceptioni Doli mali & metûs, ac non Numeratæ Pecuniæ, in factum Actioni, Conditioni Indebiti, sine causa vel ex Injusta, Privilegio Fori, Feriisque Messium & Vindemiarum, Literis & Rescriptis Papalibus, jam concessis vel inantea Concedendis, Impetratis vel Impetrandis, & generaliter omnibus aliis & singulis Juribus, & Beneficiis, & Defensionibus quibuscunque, per Quæ seu Quod contra præsentes nostras Literas Obligatorias venire possemus, seu modo aliquo Nos juvare.

In quorum omnium & singulorum Testimonium Sigillum nostrum, &c.

Nomina Obsidum.

Thomas Comes Moraviæ Reddituatus & Possessionatus ad M. Marc.

Alexander Comes Crauffurdiæ vel Filius ejus & Hæredes ad M. Marc

Willielmus Comes Angusiæ ad vi C. Marc.

Maletius Comes de Strathernæ ad v C. Marc.

Georgius Comes Marchiarum, vel Filius ejus Primogenitus ad viii C. *X.308.
Marc.

David Filius Primogenitus Comitis Atholiæ, vel Filius ejus & Hæres ad xii C. Marc

Willielmus Constabularius Scotiæ vel Filius ejus & Hæres ad viii C. Marc

Dominus Robertus de Erskyn ad M. Marc.

Robertus Marescallus Scotiæ, vel Filius ejus & Hæres ad viii C. Marc.

Walterus Dominus de Dyrltoun, vel Filius ejus & Hæres ad viii C. Marc.

Johannes Dominus de Cetoun Miles, vel Filius ejus & Hæres ad vi C. Marc

Johannes de Montgomery Miles de Ardrossane, vel Filius ejus & Hæres ad vii C. Marc.

Alexander Dominus de Gordonne ad iv C. Marc.

Malcolmus Dominus de Bygare ad vi C. Marc.

Thomas Dominus de Yestyr ad vi C. Marc.

Johannes Kennady de Carryk ad v C. Marc.

Thomas Boyde de Kylmernok vel Filius ejus & Hæres ad v C. Marc

Patricius de Dounbarre Dominus de Cammok vel Filius ejus & Hæres ad v C. Marc.

Jacobus Dominus de Dalketh, vel Filius ejus Primogenitus ad xv C. Marc.

Duncanus Dominus de Argill ad xv C. Marc.

Johannes Lyon de Glaumis ad vi C. Marc.

Sub Sigillis ceræ rubræ a Caudis Pergamenæ pendentibus.

Pro Scotis, usque Villam Dunolmensem, penes Præsentiam Regis Scotorum, venturis.

REX, per Literas suas Patentes, usque ultimum diem Aprilis, proximò futurum, duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Jacobum de Douglas* de Dalketh Chivaler, vel Hæredem suum, *Johannem de Seton* Dominum de Seton, vel Hæredem suum, *Robertum Logan* Chivaler, & *Willielmum Rorthvorn* Chivaler, in Regnum Regis Angliæ, usque Villam Dunolmensem, penes Præsentiam, Carissimi Consanguinei Regis, *Regis Scotorum*, cum Equis, Ser- Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Scot. 1. H. 6. m. 8.

Ann. D. 1423. Hen. 6. assoille, le dit Suppliant avoit un Assignement, par Taille, sur le Subside de Leynes en le Port de Kyngeston sur Hull, contenant le Some de lxvi *lib.* xiii *s.* iv *d.*

Et un aultre Taille del' Garde des Terres & Tenementes que fuerent *Johan* n'adgairs *Seigneur de Welles*, contenant les Some de *l. lib.*

Et un aultre Taille du Garde del' Manoir de Soureby, contenant le Some de xxviii *lib.* vi *s.* viii *d.*

Sibien par les Expenses del' *Duc d'Everwyk*, come del' *Count de Eu*, & diverses Prisoners Fraunsoyis, esteantz en la Gouvernance de dit Suppliant,

Des quelles Sommes il ne pourra estre Paiez a cause del' Mort de nostre Souveraigne Seigneur suisdit,

Que Please a vostre Noble Grace, de commande le Tresorer d'Engleterre, de chaunger les ditz Tailles, ou faire au dit Suppliant prest Paiement, ou suffisant Assignement, de les avantditz Sommez, & ceo pour Dieu & en Oevere de Charite,

Lettre en feut faite *a Westm.* le xxj Jour de May, l'An &c. Primer.

Dorf

XX. Die Maii, Anno primo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concessa fuit præsens Supplicatio in forma qua infra petitur,

Et Mandatum fuit quòd inde fiat Warantum Thesaurario & Camerariis,

Præsentibus,

Dominis Ducibus,	Comite Warrewicæ,
Gloucestriæ,	Cromewell,
Et Exoniæ,	Fitshugh,
Archiepiscopo Cantuariensi,	Tiptoft,
Wyntoniensi,	Cancellario,
Et Wygorniensi,	*Et* Thesaurario.
Episcopus,	

Pro Duce Aurialensi.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 13. X. 291.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cùm, carissimus Consanguineus noster, *Karolus Dux Aurialensis* animè desideret ut magister *Willielmus Cosmot* Cancellarius suus, Abbas de sancto Lannomaro Bleson. *Petrus de Morney* Chivaler, *Franciscus de l'Ospital* Chivaler, *Franciscus de Grivagant* Chivaler, & Magister *Petrus Sauvage*, Officiarii & Ministri ipsius Ducis, in Regnum nostrum Angliæ, penes Præsentiam suam, ad Communicandum secum, libere venire valeant, nobis humiliter supplicando ut eis Literas nostras de salvo Conductu concedere dignaremur,

Nos (Supplicationi *ipsius Ducis* in hac parte favorabiliter inclinati) suscepimus præfatos, *Willielmum*, *Abbatem*, *Petrum*, *Franciscum*, *Franciscum*, & *Petrum*, conjunctim, & divisim, cum Viginti & Quatuor Personis, in Comitiva sua, in dictum Regnum nostrum, penes Præsentiam *præfati Ducis*, ex causa prædicta, veniendo, ibidem morando, & exinde versus partes Franciæ transeundo, ac Homines, Equos, Bona, Res & Hernesia sua quæcumque, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales;

Et ideò Vobis mandamus quòd ipsos, *Willielmum*, *Abbatem*, *Petrum*, *Franciscum*, *Franciscum* & *Petrum*, cum Viginti & Quatuor Personis prædictis in Comitiva sua, necnon Homines, *&c. prout in Similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c. usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Maii.

Per Concilium.

Pro eodem Duce.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 13.

REX universis, *&c. ut supra.*

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales *Dionisium Rogerii*, Servitorem, carissimi Consanguinei nostri, Ducis *Aurelianen.* versus partes Franciæ, pro certis Negotiis ipsius Ducis ibidem faciendis, transeundo, & exinde in Regnum nostrum Angliæ redeundo,

Et ideo, &c. non inferentes ei, &c.

Et si quod ei, &c.

Proviso semper quòd idem *Dionisius* benè & honestè se habeat, *&c. ut supra*, præsumat quovis modo.

In cujus, &c. usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xviij die Maii.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 4. m. 22.

De Temporalibus Episcopatus Karliolensis ad Firmam Dimittendis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione, dilectorum nobis, *Johannis Henege*, & *Johannis Kyghley*, plenius confidentes,

Constituimus & Assignavimus ipsos, *Johannem* & *Johannem*, ad omnia Temporalia Episcopatûs Karliolensis, in Comitatu Lincolniæ, in manibus nostris existentia, per mortem *Rogeri ultimi Episcopi* Loci illius, ad Firmam Dimittendum seu Appruandum, Ann. D. 1423. Hen. 5

Ac cum ministris & Officiariis ibidem debitè Computandum,

Exitusque, Redditus, & Proficua eorundem Temporalium, cum pertinentiis, a tempore Mortis præfati nuper *Episcopi*, Levandum, Colligendum, & Percipiendum, Ita quòd nobis respondeant ad Scaccarium nostrum,

Habenda & Occupanda quamdiu nobis placuerit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono die Maii.

Per Billam Thesaurarii.

Pro Comite de Vendosme.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 14. X. 292.

REX Universis & singulis Admirallis, Capitaneis, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, Tertio die Martii ultimo præterito, per Literas nostras Patentes, per Tres Menses, extunc proximò sequentes, duraturas, susceperimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales *Hugonem de Voyre*, penes *Comitem de Vendosme* veniendo, & in suas Partes, pro Auro, & Argento, Vasis, Jocalibus, Hernesiis, & aliis Rebus dicto Comiti pro Sustentatione sua necessariis, deferendis revertendo, ac *Petrum Gervayse*, Servientem *ejusdem Comitis*, Literas nostras de salvo Conductu in partes suas portando, & exinde penes præfatum Comitem in Regnum nostrum Angliæ revertendo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque, prout in Literis prædictis plenius continetur,

Nos,

Pro eo quòd prædicti Tres Menses infra breve finientur, sicque dicta Negotia *præfati Comitis*, infra Terminum prædictorum Trium Mensium, minimè Perfici seu Impleri poterunt,

Suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, præfatum *Hugonem*, jam in Anglia existentem, versus Dominium de Haynau, per Regnum nostrum Franciæ, transeundo, & exindè, cum præfato *Petro* in Comitiva sua, penes *prædictum Comitem*, in Regnum nostrum Angliæ redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque,

Et ideo Vobis Mandamus quòd ipsum *Hugonem*, jam in Anglia existentem, versus Dominium de Haynau, per dictum Regnum nostrum Franciæ, transeundo, & exinde, cum præfato *Petro* in Comitiva sua, penes *prædictum Comitem* in dictum Regnum Angliæ, ut prædictum est, redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque manuteneatis, protegatis, & defendatis,

Non inferentes eis, seu eorum alteri, vel, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes, &c.

Et si quid, &c.

Proviso semper quòd iidem, *Hugo* & *Petrus*, benè & honestè se habeant & gerant erga nos & Populum nostrum,

Et quicquam, quod in nostri aut Ligeorum nostrorum Dampnum vel præjudicium cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant,

Quodque prædicti, *Hugo* & *Petrus*, nullum Castrorum, Villarum firmatarum, seu Fortalitiorum nostrorum, absque Licentia Custodum eorumdem, seu eorum Locatenentium, intrent quovis modo.

In cujus, &c. per duos Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Primo Die Junii.

Per Concilium.

Pro David Dunbarre.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Scot. 1. H. 6. m. 9.

REX, per Literas suas Patentes, per Sex Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Patricium de Cromby* de Scotia Capellanum, cum Tribus Servientibus suis, in Regnum Regis Angliæ, ad portandum Aurum & Argentum Prisonario Regis *David Dunbarre*, in dicto Regno Regis ad præsens existenti, pro Expensis suis & aliis rebus sibi necessariis, salvò veniendo, & posteà ad partes suas proprias, absque impedimento, sive perturbatione quacumque, redeundo;

Proviso semper quod prædictus Patricius, ac dicti Servientes sui, se bene & honestè habeant & gerant erga Regem & populum suum,

Et quicquam, quod in Regis & Populi sui præjudicium & dampnum cedere valeat, non attemptent, aut facere vel attemptare præsumant quovis modo,

Quodque ipsi aliqua Castra Regis, Fortalitia, sive Villas firmatas minime ingrediantur, absque eo quòd ipsi præsentes literas Regis de Salvo Conductu Capitaneis, Gubernatoribus, sive Custodibus eorumdem primitùs demonstrent.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Junii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Ann. D 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6 p. 4. m. 16.

De Restitutione Temporalium Episcopatus Karleolensis.

REX Escaetori suo in Comitatu Northumbriæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, Venerabilem Patrem, *Willielmum*, nuper *Bangorensem Episcopum*, a Vinculo, quo eidem

Ec-

Ann. D. Ecclesiæ tenebatur, * absolverit, & Ipsum ad Ecclesiam Karleo-
1423. lensem, per mortem, bonæ memoriæ, *Rogeri*, nuper *Episcopi*
Hen. 6. Loci illius, vacantem, Auctoritate Apostolica Transtulerit, &
* X. Ipsum in Episcopum dictæ Ecclesiæ Karleolensis Præfecerit & Pa-
293. storem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini summi Pontificis, nobis inde directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quod idem *Episcopus* invenit, coram nobis, in Cancellaria nostra, sufficientem Securitatem quòd ipse, infra unum Mensem, proximo futurum, post Adventum suum in Angliam, omnibus & singulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, palàm & expressè Renunciabit, ac Gratiæ nostræ humiliter se submittet, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè.

Cepimus Fidelitatem *ipsius Episcopi*, per Procuratorem suum, nobis in hac parte debitam, & Temporalia dicti Episcopatûs Karleolensis, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò tibi Præcipimus quòd *eidem Episcopo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta, Salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ, videlicet,

Escaetori R. in Com. Lincoln.
Escaetori R. in Com. Cumber. & Westmerl.
Escaetori R. in Com. Derb.
Escaetori R. in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

In cujus, &c.
Teste ut supra.

Pro Rege Scotorum.

Ann. D 1423. An. 1. H 6 Pell.

HEnri, &c. As Tresorer & Chambelleins de nostre Eschequer, Salut.

Nous volons, de l'Avis de nostre Conseil, & vous Mandons que a, nostre bien Ame, *John Everton* Clerc, Assigne, par les Avis & Ordenance des Seneschall & Tresorer de nostre Hostel, pour nostre Treschier Cousin le *Roy d'Escoce*, facez paier, sibien pour les Despenses de nostre dit Cousin, de Jour en Jour, & de Moys en Moys, pour tout le Temps q'il ad este & sera hors de nostre dit Hostel, par l'Advis de nostre dit Conseil, Come touz de maners d'Acates, Pourveiances, Cariages, Portages, Batellages, Fretages, & Costages, ovesque autres Necessairs & Despenses queconques faitz entour les Despenses de l'Ostel de nostre dit Cousin, ensemment ovesque les Gages des Esquiers, Clercs, Vallettz, & aussi pour le Regard des Garceons & Pages, pour le Temps avant dit, a nostre dessus dit Cousin Atendantz.

Donne, &c. *a Westm.* le xxx Jour de Juyn, l'An, &c. Primer.

Dors

Tricesimo Die Junii, Anno Primo apud Westmonasterium, *Concessum est quod fiat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de Solvendo pro Expensis* Regis Scotorum, *ut infra petitur.*

Præsentibus,

Dominis,	Episcopis,
Duce Gloucestriæ,	Comite Warrewicæ,
Archiepiscopo Cantuariensi,	Cromewell,
Wyntoniensi,	Cancellario,
Norwicensi,	Thesaurario,
Et Wygorniensi,	*Et* Custode Privati Sigilli.

* X. 294.

* *Pro Comite de Vendosme.*

Ann. D 1423. An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6 m. 14.

REX, per Literas suas Patentes, usque ad Festum omnium Sanctorum proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Johannem le Sueille*, & *Johannem Mouer*, Servientes *Comitis de Vendosme*, Prisonarii Regis, in Regno Regis Angliæ, cum eodem Comite ad præsens existentes, versus Regnum Regis Franciæ transeundo, & exindè versus dictum Comitem, in dictum Regnum Regis Angliæ, cum uno Serviente in Comitiva sua, unà cum Auro, Argento, Jocalibus, & Bonis, pro Expensis *ejusdem Comitis*, ac Hernesiis suis licitis quibuscumque, redeundo, ibidem morando & perhendinando, absque perturbatione vel Impedimento quocumque,

Proviso semper quòd neuter eorum faciat, nec fieri procuret, aliquæ præjudicialia Regi aut dicto Regno Regis Angliæ, nec alicui Ligeorum Regis ejusdem Regni,

Et quòd non intrent, nec alter eorum intret, aliquod Castellum Regis, Fortalitium, aut Villas Regis firmatas, absque hoc quòd ipsi primò monstrent dictas Literas Regis de salvo Conductu Capitaneis & Custodibus eorundem, aut eorum Locumtenentibus ibidem

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu habent subscripti, per idem tempus duraturas, sub eadem Data, videlicet, Ann. D. 1423. Hen. 6.

Willielmus Mareschal,
Hugo de Voyre, &
Petrus de Gervaise.

Per idem Breve.

Super Tractatu cum Ambassiatoribus Scotiæ Instructiones.

INSTRUCTIO PER DOMINUM NOSTRUM REGEM, Ann. D.
de avisamento sui Magni Concilii, data, sexto die Julii, Ve- 1423.
nerabilibus in Christo Patribus, Dominis, An. 1.
Thomæ Dunelmensi, H. 6.
Philippo Wigorniensi, Ex Orig.
Episcopis: Pell.
Henrico Comiti Northumbriæ Custodi Estmarchiæ,
Radulpho Comiti Westmerlandiæ:
Dominis,
Ricardo Nevill Custodi Westmarchiæ,
Radulpho Cromewell,
Et *Tho. Chaworth,*
Militibus,
Magistro *Johanni Wodeham* Archidiacono Estrithingi,
Ac *Roberto Waterton* Domicello,

Ad Conveniendum, Tractandum, & finaliter Concludendum, de & super infrascriptis Negotiis, cum quibuscumque Ambassiatoribus, Nunciis, seu Commissariis Regni Scotiæ (cujuscumque Status, Gradûs, aut Conditionis extiterint) sufficientem Potestatem habentibus, ubi & quando dictis, Venerabilibus *Patribus*, *Comitibus*, *Militibus*, *Archidiacono*, & *Domicello*, Octo, Septem, Sex, Quinque vel Quatuor eorumdem videbit expedire.

Si Ambassiatores Scotiæ petant habere Colloquium privatum cum *Rege Scotiæ*, ante Adventum Domini Cancellarii, concedant Ambassiatores *Domini nostri Regis*, reddentes tamen se difficiles in hujusmodi Licentiâ concedenda.

INPRIMIS, exhibitis hincinde Facultatum seu Potestatum Literis, & præhabitâ Protestatione, prout moris est, si Pars Scotiæ petat *Jacobum suum Regem* Restitui vel Liberari, Ingrediantur Commissarii dicti *Domini nostri Regis* Tractatum Restitutionis seu Liberationis *dicti Regis Jacobi* cum dictâ Parte Scotiæ:

Et, cognitâ & digestâ causâ Liberationis dicti Regis, & Oblatione Pecuniarum pro Expensis dicti Regis, pro tempore quo stetit in Custodiâ seu Præsentiâ Regum Angliæ, si Ambassiatores Scotiæ offerant Ambassiatoribus Domini nostri Regis, pro dictis Expensis, Summas placabiles, de quibus Ambassiatores * *Domini nostri Regis* meritò debeant contentari, benè acceptent Ambassiatores dicti Domini nostri Regis: * X. 295.

Si autem dicti Ambassiatores Scotiæ Summam placabilem offerre noluerint, vel Summam satis modicam obtulerint, tunc petant Ambassiatores dicti *Domini nostri Regis* Quadraginta Milia Librarum, bonæ & legalis Monetæ, pro Expensis, ut præfertur, *dicti Regis Jacobi*,

Et, si dictam Summam Ambassiatores dicti Domini nostri Regis, post varias & diversas Communicationes, obtinere non poterint, diminuant de illa Summa xl. Mille *l.* usque ad Summam xxxvi. Mille *l.* & ad minorem Summam non condescendant Ambassiatores *Domini nostri Regis:*

Et sic petant Ambassiatores Domini nostri Regis Duo Milia Librarum, pro Expensis dicti *Jacobi Regis Scotorum*, pro quolibet Anno, quo dictus *Rex Jacobus* stetit in Præsentia dictorum Regum Angliæ

Et, in utroque Casu, Tractent Ambassiatores dicti Domini nostri Regis, &, si commodè fieri poterit, finaliter concludant de sufficienti Securitate, datis bonis & sufficientibus Obsidibus, de dicto Regno Scotiæ, Solutionum, inter Ambassiatores dicti Domini nostri Regis & ipsos de Scotia concordatum, & temporibus debitis, hincinde concordandis, fiendarum.

Et est de verisimili quòd, si Ambassiatores Scotiæ in Communicatione Liberationis dicti Regis fuerint aliqualiter placati, quòd tunc offerent Pacis Tractatum inter duo Regna vel Treugarum:

Set, si dicti Ambassiatores Scotiæ offerant dictum Tractatum vel non, ingrediantur Ambassiatores dicti *Domini nostri Regis*, honestiori medio quo valeant, Tractatum de Pace perpetua:

Et, post habitas hincinde diversas Communicationes de dicta Pace, quia de dicta Pace, propter plura ardua Occurrentia, quæ dictam Pacem promovere deberent, propter temporis brevitatem ad præsens finaliter concludi non potest, Ingrediantur Ambassiatores *dicti Domini nostri Regis* Tractatum Treugarum; quibus Treugis pendentibus Pax, diu hincinde desiderata, faciliùs poterit concordari; & capiantur dictæ Treugæ meliori modo & formâ & longiori tempore quibus poterunt inter Partes procurari, secundùm discretiones, ut præmittitur, dictorum Ambassiatorum Domini nostri Regis.

ITEM, petant Ambassiatores *dicti Domini nostri Regis* quòd, durantibus Treugis prædictis, ipsi de Scotia non præstent Succursum, per Terram, vel per Mare, *Armaturacis* Adversariis nostris, nec aliquibus aliis Partem Adversariorum *Domini nostri Regis* tenentibus.

Set, si aliquo modo fieri poterit, petant dicti Ambassiatores *Domini nostri Regis* manum Armatam Regni Scotiæ in partibus Franciæ in præsenti existentem & nobis adversantem, quamcito fieri poterit, ad propria cum effectu revocari, & circa istum Articulum, modis possibilibus, insistere dicti Ambassiatores *Domini nostri Regis* juxta ipsorum discretiones pariter & intendant.

ITEM, si Ambassiatores Scotiæ, pro majori Amicitia nutrienda & confirmanda, petant Confœderationes & Alligantias per Matrimonium inter dictum *Regem Scotorum* & aliquam Nobilem Mu-

Ann. D. 1423. Hen. 6. Mulierem Regni Angliæ, Respondeant Ambassiatores dicti *Domini nostri Regis* quòd dictus *Rex Scotorum* benè novit plures Nobiles Mulieres, etiam de regali Prosapia:

Et, si dicto Regi in Præmissis placuerit suam voluntatem declarare, Ambassiatores Domini nostri Regis cum dicto Rege vel suis Deputatis, prout tempus & qualitas negotiá patiuntur, latiùs communicabunt:

Si verò Ambassiatores Scotiæ de præmissa Alligantia per Matrimonium non fecerint mentionem, non videbitur multum honestum quòd Ambassiatores Domini nostri Regis circa Præmissa se ingerant, cum Mulieres Regni Angliæ, saltem Nobiles, non soleant ultrò virorum Connubiis se offerre

ITEM, si agatur de Reparatione Attemptatorum, procedant Ambassiatores *Domini nostri Regis* juxta eorum discretiones, prout eis videbitur fore faciendum.

ITEM, habeatur auctoritas *Domini nostri Regis*, ad Concedendum Literas salvi Conductûs ipsis de Scotia (cujuscumque status, gradûs, aut conditionis existant) & ad Tempus & Numerum arbitrarias.

In cujus rei Testimonium, de avisamento Concilii Domini nostri Regis, Sigillum Magnum *dicti nostri Regis* Præsentibus est appensum.

Dat. sexto die Julii, Anno Regni Regis Henrici Sexti Primo.

Sigillo avulso.

•X.296. ** De Providenda pro Expensis Regis Scotiæ.*

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Pat. 1. H. 6. p. 4. m. 17.

REX, dilecto sibi, *Willielmo Wellet*, Salutem.

Scias quòd Assignavimus Te ad Boves, Multones, Pisces, Capones, Gallinas, Pullos, Aucas, ac alia Victualia quæcumque, necessaria pro Expensis Hospitii *Regis Scotorum*, durante præsenti Itinere suo versus Pontem fractum, & pro Reditu suo usque Londoniam, ac Cariagium sufficiens pro eisdem, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates, quàm extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Denariis nostris, in hac parte promptè & rationabiliter solvendis, Capiendum & Providendum,

Et ideo Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in forma prædicta.

Damus autem universis & singulis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & subditis nostris quibuscumque, tam infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quòd Tibi, in executione Præmissorum, intendant & subveniant in omnibus diligenter.

In cujus, &c. usque Reditum ipsius Regis usque Londoniam duraturas

Teste Rege apud *Westmonasterium*, viij die Julii.

Per Billam Thesaurarii Hospitii ipsius Regis.

De Tractando cum Ambassiatoribus Scotiæ.

Ann. D. 142. An. 1. H. 6. Scot. 1. H. 6. m. 9.

REX, universis & singulis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos nuper, de avisamento Magni Concilii nostri, per Literas Patentes, Ordinaverimus, Venerabiles in Christo Patres, *Thomam Episcopum Dunelmensem*, & *Philippum Episcopum Wygorniensem*, Carissimos Consanguineos nostros, *Henricum Comitem Northumbriæ* Custodem Estmarchiæ versus Scotiam, *Radulphum Comitem Westmerlandiæ*, & *Richardum Neville* Custodem Westmarchiæ versus Scotiam, ac, dilectos & fideles nostros, *Radulphum Cromwell*, & *Thomam Chaworth*, Milites, Magistrum *Johannem Wodham* Archidiaconum Estrithingi, & *Robertum Waterton* Armigerum, Commissarios & Deputatos nostros, ad Interessendum, Communicandum, & Tractandum cum quibuscumque Ambassiatoribus Regni Scotiæ, sufficientem Potestatem habentibus ad Tractandum de Deliberatione *Jacobi Regis Scotiæ*, ac ad Tractandum de PACE FINALI sive longis Treugis inter Duo Regna Angliæ & Scotiæ, prout in Literis prædictis pleniùs continetur,

Nos (volentes Tractatum Materiarum prædictarum debitum sortiri effectum) suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac etiam in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Magistrum *Willielmum de Fowlis* Secretarium Carissimi Consanguinei nostri *Archibaldi Comitis de Douglas*, & Sex Personas in Comitiva dicti Secretarii Equites, in Regnum nostrum Angliæ penes dictum Concilium nostrum, seu dictos Commissarios nostros, ex causis prædictis veniendo, ibidem morando, & exinde ad partes proprias, absque perturbatione quacumque, redeundo;

Et ideò vobis Mandamus, &c.

Non inferentes, &c.

Et, si quid, &c

Proviso semper quòd ipsi, ad Introitum suum cujuslibet Castrorum, Fortalitiorum, & Villarum firmatarum, præsentes Literas nostras de Salvo Conductu Capitaneis, Majoribus, vel Custodibus eorumdem demonstrent,

Et quod Dampnum nobis aut Ligeis nostris, infra dictum Regnum nostrum Angliæ, non faciant quovis modo.

In cujus, &c. usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, x. die Julii.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

** De Salvis Conductibus.* •X.297.

An. 1. H. 6. Franc. 1. H. 6. m. 11.

REX, per Literas suas Patentes, per dimidium Annum proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Florimont de Saully* Prisonarium, nuper in Mercato de Mewes in Francia captum,

Quem Rex assignavit & deliberavit *Roberto Scot*, ad ipsum *Florimont* ad Financiam suam ponendum,

Extra Regnum Regis Angliæ in patriam suam, ad dictam Financiam suam ibidem quærendam, transeundo, & in dictum Regnum Regis, cum Financia sua prædicta, absque perturbatione sive impedimento quocumque, redeundo;

Proviso semper quod idem Florimont bene & honestè se habeat & gerat erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis seu Populi sui præjudicium vel Dampnum cedere valeat, non attemptet, aut facere vel attemptare præsumat quovis modo,

Et quòd ipse aliquod Castrorum, Fortalitiorum, aut Villarum Regis Firmatarum, minimè ingrediatur, absque eo quòd ipse Literas Regis de Salvo Conductu Capitaneis, Custodibus, sive Gubernatoribus eorumdem primitùs demonstret.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xiij die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis de Salvo Conductu habent subscripti, sub eadem Data, videlicet,

Guillielmus de Themericourt.
Guillielmus de Bussy.
Johannes de Bussy.
Henry Bouyer.
Johan Bouyer.
Guillielmus Lemperour, cum multis aliis subscriptis.

Pro Comite de Vendosme.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Ibid. m. 2.

REX, per Literas suas Patentes, per Quinque Menses, proximò post Primum Diem Octobris, proximò futurum, duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales *Comitem de Vendosme*, & sexdecim Personas in Comitiva suâ (cujuscumque Status fuerint) & quandam Navem unà cum Marinariis sufficientibus in eadem Navi, in Regnum Regis Angliæ conjunctim veniendo, ibidem morando, & exinde transeundo, pro Financia suâ quærendâ, & eadem Financiâ persolvenda, in dictum Regnum Regis Angliæ veniendo, ibidem morando, & abindè versus quascumque partes sibi placuerit, redeundo;

Proviso semper quòd Personæ prædictæ se benè & honestè habeant & gerant erga Regem & fideles suos, absque aliquo, quod in Præjudicium & Dampnum Regis, & Fidelium Ligeorum suorum cedere valeat, faciendo vel attemptando, aut facere vel attemptare præsumendo, & quod Personæ prædictæ in Villis, Castris, & Locis Regis infra Regnum suum Franciæ existentes obedientibus, per se vel per alios aliquid, quod contra Tractatum PACIS FINALIS inter Regna Franciæ & Angliæ existit, clàm vel palàm minimè Dicant, Scribant, vel Procurent,

Et quod ipsi aliquod Castrorum Regis, Fortalitiorum, vel Villarum firmatarum, non ingrediantur, absque hoc quod ipsi præsentes Literas Regis de Salvo Conductu, Capitaneis, Gubernatoribus, vel Custodibus eorumdem primitùs demonstrent,

Nec quod ipsi, post Introitum suum in dictum Regnum Regis Franciæ, in aliquo Civitatum, Castrorum, Villarum Firmatarum, vel Fortalitiorum Regis, nisi per unam Noctem dumtaxat, morentur,

Et quòd *præfatus Comes* Financiam suam prædictam in aliquo Loco, sub Obedientia Regis existente, non adquirat nec adquirare faciat quovis modo.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xv die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

** Pro Archiepiscopo Burdegalen.* •X.298.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Vasc. 1. H. 6. m. 13.

REX, Constabulario Burdegaliæ, Contrarotulatori nostro ibidem, & eorum Locatenentibus, ac omnibus Officiariis & Ministris nostris ibidem, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cum ex parte, Venerabilis Patris, *David Archiepiscopi Burdegaliæ*, in audientia Concilii nostri, Nobis sit ostensum qualiter,

Ubi Archiepiscopi ibidem, Prædecessores sui, a tempore quo non extat memoria, juxta Libertates & Privilegia sua, fuerunt in pacifica Seisina, Possessione, Franchesiâ, & Libertate Canonicâ ad Vendendum & Venditioni exponendum Vina sua propria, de Terris, Redditibus, & Decimis suis, ad dictam Ecclesiam Burdegalensem pertinentibus, provenientia, liberè & absque Custumâ seu Impositione aliquâ pro eisdem solvendis, prout per plures antiquas Evidentias clarius poterit apparere,

Idem Archiepiscopus, jam de novo per diversas Ordinationes & Impositiones Seculares, apud Burgedalium, per Officiarios nostros ibidem, ac etiam per illos Villæ nostræ Burgedaliæ factas, con-

Ann. D. 1423. Hen. 6.

tra Libertates & Privilegia prædicta, diversimodè Impeditus & Vexatus, ac ad solvendum tales Custumas & Impositiones, aliter quàm Ipse seu Prædecessores sui prædicti, Archiepiscopi ibidem, facere aut ante hæc tempora solvere consueverunt, Coactus existit, ad grave præjudicium Juris Ecclesiæ dictæ suæ Burdegaliæ, & contra Libertatem & Impunitatem ejusdem,

Undè, ex parte *præfati Archiepiscopi*, Nobis est humiliter supplicatum sibi de Remedio in hac parte providere,

Nos,

Volentes quòd Jura & Libertates Sanctæ Ecclesiæ cunctis temporibus custodiantur, &, quantum in nobis est, de omnibus Oppressionibus Secularibus præserventur,

Vobis de avisamento Concilii nostri prædicti, Mandamus *præfatum Archiepiscopum* per Ipsum, Familiares, & Servitores suos, Franchesiis & Privilegiis suis prædictis extunc liberè uti & gaudere permittatis, prout Ipse & Prædecessores sui Archiepiscopi ibidem, ante hæc tempora, rationabiliter usi fuerunt & gavisi, absque aliquâ inquietatione, molestatione, seu gravamine, contra formam & effectum Franchesiarum & Privilegiorum suorum supradictorum; ita quòd *idem Archiepiscopus* non habeat causam rationabilem extunc ad Nos vel dictum Concilium nostrum, pro defectu Justitiæ, in hac parte, ampliùs Querelandi.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Commissio Gubernatoris Regni Scotiæ ad Tractandum super Liberatione Jacobi Regis Scotorum.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Ex Autogr.

MUrdacus, *Dux Albaniæ*, Comes de Fife & de Menteth, ac Regni Scotiæ Gubernator, universis, ad quorum notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem in Domino sempiternam.

Noverit Universitas vestra quòd Nos,

De fidelitate, circumspectione, prudentiâ, & expertâ diligentiâ, dilectorum & fidelium Consiliariorum & Consanguineorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris, *Wilhelmi*, Dei gratiâ, *Episcopi Glasguensis* Cancellarii Scotiæ, *Georgii Comitis Marchiæ*, *Jacobi de Douglas* de Balbani Fratris nostri, Venerabilium in Christo Patrum, *Abbatum Monasteriorum de Cambuskineth & de Balmurinach*, *Patricii de Dunbar* de Bele, *Roberti de Lawedre* de Edrington, Militum, necnon Magistri *Georgii de Borthwike* Archidiaconi Glasguensis, & Magistri *Patricii de Houston* Licentiati in Legibus Canonici Glasguensis, Secretarii nostri, plenariè confidentes,

Ipsos Fecimus, Constituimus, Deputavimus, Ordinavimus, & Stabilivimus, Facimusque, Constituimus, Deputamus, Ordinamus, & Stabilimus, pariter ex certâ scientiâ & deliberato consilio

* X. 299. Trium Statuum Regni, Nostros * & dicti Regni Commissarios, Ambassiatores, Deputatos, & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes, harum nostrarum Tenore Literarum, dictis Commissariis nostris, eorum Novem, Octo, Septem, Sex Quinque, Quatuor, vel Tribus, plenam & liberam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, se Repræsentandi & Comparendi cum & coram quibuscunque Commissariis, Nunciis, Ambassiatoribus, & Deputatis, Excellentissimi Principis, *Henrici Regis Angliæ*, sufficientem Potestatem ad hoc habentibus ab eodem, in quibuscumque locis, ubi ipsis Commissariis & Nunciis nostris visum fuerit expedire;

Ac etiam, cum ipsis, & coram ipsis, dicti *Regis Angliæ* Commissariis, seu Deputatis quibuscumque, Communicandi, Tractandi, Concordandi, & finaliter Concludendi super Deliberatione, Serenissimi Principis ac Domini nostri Ligei, *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scottorum* Illustris,

Et, super quocunque Tractatu, composito, vel componendo, concordato, seu concordando, pro Nobis & ex parte nostrâ, cum & coram illis dictis Commissariis dicti Regis Angliæ, Firmandi & Affecurandi per Fidem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac Dandi, Concedendi, & Recipiendi, super hoc, & dependentiis suis, omnimodas Cautiones, Securitates, Stipulationes, & Obligationes, tot & tales quot & quales necesse fuerit, & dictis Commissariis & Nunciis nostris, omnibus melioribus viis & modis, quibus eis, aut ipsius Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus, videbitur expediens, acceptabile, vel oportunum,

Promittentes, fideliter & bonâ fide, Nos tenere & habere, ac fore perpetuò habituros, Ratum, Gratum, Firmum, & Acceptabile quicquid & totum per prædictos Commissarios & Nuncios nostros, eorum Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres, Actum, Factum, Gestumve fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, etiamsi Mandatum exigant magis speciale.

Datum, sub Testimonio Magni Sigilli Officii nostri, apud Villam de Innerkethyne, Decimo nono die Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Tertio, & Gubernationis nostræ Tertio.

Sub Sigillo Magno, ceræ albæ, a caudâ Pergamenæ pendente.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

Appunctuamentum, factum Eborum, super Liberatione Jacobi Regis Scotorum, & de Matrimonio contrahendo.

An. 2. H. 6. Ex Autogr.

HÆC SUNT APPUNCTUATA ET CONCORDATA, Decimo Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Tertio, in Domo Capitulari Ecclesiæ Eboracensis, inter, Reverendos in Christo Patres & Dominos,

Dominos,

Thomam, Dei gratiâ, *Dunelmensem*, Angliæ Cancellarium, & *Philippum Wigorniensem*, Episcopos, *Henricum Comitem Northumbriæ* Custodem Estmarchiæ versus Scotiam, & Magistrum *Johannem Wodeham* Archidiaconum Estrithingi, Illustrissimi Principis & Domini, Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ* Commissarios in hac parte speciales, ex unâ parte,

Et, Reverendum in Christo Patrem & Dominum,

Dominum *Willielmum*, eâdem Gratiâ, *Glasguensem Episcopum* Cancellarium Scotiæ, *Patricium de Cambuskineth*, Ordinis Sancti Augustini, Dycecesis Sancti Andreæ, & *Johannem de Balmurinath*, Ordinis Cisterciensis, ejusdem Dycecesis, Monasteriorum Abbates, *Patricium de Dunbar* de Bele, *Robertum de Lawedre* de Edrington, Milites, *Georgium de Borthwyk* Archidiaconum Glasguensem, & *Patricium de Houston* Canonicum Glasguensem, Regni Scotiæ Ambassiatores & Commissarios, Parte ex alterâ,

Virtute Potestatum, dictis Commissariis Domini *Regis Angliæ* & Ambassiatoribus & Commissariis *Regni Scotiæ* datarum & attributarum.

INPRIMIS, Appunctuatum & Concordatum est quòd, Illustris Dominus, Dominus *Jacobus*, Dei Gratiâ, *Scotorum Rex*, Hæredes, & Successores sui, Reges Scotiæ, benè & fideliter solvet, vel solvent, Londoniæ, in Ecclesiâ Sancti Pauli, pro tempore quo dictus Dominus *Rex Jacobus* fuerit in præsentia Regni Angliæ, Quadraginta Milia Librarum, bonæ & legalis Monetæ * Anglicanæ Currentis, *Henrico*, Dei Gratiâ, *Regi Angliæ*, Hæredibus, vel Successoribus suis, seu eorum Deputatis vel Deputandis, infra Sex Annos proximos, incipiendo Primum Annum Solutionis dictarum Quadraginta Milium Librarum a primo tempore quo dictus Dominus *Rex Jacobus*, virtute præsentis Appunctuamenti, dictum Regnum suum Scotiæ fuerit Ingressus, sub formâ quæ sequitur; videlicet, * X. 300.

Quòd, pro illo Primo Anno, quo dictus Dominus *Rex Jacobus*, ut præmittitur, dictum Regnum suum fuerit ingressus, Decem Milia Marcarum, dictæ Monetæ Angliæ, infra Sex Menses proximos post Ingressum dicti Domini *Regis Jacobi* in dictum Regnum suum, & sic, de Anno in Annum, infra Sex Menses, a principio cujuslibet Anni sequentis, dictus Dominus *Rex Jacobus*, Hæredes, & Successores sui, solvet, vel solvent, in dicta Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ, Decem Milia Marcarum, dictæ Monetæ Anglicanæ, dicto Domino *Regi Henrico*, Hæredibus, vel Successoribus suis, Regibus Angliæ, seu Deputatis vel Deputandis eorumdem, quousque Summa Quinquaginta Milia, dictæ Monetæ Anglicanæ, fuerit plenariè persoluta,

Decem verò Milia Residua dictus Dominus *Rex Jacobus*, Hæredes, vel Successores sui, solvet, vel solvent, Londoniæ, in dictâ Ecclesiâ Sancti Pauli, dicto Domino *Regi Henrico*, Hæredibus, vel Successoribus suis, seu Deputatis vel Deputandis eorumdem, Sexto Anno immediatè sequente, elapso dicto Quinquennio, nisi ad bonam Mediationem, Illustris Principis, Domini *Thomæ Ducis Exoniæ*, per Regem & ejus Concilium dicta ultima Summa Decem Milium Marcarum fuerit Remissa vel Defalcata,

Ad quam quidem Solutionem benè & fideliter, ut præmittitur, faciendam, dicti Ambassiatores & Commissarii Regni Scotiæ Promiserunt fideliter dare bonos & sufficientes Obsides:

Sed, quia, pro Præsenti, dicti Ambassiatores & Commissarii Regni Scotiæ, ut asseruerunt, non erant Instructi de Personis & Nominibus hujusmodi Obsidum, eâ de causâ, inter dictos Dominos Commissarios Regis Angliæ & dictos Ambassiatores Scotiæ, fuerat Appunctuatum & Concordatum, quòd dictus Dominus *Rex Jacobus*, cessante justo impedimento, veniet, primo die Martii, post Datam Præsentium, ad Castrum de Braunspath, juxta Civitatem Dunelmensem, vel ad dictam Civitatem Dunelmensem, ad finem quòd dictus Dominus *Rex Jacobus* possit Tractare & Communicare cum Nobilibus sui Sanguinis & Subditis Regni sui Scotiæ, qui, quot, & quales, voluerint esse Obsides dicto Domino *Regi Angliæ*, Hæredibus, vel Successoribus suis, Regibus Angliæ, quousque de dicta Summa Pecuniæ, modo & formâ superiùs apertè & districtè specificatis, dicto Domino *Regi Angliæ*, Hæredibus, vel Successoribus suis, seu eorum Deputatis, vel Deputandis, per dictum Dominum *Jacobum Regem*, Hæredes, & Successores suos, sine dolo & malo ingenio, fuerit plenariè Satisfactum.

Verùm, quia Matrimonium ut plurimum solebat, nedùm inter contrahentes, sed inter alios Contrahentium Subditos & Benevolos, generare Amorem & Amicitiam mutuam,

Quâ in re dictis Commissariis *Regis Angliæ* & Ambassiatoribus Scotiæ videbatur expediens, quòd dictus Dominus *Rex Jacobus* contraheret Matrimonium cum aliquâ Dominâ Regni Angliæ Altigenâ,

Quo mediante mutuæ Amicitiæ inter Duo Regna possunt feliciùs procurari & diutiùs continuari,

Pro quo quidem Matrimonio, & Pertinentibus ad id, Tractando, &, quantum ad Regnum Scotiæ & Subditos ejusdem pertinet, fideliter Concludendo, est Appunctuatum & Concordatum, inter Commissarios & Ambassiatores supradictos, quòd Gubernator

Ann. D. 1423. Hen. 6. tet Regni Scotiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, mittet Procuratores, Commissarios, seu Nuncios, Potestate fulsitos & in hac parte sufficienter instructos, Londoniæ, ad Concilium Domini *Regis Angliæ*, citra Vicesimum Diem Mensis Octobris proximò futurum post Datam Præsentium.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium dicti Domini Ambassiatores Scotiæ huic Scripto, penes Dominos Commissarios dicti Domini *Regis Angliæ* Remanenti Sigilla sua singulatim apposuerunt.

Dat. Anno Domini, Die, & Loco supradictis.

Sub Sigillis Ambassiatorum a Caudis Pergamenæ pendentibus.

---

*X. 301. ** De salvo Conductu pro Ambassiatoribus Scotiæ.*

Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Scot. 2. H. 6. m. 7.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, carissimus Consanguineus noster, *Jacobus Rex Scottorum* penes Concilium nostrum diu cum frequenti instantia prosecutus fuerit, quòd, Venerabilis Pater *Willielmus Episcopus Glasguensis*, Cancellarius Scotiæ, *Patricius Abbas de Camyskynnal*, *Abbas de Balmorynach*, Ordinis Cisterciensis, *Johannes de Moutgomery*, Dominus de Ardrossan, *Patricius de Dunbar* Miles, *Robertus de Lawuder* Miles, *Johannes Forstar*, *Georgius de Brothwyk* Archidiaconus Glasguensis, & *Patricius de Howyston* Canonicus Glasguensis, in Regnum nostrum Angliæ,

Pro Modis ac Viis, rationabilibus & honestis, pro Deliberatione ipsius Consanguinei nostri etiamque super aliis Negotiis, Commodum utriusque Regni concernentibus, tractandis & communicandis,

Venire valeant liberè & quietè,

Ac iidem, *Episcopus*, *Abbates*, *Patricius de Dunbar*, *Robertus Archidiaconus* & *Patricius de Howyston*, in Regnum nostrum Angliæ, Occasionibus præmissis, de Licentia nostra venerint, & de Materiis prædictis, cum certis Commissariis nostris, apud Civitatem nostram Eborum tractaverint, appunctuaverint, & super certis Articulis, Præmissa concernentibus, concordaverint,

Ac iidem, *Abbates*, *Patricius de Dunbar*, *Robertus Archidiaconus*, & *Patricius* usque Regnum Scotiæ jam Reverti existant,

Idemque Consanguineus noster desideret quòd prædicti, *Abbas de Balmorynach*, *Johannes*, & *Johannes*, ac *Thomas Somervile* Dominus de Carnwyth, & *Walterus Ogilby*, penes Concilium nostrum, apud Civitatem nostram Londoniæ, vel alibi ubi dictum Concilium nostrum fuerit, super quibusdam Articulis, Commodum utriusque Regni concernentibus, Tractaturi, & Communicaturi, venire possint,

Nos, Consideratione Præmissorum, & ad instantiam prædicti Consanguinei nostri, de assensu Concilii nostri, Suscepimus ipsos, *Abbatem de Balmorynach*, *Johannem*, *Johannem*, *Thomam*, & *Walterum* in Regnum nostrum Angliæ, penes dictum Concilium nostrum, apud dictam Civitatem nostram Londoniæ, vel alibi ubi dictum Concilium nostrum fuerit, salvo & securè veniendo, ibidem morando, & super Præmissis Tractando & Communicando, & exinde ad Partes proprias, per Terram, seu per Mare,

Cum Hominibus & Servientibus suis usque ad numerum Quinquaginta & Quatuor Personarum & infra (cujuscumque Statûs, Gradûs, Ordinis, Dignitatis, seu Conditionis fuerunt) necnon Equis, Bonis, & Hernesiis suis quibuscumque, absque Impedimentum vel Arestatione quacumque Marquæ, Contramarquæ, Reprisaliæ, Debiti, Compoti, seu alterius Contractûs cujuscumque,

Redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales;

Et ideò vobis Mandamus, &c.

Non inscientes eis, &c.

Et, si quid, &c.

Proviso, &c.

In cujus, &c. usque Primum Diem Martii proximò futurum duraturas

Teste Rege apud *Eborum*, Decimo Sexto die Septembris.

Per Concilium.

De Tractando cum Ambassiatoribus prædictis.

Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Ibid.

REX, omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, circumspectione, prudentia, & experta diligentia, Venerabilis Patris, *Philippi Wygorniensis Episcopi*, dilectorum Clericorum nostrorum, *Johannis Stafford* Thesaurarii nostri Angliæ, & *Willielmi Alnewyk* Custodis Privati Sigilli nostri, Legum Doctorum, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, *Radulphi Domini de Cromwell*, *Johannis Pelham* Militis, necnon, dilectorum nobis, *Roberti Waterton* Armigeri, & *Johannis Stokes* Legum Doctoris, plenius confidentes,

*X. 302. * Ipsos Fecimus, Constituimus, Deputavimus, Ordinavimus, & Stabilivimus, Facimusque, Constituimus, Deputamus, Ordinamus, & Stabilimus, de avisamento Concilii nostri, nostros Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes dictis Commissariis nostris, eorum Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus, plenam & liberam Potestatem, & Mandatum speciale, cum, Venerabili Patre, *Willielmo Episcopo Glasguensi*, *Georgio Comite Marchiæ*, *Jacobo de Douglas* de Balbany, *Abbatibus Monasteriorum de Cambuskineth & de Balmorynach*, *Patricio de Dunbar* de Bele, *Roberto de Lawedre* de Edryngton, *Militibus*, necnon Magistris, *Georgio de Brotewike* Archidiacono Glasguensi, & *Patricio de Howeston* Licenciario in Legibus Canonico Glasguensi, Regni Scotiæ & pro ipso Regno Ambassiatoribus, Deputatis & Nunciis, ipsorum Novem, Octo, Septem, Sex Quinque, Quatuor, vel Tribus, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, & finaliter Concludendi de & super Liberatione, Carissimi Consanguinei nostri, *Jacobi Scotorum* Regis,

Et quæcumque Tractata, Composita, vel Componenda, Concordata, seu Concordanda, *pro Nobis* & ex Parte nostra, cum ipsis Ambassiatoribus, Deputatis, & Nunciis *Regni Scotiæ & pro Ipso Regno*, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, aut Tribus, quacumque Securitate Firmandi & Roborandi,

Ac Dandi, Concedendi, & Recipiendi, super Hoc, & Dependentiis suis, omnimodas Cautiones, Securitates, Stipulationes, & Obligationes, tot & quales necessariæ fuerint, & dictis Commissariis & Deputatis nostris, omnibus melioribus viis & modis, quibus eis, aut ipsis Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus eorum videbitur expediens, acceptabile, vel oportunum,

Promittentes, de Consensu & avisamento Concilii nostri prædicti, Nos tenere & habere, ac fore perpetuò habituros, Ratum, Gratum, Firmum, & Acceptabile quicquid & totum per prædictos Commissarios, Deputatos, & Nuncios nostros, eorum Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres, Actum, Factum, Gestumve fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, etiam si Mandatum magis exigant speciale.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Tertio Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Aliud Appunctuamentum, factum Londini, super Liberatione Jacobi Regis.

UNIVERSIS Præsentes Literas Inspecturis, Nos, Willielmus, Permissione Divinâ, *Episcopus Glasguensis* Cancellarius Scotiæ, *Johannes Abbas Monasterii de Balmorynath*, *Georgius de Borthwik* Archidiaconus Glasguensis, *& Patricius de Houston* Licentiatus in Legibus Canonicus Glasguensis, Ambassiatores & Commissarii ad infrascripta sufficienter Deputati, Salutem in Domino. Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Ex Autogr.

Literas Commissionis, ad Subscripta Nobis factæ, Patentes, Serenissimi Principis, Domini *Ducis Albaniæ* Gubernatoris Scotiæ, ejus Magno Sigillo sigillatas, nuper recepimus,

Quarum Auctoritate cum, Reverendo in Christo Patre, Domino *Philippo*, Dei Gratia, *Episcopo Wygorniensi*, *Johanne Stafford* Thesaurario Angliæ, *Willielmo Alnwyk* Custode Privati Sigilli, Legum Doctoribus, *Radulpho Domino de Cromewelle*, *Johanne Pelham* Milite, *Roberto Waterton* Scutifero, & *Johanne Stokes* Legum Doctore,

Commissariis Regis Angliæ ad Tractandum, Concordandum, Appunctuandum, & finaliter Concludendum, cum Commissariis & Ambassiatoribus Gubernatoris & Regni Scotiæ prædictis, de & super Liberatione Excellentissimi & Incliti Principis Dominique nostri Regis *Jacobi*, Dei Gratiâ, *Regis Scotorum*, constitutis,

Aliquamdiu Communicavimus & Contulimus, & demùm, post varios Tractatus mutuos, inter Nos & ipsos, ut articulatim sequitur, Concordatum fuit & est atque Appunctuatum,

IN PRIMIS, quòd dictus Dominus *Jacobus Scotorum Rex*, Hæredésve, aut Successores sui, Scotorum Reges, benè & fideliter solvet, seu solvent, præfato Domino *Henrico Regi Angliæ*, ipsiusve Hæredibus, seu Successoribus, aut * eorum Deputatis, *X. 303. seu Deputandis, in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ, in Angliâ, pro Sumptibus & Expensis ipsius Domini *Jacobi Regis*, de tempore quo stetit in Regno Angliæ, & alibi in præsentia Regum Angliæ, & de tempore quo stetit in Anglia usque in diem quo Ingressus fuerit Regnum Scotiæ, vel per eum steterit quo minus ingrediatur, Quadraginta Millia Librarum, bonæ & legalis Monetæ Angliæ; videlicet,

In Ecclesia Sancti Pauli prædicti Decem Milis Marcarum, Monetæ prædictæ, infra Sex menses, computandos a Primo Die Ingressûs sui in Regnum Scotiæ, vel per eum steterit quo minus ingrediatur,

Et quolibet Anno, ex tunc sequente, incipiendo Annum a fine Anni computandi a Primo Die Ingressûs sui supradicti, seu a Die quo per eum steterit ut prædicitur, infra Sex Menses, a Principio cujuslibet Anni computandos, in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ prædicta, Decem Milis Marcarum, quousque dicta Quadraginta Milia Librarum fuerint plenariè & integrè persoluta.

ITEM, quòd dictus Dominus *Jacobus Scotorum Rex*, infra Octo Dies, Festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futurum immediatè sequentes, ad Civitatem Dunelmensem, vel ad Castrum de Bramspath, dante Domino, veniet, ad effectum ut, per totum Residuum illum Februarii Mensem, de suis Obsidibus, & qui pro ipso aut ejus Liberatione Obsides Remanere velint & debeant, disponere possit & ordinare

ITEM, quòd, Primo Die Mensis Martii proximi, Commissarii prædicti *Henrici Regis Angliæ*, Deputati, vel Deputandi, Præfatusque *Jacobus Scotorum Rex*, ac Ambassiatores pro & ex parte Regni Scotiæ, prædicti, aut alii ipsorum Loco subrogandi, in Ecclesia Dunelmensi Convenient; videlicet,

Dictus *Jacobus Rex* ac Commissarii Regni Scotiæ prædicti, pro Tradendo & Liberando, eodem Primo Die, vel ad minus ante ultimum Diem ejusdem Mensis Martii, Commissariis prædicti *Regis Angliæ* Personas Obsidum, pro Liberatione dicti *Jacobi Regis* ac Securitate Appunctuatorum & Appunctuandorum dandas & Liberandas.

Ann. D. 1423. Hen. 5. Edinburch prædictæ, ac Communitas ejusdem, ad Sonum Campanæ, ut moris est, in Domo nostrâ Communi, ad infrascripta specialiter Congregati, & Communitatem nostræ Villæ ibidem facientes,

Ac considerantes præfati Domini *Jacobi Regis* Liberationem, non solùm Nobis, sed toti Regno Scotiæ, pro ipsius bono Regimine, desideratissimam, & ipsius adventum, a multis diebus exspectatum, Nobis & toti Regno suo fore Jocundissimum,

Ac propterea volentes prædicta Appunctuata & Conclusa, quantum Nos concernunt, cum effectu exequi & perimplere,

De præfati Domini *Jacobi Regis* consensu & voluntate, scienter, sponte, & in veritate Dicimus, Fatemur, ac, Nomine nostrûm omnium & singulorum & Comunitatis nostræ prædictæ, Recognoscimus si, præfatus Dominus *Jacobus Rex* prædictis Loco & Terminis seu Termino appunctuatis seu appunctuato, non solverit & non observaverit, ut prædictum est, Nos & Successores nostros Obligatos præfato *Henrico Regi Angliæ*, & ipsius Hæredibus, & Successoribus, in Quinquaginta Milibus Marcarum, bonæ & legalis Monetæ Angliæ,

Quam quidem Summam Quinquaginta Milium Marcarum, Vice ac Nominibus nostrûm omnium & singulorum ac Comunitatis nostræ, pro Nobis & Successoribus nostris, Promittimus, & unusquisque nostrûm principaliter pro Se & Hærede Suo in solidum Promittit, in casu non Solutionis & non Observationis prædictarum, solvere dicto *Henrico Regi Angliæ*, & ipsius Hæredibus & Successoribus, ipsiusve aut eorum certo Nuncio, præsentes Litteras seu earum verum Transumptum deferenti vel habenti, in Ecclesiâ Sancti Pauli Londoniæ, in Anglia, infra Mensem, Computandum a Tempore sive Termino quo Primo præfatus *Jacobus Rex* in solvendo, contra Appunctuamentum, in ea parte habitum & superiùs recitatum, defecerit, absque dilatione ulteriori,

Volumus insuper & Concedimus, per Præsentes, pro Nobis & Successoribus nostris, ut ipse *Henricus Rex Angliæ*, ipsiusve Hæres, aut quivis Successor, possit, Fori Privilegio non obstante, Nos, & Successores nostros, & quemlibet nostrûm in solidum, & quem primò voluerit, vice & nomine Comunitatis nostræ, & ipsam Comunitatem ubique locorum & terrarum, in omni Foro & sub quocunque Judice, tàm Ecclesiastico, quàm Seculari, & omni Curiâ, ad Solutionem Summæ prædictæ, in Parte vel in Toto, convenire, non obstante vel præjudicante sibi ut, si Partem Debiti in Judicio vel extra exegerit vel receperit ab aliquo nostrûm, non ideò minus possit ipsum eundem vel etiam Reliquos nostrûm, & quem nostrûm maluerit, ad Residuum Summæ vel Debiti hujusmodi principaliter & in solidum convenire,

Promittentes Nos non probare Solutionem aut Liberationem hujusmodi Debiti fore factam, nisi per præsentes Litteras Incisas vel Cancellatas, aut Acquietantiam, sub Magno Sigillo Regis Angliæ in hac parte conficiendam,

Pro Solutione verò supradictâ, cæterisque Præmissis fideliter ac firmiter perimplendis, Obligamus Nos, & nostrûm quemlibet per Se principaliter & in solidum, Nomine & Vice nostræ Communitatis prædictæ, & ipsam Communitatem, ac omnia Bona nostra propria & Communitatis nostræ antedictæ, præsentia & futura, ubicunque locorum & terrarum inventa,

Renunciantes Exceptioni Rei non sic gestæ, beneficio Læsionis, Restitutionis, & Circumventionis, Juris Canonici & Civilis auxilio, omni Statuto, Consuetudini, Privilegio, & omni Juri, per quod generalis Renunciatio Reprobatur vel dicatur non Valere, ac omnibus aliis Exonerationibus, Allegationibus, & Defensionibus, quæ possent contra præsentes Litteras vel Contenta in eisdem objici vel opponi.

In quorum omnium Testimonium Sigillum nostrum Commune Præsentibus est appensum.

Dat. &c.

Noverint universi, per Præsentes, quòd *A.* de *B.* &c. Filius, ac Jure Successorio & Consuetudine Regni Scotiæ Hæres mei *N.* de *N.* Militis, &c. unicus, de Consensu & voluntate in eis expressis, accedit in Regnum Angliæ, ad Remanendum ibidem Obses, unà cum aliis, pro Securitate Observationis Nonnullorum Articulorum, nuper appunctuatorum pro Liberatione, Serenissimi Principis, Domini *Jacobi*, *Scotorum Regis*,

Quem quidem *A.* de *B.* Filium & Hæredem meum faciam & procurabo, quantum michi possibile existit, fidelem sic obsidem, usque ad finale Complementum & Executionem omnium hujusmodi Appunctuamentorum (salvo sibi * Beneficio Transmutationis in formâ concordatâ) Remanere. * X. 307.

Et, si contingat præfatum *A.* de *B.* Filium & Hæredem meum prædictum, contra formam Appunctuatorum hujusmodi, Recedere, aut se Subtrahere (quod absit) ipsum, infra Mensem, a die quo michi primò de Recessu aut Subtractione hujusmodi quoquo modo innotuerit, in Potestatem & Custodiam, Serenissimi Principis, *Henrici Regis Angliæ*, ipsiusve Hæredum, & Successorum, aut suorum Deputatorum, prout prius fuerat, Reducam & Restituam, aut, intra eundem Mensem, in prædictas Potestatem & Custodiam me Obsidem, ipsius loco, Reponam,

Promittens firmiter, in veritate & ex bonâ fide, quòd dictum Filium meum, sic Obsidem Remanentem, nullâ ex causâ, in toto, vel in parte, Exhæredem faciam; sed eidem Successionem suam illæsam, & illibatam, atque integram, usque ad ipsius Liberationem finalem inclusive, secundùm modum Appunctuatum, Conservabo.

Ad quæ omnia & singula fideliter & firmiter perimplenda Obligo Me, Hæredes, & Executores meos, ac omnia Bona mea, mobilia & immobilia, præsentia & futura; Subiciens Me, Hæredes, & Executores meos, ac Bona mea prædicta, in hâc parte, Cohertioni & Jurisdictioni cujuscunque Judicis Ecclesiastici vel Secularis,

In cujus Rei Testimonium Sigillum meum Præsentibus apposui.

Dat. &c.

Jacobus, Dei gratiâ, *Scotorum Rex*, Omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem, Ann. D. 1423. Hen. 5.

Sciatis quòd Nos, *Jacobus Rex Scotorum* prædictus, Tenemur & firmiter Obligati sumus, Serenissimo Principi, *Henrico Regi Angliæ* in Quadraginta Milibus Librarum, Legalis Monetæ Angliæ, solvendis eidem Domino *Henrico Regi*, ipsiusque Hæredibus & Successoribus, quive aut eorum certo Nuncio seu Deputato, in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ, in Anglia; videlicet,

Decem Milibus Marcarum infra Sex Menses, Computandos a Primo Die primi Ingressûs nostri in Regnum nostrum Scotiæ, vel a Primo Die quo per Nos steterit quo minus ingrediamur ipsum Regnum nostrum,

Et quolibet Anno, extunc sequente, incipiendo Annum a fine Anni, Computandi a primo die ingressûs nostri prædicti, aut quo poterimus ingredi, infra Sex Menses, a Principio cujuslibet Anni Computandos, in Ecclesia Sancti Pauli prædicta, Decem Milibus Marcarum, quousque dicta Quadraginta Milia Librarum fuerint plenariè & integre persoluta,

Ad quam quidem Solutionem, dictis Diebus seu Terminis & Loco, benè & fideliter, ut præmittitur, faciendam, Obligamus Nos, ac Hæredes, & Successores nostros, Reges Scotorum quoscunque, ac omnia Bona nostra, Mobilia & Immobilia, præsentia & futura, ubicunque locorum & terrarum Reperta,

Nosque, ac dictos Hæredes, & Successores nostros prædictos, atque Bona nostra prædicta, in hâc parte Submittimus Juribus, Cohertionibus, Ritibus, & Compulsionibus, Statutis, & Consuetudinibus, ac mero Examini Curiæ Cameræ Domini nostri Papæ, ejusque Auditorum, Viceauditorum, cæterarumque aliarum Curiarum, tàm Ecclesiasticarum, quàm Secularium, ubilibet constitutarum, & cujuslibet earundem, in quâ seu quibus præsentes nostræ Literæ Obligatoriæ, aut earum verum & auctenticum Transumptum, ostendi contigerit seu produci,

Renunciantes palàm & expressè omni & cuilibet Juri, tàm Canonico, quàm Civili, Divino & Humano, Scripto vel non Scripto, Novo & Veteri, Generali & Speciali, Edito vel Edendo, promulgato vel promulgando, Statutis & Consuetudinibus quibuscunque, Exceptioni Doli mali & metûs, ac non Numeratæ Pecuniæ, in factum Actioni, Conditioni Indebiti, sine causâ vel ex Injusta, Privilegio Fori, Feriisque Messium & Vindemiarum, Literis & Rescriptis Papalibus, jam concessis vel inantea Concedendis, Impetratis vel Impetrandis, & generaliter omnibus aliis & singulis Juribus, & Beneficiis, & Defensionibus quibuscunque, per Quæ seu Quod contra præsentes nostras Literas Obligatorias venire possemus, seu modo aliquo Nos juvare.

In quorum omnium & singulorum Testimonium Sigillum nostrum, &c.

Nomina Obsidum.

Thomas Comes Moraviæ Reddituatus & Possessionatus ad M. Marc.

Alexander Comes Crauffurdiæ vel Filius ejus & Hæredes ad M. Marc

Willielmus Comes Angusiæ ad vi C. Marc.

Maletius Comes de Strathernæ ad v C. Marc.

Georgius Comes Marchiarum, vel Filius ejus Primogenitus ad viii C. Marc. * X. 308.

David Filius Primogenitus Comitis Atholiæ, vel Filius ejus & Hæres ad xii C. Marc

Willielmus Constabularius Scotiæ vel Filius ejus & Hæres ad viii C. Marc.

Dominus Robertus de Erskyn ad M Marc.

Robertus Marescallus Scotiæ, vel Filius ejus & Hæres ad viii C. Marc.

Walterus Dominus de Dyrhtoun, vel Filius ejus & Hæres ad viii C. Marc.

Johannes Dominus de Cetoun Miles, vel Filius ejus & Hæres ad vi C. Marc

Johannes de Montgomery Miles de Ardrossane, vel Filius ejus & Hæres ad vii C. Marc.

Alexander Dominus de Gordoune ad iv C. Marc.

Malcolmus Dominus de Bygare ad vi C. Marc.

Thomas Dominus de Yestyr ad vi C. Marc.

Johannes Kennady de Carryk ad v C. Marc.

Thomas Boyde de Kylmernok vel Filius ejus & Hæres ad v C. Marc

Patricius de Dounbarre Dominus de Cammok vel Filius ejus & Hæres ad v C. Marc.

Jacobus Dominus de Dalketh, vel Filius ejus Primogenitus ad xv C. Marc.

Duncanus Dominus de Argill ad xv C. Marc.

Johannes Lyon de Glaumis ad vi C. Marc.

Sub Sigillis ceræ rubræ a Caudis Pergamenæ pendentibus.

Pro Scotis, usque Villam Dunolmensem, penes Præsentiam Regis Scotorum, venturis.

Ann. D. 1423. An. 1. H. 6. Scot. 1. H. 6. m. 8. REX, per Literas suas Patentes, usque ultimum diem Aprilis, proximò futurum, duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Jacobum de Douglas* de Dalketh Chivaler, vel Hæredem suum, *Johannem de Seton* Dominum de Seton, vel Hæredem suum, *Robertum Logan* Chivaler, & *Willielmum Borthwen* Chivaler, in Regnum Regis Angliæ, usque Villam Dunolmensem, penes Præsentiam, Carissimi Consanguinei Regis, *Regis Scotorum*, cum Equis, Ser-

Ann. D. 1423. Hen. 6. Servientibus, Bonis, & Hernesiis suis licitis, veniendo, ibidem morando, & deinde versus partes Scotiæ, cum Hominibus & Servientibus suis, usque ad Numerum Viginti Personarum in toto, transeundo, conjunctim, & divisim, absque perturbatione, impedimento, vel arestatione quacumque Marquæ, Contramarquæ, Debiti, Compoti, vel Conventionis, seu alterius Contractûs cujuscumque, sine fraude vel dolo,

Proviso semper quòd Personæ prædictæ & Servientes sui se benè & honestè habeant & gerant erga Regem & Populum suum, & quicquam, quod in dampnum vel præjudicium Populi Regis cedere valeat, non attemptent,

Et quòd ipsi aliquod Castrorum, Fortalitiorum, vel Villarum firmatarum Regis, non ingrediantur, absque eo quòd ipsi præsentes Literas Regis de Salvo Conductu, Capitaneis, Majoribus, Ballivis, vel Custodibus eorumdem primitùs demonstrent.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xiij die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis de Salvo Conductu habent subscripti, per idem tempus duraturas, sub eadem Data; videlicet,

Comes de Levenax.
Dunkan Cambel de Argyle.
Johannes Sympyl de Elyotiston.
Robertus de Lisle Chivaler de Doughale.
— Usque ad Numerum Sexdecim Personarum.

Archibaldus de Douglas Comes de Wygton
Harbertus de Maxwell de Carlafrok.
Harbertus de Heyrs de Tarreglys.
Johannes Steward de Dundonnaide.
Johannes Steward de Blute.
Johannes Kenedy de Carryk.
— Usque ad Numerum Viginti & Quinque Personarum.

* X. 309. *Comes de Marrave.*
Jacobus de Dumbarre de Frendrauth.
Hugo Fresale de Lovet.
— Usque ad Numerum Sexdecim Personarum.

Joannes de Mongomery Chivaler de Adrossane vel Hæres suus.
Thomas Boyde de Kylmernok.
Robertus de Cuniganie de Kalmauris.
Patricius de Dunbar Chivaler de Cunak.
Jacobus de Homylton de Cadyow.
Hugo Cambel de Lovdon
Johannes Maxwell de Caldorwode.
— Usque ad Numerum Viginti & Quinque Personarum.

Alexander de Lyndesay Comes de Craufurde, vel Filius suus Senior.
Johannes Lyonus Miles.
Johannes de Lyndesay de Birys,
Andreas de Gray de Fonylis.
Robertus de Levyngston Miles.
David de Lesle Dominus de Lesle.
Normans de Lesle de Fytherkyl.
Alexander de Forbas Miles.
Alexander de Seton Dominus de Gordone.
— Usque ad Numerum Quinquaginta Personarum.

Johannes Abbas de Balmurinath.
Thomas Somervile de Carnwyth.
Johannes Forestoris Chivaler.
Walterus Oglby.
Magister *Patricius de Hauston.*
— Usque ad Numerum Viginti Personarum.

Georgius Comes Marchiæ Scotiæ.
Walterus Haliburton de Dryhon.
Robertus de Lawder de Basse Chivaler.
— Usque ad Numerum Decem & Octo Personarum.

p. 7. *Comes d'Orkeneye.*
Jacobus de Douglas de Balvany.
Alexander de Levyngeston de Calendar.
— Usque ad Numerum Viginti & Quatuor Personarum.

Willelmus de Hay Constabularius Scotiæ, vel ejus Hæres
Robertus de Keth Chivaler Marescallus Scotiæ, vel ejus Hæres.
— usque ad Numerum Sexdecem Personarum.

Robertus de Erskyn Dominus de Erskyn.
Robertus Steward de Lorne.
Malcomus Flemyn de Bygare
Jacobus de Sandelandis de Caldor.
— usque ad Numerum Viginti Personarum.

Willielmus Comes de Angus.
Adam de Hebborne de Halys.
Thomas de Haya de Zestyr.
Willielmus de Albyrnethy Miles.
Willielmus Crythton Dominus de Crython.
— usque ad Numerum Viginti & quatuor Personarum.

Malitius de Grame Comes de Stratheryn.
Alexander Steward de Fyff
David Steward Senior Filius & Hæres *Comitis d'Athole.*
Johannes de Drummond de Curgyl Chivaler.
Johannes de Wemys de Rerase Chivaler.
— usque ad Numerum Viginti & quinque Personarum.

Jacobus de Lawder de Scotia usque ad Numerum Quatuor Personarum.

Consimiles Literæ de Dat. Tertio Feb. pro iisdem; quibus adjunguntur sequentes, viz.

Willielmus Olyfant Dominus de Abirdawge. Ann. D. 1423. Hen. 6.
Dominus Willielmus de Erth Miles.
Alexander de Romsay, Dominus de Dalwose.
Willielmus de Borthwick Dominus de Heriot.
— usque ad Numerum Viginti Personarum.

**Super annuitate Comitis Palatini solvenda.* * X. 310.

LUdovicus, Dei gratiâ, *Comes Palatinus Reni*, Sacri Romani Imperii Archidapifer, & Bavariæ Dux, Universis & singulis, ad quos præsentes pervenerint, harum Tenore Literarum, cupimus fieri notum, Quòd, Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Ex Bund. 3. n. 2. Penes Camer.

De fidelitate, industria, & matura legalitate providorum *Johannis Pots*, *Johannis Dabs*, & *Ertmari Suvartz*, Civium Coloniensium, multipliciter confisi,

Ex certa nostra scientia & assensu Ipsos, & quemlibet eorum in solidum, veros nostros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Actores, Factores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, Facimus, Constituimus, & Ordinamus, ac plenariâ Potestate Fulcimus,

Ad Petendum, Exigendum, Levandum, & Recipiendum per se, aut eorum Substitutos & Institores, seu cujuslibet eorum Substitutum aut Institorem, in Regno Angliæ degentes vel degentem, & ab ipsis ad hæc Potestatem habentes vel habentem, pro Nobis & nostro Nomine, a, Serenissimo Principe & Domino, Domino *Henrico*, *Angliæ Franciæque Rege*, & *Domino Hiberniæ*, Domino & Affine nostro carissimo, aut ejus Thesaurario, Quingentas Markas Sterlingorum, in Termino Festi Sancti Michaelis proximò lapso Præsentis Anni, cessas, debitas, & solvendas, ad Scaccarium Regni Angliæ a Nobis annuatim percipiendas,

Ipsumque *Dominum Regem*, ejus Hæredes, necnon omnes & singulos, quorum interest, de dictis Quingentis Marcis, in præfato Termino Festi Sancti Michaelis, ut præmittitur, cessis & debitis, Liberandum & Quitandum,

Pactumque de ulterius non petendo eidem *Domino*, ac aliis omnibus quorum interest,

Necnon omnia & singula Faciendum & Expediendum, quæ ad Liberationem & Quietationem dictorum *Domini Regis*, & Hæredum ejusdem, ac aliorum quorum interest, in hac parte necessaria fuerint quomodolibet vel oportuna:

Promittimus quoque pro Nobis, Hæredibusque nostris, Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile perpetuò habituros totum & quidquid per dictos nostros Procuratores, & eorum Substitutos, vel per quemlibet, aut cujuslibet eorum Substitutum, Actum, Factum, Gestumque fuerit in Præmissis ullo modo, sub omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum Ypotheca & Obligatione,

Offerentes etiam Nos, si pro parte dicti *Domini Regis*, vel Hæredum ejusdem, petitum fuerit & postulatum, ea omnia & singula, in efficacia & certitudine pleniori, nostris denique Literis autenticis roborare.

In quorum omnium fidem & testimonium Sigillum nostrum Præsentibus est appensum.

Datum & actum *in Castro nostro Heidelberg*, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo vicesimo quarto, die decimo octavo Mensis Octobris.

De Parliamento per Ducem Gloucestriæ tenendo.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Pat. 2. H. 6. p. 1. m. 30.

Sciatis quòd,

Cùm, de avisamento Concilii nostri, pro quibusdam arduis & urgentibus Negotiis, Nos, Statum, & Defensionem Regni nostri & Ecclesiæ Anglicanæ tangentibus, quoddam Parliamentum nostrum, apud Westmonasterium, Vicesimo die Octobris proximò futuro, Teneri Ordinaverimus,

Nos,

De Circumspectione, Fidelitate, & Industria, carissimi Avunculi nostri, *Humfridi Ducis Gloucestriæ*, plenam fiduciam reportantes,

Eidem Avunculo nostro ad Parliamentum prædictum Nomine nostro Inchoandum, negotiaque prædicta Exponendum & Declarandum, ac Exponi & Declarari faciendum, necnon in Negotiis ipsis, & Parliamento prædicto, ac omnibus & singulis in eo emergentibus Procedendum,

Et ad Faciendum omnia & singula quæ pro Nobis & per Nos, pro bono Regimine & Gubernatione Regni nostri prædicti, ac aliorum Dominiorum * nostrorum eidem Regno nostro pertinentium, ibidem fuerint facienda, * X. 311.

Necnon ad Parliamentum illud Finiendum & Dissolvendum, de assensu Concilii nostri prædicti,

Plenam Commisimus Potestatem, quam, in eventu quòd dicto Parliamento nostro Nos, tempore aliquo, forsan in Persona nostra adesse contigerit, Revocari Nolumus, nec Revocare intendimus,

Dantes ulterius, de assensu ejusdem Concilii nostri, tàm universis & singulis Archiepiscopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, & Militibus, quàm omnibus aliis quorum interest, ad Parliamentum nostrum prædictum conventuris, firmiter in Mandatis quòd eidem *Avunculo nostro* Intendant in præmissis in forma supradicta.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xix die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro

Ann. D. 1423. Hen. 6.

Pro Ducissa Hollandiæ, quod fiat Indigena.

An. 2. H. 6. Pat. 2. H. 6. p. 3. m. 25.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

De assensu & avisamento Dominorum Spiritualium & Temporalium ac Communitatis Regni nostri Angliæ, in præsenti Parliamento nostro existentium,

Concessimus, carissimæ Consanguineæ nostræ, *Jacobæ Ducissæ Gloucestriæ* quòd ipsa *fiat indigena*,

Et quòd ipsa sicut Indigena & Ligea Fæmina nostra, tàm infra Regnum nostrum *Angliæ*, quàm alibi infra Potestatem & Dominium nostra, habeatur, tractetur & reputetur,

Quódque ipsa omnimoda Privilegia, Libertates, Franchesias, & Custumas sicut aliqua Persona Ligea, infra dictum Regnum nostrum oriunda, infra Regnum, Dominia, & Potestatem nostra habere, ac eis uti & gaudere possit liberè & quietè imperpetuùm,

Et ulterius quòd Ipsa, infra Regnum prædictum, & alibi infra Potestatem & Dominium nostra, Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, Feoda, Advocationes, Res, Jura, & Possessiones quæcumque licitè perquirere possit, tàm in Dominico, quàm in Reversione,

Habenda sibi & Hæredibus suis, vel sibi & Hæredibus de Corpore suo exeuntibus, seu aliter, in quocumque Feodo Talliato, vel ad Terminum Vitæ suæ, aut alterius, seu ad Terminum Annorum, & ea *Tenere*, in formâ supradictâ, absque Impetitione vel Impedimento nostri & Hæredum nostrorum,

Et eadem Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, Feoda, Advocationes, Res, Jura, & Possessiones alias, secundum Legem Angliæ, Dare & Alienare possit,

Quodque ipsa, in omnibus Curiis nostris, & aliis Curiis, infra dictum Regnum nostrum, vel alibi infra Potestatem & Dominium nostra prædicta, omnimodas Actiones, Reales, & Personales, & Mixtas, *Habere & Prosequi*, & de eisdem *Implacitare & Implacitari*, ac in eisdem *Respondere & Responderi* possit, eodem modo & adeo libere sicut aliquis Ligeorum nostrorum, infra dictum Regnum nostrum oriundus,

Et, quòd dicta Consanguinea nostra infra Regnum nostrum Angliæ oriunda non fuit, aut aliquo alio Statuto, vel Ordinatione in contrarium facta, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium in Parliamento.

Pro Ducissa Bedfordiæ.

Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Ibid. m. 33.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

De Gratia nostra speciali, ac de avisamento & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, ac Communitatis Regni nostri Angliæ, in præsenti Parliamento nostro existentium,

Concessimus, dilectæ Consanguineæ nostræ, *Annæ Uxori* carissimi Avunculi nostri *Johannis Ducis Bedfordiæ* (cujus quidem *Annæ* Homagium usque Adventum suum in Angliam respectuavimus) * quod ipsa *Fæmina Ligea nostra*, infra Regnum nostrum Angliæ, & alibi infra Dominia & Potestatem nostra, Persona Dotabilis, ipsaque & Hæredes sui Hæreditabiles existant, *X.312.

Et ulterius quòd ipsa, tàm infra Regnum nostrum Angliæ, quàm alibi infra eadem Dominia & Potestatem nostra, in omnibus & singulis Causis, Materiis, Casibus, & Querelis, tàm Ecclesiasticis, quàm Temporalibus, eam qualitercumque concernentibus, & quæ eam concernere possunt in futurum, tanquam vera Persona nostra Ligea, Hæredum, & Successorum nostrorum, infra Regnum nostrum Angliæ oriunda, & non aliter, nec alio modo, habeatur, pertractetur, & gubernetur,

Et similiter quòd ipsa omnimoda Privilegia, Libertates, Franchesias, & Consuetudines, infra Regna, Potestatem, & Dominia nostra prædicta, habere, uti, & gaudere possit, & eisdem gaudeat & utatur, liberè & quietè imperpetuùm sicut veri Ligei nostri, infra Regnum nostrum Angliæ prædictum oriundi, ratione Originis suæ, modo fortiori habent, gaudent, & utuntur, aut sunt habituri & gavisuri,

Et insuper quòd præfata *Anna*, tàm infra dictum Regnum nostrum Angliæ, quàm alibi, infra dicta Dominia & Potestatem nostra, Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, Feoda, Advocationes, Res, Jura, & Possessiones quæcumque, tàm in Dominico, quàm in Reversione, seu ad Terminum Vitæ vel Annorum, vel aliàs sibi & Hæredibus suis, in Feodo simplici, aut sibi & Hæredibus de Corpore suo exeuntibus, seu aliàs in Feodo Talliato, sive alio modo quocumque, licitè *Adquirere* & ea *Tenere* in formâ prædictâ,

Necnon eadem Terras, Tenementa, Redditus, & Servitia, Feoda, Advocationes, Res, Jura, & Possessiones cuicumque de Ligeis nostris, infra Regnum nostrum Angliæ oriundis, *Dare*, *Concedere* & *Assignare* possit, secundùm Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ, absque Impetitione, Molestatione, vel Impedimento nostri, vel Hæredum nostrorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque,

Et ulterius quòd eadem *Anna* omnimodas Actiones, Reales, & Personales, & Mixtas, *Habere*, *Movere*, & *Exercere*, ac eis *Uti* & *Gaudere*, necnon *Implacitare* & *Implacitari*, ac *Respondere* & *Responderi* possit in quibuscumque Curiis & Locis, sicut vera Ligea nostra, Hæredum, & Successorum nostrorum, infra Regnum Angliæ oriunda,

Eo, quod præfata *Anna* in Regno nostro Angliæ Nata non fuit aut Oriunda, seu alio Statuto vel Ordinatione, in contrarium factis, non obstantibus. Ann. D. 1423. Hen. 6.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium in Parliamento.

De Johanne Robessart Indigena facto.

Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Pat. 2. H. 6. p. 4. m. 2.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Considerantes diutinum & fidele Servitium, quòd, dilectus & fidelis noster, *Johannes Robessart* Chivaler, tàm carissimo Domino & *Patri nostro*, quàm carissimo Domino & *Avo nostro* impendit, & nobis impendet in futurum,

Quòd idem *Johannes* Nobis ac præfato *Patri nostro* Homagium Ligeum fecit,

De avisamento & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, ac ad Requisitionem Communitatis Regni nostri Angliæ, in præsenti Parliamento existentium, *Concessimus* eidem *Johanni* quòd ipse *fiat indigena*,

Et, ut Ligeus Homo noster, tàm infra Regnum, quàm alibi infra Potestatem & Dominium nostra habeatur, teneatur, tractetur, & reputetur, quodque ipse omnimoda Privilegia, Libertates, Franchesias, & Consuetudines, sicut aliqua Persona Ligea, infra dictum Regnum nostrum oriunda, infra Regnum, Dominium, & Potestatem nostra prædicta *Habere*, ac eis *Uti* & *Gaudere* possit liberè & quietè imperpetuùm,

Et ulterius quòd ipse, infra Regnum prædictum, & alibi infra Potestatem & Dominium nostra, Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, Feoda, Advocationes, Res, Jura, & Possessiones quæcumque licitè *Perquirere possit*, tàm in Dominico, quàm in Reversione,

Habenda sibi & Hæredibus de Corpore suo procreatis, seu aliter, in quocumque Feodo Talliato, vel ad Terminum Annorum, * & ea *Tenere*, in forma supradicta, absque Impetitione vel Impedimento nostri, & Hæredum nostrorum, *X.313.

Et eadem Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, Feoda, Advocationes, Res, Jura, & Possessiones, aliis *Dare* & *Alienare*, prout Lex Angliæ requirit,

Quodque ipse, in omnibus Curiis nostris, & aliis Curiis infra dictum Regnum nostrum, vel alibi infra Potestatem & Dominium nostra prædicta, omnimodas Actiones, Reales, Personales, & Mixtas, *Habere* & *Prosequi*, & de eisdem *Implacitare* & *Implacitari*, ac in eisdem *Respondere* & *Responderi* possit, eodem modo & adeò liberè sicut aliquis Ligeorum nostrorum, infra dictum Regnum nostrum Oriundus,

Eo, quòd dictus *Johannes* infra Regnum nostrum Angliæ Oriundus non fuit, aut aliquo alio Statuto vel Ordinatione, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium in Parliamento.

De Moneta, in Civitate Baiona, cudenda.

Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Vasc. 2. H. 6. m. 13.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, Senescallo nostro Vasconiæ, & Constabulario nostro Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Quibusdam certis de Causis, Nos & Concilium nostrum moventibus, vobis Mandamus quòd, omni dilatione postpositâ, in Civitate nostra Baionæ Talem Monetam & Tanti Ponderis & Valoris, Qualis Burdegaliæ & alibi in Ducatu nostro prædicto utitur, fieri & cudi, ac ulterius, pro Commodo nostro, inde ordinari faciatis prout melius fore videritis faciendum,

Et, si Causa sufficiens & rationabilis subfuerit, quare Præmissa fieri non debeant vel possint, tunc Nobis & dicto Concilio nostro de Causâ hujusmodi, si quæ fuerit, sub Sigillis vestris, distinctè, & apertè, ac indilatè, significari & constari faciatis, Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Vicesimo tertio Die Octobris, Anno Regni nostri Secundo.

Per Breve de Privato Sigillo.

Carta, Richardi primi apud Spiram data, Confirmatio.

Ann. D. 1423. An. 2. H. 6. Ibid. m. 8.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Irrotulamentum cujusdam Cartæ Domini *E.* nuper *Regis Angliæ*, Progenitoris nostri, in Rotulis Cancellariæ suæ irrotulatæ, in hæc verba,

Edwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem,

INSPEXIMUS Tenorem Cartæ Domini *Richardi*, quondam *Regis Angliæ*, Progenitoris nostri, dudùm Magistro & Fratribus Domûs Hospitalis de Jerusalem factæ, in quibusdam Literis Patentibus, Sigillo quo utimur in Burdegalia ad Contractus consignatis, & coram nobis in Cancellaria nostra exhibitis, contentum in hæc verba,

Ri-

Ann. D. 1423. Hen. 6.

Ricardus, Dei gratiâ, *Rex Anglorum*, *Dux Normanniæ*, *Aquitanniæ*, *Comes Andegaviæ*, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Senescallis, Justiciariis, Præpositis, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis totius Terræ, & universis Sanctæ Matris Ecclesiæ Filiis, ad quos præsens Carta pervenerit, Salutem in Domino.

Quam Magnifica! quàm Jugis! in Operibus Sacrosancta Domus Hospitalis Jerosolimitani exstitit, ad Universitatis vestræ notitiam non minus ipsa Immensitas Rei, quàm Famæ potest celebritas deduxisse, cujus rei Fidem certissimam, in Jerosolimitanis partibus constitutus, propriorum Oculorum Testimonium & Experientia ipsa fecère.

Nam, præter cotidiana, quæ cæteris Indigentibus, & supra Fidem, & super ipsius Domûs facultates, Magister & Fratres ipsius
* X.314. Domûs Hospitalis de Jerusalem exhibuere, Subsidia, Nobis * quoque, & ultra Mare & citra, tàm devote tamque magnificè subvenerunt, ut & ipsa Magnitudo Subventionis, & obligatæ sibi Conscientiæ nostræ indicium, tanta Nos Beneficia dissimulare sub Ingratitudine non permittant.

Quocirca, piis eorum Operibus volentes pariter in Opere Pietatis Respondere, pro Salute Animæ Domini Regis *H. Patris nostri*, & *A. Reginæ Matris nostræ*, & Fratrum nostrorum, necnon & Antecessorum nostrorum, & nostra, *Dedimus* & *Concessimus* Deo, & beatæ Mariæ semper Virgini, & beato Johanni Baptistæ, & supradictæ Domui Sancti Johannis de Jerusalem, & Magistro & Fratribus & Hominibus suis, in omnibus Tenementis suis, & Eleemosinis, quæ eis datæ & factæ sunt & erunt, & in quibuscumque acquirere potuerunt *Dedimus*, & in puram ac perpetuam Heleemosinam *Concessimus*, omne Jus, omne Dominium, quod ad Nos pertinet & pertineat, omnem Potestatem, omnes Libertates, & liberas Consuetudines, quas Regia Potestas conferre potest in omnibus, ut habeant & teneant omnes Res & Possessiones & universas Pertinentias suas, quas in præsenti possident, & in futuro possidebunt, bene & in pace, liberè & quietè, integrè, plenariè, & honorificè, in Bosco, & Plano, in Pratis, & Pascuis, & Maresciis, & Piscariis, in Vivariis, in Stagnis, in Aquis, & Molendinis, in Furnis, in Feriis, & in Nundinis, & in Terris, in Agris, & Vineis, in Censibus, & Venditionibus, in Villicationibus (scilicet) & in Latrociniis, & in Raptu Mulierum, in Incendiis, & in Multicidiis, in Paagiis, & in Metis, in Hominibus, in Domibus, & Mensuris, & in Civitatibus, in Castellis, & in Villis, in Viis, & extra Vias,

Et ita *Volumus* & firmiter *Præcipimus* quòd Homines prædicti Sancti Hospitalis Iherusalem, sint Liberi & Quieti de Exercitu, & Equitatu, de Theolonio, & Paagio, Pontagio, & Passagio, & Homagio, & Foagio, & de omnibus Redditibus, & de omnibus Querelis, Placitis, Auxiliis, & Tallagiis, & de omnibus Operationibus Civitatum, Castellorum, Villarum, ut Pacem habeant in omnibus,

Similiter, si aliquis Hominum prædictorum Fratrum sit Immerciatus erga Nos vel erga Ballivos nostros, pro quacumque Causa, vel Delicto, vel Fori-facto, Merciæ & Amerciamenta Pecuniæ prædictis Fratribus sine dilatione reddantur,

Prohibemus etiam nè de aliquo ponantur in placitum nisi coram prædictis Fratribus, vel eorum Domûs Ballivis, Servientibus Sancti prædicti Hospitalis Jerosolomitani,

Hæc omnia prædicta, & omnes Exitus, qui inde provenire potuerunt, CONCESSIMUS & CONFIRMAMUS, cum aliis Libertatibus & liberis Consuetudinibus suis, cum universis Rebus, ad prænominatam Domum & Fratres & Homines prædicti Sancti Hospitalis de Iherusalem pertinentibus, in Universo Regno nostro, & in tota Terra nostra, ultra Mare, & citra, vel ubicumque sint, nichil Nobis retinentes, nec Hæredibus, & Successoribus nostris, nisi tantummodò Orationes & Bona spiritualia sæpedictæ Domûs Sancti Hospitalis Jerosolimitani.

Testibus,

R. Lemovicen
Et H. Xanton.
Episcopis,
Raidmiro de Rethin,
Willielmo de Ferar,
Roberto de Harecourt,
Gaufrido de Sei,
Aymerico Vicecomite de Thoarde,
Hugone de Brymbellas de Mostrell,
Johanne Præposito de Duay,
Goffrido Thesaurario de Cicestria.

Dat. per Manum *Willielmi Eliensis Episcopi* Apostolicæ Sedis Legati, Cancellarii nostri, apud *Spiram*, Quinto Die Januarii, Anno Quinto Regni nostri.

Nos autem, Donationes, Concessiones, & Confirmationem prædictas Ratas habentes & Gratas, eas pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, dilectis nobis in Christo, nunc *Magistro & Fratribus dicti Hospitalis Jerusalem*, & Successoribus suis, *Concedimus* & *Confirmamus*, sicut Carta prædicta rationabiliter testatur, & prout idem Magister, & Fratres, & Prædecessores sui Res & Possessiones prædictas hactenus rationabiliter tenuerunt, & Libertatibus & Quietantiis prædictis hactenus rationabiliter usi sunt & gavisi

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Hiis Testibus,

Venerabilibus Patribus,

J. Archiepiscopo Cantuariæ, totius Angliæ Primate. — Ann. D. 1423. Hen. 6.
W. Wyntoniensi Episcopo Thesaurario nostro.
* *Henrico Comite Lancastriæ*. — * X.315.
Willielmo de Bohun Comite Northamptoniæ.
Thoma Wake de Lydell.
Johanne de Moubray.
Richardo Talbot Senescallo Hospitii nostri;
Et aliis.

Dat. per manum nostram apud *Westm.* Octavo Die Martii, Anno Regni nostri Vicesimo Secundo.

Nos autem dictam Cartam præfatis Progenitoris nostri, de hujusmodi Privilegiis, Libertatibus, Immunitatibus, & Quietantiis minimè revocatis, de avisamento & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, Anno Regni nostri Primo, tento, existentium, *Approbamus*, *Ratificamus*, & *Confirmamus*, prout Carta prædicta rationabiliter testatur, & prout iidem *Magister & Fratres Hospitalis prædicti* eis uti debent, ipsique & Prædecessores sui, Magister & Fratres ejusdem loci Privilegiis, Libertatibus, Immunitatibus, & Quietantiis prædictis, a tempore confectionis Cartæ prædictæ, hucusque rationabiliter uti & gaudere consueverunt.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westm.* vicesimo septimo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Lucia de Vicecomitibus, Comitissa Kantiæ, de Vino concesso, durante Vita.

Ann. D. 1423. Pat. de An. 1. H. 6. p. 1. m. 5.

REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Literas Patentes carissimi Patris & Domini nostri, Domini H nuper *Regis Angliæ* de Confirmatione factas in hæc verba,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem

INSPEXIMUS Literas Patentes, carissimi Domini & Patris nostri, *Henrici*, nuper, *Regis Angliæ*, factas in hæc verba,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, carissima Consanguinea nostra, *Alesia de Holand Comitissa Kantiæ*,

Habens, ex Concessione nostrâ, Quatuor Dolia Vini de Vasconia, percipienda, singulis Annis, durante Vitâ suâ, de Prisâ Vinorum nostrorum, in Portu Villæ nostræ Suthamptoniæ, per Manus Capitalis Pincernæ nostri, vel ejus Locumtenentis ibidem pro tempore existentis, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, plenius continetur,

In voluntate existat Restituendi easdem Literas nostras in Cancellaria nostra ibidem Cancellandas, ad Finem quòd, carissima Soror nostra, *Lucia des Viscontes*, *Comitissa Kantiæ*, eadem Quatuor Dolia Vini ex Concessione nostrâ habere posset,

Nos, ad Supplicationem *præfatæ Alesiæ*, & pro eo quòd eadem *Alesia* Literas prædictas Nobis in dicta Cancellaria nostrâ Restituit Cancellandas, *Concessimus* eidem *Luciæ* Quatuor Dolia Vini de Vasconia, percipienda, singulis Annis, pro Termino Vitæ suæ, de Dono nostro, in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, per Manus Capitalis Pincernæ nostræ, vel ejus Locumtenentis ibidem pro tempore existentis, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Martii, Anno Regni nostri Decimo.

Nos autem, de Gratia nostra speciali, & pro bono Servitio, Nobis, per præfatam *Luciam* impenso & impendendo, Concessionem prædictam ac omnia alia in Literis prædictis contenta Rata habentes & Grata, ea pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, *Acceptamus*, *Approbamus*, & *præfatæ Luciæ*, Tenore Præsentium, *Concedimus* & *Confirmamus*, prout Literæ prædictæ rationabiliter testantur,

*Ita semper quòd eadem *Lucia*, pro Termino Vitæ suæ, cum aliquo alio, præterquam nobiscum, non Retineatur. — *X.316

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, duodecimo die Julii, Anno Regni nostri primo.

Nos autem, dictas Literas ipsius *Patris nostri* de Confirmatione, de Avisamento & Assensu Magni Concilii nostri, approbantes, *Ratificamus* & *Confirmamus*, prout Literæ prædictæ rationabiliter testantur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1423. Hen. 6.

De Morte prædicta Comitissa.

Ao. 2. H. 6. Ex Bund. Escaet. 2. H. 6. n. 35. Infra Turrim.

INQUISITIO CAPTA APUD PLUMPTRE coram *Hugone Willoughby*, Escaetore Domini Regis in Comitatu Notinghamiæ, xxij Maii, Anno secundo *H.* Sexti.

Juratores dicunt quòd *Lucia*, quæ fuit *Uxor Edmundi nuper Comitis Kantiæ*, in prædicto Brevi nominata, nulla tenuit Terras seu Tenementa, in Dominico suo, ut de Feodo, nec in Servitio, de Domino Rege, nec aliquo alio, in Comitatu prædicto, Die quo Obiit,

Set dicunt quòd eadem *Lucia* tenuit in Dotem,

Post Mortem *dicti nuper Comitis*, de Hæreditate *Johannæ Ducissæ Eborum*, Uxoris *Henrici Bromflet* Chivaler, Unius, *Margaretæ Ducissæ Clarentiæ*, Alterius Sororum & Hæredum prædicti nuper Comitis ac *Edmundi Comitis Marchiæ*, Filii *Alianoræ*, Tertiæ, *Alesiæ*, jam Uxoris *Ricardi Nevill* Chivaler, Filiæ *Alianoræ*, quæ fuit Uxor *Comitis Sarum*, Quartæ, & *Radulfi Filii Elizabethæ*, quæ fuit Uxor *Johannis Nevill* Chivaler defuncti, infra Ætatem & in Custodia dicti Domini Regis existentis, Quintæ Sororum Consanguineorum & Hæredum prædicti *nuper Comitis Kantiæ*, ex Assignatione Domini *H.* nuper *Regis Angliæ*, Avi dicti Domini Regis nunc, in Cancellaria ejusdem Avi factâ eidem *Luciæ*, prout patet,

Quartam Partem unius Feodi Militis in Clypston juxta Plumptre, &c.

Et dicunt quòd *præfata Lucia* obiit 14 die Aprilis ultimo præterito, &c.

Et dicunt quòd *Galias de Viscont* est Frater & Hæres propinquior *præfatæ Luciæ*, & Ætatis xl. Annorum & amplius.

In cujus, &c.

INQUISITIO CAPTA APUD IKELYNGHAM, in Comitatu Suffolciæ, die Mercurii, proximo ante Festum Ascentionis Domini, Anno 2. *H.* 6.

Juratores dicunt quòd *Lucia*, quæ fuit *Uxor Edmundi* nuper *Comitis Kantiæ*, in dicto Brevi nominata, *ut supra*.

Set dicunt quòd eadem *Lucia* Tenuit in Dotem, post Mortem dicti nuper Comitis de Hæreditate *Johannæ*, *ut supra*, unum Feodum Militis in Ikelyngham, &c.

Et dicunt quod *præfata Lucia* obiit 14 Aprilis ultimo præterito, &c.

Et dicunt quòd *Galias de Viscont* est Frater & Hæres propinquior *præfatæ Luciæ*, & Ætatis xl. Annorum & amplius.

In cujus, &c.

INQUISITIO CAPTA APUD BERKING, &c.

De Regio assensu.

Ann. D. 1424. Ao. 2. H. 6. Pat. 2. H. 6. p. 1. m. 6.

SAnctissimo in Christo Patri, & Domino, Domino *Martino*, Divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ *Summo Pontifici*, *Henricus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, & *Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, Devota Pedum oscula beatorum.

Vacante nuper Ecclesia Cathedrali beati Petri Eborum, per Mortem, bonæ memoriæ, *Henrici Bowet*, ultimi Archiepiscopi Loci illius, Dilecti nobis in Christo, Capitulum ejusdem Loci, convenientes in unum, Venerabilem Patrem, *Philippum Wygorniensem Episcopum*, direxerunt unanimiter Vota sua, & ipsum in suum Archiepiscopum concorditer postularunt, nobisque cum instantia supplicarunt ut hujusmodi Postulationi suæ Assensum Regium præbere curemus,

Nos, *ipsius Episcopi* considerantes Merita Probitatis, ac sperantes dictam * Eborum Ecclesiam, si ipsius Regimini præsideat, in Temporalibus & Spiritualibus, per ipsius Circumspectionem & Industriam, salutaria posse suscipere incrementa, Postulationi prædictæ hujusmodi Regium Assensum adhibemus & favorem, * X. 317.

Et hoc *vestræ Sanctitati* significamus per Præsentes, ut, quod ad vos pertinet in hac parte, ulteriùs exequi dignemini cum favore.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Dat. in *Palatio Regis Westmonasterii* vicesimo quinto die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Libris per nuper Regem mutuatis Restituendis.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6.

PLeise a, Treshault & Trespuissant Prince, *le Duc de Gloucestre*, Protector d'Angleterre, & as autres Seigneurs del Counsail nostre Soveraigne Seigneur le Roy, pour Doner en Comandement, par Lettres de Prive Seall, a *Robert Rolleston* Clerk, Garderobes nostre Soveraigne Seigneur, pur faire Deliverance a la *Countesse de Westmerland* d'un Livere (contenant les Cronicels de Jerusalem, & le Viage de *Godfray Boylion*) n'adgaires aprestez, par la *dite Countesse*, a le Noble *Roi Henri*, Piere nostre Seigneur le Roy que ore est, & en la Garde du dit Robert ore esteant.

Dors

Primo Die Februarii, *Anno secundo*, apud Westmonasterium, *Concessa fuit præsens Supplicatio in forma qua petitur*, *& Warantum Custodi Magnæ Garderobæ Regis de Deliberando Librum infrascriptum ut in forma.*

Præsentibus,

Dominis,	*Episcopis*,
Duce Gloucestriæ,	Comite Warrewicæ,
Archiepiscopo Cantuariensi,	Cancellario,
Wyntoniensi,	Thesaurario,
Norwicensi,	*Et* Custode Privati Sigilli.
Et Wygorniensi,	

Ad Procurationem Domini de Fitzhugh.

A, Treshault & puissant Prince, & bien Treshonoure & Tresgracious Seigneur *le Duc de Gloucestre*, & a ses autres Seigneurs, de le Grand Conseill nostre Soverayn Seigneur le Roy, Supplie treshumblement *Johan*, Priour de la Esglise de *Cristechirche de Canterbury*, que,

Come un grand Libre (conteignant tourz les Libres, faitz per *Seynt Gregour le Pape*, en un Volume) n'adgairs fuist Dimise a dit Supplhant & a sa dite Esglise par, le Tresreverent Pier en Dieu, *Thomas Arundell*, jadis *Erchevesque de Canterbury*, que Dieu assoile, en son Testament,

Apres que Mort mesme le Libre fuist Delivere al Tresnoble Seigneur *Henry* jadys *Roy d'Angleterre* (que Dieu Perdoint) pour Inspection avoir d'ycell, per les Mayns de *Gilbert Umfravile* Chivaler, un des Executours de la Testament du *dit Erchevesque*,

Et ensy remaygndroit en la gard du dit *n'adgairs Roy* durant sa Vie, & uncore est Detenu en le Meason *de Chartuse de Shene*,

Et puis mesme celluy *n'adgairs Roy* Ordeigna & Disposa, par son Testament & darreyn Voluntee, entre autres, que l'avantdit Libre seroit delivere a le dit Supplhant & a sa Esglise suisdite, come propre Bien de mesme l'Esglise,

Please a voz Tresgraciousez Seigneurs, en le accomplissement de la darrein Voluntee suisdit, Grauntier Lettres de Guarrant, desoubz le Prive Seall nostre Soverayn *Seigneur le Roy*, Adreciez al *Friour* de mesme la Meason de *Chartuse*, luy commandantz & chargeantz pur Deliverer le Libre suisdit, saunz delay ou contradiction queconque, a Frere *William Molasshe*, Mogne & Almoigner de l'avandite Eglise de *Christchirche*, pour ycell faire amoigner & carier a le dit Supplhant, son Soverayn, avoir a le Oeps de mesme l'Esglise del *Christechirche* & la Meason d'icelle, solonque l'entent & volunte du dit *n'adgairs Erchevesque*, pour Dieu & en Oevre de Charitee.

*Lettre out fuist faite, de Date de xij Jour de Feverere, au Priour de la * Chartuse de Shene, selonc l'effect de la Supplication dessus escripte, ou autrement que le dit Priour fust devers le Conseil, le Mersdy proschein venant, pur declarer la Cause pur quelle il ne deveroit ce faire.* * X. 318.

Sexto Die Februarii, *Anno Secundo*, *apud Westmonasterium*, *Concessa fuit præsens Supplicatio in forma qua petitur*, *& Warantum*, *sub Privato Sigillo*, *infrascripto Priori Domus* Cartusiensis de Shene, *de Deliberando infrascriptum Librum ad usum Domus* Christi Cantuariensis, *ut infra patet*.

Præsentibus,

Dominis,	*Episcopis*,
Duce Gloucestriæ,	Comite Warrwicæ,
Archiepiscopo Cantuariensi,	Cromewell,
Londoniensi,	Fitz Hugh,
Wyntoniensi,	Cancellario,
Norwicensi,	*Et* Thesaurario.
Et Wygorniensi,	

De Recipiendo Electum Meldensem in Turrim London.

Ann. D. 1424. Ao. 2. H. 6. Claus. 2. H. 6. m. 19.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, Venerabili in Christo Patri, *H.* eadem gratiâ *Archiepiscopo Cantuariensi*, totius Angliæ Primati, Salutem.

Mandamus vobis quòd *Robertum Giresme*, Electum Meldensem de Francia, Custodiæ vestræ per Carissimum Dominum & Patrem nostrum Defunctum nuper Commissum & in Custodia vestra existentem, Constabulario Turris nostræ Londoniæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, liberetis indilatè,

Cui Mandavimus quod ipsum *Robertum* a vobis reciperet, cùm ipsum, ex parte nostra, ei deliberare velitis,

Volumus enim &, de assensu & avisamento Magni Concilii nostri, Concedimus vos de Custodia *prædicti Roberti* penitùs exonerari,

Teste meipso apud *Westmonasterium*, octavo die Februarii, Anno Regni nostri Secundo.

Per Concilium.

REX Constabulario Turris suæ Londoniæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem. *Ibid.*

Mandamus vobis quòd *Robertum Giresme*, Electum Meldensem de Francia, Venerabili in Christo Patri, *Henrico Archiepiscopo Cantuariensi*, cùm ipsum *Robertum* vobis, ex parte nostra, Deliberare voluerit, Recipiatis indilatè,

Et ipsum, salvò & securè, in Turri prædicta custodiatis, quousque pro ejus Deliberatione aliter duxerimus ordinandum;

Mandamus enim *præfato Archiepiscopo* quòd *præfatum Robertum*, ex parte nostra, vobis liberet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Februarii,

Per Concilium.

Ann. D. 1424. Hen. 6.

Pro Vexillifero in Conflictu de Agencourt.

Au Roy nostre Soverain Seigneur, & a les Tresgracious Seigneurs de son Conseil.

An. 2. H. 6. SUPPLIE treshumblement, un Povere Esquier, *Thomas de Strykeland,*

N'agairs *Bannour de la Baner de Saint George* de le Tresnoble *Roy Henry Quint*, que Dieu assoile,

Que Plese a vostre bon Grace considerer le long Service, que le dit Suppliant feloit au dit n'adgairs Roy, es parties dela le Meer, depuis son Arivale a Harflew, & a la Batailie de Agincourt, & depuis jusques le temps que la Citee Roen estoit gaignes,

*X. 319. *Et le dit Suppliant nulle Regarde unquore avoir pur son Labour le Jour du dit Bataile, aucun Paiement de ses Gages si non pour un dymy An,

Et coment, a present, le dit Suppliant est trove en Erraerges, en son Accompt, en l'Eschequier, en la Somme de xiv *l.* iv *s.* x *d.* Ob. Pur certein Vessell d'Argent rumpitz, a lui mettez en Gage par le dit *n'agairs Roy,*

Lequell Vessell mesme le Suppliant ad Venduz, & Money, ent pris & retenuz, il as Espenduz en le Service au dit *n'agairs Roy,*

Et sur ceo plese a voz tressages discretions, a la reverence de Dieu, & pour merit d'Alme du mesme le Roy, Granter a dit Suppliant les diz xiv *l.* iv *s.* x *d.* Ob. en regarde de son Service, & en Partie de Paiement de ses Gages a Lui duez par le dit *n'adgairs Roy*, & sur ce Graunter Garrant sufficiante, direct a les Tresorer & Barons de l'Eschequier, pur Descharger le dit Suppliante, & Lui faire Quit, en mesme l'Eschequier, envers *le Roy* de les xiv *l.* iv *s.* x *d.* Ob. susditez, & ce pur Dieu & en Oeure de Charitee.

Dors

Decimo Quarto Die Februarii, Anno Secundo, apud Westmonasterium *Concessa fuit præsens Supplicatio in forma qua petitur, & Warantum Thesaurario & Baronibus de Scaccario de exonerando infrascriptum* Strikeland *de* xiv l. iv s. x d. ob. *in Compoto suo reddito ut infra.*

Præsentibus,

Dominis,	*Episcopis,*
Duce Gloucestriæ,	Comite Warrewicæ,
Archiepiscopo Cantuariensi,	Cromewell,
Londoniensi,	Cancellario,
Wyntoniensi,	Thesaurario,
Norwicensi,	*Et* Custode Privati Sigilli.

Ista Billa concessa fuit dicto *Strikeland* in plenam Solutionem Red. sibi per Regem defunctum debit.

Ad Relationem Custodis Privati Sigilli.

De Navibus providendis pro Comite Marchiæ.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Pat. 2. H 6. p. 2. m. 24. dors. REX, dilectis sibi, *Thomæ Whitgreve*, & *Johanni Elbonbed*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos ad tot Naves, quot pro Passagio *Edmundi Comitis Marchiæ*, & Retinentiæ suæ, versus partes Hiberniæ necessariæ fuerint, in Portubus Bristolliæ, Bruggewater, & Liverpole, & in singulis Portubus, eisdem Portubus adjacentibus, pro Denariis nostris in hac parte rationabiliter solvendis, Arestandum & Capiendum;

Et ideò vobis Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus & Subditis nostris, tàm infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis, quòd vobis, & alteri vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, Auxiliantes, & Obedientes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Februarii.

Per Concilium.

De Tractando cum Alfonso Rege Aragonum.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Franc. 2. H. 6. m. 1. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Diligentia, dilecti Nobis in Christo, *Abbatis de Bella Loco* Ordinis Cisterciensis, fidelis nostri *Walteri Pole* Militis, & Magistri *Johannis Blodwell* Decretorum Doctoris, ad plenum confidentes,

De avisamento Concilii nostri Fecimus, Constituimus, Deputavimus, & Ordinavimus ipsos nostros Procuratores & Nuncios speciales,

*X. 320. * Dantes & Concedentes eisdem, *Willelmo*, *Waltero*, & *Johanni*, & Duobus eorumdem, plenam & liberam Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, Faciendi, Ineundi, Tractandi, Firmandi, & Concludendi, Nomine nostro, & pro Nobis, Regnis, Terris, & Dominiis nostris, pro Nobis, & Successoribus nostris, ac pro nostris Subditis, Vassallis, & Adhærentibus nostris, cum, Serenissimo Principe, *Alfonso Rege Aragonniæ, Siciliæ*, &c. Fratre nostro Carissimo, pro Se, suisque Regnis, Terris, & Dominiis, Hæredibus, & Successoribus suis, ac suis Subditis, Vassallis, & Adhærentibus, necnon cum alio, vel aliis, ad hoc ab ipso Fratre nostro, cum sufficienti & ydonea Potestate, Deputato, seu Deputatis, firmas & veras Amicitias, Confœderationes, & Ligas Imperpetuùm, vel ad Tempus, inter *dictum Fratrem nostrum*, ac Regna, Terras, & Dominia sua, suosque Hæredes & Successores, Subditos, Vassallos, & Adhærentes nostros, sub cujuslibet Tenoris forma quæ videbitur dictorum Nunciorum & Procuratorum nostrorum ac Duorum eorumdem Discretionibus expedire, Ann. D. 1424. Hen. 6.

Tractatuisque, per eos super hoc habitos, Amicitias, Pacta, Conventiones, Confœderationes, atque Ligas, Promissionibus, Juramentis, Stipulationibus, Obligationibus, sive Pœnis, & aliis Securitatibus quibuscumque, hinc & inde Firmandi, Muniendi, Vallandi, & Roborandi, & Jurandi in Animam nostram quòd omnia, per eos, aut eorum Duos, super his Tractata & Concordata, tenebimus, & faciemus firmiter, constanter, & irrefragabiliter observari,

Similiaque Juramenta, Promissiones, Obligationes & Pœnas ab alia Parte Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Ac insuper omnia alia & singula Gerendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis & circa ea fuerint necessaria seu quomodolibet oportuna,

Promittentes Nos, bonâ fide & in verbo Regio pro Nobis, & Hæredibus, Successoribus, Vassallis, Subditis, & Adhærentibus nostris, Stabile, Ratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Procuratores & Nuncios nostros, aut Duos eorumdem, Actum, Tractatum, seu Gestum, in Præmissis & eorum singulis, fuerit, ac per nostras Patentes Literas, ad majus Robur, quando requiremur, Confirmare.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Primo die Maii

Per Breve de Privato Sigillo.

De Conductubus.

REX, per Literas suas Patentes, per Quatuor Menses proximò futuros duraturas, Suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem & Defensionem suas speciales, *Johannem de Moucy*, Servientem *Ducis Aurelianensis*, in Regno Regis Angliæ ad præsens existentem, versus partes Franciæ transeundo, & deinde in dictum Regnum Regis Angliæ se divertendo & redeundo, necnon Bona, *&c. prout in cæteris de Conductu Literis usque ad hæc verba*, primitùs, *& tunc sic*, Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Franc. 2. H. 6. m. 6.

Et quòd ipse, existens in Villis, Castris, & Locis Regi obedientibus, quicquam, quod contra *Tractatum Pacis Finalis*, inter Regna Franciæ & Angliæ factæ & conclusæ, cedere possit, per Se, vel per alios, palàm vel secretè, minimè Dicat, Scribat, aut Dici vel Scribi procuret,

Quodque ipse in aliquo Civitatum, Castrorum, Villarum firmatarum, aut Fortalitiorum Regis, non moretur nisi per unam Noctem tantùm.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Martii.

Per Concilium.

Consimiles Literas Regis de Salvo Conductu habet Guillielmus Barrognier, *Serviens* præfati Ducis, *per idem tempus duraturas.*

Per Concilium.

REX, *&c.* speciales, *Petrum Sauvage*, Consiliarium Ducis Aurelianensis, in Regno Regis Angliæ ad præsens existentem, cum Quatuor Personis in Comitiva sua, versus Partes Franciæ, ad præsentiam, Carissimi Avunculi Regis, Johannis Bedford, Regentis Regnum Regis Franciæ, transeundo, * necnon Bona, Res, *X. 321. & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper, *&c. prout supra.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxviij die Martii.

Per Concilium.

REX, *&c.* speciales, Reginaldum Hue Presbiterum penes Dominum Destouteville, ad portandum sibi argentum, ac alias m. 4. Res sibi necessarias, veniendo, & in Regnum Regis Franciæ redeundo,

Proviso semper, *&c. prout supra.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiij die Maii.

REX, *&c.* speciales, Hamonem du Chesne penes Dominum de *Gaucourt*, ad portandum sibi Argentum, & alias Res sibi necessarias, veniendo.

Proviso, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, *&c.* speciales, *Petrum Gonzelles*, *Johannem Houxime*, *Johannem Leswelle*, *Huet de Voyere*, & *Petrum Gervoise*, Servientes Comitis de Vendosme, cum Duobus Servientibus in Comitiva sua, extra Regnum Regis Angliæ transeundo, & in eadem redeundo;

Proviso semper quod, *&c. prout supra.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Su-

Ann. D. 1424. Hen. 6.

Super Nuptiis Regis Scotiæ, in Brevi Solemnizandis.

An. 2. H. 6. HEnri, &c. as Tresorer & Chamberleins de nostre Eschequier, Saluz.

Nous volons, de l'evis & assent de nostre Conseil, & vous mandons que a, nostre Treschier Cousin, *James Roy de Scotz*, facez liverer Vynt & quatre Livres pur un Drap d'Or, a faire pur la Vesture encontre la solempnitee de sa Mariage, que se serra en brief, a avoir de nostre Donn.

Don. &c. *a Westm.* le xxviij Jour de Januer, l'An, &c. Second.

Dors.

Vicesimo Octavo Die Januarii, Anno secundo, apud Westmonasterium, Concessum fuit quod fiat Litera sub Privato Sigillo, ut infra patet, pro Jacobo *Rege Scottorum.*

Præsentibus,

Dominis,	Et Wygorniensi,
Duce Gloucestriæ,	*Episcopis,*
Archiepiscopo Cantuariensi,	Comite Warrwicæ,
Londoniensi,	Cancellario,
Wyntoniensi,	Thesaurario,
Norwicensi,	*Et* Custode Privati Sigilli.

Super Negotiis Memorati Regis.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. REX, Universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, Carissimus Consanguineus noster, *Jacobus Rex Scottorum* penes Concilium nostrum diu, cum frequenti instantia, prosecutus fuerit quòd, Venerabilis Pater, *Willielmus Episcopus Glasguensis* Cancellarius Scotiæ, ac quidam alii de Regno Scotiæ, usque ad Numerum Centum Personarum & infra (cujuscumque Status, Gradûs, Ordinis, Dignitatis, seu Conditionis fuerint) in Regnum nostrum Angliæ,

Pro Mediis ac Viis rationabilibus & honestis, pro Deliberatione ipsius Consanguinei nostri, etiamque super aliis Negotiis, commodum utriusque Regni concernentibus, Tractandis & Communicandis,

Venire valeant liberè & quietè,

•X 318 * Idemque *Episcopus* & alii prædicti in Regnum nostrum Angliæ, occasionibus præmissis, de Licentia nostra, venerint, & de Materiis prædictis, cum certis Commissariis nostris, apud Civitatem nostram Eborum, Tractaverint & Appunctuaverint, & super certis Articulis, Præmissa concernentibus, Concordaverint,

Ac idem Consanguineus noster desideret quòd idem *Episcopus* penes Magnum Concilium nostrum, apud Civitatem nostram Londoniæ, vel alibi, ubi dictum Concilium nostrum fuerit, super quibusdam aliis Articulis, Commodum utriusque Regni concernentibus, Tractaturus & Communicaturus venire possit,

Nos, consideratione Præmissorum, & ad instantiam præfati *Consanguinei nostri*, de assensu Concilii nostri, suscepimus *ipsum Episcopum*, in dicta Civitate Eborum jam existentem, penes dictum Concilium nostrum, apud dictam Civitatem nostram Londoniæ, vel alibi ubi idem Concilium nostrum fuerit, transeundo, ibidem morando, & super præmissis Tractando & Communicando, & exinde ad partes proprias, per Terram, seu per Mare, cum Hominibus & Servientibus suis, usque ad Numerum Triginta Personarum, & infra (cujuscumque Status, Gradûs, Ordinis, Dignitatis, seu Conditionis fuerint) necnon Equis, Bonis, & Hernesiis suis quibuscumque, absque impedimento vel arestatione quacumque Marquæ, Reprisaliæ, Debiti, Compoti, seu alterius Contractûs cujuscumque, redeundo, in Salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales,

Et ideò vobis Mandamus, &c.

Non inferentes, &c.

Et si quid, &c.

Nolentes autem hunc nostrum salvum Conductum, Delicto alicujus Personæ, secum existentis, Infringi, set Delinquens, prout justum fuerit, Puniatur,

Si verò, infra tempus Durationis præsentis nostri Salvi Conductûs, contingat prædictum *Episcopum*, vel aliquem, seu aliquos, Hominum & Servientum suorum prædictorum, ex Corporis gravitate seu Infirmitate detineri (quod absit) volumus quod idem noster Conductus in omnibus illæsus servetur & integer, usque ad Mensem postquam de Infirmitate sua plene convaluerit vel convaluerint;

Proviso semper quod prædictus *Episcopus*, ac Homines & Servientes sui prædicti, benè & honestè se habeant & gerant erga Nos & Populum nostrum, & quicquam, quod in nostri seu Populi nostri dampnum vel præjudicium cedere valeat, non attemptent aut facere vel attemptare præsumant;

Ita tamen quòd idem Episcopus præsentes Literas nostras de Salvo Conductu, ante introitum vel in exitu suo cujuslibet Civitatum, Villarum firmatarum, Castrorum, & aliorum Fortalitiorum nostrorum, Majoribus, Ballivis, Capitaneis, seu Custodibus eorumdem demonstret, si super hoc fuerit requisitus.

In cujus, &c. usque ad Primum Diem Maii proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto die Februarii.

Per Concilium

De Summa 10000 M. Marcarum, Regi Scotiæ, consideratione Matrimonii præfati, Relaxanda.

HEnricus, &c. Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Dunolmensi*, Cancellario nostro, Salutem. An. 2. H. 6. Pener Chr. Pell.

Cùm nuper,

In quodam Tractatu, habito de & super Liberatione finali carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum*, inter certos nostros Commissarios ex una parte, ac Ambassiatores quosdam, pro & ex parte Regni Scotiæ, ad Regnum nostrum Angliæ propter ea destinatos ex altera,

De Avisamento Concilii nostri, inter cætera, Concordatum sit & Appunctuatum quòd præfatus *Jacobus Rex*, Hæredésve, aut Successores sui, Scotorum Reges, bene & fideliter solvet, seu solvent, Nobis, nostrisve Hæredibus seu Successoribus nostris, aut eorum Deputatis seu Deputandis,

In Ecclesiâ Sancti Pauli Londoniæ, in Regno nostro Angliæ, pro Sumptibus & Expensis præfati *Jacobi Regis* de tempore, quo stetit in Regno nostro Angliæ & alibi in nostra & Progenitorum nostrorum Præsentia, & etiam stabit usque in diem quo Ingressus fuerit Regnum Scotiæ, vel per eum stetit quo minus ingrediatur,

* Quadraginta Milia Librarum, bonæ & legalis Monetæ Anglicanæ; videlicet, •X. 323.

In Ecclesia Sancti Pauli prædicti, Decem Milia Marcarum, Monetæ prædictæ, infra Sex Menses computandos a Primo die Ingressûs sui in Regnum Scotiæ, vel per eum stetit quo minus ingrediatur,

Et, quolibet Anno extunc sequente, incipiendo Annum a fine Anni, commputandi a Primo die Ingressûs sui supradicti, seu a die quo per eum stetit ut prædicitur, infra Sex Menses, a Principio cujuslibet Anni computandos, in Ecclesiâ Sancti Pauli Londoniæ prædictâ, Decem Milia Marcarum, quousque dicta Quadraginta Milia Librarum fuerunt plenariè & integre persoluta,

Ac insuper quod, pro Securitate Solutionis dictarum Quadraginta Milia Librarum, Dominus *Jacobus Rex*, seu Commissarii Regni Scotiæ, ante ultimum diem Martii, realiter & de facto, Dabit & Liberabit, seu sic Dabunt & Liberabunt, in Civitate Dunolmensi, Commissariis & Deputatis nostris, aut Hæredum, seu Successorum nostrorum, certos Obsides, ac Litteras Obligatorias Quatuor Villarum Regni Scotiæ, in dicto Appunctuamento expressatarum, ac suas proprias, ante ipsius Recessum a Regno nostro Angliæ fiendas, & etiam, post ipsius Ingressum in Regnum Scotiæ, Iterandas & Renovandas, prout in Litteris ipsis, exindè confectis, plenius continetur,

Nos,

Considerantes Matrimonium inter præfatum *Jacobum Regem* &, carissimam Consanguineam nostram, *Johannam Filiam Comitis Somersettæ*, dùm vixit Consanguinei nostri, post hujusmodi Appunctuamentum Factum & Solempnizatum,

Et volentes ea propter mitius & favorabiliùs agere cum eodem,

Decem Milia Marcarum, de præfatis *Quadraginta Milibus Librarum* prædictarum,

Illa (videlicet) *Decem Milia Marcarum*, quæ juxta Tenorem & Continentiam prædicti Appunctuamenti Nobis, aut Nostris Hæredibus, seu Successoribus, ut præmittitur, Sexto & ultimo Termino prædicto sunt solvenda,

Præfato *Jacobo Regi*, & ipsius Hæredibus, & Successoribus, Occasione præmissâ, & de avisamento Concilii nostri Pardonaverimus, Remiserimus, & Relaxaverimus,

Ac ipsum, suosque Hæredes, & Successores, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Regibus Angliæ futuris, imperpetuum de *Decem Milibus Marcarum* prædictis Acquietaverimus & Exoneraverimus,

Salvo Nobis, dictisque Hæredibus, & Successoribus nostris, omni Jure nostro, tàm in Residuo Summæ *Quadraginta Milium Librarum* prædictarum; videlicet,

Quoad *Quinquaginta Milia Marcarum*, quam tantummodo Summam, vigore Primi Articuli in dicto Appunctuamento contenti, & Litterarum Obligatoriarum seu aliarum Securitatum, ad Corroborationem ejusdem factarum seu fiendarum, de prædicto *Jacobo Rege*, Terminis ad hoc assignatis, peti & levari Volumus,

Quàm etiam in Litteris habuimus Obligatoriis & Securitatibus prædictis, quoad residuum antedictum,

Vobis Mandavimus quòd Litteras inde sub Magno Sigillo nostro in forma debita fieri faciatis.

Dat. &c. apud *Westm.*

Dors.

Decimo Tertio Die Februarii, Anno Secundo, apud Westmonasterium, Concessum fuit quod fiat Warrantum Cancellario, de faciendo Litteras Regis Patentes ut infra patet.

Præsentibus:

Dominis,	Comite Warrewicæ,
Duce Gloucestriæ,	Cromewell,
Archiepiscopo Cantuariensi,	Fitz Hugh,
Londoniæ,	Hungerford,
Wintoniæ,	Cancellario,
Et Wygorniæ,	Thesaurario,
Episcopis,	*Et* Custode Privati Sigilli.

Ann. D. 1424. Hen. 6. * X.324.

* Obligatio Villæ de Dunde.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Ex Autogr.

UNIVERSIS, præsentes Literas inspecturis seu audituris, pateat & sit Notum quòd,

Cùm nuper,

De & super Liberatione, Serenissimi Principis & Domini nostri, Domini *Jacobi Regis Scotorum*, inter Serenissimum Principem *Henricum Regem Angliæ*, de avisamento Concilii sui, ex unâ Parte, & dictum *Dominum Jacobum* ac certos Ambassiatores Regni Scotiæ, ad Regnum Angliæ, occasione Liberationis hujusmodi, transmissos, ex alterâ,

Inter cætera, Concordatum, Appunctuatum, & Conclusum existat, quòd dictus *Dominus Jacobus Rex* solvet præfato *Henrico Regi Angliæ*, ipsiusve Successoribus & Hæredibus, aut eorum Deputatis, seu Deputandis, in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ in Angliâ Quadraginta Milia Librarum, bonæ & legalis Monetæ Angliæ; videlicet,

In Ecclesia Sancti Pauli prædicta, Decem Millia Marcarum, Monetæ prædictæ, infra Sex Menses, computandos a primo die primi sui Ingressûs in Regnum suum Scotiæ, vel per ipsum steterit quo minus ingrediatur,

Et quolibet Anno, extunc sequente, incipiendo annum a fine anni, computandi a primo die Ingressûs sui prædicti, in Ecclesia Sancti Pauli prædictâ, Decem Millia Marcarum, quousque dicta Quadraginta Milia Librarum fuerint integrè persoluta,

Ac quòd, pro Securitate Solutionis prædictæ fiendæ, prædictus Dominus *Jacobus Rex* literatoriè, sub suo Sigillo, se obliget, cæterique ponantur Obsides, & Literæ etiam Quatuor Burgorum sive Villarum Regni Scotiæ concordatarum (videlicet) *de Edinburgh, Perth, Dunde & Abbirden*, obligatoriæ præfato *Regi Angliæ* tradantur & liberentur,

Nos, *Præpositus & Ballivi Burgi sive Villæ de Dunde prædicti*, ac *Communitas ejusdem*,

Ad Sonum Campanæ, ut moris est, in Domo nostrâ communi ad infrascripta specialiter congregati, & Communitatem nostræ Villæ facientes,

Ac considerantes præfati *Domini nostri Regis* Liberationem, non solum nobis, sed etiam toti Regno Scotiæ pro ipsius bono Regimine desiderantissimam, & ipsius Adventum, a multis diebus expectatum, Nobis & toti Regno suo fore Jocundissimum,

Ac propterea volentes prædicta Appunctuamenta & Conclusa, quantum ad Nos, cum effectu, exequi & perimplere,

De præfati *Domini Regis* Consensu & Voluntate, scienter, spontè, & in veritate, dicimus, fatemur, ac, nomine nostro omnium & singulorum, & Communitatis nostræ prædictæ, Recognoscimus, si præfatus Dominus *Jacobus Rex noster*, Loco & Termino seu Terminis appunctuato seu appunctuatis, non solverit & non observaverit, ut prædictum est, Nos & Successores nostros Obligatos præfato *Regi Angliæ*, & ipsius Hæredibus & Successoribus, in Quinquaginta Millibus Marcarum, bonæ & legalis Monetæ Angliæ,

Quam quidem Summam Quinquaginta Millium Marcarum, vice & nominibus nostrûm omnium & singulorum, ac Communitatis nostræ, pro Nobis, & Successoribus nostris, promittimus, & unusquisque nostrûm principaliter pro Se, Hærede, & Successore suo in solidum promittit, in casu non Solutionis & non observationis prædictarum, solvere dicto *Henrico Regi Angliæ*, & Hæredibus suis, & ipsius Successoribus, vel eorum certo Nuncio, præsentes Literas, seu eorum Transumptum, deferenti vel habenti, in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ, in Anglia, infra Mensem, computandum a Tempore seu Termino, quo primò præfatus *Jacobus Rex noster* in solvendo, contra Appunctuamentum, in eâ parte habitum, & superius recitatum, Defecerit, absque dilatione ulteriori,

Volumus insuper & Concedimus, per Præsentes, pro Nobis, & Successoribus nostris, ut ipse *H. Rex Angliæ* prædictus, ipsiusve Hæres, aut quivis Successor, possit (Fori Privilegio non obstante) Nos, & Successores nostros, & quemlibet nostrûm in solidum, & quem primum voluerit, vice & Nomine Communitatis nostræ, & ipsam Communitatem, ubique locorum atque terrarum, in omni Foro, & sub quocunque Judice, tàm Ecclesiastico, quàm Seculari, in omni Curiâ, ad Solutionem summæ prædictæ, in Parte, vel in Toto, convenire, non obstante vel præjudicante sibi ut, si Partem Debiti in Judicio vel extra exegerit vel receperit ab aliquo nostrûm, non ideò minùs possit ipsum eundem,

*X. 325. vel etiam reliquos nostrûm, & * quem nostrûm maluerit, ad Residuum Summæ vel Debiti hujusmodi principaliter & in solidum convenire.

Promittentes Nos non probare Solutionem aut Liberationem hujusmodi Debiti fore, nisi per præsentes Literas Incisas vel Cancellatas, aut Acquietantiam, sub Magno Sigillo Regis Angliæ, in hac parte conficiendam,

Pro Solutione verò supradicta, cæterisque Præmissis fideliter ac firmiter perimplendis, OBLIGAMUS Nos, & nostrûm quemlibet per se principaliter & in solidum, nomine & vice nostræ Communitatis prædictæ, & nostram Communitatem, ac omnia Bona nostra propria & Communitatis nostræ antedictæ, præsentia & futura, ubique Locorum & Terrarum inventa,

Renunciantes Exceptioni rei non sic gestæ, Beneficio Læsionis, Restitutionis, & Circumventionis; Juris Canonici & Civilis auxilio; omni Statuto, Consuetudini, Privilegio; & omni Juri, per quod generalis Renunciatio reprobatur vel dicatur non valere; ac omnibus aliis Exceptionibus, Allegationibus, & Defensionibus, quæ possunt contra præsentes Literas, vel Contenta in eisdem, objici vel opponi.

In quorum omnium fidem & testimonium Sigillum nostrum Commune Præsentibus est appensum, apud *prædictum Burgum de Dunde*, Vicesimo die Mensis Februarii, anno Domini Millesimo Quadringentesimo Vicesimo Tertio. Ann. D. 1424. Hen. 6.

Sub Sigillo cereo albi coloris pendente a filo pergamena.

Consimilis Obligatio villæ de Aberdene, data apud Perth, decimo octavo Februarii, anno Domini Millesimo Quadringentesimo Vicesimo Tertio secundum computationem Ecclesiæ Scoticanæ.

Sub Sigillo cereo rubei Coloris pendente a caudâ pergamena.

Obligatio Villæ de Edinburg, dat. 16 Febr. 1423, 2 H. 6.

Obligatio Villæ de Perth, Dat. 20 Febr. An. ut supra.

De Instrumentis, Redemptionem Jacobi Regis concernentibus, custodiendis.

HÆC INDENTURA, Ann. D.

FACTA inter *Johannem Londoniensem* & *Thomam Dunelmensem*, Episcopos, & *Willielmum Alnewyk* Custodem Privati Sigilli, Metuendissimi Domini nostri *Regis Angliæ*, &c. Commissarios, unà cum aliis, per ipsum Dominum nostrum assignatos ad Conveniendum cum *Jacobo Rege Scotorum*, & aliis, & ad Recipiendum, pro Securitate certorum Appunctuamentorum, pro Liberatione *dicti Regis Jacobi*, Obsides, Literas obligatorias, & alia, in certo Appunctuamento, indè Londoniæ facto, contenta, ex unâ Parte, & Magistrum *Johannem Stafford* Thesaurarium Angliæ ex aliâ Parte, 1424. An. 2. H. 6. Ex Autogr.

TESTATUR quòd, in præsentiâ Dominorum de Magno Concilio præfati Domini Regis Angliæ; videlicet, Illustrissimi Principis *Humfridi Ducis Gloucestriæ*,

Reverendissimi Patris *Henrici Wyntoniensis Episcopi*,

Radulphi Cromwell,

Johannis le Scrop,

Et *Walteri Hungreford*,

Militum & Consiliariorum præfati Domini nostri *Regis Angliæ*;

In eodem Concilio præfati, *Johannes Londoniensis*, & *Thomas Dunelmensis*, Episcopi, & *Custos Privati Sigilli*, Liberarunt supradicto *Thesaurario*, ad opus dicti Domini nostri Regis custodienda, Commissiones, Appunctuamenta, Obligationes, Indenturas, & alia infrascripta; videlicet,

Commissionem Gubernatoris Regni Scotiæ, factam W. Glasguensi *Episcopo & aliis, ad Tractandum, cum quibuscunque Commissariis* Regis Angliæ, *de & super Deliberatione* Jacobi Regis Scotorum.

Appunctuamentum, factum Eborum super Liberatione ejusdem.

Aliud Appunctuamentum, factum Londoniæ super Liberatione ejusdem.

Obligationem dicti Jacobi Regis Scotorum, *factam in Anglia, de Quadraginta Milibus Librarum.*

Obligationem Villæ de Perth.

Obligationem Villæ de Abirdene.

Obligationem Villæ de Dunde.

* *Obligationem* Villæ de Edynburgh. *X. 326.

Literam Obsidum, sub eorum Sigillis, Testimonialem super eorum Juramento.

Literam Walteri Stewart, *super Consensu suo quòd Filius suus remaneat Obses.*

Literam Andreæ Gray *consimilem.*

Literam Johannis Lyon *consimilem.*

Indenturam, sub Secreto Sigillo Jacobi Regis Scotorum, *factam in Anglia, super Traditione Obsidum, Obligationum, & Juramenti sui præstatione.*

Indenturam, Factam inter Londoniensem *&* Dunolmensem *Episcopos & alios Regis Commissarios ex unâ Parte, &* Robertum Hiltonem *Vicecomitem Eborum, super Liberatione Obsidum, factâ eidem Vicecomiti*

Obligationem Jacobi Regis Scotorum, *sub Magno Sigillo suo, factam in Scotiâ, de Quadraginta Milibus Librarum.*

Literas confirmatorias Jacobi Regis Scotorum *sub Magno Sigillo suo, factas in Regno suo Scotiæ, super Appunctuamento facto Londoniæ.*

Commissionem præfati Jacobi Regis Scotorum, *factam sub Magno Sigillo suo* Willielmo Scot, *ad Tradendum Cancellario Angliæ Literas Confirmatorias super Appunctuamento, &c. & ad Recipiendum Literas consimiles* Regis Angliæ *super Appunctuamento, &c.*

Indenturam, factam sub Sigillo Secreto Regis Scotorum *in Anglia, super Treugis generalibus, per Terram, & per Mare, duraturis per Septennium, concordatis inter ipsum* Regem Scotorum *& Commissarios* Regis Angliæ.

Et aliam Indenturam consimilem, factam sub Magno Sigillo suo in Scotia, super Treugis prædictis.

In cujus rei Testimonium Partes prædictæ Partibus hujus Indenturæ Sigilla sua alternatim apposuerunt.

Dat. apud *Westmonasterium*, Quinto decimo die Mensis Martii, anno Regni Regis Henrici Sexti post Conquestum Secundo.

Sub tribus Sigillis, rubri Coloris, pendentibus a caudis pergamena.

Ann. D. 1424. Hen. 6.

Obligatio Jacobi Regis Scotorum de Quadraginta Milibus Librarum.

An. 2. H. 6. Ex Autogr.

JAcobus, Dei gratiâ, *Scotorum Rex*, Omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos, *Jacobus Rex Scotorum* prædictus, Tenemur & firmiter Obligati sumus, Serenissimo Principi, Domino *Henrico Regi Angliæ* in *Quadraginta Milibus Librarum*, Legalis Monetæ Angliæ, Solvendis eidem Domino *Henrico Regi*, ipsiusque Hæredibus & Successoribus, ejus aut eorum certo Nuncio seu Deputato in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ in Anglia, videlicet,

Decem Milibus Marcarum infra Sex Menses, computandos a Primo die primi Ingressûs nostri in Regnum nostrum Scotiæ, vel a Primo die quo per Nos steterit quo minus ingrediamur ipsum Regnum nostrum,

Et, quolibet Anno, extunc sequente, incipiendo Annum a fine Anni, computandi a Primo die Ingressûs nostri prædicti, aut quo poterimus ingredi, infra Sex Menses, a Principio cujuslibet Anni computandos, in Ecclesia Sancti Pauli prædicta, *Decem Milibus Marcarum*, quousque dicta *Quadraginta Milia Librarum* fuerint plenariè & integrè persoluta,

Ad quam quidem Solutionem, dictis Diebus sive Terminis & Loco, benè & fideliter, ut prædicitur, faciendam, Obligamus Nos, ac Hæredes, & Successores nostros, Reges Scotorum quoscunque, ac omnia Bona nostra, mobilia & immobilia, præsentia & futura, ubicunque locorum & terrarum reperta,

Nosque, ac dictos Hæredes, & Successores nostros prædictos, atque Bona nostra prædicta, in hac parte, Submittimus Juribus & Cohercionibus, Ritibus & Compulsionibus, Statutis & Consuetudinibus, ac Mero Examini Curiæ Cameræ *Domini nostri Papæ*, suique Auditorum, Viceauditorum, cæterarumque aliarum Curiarum, tàm Ecclesiasticarum, quàm Secularium, ubilibet constitutarum, & cujuslibet earumdem, in qua seu quibus præsentes nostræ Literæ Obligatoriæ, aut earum verum & auctenticum Transumptum ostendi contigerit seu produci,

Renunciantes palàm & expressè omni & cuilibet Juri, tàm Canonico, quàm Civili, Divino & humano, Scripto vel * non Scripto, Novo & Veteri, Generali & speciali, Edito vel Edendo, Promulgato vel Promulgando, Statutis & Consuetudinibus quibuscunque, Exceptioni doli mali & metûs, ac non numeratæ Pecuniæ, in Factum Actioni, Condictioni indebiti sine causa, vel ex injusta, Privilegio Fori, Feriisque Messium & Vindemiarum, Litteris & Rescriptis Papalibus, jam concessis vel in antea concedendis, impetratis vel impetrandis, & generaliter omnibus aliis & singulis Juribus, & Beneficiis, & Defensionibus quibuscumque, per quæ seu quod contra præsentes nostras Litteras Obligatorias venire possemus, seu Modo aliquo Nos Juvare, * X. 327.

In quorum omnium & singulorum testimonium Sigillum nostrum Præsentibus apponi fecimus.

Dat. sub Sigillo nostro Secreto, Vicesimo octavo die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo quarto, & Regni nostri Decimo octavo.

Sub Sigillo rubeo, pendente a Caudâ Pergamenæ.

Indentura, sub secreto Sigillo Jacobi Regis Scotorum facta in Anglia, super Traditione Obsidum, Obligationum, & Juramenti sui præstatione.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Ex Autogr.

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Serenissimum Principem *Jacobum Regem Scotorum* ex Parte unâ, &, Venerabiles in Christo Patres, *Johannem Londoniensem, & Thomam Dunelmensem*, Episcopos, *Henricum Northumbriæ, & Radulphum Westmerlandiæ*, Comites, *Ricardum Nevil* Custodem West-Marchiæ Angliæ versus Scotiam, *Willielmum Alnewyk* Custodem Privati Sigilli, *Thomam Dominum de Dacre, Johannem Baronem de Graystock, & Robertum Umfrevil* Militem, Commissarios, Christianissimi Principis, *Henrici Regis Angliæ & Franciæ, & Domini Hiberniæ*, ad Infrascripta Deputatos, ex Parte alterâ,

TESTATUR quòd idem *Jacobus Rex* eisdem Commissariis,

Juxta vim, formam, & effectum, ac in Partem Executionis ejusdem Concordiæ & Appunctuamenti, super Liberatione suâ nuper conclusi & facti, inter Commissarios & Deputatos dicti *Regis Henrici*, ex Parte unâ, & Ambassiatores seu Commissarios Regni Scotiæ, ex alterâ,

Tradidit, Dedit, & Liberavit, pro Securitate Solutionis Summæ *Quadraginta Milium Librarum*, bonæ & legalis Monetæ Angliæ, ad Locum, Dies, & Terminos in dicto Appunctuamento contenta, ac plenæ & integræ Executionis & Complementi omnium & singulorum, in prædicto Appunctuamento contentorum, Obsides & Personas Obsidum, æstimatas, per Partem *dicti Jacobi Regis*, in Valore Annuo Redditunm, ad Summas infrascriptas; videlicet,

David Primogenitum & Hæredem Comitis Atholiæ redditnatum ad viii C. Marc.

Thomam Comitem Moreviæ ad M. Marc.

Alexandrum Comitem Craunfordiæ, ad M. Marc.

Duncanum Dominum de Argill, ad xv C. Marc.

Willielmum Primogenitum & Hæredem Domini de Dalketh, ad xv C. Marc.

Gilbertum Primogenitum & Hæredem Willielmi Constabularii Scotiæ, ad viii C. Marc. Ann. D. 1424. Hen. 6.

Robertum Marescallum Scotiæ, ad viii C. Marc.

Robertum Dominum de Erskyn, ad M. Marc

Walterum Dominum de Driltone, ad viii C. Marc.

Thomam Boyd de Kilmernoch, ad D. Marc.

Dominum Patricium de Dunbarre Dominum de Camnok, ad D. Marc.

Alexandrum Dominum de Gordonne ad iv C. Marc.

Obsides aliâs concordatos, ac vice & loco aliorum absentium etiam aliâs concordatorum Obsidum, quorum Nomina continentur in quadam Cedulâ, dicto Appunctuamento annexâ,

Dominum Willielmum de Abbrunethy, ad D.—— Marc.

* *Jacobum —— de Dunbarre* Dominum de Frendrath, ad D. Marc. * X. 328.

Andream Gray de Foullis, ad vi C. Marc.

Dominum Robertum de Levinston, ad iv C. Marc.

Johannem Lyndesay ad D. Marc.

Dominum *Robertum de Lille*, ad iii C. Marc.

Jacobum Dominum de Caldor, ad iv. C. Marc.

Jacobum Dominum de Cadzo, ad D. Marc.

Dominum *Willielmum de Rothvane*, ad iv C. Marc.

Willielmum Olyfaunt Dominum de Abirdalgy, ——

Georgium Primogenitum & Hæredem Hugonis Cambel ad iii C. Marc.

Robertum Primogenitum & Hæredem Domini *Roberti de Mautalent*, ad iv C. Marc.

David Meignes, ad ii C. Marc.

David de Ogilby ad ii C. Marc.

Patricium Primogenitum & Hæredem Domini Johannis Lyon, ad iii C. Marc.

Necnon Literas suas Patentes Obligatorias, Magno Sigillo suo sigillatas, ac Quatuor Literas Obligatorias Quatuor Burgorum seu Villarum Regni Scotiæ, Sigillis Communibus earumdem Villarum sigillatas, videlicet,

Unam, *Villæ de Edinburg*,

Aliam, *Villæ Perth, Villæ Sancti Johannis* communiter nuncupatæ,

Tertiam, *Villæ de Dunde*,

Et Quartam, *Villæ de Abirdene*,

Ac insuper, quòd idem *Jacobus Rex* Promisit solempniter, in verbo Regis, & Juravit, ad Sancta Dei Evangelia, per eum corporaliter tacta, quòd omnia & singula, in dicto Appunctuamento pro ipsius Liberatione concordata & appunctuata, plenè & fideliter faciet & implebit, & quòd non faciet nec veniet in contrarium ipsorum, aut alicujus eorumdem, arte, ingenio, directè, vel indirectè, seu quovis exquisito colore,

Et, inter alia, quòd, infra Quatuor Dies, a Primo die Primi Ingressûs sui in dictum Regnum Scotiæ computandos, Literas suas Approbatorias ac Confirmatorias de & super omnibus & singulis, ut præfertur, Concordatis & Appunctuatis, necnon quòd Literas suas Obligatorias ejusdem Tenoris, cujus sunt Literæ suæ Patentes Obligatoriæ, de quibus supra fit mentio, utrasque tàm Obligatorias, quàm Confirmatorias, suo Magno Sigillo Sigillatas, Dabit, Tradet, & Liberabit præfato *Regi Henrico*, ipsiusve Hæredibus, seu Successoribus, aut Cancellario Angliæ pro tempore existenti, aut eorum Deputatis seu Deputandis, aut *Henrico Comiti Northumbriæ*, seu *Priori Ecclesiæ Cathedralis Dunelmensis*,

Ac Juramentum & Promissionem supradicta infra eosdem Quatuor Dies, Faciet, Repetet & Renovabit coram Commissariis *dicti Regis Henrici*, ad Videndum, Audiendum, & Interessendum in ea parte Deputandis

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium huic Parti INDENTURÆ, penes præfatum Regem Henricum remanenti, præfatus *Jacobus Rex* Secretum Sigillum suum mandavit apponi.

Dat. *Dunelm* Vicesimo octavo die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo quarto.

Sub Sigillo, rubei coloris, pendente a caudâ Pergamenæ.

Indentura, facta sub Sigillo secreto Regis Scotorum in Anglia, de Trengis, per Septennium duraturis.

HÆC INDENTURA,

FACTA inter, Serenissimum Principem, *Jacobum Regem Scotorum* ex Parte unâ, &, Reverendos in Christo Patres, *Johannem, Londoniensem, & Thomam, Dunolmensem*, Episcopos, *Henricum Comitem Northumbriæ* Gardianum Orientalis Marchiæ Angliæ versus Scotiam, *Radulphum Neville* Comitem Westmorlandiæ, *Ricardum Neville* Gardianum Occidentalis Marchiæ Angliæ versus Scotiam, *Willielmum Alnewyk* Custodem Privati Sigilli, *Thomam Dominum de Dacre, Johannem Baronem de Graystok, & Robertum Umfrevill* Militem, Commissarios, Christianissimi Principis, *Henrici Regis Angliæ & Franciæ, & Domini Hiberniæ*, ad Infrascripta sufficienter & legitimè Deputatos, Ann. D. 1424. An. 2. H. 6 Ex Autogr.

* Prout ex eorum Commissionis Litteris, * X. 329.

Quarum Tenor sequitur, & est talis,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, Dominus Hiberniæ*, omnibus ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De industria, fidelitate, & circumspectione, Venerabilium in Christo Patrum, *J. Londoniensis, Thomæ, Dunolmensis*, Episcoporum,

Ann. D. 1424. Hen. 6. porum, ac, Carissimorum Consanguineorum nostrorum, *Henrici Northumbriæ*, *Radulphi Westmerlandiæ*, Comitum, & *Ricardi Nevyll* Gardiani Westmarchiæ, necnon, dilectorum nobis, *Wilhelmi Alnewyk* Custodis Privati Sigilli nostri, *Thomæ Domini de Dacre*, *Johannis Baronis de Greystok*, & *Roberti Umfravyll*, plenius confidentes,

Ipsos, Octo, Septem, & Sex eorum, Facimus, Constituimus, & Assignamus nostros Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales,

Dantes eis, Octo, Septem, & Sex eorum Potestatem, Auctoritatem & Mandatum speciale ad Tractandum, Concordandum, Firmandum, & Concludendum,

Cum, Carissimo Consanguineo nostro, *Jacobo Rege Scotorum*, seu ejus aut Regni Scotiæ Commissariis, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Rege vel Regno Conjunctim vel divisim in hac parte habentibus vel habituris,

De & super Finali Pace & Perpetua, sive de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis generalibus sive particularibus, tàm per Terram, quàm per Mare, inter *Nos*, & Regna, Terras, Dominia, Ligeos, & Subditos nostra, & ipsum Regem Scotorum, & Regnum Scotiæ, Terras, Dominia, Ligeos, & Subditos sua, Incundis & Firmandis, per tanti temporis Spatium, sive ad Terminum, prout præfatis Commissariis, Deputatis, & Nunciis nostris, Octo, Septem, vel Sex eorum, videbitur, duraturis,

Et ad omnia alia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis vel circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid per Commissarios, Deputatos, & Nuncios nostros prædictos, Octo, Septem, aut Sex eorum, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus rei testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, Quartodecimo die Februarii, Anno Regni nostri Secundo.

Satis liquet,

TESTATUR quòd prædictus *Jacobus Rex & Commissarii supradicti*, in vim Potestatis eorum suprascriptæ, Inierunt, Concordarunt, & Concluserunt, Ineunt, Concordant, & Concludunt bonas, firmas, indubias, & inviolabiles Treugas & Guerrarum Abstinentias seu Sufferentias, per Terram & per Mare, pro dictis Regibus eorumque Hæredibus, & Successoribus, ac eorum Regnis, Terris, Dominiis, necnon Vassallis, Ligiis, & Subditis eorum quibuscumque, duraturas, ab Ortu Solis Primi Diei Mensis Maii proximò futuri, per Septennium extunc proximò futurum (videlicet) usque ad Occasum Solis dicti Primi Diei ejusdem Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo Primo,

Quibus quidem Treugis, Guerrarum Abstinentiis Sufferentiisve, sic durantibus, Concordatum est, hinc & inde, quòd uterque dictorum Regum cessare faciet per Se, Vassallos, Ligios, & Subditos suos quoscumque, omnes Prisas Personarum, Bonorum, Villarum firmatarum, Fortalitiorum, & aliorum Locorum, omnes Pilerias, Roberias, Incendia, Demolitiones Domorum & Murorum, Prostrationes Arborum, tàm portantium Fructus, quàm aliarum quarumcumque, per omnia Regna, Terras, Dominia, seu Loca quæcumque, alteri eorumdem Subdita, Subjecta, seu quoquomodo Pertinentia, ac omnia alia Facta Guerræ, tàm per Terram, quàm per Mare.

ITEM, quòd nullus dictorum Regum, supradictis Treugis durantibus, Portabit, Faciet, Inferet, nec a Vassallis, Ligiis, seu Subditis suis quibuscumque Portari aut Inferri permittet alteri eorumdem Regum, in Regnis, Terris, Dominiis, seu Locis quibuscumque, ipsi alteri Regi Subditis, Subjectis, seu quoquo modo Pertinentibus, vel aliàs, per Terram, sive per Mare, Guerram, Dampnum, Molestiam, sive Gravamen.

ITEM, quòd, si, durantibus dictis Treugis, seu Guerrarum Abstinentiis, contingat aliquos Mercatores, Peregrinos aut Piscatores, unius Partis vel alterius, navigando ex causa Mercandizandi, Peregrinandi, seu Piscandi, vi Tempestatis aut Ventorum impellente, Applicare in aliquo Portuum alterius Partis, non licebit

*X.330. alteri Parti aut ejus Subditis ipsos aut eorum Naves vel * Bona Capere, set licebit eisdem sic Impulsis, & debent, unà cum earum Navibus & Bonis, libere ab hujusmodi Portu, quamcitiùs commode poterint, Recedere absque Impedimento quocumque per alteram Partem sibi dando:

Et, si aliquid factum vel attemptatum fuerit, in contrarium præsentium Treugarum, illud legitime Reparabitur, ad pristinum & debitum Statum, per Partem illam, ex quâ seu per cujus Subditos sic Attemptatum fuerit, absque contradictione seu difficultate quacumque

Et, si aliqui de una Parte capiant aliquod Fortalitium super aliam Partem, Ipse, super & adversus quem hujusmodi Fortalitium captum fuerit, poterit illud Recuperare, per viam Facti, vel aliter quoquo modo, prout melius poterit, Et etiam poterit Punire Malefactores in ea parte secundum exigentiam Casus:

Et tenebuntur Conservatores Partis illius, cujus Subditi Fortalitium hujusmodi ceperint, Succurrere & Juvare ipsum, super & adversus quem hujusmodi Fortalitium captum fuerit, quamcitiùs & quàm diligentius poterit, ipsius Partis Offendentis expensis; vel, si magis placuerit, Ipse, super quem hujusmodi Fortalitium captum fuerit, requirere poterit & summare Regem & Conservatores alterius Partis quod sibi Reddi faciant & Restitui dictum suum Fortalitium, & Malefactores, qui Fortalitium hujusmodi ceperint, Puniendos, quod ipsi, ante posse, facere & Perimplere tenebuntur, absque fraude, dolo, seu malo ingenio quocumque.

ITEM, Concordatum est quòd, si aliqui ex Vassallis, Ligiis, aut Subditis unius Partium prædictarum Deliquerint in Territorio alterius Partis, liceat Parti, in cujus Territorio sic Deliquerint, ipsos Capere & Punire secundùm Leges Patriæ in quæ Deliquerint, & exigentiam Delicti per ipsos commissi seu perpetrati: Ann. D. 1424. Hen. 6.

Si vero illic Capti non fuerint, ut præmittitur, set Se retraxerint in Dominium ipsius Regis cujus sunt Subditi, Conservatores illius Partis requisiti tenebuntur Liberare Personas hujusmodi Malefactorum, Puniendas ut præfertur, Conservatoribus alterius Partis, hoc requirentis, Deputatis in Marchia ubi deliquerunt:

Si verò iidem Malefactores se occultaverint, latitaverint, seu effugerint, ita ut capi non possint, Rex, cujus Subditi extiterint, debet eos mox, pro perpetuo Forbannire ab omnibus Locis suæ Ditioni subjectis, quos extunc, nullo unquam tempore, Restituet, neque permittet ingredi vel inhabitare Loca, suæ ut præfertur Ditioni subjecta, nisi Malefactores ipsi subierint Justitiam & plenè satisfecerint alteri Parti, contra quam sic attemptaverint, de Attemptato hujusmodi sive Delicto, per ipsos ut præfertur perpetrato:

Et, licet aliquis talis Malefactor sic Bannitus fuerit, seu, absque Bannitione, sic, ut præfertur, Captus extiterit, nichilominus tenebuntur Conservatores Partis illius, cujus idem Malefactor Subditus extiterit, Reparare Attemptata de Bonis hujusmodi Malefactoris quatenus se extendi poterunt:

Si verò idem Malefactor, sic Captus, sive Deprehensus, non habeat in Bonis unde Satisfacere valeat, hoc Casu eo gravius Punietur & licet in Corpore:

Et quicumque Malefactorem hujusmodi scienter Receptaverit, Celaverit, aut Consilium ei dederit, Auxilium, seu Favorem, ad eandem, in omnibus, Satisfactionem & Pœnam tenebitur, ad quam faciendam & subeundam teneretur hujusmodi Malefactor, si posset apprehendi.

ITEM, quòd, si (quod absit) aliquod in contrarium Præmissorum, seu præsentium Treugarum, aut alicujus eorumdem, per Terram, sive per Mare, fieri vel attemptari contigerit, per Hoc tamen præsentes Treugæ non erunt, censebuntur, aut reputabuntur Ruptæ, Infirmatæ, vel adnullatæ, set nichilominus in suo Robore permanebunt & Vigore, nec Guerræ pro eo fieri debent ab una Parte vel ab altera, nec Prisæ Personarum, nec Districtiones sive Captiones Bonorum, nec Obsidiones Villarum, Castrorum, aut Fortalitiorum, nec Homicidia, Murdra, aliave quæcumque, in contrarium Præmissorum, a quocumque attemptari sive committi; set Reparabuntur & Renoventur in Statum pristinum & debitum Maleficia, Attemptata, & Interprisia hujusmodi quæcumque per Conservatores & Commissarios illius Partis, cujus Subditi sic attemptaverint, offenderint, seu malefecerint, vel aliàs secundum Modum superiùs recitatum:

Qui verò contrafecerit,

Videlicet, Movendo Guerram, seu Obsidendo, Invadendo, aut Capiendo Villas vel Fortalitia, aut Faciendo Homicidia sive Murdra, propter aliquod Attemptatum ex parte altera, aut propter Auctoritatem & Decretum Conservatorum, faciendo Prisas Personarum, aut Districtiones seu Captiones Bonorum,

* Eo ipso recidet a causa sua, & nichilominus Punietur juxta Delicti sui exigentiam, ac Restituet & reparabit alteri Parti omne illud, in quo eam læserit & ceperit ab eadem. *X.331.

ITEM, quòd, si aliquis Subditorum unius Regum prædictorum Contrahat vel quasi, seu Delinquat vel quasi, intra Regnum, Terram, sive Dominium illius ex Regibus cujus idem Contrahens vel Delinquens est Subditus, & extunc, pro vitandâ Justitiâ, se Subtrahet & Effugiat in Locum quemcumque, subditum sive subjectum alteri ex eisdem Regibus, cujus Subjectus non extiterat, & illic deveniat Homo Ligius illius Regis, nichilominus Compelletur ad Respondendum, & Satisfaciendum, ac Subeundum Justitiam, de Debito seu Delicto suo hujusmodi, coram conservatoribus Treugarum utriusque Partis, æquè ut Satisfacturus & Subiturus fuisset si permansisset sub Fide & Ligiantia illius Regis, cujus Terram & Dominium effugit.

Si verò in solâ Fugâ persliterit, nec tamen devenerit Homo Ligius illius Regis in cujus Terram sic Confugit, eo Casu Remittetur & Restituetur illi Parti, cujus Ligius & Subditus fuerit, pro Justitia, de eo, prout sibi videbitur, facienda.

ITEM, ut Treugæ prædictæ eo firmiùs & meliùs Conserventur, quo cuilibet ex Subditis Partium prædictarum, Conqueri volenti, liberior pateat facultas Justitiæ suæ prosequendæ, Concordatum est quòd, si aliquis, ex Subditis unius Partium prædictarum, quidquam Deprædatus fuerit seu Attemptaverit infra Marchias aut Terram alterius Partis, &c, post Deprædationem hujusmodi seu Attemptatum, fugiendo revertatur in Marchias sive Terram illius Partis cujus est Subjectus, licebit illi, contra quem sic attemptaverit (in recenti, videlicet, infra sex Dies, computandos a tempore Delicti sic attemptati sive commissi) Auctoritate præsentis Concordiæ, absque aliis Litteris de salvo Conductu, Prosequi illum Malefactorem, &c, Ipsum sic Prosequendo, intrare salvò & securè Marchiam sive Terram, in quam idem Malefactor se retraxerit, vel, si melius sibi videbitur, poterit, infra prædictos Sex Dies, vel etiam quandocumque postea, adire unum ex Gardianis Marchiarum alterius Partis:

Et idcirco Concordatum est quòd tàm Gardiani Marchiarum Angliæ versus Scotiam, quàm Gardiani Marchiarum Scotiæ versus Angliam, dare poterunt bonas & sufficientes Litteras de salvo Conductu (videlicet, quilibet Gardianorum unius Partis Litteras hujusmodi de salvo Conductu Subditis alterius Partis) pro veniendo ad Prosequendam Justitiam suam, penes Regem seu Consilium suum, in Conservatores illius partis, per cujus Subditum seu Subditos dicit se Læsum; factâ primitus fide per eum coram ipso Gardiano quòd, omni dolo, fraude, & malo ingenio cessantibus, ad hoc solum petit Literas hujusmodi de salvo Conductu ut, juxta quod præfertur, prosequatur Causam & Justitiam suam, & quod eas efficaciter, quantum in se est, Prosequetur & prosequi intendit:

Et, quia dictæ Treugæ nondum Puplicatæ sunt aut Cognitæ plerisque ex Subditis dictarum Partium, & præsertim Naviganti-bus

Ann. D. 1424. Hen. 6. bus Mare, Concordatum est quòd utrique Partium Publicari faciet & Notificari dictas Treugas Subditis suis citra Primum Diem Mensis Maii proximò futurum; citra quem Diem, si quid per Subditos unius vel alterius Partium prædictarum, ad quorum notitiam dictæ Treugæ non pervenerint, fieri contingat, in contrarium Treugarum prædictarum, non veniet Reparandum tanquam Attemptatum contra Treugas antedictas:

Cæterùm, quia nonnulli Subditorum præfati *Jacobi Regis* Secesserunt in partes Franciæ, qui illic sunt in præsenti, quos idcirco impedire & cohibere non posset quo minus ibi faciant & exerceant facta Guerræ, Protestatur & Declarat quòd non est intentionis suæ Respondere de hujusmodi Factis eorum, nec quòd ipsi vel aliqui ex eis comprehendantur sub istis Treugis, donec semel Reversi fuerint in Terram suam; quos extunc deincepi Cohibebit a Factis Guerræ, durantibus Treugis supradictis

Et sunt & erunt Conservatores Treugarum prædictarum, pro dictis Regibus, & eorum Regnis, Terris, Dominiis, ac Locis, & Personis quibuscumque, tàm per Terram, quàm per Mare; videlicet,

Pro Parte dicti *Henrici Regis*,

Hamfridus Dux Gloucestriæ, &c.
Thomas Dux Exoniæ,
Edmundus Comes Marchiæ,
Ricardus Comes Warrewici,
Henricus Comes Northumbriæ,
Radulphus Comes Westmerlandiæ,
Robertus Dominus de Wylughby,
*X. 332. * *Omnes Admiralli Maris prædicti Regis Henrici*,
Custodes Marchiarum Angliæ versus Scotiam,
Robertus Umfravill & *Walterus Hungerford*,
Milites.

Pro Parte vero præfati *Regis Jacobi*,

Murdacus Dux Albaniæ,
Walterus Comes Atholiæ,
Alexander Comes de Mar,
Archibaldus Comes de Wygeton,
Georgius Comes Marchiæ,
Dominus Willielmus Constabularius Scotiæ,
Johannes Dominus de Seton,
Thomas Dominus de Somervile,
Jacobus Dominus de Dalketh,
Johannes Forster,
Custodes Marchiarum Scotiæ versus Angliam,

Qui quidem,

Humfridus, *Thomas*,
Duces,
Edmundus, *Ricardus*, *Henricus*, *Radulphus*,
Comites,
Robertus,
Dominus,
Robertus, & *Walterus*,
Milites,

Murdacus,
Dux,
Walterus, *Alexander*, *Archibaldus*, *Georgius*,
Comites,
Johannes,
Dominus,
Jacobus, & *Johannes*,

Hinc inde habebunt plenum Posse, soli & in solidum, ac *Custodes* & *Admiralli* in Locis Custodiæ & Admirallatûs suorum, ad Reparandum & Emendandum omnia Dampna, Attemptata, & Excessus facta & perpetrata contra Tenorem dictarum Treugarum, & Puniendum Malefactores secundùm Casuum exigentiam.

In quorum omnium & Singulorum Testimonium atque Fidem huic Parti INDENTURÆ, penes prædictum *Regem Henricum* remanenti, præfatus *Jacobus Rex* Sigillum suum Secretum apponi fecit.

Dat. *Dunelm.* Vicesimo Octavo Die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo, Vicesimo Quarto.

Sub Sigillo, rubei coloris, pendente a caudâ Pergamenâ.

De Conducendo Regem Scotorum.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Scot. 2. H. 6. m. 5. REX, Carissimo Consanguineo suo *Henrico Comiti Northumbriæ* Custodi Estmarchiæ nostræ versus Scotiam, vel ejus Locumtenenti, ac, dilectis & fidelibus suis, *Roberto Ogle* & *Willielmo Heron*, Militibus, ac Vicecomiti Northumbriæ, Salutem.

Vobis Præcipimus & Mandamus quòd vos, Quinque, aut Quatuor ex vobis, cum decenti & sufficienti Numero Ligeorum nostrorum in Comitiva vestra, Carissimum Consanguineum nostrum, *Jacobum Regem Scotorum* a Civitate Dunelmensi usque Regnum Scotiæ, cum omni quo valetis Honore, Conducatis,

Non permittentes sibi, aut suis in ejus Comitiva profecturis, ab aliquo Ligeorum nostrorum Impedimentum aliquod aut Obstaculum quoquomodo dari, quo minus in dictum Regnum liberè & absque impedimento progredi valeat & transire.

Teste Rege apud *Dunelm.* Vicesimo Octavo Die Martii.

Per Concilium.

Ann D. 1424. Hen. 6.

De Juramento Regis Scotiæ requirendo.

An. 2. H. 6. Ibid. REX, dilectis & fidelibus suis, *Willielmo Bowes* Militi, *Willielmo Duncastre* in Legibus Bacallario, & *Willielmo Park* Scutifero, Salutem.

* Cùm in quodam Appunctuamento, de & super Liberatione Carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Regis* Scotorum, * X. 333.

Inter Venerabilem Patrem, *Philippum Wygorniensem Episcopum*, ac, dilectos Clericos nostros, *Johannem Stafford* Thesaurarium nostrum Angliæ, *Willielmum Alnewyk* Custodem Privati Sigilli nostri, & alios nostros Commissarios ac Deputatos, ex parte una, &, Venerabilem Patrem *Willielmum Glasguensem Episcopum*, *Johannem Abbatem de Balmorinach*, *Georgium Archidiaconum Glasguensem*, ac alios Ambassiatores & Commissarios Regni Scotiæ, ex altera, nuper concordato & concluso,

Contineatur, inter cætera, quòd dictus *Jacobus Rex*, infra Quatuor dies, a Primo die primi Ingressûs sui in Regnum Scotiæ computandos, Promittet, solempniter & in verbo regio, & Jurabit, ad Sancta Dei Evangelia, per eum corporaliter tacta, quòd omnia & singula, in dicto Appunctuamento pro ipsius Liberatione Concordata & Appunctuata, plenè & fideliter faciet & perimplebit, & non faciet nec veniet in contrarium ipsorum Concordatorum & Appunctuatorum, aut alicujus eorumdem, arte vel ingenio, directè vel indirectè, seu quovis exquisito colore,

Nos (de industria & fidelitate vestris plenius confidentes) Vos & Duos vestrûm ad Petendum, Exigendum, &, si oporteat, cum instantia Requirendum prædictum Juramentum modo & formâ prædictis,

Et ad omnia alia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in hac parte necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Et ideo Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter Intendatis, & ea faciatis & expleatis in formâ prædictâ.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Dunolm.* Vicesimo Octavo Die Martii.

Per Concilium.

Litera Obsidum, sub eorum Sigillis Testimonialis, super eorum Juramento.

Ann D. 1424. An. 2. H. 6. Ex Autogr. NOS,
David Primogenitus & Hæres Comitis Atholiæ,
Thomas Comes Moraviæ,
Alexander Comes Craufurdiæ,
Duncanus Dominus de Argyl,
Willielmus Primogenitus & Hæres Domini de Dalketh,
Gilbertus Primogenitus & Hæres Willielmi Constabularii Scotiæ,
Robertus Marescallus Scotiæ,
Robertus Dominus de Erskyn,
Walterus Dominus de Driltonne,
Thomas Boyd de Kilmernok,
Dominus Patricius de Dunbarr. Dominus de Cammok,
Alexander Dominus de Gordonne,
Dominus Willielmus de Albirnethy,
Hugo Dominus de Lauer,
Jacobus de Dunbarr. Dominus de Frendrach,
Andreas Gray de Foullis,
Dominus Robertus de Levinstonne,
Johannes Lyndesay,
Dominus Robertus de Lille,
Jacobus Dominus de Caldor,
Jacobus Dominus de Cadize,
Dominus Willielmus de Rothuane,
Willielmus Olyfaunt Dominus de Abirdalgy,
Georgius Primogenitus & Hæres Hugonis Cambel,
Robertus Primogenitus & Hæres Domini Roberti de Mantalent,
David Meignez,
David de Ogilby,
Et Patricius Primogenitus & Hæres Domini Johannis Lyon,

UNIVERSIS Notum facimus, per Præsentes, nos, conjunctim, & divisim, Constituisse Nos, & Posuisse, ac Devenisse, & per Præsentes Devenire & Esse Obsides atque Plegios apud, Christianissimum Principem, *Henricum Regem Angliæ & Franciæ*, &c. pro Serenissimo Principe *Jacobo Rege Scotorum* Domino nostro,

Necnon pro Summâ *Quadraginta Milium Librarum*, bonæ & legalis Monetæ Angliæ, solvendarum præfato *Regi Henrico*, ad Locum & Terminos, limitatos in quodam Appunctuamento, inter prædictos Reges, de & super Liberatione præfati Domini nostri Ligii facto & concordato,

Et pro Securitate ac Complemento omnium & singulorum in dicto Appunctuamento contentorum,

* Atque Juratis, ad Sancta Dei Evangelia, per Nos corporaliter tacta, quòd, usque ad plenariam in omnibus & finalem Executionem & Complementum omnium & singulorum, pro Liberatione dicti *Jacobi Regis* Appunctuatorum & Concordatorum, inclusivè, benè & fideliter, absque fraude, dolo, seu malo ingenio, permanebimus & expectabimus penes prædictum *Regem Henricum*, & in ejus Potestate & Custodia, seu suorum Hæredum & Successorum, aut suorum in ea parte Commissariorum & Deputatorum, & quilibet nostrûm sic permanebit & expectabit, nec abinde quoquo modo Recedemus, nec Recedet aliquis nostrûm, sine Licentiâ dicti *Regis Henrici*, aut Hæredum, seu Successorum suorum, sub Literis suis Patentibus, Magno Sigillo suo * X. 334.

Sigil-

Ann. D. 1424. Hen. 6. Sigillatis, nobis, juxta vim & effectum dicti Appunctuamenti, in Casu Mutationis & Subrogationis aliarum Personarum pro Personis nostris, nobis dandis,

Quodque, pro tempore quo erimus Obsides infra Regnum Angliæ, nichil Dicemus, Scribemus, Procurabimus, Attemptabimus, seu Faciemus, nec Faciet aliquis nostrûm, quod quoquo modo esse poterit aut cedere in Dampnum seu prajudicium dicti *Regis Henrici*, aut Dominiorum seu Subditorum suorum,

Nec erimus in Consilio vel Auxilio quod aliquid tale fiat,

Et præsertim per quod veniri possit aut fieri, in toto, vel in parte, contra Appunctuamentum supradictum.

In quorum omnium & singulorum, sic ut supra scribuntur & recitantur, de nostrâ merâ, purâ, & spontaneâ voluntate, per Nos Actorum & Gestorum, Fidem & Testimonium Præsentibus Sigilla nostra apposuimus.

Dat. *Dunelmi*, Vicesimo octavo die Martii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Vicesimo quarto.

Sigilla singula Plegiorum sunt appensa.

Litera Andreæ Gray, super Consensu suo, quod Filius suus remaneat Obses, &c.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Ex Autogr. NOVERINT UNIVERSI, per Præsentes, quòd *Andreas Gray Filius*, ac jure Successorio & consuetudine Regni Scotiæ Hæres mei *Andreæ Gray* de Foulys unicus, de Consensu & Voluntate meis expressis, accedit in Regnum Angliæ, ad remanendum ibidem Obses, unà cum aliis, pro Securitate Observationis nonnullorum Articulorum, nuper appunctuatorum pro Liberatione Serenissimi Principis *Domini Jacobi Scotorum Regis*:

Quem quidem *Andream Gray*, Filium & Hæredem meum prædictum, faciam & procurabo, quantum michi possibile existit, fidelem sic Obsidem, usque ad finale Complementum & Executionem omnium hujusmodi Appunctuatorum (salvo sibi Beneficio Transmutationis in formâ concordatâ) remanere:

Et, si contingat præfatum *Andream Gray*, Filium & Hæredem meum prædictum, contra formam Appunctuatorum hujusmodi Recedere, aut Se Subtrahere (quod absit) Ipsum, infra Mensem, a die quo michi primo de Recessu aut Subtractione hujusmodi quoquo modo innotuerit in Potestatem & Custodiam, Serenissimi Principis, *Henrici Regis Angliæ & Franciæ*, ipsiusve Hæredum, & Successorum, aut suorum Deputatorum, prout prius fuerat, Reducam & Restituam; aut, infra eundem Mensem, in prædictas Potestatem & Custodiam Me Obsidem ipsius loco Reponam:

Promittens firmiter, in veritate & ex bonâ fide, quòd dictum Filium meum, sic Obsidem remanentem, nullâ ex causâ, in toto, vel in parte, Exhæredem faciam; sed eidem Successionem suam illæsam, & illibatam, atque integram, usque ad ipsius Liberationem finalem inclusivè, secundum modum appunctuatum conservabo:

Ad quæ omnia & singula fideliter & firmiter perimplenda Obligo Me, Hæredes & Executores meos, ac omnia Bona mea, mobilia & immobilia, præsentia & futura, subiciens Me, Hæredes, & Executores meos, & Bona mea prædicta Cohertioni & Jurisdictioni cujuscunque Judicis, Ecclesiastici, vel Secularis.

In cujus rei Testimonium Sigillum meum Præsentibus apposui.

Datæ *apud Foulis*, Vicesimo octavo die Mensis Martii, Anno
* X. 335. Domini * Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo quarto.

Sub Sigillo, albi coloris, pendente a caudâ pergamenæ.

Consimiles, sub Datis subscriptis,

Johannis Lyon, super consensu suo, quòd Filius suus remaneat Obses, &c.

Datæ apud Glammys, vicesimo quarto die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo octavo.

Walteri Steward, super consensu suo, quòd Filius suus remaneat Obses, &c.

Datæ *apud Castrum meum de Methfen*, vicesimo septimo die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo quarto.

Willielmi de Hay super consensu suo, quod Filius suus remaneat Obses, &c.

Datæ *apud Dunde*, ultimo die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, vicesimo quarto.

Indentura super liberatione Obsidum.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Ex Autogr. HÆC INDENTURA, TESTATUR quòd *Johannes Episcopus Londoniensis*, *Thomas Episcopus Dunelmensis*, *Henricus Comes Northumbriæ*, *Radulphus Comes Westmerlandiæ*, *Richardus Nevyl* Custos Westmarchiæ versus Scotiam, *Willielmus Alnewyk* Custos Privati Sigilli Domini nostri Regis, *Thomas Dominus de Dacre*, *Johannes de Graystok* Miles, & *Robertus Umfraville* Miles, Commissarii prædicti Domini nostri Regis, pro Deliberatione Carissimi Consanguinei ejusdem Domini nostri Regis *Jacobi Regis Scotorum* Deputati, Deliberaverunt *Roberto Hilton* Militi, Vicecomiti Eborum,

Ann. D. 1424. Hen. 6. *David*, Primogenitum & Hæredem *Comitis Athaliæ*,
Alexandrum, *Comitem Craufordiæ*,
Alexandrum Dominum de Gordoune,
Johannem de Lyndesay,
Patricium, Primogenitum & Hæredem Dominum *Johannis Lyon*,
Andream Gray de Foullis,
David de Ogilby,
Dominum Willielmum de Rothuane,
David Meignez,
Willielmum Olyfaunt, *Dominum de Abirdalgy*,
Thomam, *Comitem Moraviæ*,
Robertum, *Marescallum Scotiæ*,
Gilbertum, Primogenitum & Hæredem *Willielmi Constabularii Scotiæ*,
Robertum Dominum de Erskyn,
Jacobum de Dunbarre, *Dominum de Frendraught*,
Jacobum, *Dominum de Calder*,
Willielmum, *Dominum de Driltoune*,
Dominum Willielmum de Abirnethy,
Robertum Primogenitum & Hæredem Domini *Roberti Mautalant*,
Duncanum Dominum de Argill,
Thomam Boyd, *de Kylmernok*,
Patricium de Dunbarre Dominum *de Cammok*,
Georgium Primogenitum & Hæredem *Hugonis Cambel*,
Jacobum Dominum *de Cadzee*,
Et Dominum *Robertum de Levynston*,

Obsides, pro præfato *Jacobo Rege*, præfato *Domino nostro Regi*, per eundem *Jacobum Regem*, traditos & liberatos, ad eosdem Obsides, juxta formam & effectum quorundam Brevium prædicti Domini nostri Regis, eidem Vicecomiti directorum, liberandos.

In cujus rei Testimonium tàm prædicti Commissarii quàm prædictus Vicecomes præsentibus Sigilla sua alternatim apposuerunt.

Dat. *Dunelmi*, vicesimo nono die Martii, Anno Regni prædicti Domini nostri Regis Secundo.

Sigillum deest.

De Obsidibus Deliberandis & Recipiendis.

REX, dilecto Armigero suo, *Roberto Waterton*, Constabulario Castri nostri de Pontfreyt, Salutem. Ann. D. 1424.

Quibusdam certis de causis, Nos & Concilium nostrum specialiter moventibus, vobis Mandamus quòd, An. 2. H. 6. Claus. 2. H. 6. m. 8.

* *David* Filium Seniorem & Hæredem *Comitis d'Atholiæ*, * X. 336.
Alexandrum Comitem *de Crauford*,
Alexandrum Dominum *Gordonne*,
Johannem de Lyndesay,
Patricium Filium Seniorem & Hæredem *Johannis de Lyon* Chivaler,
Andream Gray de Fouillis,
David de Ogilby,
Willielmum de Rothuane Chivaler,
David Meignez,
Et,
Willielmum Olyfaunt Dominum de Abirdalgy,

Obsides, pro, Carissimo Consanguineo nostro, *Rege Scotorum*,

Vobis nuper, per Commissarios, pro Tractatu de Deliberatione ejusdem Consanguinei nostri assignatos, commissos, in Castro prædicto salvo Custodiendos,

Dilecto Nobis *Roberto Scot*, Locumtenenti Constabularii nostri Turris Londoniæ, per *Indenturas*, inde inter *Vos* & præfatum *Robertum de Scot*, Diem Deliberationis, & Receptionis Obsidum prædictorum & eorum Nomina Testificantes, debitè conficiendas, Liberetis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxi die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, dilecto sibi, *Roberto Scot*, Locumtenenti Constabularii nostri Turris Londoniæ, Salutem.

Quibusdam certis de causis, Nos & Concilium nostrum specialiter moventibus, Vobis Mandamus quòd,

David Filium Seniorem & Hæredem Comitis d'Atholiæ, &c. ut supra usque ubi, Scotorum, *& tunc sic*, de, dilecto Armigero nostro, *Roberto Waterton*, Constabulario Castri nostri de Pontfreyt, per *Indenturas*, inde inter *Vos* & præfatum *Robertum Waterton*, diem Deliberationis & Receptionis Obsidum prædictorum & eorum Nomina Testificantes, debitè conficiendas, Recipiatis, & eos in Turri prædicta salvo Custodiri faciatis.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, dilecto & fideli Militi suo, *Ricardo Hastynges*, Constabulario Castri nostri de Knaresburgh, Salutem.

Quibusdam certis de Causis, Nos & Concilium nostrum specialiter moventibus, vobis Mandamus quòd,

Gilbertum Filium Seniorem & Hæredem *Willielmi Constable de Scotia*,
Jacobum Dominum *de Calder*,
Robertum Filium Seniorem & Hæredem Domini *Roberti Mautalent*,
Robertum de Lyle,
Robertum Marescallum Scotiæ,
Et *Dominum Willielmum de Abbernethey*,

Ob-

Ann. D. 1424. Hen. 6.

Obsides, &c. ut in Primo Brevi, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, dilecto sibi, *Roberto Scot*, Locumtenenti Constabularii nostri Turris Londoniæ, Salutem.

Quibusdam certis de Causis, Nos & Concilium nostrum specialiter moventibus, vobis Mandamus quòd,

Gilbertum Filium Seniorem & Hæredem, &c. ut supra usque ibi, *Robertum de Lyle*, & tunc sic,

Walterum Dominum *de Drilstone*,

Et Dominum *Willielmum de Abrenethy*,

Obsides, pro, Carissimo Consanguineo nostro, Rege Scotorum, de, dilecto & fideli Milite nostro, *Ricardo Hastinges*, Constabulario Castri nostri de Knaresburgh, per *Indenturas*, inde inter *Vos* & præfatum *Richardum*, diem Deliberationis & Receptionis Obsidum prædictorum & eorum Nomina Testificantes, debitè conficiendas, Recipiatis, & eos in Turri prædicta Custodiri faciatis.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, dilecto & fideli suo, *Thomæ Barton* Chivaler, Salutem.

Quibusdam certis de Causis, Nos & Concilium nostrum specialiter moventibus, vobis Mandamus quòd,

Humfridum, Filium Seniorem & Hæredem *Domini de Dalketh*,

Duncan Dominum de Argyll.

Thomam Boyd de Kylmernok,

Patricium de Dunbarre Dominum de Caumok,

Georgium Filium Seniorem & Hæredem *Hugonis Cambell*,

* X. * *Jacobum Dominum de Cadiza*,

337. Et *Dominum Robertum de Levinston*,

Obsides, pro, Carissimo Consanguineo nostro, *Rege Scotorum*, in Custodia vestra apud Castrum de Fodrynghey jam existentes,

Et Vobis nuper, per Commissarios, pro Tractatu & Deliberatione prædicti *Consanguinei nostri* assignatos, commissos, in Castro prædicto salvò Custodiendos,

Dilecto Nobis *Galfrido Louther*, Locumtenenti Constabularii Castri nostri Dovorriæ, per *Indenturas*, inde inter *Vos* & præfatum *Galfridum*, Diem Deliberationis & Receptionis Obsidum prædictorum & eorum Nomina Testificantes, debitè conficiendas, Liberetis.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, dilecto sibi, *Galfrido Louther*, Locumtenenti Constabularii Castri nostri Dovorriæ, Salutem.

Quibusdam certis de Causis, &c. ut supra usque ibi, Scotorum, & tunc sic, in Custodia, dilecti & fidelis nostri, *Thomæ Barton* Chivaler, apud Castrum de Fodrynghey, jam existentes, ab eodem *Thoma*, per *Indenturas*, inde inter *Vos* & præfatum *Thomam*, Diem Deliberationis & Receptionis Obsidum prædictorum & eorum Nomina Testificantes, debitè conficiendas, Recipiatis, & eos in Castro prædicto Custodiri faciatis.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

De Conductubus pro Servientibus Obsidum.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 9. Pell.

WE Ostage, beyng withynne the Tour of London, asken Conducts for oure Servaunts, whoys names ben underwreten,

First, *William of Douglas* asketh a Conducte for *Alysfaunder Brown*, *Adam Tayt*, and *John Gibson*, to goo safe unto him in what place that he be withynne the ground of Ingeland, and these Conductes to endure unto the first day of May next comyng,

Also, Sir *Patrick of Dunbar* asketh a Conducte for *Reynold Hogesson*, *Gilberd of Daurympille*, *Alysfaunder of Doddes*, in the fourme aforsaid.

Also, *William Olyfaunt* axeth a Conducte for *Thomas Camby*, and Sir *Thomas Hirdmauton* Preest, and for a *Servant*, in the fourme aforsaid.

Also, *Jamys of Hamylton* asketh a Conducte for *John Glatford*, *Thomas of Hamylton*, *Thomas of the Kers*, and *John of Syndale*, and a *Servant*, in the fourme aforsaid.

Also, *Gilberd of the Haye* asketh a Conducte for *Nicol of Fenton*, *Nicoll Makkison*, and a *Servant*, in the fourme aforsaid.

Also, *Jamys of Sandylond* asketh a Conducte for *John of Wark*, *Thomas Humfrack*, and a *Servant*, in the fourme aforsaid.

Also, Sr. *William of Ruthuen* asketh Conducte for *Robert of Wedale*, *Mathew of Chamer*, and a *Servant*, in the fourme aforsaid

Also, *Andrew Gray* asketh a Conducte for *Patrick of Donsyon*, *Thomas Boyde*, and *Thomas Borow*, and *Gilbert Gray*, in the fourme aforsaid.

HEnri, &c. *Au Chanceller* Saluz.

Nous Volons, de l'avis & assent de nostre Conseil, & vous Mandons que a les Persones d'Escoce,

As queux vous semblera selone vostre discretion, compris en la Cedule quele Nous vous envoions Closee deinz cestes,

Facez avoir noz Lettres Severalles, desouz nostre Grand Seal, en due fourme,

A durers pur atant de temps come y semblera selone mesme vostre discretion,

Tom. IV. P. IV.

Ovesque les Clauses necessaires, en tiel cas usez & accustumez, Ann. D. 1424. Hen. 6.

Pur venir en nostre Roiaume d'Engleterre, jointement, ou severalment,

Ovesque lour Servantz, Chivaux, Biens, & Hernois loisibles,

Jusques a la presence de lour Seignours & Mestres,

Esteantz Hostages, deinz nostre dit Roiaume, pur nostre Treschier Cousin *James Roy des Escotz*,

Y demourer, sojourner, hors d'icelle nostre Royaume, atant de foiz come lour plerra, Retourner vers les Partes d'Escoce, & d'illoeques en mesme nostre Royaume Revenir sanz destourbance * ou impediment, durant le temps suisdit. * X. 338.

Don. &c. le Quart Jour de Juill, l'An, &c second.

Be that Remembred to Grante a Condit to the Servants that ys to say, to *John Beyandir*, *Thomas of Raty* *Richard Modrowe*, and three Servants with eche of ham, ge with hem, be it Hors, Haukes, or Houndes, duryng a Yere Gode.

Also another Condit to *James of Dunbar* Lord of Ferendrat, Fo undir wretin, that ys to say, *John Rolsan*, *Thomas Toysoth*, with three Servants with eche of hem, in the forme beforne sayde.

Alysandre Lyndeseye the Erle of Crafford another Condit for, Master *Alisander Lyndeseye*, Master *Ingram Lyndeseye*, *Nicol Launsman*, *Geffray Stertbaughyn*, Master *John Flemynge*, and eche of hem one Servant with hem, both be Lond and be Water, in the forme beforsayd.

Alisandre Ceton the Lord of Gerdon anothir, for three, the forme beforsayde, for *John Rete*, *Matthew Etal*, with two Servants.

Dany Ogilby anothir, in the forme beforsaid, for *James of Mankorre*, *John Fodtheryngham*, with three Servants.

Dany Menyas anothir, for *Thomas of Tillew* prest, *John Hadyngton*, *John Makke*, *Walter Frosell*, *Andrew Dalowe*, & *Dany Jahanesson*

Dany Steward the Master of Athell, anothir, in the forme befor sayde, for *John of the Spruse*, *Matthew Everard*, *Thomas Belle*, and Sire *Adam More.*

Walter of Habburton anothir, for *William Frosell*, *John of Congilton*, *John of Dyton*, *William of Pilmore*, in the forme beforsayde.

Sir Robert of Lile anothir, in the forme beforsaide, for *John of Dewy*, and *Gilcrist Squier*, and three Servants with hem

Gilbert of the Hey anothir, for *Thomas Toryur*, *Nicoll Fenton*, *Nicoll Makkesson*, with two Servants with hem.

Sir Robert Crickyn anothir, in the forme beforsayde, for *Calbreth*, and *Colston*, and three Servants with hem.

William of Aburnethe anothir, in the forme beforsayd, for *Alisandre of Aburneth*, and *Rob of the Spense*, and two Servants with hem.

Sir *Robert Materland* anothir, for *John Mateland*, *Thomas Wilson*, and *John Glison*, ech on a Servant with ham, in the forme beforsaide

Sir *William Ruthuen* anothir, in the forme beforsayd, for *Robert of Wedal*, *James of Douglas*, *John of Lessoley*, and three Servants with hem.

Sir *Robert of Kethe*, the Marchall of Scotland, anothir, in the forme beforsaide, for *William of Crumbi*, *William Normle*, *Robert Forsyth*, and *William Valentine.*

James Sandelond, *the Lord of Calder*, anothir, in the forme beforsayde, for *Walter Dauiel*, *James of Parkley*, *John of Werk*, and three Servants with hem.

William Olyfant anothir, in the forme beforsaide, for Sir *Alisandir Cambron* Prest, *Thomas Camby*, *John Browne*, and *Davy Richardson.*

William Douglas of Dalkeithe anothir, in the forme beforsaid, for *John Gibson*, *Robert Wigth*, *Adam Tayte*, and two Servants.

Sir *Robert Lewyngston* anothir, in the forme, &c for *Henry of the Chamber*, *Henry the Ramesey*, and *Walter of Kyle*, and with hem two Servants.

James Honuldon anothir, in the forme, &c for *Thomas Hamildon*, *John of Glasford of Westchaw*, and *Davy Hurl*, and with hem two Servants.

Dors.

Quarto die Julii, Anno secundo, apud Westmonasterium, concessum fuit quòd fiat Warantum Domino Cancellario, de faciendo Litteras Patentes salvi Conductus, pro infrascriptis Scotiæ, secundum quod in Copia, huic Cedulæ annexa, continetur, duraturas secundum quod dicto Cancellario videbitur expedire.

Præsentibus,

Dominis,	Cromewell,
Duce Gloucestriæ,	Scroop,
Wyntoniæ,	Hungerford,
Et Wygorniæ,	Cancellario,
Episcopis,	Thesaurario,
Comite Warriwicæ,	*Et* Custode Privati Sigilli.

* X. 339.

* *Super Deliberatione Comitis de Huntingdon.* Ann. D. 1424.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defen- An. 2. H. 6. Franc. 2. H.6.m.2.

Ann. D. 1424. Hen. 6. fensionem suas speciales, *Johannem de Contes* de Mingnet Armigerum, & *Willielmum Bellier* Armigerum, in Ducatum Regis Normanniæ, per Regnum Regis Franciæ, cum Quatuor Hominibus in Comitiva sua,

Ad Tractandum super Deliberatione *Comitis Huntyngdoniæ*, & Dominorum *d'Estouteville & de Gaucourt*,

Veniendo, & perhendinando, & exinde in partes suas proprias redeundo, necnon Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque,

Proviso semper quòd Personæ prædictæ erga Regem & fideles Ligeos Regis benè & honestè se habeant & gerant, absque aliquo, quod in præjudicium Regis cedere poterit, attemptando,

Et quòd ipsi, in Villis, Castris, & Locis, Regi obedientibus, existentes, nichil dicant, scribant, seu procurent per se, nec per aliquem alium, apertè vel secretè, quod sit contra Tractatum PACIS FINALIS, inter Regna Regis Franciæ & Angliæ factæ & conclusæ,

Et quòd ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum, seu Villarum Regis firmatarum inerent, absque hoc quod ipsi præsentes Literas Regis de salvo Conductu Constabulariis, Capitaneis, Majoribus, seu Custodibus eorumdem primitùs demonstrent,

Et quòd per licentiam eorum, vel eorum Locatenentium, introitum suum ibidem faciant,

Et quod ipsi ibidem, ultra unum diem & unam noctem, nisi, pro causa necessitatis, licentia eis, seu alicui eorum, per præfatos Constabularios, Capitaneos, Majores, seu Custodes, vel per eorum Locatenentes, sit concessa, *non morabuntur*.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, per Literas suas Patentes, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Lodowicum de Borbon* Comitem de Vundosme Militem, *Karolum de Manny* Militem, & *Johannem de Trou* Militem, ad Conducendum & Ducendum, carissimum Consanguineum Regis, *Comitem Huntyngdoniæ* usque in Terram & Marcheam de Obedientia Regis, & ad Redeundum, cum Quinquaginta Hominibus in Comitiva sua vel in Comitiva unius eorum, Equestribus, vel Pedestribus, Armatis, vel non Armatis, absque impedimento quocumque, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis*

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Comite de Vendosme.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Ibid. REX, per Literas suas Patentes, usque Diem Paschæ proximò futuræ duraturas, suscepit, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Johannem de Houxine*, & *Petrum Gerwese*, Servientes *Comitis de Vuendosme*, in Regnum Regis Angliæ, cum Tribus Servientibus in Comitiva sua, veniendo, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis*.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Domino de Gaucourt.

Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Ibid. * X. 340. REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Paschæ proximò futurum duraturas, suscepit, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, *Radulphum Dominum de Gaucourt* Militem, in Regno Regis Angliæ ad præsens existentem, versus Regnum Regis Franciæ, pro Financia sua perquirenda, cum Decem Personis Equestribus vel Pedestribus in Comitiva * sua, ac cum Bonis & Hernesiis suis licitis, transeundo, ibidem morando & perhendinando, & abinde in dictum Regnum Regis Angliæ, cum Auro, Argento, Vasis, & aliis Bonis, pro Financia *prædicti Radulphi* necessariis, redeundo, *&c. ut supra usque ibi*, concessa, *& tunc sic*:

Et quòd prædictus *Radulphus* Financiam suam prædictam in aliquo Loco sub Obedientiâ Regis existente, non perquirat, nec perquiri faciet

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Duncano Cambell, Obside pro Rege Scotiæ.

Ann. D. 1424. An. 2. H 6. Scot. 2. H. 6. m. 5. REX, per Literas suas Patentes, per dimidium Annum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Archibaldum Cambell*, *Walterum Clerk*, *Johannem de Knok*, & *Mauritium Neelson*, de Scotia, conjunctim, & divisim, in Regnum Regis Angliæ, cum Equis, Hernesiis, Bonis, & Catallis suis licitis, usque ad Præsentiam *Dunkani Cambell*, Obsidis infra dictum Regnum Angliæ pro carissimo Consanguineo suo *Jacobo Rege Scotorum* existentis, veniendo, ibidem morando, perhendinando, & extra idem Regnum Regis, quotiens sibi placuerit, versus dictas partes Scotiæ, redeundo, & exindè in Regnum Regis prædictum, absque perturbatione seu impedimento quocumque, reveniendo, necnon Equos, Hernesia, Bona, & Catalla sua hujusmodi;

Proviso semper quòd quilibet prædictorum, *Archibaldi*, *Walteri*, *Johannis*, & *Mauritii*, quamdiu infra dictum Regnum Regis sic extiterit, bene & honestè se habeat & gerat erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis Contemptum seu Prejudicium aut Populi sui Dampnum cedere valeat, non attemptet, aut facere vel attemptare præsumat, Ann. D. 1424. Hen. 6.

Et quòd aliquis eorum aliquod Castrorum, Fortalitiorum, sive Villarum firmatarum, infra dictum Regnum Regis, minimè ingrediatur, absque eo quòd ipse præsentes Literas Regis de salvo Conductu Capitaneis, Majoribus, sive Custodibus eorumdem primitùs demonstret & exhibeat.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Julii.

Per Concilium.

Consimiles Literas Regis Patentes de salvo Conductu habent subscripti, per idem tempus duraturas, sub eadem Datâ; videlicet,

Magister *Stephanus Capellanus Thomæ Boyd* *Johannes de Crawford*, *Willielmus Blawat*,	usque ad Præsentiam ejusdem *Thomæ*.
Johannes de Hebbourn, *Regenaldus Hogson*, *Johannes Henryson*, *Gilbertus Dalrumpyll*,	usque ad Præsentiam *Patricii de Dunbarre*.
Johannes Maklatyne, *Donaldus Lang*, *Thomas Brown*, *Johannes Adamson*,	usque ad Præsentiam *Georgii Cambell*.

Per Concilium.

Super Deliberatione Sigilli.

MEMORANDUM *quòd*, *Die Dominicâ* (*videlicet*) *sextodecimo die Julii*, *Anno Regni Regis* Henrici, *Sexti post Conquestum*, Secundo, *Venerabilis Pater*, Thomas Episcopus Dunolmensis, *tunc Cancellarius ipsius Domini Regis*, *Magnum Sigillum ejusdem Domini Regis de Argento*, *in quadam Bagâ de Corio*, *Sigillo ipsius Episcopi signatâ*, *inclusum*, Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Claus. 2. H. 6. m. 2. dors.

In Præsentiâ,

Humfridi Ducis Gloucestriæ *Avunculi dicti Domini Regis*,

Ac,

Venerabilium Patrum,

Henrici Episcopi Wintoniæ,

Et Philippi Episcopi Wigorniæ,

Necnon Ricardi Comitis Warrewicæ,

* *Magistri* Johannis Stafford *Clerici Thesaurarii Angliæ*. * X. 341.

Radulphi Domini de Crumwell *Chivaler*,

Lodowici Robessart *Chivaler*,

Walteri Hungerford *Chivaler Senescalli dicti Domini Regis*,

Johannis Tiptoft *Chivaler*,

Et Magistri Willielmi Alnewyk *Custodis Privati Sigilli ipsius Domini Regis*,

Præfato Domino Regi, *apud Castrum suum de Hertford*, *in quadam Camera*, *vocata* le Grete Chambre, *circa Horam Decimam*, *ante Nonam ejusdem Diei Dominicæ*, *liberavit*:

Et idem Dominus Rex *Sigillum illud de præfato* Episcopo Dunolmensi *manu suâ propriâ recepit*:

Ac dictus Dominus Rex, *de avisamento & assensu Concilii sui*, *incontinenti Sigillum prædictum*, *in Bagâ prædictâ sic inclusum*, *præfato* Episcopo Wintoniensi (*cujus Sacramentum*, *de Officio Cancellarii benè & fideliter faciendo*, *præfatus* Dominus Rex *recepit*) *infra Castrum prædictum*, *in Camera prædicta*, *in præsentia omnium & singulorum præmissorum ac aliorum*, *Liberavit*, *& secum ad Hospitium suum de Seint Marie Overey apud Suthwerk eodem die deferri fecit*:

Et die Lunæ, *tunc proximò sequente*, *idem* Episcopus Wyntoniensis, *in Domo Capitulari Fratrum Prædicatorum*, *infra Ludgate Londoniæ*, *circa Horam Quartam post Nonam*, *in præsentia* Johannis Frank *Custodis Rotulorum Cancellariæ dicti* Domini Regis, Johannis Hertilpole *Clerici*, Johannis Rouland *Clerici*, Henrici Kays *Custodis Hanaperii ejusdem Cancellariæ*, Johannis Mapilton *Clerici*, *&* Nicolai Wymbissh *Clerici*, *ac aliorum ibidem existentium diversa Cartas*, *Literas Patentes*, *& Brevia*, *prout moris est*, *in eorum Præsentia*, *in expeditione Prosequentium*, *sigillari fecit*.

Super Negotiis, Deliberationem Comitis Huntingdoniæ tangentibus.

REX per Literas suas Patentes, usque Sextum decimum Diem Decembris proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Denysot Roger* de Francia, in Regnum Regis Angliæ, Ann. D. 1424. An. 2. H. 6. Franc. 2. H. 6. m. 5.

Pro certis Negotiis, Deliberationem, Carissimi Consanguinei Regis, *Johannis Comitis Huntingdoniæ* concernentibus,

Veniendo, ibidem morando, & exinde ad partes suas proprias redeundo;

Proviso semper, *&c. prout in similibus Literis de Conductu*.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Augusti.

Per Concilium.

Pro

Ann. D. 1424. Hen. 6.

Pro Servitoribus Regis & Reginæ Scotiæ.

An. 3. H. 6. REX, per Literas suas Patentes, per unum Annum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Willielmum Spayne*, *Rogerum Williamsone*, & *Nicholaum Fecbet*, Servitores carissimorum Consanguineorum Regis, *Regis & Reginæ Scotiæ*, cum Tribus Servientibus suis in Comitiva sua, in Regnum Regis Angliæ,

Scot. 3. H. 6. m. 14.

Ad Negotia necessaria dictorum Consanguineorum *Regis & Reginæ Scotiæ* facienda,

Veniendo, & usque Villam Regis Dovorriæ transeundo,

Et deinde versus partes Flandriæ, pro certis pecuniarum Summis, per dictum Consanguineum suum debitis, ibidem quærendis, se divertendo, & exinde in dictum Regnum Regis Angliæ revertendo,

Et abinde versus partes suas prædictas redeundo.

Proviso semper, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tricesimo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

* X. 342.

** De Acquietantia pro Rege Scotiæ.*

Ann. D. 1424. An. 3. H. 6. Ibid. m. 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse* & *Habuisse* de *Jacobo Rege Scotorum*, Consanguineo nostro, per manus, dilecti Armigeri nostri, *Ricardi Bokelane*, Thesaurarii Villæ nostræ Calesii, *Quadringentas & Quinquaginta Marcas*, in Partem Solutionis majoris Summæ nobis per præfatum Regem debitæ,

Quas quidem *Quadringentas & Quinquaginta Marcas*, inter alias Summas, præfato Thesaurario, per Literas nostras Patentes, certis de causis, assignari fecimus solvendas,

De quibus quidem *Quadringentis & Quinquaginta Marcis* fatemur Nos fore Solutos, dictumque Regem inde Quietum, per Præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Katerina Regina Angliæ.

Ann. D. 1425. An. 3. H. 6. Pat. 3. H. 6. p. 1. m. 4.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, *Concessimus* Præcarissimæ Matri nostræ *Katrinæ Reginæ Angliæ* Hospitium in Civitate Londoniæ, quod nuper fuit carissimi Consanguinei nostri *Comitis Marchiæ* Defuncti, in manibus nostris ratione Minoris ætatis carissimi Consanguinei nostri *Ducis Eborum* existens,

Habendum & *Tenendum* eidem Matri nostræ Hospitium prædictum, durante Minori ætate prædicti Ducis, absque aliquo Nobis reddendo;

Proviso semper quòd dicta *Mater nostra* Sustentet Domos, Ædificia, & Gardina, prædicto Hospitio pertinentia, & Supportet omnia Onera, eidem Hospitio spectantia sive incumbentia, quamdiu ipsa Hospitium sic habuerit supradictum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Conductibus.

Ann. D. 1425. An. 3. H. 6. Scot. 3. H. 6. m. 13.

REX, de Gratiâ suâ speciali, & de assensu Concilii sui, per Literas suas Patentes, usque ad Festum Sancti Martini proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Nicholaum Makyson*, & *Jacobum Furde*, Servientes *Gilberti de Hay*, in Regno Regis Angliæ ad præsens existentis Obsidis pro Rege Scotiæ, in dictum Regnum Regis Angliæ, ad dictum Magistrum suum, cum Equis, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis licitis quibuscumque, veniendo, ibidem morando, & exinde versus partes suas proprias, cum Equis, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis prædictis, quandocumque sibi placuerit, conjunctim, vel divisim, infra Tempus supradictum, transeundo:

Proviso semper quòd, *&c. prout in Similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, viij die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas habent subscripti,

Servientes *Willielmi Abernethy* Chivaler.
Servientes *Roberti de Lyle* Chivaler.
Servientes *Jacobi Sandylandes.*
Servientes *Willielmi Olyfant.*
Servientes *Willielmi de Ruthvane* Chivaler.
Servientes *Roberti Matheland.*
Servientes *David Menebeys.*
Servientes *Jacobi de Hamilton.*
Servientes *Willielmi de Douglas* de Dalketh.

Servientes *Roberti de Levynstoh.* Ann. D.
* Servientes *Johannis Lyndesay.* 1425.
Servientes *Alexandri Lyndesay.* Hen. 6.
Servientes *Alexandri Seton.* * X.
Servientes *Andreæ Grey.* 343.
Servientes *David Ogilby.*
Servientes *Doncan Cambell.*
Servientes *Thomæ Boyde.*
Servientes *Georgii Cambell.*
Servientes *Patricii de Dunbarre.*

Commissio Jacobi Regis Scotorum ad Tradendum & Recipiendum Literas Confirmatorias super Appunctuamento.

JAcobus, Dei gratiâ, *Scottorum Rex*, Dilecto & fideli nostro, Ann. D.
Willielmo Scott, Magistro in Artibus, Salutem, 1425.
De industriâ & fidelitate vestris plenius confidentes, Vos ad An. 3.
Tradendum, & Liberandum quasdam Literas nostras, H. 6.
Confirmatorias, & Approbatorias, de, & super Appunctuatis, Ex Autogr.
Concordatis, & Conclusis, pro Liberatione nostrâ, inter Venerabilem Patrem *Willielmum Glasgurnsem*, *Johannem Abbatem de Balmerinotz*, *Georgium Archidiaconum Glasguensem*, ac alios Ambassiatores, & Commissarios Regni nostri Scotiæ, ex unâ Parte, ac Venerabilem Patrem *Philippum Episcopum Vigorniensem*, *Johannem de Stafford* Thesaurarium Angliæ, *Willielmum Stoke*, & alios Commissarios & Deputatos Domini *Henrici Regis Angliæ*, ex Parte alterâ,

Venerabili Patri *Episcopo Dunelmensi* Cancellario Angliæ, vel, in ejus absentia, *Priori Monasterii Dunelmensis*,

Necnon ad Petendum, Exigendum, & Requirendum consimiles Literas Confirmatorias & Approbatorias ab eis vel eorum altero, Nomine & ex Parte dicti Domini *Regis Angliæ*, ejus Sigillo sigillatas, de & super Appunctuatis, Concordatis, & Conclusis in dicto Appunctuamento,

Assignavimus, & Deputavimus, ac per Præsentes Assignamus, & Deputamus;

Et ad omnia alia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in hâc parte necessaria fuerint, seu etiam opportuna,

Et ideo vobis Mandamus, quòd circa Præmissa diligenter attendatis, & ea faciatis ac expleatis in formâ prædictâ.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Monasterium Melrossensê*, Quinto Die Aprilis, Anno Regni nostri Decimo nono.

Insuper etiam Commisimus Litteras nostras Obligatorias, Sigillo nostro sigillatas, præfato Magistro *Gullielmo*, liberandas Venerabili Patri *Episcopo Dunelmensi*, vel, in ejus Absentiâ, *Priori Monasterii Dunelmensis*, antedictas etiam Litteras Treugarum, inter Regna Scotiæ & Angliæ initarum.

Sub Magno Sigillo Regis Scotiæ, pendente a Caudâ Pergamena.

Littera Confirmatoria supra Memorata.

UNIVERSIS, præsentes Litteras Inspecturis, Nos, *Gullielmus*, Permissione Divinâ, *Episcopus Glasguensis* Cancellarius Ann D.
Scotiæ, *Johannes Abbas Monasterii de Balmerynoch*, *Georgius de* 1425.
Borthwik Archadiaconus Glasguensis, Et *Patritius de Houston* An. 3.
Licentiatus in Legibus Canonicus Glasguensis, Ambassiatores H. 6.
& Commissarii ad infrascripta sufficienter deputati, Salutem in Ex Autogr.
Domino.

Litteras Commissionis, ad Subscripta Nobis factæ, Patentes, Serenissimi Principis, Domini *Ducis Albaniæ*, Gubernatoris Scotiæ, ejus Magno Sigillo sigillatas, nuper Recepimus,

Quarum Auctoritate cum, Reverendo in Christo Patre, Domino *Philippo*, Dei gratia, *Episcopo Wigorniensi*, *Johanne Stafford* Thesaurario Angliæ, *Willielmo Alnewik* Custode Privati Sigilli, Legum Doctoribus, *Radulpho Domino de Cromwell*, *Johanne Pelham* Milite, *Roberto Baterson* Scutifero, & *Johanne Stokes* Legum Doctore, Commissariis Regis Angliæ,

Ad Tractandum, Concordandum, Appunctuandum, & finaliter Concludendum cum Commissariis & Ambassiatoribus Gubernatoris & Regni Scotiæ prædicti, de & super Liberatione, Excellentissimi & Inclyti Principis, Dominique * nostri Legii, *Jacobi*, * X.
Dei gratiâ, *Regis Scotorum*, constitutis, 344.

Aliquamdiu Communicavimus & Contulimus,

Et demum, post varios Tractatus mutuos, inter Nos & Ipsos, ut Articulatim sequitur, Concordatum fuit, & est, atque Appunctuatum,

INPRIMIS, quòd dictus Dominus *Jacobus Scotorum Rex*, Hæredesve, aut Successores sui, *&c. ut in Literis Dat. 4 Dec. 1423. tunc sic*,

Nos autem *Jacobus Scotorum Rex* prædictus, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concordiam & Appunctuamentum prædicta,

Ac omnia alia & singula præmissa, Rata habentes & Grata, Ea pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, Laudamus, & Confirmamus, juxta vim, formam, & effectum eorumdem.

In cujus Rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Ann. D. 1425. Hen. 6. Teste meipso apud *Melros*, Quinto Die Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Quarto, & Regni nostri Decimo Nono.

Sub Magno Sigillo Regis Scotiæ, de cerâ Albâ, pendente a duplici caudâ Pergamenæ.

Pro Ambassiatoribus Regis Scotorum ad Curiam Romanam Profecturis.

Ann. D. 1425. An. 3. H. 6. Scot. 3. H. 6. m. 12. REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Paschæ proximò futurum duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Henricum Episcopum Abardonensem*, *Willielmum Episcopum Dumblenensem*, *Johannem Abbatem de Melros*, *Jacobum Priorem Sancti Andreæ*, *Johannem Abbatem de Balmirynach*, *Willielmum de Borthwyk* Juniorem, & *Willielmum de Haya*, Milites, Magistrum *Thomam de Myreton*, Magistrum *Edwardum de Lauedre*, & Magistrum *Johannem Stenes*, Ambassiatores, Carissimi Consanguinei Regis, *Regis Scotorum*, qui in Ambassiata sua, cum Quinquaginta Familiaribus & Equis in eorum Comitiva, versus Curiam Romanam profecturi sunt, ad Proficiscendum versus Curiam supradictam, & deinde ad Partes proprias redeundo, per Terram vel per Aquam, absque Perturbatione sive Impedimento quocumque;

Proviso semper quòd prædicti, *Episcopi*, *Abbates*, *Willielmus de Borthwyk*, *Willielmus de Haya*, *Thomas*, *Edwardus*, & *Johannes Stenes*, ac Familiares sui prædicti, benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis vel Ligeorum suorum præjudicium cedere poterit, facere vel procurare fieri non præsumant,

Et quod non intrent aliquod Castrum Regis, Fortalitium, sive Villam Firmatam, absque eo quòd ipsi præsentes Literas Regis de salvo Conductu Capitaneis, Majoribus, Ballivis, Custodibus, sive Gubernatoribus eorumdem primitùs demonstrent.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, ix die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Recipiendo Duo Milia Marcarum debita per Regem Scotorum.

Ann. D. 1425. An. 3. H. 6. Ibid. REX, Carissimo Consanguineo suo, *Henrico Percy Comiti Northumbriæ*, Capitaneo Villæ nostræ Berewici, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos nuper, de avisamento & assensu Concilii nostri, Assignaverimus Vobis ac Soldariis Villæ prædictæ & Estmarchiæ versus Scotiam, Summam Duorum Milium Marcarum, in Partem Satisfactionis & Aggreamenti, tàm de veteri, quàm de novo debito, pro Vadiis vobis ac Soldariis prædictis a retro existentibus, prout per certas Tallias, ad Receptam Scaccarii nostri levatas, pleniùs apparet,

* X. 345. * De quo quidem Assignamento vos Solutionem Summæ prædictæ nondum habere potuistis aut adhuc habere potestis, ut asseritis,

Nos,

Præmissa considerantes, & Volentes pro eo Vobis in hac parte Avisamentum facere, de avisamento & assensu prædictis,

Ac pro eo quod Vos Tallias, Summam prædictam continentes, ad Receptam Scaccarii nostri restituistis Dampnandas, & eædem Talliæ unà cum Foliis earumdem ibidem Dampnatæ existunt,

Sicut Thesaurarius & Camerarii nostri nobis in Cancellariam nostram de Mandato nostro certificarunt,

Concessimus Vobis quòd Vos Duo Milia Marcarum de primis Denariis, Nobis per Carissimum Consanguineum nostrum *Jacobum Regem Scotorum* debitis, recipere possitis, ad Satisfaciendum tàm vobis quàm Soldariis prædictis:

Et ideo vobis Mandamus quòd Summam prædictam, in forma prædicta, Capiatis & Recipiatis, & præfatis Soldariis id, quod eis de eadem Summa debitum fuerit, solvatis ut est justum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, ix die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Acquietantia pro Summa prædicta.

Ann. D. 1425. An. 3. H. 6. Scot. 3. H. 6. m. 12. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse* & *Habuisse* de *Jacobo Rege Scotorum* Consanguineo nostro, per manus carissimi Consanguinei nostri *Henrici Percy Comitis Northumbriæ* Capitanei Villæ nostræ Berewici, Duo Milia Marcarum, in Partem Solutionis Majoris Summæ Nobis per præfatum Regem debitæ,

Quæ quidem Duo Milia Marcarum, inter alias Summas, præfato *Henrico*, per Literas nostras Patentes, certis de causis Assignari fecimus Solvenda,

De quibus quidem duobus Milibus Marcarum fatemur nos fore solutos, *dictumque Regem* inde Quietum, per Præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, ix die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1425. Hen. 6.

De Obsidibus liberandis.

REX, dilecto & fideli Militi suo, *Richardo Hastynges*, Constabulario Castri de Knaresburg, Salutem. An. 3. H. 6.

Vobis, de avisamento & assensu Concilii nostri, Mandamus Claus. 3. quòd *Robertum Erskyn* Militem, & *Jacobum Dunbar* Armigerum, H. 6. m. 1.

Obsides pro Securitate observationis cujusdam Appunctuamenti, inter certos Commissarios nostros ex unâ, & quosdam Commissarios Regni Scotiæ parte ex alterâ, facti, per carissimum Consanguineum nostrum *Jacobum Regem Scotorum*, super ipsius Liberatione, Nobis traditos, & in Custodia vestra de Mandato nostro existentes,

Dilecto & fideli Militi nostro *Johanni Langton* Vicecomiti nostro Eborum & Custodi Castri nostri ibidem, per Indenturas, inter vos & præfatum Vicecomitem exinde conficiendas, Liberetis,

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xix die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, dilecto sibi, *Henrico Lounde* Armigero, Salutem.

Præcipimus Tibi quòd *David Filium Comitis Atholiæ*, *Thomam Comitem Moraviæ*, *Comitem Craufordiæ*, *Robertum Keth*, *Walterum Haliburton*, *Alexandrum Seton*, *Thomam Boyde*, *Johannem de Lyndesay*, *Patricium Lyon*, *Georgium Cambell*, *David Ogilby*, *Robertum Lyllo*, *Duncanum Cambell*, & *David Meyngnes*, Obsides, *&c. ut supra*, *Mutatis mutandis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xvj die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Super Liberatione diversis Franciæ Ecclesiis, juxta Testamentum Henrici nuper Regis.* * X. 346.

Ann. D. 1425. An. 3. H. 6. Pat. 3. H. 6. p. 2. m. 10. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus Clericus noster, Magister *Robertus Gilbert*, nuper Decanus Capellæ carissimi Domini & *Patris nostri Regis* Defuncti, per Præceptum carissimi Consanguinei nostri *Ducis Exoniæ*, &, dilectorum & fidelium nostrorum, *Domini de Bourgchier*, *Walteri Hungerford*, & *Willielmi Porter*, Militum, ac Domini *Fitz Hugh* jam Defuncti, Executorum nominatorum in Testamento dicti Patris nostri, liberari fecerit diversis Ecclesiis, in partibus Regni nostri Franciæ, Res & Parcellas subscriptas, pro Exonerationibus Animæ dicti Patris nostri fiendis; videlicet,

ABBATIÆ SANCTI DIONISII *unam Crucem Argenteam Deauratam, cum uno magno Pede stante, Ponderis Viginti & Octo Librarum Troye,*

Unam altam Frontellam, & unam bassam Frontellam, de Velvet rubeas, cum Poliis Aureis brouderatas,

Unam Paruram positam cum Perreia & Armis Angliæ.

Tres Capas de Velvet rubeas, cum Rosis Aureis, Leonibus, & Floribus de Liciarum brouderatas;

Duas Tunicas, & unam Casulam, de eisdem Panno & Colore,

Tres Albas cum Paruris Stolis, & Favones de eisdem Panno & Colore,

Et etiam,

Unum Par Curtinarum de Tartryn rubearum.

ITEM, *apud* MAUNTE, *unum Vestimentum aureum Panni Viridis, cum Foliis aureis, & unam altam Frontellam cum una bassa Frontella ejusdem Panni,*

ITEM, *apud* VERNON *unum Vestimentum ejusdem Panni Viridis Aurei.*

Et similiter apud ROTHOMAGUM, *Duos Pannos Blodei Coloris, cum Falconibus aureis, pro Vestimentis inde faciendis,*

Et unum Pannum Rubei Coloris Aureum pro Orfrais inde faciendis,

ITEM, *apud* OFFAY *unum Pannum aureum Blodei Coloris cum Falconibus & Heronis.*

ITEM, *apud* ARKES, *unum Pannum Aureum ejusdem Coloris.*

Et consimiliter apud EWE, *unum Pannum Blodei Coloris, cum Foliis aureis.*

ITEM, *apud* HEEDYN, *unum Pannum Aureum Rubei Coloris cum Foliis Aureis.*

Et apud TIREWYN, *unum Pannum Aureum Rubei Coloris, cum Foliis Aureis.*

Nos, de assensu Concilii nostri, consideratione Præmissorum, Volumus quòd præfatus *Robertus* de omnibus Rebus & Parcellis prædictis, per ipsum ut præmittitur liberatis, erga Nos, Hæredes, & Executores nostros, in Scaccario nostro, seu alibi, Quietus sit & Exoneratus imperpetuum per Præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxviij die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De

De Obsidibus Recipiendis.

An. 3. H 6. REX Vicecomiti Eborum, ac Custodi Castri nostri Eborum Salutem.

Claus. 3. H. 6. m. 1. Tibi, de avisamento & assensu Concilii nostri, Praecipimus, firmiter injungentes, quòd *Robertum de Erskyn* Militem, & *Jacobum Dunbar* Armigerum,

Obsides pro Securitate observationis cujusdam Appunctuamenti, inter certos Commissarios nostros ex una, & quosdam Commissarios Regni Scotiae Parte ex altera, facti, per Carissimum Consanguineum nostrum *Jacobum* Regem Scotorum, super ipsius Liberatione, Nobis traditos, & in Custodia, dilecti & fidelis Militis nostri, *Richardi Hastynges*, Constabularii Castri nostri de Knaresburgh, de Mandato nostro existentes,

Ab eodem *Richardo*, seu ab eo qui praedictos, *Robertum*, & *Jacobum*, Nomini dicti *Richardi*, Tibi Liberabit, per Indenturas, inde inter Te & eundem *Richardum*, seu Ipsum qui dictos, *Robertum*, & *Jacobum*, ejus Nomine ut praemittitur, Tibi Liberabit, debitè conficiendas, sine dilatione Recipias, * ad eos salvò & se- * X. 347. curè, absque Dura Prisona, Custodiendos: Et hoc, sub Poena Mille Librarum, nullatenus omittas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, viij die Julii.

Ibid. REX eidem, Salutem.

Praecipimus tibi firmiter Injungentes quòd *David Filium Comitis Atholiae*,

Thomam Comitem Moraviae,
Comitem Craufurdiae,
Robertum Keth,
Walterum Haliburton,
Alexandrum Seton,
Thomam Boyde,
Johannem de Lyndesay,
Patricium Lyon,
Georgium Cambell,
David Ogilby,
Robertum Lylle,
Ducanum Cambell,
Et *David Meygnez*,

Obsides, *&c. ut supra usque ibi*, in Custodia, *& tunc sic*, dilecti Nobis *Henrici Lounde* Armigeri de Mandato existentes, ab eodem *Henrico* seu ab eo qui, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, viij die Julii.

Super Attemptatis, contra Treugas Scotiae Reformandis.

Ann. D. 1425. REX Vicecomitibus Civitatis Eborum, Salutem.

An. 3. H. 6. Cùm, pro Reformatione & Reparatione Attemptatorum contra Treugas,

Scot. 3. H. 6. m. 13. Tàm per *Henricum Comitem Northumbriae* Consanguineum nostrum, & alios Commissarios pro Regno nostro Angliae, ex una, & *Comites Marchiae & de Duglas*, & alios Commissarios pro Regno Scotiae, parte ex altera dudùm, quàm per carissimum Consanguineum nostrum *Jacobum Regem Scotorum*, ex una, &, Venerabiles in Christo Patres, *Johannem*, *Londoniae*, & *Thomam*, *Dunolmiae*, *Episcopos*, ac alios nostros Commissarios, Parte ex altera, nuper initas & conclusas,

Venerabilem Patrem *Thomam Dunolmensem Episcopum*, *Willelmum Alnewyk* Legum Doctorem Custodem Privati Sigilli nostri, *Radulphum* Dominum *de Cromwell*, *Johannem le Scrop*, *Robertum Umfravyle*, & *Willelmum Haryngton*, Milites, nostros Commissarios, sub certa forma, Deputaverimus Ordinaverimusque quòd iidem Commissarii nostri, cum Commissariis praefati *Jacobi Regis*, eâ de causâ, in Villâ nostrâ Berewici super Twedam, Quinto decimo die Mensis Augusti proximò venturi, & nonnullis diebus Subsequentibus, convenient,

Vobis Praecipimus quòd in Civitate praedicta, ubi major habetur Populi Concursus, Publicam fieri faciatis Proclamationem,

Quòd omnes & singuli Subditi nostri, se Laesos vel Dampnificatos contra dictas Treugas sentientes, sint coram dictis Commissariis nostris, in Villa Berewici praedicta, Sexto decimo die dicti Mensis Augusti proximi, suas Propositurì, si velint, Querelas & Demandas, & eas prout convenit Prosecuturi, Probationésque & Informationes, si quas in ea parte habuerint, pro eorum celeriori Expeditioni, Producturi, & ulterius quod rationis & Juris fuerit Recepturi,

Dictos Commissarios nostros, ad dictos diem & Locum, quomodo & in quibus Locis hujusmodi Breve nostrum fueritis Executi, certificantes.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xiv die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Cùm, *&c. ut supra usque ibi*, convenient, *& tunc sic*,

Tibi Praecipimus quòd in Locis & Villis Comitatus tui, in quibus major habetur Populi Concursus, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Consimile Breve dirigitur Vicecomiti Northumbriae sub eadem Data.

* De Obsidibus Liberandis, & aliis loco eorum Æquivalentibus Recipiendis.

* X. 348.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, An. 3. H. 6.

Cùm in quodam Appunctuamento, Ibid. m. 12.

Inter certos nostros Commissarios, ex una, & certos Commissarios Regni Scotiae Parte ex altera, de & super Liberatione carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Scotorum Regis* facto,

Inter caetera, contineatur quòd quilibet Obsidum, pro Securitate dicti Appunctuamenti & contentorum in eodem, Nobis per dictum Consanguineum nostrum Datorum & Liberatorum, poterit,

Dato prius Loco sui Æquivalente in Possessionibus & Redditibus temporalibus, infra Regnum Scotiae constitutis, quem nos, Haeredes, vel Successores nostri, seu Gardiani Marchiarum nostrarum versus Scotiam, duxerimus, seu duxerint Acceptandum,

In Regnum Scotiae, de Consensu & Licentia nostris, per Literas nostras Patentes super hoc habitas, se transferre,

Nos,
Pro eo quod *Georgius Cambell*,
Et *David Megnes*,

Obsides, unà cum aliis, ex causa praemissa, Nobis Dati & Liberati, Duos alios, pro Æquivalentibus per dictos Gardianos Acceptatos, juxta formam dicti Appunctuamenti, Loco suo tradiderunt & realiter liberaverunt,

Concedimus & Licentiam Damus quod iidem, *Georgius*, & *David*, a dicto Regno nostro Angliae Recedere, & in dictum Regnum Scotiae se Transferre valeant.

In cujus, &c. usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xvj die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, *&c. ut supra usque ibi*, Nos,
Pro eo quòd *Thomas Comes Moraviae*,
Dominus *Robertus Keth* Marescallus Scotiae,
Duncanus Cambell de Argyle,
Walterus de Haliburton,
Alexander Seton de Gordonne,
Thomas Boyd,
Johannes Lyndesay,
Dominus Robertus Lyle,
Et *David de Ogilby*,

Obsides, unà cum aliis, ex causa praemissa, Nobis Dati & Liberati,

Patricium Primogenitum *Comitis Marchiae Scotiae*,
Dominum *Johannem Mongumbry* de Ardrossan,
Robertum Stewart de Lorn,
Dominum *Thomam Hay* de Zestir,
Dominum *Willelmum Borthwyk* Seniorem,
Dominum *Adam de Holburn* de Halys,
Normannum de Lesly,
Georgium Lyle Primogenitum dicti Domini *Roberti Lyle*,
Et *Andream Keth de Enyrrugi*, singuli (videlicet) singulos, per dictos Gardianos Marchiarum nostrarum Acceptatos, juxta formam dicti Appunctuamenti, Loco sui Tradiderunt & realiter Liberaverunt,

Consentimus & Licentiam Damus quòd praedicti,
Thomas Moraviae,
Robertus Keth,
Duncanus,
Walterus,
Alexander,
Thomas Boyde,
Johannes Lyndesay,
Robertus Lyle,
Et *David de Ogilby*,

A dicto Regno nostro Angliae Recedere, & in Regnum Scotiae se Transferre valeant.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

* De Conducendo Obsides supra dictos.

* X. 349.

Ann. D. 1425. REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Cùm, pro Securitate Solutionis Quadraginta Millium Librarum,

An. 3. H. 6. Nobis, Haeredibúsve nostris, seu Successoribus, fiendae per, carissimum Consanguineum nostrum, *Jacobum Scotorum Regem*, Scot. 3. ipsiusve Haeredes, & Successores, H. 6. m. 11.

Idem Jacobus Rex certos Obsides Nobis Dederit & Liberaverit, juxta formam cujusdam Appunctuamenti,

Inter certos nostros Commissarios, ex unâ, & quosdam Commissarios Regni Scotiae, Parte ex altera, nuper facti,

In quo quidem Appunctuamento, inter caetera, continetur quòd Obsides ipsi, & eorum quilibet,

Dum prius Loco suo Æquivalente in Possessionibus & Redditibus Temporalibus, infra Regnum Scotiae constitutis, quem Nos, aut Haeredes, seu Successores nostri, vel Gardiani Orientalis & Oc-

Ann. D. 1425. Lien. 5. Occidentales Marchiarum versus Scotiam, duxerimus seu duxerint Accependum,

In Regnum Scotiæ, de Consensu & Licentia Nostris, per Literas nostras Patentes, super hoc habitas, se Transferre,

Ac nonnulli dictorum Obsidum, Nobis sic datorum & liberatorum; videlicet,

Thomas Comes Moraviæ,
Robertus Keth Miles Marescallus Scotiæ,
Duncanus Cambele de Argyle,
Walterus Haliburton,
Alexander Seton de Gordon,
Thomas Boyde,
Johannes Lyndesay,
Robertus Lyle Miles,
Georgius Cambele,
David Mongues,
Et *David de Ogilby*,

In Castro nostro Eborum & sub Custodia tua ibidem existentes, desiderent & velint, ut nobis ex eorum parte asseritur, alios eis *Æquivalentes*, ut prædicitur, Loco suo dare, & sic in Regnum Scotiæ, juxta dicti Appunctuamenti effectum, se Transferre,

Et quia Nos, Volentes dictum Appunctuamentum, quantum ad Nos attinet, observare, prædictos Obsides ad Villam Dunelmensem, pro Subrogatione hujusmodi, Decimo die Augusti proximò futuro, facienda, per Te Ducendos, de avisamento Concilii nostri, Ordinavimus,

Tibi Præcipimus quòd dictos Obsides ad Villam Dunelmensem ad diem prædictum salvò & securè Ducas, & ipsos ibidem, usque ad aliorum ipsorum, Loco singulorum, videlicet, pro singulis Subrogandorum, de dictis Gardianis (quibus, ad Deliberandum Subrogandos, in hac parte, Tibi, per Literas nostras, sub Privato Sigillo nostro, dedimus in Mandatis) realem Receptionem, Custodias, & ipsos tunc dictis Gardianis Liberes,

Et Subrogandos hujusmodi ab ipsis Gardianis Recipias per Indenturam, testificantem diem Receptionis prædictæ, & Numerum ac Valorem hujusmodi Subrogandorum & Subrogantium in Terris & Possessionibus Temporalibus,

Et eos, sic Receptos, aliosque nunc Obsides, si quos forsan, ob defectum Subrogandorum, remanere continget, ad Castrum nostrum Eborum prædictum ducas, & ipsos ibidem salvò, securè, & honestè, absque Dura Prisona, custodias,

Et Nos Tibi inde, in Compoto per te reddendo, debitam Allocationem habere faciemus in hac parte.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xvi die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Guerra Aperta inter Regem & Ducem Britanniæ proclamanda.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Cleopatra F. 4. Bibl. Cot. Act. Consil. * X. 350. DEcimo Quinto die Januarii Anno Quarto Concordatum fuit quòd Custos Privati Sigilli Faciat Warantum sub Privato Sigillo Domino Cancellario, de Faciendo Brevia sub Magno Sigillo Regis, directa Admirallo Angliæ, ejusve Locumtenenti, & singulis Vicecomitibus Comitatuum Angliæ, & aliis, ut est fieri consuetum, ad Proclamari faciendum in * Locis consuetis & oportunis *Guerram apertam* & Inimicitias inter Dominum nostrum Regem ejusque Regna, Dominia, & Subditos, & *Ducem Britanniæ*, ac ejus Patriam, Dominia, & Subditos.

De salvis Conductibus.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Franc. 4. H 6. m. 8. REX, per Literas suas Patentes, usque primum diem Augusti proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Denysot Roger*, Servientem *Ducis Aureleanensis*, in Regnum Regis Angliæ, cum Duobus vel Tribus Vasis, Sexcentis Pipis Vini vel infra ad usum ipsius Ducis carcatis, ac cum Marinariis pro eisdem Vasis competentibus, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde ad partes suas proprias, cum Vasis & Marinariis prædictis, redeundo;

Proviso semper, *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Februarii.

Ibid. REX, de avisamento & assensu Concilii sui, per Literas suas Patentes, usque Festum Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, Magistrum *Oudart Cloppier*, Consiliarium carissimi Consanguinei Regis *Ducis Bourboniæ & d'Auvergne*, & Præsidentem Cameræ suæ Compotorum ad eundem locum Bourboniæ, in Regnum Regis Angliæ, cum Quinque Personis in Comitiva sua, penes dictum Consanguineum Regis, &, dilectos & fideles Regis, Executores Testamenti carissimi Domini & Patris Regis Defuncti, pro certis Agendis & Negotiis, agenda dicti Consanguinei Regis tangentibus, necnon Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque, veniendo, & exinde, absque perturbatione seu impedimento quocumque, durante tempore præsentis salvi Conductûs, redeundo;

Proviso semper, *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Leycestr.* decimo sexto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1426. Fra. 6. ibid. m. 2. REX, per Literas suas Patentes, per quinque Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Johannem Chabanes* Armigerum, & duos Homines in Comitivâ suâ, ad præsens in Regno Regis Franciæ existentes, in Regnum Regis Angliæ veniendo, ad deferendum Aurum & Argentum ac alia bona legalia, dilecto & fideli Militi nostro, *Johanni Cornewaile*, pro Financia *Domini de Gaucourt*, Prisonarii ejusdem *Johannis Cornewaille*, pro Financiâ prædictâ, ibidem morando & perhendinando, & exindè in dictum Regnum Regis Franciæ redeundo, absque perturbatione sive impetitione quacumque, necnon Equos, Bona, Res, & Hernesia sua quæcumque;

Proviso semper, *&c.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis Patentes de salvo Conductu habent *Johannes Petit & Helios de Lmaye*, cum duobus Servientibus in Comitivâ suâ sub eâdem Datâ.

Per idem Breve.

Ibidem m. 7. REX, per Literas suas Patentes, per Tres Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem & Defensionem suas speciales, *Toussauntz de Chastell*, Servientem *Karoli Comitis de Ewe*, Prisonarii Regis, in Regnum Regis Franciæ, ad Acquirendum Monetam de Amicis prædicti *Karoli*, pro Rebus sibi necessariis & oportunis, transeundo, & ibidem morando, & exinde in dictum Regnum Regis Angliæ reveniendo, deferendo secum prædicto *Karolo* Monetam pro Rebus sibi necessariis & oportunis, absque perturbatione vel impedimento quocumque;

Proviso semper quòd prædictus *Toussauntz*, *&c.*

Teste Rege apud *Villam suam Leycestr.* decimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Pro Servientibus Obsidum.*

* X. 351. Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Scot. 4. H. 6. m. 10. REX, per Literas suas Patentes, per Dimidium Anni duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Willelmum Forstar*, *Alexandrum Sinclere*, & *Johannem Hoggesson*, Servientes *Domini de Frendrath*, unius Obsidum Carissimi Consanguinei Regis *Jacobi Regis Scotorum*, in Regnum Regis Angliæ, cum Duobus Servientibus pro quolibet prædictorum *Willelmi*, *Alexandri*, & *Johannis*, veniendo, ibidem in obsequio ejusdem Domini morando, & abinde ad partes suas proprias redeundo;

Proviso semper, *&c.*

Teste Rege apud *Leycestr.* vicesimo quinto die Februarii.

Consimiles Literas Regis Patentes habent subscripti, per tempus prædictum duraturas, sub eadem Datâ; videlicet,

Johannes Flemyng, *Johannes Mortymer*, *Nicholaus Lansman*, & *Robertus de Mare*, Servientes *Comitis de Craufurde* unius Obsidum, *&c. ut supra.*

Jacobus de Wode, & *Simon Lyon*, Servientes *Patricii Lyon*, unius Obsidum, *&c. ut supra.*

Patricius de Hepburne, *Willielmus de Hepburne*, & *Johannes Halyburton*, Servientes *Domini de Halys*, unius, *&c. ut supra.*

REX, per Literas suas Patentes, usque primum diem Maii proximò futurum duraturas, de assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Johannem de Glasford*, & *Thomam de Hamylton*, Servientes *Jacobi de Hamylton*, Obsidis pro *Rege Scotorum* in Regno Regis Angliæ ad præsens existentis, extra idem Regnum in Regnum Scotiæ, cum Bonis & Hernesiis suis licitis quibuscumque, ad Aurum, Argentum, & alia necessaria pro Expensis Magistri sui prædicti deferenda, transeundo, & exinde in dictum Regnum Regis reveniendo, ac in dictum Regnum Scotiæ redeundo, & exinde in dictum Regnum Regis Angliæ revertendo, duabus vicibus tantum;

Proviso semper, *&c.*

Teste Rege apud *Leycestr.* vicesimo quarto die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas habent subscripti,

Servientes *Gilberti Hay* Obsidis.
Servientes *Willielmi Olyfaunt* Obsidis.
Servientes *Willielmi de Ruthven* Obsidis.
Servientes *Jacobi de Sandyland* Obsidis.
Servientes *Willielmi de Douglas* Obsidis.
Servientes *Andreæ Gray* Obsidis.
Servientes *Patricii de Dunbar* Chivaler Obsidis.

Ann. D. 1426. Hen. 6.

Pro Mercatoribus de Hansa de Aldermanno assignato.

An. 4. H. 6. Pat. 4. H 6. p. 2. m. 12.

REX, dilecto sibi, *Willielmo Crowmere* Aldermanno Civitatis nostræ Londoniæ, Salutem.

Supplicaverunt nobis *Mercatores de Hansa de Almannia*, infra Regnum nostrum Angliæ Residentes, per Petitionem suam, nobis in præsenti Parliamento nostro exhibitam, ut,

Cùm, inter cæteras Libertates, præfatis Mercatoribus per Cartas Nobilium Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, Concessas & Confirmatas, Concessum sit eisdem quòd quidam probus & discretus Civitatis prædictæ assignetur Judex Mercatoribus prædictis, coram quo iidem Mercatores valeant specialiter Placitare & Debita sua celeriter Recuperare (si Major & Vicecomites Londoniæ eis non facerent, de die in diem, celeris Justitiæ complementum) de hujusmodi Causis quæ inter Mercatorem & Mercatorem essent impetratæ, secundum Legem Mercatoriam deducendis, prout in Cartis & Confirmationibus prædictis pleniùs continetur,

* X. 352. Cujus quidem Concessionis Auctoritate præfati Mercatores de Hansa, in Londonia Residentes, a tempore * confectionis Cartarum prædictarum, habuerunt unum Aldermannum Civitatis prædictæ eis assignatum pro eorum Judice, pro resistendo Controversiæ ac Deperditis & Dampnis immensis, quæ inter Mercatorem & Mercatorem pro causis prædictis possint evenire, si hujusmodi Judex non foret Assignatus,

Ac ita sit quòd iidem Mercatores, per spatium Septem Annorum & amplius, destituti fuerint de eorum Aldermanno prædicto,

Pro eo quod Major, Aldermanni, & Vicecomites dictæ Civitatis præfatos Mercatores aliquem hujusmodi Aldermannorum eis pro eorum Judice assignari permittere noluerunt,

Quanquam in ultimo Parliamento nostro, apud Westmonasterium Anno Regni nostri Tertio tento, de avisamento Dominorum Spiritualium & Temporalium, in eodem Parliamento existentium, Concessum fuerit & Inactitatum quòd iidem Mercatores haberent Aldermannum suum eis Assignatum, prout antiquitùs habere consueverunt,

Eo quod in eodem Parliamento aliquis Aldermanus in speciali Ordinatus non fuit nec Assignatus, nec per quem vel quos idem Aldermanus eis assignaretur extitit Ordinatum,

Velimus eisdem Mercatoribus vos, vel aliquem Aldermannum Civitatis prædictæ, pro eorum Aldermanno & Judice, specialiter Assignare,

Nos, consideratione Præmissorum Supplicationi prædictæ favorabiliter inclinati, ac de fidelitate & circumspectione vestris plenius confidentes, de avisamento & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, in dicto præsenti Parliamento existentium, Ordinavimus & Assignavimus vos Aldermannum & Judicem prædictorum Mercatorum, Excercendo & Faciendo secundum quod eorum Libertates prædictæ exigunt & requirunt, & prout antiquitus consuevit;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem tàm præfatis Mercatoribus, quàm Majori, Aldermannis, & Vicecomitibus Civitatis prædictæ, ac aliis quibuscumque quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Præmissis faciendis & exequendis, pareant, obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Leycestr.* decimo octavo die Februarii.

Per Petitionem in Parliamento.

Pro Duce Burgundiæ.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Fran. 4. H. 6. m. 7.

HEnry, par la Grace de Dieu, *Roy de France & d'Engleterre*, a toutz Seignours de nostre Sange & Linage, noz Conestables, Mareschaulx, Admiralz, Visadmiralz, Baillis, Prevostz, Vicontes, Capitaines & Gardez de Citez, bonnes Villes, Chasteaulx, Forteresses, Pons, Ports, Passages, Jurisdictions & Distreiz, de noz Royaumes de France & d'Engleterre, & a touts noz autres Justices & Officers, ou a lours Lieutenantz, Majours, Eschevins, & autres noz Vassaulx & Subgez, de quelque Estat ou Condicion qu'ilz soient, saluz & dileccion.

Nous avons Entendu que, nostre Treschier & Tresame Uncle, *le Duc de Bourgoigne*, Conte de Flandres, d'Artois & de Bourgoigne, a entencion & desire de envoir pardevers Nous, en nostre Royaume d'Engleterre, & devers, nostre Treschier & Tresame Uncle, *Johan*, Regent nostre Royaume de France, *Duc de Bedford*, aucuns de ses Gens, Servitors, Familliers, Officiers ou Subgitz,

Et pur ceo que, pour honneur & amour de Luy, Nous desyrons toutz ceulx, qu'il y voudra envoier, par vous & chascun de vous, en droit soy, estre gracieusement & favorablement Traictez,

Nous iceulx & chascun d'eulx (de quelque Estat, ou Condicion, & en quelque Nombre qu'ilz soient) avons prins & mys, prenons & mettons d'abondant, en nostre Protection,

Et vous Mandons, Commandons, & Enjoingnons expressement, & a chascun de vous, sicomme a lui appartendra, que lez dessusditz Serviteurs, Officers, Familliers, ou Subgez de nostre dit *Uncle de Bourgoigne*, portans ces Lettres, vous Resceivez & Traittez dulcement, gracieusement, & favorablement, come noz proprez Familliers, par toutz les Lieulx a vous commiz en nos diz Royaumes de France & d'Engleterre, tant sur Terre, come sur Mese, de Jour & de Nuyt, Armez ou Desarmez, sanz faire, ne donner, ne souffrir estre fait ou donne, en Venant, Sejournant, & Retournant, a eulx, leurs Gens & Servi- Ann. D. 1426. Hen. 6.
teurs, * Chevaulx, Harnois, ou Argent, Vasseille, Joyaulx, Males, Houges, Lettres, ou autres lieurs Biens, aucun Arrest, Empeschement, ou Destourber, soubz umbre ou couleur de * X. 353.
quelconque Guerre, Noise, Debat, ou Contention, que aucuns, soient de nostre Sange & Linage, ou autres de noz Subgez, de nos diz Royaumes, aient peu, peuent, ou pourront avoir le uns contre lez autres, ou pour occasion de quelconque autre cause que ce soit ou poet estre, mais Leur administrez ou faictes administrer honnorablement & convenablement Viures, Conduis, Guides, & autres lieurs Necessitez, comme vouleriez & deuriez faire a noz proprez Familliers, se Besong en ont, & ilz vous en requerent, ainsi q'il appartendra par reson,

Sachans certeinement que les faisans le Contrarie ferons si Greffment Punir, que les autres y prendront Exemple.

Donne soubz nostre Grant Seal a *nostre Ville de Leycestre*, le xij jour de Mars, l'An de nostre Regne Quart.

LE ROY, *&c. ut supra usque ibi*,

Nous yceulx & chascun d'iceulx, *& tunc sic*, jusques a Nombre de Sextunt Parsones & au dessoubz, de quelque Estat, *&c. ut supra usque ibi*, prendront Exemple, *& tunc sic*,

Ces Présentes jusques au Derreine Jour de Mois de Juing prouchain venant demouranz en lour force & vertu.

Teste ut supra.

De Liberatione Sigilli.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Claus. 4. H. 6. m. 8. dors.

MEMORANDUM *quòd*, *Quartodecimo Die Martii*, *Anno Regni* Regis Henrici Sexti *Quarto*, Johannes Dux Bedfordiæ *Magnum Sigillum Domini Regis de Argento*, *in quadam Baga de Albo Corio*, *cum Sigillo Venerabilis Patris* Henrici Episcopi Wyntoniensis *nuper Cancellarii Angliæ consignata*, *usque Castrum Domini Regis de Leycestria*, *circa Tertiam Horam post Nonam*, *fecum deferri*, *& ibidem in secunda Camera Superiorum*, *post Magnam Aulam Parliamenti*, *in præsentia*,

Venerabilium Patrum,

Henrici Cantuariensis Archiepiscopi,

Johannis Londoniensis,

Philippi Wigorniensis,

Et Johannis Bathoniensis & Wellensis,

Episcoporum,

Ac, *Nobilium Principum*,

Humfredi Ducis Gloucestriæ,

Et Thomæ Ducis Exoniæ,

Necnon Humfredi Comitis Staffordiæ,

Lodowici Robessart *Camerarii Domini Regis*,

Johannis Domini le Scrop,

Willielmi Alnewyk *Clerici Custodis Privati Sigilli Domini Regis*,

Et Johannis Frank *Clerici Custodis Rotulorum Cancellariæ ejusdem Domini Regis*,

Ac aliorum ibidem tunc existentium,

Sigillum illud a Baga prædicta sumi & extrahi, *& cum illo Duas Literas Patentes*, *de Recompendatione*, *pro certis Servitoribus*, *Familiaribus*, *& Officiariis* Ducis Burgundiæ, *penes Dominum Regem in Regnum suum Angliæ*, *& penes præfatum* Ducem Bedfordiæ, *ex certis causis venturis*, *prout per easdem Literas*, *in Rotulis Cancellariæ ipsius Domini Regis irrotulatas*, *satis liquet*, *& diversa Brevia Communis Legis Terræ sigillari*.

Et idem Sigillum, *in præsentia prædicta*, *in dictam Bagam reponi*, *& suo Sigillo ac Sigillo prædicti Custodis Rotulorum consignari*, *& secum ad Hospitium suum*, *ad Domum Fratrum Prædicatorum Leycestriæ*, *deferri fecit Custodiendum*:

Ac Die Sabbati tunc proximò sequente (videlicet) Sextodecimo Die ejusdem Mensis Martii, *præfatus* Dux Bedfordiæ *Sigillum prædictum*, *in eadem Baga*, *Sigillis prædictorum* Ducis Bedfordiæ *& Custodis Rotulorum consignatâ*, *coram dicto Domino Rege*, *in Camera sua*, *infra Abbatiam beatæ Mariæ de Pratis Leycestriæ*, *existente*, *manu suâ propriâ detulit*, *& Sigillum prædictum præfato Domino Regi ibidem liberavit*:

Ac idem Dominus Rex *Sigillum illud*, *capto prius a præfato* Episcopo Londoniensi *Sacramento suo modo consueto*, *eidem* Episcopo Londoniensi, *dicto Die Sabbati*, *in præsentia prædictorum* Ducum Bedfordiæ & Gloucestriæ, *ac* Walteri Hungerford *Militis Thesaurarii Angliæ*, Johannis Scrop *Militis*, Johannis Tiptoft *Militis*, *& prædicti Custodis Rotulorum*, *ac aliorum plurimorum ibidem tunc existentium*, *incontinenti liberavit*:

Idemque Episcopus London. *recepto Sigillo prædicto*, *Sigillum illud usque Hospitium suum*, *infra Collegium Leycestriæ*, *secum deferri fecit*, *& in eodem Hospitio*, *Die Dominica tunc proximò sequente*, *Sigillo prædicto diversas Literas Patentes & Brevia de cursu sigillavit*.

---

* *Pro Magistro Prospero de Columpna* * X. 354

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Pat. 4. H. 6. p. 2. m. 13.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Contemplatione Sanctissimi *Patris nostri Papæ*, de Gratia nostra speciali, & de avisamento Concilii nostri,

Habilitavimus Magistrum, *Prosperum de Columpna*, Nepotem dicti Sanctissimi Patris, quòd idem *Prosper* omnimoda Beneficia Ecclesiastica, infra Regnum nostrum Angliæ, ad Collationem, Præsentationem, seu aliam Dispositionem quorumcumque Patronorum Spiritualium & Temporalium Regni nostri prædicti spectantia, quæ Patroni eorumdem Beneficiorum eidem *Prospero* Conferre, Dare, seu Disponere, vel ipsum ad hujusmodi Benefi-

cia

Ann. D. 1426. Hen. 6.

cin Præsentare voluerint, ad Valorem Quingentarum Marcarum per Annum, Acceptare & Optinere possit,

Proviso semper quòd, si dictus Sanctissimus Pater noster, ante qualemcumque Executionem præsentis nostræ Concessionis, per Literas suas Bullatas, nobis præsentandas & deliberandas, declaret quòd, quandocumque contigerit hujusmodi Beneficia seu aliquod eorumdem quovis modo vacare, aut de Jure communi debere vacare, Donatores, Conferentes, Patroni, & Dispositores prædicti, & eorum quilibet Beneficia illa & ipsorum quodlibet, vacantia sive vacans, seu de Jure communi vacare debentia, Dare, Conferre, & ad ea Præsentare, & de eisdem Beneficiis Disponere,

Et similiter quòd ipsi, quibus hujusmodi Donationes, Collationes, seu Præsentationes fient, Beneficia illa liberè Recipere & Acceptare possint, quibuscumque Reservationibus Sedis Apostolicæ, Provisionibus, Collationibus, sive Concessionibus, in Comendam, seu quibuscumque aliis Dispositionibus, quovis modo factis sive faciendis, non obstantibus:

Nolumus verò quod ista præsens Licentia trahatur in Exemplum aliquorum in futurum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Leycestr.* decimo sexto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Conductu, pro Comite de Pentheur & Fratre.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Franc. 4. H. 6. m. 8.

REX, per Literas suas Patentes, per Unum Annum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Johannem de Bretaigne*, Fratrem Germanum *Oliveri Comitis de Peyntheure*, penes, carissimum & prædilectum Avunculum Regis, *Johannem Ducem Bedfordiæ*, Regentem Regni Regis Franciæ, in Regnum Regis Franciæ, vel penes Concilium Regis, tàm in eodem Regno, quàm in Regno Angliæ, ac Ducatu Regis Acquitanniæ, cum Sexaginta Hominibus in Comitiva sua, Armatis vel non Armatis, veniendo, ibidem morando, perhendinando, & exinde versus partes prædictas redeundo,

Proviso semper quòd idem *Johannes*, ac illi de Comitiva sua, honestè & pacificè se gerant & gubernent erga Regem, & Fideles Ligeos suos,

Et quicquam, quod in Regis seu dictorum Ligeorum præjudicium vel dampnum cedere valeat, non attemptent aut attemptare faciant quovis modo,

Quodque ipsi aliquod Castrorum, Fortalitiorum, vel Villarum Regis firmatarum, minimè ingrediantur absque eo quod ipsi dictas Literas Regis de salvo Conductu Majoribus, Ballivis, Capitaneis, Gubernatoribus, seu Custodibus eorumdem primitùs demonstrent.

Teste Rege apud *Villam Regis Leycestr.* decimo Sexto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu habet Oliverus de Bretaigne Comes de Pentheur, *per idem tempus duraturas, sub eadem Data.*

---

* X. 355.

** Petitio & Warantum pro Conductu prædicto.*

A Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince le Roy d'Engleterre & de France.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Penes Cler. Pell.

SUPPLIENT treshumblement *les Conte de Peinthieurs*, & *Seignur de Laigle* Germain, qu'il plaise a vostre Treshault Majeste leur ottroier voz gracieuses Lettres, & direct a vostre sage Counsail de Bourdeux, & a touz voz Barons, Chivaliers, & Escuiers de vostre Duchie de Guiene, qu'ilz aient les Terres des diz Suppliantz pour Recommendees,

Et aussi ottroier a chescun d'eulx voz Lettres de Saufconduit, pour eulx & seisent Hommes en la Compaignie de chescun d'eulx ou au dessoubz, Armez ou non, pour venir devers Monseur le Regent, ou vostre tresnoble Conseil, tant en vostre dit Royaumes de France & d'Engleterre, que en vostre Duchie de Guiene, y Sojourner, & eulx en Retourner; les dits Saufconduitz durans Un An.

Johan.	*T. Dunelm.*
H. Glouceftre.	*J. Bathon* Thesaur.
H. Cantuar.	*Cromwell.*
Norff.	*Scrop.*
J. Lond.	*Hungerford.*
T. Exon.	*Typtot.*

Dors.

Nono Die Martii Anno Quarto, apud Laycestriam, concessum fuit quòd fiat Warrantum Cancellario de faciendo Litteras Salvi Conductus Personis infrascriptis, secundum quod infra petitur, duraturas per unum Annum,

Necnon Concessa fuerunt Littera Recommendationum, directa Senescallo Aquitaniæ, *vel ejus Locumtenenti, ac* Comiti de Longevill, *pro infrascriptis Personis, secundum quod in Copia, huic Supplicationi annexa, continetur.*

Præsentibus Dominis infrascriptis.

Ann. D. 1426. Hen. 6.

Pro dictis Fratribus.

An. 4. H. 6. Pell.

TRESchier & foial Cousin, Nous vous saluons sovent.

Et por ce que *Olyver de Bretaign Conte de Peynthieure*, & *Johan de Bretaigne*, Freres Germains, noz Cousins, ou entention de venir, pur certaines causes, devers nostre Treschier Uncle *le Duc de Bedford*, Regent de nostre Royaume de France, ou devers nostre Counseil, tant en noz Roiaumes de France & d'Engleterre, come en nostre Duchee de Guyenne,

Pour quele encheson, a lour instance, Ottroie avons noz Lettres de Saufconduit, pour eux & certaine Nombre de Gens en lour Compaignie, a durers par Un An,

Si volons, de l'avis & deliberation de nostre Counseil, & vous prions treschierement que les Terres & Possessions, des ditz *Olyver* & *John*, en la susdite nostre Duchee de Guyenne, aiez pour recommendee si avant come bonement pourrez, sanz prejudice de Nous ou damage de noz foialx Liges & Subgiz en celles Parties.

Don. a *Leycestre*, le x Jour de Mars, l'An, &c. Quart.

A nostre Treschier & Foial Cousin le Conte de Longuevill *Captan de Buch.*

Semblable Lettre, a noz Treschiers & Foialx le Seneschall de Guyene, *ou a son Lieutenant illoeques, & les autres de nostre Counseil residentz de Burdeux.*

---

* X. 356.

** De salvis Conductibus pro Comite de Niebla.*

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Franc. 4. H. 6. m. 7.

REX, per Literas suas Patentes, per Duos Annos proximò futuros duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, ac ad specialem Supplicationem dilecti Consanguinei Regis *Comitis de Neble*, & per quandam Securitatem coram Rege in Cancellaria sua inventam, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, quandam Navem vocatam Seinte Marie de Bilbawe in Ispannia, unde *Dymyngo Johannes* est Gubernator, unà cum Gubernatore, Magistris, Mercatoribus, Marinariis, & Servientibus, usque ad Numerum Quadraginta & Quinque Personarum, in Regnum Regis Angliæ, cum diversis Mercandisis legalibus veniendo, & ibidem discarcando, ac alias Mercandisas ibidem emendo, necnon in eadem Navi recarcando, & exinde in dictum Regnum Ispanniæ transeundo, ac in dictum Regnum Regis Angliæ quotiens sibi placuerit redeundo, necnon Mercandisas, Res, Bona, & Catalla sua quæcumque,

Proviso semper quòd idem Gubernator, ac Magistri, Mercatores, Marinarii, & Servientes prædicti benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis Contemptum aut Populi sui Præjudicium cedere valeat, non attemptent aut attemptari facere præsumant,

Ac Custumas, Subsidia, & alia Deveria, Regi pro Mercandisis, Rebus, Bonis, & Catallis suis prædictis debita, fideliter solvant,

Et quòd non intrent aliqua Castra, Fortalitia, seu Villas firmatas Regis, absque hoc quod primitùs monstrent Literas Regis salvi Conductûs Capitaneis, Gubernatoribus, seu Custodibus eorumdem,

Et quòd in Navi prædicta, prætextu præsentis salvi Conductûs Regis, non colorent vel subumbrent Bona aliqua Inimicorum Regis.

Teste Rege apud *Villam suam Leycestr.* decimo octavo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, quandam Navem vocatam Seint John de Bilbawe in Ispannia, unde *Martinus Martini* est Gubernator, unà cum Gubernatore, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Licentia Peregrinandi.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Ibid. m. 6.

REX Custodibus Passagii in Portu Londoniæ, Dovorriæ, Orewell, vel Sandewici, Salutem.

Mandamus vobis quòd, dilectum & fidelem Militem nostrum, *Willielmum Bower*, qui de Licentia nostra ac de avisamento & assensu Concilii nostri versus TERRAM SANCTAM peregrè profecturus est, in aliquo Portuum prædictorum, versus Terram prædictam, cum Servientibus, Bonis, & Hernesiis suis licitis quibuscumque, liberè & absque impedimento aliquo transire permittatis, aliquo Mandato nostro, vobis prius in contrarium directo, non obstante:

Dummodo aliqua, Nobis seu Regno nostro Angliæ prejudicialia, secum non deferat quovis modo.

Teste Rege apud *Castrum suum de Wyndesore*, vicesimo tertio die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De

Ann. D. 1426. Hen. 6.

De Ordine Militari, una cum Rege, suscipiendo.

An. 4. H. 6. Pell. RIchardus Dux Eborum,
Comitissæ Westmerlandiæ.
Johannes Filius & Hæres Ducis Nortsfolciæ,
Duci Northfolciæ.
Comes Devoniæ,
Ducissæ Clarenciæ,
Johannes Comes Oxon.
* X. 357. * Richardus Comes Westmerlandiæ.
Henricus Filius Comitis Northumbriæ,
Comiti Northumbr.
Thomas Dominus de Roos.
Dominus de Beamont,
Dominæ de Beamont Matri suæ.
Dominus de Wolles,
Sibimet.
Dominus de Mautravers,
J. Cornwale.
William Neville,
Comitissæ Westmerlandiæ.
Georgius Nevyle,
Eidem Comitissæ.
Filius & Hæres Domini de Talbot,
Domino de Talbot.
Dominus de Camoys.
Willielmus Sheyne.
Willielmus Babyngton.
Jacobus Filius Comitis Ormond,
Domino de Bourgevenny.
Henry Bourgchier,
Sibimet.
Henry Gray,
Domino de Grey de Codenore.
Robertus Veer.
Gilbertus Debenham,
Sibimet.
Drury,
Sibimet.
Carbonell,
Sibimet.

Dors.
Quarto Die Maii Anno Quarto apud Leycestriam Ordinatum fuit quod dirigantur Literæ Personis infrascriptis de veniendo ad Præsentiam Regis ad dictam villam pro ibidem una secum suscipiendo in se Ordinem Militarem in Festo Pentecostes tunc proximo futuro.

Præsentibus,

Dominis,	Eliensi,
Bedefordiæ,	*Et* Bathoniensi,
Cantuariensi, *&* Eborum *Cancellario*,	*Ac* Custode Privati Sigilli,
Archiepiscopis;	Dominis de Cromwell & de Scrop,
Duce Exoniæ,	*Et aliis in Parliamento existentibus.*
Episcopis Dunelmensi,	

Pro Duce Bedfordiæ.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Pell. P*Lease au Roy* nostre Souverain Seigneur, par avis & assent de vostre Tressage Conseil, de Grauntier Lettres dessous vostre Prive Seel, directes a Tresorer & Chamberleins de vostre Eschequier, pour Paier au *John Duc de Bedford* ce, que lui est aderere de ses Gages, pour le temps q'il, par Commaundement de vostre Treschier Pere le Roy (qi Dieux assoill) fuist Lieutenant & Gardein de son Royaume d'Engleterre; c'estassavoir, de le x Jour de Juyn, l'An du Regne de vostre dit Pere ix, tanque au xii Jour de May, l'An de mesme la Regne x, qe montent a Cxxv *l.* xiii *s.* ii *d.* ob. *q.*

H. Gloucestro.	*P. Elien.*
A. Cantuar.	*J. Bathon.*
J. Ebor. Cancellario.	*Scrop.*
T. Exon.	*Typtot.*
T. Dunelm.	

Dors.
Decimo Die Maii, Anno Quarto apud Leicestre, Concessum fuit præsens Supplicatio ut petitur, & Warantum Thesaurario & Camerariis de solvendo.
Præsentibus Dominis infrascriptis.

Cedula Priori annexa.

DEBENTUR *Johanni Duci Bedford*, de Duobus Milibus Libris Annuitatis pro Custodia Regni Angliæ (videlicet) a Decimo Die Junii, Anno Nono Regis *Henrici Quinti*, usque Duodecimum Diem Maii, Anno Decimo ejusdem Regis, per Tria Quarteria unius Anni & nonas Septimanas, ultimo Die, & non Primo, computato,

Ultra M. vii xx *l.* ix *s.* x *d.* indè Recepta ad Receptam Scaccarii dicti Regis infra idem tempus, Cxxv *l.* xiii *s.* ii *d.* ob. *q.*

* *Pro Episcopo Wyntoniensi.* * X. 358.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1426. Hen. 6.
Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Licentiam Dedimus, Venerabili in Christo Patri & carissimo Consanguineo, *Henrico Episcopo Wyntoniensi*, An. 4. H. 6.
Qui Votum ad faciendum certas Peregrinationes ultra mare fecit ut dicit, Pat. 4.
Quòd ipse, in Complementum Voti sui prædicti, versus partes H 6 p. 1. Transmarinas, ad faciendum Peregrinationes suas prædictas, cum m. 20. tali Comitiva quæ sibi videbitur necessaria, transire possit.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Villam suam de Leycestr.* xiv die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Attemptatis Reformandis.

REX, Carissimo Avunculo suo, *Humfrido Duci Gloucestriæ*, ac, carissimis Consanguineis suis, *Thomæ Duci Exoniæ*, *Ricardo Comiti Warrewici*, *Henrico Comiti Northumbriæ*, *Radulpho Comiti Westmerlandiæ*, ac, Dilectis & Fidelibus suis, *Roberto de Wilughby*, ac omnibus Admirallis nostris, & Custodibus Marchiarum Angliæ versus Scotiam, *Waltero Hungerford* Militi Thesaurario nostro, & *Roberto Umfravill* Militi, Salutem. Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Scot. 4. H. 6. m. 10.

Sciatis quòd Nos,
De Fidelitate & Circumspectione vestris plenius confidentes,
Constituimus, Ordinavimus, Fecimus, & Deputavimus vos, conjunctim, & divisim, ad certas Treugas, Guerrarum Abstinentias & Sufferentias,
Inter Nos, Hæredes, & Successores nostros, pro Regnis, Terris, Dominiis, Vassallis, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, ex una Parte, &, Serenissimum Principem, *Jacobum* Regem Scotorum, Hæredes, & Successores suos, pro Regnis, Terris, Dominiis, Vassallis, Ligeis, & Subditis suis quibuscumque, ex altera Parte,
Ab Ortu Solis Primi Diei Mensis Maii, Anno Regni nostri Secundo, per Septennium extunc proximò futurum, usque ad Occasum Solis dicti Primi Diei ejusdem Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo Primo, per Terram & per Mare duraturas,
Initas, habitas, concordatas, & conclusas, in omnibus & singulis suis Articulis, benè, firmiter, indubiè & inviolabiliter, juxta vim, formam, & effectum earumdem, Conservandum & Exequendum,
Ac ad Reparandum & Emendandum omnia Dampna, Attemptata, & Excessus, facta vel perpetrata contra Tenorem dictarum Treugarum,
Et Puniendum Malefactores secundùm Casuum exigentiam;
Et ideò Vobis & cuilibet Vestrûm Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis, expleatis, & debitè exequamini in forma prædicta:
Damus autem Universis & Singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, infra Libertates & extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in Præmissis, in forma prædicta, faciendis & explendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & quando per Vos, seu aliquem Vestrûm, super hoc requisiti fuerint seu debitè præmuniti.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Leycestr.* xxvj die Maii.

Pro Duce Eborum, facto Milite.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Monstravit nobis, carissima Consanguinea nostra, *Johanna Comitissa Westmerlandiæ*, qualiter ipsa, ut Executrix Testamenti carissimi Domini & Viri sui *Radulphi* nuper *Comitis Westmerlandiæ* Defuncti, habet * Custodiam & Gubernationem carissimi Consanguinei nostri *Ricardi Ducis Eborum*, virtute Concessionis nostræ eidem nuper Comiti factæ, Ann D. 1426. An. 4. H. 6. Pat. 4. H 6 p. 2. m. 16.
Pro cujus quidem Ducis Sustentatione, per avisamentum Concilii nostri, Concessimus eidem nuper Comiti Ducentas Marcas, percipiendas Annuatim, durante Minori Ætate *ejusdem Ducis*, * X. 359.
De quibus quidem Ducentis Marcis prædictus Dux honorificè, prout convenit Statui suo, sustentari non potest, pro eo quod ipse Miles efficitur, & in Honorem, Ætatem, & Hæreditatem crescit, qui Majores Expensas & Cultus exquirunt, ad magnum onus dictæ Consanguineæ nostræ ut dicit,
Nos, præmissa considerantes, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus præfatæ Consanguineæ nostræ Centum Marcas, percipiendas Annuatim pro Sustentatione *ipsius Ducis*, ultra dictas Ducentas Marcas, durante Minore Ætate ejusdem Ducis, de Dominiis, Terris, & Tenementis quæ fuerunt *Edmundi* nuper *Comitis Marchiæ*, nunc in manibus nostris ratione Minoris Ætatis ejusdem Ducis existentibus, infra Comitatus Dorsetiæ & Suffolciæ, per manus Firmariorum vel Occupatorum eorumdem; videlicet,
Unam Medietatem Summæ prædictæ, per manus Firmariorum Dominiorum, Terrarum, & Tenementorum prædictorum, infra Comitatum Dorsetiæ,
Et aliam Medietatem ejusdem Summæ, per manus Firmariorum

Ann. D. tum Dominiorum, Terrarum, & Tenementorum prædictorum
1426 infra Comitatum Suffolciæ.
Hen. 6. In cujus, &c.
Teste Rege apud *Leycestr.* vicesimo sexto die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Duce Bedfordiæ.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Pell.

VIcesimo Septimo Die Maii, Anno Regni *Regis Henrici Sexti* Quarto,

Præsentibus in Castro Leycestriæ Dominis de Concilio Regis, inferiùs se subscribentibus,

Et considerato per ipsos ibidem quòd, illustris Princeps, *Johannes, Regens Regnum Franciæ, Dux Bedfordiæ*, Patruus Domini nostri Regis, nuper de Regno Franciæ in Regnum Angliæ, ob magnam Regis & Reipublicæ utilitatem, veniendo, & in eodem Regno Angliæ morando, Onera ea occasione subiit & Expensas,

Attentoque etiam per eosdem quòd, Illustris Princeps, *Humfridus Dux Gloucestriæ*, dicti Domini nostri Regis Patruus, pro eo quod Protector & Defensor Regni Angliæ & Principalis Consiliarius ipsius Domini nostri Regis fuerat, habuit ex Concessione dicti Domini nostri Regis, de advisamento sui Concilii, quolibet Anno, usque in Adventum dicti *Ducis Bedfordiæ*, Summam Octo Milium Marcarum,

Quæ quidem Protectio, Defensio, & Consiliarii Principalis Officium jam ipsi *Duci Bedfordiæ*, vigore cujusdam Acti Parliamenti indè confecti, tribuuntur,

Concessum fuit & Concordatum, per Dominos de Concilio memoratos, quòd Custos Privati Sigilli faciat Warantum *Episcopo Bathonensi & Wellensi*, nuper Thesaurario Angliæ, & Camerariis de Scaccario dicti Domini Regis, de Data Vicesimo Die Decembris ultimò præterito, ad faciendum Solutionem vel sufficientem Assignationem præfato *Duci Bedfordiæ* quolibet Anno, quamdiu in Regno Angliæ sic steterit & Regi placuerit, de prædicta Summa Octo Milium Marcarum, incipiendo Annum a Vicesimo Die Decembris supradicto,

Et aliud Warantum Domino *Waltero Hungerford*, modò Thesaurario Angliæ, & Camerariis de Scaccario Regis, ad Solvendum vel Satisfaciendum dicto *Duci Bedfordiæ* de omni eo, quod de Summa prædicta, a dicto Vicesimo Die Decembris, a retro fuerit, & sic deinceps quamdiu sic, ut prædicitur, in Regno Angliæ steterit & Regi placuerit.

H Gloucestre.	*Cromwell.*
H. Cantuar.	*Scrop.*
T. Exon.	*J. Bathon.*
J. Ebor. Cancellario.	*Hungerford.*
T Dunelm.	*Typtot.*
P. Elien.	

De Vadiis pro Consiliariis Regis. Ann. D. 1426. Hen. 6.

LE xvj Jour de Juyl, l'An Quart, yl feust par les Seigneurs du Conseill du Roy considere coment, An. 4. H. 6. Pell.

Par force d'un Acte du Conseil, de Date le Primer Jour de Septembre, l'An, &c. Tierz,

L'Arcevesque de Cantorbury & *l'Evesque de Winchestre* pregnent (c'estassavoir) chascun de Eus *Trois Cens Mars* par An,

L'Evesque de Duresme, & *le Counte de Warwyk*, Pregnent (c'estassavoir) chascun de Eus *Deus Cens Mars* par An,

Chascun autre *Evesque* ou *Conte* du dit Conseil, *Deus Cens Mars* par An,

Chascun *Baron* ou *Baneret*, *Cent Livres*,

Et Chascun *Esquier*, *Quarante Livres* par An,

Pour leur Graundes Labours & Expenses, que necessairment leur convendra souffrir entour les Busoignes du Roy & son dit Conseil,

En maniere comme en la dite Acte plus plainement est expresse,

Et combien que *Thomas Dux d'Excestre*, qui a este aussy & est du Conseill du Roy par tout le temps qu'il a este Roy, & a eu & soffert Grandes Coustages & Expenses pour l'Entendance a mesme le Counseill, & soffres par la Cause dessusdite, n'est pas, par son Noun, en la dit Acte Expresse,

Accordes est & Assentus que, veues & considerees les Choses dessusdites, & * que *le dit Duc* Entende ore diligeaument, de Jour en autre, au dit Counseill, qu'il ait & pregne, chascun An, * X. 361.
par les mains des Tresoriers & Chamberlains de l'Eschequer, a Quatre Termes del An principales, par egales Portions, *Trois Cens Mars*, par manere come les dis *Archevesque* & *Evesque de Wynchestre*, ou aultre de son Estat du dit Counseill, ount & pregnent Annuellement, & ainsy d'ore en avant tant come il serra du Counseill du Roy, Comencant son Paiement de la dite Some le Noefisme Jour de Decembre, l'An du Regne du Roy Premier,

Quel Jour, par Auctorite du Roy, en son Parlement, yl fust Ordennes & Assignes d'estre de son Counseil,

Pourveu toutesfois que, s'il a este absent devant, ou s'absente desore en avant, du dit Conseil aucun Jour, apres le Comencement du Conseil, en plain Terme, lez Cours seans, sans cause Resonnable approvee par tous les autres de mesme le Counseill presens, qu'adonques, pour le Jour de tielle Absence, sera Rabatus de luy, de les avantdis *Trois Cens Mars*, *Vingt Soulds*.

Johan.	*T Dunelm.*
H. Gloucestre.	*P Elien.*
J. Ebor Canc.	*J. Bathon.*
J. Cantuar.	*Cromwell.*

---

* X. 360.

* *Pro Flandrensibus, Ligeis Regis & Coronæ Franciæ.*

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Claus. 4. H. 6. m. 11. dor.

REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Quia, ex gravi Conquestione fidelium Ligeorum & Subditorum nostrorum Flandriæ, qui sub Ditione & Obedientia nostris & Coronæ nostræ Franciæ existunt, ad nostrum pervenit auditum quòd quidam Ligeorum & Subditorum nostrorum Regni nostri Angliæ Prisas & Captiones Hominum ac Navium, Bonorum & Mercandisarum, ipsorum Subditorum nostrorum Flandrensium, ac alia Dampna & Mala enormia eisdem Ligeis & Subditis nostris Flandriæ, nuper supra Mare, contra formam Appunctuamenti FINALIS PACIS, inter Duo Regna nostra habitæ & conclusæ, fecerunt & perpetrârunt, & adhuc facere & perpetrare indies non desistunt,

Undè, ex Parte prædictorum Subditorum nostrorum, nobis est humiliter supplicatum ut sibi de Remedio congruo in hac parte providere dignaremur,

Nos,

Præmissa debitè ponderantes, ac Pacem & Tranquillitatem Universis Ligeis & Subditis nostris, utrorumque Regnorum nostrorum prædictorum, & inter eos inviolabiliter observari & observare volentes,

Vobis, de avisamento & assensu Concilii nostri, Præcipimus, firmiter Injungentes, quòd statim, visis Præsentibus, in locis infra Civitatem prædictam & Suburbia ejusdem, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè ex Parte nostra Proclamari faciatis,

Nè quis dictorum Ligeorum & Subditorum nostrorum, dicti Regni nostri Angliæ, aliquas hujusmodi Prisas sive Captiones Hominum aut Navium, Bonorum sive Marcandisarum, dictorum Ligeorum & Subditorum nostrorum Flandriæ, aut aliorum quorumcumque eisdem Ligeis & Subditis nostris, in Personis, vel in Rebus, aliquo quæsito colore, faciat, sivè facere præsumat,

Intimantes eisdem Ligeis & Subditis nostris, prædicti Regni nostri Angliæ, quòd, si quis eorum quicquid, contra formam præsentis Proclamationis nostræ, fecerit, sive attemptaverit, Nos eos & eorum quemlibet taliter Castigabimus & Puniemus, quod eorum castigatio & Punitio aliis, taliter Delinquentibus, cedet in Exemplum;

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Julii.

Consimilia Brevia diriguntur Constabulario Castri sui Dovorriæ & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locumtenenti ibidem, ac Vicecomitibus in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet, *&c.*

Pro Flandrensibus de Intercursu, quacunque Exoriente Guerra, non interpellando.

REX, omnibus, ad quos, &c Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, 1426.

Cùm, ex parte, Carissimi Avunculi nostri, *Philippi Ducis Burgundiæ*, Comitis Flandriæ, Artesii, & Burgundiæ, ac, dilectorum Subditorum & Ligeorum nostrorum, Proborum Hominum in *Patria Flandriæ* Inhabitantium, Nobis sit, per Ambassiatores suos & Nuncios notabiles, monstratum & expositum quòd, licet ab Antiquo tempore, ante Guerras Franciæ & Angliæ, illi de Regno nostro Angliæ & dictæ Patriæ Flandriæ in Mercandisis & aliis suis Agendis, tàm per Terram, quàm per Mare, securè & amicabiliter pariter Communicaverint, An. 4. H. 6. Franc. 4. H. 6. m. 5.

Et post dictas Guerras inchoatas, & temporibus eorumdem, diversi Modi comperti fuerint, per quos Communicatio & Securitas hujusmodi, quæ dictis Duabus Patriis perquàm utiles & necessariæ fuerint, inter easdem habebantur,

Quæ quidem Communicatio & Securitas, visâ & consideratâ Pace Generali inter dicta Regna nostra factâ, a multo fortiori, jam Interteneri deberent,

Quamplures tamen de dicto Regno nostro Angliæ nuper & post certa tempora jam non est diu transacta, Prisas, Excessus grandes, & Inhumanitates multimodos in Mercatores, Piscatores, & Marinarios dictæ Patriæ Flandriæ perpetrârunt & fecerunt, quorum Declaratio in Parte facta & in scriptis extitit exhibita magis planè,

Super quibus Ambassiatores prædicti Nobis humiliter supplicârunt & Nos requisierunt ut dictas Prisas Reparari, & eisdem Mercatoribus & aliis prædictis Restitutionem fieri jubere, ac in eum modum providere quòd prædicti Subditi, ejusdem Patriæ Flandriæ, de cetero habere possint, tàm per Terram, quàm per Mare, contra quæscumque Guerras hujusmodi seu Molestias, Securitatem Generalem, dignaremur,

Nos, Præmissis, & præsertim dictâ Pace Generali, ut prædictum est, factâ, visis & consideratis, de avisamento, Carissimorum & prædilectorum Avunculorum nostrorum, *Johannis Ducis Bedfordiæ* Regentis Regnum nostrum Franciæ & Protectoris Regni nostri Angliæ, & *Humfredi Ducis Gloucestriæ*, & aliorum de Magno Concilio nostro, præfatis Ambassiatoribus & Nunciis, modo quo sequitur, fecimus Responderi; videlicet,

Quòd Intentionis & Voluntatis nostræ extitit de Tractando, Favorizando, & Regendo illos de dicta Patria Flandriæ in omnibus sicut nostros bonos & veros Subditos, & prout eos tractare debemus & tenemur, & quemadmodum Prædecessores nostri, Reges Franciæ, eos pertractare consueverunt, quódque ipsi ac Subditi nostri, de dicto Regno nostro Angliæ, tàm per Terram, quàm per Mare, tàm in Facto Mercandisæ, quàm aliter, amicabiliter

Ann. D. 1426. Hen. 6. • X. 362.

biliter & securè Communient & Conversentur, absque Molestia seu Dampno, in Corporibus vel Rebu , per ipsos de Regno nostro • Angliæ ipsis de Flandriæ, vel è converso, inferendo vel faciendo quovismodo:

Et, quoad Prisas, Perditiones, Excessus, & Dampna, quæ prædicti de Flandria eis per ipsos de Regno nostro Angliæ illata, perpetrata, seu facta fuisse affirmant, prout superius declaratum existit, Nos omnibus & singulis de Flandria, Conqueri volentibus adversus quoscumque, qui super eos Prisas, Captiones, & Excessus hujusmodi fecerint seu perpetraverint, tàm (videlicet) Subditos nostros Regnorum nostrorum Angliæ & Franciæ, quàm alios quoscumque Extraneos, qui in Francia aut in Anglia venerint, exhiberi & fieri volumus summariè & de plano plenum & expeditum Justitiæ complementum,

Ac omnes illos, qui Prisas & Excessus prædictos fecerint & perpetraverint, Evocari, & eos facere Stare Juri in Præmissis, illosque, qui Culpabiles & Delinquentes invenientur, taliter Punire & Puniri facere, quòd cæteris cedet in Exemplum,

Ac Bona quæcumque, sic Capta, quæ alicui illorum de Flandriâ pertinere probabuntur, promptè Restitui si extent, & in casu quo Bona sic Capta non extent, omnes illos, qui de jure Compelli deberent, Urgeri, Coartari, & Constringi ad debitam Satisfactionem in hac parte Faciendum, & illos Dedampnificandum & Indempnes Præservandum quibus Bona illa pertinuerunt,

Et, si contigerit illos, de quibus dicti de Flandria Conqueri, & quos prætendere voluerint prædictos Prisas & Excessus fecisse, personaliter apprehendi non posse, Nos, pro eisdem Conquerentibus, quantum possimus, providere volentes, tam Bona Propria illorum, qui Prisas & Excessus hujusmodi fecisse prætendentur, quàm Bona quæ sic Capta fuerint, Arestari faciemus, quæ quidem Bona, sic arestata, sub Manu nostra, donec eisdem Conquerentibus Justitia fiet, faciemus Custodiri,

Poteruntque dicti de Flandria, quantum ad Prisas, quæ per illos de Anglia fieri dicentur, vel per illos qui in idem Regnum cum Prisis hujusmodi venerint, petere Justitiam coram Cancellario nostro vel Admirallo nostro Angliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint,

Et, quoad Prisas, quæ per illos de Francia fieri possent, vel per ipsos qui in ipsum Regnum Franciæ venient, prædicti Conquerentes Justitiæ complementum exigere poterunt coram illis, qui ad hoc ex parte nostra Commissi erunt & Deputati, quibus omnibus nos, de avisamento dictorum Avunculorum nostrorum & aliorum de Concilio nostro, Dedimus, Damus, & Dabimus in Mandatis quòd, frivolis quibuscumque Dilationibus prætermissis, bonam & celerem Justitiam summariè & de plano dictis Conquerentibus administrent:

Et ulterius pro taliter providendo quòd ipsi de Flandria cum Subditis dicti Regni nostri Angliæ, tàm per Terram, quàm per Mare, securè Converiari & Communicare valeant, & ad eos generaliter, in quantum fieri poterit, contra omnes hujusmodi Prisas & Excessus in plena Securitate ponendum & poni faciendum, ac Nos, Avisamenta quædam super hoc per ipsos Ambassiatores Nobis exhibita prosequentes, fieri faciemus & ordinabimus Literas nostras, Magnis Sigillis nostris sigillandas, quas in Civitatibus, Villis, & Portubus dictorum Regnorum nostrorum Angliæ & Franciæ Proclamari faciemus & Publicari,

Quibus palàm & solempniter prohibebitur omnibus Subditis nostris & aliis, qui in eadem Regna venerint, & in eisdem frequentabunt aut conversabunt, nè quis eorum aliquod Dampnum illis de Flandria de Corporibus vel de Bonis inferant aut faciant quoquomodo,

Quibus etiam Literis nostris mandabitur quòd, si aliquæ Prisæ in contrarium Præmissorum factæ fuerint, & Naves ac Bona sic Capta in quocumque Portu dictorum Regnorum nostrorum contigerit applicare, Gubernatores eorumdem Locorum seu Portuum Naves & Bona hujusmodi, ex parte nostra, Tenebunt & Ponent sub Manu secura, sub Pœna Refundendi prædicta Bona, in eventum quo in hoc Negligentes seu Culpabiles inventi fuerint, necnon Seisinæ Franchesiarum eorumdem Locorum seu Villarum in Manus nostras,

Quæ quidem Bona per spatium Trium Mensium salvò custodientur, ad finem quòd infra idem tempus, Personæ Dampnificatæ Certiorari valeant & venire ad Restitutionem Bonorum hujusmodi postulandam:

Et, ut dicti Subditi nostri de Flandria Justitiam suam in dicto Regno nostro Angliæ liberiùs, tutiùs, & securiùs Prosequi valeant adversùs quoscumque, qui eosdem Dampnificaverint aut Læserint in Personis aut in Bonis, Concedimus eis quod, durante Termino Prosecutionum earumdem, sub Protectione & Salva Gardia nostris specialibus sint, teneantur, & reputentur:

• X. 363.

• Et insuper, in casu quo prædicti Captores, Naves & Bona, sic Capta, suâ sponte, Restituere voluerint, id facere valeant; posito quod extunc in aliquos Portus prædictorum applicata fuerint, nec debent in hoc Casu Gubernatores Locorum seu Portuum eos prohibere vel impedire,

Insuper, quoad hoc, quod prædicti Ambassiatores in Scriptis exposuerint, quòd nunquam Subditi nostri Angliæ colorant Prisas hujusmodi, quas faciunt super Flandrensibus per hoc, quod dicunt, quòd licet Bona illa, sic Capta, sint signata Signis de Flandria, hoc tamen factum est per Fraudem, & quòd Bona illa illis de Ispania, vel Britannia, vel aliis inimicis suis pertinent, & quòd pro eo ipsi ea licite Capiunt, quamobrem prædicti Ambassiatores optulerunt quod, pro omnimodis Fraudibus evitandis, prædictus *Avunculus noster Burgundiæ*, per Statuta & Proclamationes publicas, modo & forma melioribus quibus fieri poterit, providebit,

Proviso quod, eo mediante, & debita Punitione quæ fiet contra hujusmodi Fraudes Committentes, Ipsi de Flandria per eorum Sacramenta, de Signis eorum & Bonis, quæ in Navibus, quæ sic capi poterunt, & in Franciâ vel Angliâ adducti, credantur,

Nos eorum Oblationibus & Petitioni in hac parte libenter Annuimus, Proviso quòd, primitùs & ante omnia, simus certificati de dictis Statutis & Edictis publicis, quæ per dictum *Avunculum nostrum Burgundiæ* fient ut prædictum est, per quæ hujusmodi Fraudes cessare & evitari debeant, & etiam quod Provisiones consimiles suprascriptæ fiant, per dictum Avunculum nostrum Burgundiæ, in dicta Patria sua Flandriæ, pro dictis aliis Subditis nostris Franciæ & Angliæ,

Damus autem Cancellario, Admirallis, & aliis Justiciariis & Officiariis prædictorum Regnorum nostrorum Franciæ & Angliæ, & eorum Locatenentibus, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod Præsentibus Contenta custodiant & intertencant, ac articulariter custodiri & intertencri faciant, ea effectui & Executioni, in hac parte, prout necesse fuerit, demandando.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xvij Die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Nicholao Bowet Chivaler, nuper Archiepiscopi Eborum Herede, super Possessionibus in Aquitania.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Vasc. 4. H. 6. m. 4.

REX *Senescallo Ducatus nostri Aquitanniæ* ac *Constabulario Castri Burdegaliæ*, qui nunc sunt, & qui pro tempore fuerint, & eorum Locatenentibus ibidem, ac eorum cuilibet, Salutem.

Cùm Dominus H. nuper *Rex Angliæ*, Avus noster, per Literas suas Patentes, de Gratia suâ speciali, & pro quâdam magnâ & notabili Summa, quam, dilectus Clericus suus, Magister *Henricus Bowet* ad Opus suum solvit, *Concesserit* eidem *Henrico* Terras, Tenementa, Redditus, Possessiones, & Res inferius expressata,

Quæ *Johannes de Stretton* Dominus de Landiras Defunctus habuit, tam ex Concessione carissimi Avunculi sui Principis Defuncti, quàm ex concessione Domini R nuper *Regis Angliæ* Secundi post conquestum,

Videlicet, omnia Bona, Hæreditates, Terras, Dominia, Census, Redditus, Homines Questabiles, Tallias, Questus, Hospitia, Burdegalia, Vineas, Molendina, Boscos, Prata, Piscarias, Pasturas, & Paduagia, cum omnibus aliis pertinentiis, quæ fuerunt *Arnaldi de Champerryan*, nuper Burgensis Civitatis Burdegaliæ,

Gaugetum Vini in Civitate suâ Burdegaliæ, quod *Dominus de Moncedaxe* tenuit de Hæreditate sua, & per Rebellionem & Forisfacturam prædicti Domini ad Manus prædicti nuper Regis devenit,

Necnon Tres Partes Mercati Burdegalensis, quas *Johannes de Collon* Chivaler tenuit, & quæ per Rebellionem & Forisfacturam ejusdem *Johannis* ad Manus prædicti nuper Regis devenerunt,

Officium Janitoris Castri sui Burdegaliæ, Terras & Hæreditates, cum pertinentiis, quæ fuerunt *Gaillardi de Goot* Domini de Roaillac,

Terras & Hæreditates, cum pertinentiis, quas *Johannes Collon* Chivaler defunctus tenuit apud Vessan, & infra Jurisdictionem & Potestatem Marquæ,

• Ac etiam omnes Terras & Hæreditates, quas *Gaillardus de Preissac* tenuit in Burdegalia, • X. 364.

Præpositurain de Barlack cum pertinentiis, quam *Dominus de Budos* tenuit,

Castrum & Villam de Leugon in Dominio prædicti Avi nostri Aquitanniæ, cum Quatuor Denariis de Libra de Moneta, currente in Dominio ejusdem *Avi nostri* prædicto, percipiendis de omnimodis Mercandisis ad eandem Villam venientibus, & per eandem Villam per Terram & per Aquam transeuntibus,

Illud Gaugettum, quod pro dicto Avo nostro in Castro Burdegaliæ percipitur (videlicet) de & super quolibet Dolio Vini, custumato intra Castrum prædictum, quoddam Sterlingum Aquitannicum, vel Quinque Denarios pro Valore dicti Sterlingi,

Terram *Domini Destaux*,

Et Terram de Condak de Barbane, quam Filia Filii *Gaillardi de Fussac* tenuit,

Ac etiam Hospitium quod Hæredes *Johannis de Funell* apud Burdegaliam inhabitant, una cum le Trane,

Habenda & Tenenda præfato Henrico & Hæredibus suis, de prædicto *Avo nostro* & Hæredibus suis, per Servitia inde debita & consueta, *imperpetuum*, prout in dictis Literis ipsius Avi nostri, Decimo Octavo Die Februarii, Anno Regni sui Primo, confectis, plenius continetur,

Jamque, ex parte, dilecti & fidelis nostri, *Nicholai Bowet* Militis, nobis est ostensum quòd,

Licet prædicta Bona, Hæreditates, Terræ, Dominia, Census, Redditus, Homines Questabiles, Talliæ, Questus, Hospitia, Burdegalia, Vineæ, Molendina, Bosci, Prata, Piscariæ, Pasturæ, Paduagia, Gaugetta, Tres Partes Mercati, Officium Janitoris, Præpositura, Castrum & Villa de Lengon, cum dictis Quatuor Denariis, *eidem Henrico*, ut præmittitur, Concessa, post mortem ejusdem *Henrici*, tunc *Archiepiscopi Eborum*, sibi jure hæreditario immediate Descenderunt,

Idem tamen Nicholaus præmissa habere aut eis gaudere nequit ut deberet, eo quod ipse Propinquior Hæres dicti nuper Archiepiscopi in Ducatu nostro prædicto adhuc non agnoscitur, in ipsius *Nicholai* grave Dampnum & Exhæredationis Periculum manifesta,

Nos,

Præmissa considerantes, & pro eo quòd, per quandam Inquisitionem, coram *Johanne Tailboys*, nuper Escaetore nostro in Comitatu Lincolniæ, de Mandato nostro, post Mortem *dicti nuper Archiepiscopi*, Captam, & in Cancellaria nostra Retornatam, est compertum quòd prædictus Nicholaus est Consanguineus & Propin-

Ann. D. 1426. Hen. 6. pinquior Hæres *prædicti nuper Archiepiscopi* (videlicet) Filius *Elizabethæ*, Filiæ *Adæ* Fratris ipsius *Henrici*,

Volentes in hac parte fieri quod est justum,

Vobis Mandamus, firmiter Injungentes, quòd ipsum *Nicholaum* prædicta Bona, Hæreditates, Terras, Dominia, Census, Redditus, Homines quæstabiles, Tallias, Quæstus, Hospitia, Burdegalia, Vineas, Molendina, Boscos, Prata, Piscarias, Pasturam, Paduagia, Gaugeria, Tres Partes Mercati, Officium Janitoris, Præpositturam, Castrum & Villam de Lengon, una cum dictis Quatuor Denariis, a tempore mortis prædicti nuper Archiepiscopi, liberè Habere, & Percipere, ac eis pacificè Gaudere permittatis, juxta Vim, formam, & effectum Concessionis prædictæ, & prout ipse Jure Hæreditario ea habere, & Percipere, ac eisdem Gaudere debet, Ipsum in hac parte, contra Tenorem ejusdem Concessionis, indebitè non Molestantes in aliquo seu Gravantes.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Julii.

De conductu, pro Uxoribus Obsidum.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Scot. 4. H.6.m.9. REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Purificationis beatæ Mariæ proximò futurum duraturas, ad Supplicationem *Patricii de Dumbarre* Militis, Obsidis, pro carissimo Consanguineo Regis *Rege Scotorum*, infra Turrim Regis Londoniæ existentis, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Fœminam prædicti Patricii*, in Regnum Regis Angliæ, cum Quatuor Servientibus in Comitiva sua, conjunctim, vel divisim, per Terram, cum Equis & Hernesiis suis ut Peregrini, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exinde versus dictas Partes suas, cum

* X. 365. Servientibus suis * prædictis, Equis, & Hernesiis, absque perturbatione vel impedimento quocumque redeundo;

Proviso, &c. *prout in similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis de salvo Conductu habet *Fœmina Gilberti de Haye* Armigeri, Obsidis pro *dicto Rege Scotorum*, ad Supplicationem ejusdem *Gilberti*, cum Quatuor Servientibus in Comitiva sua, conjunctim, & divisim, per idem tempus duraturas.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Petitio pro dicto Conductu.

Unto, the full high and myghty Prince, the Regent of Fraunce, Duk of Bedford, *And to the ful wyse and discrete Lordys beyng of the Kynges Counseyll.*

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Pill. BESEKETH mekely *Patrik of Dumbarre*, Knyght and *Gilbert of Haye* Squyer Scottysshemen, Ostages for the *Kyng of Scotland*, beyng with ynne the Tour of London, that lyketh to zour ful high and wise discretions to graunte to the foresaid Besekers two safe Condeywtes, for ther Two Wyfes with iv Servaunts to every of ther two said Wyfes, togedyr, and sundry, with ther Hors and ther Harneys, and to endure for a Zere, Savely to come to the said Besekers in what so ever place that thei ben with in the Reme of Ingelond, and Savely to go and come in Pilgrimage to Canterbury gyf them lyke,

Dors.

Vicesimo Sexto Die Julii, Anno 4. apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concessus fuit præsens Salvus conductus pro infrascriptis Personis, in forma, ut petitur, usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ proximum.

Johan.	P. Elien.
J. Cantuar.	Hungerford.
J. Ebor.	Typtot.
Cromewell.	Scrop.

Pro Gastone de Foix Comite de Longa Villa.

Ann. D. 1426. An. 4. H. 6. Vasc 4. H.6.m.1. REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem

Sciatis quòd Nos,

Attendentes Decus Principum Sapientum & Sublimium consistere in Multitudine Subditorum Potentum & Nobilium, tantóque magis attolli Regale Solium Regnorúmque Rempublicam roborari, quo plures sibi subsint nobilis Statûs & Eminentiæ celsioris,

Volentesque Ceptra nostra Regia, in personis Subditorum hujusmodi, tàm adjectione novorum Honorum, quàm Restauratione veterum, decorari, & augere numerum Statumque Nobilium, quorum Consilio Regna & Dominia nostra dirigi possint in Agendis, & muniri suffragiis in Adversis,

Considerantesque Nobilitatem Strenuam, Providentiam circumspectam, geminatam Morum & Generis Claritatem, carissimi Consanguinei nostri, *Gastonis de Foix, Comitis de Longa Villa & Capitalis de Bouche*, necnon Labores, Sumptus, & Pericula, quibus tàm inclitæ recordationis Genitoris nostri quàm nostris temporibus, pro Juribus nostris, tàm adquirendis, quàm adquisitis Defendendis, Personam suam, adversus Hostes Adversarios & Rebelles nostros exposuit & submisit, Ann. D. 1426. Hen. 6.

Ac sperantes quòd Honores adjecti, tàm Probitatis, quàm Dilectionis suarum, penes nos gratum adicient Incrementum,

Habitâ super hoc primitùs deliberatione & avisamento Magni Concilii nostri Franciæ, quæ per Relationem, * carissimi Avunculi nostri, *Johannis*, Regentis Regnum nostrum Franciæ, *Ducis Bedfordiæ*, accepimus, * X. 366.

De avisamento ac matura & communicata deliberatione Concilii nostri Angliæ, ex Causis præmissis, Ipsum *Gastonem* in Comitem de Benanges *Præficimus* & *Creavimus* de Gratia nostra speciali, sibi & Hæredibus suis Masculis Nomen & Omne *Comitis dicti Loci de Benanges* liberaliter concedentes,

Et, ut *ipse Comes*, & Hæredes sui Masculi, juxta tanti Nominis & Honoris exigentiam, decentiùs, honorificentiùs, & meliùs valeant incumbentia ipsis Onera supportare, *Dedimus, Concessimus*, & hac præsenti Carta nostra, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, *Confirmavimus eidem Comiti* & Hæredibus suis Masculis Loca & Placeas subsequentia; videlicet,

Medietatem de Sancto Basilio, unde una Medietas *præfato Comiti* pertinet, & alia Medietas *Francisco de la Bret* Militi, Avunculo jam *Domini de la Bret*, si Rebellis non fuisset, pertinuisset & pertineret ut dicitur,

Medietatem de Londeren, quæ *prædicto Francisco*, donec Rebellis erat, & alia Medietas *præfato Comiti* pertinebant, ut dicitur,

Locum d'Aures, qui est *ejusdem Comitis*, & quem emit de *Menaldo de Fanas* Milite, qui Locus cuidam *Johanni de la Sare* Defuncto, Capitaneo de la Reole, dùm vixit, solebat, ut fertur, pertinere.

Locum de Barres, quem *prædictus Comes* etiam tenet, causa cujusdam Amitæ suæ, occasione Decem Milium Scutorum Auri, quæ dicta Amita sua, (cujus *ipse Gaston* est Hæres ut dicitur super Loco prædicto habuit, qui quidem Locus dicto *Domino de la Bret*, si in Obedientiâ nostra stetisset, pertineret, dummamen redderet Decem Milia Scutorum supradicta, quem quidem Locum carissimus Dominus & *Pater noster* Defunctus, vel saltem omne Jus quod ipse in eodem Loco habere potuit, causa Rebellionis *Domini de la Bret*, contulit, ut dicitur, *præfato Comiti*, pro Se, & Hæredibus suis,

Locum etiam de Bertculli, qui, ut dicitur, solebat esse prædicti *Domini de la Bret*, qui olim Conquestus fuit per *Johannem Neufville* Militem, tunc Senescallum Aquitanniæ, & *Capitalem de Buch* Patrem prædicti Comitis, & eidem Capitali per Progenitores nostros in custodiam traditus, sic quòd, si prædictus *Dominus de la Bret* in Obedientiam nostram rediret, idem Locus sibi redderetur, super quo dicti tunc Senescallus & Capitalis tradiderunt suas Literas Sigillis eorum sigillatas,

Ac etiam *Loca de Sore*, & *Castenave de Serres*, quæ tenuit dictus *Dominus de la Bret* Rebellis, non excedentia in Reddito seu Reventione ultra Centum Libras Sterlingorum, quæ quidem Loca *prædictus Comes*, infra breve, ut asserit, in Obedientiam nostram reducere & redigere proponit, Deo dante,

Concessimus insuper *præfato Comiti* Trescentas Libras Sterlingorum de Reventione, quolibet Anno Percipiendas & Habendas super Conquestus quos *idem Comes* super prædictis Rebellibus & Adversariis nobis faciet, aut fieri faciet vel procurabit,

Quæ quidem Loca omnia & singula supradicta, tàm sua, quàm alia, sibi per nos Concessa, necnon Redditus Trescentarum Librarum prædictarum, de prædicto *Comitatu de Benanges* esse volumus, & eidem Comitatui Unimus, Incorporamus, & Adjungimus,

Proviso semper quòd Loca supradicta non sint de Dominico nostro, & quòd *prædictus Comes*, quandocumque ex parte nostra aliquem Locorum hujusmodi, per Nos *eidem Comiti* Donatorum, deliberate fuerit requisitus, Locum illum (satisfacto sibi primitùs per nos de Loco alio æquivalenti) nobis deliberet,

Et quòd omnes Conquestus, per ipsum *Comitem* in hac parte faciendos, fiant ad Custus suos proprios, & non ad nostros,

Ac etiam quòd præsens Concessio nostra non trahatur ab aliis in exemplum;

His Testibus,

Venerabilibus Patribus,
Henrico Cantuariensi, totius Angliæ Primate,
Et *Johanne Eboracensi*, Angliæ Primate, Cancellario nostro,
Archiepiscopis:
Præfato Regente, *Johanne Bedfordiæ*,
Et *Humfrido Gloucestriæ*,
Avunculis nostris carissimis,
Et *Thoma Exoniæ*, Consanguineo nostro carissimo,
Ducibus:
Johanne Huntyngdoniæ,
Et *Humfrido Staffordiæ*,
Comitibus:
Radulpho Cromwell, Thesaurario nostro,
Militibus:
* *Johanne Tiptoft* Senescallo Hospitii nostri, * X.
Magistro *Willielmo Alnewyk* Custode Privati Sigilli nostri; 367.
Et aliis.

Dat. per Manum nostram apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1426. Hen. 6.

De Proclamatione facienda pro Intercursu amicabili Flandrensium.

An. 4. H. 6. Claus. 4. H. 6. m. 11. d.

REX Vicecomiti Devoniæ, Salutem.

De avisamento & assensu Concilii nostri Tibi Præcipimus, firmiter Injungentes, quòd Contentum certorum Articulorum, Bonum Publicum Regni nostri maximè concernentium, quorum Copiam tibi mittimus Præsentibus interclusam, in singulis Portubus ac aliis locis, infra Comitatum prædictum, ad hoc consuetis, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè Proclamari & Notificari facias modo quo ante hæc tempora fieri consuevit, & hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tricesimo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Vicecomiti Cornub.	*Vicecomiti Sutht.*
Vic. Novi Castri super Tynam.	*Vicecom. Somers. & Dors.*
Vicecom. Eborum.	*Vicecom. Lincoln.*
Vicecomitibus London.	*Vicecom. Norff.*
Vicecom. Sussex.	*Vicecom. Suff.*

Constabulario Castri sui Dovorr ac Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locumtenenti ibidem.

Vicecomiti Bristoll.

LE ROY nostre Soveragne Seigneur,

A la Conservation & Entretenement de la Pax Finale des Roiaumes de France & d'Engleterre,

Et mesmement des Communications & Seurtes, de long temps entretenuz entre le dit Roiaume d'Engleterre & ceulx du Pais de Flandres,

A Ordenne, par l'advis & deliberation de son Graunde Conseil, & Commande & Enjoint expressement a tourz & a chescun de son dit Roiaume d'Engleterre, que avecques ceux du dit Pais de Flandres,

Les queux il voet Treter, Favourifer, & Demesner en tourz Choses come ses bons, vrais, & loiaux Subgiz en son Roiaume de France, & come les Predecessours Rois de Fraunce ount accustume & doivent traiter,

Ils Communiquent & Conversent, tant en Mer, come en Terre, Marchandement & autrement, amiablement, honement, & seurement, come Subgiz souz un soul Seigneur doivent & pouent faire,

Et deffent tresexpressement que nul, de quelque Estat q'il soit, des ditz Roiaumes d'Engleterre & de France, n'autres reparans, frequentans, ou conversans en icelx Roiaumes, queux ne de quelque Nation ou Seignourie q'ils soient, ne portent ou facent, ne facent porter ou faire Guerre, Molette, ou Damage, en Corps ou en Biens, au susditz de Flandres, ou ascuns d'eux, sur les Payns de Disobeisaunce, & autres tiels Pains qu'il appartient au Cas.

ITEM, le Roi, par la dit advis & deliberation, Mande, Comande, & Enjoint a tourz Gouverneurs, Justicers, & Officers, de Portz des ditz Roiaumes de Fraunce & d'Engleterre, que si aucune Enterprinze ou Exces se fesoit au contraire de l'Article dessus touche, que ils & chescun d'eux les Biens & Nefs, prins sur les ditz de Flandres, en quelque Port qu'itz arrivent, mettent, tiengnent, & gardent, depar le Roy, en Main seure, par l'espas de Trois Mois, a fyn que, dedeinz ycellus Temps, les Damages en puissent avoir cognissance, & venir faire leur Pursuit,

Et que, en ceo, par les ditz Governeurs, Justicers, ou Officers n'ad defaute ou negligence, sur Peine de Refonder les ditz Biens & Nefs, & de faisir, en ceo Cas, en la Maine du Roy tourz les Fraunchises des Villes & Lieux, ou ferroient les ditz Biens & Niefs ameinez,

Tourz voies, se les Purveurs vouloient Restituer, de lour bon gree, les ditz Niefs & Biens, faire le purront; pose * orez q'ils

* X. 368.

feussent despa arrivez en aucuns Portz, & en ceo Cas les Governeurs, Justicers, ou Officers des ditz Lieux ny purront mettre Empechement,

ITEM, le Roy nostre Soveraigne Seigneur, pur seurte, mette & tient desmaintenant en sa Protection & seure Sauvegarde tourz & chescun de euix, qi ferront les Pursuites des ditz Prinsez faitz, ou qi desoren avant purroient estre faitz, durant le temps d'icelles Pursuites; En defendant que null ne loure mal face, ne face mesfaire, en Corps ou Biens, en ascune manere, a & sur tiel Peine come a Sauve garde en Fraunce appertient.

ITEM, le Roy desfent a tourz, &c. que nul rescesve, ne achate, nulz des tielx Biens, Prinz sur le Mere sur ses Subgiz soitditz du dit Pais de Flandres, ou d'autre part du dit Roiaume de Fraunce, ou de quelque de ses Seignuries, ou de ses Amis, ou Alliez, ou de ceulx que portont ses Lettres de Saufconduit, sur Peine de Restituer iceulx Biens, & de Desdommager ceulx as queix y ceux Biens ferront, & d'Emprisonement de lour Corps jusques a ceo q'ils averont fait Restitution, & pur lour Offence Fyn a la volunte du Roy.

ITEM, que nuls Biens, Prins sur le Mere, en quelque manere que ce soit, soient Desttribuez, Departis, ou Venduz sur le Mer, ou dedeinz quelque Port ou Hable ou ils arriveront, mes soient gardez tourz entiers jusques a ceo que le Conseill du Roy, ou le Chauncellor d'Engleterre, l'Admirall d'Engleterre, ou son Depute general pur le temps esteant, soient certifiez du dit Prinse, & duement enformez (a savoir) si les Biens, ainsi Prins, ferront des Amis ou des Enemis, les queux, ainsi certifiez, dorront en ceo bon & brief expedition.

Ann. D. 1426. Hen. 6.

ITEM, pur ceo que souvent ceulx, qi Preignent Niefs & Biens sur le Mere, amenent icelles Niefs a Terre, saunz ceo q'ils amanent les Personnes ou Parties d'icell qi estoient en celles Niefs, mes les gettent tourz oultre borde,

Le quelle chose il n'est vraye signe q'ils feissent, si les ditz Personnes fuissent Enemys, & les puissent mettre a Raunceon; mes vray signe est, que les Personnes, ainsy prinses, soient Subgiz ou Amis du Ruy, ou aiant son Saufconduit, & pur ceo ne les osent amener,

Ordenne est que les Preignours des dits Niefs & Biens, qi les amenent come dit est a Terre, sauns amener les Personnes prises en icelles, incontenent q'ils ferront Arrivez, soient mis en Arest par les Governeurs des Lieux, ou ils ariveront, jusques a ceo q'il soit cognu dont estoyent les ditz Niefs & Biens.

Pro Servitoribus Mareschalli de Reux.

Ann. D. 1426. An. 5. H. 6. Penes Cler. Pell.

PLeise a noz Seigneurs Granter ung Soucunduit pour *Robert de Preaune*, *John Delesen*, & *Colin le Conte*, Servitours du *Mareschal de Reux*, & pour iij Servitours en la Compaignie d'eulx, ou de l'un d'eulx, pour venir en Engleterre, & y Sejourner, & eulx s'en Retourner en Bretaigne, pour aporter avesque eulx Or, Argent, & autres Biens pour la Despance du dit Mareschal, & soit fait pour durer jusques a iv Moys, commanceant le primer Jour de Januer prochein venent.

J. Ebor. Canc.
P. *Elien.*
J. Bathon.

Lettre ent feust a *Westm.* le xiij Jour de Decembre, l'An, &c. Quint selonque l'Endorsment.

Dors.

Decimo tertio die Decembris, Anno Quinto, apud Westmonasterium, *concessus fuit præsens Salvus Conductus, a præsenti die usque in finem Quatuor Mensium proximorum duraturus, pro Causis infra contentis, per Dominos infrascriptos, eo quod Dominus Thesaurarius, qui in hujusmodi Concessionibus deberet, virtute cujusdam Actûs in hoc casu provisi, interesse, non erat in Bella.*

Præsentibus Dominis infrascriptis, & Custode Privati Sigilli.

* Ad Papam.

* X. 369.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Pat. 5. H. 6. p. 1. m. 16.

SAnctissimo in Christo Patri & Domino, Domino *Martino*, divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac universalis Ecclesiæ *Summo Pontifici*, *Henricus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, devota Pedum oscula beatorum.

Noverit Paternitas vestra reverenda quòd Nos Electioni,

Nuper factæ in Ecclesia Conventuali Sancti Augustini juxta Cantuariam,

Ad Romanam Ecclesiam nullo Medio pertinente,

De, dilecto in Christo Fratre, *Johanne Hawkherst*, Monacho ejusdem Domûs, in Abbatem loci illius,

Petitâ a Nobis Licentiâ Eligendi, &, prout moris est, optentâ,

Regium Assensum adhibemus & Favorem,

Et hoc vestræ Sanctitati innotescimus per Præsentes, ut, quod vestrum est in hac parte, exequi dignemini cum favore.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quinto die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Obsidibus Liberandis.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Claus. 6. H. 6. m. 10.

REX *Constabulario Turris nostræ Londoniæ*, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Cùm, pro Securitate Solutionis Quadraginta Milium Librarum, Nobis, Hæredibusve nostris, seu Successoribus nostris, fiendæ per, carissimum Consanguineum nostrum, *Jacobum Scotorum Regem*, ipsiusve Hæredes, seu Successores, idem *Jacobus Rex* certos Obsides nobis dederit, & liberaverit juxta Formam cujusdam Appunctuamenti, inter certos nostros Commissarios ex una, & quosdam Commissarios Regni Scotiæ parte ex altera, nuper facti,

In quo quidem Appunctuamento, inter cætera, continetur quòd Obsides ipsi, & eorum quilibet,

Dato prius, loco sui, Æquivalente in Possessionibus & Redditibus Temporalibus, infra Regnum Scotiæ constitutis, quem nos, aut Hæredes, seu Successores nostri, vel Gardiani Orientalis & Occidentalis Marchiarum versus Scotiam, duxerimus, seu duxerint acceptandum,

In Regnum Scotiæ, de Consensu & Licentia nostris, per Literas nostras Patentes, super hoc habitas, se transferre,

Ac nonnulli dictorum Obsidum, Nobis sic datorum & liberatorum; videlicet,

Patricius Lyon,
Jacobus de Kynnemonde,
Willielmus Borthewyk Miles,

Ann. D. 1427. Hen. 6. *Willielmus de Erthe* Miles,
In Custodia *Johannis Langton*, Militis nuper Vicecomitis Eborum,

Et Gilbertus Hay,
In T rre nostra prædictâ,
Existentes,

Desiderent & velint, ut nobis ex parte eorum asseritur, alios, eis Æquivalentes, ut prædicitur, loco sui dare, & sic in Regnum Scotiæ, juxta dicti Appunctuamenti effectum, transferre,

Nosque, volentes dictum Appunctuamentum, quantum ad nos attinet, observare, prædictos Obsides ad Civitatem nostram Eborum,

Locum utique, propter ipsius Propinquitatem ad Regnum Scotiæ, & alias Causas, ad Subrogationem hujusmodi faciendam maximè Accomodum,

Per *Robertum Passemer*, Servientem nostrum ad Arma, ducendos, & ibidem eisdem prædictis Gardianis liberandos, necnon alios, eorum loco Subrogandos, Recipiendos, ac ipsos Constabulario Castri nostri de Pontefracto Tradendos, de avisamento Concilii nostri, Ordinaverimus;

Et ideò vobis Mandamus quòd præfatum *Gilbertum*, in Custodiâ vestrâ, ut prædictum est, existentem, prædicto *Roberto* per Indenturas, de Die Liberationis suæ, inter vos & ipsum *Robertum* conficiendas, liberetis;

Mandavimus enim præfato *Roberto* quòd ipsum *Gilbertum* a nobis recipiat ex causâ supradictâ.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

* X. 370. * Consimile Breve fiat *Johanni Langton* Militi, nuper Vicecomiti Eborum, ad Deliberandum præfato *Roberto* prædictos,

Patricium Lyon,
Jacobum de Kynnymonde,
Willielmum Borthwyk Militem,
Et *Willielmum de Erth* Militem, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

REX, dilecto sibi, *Roberto Passemere* Servienti nostro ad Arma, Salutem.

Cùm, pro Securitate, *&c. ut supra usque ibi*, in Turri nostra, *& tunc sic*, Londoniæ existentes, *&c. ut supra usque ibi*, maximè accomodum, *& tunc sic*, per Te ducendos, *&c. ut supra usque ibi*, ordinavimus, *& tunc sic*;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd dictos Obsides a prædictis, *Johanne*, & *Constabulario*, vel ejus Locumtenente, Recipias, & eosdem Obsides salvò & secure ad Civitatem nostram Eborum prædictam Ducas, & ipsos ibidem, usque ad aliorum ipsorum, Loco singulorum (videlicet) pro singulis Subrogandorum, Liberationem, per dictos Gardianos Tibi faciendam, Custodias,

Et ipsos nunc Obsides dictis Gardianis, seu eorum alteri, Liberes, ac Subrogandos hujusmodi Recipias per Indenturam, testificantem Diem Receptionis prædictæ, ac Numerum & Valorem hujusmodi Subrogandorum & Subrogantium, in Terris & Possessionibus Temporalibus,

Et eos, sic Receptos, aliosque nunc Obsides, si quos forsan ob defectum Subrogandorum hic remanere continget, Constabulario Castri nostri Pontisfracti, etiam per Indenturas, Liberes,

Mandavimus enim tàm præfatis, *Constabulario Turris*, vel ejus Locumtenenti, & *Johanni Langton* nuper Vicecomiti, quòd Obsides prædictos, in Custodiis suis sic existentes, in forma prædicta, Liberent, quàm prædicto Constabulario Castri Pontisfracti quòd prædictos Subrogatos, seu Obsides prædictos, si quos forsan ob defectum Subrogandorum hic remanere continget, necnon prædictis Gardianis quòd ipsi Obsides prædictos a te in forma Recipiant supradicta.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimile Breve dirigitur *Gardianis prædictis*, ad Recipiendum præfatos Obsides de prædicto *Roberto*, in formâ quâ supra.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

ITEM, aliud consimile Breve dirigitur *Constabulario Castri Pontisfracti*, ad Recipiendum de præfato *Roberto* Subrogatos prædictos in formâ supradicta, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Pro Duce Bedfordia, de Mineris Auri & Argenti concessis.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Pat. 5. H. 6 p. 1. m 7. REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus & Subditis suis, tam infra Libertates, quàm extra, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento Concilii nostri, *Commisimus*, carissimo Avunculo nostro, *Johanni*, Regenti Regnum nostrum Franciæ, Protectori & Defensori Regni nostri Angliæ, *Duci Bedfordiæ* omnes Mineras Auri & Argenti in Regno nostro Angliæ,

Habendas & *Occupandas* per Se, & Deputatos suos, per Decem Annos proximo futuros,

Solvendo Ecclesiæ Sanctæ Dei Decimam Partem Auri & Argenti sicut crescunt, & Nobis Quintamdecimam Partem puri Auri, & quintamdecimam partem puri Argenti, & Domino Soli sive Terræ, in quo seu qua hujusmodi Aurum & Argentum erunt Fossa, Vicesimam Partem sicut crescunt, Ann. D. 1427. Hen. 6.

Et faciendo per Se, & Deputatos suos, omnimodos Custus & Expensas, ratione Minerarum Auri & Argenti prædictarum, per Supervisum & Contrarotulationem Escaetoris Devoniæ & Cornubiæ pro tempore existentis,

Nolentes quod præsens Commissio nostra, absque causa rationabili, Revocetur, seu alicui alteri Concedatur durantibus Decem Annis supradictis:

* Nolumus tamen quòd idem *Avunculus noster*, aut aliqui vel aliquis Deputatorum suorum, subtus Domos, seu in Terra Arabili, vel Prato, alicujus fodeant, vel fodiat, absque Licentia Domini hujusmodi Soli: * X. 371.

Et, si fortè Dampnum vel Malum aliquod alicui Domino vel cuicumque alii, per Fossuram dictarum Minerarum, aut per Cariagium, quod ipsos ex hac causâ facere oportebit, inferant, Emendas rationabiles Dampnificatis faciant, prout per Probos & Legales Homines Partium fuerint adjudicatæ:

Et insuper Assignavimus præfatum *Avunculum nostrum* per Se, aut Deputatos suos prædictos, tàm ad Stuffuram Bosci, pro prædictis Mineris necessariam, quàm Cariagium ejusdem, & Cariagium Mineræ, quotiens opus fuerit, Capiendum,

Et ad tot Operarios & Laboratores, quot pro Operationibus Minerarum prædictarum necessarii fuerint, infra Libertates & extra (Excepto Feodo Ecclesiæ) quotiens indiguerit, de tempore in tempus, Capiendum, & ipsos in Operationibus illis Ponendum ibidem, pro Denariis ipsius *Avunculi nostri*, aut Deputatorum suorum prædictorum, prout inter eos concordari poterit solvendis, moraturos;

Et ideo vobis, & cuilibet vestrûm, firmiter Injungimus & Mandamus quod *eidem Avunculo nostro*, necnon omnibus & singulis Deputatis suis, tàm in Scrutinio Minerarum Auri & Argenti prædictorum, ubicumque infra Libertates & extra (excepto Feodo Ecclesiæ, & aliis locis præexceptis) inveniri seu inquiri poterint, quàm in Præmissis omnibus aliis & singulis faciendis & exequendis, Intendentes sitis & Auxiliantes, quotiens & prout per præfatum *Avunculum nostrum*, seu ejus in hac parte Deputatum aut Deputatos, super hoc, ex parte nostra, præmuniti, aut aliquis vestrûm fuerit præmunitus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Confirmatione Manumissionis.

Ann. D: 1427. An. 5. H. 6. Ibid. m. 13. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Literas Patentes de Manumissione, per, carissimum Consanguineum nostrum, *Ducem Exoniæ* Defunctum, factas in hæc verba,

Thomas Comes Dorcestriæ universis & singulis, ad quos præsentes nostræ Literæ pervenerint, Salutem.

Ex eo quòd Nobis datum est intelligi quòd *Johannes Derham* Clericus, Filius *Richardi Derham*, de Dominio nostro de Wyrmegeye Nativus, habet cordialem intentionem fore Hominem Ecclesiasticum, si de Gratia nostra speciali eundem *Johannem* ab omni Jugo Servitutis vellemus Liberare,

Sciatis Nos, ob Honorem Dei ac Sanctissimæ Matris nostræ Ecclesiæ, *Manumisisse* & eundem *Johannem* ab omni Jugo Servitutis *Liberâsse*, ita quòd *Liber sit Imperpetuum*, sine Calumpnia vel Contradictione nostra, Hæredum, Executorum, vel Successorum nostrorum quorumcumque, per Præsentes.

Dat. apud *Wyrmegeye* prædictam, sub Sigillo nostro, Decimo die Mensis Maii, Anni Regni Regis *Henrici*, Quinti post Conquestum, Secundo.

Nos autem Literas prædictas, de avisamento & assensu Concilii nostri, secundum Effectum & Proportum earumdem, *Approbamus*, *Ratificamus*, & *Confirmamus*, prout Literæ prædictæ rationabiliter testantur:

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, ac pro eo quòd idem *Johannes*, durante Vitâ suâ, in suis Orationibus Nos & Statum nostrum specialiter recommendabit, de assensu prædicti Concilii nostri, *Concessimus* quòd prædictus *Johannes* sit Liber & Liberæ Conditionis, & erga Nos & Hæredes nostros de Servitute prædicta Exoneratur, ac quod Ipse per Nos, Hæredes, Officiarios, seu Ministros nostros quoscumque, non seisiatur, molestetur, vexetur, seu ex causa prædicta aliqualiter prægravetur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo, & pro Dimidio Marca soluto in Hanaperio.

---

* *Pro Obsidibus, de Licentia Recedendi ab Anglia.* * X. 372.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Scot. 5. H. 6. m. 7. REX, universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, in quodam Appunctuamento,

Inter nostros certos Commissarios ex una, & certos Commissarios Regni Scotiæ Parte ex altera, de & super Liberatione carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Scotorum Regis*, facto,

Inter cætera contineatur quòd quilibet Obsidum,

Ann. D. 1427. Hen. 6.

Pro Securitate dicti Appunctuamenti & Contentorum in eodem, Nobis per dictum Consanguineum nostrum datorum & liberatorum,

Poterit,

Dato prius, Loco sui, Æquivalente in Possessionibus & Redditibus Temporalibus, infra Regnum Scotiæ constitutis, quem Nos, Hæredes, vel Successores nostri, seu Gardiani Marchiarum nostrarum versus Scotiam, duxerimus, seu duxerint, Acceptandum,

In Regnum Scotiæ, de Consensu & Licentiâ nostris, se transferre,

Jamque *Patricius Lyon*,
Jacobus de Kynnymonde,
Willielmus Borthewyk Miles,
Willielmus de Erth Miles,
Gilbertus Hay Filius Constabularii Scotiæ,

Obsides, unà cum aliis, ex causa prætacta, nobis Dati & Liberati,

David Dominum de Lassell,
Hugonem de Blare Militem,
Robertum Logan de Restauryk Militem,
Willielmum Dyssyngton Militem,
Et *Dominum de Graham*,

Singuli (videlicet) singulos, per dictos Gardianos Marchiarum prædictarum Acceptatos, juxta formam Appunctuamenti, Loco sui tradiderunt, & realiter liberaverunt,

Nos proinde, ac ut ipsi, *Patricius*, *Jacobus*, *Willielmus Borthewyk*, *Willielmus de Erth*, & *Gilbertus Hay*, a dicto Regno nostro Angliæ Recedere, & in Regnum Scotiæ se transferre valeant, Concessimus & Licentiam Dedimus per Literas Præsentes, quas, carissimo Consanguineo nostro, *Henrico Comite Northumbriæ* volumus Liberari, ad effectum quòd, expeditâ primitùs hujusmodi Subrogatione, juxta dicti Appunctuamenti formam, has Literas nostras prædictis Subrogantibus tradat & liberet;

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsos, *Patricium*, *Jacobum de Kynnymonde*, *Willielmum*, & *Gilbertum*, a dicto Regno nostro Recedere, & in Regnum Scotiæ se transferre, permittatis in forma prædicta.

In cujus, &c. a Secundo Die Aprilis proximo futuro, usque Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ extunc proximo futurum, tantummodo duraturas.

Teste Rege apud *Villam Regis Cantuariæ*, octavo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Arraiatione facienda.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Pat. 5. H 6. p. 2. m. 3. dorf.

REX, Carissimo Consanguineo suo, *Henrico Comiti Northumbriæ*, ac, dilectis & fidelibus suis *Ricardo Nevyll* Chivaler, *Thomæ Tunstall* Chivaler, *Edmundo Hastynges* Chivaler, necnon, dilectis sibi, *Christofero Conyers*, *Johanni Barton*, & *Roberto Hillerd*, ac *Vicecomiti Eborum*, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd quamplures Inimici nostri, diversarum Partium, Regnum nostrum Angliæ, ad Nos & Gentem nostram ejusdem Debellandum & Invadendum, Ingredi, ac ad Dampna quæ poterunt Nobis & Subditos nostris similiter inferendum, pro viribus se disponunt & parant infra breve,

Nos, Malitiæ Inimicorum nostrorum prædictorum, in hac parte, Deo prævio, obviare volentes, Assignavimus Vos, conjunctim, & divisim, ad omnes & singulos Homines ad Arma, ac alios Homines Defensabiles, tàm Hobelarios, quàm Sagittarios, infra Northrithyngum in Comitatu prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra, commorantes, Arraiandum & Triandum,

Et eos, sic Arraiatos, continuè in Arraiatione hujusmodi, ut in

• X. 373. Millenis, • Centenis, & Vintenis, & aliter, prout conveniens & necesse fuerit, teneri & poni faciendum,

Ac etiam ad eos, tàm ad Costeram Maris, quàm alia Loca, ubi & quotiens necesse fuerit, ad dictos Inimicos nostros Expellendum, Debellandum, & Destruendum, de tempore in tempus, cùm aliquod Periculum immineat, Ducendum & Duci faciendum,

Et ad Monstrum sive Monstrationem eorumdem Hominum ad Arma, Hobelariorum, & Sagittariorum, de tempore in tempus, quotiens indiguerit, diligenter Faciendum & Supervidendum;

Et ideò Vobis & cuilibet vestrûm, districtiùs quo possimus, Injungimus & Mandamus quòd statim, visis Præsentibus, vos ipsos Arraiari & Armari, ac omnes & singulos Homines in Northrithyngo prædicto, ad Laborandum potentes, coram Vobis Venire, & juxta sanas discretiones vestras Arraiari, Armari, & Muniri,

Ac eos, sic Arraiatos, Armatos, & Munitos, in Arraiatione hujusmodi teneri faciatis:

Et insuper *Signa*, *vocata Bekyns*, in locis consuetis, per quæ Gentes Patriæ de Adventu Inimicorum hujusmodi poterunt congruis temporibus præmuniri, Poni,

Et eosdem Homines, sic Arraiatos, Armatos, & Munitos, cùm Periculum immineat, in Defensionem & Salvationem Regni & Patriæ prædictorum, de tempore in tempus, tàm ad Costeram Maris, quàm alia Loca, ubi magis necesse fuerit, prout hactenus in casu consimili rationabiliter fieri consuevit, & necessitatis eventus exigerit, Duci faciatis,

Ita quòd, pro defectu Defensionis & Arraiationis seu Ductionis dictorum Hominum, vel per Negligentiam vestram, Dampna Patriæ prædictæ aut aliàs per Inimicos nostros ammodò non eveniant ullo modo,

Damus autem Universis & singulis Comitibus, Baronibus, Vicecomitibus, Militibus, Majoribus, Balliv is, Constabulariis, Ministris, & aliis Fidelibus & Ligeis nostris Northrithingi prædicti, tàm infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Martii.

Per Concilium.

Eodem modo Assignantur subscripti in Comitatibus subscriptis sub eadem Data, videlicet,

Henricus Comes Northumbriæ. *Richardus Nevyll* Chivaler. *Henricus Percy de Athell* Chivaler. *Robertus Hilton* Chivaler. *Johannes Constable* de Burton. *Johannes de Athe.* *Robertus Barde*, &c.	in Estrithyngo, in Comitatu Eborum, &c.

Pro Gilberto Hay de Scotia.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Ibid. m. 5. d.

REX, dilecto sibi, *Petro Cawode* Armigero, Salutem.

Scias quod Assignavimus Te ad Sex Equos, bonos & sufficientes pro Cariagio *Gilberti Hay* de Scotia, in Turri nostra Londoniæ existentis, unius Obsidum pro carissimo Consanguineo nostro *Jacobo Rege Scotorum*, ac Hominum, Servientum, & Hernesiorum ejusdem Obsidis, a Turri prædicta usque Civitatem nostram Eborum, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates, quàm extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, Capiendum & Arestandum;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Officiariis, Ministris, ac aliis Fidelibus nostris, tàm infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Præmissis faciendis, Intendenter sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Grenewich*, decimo tertio die Aprilis.

---

* *De salvo Conductu.* • X. 374.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Franc. 5. H. 6. m. 6.

REX, per Literas suas Patentes, per Quinque Menses proximò futuros duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Helliot de Lenoye*, & *Colyn de Flameng*, Servientes *Domini d'Estoutevyle*, & *Domini de Gaucourt*, versùs Regnum Regis Franciæ, cum uno Serviente cum altero eorumdem, in Comitiva sua, ad Financiam seu Redemptionem dictorum Dominorum ibidem quærendum, transeundo, & exinde in dictum Regnum Regis Angliæ, cum Auro, Argento, Jocalibus, & aliis Bonis, pro Financia sua prædicta satisfacienda, reveniendo, ibidem morando, & exinde in dictum Regnum Regis Franciæ redeundo;

Proviso semper, *&c. prout in similibus de Conductu Literis*, *cum hac Clausula; videlicet*,

Quodque ipsi in hujusmodi Villis, Castris, Fortaliciis, seu Civitatibus, Regi obedientibus, non morentur ultra unam Noctem tantum, nisi, per Capitaneos seu Custodes hujusmodi Civitatum, Villarum, Castrorum, seu Fortalitiorum, propter Gravem Infirmitatem Corporalem dictorum *Heliot* & *Colyn*, seu aliam inevitabilem & necessariam Causam, per hujusmodi Capitaneos seu Custodes Examinandam, Licentia illic diutiùs expectandi ab eisdem Capitaneis seu Custodibus eis concedatur.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono die Maii.

Per Concilium.

Consimiles Literas de Conductu habent,

Robertus de Prianne, *Johannes de Lesyonet*, *Willielmus Obbriet*, & *Colyn le Conte*, Armigeri & Servitores *Petri de Rues*, in Patria Britanniæ existentes, in Regnum Regis Angliæ, penes præfatum *Petrum*, cum Auro, Argento, & aliis Bonis & Rebus sibi necessariis, ac Quatuor Famulis suis, unà cum quodam *Oliverro Jovraux* in Comitiva sua, per Regnum Regis Franciæ, *&c.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Johannes Wanebier, Serviens *Willielmi Botiller* de Francia, in Regno Regis Angliæ jam existens, versus dictum Regnum Regis Franciæ, cum uno Famulo suo in Comitiva sua, ad Financiam seu Redemptionem prædicti *Willielmi* Quærendam, transeundo, *&c.*

Pro

Ann. D. 1427. Hen. 6.

Pro Paulo, Comite Valachiæ.

An. 5. H. 6. Pat. 5. H. 6. p. 2. m. 18.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, de Gratia nostra speciali, & consideratione de eo quod *Paulus Comes de Valache*, in partibus Greciæ, qui de Nobili Sanguine Tractus exitit, per Turcos & Sarazenos, Dei Inimicos, Adnichilatus sit penitus & Destructus, & non habeat undè vivere, aut Statum suum manutenere, nisi ex bonorum Christianorum Relevatione, de avisamento & assensu Concilii nostri, ac Præmissorum intuitu, *Concessimus præfato Paulo*, in Auxilium dicti Statûs sui honestiùs Supportandi & Gubernandi, Quadraginta Marcas, percipiendas annuatim, quamdiu Nobis placuerit, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Duce Glocestria.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. • X. 375.

HEnri, par la grace Dieu, *Roy d'Engleterre & de France*, & *Seigneur d'Irland*, as Tresorer & Chamberlains de nostre Eschequer, Salut.

Come nous, de l'avis & assent de nostre Conseil,

* Tendrement Considerantz noun soulement tresgrandes Troubles & Daungers, Adversitees & Distresses, les queux nostre Treschere & Tresamee *Tante*, *la Ducesse de Gloucestre* ad longuement sustenutz, & uncore de plus en plus soeffre & sustient, pur sa loiale & vertueuse Acquit sibien enver Dieu come nostre Treschere & Tresame *Uncle* son Mary *le Duc de Gloucestre*, & pour le singulere & entire affeccion & desir q'elle ad a Nous, & a l'Alliance & bien de nostre Royaume d'Engleterre, mais aussi les tresgrandes Requests, diligences, & pursuit queux noz ditz *Uncle* & *Tante* journelment a Nous & a nostre dit Conseil ont fatz, & font,

Pur la Releuement & Aide d'icelle nostre Tante, & pur elle mettre hors des ditz Troubles, Daungers, Adversitees, & Distresses, par aucunes moyens lycites & resonables, & ovec ce l'affectuouse & entire Recommendation, faitz a Nous & a les Seigneurs Espirituelx & Temporelx, en nostre darraine Parlement tenuz a Westmonster esteantz, de la Persone de nostre *dit Uncle* (assavoir) pur Lui purvoire de Finance, jusques a la Somme de Vynt Mille Mares, par les Communes de mesme nostre Royalme d'Engleterre, en le dit nostre Parlement assemblez, & autres diverses & poisantes Causes & Matires que Nous moevent, come, de l'avis & assent dessusditz, Grantez a nostre *dit Uncle* une Appreit de la Somme de Noef Mille Marcz; c'estassavoir,

De Cynk Mille Mares a cause de la dite Recommendation de la Persone de nostre *dit Uncle*, par les ditz Communes, en nostre Parlement dessusdit, a Nous fait, come desus,

Et de Quatre Mille Marcz, a Luy a payers de sa Somme de Oyt Mille Marcz, les queles il prent Annuelment de Nous, come Protectour & Defensour de nostre dit Royaume d'Engleterre, en l'absence de nostre Aisne Uncle *le Duc de Bedford*.

Volons par tant, de l'avis & assent dessusditz, & vous Mandons que a nostre *dit Uncle de Gloucestre*, vous facez suffisant Assignement de la dite Somme de Noef Mille Mares par voie d'Appreit; c'estassavoir,

Des Subsides & Custumes que sont ou serront a Nous dues pour touz maneres de Marchandises, hors de touz & chescuns de Galeys en ceste nostre Royaume d'Engleterre a present esteantz, ou durant cest present, a fin au Primer Jour de Januer avenirs, a Dischargers, & en ycelles a Rechargers, *Quatre Mille Marcz*,

De la Grande Custumes, en touz noz Portz d'Engleterre, *Mille Marcs*,

Du Subside des Layns, Quirs, & Peaux lanutz, que par les Denzeins de mesme nostre Royaume en yceux Portz sont ou serront a Nous *Duz*, *Mille Marcs*,

De les Rentes & Revenues de nostre Duchie de Lancastre, *Mille Marcs*,

Et de les Primers Deniers, de toutes les Gardes, deins Age & en nostre Garde esteantz, & de lour Mariages provenantz, *Deux Mille Marcz*,

Don. souz nostre Prive Seal *a Westm.* le ix jour de Juyll l'An de nostre Regne Quint.

Super Liberatione obsidum.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Scot. 5. H. 6. m. 6.

REX, dilecto sibi, *Johanni Clyvh*, Servienti suo ad Arma, Salutem.

Cùm, pro Securitate Solutionis Quadraginta Millium Librarum, nobis, Hæredibusve nostris, seu Successoribus nostris fiendæ per, carissimum Consanguineum nostrum, *Jacobum Scotorum Regem*, ipsiusve Hæredes, seu Successores, idem *Jacobus Rex* certos Obsides nobis dederit, & liberaverit, juxta formam cujusdam Appunctuamenti,

Inter certos Commissarios nostros ex una, & quosdam Commissarios Regni Scotiæ Parte ex altera, nuper facti,

In quo quidem Appunctuamento, inter cætera, continetur quòd Obsides ipsi, & eorum quilibet,

Posito prius, Loco sui, Æquivalente in Possessionibus & Redditibus Temporalibus, infra Regnum Scotiæ constitutis, quem Nos, aut Hæredes, seu Successores nostri, vel Gardiani Orientalis & Occidentalis Marchiarum versus Scotiam, Duxerimus, seu Duxerint, Acceptandum, Ann. D. 1427. Hen. 6.

In Regnum Scotiæ, de assensu & Licentia nostris, per Literas nostras Patentes, super hoc habitas, se Transferre,

Ac nonnulli dictorum Obsidum, nobis sic datorum & liberatorum; videlicet,

Comes Craufordiæ,
Dominus *Robertus Arskin*,
Patricius Lion,
• *Jacobus de Dunbarre*, *de Fendragh*, • X. 376.
Georgius Lylle Primogenitus Comitis *de Dunbarre*,
Dominus *Adam Hebbourne*,
Normanus Lessele,
Dominus *Willielmus de Erthe*,
Et *Jacobus de Kynnymonde*,
In Custodia *Johannis Langton* Militis vel *Ricardi Nevylle* Militis, Gardiani Occidentalis Marchiæ versus Scotiam,
Andreas Gray,
Et Dominus *Willielmus Rothuen*,
In Custodia Constabularii Turris nostræ Londoniæ,
Gilbertus Hay,
In Custodia *Petri de Cawode*,
Et Dominus *Willielmus Borthyk*,
In Custodia *Prioris Dunolmensis*,
Existentes,

Desiderent & velint, ut nobis ex parte eorum asseritur, alios eis Æquivalentes, ut prædicitur, Loco suo dare, & sic Se in Regnum Scotiæ, juxta dicti Appunctuamenti effectum, transferre,

Nosque, Volentes dictum Appunctuamentum, quantum ad Nos attinet, observare, prædictos Obsides ad Civitatem nostram Eborum,

Locum utique, propter ipsius propinquitatem ad Regnum Scotiæ, & alias causas, ad Subrogationem hujusmodi faciendum maximè accomodum,

Per Te Ducendos, & eosdem ibidem prædictis Gardianis Liberandos, necnon alios, eorum Loco Subrogandos, Recipiendum, ac ipsos Constabulario Castri nostri de Ponte Fracto Tradendum, de avisamento Concilii nostri Ordinaverimus,

Tibi Præcipimus quòd dictos Obsides a prædictis, *Johanne Langton*, vel *Ricardo Nevylle*, Constabulario Turris nostræ Londoniæ, ejusve Locumtenente, *Petro de Cawode*, & *Priore Dunolmensi* Recipias, & eosdem Obsides salvò & securè ad Civitatem nostram Eborum Ducas, & ipsos ibidem, usque ad aliorum ipsorum Loco Subrogandorum Liberationem, per ipsos Gardianos tibi faciendam, Custodias, & ipsos nunc Obsides dictis Gardianis seu eorum alteri Liberes, ac Subrogandos hujusmodi Recipies per indenturam testificantem Diem Receptionis prædictæ ac Numerum & Valorem hujusmodi Subrogandorum & Subrogantium, in Terris & Possessionibus Temporalibus, & eos sic Receptos, aliósque nunc Obsides, si quos forsan, ob defectum Subrogandorum, hic remanere continger, Constabulario Castri nostri Pontisfracti etiam per Indenturam Liberes,

Mandavimus enim præfatis, *Johanni Langton*, & *Ricardo Nevylle*, Constabulario Turris nostræ Londoniæ, vel ejus Locumtenenti, *Petro de Cawode*, & *Priori Dunolmensi*, quod prædictos Obsides, in suis Custodiis, ut prædictum est, existentes, Tibi per Indenturas, de Diebus hujusmodi Liberationum & Numero Obsidum Liberandorum inter Te & Ipsos dividum Conficiendas, liberent,

Mandavimus insuper præfato Constabulario Pontisfracti quòd ipsos Subrogatos, seu Obsides alios prædictos, quos Tu eidem Constabulario ex Parte nostra Liberabis, a Te Recipiat.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, ix die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Commissio Regis Scotiæ ad Tractandum super Personali Colloquio, perpetua Pace, mutuis Juramentis, & Reformatione Attemptatorum.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Ex Autogr.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, Universis & Singulis, ad quorum Notitias præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fide, Legalitate, Prudentia, & Discretione, Reverendi in Christo Patris, nostrique Consiliarii intimè dilecti, *Andreæ Episcopi Moraviensis*, Commendatarii de Pettinweme in Regno nostro & Cottinghame in Anglia, quamplurimùm confidentes,

Ipsum nostrum Ambassiatorem, Oratorem, Commissarium, Deputatum, & Nuncium specialem, ex avisamento & deliberatione nostri Concilii, Fecimus, Constituimus, Deputavimus, Ordinavimus, ac Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eidem nostro Ambassiatori, Oratori, Commissario, Deputato, & Nuncio speciali, plenariam Potestatem ac Mandatum speciale Præsentandi Se, nostro Nomine, Illustrissimo & Serenissimo Principi, * Fratri & Consanguineo nostro Amantissimo, *Henrico Regi Angliæ* moderno, • X. 377.

Et cum eodem super Personali & Mutuo Colloquio, inter Nos & eum habendo, ac Loco & Tempore oportunis, & Personarum Numero, cum utroque nostrum assignando & adducendo, & aliis ad hoc Requisitis, ac super Firma & Inviolabili Observatione perpetuæ Pacis, aliàs inter Nos & quondam, Excellentissimum Principem, *Henricum*, *Angliæ* Regem ultimò Defunctum, ejus Patrem, Initæ, Communicandi & Tractandi,

Ip-

Ann. D. 1427. Hen. 6. Ipsiusque Illustrissimi Principis & *Regis Angliæ* Moderni Juramentum, de dictæ Perpetuæ Pacis Inviolatione & Observatione in futurum, Recipiendi,

Et simile Juramentum pro Nobis sibi Dandi & Præstandi,

Necnon de & super debitâ & justâ Reformatione omnium Attemptatorum, super Limites & Marchias Regnorum Scotiæ & Angliæ commissorum, hincinde faciendâ & habendâ, pro Bono & Tranquillitate Ligeorum utriusque Regnorum prædictorum, & hujusmodi Attemptatis evitandis & minimè perpetrandis in futurum,

Ac super hiis omnibus & aliis, Bonum Pacis & Observationes ejusdem, ac Nostri, & prædicti Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri, Ligeorum, & Regnorum utriusque nostrûm concernentibus, & prout dicto nostro Ambassiatori magis expedire videbitur, etiam Communicandi, Tractandi, Concordandi, Appunctuandi, Concludendi, & Determinandi,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendi, Gerendi, Exercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos faceremus si præsentes personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum exigant magis speciale quàm Præsentibus est expressum,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile, habere & habituros totum & quicquid per dictum nostrum Ambassiatorem, Oratorem, Commissarium, Deputatum, & Nuncium Communicatum, Tractatum, Concordatum, Appunctuatum, Dictum, Gestum, Conclusumve fuerit in Præmissis, aut aliquo Præmissorum.

In cujus Rei Testimonium, Magnum Sigillum nostrum Præsentibus Apponi fecimus apud *Edinburgh*, Decimo Nono die Mensis Julii, Anno Regni nostri Vicesimo Secundo.

JAMES, *King*.

Sub magno Sigillo Scotiæ, cerâ albâ impresso, pendente a caudâ Pergamenæ.

De Conductu pro Gentibus Ducis Burgundiæ.

Ann. D. 1427. An. 5. H. 6. Franc. 5. H. 6. m. 1. LE ROY a tourz Seigneurs de nostre Sange & Linage, noz Constables, Mareschaulx, Admirales, Visadmiraulx, Balis, Prevostz, Vicontes, Capitaines, & Gardes de Citez, bonnes Villes, Chasteaulx, Fortereffes, Ponts, Ports, Passages, Jurisdictions & Distrerz, de noz Roialmes de Fraunce & d'Engleterre, & a tourz noz autres Justices & Officiers, ou lours Lieutenantz, Mairs, Eschevins, & autres noz Vassaulx & Subgez, de quelque estat ou condition q'ilz soient, salutz & dilection.

Nous avons entendu qe, nostre Treschier & Tresame Uncle, *Philip Duc de Burgoigne*, Conte de Flandres, d'Artois & de Burgoigne, a entention & desire de envoier par devers Nous, en nostre Roialme d'Engleterre, de ses Gentz, Servitours, Familiers, Officers, ou Subgitz, jusque a Noumbre de Quarant,

Et pur ceo qe, pur Honur & Amur de luy, nous desirons tourz ceulx, qu'il y voudra envoier, par vous, & chescune de vous en droit soy, estre Graciousment & Favorablement Traitez, Nous yceulx & chascun d'eux, en quelque Estate, ou Condition q'ils soient, avons pris & mys, prenons & mettons d'abondant, en nostre Protection,

Et vous Mandons, Commandons, & Enjoinons expressement, & a chascun de vous, si come a luy appartiendra, que les dessusdiz Serviteurs, Officers, Familliers, ou Subgiez de nostre *dit Uncle de Burgoign*, portans ses Lettres, vous Rescevies & Traites dulcement, graciousment, & favorablement, come noz propres Familliers, par touz les Lieux a vous commys en noz ditz Roiammes de France & d'Engleterre, tam sur Terre, come sur Mer, de Jour & de Noet, Armez ou Desarmes, sanz faire ou donner, ne suffrir estre faite ou donne, en venant, sejournant, & retournant, a Eulx, lours Gentz, & Serviteurs, Chevaulx, Hernois,
* X. 378. Or, Argent, Vessaile, Joyaulx, * Males, Bouges, Lettres, ou autres leurs Biens, ascun Arest, Empechement, ou Destourber, soubz umbre ou Coloure de queconque Guerre, Noise, Debate, ou Content, qe acuns, soient ils de nostre Sanc & Linage, ou autres de noz ditz Roiames, aient peu, peuent, ou purroient avoir les uns contre les autres, ou pur occasion de quelconque autre cause que ce soit ou poet estre,

Mais lour Administres, ou Faites Administrer, honorablement & covenablement, Vivrez, Conduis, Guides, & autres leures Necessitees, come vouleres & duriez faire a noz propres Famillers, si besoing en ont, & ils vous en requerent, aussi quel appartiendra par reson,

Sachans certeinment que les fasans le contraire ferons si griefment Punir, qui les autres y prendront Exemple.

En Temoignance de quele Chose nous avons fait faire cestez noz Lettrez Patentz a durer par Dimy An.

Donne soubz nostre Grant Seal a *Westm.* le xix Jour de Juyll.

Par le Roy en son Conseil.

Super Finali Pace, de Juramentis factis per Ducem Britanniæ, & Filios, ac Prælatos, & Barones Patriæ suæ.

¶¶ Ann. D. 1427. An. 6. H. 6. Ex Autogr. UNiversis, præsentes Literas seu præsens Publicum Instrumentum, aut Transcriptum, vel Transumptum Inspecturis, *Officialis Parisiensis* Salutem in Domino, & præsentibus fidem indubiam adhibere.

NOTUM FACIMUS Quòd, die Datæ Præsentium, ad nostram propter hoc accedens Præsentiam, & coram Nobis, ad Jura reddenda pro Tribunali Sedentibus, in Notariorum Publicorum subscriptorum, & Testium infrascriptorum, ad hoc vocatorum specialiter & Rogatorum, præsentiâ personaliter constitutus, venerabilis & circumspectus vir *Procurator Generalis* Domini nostri Regis exhibuit & publicè præsentavit quasdam Patentes Literas, Illustrissimi Principis, Domini *Johannis*, Dei gratiâ, *Britanniæ Ducis*, necnon *Francisci* & *Richardi* suorum Filiorum, ac plurium Prælatorum, Capitulorum, Militum, & aliorum Nobilium, & Communitatum aliquarum Ducatûs Britanniæ, eorum Sigillis, tam Cera rubra, quàm in Cera viridi, Sigillatas, sanas & integras, non viciatas neque cancellatas, non abolitas, non abrasas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed prorsus omni Vitio & Suspitione carentes, ut primâ facie apparebat,

Quarum Tenores inferius, de verbo ad verbum, inferentur,

Et Primo sequitur Tenor Literarum præfati Domini *Ducis Britanniæ*, & est Talis,

Jehan, par la grace de Dieu, *Duc de Bretaigne*, Conte de Montfort & Richemont, a touz ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

SAVOIR FAISONS que, pour le bien de Paix & demourer, *cætera Putredine absumuntur usque hæc verba.*

Et Ego Johannes Crausy, *Antisiodorensis Diœcesis, in Jure Canonico Licenciatus, Publicus Apostolica & Imperiali auctoritatibus Curiæque Episcopalis Parisiensis Juratus & Scriba, prædictarum Literarum exhibitione Decreti & annotatis cæterisque præmissis omnibus, dum sic, ut suprascribuntur, agerentur & fierent, præsens unà cum Notario Publico & Testibus suprascriptis fui, eaque sic fieri vidi & audivi,*

Idcirco præsentes Literas, seu præsens publicum Instrumentum, Transumptum, seu Transcriptum, alterius Manu, Me aliunde præpedito, fideliter scriptum, Signo meo apposito, unà cum Signo & Subscriptione dicti Notarii Publici suprascripti, & dicti Domini Officialis Parisiensis Sigueti appensione, diligenter cum Originalibus Collatione factâ, signavi, hic me manu propriâ subscribendo in veritatis Præmissorum Testimonium Requisitus.

Constat de Verbis vicesimo nono Interlineariter scriptis fideliter approbo.

Sub Sigillo ceræ nigræ, pendente a cauda Pergamenæ.

---

* X. 379. ** Palatini Rheni Procuratorium.*

Ann. D. 1427. An. 6. H. 6. LUDOVICUS, Dei gratiâ, COMES PALATINUS RENI, *Sacri Romani Imperii Archidapifer, & Bavariæ Dux*, universis & singulis, ad quos Præsentes pervenerint, harum Tenore Litterarum, *Notificamus* Quòd,

De fidelitatibus, industriis, & providis maturitatibus Egregii Magistri *Ottonis de Lapide* Decretorum Doctoris, & *Validi Friderici de Mitra* Armigeri, Fidelium nostrûm dilectorum, multipliciter confidentes,

Ipsos, & quemlibet eorum in solidum, conjunctim, & divisim, ex certa nostra scientia & assensu, veros nostros, certos, legitimos, & indubitatos Procuratores, Actores, Factores, Negociorum Gestores, & Nuncios speciales Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, Facimus, Constituimus, & Ordinamus, ac plenariâ Potestate Fulcimus,

Ad Petendum, Exigendum, Levandum, & Recipiendum pro Nobis, & nostro Nomine, a, Serenissimo Principe & Domino, Domino *Henrico*, *Angliæ & Franciæ Rege & Domino Hiberniæ*, Domino & Avunculo nostro Præcarissimo, aut ejus Thesaurariis,

Quingentas Marcas Sterlingorum, in Termino Festi Paschæ Anni præteriti (videlicet) Millesimi, Quadringentesimi, Vicesimi Sexti,

Et, insuper, Quingentas Marcas Sterlingorum, in Termino Festi Sancti Michaelis, similiter Anni præteriti (videlicet) Millesimi, Quadringentesimi, Vicesimi Sexti,

Et iterum Quingentas Marcas Sterlingorum, in Termino Festi Paschæ, proximè lapsi, Anni præsentis,

Et modò iterum Quingentas Marcas Sterlingorum, in Termino Festi Sancti Michaelis, præsentis Anni, jam novissimè lapsi, cessas & debitas,

De Ærario Regni Angliæ a Nobis Annuatim, in Terminis prænominatis, percipiendas, secundum Tenorem Litterarum desuper confectarum, & a Gloriosissimo Principe, recolendæ memoriæ, Domino *Henrico*, dicti Domini nostri Regis Genitore, Nobis concessas,

Ipsumque *Dominum Regem* ac ejus Hæredes de dictis Duabus Millibus Marcis, in dictis Terminis Festorum Pascæ & Sancti Michaelis, Anni præteriti proximè lapsi, & Festorum Pascæ & Sancti Michaelis, Anni præsentis, ut præmittitur cessis & debitis, Liberandum & Quitandum,

Pactumque de ulterius non Petendo *eidem Domino Regi*, ac aliis omnibus quorum intererit, necnon omnia & singula Faciendum & Expediendum, quæ ad Liberationem & Quietationem dictorum *Domini Regis* & Hæredum ejusdem in hac parte necessaria fuerint quomodolibet & oportuna,

Promittimus quoque pro Nobis, Hæredibusque nostris, Ratum, Gratum, Firmum, & stabile perpetuò habituros totum & quidquid per dictos nostros Procuratores, & quemlibet eorum, Actum, Factum, Gestumque fuerit in præmissis ullo modo, sub omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum Ypotheca & Obligatione,

Offerentes etiam Nos, si pro parte *dicti Domini nostri Regis* vel Hæ-

Ann. D. 1427. Hen. 6. Hæredum ejusdem Petitum fuerit & Postulatum, ea omnia & singula, in efficacia certitudinis pleniori, nostris denique Litteris autenticis Roborare

In quorum omnium fidem & testimonium Præsentes Sigilli nostri fecimus appensione communiri.

Datum & Actum Sexta die Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo, Septimo.

De Pardonationibus pro Officiariis Hospitii nuper Regis, juxta ultimam Voluntatem suam.

Ann. D. 1427. An. 6. H. 6. Pat. 6. H. 6. p. 1. m. 2.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ut ex Testimonio accepimus fidedigno, Carissimus Dominus & Pater noster *Henricus*, nuper Rex *Angliæ* Defunctus, dùm adhuc ageret in Humanis, in Præsentia diversarum notabilium Personarum, suam declarabat fore Voluntatem,

Quòd universi & singuli Servientes & Officiarii Hospitii sui computantes de his quæ ad Officia sua pertinebant, *Generalem haberent Pardonationem*,

* X. 380. * Nos, volentes piam ipsius Patris nostri intentionem in hac parte effectui debito mancipari, de avisamento & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, ac ad specialem Requisitionem Communitatis Regni nostri Angliæ, in præsenti Parliamento nostro existentium, *Pardonavimus* & *Relaxavimus Willielmo Rothewell*, nuper Servienti Pulletriæ & Emptori ipsius Patris nosto, quocumque nomine idem *Willielmus* nuncupetur, omnimoda Debita, Compota, Arreragia Compotorum, Impetitiones, Demandas, Præstita, Recepta, Deliberationes, & Deperdita quæcumque Vasorum, Jocalium, Victualium, Bonorum, & aliarum Rerum quarumcumque, quæ fuerunt ipsius *Patris nostri*, ad Officia prædicta pertinentium, per ipsum *Willielmum* receptorum, & Custodiæ suæ causâ Officiorum prædictorum Commissorum sive Deliberatorum, ac Offensas, Negligentias, & alias Mesprisiones quascumque, per ipsum erga præfatum Patrem nostrum, in & pro Officiis prædictis, factas sive perpetratas, necnon omnimodas Actiones & Demandas, quæ in Scaccario nostro, seu in aliqua alia Curia nostra, versus Ipsum, Hæredes, Executores, vel Terrarum Tenentes suos, occasione Officiorum prædictorum, aut aliorum Præmissorum, currunt vel in futurum currere poterunt in Demanda,

Nolentes quòd prædictus *Willielmus*, Hæredes, Executores, vel Terrarum Tenentes sui, ratione Præmissorum, per Nos, vel Hæredes nostros, seu Ministros nostros, vel Hæredum nostrorum quoscumque, futuris temporibus, Impetantur, Inquietentur, Molestentur in aliquo, seu Graventur; sed quòd idem *Willielmus*, ac Hæredes, Executores, & Terrarum Tenentes sui prædicti, indè erga Nos, Hæredes & Executores nostros imperpetuùm sint Quieti.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xiij die Octobris.

Per Petitionem in Parliamento.

Consimiles Literas Regis de Pardonatione habent subscripti, sub eadem Data, videlicet,

Willielmus Malthous nuper Serviens Scutelariæ prædicti nuper Regis quocumque Nomine nuncupetur.
Johannes Clement nuper Serviens Pulletriæ, &c.
Johan Belle nuper Serviens Emp. &c.
Willielmus Pek nuper Clericus Spicerii, &c.
Thomas Wysenham nuper Serviens Panatriæ, &c.
Robertus Bolley nuper Serviens Aquarii, &c.
Johannes Mone nuper Serviens Scutelariæ, &c.
Robertus Terdale nuper Serviens Panetriæ, &c.
Johannes Hille nuper Serviens Lardariæ, &c.
Johannes Hanham nuper Serviens Pulletriæ, &c.
Willielmus Bangor nuper Serviens Salter. &c.
Ricardus Brewster nuper Serviens Pistrinæ, &c.
Thomas Scarlet nuper Serviens Aulæ & Cameræ, &c.

Per eandem Petitionem.

Johannes Pydwell & *Elizabetha Towe*, Executores Testamenti *Johannis Hardegrove* nuper Servientis Panetriæ ipsius nuper Regis, quocumque nomine idem *Johannes Hardegrove* nuncupetur.

Robertus Allerton, *Thomas Gloucestre* & *Edmundus Spaigne*, Administratores Bonorum & Catallorum quæ fuerunt *Ranulphi Apulton* nuper Servientis Avenarum ipsius nuper Regis, qui obiit Intestatus ut dicitur, quocumque nomine idem *Ranulphus* nuncupetur.

Edmundus Spaigne nuper Clericus Avenarum ipsius nuper Regis, quocumque nomine idem *Edmundus* nuncupetur.

Katerina quæ fuit *Uxor Thomæ Burcestre* nuper Servientis Pistrinæ Hospitii ipsius nuper Regis, Coexecutrix Testamenti ipsius *Thomæ*, quocumque nomine idem *Thomas* nuncupetur.

Robertus Allerton nuper Clericus Coquinæ ipsius nuper Regis, quocumque nomine idem *Robertus* nuncupetur.

Agnes, quæ fuit *Uxor. Nicholai Burcestre* nuper Servientis Pistrinæ ipsius nuper Regis, Executrix Testamenti ipsius *Nicholai*, quocumque nomine idem *Nicholaus* nuncupetur.

Alicia, quæ fuit *Uxor Nicholai Lary* nuper Servientis Confectionum ipsius nuper Regis, Executrix Testamenti ejusdem *Nicholai*.

Willielmus Burgoygne nuper Serviens Panetriæ & Avenarum ipsius nuper Regis, quocumque nomine nuncupetur.

Teste ut supra.

Ann. D. 1427. Hen. 6. * X. 381. An. 6. H. 6. Scot. 6. H. 6. m. 4.

* *Pro Obsidibus Scotiæ, de Licentia Recedendi ab Anglia.*

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm in quodam Appunctuamento,

Inter nostros certos Commissarios ex una, & certos Commissarios Regni Scotiæ Parte ex altera, de & super Liberatione, carissimi Consanguinei nostri, *Jacobi Scotorum Regis*, facto,

Inter cætera contineatur quòd quilibet Obsidum pro Securitate dicti Appunctuamenti & Contentorum in eodem, Nobis per dictum Consanguineum nostrum datorum & liberatorum, poterit,

Dato priùs, Loco sui, Æquivalente in Possessionibus & Redditibus Temporalibus, infra Regnum Scotiæ constitutis, quem nos, Hæredes, vel Successores nostri, seu Gardiani Marchearum nostrarum versùs Scotiam, duxerimus, seu duxerint, Acceptandum,

In Regnum Scotiæ de Consensu & Licentia nostris, per Literas nostras Patentes super hoc habitas, se Transferre,

Jamque *Comes Crawfordiæ* Obses nobis, unà cum aliis Obsidibus, ex causa præmissa, datus & liberatus, Filium & Hæredem *Vicecomitis de Angus*, & *Willielmum Wales*, per dictos Gardianos Marchearum prædictarum Acceptatos, juxta formam dicti Appunctuamenti loco sui tradiderit, & realiter liberaverit,

Nos,

Ut idem *Comes Craufurdiæ* a dicto Regno nostro Angliæ Recedere, & in Regnum Scotiæ se Transferre valeat, Concessimus & Licentiam Dedimus per Præsentes;

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsum *Comitem Craufurdiæ* a dicto Regno nostro Angliæ Recedere, & in dictum Regnum Scotiæ se Transferre, Permittatis.

In cujus, &c. usque ad Festum Natalis Domino proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, ix die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Transferre, *& tunc sic*, jamque *Primogenitus Comitis de Dunbarre*, Obses nobis, unà cum aliis Obsidibus, ex causa præmissa, datus & liberatus, *Comitem de Sutherland*, per dictos Gardianos, *&c. ut supra*, *Mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Transferre, *& tunc sic*, Jamque *Robertus Erskyn*, Obses nobis, unà cum aliis Obsidibus, ex causâ præmissâ, datus & liberatus, *Comitem de Menteth*, per dictos Gardianos, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut suprà usque ibi*, Transferre, *& tunc sic*, Jámque *Jacobus de Dunbarre* de Frendragh, Obses nobis, unà cum aliis Obsidibus, ex causâ præmissâ, datus & liberatus, *Johannem Kenedy* Dominum de Blatharn, per dictos Gardianos, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Transferre, *& tunc sic*, Jámque Dominus *Willielmus Rotheryn*, Obses nobis, unà cum aliis Obsidibus, ex causâ præmissâ, datus & liberatus, Dominum *Willielmum de Douglas* de Hawthornden, per dictos Gardianos, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Transferre, *& tunc sic*, Jámque *Georgius de Lyle*, Obses nobis, unà cum aliis Obsidibus, ex causâ præmissâ, datus & liberatus, *Walterum Dominum de Fenton*, per dictos Gardianos, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Transferre, *& tunc sic*, Jámque *Adam de Hebburn* Miles, Obses nobis, unà * cum aliis Obsidibus, ex causâ præmissâ, datus & liberatus, *Willielmum de Douglas* Dominum de Drumlangrig, per dictos Gardianos, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.* * X. 382.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Transferre, *& tunc sic*, Jámque *Normannus Lesselee*, Obses nobis, unà cum aliis Obsidibus, ex causâ præmissâ datus & liberatus, *Henricum de Douglas* Dominum de Leghleven & de Logton, per dictos Gardianos, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Transferre, *& tunc sic*, Jámque *Andreas Gray*, Obses, ex causâ præmissâ, Nobis, cum aliis Obsidibus, datus & liberatus, *Malcolmum Flemmyng* Filium & Hæredum *Malcolmi Flemyng* Domini de Combernald in Scotia, per dictos Gardianos Marchearum prædictarum acceptandum juxta for-

Ann. D. 1427. Hen. 6. formam dicti Appunctuamenti, Loco sui, tradet & realiter liberabit,

Nos, ut, idem *Andreas* a dicto Regno nostro Angliæ Recedere, & in Regnum Scotiæ se Transferre valeat, Concessimus & Licentiam Dedimus per Præsentes;

Et ideò Vobis Mandamus quòd recepto prius per, carissimum Consanguineum nostrum, *Henricum Comitem Northumbriæ*, *dicto Malcolmo* Loco prædicti *Andreæ*, eundem *Andream* a dicto Regno nostro Angliæ Recedere, *&c. ut supra*.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo

Litera ad Regem Scotiæ.

Ann. D. 1427. An. 6. H. 6. Penes Cler. Pell. HEnri, Par la Grace de Dieu, *Roy d'Engleterre*, *& de Fraunce*, & *Seigneur d'Irlande*. A, Haut & Puissant Prince, *James*, par ycelle mesme Grace, *Roy d'Escotz*, nostre Treschers Cousin, Saluz ovec l'Encrees de vray Amour.

Haut & Puissant Prince nostre Treschier Cousin, Depar, noz Amez Lieges, *Johan Bray*, *David Neethe*, *Johan Lacy*, *William Touky*, *Morice Spenser*, & *David Walter*, Tenantz de, nostre Chier & Foial Chivaler, *Hugh Lutterell* de son Seignurie de Mynhede en Countee de Somers &c, a l'Audience de Nous & de nostre Counseil il est demonstrez, grevouisment & lamentablement compleignaunt, coment la,

Ou yceux noz Liges se avoient mys jatard sur la Meer es lour Vessleaulx, just les Coustees de nostre Terre d'Irlande, pur Pescher en Manere Accustumee, nient Doutantz aucunes Invasions ou mal Voulour lour estre fait des Ennemys,

Survenoit a Cralyngford, en les susdictes Coustees d'Irlande, le Mescredy avant la Feste de Seint Bartholomew darrein passez Un *Johan Goo* d'Espaigne, ovec un sa Nief bien Armee, & a force de Guerre Arraiee, si come les susditz noz Liges feurent reposantz sur lour Ancres pur Peicher, come dessus est dit, & eux Prist en sa Veisseau, & les amesna jusques a voz Coustees d'Escoce, & illoeques un *William Carneys*, Esquier d'Escoce, les Prist come Prisonners, & eux myst en un Chastel Appellez le Chastell de Bothulle, & les uncore y detient come Prisonners, a grand Damage & Anientissement perpetuel de lour Poures Estatz, si par Nous & nostre dit Conseil ne lour soit purveu de Remede Covenable en ce Cas,

Si Vous Prions, *Hault & Puissant Prince*, nostre Treschier Cousin, & d'Abundant, de l'Avis & Assent de nostre dit Conseil, Vous Requerons que, puisque les dictes Persones ount este par Constreinte, encontre lour Voluntees, amenees devers Voz Coustees, Les quelles a Vous ne a les vostres n'avoient fait nene purpoloient faire riens de Mal ne de Damage, Mander & Commander vuillez au susdit *William Carneys*, qu'il les susditz noz Liges, ensi par Lui Detenuz en le dit Chastell, face mettre a Delivre, quitz du Fin ou de Ranceon Paier a Lui ou au Aucun autre en celle Partie, pur Amour de Nous & par Contemplation de ceste nostre Priee, par Manere & selonc ce que Vous Desirez que a voz Subgitz Nous ferriens en cas semblable, s'il aveigne en Temps avenir,

* X. 383. * En quele Chose faisant Vous Nous ferrez Tresgrand Plaisir.

Hault & Puissant Prince, nostre Treschier Cousin, La Benoite Trinitee Vous eit tout dys en sa Treseintesme Garde.

Donne souz nostre Prive Seal *a nostre Palais de Westmonstier*, le xxiv Jour de Novembre, l'An de nostre Regne Sisme.

Dors.

A Hault & Puissant Prince James, *par la Grace de Dieu*, Roy d'Escotz, *nostre Treschier Cousin*.

De Termino Sancti Michaelis usque Natale, Anno Sexto.

Acquietantia Procuratoris Comitis Palatini.

Ann. D. 1427. An. 6. H. 6. NOVERINT UNIVERSI per Præsentes Nos *Ottonem de Lapide*, Decretorum Doctorem, & *Fridericum de Mitra* Armigerum, Attornatos Domini *Lodewici*, Dei Gratiâ, *Comitis Palatini Reni*, Sacri Romani Imperii Archidapiferi & Electoris, necnon Bavarriæ Ducis, per Litteras suas Patentes legitimè deputatos, *Recepisse & Habuisse*, die confectionis Præsentium, nomine dicti Domini *Lodewici* de *Waltero Domino Hungerford*, Thesaurario Illustrissimi Domini & Principis Domini *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, Duas Mille Marcas Sterlingorum, de illis Mille Marcis, annuatim per Dominum *Henricum nuper Regem Angliæ*, Patrem dicti Regis nunc, Concessis, & per dictum Dominum *Regem nunc* dicto *Lodewico* per Litteras suas Patentes confirmatis; videlicet,

Pro Termino Paschæ, Anno Quarto, Terminis Sancti Michaelis & Paschæ Anno Quinto, & Termino Sancti Michaelis Anno Sexto ejusdem Regis nunc,

De quibus quidem Duabus Mille Marcis fatemur Nos, Nomine *dicti Domini Lodewici*, formâ prædictâ, fideliter fore solutos, & tàm dictum Dominum *Henricum Regem nunc*, quàm prædictum *nuper Regem*, Hæredes, & Executores suos, ac prædictum Thesaurarium, & omnes alios quoscumque, inde Quietos esse penitùs & Exoneratos per Præsentes Sigillis nostris signatas.

Dat. vicesimo quinto die Novembris, Anno Regni Regis Henrici, Sexti post Conquestum, Sexto.

Super dicta Acquietantia Instrumentum Publicum.

Ann. D. 1427. Hen. 6. IN DEI NOMINE AMEN.

An. 6. H. 6. Ex Bund. 5 n. 11. Pen. Camer. Per præsens publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter quòd,

Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Septimo, Indictione Sextâ, Pontificatu Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Martini*, Divinâ providentiâ, *Papæ Quinti* Anno undecimo, Mensis Novembris Die Vicesima Sexta,

In Ecclesia Cathedrali Sancti Pauli Londoniæ,

In mei Notarii Publici & Testium subscriptorum præsentia,

Coram, providis & honestis viris, *Ottone de Lapide* Decretorum Doctore, & *Friderico de Mitra* Armigero, tunc ibidem personaliter præsentibus, & Attornatis Domini *Lodowici*, Dei gratiâ, *Comitis Polatini Reni*, Sacri Romani Imperii Archidapiferi & Electoris, necnon Bavarriæ Ducis,

Erant exhibitæ & ostensæ quædam Litteræ Acquietantiales, Sigillis dictorum *Ottonis* & *Friderici*, ut asseruerunt, Sigillatæ,

Quarum Tenor sive Copia inferiùs, de verbo ad verbum, fideliter conscribitur, quæ erant ibidem publicè perlectæ, & ab ipsis *Ottone* & *Friderico*, ut dixerunt, plenè intellectæ,

Fatebantur & recognoverunt, & eorum uterque sic fatebatur & recognoverit, Se, Nomine dicti Domini *Ducis Bavarriæ*, fideliter *Recepisse* & *Habuisse* de, Nobili & potente Domino, Domino *Waltero Domino de Hungerford*, Pecunias & Pecuniarum Summas, de quibus in dictis Litteris acquietantialibus fit mentio; videlicet, Duas Mille Marcas Sterlingorum pro Terminis in ipsis Litteris specificatis:

Acta, Recognita, & Confessata fuerunt hæc per præfatos, *Ottonem* & * *Fridericum*, Attornatos dicti Domini Ducis Bavarriæ, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis, * X. 384.

Præsentibus honorabilibus & providis Viris,

Henrico Barton,
Radulpho Barton,
Civibus & Aldermannis Civitatis Londoniæ,
Gilberto Crede,
Thoma Chalton,
Et *Alexandro Feryntyn*,
Mercatoribus,
Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Tenor vero sive Copia dictarum Litterarum Acquietantialium, de verbo ad verbum, sequitur, & est talis.

NOVERINT UNIVERSI per Præsentes Nos, *Ottonem* de Lapide Decretorum Doctorem, & Fridericum de Mitra Armigerum, Attornatos Domini Lodewici, Dei gratiâ, Comitis Palatini Reni, *&c. ut supra usque ad hæc verba* (viz.) post Conquestum Sexto, *tunc sic*,

Et Ego Simon Kempston *Clericus*, *Lincolniensis Diœcesis*, *Publicus auctoritate Apostolica Notarius*, *præfatarum Confessionis & Recognitionis*, *per præfatos*, Ottonem de Lapide & Fridericum de Mitra, *Emissioni*, *cæterisque Præmissis omnibus & singulis*, *dum sicut ut præmittitur*, *sub Anno Domini*, *Indictione*, *Pontificatu*, *Mense*, *Die*, *& Loco prædictis*, *agerentur & fierent*, *unà cum prænominatis Testibus*, *præsens personaliter interfui*, *Eaque sic fieri vidi & audivi*, *ac*, *aliunde occupatus*, *per alium scribi feci*, *publicavi*, *& in hanc Publicam formam redegi*, *ac Signo & Nomine meis consuetis Signavi rogatus atque requisitus in Fidem & Testimonium Præmissorum*.

Et constat michi Notario de his verbis, Nomine dicti Domini Ducis Bavarriæ, Sterlingorum, *super Interlineatis*, *quæ approbo ego Notarius memoratus*.

S. Kempston.

Ad Regem Scotiæ.

Ann. D. 1427. An. 6. H. 6. HEnricus, &c. Serenissimo Principi, *Jacobo Regi Scotorum*, Consanguineo nostro carissimo, Salutem & votivis successibus jugiter gratulari.

Serenissime Princeps Consanguinee carissime,

Intermutationem quorumdam Obsidum, positorum pro observatione nonnullorum Articulorum, super vestra Liberatione concordatorum, per vestrum Clericum Magistrum *Thomam Roule* jampridem fieri postulastis, Nobis & nostro Concilio credentialiter prmittentes per eundem, quòd, in eventu quo nostram Favoris benivolentiam in ea re impartiri vellemus, celerem & indilatam Solutionem de Pecuniarum Summis, quæ per hujusmodi Appunctuata pro præteritis Terminis solvendæ supersunt, fieri faceretis.

Sed, ecce! *Serenissime Princeps*, quod petebat vestra Serenitas modò expediri, mandavimus & fecimus peroptatò; Pecuniis tamen prædictis, multorum jam dierum citra translacto spatio, Nobis nondum satisfactum existit, nec a vestra Serenitate Literas recepimus, aut Nuncios, per quos de Solutione, Nobis facienda, poni in spe poterimus vel in certo.

Vestram igitur Magnitudinem hortamur & requirimus quatinus Suppleatis quod tanto tempore distulistis, ponderantes ac vestra in memoria recentientes Appunctuamenta in hac parte concordata,

Ann. D. 1427. Hen. 6. Regiis Promissis ac Juramentis repetitis vallata, quantâque Literarum & Nunciorum instantiâ crebrò ad hoc vestram Magnitudinem interpellavimus.

Et quamquam rigorosa praecepsve dictarum Pecuniarum Exactio, nostrâ ex parte, vestram Serenitatem ad ipsarum Solutionem hactenus non pulsaverit, eo tamen perampliùs eoque libentiùs accelerare debet ad solvendum ejusdem vestræ Serenitatis Regiæ Animus generosus.

Vestram Magnitudinem diu & feliciter conservet Altissimus.

Script. xviij die Decembris, Anno, &c. Sexto.

Dors.

Octavo Die Decembris, Anno Sexto apud Westmonasterium, concordatum fuit quòd dirigantur Literæ, sub Privato Sigillo Regis, Scotorum Regi, *firmam & tenorem continentes suprascriptos.*

* X. 385. * *Præsentibus,*

Dominis,	Hunt.
Glouc.	Staff.
Cantuar.	Sarum.
Eborum,	Cromwell.
Cancellar.	Tiptot.
London.	Hungerford.
Lincoln.	Thesaurario.
Elien.	Et Custode Privati Sigilli.
Bathon.	

Super Juramentis & Homagio Ducis Britanniæ de Proclamatione facienda.

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Claus. 6. H. 6. m. 13. d. REX, Vicecomiti Devoniæ, Salutem.

Cùm, Carissimus Avunculus noster, *Johannes Dux Britanniæ*, pro Bono Pacis, & ad morandum in benevolentia & obedientia nostris *Regis Franciæ & Angliæ*, omnibus Alligantiis, per ipsum in nostri præjudicium factis, si quas fecerit, per Literas suas Patentes renunciaverit,

Ac juraverit & Promiserit, per Fidem & Sacramentum Corporis sui, ac in verbo Principis, pro Se, & Hæredibus suis, quod Appunctuamenta & Tractatum *Pacis Finalis* duorum Regnorum Franciæ & Angliæ, absque fraude, dolo, seu malo ingenio, custodiet, ac custodiri faciet & observari, absque unquam imposterùm in contrarium veniendo,

Ac quòd Nobis, *Regi Angliæ & Franciæ*, & Carissimo Avunculo nostro *Johanni* Regenti Regnum nostrum Franciæ *Duci Bedfordiæ*, durante Regentia sua, in rebus tangentibus & concernentibus Factum & Gubernationem dicti Regni Franciæ & Rem Publicam ejusdem, obediet, Salvis in hoc Juribus, Libertatibus, & Nobilitate ejusdem *Ducis Britanniæ*,

Se extiturum & quod erit & Permanebit imperpetuum Homo noster & Hæredum nostrorum Regum Franciæ, & Se Nobis Homagium facturum cùm in Regnum nostrum Franciæ venerimus & ibidem fuerimus, aut Successoribus nostris Regibus Franciæ, infra Tres Menses postquam idem *Dux Britanniæ* inde fuerit requisitus, eodem modo quo Prædecessores sui, Duces Britanniæ, *Regibus Franciæ* facere solebant, sine oppositione, contradictione, aut difficultate quacumque,

Et quòd nunquam alicui alteri, ut Regi Franciæ, nisi Nobis Regi Franciæ & Angliæ, & Hæredibus nostris Regibus Franciæ, obediet,

Prout in literis nostris Patentibus, sub Sigillo quo utimur in dicto Regno nostro Franciæ inde confectis, Tenorem & *Vidimus* Literarum Patentium ipsius *Ducis Britanniæ*, Sigillo & Subscriptione suis consignatarum, penes præfatum Carissimum Avunculum nostrum Regentem remanentium, continentibus, nobis in Angliam transmissis, pleniùs continetur,

Nos, præmissa ad notitiam Singulorum Ligeorum nostrorum Regni nostri Angliæ deduci volentes & notificari, Tibi Præcipimus, firmiter Injungentes, quòd statim, visis Præsentibus, ea omnia & singula in singulis Portubus ac aliis Locis infra Comitatum prædictum, ubi magis expediens fuerit & necesse, ex parte nostra, publicè Proclamari facias & Notificari,

Et quòd prædicti Ligei nostri, & eorum quilibet, firmam Pacem nostram, erga præfatum *Ducem Britanniæ*, & Subditos suos quoscumque, de cætero, custodiant & observent, eam nullatenus violando seu infringendo.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxviij die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Vicecomitibus London, &c.	*Vicecomiti Essex.*
Vicecomiti Cornub.	*Vicecomiti Norff & Suff.*
Vicecomiti Somers & Dors.	*Vicecomiti Lincoln.*
Vicecomiti Sutht.	*Vicecomiti Eborum.*
Vicecomiti Kantiæ.	*Vicecomiti Northumbr.*
Vicecomiti Sussex.	

---

* X. 386. Ann. D. 1428 * *De quodam Milite Poloniæ.*

An. 6 H. 6. Pell. Clar. Pell. TErtio Die Februarii, Anno Sexto, apud Westmonasterium, Concordatum fuit quod fiat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de solvendo *Johanni Comiti Oxoniæ*, viginti Marcas, per viam Regardi, pro uno Colari Aureo, quod Dominus Rex sumpsit manibus propriis de ipso Comite, & Dedit cuidam *Jacobo de Balalanex* de Regno Poloniæ Militi. Ann. D. 1428. Hen. 6.

H. Gloucestre.	*J. Bathon.*
H. Cantuar.	*T. Salisbury.*
J. Ebor. Cancellario.	*H. Stafford.*
P. Elien.	*T. Huntingdon.*

De Licentia Traducendi peregrinos.

REX, universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Franc. 6. H. 6. m. 13.

Supplicavit nobis *Thomas Buk* de Dertemouth, ut ei Licentiam concedere velimus, quòd ipse quandam navem, vocatam la Thomas de Dertemouth, Portagii Sexaginta Doliorum, cum Quadraginta Peregrinis, versus Sanctum Jacobum in Galliciis Cariare & Traducere possit licitè & impunè,

Nos supplicationi prædictæ favorabiliter inclinati, Licentiam illam, Tenore præsentium, duximus concedendam;

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsum *Thomam* Navem prædictam, cum Peregrinis prædictis, versus dictum Sanctum Jacobum Cariare & Traducere permittatis, absque impedimento seu Perturbatione quacumque:

Proviso semper quod Peregrini prædicti, aut eorum aliquis, aliqua Nobis seu Regno nostro Angliæ præjudicialia secum non deferant quovis modo,

Quodque ipsi Ligei nostri de Amicitia nostra existant, & fideles Ligei nostri permaneant.

In cujus, &c

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Tricesimo die Januarii.

REX eisdem Salutem.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus *Johanni Filipp*, Magistro Navis vocatæ le Holigost de Weymouth, in Comitatu Dorsetiæ, quòd ipse Centum & Viginti & Duos Peregrinos in Navi prædicta Recipere, & eos versus Sanctum Jacobum Galeciæ in Ispannia, ad vota sua ibidem perficienda, Traducere, & abinde in Regnum nostrum Angliæ Reducere possit, liberè & impunè; aliquibus Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus,

Dummamen Peregrini illi de Amicitia & Obedientia nostris existant, & Fideles Liges nostri permaneant,

Et quòd Aurum vel Argentum, in Massa vel Moneta, colore præsentis Licentiæ nostræ, non traducant seu traduci faciant,

Nec quicquam, quod in Nostri seu Populi nostri præjudicium cedere valeat, non attemptent seu attemptari faciant quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto die Februarii.

REX eisdem, Salutem.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus *Willielmo Pollard*, Magistro sive Possessori cujusdam Navis vocatæ le Mariæ de Plymouth, quòd ipse Quadraginta Peregrinos in Navi prædicta Recipere, *&c. ut supra.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Tertio die Februarii.

---

* *De Strenis, liberatis & expensis.* * X. 387

CEUX SOUNT LES PARCELLES, que fount duez au *Johan Merston*, les quelles fount paiez, par commanden ens du Roi noistre Souverain Seignur, par l'Avis del' *Seigneur de Tiptoft*, Senetcall de Houstiell, & *la Dame Boutiller*, parentre le Feste de Noell, l'An Sisme, ore dairein passe, & le Quarte Jour de Feverer adonques ensuiant; assavoir, Ann. D. 1428. A. 6. H. 6. Pell. Clar. Pell.

EN PRIMES, Donne, par Commandement *du Roi*, par l'Avis du dit *Seigneur de Tiptoft*, & la *Dame de Boutiller*, a *Johan Salamon* Escuier, presentant nostre dit *Seignur le Roy* ovec *une Coupe & une Eyer d'Or*, Donne au Roi nustre dit Sire, par la Treshault & Trespuissant Princesse, *la Roygne Katerine* sa Miere, le primer Jour del An, lxvi s. viii d.

ITEM, *Donne a Willielmo Pope* Escuier, presentant nostre dit *Sire le Roi* ovec *Une Coupe consenant de Jaspis & d'Or*, *garniz des Balets, Saphiers, & Perles*, Donne au Roi nostre Souverain Sire avandit, par le Treshaulte & Trespuissant Prince, *le Duc de Gloucestre*, a mesme le Jour, xl s.

ITEM, *Donne a Hugh Fauket*, presentant nostre dit *Sire le Roi* ovec *Une Grande Peire*, *Bedes de Corall*, *les gaudes d'Or*, ovec *Une Broche d'Or*, que jadis fuit *au Roi Edward*, Donne a luy, par Messieur *Thomas Erpyngham* Chivaler, a mesme le Jour xx s.

ITEM, *Donne a le Fitz de William Kerby*, presentant nostre dit *Sire le Roi* ovec Fesantz,

liis. iv d.

Et a *John de Monmoth* presentant a nostre dit *Sire le Roi* ovec Kydes,

Xiij s. iv d.

En tout xvi s. viii d.

ITEM, *Donne*, par Commandement *du Roi*, par lour avis desusdicz, *a les Heraldes* pur leurs Largeis, pur les Feste de Noel,

Cent. *sol.*

Et auxi a *les Ministrellis* pur lour Regard,

Lxvi

Ann. D. 1428. Hen. 6. Lxvis. viiid.

Et a *Jakke Travaill & ses Compangnons*, feisans diverses Jeues & Entreludes, dedeins le Feste de Noeil, devant nostre dit Sire le Roi,

Iv *lib.*

Et as autres *Joueis de Abyndon*, feisanz autres Entreludes dedeins le dit Feste de Noel,

XX *sol.*

En tout xiii*l.* vi*s.* viii*d.*

ITEM, *Paie* pur les Offerandes *du Roi* (assavoir) en le Feste de Seint Edward,

Vi*s.* viii*d.*

Le Jour de l'Apchie,

Vi*s.* viii*d.*

Et dedeins *l'Abbes de Waltham*, a sonn venu jusques a Hertford, pur son Otterand,

Vi*s.* viii*d.*

En tout xx*s.*

ITEM, *Donne a Deux Hommes* de l'Abbe de Waltham, esteantz ovec nostre *Sire le Roi* ovec une Couple des Chivalx, pur carier les Femmes du Roi en une Chaire de Eltham jusques Hertford,

Vi*s.* viij*d.*

Et a *Robert Atkynsone*, pur Carier les Organes Portatifs du Roy par diverses foitz a Pee (assavoir) de Wyndesore jusques Eltham & de Eltham jusques Hertford,

Vi*s.* viii*d.*

En tout xiii*s.* iv*d.*

ITEM, *Donne*, par Commandement du Roy, a *Grifell Bealknap*, demourant ovec la *Dame de Boutiller*, en *Une Coller d'Argent d'Orrez, de sa Livere*, Pris xii*s.*

Et a *Phelip Courtley*, demourant ovec *le Fitz del Counte d'Ormound, en Une Coler d'Argent, de sa Livere*, Pris vi*s.* viii*d.*

Et a *Robert Wesenham*, *John Basset*, & *Thomas Braunspath*, esteantz ovec *le Sire du Roos*,

Phelip de Chetewynd, *John Shirley*, ovec *le Count de Warwik*, *William Ingulby*, & a *Esmond le Fitz de John Paryent*,

A chascun d'eux *Une Coller d'Argent*, *de sa Livere*, Pris le Pece vi*s.* viii*d.*

En tout lxvi*s.* 4*d.*

ITEM, a *John Hampton*, *Gilbert Parre*, Escuiers Ushers du
• X. 388. Chambre nostre dit • *Sire le Roi*, & as autres *Varletz*, *Garcions*, & *Pages* du dit Chambre nostre Soverain Sire avantdit, *pur ses Gages*, dehors la Court, esteantz a lerere, jusque a Somme de xlvi*s.* viii*d.*

ITEM, *Paie* a *William Reigate*, pur le Facion de *Deux Sencers d'Argent*, de novelment faitz, & de tout novelment ennorrez, poisantz du Troie en tout vii*l.* ii Unc. Pris del Facion de chascun l'Unce ovec l'endorrure xxiv*s.*

Ixl*l.* xii*s.*

Et pur vi. Unc. d'Argent bruse, mys es ditz Deux Sencers, que poisent pluis qu'ils ne firent devant, xvi*s.*

En tout xl*l.* viii*s.*

ITEM, *sount duez*, a *John Fitz Robert*, pur la Facion & Garniture des Helmes, Vices, Vestes, Hattes, & pur Chaunger lez Armes des Escocheons en semblance des Armes nostre *Sire le Roi*, de novelment faitz sur une Almesdish d'Argent d'Orrez, esteant sur Deux Roes d'Argent parcell Ennorrez, achatez des Executours del Testament del *Duk d'Excestre*, xl*s.*

Et pur l'Endorrure des ditz Roes, & autres parcelles du dit Almesdish,

Liii*s.* iv*d.*

Et pur ii Unc. d'Argent bruse, mys au dit overage, Pris vi*s.* viii*d.*

Iv*l.* vi*s.* viii*d.*

Et une autre foitz pur Tourner les ditz Deux Roes du dit Almeidish en autre Overage, & d'ent faire une grand bai Pee pur le dit Almesdish, pur l'overage & l'enaorrue iv*l.*

Et pur un *lib.* de Troie d'Argent brute mys a le dit overage, pris xxxii*s.*

Cxii*s.*

En tout ix*l.* xviii*s.* viii*d.*

ITEM, *Paie* pur l'Offerand *du Roi*, a Jour de la Chaundeleure, en l'Onneure de nostre Dame xxxiii*s.* iv*d.*

Et pur soun Offerande a une Messe de Requiem, Chaunte pur *le Duc de Lancastre*, le Quatre Jour de Feverer vi*s.* viii*d.*

En tout xl*s.*

Sum. tot. l*l.* ii*s.*

HEnri, par la Grace de Dieu, *Roy d'Engleterre & de France*, & *Seigneur d'Irland*, As Tresoret & Chamberleins de nostre Eschequier, Saluz.

Nous Volons, de l'Assent de nostre Counsail, & vous Mandons que, pur les Causes, en une Cedule, quelle Nous vous envoions closez deinz ycestes, especifiees, facez paier a nostre ame Serviteur, *Johan Merston*, gardein de noz Joiaulx, les Sommes de Deniers a luy Duez, a ce q'il dit, selonc l'effect & purport de mesme la Cedule.

Don. souz nostre Prive Seal a *Westm.* le xij jour de Feverer, l'An de nostre Regne Sisme.

Super Custodia Ducis Burbon. Ann. D. 1428. Hen. 6.

PLease au Roy nostre Tresredoute & Souverain Seignur, par An. 6.
avis de les tressages Seignurs de vostre Counseil, aiantz con- H. 6.
sideration a les grandz Coustages & Expenses, queux *Johan* Penes
Duc de Bedford ad euz & sustenuz, & uncore, de Jour en au- Cleric.
tre, sustiegne en Gardant, du Commaundement de vous & de Pell.
vostre dit Counseil, *le Duc de Burbon* vostre Prisoner, Graunter Lettres desouz vostre Prive Seal, directes as Tresorer & Chamberlains de vostre Eschequier, eux Comaundantz, par icelles, de paier au dit *Duc de Bedford*, du Vynt & quart Jour de Marz darrein passez, Vynt Souldz le Jour pur les Expenses du dit *Duc de Burbon*, par manere come avoit & prist *Nichol Mongomery* Chivaler pur la Garde d'icellui, due de Jour en autre, tant come le dit *Duc de Bedford* ensi avera lui en sa Garde.

H. Gloucestre.	*H. Stafford.*
H. Cantuar.	*B. le Bourgchier.*
J. Ebor. Canc.	*J. Bathon.*
D. London.	*Scrop.*
P. Elien.	*Typtot.*
T. Salisbury.	

Dors.

Decimo Quarto Die Februarii, Anno sexto, apud Westmonasterium, Concessa fuit præsens Supplicatio ut petitur, & Warantum Thesaurario & Camerarus de Scaccario de solvendo ut in forma.

• *Præsentibus*, • X. 389.

Dominus,	Staff.
Glouc.	Sar.
Cant.	Scrop.
Ebor. Canc.	Tiptot.
London.	Hungerford.
Elien.	Thesaur.
Bathon.	*Et* Custode Privati Sigilli.

De salvo Conductu pro Johanne Ledale, penes præsentiam Magistri de Rodes profecturo.

REX, per Literas suas Patentes, per Unum Annum proximò Ann. D.
futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum 1428.
suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas An. 6.
speciales, *Johannem de Ledale* de Regno Scotiæ Armigerum, in H. 6.
Regno Regis Angliæ ad præsens existentem, ac Duos Servien- Scot. 6.
tes suos in Comitiva sua, necnon Equos, Bona, Res, & Her- H. 6. m. 5.
nesia sua licita quæcumque, ibidem morando & perhendinando, & abinde penes præsentiam *Magistri de Rodes & Terram Sanctam* transeundo, & exinde in dictum Regnum Regis Angliæ reveniendo, ibidem morando, & deinde in dictum Regnum Scotiæ, tàm per Terram, quàm per Mare, prout sibi magis expediens fuerit & necesse, cum Servientibus, Bonis, Rebus, & Hernesiis suis prædictis, salvò & securè redeundo;

Proviso semper, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quarto Die Martii.

Pro Capitali de Bogeo.

REX, Venerabili in Christo Patri, *Episcopo Aquensi*, ac, di- Ann. D.
lecto & fideli suo, *Johanni Holand* Militi Majori Civitatis 1428.
nostræ Burdegaliæ, necnon, dilecto sibi, Magistro *Petro Berlan-* An. 6.
de Bacallario in Decretis ac Canonico Ecclesiæ Cathedralis Bur- H. 6.
degalensis, Salutem.

Cùm, carissimus Consanguineus noster, *Gasto de Fuxa*, *Comes* Vasc. 6.
de Longa Villa, *Capitalis de Bogeo*, a quadam Diffinitiva Senten- H. 6. m. 6.
tia, necnon a nonnullis Decretis, Interlocutionibus, & Gravaminibus, a, dilectis & fidelibus nostris, *Berardo Johannis* Priore Sancti Jacobi Burdegalensis, *Willelmo Crawford* Milite, & *Willelmo Hooper* Legum Doctore, in Causa & Causis, quæ inter, dilectum & fidelem nostrum, *Pontium de Castilione* Militem Partem Actricem ex parte una, & præfatum *Gastonem* Partem Defendentem ex altera, coram præfatis, *Berardo*, *Willelmo*, & *Willelmo*, nostris tunc in ea parte Commissariis, vertebatur & pendebat, ac vertebantur & pendebant, contra præfatum *Gastonem* latis, ac eidem illatis perperam, ut asserit, & inique, nonnullas Appellationes ad Nos duxerit Interponendas,

Nos igitur (universis Vassallis, Ligeis, & Subditis nostris, sicut astringimur, Justitiam ministrare volentes) vobis (de quorum fidelitate & industria fiduciam optinemus) necnon Duobus vestrûm, ad Cognoscendum & Procedendum in Appellationis & Appellationum prædictarum Causa seu Causis, & eisdem, cum suis Emergentibus, Dependentibus & Annexis quibuscumque, Audiendum, Discutiendum, & Fine debito Terminandum, secundum Leges & Consuetudines Ducatûs nostri Aquitanniæ,

Ac præfatam Sententiam Diffinitivam, Decreta, & Interlocutiones, sicut Juris fuerit & Rationis, Confirmandum vel Infirmandum,

Testes etiam, si qui, Lucri, Favoris, vel Odii gratiâ, se subtraxerint, ad perhibendum Testimonium veritati Compellendum,

Cæteraque Faciendum quæ in hac parte necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna, etiam cum Facultate Procedendi summariè & de plano, sine strepitu & figura Judicii, aut cum cujusli-

bet

Ann. D. 1428. Hen. 6. bet Multæ & Coherçionis temporalis exequendi quæ decreveritis Potestate,

Plenariè Committimus Vices nostras,

* X. 390. * Mandantes omnibus & singulis Ministris, Ligeis, & Fidelibus nostris, ut vobis Tribus, vel Duobus vestrûm, Præmissa facientibus & exequentibus, sint Intendentes, Faventes, Auxiliantes, ac pariter Consulentes, prout decet.

In cujus, &c

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Martii.

Super Tractatu Flandriæ.

INSTRUCTIO *data, Venerabili Patri*, R. Bangorensi Episcopo, *necnon, honorabilibus Viris, Magistro* Nicholao Ryssheton *Legum Doctori*, & Thomæ Pitworth *Militi Locumtenenti Capitanei Calesii, Nunciis & Ambassiatoribus Domini nostri Regis ad partes Picardiæ, ad Conveniendum & Tractandum ibidem, cum Nunciis & Ambassiatoribus Partium Flandriæ, super Articulis qui sequuntur.*

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Penes Cler Pell. 5. Artic. INPRIMIS, ordinetur quod nullus Subditorum *dictæ Comitissæ*, aut de suis Partibus Flandriæ, ducet aut duci faciet, per Mare aliqua Arma, Armitelcia, Artillariam quamcumque, aut Victualia ad Inimicos & Adversarios prædictos, etiam Francos, quando sunt in Exercitu, Conventiculâ quacumque armatâ, contra Regem & Regnum Angliæ, aut Dominia spectantia ad idem Regnum, Causâ Adjuvandi, Refriscandi, aut Confortandi eos contra *Regem Angliæ* prædictum, suos Amicos, Adjutores, Adhærentes, aut Complices quoscumque; exceptis dumtaxat Armis, Armitelciis, Artillariis, & Victualibus necessariis pro Custodia & Defensione suorum propriorum Corporum, Magistrorum, Mercatorum, Marinariorum, & Familiarium eorum, existentium in Navibus, Navigiis, ac Vassellis supradictis: Et si qua alia Arma aut aliquæ aliæ Res inveniantur in ipsis Navigiis, contra Puncta prædicta, per aliquem de Patria Flandriæ, aut alios Subditos dictæ *Dominæ Comitissæ*, Punitio de Corporibus & Bonorum suorum erit & pertinebit ad dictam *Dominam Comitissam*; Forisfactura vero Bonorum, Mercandisiarum, Victualium, Armorum, & Armitelciorum, Inimicorum vel Adversariorum, aut sic ad Inimicos ipsos seu Adversarios ductorum, de quibus & unde dicta *Domina Comitissa* habebit cognitionem, pertinebit ad Dominum *Regem Angliæ* supradictum, quæ Forisfacturæ tradentur & liberabuntur uni Personæ, ibidem in ipsis Partibus Flandriæ deputatæ ex parte dicti Domini Regis Angliæ, habenti ab eo ad hoc sufficientem Potestatem.

INPRIMIS, quoad dictum Quintum Articulum, *vult* Dominus noster Rex *quòd Pars adversa non ducat aut deferat, aut duci seu deferri faciat, Arma seu Artillariam quamcumque aut Victualia ad Inimicos aut Adversarios prædictos, etiam quoad Gallicos, contra ipsum seu ipsius Regni Subditos, & præsertim quando sunt in Exercitu Guerrino, Conventicula, seu Congregatione quacumque armata, contra eundem Regem & Regnum, Causâ Adjuvandi, Refriscandi, aut Confortandi eos contra Dominum nostrum Regem Angliæ supradictum, suos Amicos, Adjutores, &c.*

ITEM, Ordinetur quod Mercatores, Marinarii, Peregrini, ac alii Subditi dicti Domini Regis Angliæ (cujuscumque præeminentiæ, status, aut conditionis fuerint) possint liberè ingredi & intrare Villas firmas & muratas dictæ Patriæ Flandriæ, absque Licentia, Demanda, Impedimento, seu Impechemento quocumque, & ibi stare & morari pro Mercandisiis & aliis Factis suis quibuscumque.

ITEM, quoad Nonum Articulum prædictum, *vult* Dom. noster Rex *quòd hujusmodi Mercatores, Peregrini, ac alii Subditi Regni sui Angliæ, teneantur Licentiam, in ipsorum primo Introitu in Flandriam, in Opidis & Villis Muratis, petere sub pari ac forma consimili, prout ipsi Flandrenses teneantur & artentur hujusmodi Licentiam petere infra Regnum Angliæ, seu aliter infra alia Dominia quæcumque eidem Regno suo Angliæ subdita, sic quòd Incolæ Regni sui Angliæ, quantum ad primum Introitum in Flandriam, teneantur facere prout Flandrenses volunt facere in ipsorum Introitu in Angliam.*

ITEM, ordinetur quòd dicta Patria Flandriæ teneatur Custo-

* X. 391. dire Mare * Flandrensium salvum, in & circa Partes & Costas ipsius Patriæ, a Piratis, Latronibus, Derobatoribus quibuscumque, tàm pro Mercatoribus, Peregrinis, ac aliis Subditis ipsius Domini *Regis Angliæ* supradictis, &, in casu (quod absit) Personæ supradictæ vel Bona in dictis Costis per tales Piratas capiantur, dicta Patria teneatur ad Liberationem & Restitutionem, aut ad verum Valorem eorumdem.

ITEM, quoad x Articulum, *vult* Dominus noster Rex *quòd* Domina Comitissa, *ac Patria Flandriæ teneantur Custodire Mare Flandrensium, Portus, ac Fluminibus illorum (Stremyo vulgariter nuncupatis) salvum, &c juxta formam Articuli prædicti; quodque pro hujusmodi Custodia Angliei solvent Flandrensibus de Libra*, iv d.

ITEM, super prædictis Articulis, ac super aliis, coram Domino nostro Rege non perlectis, reportetur, &c.

ITEM, vult *Dominus noster Rex* quòd statuatur Terminus certus, de Consensu Ambassiatorum utriusque Partis, quo fieret, per avisamentum Concilii nostri, Proclamatio, tàm in Regno Angliæ, ac in aliis Dominiis suis, Subditis eidem, quàm in Patria Flandriæ, & in singulis Portubus eorumdem, quòd Mercatores utriusque Partis, ac ipsorum Marinarii, & Familiares, per Terram, & per Mare, liberè valeant Conversari, ac sua Mercimonia exercere durante Tractatu hujusmodi, seu saltim usque ad certum Terminum, de consensu Partium statuendum. Ann. D. 1428. Hen. 6.

ITEM, vult *Dominus noster Rex* quòd præsens Ordinatio, per Dei Gratiam fienda, unà cum suis Appunctuamentis, formetur in Latinis, seu saltim tàm in Latino quàm in Gallico, sub forma consimili.

ITEM, vult *Dominus noster Rex* quòd fiat Proclamatio, per sua Dominia Regia, quòd certo Die, juxta avisamentum ac arbitrium Concilii sui statuendo, omnes & singuli Subditi Regni sui Angliæ Gravati, ac Dominiorum quorumcumque, eidem Subditorum, moneantur precisè & peremptoriè ad Præsentandum Querelas suas, ratione Excessuum ac Attemptatorum & Dampnorum, eisdem per Flandrenses illatorum, coram Ambassiatoribus Regni sui Angliæ, in Villa Calesii, seu saltim coram Locumtenente ejusdem Villæ Calesii, in absentia eorumdem: necnon quòd omnes & singuli Subditi Regni nostri Angliæ, contra quos Flandrenses suas Querelas realiter exposuerunt, Citentur per Brevia Regia consimilia Responsuri super hujusmodi Dampnis & Excessibus, Flandrensibus illatis, certo Termino etiam juxta avisamentum Concilii sui.

ITEM, *Dominus noster Rex* vult quòd Generalis Abstinentia, tàm per Terram, quàm per Mare, in quibuscumque partibus, eidem ac Regno suo Subditis, recipiatur hinc usque ad Festum Sancti Michaelis, ut probentur si interim voluerint reparare, &c. juxta Formam Treugarum Generalium: nulla facta mentione de Treugis Generalibus antiquis, &c. ac quod reportetur, &c.

In cujus, &c

Dat. apud *Westm.* decimo sexto die Martii, Anno, &c. sexto.

Ad Mandatum Regium, de ipsius assensu Concilii,

Præsentibus,

Comite Somersetiæ Camerario,
Necnon,
Cancellario,
Thesaurario,
Ac Custode Privati Sigilli ejusdem Domini Regis.

Pro Rege Portugaliæ.

REX Collectoribus Custumarum & Subsidiorum nostrorum in Portu Civitatis Londoniæ, Salutem. Ann. D. 1428.

Mandavimus vobis quòd *Alfonsum de Fwynes*, Magistrum cujusdam Navis vocatæ la Margarete de Clarence de Regno nostro Angliæ, & alios in hac parte deputandos, An. 6. H. 6. Claus. 6. H. 6. m. 8

Sex Ciphos Argenti deauratos, quemlibet eorum Ponderis Sex Marcarum existentem,

Unam Peciam de Scarletto,

Unam Peciam de Sangwyn Tinctam in Grano,

Duas Pecias de Blodio,

Duas Pecias de Mustrevilers,

Duas Pecias Coloris de Marble,

Duas Pecias de Russetto Mustrevilers.

Duas Pecias de Panno Nigro de Lyre,

Unam Peciam de Panno Albo laneo,

Trescentas Pecias d'Essex Streites pro Liberatis,

* Duo Milia Vasorum de Electro, ut in Estalibus, Parapsidibus, Discis, saussariis, & Ollis, * X 392.

Duos Lectos cum Curtinis, de maxima Assisa promptè confectos,

Quatuor Lectos de media Assisa, colorum Rubei Albi & Viridis,

Palatos Quatuor Lectos de media Assisa, colorum Rubei & Viridis,

Palatos Duos Lectos Rubei coloris, cum Curtinis, de media Assisa,

Duos Lectos Viridis coloris, cum Curtinis, de media Assisa,

Quatuor Pecias Rubei coloris de maxima Assisa pro Costeris,

Duas Pecias Viridis coloris de maxima Assisa,

Quatuor Pecias Rubei coloris de media Assisa pro Costeris,

Duas Pecias Viridis coloris de media Assisa,

Sexaginta Rotulos de Worsted, colorum Rubei Albi & Viridis,

Duodecim Duodenas Lancearum,

Et Viginti & Sex Equos ambulantes,

In Regno nostro Angliæ, ad Opus, carissimorum Consanguineorum nostrorum, *Regis Portugaliæ & ejus Filii & Hæredis* Empta & Provisa, penes eosdem Consanguineos nostros, absque Custuma aut Subsidio aliquo Nobis in hac parte solvendis, liberè Traducere & Eskippare permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis prius in contrarium directo, non obstante.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Martii.

Per Concilium.

Thomæ Comitis Sarum Indentura novissima.

CESTE ENDENTURE, Ann. D. 1428.

FAICTE entre *le Roy nostre Souverain Seigneur* d'une part, & son Threschier Cousin, *Thomas de Montagu Conte de Salisbury & du Perche* d'autre Part, An. 6. H. 6. Pell.

TESMOIGNE que *le dit Conte* est Demoure devers *le Roy nostre dit Seigneur*, pour lui faire Service de Guerre es Parties de Fran-

Ann. D. 1428. Hen. 6. France, Normandie, & autres Marches & Frontiers, en contraires & prejudicables au dit nostre Seigneur, du darrein Jour de Juingne prochainement venant, jusques a la Fin de Demy An lors prochain ensuivant:

Et aura *le dit Conte* continuelement demoures avecques lui, durant le dit Temps, *Sis Centz Hommes d'Armes*, lui mesmes, *Sis Chevalers Baneretz*, *Trent & quatre Chevalers Bachelers*, en sa Compaignie, comptee, & *Mil & Sept Cent Archers*, bien & souffisament Montez, Armez, & Arraiez come a leurs Estas appartient:

Pourveu toutes voyes que *le dit Conte* ne preigne ou face prendre aucun en ses Gages, comme un de ses Hommes ou d'Armes ou Archers, qui de present soit ou Roiaume de France, ne nulz de ceulx qui, sans le Congie de Monsieur *le Regent de France*, sont venuz ou Roiaume d'Angleterre, & qui ont Terres, Rentes, Coirs, ou Revencions, ou autres Possessions ou dit Roiaume de France, pour les quelz ilz sont tenuz faire Service de Guerre au Roy nostre dit Seigneur:

Et, s'il advenoit que, par inadvertance, aucuns telz Hommes d'Armes ou Archers feussent Retenuz & eussent Receu Argent en Prest de leurs Gages, en ce Cas *le dit Conte*, incontinent que ces Choses vendront a sa Cognoissance, les pourra faire Prendre & Emprisoner par tout ou ilz seroient trouvez, & les contraindre a Rendre & Restituer au Roy les Deniers qu'ilz auront Receus:

Et se iceulx, qui seroient ainsi Pris & Emprisonnez, n'avoyent Faculte & Povoir de Restituer ce qu'ilz auroient Receu, *le dit Conte* se pourra de ce prendre aux Cappitaines soubz quels ils seront passez a Monstres,

Et seront tenuz les Geoliers du Roy, plus prouchains des lieux, ou les Hommes d'Armes & Archers, telz que dessus est dit, seront Prins & Arrestez en Angleterre, de iceulx Garder & Tenir en Prison, jusques a ce que plaine Restitution soit faicte au Roy de ce, que par eulx aura este Receu:

Et prendra *le dit Conte* Gages; c'estassavoir,

Pour lui mesmes *Six Solz Huit Deniers d'Esterlins* le Jour,

Pour chascun Chivaler Baneret *Quatre Solz d'Esterlins*,

Pour chascun Chivaler Bacheleur, *Deux Solz*,

Pour chascun des dites Hommes d'Armes, *Douze Deniers* le Jour,

Avecques Regars acoustumez,

Et pour chascun des dites Archiers, *Six Deniers* le Jour,

* X. 393. * Durant le Temps dessusdit; Des quelz Gages & Regars sera *le dit Conte* Paie, en Monnoye d'Angleterre, Pour Lui & ses dites Hommes *d'Armes & Archiers*, par les Mains du Tresorer d'Angleterre; C'estassavoir,

Pour le Primier Quartier du dit Terme prestement en Main,

Et pour le Second Quartier du dit Terme *le dit Conte* sera Paie le dit darrein Jour de Juingne, Auquel Jour il fera Monstres entiers de Lui & des dites Hommes *d'Armes* & *Archiers* a Sandewiz, sur son Passage a la Meer,

Et Commencera le dit Terme le Jour ou quel les dites Monstres seront faictes,

Avecques ce sera *le dit Conte* Paie en main de la Somme de Mils Mars d'Esterlins, pour convertir & employer en Cannons, Pierres, Charretes, Pincees de feer, Chables, & autres Choses necessaires pour Iceulx Canons; La quelle Somme de Mil Mars sera distribuee, employee, & payee ou fait dessus dit par les Mains d'aucune Persone, qui a ce faire sera comise de par *le Roy nostre dit Seigneur*, le quel Commis sera tenuz de Rendre Compte au Roy nostre dit Seigneur de la distribution de la dit Somme, Sans ce que d'icelle *le dit Conte* soit Chargie, ne Jamaiz tenu d'en Compter:

Et sera fait Alouance a celui, qui ainsi sera Commis, par Rapportant Mandement du *dit Conte* & Quittances des Persones, Aus quelles Il aura fait Paiemens pour les Causes dessus dictes, au dessus de Vint Solz d'Esterlins; Et de ce qu'il aura Paie au dessoubz des dites Vint Solz, sera faicte Alouance au dit Commis par Rapportant Mandement seulement du *dit Conte*, & par l'Affirmation & Serement d'icellui Commis:

Et oultre pourra *le dit Conte* comprendre, ou Nombre des Hommes *d'Armes* dessus diz, Quatre Maistres Cannonniers; Les quelz seront Passez a Monstres & Reveues come Hommes *d'Armes*, Et auront Gages (C'estassavoir) Chascun d'eulx *Vint Deniers d'Esterlins par Jour*; dont Ilz seront Paiez de Douze Deniers chascun d'euix; & du Regart Accoustume ainsi & par la Forme & Manere que les diz Hommes *d'Armes*: Et de ce qu'il convendra & fauldra oultre les dites xii*d.* & Regart pour le Paiement de leurs diz Gages, ou pris dessus diz, seront Paiez des Deniers du Roy nostre Seigneur:

Et semblablement pourra comprendre le dit Monsieur *le Conte*, ou nombre des diz Archiers, Dix Hommes Minours, Les quelz auront Gages (C'estassavoir) Chascune d'eulx de *Neuf Deniers par Jour*; dont Ilz seront Paiez des *Six Deniers* come les diz Archiers; Et du Seurplus seront Paiez des Deniers du Roy nostre dit Seigneur:

Et aura *le dit Conte*, aux Despens du Roy, Escipeson pour les Canons, Pierres, & autres Choses touchant & Regardans le fait de l'Artillerie:

Et oultre, s'il advient que aucuns Soldyers Meurent, ou soient Tuez, ou Service du Roy, dedens le Demy An dessusdit, Il ne serra pour ce fait quelque Deffalquement ou Rebat des Gages, que Icellui Conte auroit Paiez aus diz Soldoiers, qui ainsi seroient Mors ou Tuez ou dit Service; Pourveu toutesvoies que *le dit Conte* le Certifie au *Roy* en son Eschiquier, soubz le Seel de ses Armes,

Et s'aucuns Soldiers sont Malades, durant le dit Temps du dit Demy An, le Commissaire ou Commissaires, qui seront Ordonnez a prendre & recevoir les dites Monstres, seront tenuz aler sur le Lieu ou les diz Soldoiers seront Gisans Malades, a Fin de les veoir; Et, se l'en les Treuve ainsi, leur faire Alouance de leurs diz Gages:

Et, se les dites Commissaires sont Refusans d'y aler pour savoir de ce la Verite, & veoir les diz Malades, Adonques les diz Soldyers seront Alouez par Certification faicte soubz le Seel des Armes *du dit Conte*, Ann. D. 1428. Hen. 6.

Et combien, par ces presentes ENDENTURES, *le dit Conte* soit Tenu avoir Six Cens Lances & les Archiers a l'aferant, nearemoins *le dit Conte* pourra, se bon Lui semblera, & Lui sera Loisible, de prendre & avoir Six Cens Archiers en Lieu de Deux Cens Lances, des diz vi C. Hommes dessus diz, Et de ce en sera *le dit Conte* a sa Discretions & bon Plaisir; Pour les quelz vi C Archiers Il n'aura que Gages & Regars de Deux Cens Hommes d'Armes: ou se *le dit Conte* ne veult convertir en Archiers jusques au Nombre des ditz deux Cens Hommes d'Armes, Mais paraventure moins que le dit Nombre, encore il Lui sera Aloue selon l'aferant:

Et pourra *le dit Conte* avoir & comprendre, ou nombre des dessusdites Archiers, jusques a Soixante ou Quatre Vins Personnes, Gens de Mestier, Comme Chier, Petters, Marons, Faiseur d'Arcs & de Fleches, & telz * autres Gens de Mestier propres pour la Guerre; Les quelz Ja soit ce que, par adventure, ne sachent pas bien tirer de l'Arc, encorre neantmoins seront ilz passez a Monstres, & auront Gages comme Archers: * X. 394.

Et aura nostre *dit Seigneur le Roy* aussi bien la Tierce Partie des Gaings de Guerre du dit *Conte*, come la Tierce Partie des Tierces Dont les Gens de sa dit Retenue seront a Lui Respondutz de leurs Gaings de Guerre, soient Ilz Prisonniers, Proyes, ou autres Choses Prises, & tous autres Droiz Accoustumez, durant le Temps devant dit; Des quelz Droiz & Tierces, ainsi deuz *au Roy nostre dit Seigneur le dit Conte* sera tenu de Rendre a Lui, en son Eschiquer, en Angleterre, par le Serement *du dit Conte*, ou de l'Executeur ou Executeurs de son Testament en son Nom, & non autrement:

Et aura *le dit Conte* tous les Prisonniers qui, durant le Temps dessusdit, seront Pris par Lui, ou aucune de ses dites Gent, Exceptez Roys & Grans Captaines de Sang Royal, & tous les Lieuxtenantz, Connestable, & Mareschaulx eians Povoir *de Charles qui se dit Roy de France*; & pour les quelz *le Roy nostre dit Seigneur* sera Raisonable Agreement a cellui ou ceulx, qui les auro a Pris,

Et serra *le dit Conte* tenu au *Roy nostre dit Seigneur*, que Il, avecques ses Gens d'Armes & Archiers, face Guet & Garde, & aussi Monstres, quant & si souvent comme Il en sera par *le dit Regent*, ou aucune Commissaire du Roy, en ceste Partie, deuement Requiz, durant le dit Temps:

Et, aura *le dit Conte* Escippeson & Resceippeson pour Lui & les Gens de sa dit Retenue aux Coustz & Despens *du Roy nostre dit Seigneur*:

Et, le Terme dessusdit Finiz, Il sera Loisible au *dit Conte* & aux Gens de sa Retenue Retournes en ce Royaume d'Angleterre, sans Contredit ou Empeschement *du Roy nostre dit Seigneur*, ou autres Personnes quelzconques.

Et Tesmoing des quelles Choses a la Partie de ceste ENDENTURE, demourant devers le dit Conte, nostre dit Seigneur le Roy a fait mettre son Prive Seel.

Don. &c. *a Westm* le Jour de Marc l'An Sisme

H. Gloucestre.	*H. Huntyngdon.*
H. Cantuar.	*H. Strafford.*
J. Ebor. Canc.	*Scrop.*
W. London.	*Cromwell.*
P. Elien.	*Tiptot.*
J. Bathon.	

Dors.

Vicesimo Quarto Die Martii, Anno Sexto, apud Westmonasterium, Lecta & Concordata fuit præsens Copia Coram Dominis,

Glouc.	Staff.
Cantuar.	Scrop.
Ebor. Canc.	Cromwell.
London.	Tiptot.
Elien.	Hungerford.
Bathon.	Thesaurario.
Hunt.	*Ac* Custode Privati Sigilli.

Et mandatum fuit quod indè fiant Indenturæ ut in Forma.

Super Indentura prædicta de Solutionibus faciendis.

HEnri, par la grace de Dieu, *Roy d'Engleterre, & de France, & Seigneur d'Irland*, As Tresorer & Chamberleins de nostre Eschequer, Saluz. Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Pat. Claus. Pell.

Come par ENDENTURE,

FAIT, le Vynt & quart jour de ceste presente Moys de Mars, parentre *Nous* d'une part, & nostre Treschere & Foial Cosin *Thomas Conte de Salisbury & de Perche* d'autre part,

Icellui Conte soit Demorez devers Nous, pur nous faire Service de Guerre es parties de France, Normandie, & autres Marches & Frontiera, contraires & prejudicables a Nous, du darrein jour de Juyn procheinement venant, jusques a la fin de Demy An lors prouchein ensuiant,

* X. 395. * Et averoit *le dit Cont* continuelment Demorantz ovec luy, durant le dit temps, *Sys Cent Hommes d'Armes*, luy mesmes, *Sys Chevalers Baneretz*, *Trente & quatre Chevalers Bachelers*, en sa Compaignie, acontez, & *Mille & Oyt Centz Archers* bien & sufficiaument Montez, Armez, & Arraiez, come a leurs Estatz il apertient,

Et Prendroit *le dit Conte* Gages; C'estassavoir,

Pur Luy mesmes, *Sys Souldz & Oyt Diners d'Esterlings le Jour*,

Pur

Ann. D. 1428. Hen. 6. Pur Chescun *Chivaler Baneret*, *Quatre Souldz d'Esterlings*,
Pur chascun *Chivaler Bachelier*, *Deux Soldz*,
Pus chascun des ditz *Hommes d'Armes*, *Dousze Deniers le Jour*,

Ovec Regard acoustumez,

Et pus chascun des ditz *Archers Sys Deniers le Jour*, durant le temps dessusdit,

Des queux Gages & Regard serroit *le dit Conte* Paiez, en Monoye d'Engleterre, par Lui & ses ditz *Hommes d'Armes* & *Archers*, par les Mains du Tresorer d'Engleterre, C'estassavoir,

Pus le Primer Quarter du dit Terme presitement en Main,

Et par le Second Quarter du dit Terme *le dit Cont* serroit Paie le dit darrein Jour de Juyn, au quel Jour il feroit Monstres entieres, de Lui & des ditz Hommes *d'Armes* & *Archiers*, a Sandewiz, sur son Passage a la Meer, & Comenceroit le dit Terme le Jour en quel les dictes Monstres serroient faictes,

Ovec ce serra Paiez a *Johan Parker* de Chesthunt prestement en Main, la Somme de Mille Marcz d'Esterlings, pur convertir & employer en Canons, Pierres, en Charretes, Chariottz, Pinces de feer, Chasbles, & autres Choses necessaires pour icelz Canons, la quelle Somme, de Mille Marcz sera, d'Esterlinges, employe & Paie au Fait desusdite par les Mains *du dit John*, qui a ce faire serra Commys depar Nous, sicome en la dite Endenture est contenuz plus au plein,

Volons & vous Mandons que au *dit Conte* facez Payer tout ce, qu'il doit avoir & prendre de nous, par force & l'effect de l'ENDENTURE susdite

Don. souz nostre Prive Seal a *Westm.* le xxv jour de Mars l'An de nostre Regne Sisme.

Dors.
Comes Sarum, &
Johannes Parker de Chesthunt.

Pro Ordinationibus Regis.

De Audiendo & Discutiendo.

Ann D. 1428. An. 6. H 6. Vasc. 6. H. 6. m. 7. REX, dilecto sibi in Christo, *Abbati de Bornet*, ac, Dilectis sibi, Magistro *Petro Berlaud*, & Magistro *Petro de Boscat*, Salutem.

Ad Cognoscendum & Procedendum, secundùm Jura, Leges, & Consuetudines Ducatûs nostri Aquitanniæ,

In Causa & Causis, Negotio & Negotiis, Petitionis seu Petitionum, Hæreditatis & Hæreditatum, seu Rerum Hæreditariarum quarumcumque,

Quæ fuere, dilecti & fidelis nostri, *Amanew Begney* Militis, ac cujuscumque Liberorum suorum, dùm agebant in Humanis,

In Terris, Vineis, Redditibus, Censubus, Servitiis Quæstalibus, Hospitiis, seu aliis quibuscumque Bonis seu Rebus consistant,

Quæ dilectus & fidelis noster *Guilielmus de Lensat* Miles asserit & prætendit ad se Jure Hæreditario pertinere,

Quæ Causa & Causæ, Negotium seu Negotia, inter eundem *Guilielmum* Partem Actricem ex una, ac dilectum & fidelem nostrum *Johannem Radclyffe* Militem Senescallum nostrum in dicto Ducatu nostro Aquitanniæ ex altera, verti, moveri, & pendere sperant,

Eaque Causam & Causas, Negotium & Negotia, cum suis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis quibuscumque, Audiendum, Examinandum, Discutiendum, Diffiniendum, & Fine debito Terminandum,

Testesque in forma Juris Recipiendum, Admittendum, & Jurari faciendum, & Examinandum,

Ac, si qui, Lucri, Favoris, aut Odii gratiâ, se subtraxerint, eosdem Compellendum ad Testimonium veritati perhibendum,

Cæteraque Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, unà cum Penæ, Multæ, & Cohercionis cujuslibet legitimè & Exequendi quæ in Præmissis & eorum quolibet decreveritis facultate,

Vobis, & Duobus vestrûm (de quorum Fidelitate & Circum-
* X. 396. spectionis industria fiduciam gerimus) plenam * Tenore Præsentium Committimus Potestatem;

Et ideo vobis Mandamus quod circa præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & expleatis, in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis, quorum interest, tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod vobis & Duobus vestrûm, in executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Primo die Aprilis.

Per Concilium.

De Salvis Conductubus.

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Franc. 6. H. 6. m. 9 REX, per Literas suas Patentes, usque Primum diem Augusti proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Willielmum Belier* Armigerum, Servientem Carissimi Consanguinei Regis, *Ducis Aurelianensis*, in Regnum Regis Angliæ, cum Tribus Personis in Comitiva sua, ac Equis, Rebus, Bonis, & Hernesiis suis quibuscumque veniendo, ibidem morando, & exinde versus Regnum Regis Franciæ, cum Personis, Equis, Rebus, Bonis, & Hernesiis suis prædictis redeundo; Ann. D. 1428.

Proviso semper quod idem Willielmus, *&c. prout in Literis de Conductu.* Hen. 6.

Teste Rege apud *Fulham*, sexto die Aprilis.

Per Concilium.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Hugo de Seint Marcz Armiger, Serviens prædicti Ducis.

Per Concilium.

Johannes Bastardus Aurelianensis, Miles, cum 30 Personis in Comitiva sua.
Servientes Domini de Gaucourt, 6 Novembris.
Servientes Domini de Touteville, dat. ut supra.
Servientes Comitis de Eu, 13 Decembris.

De Licentia Traducendi Peregrinos.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Ibid. m. 8.

Supplicavit nobis *Robertus Boner*, Possessor cujusdam navis vocatæ la Faucon de Yernemouth, ut ei Licentiam concedere velimus quòd ipse Navem prædictam, cum Sexaginta Peregrinis, versus *Sanctum Jacobum* in Galiciis Traducere & Cariare possit licitè & impunè,

Nos, Supplicationi prædictæ favorabiliter inclinati, Licentiam illam, Tenore Præsentium, duximus concedendam;

Et ideo vobis Mandamus quòd ipsum *Robertum* Navem prædictam, cum Peregrinis prædictis, versus dictum *Sanctum Jacobum* Cariare & Traducere permittatis;

Dumtamen Peregrini illi Ligei nostri & de Amicitia nostra existant, & sub Obedientia nostra permaneant,

Ac aliqua, nobis seu Regno nostro Angliæ Præjudicialia, secum non deferant quovis modo.

In cujus, &c.

Testa Rege apud *Westmonasterium*, viij die Aprilis.

REX eisdem, Salutem.

Supplicavit nobis *Thomas Astley*, Possessor cujusdam Navis vocatæ la Mariæ de Yepeswych, ut ei Licentiam concedere velimus quòd ipse Navem prædictam, cum Viginti Peregrinis, *&c. ut supra.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Aprilis.

REX eisdem, Salutem.

Supplicavit nobis *Thomas Fyssh*, Possessor cujusdam Bargeæ vocatæ la Seint John de Bristoll, ut ei Licentiam * concedere * X. 397.
velimus quòd ipse Bargeam prædictam, cum Centum Peregrinis, *&c. ut supra*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxij die Aprilis.

REX eisdem, Salutem.

Supplicàrunt nobis *Nicholaus James* de Londonia & *Simon Godeknape*, Possessores cujusdam Navis vocatæ la Marie de Cley, ut eis Licentiam concedere velimus quòd ipsi Navem prædictam, cum Centum & Quadraginta Peregrinis, *&c. ut supra.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiij die Aprilis.

REX, universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Supplicàrunt Nobis *Hugo Deue*, Possessor cujusdam navis vocatæ le George de Londonia, & *Robertus Shadde*, Magister ejusdem Navis, ut eis Licentiam concedere velimus quòd ipsi Navem prædictam, cum Centum & Quadraginta Peregrinis versus *Sanctum Jacobum* in Galiciis, *&c. prout supra.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Fulham*, xx die Aprilis.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus *Willielmo Coton*, *Jordano Spryngge*, & *Johanni Monke*, Possessoribus cujusdam Navis vocatæ la Marie de Bristoll. quòd ipsi Centum Personas Ligeos nostros, versus *Sanctum Jacobum* in Galiciis peregrè profecturas, in Navi prædicta Eskippare, & easdem Personas ad Locum prædictum Ducere, & eas in Regnum nostrum prædictum Reducere possint, absque impedimento vel perturbatione Nostri, aut Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Proviso semper quòd Viagium, carissimi Consanguinei nostri, *Thomæ Comitis Sarum* & secum Comitantium, qui in obsequium nostrum versus Regnum nostrum Franciæ, in Resistentiam Inimicorum nostrorum ibidem, in proximo profecturi sunt, colore præsentis Licentiæ nostræ, non impediatur,

Et quòd Personæ prædictæ aliqua, nobis seu Regno nostro Angliæ præjudicialia seu Dampnosa, aut Aurum vel Argentum in Massa vel Moneta, ultra rationabiles Expensas suas, secum non deferant nec deferri faciant, nec Secreta dicti Regni nostri alicui ad extra revelent, set quòd ipsi fideles Ligei nostri fideliter permaneant.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Westmonasterium*, xxvij die Aprilis.

De

Ann. D. 1428. Hen. 6.

De Carectis arestandis pro Comite Sarum.

An. 6. H. 6. Pat. 6. H. 6. p. 1. m. 25. d.

REX, dilecto sibi, *Johanni Parker* de Chesthunte, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione tuis pleniùs confidentes,

Assignavimus Te ad Canones, Petras, Carectas, Currus, Ferrum, Cablicia, & omnia alia necessaria, ac Cariagium sufficiens pro eisdem, ad ea versus partes Transmarinas, in Comitiva carissimi Consanguinei nostri *Thomæ Comitis Sarum*, qui in obsequium nostrum versus easdem partes profecturus est, pro Stuffura Castrorum, Villarum, & Fortaliciorum nostrorum ibidem, Traducenda, ubicumque inveniri poterunt, infra Libertates & extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, Capiendum & Providendum;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, ac aliis Fidelibus nostris, infra Libertates, & extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Aprilis.

Per Concilium.

---

* X. 398.

** Pro Regibus Armorum.*

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6.

HEnri, par la grace de Dieu, *Roy d'Engleterre & de France, & Seigneur d'Irland*, as Tresorer & Chamberlains de nostre Eschequier, Saluz.

Monstrez ount a nostre Consail, noz ames Servantz, *les Roys d'Armes & Herauds* de nostre Roialme d'Engleterre, Nous humblement Supplianz de consideres coment, par Advis & Ordenance de noz Trescheres & Tresamez Uncles & autres de nostre Consail, ils, ovec autres Heraudes Estrangers en lour Compaignie, Crierent nostre *Largesse a nostre Reception* de l'Ordre du Chivaler,

Pur quelle Cause les ditz noz Uncles & les autres de nostre dit Consail lour avoient pur les appointez, pur nostre dit *Largess*, *Centz Escutz d'Or*, a ce que dit est,

Et sur ce lour purveoir sibien du Paiement de les ditz Centz Escutz, ou de la vraie Value d'icelles, a l'entent que les ditz Heraudes Estrangieres de ce purroient estre satisfiez, pur nostre Honour, come du Paiement de Cent Escutz d'Or, ou de la vraie Value d'icelles,

Les queux, par avis de nostre treschiere & tresame Uncle *le Duc de Gloucestre*, & d'autres Seigneurs de nostre Consail nous Ordenasmes, a ce que dit est, as ditz noz Servantz, pur les Festz de Pasque & de Seint Georg darrein passez, en manere come il ad este accustumez d'estre Ordenez es temps de noz Nobles Predecessours Roys d'Engleterre,

Des queux Deux Centz Escutz ils n'ount rien receuz a ce que dit est,

Dount ils nous humblement Supplient de lour faire Paiement de noz Largesses avantdite,

Si nous, consideranz les bones & agreables Services, que les susditz noz Servantz Nous ount faitz a les temps susditz, Volons, de l'avis & assent de nostre dit Consail, & vous Mandoms que a mesmes noz Servantz facez Paier des ditz Deux Centz Escutz, ou lour contenter de la vraie Value d'icelle, a avoir de nostre Doun, par voie de nostre Regard, pur les causes desusdites.

Don. souz nostre Prive Seal a *Westm.* le darrain Jour d'Averill, l'An de nostre Regne Sisme.

Dorso.
Decimo octavo Die Maii.

Pro Jacoba Ducissa Gloucestriæ & Holandiæ.

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Claus. 6. H. 6. m. 9.

REX Collectoribus tàm Magnæ quàm Parvæ Custumæ in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, Salutem

Præcipimus vobis, de avisamento Concilii nostri, quòd, dilectum & fidelem nostrum, *Arnaldum de Gent*, Militem carissimæ Amitæ nostræ *Jacobæ Ducissæ Gloucestriæ & Holandiæ*, Res & Parcellas subscriptas; videlicet,

Triginta & Quatuor Virgas de Griseo Monstrevillers,
Tresdecim Virgas alterius Grisei magis Grisei,
Septem Virgas & dimidium de Moray Grano Tincto,
Decem Virgas & Dimidium de Rubeo,
Viginti & duas Virgas de Viridi,
Sex Virgas de Albo Panno,
Viginti & quatuor Virgas de Griseo levioris Precii,
Duas Virgas & dimidium de Brunet,
Duodecim Virgas de Rubeo Satyn figurato,
Duas integras Carseas Albas,
Tria Mantella de Furrura Cuniculorum,
Unum Tymbre & Dimidium de Martres,
Certam Seliginem in Doliis, tàm in Grano, quàm in Farina,
Et Duodecim Virgas de Albo Panno,

Et ad eas versus *præfatam Amitam nostram*, ad opus suum ac Gentium & Servitorum suorum, Traducendum absque Custuma, Subsidio, vel alio Deverio ad opus nostrum indè solvendis, in Portu prædicto Eskippare permittatis

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* X. 399.

** Pro Comite Warrewici & Albermarla de Rege erudiendo.*

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Pat. 6. H. 6. p. 2. m. 5.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Quanto Celsioris ad Culmen Honoris, necnon Majorum Sceptra Regnorum, Terrarum, & Dominiorum Regenda Nos, qui nondum Ætatis perfectum attigimus, divinæ Majestatis Dignatio sublimari disposuit, tanto quidem, in his tenellis Juventutis nostræ temporibus, opus esse censemus Nos laudabili diligentia Præceptoris dirigi pariter & erudiri doctrinâ quidem ad Erigendum nostri Animi Intellectum, Disciplinâ quoque ad Regendum ymmo Corrigendum, cùm res exigit, nostræ Voluntatis affectum, neminem quippe didicimus magis decere quàm Principem meliora vel plura Noscere, cujus Intelligentiam omnibus profuturam subjectis, & Ignaviam hiis profectò non ambigitur obfuturam,

Ob hoc quidem ille, Regum Doctissimus, cui repromissum scitur in Præmium Cor sapiens & intelligens, in tantum, ut nullus ante eum similis sui fuerit, nec post eum sit futurus, Dominum sic legitur postulasse, *Dabis Servo tuo Cor docibile, ut possit Judicare Populum tuum, & Discernere inter Bonum & Malum*,

Qui posteris, præsertim Regibus, sapientiæ Studium persuadens, *Ego*, (inquit) *fui Filius Patris mei Tenellus & Unigenitus coram Matre mea, & docebat Me atque dicebat, Posside Sapientiam, posside Prudentiam.*

Hæc propensiùs Contuentes, ac ad Fidelitatem, Circumspectionem, Probitatem, Mores, & Industriam, carissimi Consanguinei nostri, *Richardi Comitis Warwicæ & Albermarlæ*, considerationem habentes, de avisamento & assensu, carissimorum Avunculorum nostrorum, *Ducum Bedfordiæ & Gloucestriæ*, ac aliorum Dominorum Magni Concilii nostri, eundem Consanguineum nostrum Elegimus, Ordinavimus, Assumpsimus, & Deputavimus ad essendum circa Personam nostram,

Dantes & Concedentes eidem plenam Potestatem, Auctoritatem, Licentiam, ac Onus, & Mandatum speciale, IN PRIMIS Intendendi, Versandi, & Invigilandi, pro viribus & posse suis, circa Conservationem & Securitatem Personæ nostræ,

Et ulterius ad Nos Erudiendum, Erudiri & Instrui faciendum, in & de Bonis Moribus, Literaturâ, Idiomate vario, Nutritura, & Facetia, ac aliis scitu dignis, quibus Nos, pro Statu Regio, quem, Gratias totius Gratiæ Largitori, gerimus, convenit Erudiri,

Præsertim & super omnia ad Nos Instruendum, Ammonendum, & Exhortandum ad Amorem, Timorem, & Honorem Creatori debitos, Virtutum Amplexus, & Odia Vitiorum, rationabilibus viis & modis qui nostræ Capacitati, secundum Ætatis nostræ modum & mensuram, poterunt convenire,

Necnon ad alia, Statum, Utilitatem, & Honorem nostros concernentia, Faciendum, juxta quod in certis Articulis & Appunctuamentis, per Concilium nostrum avisatis & subscriptis, pleniùs continetur,

Et si, quod futurum non speravimus, Nos adiscere Contempserimus, seu Delictum vel Offensam Commiserimus contra Traditionem seu Præceptum *Consanguinei nostri* supradicti, eo casu ad Nos rationabiliter Coherceendum & Castigandum, de tempore in tempus, secundum ipsius Consanguinei nostri Avisamentum & Discretionem, modo (videlicet) quo aliàs similis Ætatis Principes, tàm in hoc Regno nostro, quàm alibi, hactenus coherceri consuetum est aut castigari,

Absque eo quòd præfatus *Consanguineus noster*, ea de Causa, per Nos, aut aliam Personam impeti, molestari, seu gravari valeat quomodolibet in futurum,

Eo (videlicet) quòd Modi Cohercionis seu Castigationis hujusmodi hiis præsentibus Literis nostris non exprimuntur, non obstante.

In cujus, &c. quamdiu Nobis & dicto Concilio nostro placuerit duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* X. 400.

** Pro Mercatoribus, de Confirmatione.*

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Ibid. m. 8.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Literas Patentes Domini *H.* nuper *Regis Angliæ* Avi nostri, factas in hæc verba,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ut accepimus, ob defectum boni & sani Regiminis & Gubernationis, diversa Dampna, Dissensiones, Gravamina, & Angustiæ inter Mercatores Regni nostri Angliæ, in Partibus Pruciæ, Daciæ, Norweiæ, Hantæ, & Swechiæ commorantes, sæpiùs ante hæc tempora mota fuissent & perpetrata, ac majora exinde (quod absit) futuris temporibus verisimiliter evenire formidantur, nisi pro meliori Gubernatione inter eosdem Mercatores mutuò habenda manus nostras adjutrices celeriùs apponamus,

Nos, Dampnis & Periculis, in hac parte iminentibus, præcavere,

Ann. D. 1428. Hen. 6. vere, & eosdem Mercatores & alios de dicto Regno nostro, ad Partes prædictas venturos, justè & fideliter regi & pertractari intimè considerantes, volumus &, Tenore Præsentium, Concedimus eisdem Mercatoribus quòd ipsi, quotiens & quando eis placuerit, in quodam Loco competenti & honesto, ubi sibi placuerit, se Congregare & Unire, & certas Personas sufficientes & idoneas in Gubernatores suos, in eisdem Partibus, inter Se, ad eorum libitum, Eligere & Optinere valeant liberè & impunè,

Dantes & Concedentes hujusmodi Gubernatoribus, per prædictos Mercatores sic eligendis, quantum in nobis est, Potestatem & Auctoritatem speciales omnes & singulos Mercatores Anglicos, ad Partes prædictas de cætero venientes & declinantes, per Se, vel sufficientes Loca sua tenentes, Regendi & Gubernandi,

Ac eis & eorum cuilibet, in suis Causis & Querelis quibuscumque, inter eos in Partibus prædictis motis vel movendis, plenam & celerem Justitiam Faciendi,

Et quascumque Quæstiones, Contentiones, Discordias, & Debatus, inter ipsos Mercatores Anglicos & Partium prædictarum motas seu movendas, Reformandi, Reformationemque Petendi, Reigendi, Sedandi, & Pacificandi,

Et quæcumque Transgressiones, Dampna, Mesprisiones, Excessus, Violentias, & Injurias, Mercatoribus Partium prædictarum, per prædictos Mercatores Anglicos, facta seu facienda, Redigendi, Reparandi, Restaurandi, & Emendandi, consimilesque Restitutiones, Reparationes, Restaurationes, & Emendationes de ipsis Mercatoribus Partium prædictarum seu Deputatis suis Requirendi, Petendi, & Recipiendi,

Ac, de comuni assensu Mercatorum Anglicorum prædictorum, Statuta, Ordinationes, & Consuetudines, prout pro meliori Gubernatione Statûs eorumdem Mercatorum Anglicorum in hac videbitur expedire, faciendi & Stabiliendi,

Et omnes & singulos Mercatores Anglicos, præfatis Gubernatoribus, sic eligendis, vel eorum Locatenentibus, seu eorum alicui, aut alicui Statutorum, Ordinationum, & Consuetudinum prædictorum Contrarios, Rebelles, vel Inobedientes, juxta Quantitatem Delicti sui, in hac parte rationabiliter Puniendi,

Volentes insuper omnia justa & rationabilia Statuta, Ordinationes, & Consuetudines, per dictos Gubernatores, sic eligendos, in forma prædictâ, facienda & stabilienda, necnon omnes justas & rationabiles Ordinationes, per nuper Gubernatores prædictorum Mercatorum Anglicorum, de comuni assensu eorumdem Mercatorum, pro hujusmodi Gubernatione suâ, in Partibus prædictis, juxta Privilegia & Auctoritates, sibi per *Magistrum Prucia*, seu *alios Dominos Partium prædictarum*, concessa, factas & stabilitas, seu per prædictos Gubernatores, nunc, ut præmittitur, eligendos, juxta Privilegia prædicta, seu alia Privilegia, eisdem Mercatoribus Anglicis per prædictos, *Magistrum & Dominos*, imposterùm concedenda, facienda, & stabilienda, Rata, Firma, & Accepta habere, & pro Ratis, Firmis, & Acceptis ibidem firmiter & inviolabiliter observari,

Damus autem universis & singulis Mercatoribus Anglicis prædictis, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd eisdem Gubernatoribus, sic eligendis, & eorum Locatenentibus, in Præmissis omnibus & singulis, ac aliis, Gubernationem & Regimen in hac parte qualitercumque concernentibus, Intendentes sint, Consulentes, Obedientes, & Auxiliantes, prout decet.

* X. 401. * Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, sub Magni Sigilli nostri Testimonio, vj. die Junii, Anno Regni nostri Quinto.

Nos autem, prædictas Literas præfati *Avi nostri*, de hujusmodi Libertatibus minimè revocatis, de avisamento & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, Anno Regni nostri primo tento, existentium, *Acceptamus*, *Approbamus*, *Ratificamus*, & *Confirmamus*, prout Literæ prædictæ rationabiliter testantur, & prout præfati Mercatores & Prædecessores sui Libertatibus prædictis, a tempore confectionis Literarum prædictarum, rationabiliter usi sunt & gavisi.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium in Parliamento.

De Licentia Traducendi Peregrinos.

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Fran. 6. H. 6 m. 2. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus *Thomæ Adam*, Magistro Navis vocatæ le Marie de Fouy, quòd ipse Quinquaginta Personas, Ligeos nostros, versus *Sanctum Jacobum* in Galicia peregrè profecturas, in Navi prædicta Eskippare, & easdem Personas ad Locum prædictum Ducere, & eas in Regnum nostrum prædictum Reducere possit, absque impedimento vel perturbatione nostri, aut Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Proviso semper quòd eædem Personæ & earum quælibet Custodibus Passagii, ubi eas Eskippare contigerit, Sacramentum præstent corporale quòd ipsæ aliqua, Nobis seu Regno nostro Angliæ præjudicialia seu dampnosa, aut Aurum vel Argentum, in Massa vel Moneta, ultra rationabiles Expensas suas, secum non deferant, nec deferri faciant, nec Secreta dicti Regni nostri alicui ad extra revelent, set quòd ipsi fideles Ligei nostri permaneant.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Junii.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus *Ricardo Davy*, Magistro Navis vocatæ le Marie de Exonia, quod ipse Triginta Personas, Ligeos, *&c. ut supra*.

Teste ut supra.

Ann. D. 1428. Hen. 6. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus *Johanni Stanbury*, Magistro Navis vocatæ la Trinite de Dertemouth, quòd ipse Quinquaginta Personas, *&c. ut supra*.

Teste ut supra.

De Retinentia Comitis Sarum, Proclamatio.

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Claus. 6. H. 6. m. 3. dorf. REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Præcipimus vobis, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis locis, infra Civitatem prædictam & Suburbia ejusdem, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè ex parte nostrâ Proclamari faciatis,

Quòd universi & singuli Capitanei ac Soldarii, qui ad proficiscendum, in Obsequium nostrum, in Comitivâ carissimi Consanguinei nostri *Thomæ Comitis Sarum*, versus Partes Franciæ sunt Retenti, Parati sint, profecturi extra Civitatem prædictam, cum eodem Consanguineo nostro, die Veneris proximò futuro, usque Villam nostram Sandewici, pro Liberatione Navium pro Eskippatione sua versus partes prædictas habenda,

Sic quòd ipsi, incontinenti post diem Monstrationis suæ, quæ erit, absque dubio, die Mercurii ultimo die præsentis Mensis Junii, prompti sint & parati versus partes prædictas, Deo Duce, profecturi; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxi die Junii.

---

* *Pro Comite Sarum, de Monstris capiendis.* * X. 402.

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Pat. 6. H. 6. p. 1. m. 25. dorf. REX, dilectis & fidelibus suis, *Thomæ Kyrell* Militi & *Thomæ Stokdale*, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus Vos, conjunctim, & divisim, ad Monstrum sive Monstrationem, Carissimi Consanguinei nostri, *Thomæ Comitis Sarum*, ac Hominum ad Arma, Armatorum, Sagittariorum, & aliorum de Retinentia sua, qui in Obsequium nostrum, in Comitiva ejusdem Comitis, versus partes Franciæ profecturi sunt, apud Barham Doune, ultimo die Junii proximò futuro, Capiendum & Supervidendum,

Et ad Nos & Concilium nostrum de modo, formâ, & sufficientiâ Armationis eorumdem Hominum ad Arma, Armatorum, Sagittariorum, & aliorum, tàm in Armatura, quàm in Equitatura, juxta eorum statûs sive gradûs exigentiam, ac de toto Facto vestro in hac parte, sub Sigillis vestris, vel alterius vestrûm, distinctè & apertè certificandum;

Et ideò Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem præfatis Comiti, Hominibus ad Arma, Armatis, Sagittariis, & aliis quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod Vobis & alteri vestrûm, in Præmissis faciendis & exequendis, pareant, obediant, & intendant prout decet.

In cujus,

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Junii.

Per Concilium.

Consimiles Literas Regis habent subscripti sub eadem Data; videlicet,

Johannes Radclyff Chivaler.	*Johannes Hunt.*
Robertus Burton.	*Willielmus Clifford.*
Willielmus Fith Herry.	*Adam Berton.*
Johannes Hexam.	*Robertus Herlyng Chivaler.*
Thomas Chaumbre.	*Willielmus Wittesley.*

Pro Domino de Gaucourt, in Custodiam redituro.

Ann. D. 1428. An. 6. H. 6. Franc. 6. H. 6. m. 1. REX, per Literas suas Patentes, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Radulphum Dominum de Gaucourt*, Militem, Prisonarium, dilecti & fidelis Regis, *Johannis Cornewaill* Militis, in Regno Regis Franciæ ad præsens existentem, in Regnum Regis Angliæ, cum Decem Personis in Comitiva sua, ac Auro, Argento, Jocalibus, Rebus, Equis, Bonis, & Hernesiis suis quibuscumque,

Ad Reintrandum Personam suam in Custodiam *dicti Johannis* secundùm Legem Armorum,

Veniendo, ibidem in Prisona, in Custodia ejusdem *Johannis*, quousque idem *Dominus de Gaucourt* de omni eo quod eidem *Johanni* a retro est de Viginti Milibus Scutorum pro Financia sua satisfecerit, morando, & exinde, infra Decem Septimanas post persolutionem Financiæ suæ prædictæ, versus partes proprias liberè, & absque impedimento, seu perturbatione quacumque, cum Personis, Equis, Bonis, & Hernesiis suis prædictis redeundo;

Proviso semper quòd idem *Dominus de Gaucourt* ac Personæ prædictæ benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis seu Populi sui prejudicium vel Dampnum cedere valeat, non attemptent, vel attemptari faciant quovis modo,

Quodque ipsi, existentes in aliquibus Castris, Villis, seu Fortalitiis, Regi Obedientibus, quicquam, quod contra Tractatum *Pacis finalis*, inter Regna Regis Franciæ & Angliæ factus & conclu-
sæ,

Ann. D. 1428. Hen. 6. sic, cedere valeat, per se vel per alios, palàm vel occultè, minimè dicant, scribant, vel procurent,

* X. 403. • Ac quod ipsi in aliquibus Castris, Villis, seu Fortalitiis, Regi obedientibus, non morentur ultra unam noctem tantum, nisi Licentia sibi ibidem diutius expectandi a Captaneis, Castellanis, seu Custodibus eorumdem, ex causa rationabili, concedatur,

Ac quòd ipsi aliquod Castrorum, Fortalitiorum, seu Villarum Regis firmatarum minime ingrediantur, absque eo quòd ipsi præsentes Literas Regis salvi Conductûs Majoribus, Ballivis, Constabulariis, seu Custodibus eorumdem primitus demonstrent.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxix die Junii.

Pro Mercatoribus Hollandiæ & Zelandiæ.

Ann. D. 1428. LE ROY a touz ceux, qi cestes noz Lettres verront ou orront, Salut.

An. 6. H. 6. Ibid. m. 3. Come Nous, de L'avis & assent de nostre counseil,

Eiantz consideration a les Aunciens Amistes, Alliances, & Amour mutuel, les queux, de long temps, ount este fermement tenuz, gardez, & observez entre noz Roiaumes, Terres, & Seigneuries, & les Terres & Seigneuries de Holland & de Zelland,

Et, par especiale, depuis que la Maison de Haynau a la Mayson d'Engleterre, par Proximite de Sang, fuist Uniez & conjoint,

Et que le feu, de bone memoire, le *Counte Albert*, & *Duc Guilliame de Bayuer*, Successivement en lour temps Countes de Haynau, Holland, & Zelland, &c. se sont devenuz *Compaignons de nostre College de Chivalrie del Ordre de Gartier*, en signe d'Amiste & Amour perpetuel,

Et combien que nostre entention ait estee, soit, & serra que ceux des ditz Terres & Seigneuries de Holland & Zelland, les queux nous voullons traiter, favores, & demesner, en toutz Choses, come noz bien & vrays Amys & Allies, Communiquent & Conversent, tant en Meer, come en Terre, Merchandement & autrement, amiablement, franchement, savement, & seurement, en noz Roialmes, Terres, & Seigneuries, & ovec noz Subgitz d'icelles quecomques, & par especiale en nostre Roialme d'Engleterre, & ovesque noz Subgitz de mesme nostre Realme,

Nientmains nous Sommes creablement enfourmez que, non obstantz les choses dessuisditz, les Marchants des ditz Terres de Holland & Zelland, accustumez de frequenter nostre dit Royaume d'Engleterre, eient depuis acun temps encea fait, & fount uncore, difficulte de y plus Conveser,

Doutantz que, a la pursuyte & requeste d'ascuns noz subgitz illoeques, ou autrement, ils purroient estre Aresttz ou Empeschez, en Corps ou en Biens, en ycelluy nostre Royaume d'Engleterre, dont la Marchandise purroit estre Retardee,

Ainsi que, nostre Treschier & Tresame Uncle, le Regent nostre Roialme de France, *Duc de Bedford*, &, le tresreverent Pier en Dieu, oostre Treschier & Tresame Cosyn, *le Cardinal de Seint Eusebe*, nous ount Remonstre par Lettres,

De la quele chose Nous & nostre dit Conseil depar decea sommez tresgrandment esmerveillez,

Pour ce est il que Nous,

Desirans les ditz Aunciens Amistees & Alliances estre tout dis Gardez & Entretenuz sanz enfraindre, & la Marchandise, q'est tant utile & necessaire par tout le Monde, estre contynue au bien de la Chose Publique,

De l'avis de nostre dit Counseil avons, en Conservacion & Entretenient des dites Aunciens Amistees & Alliances tout dis continuez, Consentez & Ottroiez, Consentons & Ottroions, par ces Presentes, a touts Marchants de dictes Terres de Holland & Zelland quecomques, non soulment jusques a la Toussains proschein venant, come par noz Marchants de nostre dit Roialme d'Engleterre Nous ad este Suppliez, mais desmaintenant, sibien au dit Terme de Toussains, come outre icelle Terme, q'ils & chascun de eux puissent entrier & venir Marchandement, par Terre, & par Meer, & mesner & faire mesner Naviers, Denrees, & Merchandises, Or, Argent, Masles, Vaissel, Joiaux, & autres leur Biens quecomques, en nostre dit Roialme d'Engleterre, & es autres Places & Lieux occupiez par noz Subgitz, par decea & par de la la Meer,

* X. 404. Y estre, demourer, & sojourner, fair lour Profit & Avauntage de leur ditz • Denrees & Marchandises, les Vendre & Aliener a tielx Persones & ainsi que lour plerra, y Acharer autres Merchandises licites, & les Enmesner, & faire Enmesner, par Terre, & par Meer, & en Retourner seurement ou bon leur semblera,

En paiant toutesvoies les Toulneux, Droitures, & Devoues duz & accustumez,

Saunz ceo que ascun Arrestz, Empeschement, ou Destourbier leur y soit fait par Lettres de Marque, Contremarque, Reprisaille, ne autrement en ascun manere,

Si donnons en Mandement as tourz noz Baillifs, Justices, & Officers de nostre dit Roiaume d'Engleterre, & des autres Places & Lieux occupiez par noz Subgitz, par decea & par dela la Meer, leur Lieutenantz, & a chascun de eux, sicome a luy appartiendra,

Que, solonc nostre dit Consentement & Ottroie, laissent, facent, & soeffrent les ditz Marchantz des ditz Terres de Holland & Zelland, leur Faicteurs, Familiers, Maistres de Niefs, & Mariners, & autres des ditz Terres quecomques, & chascun de eux, Aler, Venir, Passer, & Repasser, Demorer, & Sojourner, Converser, & Merchander, peisiblement & seurement, en & parmy les Lieux & Passages de nostre dit Roiaume d'Engleterre, & des autres Places & Lieux occupiez par noz Subgitz, par decea & par dela la Meer, ensemble lour Navires, Merchandises, Ann. D. 1428.

Denrees, & Biens quecomques,

Sanz lour faire ou doner, ne soeffrir estre fait ou donnez, ne a Hen. 6.

ascun d'eulx Empeschement ou Destourber, au contraire, en Corps, ne en leur Merchandises, Denrees, ou autres Biens, en ascuo manere.

En Tesmoignance de quel chose nous avons fait mettre nostre Grand Seal a ces Presentz.

Don. *a nostre Palais a Westm.* le Primer jour de Juille.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Mercatoribus Flandriæ.

LE ROY a touz ceux, qui cestes noz Lettres verront ou orront, Salut. Ann. D. 1428.

Combien que nostre entention eit este, soit, & serra que ceux de *Pais de Flandres*, An. 6. H. 6.

Les queux nous volons traiter, favourer, & demesner, en toutes choses, come nos bons, vrais, & loiaux Subgitz de nostre Roiaume de France, Ibid.

Communiquent & Conversent, tant en Meer, come en Terre, Merchandement & autrement, amiablement, franchement, sauvement, & seurement en noz Roiaumes, Terres, & Seigneuries, & ovesque noz Subgitz d'icelles quecomqes, & par especiale en nostre Roiame d'Engleterre, & ovesque noz Subgitz de mesme nostre Roiaume, solonc l'effect & purport de la *Paix finale*, entre noz ditz Roiaumes de France & d'Engleterre n'agairs faite,

Nientmains nous sommes creablement enfourmez que, non obstant les choses desuisdites, les Merchans du dit Pais de Flaundres, accustumez de frequenter nostre dit Roialme d'Engleterre, eient puis aucun temps en cea fait, & facent unquore, difficulte de y plus converser,

Doubtantz que, a la pursuite, *&c. ut supra usque ibi*, que nous desirantz, *& tunc sic*, la dite Paix estre duement garde, & la Merchandise, q'est tant utile & necessaire par tout le Mond, estre continue au bien de la Chose Publique, de l'avis de nostre dit Consail, avons, d'aubondant & a la Conservation & Entretenient de la dite Paix, Consentuz, & Ottroie, Consentons & Ottroions, par ces Presentes, a tourz Merchantz de dite Paiis de Flaundres, lour Factours, Familiers, Meistres des Niefs, & Mariners, & autres nous Subgitz de mesme le Pais quecomques, non soulement a la Seint Michell, que serra l'An Mille, Quatrecens xxix come per nos Merchants de nostre Roiaume d'Engleterre Nous ad este Suppliez, mais desmaintenant, sibien au dit Terme de Seint Michel, come oultre ycel Terme, q'ils & chascun de eux puissent entrer & venir, Merchaundement & aultrement, en loisible manere, par Terre & par Meer, & mesner & fair mesner Navires, Denrees, & Marchandises, Or, Argent, Masles, Vaissels, Joialx, & autres lour Biens quecomques en nostre avandit Roiaume d'Engletetre, & es autres Places & Lieux occupiez par noz Subgitz, par decea & par dela la Meer,

Y estre, demurer, & sojourner, fair lour Proffit & Avantage de lour dites Denrees & Merchandises, les Vendre • & Aliener a tielx Parsones & ainsi lour plerra, y Acharer autres Merchandises licitez, & les Enmesner & fait Enmeiner, par Terre & par Meer, & en retourner seurement ou bon lour sembiera, * X. 405.

En paiant toutesvoies les Tolneux, Droiteurs, & Devoires dues & accustumez,

Et ne serront noz ditz Subgitz de Flaundres Empeschiez ou Destourbiez par Lettres de Marque, Contremarque, ou Reprisaille,

Car, obstant la dite *Paix finale*, & depuis ycelle, nous n'avons suffert, ne sufferons, que aucuns oelles Lettres de Marqe, Contremarque, ou Reprisaille, par avant le Paix dit Ottroiez, soient myiez en Execution

En pareillement n'avons, depuis le dit Paix, Ottroie, ne Ottroierons, countre les ditz nos Subgitz de Flandres aucunes Lettres de Marque, Contremarque, ou Reprisaille,

Si donnons en Mandement a tourz noz Baillifs, Justices, & Officers de nostre dit Roiaume d'Engleterre, & des autres Places & Lieux occupiez par noz Subgitz, par decea & par dela la Meer, leur Lieutenantz, & a chascun de eux, sicome a luy appartiendra,

Que, solonc nostre dit Consentement & Ottroie, lessent, facent, & soeffrent les ditz Marchantz du dite Pais de Flaundres, lours Faicteurs, Familiers, Maistres de Niefs, & Mariners, & autres noz Subgitz du dite Pais de Flaundres quecomques, & chascun de eux, Aler, Venir, Passer, Repasser, Demorer, Sojourner, Converser, & Merchander, paisiblement & seurement, en & parmy les Lieux & Passages de nostre dit Roiaume d'Engleterre, & des autres Places & Lieux occupiez par noz Subgitz, par decea & par dela la Meer, ensemble lour Navires, Merchandises, Denrees, & Biens quecomques,

Sanz lour fair ou Donner, ne souffrer estre fait ou donne, ne a aucun de eux Empeschement ou Destoutber, au contraire, en Corps, ne en leur Marchandises, Denrees, ou autres Biens, en aucun manere.

En Tesmoigne de quel chose nous avons fait mettre nostre Graund Seal a cestes noz Lettres, lesquelles, quant as toutes & chascun des Choses comprisez en ycelles, aux quelles ne sommez tenuz ou obligez par le dit *Paix finale*, Nous volons avoir lour force & vigeur, jusques a le Terme de Seint Micheil, qi serra l'An Mille Quatrecens xxix, come desuis.

Don. *a nostre Palais a Westm.* le Primer jour de Juille.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1428. *Hen.* 6.

Pro Ambassiata ad Papam.

An. 6. *H.* 6. *Pates Cler. Poll.* HEnri, &c. As Tresorer & Chambelein, &c.

Nous Volons, de l'Avis & Assent de nostre Counsail, & Vous Mandons que as, Reverent Piere en Dieu, *William Evesque de Loundres*, *Johan Sire Le Scroop*, Maistre *Johan Stookes* Doctour es Loys,

Queux Nous, de les Avis & Assent dessusdites, pur certaines tresgraundes & Chargeables Maters, le Bien de nous & noz Roiaume & Subgitz graundement concernentz, envoions de present, en nostre Ambassade, devers nostre Tresseint *Pere le Pape*,

Facez paier (c'estassavoir) a chascun de eux, pour un Demy An, autieulx Gages Journalx, come ad estee Paiez as autres de lour Estatz alant en semblable Ambassade, avaunt ces Heures, ensemblement avec sufficeant Eskippeson & Reskippeson, en tiell Cas Usee & Accustumee.

Pro Installatione Ducis de Conymbra.

Ann. D. 1428. *An.* 6. *H.* 6. *Ibid.* LE viij Jour de Juyll, l'An vj a Westmonstier, Accorde feust que Guarrant soit fait as Tresorer & Chambeleins de l'Eschequer, pour Paier, pour l'Estallement de *Duc de Qoymbry*, Filz au *Roy du Portugale*, Compaignon *de l'Ordre de Gartier*, a Wyndesore, Accordant a les Estatutes, du dit, *x li.*

H. Gloucestre.	*P. Elien.*
J. Ebor Cant.	*J. Bathon.*
* X. 406. * *H. Contuar.*	*Cromwell.*
J. Norff.	*Hungerford.*
J. Huntyngdon.	*Typtot.*
T Dunelm.	

De Acquietantiis pro Rege Scotiæ.

Ann. D. 1428. *An.* 6. *H.* 6. *Ibid.* OCtavo Die Julii, Anno Sexto, apud Westmonasterium, Concordatum & Concelium fuit,

Quòd fiat Warantum, sub Privato Sigillo Regis, Directum Domino Cancellario, mandando eidem de faciendo, sub Magno Sigillo Regis, Decem Literas Acquietantiæ, ut in Forma aliàs fieri consuetum,

Per quas Rex Acquietabit *Consanguineum suum Scotiæ* de *x M. Marcis* (videlicet) per quamlibet Literam de *M. Marcis*,

Sibi, juxta formam Appunctuamenti, inter dictum Dominum Regem & Consanguineum suum Scotiæ prædictum facti, in Partem Solutionis majoris Summæ Regi debitæ, Solvendis.

Et *Ricardo Bukeland* Thesaurario Calesii liberandas,

Præsentibus Dominis subscriptis.

ITEM, Quòd fiat Warantum præfato *Ricardo Bukeland*, de Deliberando Thesaurario Angliæ, de Summa *x M. Marcarum* prædictarum, *vis M Marcas*

Et Comiti Northumbriæ Custodi Estmarchiæ versus Scotiam, & Capitaneo Castri & Villæ Berwici super Twedam, pro solutione Vadiorum suorum, ac Hominum ad Arma, & Sagittariorum, super salva Custodia dictorum Castri & Villæ commorantium, *u M. Marcas*

Necnon *Johanni Shipton*, Clerico Operationum ibidem per Concilium Deputato, *M. Marcas* super Reparationibus dictorum Castri & Villæ expendendas.

H. Gloucestre.	*Hungerford.*
J. Ebor Cancellario	*Cromwell.*
T Dunelm.	*Typtot.*
J Huntyngdon.	

Pro Johanne Bastardo Clarentiæ.

Ann. D. 1428. *An.* 6. *H.* 6. *Pat.* 6 *H* 6. *p.* 2. *m.* 7. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de avisamento & assensu Concilii nostri,

Considerantes Sanguinis Propinquitatem, dilecti & fidelis Militis nostri, *Johannis Bastardi Clarentiæ*, quâ nostram personam attingit, ac Nobilem & Victoriosum Gestum, quem in Corporis, præcarissimi & dilecti Avunculi nostri, *Thomæ nuper Ducis Clarentiæ*, *Patris sui* Recuperatione fecerat, tempore quo idem nuper Dux, in Servitio, Præcarissimi Domini & *Patris nostri*, *Regis* Defuncti, in Regno suo Franciæ, per suos Inimicos Interfectus erat,

Ac etiam pro bono & gratuito Servitio, quod idem *Johannes* præfato Patri nostro impenderat, & Nobis impendet in futurum,

De Gratia nostra speciali ac de avisamento & assensu dicti Concilii nostri *Concessimus eidem Johanni* Maneria de Esker, * novi Castri de Lyons, Cromelyn, & Taffagard, infra Terram nostram Hiberniæ, quæ *Janicus d'Artas* Armiger habuit, pro Termino vitæ suæ, ex Dono & Concessione præfati Patris nostri,

Habenda & Tenenda præfato Johanni, quamdiu Nobis placuerit, simul cum omnimodis Terris, Tenementis, Redditibus, Serviciis, Curiis, Custumis, Consuetudinibus, ac aliis Rebus quibuscumque, ad dicta Maneria aut aliquod eorundem pertinentibus, usque ad Valorem Centum & quadraginta Librarum per Annum; Ann. D. 1428. *Hen.* 6.

Proviso semper quòd idem *Johannes* de superplusagio dictorum Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Redditruum, Servitiorum, Curiarum, Custumarum, Consuetudinum, & aliarum Rerum, ultra Summam Centum & Quadraginta Librarum supradictarum, Nobis ad Scaccarium nostrum Hiberniæ Annuatim respondeat ut est justum, & quòd *prædictus Johannes* cum aliqua alia Persona, nisi tantummodo Nobiscum, non Retineatur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, iij die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

* *Vacatæque Restitutæ fuerunt, eo quòd Dominus Rex nunc, sexta die Julii, Anno Regni sui Septimo, Concessit præfato* Johanni *idem Quatorviginti Libras percipiendas de prædictis Maneriis Novi Castri de Lyons, Erskyr, & Taffagard, quàm Viginti Libras de prædicto Manerio de Cromlyn, Habendas; Et ideo istæ Literæ Cancellantur & Dampnantur.* * X. 407.

De Licentia Traducendi Peregrinos.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1428. *An.* 6. *H.* 6. *Franc.* 6. *H.* 6. *m.* 1.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus *Johanni Davy*, Magistro Navis vocatæ le Nicholas de la Pole, quòd ipse Viginti Quatuor Peregrinos in Navi prædicta Recipere, & eos versus *Sanctum Jacobum* Galeciæ in Ispannia, ad Vota sua ibidem perficienda, Traducere, & abinde in Regnum nostrum Angliæ Reducere possit liberè & impunè; aliquibus Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus,

Dummamen Peregrini illi de Amicitia & Obedientia nostris existant, ac fideles Ligei nostri permaneant,

Et quòd Aurum vel Argentum, in Massa, vel Moneta, colore præsentis Licentiæ nostræ, non Traducant, seu Traduci faciant,

Nec quicquam, quod in Nostri seu Populi nostri Præjudicium cedere valeat, non attemptent, seu attemptari faciant, quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Julii.

De Tractando cum Rege Aragonum, & cum Rege Romanorum.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1428. *An.* 6. *H.* 6. *Franc.* 6. *H.* 6. *m.* 6.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Diligentia, Venerabilis Patris, *Willielmi Episcopi Londoniæ*, dilectorum & fidelium nostrorum, *Johannis Domini le Scrop*, Magistri *Petri Patriche* Sacræ Theologiæ Professoris, & Magistri *Johannis Stokes* Legum Doctoris Notarii nostri, ad plenum confidentes,

De avisamento Concilii nostri Fecimus, Constituimus, Deputavimus, & Ordinavimus ipsos nostros Procuratores & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes eisdem, *Willielmo*, *Johanni*, *Petro*, & *Johanni*, & Duobus eorumdem, plenam & liberam Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale Faciendi, Ineundi, Tractandi, Firmandi, & Concludendi, Nomine nostro, & pro Nobis, Regnis, Terris, & Dominiis nostris, pro Nobis, & Successoribus nostris, ac pro nostris Subditis, Vassallis, & Adhærentibus nostris, cum Serenissimo Principe *Alfonso Rege Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* Fratre nostro carissimo, pro se, suisque Regnis, Terris, & Dominiis, Hæredibus, & Successoribus suis, ac suis Subditis, Vassallis, & Adhærentibus, necnon cum alio vel aliis, ad hoc ab ipso Fratre nostro, cum sufficienti & ydonea Potestate, Deputato seu Deputatis, firmas & veras Amicitias, Confœderationes, & Ligas, imperpetuum vel ad tempus, inter *dictum Fratrem nostrum*, ac Regna, Terras, & Dominia sua, suosque Hæredes, & Successores, Subditos, Vassallos, & Adhærentes, & *Nos*, ac Regna, Terras, & Dominia nostra, Hæredesque, Successores, Subditos, Vassallos, & Adhærentes nostros, sub cujuslibet Tenoris formâ quæ videbitur dictorum Nunciorum & Procuratorum nostrorum aut duorum eorumdem discretionibus expedire,

Tractatusque, per eos super hoc habitos, Amicitias, Pacta, Conventiones, Confœderationes, atque Ligas, Promissionibus, Juramentis, Stipulationibus, Obligationibus, sive Pœnis, & aliis Securitatibus quibuscumque hinc & inde Firmandi, Muniendi, Vallandi, Roborandi, & Jurandi in Animam nostram quòd omnia, per eos aut eorum duos super hoc Tractata & Concordata, Tenebimus, & Faciemus firmiter, constanter & irrefragabiliter Observari,

Similiaque Juramenta, Promissiones, Obligationes, & Pœnas ab alia Parte Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Ac insuper omnia alia & singula Gerendi, Exercendi, & Expediendi, quæ * in Præmissis & circa ea fuerint necessaria seu quomodolibet oportuna; * X. 408.

Promittentes Nos, bonâ fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, Vassallis, Subditis, & Adhærentibus nostris, Stabile, Ratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Procuratores & Nuncios nostros aut Duos eorumdem, Actum, Tractatum, seu Gestum in Præmissis & eorum singulis fuerit, ac per nostras Patentes Literas, ad majus Robur, quando requiremur, confirmare.

In

Ann. D. 1428. Hen. 6.

In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, & *Johanni*, *& tunc sic*, conjunctim, & divisim, *&c. ut supra usque ibi*, Principe, *& tunc sic*, *Sigismundo*, Dei gratiâ, *Romanorum Rege* semper Augusto, ac Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, &c: Rege, Fratre nostro, *&c. ut supra usque ibi*, & veras Amicitias, *& tunc sic*, Confoederationes & Ligas reales & perpetuas, *&c. ut supra usque ibi*, Procuratorum, *& tunc sic*, conjunctim, seu divisim, *&c. ut supra usque ibi*, per eos, *& tunc sic*, aut eorum aliquem, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis*.
Teste ut supra.

Per idem Breve.

§ §

De Protectione pro Johanne Falstolf.

Ann. D. 1428. An. 7. H. 6. Franc. 7. H. 6. m. 7.

JOhannes Falstolf, de Castro juxta Magnam Jernemuth, in Comitatu Norfolciæ Miles, qui in Obsequium Regis ad partes Regni Regis Franciæ profecturus est, ibidem in eodem Obsequio Regis, in Comitivâ, carissimi Avunculi Regis, *Johannis*, Regentis Regnum Regis Franciæ prædictum, *Ducis Bedfordiæ*, super salvâ Custodiâ Partium earumdem moraturus, habet Literas Regis de Protectione (cum Clausula *volumus*) per unum Annum duraturas.
Præs. &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Octobris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Super Morte Comitis Sarum, super Incantamentis diabolica Fœmina, quam Puellam nuncupant, & de Statu tunc Rerum in Francia, inter alia, hæc memorantur Ducis Bedfordiæ ad Regem verba; videlicet.

Ann. D. 1428. An. 7. H. 6. Cotton. Bibl. Titus E. 5.

AND alle thing there prospered for you, til the tyme of the Siege of Orleans taken in hand, God knoweth by what Advis,
At the whiche Tyme, after the Adventure fallen to the Persone of my *Cousin of Salysbury*, whom God assoille, there felle, by the Hand of God as it seemeth, a greet strook upon your Peuple that was assembled there in grete Nombre, caused in grete partie, as y trowe, of lakke of sadde Beleve, and of unlevefulle doubte that thei hadde of a Disciple and Lyme of the Feende, called the *Pucelle*, that used fals Enchauntements and Sorcerie.
The whiche Strooke and Discomfiture nought oonly lessed in grete partie the Nombre of youre Peuple there, but as well withdrowe the Courage of the Remenant in merveillous wyse, and couraiged youre Adverse Partie and Ennemys to assemble hem forthwith in grete Nombre, *&c.*

De salvo Conductu pro Rege Scotorum.

Ann. D. 1428. An. 7. H. 6. Scot. 7. H. 6. m. 3. * X. 409.

REX, per Literas suas Patentes, usque Primum Diem Maii proximò futurum duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, carissimum Consanguineum suum, * *Jacobum Regem Scotorum*, in Regnum Regis Angliæ, usque Villam Regis Dunelmensem, vel Novi Castri super Tynam, ad Electionem ejusdem Consanguinei Regis, cum Mille Personis Equestribus in Comitivâ suâ, ac Bonis & Hernesiis suis licitis, veniendo,
Ibidem personaliter cum, Reverendissimo in Christo Patre ac Consanguineo Regis carissimo, *Cardinali Tituli Sancti Eusebii*, ad instantiam suam, colloquendo,
Ibidem morando, perhendinando, & exinde versus dictum Regnum Scotiæ, absque contradictione vel impedimento quocumque, redeundo;
Proviso semper quòd dictus Consanguineus Regis *Rex* & Gentes suæ prædictè benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum,
Et quicquam, quod in Regis seu Populi Regis præjudicium vel Dampnum cedere valeat, non attemptent vel attemptari faciant quovis modo,
Quodque ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum, vel Villarum Regis firmatarum ingrediantur, absque eo quòd ipsi præsentes Literas salvi Conductûs Custodibus, Gubernatoribus, seu Capitaneis eorumdem primitùs demonstrent.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Acquietantia v. Cent. Marcarum Regi Scotorum facta.

Ann. D. 1428. An. 7. H. 6. Ex Autogr.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.
Sciatis Nos *Recepisse* & *Habuisse* de *Jacobo Rege Scotorum*, Consanguineo nostro, per manus, dilecti nobis, *Johannes Skipton*, Clerici Operationum nostrarum apud Berewicum & alia Fortalitia in Marchiis ibidem, Quingentas Marcas, in partem Solutionis majoris Summæ, Nobis per præfatum Regem debitæ,

Ann. D. 1428. Hen. 6.

Quas quidem Quingentas Marcas, inter alias Summas præfato *Johanni*, per Literas nostras Patentes, assignari fecimus solvendas,
De quibus quidem Quingentis Marcis fatemur Nos fore solutos, dictumque *Regem* inde Quietum per Præsentes,
In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.
Teste meipso apud *Westmonasterium*, secundo die Decembris, Anno Regni nostri septimo.

Per Breve de Privato Sigillo.

WYMBYSSH.

Sub Magno Sigillo Angliæ, albi Coloris, pendente a cauda Pergamenæ.

Consimilis est Acquietantia pro Mille Marcis.

Sub Magno Sigillo Angliæ, albi Coloris, pendente a cauda Pergamenæ.

Pro Ambassiatore Papæ.

Ann. D. 1428. An. 7. H. 6. Claus. 7. H. 6. m. 14.

REX Collectoribus Custumarum & Subsidiorum nostrorum in Portu Villæ nostræ Dovorriæ, Orwell, vel Sandewici, ac Custodibus Passagii in eisdem Portubus, Salutem.
Mandamus vobis quòd Magistrum *Jacobum de Chartaneis*, Ambassiatorem Domini *Summi Pontificis*, ac Novem Familiares & Decem Equos suos, cum Viginti & Quinque Ciphis & Duodecim Cocliariis Argenteis, absque Custuma seu Subsidio ad opus nostrum inde solvendis, unà cum aliis Rebus & Hernesiis suis, versus partes Transmarinas, in aliquo Portuum prædictorum, liberè & absque impedimento aliquo transire permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis priùs in contrarium directo, non obstante.
Teste Rege apud *Waltham*, vicesimo nono die Decembris.

Per Concilium.

* *De Personali Conventu cum Rege Scotiæ.*

* X. 410. Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Scot. 7. H. 6. m. 2.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Quia, Reverendissimus in Christo Pater, carissimus Consanguineus noster, *Cardinali Tituli Sancti Eusebii*,
Certis notabilibus & magnis de causis, tàm Statum Fidei Catholicæ, ac Honorem & Utilitatem universalis Ecclesiæ, quàm etiam Honorem & Commodum nostra & Regnorum nostrorum tangentibus,
Se transferre proponit, cum omni celeritate sibi possibili, ad aliquem Locum congruum, in Marchiis inter Angliam & Scotiam, aut infra Regnum Scotiæ,
Pro conveniendo personaliter cum, carissimo Consanguineo nostro, *Rege Scotorum*, ad Communicandum & Tractandum ipse solus cum ipso Rege solo, vel præsentibus & assistentibus sibi aliis ex Subditis nostris, de quibus sibi videbitur, de & super Materiis prædictis,
Quod tamen, absque nostri Scitu, Licentiâ, & Assensu, se nullatenus dicit facturum,
Nos, dicto sacro & laudabili Proposito præfati Reverendissimi Patris grato concurrentes affectu, ad quemcumque Locum, in dictis Marchiis inter Angliam & Scotiam, seu infra dictum Regnum Scotiæ, cum dicto, carissimo Consanguineo nostro, *Rege Scotorum* convenire valeat, & cum eo, in forma superiùs expressata, Communicare & Tractare, quotiens & quando sibi utile videbitur & expediens, nostros Licentiam & Assensum libenter impartimur.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Tractando cum Rege memorato.

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd Nos Deputavimus & Constituimus, Venerabiles Patres, *Thomam Dunolmensem*, *Willielmum Carliolensem*, *Episcopos*, carissimum Consanguineum nostrum, *Henricum Comitem Northumbriæ*, *Robertum Umfraunvile* Militem, & Magistrum *Ricardum Arnald* Ecclesiæ Eboracensis Canonicum, ac Quinque, Quatuor, Tres, & Duos eorumdem, Commissarios ac Nuncios nostros speciales,
Ad quascumque Pecuniarum Summas, per carissimum Consanguineum nostrum, *Jacobum Regem Scotorum* nobis debitas, præsertim ratione cujusdam Appunctuamenti, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum super ipsius Liberatione inter nos facti,
Necnon Liberationem & Traditionem certorum Obsidum, ad quas, secundum vim, formam, & effectum dicti Appunctuamenti, nobis faciendas idem *Consanguineus noster* Nobis tenetur (videlicet) in Locum aliorum Obsidum jam Defunctorum, aliis per dictum Consanguineum nostrum Nobis liberatorum,
Ac etiam Reparationem quorumcumque Attemptatorum, ex par-

Ann. D. 1429. Hen. 6.

parte *præfati Consanguinei nostri*, ac per Homines & Subditos suos quoscumque, contra vim, formam, & effectum Treugarum, inter Nos & Ipsum Consanguineum nostrum initarum, concordatarum, & factarum, perpetratorum seu factorum,

Pro Nobis & Nomine nostro, Petendum, Exigendum, Optinendum, & Recipiendum,

Ac ad *præfatum Consanguineum nostrum* de quibuscumque Pecuniarum Summis, ab ipso Nomine nostro Recipiendis, Quietandum, & Literas Quietantiarum sufficientes inde Faciendum,

Ac de & super Præmissis & eorum quolibet Tractandum, Exigendum, Componendum, & Concordandum,

Consimilem Reparationem, ex parte nostra, ac pro Hominibus & Subditis nostris, si qua in ea parte, aut per eos, vel eorum aliquem, contra effectum dictarum Treugarum perpetrata fuerint, Offerendum & fieri Faciendum,

Necnon ad prædictas Treugas, ad Terminum aliquem, juxta dictorum Commissariorum nostrorum discretionem, ac prout eis utile & expediens fore videbitur, Concordandum, Prorogandum, seu alias Treugas, Prioribus supradictis similes seu dissimiles, inter *Nos & præfatum Consanguineum nostrum*, pro Nobis, Regnis,
* X. 411. Terris, Dominiis, * & Subditis nostris, & utriusque nostrûm, sub Modis, Formis, & Conditionibus, & ad Tempus, de quibus inter dictum Consanguineum nostrum, ejusve Commissarios, ac præfatos Commissarios nostros, conveniri & concordari poterit, Ineundum, Tractandum, Concordandum, & Concludendum,

Ac omnia alia & singula, in Præmissis necessaria seu oportuna, Faciendum & Expediendum, ac in ipsis & eorum singulis, cum suis universis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis, Procedendum & Concludendum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xv Die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Gardiano Corporis Regis Castellæ.

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Ex Bibl. Cot Cleopatra F 4.

DEcimo quinto Die Februarii, Anno septimo, apud Westmonasterium, concordatum fuit quod fiat Warrantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, pro deliberando *Sampsoni Esquer*, Custodi & Gardiano Corporis *Regis Castellæ*, qui sub salvo Conductu Regis venit in Angliam, pro certis Materiis, Renovationem Alligantiarum & Confœderationum antiquarum, inter Regem & Prædecessores ejusdem Regis Castellæ factarum & conclusarum, concernentibus, xx *li.* per viam Regardi.

Pro Ambassiatoribus Regis Castellæ.

Ann. D 1429. An. 7. H. 6. Franc. 7. H. 6. m. 6.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *quendam Episcopum, quendam Militem, quendam Doctorem*, & *quendam Secretarium, de Regno Castellæ*, Ambassiatores, carissimi Fratris Regis, *Regis Castellæ*, cum Quadraginta Personis in Comitivâ suâ, & *Sampsonem Esquer* Custodem Corporis ejusdem Regis, cum Octo Personis in Comitivâ suâ, in Regnum Regis Angliæ, cum Bonis, Equis, & Hernesiis suis quibuscumque, tàm per Terram, quàm per Mare, veniendo, ibidem morando, conversando, & exinde versus Patriam suam propriam, absque perturbatione Regis, seu Populi Regis, redeundo;

Proviso semper quòd ipsi benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum prædictum,

Et quicquam, quod in Regis seu Populi Regis Præjudicium vel Dampnum cedere valeat, non attemptent, vel attemptari faciant quovis modo,

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Decimo sexto Die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Majore & Civibus Civitatis Londoniæ.

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Vasc. 7. H. 6. m. 4.

REX Majori, & Juratis, ac universis & singulis Habitatoribus Civitatis nostræ Baionæ, infra Ducatum nostrum Aquitanniæ, Salutem.

Cùm Dominus *Johannes*, quondam *Rex Angliæ* & *Dux Aquitanniæ*, Progenitor noster, Decimo Septimo Die Junii, Anno Regni sui Primo, per Cartam suam, inter alia, concesserit quòd omnes Cives Londoniæ Quieti sint de Theoloneo, & Lestagio, & omni alia Consuetudine, per omnes Terras ipsius Progenitoris nostri, citra, Mare, & ultra, per Portus Maris citra Mare & ultra,

Et, si quis in aliqua Terrarum suarum citra Mare vel ultra, sive in Portubus Maris citra Mare vel ultra, Theoloneum vel aliquam aliam Consuetudinem ab Hominibus Londoniæ caperet, postquam ipse a recto defeceret, Vicecomites Londoniæ Namium inde apud Londonium caperent,

Et quòd iidem Cives Londoniæ, & Hæredes eorum, hæc omnia prædicta hæreditariè & integrè haberent & * tenerent de
* X. 412. dicto Progenitore nostro, & Hæredibus suis,

Ac postmodum Dominus *Henricus*, quondam *Rex Angliæ*, & *Dux Normanniæ & Aquitanniæ*, Filius dicti nuper *Regis Johannis*, similiter Progenitor noster, Decimo septimo Die Aprilis, Anno Regni sui Vicesimo septimo, per Cartam suam, inter alia, Concesserit, pro se & Hæredibus suis, Civibus suis Londoniæ, quòd ipsi, & eorum Successores, Cives ejusdem Civitatis, imperpetuùm, essent Quieti de Pavagio, Pontagio, & Muragio, per totum Regnum suum & totam Terram & Potestatem suam, Ann. D. 1429. Hen. 6.

Prout in Cartis prædictis, quas *Confirmaverimus*, pleniùs continetur,

Jámque, ex parte, dilectorum nobis, nunc Majoris & Civium dictæ Civitatis nostræ Londoniæ, Nobis, graviter conquerendo, monstratum sit quòd,

Licet ipsi, ac Prædecessores, & Antecessores sui, in omnibus & singulis Villis, Portubus, Locis, Terris, & Dominiis prædictis, citra Mare & ultra, tàm infra Ducatum nostrum Aquitanniæ, quàm alibi, de Theolonio, Lestagio, Pavagio, Pontagio, Muragio, & omni alia consuetudine, quocumque nomine nuncupentur, pro Bonis, Rebus, & Mercandisis suis quibuscumque, a tempore Confectionis Cartarum prædictarum, semper hactenus Quieti fuerint, juxta formam & effectum Concessionum & Confirmationis nostræ prædictarum,

Vos tamen, ad Præmissa Considerationem non habentes, de dictis Civibus nostris Londoniæ, penes prædictam Civitatem Baionæ, causa Mercandisandi, indies confluentibus, quandam Consuetudinem sive Theoloneum, per Nomen Assisæ Quatuor Denariorum de Libra, videlicet, unum Quadrantem Argenti, qui est Quarta pars unius Denarii Monetæ Anglicanæ vocatæ Sterlingum, computando Viginti Denarios Monetæ nostræ Angliæ pro Libra, de quibuscumque Mercandisis, per ipsos ad dictam Civitatem Baionæ jam noviter Adductis, & extra eandem Eductis,

Colore certarum Literarum nostrarum Patentium, quas nuper universis & singulis Habitatoribus dictæ Civitatis nostræ Baionæ, quamdiu nobis placuerit, Concessimus, duraturarum, ac diversarum Ordinationum, ex Auctoritate vestra propria factarum ut dicitur;

Exigitis & Capitis, ac Exigere & Capere intenditis, indebitè & injustè, in ipsorum Civium nostrorum Londoniæ Dispendium non modicum & Gravamen, ac contra Formam & Vim Concessionum Confirmationis prædictarum,

Et quia non est Juri Consonum aut Rationi, nec Intentionis nostræ fuit vel est, quòd dicta Civitas nostra Londoniæ, aut Cives, vel Libertates ejusdem, prætextu dictarum Literarum nostrarum, aut Ordinationum vestrarum hujusmodi, in aliquo derogentur seu præjudicentur, set potiùs quòd dicta Civitas nostra Londoniæ & Cives ejusdem habeant Libertates, Quietantias, & Consuetudines suas, prout justum fuerit, liberas & illæsas,

Vobis Mandamus, firmiter injungentes, quòd ipsos Cives Londoniæ, ad dictam Civitatem Baionæ, Causâ Mercandisandi ut prædictum est, confluentes & confluendos, de hujusmodi Theoloneo, Lestagio, Pavagio, Pontagio, & Muragio, & omni alia consuetudine quacumque, sub quibuscumque Nominibus, sive Terminis nuncupentur, pro Bonis, Rebus, & Mercandisis suis prædictis, ad dictam Civitatem Baionæ Adductis & Adducendis, vel extra eandem Eductis & Educendis, vobis præstandis, Quietos esse permittatis juxta Tenorem Cartarum & Confirmationis prædictarum, & prout ipsi inde Quieti esse debent, Ipsique, & eorum Prædecessores & Antecessores, Cives dictæ Civitatis Londoniæ, de hujusmodi Theolonio, Lestagio, Pavagio, Pontagio, Muragio, & Consuetudine, a tempore confectionis Cartarum prædictarum, in Regno, Terris, & Potestate prædictis, semper hactenus Quieti esse consueverunt; dictis Literis nostris aut Ordinationibus prædictis non obstantibus:

Taliter vos habentes in hac parte, ne Querela ad Nos ex hac Causa perveniat iterata

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Februarii.

Et erat Patens.

---

* *Pro Duce Burboniæ.*

* X. 413.

Ann. D. 1429. An. 7. H 6. Pat. 7. H 6. p. 1. m. 12. dor.

REX, dilectis sibi, *Majori Villæ Sandewici*, ac *Majori Villæ suæ Doverriæ*, Salutem.

Sciatis quòd Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad tot Naves & alia Vasa, quot pro Eskippatione & Traductione, Carissimi Consanguinei nostri, *Johannis Ducis de Burbonia* usque Villam nostram Calesii necessaria fuerint, ubicumque in Portubus prædictis inveniri poterunt, Arestandum,

Ac ad tot Marinarios, quot in hac parte necessarii fuerint, ubicumque inveniri poterunt, infra Libertates, & extra, pro rationabili Solutione, in hac parte similiter rationabiliter faciendâ, Arestandum & Capiendum, & eos in hujusmodi Navibus Ponendum,

Et hujusmodi Naves & Vasa, dilecto Armigero nostro, *Richardo Bokeland*, Thesaurario Villæ nostræ Calesii, Liberandum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio die Martii.

Pro Cardinali Angliæ.

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Ibid.

REX, dilecto sibi, *Willielmo Tryst*, Nuncio, Reverendissimi Patris, *Henrici Cardinalis Angliæ*, Salutem.

Scias quod Assignavimus Te ad tot Equos, quot pro Equitatione tua penes Præsentiam *dicti Cardinalis* necessarii fuerint, ubicumque inveniri poterunt, infra Libertates, & extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Denariis tuis, in hac parte rationabiliter solvendis, Capiendum & Arestandum;

Et ideo Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in formâ prædictâ:

Da-

Ann. D. 1429. *Hen.* 6.

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, ac aliis Fidelibus nostris, infra Libertates, & extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Wye*, undecimo die Martii.

Super Coronatione Regis in Francia fienda, & Obsidione circa Villam Aurelianensem.

Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6. *Ex Bibl. Cot. Cleopatra F.* 4.

DEcimo quinto Die Aprilis, Anno septimo, apud Westmonasterium, in Magno Concilio, specialiter convocato, Dominus *Eborum Cancellarius* proposuit Causas Congregationis dicti Concilii,

PRIMO, quia *Dominus Bedfordiæ* per Literas suas, aliàs Concilio Privato Regis directas, Declarantes desiderium Concilii Franciæ ac aliorum Subditorum ibidem de habendo *Regem ibidem Coronatum*, ad effectum ut Proceres dicti Regni & alii possint eidem facere, hoc facto, Homagium & Fidelitatem,

In qua Materia Domini de Privato Concilio Communicarunt; sed quia Materia est satis ardua & gravis, & indiget Consilio & Advisamento Sanioribus quæ fieri poterunt, Domini ordinarunt dictum Concilium Convocandum, in quo quilibet Dominorum Spiritualium & Temporalium & aliorum ad illud convocatorum poterunt super Præmissis eorum dare Advisamentum & Consilium.

SECUNDO, quia per Dominum Thesaurarium, Termino Hillarii proximò præterito, monstratus fuit Privato Concilio Status Regni, per quem evidenter apparet quòd omnes Reventiones Regni non suppetunt ad Guerram ipsius necessaria Supportanda, per Summam xx Mil. Marcarum per Annum,

Et attento quòd *Dominus Rex*, &c. de verisimili necessariò exiget majores Sumptus & Expensas quàm prius petebat, quòd quilibet Dominorum super isto etiam Articulo plenè & maturè deliberatum suum daret Responsum.

TERTIO, quia *Dominus Bedfordiæ*, post Obsidionem per, bonæ recordationis, *Comitem Sarum*, circa Villam Aurelianensem positam, scripsit Concilio Regis quòd, attento quòd plures Soldarii * dicti Comitis, tàm in Vita sua, quàm post, Illicenciati a dicta Obsidione Recesserunt, ita quòd absque nova Retinentia & magnis Sumptibus dicta Obsidio teneri non poterat, pro qua causa petebat mitti in Franciam, in Supportationem dictæ Obsidionis & Servitii Regii, CC. Lanceas, & MCC. Arch. ad Expensas Regis, pro Dimidio Anno vadiatas; * X. 414.

In qua Materia etiam petiit Advisamentum Dominorum.

Alia habuit imposterium pro Loco & Tempore eis consimiliter, ut asseruit, aperienda.

De Cardinali Angliæ, super Interessendo in Solemniis Sancti Georgii.

Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6. *Ibid.*

DEcimo septimo die Aprilis, Anno septimo, apud Westmonasterium, in præsentia Regis, Quæsitum fuit, an *Dominus Cardinalis* deberet, ut petebat a Rege, admitti ad faciendum Servitium apud Wyndesore, in Festo S. Georgii, ratione Episcopatûs Wintoniæ, quem prætendit simul cum dicto Statu Cardinalatûs Retinere, necne?

Qui omnes in Substantia Concordarunt, interrogati singillatim, quòd vellent ante omnia præferre Statum Regni,

Et, quia Materia est Ambigua & Indecisa, Determinarunt quòd non veniet illuc ex prædicta causa, & quòd mittatur sibi pro abstinendo a dicto Itinere, tanquam Episcopus Wyntoniæ, pro præsenti,

Quam Conclusionem Rex ore proprio confirmavit, & mandavit quòd mittatur *Domino Cardinali* de abstinendo, &c.

Præsentibus,

Dominis,	*Staff.*
Glouc.	*Northumbr.*
Cant.	*De Roos*
Eborum Canc.	*Wylougbby.*
London.	*Audeley.*
Menev.	*Cromwell.*
Exon.	*Ponyng.*
Elien.	*Tiptot.*
Lincoln.	*Hungerford.*
Wygorn.	*La Warr.*
Coventren.	*Bourcher.*
Roffen.	*Abbatibus,*
Bathon.	*Westmonasterii,*
Norwic.	*Glaston,*
Dunolm.	*Abyndon,*
Carliolen.	*Waltham;*
Warr.	Et aliis.

Sequenti verò Die Dominus Cardinalis super Responsione, per
Comites Staffordiæ,
Northumbriæ,
Typtot,
Et *Cromwell,*
De Mandato Regis sibi dato, venit Westmonasterium,

Et, in præsentia Regis, post Declarationem de Jure suo, quod, ratione dicti Episcopatûs Wyntoniæ, per xxiv Annos pacificè obtinebat, de interessendo Solempniis Sancti Georgii apud Wyndesore, petiit a Rege sibi exhiberi Justitiam in prædicto Casu, vel sibi declarari causam contrariam, ad quam respondere posset admitti, Ann. D. 1429. *Hen.* 6.

Super quo Dimissus est ad Partem,

Et Domini,

Singillatim interrogati de dicendo videre eorum, quare Rex deberet ponere in dilatione Adventum suum ad præsens ad Wyndesore?

Dixerunt in effectu quòd, quia erat Res invisa esse *Cardinalem* & similiter retinere in Anglia Episcopatum Wyntoniensem, nolebant nec audebant præjudicare Regi, durante minori Ætate suâ, nec est intentio eorum præjudicare sibi nec Ecclesiæ suæ,

Et, quia timent quid inde eis poterit sequi aut evenire, supplicarunt, &c ut heri, quòd velit abstinere ad præsens.

---

* *Pro Rege Armorum.* * X. 415.

Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6. *Pat.* 7. *H.* 6. *p.* 1. *m.* 8.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Considerantes bona & gratuita Servitia, quæ, dilectus nobis, *Willielmus Brugges*, aliàs dictus *Guartier Rex Armorum*, tàm carissimo Domino & Patri nostro Regi Defuncto impendit, quàm nobis impendet in futurum;

De avisamento & assensu Concilii nostri *Concessimus* ei Viginti Libras, percipiendas annuatim, quamdiu nobis placuerit, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, de Feodi Firma Civitatis nostræ Wyntoniæ, per manus Civium ejusdem Civitatis pro tempore existentium.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Collectore Papæ.

Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6. *Ibid. m.* 10.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Contemplatione Sanctissimi Patris nostri *Martini Papæ*, de Gratia nostra speciali, & avisamento Concilii nostri,

Habilitavimus Magistrum *Johannem de Opizis*, Collectorem dicti Sanctissimi Patris, quòd idem *Johannes* omnimoda Beneficia Ecclesiastica infra Regnum nostrum Angliæ, ad Collationem, Præsentationem, seu aliam Dispositionem, quorumcumque Patronorum, Spiritualium & Temporalium, Regni nostri prædicti spectantia,

Quæ Patroni eorumdem Beneficiorum *eidem Johanni* conferre, dare, seu disponere, vel ipsum ad hujusmodi Beneficia præsentare voluerint,

Ad Valorem Ducentarum Marcarum per Annum,

Acceptare & Optinere possit,

Proviso semper quòd *dictus Sanctissimus Pater* noster, ante qualemcumque Executionem præsentis nostræ Concessionis, per Literas suas Bullatas, Nobis præsentandas & deliberandas, declaret quòd, quandocumque contigerit hujusmodi Beneficia seu aliquod eorumdem quovis modo vacare aut de Jure comuni debere vacare, Donatores, Conferentes, Patroni, & Dispositores prædicti, & eorum quilibet, Beneficia illa & ipsorum quodlibet, Vacantia sive Vacans, seu de Jure comuni vacare debentia, Dare, Conferre, & ad ea Præsentare, & de eisdem Beneficiis Disponere, & similiter quòd ipsi, quibus hujusmodi Donationes, Collationes seu Præsentationes fient, Beneficia illa liberè Recipere & Acceptare possint, quibuscumque Reservationibus Sedis Apostolicæ, Provisionibus, Collationibus, sive Concessionibus in Commendam, seu quibuscumque aliis Dispositionibus, quovis modo factis seu faciendis, non obstantibus;

Nolentes verò quòd præsens Licentia trahatur in Exemplum aliquorum in futurum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxvij die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De quærendo Jacobum Stuard.

Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6. *Bibl. Cotton. Cleopatra F.* 4.

SExto Die Maii, Anno septimo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concordatum fuit quòd *Willielmus Troutbek* Armiger, qui de Mandato Dominorum de Concilio versus Terram Hiberniæ profecturus est, pro quærendo *Jacobum Stuard* de Scotia, in Terra Hiberniæ existentem, eumque salvò & securè in Angliam Ducendo, habeat pro Expensis suis hujusmodi Centum Marcas;

Et quòd indè fiat Warantum Thesaurario & Baronibus de Scaccario, de allocando sibi dictas Centum Marcas in Compoto suo, Causâ Officii sui coram ipsis reddito vel reddendo

---

* *De Stapula Regis Daciæ observanda.* * X. 416.

Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6. *Claus.* 7. *H.* 6. *m.* 8. *dor.*

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Cùm, carissimus Consanguineus noster, *Rex Daciæ*, ut accepimus, nuper Ordinaverit, & in Regno Daciæ, ac aliis Territoriis, Dominiis, & Jurisdictionibus suis, certis de causis, ipsum Consanguineum nostrum moventibus, fecerit proclamari,

Quòd omnes & singuli Anglici, Ligei nostri, volentes ad Partes

Ann. D. 1429. Hen. 6. tes illas accedere, pro Excercitio aliquarum Mercandisarum, sive pro Piscibus optinendis, applicent & veniant ad Villam de Norbarn, & nullatenus apud Fynmark, nec alibi infra Regnum, Territoria, Dominia, & Jurisdictiones sua prædicta, nisi ad dictam Villam de Norbarn, ubi idem Consanguineus noster Stapulam suam, pro Excercitio hujusmodi Mercandisarum, cum Ligeis nostris prædictis ordinavit specialiter & fecit stabiliri,

Nos igitur,

Volentes Præmissa ad notitiam eorumdem Ligeorum nostrorum deduci, nè ipsi (quod absit) in contrarium hujusmodi Ordinationis & Proclamationum dicti Consanguinei nostri, præsertim cum idem Consanguineus noster de Amicitiâ nostrâ dictique Regni nostri existat, aliqualiter præsumant aut attemptent,

Tibi Præcipimus, districtiùs quo possumus, firmiter injungentes, quòd in singulis Portibus & Locis infra Ballivam tuam, ubi magis expediens videris & necesse, publicè ex parte nostra proclamari facias,

Nè quis Ligeorum nostrorum, sub Forisfactura omnium quæ nobis forisfacere poterit, ad Partes prædictas, aut ad earum aliquam, seu Locum aliquem in eisdem, pro Excercitio aliquarum Mercandisarum hujusmodi habendo, sive Piscibus optinendis, se divertat, nisi dumtaxat ad dictam Villam de Norbarn, ubi Stapula prædicta, ex causa prædicta, ut præmittitur, habita est & stabilita, Et hoc nullatenus omittas

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Maii.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Vicecomiti Northumbr.	*Vicecomiti Devon.*
Vic Villæ Novi Castri super Tynam.	*Vicecomiti Cornub.*
	Vicecomiti Bristoll.
Vicecomiti Norff. & Suff.	*Vicecomitibus London.*
Vicecomiti Lincoln.	*Vicecomiti Kantiæ.*
Vicecomiti Sutht.	*Vicecomiti Essex.*
Vicecomiti Somers. & Dors.	*Vicecomiti Surr. & Sussex.*

De Obsidibus Recipiendis.

Ann D. 1429. An. 7. H. 6. Ibid. m. 5.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Johanni Comiti Huntyngdoniæ*, Constabulario Turris nostræ Londoniæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis quòd *David Stuard* de Athells, *Robertum Stuard* de Lorne, *Thomam Hay* Chivaler, & *Andream Keth*, Obsides, carissimi Consanguinei nostri, *Jacobi Regis Scotorum*, de *Johanne Langton* Chivaler, qui eos vobis ex parte nostra liberavit custodiendos, per Indenturas, inde inter vos debitè conficiendas, Recipiatis, & eos salvò & securè custodiri faciatis, donec aliud indè a nobis habueritis in Mandatis;

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Junii.

Per Concilium.

* X. 417.

** Pro Ambassiatoribus Scotiæ.*

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Scot. 7. H. 6. m. 1.

REX, universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales Venerabiles in Christo Patres, *Johannem Episcopum Glasguensem* Cancellarium Scotiæ, *Alexandrum Episcopum Candidæ Casæ*, ac *Archibaldum Comitem de Douglas*, *Georgium Comitem Marchiæ*, & Dominum *Jacobum de Douglas* Dominum de Dalketh, *Johannem Forrestar* Baronem de Liberton, Magistros, *Wilhelmum de Foulis* Præpositum de Bothuile, *Johannem de Schenes* in Decretis Doctorem, *Patricium de Dunbar*, & *Thomam de Kirkpatryk*, Milites, Versus, Ad, & In Regnum nostrum Angliæ, & Marchias ejusdem versus Scotiam,

Et præsertim ad Locum vocatum Hawdenstank, vel alium Locum congruum quemcumque, de quo inter Commissarios nostros & Commissarios carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum* poterit concordari,

Cum Mille Hominibus, Equestribus, vel Pedestribus, aut infra, Armatis, vel non Armatis, in Comitiva eorum, & eorum cujuslibet,

Ita tamen quòd ipsi, simul aut separatim veniendo, dictum Numerum Mille Hominum in toto non excedant,

Pro Communicando, Tractando, Concordando, seu Appunctuando de & super Reformatione quorumcumque Attemptatorum, per Subditos unius Partis aut alterius, contra Treugas, initas & adhuc durantes inter *Nos*, pro Regnis, Terris, Dominiis, Subditis, & Vassallis nostris ex Parte una, & præfatum *Regem Scotorum*, pro Se, Regno, Terris, Dominiis, Ligeis, Subditis, & Vassallis suis Parte ex altera,

Necnon de & super Pace finali & perpetua inter Nos & præfatum Regem Scotorum ac Regna nostra, per quæcumque Media congrua, licita, & honesta, ad Communicandum, Tractandum, & Avisandum,

Necnon super quibuscumque Materiis, Pacem, Tranquillitatem, Quietem, & Utilitatem dictorum Regnorum qualitercumque concernentibus, ibidem morando, & exinde ad propria redeundo;

Et ideò vobis Mandamus, &c.

Non inferentes, &c.

Et si quid, &c.

In cujus, &c. per Tres Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xv die Junii. Ann. D. 1429. Hen. 6.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX eisdem, Salutem.

Sciatis quòd suscepimus, *&c. ut supra usque ibi*, poterit concordari, *& tunc sic*, cum Octingentis Hominibus, Equestribus, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX eisdem, Salutem.

Sciatis quòd suscepimus, *&c. ut supra usque ibi*, poterit concordari, *& tunc sic*, cum Sexcentis Hominibus Equestribus, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX eisdem, Salutem.

Sciatis quòd suscepimus, *&c. ut supra usque ibi*, poterint concordari, *& tunc sic*, cum Quingentis Hominibus, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Pro Cardinali Angliæ de Navibus arestandis.

REX, dilectis sibi, *Johanni Hunte*, & *Johanni Talbot*, Servientibus nostris ad Arma, Salutem. Ann. D. 1429.

An. 7. H. 6. Sciatis quòd Assignavimus Vos, conjunctim, & divisim, ad omnia Naves & Vasa, Portagii Viginti Doliorum & ultra, usque ad Portagium Centum Doliorum & de eodem * Portagio, quæ Pat. 7. non sunt pro Viagio nostro arrestata, & ad tot Marinarios, de H. 6. p. 1. melioribus & fortioribus Marinariis, quot pro Eskippamento Na- m. 6. vium & Vasorum prædictorum sufficere poterunt, in singulis dors. Portubus & Locis, ubicumque infra Regnum nostrum Angliæ, * X. infra Libertates & extra, inveniri poterunt, pro Passagio, Ve- 418. nerabilis Patris, Domini Henrici, Dei gratiâ, *Cardinalis de Angliâ* vulgariter nuncupati, ac Dominorum & aliorum Fidelium nostrorum in Comitiva sua, in Obsequium nostrum ad partes Transmarinas profecturorum, sine dilatione Arestandum & Capiendum,

Et Naves, Vasa, & Marinarios hujusmodi usque Portus Villarum de Sandewico & Dovorria, & Vadia eisdem Marinariis per vos promptè solvenda, cum omni festinatione duci & venire faciendum, Ita quòd sint ibidem, ad citiùs quo commodè fieri poterit, Prompta & Parata ad deserviendum Nobis pro Passagio *præfati Cardinalis* & aliorum Fidelium nostrorum prædictorum,

Et ad omnes illos, quos in hac parte Contrarios inveneritis seu Rebelles, Arestandum, & Prisonis nostris Mancipandum, in eisdem moraturos quousque pro eorum Deliberatione aliter duxerimus ordinandum;

Et ideo vobis & cuilibet vestrûm Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis, & exequamini in forma prædicta:

Damus autem Constabulario nostro Dovorriæ, Custodi Quinque Portuum nostrorum, ac universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris, & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus & Subditis nostris, tàm infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis, & cuilibet vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, Obedientes, & Auxiliantes, quotiens & prout per vos, seu aliquem vestrûm, super hoc fuerint præmuniti ex parte nostra

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xv die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literæ Regis diriguntur præfato Johanni Talbot *ac* Johanni Clynk *sub eadem Data.*

De Capiendo Herbergagium pro dicto Cardinali.

REX, dilectis sibi, *Johanni Yerd* Juniori Armigero, & *Stephano Lillebourne*, Salutem. Ann. D. 1429.

An. 7. H. 6. Ibid. m. 2. d. Sciatis quòd Nos, de avisamento & assensu Concilii nostri, Assignavimus Vos, conjunctim, & divisim, ad Hospitia & Herbergagia honesta & competentia in Comitatu Kantiæ, ubi vobis meliùs videbitur expedire, pro, Venerabili Patre, *Henrico Cardinale de Angliâ* vulgariter nuncupato, ac aliis Magnatibus & Fidelibus nostris, & pro certis Hominibus ad Arma & Sagittariis, in Comitivis suis, in Obsequium nostrum versus Partes Transmarinas profecturis, extra Feodum Ecclesiæ, Capiendum & Providendum,

Necnon ad Victualia, pro eisdem Cardinale, Magnatibus, & Fidelibus nostris, ac Hominibus ad Arma & Sagittariis prædictis, pro Denariis suis inde rationabiliter solvendis, infra Comitatum prædictum (Feodo Ecclesiæ ac bonis Ecclesiasticis dumtaxat exceptis) Emendum & Providendum;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta,

Damus autem universis & singulis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, ac aliis Fidelibus & Subditis nostris, infra Comitatum prædictum, quòd Vobis & alteri vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In

Ann. D. 1429. Hen. 6. In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xvj die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* X. 419. * *Petitiones H. Cardinalis, ex parte Papa, pro Expeditione* CRUCIATÆ *contra Bohemos; ac* INDENTURA *de Appunctuamentis inde confecta.*

REMEBRANCE OF THINGES, *that* J. H. Cardinal *and* Legat, *&c. aske and desire of the King* my Souverain Lord, *and of his Noble Conseil, on the Behalve of* oure Holy Fadre, *for the weel Sustenyng, Defense, and Exaltacion of oure Christien Feith.*

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Bibl. Cot. Cleopatra F. 4. An. 7. H. 6.

FURST, sith it hath liked my *Souverain Lord* heretofore, at y'instance and desire of *oure Holy Fadre*, to graunte unto *Maister Cuntzo*, his Ambassatour, People and Captaines notable out of this Land, to y'entent abovesaid, as appereth more clerely by y'answeres, yeven unto him in writyng, by my Souverain Lords Conseil; That it like unto my Souverain Lord to Graunte that the Quantitee of that People may strecche unto the Nombre of vC. Speres, and vM. Archeres; and that I may have such Captaines, to Lede hem, as I may trete yerto.

ITEM, Secundly, that I may Publisshe and doo Publisshe in alle Places of this Land, where me thenketh nedeful, THE CRUCIAT, whiche is committed unto me of *oure Holy Fadre*, and execute all that longeth therto, considered that CRUCIATS have been late seen in this Land, where the cause was not so greet.

ITEM, as touching the furst, that is to say, the havyng overe of Poeple, wherto must many other things be dependent, as accessoires to the principal, I aske and desire that I may doo Proclame, in alle Places of this Land, what Wages I wol yeve to suche as wol goo in y'Expedition of the Faith.

ITEM, that suche, as shal goo in this Expedition and Cause of God, may stand in the Kings Protection, as thei doon that goon overe in the Kings Voiages, as was behight and graunted unto the said *Maister Cuntzo*.

ITEM, that such Constable and Mareschal, as I shall depute and assigne for the Reule of the Kings Poeple that shal goo, may make suche Statuts and Ordenances as shall be thought necessaire and expedient for the good Gouvernance and Salvation of hem, the said Constable and Mareschal, and thaire Ordennances and Statuts to be obeied, under such Peines as shal be thought couvenable to be executed, freely and leefully in alle thaim that Disobeye, or that be punysshable, after the quantitee of the Offense; Considering that, for to lede overe eny Multitude of Poeple withoute Lawe to Reule hem by, were for to lese all or a greete partie of hem, whiche God defende.

ITEM, that the Admirall, or his Deputees, have souffisant Charge and Commandement to ordeine and brynge Shipping and Navire, suffisant for the said Poeple at suche Ports, and at suche Tyme, as shall be advised and thought necessaire, and at suche Wages as the King yeveth.

ITEM, as touching the Seconde, that is to say the Publication of the CRUCIAT, if any Man wol, oonly of Devotion and for Soule Heele, goo overe in the saide Expedition, that he may have fredom and licence for to goo, and under suche Proteccion as above; howe be it that myn entente is not, under colour of the said CRUCIAT, to suffre noo Religieux Men, namely in noo greete Nombre, or suche that I may have eny Conjecturation wolde take Benefice of the saide CRUCIAT, rather for to walke in Apostasie, than for desir of Merit, to goo over in the saide Expedition.

ITEM, that yoo, that wol oonly goo for to Reioisshe the Benefice of the saide CRUCIAT without Wages, stande under the Lawes, Statuts, and Ordennances to bee maad by the Constable and Mareschal as is abovesaid, aswell as thei that shal goo for Wages; Considered that, sith all be the King's People, it is necessarie to kepe under goode Reule, and preserve from all Meschiefs and Inconvenients, oon as oyer.

ITEM, I truste that *my Souverain Lord* and the Noble Lordes of his Conseil, Grauntyng yees Articles, as I trust to God ye wol, wol not naye me other things, lasse than theese, nedeful

* X. 420. to * the Furthering therof, if eny suche come to mynde hereafter; for peraventure it cometh not to Remembrance now that wol hereafter, which shal algate be necessarie for the good and effectual spede of hem.

Thees be th'Answers yeven to my Lord the Cardinal, *&c. upon the Requestes maad by him unto the* King *on the behalve of oure* Holy Fadre the Pope, *for the weel Sustenyng, Defense, and Exaltation of the Christien Feith, &c.*

FURST, as toward the Publication of the CRUCIAT, and Fredom and Licence to be yeven to the Kings Subgitts to execucion of the meenes comprised therinne, to obteine by the Benefice of the same CRUCIAT;

It is conceived that the said meenes rest in two things,

Oon is the yifte of Goodes to be maad by the Kings Subgitts, in Promotion and Furthering of Godd's Cause and Querele ayenst the Hereticks, &c. an oyer is the Personel goyng of the Kings Subgitts out of this Land, of theire oune Devotion, in the saide Godd's Cause and Querele. Ann. D. 1429. Hen. 6.

And, as to the Furst, *the King*, by th'advis of his Counsail, agreeth him to that, that his Subgitts, that of Devotion wol yeve of theire Goodes to Furthering of the saide Cause, shall freely mowe do it with the Provision that followeth; that is to say,

That there be Deputed Persones notable and suffisant, the which shall receive all the Goodes, so to be yeven of Devotion by the Kings Subgitts, the whiche Persones shall make feith, that they shall treuly certifie *the King* and his Conseil of alle theire Receits,

And, as ferforth as it shal stande in Gold and Silver, nought to passe out of this Land, but to be emploied, according to the Kings Lawes, in Merchandises, in suche wyse as it shal mowe by weye of Eschange be delivered in Paiement to theim of the Kings Subgitts, that shall be Waged in this Land to goo overe in the Cause of the Feith ayenst the said Heretikes.

ITEM, as toward the Personell goyng of the Kynges Subgittes out of this Land, of their Devotion, in the said Querele,

It is considered, on that oo part, that, for the noun certaintee of the Nombre of hem that shall wol so to goo, my said *Lord the Cardinal* hath desired to have, without hem, by Licence of the King, vC. Speres, and vM. Bowes, at Wages.

And it is also Considered, on that other part, howe that the Poeple of this Land is Lessed and Decressed of late tyme, by Mortalite, Werres, and in other divers wyses, and namely of Defensable Men and Persons like for the Werre,

And, overe this, the greete necessitee that the King hath of suche Persones, for the Defense, keeping seure, and sauf Garde of his Reaumes, Landes, Lordships, and Subgittes, and in especial of this his Reaume,

So that it is thought right perilous and dangerous to suffre the Kings Poeple to passe out of this Land, on eny other Behalve, to eny other Strange Cuntree, that is not of the Kings Obeissance,

Nevere the lesse, to the Worship of God, and Promotion of his saide Cause, and at the reverence and request of *oure Holy Fadre the Pope*, and spetial contemplation of my said *Lord the Cardinal*, that hath take upon him the Solicitng of the said Cause (whom whoos Estate, whoos Worship, Persone, and Seuretee it is well thought that *the King* and this Land, for many greete and evident causes, owen especially to tendre and considere) the King, by t'advis of his Conseil, is agreed to Licence his Subgittes, aswell suche as wol goo of Devotion, as suche as wol goo at Wage, to the Nombre of ccl. Speres, and iiM. Bowes in al, to passe out of this Lend, to emploie their Persones, in Godde's Service, in the Querele abovesaid, under the Conditions that ensuen;

FURST, that it like oure *Holy Fadre the Pope* to be good, gracieux, and tendre Fadre unto *the King*, to this Land, and to the Kings Subgittes of the same, and generally to alle the Kings Landes and Subgitz.

ITEM, that it like oure said *Holy Fader*, as toward good to be had in this Land, to Promotion of the saide Cause, to contente him with that, that the Kings Subgits, of the same Land, wol yeve yerton, of their especial Devotion; * and, in alle wyses, to forbere eny commune Charge to be born of eny of th' * X. 421. Estates of this Land, be it by the Clergie, or eny other.

ITEM, that, before the departyng of the King's said Subgittes out of this Land, ther be seen and shewed unto the King's Conseil here seuretee of weyes and meenes Resonable of Passage for the said King's Subgitts, out of this Land, to the Place that thei shal goo too, and Repassage for them fro thens ayen into this Reaume.

ITEM, that the King's Subgitts, that be now in his Reaume of France, entending to his Service there and to the Defense and Saufgarde of the same his Reaume, be not Stired, Admitted, ne Received to goo fro thens by my said *Lord the Cardinal*, or eny other as ferforth as he may lette it; Considering the greet Paril and Daunger, that myght falle *to the Kyng* in his said Royaume, by the Disparveu, Departyng, or Withdraught of his Subgitts fro the same.

ITEM, that my *Lord the Cardinal* shal do his effectuel and notable diligence and devoir toward the *King of Scotts*, to make *the King* seure that the said *King of Scotts* shal holde him in Frendship and Reste with *the King*, his Lands and Subgittes, and namely with this Land, and to make him treuly and duely observe and kepe as well his Treus as other Appointmentz maad with the King, to the which he is bounden as wel by his Ooth, maad furst in this Land, and after him beyng at fredom to Scotland, as by his Lettres and his Seal:

And so, in conclusion, *the King* agreeth him to Execution of the *said* CRUCIAT, with and under the Conditions and Provision before rehersed, and to the PUBLICATION of the same, to be maad in alle the Places of this Land, where it shal be thought expedient to my said Lord the Cardinal:

In the whiche Publication it shall be openly declared, that the *said* CRUCIAT is so Published of the King's assent and Licence:

And, overie that, in the PUBLICACION of that part of the CRUCIAT, that toucheth tham that goon and expose her Persones in the saide Godde's Querele, it shal be openly declared that the *King* hath graunted his Assent and Licence to his Subgittes of this Land, so to goo in the saide Querele, for their Soule heel, in greet and notable Nombre.

ITEM, as toward that my said *Lord the Cardinal* desireth to be graunted him, to have such Captaines as he wil chose to *Lede* the Kings said Subgittes that shall goo out of this Land, the King is

Ann. D. 1429. Hen. 6.

is agreed that my said *Lord the Cardinal* shal Name to the *King* suche Persones here, as he wol desire to be Captaines; and yoo, that the King wol agree him, to Trete them in his best wyse.

ITEM, the *Kyng* agreeth him to that, that my said *Lord the Cardinal*, according to his Requeste, shall mow make to be proclamed in all Places of this Land, where as it shal be thought unto him expedient, what Wages he wol yeve to such as wol goo in the said Viage.

ITEM, the *Kyng* is agreed that my said *Lord the Cardinal* shal name to the *Kyng* suche as he wol desire to be Conestable and Mareschal of the Felauship of the King's said Subgittes, that shall Passe out of this Land; and that yoo, that the *Kyng* shall like to agree him to be thair Conestable and Mareschal, shul have Auctoritee and Power, of the *Kyng*, to Reule and Gouverne his said Poeple, and to Chastise and Punysshe theum that Disobeye or offende ayenst the Law of Armes.

ITEM, the *Kyng* is agreed that his said Subgittes of this Land, that, as it is before rehereced, shul goo out of this Land to expose thair Persones in the saide Godd's Querele, shul stande in his Protection, wtg the Provision and in the manere and fourme contened in answere, Yeven, upon the same, to *Maister Cuntzo*, sent unto the King from our *holy Fadre the Pope*.

ITEM, the *King* is agreed that th'Admiral, or his Deputes, shul have sufficeant Commandement and Charge to ordeigne and bring Shipping and Navie, sufficeant for Passage of the said People, at suche Ports and at such Tyme as it shall be avised, at suche Wages as the King yeveth for his owne Viages.

And, if it happe that the said Journee ayenst th'Ereticks, before rehereced, holde not, for oo cause or other, that thanne the said Moneye, to be gadred, in noo wyse be employed to other use, without th'advis and assent of the King and his Conseil.

* X. 422.

* THIS ENDENTURE,

MAAD BETWIX the *King* oure Souverain Lord on that oo partie, And, the moost Worshupful Fadre in God, *Henry Cardinal of the Title of Seint Eusebee*, named Cardinal of England, on that other Partie,

WITNESSETH that,

At th' Instance, Reverence, and Requeste of oure *Holy Fadre the Pope*, and for the weele and defense of the Christien Feith,

Our *said Souveraine Lord* hath GEVEN and GRAUNTED his Licence Roiale and Assent to his Subgittes of this his Land,

To the Nombre of CC. L. Speres, and M. M. D. Bowes, or withinne at the Moderation of the *said Cardinal*,

For to passe out of this his said Land, in the Compaignie of the *said Cardinal*, for the Redduction or Chastisyng of the Heretikes in Boeme,

The which Licence before rehereced, and also the Captainship and Leding of the foresaid Speres and Bowes, the *King* hath Graunted unto the *forsaid Cardinal*, and Maad, Ordeined, and Deputed him CAPITAINE and LEDER of them, with and under the Provisions that folowe.

FIRST, that the *said Cardinal* shal effectuelly do al his devoir and diligence toward oure *Holy Fadre the Pope*, to that that he be Good and Tendre Fadre to the *King* oure Soverein Lord and to this his Land, and to the King's Subgitts of the same, and generally to all the King's Landes and Subgittes.

ITEM, that the said *Cardinal* shal sufficeantly pourveye and ordeigne for the seure and save Passage of the Kings said Subgitts, out of this Land, to the saide Land of Boeme, and for the Repassage and Retourne of hem into the same, under the Rule, Governaille, and Leding of a Captaine or Captaines sufficeant and covenable thereto; without that the said Cardinal shal assente, or, as ferforth as in him is, soeffre the King's forsaid Subgitts to be withholden, lad, or drawen to emploie them in eny other Werre or Service, save oonly to the Redduction or Chastising of the Heretikes of Boeme before rehereced, except that the said *Cardinal* may, if it like him, take to accompanie him forth unto the Court of Rome CC. Persones of the Nombre before rehereced.

ITEM, the *forsaid Cardinale* ne shall in eny wise moeve ne sture the King's Subgitts, that be nowe in his Reaume of Fraunce, entending there to the Defense and Savegarde of the same, nor, as ferforth as he may lette it, suffer eny other to sture or moeve them to departe or to withdrawe them out of the said Reaume of France, nor admitte ne receive them to goo from thens, with him, or his, in this present Viage.

ITEM, the *forsaid Cardinal* shal not take with him, ne seuffre to goo with him, out of this Land, in this his forsaid Passage, but to the Nombre before rehereced, or withinne, the which shal Monstre hem self, before thair Departing, in the Presence of the King's Commissioners, that shal be Deputed thereto: and their Names shal be retourned and brought in writing to the King's Conseil.

The which CAPITANSHIP and LEDYNG, in the manere, and forme, and under the Provisions before rehereced, the *said Cardinal* hath take upon him, and, by thees presente ENDENTURES, Byndeth *unto the King* treuly and deuly, after the grace that God wol yeve him, to execute that that perteigneth to t'Office of the said CAPITAINSHIP, as ferforth as it may belang and accorde with his Estate,

And our said *Souverain Lord* Wol and Declareth that neither the forsaid Cardinal, nor eny of his Executoures or Assignez, by vertue of thees ENDENTURES, be Bounde to eny maneres of Accompte, or to Answere or Assieth the King or his Heires of eny Thriddes, or other Gaines of Werre, or to eny Avertement as therefore.

In Witness of the whiche thing, to the Partie of this ENDENTURE, *Remaigning towards the said Cardinal*, oure saide Souverain *Lord the King* hath maad to be put to his Prive Seal. Ann. D. 1429.

Yeven at *Westm.* the xviij day of Juyn, The Yere of the Regne of the King our said Souverain Lord the vij. Hen. 5.

---

* *De Ambassiata Papæ pro Expeditione Cruciata contra Bohemos, de qua supra fit mentio.* * X. 423.

DEcimo die Maii, Anno Sexto, *Dominus Cunzo* de Swola, Palatii Apostolici Causarum Auditor, post Præsentationem Bullarum *Domini Papæ*, & Declarationem Propositionis suæ, & Credentiæ sibi commissæ, Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6.

Quæ in effectu continebat, *Bibl.*

Primò, Declarationem Pestiferæ Hæresios existentis in Bohemia, & Bohemorum obstinationem, *Cotton. Cleopatra*

Secundò, Petitionem Subsidii, habendi a Rege & Regno, pro Sustentando Exercitu ad Exterminium dictorum Bohemorum, *F.* 4. *de A.* 6.

Quam credentiam posteà tradidit in Scriptis: *H.* 6.

Cui etiam Respondebatur, per Dominos de Concilio, etiam in Scriptis, secundùm quod per eadem Scripta in Papiro, remanentia in Concilio, apparet.

De præfato Cardinali Capitaneo constituto.

REX, Venerabili in Christo Patri, *H.* eâdem Gratiâ, *Cardinali Tituli Sancti Eusebii* de Angliâ vulgariter nuncupato, Consanguineo nostro carissimo, Salutem. Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6.

Sciatis quòd Nos,

De eximiis Prudentia, Fidelitate, Circumspectione, & Industria vestris plurimùm confidentes, *Franc.* 7. *H.* 6. *m.* 4.

De avisamento & assensu Concilii nostri Ordinavimus & Constituimus vos CAPITANEUM Ligeorum nostrorum, qui in Obsequium Dei & Nostrûm, in Comitiva vestra, pro Defensione Fidei Catholicæ, & ad Expugnationem, Castigationem, & Cohertionem *Hæreticorum Boemorum*, profecturi sunt, prout in quibusdam Indenturis, inter Nos & Vos super hoc confectis, pleniùs continetur;

Dantes & Concedentes vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem eosdem Ligeos nostros per vos & Deputatos vestros extra Regnum nostrum Angliæ Ducendi, ac in & ad idem Regnum Reducendi, Regendi, & Gubernandi,

Ac omnium & singulorum ipsorum Causas & Querelas, in & de his quæ ad Officium Capitanei quomodolibet spectant, & in hujusmodi emergent Viagio, Audiendi, Discutiendi, & Terminandi, eisdemque Ligeis nostris & eorum cuilibet indè Justitiæ Complementum Faciendi & Exhibendi, ac etiam Delinquentes in hac parte, juxta eorum Demerita, debito modo Castigandi & Puniendi, prout de Jure & secundùm Consuetudinem & Legem Armorum fuerit faciendum;

Et ideò Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem præfatis Ligeis nostris, ac universis & singulis Fidelibus, Ligeis, & Subditis nostris, tàm per Terram, quàm per Mare, infra Libertates, & extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Præmissis, in forma prædicta, faciendis & exequendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, ac Vestris Mandatis Obedientes prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xviij die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Comitiva Cardinalis supradicti.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6. *Ibid.*

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus, carissimo Consanguineo nostro, *Edmundo Beaufort* Militi,

Qui in Comitiva, Venerabilis Patris, *Henrici Cardinalis Tituli Sancti Eusebii* de Anglia vulgariter nuncupati, Consanguinei nostri carissimi, pro Defensione Fidei Catholicæ, & ad Expugnationem, Castigationem, & Cohertionem *Hæreticorum Boemorum* profecturus est,

* Quòd Ipse versus Partes Transmarinas, ad Præmissa facienda, liberè transire, & in Partibus illis, ex causa prædicta, morari possit licitè & impunè. * X. 424.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Decimo Septimo Die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis Patentes habet Robertus Dominus de Wylughby *Miles sub eadem Data.*

De Interessendo Monstris.

REX, dilectis sibi, *Galfrido Louther*, *Johanni Darell*, Armigeris, & *Johanni Hexham*, Salutem. Ann. D. 1429. *An.* 7. *H.* 6.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus Vos, conjunctim, & divisim, ad Interessendum Monstro sive Monstrationi omnium & singulorum Ligeorum nostrorum, Hominum ad Arma, Armatorum, & Sagittariorum *Pat.* 7. *H.* 6. *p.* 2. *m.* 5. *d.*

Mon-

Ann. D. 1429 Hen. 6. Monstrandorum, qui in Comitiva, Venerabilis in Christo Patris, *H Cardinalis de Anglia* vulgariter nuncupati, Consanguinei nostri Carissimi, versus Partes Exteras profecturi sunt,

Ipsumque Monstrum sive Monstrationem Videndum, ac Nos & Concilium nostrum de Die, Loco, & Modo Monstri sive Monstrationis hujusmodi, necnon de Nominibus & Numero Monstrandorum prædictorum, necnon de Nominibus & Numero aliorum quorumcumque non Monstrandorum, qui in Comitiva dicti Consanguinei nostri similiter profecturi sunt, per Indenturas, inter Vos & aliquem vestrûm, pro parte nostra, & præfatum Consanguineum nostrum superinde conficiendas, nec non de toto Facto vestro in hac parte, sub Sigillis vestris, vel alicujus vestrûm, distinctè & apertè, Certificandum;

Et ideo vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto Die Junii.

Per Concilium.

De Cardinali cum Retinentia, in Succursum Ducis Bedfordiæ in Francia, profecturo, & Cruciata Respectuata.

Ann. D. 1429. An. 7. H 6. Bibl Cot. Cleopatra F. 4. HEre ensuen TH'ARTICLES of TH'APPOINTMENT, MAAD and Accorded at Rouchestre, the Furst day of Juyll, BETWIX *the King*, by th'Advis of his Conseil, on that oo Partie, and my Lord his Cousin *the Cardinal*, &c. on that other Partie,

FURST,

How be it the King, by th'Advis of his said Conseil, hath Graunted his Licence to *the said Cardinal* to have out of his Reaume of England the King's Subgittes of the same, to the Nombre of CCL. Speres, and M M D. Bowes, to accompanye him to the Reaume of Boeme, for the Reduction and Expugnation of th'Eretikes there that entenden the Subvertion of the Christien Feith,

Nevere the lesse,

Forasmuche as it is thought to *the King* and his said Conseil that, considering diverse greet and grevous Adversitees and Fortunes of Werre, happened right late agoo, after the tyme of the said Licence, unto the King's Subgittes in his Reaume of France, and the greet Jupartie that the Persone of my *Lord of Bedford* his Uncle, and the Remenant of his treue Subgitts in the Reaume of France, and the same Reaume standen yn like to be lost and subverted, o lesse than hasty and undelayed Provision of Socours, and Relief, out of his Reaume of Engeland, be disposed and sent theder,

And that therefore the Service of the Men of Armes and Archers, that have Entended with *the said Cardinal*, is in alle wyse necessarie and behoveful unto the *King*,

The *said Cardinal*,

* X. 425. *Considering the things before rehereed, for the most singuler love, zeele, and tendernesse that he bereth to the Seuretee, Welfare, and Prosperitee of *the King*, and of alle his Landes and Subgitts, and in especial of my *Lord of Bedford*, of the Reaume of France, and the Kings Subgitts there,

Is condescended unto the Contenue of th'Articles that followe, that is to say,

THAT, my said *Lord the Cardinal* hath assented, in his Persone, to Goo, and also Lede his Retenue, that he hath of the Kings Subgitts of this Land, into the Reaume of France to my said *Lord of Bedford*, and there to abide and also make all hem of his saide Retenue, as ferforth as in him shal be, to abide and serve *the King* in his Werres, in his Reaume of France, for the Terme of Half a Yere, for the whiche thei have entended with him.

ITEM, that, for execution of That that is in the next Article before, *the King* shal Graunte my said Lord *the Cardinal* Power, by his Lettres Patentes, to make Constable and Mareschal of his saide Retenue suche Persones as it shal be thought moost expedient and behoveful to the said my Lord *the Cardinal*; to the whiche, during the said Half Yeer, he shal yeve in charge to employe his said Retenue in the Kings Service there, in suche wyse as other of the Kings Subgitts theer doon that been occupied in the Werre; except that thei shall not be bounde, as by force of this APPOINTMENT, to eny Sieges.

ITEM, that,

To the same entent, and to that ende that it ne shall mowe in eny wise resonably be thought, that the lettyng of the guyng of the said Cardinal and his Retenue to Boeme procedeth of the wille, ymaginacion, and covyne of the said Cardinal,

The King shale sende a suffiseant Persone, and also his Lettres Patentes under his Greet Seal of England, by the whiche he shal yeve pleine auctoritee and pouer unto my Lord of Bedford, for diverse greet causes and consideracions, suche as moeve him, to forbede alle his said Subgitts of the said Cardinales Retenue, upon peine of forfaiture of lyf, lymme, and all that thei may forfaite ayenst the King, in eny wise to passe, out of his said Reaume of France, in eny other Land, fro the xxiij day of Juyn last passed, unto the xxj Day of December next comyng; notwithstanding eny licence or graunt maad by the King therupon afore the date of the same Lettres Patentes: and to arreste, and emprisone, and to holde emprisoned eny of the said Retenue, that dooth the contrarie, into the tyme that the King yeveth to my said Lord of Bedford other commandement.

ITEM, to that ende that it appiere evidently that it is not the Kings entent to Restreine the going of his said Subgitts, at this tyme, to Boeme, in displeier or contempt of oure Holy Fadre the Pope, or of the Churche, but oonly in necessarie eschuying of the open and evident perills, daungers, losse, and inconvenients before reherced, ne for to put our Holy Fadre or the Churche to losse of the good paied for Wages to the said Retenue, the King offreth, wol, and shal make unto oure saide Holy Fadre notable and sufficeante seuretee of Repaiement of the hoole Some, that the said Wages drawe unto, the saide paiement to be made without longer delay or tarying; that is to say,

That oone half, the laste Day of Feverer that next cometh,

And that other half, the furst day of May next followyng,

And with that the King graunteth and agreeth him that, at the said begynning of May, oure said Holy Fadre, and the Church, and the forsaid Cardinal shal mowe have out of this land men of Armes and Archers, to the nombre, or above, and to th'entent, graunted to him before.

ITEM, that,

For as muche as it is thought that the saide seuretee of Repaiement most be Obligacions of the Lordes of the King's Counsail, the whiche, if thei were shewed here after, bering date of this day, there myghte growe therof suspecion of collusion betwene the Kings said Counsail and the forsaid Cardinal,

It is advised and asserted, by the King's Counsail, that the said Lords of the Conseil shal make obligacions to oure said Holy Fadre and to his Chambre, berying date of this day; the whiche shal be put in the said Cardinals keping.

And, after the Publicacion of the saide Prohibicion and Defense, to be maad in France on the King's behalve, yere shall be Maad and Seeled newe Obligations, by the said Lords of the Conseil, of the same Teneur, save the * Dates of this Day, berying Date of a Day after the Publicacion of the said Prohibition; ye whiche shall be delivered to him whom oure *Holy Fadre* or the *said Cardinal* wol assigne, and the said furst Obligations be restored to the said Lords of the Conseil, that shall be bounden by hem. * X. 426.

ITEM, that anoon, upon the tyme of Publication of the said Prohibitions, there shal be sent Messagers unto oure *Holy Fadre the Pope*, and to the Princes of Almaigne, with Lettres of Excusation, contenyng the Causes of Restreint and Delay of passing onto Boeme of the *said Cardinal* Retenue, aswel in Discharging of *the King*, and Declaration and keping of his Name and Fame, as of the forsaid Cardinal's.

ITEM, For as muche as *the King* shal Repaie to oure said *Holy Fadre* the Wages of the forsaid Cardinal's Retenue, it is Accorded that, if any of the forsaide Retenue departe fro the *said Cardinal*, withynne the forsaid Half Yeer, or withdrawe his Service, the *said Cardinal* shal make his Attourne, at the Kings Assignement, to sue lawfully him of his saide Retenue that so doth, and mynistre his Evidences and lawefull Proves; of the whiche Suyte, as wel as of the Thriddes, and alle other manere of Wynnyng of Werre, that myghte belonge or to be due unto oure said *Holy Fadre*, or to the *forsaid Cardinal*, withyne the forsaid Half Yeere, of eny of the forsaid Retenue, *the King* shal have the Hool Availle and Prouffit.

ITEM, consideryng the greet Charge that *the said Cardinal* shal bere in accomplishing of the things before reherced, *the Kyng* of his liberalitee hath Graunted unto *the said Cardinal*, by wey of Reward, a Thousand Marc:

Andy over that, *the King* shal sende unto his said *Uncle of Bedford*, by the forsaid Persone that shal bere his Lettres Patentes, and late his *Uncle of Bedford*, wete howe that, according to his desire, with greet Difficultee and Instance, he hath Treted and Induced *the said Cardinal* to goo, he and his Retenue, thorough his Reaume of France by his said Uncle, to th'entent that he shall mowe have Speche with the said Cardinal, and entrete him and his Retenue, if him thenke that it be necessarie unto him; lating my saide Lord his Uncle wete that the King bereth so greet a Charge, in settyng overe of Sr. *John Radcliff* and his Retenue, at this tyme, that there coude not be getten here the Goode, wherwith to have sowded *the said Cardinal's* Retenue, if he and thei of his said Retenue myghte have be entreted therto; and that therfore, if he wol desire the Service of the said Cardinals Retenue, he muste entrete him and theim in suche wyse as it shall be thought unto him expedient and Rationable:

In Demenyng of the whiche Tretee *the said Cardinal* shal, by his greete Discrecion and Prudence, doo his good and trewe Devoir to Charge my said *Lord of Bedford* and that Reaume with Paiement of the Wages of his saide Retenue; In no wyse lating my said *Lord of Bedford* wete of eny Seuretee made here of Repaiement to oure said *Holy Fadre*:

And, in cas that the *said Cardinal* may so induce my said *Lord of Bedford* to Charge him and that Land there with the saide Paiement of Half Yeer Wages, or of parcel therof, he shal Ordeigne that the said Lords of the Conseil shal be Descharged of as greet a Somme, in their Obligations, as my said *Lord of Bedford* and that Reaume there shal Charge hem self with.

Super Financia Ducis Burboniæ.

Ann. D. 1429. An. 7. H. 5. Franc. Claus. 7. H. 6. HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, Thesaurario & Camerariis de Scaccario nostro, Salutem.

Pro eo quòd,

Ubi Nos, de avisamento Concilii nostri, aliàs fecerimus Assignationem pro Solutione Soldariorum Castri & Villæ Calesii, ac aliorum Castrorum in Marchiis ibidem, in Summa Decem Milium Marcarum, super Solutione per *Regem Scotiæ*, virtute Appunctuamenti, inter Nos & eundem *Regem Scotiæ* facti & con-

Ann. D. 1429. Hen. 6. cordari, tunc, ut per eundem *Regem Scotiæ* promittebatur, in proximò Regi fiendâ,

Dicta Summa Decem Milium Marcarum per eosdem Soldarios recipi nec acquiri poterat,

Nos, de avisamento Concilii nostri prædicti, Mutavimus dictam Assignationem, & Concessimus de novo eisdem Soldariis Assignationem Quinque Milium Marcarum super Prima Solutione per *Ducem Borboniæ*, in Partem Solutionis Financiæ suæ, nobis fiendâ,

* X. 427. * Quare nos, considerantes præsentem necessitatem dictorum Soldariorum, de avisamento Concilii nostri prædicti, Volumus & Vobis Mandamus quatenus solvatis, seu solvi faciatis, dilecto nobis, *Ricardo Bokeland*, Thesaurario nostro Calesiæ, Quadringentas Libras, ad satisfaciendum dictis Soldariis, de dictis Quadringentas Libris, in Partem Solutionis Summæ prædictæ, eis super Solutione *Ducis Borboniæ*, ut præmittitur, fiendæ.

Dat. sub Privato Sigillo nostro apud *Westm.* quarto die Julii, Anno Regni nostri Septimo.

Dors.
Decimo quarto die Julii persolvitur.

Pro Cardinali & Soldariis de Retinentia sua.

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Bibl. Cot. Cleopatra F 4. An. 7. H. 6. QUinto Die Julii, Anno septimo, apud Westmonasterium, Concordatum & Concessum fuit Warantum, sub Privato Sigillo, Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de Solvendo, Reverendissimo Patri, Domino *H. Cardinali Tituli Sancti Eusebii* vulgariter nuncupato, li M. CCCC. xxxi *l.* pro Secunda Solutione vadiorum Soldariorum Retinentiæ Subditorum Regis, sibi concessas pro Dimidio Anno, in Francia, ad faciendum ibidem Regi Servitium Guerræ, transeuntium de præsenti, &c. ut in forma.

ITEM, quòd fiat consimile Warantum dictis Thesaurario & Camerariis, de Solvendo prædicto Domino Cardinali Mille Marcas, per viam Regardi, pro eo quòd idem *Dominus Cardinalis*, contemplatione Recuperationis Hæreditatum Regis, nuper in Francia per Inimicos ejusdem Conquisitatum, & ad maximas instantias Dominorum de Concilio dirigit gressus suos, in præsenti, cum Retinentiâ suâ versus Franciam, in Adjutorium Domini *Ducis Bedfordiæ*, & aliorum Subditorum Regis ibidem, in Arto ut assentur constitutorum.

Pro Bastardo Clarenciæ.

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Pat. 7. H. 6. p. 1. m. 3. REX, Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quod,

Cùm Nos, undecimo die Julii proximò præterito, per Literas nostras Patentes, de avisamento & assensu Concilii nostri,

Considerantes Sanguinis Propinquitatem, dilecti & fidelis Militis nostri, *Johannis Bastardi Clarenciæ*, quâ nostram Personam attingit,

Ac Nobilem & Victoriosum Gestum, quem in Corporis præcarissimi & dilecti Avunculi nostri *Thomæ* nuper *Ducis Clarenciæ* Patris sui Recuperatione fecerat, tempore quo idem nuper Dux, in Servitio præcarissimi Domini & *Patris nostri Regis Defuncti*, in Regno suo Franciæ, per suos Inimicos Interfectus erat,

Ac etiam pro bono & gratuito Servitio, quod *idem Johannes* præfato Patri nostro impenderat & Nobis impenderet,

De Gratiâ nostrâ speciali, ac de avisamento & assensu dicti Concilii nostri, *Concessermus eidem Johanni* Maneria de *Eskyr*, *Novi Castri de Lyons*, *Cromelyn*, & *Tassagard*, infra Terram nostram Hiberniæ,

Quæ *Janicus d'Artas* Armiger habuit, pro Termino Vitæ suæ, ex Dono & Concessione præfati Patris nostri,

Habenda & Tenenda præfata Johanni quamdiu nobis placeret, prout in Literis prædictis plenius continetur,

Quæ quidem Literæ minus validæ existunt, eo quòd, Decimo Die Julii, Anno Regni nostri Quinto, per Literas nostras Patentes, sub Sigillo nostro Terræ prædictæ, de assensu, carissimi Consanguinei nostri, *Jacobi le Botiller Comitis d'Ormond*, nuper Justiciarii nostri Terræ prædictæ, & Concilii nostri ibidem, per certam Manucaptionem, Commisimus, dilecto & fideli nostro, *Richardo Fitz Eustas* Custodiam prædictorum Maneriorum *Novi Castri de Lyons*, *Eskyr*, & *Tassagard*, cum pertinentiis, pro Termino Octo Annorum extunc proximò sequentium, Reddendo Nobis per Annum, ad Scaccarium nostrum Hiberniæ, Quaterviginti Libras, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones,

Ac, per alias Literas nostras Patentes, sub eodem Sigillo Terræ prædictæ, & sub Testimonio præfati Justiciarii, & de avisamento Concilii prædicti, de Datâ Noni Diei Decembris, dicto Anno Quinto, de Gratia nostra speciali, & per certam aliam Manucaptionem, Commisimus, dilecto nobis, *Jacobo Cornewalsh* Custodiam prædicti Manerii de *Cromelyn*, in Manibus nostris existentis,

* X. 428. * *Habendam & Tenendam dicto Jacobo*, pro Termino Octo Annorum extunc proximò sequentium, Reddendo indè Nobis per Annum, ad Scaccarium nostrum Hiberniæ, Viginti Libras, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones,

Sicut Locum tenens noster Terræ prædictæ Nobis, in Cancellariam nostram Angliæ, ad Mandatum nostrum, Retornavit,

Nos,

Pro eo quod *idem Johannes* dictas Literas nostras Patentes, sibi ut præmittitur factas, in eandem Cancellariam nostram Restituit Cancellandas, ac ex Causis præmissis, de avisamento & assensu Concilii nostri,

Concessimus eidem Johanni tàmprædictas Quaterviginti Libras *Habendas & Percipiendas* Annuatim de prædictis, Maneriis *Novi Castri de Lyons*, *Eskyr*, & *Tassagard*, per manus *prædicti Richardi*, sive Firmariorum aut Occupatorum eorumdem pro tempore existentium, a prædicto Undecimo Die Julii, durante Termino *ejusdem Richardi*, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, quàm prædictas Viginti Libras, percipiendas Annuatim de dicto Manerio de Cromelyn, per manus *præfati Jacobi Cornewalsh*, sive Firmariorum aut Occupatorum ejusdem Manerii pro tempore existentium, ab eodem undecimo die Julii, durante Termino *ejusdem Jacobi Cornewalsh*, ad eadem Festa, per æquales Portiones,

Ac insuper *Volumus & Concedimus eidem Johanni* quòd ipse prædicta Maneria, *Novi Castri de Lyons*, *Eskyr*, & *Tassagard* cum Pertinentiis, *præfato Richardo* ad Firmam ut præfertur Dimissa, post Terminum suum prædictum, ac prædictum *Manerium de Cromelyn*, cum Pertinentiis, *præfato Jacobo Cornewalsh* similiter ad Firmam Dimissum, post dictum Terminum suum habeat, quamdiu Nobis placuerit, simul cum omnimodis Terris, Tenementis, Redditibus, Servitiis, Curiis, Custumis, Consuetudinibus, ac aliis Rebus quibuscumque, ad eadem Maneria aut aliquod eorumdem pertinentibus, usque ad Valorem Centum & Quadraginta Librarum per Annum,

Proviso semper quòd *idem Johannes*, post Terminos prædictos, de Superplusagio dictorum Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Redditicum, Servitiorum, Curiarum, Custumarum, Consuetudinum, & aliarum Rerum, ultra Summam Centum & Quadraginta Librarum supradictarum, Nobis ad Scaccarium nostrum Hiberniæ Respondeat, & quod *prædictus Johannes* cum aliqua alia Persona, præterquam nobiscum, non Retineatur,

Et quòd prædictus *Johannes* habet ex Concessione nostra Custodiam Castri nostri Dublinie, quæ Valoris Annui Decem & Novem Librarum existit, non obstante;

Ac etiam, de uberiori Gratia nostra, *Concessimus & Licentiam Dedimus eidem Johanni* quòd Ipse, pro Termino Duodecim Annorum proximò sequentium, omnia Exitus, Redditus, Proficua, & Emolumenta quæcumque, provenientia de omnibus Castris, Dominiis, Maneriis, Terris, Officiis, Annuitatibus, ac aliis Possessionibus suis quibuscumque, in Terrâ prædictâ existentibus, extra eandem Terram nostram, per Se, aut Deputatos, sive Officiarios, vel Attornatos suos, Recipere, Colligere, Habere, & Gaudere possit; aliquibus Statutis sive Ordinationibus, contra Absentes extra Terram nostram prædictam in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Concordia Conclusa per Commissionarios pro Gubernatione Marchiarum.

THIS ENDENTURE, Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Ex Autogr.
MADE at Hawdenstank, the xij Day of the Moneth of July, the Yere of oure Lorde, M. CCCC. XXIX. BETWIX, the Woorshipfull Fadir, *William the Byshop of Carlell*, *Henry Northumbre*, *Richard Salesbury*, Erles, Sir *Robert Umfrevile* Knyght, and Maistre *John Stokes* Doctour of Lawe, Commissaires of, the right Excellent and right Myghty Prince, *Henry*, by the Grace of God, *Kynge of England*, &c. on the Ton Part, and, the Reverend Fadirs, *John Byshop of Glasgu* Chaunceller of Scotland, *Alisaundre Byshop of Galway*, Sir *John Forster* Baron of * Liberton, Maistre *William of Fowlys* Kepar of the Privee Seal, Sir *Patrik of Dunbar*, *Thomas of Kirk Patrik*, *John of Cokburn* Knyghtes, and Maister *John Schenes* Doctour in Decrees, Commissaires til an Excellent and Myghty Prince *James*, by the Grace of God, *Kyng of Scottes* on that Other Part, to this within writen sufficeantly and lawfully deputed and ordeined, as by the Letters of her Commissions, * X. 429.

Of the whiche the Tenors felouen, and er suche,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos Deputavimus & Constituimus, Venerabilem Patrem, *Willielmum Karliolensem Episcopum*, &, carissimos Consanguineos nostros, *Henricum Northumbriæ*, & *Richardum Sarum*, Comites, ac, dilectos & fideles nostros, *Thomam Dominum de Roos*, *Robertum Humfrevill* Chivaler, & Magistrum *Johannem Stokes* Legum Doctorem, ac Quinque, Quatuor, & Tres eorumdem, Commissarios & Nuncios nostros speciales,

Ad Conveniendum, cum Commissariis sive Deputatis, carissimi Consanguinei nostri, *Jacobi Regis Scottorum*, sufficientem Potestatem ad hoc habentibus, apud Hawdenstank, aut quocunque alio Loco ad hoc apto & congruo,

Ac etiam ad Reparationem quorumcunque Attemptatorum, ex parte præfati Consanguinei nostri, ac per Homines & Subditos suos quoscumque, contra vim, formam, & effectum Treugarum, inter Nos & ipsum Consanguineum nostrum nuper initarum, concordatarum, & factarum, perpetratorum seu factorum, ac ipsorum, qui sic Attemptârunt, Punitionem Petendum, Requirendum, & Optinendum, & ea sic fieri Demandandum,

Consimilemque Reparationem & Punitionem, ex parte nostra, ac pro Hominibus & Subditis nostris, si qua in ea parte, aut per eos, seu eorum aliquem, contra effectum dictarum Treugarum, perpetrata fuerint, Offerendum, Faciendum, & ea sic fieri Faciendum, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis,

Cæteraque omnia alia & singula Faciendum, Exercendum, & Ex-

Ann. D. 1429. Hen. 6.

Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes

Teste meipso apud *Westmonasterium*, decimo quinto die Junii, Anno Regni nostri septimo.

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem

Sciatis quod Nos Deputavimus & Constituimus, Venerabiles in Christo Patres, *Johannem Glasguensem* Cancellarium nostrum, *Alexandrum Candidæ Casæ*, Episcopos, ac, dilectos Consanguineos nostros, *Georgium Comitem Marchiæ*, *Jacobum de Douglas* Dominum de Balvany, *Jacobum de Douglas* Dominum de Dalketh, *Johannem Forestarii* Baronem de Liberton, & Magistrum *Willielmum Foulis* Custodem Privati Sigilli nostri, *Patricium de Dunbar*, *Thomam de Kyrk Patryk*, *Johannem de Cokburn*, Milites, & Magistrum *Johannem Scheves* Decretorum Doctorem, ac Quinque, Quatuor, & Tres eorumdem, Commissarios & Nuncios nostros speciales,

Ad Conveniendum, cum Commissariis sive Deputatis, carissimi Consanguinei nostri, *Henrici Regis Angliæ*, *&c* sufficientem Potestatem ad hoc habentibus, apud Hawdenstank, aut quocumque alio Loco ad hoc apto & congruo,

Ac etiam ad Reparationem quorumcunque Attemptatorum, ex parte præfati Consanguinei nostri, ac per Homines & Subditos suos quoscunque, contra vim, formam, & effectum Treugarum, inter Nos & Ipsum Consanguineum nostrum nuper initarum, concordatarum, & factarum, perpetratorum seu factorum, ac ipsorum, qui sic attemptârunt, Punitionem Petendum, Requirendum, & Obtinendum, & ea sic fieri Demandandum,

Similemque Reparationem & Punitionem, ex parte nostra, ac pro Hominibus & Subditis nostris, si qua in ea parte, aut per eos, seu eorum aliquem, contra effectum dictarum Treugarum, perpetrata fuerunt, Offerendum, Faciendum, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Exercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna.

* X. 430.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, apud * *Edinburgh*, Vicesimo Quinto Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo nono, & Regni nostri Vicesimo quarto.

More clerly it appereth,

WITNESSETH that the forsaid Commissaries, of that Oon Partie and that Other, by virtue of thair Power and thair Commissions aforesaid, and by the forsaid Kynges yeven unto thame, er Consented, Accorded, and Concluded, and Consente, Accorde, and Conclude that alle maner of Attempeats, done as welle by the See as by the Londe, ayens the vertue and yeffect of this present Trewes, shul deuly, pleynly, and effectuelly be Reformed, in manere and forme as feloweth,

FIRST, that all manere of Shippes, Batelles, Marchandis, and Goodes, taken by See, and witholden, agayne the vertue of the Treus, by ony of the Liges of the To Reume or of the Tother, that is is knowen openly witholden, or may be knowen by sufficient document, shal right furth, with al gudly hast, be Delivered and Fredd,

And by th'Execution of the saide Lord the *Erle of Northumbre* for the Bound of the Est See of England on Northalf Humbre, and by the *Erle of Sarum* for the West See of England as fer as his Wardenry strekeh,

And by th'Execution of the saide Lorde *the Chaunceller of Scotland* for Attemptatis done by the See on Southalf the Water of Forth, and for the West See of Scotland on Southalf the Water of Clide,

For the Suyt of the whilk cause the Persones, Playntief of Scotland, shal have sufficient Saufcondit of the forsaid Erles, as thair Cause requireth,

And right so the Persones, Playntief of England, shal have sufficient Saufcondytt by the said *Lorde Chaunceller*.

And who so may not nowe right furth pursewe for his Gude, gif the Playntief be a Scotesman, he shal gif to the said Lorde *Erle of Northumbre* the Names of the Trespassours, that thai may be putt undir Arest,

And, gif the Trespassours be Dwelland on Northalf Humbre, the Pleyntief shal have Saufcondit to cum to Werkworth, or what other place that shal be assignet to him, before the Fest of Assumption of our Lady next to cum,

The whilk shal bring with him sufficient Recorde, under the Sele of the Stede that he dwelleth in, of the Quantitee of his Goode and Harmes, as he will Swere it, and it shal be Reformed and Redressed til him eftre the tenor of the Treues,

And, in sembleable manere, the Persones, Pleyntief of the Partie of England, shall be Governed, and have recours, in Pursuying of thaire Gude, to the sayd *Lorde the Chaunceller*, for swylk Harmes as er done on Southalf Forth by the Est See, and on Southalf Clide for the West See of Scotland,

And right so the *Erle of Sarum* for the West See, Answerand for his Bounds of Wardenry,

Betuix this and forsaid Fest of oure Lady,

And, for more ful and complete Redresse of that at happenys noght to be done before the forsaid Fest of oure Lady, or Harmys that shall be done in the meyn tyme by See, Agayne the vertue of the Treues, it is accorded that Four Persones of aither Partie (that is to say) Two Knyghts, a Clerc, and a Squier for the Estmarche, whiche shal convene and assemble togidder, upon the Day next after folowand the Fest of Seint Martyn next cuming, at Redenburn, the Est See,

And outher Four, like Persones, for aither part, to assemble togidder, the same Day, at Clougmabanstane for the West See, with sufficeant Power and Commission, the whylk shal be gifen to thame by the Kyngs of both the Sides, to mak ful Redresse of all swylk Attemptatis doo ayeins the Tenour of the Trewes.

ITEM, as touching th'Attemptates done by Land upon the Marches, it is Accorded and Concluded that the Deputez of the Marchez shal wele and truely, withoun Favour or Hate, and wi houten Corruption of Prayer or Yestes, Here, Examine, and fully Determine alle Compleynts of all manere Attemptates, done in the Marches, in as myche as in hem is, and may accorde,

And of all other Compleynts, of the whiche thai may not accorde, but falle in Traverses and in Doutes, thai shall certifie, by thair Writing, unto iv Persones, chosen on the Toon side and outher iv on that Other side, whoos Names followen; that is to say,

For the Partie of England,

Sir *John Bertrame*,

* Sir *Cristofer Curwen*, * X. 431.

Maistre *Thomas Valdale*,

And *William Lamberton*;

And for the Partie of Scotland,

Sir *Thomas Kirkpatryk*,

Sir *Patrik Dunbar*,

Maistre *Thomas Roulle*,

And *Davy Homme*,

The which Persones have in charge, by the Lords Commissaries of both Reumes, that thei shal wele and treuly, without Favour or Hate, and without Corruption of Prayer or Yestes, Examine all manere of Doutes and Traverses, that shal be gyffen to tham by the Deputees aforsaide, and the said Traverses and Doubtes, aftir thair Kunnyng, in as myche as in hem is, and at thai may Accorde in, fully Decide and Determine,

And of al outher Traverses and Doutes, of the whiche thai may not Accorde, thai shal make Relation writen to the forsaide Lord Commissaries, of the whiche the forsaid Commissaries shal make a ful Ende,

And, this treuly for to do, in manere aforsaide, as wele the forsaid Deputees, as the forsaid Examinours of Traverses and of Doutes, are charged and sworn upon the holy Gospels.

ALSO it is accordede, by the saide Commissaries, for clerer Declaration of that is said before, that Proclamation and Warnyng shal be made unto the Parties, Playntief on both Sides, for to cum in atte Tyme, Day, and Places before rehercced, to bring in thair Griefs and Compleynts, and also thair Profes:

And, in touching the Profes, for to be hadd and made in thes Materes and Attemptates, it is Agreed and Accorded, by the said Commissaries of both Parties, that the Playntifes shal bring in, at forsaid Day and Place, to Profe thair Griefs and thair Compleynts, before the Commissaires, the whiche shall be assigned by both the Kyngs, sufficeant Recorde of Worthey Men and Credible Persones of the same Citee, Burough, Toune, or Port, outher Haven, wher that he dwells in, or elles of the next Place to the See wher th'Attemptatez wer done, specifyyng the Gudes that were taken and the verray Valu of hem, under the Sele of th'Admirall, or the Mayr, or the Baillefs of the same Place, before the forsaid Commissaires; And thair Damages and Costes shall be Sworn and Estymed by thair Othes, the whiche Costes and Damages, so Estymed by thair Othes, the forsaid Conservatours or Commissaries may and shall Taxe and Moderatte alle tymes aftir thair Discretions:

And, gif this manner of Profe, before rehercced, semeth to the Commissaries of both side sufficeant Profe for to Convict the Malfaisours and Trespassours ther upon, but gif it be so that he may defende him by Profes gretter and of more auctorite, and more over in as gudely hast as it may be done, alle manere of Malefaisours and Trespessours, of the whyche it is compleynd upon on both sides, shall be put undir Arest, and thair Gudes also in sufficeant Warde, into suche tyme as thai may fynde sufficeant Surtee that he shall cum to answer at Tymes, Day, and Places before rehercced; and thair Names shall be kept Privee, without Warnyng of either syde, into the Tyme that Arest may be Execute upon hem.

ALSO, it is *Accorded* that alle manere of Men, taken Prisoners upon the See, shall be Delyvered and Fredde furwith, upon Surtee resonable;

And, gif it there be funden that thai ben unlawfully taken, thai shall nether pay Raunson ne Costes, bot thai shall Recovere her Harmes and Damages of hem that took hem and put hem in Prison:

And, gif it be funden at thai be laufully Taken, thai shall be Remitted to Pay her Raunson and thair Costes; And yoo Persones, that have Payde Raunson, and aght none to Pay, shall have dewe Repaiement agayne.

In Wittenessyng of the whiche Thinges the forsaid Commissaries, of both Parties, to thes Presentez ENDENTEURZ entrecheangeably haves sett thair Seals, the Day, Yhere, and Place before named.

Sub Sigillis Commissariorum, Cerâ rubrâ expressis, pendentibus a Caudis Pergamenæ.

Ann. D. 1429. Hen. 6.

* X. 431. An. 7. H. 6. Franc. 7. H. 6. m. 2.

** Pro Comitiva Cardinalis Angliæ.*

EDmundus Beaufort, aliàs dictus Edmundus Beauford Miles, aliàs dictus Edmundus Beaufort de Suthwerk in Comitatu Surreæ Miles,

Qui in Obsequium Dei & Regis, in Comitiva, Reverendissimi Patris Henrici, Tituli Sancti Eusebii, Consanguinei Regis carissimi, Cardinalis Angliæ vulgariter nuncupati, profecturus est, ad Expeditionem Bohemiæ, ibidem aut in Partibus Convicinis moraturus,

Habet Literas Regis de Protectione (cum Clausula Volumus) per Dimidium Anni duraturas.

Præf &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Julii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Domini de Consilio Regis in Francia, instantius petunt Regem ad Parisios festinare, ibidem coronandum.

INSTRUCTION, BAILLEE *a Jarretiere Roy d'Armes, depar Monsieur Seigneur le Regent & le Conseil du Roy nostre Seigneur estant a Paris, pour aler devers le Conseil du dit Seigneur en Angleterre, 1429. An. 7. Hen. 6. 16 Julii.*

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4.

PRremerement, Remonstera les Seigneurs du dit Counseil de l'Armee disposee & conclusе pour venir pardeca, oultre ce pardessus l'Armee, de Monsieur *le Cardinal* & de Messire *Radecliff*,

Et les priera affectueusement, & si a certes qu'il pourra, qu'ilz veuillent avancer la dicte Armee en toute celerite, en bonne & grande puissance, que, a l'aide de Dieu, on puisse rebouter les Ennemis, qui ja se sont Bondez si avant:

Aussi qu'ilz veuillent signifier par deca, en tout promptitude sans delaier, par le dit Jarretiere, ou autre, par leurs Lettres, le temps au vray que la dite Armee sera sur le port, a fin que on se puisse Regler & Disposer les affaires de pardeca, qui ont bon besoing d'Adresse & brief Secours.

ITEM, Dira comment le Dalphin s'est mis, ja piеca, sur les champs, en sa Person, a tresgrosse puissance: pour la doubte & crainte de la quelle plusieurs bonnes Villes, Citeez, & Chasteaulx se sont ja mis, sans oposer ne attendre Siege, en son obeissance; comme les Citez de Troyez & de Chalons; & aujourduy (xvi de ce Mois) doit arriver a Reins, ou semblablement on lui fera ouverture pour demain, ou l'un dit *se faire Sacrer*.

ITEM, que incontinent apres *son Sacre*, il a entention de venir devant Paris, & a esperance d'y avoir Entre; mais, a la grace de nostre Seigneur, il aura resistence par le moyen de, nos Seigneurs, le Regent, & de Bourgogne, qui toute ceste sepmains ont este ensemble, & continuellement vacque & entendu aux afaires du Roy: & a trouvez manier de obvier aux Entreprises des dits Ennemis par Bataille ou autrement; & met l'en toute la diligence, que l'en peut, a garnir & defendre les Citez, Villes, & Passages de la France, & par especial la Ville de Paris; Dont deppend ceste Seignnurie.

ITEM, Dira comment mon dit Seigneur de Bourgogne a fait, de pieca, si come encore fait, tres grandement & honorablement, son devoir de aidier & servir le Roy, & s'est monstre, a ce besoing, en plusieurs manieres, vray Parent, Amy, & Loial Vassal du Roy; dont il doit estre moult honourablement recommande, car, se ne feust sa faveur, Paris & tout le Remenant s'en aloit a cop.

ITEM, Dira Comment mon dit Seigneur de Bourgogne s'est, aujourduy, partis de ceste Ville, pour aler en son pais d'Artois, avancer & faire tirer avant ses gens, pour iceulx joindre avec l'Armee venant presentement d'Angleterre, & les Gens que mon dit Seigneur le Regent a mandez en Normandie.

ITEM, comment mon dit Seigneur le Regent se partira, dedans deux jours, pour tirer entre Normandie & Picardie, tant pour faire avancer les Angloiz, estans en Normandie, hors les Garnisons, * comme pour aler au devant de mon dit Seigneur le Cardinal. * X. 433.

ITEM, comment les Seigneurs du Conseil du Roy, estans par deca, entendent continuellment aus diz afaires, pour les queiz aidier, a conduire, selon leur possibilite, s'emploieront loialment jusques a la mort;

Et supplient au Roy, treshumblement, qui lui plaise avancer sa VENUE pardeca en toute possible celerite; car, s'il eust pleu a Dieu que plus tost y feust venu, ainsi que ja, par deux fois, lui avoit este supplie par Ambassadeurs & Messagers, les Inconveniens ne feussent pas telz qui sont.

Donne a *Paris*, le xvj jour de Juillet, l'An M. CCCC. XXIX.

Jrkmel.

Ann. D. 1429 An. 7. H. 6 Franc 7. H 6. m. 4.

De Tractando cum Ambassiatoribus Regis Aragoniæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Ordinavimus & Constituimus, Venerabilem in Christo Patrem, *Episcopum Herefordensem*, Magistrum *Robertum Fitz Hugh* Doctorem in Theologia, Magistrum *Andream Huls* in Legibus Licentiatum, & Magistrum *Henricum Herburgh* Canonicum Ecclesiæ Cathedralis Sarum, Quatuor, Tres, & Duos eorum Commissarios nostros, Ann. D. 1419. Hen. 5.

Ad Conveniendum, Tractandum, & Concludendum cum Ambassiatoribus, carissimi Fratris nostri, *Regis Aragoniæ*, de & super certis Ligis & Amicitiis, inter Nos & dictum Fratrem nostrum realibus & perpetuis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Papam.

Ann. D. 1429. An. 7. H. 6. Pat. 7. H. 6. p. 1. m. 5.

SAnctissimo in Christo Patri & Domino, Domino *Martino*, divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac universalis Ecclesiæ *Summo Pontifici*, *Henricus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, devota Pedum oscula beatorum.

Vacante nuper Cicestrensi Ecclesia, per mortem, bonæ memoriæ, *Johannis ultimi Episcopi Loci illius*, Decanus & Capitulum ejusdem Loci convenientes in unum, dilectum nobis, *Thomam Brouns*, Canonicum & Confratrem suum, utriusque Juris Doctorem, in suum Episcopum concorditer Elegerunt,

Nobisque cum instantiâ supplicarunt ut hujusmodi Electioni suæ Assensum Regium præbere curemus,

Nos,

Ipsius Electi considerantes Merita Probitatis, ac sperantes dictam Cicestrensem Ecclesiam, si ipsius Regimini præsideat, in Temporalibus & Spiritualibus, per ipsius Circumspectionem & Industriam, salutaria posse suscipere incrementa,

Electioni prædictæ hujusmodi Regium Assensum adhibemus & Favorem;

Et hoc *vestræ Sanctitati* significamus, per Præsentes, ut, quod ad vos pertinet in hac parte, ulterius exequi dignemini cum favore.

In cujus rei Testimonium præsentibus Sigillum nostrum apposuimus.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, tertio Die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Domino de Mantua. ¶ ¶

Ann. D. 1429. An. 8. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4. An. 8. H. 6.

SEptimo Octobris, Anno octavo Concessum fuit, per Dominos de Concilio, quòd fiat Warantum, sub Privato Sigillo, directum Thesaurario Angliæ, ad Deliberandum *Simoni de Crema* Quadraginta Libras Monetæ, & quendam Ciphum Argenteum coopertum, ad usum suum,

Ac Tria Coleria Aurea, quorum Duo sunt Anamelata cum Albo,

Ad Deliberandum *Domino de Mantua.*

** De Senescallo pro Coronatione Regis.*

* X. 434. Ann. D. 1429. An. 8. H. 6. Pat. 8. H. 6 p. 1. m. 19.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De industria & circumspectione, carissimi Avunculi nostri, *Humfredi Ducis Glocestriæ* plenius confidentes,

Assignavimus *ipsum Avunculum nostrum* ad omnia & singula, quæ ad *Officium Senescalli* Angliæ, ad *Coronationem nostram*, pertinent, hac vice tantummodo, faciendum & excercendum in modo & formâ debite antiquitùs usitatis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Decimo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Salvo Conductu pro Ambassiatoribus Regis Castellæ.

Ann. D. 1429. An. 8. H. 6. Franc. 8. H. 6. m. 26.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *unum Episcopum, unum Comitem, unum Baronem, Duos Milites, & Duos Doctores sive Clericos* de Regno Castellæ, Ambassiatores, carissimi Consanguinei Regis, *Regis Castellæ*, cum Centum Personis in Comitivâ suâ,

Illos (videlicet) de Statu, & ad Numerum prædictum, & infra, quos præfato Consanguineo Regis placebit in Regnum Regis Angliæ destinare,

In dictum Regnum suum, cum Bonis, Equis, & Hernesiis suis quibuscumque, tàm per Terram, quàm per Mare, veniendo, ibidem morando, & exinde versus Patriam suam propriam, absque Perturbatione Regis seu Populi sui, redeundo;

Proviso semper quòd ipsi benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum,

Et quicquam, quod in Regis seu Populi sui Præjudicium vel Dampnum cedere valeat, non attemptent, vel attemptari faciant, quovis modo.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Decimo quinto die Octobris.

Per Concilium.

De

Ann. D. 1429. Hen. 6.

De Intendendo Tractatus cum Duce Burbonie.

An. 8. H. 6. Rot. Parl. 8. H. 6 n. 12. ITEM, considerato qualiter, charissimus Consanguineus Domini Regis, *Dux Burbonie* maximè, ut dicebatur, affectabat ad Tractandum cum *Domino Rege* & Concilio suo, pro Financiâ & Redemptione faciendis, pro Deliberatione suâ habendâ,

Qualiter etiam *idem Dux* Homagium Ligeum eidem Domino nostro Regi fecit,

Ac in Membris suis, per diversas Infirmitates, adeò Debilis & quasi Confractus devenit, quod se circa Actus Guerrinos de cætero occupare, aut Arma imposterum gerere, ut creditur, non valebit,

Pensatis similiter & diligenter attentis immensis Damnis & Deperditis, quæ dicto *Domino Regi*, per Mortem *præfati Ducis*, si ipse ante Tractandum hujusmodi deficeret, de facili possent evenire,

Ac etiam quantum Financia sua prædicta dicto *Domino nostro Regi* proficeret, si Tractatus hujusmodi effectum debitum sortiretur,

De avisamento Dominorum Spiritualium & Temporalium, in præsenti Parliamento existentium, Concordatum fuit ac expediens videbatur eisdem, quòd *Dominus noster Rex* & dictum Concilium suum circa Tractatum prædictum intenderent cum effectu.

* X. 435.

** De Conveniendo cum Commissariis Regis Scotorum.*

Ann D. 1429. An. 8. H. 6. Scot. 8. H. 6. m. 15. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Deputavimus & Constituimus, dilectos & fideles nostros, *Christoforum Curwen* Militem, *Christoforum Moresby* Militem, Magistrum *Thomam Uldale* in Legibus Bacallarium, & *Willelmum Beaulie* Armigerum, Commissarios & Nuncios speciales,

Ad Conveniendum,

Cum Commissariis sive Deputatis, carissimi Consanguinei nostri, *Jacobi Regis Scotorum*, sufficientem Potestatem ad hoc habentibus,

Apud Clogmabanstane, aut quocumque alio Loco ad hoc apto & congruo,

Ac etiam ad Reparationem quorumcumque Attemptatorum,

Ex parte *præfati Consanguinei nostri*, ac per Homines & Subditos suos quoscumque, contra vim, formam, & effectum Treugarum, inter Nos & Ipsum Consanguineum nostrum nuper initarum, concordatarum, & factarum, Perpetratorum seu Factorum,

Ac Ipsorum, qui sic attemptârunt, Punitionem Petendum, Requirendum, & Optinendum, & ea sic fieri Demandandum,

Similemque Reparationem & Punitionem, ex parte nostra, ac pro Hominibus & Subditis nostris,

Si qua in ea parte, aut per eos, seu eorum aliquem, contra effectum dictarum Treugarum, perpetrata fuerint,

Offerendum, Faciendum, & ea sic fieri faciendum, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quinto die Octobris.

Per Concilium.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos Deputavimus & Constituimus, dilectos & fideles nostros, *Robertum Ogle*, & *Willielmum Elmeden*, Milites, ac Magistrum *Thomam Clyveland* in Legibus Bacullarium, & *Willielmum Lambton* Armigerum, Commissarios, *&c. ut supra usque ibi*, habentibus, *& tunc sic*, apud Redenburn, aut in quocumque alio Loco, *&c. ut supra*.

Teste ut supra.

Per Concilium.

Super Coronatione Regis.

Ann. D. 1429. An. 8. H. 6. Pat. 8 H. 6. p. 1. m. 29. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cùm Nos nuper, per Literas nostras Patentes, *Concesserimus*, carissimo Avunculo nostro, *Humfredo Duci Glouceſtriæ*, Officium Camerarii Angliæ, *Habendum* sub certâ formâ, in dictis Literis nostris contentâ, prout in eisdem Literis plenius continetur,

Ac, per alias Literas nostras Patentes, Ordinaverimus & Constituerimus ipsum Avunculum nostrum Senescallum nostrum Angliæ, pro tempore præsentis *Solempnis Coronationis nostræ*,

Ac Nos,

Considerantes quòd *idem Avunculus noster* dicta Duo Officia, tempore prædicto, personaliter facere non possit,

De Gratiâ nostrâ speciali, & de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus eidem *Avunculo nostro* quod ipse Deputatum suum ad dictum Officium Camerarii, pro Se & Nomine suo, tempore Coronationis nostræ prædictæ, faciendum, facere possit licitè & impunè.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxx die Octobris.

** De Ampulla Benedicta.*

SExto Die Novembris, Anno viij, apud Westmonasterium, Concordatum & Concessum fuit quod fiat Warantum, directum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de Liberando *Johanni Merston*, Custodi Jocalium Domini Regis, *Aquilam Auream* cum *Ampulla*, qua Reges Consecrari solebant, ad eas salvo & secure ad opus Regis Custodiendas. Ann. D. 1429. Hen. 6. * X. 436. An. 8. H 6. Bibl. Cot. Cleopatra F. 4. An. 8. H. 6.

De cessatione Titulorum Protectoris, & Defensoris, Rege Coronato & Jurato.

MEMORANDUM, quòd, licet in Parliamento, Metuendissimi *Domini nostri Regis*, apud Westmonasterium Anno Regni sui Primo tento, Consideratâ Ætate tenerâ dicti Domini nostri Regis, &c. Ann D. 1429. An. 8. H. 6. Rot. Parl. 8. H. 6. n. 13.

Quia tamen præfatus *Dominus noster Rex*, Sexto Die Novembris, Anno præsenti, Protectionem & Defensionem Regni & Ecclesiæ prædictorum *in Coronatione* sua suscepit, atque ad eadem Ecclesiam & Regnum Protegendum & Defendendum in dicta sua Coronatione Sacramentum præstitit Corporale,

Pro eo etiam quòd, avisamento diligenti & deliberatione maturâ habitis inter Dominos Spirituales & Temporales, in præsenti Parliamento existentes, utrum dictum Nomen Protectoris & Defensoris, ex causa prædicta, cessare deberet necne? auditisque & intellectis nonnullis Notabilibus Rationibus, & Allegationibus in hac parte factis, tandem videbatur præfatis Dominis Spiritualibus & Temporalibus quòd dictum Nomen Protectoris & Defensoris a tempore Coronationis prædictæ, ex Causis prædictis, specialiter cessare deberet,

Nomine tamen Principalis Consiliarii *dicti Domini nostri Regis* præfatis Ducibus, & eorum alteri, quamdiu eidem Domino Regi placuerit, juxta formam & effectum Acti & Literarum Patentium prædictorum, in omnibus semper Salvo,

Præfatus *Dux Gloucestriæ*, notificatis sibi hujusmodi avisamento & Deliberatione Dominorum prædictorum, prædictum Nomen Protectoris & Defensoris Ecclesiæ & Regni prædictorum tantum, Quintodecimo Die Novembris, dicto Anno præsenti, in præsenti Parliamento, quantum ad Personam suam tantum pertinuit, realiter Dimisit & Relaxavit;

Protestando tamen quòd Remissio & Resignatio sua hujusmodi præfato Fratri suo *Duci Bedfordiæ* non cederent in præjudicium quoquomodo, quin idem Frater suus, ad libitum suum, Nomen illud dimittere vel non dimittere deliberare se possit & avisare, Demissione & Resignatione prædictis in aliquo non obstantibus.

Pro Filia Regis Portugaliæ.

SExto Die Decembris, Anno viij, apud Westmonasterium, Concessum & Concordatum fuit quòd fiat Warantum, directum Thesaurario & Camerariis, de Solvendo *Willielmo Aleyn*, Clerico in Hospitio Regis, pro Expensis *Filiæ Regis Portugaliæ*, nuper in Anglia applicante, eundo versus Maritagium, de Eâ & *Ducis Burgundiæ* in Flandria fiendum, C *l.* per viam Præstiti. Ann. D. 1429. An. 8. H 6. Bibl Cot. Cleopatra F 4. An. 8. H. 6.

Super Expensis ad Coronationem.

FIat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario Regis, ad Deliberandum *Johanni Merston*, Custodi Jocalium, super Privatis Expensis Cameræ ipsius *Domini nostri Regis*, pro Festo Nativitatis Domini nunc proximò futuro, Ann. D. 1429. An. 8. H. 6. Pro. Cler. Pell.

Summa de C *l.*

ITEM, ultra hoc, aliud Warantum, dictis Thesaurario & Camerariis ad * Solvendum *eidem Johanni Merston* iv xx. x *l.* xvi *s.* iii *d.* sibi debitas tàm pro uno Cipho Auri & uno Colario Auri datis *Nicholao Menthon* Militi cum *Duce de Savoye*, ac etiam pro iii. Colariis datis diversis Militibus & Armigeris post *Coronationem Regis*, quàm pro aliis Expensis, infra Cameram dicti Domini Regis, super Mandato *Comitis Warrewici*, factis & solutis ultra CC. Marcas Receptas pro *dicta Coronatione*. * X. 437.

H. Cantuar.	*H. Stafford.*
J. Ebor. Canc.	*Cromwell.*
J. Bathon.	*Scrop.*
J. Norff.	

Dors.

Decimo Sexto Die Decembris, Anno Octavo, apud Westmonasterium, concordatum & Concessum fuit quòd fiant Duo Waranta Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de Solvendo Johanni Merston *infrascripto Summas infra contentas ut in forma.*

Præsentibus Dominis,

Cantuar.	Cromewell.
Ebor *Canc.*	Scrop.
Bathon.	Hungerford.
Norff.	Et Custode Privati Sigilli.
Staff.	

Super

Ann. D. 1429. Hen. 6.

Super præfatis Expensis.

An. 8. H. 6. Pell.

PLease au Roy, nostre Soveraigne Seigneur, Grauntier Lettres desoubz vostre Prive Seal, directes as Tresorer & Barons de vostre Escheque, eulx Enchargeans que, en l'accompt, que *Robert Rolleston*, Gardein de vostre Grande Gardrobe, est a rendre devant eulx en vostre dit Escheque, a cause de son dit Office, luy facent avoir due Allouance, sibien d'un Drap de Velvet, sur Velvet Cremesy, d'or, contenante deux Pieces, pris la Pece xxx *l.* Delivres, de vostre Commaundement, a un *Chivaler de Savoy*, come auxi de toutes les Parcelles, au dit Chivaler delivres de vostre dit Commaundment pur prendre l'Ordre de Chivaler *lendemaine de vostre Coronation*; & de un Drap de Scarlet, contenant 24 Verges, pris en tout xvi *l.* xvi *s.* Delivres, de vostre dit Commaundement, a un Cler Ambassatour du *Duc de Burgoigne*, & de Deux Houpelandes de Drap Rouge, doublees de Drap noir, pour voz *Deux Fotemen.*

H. Gloucestre.	*J. Bathon.*
H. Cantuar.	*R. War.*
Ebor. Cancell.	*J. Huntington.*
W. London.	*Hungerford Thes.*
P. Elyen.	

Dors.

Octavo Die Martii, *Anno Septimo, concessa fuit præsens Supplicatio, cum intimatione, &c. ut petitur.*

Præsentibus,

Dominis,	Elien.
Gloucestr.	Bathon.
Cantuar.	Hunt.
Eborum *Cancellar.*	War.
London.	*Et* Hungerford Thesaurario.

Interliniatio, Pretium & Summarum, *infrascripta facta fuerat de Mandato & advisamento Dominorum præscriptorum, quam, post lecturam Billæ & dictæ Interliniationis, approbârunt idem Domini, se postea Subscribentes ut infra.*

* X. 438.

* *Pro Ambassiatoribus Ducis Burgundiæ; pro Henrico Cardinali; & pro Episcopo Belvacensi.*

Ann. D. 1429. An. 8. H. 6. Bibl. Cot. Cleopatra F. 4. An. 8. H. 6.

DEcimo quinto Die Decembris, *Anno Octavo*, apud Westmonasterium, Concordatum & Concessum fuit quòd fiat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de Deliberando *Hugoni Lannoy* Militi,

Qui in Ambassiatâ, ex parte *Ducis Burgundiæ*, penes *Dominum Regem* missus est, de præsenti,

Unum Ciphum de Auro, Ponderis ii *li.* iii *Unc.* valoris xl *l.* & xs. & de Ponendo in eodem Cipho C. *Marcas.*

Et consimiliter, de Deliberando Magistro *Quintino Menart* Præposito Sancti Audomari,

Qui in eadem Ambassiata, unà cum *prædicto Milite*, penes *Dominum Regem* venit,

Unum alium Ciphum de Auro, Ponderis i *lib.* x *Unc.* valoris xxxiii *l.* xx *d.* Habendos de Dono Regis.

ITEM, quòd fiat aliud Warantum, de Solvendo *Domino Cardinali tituli Sancti Eusebii* Consanguineo Regis (qui penes *Dominum Ducem Burgundiæ* profecturus est) Mille *lib.*

Proviso quòd, si dictum *Dominum Cardinalem*, infra Quarterium Anni, in Angliam iterùm, ex quacumque causâ, nisi solùm de Mandato Regis, redire contingat, quòd de dictâ Summâ Mille Librarum fiat Defalcatio rationabiliter juxta Ratam pro dicto Quarterio Anni.

ITEM, Concordatum est quòd fiant Literæ, sub Privato Sigillo, directæ *Domino Summo Pontifici*, pro Translatione *Domini Petri Cauchon, Episcopi Belvacensis*, ad Ecclesiam Metripolitanam Rothomagensem,

Cui nuper præerat *Dominus Cardinalis Tituli Sancti Laurentii in Lucina*, nunc de eadem Ecclesia Rothomagensi ad Ecclesiam Bisuntinensem, per Sedem Apostolicam, Translatus.

☞

De Prærogativa Regis tempore Coronationis.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pat. 8. H. 6. p. 2. m. 25.

REX, dilectis sibi in Christo, *Abbatissæ & Conventui Abbatiæ de Sheftesbury*, Salutem.

Cùm, tempore *Coronationis nostræ*, virtute Prærogativæ nostræ Regiæ, quandam Personam idoneam, in Monialem in Abbatiam prædictam recipiendam, ad Nos de Jure pertineat Nominare, prout per Nominationem, Nobilium Progenitorum nostrorum, Regum Angliæ, ante hæc tempora, in Casu consimili, fieri consuevit,

Ac Nos,

Informati quòd, dilecta Nobis, *Johanna Asshecombe*, Fœmina bonæ Vitæ & Conversationis honestæ, in firmo proposito & desiderio Mundana relinquere & Deo in Abbatia prædicta deservire existat,

Eandem Johannam vobis, ex Causa prædicta, duximus nominandam;

Mandantes quatinus *ipsam Johannam* in Monialem Domûs prædictæ Recipiatis, eámque in omnibus tractari & deduci faciatis prout decet.

Ann. D. 1430. Hen. 6.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xj die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Appunctuamenta super Elargatione Ducis Burboniæ.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Bibl. Cot. sub Caligula D. 5.

JOhan *Duc de Bourbon* d'Auverane, Conte de Cleremont, de Foreste, de Lille, & Seigneur de Baugen, a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront ou orront, Salut.

Come n'adgairs eons avec, Treshault & Treschristien Prince, mon Tresredoubte & Soverein Seigneur, *Henri Roy de France & d'Engleterre*, certains affaires,

La Tenur de qui y apres ensuyt de mot en mot,

* X. 439.

Johan Duc de Bourbon d'Auverane Conte de Cleremont, de Foresta, de Lille, & Seignur de Baugen, a tous ceux, qui * cestes presentes Lettres verront, Salut.

Come n'adgairs avons fait,

Oue, feu, de Tresnoble memoire, Treshault & Tresvictorieuse Princa, *Henri*, lors *Roy d'Engleterre, Heretier & Regens de le Royaulme de France*, & Seignure d'Irland, Pere a Treshaulta & Trescristien Prince, mon Tresredoute & Sovereyn Seigneur, *Henri Roy de France & d'Engleterre, & Seignuere d'Ireland*, qui ore est,

Certains Appointements & Accords sur nostre Elargissement, & Delivrance,

Dount le Teneur cy apres ensuyt de mot en mot,

Johan Duc de Bourbon d'Auverane, Conte de Cleremont, de Foreste, de Lille, & Seigneur de Baugen, a tous ceux, qui cestes presentes Lettres verront, Salut.

Come Nous aions fait, par plusours foiz, Supplier, Prier, & Requerir a, Treshault & Tresvictorieux Prince, *Henri Roy d'Engleterre, Heritier & le Regent de le Royaume de France*, & *Seigneur d'Irland*, Que,

Attendu la tresgrante & parfaite Affection, que nous avons a l'Entretenement de la PAIX FINALE, n'adgairs faite entre ycellui Treshault Prince & mon Seigneur son Beaupier *Charles Roy de France*, & en accomplissement & effect d'icelle,

La quelle Paix & les Lettres sur ce faites Nous avons veues & leues de mot a mot, & Nous ont semble bones, sainz, & justez,

Et pour le tresgrand desir, que Nous avons de faire au dit treshault Prince *Henri Roy d'Engleterre* bones, loialx, & agreables Services,

Il voulsist, de sa Grace, entendre en noz Enlargissement & Delivrance,

SAVOIR FAISONS que nous,

Desirans la fermette de la dite Paix, par Nous, & les Gens, de trois Estats, Clercs, Nobles, Burgeoys, & autres quelxconques de noz ditz Pais & autres Terres quelxconques a Nous appartenantz, estre Tenue & Gardee saunz enfraindre,

Et, en Recongnoissance de la tresgrante Amour & Dilection, que la dit, Treshault & Tresvictorieux Prince, *Henri Roy d'Engleterre*, a & a eu vers Nous, esperant que bien & loialment lui ferrons Plaisirs & Services,

Apres plusieurs paroles, sa soit condescendu a entendre aux devantdites Supplications d'Eslargissement & Deliverance, par la fourme, manere, & conditions, des quelles nous, de nostre Frank & pure volenta meurement deliberez, avons este & somez d'accord, comme il s'ensuyt,

PRIMEREMENT, le dit Treshault & Tresvictorieux Prince, *Henri Roy de Angleterre* & Nous avons este, & sommez d'Accord, que Nous Prometterons & Jurerons, sur les sains Evangelies de Dieu, par la Foy & Serement de nostre Corps, & sur tout nostre Honneur, que Nous Garderons & Tiendrons la PAIX FINALE dessusdite, & toutz & chescuns Pointz contenuz es Traitie & Lettres de la dicte PAIX FINALE, saunz enfraindre, & sur ce baillerons Lettres Patentes, telles qua au cas appartiendra; & aussi ferrons Jurer la dite PAIX aux Gens d'Esglise, Nobles, & bonnes Villes de noz Paiis & Seignuries quelxconques, tantost & saunz delaie apres nostre Elargissement.

ITEM, & pour la Seurtee de l'Acomplissement & Entretenement des choses dessusdites, & d'autres quelxconques cy apres declarez, Nous Baillerons *Loys nostre Filz Puisne*, acompaigne de Sys Hommes des plus valables de noz Paiis (dount l'un d'iceulx aura Tenu & Favorise le Parti de mon Seigneur *Charles Roy de France* & de Beau *Cousin de Burgoigne*) & par l'advis d'icellui & des Gens du dit Treshault Prince *Roy d'Engleterre* ferront esluz & choisez, & par Nous ou noz Gens baillez les autres Cynk Ostages, & ferront Governez & Sustenuz a noz Despenses; &, ovec ce, Nous ferrons nostre loiall Povoir de Recouvrer *Charles nostre Filz Aisne*, & icelluy enploier ou Service de mon Signur le *Roy de France* & du dit Treshault Prynce *Roy d'Engleterre*, en Lui purvoiant a son Estat raisonablement.

ITEM, que Nous Baillerons, ou ferrons bailler, au dit Treshault Prynce *Roy d'Engleterre*, ou a ses Comys, Sys des plus Notables Places de noz Paiis, telles que par le dit Treshault Prince *Roy d'Engleterre*, ou ses Comys, ferront Demandez: & icelles ferrons bailler & deliurer en la Main du dit Treshault Prince, ou du ses Comys, ouec les Ostages dessusditz, dedens l'Outisme Jour d'August prouchein venant: les quelles Places nous Advitaillerons suffisaument, pur Un An, pour le Nombre des Gens, que Vingt Paies pouront en Monter en chascun Place; & iceiles Baillerons, ainsi suffisaument Advitailler, dedens le dit Outisme jour d'August, icel-

Ann. D. 1430. Hen. 6. Icelles Places Garniez suffisaument de Habillemens de Guerre & de Artilleries:

* X. 440. * Et paierons les ditz Vingt Payez, en chescun Place, chescun moys, depuis que nous aurons baille au dit Treshault Prince *d'Engleterre*, ou a ses Comys, les ditz Places, & que les Gens du dit Treshault Prince y entreront, jusques a Pasques lors ensuantz (c'estassavoir) Quinze Frans, pur Paye, de bonne Monoye; dount les Vingt & Deux Sols vi d. Tournois vaillent Un Escu d'Or:

Et paierons les ditz Gens, pour un Moys, a lour entree, & semblablement au commencement de chacun Moys:

Et ferront les ditz Vitailles & Artilleries baillez aux ditz Comys du dit Treshault Prince par Inventoire; les queux pareillement serront tenuz de les nous Rendre, saunz Dissiper ou Despendre, si non q'ils fussent contrains ou empeschiez de non pouoir partir des ditz Places par Siege, ou autrement, ou que Marchiez de Vivres leur serroit retrait, ou quel cas les ditz Gens du dit Treshault Prince purront prendre des ditz Vitailles, qui serront en leurs Garnissons, pur le pris qu'ils vauldront raisonablement, en Rebatant de leurs Gages ou autrement; & aussi purront les ditz Gens avoir toutes maneres de Vivres au Pris qu'itz vauldront au Pais.

ITEM, que Nous Baillerons incontinent la Contee de Clerement, & les Forteresses d'icelle, en la Mayn de mon Seigneur *le Roy de France*; par le quel serra comyse la Garde au *Sire de la Vierraille*,

Et que des Revenues, Proufits, & Emoluments d'icelle Contee serront paiez les Gens, qui serront comys a la Garde la dicte Contee, & le Sourplus de la Revenue, s'aucun y soit, viendra a nostre Proufit

ITEM, que Nous Paierons au dit Treshault Prince *le Roy d'Engleterre* la Somme *de Cent Mille Escuz d'Or*; les Deux Vailantz un *Noble* d'Engleterre.

Et Nous, en lui paiant la dite Somme, & accomplissant les Choses contenues en cest present Accord, serrons Quites, envers le dit Treshault Prince *Roy d'Engleterre*, de tous Despens & autres Choses queconques, qu'il nous purroit Demander a cause de nostre dit Prison:

De la quelle Somme, *Vingt & Cynk Mille Escuz d'Or* serront paiez a Pasques Charnielx prouchein venant, & *Trente Cynk Mille Escuz d'Or* le Huitesme Jour d'August ensuant:

Et ainsi faisant nous serrons Eslargie, Purveu que les ditz Chasteaux & Ostages serront par avant delivrez aux Comys du dit Treshault Prynce *le Roy d'Engleterre:*

Et auxi, Six Moys apres le dit viij jour d'Augst, nous Lui Paierons les autres *Quarante Mille Escuz d'Or*, restans de la dicte Somme de *Cent Mille Escuz d'Or*.

ITEM, est accorde que noz Enfans serront comprins en la dicte PAIX; purveu que, dedeins le dit Moys d'August, ils viennent en l'Obeissance de mon dit Seigneur *Roy Charles de France* & Beaupere du dit *Roy d'Engleterre*, & Jurent la dicte PAIX.

ITEM, ou Cas que le dit Treshault Prynce *Roy d'Engleterre* iroit de Vie a Trespassement, ou qu'il ne serroit Retourne par deces, pendent les Termes dessusditz de Eslargir, Delivrer, & faire les autres Choses dessusdictes, Tresnobles & Trespuissans Princes les *Duc de Clarence & d'Excestre*, & les Chanceller & Tresorer de Normandie, averont plain Poair de Eslargir & faire les Choses dessusdictes:

Et auxi est Accorde que, se Nous Trespassons, noz Heriters serront tenuz d'Accomplir & Accompliront les Choses dessusdictes, & a ce Nous Obligerons, & Obligons touz noz Biens Meubles & Immeubles, & noz Heirs, Successeurs, Executors, & aiant cause.

ITEM, & que, le dit Treshault Prynce, *le Roy d'Engleterre* purra tenir, par lui, ou son Comys, les dites Forteresses & Ostages, par plus grant Seurtee des choses dessusdites, oultre le dit Terme de Pasques:

Et, se Nous Accomplissons toutes & chescunes les choses dessusdictes, & que Nous Tenons & Gardons, sans enfraindre, la dicte Paix, Il nous Rendra les ditz Forteresses & Ostages, a la Toussains ensuyvant l'An Mille CCCC. vingt Deux, se ainsi n'estoient que, par lez grands Services, que nous ferrons a mon Seigneure *le Roy de France*, & au dit Treshault Prince le *Roy d'Engleterre*, plus tost il nous les voulsist rendre

ITEM, pur le bien Entretement plus seaunt de la PAIX FINALE dessusdite, nous ferrons, soufferons, & lasserons nostre Cosin *le Sire de la Bret*, & ses Heires, & Successeurs, Joier paisiblement de les Terres & Heretages, Villes, & Forteresses, estans & situes en noz Seignures & Pays queixconques, En nous faisant les Recognoissance & Devoirs appartenantz & deubz; pourveu qu'il, & ses Heires, & Successeurs, Gardent bien & loialment, saunz

* X. 441. * enfraindre, la PAIX FINALE dessusdite.

Toutes les quelles Choses & chescun d'icelles, en la fourme & manere dessusdicte, nous avons Promys, & Promettons, pur nostre Part & en tant que a Nous touche, icelles bien & loialment Tenir & Garder, saunz enfraindre, saunz dool, fraude, ou mal engyn, en bone foy, & sur Obligation de touz noz Biens meubles & Heretages.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel, avec nostre Signe manuel, en ces Presentes.

Donne, *a Rouen*, le Sazeisme Jour de Januer, l'An de Grace Mille, Quatre cens, & Vingt.

Ainsi en Signe.

JEHAN.

Et pur ce que nostre Seal, en quel nous avons accoustume user, est froise, Nous avons fait mettre a ces Presentes nostre Seal que nous avons fait faire come le nostre devant estoit, la quelle Chose nous Tesmoignons par ceste Subscription, faite de notre. . . . .

Tom. IV. P. IV.

Lesquelle Appointements & Accords, obstantes certains graundes Empeschementz, depuis Nous surveauz, n'avons pou de tout Parfournir & Accomplir, Ann. D. 1430. Hen. 6.

Nous,

Vuillantz por ce, & desirans de tout nostre cuer, sibien pur les Causes exprimez & declarez en Appointementz & Accord dessusdites, come par les tresgraundes & treshautes desires, que avons de faire de toute Recoignissance, Plaisirs, & Services a mon dit *Seigneur le Roy*,

Avons, a tresgrande instance & par plusours foitz, fait supplier, prier, & requirer a mon dit *Seigneur le Roy*, que lui plese, de sa benigne & treshabundante Grace, Nous recevoir a l'Accomplissement de la Residue des Choses, contenues en noz Appointement & Accord dessus dit, par nous jusques a present nient parfournez,

Et Granter que, en ce faisant, &, outre ce, en Accomplissant certaines autres Choses, par Nous a Lui offertes, en manere & fourme cy apres especifiez & declarez, Il nous Eslargera, & Delivrera, & tiendra pur Quittes envers Lui, & toutes autres aiantz cause, de nostre Prison, & de toutes Despenses, & autres Choses quelsconques, qu'il Nous purra Demander a cause d'icelle,

As quelles Offertes & Supplications, Prier & Request, Mon dit *Seigneur le Roy* s'est, de sa Grace, Condescendu, par la manere, fourme, & conditions,

Desquelles nous, de nostre frank & peure volente murement deliberez, avons este & sommez d'Acord, come il ensuyt,

PREMIEREMENT, que,

Attendu que feu, de Tresnoble memoire, Mon Seignour *Charles*, n'adgaires *Roy de France*, s'est alee de Vie a Trespassement,

Nous pur ce,

Selonc l'effect & purport d'un Article de la PAIX FINALE, n'adgaires faite parentre Lui & feu, de Tresnoble memoire, son *Beau filz Henri*, n'adgairs *Roy d'Engleterre*, *Heriter & Regent le Roiaume de Fraunce & Seigneur d'Irland*, &c. & par nous pieca Juree,

Serrons desormes loyal Homme Lige & vray Subgit de mon dit Seigneur *Henri Roy de France & d'Engleterre*, & de ses Heires & Successours perpetuelment,

Et ycelluy, come *mon Souverain Seigneur & vray Roy de France*, saunz Opposition, Contradiction, ou Difficultee, aurons & tiendrons, & a Luy, come a vray *Roy de France*, Obeierons, & que james a nulle autre, come au Roy de France, ne Obeierons, si non a Luy & a ses Heires,

Et a Lui, come mon vray & Soverein Seigneur, ferrons Homage lige, a quelque foitz que depar Lui nous serrons a ce requis, a Vivre & Mourir, ovec Lui & ses Heires, encountre tous Gens,

Et ferrons que noz Filz, Vassaliez, & Subgitz pareillement deviendront & serront Hommes Liges loiaux Subgitz de mon dit *Seigneur le Roy*, come vray *Roy de France*, & a ses Heires, saunz ce que nous, noz ditz Filz, ou Subgitz pur jamais, en quelque manere que se soit, Nous retirerons de la Foialtee, Seignouries, & Obeissance de mon dit *Seigneur le Roy*, & de ses Heirs, ou jamais, pur aucun occasion ou colour, ferrons ou viendrons au contraire de la dicte Loialtee & Ligeaunce, ainsi par Nous a faire & promettre.

ITEM, pour l'Acomplissement & entretenement des Choses dessusdictes, & d'autres queconqes cy aprez declairez, Nous Baillerons, dedeins le Primer jour de Juyn, prouchein a venir, a Loundres, Ostages (assavoir) *Louys nostre Filz Puisne*, & ove Luy Sys Hommes de plus Notables de noz Pais, qui par mon dit *Seigneur le Roy* ou ses Comys serront Esluz & Choses, les quelles * serront Governez & Sustenuz a noz Despences; &, * X. 442.
ovec ce, dedens Un Moys prochein ensuyant nostre dit Eslargissement, nous ferrons venir, a l'Obeissance de *Mon dit Seigneur le Roy*, *Charles nostre Filz Aisne*, & Lui emploier en son Service, come son vray & loial Subgitz.

ITEM, que, dedens la Feste de la Nativite de Seint Johan le Baptistre prochein a venir, nous Baillerons, ou ferrons Bailler, *a Mon dit Seigneur le Roy*, ou a ses Comys, Sys de plus Notables Places de noz Pais, tielliez que *Mon dit Seigneur le Roy* ou ses Comys ferront Demander suffisantement Advictaillez, au temps de nostre dit Baille, pur un An, pur le Nombre des Gens que vingt Paies purront monter en chescun Place, & auxi suffisauntement Garnis des Habillemens de Guerre & des Artilleries, pur la seure & sauve Garde d'icelles:

Et Payerons les Vingt Paies, en chescun Place, chescune Moys, depuis que Nous aurons Baille a *mon dit Seigneur le Roy*, ou a ses comys, les dictes Places (c'estassavoir) Quinze Francs, pur Paie, de bonne Monnoie; dount les Vingt Deux Sols, vi d. Tournoise vaillent un Escu d'Or:

Et Paierons les ditz Gentz, pour un Moys, a leur Entre, & semblablement au commencement de chascun Moys:

Et ferront les ditz Vitailles & Artilleries Baillie as ditz Comys nostre *dit Seigneur le Roy* par Inventoire, les queux pareillement serront tenuz de les Nous Rendre saunz Dissiper ou Despender, si non q'ils feussent contrains ou empeschez de non pouoir partir des ditz places par Siege, ou autrement, ou que Marchie de Vivres lour serroit retrait, ou quel cas les ditz Gens de *mon dit Seigneur le Roy* purront prendre les ditz Vitailles, qui serront en lour Garnises, pur les Prises q'ils vauldront raisonablement, en abatant de lour Gages, ou autrement; & auxi purront les ditz Gens avoir tous maneres de Vivres au Pris q'ils vauldront au Pais.

ITEM, que nous Baillerons incontinent la Contee de Cleremont & les Forteresses d'icelle en la Main de mon *dit Seigneur le Roy*; par le quel serra comyse la Garde a *John Falstolf* Chivaler.

V

Et

Et que des Revenues, Proufitz, & Emolumentz d'icelle Contee serront paiez les Gens, qui serront comys a la Garde de la dit Contee; & le Surplus de la Revenue, s'aucune y soit, viendra a nostre profit.

Item, que, a noz propres Coustages & Despenses, nous Baillerons & Deliverons, realment & de fait, a *mon dit Seigneur le Roy*, en sa Ville de Caleys, les Deux Freres *Johan* & *Thomas*, Filz au feu *Conte de Somers*, esteans Prisonners & en le Povoir des Ennemys & Rebelles de *mon dit Seigneur le Roy*, Fraunches & Quietes de tout Prison & de tous maners Dispenses & Coustages, que ou lour purra demander a cause de la dicte Prison,

Ou, au meins, si plerra a *mon dit Seigneur le Roy* & il le vouldra chosier, Nous Lui Satisfierons, & Paierons atant de Finance, come se purront monter ler Raunsones, Despenses, & tourz maneres des Coustages, as queux les ditz *Deux Freres* sont mises de present, ou en apre, serront mises, durant lour dit Prison, en quel ils sount ou serront ainsi tenuz:

Et, en cas que plerra a *mon le dit Seigneur le Roy* de eslire la Delivrance les *ditz Deux Freres*, & sur ce de nous certifier de sa dite Election, nous Delivrerons franchement les *ditz Deux Freres*, Quitez de tout Prison, Finance, & Coustages, a sa Ville de Caleis, dedeins Deux Moys apres le dite Certificate, a Nous de ce affaire par *mon dit Seigneur le Roy*, desoubz son Seal d'Engleterre:

Et, se par aventure *mon dit Seigneur le Roy* vouldra chosir que Nous Lui Paierons atant de Finance come se monta la Raunson & Coustages des *ditz Deux Freres*, come dessus, Nous Paierons les ditz Finance & Coustages a *mon dit Seigneur le Roy*, a sa dicte Ville de Caleys, dedeins Troys Moys, apres que nous ferra notifie par le Roy de sa dicte Election.

Item, que dedeins le Primer Jour Juyn, prouchain a venir, nous bien & loialment Paierons a *mon dit Seigneur le Roy*, ou a cellui, ou ceux, qui par Lui a ce serront Comys, *Quarante Mille Escus*, le Deux Vaillantz *un Noble* d'Engleterre, les queux Nous devons de la Reste de nostre Finance, especifiee en noz Appointemens & Accord dessusditz:

Et Nous, en Lui Paians la dicte Somme, & en Delivrance & Baillans les dit Chasteiz & Ostages, a *mon dit Seigneur le Roy*, ou a ses ditz Comys, Advitailliez & Garniz d'Artillarie par manere dessusdit, & auxi en Delivrans & Baillans les *ditz Deux Freres*, a *mon dit Seigneur le Roy*, en sa Ville de Caleys, ou a meins, si plerra a *mon dit Seigneur le Roy*, & il le vouldra choiser, nous Lui Paians atant de Finance, come * se purront monter les Raunsones, Despenses, & tourz maneres de Coustages, as queux les *ditz Deux Freres* sont mises de present, ou serront mises durant lour dit Prison, en quel ils sont ou serront ainsi tenuz, serrons Eslargis.

* X. 443.

Item, que, en Accomplissant les Choses, contenues en cest present Accord, serrons Quitees, envers *mon dit Seigneur le Roy*, de tous Despenses & autres Choses queconques, qu'il Nous purroit Demander a cause de nostre dit Prison, &, se Nous faudrons de ce (que Dieu ne vuille) nous Demourrons Prisonner, come devaunt, excluz de tout Benefice de cest present Appointement.

Item, est Accorde que *Charles, nostre Filz ainsne*, serra receuz pur venir a l'Obeissance de *mon dit Seigneur le Roy*; purveu que, dedeins Un Moys prouchein apres nostre Eslargissement, il viegne pur estre ainsi receuz a icellui Obeissance.

Item, Accordez est q'en cas que *mon dit Seigneur le Roy* irroit de Vie a Trespassement, pendantz les Termez dessusditz, ses Heirs serront tenuz de Nous Eslargir & Deliverer, par manere & fourme dessusdirz, & pareillement, si Nous Trespassions, noz Heritiers serront tenuz d'Accomplir & Accompleront les dites Choses; & a ce nous Obligerons, & Obligeons tous nos Biens meubles & immeubles, & noz Heires, & Executours, & atans Cause.

Item, que *mon dit Seigneur le Roy* purra tenir, par Luy, ou ses Commys, les dites Fortereffes & Ostages, pur le plus grand Seurtee des Choses dessus dictes, outre le Terme d'un An; &, se Nous Accomplissons tous & chascuns des Choses dessus dites, il nous Rendra les dites Fortereffes & Ostages, le primer Jour de Juyn ensuans, l'An Mille, Quarrecens, & Trente; se ainsi n'estoit que, pur les grandes Services, que Nous ferrons a *mon dit Seigneur le Roy*, plus tost il les nous voulzist rendre.

Item, que, devant que Nous Passerons ou soions Eslargiz hors la dite Ville de Caleys, nous paierons, realment & de fait, a *Messire Johan Cornewaille Chevaler*, Subgit a *mon dit Seigneur le Roy*, ou a ses Executours, ou assignez, la Somme de *Deux Mille & Deux Centz Escuz d'Or*, de la Reste de *Cynq Mille Escus d'Or*, en quelque Somme nous estoions obligez, &, par congie & licence de *mon dit Seigneur le Roy*, de Paier au dit *Messieur Johan*, ou a ses ditz Executours, ou Assignez, a certain Jour ja passez, pur la Delivrance de *Sire de Gaucourt*.

Toutes les quelles Choses, & chascuns d'icelles, en la fourme & manere dessusdit, nous avons Promys, & Prometons, pur nostre part, & en tant que a Nous touche, icelles bien & loialment tenir & garder, saunz enfrendre, saunz dol, fraude, ou mal engyn, en bone foy, & sur l'Obligation de toutz noz Biens meubles & Heretages

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seal, & mys nostre Signe manuel en cez Presentes.

Donne a *Laundres*, le viij Jour de Feverer, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Vingt Oytisme.

Ainsi en Signee.

Jehan.

Et a l'Acomplissement des choses, contenues es Articles d'icelle nostre darrein Appointement, cons fait nostre pouir & diligence,

Nientmains,

Obstantz les Grands Troubles que depuis ont este en dit Roiaume de France, & plusieurs autres Empechementz, non esperez, apres survenuz,

N'avons peu les parfourner ne accomplir a tresgrande amertes de nostre coer & displaisir,

Et pour ce Nous,

Nous Submettans, en toute humilitie, a *mon dit Seigneur le Roy*,

Lui avons treshumblement Supplie & Requis que,

Noun obstant ce que n'avons accompli nostre Appointement dessusdit,

Il nous vousist, de sa benigne & tresample Grace, Ottroier & Granter que,

En accomplissant les Choses, contenuz & declarez es Articles desouz escriptz,

Il Nous Eslargira, & Delivrera, & tiendra pur Quitez, envers Lui, & touz autres aiantz cause, de nostre Prison, & de tourz Despenses & autres Choses quelconques, qu'il nous purra Demander a Cause d'iceile nostre Prison,

As quells noz Supplications, Prier, & Request *mon dit Seigneur le Roy* s'est de sa Grace, Condescendu par la manere, forme, & condition,

Des quelles nous, de nostre franke & pure voulentee murement deliberez, avons este & sommez d'accord,

Come il ensuyt,

Premerement que, attendu que * s'est alee de vie a trespassement feu, de Tresnoble memoire, *mon Seigneur Charles Roy de France*, nous pur ce, * X. 444.

Selonc l'effect & purport d'un Article de la Paix finale, n'adgairs faite parentre Lui & feu, de tresnoble memoire, Monsieur, son Beau Filz, *Henri*, n'adgairs *Roy d'Engleterre*, *Heriter & Regent le Roiaume de France*, par Nous pieca juree,

Avons fait Homage lige a *mon dit Seigneur Henri Roy de France & d'Engleterre, & Seigneur d'Irland*, & serons desormes vray & loial Homme Liege & Subgit de Lui, & de ses Heirs, & Successours perpetuelment, a Vivre & Morir ovec Lui & ses Heirs, & icellui, come *mon Souverain Seigneur & vray Roy de France*, saunz opposition, contradiction, ou difficultee, aurons & tiendrons, & a Lui come a *vray Roy de France* Obeirons, & que jammais a null autre, come a Roy de France, Obeirons, si non a Lui & a ses Heires.

Semblablement ferrons que noz Filz, *Charles* & *Loys*, & noz autres Vassaulx & Subgiz, pareillement deviendront & serront Hommes Lieges & loiaux Subgiz de *mon dit Seigneur le Roy*, come *vray Roy de France*, & a ses Heirs, saunz ce que nous, noz ditz filz, ou Subgiz, pur jamais, en quelque manere que se soit, nous retrerons de la Foialtie, Seignourie, & Obeissance de *mon dit Seigneur le Roy*, & de ses Heirs, ou jamais, pur aucune occasion ou colour, ferrons ou viendrons au contraire de la dite Foialtee & Ligeaunce, ainsi par nous fait, & par noz ditz Filz, Vassaulx, & Subgiz a faire & prometre.

Item, pur ce q'il nous serroit chose tresdificile, & que, pur le present, obstans certains Empeschementz, bonement faire ne purrons (assavoir) de baillier ou faire baillier nos Houstages, & les Sys des plus notables Places de noz Pais, Advitailliez pur un An, & Garniez des Habilements de Guerre, & Paier les Vint Paiez, en chascun des ditz Places, pur chascun Moys, selonc l'effect & purport de certeins Articles, sur ce faitz, contenuz si bien en nostre dit Primiere, come en nostre darrein Appointement,

Nous, pour Demourer & estre de ce Quitez, & pur samfier & complaire a *mon dit Seigneur le Roy*, avons Acorde, & Promys, &, par ces Presentes, Accordons & Prometons que, dedens Troys Moys, prouchain apres la Date de cez noz Lettres, nous bonement & loialment Paierons, en Or, Vaissel, ou Joiaulx, a *mon dit Seigneur le Roy*, ou a celluy ou ceulx qui par lui a ce serront comys, *Quarante Mille Escus*, les Deux vaillant *Un Noble* d'Engleterre, les queux nous devons de la Reste de nostre Finance, especifie en noz Appointemenz & Accord dessusdit:

Et, ce outre, que, dedeins Sis Moys, prouchein apres la Date de ces noz Lettres, nous Paierons bien & loiaument en Or, Vaissel, ou Joiaulx, a *mon dit Seigneur le Roy*, ou a cellui, ou ceux, qi par lui a ce serront comys, *Sessante Mille Escus*, les Deux vaillantz *un Noble* d'Engleterre:

Et, en outre, pur plus Complaire au Roy mon dit Souverein Seigneur, & pur meulx estre a touz jours en sa bone Grace, & pur Lui Recompenser en parties des Coustages, & Despenses qu'il a suferrez & sustenuz, pur nous, puis que Nous avons este son Prisoner en son Roiaume d'Engleterre, que Nous Paierons, bien & loialment, en Or, Vaissel, ou Joiaulx, a *mon dit Seigneur le Roy*, ou a cellui, ou ceux, qui par Lui a ce serront comys, devant que Nous Passerons hors de ses Governement & Garde *Trente Mille Escus*, les Deux vaillant *un Noble* d'Engleterre,

Les queux noz ditz Paiementz nous ferrons en Or, Vaissel, ou Jouaulx, as Termes dessus exprimez, telment que *mon dit Seigneur le Roy* se fera content.

Item, outre ce que dit est, aions Accorde & Promys que desores nous Paierons les Coustages & Despenses, que se serront pur & entour la Sustenaunce & Garde de nostre Parsone, par tant que plese au Roy mon dit Seigneur, tot apres le dit primer Paiement de *Quatre Mill Escus*, par nous faite, Nous faire Envoier & Garder en aucun Place, ou lui plerra, dedens son Roiaume de France.

Item, que, a noz propres Custages & Despenses, Nous Baillerons & Deliverons, realment & de fait, a *mon dit Seigneur le Roy*,

Ann. D. 1430. Hen. 6. *Roy*, en sa Ville de Caleys, les Deux Freres *Johan* & *Thomas* Fitz au feu *Conte de Somers*, esteantz Prisoners & en le Povoir des Enemys & Rebelles de *mon dit Seigneur le Roy*, Franches & Quittes de tout Prisone, & de touz maneres Despenses & Coustages, que on lour purra demander a cause de la dite Prison,

Ou, au meins, si plerra a *mon dit Seigneur le Roy*, & il le vouldra choisier, Nous Lui Satisfierons & Paierons atant de Finance, come se pourront monter les Raunsones, Despenses, &

* X. 445. touz * maneres des Coustages, a queux les *ditz Deux Freres* sont mises de present, ou apres serront myses, durant lour dit Prison, en quel ils sont ou serront ainsi tenuz:

Et, en cas q'il plerra a *mon dit Seigneur le Roy* de Eslire la Delivrance des *ditz Deux Freres*, & sur ce de nous certifies de sa dite Election, nous Delivrerons franchement *l'Eisnse des ditz Deux Freres*, Quite de toute Prison, Finance, & Coustages, a sa Ville de Caleys, dedeins Troys Moys prouchain apres la Date de ces presentes Lettres; & le *Puisne des ditz Deux Freres* Franchement nous Delivrons, a la dicte Ville de Caleys, dedens Sys Moys prochein apres la Date de mesmes noz Lettres:

Et, si par aventure *mon dit Seigneur le Roy* vouldra choisir, que Nous Lui paierons atant de Finance, come se montera le Raunson & Coustages des ditz *Deux Freres*, come dessus, nous Paierons les ditz Finance & Coustages *a mon dit Seigneur le Roy*, a sa dicte Ville de Caleys, dedeins Troys Moys, apres que nous serra notifie par le Roy de sa dicte Election.

Et Nous, a Lui Paians les dictes Sommes, en Or, Vaissel, ou Joiaulx, & auxi en Delivrans les *ditz Deux Freres*, & les baillantz a *mon dit Seigneur le Roy*, en sa dicte Ville de Caleys, ou, au Meins, si plerra *a mon dit Seigneur le Roy*, & il le vouldra choisir, nous lui paiantz atant de Finance, come se purront les Raunsones, Despenses, & tous maneres des Coustages, as queux les *ditz Deux Freres* sont mises de presente, ou serront mises durant lour dit Prison, en quel ils sont ou serront ainsi tenuz, & auxi Paiantz les Despenses, que, come dit est, ce serront par & entour la Sustenance & Garde de nostre Persone, serrons Eslargiz.

Item, que, en Accomplissant les Choses contenues en cest present Acord, serrons Quites, envers *mon dit Seigneur le Roy*, de tous Despenses & autres Choses queconques, q'il Nous purroit Demander a cause de nostre dit Prison; & se Nous fauldrons de ce (que Dieu ne vuille) nous Demourons Prisoner, come devant, excluz de tout Benefice de ceste present Appointement.

Item, est accordez que *Charles, nostre Filz ainsne*, serra receuz, pur venir a l'Obeissance de *mon dit Seigneur le Roy*, purveu que, dedens un Moys prochein apres nostre Elargissement, il veigne pur estre ainsi receuz a icellui Obeisance.

Item, Accordez est q'en cas que *mon dit Seigneur le Roy* yroit de Vie a Trespassement, pendantz les Termes dessusdictes, ses Heirs serront tenuz de Nous Eslargir & Delivrer, par manere & fourme dessusdit; & pareillement, si nous Trespassons, nos Heriters serront tenuz d'Acomplir & Accompleront les dictes Choses; & sur ce nous Obligerons, & Obligeons touz noz Biens meubles & immeubles, Heirs, & Executours, & aians cause.

Toutes les quelles Choses, & chascuns d'icelles, en la fourme & manere dessuidit, Nous Avons Promys, & Promettons, pur nostre part, & en tant que a nous touche, icelles bien loialment Tenir & Garder, saunz enfraindre, sauns dol, fraude, ou mal engyn, en bone foye, & sur Obligation de tous noz biens meubles & Heritages.

En tesmoign. de ce nous avons fait mettre nostre Seel, & mys nostre Signe manuel, en ces Presentes.

Donne a *Loundres*, le Quinzisme jour de Januer, l'An de Grace Mille, Quatrecentz, Vynt & Noefisme.

De Nominatione, ratione Coronationis.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pat. 8. H. 6 p. 2. m. 34.

REX, dilectis sibi in Christo, *Abbatissæ & Conventus de Wylton*, Salutem.

Cùm, ratione *Coronationis nostræ*, Vobis quandam Personam idoneam, ad Monialem in Abbatiam prædictam admittendam, ad Nos pertineat Nominare ut accepimus,

Nos, de avisamento & assensu Concilii nostri, dilectam Nobis, *Johannem Thorp*, ex Causa prædicta, vobis Nominamus,

Mandantes quatinus ipsam *Johannem* in Monialem Domûs vestræ prædictæ admittatis, eamque in omnibus in eâdem Domo vestrâ pertractari faciatis, prout secundum Regulam Ordinis vestri fuerit faciendum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* X. 446.

* *De Constabulario Constituto.*

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pat. 8. H. 6 p. 1. m. 7.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Richardo Duci Eborum*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Constituimus vos Constabularium nostrum Angliæ, in absentia, carissimi Avunculi nostri, *Johannis Ducis Bedfordiæ*, Regentis Regnum nostrum Franciæ,

Dantes vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem ad Faciendum & Excercendum omnia & singula, quæ ad Officium Constabularii pertinent, pro quodam Duello, quod,

Inter *Johannem Upton* Appellantem, ex unâ, & *Johannem*

Ann. D. 1430. Hen. 6. *Downe* Defendentem, parte ex alterâ, in præsentia nostrâ Regiâ, super certis aliis Proditionibus, unde idem *Johannes Downe* Appellatus existit, apud Westmynthfeld Londoniæ Perficiendo,

Proviso semper quod, Vigore Præsentium seu per præsentem Ordinationem nostram, præfato *Avunculo nostro*, qui Officium prædicti Constabularii, ex Concessione Regiâ, ad Terminum Vitæ suæ, optinet, non derogetur quovis modo.

In cujus, &c a Die Lunæ proximò futuro, usque Diem Mercurii extunc proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Januarii.

Per Concilium.

Pro Ambassiatoribus Regis Scotorum.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Scot. 8. H. 6. m. 16.

REX, universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales,

Johannem Episcopum Glasguensem Cancellarium Scotiæ,
Henricum Episcopum Aberdonensem,
Michaelem Episcopum Dumblanensem,
Archibaldum Comitem Douglas,
Willielmum Comitem Angusiæ,
Georgium Comitem Marchiæ,
Alexandrum Comitem Crauford,
Dominum *Robertum de Erskine*,
Walterum de Halyburton Dominum de Drylton,
Johannem Forestara,
Walterum de Ogilby,
Willielmum de Greythorn,
Et,
Thomam de Kirkpatryk,
Milites,
Magistrum *Willielmum Foules* Custodem Privati Sigilli Regis Scotiæ,
Magistrum *Johannem Shenes*,
Et Magistrum *Johannem Gray*,
Doctores,
Ac,
Magistrum *Thomam de Merton*,

Ambassiatores & Commissarios dicti carissimi Consanguinei nostri *Regis Scotiæ*,

Versus, ad, & in Regnum nostrum Angliæ, & Marchias ejusdem versus Scotiam,

Et præsertim ad Locum vocatum Hawdenstank, vel alium Locum congruum quemcumque, de quo inter Commissarios nostros & Commissarios ejusdem carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum* poterit concordari,

Cum Octingentis Hominibus, Equestribus, vel Pedestribus, aut infra, Armatis, vel non Armatis, in Comitiva eorum, & eorum cujuslibet,

Ita tamen quòd ipsi, simul aut separatim veniendo, dictum Numerum Octingentorum Hominum in toto non excedant,

Pro Communicando, Tractando, Concordando, seu Appunctuando de & super Reformatione quorumcumque Attemptatorum, per Subditos unius Partis aut alterius, contra Treugas, initas & adhuc durantes inter *Nos*, pro Regnis, Terris, Dominiis, Subditis, & Vassallis nostris ex Parte una, & præfatum *Regem Scotorum*, pro Se, Regno, Terris, Dominiis, Ligeis, Subditis, & Vassallis suis Parte ex altera,

Necnon de & super Pace finali & perpetua inter Nos & præfatum Regem Scotorum ac Regna nostra, per quæcumque Media congrua, licita, & honesta, Communicando, Tractando, & Avisando,

Ac super quibuscumque Materiis, Pacem, Tranquillitatem, Quietem, & Utilitatem dictorum Regnorum * qualitercumque concernentibus, ibidem morando, & exinde ad propria redeundo, absque impedimento aliquali; * X. 447.

Et ideo vobis Mandamus quòd præfatos,

Episcopos,	*Willielmum de Greythorn*,
Comites,	*Thomam*,
Robertum,	*Willielmum Foules*,
Walterum,	*Johannem*,
Johannem,	*Johannem*,
Walterum,	Et *Thomam*,

Versus, ad, & in Regnum Angliæ, & Marchias ejusdem versus Scotiam, & præsertim ad Locum prædictum, vel alium Locum congruum quemcumque, de quo inter Commissarios prædictos poterit concordari, cum Octingentis Personis prædictis, aut infra, in formâ prædictâ, veniendo, Communicando, Tractando, Concordando, Appunctuando, & Avisando, ibidem morando ex Causis præmissis, & exinde ad propria redeundo, ut prædictum est, Manuteneatis, Protegatis, & Defendatis, non inferentes, &c. Et si quid, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis salvi Conductûs habent iidem,

Episcopi,	*Johannes*,
Comites,	*Walterus*,
Robertus,	*Willielmus de Greythorn*,
Walterus,	*Thomas*,

Ann. D. 1430. Hen. 6.

Willielmus Foules, *Johannes*, *Johannes*, Et *Thomas*,

Pro Sexcentis Personis in eorum Comitivâ.
Teste ut supra.

Per idem Breve.

ITEM, Consimiles Literas Regis salvi Conductûs habent prædicti,

Episcopi,	*Willielmus de Greythorn*,
Comites,	*Thomas*,
Robertus,	*Willielmus Foules*,
Walterus,	*Johannes*,
Johannes,	*Johannes*,
Walterus,	Et *Thomas*,

Pro Quadringentis Personis in eorum Comitivâ.
Teste ut supra.

Per idem Breve.

ITEM, Consimiles Literas Regis salvi Conductûs habent iidem,

Episcopi,	*Willielmus de Greythorn*,
Comites,	*Thomas*,
Robertus,	*Willielmus Foules*,
Walterus,	*Johannes*,
Johannes,	*Johannes*,
Walterus,	Et *Thomas*,

Pro Ducentis Personis in eorum Comitivâ.
Teste ut supra.

Per idem Breve.

De Tractando super Appunctuamentis Scotiæ.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Ibid. m. 15.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Cùm nos (de avisamento & assensu Concilii nostri) Deputaverimus & Constituerimus,

Venerabilem in Christo Patrem, *Thomam Dunolmensem Episcopum*,

Et,

Carissimos Consanguineos nostros,

Ricardum Sarum,

* Et *Henricum Northumbriæ*, * X. 448.

Comites:

Ac, dilectos & fideles nostros,

Johannem Dominum de Scroop,

Et *Johannem Baronem de Graystok*,

Robertum Umfreville,

Et *Henricum Brounflet*,

Milites,

Ac Magistros,

Johannem Stookes Legum Doctorem,

Et *Johannem Selowe* Canonicum Residentiarium in Ecclesia beati Petri Eborum,

Ac Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorumdem, Commissarios & Nuncios nostros speciales, ad quascumque Pecuniarum Summas, per, carissimum Consanguineum nostrum, *Jacobum Regem Scotorum*, nobis debitas, præsertim ratione cujusdam Appunctuamenti, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum super ipsius Liberatione facti,

Necnon Liberationem & Traditionem certorum Obsidum, ad quos, secundum vim, formam, & effectum dicti Appunctuamenti, nobis faciendum, idem Consanguineus noster nobis tenetur (videlicet) in Locum Obsidum, jam Defunctorum, alias per dictum Consanguineum nostrum nobis liberatorum, Petendum, Exigendum, Optinendum, & Recipiendum,

Ac ad præfatum *Consanguineum nostrum* de quibuscumque Pecuniarum Summis, ab ipso, Nomine nostro, Recipiendis, Quietandum, & Literas Quietantiarum sufficienter inde Faciendum,

Ac de & super Præmissis, & eorum quolibet, Tractandum, Transigendum, Componendum, & Concordandum,

Ac etiam ad certas Treugas, inter *Nos* & *ipsum Consanguineum nostrum* initas & concordatas, ad Terminum aliquem, juxta dictorum Commissariorum discretionem, ac prout eis utile & expediens fore videbitur, Prorogandum,

Seu alias Treugas, Prioribus supradictis similes, seu dissimiles, inter *Nos* & *præfatum Consanguineum nostrum*, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, & Subditis nostris, & utriusque nostrum, sub Modis, Formis, & Conditionibus, & ad Tempus, de quibus inter dictum Consanguineum nostrum, ejusve Commissarios, ac præfatos Commissarios nostros, conveniri & concordari poterit, Ineundum, Concordandum, & Concludendum,

Necnon ad Tractandum & Communicandum cum eodem *Consanguineo nostro*, ejusve Commissariis, de & super *finali Pace & perpetuâ*, per Medium Sponsaliorum sive Matrimonii, ac per quæcumque alia licita & honesta, quæ Pacem perpetuam hujusmodi verisimiliter inducere poterunt & conservare quoquo modo, inter Nos, Regna, Terras, Dominia, Ligeos, & Subditos nostros, & *ipsum carissimum Consanguineum nostrum Scotorum*, Regnum, Terras, Dominia, Ligeos, & Subditos suos Optinenda & Firmanda,

Ann. D. 1430. Hen. 6.

Cæteraque omnia alia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint sive quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale,

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid per dictos Commissarios & Nuncios nostros, Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorumdem, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Nominatione virtute Coronationis.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pat. 8. H. 6. p. 2. m. 31.

REX, dilectis sibi in Christo, *Abbatissæ & Conventui de Berkyng*, Salutem.

Cùm, ratione *Coronationis nostræ*, quandam Personam idoneam, in Monialem Abbatiæ prædictæ recipiendam, ad Nos pertineat nominare, sicut Nobis & Concilio nostro datum est intelligi,

Nos, de avisamento & assensu Concilii nostri prædicti, dilectam nobis, *Godam Hampton*, Filiam *Johannis Hampton*, vobis ex Causa prædicta duximus Nominandam;

Mandantes quatinus ipsam *Godam* in Monialem Domûs prædictæ recipiatis, eamque in omnibus tractari & deduci faciatis, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Pro Duce Eborum.* * X. 449.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Penes Cleric. Pell.

VIcesimo quinto Die Februarii, Anno octavo, apud Westmonasterium, Concessum fuit quòd fiat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de Solvendo *Duci Eborum*, infra ætatem existenti, qui in Comitiva Regis in partes Franciæ profecturus est, cum xii Lanceis, & xxxvi Architinentibus, ad Vadia Regis, pro Equitatura & Apparatu suo, v. *Cent. Marcas* per Viam Regardi, ultra v. *Cent. Marcas* pro Statu & Sustentatione suis, sibi per prius per Dominum Regem Concessas.

H. Gloucestre,	*J. Bathon.*
H. Cantuar.	*J. Norff.*
J. Ebor. Canc.	*R. Warrewyk.*
W. London.	*Cromwell.*
P. Elien	

De Navibus pro Viagio Regis arestandis.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pat. 8. H. 6. p. 2. m. 31. dorf.

REX, dilectis sibi, *Johanni Hunt*, uni Servientum nostrorum ad Arma, & *Johanni Hert*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus vos ad omnia & singula Naves & alia Vasa, Portagii Viginti Doliorum & ultra, usque ad Centum & quadraginta Dolia, pro Passagio nostro & Retinentiæ nostræ, in quibuscumque Portubus & aliis Locis, per Costeram Maris, a Portu Villæ de Novo Castro super Tynam, usque Portum Villæ Sandewici, unà cum Magistris & Marinariis eorumdem, ac etiam ad tot alios Magistros & Marinarios, quot pro Gubernatione eorumdem necessarii fuerint & oportuni, infra Libertates & extra, pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, Arestandum & Capiendum,

Et ea usque Portum dictæ Villæ Sandewici, citra Sextum decimum diem Aprilis proximò futurum, Ducendum, seu Duci faciendum;

Et ideò vobis Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta;

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, ac aliis Fidelibus & Subditis nostris, infra Libertates & extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxv die Februarii.

REX, dilectis sibi, *Johanni Talbot*, uni Servientum nostrorum ad Arma, & *Johanni Lexham*, Salutem.

Sciatis quòd Nos, *&c. ut supra usque ibi*, Retinentiæ nostræ, *& tunc sic*, in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, & in singulis Portubus & Locis eidem Portui adjacentibus, ac in quibuscumque Portubus & aliis Locis, per Costeram Maris, a Portu Villæ de Falmouth, usque Portum Villæ Sandewici, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

De Suscipiendo Ordinem Militarem.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Claus. 8. H. 6. m. 2. dorf.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter Injungentes, quòd, per totam Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias,

Quòd omnes illi, qui *Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs* per

Ann. D. *per Annum* habent, & eas per Tres Annos integros tenuerunt, &
1430. Milites non sunt, *Ordinem susceperunt Militarem*, citra Octabas
Hen. 6. Sancti Michaelis proximò futuras, vel in eisdem Octabis ad ultimum, sub Periculo quod incumbit,

Et de Nominibus illorum, qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs habent in Balliva tua, sicut prædictum est, diligenter
• X. inquiras, & Nobis de Nominibus illis in Cancellaria nostra * constare
450. facias ante Octabas supradictas, Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Februarii.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam.

Pro Comitiva Regis in Viago ad Franciam, ibidem Coronandi.

Ann. D. VIcesimo Sexto Die Februarii, *Anno octavo*, apud Westmona-
1430. sterium, Concordatum fuit quod fiat Warantum Thesaura-
An. 8. rio & Camerariis de Solvendo Duobus Fratribus, qui detulerunt
H. 6. Literas ex parte Consiliariorum Franciæ,
Penes penes Dominum Regem & Concilium x *lib.* per Viam Regardi.
Cler. Pell.

ITEM, quòd fiat consimile Warantum, de Solvendo *Comiti Devoniæ*, infra ætatem & in Custodia Regis existenti, qui cum Domino Rege in Regnum suum Franciæ profecturus est in dicto Regno Franciæ, in Comitiva Regis faciendo Cent. *l.* per Viam Regardi.

ITEM, quòd fiant Waranta separata, de Solvendo Magistro *Ricardo Praty*, & Magistro *Johanni Carpenter* Magistro in Theologia, Capellanis Regis, qui cum eodem in Regnum suum Expensis (viz.) cuilibet eorum xl *Marcas* per Viam Regardi.

ITEM, aliud Warantum, de Solvendo Magistro *Johanni Somersetb* Magistro in Medicina & Doctori Regis, Nomine Expensarum suarum ultra Annuitatem.

ITEM, aliud Warantum, de Solvendo Fratri *Johanni Walden* Confessori Regis, pro Expensis suis, circa Iter suum cum Rege in Regnum suum Franciæ.

J. Ebor. Canc. *J. Bathon.*
P. Elyen. *J. Ro.*

De Providentiis pro Viagio Regis.

Ann. D. VIcesimo Sexto Die Februarii, *Anno octavo*, apud Westmona-
1430. sterium, Concordatum fuit quod fiat Warantum Thesaurario
An. 8. & Camerariis de Solvendo *Johanni Hotoft* Thesaurario Hospitii
H. 6. Regis, pro Providentiâ Victualium ad opus Regis ultra Mare fa-
Bibl. cienda, *M. Marcas* per viam præstiti.
Cotton.
Cleopatra ITEM, de Deliberando *Roberto Rolleston*, Custodi Magnæ
F. 4. Garderobæ Regis, pro Providentia ad Garderobam Regis pro
An. 8. Viagio suo in Franciam faciendâ, CC*l.* per Viam Præstiti.
H. 6.

ITEM, de Deliberando *Johanni Merston*, Custodi Jocalium Regis, pro Providentia Jocalium & aliorum necessariorum, Officio suo pertinentium, facienda pro præsenti Viagio, CC*l.* per Viam Præstiti.

ITEM, aliud Warantum de Solvendo *Fratri Johanni Walden*, Confessori Regis, pro Expensis suis, circa Iter suum, cum Rege in Regnum suum Franciæ, faciendis, xl*l.* per Viam Regardi.

Pro Ambassiatoribus Regis Castellæ.

Ann. D. ITEM, quòd fiat aliud Warantum Thesaurario & Camerariis,
1430. de Deliberando uni *Fratri Doctori in Theologia & uni Militi*,
An. 8. venientibus a *Rege Castellæ* in Ambassiata Domino nostro Regi,
H. 6. pro Alligantiis inter dictos Reges, per Dei gratiam, ineundis (vi-
Ibid. delicet) cuilibet eorum Unum Ciphum deauratum, valoris x*l.* & in utroque Cipho xx*l.* Habendum de Dono Regis.

• X. * *Rex ad Papam.*
451.
Ann. D. SAnctissimo in Christo Patri & Domino, Domino Martino,
1430. divina Providentia, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ec-
An. 8. clesiæ Summo Pontifici, *Henricus* Dei gratia, *Rex Angliæ &*
H. 6. *Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, devota pedum oscula beatorum.
Pat. 8. Noverit Paternitas vestra reverenda quòd nos electioni, nuper
H. 6. p. 1. factæ in Ecclesia Conventuali Sancti Augustini, extra muros Can-
m. 7. tuariæ, ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinente, de, dilecto nobis in Christo, Georgio Pensherst, nuper Priore ejusdem Domûs, in Abbatem loci illius, petitâ prius a nobis licentiâ eligendi, &c, prout moris est, optentâ, regium assensum adhibemus & favorem:

Et hoc vestræ Sanctitati innotescimus, per Præsentes, ut, quòd vestrum est in hac parte, exequi dignemini cum favore.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxvij die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Comitiva Regis. Ann. D.
1430.
Hen. 6.

GAillardus Dominus de Duras, qui cum Rege, in Comitiva An. 8.
Regis, ad partes Regni Franciæ profecturus est, habet Li- H. 6.
teras Regis de Protectione (cum Clausula *Volumus*) per unum An- Franc. 8.
num duraturas. H. 6. m.
Præf. &c. 14.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxviij die Februarii.

Per Billam de Privato Sigillo.

De Chirurgicis pro Viagio Regis.

PLease au Roy nostre tressouverain Seigneur, de vostre especial Ann. D.
grace, de l'advis de vostre tressage Counceill, graunter a qua- 1430.
tre Surugians d'estre residencers deinz vostre treshonorable hos- An. 8.
tell, & d'estre obeisantz & entendantz a *William Stalworth*, & H. 6.
de prendre chascun de eaux le jour vi *d.* Penes
Et, outre ceo, graunter pour vous & les gentz de vostre hos- Cler. Pell.
tell, pour diverses Medicines, Instrumentz, Estuffes, & autres Necessaires, busoignables & appartenantz a l'Office de Surugerie, xx*l.* ore en ceste present voiage affaire.

H. Gloucestre. *W. London.*
H. Cantuar. *J. Huntington.*
J. Ebor. Cancell. *J. Bathon.*
Don.
de

Dorf.

Primo Die Martii, Anno Octavo, apud Westmonasterium, concessa fuit præsens Supplicatio ut petitur, & Warantum Thesaurario & Camerariis de solvendo:

Præsentibus

Dominis,	London.
Gloucestr.	Bathon.
Cantuar.	Hunt.
Eborum *Cancellario.*	Et Hungerford Thesaurario.

---

* *De moneta præstanda pro Viagio Regis.* • X.
452.
REX, Venerabili in Christo Patri, *H.* eâdem gratiâ, Archie- Ann. D.
piscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, ac dilecto sibi 1430.
in Christo, Priori Ecclesiæ Christi Cantuariæ, Johanni Darell, An. 8.
& Galfrido Louther, necnon Vicecomiti Kantiæ, Salutem. H. 6.
Sciatis quòd, Pat. 8.
Cùm, pro expeditione viagii, H. 6. p. 2.
Quod, cum nostri benedicti Creatoris adjutorio, nos in propria m. 30.
persona nostra, *mense Aprilis proximò futuro*, versus regnum nostrum Franciæ facere proponimus,

Ad brevem finem & conclusionem guerrarum nostrarum ibidem ponendum, prout specialiter desideramus,

Nobis de una magna & notabili pecuniarum summa oportet, ex necessitate, cum eâ celeritate quâ commode fieri poterit, provideri,

Nos, de sensu, fidelitate, & circumspectione vestris plenius confidentes, de avisamento & assensu Concilii nostri, assignavimus vos ad communicandum & tractandum, tàm inter vosmetipsos, quàm, conjunctim, & divisim, cum, dilectis & fidelibus nostris, tàm Personis Ecclesiasticis, Militibus, Armigeris, & aliis magis notabilibus Personis Comitatûs prædicti, & similiter cum Ballivis, Probis Hominibus, & Communitatibus Civitatis nostræ Cantuariæ, & Burgorum infra Comitatum prædictum,

Et ad eos, & eorum quemlibet, melioribus viis & modis quibus sciveritis aut poteritis movendum & inducendum ad nobis, in ista magna nostra necessitate, aliquam notabilem Summam, ex causâ supradictâ, præstandum,

Eisque, & eorum cuilibet, pro & nomine nostro, sufficientem securitatem Resolutionis ejusdem summæ de denariis, de Quintadecimâ, in ultimo Parliamento nostro per Communitates Regni nostri Angliæ nobis concessâ, provenientibus, & nobis ad octabas Sancti Martini in yeme proximò futuras solvendâ, juxta effectum & contenta cujusdam Acti, pro monetâ nobis præstandâ, in eodem Parliamento super hoc confecti, promittendum,

Et generaliter ad omnia alia, quæ vobis in isto casu pro nobis magis expedientia & necessaria visa fuerint, faciendum;

Promittentes nos firmum & acceptabile habituros quicquid per vos, aut aliquem vestrûm, tractatum, concordatum, & conclusum fuerit in hac parte;

Et ideo vobis & cuilibet vestrûm mandamus quòd circa præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta; Thesaurarium nostrum Angliæ de toto facto vestro in hac parte, sub Sigillis vestris, distinctè & apertè, cum eâ celeritate quâ poteritis, certificantes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vj die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Eodem modo assignantur subscripti in Comitatibus & locis subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Henricus Archiepiscopus Cantuariæ totius Angliæ Primas.

Ann. D. 1430. Hen. 6. *Robertus de Ponynges Miles, &c.*

De Conductu pro Ambassiatoribus Regis Castellæ.

Ann. D. 1430. An. 8 H. 6. Franc. 8. H. 6. m. 15.

REX, per Literas suas Patentes, usque festum omnium Sanctorum proximò futurum duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, Fratrem *Johannem de Curraly*, sacræ paginæ Professorem, & *Fernandum Manuels de Lando* Militem, Ambassiatores, carissimi Consobrini Regis Castellæ, in Regno Regis Angliæ jam existentes, versus partes suas proprias redeundo,

Ipsosque, ac unum Episcopum, unum Comitem, unum Baronem, duos Milites, & duos Doctores sive Clericos, de Regno Castellæ prædicto, Ambassiatores, præfati Consobrini Regis, Regis Castellæ, cum Centum Personis in Comitiva sua, illos (videlicet) de statu prædicto & ad numerum prædictum & * infra, quos præfato Consanguineo Regis placebit in Regnum Regis Angliæ destinare, & in dictum Regnum Regis, cum Bonis, Equis, & Hernesiis suis quibuscumque, tàm per Terram, quàm per Mare, veniendo, ibidem morando, conservando, & exinde versus patriam suam propriam absque perturbatione Regis seu populi Regis redeundo, (* X. 453.)

Proviso semper quòd personæ prædictæ benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & populum Regis,

Et quicquam, quod in Regis seu populi Regis præjudicium vel Dampnum cedere valeat, non attemptent, vel attemptari faciant quovis modo.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, viij die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Ambassiatoribus prædicti Regis, & Mercandisis eorumdem.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Franc. 8. H. 6. m. 18.

REX, universis & singulis Admirallis, Capitaneis, &c. ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Ad Supplicationem, nobilium Virorum, Magistri *Johannis de Corali* sacræ Paginæ Professoris, & *Fernandi Manuels de Lando* Militis, Ambassiatorum, illustrissimi Principis, carissimi consobrini nostri, *Regis Castellæ*, in Regno nostro Angliæ jam existentium,

Concessimus & Licentiam Dedimus quod ipsi, in quocumque Portu Regni nostri sibi placuerit, quandam Navem ejusdem Regni, ac Magistrus, Marinarios, Mercatores, & Servientes, pro eadem Navi sufficientes, pro traductione & transvectione dictorum Ambassiatorum, ac Familiarium suorum, necnon Bonorum, Equorum, Rerum, Quatuor Manticarum, unius Archæ, Duorum Fardellorum, & Duorum magnorum Candelabrorum pro Altari ordinatorum conducere,

Et quòd ipsi, cum eadem navi, Magistro, Marinariis, Mercatoribus, & Servientibus ejusdem, versus dictum Regnum Castellæ liberè & absque impedimento aliquo transire possint,

Nolentes quòd dicti Magister, Mercatores, Marinarii, & Servientes, ratione traductionis & transvectionis Ambassiatorum prædictorum versus & ad dictum Regnum Castellæ in forma prædicta, per nos, vel Hæredes nostros, impetantur, inquietentur, molestentur in aliquo, seu graventur quovis modo;

Et ideo vobis Mandamus quòd ipsos Ambassiatores versus dictum Regnum Castellæ, cum Navi prædicta, necnon Magistro, Mercatoribus, Marinariis, Servientibus, Bonis, Rebus, Equis, Manticis, & aliis prædictis, libere & absque impedimento aliquo transire permittatis,

Non inferentes eis in Personis, Bonis, vel Rebus suis, vel, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen:

Et, si quid eis, seu eorum alicui, forisfactum vel injuriatum fuerit, id eis & eorum cuilibet, sine dilatione, debitè corrigi & reformari faciatis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xij die Martii.

Per Concilium.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem, suas speciales, Duas Naves de Ispannia,

Quas Magister *Johannes de Curali* sacræ paginæ Professor, & *Fernandus Manuels de Lando* Miles, ordinare, disponere, seu assignare voluerint,

Quarum utraque sit Portagii Ducentorum & Quadraginta Doliorum vel infra,

Necnon Mercatores, Magistros, Marinarios, & Servientes, pro eisdem navibus sufficientes, in Regnum Regis Angliæ,

Cum quadam Navi, de eodem Regno Regis, & pro securo Conductu ejusdem,

Quam dicti Ambassiatores in dicto Regno Regis, pro transfretatione sua ac Familiarium suorum versus Regnum Castellæ, conducere intendunt & proponunt,

(* X. 454.) * Necnon Mercandisis, Rebus, Bonis, & Hernesiis suis quibuscumque, quibus eædem Naves fretatæ erunt & onustæ,

Veniendo, ibidem morando, conversando, perhendinando, & mercandisando, & Naves prædictas in dicto Regno Regis aliis Mercandisis licitis recarcando, & exinde cum Navibus prædictis, ac Magistris, Mercatoribus, Mercandisis, Rebus, & Bonis suis quibuscumque, transeundo, & redeundo, (Ann. D. 1430. Hen. 6.)

Aliquibus Marquis, Contromarquis, & Reprisaliis, versus quoscumque de Ispannia concessis seu concedendis, impetratis seu impetrandis, aut aliis causis quibuscumque, non obstantibus;

Proviso semper quod prædicti Magistri, Mercatores, Marinarii, & Servientes, qui in navibus prædictis sic venient, benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & populum suum,

Et quicquam, quod in Regis seu populi Regis præjudicium vel Dampnum cedere valeat, non attemptent vel attemptari faciant quovis modo.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xij die Martii.

Per Concilium.

DUPPL.

De certa Summa Duci Burgundiæ Carianda.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pell.

NOno Die Martii, Anno octavo, apud Westmonasterium, Concessum fuit quod fiat Warantum Thesaurario & Camerariis, de Solvendo *Richardo Wydeville*, & *Richardo Bokland*,

Qui, cum certâ Summâ, de Thesauro Domini Regis, Domino Duci Burgundiæ Solvendâ, ultra Mare Transfretaturi sunt,

Pro Labore & Expensis dictorum, Ricardi, & Ricardi, Centum Marcas per Viam Regardi,

Quam quidem Summam, de Thesauro Regis, Ipsi per manus Thesaurarii recipient, &, sub Periculo Regis ductam, præfato Duci Burgundiæ liberabunt,

Et quòd inde fiant Waranta, sub Privato Sigillo, ut in Formâ, tàm dicto Thesaurario de dictâ Summâ (viz. xii M. & v C. Marcarum) eisdem deliberandâ, quàm dictis Richardo & Richardo de eadem a dicto Thesaurario recipiendâ, & usque Villam Bruges, vel alium Locum, per Ducem Burgundiæ nominandum, periculo Regis cariandâ, & eidem Duci solvendâ, ac ab eodem de dictâ Summâ Literas Acquietantiæ Recipiendo.

H. Gloucestre.	*P. Elien*
H. Cardinali.	*J. Bathon.*
J. Ebor. Canc.	*R. Warrewyk.*

Eodem Die Concordatum fuit quòd Custos Privati Sigilli faciat Sigillare certas Literas Executorias, & Waranta Cancellario, circa Transportationem Comitatûs *Campaniæ Duci Burgundiæ faciendam:* & alias tangentes Materiam inter Regem & dictum Ducem jam pendentem; prout in Copiis Earum, his Annexarum, apparet: Necnon alias Literas ipsis de Siedes, & aliis pro commodo & honore Regis.

H. Gloucestre.	*J. Bathon.*
H. Cardinali.	*J. Huntington.*
J. Ebor. Cancell.	*Tiptot.*
P. Elyen.	*Hungerford.*

Acquietantia dicti Ducis pro Summa prædicta.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Ex Bund. 5. n. 4. Pen. Camerar.

NOverint universi, per præsentes, Nos *Philippum*, *Ducem Burgundiæ*, Comitem Flandriæ, Artesii, Burgundiæ, & Namursi, Recepisse & Habuisse, die confectionis præsentium, a, Reverendissimo in Christo Patre, Avunculo nostro præcarissimo, *Henrico*, tituli Sancti Eusebii Presbytero Cardinali, de Anglia vulgariter nuncupato, per manus *Richardi Wydeville*, Locumtenentis, & *Richardi Bokland*, Thesaurarii, Calesii, viginti quinque Milia Nobilium monetæ Anglicanæ, pro summa quinquaginta milium salutiarum auri,

* In quibus, sive in valore ejusdem Summæ, (* X. 455.)

Pro stipendiis mille & quingentorum hominum, ad Tractum, nobiscum, in servitio Domini mei Franciæ & Angliæ Regis, exponendorum,

Prout in certis indenturis, inter dictum Avunculum nostrum, nomine dicti Domini mei Regis, & nos indè confectis, plenius continetur,

Nobis aut Deputatis nostris, certis die & loco, in eisdem Indenturis specificatis, persolvendæ,

Idem Avunculus noster nobis scripto suo obligatorio tenebatur,

De quibus quidem quinquaginta milibus salutiarum auri, per factam nobis plenam & promptam solutionem de prædictis viginti quinque milibus Nobilium, ad valorem earumdem quinquaginta milium salutiarum, nobis traditis, & per nos pro tantum valentibus æstimatis & receptis, fatemur nobis fore plenariè satisfactum & solutum,

Nósque de Solutione ipsa, tanquam bonâ & sufficienti, esse contentos,

Necnon dictum Avunculum nostrum, Executores suos, ac quoscunque alios, quos prædicta Obligatio tangere posset, fore quietos & exoneratos totaliter per præsentes.

In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Datum in Villa nostra Insulen. Die Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Nono, sub nostro secreto Sigillo in majoris absentia.

Phe. D.

Per Dominum Ducem.

Hiberti.

De

Ann. D. 1430. Hen. 6.

De Balingeris pro Viagio Regis versus Regnum suum Franciæ.

An. 8. H 6. Pat. 8. H. 6. p. 2. m. 22. d. REX, cariffimo Avunculo suo, *Humfredo Duci Gloucestriæ*, Custodi Quinque Portuum suorum, & ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Sciatis quòd assignavimus vos ad quatuor Balingeras magis sufficientes, ac etiam ad tot Magistros & Marinarios Navium, quot pro Gubernatione Balingerarum prædictarum necessarii fuerint & oportuni, ubicumque inventi fuerint infra quinque Portus prædictos, ad deserviendum nobis in *Viagio nostro* super Mare versus Regnum nostrum Franciæ, pro Denariis nostris, in hac parte rationabiliter solvendis, providendum, capiendum, & arestandum;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Constabulariis, Ballivis, ac aliis Ministris & Fidelibus nostris, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in executione Præmissorum, pareant, obediant, & intendant, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* decimo tertio die Aprilis.

Per Concilium.

De Jocalibus invadiandis pro plegio Coronæ Regis, & de Pursevanto facto.

Ann. D. 1430. An 8. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4. DEcimo sexto Die Aprilis, Anno octavo, apud Cantuariam, concessum & concordatum fuit quod fiat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario Regis ad invadiandum certa Jocalia ipsius Regis pro Plegio cujusdam Coronæ, per Thesaurarium Angliæ mutuandæ de Abbate & Conventu Westmonasterii pro Rege, & ad habendum dictam Coronam secum usque partes Franciæ in Custodiâ *Johannis Merston.*

ITEM, aliud Warantum *Johanni Merston*, pro uno Cipho de Argento deaurato, sine cooperculo chaceato, ponderis x. Unciarum, dato Uni Francisco de Parisiis, facto apud Cantuariam *Pursevant* per Dominum nostrum Regem, & per ipsum nominato *Lobre*, in Festo Paschæ.

** Pro Henrico Cardinali.*

• X. 456.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pons Cler. Pell. DEcimo Sexto Die Aprilis, Anno Octavo, apud Cantuariam, Concessum & Concordatum fuit quòd fiat Warantum, Thesaurario & Camerariis, de Solvendo, Reverendissimo in Christo Patri, Domino *H.* Cardinali Tituli Sancti Eusebii Angliæ vulgariter nuncupato,

Qui in Obsequio Regis in Regnum suum Franciæ profecturus est, ibidem insistendo Consilio Regis,

M. Li. per viam Regardi,

Proviso, quod si idem Dominus Cardinalis infra quarterium Anni, a Die Transfretationis ejusdem numerandum, sine Expresso Mandato Regis, redierit ab Obsequio supradicto, quòd tunc de dictâ summâ M. Li. fiat rationabilis Defalcatio juxtâ Ratam super eodem.

H. Gloucestre.	*J. Huntyngdon.*
H. Cantuar.	*Typtot.*
J. Ebor. Canc.	*R. Warrewyk.*

De Consensu Cardinalis ad transfretandum cum Rege, ad Intendendum obsequio Regis in Francia; & Appunctuata de observandis in Absentia Regis.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4. THE same xvi. Day of Averill, the Yere of the King the viii at Cantirbury, at the grete and besy Prayer and instance of my Lord of Gloucestre and the remenant of the King's Consail, my Lord the Cardinal granted to goo overe into France with the King, and to abide there with hym, and to do the good that he may; if so be that he fynde at his yider comyng that the Lords, and Capitains, and other that goo at this tyme also over with the King, wol be of good Rule and Governance, and eschewe division and taking parties oon ayenst an other by discension or by theire own auctoritee, and ellus he protested to come home, and reporte the cause of his departyng from thens to the Kyng's Consail here.

Whereupon it was agreed that a prive Seal be sent to the Tresorer and Chamberleins, to paie hym, under suche condicions as were expressed, in his last Paiement, whan he went for the Kyng to the Duc of Burgogne for his entendance to the Kyng's Consail in France, a M lib a Quarter, or lesse after the rate or more, for the tyme of his abidyn there

Also it was accorded and assured there that, for no manere querel that is or may be betwix Lord and Lord, or Partie and Partie, no Bendes to be taken, ne Riotts, ne gaderyng of Poeple maad, but that if it happe (that God defende) that eny dissencion or debate falle betwix Lord and Lord, the Remenant of the Lords, anoon as that dissension cometh to theire heryng or knowleche, shal, alle other thyngs left, laboure and entende to the redresse and appesyng of the seid dissencion or debate, and that withoute holdyng of partialtee or more favour shewyng to oon partie than other, to stonde hool unit and knyt togideres: and the seid Lords, betwix whom peraventure such division shal falle, to be assured to stond, in high and lowe, to the Redresse and Rule of the Remenant of the Lords. Ann. D. 1430. Hen. 6.

Whereupon at Canturbury even forthwith my Lords, the Duc of Norffolc, and th'Erles of Huntinton and of Warr. among other there being present, at the instance of my seid Lord the Cardinal, maad assurance, in the hands of my Lord of Gloucestre, that, for eny manere of dissencion or querel, fallen or to falle (whiche God forbede) hereafter bitwix them, or bitwix theire Frends, Kyn, or Servants, either here or in France, or betwix theim, theire Servants, and the Servants of the Duc of Bedford or of Bourgone, or of eny other of the King's Allies or Subgitts, thei shal not take amends thereof, not punicion of the trespas, as of theire owne heed or auctoritee, but that, if thei fynde them hurt or greved, thei shal lete the Kings Consail have knowleche of theire grief, and that of suche resonable redresse, as the seid Consail ordeigne or purveie for them in the cas, thei shal holde them content.

• And over this it was appointed and concluded there, that such Matiers, as, for the wele of the Kyng shal be passed in France, by the Consaillers of England, aboute the Kyng's Persone, may be holden as passed and doon, by oon accord and avis, bothe here and there: and in lyke wise to be understanden and holden of Materes, to be passed by the Consaillers here; oo lesse than the Materes be of suche weight, that of necessitee thei wol axe an hoole Communicacion and avis of alle the King's Conseillers, bothe here and there, togideres personele, or by writyng. • X. 457.

ITEM, it was avised and thought, that as toward the Regencie of France, occupied there by my Lord of Bedford, that, anoon at the Kynges In to his Reaume of France, that name and Office shuld cesse:

And, as to the Lordships of Alancon, Anjou, and Mayne, and other thyngs, such as my seid Lord of Bedford desireth of the King's yfte, and occupieth in France, it was thought and avised that he shuld occupie them stille:

And if so be that, peraventure, it shal lyke hereafter to the King to resume the said Lordships and Landes into his handes, and occupie them or dispose them as it shal like unto him, that than he, recompensyng my seid Lord of Bedford his Uncle with other Lordships and Landes, in to the value of xl. M. Frankes Yerely, may do in that cas, as it shal lyke unto hym, with the seid Lordships of Alancon, Anjou, and Mayne, and other so occupied in France by my seid Lord of Bedford.

ITEM, it was there assured and accorded that none of the grete Officers ne Consaillers, sworn to the Kyng's Consaill, shall be removed or changed withoute th'avis and assente of both the Consailles, aswel of them that be here as of them aboute the Kyng's Persone in France, ne none moo added ne put unto the seid Consail.

ITEM, that in Benefices, Offices, and other Thyngs, belangyng to the Kyng's yfte and disposition, whan thei voiden, suche as be the Kyngs owne Servants, or have served his Fadre or Grandfadre, be preferred unto them, lyke as it hath be promitteed ofte and assured afore this; so that thei have no cause to complaine, as it is seid thei do daily, for lak of fertheryng.

ITEM, that whan it shal be writen to Court, by the Kyng, recomendyng eny of his Subgitts to Bishopriches, or other Benefices, that furst th'avis be had and wist of bothe the Consailles, aswel there as here, or than eny Lettre passe, for eny manere Persone either under the Kyng's Prive Seal or his Signet, in eschewyng of variance, in writyng, and other inconvenients, that mowe ensue of the contrarie.

Lectæ fuerunt præsentes Articulæ & repetitæ, ac pro bonis, expedientibus, & rationabilibus affirmatæ, per Dominos de Consilio, apud Westmonasterium, Primo die Maii, Anno nono.

Præsentibus Dominis,

Cardinal.	Tiptot,
Ebor. *Cant.*	Cromewell,
Elien.	*Et* Hungerford,
Roffen.	Baronibus;
Bathon.	*Ac* Custode Privati Sigilli, &c.
Episcopis:	

Recognitio super liberatione Thomæ Beauford.

HEnricus, Episcopus Wyntoniensis, Cardinalis Angliæ, & Margareta, Ducissa Clarenciæ Recognoverunt se & utrumque eorum per se in solidum debere Domino Regi Duo Milia Marcarum, solvenda ei ad Festum Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum: Ann. D. 1430. An. 8. H 6. Claus. 8. H. 6 m. 20. dors.

Et, nisi fecerint, concedunt quòd dicta Pecunia levetur de Terris & Catallis suis, ac de Bonis Ecclesiasticis ipsius Cardinalis in Comitatu Suthampt. & alibi.

Teste Rege apud *Civitatem Cantuar.* xvi die Aprilis.

CONDITIO istius RECOGNITIONIS talis est quòd,

Si *Thomas Beauford* Miles extra Prisonam per *Johannem Ducem Burboniæ* vel ejus Mediationem liberetur,

• Et idem *Thomas* Duo Milia Marcarum præfato Domino Regi, cum idem Dominus Rex ad ætatem Quindecim Annorum pervenerit, vel infra eosdem Annos, fideliter solvat, aut ullo modo • X. 458.

con-

Ann. D. 1430. Hen. 6. contentet, vel si idem Dominus Rex Summam prædictam præfato *Thome* pardonaverit,
Tunc dicta RECOGNITIO pro nulla habeatur; alioquin in suo robore permaneat & effectu.

De Locumtenente Angliæ Constituto.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pat 8. H. 6 p. 2. m. 26.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,
Cùm Nos, pro Salvatione, & Defensione, ac bona Gubernatione, & Regimine Regni nostri Franciæ, ac Recuperatione Jurium nostrorum ibidem, Deo duce, simus ad Partes illas in proximo personaliter profecturi,
Et insideat intimè Cordi nostro quòd Pax nostra infra Regnum nostrum Angliæ, præsertim dùm Absentes fuerimus, inviolabiliter observetur,
Et quod idem Regnum nostrum & Agenda ipsius Regni providè Regantur & Disponantur, ac singulis Justitiæ debitum impendatur,
Necnon de Fidelitate & Industria, Carissimi Avunculi nostri, *Humfredi Ducis Gloucestriæ* pleniùs confidentes,
Constituimus ipsum *Humfredum* Custodem dicti nostri Regni, ac Locum nostrum tenentem in eodem Regno, dum extra idem Regnum nostrum Moram fecerimus, vel donec aliud inde duxerimus ordinandum:
Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Communitatibus, Vicecomitibus, Liberis Hominibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus nostris, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd *præfato Humfredo*, tanquam Custodi dicti Regni nostri, & Locum nostrum tenenti in eodem, Intendentes sint, Respondentes, ac Consulentes, & Auxiliantes.
In cujus, &c.

Teste Rege *apud Civitatem suam Cantuar.* xxiij Die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Viagio Regis, de Monstris capiendis.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Franc. 8. H. 6. m. 13.

REX,
Venerabilibus in Christo Patribus,
P. eadem Gratiâ, *Episcopo Eliensi*,
J. eâdem Gratiâ, *Episcopo Bathoniensi & Wellensi*,
Ac,
Dilectis & fidelibus suis,
Johanni Tiptoft Militi,
Lodowico Robessart Militi,
Willielmo Pheip Militi,
Johanni Moungomery Militi,
Johanni Stuard Militi,
Roberto Shotesbroke Militi,
Radulpho Boteler Militi,
Necnon,
Dilectis sibi,
Ricardo Wodevyle Armigero,
Johanni Feryby Armigero,
Ricardo Bokeland Armigero,
Willielmo Fitz Henry Armigero,
Et *Johanni Bryce* Armigero,
Salutem.
Sciatis quòd nos,
De fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,
Assignavimus vos, & Duos vestrûm, ad Monstra sive Monstrationes Capitaneorum, Dominorum, Militum, Armigerorum, & aliorum de Retinentiis suis, qui in Obsequium nostrum, in præsenti Viagio nostro, versus Regnum nostrum Franciæ profecturi sunt, de Die in Diem, quandocumque opus fuerit & necesse, apud Villam nostram Calesii, & alia Loca infra Regnum nostrum Franciæ magis accommoda & necessaria, quotiens & quando iidem Capitanei, Domini, Milites, Armigeri, & alii ad hujusmodi Monstra sive Monstrationes fuerint requisiti, Capiendum & Supervidendum,
Et ad Nos & Concilium nostrum de modo & sufficientia Capitaneorum, Dominorum, Militum, Armigerorum, & aliorum prædictorum, tam in Equitatura, quàm in Armatura, & aliis in ea parte requisitis, ac etiam de eorum Nominibus & Numero, necnon de Diebus receptionum Monstrationum prædictarum, Reportandum & Certificandum;
• X. 459. * Et ideò Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta:
Damus autem præfatis Capitaneis, Dominis, Militibus, Armigeris, ac omnibus aliis, quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis, & Duobus Vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.
In cujus, &c.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ *apud Wye*, xxiv Die Aprilis.

Ann. D. 1430. Hen. 6.

De Proclamationibus contra Capitaneos & Soldarios tergiversantes, Incantationibus Puellæ terrificatos.

An. 8. H. 6 Claus. 8. H. 6. m. 12. dor.

REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.
Quia datum est nobis intelligi quòd quamplures Capitanei & Soldarii,
Qui ad proficiscendum nobiscum, in præsenti Viagio nostro, versus partes Transmarinas, retinentur,
Qui, juxta vim & effectum Indenturarum, inter Nos & dictos Capitaneos confectarum, se, Primo Die Maii proximò præterito, coram Commissariis nostris Monstrasse, & extunc deinceps, durante Termino Retentionis suæ hujusmodi, nobis Servire debuissent,
In Civitate prædicta Moram faciunt & Expectationem, in nostri grave præjudicium & contemptum, & contra formam & effectum Retentionis suæ prædictæ,
Personam nostram, qui in partibus Transmarinis personaliter simus, ac Patriam & Subditos nostros ibidem, quantum in eis est, Periculo manifesto exponendo,
Nos (eorum Perversitati, Contemptui, & Præjudicio obviare volentes) vobis districtius quo possumus injungendo, Præcipimus quòd statim, visis præsentibus, in singulis Locis, in Civitate prædicta, & Suburbiis ejusdem, ubi magis expedire videritis, publicè ex parte nostra proclamari faciatis,
Quod omnes & singuli hujusmodi Capitanei & Soldarii, in Civitate prædicta existentes, & ad eam confluentes (cujuscumque fuerint Statûs, Gradûs, seu Conditionis) qui ad proficiscendum nobiscum, in Viagio nostro prædicto, versus partes prædictas, sunt Retenti, versus Costeras Maris, usque Villam nostram Sandewici vel Dovorriam, omni Dilatione ac Retardatione postpositis, pro Eskippatione sua ac Equorum & Hernesiorum suorum, ac penes Personam nostram cum omni celeritate possibili se trahant, properent, & festinent sub Pœna amissionis Equorum, Hernesiorum, ac Imprisonamenti Corporum suorum ad voluntatem nostram,
Et omnes illos, quos, post & contra Proclamationem prædictam, post Diem Proclamationis hujusmodi, per vos factæ,
Absque Licentiâ nostrâ, seu, carissimi Avunculi nostri, *Humfredi Ducis Gloucestriæ*, Custodis Angliæ, Causam Moræ suæ in Scriptis continente, Sigillo nostro seu Signeto Custodis signatâ, habitâ,
Moram in Civitate prædicta facientes inveneritis, sine dilatione, unà cum Equis & Hernesiis suis prædictis, Arestari & Capi, & Corpora ipsorum Arestatorum in Prisona nostra, ac Equos & Hernesia sua prædicta sub salva & secura Custodia, quousque aliter pro Deliberatione eorumdem duxerimus ordinandum, poni & custodiri faciatis;
Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, ac gravem Indignationem nostram evitare volueritis, nullatenus omittatis.
Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ *apud Civitatem Regis Cantuariæ*, Tertio Die Maii.

Per Concilium.

Ibid.

REX Ballivis Civitatis suæ Roffensis, Salutem.
Quia datum est Nobis intelligi quòd quamplures Capitaneorum & Soldariorum nostrorum,
Qui ad Proficiscendum Nobiscum, in præsenti Viagio nostro, versus Partes Transmarinas, sunt retenti,
Post Monstrationes suas factas rursum ad Civitatem nostram Londoniæ, & alias Partes, cum Equis & Hernesiis suis, Tergiversantur & Retrocedunt, in gravem nostri Contemptum & præjudicium, ac contra formam, Vim, & * effectum Retentionis • X. 460.
suæ, ac Proclamationum in hac parte factarum, necnon Viagii nostri prædicti Retardationem manifestam,
Nos (eorum Perversitati, Contemptui, Præjuditio, & Retardationi obviare volentes) vobis, districtius quo possumus firmiter injungendo, Præcipimus quòd statim, visis Præsentibus, in singulis Locis in Civitate prædicta, & Suburbiis ejusdem, publicè ex parte nostra Proclamari faciatis,
Nè quis Capitaneorum seu Soldariorum prædictorum (cujuscumque fuerit Gradûs, Statûs, seu Conditionis) se ab Itinere seu Passagio suo versus Nos Retrahat, nec ad Civitatem nostram Londoniæ aut alias Partes prædictas Retrocedat, seu se Divertat quovis modo,
Absque Licentiâ nostrâ, seu Carissimi Avunculi nostri *Humfridi Ducis Gloucestriæ*, Custodis Angliæ, Causam hujusmodi Retrocessûs seu Reditûs sui in Scriptis continente, Sigillo nostro seu Signeto ejusdem Custodis Sigillatâ, habitâ,
Sub Pœna Amissionis Equorum & Hernesiorum suorum, ac Imprisonamenti Corporum suorum ad Voluntatem nostram,
Et omnes & singulos hujusmodi Capitaneos seu Soldarios, quos, post & contra Proclamationem prædictam, inveneritis contraria facientes, sine dilatione, unà cum Equis & Hernesiis suis prædictis, Arestari & Capi, & Corpora ipsorum Arestatorum in Prisona nostra, ac Equos & Hernesia sua hujusmodi sub Salva & Secura Custodia, quousque pro eorum Deliberatione aliter duxerimus Ordinandum, poni ac custodiri faciatis:
Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, ac gravem Indignationem nostram evitare volueritis, nullatenus omittatis.
Teste ut supra.

Per Concilium.

Ann. D. 1430. Hen. 6.

Pro Henrico Cardinali.

An. 8. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatr. F. 4. A. 8. H. 6.

DEcimo Tertio Die Maii, Anno octavo, apud Westmonasterium, Concordatum & Concessum fuit quod fiat Warantum Thesaurario, & Camerariis, de Resolvendo *Domino H. Cardinali Angliæ*,

Qui, nuper in Ambassiata Regis cum *Domino Duce Burgundiæ* existens, induxit, Consanguineum Regis, Dominum *Johannem Lucemburgh* de essendo de Retinentia Regis, & faciendo Regi Servitium Guerræ in Regno suo Franciæ,

Ob quam Causam præstò solvit in Manibus dicti *Johannis Lucemburgh D li.*

Dictam Summam *D li* secundùm quod in præsentia Dominorum de Concilio, cum Rege modò transfretantium, & cæterorum hic expectantium, Concordatum & Concessum fuit ibidem.

Super Expensis Prisonariorum.

PETITIONES Philippi Dymock, *super Expensis & Costagiis Prisonariorum Domini Regis, infra Turrim Londoniæ sub Custodia sua nuper existentium.*

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pones Claric. Priv.

ITEM, PETIT Allocationem de *xiiis. ivd. per Septimanam*, pro Expensis *Guychard de Cesse*, nuper Capitanei de Meux (videlicet) a xxvij Die Februarii Anno septimo Regis *H.* sexti, usque xxix Diem Aprilis Anno viij.

ITEM, PETIT Allocationem de *xs. per Septimanam* pro Expensis Fratru *Johannis Grace*, *Thomæ Dolle*, *Johannis White*, *Johannis Dokelond*, & *Johannis Ydell*, pro quolibet eorum *ii s. per Septimanam*, a prædicto vicesimo septimo die Februarii Anno septimo, usque supradictum xxix diem Aprilis Anno Octavo.

ITEM, PETIT Allocationem de *iis. per Septimanam*, pro Expensis Fratris *Johannis Randolf* (videlicet) a prædicto xxvij die Februarii Anno vij, usque Quintum Diem Junii tunc proximo sequentem.

ITEM, PETIT Allocationem de *vis. viiid per Septimanam*, pro Expensis * *Johannis Upton* Appellantis pro *Domino Rege*, ab xi die Novembris, Anno Regni dicti Domini Regis octavo, usque xxiij diem Januarii tunc proximò sequentem. *X. 461.

ITEM, PETIT Allocationem, pro Vadiis & Expensis Duorum Generosorum & Decem Valectorum, Vigilantium & Custodientium Prisonarios prædictos, & alios Obsides de Scotia, ibidem sub Custodia sua existentes, (videlicet) a prædicto xxvij die Februarii, dicto Anno septimo, usque xxix diem Aprilis, Anno octavo (videlicet) pro quolibet dictorum Generosorum viij *d.* per Diem, prout *Johannes Langton* Miles habuit pro Custodia cæterorum Obsidum de Scotia.

Pro Custodia Ducis Aurelianensis.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Bibl. Cot. Cleopatr. F. 4. An. 8. H. 6.

DEcimo Octavo Die Maii, Anno Octavo, apud Westmonasterium, Concordatum fuit quod fiat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, de Solvendo *Johanni Cornewaille* Militi, pro Custodia *Ducis Aurelianensis* (videlicet) a vicesimo nono Die Decembris ultimo præterito (quo die recepit *dictum Ducem* in suam Custodiam) usque xxvij Diem Januarii proximo sequentem (quo Die adduxit eundem *Ducem* in Civitatem Londoniæ) & de decimo quinto Die Februarii extunc proximò sequente usque Nunc, secundum Ratam, CCCC. *Marcarum* per Annum, & sic de tempore in tempus quamdiu dictus *Johannes* habuerit Custodiam *Ducis prædicti*, eodem modo quo Solutum fuit *Thomæ Comberworth* Militi, nuper habenti Custodiam *supradicti*, Habendarum, de Dono Regis, per viam Regardi, pro grandibus Laboribus & Expensis, quos idem *Johannes* sustinuit & sustinebit circa Custodiam & Salvam gardiam *ejusdem Ducis*, pro tempore quo steterit in eadem.

De Mutuo præstando.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Pat. 8. H. 6. p. 1. m. 5.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

SCIATIS QUOD,

Cum Nos,

De avisamento & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, ac Communitatis Regni nostri Angliæ, in Parliamento nostro apud Westmonasterium in Crastino Sancti Mathei ultimò præterito tento existentium,

Concesserimus & Ordinaverimus quòd Domini Concilii nostri, ac Hæredum, & Successorum nostrorum, pro tempore existentium, habeant plenam Potestatem, Auctoritate Parliamenti prædicti, faciendi omnibus illis,

Qui aliqua Mutua Nobis, pro Defensione dicti Regni nostri, ante Inceptionem Parliamenti prædicti, fecerunt, aut deinceps usque ad Parliamentum nostrum extunc proximò Tenendum fecerunt, de Summa Quinquaginta Milium Librarum vel infra,

Et similiter quibuscumque aliis Personis, & earum cuilibet, qui, per Obligationes suas, tenentur pro aliquibus Mutuis, Nobis ante Inceptionem ejusdem ultimi Parliamenti factis,

Tantas & tàm bonas Securitates, ex parte nostra, tàm de Custumis, Subsidiis, & omnibus aliis Proficuis, Commoditatibus, & Reventionibus, quæ nostra sint, Hæredum, seu Successorum nostrorum, dicti Regni nostri Angliæ, quàm de Jocalibus & Bonis mobilibus nostris, & de Bonis, Jocalibus, & Catallis Coronæ, pro Resolutione sive Satisfactione Præstitorum, Mutuorum, & Obligationum suorum, prout videbitur præfatis Creditoribus & obligatis, eorum Executoribus & Assignatis, sibi fore validas, bonas, sufficientes, & placabiles, per avisamentum tàm Concilii prædictorum Creditorum, & Obligatorum, Executorum, & Assignatorum suorum, quos ipsi ad id Nominare voluerint, quàm Servientum & Attornatorum nostrorum & aliorum de Consilio suo,

Quos quidem Servientes & Attornatos nostros Volumus & Præcipimus de Concilio dictorum Creditorum & Obligatorum, in hac parte, omni tempore competenti, existere,

Pro Resolutionibus Mutuorum prædictorum, de singulis Concessionibus, in dicto ultimo Parliamento factis & faciendis,

* Et quod Creditores & Obligati prædicti, eorum Executores & Assignati habeant Solutiones & Denariorum Summas, de dictis Concessionibus, Custumis, Subsidiis, Proficuis, Commoditatibus, & Reventionibus, Jocalibus, Bonis, & Catallis, Creditoribus, & Obligatis prædictis, & eorum cuilibet, aut Executoribus, vel Assignatis suis, præfatos Dominos Concilii, in forma prædicta, Concedendas, Solvendas, Levandas, Assignandas, & Deliberandas, & eis gaudeant, juxta formam earumdem Concessionum, Solutionum, Levationum, Assignationum, & Deliberationum, absque impetitione, molestatione, aut gravamine Nostri, seu Hæredum, Successorum, aut Executorum nostrorum, aut alterius Personæ cujuscumque, de eisdem, *X. 462.

Proviso quòd omnimodæ Concessiones & Assignationes, cujuscumque Personæ, ante Inceptionem dicti ultimi Parliamenti, factæ, concessæ, vel assignatæ, Validæ sint & Efficaces, & in suo Robore perseverent, præsenti Ordinatione non obstante,

Et quod Cancellarius Angliæ, pro tempore existens, Auctoritate prædictâ, faciet præfatis Creditoribus, & Obligatis, & eorum cuilibet, Executoribus, & Assignatis, vel Deputatis suis, tanta & talia Literas Patentes & Brevia, sub Magno Sigillo nostro, ac Hæredum, & Successorum nostrorum, absque Feodo vel Fine pro eisdem solvendo, pro Securitate Resolutionis & Satisfactionis prædictorum Creditorum, & Obligatorum, ac Executorum, Assignatorum & Deputatorum suorum, prout eisdem Creditoribus, & Obligatis, ac eorum Executoribus, Assignatis, & Deputatis, videbitur necessaria & sufficientia per avisamentum Concilii prædicti,

Et quod Personæ quæcumque de Consilio nostro, Thesaurarius Angliæ, qui nunc est, & qui pro tempore erit, Custumarii, & quilibet alius Officiarius noster, & quæcumque alia Persona dicti Regni nostri,

Quæ, per avisamentum Concilii nostri, deliberabit, sive deliberabunt, Jocalia, Bona, & Catalla, nostra hujusmodi, aut solvet, seu solvent, aliquas Denariorum Summas præfatis Creditoribus, sive Obligatis, Executoribus, vel Assignatis suis, pro Securitate, Satisfactione, sive Solutione dictarum Obligationum aut Summarum, per ipsos in forma prædicta, præstitarum aut præstandarum in formâ prædicta,

Inde Quieti sint & Exonerati Auctoritate, prædictâ, erga Nos, Hæredes, & Successores nostros, ac nostros & Hæredum & Successorum nostrorum Executores, imperpetuum, absque eo quòd ipsi aliqualiter sint, ex parte nostra, Hæredum, & Successorum nostrorum, vel ipsorum Executorum, seu alterius cujuscumque, Molestati, Gravati, aut Impetiti, seu eorum aliquis Molestatus, Gravatus, vel Impetitus existat quovis modo, prout in Ordinatione prædicta plenius continetur,

Nos,

Pro eo quod *Major & Communitas Civitatis Londoniæ* Summam *Sex Milium, Sexcentarum, Sexaginta & Sex Librarum, Duodecim Solidorum, & Sexdecim Denariorum, & unius Oboli* (Parcellam dictarum Quinquaginta Milium Librarum) ad præsens urgens Negotium nostrum, pro Defensione dicti Regni nostri, jam gratis Mutuaverint,

VOLENTES pro Resolutione ejusdem Summæ, præfatis *Majori & Communitati* per Nos sic debitæ, fideliter faciendâ disponere & ordinare, ut tenemur,

CONCESSIMUS, ORDINAVIMUS, & ASSIGNAVIMUS, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, de avisamento & assensu Dominorum de Concilio nostro prædicto, & Auctoritate prædictâ, quod prædicti *Major & Communitas*, Hæredes, Successores, Executores, & Assignati sui de Summa *Sex Milium, Sexcentarum, Sexaginta & Sex Librarum, Duodecim Solidorum, Sexdecim Denariorum, & unius Oboli* prædictorum, de Decima & Quintadecima, Nobis per Comunitates ejusdem Regni nostri, in dicto Parliamento dicto Crastino tento, concessis, ad Octabas Sancti Martini in Yeme proximò futuras Solvendis, per manus Collectorum earumdem Decimæ & Quintædecimæ, virtute Talliarum, inde super ipsos Collectores, de Summis infrascriptis, ad Receptam Scaccarii nostri Levatarum, & præfatis *Majori & Communitati* liberandarum, bene & fideliter persolvantur, videlicet,

De Duobus Milibus, Trescentis, Sexaginta & Quatour Libris, Sex Solidis, & Sex Denariis, in Comitatu Norffolciæ,

Septingentis, Triginta & Tribus Libris, Sex Solidis, & Octo Denariis, in Civitate Londoniæ,

Mille, Quadringentis, Viginti & Octo Libris, & Tribus Solidis, in Comitatu Suffolciæ,

Trescentis Viginti & Duabus Libris & Quinque Solidis, in Comitatu Middlesexiæ,

* *Nongentis quadraginta & duabus Libris, Tresdecim Solidis, Tribus Denariis, & uno Obolo*, in Partibus de Kestevene in Comitatu Lincolniæ, *X. 463.

Ducentis, quadraginta & una Libris, Tresdecim Solidis, & Undecim Denariis, in Comitatu Kantiæ,

Ann. D. 1430 Hen. 6. *Ducentis Libris*, in Comitatu Rotelandiæ,

Et *Quadringentis, Triginta & Quatuor Libris, & Quinque Solidis*, in Comitatu Huntingdoniæ,

Per manus Collectorum Decimæ & Quintædecimæ prædictarum:

CONCESSIMUS etiam præfatis *Majori & Communitati*, & eorum Successoribus, & ORDINAVIMUS, de assensu & auctoritate prædictis, quòd Talliæ, ad Receptam prædictam, occasione præmissi, levatæ vel levandæ, nec earum aliqua, prætextu aliquarum aliarum Assignationum vel Pardonationum, per Nos, Hæredes, seu Successores nostros, de Decima & Quintadecima prædictis cuicumque de cætero faciendarum, nullatenus Cassentur, Revocentur, seu, absque eorumdem *Majoris & Communitatis*, Hæredum, Executorum, vel Assignatorum suorum prædictorum, Consensu, mittentur quoquo modo, nec quòd dicta Summa, *Sex Milium, Sexcentarum, Sexaginta & Sex Librarum, Duodecim Solidorum, Sexdecim Denariorum, & Unius Oboli*, sic assignatorum pro Resolutione ipsorum Majoris & Communitatis, Hæredum, Executorum, vel Assignatorum suorum prædictorum, aut aliqua Parcella inde, contra dictam Ordinationem seu Concessionem nostram, Nobis, Hæredibus, aut Successoribus nostris, vel ad opus nostrum, Hæredum, seu Successorum nostrorum, percipiatur, solvatur, vel recipiatur, nec alii cuicumque Assignetur, aut aliqualiter Pardonetur,

Injungentes præfatis Collectoribus, & eorum cuilibet, ac eorum Attornatis, seu Deputatis quibuscumque, quatinus Summas de Decima & Quintadecima prædictis, super ipsos, per Tallias prædictas, ut præmittitur, levatas & assignatas, seu levandas & assignandas, eisdem *Majori & Communitati*, Hæredibus, Executoribus, vel Assignatis suis, ad Octabas Sancti Martini prædictas, sine dilatione solvant, Tallias, dictas Summas continentes, penes se, loco Acquietantiæ, recipientes:

VOLUMUS etiam & CONCEDIMUS dictis *Majori & Communitati*, Hæredibus, Executoribus, & Assignatis suis, de Avisamento, Assensu, & Auctoritate prædictis, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, per Præsentes, quòd prædicti *Major & Communitas*, neque ipsorum Hæredes, Successores, Executores, aut Terrarum Tenentes, Onerentur, vel eorum aliquis imposterùm Oneretur, ad Computandum, coram Nobis, Hæredibus, vel Successoribus nostris, in Scaccario nostro, Hæredum, vel Successorum nostrorum, de Recuperatione Summarum prædictarum, per Manus dictorum Collectorum Decimæ & Quintædecimæ prædictarum; set quòd eisdem Summis gaudeant, juxta formam earumdem Concessionum, Assignationum, Solutionum, & Deliberationum, absque impetitione, molestatione, aut gravamine Nostri, seu Hæredum, Successorum, aut Executorum nostrorum, aut alterius Personæ cujuscumque, in hac parte:

VOLUMUS insuper & CONCEDIMUS, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quòd iidem Collectores, & eorum quilibet, ac eorum Deputati & Assignati, in eorum Compotis, ad dictum Scaccarium nostrum, de decima & Quintadecima prædictis faciendis, de Summis prædictis, eisdem *Majori & Communitati*, Hæredibus & Successoribus suis, virtute Talliarum prædictarum, solvendis, ut prædicitur, sine quacumque Contradictione nostra, Hæredum vel Successorum nostrorum quorumcumque, sufficientem Allocationem habeant, & indè totaliter Exonerati existant pariter & Quieti, nec alibi de Summis prædictis Molestentur, Impetantur, nec aliquo modo per Nos, Hæredes, vel Successores nostros, de Receptione Summarum hujusmodi, vel alicujus Parcellæ earumdem, Graventur, nec eorum aliquis Molestetur vel Graveturus, quoquo modo in futurum.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode apud Westm.* xix die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis Patentes habent subscripti, de Summis subscriptis, in Locis subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Johannes Cornewaill Chivaler, de Summa *Quingentarum Librarum* in Com. Bed.

* X. 464. *Major, Communitas & alii homines* * *Civitatis Sarum*, de Summa *Sexaginta & Duodecim Librarum* in Civitate prædicta.

Prior Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, de Summa *Trescentarum Triginta & Trium Librarum, Sex Solidorum, & Octo Denariorum.*

Johannes Milton & alii de Villata de Henle de Summa *Sex Librarum.*

Et *Johannes Restwold* de Summa *Quadraginta Solidorum*; videlicet,

Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Com. Oxon.

Johannes Wodehous & alii de Hundredo de Frebrigge de Summa *Centum & Decem Librarum.*

Idem *Johannes* & alii de Hundredo de Brodecros de Summa *Quadraginta & Unius Librarum.*

Idem *Johannes* & alii de Hundredo de Galowe de Summa *Triginta & Quinque Librarum, Tresdecim Solidorum & Quatuor Denariorum.*

Idem *Johannes* & alii de Hundredo de Claclos de Summa *Undecim Librarum, Sex Solidorum & Octo Denariorum.*

Et *Johannes Holtman* de Summa *Decem Marcarum*; videlicet,

Quilibet eorum de Summis suis prædictis in Com. Norff.

Major & alii Homines Civitatis Eborum de Summa *Centum Sexaginta & duarum Librarum* in Civitate Eborum. Ann. D. 1430. Hen. 6.

Rector de Edyngdon de Summa *Viginti Marcarum.*

Johannes Wyckford de Summa *Viginti Librarum.*

Johannes Whitborne de Summa *Viginti Marcarum.*

Johannes Coventre & alii de Summa *Decem Librarum.*

Thomas Keche & alii de Summa *Octo Librarum.*

Decanus & Capitulum Sarum de Summa *Centum Marcarum.*

Et *Johannes Britte* de Hendon de Summa *Viginti Marcarum* in Com. Wiltesiæ.

Homines Gloucestriæ de Summa *Quinquaginta Marcarum* in Com. Glouc.

Thomas Ingeham, Richardus Monesle, & Johannes Cambrigge, Centum Sexaginta & Duodecim Libras & Sexdecim Denarios.

Willielmus Arnolde Centum Solidos.

Johannes Lynford Centum Solidos.

Johannes Fitz Rauf Viginti Marcas.

Henricus Notyngham Viginti Libras.

Willielmus Pikerynge de Felby *Centum Solidos.*

Robertus Kente de Ormesby *Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.*

Adam Hornynstoft, Sexaginta & Sex Solidos, & Octo Denarios.

Warinus Spicer Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.

Johannes Garlych Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.

Johannes Fen Centum Solidos.

Johannes Drake Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.

Walterus Horn Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.

Johannes Intewode Sex Libras Tresdecim Solidos & Quatuor Denarios.

Johannes Blounvile Centum Solidos.

Johannes Stonham Centum Solidos.

Johannes Storour Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.

Johannes Yongehusbonde Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios

Willielmus Baksterre Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.

Johannes Joye, Centum Solidos.

Willielmus Pain Sex Libras, Tresdecim Solidos, & Octo Denarios; videlicet,

De Ducentis Sexaginta & Septem Libris, Novem Solidis, & Quatuor Denariis in Com. Cantebr.

Et de *Sexaginta & quinque Libris, Decem & Septem Solidis, & Quatuor Denariis*, in Com. Sussex.

Venerabilis Pater, *Cardinalis de Anglia* vulgariter nuncupatus, *Episcopus Wintoniæ*, de Summa *Novem Milium, Nongentarum, & Quinquaginta Librarum, & Duodecim Denariorum*, videlicet,

De Mille Marcis in Com. Devon.

Quingentis Marcis in Com. Surr.

Septingentis Libris in Com. Suth.

Quingentis Marcis in Com. Wigorn.

Quingentis Marcis in Com. Cornub.

Octingentis Libris in Com. Somers.

Mille & trescentis Libris in Com. Glouc.

Quatervigintí & Octo Libris, Septem Solidis & Decem Denariis in Villa Oxon.

Mille Libris in Com. Oxon.

Quingentis Libris in Com. Wiltes.

* *Mille Marcis* in Com. Cantebr. * X. 465.

Octingentis Libris in Com. Berks.

Mille Marcis in Com. Dors.

Mille Marcis in Com. Sussex.

Quingentis Quatervigintí & Quatuordecim Libris Decem & novem Solidis & Decem Denariis in Com. Warr.

Et,

De *Quingentis Libris* in Com. Buks.

Major & Communitas Villæ *Bristolliæ* de Summa *Trescentarum, Triginta, & trium Librarum, Sex Solidorum, & Octo Denariorum*; videlicet,

De *ducentis & Viginti Libris* in Villa prædicta,

Et de *Centum & Tresdecim Libris Sex Solidis & Octo Denariis*, de Subsidio *Trium Solidorum* de Dolio Vini, & *Duodecim Denariorum* de Libra in Portu Villæ prædictæ.

Richardus Haukeford Chivaler, de Summa *Sexaginta & Quindecim Librarum, Trium Solidorum, & Quatuor Denariorum*: *Robertus Chalons* Chivaler de Summa *Centum Marcarum*;

Videlicet, uterque eorum de Summa sua prædicta in Com. Devon.

Johannes Wode, de Summa *Viginti Marcarum*,

Et *Henricus Greindore*, de Summa *Viginti Marcarum*,

Videlicet, uterque eorum de Summa sua prædicta in Com. Wygorn.

Willielmus Poulet de Summa *Viginti Librarum.*

Hugo Cars de Summa *Decem Librarum.*

Abbas de Michelney de Summa *Viginti Marcarum.*

Johannes Reynold & alii de Summa *Ducentarum Marcarum.*

Decanus Wellensis de Summa *Quadraginta Librarum.*

Johannes Gune & alii de Summa *Triginta Librarum.*

Abbas de Athelney de Summa *Viginti Librarum.*

Homines de Welles de Summa *Decem Marcarum.*

Homines de Villa de Taunton de Summa *Quindecim Librarum.*

Et *Homines Civitatis Bathon.* de Summa *Viginti Marcarum*;

Vide-

Ann. D. 1430. Hen. 6.

Videlicet, quilibet eorum de Summis suis prædictis in Com. Somers.

Homines Villæ de Bambury, de Summa Centum Solidorum & Quatuor Denariorum.
Edmundus Barry Miles Decem Libras.
Henricus Pakenham Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.
Thomas Styward Centum Solidos.
Hugo Iardale Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.
Johannes Kydelham Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios.
Robertus Lessy de Odythorp Centum Solidos.
Rogerus Coat Centum Solidos.
Johannes Baxster Decem Libras.
Thomas Whitewell Decem Marcas.
Johannes Melman, Thomas Brigge, & Thomas Root Septem Libras.
Johannes Hacon, & Johannes Browne Viginti Marcas.
Henricus Catte Decem Marcas.
Nicholaus Castel Viginti Marcas.
Richardus Stowle Centum Solidos.
Johannes Grigges de Welles Centum Solidos.
Johannes Chapman, Robertus Doke, & Johannes Craule Quinquaginta Libras.
Johannes Stannard de Conteshale Sexaginta Solidos.
Oliverus Groos Decem Libras.
Thomas Westerton de Dagworth Decem Marcas.
Johannes Parmonter, Johannes Franke, & alii de Villa de Lynne Centum Libras.
Edmundus Hayford de Barnham Centum Solidos.
Thomas Syngleton de Stowe Quinque Marcas.
Augustinus Stratton de Kirton Decem Marcas.
Et Johannes Wodehous & alii de Hundredo de Smythedon Sexaginta & Duodecim Libras; videlicet,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Com. Norff.

Johannes Cokayn Chivaler Decem & novem Libras, Tresdecim Solidis & Quatuor Denarios,
Et Nicholaus Moungomery Chivaler, Viginti Marcas; videlicet,
Uterque eorum de Summa sua prædicta in Com. Derb.

Johannes Paunton Centum Solidos in Villa Salop.

Radulphus Cromwell Miles & alii Quingentas Quaterviginti & novem Libras Novem Solidos & Unum Denarium.
Magister Willielmus Lynwode Centum Marcas.
Richardus Pynchebek & alii Villæ de Pynchebek Triginta Libras.
* Richardus Benyngton, Thomas Flete & alii Centum & Sexaginta
*X. 466. Libras.
Homines Villæ de Evesham Octo Libras.
Richardus Welby & alii de Villa de Multon Viginti & Duas Libras.
Et Johannes Sutton & alii de Villa de Suffleet Octo Libras; videlicet, prædictus Radulphus & alii & Willielmus de Summis suis prædictis in partibus de Lyndesey in Com. Lincoln.
Ac præfati Richardus, Richardus, Thomas, Richardus, Johannes, Homines & alii prædicti de Summis suis prædictis in partibus de Holand. in Com. prædicto.

Robertus Cotton Decem Libras.
Major & alii Homines de Redyngh Viginti Libras.
Et Homines Villæ de Wokyngham Viginti Libras; videlicet,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Com. Berks.

Johannes Colvyle Chivaler, Quadraginta Libras.
Et Willielmus Assenhull Quadraginta Marcas, videlicet,
Uterque eorum de Summa sua prædicta in Com. Cantebr.

Episcopus Coventriæ Centum Marcas.
Abbas de Combe Decem Marcas.
Abbas de Stonley Centum Solidos.
Major & alii Homines de Coventria Centum Libras; videlicet,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Com. Warr.

Thomas Lichebarowe Centum Solidos.
Et Major & Homines Norhampton. Quadraginta Libras; videlicet,
Uterque eorum de Summa sua prædicta in Com. Norht.

Willielmus Bowes Chivaler, Centum Marcas.
Willielmus Chauncellor Viginti Libras.
Et Prior de Newburgh Decem Marcas; videlicet,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Com. Northumbr.

Feoffati Ducatûs Regis Lancastriæ Summam Trium Milium Viginti & Octo Librarum Tresdecim Solidorum Septem Denariorum & Unius Oboli; videlicet,
De Centum Sexaginta & Novem Libris in Com. Bed.
Centum Septuaginta & Novem Libris Septem Solidis & Uno Obolo in Com. Surh.
Quaterviginti & Sexdecim Libris Decem & septem Solidis in Com. Wygorn.
Centum Viginti & septem Libris Decem & septem Solidis & Quatuor Denariis in Com. Cornub.
Centum Sexaginta & Tresdecim Libris Tresdecim Solidis & Septem Denariis in Com. Glouc.
Quadringentis Viginti & Tribus Libris & Tresdecim Solidis in Com. Hereford.
Quingentis Quadraginta & tribus Libris Quatuor Solidis & Octo Denariis in Com. Staff.

Trescentis & sex Libris Sexdecim Solidis & Quatuor Denariis in Com. Northumbr. Ann. D. 1430. Hen. 6.
Ducentis Quaterviginti & Octo Libris Duobus Solidis & Novem Denariis in Com. Lanc.
Ducentis Decem & septem Libris Tribus Solidis & Undecim Denariis in Com. Notyng.
Et de Quingentis & duabus Libris & Decem & Octo Solidis in Comitatu Salop.

Johannes Leventhorp Senior Viginti Libras.
Johannes Vesty, & alii Viginti Libras.
Johannes Tyrell & alii Triginta & Quatuor Libras.
Iidem Johannes & alii Quadraginta & unam Libras.
Willielmus Flete Centum Libras.
Diversæ Personæ de Aldenham Centum & Decem & Octo Solidos.
Et Johannes Attewell & alii Sex Libras; videlicet,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Com. Hertf.

Abbas de Shirbourne Decem Libras.
Johannes Baret & alii de Shaftesbury Viginti Marcas.
Et Johannes Bene & alii de Shaftesbury Viginti Libras; videlicet,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Com. Dors.

Johannes Bagot Quadraginta Marcas in Com. Staff.

Prior de Bridlyngton Decem Libras.
Thomas Swanlonde & alii de Beverlo Quinquaginta & Septem Libras Decem & Novem Solidos & decem Denarios.
Robertus Bapthorp Chivaler Quadraginta Libras. *X. 467.
* Prior de Watton Quinque Marcas.
Johannes Conestable Decem Marcas.
Et Prior de Kirkham Decem Libras; videlicet,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Estrithingo in Com. Eborum.

Prior de Gisburgh Decem Libras.
Johannes Dene Decem Marcas.
Magister Rogerus Esyngwold Quinque Marcas.
Et Homines Villæ de Doncastre Viginti Libras; videlicet,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Com. Westmerl.

Willielmus Rigmadyn Decem Libras.
Johannes Pykwell Decem Libras.
Major Coventriæ & alii Centum Marcas.
Vicarius de Coventriâ Viginti Marcas.
Et Prior de Coventria Viginti Marcas,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Com. Leyc.

Henr. Saywell Centum Solidos,
Robertus Percy Centum Solidos,
Edmundus Fitz William Decem Libras,
Homines Villatæ de Selby Octo Libras,
Johannes Selowe Decem Libras,
Et Abbas de Kirkstall Decem Libras; videlicet,
Quilibet eorum de Summa sua prædicta in Partibus Westrithingi infra Com. Eborum.

De Licentia Morandi in Anglia pro Hibernicis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1430.
Sciatis quòd, An. 8.
Licet Nos nuper, H. 6.
Robertioni & Defensioni Terræ nostræ Hiberniæ, ac Ligeorum nostrorum ejusdem Terræ, contra Malitiam Rebellium nostrorum ibidem providere volentes ut tenemur, Pat. 8. H. 6.
De avisamento & assensu Concilii nostri, ac ad Requisitionem p. 2. m. 16.
Communitatis Regni nostri Angliæ, in ultimo Parliamento nostro super hoc factam, in singulis Comitatibus Regni nostri Angliæ publicè Proclamari fecerimus,
Quòd omnes & singuli Ligei nostri Terræ prædictæ, infra Regnum nostrum Angliæ tunc existentes, ab eodem Regno, cum omni celeritate, se Diverterent, & ad Natale Solum suum prædictum se Transferrent, pro Defensione & Fortificatione Terræ nostræ prædictæ, Ità quòd essent ibidem citra Festum Pentecostes proximò futurum, sub Poena Forisfacturæ omnium Bonorum & Catallorum suorum, & Imprisonamenti Corporum suorum ad voluntatem nostram, ac aliis Poenis, in Statutis & Ordinationibus, in hac parte editis, contentis, (exceptis certis Personis in Proclamatione prædicta specificatis) prout in eadem plenius continetur,
De Gratia tamen nostra speciali, & de avisamento dicti Concilii nostri, ac pro Dimidia Marca, quam Thomas White de London, in Terra prædicta oriundus, Nobis solvit, in Hanaperio nostro, Concessimus & Licentiam Dedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, præfato Thomæ quòd ipse infra Regnum nostrum Angliæ pro Termino Vitæ suæ Morari possit & Expectare, licitè & impunè, absque impetitione vel molestatione Nostri, vel Hæredum nostrorum, aut aliorum quorumcumque; Proclamatione prædictâ, aut aliquibus Statutis vel Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus; Dummodo idem Thomas benè & fideliter se gerat erga Nos & Populum nostrum.
In cujus, &c.
Teste præfato custode apud Westm. vicesimo sexto die Maii,

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1430. Hen. 6.

Consimiles Literas Regis Patentes habent subscripti, pro Finibus subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Johannes Syda Capellanus in Civitate de Cork in Terra Regis prædicta Oriundus pro *Viginti Solidis* solutis in Hanaperio.

Johannes Caudebek Capellanus in Villa de Cromyth in Terra Regis prædicta oriundus pro *Viginti Solidis* solutis in Hanaperio.

Johannes Waleys de Gloucestre Taillour & *Elena Uxor ejus* in Hibernia oriundi pro *Tresdecim Solidis & Quatuor Denariis* solutis in Hanaperio.

* X. 468. *Johannes Kenrath* Capellanus in Terra prædicta Oriundus pro *Tresdecim Solidis* * *& Quatuor Denariis* solutis in Hanaperio,

Johannes Dowan Capellanus in Terra prædicta Oriundus pro *una Marca* soluta in Hanaperio.

Johannes Nangle Capellanus in Terra prædicta Oriundus pro *Viginti Solidis* solutis in Hanaperio

Willielmus Caversham de Esthenreth in Com. Berk. & *Johanna Uxor ejus* in Terra prædicta Oriundi pro *Viginti Solidis* solutis in Hanaperio.

Robertus Londe de Bristoll Capellanus in Terra prædicta Oriundus pro *Viginti Solidis* solutis in Hanaperio.

Johannes Sampson de Bristoll Capellanus in Terra prædicta Oriundus pro *Viginti Solidis* solutis in Hanaperio.

Willielmus Regan Capellanus in Terra prædicta Oriundus pro *Tresdecim Solidis & Quatuor Denariis* solutis in Hanaperio.

Petrus Gherott Capellanus in Terra Hiberniæ Oriundus pro *Tresdecim Solidis & Quatuor Denariis* solutis in Hanaperio.

Dionisius Aleyn in Terra prædicta Oriundus pro *Tresdecim Solidis & Quatuor Denariis*.

Willielmus Ripper de Newerk in Com. Notyngh. aliàs dictus *Cok Horsfoleman* in Terra prædicta Oriundus pro *Tresdecim Solidis & Quatuor Denariis*.

Adam Rede de Belgrave in Terra prædicta Oriundus pro *Dimidia Marca* Soluta in Hanaperio.

Gregorius Percyvale & Elena Uxor ejus in Terra prædicta Oriundi pro *Sex Solidis & Octo Denariis* solutis in Hanaperio.

Johannes Thunder de Wodecherche Capellanus in Terra Regis prædicta Oriundus pro *Tresdecim Solidis & Quatuor Denariis* solutis in Hanaperio.

Willielmus Cumberford de Newecherche Capellanus in Terra prædicta Oriundus pro *Tresdecim Solidis & Quatuor Denariis* solutis in Hanaperio.

David Bysset Capellanus in Terra prædicta Oriundus pro *Tresdecim Solidis & Quatuor Denariis* solutis in Hanaperio.

Dionisius Kyrnhan Capellanus in Terra prædicta Oriundus pro *Viginti Solidis* solutis in Hanaperio.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Super Custodia Ducis Aurelianensis.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Biblioth. Cotton. Cleopatra F. 4. A. 8. H. 6.

VIcesimo Septimo Die Maii Anno Octavo apud Westmonasterium Concessum & Concordatum fuit quòd fiat Warantum sub Privato Sigillo, directum Thesaurario, Baronibus & Camerariis de Scaccario Regis, de Computando cum *Thoma Comberworth* Milite, ac Allocando & Solvendo eidem, pro Custodia *Ducis Aurelianensis* (videlicet) a primo Die Maii, Anno Regni Regis nunc Primo (quo Die dictus *Thomas*, ad Mandatum Regis, recepit *Ducem prædictum* in suam Custodiam) usque xviij Diem Martii Anno dicti Domini nostri Regis Quinto, secundùm Ratam xx *s.* per Diem,

Ac etiam de Computando cum dicto *Thoma*, Allocando, & Solvendo, pro quolibet Die, a dicto xviij Die Martii usque ad illum Diem, quo *idem Thomas* Exoneratus fuit de Custodia *Ducis supradicti*, secundùm Ratam CCCC *Marcarum* per Annum,

Necnon de Computando cum *dicto Thoma* & Allocatione faciendo de *xl. li.* per ipsum receptis, pro Expensis suis veniendo Londoniæ ad Adquirendum, Recipiendum, & Conducendum *dictum Ducem* ad Locum suæ Mansionis.

Commissio Regis Castellæ ad Tractandum.

Ann D. 1430. An. 8. H 6. Ex Autogr.

JOhannes, Dei Gratiâ, *Castellæ & Legionis Rex*, universis & singulis, præsentes Litteras inspecturis, *notum facimus* quòd Nos,

De fidelitate, & probitate, industriâ, & diligentiâ circumspectâ, Reverendi Patris *Sancii Asturicensis Episcopi*, & spectabilis *Petri Castrillo* de Toledo Militis, Consiliariorum nostrorum, ac honesti & religiosi viri Fratris *Johannis de Corral* Sacræ Paginæ Confessoris, ad plenum in Domino confidentes,

Melioribus modo, viâ, jure, causâ, quibus meliùs & efficaciùs potuimus, & debuimus, possumus, & debemus, ipsos Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus, ac etiam Destinamus nostros veros, certos, legitimos, & indubitatos Ambaxiatores,

*X. 469. * Specialiter & expressè ad Conveniendum, Concordandum, Tractandum, Paciscendum, Faciendum, & Indicendum Treugam, seu Treugas, ac Securitates, pro Nobis, & nostro Nomine, ac Regnorum, Terrarum, Rerum, Dominiorum, Vassallorum, & Subditorum nostrorum, cum, Illustrissimo ac Inclitissimo Principe ac Domino, Domino *Henrico*, eâdem gratiâ, *Rege Angliæ*, Consobrino ac Fratre nostro Carissimo, ac Regno, Terris, Dominiis, Vassallis, & Subditis suis, sive Concilio, seu Deputatis aut Deputandis per eundem,

Ipsisque Treugas & Securitates Appunctuandum, Firmandum, Jurandum, Fide & Pœnâ Vallandum, & quodcumque licitum, honestum, & debitum Juramentum, de & super hoc necessarium & oportunum, Præstandum & Subeundum, Sibique & præstari Petendum, Videndum, & Optinendum,

Ann D. 1430. Hen. 6.

In eisdem quoque Treugis ac Securitatibus Serenissimum Principem, Dilectissimum Alligatum & Confœderatum, Fratrem nostrum, *Carolum Regem Francorum* Includendum & Comprehendendum, si sui viderit Interesse,

Pro Tempore, & ad Tempus, seu Tempora, prout & quemadmodum, præfatis Ambaxiatoribus nostris cum eodem Inclitissimo & Victoriosissimo *Rege Angliæ*, Consobrino & Fratre nostro Carissimo, Regno, Terris, Dominiis, Vassallis, Subditis, sive Concilio, seu cum Deputatis aut Deputandis ab ipsis, videbitur expedire,

Litteras quoque, seu Instrumenta, de & super hoc necessarias & oportunas, seu necessaria & oportuna, fieri, confici, & expediri Faciendum, Ordinandum, Petendum & Obtinendum,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendum, Conveniendum, Concordandum, Appunctuandum, Tractandum, Paciscendum, & Indicendum quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu etiam oportuna, & quæ Nos in Præmissis & circa Præmissa faceremus, & facere possemus, si in Præmissis, & eorum quolibet, personaliter interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, Fide regiâ, sub Ypotheca & Obligatione omnium Rerum, Bonorum, Regnorum, Terrarum, & Dominiorum, tàm Patrimonialium, quam Fiscalium nostrorum, præsentium & futurorum, & sub omni Juris & facti Renunciatione, ad hæc necessariâ, pariter & Cautelâ, Nos extunc Ratum, Gratum, & Firmum habere & perpetuò habituros omne id, totum, & quicquid per dictos Ambaxiatores nostros, in Præmissis, & ea tangentibus, Actum Gestumve fuerit, seu quomodolibet Concordatum.

In cujus rei Testimonium Præsentes Litteras nostras, Manu nostra propriâ Subscriptas, sigilloque nostro Sigillatas, duximus concedendas.

Dat. *apud Burgum Oxomien.* Decimo Tertio Die Mensis Junii, Anno a Nativitate Domini Millesimo Quadringentesimo Tricentesimo.

YO EL REY.

Sub Sigillo in Pyxide condito, Armis Castellæ & Legionis consuta cerâ rubeâ adumbrante.

Pro Officiariis Ducatus Aquitanniæ.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Vasc. 8. H. 6. m. 1.

REX Senescallo suo Aquitanniæ, Salutem.

Sciatis quòd, pro debita Conservatione Jurium Ducatûs nostri Aquitanniæ, ac Quiete & bono Regimine fidelium Ligeorum nostrorum ibidem, Suscepimus in Protectionem & Defensionem ac Salvam Gardiam nostras speciales omnes & singulos Judices, Officiarios, & Ministros nostros Ducatûs nostri prædicti, pro Conservatione Jurium nostrorum prædictorum Assignatos & Deputatos, ac Homines & Servientes suos, necnon Terras, Tenementa, Res, Redditus, Possessiones, & Bona sua quæcumque;

Et ideò Vobis Mandamus quòd ipsos Officiarios & Ministros nostros, in Conservatione Jurium nostrorum prædictorum ac debita Executione Justitiæ ibidem faciendis, ac Homines & Servientes suos, necnon Terras, Tenementa, Res, Redditus, Possessiones, & Bona sua prædicta Manuteneatis, Protegatis, & Defendatis, non inferentes eis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen,

Et, si quid eis, in Personis, Terris, Tenementis, Redditibus, Possessionibus, & Bonis suis prædictis, Forisfactum * vel Injuriatum fuerit, id eis, sine dilatione, Corrigi & debitè Reformari faciatis, * X. 470.

Et hanc Protectionem sive Gardiam nostram omnibus, quibus expedierit, cùm per ipsos seu eorum aliquem fueritis requisiti, intimetis & faciatis publicè Proclamari, cum Inhibitionibus & Injunctionibus, ad Præmissa debitè observanda necessariis & oportunis.

In cujus, &c.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio Die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Expensis Regis in Francia.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatr. F. 4. An. 8. H. 6.

UNdecimo die Julii; *Anno Octavo*, apud Westmonasterium, concordatum fuit quòd fiat Warantum Thesaurario & Camerariis, de Deliberando & Solvendo *Willielmo Aleyn*, Uni Clericorum Computatorum Regis in Hospitio suo, Mille Marcas pro Expensis Regis in Regno suo Franciæ, secundùm quod per Literas Regias, Signeto suo Sigillatas, de avisamento Concilii Regis, circa latus suum in Francia existentis, Domino Thesaurario Angliæ nuper demandabatur.

Pro Rege Scotorum.

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Scot. 8. H. 6. m. 16.

REX, universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, *Concessimus* & Licentiam *Dedimus*, Dilectis nobis, *Thomæ Weston*, & *Johanni Lemman*, Civibus Londoniæ, quod ipsi quandam Navem,

Ann. D. vem, vocatam la John de London, unde *Johannes Virly* est Ma-
1430. gister, in Porta Civitatis Londoniæ existentem, diversis Bonis &
Hen. 6. Mercandisis, pro, carissimo Consanguineo nostro, *Jacobo Rege Scotorum*, in Regno nostro Angliæ ordinatam; videlicet,

Viginti Doliis Vini,
Duodecim Arcubus,
Uno Clothsak,
Quatuor Duodenis Ulnis Panni, diversorum Colorum,
Duodecim Ulnis de Scarletto,
Viginti Ulnis de Worsted, rubei Coloris,
Octo Duodenis Vasorum de Peuter,
Mille & Ducentis Ciphis Ligneis, in Quatuor Barellis,
Tribus Duodenis de Coverelis,
Una Pelve & Uno Lavacro,
Duabus Cellis, vocatis Somer Sadeles,
Et una Cella, vocata Hakeney Sadell,
Duobus Paribus de Trussyngcofres,
Duabus Manticis,
Duobus Clothsakkes,
Quatuor Ulnis de Motley,
Quinque Ulnis de Morrey,
Tribus Ulnis Panni, Nigri Coloris, de Lyre,
Una Duodena Pellium de Rubeo Corio,
Duodecim Ulnis de Kersey,
Una Cella Fœminea,
Uno Apparatu pro Cella,
Et Uno Pare de Gardevyandes,

Carcatam versus Regnum Scotiæ in Navi prædicta, unà cum Magistro & Marinariis eidem Navi necessariis, Transmittere possint & destinare, absque perturbatione vel impedimento quocumque.

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsos, *Thomam* & *Johannem*, Navem prædictam, unà cum Magistro, Marinariis, Mercandisis, & Bonis prædictis, versus dictum Regnum Scotiæ (solutis priùs Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis, Nobis pro Mercandisis prædictis debitis) Transmittere & Destinare, absque impedimento vel perturbatione quacumque, permittatis.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode* apud *Westmonasterium*, duodecimo die Julii.

Per Concilium.

---

*X.471. * *Literas de salvo Conductu habent subscripti, de Datis subscriptis.*

Ann. D. 1430. An. 8. H. 6. Franc. 8. H. 6. m. 7. m. 10. m. 25. m. 27. m. 24.	Servientes	*Ducis Aurelianensis.*	Julii 18. 20.
		Bastardi d'Orleans.	Julii 20.
		Obsidis pro Comite d'Anguelesme.	Julii 8.
		Ducis Borboniæ.	Dec. 26. Febr. 14. Mar. 11. Apr. 15.
		Comitis d'Artoys.	Oct. 3. Febr. 8. Julii 20.
		Comitis d'Eu.	Oct. 31.
		Domini d'Estouteville.	Jan. 28. Maii 27.
Scot. 8. H. 6. m. 15. m. 14.	Servientes	*Tho. Hay* de Scotia Obsidis pro Rege Scotorum.	Nov. 29. Julii 20.
		Roberti Styward Obsidis *ut supra.*	Julii 20.
m. 15.		*Andreæ Keth.*	Julii 20.
m. 14.		*Roberti Steward* Domini de Lorne Obsidis *ut supra.*	Nov. 21.
		Clericus *Regis Scotorum.*	Mar. 9.

Quo nullus Subditorum Coronæ Angliæ accedat ad aliquod Mercatum in Brabantia.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1430. Sciatis quòd Nos (de avisamento & assensu Concilii no-
An. 8. stri) pro Bono Publico nostro, & Regni nostri Angliæ, & Sub-
H. 6. ditorum nostrorum quidem, Ordinavimus quòd nullus Subdito-
Pat. 8. rum Coronæ nostræ Angliæ (qui Partibus Flandriæ, Hollandiæ,
H. 6. Selandiæ, & Brabantiæ mercatoriè utitur) sub Pœna Forisfacturæ
p. 1. omnium quæ nobis forisfacere poterit, Accedat ad aliquod Merca-
m. 18. tum in Brabantia Tenendum, & in speciali ad Mercatum de Andewerp, quousque Nos, pro Securitate dictorum Subditorum nostrorum, qui ad idem Mercatum mercatoriè confluent, ac Bonorum & Mercandisarum suorum, de avisamento dicti Concilii nostri, duximus Ordinandum.

Ordinavimus etiam consideratione dicti Boni Publici, quòd nullus dictorum Subditorum nostrorum, sub Pœna prædicta, Emat, in Partibus prædictis, aliquem Pannum Lineum de Flandria, aut de Hanonia, vel Napery sive Bokeram, in eisdem Partibus confectum, nisi juxta Formam & Ordinationes, per Quatuor Membra Flandriæ factas, & in Gaundavo, Brugges, & alibi, infra Flandriam, Mense Aprilis ultimo præterito, proclamatas.

In cujus, &c.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *West-* Ann. D.
monasterium, decimo nono die Julii. 1430. Hen. 6.

---

* *De Fugitivis ab Excercitu, quos terriculamenta* PUELLÆ *animaverant, arestandis.* *X.472.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus* Ann. D.
Hiberniæ Vicecomiti Kantiæ, Salutem. 1430.
Quia datum est nobis intelligi quòd quamplures Ligei & Subdi- An. 9.
ti nostri, H. 6.
Qui nobiscum, in Comitiva nostra, ad partes Regni nostri Claus. 9.
Franciæ, ibidem in Obsequio nostro, ad Vadia nostra, tàm pro H. 6.
Salvâ Custodiâ nostræ Personæ, quàm Partium earumdem, usque m. 23.
ad certum tempus nondum elapsum moraturi, nuper Retenti fuerunt, etiam & profecti,

Ab eisdem Partibus in dictum Regnum nostrum Angliæ, infra tempus prædictum absque Licentiâ nostrâ speciali in hac parte habitâ, fraudulenter, subdolè, & iniquè se Diverterunt & Recesserunt, & indies Recedere non desistunt,

Personam nostram & Regnum nostrum Franciæ supradicta, quantum in eis est, Exponendo Periculis & omnino Relinquentes Indefensa,

Nos,

Ipsorum Ligeorum & Subditorum nostrorum Infidelitatibus & Malitiis obviare, & nostræ & dicti Regni nostri Franciæ Securitati providere volentes in hac parte,

Tibi Præcipimus, districtiùs quo possumus, firmiter Injungentes, quòd omnes hujusmodi Ligeos & Subditos nostros, qui a Partibus prædictis, in dictum Regnum nostrum Angliæ, absque Licentiâ nostrâ speciali, ut prædictum est, se Diverterunt, ubicumque in Ballivâ tuâ, infra Libertates, & extra, inveniri poterunt, Arestes & Capias, & eos, cùm sic Arestati fuerint, penes Concilium nostrum Angliæ adducas, seu adduci facias indilatè, ibidem super Præmissis responsuros;

Et hoc, sicut Securitatem Personæ nostræ diligis & affectas, ac sub gravi Indignatione nostrâ nullatenus omittas.

Teste *Humfredo Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ apud *Wye*, xij Die Decembris, Anno Regni nostri Nono.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Vic. Norff. & Suff.
Vic. Essex.
Vicecomitibus London.
Vic. Surr. & Sussex.
Vic. Sutht.
Constabulario Castri Regis Dovorriæ ac Custodi Quinque Portuum Regis & ejus Locum tenenti ibidem.

Pro Henrico Cardinali.

SExto die Novembris, *Anno nono*, apud Westmonasterium Con- Ann. D.
cessum fuit quòd fiat Warantum Thesaurario & Camerariis, de 1430.
Solvendo, Reverendissimo Patri, Domino *Cardinali de Anglia*, An. 9.
pro Attendentia sua circa Concilium Regis in Regno suo Fran- H. 6.
ciæ, *Mille Libr.* pro Quarterio Anni proximò præteritò in for- Bibl.
ma. Cot. Cleopatra F. 4

De Machinationibus ad Cardinalem a Rege Subtrahendum.

REX omnibus & singulis Ligeis & Subditis nostris, ad quos, Ann D.
&c. Salutem. 1430.
Quia datum est nobis intelligi quòd *Dominus Summus Pontifex*, An. 9.
ad importunam instantiam, ut creditur, Hostium & Adversario- H. 6.
rum nostrorum, Personam, Venerabilis in Christo Patris, Con- Pat 9.
sanguinei nostri carissimi, *Henrici Cardinalis de Anglia*, *Wyntoniæ* H 6 p. 1.
Episcopi, m. 23.

Quâ, sine maximo nostri & universæ Reipublicæ Nobis commissæ Dispendio, carere non possumus,

Monitionibus *ejusdem Cardinali* super hoc factis, vel, ut asseritur, in proximo fiendis, Nobis subtrahere disponit, nè Nobis, circa Personam nostram, in Consiliis & Agendis nostris, in Regno nostro Franciæ, intendere debeat & vacare,

Nos,

* Adversariorum nostrorum prædictorum Astutiis Machinationi- *X.473.
bus & Malitiis occurrere volentes & obviare,

Vobis, & cuilibet vestrûm, in Fide & Ligeanciâ quibus Nobis tenemini, & sub Pœnâ Incarcerationis Corporum, & Amissionis Bonorum omnium quæ Nobis forisfacere poteritis, Præcipimus &, districtiùs quo possumus injungendo, Mandamus nè quis vestrûm *præfatum Cardinalem*, a Nobis & Præsentia nostra se Divertentem, Associet seu Comitetur quovismodo sine Licentiâ nostra speciali.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode apud Westmonasterium*, septimo Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1430. *Hen. 6.*

De Communicando cum Regibus Aragonum & Navarræ.

An. 9. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4.

SEptimo die Novembris, Anno novo, apud Westmonasterium, Concessum & Concordatum fuit, per Dominos de Concilio, quòd fiat Warrantum Thesaurario & Camerariis, de solvendo Magistro *Philippo Gentill* Legum Doctori,

Quem Rex, de avisamento & assensu Concilii sui, ordinavit ad eundem, in Servitio suo, versus Civitatem suam de Bayon, ad ibidem Communicandum, ex parte Regis, cum Ambassiatoribus *Regum Aragoniæ & Navarræ*, super certis Materiis, Bonum Regis & Regnorum specialiter concernentibus,

Centum Marcas, per viam Præstiti, ex causa supradicta.

Treuga Conclusa inter Oratores Regis Castellæ & Oratores Regis.

Ann. D. 1430. *An. 9. H. 6. Ex Autogr. Rot. Franc. 9. H. 6. m. 13.*

NOVERINT UNIVERSI, Præsentes Literas visuri vel audituri, quòd Nos,

Sancius, permissione divinâ, *Astoricensis Episcopus*, *Petrus Carillo* Tolledo Miles, necnon Frater *Johannes Corrall* Sacræ Paginæ Professor, Excellentissimi Principis, Domini *Johannis*, Dei gratiâ, *Regis Castellæ & Legionis*, &c. Ambassiatores & Nuncii, de præsenti in Regno Angliæ existentes,

Ac *Willielmus*, permissione divinâ, *Norwicensis Episcopus*, *Radulphus Dominus de Crombewell*, & *Willielmus Lyndewood* utriusque Juris Doctor, Christianissimi Principis, *Henrici*, Dei gratia, *Regis Angliæ & Franciæ*, & *Domini Hiberniæ*, Commissarii,

Ad Infrascripta Potestatem plenariam & Mandatum generale & speciale hinc inde habentes, Nominibus dictorum Regum, & virtute Commissionum seu Procuratoriorum, Nobis utrinque factorum, invicem Convenientes,

Ac de & super Treugis inter præfatos Reges & eorum Regna, ad Commodum, Utilitatem, & Bonum publicum Regum, Regnorum, Terrarum, Dominiorum, Regnicolarum, Subditorum, & Ligeorum eorumdem Tractantes,

De & super Capitulis infrascriptis Conclusimus, Concordavimus, & Appunctuavimus, prout sic Concludimus, Concordamus, & Appunctuamus, in hunc modum,

INPRIMIS,

Nos, *Sancius*, permissione divinâ, *Astoricensis Episcopus*, *Petrus Carillo Tolledo* Miles, necnon Frater *Johannes Corall* Sacræ Paginæ Professor, Ambassiatores & Nuncii,

Et Nos, *Willielmus*, permissione divinâ, *Norwicensis Episcopus*, *Radulphus Dominus de Cromewell*, & *Willielmus Lyndewood* utriusque Juris Doctor,

Commissarii supradicti, in vim Potestatis Nobis hinc & inde commissæ, ac nominibus, illustrissimorum ac Potentissimorum Principum, Regum Dominorum nostrorum prædictorum, Inimus, Concordamus, Concludimus, & Appunctamus bonas, firmas, indubias, & inviolabiles Treugas, & Guerrarum Abstinentias, seu Sufferentias, per Terram, & per Mare, pro dictis Regibus, eorumque Hæredibus, & Successoribus ac eorum Regnis, Terris, Dominiis, necnon Vassallis, Ligiis, & Subditis eorum quibuscumque, pro uno Anno, incipiente ab Ortu Solis Primi Diei Maii proximo futuri, usque ad Occasum Solis Primi Diei di-
* X.474. cti Mensis Maii Anno revoluto, * qui erit de Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo secundo, duraturas,

Quibus quidem Treugis, Guerrarum Abstinentiis, Sufferentiisve sic durantibus, Concordatum est, inter Nos hinc & inde, quòd uterque dictorum Regum Cessare faciet, per Se, Vassallos, Ligios, & Subditos suos quoscumque, omnes Prisas Personarum, Navigiorum, Mercandisarum, Bonorum quorumcumque, Villarum firmatarum, Fortalitiorum, & aliorum Locorum, omnes Pilerias, Roberias, Incendia, Demolitiones Domorum & Murorum, & Prostrationes Arborum tàm Portantium Fructus quàm aliarum quarumcumque, per omnia Regna, Terras, Dominia, seu Loca quæcunque, alteri eorumdem Subdita, Subjecta, seu quoquo modo Pertinentia, ac omnia alia Facta Guerræ tàm per Terram quam per Mare.

ITEM, quòd nullus dictorum Regum, supradictis Treugis durantibus, portabit, faciet, inferet, nec a Vassallis, Ligeis, seu Subditis suis quibuscumque portari, fieri, aut inferri permittet, alteri eorumdem Regum, in Regnis, Terris, Dominiis, seu Locis quibuscumque, ipsorum alteri, Subditis, Subjectis, seu Vassallis quoquo modo Pertinentibus, vel aliàs, per Terram, sive per Mare, Guerram, Dampnum, Molestiam, sive Gravamen.

ITEM, quòd, tempore dictarum Treugarum durante, non capiantur per dictos Reges, eorumve aliquem, aut Subditos, vel Vassallos suos, aut alicujus eorumdem, aliqua Navigia, Personæ, Mercandisæ, aut alia Bona quæcumque alterius dictorum Serenissimorum Principum, aut Subditorum & Vassallorum suorum, in Terrâ, nec in Mari, nec in Portu, nec extra Portum, pro Marchâ, Contromarchâ, Represaliis, occasione Cautionum, Promissionum, Obligationum, Venditionum, nec sub colore alicujus prædictorum, neque aliâ viâ, sive modo, aut alio colore quocunque, tempore præsentium Treugarum durante.

ITEM, quòd omnes & singuli Subditi, utriusque Regum prædictorum, hinc & inde, tempore prædictarum Treugarum durante, possint Ire, ac Transitum facere, & stare in Regnis, Patriis, Terris, & Territoriis, & Dominiis alterius eorumdem Regum quibuscumque, tàm in Terrâ, quàm in Mari; & de eisdem Recedere & Redire totiens quotiens placebit eisdem: Necnon Mercandisas quascumque licitas & non prohibitas facere, Victualia, quotiens opus erit, emere, & eadem, salvò & securè, absque offensa Corporum vel Bonorum, ducere; solvendo debita Regalia, aliaque Deveria antiqua, & Custumas solvi consuetas: Ann. D. 1430. *Hen. 6.*

Et generaliter & particulariter nichil fiet in Terra, nec in Mari, per aliquem Regum prædictorum, nec per ejus Subditos aut Vassallos, aut ipsorum aliquem, contra aliquem ipsorum Regum nec contra ipsius Subditum aliquem, aut Subditos, seu ipsorum Bona quæcumque, quacumque ex causa seu occasione, quod sit in contrarium præsentium Treugarum, Sufferentiæ, & Abstinentiæ Guerræ, tempore ipsarum durante:

Et, si (quod absit) tempore ipsorum Treugarum durante, aliquæ Personæ, Navigia, Mercandisæ, aut aliqua alia Bona sive Loca quæcumque, fuerint Captæ, sive Capta, seu aliquid aliud Attemptatum fuerit, per Subditos & Vassallos unius Partis contra Subditos & Vassallos alterius Partis, *Rex ille* (cujus Subditi fuerint seu Vassalli hujusmodi sic Capientes seu Attemptantes) per Se, aut Deputatos, seu Deputandos Officiarios suos, illa faciet plenè Restitui & Reparari, unà cum Dampnis, Sumptibus, & Expensis; & quòd Malefactores per ipsum, aut dictos Officiarios suos, puniantur & corrigantur, secundùm exigentiam Casûs, cessantibus in omnibus prædictis, & ipsorum quolibet, omnimodâ Duplicitate, Fraude, & Malo ingenio.

ITEM, quòd, propter aliqua Forisfacta, Captiones, Roberias, sive Deprædationes, aut quascumque alias Attemptationes, per Mare, vel per Terram, quæ per dictos Subditos aut Vassallos, unius Partis vel alterius, fieri contigerit seu perpetrari (quod absit) contra præsentes Treugas, Sufferentiam, sive Guerræ Abstinentiam, per hoc tamen non censebuntur Treugæ hujusmodi, in totum, aut in aliqua sui parte, pro Fractis, Ruptis, sive Violatis, nec propter hoc fiet Guerra ab una Parte contra aliam; Sed, ipsis Treugis & Sufferentia Guerræ in suo Robore duraturis, tempore ipsarum durante, omnia & singula Forisfacta, Captiones, Roberiæ, Deprædationes, seu quæcumque alia Attempata, per dictos Subditos aut Vassallos unius Partis vel alterius Regum prædictorum, per *Regem ipsum* (cujus Subditi sunt seu Vassalli) seu Officiarios suos, existentes in Loco, in quo hujusmodi Forisfacta, Captiones, Roberiæ, Deprædationes, seu quæcumque alia Attemptata facta seu perpetrata fuerint, vel ad quem applicuerint, * Reparentur & Deducantur ad pristinum Statum, & Malefactores per *ipsum Regem* aut Officiarios suos debitè, ut supra dicitur, Corrigantur & Puniantur. * X.475.

ITEM, si contingat (quod absit) quòd aliquis, seu aliqui Subditi, aut Vassalli, *unius Regum prædictorum*, tempore dictarum Treugarum durante, Ceperint seu Deprædati fuerint aliqua Bona *alterius ipsorum Regum*, seu Subditorum, aut Vassallorum suorum, Capientes seu Deprædantes talia Bona, Capientur seu Detinebuntur per Officiarios Regios *illius Regis* cujus sunt Subditi, existentes in Loco, in quo dicta Bona fuerant, seu ad quem applicuerant, ut fiat Justitia de Capientibus sive Deprædantibus, & de Bonis suis, secundùm Casûs sui exigentiam:

Et Bona, sic Capta sive Deprædata, ut præmittitur, Capiantur per dictos Officiarios Regios, & Ponantur de manifesto in bonâ & securâ Custodiâ, in Manibus aliquorum Proborum Virorum dicti Loci, ubicumque dicta Bona fuerint, vel ad quem applicuerint, sive Pars Dampnificata sit absens, sive præsens:

Et, si de Captione & Prædâ veridicè constet, eidem Parti Dampnificatæ, realiter & de facto, Restituantur & Liberentur, sive ejus Procuratori ad hoc legitimè constituto, unà cum Dampnis, Sumptibus, & Expensis, solvendis de Bonis Capientum.

Et, ut prædictæ Treugæ meliùs & utiliùs ex utraque Parte Teneantur, Custodiantur, & Conserventur, ac ad Tollendum multa Inconvenientia & Mala, quæ ex Navigiis, Armatis per Subditos & Vassallos unius & alterius Partis, ante hæc tempora oriebantur & interveniebant, ac imposterùm oriri & intervenire poterunt,

Nos,

Sancius Astoricensis Episcopus,
Petrus Carillo Toledo Miles,
Necnon,
Frater Johannes Corrall,
Ambassiatores & Nuncii,
Ac,
Willielmus Norwicensis Episcopus,
Radulphus Dominus de Cromewell,
Et *Willielmus Lyndwode*,

Commissarii,

Supradicti adinvicem Concordavimus, Conclusimus, & Appunctuavimus, Nominibus supradictis, prout de præsenti adinvicem Concordamus, Concludimus, & Appunctuamus, quòd, si aliquis, vel aliqui, Subditus vel Vassallus, Subditi aut Vassalli, unius Regum prædictorum, voluerit, aut voluerint, Armare aliquod Navigium, seu aliqua Navigia, quocumque Nomine nuncupentur, in aliquâ Civitate, Villâ, Castro, aut in ipsorum Portu, seu alio Loco quocumque, in aliquo Regnorum, seu alicujus ipsorum Regum Terris, Patriis, Dominiis, sive Territoriis ubilibet constitutis, quòd Officiales Regii, ibidem existentes, vel ipsorum Loca tenentes, nullo modo permittent hujusmodi Navigium seu Navigia Armari:

Et, si Armatum vel Armata fuerint, illud vel ea extra Portum exire sive navigare non permittent, nisi Armator seu Armatores hujusmodi, primò & ante omnia, dederint, realiter & de facto, bonas, firmas, securas Literas, & sufficientes Fidejussorias Cautiones, in manibus dictorum Officiariorum, vel ipsorum Loca tenentium, de non Deprædando, Capiendo, aut faciendo Malum sive Dampnum in aliquo Regnorum, Terrarum, Patriarum, Dominiorum, sive Territoriorum alterius eorumdem Regum:

Et quòd Subditis & Vassallis Regis alterius, in Personis, Bonis, & Mercandisis quibuscumque, per Terram, aut per Mare, tempore prædictarum Treugarum durante, nulla inferent nec inferri facient Dampnum, Molestiam, aut Jacturam,

Quodque dicti Armatores Prisam aliquam, justam vel injustam,

fa-

Ann. D. 1430. Hen. 6. factam seu perpetratam in & contra alterum prædictorum Subditum, vel Subditos ejusdem, in Portu aliquo, præterquam in Portu in quo dictum Navigium aut dicta Navigia Armatum sive Armata fuerit vel fuerint, non ducent seu duci facient, nisi vi Ventorum, aut Persecutione Inimicorum illius Regis cujus Armatores hujusmodi sunt Subditi, seu Subditorum & Vassallorum suorum, aut Turbine vel Impulsu Maris sint artati, Quibus cessantibus dicti Armatores dictam Prisam ad Locum, in quo dictum Navigium seu Navigia Armatum sive Armata fuerit vel fuerint, ducere teneantur:

Et, si dictæ Fidejussoriæ Cautiones sufficientes per ipsos Officiarios Regios seu ipsorum Loca tenentes Captæ fuerint, & dicti Armatores hujusmodi Navigii seu Navigiorum aliqua Mala perpetraverint, ut supradictum est, Armatores & Fidejussores eorumdem prædicta Mala & Dampna, per ipsos perpetrata, ut præfertur, unà cum Dampnis, Expensis, & Interesse, Solvere & Resarcire teneantur Parti Læsæ:

*X.476. * Et, si dicti Officiales Regii, seu ipsorum Loca tenentes, prædictas sufficientes Fidejussorias Cautiones Recipere non curaverint, ut præfertur, & Armator sive Armatores hujusmodi Navigii sive Navigiorum Deprædati fuerint seu ceperint, aut aliquod Malum seu Dampnum fecerint, aut per Gentes ipsius Navigii, vel in ipsis Navigiis existentes, in aliquo contra præsentium Tenorem Treugarum fuerit Attemptatum in dictis Regnis, aut eorum altero, Patriisve, Terris, Dominiis, aut Territoriis alicujus Regum prædictorum, in & contra Subditos & Vassallos suos, seu alicujus eorum, seu ipsorum Bona quæcumque, Officiales Regii prædicti hujusmodi Deprædationes, Captiones, Mala, & Dampna, per dictos Armatores perpetrata, sicut & Pars Attemptans, Parti Dampnificatæ realiter Solvere & Restituere teneantur;

Super quibus dicti Reges, & eorum uterque, quatenus Personas suas, Regna, Terras, Patrias, Dominia, sive Territoria eorum concernit, facient, vel fieri facient, per suos Officiarios & Ministros, Justitiæ complementum, necnon executionem in Bonis dictorum Armatorum, Officiariorum suorum, seu Fidejussorum, secundùm quod Casus exiget.

ITEM, inter Nos, Ambassiatores, sive Nuncios, & Commissarios prædictos, Nominibus quibus supra, Concordatum, Conclusum, & Appunctuatum est, considerata utilitate Reipublicæ utriusque Regnorum & Partium prædictarum, & ut Præmissa eo firmiùs atque solidiùs observentur, quòd Sigillis Regiis communita fuerint.

Nos, Ambassiatores, sive Nuncii, prædictique Procuratores suprascripti, Promisimus, Conclusimus, & Appunctuavimus, Promittimus, Concludimus, & Appunctuamus quòd præfatus, Serenissimus Princeps, *Rex Castellæ & Legionis* suas Litteras Patentes, præsentium Treugarum Confirmatorias, Laudatorias, & Approbatorias, cum *Clausula* ex certâ scientiâ, sub Sigillo magis autentico sigillatas,

Promittendo, bonâ Fide, & in Verbo Regio, quòd prædictas Treugas, ac omnia alia & singula in Litteris ipsarum Treugarum contenta, per se Tenebit & Observabit, ac per Subditos & Vassallos Teneri & Observari faciet, prout in eisdem continetur,

Bonâ Fide, & absque omni Deceptione, Majori Civitatis Baionæ faciet, inter Natale Domini proximum & Primum Diem Mensis Martii tunc proximò sequentis, realiter & cum effectu liberari; dummodò consimiles Litteras Confirmatorias, Laudatorias, & Approbatorias Treugarum Christianissimi *Regis Angliæ & Franciæ, & Domini Hiberniæ*, recipiat ab eodem Majore.

In quorum omnium & singulorum Testimonium atque Fidem Nos,

Sancius,
Petrus,
Et *Frater Johannes*,
Ambassiatores, sive Nuncii, & Procuratores prædicti,
Ac,
Willielmus,
Radulphus,
Et *Willielmus*,
Commissarii prædicti,
Sigilla nostra Præsentibus apposuimus.

Dat' *London* octavo die Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, tricesimo.

ASTORICEN.	NORWIC.
PETRUS CARILLO.	CROMEWELL.
FRATER JOHANNES.	LYNDEWODE,

Sub singulis Sigillis Ambassiatorum & Commissariorum.
Confirmatur hæc Treuga ex parte Regis.
Teste *præfato Custode apud Westm.* xv die Novembris.

*X.477. * *De Tractando cum Regibus Aragonum & Navarræ.*

Ann. D. 1430. An. 9. H. 6. Franc. 9. H. 6. m. 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd Nos,

De Discretione & industriâ, Venerabilis in Christo Patris, *Episcopi Bajocensis*, ac dilectorum & fidelium nostrorum *Thomæ Burton* Militis Majoris Villæ nostræ Baionæ, & *Johannis Gentill* Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Eosdem, Venerabilem *Patrem*, *Thomam*, & *Johannem*, ac Duos eorumdem, Fecimus, Constituimus, Creavimus, seu etiam Ordinavimus nostros veros, certos, legitimos, & indubitatos Procuratores, Actores, Negotiorum Gestores, ac etiam Nuncios & Commissarios nostros speciales, videlicet,

Ad Tractandum, Ordinandum, Disponendum, Inveniendum, Faciendum, Contrahendum, & Concludendum, perpetuò vel ad tempus, nostro Nomine, & pro Nobis, Regnis nostris Franciæ & Angliæ, & Dominiis nostris, ac pro nostris Vassallis & Subditis, Ann. D. 1430. Hen. 6.

Cum, Serenissimis Principibus, Fratribus ac Consanguineis nostris præcarissimis,

Alfonso, Dei gratiâ, *Aragonum, Siciliæ, Valentiæ, &c. Rege*,

Johanne, eadem Gratiâ, *Rege Navarræ, Infante Aragonia & Siciliæ, &c.*

Et Dominâ *Blanchâ*, dictâ Gratiâ, *Reginâ*, Hærede & Proprietariâ dicti Regni Navarræ, &c.

Simul, seu separatim, pro ipsis, eorumque Regnis, & Dominiis, Hæredibus, & Successoribus suis, ac eorum Subditis & Vassallis,

Necnon cum eorum, seu alterius eorumdem Regum, & etiam Reginæ, Procuratore, seu Procuratoribus, Nunciisque specialibus, ab eis conjunctim vel divisim habentibus ad Infrascripta plenam & sufficientem Potestatem,

Quoscumque Tractatus, Confœderationes, Pacta, Conventiones, Alligantias, Amicitias, Pactiones, Promissiones, Fœdera, & Ligamina quæcumque, Et omnia alia & singula, quæ in Præmissis & circa Præmissa necessaria fuerint seu etiam oportuna, prout ipsis Procuratoribus, sive Commissariis, aut ipsorum Duobus (quorum prædictum *Johannem Gentill* unum esse volumus) visum fuerit expedire;

Damus insuper & Concedimus dictis Procuratoribus & Commissariis nostris, & eorum Duobus, ut prædicitur, plenam & liberam Potestatem & speciale Mandatum Præmissa omnia & singula, cum Dependentibus ex eis, Emergentibus, Incidentibus, & Connexis, Faciendi, Firmandi, Roborandi, ac etiam Vallandi per Juramentum, vel Juramenta, aut aliàs qualitercumque, prout prædictis Procuratoribus sive Commissariis nostris, aut ipsorum Duobus prædictis, visum fuerit expedire,

Quæ omnia & singula supradicta, per præfatos Procuratores seu Commissarios nostros, aut Duos eorumdem prædictos, Tractata vel Tractanda, Firmata vel Firmanda, Roborata vel Roboranda, Vallata vel Vallanda, seu aliàs Facienda, in Præmissis, & circa ea & eorum quodlibet, Promittimus, in Verbo Regio, Ratum, Gratum, & Firmum nos perpetuò habituros, ac etiam inviolabiliter observare.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode* apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Potestate Tractandi cum Rege Daciæ.

Ann. D. 1430. An. 9. H. 6. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c Salutem.
Sciatis quòd Nos,

De discretione, dilectorum nostrorum, Magistri *Willielmi Sprever* Legum Doctoris, ac *Johannis Grymesby* Armigeri, plenariè confidentes,

Eosdem, *Willielmum*, & *Johannem*, Fecimus, Constituimus, Creavimus, & Ordinavimus nostros veros, certos, legitimos, sufficientes & indubitatos Procuratores, Actores, Negotiorum Gestores, ac etiam Nuncios, Ambassiatores, & Commissarios nostros speciales; viz.

Ad Tractandum, Ordinandum, Disponendum, Ineundum, Faciendum, Contrahendum, & Concludendum, perpetuò vel ad tempus, nomine nostro, & pro Nobis, Regnis, & Dominiis nostris, pro Nobis, & Successoribus nostris, ac pro nostris Vassallis & Subditis,

* Cùm, Serenissimo Principe, Fratre & Avunculo nostro carissimo, *Rege Daciæ, Norwegiæ, Sweciæ, &c.* ipsiusque Regnis & Dominiis, Hæredibus, & Successoribus suis, ac pro suis Vassallis & Subditis, necnon cum ipsius Regis Procuratore, seu Procuratoribus, Nunciisque specialibus, ab eo habentibus ad Infrascripta plenam & sufficientem Potestatem, *X.478.

Quoscumque Tractatus, Confœderationes, Pacta, Conventiones, Alligantias, Amicitias, Pactiones, Promissiones, Fœdera, & Ligamina quæcumque & omnia alia & singula, quæ in Præmissis & circa Præmissa necessaria fuerint seu etiam oportuna, prout ipsis Procuratoribus, Ambassiatoribus, sive Commissariis nostris visum fuerit expedire,

Damus insuper & Concedimus dictis Procuratoribus, sive Commissariis nostris, plenam & liberam Potestatem & speciale Mandatum Præmissa omnia & singula, cum Dependentibus ex eis, Emergentibus, Incidentibus, & Connexis, Faciendi, Firmandi, Roborandi, ac etiam Vallandi per Juramentum vel Juramenta, aut aliàs qualitercumque, prout prædictis Ambassiatoribus, Procuratoribus, sive Nunciis nostris visum fuerit expedire,

Quæ omnia & singula supradicta, per præfatos Commissarios, Procuratores, sive Nuncios nostros Tractata vel Tractanda, Firmata vel Firmanda, Roborata vel Roboranda, Vallata vel Vallanda, seu aliàs Facienda in Præmissis, & circa ea, & eorum quodlibet, Promittimus Nos, in Verbo Regio, Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros, ac etiam inviolabiliter observari.

In cujus, &c.

Teste *præfata Custode apud Westm.* xxiv. die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1430. Hen. 6.

Appunctuamenta super Elargatione Ducis Burbonia.

An. 9. H. 6. Franc. 9. H. 6. m. 15.

HEnri, par la grace de Dieu, *Roy d'Engleterre & de France, & Seigneur d'Irland*, a tous ceulx, qui cestes presentes Lettres verront & orront, Salut.

Come pieca,

Pour les grans & importunes Supplications, Prieres, & Requestes, qui, de Jour en Jour, estoient adresses a feu, de Tresnoble memoire, nostre Tresredoubte *Seigneur & Pere, le Roy*, que Dieux assoille, pour la part de nostre Cousin *Johan Duc de Bourbon*, sur le fait de ses Eslargissement & Delyveraunce,

Nostre dit *feu Pere*,

Pour lors desirant la Bien de *nostre dit Cousin*, ayant aussi pitie & compassion de Luy, pour la Maladie qui le detenoit,

Se fust graciousement condescendu a la dite Delyveraunce, moyennans certaines & pluseurs Choses, que dedans aucuns Termes, entre eux accordez, icellui nostre Cosin lui promettoit faire,

Pour la Seurte & Accomplissement des quelles eust promis & Jure bailler en Hostage, & mettre en nostre Royaume d'Engleterre, le Secund de ses Filz, & Six Hommes des plus Notables de ses Pais,

Aussi mettre & bailler en ses Mains Six des plus notables Places & Forteresses de les diz Pais, que nostre dit feu Seigneur & Pere, ou ses Commis ad ce, vouldroyent demander, Advitailles pour ung An, & pourveues de Habillemens necessaires,

De paier aussi les Gages, montans Vingt Payes le Mois, pour chascune des diz Forteresses, pour ceux que feu *nostre dit Pere* y vouldroit mettre,

Les quelles Forteresses, sanz estre Despecies, luy devoit Rendre dedans le temps, entre eux accorde, avec le diz Habillemens & Vitailles, ou lour valeur,

Avec ce, devoit nostre *dit Cousin* mettre, & bailler, & deliurer es Mains de feu, de Tresnoble memoire, nostre Treschier Ayeul, *Charles*, en son vivant, nostre Predecessour de France (qui Dieux pardoint) la Conte de Clermont & la Forteresses d'icelle, parmi tant que, les Charges payees, le demourant des Revenues vendroit au prouffit de nostre *dit Cousin*,

Oultre plus, payeroit a feu nostre dit Seigneur, a Termes, entre eulx appoinctiez, la Somme de *Cent Mille Escuz d'Or*, les Deux valans ung *Noble d'Engleterre*,

Et, ou cas que icellui nostre *Seigneur & Pere* yroit de Vie a Trepas, avaunt l'Acomplissement des choses dessusdites, icelles par nostre *dit Cousin* Accomplies, pour la part de nostre dit Pere, feuz

* X. 479. * noz Treschiers & Tresamez Grauns Oncles les *Ducz de Clarence & d'Excestre*, & les Chauncellier & Tresorier de Normandie eussent povair l'Eslargier & faire les choses dessusdites, &, les Promesses de nostre *dit Cousin* par lui Acomplies, deust estre & demourer plainement Franc & Quitte de sa Prison, & de tous coutz & despens que ou luy pouvoit demander a cause d'icelle, & luy deussent estre Renduz les Hostages a Jour assigne,

Les quelx Appointemens, obstans certains grauns Empeschemens, qui depuis, comme il disoit, luy estoyent survenuz, il n'eust peuz Acomplir,

Et pur ce & aultres Choses, qui le mouvoyent, Nous eust Supplie, a grante instance, que le voulsissons recepuoir a l'Acomplissement d'iceulx, parmi ceo & altres Choses, qu'il devoit faire & acomplir; c'estassavoir,

Nous bailler & mettre en Nous Mains, en nostre Ville de Londres, dedans certain Jour, Hostages, *Loys* son *Second Filz*, & Six Hommes des plus Notables de ses diz Pais, qui par Nous, ou nos Commis, seroyent esleux,

Aussi Six de ses plus notables Forteresses, que vouldrions demandier, par luy Advitaillees, Ordonnes, & en payant pour lour Garde comme dit est, & que les diz Vitailles, & Habillemens, aussi les Biens des dites Forteresses ferroient bailliez par Inventoyre, pour les luy Rendre, our leur Valour, avec icelles Forteresses, aux Termes accordez,

Et, apres qu'il auroit Acomplies ses dites Promesses, avec ce, Nous eust promis mettre & bailler en noz dites Mains icelle Conte de Clermont & les Forteresses d'icelle, que luy devions rendre a la maniere dessus declares,

Encor que, a ses propres Coustages & Despens, Nous bailleroit & delivreroit, en nostre Ville de Caleis, noz Deux Cousins, *Johan* & *Thomas* Freres, Filz de feu nostre Treschier & Tresame Grant Uncle *le Conte de Somerset*, estans lors Prisonniers es mains de noz Adversaires, Francs & Quittes de lour Prison, & de tout ce que en leur povoit & pourroit demander a cause d'icelle, ou nous payeroit, en nostre dicte Ville de Calais, ou a noz Commis, se c'estoit nostre plaisir, atant de Finance que ce pourroyent monter leurs Rancons, & toutes manieres de Coustages & Despenz, qu'ilz avoyent porter & porteroyent a cause de leur Prison, & que ce Nous payeroit, ou a noz diz Commis, dedans Troys Mois apres que l'avioms certifie de nostre Election,

Et encor, Nous payeroit, bien & loyaument, dedans ung Terme nomme la Somme de *Quarante Mille Couronnes*, les Deux Valans ung *Noble* d'Angleterre,

Moyennaunt la quelle Somme de *xl. M. Couronnes*, deliurant aussi du tout nos diz Cousins, ou paiant pour lour Ransons, Prisons, & Coustages dessusdiz, & nous deliurans ses diz Filz Hostages, Conte & Forteresses, & ses Promesses accomplies, le deussions deliverer Franc & Quitte de sa Prison, & de toutes Coustz & Despens que luy pouyons demander a cause d'icelle,

Aussi que se fussions alez de Vie a trespas, ou nostre *dit Cousin*, avant que les choses dessusdictes fussent faites & acomplies, noz Heritiers & les Siens les deussent & fussent tenuz faire & acomplir,

Aussi, se nostre *dit Cousin*, pour sa part, eust este Defaillant, deust estre & demourer Prisonnier come devaunt, exclus de tout benefice d'iceuls Appointemens,

Ann. D. 1430. Hen. 6.

Les quelles Promesses n'eust peu accomplir, come il disoit, ains, de rechief, fust avec Nous entre en nouvelle Appointement,

Et Nous eust remonstre comment difficile chose lui fust, obstans aucuns Empeschemens, Nous Delivrer ou faire Delivrer ses dis Hostages, & mettres en noz Mains ses Conte & Forteresses, Advitaillees & Garnies come devant est dit, & de payer les dictes Ving Payes la Moys pour lour Garde,

Pour des quelz Hostages baille, aussi des diz Conte, Foreresses, Vitailles, Habillements, & des dictes Payes, estre & Demourer Quitte, Nous eust Priee, & Accorde Nous Payer, bien & loyaument, ou a noz Commis, a Terme nomme, en Or, Vaisselle, ou Joyaulz, la Somme de *Sexante Mille Couronnes*, les Deuz de valeurs come dessus,

Et, en oultre, que prestement en noz Mains Nous payeroit, ou a noz dites Commis, en Or, Vaisselle, ou Joyaulx, la Somme de *Quarante Mille Couronnes*, les Deux de la dicte Valeur, la quelle Somme il Nous devoir de reste de sa Rancon & Finance, specifiee es Appointemens dessusdiz,

Et aussi que,

Pour Nous Recompenser & Satisfaire des Coustz, Frais, & Despens, qu'il avoit faiz, luy estant nostre Prisonner pardeca, & pour les dommages * & pertes que avons soustenuz a cause de non Acomplissement de ses Promesses & des diz Premiers Appointemens, * X. 480.

Nous payeroit, en Or, Vaisselle, ou Joyaulx, la Somme de *Trente Mille Couronnes*, les Deus valans comme dit est,

Aussi, que, dessors en avant, payeroit les Despens & Coustages qui se feroyent pour & entour la Sustenaunce & Garde de sa Personne,

Et par ainsi, le dit Payement de *xl. M. Couronnes* a Nous fait, l'envoyerons en aucun Lieu, qui nous plairroit, de nostre Royaume de France,

Et, oultre plus, nous bailleroit & delivreroit, en nostre dicte Ville de Caleys, nos diz Cousins, *Johan & Thomas Freres*, quittes de leurs diz Prisons, Rancon, Despens, & Coustages, ou s'il Nous plaisoit, Nous payeroit atant de Finance que leurs dessusdictes Rancons, Despens, & Coustages pourroyent monter, ou, en cas que vouldrions eslire loure dicte Delivrance, Nous Delyvreroyt *l'Aisne de noz diz Cousins*, dedans Troys Moys appoinctez, Francs & Quitte, comme dit est, en nostre dicte Ville de Caleis, *l'autre Frere* aussi Nous y Delivrera Franc & Quitte, dedans le terme de Six moys expressez, ou d'aultre part, se eslisions avoir la dicte Finance, le Nous payeroit, ou a noz diz Commis, dedans Troys Mois prochains apres que l'aurions certifie de nostre dit Election,

Et que nostre *dit Cousin*, acompli par luy ce que dessus, dussions Delivrer, en la maniere dessus dite, Franc & Quitte de sa Prison, & de tous Coustages, & Despens, que luy pouyons demander a cause d'icelle,

Et aussi, en son Deffault, deust estre Exclus de tout Benefice d'Appointement,

Pareilement, se fussions alez de Vie a Trespas, ou luy y fust ale, noz Heretiers & les Siens ce deussent faire & acomplir par la manere dessus dicte,

Toutesfoiz Icellui *nostre Cousin*, selon qu'il Nous a fait exposer, n'ait peu ne puisse, de soy mesmes, faire ne acomplir ainsi que dit est, ne purveoir a sa dite Delivrance, sanz l'aide de ses Amis, Hommes, Vassaulx, & Subgez,

Maiz, apres qu'il a este acunement infourme de lour entencion, Nous ait treshumblement fait Supplier de nouvel Appointement, touchant la dite Delivrance,

Pour ce est il que, les choses dessusdites considerees, ayans en nostre cuer compassion pur la Maladie qui tant la Detenu, esperans que en l'Air de sa Nacion plus tost que ailleurs vendra a convalescence, & qu'il aura Memoire du Bon que luy voulons, Nous sommes a sa dite Delivrance enclinez & condescenduz par la maniere qui s'ensuit; c'estassavoir,

Que, premiers & avaunt qu'il soit Delivre de Prison, il nous payera, ou a noz Commis, bien & loyaument, en Or, Vaisselle, ou Joyaulx, au Terme du Jour de Seint Marc, prochein venant apres la Date de ces Presentes, ou dedans le dit Terme, les dites Sommes de *Soixante*, *Quarante*, & *Trente Mille Couronnes*, les Deux valans comme dessus est dit,

Et pour cause & a l'occasion de ce que dessus est declare, avec nostre *dit Cousin*, a ses propres Coustz & Despens, Nous baillera & delivrera reaulment, en nostre Ville de Caleys, dedans le dit Terme de Seint Marc, noz Deux Cousins, *Johan & Thomas*, *Filz* de feu nostre Treschier & Tresame Grant Uncle *le Conte de Somerset*, Francz & Quittes de leurs Prisons, & de touts Despens & Coustages que on leur a peu & purroit demander a cause les suddictes prisons,

Et, durant icelles, ou, s'ainsi volons eslire, pour tant que nostre *dit Cousin Thomas* est Eslargi de sa Prison, Nous delivrera en nostre *dit Cousin Johan*, Ainsne des diz Freres, franc & quite de sa prison, & de tourz Coustz, Despens, & Interestz, que luy a peu & purroit, depuis que premiers fut prisonner, demander, & jusque il serra a plain Delivre,

Ou Nous payera, ou a noz dirz Commis, dedeins la dit Terme, en Or, vaisselle, ou Joyaulx, pour cause de nostre dit Cousyn, la Somme de *Quarante Mille Couronnes*, les Deux valans comme dit est,

Et a l'occasion du dit *Thomas*, Secund des dirz Freres, Nous payera, en nostre dit Ville, dedans le dit Terme, ou a noz dirz Commis, en Or, Vaisselle, ou Joyaulx, la Somme de *Vingt & Quatre Mille Couronnes*, de valeur dessus dite, a la quelle Somme Icellui *Thomas* a compose pour sa Delivrance & Rancon.

ITEM, payera nostre *dit Cousin de Bourbon* tous coustz, fraiz, & despens, que se feront, pour la Sustenance & Garde de sa Personne, jusques il serra delivre de sa Prison.

ITEM,

Ann. D. 1430. Hen. 6. *X. 481. *ITEM, tout ce, que dessus est dit, pour la Part de nostre *dit Cousin* Fait & Accompli, en la maniere que dit est, en cest dervein Appointement, Incontinent apres le Delivrerons ou ferons Delivrer de Prison, Quitte de sa Rancon, & de tous Despens & Coustages que luy pourrions demander a cause d'icelle,

Et, s'il advenit, par aucune cas, que nostre *dit Cousin* fust Defaillant d'acompler pour sa part, en la maniere dessuidite, demourra Prisonner, exclus de tout Benefice de cest present Appointement.

D'aultre part, se icellui nostre *dit Cousin* aloit de Vie a Trespas, durant le dit Terme, & avant les Choses dessuidites & chascune d'icelles pour luy Accomplies, comme en dit Appointement est dit, ses Heretiers & ayans cause seront tenuz les Accomplir en la maniere dessuidicte, ou ce qui en demourra a acomplir:

Et pareillement, se trespassions de cest Monde, noz Heretiers & ayans cause feront la Delivrance de nostre *dit Cousin*, Quitte de Prison & Rancon, & de tous Despens & Coustages que a cause de sa dite Prison luy purrotons demander, ou que aultre ayant de Nous cause demander luy purroit,

Toutes les quelles Choses & chascune d'icelles, en tant qu'elles Nous touchent & purront toucher, pour nostre part, avons promis, & prometrons, en Parolle de Roy, & par ces Presentes, bien & loyaument tenir & garder, & fair tenir & garder, sanz enfraindre, & sanz Dol, Fraude, Deception, ou Male engein.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Grant Seel a ces dites Presentz.

Donne en *nostre Palais de Westmonster*, le Vingt Sixiesme jour de Novembre, l'An de Grace Mille, Quatrecens, & Trente. Et le Neufiesme de nostre Regne.

Super Ambassiata ad Regem Daciæ & ad Imperatorem.

Ann. D. 1430. An. 9. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4. *VIcesimo Septimo die Novembris, Anno nono* apud Westmonasterium, Concordatum fuit quòd fiat Warrantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de Deliberando Magistro *Willielmo Sprever* Legum Doctori,

Transituro in Ambassiata Regis versus *Regem Daciæ, &c.* & Communitates Villarum Hansæ Teutonicæ,

Centum Marcas per viam præstiti;

Et insuper quòd, per eosdem Thesaurarium & Camerarios, liberentur Magistro *Willielmo Swan*, transituro cum Literis Regis versus *Imperatorem* etiam per viam præstiti.

Pro Ambassiatore Ispanniæ, de proficiscendo versus Ducem Burgundiæ, & pro Johanne Lussingburgh retento in Servitio Regis.

Ann. D. 1430. An. 9. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4. *SEcundo die Decembris, Anno nono* apud Westmonasterium Concessum & Concordatum fuit quòd fiant Literæ, sub Privato Sigillo, Thesaurario & Camerariis de Scaccario Domini Regis pro *xx li.* solutis Fratri Ambaxiatori Ispanniæ.

ITEM, quòd fiant Literæ eisdem Thesaurario & Camerariis pro *xx li.* solutis *Johanni Moungomery* Chivaler, ordinato, per Concilium Regis, ad proficiscendum, de Villa Calesii, versus *Ducem Burgundiæ*, de Dono Regis.

ITEM, quòd fiat alia Litera eisdem Thesaurario & Camerariis pro *D li.* solutis *Johanni Lussingburgh*, Tractato, per Dominum Cardinalem, de essendo de Retinentia Regis, ad faciendum eidem Domino Regi Servitium Guerræ in Regno suo Franciæ, &c.

---

*X 482. * *Treuga cum Rege Scotorum.*

Ann. D. 1430. An. 9. H. 6. Ex Autogr. HÆC INDENTURA,

FACTA Inter, Reverendum in Christo Patrem, *Johannem Episcopum Glasguensem* Cancellarium Scotiæ, *Johannem Forestarii* Camerarium Militem, *Willielmum de Foulis* Privati Sigilli Custodem, & *Walterum de Ogilby* Magistrum Hospitii Militem, Commissarios, Illustrissimi Principis, *Jacobi*, Dei Gratiâ, *Regis Scotorum*, ad Infrascripta sufficienter & legitimè deputatos, ex Parte una, &, Nobilem Virum, *Johannem Dominum de Scroop*, & Magistrum *Johannem Stokes* Legum Doctorem, Ambaxiatores & Commissarios, Serenissimi Principis, *Henrici*, eadem gratia, *Regis Angliæ, &c.* ad Infrascripta etiam sufficienter & legitimè deputatos, ex Parte alterâ:

Prout ex eorum Commissionum Literis,

Quarum Tenores sequuntur & sunt Tales,

Jacobus, Dei Gratiâ, *Rex Scotorum*, Universis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Deputavimus & Constituimus, Reverendum in Christo Patrem, *Johannem Episcopum Glasguensem* Cancellarium nostrum, *Johannem Forestarii* Camerarium nostrum Militem, *Willielmum de Foulis* nostri Privati Sigilli Custodem, & *Walterum de Ogilby* Magistrum Hospitii nostri Militem, ac Tres, & Duos eorundem, Commissarios nostros speciales, ad certas Treugas, inter Carissimum Consanguineum nostrum *Henricum Regem Angliæ, &c.* & Nos initas & concordatas, ad Terminum aliquem, juxta dictorum Commissariorum nostrorum discretionem, ac prout eis utile & expediens fore videbitur, Prorogandum,

Seu alias Treugas, Prioribus supradictis similes vel dissimiles, inter præfatum Consanguineum nostrum & Nos, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, & Subditis nostris & utriusque nostrûm,

sub Modo, Forma, & Conditionibus, & ad Tempus, de quibus inter dictum Consanguineum nostrum ejusve Commissarios ac præfatos Commissarios nostros conveniri & concordari poterit, Ineundum, Concordandum, & Concludendum, Ann. D. 1430. Hen. 6.

Necnon ad Tractandum & Communicandum cum eodem Consanguineo nostro, ejusve Commissariis, de & super Finali Pace & Perpetuâ, per Media quæcumque, congrua & honesta, quæ Pacem Perpetuam hujusmodi verisimiliter inducere poterunt & conservare quoquo modo, inter Nos ex una parte & Ipsum Carissimum Consanguineum nostrum *Regem Angliæ*, &c ex Parte altera, Regnaque nostra, Terras, Dominia, Ligeos, & Subditos nostros, Obtinendâ & Firmandâ,

Cæteraque omnia alia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale,

Promittentes, in verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid per dictos Commissarios nostros, Tres, aut Duos eorumdem, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, *apud Edinburgh*, Undecimo Die Mensis Decembris, Anno Regni nostri Vicesimo Quinto.

SUNERKETHINO.

Henricus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos, de avisamento & assensu Concilii nostri, Deputavimus & Constituimus, Venerabilem in Christo Patrem, *Thomam Dunelmensem Episcopum*, &, Carissimos Consanguineos nostros *Ricardum*, & *Henricum Northumbriæ*, Comites, ac, dilectos & fideles nostros, *Johannem Dominum de Scroop*, & *Johannem Baronem de Graystok*, *Robertum Umfrevill* Militem, ac, Magistros, *Johannem Stokes* Legum Doctorem, & *Johannem Selowe* Canonicum Residentiarium in Ecclesia beati Petri Eboracensis, ac Sex, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos eorumdem, Commissarios & Nuncios nostros speciales,

Ad quascumque Pecuniarum Summas, per Carissimum Consanguineum nostrum * *Jacobum Regem Scotorum* Nobis debitas, præsertim ratione cujusdam Appunctuamenti, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum super ipsius Liberatione facti, *X. 483.

Necnon Liberationem & Traditionem certorum Obsidum, ad quos, secundùm vim, formam, & effectum dicti Appunctuamenti, Nobis faciendum Idem Consanguineus Nobis tenetur (videlicet) in Locum Obsidum, jam Defunctorum, aliàs per dictum Consanguineum nostrum Nobis liberatorum, Petendum, Exigendum, Obtinendum, & Recipiendum,

Ac ad præfatum Consanguineum nostrum de quibuscumque Pecuniarum Summis, ab ipso Nomine nostro Recipiendis, Quietandum, & Literas Quietantiarum sufficienter inde Faciendum,

Ac de & super Præmissis, & eorum quolibet, Tractandum, Transigendum, Componendum, & Concordandum,

Ac etiam ad certas Treugas, inter Nos & ipsum Consanguineum nostrum initas & concordatas, ad Terminum aliquem, juxta dictorum Commissariorum nostrorum discretionem, ac prout eis utile & expediens fore videbitur, Prorogandum,

Seu alias Treugas, Prioribus supradictis similes seu dissimiles, inter Nos & præfatum Consanguineum nostrum, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, & Subditis nostris, & utriusque nostrûm, sub Modo, Forma, & Conditionibus, & ad Tempus, de quibus inter dictum Consanguineum nostrum, ejusve Commissarios, ac præfatos Commissarios nostros conveniri & concordari poterit, Ineundum, Concordandum, & Concludendum,

Necnon ad Tractandum & Communicandum cum eodem Consanguineo nostro, ejusve Commissariis, de & super Finale Pace & Perpetuâ, per Media quæcumque, congrua & honesta, quæ Pacem Perpetuam hujusmodi verisimiliter inducere poterunt & conservare quoquo modo, inter Nos, Regna, Terras, Dominia, Ligeos, & Subditos nostros, & ipsum Carissimum Consanguineum nostrum *Regem Scotorum*, Regnum, Terras, Dominia, Ligeos, & Subditos suos Obtinenda & Firmandâ,

Cæteraque omnia & singula Faciendum, Excercendum, & Expediendum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale,

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid per dictos Commissarios & Nuncios nostros, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, aut Duos eorumdem, Actum sive Gestum fuerit in Præmissis seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes

* Teste *Humfrido Duce Glovernîæ* Custode Angliæ *apud Westmonasterium*, Decimo Quinto Die Novembris, Anno Regni nostri Nono.

Per Breve de Privato Sigillo.

WYMBYSH.

Satis liquet,

TESTATUR, quòd prædicti Commissarii, in Vim Potestatum & Commissionum, eis per prædictos Reges attributarum, Inierunt, Concordarunt, & Concluserunt, Ineunt, Concordant, & Concludunt bonas, firmas, indubias, & inviolabiles, Treugas, & Guerrarum Abstinentias, seu Sufferentias, videlicet,

Per Terram Particulares, occasione Exceptionum, ab utraque Partium, prout inferius describitur factarum,

Et per Mare Generales,

Pro dictis Regibus, eorumque Hæredibus, & Successoribus, ac Re-

Ann. D. 1430. Hen. 6. Regnis, Terris, Dominiis, Vassallis, Ligeis, & Subditis eorum quibuscumque,

Duraturas ab Occasu Solis Primi Diei Mensis Maii proximò futuri, quod erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo Primo, per Quinquennium ex tunc proximò futurum (videlicet) usque ad Occasum Solis Primi Diei Mensis Maii, quod erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo Sexto,

Quibus quidem Treugis, Guerrarum Abstinentiis, Sufferentiisve durantibus, Concordatum est, hinc & inde, quod uterque dictorum Regum Cessabit & Cessare faciet per Se, Vassallos, Ligeos, & Subditos suos quoscunque, omnes Prisias Personarum, Bonorum, Villarum firmatarum, Castrorum, Fortalitiorum, & aliorum Locorum, omnes Pillarias, Roberias, Incendia, & Demollitiones Domorum & Murorum, Prostrationes Arborum tàm portantium Fructus quàm aliarum quarumcunque per omnia Regna, Terras, Dominia, seu Loca quæcunque, alteri eorum Regum Subdita, Subjecta, seu quoquomodo Pertinentia, ac omnia alia Facta Guerræ, tàm per Terram, (salvis locis * inferius exceptis) quàm generaliter per Mare; *X. 484.

Excipitur autem a præsentibus Treugis,

De Terris præfati Serenissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ, &c.* tota illa Portio de Regno Angliæ, quæ est ex parte Australi Montis Sancti Michaelis, quæ est in Cornubia, usque Mare,

Et de Terris, præfati Serenissimi Principis, *Jacobi Regis Scotorum* tota illa pars Regni Scotiæ, quæ est ex parte Boreali Fluminis de Forn, inter Moraviam & Rossium, usque Mare.

ITEM, quòd nullus prædictorum Regum, supradictis Treugis durantibus, Portabit, Faciet, Inferet, nec a Vassallis, Ligeis, & Subditis suis quibuscunque Portari, Fieri, aut Inferri permittet, alteri eorumdem Regum, in Regnis, Terris, Dominiis, seu locis quibuscunque, ipsi alteri Regi Subditis, Subjectis, seu quoquomodo Pertinentibus, vel aliis, per Terram (salvis præexceptis) aut per Mare, Guerram, Molestiam, Dampnum, sive Gravamen.

ITEM, quòd si, durantibus dictis Treugis, seu Guerrarum Abstinentiis, contingat aliquos Mercatores, Peregrinos, aut Piscatores, unius Partis vel alterius, Navigando ex causa Mercantizandi, Peregrinandi, aut Piscandi, Vi Tempestatis aut Ventorum impellente, applicari in aliquo Portuum alterius Partis, non licebit alteri Parti, aut ejus Subditis Ipsos, aut eorum Naves, vel Bona Capere; sed licebit eisdem, sic impulsis, & debent, unà cum eorum Navibus & Bonis liberè ab hujusmodi Portu, quamcitiùs commodè poterint, Recedere absque impedimento quocunque per alteram Partem sibi dando:

Et, si aliquid Factum vel Attemptatum fuerit, in contrarium præsentium Treugarum, illud legitimè Repparabitur ad pristinum & debitum Statum per Partem illam, ex quâ seu per cujus Subditos sic Attemptatum fuerit, absque contradictione seu difficultate quacunque.

ITEM, si contingat aliquem seu aliquos Ligeos, unius Partis vel alterius, Naufragium passos aut notoriè infirmos, aut Victualibus carentes, ad Terram applicare, aut in Terram, sine culpa eorum, fraude, vel malo ingenio, Dimissos seu Relictos, post Applicationem hujusmodi, Nautis Recedentibus, licebit eisdem & eorum cuilibet, cum Literis Testimonialibus, sibi, sub Moderatis Expensis, absque difficultate concedendis, Portûs, Villæ, vel Communitatis ubi applicuerint, sine aliis Literis salvi Conductûs in recenti, cum omni festinatione accommoda, ad Partes proprias salvò & securè transire; proviso tamen quòd interim Regi, Regno, aut Ligeis præjudicialia non attemprent seu procurent.

ITEM, quòd, si pro tempore præsentium Treugarum contigerit aliquem ex Mercatoribus, Peregrinis, seu Piscatoribus, seu aliquem quemcunque Subditum unius Partis, contra vim, formam, & effectum præsentium Treugarum, Capi, Spoliari, seu Deprædari Mercandisis, Bonis, aut Rebus suis, per Ligeos, subditos, aut Subjectos alterius Partis, licebit eidem, sic Capto, Spoliato, seu Deprædato, Prosequi & Convenire, ad effectum (videlicet) Restitutionis seu Repparationis sibi sibi fiendæ, non solum ipsos Principales Capientes, Spoliantes, seu Deprædantes, verùm etiam illos, ad quorum Manus Mercandisæ, Res, sive Bona sua devenerint, nec non illos qui Malefactores, Spoliatores, seu Prædones hujusmodi scienter Receptaverint, ac Civitates, Villas, & Communitates Portuum & aliorum Locorum, in quibus hujusmodi Mercandisæ, Res, sive Bona, contra præsentes Treugas, sic, ut præfertur, Capta, publicè Recepta fuerint, Vendita, sive Distributa.

ITEM, quòd, si, Treugis istis durantibus, contingat aliquid, contra vim & effectum earumdem, Subditis alicujus dictarum Partium super Mare attemptari, licebit illi, vel illis, contra quem aliquid sic fuerit Attemptatum, petere & obtinere Repparationem seu Restitutionem Attemptatorum hujusmodi, coram Conservatoribus earumdem Treugarum, aut Gardianis Marchiarum, prout sibi magis videbitur expedire.

ITEM, si aliqui de unâ Parte Captant aliquod Fortalitium super aliam Partem, Ipse, super & adversus quem hujusmodi Fortalitium captum fuerit, poterit illud Recuperare, per Viam Facti, vel aliter quoquo modo, prout melius poterit; & etiam poterit punire Malefactores, in ea parte, secundùm exigentiam Casûs:

Et tenebuntur Conservatores Partis illius, cujus Subditus Fortalitium hujusmodi ceperit, Succurrere & Juvare ipsum, super & adversus quem hujusmodi Fortalitium Captum fuerit, ad ipsum Recuperandum, quam citiùs & quàm diligentiùs poterit, Sumptibus ipsius Partis Offendentis; vel, si magis placuerit, Ipse, super quem hujusmodi Fortalitium captum fuerit, requirere poterit & summare Regem & Conservatores alterius Partis, quòd sibi Reddi faciant & Restitui dictum suum Fortalitium, & Malefactores, * qui Fortalitium hujusmodi ceperint, puniendo; quod ipsi pro posse facere & perimplere tenebuntur, & absque fraude, dolo, aut malo ingenio *X. 485.

ITEM, Concordatum est quòd, si aliqui ex Vassallis, Ligeis, aut Subditis unius Partium prædictarum Deliquerint in Territorio alterius Partis, liceat Parti, in cujus Territorio sic Deliquerint, ipsos Capere & Punire secundum Leges Patriæ, in qua Deliquerint, & exigentiam Delicti per ipsos commissi seu perpetrati: Ann. D. 1430. Hen. 6.

Si verò illic sic Capti non fuerint, ut præmittitur, sed se retraxerint in Dominium ipsius Regis, cujus sunt Subditi, Conservatores illius Partis requisiti tenebuntur liberare Personas hujusmodi Malefactorum, puniendas ut præfertur, Conservatoribus alterius Partis, hoc requirentis, Deputatis in Marchia ubi Deliquerint:

Si verò idem Malefactores se occultaverint, latitaverint, seu effugerint, ita ut Capi non possint, *Rex*, cujus Subditi extiterint, debet eos mox pro perpetuo Forbannire ab omnibus Locis suæ Ditioni subjectis, quos extunc nullo unquam tempore Restituet, neque permittet ingredi vel inhabitare Loca, ut præfertur, suæ Ditioni subjecta, nisi Malefactores ipsi prius subierint Justitiam, & plenè Satisfecerint alteri Parti, contra quam sic attemptaverint, de Attemptato hujusmodi sive Delicto, per ipsos, ut præfertur, perpetrato:

Et, licet aliquis talis Malefactor sic Bannitus fuerit, seu absque Bannitione sic, ut præfertur, Captus extiterit, nichilominus tenebuntur Conservatores Partis illius, cujus idem Malefactor Subditus extiterit, Repparare Attemptata, de Bonis hujusmodi Malefactoris, quatenus se extendi poterunt:

Si verò idem Malefactor, sic Captus sive Deprehensus, non habeat in Bonis unde satisfacere valeat, in hoc Casu eo graviùs Punietur & Luet in Corpore:

Et quicunque Malefactorem hujusmodi scienter Receptaverit, Celaverit, aut Consilium ei dederit, Auxilium, seu Favorem, ad eandem in omnibus Satisfactionem & Pœnam tenebitur, ad quam faciendam & subeundam teneretur hujusmodi Malefactor, si possit apprehendi.

ITEM, quòd, si (quod absit) aliquid, in contrarium Præmissorum, seu Præsentium Treugarum, aut alicujus earumdem, per Terram (exceptis prius exceptis) sive per Mare, fieri vel attemptari contigerit, per hoc tamen præsentes Treugæ non erunt, censebuntur, aut reputabuntur Ruptæ, Infirmatæ, vel Adnullatæ, sed nichilominus in suo Robore permanebunt & Vigore, nec Guerræ pro eo fieri debent ab una Parte vel ab altera, nec Prisiæ Personarum, nec Districtiones sive Captiones Bonorum, nec Obsidiones Villarum, aut Castrorum, aut Fortalitiorum, nec Homicidia, Murthra, aliave quæcunque, in contrarium Præmissorum a quocunque attemptari sive committi; sed Reparabuntur & Reponentur in Statum pristinum & debitum Maleficia, Attemptata, & Interprisiæ hujusmodi quæcunque, per Conservatores & Commissarios illius Partis cujus Subditi sic attemptaverint, offenderint, seu malefecerint, vel aliàs secundum modum superius recitatum:

Qui verò contrafecerit (videlicet) Movendo Guerram, seu Obsidendo, Invadendo, aut faciendo Villas, vel Fortalitia, aut Capiendo Homicidia sive Murthra, propter aliquod Attemptatum ex parte altera, aut, præter Auctoritatem & Decretum Conservatorum, faciendo Prisias Personarum, aut Districtiones seu Captiones Bonorum, eo ipso cadat a Causa sua; & nichilominus Punietur juxta Delicti sui exigentiam, ac Restituet & Repparabit alteri Parti omne illud in quo eam læserit & ceperit ab eadem.

ITEM, quòd, si aliquis Subditorum unius Regum prædictorum Contrahat vel quasi, seu Delinquat vel quasi, infra Regnum, Terram, sive Dominium illius ex Regibus cujus quidem Contrahens vel Delinquens est Subditus, & extunc, pro vitanda Justitia, se subtrahat & effugiat in Locum quemcunque, Subditum sive Subjectum alteri ex eisdem Regibus cujus Subjectus non extiterat, & illic deveniat Homo Ligius *illius Regis*, nichilominus compelletur ad Reddendum, & Satisfaciendum, ac Subeundum Justitiam, de Debito seu Delicto suo hujusmodi, coram Conservatoribus Treugarum utriusque Partis, æquè ut Satisfacturus & Subiturus fuisset si permansisset sub Fide & Ligeantia *illius Regis*, cujus Terram & Dominium effugit:

Si verò in sola Fuga persteterit, nec tamen devenerit Homo Ligeus illius Regis, in cujus Terram sic confugit, eo casu remittetur & restituetur illi Parti, cujus Ligeus & Subditus fuerat, pro Justitia de eo, prout sibi videbitur, facienda:

Si verò aliquis Subditorum unius Regum prædictorum se subtrahat in Regnum seu Dominium alterius, tamquam Fugitivus, Proditor, aut Rebellis, & ibidem recipiatur sub Assecurantia aut * salvo Conductu, *Rex ille*, seu ejus Gardianus, in cujus Regno hujusmodi Fugitivus sive Malefactor sic recepiatur & assecuratur, requisitus super hoc per alium *Regem*, seu ejus Gardianum, tenebitur, infra Quadraginta Dies post Requisitionem hujusmodi sequentes, omnem Assecurantiam & salvum Conductum, hujusmodi Fugitivo concessum Revocare & Annullare, & Ipsum, ut superiùs est expressum, Remittere & Destinare: * X. 486.

Et quamquam talis Proditor aut Rebellis Offerat Parti, ad quam taliter subterfugit, Juramentum Ligeantiæ seu Fidelitatis, in hoc Casu non recipietur ad Ligeantiam seu Juramentum, quousque Quadraginta Dies lapsæ fuerint post Oblationem hujusmodi Juramenti & Ligeantiæ taliter factam.

ITEM, quòd, si, præsentibus Treugis durantibus, nichilominus aliqui Subditorum *unius dictorum Regum* de facto vadant in Auxilium Hostium sive Adversariorum *alterius ipsorum Regum*, licebit *illi Regi* & Subditis suis, adversus quem & in cujus Hostium seu Adversariorum Auxilium sic transierint, ipsos, eundo, manendo, seu redeundo, Deprehendere, præsentibus Treugis non obstantibus.

ITEM, ut Treugæ prædictæ eo firmius & melius conserventur, quo cuilibet ex Subditis Partium prædictarum, conqueri valenti, liberior pateat facultas Justitiam suam prosequendi, Concordatum est quòd, si aliquis ex Subditis alicujus Partium prædictarum quicquam Deprædatus fuerit seu Attemptaverit infra Marchias aut Terram alterius Partis, &c, post Deprædationem hujusmodi seu Attemptatum, fugiendo revertatur in Marchias sive Terram illius Partis cujus est Subjectus, licebit illi, contra quem sic attemptaverit, in

Ann. D. 1430. Hen. 6.

In recenti (videlicet) infra Sex Dies computandos a tempore Delicti sic attemptati sive commissi, Auctoritate praesentis Concordiae, absque aliis Literis de salvo Conductu, prosequi illum Malefactorem, & ipsum sic prosequendo intrare salvò & securè Marchiam sive Terram, in quam idem Malefactor se retraxerit; vel, si sibi melius videbitur, poterit, infra praedictos Sex Dies, vel etiam quandocunque postea, adire unum ex Gardianis Marchiarum alterius Partis:

Et idcirco Concordatum est quòd, tàm Gardiani Marchiarum Angliae versus Scotiam, quam Gardiani Marchiarum Scotiae versus Angliam, dare poterint bonas & sufficientes Literas de salvo Conductu (videlicet) quilibet Gardianorum unius Partis hujusmodi Literas de salvo Conductu Subditis alterius Partis, pro veniendo, & prosequendo Justitiam suam penes Regem, seu Concilium suum, aut Conservatores illius Partis, per cujus Subditum seu Subditos dicit se laesum, factâ primitùs Fide, per eum, coram ipso Gardiano, quòd, omni dolo, fraude, & malo ingenio cessantibus, ad hoc solum petit hujusmodi Literas de salvo Conductu, ut, juxta quod praefertur, Prosequatur Causam & Justitiam suam, & quòd eas efficaciter, quantum in se est, prosequetur & prosequi intendit

Item, quòd, durantibus praesentibus Treugis, non admittentur nec recipientur ad Officia, nec super Assisas, nec ad perhibendum Testimonium, Personae Infames, Rebelles, Fugitivi, Proditores unius Partis vel alterius, aut Convicti per Assisam; sed Boni, Fideles, Justi, Fidedigni, & Insuspectae Personae;

Proviso semper quòd Treugae Generales, jam praesentes, apud *Dipulsnam* initae, concordatae, & conclusae, usque ad Exitum earumdem (quod erit ad Occasum Solis Primi Diei Mensis proximò sequentis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo primo) in suo Robore & Firmitate permaneant, & durent inviolabiliter cum effectu.

Item, Concordatum est quòd utraque Partium Publicari faciet & Notificari dictas Treugas Subditis suis, citra Primum Diem Mensis Februarii proximò futurum.

Et sunt & erunt Conservatores Treugarum praedictarum pro dictis Regibus, & eorum Regnis, Terris, Dominiis, ac Locis, & Personis quibuscumque eis subjectis, tam per Terram (exceptis praeexceptis) quàm per Mare, videlicet,

Pro parte dicti *Henrici Regis*,

Humfridus Dux Gloucestriae,
Ricardus Comes Warwyci,
Henricus Comes Northumbr.
Ricardus Comes Sarum,
Radulphus Comes Westmerland.
Robertus Dominus de Wilughby.
Thomas Dominus de Dacre.
Walterus Dominus de Hungerford.
Dominus Robertus de Umfrevill, Miles.
Omnes Admiralli Maris praedicti Regis Henrici,
Et *Custodes Marchiarum Angliae versus Scotiam.*

* X 487. * Pro parte verò praefati *Regis Jacobi*,

Walterus Comes Atholiae,
Willielmus Comes Angusiae,
Georgius Comes Marchiae,
Alexander Comes de Marr,
Alexander Comes Craufurdiae,
Willielmus Constabularius Scotiae,
Jacobus de Douglas Dominus de Bilvany,
Jacobus Dominus de Dalketh,
Thomas Dominus Somervile,
Walterus Dominus de Driton,
Johannes Fostar de Corstorfyne,
Herbertus Dominus de Maxwel,
Omnes Admiralli Maris praedicti Regis Jacobi,
Et,
Custodes Marchiarum Scotiae versus Angliam.

Qui quidem;

Humfridus Dux,
Ricardus,
Henricus,
Ricardus,
Et *Radulphus*,
Comites,
Robertus,
Thomas,
Et *Walterus*,
Barones,
Et *Robertus*,
Miles,
Willielmus,
Georgius,
Alexander,
Et *Alexander*,
Comites,
Willielmus,
Jacobus,
Jacobus,
Thomas,
Walterus,
Johannes,
Et *Herbertus*,
Barones,

Et *Walterus*,

Hinc & inde habebunt plenum Posse, soli, & in solidum, ac Custodes & Admiralli in locis Custodiae & Admiralitatûs suorum, ad Reparandum ac Emendandum omnia Damna, Attemptata, & Excessus, Facta & Perpetrata, Facienda & Perpetranda, contra Tenorem dictarum Treugarum, & Puniendum Malefactores secundùm Casuum exigentiam.

In quorum omnium & singulorum Testimonium atque Fidem huic Parti Indenturae, penes praefatum *Regem Henricum* remanenti, Commissarii praefati *Jacobi Regis*, superius nominati, Sigilla sua alternatim apposuerunt.

Dat' apud *Edinburgh*, Decimo Quinto die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo.

Sub Sigillis Commissariorum Scotiae, Cerâ rubeâ expressis, pendentibus a Caudis Pergameneae.

Ann. D. 1431. Hen. 6.

De Treugis Scotiae Proclamandis.

Ann. D. 1430. An. 9. H. 6. Claus. 9. H. 6. m. 8. dor.

REX, Vicecomiti Northumbriae, Salutem.

Quia Commissarii & Nuncii nostri, ac Commissarii, Carissimi Consanguinei nostri, *Jacobi Regis Scotorum*, inierunt, concordarunt, & concluserunt bonas, firmas, indubias & inviolabiles Treugas, & Guerrarum Abstinentias, seu Sufferentias; videlicet,

Per Terram Particulares, occasione Exceptionum, ab utraque Partium, prout inferius describitur, factarum,

Et per Mare Generales,

Pro Nobis, Haeredibus, & Successoribus nostris, ac pro dicto Consanguineo nostro, Haeredibus, & Successoribus suis, ac Regnis, Terris, Dominiis, Vassallis, Ligeis, & Subditis nostris & ipsius Consanguinei nostri quibuscumque,

Duraturas ab Occasu Solis Primi Diei Mensis Maii proximò futuri, quod erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo Primo, per Quinquennium extunc proximò futurum (videlicet) usque ad Occasum Solis Primi Diei Mensis Maii, quòd erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo Sexto.

Quibus quidem Treugis, Guerrarum Abstinentiis, Sufferentiisve durantibus, Concordatum est, hinc & inde, quòd uterque nostrûm cessabit, & cessare faciet per Se, Vassallos, Ligeos, & Subditos suos quoscumque, Omnes Prisas Personarum, Bonorum, Villarum firmatarum, Castrorum, Fortalitiorum, & aliorum * Locorum, omnes Pillagias, Roberias, Incendia, Demolitiones Domorum & Murorum, Prostrationes Arborum tàm portantium Fructus quàm aliarum quarumcumque, per omnia Regna, Terras, Dominia, seu Loca quaecumque, utrique nostrûm Subdita, Subjecta, seu quoquo modo Pertinentia, ac omnia alia Facta Guerrae, tàm per Terram (salvis locis inferius Exceptis) quàm generaliter per Mare, * X. 488.

Excipitur autem a praesentibus Treugis de Terris nostris tota illa Portio de Regno nostro Angliae, quae est ex parte Australi Montis Sancti Michaelis, quae est in Cornubia, usque Mare,

Et de Terris praefati Consanguinei nostri tota illa pars Regni Scotiae, quae est ex parte Boreali Fluminis de Forth, inter Moraviam & Rossinam, usque Mare,

Et ideo Tibi Praecipimus quòd Treugas praedictas, in singulis Locis, infra Comitatum praedictum, ubi magis expediens fuerit & necesse, publicè ex parte nostra Proclamari & Notificari facias indilatè

Teste *Humfrido Duce Gloucestr.* Custode Angliae, apud *Westm.* xix. die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Vicecomiti Cumbriae.
Vicecomiti Westmerl.
Vicecomiti Eborum.
Vicecomiti Lincoln.
Vicecomiti Norff. & Suff.
Vicecomiti Kantiae
Vicecomiti Surr. & Sussex.
Vicecomitibus London.
Vicecomiti Cornub.
Vicecomiti Devon.
Vicecomiti Sutht.
Vicecomiti Somers. & Dors.
Cancellario Regis in Com. Palatino Lancastr.
Vicecomiti Bristoll.
Vicecomiti Essex.

Litera Regum Angliae & Scotiae super Attemptatis.

REX, Omnibus & Singulis Ducibus, Comitibus, Baronibus, Ann. D. 1431
Admirallis, Majoribus, Ballivis, Vicecomitibus, Capitaneis, An. 9. H. 6.
Constabulariis, Marescallis, & aliis Officiariis, in & de quibuscumque Portibus & Stathes Angliae & Flandriae, Jurisdictionem, Par. 9. H. 6.
Potestatem, seu Districtum in ipsis, seu eorum aliquo, Excercentibus, Salutem. p. 2. m. 18.

Sciatis quòd,

Cum, Carissimus Consanguineus noster, *Jacobus Rex Scotorum*, per Literas suas Patentes,

Quarum Tenor sequitur in haec verba,

Jacobus, Dei gratia, *Rex Scotorum*, omnibus & singulis Ducibus, Comitibus, Baronibus, Admirallis, Majoribus, Ballivis, Vicecomitibus, Capitaneis, Constabulariis, Marescallis, & aliis Officiariis, in & de quibuscumque Portibus & Stathes Angliae, Hollandiae, Zelandiae, & Flandriae Jurisdictionem, Potestatem, seu Districtum in ipsis, seu eorum aliquo, excercentibus, Salutem.

Opus egregium Summi Regis Pacifici prosequimur, dum Pacis Commoda quaerimus, ac his Succursum porrigimus qui, contra ipsius Foedera, Discrimina patiuntur.

Hinc est quòd, sicut ex lacrimosa Querela *Johannis Fernandiae* de Loshbone, *Richardi Aunger* de Petteworth, & *Richard. Suelebam* de Wyncheise, Mercatorum Angliae, nuper accepimus quòd, circa Festum Sancti Andreae Apostoli, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Vicesimo Octavo, quidam, *Simon Logane*, *Thomas Patonson*, *Willielmus Lowson*, & *Patricius Henryson*, Scoti nostri Ligei, cum aliis, ipsos, *Johannem*, *Richardum*, & *Richardum*, de Duabus Navibus, vulgariter nuncupatis *Gabriel de Hundesflete* & *George de Wynchelse*, cum aliis nonnullis Bonis, Rebus, & Mercandisis, ad Valorem & communem Aestimationem Mille & Quingentarum Librarum, contra Tenorem Treugarum certarum, inter Nos & Illustrissimum Principem *Henricum*, eadem gratia, *Regem Angliae* initarum, Spoliârunt,

Ipsisque Res, Mercandisas, & Bona, per manus aliorum Ligeorum nostrorum Scotorum, in partibus Exteris Disponentes, dictos

Ann. D. 1431. Hen. 6. *X 489.

Ærisque; *Johannem*, *Richardum*, & *Richardum*, ut Hostes, inhumaniter pertractantes,

*In præfatorum Treugarum & Pacis Vilipendium, ipsorumque, *Johannis*, *Richardi*, & *Richardi*, Præjudicium, Damnpnum non modicum, & Gravamen,

Super quibus Præmissis, in Statum debitum reducendis, præfati, *Johannes*, *Richardus*, & *Richardus*, pulsantes nostram interpellarunt Regiam Majestatem,

Quo circa Vobis omnibus & singulis prædictis, conjunctim, & divisim, Auctoritatem, Potestatem, & Licentiam, quas possumus in hac parte, Committimus quatinus præfatos, *Simonem*, *Thomam*, *Willielmum*, & *Patricium*, ac alios quoscumque de nostris Mercatoribus seu Marinellis, ac eorum Naves vel Bona, cùm ad Portus seu Stathes dictarum Terrarum vestrarum (videlicet) Angliæ, Hollandiæ, Zelandiæ, & Flandriæ, Ipsos seu Ipsa applicare seu divertere contigerit, ac per Partem dictorum, *Johannis*, *Richardi*, & *Richardi*, seu eorum aliquem, vel alterum eorum, vel alicujus eorum Nomine, fueritis requisiti, Arestari, Capi, Distringi, & Teneri faciatis, seu faciat unus vestrûm, quousque dictis, *Johanni*, *Richardo*, & *Richardo*, de prædictis Mille & Quingentis Libris congruè & integraliter exstiterit Satisfactum,

Et in signum, quod Præmissorum Remedium ardenter desiderat nostra Regia Celsitudo, præsentes Literas nostras Sigilli nostri appensione mandavimus roborari.

Dat' apud *Edynburgh*, Quinto Die Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Tricesimo, & Regni nostri Vicesimo Primo.

Commiserit vobis Auctoritatem, Potestatem, & Licentiam specialem ad præfatos, *Simonem*, *Thomam*, *Willielmum*, & *Patricium*, ac alios quoscumque de Mercatoribus seu Marinellis dicti Consanguinei nostri, ac eorum Naves vel Bona, cùm ad Portus vel Stathes dicti Regni nostri Angliæ applicare seu divertere contigerit, ac per Partem dictorum, *Johannis*, *Richardi*, & *Richardi*, seu eorum alicujus, fueritis requisiti, Arestandum, Capiendum, Distringendum, & Teneri faciendum, quousque dictis, *Johanni*, *Richardo*, & *Richardo*, de prædictis Mille & Quingentis Libris congruè & integraliter fuerit Satisfactum, prout in Literis prædictis pleniùs continetur;

Nos, dictas Literas *prædicti Consanguinei nostri* effectui debito mancipari volentes, Vobis omnibus & singulis Licentiam in hac parte impartimur, quatinus dictas Literas dicti Consanguinei nostri, juxta vim, formam, & effectum earumdem, infra Regnum nostrum prædictum, quotiens & quando per dictos, *Johannem*, *Richardum*, & *Richardum*, fueritis requisiti, seu aliquis vestrûm fuerit requisitus, exequi valeatis.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode apud Westm.* xxvj die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De certa Summa Domino Papæ solvenda.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Claus. 9. H. 6. m. 14.

REX, Majori Villæ Dovorriæ, ac Custodibus Passagii in Portu ejusdem Villæ, necnon Scrutatori suo in eodem Portu, ac Ballivis & Juratis Villæ Sandewici, ac Custodibus Passagii in Portu ejusdem Villæ, necnon Scrutatori suo in eodem Portu, & eorum cuilibet, Salutem,

Vobis, de avisamento & assensu Concilii nostri, Mandamus quòd *Leonardum de Piscia*, in Legibus Doctorem, Duo Milia Marcarum Auri, Nobis ante hæc tempora per *Sanctissimum Patrem Papam* præstita, & per nos jam soluta,

Pro quâ quidem Summâ, eidem Sanctissimo Patri, ad certum Diem, jam præteritum, Restituendâ, certi Domini de Concilio nostro sibi Obligati extiterunt,

Extra Regnum nostrum Angliæ, versus quascumque Partes sibi placuerit, secum asportare permittatis, aliquo Statuto, in contrarium edito, non obstante.

Teste *præfato Custode apud Westm.* xxviij die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

*X 490.

* *Consimile Breve dirigitur Majori Villæ Regis Calesii, ac Custodibus Passagii in Portu ejusdem Villæ, necnon Scrutatori suo in eodem Portu, ac etiam Ballivo Aquæ suæ ibidem, & eorum cuilibet.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

De Factura circa Tumulum nuper Regis.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Pat. 9. H. 6. p. 1. m. 21. dorf.

REX, dilecto sibi, *Rogero Johnson*, de Londonia Smyth, Salutem.

Scias quòd Assignavimus Te ad tot Fabros, quot pro Factura Ferrei Operis, circa Tumulum, Carissimi Domini & *Patris nostri*, *Regis* Defuncti infra Abbatiam Westmonasterii faciendum, necessarii fuerint, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates, quàm extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Denariis nostris, per Te in hac parte prompte & rationabiliter solvendis, Capiendum & Arestandum,

Et eos in Operatione prædicta Ponendum;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in forma prædicta:

Damus autem Universis & Singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, & aliis Fidelibus nostris, infra Libertates, & extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste *Humfrido Duce Gloucestriæ* Custode Angliæ *apud Westm.* xxviij die Januarii. Ann. D. 1431. Hen. 6.

Super Marchiis Calesiæ.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Pene: Clerc. Poll.

REventiones Castrorum & Dominiorum in Marchiis Calesii cum Skuvinagiis ibidem, a quarto die Februarii, Anno nono Regis Henrici Sexti, usque quartum diem Februarii proximò sequentem,

De Proficuis Officii Ballivi Skuvinagii & Insulæ de Colne	Cv *l.* vi *s.* ob *q.*
De Firma Comitatûs de Guysnes.	DC *l.*
De Exitibus Castri & Dominii de Oye	CCxxxv *l.* iii *s.* iii *d.*
De Exitibus Castri & Dominii de Marke.	Clxxxiii *l.* v *d.*
De Exitibus Castri & Dominii de Hames.	iv xx. i *l.*
De Exitibus Castri & Dominii de Banellyngham.	iv xx. xvi *l.* xv *s.* iv *d.*
De Exitibus Castri & Dominii de Sandegate	

Pro Extentâ factâ coram certis Commissionariis ad hoc Assignatis.

Summa Reventionum prædictarum MCCCLv *l.* iv *s.* vii *d.* *q.*

De Quibus,

In Vadus Ballivi Skuvinagii, Capientis per diem xii *d.* xviii *l.* v *s.*

Et in Vadus Ballivi, & Vitellarii Comitatûs Castri de Guysnes, Capientium per diem ii *s.* xxxvi *l.* x *s.*

Et in Feodo *Johannis Park* Ballivi de Marke per Annum vi *l.*

Et in Vadus unius Bedelli de Oye, & Unius Bedelli de Marke, quolibet capiente per diem iv *d.* xii *l.* iii *s.* iv *d.*

Summa Feodi & Vad. lxxii *l.* xviii *s.* iv *d.*

Et Rem. MCClxxxii *l.* vi *s.* iii *d.* *q.*

* *Pro H. Cardinali & Retinentia Regis.* *X 491.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Pat. 9. H. 6. p. 2. m. 15. dorf.

REX, dilectis sibi, *Johanni Hunte* Servienti nostro ad Arma, & *Willielmo Billyngdon* Clerico, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitatibus, prudentiis, & discretionibus vestris pleniùs confidentes,

De avisamento & assensu Concilii nostri, Assignavimus Vos ad omnes & singulas Naves & Vasa, Portagii Viginti Doliorum, & ultra, necnon Magistros & Marinarios eorumdem, infra quemlibet Portuum in Comitatibus Sussexiæ, Suthamptoniæ, Dorsetiæ, & Devoniæ existentia, Arestandum & Capiendum,

Ita quod sint apud Portum Villæ nostræ Suthamptoniæ, Duodecimo Die Aprilis proximo futuro ad ultimum, ad ibidem Recipiendum, Venerabilem Patrem, Consanguineum nostrum Carissimum, *Cardinalem Angliæ*, ac diversos Dominos de Retinentia nostra, versus Partes Regni nostri Franciæ profecturos;

Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis, *&c. prout in ejusmodi Literis*, infra Libertates & extra, *& tunc sic*,

Necnon Magistris Navium, & Marinariis, & omnibus aliis quorum interest, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, *&c. ut supra*.

Teste præfato Custode *apud Westm.* Primo Die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Expensis & Donis Ambassiatorum Scotiæ.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra. F. 4.

DEcimo Quarto die Martii, Anno nono, apud Westmonasterium, Concessum & Concordatum fuit quòd fiat Warantum Thesaurario, & Camerariis, de Solvendo,

Pro Expensis Ambassiatorum *Regis Scotiæ*, per ipsos factis in Civitate Londoniæ; videlicet,

A Die Veneris, Secundo Die præsentis Mensis Martii, usque Diem Mercurii, xiv. Diem ejusdem Mensis,

Cum xxxvi. Hominibus & xlii. Equis,

Xliii lib. vis. xi d. ob. de Thesauro Regis:

Ac etiam de Solvendo, de dicto Thesauro Regis, *xxxv lib. xviii s. x d. ob. q.* pro Tribus Ciphis & Duobus Aquariis, quos Rex dedit Ambassiatoribus supradictis.

Pro Comite de Perthe.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Franc. 9. H. 6. m. 5.

THomas Comes de Perthe, qui de Licentia Regis versus partes Transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Generali Attornatu, sub nominibus *Thomæ Chaumbre* Armigeri, & *Willielmi Dales*, sub alternatione, ad Lucrandum, &c. in quibuscumque Curiis Angliæ, per unum Annum duraturas.

Præf. &c.

Teste præfato Custode *apud Westm.* xiij Die Aprilis.

Cancellarius Angliæ recepit Attornamentum usque Reditum ipsius Constituentis in Angliam.

De

Ann. D. 1431. Hen. 6.

*X. 492.

** De Providendo pro Convivio Sancti Georgii.*

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Pat. 9. H. 6. p. 1. m. 7.

REX, dilecto sibi, *Willielmo Hemmyng*, Salutem.

Scias quòd Assignavimus Te ad tot Porcellos, Aucas, Capones, Gallinas, Pullos, & omnia alia Officio Pulletriæ pertinentia, ac Cariagium sufficiens pro eisdem, quot pro *Convivio Sancti Georgii*, apud Castrum nostrum de Wyndesore jam in proximo Tenendo, necessaria fuerint, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates, quàm extra (Feodo Ecclesiæ duntaxat excepto) pro Denariis nostris in hac parte prompte & rationabiliter solvendis, Capiendum & Providendum;

Et ideo Tibi præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas & ea facias & exequaris in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, tam infra Libertates, quam extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes in omnibus diligenter

In cujus, &c. usque Vicesimum quartum diem Aprilis proximò futurum duraturas.

Teste præfato Custode *apud Westm.* xvj die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigilo.

Eodem modo assignantur subscripti sub eadem Data; videlicet,

Robertus Grace.	*Nicholaus Boyne.*
Simon Deye.	*Walterus Wayne.*
Georgius Suklyng.	*Thomas Wyat.*

REX, dilecto sibi, *Roberto Mere* Salutem.

Scias quòd Assignavimus Te ad tot Boves, Vaccas, Vitulos, Porcos, & omnia alia Officio Emptoris pertinentia, ac Cariagium sufficiens pro eisdem, quot pro *Convivio Sancti Georgii &c. ut supra.*

In cujus, &c. per idem tempus duraturas.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Eodem modo assignantur subscripti sub eadem Data, videlicet,

Johannes Henlowe.
Ricardus Manby.
Johannes Rider.

Pro Expensis Viagiorum.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4.

DEcimo Nono Die Aprilis, *Anno nono* apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concessum fuit, per Dominos de Concilio, quod fiat Warrantum Thesaurario & Camerariis, de Solvendo *Johanni Domino de Tiptot*, Senescallo Hospitii Regis,

Qui per diversas vices, Primo (videlicet) de Calesio, ubi tunc Rex in Persona sua erat, de Mandato suo, de avisamento Concilii sui, ibidem circa Personam suam existenti, in Regnum suum Angliæ, penes Dominum Locumtenentem ibidem & alios Regis Consiliarios, missus erat,

Ac postea de Rothomago, in Comitiva *Domini Cardinalis*, in dictum Regnum Angliæ, de Mandato Regis, dirigebatur,

Pro Expensis suis, in dictis Viagiis *cc li.* unà cum Summa *xx. Marcarum*, pro Eskippamento & Reskippamento suis dictorum Viagiorum, per Viam Regardi.

*X 493.

** De Potestate Capitaneis commissa.*

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Franc 9. H. 6. m. 7.

REX, dilectis Consanguineis suis, *Thomæ Comiti de Pertica*, ac *Edmundo Comiti de Mortayn*, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De prudentia, fidelitate, circumspectione, & Industria vestris plurimùm confidentes,

De avisamento & assensu Concilii nostri, Ordinavimus & Constituimus vos, & utrumque vestrûm, Capitaneum, seu Capitaneos, Ligeorum nostrorum, qui in Obsequium nostrum, in Comitiva vestra, ac in Comitivis, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Jacobi Domini de Audeley*, & *Walteri Domini de Fitz Wauter*, ad & in Regnum nostrum Franciæ profecturi sunt, ibidem in eodem Obsequio nostro per Dimidium Annum moraturi,

Prout in quibusdam INDENTURIS, inter Nos, Vos, & præfatos, *Jacobum* & *Walterum*, super hoc confectis, plenius continetur,

Dantes & Concedentes vobis, & utrique vestrûm, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem eosdem Ligeos nostros Ducendi, Regendi, & Gubernandi,

Ac omnium & singulorum ipsorum Causas & Querelas, in & de his quæ ad Officium Capitaneorum quomodolibet spectant, Audiendi, Discutiendi, & Terminandi,

Eisdemque Ligeis nostris, & eorum cuilibet, inde Justitiæ complementum Faciendi & Exhibendi,

Ac etiam Delinquentes in hac parte, juxta eorum Demerita, debito modo Castigandi & Puniendi, prout de jure & secundum Consuetudinem & Legem Armorum fuerit faciendum,

Proviso quod de aliquibus Debatis seu Querelis, ante Passagium vestrum a Regno nostro Angliæ, quomodocumque motis, minimè intromittatis,

Necnon Literas Salvi Conductûs quibuscumque Personis, cùm casus rationabilis hoc exegerit, Concedendi,

Ac omnia alia & singula in hac parte Faciendi & Excercendi, quæ ad Honorem & Commodum nostrum vobis & utrique vestrûm videbitur quomodolibet expedire;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem præfatis Ligeis nostris, ac universis & singulis Fidelibus, Ligeis, & Subditis nostris, tam per Terram, quàm per Mare, infra Libertates, & extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Præmissis, in forma prædicta, faciendis & exequendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, ac vestris Mandatis Obedientes, prout decet.

In cujus, &c. per unum Mensem proximò futurum post Datam Præsentium, tantummodo duraturas.

Teste *præfato Custode apud Westm.* xix. die Aprilis.

Per Billam de Privato Sigillo.

De Licentia Peregrinandi.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Ibid. m. 2.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Supplicavit nobis *Johannes Episcopus Bangorensis*, ut ei Licentiam concedere velimus, quòd ipse versus partes Transmarinas, ad Visitandum Sepulcrum Domini nostri Jhesu Christi, causâ Peregrinationis, ac cujusdam Voti, per ipsum nuper, in quadam Infirmitate, qua detinebatur, facti, perimplendum, se Transferre & Divertere possit,

Nos, Supplicationi prædictæ favorabiliter inclinati, Licentiam illam, Tenore Præsentium, duximus Concedendam,

Et ideò vobis Mandamus quod ipsum *Episcopum* versus partes prædictas, ex Causa prædicta, cum Septem Personis, Octo Equis, ac aliis Rebus & Hernesiis suis licitis quibuscumque, liberè & absque impedimento aliquo, transire permittatis; aliquo Mandato nostro, prius in contrarium directo, non obstante.

In cujus, &c.

Teste *præfato Custode apud Westmonasterium*, quarto die Maii.

Per Concilium.

*X. 494.

** De Restitutione Temporalium.*

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Pat. 9. H. 6. p. 1. m. 3.

REX Escaetori suo in Comitatu Surriæ, Salutem.

Cum Dominus *Martinus* nuper *Summus Pontifex*, Electionem,

Nuper celebratam in Ecclesia Conventuali Sancti Augustini, extra Muros Cantuariæ, Ordinis Sancti Benedicti, Ecclesiæ Romanæ immediate subjectâ, de, dilecto nobis in Christo, *Georgio*, nuper *Priore ejusdem Domus*, in Abbatem Loci illius,

Cui prius Regium Assensum adhibuimus & favorem,

Confirmaverit, sicut per Literas Bullatas ipsius nuper *Domini Summi Pontificis*, Nobis indè directas, nobis constat,

Nos, Confirmationem illam acceptantes, cepimus Fidelitatem *ipsius Abbatis*, & Temporalia Abbatiæ illius, prout moris est, Restituimus eidem,

Et ideò tibi Præcipimus quòd eidem *Abbati* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta, salvo Jure cujuslibet.

Teste *præfato Custode* apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ, videlicet,

Nicholao Wotton Majori Civitatis suæ Londoniæ, & Escaetori suo in eadem Civitate

Escaetori Regis in Com. Kant.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus de Abbatia prædicta, quòd *eidem Georgio*, tanquam Abbati & Domino suo, in omnibus quæ ad Abbatiam prædictam pertinent, Intendentes sint & Respondentes, sicut prædictum est.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Pro Cardinali Navarriensi, de Archidiaconatu dato.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Ibid. m. 17.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, *Dedimus & Concessimus*, Reverendissimo in Christo Patri, Domino *Hardesino Cardinali Navarriensi*, Archidiaconatum Northamptoniæ, in Ecclesia Cathedrali Lincolniæ vacantem, & ad nostram Donationem, ratione Temporalium Episcopatûs Lincolniæ, in Manu nostra existentium, spectantem.

Habendum cum suis Juribus & Pertinentiis quibuscumque.

In cujus, &c.

Teste præfato *Custode* apud *Westmonasterium*, quarto die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1431. Hen. 6. ET Mandatum est *Custodi Spiritualitatis* Episcopatûs prædicti, Sede vacante, quòd *ipsum Cardinalem* in Archidiaconatum prædictum Admittat, & ei Stallum in Choro & Locum in Capitulo, ratione Archidiaconatûs prædicti, prout moris est, assignari faciat.

Teste ut supra.

ET Mandatum est *Decano & Capitulo* Ecclesiæ prædictæ, quòd *eidem Cardinali* Stallum in Choro & Locum in Capitulo, ratione Archidiaconatûs prædicti, prout moris est, assignent.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

*X. 495.

* *De Temporalibus liberandis Lincoln.*

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Pat. 9. H. 6. p. 2. m. 10. REX Escaetori suo in Comitatu Lincolniæ, Salutem.

Cùm *Dominus Summus Pontifex*, Venerabilem Patrem, *Willielmum* nuper *Londoniæ Episcopum*, a Vinculo, quo eidem Ecclesiæ tenebatur, absolverit, & ipsum ad Ecclesiam Lincolniensem, vacantem per Mortem *Richardi*, nuper *Episcopi ejusdem Loci Lincolniæ*, Transtulerit, ipsumque in Episcopum dictæ Ecclesiæ Lincolniensi Præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius *Domini Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Episcopus* omnibus & singulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit,

Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Episcopi*, Nobis pro Temporalibus dictæ Ecclesiæ Lincolniensis debitam, & Temporalia illa, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Episcopo Lincolniensi* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste præfato *Custode* apud *Westmonasterium*, quarto die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Oxon.
Escaetori Regis in Com. Bed. & Buk.
Escaetori Regis in Com. Northt.
Escaetori Regis in Com. Cantebr. & Hunt.
Escaetori Regis in Com. Hertf.
Escaetori Regis in Com. Notyngh.
Escaetori Regis in Com. Rotel.
Escaetori Regis in Com. Leyc.
Majori Civitatis Regis Lincolniæ & Escaetori suo in eadem Civitate.
Dilecto Regis, Nicholao Wotton *Majori Civitatis suæ Londoniæ & Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Restitutione Temporalium London.

Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Ibid. m. 8. REX Escaetori suo in Comitatibus Essexiæ & Hertfordiæ, Salutem.

Cùm *Dominus Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesiâ Londoniensi, per Translationem, Venerabilis Patris, *Willielmi*, nuper *Episcopi ejusdem*, ad Ecclesiam Lincolniensem, adtunc vacantem, eidem Ecclesiæ Londoniensi, de Persona, dilecti nobis, *Roberti*, *Electi Londoniensis*, nuper Archidiaconi Northamptoniæ, in prædicta Ecclesia Lincolniensi, in Theologia Magistri, providerit, ipsumque in Episcopum dicti Loci Londoniæ præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius *Domini Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Episcopus Londoniensis* omnibus & singulis verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, coram Nobis palàm & expressè, per sufficientem Procuratorem suum, in hac parte legitime constitutum, Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter, per dictum Procuratorem, se Submisit, sicut per Instrumentum Publicum, super hoc confectum, plenè liquet,

Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Et quia Fidelitatem *ipsius Episcopi Londoniensis*, in Curia Romana circa Negotia nostra jam existentis, nobis pro Temporalibus dictæ Ecclesiæ Londoniensis debitam, usque ad proximum Adventum suum penes Præsentiam nostram Respectuavimus, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem,

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Episcopo Londoniensi*
*X. 496. Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, * sine dilatione, Liberes in forma prædicta, salvo Jure cujuslibet.

Teste præfato *Custode* apud *Westmonasterium*, quarto die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eâdem Datâ, videlicet,

Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Surr. & Sussex.

Dilecto sibi Nicholao Wotton *Majori Civitatis suæ Londoniæ & Escaetori suo in eadem Civitate.* Ann. D. 1431. Hen. 6.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Fratribus Rebellantibus Arestandis.

REX *Majori & Vicecomiti Villæ suæ Bristolliæ*, ac, dilecto sibi, *Roberto Russell* de Bristoll, Salutem. Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Pat. 9. H. 6. p. 1. m. 12. dor.

Quia nonnulli *Fratres*, *de Ordine Fratrum Minorum*, in Ordine illo Professi, rejecto Freno Obedientiæ suæ, Salutis suæ immemores, de Locis ad Loca, contra votum, Professionem, & Obedientiam suam, temerè Vagantur & Discurrunt, & quamplura Inhonesta, & Ordini illi contraria, ac Lites & Contentiones inter Fratres ejusdem Ordinis commovent, in Animæ suæ grave Periculum, ac Ordinis prædicti Scandalum manifestum, necnon Religionis dicti Ordinis Subversionem verisimilem, nisi Remedium in hac parte per nos citiùs apponatur,

Sicut per Certificationem Fratris *Hugonis*, *David*, & Fratris *Johannis Wynchelse*, Fratrum Ordinis prædicti, Sacræ Theologiæ Doctorum, Vicariorum Generalis Ministri ejusdem Ordinis, per eundem Generalem Ministrum infra Regnum nostrum Angliæ conjunctim & divisim constitutorum, Nobis in Cancellariam nostram missam, plenè liquet,

Nos, eorum Insolentiis in hac parte resistere, & eos, juxta Ordinis sui Regulam, gubernari volentes & pertractari,

Ac de Fidelitatibus & Circumspectionibus vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad omnes & singulos Fratres Ordinis prædicti, ad Generale Capitulum ejusdem Ordinis, infra Villam prædictam, in proximo Celebrandum, venientes, & eisdem Vicariis Rebellantes & Inobedientes, ad insinuationem & intimationem eorumdem Vicariorum, seu alterius eorum, aut Attornatorum seu Deputatorum suorum, vobis faciendas, Arestandum, Capiendum, & eos statim, cùm sic Capti fuerint & Arestati, eisdem Vicariis, seu eorum alteri, aut eorum Attornatis seu Deputatis, juxta Ordinis sui Regulam Castigandos, Liberandum:

Et ideò Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea, de tempore in tempus, faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, & aliis Fidelibus nostris, infra Libertates & extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod vobis, in executione Præmissorum, intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, prout decet.

In cujus, &c.

Teste præfato *Custode* apud *Westmonasterium*, quinto die Augusti.

Literas de salvo Conductu habent subscripti, de Datis subscriptis; videlicet,

AMbassiatores *Regis Scotiæ*, Magister *Williehmus Forest*, *Medicus Reginæ* cum Octo Personis in Comitiva sua.	Januarii 16. Mar. 15.	Ann. D. 1431. An. 9. H. 6. Scot. 9. H. 6. m. 12.
Servientes Obsidum; videlicet, *Andreæ Keth*,	Nov. 8. Apr. 21. Julii 12.	
Davidis Steward Magistri de Athol	Julii 12. Febr. 10.	
* *Roberti Steward.*	Febr. 10. Julii 9.	*X. 497.
Thomæ Hay.	Apr. 21. Julii 12.	m. 15.
Davidis Styward.	Julii 12.	
Ambassiatores *Regis Castellæ.*	Oct. 18. Nov. 20. 25.	Franc. 9. H. 6. m. 10.
Servientes *Ducis Aurelianensis.* *Bastardi d'Orleans.*	Nov. 28. Mar. 5. Julii 1. 2. Ut supra. Nov. 28.	m. 9. m. 8. m. 3. m. 2. m. 4. m. 19.
Dominus de Touteville.	Nov. 5.	Ibid.

De non Tenendo simul Cardinalatum & Episcopatum Winton. ¶ ¶

SExto Die Novembris, *Anno Decimo*, Ann. D. 1431. An. 10. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatr. F. 4.

Ad Requisitionem, factam per Servientem Regis & Attornatum, contra *Dominum Cardinalem*, Allegando pro Rege Præcedentia; videlicet,

Quòd, ubi *Simon Langham*, & *Kylwardby*, ac alii, quondam Archiepiscopi Cantuarienses, postquam per Sedem Apostolicam Creati fuerunt in Cardinales, Amiserunt Archiepiscopatum Cantuariensem,

Undè petierunt quòd *Dominus Cardinalis Tituli Sancti Eusebii*, qui per nuper Dominum *Martinum Papam* Creatus fuit in Cardinalem, amittat Episcopatum Wyntoniæ, unà cum Fructibus interim receptis,

Ac posteà petitum erat ab *Episcopo Wygorniensi*, per *Dominum* Glo-

Ann. D. 1431. *Hen.* 6. *Glouceftriæ*, in Fide & Ligeantia quibus tenetur Regi, de dicendo *Veritatem & Scire fuum*, an *dictus Cardinalis* acquifivit in Curia Exemptionem pro fe, Civitate, & Diœcefe fuis a Jurifdictione *Archiepifcopi Cantuarienfis*, an non?

Qui, poft diverfas Excufationes & Recufationes de dicendo in hac Materia, tandem dixit, quòd nuper *Epifcopus Lychfeldenfis* afferuit fibi quòd ipfe Profecutus eft dictam Exemptionem in Curia, & Solvit pro eodem, & dictus Cardinalis refolvit fibi:

Poftea, fuper dictis Duabus Materiis, Domini, ibidem præfentes, fingillatim, per Cancellarium, de dicendo *Videre eorum* pro Rege & *Advifamentum*, interrogati; dixerunt omnes, poft varias Excufationes & Sentire eorum diverfimodè, conclufionaliter quòd ipfi femper vellent Comodum & Honorem Regis, ac quòd Leges Regni obfervarentur, veruntamen, attentis multiplicibus Servitiis per dictum Cardinalem Regi impenfis, & quòd Regi fic attinet Confanguinitate ut eft notum, & aliis diverfis in Materia confiderandis, affectarent quòd, partibus priùs legitimè vocatis, fieret id quod de Jure fuerit faciendum, & non aliter, & quòd Recorda antiqua fcrutentur & videantur, ac quòd Jufticiarii & alii dicant *Sentire fuum* in hac Materia, & fe ad hoc fubfcribant.

Præfentibus Dominis,

Glouc.	*Ciceftren.*
Cantuar.	*Carleolen*
Eborum Can.	*Hunt*
Norff.	*Suff.*
Dunolmen.	Et *Oxon.*
Exon.	Comitibus.
Elien.	*Pounyges*,
Lych.	*Scrop*,
Roffen.	Et *Hungerford.*
London.	Ac *Weftm.*
Bathon.	Et *Glafton*,
Lincoln.	Abbatibus.

Carliolenfis *differebat in Refponfo fuo cæteris, & tenuit quòd, ante Adventum Cardinalis, nichil, fecundum* Videre fuum, *fieret in Materia, propter Caufas per eum allegatas.*

---

*X.498. ** Pro Majore, Burgenfibus, & Communitate Civitatis Baionæ, de Moneta cudenda.*

Ann. D. 1431. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

An. 10. *H.* 6. *Vafc.* 10. *H.* 6. *m.* 10. Monftraverunt Nobis & Concilio noftro, dilecti Ligei & Subditi noftri, Major, Burgenfes, & Communitas Civitatis noftræ Baionæ, qualiter Indigentia grandis & Monetæ noftræ carentia non modica habetur in eadem, eo quòd, occafione Guerræ, nulla Plata five Maffa Argenti ad Cunagium noftrum Burdegaliæ, ibidem Cudenda, cariari poteft,

a Per quod Moneta de diverfis Regnis & Patriis (videlicet) de Regnis Caftelliæ, Portugaliæ, Aragoniæ, & Navarræ, & de pluribus aliis Regnis, currit communiter ibidem, in Noftri ac Subditorum noftrorum prædictorum Dampnum non modicum & Gravamen,

Undè Nobis humillimè fupplicarunt fibi de Remedio congruo in hac parte providere,

Nos, Præmiffa confiderantes, de Avifamento & Affenfu Concilii noftri prædicti, Conceffimus, dilectis Nobis, Inhabitantibus prædictam Civitatem noftram Baionæ, quod de cætero, quamdiu Nobis placuerit, Moneta Auri & Argenti infra Caftrum noftrum ibidem talis fiat, & de hujufmodi Alaia & Pondere, qualis infra Caftrum noftrum Burdegaliæ facta exiftit; dummodo id fine Præjudicio noftri & aliorum fieri poffit,

Et quòd ipfe, qui Magifter Monetæ in Civitate noftra Burdegaliæ exiftit, fit Magifter Monetæ noftræ in dicta Civitate Baionæ,

Et quòd iidem Inhabitantes in dicta Civitate noftra Baionæ, tempore prædicto durante, habeant & percipiant omnia Exitus, Proficua, & Commoditates de Monetâ, in dicta Civitate Baionæ faciendâ, provenientia, ad ea, meliori modo quo fciverint, pro Defenfione & falvâ Cuftodiâ prædictæ Civitatis noftræ Baionæ exponenda & applicanda;

Provifo femper quòd prædicti, Major, Burgenfes, & Communitas, omnimoda Onera, quæ Nos, pro factura Monetæ prædictæ, folvere & fupportare oporteret, de Bonis fuis propriis folvant & fupportent,

Ac quòd ipfi, de ipforum Cuftubus & Expenfis, Faciant & de novo Ædificent, infra Præcinctum Caftri noftri Baionæ, Domos ac omnia alia, pro Factura Monetæ prædictæ ibidem neceffaria,

Ac etiam quòd prædicti, Major, Burgenfes, & Communitas, per fuum fufficientem Procuratorem, de omni eo, quod, virtute præfentis Conceffionis noftræ, de Exitibus, Proficuis, & Commoditatibus prædictis levabunt & colligent, ac etiam de omni eo, quod de eifdem Exitibus, & Commoditatibus, fuper Fortificationem ejufdem Civitatis noftræ, exponi & applicari facient, debitum & legalem Compotum, ad Scaccarium noftrum Burdegaliæ, reddent quotiens & quando ad hoc, ex parte noftra, debitè fuerint requifiti,

In cujus, &c.

Tefte præfato *Cuftode* apud *Weftmonafterium*, Quarto Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro dictis, Majore, & Burgenfibus, fuper Wrecco Maris. Ann. D. 1431. *Hen.* 6.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. *An.* 10.

Monftraverunt Nobis & Concilio noftro, dilecti Subditi noftri, Major, Burgenfes, & Communes Civitatis noftræ Baionæ, qualiter diverfæ Perfonæ, *H.* 6. *Ibid.*

Jus in Wrecco Maris de la Bukkawe de Baiona ufque Fount Rabie, quæ eft de Frontera Ifpanniæ, & Nobis ut Duci Acquitanniæ pertinens, habere prætendentes,

Wreccum illud, quamvis nullum Jus in eodem habeant, percipiunt, & de facto ad proprios Ufus convertunt,

Et, fub umbra Wrecci, quod eis, ut prædictum eft, afferunt pertinere, Bona fidelium Subditorum noftrorum, & aliorum Mercatorum, ad dictam Villam venientium, vel extra eandem exeuntium, & fupra Mare fortunatorum, quamvis eadem Bona ut Wreccum minimè reputari deberent, fæpè capiunt in noftri Præjudicium & Nocumentum non modica, ac dictorum Subditorum noftrorum, & Mercatorum, ac Marinariorum, * ad Cofteras prædictas confluentium, deftructionem ut dicitur, *X.499.

Unde iidem Ligei noftri nobis humiliter fupplicarunt fibi Cognitionem & Jurifdictionem Wrecci prædicti committere, & ulterius eis Proficua, de eodem Provenientia, ad ea fuper Fortificatione ejufdem Civitatis noftræ Baionæ applicanda, concedere velimus,

Nos, Supplicationi prædictæ favorabiliter inclinati, de avifamento & affenfu Concilii noftri, Conceffimus eifdem Subditis noftris, quamdiu nobis placuerit, omne id, quod de prædicto Wrecco levatum erit & collectum, fuper Cofteras prædictas, de Bukkawe ufque ad Fount Rabye, in prædicta Frontera Ifpanniæ emergente, ad illud circa Fortificationem dictæ Civitatis noftræ exponendum & applicandum,

Salvo femper cuilibet fidelium Subditorum noftrorum Jure fuo feu Titulo, quod vel quem, per Hæreditatem, feu Conceffionem alicujus Inclitorum Progenitorum noftrorum, feu Prædeceflorum, Regum Angliæ & Ducum Acquitanniæ, in Wrecco prædicto habet,

Et qui in hoc cafu aliquem Titulum feu Jus prætendere volunt, Senefcallus nofter Acquitanniæ Rectum & Juftitiam illis adminiftrabit,

Provifo femper quòd iidem Subditi noftri de dictâ Civitate noftra Baionæ, de omni eo, quod ipfi, virtute præfentis Conceffionis noftræ, de prædicto Wrecco recipient, ac de eo, quod de prædicta Receptione feu Fortificatione ejufdem Civitatis noftræ exponere faciant, per fufficientem Procuratorem fuum, bonos, & fideles Compotos, ad Scaccarium noftrum Burdegaliæ, reddent quando & quotiens ad hoc, ex parte noftrâ, debitè fuerint requifiti.

In cujus, &c.

Tefte præfato Cuftode *apud Weftm.* Quarto Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Tractando cum Regibus Aragonum & Navarræ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1432.

Sciatis quòd Nos, *An.* 10.

De Difcretione & Induftriâ, Venerabilis in Chrifto Patris, *Epifcopi Aquenfis*, ac dilectorum & fidelium noftrorum, *Thomæ Burton* Militis Majoris Villæ noftræ Baionæ, & *Decani Sancti Severini* extra Muros Civitatis Burdegaliæ Legum Doctoris, plenariè confidentes, *H.* 6. *Ibid.* *m.* 5.

Eofdem, Venerabilem *Patrem Thomam*, & *Decanum*, ac Duos eorumdem, Fecimus, Conftituimus, Creavimus, feu etiam Ordinavimus noftros veros, certos, legitimos, fufficientes, & indubitatos Procuratores, Actores, Negotiorum Geftores, ac etiam Nuncios & Commiffarios noftros fpeciales; videlicet,

Ad Tractandum, Ordinandum, Difponendum, Ineundum, Faciendum, Contrahendum, & Concludendum, perpetuò vel ad tempus, noftro Nomine, & pro Nobis, Regnis noftris Franciæ & Angliæ, & Dominiis noftris, ac pro Nobis, & Succefforibus noftris, ac pro noftris Vaffallis & Subditis,

Cum, Sereniffimis Principibus, Fratribus ac Confanguineis noftris præcariffimis,

Alfonfo, Dei Gratiâ, *Aragonum*, *Siciliæ*, *Valenciæ*, *&c. Rege*,

Johanne, eadem Gratiâ, *Rege Navarræ*, *Infante Aragonum & Siciliæ*, *&c.*

Et Dominâ *Blanchiâ*, dictâ Gratiâ, *Reginâ*, Hærede & Proprietariâ dicti Regni Navarræ, &c.

Simul, feu feparatim, pro ipfis, eorumque Regnis, & Dominiis, Hæredibus, & Succefforibus fuis, ac eorum Subditis & Vaffallis,

Necnon cum eorum, feu alterius eorumdem Regum, & etiam Reginæ, Procuratore, feu Procuratoribus, Nunciifque fpecialibus, ab eis conjunctim vel divifim habentibus ad Infrafcripta plenam & fufficientem Poteftatem,

Quofcumque Tractatus, Confœderationes, Pacta, Conventiones, Alligantias, Amicitias, Pactiones, Promiffiones, Fœdera, & Ligamina quæcumque, Et omnia alia & fingula, quæ in Præmiffis & circa Præmiffa neceffaria fuerint feu etiam oportuna, prout ipfis Procuratoribus, five Commiffariis, aut ipforum Duobus (quorum prædictum *Thomam Burton* unum effe volumus) vifum fuerit expedire;

Damus infuper & Concedimus dictis Procuratoribus & Commiffariis noftris, & eorum Duobus, ut prædicitur, plenam & liberam Poteftatem & fpeciale Mandatum Præmiffa omnia & fingula, cum Dependentibus ex eis, Emergentibus, Incidentibus, &

Con-

Ann D. 1432. Hen 6. * X.500.

Commetir, Faciendi, Firmandi, Roborandi, ac etiam Vallandi per Juramentum, vel Juramenta, aut * aliàs qualitercumque, prout prædictis Procuratoribus sive Commissariis nostris, aut ipsorum Duobus prædictis, visum fuerit expedire,

Quæ omnia & singula supradicta, per præfatos Procuratores seu Commissarios nostros, aut Duos eorumdem prædictos, Tractata vel Tractanda, Firmata vel Firmanda, Roborata vel Roboranda, Vallata vel Vallanda, seu aliàs Facienda, in Præmissis, & circa ea & eorum quodlibet, Promittimus, in Verbo Regio, Ratum, Gratum, & Firmum nos perpetuò habituros, ac etiam inviolabiliter observare.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Generali Attornatu pro Cardinali Angliæ.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Franc. 10. H. 6. m. 14.

HEnricus *Beauford Episcopus Wyntoniensis*, de Wyntonia, in Comitatu Suthamptoniæ, *Cardinalis Angliæ* vulgariter nuncupatus, qui in partibus Transmarinis moratur, habet Literas Regis de Generali Attornatu, sub Nominibus *Nicholai Ratford* & *Willielmi Thesham*, sub alternatione, ad Lucrandum, &c. in omnibus Placitis & Querelis tàm per Brevia Regis de Præmunire facias, quàm in omnibus aliis Placitis, &c in quibuscumque Curiis Angliæ, per unum Annum duraturas.

Præf &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Decimo octavo Die Februarii.

Johannes Archiepiscopus Eborum *Cancellarius Angliæ recepit Attornamentum usque Adventum ipsius Constituentis in Angliam.*

Idem *Episcopus Wyntoniæ*, sub Nominibus *Thomæ Rolf* Servientis ad Legem & *Johannis Asshe*.

Teste ut supra.

Prædictus Archiepiscopus *recepit Attornamentum*, &c. ut supra.

De Tractando cum Adversario Franciæ.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatr. F. 4.

VIcesimo *Secundo Die Februarii*, *Anno decimo*, apud Westmonasterium, Concessum est per Dominos de Concilio Regis, quòd Custos Privati Sigilli faciat seperalia Warranta Thesaurario & Camerariis de Scaccario Regis, de solvendo *Episcopo Roffensi*, *Henrico Bromflete* Militi Baneretto, Magistro *Thomæ Bekyngton* Legum Doctori,

Qui, in Ambassiata Regis, versus partes Franciæ, pro Tractatu Pacis vel Treugarum *inter Regem* & *Adversarium suum Dalphinum*, profecturi sunt,

Pro quolibet Die, ab ipsorum Recessu a Villa Londoniæ, pro hac causa, usque ad ipsorum Reditum, videlicet,

Dicto Episcopo v. Marcas,

Dicto Henrico xl s.

Ac dicto Magistro *Thomæ*, *xx s. per Diem*,

Habendas, ex causa prædicta, per viam Præstiti.

ITEM, fiant consimiles Literæ, mutatis mutandis, dictis Thesaurario & Camerariis, de solvendo pro Eskippamento & Reskippamento dictarum Personarum, ex causa supradicta.

De Sigillis Regis liberandis.

Ann D. 1432. An. 10. H. 6. Claus. 10 H. 6. m. 8. dors. * X.501.

MEMORANDUM *quòd*,

Die Sancti Mathiæ Apostoli (*videlicet*) *Vicesimo Quinto die Februarii*, *Anno Regni Regis* Henrici, Sexti post Conquestum, *Decimo*, *circa Horam Quartam post Nonam ejusdem Diei*,

Johannes, Archiepiscopus Eborum, *Angliæ Primas*, *tùm Cancellarius Angliæ*, *Duo Magna Sigilla ipsius Domini Regis* (*videlicet*, *unum de Auro*, & *aliud de Argento*) *in Duabus Bagis de albo Corio*, *Sigillo ejusdem* Archiepiscopi *Signatis*, *inclusa*, *præfato* Domino Regi, *in* * *Camera sua vocata le Counseil Chambre del Parlement*, *prope magnam Cameram Parliamenti*, *apud Westmonasterium*,

In Præsentia,

Humfridi Ducis Gloucestriæ,
Henrici Archiepiscopi Cantuariensis,
Johannis Bathoniensis,
Philippi Eliensis,
Willielmi Lincolniensis,
Willielmi Norwicensis,
Et Willielmi Roffensis,
Episcoporum;
Johannis Ducis Norffolciæ,
Johannis Huntyngdoniæ,
Ricardi Warrwiciæ,
Et Willielmi Suffolciæ,
Comitum;
Necnon Johannis Tiptoft *Senescalli Hospitii Domini Regis*,
Johannis le Scrop,
Et Walteri Hungerford,

Ann 1432 Hen. 6

Militum,

Ac aliorum ibidem existentium,

Liberavit:

Qui quidem Dux Gloucestriæ *eadem Sigilla Regia penes se incontinenti cepit*, & *secum deferri fecit*, & *ea usque Diem Martis tunc proximò sequentem custodivit*:

Quo Die, *circa Horam Quartam post Nonam*, *idem* Dux Gloucestriæ *præfato* Domino Regi *Sigilla sua prædicta*, *in Bagis prædictis*, *ut præmittitur*, *signatis*, *in quadam Camera*, *juxta Cameram Regiam*, *in interiori Palatio apud Westmonasterium*,

In præsentia, *prædictorum* Archiepiscoporum, Ducum, Comitum, & Militum, *ac* Johannis Franc *Clerici Custodis Rotulorum Cancellariæ ejusdem Domini Regis*, & Nicholai Wymbysh *Clerici ejusdem Domini Regis de Cancellaria prædicta*, & *diversorum aliorum adtunc ibidem existentium*,

Manibus suis propriis Præsentavit:

Ac idem Dominus Rex, *Sigillis prædictis per ipsum receptis*, *Sigilla illa incontinenti* (*capto priùs à præfato* Episcopo Bathoniensi *Sacramento suo modo consueto*) eidem Episcopo Bathoniensi, *in Præsentia prædictorum* Archiepiscoporum, Ducum, Comitum, Militum, Custodis Rotulorum, & Nicholai, *ac quamplurium aliorum ibidem tunc existentium*, *Liberavit*:

Idemque Episcopus Bathoniensis, *receptis Sigillis Regiis prædictis*, *Sigilla illa usque Hospitium suum*, *in Parochia Sancti Clementis Dacorum*, *extra Barram Novi Templi Londoniæ*, *secum deferri fecit*:

Ac, *Die Mercurii tunc proximo sequente*, *dictum Sigillum de Argento usque Westmonasterium secum deferri*, & *illud a Baga*, *qua includebatur*, *sumi* & *extrahi fecit*, & *ibidem Literas Domini Regis Patentes*, *præfato* Johanni le Scrop *de Officio Thesaurarii Scaccarii Regis confectas*, *ac quoddam Breve*, *Baronibus de Scaccario prædicto directum*, *in præsentia* Willielmi Preswyk, Nicholai Wymbysh, & Johanni Stopyngdon, *Clericorum Cancellariæ prædictæ*, *ac aliorum*, *sigillavit*.

De Monasteriis Visitandis & Reformandis.

Ann D. 1432. An. 10. H. 6. Pat. 10. H. 6. p. 1. m. 5.

REX Omnibus, ad quos, &c Salutem

Visâ per nostrum Magnum Concilium & diligenter examinatâ certâ Commissione,

Nobis per, Venerabiles Abbates *Guillermum de Claravelle* & *Johannem de Theoloco*, Cisterciensis Ordinis, porrectâ,

Super Visitatione & Reformatione ejusdem Ordinis, necnon Correctione, Institutione, Destitutione, & ad honestum Vivendi Statum Reductione Personarum Regularium ipsius in Regno nostro Angliæ, nostrisque Hiberniæ & Walliæ Patriis,

Nosque,

Considerantes, per hujusmodi Ordinis Reformationem, Animarum Salutem proventuram esse, & dictis Regno nostro & Patriis cessurum decorem,

Ex Advisamento & Consensu dicti nostri Magni Concilii, ad Supplicationem supradictorum Abbatum, per Præsentes, *ipsis Abbatibus* Concedimus Licentiam, nostrum Beneplacitum, & Mandatum, ut, secundum Deum & Ordinem, omnia Monasteria & Loca Conventualia, ejusdem Cisterciensis Ordinis, in præfato Regno nostro Angliæ, ac Patriis nostris Walliæ & Hiberniæ, Visitent & Reforment,

Omnesque Personas Regulares ipsius Ordinis Corrigendas corrigant, Instituendas Instituant, & Destituendas Destituant, juxta sui Ordinis Instituta,

De Prosecutione aut Levatione certorum Redditutum, ut asserebant, suo Ordini in Scardebourg & alibi in * Regno nostro Angliæ pertinentium, superfederi Volumus, ipsosque Redditus adhoc manere in suspenso, * X.502.

Et, ut Major præfatis Abbatibus Obedientia exhibeatur, omnibus Subditis nostris & Officiariis Damus firmiter in Mandatis, nè *præfatos Abbates* in dicta nostra Concessione quovis modo impediant, quinymmò, in Subsidium Juris & favorem Religionis, si opus sit & requirantur, eisdem præstent Auxilium, Consilium, & Favorem:

Damus etiam eisdem Abbatibus Licentiam de Regno nostro ad Regnum Scotiæ Transeundi, in prædicto Jure nostro Regio semper salvo:

Damus insuper universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris, ac aliis Fidelibus, & Subditis nostris, infra Libertates, & extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd *præfatis Abbatibus*, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes prout decet.

In cujus, &c. per Biennium duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxviij die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Solutionibus pro Cardinali.

Ann. D. 1432. An. 10 H. 6. Bibl. Cotton Cleopatr. F.

PRimo *die Martii*, *Anno Decimo*, apud Westmonasterium, Concessum est, quòd fiant Literæ, sub Privato Sigillo, Thesaurario & Camerariis de Scaccario Domini Regis, de Solvendo *Domino Cardinali Angliæ*, pro Denariis ab eo Mutuatis, *M.vii* xxiij l. vi s. viii d.

ITEM, eodem Die, Concessum est, quòd fiant Literæ, sub Privato Sigillo, dictis Thesaurario & Camerariis, de Solvendo *Domino Cardinali Angliæ*, pro Denariis ab eo Mutuatis, *Cxl* l.

Super

Ann. D. 1432. Hen. 6.

Super Vadiatione Gladii Hispaniæ.

An. 10. H. 6. Ibid.

PRimo die Martii, Anno Decimo, apud Westmonasterium, Concessum est, quòd fiant Literæ, sub Privato Sigillo, Thesaurario & Camerariis de Scaccario Regis, de Solvendo *Domino Cardinali Angliæ vC. iiii xx. xiii l. vi s. viii d.*

Quam Summam dictus Dominus Cardinalis nuper Deliberavit *Johanni Tirel* Militi, Thesaurario Guerrarum Regis in Francia, ad Usum Regis super Vadiatione Gladii Hispanniæ Regis, recipienti penes se dictum Gladium & alia Jocalia ad Usum Regis.

De Officiariis exoneratis, & novis in eorum Locis Institutis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

PRimo die Martii, Anno Decimo, apud Westmonasterium, Concordatum & Appunctuatum fuit, quòd *Dominus de Cromwell* exoneretur ab Officio Camerarii; & Loco suo ponatur *Dominus Willielmus Philip* in Officio Camerarii.

ITEM, quòd consimiliter fiat *de Domino Tiptot* quantum ad Officium Senescalli Hospitii; & quòd Loco suo ponatur *Dominus Robertus Balthorp.*

ITEM, quòd consimiliter fiat de Magistro *Roberto Gilbert* quantum ad Officium Decani Capellæ, & quòd Loco suo ponatur Magister *Richardus Patry.*

ITEM, quòd consimiliter fiat de Magistro *Willielmo Hayton* Secretario Regis; & quòd Signetum Regis Sigilletur in Bursa Signeto Domini *Ducis Gloucestriæ*, & tradatur ad Custodiendum in Thesaurariam Regis ad Receptam Scaccarii.

ITEM, quòd consimiliter fiat de *Johanne Delabere* Eleemosinario Regis; & quod Loco suo ponatur *Dominus Robertus Felton.*

ET quòd fiant Literæ, sub Privato Sigillo, tàm prædictis Per-
* X. 503. sonis, eis notificando eorum Exonerationem, ut in * forma sequente continetur, quàm aliis, in eisdem Officiis Loco ipsorum instituendis, de veniendo ad Regem pro acceptando eorum Institutionem in Officiis prædictis, ut etiam in forma sequente continetur;

Præsentibus, &c.

De par le Roy.

CHier & foial,

Come Nous, en vostre Seen & Discrecion pleinement confians, de l'avis & assent de nostre Consail, Vous eons Ordenez & Appointez d'estre nostre Seneschal deins nostre Hostiel,

Par quoy, de l'avis & assent susditz, Volons & Vous Mandons que, a toute bone haste que vous purrez, apres la Recepcion de ces Presentes, vous vous Hastiez devers nostre treschier Uncle *le Duc de Gloucestre*, pour prendre vestre Charge de l'Office susdit.

Don. &c.

Treschier & foial,

Savoir Vous faisons que de l'Office de nostre Chamberlein, que vous avez occupiez deins nostre Hostell, pour certaines Causes, Nous & nostre Consail especial Moevantz, de l'avis & assent de mesme nostre Consail, Vous avons Deschargiez, & ainsi vous Deschargeons par ces Presentes.

Don. &c.

Super Stapula Regis Daciæ, de Proclamatione facienda.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Claus. 10. H. 6. m. 8. d.

REX Vicecomiti Devoniæ, Salutem.

Cùm Nos nuper, ex intimatione, carissimi *Avunculi nostri, Regis Daciæ, Norwegiæ, & Sueciæ*, accepetimus qualiter *idem Avunculus noster*,

Considerans multiplicia & grandia Perditiones, Pericula, Dampna, & Dispendia, quæ tàm sibi & suis, quàm aliis Forinsecis & Extraneis, ac etiam Amicis, & specialiter Subditis nostris de Regno nostro Angliæ, ex Introitu, Ingressu, & Transitu Personarum hujusmodi Forinsecarum & Extranearum in Regnum suum Norwegiæ, & alia Dominia, Districtus, Territoria, Jurisdictiones, & Loca sibi Subdita & Subjecta, præsertim in Insulas suas de Fymmark, & alibi, tàm in Personis, quàm in eorum Rebus & Bonis, nuper evenerunt,

Pro vitandis hujusmodi Perditionibus, Periculis, Dampnis, & Dispendiis, & nè similia (quod absit) evenirent in futurum,

Ordinavit & Statuit quòd Omnes & Singuli Extranei, tàm Anglici, quàm alii,

Ad & in Regnum suum Norwegiæ, & alia Dominia, Districtus, Territoria, Jurisdictiones, Insulas, & Loca prædicta (causâ opunendi vel habendi Pisces, aut alia quæcumque Mercandisas sive Bona) Navigio applicare & accedere volentes,

Applicent & veniant ad Villam suam de Northberne, ubi dictus *Avunculus noster* Stapulam suam, pro Concursu Extraneorum, & specialiter Anglicorum, ad Exercitium hujusmodi Mercandisarum, Statuit specialiter & Stabilivit,

Concedendo dictis Anglicis quòd ipsi ibidem gauderent, in omnibus, & per omnia, eisdem Favoribus, Privilegiis, & Prærogativis, quibus gaudebant ipsi de Hansa,

Et Nos igitur,

Volentes Dilectionem, Affinitatem, & Amicitias, quæ inter præfatum *Avunculum nostrum*, inclitæque memoriæ, Nobiles Progenitores suos, Regna, Terras, Dominia, Districtus, Territoria, Jurisdictiones, & Loca sua prædicta, ac Nos, &c, inclitæ recordationis, Nobiles Progenitores nostros, Vassallos, Subditos, Regna, Terras, & Dominia nostra, abolim, & longissimis retro Temporibus, coaluerunt, firmiter observari,

Nec aliquid per Nos (quod absit) aut Nostros attemptari vel fieri, per quod hujusmodi Amicitiis præjudicium aliquod irrogari posset vel inferri, aut Inimicitiæ, Dissentiones, vel Debatæ generari,

De avisamento Dominorum Spiritualium & Temporalium, & Communitatum Regni nostri Angliæ, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, Anno Regni nostri Octavo, tento, congregatorum,

Statuerimus, Prohibendo, nè quis Ligeorum seu Subditorum nostrorum de Regno nostro Angliæ, propriæ Temeritatis ausu, contra Ordinationem, * Prohibitionem, & Interdictum *Avunculi* * X. 504
nostri, superiùs memorati, & in Contemptum eorumdem, Regna, Terras, Dominia, Districtus, Territoria, Jurisdictiones, & Loca *dicti Avunculi nostri* Ingredi seu Intrare præsumat, sub Pœna Forisfacturæ Omnium Bonorum suorum mobilium & Imprisonamenti Personæ suæ ad Voluntatem nostram, prout in Statuto nostro prædicto pleniùs continetur,

Tibi Præcipimus, districtiùs quo possumus, firmiter Injungentes, quòd in singulis Portubus & Locis, infra Ballivam tuam, ubi magis expediens videris & necesse, publicè, ex parte nostra, Proclamari facias,

Nè quis Ligeorum seu Subditorum nostrorum prædictorum dicta Regna, Terras, Dominia, Districtus, Territoria, Jurisdictiones, & Loca *dicti Avunculi nostri* Ingredi seu Intrare præsumat, contra formam Statuti prædicti, sub Pœnâ in eodem Statuto contentâ.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Martii.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Vicecomiti Eborum.	*Vicecomiti Villæ Novi Castri super Tynam*
Vicecomiti Cornubiæ.	*Vicecomiti Villæ Bristoll.*
Vicecomiti Northumbr.	*Vicecomitibus London.*
Vicecomiti Norff. & Suff.	*Vicecomiti Kantiæ.*
Vicecomiti Lincoln.	*Vicecomiti Essex.*
Vicecomiti Suth.	*Vicecomiti Surr. & Suss.*
Vicecomiti Somers. & Dors.	

De Licentia Traducendi Peregrinos.

REX Universis & Singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem. Ann D. 1432. An. 10. H. 6. Franc. 10 H. 6. m. 11.

Supplicavit nobis *Petrus July*, Magister cujusdam navis vocatæ la Trinite de Falmouthe, unde *Henricus Tremayn* est Possessor, ut et Licentiam concedere Velimus quòd ipse Navem prædictam, cum Viginti & Quatuor Peregrinis, versus *Sanctum Jacobum Galiciæ in Hispania*, ad Vota sua ibidem perficienda, Traducere possit licitè & impunè,

Nos (Supplicationi prædictæ favorabiliter inclinati) Licentiam illam, Tenore Præsentium, duximus concedendam,

Et ideo Vobis Mandamus quòd ipsum *Petrum* Navem prædictam, cum Peregrinis prædictis, versus partes prædictas, liberè & absque impedimento aliquo, Traducere permittatis; aliquibus Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus,

Dumtamen Peregrini illi de Amicitia & Obedientia nostris existant, ac fideles Ligei nostri permaneant,

Et quòd Aurum vel Argentum, in Massa vel Moneta, colore præsentis Licentiæ nostræ, non Traducant seu Traduci faciant,

Nec quicquam, quod in Nostri seu Populi nostri præjudicium cedere valeat, non attemptent, seu attemptari faciant quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Secundo die Maii.

De Sortilego Arestando.

REX, dilecto & fideli suo, *Johanni Colepeper*, ac, dilecto sibi, *Roberto Passemer* Servienti suo ad Arma, Salutem. Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Pat. 10. H. 6. p. 2. m. 13. d.

Sciatis quòd, quibusdam certis de Causis, coram Nobis & Concilio nostro propositis, Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad *Thomam Northfelde*, Sacræ Paginæ Professorem, Ordinis Prædicatorum, apud Civitatem Wygorniæ commorantem, Capiendum & Arestandum,

Necnon ad omnimodos Libros suos, tractantes materiam Sortilegæ Pravitatis, seu quascumque alias Materias suspectas, Scrutandum, Capiendum, seu Arestandum,

Et ipsum *Thomam*, ac Libros suos taliter suspectos, salvò & secure coram Concilio nostro, omni celeritate * possibili, Adducen- * X. 505.
dum, ad Respondendum super hiis, quæ sibi ex parte nostra obicientur tunc ibidem, & ad Faciendum ulteriùs & Recipiendum quod per nos & dictum Consilium nostrum consideratum fuerit in hac parte;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in formâ prædicta:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, tàm infra Libertates, quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis, seu alteri vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes,

Ann. D. 1432. Hen. 6.

lentes, & Auxiliantes, quotiens & quando per vos, seu aliquem vestrûm, ex parte nostra, fuerint rationabiliter præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Maii.

Per Concilium.

Pro Rege Armorum & Heraldis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4.

SEptimo die Maii, Anno Decimo, Concordatum fuit, quòd occasione notabilium Servitiorum, Regi, Patri, & Avo, suo per *Lancastre Regem Armorum*, & *Wyndesore Heraldum*, ac, *Libard Heraldum*, impensorum, iidem percipiant Annuatim, ad Scaccarium Regis, videlicet,

Prædictus Lancastre xx Marcas per Annum,

Prædictus Wyndesore, x l. per Annum,

Et prædictus Libard, iid per Diem;

Videlicet, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ per æquales Portiones, quousque aliter pro eisdem per Regem ordinabitur.

De Sortilegis Cancellario Deliberandis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

NOno die Maii, Anno Decimo, virtute Brevis Regii, Domino *Waltero Hungerford*, Constabulario Castri Regis de Wyndesore, directi, conduxit *Margeriam Jourdemayn*, *Johannem Virley* Clericum, & Fratrem *Johannem Asshewell*, Ordinis Sanctæ Crucis Londoniæ, nuper Custodiæ suæ pro *Sorcerye* in dicto Castro commissos, usque Concilium Regis apud Westmonasterium, & ibidem, de Mandato Dominorum de Concilio, deliberavit dictam *Margeriam*, *Johannem*, & Fratrem *Johannem* Domino Cancellario, & Exoneratus est de cætero de eorum Custodia.

Eodem Die, Concordatum, & Concessum est, per Dominos de Concilio, quòd quandocumque dictus *Johannes Virley*, & Frater *Johannes Asshewell*, invenerint sufficientem Securitatem, coram dicto Domino Cancellario, de cætero se benè gerendo, quòd ipse dimittat eos exoneratos de Prisona,

Et quòd, simili modo, dicta *Margeria* exoneretur de Prisona, sub Securitate Mariti sui in Cancellaria Regis facienda.

De Novis Reportandis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

DEcimo die Maii, Anno Decimo, Concordatum fuit ibidem, quòd Duo Heraldi, vel Prosecutores Armorum, transeant, de tempore in tempus, in Franciam, pro Novis abinde reportandis; sic quod, uno ibidem existente, alius abhinc illud revertetur.

---

*X. 506.

* *Pro Lancastre Rege Armorum.*

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Pat. 10. H. 6. p. 1. m. 4.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De Gratia nostra speciali, ac de avisamento & assensu Concilii nostri, & per considerationem boni & gratuiti Servitii, quod, dilectus nobis, *Lancastre Rex Armorum*, tàm carissimis Dominis Regibus, *Avo* & *Patri* nostris Defunctis, quàm Nobis, impendit, & Nobis impendet in futurum,

Concessimus eidem Lancastre Viginti Marcas per annum, percipiendas Annuatim ad Scaccarium nostrum, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, quousque aliter Providerimus pro eodem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xij die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Libard Haraldo.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis, *&c. ut supra usque ibi*, dilectus Nobis, *& tunc sic*, *Libard Haraldus*, tàm carissimis Dominis Regibus, *&c. ut supra usque ibi*, *Concessimus*, *& tunc sic*, *eidem Libard* Duos Denarios per Diem, percipiendos Annuatim, *&c. ut supra*.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Testamenta nuper Regis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Pat. 10. H. 6. p. 2. m. 15.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm, inclitæ recordationis, carissimus Dominus & *Pater noster* in Testamento suo, inter alia, Voluerit & Disposuerit quòd,

In Casu quo Executores ejusdem Testamenti, sive Ultimæ Voluntatis suæ, non valerent de Bonis mobilibus ejusdem Patris nostri dictam ultimam Voluntatem suam in omnibus perficere & adimplere,

Eo casu id, quod deesset, iidem Executores de Redditibus, Exitibus, & Proficuis, provenientibus de certis Castris, Dominiis & Possessionibus,

Quæ Venerabilis Pater *Henricus Cantuariensis Archiepiscopus* & alii habent & tenent, ex Concessione ejusdem Patris nostri, in diversis Comitatibus Regni nostri Angliæ & Marchiis Walliæ,

Per manus dicti Archiepiscopi & aliorum, Castra, Dominia, & Possessiones hujusmodi Tenentium, Ann. D. 1432. Hen. 6.

Haberent & perciperent, quousque Residuum dicti Testamenti & ultimæ Voluntatis hujusmodi perficeretur secundùm quod ex serie ejusdem Testamenti pleniùs apparet,

Ac jam, ex Conquestione Clericorum Capellæ ipsius Patris nostri,

Quibus, ut affirmant, idem Pater noster Summam Ducentarum Librarum auri in dicto Testamento suo Legavit, inter eos æquis Portionibus dividendam, quas eis distribui voluit antequam separentur,

Intellexerimus quòd eisdem Conquerentibus de hujusmodi Summâ, ipsis Legatâ, nullatenus est Satisfactum neque Solutum, pro eo quòd, ut dicitur, præfata Bona mobilia dicti Patris nostri ad hoc se extendere seu sufficere nequeunt sive non valent,

Nos (hujusmodi ultimam Voluntatem dicti Patris nostri volentes perimpleri) de avisamento Concilii nostri, & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, ac Communitatis Regni nostri Angliæ, in præsenti Parliamento nostro existentium, & auctoritate ejusdem, Volumus & Concedimus quòd *Walterus Dominus Hungerford*, *Willielmus Porter*, & *Robertus Babthorp*, Milites, & *Johannes Leventhorp*,

Executores dicti Testamenti sive ultimæ Voluntatis ejusdem Patris nostri nominati, ac Administratores in eodem Testamento specialiter & nominatim constituti,

Habeant & percipiant prædictam Summam Ducentarum Librarum de * Redditibus, Exitibus, & Proficuis, provenientibus de Castris, Dominiis, & Possessionibus prædictis, *X. 507.

Quæ antedictus Venerabilis Pater *Henricus Cantuariensis* & alii sic, ut præfertur, tenent & habent, ex Concessione dicti Patris nostri,

Et hoc per manus eorumdem Archiepiscopi & aliorum, dicta Castra, Dominia, & Possessiones Tenentium,

Et quòd idem Archiepiscopus & alii, hujusmodi Castra, Dominia, & Possessiones Tenentes, dictam Summam Ducentarum Librarum de Redditibus, Exitibus, & Proficuis, ex ipsis Castris, Dominiis, & Possessionibus, dictis, *Waltero*, *Willielmo*, *Roberto* & *Johanni*, Executoribus nominatis, tradant & liberent,

Et quòd iidem Executores nominati seu Administratores dictam Summam, sic ab eis recipiendam, primò solvant & distribuant inter præfatos Clericos, juxta Vim, formam, & effectum Testamenti sive ultimæ Voluntatis antedictæ,

Et quòd, post Solutionem dictæ Summæ, præfatis Clericis sic liberatæ & solutæ, iidem Administratores (cùm super hoc per Supervisores dicti Testamenti sive ultimæ Voluntatis ejusdem Patris nostri fuerint congruè requisiti) de Receptione, Solutione, ac Distributione hujusmodi plenum & fidelem Compotum eisdem Supervisoribus reddant,

Quodque, Compoto hujusmodi reddito, ab omni ulteriori Compoto, sive Ratiocinio, inde reddendo, penitùs exonerentur, ac adeò liberi sint & illæsæ conditionis, tàm erga Nos & Supervisores antedictos, quàm alios quoscumque, sicut si ipsi aliquam Receptionem, Solutionem, Administrationem, sive Distributionem dictæ Summæ, sic, ut præfertur, eis liberandæ, super se nusquam assumpsissent,

Volumus etiam, de avisamento, & assensu, ac auctoritate prædictis, Ordinamus, Concedimus, & Statuimus quòd tàm prædicti, *Henricus Archiepiscopus*, & alii, præfata Castra, Dominia, & Possessiones Tenentes, quàm prædicti, *Walterus*, *Willielmus*, *Robertus*, & *Johannes*, Executores prædicti nominati, ac eorum Executores, Hæredes, Attornati, Servientes, & Deputati, de omnimodis Placitis, Querelis, Actionibus & Demandis, per Nos, Personam, aut Personas qualcumque, versus ipsos vel eorum aliquem, occasione Solutionis, Liberationis, Perceptionis, Receptionis, ac Distributionis Summæ prædictæ, aut alicujus Parcellæ ejusdem, movendis, capiendis, aut prosequendis in futurum, erga nos, Hæredes, & Successores nostros, ac alios quoscumque, omnino Quieti & exonerati existant Imperpetuùm,

Ac Querentes & Implacitantes de omni actione præclusibiles & præclusi in hac parte,

Et quòd Cancellarius Angliæ, aut Custos Magni Sigilli nostri, vel Hæredum, aut Successorum nostrorum, pro tempore existens, Auctoritate prædictâ, fieri facere & liberare teneatur, tàm præfatis, *Waltero*, *Willielmo*, *Roberto*, & *Johanni*, Executoribus, Attornatis, Servientibus & Deputatis, & eorum cuilibet, tot & talia Brevia de *Supersedeas*, in quibuscumque Placitis & Querelis, versus ipsos seu ipsorum aliquem, contra formam & effectum Præsentium, movendis, quot & qualia eis & eorum cuilibet in hac parte necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna; aliquo Statuto, in contrarium facto, seu aliqua Causa quacumque non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xij die Maii.

Per Petitionem in Parliamento.

Pro Liberatione Domini de Talbot.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Franc. 10. H. 6. m. 9.

REX, per Literas suas Patentes, usque ad finem Trium Mensium proximò futurorum duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Bernon de Genestelle*, *Johannem de Bouxy* & *Reginaldum de Conay*, Servientes de *Poton de Sainteraille*, Prisonarii carissimi Consanguinei Regis, *Comitis Warrewici*, transeundo a Chasteautheroy ad Chasteau in Regnum Regis Franciæ,

Pro facto & abbreviatione Liberationis, dilecti & fidelis militis Regis, *Domini de Talbot*,

Et

Ann. D. 1432. Hen. 6. *X. 508.

* Et deinde ipsos Tres, vel Duos eorum, a Chaluffet prædicta in Regnum Regis Angliæ, penes dictum Consanguineum Regis, cum uno Valetto in Comitiva sua, si sibi placuerit, veniendo, & quoddam Hernesium totum completum pro eodem Consanguineo Regis, si id facere possint, secum deferendo, ad & in dictum Regnum Regis Franciæ, ad Partes ubi eis placuerit, pedestrè, vel equestrè, de Die, & de Nocte, per Aquam, per Terram, & per Mare, in via, & extra viam, redeundo, deferentes sive non deferentes Gladios, Dagaria, & parvos Custus,

Proviso semper quòd ipsi benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum,

Et quicquid, quod in Regis seu Populi sui Præjudicium sive Dampnum cedere valeat, non attemptent nec procurari faciant,

Et quod ipsi, existentes in Villis, Castris, & Locis, Regi obedientibus, quicquam contra Tractatum *Pacis finalis*, inter Regna Franciæ & Angliæ factæ & conclusæ, per ipsos vel per alios, palàm vel occultè, non Dicant, Scribant, vel Procurent,

Quodque ipsi aliquod Castrorum, Fortalitiorum, aut Villarum Regis firmatarum minimè ingrediantur, absque eo quòd ipsi dictas Literas Regis salvi Conductûs Capitaneis, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, seu Custodibus eorumdem, primitùs demonstrent,

Et quòd ipsi, existentes in dicto Regno Regis Franciæ, in aliquo Civitatum, Castrorum, Villarum firmatarum, sive Fortalitiorum, nisi solummodò unà Nocte, non morentur.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxviij die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, per Literas suas Patentes, per Duos Menses proximò futuros duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit, *&c. ut supra usque ibi*, Conductum suum *Jacotyn Adenet* Barbier & Servientem *Poton. de Semteralles* Prisonarii carissimi & fidelis Consanguinei Regis, *Comitis Warrewic*, & unum Hominem in Comitiva sua, si sibi placuerit, extra Regnum Regis Angliæ, in Regnum Regis Franciæ usque Chasteauthierry,

Pro certis Agendis, abbreviationem Liberationis, carissimi & fidelis Militis Regis, *Domini de Talbot* tangentibus,

Transeundo, & exinde in dictum Regnum Regis Angliæ, pedestrè, vel equestre, Die ac Nocte, per Aquam, Mare, & per Terram, in Via, & extra Viam, redeundo, Gladios, Dagaria, Bouges, & alia Hernesia licita, ac quoddam Hernesium totum Completum, si id facere possint, penes præfatum Consanguineum Regis, pro Persona sua propria, deferentes, sive non deferentes;

Proviso semper quòd præfatus *Jocatyn*, ac Homo suus prædictus, benè & honestè se habeant, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Eleemosinario Regis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Pat. 10. H. 6. p. 1. m. 4.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Coronatoribus, Escaetoribus, Constabulariis, ac aliis Officiariis & Ministris nostris quibuscumque, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Considerantes qualiter omnimodæ Deodandæ, tàm per Terram, quàm per Mare, infra Regnum nostrum Angliæ emergentes, Eleemosinario Hospitii nostri, pro tempore existenti, pertinent, & ab antiquo pertinuerunt, & pertinere deberent, ad eas, circa Sustentationem Eleemosinæ nostræ, Expendendum & Applicandum,

Quodque, pro defectu Levationis & Collectionis hujusmodi Deodandarum, quamplures earumdem per plures Gentes, ad usus suos proprios, levatæ & subtractæ existunt, in nostri præjudicium non modicum & Eleemosinæ nostræ prædictæ Diminutionem,

De avisamento & assensu Concilii nostri Assignavimus, dilectum Clericum nostrum, *Robertum Felton*, Eleemosinarium nostrum, ad Inquirendum, per Se, & Deputatos suos, tàm de omnimodis Deodandis, ad Nos, tàm de tempore nostro & Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, Debitis & pertinentibus, & a Nobis hucusque Concelatis, quàm de omnimodis hujusmodi Deodandis, ad Nos de cætero pertinere debentibus, necnon ad easdem

*X. 509. Deodandas * per Se, & Deputatos suos prædictos, quamdiu Eleemosinarius noster extiterit, ubicumque inventæ fuerint, tàm infra Libertates, quàm extra, de tempore in tempus, Levandum & Colligendum, & easdem Deodandas, circa Sustentationem Eleemosinæ nostræ prædictæ, debitè Expendendum & Applicandum, prout ante hæc tempora fieri consuevit;

Et ideò Vobis Mandamus quòd ipsum *Robertum*, per Se, & Deputatos suos prædictos, Præmissa facere permittatis in forma supradicta, & eis, in Executione Præmissorum, Intendentes sitis, Consulentes, & Auxiliantes prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxxi die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Ardicino Cardinale Novariensi.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Pat. 10. H. 6. p. 1. m. 1.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De avisamento & assensu Concilii nostri, Considerantes Operam, Diligentiam, ac Labores, quos, Reverendissimus in Christo Pater, *Ardicinus*, *Sanctorum Cosmæ & Damiani* Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ *Diaconus Cardinalis*, Novariensis vulgariter nuncupatus, jamdiu in Curia Romana sustinuit, in Promovendo ibidem Negotia nostra, & diligentiùs sustinebit in futurum,

De avisamento & assensu prædictis Concessimus & Licentiam Dedimus eidem *Ardicino*, quòd ipse quodcumque Beneficium Ecclesiasticum, sive quæcumque Beneficia Ecclesiastica, infra Regnum nostrum Angliæ, usque ad valorem Quadringentarum Marcarum Sterlingorum per Annum, cujuscumque Collationis sive quarumcumque Collationum existat vel existant, optinere possit; aliquibus Statutis sive Ordinationibus, in contrarium factis, non Obstantibus.

Ann. D. 1432. Hen. 6.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Obsidibus Transferendis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Scot. 10. H. 6. m. 7.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm in quodam Appunctuamento,

Inter nostros certos Commissarios, ex unâ, & certos Commissarios Regni Scotiæ, parte ex alterâ, de & super Liberatione, carissimi Consanguinei nostri, *Jacobi Regis Scotorum* facto,

Inter cætera contineatur quòd quilibet Obsidum,

Pro Securitate dicti Appunctuamenti & Contentorum in eodem, Nobis per dictum Consanguineum nostrum datorum & liberatorum,

Poterit,

Dato prius loco sui Æquivalente in Possessionibus & Redditibus Temporalibus, infra Regnum Scotiæ constitutis, quem nos, Hæredes, vel Successores nostri, seu Gardiani Marchiarum nostrarum versus Scotiam, duxerimus seu duxerint acceptandum,

In Regnum Scotiæ, de assensu & Licentia nostris per Literas nostras Patentes super hoc habitas, se Transferre,

Nos jam pro eo quòd,

Willielmus Mecairon,
Andreas Kethe,
Thomas Hay Miles,
Robertus Stewart,
Johannes Kenady,
David Lesly,
Alexander Ogilby,
Malconus Flemyng, Filius & Hæres *Malconi Flemyng*;
Johannes Walys,
Henricus de Douglas,
Wilhelmus de Douglas,
Willielmus Dysshington, Miles,
Robertus Loggan, Miles,
Walterus de Fenton,
Et *Patricius Graham*,

Obsides ex causâ præmissâ nobis dati & liberati,

Duncanum Atholie Dominum de Ranaugh pro dicto *Willielmo Meldrom*,

Willielmum Sterlyng Dominum de Cador pro *Andrea Kethe*,

* *Willielmum Gardyng* Dominum de Apilgarth pro *Thoma Hay*, Milite, *X. 510.

Robertum Colvile Dominum de Oxonham pro *Roberto Stewart*,

Henricum Kynlouche Militem vel suum Hæredum pro *Johanne Kenady*,

Willielmum Baillie Militem Dominium de Heprik pro *David Lesley*,

Duncanum Wynes Dominum de Reres & *Johannem de Fenton* de eâdem pro *Alexandro Ogilby*,

Alanum de Catcart Dominum de eadem pro *Malcomo Flemyng* Filio & Hærede *Malcomi Flemyng*,

Alexandrum Erskyng pro *Johanne Waleys*,

Alexandrum de Stratton de Louraniston pro *Henrico Douglas*,

Adam de Conyngham de Caperton pro *Willielmo de Douglas*,

Alanum de Kenard de eadem pro *Willielmo Dysshyngton*, Milite,

Michaelem Scot de Balnerie pro *Roberto Loggan*, Milite,

Laurentium Ramessay Dominum de Clatty & *Johannem Touret* de Junerleth pro *Waltero de Fenton*,

Malconum Filium & Hæredem *Domini de Culquin* & *Willielmum Crauford* Militem de Haynyng pro *Patricio Graham*,

Per Carissimum Consanguineum nostrum *Comitem Northumbriæ* acceptatos,

Juxta formam dicti Appunctuamenti, Loco sui tradiderunt & realiter liberaverunt,

Suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, prædictos,

Duncanum,
Willielmum Sterling,
Willielmum Gardyng,
Robertum Colville,
Henricum Kinlouch vel suum Hæredem,
Willielmum Bailie,
Duncanum, & *Johannem de Fenton*,
Alanum,
Alexandrum Erskyn,
Alexandrum de Stratton,
Adam,
Alanum,
Michaelem,
Laurentium, & *Johannem Tourer*,
Malconum Filium & Hæredem *Domini de Colqun*,
Et *Willielmum Crawford*,

Ex causâ præmissâ in Regnum nostrum Angliæ, unumquemque eorum cum Duobus Servitoribus in Comitiva sua, intraturos,

Ann. D. 1432. Hen. 6. Et ideò Vobis Mandamus quòd ipsos *Duncanum*, &c. ex causâ præmissâ, in Regnum nostrum prædictum, unumquemque eorum cum Duobus Servitoribus in Comitiva sua, ut prædictum est, intraturos Manuteneatis, &c. non inferentes eis aut eorum alicui, &c. & si quid eis aut eorum alicui, &c.

In cujus, &c. usque Festum Nativitatis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, speciales, *& tunc sic*, prædictum *Willielmum Meldrom*, a Regno nostro Angliæ in Regnum Scotiæ cum Duobus Servitoribus suis Recessurum,

Et ideò Vobis Mandamus, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Consimiles Literas Regis salvi Conductûs habent subscripti, per idem tempus duraturas, sub eadem Data; videlicet,

Andreas Keth. ——— Willielmum Sterlyng Dominum de Cador.

Thomas Hay Miles ——— Willielmum Gardyng Dominum de Appilgarth.

Robertus Stewart. ——— Robertum Colville Dominum de Oxonham.

Johannes Kenady. ——— Henricum Kynlouche Militem vel suum Hæredem.

David Lesly. ——— Willielmum Bailhe Militem Dominum de Heprik.

Alexander Ogilby. ——— Duncanum Wymes Dominum de Reres & Johannem Fenton de eâdem.

Malcomus Flemyng Filius & Hæres *Malcomi Flemyng.* ——— Alanum Catcart Dominum de Reres.

Johannes Waleys ——— Alexandrum Erskyn.

Henricus de Douglas. ——— Alexandrum de Stratton de Lounanston.

Willielmus de Douglas. ——— Adam de Conyngham de Caperton.

*X. 511. * *Willielmus Dysshynton*, Miles. ——— Alanum de Kenard de Caperton.

Robertus Laggan, Miles. ——— Michaelem Scot de Balnerie.

Walterus de Fenton. ——— Laurentium Ramessay Dominum de Clatty & Johannem Toures de Inerleth.

Patricius Graham. ——— Malconum Filium & Hæredem Domini de Culquin & Willielmum Crowford Militem de Haynyng.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Nos jam pro eo, *& tunc sic*, *Willielmus Meldrom* Obses inter alios ex causâ præmissâ nobis datus & liberatus, *Duncanum Atholie* de Ranagh pro eodem *Wilhelmo*, per carissimum Consanguineum nostrum *Comitem Northumbriæ* acceptatum, juxta formam dicti Appunctuamenti, Loco sui tradidit & realiter liberavit, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales; *& tunc sic*, prædictum *Willielmum Meldrom* a Regno nostro Angliæ in Regnum Scotiæ, cum Duobus Servitoribus suis, Recessurum.

Et ideò vobis Mandamus, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, pro eo, *& tunc sic*, quòd *Andreas Kethe*, Obses inter alios ex causâ præmissâ nobis datus & liberatus, *Willielmum Sterlyng* Dominum de Cador pro eodem *Andrea*, *&c ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX Dilecto sibi, *Thomæ College*, Servienti ad Arma, Salutem.

Præcipimus Tibi quòd *Johannem Kenady*,
David Lesly,
Alexandrum Ogilby,
Malconum Flemyng Filium & Hæredem *Malconi Flemyng*,
Johannem Walas,
Henricum de Douglas,
Willielmum de Douglas.
Willielmum Dysshyngton, Chivaler,
Robertum Logan, Chivaler,
Walterum de Fenton,
Et *Patricium Graham*,

Obsides pro carissimo Consanguineo nostro *Jacobo Rege Scotorum*.

Sub Custodia, carissimi Consanguinei nostri, *Ricardi Comitis Sarum*, Constabularii Castri nostri de Pontfret, ad præsens existentes,

Ab eodem Constabulario, sive ejus Locumtenente ibidem, per Indenturas, inde inter Te & præfatum Constabularium sive ejus Locumtenentem debitè conficiendas, Recipias, & eos salvò, ut Obsides, usque Sener duci, & eos ibidem, carissimo Consanguineo nostro, *Comiti Northumbriæ*, per Indenturas, etiam inter Te & præfatum Comitem Northumbriæ debitè conficiendas, Diem Liberationis eorumdem Testificantes, Liberari facias;

Mandavimus enim præfato Constabulario, sive ejus Locumtenenti, quòd præfatos, *Johannem*, *&c.* tibi Liberet, ac præfato *Comiti Northumbriæ* quòd eosdem, *Johannem*, *&c.* de Te Recipiat. Ann. D. 1432. Hen. 6.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Ricardo Comiti Sarum*, Constabulario Castri nostri de Pontfret, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis quòd *Johannem Kenedy*, *ut supra*,

Obsides pro, carissimo Consanguineo nostro, *Jacobo Rege Scotorum*, sub Custodia vestra ad præsens existentes,

Dilecto nobis *Thomæ College*, Servienti ad Arma, per Indenturas, inde inter Vos & præfatum *Thomam* debitè conficiendas, Liberetis;

Mandavimus enim præfato *Thomæ* quòd ipsos *Johannem*, *&c.* de Vobis Recipiat.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Comiti Northumbriæ*, Salutem.

Mandamus vobis quòd *Johannem Kenady*, *&c.*

Obsides pro, Carissimo Consanguineo nostro, *Jacobo Rege Scotorum*,

Quos, dilectus nobis, *Thomas College*, Serviens ad Arma, vobis ex parte nostra Liberabit,

* Ab eodem *Thoma* per Indenturas, inde inter vos & præfatum *X. 512. *Thomam* debitè conficiendas, diem Liberationis eorumdem Testificantes, Recipiatis;

Mandavimus enim præfato *Thomæ* quòd ipsos *Johannem*, *&c.* vobis Liberet.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

De Obsidibus Transferendis.

REX, Carissimo Consanguineo suo, *Henrico Percy* Comiti Northumbriæ, Salutem. Ann D. 1432.

Cùm, An. 10.

Pro Securitate Solutionis Quadraginta Milium Librarum, nobis aut Hæredibus nostris seu Successoribus nostris fiendæ, per, carissimum Consanguineum nostrum, *Jacobum Regem Scotorum*, ipsiusve Regis Scotiæ Successores, H. 6. Scot. 10. H. 6. m. 7.

Pro ipsius *Jacobi Regis Scotorum* Sumptibus & Expensis, tempore quo stetit in Regno nostro Angliæ,

Idem *Jacobus Rex* certos Obsides nobis dederit & liberaverit, juxta formam cujusdam Appunctuamenti,

Inter certos Commissarios nostros, ex unâ, & quosdam Commissarios Regni Scotiæ, parte ex alterâ, nuper facti,

In quo quidem Appunctuamento, inter cætera, talis *Clausula* continetur,

ITEM, *nè Obsides, ut præmittitur, ponendi, per eorum diutinam Moram in Regno Angliæ, & longam a Rebus eorum Familiaribus Absentiam, Dispendium patiantur, poterunt ipsi, & eorum quilibet,*

Dato prius Loco sui Æquivalente in Possessionibus & Redditibus Temporalibus, infra Regnum Scotiæ constitutis,

Quem prædictus H. Rex Angliæ & Franciæ, *aut ipsius Hæredes, aut Successores, seu Gardiani Orientalis & Occidentalis Marchiarum versus Scotiam, duxerit, seu duxerint acceptandum,*

In Regnum Scotiæ, de consensu & Licentia dicti Domini Regis Angliæ & Franciæ, per Litteras suas Patentes, super hoc habitas, se transferre,

Et cùm voluerint seu voluerit se Obsides seu Obsidem, ut prius, Reponere, & Loco sui positos Obsides seu positum Obsidem ab Hostagio liberare,

Prout in Appunctuamento prædicto pleniùs continetur,

Ac jam noviter vos Nobis & Concilio nostro, sub Sigillo vestro, certificaveritis Nomina, tàm certorum Subrogandorum, quàm illorum, quorum Loco Obsides poni debeant; videlicet,

Duncani Atholia Domini de Ranagh pro *Willielmo Meldrom*.

Willielmi Sterlyng Domini de Cadar pro *Andrea Kethe*.

Willielmi Gardyng Domini de Hapilgarth pro *Thoma Hay* Milite.

Roberti Colvill Domini de Oxinham pro *Roberto Stewart*.

Henrici Kynlouth Militis Domini de eadem vel sui Hæredis pro *Johanne Kenady*.

Willielmi Balze Militis Domini de Heprik pro *David Lesly*.

Dutani Wemys Domini de Reras, & *Johannis de Fenton* de eadem pro *Alexandro Ogilby*.

Alani de Katkert de eadem pro *Malcomo Flemyng* Filio & Hærede *Malcomi Flemyng*

Alexandri Ersken de eadem pro *Johanne Walas*.

Alexandri de Stratton de Lowrainston pro *Henrico de Douglas*.

Adæ de Conyngham de Caperton pro *Willielmo de Douglas*.

Alani de Kynard de eadem pro *Willielmo Dysshyngton* Milite.

Michaelis Scot de Balnery pro *Roberto Laggan* Milite.

Laurentii Ramessay Domini de Clatty & *Johannis Toures* de Innerleth, pro *Waltero de Fenton*.

Et *Malcolmi Filii & Hæredis* Domini de Culqwn & *Willielmi Crawford* Militis de Haynyng pro *Patricio Graham*.

Nos,
De ipsorum, *Duncani*,
Willielmi Sterling,
Willielmi Gardyng,
Roberti Colvill,
Henr. Kynlouth, aut sui Hæredis,
Wil-

Ann. D. 1432. Hen. 6.

Willielmi Balze,
Duncani, Johannis de Fenton,
Alani,
Alexandri Erskyn,
Alexandri de Stratton,
Adæ,
Alani,
Michaelis,
Laurentii,
Johannis Tourez,
Malcolmi Filii & Hæredis Domini de Calqwn,
Et *Willielmi Crawford,*

*X.513. *Sufficientia sive Æquivalentia in hac parte per vos pleniùs informati,

De avisamento & assensu Concilii nostri vobis Mandamus quatinus ipsos,

Duncanum,
Willielmum Sterlyng,
Willielmum Gardyng,
Robertum Colvill,
Henricum Kynlouth, aut suum Hæredem,
Willielmum Balze,
Duncanum,
Johannem de Fenton,
Alexandrum Erskyn,
Alexandrum de Stratton,
Adam,
Alanum,
Michaelem,
Laurentium,
Johannem Tourez,
Malcolmum, Filium & Hæredem Domini de Calqwn,
Et *Willielmum Crawford,*
Loco ipsorum *Willielmi Meldrom,*
Andreæ,
Thomæ,
Roberti Stewart,
Johannis Kenady,
David,
Alexandri Ogylby,
Malcolmi Flemyng,
Johannis Walas,
Henrici de Douglas,
Willielmi de Douglas,
Willielmi Dysshyngton,
Roberti Loggan,
Walteri,
Et Patricii,

Recipiatis, ac eos salvò & securè custodiatis quousque aliud per Nos, in hac parte, habueritis in Mandatis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Obsidibus Recipiendis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Scot. 10. H. 6. m. 7.

REX, Carissimo Consanguineo nostro, *Comiti Northumbriæ*, Salutem.

Mandamus vobis quòd *Andream Kethe, Thomam Hay* Chivaler, & *Robertum Stewart,*

Obsides pro, Carissimo Consanguineo nostro, *Jacobo Rege Scotorum,*

Quos, dilectus nobis, *Thomas College*, Serviens ad Arma, vobis ex parte nostra Liberavit,

Ab eodem *Thoma College*, per Indenturas, inde inter vos & præfatum *Thomam College* debitè conficiendas, Diem Liberationis eorumdem Testificantes, Recipiatis,

Mandavimus enim præfato *Thomæ College* quòd ipsos, *Andream, Thomam Hay*, & *Robertum*, vobis Liberet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Obsidibus Liberandis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Comiti Huntyngdoniæ*, Constabulario Turris nostræ Londoniæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis quod *Andream Kethe, Thomam Hay* Chivaler, & *Robertum Stewart,*

Obsides pro, carissimo Consanguineo nostro, *Jacobo Rege Scotorum*, sub Custodia vestra ad præsens existentes,

Dilecto nobis *Thomæ Colege*, Servienti ad Arma, per Indenturas, inde inter vos & præfatum *Thomam Colege* debitè conficiendas, Liberetis;

Mandavimus enim præfato *Thomæ Colege* quod ipsos, *Andream, Thomam Hay*, & *Robertum*, de vobis Recipiat.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ibid. REX, dilecto sibi, *Thomæ Colege*, Servienti ad arma, Salutem.

Præcipimus Tibi quòd *Andream Kethe, Thomam Hay*, Chivaler, & *Robertum Stewart,*

Obsides pro, carissimo Consanguineo nostro, *Jacobo Rege Scotorum*, sub Custodia, carissimi Consanguinei nostri, *Comitis Huntyngdoniæ*, Constabularii Turris nostræ Londoniæ, ad præsens existentes,

*X.514. * Ab eodem Constabulario, sive ejus Locumtenente ibidem, per Indenturas, inde inter Te & præfatum Constabularium sive ejus Locumtenentem antedictum debitè conficiendas, Recipias,

Et eos salvò ut obsides usque Semet Duci, & eos ibidem, carissimo Consanguineo nostro, *Comiti Northumbriæ*, per Indenturas, etiam inter Te & præfatum Comitem Northumbriæ debitè conficiendas, Diem Liberationis eorumdem Testificantes, Liberari facias;

Mandavimus enim *præfato Constabulario*, sive ejus Locumtenenti, quod prædictos, *Andream, Thomam Hay*, & *Robertum*, Tibi Liberet,

Ac præfato *Comiti Northumbriæ* quod eosdem, *Andream, Thomam Hay*, & *Robertum*, de Te Recipiat.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ann. D. 1432. Hen. 6.

De Tractando cum Adversario Regis.

An. 10. H. 6. Bibl. Cot. Cleopatr. F. 4.

VIcesimo Septimo Die Junii, Anno Decimo, apud Westmonasterium, Concordatum fuit, per Dominos de Concilio, quod Waranta separalia fiant, directa Thesaurario & Camerariis de Scaccario Regis, de Solvendo *Episcopo Roffensi*, misso, per avisamentum ejusdem Concilii, ad Regnum Franciæ, in Ambassiata Regis, pro Tractatu Pacis, ut speratur, habendo inter *Regem* & suum *Adversarium Franciæ*, per viam Præstiti, pro x. Mensibus, de quibus sibi solutum erit, præ manibus, pro Quinque Mensibus, capiendo Vadia consueta.

ITEM, Solvendo, ex causa præmissa, *Henrico Bromflete* Militi, per viam Præstiti, pro x. Mensibus, ut supra, capiendo *per Diem xls.*

ITEM, de Solvendo, ex eadem causa, Magistro *Thomæ Bekyngton*, per viam Præstiti, pro x. Mensibus, ut supra, capiendo *per Diem xxs.*

Pro Ambassiatore Papæ.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

SExto Die Julii, Anno Decimo, apud Westmonasterium, in Camera Concilii Parliamenti, Concessum & Concordatum est, per Dominos Magni Concilii Regis, quod *Petrus de Mera* Clericus, Ambassiator *Domini nostri Papæ*, nuper per ipsum Domino nostro Regi certis de causis missus, habeat, de Dono Regis, per viam Regardi, *l. Marcas* habendas de Thesaurario suo, & quod superinde fiant Literæ, sub Privato Sigillo Regis, Thesaurario & Camerariis, ut in forma.

Ibid. *Duodecimo die Julii, Anno Decimo*, apud Westmonasterium Concessum & Concordatum est, per Dominos Concilii Parliamenti, quod fiat Breve Custodibus Portuum & Passagiorum de Londoniæ, Dovorria, Orewell, sive de Sandewico, ac aliorum Portuum & Passagiorum, de permittendo *Petrum de Mera* Clericum, Ambassiatorem *Domini Papæ*, liberè & sine impedimento Transire, quocumque sibi placuerit, cum Summa Centum Librarum in Auro, Bigagiis, & aliis Herneisis suis ac Servientum suorum, & quod inde fiant Literæ, sub Privato Sigillo Regis, ut in forma.

Pro Domino de Talbot.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Pat. 10. H. 6. p. 2. m. 12.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Supplicavit nobis & Concilio nostro, carissimus, & fidelis Consanguineus noster, *Johannes Dominus de Talbot* quòd,

Cùm, carissimus & prædilectus Avunculus noster, *Johannes Dux Britanniæ,*

Considerans Onus importabile, quod prædictus Consanguineus noster sustinuit in Solutione Financiæ & Redemptionis suarum,

Dederit & Concesserit eidem Consanguineo nostro, in Relevationem suam, Duo Milia Muwes Salis, percipienda in Insula de Gerraund, in Patria prædicti Avunculi nostri, in Britannia.

Vellemus, de avisamento & assensu dicti Concilii nostri, Licentiam præfato Consanguineo nostro concedere, quod ipse Sal prædictum in talibus Locis * ducere, quo sibi pro Proficuo suo meliùs facere videbitur, & indè ad Voluntatem suam disponere possit, absque Custuma aut alio Deverio, nobis pertinentibus, indè nobis solvendis, *X.515.

Nos (Supplicationi prædictæ favorabiliter inclinati) de avisamento & assensu prædictis, Concessimus & licentiam Dedimus *præfato Consanguineo nostro* quòd ipse Sal prædictum, in hujusmodi Locis, quæ sibi pro Proficuo suo meliùs facere videbitur, Ducere, & inde ad Voluntatem suam Disponere possit, absque Custuma aut alio Deverio, nobis pertinentibus, inde nobis solvendis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Permittendo Ambassiatorem Papæ Transire cum Auro, Moneta, & Jocalibus.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Claus. 10. H. 6. m. 1.

REX universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Loca tenentibus, Custumariis, Scrutatoribus, Contrarotulatoribus, & Supervisoribus Scrutinii, Custodibus Portuum Maris, & aliorum Locorum Maritimorum, ac aliis Ministris & Fidelibus nostris, tàm in partibus Cismarinis, quàm Transmarinis, ad quos, &c. Salutem.

Mandamus vobis & cuilibet vestrûm, de avisamento & assensu Concilii nostri, quòd *Petrum de Mera* Clericum, & Ambassiatorem Sanctissimi *Patris nostræ Papæ*, ultra Mare, ad quemcumque Locum sibi meliùs videbitur, migrare cum Auro, Moneta, & Jocalibus, ad Summam & Valorem Centum Librarum attingentibus, necnon Equis & Herneisis suis propriis, ac Servientium suorum secum transeuntium, liberè & absque impedimento aliquo Transire permittatis, aliquo Statuto seu Ordinatione, in contrarium edita, non obstante.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.
Et erat Patens.

Ann. D. 1432. *Hen.* 6.

REX Custumariis, Scrutatoribus, Contrarotulatoribus, & Supervisoribus Scrutinii, ac Custodibus Passagii in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, Dovorriæ, Orwell, vel Sandewici, & eorum cuilibet, Salutem.

Mandamus vobis, *&c. ut supra usque ibi*, transeuntium, *& tunc sit*, in aliquo Portuum prædictorum, liberè, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Pro Episcopo Nannetensi.

Ann. D. 1432. *An.* 10. *H.* 6. *Bibl. Cot. Cleopatr. F.* 4.

DUodecimo Die Julii, Anno decimo, apud Westmonasterium, Concessum est, per dictos Dominos, quòd fiant consimiles Literæ directæ Thesaurario & Camerariis, de Deliberando *Episcopo de Nauntes*, Cancellario *Ducis Britanniæ*, qui nuper in Ambassiata dicti Ducis, ac cum Filio suo versus Regem ac Concilium suum nuper venit, quendam Ciphum Auri, Pretii *l. Marcarum*, & quendam Palafridum, prout discretionibus suis viderint expediri.

Super Ambassiata de Generali Concilio.

Ann. D. 1432. *An.* 10. *H.* 6. *Ibid.*

EOdem Die Concessum est, per dictos Dominos, quòd fiant consimiles Literæ dictis Thesaurario & Camerariis, de Solvendo quibusdam, *Episcopo*, *Militi*, & *Fratri Doctori* in Theologia, qui nuper in Ambassiata, de Generali Concilio Basiliensi Congregato, penes Regem & Concilium suum venerunt; videlicet,

Dicto Episcopo xl l.
Dicto Militi xl Marc.
Et *dicto Doctori* xx l.
Per Visum Regardi.

---

*X.516.

* *De Licentia, pro Duce Britannia.*

Ann. D. 1432. *An.* 10. *H.* 6. *Ibid.*

DEcimo octavo Die Julii, Anno decimo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concordatum & Concessum fuit, per Dominos de Concilio, quòd Dominus *Johannes de Malestrartis Episcopus Nanetensis* Cancellarius Britaniæ, *Domini*, *Bertrandus de Tryal*, *Thomas de Cuysac*, Milites, & Magister *Johannes de Trissiaco* Domini *Ducis Britanniæ* Consiliarius, habeant Literas Licentiales, sub Magno Sigillo Regis, Eskippandi, in Portu Londoniæ, in Portu Hampton aut de Lymeton, Sargeas, Lectos, Apparaturas, Camerariis, Robas, Vasa Stannea, certas Pecias Pannorum Lanceorum, Utres, & alia Domûs Utensilia, cum Cent. Arcubus, & Cent. Garbis Sagittarum, & ea salvò & securè secum extra Angliam ad partes Britanniæ Conducendo absque molestatione aut perturbatione quacumque.

Pro Cardinale de Anglia.

Ann. D. 1432. *An.* 10. *H* 6. *Pat.* 10. *H.* 6. *p.* 2. *m.* 10.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quandam Petitionem, Nobis per Communitatem Regni nostri Angliæ, in ultimo Parliamento nostro, pro, Reverendissimo in Christo Patre, *Henrico Beauford*, *Presbitero Cardinali*, *sub Titulo Sancti Eusebii*, & *Episcopo Wyntoniensi*, exhibitam, & in Rotulo prædicti Parliamenti irrotulatam, in hæc verba,

ITEM, PRIOUNT LES COMUNES *que please a vous Tresgracious Seigneur*,

Considerant les tresgraundes & notable Services & Naturesses, sibien a vous, come a vestre tresnoble Pier, qui Dieu assoile, avaunt ces heures, faitez par, le Tresreverent Pier en Dieu, Henry Beauford, Prestre Cardinale, South la Title de Seint Eusebe, & Evesque de Wynchestre,

D'Ordiner & Grauntier, par assent des Seigneurs Espirituelx & Temporelx en cest vestre present Parlement esteantz, par Auctorite de mesme le Parlement, que le dit Henry Cardinal, *par queconque Noun mesme* le Henry *soit Nome, ne null aultre, serra Mye Pursue, Vexe, Empleade, ou Greve, par Vous, voz Heires, ou Successours, Royes d'Engleterre, ne par ascun aultre Parson, a cause d'ascun Provision, ou d'ascune Offense, ou Mesprision, fait par le dit* Henry *encountre ascun Estatut des Provisours, ou par cause d'ascun Exemption, Resceit, Acceptation, Admission, ou Execution d'ascunz Bulles Papalles, a luy ou ascun manere faitz, mez que le dit* Henry Cardinall, *& chescun aultre, de toutz teilx maner Actions, Pursutes, Empechementz, & Vexations, & de toutz choses queux serroient ou Offense de voz Leyes en celle partie, a cause suisdit, & de toutz aultres Actions & Pursutes, dount punissement, semblable al punissement contenutz en l'Estatutz de Provysours, vendroit ou surdroit, soient, & chescun de eux soit, par mesme l'Auctoritee, envers vous, voz Heires, & Successours, eut Quiten & Dischargez tout outrement, & que toutz teilx Actions & Pursutes, envers le* dit Henry Cardinall, *& chescun aultre, a cause suisdites, soient Extientes, & pleynement Pariten, Voidez, Cassez, & Irrites,*

Es que vous, voz Heires, & Successours, soiez, & soient, de tout manere Enteresse, & de toutz maners Actions & Pursutes, aver ou pursuer par celle enchesoun, envers le dit Henry Cardinall, *& chescun aultre, forclose & excluse par toutz jours, par l'Auctorite suisdit, ascuns Estatutes & Ordinances, faitz a contrarie, nient obstantz.*

INSPEXIMUS etiam Responsionem ejusdem Petitionis, in eodem Parliamento, de avisamento & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, in eodem Parliamento existentium, factam in Rotulo prædicto similiter irrotulatam in hæc verba,

Ann. D. 1432. *Hen.* 6.

FIAT, PROUT PETITUR, *quantum ad* prædictum Cardinalem, *& omnes alios qui occasione ejusdem Cardinalis Impeti poterunt vel Implacitari.*

INSPEXIMUS insuper quendam Actum, in dicto Parliamento, de avisamento & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, in eodem Parliamento existentium, editum & in eodem Rotulo irrotulatum in hæc verba,

MEMORANDUM, quòd, Venerabilis * Pater, *Henricus Tituli Sancti Eusebii Presbiter Cardinalis*, de Anglia vulgariter nuncupatus, coram *Domino Rege*, in præsenti Parliamento, personaliter comparens, eidem *Domino Regi*, in præsentia Domini *Ducis Gloucestriæ* ac cæterorum Dominorum Spiritualium & Temporalium, in eodem Parliamento existentium, Declaravit qualiter, postquam *idem Cardinalis* se, de Licentiâ ipsius *Domini Regis*, apud Calesium petitâ & optentâ, versus Curiam Romanam, ad Mandata *Domini Summi Pontificis*, eidem Cardinali sæpiùs transmissa, divertisset, in partibus Flandriæ degens, tàm per Literas sibi transmissas, quàm ex Fama publicante, didicerat quòd ipse de Proditione hic in Anglia Notaretur & Impetiretur, *X.517.

Quo prætextu *idem Cardinalis*, Nomen, Famam, & Honorem ejus, magis quàm aliqua Bona sua Terrena, illæsa cupiens præservare, pro Declaratione Fidelitatis & Innocentiæ suæ in hac parte facienda, ad præsentiam præfati *Domini Regis* personaliter se diverterat; suæ Celsitudini humiliter supplicando quatinus, si quis (cujuscumque Statûs, Gradûs, vel Dignitatis fuerit) *ipsum Cardinalem* de aliquâ Proditione notasset vel accusasset, aut notare vellet, impetere, vel accusare, suam Accusationem, in Præsentia ipsius *Domini Regis* ac cæterorum Dominorum prædictorum, faceret & declararet; ad quam quidem Accusationem, siqua foret, *idem Cardinalis* optulit se paratum ad Respondendum, modo & formâ quibus alicui, Statûs & Dignitatis suæ, pertinuit respondere:

Super quo, Deliberatione inter præfatum *Ducem Gloucestriæ* ac cæteros Dominos Parliamenti prædicti, in præsentia præfati *Domini Regis*, habitâ, tandem, de Mandato ipsius *Domini Regis*, de avisamento & assensu *præfati Ducis*, ac cæterorum Dominorum tunc ibidem assistentium, Respondebatur quòd nullus *ipsum Cardinalem* de aliqua Proditione accusâsset, nec aliquis, ut putabatur, ipsum inde scivit aut voluit accusare; set quòd idem *Dominus Rex ipsum Cardinalem* ut suum verum & fidelem Ligeum tenuit, reputavit, & declaravit:

Subsequenterque *idem Cardinalis*, Gratias agens præfato *Domino Regi* de Responsione & Declaratione prædictis, postulabat ut Responsionem & Declarationem illas in Literis, sub Magno Sigillo Regio signatis, habere posset de Recordo; protestando tamen quòd, si quis ipsum imposterùm de aliqua Proditione impetere vellet vel accusare, *idem Cardinalis* Beneficium aliquod Literarum illarum, aut Responsionis & Declarationis prædictarum, nullatenus voluit Vendicare, set semper paratus existere ad Respondendum in forma Juris, Literis, Responsione, & Declaratione, prædictis non obstantibus:

Cui, de Mandato præfati *Domini Regis*, ac avisamento & assensu prædictis, similiter extitit Responsum; quòd Præmissa in Rotulo Parliamenti prædicti inactitari, & postmodum Literæ, sub Sigillo Regio prædicto, sibi, in forma debita, fieri deberent.

INSPEXIMUS etiam quendam alium Actum in Parliamento prædicto, de avisamento & assensu prædictis, editum, & in Rotulo prædicto similiter irrotulatum in hæc verba,

MEMORANDUM quòd, cùm diversa Bona & Jocalia, Reverendissimi in Christo Patris, *Henrici Cardinalis de Angliâ Episcopi Wyntoniensis*, nuper apud Sandewicum, per Ministros Regis, Arestata fuissent,

Quorum (videlicet) Bonorum Arestatio, Detentio, Impedimentum, & Impetitio, quamquam *eidem Cardinali* Gravia nimis, ut asserit, videantur & Præjudicialia, ac præter Culpam vel Demeritum sui adversus eum Mota, Inchoata, & Prosecuta,

Idem tamen Cardinalis,

Considerans evidentem Regnicolarum Paupertatem, ac urgentes & eximias Regis & Regni Necessitates, præsertim pro Defensione Regni sui Angliæ adversus Hostes & Rebelles in Regno Franciæ jam incumbentes, quibus oportet indilatè subveniri,

Volensque, Operis exhibitione, monstrare singularissimum illum & præcipuum affectum, quem semper gessit & gerit ad Publicum & Commune Regis & Regni Bonum,

Idcirco, pro vitandis & perpetuò tollendis omnimodis hujusmodi Molestiis, Vexationibus, Inquietationibus, & Dispendiis, ac pro Restitutione, Retraditione, & Deliberatione plenaria Bonorum & Jocalium prædictorum, ex integro sibi fiendis,

Mediis hortamentis & instantiis Illustris & Excellentis Principis Domini *Ducis Gloucestriæ*, ac aliorum quorumdam Dominorum de Concilio Regis, secum in hac parte tractantium & conferentium,

Tandem finaliter optulit & concessit prout sequitur; videlicet,

* Quod *idem Cardinalis* liberabit & tradet *Domino nostro Regi*, ad Opus & Usum ejusdem Domini Regis, Summam Sex Milium Librarum; ea (videlicet) Intentione, Conditione, seu Pacto, quòd, infra Sex Annos proximo sequentes, cùm *idem Cardinalis*, pro Resolutione Summæ prædictæ sibi fiendâ, prosequi voluerit, exponentur & aperientur præfato *Domino Regi*, Hæredibus, vel Successoribus suis, Fundamenta, Occasiones, & Materiæ Arestationis & Impetitionis Bonorum & Jocalium prædictorum, *X.518.

Et, si, auditis in ea parte Rationibus & Motivis, hinc & inde, vide-

Ann. D. 1432. Hen. 6.

videbitur eidem *Domino Regi*, Hæredibus, vel Successoribus suis, secundum discretionem & conscientiam suam, & avisamentum Justiciariorum suorum tunc existentium, ipsum *Dominum Regem* habuisse bonum & justum Titulum, ac sane conscientiæ convenientem, ad prædicta Bona & Jocalia, & Summam prædictam ex causa prædicta habere voluerit, eo casu remanebit sibi pro perpetuo prædicta Summa Sex *Milium Librarum*, alioquin Restituet & Resolvet ex integro eandem Summam *Sex Milium Librarum præfato Cardinali*:

Præterea *dictus Cardinalis*, prædictorum Regnicolarum Paupertati piè compatiens, & pro viribus satagens, & desiderans quòd eisdem & eorum Paupertati parcatur, saltem ad tempus, & differatur, ob hoc, & aliorum Præmissorum intuitu & consideratione, annuit & concessit quòd, præter & ultra dictam Summam *Sex Milium Librarum*, mutuabit *Domino Regi* alias *Sex Mille Libras*,

Ac quod Solutiones diversarum Summarum, ad *Tresdecim Milia Marcarum* vel prope se extendentium, per eundem *Cardinalem Domino Regi* & ad opus suum in Regno Franciæ Mutuatarum, ad quarum Resolutionem, ad certos dies jam elapsos faciendam, diversi Domini Spirituales & Temporales per sua Scripta Obligatoria tenentur, necnon Resolutionem dictarum *Sex Milium Librarum Domino Regi*, ut præfertur, Mutuandarum, Respectuabit & Differet,

Et Resolutionem earundem Summarum *Sex Milium Librarum* sic Mutuandarum, & Tresdecim Milium Marcarum, recipiet de primis Denariis, proventuris de quibuscumque Concessionibus, *Domino nostro Regi*, per Communitates Regni sui Angliæ, de assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium ejusdem Regni per se, & Clerum ejusdem Regni per se, fiendis:

Quibus quidem Concessionibus & Oblationibus *præfati Cardinalis*, Tertio Die Julii, Anno præsenti, in præsenti Parliamento Recitatis, auditis plenius & intellectis,

Habitâque super eisdem, per Dominos Spirituales & Temporales ejusdem Parliamenti, Deliberatione maturâ,

Consideratis etiam, per eosdem Dominos, unà cum præmissis Obligationibus eximiis & singularissimis, Gratitudinibus, ac laudabilibus, exactissimis, sumptuosis, & fructuosis Obsequiis, præfato *Domino nostro Regi*, *per prædictum Cardinalem*, in Regnis suis Angliæ & Franciæ, ac alibi, sæpissimè impensis,

Ex eorumdem Dominorum ac Communitatum Regni Angliæ, in eodem Parliamento existentium, unanimi consensu pariter & assensu, Auctoritate ejusdem Parliamenti, ORDINATUM est & CONCORDATUM quòd,

Præfata Summâ *Sex Milium Librarum*, *dicto Domino Regi*, per *præfatum Cardinalem*, sub formâ & conditione prædictis, traditâ & liberatâ,

Omnia & singula Bona & Jocalia prædicta eidem Cardinali, plenariè & integrè, absque Diminutione seu Dilatione quacumque, Restituantur & Deliberentur, & sint sua Propria Habenda, & de eisdem Faciendum & Disponendum pro suæ libito voluntatis; aliquo Judicio, super Bonis & Jocalibus prædictis in Scaccario Domini Regis reddito, aut eo quòd expressa mentio, quæ & cujusmodi Bona & Jocalia illa fuerint, nec de Precio & vero Valore eorumdem, in Præsentibus facta non existit, aut aliâ Causâ, materiâ, vel occasione quacumque non obstante:

Et ulterius ORDINATUM est & CONCESSUM, Auctoritate prædictâ, quòd *prædictus Cardinalis*, tàm de prædictis Sex Milibus Librarum, *præfato Domino Regi*, ut præmittitur, Mutuandarum, quàm de prædictis Tresdecim Milibus Marcarum, de Primis Denariis, de quibuscumque Concessionibus, *Domino Regi*, per Communitates Regni Angliæ, de assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium ejusdem Regni per Se, ac Clerum ejusdem Regni per Se, fiendis, plenariè persolvatur & satisfiat, ut est justum,

Et quòd Cancellarius Angliæ, pro tempore existens, Auctoritate prædictâ, faciet *præfato Cardinali*, Executoribus, Assignatis, vel Deputatis suis, tot & talia Literas Patentes & Brevia, sub Magno Sigillo *Domini Regis*, Hæredum, & Successorum suorum, absque Fine vel Feodo pro eisdem solvendis, pro Securitate Resolu-

*X.519. tionis & Satisfactionis * Summarum prædictarum, in formâ prædictâ faciendæ, quot & qualia *eidem Cardinali*, Executoribus, Assignatis, & Deputatis suis, per avisamentum Concilii sui, videbitur necessaria, sufficientia, & oportuna:

Et quòd Thesaurarius Angliæ & Camerarii, ratione Liberationis Bonorum & Jocalium prædictorum, *præfato Cardinali*, ut præmittitur, faciendæ, per *Dominum nostrum Regem*, Hæredes, vel Successores suos, nullatenus impetantur, molestentur in aliquo, seu graventur;

Proviso semper quòd, si appareat, vel aliquo tempore futuro apparere sive constare poterit, quòd *præfatus Dux Gloucestriæ*, ratione Scrutationis, Explorationis, Arestationis, aut alicujus alterius Diligentiæ, per ipsum factæ seu procuratæ, aliquod Interesse, Titulum, vel Clameum habeat vel habuerit ad petendum aliquam Partem prædictorum Bonorum & Jocalium, quòd eo casu *Dominus Rex* satisfaciet *præfato Duci Gloucestriæ* pro Rato, de tanta parte prædictæ Summæ *Sex Milium Librarum*, quanta fuerit Pars dictorum Bonorum sive Jocalium, in qua *idem Dux* habuerit justum Titulum, Clameum, vel Interesse, ad eam petendum ut prædictum est.

Nos autem Tenores Petitionis, Responsionis, & Actuum prædictorum, ad Requisitionem *præfati Cardinalis*, Tenore Præsentium, duximus EXEMPLIFICANDOS.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo nono Die Julii.

Ann. D. 1432. Hen. 6.

Pro Ituris ad Generale Concilium Basiliense.

DEcimo nono Die Julii, Anno decimo, apud Fratres Prædicatores, Concessum fuit, per avisamentum Consiliariorum Regis ibidem existentium, quòd *Comes Huntyngdoniæ*, qui in Ambassiata Regis Iturus est ad GENERALE CONCILIUM, recipiet de Rege, quolibet Die, ex Causâ præmissâ, *Quinque Marcas per Diem*; per unum Dimidium Annum, &c, per viam Præstiti, *Ducentas Libras* de Thesauro Regis; & quòd indè fiat Warantum sub Privato Sigillo, Thesaurario & Camerariis de Solvendo, &c. An. 10. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatr. F. 4.

ITEM, eodem Die, per eosdem Dominos de Concilio, Concessum fuit quòd *Episcopus Roffensis* recipiet de Thesauro Regis, per viam Regardi, ultra Summam sibi, in hac parte, per Clerum Angliæ Concessam, vel Concedendam, *Centum Libras*, & quòd indè fiat Warantum dictis Thesaurario & Camerariis de Solvendo, &c.

ITEM, eodem Die, Concessum fuit, per eosdem Dominos de Concilio, quòd unus Baro, ex Causâ Præmissâ, recipiet a Rege, *quolibet Die*, *xl. Solidos*, per Dimidium Annum, de Thesauro Regis; & quòd inde fiat Warantum, ut in formâ, eisdem Thesaurario & Camerariis de Solvendo, per viam [illegible]

ITEM, eodem, Die, Concessum erat, per eosdem Dominos de Concilio, quòd Magister *Thomas Brouns*, utriusque Juris Doctor, qui iturus est in eâdem Ambassiatâ, recipiet *per Diem xx s.* per Dimidium Annum, de Thesauro Regis, Habendos ex Causâ prædicta; & quòd inde fiat Warrantum eisdem Thesaurario & Camerariis *ut supra*.

De Transituris ad dictum Concilium.

VIcesimo Die Mensis Julii, Anno Decimo, apud Westmonasterium, in Camera Stellata, Concessum erat, per Dominos de Concilio Regis, quòd omnes Domini, Episcopi, Barones, seu Milites, aut Doctores, Transituri versus GENERALE CONCILIUM, habeant, & quilibet eorum habeat, Literas Protectionis, in forma debitâ, sub Privato Sigillo Regis, Domino Cancellario directas, ut in forma, duraturas per unum Annum: Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

Et quòd quilibet dictorum Dominorum, seu aliorum, ut præfertur, transeuns ad idem CONCILIUM, possit, sub Signeto suo, certificare Nomina suorum Servientum, secum ad dictum CONCILIUM transeuntium, Custodi Privati Sigilli in formâ Protectionis, & quòd idem Custos faciet Protectiones, sub Privato Sigillo, in formâ debitâ, per unum Annum duraturas, absque difficultate.

---

* *Super Ambassiata ad Regem Daciæ.* *X.520.

EOdem Die Concordatum fuit quòd Dominus Cancellarius faciat Literas Commissionis, de Potestate Tractandi & Appunctuandi &c. cum Rege Daciæ, ut in formâ consuetâ, uni Militi, & uni Doctori, illuc in Ambassiatam mittendis. Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

Pro Custodia Ducis Aurelianensis.

VIcesimo primo Die Julii, Anno decimo, apud Westmonasterium, Concordatum fuit, per Dominos de Concilio, quòd Dominus Thesaurarius Angliæ Tractabit & Concordabit cum *Comite Suffolchiæ*, pro habendo Custodiam *Ducis Aurelianensis* Prisonarii Regis, capiendo talem Summam annuatim ex Causa prædicta, secundùm quod inter dictum Thesaurarium & eum poterit concordari: Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

Et quòd Dominus Cancellarius Angliæ faciet Brevia, directa Domino *Johanni Cornewaille*, nunc *ejusdem Ducis Custodi*, Mandando eidem de Deliberando *dictum Ducem Comiti Suffolchiæ prædicto*, qui illum, per aliud Breve, in hoc casu fiendum, recipiet salvo ad usum Regis Custodiendum.

Præsentibus, &c.

De Solutionibus faciendis.

VIcesimo primo Die Julii, Anno decimo, apud Westmonasterium, Concordatum fuit, quòd fiat Warantum, sub Privato Sigillo, directum Thesaurario & Camerariis de Recepto Scaccarii, pro ii *M Dl.* ad deferendum versus *Ducem Bedfordiæ*, ad Aventuram Regis, per *Walterum Hungerford* Militem, *Willelmum Baron*, *Rogerum Wynt.* & alios secum, pro Conductu dictæ Summæ usque partes Franciæ, unà cum Custibus suis & Expensis. Ann D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

ITEM, fiat aliud Warantum, sub Privato Sigillo, pro uno Cipho, Valoris *l. Marcarum* daturo *Episcopo de Naunte*.

ITEM, fiat aliud Warantum, sub Privato Sigillo, pro *Ambassiatore nuper veniente de Generali Concilio lxxxvi* l. *xiii* s. *iv*d.

ITEM, fiat aliud Warantum, sub Privato Sigillo, pro *Ambassiatore* Civitatis Parisiensis; videlicet, pro *xl. Marc.*

ITEM

Ann. D. 1432. Hen. 6. ITEM, fiat aliud Warantum, sub Privato Sigillo, pro *Ambassiatore* Domini *Ducis Bedfordiæ*, pro *xl. Marc.*

ITEM, fiat aliud Warantum, sub Privato Sigillo, pro *Hominibus Britanniæ*, venientibus cum Filio *Ducis Britanniæ*, *xl. Marc.*

ITEM, fiat aliud Warantum, sub Privato Sigillo, pro *Episcopo Londoniæ*, de Regardo *vi Cent. Marc.*

ITEM, fiat aliud Warantum, pro *Episcopo Roffensi*, de Regardo *C. lib.*

Fiat Warantum, sub Privato Sigillo, directum Thesaurario & Camerariis prædictis, pro Magistro *Thoma Browne* Doctore, pro Vadiis suis per Dimidium Annum, *Clxxxii l.*

Fiat etiam aliud Warantum, sub eodem Sigillo, directum Thesaurario & Camerariis prædictis, pro *Roberto Shotesbroke* Milite, pro Vadiis suis, pro Dimidio Anno *Clxxxii l.*

ITEM, fiat aliud Warantum, sub Privato Sigillo, pro uno *Clerico* per idem tempus *Clxxxxi l.*

ITEM, pro Magistro *Johanne Stokes*, pro Ambassiata versus Scotiam, de Regardo *xx l.*

MEMORANDUM, de Literis mittendis Domino *Duci Bedfordiæ*, ut ipse mittat certos de Servientibus suis usque Diepe, ad
*X. 521. ibidem recipiendum dictam Summam de *ii Mill. D l.* * videlicet, pro Duobus Mensibus.

ITEM, fiat Warantum pro *liiii s. iv d.* solutis uni Monacho Westmonasterii.

ITEM, aliud Warantum pro *Cent. s.* solvendis uni Prosecutori Armorum, venienti cum Literis *Ducis Bregensis*.

De Tractando cum Rege Daciæ.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Franc. 10. H. 6. m. 1.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Discretione, dilectorum & fidelium nostrorum, *Roberti Shotesbroke* Militis, & Magistri *Willielmi Sprewer* Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Eosdem, *Robertum* & *Willielmum*, Fecimus, Constituimus, Creavimus, & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, Creamus, & Ordinamus nostros veros, certos, legitimos, sufficientes, & indubitatos Procuratores, Actores, Negociorum Gestores, ac etiam Nuncios, Ambassiatores, & Commissarios nostros speciales; videlicet,

Ad Tractandum, Ordinandum, Disponendum, Ineundum, Faciendum, Contrahendum, & Concludendum, perpetuò vel ad tempus,

Nostro Nomine, & pro Nobis, Regnis, & Dominiis nostris, pro Nobis, & Successoribus nostris, ac pro nostris Vassallis & Subditis,

Cum, Serenissimo Principe, Fratre & Avunculo nostro carissimo *Rege Daciæ*, *Norwegiæ*, *Sueciæ*, *&c.* ipsiusque Regnis & Dominiis, Hæredibus & Successoribus suis, ac pro suis Vassallis & Subditis, necnon cum ipsius Procuratore, seu Procuratoribus, Nunciisque specialibus, ab eo habentibus ad Infrascripta plenam & sufficientem Potestatem,

Quoscumque Tractatus, Confœderationes, Pacta, Conventiones, Alligantias, Amicitias, Pactiones, Promissiones, Fœdera, & Ligamina quæcumque, Et omnia alia & singula, quæ in Præmissis & circa Præmissa necessaria fuerint seu etiam oportuna, prout ipsis Procuratoribus, Ambassiatoribus, sive Commissariis nostris visum fuerit expedire,

Damus insuper & Concedimus dictis Procuratoribus sive Commissariis nostris, plenam & liberam Potestatem & speciale Mandatum Præmissa omnia & singula, cum Dependentibus ex eis, Emergentibus, Incidentibus, & Connexis, Faciendum, Firmandum, Roborandum, ac etiam Vallandum per Juramentum, vel Juramenta, ac aliàs qualitercumque, prout prædictis Ambassiatoribus, Procuratoribus, sive Nunciis nostris, visum fuerit expedire,

Quæ omnia & singula supradicta, per præfatos Procuratores, Commissarios, sive Nuncios nostros Tractata vel Tractanda, Firmata vel Firmanda, Roborata vel Roboranda, Vallata vel Vallanda, seu aliàs facienda in Præmissis, & circa ea, & eorum quodlibet, Promittimus Nos, in Verbo Regio, Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros, ac etiam inviolabiliter observaturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo

De Obsidibus Liberandis.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Scot. 10. H. 6. m. 5.

REX, carissimo Consanguineo nostro, *Comiti Northumbriæ*, Salutem.

Mandamus vobis quòd,

Postquam certos Obsides, pro, carissimo Consanguineo nostro, *Rege Scotiæ*, Loco aliorum Obsidum in Regno nostro Angliæ ad præsens existentium, receperitis,

Eos, dilecto nobis, *Thomæ Colegge*, Servienti ad Arma,

Servando tamen penes vos ipsum, qui admissus erit loco unius Obsidum, qui ultimò in Gubernatione vestra extitit,

Per Indenturas, indè conficiendas, Nomina Obsidum prædictorum & Diem Liberationis suæ testificantes, Liberetis. Ann. D. 1432. Hen. 6.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, dilecto sibi, *Thomæ College*, Servienti ad Arma, Salutem. *X. 522.

Præcipimus tibi quòd,

Postquam certos Obsides, pro, carissimo Consanguineo nostro, *Rege Scotorum*, loco aliorum Obsidum in Regno nostro Angliæ ad præsens existentium, a, carissimo Consanguineo nostro, *Comite Northumbriæ* receperis,

Ipsos, ut Obsides, usque Castrum nostrum de Pontfreyt salvò & securè conducas & adducas,

Et tot de eis ibidem, carissimo Consanguineo nostro, *Comiti Sarum*, Constabulario Castri prædicti, quot ab eo perprius receperis, per Indenturas, indè inter Te & præfatum Constabularium, vel ejus Locumtenentem, debitè conficiendas, Nomina Obsidum & Diem Liberationis suæ Testificantes, Deliberes,

Residuumque eorumdem Obsidum usque Turrim nostram Londoniæ ducas, & eos, ut Obsides, carissimo Consanguineo nostro, *Johanni Comiti Huntyngdoniæ*, Constabulario Turris prædictæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, per Indenturas, indè inter Te & eundem Constabularium, vel ejus Locumtenentem, debitè conficiendas, Nomina Obsidum & Diem Liberationis suæ Testificantes, similiter Liberes.

Mandavimus enim tàm *præfato Constabulario* Castri prædicti, vel ejus Locumtenenti, quàm præfato *Constabulario Turris* prædictæ, vel ejus Locumtenenti, quòd præfatos Obsides a Te recipiant, & ipsos, ut Obsides, in Castro & Turri prædictis, salvò & securè, in formâ prædictâ, custodiri faciant.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Ricardo Comiti Sarum*, Constabulario Castri nostri de Pontfreyt, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis quòd tot Obsides, pro, carissimo Consanguineo nostro, *Rege Scotorum*, quot nuper in Custodiâ vestrâ pro eodem Consanguineo nostro fuerunt, a dilecto nobis, *Thoma Colegge*, Serviente ad Arma, recipiatis, & eos infra Castrum nostrum prædictum salvò & securè custodiri faciatis,

Mandavimus enim eidem *Thomæ* quòd Obsides prædictos, per Indenturas, indè inter *Vos* & *præfatum Thomam* debitè conficiendas, Nomina Obsidum & Diem Liberationis suæ testificantes, vobis deliberet.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Johanni Comiti Huntyngdoniæ*, Constabulario Turris nostræ Londoniæ, vel ejus Locumtenenti ibidem, Salutem

Mandamus vobis, *&c. ut supra usque ibi*, recipiatis, *& tunc sic*, & eos infra Turrim nostram prædictam salvò, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Pro Egidio de Britannia.

VIcesimo octavo Die Augusti, Anno decimo, apud Fratres Prædicatores Londoniæ, Concessum est, per Dominos de Concilio, quòd fiat Warantum, sub Privato Sigillo Regis, Thesaurario & Camerariis, de Solvendo *Gyles de Bretaigne*, Filio *Ducis Britanniæ*, circa Personam Regis existenti, Viginti Libras, Habendas, de Dono Regis, per Viam Regardi, pro Privatis Expensis & aliis Necessariis suis. Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Bibl. Cot. Cleopatra F. 4.

Literas de Salvo Conductu habent Subscripti, de Datis Subscriptis; viz.

Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Franc 10. H. 6. m. 15. m. 12. m. 11. m. 10. Ibid. m. 4. m. 9. Scot. 10. H. 6. m. 9. m. 1. m. 8. *X. 523.

Servientes *Ducis Aurelianensis*.		20. Octo. 22 Nov. 28. Mart. 4. Junii
Johannes Bastardus d'Orleans.		4. Junii
*Servitores	*Ducis Bourboniæ*	1. Julii.
	Caroli d'Artois nuper Comitis de Ewe.	15. Junii.
Servientes	*Thomæ Hay* Obsidis pro Rege Scotorum.	3. Nov.
	Davidis Styward de Athell Obsidis ut supra.	11. Dec.
	Roberti Styward Obsidis ut supra.	11. Dec.
David Steward Magistri de Athell.		7. Aug.
Episcopus Glasguensis & Abbas de Abberbroth, cum Trigintà Personis in Comitiva sua, &c. versus GENERALE CONCILIUM transeundo.		6. Junii.

Super Testamento nuper Regis.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Pat. 11. H. 6. p. 1. m. 22.

REX, dilecto & fideli nostro, *Domino de Hungerford*, nuper Senescallo Hospitii Carissimi *Domini & Patris nostri* Defuncti, *Willielmo Phelip* Chivaler Camerario nostro, tunc Thesaurario ejusdem Hospitii, *Roberto Babthorp* Chivaler Senescallo Hospitii

Ann. D. 1432 Hen. 6. pitii nostri, tunc Contrarotulatori dicti Hospicii præfati Patris nostri, & *Willielmo Porter* Chivaler, Salutem.

Monstraverunt Nobis & Consilio nostro dilecti Servientes nostri, Armigeri, Clerici, Valetti, Garciones, & Pagetti, nuper de Hospitio præfati Patris nostri, qualiter in Testamento *Patris nostri prædicti* mentio facta existat quòd Armigeri, Clerici, Valetti, Garciones, & Pagetti, Familiares & conditè secum circa tempus Mortis suæ existentes, haberent & perciperent, Vigore Testamenti prædicti, Summam quatuor *Milium Librarum*, inter eos dividendam,

Quam quidem Summam *Quatuor Milium Librarum*, auctoritate ultimi Parliamenti nostri, dictis Servientibus, Familiaribus ad tunc in Hospitio *Patris nostri prædicti*, cum ipso toto tempore Mortis suæ existentibus, Concessimus solvendam,

Quæ quidem Solutio, absque auctoritate nostrâ in hac parte, perimpleri non potest sicut dicunt,

Nos igitur, ad Supplicationem prædictorum Servientium nostrorum, de avisamento & assensu Concilii nostri prædicti, Dedimus vobis plenam Potestatem & Auctoritatem Determinandi, & per Scripturam, sub Sigillis vestris, Nominandi Nomina cujuslibet Armigeri, Clerici, Valetti, Garcionis, & Pagetti, ac etiam Ponendi quemlibet eorum ad Partem & Portionem suam Financiæ, Solutionis prædictæ, juxta statum in quo tempore prædicto extiterunt, necnon Nominandi, secundùm discretiones vestras, Summam, quam quilibet eorum pro Parte sua habebit, secundùm effectum & tenorem Testamenti supradicti.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxvj die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo,

Pro Liberatis Cancellariæ.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Claus. 11. H. 6. m. 18. REX, Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Mandamus vobis quod, dilecto Clerico nostro, *Johanni Stopyndon*, Custodi Hanaperii Cancellariæ nostræ, Viginti & Sex Libras, Quinque Solidos, & Quatuor Denarios,

Quos ipse, Venerabili Patri, *Johanni Archiepiscopo Eborum*, nuper Cancellario nostro, pro Liberata sua Iemali, &, Venerabili Patri, *Johanni Episcopo Bathoniensi & Wellensi*, nunc Cancellario nostro, pro Liberata sua Æstivali, nec non pro Liberata Iemali & Æstivali Clericorum nostrorum Cancellariæ prædictæ, erga Festa Natalis Domini & Pentecostes proximò præterita, ultra Summam pro hujusmodi Liberata consuetam, propter Caristiam Panni, Pelluræ, & Linuræ, de Exitibus Hanaperii prædicti liberavit,

*X. 524. In Compoto suo, de Anno decimo ultimo præterito, ad Scaccarium nostrum prædictum, debitam * Allocationem habere faciatis; aliquo Mandato nostro, vobis in Contrarium directo, non obstante.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Johanne Cornwaill, de Titulo Baronis de Faunhope.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Pat. 11. H. 6. p. 1. m. 16. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS Irrotulamentum cujusdam *Memorandi* in Rotulo Parliamenti nostri, apud Westmonasterium ultimò tenti, irrotulati, in hæc verba,

MEMORANDUM quod, cùm, inter cæteras gloriosas Reipublicæ Curas ac Solicitudines varias, regis humeris incumbentes, arbitretur fore præcipuum & regale solium potissimè solidare effluens ab eodem condigna Præmiatio Meritorum: nam Virtus ibi continuè crescit & colitur, ubi a debito sibi Præmio non frustratur:

Cumque Honor sit Virtutis Præmium, constat quòd Virtuosis & Strenuis ex regali Justitia debentur Fasces Honorum & Præmia Dignitatum:

Hinc Christianissimus Princeps & *Dominus noster Rex*,

Debitæ discussionis libramine ponderans magnifica, & nedùm sibi, sed etiam, felicissimæ recordationis, Domino *Henrico* nuper *Regi Angliæ*, Patri suo Defuncto, cæteris quoque suis Progenitoribus, ac toti Regno Angliæ fructuosa & Summè laudabilia Labores, Honores, & Obsequia, quæ, dilectus & fidelis Ligeus suus Regni sui Angliæ, *Johannes Cornwaill* Chivaler,

Qui dudùm, Carissimæ Aviæ ejusdem Domini Regis, *Elizabetha*, nuper *Comitissæ Huntyndoniæ* copulabatur Fœdere Nuptiali, tàm in Anglia, quàm in Conquestu Regni Franciæ, & Ducatûs Normanniæ, multipliciter effudit, & impendit,

Volensque proinde *eundem Johannem* aliqua, licet non condignâ, Honoris prærogativâ, prout Gestus sui nobiles ipsum Dominum Regem non mediocriter induxerunt, inducuntque indies, Præmiare,

Decimo septimo die Julii, ultimo die præsentis Parliamenti, in Trium Statuum ejusdem Parliamenti Præsentia, de Gratia sua speciali, & ex certa scientia sua, ac de avisamento & assensu illustris Principis Domini *Ducis Glouceftriæ*, & Reverendissimi in Christo Patris Domini *Henrici Episcopi Wyntoniensis Cardinalis Angliæ*, ac cæterorum Dominorum Spiritualium & Temporalium, in Parliamento prædicto existentium, *præfatum Johannem* in *Baronem Indigenam* Regni sui Angliæ Erexit, Præfecit, & Creavit, *eidemque Johanni* Nomen, Stilum, Titulum, & Honorem *Baronis de Faunhope* Imposuit, Dedit, Concessit, & Assignavit,

Volens & Concedens eidem quod ipse Nomen *Baronis de Faunhope* Habeat & Gerat, ac *Baro de Faunhope* Vocitetur & Nuncupetur, & tanquam Baro Indigena & verus Ligeus suus ejusdem Regni in omnibus Teneatur, Tractetur, & Reputetur, Ann. D. 1432. Hen. 6.

Sedem quoque & Locum suos in Parliamentis & Conciliis regis inter cæteros Barones dicti Regni Angliæ habeat, Teneat, & Possideat, necnon omnibus & singulis Juribus, Libertatibus, Privilegiis, & Immunitatibus, ubique infra idem Regnum Angliæ, Gaudeat & Utatur adeo plenè & integrè, & eisdem modo & formâ, quibus alii Barones ejusdem Regni, ante hæc tempora, meliùs & quietiùs usi sunt & gavisi, ac pro præsenti plenius & liberius gaudent & utuntur,

Nos autem TENOREM Irrotulamenti dicti *Memorandi*, ad Requisitionem *præfati Johannis*, Tenore Præsentium, duximus EXEMPLIFICANDUM.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xij die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Tractatu cum Adversario Franciæ.

DUodecimo Die Novembris, Anno undecimo, apud Westmonasterium, Concessum & Concordatum fuit, per Dominos de Concilio, quòd Custos Privati Sigilli faciat Warrantum, sub Privato Sigillo, * Thesaurario & Camerariis de Scaccario Regis, de Solvendo *Episcopo Roffensi CC. Marcas.* Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Bibl. Cot. Cleopatr. F. 4 *X. 525.

Qui, in Obsequium Regis, versus Regnum suum Franciæ profecturus est pro Tractatu Pacis, *inter Regem & suum Adversarium Dalphinum* Ineundo,

Habendas, per viam Regardi, pro Sumptibus & Expensis, quos idem *Episcopus* in hac parte sustinebit,

Et quòd *dictus Episcopus* habeat pro Se, & suis Familiaribus, Eskippationem sive Transfretationem Maris, eundo & redeundo, ad Expensas Regis.

Pro Johanne Fastolf.

JOhannes Fastolf Miles,

Qui in obsequio Regis, in Comitiva, carissimi Avunculi Regis, *Johannis*, Regentis & Gubernantis Regnum Regis Franciæ, *Ducis Bedfordiæ*, in partibus dicti Regni Regis Franciæ, super salva Custodia Partium earumdem, moratur, Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 13.

Habet Literas Regis de Protectione (cum Clausula *Volumus*) per unum Annum duraturas, &c.

Præf. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Novembris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Johanne Comite Somers.

JOhannes Comes Somerset, aliàs dictus *Johannes Comes Somersetiæ*, aliàs dictus *Johannes Beaufort Comes Somersetiæ*, aliàs dictus *Johannes Beaufora Comes Somersetiæ*, Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Ibid.

Qui in Obsequio Regis, in partibus Regni Regis Franciæ, super salva Custodia Partium earumdem, moratur,

Habet Literas Regis de Protectione (cum clausula *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Præf. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Octobris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Cardinali Angliæ, de Licentia exportandi.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Scitis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus, Venerabili in Christo Patri, carissimo & prædilecto Consanguineo nostro, *Henrico Cardinali Angliæ* quòd ipse ad CONCILIUM GENERALE, pro Bono & Commodo universalis Ecclesiæ, nostroque, & totius Christianitatis, se Transferre possit, Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Ibid. m. 14.

Deferendo & adducendo secum Jocalia & Massam ad Valorem *Quinque Milium Marcarum*, ac Apparatum pro Persona sua (utpote) Mitram suam, Crucem, & cætera Pontificialia, pro celebrando necessaria, necnon Summam *Decem Milium Librarum*, vel infra, in Auro, vel Moneta, juxta bonam Voluntatem suam in hac parte faciendam.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Archiepiscopo Eborum, super Ambassiata ad Concilium Generale.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann D. 1432. An. 11. H. 6. Franc. 11. H 6. m. 9. *X. 526.

Scitis quòd, per avisamentum & deliberationem Concilii nostri, Ordinavimus & Appunctuavimus, Venerabilem Patrem, *Johannem Archiepiscopum Eborum*, Angliæ Primatem, in Ambassiata nostra, versus * Sanctissimum Patrem nostrum PAPAM & GENERALE CONCILIUM apud Basiliam profecturum, & ibidem

Ann. D. 1432. Hen. 6. per unum Annum integrum moraturum, si IDEM CONCILIUM infra eundem Annum minimè finiatur nec protogetur,

Percipiendo de Nobis, per viam Regardi, *Mille Marcas* in Grosso pro Annu supradicto,

Et quòd sibi, juxta quantitatem temporis, quo ipse ultra Annum prædictum ad *idem Concilium Generale* per Nos Residere onerabitur, de Nobis, juxta afferentiam *Mille Marcarum* per annum fideliter persolveretur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxvj die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro eodem Archiepiscopo.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Ibid.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de avisamento & deliberatione Concilii nostri, Ordinavimus & Appunctuavimus, Venerabilem in Christo Patrem, *Archiepiscopum Eborum*, Angliæ Primatem, ad Transeundum, in Ambassiata nostra, penes Sanctissimum Patrem nostrum PAPAM, & ad CONCILIUM GENERALE,

Concessimusque quòd, pro tempore quo ipse extra Regnum nostrum Angliæ existet usque Reditum suum in idem Regnum nostsum, nulla Secta seu Processus versus ipsum fiat seu incipiatur, nec aliqua Impetitio, in aliquibus sibi pertinentibus, tempore prædicto durante, per nos, Hæredes, Officiarios, seu Ministros nostros quoscumque sibi fiat.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro eodem Archiepiscopo.

Ann D. 1432. An 11. H. 6. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de avisamento & deliberatione Concilii nostri, Ordinavimus & Appunctuavimus, Venerabilem in Christo Patrem, *Johannem Archiepiscopum Eborum*, Angliæ Primatem, ad Transeundum, in Ambassiata nostra, penes Sanctissimum Patrem nostrum PAPAM, ac ad GENERALE CONCILIUM,

Concessimusque *eidem Archiepiscopo*, quod si ipse, infra tempus Ambassiatæ nostræ prædictæ, de Mandato nostro, vel dicti Concilii nostri, se transferat seu equitet, in Obsequium nostrum, ad aliquem alium Locum, quàm illum qui ad præsens per nos de avisamento prædicto sibi ordinatus & appunctuatus existit (videlicet) penes prædictum Sanctissimum Patrem nostrum *Papam*, seu *dictum Concilium Generale*, quòd sibi, pro tempore, quo de mandato nostro, vel Concilii nostri, sic se transferet seu equitabit, de hujusmodi Vadiis diurnis, prout alii Archiepiscopi, in Ambassiata Regia, de inclitis Progenitoribus nostris, ante hæc tempora, destinati, habuerunt & perceperunt, satisfiat & contentetur.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super dicta Ambassiata.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Ibid. m. 20.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de gratiâ nostrâ speciali, ac de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus, dilecto & fideli Militi nostro, *Johanni Colvyle*,

Qui in Ambassiata nostra, versus *Concilium Generale* apud Basile ad præsens existens, pro Bono publico Sanctæ Matris Ecclesiæ, ac Regnorum, Dominiorum, & subditorum nostrorum, de Mandato nostro profecturus est,

* X. 527. Quòd ipse secum ducere & cariare possit, extra Regnum nostrum Angliæ, in Moneta, Plata, & Jocalibus, usque * ad Summam *Quingentarum Librarum*, absque perturbatione vel impetitione quacumque Nostri, vel Hæredum nostrorum in futurum; aliquo Statuto sive Ordinatione, ut contrarium facta, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxvj Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Requestubus, pro Transituris ad Generale Concilium.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6 Franc. 11. H. 6. m. 15.

REX universis & singulis Regibus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Nobilibus, Baronibus, Dominis, Vicecomitibus, Capitaneis, Castellanis, Constabulariis, Gubernatoribus Vicorum, Fortalitiorum, Civitatum, Castrorum, & omnibus Amicis & Benivolis nostris, ac Populis, cujuscumque Statûs, Gradûs, Dignitatis, Præeminentiæ, seu Conditionis fuerint, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem in omnium Salvatore.

Cùm, Venerabilis Pater, *Thomas Wygornensis Episcopus*, pro Bono publico Militantis Ecclesiæ, ac Nostri, Regnorum, Dominiorum, & Subditorum nostrorum, in Ambassiata nostra, ad GENERALE CONCILIUM, apud Civitatem Basiliensem jam existens, ac alias partes Mundi Longinquas, ex Ordinatione & Appunctuamento nostris, se Transferre habeat in præsenti,

Universitatem vestram multipliciter honorabilem, & quemlibet vestrûm per se, attentiùs & efficaciùs quo possumus Tenore Præsentium, requirimus & Rogamus quatinus, Ann. D. 1432. Hen. 6.

Eundem Episcopum, cùm ipse per Regna, Dominia, Territoria, Loca, Districtus, Jurisdictiones, & Potestates vestra, seu alicujus vestrûm, per Terram, vel per Aquam, transire contigerit, nostræ Magestatis intuitu, & harum Precum nostrarum speciali interventu, propensiùs recommendatum habentes,

Eundem Episcopum, cum Familiaribus, Equis, Bonis, Hernesiis, & Rebus suis quibuscumque recipiatis, & inibi morari, seu per eadem Regna, Dominia, Territoria, Loca, Districtus, Jurisdictiones, & Potestates, cum sibi placuerit, liberè, & absque impedimento, seu perturbatione quacumque, sedire permittatis, sino Solutione Dacii, Pedagii, Gabelli, aut aliqua Apertione Manticarum, Literarum, seu Hernesiorum, necnon salvum & securum Conductum ac Scortam sibi, si necesse fuerit, suis Sumptibus, habere faciatis,

Non inferentes eis, nec quomodolibet inferri permittentes, in Corporibus seu Bonis eorumdem Dampnum, Impedimentum, Violentiam, Injuriam, Molestiam, aut Gravamen, quin potius, si egeant, eis, in eorum Agendis, ministrare dignemini Concilium, Auxilium, & Favorem, ac Scortam salvumque & securum Conductum per Passus, Loca, & Dominia vestra, & cujuslibet Vestrûm, rationabilibus Sumptibus & Expensis,

Et, si quid eis, in Personis, vel Rebus, Injuriatum fuerit (quod nollemus) id indilatè Reformari Curetis nostris Precibus & Amore,

Nos siquidem Subditis vestris, & cujuslibet vestrûm, cùm ad Regna seu ad Dominia nostra aliquos ex ipsis declinare contigerit, Favorem consimilem, & majorem si indiguerint, grato animo impendere promittimus, & de facto veraciter impendemus.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, usque Reditum prædicti Episcopi in Angliam duraturas.

Dat. sub Magni Sigilli nostri testimonio in *Palatio nostro Westm.* xxviii die Novembris.

Pro Episcopo Roffensi, Johanne Falstoff Milite, & Magistro Thoma Bekyngton.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Salvatore, *& tunc sic*, Ibid.

Cùm, Venerabilis Pater, *Johannes Episcopus Roffensis*, *Johannes Falstolfe* Miles, & Magister *Thomas Bekyngton* Legum Doctor, Consiliarii nostri, in Ambassiata nostra, pro certis Negotiis expediendis, ad Longinquas Mundi partes habeant se Transferre,

* Universitatem, *&c. ut supra usque ibi*, Rogamus, *& tunc sic*, * X. 528. quatinus eosdem *Episcopum*, *Johannem* & *Thomam*, & eorum quemlibet, cùm ipsi per Regna, *&c. ut supra*, *mutatis mutandis*, *usque ibi*, inferentes, *& tunc sic*, eis aut eorum alicui inferri permittentes, *&c. ut supra usque ibi*, & Expensis, *& tunc sic*,

Et si quid eis aut eorum alicui in Personis, *&c. ut supra usque ibi*, Patentes, *& tunc sic*,

Dat. sub Magni Sigilli nostri Testimonio, in *Palatio Regis Westmonasterii*, primo die Decembris.

Pro Episcopo Wygorn. de exportando.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Ibid. m. 14.

REX omnibus, ad quos, &c.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus, Venerabili in Christo Patri, *Thomæ Episcopo Wygornensi*,

Quem, in Ambassiatâ nostrâ, versus *Generale Concilium* apud Basiliam jam existens, in præsenti destinamus,

Quòd ipse Bona, & Jocalia, ac Vasa Argentea sua, usque ad Valorem *Mille Librarum*, secum extra Regnum nostrum Angliæ ducere possit & cariare, absque perturbatione sive impetitione quacumque Nostri, vel Hæredum nostrorum in futurum, aliquibus Statutis sive Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro eodem Episcopo.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Ibid.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, jam existens, *& tunc sic*, ad Servitium Nobis ibidem Impendendum, in præsenti destinamus.

Quòd in casu, quo ipse, in Ambassiatâ nostrâ prædictâ, ultra unum Annum moretur, &c, eodem Anno finito, sibi de *Quingentis Marcis*, pro Expensis suis, pro secundo Anno, aut aliter juxta ratam temporis per quod dictum Concilium duraverit, per Nos minimè providentur, quòd ex tunc Ipse a prædicto Concilio legitimè recedere possit, & meare ad Apostolos visitandum, absque perturbatione sive impetitione quacumque Nostri, vel Hæredum nostrorum in futurum,

Et quòd ipse simili modo ab eodem *Concilio Generali* recedere possit, si sibi per nos de *Quingentis Marcis*, pro Expensis suis, pro Tertio Anno, si dictum Concilium per tantum tempus durare contingat, non providentur.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro

Ann. D. 1432. Hen. 6.

Pro Episcopo memorato.

An. 11. H. 6. Ibid. m. 15. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos, de avisamento & assensu Concilii nostri, Ordinavimus & Appunctuavimus, Venerabilem in Christo Patrem, *Thomam Wygornensem Episcopum* ad eundum, cum aliis, in Ambassiatâ nostrâ, versus *Generale Concilium* apud Basiliam ad praesens existens,

Ac, de Gratiâ nostrâ speciali, & ad Requisitionem praedicti Episcopi, necnon eâ consideratione quòd ipse nobis concessit de transeundo in eadem Ambassiatâ nobis serviturus, de avisamento & assensu dicti Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus *eidem Episcopo* quòd ipse, dicto Generali Concilio Finito, Dissoluto, aut ultra unum Annum prorogato, Limina Apostolorum licenter visitare, & ibidem, pro Indulgentiis perquirendis, per spatium unius Anni morari possit, absque perturbatione sive impetitione nostri, vel Haeredum nostrorum, quacumque in futurum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

* X.529. ** Pro Episcopo Roffensi.*

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 13. *JOhannes Episcopus Roffensis,*

Qui in Obsequium Regis, in Ambassiatâ Regis, versus *Generale Concilium Basiliense* profecturus est, ibidem in eodem Obsequio Regis moraturus,

Habet Literas Regis de Protectione (cum Clausulâ *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Praes. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Johanne Ansty.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Ibid. *JOhannes Ansty* Senior Armiger,

Qui, in Obsequio Regis, in Comitivâ, carissimi Avunculi Regis, *Humfridi Ducis Gloucestriae*, Capitanei Castri Regis de Guysnes, in partibus Picardiae, super salvâ Custodiâ ac Vigillatione Castri Regis praedicti, moratur,

Habet Literas Regis de Protectione (cum Clausulâ *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Praesentibus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Episcopo Roffensi, de Licentia exportandi, ad Valorem Mille Librarum.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Ibid. m. 15. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod Nos, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus, Venerabili in Christo Patri, *Johanni Episcopo Roffensi*,

Quem, in Ambassiatâ nostrâ, penes *Generale Concilium*, apud Basiliam jam existens, destinamus,

Quod ipse cariare & ducere possit extra Regnum nostrum Angliae, insimul, aut per partes, in Vasis, Argento, & aliis Rebus, Statui suo convenientibus, ac pro Expensis suis & suorum, usque ad Valorem *Mille Librarum*, absque perturbatione sive impetitione quacumque Nostri, vel Haeredum nostrorum in futurum, aliquibus Statutis sive Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Tractando super Reductione Boemorum.

Ann. D. 1432. An. 11. H. 6. Ibid. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cum nuper,

Ex parte *Concilii Generalis*, apud Basiliam congregati, per Literas etiam exhortatorias, Serenissimi Principis, *Sigismundi*, Dei gratiâ, *Romanorum Regis* semper Augusti, ac Ungariae, Dalmatiae, Croaciae, &c. Regis, Confratris nostri praecarissimi,

Cum instantia non modica fuerimus requisiti ut ad dictum *Concilium*,

In quo de Boemorum ad Sanctae Matris Ecclesiae unitatem Reductione, & aliis Fidei Catholicae Conservationem concernentibus, necnon in Ecclesia Dei Morum Reformationem, Regumque & Principum ac aliorum Dissidentium & Discordantium Pacificatione, agi speratur,

Nostros Ambassiatores mittere curaremus,

Volentes, quantum cum Deo possumus, Nos ipsorum Requirentium Exhortationibus & Desideriis conformare,

De fidelitate & providâ circumspectionis industriâ, Venerabilis in Christo Patris, *Thomae Wygorniensis Episcopi*, *Willielmi Prioris*

Ecclesiae Sanctae Trinitatis Norwicae, Magistri *Thomae Browns* * Decani Ecclesiae Cathedralis Sarum, & Magistri *Johannis Symondesborne* Archidiaconi Wiltesiae, multipliciter confidentes, Ann. D. 1432. Hen. 6. * X.530.

Ipsos, ex deliberatione Concilii nostri Angliae, nostros veros, certos, legitimos, & indubitatos Ambassiatores, Oratores, Procuratores, Commissarios, Actores, Factores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus per Praesentes,

Dantes & Concedentes eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Actoribus, Factoribus, Negotiorum Gestoribus, & Nunciis nostris praedictis plenariam Potestatem & Mandatum speciale pro Nobis, & Nomine nostro, ac Regni nostri Angliae, se praesentandi coram Praesidente vel Praesidentibus dicto *Concilio Generali*, nostramque Intentionem coram eis Declarandi & Exponendi,

Ac tàm cum eis, quàm cum aliis Praelatis, Principibus, Magistris, Doctoribus, & Clericis, cujuscumque Nationis, Conditionis, Status, Gradûs, aut Praeeminentiae exstiterint, inibi congregatis, aut imposterum congregandis, in his, quae Fidei Orthodoxae Conservationem & Stabilimentum, & praesertim principaliterque Reductionem Boemorum ad Sanctae Matris Ecclesiae Integritatem, concernere poterunt, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & Concludendi, ac prius Conclusis, si eis videbitur, Consentiendi vel Dissentiendi,

Caeteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi, quae in Praemissis vel eorum aliquo necessaria fuerint seu aliter oportuna,

Promittentes & Promittimus, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, Firmum, ac Stabile pro perpetuo habituros omne, totum, & quicquid per Ambassiatores nostros praedictos Actum, Gestum, Conclusum & Consensum, vel Dissensum fuerit in Praemissis, vel aliquo Praemissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Tractando cum Adversario Franciae.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1432. An. 10. H. 6. Ibid.

Pacis sub tempore, descendens in Virginis uterum, verbum Patris in hunc Mundum prodiens, ut Hominem, per Peccatum Inobedientiae a Deo lapsum, ad Pacis & Concordiae unitatem reduceret, a Discipulo Traditus, antequam in ara Crucis pateretur, Credituris in ipso Pacem in Testamento reliquit, suisque Discipulis, Morte devictâ, Resurgens Pacem dedit, Ascensurusque ad Coelos Pacem & Dilectionem eisdem prae caeteris commendavit:

Considerantes itaque quantum Altissimo placeat Pacis Bonum, & quia non nisi Pacis in tempore rectè colitur Pacis Auctor, quodque Reverendissimus in Christo Pater, *Cardinalis Sanctae Crucis*, jam a diu, laboraverit ut inter *Nos* & *Karolum de Valois*, nobis in Regno nostro Franciae adversantem, Pacem & Concordiam faciat, ineat, & confirmet,

Volentes propterea pro Nobis, & Haeredibus nostris, quantum in nobis est, cum cunctis Fidelibus Pacem consequi & habere, ac nos dicti *Reverendissimi Patris* in ea parte desideriis & laboribus conformare,

De fidelitate, circumspectione, & industriâ, Venerabilis in Christo Patris, *Johannis Episcopi Roffensis*, *Johannis Fastolfe* Militis, & Magistri *Thomae Bekyngton* Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, plurimum confidentes,

Eosdem, *Venerabilem Patrem*, *Johannem*, atque *Thomam*, vel eorum Duos, de avisamento Concilii nostri Angliae, nostros veros, certos, legitimos, & indubitatos Ambassiatores, Oratores, Procuratores, Commissarios, Actores, Factores, Negotiorum Gestores, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus per Praesentes,

Dantes & Concedentes eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Actoribus, Factoribus, Negotiorum Gestoribus, & Nunciis nostris praedictis, Potestatem plenariam & Mandatum speciale, pro Nobis, Haeredibus, & Successoribus nostris, quantum in nobis est, Subditisque nostris & Vassallis, cum praedicto *Karolo de Valois*, ac sibi Adhaerentibus, suisque Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Actoribus, Factoribus, Negotiorum Gestoribus, & Nunciis quibuscumque, Potestatem in * hac parte pro ipsâ parte adversâ sufficientem habentibus, Conveniendi, * X.531.

Necnon de & super Pace & Concordiâ, perpetuis vel ad tempus, inter *Nos*, Regna, Loca, & Dominia nostra, nostrosque Subditos & Vassallos, ac *Karolum praedictum*, & sibi Adhaerentes, habendis, Tractandi,

Ipsamque Pacem atque Concordiam pro perpetuo vel ad tempus Ineundi, Faciendi, Contrahendi, Appunctuandi, & Concludendi per quaevis Media rationabilia, licita & honesta,

De quibuscumque etiam Treugis, & Abstinentiis Guerrarum, Confoederationibus, Pactis, Conventionibus, Alligantiis, & Amicitiis, inter *Nos*, Subditos & Vassallos nostros, Loca, Dominia, & Territoria nostra, & *Karolum praedictum*, Personas, & Loca sibi Adhaerentia, tractandi, ineundi & appunctuandi,

Necnon in Loca quaecumque, quibus Praemissa fieri debeant, Consentiendi,

Omniaque & singula, inter eos Appunctuata & Conclusa, Appunctuanda & Concludenda, per Sacramenta quaecumque licita, Nomine nostro & in Animam nostram praestanda, aut aliàs qualitercumque, prout Casus exegerit, Firmandi, Roborandi, & Vallandi,

Promittentes & Promittimus pro Nobis, Haeredibus, & Successo-

Ann D. cessoribus nostris prædictis, quantum in nobis est, in Verbo Re-
1432. gio, quòd omnia & singula, in Præmissis, vel circa ea, per præ-
Hen. 6. fatos Ambassiatores nostros, seu ipsorum Duos, unà cum voluntate & assensu aliorum Consiliariorum nostrorum Regni nostri Franciæ, quos ad hoc idem deputari contigerit, Tractanda, Ineunda, Facienda, Appunctuanda, Concludenda, & Consentienda, Rata, Grata, Firma, & Stabilia pro perpetuo habebimus & observabimus inconcussè.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Protectionibus ad Generale Concilium.

Ann. D. THomas *Haltoft* Armiger de Comitatu Lincolniæ,
1432. Qui, in obsequium Regis, in Comitivâ, Venerabilis in Chri-
An. 11. sto Patris, *Johannis Episcopi Roffensis*, in Ambassiatâ nostrâ,
H 6. versus *Generale Concilium Basiliense* profecturus est, ibidem in eo-
Ibid. m. dem Obsequio Regis moraturus,
17. Habet, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, nono die Decembris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Johannes Beaumarys Clericus,

Qui, in Obsequium Regis, in Comitivâ, dilecti Regis, Magistri *Roberti Burton* Clerici, versus *Generale Concilium Basiliense* profecturus est, ibidem in eodem Obsequio Regis moraturus, habet Literas Regis de Protectione (cum Clausulâ *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Præf. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Novembris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Thomas Sclater, qui, in obsequium, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per eandem Billam.

Magister *Robertus Burton* Clericus, qui, in obsequium Regis, versus *Generale Concilium*, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Billam de Privato Sigillo.

Super Ambassiata ad Generale Concilium.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1432. Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Con-
An. 11. cessimus & Licentiam Dedimus, dilecto Clerico nostro, Magi-
H 6. stro *Thomæ Browns* Decano Ecclesiæ Cathedralis Sarum,
Ibid. m. * Quem, de avisamento & assensu Concilii nostri, Ordinavi-
14. mus & Deputavimus unum Ambassiatorum nostrorum, de præsen-
* X.532. ti transeuntium versus *Generale Concilium Basiliense* in Ambassiatâ nostrâ,

Quod si contigerit ipsum in Ambassiatâ hujusmodi infirmitate Corporis gravari, seu quòd Expensæ pro Expectatione suâ apud dictum *Consilium Basiliense* non ministrentur, prout sibi Concessimus ministrari, quod tunc non artetur *idem Thomas* in Concilio hujusmodi ulterius expectare, set liberè possit ad Regnum nostrum Angliæ redire, absque impetitione vel impedimento nostri, Hæredum, vel Successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque in futurum.

In cujus, &c,

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus, dilecto Clerico nostro, Magistro *Thomæ Browns* Decano Ecclesiæ Cathedralis Sarum,

Quem in Ambassiatâ nostrâ ad *Generale Concilium Basiliense* ad præsens destinamus,

Quòd ipse, pro honestate suâ causâ Ambassiatæ suæ prædictæ, & pro Expensis suis ac Familiarium suorum, secum ultra Mare ducere possit & cariare, in Massâ, Jocalibus, vel Monetâ, ad Valorem *Trescentarum Librarum*, absque perturbatione vel impedimento aliquo Nostri, vel Hæredum nostrorum in futurum; aliquo Statuto sive Ordinatione in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Licentia ad Aurum exportandum.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1432. Sciatis quod Concessimus & Licentiam Dedimus, dilecto
An. 11. nobis, Magistro *Roberto Burton*,
H 6. Qui de Licentia nostrâ ad *Generale Concilium Basiliense*, pro Cle-
Franc. ro Regni nostri Angliæ, profecturus est,
11. H. 6. Quod ipse Aurum & Argentum, tàm in Massâ, quàm Mone-
m. 14. tâ, usque ad Summam & Valorem *Centum Librarum*, secum extra Regnum nostrum Angliæ ducere & habere possit absque impetitio- Ann. D.
ne, perturbatione, seu impedimento Nostri, Hæredum, seu Suc- 1432.
cessorum nostrorum aut aliorum quorumcumque, aliquibus Statu- Hen. 6.
tis sive Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX, *&c. ut supra, usque ibi*, Dedimus, *& tunc sic*, dilecto nobis, Fratri *Johanni Salisbury*, Monacho Ecclesiæ Christi Cantuariensis, qui de Licentiâ nostrâ, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Dedimus, *& tunc sic*, dilecto nobis, Magistro *Petro Pertrich*, qui de Licentiâ nostrâ, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Dedimus, *& tunc sic*, dilecto nobis, Magistro *Henrico Abyndon*, qui de Licentiâ nostra, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, Dedimus, *& tunc sic*, Dilecto
nobis, * Magistro *Alexandro Sparrow*, qui de Licentiâ nostrâ, * X.533.
&c. ut supra.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus, dilecto nobis in Christo, *Willielmo Priori Ecclesiæ Sanctæ Trinitatis Norwici*,

Quem in Ambassiatâ nostrâ ad *Generale Concilium Basiliensâ* ad præsens Destinamus,

Quòd ipse Aurum & Argentum, tàm in Massâ, quam Monetâ, ad Summam & Valorem Quadringentarum Marcarum, secum extra Regnum nostrum, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus, Dilecto nobis in Christo, *Willielmo Priori Ecclesiæ Sanctæ Trinitatis Norwici*,

Quem in Ambassiata nostrâ ad *Generale Concilium Basiliense* ad præsens Destinamus,

Quòd, si ipsum in Ambassiatâ illâ per unum Annum morari contigerit, & ante finem Anni illius *præfato Priori* de Centum Marcis, pro Custubus & Expensis suis ibidem pro Secundo Anno, aut pro rata temporis quo *dictum Concilium* duraverit, non provisum fuerit, tunc benè liceat prædicto *Priori* a *dicto Concilio* Recedere, & ad quæcumque Loca sibi placuerit, causâ Peregrinationis sive Studii, se divertere absque impetitione vel impedimento Nostri, Hæredum, seu Successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque in futurum.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX, *&c. ut supra usque ibi*, dedimus, *& tunc sic*, dilecto Clerico nostro, Magistro *Johanni Symondesburgh* Archidiacono Wiltesiæ, quem in Ambassiatâ nostrâ, *&c ut supra usque ibi*, Anni illius, *& tunc sic*, præfato *Johanni de Quinquaginta Marcis*, pro Custubus, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Concessimus & Licentiam Dedimus, dilecto Clerico nostro, Magistro *Johanni Symondesburgh* Archidiacono Wiltesiæ,

Quem in Ambassiatâ nostrâ ad *Generale Concilium Basiliensâ* ad præsens Destinamus,

Quòd ipse Aurum & Argentum, tàm in Massâ, quàm Monetâ, ad Summam & Valorem *Ducentarum Marcarum*, secum extra Regnum nostrum Angliæ ducere & habere possit, absque impetitione, perturbatione, seu impedimento Nostri, Hæredum, seu Successorum nostrorum aut aliorum quorumcumque; aliquibus Statutis sive Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Protectionibus ad Generale Concilium.

MAgister *Petrus Pertrich*,
Qui in Obsequium Regis de Licentiâ Regis ad *Generale Con-* Ann. D.
cilium Basiliense, pro Clero Regni Regis Angliæ, profecturus est, 1432.
ibidem in eodem obsequio moraturus, An. 11.
Habet Literas Regis de Protectione (cum Clausulâ *Volumus*) per H. 6.
unum Annum duraturas. Franc. 11.
Præf. &c. H. 6.
Teste Rege apud *Tryng*, vicesimo primo die Decembris. m. 14.

Per Billam de Privato Sigillo.

Ma-

Ann. D. 1432. Jan. 6. Magister *Alexander Sparwe*, qui in obsequium, *&c. ut supra.*
Teste ut supra.

Per Billam de Privato Sigillo.

*X. 534. * Magister *Henricus Abyndon*, qui in obsequium, *&c. ut supra.*
Teste ut supra.

Per Billam de Privato Sigillo.

Thomas Crowe,
Qui in obsequium Regis in Comitivâ, dilecti Clerici Regis, Magistri *Thomæ Browne* Decani Ecclesiæ Cathedralis Sarum, transeuntis de præsenti in Ambassiatâ Regis versus *Generale Concilium Basiliense*, profecturus est, ibidem in eodem obsequio moraturus,
Habet, *&c. ut supra.*
Teste ut supra.

Per Billam de Privato Sigillo.

Magister *Thomas Browne* Decanus Ecclesiæ Cathedralis Sarum,
Qui in præsenti Ambassiatâ Regis versus *Generale Concilium Basiliense* profecturus est, ibidem in obsequio Regis in eâdem Ambassiatâ moraturus,
Habet, *&c. ut supra.*
Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Decembris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Magister *Johannes Symondesburgh* Archidiaconus Wiltesiæ, qui in præsenti, *&c. ut supra.*
Teste Rege apud *Tryng*, vicesimo primo die Decembris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Cardinali de Columpna.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Bibl. Cotton Cleopatr. F. 4. *Vicesimo secundo Die Januarii, Anno Undecimo*, apud Westmonasterium, Concordatum fuit, quòd Dominus *Robertus London*, qui Procurator *Cardinalis de Columpna* ut asserit constituitur, possit liberè & impunè prosequi Facta & Negotia *dicti Cardinalis* in Angliâ, potissimè circa Gesta & Recepta Archidiaconatûs sui Cantuariensis,

Præsentibus,

Dominis,	*Elien.*
Glouc.	*W. Philip. Thes.*
Hunt.	Et *Custode Privati Sigilli.*
Canc.	

De Licentia traducendi Frumentum in Franciam, ad rogatum Aviæ Regis.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 12. REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Custumariis, Scrutatoribus, Custodibus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, ac aliis Officiariis, Ministris, & Subditis nostris quibuscumque, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod, ad speciale Rogatum carissimæ Aviæ nostræ *Reginæ Franciæ*, Concessimus & Licentiam Dedimus *Johanni Noseux*, Servienti suo, quòd ipse Quadraginta Quarteria Frumenti, in Locis infra Comitatus Kantiæ, Surriæ, & Sussexiæ, Vicinis Mercatis magis incommodis & innocuis, ad usum *prædictæ Reginæ*, pro Denariis, prout cum Venditoribus Frumenti prædicti poterit concordari, promptè & rationabiliter solvendis, Emere & Providere, & Frumentum illud, sic Emptum & Provisum, in Navi sive Navibus in quocunque Portu sibi placuerit, Carcare, & illud usque Civitatem nostram Parisius (solutis Deveriis nobis in hac parte debitis) Traducere possit licitè & impunè;

Et ideo vobis Mandamus quod ipsum *Johannem* Frumentum prædictum, in Locis infra Comitatus prædictos, ut prædictum est, Emere & Providere, & Frumentum illud, sic Emptum & Provisum, in Navi sive Navibus, in quocumque Portu sibi placuerit, Carcare, & illud usque Civitatem nostram prædictam (solutis Deveriis nobis in hac parte debitis) Cariare & Traducere permittatis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Januarii.

---

*X. 535. ** De Traducendo ex parte Ducis Bedford.*

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid. REX, &c. Salutem.
Sciatis quòd Nos,

Considerantes nimiam Penuriam magnamque Caristiam Frumenti, quæ in Regno nostro Franciæ, prout ex parte carissimi Avunculi nostri *Ducis Bedfordiæ* Regentis Regnum nostrum prædictum certiùs informamur, existunt hiis diebus,

Volentesque proinde, pro Relevamine Inopiæ Fidelium Ligeorum nostrorum ibidem, prospicere ut tenemur,

Concessimus & Licentiam Dedimus prædicto Avunculo nostro, quòd ipse, per Deputatos & Attornatos suos, Mille Quarteria Frumenti, in Locis, infra Comitatus Bucks, Beds, Essexiæ, Hertfordiæ, Kantiæ, & Sussexiæ, communibus Mercatis magis innocuis & incommodis, pro Denariis ipsius *Ducis*, prout cum Venditoribus Frumenti prædicti poterit concordari, promptè & rationabiliter solvendis, Emere & Providere, & ea in quocumque Portu sibi placuerit in Navibus Carcare, & ea sic Carcata, usque Civitatem nostram Parisius Cariare & Traducere possit licitè & impunè; Ann. D. 1433. Ibid.

Et ideò vobis Mandamus quòd Deputatos & Attornatos prædicti Avunculi nostri Frumentum prædictum, in Locis infra Comitatus prædictos, ut prædictum est, Emere & providere, & ea in quocumque Portu sibi placuerit in Navibus Carcare, & ea sic Carcata usque Civitatem nostram prædictam Cariare & Traducere permittatis.

In cujus, &c. per Dimidium Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono die Aprilis.

Per Concilium.

De Traducendo, pro Relevamine Civitatis Parisius.

REX, &c. Salutem. Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid.
Sciatis quòd Nos,

Considerantes magnam Penuriam nimiamque Caristiam Frumenti, quæ in Regno nostro Franciæ, prout ex parte Fidelium Subditorum nostrorum Civitatis nostræ Parisius informamur, existunt hiis diebus,

Volentesque proinde pro Relevamine Inopiæ fidelium Subditorum nostrorum Civitatis prædictæ prospicere ut tenemur,

Concessimus & Licentiam Dedimus *Nicholao Bernardyn* de Luca, in Civitate nostrâ Londoniæ commoranti, & *Jacobo Bernardyn*, in dictâ Civitate nostrâ Parisius commoranti, quòd ipse per se, & Deputatos suos, Quinquaginta Quarteria Frumenti, & Ducenta Quarteria Avenarum, in Locis, infra Regnum nostrum Angliæ, Populo nostro magis Incomodis & innocuis, pro Denariis suis, prout cum Venditore rationabiliter poterint concordare, Emere & Providere, & Frumentum & Avenas illa in quocumque Portu sibi placuerit (solutis prius Custumis & aliis Deveriis nobis in hac parte debitis) Eskippare, & ea sic Eskippata usque dictam Civitatem nostram Parisius Traducere possint licitè & impunè; aliquo Mandato nostro, in contrarium facto, non obstante;

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsos *Nicholaum* & *Jacobum* Frumentum & Avenas prædicta, ut prædictum est, Emere & Providere, & ea in quocumque Portu sibi placuerit (solutis prius Custumis & aliis Deveriis nobis in hac parte debitis) Eskippare, & ea sic Eskippata usque dictam Civitatem nostram Parisius Cariare & Traducere permittatis; aliquo Mandato nostro, in contrarium facto, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Februarii.

Pro Relevamine Civitatis Rothomanensis.

REX eisdem, Salutem. Ibid.
Sciatis quòd Nos, *&c. ut supra usque ibi*, Subditorum nostrorum, *& tunc sic*, Civitatis nostræ Rothomagi, informamur, *&c. ut supra usque ibi*, Dedimus, *& tunc sic*, *Johanni* * *Loutrell*, *X. 536. Filio *Ricardi Loutrell* Mercatori de Dieppe, quòd ipse Sexcenta Quarteria Frumenti, & Ducenta Quarteria Avenarum, in Locis infra Regnum nostrum Angliæ, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Pro Archiepiscopo Eborum de Requestu.

REX universis & singulis Regibus, &c. ad quos, &c. Salutem in omnium Salvatore. Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 11.

Universitatem vestram multipliciter honorabilem, & quemlibet vestrûm per se, attentiùs & efficaciùs quo possumus, Tenore Præsentium, Requirimus & Rogamus quatinus,

Venerabilem in Christo Patrem, *Johannem Archiepiscopum Eborum*, Angliæ Primatem,

Qui versus Dominum *Eugenium*, Sacrosanctæ Romanæ ac universalis Ecclesiæ *Summum Pontificem*, & ad *Concilium Basiliense* in Ambassiatâ nostra se conferat in præsenti, ac ad varias Mundi partes, super certis Negotiis, nos specialiter tangentibus, dirigit gressus suos,

Cùm ipsum ad Regna, Dominia, & Potestates vestra, seu alicujus vestrûm, declinare contigerit,

Nostræ Majestatis intuitu, & harum Precum nostrarum speciali interventu, propensiùs recommendatum habentes,

Eundem Archiepiscopum cum Familiaribus, Equis, Hernesiis, Bonis, & Rebus suis quibuscumque, recipiatis, & eum inibi morari, seu per eadem Regna, Dominia, & Potestates, cum sibi placuerit, liberè & absque impedimento seu perturbatione quacumque transire & redire permittatis, sine Solutione Dacii, Pedagii, sive Gabelli, aut aliquâ apertione Literarum, Manticarum, seu Hernesiorum suorum, necnon & Scortam salvumque & securum Conductum per Passus, Loca, & Dominia vestra, & cujuslibet vestrûm, si necesse fuerit, rationabilibus suis Sumptibus & Expensis, habere faciatis,

Non inferentes eis, nec quomodolibet inferri permittentes, in Corporibus sive Bonis, Dampnum, Impedimentum, Violentiam, Injuriam, Molestiam, seu Gravamen, quin potius eis, in eorum agendis, si egeant, ministrare dignemini Consilium, Auxilium, & Favorem:

Et si quid eis, in Personis vel Rebus, Injuriatum fuerit (quod nollemus) id indilatè Reformare curetis nostris Precibus & Amore.

Nos siquidem Subditis vestris, & cujuslibet vestrûm, cùm ad Regna seu Dominia nostra aliquos ex ipsis declinare contigerit, Fa-

Ann. D. 1330. Hen. 6.

vorem consimilem seu majorem grato animo impendere promittimus, & de facto veraciter impenderemus

In cujus rei Testimonium has Literas nostras Patentes fieri, & Magni Sigilli nostri munimine fecimus consignari

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, octavo die Februarii.

Super Liberatione Johannis Talbot.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid.

REX, per Literas suas Patentes, usque Festum *Sancti Johannis* Baptistæ proximo futurum duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales *Bernardum de Genescell*, in Regnum Regis Angliæ, per omnia Dominia & Potestatem Regis, cum Sex Personis in Comitiva sua, vel infra, Armatis vel non Armatis, Equestrè, vel Pedestrè, per Terram vel per Mare,

Tam pro Deliberatione *Johannis de Talbot* Militis, & obsidum suorum, sub Potestate Inimicorum Regis in partibus Franciæ existentis, quàm de *Peron. de Santailles*, Prisonarii in dicto Regno Regis Angliæ existentis,

Cum Bonis, Hernesiis, Literis Clausis vel Apertis, & Rebus suis licitis quibuscumque, veniendo, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege *apud Westmonasterium*, xii die Februarii.

Per Concilium.

---

*X.537. * *Literas de Salvo Conductu habent Subscripti, de Datis Subscriptis; viz.*

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Scot. 11. H. 6. m. 4. m. 6. m. 4. m. 3. m. 4.

SErvientes,

Magistri de Athell Obsidis pro Rege Scotorum. Sept. 1.

Willielmi de Sterlyn, Obsidis ut supra. Julii 17.

Duncan de Wemmys Obsidis ut supra. Sept. 18. Nov. 6.

Sexaginta Personæ de Scotia. Maii 7.

Johannes Abbas de Melros, *Walterus Ogilby*, Miles, *Alexander de Lauader*, ac Triginta Personæ in Comitiva sua, per Regnum Regis Angliæ versus CONCILIUM GENERALE ad præsens apud Basiliam existens. Nov. 30.

Andreas Meldrum Miles & 6 Personæ in Comitiva sua. Dat. ut supra.

Johannes Episcopus de Glascowe, & Triginta Personæ in Comitiva sua, versus curiam Romanam cum Equis, &c. Nov. 29.

Bastardus d'Orleans cum 80 Personis in Comitiva sua. Sept. 17.

Thesaurarius Ducis Aurelianensis. Dat. ut supra.

Secretarius dicti Ducis. Ut supra & Martii 20.

Servientes *Ducis prædicti*. Ut supra.

m. 14. *Consiliarius Ducis Bourbonia*. Dec. 18.

m. 7. Servientes *Comitis Angolisinensis*. April. 15.

Caroli d'Artoys Comitis de Eu. Maii 27.

Johannes de Vendosme Vidasme de Chartres Prisonarii Domini de Hungerford. Julii 11.

Pro Humfrido Duce Glouceſtria.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Vasc. 11. H. 6. m. 16.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Castra, Hospitia, & Dominia de Cussac, Listrac, & Montynghag, cum suis pertinentiis, per Mortem Domini *Bernardi de Lesporre*, nuper Domini *de Barda*, Nobis, tanquam Domino de Lesparre, pertineant,

Eo tamen non obstante *Comes de Longueville* Capitaneus de Buch, ac *Dominus* & *Domina de Monferant* ea intraverunt, & prædicta Castra & Dominia de Cussac & Listrac occupant in præsenti,

Ac Placitum, inter Procuratorem nostrum Fiscalem Ducatûs nostri Aquitanniæ ex una parte, & præfatos *Capitaneum Dominum* & *Dominam de Montferant*, ex altera parte, indè pendeat,

Nos,

Considerantes quòd prædicta Castra & Dominia, per præfatos *Dominum de Longueville* & *Dominum de Montferant* & alias Personas, Jus in eisdem de facto & non de Jure prætendentes, Detenta existunt minus justè, ubi Nos ea possidere debemus, prout per Venerabilem Patrem, *Episcopum Aquensem* ac, dilectum & fidelem nostrum, *Bernardum Angevyn*, Consiliarios nostros, nuper de Civitate nostra Burdegaliæ penes Nos & Concilium nostrum venientes, reportatur,

Ac verisimile est quòd Castra & Dominia prædicta, durante Minori Ætate nostra, per iniquos & subornatos Processus Patriæ ibidem de manibus nostris evincantur,

De avisamento & assensu Concilii nostri Concessimus, carissimo & prædilecto Avunculo nostro, *Humfrido Duci Glouceſtriæ*, & Hæredibus suis Masculis de Corpore suo legitimè procreatis, prædicta Castra, Hospitia, & Dominia de Cussac, Listrac, & Montynhag,

Habenda, a tempore Mortis prædicti *Domini de Barda*, unà cum omnimodis Dominiis altis & bassis, meris mixtis & imperialibus, Homagiis, Redditibus, Molendinis, Decimis, Nativis, Laudaminibus, Retentionibus, Investituris, Operationibus, Pedagiis, Boscis, Herbagiis, Hæreditatibus, Mansionibus, Venditionibus, Retrovenditionibus, Servitiis, & omnibus aliis Juribus & Deveriis quibuscumque, cum pertinentiis, eodem modo quo prædictus *Dominus de Barda* ea habuit & tenuit dum vivebat.

In cujus, &c.

Teste Rege *apud Westmonasterium*, xii die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Pro Cardinali Anglia ad Concilium Basiliense profecturo.* Ann. D. 1433. Hen. 6. *X.538.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Pat. 11. H. 6. p. 1. m. 10.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Considerantes bona & notabilia Servitia, quæ Carissimus Consanguineus noster, *Henricus Cardinalis Angliæ* Episcopus Wyntoniensis Nobis impendit, & Nobis ad præsens, in eundo in Servitio nostro CONCILIUM GENERALE BASILIENSE, pro augmentatione & consolidatione Fidei Catholicæ & Universalis Ecclesiæ, impendet, ac pro bono Publico, Honore, & Proficuo nostris, necnon Regnorum & Dominiorum nostrorum,

De avisamento & assensu Concilii nostri Concessimus *præfato Consanguineo nostro* quòd ipse, associato sibi Notabili numero Gentium, talium, prout melius sibi videbitur, Statui suo congruentium, liberè possit transire Mare, portans & adducens secum, in quo portu sive Portubus sibi placuerit, Aurum & Argentum, tàm Cunitum, quàm in Plata & Massa, ad Valorem in toto *Viginti Milium Librarum Sterlingorum*, vel infra, absque aliquo Scrutinio seu Visu, per Nos vel Hæredes nostros, in aliquo Loco de obedientia nostra, inde faciendis, absque Impedimento, Impetitione, Molestatione, seu Gravamine Nostri, Hæredum, Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque in futurum; aliquo Statuto, Ordinatione, seu Proclamatione, inde in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Dat. *apud Westmonasterium*, xvj die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Episcopo Sarum, de licentia exportandi ad Valorem Mille Librarum.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid. m. 5.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus, Reverendo in Christo Patri, *Roberto Episcopo Sarum*,

Qui, de licentia nostra, ad Generale Concilium Basiliense profecturus est,

Quod ipse Aurum & Argentum, tàm in Massa, quàm moneta, ad summam & valorem *Mille Librarum*, secum extra Regnum nostrum Angliæ ducere & habere possit absque impetitione, perturbatione, seu impedimento nostri, Hæredum seu Successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque; aliquibus statutis sive Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxxviij die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Decano Ecclesia Burdegalia ad Concilium transituro.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Vasc. 11. H. 6. m. 2.

REX, omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Scias quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus Licentiam *Theobaldo Dages*, Decano Ecclesiæ Cathedralis Civitatis nostræ Burdegaliæ, quòd ipse Bona sua (videlicet) Pannos, Libros, Pecias Argenteas, Jocalia, Aurum, Argentum, & alias Res ad opus suum, ac Servientibus suis pertinentia, usque ad Valorem *Centum & Viginti Librarum* de Moneta Anglicana, liberè & absque impedimento quocumque secum versus partes Transmarinas ducere valeat; aliquo Statuto, in contrarium facto, non obstante:

Ita tamen quòd *idem Decanus* ad CONCILIUM GENERALE se transferat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xix die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Pro Cardinali Anglia versus Regem Romanorum.* *X.539.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 10.

REverendus in Christo Pater, Consanguineus Regis, *Henricus Cardinalis Angliæ* ac Episcopus Wyntoniensis,

Qui, in obsequium Regis, versus, carissimum Fratrem Regis, *Regem Romanorum* profecturus est, ibidem in eodem obsequio Regis moraturus,

Habet Literas Regis de Protectione (cum clausula *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Præs. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx. die Februarii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Episcopo Sarum versus Generale Concilium.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid.

RObertus Neville Episcopus Sarum,

Qui, in obsequium Regis, versus GENERALE CONCILIUM profecturus est, ibidem in eodem obsequio moraturus,

Habet, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per Billam de Privata Sigillo.

Pro

Ann. D. 1433. Hen. 6.

Pro Johanne Colvylle versus Concilium Generale.

Ann. D. **J**Ohannes Colvylle, Miles,
1433. Qui in obsequium Regis, in Ambassiata Regis, versus GE-
An. 11. NERALE CONCILIUM BASILIENSE profecturus est, ibi-
H. 6. dem in eodem obsequio Regis moraturus,
Ibid. Habet, *&c. ut supra.*
Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxviii die Novembris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Archiepiscopo Eborum, de Licentia exportandi.

Ann. D. **R**EX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1433. Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Con-
An. 11. cessimus, Venerabili in Christo Patri, *Archiepiscopo Eborum*,
H. 6. Qui de mandato nostro, in Ambassiata nostra, Primò penes San-
Franc. 11. ctissimum Patrem nostrum PAPAM, & deinde ad GENERA-
H. 6. LE CONCILIUM BASILIENSE, se transferet,
m. 7. Quòd ipse Summam *Duarum Milium Librarum* in Auro & Argento, ac in Plata seu Massa usque Valorem *Mille Marcarum*, extra Regnum nostrum Angliæ versus partes Transmarinas secum cariare possit; aliquo Statuto seu Ordinatione, in contrarium factis, non obstantibus.
In cujus, &c
Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro prædicto Archiepiscopo.

Ann. D. **J**Ohannes, *Archiepiscopus Eborum*, Angliæ Primas,
1433. Qui, in Ambassiata nostra, versus Dominum EUGENIUM,
An. 11. Sacrosanctæ Romanæ & universalis Ecclesiæ SUMMUM PON-
H. 6. TIFICEM, & ad CONCILIUM GENERALE BASILIEN-
Ibid. SE, profecturus est, ibidem in eadem Ambassiata nostra moraturus,
* X. 540. * Habet Literas Regis de Protectione (cum Clausula *Volumus*) per unum Annum duraturas, &c.
Præf.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxviij die Februarii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Humfrido Duce Gloucestriæ.

Ann. D. **R**EX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1433. Sciatis quòd, de gratiâ nostrâ speciali, ac de avisamento &
An. 11. assensu Concilii nostri, Concessimus, carissimo & prædilecto A-
H. 6. vunculo nostro, *Humfrido, Duci Gloucestriæ*, Castrum & Castella-
Vasc. 11. niam de Mauleon, de Soulle, & Balliagium de Bort, cum omni-
H. 6. bus pertinentiis suis, Redditibus, Herbagiis, Boteis, Emolumen-
m. 16. tis, & omnibus aliis Proficuis quibuscumque, eodem modo quo *Carolus de Beaumont* Alferitz de Navarra ea habuit & tenuit dum vivebat,
Habenda, Tenenda, Custodienda, Occupanda, & Percipienda, quamdiu nobis placuerit, per Se, aut Deputatum suum, vel Deputatos sufficientes, pro quibus respondere voluerit, unà cum omnibus aliis Proficuis, Redditibus, Reventionibus, & Emolumentis quibuscumque, in Judicio, & extra, a tempore Mortis prædicti Alferitz.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx. die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Angerot de Seint Pere, de Legitimatione.

Ann. D. **R**EX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1433. Supplicavit Nobis & Concilio nostro, dilectus & fidelis no-
An. 11. ster, *Johannes Dominus de Seint Pere*, in Ducatu nostro Vasco-
H. 6. niæ, in Marcheis de Labourt, ut,
Ibid. m. 14. Cum *idem Johannes*,
Considerans quòd Ipse & Prædecessores sui Nobis & Progenitoribus nostris, quondam Regibus Angliæ, semper hactenus fideliter Servierint,
Vehementer desideret quòd habeat Hæredem qui sibi succedat, gerendo Cognomen & Arma sua,
De quo quidem Hærede nobis consimiliter, ut de *præfato Johanne*, vel melius, possit deserviri,
Quia, si, durante Vitâ *ejusdem Johannis*, id provisum non fuerit, considerato quòd ipse non habet aliquos Pueros in Matrimonio procreatos, dubitat quòd aliqui, de Regno Castellæ, fortassis causâ Propinquitatis Sanguinis Hæredes suos se dicere, aut perturbationem in Successione, contra Intentionem & Voluntatem suam, ponere vellent,
Ipseque habeat unicum Filium Naturalem, de Corpore suo extra Matrimonium procreatum, *Angerot de Seint Pere* nominatum,
Quem, eo quòd unicus Filius ejus est, Cognomen suum gerens, libenter vellet, multumque, ob grandem Amorem & Affectionem quos ad eum habet, desiderat quòd sibi Succedere, & ejus unicus Hæres & pro toto, in omnibus Terris, Dominiis, Hæreditatibus,
Possessionibus, & Bonis quibuscumque, mobilibus & immobilibus, Ann. D.
ante omnes alios (quicumque Propinquitate Sanguinis, respectu 1433.
prædicti Johannis, fuerint) esse possit, Hen. 6.
Velimus *ipsum Angerot* habilitare, auctorizare, & legitimare esse unicum Hæredem *prædicti Johannis*, & quòd sibi, in omnibus Bonis mobilibus & immobilibus, Honoribus, Dignitatibus, Hæreditatibus, Dominiis, & Bonis suis quibuscumque, ante omnes alios Succedere possit, sic & per modum ac si esset Filius Naturalis de Corpore *prædicti Johannis* in Libero Matrimonio procreatus,
Nos (Supplicationi prædictæ favorabiliter inclinati) *præfatum Angerot* esse unicum Hæredem *prædicti Johannis*, & sibi in omnibus Bonis mobilibus & immobilibus, Honoribus, Dignitatibus, Hæreditatibus, Dominiis, & Bonis suis quibuscumque, ante omnes alias Personas, Succedere *Habilitamus*, *Auctorizamus*, & *Legitimamus*, ac si Filius ejus Naturalis de Corpore suo in Legitimo Matrimonio fuisset procreatus;
* Et hoc omnibus, quorum interest, Innotescimus per Præsen- * X. 541.
tes.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Episcopo Dax.

REX omnibus, ad quos, &c. Ann. D.
Sciatis quòd Nos, 1433.
Considerantes bona & gratuita Servitia, quæ, Venerabilis in An. 11.
Christo Pater, *Episcopus Dax* carissimo Domino & *Patri nostro* H. 6.
Defuncto, tàm ad Curiam Romanam, quàm ad *Concilium* nuper Vasc. 11.
existens apud *Constance*, absque aliquâ remuneratione ex hac causa H. 6. m.
habitâ, ac etiam bonum & gratuitum Servitium quod Nobis trans- 16.
eundo, duabus vicibus, in Ambassiata nostra versus, carissimos Fratres nostros, *Reges Arragoniæ & de Navarra*, impendit, & nobis impendet in futurum,
De avisamento & assensu Concilii nostri Ordinavimus & Constituimus prædictum Episcopum esse unum Consiliariorum nostrorum apud Civitatem nostram Burdegaliæ, quamdiu nobis placuerit, percipiendo Annuatim, ea de causa, & Consideratione Præmissorum, *Centum Marcas* de Reventionibus de Castro nostro Burdegaliæ provenientibus, per manus Constabularii ibidem pro tempore existentis;
Proviso semper quòd, si *prædictus Episcopus* Absens, aliquo die, extra Concilium nostrum, durante tempore Concilii fuerit, quod deducatur super ipso pro quolibet die absentiæ suæ prædictæ juxta ratam prædictarum centum Marcarum per Annum, nisi debitè probari poterit quòd ipse alibi in Servitio nostro fuerit occupatus.
Nolentes quòd *prædictus Episcopus* de Concilio nostro prædicto per Locumtenentem ac Senescallum nostrum Aquitaniæ, neque per aliquam aliam Personam, nisi solummodo per Mandatum nostrum speciale, exoneretur.
In cujus, &c.
Teste Rege *apud Westmonasterium*, xxi die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Cardinale Angliæ.

VEnerabilis Pater *Henricus Episcopus Wyntoniensis Cardinalis Ang-* Ann. D.
gliæ, 1433.
Qui, de Licentia Regis, versus Partes Transmarinas profecturus An. 11.
est, H. 6.
Habet Literas Regis de Generali Attornatu, sub nominibus *Jo-* Franc. 11.
hannis Assh & Nicholai Radeford, sub alternatione, &c. in quibus- H. 6.
cumque Curiis Angliæ, per unum annum duraturas. m. 9.
Præf. &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, Primo die Martii.

Johannes, Episcopus Bathoniensis & Wellensis, *Cancellarius Angliæ, recepit attornamentum usque reditum Constituentis in Angliam.*

De Protectione versus Regem Romanorum.

NIcholaus Abbas de Hyda juxta Wyntoniam in Comitatu Sut- Ann D.
hamptoniæ, aliàs dictus *Nicholaus Strode Abbas de Hyda* juxta 1433.
Wynton. in Comitatu Suthamptoniæ, aliàs dictus *Abbas de Hyda* An. 11.
juxta Wynton. in Com. Sutht. H. 6.
Qui, in Obsequium Regis, in Comitiva, carissimi Consangui- Ibid.
nei Regis, *Henrici Cardinalis Angliæ ac Episcopi Wyntoniæ*, versus, Serenissimum Principem, *Regem Romanorum* profecturus est, ibidem in eodem obsequio Regis moraturus,
Habet Literas Regis de Protectione (cum clausula *Volumus*) per unum Annum duraturas.
Præf. &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, xiij die Martii.

Per Billam de Privato Sigillo.

De

Ann. D. 1433. Hen. 6. *X. 542.

** De Licentia, pro Episcopo Bangorensi.*

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Pat. 11. H. 6. p. 1. m. 7.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam dedimus Reverendo Patri, *Johanni Episcopo Bangorensi*,

Qui, de Licentia nostra, ad *Concilium Generale Basiliense*, pro Clero Regni nostri Angliæ, profecturus est,

Quòd ipse Aurum & Argentum, tàm in Massa, quàm in Moneta, usque ad Summam & Valorem *Quadringentarum Marcarum* secum extra Regnum nostrum prædictum ducere & habere possit, absque impetitione, perturbatione, seu impedimento Nostri, Hæredum, seu Successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque; aliquibus Statutis sive Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xviij die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Episcopo Londonie, ad Generale Concilium transituro.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 10.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus, Venerabili Patri, *Roberto Episcopo Londoniæ*,

Quem, de avisamento & assensu prædictis, Ordinavimus & Appunctuavimus ad eundem, in Ambassiata nostra, penes *Concilium Generale apud Basiliam*, ibidem per unum Annum moraturum,

Quòd ipse, & Hæredes sui erga Nos & Hæredes nostros, imperpetuùm sint Quieti de omnimodis Compotis & Debitis totius Monetæ, per ipsum & per suos Attornatos receptæ & recipiendæ, tàm occasione Servitiorum suorum nobis nuper in Curia Romana impensorum, quàm etiam occasione Monetæ quàm ipse de Nobis recepit vel recipiet ex causa Ambassiatæ supradictæ.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xx die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus, Venerabili Patri, *Roberto Episcopo Londoniæ*,

Quem in Ambassiatâ nostrâ ad *Generale Concilium Basiliense* ad præsens Destinamus,

Quòd *idem Episcopus* Aurum & Argentum, tàm in Massa, quàm Moneta, ad Summam & Valorem *Mille Librarum* dumtaxat, extra Regnum nostrum Angliæ, ad usum ejusdem, secum ducere & sibi adduci & transmitti facere possit, absque impetitione, perturbatione, seu impedimento Nostri, Hæredum, seu Successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque; aliquibus Statutis seu Ordinationibus, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, de avisamento & assensu Concili nostri, Ordinavimus & Appunctuavimus, Venerabilem Patrem, *Robertum Episcopum Londoniæ* ad eundem, in Ambassiata nostra, penes *Generale Concilium apud Basiliam* ibidem per unum Annum moraturum,

Concessimus eidem Episcopo quòd ipse, durante eodem Anno, non Impetatur, Vexetur, seu Gravetur, nec sit Prosecutus per Nos, Officiarios, seu Ministros nostros quoscumque, quovis modo.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

*X. 543. *ROBERTUS *Episcopus Londoniæ*,

Qui in Ambassiata Regis versus *Generale Concilium Basiliense* profecturus est, ibidem in Ambassiata Regis moraturus,

Habet Literas Regis de Protectione (cum Clausulâ *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Præs. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiv die Martii.

Per Billam de Privato Sigillo.

De Proclamatione in Aquitania facienda.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Vasc. 11. H. 6. m. 15.

REX, *Senescallis nostris Ducatûs nostri Aquitaniæ* ac des *Landes*, qui nunc sunt, vel erunt, & vestrûm alteri, vestrûque Locatenentibus, Salutem.

Vobis, de avisamento & assensu Concilii nostri, Mandamus quòd, in Ducatu nostro prædicto, ubi melius videritis expedire, ex parte nostra, publicè Proclamari faciatis,

Quòd, quamdiu *Comites de Foix* & *d'Armaignac* tenebunt Partem quam nunc tenent, nullus Ligeorum & Subditorum nostrorum aliqua Feoda nec Vadia de eis nec de eorum altero capiat, nec sibi de Juramentis nec Alligantiis alligetur,

Et, si quis vel qui eis Guerram fecerit vel fecerint, nullus eis nec eorum alteri Subveniat, set quòd quilibet Patriam nostram ibidem Defendat, & Ipsos pro toto Posse suo Gravet & Molestet,

Et hoc sub Pœna Corporis & Bonorum suorum; Ann. D. 1433. Hen. 6

Et, si quos invenire poteritis contraria facientes, tunc eos, juxta Casûs exigentiam ac Leges & Consuetudines Partium ibidem, debitè Puniatis & Puniri faciatis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxi die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Judicibus Superioritatis, in Aquitannia, constitutis.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid. m. 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus & Circumspectionibus providis, dilectorum nobis, *Bernardi de Planbea Episcopi Aquensis*, *Bernardi de Biol* Decretorum Doctoris *Episcopi Besatensis*, *Eliæ de Fanreo* Abbatis Monasterii de Burneto in Decretis Bacalarii, *Theobaldi Daren* Decani Ecclesiæ Sancti Andreæ Burdegalensis Decretorum Doctoris, *Petri Arnold de Vicecomitatu* Decani Ecclesiæ Sancti Severini Burdegalensis Decretorum Doctoris, *Vincentii de Rivo* Thesaurarii Ecclesiæ Sancti Andreæ Burdegalensis Decretorum Doctoris, & *Willielmi Fulcronis* Rectoris de Lauremont prope Burdegaliam in Legibus Bacalarii, plenius confidentes,

De avisamento & assensu Concilii nostri, Constituimus, Ordinavimus, & Præfecimus ipsos, *Episcopos*, *Eliam*, *Theobaldum*, *Petrum*, *Vincentium*, & *Willielmum*, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorum, ac, Tenore Præsentium, Constituimus, Ordinamus, & Præficimus, Judices Curiæ nostræ Superioritatis Aquitanniæ in Causis Civilibus,

Constituimus etiam, Ordinamus, & Præficimus, dilectos nobis, *Johannem de Jales* Militem, *Gaillardum de Junqueriis* Domicellum, Magistrum *Remundum de Sestarrae* in Decretis Bacalarium, & Magistrum *Raymundum Karoly* in Legibus Bacalarium, Tres & Duos eorum, Judices nostros Curiæ prædictæ in Causis Criminalibus,

Habenda & Excercenda Officia prædicta quamdiu nobis placuerit; percipiendo Feoda, Vadia, & Proficua antiquitus debita & consueta.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiij die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

** De Moneta Fabricanda.* *X. 544.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid.

REX, *Senescallo suo Aquitaniæ*, & *Constabulario suo Burdegaliæ*, vel eorum Locatenentibus, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Quia, ex relatu fidedigno, accepimus quòd Moneta, tàm de Auro, quàm de Argento, & Moneta nigra, in Castro nostro Burdegaliæ, per certas Personas ad hoc specialiter deputatas, cudi, fieri, & fabricari solebant,

Quæ quidem Moneta, in Castro prædicto, jam, a diu est, Facta non fuit, neque Fabricata, in Nostri præjudicium, ac Subditorum nostrorum Ducatûs prædicti Dampnum non modicum & Gravamen,

Nos (Indempnitati nostræ in hac parte prospicere volentes ut tenemur) vobis, de avisamento & assensu Concilii nostri, Mandamus & plenam, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem ad Monetam, tàm de Auro & Argento, quàm nigram, infra Castrum prædictum, de eisdem Cunagio, Allaia, Assaia, & Pondere, prout temporibus Dominorum *E. Ricardi* Secundi post Conquestum, *H.* Avi nostri, & *H.* Patris nostri, nuper Regum Angliæ, & eorum Locatenentium seu Senescallorum Ducatûs nostri prædicti, fieri consuevit, Cudi & Fabricari Faciendum;

Proviso semper quòd Nobis, de omni eo, quod ad Nos pertinet in hac parte, fideliter respondeatur ut est justum:

Damus autem universis & singulis Justiciariis, Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris Ducatûs nostri prædicti, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & quando per vos, ex parte nostra, fuerint debitè requisiti.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Potestate ad Feoda recipienda & conferenda.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid.

REX, *Senescallo suo Aquitanniæ*, ac, *Constabulario nostro Burdegaliæ*, & eorum alteri, seu eorum Locatenentibus, qui sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Sciatis quod, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & vobis plenam, Tenore Præsentium, Committimus Potestatem ad Dominia, Feoda, Retrofeoda, Deveria, & Jura quæcumque, Rustica vel Urbana, Homagia, Recognitiones, & Sporlas, ad nos Dominiumque Ducatûs nostri prædicti quovis modo spectantia seu pertinentia, a quibuscumque nostris Ligeis, Feudatoriis, Affenatis, Emphiteotis, Censuariis, & Tenentiariis, Ecclesiasticis seu Secularibus, Nobilibus, Burgensibus, Villanis, & Quæstalibus, cujuscumque fuerint conditionis, Recipiendum & Exigendum,

Et ea, quotiens opus fuerit & expediens, Personis, quibus videritis, pro novis Feodis & Sporlis faciendis, de novo Conferendum,

Et ea, quæ commodè conferri nequeunt, Manibus nostris Retinendum, Servandum, & Sustentandum,

Ac Feudatorios, Affenatos, Emphiteotos, Censuarios, & Tenen-

Ann. D. 1433. Hen. 6. nentiarios prædictos, ad utilitatem nostram, Investiendum seu Devestiendum, prout de jure & secundum Foros & Consuetudines pertin. ibidem fuerit faciendum,

Contradictores verò & Contrariantes, in hac parte, juxta Juris & Casûs exigentiam, debitè compellendum & Castigandum,

Ac ad Redditus, & Proventus, ac alia quæcumque, nobis in hac parte pertinentia, per vos (præfate Constabularie) seu Deputatum vestrum, de tempore in tempus, Levandum, Colligendum, & Recipiendum, & nobis inde fideliter, prout justum fuerit, Respondendum;

Dantes etiam & concedentes vobis plenam Potestatem & Auctoritatem constituendi & Substituendi Unum, Duos, Tres, vel plures, consimilem Potestatem in omnibus a vobis habentes & optinentes, ad omnia Præmissa in forma prædicta Faciendum, Excercendum, & Exequendum;

Et ulterius Dantes omnibus & singulis Justiciariis & Subditis nostris Ducatûs nostri prædicti, Tenore Præsentium, * firmiter in Mandatis quòd vobis, seu Deputatis vestris, insimul vel divisim, Intendant, Pareant, & Obediant in omnibus diligenter, quotiens super hoc, ex parte nostra, rationabiliter fuerint præmuniti.

* X. 545.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xiij die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Consiliariis & Officiariis in Vasconia, de Preferramento.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Vasc. 11 H. 6. m. 11.

REX Constabulario suo Burdegaliæ, & ejus Locumtenenti, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Quia Volumus quòd Consiliarii & Officiarii nostri Ducatûs nostri Aquitaniæ in Solutionibus Vadiorum, eis ratione Officiorum suorum debitorum, præ omnibus aliis, virtute aliquarum Literarum regiarum, eis per antea confectarum, præferantur,

Vobis, de avisamento & assensu Consilii nostri, Mandamus quòd illis Consiliariis & Officiariis nostris, qui Vadia de nobis, ratione Officiorum suorum, percipere debent & habere, id, quod eis a retro est vel erit de Vadiis suis hujusmodi, de Exitibus, Proficuis, & Proventibus, de Castro nostro Burdegaliæ provenientibus, exnunc singulis Annis, quamdiu in Officiis suis steterint, ante omnes alias Personas, Colore aliquarum Literarum Regiarum, eis ante hæc tempora confectarum, de tempore in tempus, solvatis,

Recipientes a quolibet Consiliariorum & Officiariorum nostrorum prædictorum Literas suas Acquietantiæ, singulas Solutiones, quas eis sic feceritis, Testificantes,

Per quas & præsens Mandatum nostrum, vobis inde, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum Angliæ, de tempore in tempus, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiij die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario nostro Angliæ, Salutem.

Quia, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per idem Breve.

De salva Gardia pro Officiariis Ducatus Aquitaniæ.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, pro debita & sana Gubernatione Jurium Ducatûs nostri Aquitaniæ, ac Quiete & bono Regimine Fidelium Ligeorum nostrorum ibidem, Suscepimus in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem, ac Salvam Gardiam nostras speciales omnes & singulos Judices, Officiarios, Consiliarios, & Ministros nostros Ducatûs nostri prædicti, pro conservatione Jurium nostrorum prædictorum Assignatos & Deputatos, ac Homines & Servientes suos, necnon Terras, Tenementa, Res, Redditus, Possessiones, & Bona sua quæcumque,

Omnibus & singulis, cujuscumque Conditionis existant, sub forisfactura omnium quæ nobis forisfacere poterunt, Inhibentes nè eisdem Judicibus, Officiariis, Consiliariis, seu Ministris, aut eorum cuiquam, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen, in Corporibus, Possessionibus, sive Bonis, inferant, seu inferri faciant, aut procurent quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiij die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* X. 546. * *Pro Episcopo Bangorensi.*

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc 11. H. 6. m. 7.

JOhannes *Episcopus Bangorensis*,

Qui, de Licentia Regis, ad *Generale Concilium Basiliense*, pro Clero Regni Angliæ, profecturus est, ibidem in obsequio Regis & pro eodem Clero moraturus,

Habet Literas Regis de Protectione (cum Clausula *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Præf. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiv die Martii.

Per Billam de Privato Sigillo.

De Communicando cum Commissariis Ducis Britanniæ.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 7.

REX, Dilectis & fidelibus suis, Magistro *Willielmo Lynwode* Custodi Privati Sigilli nostri, Magistro *Reginaldo Kentwode* Decano Ecclesiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniæ, *Willielmo Estfeld*, *Johanni Wellys*, Magistro *Thomæ Bekyngton* Officiali de Arcubus Londoniæ, *Waltero Pole* Militi, & Magistro *Johanni Stokes*, Salutem.

Cùm, præter & contra Pacem finalem & perpetuam,

Inter Nos, Ligeos, & Subditos nostros, &, carissimum Avunculum nostrum, *Johannem Ducem Britanniæ*, ac Subditos & Vassallos suos firmatam,

Plura & diversa Attemptata (utpotè) Homicidia, Captivationes, & Imprisonamenta Hominum, Captiones & Spoliationes Navium, Bonorum, & Mercandisarum, ac alia Dampna, Injuriæ, & Gravamina facta sint & perpetrata,

Pro quorum Reformatione *prædictus Avunculus noster* certos & speciales Commissarios & Nuncios suos, pro parte sua, ad Conveniendum, Tractandum, Appunctuandum, ac finaliter Concludennum, Decidendum, & Determinandum cum Commissariis seu Deputatis nostris, jam transmiserit,

Nos,

Qui Pacem prædictam in omnibus, quantum in nobis est, volumus & affectamus inviolabiliter observari,

Vobis Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus vestrûm, quorum vos, præfate *Willielme Lynwode*, unum esse Volumus,

De quorum fidelitate, circumspectione provida, & Industria plenam fiduciam optinemus,

Committimus Vices nostras, ac plenam, Tenore Præsentium, Auctoritatem, Potestatem, & Mandatum speciale ad Conveniendum cum Commissariis *prædicti Avunculi nostri*,

Ac de & super quibuscumque Attemptatis, hinc inde, contra Pacem prædictam, factis, necnon de & super Mediis congruis, tam pro Reparatione Attemptatorum hujusmodi, quàm Securitate & Stabilimento Pacis prædictæ in futurum, Communicandum & Tractandum,

Ac de & super eisdem Procedendum, Appunctuandum, Concludendum, Decidendum, Sententiandum, & finaliter Determinandum,

Deliberationemque celerem Corporum quorumcumque indebitè Captivorum & Imprisonatorum, ac Restitutionem Navium, Bonorum, & Mercandisarum, hinc inde debitè faciendum,

Cæteraque omnia & singula, in Præmissis & circa ea necessaria seu quomodolibet oportuna, Excercendum & Expediendum, prout juxta Vim, Formam, & Effectum Pacis prædictæ rationabiliter fuerit faciendum,

Promittentes Nos Ratum, Gratum, Firmum, & Stabile habituros totum & quicquid per Vos Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, aut Duos vestrûm (quorum vos, præfate *Willielme Lynwode*, unum esse Volumus) Actum, Gestum, Conclusum fuerit, & Determinatum in Præmissis.

In cujus,

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxiv die Martii.

Per Concilium.

De Requestu ex parte Episcopi Londoniæ. * X. 546.

Ann. D. 1433. An. 11. H 6. Franc. 11 H. 6. m. 10.

REX, universis & singulis Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, &c. Salutem.

Cum, Venerabilis Pater, *Robertus Episcopus Londoniæ*, in Ambassiatâ nostrâ, ad *Generale Concilium Basiliense* se conferat in præsenti,

Vos Amicos & Benivolos nostros rogamus, ac Ministris & Fidelibus nostris, firmiter injungendo, præcipimus quatinus,

Eundem Venerabilem Patrem, cùm eum per Regna, Territoria, Loca, Dominia, Districtus, & Jurisdictiones vestra, per Terram, vel per Aquam, transire contigerit, nostræ considerationis intuitu, recommendatum habentes,

Ipsum, cum Famulis, Equis, Rebus, Bonis, & Hernesiis suis, liberè & absque impedimento seu perturbatione quacumque, transire permittatis, sine Solutione Dacii, Pedagii, Gabellæ, aut aliquâ apertione Literarum suarum, necnon salvum & securum Conductum sibi, si necesse fuerit, suis sumptibus, faciatis habere,

Et si quid sibi, in Persona, Rebus, aut aliis, Injuriarum fuerit (quod nollemus) id indilatè reformare curetis nostris Precibus & Amore,

Pro quo vobis Amicis & Benivolis nostris specialiùs teneri volumus, atque vestris, cùm ad Dominiorum nostrorum Loca declinaverint, Favorem consimilem faciemus.

In cujus, &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Generali Attornatu, pro Archiepiscopo Eborum.

Ann. D. 1433. An 11. H 6. Ibid m. 6.

VEnerabilis Pater *Johannes Archiepiscopus Eborum*,

Qui, de Licentia Regis, versus Partes transmarinas profecturus est,

Habet Literas Regis de Generali Attornatu, *&c.* per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Aprilis.

Ann. D. 1433. Hen. 6. *Johannes Frank* Clericus Recepit Attorn. usque Reditum ipsius Constituentis in Angliam.

De Pardonatione.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Vasc. 11. H. 6. m. 2.

REX Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, ex Parte Gentium, de Concilio nostro existentium, in Civitate nostra Burdegaliæ, ac Locumtenentis, Juratorum, Triginta & Trescentorum Consiliariorum, & Communitatis dictæ nostræ Civitatis, nobis per Fratrem *Arnaldum de Fouquentro*, Magistrum in Theologia de Ordine Augustinensi, *Bernardum de Seint Abet*, *& Bernardum de Garos*, Burgenses ejusdem Civitatis, nuper fuerit intimatum quòd quàmplura magna & diversa Insurrectiones, Monopolia, & Conspirationes, per Sex Annos elapsos, hucusque in dicta nostra Civitate Burdegaliæ, per *Petrum Achard* aliàs dictum de le Sale, *Matheum Olyver*, *Guillielmum de Gayat* aliàs dictum *Borges*, & *Guillelmum Bidan*, & alios suos Complices, commissa fuerunt & perpetrata,

Quorum quidam in Regnum nostrum Angliæ se Retraxerunt,

Quorum etiam eorumdem Insurrectionum, Monopoliorum, & Conspirationum materiam fecimus examinari,

Nos,

Consideratis in hac parte Considerandis,

Volentes Misericordiam rigori Justitiæ anteferri,

De avisamento & assensu Concilii nostri, ac de Gratia nostra

*X. 548. speciali, & * ex mero motu nostro, *Remisimus & Pardonavimus* præfatis, *Petro*, *Matheo*, *Guillielmo*, & *Guillielmo*, & aliis suis Complicibus, Insurrectiones, Monopolia, & Conspirationes prædicta, de quibus fuit & posset, per quoscumque, contra ipsos, aut eorum aliquem, fieri Prosecutio,

Ipsosque publicè ad suam *Bonam Famam* & *Statum pristinum*, ac ad Patriam, & Bona Sua *Restituimus* per Præsentes,

Quibuscumque Sententiis, per Officiarios nostros ibidem latis, & per Nos etiam Confirmatis, non obstantibus;

Ita semper quòd ipsi non intrent dictam Civitatem nostram Burdegaliæ, quousque Nobis placuerit superinde aliter ordinare, nisi fuerit per Licentiam Majoris aut Concilii nostri dictæ nostræ Civitatis pro tempore existentium.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vij die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Potestate Determinandi pro Servientibus Regis.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Pat. 11. H. 6. p. 1. m. 5. dors.

REX, dilectis & fidelibus suis, *Waltero Domino de Hungerford*, *Willielmo Phelip* Militi Camerario nostro, *Willielmo Porter* Militi, & *Radulpho Buteler* Militi, Salutem.

Monstraverunt Nobis & Consilio nostro, dilecti Servientes nostri, Armigeri, Clerici, Valetti, Garciones, & Pagetti, nuper de Hospitio Carissimi *Domini & Patris nostri Defuncti*, qualiter in Testamento ejusdem *Patris nostri* mentio facta existit quòd Armigeri, Clerici, Valetti, Garciones, & Pagetti, Familiares & continuè secum circa tempus Mortis suæ existentes, haberent & perciperent, Vigore Testamenti prædicti, Summam quatuor *Milium Librarum*, inter eos dividendam,

Quam quidem Summam *Quatuor Milium Librarum*, auctoritate ultimi Parliamenti nostri, dictis Servientibus, Familiaribus ad tunc in Hospitio *Patris nostri prædicti*, cum ipso toto tempore Mortis suæ existentibus, Concessimus solvendam,

Quæ quidem Solutio, absque auctoritate nostrâ in hac parte, perimpleri non potest sicut dicunt,

Nos igitur, ad Supplicationem prædictorum Servientium nostrorum, de avisamento & assensu Concilii nostri prædicti, Dedimus Vobis, Tribus, & Duobus vestrûm plenam Potestatem & Auctoritatem Determinandi, & per Scripturam, sub Sigillis vestris, Trium, vel Duorum vestrûm, Nominandi Nomina cujuslibet Armigeri, Clerici, Valetti, Garcionis, & Pagetti, ac etiam Ponendi quemlibet eorum ad Partem & Portionem suam Financiæ, Solutionis prædictæ, juxta statum in quo tempore prædicto extiterunt, necnon Nominandi, secundùm discretiones vestras, Summam, quam quilibet eorum pro Parte sua habebit, secundùm effectum & tenorem Testamenti supradicti.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xv die Aprilis.

Per Concilium.

De Liberatione Sigilli.

Ann. D 1433. An. 11 H. 6. Claus. 11. H. 6. m. 4.

MEMORANDUM *quòd*, *Vicesimo Secundo die Aprilis*, *Anno præsenti*, *inter Horam Sextam & Horam Septimam post Nonam*, Johannes Frank *Clericus*, *Custos Rotulorum Cancellariæ Domini Regis*, *prætextu cujusdam Brevis Regis sibi directi*, *recepit de Jo*hanne Stopyndon *Clerico*, *ex parte Domini Cancellarii Angliæ*, *Magnum Sigillum Regium de Argento*, *ad occupandum & excercendum idem Sigillum*, *prout idem Custodi per prædictum Breve præcipitur*,

Cujus Tenor sequitur in hac verba,

Henricus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, dilecto Clerico suo, *Johanni Frank*, Custodi Rotulorum Cancellariæ nostræ, Salutem.

X. 549. * Cùm Nos, de avisamento Concilii nostri, Appunctuaverimus & Ordinaverimus quòd, carissimus Avunculus noster, *Humfredus Dux Glouccestriæ*, & nonnulli Consiliarii nostri Angliæ, cum præcarissimo etiam Avunculo nostro *Johanne Duce Bedfordiæ*, & aliis Consiliariis nostris Regni nostri Franciæ, in Villa nostra Calesiæ, ob certa Negotia, Bonum Publicum Regnorum nostrorum Franciæ & Angliæ concernentia, inibi Tractanda, convenire debeant, Ann. D. 1433. Hen. 6.

Inter quos Personam, Venerabilis Patris, *Episcopi Bathoniensis* Cancellarii, ad Conveniendum unà cum eis ibidem, pro Negotiis hujusmodi assumpmaverimus pertractandis,

Nolentes quòd, in absentiâ suâ & propter eam Justitia & Executio Legum, Consuetudinum, sive Statutorum Regni nostri Angliæ, in Cancellaria nostra, quovis modo retardentur, quin potiùs quòd cuilibet, interim in dicta Cancellaria nostra prosequi volenti, Justitiæ complementum impendatur,

Volumus & præfato Cancellario nostro, de avisamento & assensu Concilii nostri prædicti, per Breve nostrum, de Privato Sigillo, Mandavimus quatinus Magnum Sigillum nostrum, in Custodia sua existens, pro tempore absentiæ suæ hujusmodi, ad & in manus vestras liberet, seu liberari faciat, usque ad Reditum suum Custodiendum, ad finem & effectum quòd vos, in absentia sua, Sigillum illud occupare, & Executionem Rerum Justitiæ ac Cursus Cancellariæ nostræ prædictæ facere valeatis & excercere, prout decet,

Et ideò vobis Mandamus quòd Sigillum nostrum prædictum ab eo, qui illud vobis ex parte præfati Cancellarii nostri liberabit, recipiatis, & interim illud ad usum prædictum occupetis, & cætera Præmissa faciatis in forma prædicta, ac Sigillum prædictum eidem Cancellario nostro in Reditu suo Reliberetis.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, decimo quinto die Aprilis, Anno Regni nostri Undecimo.

Per Breve de Privato Sigillo.

Et MEMORANDUM *quòd postea (videlicet) Vicesimo tertio die Maii tunc proximò sequente*, *inter Horam Decimam & Horam Undecimam ante Nonam*, præfatus Custos *reliberavit* præfato Cancellario, *in Camera sua*, *infra Hospitium suum*, *extra Barram Novi Templi Londoniæ*, *Sigillum prædictum juxta formam Brevis prædicti.*

Pro Nunciis Papæ.

REX per Literas suas Patentes, per Duos Menses proximò futuros duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Willielmum Croyser* Archidiaconum de Theudale, *Willielmum Turnbull* Cubicularium *Sanctissimi Patris Regis Papæ*, Scotos Nuncios ejusdem *Sanctissimi Patris Regis*, cum Quatuor Personis Scotis in Comitivâ suâ, extra Regnum Angliæ in Scotiam transeundo, & exinde versus præfatum *Sanctissimum Patrem nostrum*, per Regna & Dominia nostra, absque perturbatione sive impedimento quocumque, redeundo; Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Scot. 11. H. 6. m. 3.

Proviso semper quòd iidem *Willielmus*, & *Willielmus*, & aliæ Personæ prædictæ benè & honestè se habeant & gerant erga Regem & Populum suum, absque aliquo, quod in Præjudicium seu Dampnum Regis aut Populi sui prædicti cedere valeat, faciendo vel attemptando,

Quodque ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum, vel Villarum Regis firmatarum, ingrediantur, absque eo quòd ipsi præsentes Literas Regis de salvo Conductu Capitaneis, Gubernatoribus, seu Custodibus eorumdem primitùs demonstrent.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Episcopo Karliolensi ad Generale Concilium.

MArmaducus Episcopus Karliolensis, aliàs dictus *Marmaducus Lomley Episcopus Karliolensis nuper Persona Ecclesiæ de Stepenhith in Comitatu Middlesexiæ*, aliàs dictus *Marmaducus Lumley* * *Karliolensis nuper Persona Ecclesiæ de Stepenhith in Comitatu Middlesexiæ*, aliàs dictus *Marmaducus Lumley Episcopus Karliolensis Executor Testamenti Johannis Lumley* Militis, aliàs dictus *Marmaducus Lumnay Episcopus Karliolensis*, aliàs dictus *Marmaducus Lumney Episcopus Karliolensis*, Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 6. *X. 500.

Qui, in Obsequium Regis & pro Clero Regni Regis Angliæ, ad *Generale Concilium Basiliense*, profecturus est, ibidem in eodem obsequio moraturus,

Habet Literas Regis de Protectione (cum Clausulâ *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Præf. &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Abbate Glastoniæ, de Licentia exportandi.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus *Nicholao Abbati Monasterii Glastoniæ*, Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid. m. 9.

Qui, de Licentiâ nostrâ, ad *Generale Concilium Basiliense*, pro Clero Regni nostri Angliæ, profecturus est,

Quòd ipse Aurum & Argentum, tàm in Massâ, quàm Monetâ, ad Summam & Valorem *Quingentarum Librarum*, extra Regnum nostrum Angliæ ad usum suum secum ducere, & ad ipsum adduci & transmitti facere possit, absque impetitione, perturbatione, seu impedimento Nostri, Hæredum, seu Successorum nostrorum,

Ann. D. 1433. Hen. 6.

ſtrorum, aut aliorum quorumcumque; aliquibus Statutis ſive Ordinationibus, in contrarium factis, non obſtantibus.

In cujus, &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*, ſexto die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Abbate de Sancto Albano, de eadem Licentia.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Pat 11. H. 6 p. 2. m. 4.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd de aviſamento & aſſenſu Concilii noſtri, Conceſſimus & Licenciam Dedimus *Johanni Abbati Monaſterii Sancti Albani*,

Qui de Licentiâ noſtrâ ad *Generale Concilium Baſilienſe* pro Clero Regni noſtri Angliæ, profecturus eſt,

Quod ipſe Aurum & Argentum, tàm in Maſsâ, quàm Monetâ, ad Summam & Valorem *Quadringentarum Librarum*, extra Regnum Angliæ ad uſum ſuum ſecum ducere, & ad ipſum adduci & tranſmitti facere poſſit, abſque impetitione, perturbatione, ſeu impedimento Noſtri, Hæredum, ſeu Succeſſorum noſtrorum, aut aliorum quorumcumque; aliquibus Statutis ſive Ordinationibus, in contrarium factis, non obſtantibus.

In cujus, &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*, ſexto die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Protectionibus.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 7.

JOhannes Abbas Monaſterii Sancti Albani,

Qui, in obſequium Regis & pro Clero Regni Regis Angliæ, ad *Generale Concilium Baſilienſe* profecturus eſt, ibidem in eodem obſequio moraturus,

Habet Literas Regis de Protectione (cum Clauſula *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Præſ. &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*, ſeptimo die Maii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Ibid. *X. 551.

R*icardus Cheſtre*, Vicarius Eccleſiæ Parochialis Lancaſtriæ, aliàs dictus *Rector Eccleſiæ de South * Wollyngham in Comitatu Lincolniæ*,

Qui, in obſequium Regis in Comitivâ, Venerabilis in Chriſto Patris, *Roberti Epiſcopi Londoniæ*, verſus *Generale Concilium Baſilienſe* profecturus eſt, ibidem in eodem obſequio moraturus,

Habet Literas Regis de Protectione (cum Clauſula *Volumus*) per unum Annum duraturas.

Præſentibus, &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*, quarto die Maii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Ibid.

Abbas de Sancto Albano,

Qui, de Licentiâ Regis, verſus partes Tranſmarinas profecturus eſt,

Habet Literas Regis de Generali Attornato, ſub Nominibus *Willielmi Treſham*, & *Johannis Hody*, ſub alternatione, &c. in quibuſcumque Curiis Angliæ, & ad inſtantiam, &c. per unum Annum duraturas.

Præſ. &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*, viceſimo nono die Aprilis.

Johannes Frank *Clericus recepit Attorneamentum uſque Reditum Conſtituentis in Angliam.*

Idem Abbas, &c. ut ſupra uſque ibi, ſub Nominibus, *& tunc ſit*, *Johannis Barton* de Comitatu Buks, & *Ricardi Byngham*, *&c. ut ſupra.*

Teſte ut ſupra.

Johannes Frank *Clericus recepit Attorneamentum uſque Reditum Conſtituentis in Angliam.*

Pro Abbate Glaſtoniæ verſus Generale Concilium.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid. m. 6.

N*icholaus Abbas Monaſterii Glaſtoniæ*,

Qui, in obſequium Regis & pro Clero Regni ſui Angliæ, ad *Generale Concilium Baſilienſe* profecturus eſt, ibidem in eodem obſequio moraturus,

Habet, *&c. ut ſupra.*

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*, octavo die Maii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Decano Capellæ Ducis Bedfordiæ.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid.

MAgiſter *Alanus Kirketon* Capellanus, aliàs dictus *Alanus Kirketon Clericus*, *Decanus Capellæ*, *cariſſimi Avunculi Regis*, *Johannis*, Gubernantis & Regentis Regnum Regis Franciæ, *Ducis Bedfordiæ*,

Qui, in Obſequium Regis, ad partes Regni Regis Franciæ prædictas profecturus eſt, ibidem in eodem Obſequio in Comitiva ejuſdem Avunculi Regis moraturus,

Habet Literas Regis de Protectione cum clauſula (*Volumus*) per unum Annum duraturas. Ann. D. 1433. Hen. 6.

Præſ. &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*, decimo quarto die Maii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Super Appunctuamentis cum Duce Aurelianenſi.

Ann. D. 1433. An. 11. H 6. Pat. 11. H 6. p. 1. m. 6.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Cariſſimus Conſanguineus noſter, *Dux Aurialenſis* nuper, apud Domum Fratrum Prædicatorum Londoniæ, in præſentia cariſſimi Avunculi noſtri *Humfredi Ducis Glouceſtriæ* & aliorum Dominorum de Concilio noſtro, Promiſerit, bonâ Fide & in Verbo Principis, quòd nec *Frater ſuus de Anguleſme*, *Willielmus Boteller*, nec aliquis alius Obſidum ſuorum in Angliâ, nullo modo vel occaſione extra Angliam diſcederet, quouſque, dilecto & fideli noſtro, *Johanni Cornewaill* Domino de Faunhope de * ſingulis Promiſſionibus & Summis eidem *Johanni* per *præfatum Ducem Aurialenſem* ſeu Obſides ſuos prædictos debitè & rationabiliter aliquo modo debitis, Satisfactum foret & Contentatum, *X. 552.

Ac poſteà (videlicet) Viceſimo quinto Die Maii ultimò præterito, pro Arſiamento & Deliberatione dilecti & fidelis noſtri *Thomæ Rempſton*, qui diu inter Inimicos noſtros Franciæ in diris Carceribus manſit & adhuc manet, prædictus *Johannes*, tàm ad affectum & rogatum prædictorum Dominorum de Concilio noſtro, quàm prædicti *Ducis Aurialenſis*, Contentatus fuerit quòd prædictus *Willielmus* iret in Franciam ſub Conditione, quòd *idem Dux Aurialenſis*, bonâ Fide & in Verbo Principis, promitteret Solvere *præfato Johanni*, Hæredibus, vel Aſſignatis ſuis, ante Feſtum Omnium Sanctorum proximò futurum, Summam *Duorum Milium Scutorum* in Auro, in Partem Solutionis Majoris Summæ ſibi debitæ,

Et quòd, eo non obſtante, cæteræ Promiſſiones, ſibi per antea factæ, permaneant in ſuo robore,

Quas quidem Conditiones prædictus *Dux Aurialenſis* Conceſſit & Promiſit, & ſpecialiter ad ſolvendum *præfato Johanni*, Hæredibus, vel Aſſignatis ſuis, ad Feſtum prædictum *Duo Milia Scutorum* in Auro, in caſu quo Nos ipſum *Ducem Aurialenſem* (cujus Priſonarius exiſtit) ipſum ad hoc Licentiare vellemus,

Et ulterius Vult & Concedit quòd, eo non obſtante, aliæ Promiſſiones, *prædicto Johanni* per antea factæ, ſive ſint Ore tenus, per Literas, Promiſſiones, ſeu Obligationes, fideliter obſerventur & vigore permaneant,

Nos, qui Deliberationem & Ereptionem prædicti *Thomæ* a Manibus Inimicorum noſtrorum prædictorum nimium affectamus, Conceſſimus præfato *Duci Aurialenſi*, Tenore Præſentium, Poteſtatem & Licentiam faciendi Promiſſiones & Obligationes prædictas, & quòd ipſe ſolvat *præfato Johanni* dictam Summam *Duorum Milium Scutorum* ad Terminum ſupradictum, eo, quod prædictus *Dux Aurialenſis* Priſonarius noſter exiſtit, non obſtante.

In cujus, &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*, xxvij die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Indigena facto.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ibid. m. 10.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ noſtrâ ſpeciali, ac de aviſamento & aſſenſu Concilii noſtri, in præſenti Parlamento noſtro exiſtentis, Conceſſimus, pro Nobis & Hæredibus noſtris, dilecto Servienti noſtro, Magiſtro *Johanni Rynel*, infra Regnum noſtrum Franciæ oriundo, quòd ipſe, pro Termino Vitæ ſuæ, ſit verus Ligeus noſter,

Et quòd ipſe, de cætero, in omnibus & eodem modo teneatur, tractetur, & reputetur, ſicut verus & fidelis Ligeus noſter infra Regnum noſtrum Angliæ oriundus,

Et quòd ipſe Terras, Tenementa, Redditus, & alias Poſſeſſiones quaſcumque, in Feodo Simplici vel Talliato, ad Terminum Vitæ vel aliter, infra Regnum noſtrum prædictum, ſeu alia Dominia noſtra, Perquirere, ac ea Habere, Tenere, & Gaudere ſibi, Hæredibus, & Aſſignatis ſuis Imperpetuum,

Necnon omnimodas Actiones, tàm reales, quàm perſonales, ſeu Querelas qualcumque, infra Regnum & Dominium noſtrum prædicta, Habere & Placitare, ac in eiſdem Placitari, Reſpondere & Reſponderi, ac Leges noſtras, Francheſias, & Libertates noſtras excercere, & eiſdem gaudere poſſit, eodem modo & adeò liberè & integrè ſicut aliquis Ligeorum noſtrorum infra idem Regnum noſtrum oriundus, abſque impetitione vel impedimento Noſtri, aut Hæredum noſtrorum, ſeu Miniſtrorum noſtrorum quorumcumque, dum tamen idem *Johannes* Humagium Ligeum Nobis faciet.

In cujus, &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*, octavo die Julii.

Per ipſum Regem & Concilium in Parliamento.

Ann. D. 1433. Hen. 6. *X.553.

* De Licentia pro Comite de Longavilla.

Ann. D. 1433. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
An. 11. H. 6. Vasc. 11. H. 6. m. 2. Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, Concessimus & Licentiam Dedimus, Dilecto & Fideli nostro, *Gastoni de Foys, Comiti de Longuyle & Capitaneo de la Buche*, quòd ipse, per Deputatos suos, in quocumque Portu infra Regnum nostrum Angliæ sibi placuerit, versùs partes Ducatûs nostri Aquitaniæ,

Duos Pelves de Argento deauratos,
Duos Botellos de Argento deauratos,
Duas Spiceplatas de Argento deauratas,
Quatuor Ollas de Argento deauratas,
Duodecim Ciphos de Argento deauratos,
Et Unam Eweram de Argento deauratam,
Ac Duos Botellos de Argento,
Duos Pelves de Argento,
Duas Ollas de Argento,
Triginta Ciphos & Tria Coopertoria de Argento,
Tria Salaria Cooperta de Argento,
Et Unam Eweram de Argento,

Ad Usum suum per Deputatos suos in Regno nostro Franciæ Empta, Eskippare possit absque impedimento vel perturbatione quacumque, aliquo Statuto seu Ordinatione, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Licentia pro L. Beaumont Alfritz de Navarra.

Ann. D. 1433. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
An. 11. H. 6. Ibid. m. 10. Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, de Gratiâ nostrâ speciali, Concessimus & Licentiam Dedimus, dilecto & fideli Militi nostro, *Loys de Beaumont* Alfritz de Navarre, qui infra breve in Aquitaniam transferre se proponit, quòd ipse secum trahere & adducere possit Platas & Jocalia sua de Auro & Argento; videlicet,

Ducentas Marcas Argenti,
Et *Duas Marcas Auri,*
Et *Unam Coleram de Auro & de Petris, Safiris, Rubies, & Perlles,*
Ac *Hernesia, Lectos,* & omnia Bagagia sua;
Aliquo Statuto sive Ordinatione, in contrarium facta, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De salvo Conductu.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 6. REX, per Literas suas Patentes, per Tres Menses proximò futuros duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem & Defensionem suas speciales *Potton de Saintrailles*, Prisonarium carissimi & fidelis Consanguinei Regis *Comitis Warrewicæ*, in Regno Regis Angliæ ad præsens existentem, ac Quinquaginta Homines in Comitiva sua, Armatos, vel non Armatos, ad Transeundum, cum Bonis & Hernesiis suis quibuscumque, extra idem Regnum Regis versus Castrum Terree, Chartres, Orleaunce, vel alibi ubi bonum sibi videbitur, ad Partem suam, per Potestates Regis, pro Redemptione & Financia suis quærendis, per Terram, & per Mare, &c, si sibi placuerit, in idem Regnum Regis, absque perturbatione seu impedimento quocumque, durante præsenti salvo Conductu Regis, Redeundum;

Proviso semper, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxij die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

*X.554. ## * De Liberando Cados Salmonum, Ducissæ Clarenciæ a Regina Scotiæ missos.

Ann. D. 1433. REX Collectoribus Parvæ Custumæ nostræ in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, Salutem.
An. 11. Claus. 11. H. 6. m. 5. Mandamus vobis quòd, carissimæ Consanguineæ nostræ, *Margaretæ Ducissæ Clarenciæ*, sive ejus in hac parte Deputato, Duodecim Cados Salmonum Salsorum, eidem Ducissæ, per *Reginam Scotorum*, pro expensis Hospitii *ejusdem Ducissæ*, missos, sicut *Johannes Martyn* coram Nobis in Cancellaria nostra Sacramentum præstitit corporale, absque Custuma seu Subsidio indè ad opus nostrum solvendo Liberetis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Augusti.

Ann. D. 1433. Hen. 6.

De Comite de Benanges.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem. An. 11. H. 6. Vasc. 11. H. 6. m. 3.

Sciatis quòd Nos,

Considerantes Decus Principum Sapientum & Sublimium consistere in Multitudine Subditorum Potentum & Nobilium, tantoque magis attolli Regale Solium, Regnorumque Rem publicam roborari, quo plures sibi subsint Nobiles Statûs & Eminentiæ celsioris,

Volentesque Ceptra nostra Regia in Personis Subditorum hujusmodi, tàm Adjectione Novorum Honorum, quam Restauratione Veterum, decorari, & augere Numerum Statumque Nobilium, quorum Consilio Regna & Dominia nostra dirigi possint in agendis, & muniri Suffragiis in adversis,

Considerantesque Nobilitatem Strenuam, Providentiam circumspectam, Gemmatam Morum, & Generis Claritatem, carissimi Consanguinei nostri, *Gastonis de Foix Comitis de Longeville, Capitalis de Buch*, necnon Labores, Sumptus, & Pericula, quibus, tàm, inclitæ recordationis, *Genitoris nostri*, quàm Nostris Temporibus, pro Juribus nostris tàm adquirendis, quàm adquisitis Defendendis, Personam suam adversus Hostes, Adversarios, & Rebelles nostros exposuit & submisit,

Ac sperantes quòd Honores adjecti tàm Probitatis quàm Dilectionis suorum penes Nos gratum adicient incrementum,

Habitis super hoc primitùs Deliberatione & Avisamento Magni Concilii nostri Franciæ, quæ per relationem carissimi Avunculi nostri *Johannis Regentis* Regnum nostrum Franciæ *Ducis Bedfordiæ* accepimus, de avisamento ac matura & communicata Deliberatione Concilii nostri Angliæ,

Ex causis præmissis, *ipsum Gastonem* in COMITEM DE BENANGES PRÆFECIMUS & CREAVIMUS de Gratia nostra speciali, sibi & Hæredibus suis, in legitimo Matrimonio procreatis, & in Obedientia nostra existentibus, Nomen & Omen Comitis dicti Loci de Benanges liberaliter Concedentes,

Et, ut *ipse Comes* & Hæredes sui, in legitimo Matrimonio procreati, juxta tanti Nominis & Honoris exigentiam, decentiùs, honorificentiùs, & meliùs valeant incumbentia ipsis Onera supportare, *Dedimus, Concessimus*, & hac præsenti Carta nostra, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, *Confirmavimus* eidem Comiti & Hæredibus suis, in legitimo Matrimonio procreatis, & in Obedientia nostra existentibus, Loca & Placeas subsequentia; videlicet,

Medietatem de Sancto Basilio, unde una Medietas *præfato Comiti* pertinet, & alia Medietas *Francisco de la Bret* Militi, Avunculo jam *Domini de la Bret*, si Rebellis non fuisset, pertinuisset, & pertineret ut dicitur,

Medietatem de Lendaron quæ *prædicto Francisco* donec Rebellis erat, & alia Medietas *præfato Comiti* pertinebant ut dicitur,

Locum Dauros, qui est *ejusdem Comitis*, & quem Emit *de Menaldo de Faxas* Milite, qui Locus cuidam *Johanni de la* * *Sare* Defuncto, Capitaneo de la Reole, dùm vixit, solebat, ut fertur, pertinere, *X.555.

Locum de Barres, quem prædictus Comes etiam tenet causa cujusdam amitæ suæ, occasione Decem Milium Scutorum Auri, quæ dicta Amita sua (cujus *ipse Gasto* est Hæres ut dicitur) super Loco prædicto habuit,

Qui quidem Locus dicto *Domino de la Bret*, si in Obedientia nostra stetisset, pertineret, dum tamen redderet decem milia Scutorum supradicta,

Quem quidem Locum carissimus Dominus & Pater noster Defunctus, vel saltem omne Jus quod ipse in eodem Loco habere potuit, causâ Rebellionis *Domini de la Bret*, contulit, ut dicitur, *præfato Comiti* pro Se & Hæredibus suis,

Locum etiam de Bertculis, qui, ut dicitur, solebat esse prædicti *Domini de la Bret*, qui olim Conquestus fuit per *Johannem Neufeulle* tunc Senescallum Aquitanniæ & Capitalem de Buch Patrem *prædicti Comitis*, & *eidem Capitali* per Progenitores nostros in Custodiam traditus, sic quod, si prædictus *Dominus de la Bret* in Obedientiam nostram rediret, idem Locus sibi redderetur, super quo dicti tunc *Senescallus & Capitalis* tradiderunt suas Literas, Sigillis eorum sigillatas,

Ac etiam Loca de Sora & Castenave de Sernes, quæ tenuit dictus Dominus *de la Bret* Rebellis,

Non excedentia in Redditu seu Reventione ultra Centum Libras Sterlingorum,

Quæ quidem Loca *prædictus Comes* infra breve, ut asserit, in Obedientiam nostram Reducere & Redigere proponit Deo dante,

Concessimus, insuper, *præfato Comiti* Trescentas Libras Sterlingorum de Reventione, quolibet Anno Percipiendas & Habendas, super Conquestus, quos *idem Comes* super prædictis Rebellibus & Adversariis nobis faciet, aut fieri faciet vel procurabit,

Quæ quidem Loca omnia & singula supradicta, tàm sua, quàm alia sibi per Nos concessa, necnon Redditus Trescentarum Librarum prædictarum, de prædicto Comitatu de Benanges esse Volumus, & eidem Comitatui Unimus, Incorporamus, & Adjungimus,

Proviso semper quòd, si hujusmodi Hæredes non existant, quòd tunc Dignitas Comitis cesset, & sit Vicecomitatus eisdem modo & formâ sicut antea fuit, ac si Comes factus non fuisset, & quòd Loca prædicta non sint de Dominico nostro,

Et quòd *prædictus Comes*, quandocumque ex parte nostra aliquem Locorum hujusmodi, per Nos *eidem Comiti* Donatorum, deliberare fuerit requisitus, Locum illum, satisfacto sibi primitùs per Nos de Loco alio æquivalenti, nobis deliberet,

Et

Ann. D. 1433. Hen. 6. Et quòd omnes Conquestus, per *ipsum Comitem* in hac parte faciendi, fiant ad Custos suos Proprios, & non ad nostros,

Ac etiam quòd præsens Concessio nostra non trahatur ab aliis in Exemplum.

His Testibus,

Venerabilibus Patribus,
Henrico Cantuariensi totius Angliæ Primate,
Et *Johanne Eborum* Angliæ Primate, Archiepiscopis,
J. Bathon. & Wellen. Cancellario nostro,
W. Lincoln,
Et *P. Elien.*
Episcopis,
Præfato Regente *Johanne Bedfordia*,
Et *Humfrido Gloucestriæ*,
Avunculis nostris carissimis,
Ducibus,
Ricardo Warrwica,
Humfrido Staffordia,
Et *Willielmo Suffolcia* Senescallo Hospitii nostri,
Consanguineis nostris carissimis,
Comitibus,
Radulpho de Crumwell Thesaurario nostro,
Et *Waltero Hungerford*,
Militibus,
Magistro *Willielmo Lynnewode* Custode Privati Sigilli nostri,
Et aliis.

Dat. per Manum nostram apud *Westmonasterium*, Decimo Quarto die Augusti.

---

*X.556. * *Super Liberatione Ducis Aurelianensis, & Tractatu, pro Paco inter Regna Angliæ & Franciæ Instauranda habendo.*

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Ex Autogr. K*Arolus Dux Aurelianensis & Valesii, Comes Astensis, Blesensis, & Bellimontis, ac Dominus Couciaci*, omnibus, ad quos præsentes nostræ Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm sæpiùs per Nos Oblationes quædam, sub certa distinctione Articulorum, Cristianissimo & Serenissimo Principi, Domino meo *Henrico, Francorum & Angliæ Regi*, ac *Domino Hiberniæ*, in scriptis porrectorum, nostro mero motu, ac pura, liberâ & spontaneâ voluntate, absque Suasione, Petitione, vel Inductione ipsius Domini mei Regis, aut suorum, factæ fuissent,

Et dicto Domino meo Regi per Nos cum omni instantiâ creberimè supplicatum ut,

Consideratâ prolixâ nostrâ captivitate, qua jam, a nonnullis Annis, apud, inclitæ recordationis, Invictissimum Principem, Patrem dicti Domini mei Regis, & eundem Dominum meum Regem, tenebamur & tenemur de præsenti,

Humanitatis intuitu ac illius sincerissimi ac singularissimi desiderii, quo flagramus ad diligens & fidele obsequium omni posse nostro dicto Domino meo Regi impendendum, sive promovendo & procurando Pacem inter eum & *Karolum Delphinum* ejus Adversarium, sive faciendo per Nos & Nostros eidem Domino meo Regi alia quæ ad nostrum Honorem pariter & Commodum cedere possent,

Dignaretur sua Serenitas Oblationes nostras infrascriptas benignè tàm respicere quàm admittere, & nostræ Liberationi, consideratione Præmissorum, præsertim per Medium Oblationum prædictarum, per nos, Deo duce, fideliter implendarum, intendere gratiosè,

Eodem tandem *dicto Domino meo Rege*, de avisamento & assensu carissimorum Patruorum suorum *Bedfordiæ* & *Gloucestriæ Ducum*, ac Reverendissimi in Christo Patris *Cardinalis Angliæ*, necnon cæterorum Consiliariorum suorum in Anglia, nostris humilibus Instantiis, Precibus, & Requestis annuente & inclinato, inter eundem Dominum meum Regem & Nos Appunctuatum, Conventum, & Concordatum fuit & est in eum qui sequitur modum,

INPRIMIS, si placeat præfato Domino *Henrico Franciæ & Angliæ Regi*, & sibi expediens videatur, quòd primitùs & ante omnia ad Bonum Pacis suorum Franciæ & Angliæ Regnorum per Tractatum diligentem efficaciter intendatur: & committere velit aliquos Dominos sui Sanguinis ac alios de Concilio suo, Instructos de sua Intentione super Materia dictæ Pacis, qui ultra Mare, in Calesio, aut alio Loco congruo, præsertim ut in Normannia, ubi suæ placuerit Serenitati, conveniant: Et Nos cum eis illo vadamus in Persona circa Decimum quintum Diem Mensis Octobris primò venturi, vel alio fortassis Die ad hoc præfigendo, Laborabimus & Efficiemus quòd, Die & Loco prædictis, sic assignandis, personaliter convenient Domina, Domini, & Magnates qui sequuntur, videlicet,

Si casu aliquo in Normannia fiat memorata Conventio,
Regina Ceciliæ,
Karolus ejus Filius,
Dux Britanniæ,
Arthurus & Ricardus de Britannia, ejusdem Ducis Fratres,
Dux quondam Alenconii,
Comites Armigniaci, Fuxi, Perdriaci,
Remensis seu Ebredunensis Archiepisc.
Karolus de Borbonio Duci Borboni Filius,
Et *Episcopus Belira.*

Si verò in Calesio jam dicta Conventio fiat, venient & aderunt ibidem in Persona, omnes & singuli supradicti, præter *Reginam supradictam*, ac *Ducem Britanniæ*, & *Comitem Armigniaci* prædictos, quos ob causas legitimas non putamus usque ad dictum Calesii Locum posse personaliter proficisci:

In qua quidem autem Conventione speramus & credimus infallibiliter, Gratiâ Dei interveniente, & illa mediante diligentia quam fideliter & efficaciter in hujusmodi Negotio adhibebimus, Considerată insuper affectione magnâ, quam gerunt ad Bonum dictæ Pacis, *Regina*, *Domini*, & *Magnates* antedicti, prout nobis fecerunt significari, sequetur effectus Pacis peroptatæ; dummodo *dicto Delphino* de aliquibus Terris & Dominiis Provisio fiat notabilis & honesta.

* ITEM, si *præfato Domino meo Regi* complacitum erit quòd, per Medium dictæ Conventionis, ad Bonum dictæ Pacis intendatur, mittemus incontinenti præfatis *Reginæ*, *Dominis*, & *Magnatibus*, ad hoc quòd, Die & Loco, qui per præfatum Dominum meum Regem eligentur, sic ut præfertur, in Personis suis conveniant, Recepturi ab eisdem (excepto a dicto *Comite Armigniaco*) per Triginta Dies ante Diem, pro Conventione hujusmodi limitatum, Responsionem super Intentione eorum in hac parte, quam indilatè præfato Domino *meo Regi* vel ejus Concilio significabimus, necnon Responsum dicti *Comitis Armigniaci* per Octo Dies ante Diem Conventionis supradictæ. *X.557.

ITEM, licet, per Diligentias Laboresque nostros, & Medio nostro, Pax Generalis & Perpetua concludatur & fiat, inter præfatum Dominum meum *Henricum Regem* & *antedictum Delphinum* ejus Adversarium, ac Franciæ & Angliæ Regna, Offerimus tamen & promittimus, pro majori Securitate & Stabilitate dictæ Pacis, favente Domino concordandæ, quòd in Regno Angliæ, per Annum integraliter completum, postquam Pax ipsa fuerit executioni debitè demandata, in Persona nostra continuè stabimus & erimus, sicut & sumus de præsenti:

Quo quidem Anno finito & completo, tenebitur idem Dominus meus *Henricus Rex* Personam nostram sine alia Redemptione expedire & liberare Quittam & Quietam, faciendo tamen & præstando eidem per Nos Homagium, Ligeantiam, & Fidelitatem,

Quem extunc & deinceps Recognoscemus verbo, scriptis, & facto *verum Franciæ & Angliæ Regem*, & erimus ejus ut veri Regis Franciæ fidelis Homo & ligeus Subditus & Hæredum suorum, ad Vivendum & Moriendum cum eis, & quolibet eorum pro suo tempore, contra omnes & singulos Homines qui possunt vivere & mori,

Et quòd nunquam habebimus, tenebimus, aut reputabimus, aliquem pro *Rege Franciæ*, nisi præfatum *Dominum meum Henricum*, & Hæredes suos, nec ulli unquam obediemus, tanquam *Regi Franciæ*, nisi eidem *Domino meo Henrico Regi* & Hæredibus suis.

ITEM, quòd, si contingat per Media & Labores nostros Pax antedicta suum non sortiretur effectum ut præmittitur, Offerimus & Promittimus facere & adimplere omnia & singula contenta & expressa in Articulis qui sequuntur,

INPRIMIS quòd, ubi & quando, pro Parte dicti Christianissimi Principis *Henrici Franciæ & Angliæ Regis Domini mei Supremi*, erimus requisiti, præstabimus & faciemus eidem Domino meo *Henrico Regi* (quem Scimus & Recognoscimus *verum Franciæ & Angliæ Regem*) Homagium ligeum ut *vero Regi Franciæ*, & erimus ejus ut *Regis Franciæ* fidelis Homo & ligeus Subditus & Hæredum suorum, ad Vivendum & Moriendum cum eis, & quolibet eorum pro suo tempore, contra omnes Homines qui possunt vivere & mori; & quòd nunquam habebimus, tenebimus, aut reputabimus aliquem pro *Rege Franciæ* nisi præfatum *Dominum meum Henricum* & Hæredes suos, nec ulli unquam obediemus, tanquam *Regi Franciæ*, nisi prædicto *Domino meo Henrico Regi*, & Hæredibus suis.

ITEM, & Faciemus quòd omnes & singuli Subditi nostri Recognoscent præfatum Dominum meum *Henricum Regem verum Franciæ & Angliæ Regem*, & præstabunt & facient eidem Domino meo *Henrico Regi* Homagium ligeum, & jurabunt ac promittent quòd erunt Homines ligei & fideles Subditi ejusdem Domini mei *Henrici Regis*, ut *veri Regis Franciæ*, & Hæredum suorum, ad Vivendum & Moriendum cum eis, & quolibet eorum pro suo tempore, contra omnes Homines qui possunt vivere & mori.

Et quòd nunquam habebunt, tenebunt, aut reputabunt aliquem pro *Rege Franciæ*, nisi præfatum Dominum meum *Henricum Regem* & Hæredes suos, nec ulli unquam obedient, tanquam *Regi Franciæ*, nisi eidem Domino meo *Henrico Regi* & Hæredibus suis.

ITEM, quòd, si qui Subditorum nostrorum noluerint præstare & facere Homagium ligeum præfato Domino meo *Henrico Regi*, & eum sic ut præfertur Recognoscere pro *vero Rege Franciæ & Domino eorum Supremo*, ac promittere quòd erunt Homines ligei & fideles Subditi ejus ut *veri Regis Franciæ* & Hæredum suorum, modo & formâ superius expressis, Nos *Karolus prædictus*, si eos unquam aliquo tempore in nostra Potestate fore contigerit, eosdem detinebimus seu faciemus detineri puniendos ut Rebelles ipsius Domini mei *Henrici Regis*: Et, si nos *prædictus Dux* ipsos apprehendere nequiverimus, illos, ut Rebelles dicti Domini mei *Henrici Regis* & ut Inimicos & Hostes nostros, reputabimus, habebimus, & prosequemur, & omnia Bona eorum Mobilia & Immobilia Confiscari & Confiscata detineri faciemus & procurabimus, applicanda ei * ad quem de Jure vel Consuetudine Regni Franciæ applicari debent & pertinere. *X.558.

ITEM, quòd Nos *Karolus antedictus* faciemus quòd *Johannes Dux Alenconii*, *Comes Armigniaci*, & Frater ejus *Comes de Perdriaco*, necnon Frater noster *Angolismensis*, Et generaliter alii Amici nostri de Regno Franciæ, similiter Recognoscent præfatum Dominum meum *Henricum Regem verum Franciæ & Angliæ Regem*, ac præstabunt & facient eidem Domino meo *Henrico Regi* Homagium ligeum,

Et jurabunt ac promittent quòd erunt Homines ligei & fideles Subditi ejusdem Domini mei *Henrici Regis* ut *veri Regis Franciæ* & Hæredum suorum, ad Vivendum & Moriendum cum eis, & quolibet eorum pro suo tempore, contra omnes Homines qui possunt vivere & mori,

Et quòd nunquam habebunt, tenebunt, aut reputabunt aliquem

Ann D. 1433 Hen. 6. pro *Rege Franciæ* nisi præfatum Dominum meum *Henricum Regem* & Hæredes suos, nec ulli unquam obedient, tanquam *Regi Franciæ*, nisi eidem Domino meo *Henrico Regi* & Hæredibus suis.

Item, quòd, si & quatinus *eidem Domino meo Regi* erit complacitum, Nos *Karolus Dux prædictus* faciemus etiam quòd alii Amici nostri, qui non sunt de Regno Franciæ (videlicet) *Duces Mediolanensis & Sabaudiæ*, & *Marquisius Senariæ*, pro Se, Hæredibus, Terris, Dominiis, & Subditis suis quibuscumque, Inibunt, Component, & facient Bonas, Firmas, Reales seu Personales Amicitias, Alligantias, & Confoederationes, pro electione ipsius Domini mei Regis, cum eodem *Domino meo Rege*, pro se, Hæredibus, & Regnis suis Franciæ & Angliæ supradictis, & generaliter, Terris, Dominiis, & Subditis ejusdem Domini mei Regis quibuscumque.

Item, Promittimus quòd Villas nostras *d'Orleans & de Blois*, & reliquas Villas, Castra, Fortalitia, Patrias & Loca quæcumque, ad Nos spectantia, ponemus realiter & de facto pro Securitate Complementi omnium aliorum & singulorum Præmissorum Articulorum, per Nos Oblatorum & Promissorum, in eventum quo Pax prædicta modo præmisso non fieret & haberetur, necnon sequentium Articulorum, in his Literis nostris contentorum, Ponemus seu Poni faciemus, realiter & de facto, in Manum dicti Domini mei *Henrici Regis*, & potissimè Villas, Castra, & Loca de *Bloys*, *Chasteaudun*, & Laferte Milon, quæ quidem usque ad tempus Liberationis nostræ Personæ custodient Servientes quos dictus *Dominus meus Rex* ad hoc voluerit appunctuare & ordinare; videlicet, usque ad Numerum Quinquaginta Hominum Armorum, & Centum & quinquaginta Hominum ad Tractum, solvendorum seu stipendiorum de & super Appatissamentis, capiendis & levandis in Terris, Patriis, & Dominiis Inimicorum & Rebellium præfati *Domini Regis* ultra flumen Ligeris: Quod, si non possent Appatissamenta hujusmodi ad hoc sufficere, solvetur & stipendiabitur numerus Gentium prædictarum, de Reliquo, super & de Redditibus & Proventibus Terrarum & Dominiorum nostrorum, in Regno Franciæ prædicto existentium.

Item, quòd nonnulla Civitates, Villas, & Castra, quæ non sunt de Dominio nostro, & nominatim quòd Villas, Castra, & Fortalitia de *la Rochelle* & de *Mont Saint Michel* faciemus se Ponere in Manum, Obedientiam, & Subjectionem præfati Domini nostri mei *Henrici Regis*, & quòd Occupatores, Habitatores, & Incolas eorumdem faciemus Recognoscere ipsum Dominum meum *Henricum Regem* pro VERO REGE FRANCIÆ & Domino eorum Suppremo.

Item, Quòd Villas de *Lymoges*, *Zaintes*, *Bourges*, *Chinon*, *Poitiers*, *Tournay*, *Tours*, *Bessiers*, & *Leches* faciemus se Ponere in Manum, Obedientiam, & Subjectionem præfati Domini mei *Henrici Regis*, & quod Occupatores, Habitatores, & Incolas faciemus Recognoscere ipsum Dominum meum *Henricum Regem* pro VERO REGE FRANCIÆ ET DOMINO EORUM SUPPREMO.

Et quòd, si qua seu quod Villarum, Castrorum, seu Fortalitiorum prædictorum, in præsenti Articulo descriptorum, quovis obstaculo impediti, non poterimus in Manum dicti *Domini mei Regis* Ponere, aut si quam seu quod eorumdem Villarum, Castrorum, seu Fortalitiorum contingat alio modo seu per ali in Manum dicti *Domini mei Regis* pervenire, Nos, vice & loco illius, Ponemus, seu poni realiter faciemus & de facto, in Manum ejusdem Domini mei *Henrici Regis* aliam seu aliud Villam, Castrum, sive Fortalicium in Regno Franciæ, æquè necessarium, accommodum, & utile eidem Domino meo *Henrico Regi*, de qua seu quo meritò debebit contentari, nec intelligendum est quòd pro præfatis Villis & Fortalitiis *de la Rochelle & Mont Saint Michel* fiat, vice & loco eorumdem aut alterius ipsorum, de aliis Civitatibus, Villis, sive Castris, aut Fortalitiis Commutatio qualiscunque; *X. 559. * sed eadem Loca *de la Rochelle & Mont Saint Michel*, realiter & de facto, in Manum dicti Domini mei *Henrici Regis* ponemus, tradernus, & liberari faciemus.

Item, dùm venerit opportunitas ponendi, per Medium nostrum, in Manum præfati Domini mei *Henrici Regis* aliquem de Locis prædictis, sive sit Civitas, aut Villa, seu Castrum, opportunitatem hujusmodi præfato Domino meo *Henrico Regi* aut ejus Concilio notificabimus ipsum de Numero Gentium & de temporibus congruis pro Recipiendo, Nomine dicti *Domini mei Regis*, Locum hujusmodi;

Et, si contingeret (quod absit) quòd Locus, ad quem Gentes præfatæ sic mitterentur, non esset dictis Gentibus per Nos seu Nostros Liberatus, & in Manum præfati Domini mei Regis, realiter & de facto, sine fraude & malo Ingenio, Traditus & Positus, Stipendia seu Vadia eo Casu refundere & solvere promittimus, quæ Gentibus antedictis, sic incassum laborantibus & transmissis, tradita essent & soluta, unà cum Expensis & interesse ob inde consequutis; Pro quorum Refusionis & Solutionis Securitate Promittimus etiam eidem *Domino meo Regi* tales dare Obsides sive Fidejussores, de quibus meritò debebit contentari.

Item, quod, si & quatinus præfatus *Dominus meus Rex*, de sua Regali Munificentia, Nobis Donare velit & largiri aliquas Terras, Possessiones, seu Dominia, infra suum Regnum Angliæ, Nos, pro hujusmodi Terris, Possessionibus, seu Dominiis, devenienmus Homo ligeus & fidelis Servitor ac Subditus ipsius Domini mei *Henrici Regis*, ut *veri Regis Angliæ*, & Hæredum suorum.

Item, quòd totis viribus, ac quibuscunque viis & modis, & omni posse nostro, Nos *Karolus antedictus* Procurabimus, Faciemus, Operabimur, & Agemus ad hoc, quod quicunque Domini, Spirituales & Temporales, & aliæ inferioris Statûs Personæ, ac omnia Patriæ, Terræ, Dominia, Civitates, Villæ, & Loca dicti Regni Franciæ, quæ præfato Domino meo *Henrico Regi* non obediunt sive non subiciuntur, se ponent in Obedientiam, Ligeantiam, & Subjectionem ejusdem *Domini mei Regis*, similibus modo & formâ prout de aliis superiùs est expressum, & quòd omnia Personæ, Patriæ, Terræ, Dominia, Civitates, Villæ, & Loca dicti Regni sui Franciæ, quæcunque nunc sunt in Obedientia dicti Domini mei *Henrici Regis*, perpetuò maneant in Obedientia ejusdem & Hæredum suorum. Ann D. 1433. Hen. 6.

Item, quòd ad Sumptus nostros proprios, tàm in Persona nostra, quàm per Subditos nostros, cùm ad hoc requisiti fuerimus, fideliter Serviemus præfato Domino meo *Henrico Regi*, & Hæredibus suis, contra quoscunque Adversarios, Hostes, & Inimicos suos in Regno Franciæ, præsentes & futuros, & præsertim contra dictum *Karolum Delphinum* qui se fecit *Regem Franciæ* appellari, donec & quousque idem Dominus meus *Henricus Rex*, seu Hæredes sui, ex integro habeat seu habeant, obtineat seu obtineant, Monarchiam & Obedientiam Regni sui Franciæ in suis Juribus & Pertinentiis universis.

Item, In eventum quòd *Pax Generalis* prædicta per Medium nostrum, suum non sortiretur effectum, ut præmissum est, Nos pro Securitate omnium aliorum Præmissorum, & generaliter omnium & singulorum, inter præfatum Dominum meum *Henricum Regem* & Nos in hac parte appunctuandorum, benè & fideliter perimplendorum, & pro declarando Intentionem nostram quam gerimus ad benè & fideliter Serviendum eidem Domino meo *Henrico Regi*, Promittimus Nos *Karolus prædictus* quòd in dicto Regno Angliæ continuè, ad Dispositionem dicti *Domini mei Regis*, & Concilii sui, & Hæredum suorum, permanebimus, absque eo quòd inde aliquatenus recedemus donec Præmissa, ut præfertur oblata per Nos & promissa, fuerint perimpleta & stabilita, nisi eidem *Domino meo Regi* seu Hæredibus suis expediens videbitur & æquum pro Nobis, liberam per suas Literas Patentes, Magno Sigillo suo sigillandas, concedat seu concedant facultatem ab eodem Angliæ Regno Nos divertendi.

Et pro Præmissis, sic ut præmittitur per Nos implendis, exequendis, & stabiliendis, præfatus Christianissimus Princeps Dominus meus *Henricus Rex* Convenit, Concessit, & Promisit, Concedit & Promittit quod Amicos & Subditos nostros quoscunque de Regno Franciæ, ad Obedientiam, Ligeantiam, & Fidelitatem ipsius *Domini mei Regis* & Hæredum suorum sic ut præfertur per Nos Inducendos, ad hoc recipiet & admittet; & eosdem, postquam se Ligeos & Subditos suos declaraverint, & Homagium ligeum sibi fecerint, ut veros & fideles Homines Ligeos & Subditos suos, salvis Subscriptis, habebit, * tenebit, tractabit, *X. 560. & faciet pertractari, Exceptis (videlicet) illis qui Necis *Johannis quondam Burgundiæ Ducis* culpabiles extiterunt:

Et quod præfatis Amicis & Subditis nostris, postquam sic ut præfertur Homagium ligeum sibi fecerint, Restituet Terras, Hæreditates, sive Dominia, infra Obedientiam ejusdem Domini mei Regis existentia, quæ ad eosdem, ante Ingressum, Inclitæ Recordationis, præfati Invictissimi Principis *Patris ipsius Domini mei Regis* in Regnum Franciæ, ad ipsos spectabant, vel saltem concedet eisdem quod ipsi Terras, Possessiones, seu Redditus æquivalentes, super Rebelles & Inobedientes suos, infra Regnum suum Franciæ, extra tamen Ducatum Normanniæ, acquirere potuerint, iidem Amici & Subditi nostri; & easdem sic acquisitas sibi & Hæredibus suis imperpetuum, in Recompensationem dictarum Terrarum, Hæreditatum, sive Dominiorum quæ prius obtinebant, habere & retinere; faciendo & præstando Debita seu Demerita, quæ præfato *Domino meo Regi* aut aliis de Jure seu Consuetudine Locorum facere debent & præstare: Et in cæteris gaudebunt Beneficio Tractatûs *Pacis finalis*, inter, Inclitæ memoriæ, Dominos *Karolum* & *Henricum*, *quondam Franciæ & Angliæ Reges*, nuper Defunctos, Facti, Initi, & Habiti, dummodo priùs præstiterint Juramentum de Observando fideliter, quantum ad eos spectaverit, Præmissa atque singula contenta in Tractatu dictæ Pacis.

Item, quòd Civitates, Villas, & Loca, per Nos, sic ut præmittitur, ad Ligeantiam, Obedientiam, Subventionem, & Fidelitatem dicti Domini mei *Henrici Regis* Inducendas, idem Dominus meus Rex, salvis suprascriptis, Manutenebit & conservabit, ac manuteneri & conservari faciet, in eorum Juribus, Libertatibus, & prout Reges Franciæ, Progenitores ejusdem Domini mei Regis, manutenere debebant & conservare.

Item, quòd Nobis *Karolo Duce antedicto* Præmissa omnia & singula, per Nos Oblata, Concordata, & Præmissa, sic ut præmittitur supplentibus & stabilientibus, nec præfatus Dominus meus *Henricus Rex*, nec aliquis Hæredum suorum, quamcunque aliam Financiam, pro Redemptione nostra a captivitate nostra quâ tenemur, exiget aut petet quovismodo; sed Nos habere debebit, quoad hujusmodi Financiam, Liberum & Quietum.

Item, quod Præmissis, Oblatis & Promissis, per Nos, ex parte nostra, debitè demandatis, perimpletis, & stabilitis, vel ante si, nostris Obsequiis hoc promerentibus, eidem *Domino meo Regi* seu Concilio suo Angliæ videbitur expedire, Ipse *Dominus meus Rex* Nos recipiet & admittet ad Homagium ligeum, in forma superiùs specificata suæ Serenitati impendendum:

Et, Homagio ligeo hujusmodi sic per Nos sibi facto, suum verum Hominem ligeum & Subditum tenebit, tractabit & habebit; proviso semper & intellecto quòd, per Præmissa, aut eorum aliquod, sub quacunque verborum serie vel generalitate, in quovis Subscriptorum Articulorum exprimatur, non censebitur nec censetus *dictus Dominus meus Rex* Concedere, nec in eisdem contineri, velle, aut comprehendere Restitutionem aliquarum Terrarum, Possessionum, aut Jurium, per, inclitæ Recordationis, Dominum *Henricum Regem Patrem suum* Defunctum, seu per ipsum *Dominum meum Regem*, aut ejus Nomine vel Auctoritate, post Obitum dicti Patris sui, in Regno Franciæ seu Ducatibus Normanniæ vel Aquitanniæ Conquisitarum, Concessarum, Donatarum, seu quovis Titulo Alienatarum, nec aliquid quod quovismodo obviare possit, contravenire, seu contradicere cuicumque comprehenso in Tractatu *Pacis finalis prædictæ*, aut in Articulo suprascripto (qui sic incipit) Item, *pro securitate omnium Præmissorum*, &c.

Quinymo vult & intendit idem *Dominus meus Rex* quòd omnia & singula habeantur pro nominatim salvis & expressis.

Quæ

Ann. D. 1433. Hen. 6.

Quæ omnia & singula supraſcripta Nos *Karolus Dux prædictus*, pro Parte noſtra, abſque dolo, fraude, aut malo ingenio, Facturos, Impleturos, & Obſervaturos Promiſimus & Promittimus, Juravimus & Juramus in Verbo Principis & ad Sancta Dei Evangelia per Nos corporaliter tacta, ac ſic Faciemus a noſtris Amicis & Subditis, de quibus ſupra fit mentio, Impleri & Obſervari, & quod nullo unquam tempore veniemus in contrarium Præmiſſorum aut alicujus eorumdem quovismodo, in Judicio vel extra Judicium, directe vel per obliquum, aut quovis exquiſito colore.

Et, pro majori Firmitate & Fide, & in Teſtimonium eorumdem, Nos, ex noſtra mera & ſpontanea voluntate, Sigillum noſtrum fecimus his apponi, * & Signo noſtro Manuali eiſdem munivimus. *X. 561.

Dat. xiv Die Menſis Auguſti, Anno Domini Milleſimo, Quadringenteſimo, Triceſimo Tertio.

Karolus.

Sigillo avulſo.

Super Tractatu prælibato, de Conductubus.

Ann. D. 1433. An. 11. H. 6. Franc. 11. H. 6. m. 2.

HEnri, &c. A touz noz Coneſtable, Mareſcealx, Admiralx, Lieutenantz de noz Gardes, Governeurs & Capitaines de bonnes Villes, Citees, Chaſteaux, Fortereſſes, Pons, Ports de Meer, Paſſages, Juriſdictions & Deſtroiz, Chivalers, Eſquiers, Hommes d'Armez, de Trait, & de Guerre, Capitaines auxi de Gens d'Armes & de Trait, Bailliffs, Prevoſtes, Maires, Eschevins, & a tous noz autres Juſticers, Officers, & Subgiz, ou a leurs Lieuxtenantz, Amiz, Alliez, & Bien vueillans, de noz Roy-almes de Fraunce & d'Angleterre, & autres, as quellez ceſtz Preſentes ſerront monſtrees, ſaluz & dilection.

Come autrefoiz, Treſreverent Pier en Dieu, *le Cardinal de Saint Croix*, Legat Apoſtolique envoie es Parties de France, depar noſtre *Saint Pier le Pape*, pur trouer Moien de Paix en noz Royaumes de France & d'Engleterre, nous eut fait ſavoir, Comment *le Dalphin de Viennoys*, noſtre Adverſaire deſirit eſtre oultre la Meer, en aucun Lieu, en noſtre Roiaume de Fraunce, aucuns des Seignurs de Fraunce, detenus Priſonners en ceſt noſtre Royaume d'Engleterre, pur avoir leur Conſeil & Conſentement, & plus ſeurement proceder au Bien d'icelle Paix, les quelx, & par eſpecial noz Couſins les *Ducs d'Orleans & de Burbon*, feiſmes Mener & Conduer juſques a Dovorre, prouchein Lieu de Caleys, & ce ſignifier au *dit Dalphin*, ou a ſes Gens, des quelles n'avons eu ſur ce aucune Reſpounce, par quoy ne s'en eſt enſuy aucun Fruit deſire,

Et depuis n'agueres, noſtre beau Couſin, *le Duc d'Orleans*, deſirant, ſicome il dit, le Bien d'icelle Paix, ſe ſoit a Nous offert de ſoy employes effectuelment au Bien de la Paix Generale de noz Royaumes de Fraunce & d'Engleterre, & de faire diligence, a luy poſſible, de faire venir pardevers luy, en noſtre Ville de Caleys, ſe c'eſt noſtre Plaiſir, pluſeurs des Parens & Amys & autres Notables Hommes des Gens & Counſail du *dit Daulphin*, & de luy, pur Convenir & Aſſembler, a l'effect deſſuiſdit, en ycelle Ville, environ le xv jour d'Octobre prouchein venant, ovec certeins Seigneurs de noſtre Sang & Lignage, & autres Notables Perſones Eccleſiaſtiques & Seculers de noz ditz Royaumes & Counſeils, ſe au dit Lieu & jour nous plaiſt yceulx envoier & fair entendre au Bien deſſuiſdit, & auxi Doner noz Lettres de Saufconduit tant a leur ditz Parentz & Amiz comme a Ceux de leur Counſeils, qui vendront pur la Matier deſſuiſdite au dit Caleys,

Savoir faisons que Nous,

Qui tous jours, pur Reverence de noſtre Seignur, & Relevement, Tranquillitee & Repos de Poeple Chriſtien, avons eſte, ſicome encors ſommes, preſtz & enclins de vacquer, & faire entendre & vacquer, effectuelment, par tous bons & raiſonables Moiens, au Bien d'icelle Paix,

Avons Voulleu, Ordenne, & Appointe que Journee ſoit tenue, au dit Lieu de Caleys, ſur la Matiere deſſuiſdite, Environ le dit xv jour d'Octobre prouchein venant,

Aus quelles Lieu & Jour envoierons aucuns Seignurs de noz ditz Sang & Lignage, Prelats & autres Notables Parſonnes de noz ditz Royaumes de France & d'Engleterre, & en leur Compagnie noſtre dit *Couſin d'Orleans*, pur Convenir, Beſoigner, & Entendre au Bien de la dite Paix ovec ſes ditz Parens & Amys & autres Perſonnes des Gens & Conſail *du dit Daulphin*,

Et, pur ceo que ycellui *noſtre Couſin d'Orleans* nous a certene que Tel a Volenre, entention, & deſir de venir, pur le Bien de la Matiere deſſuiſdite, pardevers luy au dit Caleys, mais que de Nous ait noz Lettres de ſeure & Saufconduit, Nous, par conſideration & en faveur de la dite Paix, & a la Requeſte de noſtre dit *Couſin d'Orleans*, avons Donne & Ottroye, Donnons & Ottroions, par ceſtes Preſentes, au dit Tiel & a Perſonnes en ſa Compaignie, & au deſſoubz, Gens d'Eſgliſe, Gentils Hommes, ou autres de quecongue eſtat ou condition q'ils ſoient, pur venir, de leur Lieu & Partie, en noſtre dicte Ville de Caleys, pur la Matiere deſſuiſdite, par Meer, par Terre, ou par Revere, a Chival, ou a Pee, en

*X. 562. Litiere, ou Chariot, * Armez, ou Deſarmez, de Jour, & de Nuyt, y Demorer & Sojourner, & Retourner en lour Lieu & party ſeurement & paiſiblement,

Si vous Mandons, Commandons, & Enjoignons expreſſement, & a cheſcun de vous, ſicome a lui appartendra, que le dit Tiel & ceux de ſa dite compagnie, juſques au dit Nombre, & au deſſoubz, vous faites, ſouffrez, & laiſſez Venir, Paſſer, Repaſſer, Sojourner, Demorer & Retourner, par Meer, par Terre, & par Revere, de Jour & de Nuit, a Cheval ou a Pee, en Litiere, ou Chariot, Armez, ou Deſarmez, ſeurement & paiſiblement, ſanz faire, mettre, ou donner, ne ſoeffrir eſtre fait, mis, ou donne au dit Tel, ne a quelconque Perſonne de ſa dite Compaignie du Nombre deſſuſdite, ne auſſi a leurs Chivalx, Harnoys, Or, Argent, Monnoye, ou a Monnoyer, Joialx, Vaſſealx, Robes, Veſtements, Lettres, Livres, Pappires, Scriptures, ne autres Biens quelxconques, aucun Arreſt, Empeſchement, ou Deſtourbies, ſoubz umbre, coleur, ou occaſion de quelconque Guerre, Diviſion, Injures, Paroles, Marque, Contremarque, Priſe, Repriſalie, Entrecours, Gages de Bataille, Entrepriſe, Debte, Obligation, Caution, Plegerie, Promeſſe, Subjection, Obeiſſance, Serement de Feaultee & Hommage non Gardez & non Tenuz, & toute autre Choſe qui puet ou a peu eſtre advenue, ou temps paſſee, tant à l'occaſion des Guerres, come autrement, ne pour quelconque autre Cauſe ou Occaſion que ceo ſoit ou peuſt eſtre, mais leur adminiſtrer, tant pour Parſonnes, come pur Chivaulx, Vivres, Guides, Conduis, & autres leurs Neceſſaires, a leurs Deſpens raiſonables, ſe par eulx en eſtez requix.

Ann. D. 1433. Hen. 6.

Purveu qu'ilz n'entrent en Ville fermee, Chaſtel, ou Fortereſſe de noſtre Obeiſſaunce, ſaunz le Congie & Licence des Capitaines des Lieux ou de leurs Lieutenans,

Et s'il advenoit que eux, ou autres venans oveqes eux, non eſtans a noz Gages & Souldees, voulſiſſent entrer en noz ditz Villes fermees, Chaſtealz, ou Fortereſſes, tous enſemble, ou autrement, en tiel Nombre q'ils voudroient, toutevoies, ſoit des ungs ou des autres, Ils ne purront entrer ne paſſer oultre Cent Parſonnes & Cent Chivaulx a la fois, & n'y ſojourneront ne demourront que en paſſant pour le repas d'eux & de leurs Chivaulx a Dyner ou a Souper, & Couchier la Nuyt ſe bon lour ſemblera, ſe n'eſtoit que aucuns d'eux feuſſent detenuz & empeſchiez par Maladie Corporele ou autre Empeſchement neceſſaire & raiſonnable,

Except au dit Caleys, au quel Lieu ſerront tous Logies & Recieuz, ſe bon leur ſemble, ſeurement & paiſiblement,

Et, s'ilz veulent paſſer la Rivere de Seine, par les Lieux a nous Obeiſſaus, ſerront tenus de paſſes icele Rivere par Vernon & non par ailleurs,

Et, au regard de la Riviere de Somme, ſerront tenus de paſſer par Piquegny ou Blanquetaque ou autre Paſſage a guey ſur icelle Riviere ſaunz Fortereſſe, purveu que, en paſſant par noz Villes fermees & Fortereſſes, Ilz ne treuvent Gens de lour Partie es dites Villes & Fortereſſes, ſians ſauf Conduit de Nous, outre Cent Perſounes & Cent Chivalx a une foiz,

Et qu'ilz ne ſerront ou purchaſeront choſe qui ſoit a nous ne a noz loiaux Subgez & obeiſantz contre prejudiciable ou dommagable,

Et s'il advenoit que aucun d'eux enfraigniſt ceſt preſent ſauf Conduit, Nous ne volons lui Fraction prejudicier que a lui Fracteur ou Infracteurs ſeulement,

Ces Preſens juſques au Primer Jour de Januer prouchain venant Demourer en lour force & vertue, & apres non valables.

Donne en *noſtre Palais de Weſtm.* le xv Jour d'Aouſt, l'An de Grace M CCCC xxxiij, & de noſtre Regne l'Unzime.

Per Breve de Privato Sigillo.

Conſimiles Literas Regis Patentes de ſalvo Conductu habent ſubſcripti per idem Breve ſub eadem Data; videlicet,

La Royne de Cicile ii C. *Chivaulx.*
Charles Dauſen Lx. *Chivaulx.*
Jehan qui ſe dit Duc d'Alencon C. *Chivaulx.*
Artur de Bretayne C. *Chivaulx.*
Richard ſon Frere L. *Chivaulx.*
Charles de Burbon ſoy diſant Conte de Clermont iiii xx. *Chivaulx.*
Le Baſtard d'Orleans lx. *Chivaulx.*
Le Conte de Armignac C. *Chivaulx.*
Le Conte de Foix C. *Chivaulx.*
Le Conte de Perdriac Lx. *Chivaulx.*

Conſimiles Literas Regis Patentes de ſalvo Conductu habent ſubſcripti, per idem Breve ſub eadem Data; videlicet,

*Maiſtre Regnault de Chartres Arceveſque * de Reins ou Dembrun.* *X. 563.
xl. *Chivaulx.*
Leveſque de Beauvais xx. *Chivaulx.*
Maiſtre Robert de Rouvres Eveſque de Magloyne xx. *Chivaulx.*
L'Eveſque de Beſiers xx *Chivaulx.*
La Hire xx *Chivaulx.*
Pon de Sainteraille xx *Chivaulx.*
Le Sire de Buel x *Chivaulx.*
John de Rouchechouart Chivaler viii. *Chivaulx.*
L'Abbe de Saint Louier de Bloiz vi. *Chivaulx.*
Maiſtre Jehan de Refuge Docture en Loiz iv. *Chivaulx.*
Maiſtre Jehan Sauvage iv. *Chivaulx.*
Jehan le Mercier iii *Chivaulx.*
Huet de Saint Marc Eſcuier v. *Chivaulx.*
Maiſtre Hugues Perrere iv. *Chivaulx.*
Alardin de Monſay v. *Chivaulx.*
Guille Belier Eſcuier iv. *Chivaulx.*
Maiſtre Jaques Porret iii. *Chivaulx.*
Guille de Layr iii *Chivaulx.*
Jehan de Mouy iii. *Chivaulx.*
Jehan de Saveuſes v. *Chivaulx.*
Benoit de Vaulx ii. *Chivaulx.*
Jehan le Noir iii. *Chivaulx.*
Maiſtre Jehan Puſelier vi. *Chivaulx.*
Deniſot Rogier iii. *Chivaulx.*

Pro

An. D. 1433. Hen. 6.

Pro Episcopo Glasguensi.

An. 12. H. 6. Scot. 12. H. 6. m. 6.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Custodibus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Fidelibus, Ligeis, & Subditis suis, infra Libertates, & extra, tàm per Terram, quàm per Mare, constitutis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Venerabilem Patrem, *Johannem Episcopum de Glascowe*, & Triginta Personas in Comitiva sua Scotos, per Regnum nostrum Angliæ, ac alia Terras & Dominia nostra, versus Curiam Romanam, cum Equis, Bonis, & Hernesiis suis licitis quibuscumque, tàm per Mare, quàm per Terram, absque Perturbatione vel Impedimento quocumque transeundo; *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, usque Primum Diem Januarii proximò futurum duraturas.

Teste meipso apud *Westm.* decimo tertio die Octobris, Anno Regni nostri duodecimo.

Per Concilium.

Pro Imperatore Sigismundo.

Ann D. 1433. An 12. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatr. F. 4.

VIcesimo Tertio die Octobris, *Anno duodecimo*, apud Westmonasterium Concessum fuit, per Dominos de Concilio, quòd fiat Warrantum Custodi Magnæ Garderobæ Regis, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, de Deliberando *Imperatori* Annuatim Liberaturam, pro sua Roba de Garterio, suo Statui condecentem, Habendam de Dono Regis.

Pro Egidio de Britannia.

Ann D. 1433. An. 12. H. 6. Bibl. Cotton Cleopatr. F. 4.

SExto Die Novembris, *Anno Duodecimo*, apud Westmonasterium, Concessum fuit, per Dominos de Concilio Regis, quòd fiat Warantum Thesaurariis de Scaccario, de Solvendo *Egidio Filio Ducis Britanniæ*, existenti circa Personam Regis; videlicet,

Pro Festo Sancti Michaelis ultimo præterito *CXXV. Marcas.*

Et pro Festo Paschæ proximò futuro *CXXV. Marcas.*

Et sic de Solvendo annuatim *prædicto Egidio* consimiles Summas ad Festa consimilia, quamdiu Regi placuerit, ac habendas de Dono Regis, de Thesauro suo, pro Privatis Expensis suis & Servientium suorum; aliquibus Restrictionibus, in contrarium factis, non obstantibus.

---

*X. 564.

* *Pro Custodia Ducis Aurelianensis.*

Ann. D. 1433. An. 12. H. 6. Ibid.

UNdecimo Die Novembris, *Anno Duodecimo*, apud Westmonasterium, Concessum & Concordatum fuit, per Dominos de Concilio, quòd fiat Warantum Thesaurario & Camerariis de Scaccario, de Solvendo *Willielmo Comiti Suffolciæ* (cui Rex nuper commisit Custodiam carissimi Consanguinei sui *Ducis Aurelianensis*) a xxix Die Augusti Anno Regni Regis Decimo (quo Die *dictus Comes* recepit *dictum Ducem* in Custodiam suam) usque nunc, secundùm Ratam xiv *s.* iv *d. per Diem*, & sic de cætero, de tempore in tempus, quamdiu *dictus Comes* habuerit Custodiam *Ducis prædicti*, Habendos, de Dono Regis, de Thesauro suo, per viam Regardi, pro grandibus Laboribus & Expensis, quas *idem Comes* habuit & sustinuit, & quos ipsum oportebit sustinere circa Custodiam *Ducis supradicti*, pro tempore quo steterit in eadem; aliquibus Restrictionibus, &c. factis, non obstantibus.

Pro Damnificatis contra formam Treugarum Scotiæ.

Ann. D. 1433. An. 12. H. 6. Claus. 12. H. 6. m. 18. d.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Cùm, inter Commissarios nostros & Commissarios *Regis Scotorum*, Concordatum existat quod, pro plena Reformatione quorumcumque Attemptatorum,

Per Terram & per Mare factorum, a tempore præsentium Treugarum inter *Nos* & *dictum Regem Scotorum* nuper captarum, & adhuc durantium,

Facienda, iidem Commissarii, vel alii Domini Status utriusque Regni, modo mansueto cum potentia sufficienti Nostri ac dicti Regis Scotorum, apud Redenburn, vel aliquem alium Locum concordandum, primo Die Lunæ in para Quadragesima proximò futura convenient, Ann. D. 1433. Hen. 6.

Et quòd omnia Nomina & Querelæ Anglicorum, de quibus Pars Scotiæ, pro Transgressionibus, contra vim & effectum Treugarum prædictarum factis, Conquesta fuerit, *Majori Villæ Berewici* in Berewico, & eodem modo Nomina & Querelæ Scotorum, de quibus Pars Angliæ Conquesta fuerit, *Priori de Coldyngame*, ant Festum Conceptionis beatæ Mariæ proximò futurum, liberabuntur,

Tibi Præcipimus quòd in singulis Locis infra Comitatum tuum, ubi melius videris expedire, publice Proclamari facias,

Quòd omnes & singuli Ligei nostri Comitatûs prædicti,

Sentientes se per aliquos Subditos Domini Regis Scotorum, per Captiones seu Captivationes Corporum suorum, aut Amissiones sive Spoliationes Navium, Vasorum, Bonorum, vel Mercandisarum suarum, seu aliter contra formam & effectum Treugarum prædictarum Dampnificatos seu Gravatos,

In propriis Personis suis, vel per sufficientes Attornatos suos, sint coram *præfato Priore*, apud dictam Villam de Coldyngame, ante dictum Festum Conceptionis, Nomina & Querelas suas eidem *Priori* ibidem liberaturi & declaraturi,

Ac etiam coram Commissariis prædictis, apud dictam Villam de Redenburn, seu aliquem alium Locum ut præmittitur concordandum, dicto die Lunæ, pro Reformatione Dampnorum & Gravaminum suorum in hac parte habitorum, coram præfatis Commissariis prosecuturi, si sibi viderint expedire; & hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Decimo sexto die Novembris.

De Salvo Conductu.

Ann. D. 1433. An. 12. H. 6. Scot. 12. H. 6. m. 6. *X. 565.

REX, per Literas suas Patentes, per Tres Menses proximò futuros duraturas, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, Fratrem *Andream Meldrum* Militem, Ordinis Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Scotia,

Qui jam tardè venit, de *Magistro & Conventu de Rodes*, super certis Negotiis * Necessariis, Religionem suam concernentibus,

In partibus Flandriæ ad præsens existentem, in Regnum Regis Angliæ, cum Sex Personis & Sex Equis in Comitiva sua, ac Bonis & Hernesiis suis licitis, veniendo, ibidem morando, Diebus & Noctibus expectando, & extra idem Regnum salvò & securè versus dictas partes Scotiæ vel Flandriæ, quotiens sibi placuerit, durante præsenti salvo Conductu Regis, absque impetitione seu perturbatione quacumque, transeundo & revenendo;

Proviso semper, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxi die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Nuncio a Concilio Basiliensi.

Ann. D. 1433. An. 12. H. 6. Bibl. Cotton. Cleopatra F. 4.

VIcesimo quarto die Novembris, *Anno Duodecimo*, apud Westmonasterium, in Camera Stellata, Concordatum fuit, per Dominos de Concilio, quòd, Venerabilis in Christo Pater, *G Laudensis Episcopus*, missus ad Dominum Regem a *Concilio Basiliensi*, haberet, ex Dono Regis, per viam Regardi, *Centum Marcas* de Thesauro Regis,

Et quòd inde Custos Privati Sigilli faciat Warantum Thesaurario & Camerariis, de Solvendo *eidem Episcopo* prædictas *Centum Marcas.*

De Salvo Conductu.

Ann. D. 1433. An. 12. H. 6. Scot. 12. H 6. m. 6.

REX, per Literas suas Patentes, per Sex Menses proximò futuros duraturos, de avisamento & assensu Concilii sui, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, *Columbam de Dunbarre Episcopum Moraviensem* de Regno Scotiæ, & Triginta Servientes suos in Comitiva sua, in Regnum suum Angliæ, cum Equis, Bonis, & Hernesiis suis licitis quibuscumque veniendo, ibidem morando, & exinde versus Curiam Romanam salvò & securè, absque aliqua Molestatione, Dampno, Violentia, Aresto, aut alio Impedimento quocumque, transeundo;

Proviso semper, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Decembris.

Per Billam de Privato Sigillo.

FINIS TOMI QUARTI.